Estante E. nº 7.
Cajon 34

Tercia pars Dictionarij
Incipit in. P. littera vsq3
ad finé durans alphabeti.

I 5/6

Ordo dictionum

Ordo dictionum in tercia et vltima parte dictionarij contentarum cum indice foliorum versus sinistram annotato. Incipiens in littera. P. durans vsq; ad finē alphabeti. 19 20 21

De. P.

1 **Pactū.** 22
paciſci.
Pangere. pepigi
Pallacium.
Palam.
Palea. 23
Paleſtinus.
Pallium
Palma 24
2 Palma manus. palmꝰ palmes palpare. palpebra. palus. palꝰ et palus. paludis.
Panis
Parabola. 26
Paradiſus
4 Paraliſis. paraliticus. 27
Parare.
Parcere
5 Parere. parturire. partus 28
Parcentes 29
6 Pariter
Paries
Pars partes.
7 Particeps participatione
Parum. parum paruitas paruulus
8 Paſcha. phaſe.
Paſcere paſcua paſtor. 30
9 Pater
10 Pati paſſio 31
Patria
Patientia
11 Paucitas
Paupertas
12 Pauor. pauere
13 Paulimentum 32
Paulatim. paulisper paulo ante paulominꝰ.
Paululum 33
Paulus
14 Pax
15 Peccatum
Peccatores 34
16 Pecora
Pecunia
Pellis 35
17 Penne
Pena
Pẽdere. Suspẽdere. Suſpendium. 36
18 Pene aduerbiū.
Penes et apud 37
Penetrare
Penitentia
Penitus 38
Penuria.
Per
Percutere
Pera
Perambulare
Percipere
Perdere 39
Perducere
Perfodere
Perforare perforamen
Perfectio. perfectus pficere
Peregrinꝰ. peregrinari
Pergere 42
Perhibere teſtimonium
Perire periculū 44
Permanere
Permittere
Perpetrare
Perpetuitas. perpetuum
Perſecutio. perſequi. 45
Perſeuerantia
Pertinere
Pertranſire
Peruerſitas
Pes pedes 48
Peſſimus
Perſona. perſonarū acceptio.
Perſonare
Perſpicere
Perſuadere
Perterritus
Peruenire
Peſtilẽtia peſtis
Petere
Petra
Petrus
Phiala
Pietas
Pigricia
Pignus
Pingere. pictura. 49
Pylatus
Pilus
Pincerna
Pinguis pingue do
Piſces
Piſcina
Placare placabilis. 51
Placere
Plaga
Plangere planctus
Planus planicies
Plantare. plantatio
Platea
Plauſtrum
Plebs
Plenitudo
Plozare
Pluere pluuia
Plumbum
Plures pluriesꝰ
Plus pluſq;
Potius. poculū pollex
Polliceri. pollicitus.
Polluere 52
Pomum
Pondus
Ponere
Pontifex 53
Populus
Porrigere
Porro
Portare
Porta porte
Portentū
Porticus
Portio
Portus
Poſſidere. poſſeſſio.
Poſt poſtea. poſterius 54
Poſtq;
Poſtis
Poſtulare.
Potus potare
Potentia. poteſtas
Prauus. prauitas. 55
Pre
Prebere
Precellere
Preces. precari.
Precingere. ſuccingere
Precindere
Precipitatio
Precedere
Precipere. preceptum
Precium.
Precioſus
Precipuū.
Preclarus
Preco
Precurrere
Precordia
Preda
Predeſtinatio
Predicare. pdicatio predicator.
Predicere
Preeſſe
Preferre
Prefectus. prefici.
Prefinitus
Pregnicies
Preire
Prelatus
Prelium
Premere. cõprimere
Premittere
Premium.
Preoccupare
Preparare. preparatus
Preponere. ppoſitus
Prepucium
Preſbyter
Preſens preſentia
Preſidium
Preſtare
Preſto
Preſtolari
Preſumere
Preter
Preterire
Pretorium
Preualere
Preuaricari preuaricatio
Preuenire
Primus pmo.
Primum
Primitie primitiua
Primogenitus
Princeps
Principium
Prior prius
Priuſq;
Priſtinus
Priuare. priuatus
Pro
Probare. probatus
Procedere
Procella
Procidere
Procreare
Procumbere
Procurator. procurare
Procul
Proditor. prodere.
Prodeſſe
Prodigiū. portẽtum. pſagium.
Producere
Propbanus
Proferre
Propbeta. propbetare
Proficere
Proficiſci. proficiens. pfectus
Profugus. trãſfuga. pfugus. fugitiuus
Profundus. pfunditas
Progenies
Prohibere
Proiẽcere
Promittere. pmiſſio
Promouere
Promptus prõptitudo
Pronunciare
Pronus. proniras
Propago
Prope
Propare propere
Propicius
Proponere. ppoſitum.
Propriuꝰ. ppria tas
Propter
Propterea
Propugnare. ppugnaculū
Proſpicere
Proſequi
Proſperitas
Proſternere
Protegere
Protinus
Prouerbium
Prouidentia
Prouincia
Prouocare
Prout
Proximus
Prudentia. prudens
Prune
Prurire. prurigo
Pſallere. pſalmus
Ptolomeus ptolomayda
Publicanus
Publicus
Pudor. pudicicia.
Puella
Puer
Pugna. pugnare
Pulcer. pulcritudo.
Pulſare
Puluis
Pullus
Punire
Pupillus
Purgare
Purpura
Puſillanimis
Putare
Puteus
Putredo

De. Q.

Quadraginta.
Quadrus. quadratus
Quadringenti
Quadriga.
Qualitas. qualis
Qñ
Qñq; quis
Qñdiu
Quãobcauſam
Quando
Quantus. quan

Ordo dictionum

tum quãto.
Quare
92 Quasi
95 Quattuor.
Quatuordecim.
Que cõiũctio
Quemadmodũ.
Que generis fe.
94 Quẽ neutrũ
Quercus
Quærere
95 Queſtio q̃rela
96 Quia
88 Quid
Quidam
99 Quidem
100 Quicquid
Quicunq;
Quieſcere quies
101 Quippiã.quicq̃.
102 Quinq;
Quis qui
103 Cui
Cuius
Quem
104 Quo
Quorum
Quos
Quibus
105 Quiſq̃.q̃cquid
Quiſpiam.
Quo.quocunq;
106 Quotiens. quotienſcunq;
Quod.qd̃cunq;. et eoq;.
107 Quomodo
108 Quippe
Quondam
Quoniam
110 Quoq;
Quotquot

De.R.

111 **Ratio**
Radere raſus
Radix
112 Raguel
Ramus
Rapiña rapere
113 Rachel
Raphael
Raphaim
Raro
Rebecca
Reus reatus
Rebellio
Recedere
114 Recenſere
Recidiuũ
Reclinare
Reludere
Recipere
Recordari
115 Rectus. rectitudo
Recõciliatio
Recumbere
Redarguere. redeebẽdere
Reddere
116 Redigere. redactus
Redimere
Reducere.
117 Redundare
Reedificare
Referre.reportare
Reficere refectio
Refrigerium.refrigerare
Refugium
118 Refulgere
Regalis
Regere
Rex regos regnare
120 Regina
Regius regalis.
121 Regio
Regnum.regnare
Regredi
Regula
Religio. religioſus
122 Relinquere
123 Reliquie
Remanere
Reminiſci
Remittere remiſſio
124 Renes
Renouare
Renũciare
Repelliere
125 Repente.repentinus
Reperire
Replere.plenus plenitudo
126 Reponere
Reportare
Reprehendere
Reprobare
127 Reptile.reptilia.
Reputare.reputans. reputat?
Requies. requieſcere
129 Requirere
Res
Reſpublica
Reſeruare
130 Reſidere.reſiduum
Reſiſtere
Reſpicere. reſpectus
131 Reſpondere
Reſtituere
Reſurgere reſurrectio
Rethe
132 Retinere
Retrahere
Retorquere. retortus
Retribuere
Retro. retroſus
133 Reuelare
Reuereri reuerẽtia
134 Reuerti. reuertẽs reuerſus.
135 Reuiuere
Reuocare
Ridere riſus
Rigare
Ripa
Ritus
136 Riuus riui
Rixa
Roboam
Roborare robur
Rogare
Roma.romanꝰ.
137 Ros
Roſa
Rota
138 Rubet
Rubor rubedo
Rubigo
Rubus
Rudis
Ruere.ruina
139 Rufus rufedo
Rugitus
Ruminare
Rumor
Rumpere
140 Rurſus rurſum.

De.S.

Sabbatum
Sacrificium ſacrificare
141 Sacramentum
Sacerdos
142 Satiare
Saccus
Sagitta
143 Sal
Salomon
Saluator.ſaluare ſalus
144 Salutare
Sanare. ſanitas
145 Sanctus. ſanctitas ſanctificatio
146 Sanctificare ſanctificatus ſanctificatio
147 Sanguis
148 Sapientia. ſapiens
149 Saturare. ſatiare
Scandalũ.ſcandalizare
Scelus
Scindere.ſciſſura
Scire ſcientia.
150 Scribere ſcriptura
Scrutari
Scutum
151 Secretum
Seculum
Secundus
Secundum
Securus. ſecuritas
152 Sedere ſedes
153 Sedino
Seducio. ſeducere
Seges
Semen.ſeminare.
154 Semitã
155 Semel
Semper
Sempiternus
Senex ſenectus
156 Sentire.ſenſus
Separare ſeparatus
157 Sepelire. ſepultura
Septem ſeptenis.
158 Sequi ſecutus
159 Sermo
Serpens
160 Seruare
Seruire ſeruus.
161 Ser
162 Siccitas ſiccare.
Sicut
Signare ſignũ
163 Silentiũ ſilere
Similitudo
164 Simon
Simplex
Simul
165 Simulacrum
Synagoga
Sine
Sinere
Singularis
Sinistra
166 Syon
Sitis ſitire
167 Sobrius ſobrietas
Societas ſocius
Sol
168 Solennitas
Sollicitus ſollicitudo
Solium
169 Solus
170 Soluere
Somnus ſopor.
Somniare.ſomnium
Sonare. ſonus. ſonitus
171 Sordes .ſordidus
Sopor
Sors
Species.ſpecioſus
172 Speculum
Speculari.
Spes ſperare
Spelunca
173 Spina
Spiritus
174 Splendere
Spoliũ ſpoliare
175 Sponſus. ſponſa.
Sponte .ſponte
nee
Stare.ſtabilis. ſtabilitas
Statim
Statuere
Status
176 Stella
Sterilis. ſterilitas
177 Sternere
Stola
Studium
Stultitia
Stupor ſtupere
Suadere
Suauis.ſuauitas
Subter.ſub
178 Subditus.ſubiectus. ſubdere. ſubiicere
Sublimitas ſublimis
Subito
Subſtantia
Subuertere
179 Succendere
Succingere
Sufficientia
Summus ſummitas
Super ſupra ſuperius ſuperior ſurſum
180 Superare
Superbia.ſuperbus
181 Supplantare
Supuenire
Supplicium
Surdus. ſurditas
Surgere
Surſum
Suſcipere
182 Suſcitare
Suſpendere
Suſtinere

De.T.

Tabernaculum
185 Tacere. taciturnitas
Talis
184 Tangere
Tanq̃
Tantum
Tantus
Tarditas
185 Thaurus
Tecum
Tegere
Tegimen tectũ
Tempeſtas
Temperantia
Templum
186 Temperare temptatio

P. Benito Ramirez
adeum

Tempus
187 Temporalia
Tendere
Tenere
Tentorium
Tenebra
188 Ter tercio
Terra
191 Terror.terribilis territus terrere
Terminus
Thesaurus
Testamentū. testari
Testis testimonium
192 Timor timere
193 Tyrannus
Tollere
Tonitruus
Torcular
Torrens
Totus
194 Tradere. traditio traditus
Trahere. attrahere
Transferre
Transformare.
Transgredi
195 Transire
Tremor.treme re
Tres.tria.tercius trinitas
Tribuere
Tribulatio
Tribulare
196 Tribus
Tributum tributarius
Tristicia tristis
197 Triticum
Thronus
Tuba
Tunica
198 Tumulus
Tumultus
Turbare.turbatio
Turba
Turbo
Turris
Turpitudo
199 Thus. thuribulum

De.

Vacuus

vacuitas
Vado vadere
Vagus vagabilitas.
200 Valere
Validus
Valde
Vallis
Vanum vanitas
Varius varietas
201 Vas vasa
202 Vastitas vastus vastator
Vbera
Vbi
203 Vbiq. vbicunq
Ve
Velare velū velamen
Velle volūtas
204 Velox velocitas velociter
205 Venatio. vendere vendens
Venenum
Venerabilis venerari
Venia
Venire.
206 Venter
207 Ventus
208 Verberare
Verbum
209 Verecundia
Vermis
210 Verter
Vertere
Verus. veraz veritas vere
211 Vescor vesceris
Vespera
Vestibulum
212 Vestigium
Vestis vestire vestimentum
213 Vetustas. vetus
Vexatio
Via
215 Vicis. vicissitudo vicissim
Vicinus
Victima
Videre
219 Videre quō caute ambuletis.
225 Vidua
224 Vigilare
225 Viginti
Villa
Vincere victoria
226 Vincire vinctus
Vinculum
Vindicta
227 Vinea
228 Vinum
229 Violentia.violēter.
Vir viri
230 Virga
231 Virgo virginitas
232 Virtus
233 Vis vires
Viscera
Visitatio. visitare
234 Vitis
Vitulus
Viuere.vita
236 Vltio vlcīsci
237 Vltimus vltra vlterior
Vltro
Vlulare. vlulatus.
Vmbra
238 Vnde
Vndecim
Vndiq
Vngere vnctio vngentum
239 Vniuersus. vniuersitas
Vnitas vnus
240 Vnicus.vnigenitus.
Vobiscum nobiscum
241 Vocare vocatus
242 Vociferari
Vox
243 Volare volatus
244 Voluptas
Vouere.votum.
Vrbs
245 Vrere vstio
Vrgere
Vsq
Vsqquo
Vsura
Vterus
246 Vti vsus
Vtilis vtilitas
247 Vua
Vulgus
Vulnus. vulnerare
248 Vultus
Vxor

De.X.

249 xpristus

Xpi natiuitas
250 Xpi passio
Xpi resurrectio
253 Xpi ascensio

De.Z.

Zelus

254 Zona

Incipit littera. P.

Actū. Paciſci. Nota q̄ pactum idem eſt qđ̄ fedus. Conuentio. Obligatio. Cōmiſſio. Cōcordia vel cōſenſus. Et ideo pactū dicit quaſi pacis actus. Poſſumus ergo notare q̄ in ſcriptura inuenitur

Pactum charitatis.

Pactum caſtitatis. Pactum voluptatis. Pactum prauitatis. Pactum dignitatis.

Dico ergo q̄ inuenit quoddā pactū charitatiuū. Et iſtud eſt illud pactū: ille amor quo boies ſunt per charitatē inuicē obligati. De quo pacto dicit. ij. Paral. xxiij. Quod Joiada ſacerdos pepigit fedus inter ſe t vniuerſum pplm. Et Job v. Cum lapidibus regionis pactū tuū. Item dico q̄ inuenitur pactū quoddam depuratiuū. Et iſtud eſt illud fedus ſeu pactum quo quis ꝓmittit deo vel religioni ſe a carnis deſideriis abſtinere. De q̄ Job. xxxj. Pepigi fedus cū oculis meis: vt nō cogitarē quidē de virgine. Item inuenitur pactum maculatiuū. Et iſtud eſt illud quo luxuriosi ſibi inuicem multa turpia paciſcunt t multa vilia pollicent. De quo Eſaie. lvij. vbi ſic loquit mulieri fornicarie. Pepigiſti cum eis fedus: dilataſti cubile tuum. Itē inuenit pactū execratiuū. Et iſtud eſt illud pactū qđ̄ hereticī faciūt demonibus. qui ſcz qñq̄ cum eis habent multa pacta. De q̄ Judicū. ix. dicit. Oz ingreſſi ſunt phanū dei ſui beritb t cū eo pactū pepigerūt. Item inuenit pactum bonoratiuū ſeu cōcordatiuū. Et iſtud eſt pactū illud qđ̄ deus pepigit cuz humano genere. cum ipſo ſocietatem ꝓtrahendo ipſum p baptiſmū ſibi recōciliando. t ſalutē ſibi perpetuā ꝓmittēdo. Homo vo deo ꝓmiſit in baptiſmo fidē t dilectionem: t in bono pſeuerantiā t durationē. De q̄ Geñ. ix. dicit. Statuam pactum meum vobiſcum: t cū ſemine veſtro poſt vos Vbi aduerte q̄ iſtud pactum habet Fundamentū inconcuſſibile. quia ſcz a deo ſtatuā inquit. Ligamentum inſeparabile. quia ſcz iſtud fuit pactum vobiſcum. Firmamentū interminabile. quia ſcz cum ſemine veſtro. Primo ergo dico q̄ iſtud pactū qđ̄ eſt inter deū t boiem habet incōcuſſibile fundamentū ſcz ipm deū: qđ̄ oſtendit cum dr: Statuam. Statuere eñ nihil aliud eſt q̄ ſtabiliter aliq̄d ordinare t tenere. Et vere iſtud pactū quantuz eſt ex parte dei bñ eſt ſtabile firmamentū. quia ſcz ſemp eſt paratus reddere quod ꝓmiſit Eſa. lv. Feriam vobiſcum pactū ſempiternum: miſerōias dauid fideles. Pactū aūt iſtud fuit habitum in camera vteri v̄ginalis. qñ ipe deus ſozorem noſtrā ſ. ē humanā naturā aſſumpſit: eo pacto q̄ ipſam nō deponeret in eternum. Et eo pacto q̄ niſi in nobis deficiat: paratus eſt nobis reſtituere paradiſum Deut. vij. Deus fortis et fidelis cuſtodiēs pactū t miſericordiā diligētibus ſe. q̄ ſcz frangēti fidem fides frangit eidē. q̄ ſcz deus non cuſtodit pactum homini: niſi homo cuſtodiat id ſibi. eum ſcz diligendo t erga ipm fideliter ſe habendo. Et ideo timeo de multis q̄ qui a dño ruperūt treugas t violauerūt fedus: t tranſgreſſi ſunt pactū inobediendo ſcz t peccando. dñs ſimiliter iſtud pactū nō tenebit: nec iuxta pacta ipos eripiet aut ſaluabit. Unde Hiere. xj. Irritū fecerunt domus iſrael t domus iuda pactū meum. q̄ obrem inducā ſup eos mala. Non ſic chariſſimi ſed iſtud pactū ſit firmū t inuiolabile. quia habet vt dictum eſt inconcuſſibile fundamentū. Statuam inquit Geñ. xvij. Ponam pactum meum tecum.

Secundo dico. q̄ iſtud pactum habet vel habere debet inſeparabile ligamentū: quod oſtenditur cum dicitur: Vobiſcum. Quia ſcz iſtud aduerbium vobiſcum ſignat charitatem concordiam et ſocietatem. que ſcz debent eſſe ligamentum pacti et coniunctionis noſtre cum deo Leui. xxvj Multiplicabimini et firmabo pactum meum vobiſcum. Iſtud tñ pactum rumpunt hodie illi qui per peccata ſua rumpunt vinculum caritatis. Quibus domin⁹ dicit Ezechielis. xliij. Diſſoluiſtis pactum meum in omnibus ſceleribus veſtris. Tercio dico. q̄ iſtud pactum debet habere interminabile firmamentum: quod ſcz oſtenditur cum dicitur: Et cum ſemine veſtro poſt vos. Quia ſcz iſtud pactum debet eſſe interminabile a parte noſtra ſicut eſt infinibile a parte dei Numeri. xxv. Erit tam illi q̄ ſemini eius pactum ſacerdotij ſempiternum. Quod eſt contra illos q̄ iſtud pactum non cōtinuant: ſed per diuerſa peccata ipm dirumpunt t diſſipant Oſee. vj. Ipſi autem ſicut Adam tranſgreſſi ſunt pactum. Non ſic chariſſimi: ſed ſit pactuz interminabile t eternum Numeri. xviij. Pactum ſalis eſt ſempiternum coram domino tibi ac filijs tuis. Et aduerte q̄ iſta charitas dei dicitur pactum ſalis. Antiquitus enim inter populos orientales mos erat q̄ quando volebāt aliquod pactum facere quod perpetuo erat duraturum. comedebant ſal. in ſignum q̄ ſicut ſal non poteſt corrumpi: ſic illud pactum nō debebat amplius violari. Et ſic loquitur ſcriptura. j. Eſdre. iiij. vbi dicebant illi. Memores ſalis ſumus quod in palacio comedimus: leſiones regis videre nepbas ducimus. Ad denotandum q̄ iſtud pactum charitatis ſal ſapientie debet habere: vt in ſempiternū valeat permanere. ij. Paral. xiij. Dedit deus regnum dauid ſuper iſrael in ſempiternum: ipſi et filij eius in pactum ſalis. Patet ergo q̄ iſtud pactum debet eſſe interminabile. inſepabile t inuiolabile ꝛc. Vide. ſ. vbi Fedus

Pangere. Pepigi. Vide vbi fedus et vbi pactum.

Palacium. Cum palacium ſit ſolenne habitaculum. vbi ſcz rector vel princeps cōmunitatis vel regni habitare iura reddere: t curiam tenere et exinde populum regere cōſueuit. notabis q̄ in ſcriptura multiplex palacium inuenit vicz

Interius. Exterius. Interius. Inferius et Superius.

Palacium interius eſt conſcientia ſcz viri iuſti. In iſto eñ ſpēaliter t ſecrete habitat dñs quando ipm videt preparatuz virtutibus t ornatum: vt ſic de viro iuſto dicat illud. ij. Paral. ij. Decreuit ſalomō vt edificaret domū domino t palacium ſibi. Conſcientia enim viri iuſti eſt domus t habitaculum ſummo regi: t requies atq̄ palacium ipſi iuſto. Palacium exterius eſt eccleſia. quia ſcz in iſta ſicut in palacio habitat deus t omnium fidelium exercitus t etiam prelatorum chorus t cetus. Unde iſtud eſt palacium illud de quo dicit Heſter. j. Oz vaſthi regina fecit cōuiuium feminarū in palacio vbi rex Aſſuerus manere conſueuerat. Et Heſter. iij. dicit. q̄ ſerui regis ad fores palacij verſabant. Palacium anterius eſt ſcripta ſophia: hoc eſt dictu: ſacra pagina. q̄ ſcz in iſto habitat ipſe deus: t etiam quilibet vir ſcientificus t deuotus. Unde Heſter. xij. dicitur. q̄ rex precepit Mardocheo vt in aula palacij moraretur. In iſto enim inuenitur ſal ſapientie t doctrine. Juxta illud. j. Eſdre. iij. Memores ſalis quod in palacio comedimus. Vide ſupra de Pacto. Palacium inferius eſt mundi curia. Iſtud eſt enim palacium mundi ſuperborum t tyrannorum. vbi certe fiunt bodie multa mala. quia ſcz ibi abundant bodie ignis auaricie t rapine. ſicut de illo malo rege dicitur. iij. Reguz xvj. q̄ ingreſſus palacium ſuccendit ſe cum domo regia. Et etiam mollicies inconſtantie feminee. Unde. iij. Regū xx. dicitur. Ezechie regi. Filij tui erunt eunuchi in palacio regis babylonis. Eunuchi enim homines molles t effeminatos deſignant. quales certe abundant bodie in palacijs huius mundi: t etiam quod dolendum eſt in palacio eccleſie. Unde Heſter. j. dicitur. q̄ regina vaſthi fecit conuiuiuz feminarum in palacio vbi rex manere conſueuerat. Iſta enim regina carnalem affectionem ſignificat. que ſcz in palacio eccleſie effeminatos exaltat. Palacium ſuperius eſt celum regium: vbi ſcz deus habitat cum angelis t beatis dicens ſcz illud Daniel. iij. Quietus eram in domo mea: t florens in palacio meo. Figura Daniel. j. vbi dr. q̄ pueri de ſemine regio cauti ſcientia. mūdi t abſtinentes t pulcri electi ſunt vt poſſent ſtare in palacio regis. Ad denotādum q̄ in iſto celi palacio nō admittit niſi ille qui cautus purus mundus t abſtinens inuenit ꝛc. Omitto quia pauce ſunt auctes.

Palam. Nota q̄ palam idē eſt quod publice vel aperte. Notabis ergo q̄ multa ſunt que ſcilicet Palam Et in publico ſunt dicenda. Et ni publico ſunt agenda.

Dico igitur q̄ quedam ſunt palam dicenda. Et iſta ꝓcerto ſunt bone ſci

Et in publico sunt querenda. entie ⁊ doctrine. que scz
Et in publico sunt tacenda. palam debent doceri et
predicari: vt ab omnibus addiscãtur. Exemplo scilicet xpi
qui scz fidem palam ⁊ publice predicabat Jobis. vij. Ec
ce palam loquitur ⁊ nibil ei dicunt. Et Joh. xvj. Palam
de patre meo annũciabo vobis. Quia reuera ad doctorez
fidei christiane hoc pertinet q̃ palam doceat ⁊ q̃ veritatẽ
palam ostendat Eccle. xxxix. Ipse palam faciet disciplinã
doctrine sue. Sicut etiam xps de seipo dicit Jobis. xviij.
Ego palam locutus sum mundo. ⁊ in occulto locutus suz
nibil. Cuius tamen contrarium faciunt heretici. qui scilicet
predicant non palam sed occulte in latibulis et cauernis.
Omnis enim qui male agit odit lucem Joh. iij. Ut sic de
istis intelligat illud Eccle. xxxviij. In ecclesiam non trãsili
ent: super sellam iudicis non sedebunt: testamentum iudi
cij non intelligent: neq; palam facient disciplinam et iudi
cium. Jdeo cuilibet bono ⁊ catholico doctori potest dici il
lud Job. xvj. Ecce nunc palam loqueris ⁊ prouerbiũ nul
lum dicis. Sunt ergo quedam palã dicenda. Item sunt
quedam palam agenda. Et ista sunt bona facta ⁊ opa vir
tuosa. que scz palam faciẽda sunt ⁊ exemplariter aliis ostẽ
denda Deutro. xiij. Palam fiat vtrum diligatis dominũ.
Et merito: quia procerto male acta que occulte fiunt vt ab
scondantur: per seipsa palam sepissime veniunt ⁊ omnib⁹
manifestantur Marc. iij. Nec factum est occultum quod
non in palam veniet. Jta q̃ sepissime admiratiue potest di
ci illud quod scriptum est Exod. ij. Et quomodo palam fa
ctum est verbum istud? Bona sunt ergo palam agenda.

Item quedam sunt palam querenda. Et ista procerto
sunt dei mandata: et sacre pagine documenta. Jsta enim
querere ⁊ inuestigare non est verecundum: sed magis bo
norabile ⁊ honestum. ⁊ ideo palam ⁊ publice faciendũ Ec
clesiastici. lj. ca. quod est alias in oratione iesu filij Syrach
Quesiui sapientiam palam. Item quedam sunt palam
tacenda ⁊ non ꝓpalanda. Utile etiã ⁊ necessariũ est quan
doq; q̃ homo a visibus hoim se abscondat. ⁊ q̃ palã non
inueniatur: nec publice se ostendat. sicut de illo flore legit
qui dicit scapulissus qui de nocte se occultat ⁊ ꝓfundat in
aqua: sed a media nocte incipit reascẽdere: ita q̃ in orto so
lis palam ostenditur ⁊ solet omnibus apparere. Quia re
uera tempus est se occultandi ⁊ tempus palam apparen
di et tempus loquendi et tempus tacẽdi. Unde de christo
dicitur Johannis. vj. Christus autem iam non palam am
bulabat. Et Johannis. vij. Nemo palam loquebatur de
illo sufficiat. Uide vbi Ostendere. Manifestare. Appare
re. et similia.

Palea. Cum palea sit illa pars spice que separa
ta a grano ẽ leuior ineptior atq; peior. pos
sumus notare q̃ ꝑ paleã põt designari. In scriptura

Sensus litteralis.	Sensus enim litteralis
In peccato culpa venialis.	⁊ hystoricus per paleã
In opibus gaza temporalis.	significat: eo q̃ sub bu
In humanis vita corporalis.	ius palea granum sine

intelligentia contineatur. ex quo panis vere ⁊ fructuose do
ctrine conficitur ⁊ formatur. Unde illa rebecca per quam
ecclesia designatur dicebat seruo abraam. q̃ asinos suos se
cum ad hospitium duceret dicens Gen. xxiiij. q̃ in domo
patris sui locus erat spaciosus ad manendum. Nam inq̃t
palearum quoq; ⁊ feni plurimum est apud nos. Jsta enim
puella signat ecclesiam. que scz domum patris sui xpi id est
sacram scripturam dicit esse spaciosam ⁊ latam. vbi scilicet
dicit esse plurimum palearum ⁊ feni id est plurimum sen
sus ⁊ intellectus litteralis ⁊ hystorici. ꝓ scilicet asinis id est
simplicibus educandis. Et breuiter de talibus paleis dici
tur Esaie. xj. Leo sicut ⁊ bos comedent paleas. Leo em̃ si
gnat subtiliores. bos rudiores. qui scz ambo quãdoq; sen
su litterali vtuntur. Palea ergo signat scripturarum sen
sum litteralem. Item palea significat delictorum culpã
venialem. sicut est illa pars spice que faciliter comburitur
⁊ cõsumitur. Sic venialia sunt illa delicta que faciliter ad
nibilantur Mathei. iij. et Luce. iij. Paleas autem combu
ret igni. Item palee significant huius mundi gazã. Gra
num em̃ significat spiritualia: palea ꝙo temporalia Exodi
v. Dispersus est populus ad colligendum paleas scz bo
norum terrenorum circa que plus laborat q̃ circa granum
spũalium ⁊ virtutum. Et aduerte q̃ sicut Exodi. v. dicitur.
Pharao rex egypti dabat filijs israel paleas ⁊ sic ipsos in
luto ⁊ latere occupabat: ⁊ ipsos sibi facere ⁊ coquere certũ
numerum laterum compellebat. Finaliter tamen paleas
denegauit: et nibilominus laterum numerum imperauit.
Quia reuera rex egypti dyabolus compellit hodie filios
israel xpianos ad certum nũerũ laterum. i. viciorũ numerũ
sibi coquendum ⁊ faciendum: mediantibus tamen paleis
id est mediantibus bonis terrenis que pro salario ipis con
fert. Quandoq; etiam fit q̃ aliquibus paleas bonorũ tem
poralium subtrahit: ⁊ tamen lateres id est peccata ipos fa
bricare compellit. sicut patet de multis malis pauperibus
tam religiosis q̃ alijs Exodi. v. Dixit pharao non do vo
bis paleas: complete numerum laterum ⁊c. Igitur patet
q̃ palee significant huius mundi gazam temporalem.

Item significant in humanis vitam corporalem. Sicut
enim palea cito putrescit ⁊ deficit. cito deperit ⁊ comburi
tur: cito defertur atq; rapitur. Sic vita humana cito ꝓcer
to computrescit ⁊ perit. cito quoq; per mortem rapit ⁊ re
cedit. Unde Job. xxj. Erunt sicut palee ante faciem venti.
Sic igitur patet q̃ palea quattuor modis signatur in scri
ptura.

Palestinus. Nota q̃ palestini fuerunt ydo
latre et pagani q̃ alis philistijm
nominant. Interptatur autem palestinus ore concutiens
seu ore ptendens ⁊c.

Pallium. Nota breuiter q̃ cum pallium sit su
perius indumentum qđ omnia alia
cooperit vestimẽta qđ non tm̃ portat rõne necessitatis: im
mo etiam q̃q; ratione honestatis ⁊ quãdoq; rõne curiosi
tatis. Possumus dicere q̃ in scriptura inueniuntur multa
genera palliorum. Jnuenitur em̃ Pallium

Honestatis.	Palliũ honestatis est illud quod om
Charitatis.	nes defectus habet cõtegere. De quo
Dignitatis.	dicitur Gen. xxxviij. Ut thamar nolẽs
Mortalitatis.	cognosci tollens cito pallium coope
Humilitatis.	ruit se. Palliuz charitatis est illud qđ
Jocunditatis.	a frigore habet protegere. Et istud est

quod ad pauperes per elemosynam debet extendi ⁊ ad ali
os misericorditer dilatari Ruth. iij. Extende pallium tuũ:
quia ꝓpinquus es. Jstud est pallium coccineum. De quo
dicitur Josue. vij. Uidi inter spolia pallium coccineũ val
de bonum. Coccineus em̃ color est igneus significans incẽ
dium charitatis. Jstud tamen pallium est in aliquibus ita
breue q̃ ad alios ipm̃ nequeunt elargiri Esaie. xxviij. Bre
ue pallium vtrũq; operire non poterit. Pallium dignita
tis est illud quod beatos solet depingere. Gloria enim eter
na est ornamentum ⁊ pallium beatorum. iij. Regum. xj. Oc
curris ei abias silonites indutus pallio nouo. Palliũ mor
talitatis est illud quod homines debent conscindere. Et
istud est pallium corporis. quod scz est per penitentiã con
scindendum. j. Esdre. ix. Scidi pallium meum ⁊ tunicam.
Pallium humilitatis est illud qđ homines debent accipe
re. ⁊ istud potissime signat humilem bonorum conuersati
onem. De quo dicitur. j. Regum. xxviij. vbi de samuele su
scitato dicitur. Uir senex ascendit ⁊ ipe est amictus pallio.
Pallium ꝙo iocunditatis est illud quod homines debent
appetere. Et istud etiam est pallium virtutum quod scili
cet sancti deferunt in hoc mundo: vt habeant pallium gau
diorum finaliter in futuro. De quo dicit Esaie. lxj. Or de⁹
dabit sanctis coronam pro cinere. oleum gaudij ꝓ luctu:
pallium laudis ꝓ spiritu meroris. Ac si diceret. q̃ sancti in
hoc mundo portant scz Pallium

Cineris.	Et sic patet quomodo pallium potest ac
Luctus.	cipi in bono ⁊c. Sed adhuc dico q̃ pal
Meroris.	liũ potest accipi in malo. Et sic signat om
In paradi	ne malum velamentum vel operimentũ.
so portabunt	Et sic possumus dicere q̃ in scriptura in
scz Pallium	uenitur Pallium deceptionis. Pallium
Laudis	infectionis. Pallium possessionis. Palliũ
Gaudij.	excusationis. Pallium adulationis. Hypo
Honoris.	crite portant pallium deceptionis ficte et

false cõuersationis. Et istud est palliuz quo gladius Goli

ad erat in tabernaculo cooperſus. Quia vere multi ſut in tabernaculo eccleſie: qui q̄uis ſint gladij dyaboli. pallio tamen facte cōuerſationis ſunt inuoluti. Contra quos dicit Zach. xiij. Non operient̄ vltra pallio faccino vt mentiantur. Luxurioſi portant palliū infectionis. Et iſtud nihil aliud eſt q̄ diſſoluta t inhoneſta ꝓuerſatio talium immūdorum. Et iſtud eſt pallium qđ dimiſit ioſeph in manu domine ſue ne committeret adulterium. de quo Geñ. xxxix. Relicto in manu illius pallio fugit t egreſſus eſt foras. Quarti portant pallium temporalis poſſeſſionis. Iſtud eſt pallium quod ipſi pauperibus auferunt. de quo ipſi ſe induunt t inuoluunt. De quo Machee. ij. Deſuper tunicam palliū ſuſtuliſtis: t eos qui tranſibant ſimpliciter conuertiſtis in bellum. Iſtud eſt illud palliū ꝓpter cuius furtum lapidatus eſt achor ſicut dicit Joſue. vij. Fatui portāt palliū excuſationis. quia ſcz fatui t obſtinati nunq̄ defectus ſuos poſſunt recognoſcere: ſed ipſos excuſare t palliare. et maxime in confeſſione. Et iſtud gloriabatur ſponſa amiſiſſe Cant. v. Tulerunt pallium meū cuſtodes murorum. Falſi vo portant pallium adulationis: t potiſſime ꝓditores q̄ cum pallio ficte amicicie tranſfigurant ſe in angelū lucis. Figurati in Jaele que dans zizare lac bibere. operuit eū pallio: t tandem occidit eum: ſicut dicitur Judicum. iiij. Quia ſcz falſi t ꝓditores pallio falſitatis amicicie ſue operiunt t obnubilant homines. t lacte ſuorum verboꝝ dulcium t fallacium eos potant. t tandem per proditionis vicium ipſos deſtruunt atq̄ turbant. Et de tali pallio poteſt dici illud quod de thamar volente decipere iudam dicit Geneſis. xxxviij. Tollens cito pallium cooperuit ſe. Sic ergo patet quomodo multiplex eſt malum pallium quo ſcz mali palliant: de quo mali in hoc ſeculo ꝓtegunt. Iſtud ergo ſufficit de pallio qđ dictum eſt.

Palma. Nota q palma ſm ſuas diuerſas ꝓprietates poteſt in ſcriptura multa ſignificare. Significatur enim per palmam ſcz

Morum ſanctitudo.
Crucis meſtitudo.
Victorum certitudo.
Celorum plenitudo.
Perfectio viri iuſti
Palma eñ ſurſum erigit.
Profunde figitur.
Viroꝛe decoratur.
Alteri combinatur.
Fructibus fecundatur.
Durabiliter antiquatur.

Primo ergo dico. q palma ſignat morum ſanctitudinem viri tuoſam. Per palmam enim intelligitur vir iuſtus vel etiā perfectus. Dico q ſurſum erigit quia ſcz t palma et omnes rami palme ſurſum tendunt verſus celum. Ad denotandum q vir iuſtus t rami ſui arum affectionum ad deū debent erigi et ad celum ꝑ deſiderium eleuari Cantico. vij. Statura tua aſſimilata eſt palme. Dico etiaz q in terra figitur. qz ſcz palma ꝓfunde radicat. Sic t vir iuſtus ꝑ humilitatē debet perfundari: t per fidem ſtabiliter radicari Eccl. xxiij. Quaſi palma exaltata ſum in cades: t quaſi plantatio roſe in iericho. Dico adhuc q viroꝛe decoratur. Nunq̄ eñ perdit virorem ſuū Sic t vir iuſtus virorem bone cōuerſationis nunq̄ debet perdere: ſed ipſam perpetuo cuſtodire Leui. xxiij. Sumetis fructus arboꝛis pulcerrime ſpatulaſq̄ palmaꝝ. Iſtis eñ debemus eſſe parati t ornati ad digne dño obuiandū: ſicut dicit Job. xv. Qui acceperūt ramos palmarum t ꝓceſſerunt xp̄o obuiam. Dico inſup q palma alteri combinatur. Palma eñ ꝓficit ꝑ ꝓiunctionem: t ideo bine t plures ſimul arboꝛes inde oriunt. Maſcula eñ palma femellam fecundat ſi iuxta eam plantet. Sic vere viri iuſti tunc temporis in moribus ꝓficiunt qñ per charitatis vinculuz iungunt t vniuntur ad inuicem. Charitatiua enim aſſociatio virtutum eſt fecundatio t cumulatio. Per iſtam enim femine a maſculis. imperfecti a perfectis. mali a bonis fecūdantur t gratijs t virtutibus impinguant. Palma enim nunq̄ vult eſſe ſola. quia teſte Sene. Omnia mala docuit ſolitudo. Quod bñ figuratū eſt Exod. xv. vbi dr. q filij iſrl venerunt in belym vbi erant. xij. fontes t ſeptuaginta palme. Ad denotandū q palme in belym. i. in eccleſia illi q̄ volunt eſſe palme ꝑ virtutē t ꝓfectionē. t fontes per gr̄am et deuotionem: nō debēt ꝓ odium eſſe ſoli: ſed ꝑ charitatē et ꝓcordiā eſſe multi Eccl. i. Palme ſteterūt in circuitu eius Ezech. xlj. Palma erat inter cherub t cherub. Dico nihilominus q palma fructib⁹ fecundat. Habet eñ palma fructus dulces q̄s dactiles vocam⁹: q̄s frequētāt t diligūt elēpbantes ſm Pli. qz ſcz viri iuſti habēt fructus bonoꝝ opērū abundātes. q̄dus elephātes. i. ſimplices recreant: t per bona exēpla in vtutibus educant. Et de boc dr in ps. Juſtus vt palma florebit ſicut cedrus libani multiplicabitur. Vide ea. ſ. de iuſticia. Dico vlterius q durabiliter antiq̄t: qz ſcz palma dr q̄ſi ſine defectu viuere. Qđ ſanis euidenē apparet t ꝓbat ꝑ boc q centū annos dicit expectare anteq̄ faciet fructus bonos: qđ etiā apparet ex natura nois: qz palma latine: dr ſenex vel fenix grece. ꝑ eo q ad modū illius auis fenicis diutiſſime duret. Per qđ notat pſeuerātia viri iuſti. q̄ ſcz nunq̄ debet ꝑ patiā deficere: ſed in bono ꝓpetue ꝓdurare Job. xxix. In nidulo meo moriar. t ſicut palma multiplicabo dies meos. Sequit gloria mea ſemp̄ innouabit ꝛc. Et tales palme. i. viri iuſti debēt in tēplo eſſe inſculpti: t ibi ꝓmoti t radicati ſicut. ij. Paral. iij. dr. q Salomon ꝑ totū templi parietē ſculpſit palmas. Quia ſcz Salomon. i. bonus ꝓlatus dz tales palmas in templo eccleſie ſculpere: t eos ibidē ꝓſtituere t locare Ezec. xlj. Palme celate erāt in pariete templi. Patet ergo q palma ſignificat morū ſanctitudinem virtuoſam. Secđo dico. q palma ſignat crucis meſtitudinem doloroſam. Palma eñ eſt inferius multū aſpera: ſurſum tñ eſt dulcis t fructifera. Palma etiā pbet elephātibus. i. eſuriētib⁹ nutrimentū: t ipſis vomiētibus fulcimentū. Sic vere crux xp̄i fuit aſpera inferius in b̄ mūdo eſt tñ valde dulcis ſuperius in paradiſo Elephātes ergo. i. viri iuſti debēt ſub ipa morari ꝑ deuotionem: eidē debēt inniti ꝑ ſpem fiduciam t affectionem. t ſic fructu iſtius arboꝛis. ſ. xp̄o refician̄t finaliter ꝑ eternā fruitionē. Figurati in delboꝛa ꝓbatiſſa vxoꝛe lapidoth. q̄ ſedebat ſub palma t iudicauit ppl̄m. ſicut dr Judic. iiij. Delboꝛa eñ interpretat eloquēs: ſignificans viros eccleſiaſticos. q̄ orādo. gr̄as agēdo. t alios docēdo debēt eſſe eloquētes. Iſti eñ ſub palma crucis ꝑ memoriā t deuotionē debent ſedere: vt ſe t alios poſſint debite iudicare. Qđ etiam bñ figurat Ezech. xlj. vbi dr. q in templo erant fabrefacte palme. t palma erat inter cherub t cherub. Nos eñ ſum⁹ templū dei ſpiritale. qz templū dei ſctñ eſt qđ eſtis vos. ſ. Cor. iij. In nobis ergo debet eſſe eclata t impreſſa palma crucis ꝑ deuotionē. habēs ſecū cherub qđ interpretat plenitudo ſcientie. i. ſpūalem ſapiam t diſcretionē. Dicat ergo vir cruci deuotus illud Can. vij. Aſcendā in palmā t apprehendā fructus eius. Ubi oſtendit Talij feruens affectio: Aſcendā. Crucis conditio. Palmā. Cordis deuotio. Apprehendā ꝛc. Signat ꝙ palma crucis meſtitudinē doloroſaz.

Tercio ſignat victoꝝ certitudinem gaudioſam. Palma eñ eſt arboꝛ victorialis. Victores eñ ſolebāt palma antiq̄tus coꝛonari. Et ideo ꝑ palmā bñ pōt ſanctoꝝ victoria denotari. Et de boc Apoca. vij. dr. q ſancti erāt in conſpectu throni amicti ſtolis albis: t palme in manibus eoꝝ. Si eñ vicia vicerimus: t ſi iuſti t boni fuerimus: palmā eṫne glorie t ꝓpetue coꝛone a deo reportabim⁹ Deut. xv. Illi q̄ iuſtum viderant iuſticie palmam dabunt. Qđ bñ figurat. j. Mach. xiij. vbi dr. q filij iſrl mundauerunt arcē a ꝓtamī nationibus: t intrauerunt in illam cum laudibus t ramis palmarum. Quia arx eccleſie ſumme debet a vicijs mundari t expiari. t quam illi ſolum debent intrare qui ſciunt deo regratiari t eum laudare: t qui palmam victorie ſciūt de vicijs reportare. Quarto dico. q palma ſignificat celoꝝ plenitudinem fructuoſam id eſt gloriam paradiſi ſicut ſupra habes in titulo de gloria. Gloria enim eterna ad modum palme habet victoꝛem vel nitoꝛem immarceſſibilem habet viroꝛem interminabilem. habet fructum indefectibilem. habet aſpectum ſumme delectabilem. Iſta eſt ergo ciuitas palmarum de qua dr Judicū. iij. Poſſedit ciuitatem palmarum. Unde illud Can. vij. Aſcendam in palmam ꝛc. Et illud Job. xxix. Sicut palma multiplicabo dies meos. Vide ſupra in eodem titulo. Patet quō palma ſignat Eterne glorie ſocunditatem. Fortis victorie ſtrēnuitatem. Crucis memorie vtilitatem. Virtutis t gratie moralitatem ꝛc.

Palma. Manus. Palmus. Palmes. Palpare Palpebra. Palus. Pali t Palus. Pa-

lucis. Multa possent significare: sed auctoritates sunt valde pauce. De quolibet titulo p̄dictorū quapropter trāseo gratia brevitatis.

Panis. Cum panis sit illud p̄ qđ reficit et nutrit corpus humanū. satisvidet consonū rōni q̄ per panē intelligatur omne illud quod delectat ⁊ reficit mentē nostram siue bonum fuerit siue malum. Notemus ergo q̄ in scriptura inuenit in bono significato Panis

Doloris. Jstis em̄ octo generibus panū debēt fideles enutriri. vt p̄ gratias et vtutes possint feliciter augmētari. Comedamus ergo panem doloris p̄ cordis ptritionē ⁊ penitētiā p̄s. Surgite postq̄ sederitis q̄ māducatis panē doloris. Item comedamus panē laboris p̄ diligentiā. Unde Eccl. xxxiij. Libaria ⁊ virga et onus asino: panis ⁊ disciplina et opus seruo. Jtē comedamus panē sudoris p̄ penarū sustentiā. De quo Gen. iij. In sudore vultus tui vesceris pane tuo. Jtē comedamus panē meroris p̄ lachrymarum redundantiā. p̄s. Fuerunt mihi lachryme mee panes die ac nocte. Item comedamus panē timoris p̄ diuinam reuerētiam Ezech. xij. Panem tuū in p̄turbatione comede. Jtē comedamus panem saporis p̄ gratiarum influentiā. De quo Eccl. xxix. Jnitiū vite hominis aqua: panis ⁊ vestimentū. Item comedamus panē dulcoris p̄ scientiarū sapiam. de quo Eccl. xv. Cibauit illū dñs pane vite ⁊ intellectus. Jtē comedamus panē vigoris. i. sacramentū ⁊ eucharistiā. De quo dicit in p̄s. Panis cor hominis cōfirmet. Item accipiendo panē in malo significato dico q̄ in scriptura inuenitur multiplex malus panis vicz Panis

Carnalitatis. Panis carnalitatis est panis luxuriosoz. Un Eccl. xxij. Homini fornicario omnis panis dulcis. i. ois delectatio carnalis. Panis cupiditatis est auarorū. De quo Esa. lxv. Serpenti pulvis panis eius. Panis mēdacitatis est panis loquatiū verbosoz seu etiam adulatoz. De q̄ Prouer. xx. Suauis est homini panis mēdacij. Panis aduersitatis est panis egenorū Esa. xxx. Dabit tibi dñs panē arctum. ⁊ aquā brevem. Panis p̄speritatis est panis diuitū ⁊ superborū. de qua Job. xxviij. Terra de qua oriebat panis in loco suo igni subuersa est. Et Eccls. x. In risu faciunt panem. Jste est panis p̄pter cui? comestionē maledicitur p̄pha. iij. Reg. xij. Quia inquit comedisti panē in loco isto: non inferetur cadauer tuū in sepulcrum patrū tuoz. Et sequit q̄ ille p̄pha a leone fuit occisus. Quia vere illi q̄ pane p̄speritatis vltra debitū fruunt. sepultura paradisi priuant: ⁊ a leone dyabolo ꝑpetuo punient. Panis vo calamitatis est panis damnatoz. De q̄. iij. Regū. xxij. Pone virū istū in carcere: ⁊ sustētare eū pane tribulationis et aq̄ angustie. Ecce q̄ quo mali reficiunt multis generib? malorū panū. Sed adhuc dicamus q̄ sunt panes. s. Panes

Desiderabiles ⁊ fructuosi. Dicamus ergo aliquid de panibus bonis ⁊ spiritalibus. Sicut em̄ corp? habet suū panē corpalem quo nutrit. Sic anima habet suos spūales panes quo mentaliter reficiat. Paterfamilias em̄ deus nobis seruis suis panes spūales ministrat: q̄bus etiam roborat recreat ⁊ p̄fortat. Un ipse dicit Prouerb. ix. Venite ⁊ comedite panē meū: ⁊ bibite vinū qđ miscui vobis. De istis aūt panibus dicit Math. xiij. Non habem? hic nisi quinq̄ panes. Unde nota q̄ dñs hic in ista via administrat suis fidelibus quinq̄ panes id est quinq̄ genera spūalium refectionum. Et isti sunt Panis

Superior et sacramentalis. Jstis em̄ quinq̄ panib? id ē quinq̄ panū generibus reficit dom̄in? in huius mūdi solitudine turbam suā. Nam Panis

Interior et spiritualis.
Exterior et scientialis.
Inferior ⁊ materialis.
Utilior sempiternalis.
Sacr̄alis est panis angeloz.
Spūalis est panis deuotoz.
Scientialis est panis discretoz
Materialis est panis egenoz.
Sempiternalis est panis beatoz.

Primo ergo dico q̄ deus nutrit fideles suos pane sacramentali. qui panis dī angelorū. Quia sicut dicit in p̄s. Panē angeloz māducauit hō. Sicut est paterfamilias solet de domo sua panē exterius ad campos mittere suis agricolis atq̄ seruis q̄diu sunt in ope ⁊ labore: q̄n vo de cāpo redierint solet eos pane suo ⁊ cibarijs in domo ꝓpria recreare. Sic de? p̄ nobis in agro huius mundi laborātibus de domo sua paradisi panē celestē misit. s. filiū suū bñdictū: vt nos agricolas ecclesie militātis isto pane in sacro eucharistie nutriret: ⁊ tandē eodem pane in domo eccie triūphantis p̄ btām fruitionē reficeret ⁊ foueret. De quo Sapie. xvj. Panē de celo p̄stitisti eis dñe omne delectamentū suauitatis in se habentē. Jste em̄ panis in grano: fuit de granario paradisi apportatus. Jn ore gabuclis sicut in quodā molendino fuit tritus aliq̄liter masticatus. ⁊ q̄si in farine mollicie immutat?. Jn vtero v̄ginis sicut in arcba pistoria fuit cū aqua nr̄e fluxibilis humanitatis mixtus ⁊ mirabiliter impastatus. Jn mūdo vo in cruce sicut in quodā dibano fuit ignibus tribulationū decoctus ⁊ inflamatus Esa. xliij. Succendit ⁊ coxit panes: ⁊ de reliquo fabricatus est deū ⁊c. Et Esaie. xlviij. Excoxi te in camino pauptatis. Jn resurrectione fuit de isto furno extract?. Jn ascēsione fuit iterū in archa paradisi reposit? ⁊ locatus. Et inde vo q̄tidie in sacerdotali p̄secratione sumit: ⁊ ad māducandū boibus cōmunicat: ⁊ ad vitā gr̄e ⁊ glie conferendam mirabiliter operat. Et ideo istemet panis loquit Jo bānis. vj. ca. Ego sum panis viuus qui de celo ꝺescendi. Ubi aduerte q̄ iste panis habet scilicet

Summā ⁊ glorioſam conditionē. Primū habet ratione p̄napij originalis. q̄ de celo. Scōm rōne vtutis sacr̄alis. q̄ est panis viuus. Tertiū habet rōne nature substātialis: qđ ostendit cum dī: Ego sum. Jsta em̄ in omni re considerant scz esse. operatio. finis. Et esse deuotet rei conditionē. Quātum ergo ad nature conditionē: iste est panis valde mirabilis quia de celo descendit. Quātum ad vtutis perfectionem: iste est panis valde notabilis. q̄ est panis viuus. Quātum ad finis p̄fitionē. iste est panis valde durabilis quia ego sum. Dico ergo q̄ xp̄us ostendit hic huius panis mirabilem dignitatem. qđ ostenditur cum dī: De celo descendit. Res em̄ celestes sint istis inferioribus digniores: ⁊ in suis etiā p̄ditionibus mirabiliores: sicut patet de celo. stellis. oribus et planetis. Et quia dicit hunc panē de celo veniſſe. bñ innuit ip̄m cōditionem dignam ⁊ mirabilem habuiſſe. Res em̄ quando q̄ p̄ditionem ⁊ naturam a locis ꝓtrahunt in quibus oriūtur. sicut patet de herbis. quia q̄ in mōtibus nascunt fortiores sunt q̄ q̄ in vallibus: q̄uis sint eiusdē generis ⁊ nature. Et inde est q̄ animalia herbas mōtanas comedētia sūt pre ceteris meliora ⁊ etiam saniora. Sic q̄ ista herba. i. iste panis scz eucharistia de mōte celi descēdit: vbi etiā ortum sumpsit. veriſſe est q̄ magnā virtutē ⁊ p̄rogatiuā habeat: ⁊ q̄ ip̄am comedētibus virtutem ⁊ sanitatē ⁊ p̄rogatiuam conferat ⁊ inducat. De celo inquit descēdit. p̄s. Panem de celo dedit eis: cibaria misit eis in abundātia. Et Job. iij. dī Qui de celo venit super omnes est. Et vere iste panis super omnes est multiplici ratione. Et primo quia iste Per comestionē non minuit. Per fractionem non conteritur. Unus existens locis plurib⁹ p̄secrat ⁊ conficit. Sua mūdicia ab immundis comedentibus non inficitur. Jn ipso etiā accidēs sine subiecto subsistit ⁊ p̄spicit. Jsta em̄ ⁊ multa alia mirabilia sunt in isto pane q̄ longū esset p̄ oia dilatare. Jste em̄ p̄ comestionē nō minuit similis cādele. que ita bñ sufficit mille videntibus. sicut vni. Figurat? in lecbito olei vidue mulieris qđ ad vocē belye nō minuebat q̄uis exinde quottidie sumeret. sicut dī. iij. Regum. xvij. Figuratus etiam in manna. De quo dicit q̄ qui multum habuit nō abundauit ⁊ qui modicum non minorauit. j. Cor. viij. Et sumit ab Exo. xvj. Quia p̄certo iste panis ad vocem belye. i. ad verbum sacerdotis confectus. ⁊ more manne de celo boibus p̄sentatus: nunq̄ in se diminuit. q̄uis a pluribus sumatur: immo sicut prosa canit. Sumit vnus: sumunt mille: tantum illi quantum ille. Et de hoc Esaie lj. Non deficiet panis eius. Item iste per fractionem non conteritur. quia sicut baculus rectus partim in aqua positus videtur esse fractus. q̄uis in veritate perseueret

integer atq; rectus. Sic corpus christus sub aqua fluxibilium accidentium in sacramento isto positum. ⁊ frangi q̄dem videtur: ⁊ tamen in se non conterit nec mutat Treno. iiij. Paruuli petierunt panem ⁊ non erat qui frangeret eis. Item iste panis vnus existens in locis pluribus conficitur: quia sicut vna ⁊ eadem imago relucet in pluribus speculis: sic iste vnus ⁊ idem existens conficit in pluribus locis. Luce. xv. Quāti mercēnarij in domo patris mei abundant panibus. Item iste panis ab immūdis nō in ficit quia scz q̄uis precipiatur Leuitici. xxj. Quicunq; habuerit maculam non offerat panes deo. Si tamē de facto fiat: nunq; ꝓpter offerentis vel recipientis maculam maculatur. Cuius exemplum habem⁹ in luce. que transiens per sordes: ꝓpter hoc non sordescit: in cuius signū corpus suū iude dominus non negauit. quia scz q̄uis ipm sciret malū ipm tamē detegere noluit: ⁊ maxime quia ipse immūdicijs cordis sui mundiciaz corporis xpi maculare non potuit. j. Regum. xxx. Inuenerūt virum egyptium dederūtq; ei panem vt comederet. Ad quod facit verbum Augusti. libro de ecclesiasticis dogmatibus dicentis sic. Hoc inquit sacramentum non in merito consecrantis: sed in verbo conficit creatoris. Et ideo nec boni sacerdotis meritis ampliatur: nec mali vicijs depranuatur. Item in isto pane accideus sine subiecto consistit ⁊ inspicitur. Sicut em̄ terra stat ⁊ pendet in medio aeris sine fulcimēto. Teste em̄ Seneca libro. iij. de questionibus naturalib⁹. Tutilla insula indie in mari stat ⁊ natat sine fulcimēto: quia scilicet cum sit de natura pumicis in mari non submergit sed enatat. nunq; tamen eundem locum seruat: sed motu impulsu ⁊ flatu continue locum mutat. q̄uis herbas ⁊ arbores nutriat seu alat. Sicut insup capsa machometi in medio muri adamātini stat sine appodiamento. Sic non est mirum si virtute diuia in sacramento altaris accidentia sint sine subiecto: vt de hoc exponat illud Luce. iij. Dic lapidi isti vt panis fiat quasi diceret: q̄uis iste sit verus ⁊ spiritualis. apparet tamen q̄tum ad sustentationem accidentium esse lapis. hoc ē dictu q̄ in isto pane accidentia sine subiecto ita firmiter radicantur. ac si in fundamento lapideo locarent. Ecce ergo quot mirabilia sunt in isto pane. Bene ergo patet q̄ de loco mirabiliter venit: ⁊ q̄ de celo non de terra originem suam traxit. Descendi inquit de celo. Unde Joban. vj. Pater me⁹ dat vobis panem de celo verum. Dico ergo q̄ hic ostendit huius panis mirabilem dignitatem. Secūdo dico q̄ hic ostendit huius panis notabilem potestatē: quod ostendit cum dicit. Panis viuus: quia scilicet res viua valde ē potens ⁊ virtuosa multo magis q̄ mortua. Iste enim panis dicit panis viuus: pro eo q̄ in se habet vitam naturalem. ⁊ p eo q̄ alijs ministrat ⁊ confert vitam spiritalem ⁊ eternalem. Dico q̄ in se habet vitam naturalem. quia scilicet ibi est corpus christi p̄ sacramentalem confectionez. anima p̄ naturalem cum corpore coniūctionem. Filius per humane nature inseparabilem assumptionem. Pater ⁊ spiritus sanctus per identitatem personarū ⁊ indiuisibilem vnionez Iste ergo panis viuit in se Jobānis. vj. Ego sum panis viue. Item iste panis dat vitam alijs: quia scilicet sicut panis materialis vitam cōtinuat corporalem. Sic iste spiritalis vitam prestat digne sumentibus spiritalem. Unde Johannis. vj. dicit. Panis verus est qui descendit de celo ⁊ dat vitam mūdo. Et non solum iste panis dat in p̄senti vitaz spiritualem gratie: imo etiam in futuro dabit digne sumētib⁹ vitam glorie sempiternaz. Unde ibidem Joban. vj. Si q̄s manducauerit ex hoc pane viuet ineternū. Manducauerit dico scilicet digne. Circa quod aduertendū est. Qz manducare est credere. Unde dicit Augusti. Credet manducasti. Non em̄ semp requirit dentium motus ⁊ attritio. imo sufficit sincera fides ⁊ deuotio. Ad̄ nota q̄ ad hoc q̄ iste panis conferat huiusmodi vitam gratie seu glorie necesse est q̄ sumatur ⁊ comedatur. scilicet Cum

Gemitu contritionis. ne opationis. De contritionis gemitu habemus Treno. j. Populus eius gemens ⁊ querens panem ⁊c. De compūctionis fremitu dicit in ps̄. Surgite post q̄ sederitis. q̄ māducatis panem doloris. Et Eccs. xj. Mitte panē tuū sup transeuntes aquas. i. sup effundentes cōpunctionis lachrymas. De cōfessionis fonitu seu vomitu quo scilicet debemus expellere oīa peccata. Exemplo scilicet lupi qui fame artatus ⁊ terra satiatus. solet ipam terrā euomere. quando tandē vulpe inuenta bona ⁊ recenta cibaria manducare. Et de hoc pōt dici illud Gen. iij. In sudore vultus tui vesceris pane tuo. Cōfessio em̄ nihil aliud est q̄ quedā vicioz vomitio ⁊ sedatio: ⁊ quedā vultus verecundia ⁊ confusio. De timoris ⁊ mortis cōsiderationis habitu potest dici illud Ezech. xij. Panem tuū in cōturbatione comede. Et in ps̄. Cinerē. i. mortis memoriā: tanq; panē manducabā: ⁊ potum meū cum fletu miscebam. De bone aūt operationis strepitu potest dici illud Prouerb. xx. Operare terrā tuam ⁊ saturare panibus. Et sic ꝓculdubio charissimi: si istis q̄nq; modis istum panē sumpserim⁹. p ipm vitam gratie ⁊ glorie habebimus sicut dictū est. Iste est panis viuus. Et ideo bene dictum est q̄ iste habet notabilē potestatē: quia scilicet res viua potest ire. viuere ⁊ operari. Vita em̄ de se virtutem designat. Et ideo quādo iste panis viuus dicitur bene dico q̄ eius virtus ⁊ efficacia designatur. Iste em̄ est panis efficax

Ad nutriendum ⁊ vegetandū. Iste em̄ est panis nutritiuus et vegatiuus
Ad delectandū ⁊ reficiendum.
Ad roborandū ⁊ sustentandū. Sap. xvj. Angelorum
Ad saturandū ⁊ replendum. esca nutriuisti populū tuū: ⁊ panē de celo p̄stitisti eis. Jtē iste est panis refectiu⁹ ⁊ delectatiuus Prouerb. ix. Panis absc̄dit⁹ suauior. Jtē iste est panis sustentatiu⁹ ⁊ roboratiu⁹ ps̄. Panis cōr hois confirmet. Et sic iste bene figurat. iij. Reg. xix. in illo panē subcinericio quē inuenit belyas ad caput suū: in cui⁹ fortitudine ambulauit vsq; ad montē dei oreb q̄ significat padi sum. Jtem dico q̄ iste est panis repletiu⁹ ⁊ satiatiu⁹ Prouerb. xx. ⁊ xxviij. Qui operat terram suam saturat panibus. Jdeo de forti muliere dicit Prouer. xxxj. Panē ocio sa non comedit. Patet igitur charissimi q̄ iste panis vt dictum est habet notabilem potestatem. Tercio dico. q̄ iste panis habet durabilem firmitatem: quod ostendit cū dicitur. Ego sum. Illi em̄ panes corrūpunt: iste aut̄ incorruptibiles est. Qr̄ em̄ species ille que nobis apparet: ⁊ accidentia illa quādoq; corrumpant: natura tamē ⁊ essentia corporis xpi nullotiens alterat. Ego sum inquit. q. di. Ego non deficio: imo ꝓpetuo pseuero. Unde illud Jo. vj. Ego sum panis vite. Et ibidem. Panis em̄ verus est qui de celo descendit. Et nota q̄ dicit verus. Quia ꝓcerto q̄uis corporis xpi veritas oculis nostris non appareat: ⁊ q̄uis sub accidentibus absc̄dat ⁊ lateat. istud tamē verum est q̄ ibi est vera natura ⁊ essentia corporis xpi. Quod vtiq; posset ꝓbari auctoritatibus ⁊ miraculis infinitis. Pone hic ⁊ dic ⁊ narra quecūq; volueris miracula ad assertionē veritatis istius sacramenti: quia quasi infinita possunt inueniri. Ad ꝓbandū etiam istam veritatem faciūt sanctoz auctes. vnde dicit Ambro. in oratione. O quanta lachrymarū cōtritione. quanta reuerentia ⁊ tremore. quanta corporis castitate ⁊ animi puritate hoc summū mysterium celebrandū: vbi verum conficit corpus xpi. vbi adest presentia angelorum. vbi etiam ipse xps̄ sacrificiū ⁊ sacerdos est: nemo ad hoc dignus est nisi ipsum dignum effecieris. Patet ergo q̄ bene dicit. Ego sum. Si vis dilatare de isto ego. Vide supra de Ego. Et nota q̄ istud verbum Ego sum signat

Essentie veritatem. Dico essentie veritatē Exo. iij
Durationis firmitatē. Ego sum qui sum. Dico etiaz
Prelationis auctoritatē. durationis firmitatē Apocal. j. Ego sum alpha ⁊ o. principiū ⁊ finis. Dico insuper prelationis auctoritatem Esaie. xlj. primus ⁊ nouissimus ego sum. Et sic igit̄ patet quomodo iste est panis firmitate valde durabilis. Ego sum. Potestate valde notabilis. Panis viuus. Dignitate vasde mirabilis: quia descendi de celo.

Aduerte tñ hic q̄ dicit Apo. j. Cor. xj. Quicunq; māducauerit panē hūc aut biberit calicem indigne: reus erit corporis xc̄. Quia ꝓcerto sicut carnes ⁊ vinū sane sunt sanis. Infirmis tamē ⁊ febricitātib⁹ sunt nociue. sic panis iste bonis ⁊ dignis est vtilis ⁊ virtuosus. pctōrib⁹ tñ ⁊ indignis ē inutilis ⁊ venenosus. Narra si vis hic exempla ⁊ miracula de indigne sumentibus. Sicut em̄ amigdalum bonum

est homini.mors tamē vulpi. Ferula est medicina homini mors aūt est muremis. Lo andrū etiam homines reficiat: t tamen canes occidit. Sic iste panis bonis t dignis ꝓficiat. malis vo nocet t officiat. t eterne mortis iaculis eos ledit. Et potissime eos qui sunt vulpes id est malicios: quia iste panis debet esse sine fermento malicie. Numeri.vj. Offerat torta panis absq; fermento. Illis etiam qui sunt murene seu lampride id est carnales t delicios. Illis insup q̄ sunt canes id est auari insatiabiles et ambitios. Sicut ꝑm dicit Mar.vij. Non est bonū sumere panem filioꝝ t mittere canibus. Iste ēm panis qui debet dare vitam: talibus confert mortē. Iuxta illud Job.xx. Panis eius in vtero illius vertet in fel aspidū intrinsecus. Et ē ratio: quia tales indeuote t indigne sumunt istum panē Job.xxxij. Abhominabilis sit ei in vita sua panis t cibus ante desiderabilis Non sic ergo: sed digne sumamus istum panem Sicut panem summe durabilem t virtuosum. Sicut panē summe vtilem t fructuosum. Sicut panē summe notabilem t gloriosum. Istud est ergo primū genus panū quo xp̄s nutrit fideles suos in huius mundi deserto. Et hoc est primū ꝑncipale. Ostendit ergo q̄ deus nutrit fideles pane sacramētali. qui panis dicit angelor. Secūdo dico q̄ ipse nutrit bonos pane spūali qui est panis deuotor seu perfectoruz. Et isto modo p panes intelliguntr virtutes que sunt panes t nutrimenta anime xp̄iane. Et ꝑm istum modū in scriptura inueniunt duodecim panes. tres panes. quinq; panes. t septem panes. Duodecim panes sunt duodecim articuli fidei: qui in mensa ꝓpositionis. i. in mensa sacre scripture continue consistebant. De quibus Leuiti. xxiiij. Accipies similaz t coques ex ea duodecim panes. Tres panes sunt tres virtutes theologice. s. spes. fides. charitas. Vel fides beate trinitatis. Vel debitum regimen trium potentiaruz anime. s. Memorie. Intellectus t Voluntat. Et de istis dicitur Luce.xj. Quis ex vobis habet amicum t ibit ad euz. media nocte t dicet ei. Amicus meus de via venit ad me t non habeo qd̄ ponam ante euz: accomoda mihi tres panes. Quia ēm amicus. i. animus noster. quādoq; de via. i. de strepitu mundanor negocior venit t redit ad nos. Et ideo tunc necesse est q̄ ad amicū nostrū xp̄m recurram⁹: et q̄ ab ipso p deuotionē tres panes predictos mutuo accipiamus: t q̄ exinde amicū hospitē. i. amicū satiemus. Quinq; panes sunt conscientie t noticie quinq; librorū legis: vel disereta custodia q̄nq; sensuū. q̄bus. s. dominus satiat turbā suam. de q̄bus dicit Job.vj. Est puer vnus hic qui habet quinq; panes ordeaceos. Septem vo panes signant septē dona spūs sancti. Vel septem virtutes morales. Septē oīonis dñice petitiones. Septē sacra. Septē eterne glorie vote. Et de istis dicit dñs Math.xv. q̄ iesus accipiens septē panes dedit discipulis t̄c. Et si vis p istos septē panes potes accipe illos septem q̄ sunt supra in principio huⁱ⁹ tituli enumerati. Patet ꝫ q̄ deus nutrit bonos pane spūali q̄ est panis deuotor. Tercio ꝑncipaliter dico q̄ ipsos nutrit pane scialī: qui ē panis discretor. Scientia ēm sacre scripture dicit panis: quia. s. grana. i. sntia huius panis in agro paradisi creuerūt. ipm tandē ꝓphe t apli triuerūt atq; coxerunt: sed postea ipm doctores parauerūt t exposuerunt: t sic p̄dicatores ipm comedendū adhibuerūt Exo.xvj. Ecce pluaz vobis panes de celo t̄c. Quarto vo dico. q̄ dⁱ⁹ nutrit suos pane materiali: qui est viator: quia. s. deus dat oībus creaturis suis bonis. s. atq; malis panē suū quotidianū. i. sustentationē corpalem. Istuz ēm panē cōmittit deus diuitib⁹ vt erogent paupibus. De q̄bus dr Prouerb.xxij. Qui ꝓnus est ad misdiam benedicet. de panibus ēm suis debit paupibus. Quis de multis videamus q̄ libenti⁹ panem istum paupibus subtrahāt quā concedāt. De quibus Job.xxij. Aquā lasso nō dediste: t esurienti subtraxisti panem. Et ideo hodie possum⁹ dicere illud Mūe.xxj. Deest panis: t nō sunt aque. Quia ꝓcerto sicut dicit Treñ.iiij. Parvuli petierūt panē t nō erat q̄ frangeret eis. Mō sic. Sed frange esurienti panē tuū t egenos vagosq; induc in domū tuā t̄c. Esa.lviij. Quinto vo dico q̄ dⁱ⁹ nutrit bonos pane sempiternali. Et iste est ille panis quo deus nutrit beatos in patria. Figurat⁹. ij. Reg.ix. vbi de miphiboseth dr. Tu comedes panē in mensa mea semp. Et de isto pane etiā dr Luce.xiiij. Beat⁹ q̄ māducabit panē in regno dei. Et sic ꝫ patet quō sunt q̄nq; gña panū q̄bus deus nutrit: t satiat plebē suā t̄c. Vide. s. de Cibo t de Cōuiuio t Comedere. Et de Māducare de Esca t̄c. Et hec de pane desiderabili t fructuosa sufficiant. De pane vo vituperabili t vicioso vide vbi in hoc libro agit de castrimargia Gula. Crepula t similibus. Sed de pane exterminabili t voloroso. Vide vbi agit de penis inferni t de miseria damnator: t de cibare vbi sunt auctes Iere.ix. Cibabo ppm istū absinthio Et eiusdē.xxiij. Cibabo eos absinthio t potabo felle. Et illud p̄dictū Job.xx. Panis in vtero illius vertet in fel aspidum intrinsecus t̄c.

Parabola. Nota q̄ pabola idem est qd̄ ꝓuerbium. Et est pabola sermo sub figuris metaphoris t enigmatibus palliatus. Et inuenit in scriptura multiplex parabola. videlicet Parabola

Subtilitatis. Primo mō sapientes in pabolis loquūtur. Antiq̄ ēm ꝓphete t etiaz antiq̄ pbi.

Verbositatis. xp̄s etiā t sui discipli in pabolis solent loq̄: t dicta sua q̄busdā figuris t enigmatib⁹ solent inuoluere: vt dignis t sapientib⁹ veritas meli⁹ ofīderet. fatuis vo t insipientib⁹ celaret. Et iō salomō fecit libz pabolaz. Quia sicut dr Eccs.xij. Ipse cōposuit pabolas multas. De sapiente etiā dr Ecci.xxxix. q̄ occulta ꝓuerbioꝝ exq̄ret: t in absconditis pabolaz ꝓuersabit. De xp̄o etiā dr Mar.iij. q̄ sine pabolis nihil loquebat. Quia ꝓculdubio sermo q̄ in figuris t pabolis dr corde delectabili⁹ imprimit. t auri gratiosi⁹ exp̄mit: t mēorie etiā facili⁹ cōmēdat ps. Aperiā in pabolis os meū lo. ꝓpa. a ꝑn. ps. lxxvij. t ps. xlviij. Inclinabo in pabolā aurem meā. t̄c. Secdo dico q̄ ē pabola fatuitat. Et sic loquit Ecci.xx. vbi dr. Ex ore fatui reprobat pabola eo q̄ nō dicit eā in tpe suo. Tercio dico. q̄ est pabola verbositatis. Et sic pabola idem est qd̄ derisio obprobriū t vituperium. Et sic loquit Michee.ij. Sumet sup vos parabola. Et in Ps. Factus sum illis in parabolam t̄c. Vide de ꝓuerbio t̄c.

Paradisus. Quia de paradiso inquantū significat gloriam eternā iam in multis titulis satis dictum est. t cuz pauce sint de paradiso auctoritates vocales. Hinc est q̄ sub breuitate trāsibo. Nota ergo q̄ est Paradisus

Interior. Paradisus interior est ꝓscientia virtualis.

Exterior. t sic quelibet anima sancta dicit paradisus

Superior. quia. s. ibi est pax t tranquillitas sempiterna. Ibi ēm est deus p deuotionez. Ibi sunt angeli per gratiarū actionem. Ibi sancti per feruorē t orationem. Talis paradisus fuit beata virgo. De qua dicitur Gen.ij. Plantauerat dom⁹ deus paradisum voluptatis a principio: in quo posuit hominem quem formauerat.

Paradisus exterior est ecclesia militantis. Et de hoc dicit Gen.iij. Oz lignum vite erat in medio paradisi. quia. s. in nullo loco est vita gratie nisi in ecclesia militante. Et nota q̄ etiam ad literā mali. status ecclesiasticos reputant paradisum: t maxime status magnoꝝ beneficiez t dignitatū Et ideo isti cum magnis laboribus istam paradisum solēt querere t per ambitiosam diligentiam procurare. Narratur enim q̄ in partibus Indie seu ethyopie vltra egyptum est crux risus in quibusdam montibus arduis constitutus Que sic ꝓ eo dicitur: quia quicunq; locum illum ascendendo transierit. statim ridere compellitur: t ridendo sensim trahitur: t ad cacumina mōtis amplius non redit⁹ violēter ascēdere comprobat. Extimant aūt fatui q̄ ibi sit paradisus terrestris. t ꝑm rei veritatez illi montes sunt de natura cuiusdam generis adamātis seu magnetis q̄ attrahit carnes humanas: ita q̄ isti sic tracti paradisum non inueniūt sed infernū scz duriciam adamantū: vbi scz detenti cōpellunt realiter mori fame. Reuera charissimi rupes iste significant ecclesie dignitates: quas certe fatui reputāt paradisum. quod ex hoc patet: quia p crucem risus: hoc est dictu p placidū cruciatum illuc ascendere comprobantur. Constat enim q̄ per multos cruciatus. cum risu tamen et complacentia ascenditur ad honores. Ideo bene dicunt istorum predecessores illud euangelicum. Qui vult venire post me abneget semetipm t tollat crucem suā t sequatur

me. Sed quid? procerto isti miseri in iusto dignitatum mō te non inueniunt paradisum sed potius duricam infernalem ⁊ tribulamina infinita. ⁊ quod peius est famem ambitionis et auaricie que non cessat. Quod certe satis figurat Luce. xxiij. vbi scilicet latroni crucifixo soluz legē dixisse. Hodie mecum eris in paradiso. Ad notandum q̄ precipue latrones ⁊ mali: dum tamē cruci laboriose diligētie sint affixi. ad istum paradisum admittunt: ⁊ ibi etiā cū violentia attrahunt. Sicut de illo nequissimo assur dicitur Ezech. xxxj. Cedri non fuerunt altiores illo in paradiso voluptatis: immo sicut ibidem dicit. Oīne liguum paradisi non est assimilatum ei. Unde ibi qualis erat iste sic promotus in isto paradiso. Circa quod tamen nota q̄ iste paradisus non admittit homines nudos: sed solum diuitijs ⁊ muneribus coopertos. Nonne de Adam legitur q̄ cum audisset dominū deambulantē in paradiso ad auram post meridiem timuit ⁊ abscondit se eo q̄ nudus esset. Et nōne etiam ibidem legit scilicet Gene. iij. Oz etiam iste nudus fuit inde electus: ⁊ cherub cum gladio versatili ibidem positus ⁊ murus etiam igneus adhibitus ne sc̄z aliqualiter subintraret. Quia reuera de isto paradiso nudi ⁊ pauperes potissime repelluntur: ⁊ ne ibi intrent cum diligentia precaue tur. O dicerent isti. Amice quomodo huc intrasti non habens vestem nuptialem? ejcite euz in tenebras exteriores Mathei. xxij. Et certe alio modo deberet esse. quia. s. nudi virtutib⁹ ⁊ scientijs non diuitijs deberent repelli: ⁊ ad hoc cherub ignis ⁊ gladius adhiberi. Quia reuera cherub qui interpretat plenitudo scientie id est prelatoz prudentia et scientia. gladius id est ipsorū rigor ⁊ iusticia. ignis id ē ipsorum feruor. zelus ⁊ diligentia. summe deberent cauere homines nudi virtutibus possint in istum paradisuz intrare: nec si intrauerint remanere. Bonos vo ⁊ virtutibus et scientijs indutos illuc deberent trahere et leuare exemplo sc̄z Enoch de quo dicit Ecci. xliij. Oz enoch placuit deo et translatus est in paradisum. Iste est ergo paradisus exterior videlicet ecclesia militaris. Paradisus superior est ecclesia triūphalis. Et iste est ille ad quē beati transferunt post miserias huius vite sicut dicitur de Enoch Ecci. xliij. Placuit deo ⁊ translatus est in paradisum. Et de paulo etiam legit q̄ raptus est in paradisum ⁊ vidit ibi secreta que non licet homini loqui. ij. Cor. xij. Latroni etiaz dictū fuit Luce. xxiij. Hodie mecū eris in paradiso Apoca. ij. dicitur Uincenti dabo edere de ligno vite quod est in paradiso dei mei. Paradisus inferior est gloria vel affluentia tpalis. quia scilicet ꝓsperitas mundana est paradisus malorum cum non sint alium obtenturi. Sicut em̄ ponit in libro de hystoria terre sancte senex. i. impator assisinorū quendā locuz deliciarū habet cum fontibus lactis ⁊ mellis. quē vocat paradisum: vbi pueros nutrire facit: ⁊ diuersis linguis doceri quos tandē exinde extrahit. ⁊ ad diuersas terras ꝓ occidē dis principibus mittit. q̄s eos iterū in paradisuz suū mittet. si illos quos vult occiderint ꝓmittit. Ad quod anbelā tes miseri legationē suscipiunt: ⁊ illos quos ille designauit ⁊ petiuit adeunt ⁊ occidunt: ⁊ ꝓ illo paradiso babēdo mortem alijs tribuunt ⁊ ab alijs incurrunt. Talis est paradisus mundane ꝓsperitatis. Quia vere senex dyabolus pro isto habendo homines decipit: ⁊ eos alios occidere ⁊ ab alijs occidi facit. Exemplo Loth de quo dicit Gen̄. xiij. Oz ipse videns regionē circa iordanē que vniuersa irrigabat sicut paradisus domini ibi habitauit. Sed sicut dicit Gen̄. xiij. Chodorlaomor ipm̄ satis cito post captiuauit. Et ideo superbo regi tyri in supna cherub lucifero dicitur Ezechielis .xxviij. Tu cherub extentus ⁊ protegens in deliciis paradisi dei fuisti ⁊c̄.

Paralisis. paraliticus. Quia paralitic⁹ est ille qui mēbroz pdidit vsum: ⁊ qui ꝑ contractione neruoz pdidit motū ⁊ sensum. ⁊ tamē adhuc videt viuere: ⁊ in rebus inuenire saporē ⁊ gustum. videt q̄ ꝓprie paliticus est peccatoz: qui. s. caret sensu deuotionis ⁊ cōpassionis: ⁊ motu bone opationis ⁊ tamē ꝑ spem pnie future videt viuere: ⁊ in futuris padisi bonis gustū aliquē retinere. Quia tñ in exēplis pluribus de paralitico fuit actum. transeo gratia breuitatis maxime: q̄ pauce sunt auctoritates.

Parare. Nota q̄ parare idem est qd̄ disponere aptare ⁊ ornare. Et pōt sumi in bono. et in malo. In bono enim signat. scilicet

Promptitudinē voluntatis interne. Significat dico
Aptitudinem sanctitatis externe. ꝓmptitudinē ip
Plenitudinem voluptatis eterne. ternevoluntatis

Et sic parare signat obedientiā: quia. s. obedientes sunt ꝓmpti ⁊ parati ad faciendū oīne bonū. Et de hoc dicit. j. Macha. xij. Precepit ionatbas suis vigilare ⁊ esse in armis paratos ad pugnā tota nocte. Itē signat aptitudinē sanctitatis externe. Et sic pamēta nihil aliud sunt q̄ virtutū spiritalia ornamenta ps̄. Paratus sum ⁊ nō suz turbat⁹ vt custodiam tua. Et Apo. xxj. ⁊ xix. Uxor agni parauit se. Itē sigt plenitudinē voluptatis supne. Et sic signat illaz eterne glorie voluptatē quā deus se diligētibus ꝓparauit. De qua in ps̄. Parasti in conspectu meo mē. aduer. eos q̄ tribu. me.

Quia. s. deus ibi pat nobis Locū dico ad habitandum
Locum ad habitandum. Job. xxiij. Unde parare vo
Mensam ad cōuiuandū. bis locū. Mensam dico ad
Sedem ad quietandū. cōuiuandū Math. xxij. Lu.
Lucem ad illustrandum. .xiij. Oīnia parata sunt: ve
Regnū ad imperandū. nite ad nuptias. Sedē dico

ad quiescendū ps̄. Dominus in celo parauit sedem suam. Et alibi. Parata est sedes tua extunc. Lucem insup ad mistrandū ps̄. Parau lucenam xp̄o c̄. Regnū etiam ad imperandū Mathei. xxv. Uenite benedicti patris mei possidete paratū vobis regnū. Dicamus ergo aliquid de paramento virtuali ⁊ morali. de illo scilicet quo homo spūaliter disponit ⁊ parat advoluntatē domini exequēdam. q̄ nihil aliud est q̄s voluntat⁊ ꝓmpta dispositio. ⁊ virtutū ornatus ⁊ adaptatio. Sicut em̄ milites q̄ sunt in exercitu diligenter se parāt ad ꝓliandū. Regine dū sunt in cōuiuijs diligenter se parāt ad suam pulcritudinē ostendendū vel saltem turpitudinem abscondendū. Seruitores regū ⁊ pncipū dum sunt in curijs. diligenter se parant ad seruiendū. Cursores vo ⁊ pedites dum sunt in vijs: diligenter se parant ad ambulandum. Sic vere charissimi nos dum sumus in mūdo ⁊ in ecclesia debem⁹ nos parare sicut milites in exercitu ꝓstrennuitatem ⁊ audaciā. Quia sicut dicit Job. vij. Milicia est vita hois sup terrā. Itē debem⁹ nos parare sicut regine ꝓ honestatē ⁊ mūdiciā. Itez sicut seruitores ꝓ būilitatē ⁊ obediētiā. Itē sicut cursores ꝓ sedulitatē ⁊ diligentiā. Et de hoc. j. Mach. iij. Apuit rex erariū suū. dedit stipēdia militib⁹ suis: ⁊ mādauit eis vt essent parati ad oīnia. Et h̄ est qd̄ precipit Erodi. xix. Lauent inq̄t vestimēta sua ⁊ sint parati. In q̄bus verbis aduerte q̄ homo qui vult se bene parare. debet aliq̄d deponere. aliquid apponere. aliq̄d disponere. Sic ꝓculdubio spūaliter si bene volumus esse parati nos debemus deponere culparū vilitatem. Lauēt inq̄t. Apponere virtutū venustatē. Uestimēta inq̄t. Disponere cordiū voluntatē. Sint parati inq̄t. Debet em̄ deponi culparū turpitudo. Debet etiam apponi virtutū pulcritudo. Debet insup disponi cordium promptitudo. Dico ergo primo q̄ si volumus esse bene parati nos debemus deponere culparum turpitudinem. Lauent inquit. Quia sicuz homo nunq̄ potest esse bene paratus: nisi primo quotidianis vestibus sit exutus: ⁊ a cunctis sediratib⁹ lotus. Quotidianus ergo ⁊ inusitatos malos mores deponere debemus: et a cunctis culparum maculis nos lauare. Lauent inquit Esaie. j. Lauamini. mundi estote. auferte maluz cogitationum vestrarum c̄. Sicut enim videmus q̄ homines in festiuitatibus procedere volentes nouis vestibus se parare solent: antiquas vestes deponere: ⁊ eas gartionib⁹ suis dare. Coluber etiam veteris pellis deponit indumentum. ad hoc q̄ noue pellis recipiat paramentū. Sic ⁊ nos debemus deponere quicquid in moribus nostris antiquū videmus: et inhoneſto et garcioni nostro dyabolo omnia dimittere: vt in conspectu dei possimus nouis virtutum vestibus nos parare. Quod satis potest figurari Apocal. .xxj. vbi dicitur. Primum em̄ celum et prima terra abijt et mare iam non est. Et sequitur. Uidi ciuitatem sanctā hierusalem nouā descendentē de celo: a deo paratā sicut sponsam ornatam viro suo. q. d. necesse est q̄ primū celum. i. prima altitudo veteris superbie: ⁊ elationis. prima terra is est

ꝓma terreitas veteris auaricie ⁊ cupiditatis. primuz etiam mare.i.ꝑma fluxibilitas carnalis immundicie ⁊ totius voluptatis a nobis transeat ⁊ abeat.ad hoc ꝙ ciuitas anie nostre sponso suo xp̃o parata ⁊ ornata appareat ⁊ exhilarat. Debemus ergo deponere culparũ turpitudinem. Secũdo dico ꝙ si volum⁹ esse bene parati: nos debemus apponere virtutum pulcritudinẽ. Et hoc ostendit cum dr̃. Vestimenta. Vestes em̃ nostre sunt virtutes que nobis date sunt in calorus fomentũ. In carnis tegumentũ. Et in bone status paramentũ ⁊ ornamentum. Sine vestibus em̃ non potest homo esse bene paratus: nec similiter sine virtutib⁹ potest homo esse bene spũaliter adornatus. Sicut em̃ flores dati sunt a natura in paramentũ arboribus: sic virtutes paramenta sunt animabus. Nam sicut altaria pannis ⁊ vasis ⁊ reliquijs parant. Juxta illud Mee.v.als.ij. Esdre.v. Parauerãt altare vt offerẽt holocaustũ. Sacerdotes etiam ⁊ epi diuersis indumentis se parãt vt digne deo sacrificent sicut debent. Sic ⁊ nos spũaliter debemus deo dispositi esse ⁊ ornati. Vestimenta inqt̃ sua. Quod bene figuratũ est Apoca.xix. vbi dr̃. Qz uxor agni parauit se.⁊ datum est ei ꝙ operiet se bysso splendenti ⁊ candido. Byssinum em̃ iustificationes sanctoz sunt id est virtutes. Jdo de istis vestib⁹ potest dici illud Ezech.xvj. Sumpsisti vestimenta tua multicoloria ⁊c. Sic ergo patz ꝙ nos debemus apponere pulcritudinẽ. Vestimẽta inqt̃. Tercio dico ꝙ ad hoc ꝙ simus bene parati debemus disponere cordium ꝓmptitudinem. quod ostendit cum dicit. Sint parati id est anio ꝓmpti ⁊ ad obediendum dispositi. Nullus em̃ pot̃ esse paratus ad aliqd̃ bonuz nisi cor habeat dispositũ atqz promptum. Jdeo ꝑcipit.j.Reg.vij. Preparate corda vra domio ⁊ seruite illi soli. Et possum⁹ hic notare ꝙ sicut Juxta illud.j.Machabeoz.iij. Rex mandauit exercitib⁹ suis ꝙ ipsi essent parati ad omnia. Sic nos debemus esse parati ad mandatum nostri regis xpi non ad vnum bonum solũ sed ad omnia et ad multa. Et ideo breuiter notandum est ꝙ nos debemus esse prompti ⁊ parati.scilicet

Ad
Celum ascendendum.
Iter peragendum.
Clare reducendum.
Hostem expellendum.
Penas sustinendum.
Grates referendum.
Tute confitendum.
Bellum cõmittendũ.
Pacem faciendum.
Simul permanendũ.
Fratres adiuuandũ.
Mortem tolerandũ.
Caute vigilandum.
Xp̃m expectandum.
Celum subintrandum.

Simus ꝙ parati ad sursum ascendendũ p contẽplationem
Exo.xxxiij. Esto parat⁹ mane vt ascendas statim in montez.
Et Hume.xiij. Parati sumus ascendere ad locũ quẽ dn̄s deus daturus est nobis. Itez ad iter pagenduz p morum continuationẽ Judith.ix. Dn̄s em̃ vie tue parate sunt. Et Tho.v. Paratis oibus q̃ necessaria erant in via: fecit thobias vale patri suo. Item ad dare relucendũ p honestaz puersationẽ. Job.xij. Lampas ꝓmpta apud cogitationes diuitũ parata ad tp̃s statutũ. Itez ad hostem expellendũ p seruidã oz̃onem vel etiã p ꝑdicationem. De quo Job.xij. Maledicãt ei qui maledicũt diei: q̃ parati sunt suscitare leuiathã. Item ad penas sustinendũ p patie roborationẽ p̃s. Am̃ ego in flagella paratus sum ⁊ dolor meus in cõspectu meo semp. Et alibi. Parat⁹ sum ⁊ nõ sum ꝓturbat⁹. Itẽ ad grates referendũ p laudẽ ⁊ confessionẽ P̃s. Paratũ cor me.de.pa.cor.me.can. ⁊ psal.di. Item ad tute ꝓfitendũ p spem ⁊ affectionẽ p̃s. Paratum cor eius sperare in dn̄o: ꝓfirmatũ est cor ei⁹ ⁊c. Itẽ ad bellum cõmittendũ p vicioz impugnationem.j.Machab.iij. Congregat⁹ est ꝙetus vt essent parati in ꝓlium. Itez ad pacem faciendũ p ꝓcordiam ⁊ cõuentionẽ.j.Machab.xij. Parati sumus facere vobiscũ pacem. Item ad simul ꝑmanendum p ꝑseuerantiã ⁊ durationem Luce.xxj. Paratus sum tecum in carcerem ⁊ in mortem ire. Item ad fratres adiuuandum p clementiã ⁊ compassionẽ Hester.iij. Quis nouit vtrum idcirco ad regnũ venerisvt in hoc tẽpore pareris. Item ad mortẽ tolerandũ scz ꝑpter fidem xpi ⁊ dilectionem. Unde.ij.Machabeo.vij. Parati sumus magis mori q̃ patrias dei leges preuaricari. Item ad caute vigilandum per diligentiam ⁊ discretionẽ.j.Machab.xij. Precepit Jonathas suis vigilare ⁊ esse in armis ꝓpatos ad pugnam tota nocte. Item ad xp̃m expectandum per ꝓmpte voluntatis ꝓparationem Matbei.xxiij. Et vos estote parati: quia qua hora non putatis filius hominis veniet. Et sic sequit quintũdecimũ scz ꝙ nos erimus parati ad celuz subintrandũ per felicem gloie adeptionẽ ⁊ fruitionẽ. Unde Matbei.xxv. Que parate erant intrauerũt cum eo ad nuptias. Sic ergo patet quomodo boni debent esse parati ad dei beneplacita faciẽda. Juxta illud Tytuz.iij. Admone inquit illos ꝓncipibus ⁊ potestatibus subditos esse: ⁊ obedire.⁊ ad oñe opus bonum paratos esse. Et sic ostenditur ꝙ si bene volum⁹ in conspectu dei apparere parati Disponenda est mentis aptitudo. Apponenda est morum pulcritudo. Deponenda est culpe turpitudo. Et sic si homo se taliter parauerit: ipse ꝺ se faciet domio viam. Juxta illud Luce.iij. Parate viam domini: rectas facite semitas eius. Et erimus sicut ille esdras ꝺ quo.j.Esdre.vij. dicitur ꝙ esdras parauit cor suũ vt inuestigaret legem dn̄i ⁊ docere ⁊ faceret. Et sic dico ꝙ parare accipit in bono. Sz adhuc dico. ꝙ parare accipit in malo: quia scilicet dyabolus ⁊ membra sua semp̃ sunt parati ad malum alijs faciendum. Sicut em̃ videmus ꝙ scorpio semp̃ habet aculeum tensum ⁊ occultum. ⁊ erectum ⁊ paratum ad venenum infundendum. Sic dyabolus cum corpore suo aculeum malicie semper habet paratum. et ad nocendum hominibus adaptatum Psal. Susceperũt me sicut leo paratus ad p̃dam ⁊c. Et nota ꝙ mali semper sunt parati

Ad diuitias acquirendũ.
Ad insidias faciendum.
Ad discordias generandũ.

Dico ad acquirendũ diuiti
as sicut patet ꝺ auaris: qui
semper sunt parati accipere ⁊ acquirere: nihil aũt concedere vel largiri. Jsti em̃ sunt sicut bombix qui ꝺ filis suis preparat sibi domum. Sic isti ꝺ diuitijs sibi faciunt habitaculum. De quib⁹ dicit Prouerbioz.x. Manus autẽ fortiuz diuitias parat. Sed istis accidit sicut illi cui dicit dom⁹ Luce.xij. Stulte ac nocte repetent animã tuaz a te: que autem parasti cuius erunt? Item isti parati sunt ad faciendum insidias similes catto qui semper est paratus insidiari muribus ⁊ ipsas capere et predari. Sic malicioli semper sunt parati ad alijs insidiandum. ⁊ si potuerint ad nocendũ ꝓmo Machabeo. vij. vbi dicit. Qz hostes parati erant capere iudam. Item parati sunt ad generandum discordias vel ad inferendũ molestias Judith.vij. Medi oñes parauerunt se pariter ad pugnam contra israel. Jsti ergo parati sunt ad oñe malũ culpe. Et ideo deus parat eis oñe malum pene: quia scz ipse parat eis

Tenuitatem temporalis successionis.
Obscuritatem cordialis discretionis.
Asperitatem eternalis damnationis.

Qz deus ergo parat talib⁹ tẽporaliuz tenuitem patet Jone.iij. vbi dicitur. Qz deus parauit vermem qui assumpsit ederam sub cuius vmbra Jonas iocundabatur. quia scilicet deus vermem id est mortem preparat eis et vmbrã bonorum temporalium eis aufert. ꝙ etiam paret eis cordialẽ obscuritatem. patet Job.xv. vbi ꝺ imperio dicitur. Mouit ꝙ parata sit in manu illius tenebrarum dies. ꝙ insuper paret eis infernalem seu eternalem aduersitatẽ patet Prouerbiorum.xix. vbi dicitur ꝙ parata sunt derisoribus iudicia: ⁊ mallei percutientes stultorum corporibus. Patet ergo ꝙ parare sumitur in bono ⁊ in malo. Vide infra ꝺ Preparare.

Parcere. Nota ꝙ parcere idem est qd̃ indulgere. misereri seu clemẽtiã exhibere. Et pot̃ breuit̃ notari ꝙ i scptura inuenit̃ Unũ parcere qd̃ est

Appetendum.
Exequendum.
Execrandum.
Formidandum.

Primũ est quo parcit deus p culparũ indulsionem. Secũduz quo parcit homo p iniuriaz dimissionem. Terciũ q̃ parcunt mali per ꝑsonarum acceptionem. Dicamus ergo ꝙ est vnum parcere mirabile ⁊ gloriosum. Et istud significat miscdiam diuinam: p quam miserẽt omnibus que quodãmodo sua sunt. Et ideo orat ecclesia. Deus cui ꝓprium est misereri semp̃ ⁊ parcere. Proprium em̃ est dei parcere: veritatẽ humilibus non superbis Sicut em̃ videmus ꝙ fulgur multotiens ledit loca alta et fortia vbi locis humilibus nihil nocet. Unde etiam ꝺ fulgure ꝓbatum est ꝙ aliquãdo p arcbam transiens. metallum

seu pecuniam liquefacit. lignum vo ⁊ saeculum nunq̃ ledit. Aedificias etiam turres ⁊ arbores destruit: vbi domos depressas ⁊ arbores nunq̃ tangit. Quod etiam de forti vento videt q̃ contra fortia ⁊ magna magis impellit q̃ cõtra parua ⁊ debilia. Cuius ratio est. Quia ventus ⁊ fulgur magis nitunt contra id qđ est fortius resistentie. Quia oĩe quod est naturaliter fortius agit in resistes magis q̃ in nõ resistens. Sicut etiam patet de igne qui tũc temporis fortius agit ⁊ ardet. quãdo a qua sibi resistente ⁊ contraria irritatur. Sic ꝓcerto deus q̃ dicit ignis fulgur ⁊ ventus propter rigorem sue iustitie. debilibus ⁊ humilibus per peccata non resistentib⁹ voluntati sue. nec voluntati sue obuiantibus: consueuit parcere. ipsosq̃ nocere non videt non ledere: nec virtutem sue seueritatis ⁊ iustitie contra eos declarare. quod bene figurat .ij. Regũ. xxj. vbi dicit. q̃ dauid pepcit mphiboseth qui erat claudus pedib⁹ ꝓpter iusiurãdum quod fecerat Jonathe patri eius. Alios vo de genere saul qui erant fortes ⁊ non claudi suspẽdit in ligno. sicut dicit .ij. Regũ. xxj. Quia .s. deus qui dauid dicit manu fortis: claudis ⁊ debilib⁹ ⁊ egenis solet pcere: ⁊ eos misericorditer ab inferni incendio ⁊ suspendio preseruare. Sed alios fortes ⁊ presidentes duros obstinatos ⁊ resistentes solet fortiter impetere: ⁊ contra eos potentiã iustitie sue ostẽdere: ⁊ tam tpaliter q̃ eternaliter solet ipos funditus eneruare. Deus eĩ superbis resistit. humilib⁹ dat gratiam: sicut dicit .j. Pet. v. ps̃. Parcet pauperi ⁊ inopi: ⁊ animas pauperum saluas faciet. Et ideo Job videns q̃ deus est ad parcendum naturaliter inclinat⁹ supplicabat Job. vij. dicẽs. Parce mihi domine: nihil enim sunt dies mei. Ubi aduerte q̃ iste petit sibi pari ꝓpter tria. scilicet Ꝓpter

Nobilitatem presidentis. Ista .n. tria ducũt dominũ
Necessitatem requirentis. ad parcendũ .s. Nobilitas
Fragilitatem delinquẽtis. sue ꝓlature. Parce inq̃t domine. Necessitas nostre iacture. Mihi inquit. Fragilitas nostre nature. Mihil eĩ sunt ⁊c. Dico q̃ deus parcit ꝓpter suam nobilitatem: q̃ ostendit cum dicit. Domine: qđ ẽ nomen potestatis ⁊ nobilitatis? Teste eĩ Sene. lib. de qua tuor virtutibus. Ad nobile cor ⁊ magnificũ ptinet libenter parcere. Sufficit eĩ (vt dicit) potestatẽ vindicandi habuisse: quia (vt dicit) nobile genus vindicte est ignoscere. Et quia ergo deus summe nobilis est ⁊ magnanim⁹. hoc habet ex animi generositate q̃ libenter indulgeat atq̃ parcat Similis leoni q̃ ex animi nobilitate ꝓstratos ledere nõ dignat: sed eis pcere comprobat. Domine inq̃t. Quia .s. dominus libenter pcit rebus suis nec ipsas libenter destruit sine causa. Jdeo de eo dicit Sapiẽ. xj. Parcis eĩ omnibus quoniã tua sunt domine q̃ amas animas. Parcit ergo deus vt dictum est ꝓpter suam nobilitatem. Deinde dico q̃ ipse parcit ꝓpter nostraz necessitatem: quod ostendit cũ dicit. Mihi. q. d. mihi in necessitate posito parce. Exemplo regum israel ⁊ iuda qui regi moab pepcerũt: quando ipm ꝓpter nimiam necessitatem filium suum ꝓmogenitum immolare ⁊ occidere viderunt. sicut pomit .iij. Reg. ij. Jdeo bene supplicat Joelis .ij. Parce domine parce populo tuo ⁊ ne des hereditatẽ tuam in obprobriũ vt dominent⁹ eis nationes. Et in ps̃. Parcet pauperi ⁊ inopi ⁊c. Mihi inquit. ps̃. Esto mihi in deum ꝓtectorem Sapiẽ. xij. Vijs tanq̃ hominibus pepcisti. Denicq̃ dico q̃ ipse parcit ꝓpter nostram fragilitatem. Mihil eĩ sunt dies mei Magis eĩ est parcendũ debili ⁊ infirmo si vincat q̃ forti. Sic quia deus scit nos esse debilis ⁊ fragilis conditionis: ita q̃ tentationibus nostris resistere non valemus. Jdeo libenter ⁊ miseri corditer nobis parcit. Exemplo leonis q̃ paruulis ⁊ mulieribus dicit pcere: eo q̃ impotentis ⁊ fragilis nature quodam naturali instinctu pcipit ipsos esse. Nam quia de⁹ hominem fragilem ⁊ ad resistendũ debilem esse nouit. libẽter si penituerimus nobis parcet. ⁊ semp nobis (citra ꝓdignũ puniens nisi in nobis deficiat) veniam libenter tribuit ⁊ cõcedit. Quia iuxta verbum Senece. Pudet fortem bellum gerere cum homine vinci parato. Et istud allegat cum dicit. Mihil eĩ sunt dies mei ps̃. Ad nihilum redactus sum ⁊ nescaui. Unde dns dicit peccatori illud .j. Regũ. xxiiij. Cogitaui. vt occidem te: ⁊ pcat tibi oculus meus. Et ideo de eo tam benigniter parcendi ⁊ tãmisericorditer indulgẽti loquit beatus Bernardus. In odorem mansuetudinis tue curremus bone Jesu audientes q̃ non spernas pauperem: nõ abhorreas peccatorẽ. non horruisti confitentẽ latronẽ: nõ peccatricem lachrymantẽ. non chananeam supplicantem: non deprehensam in adulterio. non sedentem in theloneo. non supplicantem publicanũ. non negantẽ discipulum: nõ psecutorem discipulorz. non crucifixores membrorum. Hec Bernardus. sup Cant. Sic igit patet quomodo deus misericordia diuersimode parcat diuersis. Sed ꝓcerto charissimi q̃uis deus sit ꝓprium misereri semp ⁊ parcere. illud tamẽ intelligit respectu penitentiũ: quia .s. deus nõ parcit illis q̃ in peccato volunt pseuerare: ⁊ qui nolunt humiliter penitere. Aquila. non parcit ꝓprijs pullis quando videt eos degeneres ⁊ ab aspectu solis oculos auertẽtes. immo de nido suo expellere ⁊ eijcere eos solet. Sic vere: nec deus pcõibus degeneribus: ⁊ a luce veritatis ⁊ gratie oculos auertẽtibus parcet immo de nido paradisi eos eijciet ⁊ expellet. sicut de angelis malis apparuit. Jdeo dicit .ij. Pet. ij. Deus peccantibus angelis non peperat ⁊c. Jdeo etiam de quolibet peccatore dicit Esaie. xxvij. Qui formauit eum non parcet ei. Et circa hec nota q̃ deus non parcit finaliter

Obstinate delinquentibus. De obstinate delinquẽtibus dicit Job. ix. Deberem ostia opera mea scies
Judicium expectantibus.
Carnalia diligentibus.
Veritatem simulantibus. q̃ nõ parceres delinquenti. De mortem seu iudicii expectantib⁹ dicit Prouerb. vj. Zelus ⁊ furor viri non parcet in die vindicte ⁊c. De carnaliter cõuersantib⁹ dicit Ezechiel. xvj. vbi mulieri meretrici loquẽs dominus dicit. Non parcet sup te oculus me⁹. De ypocritis vo ⁊ veritatem simulantib⁹ dicit Job. xlj. Non parcam ei ⁊ verbis potentib⁹ ⁊ ad deprecandũ compositis Non sic ergo charissimi: non simus tales: quia ꝓcerto de⁹ non parcit talibus sed penitentibus ⁊ humilibus. Et si vis scire quibus modis pcit. Nota q̃ eis parcit

Culpam indulgendo. Culpam dico indulgendo.
Penam remittendo. ps̃. Ab occultis meis munda
Mihi debito puniẽdo. me domine: ⁊ ab alienis parce seruo tuo. Penam dico remittendo. .s. eternam. Unde Job. xiiij. Tu quidem gressus meos dinumerasti: sed parce pcis meis. Jtẽ circa ꝓdignũ puniẽdo Ezech. xx. Pepcit oculus meus sup eos vt nõ interficerẽ eos. supple q̃uis essent digni. Jtẽ de miseriis eruẽdo. Unde illud ps̃. Parcet pauperi ⁊ inopi ⁊c. Et sic pter quõ generaliter est vnũ pcere mirabile ⁊ gloriosum. Sed secũdo ꝓncipaliter dico. q̃ est vnũ parcere. laudabile ⁊ virtuosum. Et istud est parcere misceãle humane: qua .s. hõ parcit homini delinquenti. qđ potissime virtuosum est in potẽte vindicare: q̃. s. hõ vindicãs victis debet faciliter pcere ⁊ iniuriantib⁹ indulgere. Juxta illud Sene. in ꝓuerbijs. Alteri sepe ignoscito: tibi nunq̃. Quia sicut dicit idẽ de moribus magnaz̃ viriũ est contẽnere ledentẽ. Et iõ dicit petrus Raueñ. in ꝓmone. lxxviij. Quantũ ⁊ quotiens tibi vis dimitti: tantũ ⁊ totiens tu dimitte. Dimittẽdo .n. alteri tibi parcis. Sicut eĩ mẽbra corpis si inuicẽ se leserint solent sibinuicẽ parcere. nec vnq̃ alterũ ab altero vindictã sumere. Sic et nos cũ simus alter alteri⁹ mẽbra ẽm apim. Parcere debemus delinquentib⁹ ⁊ iniurias dimittere nocẽtibus. Juxta illud Eccl. xxviij. Dimitte ꝓximo tuo nocẽti te ⁊c. Jdeo dicit Cassiodorus ammonitione .ij. Siquis inquit pauperes pauerit: captiuos redemerit. odium dimisit: ⁊ꝓ suis inimicis oraverit. ante tribunal xpi dicere poterit conscientia libera. Domine da: quia dedi. dimitte: quia dimisi. Et istud est contra multos: ⁊ maxime pncipes ⁊ tyrannos. vsurarios ⁊ balliuos. qui scz nulli pauperi parcunt. nulli delinquenti subueniunt. nulli misero compatiunt. nullum depressum auxiliantur. Istud potissime patet in iuris iudicibus ⁊ prelatis. qui sine quacunq̃ misericordia contra miseros debachantur. cum tamen dicit Seneca. Dr culpa est totam culpam prosequi. Unde videt q̃ isti sunt crudeliores pardis. draconibus. leonibus et leenis. manticoris et hyenis. Ista enim animalia saltem filijs suis parcunt. Isti autem subditis qui sunt filij spiritales non parcunt: sed per rapinas et alias multiplicater eos ledunt Zacharie vndecimo cap̃. Pasce pecora occisionis. que qui possederant occide-

bant⁊ non volebant. Sequit̄. Pastores eor̄ non parcebāt eis. Unde nō videntur dicere illud Sap̄.ij. Oppriamus pauperem iustum: ⁊ non parcam⁹ vidue Esaie.ix. Erit populus quasi esca ignis: vir fratri suo non parcet. Declinabit ad dexteram ⁊ esuriet: ⁊ ad sinistram ⁊ non satiabitur. vnusquisq; carnem brachij sui comedet. Expone ergo bene quomodo tales raptores sunt contra pauperes ⁊ fame licos. Non sic aūt de malis diuitib⁹: quia ꝓcerto talib⁹ bene parcūt: nec puniūt vt deberent. Teste eñ Pli. Dux est auis pinguissima intantū q̄ pinguedo bebetat gladiuz vel cutelium. Quia ꝓcerto cutellus seu gladius iusticie malorum iudicū solet bebetari. quādo inuenta pinguedine diuitum solent donis⁊ muneribus confricari. Quia .s. tales q̄s malos non consueuerūt ledere: sed corrupti muneri⁹ solent eis contra iusticiaz indulgere. Figurati in saule: qui agag pinguissimo ⁊ melioribus gregib⁹ cōtra dei mandatū pepercit. quicq̄d vo fuit vile ⁊ reprobū extirpauit sicut pōt̄. j. Reg. xv. Quia .s. mali iudices diuitibus ⁊ pinguibus parcunt. Pauperes aūt ⁊ miseros dure ledunt cōtra illud Hiere. l. Non parcatis iaculis quia domio peccauit. Et ibidem. Nolite parcere iuuenib⁹ eius. Non sic ergo: ꝑ parcamus pauperib⁹ ⁊ nos iniuriantib⁹: salua tamē iusticia: q̄a istud est vnū parcere laudabile ⁊ virtuosum. Sed tercio principaliter dico. q̄ est vnū parcere psonarū acceptionis. Et de isto vide supra in titulo suo. Istud etiam est parcere carnalis dilectionis: ⁊ etiam negligentie ⁊ remissionis. quo sc̄z homo parcit ⁊ indulget sibipsi pniam fugiendo: nec se nec subditos corrigendo. De quo Prouerb̄. xiij. Qui parcit virge odit filium. Quarto dico. q̄ est vnū etiam parcere diuine indignationis. quo .s. deus parcit ad ꝑsens mūdi peccatorib⁹ ⁊ diuitib⁹: vt ipos puniat ineternū. Similis carnifici qui boui quem impinguat videt parcere: ⁊ tamē hoc facit vt eum possit melius trucidare. ⁊ quāto sibi plus a laboribus parcit̄: tanto magis insolescit. superbit recalcitrat ⁊ erigit̄. Et sic loquit̄ dominus Hiere. xlvj. Castigabote: nec quasi innocenti parcam ne tibi innoxius videaris. Isti sunt illi ꝙbus ad horam deus parcit. de q̄bus Job. x. Si ad horam pepercisses mihi: cur ab iniq̄tate mea mūdū me esse non pateris? Et sic ergo ꝑt quō est q̄drupler parcere .s. quoddam appetibile. quoddā cōmendabile. quoddam detestabile. quoddam formidabile ⁊c. Vide de misericordia ⁊ misereri.

Parere. parturire. partus.

Nota q̄ cum parturire nihil aliud sit q̄z fetum vel fructuz emittere ⁊ producere. Possunus notare q̄ in scriptura inuenitur multipler partus. Est enim Partus

Honoris ⁊ nobilitatis.
Valoris ⁊ vilitatis.
Doloris ⁊ mortalitatis.
Pudoris ⁊ virginitatis.
Horroris ⁊ iniq̄tatis.
Laboris ⁊ penalitatis.
Meroris ⁊ confusionis.
Clamoris ⁊ pdicationis.

Partus honoris signat mūdi ꝓmotionem: quia .s. ꝓlatus ⁊ ecclesia tūc pariūt. q̄n de vetero claustri sui aliquē exterius ad aliquē gradum ⁊ statū ꝓmouent ⁊ emittūt. De q̄ Esa. lxvj. Parturiuit syon filios suos. Et iste partus q̄n̄z est bonus q̄n. .s. boni ꝓlati exaltant pariunt ⁊ ꝓmouent bonos subditos. Animalia eñ non pariūt nisi silia sibi. Equa eñ non parit porcum: nec porca parit asinum. Sic in ecclesia quilibet ꝓmouet ⁊ parturit sibi simile ꝑ posse suo. Et inde est q̄ boni ꝓmouēt bonos: ⁊ mali similiter malos. Et sicut animalia gulosa ⁊ rapacia filios pariunt impfectos: sicut canis lupus ⁊ vulpes cecos. visus informes ⁊ leo mortuos. Sic mali ⁊ ambitiosi: gulosi. auari ⁊ symoniaci atq̄ ꝑlati subditos pariūt ⁊ ꝓmouent pessimos ⁊ iniquos: quia .s. bodie ꝓmouent quosdam cecos p ignorantiā: quosdaz informes p oim virtutū carentiā. quosdā etiam mortuos p torporem ⁊ negligentiā. Isti sunt isti q̄ pariunt abortiuū .i. homines impfectos. De q̄bus dī Hiere. xiij. Cerua in agro pepit: ⁊ onagri steterūt in rupib⁹. Quasi diceret. Duz cerua .i. impfectus ꝓlatus parit p beneficior̄ collationem. onagri asini siluestres id est male psone obtinent rupes dignitatū p indebitam ꝓmotionē. Vide supra de ambitione ⁊ in pluribus aliis locis. Partus valoris signat bonor̄ operū ꝓductionem. Sicut eñ arbores pariūt fructus: sic homo parturit suū opus. Mam sicut fetus in matrice concipit̄ ⁊ tandem emittit̄ ⁊ parturit̄. Sic bonū opus primo est in matrice cordis p cogitationē: ⁊ deinde parturit̄ p bonam executionē ⁊ operationē Ezech. xxiij. Habui eas tanq̄ vxores: ⁊ pepererūt filios ⁊ filias. Sicut cñ lepus ita ē fecundū animal q̄ q̄n parturit vnum fetum: semp remanet pregnans de alio. Nō etiam de arboribus citronor̄ dicit̄. q̄ q̄n vnus fructus matur⁹ colligit̄ semp alius floret ⁊ alius generat̄. Sic ⁊ nos fructus bonor̄ operū debemus parere: ⁊ cū de alio bono ope debemus ꝓpugnantes p bonū desirium remanere Can̄. vij. Videamus si vinea nostra floruit si flores fructus parturiūt. Nō est ꝓra multos q̄ non continuant nec multiplicant partus bonor̄ operū: imo si quā doq̄ eos ꝓtingat bona opera parere: statim volunt deficere ⁊ cessare. Similes pantbere q̄ nō dicit̄ parere nisi semel Similes etiam leene: que primo anno parit sex catulos: ꝑ tandem ofm̄i anno diminuit̄ numer⁹ ptus sui: ita q̄ sexto anno penitus sterilescit. j. Reg. ij. Sterilis pepit plurimos ⁊ que multos babebat filios infirmata est. Non sic ꝑ: sed habeamus partū valoris p bonam operationē. Partus doloris signat nram naturalem ꝓcreationē: q̄ ꝓcul dubio nos in fetore cōcipimur: ⁊ in dolore parturimur: ⁊ in labore miserabiliter enutrimur. Un̄ in Eue maledictione ꝓtinetur. q̄ in dolore debebat filios parere: ⁊ erūnas multiplices sustinere. Quia sicut dī Job. xxv. Mulier cū parit tristiciā habet. Part⁹ pudoris signat dei filij incarnationē: q̄. .s. sicut hyena dicit̄ parere sine masculo. Sic istum pepit virgo sine viro Esa. vij. Ecce virgo ꝓcipiet ⁊ pariet filiū. Partus horroris signat malor̄ actuum executionē. Quodlibet eñ malum opus est vnus malus fetus. Mam sicut serpentes ⁊ alia animalia venenosa: fetus pariūt venenosos: sic vitiosi homines actus faciunt viciosos Ps̄. Ecce parturit iniusticiā: ⁊ cōcepit dolorem: ⁊ peperit iniquitatē. Nō etiā de malis verū est. que .s. in vtero cordis cōtineri nō valent sed exterius emittunt̄. sicut patet de secretor̄ relatoribus detractorib⁹. adulatorib⁹ ⁊c. qui .s. mala verba parturire non cessant Ecci. xix. A facie verbi parturit fatu⁹. Et Esaie. xxxiij. Concipietis ardorē parietis stipulam. Partus laboris signat eternaz damnationē. Mūdus eñ ē mater omniū reproborum. Ipsos ergo de ventre sue ꝓsperitatis parturit: q̄n ꝑ mortez in infernū ejcit ⁊ emittit. Un̄ ps̄. Ibi dolores vt parturientis: in spū vehemēti ꝓteres naues thar sis. Partus meroris signat cordis cōpunctionē vel oris confessionem: quia .s. ꝑ confessionē vicia parturiunt̄: ⁊ mali fet⁹ quos i corde nostro dyabolus genuerat exteri⁹ emittuntur Roma. viij. Omnis creatura ingemiscit ⁊ parturit vsq̄ adhuc. Elephas eñ libenter iuxta flumina parturit. Sic ⁊ homo debet per confessionem parere iuxta lachrymarum fluenta. Et nota q̄ iste partus debet fieri. scilicet

Cum ꝓtritionis dolore.
Cum cōpunctionis meroze.
Cum ꝓturbationis timore.

Dico cum dolore ꝓtritionis Ezech. xxx. Quasi parturiēs volebit. Dico etiā cū meroze cōpūctōis Hiē. xlviij. Cor fortiū moab q̄si cor mulieris ꝓturiētis. Dico insup cū ꝓturbatōis timore Deut̄. ij. Audito noie tuo paueāt: ⁊ more parturientiū ꝓtremiscāt. Et si vis ponē quō abbates iuuat aq̄lam parere: diptann⁹ ceruā ⁊c. supra inuenies titulo de. Part⁹ clamoris signat doctrinā ⁊ pdicatiōez. Predicatores eñ clamorib⁹ ⁊ doctrinis boies i fide pturiūt ⁊ puertūt. sic dicit apl's Gal. iij. Filioli mei q̄s iterū ꝓturio donec iformet̄ i vobis xp̄s. Un̄ de istis pōt dici illud Job. xxxix. Incuruant̄ ad fetū: ⁊ pariunt: ⁊ rugit⁹ emittūt. Istis q̄ octo modis accipit̄ ptus. Et ista possent multipliciter dilatari: ꝑ transeo ⁊c.

Parentes.

Nota q̄ sunt parentes. Supnales Spūales ⁊ Corporales. Supnales sunt deus. angeli ⁊ sancti. De q̄bus dicit̄ Eccle. xlviij. Laudemus viros gloriosos parentes nostros. Spūales sunt viri iusti pdicatores ⁊ plati. De q̄bus Col'. iij. Filij obedite parētibus vestris. Corporales sunt pater ⁊ mater ⁊ nobis p sanguinitatis lineam colligati. De q̄bus. ij. Cor. xij. Nō debent filij thesaurizare parētibus: sed parentes filijs. De primis duobus nihil ad ꝓsens. De tercio vo supra de filijs aliquid dictum est. Sed vt breuiter aliquid dicaz. Notandum est q̄ corporales parentes sunt

Honorandi cum reuerentia.
Educandi cum diligentia.
Supportandi cū patientia.

Primo ꝯ dico q̄ parentes sunt cum reuerentia bonorandi: quia sicut dr Eccl.iij. Qui timet deum bonorat parentes. Teste enī Arist. viij. etdicor. Retributio debet esse possibilis: si non pōt esse condigna. vt pz de deo t parentibus. q̄bus nō tenemur ad eq̄alem ꝯ ad possibile. q. d. Parentibus t deo nō possumus equiualēter recompensare: t ideo saltem illud q̄ est nobis possibile. s. honorem t reuerentiā gratiarū actionē t amicitiā tenemur humiliter exhibere. Honoremus ꝯ eos eis obsequēdo: t eis obediendo: quia adhoc inducunt nos

Preceptum scripture.
Instinctus nature.
Exemplū bonorum.
Tormentum malor.

Dico p̄ceptum scripture: q̄a scz istud p̄cipit nobis Exo. xx. Honora patrē tuū t matrem tuam. Et Col. iij. Filij obedite parentibus vestris. Dico etiā instinctus nature: quia instinctu nature omnia mouent bonorare illum a quo beneficia susceperūt. sicut de elephante qui liberatus a fouea obedit liberatori t demesticus efficit: t pz in multis brutor animalium exemplis: sicut supra in pluribus titulis est ostensum. Et quia ꝯ a parentib⁹ post deū maiora beneficia suscepimus. ipos merito post deum pre ceteris honorari t reuereri debemus. Ab ipsis enī habem⁹ esse. documentū t nutrimentū. Et ideo sicut cōiter omnes rami arbor inclinant et pendent versus radicem: t maxime q̄n sunt fructibus onerati sicut versus suū originale principium a quo habēt esse nutrimentū t sustentamentū. Sic t nos ad radices nras. s. ad parentes nostros a q̄bus. s. sumus t viuim⁹ t nutrimur debemus per reuerētiam inclinari: t p bonorē t obediētiaz famulari. Teste enī Apoc. Ro. xj. Tu non radicem portas sed radix te. Et ideo iuxta verbū scripture Esaie. lj. Attēdite ad petram vñ excisi estis. attendite ad abrahā patrem vestrum t ad saram que pepit vos. Dico adhuc q̄ ad bonorandum parentes debet inducere exemplū bonorū: t maxime exemplum Thobie patris bonorantis. Exemplū hester mardocheum auunculū venerantis. Exemplū etiaz Decij ob bonorem paternū dyadema imperij refutantis. Teste. n. Valerio: dum decius imperator decij filiū suum voluit imperiali dyademate insignire: renuit filius dicens. Timeo ne si fiam imperator dediscā esse filius. Ad hoc etiam facit tormentū malor: quia. s. illi q̄ nō bonorant parentes: in hoc mūdo t in alio puniunt. sicut de multis irreuerētibus posset narrari nisi esset longū: quia sicut dicit idem valerius. Justissime parentū t deor violētia pari vindicta expianda est. In lege etiā Deut. xxj. Filius pteruus q̄ patri t matri obedire noluerit iubet lapidari. Et sic patz quō parentes cum reuerentia sunt bonorādi.

Scdo dico. q̄ parentes cum diligentia sunt educandi. s. si indiguerint. Sicut de gruib⁹ dr. q̄ parentes suos confectos senio solent nutrire: t eisdem victualia ministrare. De falconibus etiaz pbatum fuit q̄ circa quēdam falconem antiquissimū multitudo aliorū iunior fuit repta. que illi antiquo cibaria intulerāt: t que omni die ipm cibis recentibus nutriebāt. Quid de natura arbor dicem⁹ vbi videmus q̄ rami qui cōtinue humorē hauriūt a radice in forti hyeme videntes radicem indigere. humorez suum iterū ad radicem mittūt: t ne radix indigeat humore pprio t filia tunc dimittūt. In quibus quidez a natura docemur q̄ nos qui a radice. i. a parentibus humorem bonor temporalium recepimus: t ipsos tali humore multotiens depauperauimus. debemus vice reciproca quādo instat hyems alicuius aduersitatis t indigentie humorē nr̄m ipis impendere: t pro ipsis nutriendis humorez t solus bonor temporalium nos priuare. Et hoc est qd̄ p̄cipit. j. Thimo. v. Discat inquit vidua domum suam regere: t mutuā vicem reddere parentibus. Qd̄ dns bene innuit: qui ceteris omissis in cruce pendēs de matre solūmodo curā gessit. sup quo dicit Crisp. sup Joh. xix. Qz ibs vsq; in vltimā respiratōnē docuit nos parentes pcurare. vt inquā quāto quis est pinquior tanto sit de eo cura maior. Et ideo petr⁹ Raven. in quodā sermone. Quelle inqt a sole radiū t non lucet a fonte riuulum t arescit: a radice ramū t siccat a corpe membrū t putrescit. Sic est inqt de filio q̄ a parentū deuotione fuerit separatus. Patet ꝯ q̄ parentes cum diligentia sunt educādi.

Tercio dico. q̄ parentes cū patiētia sunt tolerandi: quia. s. t parentū mores defectiuos: t parentū actus t sermones correctiuos debem⁹ sustinere t supportare t in patiētia tolerare. Unde Sene. Surdum te parentibus p̄sta: bono aiō mala precanti. Et si vis esse felix: ora deos ne tibi quid borum eueniat que implorāt. Sic igit patz quō se debent bne filij ad parentes: t q̄tū ad patiam t q̄tū ad subuentionē: et quātum etiam ad reuerentiā. Elide supra in titulo de filio. vicz qualiter se debent habere parentes ad filios: t q̄tuz ad nutritionē: t q̄tum ad instructionē: t q̄tum ad correctionem. Unum aūt aduerte hic q̄ summe debent cauere parentes vt se tales exhibeant. q̄ filij in eor operib⁹ mortis exēpla non videant: quia. s. filij solent libenter imitari parentes Et ideo vt cōiter sicut boni habent bonos filios. Juxta illud Roz. xj. Si radix sancta t rami. Sic mali pentes filios vt cōiter habēt malos. Sicut enī mulus ab asino et eq̄ generatus pter excessiuā pentū suor frigiditatē potentiā generādi non habet. Plumbū etiaz pter hoc q̄ ab immūdo t grosso argēto viuo t sulphure componit. sm Arist. metallum fedum t maculatiuū esse dinoscit. Quia breuiter qualis materia talis materiatus: t defectus pncipiorū in cōclusione relucet. Sic vere illi q̄ a frigidis t indeuotis: ab immūdis t inbonestis pentibus generant t cōponunt fedi t immūdi inueniunt. t virtute generandi bona opera esse penitus vacui dinoscunt: q. s. mores parentū imitantes cuz ipsis ad interitū deuoluunt. Lupus enī generat lupos. Usurar⁹ filios vult hre vsurarios. Raptor raptores. t pdator generat predatores. Et sic verificabit illud quod scribit Sap. iij. q̄ ex iniqs omnis filij q̄ nascunt: testes sunt neq̄cie aduersus pentes. Isti sunt pentes q̄ deuorāt filios suos: iuxta illud Luce. xxj. Trademi aūt a pentibus ꝛc. Et ideo talib⁹ malis pentib⁹ nō est obediendū: ꝯ ab eis t eor imitationibus discedendū. Ruth enī cōmendat q̄ pentes dimisit Ruth. ij. Quia sicut dicit Hiero. Si vtrū q̄. t deū t pentes seruare nequeat: odium in suos: pietas est in deū habēda. Aug. in sermone. Scias q̄ amādus est generator: sed pponēdus est creator: q. s. mali pentes inquātū in via salutis nobis obsistūt: nō sunt nec bonorādi nec educandi nec imitādi nec tolerādi. Et hoc de pentibus sufficiat ꝛc. Ut de supra de Filio. Et infra de patre.

Pariter. Nota q̄ pariter idem est qd̄ simul. inuicem equaliter: t mutuo. Et signat pariter rerū cōiunctionē. aggregationē t adequationē. Et ideo breuiter pariter pōt significare bonā vel malā societatem: Boni enī semp sunt pariter t simul p vinculum charitat⁹: Sed si vis exempla. Vide infra de simul. Unū Judicū. xx. dicit q̄ omnes filij israel pariter cōgregati sunt. Et ideo nota q̄ nos per charitatis pietatem debemus Pariter

Plorare.
Orare.
Videre.
Gaudere.
Audire.
Cōuenire.

Pariter dico plorare p cōem dolorem et t cōtritionem. Unde. j. Regū. xx. dr. q̄ David t jonathas piter fleuerūt: david autez amplius. Item piter orare p cōem seruorem t deuotiōem. Unū Thobie. viij. dicit: de thobia t sara. q̄ surgentes pariter orabāt. Itē piter videre p cōem fidē t discretōez Esa. xl. Videbit eis caro piter salutare dei. Et. xlj. Ut videāt t sciāt: recogitēt t intelligāt piter. Et Act. ij. Oēs. n. q̄ credebāt erāt piter. Itē piter gaudere p cōem spem t pslatōez Judicū. xix. Hodie h maneas piter q̄ letemur. Item piter audire p cōem obediētiā t subiectiōz. vñ Eccl. xij. Finē loq̄ndi oēs piter audiam⁹. Itē piter conuenire p cōem charitatē t societatē t dilectōez. vñ Osee. j. Cōgregabūt filij iuda t filij israel piter: t ponēt sibimet caput vnū Act. ij. Oēs erāt discipuli piter in eodē loco. Justi. n. in eodem loco sunt piter. s. Per

Fidei vnitatem.
Cordium charitatē.
Morū pformitatem.

Et finaliter p eterni habitaculi patrem t vnicaz ciuitatem. Unde de pari societate beator dicit Job .iij. Ibi requieuerūt fessi robore: t quondam vincti pariter sine molestia. non audierūt vocē exactoris: paruus t magnus ibi sunt: t seruus liber a dño suo. Aduerte aūt q̄ mali etiam dicunt quādoq; esse pariter per copulaz sue male t inepte societatis: quia. s. isti hodie ad nocendum bonos t ad cōtradicendū deo vident pariter colligari. Juxta illud Mee. iij. Congregati sunt omnes pariter vt venirent t pugnarent ptra hierusalē. Et ideo nota q̄ mali solēt Pariter

Letari Contra bonos colligari. In inferno damnari.
Ritari. De pari letica dicit Naum.j. Sicut spine inuicem se cõplectunt: sic cõiuium pariter potentiu. De pari discordia dicitur Hiere.xlvj. Fortis impegit in fortem: et ambo pariter cõciderũt. De pari cõtra bonos et colligatione et cõcordia dicit Josue.vij. Audient chananei et pariter cõglobati circũdabũt nos. De pari etiã impioꝝ pena et in inferno mestitia dr Dan.ij. Contrita sunt pariter ferrum. testa et es. Et Gen.xxxiiij.cap. Emor et sichem pariter necauerunt. Sufficit.

Paries. Nota q parietes sunt ille partes domꝰ que ipsam sustentant principaliter atq; claudunt. Et ideo spũaliter per parietes pũt intelligi psone ecclesiastice que cõstituũt domũ ecclesie militantis. Uel viri sancti et angeli qui pstituunt domũ ecclesie triũphãtis. Uel mẽbra bũana q̃ pstituũt domũ corpis collabẽt. Et iõ sm b possumus notare q triplex paries inuenit. s. Paries Luteus. Paries luteꝰ signat corpis fragilitatẽ. Iste Lapideus. est em paries valde debilis: quia. s. ex carne et Aureus. sanguine et ossibus est confectus. De quo in ps. Tanq̃ parieti indinato et macerie depulse. Istuz tñ parietem sic vilem et luteũ q̃dem pingũt p curiosam quersationem. Quidã liniunt q verbosam adulatiõem. Quidam cooperiũt q fallacem excusationẽ. Illi q̃ qui pingunt et ornant parietẽ suũ sunt ypocrite et adulatores. Et ideo talib9 dicit Act.xxiij. Percutiat te deus paries dealbate tc. Illi qui liniunt parietẽ alienũ p verbosaz adulationẽ sunt adulatores. Et de istis linitis parietibus et de adulatoribus eos liniẽtibus dr Ezech.xiij. Completo indignationẽ meam in pariete: et in bijs q̃ liniũt eum absq; tẽperamẽto. Illi ꝺo q̃ operiunt parietẽ alienũ sunt falsi excusatores: et potissime isti mali cõsiliarij diuitũ q̃ excusant oĩa mala facta ipsoꝝ. De quibus dr.ij. Paral.xxiij. Egerũtq; bij qui opant in, dustrie: et obducebat parietum cicatrix. Istud non debet esse charissimi. quia vere paries noster non est nec pingendus nec liniendus: immo proculdubio iste paries Est

Per penitentiam fodiendus. Fodi dico dz p peni
Per prudentiã considerandus. tẽtiã: qz. s. i parietib9
Per diligentiam impellendus. defossis inueniuntur

q̃q; copiosi thesauri. Ideo cõsulitur Ezech.xij. Fili hois fode parietẽ. Debet etiam cõsiderari p prudẽtiam. Qui.n. habet in domo parietem ruinosum. sepe debet eum cõsiderare vt puideat eius ruinam. Sicut de ezechia dicit Esaie xxxviij. Couertit ezechias faciem suam ad parietẽ. Debet insup impelli p diligentiã. Esaie.xxv. Spũs robustoꝝ quasi turbo impellens parietẽ. Paries em corpis nostri ita est ponderosus et grauis q nisi p diligentiam impellat: nõ potest ad bonũ aliqualiter se mouere. Grauis em est iste paries. Et ideo quãdo manus diuine iusticie in isto pariete scripserit. Mane techel phares. sicut ponit Dan.v. et exponitur supra tũc dico q iste paries p mortẽ corruet: et tota domus corpis euanescet Ezech.xij. Ecce cecidit pies. Et ibidem. Destruam parietẽ quem linistis. Sic ergo dico. q est paries luteus qui significat corpis fragilitatẽ. Secundo dico q inuenit paries sareus seu lapideus: qui significat ecclesie integritatem. In domo em ecclesie quodlibet collegium est quidam paries: quelibet ꝺo bona persona est in isto pariete quidam lapis Habacuc.ij. Lapis de pariete clamabat. Istos aũt pietes piunxit xps lapis angularis q̃ est pax nostra: et fecit vtraq; vnuz: et medium parietẽ tc. sicut dicit Eph.ij. Sicut ergo parietes templi de sectis lapidib9 erant facti: tabulis ꝺo cedrinis erãt vestiti et tandem auro vndiq; cooperti: et adhuc desuper erant figuris cherubin et palmarũ depicti et mirabiliter decorati. sicut ponit.ij. Paralip.iij. Et.iij. Reg.vj. Sic pculdubio parietes. i. status tẽpli ecclesie deberent de sectis lapidibus. i. de psonis electis fabricari deberent cedro alte cõtemplationis vestiri deberent cherubin id est plenitudine scientie et discretionis ornari. deberent auro honeste conuersationis operiri: et deberent etiã palmis id est victorijs peccatoꝝ et tentationis honorabiliter coronari Ezech. xlj. Cherubin et palme celate erant in pariete templi. Iste est ergo paries sareus significans ecclesie integritatem. Tercio dico q in scriptura inuenitur paries aureus: et iste significat parasi nobilitatem. Sancti em et sctẽ sũt q̃dã parietes aurei q̃bus celestis hie rusalẽ est pstructa. Un.q. Paral.iij.di.q aurũ erat probatissimũ de cui9 laminis texit Salomõ parietes tẽpli. Burũ em claritatẽ eterne glie designat. q̃ salomon. i. de9 sctos suos pregit et adornat. Et sic q̃ patet q in scriptura inuenit paries luteus. paries sareus. paries aureus. Si aũt p parietẽ vis intelligere psperitatẽ mũdanã vel etiã stat9 et collegia malorꝝ et malignorꝝ. Dic q iste est paries ad quẽ asina. i. caro attriuit pedes affectũ balaam desup sedẽtis. sicut dr Nume.xxij. Iste est em paries in quẽ saul. i. dyabolus voluit psumere et configere dauid. i. quẽlibet virum iustum sicut dicit. j. Reg.xviij. Iste est paries de cuius summitate precipitata est iezabel. i. peccator sicut dicit. iij. Regum. xxi. ita q̃ sanguine talis Jezabel. i. peccatis seu etiam morte et vindicta taliũ petrorꝝ q̃ ab isto pariete quotidie pcipitant: totus iste paries est depictus. Quodlibet em exẽplum taliuz est vna macula sanguinis in isto pariete. Iste etiã est paries nõ in q̃ sed post quẽ sponsus pbibet stare: sicut dicit Cant.ij. Ecce ipe stat post parietẽ tc. qz scz spõsus ecclesie xps non in isto pariete: sed post istum parietẽ semper stetit. Iste est paries quẽ ceci. i. peccatores diligunt et frequentãt dicẽtes Esa.lix. Palpauimus quasi ceci parietem: et q̃si absq; oculis attractauim9 Iste est etiã paries in q̃ multi lapides leprosi sunt. i. multi boies vitiosi pẽ quorum lepra pseuerantẽ paries iste erit finaliter destruẽdus: sicut dicit Leuit.xiij. Quod vtiq; fiet in generali: qñ paries iste. i. malorꝝ hoim et bonorꝝ tpalium cõgeries destruet et ad nihilũ deducet: sicut minat deus Ezech.xiij. Cõplebo indignationẽ meã in pariete: et corruet paries quẽ linistis. Et sic patet quõ paries potest sumi in bono et in malo Vide. ō. de Domo et de Muro.

Pars. Partes. Cum partes sint ille res in quas totũ resolui et diuidit: et ex quibus totum psistit et cõstituit: hinc est q pars de sui natura q̃q; signat diuisionẽ et discordiã dissolutiuã qñq; põt significare piunctionem et concordiam constituti uam. Et sic breuiter distinguẽdo possumus dicere q in scriptura inuenitur Pars

Virtuosa. Prima pars signat psectorꝝ vnionẽ charitatiuaz. Et de hac Neemie.iij. Media
Fructuosa. pars inuenũ faciebat opus: et media pars
Viciosa. parata erat ad bellum. Pars scda signat
Dolorosa. beatorꝝ portionem pmiatiuam. Et de ista dicit Lu.x. Maria optimam partem elegit. Tercia pars signat impiorꝝ diuisionem discordatiuam: qz scz bene sequit q illud qꝺ est per partes non est in vnũ. Et ideo Zach.xiij. dicitur. Partes due in ea dispergent. Quarta ꝺo pars signat iniquorũ damnationẽ distributiuã: qz sicut dicit in psal. Ignis: sulphur et spiritus procellarum pars calicis eorum. Uel alio modo possumus dicere q pars signat

Rerum diuisionem. Dico rerum diuisionem: et sic
Distinctam regionem. totus mundus diuidit in par
Bonorum portionem. tes. Quia alij sunt boni: alij sunt mali. Pars vna obedit deo: vna dyabolo: sic. iij. Reg. xvj. dicitur de duobus regibus. Or vna pars populi sequebatur amri: alia pars sequebatur zamri. Dico etiam q signat locorum regionem. Et sic inuenitur

Pars superior q̃ est pars tregio beatorꝝ. De parte
Pars inferior q̃ est pars damnatorum. superiori di
Pars exterior q̃ est pars mundanorum. citur Eccle.
Pars interior q̃ est pars animarum. xxiij. In p

tes dei mei hereditas illius. De parte inferiori dicit Ecci. xxiij. Penetrabo in inferiores partes terre. De parte exteriori potest dici illud Math.xvj. Uenit iesus in partes cesaree pbilippi. De parte ꝺo interiori. i. de corde: dicit Ecci. xxxvij. Or ex corde partes quattuor oriunt. Deniq; dico q pars signat rerum seu pmiorꝝ portionẽ. Et sic p maiori parte sumit in scriptura. Et ideo circa hoc aduertendũ est q in scriptura pars pmiũ seu portio accipit scz Pro

Tempali pspe ritate. Primo dico q tpalis pspe
Spirituali vtilitate. ritas est pars et portio peccatorꝝ
Supernali felicitate. Unde Eccls.ij. Nõ pbibui cor
Infernali calamitate. meũ quin omni voluptate fruerctur: et hanc ratus sum esse partem meam si vterer la-

dore meo. Isti figurantur in tribu ruben ⁊ gad. ⁊ dimidia tribu manasse. qui partē suā trans iordanē acceperunt. ⁊ in terra ꝓmissionis nihil penit⁹ possederūt. sicut dr Mūe. xxxiij. qz. s. mali in via ista ptem et portionē suā accipiunt in bonis terrenis. dicētes Sap. ij. Fruamur bonis q̄ sunt ⁊ vtamur creatura tanq̄ in iuuentute celeriter ⁊c. hec est pars nostra. ⁊ hec est sors nr̄a. ita q̄ nihil habebūt in terra ꝓmissionis. i in bonis eternis. ita q̄ ipi satis p̄n̄t dicere illud Hieremie. ij. Non ē nobis pars in hierlm. Secundo dico q̄ spiritalis vtilitas est pars ⁊ portio deuotoꝝ. Viri eñ deuoti ⁊ sancti non habēt partē in hoc mūdo. nec i bonis eius. sed solū bona spūalia gr̄as. scientias ⁊ virtutes. ꝑ parte ⁊ portione hui⁹ vie accipiūt. ⁊ de bonis tpalibus vltra necessaria nihil volūt. Figurati in Leuit. quib⁹ noluit deus dare partē inter filios israel. dicēs Nume. xviij. In terra filioꝝ israel nihil possidebitis. nec habebitis partem in terra eoꝝ. Ego pars ⁊ hereditas tua in medio filiorum israel. Et ideo dauid in ꝑsona cuiuslibet sancti dicebat in p̄s. Dñs pars hereditatis mee ⁊ calicis mei. tu es q̄ restitues hereditatē meā mihi. Tertio dico q̄ eternalis felicitas ē pars ⁊ portio beatoꝝ. Isti figurant in filijs israel. qui q̄uis in mesopotamia. in egipto. ⁊ in deserto multis annis peregrinarent ibi tñ nec ptem. nec hereditatē. nec portionē hereditariā acceperūt. ꝫ terrā ꝓmissionis expectauerunt. quā tandem ꝑ parte ⁊ portione hereditaria possederūt. qz. s. sancti in deserto huius mūdi noluerūt ptem suaz q̄nimmo penas ⁊ labores in patientia sustinuerunt. quousq̄ ad terrā ꝓmissionis eterne venerūt. vbi ꝑ pte ⁊ portione regnū ꝙpetuū acceperūt. Hester. v. Si dimidia ptes regni mei petieris unpetrabis. Isti eñ fecerūt bonū cambiū dimittēdo ptem modicā ꝑ magna. transitoriā ꝑ eterna. laboriosam ꝑ quieta. Et ideo isti figurant in maria q̄ meliorē partē elegisse dr. ⁊ ad pedes dñi cōsedisse. sicut dr Lu. x. Dñs eñ ipe met est portio beatoꝝ. ipm eñ habentes. isto solo ⁊ vnico sunt contenti. p̄s. Pars mea deus in eternū. Damnati vo non sic possunt dicere. qz isti partem nō habēt in deo. Partē eñ per baptismū in eo habuerūt. ꝫ ipam cum tēporalib⁹ cōmutauerūt: vel ꝑ peccata ludēdo cū dyabolo pdiderūt. Et ideo mō isti possunt dicere illud ij. Reg. xx. Mō est nobis pars in dauid: nec hereditas in filio ysai. Quarto vero dico q̄ eternalis calamitas est ps et portio damnatoꝝ. De quib⁹ Ecci. xlj. De vobis viri impij: qz si mortui fueritis: in maledictiōe erit pars vr̄a. Isti eñ partē suā de bonis gratie et gloie: cū parte mundane opulētie et eterne pestilentie permutauerūt. Job. xx. Hec est pars hois impij a deo. Et Job. xxiij. Maledicta sit ps eius in terra: nō ambulet ꝑ viā vineaꝝ. Ista ergo de parte tēporali: spirituali: supnali et infernali sufficiāt. Vide supra de Hereditate. Et infra de Portione.

Particeps. Participatiōe.

Nota q̄ particeps dicit quasi partem capiens: quia sez ꝑ ticeps est ille qui cū altero cōmunicat ⁊ qui cum socio suo partem accipit de cōmodo vel de dāno. Est ergo pticeps Nomē charitatis et societatis. Et sic possum⁹ dicere Nomē vnitatis ⁊ ꝓcorditatis. q̄ pticipare ptinet ad Nomē rōnalitatis ⁊ vtilitatis. bonos: qui sez inuicē per charitatē sunt sociati: et ad penas p̄n̄tis vite ⁊ gaudia future sunt ꝑ charitatis participiū cōbinati. Apoc. j. Ego iobānes frater vester socius et pticeps in tribulatiōe et regno. Vbi aduerte q̄ viri iusti et pfecti debēt participare. s. Cū deo per gratiā et deuotionē. Ego inq̄t iobānes. Cum ptimo per amorē et dilectionē. Frater inq̄t vester foc⁹ et particeps. Cum mūdo per laborē et afflictionē. In tribulatiōe inquit. Cum celo per gloriā et ꝓmotionē. Et regno inquit. Participem⁹ ergo cum deo per gratiā et deuotionē. Sicut eñ extrema nō participāt sibinuicē nisi per medium: sic nec de⁹ et homo nisi ꝑ gratie copulā et conglutinū Gratia eñ est illud mediū per quod homo deo pticipat ⁊ associat. quia. s. sine isto homo peccator constituit: ⁊ sic cū deo nō participat ꝫ ab eo potius elongat. ij. Cor. vj. Que autē participatio iusticie cū iniquitate. q. d. nulla. Et ideo debemus esse iobānes qui interp̄tat i quo est gratia: quia etiā de iobāne dicit Luce. j. Or gratia dei erat in illo: vt sic p̄ticipes esse possum⁹. vt sic quilibet possit dicere illud Heb. iij. Participes xp̄i effecti sum⁹. Et Heb. vj. Participes facti sunt spūssancti. Item pticipem⁹ cū ꝓximo per amorē ⁊ charitatez. Frater inq̄t ⁊ soc⁹. qz sicut in quolibz signo cel esti plures planete q̄litates suas inuicē pticipant sic cū boni in signo ⁊ in regione eccle cōuersent. necesse est q̄ bona sua ꝑ charitatem sibinuicē cōicent. Ut sic q̄libz dicat illud p̄s. Participes ego sum oim timentiū te. Item participem⁹ cū mundo per penā ⁊ afflictionē. In tribulatione inquit. qz sez mercator nō pōt pticipare in honore nisi prius pticipes fuit in labore ⁊ aduersitate. qz sicut dicit Actuū. xiij. Per multas tribulationes oportet nos intrare in regnū dei. Un Heb. xij. dicit. Or nō est filius quē non corripiat pater eius. et q̄ discipline pticipes facti sunt oēs filij. Item quarto pticipem⁹ cū celo ꝑ felicitatis adeptionem. qz sez nos q̄ ꝑ gr̄am eius filij eramus. pticipes nos efficiat regni sui. Regno inq̄t. Heb. iij. Fratres sancti vocationis celestis pticipes. Sic ergo ptz quō pticeps sumitur in bono. Multo ampli⁹ posset dilatari. sed ꝓpter defectum auctoritatū omitto. In malo vero nota q̄ quidaz sunt pticipes cū diabolo ꝑ ydolatriā. Quidā cū mūdo per auariciā. Quidā cū carne ꝑ immūdiciā. Dico ergo q̄ qdā pticipāt cū diabolo ꝑ idolatriā. Isti sunt heretici ⁊ sacrilegi qui cū excōicato diabolo pticipāt. et in hac vita excōicati sunt. et ab ecclesia padisi finaliter exclusi erūt. Esa. xlviij. Sculptile inquit cōflauit ad nihil vtile. oēs pticipes ei⁹ cōfundant. Item quidā pticipāt cū mūdo ꝑ auariciā. De q̄bus dr. ij. Paral. xx. Or rex iuda ⁊ rex israel pticipes fuert ad faciendū naues que irent in tharsis. Unde deferebatur auru et argentū. et ebur. sicut dicit. ij. Paralip. ix. Item q̄dam pticipant cū carne ꝑ immundiciā. ꝓra illud Apoca. xviij. Exite de ea pp̄lus meus. et ne participes sitis delicia rum al⁹ delictoꝝ. eius ⁊c. Vide infra de Societate.

Parum. Paruus. Paruitas

Paruul⁹. Nota q̄ paruitas potest accipi i bono ⁊ in malo In bono ei signat būillitatis ꝓfectū. In malo vo designat vtilitatis defectū. Nota ꝫ q̄ in scptura inuenit Paruitas

Virtualis humilitatis.
Temalis vtilitatis.
Naturalis necessitatis.
Cordialis iniquitatis.

De paruitate virtualis būilitatis. dicit. iij. Regū. xviij. Ecce nubecula parua q̄si vestigium hominis ascēdebat de mari. De paruitate temporalis vtilitatis seu facultat⁹ dicitur Prouer. xv. Melius est parum cum timore dei q̄ thesauri magni ⁊ insatiables Et ista ē paruitas seu tenuitas temporalium: q̄ figuratur in illa tunica samuelis: de qua dicitur. j. Regū. ij. Or tunicā parua faciebat ei mater sua Et merito qz sicut dicit Prouer. xvj. Meli⁹ est parū cum iustitia q̄ multi fruct⁹ cū iniq̄tate. De paruitate vo naturalis necessitatis: qua. s. paruuli sum⁹ imperfecti ⁊ debiles q̄diu viuim⁹ in hoc mūdo pōt dici illud Hec. vij. Est ciuitas lata ⁊ grādis: et pp̄lus paru⁹ in medio eius. De paruitate vo criminalis iniq̄tatis q̄. s. peccatores dicūtur parui ꝑ eo q̄ nullā virtutū quātitatē ⁊ crementū habēt: dicit. iiij. Regum. ij. Or pueri parui egressi de ciuitate deridebāt helyseū: ꝓter qō fuerunt ab vrsis continuo occisi. Quia ꝓcerto illi qui sunt parui et pueri. id est ceteris imperfectiores: solēt helyseū. i. viros sanctos fortius deridere: et ideo merent ab vrsis rugientib⁹. id est a demonib⁹ deuorari. Et ideo bene dicit ap̄lus. j. Corinth. xiij. Nolite pueri effici sensib⁹: ꝫ malicia paruuli estote. Ut ꝫ de paruulo aliq̄d dicamus. Nota q̄ puulus i scriptura q̄nq̄ sigt humiles: q̄nq̄ sigt imbecilles q̄nq̄ viros vtuosos: q̄nq̄ vicios. Paruul⁹ igit sigt virū iustū: humilē. s. ⁊ pfectum: qui. s. in oculis suis paruul⁹ est et q̄ ꝑ p̄sumptionē de se nō cogitat quicq̄ magni. Ut sic q̄libet vir pfectus dicat illud. iij. Regū. iij. Ego sū puer et parvulus. Et aduerte q̄ sicut pueri solent Attentius seruari Decētius mūdari. Libenci⁹ amari. Sic ꝓcerto illi qui sūt humiles et perfecti. Attentius a deo seruantur. Decentius a deo mundātur. Libentius a deo amantur. Propter ꝓmū habent pmanentie firmitatē: ideo dicitur. Ego sum. Propter secundum habent innocentie puritatem: iō dicit Puer Prooter tercīū habēt ꝓplacētie charitatē: iō dicit Parvulus. Dicamus ergo q̄ isti paruuli spūales. sez viri builes

Sunt in bono pmanētiores.
Sunt a culpa innocentiores.
Sunt oīb⁹ cōplacentiores.

Primo ergo dico q̄ isti sunt in bono pmanētiores qđ oñdit cū dī. Ego sum. Nam sicut vidēm⁹ q̄ paruuli a parētib⁹ cū magna diligentia seruant. ꝓpter qđ faciliter nō ledunt. Paruulis em tutor adhibet ne coꝝ patrimoniū dissipet Paruuli etiā semp in ymo sedēt nec faciliter alta ascēdūt ꝓpter qđ min⁹ cadere cōprobant. Sic ꝑculdubio viri būiles ⁊ deuoti. q̄ s. de suayritate nihil psumūt. & q̄ se totos deo ⁊ ei⁹ ptectōi cōmittūt ab ipo diligēt⁹ manu tenent. ⁊ patrimoniū virtutum ipoꝝ ab ipso deo meli⁹ tuet. ꝓpter qđ min⁹ a tentationibus ledunt ⁊ i statu gr̄e pseuerāt stabili⁹ ⁊ morant. Ego sum in q̄t. q. d. Ego nō deficio. ego sum ⁊ pseuero ps. Custodiens paruulos dñs. humiliat⁹ sum ⁊ liberauit me. Et nota q̄ dr Custodiēs. qz sicut pueri custodiunt in locis obscuris ⁊ secretis. ne forte nimia claritas ledat aut disgregetur eos. Custodiunt etiā in locis infimis. ne forte de alto cadētes incurrāt periculū. Custodiunt insup cū reb⁹ p̄ciosis qz scz teste dyascoride Melchites lapis circa cunas puerorum posit⁹ solet eos a noxijs casib⁹ custodire. Ebenū lignū etiā solet ad pueroꝝ custodiā suffragari vt dic Plini⁹. Sic dñs in obscuritate pauptatis paulos suos custodit ne claritas mūdane ꝓsperitatis eos ledere possit. In loco etiaz infimo. i. in paruo statu eos cōiter tenet ⁊ ponit. Lapidem etiā p̄ciosum melchitē q̄ dr a melle. i. dulcedinē deuotionis eis apponit. ⁊ lignū ebenū p̄ciosuz. i. ligni crucis memoriā eis vndiq̄ circūponit. Mā p ista ḡtuor. s. p obscuritatē pauptatis ⁊ aduersitatis. p infimitatē dep̄ssionis ⁊ būilitatis p lapidē melchitē gr̄e ⁊ deuotiōis. p lignū ebenū. i. p crucem ⁊ memoriā dñice passiōis paruuli xp̄i a casu supbie. ⁊ a nocumēto pcti custodiunt. ⁊ in statu gr̄e pseuerare diuti⁹ cōprobant. Ego sum in q̄t Hiere. j. Puer ego sum. Quia scz sicut poli in celo stelle sunt minime q̄ etiā vir apparēt. ⁊ tñ sunt stelle stabilissime. qz soli duo poli nō mouent oīb⁹ stellis circūmotis. Sic breuiter in celo ecclie. illi q̄ sunt per būilitatē minores. sūt in pseuerādo stabiliores. Un Matt xviij. Aduocās iesus paruulū statuit eū. Statuere em stabilitatē denotat firmitatis. Isti ergo puuli sunt in bono pmanentiores. Scdo dico q̄ spūales paruuli sūt a culpa innocētiores. Et boc oñdit cū dictū est. Puer. Quia puer q̄ dr q̄si purus aer. puritatē innocentie designat. Sicut em paruuli a suis nutricib⁹ solēt diligēter mūdari paruuli etiā sine macula ⁊ sine malicia solēt esse. Sic viri pfecti a nutrice sua. i. deo solēt in mūdicia innocētie custodiri ⁊ ab omni malicia expiari. Un. j. Coꝝ. xiiij. Nolite pueri effici sensib⁹ sed malicia paruuli estote. Puer ergo debet esse. i. purus ⁊ innocens. j. Paralip. xxij. Salomon filius meus ꝓuer parvulus est. Et aduertamus q̄ vir sanctus ⁊ innocēs potest dici puer multiplici ratione. Puer enim est naturaliter

Pulcer et speciosus.
Benignus ⁊ amorosus.
Letus ⁊ gaudiosus.
Flebilis ⁊ lachrymosus.
Clare videns et luminosus.
Mobilis et curiosus.
Humilis et obsequiosus.
Modico ptent⁹ ⁊ nō ambiciosus.
Verecundus ⁊ timorosus.
Liberalis et gratiosus.
Crescens non desidiosus.
Innocens non maliciosus.

Isti em sunt duodecim ꝓditiōes bonoꝝ pueroꝝ ⁊ paruulorū Et ꝑculdubio tales pueri sunt viri sancti q̄ ꝓcerto isti sūt pulcri ⁊ speciosi p mundam ⁊ honestā cōuersationē. Un isti sunt illi pueri de semie regio in quibus nulla erat macula de q̄bus loquit Dañ. j. Un Judicū. xiij. de samsone dicit. Erat puer nazareus dñi ab infantia. Nazareus ait Hyeronimus interp̄tat Item isti sunt benigni ⁊ amorosi p charitatem ⁊ dilectionē. Puer em ratione sanguinis puioris ⁊ feruentioris faciliter diligit ⁊ feruenter. ⁊ rōne paucitatis colere parum aut nihil odit. nec ꝓfunde irascit cōtra quēq̄. Sic ḡa sancti abundant in sanguine gr̄e vel in memoria sanguis xp̄i. valde sunt spūaliter amorosi. qz omni odio pretermisso ip̄i inimicos diligunt ⁊ amicos. Isti em ad modū pueri nō faciūt differentiā in psonis. qz. s. ita diligūt diuitē sicut pauperē. extraneū sicut vicinū. oib⁹ ei p charitatē se associat. ⁊ omnes diligit ⁊ frequētat. Lu. xj. Pueri mei mecū sunt in cubili. Et iō q̄libet pōt dicere de q̄libet tali puero. Paruulus natus est nobis. ⁊ filius datus est nobis. Esa. ix. Item isti sunt leti ⁊ gaudiosi p spem ⁊ consolationē. Naturaliter em pueri volut ridere. ludere pariter ⁊ cantare. qđ vtiq; facit puritas sanguinis. q̄ facit boicm esse letū. Quia ꝓcerto viri iusti spūaliter sunt leti p spem ⁊ consolationē. ⁊ p gr̄arū actionē. ludere ⁊ canere semp volunt. ij. Reg. ij. ca. Surgāt pueri ⁊ ludant coram nobis. Ideo dicit in ps. Laudate pueri dominū laudate nomē dñi. Quia etiā dr Mat. xxj. Pueri hebreoꝝ laudantes dñm clamabant osanna. Item isti sunt flebiles ⁊ lacrimosi p doloꝛ ⁊ cōpunctionem. Puer em facillime lachrymat qđ facit abundantia humoꝝ in cerebro pueri. Quia ꝓcerto viri iusti qui in humore gratie ⁊ deuotionis abundant. solent per compunctionem ⁊ etiam p compassionē faciliter lachrymari. Ruth. ij. Bibe aquas de quibus pueri biberunt. Puer em nascit plorando ⁊ vocem lachrymabilem emittendo. Et sic lachrymari videbat ille qui dicebat Hieremie. j. A. a. a. domine deus nescio loq̄ quia puer ego sum. Item isti sunt clare videntes ⁊ luminosi p fidē ⁊ discretionē. Puer em multo limpidi⁹ videt q̄ senex. Et iō isti spūales pueri visū discretōis bñ dar. qz. s. bñ videt illa q̄ ptinet ad salutē sap. viij. Puer erā ingeniosus. Et. ij. Reg. xiij. Elevauit puer speculatoꝛ oculos. Item isti sunt mobiles ⁊ curiosi p bonū ⁊ diligentē opationez. Sicut em pueri vix possunt stare in vno loco imo cōtinue sūt in motu. Sic iusti a motu bonoꝝ operuꝝ non quiescūt. immo continue sunt in aliquo bono actu. Hecmie. v. Oēs pueri mei congregati ad opus erant. Item isti sunt bumiles ⁊ obsequiosi per obedientiam ⁊ subiectionem. Bonus em puer libenter obsequitur ⁊ ministrat. de sui em natura subesse debet ⁊ maioꝛibus obedire. j. Reg. ij. Samuel ait ministrabat puer accinctus epbot. Item isti sunt cōtenti modico. non ambitiosi ad tempalium abundantiam ⁊ apparatum. Puer em de mundi tempalibus parum curat. sic nec isti. vñ Gen. xlj. Erat ibi puer hebreus. Hebre⁹ em interp̄tatur transitus. quia scz sancti non faciunt nisi transire p tempalia. non figentes ibi pedē affectus. Item isti sunt reuerentes ⁊ timorosi p diuine maiestatis bonorationem. quia scz ip̄i timent dominū ⁊ alia que timenda sunt Judicū. viij. Timebat quia puer adhuc erat. Item isti sunt liberales ⁊ gratiosi p beneficioꝝ largitionem. quia scz iusti more pueri libenter dant alijs quod habent. sua sibi p auariciam non reseruant. nec considerant valorem rerum sed indigentiam psonarum Job. xj. Est puer vnus hic qui habet quinq; panes ordeaceos. Et Gen. xxxvij. dicitur Joseph pascebat gregem patris sui adhuc puer. Item isti sūt crescentes ⁊ virtuosi p bonum ꝓfectum ⁊ virtutum continuationem. quia scz sicut pueri cōtinue crescunt ⁊ augmētantur quousq; veniant ad nature cōplementum. Sic sancti ⁊ iusti non cessant in virtutibus crescere quousq; ad cōplementum vite eterne valeant puenire. Luc. j. Puer autē crescebat ⁊ confortabat spūsancto. Item isti sunt innocentes non malicioli p omnis iniquitatis abdicationem. quia scz pueri nescīunt malicias cogitare. ⁊ iniurias recordari. nec obꝛobria vindicare. Unde. j. Coꝝ. xiij. Nolite pueri effici sensib⁹ & malicia. Ptz & quō sancti dicunt pueri q; ꝓcerto isti sunt pueri dei. qđ patet qz ip̄os i hoc seculo adamauit castigauit ⁊ inuitauit. Adamauit dico Osee. xj. Puer israel ⁊ dilexi eum. Item castigauit. Juxta illud Prouer. xxiij. Noli subtrahere a puero disciplinam. tu virga pcuties eum. ⁊ animam illius de inferno liberabis. Ipsos etiam ad celestis sue hereditatis conuiuium inuitauit Luc. xviij. Sinite pueros venire ad me. talium est em regnum celoꝝ Sed ꝓh dolor q̄ pauci sunt hodie tales. quia proculdubio multi sunt hodie qui pueris in istis suis conditionib⁹ nō sunt similes sed ip̄is in quibusdā suis malis ꝓprietatib⁹ sunt cōformes. Pueri em sunt sicut victimus scilicet

Seipos maculantes.
Plurimū ignorantes.
Penitus impotētes.
Faciliter cadentes.
Ad terrā se tenentes.
Faciliter clamantes.

Sic vere mali ⁊ peccatores sūt se maculantes p carnis immūditiam Joelis. iij. Posuerunt puerum in ꝓstibulo. Et de luxuriosis filijs bely. dicit. j. Reg. ij. Qz erat peccatum pueroꝝ grāde coram domino. Item sunt ignorantes per imprudentiam. Pueri em nesciunt se regere. nec a periculis. ꝑcauere.

nec sibi nec alijs ꝓuidere. Sic nec mali. Unde Eccs. x. Ve terre cuius rex puer est. Et. iij. Reg. iij. Ego sum puer parvulus ⁊ ignarus. Item impotentes ꝓ desiderium. quia scz pueri non sunt abiles ad sustinendū labores. sic nec pigri. Unde Esaie. xl. Deficient pueri ⁊ laborabunt. Et Matb. viij. Domine puer meus iacet in domo paraliticus. Item cadentes per incōstantiā. qz scz sicut puer sepe cadit nisi ꝓ nutricē manuteneat. Sic incōstantes sepe corruūt in peccatum. Unde Treñ. v. Pueri in ligno corruerūt. Itē sunt circa terrā se tenentes ꝓ auariciā. Quari eñ corde ⁊ opere circa temporalia occupant. Unde de filio Jeroboaz in terra sepulta. dicit. iij. Reg. xiij. Mortuus est puer ⁊ sepelierūt eum. Item sunt clamantes per discordiā ⁊ iracundiam. qz sicut dicit Esa. iij. Tumultuabit puer cōtra senem. ⁊ ignobilis cōtra nobilem. Non sic ergo charissimi. non simus tales mali pueri. sed talem puericiā dimittam⁹. Exemplo belye qui iturus in desertū dimisit puez suū in iudea qđ interꝓtat ꝓfessio. Ad notandū q ad desertum penitentie debemus fugere. ⁊ in cōfessione nostra malā puericiā dimittere Et sic erimus pueri innocentes ⁊ puri. qđ est scōm mēbrū auctoritatis Ostendit ergo q illi qui spūaliter volunt esse parvuli. debent esse a culpa innocentiores. Tertio dico q isti debent esse oīnibus cōplacētiores. qđ scz notat inverbo paruulus. Parvuli eñ solent magis amari ⁊ magis intuentibus cōplacere. Quia breuiter omne animal dum est iuuēculū ⁊ paruulū multo magis est placidū ⁊ amabile q̄ qñ factum est magnū. Sic vere illi deo ⁊ hominibus sunt amicabiles ⁊ placidi. qui ꝓ humilitatē sunt parvuli. Zach. xiij. Conuertam manū meā ad paruulos Et aduerte q isti paruuli. i. būiles a deo ꝓcipue diligunt qđ ptz. qz istos solet

Subtiliter illustrare ꝓ discretionē. Benigniter inuitare ꝓ affectionez. Salubriter adiuuare ꝓ ꝓtectionē. Sagaciter iformare ꝓ instructionē. Feliciter ꝓmiare ꝓ saluationem.

Dico ergo q puuli. i. būiles a deo sb, tiliter illustrant ꝓ discretionē qz ꝓcer to illi q̄ sunt būlio res sunt hodie spiritali sapiētia pleniores. Animalia enim parua magis sunt sagacia ⁊ astuta. sicut patet de formicis apibus ⁊ araneis. ad quoz opa humana ratio nō attingit Ideo in ps. dicit Qz dns intellectū dat paruulis. Xps etiā patri regratiat ꝓ eo q spūalis sapientia paruulis reuelat Matb. xj. ⁊ Luce. x. Confiteor tibi pater domine celi ⁊ terre. q̄ abscōdisti hec a sapientib⁹ ⁊ prudentib⁹ ⁊ reuelasti ea paruulis. Et in ps. dī. Testimoniū dñi fidele sapientiam ꝓstans puulis. Item isti a deo benigniter inuitant. Sol eñ faciliter trahit ad se paruos ⁊ leues vapores. Sic xps libēt attrahit ad statū gre ⁊ ad statū glie vapores puos. i. boies būiles ⁊ deuotos. Unde Mat. xviij. dī. Aduocans ihs puulū statuit eū in medio. Item isti a deo salubriter liberant. Unde Exo. ij. dicit. Qz cernēs filia pharaonis paruulū in flumine vagientē liberauit eū. Et Amos. vij. Quis suscitabit iacob qz puul⁹ est? Item isti a deo sagaciter informant. Unde Esa. xxviij. Ubi legis verba ponderās? vbi doctor puuloz? Itē isti a deo feliciter ꝓmiant. Unde Matt. xix. Sinite puulos venire ad me taliū eñ est regnū celoz. Propter ista q̄ patz q puuli ⁊ būiles deo placent. q̄uis hodie sint q̄ dicunt q puuli nō ꝓpter būilitatē sed ꝓ virtutū omniū paucitatem. similes istis pigmeis q̄ sunt hominēs ita qui q mensurā vmus cubiti non excedūt. Ita etiā q a multis sapientib⁹ dubitat vtrū dici debeant homines siue bruta. qz vere tales ita sunt qui ꝓ carentiam dimensionis virtutū. q recte a natura hominū. id est psonaz rōnabiliū deuiare vident. ⁊ brutoz. id est peccatoz seu insensibiliū naturaz imitant. Istis accidit sicut illi militi q̄ dicebat gannaygn⁹ qui erat nepos regis arcturi qui cum esset miles pulcerrimus. fascinatus tamen a quadā dea ⁊ a quodā fato statim dū non aduerteret factus est gnanus ita q subito curtatis membris fuit in gnanū puulū immutat⁹ sicut in eius hystoria cōtinet. Sic vere multi sunt q̄ quandoq; sunt milites ecclesie militantz ita q ipi sunt alti ꝓ spem. lati ꝓ charitatem. pfundi ꝓ humilitatem. Et sic per dimensiones virtutū ipi valde magni inter alios inueniunt Job. j. Erat vir magnus inter omnes orientales. sed ꝓculdubio ꝓ incantationes fatoz. id est per suggestiones demonū vel mulierū ita puuli in gratijs ⁊ virtutibus fiunt. q qui bene eos agnosceret. videretur alijs esse gnani vt sic dicat diabol⁹ talib⁹. Paruulū in gētib⁹ dicte. ꝓptibilis tu es valde. Et iō notem⁹ q mali puuli. i. petōres sunt ꝓptibiles ⁊ odibiles ꝓpter multa. s. Quia ꝓ

Inuidiā sunt stimulati. Stulticiā sunt obstinati. Nequiciā sunt subiugati. Seuiciā erunt ꝓdemnati.

Dico q puuli scz petōres ꝓ inuidiā stimulant. Uñ Job. v. Parvulū occidit inuidia. Et de ꝓfis. id est demonib⁹ dicit Esaie. xiij. Qz sagittis interficient puulos. Isti etiam ꝓ stulticiam obstinant. Prouer. xiiij. Possidebūt puuli stulticiā Item isti ꝓ nequiciam subiugant. Serui enim sunt peccati. Unde Gal. iij. Quāto tempore heres paruul⁹ est nihil differt a seruo. Item isti ꝓ eternam mesticiam conturbant seu etiam damnant. qz scz omnes tales mali puuli eterne miserie subiacebunt. Unde Hiere. ix. Ascendit mors ꝓ fenestras nostras. ingressa est domos nostras dispdere puulos de foris. ⁊ iuuenes de plateis. Lupus eñ qñq; rapiens puulū cū ipo ludit alq̄diu. ipm tñ finaliter deuorat et occidit. Ita catt⁹ de mure. Sic diabol⁹ tales malos puulos solet rape ꝓ peccatū. Et primo solet cū eis in vita ista ludere ꝓ ꝓsperitatis fallacia blandimenta. finaliter tñ ipos occidit ꝓ inferni supplicia ⁊ tormēta Ezec. ix. Mō misereamini senem. virginē ⁊ puulos ⁊ mulieres interficite. Mō sic ꝙ charissimi. nō simus tales paruuli mali. sed simus pueri et puuli humilies atq; boni. Et sic erimus vt dictū est. Ceteꝛ Complacentiores. Ceteris Innocentiores. Ceteris Permanētiores. Et hec de paruulo et de puero tam in bono q̄ in malo sufficiant tc̄.

Pascha. Phase. Cum pascha sit solēnitas in q̄ corpus dñi cōmuniter fidelib⁹ dispensat. ⁊ in q̄ dñi resurrectio celebrat. in memoriā scz antiq̄ phase qđ apud iudeos celebrabat antiquitus. vbi scz de immolatione agni ⁊ exitu filioz israel de egypto. ⁊ trāsitu dñi ꝓ egyptū qñ occisis primogenitis egyptioz viso agni sanguine filij israel q̄ saluati sunt fiebat memoria. ⁊ inde est q pascha grece ⁊ phase hebraice. latine interptat trāsitus vel transmigratio. sicut etiā Exo. xij. dicit Est enim phase. id est transitus domini. possum⁹ dicere q tam pascha q̄ phase triplicit signat in scriptura. videlicet

Festi dignitatem ⁊ excellentiā. Mentis nouitatē ⁊ penitentiā. Legis vetustatē ⁊ defluentiam.

Dico ergo q ꝓ pascha pōt intelligi festiuitas ipsius festū dñice resurrectiōis qđ omni anno celebrat a nobis. De qua ꝓcerto dicere possumus q ista est transit⁹ domini ⁊ transmigratio nostri. Quia sicut antiquit⁹ in illo antiquo phase fuit immolat⁹ agnus annicul⁹. q̄ scz mundat⁹ fuit occidi ⁊ cū lactucis agrestib⁹ manducari. ꝓ quē etiam fuit liberatus fidelis popul⁹. scz filij israel. q̄ scz mediante sanguine agni fuerūt a peutiente angelo saluati. ⁊ de seruitute egyptia liberati. fuit desolatus bestijs ⁊ emulis videlz pharao cū exercitu qui fuit submersus. ⁊ primogenitoruz numerus qui fuit mortu⁹. sicvere in isto tempore. Immolat agnul⁹ ꝓ occisionē. Liberat ppls ꝓ redemptionē. Subiugat emulus. scz lucifer ꝓ damnationem. Immolat dico agnulus seu paruul⁹ per occisionem. qz scz sicut antiquit⁹ agnus masculus ⁊ annicul⁹ fuit mandat⁹ occidi. ⁊ tandez a calciatis baculos tenentib⁹ cū festinantia māducari. Sic christ⁹ in isto tpe sicut agnus purus et innocens ꝓ salute humani generis fuit immolat⁹ ⁊ occisus. ⁊ nūc ad edendū in sacramēto altaris fuit fidelib⁹ cōicat⁹ ⁊ datus q̄ scz ipm cū lactucis agrestib⁹ contritionis debent sumere ⁊ calciamenta q̄ fiūt de pellib⁹ mortuoz. id est exempla mortuoz sanctoz vel etiam future mortis memoriā retinere. Sicut enim dicit Luce. xxij. Necesse erat occidi pascha. Nam sic dicit. j. Coz. v. Pascha nostrū immolat⁹ est christus. Ipse ei fuit sacerdos ⁊ hostia. q̄ semetipm obtulit deo pri. Et aduerte q ad istū festū celebrādū requirebant ꝓncipaliter tria. vz

Mundum corpus. Feruens opus. Et debitum tempus.

Mūdum dico corpus qz scz mūdi ⁊ non polluti debebant comedere pascha sicut dicit. j. Esdre. vj. Fuerunt omnes mundi ad immolandū pascha. Feruens etiā op⁹ qz sicut ꝓcipit Exo. xij. Istud debebat comedi festinater. debitū etiā tps qz. s. sicut ibidē dī. Isto debebat fieri luna q̄rtadecima primo mēse. Sic reuera dico q iste agn⁹ debet manducari. ⁊ istud sanctū sacramentū sumi scz

A plonis mūdis ⁊ innocentib⁹.
A viris deuotis atq; feruentib⁹.
A viris honestis ⁊ reducentibus.

habeant igit̄ xp̄m sumētes in paschate nitorem ⁊ puritatē. Iñ Job. xviij. dicit. Qz iudei nō introierunt p̄toriū pylati qui erat pagan⁹ vt non cōtaminarent̄ sed vt manducarent pasca. Item habeant feruorem ⁊ charitatem. qz scz festinanter ⁊ feruide debet sumi. ⁊ cum bonoz operū diligētia competenti quod satis innuit. Luc. xxij. vbi dicit. Euntes parate nobis pascha. Jre eñ sedulitatē ⁊ feruorē designat. Item habeant decorem ⁊ venustatem qđ innuit in hoc q̄ istud p̄mum pascha fiebat luna quartadecima primi mensis. q̄n do scz luna clara erat ⁊ plena. Ad denotandum q̄ claritas honeste conuersationis. Lux fidei ⁊ vere cognitionis. plenitudo bene operationis ⁊ cōplementi ⁊ pfectionis illis debet inesse q̄ festū istud digne voluerint celebrare. Sic enim homo pbase. id est transitum dñi celebrabit. in quo scz dñs p ipm transiens ipsū per gratiā visitabit ⁊ ipe postmodum de hoc mūdo ad pātre ⁊ ad celestē gloriā ptrāsibit. ij. Esdre j. Fecit Josias pascha in hierosolymis ⁊ imolabat pbase quartadecima luna primi mensis. Expone si vis. Ptz igit̄ q̄ p pascha potest itelligi p̄sens festiuitas digne celebrāda

Scdo dico q̄ per pascha pōt itelligi gratie nouitas a nobis sectanda. Constat eñ q̄ in paschate qđ vltimo celebravit xp̄s. lex vetus ⁊ cerimonie antique cessauerūt testamētum vero nouū ⁊ lex noua inceperunt sicut ipe xp̄us dicit. Hic calix nouū testamentū est in meo sanguine. Luce. xxij. Qua ꝓpter dico q̄ p hmōi pascha potest moralis nouitas designari q̄ scz debet a xp̄i fidelib⁹ in suis cordib⁹ celebrari. Sicut eñ videm⁹ q̄ pascha tpaliter celebratū. Est festū

Dominice resurrectionis.
Catholice recreationis.
Hebraice liberationis.
Egyptiace submersionis.

Sic vere dico q̄ spūaliter loquendo in nostris cordibus xp̄s rursus resurgere debet. Suos abo scz sacramenti altaris reficere debet. Mentem seu animā a peccato liberare debet. Debet etiā cul pay prorsus obliuisci. que scz sub typo egyptioz ⁊ pharaonis significant̄ submersi. Quia ꝓculdubio spūale pascha seu pbase. i. spiritalis trāsitus seu transmigratio ad deuz q̄ fit per gratiā in p̄nti et p gloriā in futuro. tūc a nobis celebrat̄ ydonee. q̄n xp̄s in nobis per penitentiā suscitat̄. Qñ xp̄s a nobis p eucharistiā manducat̄. Qñ a seruitute peccati ⁊ diaboli mens nostra penit⁹ liberat̄. Et q̄n in mari amare penitentie popul⁹ egyptiacus. id est omnis malus affect⁹ submergit̄ ⁊ necat̄. Et sic istud erit pascha seu pbase a filijs israel. i. a xp̄i fidelibus faciendū. (Numeri. ix. Faciēt filij israel. pbase in tpe suo) ⁊ a deuotis mētibus celebrandū. ij. Paral. xxxv. Fecit Josias pbase in hierlm. Quia reuera q̄ tale pbase seu pascha in corde suo nō fecerit. ⁊ q̄ in isto de pecato ad gratiā deuirtute in virtutē. de mundo ad patrē. ⁊ de gratia ad gloriam non transierit. damnationis ꝓculdubio reus erit. Nume. ix. Si quis pbase non fecerit exterminabit̄ania illa de pplo suo. qz sacrificium dño nō obtulit in tpe suo. Per pasca igit̄ intelligit̄ gratie nouitas a nobis sectanda. Tertio vero dicq̄ per pasca seu pbase potest intelligi legis antiq̄tas fuste cōmutanda. quez sicut dictū est. tūc fuit finis legis veteris ⁊ principium noue q: scz lex antiqua p legittimā interp̄tationem transijt ⁊ migrauit in nouā. Vide supra de Moyses. Tunc eñ christus se obtulit nouū pascha. qz sicut dictum est. Pascha nostrum imolatus est christus. Et tūc etiam se offert hominibus nouū cibum scz in sacramēto altaris. Et per consequens dimittendum innuit ritum veterē vel antiquum. Jstud ergo pbase secundum cessante p̄mo De quo Numeri. ix. dicit. Faciant pbase mense secundo. Hec igit̄ de pbase ⁊ pascha sufficiant.

Pascere. Pascua. Pastor.

Quia pascere idem est quod aliq̄s animal corporaliter reficere. hinc est q̄ p̄m naturam diuersarum refectionū. possumus diuersitatē distinguere pascuaz. Notem⁹ ergo q̄ ē

Quedā pascua corporalis.
Quedam temporalis.
Quedam pectoralis.
Quedam spiritalis.
Quedam virtualis.

Prima est pascua hominum immūdoz. qz scz im mūdi ⁊ carnales nunq̄ vo lunt pasci nisi in pascua delicioz carnaliū. similes porcis qui rebus fetidis ⁊ vilibus depascunt̄. De quo Ezē. xlj. Septem boues crasse pascebant̄ in locis palustribus. Scda est pascua boim auaroz. qz. s. auari nunq̄ volunt pasci nisi in templis diuitijs similes bestijs carnificū. q̄ ad hoc primo pascunt̄ vt postmodū occidant̄. Zach. xj. Pasce pecora occisionis que q̄ possiderant occidebāt. Tertia est pascua boim discreto. z. Et isti nunq̄ volunt pasci nisi in pascua scientiarum vbi. s. pect⁹ ⁊ cor possit p sapientiā impiguari. similes ouibus q̄ inter cetera animalia herbis mūdissimis volunt pasci. j. Petri. v. Pascite q̄ in vobis est gregē dei. Quarta est pascua hominū deuotoz. Jsti eñ nunq̄ volūt pasci nisi in viridario spiritaliū gratiaz. cantando cantilenam angeloz quā cantant continue coram deo. s. deo gratias Cāti. vj. Dilectus meus descēdit in ortum suū. vt colligat aromata vt pascat̄ in ortis. Quinta est pascua boim egenorum. Jsti eñ semp debent pasci in pascua virtualiū elemosinaz. sicut dicit̄ Ezē. xlj. Qz septem vacce macie consecte pascebant̄ in ipsa amnis ripa. Et Esaie. xiij. Pascent̄ primogeniti paupez. Sexta est pascua hominū beatorum. Jsti eñ semp pascunt̄ in pascua celestiū eminētiaz. Ezeb. xxxiij. In pascuis pinguib⁹ pascent̄ sup mōtib⁹ isrl. Jgit̄ loquamur de bona pascua spiritali. ⁊ allegemus illam auctoritatē Ezech. xxxiij. Greges pascunt̄ a pastoribus. In quibus verbis aduerte q̄ ad spiritalem pascuam requirit̄

Nexus vnitatis cōuenientis.
Vtrus largitatis subuenientis.
Virtus dignitatis pficientis.

Debet eñ esse In bis q̄ pascunt̄ amor ⁊ vitas. Greges. In modo pascendi dulcor ⁊ largitas. Pascuntur. In vno pascente valor ⁊ dignitas. A pastoribus. Dico ergo primo q̄ in illis qui pascunt̄ debet considerari nexus vnitatis p concordie ligamentuz. qđ ostendit̄ cū dicit̄ greges. Grex enim de sui natura signat pluralitatem insimul agregatam. Animalia enim mitia ⁊ māsueta solent. s.

Gregatim viuere.
Gregatim pasci.
Gregatim manere.

Sicut patet de ouibus ⁊ bobus inter animalia gressibilia. de colūbis ⁊ apibus inter volatila. de formicis inter reptilia. In quo quidē notat̄ q̄ si bene volumus pasci a deo p̄dicatore. vel prelato. simul debem⁹ esse p cōcordie vnitatem. ⁊ in vnū nos tenere p vere amicitie charitatem. Greges inquit Vide supra de grege. Tales eñ sic gregatim manentes a deo p gratiam pascunt̄. ⁊ a plato p doctrine pabulum nutriunt̄. Natura eñ nō nutrit membruz nisi q̄diu in eodem corpe alijs est vnitū. si eñ ab alijs diuidit̄. nunq̄ a natura pascit̄ ⁊ nutrit̄. Sic vere deus illos solū pascet pabulo. s. gratie glie ⁊ doctrine. quos cū alijs mēbris corpis sui agregatos inuenier. ⁊ q̄s p vnitatis vinculū in grege alioz reperiet. Geñ. xxxvij. Joseph pascebat gregem cū fratrib⁹ suis adhuc puer. Quis eñ q̄ a grege soliua gādo diuidit̄ a pastore nō pascit̄. ⁊ magis a lupis ⁊ bestijs deuorat̄. In grege ergo cōcordie ⁊ charitatis oportet q̄ simus ad hoc q̄ istas pascuas spiritales habere possim⁹. j. Reg. xvij. Pascebat seruus tuus gregem. Et ideo illi qui a grege religionis ⁊ ecclesie. vel congregationis ⁊ societatis bone recedūt (sicut sunt heretici ⁊ apostate ⁊ odiosi) a xp̄o p gram nō pascent̄. nec ab eo p gloriā nutrient̄. Zacha. xj. Diri nō pascā vos. Debet ergo in nobis esse vnitatis. ⁊ cōcordie ligamentū greges inq̄t. Scdo dico q̄ in mō pascēdi dz ꝓsiderari largitatis ⁊ clemētie rigamentū. qđ oñdit̄ cū dr. Pascunt̄. qđ est pluralis numeri ⁊ p̄ntis tpis. Quia in hoc oñdit̄ q̄ illi q̄ pascūt alios dñt p̄ntaliter ⁊ cito ⁊ sine dilatōne eos pascere. ⁊ nō solū vnū imo plures. Iñ de ista p̄ntia dr. j. Pet. v. Pascite q̄ in vobis est gregē. Pasce eñ ⁊ pascite p̄ntis sunt tpis. ad denotādū q̄ illi q̄ dñt alios pascere p elymam vel p doctrinā. tenent̄ hoc statim ⁊ p̄ntialit adimplere. ꝓtra illos q̄ aut nullū pauperē volunt pascere. aut si pascūt faciūt eos p nimias dilatiōes lāguescere Eze. xxxiij. Gregē meū nō pascebat̄. Pascunt̄ ergo. Et nō b q̄ Paupes pascunt̄ ⁊ tpalem subuentionē. Deuoti pascunt̄ p sacramentalē refectionē. Simplices pascunt̄ p exemplarem inspectionē. Ignorantes pascunt̄ p scialem instructionem. Beati pascunt̄ p eternalē fruitionē. Pascunt̄ & pauperes tpali subuentione Jsti sunt ergo sicut paruuli pueri q̄ se nō possūt pascere. qz nō dñt de quo ideo necesse est q̄

habeāt nutrices.i. boies diuites misericordes ⁊ clemētes per quos pascant ⁊ nutriant.⁊ per quos tpaliter ꝓsolentur.Esa.v. Pascēt agni iuxta ordinē suū. Et istud potissime pertinet ad ꝓlatos q̄ subditos tenēt tpaliter pascere. Juxta illud Hiere.vj.pascet vnusquisq; eos q̄ sub manu sua sunt. Jstud tm̄ est ꝑ malos pncipes ⁊ ꝓlatos.⁊ alios malos diuites.qui.s.istos pauperes nō pascūt. sed ab eis potiꝰ pascūt.inquātū per rapinas bona pauperꝫ vēdantur.q; ꝑculdubio bodieverificat illud Ecci.xiij.Venatio leonis onager in solitudine. sic ⁊ pascua diuitū sunt pauperes. Non sic ꝙ pascant paupes tpali subuentōe. Jtem pascunt deuoti sacrali vel spintali refectōe. Apes em̄ pascūtur melle.sic boni ḡre vel eucharistie pascūt dulcedine Jdeo dr talibꝰ Can.ij. Dilectꝰ meꝰ mihi ⁊ ego illi. q̄ pascit inter lilia. Lilia em̄ significant vtutes q̄ sunt pascua deuotoꝝ.q;.s.illic q̄dā pascūt ꝑ ꝓlatōs.q̄dā ꝑ deuotōs.q̄ dā ꝑ pniam ⁊ afflictionē. Et breuiter sicut q̄libet aial bz aliq̄ nutrimentū quo spāliter vescit. sic ois bonꝰ bō habet aliquā spālem virtutē qua in pascua eccie spūalit enutrit.ps. Nos aūt populus etꝰ ⁊ oues pascue eius. Jta q̄ ꝛpō ꝓt dici illud Mee.ir.Quadraginta annis pauisti eos in deserto.vñ de volatilibꝰ.i.de spūalibꝰ dr Mat.vj. Pater vr celestis pascit illa. Nō tm̄ est ꝯ multos q̄ bodie sunt in eccia.q̄ magis volūt pasci nutrimentis delicioꝝ carnaliū q̄ pascua grāꝝ spūaliū.Lu.viij.Erat grex porcoꝝ mltoꝝ pascentiū in monte.Quia bodie,ꝑculdubio multi greges porcoꝝ.i.boim immūdoꝝ in mōte eccie versantur.q̄ ibi in delicijs impinguāt.Quia bodie(qđ tolendū est) ecclesia facta ē cubile draconū ⁊ pascua strutionum.sicut de ydumea dr Esa.xxxiij. Jtē pascūtur simplices exemplari inspectione.q;.s.sicut apes pascunt floribus.ita simplices pfectoꝝ exēplis ⁊ virtutibus.vñ Can.iij.Capree gemelli pascunt in lilijs.Bona em̄ bonoꝝ exempla.simplicīū vtilia nutrimēta sunt.Sicut ecōuerso mali ⁊ supbi pascunt. q̄ alioꝝ laudibꝰ delectāt.Ozee.xij. Effraym pascit vētū ⁊ sequit estū. Jtē dico q; ignorātes pascūtur sciali instructione.Scia em̄ ⁊ doctrina sunt q̄dam spūales herbe q̄bꝰ pecudes gregis dūici debent pasci.Hiere.iij.Dabo vobis pastores iuxta cor meū q̄ pascēt vos sciа ⁊ doctrina. Jstō est cōtra illos qui magis delectant aures suas pascere fabulis detractionibꝰ et adulatiōibus q̄ bonis doctrinis et instructionibꝰ.Prouer.xv.Os stulti pascit impitia. Jtez pascunt beati eternali fruitiōe.Sol⁹ em̄ visus et amoꝛ diuine essentie pascit eos.Sicut em̄ lumē ⁊ colores sunt pabula oculoꝝ.sic lux eterne visiōis erit pascua cordiū beatorum.Delectabile em̄ est oculis videre lumē.Jdeo de talibus dr Ezech.xxxiij.Pascā eas in mōtibus isrl.in riuis ⁊ in cunctis sedibꝰ terre. Jn pascuis vberrimis pascaꝝ eas et in montibus excelsis isrl erunt pascue earum .Quia ꝑculdubio ista pascent in pascuis vberrimis scz Jn loco

Magisterij: q; i mōtibꝰ isrl.
Refrigerij: q; in riuis.
Auctoritatis: q; in sedibꝰ.
Fertilitatis: q; in pascuis.

Et sic ergo ꝑ quō diuersi diuersimode pascūt tā in bono q̄ i malo. Et sic dico q; in modo pascēdi bonos debet ꝓsiderari largitatis et clemēcie rigamentum

Tercio dico q; quātū ad pascentē debet ꝓsiderari dignitatis ⁊ potētie regimētum:quod oñdit cū dicit. Pastoribus. Pastor em̄ ē nomen excellētie. Nomē potentie. Nomen sapiētie. Nomē ꝓsidētie. Nomē,ꝓuidentie. Pastor bz gregē in virtutibꝰ excellere:ideo dr pastor excellēs. Pastor debet gregi ne fugiat ꝓsidere et resistere:sic dicēt pastor ꝓsidēs. Pastor bz gregē in agibilibus dirigere ī dicit pastor sapiēs. Pastor etiā debet gregē corrigere:ne scz a se inuicē diuisus discurrat et vagēt.ideo dicit pastor corripiens. Pastor etiā debet gregi ne indigeat ꝓuidere et ꝓficere:ideo dicit pastor ꝓuidēs. Sic igitur dico q; spirituales pastores scz ꝓlati quibꝰ regēdi et corrigēdi gregem fideliū incumbit officium pastorale: debent ex officio suo

Gregē ꝓcellere.
Gregē ꝓtegere.
Gregē dirigere.
Gregē corrigere.
Gregē porrigere.

Debent dico gregē ꝓcellere per vite eminentiā:quia quāta est differentia inter vitā pastoris et inter vitā peculum:q; ille ē bō rōnalis: iste sunt bestie:tāta debet esse differētia inter prelatū et pplm. Tm̄ em̄ debet vita sua alios in moribꝰ ꝓcellere q̄ subditi respectu ipiꝰ debeāt pecudes apparere. Un Greg.in pastorali. Tm̄ debet actionē pplī ꝓcedere actio ꝑ sulis.q̄ntū distare solet a gregerita pastoris. Caput ei multū excellit alia mēbra in sensuū viuacitate.q; sicut caput loquit.alia sunt muta.Caput videt.alia mēbra sūt ceca. Caput audit.alia sunt surda.Sic vere ꝓlatꝰ intm̄ alios in moribꝰ ꝓcellere tenēt q̄ q̄uis alia mēbra.i.subditi muta sint ⁊ ceca ⁊ surda.i.in oibus defectiua.ipe tm̄ ꝑ ꝓdicationē debz scire verba ,ꝓferre.ꝑ prudentiā dz videre.ꝑ iusticiā dz audire.Et sic de excellentia ipiꝰ poterit dñs dicere illud Eze.xxxiij.Suscitabo sup eas pastorē vnū serū meū dō. ipse pascet ea.⁊ ipe erit eis in pastorē. Jstō em̄ vocabulū sustinebo.istud vocabulū sup.⁊ istud vocabulū vnū pōt excellētia denotare.sicut ptz in suis locis.dz ergo ꝓlatꝰ gregē ꝓcellere. Deinde dico q; isti pastores dēt gregē ꝓtegere ꝑ potentiā. Pastor em̄ gregē a lupis ,ꝓtegit ⁊ defendit. q; sicut dr Job.x.Bonꝰ pastor animā suā ponit ꝑ ouibꝰ suis. q̄a ꝓcerto exēplo boni pastoris xp̄i.ꝓlatꝰ dz in casu necessitatꝭ ꝑ grege aiam suā ponere ⁊ se lupis.i.demonibꝰ hereticis ⁊ tyrānis opponere.⁊ sic gregē a piculis liberare Esaie.xxxj. Fugit leo cū occurrerit ei multitudo pastoꝝ.Et iō mlti vidēt bodie nō esse pastores.q̄.s.ita sūt remissi ⁊ negligētes q; oues suas permittūt a lupis istis dissipari.dispergi piter ⁊ vorari. Jsti ergo sunt mercēnarij ⁊ nō pastores.q;.s.teste dño Job.x.Mercēnariꝰ ⁊ q̄ nō est pastor viso lupo venīte fugit.q; lupis.i.tyrānis secularibꝰ resistere nō audēt ⁊ sic lupꝰ rapit ⁊ dispgit oues. Nō sic ergo.q; talis pastor debet gregē suū ,ꝓtegere ⁊ defensare. Denicq; dico q; dz gregez dirigere ꝑ prudentiā. Pastor em̄ bz dirigere gregē ⁊ nunc ad pascuā nūc ad domū ꝓducere.Etei q; grex scīpm nescit regere iō necesse est q; pastor tantā prudētiā habeat q; ipm nouerit gubernare.Sic ve cū grex simpliciū sbditoꝝ se nescīat gubernare.pastor ⁊ ꝓlatꝰ eoꝝ tantā prudētiā dz bre q; ipos possit debite regere ⁊ prudēter oibꝰ impare.Et sic loquit scptura Lu.ij.Qz pastores erāt in regiōe eadē vigilātes ⁊ custodientes vigilias noctis sup gregē suū.Ad denotādū q; pastores nri dēt esse vigiles ⁊ prudētes.Et boc est qđ petebat moyses.Nume.xxvij.Prouideat dñs deꝰ spūum ois carnis boiem q̄ sit sup multitudinē bāc.⁊ possit intrare et exire añ eos ⁊ educere ⁊ introducere ne sit pplꝰ dñi sicut oues sine pastore.Jstud tm̄ deficit in multis modernis pastoribꝰ:Quia ꝓcerto magis sunt ignorantes q̄ subditi.Et iō magis esset necesse q; ab ouibꝰ regerent q̄ q; ad ouiū regimē ꝓferrent. Jstis loquit scptura Zach.xj. O pastor ⁊ idolū derelinquēs gregē. Et bn̄ vocat idolū derelinquens gregē sicut supiꝰ in suo titulo est exp̄ssum. Jdolū em̄ nō bz nisi apparentiā nō aūt existentiā.idolū etiā nō bz sciam nec q; vitā. Sic nec isti. Jō dr Hiere.x.Stulte egerūt pastores dēm nō q̄sierūt ⁊ dispsus est grex eoꝝ.Zach.xj.etiā dr Ad huc sume tibi vasa pastoris stulti.q; ecce ego suscitabo pastorē in terra q̄ derelicta nō visitabit.dispsum nō q̄ret.⁊ cōtritū nō sanabit.Nō stat nō enutriet.ꝙ carnes pinguiū comedet.⁊ vngulas eaꝝ dissoluet. Nō sic ergo ꝙ habeat ꝓlatus prudentiā.q; pastor habet gregē dirigere. Jnsup dico q; pastor debet gregē corrigere ꝑ iusticiā. Pastor em̄ primo solet ouē errantē verbo si pōt reducere.⁊ ne a grege deuiet cōmouere.q; si vocē nō audiat solet virgā aut baculū adhibere. Sic ⁊ ꝓlatꝰ primo verbo.tandē verbere dz subditos castigare.⁊ ne errēt aut deficiāt ꝑseruare. Michee.vij. Pasce pplm tuū in virga tua.Et ideo pastores isti q̄ alios dēt corrigere.dēt iusti esse.audaces ꝓstantes.potētes.⁊ virtute alios ꝓcellētes.dicētes Gen.xlvj. Viri pastores sumꝰ serui tui ⁊c. Videē supra de Cura. Dēt em̄ viri esse pastores.q; vir dr a virtute.pastor dr a pascēdo.q;.s.isti dēt esse virtuosi ad malos corrigendū ꝑ iusticiā.⁊ pascētes ac pauperes per clementiā nutriendū.Nō tm̄ est cōtra multos q̄ ꝑculdubio gregē subditoꝝ nō solū nō adiuuāt per clemētiā.nec etiā bene corrigūt per iusticiā.imo,ꝑculdubio totū deuorāt per rapinā ⁊ seuiciā.Doech em̄ ydumeꝰ potētissimus.pastor saul sacerdotes dñi dr occidisse.j. Reg.xxj. ꝙ scz potētes pastores.i.ꝓlati superiores occidūt bodie sacerdotes.i.corrodūt ⁊ pdanē presbyteros inferiores. Eremplifica si vis. Jdeo talibꝰ pastoribꝰ dr Hiere.xxiij. Ue inquit pastoribꝰ qui disperdūt ⁊ dilacerāt gregē pascue mee

Non sic sed debem⁹ gregē corrigere p̄ iusticiā. Postremo aūt dico q̄ isti pastores dīnt gregē porrigere p̄ clemētiā Pastor eīm dr a pascēdo. q̄. s. platus debet subditos pascere z fouere. z pabulo sustentationis tpalis. z pabulo eruditionis z p̄dicationis verbalis. Eccl. xviij. Qui misericordiā habet docet z erudit sicut pastor gregē suū. Qđ est ꝓtra multos q̄ optime sciūt seipos pascere z in delitijs enutrire gregi aūt nolunt de pascua elemosine vel doctrine aliq̄liter ꝓuidere. Ideo hodie sunt paupes z subditi desolati. Iuxta illud Joelis. ij. Mugierūt greges armēton. q̄ nō est pascua eis. Ideo cōtra tales pastores loquit̄ de⁹ Eze. xxxiij. dicens sic. Ve inquit pastorib⁹ q̄ pascūt semetipos. Et sequitur. Lac comedebatis z lana operiebamini. Et qđ crassū erat occidebatis gregē aūt meū nō pascebatis. Qđ infirmū fuit nō cōsolidastis. qđ egrotū nō sanastis. qđ fractū nō alligastis. qđ abiectū nō reduxistis. qđ perierat nō q̄sistis. z cū austeritate z potentia imperabatis eis. z dispse sunt oues mee. eo q̄ nō esset pastor. Ecce quō describit Ezechiel vitā malorum pastor. Et ꝑculdubio multi sunt hodie tales. Quia vere sicut dr Hiere. xij. Pastores multi demoliunt vineaz dñi. Nō sic charissimi sed habeant pastores nostri. scz

Clementiā vt gregi porrigant.
Iusticiam vt gregē corrigant.
Prudentiā vt gregē dirigant.
Potentiā vt gregē ꝓtegant.
Preeminētiā vt gregē erigāt.

Et sic pacet quō in pascēdo spūaliter cōsiderari debeat vt dictū ē. s. In pascēte status aptitudo q̄ debet eē pastor

In pascēdo act⁹ ꝓmptitudo. pascunt inq̄t in pñti. In pascēdis nec⁹ vicissitudo. q̄. dīnt esse greges tc. Et sic igit̄ ptz quō pastor. pascere z pascua diuersimode sumit̄ in scptura

Pater. Nota q̄ pater est primū p̄ncipiū filioz. Dicitur eīm pater ille qui filios generauit. Et ideo q̄ sicut supius visum est plura sunt gña filioz. sic sunt plura gña patrū seu genitoz. Un nota q̄ inuenit̄ Pater

In diuinitate. Est dico pater in diuinitate q̄. s. de⁹ est
In humanitate. pater filij eternaliter genitus. Joh. x.
In auctoritate. Ego z pater vnū sum⁹. Pater inseparerū oim ꝓductiu⁹. Mal. ij. Pat̄ vn⁹ est oim nr̄m. Itē pater in humanite. et
In carnalitate. est pater naturalis. de q̄ Exo. xx. Honora patrē tuū z matrē tuā. Itē est pater in auctoritate. z sic quilibet prelat⁹ dr pater. iij. Reg. ij. Pater mi. pat̄ mi. currus isr̄l z auriga ei⁹. Itē est pater in benignitate. Et sic q̄libet vir pius z misericors dr. Pater. Job. xxix. Pater eraz pauperz z psolaor viduaruz. Item est pater in iniq̄tate. Et sic diabol⁹ est pater oim iniquoz. Joh. viij. Vos ex patre diabolo estis. Item est pater in carnalitez sic mūdus q̄ nutrit nobis carnē nostrā miserā dr pater noster. Un Ezech. xvj. Generatio tua de terra chanaan pater tu⁹ amoꝛe⁹. et z mr̄ tua cethea. Et sic ptz q̄ in scriptura inuenit̄ Pater

Honorādus. s. deus.
Venerādus. s. platus.
Diligendus. s. homo.

Dicam⁹ igit̄ primo de deo q̄ est pater oim. z Negligēdus. s. mūdus z diabol⁹ sup omnes honorandus. Quis eīm honor debeat omni patri. tm quāto est excellentior tanto debet honor z reuerētia sibi maior. Et q̄a deus pater est excellentissimus. ideo debet esse a nobis honoratissimus z amantissim⁹. Quia sicut dicit Eccl. iij. Qui honorat patrē suū vita viuet longiori. Et ad istum honorē faciendum nos inducit istius patris ꝓmogenit⁹ filius christus frater noster qui dicit. Joh. viij. Honorifico patrē meum qui in celis est. Et breuiter iste est pater noster sicut dr. Hiere. xxxj. Factus sum israel pater. z effraym primogenitus meus. In quib⁹ verbis aduerte q̄ iste pater noster de⁹ ad modum patris naturalis solet nos sagaciter erudire. quia facit nos esse israel. i. videntes deum. Suauiter corrigere. quia ipe dicit pater. cuius est ꝓprium filios castigare. id est crescentes. Benigne enutrire q̄. facit nos eē effraym Notabiliter insignire. q̄. facit nos eē ꝓmogenitos. i. heredes.

Primū facit sua scientia.
Sed scām sua iusticia.
Sed tertiū sua clementia.
Quartū vo sua potentia.

Primū nobis dat p fidei instructōnē Israel. Scām no nobis dat p penaz inflictōz Pater. Tertiū nobis dat p gratie infusionem effraym. Quartum aūt nobis dat p glorie collationem primogenitus. Dico ergo q̄ iste pater solet subtiliter nos instruere. quia scz facit nos esse israel. id est videntes deum. quia. s. sicut pater solet filios suos in aliq̄bus bonis artibus facere informari vel in aliquibus lucratiuis scientijs erudiri. vt per illa possint acquirere sibi lucrum. Sic deus in scientia z fide vult omnes suos edoceri. vt ad lucrum eterne glorie possint finaliter ꝓmoueri. Israel inquit quia scz ipse facit nos esse israel. i. videntes deum. z illa que sunt clarius intuētes. Unde tali patri dicit. iij. Re. ij. Pater mi. pater mi. currus israel z auriga eius. vt sic dicat quilibet ipsi deo. Pater venit hora. clarifica filium tuum. Iste ergo solet subtiliter nos instruere. Israel inquit.

Item iste solet nos suauiter corrigere. qđ ostendit̄ cum dicitur. Pater, Pater enim potest dici a patior pateris. eo q̄ pater ꝓpter filios suos multa patiatur. z eo etiam q̄ corrigēdo filios faciat eos pati. Pater enim filium solet se pe verberare z nunq̄ hylarē vultum ei ostendere. ne forte p̄sumat eum a disapline regulis deuiare. Sic deus multa a nobis sustinet patiēter. multa etiaz faciat nos in hoc seculo mala pati. z ne erremus aut p̄sumamus solet nos verberibus tribulationum subijcere. z vultum hylaris ꝓspitatis a nobis abscondere. z nos sub disapline regula subiugare. Unde Heb. xij. Flagellat deus omnē filium quē recipit. facit nos in disaplina ꝓseuerare. Quis enim est filius quē non corripiat pater suus. Et Prouer. j. dicit̄. Audi fili mi disaplinam patris. Et ideo illi qui in hoc seculo tribulationes non patiunt̄. nec quando peccant a deo corrigun tur. nō se debent istius patris filios reputare. imo se possūt degeneres z impos estimare. Quia sicut dicit̄. Prouer. iij. Quē diligit dominus corripit. z quasi pater in filio cōplacet sibi. Iste ergo solet suauiter corrigere. quia scz diua correctio vel tribulatio quam infert bonis paterna est non effrenata. Un Sap. xj. dicit̄ vbi de bonis z malis loquēs dicit sic. Hos inquit tanq̄ pater monēs ꝓbasti. Illos aut tāq̄ durus rex interrogans cōdemnasti. Solet ergo deus suauiter nos corrigere. Item iste solet benigniter nos resicere z hoc ostendit̄ cum dicit̄. Effraym. qđ interp̄tat̄ crescens seu sertilis. Quia scz sicut pater bz filios nutrire z souere. z ideo dicit̄ pater a pascēdo. sic deus fideles suos gratijs z virtutib⁹ pascit. z eos in bono crescere z augmentari facit. z etiā ipos bonis tpalibus reficit atq̄ nutrit. Matt. vj. Considerate volatilia celi. non laborent neq̄ nent. z pater vester celestis pascit ea. Effraym inquit. O sec. xij. Dixit effraym diues effectus sum. Pater enim naturaliter magis diligit illum filiū qui ei assimilat̄. z ei lautius ꝓuidet z succurrit. Sic vere deus bonos qui ei sunt similes in moribus solet diligere z de gratijs z virtutib⁹ ꝓuidere. Un de benignitate dicit̄ Gen. xliij. Patervero tenere diligit eū. Quia breuiter de quolibet dicit xps Joh. xiij. Pater me⁹ diligit eū. z ad euz veniemus tc. Et merito quia ꝓcerto iste est pater misericordiaz z de⁹ totius cōsolationis q̄ psolat̄ nos in omni tribulatione nostra. ij. Cor. j. Iste ergo solet benigniter nos reficere. Item iste solet nobiliter nos ꝑficere. qđ ostenditur cum dicit̄. Primogenitus meus. Sicut eīm pater filium suū postq̄ ablactatus fuerit solet ad mensam suaz admittere. Sic deus postq̄ a lacte mundane ꝓsperitatis ablactati fuerimus z diuisi ad mēsam padisi admittet z bonorem celestis glorie nobis conferet z cōcedet. Primogenit⁹ inquit. Ad primogenitus est de iure deuoluit̄ hereditas paterna. Et ideo christus illos ꝓmogenitos facit omnibus dabit̄ felicitas eterna. Et de hoc Gen. xlviij. dicit̄. Hic est primogenitus pone dexteram tuā sup caput eius. Sic igitur ostensum est quō deus dicatur esse pater. videlicet.

Quia dat glorie hereditatem
Quia dat gratie fertilitatem.
Quia dat iusticie seueritatez.
Quia dat scientie subtilitatē.

Et sic dico q̄ ꝓter istas quatuor rationes deus est pater p̄ omnibus honorandus. Secundo principaliter dico q̄ est vnus pater qui est ab omnibus venerandus. Et sic pater idem est q̄ platus. vel quilibet p̄dicator vel scientificus vel etiam quilibet vir misericors aut benignus. z potissime pater dicitur. homo senex. Et sic dicitur. ij. Macha. xiij. De razia q̄ p̄ affectu pater iudeoz appellabat̄. Et ideo breuiter de platis z viris psectis pōt dici illud Job. vj. Patres vestri manducauerūt manna in deserto z mortui sunt. Ubi aduerte q̄ isti patres fuerunt. scz Charitatis faculis iflamati. quia patres. Equitatē regulis

adequati.q; vestri.Cōpassionis riuulis humectati.q; mā ducauerūt.Afflictōis ferulis castigati.q; in deserto. Di co ergo q; isti charitatis faculis inflamāt qđ notāt in ver bo. Patres. Pater em̄ filiū valde diligit ipm̄q; fouet. nu trit.instruit ⁊ erudit. Et ideo pater a pascendo dr. quia.ſ. filiū per ꝓiem pascūtur.⁊ corpaliter quousq; magni fuerit nutriūtur.quia sicut dr Job.v. Pater em̄ diligit filiū. Sic vere ꝓlatus filios.i.subditos debet diligere. ⁊ pabulo scie ⁊ elemosine ipos pascere ⁊ nutrire. Job.xxj. Ipe em̄ pa ter amat vos. Quod tm̄ est ꝓtra multos qui filios suos.id est subd tos non diligūt.ꝙ per rapinas ⁊ exactiones ipos deuorant ⁊ affligūt. Hiere.xxxj. Patres vestri comederūt vuam acerbam ⁊ dentes filioꝝ obstupescūt. Istud etiā de alīs patribus videm?.i.de viris senibus ⁊ honestis. q̄ de bent esse patres iuuenū.⁊ maxime in religione.qui tamen p detractionē ipos deuorant ⁊ corrodūt. Quia bodie cō muniter vicīū detractionis plus abūdat in senibus q̄ i iu uenibus.⁊ magis in illis qui ex status ꝓfectione vel ꝓfessi one deberēt esse patres alioꝝ q̄ in alīs. vñ Ezech.v. Pa tres comedent filios in medio tui.⁊ filij comedēt pres su os ⁊c. Non sic ergo ꝙ simus boni patres ⁊ ꝓlati. q; ꝓcer to vt dictū est charitatis faculis inflamant. Patres in q̄t. vñ illud Gen.xliij. Pater vo tenere diligit eū. Deinde dico q; isti equitatis regulis ordinātur. qđ ostenditur cuz dicit vestri. Istud em̄ ꝓnomen vester signat cōmunitatez ⁊ quandā inter plures homines equitatē.quia.ſ.sicut plu res possunt esse filij qui tm̄ vnicū babēt prem.quia.ſ. pat equaliter se babet ad omnes filios.ita em̄ est pater magni sicut parui.albi sicut nigri. Sic ꝓlatus debet ad oēs subdi tos equaliter se babere. ⁊ p equitatis regulā se equalē oi bus exbibere. Sap̄.vj. Equaliter est ei cura de omnib?. Ita q; prelatus nō debet dici pater tuus. nec pater suus p ali quez spāiem affectū. ꝙ pater noster pm̄ cōem charitatis ⁊ equitatis aspectū. Malach.ij. Patervnus ē omniū nr̄m. Uester in q̄t. vñ Eccl.xliij. Laudem? viros gloriosos pa tres nostros. Istud tamē non ē bodie in multis.qui.ſ. nō sunt patres nostri in generali. ꝙ sunt pres illius ⁊ illius in speciali:quia scz affectio eoꝝ nō est p iustitie regulam ad equata:ꝙ magis per acceptiōis vicīū depꝛauata. Uide su pra de Acceptiōe. Nō sic boni patres:quia ꝓculdubio isti equitatis regulis adequant. Deniq; dico q; isti cōpassi onis riuulis humectātur.quod ostēdit cū dicit.q; ipi mā ducauerūt māna. Māna em̄ quod erat cibus dulcissim? et delicatissim?:dulcedinē compassiōis designat quia scz si cut filio delinquēti vel etiā indigēti solet pater indulgere si cut de patre ⁊ filio ꝓdigo:exemplū babem? Luce.xv. Sic ꝓcerto ꝓlatus vel vir pfect? māna debet māducare.id est dulcedinē cōpassiōis incorporatā babere:per quā scz faci liter indulgeat delinquētib?:et libēter subueniat indigēti bus.ps. Quomodo miserē pater filioꝝ miser? est dns ti mētibus se.Et ideo māna in vna aurea cū virga et tabu lis legis fuit in arcba posita:sicut dicit Deut.x.et Exo.xvj Ad denotādū q; ꝓlat? nō solum debet babere tabulas sci entie et discretiōis:nec virgā iustitie et correctiōis: immo etiā tenet brē māna dulcor? ⁊ ꝓpassiōis. Exo.xvj. Sume vas vnū et pone ibi man. Et nō q; ꝓlat? dz ee ꝓpatics scz

Delictis ignoscēdo. Dico delict ignoscēdo. Lu.xxiij.
Paupes nutriēdo. Pater dimitte illis quia nesciūt
Insc̄os instruēdo. quid faciunt. Item pauperes nu triendo. Luce.xv. Quanti mercēnarij in domo patris mei abūdant panib?. Et Job xxix. Pater erā pauperū. Item insc̄os instruendo. ps. Patres vestri narrauerunt nobis. Et alibi. Interroga patrem tuū ⁊ dicet tibi:maiores tuos et annūciabūt tibi. Prelati em̄ tenent subditos suos pa scere nō solum corpaliter per elemosynā:immo etiā spiri tualiter per doctrinā:quia scz a ꝓlatis debem? discere q̄li ter nos oporteat gubernare. Hiere.ix. Ipi em̄ didicerūt a patrib? suis. Ista tm̄ sunt cōtra multos qui nō docēt filios et subditos suos nec ꝙbaliter nec exemplariter facere bo num sed pot? malū ⁊c. Non sic boni:quia isti pascunt fili os suos et scīs et elemosynis. Et sic bene dicit q; com passionis riuulis humectant. Insup dico q; isti patres afflictiōis ferulis castigant:quia scz prelati et viri perfecti debent esse in deserto.i.in statu penitētie et abstinētie:exē plo xp̄i qui a dyabolo tentādus intrauit desertū. Matbei iij. Quia.ſ. ꝓlati ad quos ꝓtinet ꝙ subditis defendendis pugnare:iuxta illud.q. Regum.xvij. Pater tu? vir bellator est:et dyaboli tentatiōibus obuiare:debent in deserto peni tentie habitare:vt sic nobis subditis dicat dns in ps. In de serto vbi tentauerūt me patres vestri:ꝙbauerūt ⁊ viderūt opa mea. Uide supra de deserto. Qđ tamen est bodie con tra multos tales patres:qui.scz non volūt in penitētia vi uere sed magis in delicijs abūdare. Hieremie.vij. Patres succēdunt ignem:mulieres conspergūt adipem ad faciēdū placentas ⁊c. Non sic ꝙ charissimi:sed habeant isti patres afflictiōis penalitatē:cōpassionis benignitatē:affectionis equalitatē:dilectōis integritatē. Et sic bene verificabit Oz patres nostri māducauerūt māna in deserto. Patz ꝙ q; est quidam pater qui est venerādus.ſ.ꝓlatus vel vir ꝓfectus

Tercio dico ꝓnāpaliter q; est quidam pater qui ē diligē dus. Et iste ē pater noster carnalis. Sicut em̄ videt velle glo. Job.viij. super illud. Si filij abrahe estis opa abrahe facite. Pater naturalis est bonorādus ⁊ sustentādus. Est supportādus ⁊ defensandus. Est magnificād? ⁊ letificād? Est laudand? ⁊ imitandus. Sed de istis omnib? vide satis ꝙ. de parentib? ⁊ supra d filijs. Quarto vo principaliter dico q; est quidam pater q̄ est negligendus. Et iste est pat nr̄ mūdus ⁊ mater nostra caro: ⁊ frater noster dyabolus: ⁊ vxor nostra carnalis affectio ⁊ soror nr̄a terrenoꝝ dilectio Quia sicut dicit Luc. xiij. Si quis venit ad me:⁊ nō odit patrem suum et matrem ⁊ vxores:et filios:et fratres:⁊ so rores:non pōt esse meus discipulus. Istū.n. ꝑem debem? dimittere exemplo apl̄oꝝ. Quia sicut dicitur Matbei.iiij. Relictis rbenbus et patre secuti sunt dominū. Et merito q; sicut dr Matbei.xix. Qui reliquit patrem aut matrem ꝓpter me:centuplum accipiet ⁊ vitam eternam possidebit

Pati. Passio.

Cum agere ⁊ pati sint due ꝓ prietates annexe cuilibet cō posito ex materia ⁊ forma.ita q; posse aliquid agere se ba bet a parte forme posse aliquid pati se babet a parte mate rie.possumus notare q; de multis generibus passionuz fit mentio in scriptura. Inuenitur enim Passio

Naturalis. Prima est passio mortalium viatorum.⁊
Corporalis. sic passio sumitur pro defectibus quibus
Temporalis. in via subdita est natura.sicut sunt labor.
Criminalis. timor.dolor.amor.fames.sitis ⁊c. Et de b
Eternalis. Jaco.v. Helyas erat homo simil' nobis passibilis. Secundo est passio debilium infirmorum. Et sic passiones dicunt infirmitates sicut febris palisis et silla Et de boc dicitur Matbei.xvij Filius meus lunaticus est et male patit. Tercia est passio flebilium miserorū. Et sic mundi tribulationes quas boni in boc mundo sustinent passiones dicuntur. De quibus Roma.viij. Non sūt con digne passiones buj? tpis ad futurā gloriā que revelabit in nobis. Quarta est passio carnalium peccatorū .qđlibet em̄ peccatū dr quedam passio et potissime peccata carna lia dicuntur passiones. Romanorū .ſ. dicit apls. Oz trus tradidit carnales in passiones ignominie. De auaris dicit in ps. Oz famen patient vt canes ⁊ circuibunt ciuitatem. Quinta vero est passio hominum damnatorum. De qua Sapientie.xvj. Propter bec ⁊ bijs similia passi sunt digne tormenta. Et Sapientie.vj. Potentes potenter tormenta patientur. Sed quia charissimi passiones in scriptura mū di significāt tribulatiōes vt cōmuniter.de boc si placet ali quid amplius disseramus ⁊ dicamus q; sicut aurū vel argē tum ad boc q; in aliquod pulcrum vas possit transforma ri ⁊ fabricari.necesse est illud multas malleationes sustine ⁊ pati.sic ad boc q; iusti possint vasa glorie eterne contenti ua fieri.necesse est eos mundi malleationes ⁊ tribulamina sepe pati. Unde etiam de christo dicitur Luce.ix. Oportet filium hominis multa pati. Sicut enim semen nunq; fru ctus produceret nisi byemis frigora ꝓius sustineret. Unde in India in regno columne vinee crescunt follice ⁊ pulcer rime.que tamen nullum penitus fructum producunt. qđ accidit ratione caloris continui.⁊ quia in illis partibus nū q̄ viget frigus quod possit arbores impregnare. Lignum etiam nunq; in edificio poneret.nisi ꝓius celaturas ⁊ sti gmata pateretur. Sic vere nullus potest fructus bonoruz

operum producere in pñti nec poni in paradisi edificio in futuro.nisi prius multa tribulamina patiaf. Jn conuiuiū eñ diuitū no defacili intraf.immo in ingressu multe pssu re sustinetur.antus vo late z ipaciose statur. Si ergo celi conuiuiū intrare volum⁹.pressuras mūdi pati z sustinere debemus.q; ad istud conuiuiū nullus ingreditur.qui pati pressuras ostꝫ dedignaf. Ūñ Lu.xviij. Nonne oportuit xp̄m pati z ita intrare in gloriam suam. q.d.sic. Jn quib⁹ verbis aduerte q; boni patiūtur tribulatones.s. Propter Judiciū necessitatis. Oportuit. Exeplū auctoritatis.xp̄m pati.Cōmodum vtilitatis. Jntrare in gloriā suaz. Jsta eñ tria inducunt hominē ad patiendū libēter.s. Jndictuz maioz.Exemplum bonoz. Premiū laboz. Primo ergo dico q; boni patiūtur ꝓpter indicti necessitatez. Passio eñ tribulationū est nobis indicta a deo z a natura. Quia sicut dicit Jsido.in libro soliloquiorū. Jmpossibile est vt homo sit z tribulatones nō patiatur.z hoc ostēditur quā do dicf. Oportuit. Vide supra de oportere. Unde Luce xvij. Oportet illum multa pati.z bene dicit.Oportz.q.s. illud oportet fieri quod a deo z a natura necessario est in dictuz. Sicut eñ alique sunt passiones que a superioꝛib⁹ influentꝫ aliquibus inflīguntur.sicut passio lunatica z epi lentica.Et istas de necessitate pati oportet.quia in istis ni hil aut pauꝛ valet medicina. Sic vere q; tribulatones z la bores nobis a causis superioꝛibus.s.a deo z a natura gene raliter omnibus sunt indicte.necessario oportet q; eas pa tiamur.z q; p ipas q̄diu viuimus affligamur. Oportz in quit. Matb.xvj. Oportet eum multa pati a senioꝛibus z alligari.Et potes hic applicare quicquid volueris de fato z de ꝓuidentia diuina. z de p̄destinatione.sicut ponit Se neca libro de ꝓuidentia dei.Quia breuiter de dei dispositi one sic agiſ q; nūq; transit vna dies quin ibi homo mlros doloꝛes z tristicias patiaf.Unde de quodam rege narra tur q; cū quidaz pbilosophus sibi p̄dicta diceret z doceret z ipe contrariū facere volens omnia genera solacioꝛ vna die habere vellet.z precepisset q; illa die nihil sibi triste fie ret aut diceref.sed q; tota dies festis z leticijs cum omni di ligentia duceref:subito dum esset in palatio suo in summa gloria sua:delup affuit hyrundo que in oculū regis sterc⁹ calidū ꝓiciens ipm statim vni⁹ oculi lumine cecuz fecit. De⁹ ei noluit q; iste legē suā infrigeret: & magꝫ voluit q; dū ꝛiū psumeret:legi fortꝫ subiaceret. Oportuit ꝛ. Hebr.ix. Oportebat eū freq̄nē pati. Pati ꝛ oportet ꝓpē indicti ne cessitatē. Secundo vero dico q; pati debem⁹ ꝓpter exē pli auctoritatē. Xp̄m inquit. Si eñ luna que est supioꝛ ob scuritatē et ecclipsim patiſ:nō est mirꝫ si ista inferioꝛa sepe defectū luminis patiaf:q; si illud qđ min⁹ videtur ineſſe ineſt et illud qđ magis.Et ideo si xp̄us et sancti tribulatio nem sunt passi:et p tribulatiōes padisum sunt ingressi: mlto fortꝫ necesse est q; nos q; ptinue peccam⁹: tribulamina subeam⁹. Si eñ in viridi ligno hoc faciūt in arido quid fi et. Lu.xviij. Teste eñ apl̄o petro.j.Pet.ij. Xp̄us passus ē p nobis:vobis relinquēs exemplū:vt sequamini vestigia ei⁹. Mō debem⁹ eñ de passionib⁹ cōqueri:quādo regē no strum et caput xp̄m p nobis cognoscim⁹ tanta pati. Deli catus eñ esset miles qui de laboꝛib⁹ doleret:si regē et du cem suū secū laborare et laborē sustinere videret. Jdeo be atus Bern̄. dicit. Oꝛ nō decet membꝝ delicatū esse sub ca pite spinato. Et ꝓpter hoc beatus petr⁹.j.Pet.iiij. docet nos dicēs. Xp̄o igiſ in carne passo:et vos eadē cogitatio ne armemini. Pati ergo oportet ꝓpter exēpli auctoritatez Sap̄.xviij. Popularis homo regi simlia passus ē. Ter cio oportet pati ꝓpter p̄mū vtilitatē:qđ ostendiſ cū dicf. Et ita intrare in gloriā suā. Teste eñ Grego. Considera tio p̄mū minuit vim flagelli:q; ergo teste apl̄o.ij.Corint.j. Si fuerimus socij passionū:erim⁹ et cōsolationū. Quia si introitus eterne glorie patiētibus est ꝓmissus:dico ad pa ti necessario et volūtarie obligamur.Beati eñ qui pſecu tionē patiūf ꝓpter iusticiā:qm̄ ipoꝛū est regnū celoꝛ. Ma thei.v.Quia revera regnū celoꝛū illis solū dabiſ:qui mū di tribulamina patiunf. Jta inquit intrare in gloriā suam quia ꝓcerto sicut dicit Rom̄.viij. Nō sunt cōdigne passio nes huius tpis ad futurā gloriam que revelabiſ in nobis. Nam sicut dicit.ij.Coꝛ.j.Sicut abundāt passiones xp̄i in nobis:ita et per xp̄um abūdabit cōsolatio:quia si socij pas sionū estis:ita et cōsolatiōis eritis.Sic ergo patet quomo do sancti multa passi sunt:et nos etiā pati debem⁹ tribula tiōes.ij.Coꝛ.vij. Persecutionē patimur et sustinem⁹. Et hoc ꝓpter indictā necessitatē:ꝓpter exempli auctoritatem ꝓpter p̄mū vtilitatē ꝛc. Vide infra de tribulatiōe:et in titu lis insimitis:vbi de tribulationibus et passionibus infinita dicuntur.

Patria. Nota q; est p̄ia diligēda. Est p̄ia negli gēda.ē p̄ia fugiēda.Diligēda ē p̄ia supi oꝛ et celestis. Negligēda ē p̄ia exterioꝛ et terrestris.Fugi enda est patria interioꝛ et funestis scilicet infernalis.

Prima		Beatoꝛum.
Secūda	est patria hominum.	Viatoꝛum.
Tercia		Damnatoꝛum.

Prima est patria gaudij et bonoꝛis.Secūda est patria te dij et laboꝛis.Tercia est patria supplicij et doloꝛis. Pri mo ergo dico q; ē patria superioꝛ q; est appetēda. Jlla eñ ē ꝓpie patria nostra vbi sum⁹ penniter p̄māsuri. Omnia eñ diligūt patriā suā:qđ etiā in animalib⁹ et volatilib⁹ ex perimur:q; si ad loca longiqua deferaf:ad patriā tamen et regionē suā si possunt repatriari dicūtur:sicut de colum bis in egypto est exptū q; ad locū vbi nate sunt dicunf re uerti:si ad loca remota ipas cōtigerit transpoꝛtari. Ūñ eti am incole colūbis litteras sb alis ligāt quas sine dubio ad locū vbi nate sunt deferūt atq; poꝛtāt.De byrūdinib⁹ eti am exptū est et de aconib⁹ etiā q; cuius de patria recedāt in byeme:ad ipam tamē reuenūt in estate. Et quia ergo celū est patria nostra a qua peccando recessim⁹:z a qua in hoc mūdo pegrinamur.ipam affectuosius diligam⁹.et ad ipsam p bona opera redeam⁹.Gen̄.xxx.Dimitte me vt re uertar i patriā meā. Teste ei Caf.sup illō ps. Sup flumi na babylonis.Dulcis est recoꝛdatio patrie sue:que ētiam nō defuit inter hostes.Jsta est patria supioꝛ que ē appetē da. Secūdo dico q; est patria exterioꝛ q; est negligēda.Et ista est mūdus q; est patria oim moꝛtaliū.Ram⁹ eñ olea stri de sua radice in bonā oliuā insert⁹ fertilis efficiſ:z ol⁹ z poꝛrus de loco vbi nati sunt.ad locū aliū trāsplātati me lius creſcere cōꝛobanf.Mos ergo q; hic in hoc mūdo ste rili ꝓficere nō possum⁹. q; sicut dī Job.iij. Prophēta in patria sua bonoꝛē nō bz.ad aliā patriā.s.ad padisum que est p̄ia angeloꝛ nos cordialiter trāsferam⁹.z ibi nos p fir mū desideriū inferam⁹.Mar.vj. Egressus abiit in p̄iam: Et ꝓculdubio bō nō dz p̄iam suā nimis diligere. q; sicut dicit Hugo in didascalicon.Ome solum p̄ia est viro forti. Perfect⁹ aūt est cui tot⁹ mūdus exiliū est.Tempaliter etiā loquēdo bō meli⁹ ꝓficit in sciētia z in alijs in aliena p̄ia q; in sua.Et ideo phi.p̄ias ꝓpias dimiserūt:z nō magis vnā patriā q; aliā vendicauerūt.sed totū mūdum suā p̄iam vo cauerunt.Unde Seneca li.de remedijs foꝛtuitoꝛum dicit. Patriā meā trāsire non possum.omniū vna est extra bane nemo poni potest:nulla terra exilium est.Ubicunq; eñ be ne est.ibi patria est.Siquis extra patriā sapiēs est peregri naf.si stultus exulat. Tertio vero dico q; est patria infe rioꝛ q; est fugienda.Et ista est infern⁹ sed de hoc vide supra q; nihil ad p̄ns ꝓpter defectum auctoritatum.

Patientia. Nota q; in scriptura inueniſ patia dina z patiētia humana.Diuina eñ patientia nihil aliud est q; lōganimitas sue expectatōnis q; sez ad patientiā nos expectat.nolens malos cōtinuo vindi care:Et de hoc Ecci.v.Altissimus est patiēs redditoꝛ. Hu mana vero patientia nihil aliud est q; foꝛtitudo nostre tole rationis.qua sez mūdi mala equanimiter toleram⁹. Pri mo ergo dico q; est patientia dei que est admiranda. Jste eñ patiēter sustinet mala nostra.z tū ꝓpter hoc nō sbtrahit bñficia sua.Solē eñ suū facit oꝛiri sup bonos z malos.z e qua patientia roboratus in p̄ti patienter expectat vniuer sos.Teste eñ.ij.Pet.iij. Patienter agit apud vos.nolens aliquē pire & oēs ad penitentiā reuerti. Jpe est eñ sicut dicebas q; raro iraſcif.& tū qñ ꝓuocat⁹ fuerit iraſcif diffi ciliter z ꝓfunde.qđ sibi ex natura melancolie contingit.q; est animal melancolicum.Melancolicus aūt humoꝛ tar dius accendiſ cum sit frigidus.Si tū accessus fuerit fervet diutius.Et inde est q; melancolicus tardius iraſcif. & ira-

tus iram diutius seruat. Exemplū de ferro qđ multo tardius ignit̄ q̄ lignū. ignitū tamē caloꝛē multo diutius seruat. Qđ etiam patet de aere qui ponit̄ in mōtibus q̄ citius calescit ꝛ tamē ꝓpter suam raritatē citissime refrigescat. Crassus vero aer qui est in vallib⁹ licet rarius incalescat. calefactus tamen ꝓpter suam grossiciē caloꝛē diutius tenet ꝛ seruat. sicut per oīa dicit Seneca libro de naturalibus q̄stionibus. Sic ꝓculdubio charissimi deus cū habeat substantiam impenetrabilez atq; fortē multo magis q̄ humoꝛ melancolicus vel q̄ ferrū. non faciliter accendit̄ p iracundiaz nec mouet̄ faciliter ad vindictam. Quia sicut dicit̄ Job. xxxv. Nunc deus nō infert furoꝛē suū. nec vlciscit̄ scel⁹ valde. Ipse est em̄ sicut elephas benignissimus qui non facile ꝓuocat̄. quia sicut dicit̄ Judith. viij. Non em̄ sicut homo deus sic cōminabit̄ necet filius hominis ad iracundiā inflamabit̄. Ipe est em̄ deus iudex iustus fortis ꝛ patiens qui nunq̄ irascit̄ per singulos dies ps̄. Verumtamē iste cū inflamatus fuerit caloꝛem diu seruabit. quia deus finaliter videns q̄ sua patientia nihil valet. solet suo modo ꝓfunde contra peccatores irasci. ꝛ per rigoꝛē suę iustitie ꝛ temporaliter ꝛ eternaliter punire. ꝛ hoc ita diuturniter q̄ nunq̄ perpetuo eis parcit. Unde Esaie. xlij. Semp silui. patiens fui. quasi ꝑturiens loquar dissipabo ꝛ absorbebo simul. Et sic patet q̄ est patientia dei que est admiranda. Secūdo ꝑncipaliter dico q̄ est patientia hūana que est. ꝑcuranda. De ista aūt dicit Tullius in retborica q̄ patientia est virtus cōtumeliaꝝ impetus equanimiter portans Grego. etiā li. moral⁹. dicit. Qꝛ patientia non est in ꝓsperis. ille vero patiens est qui aduersitatibus atterit̄. ꝛ tamen a rectitudine nō curuat̄. Sicut em̄ videm⁹ q̄ mercēuari⁹ seu oparius patiēt sustinet diurnū laboꝛem ꝛ ardoꝛem ꝓpter spem p̄mij qđ in sero expectat. Sic ꝛ nos qui in sero mortis p̄miū beatitudinis expectam⁹. laboꝛē ꝛ tribulationē equo animo sustinere debem⁹. Mat. xviij. Patientiā habe in me. ꝛ oīa reddaz tibi. Unde Aug⁹. sup ps̄. cōsolādo hominē in mundi tribulationib⁹ estuātem dicit sic. O fili q̄re ploras? medicina est non pena. castigatio non dānatio. noli ꝛepellere flagellum si nō vis repelli ab hereditate. nec attēdas quā pena sit eas in flagello. s. quē locū teneas i testamēto. Nota igit̄ q̄ sācti patiaz habuerūt i aduersis ꝑncipaliꝛ ꝓpter tria vicz. Propē

Virtutis fortitudinem.
Salutis plenitudinem.
Seruitutū paucitudinē.

Ista etiā ꝛ nos debent ad patientiā mouere. s. Virtutis firmitas ꝛ fortitudo. Premij largitas ꝛ plenitudo. Temꝑis brevitas ꝛ artitudo vel paucitudo. Ista enim tria faciunt homines patientes. scz

Fortitudo vigoris.
Magnitudo valoꝛi.
Paucitudo laboꝛis.

Igit̄ dico q̄ hominē patientē efficit fortitudo vigoꝛis ꝛ firmitatis. Homo ei patiens ꝛ fortis efficit̄ ꝓvirtutē constātie. sicut de Decio exemplificat Sene. Qui cū exercitu suo patientiā in aduersitatibus habuerūt mortem ꝛ verbera cōtempserūt. ꝛ patienter ꝓ republica mortem ꝛ verbera sustinuerūt. Patientia em̄ teste Seneca ibidem. Fortitudinis ramus est. ꝛ ideo q̄ ramū patientie voluerit bñ. debet ꝓmo de radice fortitudinis cogitare. Est em̄ fortitudo ꝛ cōstātia lapis q̄ dicit̄ amatites. q̄ tangēs veste vel veste contexta incōbustibilē eā facit. sicut dicit Plinius. Quia ꝓcerto illi q̄ lapidē fortitudinis bñt ꝓtectum ꝛ annetū solēt ꝓ patientiā taliter roborari q̄ igne tribulationū nequeūt ꝓgrauari. Teste em̄ Seneca in ꝓuerbijs. Cuiuscuis doloꝛis remediū est patientia. Quia ꝓcerto q̄ patiētie virtutē pfecte habuerit inflictis doloꝛib⁹ nō dolebit. Et hoc docet apls Eph. iij. Cū patia suppoꝛtantes inuicē. q. d. ita debet q̄libet mala q̄ ab alijs patit̄ in patia sufferre quemadmodū vellet mala si inferret alijs in patientia sustineri. Et hoc est qđ dicit Greg. in pastoꝛali. Quisq; inq̄t nō tanta q̄ ab altero tolerat. quanta que ab eo tolerant̄ attendat. Cōsideret igit̄ si tanta sint sua que ab alijs suppoꝛtant̄. quanta illa que sibi ab alijs inferunt̄. ꝛ ita sine dubio iniurias leuius sustinebit. q̄ minoꝛa que patit̄ q̄ que alijs infert esse videbit. Patz ergo q̄ patientē efficit fortitudo vigoꝛis ꝛ stabilitatis. Deinde dico q̄ patientem efficit magnitudo valoꝛis ꝛ vtilitatis. Agricola em̄ libenter ꝛ patienter sustinet laboꝛes agriculture ꝓpter spem fructuum quos expectat. Sic q; ꝓpter mundi laboꝛes ꝛ tribulationes fruct⁹ eterne gloꝛie expectamus. ipas penas patienter sustinere debem⁹ Jaco. v. Patiētes igit̄ estote fratres vsq; ad aduentū dñi. Ecce em̄ agricola expectat ꝑciosū fructu terre. patienter ferens donec accipiat. Sicut⁹ em̄ marin⁹ duas pinnulas de babere. quaꝝ si dexterā capiti supposueris. ita; ꝓfunde doꝛmies q̄ sectiones coꝛpis nō senties. sicut dicit Plin⁹. Mēbꝛitis etiā lapis est q̄ distempato cuꝝ aceto si mēbra linita fuerint ita efficiunt̄ stupida q̄ lesuras non sentiūt si secant̄ ꝛ dī mēbꝛis eo q̄ i mēbꝛis cūitate egypti abūdāt⁹ repit̄. Sicꝛe charissimi sācti dexterā ꝑsperitat̄ eterne ꝓ spez ꝛ de siderū suo capiti supposuerunt. Membꝛite etiā lapide q̄ interꝑtat̄ eos merozis. id est mortē que omnia cū meroꝛe deuoꝛat. vna cū aceto. id est cū acredine penaꝝ inferni se per ꝓsiderationē ꝛ memoriā liniuerūt ꝛ sic ꝓculdubio taliter ꝓ patientiā in domino q̄euerūt q̄ sectiones ꝛ tribulationes mūdi parū aut minime senserunt. Ista em̄ duo ad habendum patientiā summe valent. scz ꝓsideratio mometanee. mortis ꝛ tormentoꝝ. ꝛ spes ꝛ affectio paḋisi ꝛ eternalium gaudioꝝ. Roma. viij. Si qđ nō videm⁹ speram⁹. ꝓ patiētiā expectam⁹. Et ad hoc monet apls Heb. x. Per patiētiā curram⁹ ad ꝓpositū nobis certamē. aspiciētes in auctorem fidei ꝛ ꝓsūmatoꝛē ihm. Et Heb. vj. dī. Efficiamini imitatoꝛes eoꝝ q̄ fide ꝛ patientia ꝓmissiones hereditabūt. Patet ergo q̄ patientez efficit magnitudo valoꝛis ꝛ vtilitatis.

Deniq; dico q̄ ad patientiaz debet monere paucitudo laboꝛis ꝛ penalitatis. Miles em̄ ꝛ etiā oparius patiēter sustinēt laboꝛes suos. q; scit̄ q̄ ꝓpetuo nō durabūt ꝛ q̄ in sero deficient ꝛ cessabunt. Multū em̄ facit ad patiētiā ꝓsideratio tpis brevitas. Unde etiā Sene. dicit. Qꝛ moꝛs timenda erat si nobiscū manere posset. s necesse est aut q̄ nō veniat. aut q̄ trāseat. q. d. brevia ꝛ trāsitoꝛia nō sunt timēda s magis in patia toleranda. Et iō dicit̄ Eccl. j. Usq; ad tempus sustinebit patiens ꝛ postea redditio iocūditatis. Et Apoc. vj. dicit̄. Adbuc sustinete modicū ꝛc. ac si diceret. Patiētia in tribulationibus est babenda. quia modicum tribulationes debent durare ꝛ cito deficere ꝛ cessare. Et nota bic sivis q̄ specialiter babenda est patientia quia. s. ista solet

Placare dei seueritatem.
Seruare mētis trāquillitatē.
Sedare ire ferocitatem.
Tenere coꝛdis humilitatē.
Habere lucri vtilitatem.
Arcere carnis aglitatem.
Implere diuinā voluntatē.

Dico ergo q̄ ꝓ patiam dei seueritatē possum⁹ placare. qꝛ sicut dī Prouer. xxv Patia leuiet̄ ꝓcepe. Itē mētis trāq̄llitatē possum⁹ seruare. Unde Lu. xxj. In patiētia vra possidebitis alas vestras. Item ire ferocitatem possumus sedare. vñ ꝓuer. xv. Vir iracundus suscitat rixas qui aūt patiēs est mitigat suscitatas. Item coꝛdis humilitatem possumus tenere. vñ Eccl. ij. Omne qđ tibi applicatum fuerit accipe. ꝛ in doloꝛe sustine ꝛ in humilitate tua patientiā babe. Item lucri vtilitatem possumus habere. Luce. viij. Et fructū afferunt in patientia. Item carnis carnalitatem possumus arcere. vñ Tytū. ij. Admone senes vt sobꝛij sint in fide ꝛ dilectione ꝛ patientia. Item diuinā voluntatem possumus implere. qꝛ scz patiētia nobis iniungit̄. Jacob. v. Patientes estote fratres. Et. j. Thimo. vj. Sectare vero iusticiā ꝛ pietatem ꝛ patientiā. Et breviter patientia est virtus que magis vt cōiter iniungit̄ in scriptura. Sic igit̄ ꝓz quō multis rōnibus patia est bñda. ꝛ maxime ꝓpter brevitatē fluctuū ꝛ laboꝝ. ꝓpter quātitatē fructuū ꝛ donoꝝ. ꝓpter firmitatē actuū ꝛ vigoꝝ. Si vis inuebe cōtra impatiētes. ꝛ pone si vis q̄ impatiens similis est bufoni q̄ tact⁹ statim inflat̄. Scorpioni q̄ ꝓuocat⁹ statim pūgit. Campane q̄ pulsata statim sonat. Vitro qđ ꝓcussuz statim frangit̄. Bene ergo dī Prouer. xiij. Qꝛ impatiēs opat̄ stulticiā Et. xix. q̄ q̄ impatiēs est sustinebit damnū. Vide supra de Iracundia ꝛ discordia.

Paucitas. Nota q̄ est paucitas bonoꝝ ꝛ paucitas malorum. Prima est cupienda Secunda est ꝓcauenda. Est ergo paucitas bona. Et ista est paucitas bonorum que ꝓualet multitudini malorum. Quia sicut videmus q̄ arbores domestice pauciores producunt fructus q̄ siluestres. sicut patet de pomis siluestribus ꝛ domesticis. isti tamen pauci fructus sunt alioꝝ multitudine meliores. Animalia etiā domestica pauciores ꝓferunt fetus q̄ siluestria sicut ꝓz de oue. que vt cōiter nō ꝓferi

nisi vnū fetum in anno. ⁊ de canicula que aliquando ꝓfert decem. Isti tamen pauci fetus domestici sunt multis alijs siluestribus ꝓferendi. Sic vere boni ⁊ domestici viri habēt qñq; paucitatē fructuū ⁊ fetuū tpaliū bonoꝝ. qz. s. ipsi būt paucas diuitias. paucas delicias paucas scientias. Econuerso vero siluestres ⁊ mali solent istis oīnibus abundare Istud tñ verum est q illud modicū ⁊ illud paucū qđ būt iusti magis valet ⁊ amplius est reputanū q illō plurimū qđ habent mali. Melius est em modicum iusto sup diuitias peccatoꝝ multas ꝑ. Et Prouer. xv. Melius est parū cum iustitia q multi fructus cū iniquitate. Unde etiam de discipulis legit Matb. xv. Oz ipi babebāt pisciculos paucos. Uel possumus etiam dicere de xpo ⁊ ecclesiasticis qui sunt arbores domestice. ⁊ pauciores habent hodie fructus ⁊ fetus q diabolus caro ⁊ mundus q sunt animalia siluestria. Quia ꝓcerto pauciores sunt boni q filij dei q mali filij diaboli. Heredes regni q aues inferni Unde. j. Mach. vj. dicit. Oz remanserūt in sanctis viri pauci. Quia breuit sicut dicit Mat. xxiij. Multi sunt vocati pauci vero electi Christus enim legitur paucos discipulos habuisse. quia ꝓculdubio pauci sunt hodie discipuli ⁊ serui christi. multi vero obedientes ⁊ famuli diaboli. Et hoc est quod dicit Baruch de se ⁊ alijs bonis. Baruch. ij. Derelicti sumus pauci inter gentes. Et nota q isti pauci scilicet

Ad credendū sunt promptiores.
Ad operandum sunt fortiores.
Ad deo placendū sunt aptiores.
Ad vicia vincendū sunt meliores.

Sunt dico ꝓmptiores ad deū credendū Mat. vij. Arta est via q ducit ad vitam ⁊ pauci ingrediunt p eā. Item fortiores ad opandū Matb. ix. Messis quidē multa oparij aūt pauci. Itē sunt aptiores a deo placendū. Mat. xx. Pauci vero electi. Itē sunt meliores ad mala vincendū. qz sicut dicit. j. Reg. xiiij. Nō est difficile dño saluare vel in multitudine vel in paucis. Sed adhuc dico q est paucitas mala. Et de hac dicitur in ps. Pauci facti sunt. ⁊ vexati sunt a tribulatione malox ⁊ dolore. Paucitas em denotat defectū ⁊ carentiā debiti crementi. De malis dicitur Deutero. iij. Oz ipi remanebunt pauci numero. Et ideo Hiere. xxix. dicit. Nolite esse pauci numero. Et nota q mali dicuntur pauci. quia babēt paucitatem virtutum. Et sic dico q ipi sunt scz Pauci

Uiriliter bonum operantes.
Subtiliterverū indagantes.
Seduliter deo famulantes.
Stabiliter malis resistentes.
Sagaciter mūdū dimittētes.

Dico ergo q pauci sunt bonū opantes viriliter. Un illud ꝓdictū Matt. ix. Oparij aūt pauci. Et isti sunt pauci viri. q. s. a viribꝫ ⁊ a virtute dicunt. De quibꝫ dr Eccs. ix. Est ciuitas parua ⁊ pauci viri in ea. Mec. ij. Uiri pauci mecū. Itē pauci sunt verū indagantes subtiliter Esa. xxiij. Insanient cultores ⁊ relinquent homines pauci. i. pauci ratione vtentes. Itē pauci sunt deo famulātes seduliter. ij. Paral. xxix. Sacerdotes aūt pauci erant. Itē pauci sunt malis resistentes stabiliter. j. Mach. iij. Quō poterimꝫ pauci pugnare? Itē pauci sunt mundū ꝓtemnentes sagaciter. Un Hiere. xliij. Reuertent de terra egypti in terraz iuda viri pauci. Et breuiter isti possunt dicere illud Baruch. ij. Derelicti sumus pauci de pluribus ꝛc. Omitto quia materia sterilis est.

Paupertas. Cum pauptas nihil aliud sit vt cōiter loquēdo q carentia ⁊ defectus bonoꝝ ⁊ rerꝫ. hinc est q ꝑm diuersitatē bonoꝝ ⁊ reruꝫ possumus distinguere diuersas paupertates. Quia ergo i nā sunt bona. Quedā Interiora. Quedā Exteriora. Quedā Supiora. Dicere possumꝫ q est pauptas ⁊ carentia scz

Bonorum interioꝝ.
Bonorum exterioꝝ.
Bonorum superioꝝ.

Prima est viciosa.
Secūda est virtuosa.
Tertia est doloꝛosa.

Prima est paupertas dominuꝫ peccatoruꝫ. quia scz peccatores carent copia bonorum interiorū gratiarum. s. virtutum Et sic ꝓprie paupertas nihil aliud est q peccatoꝝ. Et de hoc dicit Apoc. iij. Dicis inquit quia diues sum ⁊ nullius egeo. ⁊ nescis qz tu es miser ⁊ miserabilis. ⁊ pauper ⁊ cecus. ⁊ nudus. Secūda est paupertas hominum perfectoꝝ. quia scz viri perfecti non habent copiam bonorum exterioruꝫ q si habent in re. non tamē in corde. Et de istis dicit Mat. v. Beati pauperes spū. quoniā ipoꝝ est regnū celoꝝ. Tertia est paupertas hominū damnatoꝝ. Isti em carent copia bonoꝝ eternoꝝ. s. affluētia glorie paradisi. et de istis dicit Prouer. x. Paupor pauperꝫ egestas eoꝝ. De hoc pōt intelligi illud ps. Infirmata est in pauptate virtus mea ⁊ anni mei in gemitibꝫ Omissis ergo duobus. s. pauptate viciosa que est peccatorum (quia nequissima pauptas in ore impij Ecci. xiij) pauptate etiam doloꝛosa que est damnatoꝝ dicamꝫ aliquid de alia duplici pauptate. vicz de pauptate spūali q est pfectoꝝ. ⁊ de paupertate tpali que est egenoꝝ. Dicamꝫ igit ꝓmo de pauptate meritoria ⁊ virtuali. Et secūdo de pauptate necessaria ⁊ tpali. Est ergo pauptas virtualis ⁊ voluntaria. Et ista est illa quā xps ⁊ apostoli tenuerūt. ⁊ quā tenendam ꝓfessoribus euāgelicis dimiserunt. Ista aūt nihil aliud est q bonoꝝ tempaliuꝫ ꝓtemptus. Et ita paup dicit non solū q diuitijs caret. sed etiā qui diuitias qs habet cōtemnit ⁊ abhoꝛret. qz scz homo bene pōt diuitias habere ⁊ nomē boni paupis obtinere. sicut sunt boni plati qbus diuitias babeant, p necessitatibus ecclesie ⁊ pauperꝫ qbus ꝑsunt. nomē tamē bonoꝝ pauperꝫ non amittūt. sunt ei successores illoꝝ quibus christus dicit Mat. v. Beati pauperes spū. i. volūtate. Breuiter ergo pauptas in bono sigt

Humilitatem ⁊ reiectionez.
Aduersitatem ⁊ afflictionē.
Innocentiā ⁊ simplicitatez.
Rex contemptū ⁊ tenuitatē.

De ista ergo virtute volūtarie pauptatē dicamꝫ q sicut aues q nō cōgregāt in horrea neq; metūt. sed solū diuine ꝓuidētie se submittūt. solēt sursum ascēdere et volare. ⁊ celo ⁊ celestibꝫ ꝓpinqre. Sic ꝓculdubio illi q more auiū a terrenoꝝ cōgregationibꝫ abstinēt. ⁊ q in ꝓuidentia dei sperāt. meliꝫ ad celestia p desideria volitāt. ⁊ sursuz p contemplationē habitāt. iam deo. celo ⁊ angelis q̄tū eis est possibile se ꝑsentant. Habent em aues pēnas interiꝫ vacuas ⁊ cōcauas. ⁊ ideo ꝓpter aeris inclusionem leuiores efficiuntur ⁊ sursum facilius deferunt. Sic, ꝓculdubio isti q pennas affectionū habent vacuas p voluntariam paupertatem. concauas p occultā humilitatem. plenas aere diuine gratie p virtutū intimitatē. facilit eleuant ad celestia amāda ⁊ cōtemplāda. ibiq; sine difficultate leuabunt ad ipa finaliter obtinenda. sicut dicit Mat. v. Beati pauperes spū qm ipoꝝ est regnū celoꝝ. In quibꝫ verbis ostendit q ista paupertas spūalis est habenda. s. quia ista

Tranquillitatē
Per Agilitatem facit
Felicitatem

Leuiores.
Promptiores.
Ditiores.

Primū ꝓbat carentia affectuum exterioꝝ. Beati inqt. Sed secundū potentia affectuuz interioꝝ. Spiritu inquit Sed tertiū pñtia successiuū posteriorum. Regnum inquit. Dico ergo q spūalis ⁊ voluntaria paupertas dat tranquillitatem exteriorem. quod ostendit cum dicit. Beati pauperes. pauperes dicunt beati. Beatus em est cui nihil deficit Cum igit istis pauperibus sufficiat status suus. nec in mūdo sit aliquid quod desiderent. cum solum eorum sit desiderū de tempalibus nil habere. vel saltē nil diligere vel amare. bene videtur q paupertas istos faciet beatos. ⁊ p consequens tranquillos placidos ⁊ quietos. Beati inquit pauperes Prouer. xij. Melioꝛ est pauper ⁊ sufficiēs sibi q̄ gloriosus ⁊ indigens pane. Cum em omnes mūdi tribulationes discordie ⁊ lites ꝓpter diuitias eueniant. ⁊ isti pauperes nec diuitias diligāt nec habeāt. necesse est q pacē ⁊ tranq̄llitatē habeant. Quia sicut dicit Seneca. In itinere obsesso paupi pax est. Qđ etiā exemplo ptz. Arbores em fructibꝫ. onuste ab oīnibꝫ impetunt. Quilibet em vult bre de fructibus. ⁊ ideo quilibet ꝓiçit in eam baculū suum aut lapidē. Sed ꝓcerto arboꝛ sicca vel sterilis a nullo impedit. § ipa ce ab oīnibus trāseuntibꝫ dimittit. Quia breuiter illi q habent diuitias semper sunt in briga ⁊ lite. Illi vero qui sunt steriles ⁊ sicci. i. paupes dimittuntur in pace. Et ideo dicit Sen. Me imparatos fortuna nos depbēdat. sit nobis pauptas familiaris. Secarius dipites erimus. si experti fuerimus q nō sit graue pauperes esse. Ad paupertatem em sua sponte descendere. est fortune prelia preuenire. Beati ergo pauperes. Beati dico q. Interius per auariciam nō vruntur. Exterius per controuersiam non leduntur. Supiꝫ p desideriū erigunt. Inferis p refrigerium non sistuntur.

Dico q beati sunt. qz p auariciam interius non vruntur

Plus enim habet ſpūaliter pauper de bono beatitudine. ⁊ de tranquillitate vna die q̄ diues in mille. Diues enim in quanto plus habet. tanto plus p auaniciam vāc. Pauper vo dum nihil cupit. in pace animi quietāt. Et ideo in ps. dr. Paraſti in dulcedine tua pauperi de⁹. Quia. ſ. pauperibus paceꝫ ⁊ dulcedinem animi p̄parat. quā a diuitibus tollit ⁊ ſeparat. ps. Fact⁹ ē in pace locus ei⁹. vñ Eſa. xviij. Pauperes fiducialiter requieſcent. Itē dicō beati debent dici q̄ per ꝓtrouerſiā non ledūtur. Quia ſicut dictū ē pauperes a latronū ⁊ raptoꝝ violentijs ſunt exempti cuꝫ nihil habeāt qđ amittant. Lupi eſſ oues infirmas exteri⁹ derelictas ledere vel comedere nō dignāt. Et ideo q: boni pauperes ſunt dño in hoc ſeculo derelicti. omni ſcz alio ſolatio deſtituti. a lupis. i. a temptatoribus. a tyrannis ⁊ raptoribus non ledūt. cū nihil habeant qđ a talibus appetatur. ps. Tibi eſſ derelictus ē paup. orphano tu eris adiutor. Pauperes eſſ q̄ a mūdo derelinquūt dñs ſuſcipit. ⁊ a lupis mūdanis ⁊ infernalibus defendit. ipoſq; miſeri coꝛditer adiuuat atq; nutrit. Pullū eſſ quē aquila de nido ſuo eiçit ſolet auis q̄ dicāt berodius recipe. ⁊ in pullum ſuū adoptare. ⁊ ipſm tanq̄ ꝓpriū enutrire. Quia procerto deus aſtat ad dexteram paupis. vt ſaluū faciat a pſequētibus animā ſuam. Item beati dicūtur paupes. q: per deſideriū erigūtur. quia. ſ. ſicut parui ⁊ tenues vapoꝛes ſolent faciliter ſurſum eleuari. ⁊ etiā a ſolis ⁊ iguis influentia facilter inflamari. ſic pauperes ⁊ tenues ſurſum ad deum ⁊ ad bona eterna p bona deſideria ſe eleuant ⁊ in eternoꝝ amoꝛe p affectionis incēdia ſe inflamant. Vñ Eſa. xlviij. Elegi te in camino paupertatis. Item beati p refrigerium nō ſiſtūtur. quia. ſ. ſicut. Viator in eſtate currens non inueniens vmbꝛacula in quib⁹ ſiſtat citius pficit iter ſuū. Sic pauper in feruoꝛe tribulationū hui⁹ mūdi nullū inueniēs refrigeriū nec aliquid qđ delectet. ad deū neceſſario ꝓpelli tur currere. ⁊ ad deū refugere ⁊ eius miſericordiā implorare. Et ideo dicit Grego. Qui mihi onus diuitiaꝝ abſtulit. me ad currendum citius expediuit. Sic ergo patet quō pauꝑtas facit beatos pauperes atq; bonos. Unde q̄dam pbus dicit q: pauꝑtas ē odiblie bonū. ſanitatū mī. curarū remotio. negociū ſine damno. ſubſtātia intēptabilis. poſſeſſio abſq; calūnia. Beati ergo pauperes. Matth. v. Beati q̄ pſecutionē patiūtur ꝓpter iuſticiaꝝ. Patet ergo quō pauꝑtas dat mētis tranq̄llitatē. Item pauꝑtas volūtaria dat mentis agilitatē. quod oñdit cū dicit. Spiritu. Sicut ei ille qui mīr⁹ eſt onerat⁹ magis eſt agilis ad currendum: Vñ etiā videm⁹ q: aues p̄dales ſunt fortis et agilis volat⁹. p eo q: naturaliter ſunt ſicce et carniū pondere nō grauate. Sic ꝓculdubio illi q̄ tēporalib⁹ bonis nō onerāt. ⁊ ſicci et pauperes inueniunt. carneq; tpalis ſubſtantie denudant. Fortiores ſunt ad volandū p cōtemplationem ⁊ agiliores ad obediendū et ad bona opera exequendum. Et hoc oſtendit cū dicit ſpū. Spūs eſſ carnē et oſſa nō bz. ſicut dicit Luc. xxiiij. Spūs etiā ſicut ſenſu patet facit coꝛpus agile et mobile. Et ideo paupes ſpū dicunt illi q̄ per būilem ſubiectionē ad bene operandū mobiliter agitant. Roma. viij. Qui ſpū dei agūt bi filij dei ſunt. ⁊ Eſa. lxj. Spūs dñi vnxit me euangelizare pauperib⁹ miſit me. Aug. vero li. de verbis dñi dicit. Qr bi ſunt paupes ſpū q̄ qñ faciūt aliquid boni deuꝫ laudāt: qñ vero aliq̄d mali faciunt ſe accuſant. Patet ergo q: pauꝑtas iſta cōfert mētis agilitatē. Item pauꝑtas volūtaria cōfert celi felicitatem Ipſoꝝ inquit eſt regnuꝫ celoꝝ. Arbores ei q̄ in vno anno carent fructu. in anno alio plus abūdāt. ſicut patet de oliuis q̄ vno anno ſunt ſteriles. in alio vero ſunt fertiles. Sic vere illi q̄ in anno p̄ntis vite p paupertatē ſunt ſteriles. in anno ſeq̄ntis vite future per felicitatē erūt fertiles. quia. ſ. qui pauꝑtatis ſterilitatē patiuntur. fructū eterne beatitudinis ⁊ regni celoꝝ gloriā conſeq̄ntur. Regnū inquit celorum. Vñ Cryſ. ſup epl̄am ad Hebꝛe. ſmone. xviij. dicit. q: pauꝑtas ē manudurtrix in celū. uictio athletica. exercitatio magna. tranquillus poꝛtus. Sic ergo patet quomodo ſpiritualiter paupertas eſt amanda. ⁊ etiaꝫ procuranda ⁊ potiſſime quia ſpiritales et boni pauperes A deo

Protegunt. Dico q: a deo ꝓtegūtur. Vñ ps. Adiuuit pauperē de inopia. Et alibi. Fact⁹ ē

Eligunt. dñs refugiū pauperi. adiutoꝛ in oportunitat. b⁹ ⁊c. Item dico q: a deo nutriūtur. ps. Paraſti in dulcedine tua pauperi deus. Item dico q: iſti a deo eliguntur

Conſolant. Jaco. ij. Paupes elegit deus. Itez dico q: iſti a deo audiunt. ps. Deſiderū pauper exaudiuit dñs ꝓparationē coꝛdis eoꝝ audiuit auris tua. Itez iſti a deo recordant. ps. Non in finē obliuio erit pauꝑum. Item a deo ſublimant. ps. Suſcitās a terra inopē ⁊ de ſtercoꝛe erigēs pauperē. Item iſti a deo cōſolant Job. xxix. Pater eram pauperuꝫ. ⁊ cōſolatoꝛ. Iſta eſt ergo pauꝑtas volūtaria. Scdo dico q: eſt pauꝑtas neceſſaria. Et iſta eſt illa quaꝫ ſuſtinēt paupes in hoc mūdo coacti neceſſarij ⁊ inuiti. Et iſta ꝓculdubio Solet p dei ꝓuidētiam ordinari. Solet p piam influētiam vegetari. Solet p diram peſtilētiam impugnari Pauꝑtas eſſ ⁊ miſeria. A deo ordinat. A bonis ſupporta tur. A malis impugnat. Dico q: a deo originaliter ordinatur. Antiq̄ eſſ phi poſuerūt q: fata ⁊ influentie orbiū celeſtium erant cauſa q̄re alij diuites fibant alij paupes erāt Nos vero dicim⁹ q: hoc ab occulto fato diuine ꝓuidentie ꝓuenit. q:. ſ. p occultā dei ꝓuidētiam fit q: alij diuitus ſecundant. alij pauperie macerant. Et ideo paupes patientiā dñt habere. cū ſciāt miſeriā ſuā a dei ꝓuidētia ꝓuenire Unde Augu. Fili qđ plozas: medicina eſt ⁊ non pena ⁊c. Vide eam ſupra de patiētia Cauſa aūt q̄re paup patiētiaꝫ debet habere. eſt multiplex. ſcz quia paupertas eſt.

Signū diuini amoꝛis ⁊ benignitatis. Arra ſupmi bonoꝛis ⁊ felicitatis. Lima interni boꝛroꝛis ⁊ iniq̄tatis. Fuga eterni feroꝛis ⁊ malignitatis.

Eſt dico pauꝑtas ſignū diuini amoris. q:. ſ. vt cōiter de⁹ nō infligit pauꝑtatez niſi illis quos amat. Et inde eſt q: xp̄s aplis ſuis q̄s ſumme diligebat pauꝑtatē indixit. ipſaq; verbo docuit ⁊ exemplo monſtrauit. Indixit eam apoſtolis dicens. Matthei. xix. Si vis perfectus eſſe vade ⁊ vende vniuerſa que habes ⁊ da pauperibus. Ipſam etiam docuit verbo dicēs Luce. xiiij. Qui non renunciauerit omnibus que poſſidet. non poteſt eſſe meus diſcipulus. Ipſam inſuper monſtrauit exemplo dicens. Matth. viij. Vulpes foueas habent ⁊ volucres celi nidos. Filius aūt hominis non habet vbi caput ſuum reclinet. Et ſic dico q: pauperes patientiaꝫ debent habere. quando vident paupertatem diuine amicicie ſignum eſſe. Quilibet enim gauderet ſi rex vel aliquis magnus encenia ſibi mitteret. ⁊ maxime ſi daret ſibi veſtes eiuſdem panni ſicut ſibi. Gaudeant ergo pauperes quando vident q: rex paradiſi paupertatem eis immittit. quia vere ipſe de eodem panno veſtes in ſeculo habuit ⁊ poꝛtauit Quia vere iſtud eſt ſignum euidens q: deus ipſos diligit. ⁊ q: a paupertate inferni ipſos preſeruare intendit. Quia ſicut dicitur. Naum. j. Non conſurget duplex tribulatio. ⁊ non affliget dominus bis in idipſum. Et breuiter bene dicit Eccleſiaſt. xj. Paupertas ⁊ boneſtas a deo ſunt. Iſta ē ergo ſignum diuini amoris. Sicut etiam de chriſto legitur Luce. ij. Et hoc vobis ſignum inuenietis puerum pannis inuolutum ⁊c. Sed adhuc dico q: iſta eſt arra ſupmi amoris. quia ꝓculdubio mundi tribulationes ⁊ paupertates ſunt recte quedam arre future gloꝛie paradiſi. Frigus eſſ precedens in byeme. arra eſt plurium fructuum in eſtate. Sic vere maius frigus preſentis paupertatis. eſt arra maioris future felicitatis. Quia quanto plus abundat in bomine maioꝛ iſtius frigoris aſperitas. tāto ſperanda eſt maioꝛ in celo felicitas. ij. Corinthio. viij. Altiſſima paupertas eoꝝ abundauit in diuitias ſimplicitatis ipſoꝝ. Sed adhuc dico q: iſta eſt lima culpe vel boꝛroꝛis. quia ſcilicet ſicut aurum in igne ponitur vt omnis eius feculentia conſumatur. Sic deus pauperes in camino paupertatis decoquit. ⁊ ab ipſis omnem peccati maculam purgat. eliminat atq; tollit Eſaie. xlviij. Excoꝛite ſed non quaſi argentum. elegi te in camino paupertatis. Sed inſuper dico q: pauꝑtas eſt fuga omnis mali vicii feroꝛis vel boꝛroꝛis. quia ſcilicet ſicut frigus in byeme poſt arboꝝ ⁊ terraꝫ fructū includit būoꝛes ⁊ repcutit ⁊ ꝓgredi nō pmittit. ⁊ ramos ſuperfluos generari impedit. ⁊ virtutē inferioꝛē fortificat ⁊ cuſtodit Sic vere algoꝛ pauꝑtatis q̄ occupat boiem ſolet būoꝛes interioꝛes. i. ſuas coꝛdiales affectiones repcutere. ⁊

ad exteriora exeant impedire. Et sic igit̄ productio malorum ramor̄. i. vicior̄ in eo impedit̄ z virtus ad bene fructificandū z opandum in eo roborat̄ Constat em̄ q̄ pauptas multa mala facere impedit. z a multis vicijs abstinere cōpellit Thob. iiij. Paupem vitam gerim⁹ ꝙ multa bona habebimus si timuerimus deū. Istis ergo z multis alijs rōnibus est pauptas cōmendāda seu amāda. z in patientia tolerāda. z potissime due sunt alie rōes. Quia. s. pauptas falsos amicos solet ꝓbare sicut supi⁹ de amicitia fuit visum. De quo Iero. in epla. z Sen̄. epla. xx. Ob hoc vnū amanda est pauptas. q: a ꝯbus amaris oñdit. Addit Hieron y. Non em̄ habet adulationē. Unde etiā idem Sen̄. epla. xx. Dō tu beneficio tuo non potes scire. pauptatis scies. Illa veros certosq; amicos retinebit. discedet q̄sq; nō te ꝙ aliō seq̄bat. Item q: pauptas est q̄ddā bonū qō fortuna ꝓ pose suo nobis inuitis nunq̄ pōt auferre. Un̄ Sen̄. in epla dicit. In hoc ineſt pauptati iocūditas q: fortūe casib⁹ nō auferr̄. Et ideo dicet idem Sen̄. epla. xx. Redige te ad pua a quib⁹ cadere nō possis. Ineſt em̄ pauptati (sine q̄ nihil iocundū est) securitas. Patet ergo quō pauptas a deo originaliter ordinat̄. j. Reg. ij. Dñs pauperē facit z ditat. bumiliat z sublevat. Secō dico q̄ pauptas a bonis misericordit̄ sublevat̄. Boni em̄ z pij solet paupib⁹ cōdolere. z eor̄ miserias sublevare. Elepbātes em̄ socij suū cadentē sblevāt si pñt. z p̄ cōpassione barriūt si nō pñt. Arbores etiā in byeme bumorē suū ad radicē mittūt quā inferius in terra indigere bumore inspiciūt. Aqua insup ad loca infima z vacua solet fluere. z ipsa būectare, abluere z replere. Sic vere charissimi q̄n frēs nr̄os. s. alios boies (q̄ frēs sunt ex natura et gra) videm⁹ indigere. z ad statū pauptatis cecidisse. z more radicis inferius in gradu infimo residere. z ibi rōne byemis pauptatis nr̄o auxilio indigere. statim ꝓculdubio debemus ipos iuuare z bumorē elymar̄ z ꝓsolationū eis mittere. z eos si possum⁹ ab infortunio sublevare. Suscitās a terra inopē z de stercore erigēs pauperē p̄s. Et. j. Reg. ij. q: ꝓculdubio aq̄. i. q̄libet vir pius dz loca infima z vacua. i. dep̄ssos z paupes. vacuos z egenos q̄rere. z eos pijs ꝓsolationib⁹ z elymis replere z ipis misceri̊ sbuenire. Et b̄ patet Eccl. vij. Paupi porrige manū tuā vt pficiat̄ ꝓpiciatio z benedictio tua. Et nota sivis q̄ paupib⁹ est miserandū z subueniendum multiplici ratione. videlicet. Propter

Mandati obligationē.
Edicti cōminationem.
Exempli ꝓformationē.
Premij ꝓsecutionem.
Diuini ꝓcij cōmendationē.

Dico ꝓpter obligationē dei mādator̄. Pietas ei erga paupes nobis mādat̄ in locis plurimis in scriptura. Un̄ ꝓ. uer. iij. De pmicijs frugū tuarum da paupib⁹. z Eccl. xiij. Scō vires tuas exporrigēs da paupi. z in multis alijs locis. Sicut Luc. xiij. vbi dicit̄. Cum facis cōuiuiū voca paupes ⁊c. Item ꝓpter cōminationem dei mandator̄ vel edictor̄. Cōminatio em̄ dini edicti ponit̄ Prouer. xxj. vbi dī. Qui obturat aures suas ad clamorē paupis. clamabit ipe z nō exaudiet̄. Item ꝓpter cōformationē bonor̄ exemplor̄. Dñes em̄ sancti q̄ ꝓcesserunt nobis exemplū miserēdi paupib⁹ ꝓbuerūt. Un̄ Job. xxix. seq̄m ꝓponit in exemplū di. Pater erā pauperū ⁊c. Et de bō viro dī in ps. Qr dispsit dedit paupib⁹ ⁊c. Item ꝓpter cōsecutionē magnor̄ ꝓmior̄. Misericordib⁹ em̄ ꝓmittunt̄ ꝓmia z tpalia z eterna. Tpalia dico. q: sicut dī ꝓuer. xxviij. Qui dat paupi nō indigebit. Eterna vo. q: sicut dī. Mat. xix. Da paupib⁹ z bebis thesaur̄ in celo. Item ꝓpter cōmendationē diuinor̄ ꝓcior̄. q: scz tales ꝓcij laudem z deor̄ a scriptura merent̄. Un̄ etiā inter alias laudes fortis mulieris dī Prouer. xxxj. q: palmas suas extendit ad pauperē. Sic ergo ptz multis rōib⁹ quō pauptas a bonis misericordit̄ sublevat̄. Sed tertio dico q: ista pauptas a malis valde crudeliter impugnat̄. Mali em̄ non solū in in se pauptatē abhorrent. imo etiā ipam in alijs impetūt z infestant. Quia sicut ptz ad oculū. Malli balliui z officiales z ceteri exactores plus impugnāt paupes q̄s diuites. debiles q̄s fortes. innocentes q̄ nocentes. Similes ꝯbusdā canib⁹ z magistr̄is q̄ male vestitos solent lacerare. bene aūt vestitos nō solent tangere vel nocere. Bubones etiā z milui solent misera animalia sic̄ sunt pulli mures z vesptiliones comedē. z eor̄ sanguinē haurire z ea crudelr deuorare. Aues em̄ z anialia defensionis nō ledūt. alia vero deuorāt z offendunt. q: vere tales raptores sōlent in paupes z debiles debachari z eos vsuris. rapinis et exactionib⁹ deuorare. diuites vo nec ledere. nec grauare. ꝙ eos pot⁹ ptra paupes ad iuuare. Un̄ Job. xxiij. Dim fecerūt de p̄dantes pupillos z vulgum pauperem spoliauerunt. Unde nota q: paupes z egeni. A diuitibus.

Contemnunt̄ dico Eccs. ix. Sapientia paupr̄ ꝓtempta est. Repellunt̄ etiā Eccl. xiij. Paup locutus est z dicūt. Quis est hic⁹ Et p̄mittit̄ ibidē. Locutus est sensate z nō est ei datus locus. Submittunt̄ insup. q: sicut dī. puer. xxij. Diues paupib⁹ impat. z q̄ accipit mutuū seru⁹ est feneratoris. Et rapiunt̄ nibilomin⁹. q: scz diuites insidiant̄ vt rapiāt pauperē rape pauperē dū attrahit eū. Un̄ Esaie iij. loq̄ns dñs diuitib⁹ dicit sic. Vos depastι est⁹ vineā meā rapina paupis in domo vestra. Et Eccl. xiij. Pascua diuitū sunt pauperes. Patet ergo quomodo pauperes a malis ꝓgrauat̄. A bonis adiuuat̄. A deo ordinat̄. Et ista de pauperte tam necessaria q̄ voluntaria. sufficiant.

Contemnuntur.
Repelluntur.
Submittuntur.
Rapiuntur.

Pauor. Pauere. Nota q: pauor ī bono sumit̄ z in malo. et sic nota q: est

Pauor Justor̄ et sapientium.
Stultor̄ et delinquentiū.
Miseror̄ et inconstantiū.
Damnator̄ et desperantiū.

Pauēt ergo iusti q̄n sunt sapientes. Aurū em̄ q: est excellenti⁹ in metallis. ē naturaliter pallidū. Sic vere cor bois prudētis semp est timorosus et pauidū. Juxta illd̄ Prouer. xxviij. Btus bō q̄ pauidus est semp. Arbores em̄ nobiles sicut sunt palme pini cypressi. lauri et abietes licet in byeme folia nō pdāt. repcusse tn̄ a frigore. bumorē ad medullā et radicē expellente pallide efficiunt̄. et suo viroze solito in pulcritudine spolianr̄. Sic vere iusti et eruditi viri. licet virorē gre et fortitudinē cōstātie faciliter nō amittāt. ꝓcussi tn̄ et repercussi frigore exterior̄ casuū p̄ pauore pallidi efficiunt̄. et bumoribus interior̄ icōsiderationū z affectuū ad medullā et radicem cordis reductis in seipis multotiēs conturbant̄. sicut etiam de sanctis dei dicit̄ Job. xxvj. q: columne celi pauēt et contremiscunt ad nutum eius. Sicut Hester videns gloriam assueri colore in pallorē mutato lassum super ancillā reclinauit caput. Hester. xv. Et nota q: iusti pauent seu efficiuntur pauidi multiplici ratione. videlicet. Propter

Splendorem excellentium negocior̄.
Horrorem imminentium periculor̄.
Stuporem apparentium iudicior̄.
Timorem accidentium flagitior̄.

Et ꝓmo dico q: iusti pauēt z cōturbant̄ ꝓpter splendorem negociorum z excellentiam miraculorum illorum. videlicet q: tangunt maiestatem diuinam z ardua opera ipius. Nam sicut videmus q: homo pauet ad subitam visionem chorruscationis sicut cor humanum merito efficitur pauidum ad aspectum maiestatis diuine z ipius considerationis. Deutero. ij. Audito nomine tuo paueant omnes habitātes terram. Et ij Parali. xxxvj. Omnes pauent z tremunt ad nutum virtutis tue. Exemplo scz iacob Sen̄. xxviij. vbi visavisione pauens dixit Qr terribilis est locus iste vel accedat q̄ dicit dominus de leui Malach. ij. Pactum inquit meum fuit cum eo et a facie nominis mei pauebat lex veritatis fuit in ore eius ⁊c. Justi ergo pauent ad splendorem negociorum excellentium. Deinde dico iusti pauent ad stuporem iudiciorum apparentium. Judicia enim dei quor̄. s. cause boibus sūt ignote. merito faciūt cor pauere sicut. s. ē Tribulatio iustorum. Prosperitas malignorum. Mutationes temporum z regnorum. Unde de egypto dicitur. Esaie. xix. q: omnis qui illius fuerit recordatus pauebit a facie consilij domini quod ipse cogitauit super eam. De nicq; dico q: iusti pauent ad horrorem flagitiorum accidentium. Justus enim semper pauet z timet ne forte incidat in peccatum z maxime quando videt casum z preiudicij diuersor̄. Exo. xv. Pauore concussi steterunt procul. Pullus em̄ est ita fortis quādo actualiter est in ꝓlio q̄n debeat pauere ad inimicor̄ pcursum z timere ne corruat aut vincat̄. ij. Regū. xvij. Fortissimus quisq; cui⁹ cor est q̄si leonis pauore soluetur. Insuper dico q: iusti pauent ad terrorem et timorem periculorum imminentium. Quia revera

pericula interiora.s.peccata ⁊ vicia cordis nostri.exteriora.s.tribulamina ⁊ oblectamenta huius mūdi.posteriora scz tormenta mortis ⁊ inferni debent nos terrere.⁊ facere stupescere ⁊ pauere.⁊ ne incidam⁹ in illa cum diligētia p̄cauere.Exemplo.s.hester de qua dr hester.xiiij. q⁹ pauēs periculū qđ imminebat cōfugit ad dñm .Et.ij. Parali.xx. Irruit pauor dñi super vniuersa regna. Sic ergo patet q⁹ iusti pauent a facie periculoz.flagitioz dei iudiciorum dei miraculoz. Bñ ergo dicit.q⁹ iusti pauent. qz sunt sapientes qđ est p̄mū p̄incipale. Secūdo p̄incipaliter dico q⁹ pauent stulti seu impij.qz sunt delinquentes.Latro enī qñ portat secū rem furatā semp est pauidus ad aspectum cuiuslibet ballini vel dientis.semp enī timet ⁊ pauet q⁹ debeat capi.vel q⁹ p furtū suū debeat deprehendi.Sic qñ ḡs in sinu conscientie habet latrocinū seu furtū alicui⁹ mortalis peccati. semp vt cōiter est pauidus ⁊ spei securitate priuatus.Ūñ ꝓuer.x. Pauor bis q̄ oportet malum. Et ꝓuerb.xxj. Pauor opantibus iniquitatē. Et breuiter ista est veritas q⁹ peccatores ⁊ iniqui mūdani etiam diuites ⁊ auari.semp sunt timidi ⁊ pauidi.⁊ omni fiducia ⁊ securitate priuati.Hiere.xlviij. Pauor ⁊ fouea ⁊ laqueus super te o habitatores moab . Pauent igit impij qz sunt labentes ⁊ metuentes. Tercio p̄incipaliter dico q⁹ pauēt miseri qz su nt inconstantes.Constat enī q⁹ sicut pueri stupēt ⁊ pauent modica occasione.⁊ hoc qz sunt inexperti. ⁊ potissime qñ eis larue facies seu turpes ymagines ostendūt Sic homines pueriles ⁊ incōstantes ad modicū flatū tēptationū seu etiam motū tribulationū fūt pauidi.⁊ ab oi virtute ⁊ constantia alieni.similes foliis quarūdā arborū q̄ tremunt ⁊ mouent ad modicū flatū venti. sicut Sapiē. xvij. dr.q⁹ persone tristes eis apparentes pauorem illis p̄stabant. Ūñ ibidem p̄mittit. q⁹ ipi diuersi sunt pauentes horrende De paupibus etiam q̄ tedium paupertatis sue non cōstanter sustinent.ꝫ pauide ipm portāt. dr ꝓuer.x. Pauor paupē egestas eoz. Contra illud Deutro. xxxj. Ne paueatis ad aspectū eoz. Pauor enī nō debet esse in firmis ⁊ in constantibus viris quia leo fortissimus bestiarum ad nulli⁹ pauebit occursum. Prouer.xxx. Sicut etiā dicit Eccl.xxxiiij. Qui timet dñm nihil trepidabit ⁊ nō pauebit qm ipse est spes eius. Pauēt igitur miseri.qz sunt incōstantes. Quarto vero p̄incipaliter dico q⁹ pauēt dānati.qz sunt desperātes.Dānati enī et iudicati ad patibulum et ad mortē summe pauere dicunt. Multo ergo fortius illi q̄ in inferno sunt pauēt.qui se vidēt sine spe et remedio penis ꝑpetuis deputatos. Foris enī vastat eos gladi⁹ et intus pauor.iuuenē simul et virginē.Lactentē cū bobus sene.sicut dicit Deute.xxxij.Unde Hiere.xx. Mō pbassur vocauit dñs nomen tuū ꝫ pauorem vndiq⁹.Talis autem pauor in paradiso nō erit.ꝫ pot⁹ fiducia atq⁹ securitas sempiterna. Job.xxxix. Contēnit pauorē nec cedit gladio. Et ij Paral.xx. Mō timeatis nec paueatis cras egrediemini et dñs erit vobiscū. Hec igit sufficiāt de pauore .Vide infra dē timore et de terrore et de similibus.

Pauimentū. Nota q⁹ cū pauimentū sit domus seu edificij.pars solidior. ps.infimor.pars immūdior videt q⁹ per pauimentū possimus intelligere virtutē būilitatis.que locū tenet solidiorē vel etiā p̄sonas calamitatis.seu etiā subiectiōis et paupertatis'que statum habēt inferiorē.seu etiam bores peccati et iniq̄tatis qui locū tenent immūdiorē.Dico igit q⁹ pauimētum signat humilitatē que ē solidior. Ista enī virt⁹ est valde solida et etiā virtutū oīm fundamentuz. Ideo dicebat dauid in p̄s.Adhesit pauimēto anima mea. Istud ei ē pauimētum pallacij assueri vbi erant lecturi aurei ⁊ argentei Sicut dicit hester.j.quia revera null⁹ potest bene quiescere nisi in pauimēto humilitatis lectū suū studeat facere Lecturi enī isti virtutes alis significāt.que p certo in pauimēto būilitatis sicut in ꝓprio fundamēto iacēt. Ūñ.ij. Paral.vj. Sup pauimentū stratum lapide adorauerūt . Istō igitur pauimētū signat humilitatē q̄ est solidior. Secundo dico q⁹ pauimentū pōt significare calamitatē sen etiam pauptatē que est inferior. hoc est dictu statū pauperum et subiectorū. Isti enī ad modū pauimēti inferi⁹ et in subiecti one ponunt.et ab oibus cōculcant et cōtēnunt.et oīs q̄ eos cōculcant ab eis sustinent ⁊ sustentant. Talia tñ pauimenta.s.pauper qñq⁹ tapetib⁹.i.virtutib⁹ sternunt ⁊ adornant domus ecclesie. humilitate ⁊ p̄stantie soliditate. ⁊ etiā qñq⁹ sapientie claritate p̄ ceteris decorant. Sicut de salomone.dr.iij.Reg.vj.Or pauimentū dom⁹ texit auro.hoc ē dictu splendore sap̄.Et.ij. Paral.iij.dicit Pauimentū templi fuit stratū p̄ciosissimo marmore decore multo. Tertio vero dico q⁹ per pauimentū possum⁹ intelligē mūdi vel etiā peccati feditatem seu etiā vilitatem q̄ est immūdior. Pars ipsius enī dom⁹ vbi magis confluūt sordes est pauimentū.Et sic merito signat peccatorem seu peccatum. vel etiam vilem ⁊ fetidū mundi. Ūñ Dañ.vj.dr q⁹ illi babylonij non venerunt vsq⁹ ad pauimentuz laci.s.vbi iacebant leones.a quibus deuorati sunt. Unde Dañ.xiiij. ca. Ecce inquit pauimentum animaduerte cuius vestigia sunt hec ⁊c.sufficit.quia pauce sunt auctoritates.

Paulatim. Paulisper. Paulo ante. paulominus. Cum paulatim dicet mihi quandam diminutionez.vel etiam quandā actus rei operis seu tpis portionē. Possumus dicere q⁹ paulatim Spectat ad
Prudentes ⁊ ad puidos. Primo igit dico q⁹ est dare vnū paulatim qđ est prudentius ⁊ puidoz.Constat
Fallentes ⁊ ad inuidos.
Torpentes ⁊ ad tepidos.
enī q⁹ taz natura q̄ fortuna nō faciūt opa sua subito ꝫ paulatim sensim ⁊ successiue fructus etiā qui paulatim ⁊ successiue veniunt ad crementū valde sunt meliores ⁊ durabiliores q̄ illi q̄ citum ⁊ subitū recipiunt cōplementū.sicut ptz in pomis ⁊ i piris respectu cucurbitaz cucumez ⁊ peponū Poma enī paulati crescūt ⁊ augmētant ꝫ cū creuerint.diutius pseuerare noscunt.Cucumeres vero ⁊ alia subito crescunt.cito tñ desiccant ⁊ peunt. Sic vere dico q⁹ prudētes viri opa sua faciūt nō subito ꝫ paulati. Juxta illud Ruth. iij. Sedina paulisp⁹ sede hic.Et.j.Regū.j.Digere paulisper vinū.qz scz talia opa meli⁹ ⁊ diuti⁹ perseverāt. Istud etiā videm⁹ in morb⁹.qz.s.illi q̄ paulatim ad pfectionē veniūt meli⁹ perseverāt in bono. Illi vero q̄ in p̄ncipio se euiscerant.finaliter desinūt ⁊ deficiūt ab incepto. Nō etiā patz in factis fortune.qz.s.illi q̄ subito elevant subito pereunt. Isti vero q̄ paulatim ditant diuti⁹ perseverāt ⁊ sistūt. Ūñ Prouer.xiij. Substātia festinata minuet q̄ aūt paulati colligit manu multiplicabit. Nō etiā possum⁹ videre in facti pnie.qz.s.nō cito ꝫ paulati vītia vicia eradicari. Cuius enī ⁊ chanane⁹ ⁊ ethe⁹ p q̄s vicia significant.paulatim ⁊ successiue de terra sua eradicati sunt. Exo.xxiij. Paulati expellā eos de ꝓspectu tuo. Sap̄.xij. Misisti antecessores exercit⁹ tui vespas vt illos paulatim exterminarēt. Et.ij. Macha. viij. Vides philipp⁹ paulatim viz ad pfectū venire ⁊c.q.d.q⁹ paulatim ⁊ nō subito ad pfectū venit. Ūñ Gen.xxxiij Precedat dñs meus añ seruū suū ⁊ ego paulatim seq̄r vestigia eius.Gradatim enī sm iura ascendendū est ad bonores. Ūñ etiā Augu.de trinitate li. xiij.ca.vij. dicit q⁹ paulatim ꝓficiendū est in raptionem imagines dei. Istud est ergo paulatim prudētium ⁊ pfectoz. Sedo dico q⁹ inueni turvnū paulati fallaciū ⁊ inuidoz.seu etiā pditoz. q̄.s.nō q̄ audēt cito ⁊ strēnue aggredi mala opa q̄ intendūt.ꝫ paulatim miserie inepte ⁊ ac si nō tāgerēt mala ⁊ pditoria cōsilia machinari. Verūtñ sicut ignis paulatim accēsus de scintilla modica magn⁹ efficit sicut Eccl.xj. dr.a scintilla vna auget ignis ⁊c. Sic ab isto paulati venit finalr magnū malū.j.Reg.xiiij. Tumult⁹ magn⁹ et ort⁹ est in castris philisti noz et crescebat paulati. Tertio dico q⁹ est vnū paulati torpentiū et pigroz.q̄.s.nihil faciūt ꝓuide vel apte.ꝫ p̄ pigricia opant paulati tepide et inepte.et etiā non p̄cauētes de modicis.paulati de vno modico labunt in aliud.ita q⁹ finalr se repiūt decidisse i pfundū baratri viciorz. Ūñ Isid. li.ij.soliloqo. dicit. q⁹ minor culpa maiorē gñat. paulati ei crescūt vicia et iō si pua ñ cauem⁹ i mag labimur. Jō dr q⁹ q̄ spnit modica paulati decidet Eccl.xix. Et Job.xiiij.dr lapides excauāt aq̄.et alluuione paulati terra ꝓsumit. Et sic igit ptz quō inuenit. Paulati tepidoz iadvertētiū. Paulatim pditoz atz fallētiū. Paulati discretoz atz prudētiū ⁊c

Paululum. Nota q⁹ in scriptura reperit multiplex paululum vicz.paululum

iustoꝝ.paululum stultorum.paululum pigrozꝫ. Primū est deliderandū. Secundū est vitandū. Tertiū est vitupe randū. Dicamus ergo primo q̄ est vnū paululū qđ ipe erat ad iustos. Constat.n.q̄ viri pfecti paululo sunt cōte ti. Sicut.n.homies pingues modicū comedūt ꝛ modico sunt contenti.qđ etiam de pinguibus eq̄s vez ē respectu macroꝝ.Sic vere dico q̄ illi qui virtutū sunt repleti pin guedine.contenti sunt pauca vel paulula terrenoꝝ ple nitudine.Et sic dico q̄ iusti in hac vita paululum

Cupiunt in tēpalibus. Sapiūt in secularibus. Hauriūt de corpalibus. Rugiūt p criminalib⁹. Sentiūt de furialibus.

Dico ergo q̄ viri pfecti bñt ꝛ cupiūt paululū tēpaliū diuitiarū.pauca em̄ sufficiūt eis.Figurati in seruo abzaaz qui ꝛ rebecca petiit paulu lum aque vt biberet. Aqua em̄ tempalia signat.q̄ fluunt ꝛ deficiūt sicut aqua. Item isti sitiūt ꝛ sapiūt paululū secula rium scientiaꝝ. Iste em̄ scientie sunt de quibus ē paululū capiendū. Judic.xix. Dic to te vt paululū cibi capias. Item isti lambūt ꝛ hauriūt paululū corpalium deliciaꝝ.Figu rati.s.in illa muliere sareptana q̄ dicebat se habere paulu lum olei in lecbito.iij.Regū.xvij. Oleū em̄ signat delicias corpales. Item isti volent ꝛ rugiūt paululū pectoraliū ne quitiaꝝ. Job.x. Dimitte me vt plangaz paululū dolorem meū ꝛc. Item isti probant ꝛ sentiūt paululū mūdialiū tri sticiaꝝ.q̄.s.illa que patiūtur ꝛ sustinent in boc mundo de bent paululū reputari.s.respectu glorie future. vnde dꝛpe na q̄ fuit Job inflicta.dꝛ Job.j.Extēde paululū manū tu am ꝛ tange cuncta q̄ possidet nisi in facie benedixerit tibi. Istud est ergo vnū paululuz qđ spectat ad iustos. Se cūdo dico q̄ evnū paululū qđ spectat ad stultos.boc ē ad fatuos pctores mūdanos. Isti.n.bñt de oīb⁹ paululum ꝛ nihil ad plenum. Unde nota q̄ in mūdo est Paululum

Sapientie. Eloq̄ntie. Opulētie. Patientie. Diligentie.

Paululum dico sapientie.Et istud est il lud paululum mellis quod gustauit Jo natbas ꝛ illuminati sunt oculi ei⁹. Uerū, tamen ꝓpter huiusmodi gustum popul⁹ dñi fuit victus ꝛ supatus ab hostib⁹. Unde et saul pater eius sicut dicit.j.Reg.xiiij.ipm voluit occidere.Quia reuera qñ modicū seu paululum sapientie mundane qđ bic repit gustat indebite.oculiq̄ intellectus plus debito illuminant̄ popul⁹ dñi.i.pplus sensuū et affe ctuū a facie hostiuz spiritualium corruit et succūbit.Et sic pater noster deus p mortē eternam nos nisi peniteam⁹ oc cidit. Item in mūdo inuenit paululū eloquētie.s.recte et iu ste.licet ibi sit satis eloquentie fatue et ꝓterue. Job.xxxij. En venter me⁹ quasi mustū absq̄ spiraculo q̄ lagūculas nouas dirumpit.loquar et respirabo paululū. Item ibi in uenit paululum opulētie.Tota em̄ ꝓsperitas mūdi nō ē nisi vnū paululū.licet fatui reputēt quid magnū .Et istud figurat Judicū.iij.Ubi zyzara pecit paululuz aque.ꝫ in uēto vtre lactis tm̄ bibit q̄ obdormiuit et dormiēs occisus fuit.Sic vere sepe fit q̄ dū homo vict⁹ tentatiōib⁹ et ava ricie inflamatiōibus.in domo iabel.i.in mundo isto paulu lum mūdane ꝓsperitatis appetit.vtre lactis id est excessi uam dulcedinem ibi inuenit.q̄ de causa in vicijs obdormi ens morte eternā incurrit. Item ibi inuenit paululū patiē tie seu demētie.Et istud figurat.iij.Reg.xij. vbi bieroboā et omnis multitudo israel locuti sunt ad roboam dicētes. Pater tuus durissimū iugū imposuit nobis tu itaq̄ nunc minue paululū de impio.i.de iugo et seruitute patris ꝓtui quo scz nos ꝓsserat supra modū qđ quia nō fecit.imo arro gāter et impatiēter respōdit.id circo,pdidit regnum suum p maiorī pte. Item ibi est paululū vigilātie seu diligentie. Unde boi pigro dicit Prouer.vj. Usq̄quo piger dormis quādo consurges.i.somno tuo paululum dormies.paulu lum dormitabis.paululū ꝓseres manus tuas. Sic igit̄ pa tet quō paululū in bono sumit̄ et in malo ꝛc.

Paulus. Cum paul⁹ qui interꝑtat os tube seu os eorū.seu electū mirabile.aut electio nis miraculū fuerit apostol⁹ Jesu xpi. Possum⁹ dicere q̄ p paulū potest intelligi q̄libet vir perfectus. Siue igit̄ loq̄ mur de beato paulo realiter et litteraliter.siue etiā de quo cūq̄ sancto ꝑ nomine pauli figuraliter aut moraliter.pos sum⁹ notare q̄ nos inuenimus scilicet Paulum

Per xpm electum. Ꝙ deo correctum. Ad terrā deiectum. De terris erectum. Ordando subiectum. Legatum effectum. Loquendo perfectū. Cōstanter obiectum. Prudenter contectū. In vincula coniectū. Tormentis affectū. Judeis suspectum. Ad deo ꝓtectum. Ad celos euectum.

Dicamus igit̄ q̄ nos inuenimus paulū celitus electuz.Constat em̄ q̄ iste electus ꝛ pdestinat⁹ fuerat ab eterno.Et ideo loco ꝛ tempore competenti a domino est vocatus Et certe q̄uis iste christi fidem im pugnando sanctos dei persequndo ꝛ de martyrū sanguine gratulādo mltipliciter erraret. certū tamē est q̄ bene credebat facere.ꝛ ex zelo le gis dominice alios iuste ꝛ debite i pugnare. Illū igit̄ christ⁹ merito debuit eligere ꝛ errore ipsi⁹ indul gere.Exemplo.scz illoꝝ q̄ rudem mineram auri in littore eligūt.q̄ q̄uis in principio nihil va leat aut appereat.tamen per decoctionem in aurū puz cō uertūt.sic fuit de isto.Erat enim in principio sic q̄dam gros sa rudis ꝛ imperfecta massa. De⁹ tamen q̄ sciebat q̄d int⁹ latebat ipm.elegit ꝛ in auz purissimū.id est in virū pfectis simū conuertit. Unde de paulo,dicit domin⁹ Act.ix. Vas electionis est mihi iste. vt portet nomen meū coram regib⁹ ꝛc. Uide s.de electione. Uide ergo paulū celitus electum.

Item vide paulū penit⁹ correctū.sicut enim post electi onem berbarū ꝛ specierū medic⁹ solet ipsas terere ꝛ purū ab impuro diuidere ꝛ sic medicinam vtilem ꝑparare. Sic deus istū primū elegit.ipmq̄ tandem per tribulationem p cussit.et per compūctionem contriuit.ꝛ sic ipm correxit et emendauit.ꝛ in virū perfectū ꝛ medicinalem conuertit qđ satis apparuit vbi supra.quando splendore diuino fuit ter ritus ad terram prostratus.lumine priuatus.ꝛ rursum ter rore solutus.ꝛ sic conuersus extitit ꝛ correctus dicens.scz vbi supra.Domine quid mevis facere,q.d.correctus sum conuersus sum.ꝛ paratus sum in omnibus obedire.Unde de paulo correcto ꝛ conuerso dicit Act.xvj.Paul⁹ cōuer sus dixit spūi ꝛc. Item vide paulū ad te[illegible] deiectum Constat enim sicut scribit Act.ix.qđ beat⁹ paul⁹ viso chri sto ꝛ audita celesti voce ad terram cecidit.ꝛ visu priuat⁹ ter rit⁹ extitit supra modū. In q̄ notat q̄ illi q̄ ad deū volunt conuerti.ad terram q̄ est loc⁹ inferior.id est ad statū būili tatis.vel etiam ad terreitatis memoriam debent deijci.ꝓ sterni lumine mūdane sapientie priuari ꝛ sic conuerti pote rūt ꝛ sanari.sursū versus celū p affectionem erigi.oratores et pdicatores ꝛ alioꝝ legati ꝛ apli ordiari .Quere in q̄t sau lū.ecce em̄ orat. Un̄ ipe est q̄ dicit de seipso.Roma.j. Pau lus seru⁹ Jesu xpi.vocat⁹ ap⁹ls segregat⁹ in euāgeliū Jgr vide paulū ad terrā deiectū.orādo subiectū.legatū effectū

Item vide paulū loquēdo pfectū. Qđ patuit disputan do contra iudeos ꝛ gētiles.qñ ingressus synagogas ipe as serebat.qm̄ bic est xp̄s.ꝛ cōualescebat ꝛ confūdebat iude os Act.ix. Item vide paulū ꝑstanter obiectū nullū em̄ timebat.ꝫ p fide ꝛ veritate se oīb⁹ opponebat Act.xxiij Constās esto paule.qr ꝛ rome te oportet euāgelizare. Un de q̄modo athenis cōstanter se būit.patet Act.xvij.vbi dr q̄ stans paul⁹ in medio ariopagi ait ꝛc. Item vide pau lū prudenter contectū. Prudenter enim se excusauit quā do principem legis maledixit.q̄ndo dixit sibi. Percutiet te deus paries dealbate.quia scz paul⁹ statim subiunxit. Ne sciebam fratres.qr sūmus sacerdos esset ꝛc. Item vide paulum in vincula coniectum.p christo enim sustinuit se pissime ꝛ vincula ꝛ carceres. Unde Act.xxj.dicit q̄ ille p pbeta agabus accepit zonam pauli et ligauit sibi pedes di cens.Virū cuius est zona bec.sic alligabūt in bierusalem. Et Act.xxiij.Uinc⁹ paul⁹ rogauit me.ꝛc. Item vide pau lū tormentis affectū. Un̄ ipe dixit.ij.Coz.xj.Ter virgis ce sus sum.semel lapidat⁹ sum ꝛc.Et Act.xiiij. Lapidantes paulū traxerūt extra ciuitatē ꝛc. Item vide paulū iudeis suspectū.bi em̄ magno timore ꝓpter illi⁹ ꝛ psecutionē ꝛ pdi cationē sollicitati ne regno pariter et sacerdotio privarent insurrexerūt vno anio in paulū.et adduxerūt eū ad tribu nal Gallionis ꝓcōsulis dicentes q̄ cōtra legez psuaderet hominibus colere deum Act.xx.Sed stulta gentis obstina te prudentia.sicut qđ futuꝝ foze puidit.ita ne fieret impe dire.et puenire nequiuit. Item vide paulum a deo pro tectum.qr scz xp̄s ipm in oīb⁹ ꝓtegebat.ipmq̄ consola-

batur ⁊ confortabat. Actu. xxviij. Me timeas paule. q; ce, sari assistere te oportet. Et sic vltimo vide paulū ad celos euectū. s. in morte. qñ. s. Dyonisius vidit eu post morte in, dutum veste luminis vna cū petro ingrediente vrbē. sicut ipemet testificat in epistola sua ad Thimotheū. Et hec de paulo sufficiāt. q; multuz potest materia dilatari ⁊ ſm di uersitatē materiaz paulus summope cōmendari ⁊c.

Pax. Nota q; cū pax nihil aliud sit ſm Cassio. sup ps. q; concordantiū in bono tranquillitas ani mi ordinata. Possumus notare q; pax inquantū ē virtus sem p signat in bono. Pax eſt malorum non ē ꝓprie pax. Ista eſt teste eodē Cassio. sp cū ꝓscia litigat. ⁊ cū hostem nō habeat secū certat. Primo igit̄ de pace bonoz ⁊ tandē de pace maloz aliq̄d ē dām. Notem⁹ g; q; i scriptura inuenit

Interior	Prima		ꝓfectorū.
Pax Exterior	Secūda	est pax hominū	amicorū.
Superior	Tercia		beatorū.

Pax prima facit animoz tranquillitatē. Ista eſt ē pax ꝓscientie. De qua dicit Aug. Oz pax ē serenitas mētis trā quillitas animi simplicitas cordis ⁊c. Vide eā. j. Ista aūt est illa pax quā xps in testamēto suis discipulis vt reliq̄t dicens Joh. xiiij. Pacem meā do vobis. pacem relinquo vobis. Pax secūda tollit litiū diuersitatem. Ista ē eſt pax exteriozis amicicie ⁊ cōcordie. Et de hac dr. iij. Regū. v. q; pax erat inter hyrā ⁊ salomonē. Pax tercia ꝓfert eternā io, cūditatē. Ista ē eſt pax supne affluentie ⁊ leticie. q̄. s. beati ꝓpetuo fruūt. de q̄ Jo. xvj. In mō pissurā bēbitis. in me aūt pacē. Dicam⁹ g; q; q̄cūq; mō pax accipit. Pax ē vtus Valde vtilis ⁊ fructuosa. Sicut eſt videmus q; si Valde amicabilis ⁊ amorosa. cut ipa naturalia sine pa, Valde delectabilis ⁊ gratiosa. ce non cōsistūt. q̄nimmo pace deficiente solent deficere ⁊ corrūpi. Sicut videm⁹ q; q̄dā elementa sunt in mixto inuicem pacificata. conciliā, ta ⁊ adequata. ipm mixtum solet ꝓseuerare. Proportōne aūt huius [illegible]pte ⁊ vno elemēto in aliud ꝓualente. mixtū deficit ⁊ [illegible]pit ⁊ tota ꝓportio dissipat. sicut de ligno pu trido apparet. in quo virtus cōiunctiua elemētoz deficit. et ipse ptes ligni ab inuicē recedūt: et in puluerē deficiunt atq; cedūt. Sic vere nec aliquod mixtū spirituale scz nec ci, uitas: nec collegiū. nec societas. nec cōitas possunt sine pa, ce consistere. quinimo si ista defecerit. necesse est q; lites et odia vnū contra aliū pugnare. et sic totā cōmunitatē ⁊ cō, cordiā eorū deficere ⁊ perire. Teste eſt dño Lu. xj. ⁊ Ma thei. xij. Omne regnū in se diuisum desolabit. Et oīs gens et popul⁹ in quo pacis fed⁹ deficit dissipat. Quod bene si, gurat Apoc. vj. vbi dicit. q; datuz est sedenti in equo ruso vt sumeret pacē de terra. et vt boies se inuicē interficiant datus est illi gladi⁹ magnus. Et ideo ad pacē habendaz et amandā monet scriptura Zacha. viij. Veritatē et pacē di, ligite. vbi ostendit q; habendo pacē potest acquiri scz Sci entie cōitudo. Veritatē. Consciētie quietudo: pacē. Ami, cicie plenitudo. diligite. Et. ij. Cor. xiij. dicit. Pacem habe te. et deus pacis et dilectionis erit vobiscū. In quibus ver bis aduerte q; pax debet seruari et haberi ꝓpter quatuor. videlicet. Propter mandatū quod p̄cipit: Pacez habete. Propter exemplū quod ostēdit: de⁹ pacis. Propter amo rem qui ꝓficitur: dilectiōis. Propter hospitem qui recipit erit vobiscū. Per pacis eſt obseruātiam nos. Exequimur mandatū grandis auctoritatis. Pacez habete. Imitamur exemplum grādis vtilitatis quia scz ipe deus dicit de⁹ pa cis. Seruamus cōiugium iniūcte charitatis. dilectionis in quit. Param⁹ hospitium immēse deitatis. Erit vobiscum

Dico ergo primo q; pax est seruāda: quia ad hoc imperi, aliter seu supnaliter astringimur. Pacē inquit habete. Si, cut eſt discipuli debent seruare mandatū doctoris. Pupil li mandatū tutoris. Filij mādatū genitoris. Heredes mā, datū testatoris. Milites mandatum imperatoris. Sic xpi ani et fideles debent seruare mandatum euangelici legista toris. et doctrinam et ꝓperium saluatoris. Cum ergo iste p̄cipiat pacem habendā. Dico q; ipsam debemus habere sine ruptura cuiuslibet odij vel litigij ⁊ implere iugiter ⁊ te nere. Pacem inquit habete. Mar. ix. Habete in vobis sal. et pacē habete inē vos. Et hō dicit sal. quia vere sicut sal in aqua positum clamorem nō facit. nec stridorem: immo cū aqua se incorpat ⁊ ei intime se diuingit. in igne aūt positum solet strepere ⁊ exinde subito resilire. Sic homo pacificus ⁊ modestus quando aque. id est alicui societati ⁊ cōmunita, ti adiungit̄ vel miscet. quia aque multe populi sunt multi Apoca. xvij. Non solet per litigia trepidare. nec ab eis per discordiam resilire. ſ magis ipis pacifice seruire ⁊ se in om nibus conformare. Habete in vobis sal. id est ad similitu, dinem salis vos alijs pacifice conformando. ⁊ pacez habe te inter vos simul conuersando. Roma. xij. Si fieri potest quod ex vobis est cum omnibus hominibus pacez habeā tes. Ab igne aūt. id est a malis ⁊ igneis peccatoribus debz refugere ⁊ eoz amicicia pacem ⁊ cōsortium abhorrere. di, cens illud Hiere. xvj. Abstuli pacem meam a populo isto. Istud tamen est cōtra multos similes sali sicilie. Est enim in siallia quoddam genus salis quod in aqua non dissolui tur nec liquescit. sed magis in aquam positum ibidem stre pit. crepitat ⁊ exinde resilit atq; saltat. Quod mirū est. In igne vero positum dissoluitur. ⁊ quasi igni amicum aliquē strepitum non emittens ibidem penitus eliquat. Sic vere multi sunt bodie pacis inimici. qui positi in aqua. id est in societate benigna ⁊ bona non cessant crepitare. ⁊ lites ⁊ di scordiam generare. Quia sicut dicitur Esaie. lvij. Non est pax impijs dicit dominus. Quia sicut ibidem dicitur. Im, pij sicut mare feruens quod quiescere non valet. Nam si, cut dicitur Eccles. xxviij. Qui peccator turbabit amicos. ⁊ in medio pacem habentium immittet inimicicam. Tales enim videntur dicere illud Matthei. x. Non veni pacem mittere sed gladiuz. Si vero tales ignibus. id est malis ho, minibus. corrosiuis. detractoribus et inflamatoribus. luxu riosis vel raptoribus adiunguntur. cum istis pacem ineūt et faciunt. nec ab ipsis resiliunt aut recedunt. ita q; tales possunt dicere illud ps. Cum bis qui oderunt pacem eraz pacificus. Quia proculdubio multi sunt qui cum bonis et pacificis non possunt pacifice viuere. cum malis vero et im pijs solent pacifice remanere. Non sic sed pacem habete. scilicet cum bonis non cum malis. Quia sicut dicit Jsido. libro. iij. de summo bono Sicut bonorum concordia sic ma lorum discordia est amanda. Ideo ꝓcipitur Ephesior. iiij. solliciti seruare vnitatem spiritus in vinculo pacis. Ad hoc facis videtur facere q; dominus post resurrectionem suam ter dicitur pacem discipulis iniuntisse dicens Joha. xx. tribus vicibus. pax vobis Ad notandum q; deus no bis imperat. triplicem pacem. scilicet

In corde.	Cum deo.	Cū superiorib⁹
Pacē In ore.	Pacē Cū ꝓximo.	Pacē Cū minorib⁹
In opere.	Cum seipso.	Cum paribus.

Pacem ergo habete Job. xxij. Acq̄esce ergo ei ⁊ habeto pa cem ⁊ per hanc habebis fructus optimos. Unde si vis no ta q; in isto vocabulo pax vobis ostenditur q; pax vobis ef ficit tria bona. videlicet. Interiorem tranquillitatez. Pax. Uberiorem vtilitatem. Vobis. id est ad vtilitatem vestraz Exteriorem concorditatem. cum dicitur. Pax vobis. Est enim pax cordis ⁊ consciencie quietatiua. Pax. Fructus ⁊ opulentie procuratiua. Vobis. Nexus ⁊ amicitie repera, tiua. Et hoc ostenditur cum dicitur. Pax vobis. Superi⁹ si vis potes videre prosecutionem. scilicet quomodo pax signat animi tranquillitatem. Item de vobis quod signifi, cet vtilitatem eo scilicet q; est datiui casus ⁊ pluralis nume ri. Patet q; per pacez plura bona nobis dantur. Et hic no ta si vis vtilitatē que per pacem nobis datur. Et ideo orat apostolus. ij. Thessaloni. iij. Deus pacis det vobis pacez Pax ergo vobis. Unde ꝓcepit ipse dominus Matthei. x. In quamcunq; domū intraueritis primum dicite. Pax huic domui. ⁊ si ibi fuerit filius pacis requiesceat super eum pax vestra. Est igit̄ pax habenda. quia ad hoc singulariter astringimur. Secō est tenenda. quia ad hoc exemplariē inducimur. Et istud exēplū ostendit cū dr. Deus pacis. q. d. ipemet de⁹ nobis dās pacis exēplū. pacē tenuit ⁊ seruauit Quia sicut dr Eph. ij. Ipe est pax nra qui fecit vtraq; vnū

Ipse enim pacem tenuit.	Et ideo bene dici debuit.
Pacem docuit.	Deus pacis. pacem dico
Pacem ꝓbuit.	tenuit Baruch. v. Moia,
Pacem habuit.	bat nomen tuum pax in

stricie. Item pacem docuit ps. Loquetur pacem in plebem

suam. Et Zacha. ix. Loquet pacem gentibus. Item pacē
prebuit Job. xiij. Pacem meā do vobis. Item pacem ha
buit. iij. Regū. iij. Habebat pacem ex omni parte. Exēplo
igit dei pacem debemus habere ⁊ ipsam cū diligentia ob
seruare. Superiora em̄ sunt exempla ⁊ regule inferiorum.
Et ideo sicut videmus celū ⁊ sydera pacēinter se habere
vnumquodq; locū suum pacifice tenere. ⁊ alterꝫ alteri nō
nocere. (quia sicut dicit Job. xxv. Deus facit concordiam
in sublimibus suis. Ipse est deus q̄ cum angelis ⁊ sanctis
suis pace perpetua perfruit. ⁊ eterna concordia ioeundat
quia scz sicut dicit Roma. xiiij. Nō est regnū dei esca ⁊ po
tus. sed iusticia ⁊ pax ⁊ gaudiū) Sic ⁊ nos ꝓ modo nostro
debemus pacem seruare. ⁊ eam non offendere nec turbare
Deus inquit pacis. j. Thes. v. Deus pacis sanctificet vos
Et aduerte q̄ deus ꝓpue dicit deus pacis. quia ꝓcerto si
ne deo nulla pax est pfecta. Deus em̄ est sicut lapis angu
laris qui duos parietes simul iungit. ⁊ sicut clauis testudi
nis qui omnes lapides edificij in vnum colligit ⁊ constrin
git. Et sicut cementū parietis qđ lapides aggregat ⁊ ponit
Et breuiter sine deo nulla est pax firma. vl̄ secura. nulla cō
cordia stabilis atq; firma. Et ideo mali qui deū pacis secuz
non habent. pacem veram ⁊ solidam non obseruant. quia
iste solus est qui illuminat bis qui in tenebris sedent. ad di
rigendos pedes eoꝝ in viam pacis. Uide rogo te inter ma
los ecclesiasticos si pacem habēt. certe nō. qz tanta ambitiō
ne sunt pleni q̄ nullus loco suo ꝓprio est contentus. Et iō
sicut ponit in libro Ouidij Methamorphoseos. Elemen
ta anteq̄ essent distincta ⁊ locata solebant inuicem pugna
re. ⁊ dura mollibus ⁊ grauia leuibus cōtraire. ⁊ hoc qz om
nia erant confusa. Nam leuia erant deorsum. grauia sur
sum ⁊c. Sic vere hodie est. qz oīa vident esse turbida ⁊ cō
fusa. Nam qz ḡues ⁊ ponderosi. i. peccatores sursum ho
die in dignitatibus collocant. leues vero ⁊ subtiles ⁊ cleri
ci ⁊ psone nobiles inferius situant ⁊ in paupie ⁊ miseris de
primunt. Ideo nō est ibi hodie pax quinimo ⁊ dura molli
bus. ⁊ grauia leuib⁹. i. deteriores melioribus obviāt et re
bellant. ⁊ sic totam ecclesiā destruunt atq; turbant. Hiere.
xij. Non est pax vniuerse carni. dicit dñs. Uide etiā de ma
lis secularibus si habent pacem. certe non. qz ꝓcerto q̄is
exterius videt pacem ⁊ psperitatem habere ipsi tamē in
terius magnas guerras se sentiūt sustinere. Pugnāt enim

in ipsis diuerse affectiones. qz scz.	Ecce ḡ quot
Prodigalitas vult expendere vt honoret.	pugne sūt in
Paricitas vult tenere vt ditetur.	eis. Et breui
Luxuria vult quiescere vt delectet.	ter bñ dī i pā
Auaricia vult laborare vt satiet.	Tiā pacis ñ
Negligentia vult dormire ne fatiget.	cognouerūt
Iracundia vult vigilare vt vindicet.	nō est timor
Superbia vult ascendere vt dominet.	dei añ oc'us
Inuidia vult descendere vt contristet.	eorū. Mali
Castrimargia vult deuorare vt repleat.	em̄ ꝓbe rep
Ypocrisis vult ieiunare ne cōtemnat.	bēdunt Hie

re. vj. ⁊ viij. Et Ezec. xiij. qz dicebāt pax pax. ⁊ nō erat pax.
qz vere tales q̄is exterius pacem habere videant. intus
tñ multas discordias patiunt. Et notum est qz isti secū nō
habent deum pacis. qz sicut dī Ephe. ij. Veniens euangeli
zauit pacem bis qui longe fuerunt ⁊ pacem bis qui prope.
Iste est em̄ adamas lapis reconciliationis. qz scz si iste per
gratiā pñs fuerit pacē in nobis. ⁊ inter nos. ⁊ inter se. nos
reconciliabit cōcordabit. Zacha. vj. Consiliū pacis erit int
duos illos. Si vero istū lapidem p peccatū pdiderim⁹. sta
tim ⁊ nobiscū. ⁊ cū ꝓximis. ⁊ cū deo pacē ⁊ cōcordiā amit
temus. Quia sicut dicit. ij. Macha. iiij. Sine regali ꝓuidē
tia impossibile est pacē dare negocijs. Habeam⁹ igit pacē
qz ad hoc exemplariter inducimur. qz scz ipse deus q̄ est de
us pacis nobis dat in exemplū. Tertio est habenda pax
dilectionis. qz per hoc cordialiter ꝓiungimur. Homines em̄
qui pacem inter se nō habent vix aut nunq̄ possunt se dili
gere. Illi aūt qui inuicem pacem habent. solent faciliter se
amare. Pax em̄ mater est amoris. Quia etiā sicut videm⁹
in naturalibus. Illa que nullam inter se habent repugnan
tiam naturalē inter se habent amicicie cōnexionem. immo
sunt paris ⁊ similis conditionis. sicut est aqua. ⁊ aque sunt
vt cōmuniter facilis coniunctionis. Et econuerso illa que
sibi in natura cōtrianāt. sicut est ignis ⁊ aqua. nunq̄ simꝫ
intrinsice coniunguntur. Sic vere inter homines illi q̄ nō
habent inter se contrarietatem alicuius discordie. sed ma
gis conformitatez pacis ⁊ modestie. solent esse facilis con
iunctionis. id est facilis dilectionis ⁊ amicitie. Illi vero q̄
per odium inuidiam ⁊ discordiam sibiinuicem contrarian
tur. nunq̄ per verum amorem vt cōmuniter copulantur.
Pax enim amorem generat. sicut litigium ipsuz fugat. Di
lectionis inquit ps̄. Pax multa diligentibus legem tuam ⁊
nnn est illis scandalum. Et Gal. v. dicitur. Qz fructus spi
ritus est charitas. gaudium. pax. patientia. ⁊c. Iste enim
sunt quattuor sorores filie spiritussancti. videlicet.

Charitas que fuit q̄eta ⁊ amarosa.	⁊ obsequiosa. Pria
Gadium que fuit leta ⁊ iocosa.	ferenter amauit
Pax que fuit valde gratiosa.	Scda libēter can
Patientia que fuit valde būilis	tauit. Tertia decē

ter se ornauit. Quarta vo būilit̄ ministrauit. Charitas fer
uenter amat p veram dilectionem. Gaudium cantat p gra
tiarū actionem. Pax se oīibus amicabilez pstat per sue se
renitatis ostensionem. Patientia vero oīibus obsequit̄.
⁊ ministrat per humilem obedientiam ⁊ subiectionem. Et
breuiter pax est vna domicella que semp vult cum amore
viuere. cum gaudio vult manere. ⁊ cum patientia habitare
Et ideo Augu. lib. de verbis domini ca. lviij. pulcerrime lo
quens de pace dicit. q̄ pax est serenitas mentis. tranquilli
tas animi. simplicitas cordis. vinculū amoris. ꝓsortiū cha
ritatis. Hec simulatiões tollit. iras cōprimit. bella cōpescit
supbos calcat. humiles amat. discordes sedat. inimicos cō
cordat. Et cetera multa pulcra q̄ ibi de pace dicunt. Uide
eam supra. Patz ergo quomō pax est habenda. qz per hāc
cordialiter copulamur. Quarto dico q̄ ista est habenda
qz per hanc spūaliter visitamur. Erit inquit vobiscum qz. s.
deus viros pacificos visitat. ⁊ cū eis spūaliter habitat. ⁊ eo
rum ꝓsortiū diligit ⁊ frequentat. Qñ etiam apes inuicem
strepunt ⁊ clamorē ⁊ discordiam faciunt. signum est q̄ rex
vult alueare dimittere. ⁊ ad locū aliū se transferre. Sic ve
re rex noster deus alueare cordis ⁊ societatis dimittit. vbi
lites ⁊ discordias esse sentit. Iste enim locū pacificū solet
diligere. ⁊ cū viris pacificis p gram habitare. Factus est ei
in pace locus eius. ⁊ habitatio eius in syon. Ibi ꝓfregit po
rentias arcum. scutum gladium. ⁊ bellū. Erit inquit vobis
cum Ezech. xxxiij. Faciam cū eis pactum pacis dicit dñs
Deus est em̄ delicatus dñs. qz in loco pacifico vult dormi
re. dicens illud ps̄. In pace in idipm dormiā ⁊ requiescam
Pacem igit in nobis habeam⁹. vt tm̄ apud nos hospitem
teneam⁹. Ista est em̄ vna virtus ⁊ vna domicella valens.
que ipsum in domo nra solet optime retinere. Ista est em̄

Pulcra et gratiosa.	Dico ergo q̄ ista ē pul
Diligens ⁊ amarosa.	cra ⁊ gr̄osa. Esai. xxxij.
Habundans et copiosa.	Sedebit pplus meus in
Fortis et virtuosa.	pulcritudie pacis. Itē
Sapiens et studiosa.	diligens et amorosa pā
Leta et gaudiosa.	Justicia et pax oscula
Clara videns et luminosa.	te sunt. Itez abundās
Oīibus placēs et speciosa.	et copiosa ps̄. Oriet in
Dia pcordans ⁊ oīb⁹ obsequiosa.	diebus eius iustic. ⁊ et

abūdantia pacis. Itez fortis et virtuosa ps̄. Fiat pax in vir
tute tua. Item sapiens et studiosa. Phil. iij. Pax dei exu
perat omnem sensum. Item leta ⁊ gaudiosa. Col. iij. Pax
xp̄i exuleet in cordibus vris. Itē clara ⁊ lūinosa Baruch.
iij. Disce vbi sit lumen oculoꝝ et pax. Item placēs et spe
ciosa. Hester. xiij. Optata omnibus mortalibus pace frua
mur. Item pcors et fructuosa. Job. xx. Stetit iesus in me
dio et dixit: pax vobis. q. d. pax est illa q̄ concordat et medi
at inter gentes. Ista ergo domicella q̄ tot habet bonas cō
ditiones. deū pacis amicū suū nobiscum retinebit. et ip̄m
psecrare nobiscū necessario coartabit. Erit inquit vobiscū
Et sic q̄libet nr̄um poterit dicere illud Mal. ij. In pace et
equitate ambulauit mecum. Et sic patet quomodo pax est
habenda et seruanda. quia scilicet per istam vt visum est. s.

A deo specialiter visitamur.	Bene ergo dictum est
Inter nos cordialiē copulamur.	pacem habete. et deus
Dño exemplariē pportamur.	pacis et dilectiōis erit
Mādata efficaciter exeq̄mur.	vobiscū. Et. ij. Thes.

iij. Deus pacis det vobis pacem. Amē. De mala ꝝo pace possemus notare fm Aug. li. de anima. libro. iij. cap. ix. q est triplex mala et imperfecta pax. Videlicet pax

Estimata. Estimant pacez stulti seculares. Igitur

Simulata. Simulant pacē falsi regulares ista pax

Imperata. Imperāt pacē impij pastores estimāt a nescientib⁹. Simulāt a nō habentib⁹. Imperāt a nō tenentibus. Ista sunt verba Aug. vbi supra. Dicamus ergo q est q̄dam pax q̄ est estimata. Et ista est pax impiorū. i. fortuna ⁊ psperitas malignoꝝ. Isti esti nō sunt in pace veraciter ꝑ estimatiue. Estimant em̄ se esse in pace: q̄uis veraciter sunt in guerra. Guerra em̄ eis mouet interi⁹ sinderisis ⁊ pscientia. exterius laboꝝ ⁊ auaricia. posterius timoꝝ ⁊ mortis violentia. De guerra interioꝝ dr̄ in ps. Nō est pax ossibus meis a facie pcōꝝ meoꝝ. De exterioꝝ dr̄ Hiereⁿ. vj. Sanabāt contritōem ppli mei dicētes. pax. pax. ⁊ nō erat pax. Quia ꝓcerto tales dicunt pax pax inq̄tū credunt in talibus esse pacē. ⁊ tm̄ in veritate nō est pax. q⁹ nulla ē tā ta in mūdo ꝓsperitas: q̄n magis ibi sit de iurgio q̄ de pace. Esa. xxxviij. Ecce in pace amaritudo mea. De guerra ꝝo posterioꝝ. s. de morte dicit. j. Thessal. v. Cū dixerint pax ⁊ securitas: repentin⁹ eis supuenit interitus. Et. iij. Regū. ij. Nō deduces canos eius pacifice ad inferos. Ista est ergo pax estimata de qua videbat loqui ille rex Esa. xxxix. q̄ dicebat. Tm̄ sit pax in diebus meis. Deinde dico q ē pax sīlata. q⁹ vere multi sūt q̄ fingūt se esse pacificos ⁊ modestos. q̄ tm̄ sūt discordes ꝛrij ⁊ rebelles. Et isti ꝓculdubio sē

Hypocrite ⁊ deceptores — De hypocritis ptz. q⁹ ꝓcerto isti sīlant se esse pacificos cū sint nequissimi. vñ in Ps.

Falsi boies ⁊ proditores.

Ambitiosi ⁊ simulatores.

Falsi amici ⁊ adulatores.

Mibi q̄dez pacifice loq̄bātur ⁊ in iracūdia terre loquentes dolos cogitabāt. De ꝓditorib⁹ patet: q⁹ ꝓcerto isti fingūt se esse pacificos vt melius possint nocumētū inferre. Sikes vulpi q̄ fingit se mortuū vt possit auiculas devorare. Exēplo illius de quo dicitur. j. Macha. vij. q locut⁹ fuit iudeis ꝝda pacifica in dolo et crediderūt ei ⁊ postea irruit sup illos. De ambitiosis vero ptz. q⁹ ꝓcerto isti fingūt se esse pacificos ⁊ benignos. vt ad ꝓlaturā vel beneficiū assumant. Cum ꝝo introducti fuerint ⁊ ingressi. rūpere pacis federa nō verētur. Justis dr̄ j. Reg. xxj. Pacificus ne ē ingressus tu? ⁊ q̄uis ipsi mēdant pacificus. q⁹ scz isti sunt pacifici in ingressib⁹. finaliter tm̄ fūt nō pacifici. sed magis discoli ⁊ iniqui. Michee. iij. Predicant pacē ⁊ nō erit. De falsis ꝝo amicis dr̄ in psal. Etenī bō pacis mee in q̄ sperauī: magnificauit sup me supplantationē. Jsta est q̄ pax simulata. Deniq̄ dico q est pax impata. ⁊ ista est pax quā ꝓncipes ⁊ magnates imperāt subditis suis. nolūt em̄ q rebellēt contra eos: ꝑ q pacifice portent tyrānides quas imponūt. Jsta est pax violēta de qua. j. Macha. xj. Proiecerūt arma sua ⁊ fecerūt pacem. Isti em̄ volūt q subditi erga eos pacez habeāt. tamē ad subditos pacē non seruāt. Ita q subditi possunt dicere illud Hiere. viij. Expectauim⁹ pacē ⁊ nō est. Et q̄libz pauper pōt dicere illud. Cū bis q̄ oderūt pacem erā pacificus cū loq̄bar illis impugnabāt me gratis. Est igit̄ vt dictū est pax estiata. pax silata. pax impata. Et hec de pace sufficiāt

Eccatū.

Cū peccatū nihil aliud sit q̄ auersio a bono incōmutabili ⁊ cōuersio ad bonū ꝯmutabile. Notare possum⁹ de pctō q pctm̄ ꝓprie loquendo nō dicit mihi nisi carētiā vtutis debite inesse. ⁊ sic peccatū ponit ꝑuatiue ⁊ nō positiue. Et sic loq̄tur Aug. dicens sup illud vbum Joh. j. Sine ipo factū est nihil. q pctm̄ est nihil. ⁊ nihil fiāt boies cū peccant. q⁹ breuiter peccatuꝝ nihil est nisi spūalis vite defect⁹ ⁊ priuatio gratie ⁊ virtutū. Sicut em̄ dicūt Jsido. ⁊ Lucanus. Percussus a serpente ꝑmo frigiditate veneni quasi insensibilis effectus obstupescit. deinde veneno paulatim calescente p venas vsq̄ ad cor rapitur. ⁊ sic vita recedēte mors sequit. Sic ve charissimi: cū serpens venenosus dyabol⁹ caro vl mūdus boiem momorderit p immissionē cogitatōis q̄q̄ statim fit insensibilis ⁊ stupid⁹ p defectū nō adhibite debite circūspectōis. ⁊ tūc venenū sic imissum incipit per delectatiōes incalescere: ⁊ p venas. i. interiores affectiōes calescere, vsq̄ ad cor ꝓsensuꝝ ascēdere: ⁊ ita vitā gre solet expellere ⁊ mortē mortalis pctī in ānia generare. ania em̄ que peccauerit ipa morietꝝ. Ezech. viij. Quia sicut dr̄ Jacobi. j. Cōcupiscētia cū ꝯceperit parit pctm̄. peccatū ꝝo cū cōsūmatū fuerit generat mortē. Est igitur aduertēdum q peccatū est cauendū p discretōem. Et contēnendū p contritionem. Est ejciendum p confessionem. Est puniendum per penitentie satisfactionem. Et ad hec monet Eccl. xxj. Quasi a facie colubri fuge peccatuꝝ. Et aduerte hic q peccatum est fugiendum ⁊ dimittendū ꝓpter tria. scz quia

Tentationis offert blandimenta. Peccatū em̄ offert

Discretionis aufert munimēta. fraudulentā tentatio

Jnuasionis infert nocumenta. nem. Jdeo dr̄ habere facie. A facie inq̄t. Aufert luculentā discretōem. Jdo dr̄ coluber. i. colens vmbrā. Jnfert violentā inuasionē. Jdeo dicit. Fuge. Primo ergo dico q peccatū est dimittēdū q⁹ offert blandimentū dulcis tentatiōis. qd̄ ostendit cum supponit habere faciem. A facie inq̄t. quia em̄ ꝑ faciē que est prima ps bois: homo homini apparet. alloqtur ⁊ blanditur. q⁹ scz facies est inter ceteras ptes bois magis grata cū ibi vigeant ⁊ appeāt oēs sensus. Sic q⁹ per tentationē. suggestionē ⁊ delectationē que ꝓme ptes sunt peccati: que etiā in peccato ꝓmo occurrūt. Dyabolus ⁊ peccatū nobis blandiūtur. attrabūt. alliciūt: ⁊ alloquūtur. bene dico. q ꝑ faciem: peccati ꝓma tentatio designat. A facie inq̄t. Sicut em̄ scorpio facie lambit ⁊ cauda pungit. sic peccatū in ꝓncipio ꝑ tentationē allicit: ⁊ vltimo ꝑ mortez eternā afficit. Jdeo dicebat dauid in ps. Non est pax ossibus meis a facie peccatoꝝ meoꝝ. Et ꝛe homini nō ē pax ab ista facie. q⁹ scz tentatio ⁊ delectatio ⁊ suggestio peccati cōtinue mouent guerrā. Jn omī em̄ ope nostro semp arridet nobis facies ista. q⁹ scz in omī ope (vt cōiter) semp inuenit aliqua tentatio. vel aliq̄ delectatio peccati. q⁹ etiā in ipsis bonis opibus tentatio inanis glorie se nobis faciliter offert. Et ideo sicut sūme cauendū est a facie crudeliū animalium ⁊ ferarū ꝑ eo q in ista facie sunt dentes q̄bus ania alia devorant. Sic ⁊ tales facies peccati. s. delectatio timenda est ⁊ vitanda. Quia ꝓculdubio ibi latēt dētes eterne crudelitatis: q̄ finaliter boiem devorant in inferno. Un̄ etiam Eccl. xxj. vbi loquit̄ de peccato dr̄. q⁹ dentes ei⁹ dentes leonis interficientes aīas boim: quasi rūpbea bis acuta ois iniq̄tas. A facie inq̄t. Et ideo de bonis dr̄ Eccl. xxj. Or a facie gladioꝝ fugierūt. a facie gladij imminentis. a facie arcus extenti. a facie grauis plij. Ubi aduerte q ista facies habet annexū splendorē alicientē. q⁹ est facies gladij. qui scz splendet ⁊ scindit. Timorem ꝓcutientē. q⁹ est facies arcus extenti. q⁹ scz est paratus ad ꝓcutiendū. Laborē discutientē. q⁹ scz ista est facies grauis plij. Quia ꝓculdubio charissimi: ista facies peccati. s. tentatio est minans gladius delectabilis ad incutiendū. Est arcus extent⁹ formidabilis ad inuadendū. Est grauis ꝑflictus fatigabilis ad sustinendū. Patet igit̄ quō cauendū est peccatū. quia offert blandimentū dulcis tentationis. quod ostensum est in quātū dicit̄ habere faciem. A facie inq̄t. Quia breuit̄ peccatū est sicut venenū aspidū qd̄ ꝓmo facit vomire antequ occidat. Est etiam sicut ille vermis q̄ dicit̄ burestis. q̄ sb velamine herbaꝝ abscondit̄. vt a bobus comedat̄: ⁊ tādē toto iecore inflāmato acumie veneni boues necessario morīūtur. Quia breuiter peccatū sp sub velamēto alicuius delectatōis. vel sub specie alicui⁹ boni se ꝓsueuit offerre: ⁊ tādem mortem spūalem ⁊ eternalem ꝓsueuit inferre. Rom. vij. Peccatū ꝑ bonū opatum est mihi mortem: vt fiat supra modum peccans. Secūdo dico: q peccatū vitāduꝝ est: q⁹ ꝓcerto aufert munimentū clare cognitōis. Et ꝫ oñditur cum dicit̄. Coluber. A facie inq̄t colubri. Coluber. n. dicit̄ quasi colens vmbras. Ad notandū q peccatū vmbram ignorantie ⁊ erroꝝ solet comitari. ⁊ a luce vere cognitionis solet nos facere elongari. Coluber em̄ est q vbi cūq̄ sit sp colit ⁊ habet vmbrā. i. carentiaꝝ lucis cognitōis scie et gre. Omīs em̄ q̄ male agit odit lucem. Joh. iij. Peccatū em̄ vmbram ignorantie diligit. q⁹ scz nunq̄ vult videri nec cognosci q sit peccatū. imo semp vult credi esse bonū vt possit in boie magis pacifice remanere. Et ideo dr̄ Prouer. xxiij. q vinū. i. peccatū animā inebriās ingreditur blande: nouissimo aūt mordebit vt coluber: ⁊ quasi regu-

lus vellera diffundet. Et aduerte q̄ peccatū dicit coluber Quia via eius nō cognoscit ꝓpter subtilē subintrationez. q̄ facliter collabit. Et inde dicit coluber ꝓpter blādientē delectatōem. q̄ acriter mordet pcutit t pungit p venenosam tentatōem. q̄ grauiter inuenenat t occidit p sempitnam dānatōem. Iste em̄ coluber solet subtiliter subintrare. Dix em̄ bō pōt cauere. Et ideo inter tria q̄ erant ignota Salomoni ipe noiat. (Prouer. xxx.) viam colubri sup petrā. Itē iste coluber solet blādissime delectare. Ideo sicut dictū est Prouer. xxiij. Ingredit blande tc. Quia sicut dr Eccl. xxv. Mō est caput nequs sup caput coluber. Itē solz per tentatōem mordere. Eccles. x. Qui dissipat sepe mordebit eū coluber. Solet p damnatōem nocere. Et inde est q̄ coluber moysi alios colubres deuorauit. t tandē in virgam puersus fuit. Sicut ponit Exo. iiij. Ad notandū q̄ coluber. i. peccatū. colubros. i. peccatores deuorat. t se eis i virgam eterne damnatōis t verbez cōmutat. Gen. xlix. c. Fiat Dan coluber in via. cerastes in semita. mordens vngulas equi vt cadat ascensor eius retro. Peccatū est ergo coluber vmbras colens. t vmbrā t obscuritatē diligens t inducens. Peccatū em̄ vult in vmbra. i. in occulto fieri et i occulto nutri. Et ideo solet obscuritatē ignorantie inducere vt ad modū latronis dum nō cognoscit possit in mēte securius habitare. Vide supra de colubro in titulo suo Est em̄ peccatum sicut nebula q̄ aerem conscie obnubilat Sicut fumus q̄ domum cordis denigrat t obscurat: sicut nox t sicut vmbra que totū mūdū obtenebrat t obfuscat Quia ꝓcerto vbi est peccati abundātia: ibi est error t ignorantia. t vere t discrete cognitōis carentia. Osee. xiij. Colligata est iniq̄tas Effraym. absconditū est peccatum eius. Et bene absconditū. q̄ scz sicut tenebre ita tenent oculos: q̄ nec alias res: nec i ipam tenebrā possūt videre. Sic peccatū ita obnubilat hoiem: q̄ nec ipm peccatum suū videt: nec etiā aliq̄d aliō qō ptineat ad salutez. Et sic breuiter dico q̄ peccatū vitandum est: q̄ aufert munimentū clare cognitōis. Coluber inq̄t. Tercio dico q̄ pcauendū est. q̄a aufert nocumentū dure vexationis seu inuasionis. Et hoc ostendit cum dicit. Fuge. Non oportet em̄ fugere nisi p̄sequentē. Et quia dicitur. Fuge. videtur supponere: q̄ peccatum nos sequit t inuadit. Et vē peccatum inseqūtur peccatores. quia exquo pbcatū per opus fuerit consumatuz. vt per cōsuetudinē iteratum. intantū solet peccantē perseqū q̄ vix potest homo ab ipo amplius expediri. Simile syrenis marinis. t satyris siluestribus: que sunt mōstra in mari t in terra ad feminarū siliguidinem ꝓcreata: q̄bus nō sufficit hoiem capere t semel scū eo habitare. q̄nimo quando possunt hominē capere compellūt eum itez t iterum vsq̄ ad mortem secū carnaliter habitare. alis solent eū deuorare. Procerto charissimi: tale monstrū videtur esse peccatū Non em̄ sufficit sibi q̄ hoiem semel: vel bis occupauerit. q̄nimo q̄diu viuit eius copulam p sui iteratiōem appetit. et vsq̄quo mortem eternam ei inferat: ipm semp sequit et inuadit: t ipm in pace q̄diu viuerit nō dimittit. fuge ergo. Teste em̄ Isid. li. ij. de sūmo bo. Cogitatio parit delectationem. delectatio ꝓsensum: ꝓsensus opationem. operatio consuetudinē. cōsuetudo necessitatem. necessitas mortem. Vir enim istis vinculis implicatus quasi catbena viciorū constrictus. necessario trabitur ad infernum. Peccatū ergo persequit. t ideo fugiendū. Fuge inquit peccatū. j. Ty motb. vj. Tu aūt homo dei bec fuge. Et aduertamus bic. q̄ fugiendū est peccatū ꝓpter multa. vicz q̄ peccatuz solet

Generare mentis leuitatem.
Indurare mentis volūtatem.
Captiuare mentis libertatem.
Pauperare mentis vbertatem.
Subiugare mentis dignitatem.
Occultare culpe veritatem.
Denegare celi voluptatem.
Procurare mortis grauitatem.
Aggrauare mentis agilitatem.
Obstinare cordis nobilitatem.
Frequentare casus necessitatē.
Dissipare morum fertilitatem.

Ista em̄ sunt duodecim mala q̄ nobis facit ꝑpeccatū generaliter loquēdo. Ergo dico q̄ p peccatū mentis leuitas generat. Unde Treno. j. Peccatū peccauit hierusalē ꝓpterea instabilis facta est. Itē per peccatum mentis volūtas indurat. vñ de pharaone dicit Exod. ix. Qz videns q̄ cessasset grando: pluuia t tonitrua auxit peccatū. et grauatū est cor eius t indurātū est nimis. t Hiere. xxx. dicitur. Dura facta sunt peccata tua. Item p peccatū mētis libertas captiuatur. vnde Roma. vij. Video aliā legez dominātem in mēbris meis repugnantē legi mentis mee: et captiuū me tenentē in lege peccati. Item p peccatū mētis vbertas pauperat. vnde Prouer. xiij. Iusticia eleuat gentem. miseros facit peccatū populos. Item p peccatuz mentis dignitas subiugat. q̄ scz peccatū facit hominē seruū. Job. vij. Qui facit peccatū seruus est peccati. Item p peccatū culpe veritas denegat. q̄ scz peccatū impedit ne homo confiteat. vnde in ꝑs. Queret peccatū illius t nō inueniet. Item p peccatū celi voluptas denegatur. Ezech. xxviij. Peccasti t eieci te de monte dei. Item p pctm̄ mortis grauitas ꝓcuratur. Quia sicut dicit Roma. vj. Stipēdia peccati mors. Et Ezech. xviij. Anima que peccauerit ipa morietur. Itē p peccatū mentis agilitas aggrauatur. vnde Heb. xij. Deponētes omne pondus t circūstans nos peccatū. Item p pctm̄ spei iocūditas desperat seu cordis nobilitas obstinat. vnde Prouerb. xviij. Impius cum in ꝓfundum peccatoz venerit contēnet. Item p pctm̄ casus necessitas frequentat. vnū em̄ peccatū facit cadere i aliud vñ Esa. xxx. De filij desertores tc. Sequitur. vt adderetis pctm̄ sup pctm̄. Item p peccatuz mor fertilitas dissipat seu pauperat. quia sicut dicit Eccles. ix. Qui in vno peccauit multa bona perdet. Ecce ergo quot mala facit peccatum possessoribus suis. Bene ergo dicebat fuge peccatū. q̄ nūq̄ melius cauetur peccatū q̄ p fugam occasionū. Et de boc vide supra de fugere. Et istam fugā bene innuit dominus Job. vij. cum dicit adultere. Uade t amplius noli peccare. Ubi aduerte. q̄ xps fuge velocitatē ꝑcipit exercere. Uade. Factam iniq̄tatem pcipit abborrere. Amplī. quasi di. nimis est qō factum est. Casus facilitatem pcipit cauere. Noli inq̄t peccare. Patet ergo charissimi: q̄ pctm̄ est pcauendum. q̄ vt ostensum est t deductum p istud scz Infertur magnū nocumentū magne vexatiōis. Aufertur munimentū dare cognitōis. Offertur blandimentū dulc̄ tentatōis tc. Et bec de petō sufficiant.

Peccatores. Cum de pctōribus t in generali t in speciali fiat superius mentio quasi in titulis infinitis. boc solū ad ꝓsens est notādū. q̄ pctōres t impij. s.

A domino delpiciūtur.
A seculo recipiuntur.
A paradiso proiciūtur.
Ab inferno suscipiūtur.

Primo ergo dico q̄ a domino delpiciūtur. vñ Eccli. xij. c. Altissimus odio habet peccatores. Sicut em̄ natura in arboribus retrahit bumorem suū in byeme a ptibus supfluis. s. a foljs: t ipa sicut non necessaria a se ejcit t emittit. Sic deus humorem gr̄e sue a supfluis peccatorib? qui sunt sicut folia ante faciem venti subtrahit: t eos tanq̄ illos de q̄bus paruz curat ejcit t contēnit. t in manu consilij sui ꝓpij ipos constituit et dimittit. ꝑs. Dimisi eos sm̄ desideria cordis eorum. ibūt in adinuentōibus suis. Isti em̄ sunt sicut filij aquile degeneres. quos aquila deus de nido sui amoris ejcit t quicquid amplius faciant nō aduertit. Videt em̄ deus peccatores penitus reprobare: t de eoz nequicijs nō curare: ut quātū ad ꝓsens dimittit eos sine castigatōe aliqua ꝓ libito vagari. Item isti sunt sicut bordi seu bastardi filij q̄s in aliq̄bus terris patres oia mala dimittūt facere. sciūt. n. q̄ bereditatē nō babent quaz possint pdere. Isti igitur vt dictū est a dño despiciūtur. Deus em̄ se diligētes diligit: t despiciētes se despicit. Prouerbio. viij. Ego diligentes me diligo. Et q̄ isti dn̄ odiūt t mandata eius despiciūt t fugiunt. Iuxta illud Eccl. j. Execratio peccatori cultura dr: iō isti vt dictum est a dno despiciūtur. Secdo dico q̄ isti a mūdo recipiūtur. Mūdus em̄ cōsuevit fauorabili? recipe Uberius impinguare. nobiliusq̄ ditare pctōres q̄ iustos. Et inde est q̄ mali sunt bodie ceteris ditiores: t in seculo abūdantiores. Sues em̄ p̄dales multo plus babēt de pluuis q̄ domestice. Arbores siluestres multo plus abūdant in fructib? q̄ ortēses. Bialia crudelia multo ampli? generāt de filijs q̄ mitia. Sic breuiter mali t pctōres qui siluestres crudeles t p̄dales dicūt: plurib? pānis t frucib?. i. maiori diuitiaz copia pre ceteris vestiūt. t i mūdo ampliori glia ꝓfruūt. ꝑs. Ecce ipi pctōres t abūdātes in seculo ob-

tinuerũt diuitias. Et si vis nota: quõ merito mali dicũtur aues ꝑdales. q; ꝓcerto sicut tales sunt pauce carnis. magne plumositatis. rostri ⁊ vnguis acuti ⁊ curui. visus clari. Iste etiã aues innocẽtes comedũt. societates fugiũt. ⁊ alte volando faciliter se extollũt. Sic vere mali in hoc mõdo parũ habẽt de carne. fluide pietatis. multũ habent de plumis. vane ⁊ volatilis ꝑpalis facultatis. Rostꝝ et os habẽt curuũ ꝑ verba falsitatis. ⁊ acutum ꝑ verba detractoꝛie iniquitatis. Vngues. i. manus hñt acutas ⁊ pungitiuas ꝑ stimulũ rapacitatis. curuas vero ꝑ viciũ ꝑcatis ⁊ tenacitatis. Isti innocentes deuoꝛant ꝑ viciũ crudelitatis. societatem nõ amant ꝑ vicium inuidie ⁊ malignitatis. clare videt ꝑ sublimitatẽ mũdane sagacitatis. Altissime volant ꝑ affectũ superbie ⁊ vanitatis. ⁊ ꝑ obtentũ mũdane glorie ⁊ dignitatꝫ. Et breuiẽ in oib⁹ istis põt cognosci bõ peccatoꝛ. vicꝫ quãdo paꝝ habet de pietate. multũ de ꝓsperitate. In oꝛe paruꝫ de veritate. in manibus plen⁹ est de rapacitate. Nõ gaudet in bonoꝝ societate. erga paupes plenus ẽ iniq̃tate De primo dr̃ in ps̃. Pctoꝛ videbit ⁊ iracsc̃t: dentib⁹ suis fremet ⁊ tabesc̃t. Quãdo multũ habet de ꝓsperitate. ps̃. Pctoꝛes in seculo obtinuerũt diuitias. Quãdo in oꝛe parũ habẽt de veritate. Eccl. vj. Dis pctoꝛ inuid⁹ ⁊ biliguis. Quãdo in manib⁹ plenus ẽ rapacitate. ps̃. Ecce pctoꝛes intenderũt arcum ⁊c. vt sagittent in occulto rectos coꝛde. Quãdo nõ gaudet in bonoꝝ societate. Eccl. xiij. Si cõmunicabit lupus agno aliq̃. sic pctoꝛ iusto. Q̃n erga paupes plenus est iniq̃tate. ps̃. Obseruabit pctoꝛ iustũ ⁊ q̃ret mortificare eum. Isti sunt q̃ aues rapaces q̃ in mundo magis honoꝛanr̃. a magnatib⁹ portanr̃. sup partica bonoꝝ ⁊ dignitatũ. honoꝛabiliter situãtur. q̃ quãdo mortui fuerint in sterquilinũ inferni ꝓiciũtur. ⁊ eoꝝ glorie ꝑcedentes ad nichilũ deducũtur. Et ideo bene ꝓsulit Eccl. ix. Nõ ꝛeles gloriã ⁊ opes pctoꝛis. nescis enim que futura sit illius subuersio. Et bñ dicit nõ ꝛeles ⁊c. Quia ve charissimi q̃uis videam⁹ pctoꝛes gloria mũdi affluere. tꝑali felicitate gaudere. ⁊ seculari dignitate fulgere. istud tñ a bonis nõ est ꝛelandum. cõcupiscendũ ⁊ appetendũ: q̃ potius ꝓtenendũ ⁊ fugiẽdũ Et quare? Certe q; nescis que futura sit illius subuersio. Semeles enim amica dei iouis petijt a ioue deo vnũ donuꝫ quo ꝓcesso dixit ei. Da mihi inq̃t q; q̃n tu habitabis mecũ tu appareas mihi in eadẽ forma ⁊ figura ⁊ eodeꝫ modo q̃ tu appares cum dña iunone quã tu sũme diligere compoꝛbare. Jupiter ꝓcessit: ⁊ statim igne⁹ sibi apparuit. ignis et fulmina multiplicauit. ⁊ eã que stulte rogauerat fulmiauit Q̃dens q; talẽ se iunoni exhibebat q̃ se sibi spẽaliter cõiũgebat. Q̃uis enim charissimi poete ꝑ iunonẽ intelligãt aerem. per iouem intelligant ignẽ qui ꝑiũctus aeri ipm̃ inflãmat. Congruit tñ fabula ꝓposito nostro. Ista enim semeles signat simplices. iuno q̃sũme videt iupiter. i. deus diligere signat diuites. quos apud fatuos dr̃ videt diligere inquãtũ dat eis tanta ꝓsperitate gaudere. Verũtamẽ istud est certũ q; q̃nto deus tales q̃tũ ad talem apparentiã magis diligit: ⁊ q̃to magis eis fauoꝛabilẽ se ostẽdit. tãto maioꝛem fulminatõeꝫ ⁊ dãnationẽ eis immittit. ⁊ ideo semeles id est bõ q̃ iunonis. i. diuitiũ gloriã desiderat. ⁊ q; deus talem se sibi qualẽ diuitib⁹ se ostendit: ostẽdat. fatuus est. q̃a ꝓcerto si deus b̃ faciat. ipm̃ fulmiabit ⁊ in inferno perpetuo condẽnabit. Nõ ꝛeles q̃ gloriã mundi ⁊ opes pctoꝛis. nescis enim q̃ futura sit illi⁹ subuersio. Et hoc idẽ est qd̃ dicitur Prouer. xxiij. Nõ emuleꝛ coꝛ tuũ pctoꝛes. ⁊ in ps̃. Noli emulari in malignitatib⁹ neq; ꝛelaueris faciẽtes iniq̃tatẽ. q̃n tanq̃ fenũ velociꝛ arescẽt. Patet ergo q; pctoꝛes a modo recipiũr̃. Tercio dico: q; pctoꝛes a paradiso ejiciunr̃ A paradiso dico. i. ab obtẽtu paradisi. Sicut. n. sol suis radijs repulsiuis solet planetas ⁊ stellas erraticas facẽ retrogradas. Sic dr̃ suo radio repulsiuo. i. sua iustitia mediãte. erraticos peccatoꝛes a societate sua ejicit. ⁊ ab obtentu paradisi retrogrados efficit ipsosq; a paradisi gloria tanq̃ indignos repellit. Esaie. xxvj. Secũdum aliam litteram. Tollatur impi⁹ ne videat gl̃am dei. vñ. j. Dec. iiij. Si sust⁹ vir saluabit. impi⁹ ⁊ pctoꝛ vbi parebũt. Q̃n etiam ipi pctoꝛes ꝑnt dicere illo Hier. v. Iniq̃tates nre declinauerũt hec. et pcta nra ꝓhibuerũt bonũ a nobis. Insula. n. hybernie nõ admittit serpẽtes. sic nec celũ recipit pctoꝛes. Mũq̃. n. ibi fuit pctoꝛ nisi lucifer cũ suis socijs. q̃ tñ exinde statim fuit expulsus. Ribaldi enim in festis diuitũ nõ admittũtur. q; si ca su intrauerint expellũtur. Jsiis igit̃ dicit illud Eze. xxviij. Peccasti ⁊ eieci te de monte dei. Pctꝝ ergo q; isti a paradiso ejciũtur. Quarto dico q; pctoꝛes ab inferno trãsglutiũtur. q; scꝫ infern⁹ est recte amiteriũ malignoꝝ. Sicut. n. illud periculũ maris qd̃ dicit scilla: nõ cessat aquas ⁊ naues attrahere ⁊ absoꝛbere. Sic nec infern⁹ cessat pctoꝛes trãsglutire. Naues enim incaute scille appꝛopinquantes absoꝛbentur. Sic pctoꝛes ꝑ mare hui⁹ mundi indebite se regentes: ab inferno attrahũt. Mors enim pctoꝝ pessima: ⁊ multa flagella pctoꝛum. q; sicut dr̃ Esa. xxxiij. Contriti sunt in syon peccatoꝛes. Sic igitur patet charissimi. q; peccatoꝛes Ab inferno trãsglutiũtur. A paradiso retropellũtur. A mũdo suscipiũtur. A deo despiciũtur. Et si vis dic adhuc de mũdi pctoꝛib⁹ q; isti sũt. s.

Dico q̃ q; pctoꝛ ẽ obscurus: ⁊	Ignoꝛantes ⁊ tenebꝛosi.
tenebꝛosus ⁊ potissime ꝑ ignoꝛãtiã spũaliũ bonoꝝ. vñ Eccl. xj. Erꝛoꝛ ⁊ tenebꝛe pctoꝛibus concreate sunt. Jtẽ est detractoꝛ ⁊ q̃rulosus. ps̃. Obseruabit peccatoꝛ iustuꝫ ⁊ stridebit sup eum dẽtib⁹ suis. Jtẽ est iuidus ⁊ malignosus. ps̃. Cõsiderat pctoꝛ iustũ ⁊ q̃rit mortificare eũ. Jtẽ est pestilẽs ⁊ furiosus. ps̃. Peccatoꝛ videbit ⁊ iracsc̃t: dentib⁹ suis fremet ⁊ tabesc̃t. Jtẽ est deceptoꝛ ⁊ insidiosus. ps̃. Posuerũt peccatoꝛes laqueũ mihi. Jtẽ est turbatoꝛ ⁊ tumultuosus. Eccl. xxviij. Vir peccatoꝛ ꝓturbabit amicos. Jtẽ est possessoꝛ ⁊ pecuniosus. ps̃. Ecce ipi pctoꝛes ⁊ abũdantes in sclo obtinuerũt diuitias. Jtẽ est inflãmatus ⁊ ambiciosus. ps̃. Flãma cõbussit pctoꝛes. Jtẽ est incoꝛrect⁹ ⁊ perniciosus. Eccl. xxxij. Pctoꝛ homo vitabit coꝛrectiõem. Jtẽ finaliter ipe est condẽnatus ⁊ calamitosus. s. in inferno. q; scꝫ sicut dicit in ps̃. Longe a pctoꝛibus salus. q; scꝫ dñs iust⁹ concidet ceruices pctoꝝ. q; ipe bũiliabit pctoꝛes vsq; ad terraꝫ. Multa aũt flagella pctoꝛis. q; finaliter dñs conteret bꝛachiũ pctoꝛis ⁊ maligni. Et hec de pctoꝛe ⁊ de pctõ generaliter loquendo sufficiant.

Pecora. Nota q; pecora sunt parua aialia sicut sunt oues ⁊ capre ⁊ silia. Et pñt significare multipliciter in scriptura. Mã per pecora intelligunt̃ oñes illi qui sunt sub pastoꝛum. i. sub maioꝝ dominio cõstituti. Dicam⁹ q̃ q; ꝑ pecora generaliter assumũtur homies

Humiliter subiugati.	Habẽt enim pecora naturalẽ sub
Carnaliter inq̃nati.	iectionẽ. Sensualẽ affectionez.
Mentaliter excecati.	Animalẽ cognitõem. Primo

ergo dico q; ꝑ pecora intelligũtur illi q̃ humiliter subiugãtur. Quicũq; enim boni subditi innocẽtes simplices ⁊ deuoti: pñt gregis dñici pecora noiari. q̃ scꝫ sub pastoꝛe deo vel prelato: in grege eccle bũiliter ⁊ pacifice subiecti ꝓuersantur. ps̃. Omnia subiecisti sub pedib⁹ eius. oues ⁊ boues vniuersa insup ⁊ pecora cãpi. Et nota q; ista pecora. s. subditi debẽt a pastoꝛib⁹. i. a ꝓlat̃. s.

Gregatim vniri.	Dicam⁹ q̃ q; ꝑ pecora de-
Tute custodiri.	bent gregatim esse vnita
Docte erudiri.	ꝑ dilectiõem. q; scꝫ isti de-
Pie enutriri.	bent in grege. i. in vnitate
Primũ facit vera dilectio.	⁊ aggregatõne vniri ⁊ vi-
Sed scõm cauta discretio.	uere ꝑ charitatẽ ⁊ dilecti-
Sed terciũ clara cognitio.	onem. q; scꝫ charitas ẽ il-
Quartum dulcis compassio.	la bona pastrix q̃ pecora

ista ꝓsequit dicẽs illud ps̃. Ecce q̃ bonũ ⁊ q̃ iocũdũ habitare frẽs in vnũ. Et de b̃ Benes. xxvij. Dia pecora ꝓgrediẽt ⁊ amoueam⁹ lapidẽ. Q̃n enim boies ꝑ verũ amoꝛem ꝓgrediant̃: tũc lapis. i. ois odij ⁊ inuidie duricia submouet̃. vnde Esaie lx. Omne pec⁹ cedar cõgregabit tibi. Nõ est contra multos q̃ per charitatez in vnũ nõ ꝓgrediant̃. imo ꝑ inuidias ⁊ odia alter ab altero diuiduntur. quapꝛopter sepe fit q; a lupo dyabolo ꝑ diuersa vicia deuoꝛant̃. Abacuc. iij. Abscidet̃ de ouili pecus. ⁊ Jnõ erit armentũ in ꝑsepibus. Non sic: sed sint pecora vnica gregatim vnita ꝑ dilectiõem. Jtem debent esse tute custodita ꝑ defensionẽ. Prelati enim debent istos custodire: ⁊ ne

per aliqđ peccatū delinēt: debent sūmope ꝓcauere. Unde Prouer. xxvij. Diligenter agnosce vultū pecoris tui. quasi di. ad prelatū ptinet sup pecora sua vigilem curā gerere ⁊ qualia sint cognoscere. ⁊ ea ne pereāt custodire. vt sic nō habeat timere in die iudicij qñ dñs petet ab eo illō Hiere. xiij. Ubi est grex q̄ datus est tibi. pecus inditū tuū? Qđ ſē contra multos q̄ ista pecora nō custodiūt. ⁊ ipa magis per rapinas deuorant ⁊ occidūt. Judith. xj. Jamq; ordinat vt interficiāt pecora sua vt eoꝝ sanguine bibant. Unia ꝓcul dubio bodie ſt̄ milti impij pastores q̄ nō cessāt ordinare. id est ordinatōes ⁊ statuta facere quō possint subditos lagare: ⁊ eos p rapinā occidere: ⁊ eoꝝ sanguinē. i. eoꝝ tpalē ſb̄stantiā exhaurire. Zach. xj. Pasce pecora occisionis q̄ qui possederāt occidebant Non sic: ⁊ ista debent caute esse custodita p tuitionē. Genesis. xxx. Jterū pascam ⁊ custodiā pecora tua. Jtem ista pecora debent esse clare erudita p discretionē. Sicut em̄ pecora materialia debent adaquari. Sic ista spūalia debent doctrine rivulis irrigari. Genesis xxix. Uidit puteum in agro: ⁊ ex illo adaquabant̄ pecora. Jtem ista pecora debent esse pie enutrita p compassionem q̄ scz pastores ⁊ prelati nō solum debent pecora sua potare p doctrinam erudiēdo. imo etiā cibare p elemosynā cōpatiendo. iiij. Regū. iij. c. Mesa rex moab nutriebat pecora multa. Qđ est contra multos q̄ magis solent ista pecora corrodere ⁊ famelicos facere q̄ nutrire. De q̄bus Eze. xxxiij. Coꝝnibus ventilabāt oia infirma pecora. Non sic. sed ista pecora enutriant̄. erudiant̄. custodiant̄ ⁊ vniant̄. Patet ergo q̄ p pecora intelligūtur illi q̄ sunt humilit̄ subiugati. Scđo principaliter dico. q̄ per pecora intelligūt̄ illi q̄ sunt carnaliter inđnati. Pecora em̄ aiam rōnalez nō habent: solum que carnis sunt sentiūt. Et inde est q̄ appetitu brutali sine aliquo refrenaculo rōnis in rem appetitā ferūtur. Sic carnales acti animā non haberent: carni obediūt ⁊ obsequūtur. ⁊ appetitus eius sicut bruta pecora ꝓ sequūt̄. Ezech. xxiij. Pinguissimū pecus assume. Et Sophō. ij. Erit funiculus maris requies pastoꝝ ⁊ ouile pecorum. Tercio aūt dico. q̄ per pecora q̄ñq; intelligūtur illi q̄ sunt mentaliter excecati. s. persone bestiales ⁊ ignorantes. vsu rōnis ad modum pecoꝝ carentes. Et de hoc dicitur. ij. Pet. ij. Qꝛ petōres sunt velut pecora irrōnabilia ⁊c. Vide supra de ouis. de grege. de pastore.

Pecunia. Cuꝝ pecunia sit illud ꝓciū quo res generaliter loquendo vendūt̄ ⁊ emūtur. de quacūq; materia hmōi pecunia fabricet̄. Aliqua. n. sunt loca ⁊ regna ⁊ hoc vt plurimū. vbi moneta fabricatur de auro ⁊ argento ⁊ alijs metallis. Aliqua aūt sunt septentrionalia regna. vbi pedes auiū ⁊ pecoꝝ ponūtur in mercationibus ꝓ moneta. Aliqua etiam sunt orientalia ⁊ australia regna vbi terra que dicit̄ ꝓcelana. frusta ⁊ fracture vasoꝝ que fiunt de illa terra pro moneta ponūtur. Aliq̄ etiā vbi monetis vtūtur papireis sicut ē in toto imperio magni canis. s. in thataryo ⁊ cābelech. hinc ergo est q̄ per pecuniā diuitie intelligūtur. ⁊ nō solū tpales imo etiā spirituales. ⁊ nihilominus ⁊ eternales. Nota ergo q̄ est pecunia

Uituperabilis. Prima est pecunia boim auarorum.
Recuperabilis. Scđa est pecunia boim benignorū.
Incōparabilis. Tercia est pecunia boim pfectorum

Primo ergo dico q̄ inuenit̄ pecunia q̄ per auariciā colligitur. Ista em̄ vituperabilis est. q: infert laborem in acquirendo. Timorē in possidendo. Dolorem in amittendo. Et ideo bene dicit̄ Eccli. x. Nihil iniquiꝰ q̄ amare pecuniam Auari em̄ sunt sicut monedula que pecuniā summe diligit ⁊ q̄uis in nullo sibi proficiat. ipam tñ furatur ⁊ abscondit Sic vere auari pecunias excessiue diligunt: ⁊ absq; hoc q̄ sibi vel alteri vtilitatem faciant: ipas in thesauris suis mittūt ⁊ absondūt. Auarus enim non implebitur pecunia. ⁊ qui amat diuitias fructus non capiet ex eis. Ecclīastici. v.

Et nota q̄ pecunia ista est vituperabilis ⁊ illaudabilis multiplici ratione. Uidelicet quia amor pecunie.

Subiugat hominis libertatē.
Offendit diuinam maiestatē.
Inflāmat hominis volūtatē.
Eneruat ab ore veritatem.
Destruit mentis fidelitatem.
Impedit celi felicitatem.
Acquirit inferni penalitatem.

Dico ergo q̄ pecunia est libertatis subiugatiua. Ecclesiastes. x. Pecunie obediūt oīa. Jtem est diuine maiestatis concitatiua

Et inde est q̄ dñs amorē pecunie ꝓhibet dicens discipulis Math. x. Nolite portare sacculū neq; peraz. neq; pecuniam in zonis vestris. Jtez volūtatis inflāmatiua Qui em̄ habet plus de pecunia: plus vult habere. Eccles v. Auarus non implebit̄ pecunia. Ad qđ facit. quia multi sunt ita inflāmati amore pecunie q̄ in ipaz sicut in deū credūt. Sicut de fatuis romanis q̄ pecuniam coluerūt ⁊ templum suū edificauerūt. Ponit Aug. de ciui. dei. li. iij. cap. xxiij. Jtem est veritatis occultiua. q: scz propter pecuniā habendā multi sunt mendaces. sicut de custodibus dicitur Mat. xxviij. Qui accepta pecunia dixerūt mēdacit̄ xp̄um fuisse furatū. Jtem est fidelitatis eneruatiua. Sicut apparuit in iuda q̄ corrupt⁹ pecunia ꝓdidit dñm tradidit. Marci. xiij. Promiserūt ei pecuniā se daturos. Jtē est felicitatis impeditiua. vnde Luce. xviij. ⁊ Marci. x. Qꝛ difficile est qui pecunias habent in regnū dei introire. Jtem est penalitatis acquisitiua. q: scz per pecuniā nō solum paradisus perdit̄. immo etiā infernus acquirit̄. vnde Act. viij. Pecunia tua tecū sit in perditōem. Jsta est ergo pecunia boim auarorū. Secūdo dico. q̄ inuenit̄ pecunia boim misericordiū seu etiam benignoꝝ. Et ista ꝓcul dubio expēdēda ē in miserijs pauperꝝ. in ornatu temploꝝ. ⁊ in necessitatibus proximoꝝ. Joseph em̄ fecit ligari pecunias i saccis fratꝝ. Gen. xliij. Ezechias ⁊ iosias fecerūt colligi pecuniā ad sarcta tecta templi reparanda. Sicut dicit̄. ij. Paral. xxiij. Ille etiam q̄ pecuniā suam nō dedit ad vsuram in psalmo reputat̄ sanctus. Et ille q̄ non sperauit in pecunie thezauris reputat̄ beatus. Ecci. xxxj. Sed tercio dico. q̄ est pecunia boim perfectoꝝ. ⁊ ista nihil est aliud q̄ gratie ⁊ virtutes cum q̄bus sancti ditati regnum eternū mercant̄. Et ista est pecunia duplex in quo regis eterni signum relucet. De qua ꝓcepit iacob filijs suis Gen. xliij. Pecuniā autem duplicem ferte vobiscum ⁊c.

Pellis. Nota breuiter q̄ cū pellis sit illud quod exterius inuolvit corpus. videt̄ q̄ spūaliter loquendo p pellem intelligant̄ oīa illa que exterius possunt homini adiacere. ⁊ est ꝓpie pellis animaliū. sicut cortex est arboꝝ. Accipiendo q̄ pellem in bono ⁊ in malo Notemus breuiter q̄ per pellem accipitur in scriptura

Uirtualis cōuersatio.
Criminalis compositio.
Temporalis acquisitio.
Corporalis dispositio.
Mortalis meditatio.
Prima ꝑ pellis depingēda.
Scđa est pellis extenda.
Tercia ē pellis extēdēda.
Quarta ē pellis abradēda
Quita ē pellis induēda.

Uel dic q̄ pellis est
Cōuersatio gratiosa.
Compositio curiosa.
Acquisitio copiosa.
Carnis conditio fluxuosa.
Mortis ꝓuisio luctuosa.

Mā chariſſimi: sicut sensualiter videmus.
Pelles depingūtur.
Pelles exuūtur.
Pelles extendūtur.
Pelles abradūtur.
Pelles induūtur.

Primo ergo dicamus q̄ ē pellis quam debemus depingere. Et ista est pellis nre exteriozis cōuersationis. que. s. ad modū pellis oīa interiora cōtegit atq; celat. Jsta em̄ ꝓ honestatez debet esse depicta et diuersarū virtutū depictionibus colorata. Exemplo pāthere q̄ pellem bz diuersis coloribus depictam. ⁊ mira pulcritudine variataz. vt sic possimus figurari in tabernaculo federis: ⁊ in archa que pellibus arietū rubricatis. pellibus etiam iacinctinis operiebantur. sicut de tabernaculo dicit̄ Exo. xxxvj. Et de archa Nūeri. iij. In quo ꝓculdubio notatur q̄ nos q̄ debem⁹ ad modum illius arche ⁊ tabernaculi esse deo specialiter dedicati Debemus ornari. ⁊ operiri pellibus iacinctinis. que habent colorem celestem id est decore honeste celestis ⁊ sancte cōuersationis: ⁊ pellibus rubricatis. i. exemplis martyrū ⁊ imitatione sue durissime passiōis. j. Paral. xxij. Archa federis dñi sabaoth sub pellibus est. Pelles em̄ que extrabūtur de corpibus animalium mortuoꝝ. significant bona exempla ꝓcedentium bonorum ⁊ sanctoꝝ. Jstas em̄ pelles. i. sanctoꝝ exempla debemus accipere. ⁊ ipa per imitationem induere: et de ipis cōuersationem nostram depingere ⁊ ornare. Job xix. Circūdabor pelle mea: ⁊ i carne mea videbo deū salvatorem meū. Quod tamē est contra multos qui magis vo-

ſūt habere pelles cattoꝝ ⁊ muriū ad ſuī ornamentū q̄ pelles arietum iacinctinas ⁊ rubeas.i.q̄ exempla ſanctoꝝ bominū ⁊ bonoꝝ. Unde iſti figurant in berode q̄ interp̄tat glorians in pellibus.q̄ finaliter a vermibus eſt cōſumpt⁹. Quia vere tales q̄ in talibus pellibus gloriant: vermibus malarū cogitationū in p̄ſenti: vel vermibus ſuppliciꝝ in futuro miſerabiliter corrodūtur. Job.xl. Nūquid impledis ſagenas plebe eius. Et certo tales nō habent pellem honeſte ꝑuerſationis. ſed potius pellem vilem ⁊ informis et infamis conditionis. De q̄bus dicit Trenoꝝ.iij. Uetuſtam fecit pellem meā ⁊c. Non ſic: ſed habeamus bonam ꝑuerſatōem. q̄ iſta eſt pellis quam debemus depingere.

Secūdo dico q̄ eſt quedam pellis quā debem⁹ exuere Et iſta ſignat circūſtantiā malarū cōditionū. De q̄ Hiere. xiij. Si mutare poteſt ethyops pellem ſuā ⁊ pardus varietates ſuas. ſic ⁊ vos poteritis bonū facere cum didiceritis malū. Nam ſicut puer naſcit ⁊ inuoluitur in viliſſima pelle que dicitur ſecundina. quam tamen neceſſe eſt q̄ exuat anteqū ad vitam exterius veniat. Coluber etiam anteqū renouet ſolet pellem veterē exuere: vt ſic poſſit noua pelle iterū ſe veſtire. Sic vere nos oēm pellem male cōſuetudinis ⁊ male ꝑuerſationis exuere debem⁹. vt ad vitā gratie exterius exeamus. ⁊ vt nos in moꝛib⁹ innouem⁹. Nō bene figurat Leuit. j. vbi dicit. q̄ ſacerdotes detracta pelle boſtie artus in fruſta concident. Quia vere ille qui vult boſtia deo fieri. debet ante oīa pelle male ꝑuerſatōis exui et artus eiuſdē debent in fruſta concidi.i. in diuerſis bonis operibus occupari. Tercio dico. q̄ eſt pellis quā debemus extendere. Et iſta pellis exteriorꝝ poſſeſſiōis. Iſta eſt enī vſq̄ ad paupes p̄ elemoſynas extēdēda. Pellis.n. quāto plus extēditur: tanto plus ⁊ melius ſonat. Sic pellis bonoꝝ ꝓpalium q̄to plus ad paupes p̄ elemoſynas extenditur. tanto exinde ſonus bone fame. apud deum ⁊ bomines dulcioꝝ reꝑitur. Ideo p̄cipitur Eſa. liij. Pelles tabernaculoꝝ tuoꝝ extendere ne parcas. Quod eſt contra illos de q̄bus dicitur Hiere. x. Nō eſt qui extendat tentoriū meū ⁊ erigat pelles meas. Nā auari non extendūt ad alios pellem ſuā. immo ꝑcerto excoriant alienā. Michee iij. Violenter tollitis pelles eoꝝ deſup eas ⁊c. Quarto dico. q̄ eſt pellis quaꝫ debem⁹ abradere. Et iſta eſt pellis noſtre moꝛtalis ⁊ carnalis conditōis. De qua dicit Gen. iij. Qꝛ deus fecit ade ⁊ eue tunicas pelliceas in ſignū moꝛtalitatis ⁊ fragilitatis acquiſite: que ꝑcerto eſt per pniam abradenda. Sicut enī pelles ſolent multipl⁹ p̄parari. quia primo cineribus aſpergūtur. vt ſcz pili cadant. tandē calce ⁊ puluere arboꝝ condūtur. in aqua balneant ⁊ bumectant. tandē acutis gladiis abradūtur. ⁊ ſic ad ſcribendū vel in alia negocia multipliciter p̄parant. Sic vere pelles carnis noſtre debent cū cinere ⁊ puluere.i. cū acri memoria moꝛtis cōdiri. in aqua lachrymaꝝ bumectari. in ligno p̄ crucis memoriā extendi. ⁊ oīm ſorde peccati p̄ aſperam pniam abradi. vt ſic poſſit ad oīe bonū opus parari. ⁊ ſic poterit dicere q̄libet illud q̄ dicit ſponſa Cant. j. Nigra ſum ſ̄ formoſa ſicut pellis ſalemonis ſicut tabernacla cedar. Nigredo enī pellis. cōbuſtionē pnie deſignat. vñ Treno. v. Pellis noſtra quaſi clybanus exuſta eſt. Quinto dico q̄ eſt q̄dam pellis quā debem⁹ induere. Et iſta ē pellis memorie moꝛtis. vel memorie peccatoꝝ: Pellis enī eſt illud q̄d remanet de moꝛtuo aiali. ſignificās meoriā moꝛtis vel memoriā peccati. q̄ ſemp debet in noſtris coꝛdibus remanere. De pellibus enī fiūt calciamenta ⁊ foderature cingula ⁊ armature. libri etiā atq̄ ſcripture. Quia vere de talibus pellib⁹. ſ. de memoria moꝛtis ⁊ peccati debem⁹ nobis facere calciamenta ſubſidentis humilitat⁊. foderaturā mollis benignitatis. cingula laqueantis charitatis. armaturā defendentis patie ⁊ firmitatis. libros etiaꝫ. i. ſcōturas ſapie ⁊ veritatis. Pelles enī leonis dicit ſedentē ab emoꝛroyde liberare. pellis muriū dicit. fixuras taloꝝ ſanare. pellis ſerpentū dicit ad multa remedia adiuuare. Sic ve charissimi: iſta pellis. ſ. memoria moꝛtis ⁊ moꝛtificatio carnis multa confert boi contra peccatū remedia. ⁊ valde eſt ad ſanandā animā opoꝛtuna. Un̄ ſicut in hyſtoria narratur. Hercules poſtq̄ leonē qui oīes deuoꝛabat boies interfecit: de pelle ipius veſtem ſibi fecit. ⁊ arma ⁊ ſcutū ſuū pelle leonis operuit. ipaq̄ ſecum q̄diu vixit in ſignum leonis ab ipo moꝛtui ſemp tulit. Jn quo nota. q̄ hercules. i. vir virtuoſus ⁊ ſtrēnuus. q̄ de leone. i. de peō vel ꝓo. de ꝓꝓio coꝛpe ꝑualuit. debet pellē eius. i. memoria ſue future moꝛtis ſecum ferre. ⁊ de ipa contra vicioꝝ ⁊ demonū peꝛicula ſe armare. Nō bene figuratū eſt in tabernaculo Exodi. xxvj. Cuius tectū pellibus capraꝝ optum fuit. Et Geneſis. xxvij. Jn iacob q̄ caprarū pellibus inuolutus patꝛis benedictōem reportauit. Capra enī que fetet: fetoꝛē moꝛtē ſignat. Quia ve illi a deo patre bñdictōem ſempiternam reportāt: q̄ pellē capraꝝ. i. memoriā fetide moꝛtis ſecū bñt vnde de ſanctis ⁊ ꝓfectis viris dī Hebreo. xj. Circuierūt in melotis ⁊ in pellibus caprinis ⁊c. Et ſic ꝫ patet quō in ſcriptura inuenit Pellis induenda. Abradenda. Extēdenda Exuenda ⁊ depingenda ⁊c.

Penne. Nota q̄ penne ſunt ille ꝑtes coꝛpis auium q̄bus ipe aues mediante vento vl aere ꝛuebūtur in altum. Et ideo poſſum⁹ dicere q̄ moꝛalit loquēdo nos inuenim⁹

Pennas interiores.	Prime deſignāt moꝛ decentiā virtualem. Sede ſignant ceruz
Pennas exteriores.	ſubſtantiā ꝛpalem. Tercie vero
Pennas ſuperiores.	ſignant dei potentiā ſupnalem.

Prime ſunt penne iuſtoꝝ. ſ. ſciētie ⁊ vtutes. Jſti enī ſūt qui ꝛus mediantib⁹ iuſti in celū volant. modo ſcz p̄ ſpem. in futuro p̄ ſpeciem. De q̄bus dicit in p̄s. Penne columbe deargentate: ⁊ poſteriora doꝛſi eius in pallore auri. Secū de ſunt penne diuitū ⁊ ſupboꝝum. Mūdi enī diuitie ⁊ ſeculares ſcientie. populareſq̄ dignitates ⁊ eminentie ſunt penne que aues. i. mundi potentes ſuſtinēt ⁊ erigūt. ⁊ p̄ ſuperbiam eleuant ⁊ extollūt. De q̄bus dicit Job. xxxix. Pēna ſtrutionis ſimilis eſt penne beroḋ ⁊ accipitris. Et etiā de diuitijs dicit Prouer. xxiij. Noli inq̄t erigere oculos tuos ad opes quas babere non potes. q̄ facient ſibi pennas vt aquile ⁊ volabūt in celum. Accipiter enī ⁊ berodius q̄ ſūt predales ſignant nobiles. ſtrutio que a terra nō eleuatur: ſignat ruſticos vel rurales. q̄ ſcz in oīm ſtatu inueniūtur penne diuitiarū. Tercie ſunt penne dñi ⁊ angeloꝝ: ⁊ iſte nibil aliud q̄ potentiam dei ⁊ ſpirituū beatoꝝ ſignāt. De quib⁹ dicit in p̄s. Qꝛ deus aſcendit ſup cherubin ⁊ volauit ſup pennas ventoꝝ. i. ſup potentiā ⁊ virtutē ſpirituū beatoꝝ. Metaphoꝛice enī loq̄tur. q̄ ſcz ſub figura auis intelligit ipm deum. ſicut alibi in p̄s. dicit de deo. ⁊ cuilibet viro iuſto. Scapulis inq̄t ſuis obūbrabit tibi: ⁊ ſub pēnis eius ſperabis. ſcuto circūdabit te veritas eius. His igit̄ premiſſis dicamus aliq̄d de pennis iuſtoꝝ. Nam ſicut videmus q̄ penne auiū ſunt dure ⁊ ſolide. ſūt leues ⁊ concaue. ſunt medulla leui ⁊ ſicca plene: ⁊ exterioꝛi pluma munite. carni ⁊ coꝛpi ſunt p̄iūcte. ⁊ tñ a natura carnis penitus ſūt ſeiūcte. Tales ꝑculdubio ſunt vtutes ⁊ affectōes iuſtoꝝ. Jſte enim habent Soliditatē p̄ſeuerantie. Cōcauitatez ſecrete cōſcientie. Medulle tenuitatē pauꝑtatis volūtarie. Plumoſitatē agilis obedientie. Carnis vilanitatē cōpaſſionis ⁊ clementie. nō tamē carnis naturalitatē carnalitatis ⁊ immūdicie. ſ̄ potius candoꝛem ⁊ albedinē caſtitatis: cōtinentie: ⁊ etiā ſiccitatē pnie ⁊ abſtinētie. Et ſic ꝑculdubio ſi tales pennas. i. vtutes et affectōes ſic cōditionatas babuerimus: faciliter p̄ ſpem ⁊ ꝓtemplatōez ad celū volabimus. ⁊ ſupius cū angelis q̄eſcemus. Et b̄ eſt q̄d dauid petebat in p̄s. Quis dabit mibi pēnas ſicut colūbe ⁊ volabo et req̄eſcam? Aduerte aūt q̄ ſancta aialia quattuoꝛ babebant pēnas. ⁊ ſub pēnis etiam erant manus. etiā ille pēne oculos babebant qua etiā recte erant: ⁊ penne vnius pennis alteri⁹ ſe iūgebant. ſeq̄ deſup lateraliter extēdebāt. ſicut p̄ oīa dicit Ezech. j. Sic ve dicam q̄ aialia ſancta et occulta ſanctos ⁊ diſcretos viros ſignant. Quattuoꝛ vere penne quatuoꝛ vtutes cardinales. vel etiam quatuoꝛ affectiones ſignificāt. que ſcz recte dicūtur. q̄ nullius malicie prauitate coꝛquēt. Et etiā deſup dicūtur extenſe. eo q̄ ſurſum ad deum ſunt totaliter oꝛdinate. Due aūt vnius duabus pennis alterius iuncte dicūtur. eo q̄ affectiones iuſtoꝛum in dualitate charitatis ſibīnuicē copulantur. facies ⁊ pennas inquit p̄ quatuoꝛ ꝑtes babebant. iūcteq̄ erāt penne alterius ad alterum. Ezech. j. Quid plura? Pro certo manus ſub pennis eſſe dicūtur. p̄ eo q̄ bone opatiōes bo

nas affectiões concomitanť.ꝛ q illud qđ iusti volũt ꝛ cogitãt dignis opibus sacris manibus exequť. Ezech.j. Apparuerũt manꝰ bois subtꝰ pẽnas. Et breuiter notare possumus q penne.i. affectões spũalium auium ꝛ iustorum

Sapientia pollent.
Penitentia pallent.
Diligentia callent.
Innocentia valent.
Amicicia calent.

Dico ergo q iste penne bonarũ affectionũ sapia pollent. Et ideo dicũtur habere oculos in sanctis aialibus Ezech.j. vnde Eccles.x dicť. Oꝛ qui hꝫ pennas annũciabit sniam. Itẽ dico q penitẽtia pallent. Vñ ania penitens amara ꝛ contrita videť dicere illud pſ. Si supsero pennas meas diluculo ꝛ habitauero in extremis maris.i.in amaritudine pnie. Item dico q diligentia callent. Sunt enim caute ꝛ puidentes cõtra pericula. Quia sicut dr Prouer. j. Frustra iacitur rbete ante oculos pennatoꝝ ꝛc. Itẽ dico q innocẽtia valent. vnde Malach.iiij. Orieť vobis timẽtibus nomen meũ sol iusticie ꝛ sanitas in pẽnis eius. Itez dico q amicicia calent. Et ideo supra dicť. Oꝛ due penne singuloꝝ iũgebanť supple p charitatẽ. vnde etiã Leuiť.xj. Pisces q̃ habebant squamas ꝛ pẽnulas mũdi erant ꝛ poterant manducari. qꝛ scz tales p societatẽ ꝛ charitatẽ incorporari ꝛ spũaliter mãducari possunt. ꝛ maxime qñ squamis sese tenẽtibꝰ. hoc ẽ dictu. p bonã pcordiã iũcti ꝛ ligati sunt. Tales igitur sic pẽnati iubenť deo bñdicere ꝛ laudes pius exultare. pſ. Laudate dñm de celis Seqũtur. Bestie ꝛ vniuersa pecora serpentes ꝛ volucres pennate Et maxime qꝛ certe tales caput intẽtionis ad pẽnulas affectionis debent torquere. vt scz attente videant. ne q̃d indignũ ipos cõtingat aliqualiter affectare. Sicut Leuiť. v. dr qñ auis imolabatur caput ad pẽnulas torquebať. Et sic patet quomodo penne iustorum diuersimode significãt in scriptura.

Pena. Nota q pena qñq; sumiť pro quacũq; tribulatõe vel afflictõe. Quãdoq; sumitur et magis proprie pro culpe punitõe ꝛ punitionis inflictione.

Et sic igitur notabimus q est dare scilicet penam Virtualem ꝛ volũtariam. Prima pena est penitẽtiaꝝ et Tẽporalem ꝛ transitoriã. pfectoꝝ. Scda pena est indi, Eternalem ꝛ damnatoriã. gentiuꝫ seu miseroꝝ. Tercia pena est desperantiũ seu damnatoꝝ. Primo ergo dicamus q est pena volũtaria. Et ista ꝓcerto nihil aliud est q̃ scz pena quã volũtarie sustinent viri religiosi ꝛ pfecti. s. pena abstinentie. Diligentie. Penitentie. Vigilie. Obedientie, ꝛ cetera silia. que scz viri penitẽtes qñq; sustinẽt pro peccatis satisfaciẽdo. vel qñq; a peccatis sese pſeruando. vel qñq; virtutes ꝛ merita cumulãdo. ꝛ gloriã eternam cũ pena tẽporali mercando. Tales aũt penas sustinuit xps. qui. s. volũtarie ꝓ peccatoꝛibꝰ fuit passus. ꝛ tales etiam sustinet vir pfectus. q̃ pro ampliandis meritis. penis ꝛ miseriis fit subiectus. vt de vtroq; dicať illud Sap. xviij. Simili autẽ pena seruꝰ cũ dño afflictus est ꝛc. Secũdo dicamꝰ q est pena trãsitoria. Et ista est pena mũdanaꝝ tribulationũ qs qñq; mũdus ꝛ tyrãni inferũt sine causa. qñq; etiam deus ipas dispẽsatiue euenire pmittit. vel ad nostrã punitõnem vel ad meritoꝝ augmentatõem. Et ista ꝓcerto licet nõ volũtarie procureť. debꝫ tñ in patia sustineri. sicut feceŕt martyres atq; sancti. Exemplo Job q̃ dicebat dño Job.x. Instauras testes tuos contra me. ꝛ multiplicas iram tuã aduersum me. ꝛ pene militant in me. Et Job.ix. dicať. Si occidit occidat semel. ꝛ nõ de penis innocẽtiuꝫ rideat. De tali ergo pena transitoria visum est vbicũq; agitur de Tribulatõe. Labore. Afflictõe ꝛc. Tercio vo dico q est pena damnatoria seu destructoria. Sicut videmus q in hoc mũdo sunt pene malefactoꝝ et latronũ. que pro scelerib⁹ infligũtur. vt scz pena vnius sit metus multoꝝ. ꝛ certe tales pene sunt ipis salubres ꝛ meritorie si sustinent patienter. Als vo ista pena talis ipoꝝ est principiũ ꝛ introitus ad eternam. vnde Ecci.xxj. Via peccantiũ complãtata lapidibus. ꝛ in fine illoꝝ inferi ꝛ tenebre ꝛ pene. Pena autem damnatoria est pena damnatoꝝ. qui scz puniũtur ꝑpetuo in inferno. De qua dicať illi nequissimo antiocho. ũ. Macha. vij. Judicio inquit dei iustas supbie tue penas exolues. Et. ij. Thessal. j. Penas dabũt in interitũ eternas Et in epistola Jude. Ignis eterni penas sustinentes. Sicut eñ in pſ. dicať. Iniusti puniẽtur simul ꝛ reliqe impiorum interibũt. Pena enim dicať a puniendo. Multa possent dici: sed pauce sunt auctoritates vocales. Vide vbi. Correctio et Tribulatio. ꝛ in alijs titulis similibus.

Pendere. Suspendere. Du

spendiũ. Nota q pendere sp tenotat adhesionẽ alicui alteri rei tanq̃ fundamẽto fortiori ꝛ etiã altiori. Pendere eñ de sui natura nõ dicit mihi aliquam firmitatem: ſ potius quandã mantitatem ꝛ debilitatem. ꝛ pnexam cũ altero vanitatem. Item dicamus q pendere signat in bono ꝛ in malo. Et sic dico q moraliter ꝛ spũaliter loquendo

Pendet iustus deo se federans.
Pendet doctus alta considerans.
Pendet stultus vana desiderans.
Pendet damnatus penis exuberans.

Primo ꝛ di co q pẽdere dicitur vir perfectus ꝛ charitatiuus. Iste eñ cũ corda ꝛ cuꝫ vinculo charitatis cũ deo ligatur. ꝛ ideo ab ipso dependere: ꝛ totus in xpo suspendi. et totus in ipo suspendi. ꝛ ad ipm erigi comprobať. Res.n. ex altero dicť pendere. qñ ab ipo totum habet suũ esse et suũ manere. ꝛ quãdo sine ipo nõ potest sistere vel valere. Sic vere qꝛ viri perfecti in deo penitus fixi sunt. ꝛ ab ipso suũ esse virtutis acipiũt. ꝛ sine ipo penitus nihil possunt. bene dico q per amorem ꝛ desiderũ ab ipo pendent. ꝛ ab ipso laqueati. ꝛ ad ipm suspensi sunt. De Jacob eñ eo q sume diligebat benyamin dicať Geñ. xliij. Cũ inquit ania eius ex butus anima pendeat. Et Judith. viij. dicitur. Et nũc fratres q̃ estis presbyteri in populo dei ex vobis pendet anima illoꝝ. quasi di. anima inferioꝝ dependet a superioribus: pro eo q ab ipis debet regi ꝛ gubernari. Anime vẽ iustorum dependent a deo ꝛ a sanctis: pro eo q ꝑ amorẽ ꝛ desiderium sunt ipsi cũ deo federati. Nonne flores fructus ꝛ folia pendent in arboꝛe sicut in ꝓprio loco vnde recipiũt nutrimentũ ꝛ vnde habent radicem ꝛ fundamẽtũ? Sic vere iusti semp sunt in deo suspensi sicut in illo a quo sunt p spem portati. in quo sunt p fidem plantati atq; fundati. p charitatem aliti et nutriti. vt sic isti figurenť in velo quod pendebat ante sanctasanctoꝝ. ꝛ ante archam ꝛ cherubin. ꝛ quod interiorem partẽ tabernaculi ab extrinseca diuidebat. sicut dicať Exod. xxx. Oꝛ scz de quatuoꝛ precio sis coloribus. i. quatuoꝛ cardinalibus vtutibus sunt depicti. ꝛ sanguine christi p sue passionis memoriam madefacti. ante archam testamenti dñi. ꝛ ante sanctasanctoꝝ paradisi per desiderium sunt suspensi. ꝛ ibidem continue sũt erecti. Osee. xj. Populus meus pendebit ad reditũ meũ. Sicut etiã de pulcritudine Judith dicitur Judith. x. Oꝛ omnis illius compositio ex virtute pendebat. Isti etiã pendent ꝛ nõ solum per virtutem charitatis: immo etiam per virtutem voluntarie paupertatis. que scilicet basa id est tẽporalia negligit: ꝛ sursum cum xpo in cruce per compassionem se suspendit: ꝛ ad celestia mẽtaliter se eleuat ꝛ ascẽdit. Geñ. xl. Ille suspensus est in cruce. Et aduerte q tales nõ solum dicũtur suspensi: imo certe multa bona habẽt suspensa in se. Sicut eñ videmus q in tẽplis suspenduntur panni aurei pro ornatu. Sic etiã in viris perfectis suspendũtur virtutes ꝛ exempla notabilia. sicut pciosissima ornamenta. sicut Elyachim dicať figuratiue Esa. xxij. Figam inquit illum paxillũ in loco fideli. ꝛ suspendã sup eũ oẽm gloriam domus patris eius. Unde nota q in talibus inueniuntur pendere ista instrumenta. scz Jnaures. Libri. Galee Pharatre cũ sagittis. Clypei. Molet organa. Jnaures dico. i. promptitudo obedientie. Iste enim sunt que ornãt aures ꝛ preparant ad cito audiendũ. Geñ. xxiiij. Suspendi itaq; inaures ad ornandã faciem eius. ꝛ armillas posui in manibus eius. Item ibi pendent libri dei mandatoꝝ ꝛ sapientie. Deuť. vj. Ponite hec verba in coꝛdibus ꝛ in animabus vestris. ꝛ suspendite ea pro signo in manibus vestris. Et potissime duo precepta charitatis debent ibi esse et pendere. quia scz istis habitis oẽia alia pendent ibi. Sicut dicitur Matth. xxij. In his duobus mandatis tota lex pendet et prophete. Item pendent ibi galee salutis ꝛ fidu

cie. De qua apostolus ad Eph̄. vj. Galeam salutis accipite. vnde Ezech̄. xxvij. Galeam suipēderūt in te ꝓ ornatu. Itē pendent ibi pharetre cū sagittis ⁊ puncti̇bus diuini timoris ⁊ reuerentie. vnde Ezech. ibidē. Pharetras suipē derūt in muris tuis. Itē pendent ibi clypei qui ictus sustinent. i. virtus firmitatis ⁊ patientie. Et sic ꝓcerto isti dicūtur turris dauid que edificata est cum ꝓpugnaculis. mille clypei ex ea oēs armatura fortiū. Armatura eīm fortium est patia ⁊ constantia. qua scz fortissimi xp̄i martyres fuerūt armati. Item pendēt ibi mole q̄ valde ponderāt. i. pōdus laboris ⁊ pnie. vnde Math̄. xviij. Expedit vt suspendatur mola asinaria collo eius ⁊ submergat̄ in mare. Itē pendent ibi organa diuine laudis ⁊ eloquētie. sicut in Pō dicit. Oz in salicibus in medio eius suspēdim⁹ organa nostra. Iste sunt ergo gēme in fronte pendētes. De q̄b⁹ Esa. iij. quia scz iste sunt vtutes que in iustis spūaliter pendent Sicut etiā ipi apud deū mentaliter suspensi sunt atq; manent. Deut̄. xxviij. Erit vita tua quasi pendēs ante te. Dico ergo ꝓmo q̄ pendere spiritaliter dicit̄ vir pfectus ⁊ cha ritatiu⁹. Scdo dico q̄ pendet vir edoctus alta cōsiderans. Sicut eīm sol et luna ⁊ alij planete q̄ erratici dicūtur suspensi sunt inter celū et terram. qz scz nec celū nec terrā tangūt: sed in medio suspensi currūt. Sic vere viri contēplatiui ⁊ doctores ⁊ clerici superi⁹ ad inuestigatōem veritatis altoꝝ ⁊ magnoꝝ negociorꝝ cōtemplādo ⁊ inq̄rendo se suspendūt: ⁊ terrā ⁊ terrena negocia ꝓtēnentes sursum ad modū auiū (quarū corpa pēdēt in aere) celestia ⁊ eterna inuestigare satagūt ⁊ contēdūt. Job. vij. Elegit suspendiū anima mea ⁊ mortē ossa mea. Et Treno. v. Principes manu suspensi sunt. Pendet igit̄ vir edoctus alta cōsiderans. Tercio vo dico q̄ pendēs seu suspēsus dī vir infectus vana desideras. vicz peccator. ⁊ maxime vir supbus et elatus. sicut eīm iudices ad patibula sua malefactores suspendūt. Sic demones ad alta vanitatis mūdane loca suspendūt ꝓ elatione et supbiam pcōres. Tales eīm elati et suspensi dicūtur. eo scz quia nulla stabilitate firmant̄. ⁊ vento vane glorie exponūtur. Suspēsus eīm fustibus tollitur. flatibus tangit̄. motibus pellit̄. funib⁹ stringit̄. auib⁹ dedit̄. estibus vrit̄. Sic vere tales pcōres sursum extollūtur ꝓ elationem. flatibus efflant̄ ꝓ adulatōem. auibus dedūtur ꝓ detractōem. estibus vrūtur ꝓ ambitōem. funibus ligant̄ ꝓ male cōsuetudinis obstinatōem. Et sic tales suspensi figurant̄ in illis de q̄bus dicit̄ Josue. x. Oz ipe suspendit eos sup q̄nq; stipites. Quinq; eīm stipites sunt q̄n q; sensuū affectiones. Et Josue. viij. dicit̄. Oz ipe succendit ciuitatē hay. regem q̄; eius suspendit in patibulo. vnde videt̄ q̄ dyabol⁹ ꝓcipit de istis illud Sapiē. xxv. Principes suspende contra solē. Sol eīm splendorē mūdane glorie signat. ad quā scz supbi et vanigloꝝ sunt suspensi. Eīm de illo supbo aman. dicit̄ Hester. vij. Suspēsus est aman⁹ patibulo. Et aduerte q̄ mali pendere dicūtur trib⁹ modis Quia suspensi. dubij. incerti et penduli sunt in

Fide et credulitate. Expone quō vis. Et tamē
Moribus et in bonitate. constat q̄ res pendule et
Mūdi bonoꝝib⁹ ꝓspentate. suspense p arū reputantur
respectu rerū stabiliū ⁊ fixarū. Sicut eīm dicit Seue. in dedamatōe. Satius est semel cadere q̄ sp pendere. Res etiam mobiles ⁊ pendule faciliter cadūt ⁊ difficiliter residēt seu sistūt. Unde etiā videm⁹ q̄ symia q̄n sentit stamū aut lignū cui insidet esse pendulū vel motiuū. solet ibi vires suas experiri. ⁊ illud tādiu discutere vel impellere quousq; ipm senserit cecidisse. Sic ve dico q̄ illi q̄ in fide ⁊ moribus sunt dubij ⁊ suspensi. seu rerū mūdialiū instabilitati expositi: paꝝ debēt apd deū reputari. Simia. n. dyabol⁹ tales solet ꝓ tentatōes impellere. ⁊ contra eos ostēdere vires suas necessare quousq; ipos cadere ⁊ corruere faciat a statu glorie fidei vel fortune. Bene ergo dicit̄ Deut̄. xxj. Oz maledictus est a deo q̄ pendet in ligno. Et Esaie. xxij. Peribit q̄d pependerit. Patet ꝫ q̄ pendēs seu suspēsus dicit̄ vir infectus vana desiderans. Quarto vo dico q̄ pendere dī vir damnat⁹ penis eruberās. Quia reuera p suspendium pōt intelligi pena infernalis ꝓ eo q̄ homines adiudicati ad mortē pena suspendij puniūtur. Et ideo mors eterna p suspendiū merito designat̄. vnde de pcōrib⁹ dicit̄ Hester. ix Oz decem filij aman suspensi sunt in patibulis. Figurat etiā in absalon filio dauid q̄ persecut⁹ est patrē suū. ⁊ fugiens suspensus est ad arborem: vbi tribus lanceis ē confossus. vt scribitur. ij. Reg. xviij. Quia ꝓcerto mali filij dei. s. pcōres q̄ scz deū peccando psequi nō verent̄. in inferno finaliter suspendūtur. vbi scz trib⁹ lanceis seu tribus gladijs. s. doloꝛe desperationis. vermē. i. ꝛscientie remorsu. ⁊ pena ignis confodūtur ⁊ ꝓpetuo affligūtur. Siles etiam prodītori iude q̄ suspensus crepuit medi⁹. sicut dī Act̄. j. Sic igit̄ patet quō pendere seu suspendi in bono sumitur ⁊ in malo ⁊c̄.

Pene aduerbiū. Nota q̄ pene idem est qđ fere seu etiam quasi. Signat aūt negociū impfectum Uerūtamē vt cōiter semp signat malū. Sicut cū dī in pō. Mei aūt pene moti sūt pedes. pene effusi sūt gressus mei. Signat eīm ꝓptitudinē ad malū: seu etiam impfectionē boni. ꝫ de hoc nihil. qz pauce sūt auctoritates.

Penes. et Apud. idem significāt. ꝫ trāseo. qz sunt pauce auctoritates. Uide supra. vbi. Apud.

Penetrare. Dicit̄ aūt penetrare quasi penes intra. qz scz illd̄ qđ aliquā rem pe netrat: penes ipaz se ingerit ⁊ sbintrat. Nota ꝫ q̄ inuenit̄

Penetratio gloriosa. Gloriosa dico. Ista ē illa q̄ chri
Penetratio virtuosa. stus penetrauit demonū legio
Penetratio viciosa. nes: qñ descendit ad inferos ꝓ
Penetratio dolorosa. captiuis patribus liberandis.

Et qñ etiā in ascensione penetrauit celos ꝓ ianuis celestibus aperiēdis: ⁊ ꝓ ruinis angelicis restaurādis. Et de h̄ dicit ipe patris sapia chr̄ist⁹. Eccl̄i. xxiij. Gyrū celi circuiui sola: ⁊ pfundū abyssi penetraui. vnde Hebre. iij. Habentes pontificē magnū qui penetrauit celos iesum xp̄m filiū dei teneam⁹ spei nostre confessionē. Itez est penetratio virtuosa. Et ista est illa qua iusti penetrāt penetrāda. scilicet seipos ꝓ contritōem. Impios ꝓ correctōem. Inferos ꝓ meditatōem. Celos ⁊ nubes ꝓ oꝛonem. De cōtritōe eīm pectora pungente dicit̄ Esa. liij. Clauos imꝫt tuos cōsolida. ad dextetā eīm ⁊ ad sinistrā penetrabis. De correctione aūt impios vrgente dicit̄. ij. Macha. xj. Oz filij israel erāt parati muros ferreos penetrare. Sicut etiā ille dicebat in legenda sua bostium cuneos penetrabo securus. s. beatus De meditatōe vero inferos vrgente. dicere pōt iustus illd̄ Eccl̄i. xxiij. Penetrabo inferiores ptes terre. De oratione etiā nubes ascendente pōt dici illud Eccl̄i. xxxv. Oratio humiliantis se nubes penetrabit. Ista est ergo penetratio virtuosa. Item dico q̄ inuenit̄ penetratio viciosa. Et ista est illa qua mali ꝓ rapinas ⁊ furta ⁊ etiam ad adulteria cōmittenda domos penetrant vicinoꝝ. De quo. ij. Tymo. iij. Ex his eīm sunt q̄ penetrant domos: ⁊ captiuas ducūt mulierculas oneratas peccatis. Item inuenit̄ finaliter penetratio dolorosa. scz illa qua impij ⁊ damnati compellūtur finaliter ad inferos penetrare. De qua dī Prouer. v Pedes eius descendūt in mortē. ⁊ ad inferos gressus illi⁹ penetrant. Multa possent dici: ꝫ auctoritates desunt. Uide supra de Ingredi ⁊ Intrare. Et infra de transire ⁊ pertransire. ⁊ similib⁹ ⁊c̄.

Penitentia. Cuz penitentia nihil aliud sit ꝙ peccatoꝝ displicētia generaliter loquendo. Possum⁹ dicere q̄ in scꝛptura reperit̄ penitētia

Simulata. Dicamus ergo q̄ est pnia simu
Desperata. lata ⁊ deceptoꝛia. Et ista est hy
Condēnata. pocritarū qui in veritate non
Comꝛobata. sunt penitētes: q̄uis exteri⁹ videant̄ eē siles hyrco q̄ q̄uis exterius appareat macer. siccus. hispidus. ⁊ despectus. intus tamen est pinguis. mollis ⁊ delicatus. ⁊ pre ceteris animalibus luxuriosus. Sic multi sunt q̄ propter hyspidam vestem religiōis et ꝓpter macie abstinentie: ⁊ humilis ac deuote ꝓuersationis cōtinentes esse credūtur. ipsi tamē intus. i. in corde ⁊ in occulto delicati ⁊ carnales esse comꝛobant̄. Et de talibus dī Apocal̄. ij. Dedi illi tēpus

Prima est deceptoꝛia.
Scda est frustratoꝛia.
Tercia est afflictoꝛia.
Quarta est meritoꝛia.

Prima est deceptoꝛ.
Scda est peruersoꝛ.
Tercia est damnatoꝛ.
Quarta est ꝓuersoꝛum.

vt pniam ageret ⁊ nō vult penitere a fornicatōe sua. Item est pnia desp̄ata et frustratoria. ⁊ ista est obstinatoꝝ. q̄bus q̄uis displiceant p̄ta sua. ex hoc tm̄ nō emendant. imo tū ꝓpter hoc. tum ꝓpter difficultatē pnie. tum ꝓpter desp̄ationem diuine miseōie de malo ad malū ꝓtinue deducūt. vñ similes sūt iude q̄ pnia ductus desp̄auit: ⁊ abiens laqueo se suspendit. sicut dr̄ Mat. xxvij. Item est pnia condemnatoria et afflictoria. Et ista est illa quā habent impij in inferno. ⁊ quā habent damnati in purgatorio. q̄ penitent de criminibus ꝓpter penas quas ꝓinde sustinent. Et ista est penitentia nimis tarda. Ista em̄ iudicem ad miseōiam nō inclinat. Et de ista dicit Sap̄. v. Videntes turbabūtur timore ⁊c. Item est pnia cōprobata ⁊ meritoria. Et ista est illoꝝ qui volūt de p̄tis veniam obtinere. Et ista sic diffinitur ab Augustino. Penitētia est p̄terita mala plāgere. ⁊ plangenda amplius nō admittere. Ista em̄ est necessaria vt culpa puniret. Ut dī offensa placaret. Et vt post lapsū bō remedio potiret. Et ideo pnia a bieronymo dicit scōa tabula post naufragiū. Quia sicut illi q̄ i mari fracta naui i aquaꝝ cadūt. se q̄ꝝ sup vnam tabulā recipiūt ⁊ euadūt. Sic in mari huj⁹ mūdi illi q̄ per fractōem nauis gr̄e per peccatū sunt in p̄iculo submersionis eterne. p penitētiam sicut p quandā tabulam solent periculū euadere. ⁊ ad portū paradisi feliciter applicare. Quia q̄ post peccatū pniam non habuerit: eternū periculum introibit. Luc. xiij. Nisi penitentiam habueritis: oīes simul peribitis. Et ideo dicitur Ezech̄. xviij. Cōuertimini ⁊ agite penitentiam. Ubi aduerte q̄ pnia est agenda.

Cū securiori mētis discussione. Primo dico q̄ in penitētia necesse ē q̄ excuti

Cū interiori morū mutatōe. am⁹ morū p̄auitatē. Cō

Cū p̄fectiori carnis afflictiōe. uertimini. Res. n. tūc cō

Optet. n. mētē agitare p̄ p̄tritōez uertī. q̄n vna forma ⁊ fi

Mores trāsformare p̄ confessiōez gura derelicta in aliam

Carnē macerare p̄ afflictiōem. trāsformat. Et ideo pec

cator p̄ pniam ꝓuerti dicit. q̄n p̄istinā formā ⁊ ꝓuersationem deserens in melius mutat. Pnia em̄ est sicut ille fluuius thessalie. De quo dicit Sen̄. in li. de naturalibus quēstionib⁹. Ut oues aquam ipius potātes si nigre fuerint in albedinē ꝓuertūtur. Albe vo si inde biberint: in nigredinez cōmutant. Un̄ etiā vt dicat mulieres patrie illius alijs tinc

turis nō vtūtur ad lanas in album vel in nigrū tingēdas nisi solū ablutōne dicte aque. Et istud etiam idem videtur dici in libello de hystoria terre sancte. Et reuera charissimi talis est fluuius terre sancte. s. aqua pnie. quia illi q̄ interi⁹ nigri sunt ⁊ infecti: p ferruginē peccatoꝝ ibidem intincti. ⁊ balneati ⁊ aqua pnie potati ⁊ satiati. solent p innocētiaz dealbari. Et hoc est qđ dicitur Esa. j. Lauamini. mūdi esto te ⁊c. Seqūtur. Si fuerint p̄ta vestra vt coccinū: quasi nix dealbabūtur. Ecōuerso aūt in isto fluuio illi q̄ sūt alb⁹: nigri efficiūtur. Quia sc̄z illi q̄ fuerūt albi exterius p curiositatē: ibi fiūt nigri p ꝓuersatōis humilitatez. Cant̄. j. Nigra sum & formosa ⁊c. q. d. in fluuio pnie: albedo exterior curiose apparentie acq̄ritur. Quia dicit Ouidi⁹ li. j. fabula. x. Jo pulcerrima virgo fingit̄ fuisse mutata in vaccā albissimā. que tādē furiosa facta est ⁊ p mūdū vndiq̄ fuit furia agitata. finaliter tū ad fluuiū nyli q̄ est in egypto ista venit. et ibi diuina miseratōe in ꝙnez albissimā ⁊ pulcerrimā fuit mutata. ita q̄ eam tota patria in reuerētia habuit. ⁊ finaliter iupiter ipam in stellā mutauit. ⁊ sursum inter celestia munera collocauit. Ista Jo charissimi pōt significare animā xp̄ianam: que sua naturali conditōne pulcra ⁊ nobilis esse pōt. Ista tū mutat̄ in vaccam albam. i. in p̄sonaz peccatricem ⁊ carnalē. albedine curiositatis ornatā. furia concupiscēie effrenatam. ⁊ ad mūdi negocia vndiq̄ exp̄sita et agitatā. qđ maxime verū est de ambiciosis ⁊ auaris. qui furia cupiditatis accensi: nō cessant vndiq̄ discurrere. ⁊ vt auariciam suā satient: nō cessant seculū circūire. Dieu. xlvj cap̄. Vacca als vitula elegans est egypt⁹. stimulator ab aq̄lone veniet ei. Sed q̄d: ꝓcerto ista venit q̄n vsq̄ ad egyptū. i. vsq̄ ad obscuritatē cōtritōis. q. egiptus interp̄tatur obscuritas. ⁊ vsq̄ in nylū. i. penitētialis ablutōis fluuiū. et sic in albam puellā iterū. i. sanctā innocentē ⁊ mūdam p̄sonam ꝓuertit. Figura vacce. i. ꝓuersatio peccatrīc ei adimitur. ⁊ sic p pniam in oībus immutat̄. Cōuertimini inquit. Unde dicit Aug. sup illud p̄s. Si cōuerteris ad me penitēdo: ꝓuertar ego ad te liberando. Dicere. xxxj. Postq̄ ꝓuertisti me ego pniam. confusus sum ⁊ erubui. q̄n sustinui opprobriū adolescentie mee. Et sic finaliter talis p̄sona sic cōuersa in mūdo habet̄ in reuerentia ⁊ honore. finaliter aūt in celo inter stellas. i. inter sanctos ⁊ angelos ponit in celestis glorie pulcritudine ⁊ splendore. Quia breuiter penitētia mores p̄mitiuos cōuertit ⁊ mutat. famam ⁊ sanctitatē reddit ⁊ restaurat. ⁊ celestem gloriā finaliter ꝓcurat ⁊ tribuit. Jdeo pulcre loq̄tur Cyprianus li. de laudibus pnie. sic dicens. O pnia que miseraris peccata remittis. paradisum reseras. contritū sanas. tristem exhylaras. ad vitaz deinteritu reuocas. statum restauras. fiduciaz informas. gratiāq̄ ⁊ abūdantiā refundis. O pnia q̄d de te referam. omnia ligata tu soluis. oīa clausa tu reseras. oīa aduersa tu mitigas. oīa cōfusa tu lucidas. oīa desperata tu animas. O pnia rutilentior auro. splendidior sole. quā nō vincit peccatum: nec afflictio superat. nec desperatio delet. Et adūgit. Penitentia respuit auariciam. horret luxuriaz. fugat furorem. formar amorem. calcat supbiam. linguam cōtinet. mores composit. odit maliciam. excludit inuidiā. Et sequit̄. Perfecte penitens percutiēti. alteram maxillā p̄hebet. angariatus vltro sustinet. castigatus gratias agit. p̄uocatus tacet. exasperanti blanditur. superiori simplex est inferiori subiacet. In corde eius contritio. in ore confessio in opere totius humilitatis executio. Hec est inquit perfecta ⁊ fructifera pnia. Ecce q̄ charissimi quō ex vbis istius sancti p̄tz. q̄ pnia hab̄ et vtutē ꝓuersiuā. Cōuertimini inq̄t Et sic bñ p̄tz q̄ ad hoc q̄ sm⁹ vere penitētes: necesse ē q̄ excutiam⁹ mor. p̄auitatē. Cōuertimini inq̄t. Secōo dico. q̄ in pnia req̄ritur q̄ discutiam⁹ mentis qualitatē. cū dicit Agite. Agere em̄ nō solū accipit̄ p̄ facere. imo q̄nq̄ idez est qđ deducere vl̄ mouere. Et sic sumit̄ Ro. viij. vbi dī. q. q̄ spū dei agūt̄ hi filij dei sūt. Ad denotandū q̄ si pfecte penitere volum⁹: necesse ē q̄ p̄ stat⁹ nr̄i discussionē nosipos agitem⁹. Agite inq̄t. Vas em̄ fortiter infectū nūq̄ perfecte mūdat̄ nisi p̄mo fortit̄ agitet̄. Sic nec pnia istū hoiem bñ mūdat. q̄ statū suū nō bene discutit p̄us atq̄ spectat. Agite inq̄t. Qđ bñ innuit Apocal. ij. cap̄. vbi dr̄. Memor esto vñ exciderīs ⁊ pniam age. ⁊ p̄ma opa fac. Sicut em̄ ignis cōclusus i terra: vndiq̄ p cauernas terre circuit q̄rēs exitum ⁊ nō inuenit. ⁊ finaliter cū oīa discusserit ⁊ circuerit solet terremotū facere. ⁊ terrā p violentiā aperire. Sic ve ignis. i. splendor discretōis debz in ꝓfundo cordis nr̄i omnes cauernas. i. oēs secretas rimulas circuire. ⁊ oia que sūt in cōscientia discutere ⁊ videre: ⁊ tandē debet p cōtritōem ⁊ timorē dei terremotū facere. ⁊ absconditā cordis p confessionis ianuā reserare. Agite inq̄t. i. vosipos agite. Unde Esa. xxvij. Cōfractione ꝓfringet̄ terra. ꝓtritōe ꝓterit̄ terra cōmotōe cōmouebit̄ terra. agitatōe agitabit̄ terra. Terra em̄. i. conscia peccatores debet agitari p status dubitatoꝝ. cōmoueri p status discussionē. conteri p pfectā ꝓfessionem cōfringi p apertā pfessionē. Et breuiter q̄ vilitatem cordis sui bene agitauerit ⁊ discusserit. de p̄tis faciliter penitebit Un̄ credo q̄ causa ē quare nō penitēt peccatores. q. p̄scientiaz suā. nec mala que fecerūt discutiūt. nec videt. Et ideo beatus Augustin⁹ de vtilitate agende pnie docet mētē discutere dicens. In tribunal mentis tue ascende. reum te constitue ante te. noli te ponere post tergum dei ne deus ponat te añ se Ptz igitur q̄ necesse est q̄ discutiamus mentis qualitatē. Agite inq̄t. Tercio dico q̄ necesse est q̄ cōcutiam⁹ carnis voluptatē. Et hoc ostendit̄ cū dicit. Penitentiā. Penitentia em̄ dicitur a pena. Unde fm̄ Hugonē lib. de mysteriis ecclesie. Penitentia dicitur quasi punitentia: eo q̄ per eam puniamus delicta. Quia penitētia nō solum discutit mentis cōditōem: nō solum etiam excutit culpe infectionem. imo etiam punit. ⁊ concutit carnis affectiōem ⁊ delectationem. Penitentia em̄ est sicut myrrha. que quāuis sit amarissima: est tamē spēs odore suauissima ⁊ effectu virtuosissima. Et maxime illa que dicitur myrrha electa que est volūtarie de arbore stillans nō per fractionem aut scissuram emanans. Talis em̄ vt dicit Dyasco. ⁊ Plateari⁹ habet virtutem dissoluendi. consumendi. confortandi. et mortua corpora a putredine reseruandi. desiccandi.

cōsolidandi.conglutinandi.roborandi.ꝛ carnem putridā corrodendi.Et reuera charissimi tales sunt effectus penitentie.Quia vere q̄uis ista sit amara ꝛ difficilis ad sustinendum.est tñ virtuosissima ad sanitatem diuine gratie inueniendū.Ista enim dissoluit per compunctionē confortat ꝛ consolidat ꝙ spem ꝛ consolationem.cōsumit ꝛ desiccat ꝙ abstinentie macerationem.corrodit ꝛ carnē putridā exterminat ꝙ dolorē ꝛ afflictionē.corroborat tamen ꝛ conglutinat per sanitatis spiritualis restitutionē.animā autez a putredine inferni ꝑseruat ꝙ vite eterne collationez.Ista est igit̄ mirrha electa q̄ dat suauitatem odoris Eccli.xxiiij. Et sic dicat q̄libet penitens illud Cantic.v. Manus mee distillauerunt mirrham ꝛc̄.Sic ergo patet quō penitentia multiplices habet virtutes.Et ideo Aug.in libro de penitentia dicit. Penitentia languores sanat.leprosos curat.mortuos suscitat.sanitatem auget.gratiaz conseruat.damnados erigit.cecos illuminat.vicia fugat.virtutes ornat.mētem munit:roborat ꝛ confortat. Et ideo breuiter concludamus.ꝙ penitentia est habenda.quia habet Virtutem

Pacis ꝛ concordie generatiuam
Virtutis ꝛ gre restauratiuam
Culpe,ꝛ nequicie expiatiuam
Hostis ꝛ malicie effugatiuam
Spei ꝛ leticie restitutiuam.
Celi ꝛ glorie ꝓcuratiuam.

Dico ergo ꝙ penitentia est pacis ꝛ cōcordie generatrix.sicut enī adamas q̄uis sit lapis durissimus.dicit tamen lapis esse reconciliatiuus.qz solet vxorem repudiatā ad mariti gratiam reuocare.Sic penitentia q̄uis ad sustinendū sit grauis ꝛ dura.est tamen cōcordie inter maritū ꝛ vxorē repudiatam.i.inter deū ꝛ animā peccatricem generatiua. ꝛ pacis amicicie inter deū ꝛ hoiem effectiua.Unde Apoc. iij.Quos amo:arguo ꝛ castigo.Emulare ergo ꝛ penitentiam age.Itez ista est virtutis ꝛ gratie reparatrix.Et sic ista est similis ebulo q̄ est herba amara ꝛ fetida.ꝛ tamen si homo confractus ꝓpter casum in decoctione ei⁹ balneet dicitur membra consolidare ꝛ virtutem pristinam restaurare. Sic penitentia post casum peccati ꝛc̄.Ideo Apoc.ij.dicit Memor esto vnde excideris.age penitentiam ꝛ prima opera fac.Itez penitentia est culpe ꝛ nequicie extirpatrix.Est enī sicut sal.qđ q̄uis sit valde asperū.est tamen vulnerum mundificatiuū.ꝛ putridarum carniū abstersiuū. Quia penitentia de vulnere lese conscientie putredinem viciorum extrahit ꝛ omnia expiat atq; colit.Ista est enim sicut diptannus herba que sagittam de corpe cerui extrahit. Quia penitentia solet sagittam peccati de corpore ꝛ conscientia peccatoris effugare.Unde Luc.xiij.Nisi penitentiā feceritis omnes simul peribitis.Itē est bestilis malicie superatrix. Unde sicut canes non ledunt bericium spinis vndiq; circūdatum.Basiliscus etiam superat a mustela armata ruta.Sic bestes spirituales non possunt illos ledere quos ruta ꝛ spinis penitentie viderint se armasse.Unde Orig. super librum meritorū dicit.De penitentibus vult dominus mirabilia facere.de locustis superare gygantes ꝛc̄.Item penitentia est gaudij ꝛ leticie restitutrix.Ista enī generat gaudium spei in penitente ꝛ etiā gaudium eterne leticie in curia triumphante.Quia sicut dicit Luce.xv.Gaudiū est angelis angelis sup vno peccatore penitentiā agente.Itez penitentia est regni glie ꝓcuratrix.Quia sicut dicit Aug. super pr̄.Jugum ꝛ onus pnie est leue ꝛ suaue.qz non est sarcina viatoris s̄ ale potius volatoris.Aues enī sarcinā alarū suaz portant in terra s̄ ab eis portanť in celum.Et hoc est qđ dicit Mat.iij.Agite pniam.appropinquabit ei regnū Sic ꝙ charissimi ptz ꝙ ꝑ auctoritatē nr̄am pnia perimit ꝛ concutit carnis voluptatē.Penitentia inquit.Monet ꝛ agitat mentis qualitatē.Agite.Fugat ꝛ excutit culpe pigritatem.Conuertimini.Bene ergo dicit Conuertimini ꝛ agite pniam ꝛc̄.sufficit de penitentia.

Penitus. Nota ꝙ penit⁹ idem est qđ totaliter.Et ꝑ̄t accipi in bono ꝛ in malo ꝑ materiā de q̄ sumit̄.Unde nota ꝙ cū penit⁹ recedat a medio ꝛ se teneat i extremo iō vt cōiter sp signat i malo:Et sic dico ꝙ

Inuenit̄ Penit⁹	Penit⁹ displicētie ptinet ad durū rigorem.qz.s.rigor iusticie dz penit⁹ subuertere ꝛ destruere pctōres.q̄.s.rennuūt penitere.De q̄ Deut.vij.dr.ꝙ de⁹ interfi-
Displicentie	
Patientie	
Ignorantie.	

Indigentie. cit eos vltec penit⁹ deleant̄.Esa.ij.In die illa ydola penit⁹ cōterent̄.Penit⁹ patiēte ptinet ad pium dulcorē.Exēplo dei.s.ira suā mō penit⁹ no infert.s̄ patienter eā differt.ij.Para.xij.Quersa est ab eis ira dñi nec deleti sē penit⁹.Et filijs isrl peccātib⁹ dicit Leui.xxvj.Nec penit⁹ abiecī eos cū essent in terra hostili.nec sic despexi vt cōsumerent̄.Et de Absalon dicit.ij.Reg.xiij.Nec penit⁹ pereat q̄ abiect⁹ est.Penit⁹ ignorantie ptinet ad mentē lā quorem.qz.s.mens nr̄a est ita ꝙ ignorantiā laguida ꝙ veritatē rerū nō pōt penit⁹ cognoscere sed ex pte.Un de cognitione dei loquit̄ moyses filijs isrl Deut.iij.Oculi inqt ipsi⁹ audistis.sed formā penitus nō vidistis.Un ꝓuer.xxx dicit sapiens.Tria sunt mihi difficilia ꝛ quartū penit⁹ ignoro.Penit⁹ indigentie ptinet ad paucū vigorē.q̄n.s.pauperes ꝛ miseri nihil penit⁹ habent adiutorij vel vigoris Hiere.xxxix.De plebe pauper q̄ nihil penit⁹ habebant dimisit in terrā.Et Judicū.xviij.dr.ꝙ filij dan vrbē incendio trā diderunt.nullo penit⁹ ferente ꝑsidium.Omitto.qz paruz valet ꝛ pauce sunt auctoritates.

Penuria. Penuria dr q̄si penavrens seu quasi panis vria.i.carentia. ꝛ est idē quod paupertas.seu rerū tenuitas ꝛ indigentia. Sicut ꝫ supra de pauptate dictū ē sic ꝑt dici de penuria.vidz ꝙ ē penuria

Deponenda.	Prima est penuria virtualiū diuitiarū
Cōtemnenda	ista est enī penuria anime peccatrias.q̄
Sustinenda.	scz vtutū opulentia denudat̄.Un ꝓcō
Metuenda.	ri pōt dici illud Deu.xxviij.Seruies inimico tuo in fame ꝛ siti ꝛ nuditate ꝛ oim rerū penuria.Ab ista tñ penuria cauent iusti.q̄.s.vtutum ꝛ meritoz operib⁹ sunt repleti.De qua Deut.viij.Absq; vlla penuria comedes panem tuū.Ista est enī illa extrema penuria ꝓpter quā patres comedere ꝓprios filios cōpellunt̄.qz scz filios nostros.i.interiores affectus ꝛ animos deuoramus. q̄n tali penuria laboram⁹.Un Deut.xxviij.dr.Liberos ei⁹ suos comedent clam ꝓpter rerū oim penuriā. Scōa est penuria pectoraliū angustiarū.Et ista est illa quam auari ꝛ parci sustinent in hoc mundo.q̄rū.s.mens sp est in penuria nunq̄ enī satiant̄ sed semp egent.immo q̄toplus habuerint.tanto magis ardēt (Ero.xvij.Sitiuit ergo ppls) nec expendē volunt.s̄ vt thesaurizare valeant vix cōedūt atq; bibūt.Et isti certe inter alios ꝓnuriosos maledicti sē q̄ in bonoz suoz plenitudine sitiunt ꝛ esuriunt Malach. iij.In penuria vos maledicti estis. Tercia ē penuria tēporaliū miseriarū quā.s. paupes in hoc mundo patiunt̄. Ista est aviris iustis in patientia sustinenda.exemplo apostoli q̄ dicebat Phūlip.iij.Scio abundare ꝛ scio penuriaz pati.Et merito.qz ꝑcerto de tali penuria venit̄ ad opulētiam paradisi.Judicū.xviij.Tradet enī vobis dñs locuz in quo nulli⁹ rei erit penuria. Quarta est penuria infernaliū tristiciarū quā.s.damnati sustinent in inferno.qui.s. paupes ꝛ penuriosos hic iuuare seu reficere noluerunt.et de hoc dicit Prouer.xxviij.Qz qui despicit deprecantē sustinebit penuriam.s.in inferno.Et Deutr.xxviij. Nihil habeat in obsidione ꝛ penuria.Et ista sufficiant de quadruplici penuria.qz supra de paupertate ꝛ sūlib⁹ dictum est in locis varijs satis plene ꝛc̄.

Per. Nota ꝙ ista ꝓpositio per.seruit actio.et multiz modis sumit̄ in scriptura. Sumit̄ ei vt cōit̄.s.

Causatiue et effectiue.	Et primo causatiue ꝛ effectiue
Meditatiue ꝛ coadiūctie	sicut de deo legit̄ Jobis.j.Qz
Receptiue ꝛ delatiue	omnia ꝑ ipm facta sunt ꝛ sine
Discursiue ꝛ extensiue.	ipo factum est nihil. Item me
Distributiue ꝛ distinctiue	ditatiue ꝛ cooperatiue.sicut dr
Successiue ꝛ ꝓsecutiue	tribulationibus dicit̄ Act.xiiij Qz ꝙ multas tribulationes oportet nos intrare in regnū celorum. Item receptiue ꝛ delatiue.sicut cum dicitur i ps̄. ꝙ deus traduxit populum suum per desertum. Et Ezec. v. Pestilentia ꝛ sanguis transibunt ꝑ te. Item discursiue ꝛ extensiue.sicut cum dicit̄ in ps̄.Transiuimus per ignez ꝛ aquam. Item disiunctiue ꝛ distributiue.sicut cum dicit̄ Esa.liij.Ecce ego sternam per ordinez lapides tuos. Itē successiue ꝛ prosecutiue sicut cum dicitur Treno:ij. Deduc quasi torrentem lachrymas per diem ꝛ noctem. Igitur bis premissis ꝛ literalem sensum Notem⁹ q̄tum ad

mores q̄ per. potest referri ad diuersas psonas. Et sic dico q̄ nos inuenim⁹ in scriptura vnum per. qđ spectat ad Dei maiestatem. Et primo dicam⁹ q̄ est vnū p qđ Justi bonitatem spectat ad deū. Constat em̄ q̄ per. si Stulti pranitatez gnat causaz efficientē. sicut ꝑ̄ cau Damatoꝝ penalitatē sam finalem. Et sic dico q̄ p signat Beatoꝝ felicitatē scz personam Actoris. Procuratoris. Inspiratoris. Tutoris. Adiutoris. Que. s. omnia pñt p illam dictionē per. dici de deo. qz reuera sicut p virtutez solarem omnia naturaliter generant. sic p virtute dei omnia efficiunt̄ z ministrantur. Unde ipse est qui dicit Per me Principantes regunt imperia. Igit̄ dicam q̄ p Leges ordinantes iura dant, varia ꝑpin seu p deum sicut Prophetantes vident mysteria Speletantes linquūt suspiria. Fidestantes intrant altaria ria mundo principantes. Ipse est em̄ q̄ dicit puer. viij. Per me pncipes imperant z potentes decernunt iusticiā. Item p ipm dant iura varia legem ordinantes. qz ipse est q̄ dicit ibidem. Per me reges regnant z legum cōditores iusta decernunt. Itē p ipm vident mysteria alta cōtemplantes seu ꝑphetantes scz apli z ꝑphete. Romañ. j. Per quē accepimus gram et apostolatum ad obediendum fidei. Itez p ipsum linquūt suspiria sperando letantes. qz. s. sicut dicit̄. ij. Cor. j. Sicut abundant passiones christi in nobis. ita z per xpm abundat consolatio nostra ad deū. Item p ipm celi altaria seu penetralia sumus subintrantes. Unde ipse est q̄ dicit Jo. x. Ego sum ostiū. p me si quis introierit saluabit̄. Sic igit̄ ptz quomodo est vnum per. qđ spectat ad deū. Et hoc est primū. Secundo vo dico q̄ est vnum per qđ spectat ad iustum. Justus em̄ habet suum per. i. suum mediante quo ipse ꝓuenit ad salutē. Et sic dico q̄ ipse habet tria per. id ē tria media p que obtinet vitam eternā. vicz. personas. res loca z tempora. Ista enim sunt p que et quibus mediantibus sicut per quosdam gradus ꝓuenit̄ ad celū. vicz. Per Subsidium fraternum. Dicam⁹ igit̄ q̄ iustus saluat̄ per fraternā subuentionē. Multū em̄ valet depcatio: adiutorium z intercessio Suffragium internum. Diffugium externum Refugium eternum directio z instructio viri iusti. Un̄ bene dicebat Josaphat. iiij. Reg. iij. Est ne b̄ ꝑphēta dñi vt deprecemur dominū p eum. Jdeo bene pcipit. iiij. Regum. viij. Vade in occursum viri dei z consule p eum dominū. Constat em̄ q̄ per bonos prudentes z iustos viros. z eorum orationibus. industrijs z suffragijs. non solum vna persona. immo etiam vnum regnum z patria saluat̄ z ab infortunijs z periculis liberat̄. Sicut de illo naaman legit̄. iiij. Reg. v. Qz per illum dedit dominus salutem syrie. Constat em̄ q̄ per bonas p̄dicatoꝝ. predatorum z doctorum z primoꝝ correctiones z instructiones venit homo multotiens ad salutem. Sicut videmus q̄ per virgam z clamorem pastoris ouis ad gregem reducit̄ z a lupi periculo liberat̄. Un̄ cuilibet tali potest dici illud Judith. xiij. Benedixit te de⁹ in virtute sua. qz per te ad nihilum redegit inimicos nostros Ut sic talis dicat illud Sapien̄. vj. Ergo accipite disciplinam per sermones z proderit vobis. Deinde saluat̄ iustus per internam perfectionem. hoc est dictu. per gratias z virtutes. Infirmus em̄ quandoq; fit saluus z san⁹ p bona electuaria z medicinas. Sic b̄ spūaliter p v̄tutes z p opa fructuosa. Et sic certe dico q̄ saluari nos optz. s. Per Patientiam dura sustinentem. Igit̄ dico q̄ Sapientiam bona prouidentem. saluari possumus z tueri p Penitentiam culpas deplorantem patientiam q̄ Confidentiam firmiter sperantem dura sustinemus Hebreo. Amiciciam se bonis ligantem Eloquentiam feruenter orantem xij. Per patiē Audientiā seu obedientiam facile pentē tiam curram⁹ Noticiam debite credentem. ad ꝓpositū nobis certamen Justiciā neminē ledētē seu debita soluētē aspicientes in Crucis gloriam iustos liberantem Christi gratiam fideles saluantem auctorem fidei z consummatorem iesum. Sicut em̄ dicit Act̄. xiij. Per multas tribulationes oportet nos intrare i regnum celorum. Quia sicut dicit̄ Judith. viij. Omnes q̄ placuerunt deo per multas tribulationes transierunt. Itē per sapientiam qua cuncta ꝓuidemus. Unde deo Sap. ix dicit sic. Nam per sapientiam sanati sunt quicūq; placuerunt tibi. Item per penitentiam qua peccata deliem⁹. de quo pōt exponi illud Sap̄. x. Qz. s. deus iustos transtulit per mare rubrum z transuexit p aquam nimiā. Mare em̄ signat amaram contritionem. Rubrū verecundā confessionem. Aqua vo nimia lachrymosam satisfactionem. Itez per confidentiam qua suprema tenemus seu videm⁹. hoc est dictu. per firmam spem z confirmationem. quia. s. sicut dicitur. ij. Corinth. iij. Fiduciam talem habemus p Christum ad deum. Et sapientie. x. dicit̄. q̄ iustum deduxit dominus per vias rectas z ostendit illi regnum dei. Spes ei z contemplatio sunt recte vie. quib⁹ in hac vita iustis ostēditur regnum dei. Item pe amiciciam qua proximis inberemus. Gal. v. Per charitatē spirit⁹ seruite inuicem. Itez per eloquentiam quam orantes habemus. Hoc est dictu. per vocem diuine laudis z orationis. j. Thimot. iij. Sanctificat̄ per verbum dei z orationem. Item per audientiā seu obedientiam quam maiori paremus. Colloss. iij. Filij obedite parentibus vestris per omnia. Item per noticiā seu per scientiam quam credendo tenem⁹. Hoc est dictu. Per fidem z non per speciem saluamur. qz sicut dicitur. j. Cor. xiij. Videmus nunc per speculum in enigmate tunc autem facie ad faciem. Itez per iusticiam qua impios arcemus. vt. s. arceamus malos per arma iustitie a dextris z a sinistris. ij. Corinth. vj. Item per memoriam z cōpassionem crucis z passionis christi. De qua. s. dicit̄ Galath. ij. Christo confixus sum cruci. scz per memoriam passionis. Unde Sap̄. xiij. dicit̄ q̄ benedictum est lignū p qđ fit iusticia. Item p christi gratiam qua saluari valemus. qz scz sicut dicit̄ Act̄. xv. Per gratiam domini nostri iesu christi nos credimus saluari. Ista enim sunt vndecim per. i. vndecim media per que salutem possumus adipisci. que scilicet pfectionem continent z faciunt virtualem. Saluat̄ ergo iustus p internam pfectionem. Deniq; dico q̄ salua tur iustus per externam discursionem. Exteriora em̄ loca z motus z discursio q̄nq; ꝓficiunt ad salutem. Patet de iustis: peregrinis z beremitis. Quis em̄ dicat Gene. epistola. xxviij. Qz magis mutandus est animus q̄ locus. q̄n tm̄ vtrunq; mutat̄ tunc magis ꝓfiat. Igit̄ dicam⁹ q̄ istud per. id est iste localis transitus atq; motus. bonusq; labor et discursus quandoq; faciend⁹ est a iustis. Et b̄ certe per Semitam equitatis z iusticie. Ecce ergo p Viam veritatis z prudentie. quot loca spiri Aquam pietatis z clementie talia potest bo Plateas honestatis z decentie. mo transire ad Ciuitatem vnitatis z concordie. vitam eternaz Ignem penalitatis z angustie Transeat ergo iustus p semitam iusticie Desertum tenuitatis z abstinentie Domos societatis z amicicie. et equitatis. p Terram humilitatis z subiacentie Plana sinceritatis z innocentie uer. iij. Ducaz Mare prosperitatis z penitentie. te p semitas equitatis. quas cum ingressus fueris non artabunt̄ gressus tui. Qz quis de impijs dicat̄ illud ꝓuer. v. Per semitam vite non ambulat. vagi sunt gressus eius z inuestigabiles. sicut enim dicit̄ Sapien. x. Justum deduxit dominus p vias rectas &c. Item transit iustus p viam scientie z veritatis. s. p viam fidei prudentie z sapientie recte credulitatis Prouer. ir. Ambulate per vias prudentie. De qua. iij. Regum. viij. Ostende eis viam bonam per quam ambulent. Item transit iustus per aquam clementie z pietatis dicēs scz illud Esa. xliij. Cum transieris p aquas tecum ero. Itē transit iustus per plateas decentum z honestatis. Can̄. iij. Surgam z circuibo ciuitatē. per vicos z plateas quaeram quē diligit anima mea. Decet em̄ z honestū est vt ꝺs diligimus requiram⁹. Item transit iustus p ciuitatem cōcordie z vnitatis seu fraternitatis. Ciuitas em̄ dr quasi ciuiū vnitas Exech. ir. Transite p ciuitatem sequentes eū. Itē transit iust⁹ p ignem penalitatis z angustie. ꝑ̄. Transiui

mus per ignem ⁊ aquam ⁊ eduxisti nos in refrigerū. Itē transit iustus p desertum abstinentie ⁊ tenuitatis. Exo. iij. Ibimus viā trium dierū p solitudinē. Tres eīn dies tres abstinentie ptes designant. s. abstinere a delicijs. a diuitijs ⁊ ab eminentijs. Item transit iustus p domos amicicie et societatis seu etiā hospitalitatis. De qua. iiij. Reg. iij. Animaduerto q̄ vir dei sanct⁹ iste est q̄ transit frequenter p nos. faciam⁹ ergo ei cenaculum puum. ⁊ ponamus in eo lectulū: ⁊ mensam ⁊ sellā ⁊ candelabrū. vt cū venerit ad nos manet ibi. Item transit iust⁹ p terrā subiacentie ⁊ humilitatis. Nume. xxj. Obsecro vt mihi transire liceat p terrā tuam. Item transit iustus p plana innocentie ⁊ sinceritatis ⁊ puritatis. Ista ē eīn via p quā venim⁹. s. innocentia. ⁊ p quaz ad deū redire debem⁹. De qua. iiij. Reg. xix. Reducā te in viam p qua venisti ⁊c. Itē transit iust⁹ p mare pnie ⁊ aspritatis. q. s. sicut dr Sap. x. Dñs transtulit eos p mare rubrum. Pnia eīn dicit alia via. s. ab illa p quā recedim⁹. vñ de magis dr Mat. ij. Qr p aliā viam reuersi sunt in regionem suā. Et. iij. Reg. xiij. Abijt ergo p aliā viam. Ecce q̄ q̄. mō saluat iust⁹ p eternā discursionē. Sz certe adhuc dico q̄ saluat iust⁹ p eternā durationē ⁊ cōtinuationē. Ista eīn necessaria est ad salutē. s. pseuerantia in bono. Isti eīn p diem ⁊ noctē. i. cōtinue debent bonū facere. sicut de colūna nubis ⁊ ignis legit Nume. ix. q̄ p diem opiebat nubes tabernaculū ⁊ p noctē quasi species ignis. Exemplo etiam Danielis. de quo dr Dan. vj. q̄ trib⁹ temporib⁹ p diez erat obsecratio sua. Ut sic de pseuerantia in bono dicat illō ps Per diem sol nō vret te neq; luna p noctē. Ut sic operetur bonū ⁊ caueat a malo p tps ⁊ tpa ⁊ dimidiū tpis. Apoca. xj. Ecce igit quō iust⁹ habet quadruplex per. i. quadruplex remedium generale p qd̄ pōt attingere ad vitā eternā. i. personarum. rerū. locoz ⁊ etiam tempoz. Et hoc est secundū principale. Est igit vnum per quod spectat ad istū. Tercio principaliter dico. q̄ inuenit vnum per qd̄ spectat ad stultum. Et sic notabo q̄ stulti. hoc est dictu. viri iniusti et impij habent multiplex malū medium seu vicium p qd̄ incedunt. ⁊ p qd̄ finaliter ad infernū decedunt. vicz.

Erroris ⁊ ignorantie.
Terroris ⁊ inconstantie
Horroris ⁊ immundicie
Ardoris ⁊ auaricie
Liuoris ⁊ iniusticie.
Languoris atq; pigricie
Furoris atq; superbie.
Clamoris atq; discordie.

Igit dico q̄ mali peunt per ignorantiā ⁊ errorez. De quo dicit Job. v. Per diem incurrent tenebras. et q̄si in nocte sic palpabunt in meridie Itē p inconstantiā ⁊ terrorē. De q̄ Job. vij. Terrebis me p somnia ⁊ p visiones horrore concuties. Itē p immundiciā ⁊ horrorē. s. luxurie. De qua puer. vij. Considerauecordē iuuenē q̄ transit p plateā iuxta angulū. Sequit. Et ecce mulier occurrit illi ⁊c. Itē p auriciā ⁊ ardorē. Hiere. xxxvj. Cadauer eius pij erit ad estū p diem ⁊ ad gelu p noctem. Auaricia eīn hz estū pp ardorem acq̄rendi. ⁊ gelu ꝓpter cōtritionē retinendi. Itē p iniusticiam ⁊ liuorē. q. sicut dr puer. ij. Mali relinquūt iter rectum ⁊ ambulant p vias tenebrosas. Itē p pigriciā ⁊ languorē. puer. xxiiij. Per agrū pigri bois transiui ⁊ ecce totū repleuerant vrtice. Itē p supbiā ⁊ furorē. Mūc. xv. Via q̄ p supbiā aliq̄d peti cōmiserit pibit de pplo suo. Itē p discordiā ⁊ clamorē. Vñ puer. xxx. Per tria mouet terra. sequit. Per seruū cū regnauerit. Per stultū cū satiatus fuerit cibo. Per ancillā cum fuerit heres dñe sue. Ptz igit q̄ ē vnum p. qd̄ spectat ad stultum. Quarto vo dico q̄ ē vnū per. quod spectet ad damnatū. Et nota q̄ iste punit Per

Mortem necantez.
Ensem scindentem
Mortem tegentem.
Famem vrgentem

Punit dico damnat⁹ p mortē necantē Hiere. ix. Ascēdit mors p fenestras nostras. ingressa ē domos nostras. Item p ensem ledentem. Ezech. v. Pestilentia ⁊ sanguis transibunt p te. Itez p noctē tegentē. Marc. xv. Tenebre facte sunt p totā terram. Itē p famē vrgentē. q. ibi sicut dr Mar. xiij. Erūt terremot⁹ p loca ⁊ pestilentie ⁊ fames. Et sic est vnum p. spectans ad damnatū. Quinto dico q̄ est vnū per. spectās ad beatū. Cōstat ei q̄ beati bñt sua p q̄. hoc est sua media p q̄ sunt saluati. Et notabis q̄ ipsi sunt beati ⁊ felices Per

Iocunditatem que mentes reficit
Securitatem que totū perficit.
Tranquillitatem que nunq; deficit
Satietatem q̄ cunctis sufficit
Auctoritatem q̄ cunctos pficit.
Subtilitatē q̄ deum ꝓspicit

multa per. i. multa media seu gaudia: videlz. Jocūditas mentes reficiens. Vñ de celesti ierlm dicit Thob. xiij. Ex lapide candido et mundo omnes platee eius sternent. Per vicos eius alleluia cantabit. Item ibi est securitas cuncta perficiens. vñ cuilibet beato dicit Esa. lij. Non adiciet vltra vt p te trāseat incircumcisus. Unde ⁊ de ierlm celesti dicit Apocal. xxj. q̄ porte eius non claud ent p noctem. s. pre securitate Item ibi est tranquillitas nunq; deficiens. Unde de beato dici pōt illud. ij. Paral. xv. q̄ prestitit ei dñs requiem p circuitum. Et. xx. Prebuit ei domin⁹ pacem p circuitum. Item ibi est satietas cunctis sufficiens. Unde Job. j. dicitur. q̄ filij Job faciebant conuiuia per domos vnusquisq; in die suo. Item ibi est auctoritas cunctos preficiens. Vñ deo dicit de beatis Judith. xvj. Qui aūt timent te magni erunt apud te p omnia. Item ibi est subtilitas seu etiā claritas deum ꝓficiens. Unde illi beate ciuitati dicit Esa. lx. Nō erit tibi amplius sol ad lucendū p diem. ⁊ erit tibi dominus in lucem sempiternam. Et sic igit patet quō per. relatum ad diuersas causas potest significare plura media. inq̄tum. s. referr ad beatos. ad damnatos. ad impios. Ad iustos ⁊ ad deū ⁊ ad sanctos. Et hec de pr̄sufficiant.

Percutere. Nota q̄ pcutere i scptura signat in bono ⁊ in malo. Vñ nota q̄ in uenit. s. Percussio

Superior ⁊ diuina.
Inferior ⁊ humana
Exterior ⁊ mūdana
Posterior ⁊ insana.

Prima est pcussio dei iudiciorū. Secunda est percussio nostri superiorum vel castigatorum. Tercia est percussio mundi supplicio rum. Quarta est pcussio mortis ⁊ tormentorum. Percutit enim dñs p suoz iudiciorū executionem. Et de hoc Deut. xxxij. Ego occidam ⁊ ego viuere faciam. pcutiam ⁊ ego sanabo. ⁊ nō est q̄ de manu mea possit eruere. Percutit prelatus p suorum subditoz castigationem. Et de hoc puer. xxiij. Noli subtrahere a puero disciplinam. si eīn pcusseris eum virga nō morietr. Percutit mundus p tribulationum immissionem. Esa. xxx. Pauebit assur virga pcussus. Et Amos. iij. Percussi vos vento vrente. Percutit infernus seu dyabol⁹ p ppetuam damnationem. Ezech. ix. Percutite. non parcat oculus vester ne q̄ misereat. De duabus ergo pcussionibus. s. de illa qua p cutit deus. ⁊ de illa qua pcutit plat⁹ aliquid est dicendū.

Primo ergo dicam⁹ q̄ est pcussio supior et diuina. q̄ fit p dei ordinationem. qr breuiter deus diuersimode pcutit diuersos. qr. s. ipse est sicut aurifaber q̄ percutiens solet facere opus suum. q̄. s. nunc fortiter nunc leniter. nunc mediocriter percutit. ⁊ percutiendo aliqua formal. aliqua iungit. aliqua rumpit. Sic deus mundum gubernando diuersis spūalibus pcussiōibus vtit. ⁊ diuersos diuersimode affligit pcutit atq; perimit. Unde breuiter de deo possumus exponere illud quod de ipso dicitur Esa. xj. Percutiet terram virga oris sui. et spiritu labiorum suorum interficiet impium. In quibus verbis ostenditur q̄ deus Percutit

Affligendo corporaliter.
Corrigendo paternaliter
Instruendo literaliter.
Inspirando cordialiter.
Contemnendo eternaliter

Primo modo percutit ne puniamur. Percutiet inquit terrā. Secundo percutit vt reducamur. Virga inq̄t. Tercio percucit vt doceamur. Oris inquit sui. Quarto pcutit vt conuertamur. Spiritu inquit labiorum suorum. Quinto percutit vt destruamur. Interficiet inquit impium. Dicamus ergo q̄ quedam est dei percussio temporaliter punitiua. percutiet inquit terram. Sicut enim iudex temporalis percutiendo ⁊ affligendo sceleratos nō solum intendit ipsorum correctionem. immo etiam intendit suorum criminum punitionem. cum fm leges intersit reipublice ne maleficia remaneant impunita. Sic deus per mundi tribulationes nos percutit et castigat. vt pro iam commissis criminibus nos puniat ⁊ affligat. Quicquid ei mali patimur peccata nostra meruerunt. Deus enim modo percutit ne in eternum pcutiat. Modo punit ne in eternū puniat. Nō affligit ne in eternum affligat. Percutiet inquit terrā. Terra eīn corpus signat qd̄ a deo in p̄senti

pcutiē vt aīa ppetuo līberet. Sicut ēīm palea solet pcuti et flagellari vt granū purū possit exinde excuti ⁊ expurgari (vñ ipe dicit Ezechie. vij. Scietis q̄ ego sum dñs pcutiens) sic nota q̄ iste nos p mundi tribulatōes pcutit triplici rōne. s. Vt nobis auferat mundanū amorē. Vt nobis cōferat supnum timorem. Vt nobis inferat eternū dolorē. Dico ergo q̄ p hmōi pcussionē mundan⁹ amor nobis auferē. q̄. s. qñ homo videt q̄ in mundo sunt tot tribulatiōes ⁊ pcussiones. miserie ⁊ afflictiōes. exinde ab amore mundi trahit ⁊ ad contemptū ipsi⁹ animat. Et iō ꝑm Greg. De⁹ nobis i via hui⁹ mundi tot aduersitates immisc̄uit vt dum bene ad uersa sentim⁹ necessitati cōpulsi ad deū citi⁹ veniam⁹. Exemplo viatoris q̄ citius venit ad terminū qñ nō inuenit tabernas ⁊ vmbracula vbi sistat. Exemplo etiā pueri cui nutrix aliq̄d amarū in mām̄illa ponit vt ipm̄ a lactis amore sepet atq; tollat. Et breuit̄ ꝑut dicit Greg. in Omel. Mala q̄ nos hic ꝑmunt. citi⁹ ad deū venire nos compellūt. vñ etiā ipe dicit Moy. xxiij. q̄ occulto dei iudicio frequenti i hac vita tribulatiōe ⁊ turbatiōe pcutimur ne via p termino ⁊ pegrinatio p patria dirigat. Ut de ista pcussione possit dici illud Esa. xix. Ipse pcutiet egyptū plaga ⁊ sanabit eum. q. d. hui⁹ pcussio est finaliter ordinata ad sanitatē. Et iō de multis admirando dicit Greg. in omel. Ecce mund⁹ in se arens. in nostris cordib⁹ reuiresc̄it. vbiq; mors. vbiq; luct⁹. vbiq; desolatio. vndiq; pcutimur. vndiq; amaritudine replemur. ⁊ tm̄ tota mente ipam ei⁹ amaritudinem amamus. fugiente sec̄mur. labenti inberem⁹. Nō sic debet esse q̄ si sapientes fuerim⁹ p istas pcussiones mundan⁹ amor a nobis auferē. Jtē dico q̄ p istas diuin⁹ timor nobis conferē. omnia ēīm alia timent verbera. Vñ etiā elephas verberibus ⁊ pcussionib⁹ domesticat. Leo ēt qñ videt cattalū pcuti. ex timore quē inde cōcipit castigat. Jn q̄b⁹ docemur q̄ pcussorem nrm. i. deū a q̄ scim⁹ oia ista mala nobis ordinatiue venire (iuxta illud Amos. iij. Nō est malū in ciuitate q̄d nō faciat dñs) debem⁹ timere. ⁊ tam ꝑter nras pcussiones quas quotidie sentim⁹ q̄s pp alias q̄s ꝑprimis nris accidere q̄tidie videm⁹. debem⁹ dei potentiam formidare. Esa. xxx. Pauebit assur verga pcussus. Qd est ꝯ mltos obstinatos q̄ q̄uis q̄tidie a deo pcutiant. nunq; tm̄ ex hoc ad timendū dñm inclinant. oia ēīm credūt a casu cōtingere ⁊ nihil eis ex dei ordinatiōe venire. De q̄b⁹ dr Esa. ix. Jn oibus his inq̄t sapple tribulatiōib⁹ nō est auersus furor ei⁹. sed adhuc man⁹ ei⁹ extenta. ⁊ pplis nō est reuersus ad pcutientem se. Et iō talib⁹ accidit sicut vrso. q̄ vt dicit comedendo mel in arbore. malleū pcutiente a venatore ante foramen positū. bis scdo vel tercio repellit. finalit malle⁹ rediens ⁊ ipm̄ fortius pcutiens ipm̄ occidit ⁊ ab arbore prosternit. Quia vere illi q̄ malleū diuine iusticie ⁊ eius pcussiones modernas nō timent. vltimo grauius vsq; ad infernū ruent. Quia. s. sicut dr puer. xix. Parata sunt derisoribus iudicia ⁊ mallei pcutientes stultoꝝ corpibus. Ergo p istas pcussiones diuin⁹ timor nobis cōferē. Jteꝝ dico q̄ p ipas eter⁹ dolor nō inferē. Teste ēīm scriptura Baum. j. Nō affliget dñs bis in idipm̄. vl fm aliā lram. Nō cōsurget duplex tribulatio. q̄. s. istud q̄d semel punitū est nunq; decetero puniet. Et iō dr illos q̄b⁹ ineternū intendit parcere. solet in pnti pcutere ⁊ punire. vt ipos nō oporteat in eternū supplicīū condemnare. Vñ illud allegatū puerb. xxiij. Si pcussens eū virga nō morie. Meli⁹ est ēīm q̄ medic⁹ infirmū lanceola pcutiat q̄ q̄ impcussum mori ꝑmittat. Et iō breuit̄ de⁹ suos tribulatiōib⁹ pcutit ⁊ ipos (vt dictū est) de morte eterna eripit. timorē suū eis incutit. ⁊ eos ab amore mundi retrahit ⁊ euellit. Et sic ꝓꝝ vt sapius dictū est. q̄ q̄dam est pcussio dei tpaliter punitiua. Percutiet inq̄t terrā. Hiere. xliij. Rex Babucho. pcutiet terrā egypti. Deinde dico q̄ est q̄dam dei pcussio q̄ est paternalit correctiua. q̄d oñdit cum dr virga. Sicut ēīm pastor cū virga pcutiendo solet oues suas qñ deviant reducere. Pater etiā solet filiū errante cū virga leuiter corrigere ⁊ pcutere. Sic deus fideles suos solet virga tribulationū pcutere. vt ipsos in melius valeat emendare. Virge ēīm pcussio leuis est ⁊ nō ad mortē. Et iō p virgā illa dei pcussio designat. q̄ nō ad punitionē seu damnatōꝝ. sed solū ad correctionem ⁊ emendationē ordinat. Volens ēīm facere tyriacam, tyrum serpentem ꝛga diuti⁹ pcutit. ⁊ sic ab ipa venenū extire compellit. Quia vo de⁹ ad hoc fideles suos ꝛga tribulationuꝝ flagellat vt a veneno pcti eos liberet ⁊ exuat vt p sanctitatem ipos tyriacā alioꝝ efficiat. Sicut apparuit in paulo q̄ a deo ceatate pcussus a veneno pcti fuit mundat⁹. ⁊ sic p vite ⁊ doctrine sanctitatē alioꝝ tyriaca est effect⁹. sicut habet Act. ix. De tali ergo virga dicit ꝑuer. xxiij. Tu ꝛga pcutis eū. ⁊ aiam illi⁹ de inferno liberas. Et de tali pcussione multū debem⁹ regratiari deo. Quia ꝑcerto ista percussio Producit merorem ⁊ compunctionem. Dico ergo q̄ Jnducit tremorem ⁊ contritionem. tals pcussio est Adducit vigorē ⁊ curationem. Vel alit. mater meroris Educit languorē vel infectionem ⁊ cōpunctionis Et inde est q̄ Moyses dr pcussisse virga bis silicem in deserto. ⁊ egresse sunt aque largissime. sicut dicit Exod. xvij. Ouidi⁹ etiā dicit q̄ cum Neptun⁹ cum tridente suo pcussisset terrā. egresse sunt aque in tanta abundantia q̄ inducto diluuio de terra impios deleuerunt. sicut ponit idē lib. j. Metb. fabula. vij. Moyses ēīm q̄ interpretat assumpt⁹ de aquis. Neptun⁹ q̄ fingit fuisse fili⁹ saturni ⁊ deus maris ⁊ aquarū. signant xpm̄ saturni. i. dei patris oia saturantis filium ⁊ de aquis nostre mortalitatis ē̄tum ad humanitatē assumptū ⁊ maris hui⁹ mundi deum. regē. dñm ⁊ magm. Jste ergo q̄ pcutit terram ⁊ silicem. i. durū ⁊ terreū ⁊ lapideū peccatorē. cū virga sue correctionis ⁊ eus tridente iuc aspere tribulationis solet p compunctionem exinde aquā lachrymarum ꝑducere. ⁊ ad impioꝝ interfectōnem. id est ad criminū submersionem lachrymarū diluuium generare. ps. Percussit petram ⁊ fluxerunt aque. Et Esa. vj. Percutiet egyptum in septem riuis. Septem ēīm rui sunt lachryme p septem generibus mortalium pcōꝝ. Jsta est ergo mater meroris ⁊ compunctionis. Jtē dico q̄ ista percussio est mater tremoris ⁊ cōtritionis. q̄. s. homo a deo pcussus ⁊ correct⁹ debet dei iusticiam timere. ⁊ p compunctionem a peccato recedere ⁊ volere. Et de hoc dicit Esaie. v. Percutiet eos ⁊ turbati sunt. Jtem dico q̄ ista est mat vigoris ⁊ curationis. Vel aliter. Educit languoris ⁊ infectiōis. Quia sicut dr Osee. vj. Venite ⁊ reuertamur ad dominū. q̄ ipse cepit ⁊ saluabit nos. pcutiet ⁊ curabit nos. de⁹ ēīm est sicut flebotbomator. qui solet brachium pcutere vt corrupto sanguine venarum extracto. s. viciorum possit sanitatem anime ꝑcurare. Job. v. Ipse vulnerat ⁊ medet. pcutit ⁊ manus eius sanabunt. Jsta tm̄ sunt ꝓpra multos q̄ ꝑculdubio ex dei pcussione non corriguntꝝ nec sanātur nec emendant. sed magis p obstinationem indurant. ⁊ in deterius ꝑuocant. Siles incudi q̄ quanto pl⁹ pcutit: tanto plus indurat. Figurati fm fabulas poetarū in illo gygante q̄ dicebat atblas. cui a perseo filio Jouis capite Gorgonis obiecto mutatus fuit in montem lapideū. qui adhuc dicit Atblas. sicut Ouidius fabulat lib. iiij. Fabu. xvij. De Moyse etiam legit Exo. vij. Qr cum virga pcussisset aquas fluminis statim in sanguinē sunt mutate. Ad denotandum q̄ obstinati ⁊ peruersi. quando a deo Moyse ⁊ perseo filio Jouis. id est a christo filio dei pcutiunt tribulationibus. non ex eo corriguntur sed magis in montez saxeum per mentis indurationem ⁊ in sanguinem rubeuz p carnis infectionem mutant ⁊ conuertunt. Unde de talibus dicit Hiere. v. Domine percussisti eos ⁊ non doluerūt Vulnerasti eos ⁊ tamen a vijs suis non sunt reuersi. Nō sic charissimi sed percussi a domino corrigamur. Quia ꝑculdubio ista est percussio paternaliter correctiua. Virga inquit. Denicq; dico q̄ est quedam dei percussio que est literaliter instructiua. Et ista est percussio verborum sacre scripture ⁊ comminationes que sunt ibi. quod ostenditur cum dicitur. Quis sui. quia salz ista omnia ab ore altissimi prodierunt. Sicut enim aquila non solum cum unguibus immo etiam cum rostro ⁊ cum ore percutit predam quam vult capere. Sic deus non solum tribulationibus. immo etiam rostro. i. verbo ⁊ monitionibus percutit illos quos vult corrigere. Dicit enim fabule q̄ cum Minerua dea cum cytbara sua percussisset terram. egressa est inde oliua cū baccis Quia vere sepe fit q̄ quando homo qui cytbara id est sono sacre scripture ⁊ verbis a deo percutitur. oliua id est bonoꝝ operum exuberantia secundat. Hiere. xvij.

Uenite pcutiam⁹ eū lingua. De quo bñ pōt dici illud Judith.ix. Percuties eū ex labijs charitatis mee Jnsup dico q̄ est q̄dam dei pcussio q̄ est cordialiter infusiua. Spū intāt labioz suoz. Et ista est illa qua deus pcutit interi⁹ coz peccatoris p bonā inspirationē. p quā reuertīt ad deū per moralē cōuersionem. De quo pōt dici illud Act.xij. vbi dr Oz angel⁹ pcusso latere Petri excitauit eū dicens. Surge velociter. Quia vere sepe fit q̄ Petr⁹. i. peccatoz petreus durus z lapideus. qñ a deo p interiorē inspirationē pcutitur a somno peccati misericordie excitat. Adhuc dicamus q̄ est quedam dei percussio. q̄ est eternaliter damnatiua. Et ista est illa qua de⁹ pcutit impios z dānatos. Hiere.xxx. Plaga inimici pcussi te castigatione crudeli. Sicut eīm elephas ꝓuocatus dure pcutit. Scorpio etiā cū cauda solet pcutere illos quos facie videbat primitus lambuisse. Sic deus ꝓuocatus criminib⁹ iniquoz. in cauda. i. in fine eos pcutiet p eternam damnationem. q̄uis in facie. i. modo in psentia bui⁹ vite ipsos videat lambere z diligere p ꝓsperitatis collationem. Sicut eīm dr Dañ.ij. Lapis absasus de monte pcussit statuam in pedibus fictilib⁹. et cōfregit caput ipsius aureum z pectus argenteū qd̄ babebat. ita q̄ tota statua redacta est in puluerem z famillam. Sic vere dico q̄ lapis. i. duricia diuine iusticie de mōte paradisi descendens. statuas. i. insipientes peccatores q̄ in capite z pectore. i. modo in principio dum durat vita ista fuit aurei z argentei p diuitiarum plenitudinem. z qui in pedibus. id est in fine erunt testei z terrei p mortis turpitudinē istas statuas dico. i. istos peccatores. iste lapis diuine iusticie in pedibus. i. in fine p eternam damnationem ipoz pcutiet. qz statum z ꝓsperitatem ad nihilum redigetz reducet. Unde in Psal. dicitur. Percussit inimicos suos in posteriora oprobrium sempiternum dedit illis Zach.xiij. Erit ruina magna qua percutiet dominus omnes gentes

Et nota hic si vis q̄ deus percutiet ꝯ in inferno Mentalis ignorantie ꝓfessores. Carnalis immundicie sectatores Uitalis amicicie turbatores. Letalis auaricie possessores. Temporalis opulentie detentores. Supernalis eminentie petitores. Percutiunt ꝯ a deo illi quos excecat ignorantia Job.j. Pueros aūt pcusserunt gladio. Jtez illi q̄s maculat immundicia. Zach.xij. Percutiam equū in stupore. Jtem illi quos cōturbat inimicicia. ps. Percussisti oīs aduersantes mihi sine causa dentes eoz contriuisti. Jtem illos quos inflammat auaricia. Deut.xxviij. Percutiat te dñs egestate: febre z frigore. Jtez illos quos hic ditat opulentia. Unde Act.xij. dicit. Oz herodes erat indut⁹ veste regali z pcussit eum angelos dñi. Jtem illos quos hic leuat supbia seu eminentia. Un Esa.lj. Percussisti superbuz vulnerasti draconem ꝛc. Patet ergo charissimi q̄ deus diuersos diuersimode percutit atq; ledit. Sez. Quosdam per

Eternalem damnationem.
Cordialem inspirationem.
Scripturalē instructionem
Paternalem correctionem
Temporalem punitionem

Et sic ptz q̄ est q̄dam p cussio superior z diuina. Secundo dico q̄ est quedam pcussio inferior z humana. Et sic dico est percussio Bonorum z fidelium correctoz. Mestorum z flebilium contritorum. Prauorum z crudelium tyrannoz. Stultorum z hostilium impioz. Dico ergo q̄ alios pcutiunt iusti ꝓsidentes. qz. s. sicut pastor pcutiēdo oues solet reducere. Rector scolariū pcutiēdo solet pueros instruere. Artifex pcutiendo solet opa sua facere z materias sibi subiectas diuersimode disponere. Sic vere ꝓlatus iuste z debite corrigendo solet subditos emendare. Jō de oculatis aialib⁹ p que intelliguntur ꝓlati dicit Ezech.ij. Oz ipse audiuit vocem alarū animaliū pcutientiū altera ad alterā Jdeo prelato precipitur Amos.ix. Percute cardinem et mouebunt superliminaria. Columba.n. q̄uis sit auis mitissima. vtpote que felle caret vt dicit. solet tñ comparē suum q̄q; pcutere. ipm tñ ꝓpter hoc non solet minus amare nec societatē ipsius fugere vel odire. Aues eīm que gregatim viuunt q̄uis q̄q; soleant se dure pcutere. nunq; tñ ꝓpter hoc solent se ab inuicem separare. immo quasi obliuiscentes iniuriam solent simul sicut prius habitare. Sic vere prelatus q̄uis fit z esse debeat benignissim⁹: dz tñ cōpares z subditos suos corrigendo pcutere cum delinquūt omni tñ odio ꝓtermisso. z veri amoris cōnubio nō omisso Nos etiam qui gregatim in grege vinim⁹ z manemus debemus hmōi pcussiones pacifice sustinere. nec ꝓpter hoc se debet alter ab amore alterius elongare. vt sic q̄libet verus patiens dicat illud Esa.l. Corpus meū dedi pcutientib⁹. et genas meas vellentibus. Juxta xp̄i cōsiliū Matth.v. Qui te pcusserit in dexterā maxillam pbe ei z aliam. Patet ergo q̄ alios pcutiunt iusti ꝓsidentes ꝛc. Jtē pcutiunt seipsos mesti penitentes. qz. s. sicut gallus solet alis pcutere le metipm. sic z penitens debet. Unde Ezec.vj. Percute manum tuā z allide pedem tuū z dic heu. Et Luce.xviij. Percutientes pectora sua reuertebant. De quo dicit Hugo in lib. de mysterijs ecclesie. q̄ tria que sunt in pcussione pectoris significant veram pniam. qz in ꝯt pectus signat contritionem. sonus confessionem. manus apposita opis satisfactionem. Jtem dico q̄ alios pcutiunt dure rapientes scz mali ꝓlati. ꝓncipes z iudices. De q̄bus in figura mali serui dicit Luce.xij. q̄ si dixerit seruus ille in corde suo. moram facit dñs me⁹. z cepit pcutere cōseruos z ancillas. et edere z bibere. veniet dñs serui illius hora qua nescit. z dividet eum. partemq; eius ponet cum infidelibus. Quia ei isti vident q̄ moram facit dñs ipos punire. z q̄ de⁹ peccata eoz dissimulās ꝓpē pniam vt dr Sap.xj. Permittit eis ad libitū facere. Hinc est q̄ ad pcutiendū z tribulandū cōseruos z ancillas. i. subditos simplices z imbecilles solent p rapinas z exactiones intendere. z ad edendum z bibendum in delicijs vacare z de futuris nihil penitus cogitare. Hora tñ qua nescivit venit ad ipsos dñs mortem inferendo. z partem eorum ponit cum infidelib⁹. i. cum demonibus ipos ꝓpetuo cōdemnando. Nō sic tñ debent esse mixte cū prelatis. qz sicut dicit Tytū. j. Oportet epm̄ eē nō pcussorem. nec turpis lucri cupidum ꝛc. Ultimo dico q̄ alios pcutiunt dire seruientes. Et sic sunt pcutientes generaliter illi q̄ inferunt alijs iniuste iniurias corpales. q̄b⁹ dicit dñs Eso.lviij. Ecce ad lites z contentiones ieiunatis z pcutitis pugno impie. Sic pcutiebant iudei dominum. sicut dicit Luce.xxij. quando velantes faciem eius dicebāt. Prophetiza nobis. christe q̄s est qui te percussit? Tunc ei percusso pastore dispersе fuerunt oues eius. i. apostoli ꝛc. Et sic breuiter patet quomodo pcutere in bono sumitur z in malo.

Pera Cum pera sit instrumentū pastoz z pauperum. factū de corio ad collum pendēs ꝓ pane z alijs necessarijs ꝓ transitu reponendis. quod etiam (licet magis curiose fiat) solent portare in itinere pegrini. possum⁹ dicere q̄ pera signat coz humanū. desiderij z affectum. vbi. s. debent reponi necessarij z nō superflui cogitatus. Dicā ergo q̄ boni in pera cordis reponūt bona z mali etiā mala. Boni figurant in Dauid q̄ in pera reposuit q̄nq; lapides quos elegerat de torrente. de q̄bus Goliam occidit. sicut dr. j. Reg.xvij. qui. s. populi israbel precipuus inimicus erat. Et etiam in Judith. que. s. caput Holofernis nequissimi in pera ancille reposuit quo ostenso filijs israel victoriam reportauit. sicut dicitur Judith.xiij. z deinceps. Quia scz in pera cordis semper sunt quinq; lapides de torrente passionis. de quo christus in via bibit a ipsius christi morientis quinq; vulnera p deuotionem z memoriam reponenda. quibus. s. golyas dyabolus occidat. hoc est per virtutis constantiam superetur. Caput etiam Holofernis. id est cautela z malicia, z potentia dyaboli in pera cordis per considerationem debet haberi. vt scz contra vicia possit digna victoria reportari. Mali vo figurant in diuitibus z auaris. qui. s. in pera cordis mundi diuitias per affectum reponunt. qd̄. s. dñs in euangelio reꝓbendit. q̄. s. aplis non solum res in pera immo nec ipam perā portare ꝓcepit. Ad denotandum q̄ viri pfecti nō solum mundi res z diuitias debent habere. q̄immo etiam ipam peram. i. ipsam affectionem debent dimittere z bonere Mathei.x. Nolite possidere aurum neq; argentū neq; pecuniam in zonis vestris. non peram in via. q. d. non solum aurum. argentum z pecunia interdicit. immo etiam ipsa pera. id est ipsa cordis affectio ꝓhibetur. Luc.x. Nolite portare sacculum neq; peram ꝛc. Sufficit. quia non sunt concordantie literales.

Perambulare. Idez est qđ de loco ad locum deambulare. satis vsum est in ſra A. Vide ibi.

Percapere. Cum capere idē sit q pfecte capere: Notandū est q capere qñq sumit̄ ꝓ recipe. sicut cū dr Mar. x. qđ faciā vt vita eterna capiā. i. pfecte capiā. Et. j. Pet. v. Cum apparuerit princeps pastor capietis immarcessibilem glie coronam. Et de isto modo significandi parum inuenimus in scriptura. sed vide plene vbi recipere. Quandoq; vo sumit̄ pro perpendere seu pro animaduertere. intelligere ꝛ cognoscere. Et sic vt cōiter sumit̄ in scriptura. Quocunq; aūt mō sumat̄ notare possumus q in scriptura repitur

Requirenda	Perceptio reḡrenda est illa quā nos
Appetenda.	petim⁹ ꝛ requirim⁹ a dño s. q ipse digne
Abhorrenda	tur attendere. ꝓpendere. intelligere ꝛ ꝓ
Exequenda.	cipe vota nostra. Et sic petim⁹ q ipe ꝓ

cipiat nostras dep̄cationes. nostras allegatōes. nostras lachrymatiōes. nostras obsecratiōes. Jō in ps. dicim⁹ domino. Aurib⁹ pcipe oratiōnē meā nō in labijs dolosis. Allegationes ꝛc. ps. Verba mea aurib⁹ pcipe dñe. Lachrymationes vo ps. Exaudi oratiōnē meam dñe ꝛ dep̄cationez meam auribus percipe lachrymas meas. Obsecratōnes insuper ps. Aurib⁹ percipe obsecrationem meā. Item perceptō appetenda est illa qua. s. sancti in gloria pcipiunt celi bona De qua supra dictum est in pncipio. Item perceptō abhorranda est illa qua impij in inferno pcipiunt ꝛ recipiunt penam eternam. De qua Luce. xx. Hi pcipiunt damnationem maiorem. Item pceptio exequenda est illa q nos debem⁹ perpendere ꝛ recipere illa que pertinēt ad salutem. De qua Jodis. j. Auribus percipite omnes babitatores terre. Et hic nota q nos debemus percipere. Salz.

Mandata legis.	De lege dr Esa. j. Aurib⁹ pcipite le
Scripturā regis	gem dei vestri ꝛc. De scriptura sum
Doctrinā gregis	mi regis. Hoc est dictu. de ꝓbetijs

ꝛ enigmatib⁹ dicit Job. xiij. Enigmata pcipite aurib⁹ vestris. De doctrina vo gregis. hoc est dictu. de cōi sapientia ꝛ prudentia dr Baruc. iij. Aurib⁹ pcipe vt scias prudētiā. Que tñ sunt contra multos q sunt sicut puer. dormiens. mortuus: freneticus seu etiā incantatus. q nō pcipiunt illa que pñtant̄ eisdem. Pueri immundi sunt luxuriosi. dormientes ꝛ mortui sunt desidiosi. frenetici sunt iracundi. incantati sunt superbi ꝛ vaniglorioſi. qz. s. isti nō pcipiunt vtilia. nec etiam ad salutem necessaria. q̄q̄ sint talis ostensa ꝛ presentia. de quib⁹ dr. j. Corinth. ij. Animalis homo nō pcipit illa que sunt spūs dei ꝛc. sufficit. Vide vbi intelligere ꝛ similib⁹.

Perdere. Nota q perdere idem est qđ destruere. Et pdere idem est qđ amittere. Et sic potes dicere. q ē pditio actiua ꝛ passiua. Actiua dico q q̄s pdit. i. destruit illud qđ sibi displicet Passiua in qua q̄s amittit illud qđ habet. Nam de pditione actiua dicit in psona dei in ps. Perdes omīs qui loquunt̄ mendacium. Et Math. x. Or ipse potest animā ꝛ corpus pdere in gehennam. De perditione vo passiua dicit dyabolo Ezec. xxviij Perdidisti sapientiam tuam in decore tuo. Sic igitur de isto duplici modo loquendi nota q est. scilicet Perditio

Laudabilis ꝛ virtuosa	Virtuosa pditio est illa qua
Damnabilis ꝛ viciosa	homo inuenta que nocent p
Terribilis ꝛ dolorosa.	dit. Et hinc est q bonū est perdere mala vt inueniant̄ bona. Perdere tpalia vt inueniātur eterna. Perdere nociua vt inueniant̄ vtilia. Et iō dicit dñs Mat. x. ꝛ xvj. Qui inuenit aiam suā pdet eā. Et q̄ pdiderit aiam suā ꝓpter me inueniet eā. ac si diceret. Bonū est mō in hac vita aiam. i. vitā corpis pdere: vt ipaz possim⁹ in paradiso ppetuo inuenire ꝛc. Viciosa est illa qua homo pdit grās ꝛ virtutes. Mercator enī nunq; dives fieret q plura ꝛ meliora pderet q̄z acq̄reret. sic est petōr. Vñ puer. vj. Propter cordis inopiā pdet aiam suam. Et sm istos duos modos intelligendi paucissime inueniunt̄ auctoritates de pdere. q̄uis multa inueniunt̄ exempla q̄bus sc̄z ꝓbaret q boni seruant ꝛ nō pdunt bona sua. s. gratias ꝛ virtutes. Mali vo econuerso perdunt ꝛ non seruant ea. Et breuiter boni seruant bona ꝛ perdunt mala. Mali vo seruant mala ꝛ pdunt bona. Sed de tali pdere vide ē. de custodire. Et vbicunq; agit de perseuerantia. ꝛ in alijs val de multis titulis. ꝛ infra de seruare. Dolorosa vo pditio est illa qua homines a deo diuttunt̄ ꝛ pdunt̄. ꝛ temporaliter ꝛ eternaliter. Et sm istum modū cōiter accipit̄ pdere in scriptura. De quo in ps. dr. Alias peccatorum disperdet. Et alibi. Perdidisti omnes qui fornicantur abs te. Et nota breuiter q deus in mundo tpaliter ꝛ in inferno eternaliter perdit ꝛ destruit multa genera peccatorum videlicet

Carnaliter viuentes.	Perdet dico de⁹ carnaliter vi
Crudeliter nocentes	uentes. Et isti sunt illi q viuunt
Mendaciter loq̄ntes	in delicijs ꝛ voluptatibus. De
Inaniter gaudentes	q̄b⁹ dicit in ps. Perdidisti om
Auare cupientes	nes q̄ fornicant̄ abs te. Et Mi
Superbe p̄sumentes	chee. vj. dicit. Ambulasti in vo
Impie detrabentes	luptatibus: vt daremte in pditi
Inique delinquentes	onem. Item pdit crudeliter no

centes. i. raptores: exactores ꝛ iniuriatores. De q̄b⁹ in ps. dr. Perdes q tribulant animā meam. Et ꝓuer. ij. Impij vo de terra pdent̄. Et ꝓuerb. xj. In pditiōe impij erit laudatio. Item pdit mendaciter loquentes ps. Perdes oīs qui loquunt̄ mendacium. Et Eccli. xx. Potior est fur q̄z assiduitas viri mendacis. pditionem aūt ambo hereditabunt Item perdit inaniter gaudentes. Hiere. xxv. Perdā ex eis vocem gaudij. Deus cū pdit illos qui habent gaudia vite presentis ꝛ mundanam ꝓsperitatē. qz sicut dicit Mat. vij. Spacosa est via que ducit ad pditionem. Item perdit auare cupientes. Eccli. viij. Multos perdidit aurū Eccli. xxxj. Multi dati sunt in auro casus. ꝛ facta est i spe ipsius perditio. Item pdit superbe p̄sumentes. Thob. iij Superbiam in tuo sensu nunq; dominari pmittas. ab ipa ei sumpsit initium omnis perditio. Item perdit impie detrahentes. ꝓuer. xxiij. Cum detractoribus ne cōmiscear. s. q̄m repente veniet eorum pditio. Item pdit inique delinquētes. Unde de quolibet peccatore dr Job. xxj. In diem pditionis seruat̄ malus. ꝛ ad diem vltionis ducet̄. Et breuit̄ deus pdet ꝛ destruet ineternū oīs pestiferos ꝛ iniquos. Sicut cū res que perdit̄. de manu possessoris eripit̄ ꝛ in uentoris dominio applicat̄. Sic deus peccatores dr pdere. q. s. p peccatū de manu ipsi⁹. i. de statu gratie euellunt̄. ꝛ inuentori dyabolo subiugant̄. iō loquit̄ scḗptura Sopho. ij. De qui habitatis funiculum maris gens pditor. Funiculum cū maris signat statum peccati quo homines a deo pdunt̄. i. destruunt̄ ꝛ condemnant̄. Petī cū dicit funiculus. q: damnatos eternaliter solet tenere Et dr mare q ipsos per tormentorum amaritudinem solet vrgere. Et iō breuiter de peccatorib⁹ sic pditis ꝛ amissis ꝛ destructis dr in ps. in psona peccatoris. Factus sum sicut vas pditum. ꝛ Hiere. l. Rex pditus factus est populus meus: pastores eius seduxerunt eum. Ista est igit̄ pditio terribilis ꝛ dolorosa. Sed si vis adhuc breuiter potes notare de illis q̄ perdunt bona gratie in presenti: ꝛ bona glorie in futuro. Quia breuiter mali in presenti perdunt salutem. perdunt dico virtutē. qz sic arbores solēt aduenīēte byeme. s. pdere

Foliorum virorem.	Sic peccatores aduenīente
Florum decorem	byeme peccati perdunt virorē
Fructuum dulcorem.	foliorum honeste conuersationis. Decorem florum sancte affectionis. Dulcorem fructuum bone operationis. Et breuiter sicut per vnum solum foramen tota nauis destruitur ꝛ perditur. sic ꝑ vnum peccatum mortale tota pfectio anime perdit̄ ꝛ oīs virtutū congeries dissipat̄. Unde Eccls. ix. Qui in vno deliquerit multa bona pdet. Vñ nota ꝑ petī homo pdit aiam ꝓpter

Luxurie fetorem.	Perdit ergo homo animam ꝓ
Lasciuie nitorem.	pter fetorem luxurie. vñ ꝓuerb.
Iracundie furorem	vj. dicit. Qui autem adulter est
Verecundie timorē.	ꝓpter cordis inopiaz perdet animam suam. Item ꝓpter nitorem corpalis decentie. Unde Ecclī. xxviij. Perdidisti sapientiā tuā in decore tuo. Itē ꝓpter furorem cordialis iracundie. Unde Job. xviij. Cur perdis animam tuam in furore tuo? Item ꝓpter timorem verecundie. Unde Eccli. xx. Est qui pre confusione perdit animam tuam. Et sic dico q peccatores diuersimode perdunt animam suam ꝛc.

Perducere. Nota q̄ Perducere idem ē q̄ perfecte ducere. Juxta illud .iij. Reg. vij. Domū suā edificauit salomon. xiij. annis ⁊ ad p fectum vsq; pduxit. Et ideo vide supra vbi Ducere. ⁊ vbi deducere vbi factum est satis plene.

Perfodere. Nota q̄ perfodere idem est q̄ p secte fodere: seu etiā penetrando fodere. Vide supra de Fodere.

Perforare. perforamen. Cum pforare sit idē q̄ foramē facere. notabo breuit: q̄ in scriptura re perit̄ pforatio. s. Prelatoꝝ. Deuotoꝝ. Tyrannoꝝ ⁊ demoniorū. Perforat ēm prelatus malos castigando. Perforat deuotus alta pscrutando. Perforat tyrannus bonos molestando. Perforat iniquus. i. dyabol⁹ penis lacerando

Prelatus ēm impios pforat seuere verberans. sicut deutro. xv. Et Exo. xxj. precipit̄ q̄ dñs debebat aurem serui in ianua pforare. vt sic eū videbat̄ seruituti ppetue subiugare. De pteritis etiā dicit̄ in figura bebemoth Job. xl. Pones circulū in narib⁹ eius. aut armilla pforabis aurem ei⁹ Loquit̄ ēm metaphorice. q. s. sicut nares bubali pforant̄ vt intromisso circulo ad arare seu opus facere cōstringat̄ Sic plat⁹ debet impios verberibus pforare vt sub seruitute debite discipline ipsos corrigere ⁊ domare posset. Item deuotus pfunda pforat cum. s. p cōsideratiōē coꝝ suū infernū ⁊ paradisum scrutat̄. Vñ in pſona bois deuoti ⁊ meditatiui dicit̄ Job. xxx. Nocte os meū pforat̄ doloribus. et q̄ me comedunt nō dormiunt. s. varij cogitat⁹. Item tyrannus paupes pforat ipos euiscerans. Vñ tales figurant̄ in baculo arundineo egypti cui si innixus fuerit bō cōfringet̄ ⁊ pforabit manū ei⁹. sicut dicit̄ .iij. Reg. xviij. Et Esa. xxxvj. Quia reuera si paup diuiti seu tyranno p fiduciā in nitit̄. ipm repit nulla fideli soliditate fulatū. q̄nimmo sepe fit q̄ in ipm cōuersus illū tyrannice pforat ⁊ eū ledit acrit̄ atq; grauat. Item dyabol⁹ damnatos pforat ipos dilacerās scz in inferno. Vñ de pcōrib⁹ bostib⁹ xp̄i ⁊ demonib⁹ ipos punientib⁹ in inferno pōt dici illud Mume. xxiij. Deuora būt gentes bostes illi⁹. ossaq; eoꝝ confringent ⁊ pforabūt sagittis. i. infernalib⁹ punitionib⁹ atq; penis. His ḡ p̄missis cū pforare idem sit qđ foramen facere vl intrare. notare possumus q̄ nos inuenim⁹ in scriptura. scz foramina

Regis. Prima sunt intranda cū deuotione. Secūda
Legis. palpanda cum discretione. Tercia tractāda
Mentis seu mundanda cum cōtritione. Quarta sunt
Mortis spectanda cum turbatioue. Quinta sunt vitā
Hostis da cum preuisione. Primo ḡ dicam⁹ q̄ inuenim⁹ foramina q̄ cū deuotione debem⁹ intrare. Et ista, p certo sunt foramina vulnerū regis xp̄i. lateris: manuū atq; pedum. q̄. s. vir deuot⁹ p cōsideratiōē intrat. ⁊ ibidē se balneat atq; lauat. dum p̄ cōpassione lachrymat̄ ⁊ ploratꝫ. Ista ēm sunt foramina petre. i. xp̄i. q; petra erat xp̄s vbi. s. columbe. i. anime gemebunde solent mentaliter nidificare ⁊ ibidē p̄ accipitrē dyabolū ⁊ eius tentatiōes tutifice se saluare. Ad qđ. s. inuitat dñs Cañ. ij. dicens. Veni surge amica mea. colūba mea in foraminib⁹ petre ⁊ in cauerna macerie ⁊c. Constat ēm q̄ columba insectata ab accipitre fugit ad foramina columbaris ⁊ etiam in foraminib⁹ facit nidum suū. ⁊ istud est foramen acus. i. lancee ⁊ clauoꝝ. qđ scz camelus q̄ se inclinat q̄n debet onerari. i. vir deuot⁹ facilius intrat q̄m diues. sicut dr̄ Math. xix. ⁊ Marc. x. Luce viij. Iere. xlviij. Columba nidificans in summo ore foraminis. Igit̄ ista sunt foramina regis q̄ cum deuotione debemus intrare. Secdo dico q̄ inueniunt̄ foramina legis q̄ cum discretione debem⁹ palpare. nonne appollo in foramine montis pernasi in ciuitate delphos dabat respōsa et sua ibi vates inquirebant oracula? sicut dicit Justinus. Et nonne etiaz Sibilla i antro seu i foramine terre manebat: vbi responsa diuina inq̄rebat ⁊ dabat? sicut ponit Virgil. in eneyd. Sic certe nos in foraminibus diuine legis ⁊ scripture debemus studendo manere. ⁊ voluntatem dei fidei q; veritatem inquirere. ⁊ eam nō solum retinere. immo et p̄dicando alijs declarare. Istud est ēm foramen qđ distillat dulcem ⁊ amarā aquam. sicut dr̄ Jaco. iij. Jō bn̄ dicit̄ Esa. viij. Lenient inq̄t oīa ⁊ requiescent in torrentib⁹ vallium ⁊ cauernis petraꝝ ⁊ in omnibus frutectis ⁊ in vniuersis foraminib⁹. Lorrentes ēm q̄ transeunt signant legē antiquā q̄ transijt. Caueme petrarū signat ſnias ꝓphetarum Frutecta vo q̄ virent. legem designant euangelicā. vniuersa aūt foramina vtriusq; ſnias significant. Ista sunt igitur foramina legis. q̄. s. cū discretione debem⁹ palpare. Cōtra hereticos. q̄. s. ista foramina discrete non penetrant obstruere. Inq̄tuz. s. ibidem deuiant in errores. Cōstat ēm q̄ in foraminib⁹ ⁊ cauernis terre vbi sunt ples vie ⁊ diuerticula. faciliter errat̄ ꝓpter loci obscuritatem nisi homo defecerat lumen darū. Sic vere cū in foraminib⁹ ⁊ occultis sententijs scripturarū magna sit ꝓfunditas ⁊ obscuritas ⁊ diuersitas. q̄nq; fit q̄ illi q̄ lumine dari intellectus ⁊ discretiōis carent ibi p hereses deficiunt ⁊ oberrant. Juxta illud Eccls. xij. Dicose erunt molentes in minuto nūero. ⁊ tenebrescent videntes per foramina. Tercio dico q̄ inueniunt̄ foramina mentis q̄ cū cōtritione debemus mundare. In foraminib⁹ ēm ⁊ cauernis q̄nq; contrabunt̄ sordes. quapropter necesse est q̄ mūdent̄. Sicvere q; in foraminib⁹ cordium nostroꝝ sepe cōtrabunt̄ sordes ⁊ vicia. necesse est q̄ ipsa p cōtritionem intrem⁹ ⁊ scrutatis diuerticulis vniuersis p cōfessionē mundem⁹ Et hoc est qđ cōsulit̄ Ezec. viij. vbi dr̄. Fili bois fode parietē. ⁊ ecce foramen in pariete. Sequit̄. ⁊ ingressus vidi. ⁊ ecce silicudo animaliū ⁊ reptiliū abominatio ⁊c. Quarto dico q̄ inueniunt̄ foramina mortis. q̄ cum turbatione. hoc est dicendum cum timore ⁊ formidatione debem⁹ spectare. Consideratio ēm mortis ⁊ sepulcri ⁊ purgatorij. q̄. s. in terre foraminibus continent̄ multum facit ad salutem. exinde. n. cōcipit̄ timor dei ⁊ a vicijs resilit̄. Exemplo. s. illoꝝ animaliū q̄ habitant in foraminib⁹ terre. sicut sunt cuniculi q̄. s. ibidem fugiunt ⁊ saluant̄ a facie venatoꝝ. Quia. s. homo venat⁹ tentationū euadit. quando ad mortis ⁊ putrefactionis sue conditionem attendit. De qua dicit̄ Zach. xiij. tabescet caro vnius cuiusq; stantis sup pedes suos ⁊ oculi ei⁹ tabescent in foraminibus suis. ⁊ lingua eoꝝ contabescet in ore suo. Constat enim q̄ in foramine mortis. caro. oculi ⁊ lingua putrefiunt ⁊ tabescunt. Unde corpus humanuz figurat̄ in lumbari Jeremie. De quo dicit̄ Jeremi. xiij. Surgens vade ad eufraten. ⁊ absconde lumbare in foramine. Sequitur. Et ecce computruerat lumbare itavt nulli vsui opus esset. Quinto vo dico q̄ inueniunt̄ foramina bostis que cum preuisione debemus vitare. Et ista sunt foramina ⁊ caueme inferni. vbi. s. bostis dyabolus damnatos cruciat atq; punit. que certe nos debemus considerare. ⁊ ipsa fugere ⁊ vitare. Juxta illud Esa. xj. Super foramine aspidis ⁊ in cauernis reguli qui ablactat⁹ fuerit manum suam mittet. Sequitur. Non nocebunt ⁊ non occident. Quia reuera quando ablactatus. id est iustus a lactere deliciarū sublatus. manum sue considerationis ⁊ preuidentie super cauernā ⁊ foramen inferni mittit nunc aspis ⁊ regulus dyabolus ipsum non inficit neq; ledit. sed ab ipso precauet ⁊ euadit. Hec igit̄ de diuersis foraminib⁹ ⁊ de pforare sufficiant.

Perfectio. Perfectus. Perficere. Nota q̄ perfectio idem est q̄ completio. perfectum idem est quod completum. Perficere idem est quod complere. Perfectum ergo dicitur illud cui nihil deficit. ⁊ cui quicquid est necessarium suppetit. Notemus ergo q̄ est Quedam perfectio naturalis. Quedam perfectio virtualis. Quedam perfectio supernalis. Prima est perfectō admirabilis quia. s. opera nature mirabiliter sunt perfecta Omnibus enim perfectis consideratis non est ibi aliquid superfluū nec aliq̄d diminutum. p̄s. Dei pfecta sunt opera. ⁊ omnes vie eius iudicia. Et Deu. ij. Perfecti sunt celi et terra ⁊ omnis ornatus eorum. Secunda est perfectio appetibilis. Et ista est perfectio ⁊ complementum virtutum qua debemus esse perfecti ⁊ completi. Et de hoc dr̄ Mat. v. Perfecti estote sicut pater vester celestis perfectus est. Tercia est pfectio delectabilis. Et ista est illa vltimata perfectio gaudiorum paradisi quam habent illi qui in celo sē superius. scilicet beatitudo. De qua dicitur Jaco. j. Omne datum optimū ⁊ omne donum pfectū desursum est descē-

dens a patre lumiñū. apud quē nō est transmutatio nec vicissitudinis obumbratio. Dicam⁹ ergo aliq̄d de pfectione morali ⁊ virtuali. q̄ generaliter continet in q̄tum est possibile vtutum oim complementū. Sicut enī dom⁹ tunc ē pfecta qñ in oīb⁹ suis ptib⁹ est completa. Sic ille pfect⁹ dr q̄ in oīb⁹ vtutib⁹ cōsummat. Quelibet enī virt⁹ est ps pfectionis. q̄ insimul aggregate boiem pfectum cōstituūt. q̄ si aliqua deficiat pfectus minime pōt dici. Sci igit pfecti fuerunt q̄ oīs vtutes ⁊ gratias habuerunt. Arbor enī tūc pfecta dicit qñ ex omnib⁹ suis ptibus cōstituit. ⁊ qñ ex radice. ligno. ramis. cortice. foliis. floribus ⁊ fructib⁹ consummat. Si enī vnū istoz deficeret. arbor illa totali sua pfectione careret. Sic p cuius dubio illi dicunt pfecti q̄ more arboris sunt Radice humilitatis fundati. Cortice honeste apparentie velati. Ligno spei ⁊ contemplationis erecti. Ramis ⁊ brachijs dilectionis dilatati. Foliis sane locutionis ⁊ floribus bone affectionis ornati. Et fructib⁹ bone operationis multipliciter fecundati. Vbi enī habitis bō pfectus dicit. ⁊ sine istis pfectus minime nuncupat. Ideo de quo libet sic pfecto dr Eccli. xxxj. Probat⁹ est in illo ⁊ pfect⁹ inuent⁹ est ⁊ erit illi gloria eterna. vt ad quemlibet virū pfectum applicem⁹ illud qđ de Noe fuit dictū Gen. vj. Noe vir iustus atq; pfect⁹ in generatōnib⁹ suis fuit. In q̄b⁹ verbis oñdit q̄ ad morū pfectionē requirunt multe vtutes. s. q⁹ homo debet habere Mentis tranq̄llitatem ⁊ quietudinem. Cordis stabilitatem ⁊ fortitudinē. Virtutum bonitatem ⁊ sanctitudinē. Operum vbertatem ⁊ plenitudinem.

Primū ꝓbat nomen quietatiuū noe q̄ interp̄tat requiescens. Sz scdm nomen roboratiuū. Vir inq̄t. Sz terciuz nomen regulatiuū seu cumulatiuū. Just⁹ inq̄t atq; pfect⁹ Quartum vo nomen secundatiuū. In gene. suis inq̄t. Ergo charissimi si volumus esse pfecti sint in nobis Mentis tranq̄llitas ⁊ quietudo. Cordis stabilitas ⁊ fortitudo. Virtutū quantitas ⁊ amplitudo. Operū vbertas ⁊ plenitudo

Primo igit si volum⁹ esse pfecti habeam⁹ cordis tranq̄llitatē ⁊ quietudinem. Noe inq̄t q̄ interp̄tat requiescens Primū enī fundamentū pfectionis est quies cordis. q̄ scz fit p firmā fitionem in deum. Prima enī ps pfectionis domus est fundamentū firmū ⁊ quietum. Dom⁹ enī nunq̄ pficeret nisi in fundamento quieto ⁊ solido locaret. Et iō q̄ domū cordis vult mor⁹ pficere ⁊ complere. dz ipam vt quiescat in deo q̄ est fundamentū immobile collocare. q̄a sicut dicit Aug. Inquietum est cor meū bone Jesu donec quiescat in te. Et est bona rō. q⁹ nihil est inuenire immobile vel quietum nisi solum deū. Jste enī teste Boetio. stans immobilis dat cuncta moueri. Et ideo cor humanū q̄diu in alijs reb⁹ q̄ in deo est p amorē locatū (cum oia alia sint mobilia ⁊ inquieta) necē est q⁹ ipm cor sit sic inquietuz Et istud videm⁹ in auaris ⁊ ambitiosis ⁊ alijs bonor⁹ tpaliuz dilectorib⁹. quor⁹ cor nunq̄ in vno quiescit. Quia aut auaricia inflammat. aut inuidia stimulat. aut tristicia conturbat. aut timorib⁹ fatigat. aut errorib⁹ obscurat. Et breuit talibus dr Miche. vij. Surgite ⁊ ite q⁹ nō habetis hic requiem. Sed ꝓcerto viri pfecti q̄ cor suum p amorē in deo fixerunt. ipm ab oīb⁹ motib⁹ submouerūt ⁊ pfecte in domino quieuerūt. Gen. viij. Requieuit archa sup montes. Delos enī dr esse insula que primo fuit in mari mobilis ⁊ erratica. nō enī erat cōiuncta cum inferiori terra. sed suspensa i mari natabat. ⁊ se de loco ad locū cōtinue trāsferebat. Verūtn sicut Ouidi⁹ ponit in libro methamor. Et Sen. in tragedia. Primo lotona mater solis fingit a poetis solem in ista insula genuisse. ⁊ extunc insulam p̄mo stabilē ⁊ immobilē effecisse. Qđ p tanto fm Jsidor fictū fuit. q⁹ in ista insula p̄mo post diluuiuz illustrata radijs solis fuit. q̄propt sol ibidem fingit fuisse nat⁹ p eo q⁹ p̄mo ibidē est manifestat⁹. Revera charissimi q̄cq̄d sit de fictionib⁹ poetaz. ista insulā vr significare cor humanū qđ. s. nunq̄ in se est stabile vel quietū. q̄immo q̄diu est in mari b⁹ mundi sp est in desideriis ⁊ cogitationib⁹ fluctuosum. q⁹ sicut dr ꝓuer. xix Multe cogitatiōes versant in corde viri. Verūtn qñ Lotona mater solis. i. Maria mater Jesu p suā intercessionē ⁊ gram parit ⁊ introducit istum solem iusticie xp̄m in ista insula cordis nostri tunc vere quieta ⁊ immobilis efficit ⁊ in solo deo p verū amorem quiescens a malorum desideriorū fluctib⁹ ⁊ motib⁹ liberat. Eccli. xxiij. In oīb⁹ requiem quesiui. q. d. ⁊ non inueni. Et sequit. In syon firmata sum id est in deo. Et in ciuitate sanctificata similiter requieui. Ut sic breuiter mens humana sic in isto mari fluctuoso pfecta quietata ⁊ firmata possit dicere illud Ezechiel. xxvij. Perfecti decoris ego sum ⁊ in corde maris sita. Et ista quies vt dictum est ostendit cum dicit Noe. q⁹ noe interpretat requiescens. Iste enī fuit ille q̄ seculo peunte in archa quieuit. ⁊ q̄ toto mundo p vicia corruente mentem suā in dño quietauit. Un Gen. vj. dr. Qz noe inuenit gratiā coram oculis domini. Sic enī ostensum est. q⁹ nos debem⁹ habere mentis tranq̄llitatem ⁊ quietudinē. Scdo dico q⁹ ad pfectionem requirit q⁹ nos habeamus cordis strenuitatem ⁊ fortitudinē. Vir inq̄t. Vir enī dr a viribus vel a virtute. q⁹ ꝓpie ille dr esse vir q̄ est fortis ⁊ vigorosus. pfectus ⁊ virtuosus. Virilis ei sexus multo est pfectior q̄ femininus. Un fm Ouidij poemata libro. xij. fab. iij. legimus q⁹ Cenis. als Ceneus primo fuit femina valde pulcra. quā cum deus Neptun⁹ adamasset obtinuit ab eo q⁹ ipam in virum mutaret. Videbat enī mores femineos fragiles ⁊ inertes. ideo cōcupiuit vt in boiem mutaret. qđ est factum. sic fingunt. De hyena autem verum est sicut dicit Plini⁹. q⁹ de femina in masculum se mutat sicut pluries supra dict⁹ Sic reuera charissimi bō qñ se cognoscit esse feminā. i. psonam fragilem ⁊ defectuosam. summe debet cōcupiscere vt in virum mutet. i. in psonā virilem. fortem. stabilē ⁊ virtuosaz Mores ei femici. i. vana inertia ⁊ illaudabilia opa sibi debent displicere ⁊ mores viriles. i. bona ⁊ virtuosa opa cōplacere. Jupiter enī. i. iuuans pater deus. s. quando tales diligit ipsos de feminis viros facit. Et de imperfectis in pfectos. de debilibus in robustos. de peccatorib⁹ in iustos cōuertit. Et sic videbat mutatus aplus cum dicebat. j. Cor. xiij. Cum venerit inquit quod pfectum est. euacuabit qđ ex pte est. Et ostendit quomodo. Cum essem inq̄t paruulus loquebar vt puulus: sapiebam vt puulus. cogitabam vt puulus. Cum aūt factus sum vir: euacuaui q̄ erant puuli. Simus ergo viri. i. virtuosi. vt. s. viriliter faciam⁹ vtilia. ⁊ fortiter sustineam⁹ difficilia vir inquit. Jaco. iij. In multis offendim⁹ oīs. si q⁹ aūt in vbo nō offenderit hic pfectus est vir. Qđ est cōtra multos q̄ ꝓcerto nunq̄ mutātur de femina in virū. sed magis de viro in feminā. de bono in malū. de pfecto in imperfectum quotidie cōuertuntur Sicut de multis ecclesiasticis ptz q̄ ex gradu ⁊ pfessione deberent esse viri pfecti ⁊ virtuosi. q̄ tn versi sunt in feminas in q̄tum fiunt vicios debiles ⁊ defectuosi. molles carnales ⁊ delicios. Hiere. xxxj. Nouū fecit dñs sup terraz. femina circūdabit virum. Sicut enī fingit Ouidi⁹ li. q̄. Fabula. v. iupiter se in feminā transfiguraſſe dr vt puella calistone ab ipso deciperet. Sic tales mores femineos accipe dinoscunt vt mulieres ⁊ vt delicias carnis facili⁹ assequnt Hiere. l. Pples tu⁹ mulieres i medio tui. Nō sic kīni ⁊ habeam⁹ cordis strenuitatē ⁊ fortitudinē. vir inq̄t. Tercō dico q⁹ ad habendū pfectōnē necē est q⁹ habeam⁹ vtutū bonitatez ⁊ sanctitudinē. ⁊ hoc ostendit cum dr. Justus atq; pfect⁹ Jsta enī duo vocabula signant cumulū ⁊ aggregationem oim vtutum. sicut supra de iusto satis pōt videri. Sicut ei sunt multe creature q̄ respectu aliarū sunt valde pfecte: sicut sunt apes inter animalia. aquila inter volatilia. balena inter natatilia. balsam⁹ inter arbores. Carbuncul⁹ inter lapides. Sic vere inter boies q̄dam sunt virtuosi p̄ ceteris ⁊ pfecti. q⁹ ꝓcul dubio isti sunt apes mel cōficientes p deuotionem. Aquile aīos suos conditiuidentes p compassionē Balene odorē diffundentes p famosam cōuersationē. balsamus liquorē distillantes p doctrinā ⁊ pdicationem. Sicut carbunculus odorem scintillantes p charitatē ⁊ dilectionem. Et breuiter de talibus viris pfectis cōstat dom⁹ ecclesie triumphantis. ⁊ dz constare dom⁹ ecclie militanti. Un dr. iij. Reg. vj. q⁹ de lapidib⁹ dolatis atq; pfectis edificata est domus domini. Et bene dicit lapidibus. q⁹. s. viri pfecti ⁊ sancti dicunt lapides viui: sicut supra dr lapide potest videri. Sicut enī lapides generaliter sunt frigidi ⁊ soliditsicci ⁊ ponderosi: sterules ⁊ infecundi. sic vere pfecti sūt frigidi ⁊ stupidi per diuinum timorem. Solidi per constātie vigorem. Sicci per abstinentie vigorem. Ponderosi p

humilitatis amorē. Steriles ⁊ infecundi p pauptatis languorem. Et iō cuilibet viro pfecto pōt dici illud Ezē. xxviij Tu cherub plen⁹ sapia ⁊ pfect⁹ decore in deliciis paradisi dei fuisti. Omnis lapis pciosus opimentū tuū. sardius topasi⁹ ⁊ iaspis crisolitus ⁊ onix ⁊ berillus. sapbirus carbuncul⁹ ⁊ smaragd⁹. In q̄b⁹ vbis aduerte q̄ pfectō mox pt̄ pfiste re in noue vtutib⁹ q̄ p istos nouem lapides designant. scz

Vigor firmitatis.
Splendor bonestatis
Fulgor fidei ⁊ veritatis.
Item meror compunctōnis
Timor damnationis.
Pallor abstinētie ⁊ maceratōis.
Item dulcor iocunditatis.
Feruor inflammatiuus
Humor fecundatiuus

Vigor firmitatis designat p sardiū q̄ est lapis faciens boiez audacem ⁊ repellit timores. q̄. s. vtus constantie et fortitudinis facit periculā nō timere: sicut patuit in martyribus q̄b⁹ dictū fuit Mat. x. Nolite timere eos q̄ occidunt corp⁹. Et quare? Certe q⁹ sicut dr. j. Jo. iiij. Perfecta charitas foras mittit timorē. Splēdor bonestatis designat p topazium q̄ oim gemmarū superat claritatē ⁊ alioz lapidū fulgorē in se rapit: signans virtutē bonestatis q̄ in nobis p alios debet fulgere: ⁊ claritatē ⁊ virtutes alioz debet in se rapere ⁊ repīnare: vt sic cuilibet possit dici illd Ezec. xvj. perfecta eras in decore tuo Mitor seu fulgor fidei ⁊ veritatis designat p iaspidem q̄ dr oculos aueret incantationib⁹ contraire. q⁹. s. veritas fidei oculos intellect⁹ acuit: ⁊ demonū incantatiōes ⁊ deceptiones repellit. Jūn de pfectione ista dr. j. Cor. xiij. Sensib⁹ aūt pfecti estote. meror compunctionis designat p crisolitū q̄ dicit habere colorem maris ⁊ repellit timores nocturnos significans compunctionem q̄ maris. i. amaritudinis bz colorem. ⁊ ꝓter spem salutis repellit desperationis timorē: vt sic ꝓter istam pfectionē dicat anima illud p̄dictū: pfecti decoris ego sum in corde maris. Ezec. xxvij. Timor supne seu diuine dānatiōis significat p onicē q̄ est lapis cui⁹ aspectus facit oculos tremulos: significans maiestatez diuinā quā ꝓcerto q̄ bñ cōsiderabit timebit. Jūn de ista pfectione dr Josue. xxiij. Timete dñm ⁊ seruite ei pfecto corde atq; verissimo. Pallor abstinentie ⁊ macerationis designat p Berillum q̄ est lapis pallidus: ⁊ quanto pallidior tanto melior. Sic abstinentia facit boiem pallere ⁊ carnis pulcritudinem ⁊ lasciuiā amittere ⁊ cessare. Jūn de ista p. fectione dr. j. Pet. j. Sobrij ⁊ pfecti state in illam q̄ nobis offert gratiam. Dulcor iocundatiuus designat p sapbirū qui est lapis letificans. Unde de tali pfectione dr. ij. Cor. xiij. Gaudete pfecti estote. Ardor inflammatiu⁹ designat p carbunculum q̄ d nocte videt ardere sicut ignis signās charitatē: q̄ si pfecta est magis feruet in nocte aduersitatis q̄ in die ꝓsperitatis. Jūn de ista pfectiōe dr Col. iij. Super oia charitatē habete q̄ est vinculū pfectiōis. Humor fecūdatiu⁹ designat p smaragdū: q̄ est lapis q̄ dr augere opes signans diuinā gratiā: q̄ opes diuersarū vtutū solet accrescere ⁊ augere. Jūn de tali pfectione pōt exponi illud Prouer. iiij. Lux splendens ꝓcedit ⁊ crescit vsq; ad pfectū diē. Ecce ergo charissimi quō omnis lapis preciosus est operimentū viri pfecti. Jō breuiter bene pōt dici illud de viro p fecto Ezec. xxviij. In medio lapidū ignitoz ambulasti. p. fectus in vijs tuis a die conditionis tue. Patet ergo q̄ ad moralem pfectionem necesse est habere vtutum bonitatē ⁊ sanctitudinē iustus inquit atq; pfectus. Quarto dico q̄ necesse est habere operū quantitatē ⁊ plenitudinē. In generationib⁹ inquit suis. Res em̄ pfecta dr q̄ pōt generare fructum qui sue competit speciei: sicut patet. q⁹ nec arbor sterilis nec animal sterile pfectū est. q⁹ caret vtute fructuū ꝓductiua. Si ergo pfecti moraliter esse volum⁹ necesse est q̄ fruct⁹ bonoz operum ꝓducamus vel generemus. In generationibus inquit suis. Jūn Gen. ij. Igit̄ pfecti sūt celi ⁊ terra ⁊ omnis ornatus eoz. Et sequit̄. Hec sūt generationes celi ⁊ terre. Et breuit̄. Si pfecte generādo bona opera volum⁹ essa pfecti. nos debemus habere scz. Perfectaz

Pauptatem.
Charitatem
Puritatem
Unitatem
Intentionez

De pauptate dr Mat. xix. Si vis pfectus esse vade ⁊ vende omnia q̄ possides ⁊ da pauperib⁹. De charitate dr illud p̄dictū Col. iij. Charitatē habete. De puritate dr Deut. xviij. Perfectus

Affectionem.
Cōtinuatōez

tris ⁊ absq; macula. Devnitate dicitur j. Cor. j. Sitis pfecti in eodem sensu. de intentione dr. iij. Reg. xv. Cor aza pfectum erat cor̄ dño. De affectione dr in ps. Perfecit pedes meos tanq̄ cervorum. De pfecta cōtinuatione dr in ps. Perfice eam quam plantauit dextera tua. Jūn Jacob. iij. Nam⁹ Zorobabel sun dauerunt domū istam. ⁊ manus eius pficient eam. Sic ergo ptz charissimi q⁹ nos poterimus esse pfecti per operuz plenitudinem. p virtutū amplitudinē. p cordium fortitudinem. p mentū quietudinē. Hoc ergo vir pfectus atq; justus in generationibus suis fuit ⁊c. Vide supra de iusto. et infra de sancto. ⁊ supra de Noe.

Peregrinus. Peregrinari.

Nota q⁹ peregrinatio nihil aliud est q̄ in aliena patria de ambulatio. Peregrinus em̄ est ille q̄ in aliena patria commorat: ⁊ ad patriā de qua natus est accedere satagit ⁊ conat. Et ideo breuit̄ loquendo pegrin⁹ in scriptura sumit in bono ⁊ in malo. Jūn nota q⁹ pegrinus signat in generali

Mortalē viatorem.
Seculi contemptorē
Celi cōtemplatorem
Jnanem peccatorē.
Jnferni possessorez.

Primo ergo dico q⁹ est peregrinatio boim viatoz mortaluz
Et ista est pegrinatio quaz facit omnis homo in pñti vita. Omnis em̄ sum⁹ hic pegrini ⁊ hospites in hoc mundo. Sicut em̄ pegrinus in sua pegrinatiōe nullam habet mansionē ⁊ habitationē: quinimo tendit ad suam de qua natus est regionem. Sic omnis mortalis homo in hoc seculo non bz locum vbi possit diu habitare. ꝫ ad locum de quo natus est. i. ad terram de qua format⁹ est q̄tū ad corpus vel ad deū q̄tum ad animā. nō cessat continue ꝓperare. Teste em̄ aplo Heb. xiij. Nō habemus hic manē. civitatem ꝫ futuram inq̄rim⁹. Ad modū em̄ pegrini nō cessam⁹ discurrere ⁊ nunq̄ in eodē statu sistere: quousq; ad domū eternitatis nostre. ſ. ad terram paradisi valeam⁹ finaliter ꝓuenire: dicentes terre cuz Seneca in epitaphio. nanq; anima celo reddim⁹ ossa tibi. Et breuiterverū est qd dicit apostol⁹. ij. Cor. v. q⁹ q̄diu sum⁹ in corpe peregrinamur a domino. Et ideo dicit Seneca q⁹ natura dedit hic nobis non habitandi domicilia ꝫ pegrinandi diuersoria. Et iō inquit vis nō timere mortē cum venerit: tanq̄ migratur⁹ habita. Exemplo illoz de q̄bus dr. j. Paral. xxix. Peregrini enim sumus cor̄ te. Jō nobis loquit̄ scriptura. j. Pet. ij. Obsecro vos tanq̄ aduenas ⁊ pegrinos ⁊c. Vide eā supra de abstinere vbi est ꝓsecuta. Jsta ergo pegrinatio boim viatorum. Secō dico q⁹ est pegrinatio boim pfectorum: et ista pegrinatio nihil aliud est q̄ vita ipsoz. Ipsi em̄ in mūdo isto viuunt recte ad modum pegrinoz. Nihil em̄ reputant se hic habere: sciunt enim q⁹ ad istam patriā nō sūt creati ꝫ ad aliā. sicut bene dicit aplus Heb. xj. Defuncti sūt nō acceptis repromissionibus. sed alonge eas expectantes: salutantes: ⁊ confitentes q⁹ peregrini sunt ⁊ hospites super terram. Et possumus aduertere q⁹ boni dicunt̄ pegrini in hoc mundo. q⁹. ſ. peregrini solent dum sūt in pegrinatione

Iter continuare.
Patriam affectare.
Se parū onerare
Se parce recreare
Plurima tolerare
Honorez nō ꝓcurare.
Signa plura portare

Sic vere viri pfecti ⁊ spūales in via ista. Iter cōtinuant pseuerādo. Patriā affectant desiderādo
Se paruz onerant mundi bona cōtemnendo. Se parce recreant delicias nō amando. Plima tolerant tribulatiōes sustinendo. bonoz non ꝓcurant dignitates seculi fugiendo. Signa plura portant se virtutibus adornando. Dicamus ergo si volumus esse boni peregrini nos debemus iter bone vite cōtinuare. Jstud est em̄ summe necessarium pegrinantibus Si em̄ in quolibet pulcro prato sisterent: si in quolibet pulcro umbraculo se arrestarent: si in quolibet pulcro hospitio remanerent: nunq̄ integram dietam facerent. ⁊ sic tarde ad terminum pueniret. Sic vere charissimi nobis pegrinantib⁹ in hoc mundo summe necessariū est iter bonoz operū cōtinuare ⁊ in bono pseuerare. q⁹ q̄ in quolibz mundi delectabili se p affectū ⁊ desiderū arrestaret: nunq̄ ad paradisi terminū pueniret. Jūn Luc. xv. Adolescēs fili⁹ pegre ꝓfect⁹ est. Et Ruth. j. Abūt homo ad bethleē iuda vt pegrinaret. Abire em̄ est ꝓficisci ⁊ continuationē

ꝛ pseuerantiam itineris significat. Item debem⁹ celestē patriam desiderare. Peregrin⁹ enī vbicunq; vadit sp habet oculū ad patriā suam. Sedm enī iura vniuersaq; patria sua dulcissima seu ditissima est. Et q; ḡ pa disus est patria nostra ꝑ nobis facta ꝛ nobis a deo ordinata. Hinc est q; in ista pegrinatiōe manentes illam debem⁹ iugiter affectare ꝛ oculū cordis illuc ꝑ desideriū vertere ꝛ mouere. Illa enī q; videt pegrin⁹ in terra aliena nō sē sua: immo si ꝑa vult habere: cum expensis ꝛ laborib⁹ optet ea compare. ꝛ iō de istis parū curat. Illa vo q; in patria bz sua sūt. ꝛ iō ipa amplius diligit: ꝛ in illis sp oculū cordis infigit. Sic vere charissimi: bona hui⁹ mundi ꝓprie nra nō sē. q; teste apl'o. j. thimo. vj. Nihil intulim⁹ in hūc mundū. haud dubiū: q; nec auferre q̄d possum⁹. Et quo patet q; ista non sunt nostra: q; necessario remanēt alijs ꝛ nō nobis. quinimmo ꝑ culdubio ista si cōcupiscunt cum magnis expensis ꝛ laborib⁹ acquirunt. q. s. ꝑ iose merces virtutū ꝓpter ea habenda expēdunt. ita q; bō paup ꝛ miserabilis inuenit. Ista ḡ cōtemnenda sunt ꝛ nō curanda. Bona vo padisi q; ꝓprie sē nra. ꝛ que semel habita nobis auferri non poterunt quoq; mō: sunt cū oī diligentia affectanda. Ad hū figurā Luc. xv in filio ꝓdigo. q; accepta portione bonoꝝ a pie peregre ꝓfect⁹ est: ibi tū oia bona sua dr expendisse. ꝛ quousq; iterū ad pr̄em suum rediit magus miser⁹ languisse. Quia breuiter in ista pegrinatione portio bonoꝝ gratuitoꝝ ꝛ naturaliū nobis a deo patre ꝓcessa expendit. si bonoꝝ terrenorum copia diligat. Et iō necesse est bona eterna solūmō diligere ꝛ ad patrē nr̄m deū cordialiter anhelare. Deꝰ enī ꝫra les pegrinos diligit. ꝛ eos in suo padisi hospitio recipit et admittit. Ad hoc dicit Deut. x. vbi dr. q; dns amat pegrinū: ꝛ dat ei victū ꝛ vestitū. vñ etiā ipse dns pōt dicere illō iob xxxj. Foris nō mansit pegrin⁹: ostiū meū viatori patuit. debemus ergo celestē patriā desiderare. vide supra de patria Item debem⁹ nos temporalib⁹ non onerare. Peregrinus enī minus portat de vestib⁹ ꝛ de reb⁹ oneroſis quantū potest. portat enī necessaria nō supflua vt leuior et expeditior possit esse. Sic vere nos debem⁹ de vestib⁹ ꝛ onerib⁹ bonorum tpaliū min⁹ quantū possum⁹ nos onerare ꝛ nō ad supfluitatem ꝫ ad sufficientiā ipsa ꝓcurare ꝛ habere ne forte nos possint in ista pegrinatione ꝙut p auariciā calefacere. aut ꝑ pigriciā aggrauare. Hui⁹ Eccli. xxix. Minimū ꝓ magno placeat tibi: ꝛ improperiū pegrinationis non audies. Item debem⁹ nos mundi delicijs nō impinguare. Peregrini enī nō multū vacant circa delicias ꝓcurandas: sperant enī q; qñ ad hospitiū suū redierint satis se poterūt recreare. Sic ꝛ nos abstinenter ꝛ nō delicioſe debem⁹ viuere vt in hospitio paradisi possim⁹ desideriū satiare. Vide supra de abstinere in p̄dicta auctoritate. Obsecro vos ꝛc. vñ Eccli. xxix. Vit⁹ est victus paupis sub tegmie asseruꝰ q; epule splendide in pegre sine domicilio Item debem⁹ nos passos molestias non cōturbare. q. s. pegrini multa hūt sustinere q; non sustinerent si essent ciues. Et iō necesse est q; tales sint humiles ꝛ patientes. Et q; quis dns p̄cipiat Exo. xxiij. Peregrino molestus nō eris. hodie tū peregrini ꝛ extranei ab incolis molestant. Exemplo quorundā serpentū q; sunt in affrica: q; ciues ꝛ incolas ledere non solent: peregrinos aūt solent ꝛ aduenas trucidare. Sic isti. Hui⁹ Eccles. xvj. Mō pepercerunt pegrinatōi illoꝝ. Et iō necesse ē q; virtute patientie p̄ ceteris muniant. Sic vere boni cum in isto mundo hospites ꝛ pegrini sint: multa a ciuib⁹ hui⁹ mundi. s. a malis hoib⁹ p̄iudicia sustinent ꝛ in ipsis patiēntiam multā habent. q. s. boni ꝛ pfecti sunt hodie extranei fratrib⁹ suis. ꝛ pegrini filijs matris sue. sicut dr in ps. Unde abrae fuit dictū Gen. xv. Scito iñt q; pegrinū futurū sit semen tuū in terra nō sua. ꝛ subijcient eos seruituti ꝛ affligent. Et in ps. dr. Aduena ego sum apud te ꝛ pegrinus sicut omnes patres mei. Item debem⁹ honores seculi nō ꝓcurare. Peregrini enī nō solent dum sē in sua pegrinatiōe domos vel edificia emere. honores ꝛ iudicaturas accipere ꝫ ꝛ honores ꝛ fauores nisi quantum ꝓ transitu sufficit nō amare. Sic vere nec nos qui in isto mundo nō sumus diu mansuri. immo statim ꝑ mortem ad patriā transituri. mūdi honores ꝛ eminentias. mundi fauores ꝛ amicicias: mūdi gaudia atq; leticias: ꝛ mundi tpalia seu diuitias. nō debemus querere. sed ipsa poti⁹ refutare. Hñ moysi dictum fuit Gen. xix. Ut aduena ingressus es. numq̄d vt iudices? q. d. nō decet nos q; sum⁹ aduene ꝛ pegrini apud dñm sicut oēs patres nostri. sicut dr in ps. iudicaturas q̄rere nec ad mundi fastigia aspirare. Item debem⁹ signa virtutū semper portare. q. s. sicut pegrini soliti sunt portare certa signa pegrinationis. s. capellum: baculū ꝛ peram. ita q; bisvis bene cognoscunt q; pegrini sunt. ꝛ q; ipsi nō sunt de terra illa? sed potius aliena. Sic vere xp̄ini. nos debem⁹ signa virtutū ꝛ gratiarū habere. ꝛ capellū diuini timoris: peram diuini amoris: baculū. i. memoriā diuini doloris ꝛ memoriā crucis dñi nobiscum portare. vt sic nō esse de isto mundo sed de paradiso nos possit q̄libet reputare. capellū enī q̄ sup alia vestimenta ponit signat diuinū timorem. quia sicut dr Eccli. xxv. Timor dñi sup oīa se supposuit. Pera q; recepta seruat signat cordiū amorē. Hñ de dauid dr. j Reg. xvij. q; quinq; lapides sumptos de flumine posuit in pera pastorali ꝛc. Baculus vo q; innitentes sustentat signat crucis compassionē dolorem. Zach. viij. Viri baculus in manu eius. Hñ vroz tho bie dixit. Ut q̄d misim⁹ te peregrinari baculū senectutis nostre? q. d. baculꝰ ē pegrinis necessari⁹? Et sic ptz quō viri pfecti dicunt in hoc seculo peregrini. sicut etiā Paul⁹ de beato barnaba dicit. j. Cor. viij. q; ordinatus erat ab ecclia comes ꝓperegrinationis sue. Et sic dico q; est q̄dam pegrinatio boim pfectorum. Tercō dico q; est q̄dam pegrinatio boim deuotoꝝ. Et ista est illa qua viri cōtemplatiui mō ꝑ desiderium cōtemplationē ꝛ meditationem peregrinant in celum. Isti sunt figurati in Abraam q; longo tpe pegrinatus fuit in terra ꝓmissionis: anteq; sibi vel suo semini traderet. Ideo sibi dictū fuit Gen. xvij. Dabo tibi ꝛ semini tuo terram pegrinatiōis tue. Ad denotandū q; boni q; modo in padiso ꝑ cōtemplatiōnē pegrinant. finaliter ibi p̄mialiter ditabunt. Gen. xxviij. Possideas terram pegrinationis tue. Quarto vo dico q; est q̄dam pegrinatio hominū peccatoꝝ. peccator enī dicit peregrinus. Non est enī ꝓprie ciuis ecclesie. q. nihil habet in hereditate gratie. Et ideo peccatores dicunt induti veste peregrina. Soph. j. Visitabo sup oēs q; induti sūt veste pegrina. Vestis enī pegrina est peccatum q̄d facit hominē a deo peregrinum. Quinto est peregrinatio hominū dānatorum. Et de ista dr. ij. Macha. ix. Ubi narrat de neq̄ssimo antiocho rege quomodo peregre in montib⁹ miserabili obitu interijt. Et hoc de peregrino sufficit. Vide de aduena supra ꝛc.

Pergere. Cum pergere nihil aliud sit q; de loco ad locum transire. vnūq; terminū relinquere ꝛ ad alium se transferre. possumus dicere q; pgere signat motum: ꝛ de re ad rem: de loco ad locum: de tpe ad temp⁹ transitū vel ꝓfectum. Sic igit notandū est q; moraliter loquendo q; nos inuenim⁹ vnuꝫ pgere qđ est

Singulorum. Pergunt enī cuncti naturaliter. Per-
Perfectorum gunt etiam iusti virtualiter. Pergunt
Iniustorum. insup stulti criminaliter. Nam pergūt singuli nature motibus. Pergunt sedulivirtutum ritibus Pergunt emuli culparum gestibus. Dico ergo primo q; est vnum pgere qđ spectat ad cunctos. Et istud ꝓcerto est pergere nature. Sicut enī ille qui corꝑaliter pergit nunq̄ in eodem loco sistit. sed continuo de loco ad locum trā sit. Sic vere omnis qui nature viribus regit necesse est q; de vno statu ad aliū moueat. ꝛ q; de vna cōditione ad aliam continue transferat. ꝛ sic naturaliter pgere comproḃat. Constat enī q; exquo bō nascit ipse continue currit ꝛ pergit. Juxta illud. j. Reg. xviij. Saul exurgens de spelunca pgebat cepto itinere. De spelunca dico. i. de vtero matris. Pergit enī homo cōtinue de iuuentute ad senectutez de sanitate ad infirmitatē. de fortuna etiā ad infortunia. ꝛ finaliter de vita ad mortem. Sicut enī dr Josue. xvij. Extitus eius pgit ad mare: hoc est dictu ad amaritudinē mortis. Q dicit Seneca. Putabas ne quenire nisi eo q; semp ibas? Et certe illud pergere non debet homini displicere. Teste enī Seneca. ea conditione intrauimus vt exiremus. Memini enim debet displicere pergere ad ꝓriam patriā q̄n est in aliena. sic certe nec nobis qui hic in alieno viuimus. displicere debet si ad patriam nostram. hoc est dictu

ad aliā vitā ꝙ mortē pgim⁹. Ūñ Ruth.j. Surrexit noemi vt in patriā pgeret. Jtud est igit vnū pgere qđ spectat ad cunctos. Scđo dico ꝙ est vnū pgere qđ spectat ad iustos Et istud certe nihil aliud est ꝙ motus ⁊ pfectus virtutis. quo.s.homo pergit ⁊ tendit de virtute in virtutē quousq; ipse videat deum deoꝝ in syon Nonne boni milites qñ bene sunt armati: ⁊ iam certi sunt de quotidiano stipendio ⁊ certissime sperant de gloriosa victoria: ⁊ de solenni futuro lucro ⁊ ꝓmio ad bellum celeriter ⁊ fortiter pgunt ⁊ animātur? Sic vere nos q̄ iam recepimus stipendiū gratie ⁊ certissime speram⁹ de premio future gloie. debem⁹ bonis virtutibus nos armare: ⁊ de bono in melius pgere ⁊ ambulare: ⁊ ad bellum cōtra spirituales hostes audacter ⁊ celeriter ꝓperare. qđ.s. nobis ꝓcipit Nume.xxxij. Expediti pgite coram dño ad pugnā. Nos ꝯ debemus dicere illud qđ ibidem dr. Nos aūt armati ⁊ accincti pgemus ad ꝓlium. Et ibidē. Oēs expediti pgemus ad bellū. Et sic certe deus dicet cuilibet sic pgenti illud.j. Reg.xiij. Perge quo cupis ⁊ ero tecum. Et nota si vis ꝙ iusti pergunt ⁊ profiscuntur

Ad sapientie fontem. Pergunt ergo iusti ad fontem sapientie. Hoc est dictu:
Ad penitentie pontem. ad pscrutandū ⁊ hauriendū
Ad cōfidentie montem. venas scientie ⁊ doctrine. de
Ad resistentie martem. quo pōt intelligi illud Eccl's
Ad influentie partem j. Lustrans vniuersa in ar-
Ad patientie mortem. cuitu: pgit spūs. Et de ꝫ etiā
Ad opulentie sortem. pōt dici illud Gen.xxv. Perrexit sarave cōsuleret dominū Scripturā ēm studere ⁊ intelligere est dñm consulere. Jtē pgunt iusti ad pontē penitentie. Ūñ.iij. Reg.xij. Perrexit belyas ꝙ desertū viaꝝ vni⁹ diei. Jtem pgunt iusti ad confidentie montē. s. ad securitatē spei. De qua pōt dici illd Jo bannis.viij. Jesus aūt ꝓrexit ad montem oliueti. Jtem ꝙ gunt iusti ad resistentie martem. boc est dictu. ad cōstantie ⁊ fortitudinis virtutem. De quo dr Job.xxxix. Exultat audacter in occursum pergit armatis: cōtēmnit pauorē: nec cedit gladio. Jtem pgunt iusti ad ꝓtem influentie. boc ē dictu ad ꝓdicationis ⁊ bone doctrine virtutē. Ūñ de tbobia dr. Tbob.j. q ipse pgebat ꝙ oēs q̄ erant in captiuitate. et monita salutis dabat eis. Jtem pgunt iusti ad patie mortem. Ūñ de tbobia dr Tbo.xiij. q cum bono ꝓfectu timoris dei ꝓrexit in pace. Jtem pgunt iusti ad opulentie sortē scz ad paradisum ⁊ vitā eternā. Ūñ Eccl's.vj. Quid babz amplius paup nisi vt pgat illuc vbi est vita? Paradisus ei est ierm civitas opulenta. sicut dicit Esa.xxxiij. ad quā.s. iusti finaliter pgunt. Ūñ.j. Esdre.viij. Promouim⁹ ergo vt pergerem⁹ in irm. Et Tbob.j. Fugiebat cōsortiz boim et pgebat in irm. Et sic igit dico ꝙ est vnū pgere qđ spectet ad iustos qđ est scđm ꝓncipale. Tercio dico qđ est vnū pgere qđ spectat ad stultos. boc ē dictu ad peccatores impios ⁊ ineptos. Mali ēm sp mouent ⁊ pgunt ⁊ ꝙ incōstātiam de bono ad malū: de vicio ad vicia: de mundi gaudio ad infernale tormentū discurrunt: ⁊ nunq̄ in vno statu ꝙsistunt. sīles illi muscę seu vermi q̄ dr piralis: vel pirotes: vel pirausta q̄ vī in igne viuere in medijs fornacib⁹ metallor. igniscz ip̄m solet reficere ⁊ nutrire. q.s. semp agitatiōe flammaꝝ solet ⁊ continue se mouere ⁊ nunq̄ in eodē statu sistere vel manere. Sicut dicit plin⁹. Sic vere dico ꝙ qz mali in ignibus concupiscentiaꝝ viuunt. s. in cōcupia delitiaꝝ diuitiaꝝ ⁊ bonoꝝ: irarū ⁊ inuidiaꝝ ⁊ dolorꝝ. ī semp sunt in pergendo. boc est dictu. in se diuersimode mouent de desiderio ad desiderium. de vicio ad vicium discurrendo. Flamme ēm cōcupiscentiarū ipsos sistere nō ꝓmittūt. sed ad motum ꝓpetuum ipsos pellunt. ij. Paralippō.xxx. Cursores pergebant velociter. Et nota ꝙ mali pergunt

Ad paupes delendum. Pergunt dicę ad paupes:
Ad vicia colendum vt ipos ꝑdent: ⁊ sic figurant
Ad mundana petendū in trecentis vulpib⁹ que faci-
Ad inferna tenendum. bus ad caudas ligatis prexerunt in segetes philistinoꝝ ⁊ eas cōbusserūt. De istis ꝯ videt dyabol⁹ dicere illud Josue.vij. Pergant ⁊ deleant civitatem. Jtē pgunt ad vicia ⁊ ipsa sectent. sīles illis vaccę philistinoꝝ. De q̄bus dr.j. Reg.vj. q gradiebant pgentes ⁊ mugientes. Jtem pgunt ad mundana vt ibi ditentur. dicentes. s. illud Hiere.xlij. Ad terrā egypti pgemus. Jtē pgunt ad inferna vt ibi grauent. vicz in damnatōne eterna Unde de damnato dr Eccl's.vj. Frustra ēm venit: ⁊ pergit ad tenebras: ⁊ oblīione delebit nomen eius. Patet ergo quō est pgere stultoꝝ: iustoꝝ atz cunctoꝝ. Vide supra vbi ire. currere. Et infra vbi Transire. Tendere. Uadere ⁊ Militibus.

Perhibere testimonium. vi de infra vbi testis ⁊ testimonium.

Perire. Periculum.

Nota ꝙ cū inueniant picula spūalia: eterna. binc est ꝙ pire q: a piculo dr sumit multis modis. Perire ergo nihil aliud est ꝙ destrui. desicere adnihilari. Et ī notandū ꝙ sunt aliq̄ q̄.s.

Naturaliter
Casualiter.
Tpaliter.
Spūaliter
Eternaliter.

Pereunt

Primo igit dico ꝙ inuenit piculū naturale. Et istud est illud piculum qđ incurrunt generaliter oēs creature q̄ corruptibiles sunt ⁊ maxime mundi bona q̄ necesse habent deficere ⁊ pire. De q̄ dicitur in ꝑ. Jpi pibunt tu aūt ꝓmanes: ⁊ oēs sicut vestimētum veterascent. tū. tu aūt idem ipse es ⁊ anni tui nō deficient. Et Eccl's.v. Diuitie ꝓseruate in malū dñi sui pereūt. Et ī q: ista peritura sunt: stultū est talia diligē. ꝯ ad pbenniter duratiua vtile est cordialiter anbelare. Diuites ei nō solent facere thesauros de pecunia parum duratura ⁊ defectuosa. ꝯ de rebus durabilib⁹ ⁊ ꝓpetuis q̄ nec tpe corrūpunt: nec ꝓcio minuunt sicut est aurū ⁊ argentum ⁊ lapides ꝑciosi. Cum igit ista bona mundi peritura sint: nō est bonū cor nr̄m apponere: nec thesaurū cordis nr̄i de bonis hui⁹ cumulare: q̄ q̄ ēm videant in vita ista aliquantulum durare: in morte tn necesse habent deficere ⁊ cessare. Unde ditissimi quondā ciuitati. s. babyloni. i. mūdo sub spē babylonis loqt Jo. Apo. xviij. Dia ꝑdara ⁊ pinguia pierūt a te Ūñ nota ꝙ necesse bñt pire ⁊ maxime in morte. s. Mundi

Delicie.
Diuitie
Scelere
Letitie.

De delicijs ēm dicit finaliter illud Joel.j. ca. Ululate oēs q̄ bibitis vinū in dulcedine qm̄ perijt ab ore vestro. De diuitijs dr amos iij. Peribunt domus eburnee ⁊c. Et Joel.j. dr. Ululauerunt vinitores sup frumento vino ⁊ oleo quia perijt messis agri. De scientijs vo dr Esa.xxix. Peribit sapientia a sapientibus: ⁊ intellectus prudentiū absconde. De letitijs etiā dr Joel.j. Perierunt de domo dei vestri letitia ⁊ exultatio. Jstud est periculū naturale. q̄. s. necesse ē ꝙ finaliter pereant mundi bona. Scđo dico ꝙ est piculuz casuale. Et istud est periculū qđ omnib⁹ hoibus occurrit i quo multi ⁊ multa diuersimode pcunt in boc mūdo ⁊ boc est ignis: occasio: amissio: damnuz: infirmitas ⁊ etiam mors. Talib⁹ ēm piculis subiacet humana conditio. qz sicut cōiter dicit. vbi homo ibi piculū. Teste ēm Seneca in lib. de ꝓuidentia dei. Et teste Ouid. in li. de fatis. fata regunt homines: ⁊ hoies non semetipos: ꝙ q̄dem fata nihil aliud sunt intelligenda q̄ occulta dei iudicia. q̄ iuste q̄dem ꝯ occulte nos in diuersis incidere piculis ordinant ꝙuident vel ꝓmittunt. Et inde est qđ dicat apl's. ij. Cor.xj. Periculū in terra. piculū in mari ⁊c. Multa ēm picula incurrit hō casualiter. qz sicut nauis in mari nunq̄ est sine piculo: qz. s. semp habet timere aut incursus latronū: aut impulsus ventoꝝ: aut occursus scopuloꝝ: aut voraginē fluctuum ⁊ abyssoꝝ. Et sic bñ dicebat sapiens Eccl's. xliij. qui nauigant mare enarrent picula eius. Sic vere bō dum est in mari hui⁹ mundi semp est in aliquo piculo ne aliquo casu fortuito pereat in hoc mundo. Sic bñ dicit apl's. ij. Corinth.j. ⁊.xj. vbi dicit. Qz ipse fuit in laborib⁹ ꝓlixis. i carceribus abundantius. in plagis supra modū. Et sequitur. Nocte ⁊ die in ꝓfundo maris fui. in piculis fluminū: periculis latronū: piculis ex genere: piculis ex gentib⁹: piculis in ciuitate: picul'in solitudine: piculis in mari: picul'i falsis fratrib⁹. Et breuiter homo nō pōt vitare picula casualia: qz. s. ab occulta dei ꝓuidentia vel ordinatiue vel ꝓmissiue inferunt. Sed de hoc vide supra de diuinis iudicijs. Qua propter q̄uis homo ꝙ posse sua ipa ꝓcauere debeat: vtile tn̄ est ꝙ in dño sperans dispoat ipsius se cōmittat. aues ēm vbi cibum apposit̄ sumere credunt: piculō laqui aucupis inueniunt. Boues etiam q̄ simpliciter herbas cape

re volunt. piculum illius vermi mortiferi q̄ buprestis dicit ipm comedendo incurrit. Ursi etiā dum mel in arbore comedere intendunt: pcussi malleo cōtra spem suā supra sua dentes acutos infernus corruunt atq; cadunt. Et sic breuiter loquendo ⁊ discurrendo: dum incaute circa cibos bonorū tpalium intendimus: multa damna ⁊ picula incurrim⁹: et q̄q; miserabiliter deficim⁹ ⁊ perim⁹. Quia breuiter null⁹ est q̄ possit omnibus fortune casib⁹ obuiare: ⁊ oīa mundi pericula p̄cauere. Et hoc est qđ dicit Seneca. Nō ē delicata res viuere longam: viam ingressus es vite: ⁊ laboris oportet. Et sequit. Preparet se anim⁹ contra oīa: ⁊ sciat venisse vbi patiat fulmen. Et infra. Effugere ista nō potes cōtemnes aūt si sepe cogitaueris. Sic ergo ptz q̄ est piculum casuale Tercio dico q̄ est piculum tpale. Et istō est piculum tormentoz ⁊ penarū q̄ mali i mundo sustinent iuste: ⁊ boni sustinuerunt iniuste. Multi eīm sancti pierūt sine causa. sicut dr Eccli. vij. Just⁹ perijt in iusticia sua. Dō maxime ptz in martyrib⁹ q̄b⁹ dr Judic. v. Sponte obtulistis animas vestras piculo. Et bester. iij. Ingrediar ad regem tradens me morti ⁊ piculo. Verūm istud piculum fuit tpale nō eternale. Quia. s. sicut granū in terra positū q̄s, uis ad bozam putrefiat ⁊ pereat: istud tñ durat. imo ex tali periculo in melius se cōmutat. Sic boni q̄uis in mundi tribulationib⁹ perire supficialiter videant: ipsi tñ in veritate nō pereunt nisi forte tpaliter. qz. s. eternaliter in meli⁹ cōmutant. Siles cuidam militi de quo facit Ouidius mētionē: q̄ quotiens cadebat ad terram: totiens nouas vires recupabat ⁊ semp fortior resurgebat: qz. s. viri iusti ad terrā id est ad statū infimū ⁊ depressum: vel p mortē vel p alia infortunia deprimunt. ita q̄ q̄q; in aspectu boim perire tēporaliter extimant: ipi tñ a deo ex hoc piculo liberant ⁊ in paradisum transferunt: ⁊ sic fortiores ⁊ meliores resurgere dinoscunt. Ūñ Deu. xx. Dñs contra aduersarios dimicabit vt eruat vos a piculo. Ūñ in pſona taliū dicit aplus ij. Cor. iiij. Tribulatōnē patimur sed nō angustiamur: apropriamur sed nō destituimur: psecutōnem patimur sed nō derelinquimur. deijcimur sed nō perim⁹. Et Luc. xv. dr Frater tuus mortu⁹ fuerat ⁊ revixit: perierat ⁊ inuent⁹ est Sic ergo ptz q̄ est piculum tpale. Quarto dico q̄ est piculū spiritale. Et istud est illud qđ incurrit hō q̄n mortaliter peccat. Et sic peccatū mortale dr piculū. qz in ipo pereūt gre ⁊ virtutes: ⁊ ꝓpter ipm pereunt boies in inferno. Nota q̄ sicut homines pereunt ⁊ periditant. s. Q̄q; per

Occisionem.	Invidiam occiditur.
Submersionez.	Luxuriam submergitur.
Suspensionem. Q̄q; p	Superbiam suspenditur.
Famis veratiōz	Famē auaricie cruciat.
Cordis turbationē.	Dolorē trifticie ꝓturbat.

Sic vere spūaliter loquendo: homo spūaliter perit. Perit ergo homo gladio inuidie. Et de hoc Math. xxvj. dr. Qui acceperint gladiū gladio peribūt. Itē perit homo submergio luxurie. Ezec. xxvj. Perijsti qui habitas in mari. Et. ij. Esdre. iiij. Perierūt multi ꝓpter mulieres. Item perit suspendio supbie. ⁊ sic pereunt principes ⁊ magnates. Unde Hiere. iiij. Peribit cor regis ⁊ principū. Itē perit hō fame auaricie. Ūñ. j. Macha. xij. Multi ex eis fame perierunt Et filj⁹ pdigus Luc. xv. dicebat. Ego aūt fame pereo. Itē hō perit turbine trifticie ⁊ iracundie. Ūñ. j. Mach. vj. Ecce pereo trifticia magna in terra aliena. Ista sē ergo picula spūalia q̄ summope sunt vitanda. In mari eīm sūt multa piculorum genera. s. bitalassus: scilla: caribdis: sirtes et rupes adamantine. ⁊ immana monstra. De q̄bus vide supra de mari. vel in alijs titulis vbi ponunt. Sic in mūdo sē multa pericula vicioz a q̄bus homo dz ne pereat p̄cauere Animalia eīm bruta docent nos picula fugere. qz ipsa solent valde sagaciter declinare. sicut ptz de castore: q̄ trūcando testiculos piculū captionis euadit. Et de elephante qui vt euadat piculum ebur dentiū frangit. Cervus etiā timēs canum piculum: cum videt aliter nō posse euadere ad bominē ⁊ ad eius adiutoriū cōfugit. Et tortuca morsa a serpente ꝓpter veneni piculum origanū comedit et de herba remedium sibi querit In quo q̄dem docent nos animalia q̄ p posse debem⁹ peccatoz picula fugere ⁊ occasiones istorum periculoz dimittere. Et si periculū peccati incurrim⁹ debemus penitentie remedium querere. ⁊ p auxilio habēdo ad deū fugere ⁊ recurrere. Exemplo aplorz Math. viij Qui timentes periculū submersionis recurrerūt ad ipm dicentes. Dñe salua nos perim⁹. Et Hester. xiij. dr. q̄ Hester regina pauens periculum qđ imminebat confugit ad dñm. Istud est ergo piculū spiritale. Quinto dico q̄ est periculū eternale. Et istud est illud qđ damnati sustinent i inferno. De q̄bus in ps. dr. Pericula inferni inuenerūt me In isto eīm piculo perit homo. s. Per afflictionis merorez Per cōfusionis rubozem. Per veratiōnis ardozem seu dolorem. De meroze dr Sap. iiij. Erūt gementes ⁊ memoria eoz peribit. De ruboze taliū dr in ps. Erubescant ⁊ cōturbent in seculū seculi. ⁊ confundant ⁊ pereant. De dolore etiā dr. j. Cor. x. Murmuraverūt a serpētib⁹ perierūt ꝛc. Et hec de Perire ⁊ periculo sufficiant.

Permanere. Nota q̄ pmanere idē est qđ p fecte manere: seu pseveranter manere. Sed qz supra de manere dictum est. Et infra de p seuerantia dicet. hinc est q̄ de pmanere modicū est dicendū. Nota igit breuiter q̄ nos debem⁹ pmanere ⁊ pseverare in bono: nullum eīm opus est laudabile nisi sit pmansibile ⁊ durabile. Et iō corpora celestia q̄ sine corruptōne in esse suo pmanēt. nobiliora ⁊ meliora p̄ ceteris dici debent. Dō etiam de ceteris creaturis ꝓpetuis dici pōt. s. de lapidibus p̄ciosis: de fontibus ⁊ fluminib⁹ ⁊ alijs incorruptibilibus creaturis. Nos igit si boni ⁊ iusti esse volumus: ⁊ a deo electi dilecti ⁊ reputati: debemus esse in bono pmanentes. ⁊ sine corruptione ⁊ cessatione in incepto bono p posito psistentes. Unde nota q̄ nos debemus pmanere. s.

In pfecto amore	Permanere dico debem⁹
In diuino timore	in charitat̄ amore. qz. s. nos
In fidei feruore.	non debem⁹ esse falsi amici:
In virtutis vigore.	⁊ firmi ꝓpetui atq; veri. Jux
In doctrine fulgore	ta illud Senece. Sic dilige
In tribulatiōis labore	mus ac si desinere nō lice
In cōuersatiōis decore	at. Eccli. vj. Amicus si per
In cōtēplatiōis splēdore	manserit fixus: erit tibi qua

si anima tua. Item pmaneamus in diuinitatis timore. sicut dr thobia dr. Thob. ij. Or imobilis i dei timore pmansit Item pmaneamus in fidei ⁊ veritatis feruore. Eccl. xliij. Exhortantes vt pmanerent in fide. Coll. j. Permanentes in fide fundati. Itez pmaneamus in firmitatis vigore. vñ de Caleph dr Eccli. xlvj. Or vsq; in senectutē pmansit illi virtus. Item pmaneam⁹ in vero sapientie fulgore. ij. thimo. iij. Permane in bis q̄ didicisti. Item pmaneamus in tribulationis labore. vt sic deus dicat nobis illud Lu. xxij. Vos est q̄ pmansistis mecum in tribulationib⁹ meis. Itē pmaneam⁹ i querelatōis decore. vñ de thobia dr Thob. xiij q̄ omnis generatio eius in bona ⁊ sancta conuersatione pmansit. Item pmaneamus in contemplationis splendore Ūñ in ps. Permanebit cum sole ⁊ ante lunam. in generatione ⁊ generationem. Et nota sivis q̄ multi sunt q̄ nō habent pmanentiam virtualem. qz. s. in bono minime pseverāt siles rebus que componunt ex quatuor elementis: q̄. s. rō ne qualitatū ibidem vnius cōtra alterā agentium nunq; i eodem pñt pmanere: sed de vna forma ad aliā necesse ē ipsa cōtinue ptransire. sicut in quolibet mixto videmus. Sic vere moraliter loquendo: qz nos cōponimur ex quattuor elementis ⁊ qualitatibus cōtrarijs. i. ex quatuor affectiōibus q̄. s. sunt gaudium ⁊ spes: dolor ⁊ timor. Gaudiū ⁊ dolor sunt de p̄tibus. spes vo ⁊ timor de futuris. hinc est q̄ in nobis pfectam pmanentiam non habem⁹ immo in esse morali ⁊ virtuoso parum psistimus ⁊ pmanemus. sed de vno statu ad alium ptransimus. Constat ei q̄ naturaliter loquendo nihil est in mundo pmanens: sed quicquid i eo est totū est fluidū ⁊ transcurrens. Eccls. ij. Vidi in oib⁹ vanitatē ⁊ afflictōz animi ⁊ nihil pmanē sub sole. Et nota si vis q̄ petōres nullā bñt pmanentiam: ⁊ potissime Illi q̄

Immunda fetent putredine.	Dico ergo q̄ incon
Iniusta ledunt acredine.	stantes impermanētes
Mundana florent imagine	⁊ imp seuerantes sunt il
Fluidā micant prurigine	li q̄ immunda fetēt pu
Non fida credūt certitudine.	tredine. s. carnales ⁊ lu
Profunda latent voragine.	xuriosi. De q̄bus dicit

dñs Gen̄.vj. Nō pmanebit spūs me⁹ in boie ꝛc̄. Et Deut̄. xxj. Nō pmanebit cadauer bois in ligno. Item illi q̄ iniusta ꝛ sauit acredine: sicut .s. iniqui raptores ꝛ crudeles. p̄s. Nec pmanebunt iniusti ante oculos tuos. Item illi qui mundana florent imagine: hoc est dictu. vani. lasciui ꝛ curiosi. vñ Job. xiij. Homo natus de muliere breui viuēs tē pore ꝛc̄. q̄ qsi flos egredit̄ ꝛ cōterit̄ ꝛ fugit velut vmbra: ꝛ nunq̄ in eodē statu pmanet. Item illi q̄ fluida micant puri gine: sicut sunt inconstantes ꝛ falsi amici. vñ Eccls. vj. Est amicus solo noie. ꝛ est amicus socius mense. ꝛ nō pmanebit in die necessitatis. Item illi q̄ nō fida credunt certitudine: seu q̄ obscura vigent albugine. .s. hereticis: de q̄bus dicit̄ Esa. vij. Si nō crediderit̄ nō pmanebitis. Et in scōa epistola Jobis. Qui nō pmanet in doctrina xp̄i deum nō habet. Item illi q̄ pfunda latent voragine: illi. .s. q̄ sunt spūaliter mortui: ꝛ q̄ vicioꝝ voragine sunt sepulti. De q̄b⁹ dicitur Hebre. vij. Qui plures facti sunt sacerdotes fm legē eo q̄ morte pbiberent̄ pmanē. Mors ei pcti pmanere i statu ꝛtutis ꝛ gratie nō pmittit. hec igit̄ de pmanere sufficiant. Vide supra de manere ꝛ silibus.

Permittere. Nota q̄ pmittere sumit̄ p concedere: pati: dissimulare: tolerare seu etiam p non impedire. Sicut em̄ dr Auḡ. xxvj. Paule permittitur tibi loqui pro temetipso. Et sic potest dici q̄ est permissio diuina ꝛ bona. Et sic nota q̄ est Permissio

Metuenda. Primo dico q̄ est pmissio metuenda. Et

Facienda ista est diuina pmissio que nihil aliud est q̄

Fugienda diuina patientia ꝛ sustinentia: q̄. .s. deus q̄nq̄ mala fieri pmittit: in q̄tum. .s. ipsa nō impedit aut auertit sed dissimulat. quapropter iusti q̄ hoc aduertunt merito reputant ꝛ formidant. Videm⁹ em̄ q̄ deus q̄nq̄ pmittit iustos tribulatiōes ꝛ temptatiōes incurrere ꝛ q̄nq̄ etiā cadere ꝛ deficere: quapropter necesse est sua iudicia formidare: sicut Thob. ij. dr. q̄ deus thobiam excecari pmisit vt exemplū patientie daret posteris. Deus em̄ fm sua occulta iudicia q̄nq̄ pmittit fieri mala: sicut apparuit in tribulatōne Job ꝛ Thobie. Q̄nq̄ etiā pmittit fieri bona. sicut apparuit Math. viij. de illo quē dns vocabat. q̄ cum diceret Permitte me prius sepelire patrē meū: nō fuit audit⁹. q̄n. immo sibi dictū est. Dimitte mortuos sepelire mortuos suos. Sicut etiā dr Luce. viij. vbi demones rogabant iesum q̄ pmitteret illos intrare in porcos ꝛ pmisit. ꝛ tñ dicit̄ ibi q̄ statim grex porcoꝝ fuit p̄cipitatus ꝛ suffocatus in mari Deus em̄ scit de malis tentationib⁹ ꝛ tribulationib⁹ elicere bona. ꝛ de bonis elicere meliora. Sed de talib⁹ diuinis pmissionibus: ꝛ tot malorum dissimulationib⁹ suisq̄ occultis iudicijs causis ꝛ rōnib⁹ nihil amplius ad pñs. Vide ē. Judicijs. Ista est ergo pmissio metuenda Scdo dico q̄ est pmissio facienda. Et ista est illa qua boni semp solēt bona fieri pmittere. ꝛ ipa nunq̄ impedire: sed facientes p viribus adiuuare. sicut de Paulo dr Auḡ. xxvij. q̄ Centurio Paulum pmisit ad rumentinā ire. Q̄nq̄ etiam ad vitanda mala peiora: ꝛ ex causis necessarijs: etiam a iustis mala fieri pmittunt̄: ꝛ bona etiā q̄nq̄ dimittunt̄ ꝛ impediuntur. Exemplo moysi q̄ libellum repudij in lege pmisit vxoribus dari: ꝛ hoc ne ipsas p maritos cōtingeret trucidari: sicut dr Matthei. xix. Tercio q̄ est pmissio fugienda. Et ista est permissio mali: sicut est quando homo permittit .s.

Animos furere. Animos dico furere p superbiā. Jsto

Impios viuere em̄ nō est pmittendum Thobie. iij.

Ignaros docere Superbiam in tuo sensu nunq̄ dñari pmittas. Item impios viuere p improbam patientiam. sicut faciunt faciunt illi q̄ muneribus aut fauoribus allecti pmittunt viuere maleficos. cōtra illud. Maleficos nō patieris viuere. Vñ Deut̄. xx. p̄cipit̄ de illis impijs. Nullum ergo ino inq̄t pmittes viuere. sed interficies in ore gladij. Teste em̄ Seneca. Benus misericordie est malos cito occidere. Item ignaros dicere seu docere. seu etiam p̄minere per actionē psonaꝝ ꝛ ministeriā: contra q̄d ap̄s. .j. Thi. ij. docere mulieri nō pmitto. Et hoc de pmittere sufficiat. Vide vbi dimittere. Omittere. Cōmittere. Et vbi pati dissimulare ꝛ de silibus titulis.

Perpetrare. Nota q̄ ppetrare idem est q̄d facere vel patrare. Et q̄uis patrare in scriptura accipiat̄ in bono. sicut q̄n dr Gen̄. j. q̄ requieuit dñs in die sabbati ab omni ope q̄d patrarat. Perpetrare tñ sp sumit̄ in malo significato. Et sic ppetrare idē est q̄d aliq̄d malum cōmittere. Vñ Eccl. viij. Quia nō profert cito contra malos sniam. iō filij hoim absq; vllo timore ppetrant mala. Mala dico Heresis ꝛ ydolatrie. Feditatis atq; luxurie. Feritatis atq; seuicie. Perpetrant dico mali heresim ꝛ ydolatriam. Jstud est em̄ sumin̄ facilius q̄d possit homo cōmittere. Jstud em̄ est immediate cōtra deum. Deut̄. xvij. q̄ si vir aut mulier seruient dijs alienis: aut solem ꝛ lunā adorauerint: educes inquit virum ꝛ mulierē q̄ rem sceleratissimā ppetrauerūt ad portā ciuitatis ꝛ lapidib⁹ obruent̄. De tali ppetratione dr. iij. Reg. xvij. et xviij. q̄ samaritani q̄ illuc adducti ꝛ translati fuerāt p chaldeos iuxta cōsuetudinē suam pstinā ppetrabant: ydola videlz adorando. Item dico q̄ ppetrant mali feditatem atq; luxuriam. sicut de filijs beniamin dicit̄ q̄ habitabāt i gabaa: q̄. .s. luxuriando occiderant vxorem leuite: vt dictū fuit Judic. xx. Tradite homines de gabaa q̄ flagitium ppetrāt. Item dico q̄ ppetrant mali feritatem atq; seuiciam sicut Exod. xxij. dr. q̄ qui occo sole homicidium perpetrauit ꝛ ipse morietur. Et sic igit̄ patet q̄ perpetrare vt communiter accipit̄ in malo.

Perpetuitas. Perpetuum. Cum ppetuū dicat̄ q̄d vltimo fine careat lz habuerit pncipiū inceptiuū (Et inde est q̄ facti fuerunt versus grammaticales vbi dr. Eternuꝝ sine pncipio sine fine manebit. Perpetuum cum pncipio sed fine carebit) possum⁹ dicere q̄ lz q̄nq̄ sumat̄ ppetuum p eterno: p perpetuū pōt omnis duratio seu pseuerantia denotari. Et sic dicā q̄ in scriptura vt cōiter nūq̄ inuenimus ppetuitatē diuinā sed humanā. vnde nota q̄ nos inuenim⁹ vnum ppetuuꝝ Quod

Justos mensurat. Primo ergo dico q̄ est vnū per

Stultos indurat. petuū q̄d est iustoꝝ hic viuentium

Beatos ꝑcurat. Et istud certe est ppetuitas: dura

Damnatos imurat. tio: longeuitas: pseuerantia ꝛ continuitas virtutū. q̄bus. .s. vita ipsoꝝ moralis sine fine ꝛ termino peccati moralis pfistit. Juxta illd Sap̄. v. Justi autem in ppetuū viuent ꝛ apud dñm est merces eoꝝ. anima lia em̄ ppetuo viuerent nisi ipsa mortis corruptio terminaret. Quia igit̄ iusti in pseuerando a morte culpe p dei gratiā pseruat̄: restat q̄ viuere ppetuo cōprobant̄. De celestibus em̄ ꝛ de ordine rerū dicit Sene. in epla. q̄ lz de sui natura nō sint ppetua. durant tñ ꝛ ppetuant̄ manutenentia regentis. Sic vere est de virtuosis hoib⁹: de sui em̄ natura nō sunt in morib⁹ ppetui ꝛ impeccabiles: manutenentia tamen ꝛ gra dei ppetuant̄: ꝛ in esse ꝛtutū p pseuerantiā conseruant̄. Vñ ipse de⁹ videt̄ loqui homini iusto ꝛ predestinato: ꝛ p ipm vite ppetue pseruato. vt illud Hiere. xxxj. In charitate ppetua dilexi te: iō attraxi te miserans tui. Et aduerte q̄ corpa celestia sunt ppetua ꝓpter pfectionē sue forme q̄ replet oīs appetitus materie. ꝛ sic q̄libet ps mixti contenta est forma sua. iō ad corruptionē ꝛ maleficiū nō machinat̄: ꝛ sic stare ꝛ pseuerare: ꝛ ipse ptes ꝛ etiā ipm mixtum ppetuo cōprobant̄. sicut pbi dicunt. Quō em̄ celuꝝ deficeret q̄d ppetuas ptes habet? Sic vere dicam de iustis habent em̄ forma pfectissimā. .s. gratiā diuinam: q̄. .s. ptes morales ipoꝝ (q̄ sunt affectus cordiales. Perfectus virtuales. Effectus corpales) spūaliter satiat ꝛ informat. Et iō restat q̄ esse coꝝ virtuosū ꝛ morale ppetuat̄ ꝛ durat ꝛ per peccata nō corrumpit̄ neq; cessat. Partes em̄ ipsoꝝ q̄ sūt ꝛtutes theologice cardinales ꝛ morales p diuinā gratiaꝝ informant̄. ꝛ iō apud ipsos ppetuo cōmorant̄: ꝛ ipos etiā ppetuare noscūt̄: ꝛ ad regnū ppetuū reducē cōprobāt̄. iō de tali gra iustos ppetuāte ꝛ ad regnū ppetuū reducēte: vt dns dicere illd Esa. lvj. Fed⁹ ppetuū feriā eis mias dō fideles. Et nota si vis q̄ viros pfectos ppetuāt i bono. vicz

Sanctitatis cult⁹. Jste em̄ ꝛtutes de sui natura sē

Claritatis vultus. ppetue: ꝛ iō ppituant ꝓ ossidente.

Honestatis gest⁹. Jgit̄ dico q̄ ipm facit ppetuū per

Charitatis estus. petuus sanctitatis cultus. De quo

Firmitatis status sc̄z pōt dici illud q̄d de lucerna ta-

Veritatis fatus. bernaculi dr Exod. xxvij. Perpe-

Justicie fructus
Mestitie luctus
Fiducie ductus.

tuus erit cultus p successores eoꝝ. Item ipm facit ppetuum ppetuꝝ claritatis vultus. boc est dictu: splē dor ⁊ claritas sapientie ducat ad regnū ppetuuꝫ. Sap. vj. Diligite sapientiā vt imperpetuum regnetis. Itē ipm perpetuat ppetuus honestatis gestus. Et iste est de quo dicit Exo. xxix. Erunt sacerdotes mei religione ppetua. Itē ipsum ppetuat ppetuus claritatis est Leuit. vj. Ignis iste erit ppetuus. Et illud Hiere. xxxj. In claritate ppetua dilexi te. Item ipm ppetuat ppetuus firmitatis status. Un j. Paral. xvij. Thronus eꝰ firmus erit imppetuū. Itē ipsum ppetuat ppetuus veritatis fatus. Prouer. xij. Labiū veritatis firmū erit imppetuum. Itē ipm ppetuat ppetuꝰ iustice fructꝰ Sap. j. Justicia ppetua et immortalis. Et illud p̄dictum. Justi aūt imppetuū viuent. Item istos ppetuat ppetuus mestitie luctus. s. ppetua cōtritio ⁊ pnia. de qua dr Leuit. xvj. Affligetis animas vras religione perpetua. Item ipos ppetuat ppetuus fiducie ductus. boc ē dicere: spes futurorū solida atq; firma. De quo Esa. xxxj. Serua nos pacem q; in te speramus / speraſtis in dño in seculis eternis: in dño deo fortī imppetuum. Ecce ergo quō virtutes q̄ quantū in se est sunt ppetue: p eo. s. q; a deo ⁊ a sede ppetua p̄cedunt ⁊ boiem spūaliter ppetuant ⁊ conseruāt. Sed p certo knī hic possem? aduertere q; lz virtutes de se semp sint ppetue: p accidens tn fiunt tales ⁊ deficiunt. q̄a scz iste ab boie apostatante ⁊ pseuerare nolente statim recedunt: ⁊ ab eo decidunt seu cadunt: sikes illi arbori q̄ dicit turviscus querci: q̄ in arboribꝰ plurib? solet nasci. Nam cū f: dē ꝓpriā nō habeat necessario alienā sedē inhabitat. que fm Pli. li. xvj. ca. xliij. talis est cōditōis q; si in arbore que oīi anno p̄dit folia nascāt. ipsa etiā folia sua suāq; spēm ⁊ virorem cum ipa sua sede ⁊ arbore oīi anno p̄dere cōprobāt. Si vo nascāt in arbore q̄ ppetuo folia sua seruat etiā ipsa ppetuo apud eam viridis pseuerat. Sic vere dicaꝫ de virtutibus. Iste em̄ q̄nq; nascunt ⁊ generant in arboribꝰ folia facile p̄dentib? i. in psonis leuib? ⁊ incōstantib?: ⁊ virorem gratie facile p̄ peccatū amittentib?: q̄nq; etiā generant in illis q̄ virorē gratie ppetuo seruant. ⁊ q̄ virtutes ⁊ p̄fectionē suā cōtinuant ⁊ non vitant. Sic reuera fit q̄ isti frutices sic agniti. s. virtutes cum cadentib? solent cadere et cum stantib? stare: q. s. si q̄ virorē gratie p peccatū p̄dūt statim virtutes q̄ in eis habitabant mortificant: ⁊ virorē ⁊ efficatiā suā amittunt. Boie em̄ peccante mortaliter virtutē et efficaciā suā noscunt p̄dere: ⁊ ad acq̄sitionē paradisi glorie nil valere. sicut. s. de fide dr q; fides sine opibus mortua est Jaco. ij. q: ⁊ virtutes ⁊ opa mortificant q̄n charitatez grā nō fouent. Sed reuera si isti frutices. s. virtutes in boie iustoꝝ p̄fecto fuerint. q̄. s. forore gratie nunq; p̄didit: sed in statu gratie semp sistit. sic ⁊ ipse ppetuo in viroze ⁊ efficacia sua noscunt p̄sistere. ⁊ apud istū ppetuo esse. ⁊ apō cūdem ppetuo habitare. Iste em̄ sicut dr Ezec. j. Cum euntibus ibant. ⁊ cum stantibus stabant. q. s. teste Grego. Qui rei labenti innitit. necesse est vt cum labente labat. ⁊ p cōsequens q̄ innitit rei forti: solet astare / jugiter ipsi stanti. patet igit quō iustus in p̄nti spūaliter ppetuat. ⁊ quō ad finalem ppetuitatē glorie p̄ dei gratiam destinat. vt sic de quolibet iusto dicat deo illud Job. xiij. Roborasti eū paulum vt imppetuū p̄transiret. Patet ē q; est vnū ppetuuꝫ qđ est iustoꝝ hic viuentiuꝫ / hoc est primū principale. Secundo p̄cipaliter dico q; est vnū ppetuum qđ est stultoꝝ hic peccantiū. Istud, p certo nihil aliud est q̄ indurato mētis. q. s. mali in vicijs ppetuant. ⁊ ibidē ppetuo obstinant. Cor em̄ istoꝝ sile est corde illius q̄ veneno morit. qđ vt dicit Pli. in igne nūq; liquescit aut comburit. immo / ibi ppetuo duraret si ibidē ppetuo teneret: Quinimmo sicut dicit Rasis in li. de occultis virtutib? membroꝝ. si ibidē diuti? detinet in lapidē cōmutat. Sic vere dico q; multi sunt qui postq̄ veneno peccati mortalis pierunt. nunq; p cōtritionē vrunt. quinimmo in tanta lapidea duritia p obstinationem mutant. q; in igne peccati ppetuo sine pnia / cōmorant ibiq; lapidificari dicunt in tantum nunq; ad bonū amplius molliunt Job. xlj. Cor eius indurabit quasi lapis. b possz applicari figura Leuit. xxv. vbi dns p̄bibet imppetuū vendi terram. vñ dicit. Terra inq̄t non vendet imppetuū. q̄a mea est. vñ oīis venditio tunc cū cōditione fiebat. q. s. in anno iubileo ad p̄stinū dñm redire debebat. Istud tn solum apud ūrl tenebat. q; apud gentiles terra ppetuo vendebat. Moraliter loquendo. Israhelite sunt boni q̄. s. cū quis q̄nq; hereditate suā terram ⁊ possessionē gre ⁊ gle peccando p̄dere videant. istud tn semp faciunt cū certa condicione. s. q; eam possint p pniam loco ⁊ tpe rehabere. Jubileus em̄ annus requies ⁊ remissionis. boc est dictu. p̄legium pie reseruat eisdem. In quo ⁊ p qđ ad restitutionez in integrum admitti p̄nt. ⁊ recuperare gram ⁊ virtutes q̄s vi si fuerant perdidisse. Fidelibus em̄ semp remanet spes veniez remediū penitentie. sicut secunda tabula post naufragium. ⁊ sic nō vident imppetuū p̄dere qđ peccando amittunt. Dicunt em̄ illud ps. Dr misericors ⁊ miserator dns longanimus ⁊ multū misericors: nō imppetuū irascet: ne q; in eternū cōminabit. Sz reuera gentiles. i. mali ⁊ desperati ⁊ q̄ nō sunt p̄destinati ad vitā. hereditatē istam gratie ⁊ gle reuenire nō queruut recuperare deperditam nō iperāt nec cupiunt seu volunt. Sic ē terrā q̄ dñi est imppetuū cōtra dei mandatū vident vendere: imō tū sine spe venie volunt ppetuo derelinquere. Quinimmo ppetuo vellent hic viuere vt ppetuo possent peccare. Et iste sunt plage perpetue de q̄bus loquit dns in scriptura. Talib? em̄ videt scriptura indignatiue loq̄ Deut. xxviij. vbi dr. Augebit dominus plagas tuas. Sequit. Plagas magnas ⁊ pseuerātes infirmitates pessimas ⁊ ppetuas. Istud est ē vnū ppetuū qđ est stultoꝝ hic peccantiū. Tercio p̄cipaliter dico q; est vnū ppetuū: qđ est beatoꝝ ⁊ letantiū. ⁊ istud nihil aliud est q̄ vita eterna ⁊ gloria ppetua. q̄. s. in ipsis ppetuo non cessabit. De qua canit in eccla. Lux ppetua lucebit sanctis tuis dñe. ⁊ eternitas temporū alla. Justi em̄ vident esse illi de quibus dicit Solinus cap. de Judea. q; ppetua ges est nam ⁊ si nullus nascāt ibidem nunq; tn deficit hominum multitudo. Et breuiter possum notare q; isti sūt perpetuo

Satiati dulcore.
Jocundati canore.
Illustrati splendore
Vegetati vigore
Federati amore
Sublimati honore
Preditati valore.

Sunt dico ppetuo fruentes Hiere. lij. Cibaria ppetua dabant eis a rege. Item sunt ppetuo gaudentes. vñ isti cōpant aub? in estate q̄. s. tunc summe gaudent ⁊ cantant. Esa. xxviij. vbi dr. Estate ppetua erunt volucres sup eū. i. super quelibet beatum. Volucres dico. i. leticia sempiterna erit sup capita eoꝝ. gaudiū ⁊ leticiā ⁊ exultationē obtinebunt. Item sunt ppetuo splendentes. Un Dan. xij. dr. q; isti fulgebunt quasi splendor firmamenti: ⁊ quasi stelle in ppetuas eternitates. Item sunt ppetuo viuentes. Un illud p̄dictū Sap. v. Justi aūt imppetuū viuent. Item sunt ppetuo amantes. Isti em̄ imppetuū ⁊ deum ⁊ se diligunt ⁊ a deo etiam diliguntur. Unde illud p̄dictum Esa. lxj. Fed? ppetuum feriam eis. Item sunt ppetuo regnantes. Un de deo ⁊ de iustis dr Job. xxxvj. q; reges in solio collocat imperpetuū. Item sunt ppetuo possidentes. s. hereditatem ⁊ diuitias sempiternas Esa. lx. Justi imppetuū hereditabāt terram. In celo em̄ ⁊ nō in terra sē omnia ppetua. Quia reuera lz mali nunc videant ppetuo ⁊ durabiliter florere. ipsos tn certū est aliqn deficere ⁊ pire. Sicut de illo gigante pallante filio euandri: narrat Vincentius. cui? corpus tpe Heinrici impatoris sanum ⁊ integrum fuit in monte terre motu scisse reptum qđ ad muros rome erectuꝫ (quoꝝ altitudinem excedebat) finaliter vento ⁊ pluuijs est consumptum qui tamen eo q; a tpe mortis suc durauerat amplius mille annis: videbat perpetuo posse durare. In mūdo igit nihil est ppetuum. ꝛ quicqd ibi est totū corruptibile est seu vanum. In celo vo omnia sunt ppetua pmanentia ⁊ eterna. Istud est igit vnum perpetuum qđ est beatorum ⁊ letantium. Quarto dico q; est vnum ppetuū qđ est damnatoꝝ pereuntiū: apud quos p̄certo est. s. ppetuꝰ

Dolor ⁊ flebilitas.
Squalor ⁊ sterilitas.
Stridor ⁊ acerbitas.

De perpetuo dolore ⁊ flebilitate videt q̄libet damnat? pro desperatione dicere illud Hiere. xv. Quare factus est dolor meꝰ perpetuꝰ ⁊ plaga mea desperabilis? De perpetuo squalore ⁊ sterilitate dr Hiere. lj. Domine tu locutus es contra locum istum. s. contra infernum. sequit. vt sit perpetua solitudo. solitudo enim

squalorem ⁊ stenitatem importat. De ppetuo stridore tristicia ⁊ acerbitate pōt dici ipis damnatis illud Michee.iij. Tulisti laudē meā imppetuū: surgite ⁊ ite q̄ nō habetis hic requiem. q. d. laudē ⁊ leticiā: requiem ⁊ fiduciā nō habetis. sed potius stridorem desperationē ⁊ tristiciam possidetis. Et hec de ppetuitate tam in bono q̄ in malo significato sufficiant. Vide supra de Eterno. Et infra de Sempiterno ⁊c.

Persecutio. Persequi. Nota q̄ pseq̄ idez est qđ inuadere: tribulare: nocere: ledere: infestare ⁊ cetera talia. Sumit̄ em̄ psequi vt cōiter in malo significato. Et ō nota q̄ est

Pastoralis correctōis	Primā infert plat⁹ malum
Virtualis repulsionis	agentib⁹. Secūdā infert iust⁹
Temporalis vexationis	pacem frangentibus. Terciā
Spiritalis tentationis	infert mund⁹ seu tyrann⁹ se cō
Corpalis infectionis	temnētib⁹. Quartā infert dya
Eternalis damnatōis	bolus sibi credentibus. Quin

tam infert caro se diligentibus Sextam vo infert deus se negligentibus. Prelati vexatio debet exerceri. Justi correctio debet adhiberi. Mundi turbatio debet sustineri. Hostis tentatio dz pcaueri. Carnis infectio debet abhorreri. Dei pcussio seu damnatio debet pīmeri. Primo ergo dicam⁹ q̄ plat⁹ pseq̄t malos p pastorales correctiones. Et sic dicebat dauid q̄ fuerat pastor ⁊ erat rex in pīs. Detrabentē secreto ꝓximo suo: hunc psequebar. Aues em̄ nobiles naturaliter pseq̄unt̄ miluū tanq̄ indignum suo cōsortio. q. s. pullos deuorat innocētes. Sic vere plati debent pseq̄ malos subditos. q. s. alios inocētes turbant ⁊ grauant. vñ dō dicebat ℣. Re. xvij Veniebat leo vel vrsus ⁊ tollebat arietē de medio gregis. pseq̄bar eos pcutiebam eruebamq̄ de ore eoꝝ. Et breuiter dico q̄ bon⁹ plat⁹ impios ⁊ tyrannos dz pseq̄. ⁊ iniustos iuste pcutere ⁊ punire. Deut. xvj. Juste qđ iustū est psequeris. Istos ergo pseq̄t plat⁹ p pastorales correctiones. Scđo dico q̄ iustus pseq̄t impios p virtuales repulsiones. Justus em̄ debet increḋulos ⁊ hereticos: impios etiam ⁊ malefactores publicos pseq̄: ⁊ eisdem resistere ⁊ opponi. Judic. vij. Clamantes filij israel pseq̄bant̄ madian. Et Leuit. xxvj. Persequimini inimicos vestros. Ista est em̄ iusta pcutio: q. s. nos pseq̄mur hostes publicos. q. s. nos tribulant sine causa. Just⁹ ḡ pseq̄t impios p virtuales repulsiones seu oppositiones. Tercio dico: q̄ tyrannus seu mund⁹ pseq̄t nos p tpales tribulatiōes Et de hoc dr Job. xv. ⁊ sunt vba xpi discipulos alloquentis. Si inq̄t me pcuti sunt ⁊ vos pseq̄ent: nō est inquit seruus maior dño suo. pī. Persecutus est hoiem inopem ⁊ mendicum. Quarto dico q̄ dyabol⁹ nos pseq̄t p spirituales seu cordiales inspiratiōes seu tentationes. Et de hoc Exo. xv. Dixit inimic⁹ psequar ⁊ comprehendā. diuidā spolia. implebit̄ anima mea. Et iterum in pī. Persecut⁹ est inimicus animā meā. Quinto dico q̄ caro nos pseq̄t̄ p corpales delectatiōes. ⁊ de hoc Gal. iij. Ille q̄ sm carnem natus est pseq̄bat̄ eū q̄ sm spīm natus fuit. Sexto dico q̄ de⁹ nos pseq̄t̄ p finales ⁊ eternales cōdemnatiōes vñ in pī. dr de pctōrib⁹ damnatis. Ita psequeris eos et in tēpestate tua ad nihilū rediges. De ista ḡ sextuplici pcutiōe nihil ad pñs: nisi aliq̄ntulū de fcia. Et dicam⁹ q̄ tpalis pcutio seu tribulatio est in patientia sustinēda. q: sicut videm⁹ q̄ animalia siluestria sē meliora ⁊ sapidiora q̄ñ a canibus fuerūt diutissime pcuta. Et inde ē q̄ illi q̄ in domibus nutriunt ceruos vel vrsos vl̄ alia animalia venatica: primo anteq̄ ab eis comedant̄ solent ea ex certa scia canib⁹ exponere: vt p hmōi pcutiōem sapidiora inueniant̄. Extimore em̄ animi: ⁊ ex ebullitiōe sanguinis. ⁊ ex calefactione motus caro digerit̄. ⁊ sic ad comedēdū sapidior ⁊ tenerior inuenit̄. Sic vere kr̄i⁹ deus facit: q: offis illos in mensa paradisi sibi vult pītari: ⁊ quos ipse vult comedere. i. p delectatōnem ppetuā sibi incorpare: pri⁹ solet canū ⁊ venatorꝝ. i. mundi tyrannor ⁊ pessimor pcutionib⁹ exponere ⁊ ipsos diuersis mundi tribulationib⁹ lacessire. motus em̄ ⁊ labor tribulatiōis: metus et timor mundāne desolatiōis ebullitio ⁊ feruor dilectionis ⁊ compassionis solent boiez corā deo aptiorem facere. ⁊ ipm deo ad cōplacendū per virtutes ⁊ gratias prepare. Et breuiter ꝓ hñ dicit apls. ij. ad Timo. iij. q̄ omis q̄ pie volunt viuere in xpo pcutionem patiunt̄. Exemplo apostoli qui dicebat. j. Corinth. iij. Persecutionem patimur sed non derelinquimur. patienter ergo sustineatur persecutio. ⁊ ideo quia talis persecutio nobis propter bonum nostrum solet infligi. hinc est q̄ a nobis debet in magna patia tolerari. ⁊ hoc q: ꝓculdubio signū est

Paterne dilectionis.	Est dico signū dilectiōis pater,
Interne purgationis	ne. Sicut em̄ dicit sapiens. qui
Eterne salutatiōis	diligit filium assiduat ei flagel.

la. Illum enim pater videt diligere: quem sibi silem cupit efficere: ⁊ in moꝝ⁹ suis ⁊ cōsilib⁹ edocere. Quia ergo xp̄s pcutiones mundi sustinuit. videt q̄ oēs diligat quos ad sustinendum silia ordinat atq̄ eligit. Et inde est q̄ omnes amicos suos xp̄s mundi pcutionibus voluit exponere ⁊ eos penis ⁊ afflictionib⁹ fatigare. Matb. x. et. xvij. Persequent̄ vos de ciuitate in ciuitatem: ⁊ eritis odio omnibus hominibus ꝓpter nomen meum. Item dico q̄ est signum purgationis interne. Constat em̄ q̄ p pcutiones mundi purgant̄ interiora peccata. Serpens em̄ de quo debet fieri tyriaca diutissime verberat̄ vt p hmōi verberationez venenū ab eius corpore separet̄. Sic vere mundi verbera et pcutiones venenum peccati a nobis separant ⁊ nos purificant atq̄ mundant. pī. Qui em̄ quem tu percussisti pcuti sūt: ⁊ sup dolorem vulnerum meoꝝ addiderunt. Item signus est salutationis eterne. quia sicut dicit Matb. v. Beati qui persecutionem patiunt̄ ꝓpter iusticiam q̄m ipsorum ē regnum celorum ⁊c. Vide supra de pati ⁊ de aduersitate. Et infra de tribulatione.

Perseuerantia. Nota q̄ pseuerantia teste Bern̄. in quadā epla. est vnica regis filia: vtutum finis: ⁊ cōsummatio meritorū sine qua nemo videbit faciem patris. Et est pseuerare idē qđ pficere vel complere. Quia breuiter. Nullus bon⁹ act⁹ nulla bona virtus. nullus bonus fruct⁹ pficit aut completur nisi ille vel illa quos vel quas pseuerantia comitatur. Perseuerantia em̄ est sicut anima rōnalis in corpore. que q̄uis veniat vltia: est tn̄ oīm vtutū seu animarū pcedentiū completiua. Anima enim vegetatiua ⁊ anima sensitiua imperfecte sunt nature: quinimmo per istas anias nunq̄ bomo constitueret̄: nisi vltimata perfectio per rōnalem animā adderet̄. ⁊ nisi qđ imperfectum fuerat per ipsam vltimo compleret̄. Sic vere cū in congerie morum plures vtutes conueniant. istud tn̄ verum est q̄ omnes imperfecte inueniunt̄. q̄diu a pseuerantia sicut a quadam rōnali anima nō complent̄ ⁊ pficiunt̄. Alie enim vtutes quodamnō habēt rōnem premissorum. ista habent rōnem conclusionis. alie se habent p modum vie. ista se habent p modum termini ⁊ vltime completōnis. Alie per modum imperfecti. ista p modum perfectionis. Quid em̄ ꝓficeret si arbor fructum pduceret: si fructus in arbore vsq̄ ad maturitatem debitam nō permaneret. Sic ꝓculdubio parum homini ꝓficit si fruct⁹ bone operationis incipit̄. nisi in homine per diuturnam pseuerantiam maturet̄. Vñ dicit Gregorius in Moral. q̄ in cassum bonum agit̄ si ante vite terminū deseratur. Vñ breuiter bona opa debent pseuerare nobiscum: ⁊ nos etiā cū ipsis. Nam sicut videm⁹ q̄ arbor nunq̄ fructificaret si in loco vbi plantata est nō perseueraret. Quia sicut dicit Seneca in ꝓnerbijs. Non conualescit planta q̄ sepe transfertur. Sic homo qui in deo p affectum ⁊ desiderium se plātauit nisi ibi per gratiam pseueret: nō potest fructum bonorum operum ꝓducere: nec in fine eterne glorie fructus reportare. Quia sicut dr Job. xv. Sicut palmes non pōt facere fructū nisi mānserit in vite: sic nec vos nisi in me mānseritis. Et ideo Moyses de seipso Deut. ix. dicit. Perseuraui in monte. xl. diebus ⁊. xl. noctibus. vbi aduerte q̄ nos debemus pseuerare in moꝝbus ⁊ cum deo in triplici statu mundi. In mundo enim est multiplex status. scz

Status Sublimitatis.	Primus est status magnatum ⁊ p
Prosperitatis	latorum ⁊ iste significat̄ per montem.
Aduersitatis.	Secundus est status diuitum ⁊ repletorum. ⁊ iste significat̄ per dies. Tercius est status pauperum ⁊ egenorum. ⁊ iste significat̄ per noctes Sic ḡ dico q̄ nos debemus in bono perseuerare Existendo in Sublimi

tatis celsitudine. perseueraui inquit in monte. Prosperitatis plenitudine. xl. inquit diebus. Aduersitatis mestitudine. & quadraginta inquit noctib⁹. Dico ergo q̄ pseuerare debēt illi in bono q̄ sunt in status celsitudine. s. principes iudices & plati. q̄ q̄dem status p montem designat. Perseueraui inquit in monte. qz. s. mons qui est locus eminens & sublimis: signat statum & eminentiam superiorum. Juxta illud Deut. xxviij. Stabunt ad benedicendū sup montez Quia ꝓculdubio illi qui in tali monte dignitatum sūt elevati. debent esse p̄ ceteris in pseuerantia bonoz operuz radicati. Constat em̄ q̄ turpius & periculosius est in talibus si deficiant aut si cadant. cum vita eorum trahat ab alijs i exemplum q̄ in alijs in gradibus minoribus constitutis. Quapropter isti summe debent cauere ne virtute pseuerātie perdita: a statu gratie cadant: & ne a pfectione stat⁹ sui deficiant aut desistant. Stelle em̄ que in alto sunt posite sē summe stabilitatis: nunq̄ em̄ inferius cadunt: immo surzsum in firmamento ꝑpetuo pseuerant. Et iō stelle a stando sunt dicte. sm Jsid. Arbor etiam q̄to supius magis erigit, tanto magis radix eius inferius ꝓfundat: & sic p ꝑs stabilius infigit & plantat. Castrum etiam in monte positum est vt cōiter stabilius: securius & fortius q̄ in valle. arbores etiam q̄ sunt ceteris altiores sicut sunt cedri: cypressi: palme: abietes atq̄ pini. solent virorem suū nunq̄ p̄dere. sed in viroze foliozum semp pseuerare. & decorem suū perpetuo conseruare. In q̄bus omnib⁹ ꝓculdubio supiores instruunt q̄ q̄to in altiori gradu in eccl̄ia sunt locati. tanto plus & ꝓfundius debent esse in fide & in moribus p eternā pseuerantiam radicati. Et quanto sunt inter ceteros superiores: tanto in pseuerando in bono debent esse p̄ ceteros firmiores. Unde de rege Salomone dz. j. Paral. xxviij. Firmabo regnum eius si pseueraverit facere p̄ceptum meum Et ꝓculdubio q̄ isti p gratiam cum domino perseverant regnum & statum suum stabiliunt & confirmant. Sicut de Petro q̄ fert imaginem omniū platorum dz Victuū. xij. petrus aūt pseverabat pulsans. Prelatus enim debet eē Petrus: dictus a petra. ꝓpter constantie fortitudinem. Debz perseuerare ꝓpter permanentie longitudinem. Debz pulsare ꝓpter correctionis sollicitudinem. Et tamen ista sē cōtra multos qui q̄uis sunt in dignitatis altitudine collocati. non tamen sunt in stabilitate pseuerantie cōfirmati. q̄n immo qd̄ dolendum est isti solent quandoq̄ turpissime cadere. & a soliditate perseuerantie vacillare. Res enim que sunt alte nō semp sunt stabiliores. immo vt in pluribus sunt agiliores. Nam & arbores que sunt in montibus. sunt ventis & turbinibus amplius agitate. Nubes que alte sunt. cōtinue sē in motu. Stelle etiā q̄ comete dicunt. q̄uis alte superius situent. ibi tñ ꝑpetuo non morant. immo infra breue tempus aut consumi & deficere: aut in pristinam materiam cadere certissime comprobant. Sic vere multi sunt q̄ in virtute perseuerantie non sunt fixi. quinimmo q̄uis in alto loco eccl̄esie. s. in gradu prelationis collocent. pre ceteris tamen ventis vanitatis & inanis glorie agitant. et a stabilitate boni ꝓpositi commouent. Sicut de multis patz q̄ tot invidijs tot malicijs tot rapinis & molestijs sunt impulsi. q̄ recte non vident prelati vel ecclesiastici esse. sed in pristinam materiā vident secedere. id est in conditiōes bominum secularium retroire. Et breuiter q̄ tales sunt nati de muliere. id est plati creati a symonia vel a carnali affectione. breui viuentes tempore. qui multis replent miserijs: q̄ numq̄ in eodem statu ꝑmanent. Job. xiij. Nam si a deo & de ordinatione ꝓmoti essent. cum deo vtiq; p gratiam ꝑmansissent. Quia sicut dicitur Eccl̄. iij. Didici q̄ omnia opera que fecit deus perseverent ineternum. Non sic ergo charissimi. sed perseverent in bono illi qui sunt in sublimitatis celsitudine. Perseueraui inquit in monte: hoc est dictu. perseueraui in bono existens in prelatione Unde dominus videt talibus dicere illud dictum moysi Exo. xxiiij Ascende ad me in montem & esto ibi. hoc est dicto. perseuera in bono ibi. Secundo dico q̄ in bono debent perseuerare illi qui sunt in ꝓsperitatis plenitudine. Et hoc ostendit cum dicit. Quadraginta diebus. Dies enim in sceptura ꝓsperitatem designat. Luc. xix. Et quidem in hac die q̄ ad pacem tibi est. Numerus vō quadragenarius vitā p̄sentem signat. qz. s. sicut filij israel quadraginta annis in deserto fuerunt & deinde terram ꝓmissionis intraverunt: sic in deserto huius mundi p quadraginta annos. i. p spacium istius vite manemus & tandem terram ꝓmissionis paradisi iuuante dño introibimus. Quadraginta igit⁹ dieb⁹. id est existendo in huius vite prosperitate semp debemus in bono pseuerare. & nunq̄ ꝓpter mundi aspera debem⁹ mentem nram a domino elongare. Unde Luc. j. dz. Seruiam⁹ illi in sanctitate & iusticia coram ipso ommbus diebus nostris. Quod est cōtra multos qui q̄diu sunt in ꝓsperitate nunq̄ pseuerant in bonitate. Carbunculus enim qui de nocte rutilat sicut ignis: de die dicit pallescere. fons etiam in ydumea esse dicit: q̄ de nocte feruet. & de die infrigidatur. Serpentes etiam de nocte parum aut nihil nocent. de die calore stimulant & ad nocendum faciliter se inclinant. Sic vere charissimi dico q̄ dies & splendor ꝓsperitatis virtuti pseuerantie contrarius existit. Sepe enim fit q̄ illi q̄ in nocte aduersitatis sunt rutilantes p honestatem feruent p charitatem: ad nocendum alijs torpent p conscie bonitatem: si ad diem ꝓsperitatis venerint statim cessant in bono pseuerare. Nam i eis palloz inhoneste conuersationis introducit: frigus indevotionis intromittit: venenuz malicie eorum p calorem auaricie stimulat. & sic homo diuersimode ad nocendum alijs excitat. Unde de talib⁹ diebus dicit. ij. Thimo. iij. In nouissimis diebus instabunt opera piculosa. Et Mat. xxiiij. Nisi breviati fuissent dies illi nō fieret salua omnis caro. Et bene abbreviati: qz vere vtile ē q̄nq̄ homini q̄ dies ꝓsperitatis erga eum brevient. qz. p certo ꝓsperitas solet homines eneruare: & ipsos a pseuerātia impedire & mutare. Est em̄ ꝓsperitas sicut ille loc⁹ yemis in quo lignum positum in ferrum & in lāpidez mutat. Est insup sicut ille fons qui ab Ouidio dz li. xv. Fab. xix. salmacis: in quo omnis q̄ balneatus fuerit eneruat & effeminat: & a viri fortitudine cōmutat totaliter: & in molliciē & debilitatem femineam alterat: ita q̄ semivir seu semimasculus appellat. Et inde est q̄ sm fabulas poetarum primo hermofroditus ibi fact⁹ fuisse dicit: qui primo vt aiunt puer erat. sed dum in illo fonte se balnearet & cuidā nymphe in carnali copula cōtradiceret. illa nympha rogato deorum fecit q̄ ipsa cum ipso puero vnum fuit: ita q̄ vt dicūt due persone in vnum confuse fuerunt: & de vtroq; sexu aliquid retinuerunt: sed in neutro sexu pfectionem plenariam habuerunt. Jstud a poetis finglt̄ p eo q̄ in illo fonte omnis qui se balneat transmutat. Reuera charissimi q̄cquid sit de fabula: istud tñ verum est q̄ mundi ꝓsperitas videt esse talis fons. Jste enim possessores suos eneruat & effeminat & virili pfectione perdita in molliciem femineā id est in conditionem inconstantem & fragilem eos mutat Quod potissime videt in multis ecclesiasticis: qui procerto videntur esse bermofroditi. quia. s. ratione gradus & status ipsi deberent esse viri. id est virtuosi & perfecti. & tamen ipsi ratione delicate conditionis femineē: femine sunt effecti. Utrunq; enim sexum habent. qz isti sunt viri in naturali complexione & sunt femine in delicata conditione. Sunt viri loquendo naturaliter. & sunt femine loquendo spiritualiter. Sunt viri rōne status. & sunt femine rōne effect⁹: quia. s. more feminarum sunt imperseuerantes: & in bonis operibus inconstantes. Et sic de illis potest dici illud Genesis. j. Masculum & femina creauit eos. Ecce ergo quomodo ꝓsperitas tollit a talibus virtutem pseuerantie. vñ Seneca loquens lucullo. dicit epistola. xix. Tulit te longe a conspectu vite salubris rapida ꝓsperitas. Ingeniosus inquit fuit vir ille. s. Mecenas magnum exemplum eloquētie dat⁹ nisi ipm̄ ꝓsperitas eneruasset. Nō sic igitur kīni nō decipiat nos mundi ꝓsperitas. & pseuerem⁹ in bono etiam existentes in ꝓsperitatis plenitudine. Quadraginta inq̄t dieb⁹ &c. Tercio sim⁹ in bono pseuerantes. Et hoc in aduersitatis mestitudine. Et hoc ostendit p noctes. Quadraginta inq̄t noctib⁹. Numer⁹ em̄ quadragenarius vt dictū est signat vitam p̄sentem. Nox vō designat tribulationē & aduersitatē. Juxta illud Job. iij. Noctē illā tenebrosus turbo possideat. Et iō q̄n dicit q̄ ipse pseue-

rauit cū dño quadraginta noctibus.bñ inuuit qđ in omni aduersitate vite pñtis in bono pseuerare debemus. Sunt eñ multi q̄ bene pseuerant in ꝓsperitate:ꝫ nūq̄ in aduersitate:siles salicib⁹ que sūt arbores valde debiles atq; molles:que tū in estate virent ⁊ florent:in byeme aūt arescūt ⁊ deficiūt atq; pallent.Sic vere multi sūt qui in estate ꝓsperitatis bñ pseuerant:virent ⁊ florent in vtutibus ⁊ abundāt:q̄ tamē in byeme.i.in tpe aduersitatis a bono⁹ pseuerantia deficiūt:⁊ ab oñi viroze vtutū deficiūt ⁊ arescūt.sicut sunt falsi amici q̄ bene pseuerant cū boie dum ꝓspera tur.ab ipo aūt fugiūt dum tribulat.Figurati in aplis qui cū xpo in cena fuerūt:⁊ statim passione aduenīente ab ipo fugerūt vel recesserūt.De q̄bus Ecci.vj.Est amicus:socⁱ mense:ꝫ nō ꝑmanebit tpe necessitatis.Sed nō debem⁹ ei se tales:q.s.nō solū in prosperitate:imo etiā in aduersitate p seuerare debem⁹.siles arborib⁹ aromaticis q̄ viroze suu seruāt in byeme ⁊ estate.Sicut eñ abestos lapis semel accensus:nunq̄ amplius extinguit.nec de die nec de nocte. Sic nec iustus bō semel p gratiā illūinat⁹:debet amplius deficere.sed in lumine spiritalis gr̄e ꝑpetuo ꝑmanere.Ecclesi.xliij.Cū semine eoz pseuerabūt bona.Noctib⁹ inq̄t vnde Luc.xxj.dicit de xp̄o.Qz noctib⁹ exiens morabat in monte q̄ dicit oliueti.Et breuiter istud est verū q̄ in statu sublimitatis:⁊ in statu ꝓsperitatis:⁊ in statu aduersitatis virtus pseuerantie est habenda.Quia sicut dicit Bern⁹.in epla ca.xxix.Perseuerātia est ductrix ad meritum.media trix ad premiū.sozoz patie.filia cōstantie.amica pacis.amiciarū nodus.vnanimitas vinculū:⁊ ꝓpugnaculū sanctitatis.Tolle inq̄t pseuerantiā.⁊ tūc nec fortitudo laudem nec obsequiū mercedē:nec beneficiū gr̄am obtinebit.Per banc eñ solam homo eternitati redditur.pugnator vincat et victor etiam coronatur.quia qui perseueraverit vsq; in finem:hic saluus erit. Et sic breuiter patet quomodo virtus pseuerantie est habenda in triplici statu nostro.scilicet

In celsitudine sublimitatis.
In plenitudine ꝓsperitatis.
In mestitudine aduersitatis.

Et hoc est quod dicit apostol⁹ Hebre.xij. In disciplina pseuerate.Et hec de pseuerantia bona sufficiāt. De pseuerātia vō i malo:vide vbicūq; agit de mala pseuetudine.

Pertinere. Nota q̄ ptinere in bono sumit⁹ et in malo.Et primo q̄dez in bono dico.q̄ ad boiem ptinēt

Quedam naturaliter.
Quedam tēporaliter.
Quedam spūaliter.
Quedam eternaliter.

Prima sunt sustinēda cū patiētia.Scōa sunt ministrāda cū moderantia.Tercia sunt ꝓseruāda cum sapia.Quarta sunt ꝓcuranda cū diligentia. Primo igitur dico q̄ ptinent ad boiem quedā que sūt naturalia.Et ista procerto sunt corpis necessitates:scz comedere.bibere.infirmari.sanari.viuere.mori.tristari.letari.laborare:et aduersa seculi tolerare.Ista eñ oñia ptinent ad nos sicut q̄dam seruitutes ⁊ tributa:q̄bus būana natura onerata est in hac vita.⁊ ideo illa q̄ ad nature sustentatōem ptinebāt: excipiebant in lege ꝓpter ineuitabilē necessitatē.Exod.xij. Die inq̄t septima nihil operis facietis exceptis bis que ad vescendū ptinent.Et ꝓcerto pertinētia naturalis necessitatis ꝓferenda est vniuersis.Unde etiā discipuli xp̄i periclitantes in mari dicebant sibi Marci.iiij.Magister:non ad te ptinet qz perimus?Ideo reputabant crudeles:q̄ nihil ad vitam ptinens relinquebāt:sed oia deuastabāt.Judicum.vj.Sicut etiā de illis q̄nq; regibus dr̄ Gen.xiiij.Qz ipi tulerūt vniuersa que ad cibū pertinēt.Pertinēt igit ad nos quedam q̄ sunt naturalia. Secōo dico q̄ ptinent ad nos q̄dam q̄ sunt tpalia.Et ista sunt nr̄a negocia tam priuata q̄ publica.que certe q̄libet debet iuste diligēter ⁊ debite ministrare.De publicis ptz Leuit.xxviij.vbi dicit.q̄ oñis possessio cōsecrata ad ius ptinet sacerdotū.Et sic dico q̄ ad p̄latum ptinet populū regere.pacē fouere.hostes arcere.suos inq̄t regere.sicut scz pastor ad quē ptinet regere gregē.qđ est contra multos similes mercēnario.sicut dr̄ Job.x.Videns lupū venientē dimittit oues ⁊ fugit:quia nō pertinet ad eum de oubus.Item pacē querere.Un̄ de Mardocheo dicit Hester.x.Qz ipe fuit acceptabilis plebi fratrum suoz.loquens ea q̄ ad pacem seminis sui pertinent.Item debet hostes arcere.s.contra tyrannos pugnādo.Ista eñ sunt p̄lia que ptinent ad mathatbiaz.i.ad principem vel p̄latum contra antiochū.i.tyrannū.de q̄bus fit mentio.j.Macha.ij.De malis tū superioribus ad quos scz nō videtur de domo eccl̄ie:vel patrie sibi cōmisse aliq̄d ptinere.dicit Job.xxj.Quid eñ ad eū ptinet de domo sua? quasi di.videt q̄ nihil.De reb⁹ etiā priuatis q̄ ꝓ nos pertinent constat:q̄ de ipis debem⁹ curare.Exemplo.i.ia cob.De quo dicit Gen.xxxij.c.Qz traductis oibus que ad eum ptinebant remansit solus.Et dicit ibi.quō oñia sua prudenter ordinauit ꝓpter timorem esau fratris sui.Patz igit q̄ ad nos ptinēt q̄dam q̄ sunt tēpalia. Tercio dico q̄ ad nos ptinēt q̄dam q̄ sunt spūalia:q̄ primo ⁊ precipue ad sacerdotes ptinēt.Et aduerte q̄ ad nos spūaliē ptinet.s.

Deum orare.
Fidem seruare.
Nostros iuuare.

Deum inq̄t orare.vnde cuilibet dicitur Exod.iij.⁊.xviij.Esto tu populo in his q̄ ad deum ptinent.Item fidem seruare.vnde Hūeri.xviij.Que ad cultum altaris ptinēt: per sacerdotes ministrabūtur.Unde etiam de rege dicitur j.Esdre.vij.Qz ipe scz precepit q̄ quicūq; ad cultuz dei celi pertinet tribuatur.Item suos iuuare.vnde de Salomone dicitur.q̄ edificauit ficos q̄ ad se pertinēt. Quaro vō dico q̄ ad nos pertinent q̄dam que sunt eternalia.scz gloria paradisi ⁊ etiam ipe deus.que scz sunt hereditas nr̄a: quam scz summe debemus cauere ne eam p peccatū perdamus.De deo eñ potest xp̄ianus dicere cuilibet infideli illud.ij.Reguz.xix.Magis ad me pertinet dauid q̄z ad te De animabus etiam que sunt in patria ⁊ de gloria eterna potest dici illud Hester.ij.Qz quicq̄d postulabāt ad omnia tum pertinens accipiebant.Sic ergo patet quō pertinere sumitur in bono. Debis vō que ad malos pertinent.s. de bonis terrenis ⁊ etiam de animalib⁹ suis possumus dicere.q̄ ista oñia finaliter dissipabūtur ⁊ ad nihilum deducentur.In mūdo eñ isto oñia que ad eos pertinent:valde sunt in tuto.sicut de nabal fatuo dicitur.s.Regum.xxv q̄ scz nō periit quicq̄z de cunctis q̄ ad eum ptinebant.Quid tamen iratus contra eum dicit. Uiuit dom⁹ si reliq̄ro de oñibus que ad eum pertinent vsq; mane mingentē ad parietem.De illis etiam qui absorpti sunt a terra dicitur Hūeri.xvj.Notum faciet dom⁹ qui ad eum pertinent.Sequitur.Nolite tangere que ad eos pertinēt.Et dicitur ibidem.q̄ ipsi cum suis rebus oñibus sunt absorpti Sic ergo patet quō pertinere sumitur in bono ⁊ in malo. Uide de pronominib⁹ meus.tuus.suus.nostra.sua.vestra et vbi propriū seu proprietas.hec oñia ad nostram ptinētiam spectant.

Pertransire. Nota q̄ ptransire idem est qđ perfecte transire.i.vltra transire.Unde breuiter nota q̄ ptrāsire nihil aliud est q̄z de vno termino ad alium perfecte se mouere.Et ideo bō pōt dici

pertrāsies.s.ꝓpter
Carnis fragilitatem.
Uite labilitatem.
Rerum mobilitatem.
Mortis necessitatem.
Morum mutabilitatem.
Locorum diuersitatem.
Cordium peruersitatem.
Inferni penalitatem.
Paradisi felicitatem.

Facit ergo boiem pertransire ⁊ nunq̄ in eodem statu psistere carnis fragilitas.Psalmus.Uerūtamen in imagine pertransibit homo:sed ⁊ frustra conturbatur.Item vite labilitas. De qua Job.xxv. dicitur.Velut nubes pertrāsit.salus mea. Item rerum mobilitas.vnde Psalmista. Inter medium montium pertransibunt aque. Item mortis necessitas.vnde Psalmista. Spiritus pertransibit in ipso et non subsistet.et non cognoscet amplius locū suum. Item morum mutabilitas.Unde in Psalmo dr̄ Illic naues pertransibunt. Item locorum diuersitas. Unde in psalmo.Pertransierunt de gente in gentem:⁊ de regno ad populum alterum. Item cordium duricia seu peruersitas.Unde de paupere sauciato dicitur Luce.x.c.Qz leuita videns eum pertransiit. Item inferni penalitas.vnde Psal.Forsitan pertrāssisset anima nostra aquā intolerabilem. Item paradisi felicitas.Unde de boie dicit Job xiiij.Roborasti eum paululum vt perpetuo pertransiret. Et breuiter isti sunt transitus et pertransitus boni ⁊ mali:

quos inuenio in scriptura. Sed de istis vide magis plene infra titulo de Transire.

Peruersitas. Nota q̄ puersitas idem est q̄ per contrariū versus. Et ideo puersus homo idem est q̄ ex certa scientia malicios⁹ obstinatus ⁊ iniqu⁹. Unde breuiter notandum q̄ inuenit̄ puersitas ⁊ malignitas

In cognitione.
In intentione.
In affectione.
In locutione.
In operatione.
In obstinatione.
In cogitatione.
In cōuersatione.
In ordinatione.
In estimatione.

Est dico puersa cognitio seu intellectio. vnde Deut. xxxij. Generatio praua atq; puersa vtinaz saperent ⁊ intelligerent ꝛc. Itē est puersa intentio: ⁊ istā bñt peruersi et malicios⁹ hypocrite. Et de hoc Prouer. xvij. Qui puersi cordis est nō inuenit bonū. Item ē puersa affectio. Deut. xxxij. Generatō em̄ puersa est ⁊ infideles filij. Infidelitas em̄ nihil aliud est q̄ affectionis puersitas. Item puersa locutio Prouer. ij. vt eruaris a via mala ⁊ ab hoie qui puersa loq̄tur. Quia sicut dicitur Prouer. x. Labia iusti cōsiderant placita: os impioz⁹ peruersa. Et Act. xx. Exurgēt viri loquētes peruersa. Itē est peruersa operatio. Et ista in scriptura intelligit̄ sub nomine vie. Vie em̄ nostre sunt operatōes nostre. Et de istis dicit̄ Prouer. ij. Quoz vie peruerse ⁊ infames gressus eorum. Item est peruersa obstinatio. De qua Eccles. j. Peruersi difficile corrigūtur. Itē est peruersa cogitatio. de qua Sap̄. j. Peruerse cogitatōes separāt a deo. Itē est peruersa puersatio. vnde bñ puersantibus dr̄ Phyl. ij. Inter q̄s lucetis sicut luminaria in medio natiōis praue atq; puerse. Itē est peruersa ordinatio ⁊ iudicatio. s. inter malos superiores. Habacuc. j. Propterea egredit̄ iudiciū peruersuz. Itē est peruersa fides ⁊ estimatio. Luc. ix. O generatio infidelis ⁊ puersa vsq;quo patiar vos ꝛc. Vide supra de iniquo et impio.

Pes. Pedes. Cū pedes sint in cōgerie membroz corporis aialis sicut finis ⁊ cōplementū. sicut basis ⁊ fundamentū. sicut axis et appodiamentū. ideo vident̄ habere diuersa officia in corpore. ⁊ per ꝓsequēs vident̄ diuersis ⁊ varijs ꝓprietatibus abūdare. Hinc est q̄ per pedes spūaliter loquēdo sicut diuersimode pñt sumi: sic multa ⁊ varia pñt designare in bono scz et in malo. Quia em̄ pes est pars corporis. magis infima. magis vltima. in motu multū occupata. in actu multū onerata. Notare possum⁹ q̄ per pedes intelligūt in bono significato. s.

Affectus interiores.
Affectus posteriores.
Subditi inferiores.
Perfecti solidiores.

Affectus em̄ sunt pedes anime potatiui. Effectus sunt pedes anie cōpletiui. Subditi sunt pedes infimi deiectiui. Perfecti sunt pedes laborum sustentatiui. Inuenitur ergo in scriptura pes

Interioris affectionis.
Posterioris finitionis.
Inferioris subiectionis.
Solidioris perfectōis.

Primo igit̄ dico q̄ in scriptura inuenit̄ pes interior. ⁊ iste signat nr̄am mobilē affectōez Affectōes em̄ sunt pedes anime q̄ scz de re ad rem: de cogitatione vel cognitōe ad cogitatōem: de desiderio ad desiderīū ipam portāt. Pes em̄ meus affect⁹ meus: eo fero: q̄cūq; fero: dicit Aug⁹. Quia breuiter aia de dilectōe vni⁹ rei nunq̄ ad dilectōem alterius se moueret: nisi ipam affectus animi illuc ꝓueheret ⁊ deferret. Esa. xxij. Ducent eum pedes sui longe ad peregrinādū. Et sic videmus q̄ aliq̄ sunt aues q̄ pede vtūtur loco manus. sicut sunt porphirion et psitacus. Sic de multi sunt q̄bus affectus ꝓ operib⁹ computant̄. q. scz cū man⁹ nō habeāt ad opandū. i. cū careāt potentia opandi: ipsi tn̄ pedes bñt. i. potentiā volendi ⁊ affectandi. ⁊ q. talibus bona volūtas ꝓ facto reputat̄. idcir co vti pedib⁹ loco manuū reputant̄. Quia sicut dicit Augustin⁹ sup ps. lvij. Quicqd vis ⁊ nō potes: factū deus cōputat. Sicut em̄ videm⁹ q̄ aues nō solum bñt alas ad volandū: imo etiam bñt pedes ad ambulādū. q. generaliter oīs auis hz duos pedes. sicut generaliter habz duas alas. Sic ꝑculdubio hō spiritalis nō solū debet hre alas ꝓtemplatōis: imo etiā pedes amoris ⁊ affectōis. Nā sicut p cōtēplatōem superi⁹ tollit̄. ita necesse ē q̄ p affectōes ad alia gradiat̄. Et ideo sicut hō duas debet hre alas ꝓtēplatōis vnā scz q̄ cōtēplet̄ bona paradisi. ⁊ aliā qua meditet̄ tormenta inferni. Sic ꝑculdubio duos pedes duplicis affectōis debet hre. vicz vnū quo feratur ad bona spūalia ⁊ moralia Aliū vo quo feretur ad appetēdū bona eternalia ⁊ supnalia. Unū etiā quo diligat deū. aliū quo diligat ꝓximū Unū insup quo ꝓtēnat mūdū. aliud vo quo diligat paradisū. Est em̄ quedā spes aquilarū q̄ in aquis natat more auiū fluuialiū. Et ista vnū pedem hz clausum more anseris: vt ipo i aqua velut remige se possit dirigere: ⁊ aquam sicut cū pala retro spargendo post se pellere. Aliū vo habet diuisum ⁊ acutū more auis p̄dalis. vt sursum in aere possit predaz rapere: ⁊ raptam fortiter retinere. Sic vere hō spiritalis duos pedes. i. duplicē affectōem debet hre. vnū vicz clausuz alterz aptū. Quia ꝑculdubio pes. i. affectio nr̄a quo vti debemus in aqua huius fluxibilis vite: debet esse clausus per discretōem. vt scz aquā bonoz tpalium repellēs ⁊ contemnēs: ad anteriora. i. ad bona spūalia ⁊ moralia se p affectionem trāsferat ⁊ quertat. ps̄. Iu flumine ptransibūt pede: dicens cū apl̄o illud Phyl. iij. Que retro sunt obliuiscens ad ea vo que anteriora sūt extendēs meipm. destinatū pse quor ad brauiū. Pes vo affectōis quo sursum in aere paradisi debem⁹ volare debet esse aptus ⁊ acut⁹. vt toto appetitu illa bona desideremus. ipa per desideria capiam⁹. ⁊ etiam in memoria fortiter teneam⁹. q. sicut dicit Math. xj. Regnū celoz vim patit̄ ⁊ violenti rapiūt illud. Isti sunt ergo pedes interiores. Et de istis pedibus pōt dici illd qd̄ de sanctis animalibus dicitur Ezech. j. Or pedes eoz pedis recti: ⁊ plāta pedis eorum tanq̄ plāta pedis vituli. Quia scilicet illi q̄ sancta animalia volut esse: debent habere pedis affectionū rectos per iusticiam: plantatos per constātiam: vitulinos p moderantiam ⁊ prudentiam. Et sic quilibet talis poterit dicere de deo illud ps̄. Perfecit pedes meos tanq̄ ceruoz⁹um: ⁊ sup excelsa statuens me. In quibus verbis aduerte: q̄ sicut pedes bene debent

Disponi naturaliter.
Cito debent moueri actualiter.
Tute debent locari corpaliter.
In se debēt firmari ꝟtualiter.

Sic dico procerto q̄ pedes affectionū debent Moraliter disponi. Perfecit inq̄t pedes meos. Agiliter exponi. Tanq̄ ceruoruz. Sagaciter reponi scz sup excelsa. Stabiliter cōponi. Statuēs me inq̄t

Pedes disponit morum sanctitudo.
Pedes exponit mentis promptitudo.
Pedes custodit spei certitudo.
Pedes roborat mentis fortitudo.

Dico igit̄ q̄ pedes affectionuz nostraz debent disponi p moralem sanctitudinē: qd̄ ostendit̄ in verbo perfecit. Perficere em̄ moralit̄ loquendo idem ē quod cōplementū in re aliq̄ adhibere. Nam sicut tūc pedes sunt in se bene dispositi et pfecti: quando habent oīe illud qd̄ est necessarium ad eorum cōpositōem: ⁊ ad eoz ornatum ⁊ adiacentē conditionem. Sic ve affectōes nr̄e tūc sunt pfecte. qū virtutib⁹ sūt ornate: ⁊ necessarijs cōditionib⁹ premunite. Et ideo possumus notare q̄ sicut ad pfectionem pedum naturaliū et dispositōem requritur. s. Or laueūt. Mudent̄. Unguānt. Tegantur. Sic ꝑculdubio ad hoc q̄ pedes affectuū nostrorum sint bene perfecti ⁊ dispositi nos debemus ipsos

Lauare p cōpunctōem.
Mudare p cōfessionem.
Ungere p deuotionem.
Tegere p discretionem.

Dico q̄ q̄ pedes affectuū p cōpunctōem debem⁹ lauare. Pedes em̄ facilius ꝓtrahūt pulue, rem ⁊ fetorem. lutū etiam ⁊ immūdiciam ⁊ sudorem. Et ideo sepe debent pedes lauari. vt possint ab oīi immūdicia expurgari. Et inde est q̄ antiquitus statim quando hospites veniebant: pro ꝓmo seculo statim pedes eius lauabant. Sicut de abrahām legimus Geneſis. xviij. Or angelos quos hoies credebat primo ad lauandum pedes ante oīa inuitabat dicens. Laueūtur pedes vestri ⁊ requiescite sub arbore. Et istud idez dicitur Loth. eisdē angelis obtuliſſe. sicut dr̄ Gen. xix. Sic ꝑculdubio charissimi: cū pedes affectionū nostraruz in se recipiāt multas sordes. i. multas criminū corruptelas: necesse est q̄ p cōpūctionē ⁊ lacrimaz irrigatōem sepe lauēt vt ab oīi immūdicia emūdētur. Cant. v. Lauī pedes meos quomodo inquinabo eos? Unde Leuit. j. figuraliter dicitur. Or nō solum caput hostie ⁊ intestina: immo etiā pedes lauari debebant. Quia nō solum caput intentiōis: vd

intestina delectationis: imo etiam pedes cordialis affectionis sunt lauandi: & ab oibus vicijs expiandi. Jn signū cuius xps pedes discipulor suor lauit: & ad eos lauandū alterutrū informauit dicēs Joh. xiij. Si ego laui pedes vestros dns & magister: & vos debetis alter alteri lauare pedes. Camelī enī valde teneres būt pedes: & ideo ne ledantur solent calciari. & qñ fatigati sunt solent lauari. Debiles igitur affectōes nostras cordio mortui aialis de quo fuit sotulares. i. mortis memoria calciemus. & in aqua ꝓpūctois ipos lacrimabiliter balneem⁹. vnde Gen. xxiij. dicit. q. destrauit camelos & dedit eis fenū & paleas. & aquā ad lauādum pedes camelor & viror. Jstos ḡ pedes p ꝓpūctionem debemus lauare. Sicut enī dicit. ij. Reg. xix. Mipbi boseth q illotis pedibus & intonsa barba regi dauid occurrit: medietatē hereditatis sue pdidit. Jtē dico q istos pedes p confessionē debemus nudare. vñ. ij. Regū. xv. dr Or dauid flens & plorans cooperto capite & nudis pedibus incedebat. Quis nuditatē cōfessionis diabolus ꝓhibeat dicens Hiere. ij. Custodi pedez tuū a nuditate. & gut tur tuū a siti. Potissime aūt pedes affectuū nudare debemus ab amore terrenor. Juxta mandatū saluatoris dicētis Mat. x. Excutite puluerē de pedib⁹ vestris. Jstos ergo pedes p ꝓfessionē debem⁹ nudare. Jtē ipsos p deuotionē debem⁹ vngere seu linire. vt sic sim⁹ sicut Job q dicebat Job. xxix. Lauabā pedes meos butyro & petra fundebat mihi riuos olei. Qd est contra multos quor pedes affectuū nō videnē p deuotionē vncti: sed magis p auariam inflāmati & cōbusti. Figurati in illa bestia Apocal. xiij. que de abysso exiens habebat pedes vrsi. q est aial auiduz & gulosuz. intantū q cibos quos comedit nulli cōdiuidere imo solus vult eos ꝓsumere & vorare. significās auaros & gulosos q̄ bona sua alijs nō condiuidūt: sed ipsa soli deuorant & cōsumūt. Pedes enī boim sunt valde plani. Pedes etiā benignor animaliū sūt valde recti: ita q isti pedes nihil possunt cape. & si aliq̄d acceperint illud nequeūt retinere. Sed ꝓcerto pedes ferarū & auiū rapacū sūt valde curui & acuti. & ideo faciliter possunt aliq̄d capere: & firmiter qd̄ ceperint retinere. Sic vere charissimi: pedes affectionum sūt in boibus. i. in ꝓsonis rōnabilibus plani. suaues. misericordes & benigni. Jn feris vo rapacibus. i. in ꝓsonis rapacibus & crudelib⁹ sunt curui. rapaces. tenaces & acuti. Et ideo boni & pfecti viri bona aliena non rapiūt. Illa vo que habent libenter alijs largiūtur & cōdiuidūt. Mali vo alienū faciliter diripiūt. & illud qd̄ habent ita tenent q nulli aliquid partiūtur aut distribuūt. vnde de malis dr Treno. j. Sordes eius. i. diuitie. in ped: eius. i. in affectibus eius. nec recordata e finis sui. Et de auaris etiā dicit Job xviij. Jmmisit in rhete pedes suos. tenebat planta eī laqueo. Isti igitur nō habent pedes nudos & inuolutos. s. in amore terrenor. vnde Job. xviij. Undiq̄ terrebūt eū formidines & inuoluent pedes eius. attenuet fame robur eī et inedia inuadet illius costas. Non sic: sed vngent pedes isti p cōpassionē. Unde de bonis deuotis & misericordibus dicit Deut. xxiij. Tingat in oleo pedem suū. ferrum & es calciamentū eius. Pedes igit affectuū p deuotionē seu p cōpassiones debem⁹ vngere. Jtē dico q istos pedes per discretionē debemus tegere. Honesti enī viri diuites & nobiles solent calciare & tegere pedes suos. Sic & nos debemus pedes affectuum p discretōnem tegere & occultare. & ipos calciamētis que fiūt de pellib⁹ animaliū mortuorū. id est exemplis precedentiū sanctor & viror pfector debemus p imitatōem nobiliter calciare. Sed de istis calciamētis vide supra in titulo suo. vnde de iudith dicit Judith. x Or ipa induit sandalia pedib⁹ suis. Et sic dico q si pedes affectuum nror

Sint tecti. Bene dico q ipi erūt pedes bene dispo
Sint vncti. siti et pfecti. Perfecit inquit pedes me-
Sint nudati. os. Et istō est qd̄ petebat ipe dauid i ps.
Sint mūdati. Perfice gressus meos in semitis tuis.

Igitur dico q pedes affectionū nostrarum debent dispoi p mozalem sanctitudinez. Perfecit inquit pedes meos. Deinde dico. q isti pedes debent moueri p mentalem promptitudinē. Et hoc ostenditur cū dicitur. Ceruor. quia sc̄z sicut pedes ceruor sunt valde leues & agiles ad ambulandū. sic affectus nostri debent esse prompti & mobiles ad obediendū. & ad bene operandum. Habacuc. iij. Domin⁹ fortitudo mea: & ponet pedes meos quasi ceruorū. Et istud est contra multos qui habent pedes affectuū veloces ad malum & nō ad bonū. Unde dicitur Prouerbio. j. Pedes eorū ad malum currūt. et festinant vt effundant sanguinem. Est etiam contra multos q̄ ita pigri sunt q̄ ad nullū bonū opus volūt mouere aut dirigere pedes suos. figurati in statua nabuchodonosor q̄ pedes testeos & ferreos. i. tardos & immobiles dicit babuisse Dan. ij. ca. vnde Sap. xv. Pedes eor pigri ad ambulādū Et in ps. Pedes babent & nō ambulabūt. Non sic: sed debent moueri p mentalem promptitudinē. Deniq̄ dico q isti pedes debent locari per vtilem certitudinez. Sup excelsa inquit. Quia sc̄z sicut homo bene cauet vbi ponet pedem corpalem. q: sc̄z si pedem in aquam vel in mare vl in per rem putridam poneret in p̄cipitium statim iret. Sic & nos summe cauere debemus vbi ituam⁹ & ponamus pedem spūalem sc̄z affectum. q: sc̄z si pes iste rebus mūdi corruptibilib⁹ immitatur. necesse est q in varia crimina dilabatur. Et ideo iste pes firmand⁹ est super rebus ꝓpetuis atq̄ firmis. i. sup dei amorem & celestiū gaudior. Sup excelsa inſt. Habacuc. iij. Sup excelsa deducet me victor p̄. vnde in ps. Statuisti in loco spacioso pedes meos. Qd̄ est cōtra multos qui nesciūt vbi ponūt pedes affectuum suorū. quia sc̄z non attendūt in q̄bus ponūt affectus & desideria cordis sui. sicut potissime sūt ceci peccatores q̄ indebite affectant & desiderant mūdi bona. quibus dicit Hiere. xiij. c. Date domino deo vestro gloriam anteq̄ contenebrescat & anteq̄ offendant pedes vestri ad montes caliginosos. Non sic: sed debent locari p vtilem certitudinem. Jnsuper dico q isti pedes debent firmari p stabilem fortitudinem. Statuens inquit me. Pedes enī sustinent totum corpus. quapropter indigent q sint stabiles atq̄ fortes. Sūt enī corporis fundamenta Sic vere affectōes cum sint fundamenta & sustamenta totius corporis moralis. i. toti⁹ cōgerici morū & virtutum: necesse est q iste in bono sint fortificate & in bono proposito stabilite. Statuens inquit me. Ezech. iij. Jngressus est in me spiritus: & statuit me super pedes meos. et Ezech. ij. Sta super pedes tuos vt loquar ad te. Quod est contra multos qui non babent pedes stabiles: imo claudos. Exemplo lupi & vulpis qui pedes dextros babent breuiores q̄ sinistros. Vide supra de Dextra Et ideo isti solent continue claudicare. sic etiam isti figurati in filio Jonathe qui erat debilis pedib⁹. sicut dicitur. ij. Regum. iij. Non sic ergo charissimi: sed habeant isti pedes nostri fortitudinem. certitudinē. promptitudinē & sanctitudinem. Et sic patet q in scriptura inuenit pes interior Et hoc est primū principale. Secūdo dico. q in scriptura inuenitur pes posterior. Et sic p pedem in scriptura intelligitur virtus perseuerantie. Pes enī finis est & complementum corporis. & perseuerantia finis est & complementum operis. Nam sicut corpus sine pedibus est deforme sic sine perseuerantia est opus enorme. Et ideo sicut aues fluuiales que longū habent colium: habent generaliter lōgos pedes. Sicut patet de cyconijs. gruibus & multis alijs. quod sc̄z necessarium fuit pro eo q tales aues cum natare nesciant: & tamen pisces comedant. in littoribus piscādo p pedes & rostra cibum querant. Sic vere istud verum est generaliter. q illi qui longum collum babent. id est lōgaz in se deliberatōem. & longam ad deum oronem. babent vt cōmuniter longos pedes: id est longam et perseuerantē in suis operibus duratōem. Collum enī quod est mediuz inter cor et os. inter caput & pectus. inter ventrē & gulaz. virtutē deliberatōis signat. q̄ inter cor & cogitatōem et vna p te: os & locutōem et altera debet esse media. Collū etiā qd̄ caput sursum eleuat: oronē & affectōem signat. q̄ caput intētionis ad deū sursuz leuat. Illi ḡ qui talia colla bnt. i. q altā ad deū oronē vel longā in suis actib⁹ deliberatōez seruāt: lōgos generaliē bnt pedes. i. longā perseuerātiaz & cōtinuationem. sicut de illis resuscitatis dr Ezech. xxxvij. c. Or ingressus est in eos spūs & vixerūt. steterūtq̄ super pedes suos. Stare enī super pedes: nihil aliud est q̄ in finalibus bonis operibus perseuerare. q: sc̄z sicut pedib⁹ sublatis totū corpus cadit. Sic pseuerantia amota omne bo-

num opus deficit. Quod bene figuratum fuit Dañ. q. in illa statua que pcussa in pedibus. fuit in oībus alīs suis partibus diminuta. Quia icz qñ pedes pseuerantie deficiunt: alia mēbra aliaz virtutū necessario pereūt atq; cadūt. Et ideo dauid in ps. regratiabat dño q ipe eruerat oculos ei⁹ a lacrimis z pedes ei⁹ a lapsu. Ut sic de qualibet bona aia vel psona possit dici illud Eccl. xxvj. Colūna aurea sup bases argenteas. pedes firmi sup plantas stabilis mulieris. Sic ḡ patet q in scriptura inuenit pes posterior. Tercio dico q in scriptura inuenit pes inferior. Et sic p pedes ībūtī inferiores z paupes designant. Quia sicut pedes sūt inferiores i corpe. q immediate terrā tangūt. z q in luto et in alijs vilibus ponūtur. z terre pcussioib⁹ z ictibus exponūtur. z q vilius teneant q alie corpis ptes. ab ipsis tñ moles totius corpis sustinet. Sic pcerto paupes et agricole inferius in gradū z statū minimū sūt dejecti. z circa terrā pcutiēdā z extollendā immediati⁹ occupati. z vilius inter membra in eccl'ia reputati. Et tñ istud est verū q oēs alq; boies sunt p istos z p eoz agriculturā z laborē temporaliter z corpaliter sustētati. Isti sūt ergo pedes eccl'ie pedes etiā xpi. Figurati Apocal'. x. vbi dr. q angelus babebat vnū pedē sup mare. z alīū sup terram. Et sicut dr ibidem. Amictus erat nube. z iris erat in capite eius z facies eius erat vt sol. z pedes eius sicut colūna ignis. z in manu sua babebat libz. Angelus em̄ iste est xps mystice. s. q̄tum ad corpus suū qđ est eccl'ia. q; procerto caput eius. i. prelati debēt babere yrim. i. arcū celestē. pseuerantē z iusticiam Amictus eius. i. religiosi. debēt babere nubē. i. castitatez et mūdiciam. Manus eius. i. doctores z derici debēt babere libz. i. discretōem z sciam. Pedes vo. i. paupes z subditi debēt esse colūna p firmitatē z patiam. Ignis p charitatem z amicitiā. Pes eoz vnus sup mare p asperitatē z penitentiā. Pes vo alius sup terrā p laboriositatē z sustinētiam. z ita videt dñs dicere illd Luce. xxiij. Videte manus meas z pedes meos. Circa quod nota. q deus vult q nos istos pedes suos

Ungam⁹ p cōsolatiuā cōpassionem.
Leuemus p puratiuam confessionem.
Osculemur p charitatiuā dilectōem.
Calciemus p informatiuā instructōem.

Pedes em̄ id est subditos z paupes vngit cōpassio charitatiua dilectōis. vna. vñ de Maria magdalena dr Joh. xij. q accepit librā vnguēti nardi pistici pciosi: z vnxit pedes iesu. Maria em̄ signat quēlibz virū pium: q vnguento dulcis elemosyne z notritiois. vnguento dulcis eloquētie z verbalis cōsolationis. vnguēto etiā dulcis misericordie z cōpassionis debet vngere pedes iesu id est xpi paupes z egenos. Vñ Joh. xj. Maria erat q vnxit dñm vnguēto. z extersit capillis suis pedes iesu. Capilli em̄ bona tpalia designāt. Jtē istos pedes lauat cōfessio de puratiua. q: scz ad prelatos z superiores ptinet pedes eccl'esie. i. subditos a suis criminib⁹ emūdari. Exēplo xpi q̄ sicut dicit Joh. xiij. Mittens aquā in peluim: lauit pedes discipulorū suoz. Jtē dico q istos pedes osculat dilectio charitatiua. vnde Luc. vij. dicit. q maria nō cessauit osculari pedes iesu. Jtē dico q istos pedes calciat instructio informatiua. quia scz spūalia calciamēta paupez: sunt exemtila z documenta iustorū. Exodi. xij. Calciamenta habebis ps in pedibus. Et sic patet q in scriptura inuenit pes inferior. Quarto pncipaliter dico. q in scriptura inuenitur pes solidior. Et iste pculdubio significat viros perfectos: qui reuera sunt pes z fundamentū totius eccl'esie militantis. sicut de seipso dicebat Job. xxix. cap. Oculus fui ceco z pes claudo. Et nota q in scriptura inuenīt pedes

Aurei.
Ignei.
Ærei.
Marmorei.
Ligati.
Rigati.
Artati.
Regulati.
Calciati.

Isti pedes pculdubio sunt viri sancti qui sunt aurei p sapiam Eccl. xl. Aurū z argētum est cōstitutio pedū. Jtē sunt ignei per amicitiā Apocal'. x. Pedes eius velut colūna ignis. Jtē sūt erei p eloquentiā Apocalyp. j. Pedes eius simles auricalco. Item sunt marmorei p constātiā. vnde illd Eccl. xxvj. Colūne marmoree &c. sicut supra. Jtē sūt ligati per obedientiā. cō. Dñiliauerūt in opedib⁹ pedes eius. Jtē sunt rigati p immundiciam. s. Tymo. v. Si pedes sanctoz lauerit. Jtē sunt artati p penitentiā Act. xvj. Pedes eoz strinxit ligno. Jtē sunt regulati p iusticiaz. pō. Ab oīmi via mala pphibui pedes meos. Jtē sunt calciati p mortis memoriam. vnde Luce. xv. Da te calciamēta in pedib⁹ eius. Calciamēta em̄ q̄ fūt de pellibus mortuoz aialiū. significāt mortē mēoriā vl carnis mortificatōez. Et sic ḡ bene apparuit quō in scptura inuenūtur Pedes solidiores. Jnferiores. Posteriores z Jnteriores.

Jn malo vo significato pōt inueniri mltiplex pes mal⁹. s.

Pes elationis z lasciue.
Pes psumptiōis z supbie.
Pes turbatōis et discordie.
Pes deceptionis z fallacie.
Pes inuasionis z sevicie.
Pes carnalitatis z immūdicie
Pes mobilitatis z inconstātie
Pes cupiditatis et auaricie.

Isti em̄ sunt pedes boim peccatoz. Animalia. n. nobilia sicut sunt apes z bomines duob⁹ pedibus. id est duabus affectōib⁹ sūt contēta. sicut superius est ostensuz. Animalia vo bruta ad minus q̄tuor habēt pedes. Jmalia etiam vilia z inertia. sicut sūt vermes. erucē z filia. non solū quatuor: imo multos z multiplices bīt pedes. Ad denotādū q mali z pversi innūerabiles habēt malas affectōes. modo scz ad vnū pctm̄. modo ad aliud. nō aduertentes q aial qđ pectore z pedibus terrā tangebat: z q multos pedes z malas alas habebat. in lege dicebatur imūdum. sacrificijs interdictū. z etiā esui ppli denegatū. Sicut dr Leuit. xj. Et Deut. xiij. Quia vere charissimi. illi q̄ pectore. i. mente z cogitatōe. pedibus. i. amoreż affectōne. terrā. i. terrena tangūt z amplectūtur. z qui multis. i. multis elatōibus. multis pedibus. i. multis malis affectionib⁹ vtūtur. tales apud deū imūdi iudicant. z apud boies inepti z inabiles reputant. Isti em̄ habēt pedes vt dictū est elatōis z lasciue Esa. iij. c. Filie syon elevate sunt: z ambulauerūt extento collo: z nutib⁹ oculoz ibant. z pedibus suis cōposito gradu incedebant. Jtē habēt pedes psumptōis z supbie. De quo in ps. Non veniat mihi pes supbie. Jtē habent pedes turbatōis z discordie. De q̄ Ezech. xxxij. Cōturbabas aquas pedib⁹ tuis. Jtē habent pedem deceptionis z fallacie. Job. xxxj. Festinauit in dolo pes meus. Jtem habent pedem inuasionis z sevicie. vñ Dañ. vij. dicit. Oz bestia quatuor dentes ferreos habebat comedens z cōminuens. z reliqua pedib⁹ concalcās. Jtē habent pedem carnalitatis z immūdicie Hiere. xxxvij. c. Viri pacifici tui demerserūt in sceno z lubrico pedes tuos Jtem habent pedem mobilitatis z inconstantie. Hiere. xiij. Dilexit mouere pedes suos z domino placuit. Jtem habent pedem cupiditatis z auaricie. Et de isto dicit Esa. xxxvij. Siccauit vestigio pedis sui oīes riuos aggerum. Et sic igitur patet quō pes sumitur in scriptura tam in bono q̄m in malo &c.

Pessimus. Cum pessimus sit ille qui in j sūmo gradu est malus. Et sic illi dicūtur pessimi: qui magnis z maximis criminib⁹ sunt repleti. Et ideo nota. q in scriptura dicūtur pessimi. scilicet

Homicide flagiciosi.
Sodomite luxurioši.
Presumentes ambicioši.
Proditores malicioši.

De flagiciosis et occisoribus dicitur Actuū. xix. ca. Jnsiliens homo in q̄ erat demonium pessimum. invaluit contra eos. De luxuriosis infectoribus dicitur Genesis. xiij. Viri sodomite pessimi erant z peccatores nimis De ambiciosis presumptoribus dicitur Ezech. xxxviij. c. Cogitabis cogitatōem pessimam z dices. Ascendaz ad terram absq; muro. De malicioslis vero proditorib⁹ dicitur Proverbioz. vj. vbi inter illa sex que odit deus numeratur cor machinans cogitatōnes pessimas Judas etiam in ecclesia dicitur mercator pessimus Ezech. xj. Viri isti tractant consilium pessimum in vrbe hac. Sed si adbuc velis aliquid dicere de pessimis. Nota q illud pessimum dicitur: quod in summo gradu malum in suo genere reperitur. Et sic dic q est dare pessimitatem personarum. locorum et rerum. Personarum dico. z sic dico q pessimi dicuntur scz illi qui

Seuiunt crudeliter.
Rugiunt verbaliter.
Luxuriūt carnaliter.
Ambiūt inaniter.
Rapiūt mordaciter.
Sentiūt fallaciter.

Dicamus ergo q pessimi reputari debēt illi q̄ crudeliter seviunt. sic se homicide publici: z potissime q̄ sb coloze guerraz z armoz crudelius seuunt in alios q̄m fere. bestie vel leones. Illi em̄ parcunt pueris. mulieribus.

Dissentiūt discorditer.
Consentiūt maligniter.
Esuriūt sterliter.
Cecutiūt mentaliter.
Deficiūt moraliter.
Discutiūt venaliter.

et ꝓstratis. ⁊ isti nō. Ām tales bestias seu feras minat dñs Ezec. v. Mittā in vos famē ⁊ bestias pessimas. Jā ām bodie ꝓbdolor videnē iste mūe cōplete. ⁊ iā verificatū illud Gen. xxxvij. Fera pessima devorauit filiū meū Ioseph. Et illud Ezech. xxx Tradā terrā in manus pessimor. Ergo pessimi sunt illi q̄ crudeliter seuiūt. Jtē illi q̄ verbaliter rugiūt. s. detractores et susurrones. Draco ām pessimus dr. eo q̄ flatū venenosum ⁊ corruptiū emittit. Sic isti q̄ flatu vbor suor famā alienā corrūpit. vt de quolibet tali dicat bō illō. ij. Regū. ij. Maledixit mihi maledictōe pessima. Et. iij. Regum xvij. Fecerūt verba pessima irritātes dñm. Quia sicut dicitur Ecci. v. Denotatio pessima sup bilinguē. Jtē pessimi sunt illi q̄ carnaliter pzuriūt. s. luxuriosi. Jstud est ām vle? pessimū qđ fecit fetere ⁊ putrescere carnem. Job. j. Percussit iob vlcere pessimo. qñ fit contra naturā. Illa ām est infirmitas pessima. De qua dr. ij. Paral. xxj. c. Egrotabis pessimo languore vteri. Jtē pessimi sūt illi q̄ inaniter ambiūt. s. superbi et elati. ⁊ dignitatū ⁊ mundi vanitatū cupidi. vnde Eccles. iij. Hec est ingt vanitas ⁊ afflictio pessima. Jtē illi q̄ mordaciter rapiūt. sicut mali pncipes ⁊ prelati maligq̄ iudices ⁊ baliui. q̄ nō curant nisi subditos exconiare ⁊c. vt sic subditi dicere pñt dño illud Dañ. iij. Tradidisti nos in manus inimicor iniquor ⁊ pessimor. ⁊ regi iniusto ⁊ pessimo. Jtē illi fallaciter sentiūt. s. boies decepto. res ⁊ fraudulenti Esa. xxxij. Fraudulenti vasa pessima sūt Jtē illi q̄ discorditer dissentiūt scz bigosi ⁊ litigiosi. q̄ inter se nunq̄ possunt bñe pacem. Prouer. xxiij. Ne contēdas cū pessimis: nec emuleris impios. Et isti sunt illi vicini de quib? dicit Hiere. xij. Nō est pax ingt vniuerse carni. Sequit. Hec dicit dñs aduersus oēs vicinos meos pessimos Isti etiā figurant in illa ciuitate Ydictoria ⁊ rebelli. De q̄ j. Esdre. iij. dr. Or iudei venerūt in irlm ciuitatē rebellez ⁊ pessimā. Jtē illi q̄ maligniter ꝓsentiūt. s. illi q̄ in malo sunt cōcordes ⁊ vniti contra bonos. De q̄bus dicit Prouer. ij. Or ipsi relinquēt iter rectū ⁊ ambulāt p vias tenebrosas. qui letātur cum malefecerint ⁊ exultāt in rebus pessimis. Jtē illi qui sterliter ⁊ mētaliter esuriūt. q̄ scz satiari nequeunt bonis terrenis. s. auari. Ām de auara acq̄sitione rerum dicit Eccles. j. Or hāc occupatōem pessimā dedit deus bominib?. Auaricia ām intelligit p sagittas famis pessimas. De q̄bus sit mētio Ezech. v. Fames ām est qr insatiabilit appetit sagitta qr stimulat atq̄ pungit. Jtē illi pessimi sūt qui mentaliter cecutiūt. s. heretici qui in via morum ⁊ fidei nō vidēt dare. De q̄bus dicit Eccles. x. Monissimū oris illius error pessimus. Isti ām sunt q̄ ambulāt post prauitatem cordis sui pessimi. Hiere. iij. Jtē illi q̄ venaliter discutiūt. s. causas ⁊ iudicia: sicut scz sunt mali iudices ⁊ aduocati. q̄ scz nihil faciūt nisi pecunia mediante. q̄ scilicet sunt malor cōsilior machinatores ⁊ malicior ⁊ fraudiū inuētores. Jste ām sunt adinuētiones pessime. De q̄bus dicitur Deut. xxviij. Perdet te dñs velociter ꝓpter adinuētiones tuas pessimas. vnde Prouer. vj. Jsti dicūtur bñe cor machinās cogitationes pessimas. Et breuiter de istis pessimis dico. q̄ ipsi in loco pessimo statuūtur. s. in mundo. De quo iij. Regum. ij. dicitur. Or aque huius ciuitatis pessime sūt ⁊ terra sterilis Jtem termino pessimo conducūtur. s. mala morte. pē. Mors peccator pessima. Jtem vulnere pessimo puniūtur. s. pena eterna. Hiere. xxx. Insanabilis ē dolor tuus. pessima plaga tua. Et hec de pessimitate sufficiāt quo ad presens ⁊c.

Persona. Personar acceptio. Nota q̄ persona dicitur quasi per se sonans. Est. n. persona idem qđ indiuiduū vel suppositum. Et pro tanto pro se sonare dicitur q̄ natura ⁊ species in confuso significare videntur. Quādo vo natura ad personas. species ad indiuiduū aut suppositum. essentia vo ad esse seu ad entitē etiam contrahit. tūc per se sonare: scq̄ demonstrare ⁊ ostēdere et clarius significare videtur. Sed quia ista magis tāgūt materiam theologicam ⁊ philosophicam q̄ moralem ideo nihil ad me. De hoc autē q̄ persona vt cōmuniter accipit pro homine seu etiā pro statu. certo sicut cuz dicit q̄ in mūdo sunt diuersa genera ꝓsonarum. s. iusti. impij. religiosi. clerici. prelati. subditi ⁊c. Visum est particulatim in titulis singulor. Et ideo transeo quo ad presens. maxime q̄: pauce sunt auctoritates sm istud significatū. De ꝓsonarum aūt acceptione que est materia multuz pregnans. de qua multe auctoritates inueniūtur vocales. multa possent dici. Sed supra in littera. A. scripsi de hoc valde plene. ⁊ etiam de hoc agit in titulis valde multis. De hoc aūt qđ ꝓsonaliter oportet beneficijs seruire. Vide vbicūq̄ fit mentio de presentia ⁊c.

Personare. Vide infra. vbi sonare. Sonus.

Perspicere. Infra vbi respicere. Et supra de Aspicere.

Persuadere. Vide vbi. Monere. Inducere. Suadere.

Perterritus. Vide infra. vbi Terror.

Peruenire. Nota. q̄ peuenire idem est qđ perfecte seu complete venire. seu terminum ad quod itur attingere: vel ad finem vle seu terminum pertransire. Dicam ergo loquēdo moraliter q̄ in bono significato reperit in scptura. peuenire qđ ē ad terminū

Cōuersionis. Perfectionis. Corruptionis. Saluationis. Vitalis inceptus. Moralis ꝓfectus. Carnalis defectus. Finalis receptus.

Igitur dicam q̄ iusti peuenīt ad quadruplicem terminū. vicz. Primū est inchoantiū. Scām est pficientium ⁊ gradientiū. Tergū est b militātiū ⁊ moriētiū. Quartū vo ē pficiētiū ⁊ triūphātiū. Ad terminū primo ⁊ dico q̄ iustus peuenit ad terminū peuersionis. Et iste terminus nihil aliud est q̄ pnia. Sicut ām videmus q̄ flumina nunq̄ cessant a fluxu ⁊ a motu: quo aduscq̄ peruenīat ad mare. Sic homo postq̄ se senserit esse in peccato: nunq̄ debet cessare quo aduscq̄ peruenīat ad amaritudinem penitētie. Viator ām non quiescat in via. sed tunc quiescat quando peruenit ad hospitium. ⁊ quando redit ad propriū dominum et magistrum. Sic vere peccator postq̄ a magistro suo christo per peccatum recesserit: nunq̄ quiescat quousq̄ ad hospitium penitentie peruenerit. ⁊ quousq̄ ad magistrum suū reuertitur quem dimisit. Expone bene quomodo in peccato non est requies: ⁊ quomodo bene comparat vie seu peregrinatōni. vbi sunt tot pericula ⁊ angentia. Ideo de tali peruentōne potest dici illud Hiere. xlviij. De planctu Jazer plorabo tibi vinea sabamia. propagines tue trāsierunt mare: vsq̄ ad mare Jazer peruenerūt. Jazer interpretatur adiutorium. Vinea ergo est anima que de se ē nobilis ⁊ excelsa. propagines eius sunt interiores motus ⁊ affectōnes. mare iazer est penitentia vbi scz vera salus et adiutorium inuenitur. Quia reuera ista vinea sabamia nō debet cessare a planctu: quousq̄ ad mare iazer. id est vsq̄ ad adiutorium amare penitentie. sit reuersa. Peruenerūt inquit ad mare. Nam sicut dicitur Judith. ij. Holofernes confregit omes ciuitates munitas vsq̄quo pueniatur ad mare. Nihil ām ita est, munitum q̄n holofernes id est diabolus ipsum conterat: nisi homo ad mare penitentie pueniatur ⁊ attingat. Primo ergo peruenit iustus ad terminū cōuersionis. Secūdo dico q̄ peuenit iustus ad terminuz perfectōnis. Sicut ām vas paulatim guttas retinendo crescit ⁊ peruenit ad plenū. homo per gradus ascēdendo paulatim peruenit ad summū. arbor ⁊ fructus proficiendo et crescendo peruenit ad complementū. Sic iustus de virtute in virtutem proficiscendo: paulatim et finaliter peruenit ad perfectum. ⁊ sic cuilibet tali dicatur illud Danie. iij Magnificatus es ⁊ inualuisti. ⁊ magnitudo tua creuit et peruenit vsq̄ ad celum. id est vsq̄ ad statum nobilem ⁊ ꝓfectum. Que tamen sunt contra multos qui nunq̄ peruenīut. s. ad terminos Iustitie dico. Vnde Roma. ir dicit. Israel sectando legem iustitie: in legem iustitie non peuenit. Vere iustitie. Clare scientie. Tute constantie. Sāctie etiam. ij. Tymoth. iij. ca. Semp discentes ⁊ nunq̄ ad sciam veritatis puenientes. Constantie autem. vij de fortib? dauid dicit. ij. Reg. xxiij. Or illi vsq̄ ad tres fortes primos nō peruenerāt. Non sic

iustus.& puenit ad terminū pfectōis. Tercio dico q̄ peruenit iustus ad terminū solutōis.hoc est dictu.ad terminū mortis.in quo scz vitā mutuo receptā sicut quoddā debitum psoluimus qñ ad eū puenimus.Dēs em̄ ad ictuz terminū puenimus.Exemplo lapidis desursum iacti.qui scz ꝓpria grauitate nō cessat descendere quousq; ipm̄ ꝓtingat terrā:sicut suū finalē terminū inuenire ⁊ ad eum puenire. Sic ꝺe nos continue a vita cadim⁹ ⁊ descēdimus quousq; ad mortis terminū pueniam⁹ vt ꝺe quolibet dicat illud ij.Esdre.j. Peruenies hierosolymā vita fuct⁹ est. Quarto vero dico.q̄ puenit iustus ad terminū saluatōis.s.ad gloriā paradisi.Ibo.v.Salu⁹ pueniet filius nr̄.Et sic nota. q̄ finaliter iustus puenit ad

Peruenit dico ad sūmaz

Beatitatem ꝑ quam ꝓmiat. diuinitatē vt premiet.si.

Dignitatem ad quā sublimat. cut scz miles ⁊ opartius:

Eternitatem in quo ꝓfirmat. post laborē peruenit ad

illuz q̄ persoluit stipendia.Dañ.vij.Filius bois veniebat scz de terra ad celū.⁊ vsq; ad antiquū dierū puenit.⁊ i cōspectu illius obtulerūt eū.i.in conspectu dei.Itē puenit beatus ad summā sublimitatem vt bonoret.dicens scz illud Dañ.iij.Ad bonorē regni mei decorēq; pueni.⁊ optimates ⁊ magistrat⁹ reqsiuerūt me.hoc est dictu.angeli ⁊ sancti.Itē peruenit beatus ad sūmam eternitatē vt ꝑpetuo conseruet.De quo pōt dici illud Dañ.xij.Beatus q̄ expectat ⁊ puenit ad dies mille.Millenarius em̄ vltra quē nō est alius nūerus eternitatē signat.Et sic patz quō puenire sumit in bono.In malo vo significato dic.q̄ pcōr dicit puenire.in q̄tū scz in malo pseuerando ad maluz finem.ad malam conclusionē nosc̄itur attingere.⁊ male se ⁊ sua opera terminare. Unde nota q̄ mali pueniūt ⁊ attingunt ad

Ad altos dignitatū status. Peruenit ergo mali scz

Letos voluptatum cultus. in hoc mūdo ad altos di

Duros miserox questus. gnitatū status.Josue.ij.

Diros tormentox estus. Peruenerūt ad mōtana et manserūt ibi.Itē ad letos voluptatū cultus.Ān̄ psone voluptuose ⁊ culte dicit Ezech.xvj.Grādis effecta es ad mūdū muliebrē vbera tua intumuerūt.⁊ eras nuda ⁊ confusione plena.Itē ad duros miserox questus.sicut scz sūt tyranni q̄ de modico statu puenerūt ⁊ veniūt ad magnaz nocendi ⁊ rapiendi potentiā.sicut de illo legit.j.Mach. xv. Peruenit cendebius irritare plebē ⁊ cōculcare iudeaz capiuare populū ⁊ interficere.Itē finaliter ipi pueniunt ad diros tormentox estus.s.ad ignē ⁊ estū patrie infernalis.Unde de ethyopia patria feruida.i.de inferno ⁊ de nūcijs nabuchodonosor.i.de petōribus nūcijs dyaboli dicit Judicū.j.q̄ ipsi ꝑgrati sunt terrā.mandata ipius exeqn̄do.quousq; pueniat ad montē ethyopie.Jsta igit̄ sufficiant de puenire in bono ⁊ in malo significato.q̄tū ad psonas. Sed vere q̄tū ad res spūales q̄ scz diuersimode peueniūt ad diuersos possim⁹ notare q̄ est puentio.s.Que fit ad deū.Que fit ad iustū.Que fit ad impiū.Mā ꝓperto

Ad deū puenit miserox feruens oratio. De miserox feruenti

Ad iustū puenit ꝓceptox mouēs indictio.

Ad impiū puenit tormētox grauēs afflictio ozone quō.s. pueniat ad deū.ptz.ij.Paral.xxx.Peruenit oro in habitaculū sanctū celi.vnde Ecci.xxj.Oēpcatio paupis ex ore vsq; ad aures pueniet.De ꝓceptox vo monitōe seu pdicatione quō scz pueniant ad iustū.ptz Jone.j.Quō vbuz Jone puenit ad regē niniue ⁊ pniam egit ⁊c.Et Act̄.xj. Peruenit aūt sermo ad aures eccle.De tormentox aūt crudeli afflictione quō scz finaliter puenit ad impiū.ptz.j.Thes salocē.ij.vbi dicit.Peruenit ira dei sup illos.Et Dier.iij. Peruenit gladius vsq; ad aiam.vnde anie peccatrici dicitur Treno.iij.Ad te q̄z pueniat calix.inebriaber⁊ atq; nudaberis.Hec igit̄ de puenire sufficiant. Uide supra ꝺe advenire.Et infra.de venire ⁊ similib⁹.

Pestilentia. Pestis. Nota q̄ pestilentia generat ex aeris distēpantia seu corruptōe.Et accipit̄ pro culpa criminali.ꝑ pena tpali.pro pena eternali.Ān̄ breuiter nota q̄ in scriptura fit mentio de peste seu pestilentia.scilicet

Interiori. Prima est pestis cordialiū inim̄icatum.Et

Exteriori. de ista dicit Ezech.vij.Ira mea sup po-

Posteriori. pulū eius.gladius foris.pestis ⁊ fames in trinsecus.Scda est pestis tpaliū aduersitatū.Et de ista dr̄ Luc.xxj.Terremot⁹ magni erūt p loca ⁊ pestilēties fames.Tercia ē pestis infernaliū penalitatū.Et de ista dr̄ Deut. xxviij. Adiūgat tibi dñs pestilētiā donec ꝓsumat te.Omitto q̄ pauce sunt auctoritates.Et ꝺe istis in locis varijs est tractatū supra ⁊ infra.

Petere. Cū petere nihil aliud sit q̄ aliq̄d rogare. reqrere vel supplicare.Possumus dicere q̄ in scriptura inuenit̄ multiplex petitio.scz petitio

Vana et frustratoria. Prima est petitio boim pec-

Mala ⁊ nocatoria. catox qui scz inuanū petūt vo-

Sancta et necessaria. minū.q̄ dr̄ pctōres nō audit. Joh.ix.Et de ista dicit Jacobi.iiij.Petitis ⁊ nō accipit⁊: eo q̄ male petatis. Scda est petitio boim infirmox.q̄ scz petūt a deo bona tpalia:q̄ tamē sibi sunt magis nocitura q̄z profectura.Et ista qñq; dant̄ homini in vindictā.sicut facit medicus q̄ infirmo de quo desperat petēti vinuz et carnes solet ea sibi dare.Figurati in filijs israel.De quibus dicit in ps̄.Qr petierūt escas animab⁹ suis.Et alibi. Petierūt ⁊ venit coturnix ⁊c.Et bene seq̄tur q̄ adhuc esce erāt i ore ipsox ⁊ ira dei ascēdit sup eos Jsti petūt sicut pheton filius solis.q̄ puer ignarus petijt q̄ duceret currū patris.q̄ tamē ꝓter bnōi petitōem fuit postea sulmiatus.sicut dicit Ouidi⁹ li.ij.fa.j.Stulti em̄ ea que sibi sunt noxia cupiūt.sicut dicit Prouer.j.vnde de talib⁹ dicitur.j Reg.xij.Male fecistis petētes vobis regem. Tercia ē petitio boim perfectox.Et ista est illa quā faciūt illi qui digni sunt aliq̄d petere.q̄ petūt rem quā debent petere:⁊ ab illo a quo debent petere. Jsta em̄ sunt tria necessaria i omni petitione.s.Quis.Quid.⁊ A quo.Quis scz grat⁹ ⁊ amicus:⁊ nō odiosus nec inimicus.Quid scz vt petat rem instam.congruā ⁊ honestā ⁊ saluti sue ꝓficuram nō cōtrariā.A quo vt scz petat ab illo q̄ pōt dare qō petitur.s.a deo nō ab hereticis.sortilegis.vel ariolis.sicut faciebant.s.idolatre q̄ ab idolis posceb ãt ⁊ reqrebant salutē.sicut dicitur Sap̄.xiij.Pro sanitate infirmū deprecatur.pro vita mortuum rogat.⁊ in adiutoriū inutilem inuocat.⁊ pro itinere petit ab illo q̄ ambulare nō potest.A deo aūt qui pōt concedere:est auxiliū petendum.⁊ ad ipm̄ sup oia recurrendū. Et ideo dicit Esa.vij.Pete tibi signū a domino deo tuo in profundū inferni siue in excelsum supra.Sed breuiter vide supra in titulo de inuenire:vbi est illa auctoritas.Querite ⁊ inuenietis.petite ⁊ accipietis.pulsate ⁊ aperiet̄ vobis.hoc solum possim⁹ notare q̄ a dño debemus petere.

Veniam ⁊ redemptōem. Igit̄ petamus veniam

Gratiam et deuotionem. Et de hoc potest dici illud Thobie.iij.c.Peto

Viam et directōem. domie vt de vinculo bu-

Vitam et perfectōnem. ius ipropery absoluas

Gaudium et consolatōem. me.Itē petam⁹ gratiā

Spiritum ⁊ donox infusionez. Zach.x.Petite pluuiā

Celox pmiū ⁊ laborē quietōez. a dño ⁊ ipe faciet.Itez petamus gliam.ps̄.Unā petij a dño hanc reqraz:vt inhabitē in domo dñi.Itē petamus viā.j.Esdre.viij.Predicaui iciuniū vt peterem⁹ viam rectā a dño.Itē petamus vitam ⁊ maxime spiritualem quā facit gratia.De qua i ps̄. Vitam petijt a te ⁊ tribuisti ei domine ⁊c.Item petamus gaudium.Joh.xvj.Petite ⁊ accipietis vt gaudiū vestruz plenū sit.Itē petamus spiritūsanctū.quia sicut dicit Luce.xj.Deus dabit spiritū bonū petētib⁹ se.Itē petam⁹ celi pmiū.vnde Hester.v.Quid petis hester regina? que ē petitio tua.etiā si dimidiū regni mei petieris:dabo tibi.hec & de petere sufficiāt.Uide supra de orare.Et infra de poscere.de rogare.precari.preces ⁊c.

Petra. Cuz de lapide sit supra dictum sufficienter in titulo suo.Supra etiam de perfectione aliquid sit dictum de nouez lapidibus preciosis qui in veste primi angeli ponebantur.hinc est q̄ de petra breuiter intendo pertransire. Notare ergo possumus q̄ petra tam in bono q̄ in malo significat scilicet

Mundi tribulatōem. Primo ergo dicam⁹ q̄ per pe-

Culpe induratōem. tram designatur mundana tri-

Mortem et damnatōem. bulatio.vñ de saul psequente

Mentis roboratōem. dauid dicitur.j.Regum.xxiij.

Carnis maceratõem. Christi deuotionem

Perrexit ad, inuestigandũ dauid super petras abruptissimas Petrosen abruptissime que valde sũt durez aspere signãt duriciã z asperitatẽ tribulationũ. Et de ista dicit Judicũ vij. Percussit oreb in petra oreb. Scdo p petrã significatur mẽtalis induratio. q2 cor pctõus est qñq; durũ z obstinatũ sicut petra. Petra em̃ de sui natura est dura z impenetrabilis. Est sicca z inflexibilis. Est frigida z imobilis Est grauis z depssibilis. Sic vere conscia pctõrũ. dura est per obstinatõem Hiere. v. Indurauerũt cor suũ supra petram. Sicca p incõpassionẽ. q2 scz citius frangit q̃ ad misericordiã inclinet. vnde Luc. viij. dicit. q semen cecidit supra petrã z exiccatũ est. Frigida est p indeuotõem. Unde Hier. xvij. Nũquid de petra agri deficiet nix lybani? Grauis est etiã per pigritie delectõem Amos. vj. Nũquid curre in petris possunt equi? q. d. nõ q2 scz petra. i. ponderitas pigritie impedit cursum boni operis z vtutis obedientie. Mens ẽ obstinata petra dr. q2 scz ad bonuz difficiliter inclinat. Uerũtamẽ sicut petra in rupibus qñq; latissime fundit aquã. q2 scz in interioribus petre venis z cauernis frigiditas petre aerẽ inspissat. z in aqueã grossitiẽ imutat. Et inde est q multe petre sunt q̃ tpe nubiloso fiere videnẽ eo q p ipsarũ frigiditatẽ aer cõtiguus in naturã aqueã diuertit̃ z mutat. Sic ve charissimi qñq; fit q dura z petrea z obstinata mens pctõr lachrymas ꝓpũctiõis emittit. z in psonam lachrymantẽ penitentẽ z flebilẽ se conuertit. ps. Cõuertit petrã in stagna aquar z rupes in fontes aquarum. Qñ em̃ aer ꝓscie tangit frigiditatẽ z indeuotõem mentis. p ipsius ꝓsideratões solet conuerti in aquã p lachrymatõem z pietatẽ z ꝓpassionẽ. Qd in pcussiõe petre in deserto fuit figuratũ. vide de h̃ supra de pcutere. Et supra de lacrimis. Biblis. n. fm fabulas fingit fuisse q̃dã puella q̃ pre nimio amore fris sui liq̃facta est z in fontes mutata. Quia ve bõ qñ frem̃ suũ xp̃m recte diligit: tũc p lacrimosam ꝓpũctões z p viscerosam ꝓpassiões in fontẽ lachrymar z mie se cõuertit. ps. Qñ pcussit petrã z fluxerũt aque z torrẽtes inundauerũt. Et illud p̃dictũ. Cõuertit petrã in stagna aq̃r. zc. Per petrã igit signat mentalis induratio. Tercio dico q p petrã significat̃ inferni flagellatio. Petra em̃ q̃ dura est z grauis signat penaz infernalẽ. Unde etiã fm poetas in inferno ẽ vna pena. q2 vnus ẽ ibi q̃ dicit Sisipbus: q̃ vnã maximã petrã necesse hz portare sup vnũ maximũ montẽ. z statim qñ est ibi ipam iterũ dimittit ruere ad pedem mõtis. z itez sursum reportat. z sic ppetuo vnq; cessat. Per quã q̃dem fictõem voluerũt poete designare per petuitatẽ pene infernalis. q̃ scz cõtinue nõ facit nisi incipere. q2 scz curriculũ istius petre. i. cõtinuatio eterne pene nũq; terminat. imo cõtinue renouat. Ecci. xviij. c. Cũ ꝓsumauerit hõ tũc incipit. z cũ quieuerit tũc opabitur. Et de tali petra põt exponi illd. q̃. Parat. xxv. vbi dr. q decẽ milia viroꝝ ceperũt filij iuda z adduxerũt ad pruptũ cuiusdã petre et precipitauerũt eos de sũmo in pceps q̃ vniuersi crepuerũt. Ista est ergo inferni flagellatio. Quarto dico q per petrã intelligit cõstãtie roboratio. Petra em̃ inter ceteras ptes terre est solidior. Et ideo petre ossa terra antiq̃tus dicebant fm Isid. Et ideo p petrã soliditas ꝓstãtie designatur. p quã hõ in bono ꝓposito radicat. ps. Statuit supra petrã pedes meos. In tali aũt petra debem? esse fundati. ne forte impulsu tentationũ simus a dño sepati. Esa. l. Posui faciẽ meã vt petrã durissimã. scies qm̃ nõ confundar. Et ideo dñs dicit Mat. vij. Qz dom? supra petrã fundata nõ corruit. q2 ipam a ventoꝝ flatib? z a fluminũ fluctib? petre soliditas defensauit. Nos igit p ꝓstantiã simus petrei et in petra firme ꝓstãtie z pseuerãtie sim? fundati. Quia sicut dr Ecci. xxvj. Fundamẽta eterna supra petrã solidã. mandata dei in corde mulieris sancte. Quinto dico q p petrã designat̃ pnie maceratio. Petra em̃ ẽ grauis ad portandũ. aspera ad tangendũ. vtilis ad edificandũ. z ad se a canib? defendendũ. Sic pnia q̃uis sit grauis z pderosa: et ad sustinẽdũ difficilis. est tñ ad defensionẽ cõtra dyabolũ valde vtilis. z ad manẽdũ valde secura z laudabilis. Et ideo dicit in ps. Petra refugiũ herinaciis. Colũbe em̃ vi,so accipitre: ad cauernas petrariũ refugiũt. z ibi ab ei? impetu se defendũt. Lepores etiã in petris habitãt. z ibi securius esse se putãt. Naute etiã in mari q̃n naufragantẽ solẽt multũ gaudere q̃n pnit supra aliquã petrã solidam se recipere z firmare. Sic ve charissimi: si pericula maris b? mũdi vitare voluerim? z tentatões acapitris dyaboli declinare: necesse est q in petra pnie sedeam?. vn de colũba dicitur Cant. ij. Veni colũba mea in foraminibus petre: in cauerna macerie. Petra em̃ pnie Enarrat viaũ carnalitat̃. Elicit fluuiũ lachrymositatis. Infundit irriguũ gre z bonitatis. Adducit fastigiũ glorie z dignitatis. Instituit gaudium spiritalis leticie z iocũditatis. Dico ẽ q petra pnie abradit carnis voluptatẽ. vnde Exod. iij. dicit. Qz sepbora tulit acutissimã petrã z circucidit carnẽ ppucij filij sui. Itẽ elicit fletuũ vbertatẽ. vnde Deut. vij. Eduxit riuos ꝺ petra durissima. Itẽ infundit gr̃e sanctitatẽ seu sanitatem Job. xxix. Petra fundebat mihi riuos olei. Item adducit glorie dignitatẽ. ps. In petra exaltasti me. Itẽ perficit eterne leticie iocũditatẽ. ps. De medio petrar dabunt voces. Per petrã ergo intelligit pnie maceratio. Sexto dico q per petrã intelligit̃ xp̃i virt? z pfectio. z etiã cuiuslibet viri iusti virtus z cõditio. De xp̃o dicit. j. Cor. x. Bibebãt oẽs de spiritali ꝓsequente eos petra. petra aũt erat xp̃s. De viro etiã pfecto dicit Mat. xvj. Tu es petr?: z sup hãc petram edificabo ecclam meã. Et sic patet quõ petra in scriptura sumit̃ multis modis. Et hec sufficiãt. Vide supra de lapide per totum.

Petrus. Cũ petr? dicat̃ a petra. z iõ inde ẽ q petrus idem est qd firmus. possum? notare q p petrũ potest vir pfectus intelligi. Qñ breuiter loqn do dico q petrus interptatur agnoscẽs. discalcias. agnit? z dissoluens. Itẽ petr? dictus fuit petrus a petra. Dictus fuit cephas qd est caput. Dict? fuit symon qd est obediẽs Dictus fuit bariona qd est filius colũbe aut simplicitatis. Itẽ primo fuit piscator: tandẽ fuit xp̃i imitator: tandẽ ppti pdicator. z finaliter tot? ecclie impator. z vltimo strenuissimus trũphator. In q̃bus oibus c harissimi: possum? notare q petrus quatuor habet interptationes. qtuor habet noiatiões. quatuor habet statuũ distinctiões. Et sic p istas duodecim cõditiones possum? intelligere duodecim viri iusti pfectiones. Et sic possum? notare q petrus est nomẽ sagacitatis atq; discretõis. q2 petrus interptat̃ agnoscẽs. Nomen humilitatis atq; subiectõis. q2 interptatur discalcians. Nomen famositatis z reputatiõis. q2 interptat̃ agnitus. Nomen vtilitatis et liberatõis. q2 interptat̃ dissoluens. Nomen sublimitat̃ z contẽplatõis. q2 dicit cephas qd est caput. Nomen sedulitatis z obeditiõis. q2 dicit̃ symon. q̃ interpretat̃ obediens. Nomẽ simplicitatis atq; deuotionis. q2 dicit̃ bariona. qd interptatur filius columbe. Nomen stabilitatis atq; duratõis. q2 dicit̃ petrus. s. a petra. Nomen penalitatis z occupatõis. q2 scz fuit piscator. Nomen cõformitatis z imitatõis. q2 secutus fuit dominũ Nomen auctoritat̃ z iurisdictõis. q2 fuit platus z pastor. Nomen felicitatis atq; saluatõis. q2 finaliter fuit saluatus

Jstas em̃ cõditões duodecim vel ꝓpietates habuit beatus petrus. quas etiã debet habere q̃libet ecclĩasticus platus. Petrus em̃ figurã gessit oĩm prelatoꝝ. Et ideo plati q̃ sunt in ecclĩa ipsius successores: debent esse eius sequaces z imitatores. Dico ẽ primo q iste habuit sagacitatẽ atq; discretionẽ. q2 scz petrus dr agnoscẽs. Prelatus em̃ debet agnoscere q̃d agendũ. q̃d omittendũ. q̃d credendũ. z a quo cauendũ sit. Debet etiã agnoscere merita subditorũ. vt scz ipos possit vel repellere vel ꝓmouere fm q videri optimũ. Juxta illud Prouerbi. xxvij. Diligenter agnosce vultum pecoris tui. gregesq; tuos considera. Et Ecclĩastici. vij. Pecora tibi sunt attende illis. z si sint tibi vtilia perseuerent tecum. Unde de ista perfecta noticia beati Petri dicitur Actuũ. xij. q petrus ad se reuersus dixit. Nũc scio vere q2 dñs misit an. zc. Scientia aũt ipsius tũc pfecte apparuit quãdo petrus pre ceteris apostolis dñm recognouit dicens Math. xvj. Tu es xp̃us filius dei viui. Secũdo dico q iste habuit humilitatẽ atq; subiectionem. quod ostendit̃ cum petrus interptatur discalcians. quia scz discalciare alium est officiũ magne humilitatis. Et ideo q̃n discalciãs dicit̃. bene dico q ipsi? humilitas denotat̃. Humilitatem autem summã habebat petrus. Luc. xv. vbi dr. q

ipe pedes ad genua ihesu dicebat. Exi a me dñe: q3 homo pct3 sum. Iste em̄ fuit discalciās. s. se ⁊ alios. Nam alios discalciauit corio carnalitatis p exempli ⁊ doctrine vtilitatem. Seipm̄ vo discalciauit calciamēto mūdane tpalitat̄. per pauptatē ⁊ humilitatē. Unde de ipo pōt intelligi illud Esa. xx. Ambulauit seru⁹ meus esaias nudus ⁊ discalciatus. Habuit igit̄ iste subiectōem ⁊ humilitatē. Mat. xxvj. Petrus aūt sequebat̄ ihesum. Tercio dico q̄ iste habuit reputatōem atq3 famositatē. qd̄ ostendit̄ in q̄tū petrus interpretat̄ agnitus. Sūme em̄ necessarium est prelato: q̄ fama ipsius sit agnita ⁊ vulgata. Quia ꝓcerto ipe debet esse agnitus ꝓmo in ingressu p diligentē examinatōem. Secūdo in ꝓgressu per bone fame diuulgatōez. Esa. iij. Agnitio vultus eius respōdebit ei. vñ ⁊ petro fuit dictū illd Luce. xxij. Nā et loquela tua manifestū te facit. Quarto dico q̄ iste habuit compassionē atq3 pietatē. qd̄ ostendit in q̄tū petrus interpretatur dissoluēs. q3 scz platus debz dissoluere catbenas cōpeditoz ⁊ vincula captiuoz. Juxta illud Esa. lviij. Dissolue colligatōes impietatis. solue fasciculos deprimentes. Dimitte eos q̄ confracti sunt liberos. et oñe onus dirūpe. Pietas em̄ valde necessaria: est ꝑlato. In cuius signū ipe petrus dimissus fuit cadere: vt ex casu suo cognita fragilitate ꝓxia disceret alijs indulgere. sicut dicit Gregorius in omelia. Uñ etiam de Petro legit̄ Act. iij. q̄ petrus intuens in illuz qui claudus baiulat̄ ex vtero matris sue dixit. Argentū ⁊ aurū nō est mihi. qd̄ autem habeo: hoc tibi do. In noie ihesu xp̄i surge ⁊ ambula. Quinto dico q̄ iste habuit contēplationē ⁊ subtilitatē. Et b̄ ostēditur inquātū petrus fuit dictus cephas. qd̄ interpretat caput. q3 scz sicut caput in corpe locum occupat altioz. ita iste p contēplationem statū habuit celsioz. vnde Actuū x. dicit̄. Or petrus ascēdit ad supioza domus. Et sicut caput solet oia membra corpis regere. ita iste factus fuit caput ⁊ prelatus ecclie: vt posset ceteros gubernare. Uñ sibi dixit xp̄s Joh. j. Tu vocaberis cephas qd̄ interpretat petrus. Sexto dico q̄ iste habuit obedientiā ⁊ sedulitatez Et hoc ostendit̄ in q̄tū dictus fuit symon. qd̄ interpretat̄ obediens vel audiens. q3 scz ad obedientē ptinet audire. ⁊ audita exequi ⁊ adimplere. Marci. iij. Imposuit symoni nomē petrus. vñ de sedulitate sua dicit̄ Luc. xxiij. Petr⁹ aūt surgens cucurrit ad monumētū Septimo habuit deuotionē ⁊ simplicitatē. q3 dictus fuit bariona: qd̄ interpretatur filius colūbe vel filius simplicitatis. vnde petro dictuz Matb. xvj. Beatus es symon bariona ⁊c. Uide etiam eā expositā supra. de beatitudie ⁊c. Octauo dico q̄ iste babuit deuotionē ⁊ stabilitatē. q3 scz petrus dicit̄ a petra. q̄a scz iste petrus post confirmatōez spūssancti in fide fuit solidus sicut petra. vnde Grego. in omelia dicit de Petro. q̄ petrus q̄ ad vocem ancille xp̄m negauerat: post spūs missionē quante stabilitatis soliditatisq3 fuerat audiamus ⁊c. Iste em̄ fuit stabilis mala fortiter tolerādo. Stabilis bona audacter aggrediendo. Stabilis in bono pseuerando. Stabilis mala psequēdo. Dico q̄ iste fuit stabilis mala tolerando. vnde petrus fuit ille q̄ dicit Luce. v. Dñe p totaz noctez laborauim⁹. Petrus etiā fuit ille cui dictū fuit Jo. xxj. Petre cuz esses iunior cingebas te ⁊ ambulabas q̄ tu volebas. nūc aūt cum senueris cinget te alius: ⁊ ducet q̄ tu nō vis. Fuit etiā stabilis in audaci bonoz aggressione. vñ vox illa fuit petri xp̄o. Matb. xxvj. Etiā si oportuerit me mori tecū: nō te negabo. Et sm̄ rei veritatē ita erat intētionis sue: q̄uis dei ꝓuidentia disponente vel ꝓmittente aliter fuit subsecutū. Stabilis insup fuit in bono pseuerādo. vnde Act. xij. dicit̄. q̄ petrus pseuerabat pulsans. Itē fuit stabilis mala psequēdo. sicut dicit̄ Act. iij. ⁊. iiij. Sic ergo ptz q̄ iste babuit duratōem ⁊ stabilitatem. Nono dico q̄ iste babuit tribulatōem atq3 pauptatem. Et istud notatur in primo officio suo. q3 scz ipe primo fuit piscator. qd̄ ē officiū pauperū ⁊ laboriosum. Ipe pauper ⁊ laboriosus fuit: ⁊ oia bona tpalia amore dñi dereliq̄t. vnde Mat. iiij. dicit̄. Or xp̄us videns duos frēs in naui reficiētes rbetia sua. petrū scz ⁊ andreā. vocauit eos dicēs. Uenite post me faciā vos fieri piscatores boim. at illi relictis rbetib⁹ ⁊ patre secuti sunt eū scz dñm. Rbetia em̄ que ligant boies signant bona tpalia. Unde etiā ipe petrus dixit xp̄o Mat. xix. Ecce nos reliq̄mus oia ⁊ secuti sum⁹ te. Decimo dico. q̄ iste babuit imitatōem ⁊ cōformitatez. Petrus em̄ legitur secutus fuisse dñm nō solum post ipm̄ corpaliter ambulando: imo etiā ei obediendo. ipm̄ imitādo ⁊ exemplo eius p̄dicationis officiū exercendo. Quod vtiq3 debet facere q̄libet ꝑlatus. vt de ipo dicat̄ illud Marci. xiij. Petrus aūt secutus est dñm. Et Luc. xxij. dicit̄. q̄ petrus sequebatur alonge. Et bene dicit̄ alonge. q3 scz impossibile est q̄ perfecte dñm seqūmur. i. ex toto dñm imitemur. Undecimo dico. q̄ iste babuit iurisdictiōem ⁊ auctoritatē. q3 scz ip se fuit pastoz ⁊ ꝑlatus ecclie. vnde iste est ille cui dixit dñs Joh. xxj. Petre amas me. pasce oues meas. Duodecimo vo dico. q̄ iste babuit saluatōem ⁊ felicitatē. vnde Luce. ix. et Mat. xvij. dr̄. Or iesus assumpsit petrū iacobū. ⁊ iohannē. ⁊ duxit ipos in montē excelsum. i. in paradisum. Et sequit̄ q̄ petrus dixit. Bonū est nos hic esse. Et dicit̄ ibi. q̄ dñs trāsfiguratus est ante eos. q3 scz tūc deus in sua pfecta substantia videbit̄. q̄n in monte padisi a sanctis intuebit̄ ⁊ tenebit̄. Et sic ꝫ patet de petro quō signat beatū. vel etiā quēlibet pastorem ecclie vel ꝑlatum.

Phiala - Uide supra in littera. f. vbi tactum est.

Pietas. Cum de pietate supra in multis locis sit tractatū: ⁊ maxime supra de misc'dia. vbi tetigi satis plane. Hoc solum nota. q̄ triplex pietas est babenda. Uidelicet. pietas

Parentibus. Prima pertinet ad psonas inferiores.
Pauperibus. Secūda ptinet ad diuites repletiores.
Peccantibus. Tercia ptinet ad magistros superiores.

Primo igit̄ dico q̄ est quedā pietas erga genitores. Et istam debēt babere filij erga patres tam spūales q̄ carnales. Sicut em̄ dicit Solinus. Mira est in cyconijs pietas erga parentes suos. quātū em̄ parētes cyconiarū filios suos nutriūt dum sunt iuuenes. tantū vice recip3oca nutriūtur a iuuenibus dū sunt senes. Jn quo ꝓcul dubio docet nos natura q̄ parentes nr̄os ⁊ superiores platos a q̄b⁹ nutrimenta ⁊ naturalia ⁊ spūalia recipimus. oñi die si nr̄i indiguerint debemus fouere. ⁊ ipis pie ⁊ misericordit̄ subuenire. vnde Ambro. super Beati immaculati. pulcre loquitur de pietate dicens. Or pietas amica est deo. nutrix parentū. stipendiū filioz̄. tribunal iustoz. egenoz̄ portus. miserorū suffragiū ⁊ indulgētia pcōz. Unū tamē est aduertendū. q̄ fm̄ Hiero. ꝓpter parentū pietatē nō debemus facere iniq̄tatem. vnde illi vident̄ errare: q̄ vt parētes nutriant ⁊ honorent se solent a diuino cultu retrabere. ⁊ erga lucra tpalia imoderate intendere ⁊ vacare. Teste em̄ Augustino. Diligēdus ē generator: ꝫ ꝓponēdus ē creator. vñ Hiero. ad marcellū sup illud v̄bum Matb. viij. Dimitte mortuos sepelire. mortuos suos dicit sic. Ordinate in me charitatē. Rectus ordo est vt primo diligat̄ deus. Deinde parētes. ꝫ si vtriq3 seruari nequeat. odiū in suos pietas est in deū ꝓferenda. Est igit̄ quedam pietas erga genitores.

Scōo dico q̄ est quedā pietas erga paupes. Et ista est illa qua bō tenet̄ fratri suo subuenire. Sicut enim arbores fructifere ⁊ vtiles solent babere multū de interiori medulla. sicut patet in ficu ⁊ vinea. Sic illi q̄ apud deum volunt esse fructuosi: debēt esse valde pij ⁊ medulloſi: ⁊ erga pauperes viscerosi. Sicut em̄ arbores aromatice nō soluz nutriūt fructus folia ⁊ flores: imo etiam medicinales succus lachrymas ⁊ liquores. Sic ve pij viri ⁊ misericordes non solū portant fructū bone operationis: folia bone locutōnis. flores bone ꝙuersatōis. imo etiam ipsi portāt ⁊ fundūt suc cū deuotionis ⁊ liquorē pietatis ⁊ cōpassiōis. q̄b⁹ scz pauperes ⁊ egeni sanant̄. ⁊ spūaliter ⁊ tpaliter recreant̄. Pietas em̄ vt dicit apls. j. Tymoth. iij. ad oia vtilis est. q̄uis multi sint q̄ fm̄ aplm. ij. Tymo. iij. spēm pietatis bn̄t: ipaz tn̄ opibus negant. Sicut ptz de multis vsurarijs ⁊ auaris q̄ sub specie pietat̄ paupibus solēt aliq̄d comodare: vt ipsos tpe caristie possint exheredare. Tercio dico. q̄ est q̄dā pietas erga pcōres. Et istā debēt babere superiores iudices ⁊ ꝑlati. q̄ pie debēt pcōrib⁹ cōpati ⁊ sibi subuenire. ⁊ eis si patiat̄ iusticia indulgere. Sz de b̄ vide. s. de iusticia ⁊ mia Uñ breuiter aug⁹. in sermōe dicit. q̄ apud deū pietas sine iusticia ⁊ sine pietate iusticia nō babet̄. Et sine bonitate eq̄

tas. ꝛ sine equitate bonitas nō tenet. Nam equitas sine bōnitate seuicia ē ꝛ iusticia sine pietate crudelitas est. Et ideo monet apostolus Thitū. ij. Sobrie ꝛ iuste ꝛ pie viuamus ꝛc. Omitto qz pauce sunt auctoritates vocales. ꝛ ꝑ. in locis varijs multa dixi.

Pigricia. Nota q pigricia seu accidia nihil aliud ē q̄ languor seu torpor animi impediens exequi bonū opus. vñ ꝛ Greg. in omel. dicit. q accidia est de virtutū laudabili exercitio vtriusq bonis laboribus retractio. Et inde est q ad detestationē pigritie posuimus notare q pigricia seu accidia solet

Comitare cordis timorem.
Enervare membrorum vigorē.
Excitare mentis feruorem.
Extirpare virtutū valores.

Primo igit dico q pigricia cordis tristē solet comitare. Nullaq est audax ⁊ magis timidus. vñ ꝑuer. xxvj. dr. Dixit piger. Leo est in via. i medio plateaꝝ occidēdus sum. Timet. n. sustinere terribilia ꝛ aggredi difficilia. ꝑuer. xvij. Pigrū deficit timor. Frigus enim generat paucitatē motus. vnde videmus. q serpēs in byeme vix se pōt mouere. ex frigore aqua fluxibilis ꝛ mobilis solet gelari. Et sic frigus ꝛ quies pigritie ꝛ torporis se cōcomitant. ꝛ alterum ab altero generant. Quia ꝑcerto tamdiu homo a labore bonoꝝ operū retardat. q̄diu frigore. i. alicuius difficultatis timore coartat. vnde ꝑuerb. xx. Propter frigus piger arare noluit mēdicabit ergo esta ꝛ non dabit ei. Secūdo dico q pigricia membrorum solet vigorem enervare. Piger enim est ꝑtie sicut infirmus dormiens seu mortuus. qui. s. membroꝝ suoꝝ vsum non bōt inquantū nullū opus pagūt aut exercent. Unde pigri videntur mandragoram bibisse. quia. s. pigricia more mandragore videt suos discipulos indormire ꝛ sopire. ꝛ membroꝝ vigorē ꝛ fortitudinē enervare. Ideo pigro dr ꝑuer. vj. Usq quo piger dormis. Dormire enim ꝑtie videtur inquantū in nullo bono ope exercent. vñ ꝑuer. xxvj. dr. Qz piger abscondit manū sub asella sua. ꝛ laborat si ad os suum eas cōuertent. Tercio dico q pigritia feruorem mētium vel vicium. i. viciorū solet excitare. Pigricia enim solet multa mala desideria generare et temptatiōes varias excitare sicut patet de dauid q̄ ociosus in domo sua bersabee concubuit. et occasione ipsius adulterij ꝓditionē et homicidiū cōmisit. Un Prouer. xxj. Desideria occidunt pigrum. Et ꝑuerbi. xiij. dicit. Vult et non vult piger. Et breuiter sicut dicit ꝑuer. xxvj. Sicut ostium vertit in cardine. sic piger in lecto suo qz scz sicut ostium de latere in latus vertitur sic piger de vno malo desiderio ad aliud deducit. Canis enim antiquus quādoq incurrit podagraz et tunc non potest currere. immo solet muscarū impugnatiōes varias incurrere et latrādo sup funarium residere. Sic vere boies illi qui podagrā pigricie patiunt. muscis diuersoꝝ desiderijs et affectionum. et latratu malorū verborū ꝛ detractionum p̄ ceteris infestant. Ideo breuiter de pūctioib⁹ malorum desideriorū q̄s sustinēt isti pigri dicit Prouer. xxiij. Per agrum bois pigri trāsiui. et per vinā viri stulti. ꝛ ecce totū repleuerāt vrtice. et operuerāt superficiē eius spine. Et Prouerb. xv. dicit. Qz iter pigrorum quasi sepes spinarū Pigricia ꝫ mentium feruorē solet excitare. Quarto dico q pigricia virtutū valorē solet extirpare. Sicut enim vinea que nō colit sterilescere cōprobat. Sic homo q̄ per pigriciam inscultus efficit. a fructu bonoꝝ operū denudatur. Camel⁹ enim inter cetera animalia dr pati podagrā. ꝛ tm iste ē q̄ inter alia animalia rarissimos hz pilos. Ad denotādum q illi q̄ podraga pigricie sunt detenti. et vinculis accidie sunt ligati (De quib⁹ dicit Sap. xv. Pedes eorū pigri sunt ad ambulandū) tales dico pilis virtutum et gratiaꝝ pre ceteris sunt nudati. Un ꝑuerbio. xxj. dr. Omnis piger semper in egestate erit. Pigri enim nudi et egeni sunt q̄tum ad virtutum abundantiā. pauperes ꝺo erunt in futuro per eterne glorie indigentiam et carentiam. Quia breuiter sicut dicit Bern. in sermone. Ociositas est mater nugarum. nouerca virtutū. virium suffocatrix. supbie nutrix. gehēne procuratrix. Sic ergo patet quō vicium accidie et pigricie est dānosum. Sed vide supra de labore. de Motu. de Exercitio et de Quiete. Et de tarditate. et supra de Dormire. Et infra de Somno et alijs titulis similib⁹ ꝛc.

Pignus. Cum pignus sit illud quod creditor a debitore p debito vsq ad solutionē assignat. videt q obses in ꝓnis. ꝛ pign⁹ in reb⁹ p eodem supponāt. Et sic nota q est Pign⁹ Supnale qđ est Diligēter custodiendū. Pignus Internale qđ est Libenter cuq tradendū seu qđ est vigilāter expediēdū. Pign⁹ Eternale qđ ē. Ardenter recipiendū. Primo igit dico q est pignus ꝑciosum qđ debemus cum diligentia custodire. Istud aūt est xps dei filius seu etiā spūs sanctus ꝙ gratia diuina. q. s. nobis tradita sunt ꝛ ꝓcessa. sicut pignus obses ꝛ arra hereditatis eterne nobis a deo patre ꝓmisse. Cōstat enim q dei filius in carnē veniēs se dedit nobis obsidē atq pignus p ꝓmisso nobis spūsancto de celesti gloria adimplēdo. vt sic sicut fili⁹ antiochi regis q̄ fuerat rome obses. j. Mach. j. sic iste etiā loco sui spūsanctū ꝓ pignore nobis misit. ꝛ suā grām ꝛ sacramēta ꝓ pignore q̄tidie nobis mittit. Unde. ij. Cor. j. Signauit nos ꝛ dedit pignus spūs in cordib⁹ nostris. Verūtū sic est q pign⁹ receptū a creditore optime seruari debet qz si forsitan ꝑderet illud qđ restitui debet et ꝓ quo pignus datū est nequaq amplius redderet. Sic vere si grām dei ꝛ spūsanctū nobis traditū ꝛ ꝓmissum impignoratū ꝛ datū diligenter nō seruauerim⁹ & ipm ꝓ peccatis mortale ꝑdiderim⁹ gloriā padisi cuius arre sunt amittem⁹ Si vero ista pignora vsq ad mortē seruauerimus. tunc sine difficultate hereditatē nostrā sicut dictum est acquiremus. ita q nobis poterit dici illd Eph. j. Signati estis spū ꝓmissionis sancto. q̄ est pignus hereditatis nostre in redēptionē acq̄sitionis. ꝛ in laudē glorie ipsi⁹. Istud est igit pignus virtuosum qđ tu debes cuz diligētia custodire. Secundo dico q inuenit pignus speciosum qđ tu debes cum vigilantia expedire. Et istud ꝑcerto nihil aliud est q̄ anima quā. s. cum hereditate paradisi sibi debita nos diabolo impignoramus obligam⁹ et incarceramus quando mortaliter peccamus. Et certe istud pignus ꝓpetuo ꝑdimus nisi ꝙ penitentiam redimamus vt sic possimus dicere diabolo apd quem obligatū est pignus illud Deut. xxiij. Non auferes loco pignoris vidue vestimentū. Et ibidem. Non accipies loco pignoris superiorē ꝛ inferiorez molam ꝛc. Superior enim mola est anima. inferior est corpus. vestimentum vidue est gratia que. s. diabolo sunt interdicenda. ꝛ ab eo si impignorata sunt per penitentiā auferenda. Istud est igit pignus speciosum ꝛc. Tertio dico q inuenit pignus amiosum qđ tu debes cum dulcivenia relarsire. Et ista certe sunt pignora tempalia. que. s. raptores ꝛ vsurarij plus debito ꝛ nimis acriter a pauperibus recipiunt. inquantū ꝙ debitis ipos exheredant ꝛ confundunt. Vult ergo deus q pignora pauperū iniuste non accipiant. ꝛ etiam si iuste capta fuerint q̄ misericorditer pauperibus dimittant. Unde ibidem Deut. xxiij. Si pauper est inquit non pnoctabit apud te pignus. & statim reddas ei ante solis occasum vt dormiēs in vestimēto suo benedicat tibi. Unde Ezec. xviij. dicit de illo qui pignus debitori reddiderit. ꝛ non retinuerit q. s. vita viuet et non morietur. De impio vero pauperem ꝓtristante. rapinas rapiente. ꝛ pignus non restituente. dicit ibidē q morte morietur ꝛ q̄ sanguis eius sup ipm erit. Sufficit. qz pauce sunt auctoritates. Uide supra. vbi Obligatio.

Pingere. Pictura. Quasi nulle sunt auctoritates vide Ubi pulcritudo. ꝛ vbi Varietas.

Pylatus. Cum pylatus fuit ille pses seu pretor Romanus sub cuius dominio xps venit ꝛ ꝓdicauit. xps captus est ꝛ tolerauit. xps occisus est. ꝛ expirauit. possū dicere q ꝙ pylatū designant tyrāni. ꝑuer. si q̄s iudices ꝛ balliui sb quoz. s. dnio. xps. i. pśone innocētes. indebite molestant. Un nota q iusti tā ab istis q̄ sub istis.

Fallaciter accusant.
Procaciter diffamant.
Debiliter defendunt.
Scurrilit illudunt.
Subtiliter inquirunt.
Crudeliter flagellant.
Finaliter trucidant.

Ista omnia pōt dici de malis iudicibus ꝛ tyrannis qui. s. malos amant et eis fauores impendūt. Unde Luce. xxiij. facti sunt amici herodes ꝛ pylatus. Et Marc. xv. dicitur. Qz pylatus volēs satisfacere populo tradidit eis ihm ꝛc. Sub illis vero iustis fallaciter accusant. sicut sub pylato christus est accusatus. Quis enim pylatus sentiret ob in-

uidiam xpm accusatum necvllā in eo mortis causam inue
niret. qz tamen pncipes sacerdotū z scribe constantius (im
mo nequiter) accusauerūt eū morti fuerat adiudicat⁹ sicut
dicit Luce. xxiij. Item sub illis z ab illis peaciter diffamā
tur Mat. ix. diffamauerūt eū p tota terrā. Et Prouer. xiij
Ambulans recto itinere z timēs deū despicit ab eo q̄ infa
mi gradit via Item bonos grauant nec debite defendunt.
Fiere em defendebat pylat⁹ iesum qm dicebat Mat. xxvij.
Quē vultis de duob⁹ dimitti ꝛc. Item iustos derident z tur
piter illudunt. Tales em vilipendūt z illudūt boies virtu
osos. sicut de pylato legit q ipse derisorie iesum vocabat re
gez Iob. xix. Scripsit aūt titulū pylatus. Jesus nazarenꝰ
rex iudeoꝝ. Item vt illis possint nocere subtiliter inq̄runt
sicut iudaica rabies ptra xpm occasionē querens. interro
gabant eū Matb. xij. dicens. Si licet sabbatis curare. Se
quit. vt eū accusarent supple interrogabāt. Et Mat. xxvj
Principes sacerdotū z seniores ppli cōsiliū fecerūt vt ibm
dolo tenerēt. Item paupes spoliāt z grauiter offendūt. Un
Iob. xix. dicit. Qz pylat⁹ iesum nudauit. flagellauit z spi
tis coronauit. Item vltimo illos miserabiliter pimunt. si
cut dicit. ij. Regū. iij. Boies impij intfecerūt virū innoxiū.
Si vis vlterius pylato cōpare tyrānos z pncipes z officia
les inq̄s. vide vbi Judex. Judiciū. Rex. Tyrannus ꝛc.

Pilus. Nota q pilus pili nascunt a carne. z de su
pfluo alimēti. dati tñ sūt nobis a natura. s.

In necessarium tegimentum.
In multuariū vestimentū.
In voluntariū ornamentū.
In emissariū purgamentū.
Primos pilos debem⁹ texere.
Scdos pilos debem⁹ tendere.
Tertios pilos debem⁹ pectere.
Quartos piles debem⁹ radere.

Primi pili sunt virtu
tes q̄b⁹ a frigore defen
dimur. Scdi pili sūt vir
tutes q̄bus ad paupes
extendimur. Tercij pi
li sunt quersatio q̄ nevi
lescam⁹ tegimur. qr
ti vero pili sunt vicia q̄
bus ne feteam⁹ abradimur. Dicam ergo pmo q in scri
ptura reperiunt pili existentie virtualis. Pili em qui cor
pus defendunt a frigore et a pulvere et a vento. ipsumq
tenent calidum z securum. z ab interiori corporis nascunt
z pdeūt. sunt virtutes q̄. s. animā a piculis z nocumentis
exteriorib⁹ z interiorib⁹ pregunt. ipamq p charitatē cale
faciunt. z a corpe. i. ab interiori mente z ex pectore exeunt z
pcedunt. z frigus indevotionis tollūt vt. s. homo virtuo
sus figuret in belya z in iohanne baptista. nec nō z in taber
naculo federis. De belya em legit q ipe fuit homo pilosus
iij. Regū. j. Ur pilosus occurrit nobis zona pellicea acci
ctus renib⁹. De Johanne vero dicit Mat. iij. q iobānes
habebat vestimentum de pilis camelorꝝ viuebatq melle t
locustis z in deserto degebat. De tabernaculo aūt federis
in quo latuerunt sacramenta legis divine. s. candelabꝝ. ve
luꝝ altare thimiamatis. archa. ꝓpiatorij. cherubin māna
virga z tabule legit Exo. xxxvj. Quod optum fuit devn de
cim sagis confectis de pilis caprarꝝ. ad notandū q illi q
volunt esse belyas regū malignorꝝ. i. quorūlibet iniquorꝝ
correctiui. Johannes in quo est gratia. i. divine gratie cō
tentiui z verbi dei pdicatiui. tabernaculū federis. i. sui coꝝ
deo federatiui z coniunctiui. z secretorꝝ z sacramentorum
divinorꝝ cōseruatiui. necesse habent esse pilosi. i. pilis virtu
tum contecti. z virtuosa continentia circūcinci Deū. xxvij
Nosti q esau frater meus homo pilosus sit. Potissime au
tem isti pili debent virtutem penitentie denotare. Ista est
pilositas que melius defendit ab indevotionis frigore. z q
melius calefacit p contritionem z charitatem uteri⁹ in pe
ctore munit. Quod certe satis figurat in hoc. qa belyas et
iohannes z tabernaculū in deserto manserūt. z etiam tegu
menta de pellibus z de pilis camelorꝝ z caprarꝝ habuerūt.
vt supra visum est. Deserta em que sunt nuda sterilia z ari
da z pili camelorꝝ z caprarꝝ q̄ sunt aspi z squalidi. asperita
tem pnie z squaloꝝ z ruditatem exteriorꝭ apparentie si
gnant quib⁹ pcerto sancti viri se contegūt atq velāt Exo.
xxv. hec sunt q accipere debetis. Sequit. Pilos caprarum
Et sic isti sunt pili q̄bus mediantib⁹ Daniel draconē occi
dit sicut dī Dañ. xiij. qz. s. mediantib⁹ pilis penitētie draco
diabol⁹ seu caro occidit z civitas anime a spūali ydolatria
liberat patet igit q sunt pili existentie virtualis. Scdo di
co q inveniunt pili opulentie tpalis. Pili em exterius ap
parent z nascunt ex supfluo alimenti z ex ipis fiunt panni
ad varia vestimenta. Isti igit divitias exteriores z tempa
les designant. q. s. non sunt de necessitate nature. sed magis
de supfluo reputate. z sicut q̄dā extrinseca vestimenta de
bent p elemosinā extendi z pauperibus explicari. Un Ma
me. viij. papit nazareis qui sancti reputabant q radāt om
nes pilos carnis sue. Radi em debēt tales pili z pessime
de affectu mentis. quia revera Esau qui erat pilosus legit
malus homo fuisse z benedictionē amisisse Deū. xxvij. Ja
cob etiā qz pilos in manib⁹ habuit. alius q̄ erat credit⁹ is
se sicut dī ibidem. Quia revera illi qui vestiti sunt divitiaꝝ
pilis. vt cōiter putant benedictione sua. i. eternis z celesti
bus bonis. Tales etiā difficile recognoscunt. qz alij q̄ sunt
ab hominibus reputant Divites vero iudicant ex divitijs
non ex psonis ex vestibus non ex corpibus ex mūdi fauo
ribus. nō ex insufficientiaꝝ suaꝝ languorib⁹. Ad hoc facit
illud Senece in epla. Qui vult inquā cognoscere homiem
ponat. i. reponat fallacia fortune indicia. nudū illū respici
at ꝛc. Unde de tali pilositate dicit Deū. xxvij. Pater mēt
non cognovit Jacob qz pilose manus maioris fratris sui
litudinem ptendebant. q. d. Ille qui minor est reputat ma
ior. q̄ imperfect⁹ est reputat perfect⁹. qui indoctus est reputat
doctus. dum tamē divitiaꝝ pilis fuerit cooptus. seu carna
lis affectionis pellib⁹ circumcinctus. Isti aūt pilosi figurā
tur in quibusdam monstris q̄ pilosi dicunt q̄ etiam tauni
z siluani appellant qui etiam ꝓprie non homines sed dēmo
nes sunt. qz non rem sed effigiem humanam ptendunt. q̄s
etiam antiqui errores gentilū deos siluaꝝ z montū credi
derunt. sicut dicit Isid. viij. li. etbymo. z glosa Esaie. xiij. et
xxxiij. Ego aūt istos credo esse quosdam spūs inferiores.
aerea corpa habentes ratione ptantes z hec nihil aliud esse
q̄ dēmones humanā effigiem ptendentes. qz revera charis
simi tales pilosi. i. tales mūdi divitijs adornativit possunt
cognosci quid sunt. qz licet homies esse videant dēmones
tamen esse pbant. inq̄ntū demonū crudelitate z conditio
nibus vtunt. z inquantū aerea vanitate z supbia cōponū
tur atq vanis leticijs extollunt. Unde Esaie. xiij. de baby
lone. i. de mundo dicit sic q requiescent ibi bestie. replebū
tur domus eoꝝ draconibus z habitabunt ibi struciones. z
pilosi saltabunt ibi. Et Esaie. xxxiij. dicit. q occurrent ibi
dēmonia. onocentaur⁹ z pilosus clamabunt alter ad alterꝝ
Pone si vis multa de inhumanitate divitū. z cōpara eos
onocentauris draconibus z struthionibus. Patet ergo q in
veniunt pili opulentie tpalis. Tertio dico q inveni
unt pili apparentie externalis. Pili em qui extra carnem
apparent. exteriorem conversationem z apparētiam signi
ficat. que revera est pectinanda. z ab omnib⁹ inhonestatis
fecibus mūdana. z ab ypocrisis fermibus pseruāda. Et no
ta q sicut aliqua animalia habent pilos suaues. aliq̄ a spe
ros. aliqua pungitiuos. aliqua in colores varios se mutan
tes. sicut patet de oue. porco z bericio. Sic vere homines
aliqui sunt quoꝝ conversatio dulcis est. suauis z benigna.
et in loquendo z in opando. Unde cuilibet dulci z pio ho
mini potest dici illud Ezech. xxj. Verba tua intumuerūt. z
pilus tu⁹ germinavit. Ita q aliq̄ p boni exempli assumpti
onem inde possunt sibi facere vestimenta. Aliq aūt habent
conversationem asperam z severam. s. austere viuendo et
severe alios corrigendo. Ita q tales pñt dicere illud Job.
xix. Inhorruerūt pili carnis mee. Aliq vero habent conver
sationem pungitiuam multipliciter z lesiuam. s. alios mor
dendo et eis detrahendo. ipsosq ledendo. rapiendo z dp̄
dando similes porco spinoso quem Solinus vocat hystri
cem. qui pilos habet acutissimos. ita q iaculatione volun
taria ipsos emittendo circumiacentes ledit. vulnerat atq
pungit. Sic isti voluntarie alios pungunt z detrahendo ip
sos vulnerant atq ledunt. Isti similes sunt militibus ro
manis. qui plerumq ledendo aduersarios pilis vtebant
sicut in multis locis ponit tytus liuius. Dardos enim z te
la z paruas lanceas pilos vocat. vel etiam maiores sagit
tas. Un detractoribus dicit in ps. q subito sagittabūt z nō
timebunt firmaverunt sibi sermonem nequam. Aliq de sup
habent pilos. i. conversationem mutabilem z multipliciter
suipius variatiuam. sicut. s. sunt hypocrite adulatores. qui
pilos conversationis sin diversitatem personaꝝ tempoꝝ

ꝛ locoꝝ variant aꝫ mutãt. Similes pandrò animali ethi-
opico de quo dicit Plin⁹ li.viij.ca.xxxv. Qꝛ ad silitudinẽ
coloris rei obiecte colorẽ suũ mutat. Et est mirabile inquit
plinius colorẽ corpis tãsubito mutari. ℔ mirabili⁹ colorem
villi .i. pili. Expone de hypocritis ꝛ adulatorib⁹ quoꝝ vill⁹
ꝛ pilus .i. exterior cõuersatio vario mõ mutanꝫ. Istifigurã
tur in lepr̃osis. q̃ sm doctrinã antiq̃ legis in hoc cognosce-
bant. q pili eoꝝ in colorẽ candidũ vertebanꝫ sicut dr Le-
uit. xiij. Quia reuera ille spũaliter est lepr̃osus ꝛ mal⁹. q̃ p
hypocrisim de nigro in albũ. ꝛ de malo in bonũ subito solũ
quo ad apparentiã fitmutat⁹ Vñ Leuit. xiij. in ꝓncipio dr
Qꝛ cũ sacerdos videbat pilos in albũ mutatos. ipm tanq̃
suspectũ de lepra separare debebat. De istis ergo põt dici
illud .j. Reg. xix. q sꝛ micol pellem pilosam capraꝝ posuit
sup caput statue in lecto dr quid. Expone sicut alibi. Patet
igit̃ q inueniunt̃ pili apparẽtie exteriꝛis. Quarto dico
q inueniunt̃ pili pestilentie criminalis. Et isti ꝓcerto sunt
pili q̃ naturaliter oriunt̃ a carne .i. a carnali mente. s. inane
affectiones ꝛ vicia. ꝛ ꝓcerto tales sunt pili radendi. ꝛ p cõ
fessionẽ a mẽtibus auellendi Ezech. v. Sume tibi gladium
acutũ radentẽ pilos. ꝛ duces p caput ꝛ barbã. Unde de le-
pr̃oso qũ debebat mũdari .i. post curã mũdus reputari sic
ꝓcipit̃ Leuit. xiij. Radet inquit oĩnes pilos corpis. ꝛ lava
bit̃ aqua. ꝛ purgatus ingredietꝫ castra. Pilos inquit corpis
id est peccata sua radet p cõtritionẽ et cõfessionẽ. Lauabit̃
inquit aqua p lachrymationẽ et cõpunctionẽꝫ sic certe pur
gatus. s. quenit ad remissionẽ et ingredi poterit castra celi
p finalẽ saluationẽ. Et sic igit̃ patet q pili q̃tuor modis si-
gnant vicz. Culpas deteriores. Mores exteriores. Opes
inferiores. Uires seu virtutes interiores ꝛ vtiliores ꝛc. suf
ficit. Uide vbi capillus.

Pincerna. Nota q pincerna est ille q̃ adminis-
strat vinum. Uide vbi vinum ꝛ vbi
minister.

Pinguis. Pinguedo. Nota q pin-
guedo tã i bo
no q̃ in malo multiplr sumit̃ in scriptura. Est em̃ pingue-
do virtuosa et pinguedo viciosa. pinguedo bona ꝛ pingue
do mala. Est dico pinguedo bona. ꝛ ista est pinguedo grẽ
virtutis ꝛ pfectionis q̃ mentẽ spũaliter reficit ꝛ impinguat
Et sic illi dicunt̃ pingues qui gratijs ꝛ virtutib⁹ sunt insi-
gnes. de quib⁹ dr Roma. xj. Socius radicis ꝛ pinguedinis
oliue factus es. In quib⁹ verbis notat̃ q sicut pinguedo
solet vnire. nutrire. mollire. linire. Sic gratia solet vnire p
supnaꝫ dilectionẽ. Socius inquit. Solet nutrire p internã
deuotionẽ. Radicis inquit. Solet mollire p supnã cõpassi
onẽ. Pinguedinis inquit. Solet linire p eternã saluationẽ
Oliue inquit fact⁹ es. Primo ergo dico q pinguedo gre
vnit ꝛ ligat p dilectionẽ. Socius inquit. Pinguedo em̃ de
sui natura est viscosa et glutinosa. faciens res diuersas iui-
cem adherere. Pinguedo etiã nutrimẽtũ est ignis. sicut pa
tet in oleo lampade et candela. Sic vere diuina gratia nu
trimentũ est et corda solet p amorẽ inflamare et ipa p con-
cordiam cõglutinare et inuicẽ sociare. Et de hoc Eze. xxvij
Negociatoꝛ tuus in vino pingui. in lanis coloris optimi.
Lane em̃ de quibus fiunt vestes corpis calefactiue. Uinuꝫ
qd̃ coꝛ letificat et inflamat signat charitatẽ. q̃. s. boies iuui-
cem sociat atq̃ ligatꝫ in alterutꝝ amorẽ inflamat Socius
inquit Apoc. j. Ego iohes fraterꝛ vester socius ꝛ particeps
in tribulatione ꝛ regno. Hinc tamẽ aduertendũ q duplex
plex inuenit̃ in aialibus pinguedo. q̃dam aerea et sangui-
nea. q̃dam flegmatica ꝛ aquea. Prima est illa de qua dictũ
est. Secꝫa vero q̃ est aquea nõ est talis. qꝛ ista nec ligat nec
inflamat. sicut est pinguedo porci. q̃ nõ posset nutrire ignẽ
nec in lãpade nec in candela. Sic vere cũ spũaliter duplex
sit pinguedo amicicie. vna charitatis. alia carnalitatis vna
virꝝ pfectoꝝ. alia porcoꝝ et petõꝝ. istud verum est q illa
ignẽ charitatis nutrit. ista vero ipm̃ destruit et extinguit. qꝛ
ꝓcerto pinguedo carnalitatis et porcina munꝺ̃ est causa
pfecte charitat̃ ꝛ salubris amicicie. ℔ magis tot⁹ cõtrarie-
tatis et discordie. qꝛ sicut patet hodie illi q̃ diuitijs et deli-
tijs sunt pinguiores. sunt ad discordiã et odiũ ꝓmptiores.
Deut. xxxij. Incraſſatus est dilectus ꝛ recalcitrauit. incraſ
satus. impinguatus. dilatatus. dereliq̃t deũ factorẽ suũ ꝛc.
Et in ps. dicit. Tauri pingues obsederũt me. Mõ sic pin
guedo gratie. nõ qꝛ ꝓcerto ista vt dictũ est vnit et ligat p di
lectionem. Scõo dico q ista nutrit et rigat p deuotionez
qd̃ ostendit̃ in verbo radicꝭ q̃ arborẽ nutrit et portat. et re-
spectu aliaꝝ ptiũ arboris multũ habet de pinguedine ꝛ hu
more Roma. xj. Mõ tu radicẽ portas. ℔ radix te Eze. xxxj.
Flumina eius manabãt in circuitu radicũ eius significãs
pinguedinẽ gr̃e q̃ p deuotionẽ solet boiem spũaliter nutri-
re. et ipm ne in pctm̃ coꝛruat sustinere. Pinguedo em̃ bõa
et aerea corpus nutrit. sic ꝛ deuotio animã. Quia vere aia
q̃ p deuotionem nõ reficit̃ p peccatũ faciliter desiccat. De
uotio em̃ est quidã panis spũaliter nutritiu⁹ Esa. xxx. Pa-
nis frugũ terre erit vberrim⁹ ꝛ pinguis. Et Gen. xlix. Aser
pinguis panis eius et ꝓbebit delicias regibus. Qꝛuis mlti
sint q̃ alia pinguedine se nutriũt et ipinguent. s. pinguedie
mũdane. psperitatis. qꝛ. s. diabol⁹ illos ad modũ carnificis
mõ p mũdi. psperitatem impinguat ꝛ reficit. q̃s in macel-
lo inferni occidere intendit Thob. viij. Duas vero vaccas
pingues occidi fecit. Mali em̃ dicunt̃ duo nõ vnũ ꝓpter di
scordie diuisionẽ. dicunt̃ vacce in feminino genere. ꝓpter i-
cõstantie imꝑfectionẽ. dicunt̃ pingues ꝓpter tpaliũ possessi
onẽ. dicunt̃ occidi. ꝓpter finalẽ et infernalẽ dãnationẽ. Res
em̃ pingues solent faciliter supnatare. solẽt faciliter defluе
re et liquescere. solẽt etiã igni pabulũ ministrare. Sic vere
illi q̃ mũdi. psperitatẽ sunt pingues. volũt supnatare per
supbiã. qꝛ. s. tales sp volũt alijs se ꝓferre. et alios suppedi-
tare. et alijs iniuriã inferre Amos. iij. Audite verbum dñi
vacce pingues q̃ estis in mõte samarie q̃ calũniã facit egę-
nis. Et ideo finaliter tales sic pingues p mortem defluẽt et
marcescẽt. et igni infernali alimentũ ꝑpetuũ mistrabũt. vñ
de damnatione taliã Esa. xxxiij. Inebriabit̃ terra eoꝝ san
guine. et bum⁹ eius ex adipe pinguiũ et puertent̃ torrẽtes
eius in picem. et bumus eius in sulpbure. et erit terra eius
in picem ardentem nocte ꝛ die. nõ extinguet̃ in in sempiter
num. Mõ igit̃ nutriamur tali pinguedine. ℔ habeam⁹ pin-
guedinẽ gr̃e. qꝛ ꝓcerto ista nutrit et rigat p deuotionẽ. Ra
dicis inquit. Tertio dico q ista mollit ꝛ humectat p cõ-
passionẽ. Pinguis inquit. Sicut em̃ pellis bene vncta solꝫ
esse mollior et tenerior. sic ille q̃ pinguedine gr̃e inungitur
mollis ꝛ tener p cõpassionẽ ꝛ pietatẽ ad alios iuenit̃. Pin
guedo em̃ tpat siccitatẽ ꝛ pietas alleuiat inopũ pauptatez
Piere. xxxj. Inebriabo animas sacerdotũ pinguedine. Jõ
cuilibet viro pio põt̃ dici illud Gen. xxvij. In pinguedine
terre ꝛ in roꝛe celi desup erit benedictio tua. Et istud est cõ
tra multos q̃ nõ impinguanꝫ spũaliter p cõpassionẽ. ℔ ma
gis corpaliter p gule ingluuiẽꝫ refectionẽ. Figurati i agag
rege amalech qui pinguissimus ꝛ tremens oblatus Samu
eli ꝛ ab eo interfectus est. Sicut dr .j. Reg. xv. qꝛ. s. illi a deo
finaliter interficient̃ qui carnali pinguedine per gule castri
margiã vltra debitum imbuunt̃. Quia sicut dicit̃ Esaie. j.
Deus adipem pinguiũ noluit. imo talẽ pinguedinem aui-
uibus infernalibus in fine deuorandum exponit Zach. xj.
Carnes pinguiũ comedetis. Non sic ergo sed habeamus
pinguedinẽ gratie. qꝛ ista mollit ꝛ humectat p cõpassionez
Quarto dico q ista linit ꝛ delectat p saluationem. quod
ostendit̃ in verbo oliue. qꝛ. s. oliua infirmos vngẽs. paupe-
res satians. ꝛ virorem ꝓpetuo seruans eternam salutem si
gnat que voluptate eterna animas delectat recreat ꝛ satu-
at. et virorem eterni decoris ꝓpetuo secum portat. Vñ Ju
dicũ. ix. dr Qꝛ oliua dixit alijs arboribus. Munquid possũ
deserere pinguedinem meam. qua ꝛ dij vtunt̃ et homines
Unde breuiter de pinguedine celestis glorie dr in ps. Pin-
guescent speciosa deserti ꝛ exultatione colles accingent̃. et
de sanctis dicit̃ Ezech. xxxiij. In pascuis pinguibus pa-
scent̃ sup mõtes israel. Uide supra de adipe ꝛ carne ꝛ oleo
ꝛc. De pinguedine vero in malo significato omitto. quia sa
tis dictum est inuebendo.

Pisces. Nota breuiter q pisces diuersimode signi-
ficant in scriptura Significant Uiros

Perfectos et virtuosos. Primi habent mentalem de
Infectos ꝛ viciosos. uotionem. Secundi habent
Fragiles et fluxuosos. carnalem infectionem. Ter
Flebiles et fluctuosos. cij habent mortalem conditi
onem. Quarti vero habent penalem compunctionem.

Primo ergo dicamus q̄ pisces significant viros pfectos et virtuosos. Sicut em̄ pisces originaliter ex aq̄ p̄creant. ab aq̄ naturaliter nutriunt. sub aq̄ corpaliter cōmorant. Sic vere viri pfecti ex aq̄ deuotionis z gr̄e sunt geniti spūaliter. Aq̄ pie cōpassionis sunt nutriti. In aq̄ vero lachrymose cōpunctionis sunt q̄diu viuūt in hoc seculo hospitati. Dr̄ em̄ legit pisces z aues ex aq̄ p̄duxisse z ptim leuasse in aere. ptim gurgiti dimisisse. Ad tenorandū q̄ aues. id est angeli. pisces. i. homines lachrymosi. humorosi. cōpassiui z deuoti ex aq̄. i. ex sola dei gratia in spūali esse constituunt. et ab ipa spiritaliter nutriunt. Sicut em̄ piscis sine aq̄ non pōt viuere. sic nec homo sine deuotione pōt in statu pfectōnis z p gr̄e manere Esa. l. Cōputrescēt pisces sine aq̄ z morient in siti. Aq̄ em̄ est vita piscāz humor deuotionis est vita z respiraculū pfectoz. Unde Ezech. xlvij. Erunt pisces multi satis postq̄ venerint illuc aque iste. et sanabunt z viuent omnia. Aduerte ergo q̄ pisces naturaliter Sunt

Aquee complexionis.
Uigiles conditionis.
Communis habitatōis.

Sic vere viri pfecti sunt aquee cōplexionis p gratiaz irrigationem. q. s. isti vt visuz est aq̄s deuotionis cōpassionis z cōpunctionis cōtinue sunt irrigati. Et potissime aq̄s cōpunctōnis. q̄ sunt aq̄ amare. q. s. sicut maior ps piscīū habitat in aq̄ maris. sic maior ps hoim pfectoz habitat in aq̄ amare cōpūctionis. Pisces em̄ fluminū signāt homines delicios. Et isti nō sunt a deo accepti. immo sicut dr̄ Exo. vij. Pisces q̄ sunt in flumine morient Pisces vero q̄ sunt in mari signāt homines cōpūctos et deuotos Et isti sunt deo spūaliter subditi z subiecti. De q̄bus dicit Gen. j. Faciam⁹ hoiem. i. xp̄m qui p̄sit pisab⁹ maris. Unū tm̄ aduerte hic q̄ apud marinos homines est exptū q̄ piscis extractus de aq̄ aut⁹ corrumpit̄ ꝑ mare q̄s lōge a mari. Sic vere illi pisces. i. ille psone q̄ sunt ꝑ mare. i. ꝑ statū pnie z cōpunctionis sicut religiosi z ecclīastici. si aq̄ cōpunctionis z deuotiōis eis deficiat citius z vilius p pctā putrescūt q̄ illi q̄ sunt longe amari. i. q̄ seculares qui sūt a statu pnie remoti. Quia breuiter peiores sūt hodie mali eccl̄siastici q̄ mali laici. mali regulares q̄ mali seculares. mali superiores q̄ mali inferiores. Quia breuiter vt dictū est Esa. l. Cōputrescāt pisces sine aq̄. Isti igit̄ sūt aquei p gr̄az irrigationē. Deinde dico q̄ isti sūt vigiles p prudentiā z discretionē. Pisces ci raro dormiūt z q̄n dormiūt facillie excitāt Raro etiā quiescūt. imo q̄si cōtinue p aque spaciū agitant Et hoc certe q. aptis oculis dormire (cū nō habeāt palpebras) cōprobant. Sic vere viri pfecti z deuoti nō solēt esse p obliuionē z p ignorantiā somnoleti. ꝛ p sollicitudinem z prudentiam vigiles z discreti Apoca. iij. Esto vigilans ꝛc. facliter em̄. s. modico impulsu diuine inspirationis vel predicationis ad bonū debent excitari. z ad circūquaq̄ se mouendi per bona opera agitari p̄s. Volucres celi z pisces maris q̄ p ambulāt semitas maris. Isti em̄ dicunt volucres celi a volatu contemplationis. z a limpitudine clare deuotionis. cognitionis z discretionis. Dicunt pisces maris ab amaritudine contritionis. Dicunt etiam perambulare a motu bone opationis. Aliqui em̄ pisces maxime sunt astutie z cautele. sicut Plinius exemplificat de escaro ab esca quam solus inter pisces ruminat dicto qui sentiens se captum in sportula piscatoris non erumpit a fronte vt exeat sed paulatim cum cauda orificium sportule larat. De mugule etiam dicit idem q̄ maximam astutiam habet ad p̄cauenda retbia. Sentiens enim rbete ita fortiter resilit q̄ volare celeriter videt. Sic vere z nos discreti z cauti debem⁹ esse ad exeunda z ad p̄cauenda retbia viciorum. Nos enim a fronte nō possumus erumpere. q. s. impossibile est q̄ homo p suam naturalem fortitudinem se possit a peccato liberare. Et ideo caute debet caudam. id est mortis memoriam adiungere. z paulatim retroire z tandem fortiter resilire. Quia breuiter tanta est vis z clausura male consuetudinis in peccato q̄ per violentiam non dimittit. immo necesse est q̄ per prudentiam exeat. Ideo de prudentia taliū dicit Job. xij. Interroga iumenta z docebunt te volatilia et indicabūt tibi. Loq̄re terre z respōdebit tibi. z narrabūt ea pisces maris. q. d. q̄ per exempla rerū naturaliū ostēdit q̄ discrete in naturalib⁹ sit agendū. Isti ergo sunt vigiles p prudentiam. Deinde dico q̄ isti sunt cōmunes p̄ concordiā z dilectionē. Sicut em̄ patet om̄es pisces sunt gn̄ales in aq̄ vnicā ei habitatione brit. s. i. aq̄. qō tm̄ i aub⁹ nō ē. q. s. q̄dā in rupib⁹ q̄dā i arboub⁹ q̄dā i cauernis morāt. Sic vbertissimi viri pfecti dr̄t in vnū per concordiaz morari. z nunq̄ aliter ab altero p odiū z inuidiā separari Osee. iij. Pisces maris congregabunt. Pisces em̄ timētes crocodillū solēt p⁹ cetū congregationē facere vt ab eo defendant. Sic z nos p⁹ xp̄m congregari p cōcordiā z sibi nos cōmittere per fiduciaz debemus. vt crocodilli. i. diaboli effugere temptationes z insidias valeam⁹. vñ Sopb. j. Congregans congregabo omnia a facie terre dicit dñs. congregās hoiem z pecus congregās volatile celi z pisces maris. Et ideo in refectione q̄nq̄ miliuz duo pisces fuisse perhibent. q. s. dualitas charitatē signat z amorē. z inde est q̄ petrus in retbi suo multitudinē piscium copiosam leuauit. s. centū quinq̄ginta tres. sicut dr̄ Joba. xxj. Quia p certo viri iusti sub numero centenario ꝓtinentur ꝑ legis implētionē. q. s. iste numer⁹ ꝓsistit ex denario decies ducto. denari⁹ aūt decē mandata legis designat. Item in quinq̄genario q̄ est numer⁹ remissionis ꝑ peccatoz redēptionē. Item in trinario ꝑ fidei trinitatis cognitionē. In retbe petri q̄ est ecclesia ꝓstituunt z ibi pnitatem z concordiā congregant. Et iō Mat. xiij. dr̄ Or regnuz celorum (quod est ecclesia) simile est sagene misse in mari z ex omni genere piscū congreganti. Finaliter aūt isti pisces ad littus iudicij reducent. vbi bonis retentis. malis in infernū foras secus expellent. Sic ergo patet quō viri pfecti dicunt pisces z rōne dilectionis. z rōne discretionis. et rōne deuotōnis. Et istud est primū p̄cipale. Significat ergo pi pisces viros pfectos z virtuosos. Scdo p̄cipaliter dico q̄ significant viros infectos z vicioses. Mare em̄ fluctuosum z instabile signat statū hui⁹ mūdi q̄ est stat⁹ penit⁹ sine statu. q. s. nūq̄ stat in eodē. Pisces vero isti⁹ maris sūt peiores q̄ in aq̄ amara bonoz temporaliuz delectant. Sicut em̄ pisces in mari sine duce z principe vagant. et ille q̄ minor est z infirmior a maiore deuorat. Quia generaliter inter pisces minores sunt cibus z pda maiorum. Sic ꝑculdubio in mari huius mundi pisces. i. peccatores sine lege z regula diuagant. z si regem z principem non haberent. certe maiora peccata facerent. q̄ius deum z p̄latos contemnant. z ideo nunq̄ ipoz legibus sese supponant. Dicunt em̄ istud Osee. v. Ecce deū nō timem⁹. z rex q̄d faciet nobis. Et iō p certo illi q̄ inter alios sūt maiores z potiores deuorant alios minores z inferiores. Illi etiā q̄ alios minores aliq̄ndo deuorāt sicut officiales z ballini vsurarij. a maioub⁹ se. s. a p̄cipib⁹ et tyrānis postmodū deuorant Esa. xxiij. Ue q̄ pdaris nōn et ipe pdaberis. Iō dr̄ Abac. j. Quare respicis p̄ptores z taces deuorāte impio iustiorē se. z facies homines velut pisces maris z q̄si reptilia nō hītia ducē. Nota ergo q̄ piscis signat peccatorem ꝑ quattuor vicz. Propter

Molliciem carnalitatis.
Ingluuiem vorācitatis.
Acutiem mordacitatis.
Perniciem cupiditatis.

Pisces em̄ sūt molles z fluxibiles et in aqua continue cōmorantes. Sic carnales molles sunt z delicios. et in aqua deliciaz continue assueti. Unde illud Exodi. vij. Pisces qui sunt in flumine morient. Item pisces sunt auidi et voraces. Sic auari z ambitiosi figurati in pisce qui deuorauit ionam. Jone. ij. Preparauit dñs piscē grādē z deuorauit Jonam. Jonas em̄ interp̄tat columba. q. s. tales deuorant simplices pauperes et columbinos. Item pisces sunt insidiosi atq̄ mordaces. q. et iam sunt multa genera piscium que plures ordines dentium habent in ore. Et tales sunt detractores et verbosi. figurati in illo pisce q̄ Thobiam iuuenem voluit deuorare. corrodere pariter et mordere. Unde ipse dixit Thobie. vj. Domine inuadit me. q̄s detractores solent alios rodere. inuadere verbaliter et nocere. Isti enim sunt pisces quos diabolus piscatur per linguam. Sapie. xix. vbi dr̄. q̄ pro piscibus eructauit fluuius ranarum multitudinem. Rane aūt loquaces significāt detractores. Item pisces quandoq̄ sunt venenosi et inutiles. Nam vt dicit Seneca in libro de naturalibus questionibus. Pisces in occultis terrarum z aquarum latebris enutriti. ꝑ defectū puri aeris z luminis fiunt aliquoties venenosi. Unde narrat q̄ cum rupto latere cuiusdam mōtis fluuius de interioribus terre subito erumperet. pisces

permaximos secū traxit. q̄ quia in cauernis terre vbi erat lucis absentia fuerant enutriti. ideo ita veneno si fuerunt q̄ comesti multos homines occiderunt. Tales proculdubio sunt cupidi et auari. qui in profundis cauernis terre. id est in ꝓfundo maris amore bonoꝝ temporalium per auaricia am sunt inclusi. vbi lux diuine gratie nunq̄ lucet. quia vere tales sunt apud deum inutiles ⁊ pernicioſi ⁊ suis comestoribus. id est suis imitatoribus venenosi. Ideo precipitur Deut. iiij. Ne filij israel non faciant sibi sculptam similitudinem masculi vel femine ⁊c. siue piscium qui sub terra in aqua morant. Isti em̄ sunt pisces serpentini. Unde Luce xj. Pro pisce serpentē dabit. Et ideo breuiter sicut mali pisces non comedunt. immo canibus ⁊ lupis ꝓiciunt. quia sez ſm Plinium lupus libenter pisces comedit ⁊ non solū pisces. immo etiam piscatores ⁊ retbia transglutit. Sic vere isti pisces peccatores in mensa regis eterni non ponent sed extra paradisum in infernum ꝓiacient. vbi a lupis. id est a demonibus comedent. Unde Ezech. xxix. loquens de⁹ diabolo sub figura draconis dixit. Ecce ego ad te pharao rex egypti draco magne qui cubas in medio fluminū qui dicis meus est fluuius ⁊ ego feci memetipsum. ⁊ ponā frenum in maxillis tuis. ⁊ conglutinabo pisces fluminum tuoꝝ squamis tuis ⁊ extrahā te de medio fluminum tuorum. ⁊ vniuersi pisces tui squamis tuis adherebunt. ⁊ p ꝓiciam te in desertum ⁊ omnes pisces fluminis tui. super faciem terre cades ⁊c. Draco em̄ iste est malicioſus diabolus qui in flumine huius mundi dominat. ita q̄ ei pisces. i. peccatores adherent per peccatum ⁊ conglutinant. quia ꝑcerto ⁊ draco ⁊ pisces sui. i. diabolus ⁊ membra sua finaliter in die iudicij de flumine mundi expellent. ⁊ in desertum inferni bannient. vbi cadent per damnationē ⁊ ppetuo morient. Et sic ergo patet q̄ rone cupiditatis. mordacitatis voracitatis ⁊ carnalitatis. Pisces significant viros infectos et vicioſos. Tertio dico q̄ pisces significant viros mortales et fluxuoſos. Pisces em̄ valde sūt debilis cōplexionis. et quasi continue sunt in motu. sic homines. Unde de eis dicit. j. Cor. xv. Non omnis caro eadem caro. sed alia quidem hominum. alia piscium. Quarto quidez dico q̄ pisces significant viros penitentes ⁊ luctuoſos. Sed de hoc satis dictum est supra ⁊c.

Piscina. Nota q̄ piscina est congregatio aquaꝝ artificialiter facta ad adaquandū et mūdificādū seu lauādū ad refrigerādū et delectādū. Et ſm B dico q̄ in scriptura reperit Piscina Superior. Piscina Inferior. Piscina Veterior seu exterior. Prima est scriptura vel sapientia qua docti potant. Et ista est piscina syloe. qui interpretat missus. Sicut em̄ dicit Joh. v. Angelus descendēs ibidem mouebat aquam ⁊ de multis languentib⁹ intrabat vnus ⁊ sanabat. Quia reuera cum multi langueant circa piscinam diuine scripture. nullus perveram intelligentiam potest curari. nisi angelus domini moueat aquā id est aperiat sibi viam. ⁊ tunc non omnes sed vnus de multis curat. inquantum verus intellectus paucis non oīmb⁹ reuelat. Et ista ꝑcerto est piscina superior. De qua di. iiij. Regum. xviij. Cum ascendissent hierusalem steterunt iuxta aqueductū piscine superioris. Secūda piscina est lotura vl penitentia qua iusti mundant. Et ista est piscina esebon. q̄ interpretat cingulum tristicie. vel cogitatio meroris. De qua dicit sponse xpi. id est anime penitenti. Cant. vij. Oculi tui sicut piscine in esebon. Et ista est piscina inferior. q. sez hic inferius summe indigemus ista piscina vt lauemur in ipa. Unde Esa. xxij. Congregastis aquas piscine inferioris. Veteris inquit. s. lachrymaꝝ. Tertia piscina est iactura vel pestilētia. q̄ mali letant hoc est victu ꝓsperitas talis in q̄ sez se refrigerāt oīes mali q̄ꝫ sit periculosa ⁊ mala. figurata in piscina ebron q̄ interpretat transiens. aut transcēdēs aut trāsgrediens. q. s. ista cito transit & q̄diu durat metas oīnis tpamenti transcēdit. Unde de impijs illis q̄ interfecerunt bisboseth in lecto suo. ij. Regū. iiij. Ut truncatis pedib⁹ ⁊ manib⁹ interfecti sunt ⁊ suspensi sup piscinā in ebron Et ista est piscina veteror seu exterior. De qua di. Esa. xxij Lacum fecistis inter duos muros ⁊ lacum piscine veteris

Placare. Placabilis. Cum placa

sit q̄ aliquem de ira cundia ad tranquillam pacez animi reducere. Possumus notare q̄ in scriptura repit Placatio

Summe ꝓcuranda. Prima est q̄ placat deus iusto
Cito maturanda. penitenti. Secūda ē q̄ placat iust⁹
Caute formidanda. in se delinquenti. Tercia est qua
Sancte refutanda. placat mundus ipm diligenti

Quarta vo est qua placatur mal⁹ scz dyabolus ipsū adoranti. Primo ergo dicā q̄ inuenit placatio summe ꝓcuranda. Et ista est placatio dei irati. Dñ em̄ ꝓpter peccata nostra nobis est iratus summe ꝓcerto debemus laborare ad eum placandum: ⁊ ad pacem ⁊ misericordiā reducēdū Leo em̄ iratus sine misericordia deuorat et occidit. Placatus vo non vulnerat neq̄ ledit. Sic vere deus facit. Ira enim eius ⁊ indignatio summe est titheda: morte em̄ eternā sine remedio introducit: si vo placatus fuerit parcit. Prouer. xvj. Indignatio regis nuncij mortis: vir sapiens placabit eum. In hylaritate vultus regis vita: et clemētia ei⁹ quasi ymber serotinus. Et nota si vis q̄ deus placatur. scz Doloribus ⁊ penitētijs. Sermonibus ⁊ eloquētijs Muneribus et beneficijs. Fletibus et sacrificijs. Dicā ergo q̄ deus placatur penitentis veris doloribus. Cōstat enim q̄ homo ab ira sua frangitur et placatur: quando videt q̄ ille q̄ offendit de offensa veraciter contristat. Sic vere deus placabilis efficitur qñ videt q̄ homo penitēs lamentatur ad modum. s. aeris: ventis ⁊ turbinib⁹ cōmoti ⁊ ꝓturbati qui tūc videlicz serenat: qñ pluuijs abūdantib⁹ irrigatur Unde Isaie. xix. In die illa ꝓcutiet dñs egyptū plaga (supple contritiōis) ⁊ placabit eum: ⁊ reuertētur ad dñm ⁊ placabit eis. Duo em̄ placat deum offensū. s. dolor penitentie ⁊ pena ⁊ satisfactio sustinentis. Quia. s. tūc bō necessario cū deo placat. qñ videt q̄ ꝓ culpa: pena inflicta in patientia sustinetur. Penaꝝ igit et tribulationū inflictio: corditis etiā doloꝝ ⁊ cōtritio ⁊ debite penitētie satisfactio deū placat. De leopardo em̄ furente ꝓ preda amissa legit q̄ qñ videt sanguinem tūc placatur. Unde post inflictas tribulatiōes filijs israbel dñs dixit: Hiere xlij. Hec inquit dicit dom⁹ Si quiescentes manseritis in ēra hac edificabo vos ⁊ non destruam: placabo vos ⁊ non euellam. Jam em̄ placatus sum super malo qd̄ feci vobis. Patet igitur q̄ placat de⁹ penitentis veris doloribus. Deinde dico q̄ placat deus dēpcantis pijs sermonibus seu deuotis ꝓcibus. Etiā de leone legitur q̄ exptum est ad cuz quenire ꝓces: sicut de muliere getula quam leo famelicus inuenit q̄ teste Plinio sui liberationem ꝓcib⁹ impetrauit: sicut supra posui vo

Etiam nos nunc videmus q̄ homines irati ꝓcibus delinquentium et ꝓcibus etiam amicoꝝ solent placari: et a rigore quem cōceperant refrenari. Sic deus et precib⁹ nostris et ꝓcibus etiam amicoꝝ nostroꝝ. s. sanctoꝝ et etiam iustoꝝ ꝓ nobis intercedentium placatur: et a rigore seueritatis et iusticie refrenatur. Unde de pbinees sacerdote orante. s. ꝓ populo q̄ occidebatur: ⁊ ꝓpter peccatū scorti actualiter ꝓburebatur sicut dicitur Numeri. xxv. et in ps. Qz stetit pbinees ⁊ placauit ⁊ cessauit quassatio. Et etiam de moyse dicitur Ecclesiastici. xlv. Qz in verbis suis monstra placuit. Unde Exodi xxxij. dicitur. Qz cum dñs decreuisset ꝓpter idolatriam populum isrl destruere: orante moyse remissum est ei. Unde ibidem dicitur. Qz placatus est dominus ne faceret malum qd̄ locutus fuerat. Placat igitur deus dēpcantis pijs sermonibus Deinde dico q̄ deus placat offerentis iustis muneribus ⁊ potissime qñ q̄s offert ecclesie ꝓ diuino officio faciēdo. seu etiā pauperibus ⁊ indigentibus nutriendis. Talia em̄ munera deū placant. Quia sicut legit. Etiam munera deos vincūt. Unde Gen. xxxij. Placabo em̄ munerib⁹ q̄ ꝓcedūt. ⁊ videbo faciē ei⁹ Unde Gen. xliij. Deferte in⁹t viro munera. Sequit. Deus aūt meus omnipotēs faciat vobis eū placabilē. Insup dico q̄ placat de⁹ obsequētis sacris federib⁹. s. debitis sacrificijs ⁊ hostijs. Sacrificiū em̄ altaris ⁊ alia sacramenta ecclesie instituta fuerūt quasi ꝓ modū cuiusdam federis at q̄ pacti inter deū ⁊ homines initi ⁊ cōtracti ad deū tractādū ⁊ reconciliandū q. certe si ista deo digne offerim⁹ ipm nobis ⁊ alijs cōplacam⁹. Quis em̄ magis placat q̄ ille cui ꝓ prius filius ꝓ satisfactione offert. Romani em̄ tunc sume Philippū regē macedonie placauerūt. ⁊ sibi placatuz ꝓtra

anthiochū adiuuerūt ⁊ colligauerūt qñ demetriū filiū suū quē rome tenebāt obsidē eide obtulerūt. ⁊ sibi libere reddi derūt. Sicut ponit Tyrus liuius de bello macedonie. Sic reuerā dico q̄ tūc deū patrē sūme placam⁹. qñ xp̄m ip̄ius filiū sibi in sacramēto altaris digne ⁊ deuote offerimus ⁊ sacram⁹. ip̄mq; libere sibi reddim⁹ qñ peccati seruitute nr̄oꝝ q̄q; facibus viciorū ip̄m nullatenꝰ maculam⁹. Unde de isto sacrificio in specie panis sumpto pōt dici illud Exod. xxix. Panes quoq; qui sunt in canistro comedēt vt sit placabile sacrificiū. ⁊ sanctificēt offerentiū manꝰ. Uñ Leuit. j. dr̄ Masculū imaculatū offeret ad placādū sibi dñm Romani eñ cōsules ⁊ p̄tores nunq; ibant ad puincias sibi cōmissas nisi ante oīa suas augurationes facerēt. ⁊ nisi p̄mitus vīs suis sacrificarēt vt sic eos in p̄lijs ⁊ factis bellicis placatos haberēt. Uñ apud titū liuiū dr̄. Qr q̄dā p̄tor dato q̄ bellū esset patū ⁊ de victoria sperarēt. qz tñ recordatus est nō rite in augurat⁹ fuisse seu deos placauisse romā iterum redijt ⁊ remyssq; ad reditū suū in eodē statu dimisit. Timebat eñ vinca exercitū romanū seducere. qz nō videbāt eidē se rite deos placauisse. Si igit paganis vane credēt⁹ fuit erga deos suos imo pot⁹ erga demones tāta fides q̄ bīs nō placatis bella cōmittere nō auderēt. q̄d dñt facere xp̄iani q̄ certa ⁊ vera fide fruunt⁹ certe dico q̄ sūme dñt facere ⁊ curare q̄ deū suū in oīb⁹ factis suis ꝓpitiū habeāt et placatū. dicētes scz illud ij. Paral. xviij. Ioq; regū syrie auxiliant eis. q̄s ego placabo hostijs ⁊ aderūt mihi. Sic tñ intelligendo q̄ p deos intelligant deum verum. beatos quoq; angelos atq; sanctos. Patet ergo q̄ deus placat

Obsequētis sacris federibus
Offerentis iustis munerib⁹.
Supplicātis pijs sermonib⁹.
Penitētis veris doloribus.

Et sic ptz q̄ quedaz est placatio sūme ꝓcuranda. vt sic. s. dicam⁹ deo illud Dan. ix. Placare dñe ⁊ fac. Secō p̄cipaliter dico q̄ est q̄dam placatio cito maturāda seu acceleranda. Et ista est illa quā nos in offensis nr̄is debem⁹ bñe. inq̄rū. s. bīs q̄ nos leserūt nos debemus facaliter recōciliare ⁊ placabiles atq; ꝓpitios exhibere Prouer. xv. Lingua placabilis lignū vite. Et ibidē. Uota iustoꝝ placabilia. Pone quō leo placat p̄ps ⁊ p̄strat⁹ tē

Tertio vero p̄cipaliter dico q̄ est quedā placatio caute formidanda. Et ista est illa q̄ mūdus p ꝓsperitatē se suis ostendit pacificū ⁊ placatū. Sicut eñ mare placatū solz q̄q; sequi seua tēpestas. Sic vere sepe fit q̄ mūdane ꝓsperitatis placationū. tribulationū turbines cōsequunt. Sapiens ergo talē placationē debet timere. ⁊ ip̄ius fraudes ⁊ picula p̄cauere. Similis saul de quo dr̄. j. Reg. xix. Qr placatus voce ionathe iurauit q̄ dauid nō occideret. ⁊ ad tēpus pepcit sibi. ⁊ tñ cito post ip̄m voluit lancea perforare. Hec est igit placatio caute formidanda seu etiā euitanda.

Quarto vero dico q̄ est placatio sctē refutanda. Et ista est illa quā magici ⁊ idolatre faciūt demones sibi cōciliādo ⁊ p̄ inuocationes ⁊ sacrificia placando ⁊ attrahendo. q̄ certe placatio est abhominanda ⁊ a fidelib⁹ refutanda. Proditor eñ ⁊ inimicus non veraciter placat. q̄nimo q̄uis se placatū ostendat ⁊ fingat. si tñ qñ locū inuenerit iram ⁊ odium manifestat. Sic vere diabol⁹ talib⁹ quib⁹ se mō placatū fingit. inuento loco oportuno. s. post mortē iratū ⁊ nō vere fuisse placatū oñdit. Bene ergo cōsulit. Eccl. xij. Nō credas inimico tuo in eternū. oculis suis lachrymabit⁹ ini, micus. ⁊ si inuenerit tps nō satiabit⁹ sanguine. Talis igitur placatio merito ꝓhibet. Iurta illud. j. Mach. j. Prohibēt placationes ⁊ sacrificia tē. Patet ergo quō in scriptura inuenit q̄druplex placare. Uide de Pacificare. Cōcordia tē

Placere.

Cū oīa q̄ placēt alicui. sibi placēt aut qz sunt vtilia. aut qz sunt delectabilia. aut qz sunt honorabilia. cū nihil sit appetibile vel placidus nisi sub rōe boni. ⁊ qz oīe bonū in ista triplici differētia cōsistit. hinc est q̄ deo solūmodo placent boni. q̄. s. in se sunt vtiles: delectabiles: ⁊ honesti et nobis etiam placere tantū modo debent bona illa. s. que sunt delectabilia: vtilia et honesta: sicut sunt bona spūalia ⁊ eterna. Dicamus igit q̄ in scriptura inuenit multipler placere. vicz. Placere

Gloriosum. Primum est quo placemus deitati.
Amoroſum. Scōm est quo placemus fraternitati.
Uirtuosum. Tertium est quo placent nobis bona.
Uitioſum. Quartum est quo nobis placent vana.

De placētia dina ⁊ gloriosa dr̄ in ps. Placebo dño in regione viuoꝝ. De placētia fraterna ⁊ amarosa dr̄. j. Cor. x. Ego oīnibus p oīa placeo. De placētia vitiosa dr̄ Dan. iij. Placuit mihi p̄dicare signa dei. qz magna sunt ⁊ mirabilia ei⁹ qz fortia. De placētia vero viciosa dr̄ in ps. Dñs dissipauit ossa eoꝝ qui hoibus placēt Et Matth. xiiij. Saltauit filia herodiadis ⁊ placuit herodi. De duplici ergo placentia bona. s. ⁊ mala: laudabili et dānabili: virtuosa ⁊ viciosa aliq̄d breuiter est dicendū. Dicam⁹ ergo q̄ est placentia laudabilis ⁊ meritoria. Et ista est illa qua bō ditat⁹ gratijs ⁊ virtutibus deo ⁊ hoibus sit placidus ⁊ acceptus. Sicut eñ videm⁹ illa naturaliter sibi nuicē magis placēt. q̄ inter se sim̄ litudine magnā bñt. Et inde est q̄ pater filium sibi simlē magis diligit. ⁊ min⁹ si lem magis odit. Unde etiā de narcisso legim⁹ in Ouid. li. iij. fab. vj. Qr imago sua quā in fonte videbat (que sibi erat simillima) intīm sibi placuit q̄ p amore ip̄ius mortu⁹ fuit. Sic vere deus ⁊ sancti viri illos diligunt ⁊ sibi placidiores sunt. q̄ per gras ⁊ virtutes eis similes fuit. Illi eñ deo ⁊ sanctis viris nosc̄t placere. in q̄bus videt p sanctā cōuersationē suā similitudinē ⁊ virtutum suarum imaginē relucere. Et ideo de samuele dicit. j. Regum. ij. Qr puer samuel ꝓficiebat atq; crescebat. ⁊ placebat tam deo q̄ hominibus. In quibus verbis ostenditur q̄ sensibiliter illa sunt magis placida. s. Que sunt.

Formosiora. Puer.
Famosiora. Samuel.
Utiliora. Proficiebat.
Uiuaciora. Crescebat.
Acceptiora. Placebat tē.

Et istis quinq; rōnib⁹ dico q̄ viri iusti deo solēt placere qz ꝓcerto isti sunt formosi p cōscie sinceritatē. Sunt famosi p redolentie suauitatez Sunt fructuosi p demētie vtilitatē. Sunt spaciosi p perseuerantie longanimitatē. Sunt gratiosi ꝓpter apparentie formositatem. Sic ergo dico q̄ deo possum⁹ placere. Propter ꝓsciam formosam. Puer. Propter redolentiā famosam. Samuel. i. odoratus. Propter influentiā fructuosam. Proficiebat. Propter p̄manentiā virtuosam. Crescebat. Propter apparentiā gratiosam. placebat tam deo q̄ hoibus. Primo igit dico q̄ illi q̄ deo volūt placere dñt bñe ꝓsciam formosam. Puer inquit. Formositas eñ facici magis placet q̄ cuiuscunq; alteri⁹ membri. Quia q̄uis alia mēbra essent pulcra. si tñ facies esset notabiliter deformis nunq; esset bō placidus neq; grat⁹. Sic vere ad hoc q̄ simus deo placidi necesse est q̄ facies cordis ⁊ cōscie nr̄e sit decora. ⁊ p abstersionē oīm̄is macule peccati mūda nitida ⁊ formosa. qz als nunq; aliqs deo placeret. si faciē sue ꝓsciē aliqua enormis peccatoꝝ macula deedaret. Jō sicut mulier est sollicita quō placeat viro. ⁊ inde est q̄ faciē suā solz frequenter lauare. pingere seu vngerē ⁊ ornare. Sic ꝓculdubio bō debet esse sollicitus quō placeat deo. ꝓpter qđ debet facē cordis sui p cōpunctionē lauare. et p virtutes pingere ⁊ ornare. Figura Hester. v. vbi dicit. Qr hester regia ornauit se regalibus vestimentis vt ingrederet ad regem. Et dicitur ibi. Qr cum vidisset rex hester reginam placuit in oculis eius. Et ista placentia ostenditur cuz dicitur puer. Pueri enim magis sunt grati ⁊ placidi. quia. s. sunt

Reuerentes et timorosi.
Innocentes et amorosi.
Iuuenes et gratiosi.
Humiles et obsequiosi.

Sunt dico timorosi: reuerētes Inter oīes eñ virtutes vna de magis placētib⁹ est. Timor. Reuerētia. ⁊ Verecundia Eccl. xij. Placentes seruiam⁹ ei cū metu ⁊ reuerētia. Item sunt leti amorosi et innocētes. Unde de phinees filio eleazari. dicit Eccl. xlv. Qr in alacritate aie sue placuit deo. Itē sunt noui et iuniores. qz. s. res noue ⁊ iuuenes magis solent placere. Sic illi deo placent q̄ ptinue p gram iuuenescūt. ⁊ p virtutū merita renouant Roma. xij. Renouamini in nouitate sensus vr̄i. vt ꝓbetis q̄ sit volūtas dei bene placens et ꝓfecta. Itez sunt obsequiosi et bēuoli. Et isti sunt de quib⁹ dr̄ Judith. ix. Qr māsuetoꝝ et bēuoliū deo placet deꝓcatio. Pueri ergo sunt. Puer inq̄t. De q̄ Dscc. xj. Puer israel et dilexi eū. Jn cui⁹ exemplū de⁹ pater de puero suo filio suo xp̄o dixit Mat. iij. et. xvij. Hic est filius me⁹ dilect⁹ in q̄ mihi complacui. Isti q̄ bñt ꝓsciam formosam.

Secō dico q̄ illi placēt deo q̄ bñt redolentiā famosam. Sicut eñ iter spēs aromaticas illa placētior est q̄ est odo-

rosior. Sic inter boies illē est laudabilior q̄ odore bone fame est respsior. Qđ ostendit cū dr. Samuel: qđ interptat noiatus. Quia meli⁹ est nomē bonū q̄ vngēta pciosa. Eccs vij. Ān. j. Reg. xiij. dr. Or rex saul expectauit iuxta placitū Samuelis. Ān in ps. de viris famosis dr. Or honorabile nomē eor cora deo. Et iterū in ps. Sed dextera tua t bra. chiū tuū. t illūinatio vult⁹ tui q̄m plucuisti in eis. Placent ergo sibi illi q̄ bñt redolentiaz famosam Samuel. Quia. s. fedus fetor infame vite nō est accept⁹ nec placidus coram dño. Apibus nō placēt loca fetida t imunda. Flores etiaz fetidos nō frequētāt. ⁊ fugiūt t euitāt. q: vere viri infames nō dñt bonis placere: imo dñt eos vitare fugere t horrere. Prouer. iiij. Ne delecteris in vijs t semitis impior. nec tibi placeat malor via. Tertio dico q̄ illi placēt deo q̄ habēt influentiā fructuosaz. Proficiebat inq̄t. Inter oīa cōm genera rerū illud qđ est magis vtile t pficiēs. debet esse simi. liter magis placēs. Et iō herbe medicinales t virtuose. ar. bores domestice t fructuose. pecudes fecūde t copiose. so. lent dñis suis magis placere p eo q̄ in ipis pñt lucrū fru. ctū t comodū inuenire. Sic vere charissimi illi boies deo placēt. q̄ fructū bonor operū ei portant. Et q̄ sibi deo eccle t pauperibus pficiūt t laborant. Proficiebat inq̄t. Unde de Isaac dicitur Gen. xxvj. Or ipse ibat proficiēs atq; succre. scens donec magnus vehemēter effectus est. Proficere em̄ debem⁹ nobis iusticiā seruando. reipublice subditos gu. bernando. pauperibus eleemosinas erogando. Ista em̄ tria summe deo placent. s. Justicie rectitudo. Presidentie san. ctitudo. Misericordie plenitudo. Justicie enim rectitudo placet sibi. Ān Ecci. xliiij. fm aliā lram dr. Ecce sacerdos magnus qui in diebus suis placuit deo t inuentus est iust⁹. Item pñsidentie sanctitudo debet placere. q: vere valde est ille cōmendandus q̄ vtiliter regit rempublicā. t q̄ pvtilita te publica laborat. Ān. j. Mac. xiij. dr de Symone q̄ que fuit bona gentis sue. t placuit illis potestas eius. Item mi sericordie plenitudo placet deo. q: s. sup oīa opa virtuo. sa misericordia sūme placet. Ān fm aliquos misericordes nunq̄ cōdemnabunt. Unde misericordiā volui t nō sacri. ficiū dicit Osee. vj. Et Hiere. ix. Facere misericordiā iudi. cium et iusticiā hec placēt mihi. dicit dñs. Placent igit deo illi qui habēt influentiā fructuosam Proficiebat inq̄t illi. s. qui sibi t alijs scīūt pficere verbo ope t doctrina. Quar to sibi placent illi qui bñt efficaciā vigorosam vel q̄ habeāt pmanentiā virtuosam. Illi. s. q̄ semp crescunt in bono t q̄ vitā gratie in se bñt Crescebat inq̄t. Mortuus em̄ crescere nō pot sic nec pctor vsq; ad pfectionez pseuerare. Jō dicit dauid. placebo dño in regione viuor. Justor em̄ semita q̄ si lux splēdens. pcedit t crescit vsq; ad pfectionē. Unde eā supra de Accrescere. Juuenalia em̄ adhuc crescētia t iuuenia magis sunt placida q̄ illa que iam senescendo deficiūt t de crescūt. Sic vere illi deo et boib⁹ sunt placidi t accepti. q̄ in bono sūt pseuerātes t crescētes dicētes illō Job. viij. Ego qđ placidū est illi facio sp. Nō sic illi qui a bono sunt defici entes et decrescētes. Ān Heb. x. dr de boie a iusticia cessan te t decrescētē. Si se subtraxerit non placebit anime mee.

Quinto aūt dico. Or placidi sunt illi qui bñt appentiaz gratiosam. Placebat inq̄t tam deo q̄ hoibus honesta em̄ appentia est illa virtus p quā puer oīnibus placet Deutr. xxiij. Benedict⁹ in filijs aser. sit placens fratrib⁹ suis. Hō em̄ debet cauere vt taliter t tam honeste se habeat. q: deor boibus digne placeat. De deo em̄ dicit Colo. j. Ambuletis digne deo sup oīa placentes. De hominib⁹ dicit Roma. xv. Unusquisq; primo suo placeat in bonū. Et breuiter no tare possumus q: ad placendū tā deo q̄ hoibus nccia est

Fidelitas in credendo.
Sagacitas in discernendo.
Jocunditas in deū laudando.
Benignitas in miserando.

De fide em̄ et credulitate dr Heb. xj. Or sine fide impossibile est placere deo. De prudē tia et sagacitate dicit Eccl. xx. Homo prudēs placebit magnatibus. De letitia vero. z spūali iocunditate dr Eccs. ix. Comede in letitia panē tuū. t bibe cū gaudio vinū tuū. q̄a deo placēt opa tua. De misericordia vero et benignitate dr Prouer. xxj. Facere misericordiā t iudiciū magis placet deo q̄ victime. Et sic igit si hō ista oīa habuerit. pculdubio deo t hoibus cōplacebit. Ita q̄ sibi pōt dici illud. j. Re

gū. xviij. Ecce places regi t oēs serui eius diligunt te. Et ita deus ipm cum inimicis pacificabit. Et piculis salutifica. bit. Cū ceti beatis glorificabit. vñ Prouer. xxj. Cū placue. rint deo vie hois. inimicos quoq; eius cōuertet ad pacem. Dico etiam q̄ ipos a piculis tutificabit. ij. Regū. xxij. Li. berauit me q: placui ei. Et Eccs. vij. Inuenī mulierē mor. te amariorē. q̄ placet deo effugiet eā. Dico etiā q̄ ipos i pa diso glificabit. vñ Lu. xij. Nolite timere pusill⁹ grex q: pla cuit pri vio dare vobis regnū. Et sic igit patet quō multis modis possumus placere deo. t quō pōt exinde magna vel litas puenire. Habeamus ergo vt ei placeamus. s.

Gratiosam apparentiam.
Virtuosam existentiam.
Uiscerosam influentiam.
Famosam redolentiam.
Formosam conscientiaz.

De superbis tumētib⁹ dr Judith. ix. Supbi a pncipio n placuer̄t tibi. De carnalib⁹ luxuriosis dr Rom. viij. q̄ q̄ in carne sunt deo placere nō pñt. De instabilib⁹ t vs gabūdis dr Hiere. xiij. Or pp̄ls dilexit mouere pedes t dño nō placuit. De hosti lib⁹ psecutorib⁹ t aduersa rijs. dr. j. Thes. ij. Deo nō placent t cūctis boibus ad uersant. Et sic ergo placere sumit in bono. Sed adhuc dico q̄ placere sumit in malo. Et fit q̄n boi placēt vicia t peccata. vel mundi bona t similia. Sicut em̄ porcis magis placēt stercora q̄z lapides pciosi. puero magis placet po. mum q̄ castrū. asino magis placent cardones q̄z capones Sic pcerto fatuis mūdanis magis placent tpalia q̄ eter. na. magis placent peccata q̄z merita. magis nociua q̄ vti. lia. magis amara q̄ delectabilia. Istis videt dictum illud Eccl. xix. Minimū p magno placet tibi. Et ideo Eccl. viij. dicit. Cum fatuis consilium non habeas. nō em̄ poterunt diligere nisi q̄ eis placēt. Ān nota q̄ hoib⁹ malis placēt. s.

Honor̄ psecutiones.
Malor̄ garrulatōes.
Uerbor̄ adulatōnes.

Persecutiones dico. Ān Act. xij. dicit. q̄ herodes videns q: placeret iudeis apposuit vt ap prehenderet t petrum. Garrulationes etiam vt de filia he rodiadis saltante dicitur Math. xiij. q̄ ipa placuit herodi t simul discumbentibus. Adulatōnes insuper. Unde Esa. xxx. Loquimini nobis placentia. videte nobis errores. au. ferte a me viam. declinate a me semitam. cesset a facie nra sanctus israel. Et in ps. dicit de adulatoribus hec via illor. scandalū ipsis. t postea in ore suo complacebunt. Et breui ter ist̄ud est verum q̄ plus placent bodie mali q̄z boni. adu latores q̄ veridici. fallaces q̄z veraces garrulatores q̄ pdi catores. Et ideo apostolus Gal. j. dicebat. Si adhuc homi nibus placerem xpi seruus non essem. Et sic ergo patet q̄ placere sumitur multis modis. Sed vide supra de Amare de Diligere. de Velle. Et infra de Velle tc.

Plaga. Cum plaga nihil aliud sit q̄z lesio pprie lo. q̄ndo seu nocumentū in corpe alis cū di uisiōe carnis. In scptura aūt accipit maglarge. Sumit ei

Pro terre regione.
Pro carnis lesione.
Pro pene inflictione.
Pro culpe infectione.

Plage aūt signāt terraz fines t regiones vñ Ezech. vij. Finis ve. nit super quatuor plagas terre Item signant carnium lesiones Et sic sumit Luce. x. q̄ latrones plagis impositis abierūt. semiuiuo relicto. Et. ij. Paral. xxij. dicitur de rege israel. q̄ multas acceperat in certamine plagas. Item signāt pena rum inflictiones. Et sic sumit Hieremie. xiij. Contrita est virgo filia populi mei plaga pessima vehementer. Item si gnant culparum infectiones. Et sic sumit spūaliter loquē. do Leuit. xiij. vbi dicit. Plaga lepre orta est i cicatrice. Di. camus ergo de plaga aliquid in q̄tū sumit p lesione et tri. bulatione. Et sic possumus notare q̄ inueniunt Plage

Cum reuerentia venerande.
Cum patientia tolerande.
Cum sapientia euitande.
Cum tremulentia formidāde.

Primo ergo dico q̄ sūt plage venerande cuz re uerentia. Et iste sunt q̄n q̄z plage quas christus pro nobis in cruce sustinuit. Figurate per foramina petre in quibus columba. id est deuota anima requiescit. Canti. v. Figurate etiaz in quinq; lapidibus limpidissimis de tor rente quibus dauid armatum goliam. id est diabolum su.

perauit.j.Reguz.xvij. Figuráte etiam in quinq; panibus quibus dñs in deserto turbam famelicá recreauit. Matth. xiiij.z Luce.ix. Quia reuera iste quinq; plage sunt veuotis z copassiuis foramina ad habitandū.lapides ad ꝓpugnā dum.panes ad reficiendū et satiandū. Et de istis plagis in speciali fit mētio in scriptura. Zach.xiij. Quid sunt iste plage in manibus tuis? Quibus plagatus sum in domo eoz qui diligebāt me. Sed de istis vide infra de Vulnere. Iste sunt ergo plage venerāde cū reuerētia. Scdo dico q; sunt plage tolerande cum patientia Et sic plage significant lesionē et tribulationem penitentie.et etiam mundi tribulationez Sicut eñ medicus aliquando plagat infirmū vt sanetur. Sic deus plagas tribulationū immittit.et sacerdos plagā penitentiam iniungit.z ꝑlatus plagam correctiōis infligit. vt homo ab infirmitate peccati saneť z ad sanitatez gratie reducať. Et sic loquiť scriptura vbi dī Esa.xix. Cz dñs percutiet egyptum plaga et sanabit eam. Et Esa.xxx. dicit. Per cussuram plage eius sanabit Tales eñ plage in patia sustinēde sunt.q; ad bonū nostrū fiūt. Quia vt cōiter de? nobis immittit plagas buiusmōi vel ad nraz purgationē vel ad nraz ꝓbationem exemplo Thobie de quo dicit Thobie.ij. Cz ipse non est cōtristatus ꝓtra dñm quia plaga cecitatis eue nit ei. Et sic ergo patet q; sunt plage tolerande cū patiētia. Dō est contra illos qui in plagis a deo immissis patientiā non habent.ymmo turbant murmurant z desperant. Dicunt eñ illud Hieremie.xv. Quare factus est dolor meus ꝑpetuus z plaga mea desperabilis. Et tales non habentes patientiam in istis plagis non sanant.sed in malum potiꝰ indurant. Unde eis dicitur illud Hieremie.x. Insanabilis est dolor tuus.pessima plaga tua. Medicina eñ non prodest nisi ipsam recipienti. Sic nec talis plaga nisi ipsam in patientia sustinenti. Exemplo apostoli qui fuerat in carceribus abundantius.in plagis supra modū in mortib? frequenter sicut dicitur.ij.Cor.vj.dicens. In omnibus exhibeamus nos sicut dei ministros in multa patientia.in tribulationibus. in necessitatibus. in angustijs. in plagis. in carceribus ꝛc. Qua breuiter in omnibus malis que in hoc seculo sustinemus cuiuscunq; conditionis existant.necesse est q; patientiam habeamus. Sunt ergo iste plage in patiē tia tolerande. Tertio dico q; sunt alique que sunt cum diligentia euitande. Et iste sunt plage vicioz quibus anima a diabolo plagatur. Quia sicut plage sunt cause perditōis sanguinis attenuationis virtutis.et introductiōis mortis Sic peccatum sanguinem.id est gratiam facit perdere virtutem resistendi facit amittere.et mortē inferni facit incurrere. Unde Ecci.xxj. Quasi rumphea bis acuta omnis iniquitas.plage eius non est sanitas. Et Apoca.xv. dicit. Cz angeli septem habebāt plagas septem nouissimas. Iste enim septem angeli significant vniuersitatē angelorum malorum.qui procerto plagas septē.id est vniuersitatē vicioz et maxime septem vicia capitalia in peccatoribus infigunt Iste enim septem plage. Sunt plaga

Tumoris et superbie.	De plaga tumoris dicit. Esa.j
Doloris et inuidie.	Vulnus z liuor z plaga tumēs
Feroris et luxurie.	non est circumligata nec cura
Furoris et iracundie.	ta medicamine. Et ista plaga
Ardoris et auaricie.	fuit percussus Ozias rex israel q;
Torporis et desidie.	presumpsit offerre deo incēsuz
Meroris et tristicie.	vsus officio sacerdotis. propē

quod percussus fuit plaga sicut dicitur.ij.Paral'.xxvj. De plaga doloris et inuidie dicit Hiere.xv. Factus est dolor meus ꝑpetuus.z plaga mea desperabilis. Et ista est illa inuisibilis plaga qua percussit dominus anthiochū.ij.Mach.ix. quia scz inuidia inuisibiliter latet in corde. De plaga feroris et luxurie dicit.j.Mach.xiij. Cz contaminabant omnia que in circuitu sanctorum fuerunt z inferebant plagaz magnam castitati. Et ista est plaga lepre de qua totiens fit mentio in scriptura Leuit.xiij. De plaga furoris et iracundie dicit Nume.xvij. scz q; egressa est ira et plaga desecuit. De plaga ardoris et auaricie dicit Leuit.xiij. Plaga combustionis est. Et Esa.xxj. dicit. Quis qui letant sup muros cocti lateris loquimini plagas suas ꝛc. De plaga torporis seu lāgoris et desidie dicit Hiere.vj. Iniquitas z vastitas audietur in ea.infirmitas z plaga. De plaga vero meroris et tristicie dicitur Eccl.xxv. Omnis plaga tristicia cordis. Iste ergo sunt plage viciorum quibus diabolus plagat et vulnerat peccatores. Et ideo consulit Apoc.xviij. de babilone.id est de mundo. Ne inquit sitis participes delictorū eius.z de plagis eius ne accipiatis. Et causa reddit. Esa.j vbi dicitur q; liuor et vulnus et plaga tumens ꝛc. sicut supra. Et sic dico q; iste sunt plage cum diligentia vitande.

Quarto dico q; sunt plage cum vigilantia formidande. Et iste sunt plage damnationis eterne. De qua dicit Apoca.xviij. Ubi de damnatione mulieris meretricis.id est anime peccatricis dicit. Cz vna die venerūt plage eius. mors et luctus z fames z ignis. Unde cuilibet damnato potest dominus dicere illō Hieremie.xxx. Plaga inimici percussi te castigatōe crudeli. Pctōres ei q; mō nolūt sustinere plagas correctōis ibi sustinebūt plagas eterne tribulatōis.qz fm q; infinitas pctōz maior fuerit erit z plagatoz vicioz seuerior. Quia sicut dī Deut.xxv. Pro mensura peccati erit z plagarum modus. Et sic igit patet q; in scriptura inueniuntur diuerse plage ꝛc. Vide infra de Vulnere.

Plangere. Planctus.

Cum plāgere nihil aliud sit nisi dolor cordis per vocem exterius declaratus.possumus breuiter notare q; multa genera planctuum in scriptura inuenimus. Notemus ergo q; homo plangit z luget multis ex causis vicz

Ex cā Doloris et contritionis.	Primus est planctus volentium penitentium.
Dulcoris et compassionis.	Secundus est planctꝰ misericordium condolentiū
Feruoris et affectionis.	Tertius est planctus affectantium contemplantium.
Timoris et damnationis.	Quartus est planctus desperantium.

Primo ergo dico q; est planctus virorum penitentium.quia procerto illi qui perfecte sunt penitentes plangunt et dolent scz

De peccatis commissis.	missis. Et sic videtur loqui
De virtutibus amissis.	Hester.iij. vbi dicit q; erat
De demonibus admissis.	planctus magnus apud iu
Et de bonis opibus ꝓter	deos. Jeiunium z vlulatus

z flet?. Ubi aduerte q; penitentium planctus debet fieri. Cū cordis perturbatōne Planctus inquit magnus. Cū oris reseratione. Apud iudeos inquit qui interpretantur confitentes.

Cum carnis maceratione. Jeiunium inquit.	Debet
Cum vocis desolatione. Ululatus inquit.	dico fieri cū cordis
Cum vultus madefactione. Fletus inquit.	perturbatione.et boc ostenditur in vocabulo planctꝰ.

qui de sui natura signat dolorem cordis. Quia.s.homo nūq; perfecte penitet nisi qui amare de peccatis dolet. Ve q; Hieremie.vj. Filia populi mei accingere cilicio:z conspargere cinere:luctum vnigeniti fac tibi planctum amarum. Et Joelis.ij. dicitur. Conuertimini ad me in toto corde vestro:in ieiunio et fletu et planctu. et scindite corda vestra. Item debet fieri cum oris reseratione. Apud iudeos mātJudei enim interpretantur confitentes.quia scz oris confessio est necessaria ad salutem. Unde.j.Macha.ij. dicitur q; cum vidisset mala que fiebant in iuda z hierusalem.scidit matathias z filij eius vestes et planxerunt valde. Item debet fieri cum carnis maceratione.quod signatur in ieiunio. Unde.ij.Regum.j. dicitur q; dauid z viri eius planxerunt:fleuerunt z ieiunauerunt vsq; ad vesperam. Item debet fieri cum vocis desolatione. Et boc ostenditur cum dicitur: Ululatus. Unde Michee.j. Super boc plangam z vlulabo.vadam spoliatus z nudus. Item debet fieri cum vultus madefactione z irrigatione.quod notatur cum dicitur.fletus quia sicut dicitur Esa.xxij. Vocauit dominus ad planctum:z ad fletum.z ad caluicium.z ad cingulum. sacci. Et sic charissimi s iste planctꝰ habuerit istas quinq; cōditiones dico q; iste plāctus erit virōz penitentiū. Et ꝓ certo talis planctus est habendus a tribus statib? eccie.s.

A virginibus.	De virginib? dicitur Joelis.j. Plā
A coniugibus.	ge quasi virgo accincta sacco. De cō
A continentibus.	iugibus dicitur Amos.v. Vocate agricolam ad luctum z ad fletum eos qui sciunt plangere.

De continentibus vero dicitur Joelis.j. Accingite vos z plangite z sacerdotes z vlulate ministri altaris. Et procul dubio iste est planctus frequentandus. quia procerto iste

conuertit in gaudiū sempiternū. Juxta illud ps. Conuerti sti planctū meum in gaudiū mihi. concidisti saccum meum et circumdedisti me leticia. Sic igit patet q est planctus virorum penitentium. Scdo dico q est planctus virorum condolentium seu cōpatientium. Boni em sepe plangunt et plorant ex aliorum miseria et dolore: sicut dicitur. j. Reg. xxviij. Mortuus est samuel: planxitq eum omnis israel. Et nota q nos debemus plangere compatiendo. scz

Christi vulneribus.
Fratrum sceleribus.
Nostris doloribus.
Aliorum meroribus.

Compatiamur ergo christi vulneribus. Unde in ps̄ona christi crucifixi dicit Zach. xij. Aspicient ad me quem confixerunt plangent eum quasi vnigenitum et dolebunt sup eum. Item compatiamur fratrū sceleribus. q̄ vere pij viri et cōpatientes sunt me debent plangere et dolere de obstinatione peccatorū. et de amissione gratiarū et aniarū. Sic compatiebat ꝑpheta Amos. v. Audite verbū qd ego leuo sup vos planctū domus israel. Et Ezech. xix. dicit. Accipe planctum sup filios ꝓncipum. Et Ezech. xxvij. Plangent eū sup egyptū. Item compatiamur nostris doloribus. Dolores em et miserie q̄. bus est humana natura subiecta nos excitant ad plāgendum. Unde Job dicebat Jeb. x. Dimitte me vt plangam paululum dolorem meum: anteq vadam et non reuertar ad terram tenebrosam. Item plangamus ꝑ aliorum meroribus. q̄ ꝑcerto nos debemus plangere sup miserijs ꝑ timor et maxime in morte amicorum. Exemplo dauid qui fecit specialem planctum quasi carmē lugubre super mortem saul et ionathe. ij. Regū. j. Exemplo etiam Ezech. q̄ fecit planctus speciales sup infortunijs tyri sydonis et egypti sicut dicit Ezech. xxvj. xxvij. et. xxviij. Unde Ezechi. xxvij. dicitur. Plorabunt te in amaritudine anime ploratu amarissimo. et assument super te carmen lugubre et plangent te Et sic patet q est planctus virorum condolentium et miserantium. Tertio dico q est planctus virorum contemplantium et affectantium. Viri em deuoti et contemplatiui plangūt p̄ desiderio patrie. de ꝓlongatione miserie et laboris. et ꝑsentis tribulationis et angustie. Pre desiderio patrie plangebat dauid cum dicebat. Sup flumina babylonis illic sedimus et flemimus dum recordaremur tui syon. Unde Esaie. xxxij. Plangite super regione desiderabili. super vinea fertili. De incolatu miserie plangebat ille qui dicebat. Heu mihi domine q̄ incolatus meus ꝓlongatus est. Et de hoc Hieremie. xlix. dicitur. Plangite et circuite ꝑ sepes De afflictione vero ꝓsentis angustie potest dici illud ꝓdictum Job. x. Dimitte me ꝛc. Et. j. Macha. j. dicitur. Ortanthiochus fecit cedes hominum et factus est plāctus magnus in israel. Iste est ergo planctus virorum contemplātium ꝛc. Quarto vero dico q est planctus virorum desperantium. Et iste est planctus hominum damnatorum qui plangunt continue in inferno. Et isti sunt de quibus dicitur Apoca. j. Qz plangent se super eum omnes trib⁹ terre: et Amos. viij. vbi loquitur dominus viris impijs dicit sic. Conuertam solennitates vestras in luctum. et omnia cantica vestra in planctus. Et sic breuiter patet quomodo plangere sumit multis modis. Vide supra de Lachrymis de Fletu. de Dolere et Lugere. Et infra de Plorare.

Planus. Planicies.

Nota q planicies vt communiter sumitur in bono. salicz ꝓ fidelitate. benignitate charitate. et quacunq facilitate. Vel etiā in malo ꝓ mundi ꝓsperitate. Nota vero q omnis planicies terminatur ad aliquid asperum et difficile. scilicet ad mare vel ad flumina. vel ad rupes. Omitto tamen quia auctoritates sunt pauce. Vide in titulis sinonimis. Vel sivis dic q illud planum dicitur in quo nullum obstaculum. nulla asperitas. nullus angulus aut gibbositas inuenitur. Et sic nota q in scriptura inuenitur seu reperitur. scz Planicies in

Cordibus.
Gestibus.
Actibus.
Fatibus.
Statibus.

Planicies cordiū e illa q̄ fideles et iusti sine malicia et sine fraude in cogitatōib⁹ et affectō nib⁹ sūt plani. plāta ei pedis ꝑ quā i scriptura significat affectio. dī ꝑm Isid. q̄si plana. Pilos em et alias asperitates. et rugositates nō gignit Josue. iiij. Incendebant per plana atq campestria

Planicies gestuū est illa qua homines māsueti se ostendunt leues benignos et planos. Piper em a natura e planū et albū. per ignē tn qui ꝑ fugandis serpentib⁹ apponit angulosum efficitur et rugosum. Sic homo naturaliter est in moribus māsuetus et plan⁹. Juxta illud Esa. lxij. Trāsite transite. ꝑparate viā. planū facite iter. et eligite lapides Verūtamē multi sunt qui ꝑ ignem concupiscunt malitiosi. fallaces et rugosi. qui alis debuerāt esse plani. et poti⁹ de asperitate in planicie cōmutari. Exemplo. s. illius montis opoponti qui in quodā terremotu erūpente flāma de ipo in planicie est reductus. sicut dicit Pli. li. ij. q̄. s. terremotu tribulationū mediāte. flāma contritōis et dilectiōis debet a nobis erūpere. et omnē tumorē arrogantie in planiciem cōmutare. Esa. xl. Erūt prana in directa et aspera in vias planas. Planicies actuū est illa qua ꝓcedetes plane et modeste. non impetuose. non subito facūt facta sua. vt sic homo plan⁹ et modestus dicere videat illud Hiere. x. Ego aūt dixi. plane. hec infirmitas mea e et portabo illā. Sequit. Scio dñe q̄ non e hois via eius ꝛc. Planicies fatuū. i. locutionū et affatuū est illa qua viri simplices et fideles et plani. etiā in verbis plani et sine duplicitate et falsitate loquūtur. Illa etiā q̄ planare et elucidare verba scripture nouerunt. Qd e contra quosdam ꝓbos et doctores q̄ nō plane et obscurissime scripserūt. vñ Deu. xxvij. Scribe super lapides verba legis plane et lucide. vt sic fiat qd scriptū est Esa. xxxij. Cor stultor intelliget sapientiā et scientiā. et lingua balbor velociter loquet et plane. Planicies statuū est illa in qua sine offendiculo vel impedimēto in planicie ꝓsperitatis boies conuersant. Hic tn aduerte q vbi de planicie status agit nos possum⁹ repire tres status q̄ per planiciē demonstrant. s. Diuitū. Pauperum. et Beator. Diuitū dico qui. s. nūc sunt in plano et sine offendiculo fortune. de quib⁹ dr Josue. xj. Qz ipi habitabūt in montib⁹ et in planicie. i. in bonorib⁹ et diuitijs. Aduerte tn q̄ ciuitates site in plano loco facilius capiuntur q̄z alie Sic tales in planicie ꝓsperitatis siti facili⁹ diabolo subiugant et ruinis infortunior subdunt. Un de sedechia rege israel dicit. iiij. Reg. xxv. q rex babylonis cōprehēdit eum in planicie iericho. Ut sic de finali infortunio taliū dicat illud Ezech. xlvij. Atque iste que egrediuntur ad tumulos sabuli oriētalis et descendunt ad plana deserti intrabunt mare. Expone. Ista etiā oia possunt dici de planicie ypocrisis: quia scz oēs qui ficte sunt dulces et plani exterius: sunt oi bonovacui interi⁹. Similes calamo seu canne que exteri⁹ valde est plana: int⁹ tn omni bono e ianis et vacua vñ Zach. iiij. dicit cuilibet tali interi⁹ supbo exterius plano. Quis tu mons magne cōtra zorobabel in planū? Ista est igit planicies diuitū et supborum. Item est planicies pauperū et miserorum. Planicies em licet sit a ventis liberior et fructib⁹ opulētior: est tn inferior et depressior: sic status pauperum respectu diuitū ꝛc. Unde de planicie pauptatis dici potest illud Deu. iij. Tribub⁹ inquit ruben et gad dedi planiciem solitudinis. Itē est planicies sanctor et beatorum scz gloria paradisi: que. s. plana est et quieta: nō aspera nec deserta. Un de arabus potest dici illud Esa. xlix. Super vias pascent et in omnib⁹ planis pascue eorū: non esurient neq sitient ꝛc.

Plantare. Plantatio.

Cum plantatio ꝓprie ꝓueniat ad arbores: transfert tn quādoq ad alias res. Qz breuiter ois res dr e plātata: que est in terra ꝑfundata et radicata. Accipitur autem plantatio in bono et in malo. Unde cum plantatio dicat mihi rei firmitatem et immobilitatez: possumus notare q plantare signat

Gratie stabilitatē.
Glorie eternitatem.
Malorū ꝓteruitatē.
Bonor ꝓsperitatē.

Plant. ti em dicunt scz illi q̄ sunt firmi in gratie statu. Illi qui sunt firi in glorie statu. Hij qui sunt fundi in culpar meatu. Hij q̄ sunt abūdi gazaruz ornatu. Dico ḡ q qdā se plātati et radicati ꝑ gr̄am et stabilitatē. et isti se viri ꝓfecti q̄ se stabiliti in bono. Un de Hr. ij. Reg. vij. Ponā locū pplo meo isr̄l: plantabo eū et habitabo cū eo. Itē se qdā plātati p gloriā et eternitatē. Et isti se sci q̄ recte plātati dicūt eo q in eterna gl̄ia imobiliter. radicant. ps. Plātati in do. do. i a. do. ꝛc. Itez sunt quidā plātati p maliciam et ꝓteruitatē. Et isti se ob-

stinati in malo qui i sua malicia sunt firmati. Et de hoc pt dici illud ps. Quor filij sicut nouelle plantatões in iuuentute sua. Item sunt q̃dam plantati p opulentiã z psperitatem. Et isti sunt mũdi diuites. q̃ in mũdi prosperis sunt plantati z firmati. ita q̃ in pñti a nullo veto tribulationi mouent & magis mundi fluctibus fecũdant. Et de hoc dicit Hiere. xij. Quare inquit via impior. psperat. bñ est oib̃ q̃ male agũt z preuaricant. plantasti eos z radicẽ miserũt pficiũt z faciũt fructus. Isti em̃ ad pñs vident esse bene plantati & in fine erũt auulsi z eradicati. Quia pcerto illi q̃ mõ in mundi psperis videnť boibus valde firmi. erunt in morte z in iudicio valde infirmi. z eor psperitas q̃ mõ videť boibus bñ plantata. subito erit euulsa z penit9 dissipata. Quia sicut dr Matb. xv. Ois plantatio quã nõ plãtauit pater meus eradicabit. Isti em̃ sunt sicut rami illiorũ q̃ in vasis terreis in aqua ponũtur ita q̃ ibi plantati videntur. eo q̃ ad tempus florere noscũť. Veritamen talis plantatio nõ ẽ firma. q: faciliter euellit z siccať. z a sua floreti pulcritudine spoliať. Sic vere mũdi diuites nõ i terra firma diuini amoris. & in aqua fluxibili bonor terrenorum sunt plantati. z floribus mũdane glorie q̃q; tpaliter adornati. Ista tñ plantatio nõ psueraţ. immo facilť pit. siccať. euellit atq; cessat. Uñ de talib9 dicit dñs Hiere em̃. xlv. Ecce quos edificaui ego destruo. z quos ego plantaui ego euello. Sed q: scriptura vt in plurib9 tñmodo faciat mentionẽ de bona. z de morali plantatõe. inquãtũ. s. signat virtutẽ constantie q̃ boies in fide z moꝛib9 stabilit at q̃ plantat. de ista aliq̃d amplius ẽ dicendũ. Dicam9 igitur q̃ arbor ad hoc q̃ bene z firmiter psistat. z q̃ insup humorem ad sui nutrimentũ attrahat z educat. necesse ẽ q̃ profunde figať z plantet. Sic vere ad hoc q̃ homo spualiter sit plantat9. z in fide z in moꝛib9 stabilitus. necesse ẽ q̃ profunde figatur p humilẽ subiectionẽ cũ terra. i. cũ deo z primo adhereat p charitatem z dilectõem. z ab eo hũorem z nutrimentũ gratie sumat z attrahit p oõnem z deuotionem. Si ista em̃ habuerit. ipe poterit ee plantat9. z in fide z moꝛib9 radicatus. Et ideo deviris iustis dicit apostolus j. Coꝛ. iij. Ego plantaui: appollo rigauit: de9 aũt incremẽtum dedit. Et ita possum9 exponere de quolibet viro iusto illud Ezech. xvij. Plantabo illud et erũpet in germẽ: et faciet fructũ. et erit in cedrũ magnã. Ubi aduerte q̃ sicut arbor bene radicata et in bona terra plãtata z fundata solet

Inferi9 profundari. Sic vir iustus Inferi9 profun-
Interius vegetari. dať p inferni meditationẽ. In-
Exteri9 fecundari. terius vegetať p gratie acquisi-
Supius augmẽtari. tionem. Exterius fecundať per operũ generationẽ. Superi9 augmentať p virtutũ cumulationẽ. Probat pfunditatez act9 plantatiõis. Plantabo inquit. Probat humiditatez virt9 productiõis. erumpet inquit in germẽ. Probat plenitudinẽ fruct9 refectionis. faciet inquit fructũ. Probat magnitudinẽ virt9 pfectionis. Et erit inquit in cedrũ magnam. Primo igit dicamus q̃ illi qui bene in fide ẽ in moꝛib9 sunt plantati. inferius pfundať p inferni meditationẽ: quod ostendit in verbo Plantabo. Plantare em̃ nihil aliud est q̃ radices arboris inferi9 sub terra pfundare. Et inde est q̃ illa ps corpis q̃ ẽ inferior ceteris: est terre ꝓpinquior et adherẽtior. Hinc fabulas etiam poetar. Proserpina filia dee cereris dicit a plutone deo inferni rapta: et ab ipo p sex menses occultata: et cum ipo in inferno matrimonialiter copulata. Quod p tãto fictũ est: q: radices arbor et herbarũ q̃ nomine cereris continent: inferi9 solent plantari et seminari: et vsq; quo semiata nascant a terre viscerib9 occultari: et quasi inferi9 inferni numinib9 maritari. In quib9 possum9 instrui z docere. q̃ radix cordis nostri debet pfundari sub terra p mortis et inferni meditationes: et ibi ab inferno rapi z cum eo maritari per iugem ipsi9 considerationem et prouisionem Plantabo inquit. ps. Plantasti radices eius et impleuit terram. Terra em̃ in qua continet infernus: et ad aquam mors oia viuẽtia reducit magis est fundata: est firmi9 plãtata: est stabili9 radicata q̃ quodcũq; aliud elemẽtũ. Ista em̃ rarissime mouet: alia vero elemẽta continue agitant. Ideo de terra dicit in ps. Fundasti terrã sup stabilitatem suam: non inclinabit in seculũ seculi. Sic vere charissimi illi qui ad modũ terre sunt inferiores p humilitatẽ. z quiũ medio sui. s. in corde infernũ z mortẽ ꝓtinẽt p ꝓsideratiõis pfunditatẽ. tales dico sunt pceteris plãtati. et in fide z moꝛib9 radicati. Plantabo inquit. vñ deus pr loquẽs xpo dicit Esa. lj: Sub vmbra man9 mee ꝓtexi te vt plãtes celos z fundes terrã. Uiri em̃ pfecti dicunt celi ꝓter sublimitatẽ ꝓteplatiõis. z dicunt terra ꝓter infimitatẽ mortis z inferni ꝓsideratiõis. Isti igit sunt plãtati. q: pfundant p inferni meditationẽ. Scdo sunt plãtati q: vegetant p gre irrigationẽ. Et hoc oñdit cũ dr. Erũpet in germẽ. Sicut ei arbor ex abũdãtia interioris hũoris solet erũpere. et germia. flores z folia ꝓcreare. Sic pculdubio ex abũdãtia gre hõ solz in bona opa erũpe: z ex se germẽ bone affectiõis. flores bone fame cõuersatiõis. z folia bone locutiõis ꝓferre. Et ideo sicut agricole sume solẽt cauere q̃ plãtẽt arbores in terra bona z hũorosa. vt intus ptinue vegetent z vt ad pductionẽ fructus disponant. Sic vere kñi multũ cauendũ est q̃ hõ in terra bona eccie societatis bone se collocet atq; plantet. vt inde hũorẽ gre attrahat. quẽ in germẽ z flores puertat vñ dr vinea dr Eze. xvij. Palmites suos extẽdit ad illam vt irrigaret eã de areolis germinis sui que in terra bona super aquas multas plantata est. Et est aduertendũ q̃ ad plantandum arbores multa sunt attendenda. videlicet.

Tempus. Tempus dico. q: in vere debẽt fieri plãta-
Locus. tiões nõ in estate. nec in autũno. nec in hye
Modus. me. Tũc ei tãta est siccitas z aure ineqlitas z frigiditas q̃ nona plantula in suo tenero z pauco hũore faciliter siccaret aut turbaret. Itẽ loc9. q:. s. terra debet ee ꝓpositionabilr hũida seu sicca: sicut de oliua dr. q̃ ipsa vult plãtari in loco soli exposito: tpato: nõ nimis hũido neq; sico. Item mod9. q:. s. pfunde debent plãtari: fim9 q̃q; ad radicẽ dz ꝓponi. et etiã aliar arbor vicinia z ꝓpinquitas debet aliq̃tẽs ꝓcurari. Aliq̃ em̃ sunt arbores q̃ alijs iuxta se plãtatis pficiũt. De oliuis em̃ dr q̃ malagnata cis ꝓferũt si iuxta eas sint plãtara. Palma etiã mascula palmam feruellã iuxta se plãtatã solz reficere z eã p suã influẽtiã fecũdare. Sic vere charissimi dico q̃ ad hoc q̃ hõ in fide et in gra plantet z radicet. nccia sunt plura. s. tps. q:. s. in vere iuuentutis nõ in autũno vel hyeme senectutis nec feruore estatis. i. tempalis ꝓsperitatis debet ad deũ cõuerti. Tunc em̃ siccitas indeuotionis abundat q̃ hũorem gre destruit z desiccat ps. Quor filij sicut nouelle plãtatiões i iuuentute sua. Item requirit locus. q:. s. hõ debet q̃rere locũ. i. gradũ z statũ oportunũ qui nõ sit nimis pinguis p affluentiã ꝓsperitatis. nec nimis siccus p macilentiã pauptatis. & tpatus p sufficientiã necessitatis. z soli. i. christo exposit9 p feruorem deuotionis z p amiciciã charitatis. Uel p locũ possum intelligere padisum vbi p deuotionẽ debem9 plãtari. Iuxta illud Ezech. xvij. In mõte sublimi isrl plãtabo eu. Et illud Ecã. xxiiij. Quasi plãtatio rose in iericho. Itez requirit modus. q: vere ista plantatio debet fieri iuxta arbores pficientes. i. in societate bonar psonar. quiverbo z etẽplo iuxta se plãtatis pficiũt. ipsosq; fecundãt bonis opib9 z pfundãt vñ apls dicebat. j. Coꝛ. iij. Ego plãtaui appollo rigauit. de9 aũt incrementũ dedit. Appollo em̃ bonos socios põt significare. qui alios doctrinis exemplis z bñficijs solent rigare z vegetare. Quia pcerto charissimi illi q̃ vbite sunt plãtati (sicut dictũ est) vegetant p gre irrigationẽ. Erũpet inquit in germẽ. Tertio dico q̃ tales fecundantur p operũ ꝓcreationẽ. Et hoc ostendit cũ dr. Faciet fructũ. Quia sicut arbor hñ plantata solet fructificare. si vero hñ plãtata et radicata nõ sit. nunq̃ vt cõiter fructum facit. Sic vẽ hõ qui bene in fide z moꝛib9 est pãtat9. z p amorẽ z deuotionẽ in dño radicat9. fructũ bonor opm ꝓducit. Si vero bñ plãtat9 nõ fuerit. fructũ bonor operũ nõ bẽbit. Hõ de viro pfecto dr in ps. Dr ipe erit tanq̃ lignũ qd plãtatus est secus decursus aq̃r. qd fructũ suũ dabit in tpe suo. De male vero plãtatis dr Soph. j. Plãtabunt vineas et non bibẽt vinũ eaꝛ. Quia breuiter semẽ qd supra petrã cecidit radices nõ habuit. et iõ fruct9 alijs nõ ꝓdurit sicut dr Luce. viij. Quia pculdubio illi qui radicaliter non plantant nunq̃ bonis opibus fecundãt ꝛc. Dide supra de Fructu. Isti ergo exteri9 fecũdant p operũ ꝓcreationẽ. Quarto dico q̃ tales qui in deo p amorẽ et desiderium sunt plantati

superiores eleuantur p virtutū cumulationē.qđ ostenditur ci dr.Erit in cedrū magnaz.Arbor enī bñ z pfunde radicata z plantata.solet melius crescere z pficere.z in altum z in grossum se ampliꝰ augmentare.Sic illi qui modis p̄dictis stabiliter plantanť.z virtutibus z moribus augmētanť.z vsq; ad pfectionē z complementū more arboꝝ crescūt pueniūt z ducūtur.Cedrum inquit magnā.ps.Saturabūtur ligna campi z cedri libani quas plātauit.illic passeres nidificabūt.Et si vis videre quō p cedrum perfectio smoꝝ notať.Vide.s.de Cedro.qz breuiter sicut dr Ecci.l. Corona fratꝝ qsi plātatio cedri.Et nota h̄ si vis q; in bono a deo radicāť z plātāť mlta genera psonarū.videlicet

Fluide miserantes.
Floride puersantes.
Prouide consolātes.
Limpide ptēplātes.

Fluide miserantes significanť p paradisum voluptatis in quo iuenient omnū genera bonorū fructuū.qz.s.viri py semp sunt parati alios pascere z nutrire.Et ideo deꝰ solet eos in bono plantare z confirmare.Et de hoc dr Gen.ij.Plantauerat dñs deꝰ paradisum voluptatis a principio ꝛc.Floride cōuersantes significanť p florum q̄ diuersos flores solet habere.Significanť p rosam q̄ suaues odores solet fragrare de quibꝰ dr Ecci.xxiiij.Qz ipi sunt quasi plantatio rose in iericho.z quasi bonaꝰ plantationū.Prouide consolātes signātur p vineas.qz.s.isti vinū consolationis qđ letificat cor hominis solent alijs fundere.z ip̄os a tristicijs subleuare.Et de plantatōne talū dr Lu.xx.Homo quidā plantauit vineam.z de Noe dr Gen.ix.Qz cepit vir agricola eē z plantauit vineā ꝛc.Limpide contēplātes significāť per cedrū.qz sicut dictum est.Corona fratꝝ quasi plantatio cedri in monte libani.Ecci.l.Sic igitur patet quomō illi qui in fide z moribus sunt plantati.solent augmentari.fecundari.vegetari.pfundari ꝛc.

Platea. Cum platee sint loca villaꝝ vel ciuitatū domibus vel alijs rebus z impedimētis vacua.ad spaciū ordinata.vel ad congregatōem hominū ordinata.notandū q; generaliter per plateas p̄nt intelligi status hominū huius mūdi.Sunt enī plura genera spūalium ciuitatū sicut supius est ostensum et ita p consequēs sunt plura genera plateaꝝ.Platea enī est locꝰ publicus z cōmunis.Et ideo bene p plateam status et cōis modꝰ bominum poterit denotari.Notemꝰ igit qđ sm q; est multiplex statꝰ hoīm.s.Statꝰ ecclie militātis.trīūpbātis mōdi et inferni sm h̄ p̄nt q̄tuor platee reperiri.videlicet platea

Ad lucrandum.
Ad ludendum.
Ad luctandum.
Ad ledendum.

Et sic dico q; est platea Fructuosa
Gaudiosa:Laboriosa:Periculosa
Prima platea est status spiritalis
Secūda est statꝰ supualis.Tercia est status mūdialis.Quarta ē status infernalis.Dicamꝰ ergo primo q; est quedā platea spiritalis z fructuosa.Et ista nihil aliud est q̄ status eccie vel religionis.Jsta est ergo platea ad lucrandū quia scz in ciuitatibus solent esse platee magne et late:vbi merces venduntur:et vbi homines lucrantur et vbi necessaria boibus inueniūtur.Talis platea ꝑculdubio est ecclesia vel religio.Jbi enī homines lucrantur et acquirunt merita et virtutes.Jbi enim inueniuntur et vendunť oia necessaria ad salutē:vz Merces

Jn plateis enim
Mercatores lucrāť
Spaciātes iocanť.
Duellātes luctanť.
Delinq̄ntes trūcanť.

Sacramentoꝝ.
Documētoꝝ.
Bonoꝝ exēploꝝ.

Unde Judicū.xix.Vidit senex sedētem cū saracinis in plateis ciuitatis.Et Apoc.xxj.dicit.Qz platee ciuitatis aurum erant mundū.Sicut enī in plateis non solū cōcurrit diuersitas mercīū:immo etiaz diuersitas et multitudo hominum.Sic ꝑcerto in platea religionis et ecclesie non solū inueniť multiplex mercimoniū bonoꝝ operū z virtutum.immo etiā ibi est multitudo bonoꝝ hoīm et sanctoꝝ ij.Paralipo.xxix.Adduxit sacerdotes et leuitas z congregauit in plateam.Notemus ergo ad commendationem istius platee quia procerto ista platea est locus

Amoris et dilectionis.
Humoris et deuotiōis.
Honoris et platiōis.
Dulcoris et erogatiōis.
Clamoris z p̄dicationis.

Dico q; ista platea est locꝰ dilectiōis et amoris.Jbi ei abūdant viri charitatiui:dei z p̄rimi dilectiui:dicētes illō Cāntico iij. Per vicos et plateas Splendoris et eruditionis. queram quem diligit anima mea.Item est locus deuotionis et feruoris.Et de hac dicť Ecc.xxiij.Juxta aquas in plateis quasi cynamomū et balsamum aromatizans odorem dedi.Item est locus p̄lationis et bonoris.Job.xxix.Jn platea parabant cathedrā mihi.Item est locus erogationis et dulcoris.qz.s.ibi sunt viri misericordes et compassiui qui alijs erogant bona sua Juxta illud Prouer.v.Diriuent fontes tui foras.et i plateis aquas diuide.Et hoc est qđ figurať Luce.xiij.vbi dominus p̄cipit ꝑcuratori suo.Qz in plateas et vicos ciuitatis exeat.z q; pauperes quos in vico inuenerit ad conuiuium introducat.Item est locus p̄dicationis z clamoris.qz scz in ista platea christus docuit z p̄dicauit.z alios p̄dicaturos instituit z ordinauit.Prouer.j.Sapientia foris p̄dicat.in plateis dat vocem suam.Luce.xiij.In plateis nostris docuisti.Item est locus discretionis et splendoris.qz scz ibi sunt viri limpidi et discreti.dari prudentes z illuminati.Et isti intelliguntť per senes qui sunt naturaliter prudentiores.De quibus dicit.j.Mach.xiij.Seniores in plateis sedebant.Jste sunt ergo platee:vel ecclesie:vel religiones in quibus.vicz omnia bona z omnes boni habitant z abundant.Qz uis ꝑculdubio in multis videť contrarium bodie quia non sunt ibi nec boni nec bona.imo potius ibi z mali z mala.id est peccatores z peccata.vnde Hiere.vij dicit.Nonne vides quid isti faciant in ciuitatibus iuda et in plateis hierusalem.Filij colligunt ligna.z patres succendunt ignem mulieres conspergunt adipem ad faciendum placentas.Vide eam supra titulo de Et breuiter quod dolendum est.plus est bodie in istis plateis.id est in statibꝰ ecclesiasticis de malo q̄ de bono.de vicio q̄ de merito.de nephario q̄ de iusto.Et hoc est quod dicitur Esaie lix.Conuersum est retrorsum iudicium.z iusticia longe stetit et corruit in plateis veritas.et equitas non potuit ingredi.et facta est veritas in obliuionem.et qui recessit a malo pręde patuit.Antiquitus enim sicut dicitur Actuuz.v.Jn plateis ponebanť infirmi vt sanarentur.bodie vero si in istis plateis sint aliqui infirmi.debiles.pauperes et egeni.ab alijs non sanantur nec iuuantur immo potius condemnantur et vilipēduntur.Sicut de belya z enoch dr Apoc. xj.Qz corpora eorum iacebunt in platea ciuitatis magne.Et quare hec charissimi;quia procerto in istis plateis non abundant bodie viri senes.id est viri prudentes z perfecti sed potius viri iuuenes et imprudentes.fatui z lasciui.sicut patuit Zacha.viij.vbi dicitur.Qz platee ciuitatis implebuntur.infantibus et puellis ludentibus in plateis eiꝰ. De diabolo etiam dicitur Ezechie.xxvj.vbi propheta loquens ciuitati hierusalem de Nabuchodonosor dicens. Ungulis equorum suorum conculcabit omnes plateas tuas.Equi enim significant viros carnales et impudicos. Hieremie.v.Equi amatores in feminas.Non sic charissimi non.sed sint in ista platea viri boni et opera bona.quia procerto sicut dictum est.Jsta est platea spiritalis et fructuosa ꝛc.Sed secundo dico q; est quedam platea supernalis et gaudiosa.Et ista est platea ciuitatis noue hierusalem scilicet paradisi.quia scz sicut in magnis ciuitatibus sunt platee deputate ad spaciandum et solatiandum.vbi scz homines post laborem durum et diurnum in sero solēt spaciari.vbi in tempore pentbecostes homines solent corizare.vbi etiam quasi omni die iuuenes et virgines solent ludere et cantare.Sic vere charissimi deus fecit nobis vnā plateam iocundissimam in paradiso.vbi scz sancti et iusti in sero mortis (finitis diei vite p̄sentis laboribus) solaciantur.et spacianť.z vbi tam angeli q̄ homines cantant letanť z iocundanť.z p deo laudē z grāuactionem in dei auribus modulanť.Un de istis plateis dicit Tho.xiij.Et lapide candido z mundo platee eius sternent p vicos eius alla cantabit ꝛc.Et aduerte q; ista platea est.scz Locus

Tutus ad habitandum.
Gratus ad freq̄ntandū.
Altus ad bonorandum.
Clarus ad delectandum.
Purus ad spaciandum.
Plenus ad recreandum.

Est dico locꝰ tutꝰ ad habitādum.Et ideo dicit Zacha. viij.Qz adhuc habitabūt senes z anus i plateis hierlm est ruina macerie neq; trāsitus neq; clamor in plateis eoꝝ.Item est locus gratus ad

frequentandum. Ideo Tho. xiij. dī. Ex lapide candido et mūdo oīes platee eius sternent. Et ideo j. Esdre. x. dicitur. Sedit populus in platea. Item est locus altus ad bonorandū. q: sicut d: Hester. vj. Homo quez rex honorare voluerit debet indui vestibus regijs. z imponi sup equum qui de sella regis ē. z accipere regiū dyadema. z primus de regis principibus z tyrannis teneat equū eius. z p̄ platea ciuitatis incedēs clamet z dicat. Sic honorabit quem rex voluerit honorare. Homo. n. iste dignat quēlibet beatum. quem ꝓcerto rex paradisi honorat sic. Quia sibi donat vestes. i. dotes felicitatis. Equū. i. corpus agilis immortalitatis. Dyadema honoris z sublimitatis. z primus principū scz michael ipm deducit per plateas illius opulentissime ciuitatis. De isto etiā honore pōt dici illud pdictum. Job xxix. In platea parabāt cathedrā mihi. Item dico q̄ ista platea ē locus clarus ad delectandū. vñ Apoca. xxij. d: q̄ angelus ostēdit ei flumē aque viue splendidū tanq̄ cristallum ꝓcedentē de sede dei viui z agni in medio platee eius. Fluuius em̄ iste splendidus signat splendorez eterne glie q̄ beatos delectat in medio gaudij. Itē dico q̄ ē locus purus ad spaciandū. Quia sicut d: Apoca. xxj. Platee ciuitatis aur mūdū. Item est locus plenus ad recreandū. q: scz ibi sunt fructus z delicie oīm voluptatū. Apoc. xxij. In medio platee ei⁹ ex vtraq; pte fluminis lignū vite. afferēs fructus duodecim p̄ menses singulos. reddēs fructū suū z folia ligni ad sanitatē gentiū. Quia ꝓculdubio in platea paradisi vite. s. xp̄s ꝓfert p̄ menses singulos fructum suū z folia ei⁹ ad sanitatē gentiū. i. cōtinue influit recreatōem glorie paradisi. qua. s. aias reficit atq; pascit. Isti aūt fructus duodecim esse dicunt̄ ꝑ eo q̄ fm Bern̄. in sermone vbi exponit coronā stellar duodecim. ibi sunt duodecim gaudia. Et hoc q: ibi est memoria sine oblīone. Rō sine deuiatione. Uolūtas sine pturbatione. Impassibilitas sine corruptione. Claritas sine obfuscatōe. Agilitas sine retardatione. Subtilitas sine obuiatōe. Charitas sine simulatione. Quia. s. ibi diligit dō primū in oīm veritate diligē tem se sicut diligit seip̄m. Videt primū in oīm veritate diligentem se sicut diligit seip̄m. Diligit deū pfecte plusq; se ipsum. Propter deum tantūmodo pfecte diligit semetipsum. Videt deū diligentē se pl⁹ q̄ ipemet diligat semetipsum. Ecce ergo quō duodecim fruct⁹ portat in ista platea lignū vite. Et ideo breuiter istā plateam debem⁹ diligere z appetere. z ipam p̄ deuotionē inhabitare. Gen̄. xix. In platea manebim⁹. Ista est ergo platea supnalis et gaudiosa.

Tercio dico q̄ est platea mūdialis et viciosa. Et ista nihil aliud est q̄ ipse mūdus vel stat⁹ hominū mūdanorum. In plateis em̄ aggreganē feces et luta. In plateis etiaz lites et duelle fiūt et exercenē. Et in plateis fraudes et mendacia cōmittunē. Sic ꝓcerto platea hui⁹ mūdi est loc⁹ litiū. duelle: luctus et laboris: feciū et immūdicie z horroris et fraudium et malicie et liuoris. Sicut em̄ dicitur in Pſ. Nō defecit de plateis eius vsura et dolus: quia ꝓcerto breuiter loquendo. Ista platea est Locus

Errorīs et deuiationis.
Terrorīs z impugnatiōis.
Merorīs et desolatiōis.
Fetorīs et inquinatiōis.

Or sit loc⁹ errorīs patet Ecclesi. ix. Ne oberraueris in plateis. Item q̄ sit loc⁹ terrorīs patet Ezechie. xxviij. vbi dicitur. Immittā ei pestilentiam z sanguinē in plateis ei⁹. Item q̄ sit locus merorīs patet Eccl̄s. xij. Circuibūt in plateis plangētes. Item q̄ sit loc⁹ fetorīs patet Ezec. xvj. Feciſti tibi ꝓstibulum in cūctis plateis. Ista est ergo platea mūdialis et viciosa. Quarto dico q̄ est quedam platea infernalis et dolorosa. Et ista ē ipe infern⁹. Sicut ei in ciuitatib⁹ sunt q̄nq; alique platee. vbi malefactores puniunt̄. z capitāt̄ vt rotāt̄. sic ifern⁹. vñ nō q̄ ifern⁹ ē platea

Mortis et damnationis.
Casus et elisionis.
Contēpt⁹ et oblīonis.
Remorsus et desp̄atiōis.

Or ibi sit loc⁹ mortis et dānationis patz Tho. ij. Ubi nunciatū est thobie iugulatū in platea iacere. Item q̄ ibi est loc⁹ casus et elisionis patet Hiere. l. vbi dicit. Cadent iuuenes ei⁹ in plateis. Item q̄ sit loc⁹ oblīonis: patet q: exquo homo venit illuc ampli⁹ non cognoscitur: imo i oblīonē ponit̄. Et de hoc Treñ. iij. dicit̄ Denigrate sunt facies eius sup carbones: non sunt agniti in plateis. Item q̄ sit loc⁹ desperatiōis et maledictiōis p̄z Amos v. vbi dicitur q̄ in omnibus plateis z in cunctis que fortis sunt dicet̄ ve ve. Et sic ergo patet quomodo quadruplex est platea scz Infernalis. Mundialis. Beatifica z Ecclesiastica ꝛc. Vide supra de loco. z de alijs materijs similibus.

Plaustrū. Plaustra sunt quadrige quatuor rotaz. q̄ q̄nq; fiunt ad onera portandū q̄nq; ad actus bellicos exequendū. sicut sunt plaustra ferrea seu ferrata. de quib⁹ fit totiens mētio in scriptura que etiā alio mō carpēta dicūt̄. In regiōe em̄ palestine z syrie taliū plaustroz frequēs in plūs erat vsus. Vñ Tyt⁹ liuius de bello macedonico vbi agit de ꝓlio antiochi regis syrie ꝑ romanos. Ponit q̄ antioch⁹ būit plurios tales curr⁹ falcibus vndiq; cōmunitos. q̄s etiā falcatos curr⁹ apellat. et modū etiā quo facti fuerūt assignat. Sed de hijs oīnibus transeo vide vbi Currus. z vbi fit mētio de Quadriga.

Plebs. Nota q̄ inter plebem z pplm fuit antiquitus apud romanos talis differentia. quia ppl's romanus oēs romanos boies. paruos. s. z magnos. patres z plebē magistrat⁹ z subditos z ignobiles ptinebat. Plebs aūt romana inferiores solum rusticos. s. artifices z agricolas. mercatoresq; z ignobiles designabat. De altercationib⁹ aūt plebis z patrū z quō plebs finaliter obtinuit q̄ ad administrationē reipublice. z ad cōsulat⁹. ꝓtoratus et alios magistratus admitterentur. legatis Titum liuium z inuenietis bene z infinita alia de plebeis. z qualiter virtus populū rusticū nō abhorruerit in plurib⁹ plebeis emicuit qui tam prudenter z strēnue sicut quicūq; patres p̄ nobiles alicui rempublicaz gubernauerūt. De hijs tm̄ nihil ad pōs ad me. Ad moralē igit̄ intelligentiā ꝓcedo. Notabo igit̄ q̄ in scriptura repit̄ videlicet. Plebs diuina q̄ est nobilium pfectoz. Plebs humana q̄ est humiliū subditorū. Plebs mūdana q̄ est flebiliū peccatoz. Et sic vere dico q̄ nos inuenimus. Plebē virtuosā z inditā. Plebē luctuosam z ꝑditam. Plebem fluctuosam z ꝑditam. Dico ergo primo q̄ in scriptura reperit̄ plebs indita hominū pfectoz. Viri ei pfecti et iusti plebs diuina dicunt̄ pro eo q̄ domino deuotius obsequunt̄. et q̄ ipi subdunt̄ specialiter et deducunt̄. Potissime aūt per istam plebem possunt intelligi boni religiosi et clerici in ciuitate ecclesie congregati et diuinis seruitijs mancipati. De qua plebe dicitur Luce. j. Oz iohannes cbristum p̄cessit in spū et virtute Helye. Sequit̄. Parare dño plebem pfectam. Igit̄ de plebe spiritali et diuina id est de cōi cōgregatiōe iustoz. Notem⁹ q̄ bec est Plebs

Humiliter domino subiecta.
Docliter a deo directa.
Mentaliter ad deum erecta.
Uiriliter a deo protecta.
Perenniter gaudio confecta.
Solēniter bonore prouecta.
Totaliter a culpis emota.
Uocaliter laudibus adiecta.
Utiliter in pace collecta.
Nobiliter gloria perfecta.

Dicamus ergo q̄ plebs iustorum est z erit domino subiecta humiliter. ij. Esdre. iiij. Omnis plebs et virtutes regem obaudiuit. Item a deo directa docliter. quia scz deus docet et dirigit plebem suam q: sicut dicit Eccl̄. xxxvij. Uir sapiēs plebem suam erudit. Et Luce. j. Ad dandam scientiam salutis plebi eius in remissionem peccatorum eorum. Item ista est plebs ad deum erecta mentaliter scilicet ipsum deuote orando p̄. Ultum tuum deprecabuntur omnes diuites plebis. Item ista est plebs a deo protecta viriliter. p̄. Dominus fortitudo plebis sue et protector saluationū. Item ista est plebs gaudio confecta perenniter. p̄. Plebs tua letabitur in te. Et Romano. xv. Letamini gentes cum plebe eius. Item ista est plebs bonore prouecta seu per deum electa solenniter. quia scilicet de plebe iustorum debēt eligi principes et prelati. p̄. Exaltaui electū de plebe mea. Et Exod. xviij. Prouide tibi de omni plebe viros potētes timentes deum. in quibus sit veritas. et qui oderint auariciam et constitue eos tribunos et centuriones ꝛc. Item est ista plebs a culpis emota seu purgata totaliter. quia scilicet deus omnes culpas ipsorum remittit p̄. Remisisti iniquitatem plebis tue. z operuisti omnia peccata eorum. Item est ista plebs laudib⁹ adiecta vocaliter. q:. s. ista sp vacat laudibus diuinis. Luce. xviij. Omnis plebs vt vidit dedit laudē deo. Itē est ista plebs in pace collecta vtiliter

Psal. Loquit pacem in plebem suā. Item ista ē plebs in gloria precta nobiliter. q. s. sicut dr Lu. y. Deus dat t administrat. lumē ad reuelationem gentiū t gloriam plebis tue israel. Patet ergo q talis gēs pōt dici plebs indita bonitū precto. Secundo dico q est plebs subdita boim rectoz seu paupez miseroz. Isti ēm possunt dici lepusculus. i. plebs mualida. i petra. i. in paupate t durtia faciens lectū suū. sicut dr puer. xxx. Et nota q plebs paupe rum t simpliciū. Ā tyrannis solet deglutiri. Ā pueris debet eruditi. Ā diuitibus debet enutriri. Ā dño solet exaudiri. Simplices ēm plebei a crudelibus deglutiūtur seu concutiūtur. Ūn isti sunt de quibus dr in ps. Qui deuorāt plebem meā sicut cibū panis. Quoz. s. typum tenebat ille centebius. De quo dr. j. Macha. xv. Oz ipe cepit irritare plebē t conculcare iudeam. Item isti a prudentib⁹ eruditiuntur. Prudentes ēm t docti viri tenentur plebē t simplices erudire. vñ Actu. v. Stantes loquimini in templo plebi. Et Actu. xiij. Si quis ē in vobis sermo exhortatōis ad plebem dicite. Item isti a potentibus enutriūtur. i. enutriri debent. s. p elemosinas. vñ Actu. x. dr de cornelio centurione q ipe erat vir religiosus ac timens deū. faciens elemosinas multas plebi. Item isti a deo seu a numinib⁹ suscipiūtur. q. s. plebei t paupes a deo t a sanctis fouētur t sustinētur. t a periculis liberant. t finaliter ad celestia subleuant. ps. Non repellet dñs plebē suā t hereditatē suaz nō derelinquet. Et cū conuerterit dñs captiuitatē plebis sue. exultabit iacob t letabit israel. Rom. xj. Non repulit dñs plebem suā. immo visitabit t faciet redemptiōem plebis sue. Lu. j. Patet ergo q ē plebs subdita boim miseroz. rum. Tercio dico q ē plebs perdita boim peccatoz. Et isti p certo nō sunt plebs dñi s diaboli. vñ dñs dicit petōribus illud Ro. ix. Non plebs mea vos. Et nota q plebs maloz Faciliter ad malū pcitat. Crudeliter bonis aduersatur. Procaciter paupes aspernat. Finaliter in penis desolat. Dico igit q plebs maloz cōcitat ad malū valde faciliter. vñ Actu. vj. dr. Oz surrexerunt quidā t cōmouerūt plebem t seniores in stephanū. t rapientes eū adduxerunt in cōciliū. Itē talis plebs aduersat bonis crudeliter: et maxime paupibus. vñ de aplis dicit Actē. xvj. Oz cōcurrit plebs aduersus eos. Sequit. Et cū plagas multas ipo suissent miserūt eos in carcerē. Itē talis plebs aspnat iustos pcaciter: quia p certo sicut dauid dicit in ps. de scipo Boni sunt obprobriū boim et abiectio plebis. Desolat penis finaliter scz in inferno. Ūn. j. Reg. vj. dicit. Oz dñs percussit quinquaginta milia plebis. Et sic ergo patet q i scriptura repitur plebs pdita quam de⁹ cōfundit. Plebs subdita quam mūdus obtūdit. Plebs indita quā de⁹ custodit seu pfudit scz oi bono. Sufficit. Vide infra vbi pplus.

Plenitudo. Sunt valde pauce auctoritates. Et ideo vide infra de replet⁹. Et infra de Replere. Et supra de adimplere et de Implere.

Plorare. Quia supra dicta sunt mlta de lachrymis: de fletu: de luctu: t de plāctu q oia ptinēt ad plorare: breuiter notandu est q bō qñq; plorat

Ex ptriatōis dolore.
Ex dilectiōis ardore.
Ex cōpassiōis dulcore.
Ex deuotiōis feruore.
Ex desolatiōis merore.
Ex simulatiōis palloze.
Ex desperatiōis horore.

Dico ergo q homo debet plorare ex dolore cōtritionis: et sic plorant penitētes. Ūn Hiere. xlviij. Contrita est moabiper ascensuz leuitb plorās ascendet. Unde de desolatione ciuitatis tyri dicitur Ezec. xxvij. Plorabūt te in amaritudine aie ploratu amarissimo quia scz qñ videm⁹ ciuitatem aie nostre esse p vicia desolatam: ipsam debem⁹ plorare: et p contritionē et amaritudinem lamētare. Item dico q homo plorat ex dilectiōis ardore. Et sic dauid t ionathas q̄ se sup amorez mulierū amabant qñ ab inuicez recesserūt: dicunt p amore fleuisse: sicut habet. j. Regū. xx Et sicut etiam dicit Tho. vij. Oz raguel osculat⁹ est thobiam iuniorē et misit se cū lachrymis super collum ei⁹ plorans. Item plorat homo ex dulcore cōpassionis. Homo ēm naturaliter est animal flebile. et non tm in suis imo etiam in alienis miseriis solet plorare. De q Hiere. ix. Quis dabit capiti meo aquam et oculis meis fontem lachrymarum: et plorabo die ac nocte interfectos ppli mei. Et Ecclesiastici xxxviij. dr. Fili sup mortuū pduc lachrymas t q̄si tira passus inape plorare. Ista vero cōpassio sume debet esse pro morte xpi. Quia etiā canis t equ⁹ p morte dñi sui plorare dicunt t signa cōpassionis canis vlulādo. t equ⁹ pedib⁹ p cutiendo aliqñ ondere cōprobant. Sic t nos debem⁹ imitari exempla marie. de qua dr Job. xj. Oz ipa vadit ad monumentū vt ploret. Item plorat bō ex feruore deuotōis Nubes ei caloze resoluta pluuiā emittit. sic bō ex feruore deuotionis solutus lachrymas effundit ps. Plorem⁹ coram dño q fecit nos. q. ipe est dñs de⁹ noster. nos aūt ppls ei⁹. t oues pascue eius. Deuoti ēm plorāt p pdili dilatione. p pnis miserie. p longatione. p dine offense tā erga se q̄ erga alios turbatione. Et sic plorabāt illi de quib⁹ dr Joel ij. Inter vestibulū t altare plorabāt sacerdotes ministri dñi dicētes. Parce dñe parce pplo tuo. Item plorat homo ex meroze desolatōis. Et sic plorat puer qñ nascit ptentiēs miseriā ad quā intrat. Sapie. vij. Primā vocem emisi plorans. Sic etiā plorāt boies de miseriis t desolationib⁹ huius mūdi. Ūn xps dicit aplis Joh. xvj. Amē amē dico vobis. q. plorabitis t flebitis vos. s tristicia vestra vertet⁹ in gaudiū. Item plorat bō ex liuoris simulatiōe. Et sic plorāt hypocrite. p dītozes t falsi amici. q̄ fingūt se plorantes vel p pnia t būlitate. vel p passione t pietate. Sic etiā plorabat ille ysmael vt decipet alios t occideret. quod t fecit. Hiere. xlj. Egressus ysmael i occursū eoz incedēs t plorās ibat. Item plorat homo ex desperationis horore. Et sic ppetuo plorant damnati. Et de hoc dicit Jacobi. v. Agite te nunc diuites. plorate t vlulate in miseriis vestris q̄ euenient vobis. Et sic patet quō plorare cōtingit homi multis modis. Vide supra in titulis pnotatis tē.

Pluere. Pluuia. Nota q pluuia est impressio frigida t humida sursū in medio aeris intrinsecus generata Primo in nubē et loci frigiditate coagulata t tandē p actionē caloris i pluuiā resoluta. Et possum⁹ notare q pluuia fm suas varias proprietates potest significare varia t diuersa. in bono. scz et in malo. Et ideo possumus notare q inuenit. s.

	Supior.		Mirabilis.
Pluuia	Interior	que est	Laudabilis.
	Exterior		Tristabilis.
	Inferior		Damnabilis.

Prima pluuia est valde gloriosa. Pluuia gloriosa signat diuine psone i
Scda pluuia est valde virtuosa. carnationez. Et de
Tercia pluuia est valde viciosa. ista dicit in ps. De
Quarta pluuia est valde doloroza. scendet sicut pluuia in vellus. t sicut stillicidia stillantia super terram. Pluuia virtuosa seu fructuosa signat dine gratie irrigationē. Et de ista dicit Deut. xj. Oz deus dabit pluuiam terre vestre tpanea t serotinā Pluuia viciosa signat mūdane glie fecūdationē. Et de hac dr Eccl. xl. Sube inundatoz q̄si fluuius siccabunt. t sicut tonitruū magnū in pluuia psonabūt. Pluuia vero doloroza signat mundi t inferni tribulationē. Et de hac dr in ps. Posuit pluuias eorum grandinem ignē cōburentē in terra ipoz. De ista ergo pluuia quadruplici aliquid est dicēdū. Dico ergo primo q ē pluuia supior t mirabilis. Sicut ēm videm⁹ q pluuia a superioribus deriuat. in nubib⁹ generat. cū terra incorpat. Et sic terra per ipsam rigat et multipliciter fecundat. et aeris siccitas per ipsius irriguum tempat. Sic vere filius dei de sursum a patre luminum noscit descendisse. de nubibus. i. de virginis matris puris viscerib⁹ qtum ad humanitatem suum principium assumpsisse cum terra. id est cū humana natura per incarnationem incorporatus fuisse. et ipsam mirabiliter doctrinis et gratijs irrigasse. et vbertate bonoz opez fecundasse. Et hoc est qd dr Isa. xlv. Rorate celi desup t nubes pluant iustū. aperiat terra t germinet saluatorē. Sicut ēm finxerūt fabule poetaz. Cū iupiter sum⁹ deoz amaret quandā virginē. s. danaen filiā regis acrisij sibiq; nō cōmode posset loqui cum in quadā turri clausa tristissime seruaret. mutauit se iupiter i pluuiā aureā. t desup tectū turris stillauit in gremiū virginis t eā impgnauit. et pseum militē fortissimū in ea genauit. q̄ postea gorgonez serpētē q̄ cōmutabat boies in lapides occidit. t de marina belua andromadā puellam morti condēnatā strenuissime

liberauit. Sic vere charissimi nō loq̄ndo fabulariter ꝫ spiritualiter. Jupiter q̄ interp̄tat iuuās pater.i. deꝰ filius q̄ est deus deoꝝ ꝫ rex magn⁹ sup oīes deos. dauaen virginem filiā regis acrisij.i.mariā virginē de genere dauid regis summe dilexit.ꝫ vt ei se posset conīugere in pluuiā auream se mutauit.inc̄tū.ſ.p beatā incarnatōem in gremiū virginis sine virili semine ad modū pluuie distillauit. Et sic de ista pluuia.ſ.psona filij deꝰ nōdū incarnata. ꝫ de ista virgine.i. de deꝰ filio ꝫ de maria nat⁹ fuit pseus miles strēnuus.ipēmet deꝰ filius incarnat⁹ qui tandē in ꝓlio crucis gorgonē serpentē antiquū.i.lucaferū qui boies ꝓcurrebat in lapides.inquantū.ſ. ipos faciebat duros ꝫ indeuotos. ꝫ in suis malicijs obstinatos.vincit ꝫ supat. ꝫ virginē andromadā.i.būanā naturā morti ꝑpetue ꝑdemnatā. a matris belua.i.a ꝑtate demonū liberauit. Et ideo breuiter de tāmirabili pluuia admiratiue loq̄t scriptura. Job.xxxviij dicens sic. Quis dedit inquit vehementissimo ymbri cursum vt plueret sup terrā absq̄ boie in deserto vbi nullus mortaliū cōmorat̄.vt impleret inuiā ꝫ desolatā.ꝫ produceret herbas virētes? Quis ē pluuie pater.ꝫ q̄s genuit stillas rozis? Ac si diceret. Oīnia ista sunt valde mirabilia.q̄ ꝑculdubio mirabile fuit quō iste ymber vltra cursum cōmunis nature pluit ꝫ descendit sup terrā.i.super virginē. absq̄ boie.i.absq̄ viri semine.q̄ quidē virgo fuit quoddā desertū incultū.ꝫ a nullo mortaliū penetratuꝫ. Et quō sic descendēdo inuiā ꝫ desolatā.i.būanā naturā donis ꝫ gr̄atijs implenit.ꝫ herbis virentibus.i.bonis opibus fecūdauit. Quis ē ergo pluuie p̄ ꝛc.q.d. difficile ē credere. difficilius intelligere.difficillimū ē perfecte cognoscere. Patz ꝫ q̄ ē pluuia superior q̄ ē mirabilis. Secūdo dico q̄ ē pluuia inferior q̄ est laudabilis. Et ita per pluuiaꝫ p̄nt intelligi oīes ⁊tutes ꝫ gr̄e q̄ mentē habēt spūaliter irrigare. Sicut em̄ pluuia venit a supiori. Sic procerto diuina gr̄a.q̄ sicut dr̄ Jaco.j. Oīne datū optimū ꝫ oīne donū pfectū de. sursum est descēdens a patre luminū. Et ideo breuiter de pluuia diuine gratie p̄t exponi illud Ezech̄.j. vbi dicitur q̄ ip̄e vidit quasi spēm ignis splendentis. ꝫ quasi aspectū arc⁹ cum fuerit in nube in die pluuie. Ad̄ nota q̄ per istas quatuor proprietates pluuie materialis: potest quadruplex pluuia spiritalis designari. Pluuia ergo habet sz

Feces emundare.	Sic vere diuina gratia vel etiā ip̄e
Aerem serenare.	deꝰ emundat ꝫ purificat p pluui
Aridam humectare.	am cōpunctiōis. Jgnis. Serenat
Sterilia fecūdare.	et clarificat p pluuiā discretionis.

Splēdentis. Humectat et mollificat p pluuiā compassionis. Arcus. Fecūdat ꝫ rozificat per pluuiā deuotiōis. Nube. P⁹bat cōpunctionē ardoꝝ depuratiu⁹. Jgnis inquit. qui sz purgat metalla. Probat discretionē fulgoꝝ illustriu⁹. Splēdentis inquit. Probat cōpassionē rigoꝝ cōplicatiu⁹. Arc⁹ inq̄t q̄ sz cū corda flectit Probat deuotiōez humoꝝ irrigatiu⁹. Nubes q̄.ſ.refrigerat ꝫ terrā fecūdat. Jgr̄ dico q̄ iuenit pluuia.

Dico ergo q̄ ē pluuia cōpūctio
Mundificatrix.	nis mūdificatricis. Et ista no
Clarificatrix.	tat̄ per ignē.q̄ sz feruens cō
Mollificatrix.	punctio ꝫ pluuia lacrymarum
Rozificatrix.	mūdificat corda et peccata con

sumit sicut ignis consumit rubiginē ꝫ purgat metalla. Nā sicut pluuia tollit feces et plateas mūdat: sic pluuia lachrimaꝝ conscientiā purificat et feces peccatoꝝ lauat. Jdeo de isto igne et de ista pluuia p̄t exponi in bono illud Ps̄. Posuit pluuias eoꝝ in grandinē ignē comburētem in terra ip̄oꝝ. Jgnis em̄ feruēs compunctiōis pater ē pluuie lachrymaꝝ. Dicūt em̄ philosophi q̄ q̄n calor ignis et solis inuenit supius nubē humidam cōpactam et opacā suis radijs fortiter resistentē:et ibi in medio interstitio aeris ex loci frigiditate gelatā et cōpactam: solet in ipam fortiter agere et erga eam calorē maximū generare. Et sic illa nubes i aquam resoluit:et conuersa in pluuiā ad terram fecūdandā inferi⁹ distillat. Et inde ē q̄ post magnū et subitaneum calorē grandis pluuia sequit. et q̄ etiā post nimiam adusti onem ipsa pluuia q̄nq̄ rubea efficit:et ita sanguis pluere a simplicib⁹ estimat. Sic vero spiritualiter loquēdo nubes.i.voluntas ꝫ conscientia peccatoris ē q̄nq̄ multū humida p carnalitatē multū compacta p ꝓpteruitatem: multuꝫ opaca p ignoratie obscuritatē. ꝫ multū resistēs caloꝝ solis id est inspiratiōi dei p obstinationis duritiā ꝫ solicitatem. Verūtū q̄nq̄ fit q̄ sol iustitie veniēs. vbi fortius obstaculū inuenit.ubi forti⁹ impūnit radios gratie sue p bonā inspirationē. ꝫ ibi fortiorē calorē generat p feruētē ꝓtestationē. et sic nubē istā dissoluit ꝫ liq̄facit p flebilē cōpunctionē. et pluuiam spiritalē emittit p fletū et lechrymationē ꝫ ita terra. id aia q̄ ꝓmo fuerat inanis ꝫ vacua fecūdat̄ p virtutē cumulationē. Et ita videt̄ loq̄ de pluuia. Job.v. vbi dr̄. Qui deus dat pluuiā sup faciē terre ꝫ irrigat aquis vniuersa. Qui ponit būiles in sublimi et merētes erigit sospitate. Jsta autez pluuia q̄nq̄ efficit̄ sanguinea.inc̄tū ipam comuat̄ verecūdia rubea atq̄ rosea Lu.xxij. Fact⁹ est sudor ei⁹ q̄si gutte sanguis. Jsta est ergo pluuia cōpūctionis mūdificatricis.

Deinde dico q̄ est pluuia discretiōis illūmatricis. ꝫ hoc notat̄ cū dr̄. Splēdētis. Quia sicut pluuia solet aerem serenū et clarū reddere. solet etiā vētos sedare. pisces ipinguare. et siccā cōplexionē adiuuare. sicut dicit Cōstantin⁹. Sic vere pluuia scie et instructiōis. aerē ꝓscie auditoꝝ illūinat. et serenat. vētos supbie et elatōis eliminat atz sedat. pisces id est simplices p gr̄as et virtutes ipinguat. et siccos ꝫ dissolutos. indeuotos desolatos et despatos adiuuat et ꝓfortat. Et de tali pluuia doctricis illūinatōnis dr̄ Deut.xxxij. Cōcrescat in pluuia doctria mea. fluat vt ros eloquiū meū Et Eze.j. dr̄. Qz in nube erat splēdor in circuitu. Per nubē vero p̄t irriguū scie denotari. q̄ splēdentē efficit mētez nostrā. Juxta illud p̄s. Educēs nubes ab extremo terre. fulgura in pluuiā fecit. Qui ꝓducit vētos de thesauris suis. Nubes em̄ sicut doctores et p̄dicatores q̄ ꝓculdubio pluuiaꝫ doctrie ꝫ scie nobis emittūt. et vētos supbie de thesaur⁹ cōsciaꝫ fugāt ejciūt et expellunt. q̄uis bodie videat̄ dirisse dn̄s de eccl̄ia qđ Esa.v. dicit de vinea sua. Mō putabit. nō fodiet. et ascēdat sup eā vepres et spine.et nubib⁹ mādabo desup ne pluāt sup eā ymbrē. Quia ꝓculdubio bodie i vinea eccl̄ie nō est q̄ putet p debitā correctionē. nō est q̄ fodiat terrā carnis sue p pniam et afflictionē. non est ibi nubes. id est doctor vel p̄dicator qui pluat p doctrinaꝫ ⁊ eruditionem. Et ideo ꝓcerto ista vinea est bodie vepribus et spinis. id est malis solliciudinib⁹ et peccatis plena ⁊ occupata. iij. Regū. xvij. Siccatus est torrens. non em̄ pluerat dn̄s sup terrā. Sic ergo patet q̄ est pluuia instructionis illuminatricis. Denicq̄ dico q̄ est pluuia cōpassiōis mollificatricis. Pluuia em̄ que terrā quā irrigat facit mollem signat virtutē pietatis ꝫ compassionis. que mentez facit teneram. mitem. et alienis miserijs facile penetrabilem atq̄ mollem. quod ostendit in nomine arcus celestis. quod est signum future pluuie. ꝫ federis inter deuz ꝫ terrā. et qđ bz figuram curuā concauā ꝫ plicataz. Quia ꝓcerto pietatis compassio pluuiā elemosinaꝝ ꝫ beneficioꝝ distillat. deum cum homine ꝫ hoiem cū deo cōcordat ꝫ cōfederat. ꝫ ad sb̄ueniendū alijs misericorditer se applicat et inclinat. Arc⁹ inquit. Et ideo Gen̄.ix. dicit. Arcū meū ponā in nubibus. Et ido Eccl̄i.xxxvj.dr̄. Speciosa est misericordia dei in tpe tribulationis. sicut pluuia in tpe siccitatis. Jsta est illa pluuia de qua dr̄ Mat.v. Qz pater solē suū facit oriri sup bonos ꝫ malos. et pluit sup iustos ꝫ iniustos. Et de istis etiaz dicit̄ Ezech.xxxiij. Pluuie benedictionis erūt. Jsta est ergo pluuia cōpassionis mollificatricis. Insup dico q̄ est pluuia deuotiōis ꝫ refrigeratricis. Et hoc oñdit cū dr̄. In nube. Quia sz sicut nubes ardorē tpis refrigerat. siccitatē aeris temperat. et pluuia terram quam tangit rozificat et fecundat. Sic vere deuotio que more pluuie nobis a superiori mittit̄. solet ardorē tentationis refrigerare. siccitatē indeuotionis habet tollere ꝫ temperare. et terram. i. animā donis ꝫ gr̄atijs fecūdare. Jō de tali pluuia et de ista nube dr̄ Eccl̄s.xij. Reuertat̄ nubes post pluuiam. Jsta est enim pluuia de celo veniens. Unde dicitur Deutro.xj. Terram ad quam ingredimini possidendam de celo expectat pluuiam. Et nota q̄ ista pluuia Nutrit. Delectat. Fecūdat Nutrit dico vitam gratie continuando et augmētando. Et de hoc Esaie.xliij. dr̄ Plantauit pinū quam pluuia nutriuit. Item delectat celestia gustādo et soporādo p̄s. Pluit illis manna ad manducandū. Item fecūdat fructus bonoruꝫ operū in aīa producendo. ꝫ sanctos homines in eccl̄ia gene-

rando ⁊ constituēdo. Mam tempe pluuioso generanē et multiplicanē apes. ⁊ econtra in tpe sicco ꝓpter defectum humoris minuitur. Herbe etiā tēpus pluuiosum diligūt ⁊ in pluuioso tpe magis crescunt. Quia ꝑcerto pluuia devotionis ⁊ gre qñ in eccia vel in religione abūdat. apes. i. viros pfectos multiplicat. ⁊ herbas. i. virtutes ⁊ bona opera generat ⁊ augmētat. ꝙ. Reg. xvij. Pluuius generat herba. Et ista multiplicatio apū ꝓ istam pluuiā. i. ista productio virorū pfectorū ꝓ devotionē figurata fuit i fabulis poetarū. Sicut em dicunt fabule poetaꝝ. Post diluuiū cum pauci essent boies sup terrā. dr̄ misit quādā pluuiā in terram. de qua natus fuit q̄dam popul⁹ q̄ dictus fuit populus curetaꝝ. Qui ꝓ tanto dicūt de pluuia nati q̄ in quadam summa sterilitate de fungis terre seu de clossellis qui de quadam pluuia ꝓuenerūt fuerunt nutriti. ⁊ a famis ⁊ mortis piculo liberati. Quia ꝓculdubio charissimi pluuia devotōnis in eccia novos populos instituit. ⁊ ibi curetas id ē boies sue salutis curam hītes nutrit generat ⁊ pducat. Hñ de virtute generativa ⁊ pductiva istius pluuie dr̄ Leui. xxvj. Si ambulaueritis in mandatis meis dabo vobis pluuias tpibus suis. Sed ꝓculdubio multi sunt similes terre egypti in qua nūq̄ cadit pluuia. quia. s. aqua nili singulis annis redūdantis irrigat totā terrā. Sicvere mlti sunt qui pluuia celestis devotōnis ⁊ gre nūq̄ irrigantur ⁊ aqua fluminis terrestris. i. affluentia mūdane prosperitatis tm̄mō humectanē. Et in istis verificatur illa maledictio qua maledixit dauid montes gelboe. ꝙ. Reg. j. Montes gelboe nec ros nec pluuia veniat sup vos. Et sic p3 ꝙ quadruplex est bona pluuia. s. Pluuia devotionis. Compassionis. Instructionis ⁊ Compūctionis. Sic ergo p3 ꝙ est quedam pluuia inferior seu interior que est laudabilis. Terao dico ꝙ est quedam pluuia exterior que ē dānabilis. Et ista pluuia quatuor signat. scilicet

Temporalē prosperitatē. Prima est pluuia fluminea.
Mūdialez aduersitatem. Scōa est pluuia grandinea.
Criminalem iniquitatem. Tercia est pluuia sulpburea
Infernalem penalitatez. Quarta est pluuia fulgurea.

Prima ergo est pluuia ꝓsperitatis q̄ est fluminea. Pluuia ei temperata est vtilis: sed ꝑcerto quādo est excessiua et impetuosa: ita ꝙ ad modū fluminis impetuose descendit: et maxime si nimis diu pseueret: tunc mirabiliter ē nociua. Tunc em solet flores et fruct⁹ in arboꝝ⁹ corrūpere et peiorare. Quia etiā de vite et oliua certū est ꝙ si fruct⁹ earū matureſcat in tēpore pluuioso: et vinū et oleū minus valēt ⁊ facillime corrūpūt. Itē solet semina suffocare fructus corrūpere et peiorare. Itez solet aliquos pisces excecare: ⁊ aliquos penit⁹ occidere et necare: et i frumēto herbas supuacuas generare. Mā vt dicit Aristo. ꝙ est quidā pisc⁹ qui dicit corteā: qui si pluuiaz gustauerit morit ipa die. Sic vere facit pluuia mūdane ꝓsperitatis: q̄ scz consistit in diuitijs: delicijs bonoꝝ⁹. et mūdanis scīcijs: quia vere ista si nimis abūdauerit solet in aia multa generare. Ista em semina bonarū cogitationū suffocat: fruct⁹ bonorum operū corrūpit vel deteriorat. Oculos sane discretionis excecat: herbas vicioꝝ et malorum desideriorum generat. et ipam gustātes id ē in ipa se delectātes occidit spiritualiter et vita gratie destituit atq̄ priuat. Et ideo de tali fluminea et impetuosa pluuia dicit Matb. vij. Descēdit pluuia venerūt flumina: flauerūt vēti: et irruerūt in domū illā et cecidit. Ista est illa pluuia qua tpe diluuij submersa est ois caro sicut dicit Gen. vij. Et cū qua etiā bodie diabol⁹ submergit multa genera peccatoꝝ. Et ideo bene cōsulit. iij. Reg. xviij. Descēde ne te occupet pluuia. Ista est pluuia ꝓsperitatis que ē fluminea. Secūda est pluuia aduersitatis que est grādinea. Et de ista dicit Exo. ix. Ecce pluā hac ipa hora eras grandinē multā nimis. Tercia est pluuia iniqtatis q̄ est sulpburea quia scz peccatum ad modū pluuie sulpburee ardet p cōcupiscentiā. et fetet per infamiā. Et ideo Gen. xix. dicit. Dr̄ dñs pluit sup sodomā et gomorrā ignē et sulpbur. Quarta est pluuia q̄ est eterne penalitatis: que est fulgurea. Quia sicut dicit ī ps. Fulgura fn pluuiā fecit. Hñ de dānatiōe gog dicit dñs Ezech xxxviij. Ignem ⁊ sulpbur pluam super eum ⁊ super populos multos qui cum eo sunt. Et sic ergo patet quō diuersa sunt genera pluuiaꝝ tam in bonō q̄m in malo.

Plumbum. Nota ꝙ plumbū est metallū cete ris metallis vilioris reputatiōis Ceteris grauioris inclinationis. Ceteris ꝓmptioris inquinationis. Istud em parū valet ⁊ modicū ascendit. bassum locū tenet ⁊ infime descendit. manus fedat ⁊ tangentem offendit. Itē ꝓ plumbū possunt intelligi omnes peccatores De quibus potest dici illud Ezech. xxij. Omes isti es ⁊ stānum et ferrū ⁊ plumbū in medio fornacis. s. cōsumpti sunt quasi dicat. modice sunt virtutis ad resistendū tribulationibus et peccatis. Item ad peccatū et ad infernū faciliter ruunt ⁊ ad id grauiter inclinanē. Exo. xv. Descēderunt in ꝓfundū quasi lapis. ⁊ quasi plumbū in aquis vehemētib⁹ Item alios se cōtingentes. hoc est dictu. socios et vicinos fedant ita ꝙ ipoꝝ dictis et exemplis ipi iūgunē ⁊ maculantur. Zacha. v. Misit massam plumbeam in os ampboze. Vel si vis p plumbū qd̄ est nigrū: infectiū. cōsumptibile ⁊ deorsum cadens et tendens. intellige corpus humanū vile putridū. corruptibile. et facile corruens ad mortem. Vel si vis tale est peccatū. quia. s. est inficiens. deorsum cadens. et parū valens Ecci. xxij. Sup plumbū quid grauabit⁹? Vel si vis ꝓ plumbū intellige diuitias q̄ grauāt. fedant ⁊ cito deperunt atq̄ cessant. Unde de diuitijs tyri dicit Eze. xxvij Argentū inq̄t ⁊ plumbo repleuerūt nūdinas tuas ⁊c. Vel si vis dic ꝙ plumbū signat paupes humiles qui sunt locuz infimū querentes. ⁊ parū inter alios reputati. et tamē multuz alijs ꝓficientes. Plumbū em in fornace cū alijs metallis argento. s. auro ponit. et dum istud igne cōsumit aliud a cōsumptione seruat. Sic sunt paupes. Isti em in loco et statu inferiori ponunt. parū apud alios reputanē. et igni tribulationū ꝓ alijs opponunt et exponunt. Nume. xxxj. Ferrum stannum et plumbum igne purgabit ⁊c.

Plures. Plurimus. Nota ꝙ est pluralitas. s.

Laudanda. Prima est pluralitas meritoꝝ. Et de hoc
Vitanda. Gen. xxxij. Habeo pluria frā mi. Et ꝓ-
Horrenda. uer. xviij. vbi plurie sūt segetes manifeste
Petenda. est fortitudo bonis. Scōa ē pluralitas vi-
Frequētanda. cioꝝ Ecci. xlvij. Pluria redūdauerūt petā-
Detestanda. ipoꝝ. Tertia est pluralitas tormentorū
Expectanda. Eze. xj. Plurios occidisti in vrbe hac. q̄r
Sustinenda. ta ē plalitas gaudioꝝ Lu. vij. Quis ḡ eī
Dimittenda. .s. deū plꝰ diligit: existio ꝙ is cui plꝰ dona-
Frequenda. uit. Quita ē plalitas boim pfectoꝝ beb.
Obsequenda. vij. Plēs facti sūt sacerdotes. Septa est
Diligenda. plalitas boim petōꝝ. Et de b Exo. xxiij.
Mō acqescas plurimoꝝ sciens a recto deuies. Septia ē plalitas tpaliū bonoꝝ. ⁊ de hac dī Exo. xxxvj. Plꝰ offert ppls q̄m necesse sit. Et ꝓuer. xix. Diuitie addūt amicos plurios. Octaua ē plalitas tpaliū maloꝝ. j. Cor. xv. Plꝰ oib⁹ laboraui. Nona ē plalitas secularū negociōꝝ. Et de ista dī Jacob. iij. Molite plēs mgri fieri frēs mei scīētes qñ maiꝰ iudiciū sumit. Et martbe dī Lu. x. Martba martba solicita es ⁊ turbaris erga pluria ⁊c. Et Matb. iij. dī. Plēs fecisti negociatōes tuas q̄ stelle sūt celi Decia ē plalitas virtualiū actuū ⁊ operū ⁊ factoꝝ. Et de b Job. xv. In b clarificatus est pr̄ me⁹ vt fructū plurimū afferat. Undecia ē plalitas nos pte gētiū angeloꝝ. Et de b. ij. pal. xxxij. Mlto ei plēs nobiscuz sūt q̄m cū illo. Duodecia plalitas ē būilū seruitoꝝ. Matb. xxj. Pluria erūt turba strauerūt vestimenta sua i via. Et sic breuit dico ꝙ plalitas sumit mltis mōis. qd̄ lōgū eēt pseq̄. Et iō omitto gra breuitat. Vide s. de Mag⁹ ⁊ de mltitudie

Plus. Plusquā. Nota ꝙ plꝰ ⁊ plusq̄ signāt q̄ndā excellētiā ⁊ sup abūdātiā eminētē siue bōa fuerit siue mala igr̄ notem⁹ ꝙ ista noia plꝰ ⁊ plusq̄ referri pūt ad oia gña psonaꝝ vicz. Ad deū. Ad iustū. Ad ipiū. Primo ḡ dico ꝙ ista dictio neutralr̄ supta referri pt ad deū creatorē. Deꝰ em in oib⁹ babz plus ⁊ plusq̄. excellit ⁊ abūdat in omnib⁹ bonis. abūdat em

In scientia summe relucente.
In demētia cūctis succurrēte.
In sapientia omnia regente.
In patientia omnia ferente.
In amicicia omnia foueēte.

Iste ḡ plꝰ bz ceteri de sciā vñ Ecci. xviij. oculi dñi plꝰ multo lucidiores sup solē sūt. Itē plꝰ bz cetis de clemētia vñ ipe ē q̄ die ose. vj

Misericordiam volo ⁊ nō sacrificiū ⁊ scientiam dei plusq̄ holocausta. Item plus habet ceteris de sapiētia. Unde de xp̄o dicit Matth.xij. Ecce plusq̄ salomon hic. Item plus habet ceteris de patientia seu modestia. Unde Matth.xij. de eo dicit. Ecce plusq̄ iona hic. Jona em̄ interp̄tat colūba. que sc̄z auis est patiens ⁊ benigna. Item plus habet ceteris de amicitia. Jp̄e em̄ plus ceteris amat ⁊ plus etiam vult amari. Unde ipse dicit Matth.x. Qui amat patrez suum ⁊ matrem plusq̄ me non est me dignus. Jgit̄ plus ⁊ plusq̄ refertur ad deum creatorem. Secundo dico q̄ refert potest ad iustum viatorem. Justi enim habent suam excellentiam ⁊ suū plus. quia sc̄z in virtutibus ⁊ bonis opibus solent plus ceteris abundare. Jstis enim dicit Mat. v. Nisi abundauerit iusticia vestra plusq̄ scribarū ⁊ pharisēoz non intrabitis in regnum celoz. Arbor enim que profundius plantat. ⁊ que melius colit ⁊ purgat suo plus p̄ficit possessori eo. sc̄z quia plus abūdare fructibus compro bat. Sic vere quia iusti sunt p̄fundius in fide ⁊ in moribꝰ radicati. ⁊ ab omni superfluo p̄ penitentiam ⁊ temperātiam plus purgati sunt bonis fructibus. sc̄z virtutibus ⁊ operibꝰ p̄re ceteris plus repleti. Unde christus summꝰ agricola dixit Joh.xv. Omnem palmitem in me non ferentez fructū tollet eum. ⁊ omnem q̄ fert fructū purgabit eū vt fructum plus afferat. De isto plus ⁊ de ista morali abūdantia ⁊ opulentia possumus notare q̄ iusti Plus habent

Sapientie resplendentis.
Reuerentie metuentis.
Amicitie diligentis.
Affluentie se p̄bentis.
Subiacentie se spernētis.

Justi ergo plus habent ceteris de splēdore q̄ mentes dirigit. hoc est dictu de sapientia Dan.ij. Sapientia in quit in me est plusq̄ in cunctis viuentibus. Istud est em̄ vnū plus qđ summe est appetendum. q: sicut dicit Eccl.vij. Hoc aūt plus habet eruditio ⁊ sapientia q̄ vitam tribuit possessori suo. Item plus habent ceteris de timore qui mētes corrigit. similes. sc̄z illi de qua dicit Neemie.vij. q̄ Ananias erat quasi vir veraz. ⁊ timens deum plus ceteris videbat. Istud est enim vnuz plus quo corrigit mens humana. sc̄z timor dei. Quia sicut dicit Prouer.xvij. Plus p̄ficit correctio blanda apud prudentem q̄ centum plage apud stultum. Item iusti habent plus amoris qui mentes erigit. sc̄z in primum ⁊ in deum. Unde dominus facit questionem de illo cui paterfamilias plus donauit. q̄ sc̄z ipm̄ merito plus diligit. Luc.vij. Quis ergo inquit eum plus diligit? Existimo quia is cui plus donauit. Et reuera deum plus tenemur diligere a quo scimꝰ nos ⁊ plura recepturos ⁊ recepisse. Dat em̄ multis gratiā in p̄sti ⁊ gloriā in futuro. Plus donat etiā diuitibꝰ q̄ pauperibus ⁊c. Et ideo ipm̄ plus diligere tenem̄. q̄uis ipe de multis possit dicere illud.ij. Cor.xij. Licet plus vos diligens minꝰ diligar Joh.xxj. Symon iohānis diligis me plꝰ bis ⁊c. Jtē isti plus bn̄t dulcoris q̄ sua porrigit. s. dulcoris misericordie. q̄ sua porrigit indigēti. Un̄ de isto plꝰ dr̄ illud Exo. xxxvj. Plus offert populus q̄ necesse sit. Unde de vidua paupere duo era minuta offerente. ⁊ mittente in gazophilatium. dicit Luce.xxj. q̄ vidua hec plus omnibus misit. Item iusti plus habent pudoris qui sese negligit quia. s. iusti per virtutē humilitatis plus contemnunt seipsos q̄ alios. sicut aplꝰ de seipso dicebat.ij. Cor.xj. vt minus sapiēs dico plus ego. Et dauid etiam de seipso dicebat.ij. Reguz. vj. capi. Uilior inquit fiam plus q̄ factus sum. ⁊ ero humilis in oculis meis. Patet ergo q̄ est vnuz plus qđ pertinet ad iustum viatorem. Tertio dico q̄ in scriptura inuenit vnum plus qđ ptinet ad vanum peccatorem. Mali enim quanto plus viuunt. tanto plus peccant. Unde be. Bern. in meditationibus suis dicit. Cur inquit tanto desiderio appetimus vitam istam in qua quanto plus viuimus tanto plus peccamus. Sunt enim mali similes leene que quāto plus viuit. tanto plꝰ sterilescit. Sic isti ūntoplꝰ viuūt. tāto plꝰ infecūdi ⁊ steriles fiūt. Notabis igit̄ de malis q̄ impiꝰ

Plus Querit sape q̄ deceat.
Plus Cupit cape q̄ habeat.
Plus Solet spnere q̄ debeat.
Plus Solet ruere q̄ vigeat.
Plus Vult p̄sumere q̄ valeat
Plus Vult putrescere q̄ soleat.

Dico q̄ impiꝰ plus q̄rit sape q̄ deceat. Et tamē Eccl.viij. dr̄ q̄ ūnto plꝰ laborauit ad querendū. sc̄z secreta dei. tantominus inueniet. Jō bene

Plus Soleat cadere q̄ redeat. dicit aplꝰ ad Rom.xij. Non plus sape q̄ oportet sapere. sed sape ad sobrietatem. Et Eccl.vij. Non plus sapias q̄ necesse est. Item plus cupit cape q̄ habeat. Nunq̄ em̄ satiat̄ bonis mūdi semp em̄ vellet habere plus. Similis ydropico qui quanto plus bibit semp plus sitit. Et igni etiam qui quanto plus de lignis recipit tanto plus crescat. Unde de illis operāriis qui non cōtenti denario diurno p̄ quo cōuenerant dr̄ Mat.xx. q̄ arbitrati sunt q̄ plus essent accepturi. Et tamen isti deberent attendere ad illos qui colligebant manna: quoz illi q̄ plus recepant non plus habuerunt q̄ alij. sicut dicit Exod.xvj. quia sc̄z in morte diuites qui modo videnꝰ plus ceteris colligere. non plus alīs secum portabunt. Unde ibidez. Nec qui plus colligit habuit amplius. Item malus plus solet spnere q̄ debeat. sc̄z deum ⁊ iudicia sua. Unde de hierusalem dicit dn̄s. q̄ ipsa ptempsit iudicia mea vt plus esset impia q̄ gentes Eze.v. Item iste plus solet ruere seu deficere q̄ vigeat. Unde iste est ille de quo Eccl.xj. dicit. Est homo marcidus egens recuperatione. plus deficiens virtute ⁊ abūdans pauptate. Item iste plus vult p̄sumere q̄ valeat. Ut de Esa.xvj. Audiuimus superbiam moab. superbus est valde. superbia eius arrogantia ⁊ indignatio eius plusq̄ fortitudo eius. Item plus vult putrescere q̄ soleat. s. p̄ peccatum luxurie. Unde de meretrice Oholiba dicit figuraliter Ezechi. xxiij. q̄ ipa insaniuit libidine plusq̄ soror sua. ⁊ fornicationem suaz sup fornicationē sororis sue ad assyrioz filios p̄buit impudenter. Item iste plus solet cadere q̄ redeat. sc̄z p̄ damnationem eternam. Unde damnati possunt dicere illud Dan.iij. Diminuti sumus plus q̄ oēs gentes. Sic ergo patet quomodo plus diuersimode sumit in scriptura sc̄z quantum spectat ad malum impie viuentem. Ad iustū debite agentem. A deum eterne manentem. Sufficiat Ide ⁊ magis. ⁊ de amplius.

Otius. Poculū. Poller.

De potius poculum ⁊ poller pauce sunt auctoritates. Et ideo non p̄sequor. hoc solum aduerte q̄ potius accipit̄ p̄ magis plus. vel amplius vel etiam quandoq̄ p̄ melius conuenientius. Potius enim ⁊ melior idem sunt. Uide ergo ibi. Poculum aūt vas est qđ ministrat vinum illi qui potat. Uide de potu. ⁊ potare. Poller aūt grossior fortior ⁊ brevior digitus est q̄ sit in manu: Uide q̄ de manu

Polliceri. Pollicitus. Nota q̄ pollicere idem est q̄ p̄mittere cum certitudine vel cum pacto. Est ei pollicit? idem qđ firmiter aliq̄d paciscēs aut p̄mittēs. Sicut bene supponit̄ Deut.j. vbi dicit. Nō videbit q̄spiā ⁊c terram bonam quam sub iuramento pollicitus sum patribus vestris. Notabis ergo q̄ triplex est pollicitatio. s.

Promerenda. Prima dei. Dei ei pollicet̄ bona
Adimplenda. Secda iusti. Justus vera.
Precauenda. Tertia ip̄ius. Impius falsa.

Primo igit̄ dicamus q̄ pollicitatio dei q̄ est promerenda. Constat ei q̄ deus p̄misit ⁊ pollicitus fuit suis fidelibꝰ omne bonum. Un̄ nota q̄ ipe pollicitus est nobis vicz.

Equitatis ducem.
Ueritatis lucem.
Tranq̄llitatis pacē.
Hereditatis vicem.
Sublimitatis arcez.

Pollicitus dico fuit humano genere ducem totius eq̄tatis. sc̄z sp̄m qui se p̄misit ad nos venturum ⁊ nobiscum habitaturuz in carne virginis gloriose. Et de hoc potest exponi illud.ij. Parali.vj.ca. Dn̄s pollicitus est vt habitaret in caligine. id est in vtero virginali. Nubes em̄ et caligo in circuitu eius. Item pollicitus est lucem totius veritatis. s. certitudinem fidei quam homini reuelauit. Gal.iij. Pollicitationem sp̄us accipiamus p̄ fidem. Item pollicitus est pacem tranquillitatis. Unde Josue.xxij. Dedit dn̄s pacē sicut pollicitus est. Item pollicet̄ nos vicem eterne hereditatis. sc̄z terram p̄missionis padisi. Deut.xxxj. Introduces filios israel in terram quam pollicitus es. Item pollicet̄ arcem supne sublimitatis. seu dignitatis ⁊ auctoritat. sc̄z regnum ⁊ gloriam padisi.ij. Parali.vij. Suscitabo thronum regni tui sicut pollicitus sum vt ⁊ sibi dicat quilibet illud Josue.xiij. Da ergo mihi montem istum sicut pollicitus es. Jsta est ergo pollicitatio dei que est promerenda.

Quia sc̄z deus ista nobis pollicet̄ur sub cōditione. si sc̄z dicto modo nos habuerim⁹ erga ip̄m: si nō offenderimus p peccatū. q: sc̄z tūc pollicatōem hmōi ꝑderemus. vñ Hebr. iij. Timeam⁹ ḡ fres ne forte relicta pollicitatōne introeū do in reqūm eius existimet̄ aliq̄s ex nobis deesse. Secūdo dico q̄ est pollicatio adimplēda. Et ista ꝑcerto est illa quā nos facimus deo t primo. Quicūq̄d em̄ polliciti sumus deo fidem ip̄ius suscipiēdo. ex voto sibi nos obligando. t demonib⁹ mūdo t vicijs renūciando. t in religiōe etiam forsitan ꝓfitendo. t quicūq̄d etiā ꝓmis nostris pollicemur. alter alteri pacta iurando. nos ꝑcerto debem⁹ implere t sine fraude facere t tenere. Mūeri. xxxij. Vō pollican estis implete. Unde salomoni dictū fuit. ij. Paral. ij. c. Triticū t ordeū t oleū t vinū qō pollicitus es mitte fuis tuis. Ista est ḡ pollicitatio q̄ est adiplēda. s. oīs illa que de se est licita t honesta. Tercio dico q̄ est pollicitatio p̄cauenda. s. oīs illa q̄ de se est illicita t iniusta. sicut fuit illa quā fecit herodes filie Mat. xiij. vbi dicit. q̄ cū iuramento pollicit⁹ est ei dare quecūq̄ postulasset. Ipa vo postulauit caput iobānis baptiste. Facta em̄ pollicitatio: ē impiissima fuit redditio Sicut etiā de iepte legim⁹ qui ꝓpter factū votū filiam deo sacrificauit. t tm̄ misera filia voluntarie mortē sustinens dixit ei. Judicū. xj. Fac inq̄t mihi qd̄ cūq̄ pollicit⁹ es. Talia ḡ promissa nō sunt facienda: t si facta fuerint nō sunt tenenda. Non em̄ tenet̄ homo implere tales pollicitatōes: q̄n sc̄z sunt ꝓtra deū t ꝓtra bonos mores. Fatui sunt ergo q̄ inhoneste t illicita alijs pollicent t iurant. sicut de raptore dicit Job. xxij. Qz cor cor longe factū est a disciplina. Seqūtur. Predā pollicet̄ socijs ⁊c. Et sic igitur ptz quō in scriptura reperit̄ pollicitatio. p̄cauenda. adimplēda t ꝓmerenda sufficiat. Vide supra vbi Juramentū. vbi pactū. seu paciscī. t vbi ꝓmittere ⁊c.

Polluere. Nota q̄ pollutio idem ē qō immūdicia. Et ideo ille spūaliter est pollutus q̄ diuersis vicijs est imbut⁹. Unde possumus notare q̄ in scriptura inuenitur pollutio t immundicia.

In ecclesia exterius.	Et sic dico q̄ est pollutio exterior t pudorosa. interior t vicio
In anima interius.	sa. posterior seu inferior t dolorosa. De exteriori dicit in ps̄. Deus venerūt gētes in hereditatem tuā. polluerūt templū sanctū tuū. De interiori dicit Leuit. xx. c. Nō polluatis animas vras. De inferiori dicit cuilibet dānato illud Amos. vij. Tu in terra polluta morieris. Et Ezech. iiij. dicit. Comedent filij israel panem suū pollutū in terra aliena ⁊c. Dicamus igit aliq̄d de duabus primis. vicz. de pollutiōe ecclie t: de pollutōe psonarum. Primo q̄dem dico. q̄ ecclia polluit̄ p scelera suoz seruitoz. sicut em̄ videmus q̄ stabula aialiū t equoz in q̄bus sunt. s. aialia viuūt t comedūt t dormiūt: valde sunt fetida t immūda. nō q̄dem ex se nec ex sui natura. ē. p eo q̄ ipa aialia que impinguātur t stabulant ibidē polluūt ea in q̄tū ibi ꝓiciūt feces suas. Sic ve charissimi: stabulum ecclie (que etiā a xp̄o stabulū dicit: t plati eius stabularij nūcupant Luc. x.) q̄uis ex sui natura sit purū t mūdū. q: tñ mali ecclīastici q̄ ibi stabulāt t impiguāt ibi bodie. ꝓiciūt multiplices feces vicioz t peccatoz: q̄ sc̄z ibi faciūt et ꝓmittūt. hinc est q̄ bodie istud stabulū multiplicat est pollutū t multis immūdicijs inq̄natū. ps̄. Polluerūt tabernaculū nois tui. Et ideo sicut taxus dimittit domum t caueam suā q̄n videt eā a vulpe stercorizatā t pollutam. Sic bodie deus in multis videt suā ecclesiā deserere. p eo q̄ videt eā per malicia vulpis dyaboli tot t tantis pollutiōib⁹ plenā esse. Ipe em̄ deus facit bodie ꝓm legē quā ipse tulit. Prohibuit em̄ in lege ne aliq̄d immūdū tangeret. Mūe. xix. Quicūq̄ tetigerit būane anie mortuū polluet. Et rō est sicut ibidem dr. Quicūq̄d tetigerit immūdus immundum faciet Cū ergo ipe sit mūdissim⁹ t videat totū statuz ecclīasticū vt in plurim⁹ pollutū t immundum. hinc est q̄ ipm̄ bodie nō dignat tangere nec sibi p amore adiūgere. imo videt ipaz totaliter abhorrere. Ideo ciuitati ecclie t ipis ecclīasticis: in figura hierm t possessor suoz loq̄tur dns Ezech. xxij. Pupillū inq̄t et viduā contristauerunt apud te sactuaria mea sprexistis. t sabbata mea polluistis. Viri detractores fuerūt in te ad effundendū sanguinē sup montes comedērūt in te. Seqūtur. Unusquisq̄ i vxorē proximi sui operatus abominatōem: t socrus nuz polluit ⁊c. Munera acceperūt in te. vsurā t supabūdātiam ⁊c. Ecce charissimi: q̄t ḡna pollutionū sunt bodie in ecclia sancta dei. Ibi em̄ sunt sicut ptz sc̄z Pollutōes incōpassiōis. q: ibi pupilli t vidua cōtristant̄. Itē pollutio inobseruatōis. q: ibi sabbata t sactuaria nō coluntur. Itē pollutio detractōis. q: ibi alter de alterius negocijs obloq̄tur. Itē pollutio carnalis infectiōis q: ibi adulterā adulter t socrus nuz polluet. Itē pollutio symonie t ambitōis. q: ibi mūera acceperūt in te. Itē pollutio auaricie t extorsionis. q: ibi est vsura ⁊c. Et ideo breuiter possum⁹ notare q̄ mali ecclīastici bodie polluūt ecclesiam ꝓpter

Carnalē infectōem.	Ecclia em̄ spūaliter ē polluta istis quinq̄ sc̄z vicijs carnali infectione. vñ cuilibet carnali ecclīastico dicit illud Hiere. iij. Polluisti terrā in fornicatōe tua. Itē mūnerū acceptōe. Eze. xx. Nomē sanctum meū polluistis in mūeribus vestris. Itē superioz adulatione. q: sc̄z bodie illi q̄ melius sciūt adulari sūt superioribus magis chari. t ista pollutio significat p idola. q: sicut antiq̄tus terra et templū erant polluta q̄n ibi idola colebātur. sicut de ciuitate hierusalē dr. Eze. xxij. q̄ fecit idola contra semetip̄m vt pollueret. Sic vere bodie ecclia est tota polluta p eo q̄ idolis. i. insufficientib⁹ prelatis ibidez thurificat̄ t adulat̄. Contra illud qō scribit ibidē. In idolis egypti nolite pollui. Item polluit̄ indignoz ꝓmotōe. Ezech. xxviij. Inducā super te alienos t polluēt decorem tuū. Item polluit̄ negocioz occupatōe. vnde Ezec. xxviij. In multitudine iniq̄tatum negociationū tuaz polluisti sanctificatōem tuam. Quia ꝑcerto bodie ecclia t ecclīastici i tantū occupant̄ in negocijs tpalibus t secularib⁹. q̄ bodie tota sanctificatio sua est polluta. Et sic breuiter patet q̄ etiam polluit̄ per scelera suoz seruitoz. Sc̄o dico q̄ mali polluūtur p scelera multoz vicioz. Nota q̄ bō ꝑm legē antiquā ifaliter: t ꝑm nouā spūaliter polluitur. scilicet.

Ex malorū ꝓiuctione.	Prima est pollutio male socie
Ex humoz effusione.	tatis. q: sc̄z antiq̄tus q̄libz tā
Ex ciborū cōmestione.	gebat aliqd̄ reptile vel aliquē
Ex verboz ꝓlatiōe.	mortuuz polluebat̄. sicut dicit
Ex operū implētione.	Leuit. xj. et Mūeri. xix. In quo signabat̄ q̄ ille q̄ reptilia t mortuos. i. viros peccōres t infames tangit ipoz. s. societatem sectādo. exinde facile polluitur ipoz mala imitādo. t se eis ꝓformando. Ideo ꝑcipitur Esa. lij. Pollutū noli tangere. Sc̄da est pollutio vitalis carnalitatis. Sicut em̄ dicit Mūeri. v. Ille qui semine fluebat pollut⁹ erat. Sic luxuriosi. vnde Treno. j. Facta est hierusalē quasi polluta menstruis. Tercia est pollutio vilis gulositatis. Leuit. xix. Si q̄s post biduum comederit sanctū dñi polluit. Et ideo de danele legit Dañ. j. q̄ ipe ꝓposuit in corde suo ne ipe polluer̄et de mensa regis. Quarta est pollutio vane loquacitatis. t de hoc Esa. vj. Vir polluti labijs ego sum. Quinta vo est pollutio grauis iniq̄tatis. vnde Esa. lix. Manus vestre pollute sunt sanguine Et sic ergo ptz quō diuersimode polluit̄ ecclia t psone ⁊c. Vide supra de imūdicia. t de macula.

Pomū. Cū poma generalit̄ sumant̄ ꝓ q̄busc̄q̄ arboz fructib⁹. testas tamē aut duros cortices nō habētibus q: sc̄z fruct⁹ cū testa dura: nō poma: ē potius nuces dicūtur. Possum⁹ moralit̄ dicere q̄ ꝑm diuersitatē pomoz seu etiā viridarioz varia genera sunt pomorum. Dicam ergo q̄ nos inuenimus poma

Interiora.	Prima sunt modestia q̄ sunt ꝓfectorum.
Deteriora.	Sc̄da terrestria que sunt peccatorum.
Exteriora.	Tercia siluestria q̄ sunt mundanorum.
Superiora.	Quarta vo sūt celestia q̄ sunt beatorum.

Primo ḡ dico q̄ sunt q̄dam poma interiora q̄ sunt boni ꝓfectoz. Et ista ꝑcerto sūt interiores gre t vtutes. q̄ in viridario cordis t i arboze bone voluntat̄ nascūt. q̄ bone fame fundūt odorē. t p bona exempla bonecq̄ doctrine verba alij de eis nutriūt. Leuit. xix. Quinto anno comedetis fruct⁹ congregātes poma. Et si vis pone quō multa sūt ḡna bonorum pomoz. s. rubea. aurea. viridia. candida. seu niuea. matura. dura. mollia. aspera. dulcia ⁊c. Sic ve dico

q̄ varia sunt genera vtutū.s.rubea.hec est charitas.aurea hec est honestas.viridia.hec est innocētie puritas.niuea hec est castitas.matura hec est tpantia.dura hec est pnia.mollia hec est benignitas ⁊ modestia.aspera hec ē iusticia.dulcia hec est miscdia.⁊ sic de alijs.Talia ḡ poma debēt viridaria cordiū nostrō portare.⁊ ipa deo tāq̄ ifius viridarij dño reseruare dicētes scz sibi illud.Cant.v.Veniat dilect⁹ meus in ortū suū.vt comedat fruct⁹ pomoꝝ suoꝝ.Ut et ipe dicat illud qō sequit̄ ca.vj.Descendi in ortū meum vt viderē poma vallium ⁊ inspicerē si floruissz vinea.⁊ germinassent mala punica.Deus em̄ libent̄ solet descendere gram infundendo i ortū cordis būani:⁊ in vineā floridam consciē viri iusti.vt scz germinib⁹ bonarū cogitationum ⁊ pomis vtutū et opationū spualiter delectet̄.Et vt sic congratulando dicat illud Osee.ix.Inueni israel q̄si pma poma ficulnee.Et si vis nota q̄libet nostr̄ debet talia poma virtutū ex se pducere.vel ascribere.bonis diffundere. In se dico pducere.Leuit̄.xxvj.Terra gignet germē suū ⁊ pomis arboris replebūtur.Od̄ tñ est pra malos qui scz nō proferūt poma bonoꝝ opeꝝ ⁊ vtutū.Unde ibidē dr. Nō gignet terra nec arbores poma pbebūt.Jte deo ascribere.qz reuera nullū bonū pferimus q̄n a deo pcedat.Leuit̄.xvij.Oēs decime de pomis arboꝝ dñi sunt.vt scz q̄libet dicat sibi illud Cant̄.vij.Omnia poma mea noua ⁊ vetera seruaui tibi.Jte bonis distribuēre ⁊ diffundere.s.alios p bona exempla pomis nr̄is nutriendo:⁊ odorez bone fame alijs diffundendo.vt de nobis dicat̄ illud Job.ix.c. Trāsierūt quasi naues poma portātes.q̄ scz odorem post se relinquūt.vnde ⁊ nobis dicat̄ illud Cant̄.iiij.Emissiones tue paradisus malorū punicez cum pomoꝝ fructib⁹.Patet ergo q̄ sunt q̄dam poma interiora q̄ sunt boim pfectoꝝ.

Scdo dico q̄ sunt q̄dam poma deteriora q̄ sunt b minū peccatoꝝ.Et ista pcerto nihil aliud sūt nisi mala opa ⁊ peccata:q̄ certe sūt poma putrida ⁊ corrupta.porcis.i.demonib⁹ satis apta.nec a bonis manducari.i.in exemplū sumi digna.De q̄bus dicit̄ Leuit̄.xix. Poma q̄ germināt. supple corruptōem:immūda erūt vobis nec edetis ex eis.

Tercio dico q̄ sunt poma exteriora:q̄ sunt boim mūda noꝝ.Et ista nihil aliud sunt q̄z diuitie.q̄s scz mūdi diuites ⁊ potentes in hui⁹ mūdi pomerio abūdanter pducūt.De quib⁹ in ps̄. Posuerūt irām in pomoꝝ custodiā.Que potiꝰ sine possunt dici de ecclīasticis diuitib⁹?talia tamē poma parū durant.Unde cuilibet diuiti poterit dici illd̄ in mor te:qd̄ dictū fuit ditissimi babyloni. Dia poma tua desiderabilia anie tue recesserūt a te.Apocal.xviij.Quia scz tūc verificabit illud Ezod.x. Devorata est herba terre:⁊ q̄c q̄d pomoꝝ i arboꝝ fuit. Pomerij seu viridarij in quo ista poma crescūt est illud in quo susanna fuit fraudulēter accusata ⁊ morti fuisset adiudicata:nisi daniel remedium posuisset.vt scribit̄ Dañ.xiij.Quia reuera illi q̄ in isto mūdi pomerio se delectant ⁊ balneāt:pericula fraudiū ⁊ malorū boim sepe reportāt.morsq̄ ppetua cuilibet tali p falsos iudices demōes infligit̄.nisi puer daniel.i.xp̄s miseri, corditer subueniat aut tueat̄.Sic ḡ patet de pomis diuitiarū q̄ sunt poma exteriora boim mūdanoꝝ.Unū tamē volo hic addere.qz in tyto liuio in gestis romanoꝝ ab origine vbis fit mentio de pomerio ⁊ extra pomerij.Et qz pauci intelligūt q̄d hoc est dictū.Sciendū q̄ in vrbe interius p pedificia in circuitu murorū erat artū spacium de muris ad edificia:⁊ etiam extra muros in circuitu:in q̄bus nō licebat aliq̄d edificare:ad finem q̄ infra muros ⁊ extra essz liber aditus boim bellatoꝝ p custodia ciuitatis.Illud ergo spacij qō erat infra ciuitatē vocabat̄ pomerij.Extrinsecū vo dicebat̄ extra pomerij.sicut patet p tytū liuium. vbi agit̄ de materijs cursoꝝ.Sed de istis nihil ad pns̄ens.

Quarto dico q̄ sunt q̄dam poma supiora.Et ista sē gaudia paradisi.q̄ in ipo deo crescunt.⁊ de q̄bus ipi beati viuūt, vñ Deut̄.xxxij.de talib⁹ pomis dr̄ sic.De pomis celi.⁊ ex rore celi,de pomis fructuū solis ⁊ lune.de pomis collium eternoꝝ.s.erit bñdictio ioseph.Hec ergo de q̄druplici pomo sufficiant.

Pondus. Cū pōdus sit q̄litas rei virtute cuius vna q̄q; tendit naturalit̄ ad centr.possum⁹ notare.q̄ pondus pōt significare illā pfectōez ⁊ virtutē p quā ānia spūaliter inclinatur ⁊ tendit in deū.quia scz deus est ꝑpr̄ie centrum suū. Notandū est ergo q̄ pondus significat scilicet

Prudentie maturitatē. Pro ḡ dico q̄ signat prudentie maturitatē.qz scz sicut
Justicie equalitatem. res pōderosa nō facile move
Gratie vtilitatem. tur.⁊ in loco in quo ē stabili⁹
Glorie immensitatem. pseuerat.Sic vir prudens:pōderosus est ⁊ matur⁹ ⁊ in gestu ⁊ in actu Nō em̄ cito mouet̄ p leuitatē.imo tarde ⁊ deliberate opatur p prudētie maturitatē.⁊ magis est stabilis p cōstantie firmitatē.Un̄ de deo dicit̄ Esa.xl.Qr ipe appēdit tribus digitis molem terre:⁊ libravit in pōdere mōtes. Tres em̄ digiti sunt tres vtutes q̄ pōderosam prudētiam comitant̄.vicz.Deliberatio in incboādo.Honestas et gestus maturitas in exēcndo.Cōstātia vo ⁊ stabilitas in pseuerādo.Aur em̄ qō est metallū pre ceteris lucidū.⁊ i splēdore ⁊ valore alijs platū.est pre metallis alijs pōderosum j. Paral.xxviij.Aur in pōdere p singula.Leones etiam q̄ sunt aialia nobilissima.Elephātes q̄ sunt aialia maxima. Boues q̄ sunt aialia vtilissima.graviter ⁊ pōderose solent incedere:⁊ ex maturitate incess⁹ solent q̄dā auctem ⁊ excellētiā designare. In q̄bus q̄dem notat̄ q̄ bō q̄nto est dar prior p sciam.q̄nto nobilior p generis excellentiā.q̄nto maior p dignitatis eminētiā:⁊ q̄nto vtilior p virtutū efficaciā tanto pcerto debet in suis actib⁹ pōderosior esse.honestr? ⁊ pōderosius cōpaliter incedere.⁊ magis pōderose ⁊ deliberate in suis actibus pcedere.⁊ matur⁹ ⁊ prudēs in oīm bus appere.Et sic bō erit de illis de q̄bus dr̄ Exodi.xxv.c. Oīne pōdus cādelabri talentū auri purissimi.Et Sap̄.xj. Dia fecisti in pōdere nūero a mēsura.Istud ē ergo pōdus prudētie ⁊ maturitatis. Scdo dico q̄ ē pōdus iusticie ⁊ eq̄litatis.Sicut em̄ videm⁹ q̄ pōdus ē illud p qō oia adequant̄ ⁊ librant̄.⁊ p qō scitur valor ⁊ q̄ntitas rerū.Sic iusticia ē illa p quā oia ꝑportionant̄ ⁊ adequant̄.⁊ p quā valor ⁊ bonitas boim examinat̄ cognoscit̄ ⁊ pōderat̄.Jdeo scripsit̄ Leuit̄.xix.Nolite facere iniustū qd̄ in iudicio:in regula.in pōdere.in mēsura.Qd̄ est pra multos q̄ bñt vnā iusticiā p se.aliā p vicinis suis.vnā p amicis.aliā p inimicis.vnā publice.aliā occulte.Et tales sunt falsi iudices ⁊ falsi hypocrite.q̄bus dicit̄ Prouer.xx.Abominatio ē deo pōdus ⁊ pōdus. Tercio dico q̄ est pōdus gre ⁊ bonitatis.Gra em̄ ⁊ charitas sunt pōdus aie q̄ spualiter fertur in deū.Hūilitas vo est pōdus spuale qō boiem nō sinit volare p psumptōem:imo ipm facit inferi⁹ descēdere p suāpsius delectōem.Apes em̄ portātes mel magis sunt pōderose:⁊ ideo bassius volāt.Balsam⁹ etiā est liquor nobilissimus.pcios̄issim⁹ ⁊ pōderosiss̄im⁹.⁊ ideo in aquā ponit⁹ cōtra naturā aliōꝝ liquoꝝ ad fundū descēdit.Lignū etiaz ebenū valde est pcios̄um:ꝑpter sui pōdus ad fundū dinoscitur descēdere.Et lignū aloes q̄tomagis est pcios̄ū ⁊ bonū:tantopl⁹ dicit̄ pōderare.Jdē est de zinzibere:de cassia fistula:⁊ de semine vez nuenit̄.qz scz q̄nto sunt pōderosiora:tantō in suo gēnere sūt meliora. Pōdus em̄ humorē interiorē attestat̄.⁊ ideo illa q̄ magis pōderant ampli⁹ reputant̄.Sic ꝑculdubio charissimi:q̄nto bō plus bz de pōdere hūilitatis.⁊ q̄nto in aq̄s ꝑsperitatis ponit? libētius ad i feriora p sui ꝓceptū descēdit:tantō apud deū ⁊ boies reputat̄ in oībus melior.Talis em̄ pōderositas plenitudinem mellis ⁊ būoris diuine gre signat:⁊ signū est q̄ q̄ magis p hūilitatē pōderat.in hūore diuine gre plus abūdat.De tali ḡ pōdere pōt dici illud Prouer.x. Pōdus equū volūtas dei.Et Eze.iij.Cibus tu⁹ quo vesceris erit i pōdere. Gra em̄ est cibus aie.pōdus vo hūilitas.qz tūc cibus in pōdere comedit̄.qñ gra cū hūilitate babet̄.Jstud ē ergo pondus gre et hūilitatis. Quarto dico.q̄ est pōdus glie ⁊ felicitatis. Pōdus em̄ signat q̄nq; q̄titatē ⁊ imēsitatē.Un̄ tunc dī q̄ res multū pōderat:qñ multū valet.Un̄ de immēsitate romani imperij dicebat Ouidius.Queri⁹ in terra q̄ tāte pōdera molis.Sustineat.tātoq; queat succedere regi. Eterna ḡ gloria ⁊ eternū imperiū pōdus habere dicit̄.eo q̄ oībus rebus alijs ꝓponderat ⁊ ꝓfertur.Et sic loq̄t̄ apostol⁹ di.ij.Cor.iiij.Qr pns̄ tribulatio momētanea ⁊ leuis tribulatio in sblimitate eternū glorie pōdus operatur in nobis.Et sic ꝑ patet q̄ quadruplex ē bonū pōdus.s.glorie.gre.iustitie et prudentie. Jte dico q̄ in malo significato est q̄druplex

generaliter malum pondus. Scilicet pondus
Stipendiorū tēpalium. Primum est dimittendum.
Negociorum secularium. Secūdum est fugiendum.
Flagitiorū criminalium. Tercium est expellendum.
Suppliciorum cōpalium. Quartum est perferendum

Dico ergo q̄ est pōdus tpalium stipendiorū. Bona em̄ mūdi pōderosa sunt t grauia. t de rebus pōderosis t̄ grauibus aggregata. q̄ scz aut de terre fructib⁹. aut metallis. t ideo ista suo pōdere solēt possessores t dilectores suos de primere t aggrauare. t a bonis opibus retardare. Et ideo ista sunt pōdera seu onera dimittēda. Exēplo cuius q̄ pressus pondere cornuū ipa oīm anno dimittit. Figurati in da uid. j. Regū. xvij. Qui pressus pōdere armoz saul: ipa portare libere nō potuit. t ideo ipa exuit t dimisit. Et sic loq̄t Esa. xlvj. Onera vra graui pōdere intabuerūt. nō potuerūt saluare portantē. Itē dico q̄ est pōdus seculariū negociorū. Istud est em̄ vnū pōdus graue t difficile ad portandū. Et ideo de isto se volebat moyses excutere cuz dicebat Nūeri. xj. Cur imposuisti pōdus vniuersi populi sup me. Istud ē pondus qđ pueros. i. insufficientes t simplices facit cadere in patīn. Istud pōdus videt figuratū in fabulis poetarū in quodā de quo fit mentio in Ouidio. li. xij. fab. iij. q̄ vocabat Cenis vel cene⁹. q̄ ex femīa in virū puersus est. Neptun⁹ em̄ deus maris q̄ abstulit vginitatē suā. mutauerat eā de femina in virū. t dederat sibi tale donum. q̄ nullo ferro poterat penetrari. quare cū idem cenis q̄dam die haberet bellū in q̄busdā nuptijs cōtra centauros qui erant gygantes t erāt medij equi t medij homies. t nullo mō possent eū ferro ledere. iuerūt dicti gygantes ad siluas t ad rupes circūiacētas t pgesserūt oia sup eū: ita q̄ nō remansit in patria silua. arbor. nemus. seu lignū qđ sup ipm nō fuerit aggregatū. Et ideo tantū pōdus fere nō sustinēs ipe cenis fuit necessario suffocat⁹. t sic ipm pōdus oppressit t occidit. quē ferrū occidere nō potuit. Sic ve charissimi: sepe fit q̄ neptun⁹ rector maris. i. mūdi. s. deus mutat hoiem de femina in virū. t de viro imperfecto in pfectum. t de petōre in iustū. tantāq; sibi dat fortitudinē t vtutem q̄ nullū ferrū. nulla pena. nulla tribulatio potest eum superare Job. xli. Reputabit quasi paleas ferrū. in stipulā ei versi sunt lapides funde. Et ideo centauri. i. demōes q̄ sunt eq̄ p superbiā et elatōem. t hoies p sciam t rōem. ptra istos nō pūt viribus pualerere. Iere. j. Preliabūtur aduersuz te. et pualere nō poterūt. Sed q̄d. pcerto isti gygantes iponūt sibi infinita pōdera mūdanoz negociorū procurāt sibi officia. dignitates. bīficia. t intātum negocijs oppriūt. q̄ oblito deo ipm ad mūdū p sollicitudinē puertūt. t ita ipm in patīn deijciunt t pternūt. Figura de statua nabuchodonosor. de qua Dan. ij. dicit. Que habebat caput aureū. pectus argenteū. ventrē creū. pedem ferreū. p eo q̄ in vltima sui pte ad modū ferri cūcta supabat t domabat. Et tamē dicit ibidē. q̄ lapis de mōte cecidit q̄ statuā pfregit t oppressit: q̄ breuiter sepe fit q̄ ille q̄ a dyabolo nō vincit: pssus mūdi negocijs supat. Jō tales dicūt illud Job. xxxj. Pōdus eius ferre nō potui. Istud ē ergo pōdus seculariū negociorū. Tercio dico q̄ est pōdus criminaliū flagicioſū. Et maxime sunt tria vicia pōderosa. s. Mala psuetudo auaricia t accidia. Ista em̄ aggrauāt hoiem i infern⁹ ad terena: t ipm impediūt ne ad bona opa sursum moueat. Et ideo psulit apls Heb. xij. Deponētes oīne pōdus t circūstans nos pctm̄. Quarto dico. q̄ est pōdus corpaliū supplicioz̄. Et de isto dicit Mat. xx. Pares illos nobis feciſti qui portauimus pōdus diei t estus ꝛc. Vide supra de onere. t grauitate ꝛc.

Ponere. Nota q̄ ponere idem ē qđ aliq̄d in aliquo loco cū diligentia collocare. Ponere em̄ t pijcere differūt. q̄ res de qua nō curat sine deliberatōe in loco p̄icitur. Dñs vo res diligit t amat. tūc ponitur t locat prudenter t deliberate in loco suo. Ponit etiā ponere p ordinare. p cōstituere. t p fundare. Cū ergo h untēdamus loq̄ de ponere spūali. quo scz bō vel in loco vl in statu laudabili vel vitupabili a deo collocat. Notandū q̄ deus recte facit de hoibus in hoc mūdo: sicut artifex de lapidib⁹ in edificio. Artifex em̄ lapides t ligna sua nō omnes ponit in vno loco s in diuersis. q̄ scz diuersimode disponūtur locantur ateq̄ ponūtur. Et inde est q̄ q̄dam ponūtur in alto. q̄dam in infimo. q̄dam exterius. q̄dā interi⁹ q̄dam in loco honorabili. q̄dam in loco vitupabili. Sic reuera deus diuersimode hoies ponit. ipos̄q; in diuersis loc̄ t statib⁹ fm sua merita statuit. situat. collocat t disponit.

Quosdā em̄ ponit	Unde mēbris corpis diuersimode dispositis in corpe et locatis dicitur. j. Corinth. xij. ca. Qz deus posuit membra vnūquodq; eorum in corpore sicut voluit. Breuit̄ ergo possumus notare q̄ homines diuersimode ponūtur et constituūtur. vicz. Quidā in
In dolore.	
Quosdam in merore.	
Quosdam in tristicia.	
Quosdam in tristicia.	
Quosdam in affluentia.	
Quosdam in dignitate.	
Quosdam in iocūditate.	
Quosdam in diligentia.	
Quosdam in eloquētia.	
Quosdam in inferno.	
Quosdam in paradiso.	

pnie asperitate. Quidā in patientie soliditate. Quidam in indigētie calamitate. Quidā in affluentie. psperitate. Quidam in eminētie sublimitate. Quidā in cōfidentie securitate. Quidā in diligētie seculi, tate. Quidā i eloquētie vtilitate. Quidā in pestilētie acerbitate. Quidā in celi felicitate. Dico ē q̄ boni q̄nq; ponūtur in asperitate pnie. sicut sunt viri penitētes. De q̄bus in ps. dicit. Ponā in mari manū eius. t in fluminib⁹ dexteram eius. Mare em̄ signat amaritudinē cōtritionis: i qua bō debet poni. Juxta illud Iere. xxxj. Statue tibi speculam. pone tibi amaritudines. dirige gressus tuos in via q̄ ambulasti. Flumina vo signant redūdantiā lacrimatōis i qua debet penitens balneari. Itē quidā ponūtur in soliditate patie. Et isti fuerūt martyres dei Esa. liij. Ponā iaspidem ꝓpugnacula tua. q̄ scz ꝓpugnacula ecclie sunt martyres q̄ dicūt in pſona Esaie illud Esa. j. Posui faciē meā vt petrā durissimā sciens q̄m nō confundar. Itē q̄dam ponūtur in calamitate indigentie. Et isti sunt paupes t egeni. vnde Soph. ij. Ponēt speciosam in solitudinē. Itē quidam ponūtur in pſperitate affluētie. Et sic ponūtur mundi diuites. De q̄bus dicit Eccles. v. Vidi stultuz positū in dignitate sublimi. Itē q̄dam ponūtur in sublimitate presidentie. Et tales sunt boni plati de q̄bus dicit Job. v. q̄ deus ponit humiles in sublimi. Item q̄dam ponūtur in securitate confidentie. Et isti sunt illi q̄ totaliter sperant in deo. De q̄bus dicit in ps. Ponant in deo spem suam: t mādata eius exq̄rant. Et sic volebat poni q̄ dicebat. Job. xvij. c. Libera me dñe t pone me iuxta te. t cuius vis manus pugnet contra me. q. d. nullus pōt cōualere contra illos q̄ spe et pfidēcia sūt positi iuxta deum. Itē q̄dam ponūtur in sedulitate diligentie. Et sic positi sunt apostoli t pdicatores De q̄bus dicit Joh. xv. Posui vos vt eatis t fructū afferatis: t fructus vester maneat. Itē q̄dam ponūtur in venustate eloquētie. Et sic ponūtur doctores t predicatores Esa. xlix. Posuit os meū dñs quasi gladiū acutū. Item q̄dam ponūtur in acerbitate pestilentie. Et isti sunt dānati. De q̄bus dicit in ps. Tanq̄ oues in inferno positi sunt. Mors depascet eos. Item q̄dam ponūtur in felicitate celi glorie. Et de hoc dicit in ps. Posuit aiam meā ad vitam t nō dedit in cōmotōem pedes meos. Et Gen. ij. dicit. Or plantauerat dñs deus paradisum voluptatis a principio i quo posuit hoiem quē formauerat. Ista sufficiāt de ponere. q. multa alia possent dici. s verbum est valde generale Et ideo significatū suū variat fm materiā illoz̄ q̄bus adiūgitur. Hec sufficiant de ponere ponit. p ordinare. constituere vel locare ꝛc.

Pontifex. Nota q̄ pōtifex idez est qđ antistes presul: seu epūs. Et dicit pontifex q̄si pontē faciens. Dicit antistes quasi ante alios stans. Dicitur pſul quasi solio nostro pſidens. vel quasi pre alijs stās vel quasi pre alijs sedens. vel pre alijs saltans. Dicit epūs ab epy qđ est supra. t scopyn qđ est speculari vel intēdere. quasi supintēdens. Et sic videtur charissimi: q̄ in istis quatuor noib⁹ q̄druplex epoz̄ ppetas tenotat. q. pculdubio isti debent esse

Diligentes in operādo.	Dico q̄ debēt esse diligētes i opando. qđ notat in noie pontifex. q̄ dicit quasi pontis artifex. q. scz isti debent esse ārtifices laboriosi. industriosi. t cu.
Eminentes in impando.	
Precedētes in laborādo.	
Sapiētes in ꝓtēplando.	

rios ad faciendū sibi ⁊ subditis suis pontē vtutū.p quem tute transeāt violentā ripariā huius mūdi. Ēn de pōtifice dicit Hiero. sup illud apli. Qui ep̄atū desiderat ⁊c.q̄ tāta debet esse puersatio potētias.q̄ gestus ornatus ⁊ affat⁹ totum ht eruditio subditoꝝ. Origenes etiā dicat sup Leui. vj Qz duo debēt esse pōtifices op̄a ⁊c. Jtē debēt esse eminentes in impando. Et istud notāt in noie antistes.q̄ dicit q̄si ante alios stans.qz scz platus in dignitate ⁊ honore alios añcedit. Jp̄e em̄ pmanet cū sole ⁊ ante lunā.i.cū deo ⁊ante subditos. De pastore etiā dicit Job.x.q̄ ante oues vadit ⁊ sequūtur eū. Et.ij. Paral.xxiij. dicit.q̄ fecerūt leuite ⁊ vniuersus iuda oia que p̄ceperat ioiada pōtifex. Jtē debent esse p̄cedentes in laborādo. Et hoc ostendit in nomine p̄sulis.quasi pre alijs saltans.qz scz ad platū ptinet alios p̄ bona exempla p̄cedere.⁊ pre alijs anteire.⁊ pre alijs p̄ bona opera añcurrere ⁊ saltare.vnde Grego. in pastorali dicit.q̄ intantāti debet actōem ppli p̄cedere actio p̄sulis:q̄tum distare solet a grege vita pastoris. Et idē in mora.xxiij. dicit.q̄ ille nō debet ducatū populi suscipe.q̄ bene viuendo nescit añ alios anteire. Jtē debēt esse sapiētes in contēplando. Et hoc oñdit in noie epi.qz ep̄us dicit ab epy qđ est supra.⁊ scopyn qđ est intēdere seu speculari.qz scz isti debēt esse supra in celestib⁹ speculātes.⁊ ibi ptinue per desideriū intēdentes. Nā vt vt dicit Chrys. sup illud Ascendit iesus in montē. Nemo pōt in terra stare ⁊ de mōte loqui. vbi stas inde loq̄re.aut vnde loq̄ris ibi sta. In celo ergo cōsiste si de illo loq̄ris. Et breuiter.iuxta vbū apostoli Heb.vij. Talis decebat vt in nobis essz pontifex innocens.impollut⁹.segregat⁹ a pc̄oꝝib⁹.⁊ excelsior celis fact⁹ In q̄bus verbis describit pontifex q̄tum ad q̄tuor virtutes que sibi debent p̄cipaliter inesse. Jste em̄ debet esse.s.

Dulcissimus mediator. Jste mediare debet dulcissime:qz debet esse pontifex.
Mūdissimus puersator. id est pontē faciēs.q̄ scz cōtrarias ripas iūgit.
Docttissimus elongator. Altissimus contēplator.

Cōuersari debet mūdissime.quia debet esse innocēs ⁊ impollutus. ⁊c. Elōgari debet cautissime:qz debz segregari. Contēplari debet altissime:qz debet eē excelsior celis. Et sic dico q̄ iste debet esse

Mediator ois diuersitatis. Abdicator ois iniq̄tatis. Detestator praue societatis. Contēplator sūme felicitatis.

Primo q̄ dico q̄ pontifex debet eē mediator ois diuersitatis. Et istud intelligit cū dicit. Pontifex.i. pontē faciens.qz scz pōtifex debet de seipo pontē facere. Qz sicut pons est illd qđ solet duas ripas seu duo litora pungere.⁊ inter duo mediū esse.⁊ cōem ptcipationez vni⁹ cū altero facere.⁊ viam tutā sup fluuiū ministrare. Sic platus inter deū ⁊ populū debz esse medi⁹ apud deum p̄o populo intercedendo:⁊ apud populum p̄o deo ⁊ p̄o diuina iusticia allegando. Mediator em̄ quādo loq̄tur vni parti:semp debet allegare excusationem.vel iusticiam alterius partis.⁊ ecōuerso quādo loq̄t alteri pti. Sic vere plat⁹ q̄ est inter deū ⁊ populū mediator:quādo deo loq̄tur in oōne:semp debet populi causam ⁊ infirmam fragilitatē p̄tēdere. Quādo vo populo loq̄tur in p̄dicatōe:semp debet causam dei.i.eius offensam ⁊ eius iusticiam allegare.⁊ ipam etiam p correctōem apō eos explariter demōstrare. Exemplo moysi.de quo dicit Greg.xx.li.moza. Qz post adoratōem vituli platilis.ipse fuit vtrobiq̄ legat⁹ fortis:⁊ admirabilis mediator. Quia vere causam populi apud deū precib⁹.causam vo dei apō populū gladijs allegauit. Sed de mediatore vide supra de medio. Et si sic fecerit ista duo litora ptraria.s.deum ⁊ populū pūgit.⁊ p amorem inuicem colligabit.ita q̄ eo mediante alter alteri cōmunicabit ⁊ ptcipabit.⁊ popul⁹ ad deum trāsibit ⁊ trāsmeabit.⁊ huius pontis auxilio se salvabit. Jste em̄ debet esse similis yridi.q̄ est medius inter celū ⁊ terram:⁊ vtrūq̄ tangit. Et ideo yris nūcia iunonis fingitur.eo q̄ p yridem iunonis.i.aeris dispositio nobis ostenditur.inq̄tum p ipm nobis futura pluuia designat. Quia p certo platus q̄ inter deum ⁊ subditos est medius:debet iunonis.i.dei nūcius esse:⁊ nobis pluuiam sue gr̄e apportare.⁊ volūtatē ipius alijs intimare.⁊ ad modū yridis debet varijs coloribus.i.bone puersatōis nitoꝝib⁹ interius ⁊ exterius se vestire. Leuit. viij. Vestimt pontificē subucula

Jste est ergo mediator. Pontifex inq̄t. Et sic loq̄tur apl̄us Hebr.v. vbi dicit. Qz ois pontifex ex hoibus assumptus p hoibus constituit in his que sunt apud deū. Vbi nota. q̄ talis mediator seu pōtifex debet habere splendorē magne discretōis.qz debet esse assumpt⁹ ab hoibus.i.ex persona p humilitatē mortalib⁹.⁊ p sagacitatē rōnabilib⁹. Homo em̄ est aial rōnale mortale. Jtē amorē debet hre magne dilectōis:qz p̄o hoibus constituit.qz scz ipe debz habere curā de oib⁹ suis. Jtē feruorē magne deuotionis. In his inq̄t que sunt ad deum. Jste q̄ debet esse vt viluz ē mediator omis diuersitatis.qz scz ipe debet diuersitatē que est inter deū et p populū tollere:⁊ etiam si que sunt diuersitates inter subditos ipas debet p virt⁹ cōcordare. Se cūdo dico q̄ iste debet esse abdicator omis iniq̄tatis.quod ostendit cum dr. Innocēs ⁊ impollut⁹. Quia ipe debz esse innocens in corde.impollut⁹ in corpe. Innocēs p iusticiam.impollut⁹ p mūdiciam. Innocēs q̄tum ad primū. impollut⁹ q̄tum ad seip̄m. p̄. Innocēs manib⁹ ⁊ mundo corde q̄ nō accepit in vano aiam suā:nec iurauit in dolo p̄simo suo:hic accipiet bēdictōem a dño. Inter apes ille q̄ sunt reges ⁊ maiores:sunt ceteris innocētiores ⁊ mitiores Inter aialia etiā elephātes que ceteris animātib⁹ sūt maiores:sunt ceteris castiores. Ad denotādū q̄ epi ⁊ prelati qui sunt reges ⁊ maxīmi in honore.debēt esse innocētes et mites:neminē ledendo:⁊ impolluti mūde ⁊ caste viuēdo. Sed vide supra de innocētia ⁊ mūdicia. Et ideo de episcopo dicit apl̄us.j. Tymo.iij. Qz oportet esse ep̄m irrepbensibilē.vnius vxoris virū.sobriū.ornatū.p̄udentē.pudicū. hospitalē.doctorē.nō vinolentū.nō p̄cussorem.s modestū nō litigiosum.nō cupidum. Ecce charissimi:quales cōditiones debet hre pontifex vel ep̄us. Et hm hoc ꝓpter istam exp̄sitōem loquebat apl̄us ibidem cū dicebat. Qui epatum desiderat:bonū opus desiderat. Nō exponēs Aug⁹. ix. de ciuitate dicit. Qz ep̄us nomen est oneris nō honoris Intelligat igit̄ seip̄m ep̄m nō esse q̄ p̄esse didicerit non p̄desse. Debet igit̄ esse talis pontifex. Abdicator ois iniq̄tatis. Heb.vij. Misericors ⁊ fidelis pontifex ad deum. Tercio dico q̄ pontifex debet esse detestator p̄aue societatis. Segregatus inq̄t a peccatoꝝib⁹. Sup omnia em̄ debet plat⁹ cauere ne frequētet p̄sortia malox ⁊ malignox. Aries em̄ q̄ est dux gregis.q̄ etiam duobus cornib⁹ est armatus libenter frequētat societatē antiquoꝝ ouiū q̄ agnox. Ad denotādū q̄ prelatus q̄ est gregis dominici rex ⁊ ductor:⁊ qui duobus cornibus.i.vtriusq̄ testamenti scientia debet esse armatus.qđ etiam duo cornua mitre ep̄alis designare noscitur.talis dico aries vel platus debet frequētare societatē senū ⁊ prudentū antiquox.nō agnox.i.iuuenū carnaliū ⁊ impudentiū lasciuox. Segregatus inq̄t a pc̄oribus. vnde Paulus apl̄us vocat se segregatū dicens Roma.j. Paulus seru⁹ iesu xp̄i vocatus apl̄us segregat⁹ ⁊c. Et Act.xiij. Segregate mihi barnabā ⁊ pauluz. Quia breuiter ad platum ptinet q̄ sit a pc̄oribus ⁊ adulatoꝝib⁹ segregatus.⁊ iustis ⁊ prudentib⁹ sociatus. Leuit.xvj. Mullus sit in tabernaculo quādo pontifex ingredit sanctuarium. Mullus supple peccator.qz procerto platus debet dicere illud p̄s. Non habitabit in medio domus mee:q̄ facit supbiam.q̄ loq̄tur iniqua nō direxit in cōspectu oculoruz meox ⁊c. Est istud ꝓcul dubio est hodie cōtra multos pōtifices ⁊ platos:q̄ reuera magis diligūt secum in societate sua adulatores q̄ oratores. Exactores q̄ p̄dicatores. Detractores q̄ legū vel canonū ꝓfessores. Vide p deo qualē familiam.quales p̄siliarios.quales officiales tenēt hodie multi moderni pōtifices. Procerto si bene attēdas.tu invenies q̄ colligerūt pōtifes ⁊ pharisei p̄silium vt iesum tenerēt et occiderent. Job.xj.qz scz isti bene volūt habere magnū consiliū ⁊ magnū cōsiliatox collegiū:sed hoc ꝓcerto non ad populū debite regendū:s ad exactiones ⁊ fraudē ⁊ malitiam meditandū. Ezech.xj. Fili hois viri isti cogitāt iniq̄tatem ⁊ tractāt cōsiliū m pessimū in vrbe hac. Nō sic ergo charissimi:s sit prelat⁹ detestator praue societatē. Quarto dico q̄ platus debet esse cōtēplator sūme felicitatis. Et hoc ostendit cum dicit. Excelsior celis factus.qz scz prelatus debet p ptēplationē celestiū supra celū mentaliter habitare.⁊ nō terrena:s celestia diligere ⁊ amare. Hebr.iij.

Habentes ergo pontificem magnum qui penetrauit celos. Atlas fingit fuisse quendam gygas q̄ vsq; ad celum attingebat: et celū humeris sustinebat. Herūtamē dum iste iret semel ad quoddā prelium. tradidit herculi celū portandū. et sic hercules (vt fingūt) celū portauit loco atlantis. et humeris suis sustentauit. et tandē (vt aiūt) in sydus celeste mutatus fuit. Nō nihil aliud fuit nisi q̄ atlas q̄ sūm⁹ astronimus fuit: et de celo et celi syderib⁹ tractauit. herculē successorē sue scientie dereliq̄t. et sic vterq; celū sustinere fict⁹ fuit. Sic ꝓcerto charissimi atlas maxim⁹. i. xp̄s q̄ celū et celestia moderat q̄n de mūdo isto recessit. loco sui herculē id est quēlibet bonū prelatū substituit. et sibi celi et celestiuz cōtēplatōem p̄misit. Et ideo iste ad celū p contēplatioue debet attingere. et celū et celestia in sua mente gerere et portare. vt sic dicat illud Esa. lx. Celū mihi sedes est. terra autez scabellū pedū meorū. Et sic dicit Hebre. viij. Talem habemus pontificē qui cōsedit in dextra sedis magnitudinis in celis. Nō est contra multos q̄ procerto nō habent cor i celestibus s̄ in terrestrib⁹. nō in celo s̄ in mūdo. nō ad celi felicitatē. s̄ ad mūdi ꝓsperitatē. Et ideo contra tales loquit Bern. ij. li. de ꝓsideratōe ad Eugeniū dicens sic. Audi inquit canticū meū mm⁹ suaue: s̄ salutare. Mōstruosa res est gradus sūmus et animus infim⁹. sedes ꝓma et vita yma lingua magniloqua et manus ociosa. sermo multus et acr⁹ null⁹. vult⁹ grauis et actus leuis. Caput canū et cor vanū facies rugosa et lingua rugosa. ingens auctoritas et nulla stabilitas. Nō sic charissimi. nō sitis in terra s̄ in celo. non inferius s̄ superius. nō in terrenis s̄ in eternis. Excelsior iquit celis fact⁹. Job. xj. Excelsior celo est. et q̄d facies? Et sic igit patet ꝑm ia dicta in auctē. q̄ pontifex debet esse

Contēplator sūme felicitatis.
Detestator prave societatis.
Abdicator omnis iniquitatis.
Mediator omnis diuersitatis.
Ornamentū perfectōis.
Vclamentū discretionis.
Argumentū correctionis.
Documentū instructionis.

Sed si vis bene potes notare q̄ pontifex ad hoc q̄ predicta q̄ttuor habeat. debet habere dico q̄ iste debet habere p fectionis mirū ornamentū. q: scz sicut pontifex legalis multiplices habet vestes i sui ornamentū. sicut dicit Exod. xxviij. et xxix. sic et pontifex euāgelicus multiplices debet habere virtutes et pfectiones ad sui munimentū Leuit. viij. Vestiuit pontificem subucula: accingens eū balteo. et induit eū tunica iacinctina. Sed de vestib⁹ sacerdotalib⁹ dicet infra titu. de veste. Itē debet habere discretōis cautū velamentū. Nō em̄ se debz prelat⁹ nimis exponere: nec secreta sua cuilibet reuelare. Jō dicit Leuit. xxj. Oz pontifex i. sacerdos magnus: caput suū nō discooperiet. Jdeo dicit Ozee. in Dyal. suo. lib. ij. Sit inq̄t eius tēperans nō superbus. reuerēdus et secretus. mit⁹ et humilis: libens et vehemens. māsuetus et pstans. Itē debet habere correctōis audax argumentuz. q: scz audacter debet arguere et corrigere delinquētes. vnde de pontifice dicitur. ij. Paral. xxvj. Oz cū videret pontifex lepram in fronte regis Ozie: audacter arguit eū et expulit de templo. Itē debet habere instructōis clarū documentū: q: scz ad pontificē ptinet p̄dicare et docere. vnde. ij. Esdre. ix. dicit. q̄ Esdras pontifex attulit legem oīm multitudini. De xp̄o autem q̄ pontifex est in eternū ꝑm ordinē melchisedech sic dicitur Hebre. v. et Hebre. x. Oz xp̄s existēs pontifex futurorū bonorū ꝛc. Et potes si vis auctem p̄dictā cū quattuor mēbris suis applicare. Et ideo sufficit.

Populus. Cū populus nihil aliud sit q̄ cōmunitas seu pluralitas hoim aggregata. Notandū q̄ tam in bono q̄ in malo pop⁹ sumitur in scriptura. Et ideo nota q̄ in scriptura possunt quatuor boni populi reperiri. vicz.

Populus indigentiū.
Populus penitentiū.
Populus ꝓcēplantiū.
Pop⁹ triūphantiū.

Primus pop⁹ est in languore. Scdus est in dolore. Tercius est in splendore. Quart⁹ vo est in amore. Prim⁹ pop⁹ languet et lacrimat. Trenor. j. Dis pop⁹ eius gemēs et ārēs panē. Quia procerto pplus pauper est in isto mūdo in miseria et laguore: q: scz iste ab exactorib⁹ spoliat. A malis pastorib⁹ devorat. Ab impijs raptorib⁹ lacerat. Sic em̄ dr Esa. iij. Populū meū exactores sui spoliauerūt. Et Hiere. l. dr. q̄ grex pditus fact⁹ est pop⁹ meus. Pastores eor seduxerūt eos. Et Treno. j. Dis pop⁹ gemens. Sequtur. Ibierūt in captiuitatē. vbi scz a raptorib⁹ turbant et lacerant. Scdus pop⁹ dolet et lamentat. s. pop⁹ penitentiū q̄ lamentat de criminibus cōmissis. de virtutibus omissis. et pmijs amissis. j. Esdre. x. c. Fleuit pop⁹ multo fletu. et ibidem. Sedit in platea domus dñi ois ppls tremens p peccō et p pluuijs. Tercius pop⁹ gaudet et speculat. s. ppls ꝓcēplantiū gaudet in spe futurorū. et in laude dei et grārū actōe. ps. Pop⁹ q̄ creabitur laudabit dñm. et alibi: Cōfiteant tibi ppli deus cōfiteant tibi ppli oēs. Quartus vo ppls sedet et ꝓsolat. q: scz ppls beatorū est in ppetua requie et salute Esa. xxxij. Sedebit populus me⁹ in pulcritudine pacis. in requie opulēta. in tabernaculis fiducie. Et in ps. dicit. Vtūs ppls q̄ scit iubilatōez Jsti em̄ sunt q̄tuor populi q̄ dño famulant. Quia sicut dr in ps. Jpe est dñs deus noster: nos aūt pplus eius et oues pascue eius. Et breuiter loquēdo spūaliter et moraliter per populum in bono significato pōt intelligi cōmunitas oīm fidelium. et bonorū. Et ideo de tali populo pōt exponi illud j. Esdre. iij. Congregatus est populus quasi vir vnus. Jn quib⁹ verbis aduerte. q̄ pop⁹ est scz Nomē collectōnis Cōgregat⁹ est in q̄t. Nomen subiectōis. ppls in q̄t. Nomē dilectōis. q̄si vir vn⁹. Jlli. n. q̄ volūt esse pop⁹ dei: debēt Jnuicem se colligere. Debent dico inuicē se colligere Prelatis se subijcere. Et istud notat cum dr. Cōgregatus est. q: scz pplus pstat et Mutuo se diligere. boibus congregatis. associatis et inuicem collectis. Ad denotandū q̄ illi q̄ pop⁹ dei volūt esse: debēt p cōcordiā et socialem amicitiā se colligere. et seinuicē p pacem et amicitiā colligare. Joel. ij. Vocate cetū congregate pplm. Congregatio em̄ bone societatis. concordie et cōitatis: valde ē cōmendabilis ꝛc. Vide supra de congregare. Jn exercitu em̄ q̄diu cōgregatus ē pop⁹ vix vincit. Si vo alter ab altero diuidi tur: faciliter supat. Sic vo in spūali prelio illi q̄ p concordiaz sunt congregati: vix a dyabolo supant. q: scz alter ab altero oziosib⁹. monitōibus et psolatōib⁹ adiuuat. Frater em̄ q̄ adiuuat a fratre: quasi ciuitas firma. Prouer. xviij. Si vero diuisi fuerint p discordiā. inuidiā et rancorē. tūc facilē a dyabolo vincūtur. et eidē p vicia subiugant. Et ideo sicut lupus solet caute vel ludendo: vel mordendo bouē ab armento diuidere: et aliquātulū longe ducere vt sic solū possit facilius supare. Sic dyabol⁹ p posse suo homies ab armento concordie p discordiā segregat. et sic ipos facilius superat atq; ligat. Job. xxviij. Lapidem caliginis et vmbraz mortis diuidet torrens a populo peregrinante. Quia breuiter sicut dicit Seneca. Sicut cōcordia res minime crescūt: ita discordia maxime dilabūtur. Dico q̄ q̄ boni q̄ volunt esse pplus dei: debent inuicez se colligere Scdo dico q̄ ipi debent plātis se subijcere. Et hoc notat in noie pop⁹. Populus em̄ de sui natura signat cōitatem sub aliquo presidio vel rectore cōgregatam. Pop⁹ em̄ solet vt cōiter rectorem habere: cui solet in bis q̄ ad rēpublicam ptinent obedire. Sic ve si pop⁹ dei esse volum⁹ maiorib⁹ nostris. id est plātis et rectoribus debem⁹ obedire: et nos ꝑm cor pre cepta pacifice gubernare. Gen. xxvij. Seruiant tibi populi et adorent te tribus. Et dauid in ps. dixit. Pop⁹ quē non cognoui seruiuit mihi: i auditu auris obediuit mihi. Tercio dico q̄ illi q̄ volūt esse pplus dei: debent mutuo se diligere. qđ ostendit cum dicit. Vir vnus. Nihil em̄ magis aliquid diligit q̄ seipm. Et ideo vult dicere q̄ pplus debet esse quasi vir vnus. i. q̄ nos debem⁹ ita inuicez diligere acsi recte vnum et idem essemus. Jstam autem vnitatem amoris debet habere pplus xp̄ianus. q: sicut teste apl̄o. Roma. xij. Sicut multa membra vnū corp⁹ sunt: sic multi vnū corpus sum⁹ in xp̄o. Et ideo. j. Mach. j. Scripsit rex antioch⁹ in oīm regno suo: vt esset ois pplus vnus. Vide infra. vbi iuenies de vno ti. suo Et sic breuiter dico q̄ nos debemus mutuo diligere. plātis subijcere. inuicē colligere Et sic poterim⁹ dei pop⁹ esse: et ipe sicut suū pplum nos poterit gubernare. q: sicut in ps. dicit. Btūs pplus cui⁹ dominus deus spes eius ꝛc. Et si vis magis dilatare. Vide i istis tribus membris in titulis suis. s. in titulo de cōgregatione. de obedientia. de vnitate. vel charitate. Et sic dico q̄ pop⁹ accipit in bono. Sed adhuc dico. q̄ pop⁹ ac-

cipiť in malo. Et sic possum⁹ notare q̄ multi sunt populi multa collegia. multe generatões hoim iniquoꝝ. Sicut. n. in partibus diuersis mūdi inueniūtur vel aliquando inuēti fuerūt populi monstruosi. Quia scz erant quidam nimis Magni sicut popul⁹ gygantiū. Parui sicut ppl's pigmeorū. Curui sicut ppl's arabitē⁹. Immūdi sicut pplus garamantū. Ocios⁹ t nudi sicut ppl's gasaphātū. Ceci sicut populus cyclopū. q̄ scz vno oculo est ꝓtectus. Curti sicut populus blemmoꝝ. q̄ scz capite carēt. Citi sicut ppl's trogodicarū. Recte charissimi: p istos pplos mōstruosos intelligi pōt monstruosi ppli pctōrū. q̄ scz sunt nō in corpibus: sed in amis t in moꝛib⁹ monstruosi. Et ideo dico q̄ est pplus

Superboꝝ. Ignauoꝝ. Auaroꝝ. Luxurioso⁹. Ocioso⁹. Obliuioso⁹. Maliciosoꝝ. Crudeliū t effrenoꝝ.

Popul⁹ supboꝝ significat p gygantes: q̄ alios in altitudine excedebant. ita q̄ ꝓ corpis potentia deos t boies cōtēnebant. ꝓpter qd̄ Jupiter deus dicit ipos fulminasse t eoꝝ potentiā supasse. Sic faciūt supbi. Et ideo Jupiter. i. iuuans pater. s. deus ipos in morte fulminat t eos tpaliter t eternaliť corrumpit destruit et eneruat. Baruc. iij. Ibi fuerūt gygātes a ꝓncipio statura magna scientes bellū nō bos elegit dñs. Et isthis dicitur Deut. ix. Popul⁹ dure cerucis es. Et Nūeri. xiij. dicitur. Popul⁹ quē aspexim⁹ ꝓcere stature est. Et. iij. Reguꝝ iij. Adhuc ppl's immolabat in excelsis. Popul⁹ ignauoꝝ significat p pigneos q̄ ita sunt pui t debiles q̄ nunq̄ pōt de gruib⁹ trūpbare. significātes ignauos imbecilles t infirmos. q̄ nullam bñt vtutū dimensionē: nec vllam bñt virtutem t potentā resistendi ꝓtra dyaboli tentatōez. imo sp parui remanētes p oimodā imperfectōez. De q̄bus dicitur Nee. vij. Ciuitas lata t grandis t pplus paru⁹ in medio eius: t nō erant dom⁹ edificate. Popul⁹ auaroꝝ significatur p arabiticos. q̄ sunt ppl's in desertis ethyopie. q̄ more pecudū vadūt ꝓni. t manib⁹ t pedib⁹ terram tangētes sūt ad terrā penit⁹ incuruati. Sic auari toto appetitu terrena diligūt: t ad ea se incuruāt: t toto animo se reflectūt. vñ de pplo auaroꝝ dr in ps. Ecce alienigene t tyrus t popul⁹ ethyopū bij fuerūt illic. Auari em̄ dicūt alienigene. q: ꝓ tpalibus a deo alienant. Dicūtur tyrus q̄ interptat angustia. quia isti p sollicitudinē prē ceteris angustiant. Dicūt ppls ethyopū. q: ardore auaricie estuant. t affligūtur. et p conuersatōez infamē fuscant t denigrant. Popul⁹ luxuriosoꝝ significat p garamātes q̄ sunt ppl's in ethyopia q̄ per deserta vagant. q̄ vxores cōmunes bñt t legis mīmo nij sunt erptes. Contra quos Esa. j. Audite verbum dñi ꝓncipes sodomoꝝ. ꝑcipite legē dei mei ppls gomorre. Popul⁹ ociosoꝝ significant p gazaphātes q̄ sunt ppli in ethyopia nudi totaliter incedētes. t se in nullo penit⁹ exercitio occupantes. q: scz pigri t ociosi nudi sunt oino a vtutib⁹. t nunq̄ occupant in aliq̄b⁹ bonis opibus Exod. xxxij. Sedit ppls manducare t bibere t surrexerūt ludere. Populus ignorantiū seu obliuioso⁹ significant p cyclopes. q̄ sunt ppli vnicū oculū in fronte bñtes: significantes illos q̄ lumine fidei t scientie sūt diminuti. t q̄ tm̄ vno oculo. i. sola discretione tpaliū sūt muniti. alio vero oculo. s. discretiōe spūaliū sunt priuati. t in his q̄ ad salutem ptinent: totaliť excecati. De q̄bus dicit Esa. xliij. Educ foras ppl'm cecū. Iste est em̄ ppl's de quo dñs Esa. j. Cognouit bos possessorez suū t̄c. Ppl's aūt me⁹ me nō cognouit. et Hier. ij. Popul⁹ meus oblit⁹ est mei. Popul⁹ maliciosoꝝ significatur p bleminos: q̄ sunt ppli capite carentes t os t oculos in pectore bñtes. signātes illos qui caput recte intētiones nō habent. t p malicia oculos cordis alibi q̄ deberēt transportāt. t q̄cq̄d faciūt ad malū finem t ad malicioſam intētionē faciūt t exercēt. Hiere. v. Audi populestulte q̄ non habes cor. j. Macb. vij. Caput nichanoꝛis amputauerit t̄c t letat⁹ est ppl's valde. Popul⁹ vero leuiū t fatuoꝝ designat p trogoditas. q̄ sunt populi ita cito currētes q̄ canes cursu supare dicūtur. significātes leues instabiles t ꝓcipites: quoꝝ pedes ad malū currūt t festināt vt effundāt sanguinē. q: scz tales sp parati sūt ad currēdū ad oīne malum t ad mādata dyaboli facienda. vnde. ij. Reg. xv. dicit. Or dopul⁹ concurrēs augebat cū absalon. Et sic ptz q̄ dicebat de⁹ in mūdo varios malos pplos. q̄bus ciuitas dyaboli. s. mūdus repletur. t a q̄bus sibi p mala opa deseruitur. Iste est em̄ ppls de quo dicit. ij. Reg. viij. Ecce ppls multus veniebat p iter deuiū. Et sic vsum est quō istud nomē popul⁹ in bono sumit t in malo t̄c.

Porrigere. Nota q̄ porrigere est vocabulū liberalitatis. Cōiter em̄ accipit ꝓ tradere. tribuere. seu dare. sicut cū dr Luc. xxiij. Or xp̄us panē bñ dixit t fregit t porrigebat discipulis. Nūq̄ tn sumitur ꝓ extēdere. sicut cū dicit Eccl. xv. Ignē t aquā apposuit tibi ad qd̄ volueris porrige manū. Nūq̄ vo sumit ꝓ adiuuare seu subleuare. sicut cū dicit Job. xiij. c. Operi manuū tuarū porriges dextrā. supple ad eū subleuādum. Et Eccl. l. dicit. de deo. q̄ porrexit manū suā in lybatōe t̄c. Vade ad titulū t materias supradictas t alias sīles. q̄a b pauccissime sunt auctoritates.

Porro. Nota q̄ porro est aduerbiū affirmatiuū. Eteni idem est qd̄ vere. sane. verūtamen t sīlia. Cū igit significet assertiue. videt q̄ tā de bonis q̄ de malis multa possint affirmari. Et ꝓmo dicamus de bonis. q̄ scz veraciter bos

Dealbat castitas niuea.
Emūdat puritas aquea.
Informat veritas aurea.
Defendit firmitas saxea.
Abscondit ciuitas terrea.
Extollit dignitas laurea.

Dico igit q̄ ꝓ porro pōt affirmari q̄ iustos dealbat niuea castitas. vnde Ero. xxxiij. dicit. sic porro filijs aaron tunicas pabis lineas. et de dauid dr. ij. Regū. vj. Porro dauid erat acinct⁹ ephod līneo. Itez ꝓ porro pōt affirmari q̄ iustos emūdat aquea puritas. scz ꝓ fluuiū lachrymaꝝ. vnde. j. Regū. j. de anna dicit sic. Porro illa flebat t nō capiebat cibū. Itē ꝓ porro patz q̄ iustos informat aurea claritas seu veritas. s. diuina sapia que p aurum significat. De quo. ij. Paral. iij. Porro aurū erat ꝓ batissimū. t vt sic accedat ille verissim⁹ predicator Paul⁹ dicens. s. j. Cor. vij. Porro hec ad vtilitatē vestram dico. Item ꝓ porro patet. q̄ iustus defendit saxea firmitas. scz virtus fortitudinis t constātie. De. j. Paral. xj. Porro dauid erat in ꝑsidio. Item ꝓ porro patet q̄ iustos abscondit terrea ciuitas. Hec est memoria mortis. q: scz ibi se abscondūt iusti sicut cuniculi sub terra pericula venatorū formidantes. vnde. ij. Regū. xxiij. Porro dauid t viri eius in interiori pte spelūce latitabant. Item ꝓ porro patet q̄ iustos ꝓmouet t extollit laurea dignitas seu etherea scz glia paradisi. De qua. j. Paral. xxviij. c. Porro de domo iuda placuit ei vt me eligerent regem. Et. ij. Paral. xviij. ca. Porro rex israel t Josaphat rex iuda vterq̄ sedebat in solio suo. Ista est em̄ dignitas appetenda t nō dignitas mūdana. Unde martbe dicit Luce. x. Martba martba sollicita es: et turbaris erga plurima. Porro vnū est necessariū. Maria optimā ptem elegit t̄c. De malis vo dico q̄ porro pōt affirmari t dici. Or ipos

Cōculcat rerū ꝓsperitas.
Cōturbat mūdi aduersitas.
Deuorat mortis necessitas.

De mūdi ꝓsperitate q̄ ꝓ eam mali ꝑculcent. vel etiam suffocent. pōt dici illud. iij. Regū. vij. Porro māt ducem illum ꝓstituit rex in porta. s. ꝓ diuidendo frumento: t suffocat⁹ est a populo ꝑcurrente. De mūdi aduersitate q̄ ab ea mali ꝓturbent. patet. ij. Paral. xiij. vbi dicit. Porro roboam erat rudis t corde pauido. Itez de inferni necessitate q̄ in eo mali deuorent. patet Danielis. xiij. vbi dicit sic. Porro illos q̄ perditōis danielis causa fuerant intromisit rex in lacum vbi deuorati sunt. Hec ergo ad ꝓsens de porro sufficiant. q: non placet amplius insistere.

Portare Nota q̄ portare est nomen laboris. nomen vigoris. nomen amoris. nomē honoris. nomen doloris. nomen languoris. Nomen dico laboris. Matth. xx. Portauim⁹ pondus diei t estus. Nomē etiā vigoris Exo. xv. Portasti eos i fortitudine tua. Nomen insup amoris Nunc. xj. Porta eos in sinu tuo sicut portare solet nutrix infantulū suū. Nomen nihilominꝰ honoris. Unde Eccl. xj. c. Insuspicabilis portabit dyadema. Nomen etiā doloris. vnde Michee. vij. Īrā dñi portabo q̄m peccaui ei. Nomen insup est languoris. vnde Hier. x. Infirmitas mea t portabo eam. Et ideo breuiter possum⁹

portare q̄ in ſcptura ĩuenĩt multiplex portare. vicz. portare
Virtuoſum. Fructuoſum. Vicioſum. Doloroſum. Gaudioſum.

Primo ergo dico q̄ eſt q̄dā portare ꝟtuoſum. Et eſt illud q̄ faciunt boni in iſto mũdo. quia p̄oculdubio ſicut miles portat arma ad defendendum. arbor portat fructus ad recreãdum. operarius portat onus ad lucrum habendum. Sic vere et nos debemus portare ⁊ habere arma virtutũ vt nos a dyabolo defendamus. fructus bonorũ operũ: vt exinde animã ſpiritualiter nutriam⁹. onera penitentie vt exinde lucrũ eterne glorie acq̃ramus. Sicut em̃ aſinus natus eſt naturaliter ad onus portandũ. Sic homo natus eſt ⁊ deputatus ad ſpũalia onera ſuſtinendũ. Et ſic de quolibet tali p̄dicto illud. Prouer. xxvj. Facta eſt quaſi nauis inſtitoris delonge portans panem ſuũ. Et ideo monet nos apl̃s Gal. vj. dicens. Alter alterius onera portate. In quib⁹ verbis oſtenditur quatuor onera que a nobis cum diligentia ſunt portãda. Eſt em̃

Onus corporale.
Onus fraternale.
Onus temporale.
Onus paſtorale.

Primus portat penitentia. Alter inquit. quia ſcz penitẽtia bominem alterat ⁊ cõuertit. Sed cũdum amicicia. Alterius inq̃t. quia amicicia tendit in alterum Sed terciũ pacientia. Onera inquit. Quartũ vero diligẽtia. Portate inq̃t. Primũ pondus portant penitentes. Sed ſecm̃ portant condolentes. Sed terciũ portant patientes. Quartũ autem portant p̄ſidentes. Dicamus ergo q̄ portandũ eſt onus corpale. quod facit penitentia. Et illud oſtenditur in verbo. alter. q̄ ſcilicet penitẽtia facit bominem alterum q̄ erat ante ipam. ſcz de malo in bonũ alterando. ⁊ ipm̃ moraliter mutando ⁊ in melius p̄uertẽdo Juxta illud: j. Regum. x. Mutaberis in virum. ſed ſi vis de tali alteratõne viae ſupra. alterum de altero. ⁊ de c cõmutare. Et de cõuerſione. Nam ſicut videmus q̄ infirm⁹ nõ alteratur ad ſanitatem niſi in ſuo proprio corpore portauerit ⁊ ſuſtinuerit medicinam: ſic nec homo in bonũ p̄ penitentiã alteratur. niſi onera ⁊ labores ipſius penitentie ſecum portet. Quod em̃ nõ tangit non agit. Et ideo ſi volumus q̄ penitẽtia efficaciter in nos agat: neceſſe eſt q̄ pſonaliter nos ꝓtingat. Apud em̃ alchimiſtas ⁊ apud tinctores pannor⁹ ⁊ apud oẽs alias rerũ mutatiões ⁊ ꝓuerſiões ſemp eſt neceſſariũ q̄ res alterativa rẽ alterabilẽ comitet Nam res que p̄ſentialiter nõ tangit: nunq̄ efficaciter alterat. Et ideo pſonaliter debemus onus penitẽtie gerere. ſi per ipam volumus nos mutare. Miles em̃ portat arma ſua nõ per alium: ⁊ per ſeipm̃ contra boſtiũ impugnatões Veritius etiã portat ſpinas ſuas in ꝓprio dorſo contra canum inuaſionẽ. Aues etiam in terra portant alas ſuas: vt per eas poſſint in celum. i. ſuperius ad aeream manſiõez De xp̃o etiam legimus Joh. xix. Qz ipemet portauit crucem ad ſui crucifixiõem. ⁊ ſpineam coronam ad ſuũpſius afflictionem. De yſaac vo certum eſt q̄ ipemet portauit ligna ad ſui occiſionem: ⁊ ad ſui cõbuſtionem ⁊ deo immolationem. ſicut dicit Gen. xxij. Sic ꝓculdubio chariſſimi: vnuſquiſq̄ noſtrum debet in ꝓpria perſona portare onera penitẽtie ad ſui punitõem ⁊ caſtigatõem: ⁊ ad ſui in celum leuatõem ⁊ erectõem. ⁊ ad ſui deo pſecratõem ⁊ dedicationem. Juxta illud Gal. vj. Unuſquiſq̄ onus ſuũ portabit. vnuſquiſq̄ inq̃t. q. d. nõ per alium ſubſtitutum: ⁊ potius debet fieri penitẽtia p̄ ſeipm̃. quia ſicut dicitur Tren. iij. Bonum eſt viro cum portauerit iugum ab adoleſcentia ſua. Patet igitur q̄ eſt portandũ onus corpale quod facit penitentia. Alter inq̃t. Deinde dico q̄ portandus eſt onus fraternale q̄ facit amicicia. Et hoc oſtendit cum dicitur Alterius. Amor em̃ tendit in alterũ: nec vnq̄ ſiſtit ad ſeipſum. Ignis em̃ vnq̄ eſt cõtentus ſeipm̃ cõburere. imo ſemper oportet q̄ habeat aliud q̄ valeat cõcremare. alꝫ ſolet extinguiꝫ. ⁊ oino deficere ⁊ ceſſare Sic vere amor q̄uis a ſe incipiat: tamẽ ad alios terminat. Amor em̃ nõ eſt ꝓtentus ſeipm̃ diligere: imo neceſſe eſt q̄ habeat aliquem alterum in quem poſſit ⁊ ad quem ſe valeat dilatare. Unde Pbylyp. ij. ca. Memo q̄ ſuũ eſt querat: ſed q̄ alterius. Et propter hoc ad amicicam ptinet q̄ onera fratꝝ ⁊ ꝓximorum ſicut ꝓpria ſua portet Puer em̃ pro eo q̄ ſeipm̃ portare nequit: neceſſe eſt q̄ a nutrice portet. Rex etiam apum ſi fatigatus fuerit: ſolet cum turba apum portare ſm̃ Plinium Et ceruus qui eſt fortior in tranſitu fluuij: ſolet debiliores alijs ꝓprijs cornib⁹ ſuſtinere. In q̄bus innuit q̄ debiles ⁊ onerosos. fragiles. ⁊ defectuoſos. Potẽtes etiam ⁊ vicioſos debem⁹ in viſceribus charitatis portare. ⁊ ipos ne deſperent aut deficiant ſuſtẽtare. Roma. xv. Debemus inq̃ nos firmiores imbecillitates infirmor̃ portare. ⁊ non nobis placere. Deut. j. dicit. Portare ſolet bõ paruulum ſuũ Et bene dicit paruulũ: q̄ potiſſime ad p̄latos pertinet paruulos ſuos. i. ſbditos ſimplices ⁊ imbecilles portare ⁊ ſup portare. Exemplo cattule q̄ cattulos extractos de cubili ſolet portare: ⁊ ne cũ dentibus eos ledet ſolet poptime precauere. De lupo etiam legimus. q̄ q̄ de caverna ſua fugere compellit. catulos ſuos quos videt imporẽtes ad fugiẽdum vel ſe defendendũ nõ ſolet dimittere: ⁊ ſecum portare ⁊ gerere. ⁊ p ipſis periculũ non timere. Quid dicamus de ſymia: que filios ſuos tantũ diligit: q̄ dum ipos ſecum portat: ſepe fit q̄ venatoris periculo exponit ⁊ ſuccumbit Et breuiter nihil eſt q̄ non portat amor. Quia ſicut dicit Aug⁹. li. xiij. cofeſ. Qui amat nõ laborat. Dis em̃ labor nõ amãtibus difficilis: ſolus aũt amor nomen difficultat⁊ erubeſcat. Et ideo breuiter chariſſimi: catulos nros. i. miſerabiles pſonas nobis ſubditas. vel nobis p ſanguinitatẽ conũctas. vel ſaltem p fidei vnitatẽ adiũctas: in charitate portemus defectuſq̄ ipor̃ tam naturales q̄ caſuales. q̄ etiaꝫ criminales p cõpaſſionẽ noſtros putemus: ⁊ ipos p viribus adiuuemus ⁊ in oibus ſupportem⁹. vt ſic dicamus illud Ozee. xj. Ego quaſi nutricius effraym portabã eos in brachijs meis. Quia breuiter chariſſimi: ſi in ſubdit⁊ et ꝓximis noſtris videmus aliq̄d onerosum vel vicioſum. non ꝓterea ipos debemus fugere vel ptẽnere: ⁊ ipſos potius tolerare ⁊ in charitatis viſceribꝰ ſupportare. pũ. In manibus portabũt te ne forte offendas ad lapidem pedem tuũ Iſta tamen ſunt cõtra multos q̄ nec in ꝓximis: nec in ſubditis: nec in alijs neſciũt aliquẽ portare. ſicut potiſſime patet de duris iudicibus ⁊ p̄latis. q̄ omnia volũt ad vnguem punire ⁊ nulli penitus indulgere. Nam hodie (q̄d dolendum eſt) nulli onoroſi portãt: q̄ infirmi faſtidiũtur. ſenes abhorreũt ⁊ contẽnunt. paupes fugant et vilipendũtur. peccatores diffamant ⁊ impetuoſe vltra debitũ puniunt. O deus quare nõ cogitam⁹ in quot tantis ⁊ quãtis neceſſariuꝫ eſt nos portari: ⁊ quot in nobis ſunt que indigent q̄ ab alijs ſupportent. Et ꝓcerto ſi iſta cogitarem⁹. alios miſericorditer portarem⁹. Juxta illud Mat. vij. Omnia q̄cũq̄ vultis vt faciant vobis homines: ſic ⁊ vos facite illis.

Deniq̄ dico. q̄ portare debem⁹ pondus temporale. q̄d facit patia. Onera inq̃t. quia ſcz nõ tm̃ eſt neceſſariũ portare onera penitẽtie corpalis: ſeu onera amicicie fraternalis imo etiam neceſſe eſt portare onera peſtilẽtie tẽporalis. ſcz mũdi tribulatões. boſtis tentatões. carnis languores ⁊ afflictiões. Homo em̃ debet eſſe ſic imobilis ⁊ ſtabilis: ita q̄ quicq̄d ei ſuppoſitum fuerit tribulatõis ⁊ anguſtie: poſſit portare. ⁊ abſq̄ hoc q̄ in impatiam non cadat. oia equanimiter tolerare. ſicut em̃ dr̃ Prouer. xij. Nõ cõtriſtabit iuſtum quicq̄d ei acciderit. Virtus aũt fortitudinis ſumme eſt neceſſaria ad portandũ. Nullus em̃ poteſt patienꝫ portare niſi fortis. Ideo dicit Gen. xlix. Qz yſachar aſin⁹ fortis: accubans inter terminos: vidit req̃em q̄ eſſet bona. et terrã q̄ eſſet optima. ⁊ ſuppoſuit humerũ ad portandum factuſq̄ eſt tribut⁹ ſeruiens. Dgit̃ portem⁹ pondus tpale q̄d facit patia: Onera inq̃t. Et ſic crim⁹ equi ſpirituales veri ſalomõis xp̃i. de quo' dr̃. iij. Reg. v. Qz ipe habebat. lxx. milia equor̃ q̄ onera portabant. Inſup dico q̄ portare debem⁹ onus paſtorale: q̄d facit p̄ſidentia. Q̄d pot notari in vbo portare. Ad p̄latos em̃ pertinet portare on⁹ officij: q̄d eis incũbit rõne officij reginiꝫ paſtoralis. Naꝫ ſicut clau⁹ teſtudis portat totũ edificiũ: ſic p̄lat⁹ totã eccl̃iã collegiũ. Et ſicut axis portat quadrigã: ſic p̄latus portat eccl̃iaꝫ Job. ix. Sub deo curuant̃ q̄ portant orbez. Ad p̄latos em̃ ⁊ ad eccl̃iaſticos ptinet portare onus eccl̃iaſticor̃ negotiorũ: ⁊ onus etiã eccl̃iaſticor̃ officior̃. Soli em̃ leuite portabãt onera tabernaculi: ⁊ tm̃ portabãt oia inuoluta ſicut dr̃ Mũe. iij. Sõlis etiã eccl̃iaſticis q̄ vicem tenent leuitarũ: ptinet portare onus diuini officij ⁊ ſeruicij ⁊ miniſterij. q̄ ta-

men qñia cerimoñis sunt velata. Ideo de archa testamē
ti que corpus xpi significabat dr̄. j. Paral. xv. q illicitū est
q a quocūq; portet archa dei nisi a leuitis. Ecclīastici ēm
debēt portare xp̄m p imitationē. nomen xpi p predicatōez
bonorē xpi p gloriosam plationē. crucē xpi p dolorem z cō
passionē. De xpo ps. j. Cor. vj. Glorificate z portate deū
in corpe vestro. De noie xpi dicit Act. ix. Vas electois est
mihi iste vt portet nomē meū coram gētib⁹ ⁊c. De gloria xpi
dr̄ Zach. vj. Ecce vir oriēs nomē ei⁹. z ipe portabit gloria.
De cruce dr̄o xpi dicit. Gal. vj. Ego ēm stigmata iesu i cor
pore meo porto. Istud est ē onus pastorale qđ portat pre
sidentia. Et sic patet quō boni quattuor onera solent por
tare z ea diuersimode tolerare. Et sic ergo patet q est qđ
dam portare bonū z vtuosum. Scđo dico q est quod
dam portare pium z fructuosum. Et istud ē portare diui
ne potentie z demētie. Diuina ēm potētia in psenti. sicut
dr̄ Hebre. j. Portat oia verbo vtutis sue. Diuina etiā cle
mentia. sicut dicit Exod. xix. Portauit nos sez super⁹ ad
paradisum sup alas aq̄laruz. vnde Esa. xlvj. Ego portabo
z ego saluabo. Ad̄ nota breuit. q dr̄ dr̄ portare nos mul
tipliciter. vicz.

Nutriendo. Portat dico nos deus nutriēdo.
Sustinendo. sez gratia z deuotiōe. vnde illud
Blandiendo. Osee. xj. Ego quasi nutricius por
Adiuuando. tabam eos. Item sustinēdo i om
Liberando. ni tentatiōe. Esa. xlvj. Audite me
Premiando. domus iacob q̄ ab vtero meo por
Et p nob moriēdo. tamini. Item blandiēdo spintali
cōsolatiōe. vñ Esa. lxvj. Ad vbera
portabimini z sup genua blandient vobis. Item adiuuā
do in oñi tribulatione. Esa. xl. Fetas ipe portabit. Item li
berando ab eterna dānatione. vnde Deut. xxxij. Assum
psit eos z portauit in humeris suis. Item premiando
in celi regione z mansione. vnde Exod. xv. Portasti eos in
fortitudine tua ad habitaculū sanctū tuū. Item p nobis
mortem tolerando in crucis afflictione. vnde Esa. liij. Lā
guores nostros ipe tulit: z dolores nr̄os ipe portauit. Istō
est ergo portare fructuosum. Tercio dico q est portare
vitiosum. Et istud est illud quo mali portant in hoc mūdo
tpalia z peccata. Unde sicut arbor q̄ portat malos fruct⁹:
solet de orto eradicari z in ignem mitti. Sic mali portātes
fructus viciorū qui sunt pniciosi. z fructus bonoz tpaliuz
qui sunt periculosi. De portatōe ēm bonoz tpalium. dici
tur Hier. xvij. Nolite portare pondera in die sabbati. Et
Esa. xlvj. Onera vestra graui pondere vsq; ad lassitudinē
cōtabuerūt. z nō potuerūt saluare portantē. Et vere cha
rissimi bona tpalia nō saluant. imo damnant portatores
suos. qz sez sicut cattus ꝓpter pulcram pellem quā portat
aliquotiens occidit. Columba etiam egypto ꝓpter ires quas
portat aliquotiens sagittat. Arbor etiam ꝓpter fructus bo
nos quos aliquotiens portat frangit. z a cūctis trāscūtib⁹
infestat. Sic homo propter bona tpalia que habet aliquo
tiens damnat z penis z verberibus subiugat. Et ideo p̄ci
pitur Luc. x. Nolite portare sacculuz neq; peram ⁊c. neq;
calciamenta. Quarto autem dico q est quoddā porta
re doloroſum. Et istud est portamentū pene eterne quam
mali sustinēt in inferno. Et de hac dicit Esa. xxx. Or furor
domini ardens est z grauis ad portandum. Quinto di
co q est quoddam portare qđ est gloriosum. Et istud est il
lud gaudium z illa beatitudinis insignia que sancti portāt
in celo. Hester. viij. Coronam auream portans in capite et
ista de portare sufficiant. Vide supra de onere. z de ponde
re. Et infra de sustinere.

Porta. Porte. Nota q porta est ille loc⁹
per quez homo ingredit ci
uitatem vel domum. vel etiam quēcunq; locum. Et spūali
ter loquendo p portas possunt intelligi homines tam i bo
no q̄ in malo. Unde breuiter nota. q in scriptura inueni
tur in bono z in malo significato. scilicet porta

Lata. Iste ēm sunt duodecim porte spūales p
Grata. quas bō intrat vel ad seipm. vel ad mun
Ylea. dū. vel ad deū. vel ad infernū. Prime er
Stricta. go sex accipiūt in malo. scđe. sex accipien
Aperta. tur in bono. Porta ergo lata est porta
Obstructa. sensualis capacitatis. Sensus ēm nr̄i sūt
Ferrea. porte valde capaces z late. z nunq̄ satiā
Erea. tur mūdi delectabilib⁹. aut replent. Et p
Sarea. istas portas intrant illi q̄. delectatic-nibus
Lutea. quinq; sensuū obediūt. De q̄bus dr̄ Ma
Stercorea. thei. vij. Lata porta z spaciosa est via que
Saphyrea. ducit ad pditionē: z multi sunt q̄ intrant p
eam. Porta grata est porta tpalis ꝓsperitatis. Ista ē ita
grata q̄ q̄libet vult ibi sedere. Et tamen ista est porta vbi
quicūq; sedent: claudus z mendicus fit. Quia mūdi ꝓspe
ritas homines facit claudos p iniusticiam: z mendicos p
auaricia. Unde Actuū. iij. dicitur. q claudus ab vtero ma
tris sue ponebatur quotidie ad portaz templi. que dicitur
speciosa vt peteret elemosynam ⁊c. Iste ēm claudus in di
cta porta p miraculum fuit sanatus. ad denotanduz q illi
qui sedent in porta speciosa mūdane ꝓsperitatis: nunq̄ p
diuinū miraculum sunt saluati. qz sicut dicit. Facilius est
camelum intrare p foramen acus: q̄ diuitem intrare in re
gnum celoz. Math. xix. Porta alta est porta mūdialis
sublimitatis. Et ista est porta officioz. dignitatū z benefic
orum. Ista ēm dicitur alta. qz difficile est ibi ascēdere. z fa
cile est exinde ruere. Dicitur alta. qz viri alti z elati. s. sup
bi z ambicioſi ipam solent appetere: z ad huius porte in
gressum totis solent affectibus anbelare. Dicit etiam alta.
qz ista solet aliis supeminere. z excelsioz ceteris apparere.
Et de ista dicitur Judith. j. Qz arphaxat rex medoz edifi
cauit ciuitatem potentissimā. Et sequitur. q posuit portas i
altitudine turriū. Iste ēm porte mūdanarū z ecclesiastica
rum dignitatū periculose sunt. quia ꝓcerto sepe fit q ignis
crudelitatis. ignis cupiditatis. ignis carnalitatis ibi accen
ditur. Per quem oim istarum ꝓgeries cōcremat. vñ Hie
re. lj. Murus babylonis ille altissimus suffossione suffodie
tur. z porte eius excelse igne comburent. Porta stricta
est porta corpalis mortalitatis. Mors ēm est porta valde
stricta. qz sez nullus intrat ibi q̄n dimittat spoliuz carnis
sue. Mat. vij. Contēdite intrare p angustam portaz. Et in
pō. dicitur. Appropinquauerūt vsq; ad portas mortis.

Porta aperta est porta criminalis iniq̄tatis. Et ista por
ta apta est oñi intrare volenti. z ideo p istam intrat vt cō
muniter oñis caro. et de ista dicit Maum. ij. Porte fluuio
rum aperte sunt: z templū ad solū dirutū. qz sez q̄n porte
fluminū. i. criminū aperiūtur: tūc templū anime diruit spi
ritualiter z cassatur. Porta obstructa est porta inferna
lis calamitatis. Ista est ēm obstructa. qz bō q̄ ibi intraue
rit nunq̄ amplius exibit. sicut erat laborint⁹ ꝺdali. q̄ erat
quedā domus vbi bō poterat intrare. & nō exire. j. Regum
xxij. Dauid introgressus est vrbem in qua porte z sere sūt
Et. j. Macha. v. Obstruxerūt portas lapidibus. Isti sunt
igit sex porte male. Sed in bono significato dico. q inue
nūtur alie sex porte bone. Prima est porta ferrea signi
ficans viros penitētes. qz sez status pnie z religionis dicit
porta ferrea q̄ frigida est z dura. Act. xij. Venerūt ad por
tam ferreā que ducit ad ciuitatē que vltro apta est eis. q̄a
ꝓcerto porta ferrea pnie (in quā intrātes ad ciuitatē padi
si ducūtur) oibus est patens z puia z vltro cuilibet aperi
tur. Alia est porta erea significās viros p̄dicantes. qz sez
p̄dicatores sunt porte p quas in paradisum intrāt. z sūt erei
qz p eos in eccīa resonat. Esa. xlij. Ulula porta. dama ci
uitas. Et istis minat dōs nisi faciāt debitū suū. Esa. xlv. di
cēs. Portas ereas conterā. Alia ē porta sarea seu lapi
dea significās viros p̄sidentes. s. p̄latos q̄ sūt porta p quā
alij bnt in eccīam ingredi p ꝓmotōem. z debent esse lapi
dei p ꝓstantiā z duratōem. De q̄b⁹ dicit dōs loquēs eccie
Esa. liij. Ponā iaspidē ꝓpugnacula tua: z oēs portas tu
as in lapides sculptos. Alia est porta lutea significans
status indigentes seu mendicantes. qz scilicet status paup
tatis z mendicitatis est vna porta p quam intrator in ce
lum. vnde de ista porta dicitur Hier. xix. Egredere ad val
lem filij ennon q̄ est iuxta introitū porte fictilis. Stat⁹ ēm
iste dr̄ vallis ennon q̄ interptat fons meroris z tristicie. qz
sez pauptas ē vilis fictilis z lutea: tristis pariter atq; me
rens. Alia est porta stercorea significans subiacentes.
seu se humiliātes. z se stercus z imūdiciam reputantes et

stercora viciorū aliorū per cōfessiones recipiētes. qz scz porta stercoris dicebatur illa p quam stercora ciuitatis ejciebant extra. significans sacerdotes p quos in cōfessione ejcianť stercora. i. vicia aliorū. Vñ dr Neemie. ij. Ingressus sum p portā nocte. z ante fontem draconis z ad portā stercoris. Alia est porta sapbirea significans viros triumphātes. s. beatos z statū eorū. Vñ de celesti irlm dr Thob. xiij. Porte ei? ex sapbiro z smaragdo edificabunť. Sic igit pz charissimi quō varie z diuerse inueniunť porte spūales tā in bono in malo. Sz omnib? istis de portis ciuitatis irlm id est de virtutib? p quas boni paradisum ingrediunť. aliq̄d est dicendū z addendum. Notandum est ergo q sicut dicit Apoc. xxj. Ciuitas noua paradisi habebat. xij. portas z singule porte cōstabant ex singulis margaritis. Tempore etiā Neemie quando post captiuitatē babylonis ierlm fuit reedificata. xij. portas legit habuisse. videlicz Portam

Stercoris — Item ciuitas spūalis quaz vidit Ezechiel. xlij. habebat portas ſm noīa duodecim filiorū israel. sicut dicit Ezec. xlviij

Piscium. — Igit charissimi p istas duodecim portas possum intelligere duodecim virtutes p quas intrat in ciuitatem paradisi. Sed quō iste duodecim porte ad duodecim signa celi. z ad duodecim lapides pretiosos. quos ponit Johannes. z ad duodecim vocabula que ponit Neemias. z ad duodecim nomina patriarcharum que ponit ezechiel referantur.

Veterem

Sterquilinij

Vallis

Fontis

Judicialē

Aquarū

Orientalem.

Equorum

Regis seu regalē

Primo p ordinem est videndum. Et iō exponamus illud Apo. xxj. Ab oriente porte tres. Ab aq̄lone porte tres. Ab austro porte tres. Ab occasu porte tres. Ubi nota q est q̄druplex status saluandorū. quor libet habet tres portas ad intrandum paradisum. ſm q in celo. xij. sunt signa distincta per quatuor triplicitates. scz Orientalem z igneam Aquilonarem z terream. Meridionalem z aeream. Occidentalem z aqueam. Et quelibet istarū cōtinet tria signa. q̄ q̄dem signa. i. quatuor status signant p quatuor plagas celi in d cta auctoritate contentas. Et isti sunt Status.

Innocenter cōuersantiū. — Innocentes significanť

Flebiliter penitentium — p plagam orientalem. Penitentes designanť p plagam aq̄lonarem.

Subtiliter cōtemplantiū. — Contemplantes denotanť p plagam australem.

Ciuiliter morientium — Morientes. i. religiosi designanť p plagam occidentalem. Primo ergo dico q in ecclesia est status sinceriter innocentiū. A parte inquit orientali porte tres. Pars em̄ orientalis est magis pura. Res etiam q̄to est magis ppe ortū suū. tanto est simplicior z purior. significans statū innocentiū. qz. s. vita humana z simplicior z innocentior. q̄nto ortui z natiuitati est ppinquior. sicut pz in pueris. Et isti p culdubio babēt tres portas significatas p tres primos lapides p̄ciosos q̄s posuit iobes vbi s. qz. s. sicut dixit ibi fundamentū p̄mū fuit iaspis. scds sapbir?. tercius calcedoni?. Et isti signāt Portā

Humilitatis. — Jaspis enim signat humilitatem. qz

Benignitatis. — iaspis dicit tumorem ydropisis reprimere. p quaz inflatura supbie designatur. z ista significat. p portam stercoris. Stercus aūt vilitatem z humilitatem signat. Saphirus signat portam benignitatis. qz. s. sapbir? facit hoiem benignū. z discordes dr reconciliare z ardorē ire refrigerare. sic benignitas q̄ ppie ē virtus innocentiū. z ista significat in neemia p portaz gregis. qz. s. grex est nomen humilitatis z benignitatis. de qua Nee. iij. Eliasipb sacerdos magnus edificauit portam gregis. Calcedonius signat portaz simplicitatis. qz. s. calcedonius est coloris bebetis. z tñ facit vincere causas. Sic simplicitas bebetis est sensus z tñ facit hoiem contra dyabolum prevalere. Et ista in neemia significat p portam pisciū. qz. s. pisces visum obscuratum babent. qō iō est. q pal pebris carentes oculos nunq̄ claudunt. sic simplices. Et iō faciliter a piscatorib? decipiunť. z in eor? rbetibus inuoluunť. Sic simplices visu malicie z cautelaz carētes pmittūt se a maliciosis decipi z fraudari. De ista porta dr Neemie. iij. Portam piscium edificauerunt filij asanaa. Iste ſ

Sanctificatio — sunt tres porte p quas innocentes ingrediunť in celū. scz.

Humilitas. — Et ideo de ipsis potest dici illud Esa. xx.

Benignitas. — vj. Aperite portas z ingrediet gens iusta z custodiens veritatem. Iste sunt ergo tres porte orientales. Et iste etiam possunt significari p orientalem triplicem que continet tria signa. scilicet.

Arietem. — Aries enim animal humile signat humilitatem. Leo qui est animal quod buma

Leonem. — nitatem. Leo qui est animal quod buma

Et sagittariū — nitatem. Leo qui est animal quod buma nitatem. Leo qui est animal quod buma nitatem. Leo qui est animal quod buma

Et sic bene patet quō plaga aquilonaris.id est status penitentiū hz tres spūales portas.Et iste etiam possunt assimilari septentrionali seu aq̄lonari.q̄ habet similiter tria signa.s.thaurū q̄ dr terrā terēs p qđ significat cōtritio.Virginē q̄ mundiciam notat.p qđ significat cōfessio.Capricornū q̄ maciem portat.p quē significat satisfactio.Ab aq̄lone inquit porte tres.Et de hoc figuraliē dicit Ezech. xlviij. Porte tres inquit a septentrione. Porta ruben vna. Porta iuda vna. Porta leui vna.Ruben inquit q̄ interpretat̄ videns p medium.signat contritionē q̄ in medio videt turpitudinem peccator. Judas q̄ interpretat̄ cōfitens signat cōfessionē.q̄ est porta ad emittendū multitudinē viciorum.et ad intromittendū multitudinē meritor.ps. Intoroite portas eius in cōfessione.Leui q̄ interpretat̄ appositꝰ signat satisfactionē q̄ apponit ꝛ addit plenitudinē operū virtuosorū.Sic igit̄ ptz q̄ est status flebiliē penitentiū. Ab aq̄lone inq̄t porte tres.Et de hoc figuraliter dr Ezec.xlvj.vbi p̄cipit q̄ q̄ ingredit̄ p viam porte aq̄lonaris ad orōnem ꝛ ad adorandū.p portam meridionalē egrediat̄ ꝛ econuerso q̄ primo p portam meridionalē intrauit finaliter p portā aq̄lonarē exibat. In quo notat̄ q̄ illi q̄ mō p portam aq̄lonarem tribulatiōis ꝛ pnie transeunt.finaliter ad portam meridici.i.ad claritatē eterne ꝓsperitatis ꝛ affluentie veniēt. Illi vō q̄ econuerso:mō volunt intrare p portam meridionalē mundane ꝓsperitatis.finaliter venient ad aq̄lonarē portā.i.ad frigus eterne pnie ꝛ infernalis aduersitatis Est igit̄ stat⁹ vt visum est flebiliē penitentiū.A parte inq̄t aq̄lonaris ꝛc. Tercio dico q̄ est stat⁹ subtiliter contemplatiū.vel etiā sublimiter ꝓsidentiū.Et isti significanē p portam australē q̄ est ps magis clara.magis calida.magis alta.qđ ptz in sole q̄ exīs in meridie vel in austro magis est altus:magis calidus:magis clarus. Sic status cōtemplationis vel ꝓlationis debet esse clarus p sapiam ꝛ discretionem:feruidus p amiciciā ꝛ dilectionē.alt⁹ p eminentiaz ꝛ iurisdictionē.Et hic status ostendit̄ cum dr. Ab austro inquit porte tres.Et iste stat⁹ ꝑculdubio sit̄ habet tres portas.q̄.s.p alios tres lapides p̄ciosos notatos a iohanne signanē.s.p crisolitū q̄ erat septim⁹.p berillum q̄ erat octauus.p topazium q̄ erat non⁹. Iste aūt tres porte sē tres spāles virtutes q̄s ꝓlati ꝛ cōtemplatiui debēt hre.vicz. portā Prudentie. Crisolitus em̄ q̄ est sicut aurū lucens ꝛ vt Justicie. ignis scintillans.ꝛ q̄ dicit̄ intellectū confortare ꝛ demones terrere.signat portā ꝛ Clementie. virtutem prudentie ꝛ sapientie quā summe debent habere ꝓlati.q: intellectum cōfortat.ꝛ sicut ignis ꝛ aurū in mēte rutilat ꝛ scintillat.Et cmōes vō ꝛ etiā hereticos eliminat atq̄ fugat.Et ista in neemia signanē p portam fontis.quia fons sapientie vbum dei Eccli.j. Ān Neemie.iij. Portam fontis edificauit scilum. Ān etiā de sapientia dr puer.viij. Qr stans iuxta portas ciuitatis loquit̄. Berill⁹ signat portam iusticie.q.s.berillus valet cōtra lites ꝛ cōtravicia oculor.ꝛ dicit̄ magnificare boiem ꝛ exaltare significans iusticiā.ad quā ptinet lites dirimere.oculoꝝ vicia.i.acceptionē ꝓsonaꝝ ꝛ iudicij pturbationē excludere ꝛ ad literā possessores suos magnificare ꝛ exaltare. In portis em̄ antiquit⁹ reddebant iudicia. In portis sedebant seniores ad tractādum publica negocia. In portis etiā adducevendunē ꝛ emunt̄ hominib⁹ necessaria. Omia em̄ cōiter ad portaz iusticie ptinent que ꝛ iudicia nouit facere.publica negocia regere ꝛ de necessitatib⁹ boim ꝓuidere.Et ista porta figuratur in neemia p portā iudicialē. De qua Nec.iij dr. q̄ melchias edificauit vsq̄ ad domū scuta vendentiū contra portam iudicialē.Et de ista porta iusticie dr Hiere.xxxix. Ingressi sunt principes regis ꝛ sederunt in porta media. Justicia em̄ p medium designat̄.sicut supra de medio fuit dictū Et breuiter dauid de portis istis dicit in ps. Aperite mihi portas iusticie ꝛc. Sequit̄. Hec porta dn̄i ꝛ iusti intrabunt in eam. Topasius vō signat portā clementie.q: topasi⁹ sequit̄ motū lune q̄ est mater roris. Et sm Dyasc. mortem subitam impedit ꝛ expellit ꝛ signat virtutē ꝛ portā clementie.q̄ miseros p elemosynas ꝛ cōsolat iōes rorificat.Et iuxta sniam Arnoldi mortē subitam impedit ꝛ retardat. q̄a sicut dicit Hiero. Nō memini me legisse boiem male mortuū q̄ libenē faceret opa pietatis.Et ista in Neemia significat̄ p portā aquarū.q:.s.aque significant irriguū pietatis Et de ista dr Neemie.iij. Nathinnei habitabant in opbel contra portam aquarum. Ista est enim porta vbi miseris paratur.vbi elemosyna conceditur.vbi nullus ledit̄ seu affligit̄.Unde,puer.xxij. Non conteras egenum in porta ꝛc. Et sic ergo patet q̄ status ꝓsidentium habet tres portas scz Prudentiam.Clementiā.Justiciam.Et iste etiam pōt significari per australem celi triplicitatē:q̄.s.cōtinet tria signa:videlicet.Gemini.Libram ꝛ aquarium.Gemini enim prudentiam signat.q: gemini dicitur esse domus consiliū. Libra etiam iusticiam denotat.Aquarius vō clementiā dr signat.Ab austro inquit porte tres.Et ideo dr isto statu cū sua triplici porta dicit̄ figuraliter Ezech.xlviij.vbi dicitur q̄ ad plagam meridionalem q̄ idem est qđ australis erant porte tres.s.porta symeonis vna. Porta yssachar vna. porta zabulon vna.Symeon em̄ q̄ interpretat̄ audiens merorē signat prudentiam.q:.s.ad prudentem prelatum pinet diligenter audire ꝛ examinare merores ꝛ querimonias aliorum.Yssachar qui interpretat̄ memor dn̄i signat portaz iusticie.q:.s.ꝓlatus iustus ne a recto iudicio deuiet semp debet dominum in mente habere.ꝛ semp dr memorari iusticiam diuinor iudicior.Zabulon vō q̄ interpretat̄ fluxus nocis.signat portaz clementie.q̄.s.in nocte.i.in tpe aduersitatis ꝛ necessitatis solet fluere ꝛ stillare riuulī diuinor beneficior.Est igit̄ stat⁹ subtiliter ꝓsidentiū.Ab austro inq̄t porte tres.Ezech.xl.Ostendit mihi quasi edificium ciuitatis vergentis ad austrum. Quarto dico q̄ in eccl̄ia inuenit̄ status ciuiliter morientiū. Et iste est status religiosor qui signat̄ p portam occidentalē. vbi sol occidit ꝛ pluuia abundat.q: sol.i.mundana ꝓsperitas ꝛ claritas talib⁹ dicit̄ occidere.q:.s.illi renunciauerunt.ꝛ pluuia diuine gratie dinoscit̄ abundare.Ab occasu inquit porte tres.Et iste tres porte ꝑculdubio sunt tria vota religionis significate p tres vltimos lapides p̄ciosos.videlz per Crisoprasus qui erat decimus.per iacinctum qui erat undecim⁹.p ametistum qui erat duodecimus.Et iste porte sunt.scz Porta Castitatis ꝛ continentie. Crisoprasus signat continē Leuitatis ꝛ obedientie. tiam ꝛ castitatē.q:.s.iste lapis de die colorem p̄dit ꝛ expalleſcit.de nocte vō ardeſcit ꝛ inualeſcit.Sic castitas in die ꝓsperitatis perdit̄. In nocte vero aduersitatis seruatur.Et ista porta in Neemia dicitur porta orientalis Neemie.iij. Semeya custos porte orientalis.Pars enim orientalis vt dictum est magis est pura.ꝛ ideo merito potest significare castitatem. Ista enim porta debet esse precipue in religione.quia procerto inter omnes alias virtutes castitas magis fragrat.Cantic. vij. Mandragore dederant odorem suum in portis nostris.Et ista proculdubio ē vna porta per quam ipe filius dei ad nos intrauit.scilicet incētum per virginis castitatem casta viscera penetrauit. Et ideo de ipso dicitur Ezech.xliij.de porta sanctuarij. id est de beata virgine. Porta inquit hec clausa erit ꝛ non aperietur.ꝛ vir non transibit per eam.quoniam dominus deus israel ingressus est per eam eritq̄ clausa principi.princeps ipse sedebit in ea. Jacinctus signat obedientiam ꝛ agilitatem. Jacinctus enim mutat colorem suum sm colorē temporis.quia scz tempore claro sit clarus. tempore obscuro sit obscurus.Et q̄uis durus sit ab adamante tamen sculpitur ꝛ frangitur.Sic vere obediens ad voluntatem aliorum disponit ꝛ variat semetipsum.Et q̄uis naturaliter sit durus ꝛ rudis.ab adamante tamen.id est a bono prelato. se permittit corrigi atq̄ sculpi.Et ista porta in Neemia figuratur per portam equorum.Neemie.iij.Sursū ad portam equorum edificauerunt sacerdotes.Equi enim inter omnia animalia magis obedientie sunt subiecti.Ametist⁹ autem signat indigentiam ꝛ paupertatem.supple voluntariam.Ametistus enim facit hominem vigilem.bonū cōsert int̄llectum.ꝛ valet contra ebrietatem.Sic paupertas ad litteram facit homines magis sollicitos ꝛ attentos.et magis intelligentes ꝛ discretos.ꝛ magis sobrios ꝛ modestos.Juxta illud Senece. Pauper sis aut pauperi similis si animo vacare vis.Et ista porta in Neemia significat̄ p portam regis.De qua Neemie.iij. In porta quoq̄ regis edificauerunt artifices.q: scz rex noster Ihesus intrauit

p istam portam in mundum. s. per paupertatem. et in ista iacuit q̄diu ibi fuit. ij. Reg. xix. Surrexit rex z sedit in porta Iste sunt ergo tres spirituales porte que pertinent ad statum cauliter mouentiū. Et iste etiā possunt significari p quartā z occidētalē triplicitatē. q̄ cōtinet sibi tria signa. s. Cancrū. scorpiū z Pisce. Cancer em̄ q̄ est dom⁹ lune sigt castitatē q̄ ē dom⁹ lune. i. virgis gliose. Scorpi⁹ aūt q̄ dī facere boiem leuē z instabilē signat obedientie velocitatem. Pisces etiā q̄ est dom⁹ seruitutis z laboris signat pauptatem. Ab occasu inquit porte tres. Et ista significanē figuraliē Ezechi. xlviij. vbi dicit. q̄ ad plagam occidentalē porte tres. Porta gad vna. Porta aser vna. Porta neptalim vna. Gad em̄ q̄ interpretat succinctus latro. signat castitatem q̄ hominī furat carnem p̄priam. z zona cōtinentie se succingit. Aser qui interpretat beatus erit vel beatitudo: signat obedientiam que specialiter beatitudinē p̄mittit. Unde etiā Symoni qui interpretat obediens dictum ē Mat. xvj. Beat⁹ es Symon bariona. Neptalim vo q̄ interpretat latitudo signat pauptatem. que. s. ducit homines ad latitudinē summi regis. Quia beati pauges spiritu qm̄ ipsoz est regnum celorum. Et sic patet ergo charissimi quō stat⁹ ecclie militantis p̄m q̄ habet quatuor boim stat⁹. habet quatuor triplicitates portarū. p quas intrat ad palatiū ecclesie triūphantis. significatas in portis duodecim q̄ cōstabāt ex singulis margaritis. sicut supra de duodecim lapidib⁹ est deductum. z p duodecim portas ciuitatis ierlm a Ieemia reparate. z p duodecim portas spiritalis ierlm p Ezechielez contemplate. Et p duodecim patriarchas q̄bus ipe porte erant dedicate. z p duodecim celi signa q̄bus ipse porte sē spiritualiter adaptate. put ad moralitatem superius ē reductum. Un̄ Apoc. xxj. Ostendit mihi ciuitatem habentē murum magnū z altū. habentem portas duodecim. Et in scripta nomina duodecim tribuū filioz israel. Et sic simpliciē de ecclesia militante possum⁹ dicere illud Gene. xxviij. Uere nō est hic aliud nisi dom⁹ dei z porta celi. Quia sicut dicit in ps. Diligit dñs portas syon sup oīa tabernacula iacob Sufficit. Unde supra de Ostio in fine litere O.

Portentum. Nota q̄ portentum est mirabile signum supra vel contra naturē cōmunem cursum. ad demonstrandū z significandū aliquid notabile a deo ordinatū. Sed vide de hoc infra vbi Prodigium.

Porticus. Nota q̄ porticus dicit esse deambulatorium seu vestibulum q̄d cōsueuit fieri ante portam. z q̄d factum fuit antiquitus aū tēplum. Un̄ porticus dicit quasi porte custos. Dicā ergo q̄ ē dare

Porticū mentis. Prima est in conscientia interiori.
Porticū gentis Secūda est in ecclesia exteriori seu
Porticum entis. inferiori. Tercia est in patria superiori. Primo igit dicam⁹ aliquid de porticu interiori. id est de cōscientia. Ista est em̄ portic⁹ columnarū: que facta est ante templum. De quo dī. iij. Reg. vij. q̄ Salomon fecit porticum columnarū. que. s. columnarum dicebat. propter q̄ a columnis sustentabat. q. s. porticus conscientie nostre columnas. i. virtutes solet habere que ipam valeāt sustinere. Unde in eodem capīo dicit. q̄ salomon statuit columnas in portico. Due enim columne sunt due spēs virtutum. s. theologice z cardinales seu morales. que. s. in porticu conscientie debent esse. Secundo dicamus aliq̄d de porticu inferiori. i. de ecclesia militante. que. s. figurat in illa porticu de qua dicit. iij. Reg. vij. q̄ Salomon edificauit alteram porticum aū faciem maioris porticus. Maior ei portic⁹ est ecclesia triumphans. ante quam. s. posita est minor porticus. i. ecclesia militans. iij. Reg. vij. Portic⁹ erat ante templū. Ista aūt portic⁹ figurat in pbatica piscina q̄ habebat quinq̄ portic⁹. in qua angelo coopante z aquam mouente sanabant infirmi. Eccliā militans q̄nq̄ porticus. i. q̄nq̄ speciales stat⁹ habet. s. Cōiugatos. Religiosos Seculares. Clericos. Doctores z prelatos. In q̄libet tam porticu multi inueniūt languētes. z p diuersa vicia fluctuātes. in motu tm̄ aq̄. i. in diuina clemētia p fidētes z angeluz diuine gratie expectantes. Et reuera in ista porticu ecclie militantis sunt Rectores q̄ iuste iudicant. Doctores q̄ vera p̄dicat. Oratores q̄ pie supplicant. Amatores q̄ corda complicant. Or ibi sint rectores iuste iudicantes ps. iij. Regū. vij. vbi dr q̄ salomon fecit porticū solū in qua tribunal est. Sequit. Et domuncula in qua sedere ad iudicandum. Item q̄ ibi sint doctores vera p̄dicantes. ps Job. x vbi de xpo docente dicit. q̄ iesus ambulabat in templo in porticu Salomonis. Item q̄ ibi sint oratores seu domini seruitores patet. ij. Paral. xv. vbi dr q̄ dedicauit altare domini q̄d erat ante porticum. Item q̄ ibi sint dilectores et inter se concordes z sui dilectores patet Actuum. v. Erant vnanimiter omnes in porticu salomonis. Ista ergo dicta sunt de porticu inferiori. s. de ecclesia militante Tercio dicamus aliq̄d de porticu superiori. hoc est dictu de eccliā triūphante. de qua pt dici illd Ezech. xlij. Erat porticus iūcta porticui triplici. Porticus em̄ triplex statum signat angloruṁ q̄ in tribus hierarchijs sunt distincti. Porticus isti cōiuncta statum signat beatoz seu etiā sanctoz. q̄. s. in eodez celo beatis angelis sunt coniuncti. Ita q̄ de eis pōt dici illud. ij. Paral. xxix. Ingressi sunt porticus domus domini

Ista ergo sufficiant de porticu entis. celi patria. Porticus gentis vel ecclesia. Porticu mentis vel conscientia. Sufficiat. vide de atrio z vestibulo. domo. tabernaculo z silibus.

Porcio. Nota q̄ porcio nihil aliud est q̄ alicui⁹ rei alicui facta assignatio z distinctio. vñ de moraliter dicam q̄ in scriptura reperitur

Porcio		
Dei.		Ecclesia.
Justi.		Gratia vel scientia.
Beati.		Gloria
Pauperis	Hec est	Miseria
Diuitis.		Opulentia
Peccatoris.		Nequitia
Damnati.		Angustia.

Et breuiter ita est q̄ res mundane videnē p̄varias pensiones hominibus varie distribute. Ista poterant multiplicater dilatari. sed auctoritates desunt. Solū ergo dicq̄ nos inuenim⁹ Porcionē. s. Dei Justi z Proximi. Primo igit dicamus de portione dei summi creatoris. Deus enim p̄ portione sua accepit ecclesiam fidelium. multe ei sunt secte infideliuṁ. in quibus domin⁹ nihil percepit cōtentus certe modica porcione. Unde ista est illa porcio de qua dicitur. ij. Macha. xiij. Or deus portionem suam signis euidentib⁹ protegit. Et iō ipse valde videtur conqueri de tyrannis z malis prelatis qui porcionem suam. id est ecclesiam depredantur. Hiere. xij. vbi dicit. Pastores multi demoliti sunt vineam. conculcauerunt partem meam. et dederunt porcionem meam desiderabilem in desertum solitudinis. Ista est igitur porcio dei summi creatoris. Secundo dico q̄ inuenit porcio iusti viatoris. Et ista p certo est multiplex fm̄ loca. res z tempora. in quibus z de quibus recipit porcionem. Et sic dico q̄ iusti multiplicem habent porcionem. scz Inferiorem quo ad virtutes z scientias z dona. Exteriorem quo ad mundi bona. Superiorē quo ad celorum premia. De omnibus enim istis iustus recipit partem suam. quia. s. deus tanq̄ legitimus dispensator diuidit prout vult singulis ista dona. Quilibet enim habet de scientijs mundi rebus z opulentijs z eminentijs virtutibusq̄ moribus z sufficientijs. z finaliter de celestibus bonis z de glorie donis atq̄ premijs certam z p̄priaz porcionem fm̄ q̄ ordinauit voluntas z dispensatio largitoris. Diuisiones enim gratiarum sunt. vnus autem spiritus diuidens singulis prout vult. j. Corinthioz. xij. Unde de porcione gratie z scientie vr iust⁹ dicere illud ps. Porcio mea domine dixi custodire legem tuam. De porcionis autem eterne glorie. dicit idem similiter illud ps. Porcio mea domine sit in terra viuentium. De porcione vo bonorum ecclesie quas scz prelatus habet subditis distribuere. Possumus dicere q̄ sine acceptione psonar ista dr esse equalis omnibus ceteris tamen paribus z cōsideratis meritis personarum. Unde. ij. Macha. viij. dicit. q̄ diuiserunt equam portionem debilibus. pupillis z viduis. Equam dico non equalitatem rei sed equalitatem iustitie. que tm̄ fuit contra multos. qui. s. non attentis meritis personarū. melioza beneficia z pinguiorem portionem de bonis sibi commissis consanguineis z adulatoribus solent dare. Unde Leuiti. vij. dicit. q̄ ille de filijs Aaron qui sanguinem vel

adipem obtulerit babebit armū dextrū in portione sua. Ille ei q̄ plato vel principi offert sanguinē est cōsanguine⁹: q̄ sanguinem .i. cōsanguinitatē allegat. Ille vo q̄ adipez q̄ suauiter vngit offert est adulator. Quia reuera sepe fit q̄ tam hic q̄ ille armū dextrū .i. pinguius beneficiū reportāt. alij vo ly sufficientiores sint sinistra ⁊ non dextera semp habent. Sic ergo patet q̄ inuenīt portio iusti viatoris. Tercio dico q̄ inuenīt portio vani peccatoris. Et ista ꝓcerto cōsistit in vicijs diuitijs ⁊ in supplicijs. De vicijs dr in ps. Cū adulteris portionē tuā ponebas. De diuitijs dicit Luc. xv. in psona illi⁹ filij ꝓdigi q̄ dixit patri. Pater da mihi portionē substantie q̄ me contingit. quā tñ supflue viuendo consumpsit. ita q̄ ad aliā portionē .s. ad supplicia paupertatis deuenit. De supplicijs dr in ps. Hec est ps illor q̄ detrabunt mihi apud dñm. Patet ergo quō inuenīt portio vani peccatoris. Iusti viatoris. Summi creatoris ⁊c. sufficit. Vide supra vbi Pars.

Portus. Nota q̄ portus est ille locus in quē de maris periculis exit ad terrā. Port⁹ esse nō dicit ab introitu qui fit in mare. ly ab exitu qui fit a mari. Et ideo portus dicit a portando. ꝓ eo q̄ ibi portat homo de periculis latronum. ad portam ⁊ portum securitatis. De periculis fluctuum ad portā ⁊ portū vtilitatis. Igitur dicam q̄ est dare multiplices portus. Est enim Port⁹

Luctuosus q̄ est singulor.
Spaciosus q̄ est perfector.
Fructuosus q̄ est beator.
Lubricosus q̄ est mundanor.
Anxiosus q̄ est peccatorum
Periculosus q̄ ē dānator.

Primus est mos quo applicant singuli viuentes.
Secūd⁹ est gra quo applicant bonum appetentes.
Tercius est glia quo applicant bene triumphantes. Quartus est mundi ꝓsperitas q̄ applicant opes diligentes. Quint⁹ est pcīm quo applicant virtutē pdentes. Sextus vo est inferni⁹: quo applicant penas ꝓmerentes. De istis portubus possunt dici multa ꝑ deficiunt auctoritates. hoc solum dicamus q̄ de portu singulor .s. de morte potest dici illud Senece. In freto vixim⁹: moriamur in portu. De portu vo gratie: religionis vel ecclesie q̄ est pfector potest dici illud qđ dr Act. xxvij. Venim⁹ in locū qui dicit boniport⁹. De portu aūt glorie q̄ est beator dici potest illud .j. Macb. xiij. q̄ machabe⁹ cum omni gloria accepit Joppen in portū. De portu mundi q̄ est opulentor pōt dici illud Actuum. xxvij. Cuz portus aptus non esset ad hiemandū. plurimi statuerūt cōsilium nauigare inde. De portu peccati q̄ est iniquor. Et etiā de portu inferni q̄ est damnator potest dici illud .j. Macha. xij. Portū q̄dez nocte succendit Et ibidem. Portum cum manib⁹ succendit ⁊c. sufficiat. q̄ auctoritates non sunt.

Possidere. possessio. Nota q̄ possidere nihil aliud est q̄ tenere ⁊ habere. Possessio vo idem est quod habitio vel rei per dominiū iusta retentio. Est āt possessio

Utilitatis.
Humilitatis
Auctoritatis.

Est dico nomen vtilitatis. q̄ possessio vt cōiter signat diuitias ⁊ substantiam tpalem ab aliquo habitam ⁊ possessam. Ūn Gen. xiij. Erat aūt abraam diues valde in possessione auri ⁊ argenti. Est etiā nomen humilitatis. q̄. s. res q̄ possidet possessoris dominio subiugat. Unde ab altero possideri signū est seruitutis. Ūn Esa. xiij. Adiunget aduena ad eos ⁊ possidebit eos domus israel. Item nomen est auctoritatis. q̄ ille qui possidet ꝓsumit esse dominus rei possesse. ⁊ ideo possidere de sui natura by aliquā auctoritatem ⁊ dominiū designare. puer. viij. Dominus possedit me ab initio. Et vt breuiter transeam⁹ Notandū est q̄ in scriptura sextuplex repit possessio quarum Tres sunt bone. scilicet

Virtualis.
Spiritalis
Supernalis

Et tres sē male. scilz.

Criminalis
Temporal
Infernalis

Possessio virtualis est possessio hominū pfector. Spiritalis est possessio boim dericor. Supnalis est possessio ciuiū beator. Criminalis est possessio boim pcōr. Temporalis est possessio boim mundanorū. Infernalis est possessio viliū dānator.

Dico ergo primo q̄ est possessio virtualis Et ista est illa substantia. illa hereditas. illa possessio. gratiarū. scientiarū ⁊ virtutū quā boni possident in ꝫ mundo. Specialiter aūt possidēda est ⁊ bnda .s. Sapientie limpitudo.
Continentie sanctitudo
Patientie fortitudo
Amicicie rectitudo

Dico ergo q̄ boni habent possessionem sapientie. puer bior. xviij. Cor prudentis possidebit sapiam. Et puer. iij. Possidesapiam. Item habent possessionem ꝓmentie. et de ista dr. j. Thessa. iij. Sciat vnusq̄sq; vas suū possidere in sanctificatione ⁊ bonore. Item debent habere possessionem patientie. Luc. xxj. In patientia vestra possidebit⁹ animas vestras. Item possessionem amicicie. Ūn Eccl. xxij Fidem posside cum amico tuo Ista ei est quadruplex possessio boim pfector. Nota q̄ est possessio ciuilis ⁊ naturalis. Ciuilis. s. q̄ solummō animo retinet. Naturalis que manu ⁊ corpe cōtinet. Sed ꝓcerto de possessione virtutū multi sunt q̄ non habent nisi ciuilem. q̄ nō habent nisi solū animū. q. s. bene vellent esse sapientes: casti ⁊c. verūtamē deficit eis possessio naturalis. q. scz nunq̄ volunt manum applicare ad opus. j. Esdre. iij. Possessionem transfluminē non habebis. Patet ergo q̄ est quedam possessio virtualis. Secundo dico q̄ est quedam possessio spiritalis. Et ista nihil aliud est q̄ possessio seu hereditas ecclesie militātis. Ista enim est possessio que est viris ecclesiasticis assignata. Josue. xiij. Tribui leui non dedit possionem. q̄m dominus deus israel ipse est possessio eius. Istud potissime potest dici de viris religiosis ⁊ pfectis qui nihil habent ꝓprium in hoc mundo. ita q̄ solum deū debent habere. Dominus em̄ possessio eorum est ⁊ ab ipso etiam possideri debent. q. s. iusti sunt possessio dei. ⁊ dns possidet eos tanq̄ suos. ipsosq; tanq̄ possessionem ꝓpriam ab omni peccato defendit. ps. Ūm tu possedisti renes meos. suscepisti me de vtero matris mee. Et istud etiam petebat Moyses dicēs domino. Exod. xxxiij. Obsecro vt gradiatur nobiscū nosq; possideas. Ista igit est possessio spiritalis. s. ecclesia que ab ecclesiasticis possidet. Ibi em̄ sunt ecclesiastici q̄ debēt esse possessio dei. ⁊ ibi est ipse deus quem debent ecclesiastici possidere. Sed heu ꝓdolor q̄ terribiliter loquet dominus ꝓ Esaiam de possessione ecclesie militantis. Nam ipse dicit Esa. xiij. Dabo eam in possessionem bericij ⁊ in paludes aquarum. Quia ꝓculdubio charissimi istam possessionem possident hodie bericij. i. viri impij spinis diuitiarū induti ⁊ ventre gulositatis muniti. Bericius em̄ fm Pli. quinq; habet ventres ⁊ quinq; dentes significans malos ecclesiasticos quorum venter est quintuplex per auiditatem ad cibos recipiendum. Philip. iij. Quor deus venter est. Et Prouerbiorū. xiij. Venter impiorum insaturabilis. Dentes vero eorum sunt quintuplices per voracitatē ad cibos deuorandum ⁊ manducandum. In talium ergo bericiorum possessionem datur hodie ecclesia. Quia procerto multi sunt in ista possessione qui non curant nisi de deliciis carnalibus ⁊ nihil penitus de spiritualibus. Tales potissime sunt illi qui iniuste sunt in ecclesia introducti. ⁊ qui possident agrum Christi de mercede iniquitatis. sicut sunt symoniaci: quibus dicitur Actuum. viij. Pecunia tua tecum sit in perditionem. qui donus dei existimasti pecunia possideri. Non sic. sed possideant istam possessionem viri iusti ⁊ boni. quia procerto ista possessio spiritualis. Tercio dico q̄ est quedam possessio supernalis. Et ista est possessio eterne glorie. que est possessio angelorum ⁊ beatorū. De qua dicit Matbei. xxv. Venite benedicti patris mei: possidete paratum vobis regnum. Ista autez possessio est duplex. quia. s. gloria eterna non solum possidetur ab anima immo etiam a corpore ꝑtum ad quatuor dotes suas. Esa. lxj. In terra sua duplicia possidebunt. Et Ezec. xxxv. Due terre mee erunt. ⁊ hereditate possidebo eas. Et ideo Baruch. iij. dicitur de ista possessione. O israel q̄m magna est domus dei ⁊ ingens locus possessionis eius ⁊ Deut. iij. Jordanem vos transibitis. ⁊ possidebitis terram egregiam. Iste ergo sunt tres bone possessiones. Quarto dico q̄ est quedam possessio criminalis. Et ista est possessio viciorum que ꝓculdubio valde est damnosa possessoribus suis. Ista enim est similis cuidam monili quod Vulcanus fabricasse dicitur. quod quicunq; videbat desiderabat. ⁊ tamen quicunq; illud possidebat male ei accidebat. Et inde aliquod magnum infortunium incurrebat. Sicut ponunt fabule Poetarum. Proculdubio charissi-

mi pcm̃ est monile hmõi. qz. s. istud est monile quo dyabolus subarrat animas qs desponsat. Istud em̃ ab oib⁹ concupiscit. qz. s. nõ est dare pcm̃ in quo nõ sit aliqd delectabile z peccatoꝝ cõcupiscibile. Prouer. j. Stulti ea q̃ sibi sẽ noxia cupient. Verũtñ possessio ist⁹ valde est piculosa. qz scz possessores eius eode solent incurrere infernale piculum z iacturam. ad modũ latronis q̃ tunc suspendit qñ in possessione furtiꝫ iudicem inuenit. Et iõ stultum est talez possessionẽ habere. puer. xiij. Possidebunt puuli stulticiã Et tutũ est possessionem hmõi refutare. Eccli. v. Noli attẽdere ad possessiones iniquas. Ista est ergo possessio criminalis Quinto dico q̃ est possessio tpalis. Et ista est possessio bonoꝝ tpaliũ. De qua dr Abacuc. j. Suscitabo chaldeos gentem amarã vt possideat tabernacula non sua. bona em̃ mundi dicunt nõ nostra. qz. s. nõ est ꝓpie nostrum qđ necessario alijs dimittim⁹ z qđ quasi pcario possidem⁹ De ista aũt possessione dr Gen. xiij. de lothz abraaz. q̃ erat possessio eoꝝ nimia z nõ quibant habitare cõiter. Quia p certo bodie possessiones z diuitie sunt causa discordie atq; rixe. ij. Reg. xix. Tu z Siba diuidite possessiones. Sexto aũt dico q̃ est possessio infernalis. Et ista est possessio z hereditas damnatoꝝ. Et de ista dr in ps. q̃ deus tradidit grãdini iumenta eoꝝ. z possionem eoꝝ igni. Petões em̃ dicũtur iumenta. qz. s. carent rõne z sensu. Isti ꝯ grandini eternoꝝ tormentoꝝ tradent z in possessionem igneam locabũtur. Iste ergo sunt tres male possessiones. Et sic ptz quomodo tres bone possessiones z tres male possunt in scptura reperiri ꝛc. Vide supra de domo. de hereditate. de habitatione. z infra de terra.

Post. postea. posterius.

Mo. q post et posterius que signant vltimas rerũ partes pñt in scptura multa significare z in bono z in malo. Et ideo vt breuiter transeam⁹. Notandũ q̃ posteritas potest significare statũ

Humilitatis interioris.
Prosperitatis exterioris
Mortalitatis extremioꝝ.
Aduersitatis asperioris
Felicitatis vltimioris.
Diuinitatis supioris
Iniquitatis deterioris.

Dico breuiter q̃ posteritas significat statum humilitatis qz. s. viri humiles nunq̃ alijs se pferunt p psumptionẽ. sed potius post eos se ponunt p humilem subiectionem. j. Regũ. vij. Quieuit israel post dominũ. Pars em̃ posterior semp sequit priorem. sicut generaliter ptz in oibus aialib⁹ preter cancrũ. in q̃ posterior sepissime pcedit priorem. Sic vere in congregatiõe corporis ecclie vel religionis semp illi q̃ sunt in gradu z statu posteriores debent esse humiliores z prioꝝ maiorum supioꝝ. s. z platoꝝ sequaciores z obedientiores. Et talem sequelam petebat sponsa Cañ. j. Trahe me post te curremus in odore vnguentoꝝ tuoꝝ. Quis bodie ꝓh dolor ecclesia videatur similis corpori cancri. qz. s. partes posteriores volũt bodie ire priores. qđ tunc fit qñ illi q̃ penitus nihil valent volunt melioribus pferri. z qñ illi q̃ in gradu z statu alijs debent subesse nolunt superioꝝ famulari sed ipsis more retrogrado dominari. vt sic eis dicat deus vel prelatus illud ij. Reg. xiij. Me aũt piecisti post tergum tuũ. Et. ij. Per. ij. Facta sunt dis posteriora deteriora prioꝝ. Mõ sic ergo. sed posteriora sequant prioꝝ. vt sic prelatus de bonis possessoꝝ z subditis possit dicere illud Hiere. iij. Patrem vocabis me z post me ingredi non cessabis. Ista est ergo posteritas humilitatis. Unde etiã de tpo humilimo dicit Job. j. Qui post me venit ante me factus est. Humilis em̃ vadit. s. Post deum sibi berendo fideliter. Prelatum sibi parendo celeriter. Proximũ sibi se iungendo pcordit. Miserum sibi succurrendo benigniter. Justum ipm imitando moraliter. Impium ipsum castigando seueriter. Mundum cuncta cogitando subtiliter. Negocium ipa ordinando sagaciter. Seipsum culpas dimittendo flebiliter. Paradisum ipm appetendo mentaliter. Infernũ ipm pcauendo vtiliter. Dicam ꝯ q̃ vir humilis seu iust⁹ vadit post deum sibi fideliter berendo. z per consequens mundum z vicia relinquendo. Mat. xvj. Si qs vult venire p me abneget semetipm z tollat crucem suam z sequat me. Quis multi dicunt illud Esa. lix. Auersi sumus ne iremus post tergum dei. Item post platum ipi humiliter parendo seu obediendo. vt sic cuilibet tali dicat plat⁹ illud pdictum Hiere. iij. Patrem vocabis me z post me ingredi non cessabis Et vt talis dicat plato illud Gen. xliij. Tu post me pbara one dñs me⁹. Item post primũ cõcorditer se tibi iungendo seu ciuiliter secũ coueriando. Cañ. j. Egredere et abi post greges sodaliũ tuoꝝ. Item post mulieru sibi benigniter succurrendo. Un Paul⁹ dicebat Act. xxiij. Post annos autẽ plures elemosynas factur⁹ in gentem meã veni. Item post iustũ ipm moraliter seu virtualit imitando. Un Eccli. xxx. Mortuus est iust⁹ z est quasi nõ mortu⁹. sil'em em̃ post se reliquit filium. Et puer. xx. Beatos post se filios derelinquet. Item post impiũ ipm seueriter castigando. vt. s. ꝺ impio dicat illud Job. xxxvij. Post eum rugiet sonit⁹. tonabit voce magnitudinis sue. Item post mundũ seu post naturã vadit iustus ipam subtiliter cogitando z inuestigãdo Dan. ij. Tu rex cepisti cogitare quid futurũ esset post hec. Item post negocia ipa ordinanda sagaciter. puerbi. xxix. Sapiens differt imposterũ. Item vadit post ipm culpas flebiliter meditando. z de eis penitendo. Job. xvij. Cogitationes mee dissipate sunt torquentes cor meũ. nocte verterunt in diem z rursum post tenebras spero lucẽ. Item post paradisum vadit ipm appetendo mentaliter. Num. xxxj. Purificati postea castra intrabitis. Item vadit post infernum ipm vtiliter precauendo. Un Eccles. ix. Post hec ad inferos deducent. Ista igit est posteritas humilitatis seu vtilitatis. Secundo dico q̃ inuenit posteritas ꝓsperitatis. Bona em̃ temporalia dicunt posteriora. eterna vo et spũalia sunt prioꝝ. Ista potissime posteriora dici possunt qz vilioꝝ sunt z post nos remanent z in morte totalit nos dimittunt. z finaliter ad terrã posteriorẽ. s. ad infernuz nisi cauerim⁹ nos immittũt. Et iõ pcipit Gen. xix. Noli respicere post tergum tuũ. Et dr ibi q̃ vxor loth respiciens post se. versa est in statuã salis. Quia illi q̃ ad ista posteriora respiciunt p nimiũ intentũ z affectum. statue. i. petões z miserabiles efficiunt. z humane rõnis efficacia spoliant. j. ibi motbei. v. Quedam conuerse sunt retrorsuz post satbanã.

Tercio dico q̃ est posteritas mortalitatis. qz. s. senectus mors z iudiciũ sunt tpe posteriora. z tñ sunt ad nocendum crudeliora. pñ. Percussit inimicos suos in posteriora. Lãpreda em̃ percussa in capite vel in anteriori parte parum leditur. In cauda vo vel in parte posteriori percussa facilit enecat. Sic vere homo si a dyabolo pcutit q̃ pcm̃ in parte anteriori iuuentutis vel vite pñtis non ita est periculosum. qz. s. homo potest penitere. Sed quando dya bo⁹ pcutit eum aliquo peccato mortali in parte posteriori. s. i senectute vel in morte. tunc irreperabiliter vulnerat. iij. Regum. xvj. Demetam posteriora baasa. z posteriora dom⁹ eius ꝛc. Et sic dico q̃ est posteritas mortalitatis. Quarto dico q̃ est posteritas aduersitatis. Et ista est illa que finaliter erit in iudicio z in inferno. Ista enim postea venient peccatoꝝ⁹. que tamen eis presente seculo nõ apparet. iij. Reg. vij. Posteriora boum intrinsecus latitabant. Isti sunt sicut ribaldi q̃ in taberna ludunt: bibunt z solacianꝫ: nihil cogitantes de fine. qui tamen postea cum soluere nõ possunt vel incarcerant vel optime verberant. sic ꝛc. Unde puer. xx. Suauis est homini panis mẽdacij. postea implebit os eius calculo. Scorpiones enim in parte posteriori habent aculeum. sic z damnati in fine z posteriori tempore babebunt mortem ꝑpetuã z infernũ. Eccles. ix. Filij hominũ implent malicia z contemptu invita sua. z post ꝫ ad inferos deducent. Figurati in egyptijs de q̃bus dicitur Exo. xiij. Qz filij israel viderunt egyptios mortuos post se.

Quinto dico q̃ est posteritas felicitatis. Et ista est illa quã habent beati in patria. que scz post vitam pñtem concedit. De qua Eccli. j. Usq; ad tps sustinebit patiens z postea redditio iocunditatis. In isto em̃ postea fit meritoꝝ retributio. fit occultoꝝ reuelatio. fit pmioꝝ acquisitio fit gaudioꝝ comprehensio. Fit dico retributio meritorum Un Eccls. xj. Mitte panem tuũ sup transeuntes aquas. z post tpa multa inuenies illum. Item ibi est reuelatio secretoꝝ. vñ Job. xiij. Qđ ego facio tu nescis nũ scies autẽ postea. Item ibi fit acquisitio pmioꝝ. Heb. xij. Postea autẽ fructũ pacatissimũ reddet. Item ibi est cõprehensio omniũ gaudioꝝ. Job. xiij. Sequeris aũt postea. z. j. Reg. vij.

Quicuit israel post dñm. Ista est igit posteritas felicitat

Sexto dico q est posteritas deitatis. Cõstat enim q deus quodãmõ de ante fact⁹ est post. de primo posteri⁹. de summo infim⁹. t de maximo minim⁹. inq̃tum. s. de immortali mortalis. t de deo fit humanus. Ad nota q de⁹ dr ee post seu posterior. s.

In primo post fecit mirabile actũ. Carne latitando.
Secundo ꝓtendet mirabile vultuz Mundũ iudicando
Tercio monstrabit laudabile statũ Celis imperando

Dicam ꝯ q inuenit vnum post: quo deus apparet actu mirabili. Et istud nihil aliud est ꝙ ille actus quo fuit hõ fact⁹. t post. i. in fine temporis in eris cum hominib⁹ cõuersat⁹. Ad Baruch. iij. dr. q post hec in terris visus est t cũ hoib⁹ conuersat⁹ est. Ad hũanũ genus potuit dicere tunc de ipo illud Can. ij. En ipe stat post parietẽ nr̃m. aspiciens p fenestras. pspiciens p cancellos. En dilect⁹ me⁹ loquit mihi. Paries em noster est humanum corpus. fenestre oo t cancelli sunt humani sensus. Et reuers de ipso post apparuerunt in xpo multa alia post. i. multe alie cõsequentie. q: videz Postea Cibum voluit Mundum docuit. Morti patuit. Vita splenduit. Suis affuit. Celo claruit. In patria remunerabit. Postea dico aiã voluit carnaliter seu corporaliter. q:. s. vt dicit Mat. iij. Cũ ieiunasset. xl. dieb⁹ t xl. noctib⁹ postea esurijt. s. humane nature veritatẽ in se monstrando. Postea etiã mundũ docuit veraciter. Luc. ij. Post triduum inuenerunt ihm in templo in medio doctor audientez eos t interrogantez. Itẽ postea morti patuit crudeliter. Unde Dañ. ix. Postea occidet xps. t non erit eius populus q̃ ipm est negaturus. et Matth. xxvj. Satis q: post biduũ pascha fiet t filius hominis tradet vt crucifigat. Item postea vita splenduit ce leriter. s. post triduum resurgendo. Mat. xxvij. Post tres dies resurgam. Et Marci. xiiij. Soluite templũ hoc: post triduum reedificabo illud. Item postea suis affuit alacrit. sz ipsis post resurrectionem apparendo t eos consolãdo Job. xx. Post dies octo venit iesus ianuis clausis t dixit visa. suis. pax vobis. Et Act. j. Post resurrectionem suaz p dies. xl. apparens eis t loquens de regno dei. Item postea celo claruit nobiliter ascendendo. Actu. xxv. Post triduum ascendit hierosolymã. Et Job. vj. Post hec abijt ie sus transmare. Patet igit q est vnũ post. quo de⁹. s. in iudicio post mortẽ a seruis suis repetet rõnem. Ad Matth. xxv. Post multũ vo tpis venit dñs seruoz illoz t posuit rõnem cum eis. Item in patria remunerabit liberaliter distribuẽdo. Illud em est vnũ post quo xps sedebit seu splẽdebit statu laudabili. s. in paradiso. qñ in glia distribuet stipendia beatoz. Tunc em sicut dicit in ps. Apparebũt posteriora dorsi eius in pallore auri. qñ. s. disciplina q̃ in pñti nõ videt esse gaudij sed meroris postea tñ exercitatis per eam fructum pacatissimũ reddet Hebr. xij. Unde de gloria diuina quam ostendet in patria dici potest illud. iij. Regum. x. q summitas throni rotunda erat in parte posteriori. Rotunditas aũt q̃ fine caret t pncipio eternitatẽ signat Ista sunt ergo posteriora dei que certe multum sunt considerãda. Gen. xvj. Vidi posteriora videtis me. Posteriora em bonũ latitabant intrinsecus sub mari. ij. Paral. iiij. Posteriora etiam duoz cherubin latitabant sub archa sicut dicit. iij. Reg. vij. Ad denotãdũ q ista posteriora dei que ad ipius iudiciũ padisum t infernum spectant mõ sunt latentia t occulta. nec possunt a nobis videri. nisi aũ fuerint meditata. Exod. xxxiij. Posteriora mea videbis ẽ. Ista ergo possunt ostendere q est posteriozitas diuinitatis. Septimo dico q est posteriozitas iniquitatis. Mali enim dicuntur posteri t non primi. Et post etiam t non ante. Et nota q isti dicuntur habere. scilicet vnum post Quod est

Pigricie.
Malicie
Superbie
Luxurie
Nequicie
Stulticie.
Imprudẽtie.
Auaricie.
Tristicie

Dicã ergo q mal⁹ habet vnũ post qd ẽ pigricie desidiose. Equi em tardi spvolunt ire post alios nisi forsan calcarib⁹ urgeant Sic pigri ẽ. dicentes. s. illud. s. Reg. xxv. Precedite me. ecce ego post tergũ sequar vos. Item habent vnum post malicie insidiose. Ille enim qui insidiatur alicui consuevit venire post tergum. i. fallaciter t latenter. Josue. viij. Ignorans q post tergũ latarent insidie. Item mali habent vnum post sugbie con

temptuose. Illud em qd vilipendit aut contemnitur. post tergum ꝓicit aut dimittit. Sicut mali faciunt de deoz de mandatis suis Nee. ix. Proiecerunt legem tuam post terga sua. Item habent vnũ post luxurie ignominiose. p illd Eccl. xviij. Post cõcupiscentias tuas nõ eas. qd nõ aduertentes iniqui. erunt in concupiscentia feminaz. Dañ. xj. Itẽ habent vnũ post neglie periculose. sicut sunt illi q vadũt p dyabolũ suis tentationib⁹ obediendo. t ipm p heresim et ydolatriam honorando. Hiere. xj. Abierunt post deos alienos nos. Contra illud Hiere. xxv. Nolite ire post deos alienos Item habent vnũ post stulticie impetuose. Et istud est illud quo stulti semp volunt ire post appetit⁹ cordis sui. p ꝓij capitis voluntatibus. ꝓsequz malis t iniquitatib⁹ obediendo. De quo dr Hier. ix. Abierunt post prauitatẽ cordis sui: post baalim. Et Esa. lxv. dr de impio q ipse graditur in via nõ bona post cogitationes suas. Item isti habẽt vnum post imprudentie obliuiose. inq̃tum ipsi nesciũt de bis que post erunt. t de futuris negocijs cogitare seu etiaz ordinare. Ad Eccls. iiij. Melior est puer pauper t sapiẽs rege sene t stulto q̃ nescit ꝓuidere imposterum. q: t de carcere catheniscz aliquis interdum egrediat ad regnũ. t alius natus in regno inopia consummat. Itẽ ibi habẽt vnũ post auaricie ambitiose Et istud est inq̃tum ipsi currũt p mundũ t post ꝓncipes t ꝓlatos honores t diuitias ꝓcurando. j. Reg. viij. Declinauerunt post auariciam t acceperunt munera. Item ipsi finaliter habebunt vnum p⁹ pestilentie piculose. qñ. s. post istam vitam ipi corruent i infernum. Et sic de eorum posteritate intelligit illud Joel ij. Ante faciem eius ignis vorans. t post eum exurens flãma. Facies enim iniquoz est vita pns. vbi ꝓcerto ipsi habent ignem vorantem. s. crudelitatis. auaricie. rapine. Posterius vo ipsoz est vita futura. vbi ꝓcerto ipos sequit exurens flamma. hoc est dictu. ardor incendij infernalis Sic: ergo patet q est quedam posteritas iniquitatis. Et sic patet q post. posterius t posterũ tam in bono q̃ in malo mltis modis sumitur. Sufficit ergo. vide vbi nouissime vl futurum t similia. Et vide etiam vbi finis t vbi vltim⁹ t postremus ẽ.

Postquã. Nota q postq̃ semper denotat aliquod ꝓambulum. Aliquam ꝓmissaz Aliqd antecedens. Est enim coniunctio causalis vel rõnalis. ex qua semp aliquid aliud subinfert. Accipit em ꝓ q. cunq̃. ex quo. qñ. t silib⁹. Cum igit possit dici in bono t in malo. potest etiam dici de iusto t iniusto. Primo ergo possumus notare q iustus habet multa bona postq̃. id ẽ multa bona antecedentia. ex quibus certe sequunt multe bone conclusiones. sz vnum postq̃ Quo concludit opus

Clementie.
Indulgentie
Letitie
Justicie.
Potentie
Abstinentie
Penitentie
Excellentie

Primũ postq̃ erit interior cordis affectio. ex qua. s. sequunt opera pietatis. De qua dicit Leui. xxiij. Postq̃ messueritis segetẽ terre vestre spicas remanẽtes nõ colligetis ꝙ pauperibus dimittetis. Secm postq̃ erit vberior xpi passio q̃. s. post tempestatem tranq̃llũ facit. De q̃ Deu. viij. Postq̃ inquit afflixit te. ad extremuz misertus est tui.

Tercium postq̃ erit interior culpe absterssio. ex qua. scilicet sequitur leticia mentis. Unde de nazareo dicitur Nume. vj. Qz postq̃ rasent caput suum t sacrificium obtulerit bibere potest vinum. Vinum enim leticiam signat que scilicet per spem t consolationem bibitur. quando caput mentis a capillis. id est a peccatis raditur t mundatur. Ila autem est spiritalis purgatio t circumcisio de qua. s. dicit Luce. ij. Qz postq̃ consummati sunt dies octo venerũt circumcidere puerum. Et ibidem dicitur. Postq̃ impleti sunt dies purgationis Marie tulerant Jesum in hierusalem. Facta enim circumcisione. t Marie id est mentis a mare purgatione secuta. Jesus id est innocentia sistit t in ierlm. i. in quieta mentis possessione portat. Quartum postq̃ erit seueriz iuris editio. quã. s. sequit omnis iustitie complementũ. De qua Deut. xvij. Postq̃ rex sederit i solio regni sui. describet sibi deuteronomium legis hui⁹ vt discat timere dominum. nec eleuetur cor eius in superbiam sup fratres suos. nec declinet in partem dexterã vl sinistrã

Quintū vo postq̄ erit sincerior mentis perfectio. que. s. potest t ꝑualet cōtra demones t peccata. Ūñ Josue. xvij Postq̄ conualuerunt filij israel subiecerunt chananeos. et fecerunt sibi tributarios. Sextum postq̄ erit exteri or carnis coercio. qua. s. homo abstinet a superfluis. Et ista ē ablactatio samuelis. De qua. j. Reg. j. dr. Or anna adduxit eū secum in sylo postq̄ ablactauerat. i. a lacte carnalitatis ꝑ abstinentiā abstraxerat. Septimū postq̄ erit asperior rerū turbatio. s. tribulatio mundana. q̄. s. homo cōpellit ad deum redire t ꝑniam inchoare sicut de Manasse dr ij. Paral. xxxiij. q̄ postq̄ coangustat⁹ est orauit dñm t egit ꝑniam valde. vt sic q̄libet talis tribulatus t penitens dicat deo illud Hiere. xxxj. Postq̄ ꝑcussisti me egi ꝑniam t post q̄ edocti⁹ sum tibi: percussi femur meū t erubui. Octauū postq̄ erit ꝑclarior cordis cognitio seu etiam cōsideratio t attentio. quā. s. sequit bonor t excellentia summi regni. Unde Nabucho. dictum fuit Dan. iij. Regnū inquit tuū manebit tibi postq̄ cognoueris ptātem esse celestem. Et sic ē ptz quomō postq̄ multimode ptinet ad iustos. Sco vo dicam q̄ postq̄ q̄nq̄ ptinet ad iniustos. Constat em̄ q̄ mali t iniusti habent sua mala antecedentia. suaq̄ mala postq̄. ex q̄bus. s. male cōclusiones sequunt. Ex vno em̄ peccato sequit aliud. sicut videm⁹ q̄ in rota molendini aqua cadens in vna cōcauitate seu in vno receptaculo ab alio recipit. t exinde in tercio. post in quarto. et sic de receptaculo ad receptaculum fluens facit continue volui rotā. Sic vere q̄n in rota mentis humane fluctus dyabolice tentatiōis in vno angulo cogitatiōis recipit. de vno certo peccato ad aliud trahit. quo adusq̄ tota rota ista in vicioꝝ ꝓcipitiū dilatabat. Teste em̄ Greg. petm̄ qd ꝑ ꝑniam nō diluit mox suo pondere ad aliud trahit. Et Jaco. ij. dr. q̄ vno peccauerit mlta bona pdet. De isto postq̄. i. de isto malo antecedente possumus notare q̄ mali habent. scz. Unum postq̄ Supremi culminis. quo sequit mentalis cecitas. Gulosi turbinis. quo sequit carnalis vilitas. Praui reginis. quo sequit fidei paruitas. Crudelis fulminis. quo sequit rapine prauitas. Dico igo q̄ mali in hoc mundo habēt q̄n. q̄ vnum antecedens t vnū postq̄ iniuste dominatōis quā sequit mentalis ignorantia. Cōstat ei q̄ multi sunt q̄ postq̄ fuerunt ꝓmoti ad ecclesie vel seculi dignitates. statī spiritaliter fiunt ceci. nec cognoscunt illa que ptinent ad salutem. Ūñ Mume. xvj. dr. Or postq̄ ingressi sunt tabernaculum operuit illud nubes. Ingredi em̄ tabernaculū signat altam ꝓmotionem. Nubis vo operimentuz. signat obscuram ignorantiam t obliuionem. Item dico q̄ mali habēt vnum postq̄ gulose delectationis. quo sequit carnal' immundicia. Sicut em̄ dictum est ex vno peccato sequit aliud. et ex gula luxuria generat. sicut de assuero legit Hester v. Or regina Hester placuit oculis eius postq̄ vinum biberat abundanter. Item dico q̄ mali habent vnuz postq̄ inepte gubernationis. quā sequit error atq̄ pfidia. Sicut dicit Judic. viij. q̄ postq̄ mortuus est Gedeon auersi sunt filij israel a domino. Constat em̄ q̄ q̄n Gedeon. i. bon⁹ rector morit. popul⁹ ꝑ peccatum a deo ꝑ perfidiam facilit elongat. Item dico q̄ mali habent vnum postq̄ crudel' efferationis quam sequit ardor t auaricia. Ūñ de illis crudelibus legit Mat. xxvij. postq̄ ipi crucifixerunt xp̄m. diuiserunt inter se vestimenta sua. quasi dicat. q̄ sanguis t crudelitas q̄ ꝓcedit. mater sunt rapine t auaricie que succedit Et sic ē ptz quō vnū malum antecedens malū cōsequens introducit. Sufficit de postq̄. Uide de cūq̄.

Postis. Nota q̄ Postis lz q̄nq̄ accipiat ꝑ cardinibus seu ꝑ illis grossis lignis in quib⁹ portat t sustinet ostium. Sumit tm̄ cōiter ꝑ illis tabulis: seu pecijs ligneis tenuibus t latis que a grosso ligno cū serris ferreis ab inuicem diuidunt. t ad componendum portas t ostias. archas t volia. domos t alia multiplicit ꝑparātur. Jgit dico q̄ moraliter loquēdo nos inuenim⁹ postes

Templi seu ecclesie.		Ecclie sē ꝓlatoꝝ cet⁹.
Cordis t cōscientie.	Postes	Cōscie sē corpis sens⁹.
Sensus t sapientie.		Sapie sē librorꝝ ꝓcess⁹
Summe curie		Celi curie sē vtuosi gressus

Per ꝓlatos em̄ nos intram⁹ templum ecclie militātis. Per sensus nos intramus domū cōscientie meditantes. Per libros autem nos intram⁹ domū sapientie informātis. Per virtutes etiam nos intramus domum summe curie triumphantis. Primo ergo dico q̄ sunt postes q̄b⁹ ingredimur in ecclesiam. Et isti ꝓcerto sunt ꝓlati. qz. s. isti sē ostium ecclesie vel ingressus. Postes em̄ ostiozū simul iuncti t clausi tenent domū tutam vt latrones inde arceant. dilatati tamen t extensi tenent domū aptam. vt illi q̄ de domo sunt recipiant t ingrediant. Sic t ꝓlati tē. Ūñ Exo. xxj. papie q̄ ille qui volebat esse seruus ꝑpetuus applicabat ad ostium t ad postes. t pforabant subula aures ei⁹. t sic fiebat perpetuus eius seruus. Sic vere ad hoc q̄ aliquis fiat in ecclia ꝑpetu⁹ xp̄i seru⁹. necesse est q̄ ad postes id est ad ꝓlatos applicet t q̄ si digni⁹ repert⁹ fuerit aur'ei⁹ subula transfigat. sicq̄ xp̄o ad seruitutē ꝑpetuā obligetur t in religiosum bñficiatū ꝓlatū aut clericū ordinet. Et aduerte q̄ tales postes. i. tales ꝓlati t clerici debent esse a dyabolo plantati.

Plantati dico per modestiam.	
Linea quadrati.	Quadrati per constantiam.
Scripturis exarati	Scripturati per scientiam.
Sanguie picturati	Sanguinolenti p iusticiā: seu per passionis christi reminiscentiam deuotionem t memoriam.

De primis duobus. scz de virtutibus modestie t cōstantie dicitur q̄ Salomon fecit in introitu templi postes de lignis oliuarum quadrangulatos. Oliua enim que oleum fundit dulcedinem t vncturam modestie t pietatis signat. Quadratura vo constantiam t firmitatem notat. de virtute vo scientie t sapientie dicitur Deutro. xj. Scribes inquit ea scz precepta legis diuine super postes t ianuas domus tue. Et Deut. vj. Ligabis ea quasi signum in manu tua. t manebunt ante oculos tuos. t scribes ea in lumine et postibus domus tue. Prelatus em̄ dicit in scriptura manus t oculus. lumen ianua atq̄ postis. De virtute etiam sanguinee iusticie. qua. s. prelatus debet esse pictus: et contra malos sanguinolent⁹ t ferus. dici potest illud Exodi. xij. Sument de sanguine t ponent super vtrunq̄ postē id est super quemlibet prelatuz. Patet ergo q̄ est dare postes per quos intratur in ecclesiam. Secundo dico q̄ est dare postes per quos intratur in conscientiam seu in cordis aulam. t isti sunt sensus hominum. qui scilicet debent esse clausi ad arcenduin vana appetibilia. t aperti ad introducendum bona. Isti sunt illi postes quinq̄ de quibus fit mentio. iij. Regum. vj. vbi dicitur. Or Salomon fecit duo ostiola t postes angulorum quinq̄ de lignis oliuarū t sculpsit in eis picturam cherubin t palmarum. Isti em̄ duo ostiola quibus scilicet intratur ad animaz sunt timor t amor. Postes vero quinq̄ sunt quinq̄ sensus qui scilicet debent esse in oliuis per pietatis vncturam. cum cherubin interpretatur plenitudo scientie per veritatis scripturam. t cum palmis. que scilicet dantur triumphantib⁹ per victoriose firmitatis staturam. quia scz in sensibus nostris debent pietas t modestia. veritas t scientia. firmitas t cōstantia apparere. Et reuera isti sunt postes quos precepit dominus inungi sanguine agni. ad finem q̄ isto sanguine viso. filij israel ab angelo occidente primogenitos essent tuti. Sument inquit de sanguine eius t ponent super vtrunq̄ postem tē. Exod. xij. Quia reuera quando sensus nostri. agni. id est dulcedine modestie t puritate innocentie. seu etiam sanguine agni. id est christi sanguinis t passionis memoria leniuntur. constat q̄ spiritus primogenitus noster. scilicet anima a percutiente angelo. id est a tentatione dyaboli non ledetur. sed illesus (hoc viso sanguine) pertransit. Aspergite ergo ex isto sanguine superliminare et vtrunq̄ postem. Exodi. xij. Et ibidem dicitur. q̄ cum viderit scilicet angelus dei sanguinem in superliminari t vtroq̄ poste. non sinet percussorem ingredi domos vestras. Ille tamen domus que isto sanguine inuente sunt non signate. scilicet domus egyptiorum. id est domos t conscientie peccatorum. t postes suorum sensuum exteriorū ab isto percussore t tentatore sunt percusse. et morte diuersorum peccatorum mortalium sunt replete. Bene ergo docet scriptura Ezechie. xlv. vbi dicitur sic. Sacerdos de sanguine ponet in postibus domus. Hi sunt ergo postes quibus intratur in conscientiam. Tercio dico q̄ sunt postes quibus intratur ad sapientiam. Et isti certe sunt libri sa-

ere scriptnre.q̄ etiā vt cōiter postibus ꝯcludunt. Nos ergo more pauperū ad postes ostij.i.ad libros sacre scripture debem⁹ expectare.t veritatis clemosynaz.vt.ſ.nobis detur t reuelet humiliter postulare.de quo diuina sapientia dicit ,puer.viij. Beatus hō q̄ audit me t q̄ vigilat ad fores meas quottidie t obseruat ad postes ostij mei. Exemplo sez bely sacerdotis.de quo dicit.j.Reg.j.q̄ ipe sedebat super sellam ante postes dom⁹ dñi q̄bus intrat ad sapietiaz

Quarto vo dicam q̄ sunt postes q̄bus intrat ad celi curiam. Et iste ,pculdubio sē vtutes.q̄.ſ.sunt ad celestis glie patrie t curie ingressus.ostium atq; postis. De q̄b⁹ dr. ij. Paral.iij.q̄ Salomon laminis aureis ,pbantissimi texit domū t trabes ei⁹.postes q̄z eius t pietes t ostia. Et pone si vis quō de postib⁹ seu tabulis fiunt ostia.mense.arche t alia infinita.t applica ,put volueris.Sufficit.

Postulare. Cum postulare idem sit qđ reqre re.orare.poscere.petere vel rogare.de quibus in locis tam propijs q̄ alijs satis dictuz est vel dicetur. Ideo de postulare est breuiter transeundum. Notemus igitur q̄ in scriptura sacra reperit Postulatio

Justoz.		vt possint valere.
Stultoz	Qui postulant	qđ solet nocere.
Maloz		qđ nequeūt habere: seu

que debent horrere. Nam iust⁹ postulat spūale donū. Mā stultus postulat tpale bonū. Mā impi⁹ postulat fraternale damnū. Primo ergo dico q̄ est postulatio hominū iustoz. Isti em̄ postulant postulanda.vicz sibi vtilia t necessaria.alijs vo nō onerosa aut difficilia. Sicut em̄ videm⁹: q̄ membra cōia postulant t suo mō petunt necessaria a suis principalib⁹.ſ.vitā a corde.sensum t motū a cerebro nutrimentū ab epate.que si sana sunt nunq̄ deficiunt postulantib⁹ q̄n iurta posse faciant postulata. Ign⁹ etiā fame ,scens nonne balatu petit a matre lacteū nutrimentū.t ab ipsa postulat necessaria suo mō? Et nonne etiā statim mater acquiescit t mamillas porrigit postulanti? Sic dicā q̄ libet debet petere t postulare sibi vtilia et necessaria a principalib⁹ membris.ſ.a deo t a sanctis:q̄ reuera si mō tempore cā t p̄sonis debitis postulanē.nunq̄ deficiunt postulanti.immo isti sē sicut illi.de q̄b⁹ dicit.j.Mach.viij.q̄ audiuit iudas nomen romanoz.q: sunt potentes viribus t acquiescunt ad omnia que postulanē ab eis. Notem⁹ ergo breuit q̄ iusti petūt nō supflua sed necessaria.nō inania ꝫ vtilia.nō impossibilia sed facilia.t hoc nō solū a deo ,sed etiam a ,primo p̄cipe vl' plato.hoc tñ certa lege.rōe t moderamine debet fieri.vt.ſ.postulem⁹ digni.digne t digna.t iusti.iuste t iusta.ne forte alis dicat nobis illud Jaco.iij. (si scz indigni t indigna petamus) Litigatis t belligeratis t non habetis.propter quod non postulatis.petitis t non accipietis.eo q̄ male petatis. Igitur hec Postula. scilicet

Remissionem vt totaliter purgeris.	Iste sunt ergo
Discretionē vt subtiliter scruteris	postulatiōes vti-
Perfectionem vt moraliter onereris	les t honeste.q̄s
Subiectionē vt humiliter ameris	scz si iuste t iusti
Cōiunctionē vt cōcordit̄ verseris	petierim⁹.de⁹ nō
Saluationē ne crudeliter damneris	poterit denegare
Defensionē vt benigniter iuueris.	immo certe dicz
Redemptionē vt immuniter leteris	illud.ij.Paral.j.
Prelationē vt sublimiter leueris.	Postula qđ vis
Passionem vt penniter diteris	vt faciā tibi. Igi

tur postulem⁹ pietatē t remissionē. Ista em̄ dz esse prima t principalis petitio nostra. Judith.viij. Penitcam⁹ t indulgentiā ei⁹ cum lachrymis postulem⁹ humiliem⁹ sibi animas nostras ꝛc.vt sic sim⁹ de illis de q̄b⁹ ꝛr.ij.Macha. viij. Qz obsecratōne facta cōmuniter ab oib⁹ misericordē dñm postulabant vt in fine seruis suis reconciliaret. Item postulem⁹ claritatē t cognitionē.hoc est dictu.sapiam t scientiam veritatis. De qua dicit Jaco.j. Si q̄s vr̄m indiget sapientia.postulet a deo q̄ dat oibus affluenter.t non improperat. postulet aūt in fide nihil hesitas ꝛc. Et bñ dic affluenter.qz.ſ.vt cōiter ipse cōsueuit plura dare q̄m postulet sicut in Salomone patuit.cui dictū est.iij.Reg.iij. Postula qđ vis vt dem tibi. Jpe vo nō diuitias nec honores sed sapientiam postulauit. Et placuit inq̄t dño.q̄ rē hmōi postulasset. Dixitq; ei. Quia postulasti vbum hoc.nec petisti diuitias ꝛc.sed postulasti sapiam ꝛc.ecce feci tibi iurta sermones tuos.t dedi tibi cor sapiens ꝛc. Sed t hec q̄ nō postulasti dedi tibi.diuitias.ſ.t gliam ꝛc.vt sic de cognitione vere sapientie t scientie dicat cuilibet illud Col.j. Postulantes vt impleamini cognitione voluntatis eius. Postulemus igit̄ claritatē t cognitionē. Item postulem⁹ honestatem t pfectionē.seu honestā t pfectā cōuersationē. Un Hester.q. Quicqd postulabant puelle ad ornatū ptinens accipiebant. Item postulem⁹ humilitatem seu paruitatē subiectionem. Exemplo.ſ.Susanne q̄ cum lachrymis postulauit a dño filiū t dedit ei. Fili⁹ em̄ q̄ naturaliter subiectus est patri.virtutem humilitatis t subiectionis signat. Item postulem⁹ vnitatem t cōiunctionē seu etiam pacē t cōcordiam cōuersationē. Un.j.Paral.xviij. Misit Thon rex emath ad regem dauid adurā filium suū vt postularet ab eo pacem. Un Act.xij. Persuaso blasto postulabāt pacem. Item postulemus securitatem t saluationē aiaz nostrarū. Exemplo.ſ.regine hester.q̄ sicut dicit Hester.v. postulauit a rege saluationē t liberationē anime sue t suoz. t destructionē Aman inimici sui t oim indeoz. Pro q̄ inquit re postulas Hester ꝛc.sequit ca.vj. Si placet regi ꝛc. Dona mihi anima meā t pplm meū ꝛc. Item postulem⁹ auxilium t defensionē Judicū.vj. Clamauit isr̄l ad dominum postulans auxilium contra madianitas. Item postulem⁹ pfidū t plationē.ſ.vt possim⁹ pdesse nō preesse. Exēplo.ſ.romanoz inter quos vt cōiter nō dabat alicui magistrat⁹ nisi postulanti. Unde fm Tytū liuiū. In die cōitiorum qñ.ſ.eligebant magistrat⁹.veniebant illi q̄ se reputabant honorabiliores. Ideo dñs cuilibet digno dicit illō ps. Postula a me t dabo tibi gentes hereditatē tuā.t possessionem terminos terre. Ut t sic q̄libet talis dicat domino illud Gen.xxx. Si feceritis que postulo iterum pascam pecora tua. Item postulem⁹ immunitatē t redemptionez boc est dictu.libertatē a vicijs.j.Reg.xj. Postulauit ionathas a rege vt immunē faceret iudeam. Itē postulem⁹ hereditatē t possessionē.ſ.glie paradisi. Unde de filiab⁹ salphaat q̄ petebant hereditatē in medio fratrū suoz dr Numc.xxvij. Justā rem postulant filie salphaat. Jsta est ꝫ postulatio hoim iustoz. Scdo vo dico q̄ est postulatō hominū stultoz.ſ.mundanoz.isti em̄ sunt sibi pueris t infirmis t fatuis.q̄.ſ.libentius petunt t postulant nociua q̄ p ficua.t supflua q̄ necessaria.qz.ſ.isti libenti⁹ postularet velent temporalia q̄ eterna.terrena q̄ spiritualia.delectabilia q̄uis nociua t mala q̄ aspera q̄uis vtilia atq; bona. Tales enim videmus intentos ad postulandum. scilicet.

Scientias seculares.	Dicam⁹ ꝫ talib⁹ illō Genes
Diuitias tempales	xxxiij. Augete dotem.munera postulate.libens tribuaz q̄
Eminentias populares	petieritis. Contra eos q̄ omni
Delicias corpales. Ul' aliē	studio t diligentia.doctas so
Doctas sophisticatiōes	phisticationes scientias vicz
Altas prelationes	seculares postulant.scrutan
Latas possessiones	tur t discunt.dr Hiere.x. Jux
Gratas epulationes.	ta viam gentium nolite discere.subdit rō. Quia leges populoz vane sunt. Idipsum confirmat Sap.xiij. Vani sūt omnes homines in quibus non subest scientia dei. De alta prelatione.quam.ſ.fatui tam p se q̄m p alijs postulant dicit.iij.Reg.ij. Quare inquit postulas abysac sunamitez adonie.postula ei t regnum. Et Act.xiij. Postulauerūt regem t dedit illis Saul. Delata vo possessione t diuitiarū postulatione dr Judic.viij. Unam inq̄t Gedeon petitiōz postulo a vobis. Date mihi inaures de p̄da vestra. Inaures enim vt cōmuniter de auro erant. Fuerāt aūt mille septingenti auri sicli. De lauta autem epulatione dicit Sapien.xix.q̄ filij israel in deserto postulauerunt escas epulationis. Hec est igit̄ postulatio hominū stultoz. Tercio dico q̄ est postulatio hominum prauoz seu iniquoz.qui scz petunt t postulant crudelia t iniqua.morte.ſ.t rapinā p ditionem t miseriā vicinoz. Unde nota q̄ mali postulāt. scz Crudeles iustoz afflictiones. Improbas tonoz acceptiones. Iniustas tempoz dilationes. De crudelitate p sonali ptz de illis pessimis iudeis.q̄ sicut dicit Luce.xxiij. Instabant postulantes vt xp̄s crucifigeret. Et Act.xxv. dr.q̄ illi mali p̄nāpes sacerdotum postulabant aduersus

paulū damnationē. De acceptione aūt munerali ptz de iudiab⁹ z pncipib⁹ q̄ iniuste postulant alienū. dr q̄b⁹ dr Micheē. vij. Princeps postulat z iudex in reddēdo est. De dilatione etiā tpali qua. s. mali differunt solutiōes salariorūz paupib⁹ debitor dr Eccli. xxix. In tpe redditiōis postulabit tp̄s. z loq̄tur verba tedij. Hec igit de postulatiōe sufficiant. De postulatiōe vo ꝑm intellectū iurīs in q̄tum sumitur ꝑ assumptiōe alicui⁹ q̄ eligi nō potest ad aliquā ꝓlaturam seu in q̄tum postulatio sumit pro aduocatione nihil ad ꝓsens.

Potus. potare. Nota q̄ potus multipliciter sumit in scriptura tā in bono q̄ i malo. Primo igit pico q̄ inuenit i bono pot⁹

Refrigeratiu⁹
Inebriatiuus
Tristificatiu⁹
Letificatiuus

Potus refrigeratiu⁹ est potus gratie z deuotionis. Iste em̄ refrigerat ardores tentationum. Et ideo viri deuoti cum isto potu nfrigerant sitim suam p̄s. Potabunt omnes bestie agri. expectabunt onagri in siti sua. Thobie etiā. xij. dr. Qr angelus dixit. Ego cibo z potu q̄ ab hominib⁹ videri non p̄t vtor. De isto potu loquitur hymnus dicens. Sic potus q̄ noster sit fides leti bibamus sobria spūs. Et apls. j. Cor. xij. dr. Uno spū potati sumus. Potus inebriatiuus est potus doctrine z instructionis. Et de isto dicit Eccli. xv. Cibauit illū dñs pane vite z intellectus. z aqua sapientie salutaris potauit illum. Iste est em̄ potus quē pastores. i. ꝓlati z ꝓdicatores solent ouibus. i. simplicibus ministrare. Gen. xxix. Date potum ouibus ꝛc. Differentia tm̄ est in istis potibus. q. s. inuenit potus lactis. potus vini z potus aque. Potus lacteus est doctrina simplex q̄ pueris. i. rudibus z simplicibus est necessaria. De qua. j. Cor. iij. Lac vobis potum dedi nō escam. Potus vineus est doctrina ꝓfunda z alta que. s. viris ꝓfectis z in fide z moribus eruditis est magis ꝓgrua. De qua Eccl. xxj. Exultatio anime z corpis vinū moderate potatū. Potus vo aque⁹ est doctrina cōis z manifesta. De q̄ Mar. ix. Quisq̄s potum dederit vobis calicem aque frigide non p̄det mercedē suam. Potus tristificatiu⁹ est potus pnie z amare compunctiōis. de q̄. s. viri penitentes inebriant. De q̄ dr in p̄s. Potasti nos vino compunctiōis. Et alibi. Cinerem tanq̄ panem manducabā z potum meū cum fletu miscebā. Potus letificatiuus est potus glorie z salutōnis. De quo dr in p̄s. Torrente voluptatis tue potabis eos. qm̄ apud te est fons vite. Isto em̄ potu potant beati in mensa regis eterni. iij. Reg. x. Omnia vasa q̄b⁹ potabat rex salomon erant aurea. Ille em̄ potus dr aure⁹. q. sicut aurum splendet nō corrumpit. z p̄ metallis oīm̄ magis valet. Sic potus eterne glorie splendet splendore vere cognitionis. incorruptibilis manet vigore eterne duratōis super omnia valet complemento omnis z immense pfectionis. Istud igit est poculum ambrosie. quo ꝑm fabulas potarū dij antiquitus vtebant. Figurati in poculis aureis: q̄bus bibebant conuiue in conuiuio Assueri. sicut dr Hester. j. Et de hoc Esa. xlix. Miserator eor reget eos. et ad fontes aquarū potabit eos. Et sic potus sumitur multipliciter in bono. Secundo dico q̄ potus potest accipi multipliciter in scriptura in malo. Inuenitur enim Potus

Gulositatis
Iniquitatis
Prosperitatis
Aduersitatis

Primus est potus laxatiuus. Secund⁹ est potus turbatiuus. Tercius est pot⁹ esse minatiuus. Quartus vo est pot⁹ inuenatiuus. Dico ergo q̄ est potus gulositatis q̄ est laxatiu⁹. q. ꝓcerto illi q̄ excessiuis potib⁹ inebriant. ad oīa mala desideria z opa laxant. Figurati in sedechia rege iuda. q̄ excecatus z ductus in babylonē. cum sumpsisset poculū laxatiuū q̄d. s. chaldei miscuerūt in potu eius medicinā laxatiuā. ignominiose coram oībus ē laxatus. sicut dicit magister in bysto. scholastica. Et sicut etiam minat abacuc ꝓpheta dicens. Abacuc. ij. Ve q̄ potum dat amico suo mittens vel suū z inebrians eum vt aspiciat nuditatē eius. q. vicz potus excessiuus solet hoiem ad oia mala laxare. z ip̄m inebriare z nuditatē secretor alijs reuelare. nullum em̄ secretū vbi regnat ebrietas. sicut dicit ꝓuer. xxxj. Et iō tales potatores maledicunt Esa. v. Ve qui mane cōsurgitis ad miscendā ebrietatem z ad potandū vsq̄ ad vesperam vt vino estuetis. Sed de isto potu vide ē. de ebrietate. Iste est ergo potus gulositatis q̄ est laxatiu⁹.

Deinde dico q̄ est potus iniq̄tatis q̄ est turbatiu⁹. Sūt em̄ aliqui potus z aliqua vina q̄ statim petunt cerebrum z imaginationē turbant. ita q̄ homo vsum rationis amittit turbando etiā incedit. balbutiēdo loquit. z illa q̄ vidit obliuioni tradit. Sic vere est potus peccati z iniquitatis. q̄. s. dyabolus replet z inebriat peccatores. recte rōnis tollit iudiciū. recte opatiōis turbat incessum. recte sermonis tollit eloquiū. Un de potu peccati dr. j. Pet. iij. q̄ pctōres ambulauerunt in luxurijs z potationib⁹ z in illicitis ydolorū cultib⁹. Potus em̄ iste est sicut potus cuiusdam fluminis q̄ dr incestius q̄ potatores suos facit ebrios sicut vinum. ipsosq; statim efficit titubundos. sicut dicit Ouidi⁹ li. metha. v. fa. xxiij. Recte talis fluui⁹ est peccatū. statim em̄ q̄n ꝑ delectationē z consensum potat. ratio ebria efficit. z voluntas ꝑ mala desideria titubat z movet. Iste est em̄ pot⁹ quem mulier dyabolica babebat in manu ad inebriandū omnē terram. sicut dr Apo. xvij. Quia dyabol⁹ sicut dicit Apoc. xiiij. Uino fornicationis sue potauit omnes gentes Iste est ergo potus iniq̄tatis q̄ est turbatiu⁹. Deinq; dico q̄ est potus ꝓsperitatis q̄ est induratiu⁹. vt em̄ dic̄ ouidius li. xv. fa. xvij. Est q̄dam fluuius apud Cyconas q̄ potatus fuit viscera lapidea. loca etiā vbi ptransit facit marmores. Idem etiā dicit de lacu q̄ dr Ethiopes. alis de lacu Ethyopie. si q̄s ex eo potauerit. aut furit aut patit mirum grauitate sopozem. Dicit insup idem. Qr si q̄s de fonte clitonio potauerit. vinū extūc odiet z horrebit. Sic vere ebrietas facit vinū z potus mundane ꝓsperitatis. iste ei suos potatores z amatores facit habere viscera lapidea per duriciā incompassiōis. sicut patet de auaris z parcis diuitibus. Facit etiā eos furere cōtra alios ꝑ feruorē superbie z elationis. Facit insup eos dormire ꝑ torporem pigritie et ꝑ defectum bone opatiōis. Facit nihilomin⁹ vinū deuotionis z dulcie gratie abhorrere. ꝑ fastidium malicie z obstinatiōis. Iste est ergo potus. de quo dr Habacuc. ij. Qr vinū potantē se decipit. De isto potu dr Hester. j. q̄ assuer⁹ p⁹ nimiā potationē incaluit z voluit videre reginā vxorē suā q̄. s. tales tali potu ꝓsperitatis feruentes ad vxores sē potius z ad libidinem anhelantes. Hiere. lj. In caloze eorū ponam potus eor. Iste est ergo potus ꝓsperitatis q̄ ē cō sopitiu⁹. Quarto dico q̄ est potus aduersitatis q̄ est venenatiu⁹ Pena em̄ eterna est pot⁹ felle⁹ q̄ damnatos inuenat z occidit. Un Hiere. viij. z. ix. Ecce ego cibabo populū istum absinthio. z potū dabo eis aquā fellis. Et sic ꝑ ptz quō potus diuersimode sumit. Sed vide s. de bibere z de aqua z de fluminibus.

Potentia. potestas. Cū potestas nihil aliud sit q̄ fortitudo corporalis. vl q̄ gradus z eminentia secularis. possumus notare q̄ tam in bono significato q̄ in malo i scriptura inuenit potestas Diuina. Humana. Mūdana. Angelica. Dyabolica. Potestas diuina est admirabilis. q̄a sicut dr Dan. vij. Potestas ei⁹ ptās eterna q̄ nō auferet. z regnum ei⁹ qđ no corrumpet. Potestas humana est defectibilis. Eccli. x. Dis potentat⁹ brevis vita. Ptās mundana est detestabilis. Et de hac dr Apoc. ix. Ptās eor nocere hominib⁹ mensib⁹ q̄nq̄. Ptās angelica est bonorabilis. Et de ista dr Col. ij. q̄ xp̄s est caput omnis principat⁹ z ptātis. Ptās dyabolica est formidabilis. et hoc q. sicut dicit Job. xlj. Non est ptās sup terrā q̄ compar ei. q. factus est vt nullū timeret. Dicam⁹ ꝑ primo q̄ est ptās divina q̄ est admirabilis. Ista enim admirabilis dicit. scilicz Quia

Loco non coartat.
Termino nō limitat.
Tpe nō immutat.
Opere nō fatigat.

Dico q̄ loco nō coartat. Quia sicut dr Matb. xxviij. Data ē mihi omis ptās in celo z in terra. Termino etiaz nō limitat. q. sicut dicit zach. ix. Loquet pacem gentib⁹ z potestas ei⁹ a mari vsq̄ ad mare. Tempore etiā non antiquat q. sicut dr Dan. vij. Potestas eius potestas eterna. Labore nō fatigat. q̄a sicut dicit in p̄s. Ipse fecit potētiā in brachio suo dispersit superbos mente ꝛc. Ipse igit est potens. Et ideo iste est timendus: amandus: honorandus z frequentandus. Milites enim in exercitu de potentiori faciunt sibi ducem. apes in alueari potentiorem z maiorem eligunt sibi regem. Ter

pietiam transituri. Si quiñ. potentiorem ⁊ fortiorem constituunt sibi regem ⁊ illum sequunt. Elephantes insup fortes ⁊ potenti arbori qñ dormiunt innituñ. Sic ⁊ nos charissimi qui sumus in aluean ecclesie. Et in militia huius vite ⁊ fluuiñ hui⁹ mundi periculosum ⁊ rapidum: tute transeamus ⁊ finaliter in patria dormiam⁹. necesse habem⁹ fortem ductorem ⁊ rectorem. s. deū eligere. quē p imitationem sequamur. cui p deuotionē inmitamur. ⁊ a quo p sue gratie collationem a nostris aduersarijs defendamur. Iste eñ solus est potens nos eripere ⁊ saluare. ⁊ nos in tentationibus ⁊ tribulationibus adiuuare. Et ideo potentiā suā desiderabat dauid in ps̄. dicens. Excita potentiā tuā ⁊ veni. Et ido breuiter de potestate dei dicā Sap̄. vij. vbi de sapientia increata loquens dicit sic. Cū sit inquit vna. omnia potest et pmanens in se oia innouat. Ubi aduerte q̄ dei potentia cōmendat. A mirabili singularitate. qz vna. A notabili generalitate. qz omnia potest. A durabili immobilitate. qz in se pmanet. A laudabili liberalitate. qz omnia innouat. Dico ergo q̄ ista potentia habet singularitatē valde mirabilem. Cum sit inq̄t vna. Iste eñ est vna. i. singularis ⁊ sola qz. s. ab ista dependent omnes alie potestates. sicut ab vno principio singulari. Eccli. j. Unus est altissim⁹ creator oim omnipotens rex. potens ⁊ metuendus nimis. Unitas eñ est principium omniū numeroz. sic dei potestas est pncipium omniū potestatū. Roma. xiij. Non est ptās nisi a deo. Quia ꝓcerto nulla alia potestas sufficit sine ista. Quia sicut puer nō potest aliq̄d facere sine potestate nutricis. sic nec homo sine potestate dei. Un Job. xv. Sine me nihil potestis facere. Et ideo illi fatui sunt q̄ p̄sumunt sine auxilio diuino se peccato resistere. ⁊ in statu gratie se posse consistere. ⁊ mundi tribulationibus ⁊ tentationib⁹ contraire. Quia sicut puer potestati ꝓprie relictus ⁊ nutricis ꝓtectōne priuatus statim solet cadere. Sic homo sue ⁊ nō diuine ptāti innitens statim in petiñ labit. ⁊ statim a factione ⁊ psecutione bonoz operū impedit. Job. iij. Nemo pōt h̄ signa facere que tu facis: nisi fuerit deus cum eo. Martyres ergo tormentis ⁊ tentationib⁹ p̄ualuerunt. qz secuz dei potentiā habuerūt. Regis eñ potestas ⁊ saluogardia in regno francie vbiq̄ timet. Et ō illi qui potestate ꝓpria se nō possunt defendere solent ad potestatem regiam recurrere ⁊ auxilio regis se iuuare. In natura etiā inuenit. q̄ pisces in mari videntes pisces venenosos ⁊ immanes se deuorare volentes (sicut sunt mulones ⁊ crocodilli) ⁊ q̄ potestati eoz ex se non possunt resistere. solent cetum sequi: ⁊ eius potestati se committere. ⁊ sic cuz ceti potestate ⁊ auxilio solent se a piscibus venenosis saluare. Sic vere charissimi cū nos simus ita fragiles ⁊ impotentes q̄ malicijs piscū venenosoz. i. demonum p potestatem ꝓpriam non possum⁹ obuiare. necesse est q̄ ad ceti ⁊ ad regis. i. ad dei potentiam recurram⁹. vt p eius potentiam aduersarioz malicijs ⁊ violentijs obuiem⁹. Un Luc. ix. Dedit eis ptātem sup oīa demonia. ⁊ vt languores curarent. Dico igit̄ q̄ ista ptās diuina habet singularitatem valde mirabilem. Cum sit inq̄t vna. Deinde dico q̄ ista potentia habet generalitatem valde notabilem. ⁊ hoc ostenditur cuz dicitur. Omnia potest. Qui enim omne dicit nihil excipit. Marci. xiiij. Pater omnia possibilia sunt tibi. Iste enim Potest

Bonos adiuuare.
Malos refrenare
Mala temperare
Culpas expiare
Penas intentare.

Potest dico bonos adiuuare. qz sicut dicit Hebr. ij. Iste potens ē bis q̄ tentant̄ auxiliari. Et ipse teste apostolo. j. Cor. x. Non pmittet vos tentari sup id qđ potestis. Potest etiam malos refrenare. quia sicut dr Eccli. x. Potestas hominis in manu ei⁹. Potest insup mala mitigare. qz sicut ꝓcit in Psalmis. Tu dominaris potestati maris Motum aūt fluctuū eius tu mitigas. Potest nihilomin⁹ culpas expiare. Mathei. viij. Domine si vis potes me mūdare. Potest sup omnia penas peccatoribus intentare. qz sicut dicit Math. x. Iste est qui potest corpus ⁊ animā p dere in gehennam. Habet ergo ista potestas generalitatez valde notabilem. Job. xlij. Scio quia omnia potes ⁊ nulla te latet cogitatio. Deniq̄ dico q̄ ista habet durabilitatē interminabilem. In se inquit permanens. Permanentia enim durabilitatem ⁊ pseuerantiā signat. ps̄. Ipsi peribūt tu aut̄ permanes. Et illud. Potestas eius potestas eterna Danielis. vij. Insuper dico. Qz ista potestas habet liberalitatem inestimabilem. qz. s. ista omnia innouat. Virtus enim in potentia celi et solis habet omni anno omnia innouare. ⁊ illabendo omnibus terrārum ⁊ arborum interioribus. ⁊ fructus ⁊ flores ⁊ folia solet mirabiliter renouare. Sic potentia dei in peccatore quando ipsum p gratiaz subiugat. peculdubio a primis malis consuetudinibus eū innouat ⁊ immutat. ⁊ ille est vnus de actibus in quo magis apparet omnipotentia dei. s. in conuersione ⁊ immutatione humane voluntatis in peccatore. Maior eñ potentia est agere in repugnans q̄ in obediens. Et ō maior potentia misericordie diuine fuit conuertere Paulum sciētem q̄ Petrum obedientem. Sicut eñ dicit Sapien. xvj. Iste est qui vite ⁊ mortis habet potestatem. Et Roma. ix. dicit. Qz ipse est sicut figulus q̄ de eodem luto potest facere vas in honorem ⁊ vas in contumeliam. Iste igit̄ ex sua gratia potest omnia innouare. Omnia inquit innouat. Ecclesiastici. xxxvj. Innoua signa. immuta mirabilia. Et aduerte hic q̄ sua potestas ⁊ bonitas summe apparet in potestate ⁊ virtute quam alijs noscit̄ contulisse. Maius ē eñ dare potestatem faciendi q̄ posse facere. Adamas enim nō solum potest trahere ferrum. immo ⁊ ipso ferro tracto dat potestatem trahendi post se aliud ferrum. sicut adsensum patet. q̄ adamas non solum trahit primuz acum quā tangit. immo etiam illa acus trahit aliam ⁊ alia aliam ⁊c. Sic vere dico q̄ dei potestas non solum apparuit in propijs operibus. immo apparuit in potestate quam communicauit hominibus. Sicut enim dicit Ecclesiastici. xvij. Deus dedit hominibus potestatem eorum que sunt super terraz Et ideo nota q̄ deus dedit sanctis Potestatem infirmos curandi. Demones fugandi. Bestias calcandi. Deum diligendi seu deo succedēdi. Dico infirmos curādi Marci. iij. Dedit illis potestatez curandi infirmitates. Dico etiam demones fugandi. Matth. x. Dabat illis ptātem spūm imūdoz. Bestias insup calcādi Lu. x. Dedit ill̄ po. calcādi sup ꝓpentes ⁊ scorpiones. Deū nihilomin⁹ diligendi. qz sic dr Job. j. Dedit eis ptātem filios dei fieri: his q̄ credūt in noie eius. Et sic igit̄ patet charissimi q̄ dei potentia est liberalis. Est eternalis. Est generalis. Est singularis. Et sic de potestate illa diuina sufficit. Scdo dico q̄ inuenitur potentia humana. Et ista etiam accipitur in bonoz in malo. In bono eñ est homo potens quando homo bonus ⁊ pfectus habet potestatem ⁊ virtutem spiritalem faciendi bona. sustinendi mala ⁊ resistendi cōtra vicia ⁊ pcā. Et sic dico q̄ sicut homo tpaliter ⁊ corporaliter fit potens Rone

Iuuamenti exterioris
Fundamenti inferioris
Fulcimenti superioris
Armamenti vtilioris.

Sic spūaliter homo efficit potens qñ habet bonum exterius iuuamentē. i. bonos amicos spūales ipm suis oōnibus adiuuantes. ps̄. Posui adiutoriū in potente Exod. xviij. Prouide de omni plebe viros potentes. Item sit potens quando habet bonum inferius fundamentum. Homo enim potentior est in forti equo q̄ in debili. Sic homo innitens in bono fundamento humilitatis est potentior. Humilitas eñ est equus spiritualis qui sessorem suum facit potentem ⁊ fortem. j. Pet. v. Humiliamini sub potenti manu dei vt vos exaltet in tempore tribulationis. Itez sit potens quando habet bonum superius fulcimentū. Et sic dicit potens ille qui est cum potenti domino. Sic spūaliter ille q̄ fulcit ⁊ sustinet a deo. Roma. xiij. Non est potestas nisi a deo. Item dicit potens qñ habet virtutum vtile ornamentū Eph. vj. Induite vos armatura dei vt possitis stare ⁊c. Sed adhuc dico q̄ potentia humana sumitur in malo. Et sic illi dicunt̄ potentes q̄ sunt diuites atq; fortes Genes. vj. Isti sunt potentes a seculo. viri famosi. Ista aūt potentia. s. maiestas ⁊ dominatio secularis ꝓmo habuit originem a violentia ⁊ a fortitudine corporali. Illi ei q̄ primo fortes potentes corpe fuerunt. sicut fuerunt gygantes. alios debiliores oppresserunt ⁊ sibi subiugauerūt ⁊ potestati sue subiecerunt. ⁊ ex tunc sup ipsos potestatē ⁊ dominium habuerunt. Sicut de Nemroth gygante legit̄ q̄ ipse cepit esse potens in terra. erat enim venator robustissimus coram domino. hoc est dictu. q̄ ipse erat oppres-

sor boim. De mundi ergo malis potentibus ꝛ diuitib⁹ no tandum est q̄ isti sunt Pauperum oppressores. Superni contemptores. Presentis affluentie possessores. Future pestilentie successores. Sunt dico pauperū oppressores Unde dauid in psona pauperū dicebat in ꝑ. Synagoga potentium quesierunt aiam meam. Et Jaco. ij. Nonne diuites p potentiam opprimunt vos? Et iō Eccli. iij. Docet sapiens. Noli resistere ꝺ faciem potentis. Isti figurant in doeth ydumeo q̄ erat potētissim⁹ pastor saul q̄ tñ sacerdotes dñi interfecit. Quia vere sepe fit q̄ illi q̄ inter pastores. i. inter iudices p̄cipes ꝛ plates sunt potentiores. sūt cōtra sacerdotes dñi. i. cōtra bonos simplices et subditos nequiores. Unde malis pastorib⁹ dicit Ezec. xxxiij. Cum auiter. tare ꝛ potentia imbabatis eis ꝛ dispersе sunt oues mee. Potentia ei sine iusticia nihil aliud est q̄ rapina. Jtē dico q̄ isti sunt dei ꝛ supni contemptores. Exemplū habemus de nichanore. ij. Macha. xv. q̄ dicebat. Si est potēs in celo q̄ p̄cepit obseruare diem sabbati. ꝛ ego potens sum sup terram q̄ impero sumi arma. Jtem isti sunt mundane gloie possessores. Isti em̄ gloriant ꝛ exaltant. bonorant ꝛ ꝓsperant. Quia sicut dr. puer. xix. Multi colunt psonaꝫ potentis ꝛc. Isti figurant Apoc. ix. vbi dr. Or de fumo putei exierunt locuste. ꝛ data est eis ptās sicut habent ptātes scorpiones. Fumus enim signat mundi prosperitatem q̄ faciliter deperit sicut fumus. Locuste iste que herbas virētes corrodunt significant mundi potentes ꝛ diuites ꝛ maxime nobiles. Isti enim in fumo mundane prosperitatis sunt. vbi alios more scorpionum pungūt. et vbi bona pauperum more locustarum corrodunt. Joelis. j. Vastitas a potente venit. Jtem erunt inferni miserie successores. ꝙa sicut dicitur Sapientie. v. Malignitas euertet sedes potentium. Et Sapientie. vj. dicitur. q̄ potentes potenter tormenta patiuntur. Sed si vis aliquid ponere de impotētia. Possumus notare q̄ est Impotentia que Cunctis inest naturaliter. Justis inest virtualiter. Malis inest criminaliter. Sanctis inest supernaliter. Prauis inest infernaliter. Jgit dico q̄ est impotentia cunctoꝝ que est naturalis. Et ista est illa qua. s. mortem non possum⁹ vitare. q̄ voluntati dei nō possumus obuiare. nec ipsius iusticiam possumus declinare. nec ipsius sapientiam inuestigare. nec ipsius mirabilia opera excogitare. Or enim mors non possit vitari patet Job. xiiij. vbi de homine dicit. Constituisti terminos eius qui preteriri nō poterunt. Et Job. xix. Semitam meā circumsepsit ꝛ transire non possum. Jtem q̄ dei potentie non possit resisti. nec ipsius infinitas comprehendi. ptz. iij. Reg. viij. vbi deo dicit Salomon. Celi celorū te capere non possunt. Et Hester. xiij. Dñe in ditione tua cūcta sunt posita. ꝛ non est qui tue possit resistere voluntati. Jtem q̄ ipsius iusticia non possit declinari ptz Job. ix. vbi dicit de deo. Deus cuius ire resistere nemo potest. Et ca. x Non est qui de manu tua possit eruere. Jtem q̄ ipsius sapientia non possit inuestigari. ptz in ꝑ. vbi dicit. Mirabilis facta est scientia tua ex me. cōfortata est ꝛ nō potero ad eam. Un. iij. Re. viij. Non poterant sacerdotes stare ꝛ ministrare ꝓpter nebulam. Jtem q̄ mirabilitas operum suorum nō possit cognosci ꝛ pscrutari patet Eccls. j. vbi dicit Cuncte res difficiles non ꝑt eas homo explicare sermone. Et Eccls. viij. Intellexi q̄ omniū operum dei nullā possit homo inueniri rationem Et baruch. iij. Non est qui possit scire vias eius. Jsta est ergo impotentia cunctoꝝ que est naturalis. Jtem est impotentia iustorum q̄ est virtualis Et ista est illa qua iusti ita sunt radicati ꝛ firmati in grā q̄ peccare nō ꝑt. Narrat rasis in lib. de occultis vtutib⁹ mē brorum animaliū. Or Alexander portabat secum vnū lapidem preciosum q̄ habebat summā potentiam contra venena. tonitrua ꝛ fulmina. dabat etiam victoriam cōtra hostes. Qui enim vt ait illum lapidem super se portabat. mori veneno non poterat. Ueruntñ (vt ait) sic semel contigit q̄ Alexander deposita veste se balneat in Eufrate. ꝛ tūc serpens illum lapidem subripiens. expuit ipsum in fluuio. inuidens. s. Alexandro q̄ haberet gemmā que haberet tantam potentiam in venena. Sicq; finaliter factum est q̄ alexander veneno mortuus est. Qui tamen venenо mori nō potuisset si bene lapidem seruauisset. Quid dicam de marsis populiis. de quibus dicit Pli. libro. xxviij. capło. iij. Or a venenosis animalibus ledi non poterant. cū nimmo cantus eorum serpentes audientes terrebant. Et reuera talis impotentia virtualis inest quibuslibet hominib⁹ pfectis ꝛ iustis. Portant enim lapidem p̄ciosissimū. i. diuinam gratiam semp̄ secū. q̄. s. secum manente nunq̄ possunt mori q̄ venenum mortaliū. nec etiā tonitruo diuini inde cū terrentur. nec fulmine damnatiōis eterne pereunt in eternuꝫ. immo ꝓtra dēmones ꝛ vicia habent victoriā ꝛ triumphū in tantum q̄ eoꝝ cantus. i. ipsoꝝ oziones serpentibus. i. dēmonibus sunt terroꝝ. Et breuiter de tali impotentia peccandi potest dici illud. j. Joh. iij. Nō potest peccare q̄ ex deo natus est. Laueant tamen tales neq̄ stum sacrū lapidem diuine gratie p serpentis dyaboli inuidiam pdant. qz. s. tunc et tpaliter ꝛ eternaliter a veneno dyaboli ledi possent. Dictū enim fuit per apostolum Actuum. xxvij. Nisi in naui manseritis vos salui fieri non potestis. Apud iustos ergo aque multe non possunt extinguere charitatem. sicut dicit Cantic. viij. Nec ioseph se potuit a fletu visis fratribus abstinere. nec filij israel potuerūt abominationes egyptioꝝ domino immolare. sicut dicit Genē. xlv. ꝛ viij. Jsta est ergo impotentia iustoꝝ que est virtualis. Jtem est impotentia malorum que est criminalis. Nullus est enim ita fortis et potens quin per infirmitatem possit fieri impotēs. Sic vere isti qui per fidem ꝛ innocentiam poterant in bono esse potentes. per infirmitates viciorum quas contrahunt fiūt totaliter impotentes. Jgitur notabis q̄ mali non possunt

Sursum scandere
Clare cernere
Firmi persistere
In pace viuere.
Templum struere
Ira vincere
Verbis parcere
Se corrigere
Requiescere
Juste agere.
Bona discere.
Sua pandere
Alta visere.
Se defendere
Somnū fugere.
Fructus reddere.
Se subiicere
Grata facere
Laudes canere
Celos querere

Isti sunt em̄ viginti impossibilia q̄. s. mali q̄diu mali sunt facere nō possunt. Et hoc q̄ p peccatum bene opandi potentia se priuauerūt. Dicam ergo q̄ isti nō possunt sursum scandere p celestium affectionem. Exo. xix. Non poterat vulg⁹ ascēdere in montē. Et Josue. xvij. Non poterim⁹ ad montana ascendere. Jtem non possunt clare cernere p veram fidem. cognitionem discretionem seu contemplationē. Un Genē. xxvij. dicit de ysaac. q̄ caligauerant oculi eius ꝛ videre non poterat. Et. iij. Reg. xiiij. dicit. Or Achias non poterat videre qz caligauerunt oculi eius. Jtem isti non possunt firmi pſistere p constantiā fortitudinem ꝛ in bono durationē Exo. ix. Nec poterant malefici stare coram Moyse. ꝑs. Confringam illos nec poterunt stare. cadent subtus pedes meos. Jtem non possunt in pace viuere per concordiam ꝛ pacificam vnionem. Unde ō fratribus ioseph insidiosis dicit Genē. xxxvij. q̄ ipsi oderant Joseph nec poterant sibi quicq̄ pacifice loqui. Jtem isti non possunt templum struere. s. in corde suo per orationē ꝛ deuotionem. j. Paral. xxij. Non poteris edificare domū nomini meo. tanto effuso sanguine coram me. Jtez isti nō possunt iram vincere p patientiam ꝛ debitam tolerationē Unde Judith. iij. de holoferne dicit q̄ ferocitatem pectoris eius mitigare non potuerunt. Jtem isti nō possunt verbis parcere per loquele moderationem. Unde ꝓuer. xxv. Sicut vrbs patens ꝛ ab⁹q̄ murorum ambitu ita qui non potest in loquendo cohibere spiritum suum. Jtem isti nō possunt se corrigere p culparum dimissionem ꝛ emendationem Eccles. vij. Inueni inquit q̄ nemo possit corrigere quem deus despexerit. Jtem isti non possunt requiescere per tranquillitatem ꝛ sublatam negociorum turbationes Unde Esa. lvij. Impij sicut mare feruēs qđ quiescere nō valet. Et Hiere. xlix. Turbati sunt in mari pre sollicitudine quiescere non potuerunt. Jtē isti non possunt iuste agere. sui ꝛ aliorum debitum regimen ꝛ correctionem. Unde Baruch. vj. de ydolis dr. Falsa sunt ꝛ non possunt loqui Et Luce. j. dr q̄ Zacharias egressus de oraculo non poterat loqui. Jtem isti non possunt bona discere q̄ prelatoꝝ ꝛ doctorum predicationem. Joh. xvj Habeo vobis multa dicere sed nō potest portare Jtem isti non ꝑt sua pan

dere seu porrigere p elemosynam ⁊ compassionem. Unde Baruch. vj. dr de falsis dijs. q diuitias dare nō pñt. Jtez isti non possunt alta visere seu se erigere per terrenoꝝ detestationem. ⁊ supnoꝝ desiderium ⁊ volitionem. Uñ Luc. xiij. dicit de muliere que habebat spiritum infirmitatis q erat inclinata nec poterat omnino sursum respicere. Jtez isti non possunt se defendere p piculorum euitationē ⁊ bestium supationē. Uñ Treñ. j. Infirmata est virtus mea. dedit me dñs in manū de qua nō potero surgere. Sicut ei dicit de mundi diuitib⁹ Sopb. j. Argentū eoꝝ ⁊ aurū nō poterat liberare eos. Jtem isti nō possunt somnū fugere per bonam vigiliam ⁊ occupationē. Unde Math. xxvj. dicit Symon dormis? nō potuisti vna bora vigilare mecū. Jtē isti non possunt fructus reddere p bonam ⁊ vtilem opationem Job. xv. Sicut palmes non potest facere fructū nisi manserit in vite. sic nec vos nisi in me manseritis. Jtem isti nō possunt se subijcere p humilitatem ⁊ seruitij exhibitionem. Uñ Luc. xvj. ⁊ Mat. vj. dicit. q nemo pōt duob⁹ dominis seruire. Et Rom. viij. dicit. Sapientia carnis inimica est deo. legi enī iustitie nō est subiecta. nec enī potest. Jtem isti nō possunt grata facere p diuine voluntatis cōplacentiam. Roma. viij. Qui aūt in carne sunt, deo placere non possunt. Jtem isti non possunt lete canere p diuine laudis exultationem seu iubilationē. Apocal. xiij. Nemo poterat dicere canticū nisi illa quadragintaquatuor milia ⁊c. Jtem isti non possunt celum rape seu querere vel acq̄rere p eternam beatificationē. j. Cor. xv. Caro ⁊ sanguis regnum dei possidere nō possunt nec corruptō incorruptelam possidebit. Unde Job. iij. dr. Qr nisi quis natus fuerit denuo. nō potest introire in regnum dei. Sic ergo patz quō est dare impotentiam. Infernalem. Supnalem. Criminalem. Uirtualem ⁊ Naturalem. Nota q sm diuisionem in principio huius tituli factam adhuc singulariter esset dicendū de potentia mundana. angelica. dyabolica. ſ Iz ista membra bis noibus autoꝝ non dederit. satis tamē expresse sub alijs vocabulis explicauit. vnde ad ea redeunda indice monstrabo. De potentia mundana habes ſ. eo. ti. in. §. Sed adhuc dico q potentia humana sumit in malo. De potentia angelica vide in. §. Jtē est impotentia iustorum q̄ est virtualis. De potentia vo dyabolica nota. §. Jtem est impotentia malorꝝ que est criminalis. Sufficat ſ quod dictum est de Potentia. Posse. Potestate ⁊ Impotentia ⁊c.

Rauus. Prauitas.

Cū prauitas. in p iquitas. malū. peccatum ⁊ filia idem significare videant. satis mihi videt in diuersis titulis esse factum. nisi plures inuenirent de prauitate auctoritates vocales. Nos igit notemus breuiter transeundo q prau⁹ idem est qđ petōr. ⁊ q prava inutilia: nociua. nibil sūt alia q̄ peccata. vel etiā bona tpalia vel tormēta. Tormenta ei pctā. peccatores: demones possunt dici prava simplr ⁊ per se. Mundi vo bona ⁊ societates malorꝝ prava dicunt per accidens ⁊ non p se. eo. ſ. q mali peccati seu tormenti causa seu occasio possunt esse. Prau⁹ ergo idē est qđ petōr ex toto pfidus ⁊ corrupt⁹. Uñ generationi ⁊ cōitati taliū dicit Deut. xxxij. Generatio prava atq̄ puersa. beccine reddis dño pple stulte ⁊ insipiens. Unde nota q generatio talium prava dr. q. q̄cq̄d habet in morib⁹ totum prauū ⁊ impiū cōprobat. Habent ei isti mali seu praui. ſ. Prauitatez

Cordis dū prava machinant.
Dris dum prava ꝓtestantur.
Manus dum malum opant.
Gressus dum male ꝓsequunt.

Primo igit dico q prauitas: q⁹ habent prauas cogitatōes seu machinationes. Membra enī exteriora infirma sunt qñ interiora ⁊ principalia. ſ. cor epar ⁊ cerebrum corrupta sunt. Sicut etiā videm⁹ q in arbore fructus vmiculosi ⁊ corrupti efficiunt ⁊ cadunt quando a radice corrupta ꝓcedunt. Sic vere cuz cor ⁊ cogitatio mor ⁊ actuū sint radices. necesse est q si ista interius sint corrupta que sunt exterius prava sint ⁊ ineptа. qr ꝓcerto si q̄s in corde malas habeat affectiones necesse est q pravas sentiat passiones. Omnia enī alia sequunt cor: q đ si bonū fuerit bona sunt que ab ipso ꝓcedunt. Si pravum fuerit. puersa sunt. Hiere. ix. Non audierunt vocem meam. ⁊ nō ambulauerūt in ea ⁊ abierūt post prauitatem cordis sui ⁊ post baalim. Prauitas autem ista consistit in quadam ꝓfunditate inscrutabili. in quadam puersitate incorrigibili. in quadam venenositate intolerabili ⁊ detestabili. De prauitate ꝓfunditatis que non cognoscit. Patet Hiere. xvij. Prauum est cor hominis ⁊ inscrutabile. ⁊ q̄s cognoscet istud? Istud ꝓprie est de multis qui ita cauti ⁊ inuoluti sunt q corda eoꝝ cognosci non possunt. immo nescit q̄ diligunt aut intendunt. De puersitate vo obstinata ⁊ incorrigibili ptz de multis qui. ſ. voluntarie mali sunt. et ita in sua malicia delectati q nunq̄ amplius fieri boni volūt dicētes illud Deut. xxix. Pax erit mihi: ⁊ ambulabo i prauitate cordis mei. Et Hiere. xviij. Desperam⁹: post cogitationes nostras ibimus: ⁊ vnusquisq; prauitatem cordis sui mali faciemus. De venenositate aūt detestabili. ſ. de malicie iniquitate quā. ſ. q̄dam habere se gloriant dicentes. ſ. illud Hiere. xxiij. Pax erit vobis ⁊ omni qui ambulat i prauitate cordis sui: ⁊ puer. xj. Abominabile domino cor prauum: voluntas eius in eo qui simpliciter ambulat. Cōstat enī q illa que fiunt ex certa scientia ⁊ malicia magis displicent deo q̄ illa que fiunt ex passione ⁊ quadam impotētia Et ideo ille deo summe displicere dicit. q̄ maliciose ⁊ voluntarie prava machinari ꝓbat. Unde de prauo ⁊ malicioso dicit ꝓuer. vj. q ipe est homo apostata. vir inutilis: annuit oculis: terit pede: digito loquit prauo corde machinat malum. Sequit. Sex sunt que odit deus ⁊c. ⁊ p⁹. cor machinatis cogitationes pessimas. Et reuera tales sē etiā ab hominibus euitandi ⁊ summope fugiendi. Juxta illud ps. Non adhesit mihi cor prauum: detrahentē secreto proximo suo hunc ꝓsequebar. Et merito: qr sicut dicit Eccli. xxxvj. Cor prauū dabit tristiciā. Praui ergo dicunt illi q̄ habent pravas cogitationes Secundo praui dici possūt bi qui habent pravas ꝓlocutiōes. Sicut enī prauitas seu nō sanitas pedis cognoscit in ore. sic prauitas hominis in verbo. Jdeo sapiens consulit, puer. viij. dicens. Remoue a te os prauum ⁊ detrahentia labia longe fac a te. Remoue inquit a te: ⁊ nō solum a ꝑsona ⁊ a cōditione tua: immo etiam a te. i. a tua societate: qr. ſ. non solum prava ⁊ detractoria verba debemus ab ore nostro fugare. sed etiā detractores ⁊ alios prava libenter loquentes debem⁹ fugere ⁊ odire. Unde sapientia dei dicit, puer. viij. Arrogantiam ⁊ superbiā ⁊ viam pravā ⁊ os bilingue ego detestor. Cōstat ei q verba prava non solum detestabilia sūt iustis: immo etiam ipi deo. Unde Job. xv. dictum fuit ipsi Job. Munq̄d grande est vt cōsoleť te deus? ſ verba tua prava hoc ꝓbibent. Et merito. qr. ſ. in verbis diuinis nunq̄ aliqua pravitas ſ semp omnis bonitas inuenit. Uñ ꝓuerb. viij. Justi sunt omnes sermones mei: nō est in eis prauum quid neq; puersum. Praui sunt ergo bi qui babent pravas ꝓlocutiones. Tercio praui sunt bi qui babent pravas opationes. sicut. ſ. sunt illi qui prava ordinant ⁊ discutiunt. Qui prave donant ⁊ alliciunt. Qui prave ledunt ⁊ percutiunt. De pravis prelatis ordinatoribus dicit. ij. Mach. iiij. Or ciuium destituens iura: prava sanciebat instituta. De pravis vo munerum collatoribus ⁊ maiorū corruptoribus et allectoribus potest dici Eccli. xxxv. Noli offerre munera prava. De pravis aliorꝝ molestatoribus ⁊ iuasoribus pōt dici illud ps. Patres eorum cōuersi sunt in arcum prauū. Arcus enī a longe pcutit. qr vbi zelus ⁊ contentio: ibi ⁊ inconstantia ⁊ omne opus prauū. Jaco. iij. Praui ergo sūt bi qui babent pravas opatiōes. Quarto praui sunt bi q̄ babent pravas ꝓsecutiones. Pravos enī gressus: pravas vias: prava itinera. i. pravas ꝓsecutiones ⁊ negocia babēt praui. De quibus dicit Eccli. ij. Ue bis q̄ pdiderunt sustinentiam: q̄ dereliquerunt iter rectum ⁊ diuerterunt in vias pravas. Et ꝓuer. xxviij. dicit. q melior est pauper ambulans in simplicitate sua q̄ diues prauus in itineribus suis. Patet ergo quō isti praui sunt q̄. ſ. habent pravos gressus pravos actus: pravos affatus ⁊ pravos etiam cogitatus. Tales ergo sunt de illa. ſ. prava generatione. de qua cōsulit Actuū. ij. Saluamini a generatione ista prava. Et pbilip. ij. Sitis inquit sine querela ⁊ simplices filij dei sine reprehensione in medio nationis prave atq̄ puerse ⁊c. Istis igit de prauitate morali sufficiant.

Pre. Nota q̄ pre qñq̄ sumit̄ p vltra seu p sup seu p ꝓter seu p ante seu etiam ꝓualde. Pro sup̄er dico licut̄ cum dicit̄. Deus noster p̄ omnib⁹ dys. i. sup̄ t ante omnes deos. Qñq̄ sumit̄ p ꝓpter sicut cum dicit̄ in p̄s. Pre fulgure in cōspectu eius nubes transierunt ⁊c̄. Pre fulgore inq̄t. i. ꝓpter fulgorem. Item p ante: sicut cū dicit̄ p̄cedere: p antecedere: seu ante alios incedere. Itez p valde. sicut cū dr. p̄potens vel p̄clarus. Et sic ḡ dicaz̄ q̄ pre qñq̄ signat excellentiā t ꝓrogatiuā. Qñq̄ vo cām rōnalē t cōstitutiuā. Siue igit̄ p̄ sumat̄ ꝓrogatiue seu causatiue: dico q̄ vtroq̄ mō in bono sumit̄ t in malo. Ad̄ note mus q̄ ista dictio pre: qñq̄ refert̄ ad deum. qñq̄ refert̄ ad iustum. qñq̄ refert̄ ad impiū. Primo ergo dicam⁹ q̄ refert̄ ad deū. Constat em̄ q̄ deus bz̄ suū pre. i. suam excellētiā singularem: qua. s. pre omnib⁹. i. sup̄ omnes ipse p̄ualet t precellit. Unde nota q̄ deus seu etiā xp̄s Precellit oib⁹

Honore potenti.
Decore decenti
Dulcore patenti
Splendore nitenti

Constat em̄ q̄ deus p̄cellit om̄ia:

magnitudine

In potentie celsitudine. In decentie pulcritudine. In clementie plenitudine. In sc̄ientie seu redolentie magnitudine. Habet em̄ xp̄s vnum pre: qđ est potentie t celsitudinis infinite. Unde pater de ipso legit̄ in p̄s. dirisse Et ego primogenitū ponam illum excelsum pre regib⁹ terre. Item habet vnum pre. i. vnam p̄rogatiuā: qđ est decentie t pulcritudinis infinite. Unde sibi dicit̄ in p̄s. Speciosus forma pre filijs hominū. diffusa est gratia in labijs tuis. Item habet vnum pre: clementie t mititudinis delinite. Jō dicit̄ in p̄s. Unxit te deus oleo letitie p̄ consortibus tuis. Item habet vnum pre. i. vnam prerogatiuā redolentie t sanctitudinis exquisite. boc est dictu: bone nominis t bone fame. Ad̄ de ipso dicit̄ Heb. j. Or ipse fuit tanto melior angelis effectus: quanto p̄ illis differentiā nomen hereditauit. Sic ergo patet q̄ ista dictio pre refert̄ ad deum.

Secdo dico q̄ qñq̄ refert̄ ad iustum. Accipiat̄ enim pre siue causaliter siue p̄cellenter: dico q̄ bñ p̄t̄ referri ad iustum. Habet enim iustus multiplex pre in multiplicē causam faciendi bonum t consequendi gloriam eternam. sc̄z. Pre stupore quo contemplando deū admirat̄. Pre liquore quo degustando intus delectat̄. Pre feruore quo diligendo int⁹ inflammat̄. Pre dulcore quo cōgaudendo pie lachrymat̄. Pre dolore quo penitendo corde cōturbatur. Pre squalore quo abstinendo caro macerat̄. Pre valore quem acquirendo summe gratulat̄. Pre splendore quem possidendo sursum consolat̄. Dico ḡ q̄ iusti habent pre stuporis admiratiui. Et hoc est qñ cōtemplando diuinam maiestatem mirant̄ dicentes. s. ipsi deo illō Hester. xv. Cō turbatum est inquit cor meū p̄ timore glorie tue: valde em̄ admirabilis es dñe t facies tua plena est gratiarū. Sic etiam apparuit in regina saba: de qua dr. ij. Paral. ix. Or nō habebat vltra spm̄ p̄ stupore. Item iusti habēt vnū pre: liquoris delectatiui dum multitudinis beneficioz a deo acceptoz memores in dei bonitate delectant̄. Vel dum fonte gratie diuine irrigati spiritalit̄ exultant t consolantur. Item iusti habent vnum p̄: ardoris inflammatiui. Habēt em̄ virtutem feruide charitatis. Exemplo. s. iacob q̄ seruiens laban p̄ rachele. s. septē annis videbant̄ sibi dies pauci pre amoris magnitudine. Rachel em̄ est vita eterna. p qua. s. iusti seruiunt xp̄o. t boc. s. septem annis. i. toto tempore vite hui⁹ qđ septem dierū curriculo mensurat̄. Item iusti habent vnū pre: dulcoris lachrymatiui. s. pietatis t cōpassionis virtutē q̄ faciliter lachrymat̄. Exemplo. s. thobie t vroris sue q̄ osculantes filium suū ceperūt flere pre gaudio. Itē habent vnū pre doloris cōturbatiui. s. vtutem penitentie dicentes. s. illud Treno. ij. Defecerūt p̄ lachrymis oculi mei. cōturbata sunt viscera mea. Item habet vnum pre squaloris maceratiui. s. abstinentiā a cibis. De qua tm̄ dicit̄ cōtrariū miraculose factum. Dan̄. ij. vbi dicit̄. q̄ vultus puerorum abstinentiū apparuerunt corpulentiores et meliores pre omnib⁹ pueris q̄ vescebant̄ cibo regio. Itez habent vnū pre: valoris infinitiui. s. diuinā gratiā. De qua dr. Math. xiij. Or sile est regnū celoz thesauro abscondito in agro: quē q̄ inuenit homo p̄ gaudio illius, vadit ⁊ vēdit vniuersa que habet ⁊ emit agrum. Item habent vl saltem finaliter habebunt vnum pre: splendoris consolatiui. sc̄z gloriam paradisi. De qua Esa. lxv. Ecce serui mei laudabunt p̄ exultatione cordis. t vos clamabitis p̄ dolore cordis: t p̄ cōtritione spūs vlulabitis. Sic igit̄ patz̄ quō iusti habent multiplex pre. vel ꝓpter. i. multiplicem causam iustitiae qua sunt iusti. Igit patet q̄ pre qñq̄ spectat ad iustū

Tercio dico q̄ pre quandoq̄ spectat ad impium. Mali em̄ habent suum pre t suū ꝓpter: boc est dictu: suam malam causam faciendi malum. Unde nota q̄ ista Pre

Fragilitate fiunt fluidi.
Cupiditate fiunt aridi
Ebrietate fiunt stolidi
Diuersitate solent diuidi
Tpalitate fiunt tepidi.
Anxietate fiunt torpidi.
Timiditate fiunt stupidi
Tenuitate fiunt squalidi
Calamitate fiunt horridi

Dico igit̄ q̄ mali dicuntur pre. i. vna cām fragilitatis. ex quo sequit̄ inconstantia. i. ex emplo illius regine: de qua dicit̄ Hester. xv. q̄ pre nimia teneritudine corpus suū ferre non sustinebat Item habent vnū pre cupiditatis. ex quo sequit̄ turbulentia. Ad̄ Job xxx. Ossa inquit mea aruerunt pre caumate versa ē in luctum citbara mea t canticū meū in vocem flentiū. Cauma em̄ ardor: t feruor: auaricie ariditatē t maciē: luctum etiaz̄ t tristiciam introducit: t citbaram t gaudium vilipendit. Item habent vnū pre ebrietatis ex quo sequit̄ ignorantia Ad̄ Esa. xxviij. Hi quoq̄ p̄ vino nescierūt: t pre ebrietate errauerunt. Sequit̄. Sacerdos t ꝓpheta nescierūt p̄ ebrietate: absorpti sunt a vino. Item habent vnum pre: diuersitatis ex quo sequit̄ dissonantia seu discordia. Zach. viij. Nec q̄ introeunti nec q̄ exeunti erat pax pre tribulatione. Hier. xlix. Turbati sunt in mari: pre sollicitudine quiescere non potuerunt. Item habent vnum pre tpalitatis. s. negociationum t occupationū mundi ex quo sequitur impotentia. Pluribus em̄ intentis minor est ad singula sensus. Unde Luce. v. dicit̄ q̄ illi nō poterant inferre paraliticū ad̄ ibm vt sanaret̄ p̄ turba t ꝓpter boc necesse fuit ascendere sup tectum. Turba em̄ negociorum impedit ne spiritus imbecillis ante ibm poni possit. Sicut etiam de zacheo dicit̄ Luce. xix. q̄ ipse querebat iesum videre quis esset: t nō poterat p̄ turba eo q̄ statura pusillus esset. Item habent vnuz pre: anxietatis ex quo sequit̄ somnolentia: sicut de aplis dicit̄ Lu. xxj. q̄ iesus inuenit eos dormientes p̄ tristicia. Itē habent vnum pre timiditatis ex quo sequit̄ turbulentia. sicut dr. Math. xxviij. q̄ pre timore eius exterriti sunt custodes t facti sunt velut mortui. Item habent vnū pre tenuitatis seu spiritalis paupertatis. ex quo sequit̄ indigentia. Luce. xv. Erunt ꝓiecti in vijs ir̄m pre fame. Itez habēt vel etiam habebunt. s. post mortem in inferno vnum p̄ calamitatis seu etiam aduersitatis ex quo sequit̄ pestilentia damnationis eterne. Unde ipsis potest̄ dici illud p̄dictum Esa. lxv. Vos clamabitis pre dolore cordis t p̄ cōtritione spūs vlulabitis. Et Sap̄. v. Intra se penitentiā agentes t pre angustia spūs gementes ⁊c̄. Hec sufficiant de pre. Ulide de Propter.

Prebere. Nota q̄ Prebere. Dare. Prestare t silia idem significant vt in plurib⁹: sed q: multa dicta sunt aut dicent̄ in titulis p̄libatis. Volo h̄ breuit̄ ptransire. Nota ḡ q̄ nos inuenim⁹ prebere tri iusti t impij. Primo igit̄ dicam⁹ de deo. Iste em̄ est q̄ p̄ bet omnia bona bonis: t om̄ia mala malis. Prebet em̄ sc̄z

Constantiā militantibus.
Cōcordiam se metuentib⁹
Sapientiā se diligentibus
Suā gratiā se p̄sequntib⁹

Prebet dico in se credentib⁹ constantiam. Ad̄. j. paralip. xvj. dicit̄ q̄ deus prebet fortitudinem bis qui in corde pfecto credunt in eum. Item p̄bet se metuentib⁹ cōcordiam. Ad̄. ij. Paral. xx. dicit̄ de illo rege Josaphat qui timebat dominum. Or quieuit regnum Josaphat t p̄buit ei dominus pacem p̄ circuitū. Item p̄bet se diligentib⁹ sapientiam. Ad̄ Eccli. j. de sapientia t disciplina dicit̄. Or deus p̄bet illam diligentibus se. Item p̄bet se p̄sequentibus suam gratiam. qz. s. sicut dicit̄ Actuz. j. Jp̄e p̄buit se ipsum viuum post mortem suam p dies quadraginta apparens discipulis. Dies enim quadraginta significant penitentie tempus in quo. s. deus per gratiam apparet: et se suis fidelibus per gratiam viuum prebet. Istud est igitur vnum p̄bere qđ facit deus. Unum tamen aduerte q̄ sicut deus prebet hominibus se t sua: ita etiam ipse vult t pe-

:tit q nos sibi sūr nos ⁊ nr̄a p̄beam⁹. Donatio cñ inter virum ⁊ vxorem recip:oca debet esse: nec debet abyna parte plus q̄ ab altera claudicare fm iura. Si igit̄ sp̄sus xp̄us bona tua spiritualia ⁊ eterna dat ⁊ prebet sue anime xp̄ia ne necesse ⁊ iustum est q econuerso ipsa sponsa sibi donet ⁊ p̄beat bona sua. Petit ergo deus q homo p̄beat sibi. scz

Cor ad consentiendū.
Os ad ꝓnunciandū.
Caput ad subiciendū
Aures ad obediendū
Manus ad ꝓficiendū

Item p̄beam⁹ sibi cor nostrū mandatis eius ad ꝓsentiendū Prouer. xxiij. Fili mi p̄be mi, bi cor tuuz. Et. j. Paral. xxij. di sic. Prebete corda vestra ⁊ animas vestras vt queratis dñm. Item p̄beam⁹ sibi ora nr̄a ad laudes ipsius ꝓnunciandū seu ad ip̄m spūaliter osculandū. Cñ pater dicebat filio. Gen̄. xxvij. Da mihi osculū fili mi. Item p̄beam⁹ sibi capita nostra ad nos sibi subiciendum. Juxta illud Eccli. iij. Magnato būilia caput tuū Item p̄beam⁹ sibi aures nostras ad suis legib⁹ obediēdū: ⁊ ad ipsas audiendum ⁊ faciendum. Job. vj. Prebete aurem ⁊ audite. Et concorda vt volueris. Est igit̄ vnum prebere quod vult deus. ⁊ quod facit deus. Secundo dico q est vnum prebere quod facit iustus. Justus cñ prebet

Vestimentū frigescentib⁹.
Alimentū famescentibus.
Documentū ignorantibus.
Juuamentū patientibus.

Prebet dico nudis ⁊ frigescentib⁹ indumentum. Thobie. j. Nudis vestimē ta p̄bebat. Jtez p̄bet famescentib⁹ alimentū. Judic. xix. Ego p̄bebo q necessaria sunt Sequit. Introducit eū in hospitiū ⁊ pabulū asinis p̄buit Jtē p̄bet ignorantib⁹ documentū. Gen̄. xlvij. Prebe semina ne pereunte cultore redigat̄ tra in solitudinē. Jtē p̄bet patiēt̄ib⁹ seu indigentib⁹ iuuamentū. s. ptra multos malos j. Paral. xij. Prebuerūt auxiliū dauid aduersum latrūculos. Hoc est q vnū p̄bere qđ facit iust⁹. Tercio dico q ē vnū p̄bere qđ facit stult⁹. Stulti cñ habent

Crudelitatis ⁊ violentie.
Proteruitatis ⁊ insolentie
Jniquitatis ⁊ iniusticie
Carnalitatis ⁊ immundicie.

Unum p̄bere Mali cñ p̄bent quedaz munera crudelitatis. Exo. v. Prebuistis gladiū vt occiderent nos. Jtem prebēt quedam munera ꝓteruitatis. sicut de obstinatis ⁊ proteruis dr̄. ij. paral. xxix. Or auerterunt facies ⁊ p̄buerūt dorsa Jtem p̄bent q̄dam munera iniq̄tatis. vñ. ij. Paral. xix. dicit. Impio p̄betis auxiliū. Jtem p̄bent munera carnalitatis. Cñ de illa meretrice dr̄: Ezech. xxij. Or fornicationem assyrijs p̄buit impudenter. Hec ergo sufficiant q: nihil p, sequor gratia breuitatis. Et q: etiā supra de dare ⁊ in alijs simlib⁹ titulis dictum est.

Precellere. Nota q precellere idem est qđ valde excellere. Et nota q de excellentia multa possent dici sed nulle sunt auctoritates. vt de ergo vbi Melius. ⁊ vbi Bonitas. Valor. Eminentia. Prerogatiua ⁊ silia.

Preces. precari. Cum Preces precis. Oratio. Supplicatio. deprecatio idem sint: ⁊ supra ⁊ infra in titulo de Exaudire Clamare. Dor. Son⁹ ⁊ silibus de precib⁹ sit satis dictum. Hinc ē q de p̄cib⁹ vocaliter loq̄ndo intendo breuit̄ ptrāsire. Dicaz ꝑ q in bono significato i scriptura reperiunt p̄ces

Deuotor.
Miseror.
Jniquor.

Prime preces sunt faciende. Secunde p̄, ces sunt audiende. Tercie preces sunt repellende. His premissis dicamus aliq̄d de precib⁹ quas nos mortales debem⁹ facere dño deo nostro. Cōstat cñ q illud qđ homo se videt p virtutem ⁊ potentiam obtinere non posse. p humilitatē ⁊ p̄ces obtinere conat̄: sicut exemplariter videmus de cattulis animaliuz. ⁊ pullis ouiū q̄ famescentes ⁊ ꝓuidere sibi de necessarijs non valentes. sed impotentes in suis nidulis sunt vagientes. latratu: balatu: mugitu piter ⁊ garritu apud matrē suam damant: ⁊ vt necessaria obtineant suis modulis ⁊ precibus ipam pulsant. Sic vere nos cum omnino impotentes simus: nec aliquid a nobis tanq̄ ex nobis facere possumus ⁊ maxime q̄tum ad bona spūalia ⁊ eterna obtinēda ad mala ⁊ peccata vitanda: ⁊ tribulamina toleranda: necesse est q pulsem⁹ matrem p̄cibus: pulsem⁹ ad ostium inuitantis amici: vt qđ virtute non valemus: p̄cib⁹ obtinere possimus. Juxta illud. j. Macha. vj. Clamauerunt ad regem cum precibus dicentes. Demus dextras iudeis ⁊ faciamus cū illis pacem t̄c. Dextras cñ offerre est pacē p̄cib⁹ postulare. Ut sic homo faciat qđ p̄cipit Eccli. xxij. vbi dr̄ Precare an faciem dñi ⁊ minue offendicula. Tibi aduerte q in p̄cibus deo faciendis tria debent attēdi. vicz Unū qđ Jmpedit ⁊ repellit. Repellens ⁊ impediens debem⁹ Prevalet ⁊ excellit. repellere. Excellens ⁊ expediens Admonet ⁊ impellit debemus querere. Jmpellens ⁊ erudiens debemus cernere. Jgit̄ Pellamus culpaz ⁊ peccatum. Queramus dñi primatū. Cernamus scripture mādatum. Dicā ergo q si preces nostras volum⁹ exaudiri nos debemus expellere impediens peccatum. Minue inquit offendicula. Nos debem⁹ requirere expediens oblatum. s. ipsum deū ⁊ non aliū. Ante faciem dñi inquit. Nos debemus attendere vrgens mandatū. qđ. s. est impatiū ⁊ impulsiuum. Precare inquit. Dico ꝑ q omne peccatū debes tollere. Et hoc ostendit̄ cum dicit̄ Minue offendicula. Constat aūt q preces inimici non bñ recipiunt̄. immo sicut dicit Greg. Cum is displicet q̄ ad intercedendū mittitur. ingrati animū ad iracundiam ꝓuocat̄. Si q̄s cñ filius alicuius occidisset: ⁊ post tenens gladium cum quo ipsus occiderat: patrem precari vellet: ip̄m certe magis offenderet: ⁊ qđ p̄cari nullatenus obtineret. Cum igit̄ peccator dei inimicus existat: sicut ille q̄ ipsi⁹ filiam ⁊ heredem: vicz animā ꝓpriaz mortaliter peccando necauit. nō dubiū q q̄ diu gladiū cum quo eam occidit. s. peccatū secum habuit: deum pulsare precib⁹ frustra querit. nec ab ipso impetrat qđ intendit. Ante omnia ergo peccator debet peccati gladium a se alienare: ⁊ viciorum offendicula minuere p̄ penitentiā ⁊ purgare. Tunc cñ preces melius audiunt̄: q̄ñ esse munde ⁊ sine offendiculo comprobant̄. Job. xxj. Cū baberem mundas ad deum p̄ces t̄c. Minue ergo offendicula. Exemplo apli q̄ dicebat Actū. xxiij. Stude sine offendiculo cōscientiam habere. Quia sicut dicit Hiere. iij. Si abstuleris offendicula tua a facie mea nō cōmouebert̄ Patet ergo q omne peccatū debes tollere. Secundo dico q si preces tuas volueris acceptari: expediens oblatuz debes querere. ante faciem dñi inq̄t. q. d. dñs ⁊ nō alius ē ꝓcandus: cum ꝓprie loquendo ipse solus iuuare possit vt. s. dicamus illud. ij. Re. xxiij. Preco: dñe vt transferas iniq̄tatem serui tui. Vide supra de Precari. in illa auctoritate Thobie. viij. Deprecemur dñm hodie ⁊ cras. Tercio dico si preces tuas volueris acceptari q cogens mandatuz debes attendere: qz. s. impatiue loquendo scriptura dicit: precare. Actu. viij. Precamini vos ad dñm. Et nota si vis q preces nr̄e ad dñm debent esse ꝓstrate ⁊ effuse: ⁊ ex gratia ⁊ non ex debito requisite. Prostrate dico. s. p humilitatem. qz. s. nullus est ita ferus ⁊ magn⁹ q̄n scip̄m debeat dominum ꝓsternere. ⁊ ipsius miam precibus flagitare. Hiere. xxxviij. Prostrani ego preces meas coram rege. Exemplo scz leonis de quo dicit Plini⁹. q̄ lz sit animal ferocissimū in necessitate tñ inuentus est ad boiem recurrere: ⁊ ab ipso auxilium postulare. Unde narrat q in affrica leo babēs in pede stipitē seu spinam quam amouere nequiuerat. ꝓter qđ pes eius fuerat putrefactus: obuiauit homini in deserto q̄ timens statim ascendit arborez: leo aūt ad arboris radicem veniens: ⁊ vultum blandientem ⁊ nō furentem pretendens: pedem suum homini ostendebat ⁊ quodā susurrio satis p hominis beneficiū ⁊ adiutoriū suo mō p̄cabat̄ ⁊ querebat. qđ ꝑpendens homo descendit ⁊ stipitem removit. leo vo gratabundus recedens pellem p̄ciosam extranei animalis suo medico quasi p satisfactione apportauit. Mirū inq̄t Plini⁹ qua rone sciuerit leo hoiem medicas habuisse man⁹: ꝙ vis maloz omnia expiri cogit. Mullus ergo sit ita ferus quin se coram deo dignet̄ humiliare infirmitates passionum ⁊ viciorū eidem demonstrare: ⁊ ab ipso remedium implorare. Cñ Eccl. j. Preparauerūt ⁊ ceciderunt ante faciem suam sup terram adorare dñm deū suum ⁊ dare p̄ces omnipotenti deo excelso. Que tñ sūt cōtra multos supbos: q̄. s. non dignant̄ dñm precari: nec ab ipso auxiliū in suis necessitatib⁹ obsecrari: silles illi Leuiathan. de quo dicit̄ Job. xl. Munq̄d multiplicabit ad te p̄ces. aut loquet̄ tibi mollia: q. d. non dignaret̄. Sint ergo ꝓstrate p humilitatem. Item sunt preces effuse p multipli

citatem ⁊ continuitatem. Un̄ Judith. vj. Unanimes preces suas dño effuderunt. Item debent esse non ex debito: sed ex gratie requisite. sicut. s. faciebant illi Dañ. ix. q̄. s. dicebant: neq; eñ in iustificationib⁹ nostris ꝓsternim⁹ preces nr̄as añ faciē tuā sed in miseratōnib⁹ tuis multis. Sic ergo patet qō fundēdo ꝑces nos debem⁹ attēdere ad mādatum impatiuū vt obediam⁹: ꝑcare inquit. Ad ꝑmatum potestatiuū vt sol⁹ querat. añ faciem dñi inq̄t. Ad reatuz maculatiuum vt prorsus tollat: Minue inq̄t offendicula Suffiat ꝙ. Uide de Exaudire ⁊ Deprecari ⁊c.

Precingere. succingere. Cingere. cingulum. Cum homo se cingendo aut precangendo vestimēta sua cōgreget ⁊ cōiungat: ⁊ totū corpus suū arceat ⁊ restringat: vel etiā celatura seu arma: vel ornamenta in cingulis suis sibi compleat ⁊ assumat. videt moraliter loquēdo q̄ cinctio seu precinctio possunt omnē vtutem supfluitates viciorū ⁊ tempalium restringentem: seu etiam bonestates ⁊ vtutes circa hoiem aggregātem spūaliter designare. Iuxta illud Esa. xj. Erit iustitia cingulum lumborū ei⁹. ⁊ fides cinctoriū renū ei⁹. Sic igit̄ nota q̄ homo multis causis ⁊ modis ꝑcingit̄: vicz. Ut sit Flebilis ad lamentandum. Mobilis ad obtempandū. Agilis ad ministranduz Stabilis ad ꝓpugnandum. Sterilis ad manducandum. Docilis ad moderandum. Virilis ad supandum. s. carnē. Rubilis ad federandum. Abilis ad se parandum seu ornandum. Sic ergo dicam q̄ moraliter loquendo iustuz ꝑcingi: Mobilitas penitētie. Mobilitas audiētie seu obedientie. Sedulitas diligentie. Stabilitas existentie. Asperitas abstinentie. Modalitas tempantie. Sinceritas continentie. Integritas amicicie. Nobilitas apparentie. Et sic certe dicam q̄ discurrendo p̄ istas causas spiritalis precinctionis. Penitentia portat cilicium vt culpas deleat. Audientia seu obedientia mouet vestigium vt cito pareat. Diligentia facit seruitium vt bonis faueat. Permanentia suffert duellum vt mala subeat. Abstinentia tollit eduliū vt ventrem impleat. Temperantia tractat cōsiliuz vt luxus caueat. Continentia suffert martyrium vt carnez arceat. Amicicia ligat coniugium vt simul maneat. Apparentia ornat hospitium vt bonis placeat. Igit̄ charissimi ꝑcingamur cingulo penitentie vt culpas deleam⁹. Penitentia eñ est illud cilicium quo antiquit⁹ sancti patres se solebant ꝑcingere qñ habebant flendi materiam ⁊ dolendi. Un̄ Judith. iiij. Induerunt se sacerdotes cilicijs: ⁊ infantes ꝓstrauerunt ō faciem templi dñi: ⁊ altare dñi cooperuerunt cilicio. Est ⁊ cingulus sacci. de quo Esa. xxij. vocauit dñs ad fletum ⁊ luctum. Sequit̄. Et ad cingulū sacci. Item ꝑcingamur cingulo diligentie vt bonis seruiam⁹ seu ministremus. Luc. xvij. Precinge te ⁊ ministra mihi. Et Luc. xij. Precinget se ⁊ faciet illos discumbere: ⁊ transiens ministrabit illis. Item ꝑcingamur cingulo obedientie. vt bonis pareamus in omnib⁹. s. licitis ⁊ bonestis. Thob. v. Inuenit iuuenē ꝑcinctum ⁊ paratū ad ambulandū. Un̄ petro angelū secururo dictum fuit Actuū. xij. Surge Petre precinger calcia te. Et Joh. xxj. dictū est sibi. Petre cū eras iunior cingebas te ⁊ ibas quo volebas: nunc aūt alij cinget te ⁊ ducet quo tu nō vis. Leuit. viij. Astrigens cingulo aptauit rōnale. Lac. xij. Sint lumbi vestri ꝑcincti ⁊ lucerne ardentes in manib⁹ vestris. Item cingamur cingulo constantie vt in bonis opibus ꝓmaneamus. ꝑs. Fiat illi. s. vtus constantie sicut zona qua semp ꝑcingit̄ Semper eñ denotat pseuerantie rōem. Item cingamur cingulo abstinentie ne carnem minūa cura ⁊ delicijs foueam⁹. Jobis xij. Lineo erat ꝑcinctus. Linteū eñ qō ex lineis ⁊ tenuibus filis conteñ. tenuitatem victus signat. Item cingamur cingulo tempantie vt lurum. i. supfluitatē magnificētie in opib⁹ nostris caueam⁹. ꝑs. ꝑcinxit se vtute. supple tēporantie. Item ꝑcingamur cingulo cōtinentie vt mūdi fulgeamus: vt. s. dicat q̄libet illud ꝑs. Deus q̄ ꝑcinxit me virtute ad bellum: supple ō carnē ⁊ posuit immaculatā viam meā. Ista est aūt ꝓpie ꝑcinctio lumborū seu renū. de qua dr Eph. vj. State succincti lumbos vr̄os. Grego. vo dicit. q̄ tunc lumbos ꝑcingim⁹: cum carnis luxuriā p̄ cōtinentiam coartam⁹. Istud est aūt cingulū bissinū quo. s. sacerdotes mandabant̄ ꝑcingi. Exo. xxxix. vbi dr⁹ ꝑcepit q̄ aaron id est ecclesiasticis fierent seminalia linea. ⁊ cingulū de bisso retorta. Linū eñ ⁊ bissus que candida sunt mundiciam carnis designant quā ꝑcipue nos ecclesiastici tenemur habere. Exo. xxix. Cinges balteo aaron ⁊ filios eius. Item ꝑ cingamur cingulo amicicie vt intus ardeam⁹. charitas ei cingit ⁊ stringit. De quo Apoc. j. dicit̄. Qz filij⁹ bois erat ꝑcinctus ad māmillas zona aurea. Et Apoc. xv. dicit̄. q̄ illi septem angeli q̄ erant induti lapide candido. erant ꝑcincti circa pectora zonis aureis. Item ꝑcingamur cingulo honeste apparētie quo placeam⁹. Eze. xvj. Cinxi te bisso. calciaui te iacincto. vnxi te oleo: vestiui te discoloriб⁹ indui te vestibus subtilibus: ornaui te ornamento. Et breuiter de homine sic vtutib⁹ ꝑincto pōt dici illud Esa. v. Non dormitabit neq; dormiet: neq; solnet cingulum renū eius. Et ista est ꝑincti⁹ bona. De malis vo notabis q̄ ipos cingit ⁊ stringit paritas ⁊ auaricia feritas ⁊ iracundia: calamitas atq; tristicia: vt sic de peccatore dicat illud ꝑs. Fiat illi sicut vestimentū quo opit̄. ⁊ sicut zona q̄ semp ꝑcingit̄ Ut et sic dicat peccator ⁊ maxime damnat⁹ illud Job. xix. Afflixit me ⁊ flagellis suis me cinxit. Sequit̄. Expoliauit me gloria mea. abstulit coronam de capite meo. destruxit me vndiq; ⁊ pereo ⁊c. Uide ibi ⁊c. Uide supra satis plene vbi Accingere.

Precindere. Uide infra de Scindere.

Precipitatio. Nota q̄ ꝑcipitatio nihil aliō est q̄ de alto in bassum lubrica deiectio. Et sic dico q̄ semp accipi cōsueuit in malo. q̄a sez semp signat subitam deiectionem de alto in bassum. de summo ad ymū: de supcilio in ꝓfundū descensionez. Igitur moraliter loquendo dico q̄ est triplex ꝑcipitatio. sez Tempalis. Prima est miserie presentis. Secunda ē Spiritalis. culpe latentis. Tercia est pene sequentis Infernalis Precipitat enim diues veniēs ad paupertatem. Justus corruens ad prauitatem. Impius defluens ad vilitatem. Primo ergo dico q̄ est ꝑcipitatio que fit a fortuna. ⁊ ista nihil aliud est q̄ ꝑcipitatio subita quaz q̄nq; incurrunt diuites ⁊ potentes subito p̄ infortunia corruentes ⁊ ad paupertatē ⁊ infortuniū descendentes. Capta eñ vt dicit Pli. q̄nq; a venatore talis coartat̄ q̄ ab altitudine rupis in infimū ꝑcipitat̄. Uerūtamen q̄ fortissima habet cornua q̄nq; fit q̄ vsq; cadens non morit̄ ꝙ saluat̄. Sic vere sepe cōtigit q̄ aliqui alti ⁊ magni cōtra eos venante fortuna ꝑcipitant̄ ⁊ deficiunt̄ a gl̄ia stat⁹ sui. Constat eñ sepe q̄ fortuna multos erigit ⁊ sublimat: vt tandez ad ꝑcipitium ⁊ infortuniū ipos deducat. Sic videñt velle fecisse illi Luc. iiij. q̄ duxerunt xp̄m ad supcilium montis vt ꝑcipitarent eum. ille tñ transiens p̄ mediū illoz ibat. Veruntñ tales sic ꝑcipitati: fortia capita bonaz mentium: fortibus cornib⁹. i. cōstantia ⁊ virtutib⁹ cōmunita debent habere: p̄ que possint a morte culpe ⁊ pene: ⁊ a desperatiōis piculo se saluare. Fortis eñ homo ⁊ si ab alto deiicit̄: virtus tamen mentis in ipso ꝓpter hoc nō cassat̄: immo certe tales debēt se conuertere ad dñm ⁊ dicere illud Job. x. Manus tue dñe fecerunt me ⁊ plasmauerunt me totū in circuitu: ⁊ sic repente ꝑcipitas me: memēto queso ⁊c. Ista igit̄ est ꝑcipitatio q̄ fit a fortuna. Secundo dico q̄ est ꝑcipitatio quā facit bō que fit a gratia. A statu eñ gratie ꝑcipitat̄ bō qñ de arce vtutum aliquo casu corruit in pctm̄ Dicit eñ Pli. Qz aquila in montib⁹ pugnat aliquotiens cōtra ceruū. Volutat eñ se in arena: ⁊ tūc alas suas vberans coram ceruo oculos ipsi⁹ implet arena: ita q̄ visū ad temp⁹ pdit: qō ꝑpendens aq̄la solet rostro ⁊ vngulis ⁊ vnguib⁹ illum pungere: ⁊ sic facit eū (cū se regere nesciat) de alto ꝑcipitare: ⁊ sic mortuum ceruz solet aq̄la deuorare. Sic vere dyabol⁹ in oculos cordis ceruoz cornutoz. i. hominū vtuosoz: arenam diuitiaz ꝑ affectionē taliter immittit q̄ visum discretiōis penit⁹ eis tollit: ⁊ sic ab arce vtutū ipos in peccatū ꝑcipitat eosq; deuorat ⁊ cōfundit. Un̄ diabolus videt dicere de talib⁹ illud Esa. xix. Dirumpet̄ spūs egypti. ⁊ cōsiliū ei⁹ ꝑcipitabo. Ut sic de demonib⁹ tentantibus ⁊ ꝑcipitantib⁹: ⁊ diuitias p̄ oculis mentis in istis ꝑcipitatis offerentib⁹: pōt dici illud Esa. ix. Et erūt q̄ beatifi-

cant pplm istū seducētes ⁊ q̄ beatificant p̄cipitati. Et aduerte q̄ plura sunt q̄ p̄cipitant hoiem a virtute. videlicet.

Jactantia q̄ vane gloriat. De iactantia p̄t dici illud Eccl̄s.x. Labia insipiētis p̄cipitabunt eū. De discordia dr in p̄. Precipita dñe ⁊ diuide linguas eor: q̄m vidi iniquitatē ⁊ contradictionē in ciuitate. De malicia vo dr Job.xviij. Arcabūt greges virtutis eius: ⁊ p̄cipitabit eū cōsiliū suū. De supbia autē p̄t dici illud Treñ.q. Precipitauit israel: p̄cipitauit omnia menia ei⁹. Menia em altitudinē supbie significant. vel ⁊ de supbis dicit illud.ij. Paral.xxv. Precipitauerūt eos dr sūmo in preceps ⁊ omnes crepuerunt. Jsta est ergo p̄cipitatio que fit a gratia. Tercia est precipitatio que fit ab hac vita. Et ista ꝑcerto est ista qua peccatores de vita ista ⁊ de mundo. i. mūdi opulentia p̄cipitat in mortē eternā: figuratus in impia regina Jezabel: que p̄ legem diuinā ꝑ cultu idolor̄ pugnauerat: ⁊ ꝑphetas dñi occiderat. ⁊ tandē oculos suos depinxerat ⁊ se supflue ornauerat. Ane tñ p iehu regem isrl fuit a summo deorsum p̄cipitata: ⁊ cōtinuo a canib⁹ deuorata. Quia reuera illi q̄ idola. i. vicia colunt ⁊ frequentant: q̄ ꝑphetas. i. iustos ⁊ maxime religiosos ⁊ clericos spernunt ⁊ impugnāt q̄ p lasciuiā ⁊ luxuriā vultus suos pingunt ⁊ adornāt a rege isrl xpo deorsum in infernum p̄cipitant: vbi. s. a canib⁹. i. a demonib⁹ deuorant. Treñ.ij Precipitauit dñs nec pepercit ꝓia speciosa iacob. destruxit i furore suo munitiones v̄ginis iuda: deiecit in terrā: ⁊ polluit regnū ⁊ p̄ncipes eius. Et nota si vis q̄ in infernū p̄cipitant bi qui Fetent carnali fece. Torpent desidiosa fauce. Sedent in status arce. Splendent gazarū luce. Precipitant dico luxuriosi carne fetentes. figurati. s. in porcis: de q̄bus dr Mat.viij. q̄ postq̄ maligni spirit⁹ intrauerāt in eos: tot⁹ grex ipsor̄ abijt p ꝓceps in mare. Et Marc.v. Or tot⁹ grex porcor̄ p̄cipitat⁹ est in mare. Porc⁹ aūt immūdum animal luxuriosos signat. Item p̄cipitant desidiosi mente torpentes seu fauc⁹ biantes qd est signū torporis Añ Eccl̄i.xxx. Filius remissus euadet ꝓceps. Jtē p̄cipitātur ambitiosi alte sedentes. Añ de cedris. i. de altis ⁊ eminentib⁹ ⁊ supbis dr Hiere.xvij. Succidēt electas cedros tuas: ⁊ p̄cipitabunt in ignē. Jtē p̄cipitant pecuniosi gazis pollentes. s. mali diuites. figurati in leuiathan q̄ interp̄tat additamentū: q⁹ isti vsq̄ ad summū sunt additi ⁊ repleti. De quo dr Job.xl. q̄ spes ei⁹ frustrabit eum: ⁊ videntib⁹ cunctis p̄cipitabit ꝛc. sufficiat. Si tñ i bono significato velis p̄cipitationē accipe: nota q̄ bona est qñq̄ p̄cipitatō tēporalis: ⁊ hec est pauptas seu aduersitas: ⁊ spiritalis q̄ nihil est q̄ būilitas. Bonū est em de alto diuitiar̄ ⁊ eminētiarū ad ymū pauptatis deijci. ⁊ de elatiōe p̄sumptiōis ⁊ supbie ad ꝓfundū būilitatis p̄cipitari. Exemplo ibicis qd est aial aglimū: qd ad euadendū piculā venator̄ solet se dr altissimis rupibus p̄cipitari: ⁊ se sine piculo sup caput ⁊ cornua q̄ bz fortissima recipe: ⁊ sic venator̄ ⁊ canū piculū euitare. Sic vere multi fuerūt q̄ de altis statib⁹ ad infimos se volūtarie p̄cipitauerūt: mūdū ⁊ ipi⁹ alta dominia reliquerunt: religionē sumpserunt: ⁊ in religione vixerūt. Et sicve nator̄ inferni ⁊ tentationū ei⁹ piculum euaserūt. sicut dr illo strenuo viro dr.ij. Mach.xiij. qui se p̄cipitauit semetipm viriliter. Et sic ptz q̄ p̄cipitatio in malo sumit ⁊ in bono. Vide de Cadere. Ruere. Dejcere ꝛc.

Precedere Cum p̄cedere nihil aliud sit q̄ ante ire. Precedere em idē est q̄ p̄ alijs incedere. Et ptinet p̄cedere ꝓprie ad xpm ⁊ ad viros eccl̄iasticos ⁊ ꝓlatos. Jsti em p̄cedere debent alios q̄druplicit ex quadruplici cā vel rōne. Precedit em bō aliq̄ sicut Prelatus alte presidendo. Precursor viam oñdendo. Minister iter faciendo. Defensor: hostes repellendo.

Jstis em quatuor modis debent ꝓlati ⁊ clerici alios anteire: ⁊ ipos p̄cedere ⁊ ante eos ptransire Primo q̄ dico q⁹ isti p̄cedunt eos eis presidendo singularit: q⁹. s. prelati p̄cedunt alios gradu ⁊ dignitate. Eccl̄esiastici vo alios dñt p̄cedere pfectione ⁊ bonitate. Corpa em celestia p̄cedunt inferiora in situ q⁹ sē altiora: ⁊ in lumine q⁹ sē clariora in pfectione q⁹ sunt durabiliora. Et iō ꝓlati pñt dicere cuilibet subdito illud Genē.xlj. Uno tm̄ regni solio te p̄cedam. Et Genē.xxxij. Precedat dom̄in⁹ meus seruum suū ⁊ ego paulatim sequar vestigia eius. Ecclesiastici etiam debēt in bonis moribus p̄cedere seculares. quia sicut dicit Eccl̄s ij. Vidi q⁹ tantum p̄cederet sapientia stulticiam quantū differt lux a tenebris Secundo dico q⁹ isti p̄cedere debēt eos viam ostendendo exemplariter. Sicut em de elephante dicit q⁹ inueniens hominem errantem in nemore ponit se in via recta ante eum vt sic eū p̄cedendo viam rectā oñdat. Sic ecclesiastici ꝓlati ⁊ pfecti debent erroneos ⁊ insciōs per bona exempla ⁊ opa p̄cedere: ⁊ in recto salutis itinere se ponere: vt sic p eor̄ exempla ipi possint ad viaz rectitudinis puenire. Exod.xxiij. Mittā angelum meū qui p̄cedat te. Sicut em ptz ex scriptura tria p̄cedebant filios isrl in deserto. Angelus. Columna nubis ⁊ Arcba federis Ad denotandum q⁹ illi in deserto bui⁹ mundi ex gradu et officio habent alios exemplariter precedere ⁊ viam salutis eis ostendere. Debent ē ꝓculdubio esse angeli p pfectiōis sublimitatem. Et nubes p doctrine ⁊ sapientie stillicidam humiditatem. Esse arcba federis p deuotionis ⁊ mundicie sanctitatem. Angeli em debent esse celestia contemplando Añ ibidem Exo.xxiij. dicit. Precedat te angelus me⁹ Nubes pluuiam doctrine alijs diffundendo. Exo.xiij. Precedebat eos ad ostendendum viā p diem in columna nubis Arcba federis sancte ⁊ deuote viuendo. ⁊ se deo spiritalit dedicando. Nume.x. Arcba federis dñi p̄cedit eos. Jsti ē p̄cedunt alios viam ostendendo exemplariter Tercio dico q⁹ isti debēt p̄cedere subditos ⁊ etiā alios simplices iter faciendo ministerialiter. Prelati em sunt ministri ⁊ fui alior̄. Et ideo sicut ministri solent dñm p̄cedere ⁊ ei viam facere ⁊ domū parare (Juxta illud.ij. Reg.xv. Pedites precedebant regem. In exercitu etiam apum sunt quedā que regem suum precedunt vbicunq; vadit armato aculeo. iuxta illud Josue.vj. Omnis exercitus precedebat armat⁹ Et inde est q⁹ beatus Johannes precurs⁹ domini dicitur quia ante dominū p̄cessit ⁊ eidem viam in deserto parauit) sic vere prelati ⁊ ecclesiast ci debent dominos suos: hoc est dictu: subditos quibus ipsi seruiunt vt dictū est in omni periculo precedere: viam eundi ad paradisuz eis facere. hostes ⁊ offendicula. id est hereticos ⁊ tyrānos nec non peccata ⁊ vicia repellere: ⁊ locum ⁊ mansionem in celo eis ꝓ viribus ꝓparare. Et ideo de tali ꝓcessione famulatiua potest dici illud Prouerb.xv. Gloriam precedit humilitas quia magna est humilitas prelatorum quando precedunt alios vt ministri. Jsto etiam genere precessiōis debemus etiam nos precedere magistros nostros dños ⁊ prelatos. Exemplo apostolor̄ de quibus dicit Mat. xiij Or ipse iussit eos ascendere in nauiculam ⁊ precedere euz trans fretum. Precedam⁹ ergo sicut dictum est iter faciēdo ministerialiter. Quarto dico q⁹ prelati ⁊ ecclesiastici debent alios precedere hostes repellendo virtualiter. Sicut enim aper solet filios suos precedere: ⁊ p ipsis lupis se opponere ipsos ꝓ viribus defensare. Sic ⁊ ꝓlati debent ꝓ subditis se opponere. exemplo bonorū militum q̄ pplm qñq̄ solent precedere ⁊ ex cordis audacia belluz gerere. ⁊ aduersarijs se ꝓfferre: ⁊ sequentem pplm defendere ⁊ iuuare. ij. Macha. xj. Apparuit p̄cedens eos equis in veste candida. Sic etiam xp̄s nos dicit ꝓcessisse. s. iuuādo ⁊ defendendo. Añ Deut. iij. dicit. q⁹ p̄cedens nos in vtute sua magna eduxit nos de egypto. Et sic igit ptz quomō precedere debemus alios quadruplicit. s. Ad illos defendendum. Ad eis ministrandū. Ad viam demonstrandum Et ad ipsis etiam impandū. In malo vo p̄t dici de precedere. q⁹ homo quandoq; precedit ex supbia ⁊ ambitione Sunt em aliqui equi ita supbi q⁹ oēs alios volunt p̄cedere: ⁊ dolent si aliū viderint precedentē: ipm q; si possunt inquietant atq; mordent: ⁊ isti vt cōiter sunt inquieti. Sic vere multi sunt in seculo ⁊ in clausstro q̄ ita sunt supbi ⁊ ꝓsumptuosi q⁹ in gradu ⁊ in statu oēs alios volunt p̄cedere: ⁊ dolent si quē viderint se anteire: ita q⁹ nō cessant ꝓcessores suos litib⁹ inquietare. vel valde detractiōib⁹ lacerare. Et isti ꝓculdubio sunt vt cōiter illi q̄ ceteris minus valent. q⁹. s. illi qui sunt insufficientiores: volunt multo maiores esse alior̄ meliorum ⁊ sufficentiū. ij. Reg.xv. Pedites precedebant regem. pp̄. Ignis ante ipm p̄cedet ⁊ inflam-

mabit in circuitu oēs inimicos suos. Superbi enim ⁊ ambiciosi dicūtur ignis: q; sez more ignis sursum ascēdūt alios ꝙ superbiam p̄cedere cupiēdo: ⁊ alios inflāmant ledēdo et infestando. Et hec de p̄cedere sufficiāt. vide vbicūq; agitur de Ante. ⁊ Pre.

Precipere. Preceptū. Cum p̄cipere ad̄ supiorem. obedire vo ad inferiorem. Possumus notare ꝙ in scptura fit mētio de p̄ceptis bonis et malis. Est. n.

Preceptū tenendū.
Preceptū vitandum.
Preceptum vtile.
Preceptū damnabile.
Preceptū virtuosum.
Preceptū viciosum.

Precepta eīm que deus mandat et p̄cipit sunt bona ⁊ vtilia. Precepta aūt mūdi: carnis ⁊ dyaboli sunt mala ⁊ dānabilia. Deꝰ eīm precepit declinare a malo: ⁊ facere bonū. Isti aūt precipiūt declinare a bono ⁊ facē malū. Et ideo sanctꝰ ille Machabeus sciens diuersitatē istoꝝ duoꝝ preceptoꝝ: dicebat. ij. Macha. vij. Nō obedio p̄cepto regis sez diaboli vel mūdi. sed precepto legis. Breuiter ꝙ possumꝰ dicere: q; p̄cepta diuina sunt cōplenda ⁊ facienda. ⁊ a nobis custodiēda ⁊ iuobiliter obseruanda. ps. Preceptum posuit ⁊ nō preteribit. Verūtamen q; supra de mandato aliq̄d est dictū. ideo modo breuiꝰ est trāseūdū. Notare ꝙ possumꝰ q; sicut prudēs pater dat p̄cepta suo filio p̄dilecto. quoꝝ aliqua sunt a malo retrabentia: ⁊ aliq̄ ad bonū alliciētia. Iuxta illud Prouer. vj. Cōserua fili p̄cepta patris tui. Sic deus in scptura dedit p̄cepta sua boibus vt ipos ad bonū attrabat ⁊ cōuertat. ⁊ a malo retrabat ⁊ diuertat. Deut. iij. Custodi p̄cepta mea atq; mādata q̄ ego tibi p̄cipio hodie. Vaz sicut infirmꝰ custodiēs mandata medici solet sanari. sic homo custodiens precepta dei solet a culpa sanari ⁊ in bono reseruari. Sicut eīm dicit Prouer. xiij. Qui timet preceptū: in pace versabit. Et Eccles. viij. Qui custodit p̄ceptuz nō experiē q̄cq̄ mali. Nota ꝙ q; deꝰ p̄cipit homini p̄cepta valde bona ⁊ vtilia. tā affirmatiua q̄ ꝓhibitiua. Precipit eīm deus generaliter nouem genera preceptoꝝ. vicz p̄cepta

Correctionis.
Compassionis
Discretionis.
Deuotionis.
Pauptatis.
Charitatis.
Humilitatis.
Strēnuitatis.
Sobrietatis.

Dico ergo q; sunt p̄cepta correptionis: ⁊ sic deus ordinat punitiōem malozū: et castigatōem ⁊ afflictōem bonorum. vnde. ij. Regū. xvj. dicit. Oz deus precepat semey q; ipe cōuiciarē dauid Et Jone. iiij. dicit. Oz deus p̄cepit vento calido ⁊ vrenti: ⁊ p̄cussit sol super caput Jone ⁊ estuabat. Itē dico q; sunt precepta cōpassionis. Precepit. n. misereri petōribus. ⁊ nutrimenta dari pauperib⁹. De petōribus patet exēplo Dauid q̄ precepit Joab: vt seruaret sibi puerū absalon q̄ tamē erat impi⁹ ⁊ peccatoꝝ. ij. Reg. xviij De paupibus vo dicit. iij. Regum. xvij. Oz deus precepit coruis. i. diuitibus vt pascerent helyam. Item dico q; sūt precepta discretōis. Precipit eīm q; simus discreti. vigiles. et circūspecti. Mar. xiij. Janitoꝝ precepit vt vigilet. Et. j. Macha. xij. Precepit ionathas suis vigilare. Itē dico q; sunt precepta deuotōis. q; sicut dicit. ij. Paral. xxxij. Oz rex p̄cepit iude vt seruiret dño do israel. Et. ij. Paral. xiij. Precepit iude q; q̄reret dñm. Et. j. Paral. xxij. c. Precepit vt edificarē domū domini. Item dico q; sunt precepta pauptatis. Et sic dñs p̄cepit aplis regulā euangelicā. de qua Marci. vj. Precepit eis ne q̄d tollerēt in via sez neq; pecuniā. neq; zonā. neq; calciamenta. Itē sunt p̄cepta charitatis: Joh. xv. Hoc est preceptū meū vt diligatis inuicez. Et ibidem. Si precepta mea seruaueritis: manebitis in dilecti one mea. Itē sunt p̄cepta humilitatis. De quo Marc. viij Precepit turbe discūbere sup terram. Et. j. Tymo. vj. ca. Precipe diuitib⁹ huiꝰ seculi: nō sublime sape. nec sperare i incerto diuitiarū. Itē sūt precepta strēnuitatis. ij. Mach. xiij: Precepit iudas armatos esse in locis oportunis. Itē sunt precepta sobrietatis. Gen. iij. Cur p̄cepit vobis deꝰ vt nō cōmedatis ex oīi ligno. Exēplo rechabitaꝝ q̄ ex p̄cepto patris nō biberūt vinū. Hiere. xxxv. Firmauerūt sibi filij Jonadab filij rechab preceptū p̄ris sui. Ista sunt ꝙ precepta bona que sez sunt cordis illumiatiua. Sūt pacis generatiua. Sūt mali exterminatiua. Precepta ꝙ ista solent cordis oculos illuminare: preceptū dñi lucidū illuminans oculos. ps. Item solent pacis federa ꝓsiliare. q; sicut dicit Prouer. xiij. Qui preceptū timet: in pace versabit. Itē solent cuncta noxia exterminare. q; sicut dr Ecci. viij. c. Qui custodit preceptū nō experiet quicq̄ mali. Ista igit p̄cepta teneamus ⁊ totis viribꝰ impleamꝰ. vt simꝰ ille de quo dicitur Ecci. xlv. q; dedit illi deus cor ad p̄cepta: ⁊ legem vite et disciplinē. Vide ē. de mādato ⁊ de mādare. Sufficit.

Precium. Cum preciū nihil aliud sit q̄ salarium: merces. retributio seu p̄mium qd̄ alicui datur ꝓ aliqua re. vel ꝓ aliquo seruitio vel labore. Possumus notare q; in scriptura inuenitur precium

Soluendum.
Emendum.
Spernendū.
Habendum.
Promerendū.

Primo ergo dico q; est p̄cium soluē dum. Et istud est preciū bonoꝝ operū qd̄ nos debemus deo soluere: vt sibi de beneficijs nobis factis ⁊ faciēdis possimus satisfacere. Et de h̄ dicit Ecci. xx. Est q̄ multa redimat modico p̄cio: q; sez preciū operuz et vtutū quasi nihil est respectu rei appciate. i. respectu beneficioꝝ diuinoꝝ. Istud etiā p̄cium soluēdū signat bona tē poralia q̄ pauplib⁹ debem⁹. De quo Ecc. iij. c. dr. Oz fideles vendebāt oia bona sua. ⁊ afferebāt preciū ⁊ ponebant ante pedes apostoloꝝ. Et istud etiā pōt significare preciū qd̄ debeꝰ illis q̄ ꝓ nobis aliq̄d opant. qd̄ sez statim debemus eis soluere ⁊ nō eoꝝ salariū retinere. vñ Deut. xxiij. Nō negabis mercedem indigentis ⁊ pauplis fratris tui et aduene: ꝙ eadē die redde ei preciū laboris sui. Et sic ē igit preciū soluendū. Secdo dico q; est dare preciū emendū. Et istud est preciū impciabile gloie paradisi. qd̄ a nobis debet emi ꝓ opa virtuosa. Deus eīm volēs hre opa bona nostra affectꝰ ⁊ actus. ꝓstituit nobis mercedē et preciū gloie paradisi ⁊ etiā semetipm. Istud ē eīm preciū incōpabile. de quo dicit Job. xxviij. Nescit hō preciū eius nec inuenitur in terra suauiter viuētiū. Fatui tñ de isto precio nō curāt. q; sicut dñs in ps. dixit. Preciū meum cogitauerūt repellere.

Tercio dico q; est preciū spernendū. ⁊ istud est p̄cia bonoꝝ talium et deliciarū corpaliū. Diabolꝰ eīm offert istū preciū pectōribus ꝓ animab⁹ suis. Exemplo achab q̄ naboth ꝓ vinea sua habenda argēti preciū offerebat. Et istū preciū debem⁹ repellere. Juxta illud Mūeri. xxxv. Nō recipietis preciū ab eo q̄ reus ē sanguinis. s. a dyabolo. Istū preciū debent potissime refutare plati. q; sez non licet eis accipe p̄cium ꝓ bñficio ꝓferēdo: nō eīm licet mittere i corbanā: q; preciū sanguinis est. Quarto dico q; est p̄cium babēdū. ⁊ istud est preciū grē ⁊ virtutū ⁊ meritoꝝ. Si eīm istud preciū abūdanter habuerim⁹. gliam eternā mercari et emere poterim⁹. ⁊ etiā aiam nostrā de mortis ⁊ dānationis piculo redimem⁹. Prouer. xij. Substātia bomis erit auri preciū. Quinto dico q; est preciū ꝓmerendum. Et istud est preciū redēptōis nostre. s. ipe xps q̄ fuit preciū animarū. De quo dr. j. Coz. vj. Empti estis eīm precio magno: glificate et portate deū in corpe vro. Istud preciū apportauit pius mercator spūsctus de thesauro celesti ad nū dinas mdi b⁹. vt cū ipo alias mercarē. ⁊ captiuos redimeret de infernō. Jō de aia dr Prouer. xxxj. Procul a finib⁹ terre p̄cia ei⁹ ꝛc. Vide supra de mercede. Et. j. de premio.

Preciosus. Nota q; preciosū dicitur a precio quia illa res dicit preciosa que caro precio comparatur: vel que ad magnum precium extimatur. Et sic breuiter possumus dicere q; multa sunt que dominus reputat preciosa. videlicet.

Anime conditionem.
Justoꝝ perfectōem.
Virtutū collectionē.
Celestem possessionē.

Dico anime conditionē. Inter thesauros eīm sūmi regis nihil est preciosi⁹ ania xp̄iana: qd̄ declarauit: q; ꝓ ipsa redimēda filiū ꝓpriū dedit morti. j. Pet. j. Nō corruptibilibus auro vel argēto: ꝙ precioso sanguie q̄si agni incōtaminati xp̄i iesu redēpti estis. Et ido de p̄ciositate aie dr Prouer. vj. q; mulier p̄ciosam aiam viri rapit. Item dico q; p̄ciosam reputat iustoꝝ pfectōem. Nihil eīm apud deum p̄ciosius viro iusto. Juxta illud Esaie. xiij. Preciosior erit vir auro: ⁊ hō mūdo obriso. Et potissime isti in morte sunt p̄ciosi: q; sicut mare euomit lapides preciosos: ita q; i are

na ūpenitur ⁊ cum diligentia recepti in thesauris princi, pum recōdūtur. Sic mūdus viros iustos rejcit ⁊ contemnit. ipos tamē deus in arena mortꝭ recolligit ⁊ in thesauro paradisi reponit. ps. Preciosa in cōspectu dñi mors sactorum eius. Dico ꝙ ꝙ deus ꝓciosam reputat iustoꝝ pfectionem. vnde isti viri figurant in vasis ꝓciosis domꝰ dei. i. ecclesie: q̄ tñ nabuchodonosoꝛ. i. dyabolus ꝙ peccatū qñ pōt de domo dei subripit et furat. sicut de ipo dicit. ij. Parat. xxxvj. Oꝛ ipe asportauit secū in babylonē ꝓciosissima vasa domꝰ dñi. Jtē dico ꝙ deus preciosam reputat virtutum collectionē. Et ideo ỽtutes in ania sunt sicut ꝓciosi lapides in thesauro. vnde viri iusti figurant in illis camelis q̄ portabāt aromata gēmasq; ꝓciosas quas regina saba. i. ecclia in societate sua legit habuisse. sicut dr. iij. Reg. x. Jste etiā virtutes figurant in duodecim lapidibꝰ ꝓciosis q̄ erāt in fundamento tēpli. de q̄bus tñ aliquātulū dictū est supra titulo de porta. Figurant etiā in nouez ꝓciosis lapidibus q̄ erant in pmi angeli vestimēto. de q̄bus dixi supra titulo de pfectione. Supra etiā de lapide poteris multum videre de istis lapidibꝰ ꝓciosis. vñ etiā de viro iusto dr in ps. Posuisti dñe sup caput eius coronā de lapide ꝓcioso. Jnter istas aūt ỽtutes tres sunt q̄ dicūtur ꝓncipaliꝰ preciose. videlicz

Fidei certitudo. De fide em̄ dicit. j. Pet. j.

Clementie plenitudo. Probatio fidei vre multo ꝓ,

Sapientie limpitudo. ciosioꝛ sit auro qđ p ignez ꝓ, batur. De clemētia dicit Job. xvj. Oꝛ maria babebat librā vngenti nardipistici ꝓciosi. De sapia ỽo dicit Prouer. iij. Oꝛ ꝓciosioꝛ est sapia cūctis opibus. Patz ergo ꝙ deus reputat ꝓciosam ỽtutū collectōem. Multi tñ sunt stles porcis q̄ plus diligūt stercoꝛa q̄z lapides ꝓciosos. sic isti plus diligūt vicia q̄z ỽtutes: tpalia q̄ eterna. De q̄bus Treno. j. Dederūt quecz ꝓciosa ꝓ cibo ꝛc. Jtē dico ꝙ deus preciosaz reputat celestē possessionē. De qua Jaco. v. dicitur. ꝙ agricola expectat fructū ꝓciosum ꝛc. Paradisus em̄ figurat in tēplo Salomonis. qđ ꝓciosis lapidibꝰ. i. gaudijs incōparabilibꝰ erat stratum. sicut dicit. ij. Parat. iij. Et sic pz quō in bono significato quatuoꝛ sunt ꝓcipue preciosa

Jn malo aūt significato ꝓciosa dicūtur bona tpalia: q̄a ista nō sunt ꝓciosa vere ꝑ estimatiue Mali em̄ estimāt preciosa bona mūdi. scz Diuitias. Delicias. ⁊ Honoꝛes. Unde nota ꝙ mali querunt ⁊ diligūt preciositatem

Diuitiarū. Dico ꝓciositatem diuitiarū. Et sic dicitur

Delciarum. Prouer. j. in ꝑsona maloꝝ ⁊ raptoꝝ. Om

Eminētiarū. nem ꝓciosam substantiā inuenim⁹: impleb̄imus domos nras spoliis. De ꝓciositate aūt delciarū dicitur in ꝑsona maloꝝ. Sap. ij. Vino ⁊ vnguētis ꝓciosis impleamus nos ꝛc. De ꝓciositate aūt mūdi eminentiaꝝ: dicitur Apocal. xvij. Oꝛ mulier que cōtabat bestiā coccineā erat circūdata purpura ⁊ cocano deaurata auro ⁊ lapide ꝓcioso ꝛc. Vide vbicūq; agit de predictis.

Precipuū. Illud dicit esse precipuū qđ est in suo genere sume bonū: multa possem⁹ dicere nisi auctoritates deficerēt. Vide ergo vbi. Bonū. Melius. Optimū ⁊ de silibus. Et si vis allega Senecā qui facit li. iij. de naturalibꝰ q̄stionibꝰ multas q̄stiones q̄d sit ꝓcipuū. Et respondet de ꝓcipuitate ỽtutū ⁊ moꝝ ꝛc. transeo gratia brevitatis.

Preclarus. Cum sit dare. scilicet claritatem.

Excellentie virtualis. Virtualis errores corrigit.

Sapientie litteralis. Litteralis devios dirigit.

Efficacie naturalis: Naturalis animos erigit

Opulentie temporalis: Temporalis ledit ⁊ abigit.

Eminentie supernalis. Supernalis trabit ⁊ colligit

Jgit dico ꝙ est ꝓclaritas ỽtualis excellentie: q̄ errores solet corrigere. Claritas. n. tenebras fugat: ⁊ ỽtutes fugāt vicia. vt sic dicat q̄libet illoꝝ ꝑs. Hereditas mea ꝓclara est mihi. Hereditas dico ỽtutū. Jtē est ꝓclaritas lr̄alis sapie: que devios solet dirigere. Claritas em̄ solis dirigit viatores. sic sapiētia vel doctrina. ps. Calix meus inebrians q̄ preclar⁹ est. Calix em̄ iste diuinā scripturā signat. Jtē est ꝓclaritas n̄alis efficacie q̄ animos solet erigere. s. ad sui speculationē. Opa em̄ dei ꝓclara sunt ⁊ solēnia. sicut de mari dicit Eccl. xliij. q̄ illic sunt ꝓclara ⁊ mirabilia opa. Jtē est ꝓclaritas tpalis opulētie: q̄ fatuos solet decipe. seu q̄ subito solet deficere. Et ista est ꝓclaritas generis: mūeris ⁊ bonoꝝ que scz oia silia sunt claritati chorusc atōis que valde cito transit: et tamē visum grauat ⁊ ledit. Un̄ dñs cōminat ciuitati tyri de babylonis dicēs. Vastabūt inq̄t opes tuas: diripiēt negociatōes tuas. destruēt muros tuos: domꝰ tuas ꝓclaras subuertent. Ezech. xxvj. Unde etiā de diuitibꝰ ꝓcōribus q̄ modo ꝓclari sunt: dicit Ezech. xxxj. Egregia atq; ꝓclara ligna in lybano. vniuersa q̄ irrigabant aquis descenderūt cū eo. i. cū lucifero ad infernū ad interfectos gladio. Jtē est ꝓclaritas supnalis eminentie. i. glie patisi que ỽuoꝝ seu beatos solet colligere seu allicere. Claritas em̄ consolat ⁊ allicit intuētes. Sic ibi vbi est sūma consolatio. De qua Hiere. iij. Quō inq̄t tribuā terram desiderabilē. hereditatē preclarā. exercitū gentiū? Sufficit. Vide supra. Claritas.

Preco. Nota ꝙ preco ē ille q̄ damat ⁊ ꝓconizat mādata ꝓcipū seu regū: significās. s. ꝓdicatorē qui mādata dei hominibus ꝓconizat. Vide supra. vbi. Clamare. Annūciare. Et infra. vbi. Predicatoꝛ. quātitates desunt.

Precurrere. Vide supra de Currere. Jre. Ambulare.

Precordia. Nihil aliud sunt q̄ intima secreta cordis. vide de corde.

Preda. Cum preda sit illud qđ ab aliquo rapitur violenter. Possum⁹ notare ꝙ in scriptura inuenitur multiplex preda: tam in bono significato q̄z in malo. Nota ergo ꝙ est dare predam

Prudentis ꝓdicatoris. Primo ergo dico ꝙ est pre

Dei triumphatoris. da quā predat homo ꝓdica,

Dominus cōprehensoris. toꝛ. Et ista nihil aliud est q̄z anima xp̄iana quā ꝓdicator clamādo sibilādo ⁊ latrādo. i. arguēdo. obsecrādo. increpādo a dyabolo subripit ⁊ predat Dic si vis quō ꝓdicator equipat aniꝰ nobilibꝰ ⁊ predalibus q̄ sunt clare visu. Agiles volatu. Plumis indute. Coꝛpore macillētes ꝛc. Vide supra titulo de Aue. Jdeo de predicatore pōt exponi illud Ezech. xix. Leo factus ē ⁊ didicit capere predam. Et Hiere. iij. dicit. Ascendit leo de cubili suo: predo gentiū se leuauit. Et sic tā de prelatis q̄z de ꝓdicatoribꝰ pōt dici illud. j. Regum. xxvij. Dauid et viri eius agebant predā. Ista est ꝙ preda quā predat bō predicatoꝛ. Scdo dico ꝙ ē preda quā predat xp̄s triūphator. Et ista signat aias q̄ primo fuerūt preda demonū: postmo dñ in passione facte sūt preda xp̄i. qñ scz xp̄s ipas de dyabolo rapuit et saluauit. Et de hoc dicit Job. xxix. Contere bā molas iniq̄: ⁊ de dentib⁹ eius auferebā predā. Tercio dico ꝙ predat iustus ꝓprebēsoꝛ. Et ista ē preda bonoꝝ eternoꝝ quā beati predari dicūt in q̄tū quasi ꝙ violentiam scz quā inferūt sibipsis ⁊ supra cōditionē humanaz eternam gloriā assequūtur. Teste em̄ dño Math. xj. Regnū celoꝝ vim patitur ⁊ violenti rapiūt illō. Et de ista preda dicit Esa. ix. Exultāt victoꝛes capta preda qñ dividūt spolia. Et sic preda signat in bono. Jn malo ỽo significato dico ꝙ triplex ē generaliꝰ mala preda. videlicet.

Preda bonoꝝ tpaliū. Prima ē preda diuitiaꝝ quā pre

Preda bonoꝝ ỽtaliū. dant tyranni ꝓ extorsione. Jsti. n.

Preda bonoꝝ nāliū. sūt sicut leones ⁊ alia aīalia crudelia q̄ nō viuūt nisi de ꝓda. vñ Plaū. ij. dr Oꝛ leo cepit suficiēt cattul' suis: ⁊ necauit leenis suis: ⁊ implut ꝓda spelūcas suas: ⁊ cubile suū rapina. q. d. Jsti leones ñ solū predāt ꝓ se: imo etiā ꝓ cattul' ⁊ leenis. i. ꝓ vxoꝛib⁹ ⁊ filiis nutriēdis ⁊ ditādis. Job. xxiiij. Digilātes ad predā parāt panē liberis. Et sic videm⁹ q̄ aialia mitia ⁊ innocentia sūt ꝓda aialiū crudeliū: sic bodie simplices ⁊ innocētes: sūt ꝓda crudeliū tyrānoꝝ. Esa. lix. Facta est ỽitas i obliuionem ⁊ q̄ recessit a malo ꝓdepatuit Scda ē ꝓda ỽtutū ⁊ gr̄aꝝ quā a nob ꝓdāt diaboli ꝓ receptōez. Un̄ de demōib⁹ ỽtutes ⁊ gr̄as depdātib⁹ pōt dici illō Judi. ix. Oꝛ ipi erercebāt latrocinia: agētes ꝓdas de pterentib⁹. Tercia ỽo ē ꝓda spirituū ⁊ aiaꝝ quā predāt demōes ꝓ dānatōez. vñ Esa. x dicit. Jniusticiā scripserūt vt essent vidue preda ipsoꝝ. Vidue em̄ sūt anie peccatrices q̄ a viro suo legitimo xp̄o sunt viduate: q̄ ꝓculdubio demonib⁹ dant in predam et

infernalibus hostibus in rapinaz. Tñ qlibet vānatus pōt de demonib⁹ dicere illud ps. Susceperūt me sicut leo paratus ad pdam. z sicut cattul⁹ leonis habitās in abditis. Et sic ꝫ patet q̄ preda sumit in bono z in malo. Sed de hoc vide plenius infra titulo de rapina.

Predestinatio. Cū materia pdestinatiōis diuie sit altissima: ita q̄ habito respectu ad iusticiā cōem metas nr̄i būani intellect⁹ excedere ꝓbat. multa z arida dici de hac possent: si materia moralis p cuius semitas nr̄a ꝓcedit z incedit intētio ad tam altū negociū ptineret. Quia tñ ista materia sciētialis est potius q̄ moralis: q̄ etiā paucissime sunt auctes. q̄ insup i locis pluribus de pdestinatōe incidēter facim⁹ mētionē. ideo materiā istam intactā dimittim⁹ quo ad ꝑsens nolentes scz in messem alienā ponere falcez nr̄am: nec corpus tp̄i tāgere ꝑsumentes. cū nec sudariū aut sepulcrū tāgere digni sumus. Vide tabulā huius opis.

Predicare Predicatio. Predicator. Nota q̄ pdicare idem est qđ aliq̄d publice dicere vel narrare. Et est ꝓprie pdicatio idem qđ alterius manifesta ꝓmēdatio vel instructio. Q̄z em̄ pdicare idem sit quod laudare vel cōmendare. ptz Cant. vj. vbi dicit. Q̄z videntes spōsam filie syon beatissimā pdicauerūt: z regine laudauerūt eam. Itē q̄ idem sit qđ instruere: patet Mat. iiij. Cepit ihesus pdicare z dicere. Pniam agite ꝛc. Quocūq; ꝫ modo accipiat: dico q̄ pdicare ē officium in quo pdicator gñaliť loq̄ndo dz esse

Nescius būane prauitatis.
Conscius diuine volūtatis.
Mūcius superne maiestatis.

Primū debet esse q̄tū ad mozū perfectōem. Secm̄ q̄tum ad sensus discretionem. Tercio q̄tum ad officij conditionē. Primo ergo dico q̄ pdicator debet esse nescius būane prauitatis. q̄ vicz ad pdicatorem ptinet: q̄ primo z pncipaliter sit bonus z iustus. z a prauitate mozt totaliter alienus. Quia sicut dicit Grego. in omel. Cui⁹ vita despicit. restat vt eius pdicatio ptēnat. Teste etiā Ps. Peccatori aūt dixit deus: quare tu enarras iusticias meas z assumis testamentū meū p os tuū: tu vo odisti disciplinā ꝛc. Breuiter em̄ loquendo magis monet pdicatoris bona vita q̄ bona doctrina. Et ido sicut aues pdales q̄ aucupā, tur alias aues sicut accipitres sunt: q̄ ab accipiēdo dicūť. sunt ab alijs auib⁹ quas accipiūt differentes. Quia scz isti sunt amio audaciozes. volatu agiliozes. visu clariozes. carne macilentiozes. z plumis etiam pleniozes. Sic ꝓculdubio predicatozes quos deus ad capiendū peccatozes vsti nauit. sicut petro dictum fuit. Exnūc eris homies capiens Luce. v. et Math. iiij. debent esse audaces animo: quia scz nō debent timere dicere veritatem: q̄nimo sicut accipit lōge se maiozes aues solet inuadere. sic predicator longe se potentiozes: debet audacter arguere et corrigere. Juxta illud Iere. j. Loq̄re ad eos oīa que p̄cipio tibi. z ne formides a facie ip̄oz. Qđ est contra illos q̄ non audent diuites corrigere vel arguere. sed qui potius solent ip̄os i suis sermonibus blandiendo dcāpe z palpare. Math. xj. Ecce qui mollibus vestiūtur: in domibus regum sunt. Figurati iij. Regum. xxij. vbi de falsis ꝓphetis dicit. Ecce sermones oim prophetaꝝ bona regi vno ore predicāt. Item isti debent esse agiles: q̄ isti debent esse seduli z veloces ad volādum. i. ad discurrendū z ad pdicationis officium exercendum. Esa. lx. Qui sunt isti q̄ vt nubes volant z quasi colūbe ꝛc. sicut dicit. ij. Paral. xxx. Q̄z prerexūt cursores cum epistolis ex regis imperio⁹ pdicantes: filij israel reuertimini ad dñm. Agilis em̄ debet esse pdicator nō tard⁹ nec solentus. Figurat⁹ in angelo Apocal. xiij. vbi dicit. Vidi angelū dei fortez volantē p medium celi magna voce clamātem. Et ideo predicatori dicit Jone. iij. Vade in niniuem ciuitatē magnā z predica in ea. Itē isti debent esse visu dariozes: et carne macilentiozes: z pennis etiam fecūdiozes q̄ scz tales debent habere Visum clarum p altam contēplationez. Carnem macram p abstinentie macerationem. Plumas vtutum multas p sanctā z spūalem cōuersationem. Sicut em̄ tympanū humidū z pingue nō bene sonat sic prēdicator pinguis z deliciosus: nunq̄ potest bene pdicare. Debet em̄ in se ostēdere exēplarit; illud qđ alijs predicat vbaliter. q̄ sm̄ Grego. xviij. moral. z i pastorali, Lex predicatoꝝ⁹ posita est vt viuendo illuminēt quos loquēdo docent. Mā loquentis auctas pdatur: q̄n vox ope nō iuuat. ỹ. Dogma tuū fordet cū te tua culpa remozdz. ỹ. Tu pe est doctori cū culpa redarguit ip̄m. Et ideo de bto Johāne legim⁹. q̄ ip̄e dum pniam p̄dicauit: in deserto ꝑsona liter habitauit. Marc. j. Erat iohānes in deserto p̄dicās baptismū penitētie. Ad denotandū q̄ illi q̄ volūt alijs predicare: debent ꝑmo in deserto pnie z abstinētie macerari. Et sic breuit dico q̄ ad pdicatorē ptinet q̄ sit sctūs z iust⁹. Et q̄ sicut dictū est ip̄e sit nescius būane prauitatis. Secūdo dico q̄ necesse est q̄ ip̄e sit ꝑscius diuine voluntatis. Et inde est q̄ predicator debet esse vir lr̄atus in scripturis eruditus. z in illis q̄ dei sunt bñplacita informat⁹. Qualit̄ em̄ orator ex pte magistri sui aliq̄d diceret si volūtatē ipsi⁹ ignoraret. Et ideo pdicator ante oia debet scire studere et addiscere q̄ sit voluntas dei bñplacens z pfecta. Romañ. xij. Et tandē ip̄e alios doceat: z vt ea faciat atq; cōpleat q̄ docet. ps. Doce me facere volūtatē tuam: q̄ deus meus es tu. Et ió dicit Aug. li. de doctrina. Sit quisq; prius orator et post esse poterit predicator. Et ido ꝛcut ille q̄ bene vult scire volūtatē alicuius: necesse est vel q̄ cū ipso ꝑsonaliter loquat. vel q̄ in lr̄is eius volūtatem ꝑius cōplectat. Sic vere ad hoc q̄ volūtatem dñi sciam⁹: necesse est q̄ p contē platōem eius secretarij sim⁹. z q̄ cuz ip̄o p oronē loq̄mur ip̄m p speculatōem mētaliter videam⁹. z q̄ insup lr̄as a⁹ scz sacram scripturā cū diligentia studeam⁹. Ei hoc ē qđ dicit Dauid in ps. Mihi aūt adherere deo bonū est: z ponere in dño deo spem meam. vt annūciam oēs predicationes tuas in portis filie syon. Sit igit̄ predicator conscius diuine volūtatis. Tercio dico. q̄ ip̄e debet esse nūci⁹ superne maiestatis. Jsta em̄ se habent p ordinem. q̄ scz predicator ꝑmo sit in se z iustus z sanct⁹. secūdo q̄ diuine volūtatis sit cōscius. tercio q̄ loquendo alijs supne maiestatis sit nūcius. Esa. lij. Q̄z pulcri sup montes pedes annūciantis z pdicantis salutem. Vide supra de Annūciare z de Mūcio. Aquila em̄ sm̄ fabulas fingit̄ esse nūcius iouis. p quā scz ip̄e iupiter fulmina sua mittit in terram. Est aut̄ aquila terribiliter reboans atq; clamans: intantū q̄ alijs aues audientes dicit̄ deterrere: ita etiam q̄ aues alie pdales clamoris sui timore dicūtur a preda illa die quiescere z cessare. Sic ꝓculdubio charissimi: aquila spiritalis scz predicator sūmi iouis dei deoz. i. christi est nūcius spūalis. q̄ scz fulmina sua. i. rigorem siue iusticie alijs nūciat atq; portat: debet habere vocem et locutōem terribilem z sonorā. vt scz aues predales. i. peccatores terreant̄ z a malis operibus arceant̄. Et ideo de tali aquila dicit̄ Apocal. viij. c. Audiui vocem vnius aquile volantis p mediuz celi dicētis voce magna. Vęve ve habitantib⁹ sup terram. Predicatori etiam dicit̄ Osee. viij. In gutture tuo sit tua quasi aquila sup domum dñi. Et ideo breuiter cuilibet pdicatori dicatur. ỹ. Tymoth. iiij. Predica verbū. insta oportune importune. In q̄bus verbis aduerte. q̄ iste nesci⁹: iste cōscius: iste nūcius. s. pdicator debet nūciādo z docendo facere tria. scz.

Utiliter docere.
Suauiter monere.
Seueriter vrgere.

Primū probat̄ p doctrine sinceritatem. Predica inquit verbum. Secūdū probat̄ per verboꝝ benignitatem. Jnsta inquit oportune. Tercū vero probatur p verboꝝ asperitatem. Jmportune inquit. Jsta em̄ tria debet habere pdicator. s. vtilem locutionem. q̄ debet predicare verbum dei nō aliud. Et q̄dem id mature p suauē monitōem. q̄ scz interduz debet instare oportune. i. benigniter. Aspere p correctōem. q̄ scz interdū debet instare importune. i. seueriter z austere. Dico ꝫ q̄ ad pdicatores ptinet vtilit̄ docere. pdica vbū inqt. q. d. iste n̄ debet pdicare illa q̄ ptinēt ad amorē mundi vel ad silia: ꝫ vbū dei qđ solūmō ptinet ad salutē. Seminator. n. nō dz semiare i agro suo malū semē: ꝫ meli⁹ qđ pt. q̄. s. de malo semine sp seq̄t mal⁹ fruct⁹: z de bono nō sp seq̄t bon⁹. q̄ sicut dz Luc. viij. in pabola seminātē. Semē q̄uis sit bonum multē pt accidētib⁹ impediri. Sic vę pdicator sp debet semē bonū z bone doctrine: in agro. i. in corde audiētiū seminare q̄ sicut ibidez dicit. Semen ē verbū dei: q̄ scz ex mala doctrina: sp vt cōiter sequt̄ mal⁹ actus: ex bono vo etiā cuz

difficultate sequitur bonū opus. Verbū em̄ dei p̄dicandum est ⁊ docendū. Exemplo aplor̄ q̄ sicut dicit Act. iiij. Loq̄bātur verbū cū fiducia. Et Act. xiij. dicit. q verbū dei disseminabāt. Isti g̃ debēt vtiliter docere. Predica inq̄t verbū. Unde nota q ad vtiliter docendū ⁊ p̄dicādū necesse est q predicatio nostra sit. s.

Dei potentia cōmendatiua.
Carnis lasciue maceratiua.
Dei clementie declaratiua.
Celestis curie collaudatiua.

Debet g̃ tendere p̄dicatio ad diuine potentie commendationē. Et de hac Daniel. iij. Placuit g̃ predicare signa eius q: magna sūt et mirabilia eius q: fortia. Itē debet tēdere ad carnis maceratione: vnde. ij. Paral. xx. Predicauit ieiunū in vniuersa iuda. Itē debet tendere ad clemētie ꝓuocatiōem. Esaie lxj. Ut p̄dicarem captiuis indulgentiā ⁊ clausis apertiōez Item debet tendere ad glie imitatiōem. vnde Luc. ix. Misit illos p̄dicare regnū dei. Et sic g̃ dicam q p̄dicator debz vtiliter docere. Deinde dico q ad p̄dicatorē ptinet suauiter monere. Insta inq̄t oportune. Predicator em̄ debet sūme cauere q oportune loquat. i. dulciter suauiter ⁊ mature. Apes em̄ que sūt aialia valde fecūda: et que sm̄ Plinū castra sua nimia prole replent: mel solent ex floribꝰ cōficere. Colūba etiā melle cibata solet alias colūbas ad colūbare dñi sui attrahere: ⁊ dulcedie mellis qō babz in ore alias mirabiliter delectare. Panthera insup dulcedine antelitus sui alia aialia attrahit. Et fastem piscis marinꝰ als fastem autore Jorath: aqua in ore ipius dulcescente alios pisces decipit: iposq; ad se attrahens in ore suo recipit et trāsglutit. Sic ꝓculdubio charissimi p̄dicator debet i ore suauitatē verboꝝ habere: ⁊ cū oportuna discretōne debet alijs aquā diuinoꝝ eloquioꝝ diffundere: ⁊ sic poterit alios ad veritatis semitā attrahere ⁊ reducere: ⁊ ipos spūaliter comedere: ⁊ sibi p amorem ⁊ charitatē incorpare ⁊ spiritaliter intimare: vt sic q̄libet sic cōuersus possit dicere illud ps̄. Qz dulcia faucib⁹ meis eloq̄a tua sup̄ mel ori meo. Insta inq̄t oportune. Eccles. viij. Omni negocio tēpus est et oportunitas. Et sic filius erit orpheꝰ filio solis ꝺ quo dicūt fabule. Qz in cythara ita dulciter modulabat q et saxa et arbores ad melodiā eius currebant: ⁊ aures suas canticis inclinabant. vnde etiā narrat Ouidius. Qz cū quadaz die cytarizaret in quodā loco planissimo: vbi nulle penit⁹ erāt arbores: statim ad sonitū cythare sue arbores de circūuicinis montib⁹ cōcurrerūt. ⁊ circa ipam siluā maximā effecerūt. Qꝺ pro tāto fingit. q: sm̄ Isiꝺ. orpheus dulcedie verboꝝ suoꝝ homines feroces ⁊ siluestres ad cōem habitationem attraxit: ⁊ ipos a siluestritate ad ciuilitatē retraxit. Et ideo poetica scia seu fnia ipm̄ attraxisse siluas illas finxit. Reuera charissimi: talis orpheus est p̄dicator: q̄ solis iustitie. i. xp̄i debet esse filius spūalis. Iste em̄ debet cytharizare per suauē monitōem ⁊ inductōem: ⁊ sic poterit siluas ⁊ lapides remollire ⁊ delectare p cōpunctōem ⁊ cōtritōem. et ipos ad campū ecclie attrahere ⁊ reducere p perfectā cōuersatōem: ⁊ p diuine gr̃e acquisitōnem. Talis g̃ predicator debet dicere illud Prouer. viij. O viri ad vos clamito ⁊ vox mea ad filios hoim. Audite me: qm̄ de reb⁹ magnis locutur⁹ sum. Aperient labia mea vt recte predicent: veritatē meditabit guttur meū. Ecce g̃ q̄s suauiter debz psallere iste orpheꝰ: oportune inq̄t. Quia ꝓcerto oportune. id est discrete debet loqui. s. vt sm̄ loca ⁊ tpa: causas ⁊ personas: ordinet vba sua. vnde dicit Grego. in pastorali: ⁊. xxx. moral. Sicut inq̄t longe. Grego. nazanzen⁹ docuit: p̄dicator debet vba singula singulis coaptare. Quia q̄ alijs officiūt: alijs proficiūt: ⁊ herbe que hec aialia nutriūt hec occidūt: ⁊ leuis sibil⁹ equos mitigat: canes instigat: ⁊ panis q̄ vitā fortiū vegetat paruulū necat. Oportune g̃. Prouer. xv. Sermo oportun⁹ optim⁹. Predicatori etiā potest dici illud ps̄. Tu das escam illorū in tpe oportuno. Patet g̃ q predicator debet suauiter monere. Deinq; dico q ipe debet vigere seueriter. Insta inq̄t importune. Quia vicz predicator nō solū debet sua monitōe auditores mulcere: imo etiā debet loco ⁊ tpe acriter reprēdere ⁊ mordere ⁊ importune ⁊ cū violentia duros ⁊ obstinatos instruere ⁊ docere Canis em̄ p importunitatē clamoꝝ suoꝝ cōpellit bestiam in domo latentē: fugere et exire. Canis etiā latratu suo solz lupi insidias declarare: ⁊ p̄datorē dñi sui solet morsu ⁊ latratu aliquotiens revelare. Sic ꝓculdubio canis. i. bonus p̄dicator debet importune q̄n q; clamare ⁊ p̄dicare: vt sic q̄ si violenter de caverna cordis hūam: bestia. i. dyabolū extrabat: ⁊ lupi et p̄ditoris dyaboli insidias ⁊ plēctiā doceat vt q̄libet eius nocumēta fugiat ⁊ p̄cauear. Et bene dixit istud est verū q nō solū oportet canem. i. p̄dicatorē lambere dulciter ⁊ importune monendo: imo etiā necesse est eū latrare ⁊ mordere importune corrigendo ⁊ exhortādo. Importune inq̄t. vnde de hoc pōt dici illud Eccl. xxij. Musica in luctu importuna narratio. Predicatio em̄ dicit musica in luctu: q: sicut musica bz letitiam: luctus vo bz tristitiam. Sic p̄dicatio habet letitiā inq̄tum excitat ad eternā cōsolationē: habet etiam tristitiam inq̄tū cōminat eternā desolationē. Eale vel cleare em̄ est quoddā aial indicuz habēs duo cornua. Ista tm̄ cornua sūt mobilia: q: in bello vnum cornu solet acuere: ⁊ aliud solet remittere: ⁊ sic vicissim et alternatim suis comilit⁹ pugnare: ⁊ nūc vno nūc alio diuicare. Sic ve charissimi: p̄dicator debet hr̃e duo cornua. id est duplicē artem ⁊ sciam p̄dicandi. s. benignā monitiōem et asperā correctōem. Iuxta illud. ij. Tymo. iiij. Argue obsecra. increpa. Ista tamē debēt esse mobilia ⁊ alternabilia: q: vicz aliq̄n debet vti cornu dulcis monitōnis. s. virtutes cōmendando. dei misericordiam collaudando: et ad celestē gloriam inuitando. Aliq̄n debet vti cornu correctōnis: scilicet

Peccata vituperando.
Dei iusticiam allegando.
Et eternā miseriā cōminando.

Et tali modo p̄dicabat Jonas q̄ dicebat Jone iij. Adhuc q̄draginta dies ⁊ ninive subuertet. Sic loq̄tur Hiero. exponēs illū Ecclesiast. xij. Verba sapientiū quasi stimuli ⁊c. Verba inq̄t sapientiū debent pūgere nō palpare: ⁊ contra vicia nō molliter ꝓcedere sed auferre. Et sic igit̄ patet quō p̄dicator debet seueriter arcere vel vigere. Suauiter monere. Utiliter docere. Predica inq̄t vbum: insta oportune: importune. Et hec de p̄dicatore sufficiant. Vide supra de Docere. de Correctōe. ⁊ de Loqui. de Annūciare. de Nūciare. de Narrare. et de Labio. de Lingua. ⁊ in alijs titulis sibus. Et infra de vbo. Et si vis aliqd̄ inuebere contra malos p̄dicatores. vide vbicūq; agit̄ de hypocritis: qui scz vnū habent in ore. ⁊ aliud in corde. vnū in verbo. ⁊ aliud in facto. vnum apparēter. ⁊ aliud existenter ⁊c.

Predicere. Nota q p̄dicere idem est qō remanteq̄ veniat p̄nosticare aut dicere. Et sic dico q p̄dicere q̄n q; sumitur. Pro bono p̄dicatore q̄ predicit penas cōminādo. Pro sūmo, dñatore q̄ predicit multa revelādo. Pro vano diuinatore. q̄ predicit falsa p̄dicando. Pro certo ꝓphetatore q̄ predicit vera publicando. Dico q est vnū predicere bonū p̄dicatoris. q: scz alliciendo ⁊ cōminando ipe debet boibus p̄dicere gaudia paradisi. ⁊ tormenta inferni. ⁊ terrores iudicij ⁊c. Ut sic dicat alijs illud Deut. viij. Si oblitus dñi dei tui secut⁹ fueris deos alienos: exm̄ic predico tibi q oino dispeas. Item dico q est vnū p̄dicere sumi dñatoris. s. dei q̄ scz p ꝓphetas dixit ⁊ p̄dixit que futura fuerūt ⁊ erūt. sicut dicit ille Act. j. Viri fratres oportet implēri scripturā quam p̄dixit spiritussanctus p os dauid. Item est vnū predicere vanū diuinatoris. q̄ scz p revelatōes malor̄ spirituū vel malorū sortilegior̄ aliq̄n vera aliq̄n falsa prenosticāt de futuro: q̄ scz nō debent audiri. vnde Deutero. xiij. Si surrexit in medio tui ꝓphetes seu qui somnū vidisse se dicat ⁊ predixerit portentum ⁊ signū quod euenerit Sequitur. Nō audies verba illius prophete aut somniatoris: q: tentat vos dom̄in⁹ deus vester. Multa possent dici: sed vide vbi. predicator. Et infra vbi ꝓpheta. Et supra vbi. Dicere ⁊ annūciare ⁊c.

Preesse. Nota q p̄esse idez est quod supesse. Et -quia infra intendo satis plene de superet de sursum dicere. ideo supsedeo quo ad presens. Hoc g̃ solum notandum est q p̄esse est officium dñationis. iurisdictionis ⁊ prelatiōis. Et ideo de Adam qui fuit p̄latus rerum: dicitur Genesis. j. Faciamus hoiem ad imaginem ⁊ similitudinē nostram: vt p̄sit piscibus maris: volatilibus celi. ⁊ bestijs terre. Verūtamē aduerte. q̄ sunt qui p̄sunt

Utiliter et sapienter.
Crudeliter ⁊ imprudenter.
Flebiliter et negligenter.

Primi sunt prelati diligentes. Et de istis dicitur Sapientie. vj. ca. Diligite

lumen sapiētie oēs q̄ pēstis pplis. Et j. Tymo. v. Qui bñ pſunt pſbyteri duplici honore digni ſunt. Scdo ſūt tyranni pſidentes. Et de iſtis dicit Ruth. j. Dñ iudices perant facta eſt fames in terra. Quia regnantib⁹ impijs ruine bonitū. Prouer. xxviij. Fames eñ et pauptas ſolet abūdare in terra crudeliū tyrannoꝝ ⁊ alioꝝ iudicū impioꝝ. Dia eñ ſolent ſibi rape ⁊ alijs nibil dimittere. ꝓtra illud. j. Macha. v. Pre eſtote pplo ⁊ nolite bellum ꝓmittere aduerſus gentes. Ad iſtos eñ ptinet cōtra gentes. i. contra ſubditos paupes bellū rapinaꝝ nō cōmittere: ſ in iuſticia ⁊ iudicio pplm gubernare. Eſa. xxxij. Ecce in iuſticia regnabit rex: et pncipes in iudicio perūt. Tercij vo ſunt paſtores inſipientes. illi ſcz q̄ ita male ⁊ ita negligenter pſunt. q̄ exinde acq̄rūt eternā dānationē. vnde Sap. vj. Judicū durissimum fiet bijs qui pſunt ⁊c. Vide vbicūq; agit de plato.

Preferre. Cū preferre idē ſit qđ pponere peligere ſeu p alijs eligere. poſſent plura dici de bona vel mala platione: q⁹ bonū eſt bona malis: et vtilia inutilib⁹ anteferre. Malū vo eſt mala bonis: ⁊ vtilibus inutilia pponere vel pferre: ſicut faciūt illi q̄ preferunt tpalia eternis: ⁊ in officijs malos bonis: de bis tamē oībus nibil ad pſens: q⁹ auctoritates nō ſunt. Vide infra de pponere: ⁊ de platis: ⁊ ſupra vbi meli⁹ ⁊ vbi eligere.

Prefectus. Prefici. Cū pfectus ſit ille q̄ pre alijs eſt effectus: vtpote q⁹ bis in gradu ⁊ officio eſt prelatus Et inde eſt q̄ apud romanos illi q̄ primo vocati fuerūt pōres: qñ ſcz reſpublica p pſules regebat: tandē tpe imperatorum ſunt vocati pſides vel pfecti. Dicam⁹ ergo q̄ per pfectos poſſunt denotari: officiales. iudices ⁊ prelati. ſiue boni fuerint ſiue mali ⁊c. Et ſic nota q̄ eſt dare prefectum

Virtuoſum ⁊ laudabilem.
Vicioſum ⁊ inutilem.
Gloriosum ⁊ notabilem.

Primꝰ eſt bonus platus: quē deus pficit. Scds iudex datus quē fauor efficit. Tercius xpi ducatus q̄ nunq̄ deficit. Primo ḡ dico q̄ eſt pfectura laudabilis ⁊ vtuoſa. Et iſta eſt pfectura boni iudicis pncipis vel plati. q̄ ſcz a deo conſtitut⁹ ⁊ primotus ſe ſolet bene regere. ⁊ cōmiſſum ſibi officiū iuſte ⁊ laudabiliter exercere. Exēplo ſcz danielis de quo dicit Dañ. ij. Qz cum rex pbaſſet ipm virū ſapientez ⁊ doctum: ⁊ dei ſpecialē amicū. extulit eū in ſublime: ⁊ dedit ſibi mūera mlta ⁊ magna: ⁊ conſtituit eum pfectū magiſtratuū ſup oīs ſapientes babylonis. Sic eñ debēt boies a ſupioꝝ⁹ prefici. ⁊ in ſublime⁹ puebi et extolli: vicz rōne virtutis ⁊ nō fauoꝛe generis mūeris vel mūdane cuiuſlibet ſeruitutis. Ut ſic de tali pfecto intelligi poſſit illud qđ conſuluit Joſeph pharaoni dicens Gen. xlj. Mūc ergo ꝓuideat rex virum ſapientē et induſtriosum ⁊ pficiat eum terre egypti. Nō tamen eſt cōtra multos ſupioꝛes q̄ ſcz bodie in pfectur⁹ ſuis nō preficiūt viros ſapientes ⁊ induſtrios: ſed potius adulatores: ſymoniacos: ſanguineos ⁊ nepotulos: ſicut habemus. iiij. Regū. xxv. Qz godoliam q̄ interptat magnificās dñm: boc eſt adulatoꝛ q̄ magiſtrum ſuū ſcit magnificare et laudare: pfecit nabuzardan reliquijs iſrael. Mō ſic ergo: ſ ſapientes ⁊ induſtrij pficiant. q⁹ iſta eſt pfectura laudabil⁹ et virtuoſa. Secūdo dico q̄ eſt pfectura dānabilis ⁊ vicioſa. Et iſta eſt pfectura maloꝝ iudicuꝫ. officialiū. balliuorum: ſeu etiā crudeliū prelatoꝝ: qui ſcz a malis ſupioꝛibus promouent. vt malis ipſoꝝ rapinis ⁊ exactionibus nutriāt Mali eñ ſupioꝛes nunq̄ in ſuis pfecturis ⁊ officijs volūt ponere: niſi tales q̄ ſubditos poſſint rodere ⁊ lucrū ad boſpitiū reportare. vnde. iij. Regū. iiij. dicit. Qz ſalomon habebat duodecim pfectos ſup oēm iſrael: qui pbebant annonā regi ⁊ domui eius. Jſti ſūt figurati per pfectos operꝝ pharaonis: qui populū iſrael affligebāt: ⁊ animas eoꝝ ad amaritudinē duris operib⁹ perducebāt. ſicut dicit Exodi v. Unde ibidē dicit. Qz prefecti operū egreſſi ad populuꝫ inſtabāt dicētes. Colligite ⁊c. Et breuiter dico q̄ tales mali pfecti q̄ ſcz populū grauāt vt ſibi et magiſtris ſuis lucrū reportent: ſolent a magiſtris ſuis honorari: ⁊ etiā familiariter cōuiuari. ſ finaliter ipi ſolent in inferno crudeliter trucidari. Honorari dico. ſicut de Godolia legit Hieremi. xl. Qz rex babylonis pfecit eum reliquijs iſrael. Sicut etiam Heſter. j. dicit. Qz aſſuerus fecit grande ꝓuiuū oibus prefectis ꝓuinciarū ⁊c. Trucidari etiā ſicut d̄ illo pfecto babilonico Godolia legit Hiere. xlj. Qz ipm iſmael interfecit. Jgit dico q̄ iſta eſt pfectura dānabilis ⁊ vicioſa. Tercio vo dico q̄ eſt pfectura notabilis ⁊ gliosa. Et iſta eſt illa qua ſcz deus pfecit angelos regnimi inferiorū tam regnorum q̄ pſonarum. Sicut de pfectura quā vidit eis dñs ſuper regna apparet Dañ. x. Ubi alius angelus dicebat ſic princeps regni pſarum reſtitit mibi ⁊c. Unus eñ bon⁹ angelus vocauit alium ꝓncipem regni pſarum. De pfectura aūt pſarum q̄ ſcz q̄libet babeat bonū angelū prefectū cordi ſuo ptz Matb. xviij. vbi xps dixit de pueris. Qz angeli eoꝝ ſemp vident faciē patris. Quō igit iſti prefecti noſtri regant nos ⁊ rēpublicam noſtrā. ⁊ quō intra ſe ſm ordinationem diuinā diſſentiāt aut cōcordent: nō eſt noſtrū modo videre. veniet aūt tempus in quo qualiter ordines illarum pfecturarū ⁊ tota natura rex ipſoꝝ ꝓmiſterio gubernatur iuuante dño cognoſcem⁹. Ut ſic de talibus rerū prefectis dicat illud. j. Paral. xxvij. Prefecti q̄ miniſtrabāt regi iuxta turmas ſuas ingredientes: p ſingulos menſes ſingulis perant. Hec igit de pfecto ⁊ pfectura ſufficiant. Vide de rege. pncipe. miniſtro ⁊ ſilibus ⁊c.

Prefinitus. Nota q̄ prefinitū dicit illud qđ fuit ante diſpoſitū ⁊ ſtatutū: et q̄liter fieri debeat ordinatū. Cum igit ſint pauciſſime auctoritates: notabo breuiter q̄ eſt quedam prefinitio

Preſentiū negocioꝝ. Primā facit occulta dei ꝓuidētia.
Prudentiū conſilioꝝ. Scdam facit diſcreta iuſti ſapia.
Sequentiū iudicioꝝ. Terciā facit eterna dei ꝓpotentia.

Primo ergo dico q̄ eſt quedam pfinitio occulte dei ꝓuidentie quo ad negocia que ſunt in pſenti. Et circa hꝰ poſſemus aduertere q̄ oīa facta mūdi licet videant⁹ a caſu aut a liberi arbitrio prouenientia: habent tamen ſuū terminum prefinitū: ⁊ ſuū tempus ab occulta dei prouidentia ordinatum: quod nō ſolum videtur verum in vita humana ⁊ certitudine mortis ⁊ alijs rebus naturalibus. immo etiam in euentib⁹ fortune: ſicut eſt in duratōe regnoꝝ: in exaltatione maloꝝ. in tribulatōne bonoꝝ. in ſterilitate vel opulentia terrenoꝝ: et alijs euentibus temporalibus. Oīa enim ſuū certum finem ⁊ ſuam durationē prefinitam habent: ⁊ oīa ab occulta dei prouidentia dependent. vt ſic quilibet noſtrum in hac vita ſit ſicut beres parvulus qui nō differt a ſeruo: q̄ ſalicz nibil facit proprie libere: quia ſub tutoribus ⁊ actoribus eſt vſq; ad prefinitum tēpus a patre. ſicut dicit apoſtol⁹ Gal. iij. Vita eñ ⁊ fortuna noſtra babet ſuam prefinitōem. Quia ſicut dicitur Danielis. xj. In tēpore prefinito preliabit contra eum: id eſt contra bominē rex auſtri: ⁊ veniet quaſi tempeſtas contra illum rex aquilonis. id eſt motus. De tribulatōibus etiā mūdi q̄ habeant ſuū terminum prefinitū. Patet ibidē. ſalicet Dañ. xj. vbi dicitur. De eruditis ruent vt conflent⁹ ⁊ eligā tur ⁊ dealbentur vſq; ad tempus prefinitu⁹. De nequicijs vero impioꝝ q̄ ſub quadam prefinitōne conſiſtant. patet Luce. xxij. vbi de impio iuda dicitur. Filius quidem bominis vadit ſicut diffinitum eſt de eo. Jſtam autem prefinitionem occulte dei prouidentie intellexerunt q̄dam pbi nimis ſtricte: qui dixerūt q̄ oīa que veniunt: de neceſſitate euenirent: quam veniendi neceſſitatem vocauerūt fatum: quod dixerūt eſſe legem rerum impoſſibiliter aliter ſe habere. Alij autem ſcz poete illam intellexerūt nimis large. qui ſcilicet fata dixerūt eſſe tria. ſcz tres deas vel tres ſorores quarū potentia deos ligabat ⁊ homies: q⁹ ſcz quicq̄d ordinabant neceſſario ſtabat. ita q̄ illud nulla cuiuſcunq; dei potentia aliqualiter imutabat. ſicut patet in Ouidio libro de trāſformatis in infinitis locis. Catholici aūt aliū modum ponūt dicentes. ſ. q̄ licet in rebus a parte dei ordinantis poſſit eſſe neceſſitas. ſemp tamen a parte bominis ē libertas. Sed quō neceſſitas ⁊ libertas ſimul ſtant nō pertinet ad banc moralem materiam quā ꝓſequor in pſenti. Patet igitur q̄ eſt prefinitio occulte dei prouidentie quo ad negocia que ſunt in preſenti. Secūdo dico q̄ eſt pfinitio diſtricte iuſti ſapietie. quo ad conſilia q̄ ſunt in pēdēti. Cōſtat eñ q̄ viri prudentes preſumūt ⁊ ordinant facta

ita q̄ apud ipsos nihil a casu puenit aut fortuna. De quo j. Regū. xxx. Factū est hoc ex die illa. ⁊ deinceps cōstitutū et prefinitū in israel ⁊ quasi lex vsq; ad diem hanc. Tercio vo dico q̄ est p̄finitio eterne dei p̄potentie quo ad iudicia que sunt in sequēti. Cōstat em̄ q̄ tpa futuri iudicij sūt a deo p̄finita. in q̄bus scz p̄finita ⁊ pordinata sunt punitiones malor ⁊ retributōes iustor. Tūc em̄ finis ois iniq̄tatis erit. sicut dicit Ezech. xxj. Impior iniq̄t quor venit dies in tpe iniq̄tatis prefinite. vnde etiā ibidē execrādo impio dicit sic. Tu ergo p̄phane impie dux isr̄l cui? venit dies in tpe iniq̄tatis p̄finita. Et tūc etiā venit quies ⁊ gaudium ppetue felicitatis. s. quo ad iustos. Unde Dan. xij. Tu aūt vade ad tēpus p̄finitū: ⁊ requiesces ⁊ stabis in sorte tua in fine dierum. Et hec de p̄finitōe triplici sufficiāt: q̄ in locis multis est tractatū: ⁊ hic auctes sunt quasi nulle.

Pregnicies De pregnicie poterāt multa dici: sed auctes valde pauce sunt. hoc solū nota q̄ moraliter loq̄ndo triplex inuenitur pregnicies. vicz. Iusti em̄ impregnanē spūaliter vtutib? Virtualis. Mali aūt impgnanē criminalit scelerib? Criminalis. Mūdani vo impgnanē tpaliter muneri Et tēporalis. bus. Prio g̃ dico q̄ ē pregnicies ꝑmēdabilis. Et ista est qua q̄s p bonū ꝓpositū ⁊ p diuine inspirationis archanū bonis cogitatōibus desideriis ⁊ volitionibus a deo impregnat. p preuētionē boni seminis: hoc ē dictu diuine gr̃e vel etiā verbi dei fetu boni ꝓpositi secundatur. sicut em̄ ponit Plin?. In aliq̄bus regionib? eque impregnanē vento. De colūbis etiā dicit. q̄ impregnātur osculo. Sic vē dicā q̄ vento. i. spūssancti spiraculo: ⁊ boni doctoris vbo et charitatiuo osculo sepe contingit spūaliter boiem impregnari: ⁊ gratiis ⁊ vtutibus fecūdari. ex q̄bus scz solēt boni fetus. s. bona opa parturiri. j. Reg. iiij. Uxor phynees pregnās erat. Aduerte tn̄ q̄d dicit dyascorides d̄ lapide q̄ dicit pyonites. Ait em̄ q̄ hic lapis ab alio lapide sibi sili mirabiliter impgnanē quē certo tpe parturit. Dicit etiā q̄ iste lapis mulieres p̄gnantes iuuat. Sic vē dicz q̄ illi q̄ diuinitus impgnanē ⁊ pariūt. sicut fuit paulus ⁊ alij sancti: ⁊ etiam doctores boni: quos scz deus impgnat per gr̃as et scientias: quas etiā predicādo parturiūt ⁊ emittūt solent mulieribus pregnantibus. i. simplicib? bono ꝓposito nouitet impgnati opitulari ⁊ pficere: inq̄tū scz p predicationē suam isti solēt simplices in bono firmare: ⁊ ne scādalo aliquo vel malo exemplo seu dicto abortianē in bonis moris? cōfirmare. Ques em̄ p̄gnantes q̄nq; ex timore horrendi tonitrui aborciūt. Sic vē simplices ⁊ nouicij nouo bono ꝓposito impgnati. facliter tonitruo tentatōis deficerēt: ⁊ istum fetū conceptū. s. bonū ꝓpositum mortuū eē cerent: nisi ipos boni doctores ⁊ p̄dicatores firmarēt et a periculo custodirēt. Ideo de Joseph legit̄. q̄ ipe mariam vxorem suā spūsancto impgnantē diligenter custodiebat: et ei seruiebat. sicut legit̄ Luc. ij. Ox ipe iuit vt ꝓfiteret in ciuitatem suā cum Maria desponsata vxore pregnante. ⁊c. Hec est g̃ pregnicies cōmendabilis. Scdo dico q̄ est pregnicies vicior que scz mali in tanta quātitate cōcipiūt et pregnantes ⁊ inflati fiūt: ita q̄ iniq̄tatem ⁊ mala opera parturiūt ⁊ emittūt. De talibus aūt malis pregnantib? videtur dictū dyabolo illud qd̄ dictū fuit asaeli. iij. Reg. viij. Paruulos eor allides ⁊ p̄gnantes diuides. q̄ scz dyabolus finaliter tales pregnātes petōres solet parturitōes et sollicitudines negocior diuidere. ⁊ eos in inferno crudeliter trucidare. Silis scz lupo q̄ pregnātes mulieres solet libentius occidere: ⁊ fetus eor teneres mādūcare. Sicut de Aman legit̄ Amos. j. Ox scz ipe diffecuerit p̄gnantes galaad ad dilatādū terminū suū. Hic possis ponere quō portenta fauni: incubi: satyri etiā ⁊ siluani q̄ sūt genera demoniorū inuenti sunt q̄nq; mulieres impgnasse: ⁊ fetus pestiferos generasse: sicut de pplo bunor legit̄ primit? a demonibus generato: ⁊ etiam de merlino. Quia reuera demōes q̄nq; cū mulieribus. i. cū simplicibus p tentatōes coeūt. et sic eos diuersis vicijs impregnantes: malos fetus malorū operū parturire facūt. Ista est igit̄ pregnicies detestabil.

Tercio dico q̄ est pregnicies despabilis. Et ista est illa q̄ q̄s diuitijs impregnat̄. que scz sūt sibi aliquotiēs causa mortis. Mulieres em̄ pregnātes q̄n sunt nimis stricte ⁊ fetus est nimis grossus: faciliter moriūtur in partu. Sic vē quādo q̄s est supra modū diuitijs impregnatus: si tn̄ p auariciam nimis est strictus: mors certe seqtur sempiterna. Un̄ bene potest dici illud Matb. xxiiij. Marc. xiij. Luce. xxj. Ue autē pregnantib? ⁊ nutrictibus in die illa. vn̄. iiij. Regum. xv. dicit̄. Ox manaben rex israel percussit thapsan: q̄ no luerant aperire sibi: ⁊ interfecit oēs pregnantes eius ⁊ scidit eas. Quia scz xp̄s rex israel pregnantes diuites que scz nolūt aperire domos ⁊ horrea sua pauperib?: imo sibi in p̄sona paupex elemosynas largiendo: finaliter p dānationem interficiet: ⁊ bona eor scindet diuidet ⁊ dispget. Sic igitur patet quō est pregnicies. Despabilis. Detestabilis ⁊ cōmendabilis. Sufficat. Uide vbi cōcipe. ⁊ vbi Parere. Parturire ⁊c.

Preire. Cum p̄ire. Precedere. Anteire. multimode possint dici: q̄ tamē pauce sūt auctoritates: decreui breuiter ptransire. Notabo igit̄ q̄ est dare

Preire qō fit	.i. ante exercitum congregatū. Dicamus ergo q̄ cū preire ⁊ añcedere pertineat ad p̄latos. et etiaz ad viros iustos nobiles ⁊ pfectos: ipsi debēt alios multipliciter añcedere. vicz. Exēplariter viam ostendēdo. Magistraliter ipos gubernādo. Doctrinaliter ipos erigendo: vel Ministralit ipsis seruiendo. Virtualiter ipos defendēdo. Militaliter hostes explorando.
Exemplariter.	
Magistraliter.	
Ministraliter.	
Designaliter.	
Virtualiter.	
Naturaliter.	
Temporaliter.	
Exēplar exēplatū	
Magister mgratū.	
Famul? famulatū.	
Signū añ siguatū.	
Virtus añ precatū.	
Causa añ causatū.	
Senex añ nouatū.	
Miles ante senatū	

Primo ergo alijs omissis: dico q̄ iustus ⁊ maxime p̄latus p̄ire debet viam ostendēs exemplariter. sicut scz de stella q̄ magos duxit ad xp̄um legitur Matb. ij. Et ecce stella quam viderant in oriēte antecedebat eos vsq;dum veniens staret supra vbi erat puer. Multis em̄ radijs. id est multis virtutibus debent rutilare: vt scilicet variis varia dantes exempla virtutuz: possint viam rectā eundi ad deum omnibus dare. Ecclīastici. xxxij. Ante grandinem preibit chorusscatio: vt de tali dicatur illud Ecclīastici. iiij. Suscipit exquirentes se: ⁊ preibit in via iusticie. Ox tamen est contra malos ductores: qui per mala verba et exempla ducūt illos ad infernum. similes proditorib? qui quādoq; se simulant esse bonos bonam viam ostēdere p̄mittentes: qui tamen eos preeūdo ducūt eos ad latrones. Similes etiam latronū principibus. qui scz ad homicidia et predas alios antecedunt: sicut de iuda proditore dicit Luce. xxij. Ox ipe antecedebat eos scz iudeos ad dominū capiendum. Anteibit ergo iustus viam ostendendo exemplariter. Secūdo dico q̄ anteit iustus suos dirigens magistraliter: ⁊ maxime quando est prelatus: quia scz iste debet alios anteire. scz vocendo. regendo ⁊ corrigendo. et in loco suo quelibet ordinando: vt sic prelato dicatur illd Exodi. xvij. Antecede populum: ⁊ sume tecum de senioribus israel: ⁊ virgam cum qua percussisti fluuiū tolles in manu tua. Ad bonum em̄ antecessorem pertinet: q̄ secum alios regendo senes ⁊ prudentes habeat: ⁊ q̄ virgam correctionis ⁊ iusticie pro petra oreb. id est pro duris peccatorsbus corrigendis aliqualiter nō dimittat. Figuratus scilicet in archa federis: de qua scz filijs israel transituris iordanem: dicitur Josue. iij. c. Archa federis antecedet vos. Compara si vis prelato archam federis que habebat manna: virgam et tabulas ⁊c. Tercio dico q̄ anteit iustus suos erigens doctrinaliter. Tubicinatores em̄ precursores ⁊ exploratores solent precedere exercitum. Tubicinatores vt corda dominū et equorum animentur ⁊ erigant ad pugnandum. Exploratores autem vt hostium fraudes et vires et suos moneant ad cauendum. Sic vere debent facere predicatores. Hostium em̄ nostrorum scilicet demonum ⁊ viciorum: debent vires ⁊ fraudes inquirere ⁊ ostendere: et ad eas precauendum et contra eas viriliter propugnandum: debent eos tubicinaliter premonere. Unde Marci xj. cap̄. Qui preibant ⁊ sequebantur clamabant Osanna. scz alter alterum admonendo. Ut sic de bono doctore et predicatore dicat populus illud Sapiētie. vij. Letatus sum quoniā añcedebat me ista sapiētia Et venerūt mihi oia bo

na pariter cuz illa ꝛc̄. O q̄ necessarij sūt in exercitu fideliū tales boni exemplatores ꝛ p̄dicatores: ꝛ ppli quē p̄cedant cōtra futura pricula p̄monitores. Siles em̄ sunt q̄busdam aliis q̄ mare frequentāt: que. s. fluct⁹ maris venientis antecedūt: ita q̄ mare primo ventuz aut redituri suo aduentu ostēdūt. Sic isti spūales exploratores p certo debēt facere: q̄ futuri maris. i. future amaritudis mortis: iudicij et inferni: debent esse sua añcessione p̄monitiui ꝛ hoib⁹ declaratiui: vt de ipis futuri iudicij terrorem p̄ñtib⁹ possit dici illud Luc. j. Tu puer ꝓpheta altissimi vocaberis: p̄bis em̄ ante faciem dñi parare vias eius. Mōnc dñi faciūt p̄re nūcios suos. q̄ sc̄z hospitia ꝛ necessaria eis parāt. ne forte q̄ venerint cūcta inueniant impata. Sic xp̄us p̄mittit p̄dicatores: vt sic talis p̄dicator dicat illud Gen. xlv. Premisit me deus vt reseruemini. Anteit ḡ iustus suos erigēs doctrinaliter. Quarto dico q̄ p̄it vel anteit iust⁹ suis seruiens liberaliter. Mos em̄ est in romana curia q̄ seruitores p̄cūt ꝛ añcedūt dños suos. Sic ve cū nos sim⁹ alē alterius serui: dico q̄ alterutri seruiēdo ꝛ ministrādo nos debemus alter alteꝝ añcedere. j. Reg. xvij. Armiger eius añcedebat eum. Quinto vo dico q̄ p̄it iustus suos defendēs vtualiter. Mōne boni milites alios debiliores solent p̄ire: ꝛ p alijs defendēdis piculis p̄ponere. Sic reuera iusti ꝛ cōstantes: ꝛ maxime boni p̄sidentes alios in piculo p̄eunt: ꝛ penis ꝛ tribulatōib⁹ se offerentes ipos p virib⁹ defendūt hostibus anime ꝛ fidei. s. dēmonib⁹ ꝛ hereticis se opponūt sicut ad lr̄am fecerūt martyres q̄ pro fide defendēda p̄ire ad certamina maluerūt. sicut de illo eleazaro dicit. ij. Macha. vj. Or gl̄iosam mortem plusq̄ odibilē vitā eligens volūtarie p̄ibat ad suppliciū. Ut de talib⁹ dicit illud. j. Macha. ix. Sagittarij p̄ibant exercitum. Hec igit̄ sufficiant de anteire ꝛ de antecedere. ꝛ p̄ire. Vide supra de p̄cedere. ꝛ similibus.

Prelatus. Cum prelatus dicat quasi pre alijs eleuat⁹ vel latus. Notabis q̄ i omni cōmunitate necesse est habere prelatum. qui sc̄z cunctis

Presideat eminenter.	Iste ḡ sunt noue cōditiones
Prealeat excellenter.	boni plati p quas sc̄z se de-
Prouideat diligenter.	bet cōmunē oibus exhibere
Edoceat sapienter.	et q̄ reipublice preponit:
Coerceat euidenter.	de vtilitate cōmuni magis
Sustineat patienter.	q̄ ꝓpria cogitare. Bona em̄
Promoueat competenter.	nature oibus generalit̄ sunt
Congaudeat arridenter.	concessa ꝛ nulli spēaliter at
Condoleat incidenter.	tributa, sicut patet de celo.

aere. aqua igne ꝛ silibus. Caput etiam in corpe nō ad vnū vel duo mēbra gubernanda cōstitutū est: ꝛ generaliter ad oia vl̄ ad multa. Sic vere plat⁹ oīm⁹ se debet cognoscere ordinatū esse cōem. ꝛ nō isti vel alteri spēalem. Oīm⁹ em̄ oia factus sum in q̄t apls: vt oēs lucrifaceꝛ. j. Cor. ix. Mō querens in q̄t q̄d mihi vtile est: sed q̄d multoꝝ. j. Corinth. x. Quia p̄m rei veritatē iste debet oibus ostendere se publicū ꝛ cōmunē: ꝛ nō in aliq̄ partialē. Iste em̄ est cōis.

Fons	Dico cōis fons in quo abluam⁹ feces vicio
Pons.	rū. Cōis pons in quo trāseamus fluctus ad
Mons.	uersoꝝ. Cōis mons in quo colligam⁹ flores
Lex.	exemploꝝ. Cōis lex in quo videam⁹ metas
Rex.	mādatoꝝ. Cōis rex sub quo vincam⁹ vires
Lux.	maligꝝ. Cōis lux p quem videam⁹ dau-
Dux.	sa secretoꝝ. Cōis dux sub quo caueam⁹ dā
Regula	na nociuoꝝ. Cōis regula vt cōponam⁹ mo
Formula.	tus animoꝝ. Cōis formula in qua capiam⁹
Cordula.	mores antiquoꝝ. Cōis cordula cū qua cō-
Virgula.	ingamus corda diuersoꝝ. Cōis virgula cū
Ferula.	qua feriam⁹ excessus paruuloꝝ. Cōis feru-

la cum qua corrigamus actus puerꝝ. Hec oīa possūt applicari ad bonū prelatum ꝛ multipliciter dilatari. Quia p̄m rei veritatem iste debet esse cōmunis ꝛ publicus vniuersis. Sicut sc̄z exēplificat dñs de lucerna que nō ponit sub modio sed sup candelabꝝ: vt luceat oibus q̄ in domo sunt Math. v. Primo igit̄ bis p̄termissis dicam⁹ sicut in principio tetigim⁹: q̄ bonus plat⁹ debet eminēter cūctis p̄sidere. Prelatus em̄ debet in statu ꝛ dignitate: in gradu ꝛ maiestate. in gestu ꝛ grauitate se preferre ꝛ ostēdere potē- tiorem: vt sc̄z a subditis honorē ꝛ timeat̄. Minia em̄ familiaritas parit contēptum. Ido dicit apostol⁹ tymotheo .j. Tymo. iij. Nemo adolescentiā tuā contēnat. Leo em̄ q̄ animaliū rex dicit̄. vultū habet ferū. collum erectum. aspectus torui. sonū terribilem ꝛ clamorosum. Ad denotādū q̄ princeps ꝛ plat⁹ debet se ferum ꝛ iusticiosum p̄tendere: erectus et autentic⁹ incedere: seu vt et autentice loqui et aspicere. vt sc̄z a malo posset alios coercere. Unde Hugo de claustro anie dicit. q̄ prelat⁹ debet subditos p̄cellere tribus modis. s. dignitate. potestate ꝛ officio. Exemplo sc̄z xp̄i: qui fuit sacerdos. rex. ꝛ minister. Dignitati em̄ debet reuerētia. Potestati obediētia. Officio cura ꝛ diligentia. Debet ḡ prelatus cūctis eminēter p̄sidere. Scdo dico q̄ prelatus debet excellēter cūctis eminere. s. in moribus ꝛ virtutibus. Exemplo sc̄z corporum superioꝝ. q̄ sicut alijs eminent ꝛ precellūt in situ: sic ꝛ in vtutibus ꝛ in motu: ꝛ i splēdoribus ꝛ in actu. In prelat̄ em̄ ꝛ superioribus pre ceteris eminere debet

Scientie limpida claritas.	Precellat igit̄ alios in scie
Iusticie solida equitas.	claritate. Caput em̄ precel-
Clementie rozida bonitas.	lit membra in sensibus. sol

stellas in splendoribus⁹. aquila aues in claris visibus. Cū ergo prelatus sit caput: ꝛ sol ꝛ aquila nūcupatus. in q̄tum sup mēbra: stellas: ꝛ volucres id est sup subditos est p̄fect⁹. ꝛ ad ipsoꝝ regimen ordinatus: necesse est q̄ sensibus sapie: splendoribus⁹ scientie. visib⁹ intelligentie sit ornatus. Exemplo sc̄z antiquoꝝ regū. qui phie studuerūt. secum phos sapientissimos habuerūt quos sume honorauerūt: ꝛ q̄b⁹ plurimū crediderūt. sicut de ptolomeo rege egypti patet. q̄ sc̄z septuaginta interpretes de populo iudeoꝝ habuit. ꝛ scripturā sacram trāsferri fecit. ꝓpter q̄d meritum centuz milium iudeoꝝ in regno suo captiuoꝝ libertati dedit. Sicut ponit hystoria triptita. Ptz etiam in alexandro q̄ ab alexandro calistone rerū naturas inuestigauit. Et sicut dixit alexander nec̄ als nekam in vase vitreo se in maris ꝓfunda mitti fecit. ꝛ a griffis in aera subleuari ꝛc̄. Patuit etiam in nerone q̄ senecā habuit magistrum. In traiano: q̄ habuit Plinū ꝛ Plutarcū. Finaliter etiam patuit in karolo magno: q̄ viros scientificos sūme dilexit: ꝛ in magistrū alcuinū specialiter habuit. studiū de roma parisius transtulit. tabulas semp secuz portauit. et sepe scripsit ꝛ dictauit. De Julio cesare q̄d dicam⁹ q̄ magnus fuit phus? Nam kalendariū ꝛ cōputū ipse cōposuit Si ergo p̄incipes seculares scientijs vacauerūt: q̄d debēt facere principes ecclīastici vel prelati? Ipsi certe debēt pre ceteris vacare sapie ꝛ doctrine. vnde Ambros⁹ in suo pastorali dicit sic. Polleat in q̄t prelatus sapia et doctrina: vt nō solum subditos doceat. ꝛ etiam hereses conterat et repellat. Qui autem talis nō est: ad sacerdotiū nō accedat. vt vsurpare locum alteri⁹ nō p̄sumat. Precellat ḡ prelatus in scie claritate. Item precedat alios in iusticie equitate. De rigore em̄ et rectitudine iusticie quā debet habere iudex: prelatus vel princeps: possunt multa allegari. Cō stat em̄ q̄ arbores que sunt altiores: sunt vt cōmuniter rectiores. Patet in abietibus ꝛ in quercub⁹ respectu salicuz ꝛ pomoꝝ. Radij etiam q̄ ab altiori loco veniūt: a sole scilicet vel a stellis rectissimi sunt. ꝛ super obiectum corpus directe veniūt et descendunt. Sic vere alte arbores ꝛ sublimes scilicet alti prelati vel principes: recti ꝛ iusti pre ceteris debent esse: ꝛ ad vnam partem vel aliam se non flectere. sed sine acceptione personarum aut muneruz iuste seu equaliter se habere. Istud autem potissime reperitur vel requiritur in radijs celestib⁹. scilicet in illis prelatis qui de sursum a sole iusticie christo mittuntur et promouentur. quia scilicet tales iusti ꝛ recti pre ceteris comprobantur. Pone si vis exemplum de iusticia Traiani imperatoris: quomodo descendit de equo pro faciēda iusticia mulierculē iudicium postulanti. Justus enim debet propijs legibus se subijciendo. alienum non auferendo. vnicuiq; q̄d suū est tribuendo. iuste iudicando. neminem grauando. et ad omnes equaliter sine acceptione se habendo. et sic eidem dici potest illud Psal. Justus es domine ꝛ rectum iudicium tuū. Et pone si vis quō non est bonum q̄ principi vel prelato totū liceat quicq̄d vult. Et ideo romani nullus ꝓpetuū officiū habuerūt: ꝛ vt plurimū cōmia erant annalia

Senatus etiã ordinabat illud qđ cõsul. pretor. vel dictator factur⁹ erat. Et si q̃d iniquũ videbat: ad pplm appellatio fiebat: vt apparet p decursum Tyti. Unde etiã aliq̃ fuerũt principes gentiles q̃ aliquos instituerũt q̃ eis ꝓdicerent in agendis. Sicut de theopõpo spartanoꝝ rege narrat valerius li. iij. ca. j. Cui cũ vxor diceret ipm id egisse. vt filijs suis minorẽ relinq̃ret ptãtem. Rñdit. Minorẽ inq̃t relinquã ꝙ diuturniorẽ. Ea em̃ tuta est potentia q̃ viribus suis modũ imponit. Precellat ḡ prelatus sbditos in iustitie eq̃tate. Itẽ precellat ꝑnceps sbditos in clemẽtie bonitate seu pietate. Nõne leo rex aialium parcit ꝓstratis. mulierib⁹ ꝛ paruulis. sicut dicit Pli. ꝛ Solin⁹. Rex etiã apum aculeo caret: ad instruendũ. s. bũanam naturam q̃ ꝑncipes ꝛ prelati demẽter debent parcere delinq̃entibus: ꝛ benignos se ostẽdere penitẽtibus. Prelat⁹ em̃ nõ debet esse vindicatiuus: sed potius ire ꝛ vindicte ꝛpatiu⁹. Exẽplo traiani imperatoris: q̃ in toto curriculo imperij sui vnicũ habuit se natorẽ. cui scz parcere nepbas erat. cũ tñ multoties i ipm plurimi delinquissent. Sed in ista materia vide multa et pulcra exẽpla de clẽmẽtia ꝑncipis in cõiloq̃o ꝛualẽsis: vbi ponit exemplũ de pompeyo q̃ regem Armenie tigranẽ infestissimũ quẽ bello cepat genua cozã eo flectãtem ꝛ coronam de capite deponentẽ leuauit: ꝛ iuxta se sedere fecit. et dyadema reponi mandauit. ꝛ tandẽ compositis negocijs inter eos ad pristinũ gradũ restituit: eque pulcrũ esse iudicans vincere reges ꝛ facere. vt ponit Vale. lib. v. capᵒ. j. De tyto etiã imperatore ponit ꝙ quictos cõtra se de cõiuratiõe nõ puniuit: ḡ eis indulsit. ꝛ in pristinã recepit amicitiam. Hñ ergo dicit Sen̄. Oꝝ nobile genus sit vindicte ignoscere. Ad ista tria sciam iustitiã ꝛ dementiã ꝑncipis vel ꝓlati satis facit illa figura sepe posita de arcba testamẽti: in qua reposite fuerũt lex diuina: virga aaron q̃ floxerat: ꝛ manna, cibus vulaſſim⁹ qui de celo ceciderat. Arcba em̃ ꝓlat⁹ est: in quo ꝑcto debent reponi ꝛ esse tabule doctrine et scientie. Virga rigoris ꝛ iustitie: ꝛ mãna dulcoris ꝛ clemẽtie. vnde Bern̄. in quadã epla: loq̃ns prelato dicit sic. Misisti in q̃t manũ ad aratrũ. Opus est fortitudinis ꝛ cõstantie. Speculator factus es: opus est scie ꝛ prudentie. Debitor sapientib⁹ ꝛ insipientib⁹ factus es: opus ẽ iustitie. Predicator factus es: opus est tẽpantie. Et sup Cantica dicit Bern̄. Discite vos subditoꝝ matres esse nõ dños: discite nõ metui ḡ amari. Sit in vobis materna pietas: ꝛ paterna seueritas suspendite vbera ꝛc. Sic igit̃ patet quõ ꝓlatus i clementie bonitate. In iustitie cõtate. In scie claritate: debet excellenter emminere. Et hoc est scdm̃ ꝑncipale. Tercio ꝑncipaliter dico ꝙ ꝓlatus debet diligenter cũctis ꝓuidere. Equnliter em̃ debet esse sibi cura de oibus Sap̄. vj. c. Uniuersis em̃ sicut decet ꝛ sicut indigent debet ꝓlatus de tpalibus ꝛ spũalibus ꝓuidere. vnde Hester. xvj. Prouidendũ est paci oim ꝓuinciarũ: sic q̃libet ꝓlat⁹ subdito suo dicat illud Ruth. iij. Queraꝝ tibi requem ꝛ ꝓuidebo vt bene sit tibi. De ꝓuidentia vo elemosine ꝛ distributõis: qua prelatus bonus prouidet misero ꝛ indigenti. Uide vbi. Elemosyna. Et vbi Dare. ꝛ cetera. Debet ergo diligenter cunctis prouidere Quarto dico ꝙ ꝓlatus debet sapienter cũctos edocere. s. instruendo ꝛ ꝑdicando: ꝛ saluti necessaria declarando. vnde illud Mat. xxviij. Ite docete oẽs gentes baptizantes eos ꝛc. Uide de ꝑdicare ꝛ docere. Hñ Hiero. sup illud. j. Tymo. iij. Qui epatũ ꝛc. dicit sic. ꝙ scz tanta debet esse conuersatio ꝓlati. vt gestus. ornatus ꝛ affat⁹ ipsius sit eruditio subditoꝝ. Dđ tamẽ est cõtra multos q̃ bene docent verbis nõ exemplis. De q̃bus dicit Roma. ij. Qui aliũ doces: teipm̃ nõ doces. q̃ predicas nõ furandum furaris. Quinto debet ꝓlatus ꝑpotenter cũctos coercere. s. a malo p correctõem seuerã. qz scz iuxta doctrinam sapientis Sap̄. j. Probata virtus corripit insipientẽ ꝛc. Uide supra. vbi. Correctio. Sexto dico ꝙ ꝓlatus debet patiẽter oẽs sustinere. Debet em̃ hñ virtutes patie. modestie. ꝛ tpantie. q̃bus scz supportet onera subditoꝝ: ꝛ q̃bus dissimulet ꝛ sustineat onerosos. Iuxta illud. j. Thessal. v. ca. Rogamus vos frẽs corripite inq̃etos. cõsolamini pusillanimes. suscipite infirmos. patientes estote ad oẽs. Septimo dico ꝙ ꝓlatus debet cõpetenter oẽs ꝓmouere. s. secundũ exigentiã meritoꝝ. ꝛ sicut locus et tẽpus se offerũt: ꝛ oportuna oĩa acceptõe ꝑsonarũ ꝛ mũerum resecata. Hñ Luc. vj. Benefacite ꝛ mutuũ date: nihil inde sperãtes. Uide de ꝓmotione. Octauo dico ꝙ ꝓlatus debet arridẽter cunctis ꝓgaudere. vt scz gaudeat cũ gaudentib⁹: fleat cũ flentibus. Iuxta illud. j. Thessal. v. Semp gaudete sine intermissione orate. in oibus gratias agite. Nono dico ꝙ prelatus debet incidẽter cũctis cõdolere. Siue em̃ spũaliter siue tpaliter viderit aliquẽ errare: hoc est siue succumbat vicijs siue delinquat in moꝛib⁹. debet ei pia affectõe compati ꝛ affectõem consilio ꝛ opere ꝓtestari. sicut ad põtifices. id est ꝓlatos dicit. Hebre. v. Dis pontifex ex hoibus assumptus: pro hoibus constituit. vt cõdolere possit hijs q̃ ignorant ꝛ errant. Ista oia possent multũ dilatari. ḡ auctoritates vocales desunt: ꝛ de oibus tactus est in suis titulis. Uide ergo de ꝓlato. vbi Magister. Maioꝝ. Perfect⁹. Prepositus. Pastoꝝ. Rex. Rector. Dux. Sacerdos. Superioꝝ. et cetera silia. De malis aũt prelatis varia possent dici. scz de ipsorum Ambitione. Personarũ ꝛ munerũ acceptõne. Indignoꝝ promotõe. Carnali affectõe. Iusticie subuersione. Carnali ꝙuersatõe. Multa ꝛ plurima iam sunt dicta Uide in titulis ꝓlibatis.

Prelium. Nota ꝙ ꝓlium sumit̃ pro discordia ꝛ rebellione. ꝑ pugna ꝛ inuatione. pro bello ꝛ ꝓtradictõe. Et ideo breuiter est notandũ ꝙ in scriptura inuenit̃ ꝓlũ

Uirtuosum.
Fructuosum.
Uiciosum.
Doloꝛosum.
Luctuosum.

Primo dico ꝙ est ꝓlium vtuosum: qđ est bellum moralis strẽnuitatis. Et isto prelio ꝓliantur iusti cõtra vicia ꝛ peccata. Sicut cũ mustela soleꝛ ꝓliari contra serpẽtes: ꝛ maxime contra basiliscũ cum rutba fuerit armata. Sic iusti contra serpentes ꝛ hostes spũales scz contra carnẽ. mũdum ꝛ demonia ꝓliantur. iij. Regũ. xv. Fuit ꝓlium inter Abiam ꝛ Hieroboam. Abias em̃ erat cultor dei: hieroboam vo erat cultor ydoloꝝ ꝛ vituloꝝ. Quia ꝑ certo cultores dei. i. viri iusti debẽt sp hr̃e ꝓlium repugnãtiam ꝛ ꝓtrarietatẽ cuꝝ cultorib⁹ demonũ ꝛ viciorũ. Quia sicut dicit Ecci. xxxiij. Contra bonũ malũ est. ꝛ ꝓtra vitaꝝ moꝛs est ꝛc. vnde Apocal. xij. dicit. Oꝝ factũ est ꝓliuꝝ magnũ in celo. Michael ꝛ angeli eius ꝓliabantur cum draconе. Et aduerte ꝙ sicut in ꝓlio coꝛpali necessaria sunt scz

Armoꝛum adiutoꝛium.
Bellorum artificiũ.
Ductoꝛum magisteriũ.

Sic in ꝓlio spirituali necesse est ꝙ habeat armatura vtutum ꝛ pfectõis. iij. Regũ. xxij. Sume arma ꝛ ingredere ꝓlium. Itẽ necesse est ꝙ habeat ars bellandi. i. vtus prudentie ꝛ discretõis. ꝑs̄. Qui docet manus meas ad ꝓlium: ꝛ digitos meos ad bellum. Item necesse est ꝙ habeat ductor bonus. i. auxiliũ diuine protectionis. ꝑs̄. Si exurgat aduersum me ꝓlium. in hoc ḡ sperabo. Et merito. Quia sicut alibi in ꝑs̄. dicit. Ipse est dñs fortis ꝛ potens: dñs potens in ꝓlio. Istud est ḡ prelium vtuosum: qđ est moralis pfectionis. Secdo dico ꝙ est prelium fructuosum: qđ est bũane redemptõis. Et istud est ꝓlium crucis in quo ꝑ nobis dñs contra dyabolum dimicauit: et nos de ptãte eius eripuit ꝛ redemit. De quo põt dici illud in ꝑsona xp̃i Dañ. x. Hñc reuertar vt ꝓliar aduersus principem regni ꝑsarum. Tercio dico. q̃ est ꝓlium viciosum qđ est ꝙerse tentatõis. Et istud ẽ prelium quo mũdus. caro et demonia ꝑ diuersas tentatõnes diuersa mouent prelia. Iuxta illud. ij. Regũ. xxj. Factũ est ꝓlium phylistinoꝝ contra israel. Exercitus em̃ hostiũ spũalium distinctus est generaliter in tres ptes. Iuxta illud. j. Regũ. xiij. Egressi sũt de castris phylistijm ad ꝓliandum tres cunei. Primus em̃ hostis est caro: que quotidie luctatur nobiscũ per vicium carnalitatis. Et de hoc Esaie. xviij. Iuuenes eoꝝ confodientur gladio in prelio. Secũdus hostis est mũdus q̃ quotidie contra nos preliat̃ per vicium cupiditatis. Unde Esaie. vij. Ascendit rex rasin in irm̃ ad preliandũ contra eam. Rasin em̃ interpretat̃ varietas aut pictura: significans mundum q̃ non est existens neq; verus: sed magis varius atq; pictus. Tercius hostis est dyabolus. Et iste preliatur contra nos ꝑ vicium superbie ꝛ vanitatis. Unde de demonibus potest dici illud Hiere. xxxvij. Rediẽt chal-

ḡci ⁊ pliabunt ꝓtra ciuitatē istā. Caldei ēm iterp̄tant q̄si demones q̄si māmille q̄si fere. Ad denotādū q̄ demones ꝑ mos ſūt māmille ſub ſpē bōi boies lactādo deinde ſūt fere ad eternā mortē boies trahēdo. Et ī ifm figurant in illis locuſtis q̄ aſcēderūt de puteo abyſſi. q̄ in caudis hēbāt aculeū de quib⁹ dicit Apoc. ix. Et ipe vidit ſimilitudinē locuſtarum ſimiles equis paratis ad pliū. Iſte ēm locuſte ſunt demones q̄ de puteo abyſſi ad nos venīūt. ſimiles equis p ſuperbiam ⁊ elationē. ⁊ in cauda. i. in fine portantes aculeū per eternā damnationē. Equus ēm animal eſt ſuperbū. Iſti ergo ad pliandū cōtra nos ſunt parati. ⁊ ad temptandū ꝓnunc occupati Joelis. ij. Quaſi equites current ⁊ q̄ſi pplus fortis ꝑparatus ad pliū. Quarto dico. q̄ eſt pliū doloroſus. qđ ē pliū mūdane ſeu bōane vexatōis. Et iſtud eſt pliū tribulationū quo. ſ. mali non ceſſant cōtra alios pliari. vel p corpalem īuaſionem. vel p rapine exactionē. vel p verbor⁹ detractionem. Pliant dico cōtra alios p corpor⁹ inuaſionem. ſicut faciunt homicide ⁊ ſeditioſi. Et de hoc dicit Luc. xxj. Cum audieritis plia ⁊ ſeditiones nolite terreri. Item p rapine exactōnem. Et de hoc dicit. j. Mach. j. de Alexandro q̄ ipe cōſtituit plia multa. ⁊ obtinuit munitiones omnium ⁊ accepit ſpolia multitudinis gentiū. Item p inuidiā ⁊ detractionē. Et ſic de detractione dicit Apoca. xij. Or draco iratus adūſ facere plium cuz reliquīs de ſemine mulieris. Detractores ēm pliant ꝓtra alios ipos impie diffamādo. ⁊ ſunt in cauſa q̄ alq̄ inter ſe pliant litigando ⁊ diſcordando Apoc. xvj. Spūs demoniorū in ſpē ranar⁹ ab ore beſtie exeuntes. p̄cedūt ad reges terre cōgregare eos ad pliū. Rane ēm loquaces detractores ſignant. q̄ a beſtia. i. a diabolo miſſi ⁊ deſtinati alios ad pliandū incitant ⁊ inuitant. Iſtud eſt pliū doloroſū qđ eſt bōane vexationis. Quinto dico q̄ eſt pliū luctuoſum ꝑpetue damnatiōis. Et iſtud eſt pliū illud quo deus in die iudicij pliabit cōtra malos ipſos ſcz gladio ſue dure ſententie feriendo. ⁊ eos igne perpetuo cōcremando. Et de hoc dicit Zach. xiij. Egredietur dñs ⁊ pliabit contra gentes. Et ſic igit̄ pez chariſſimi quō inuenit q̄ntuplex pliū in ſcriptura. ſ. luctuoſum. Doloroſum. Viciоſum. Fructuoſum. Virtuoſum ꝛc. Vide infra de pugnare et ſimilibus ꝛc.

Premere. Comprimere. Dep̄mere. Preſſura. Cum p̄ſſura fiat loquendo ſſaliter ab aliquo ꝑmi pondere deſuper exiſtente. ⁊ ſubiectam materiam obruente ⁊ graviter conculcante. ⁊ ipam inferius per violentiam detinente. Poſſum breviter notare q̄ eſt dare p̄ſſuraz

Juſti. Prima preſſura eſt virtualis et facienda.
Stulti. Secunda eſt criminalis ⁊ fugienda.
Mūdi. Tertia eſt preſſura temporalis ⁊ ſuſtinenda.
Inferni. Quarta eſt preſſura eternalis ⁊ metuenda.

Primo ergo dico q̄ eſt dare p̄ſſuram iuſtorum. qua deprimunt luxus ſuperfluos ⁊ iſta eſt illa quā iuſti p̄munt comprimunt. reprimūt ⁊ deprimunt vanos aſpectus Eſaie. v. Quāli ſublimiū deprimēt. Vanos affatus. De quo Prouer. xvij. dicit. Or ſtultus ſi tacuerit ſapiens putabit ⁊ ſi cō p̄ſſerit labia ſua intelligens erit. Secundo dico q̄ eſt dare p̄ſſuram ſtultor⁹. q̄ deprimit actus ꝓficuos. Et iſta eſt p̄ſſura peccati. q̄. ſ. mali ⁊ ſtulti diverſimode ſunt depſſi. Juxta illud. ij. Reg. xvj. Ecce p̄munt te mala tua q̄m vir ſanguinum es. Diabolus ēm eſt ſicut crudelis tyrānus. q̄. ſ. diverſis ſeruitutibus vicior⁹ pplm ſuū p̄mit. Exemplo. ſ. pharaonis q̄ filios iſrael q̄diu fuerūt in ſua ptāte. in operib⁹ luti paleaz⁹ ⁊ lateris grauauit multipliciter ⁊ oppſſit. ſicut dicit Exo. ſ. Añ ibidē dicit. Or egyptij ad amaritudinem perdu cebant animas eorum operibus duris luti ⁊ lateris omniq̄ famulatu quo in terre operibus premebantur. Et ſi vis nota q̄ actore diabolo premit iſtos

Auaricie fames.	Premit dico diabol⁹ peccatores auaricia q̄ ſemper appetit.
Somnolentie moles.	Res enim q̄ ſunt ſubiectū auaricie. ſ. argentum ⁊ aurum valde ſunt ponderoſe. ⁊ ideo multū premunt. Iſta ēm eſt torcular diaboli que maſſam ⁊ vindemiam anime peccatricis tantū premit ⁊ ſtringit q̄ in ipa non remanet aliquis bonꝰ liquor Prouer. xxx. Qui fortiter p̄mit vbera elicit butirz.
Tinolentie labes.	
Ignorantie nubes.	

vnde Gen. xlij. dicit. Or fames omnem terram vehementer premebat. Item p̄mit eos diabolus ſomnolētia ſeu pigritia que nulli competit. Iſta ēm ita grauat ⁊ p̄mit q̄ moueri ad aliq̄d bonū opus depſſum boiem nō p̄mittit. Iſta eſt p̄ſſura infirmitatis ⁊ lāguoris de qua dicit. ꝯ. Para. vj. Si omnis plaga ⁊ infirmitas p̄ſſerit iſrael ꝛc. Unde dictū fuit Jone Jone. j. Quid tu ſopore deprimeris. ſurge ⁊ inuoca deū tuū. Et illud Prouer. xx. Noli diligere ſomnum ne te egeſtas opprimat. Item premit ſuos diabolus vinolentia que mores impedit. Contra illud Ecci. xxxj. Nō cōpmaris in cōuiuio vini. Item premit eos ignorantia que ſenſus opperit. Unde Sapie. ix. Corpus qđ corrumpit̄ aggrauat animā ⁊ deprimit inhabitatio terrena ſenſuū multa cogitantem. Iſta eſt igit̄ p̄ſſura ſtultor⁹ q̄ deprimit actus ꝓficuos. ſ. p̄ſſura culpe. Tertio dico. q̄ eſt dare p̄ſſuram miſerorum q̄ deprimit viros ꝑcipuos. Et iſta ꝑculdubio ē p̄ſſura p̄ſentium tribulationū. qua. ſ. a mundo ⁊ mūdanis boni plus q̄ mali p̄munt. Unde dominus dicit apoſtolis Joh. xvj. In mundo p̄ſſuram habebitis. in me autē pacez Et bene dicit. In me aūt pacē. q. ſ. ex p̄ſſura p̄ſentium tribulationū. peruenitur ad ſufficientiam meritor⁹ ⁊ pfectionuz ⁊ finaliter ad gaudiū eternaz⁹ conſolationū. Sicut videm⁹ q̄ poſtq̄ figulus terram diu preſſerit. tandem ipſam invtilia vaſa conuertit. Panni etiam poſtq̄ diutius pedib⁹ cōpmunt: boni⁹ pulcri efficiunt. Sic iſti ꝛc. Deus ēm ſuos in mundo p̄mit ⁊ calcat. vt tandem ipos ſubleuet ⁊ extollat. Unde in p̄s. de dauid dicit domino. Exaltaſti dexteraz deprimentiū eū: ⁊ non es auxiliatus ei in bello. Unde de tyrannis pauperes deprimentibus dicit Amos. v. Or ipi ſūt boſtes iuſti. pauperes in porta deprimentes. cū tamē econuerſo ipſi deberēt p̄ſſos pauperes ſublevare. Juxta illud Iſa. lviij. Solue faſciculos deprimentes. dimitte eos q̄ cōfracti ſunt liberos. ⁊ omne onus diſrumpe. Iſti tamē figurantur in muliere piente. De quo dicit Joh. xvj. q̄ mulier cum parit triſticiam habet cū aūt peperit non meminit p̄ſſure ꝓpter gaudiū. Quia. ſ. illi q̄ modo ſunt tribulati ⁊ p̄ſſi erūt finaliter cōſolati⁊ boc. ſ. in paradiſo. cū finaliter dicent illud Ecci. lj. deo ſcz regratiādo. Confitebor tibi dñe rex ꝛc. q̄ liberaſti corpus meū a perditione. A rugientib⁹ preparatis ad eſcam. ⁊ a preſſura ignis q̄ circūdedit me. De⁹ ēm liberat iſtos primo a perditione culpe. tandez a rugientib⁹ preſentis miſerie. ⁊ finaliter a p̄ſſura ignis purgatorij ⁊ infernalis pene. Adverte tamen q̄ in preſenti miſeria etiam mali multis preſſuris tribulationū turbant. Un⁹ ēm aliuz deprimit vt ſe extollere ⁊ erigere temporaliter poſſit. Unde nota q̄ iſti p̄munt multis negochs ſtultis litigiis. ficiis cōcordijs. De negocijs poteſt dici illd Luce. viij. Contigit dū iret ibs a turba comprimebat. Iſta ēm eſt p̄ſſura quā viri perfecti ſūme fugiūt. Exemplo. ſ. chriſti q̄ ſicut dicit Mar. iij. Aſcendit in nauiculam ne turbe comprimerent eū. Et Mar. v. Vides turbam comprimentem te. ⁊ tu queris q̄s me tetigit. Turbam dico negocior. De ſupplicijs vero q̄ bus etiam nūc mali premunt poſſum⁹ certe ipſi dicere illd j. paral. xxj. Ex omni parte me anguſtie premūt. De malis vero cor concordijs. q̄b⁹ ſcz inter ſeipſi ſunt contra bonos compreſſi ⁊ iūcti dī figuraliter Job. xlj. q̄ corp⁹ leviathan q̄ſi ſcuta fuſilia. compactū ſquamis ſeſe premētib⁹. Corp⁹ ēm diaboli eſt congeries malor⁹ ſquame ei⁹ ſunt ꝓticulariter ipi mali q̄. ſ. ſepe ſe ſolent premere ⁊ in ſil coniūgere contra bonos. Iſta eſt igit̄ preſſura miſerorum q̄ mūd⁹ deprimit viros precipuos. Quarto dico. q̄ eſt dare preſſuram dānatorum q̄ de⁹ deprimit malos ⁊ nocuos. ſ. infernalis pena q̄ ſcz damnati perpetuo premunt. De q̄ poteſt dici illd Luxxj. Erit enim preſſura magna ⁊ ira popl'o huic ⁊ cadent in ore gladij ⁊ captiui ducent. Hec igit̄ de q̄druplici p̄ſſura ſufficiant. ſ. de infernali. temporali. Criminali. ⁊ Virtuali. Vide ſupra. vbi Opprimere.

Premittere. Nota q̄ premittere ideꝫ eſt qđ ante ſe mittere. Unde ergo ſupra vbi mittere ⁊ vbi precedere ⁊ preire. ⁊ ſimilia.

Premium. Quia ſupra titulo de mercede ſat dictum eſt de premio ſalario vl ſtipendio: quod ſcz ſub triplici differentia bene vel male meritis diſpenſat nihil volo hic dicere de premio. maxime cū

auctoritates vocales sunt de ꝑmio valde pauce. Hoc solum dic q̃ nullum bonū debet esse irremuneratū. sicut nec malum erit impunitū. Exemplū habemus in assuero q̃ audiens in recitatione gestorum quomodo mardocheus reuelauerat insidias que machinabant̃ in regem. statim petijt quid premij p hac fide mardocheus consecutus est. Et cū audisset q̃ nihil. mandauit ipsum multipliciter honorari sicut dicit Hester. vj. Et sic nota si vis q̃ nos iuenim⁹. s.

Premium debitum. Premiū debitū est illud qđ quilibet iustus reddit temporaliter cuilibet benemerito. sicut de dō legit̃. ij. Regū. v. q̃ ipse ꝓposuit & ꝓmisit premiū illi qui ceperet hierusalem & percuteret iebuseū.

Premium perditum. Premiū perditū est illud. qđ scz non benemeritis solet dari. sicut scz faciunt illi qui adulatorib⁹ & ioculatorib⁹ dāt ꝑmia nimis magna sicut dicit̃ de Nabuchod. Dañ. ij. q̃ magis & ariolis dixit. Si inquit somniū meū dixeritis mihi donorem multū & dona & munera accipietis a me. Tales em̃ soluūt plus q̃ premiū. qz scz ipsi dant adulatorib⁹ & malemeritis ꝑmia valde multa. ipsos scz indebite ꝓmouendo & ditando. benemeritis vero. s. virtuosos & clericos non ꝓmouent nec ꝑmiant vt deberent. Similes romanis. q̃ quandam diuitem mere tricem q̃ tempore cuiusdam caristie bladū & annonam ad ministrauerat ciuitati: taliter & tam excessiue ꝑmiare voluerunt: q̃ sibi imaginem in loco publico ad ꝑpetuam rei memoriam statuerūt. & tandem lapsu temꝑis ipsam adorauerunt. Quia reuera multi sunt qui de meretricib⁹ faciūt deas & deos. i. de indignis & adulari scientib⁹ faciūt ꝓfides & prelatos. Istud est igit̃ premiū perditū.

Premium inditum. Premiū inditū est premiū glorie paradisi. qđ inditum infinitū et eternum merito potest dici. Et maxime qz non dat̃ nisi personis inditis & ꝓfectis. Duces em̃ romani ꝑm merita militū. & ꝑm q̃ in aliquo particulari actu melius se habebant. solebant eos diuersimode ꝑmiare. & eos diuersis coronis ꝑm q̃ meruerant coronare. Dabant em̃ coronas murales & triūphales &c. Quia ꝑm q̃ milites muros fortiter ascenderant. hostes bellando inuaserant. & aliquē actū virtuosum ꝓcellenter exercuerant: ꝑm hoc certam & ad hoc deputatā coronā recipiebāt: ita etiā q̃ in premio corone q̃ talib⁹ dabat̃. meritum qđ ꝓcesserat noscebat̃. sicut bñ ponit tytus liuius. Sic reuera dico q̃ summus imꝑator noster xp̃s. ꝑm diuersitates meritorum. varietatē tribuit ꝑmiorum. Unde ipse est q̃ ꝑmiat & remunerat. Castitatem. Pietatem. Fiduciam & Credulitatem. De virtute castitatis dī Sapie. iij. q̃ ista imperpetuū coronata triūphat incoinquinatorum certaminū ꝑmium vincēs. De virtute elemosine & pietatis. dicit thobias filio suo thobie. iij. Nō inq̃t potueris ita esto misericors. Sequit Premiū em̃ bonum tibi thesaurizas in die necessitatis q̃m elemosina ab omni peccato & a morte liberat. De virtute vero spei & fiducialitatis dī Heb. x. Nolite inq̃t amittere confidentiā vestrā q̃ magnā habet remunerationē. De virtute aūt fidei & crudelitatis dicit Heb. xj. Credere inquit oportet accedētes ad deū. qz est & inquirentib⁹ se remuneratori sit. Et breuiter de ꝑmijs & stipendijs eternis. dicā pōt de deo illud. j. Mach. xiij. Armauit viros virtutis & tulit eis stipendia. Boni em̃ milites viri iusti ꝓmo armant̃. scz armis necessarijs. i. virtutibus theologicis. q̃ sunt fides q̃ est galea. Spes q̃ est scutū. Charitas q̃ est lorica concatenata. Tandē vero dant̃ eis. s. stipendia. id est virtutes morales & cardinales tanq̃ q̃dam quotidiana ꝑmia. & sic cuz istis duci ꝑnt ad ꝑlium contra hostes. vt scz in fine reportare possint ꝑmium glorie triumphalis. Econuerso vero mali ꝑ demeritis stipendia & ꝑmia mortis eterne recipient. q̃m ꝑst mortem in inferis culpas luent. Ad Roma. vj. Stipēdia peccati mors. Hec igit̃ sufficiant de Premio. Remuneratione & Stipendio. quia valde pauce sunt auctoritates.

Sed vide vbi Merces et Munus.

Preoccupare.

Nota q̃ ꝓoccupare idē est qđ ꝓuenire. id est ante alios seu ꝓ alios occupare & anticipare. Et nota si vis q̃ varie inueniunt̃ ꝓoccupationes

Deus nos preueniendo.
Iustus satisfaciendo.
Doctus mala precauēdo.
Stultus culpas cōmittendo.
Obitus clam nos occidendo.

Preoccupat enim

Dicam ergo q̃ est q̃dam ꝓoccupatio q̃ est ꝑmerenda. Et ista est preoccupatio gr̃e ꝓuenientis q̃. s. deus qñ q̃ ꝓoccupat & preuenit hoiem ipsi fidem & iusticiam inspirando. etiam anteq̃ hoc sentiat aut requirat. Sicut de paulo apparuit. q̃ a deo ꝓ occupatus etiam contra cōmunē voluntatem suam bonus et optimus factus fuit. vnde de sapientia diuina dī. Sap. vj. Qz illa preoccupat eos qui se concupiscunt. vt illis se ꝓ orem ostendat q̃ de luce vigilauerint ad illā. Iterū dico q̃ est quedā ꝓoccupatio. s. iusti que est facienda. Et ista est illa que bene operando & faciendo deū ꝓuenit & fortunā. vicz. penitendo & anteq̃ impellat a deo. tribulationib⁹ & tormēt se ad deū cōuertēdo. Dicendo. s. illud ps̃. Venite exultem⁹ dño. Sequit. Preoccupem⁹ faciē ei⁹ in ꝓfessione. & in psalmis iubilem⁹ ei. Iterū dico q̃ est q̃dā ꝓoccupatō docti. i. ꝑ dētis viri q̃ ē attendēda & ista ē q̃n prudēs bō ꝑ sana ꝓsilia ꝓ occupat futura pericula & anteq̃ casus eueniāt. remedia (ne ꝓtingant) adhibet oportuna. sicut. s. faciunt prudētes milites qui preoccupant passus montiū & fluminum ne hostes transeant cōtra ipsos. Sicut ponit exemplū Justin⁹ de leonide lacedemoniorum rege. q̃ angustias termopilarū preoccupans. de exercitu ꝑmaximo xersis regis occidit centum milia nocte vna. Unde de prudenti & circumspecto preoccupationis cōsilio dicit̃. iij. Reg. vj. Qz cū rex israel saret q̃ rex syrie in certis locis ꝓparauerat insidias ipse ꝓoccupauit locū & obseruauit se ibi. Et sic dicat̃ illud Judith. iij. Qz filij israel contra bolofernem preoccupauerūt omnes vertices montium. Item dico q̃ est quedam preoccupatio stulti. i. impij q̃ est fugiēda. Scilt⁹ em̃ & ꝑdi⁹ preoccupāt dñi & prelatū. s. añ temp⁹ opando & precogitādo &c. Un Sap. xvij. dicit̃. Frequēter em̃ ꝓoccupant pessima redarguente eos cōscia. Unde etiā Gal. vj. dī Si preoccupat⁹ fuerit hō in aliquo delicto &c. Isti em̃ sunt qui ꝓoccupant fugere in tharsis a facie dñi sicut Jonas. Jone. iij. Item dico q̃ est quedā preoccupatio leti. i. mortis que est prouidenda. Constat em̃ q̃ mors q̃ñq̃ ꝓoccupat hominē ipsū subito improuise & celeriter inuadendo. Juxta illud ps̃. Preoccupauerunt me laquei mortis. Quapropter prudēs homo debet hmōi preoccupationē ꝑcauere. & ne ledat̃ in ipsa iugiter cogitare. Et sic verificabit̃ illud qđ dī. Sap. iij. Qz. s. iust⁹ si morte preoccupatus fuerit in refrigerio erit. Et sic ista modica ꝓpter defectum auctoritatum sufficiant. de Preoccupare. Preire. Precedere. Prevenire &c.

Preparare. Preparatus.

Cum supra satis diximus de pare. hinc est q̃ de preparare (qđ quasi idem signat) aliq̃ sub breuiloquio sunt dicenda. Igit̃ cum ꝓparare nihil aliud sit q̃ aliq̃d ꝑ alios parevel aliq̃d ꝑfecte parare. notandū est q̃ in scriptura inuenit̃. Preparamentum

Mirabile. Primū est ꝓparamentū diuine ꝓuidētie.
Laudabile. Secūm est ꝓparamentū humane diligēcie.
Damnabile. Tertiū est ꝓparamentū peruerse ꝓscientie.

Dicamus ergo primo q̃ est preparamentum diuine ꝓuidentie que est mirabilis. Deus enim est summe potens. summe prudens: summe clemens: summe iustus: summe bonus. Et ideo dico q̃ dei potentia preparat omnia q̃tum ad creationem. Et sic dicitur in ps̃. Qz dominus super maria fundauit terram. et super flumina preparauit eam. Dei prudentia ꝓparat omnia q̃tum ad gubernandum Prouer. viij. Qñ ꝓparabat celos aderam cum eo cuncta disponens. quando certa lege firmabat abyssos &c. Et loquitur ibi sapientia increata. Et Hieremie. j. Qui ꝓparauit orbē in sapientia sua. Dei clementia preparat omnia q̃tum ad necessitatum ꝓuisionem. Unde Job. xxxviij. Quis preparat corvo escam suam quando clamant pulli eius ad deum. Sic preparauit Jone bederam in refrigerium contra estū Jone. iij. Quia. s. deus occulte ꝓparat homini quicq̃d est ei necessariū. non solū ad salutem. ꝙ etiam ad transitū vite huius. Unde Esa. xvj. Preparabit̃ in misericordia solium eius. Dei iusticia preparat omnia q̃tum ad rigorem & punitionem. Et sic dicit̃ Jone. ij. q̃ ipse ꝓparauit piscem qui absorbuit ionam quando a facie domini fugiebat. Et sic loquit̃ Job. xxxviij. vbi dicit̃ dom⁹. Qz ipse ꝓparauit thesauros niuis & grandinis. i. penas eternas in tēpus hostis iri die belli. hoc est dictu. ad damnationē malorum. Et de ista

iustitia dicit in ps. Qz iustitia z iudiciū pparatio sedis tue Deus aūt benivolētia prepat oīa q̄ ptinent ad salutionez Et sic Esaie.lxiij. Et.j.Coz.ij. dī q̄ nec oculus vidit nec auris audiuit: nec in cor hominis ascendit que prepauit deus bys qui diligunt illū. Ista sunt ergo pparamenta diuine p videntie que est mirabilis. Scdo dico. q̄ sunt pparamenta humane diligentie que est laudabilis Sicut enī videm⁹ q̄ sapientes solent longe ante prepare illa quibus sperant unposterum visibiliter indigere sicut patet de formica que contra necessitates hyemis preparat in estate cibum sibi. Sicut etiam patet in prudente artifice qui anteq̄ incipiat facere edificium. solet et sumptus z materiam preparare. Sicut etiam patet in diuitibus q̄ anteq̄ vadant ad mensā solent sibi necessaria prepare. Sic ꝓculdubio charissimi cū ad salutem plura sint necessaria z utilia q̄bus necessario indigemus. hinc est q̄ ipa. dum. s. sumus in vita ista diligēter pparare debemus. Cibus enī gratie z deuotionis a formicis. i. a viris spūalibus non acquirit ex materijs etiā vir tutum z moralis perfectionis edificium cordis non ꝓficit. Prandio vero glorie z eterne refectionis anima non nutritur. nisi ista bene viuendo z cum omni diligentia pparent Vade ergo ad formicam o piger z considera vias eius et discē sapientiam. Quia sicut dr Prouer. xxx. Formice populus infirmus prepat in messe cibum sibi. z hoc ne forte i hyeme. id est in tempe mortis habeat ieiunare. De dauid enī legit. j. paral'. xxviij. Qz ipe prepauit omnia que erāt ne cessaria ad edificiū dom⁹ dei. Et Josue. j. ꝓcipit. q̄ añ omnia cibaria prepent. Prepate inquit vobis cibaria. Et ido breuiter de prepatione qua debemus preparari dī Eccl. ij. Fili accedens ad seruitutem dei sta in iustitia z timore. z p para animam tuā ad temptationem. Ubi ostendit q̄ nos debemus nosipsos preparare. s. Ad obtemperandum. Fili inquit accedens ad seruitutem. Ad perseuerandum. Sta inquit in iustitia z timore. Ad deo placendum. Prepara inquit animā tuam. Ad malum vitandum. Ad temptationē inquit. Igit̄ ꝓparemus nos ad obtempandum cū sedulitate. Accedens inquit ad seruitutē: q. d. Sicut seru⁹ solet sp esse ꝓparatus ad voluntatē dñi faciendā. sic cum nos sim⁹ serui dei z plato. z maio. semp debem⁹ esse p virtutem obedientie ꝓparati ad eoz mandata z beneplacita faciendā Eze. vij. Canite tuba. ꝓpenē omnes. Exemplo canis nobilis qui stat ꝓparatus ad currendum ad ꝑdam statim q̄n sibi ostendit. z q̄n a vinculo dimittit. z q̄n a suo dño excitatur. Unge q: vere statim q̄n boni opis aliq̄d nobis ostēdit q̄d nobis a deo vel plato vel ꝑdicatore ꝓcipit. z p licentiaz ꝓhibitionis vinculū relaxat. nos debemus currere z obedire. z q̄d nobis ꝓcipit adimplere Amos. iij. Prepara te i occursum dei tui israel. Accedens inq̄t ad seruitutē. j. Coz. ix. Castigo corp⁹ meū. z in seruitutē redigo. Preparemur ergo ad obtempandum cū sedulitate. j. Regū. vij. Prepate corda vestra dño z seruite illi soli. Deinde ꝓparemur ab perseuerandū cū humilitate. Sta inq̄t in iustitia z timore. Et hoc ꝓcipit Eph. vj. State inq̄t succincti lumbos vestros in veritate. z induite vos loricam iustitie. calciati pedes in ꝓperatione euāgelij pacis. Deinq̄ ꝓparemur ad deo placendū cū integritate. Prepa inq̄t animā tuā. Quia ꝓcerto sicut sponsa optime ꝓparat̄ z ornat̄ q̄n nuptijs tradit̄ vt viro possit amplius cōplacere. Cibaria etiam diuersis artificijs ꝓparant̄ anteq̄ ad mensas principū deferant̄ vt comedentes in eis amplius delectent̄. Lectus enī in q̄ rex dr iacere optime ꝓpatur. vt in ipo delectabili⁹ quiescat Sic vere charissimi anīa nostra sicut sponsa debet virtutibus ornari z ꝓparari. vt viro suo xpo valeat cōplacere. vñ Apoca. xix. Uxor eius ꝓparauit se. Debet etiā ꝓpari sicut cibus vt in ipsa se possit dñs delectare Judith. xij. Mādu cauit z bibit que ꝓpauit ei ancilla sua. Debet insup ꝓparari sicut lectus vt in ipa possit dñs q̄escere z dormire. Eccl. ij. Qui timent dñm prepabunt corda sua. Prepemur ergo ad deo placendū cū integritate. Prepa inquit animā tuaz Eccl. xviij. Ante oratione ꝓpa animā tuā. Insup ꝓparemur ad hostī resistendū cū strennuitate. Ad temptationez inq̄t. Quia. s. sicut miles plium ingressur⁹ ꝓparat se ad belandū z ad hostī viriliter resistendū. Sic z nos debem⁹ facere temptationū plium ingressuri Judith. v. Nunciatum est holoferni q̄ filij israel ꝓparent se ad resistendū. Et sic dico q̄ sunt ꝓparamenta humane diligentie q̄ est laudabilis

Tertio principaliter dico q̄ sunt prepamenta puerse cōscie q̄ est dānabilis. Quia vicz mali ꝓparant alijs mala. et ꝓparāt se ad malū. Añ. j. Re. xxviij. Cōgregauit philistijm agmina sua vt ꝓparent̄ ꝓtra isral ad bellū. mali ei ꝓpant sibi

Diuitiaz plenitudinē. Preparant dico plenitudinez
Deliciaz amplitudinē. diuitiaz. Unde Job. xxij. In
Sociox multitudinē. fortitudine brachij tui possidē.
Tormētox mestitudinē. bas terrā. Et Job. xxiij. Uigilantes ad ꝑdam prepant panē liberis. Ista tamen nō remanet eis. q: sicut dicit Job. xxvij. de diuite. Qz si cōportauerit quasi terrā argentū. z sicut lutū ꝓparauerit vestimēta id est diuitias ꝓpabit q̄dem & iustus vestiet eis tc. Et. j. parali. xxij. Ferru aūt plurimū ꝓparauit dauid. Itez ꝓparāt amplitudinē deliciaz. q: s. tales semper volūt esse pati ad delicias frequētandas. Unde de mala muliere dī puer. vij Ecce mulier occurrit ei in habitu meretricō. ꝓparata ad capiendas animas. Itez ꝓparāt multitudinē malox socioz Dañ. xj. Rex aūt preparabit multitudinē nimiā. Item prepārant mestitudinē tormentoz. Añ Mat. xxv. Ite maledicti in ignem eternū qui ꝓparatus est diabolo tc. Et Esa. xiij. Prepate filios eius occisioni. Filios eius inq̄t. s. pcō res filios diaboli. Et sic ptz quō ꝓparare sumit̄ multis modis. sed vide supra plenius de Parare.

Preponere. Prepositus.

Nota q̄ ꝓponere q̄nq̄ ponit̄ ꝓ eligere. sicut de sapientia dicit sapiens Sap. vij. Prepositi illā regnis z sedib⁹ z diuitias nihil esse dixi in cōpatiōe illi⁹. q̄nq̄ vero vt communiter ponit̄ ꝓ preficere vel preferre z sic prepositus est ille qui alicui p sone vel collegio: ciuitati vel populo est prelatus. Igit̄ notemus q̄ in scriptura reperitur Prepositus.

Summe potentie. Primus est angelus qui nobis ꝓ
Juste prudentie. uidet. Scōs est plat⁹ qui iuste ꝓsidet. Tertiꝰ est tyrānus q̄ male possidet. Primo igit̄ dico. q̄ est dare ꝓpositurā angelice potestatis. Constat enī q̄ angeli a deo sunt distincti z distributi ꝓpositi etiā z assignati diuersis regionib⁹ z psonis. Unde etiā supponendū q̄ regna z puincie. z etiā sortitas particulares psone magis regunt̄ p prudentiā angelicā q̄ humanam. Unde de regimine angelico sup puincijs z regnis dī Eccl. xvij. Qz deus in vnāquāq̄ gentem ꝓposuit rectores z ps dei israel manifesta facta est. Et Dañ. x. fit mētio de rege plax z grecoz. Et ꝓstat sm doctores. q̄ ibi loquit̄ de angelis regnoz z puinciaz ꝓfectis. Sicut etiaz de michaele canim⁹. Michael ꝓpositus padisi quē bonorificat angelorum ciues. Ad q̄d facit etiā illud Dañ. q̄d dr vbi supra. Nemo inquit est adiutor me⁹ nisi michael princeps vester. De ꝓpositura vero quā babēt sup particulares psonas potest dici illud multotiens replicatū Mat. xviij. Qz angeli coz semp vident faciez patris qui in celis est. Et Act. xij. de petro dī. Angelus eius est. Et Apoca. xix. z xxij. Ubi angel⁹ dixit beato Joh. ipm adorare volenti. Uide inquit ne feceris. conseruus tuus sum z fratz tuoz Et Hiere. xlix. Quis erit electus quē ꝓponā illi? q. d. Admirandi sunt tales ꝓpositi Gen. xlj. Constituit prepositos per singulas regiones. Infinita possent dici de ista materia. s. quomodo sm alios etiam ipi angeli inter se p regna p puincias in aere distincti. z quomodo ad exequendas influentias planetarū. taz pertinentibus ad naturam q̄ etiam ad fortunam sunt ordinati z prepositi. Et quomodo sm hoc aliqui solares. alij lunares alij Jouiales. et sic de alijs sūt vocati. Et quomodo etiam aliqui inferiores spiritus inueniūtur habitare in aquis z in lacubus. alij in desertis z in montibus. alij in aere z in ignibus tc. sm q̄ p'ures tangunt hystorie z etiā aliq̄ experientie aliquorum locorum. Ista tamen quia metas humane cognitionis excedunt. z quia etiam ignoram⁹ si tales spiritus boni sint an mali. vel si libri super hoc confecti sint catholici vel damnati. melius est ista discussa dimittere q̄ quicq̄ temere iudicare. Dico igitur q̄ est prepositura ang'lice potestatis. Secundo dico q̄ est prepositura canonice seu sanctifice dignitatis. Et ista est illa qua boni z iusti in altis officijs z dignitatibus preponunt̄ sicut

de rege antiocho legit̄ .j. Mach. vj. Qz ipse vocauit philippum vnū de amicis suis z ꝓposuit eum sup vniuersam regnū suum. Et nota hic q̄ quicunq; bonus ꝓpositus vel prelatus debet esse. Dei ꝓuidentia editus. Vocauit inquit rex Clara sapia preditus. Philippū qui interp̄tat̄ os lāpadis cōmum iusticie positus. Unum inquit. Amoris instantia munitus. De amicis inquit suis. Alta presidentia inditus. Preposuit inquit eū. Summa diligētia attentus. Supvniuersum regnū. Vocare em̄ signat factā diuinitus electionē Philipp⁹ signat datā humanitus discretionē. Unū signat iustam z cōem intentionē. Amicus signat carā erga oēs dilectionē. Prepoi signat rite dispositā plationē. Sup autem signat cordis adhibitā attentionez. Juxta illud Abac. j. Sup custodiā meā stabo. Dicā ergo q̄ bonus ꝓposit⁹ debet esse dei ꝓuidentia editus. Vocauit inquit. qz. s. nullus se debet ingerere. ꝙ vt vocet̄ a deo tanq̄ aaron expectare. Vapores em̄ nō ascēdunt supius nisi solaribus radijs sint attracti. sic nec iusti sursum ad officia z ꝓposituras ambiūt ascendere nisi a deo sint vocati. j. Paral. xxiij. Convocauit dauid ꝓpositos turmar. Sic ergo deberent excludi illi qui nō vocati se ingerūt. z q̄ p adulationē. symoniā. ypocrisim z ꝓditionē alijs ꝓponi volūt. qz. s. boni non appetūt q̄ ante tempus ꝓmoueant̄. imo certe ipsi expectant q̄ vocētur canonice vel sumant̄. ij. Paral. xxiij. Constituit aūt ioiada ꝓpositos in domo domini ꝛc. Vide infra de Vocare. z Cō, stituere. Sit ergo platus vel ꝓpositus diuina ꝓuidētia traditus. Vocauit inquit. Item sit data sapientia preditus. Et hoc ostendit̄ cum dicit̄ Philippum. qui interp̄tatur os lampadis. Os em̄ loquit̄: lampas splēdet. Ad notandū q̄ in bono plato vel ꝓposito debet esse splendor sapientie z discretionis. Os vero z locutio bone doctrine z predicationis. Vide supra de lampade. de ore z de philippo. Jtez sit cōmum iusticie traditus. qz. s. ipse esse debet. Unus id est vno modo z equaliter sine quacunq; exceptione se babēs ad omnes Esaie. lx. Ponam prepositos tuos iusticiaz. nec audiet̄ vltra iniq̄tas in terra tua. Vide infra vbi vi⁹ Eccl. iij. ca. Unus est z scōm nō babet. Item sit amoris instantia munitus qz. s. ipse debet esse amicus omnium. z omnia que agit in subditos fieri debent ex charitate. Unum ex amicis suis inquit. Vide supra de amico. Amor em̄ debet esse prelatorum ad subditos. z subditorū etiā ad magistros. Heb. xiij. Charitas fraternitatis maneat in vobis. Memē tote vinctorum tanq̄ simul vincti. Sequitur. Memento, te prepositoz vestrorum. Et in fine capituli. Salutate omnes prepositos vestros. Item si alta ꝓsidentia inclit⁹. Preposuit inquit eū. qz. s. ad superiorem ptinet q̄ se superiorez ostendat. q̄q; se nimis familiarem non exhibeat. z q̄ ipsuz alijs ꝓpositum z platum quilibet gestu vultu z habitu sciat. Unde Gen. xlj. dicit̄ de Joseph. Qz ante ipm̄ preco dabat q̄ omnes coram eo genu flecterent. z ꝓpositum esse scirent vniuerse terre egypti. Quando em̄ superior autēti, ce se regit: sibi melius obedit̄ z ipse etiam amplius reveretur. Juxta illud Heb. xiij. Obedite inquit ꝓpositis vestris z subiacete eis. Ipsi enim ꝙ vobis vigilant quasi rationez ꝙ animabus vestris reddituri. Item sit magna diligentia attentus qđ ostendit̄ cū dicit̄. Sup regnū ꝛc. Stare em̄ super aliquid seu vigilare z laborare sup vno facto instantez diligentiā signat. Sicut Hiere. ij. dicitur de illo qui erat prepositus super viros bellatores. Et Actuū. vij. dicit̄ de Joseph. Qz pharao constituit eum prepositum super egyptū ꝛc. Vide infra de super. Sic ergo habes sex conditiões boni prepositi. qz. s. ipse debet esse sicut visum est.

Diligens z studiosus.
Inditus z glorioſus.
Benignus z amoroſus.
Communis z gratioſus.
Discretus et luminoſus.
Diuinus nō mūdioſus. seu
Electus non ambitioſus.

Jsta est igitur prepositura sctifice dignitatis ꝛc. Tercio vero ꝑncipaliter dico q̄ est vna prepositura damnifice prauitatis. Et ista certe est prepositura malorum officialiuz z prelatorum. De q̄ bus. ij. Esdre. viij. dicitur. Participes erant prepositi iniq̄tatis. Animalia enim que alijs sunt preposita in natura: sicut est leo animalibus. Aquila auibus. Draco serpentibus sunt vt communiter crudeliora ceteris z peiora. Ad hoc em̄ videntur ceteris ꝓposita vt magis noceant: q̄ iuuent. Sic vere est de multis modernis prepositis. quia reuera tanta crudelitate z sevicia sunt repleti q̄ ad nocendum potius q̄ ad iuuandū videnť penitus esse facti. Rogo discurre omnes officiales principum atq; regum. z qđ peius est ipsoꝝ ecclesie prelatorum. si aliud q̄ crudelitatem inuenies. Videntur enim omnes vt communiter esse bodie sicut prepositi pharaonis: instituti ad populum israeliticum affligendum. sicut Exo. j. dicitur. s. q̄ rex egypti preposuit eis magistros operum vt affligerent eos oneribus. Et. ij. Mach. v. de antiocho dicitur. q̄ spoliato templo ipse reliquit prepositos hierosolymis ad affligendum gentem. s. quendā Philippum genere frigem crudeliorem eo ipso a quo constitutus est: z andronicum z menelaum qui grauius q̄ ceteri imminebāt ciuibus. Quia procerto bodie fit q̄ illi qui sūt ceteris crudeliores: z ad rapinas z extorsiones z afflictiones promptiores z cautiores. libentius alijs preponuntur z in altis officijs extolluntur. Sicut paulus apostolus de seipso dicebat. ij. Cor. xj. q̄ damasci prepositus gentis arethe regis voluerat eum comprehendere. sed euaserat manus eius in nomine domini. Ac si diceret. q̄ recte miraculum est q̄ homo manus istorum euadat. Sic igitur patet q̄ est dare triplicem ꝓposituram. vicz. Damnificam. Sanctificam et Angelicam. Sufficiat. Vide vbi Prefici. Preesse. Constitui ꝛc.

Prepuciū. Nota q̄ ꝓpuciū ē nsbil aliud q̄ germē superfluū z in eptū. Jnuenit̄ cīm

Prepucium Arboris.
Prepucium Corporis.
Prepucium Pectoris.

Primum signat superfluitatez terrene possessionis. Sicut em̄ arbores habent quandoq; prepucia. i. ramos z germina superflua: que alibi dicūtur spuria vitulamina: vel adulterine plantationes. z ista precidēda sunt. quia impediunt arborem: z a cremento z a fructu Sic homo qui recte dicitur arbor (iuxta illud Marci. viij. Video homines quasi arbores) quandoq; habet multa ꝓpucia. id est multa superflua germina temporalium diuitiarum: que proculdubio a corde et ab affectione sunt precidenda z penitus extirpanda. quia alꝫ homo impediretur a cremento perfectionis z a fructu bone operationis. Jdo precipitur Leuit. xix. Cum plātaueritis ligna pomifera auferetis prepucia eorum. Secundum prepucium signat superfluitatem carnalis imperfectionis. Prepucium enim est pellicula membri virilis que non est penitus de necessitate nature. immo est quasi superflua. Et ido dominus istā ꝓcipit circumcidere z auferri significans carnalem concupiscentiam: quam debemus circumcidere z tollere z a nobis penitus amouere Josue. v. Circumcide filios israel et tolle prepucia eorum. Quia potissime filij israel. id est viri ecclesiastici debent per castitatem circumcidi: z a carnalitatis ꝓpucio liberari. Quia sicut dicitur Hiere. ix. Dominus visitabit super omnem qui incircumcisum habet prepuciū Et Gen. xvij. dicit̄. Masculus cuius caro ꝓpuciū circumcisa non fuerit delebitur de populo suo. Pagani enim quib⁹ manebat ꝓpucium. quia circumcisi non erant. sub nomine ꝓpuciū continebantur. Jdeo bene dicitur Col. ij. Mortui estis in delicijs z ꝓpucio carnis. Et ideo quia talium societas a perfectis hominibus est vitanda reprehenditur petrus Actuum. xj. vbi dicitur. Quare introisti ad viros prepucium habentes z manducasti cum illis. Tertium prepucium signat superfluitatem cordialis elationis. Superbia enim. z duricia in corde est sicut quoddam malum germen. z sicut quoddam prepucium in carne quod precipue debet abscidi. si in dei populo volum⁹ numerari Hiere. iij Auferte prepucia cordis vestri viri iuda. Quia certe mortem comminatur illis qui incircumcisi sunt in moribus et in corde Gen. xvij. Masculus cuius prepuciū caro. circumcisa non fuerit. deleatur anima illa de populo suo. Unde si ilij israel terraz promissionis non intrauerunt: quousq; per Josue circumcisi fuerunt Josue. v. Unde Deutronomi. x. Circumcidite igitur prepuciuz cordis vestri ꝛc. sufficiat. Vide supra de Circumcidere.

Presbyter. Qñ uis aliqui voluerint dicere consolatorie loquendo q̄ presbyter dicitur quasi pre alijs bibens ter. Realiter vero ethimologia ꝓsbyter di: q̄si alijs ꝓbens iter. Et sic dico q̄ ꝓsbyter idez est

qđ sacerdos. qui. ſ. in moꝛib⁹ ⁊ doctrina alios habet ꝓcedere. ⁊ sicut sacerdos. i. sacer dux in via virtutū ⁊ moꝛ. ꝙ bona exempla alios anteire. Sit ergo ꝓsbyter. i. prebens iter.

Instruendo ꝓdicatiue.
Assistendo charitatiue.
Presidēdo potestatiue.
Cololēdo moderatiue.

Prebeant ergo iter ꝓdicatiue nos instruendo. Vñ Judith viij. dī sic. Et nūc fratres qm̄ vos estis ꝓsbyteri in populo dei: ex vobis pendet anima illoꝝ: ad eloquiū vestrū corda eoꝝ erigite. Jō bene docemur Ecci. viij. Ne despicias narrationē ꝓsbyteroꝝ sapientiū. ⁊ in ꝓuerbijs illoꝝ cōuersare Et Ecci. vj. dī sic. In multitudine sacerdotū sapientiū sta: ⁊ sapientie illoꝝ ex corde coniungere ⁊ omnem narrationē dei possis audire ⁊ ꝓuerbia laudis non effugiant a te. Jsti igit̄ ꝑbent iter ꝓdicatiue nos instruēdo. Jtem ꝑbent nobis iter exemplatiue nobis assistendo. ij. Esdre. ix. Assistant accepto tempe ex omni loco ꝓsbyteri. Jtem ꝑbent nobis iter potestatiue nos excellendo. Habent em̄ excellentiam ⁊ eminentiā supra nos. ⁊ ideo sicut magistri debēt nobis ostendere bonū iter: nos vero debem⁹ ipsos honorare ⁊ eoꝝ cōsilijs obedire. Sicut em̄ dicit. ſ. Thimo. v. Qui bene ꝓsunt ꝓsbyteri duplici honore digni sunt. Et ideo ꝓpter eoꝝ reuerentiam non est malū de ipsis libenter audiendū: nec facliter ꝓsumendū. Sicut legit̄ ꝙ Constantinus libellos quibus accusabant episcopi fecit cōburi. nec ipsos voluit aperire. dicens. ſ. ꝙ nō decebat ꝙ illos iudicarem⁹. a q̄bus erimus finali die iudicij iudicandi. Jdeo aplus docet thimotheū. j. Thimo. v. dicens sic. Aduersus ꝓsbyterū accusationē noli recipe. supple nimis leuiter. nisi in q̄t sub duob⁹ aut trib⁹ testib⁹ ꝙ potī ipos reuerēter tractem⁹ ⁊ iuxta ꝓtētiā honorem⁹ iuꝝ illū Ecci. iij. Presbīo būilia aiam tuā ⁊ magnato būilia caput tuū. Jsti igit̄ ꝑbent iter potestatiue nos excellendo. Jtem dico. ꝙ isti ꝑbent iter moderatiue nos dirigendo seu nobis consulendo. Spectat em̄ ad ꝓsbyteros sanū cōsiliū alijs dare. ⁊ potissime in foꝛo cōscientie: vbi in viam salutis debent dirigere ꝓfitentes. Unde Eccli. xxv. Q̄ speciosum canicies iudicium ⁊ ꝓsbyteris cognoscere consilium. Quod tamen non faciunt multi mali. q: reuera hodie sunt multi leues ⁊ insolentes ꝓsbyteri. qui nunq̄ dāt bona consilia vl exempla. sed potius pestifera ⁊ corrupta: sicut apparuit in illis duob⁹ ꝓsbyteris plenis iniqua cogitatione. sicut dicit Dañ. xiij. qui. ſ. Susanne non dabant bonum aut honestum consilium. sed luxuriosum ⁊ malum: qui etiam vbi se posse ꝓficere non viderunt. ad factum nequi⁹ ꝓcedere. ſ. ad meretē ipsi⁹ voluerūt. De ꝓsbyteris ergo multa possent dici. ſ. quō ipsi debent esse ordinati. moderati. casti. iusti. docti ⁊ ꝓuersatiōe honesti ⁊ grati. sed auctoritates vocales non sunt. Vide infra. vbi Sacerdos vbi satis dicitur. Et vbi Epūs ⁊ pontifex ⁊c.

Presens. Presentia. Cum p̄sentia signū sit amoris ⁊ charitatis. Signū sit vigoris ⁊ ꝓbitatis. Signū sit splendoris ⁊ veritatis. Hinc est ꝙ pūtia pōt sumi multipliciter in scriptura. Et ideo breuiter notemus ꝙ inuenit̄ Presentia

Ueraciter iuuatiua.
Tenaciter adhesiua.
Utiliter ꝓfectiua.
Mortaliter nocatiua.
Fallaciter deceptiua.
Crudeliter corrosiua.
Perenniter dānatiua.
Eterniter refectiua.

Prima est presentia virtutū ⁊ meritoꝝ. Secūda est presentia amicoꝝ veroꝝ. Tertia est presentia bonoꝝ prelatoꝝ. Quarta est presentia culpe viciosoꝝ. Quinta est presentia falsoꝝ ⁊ amicoꝝ. Sexta est p̄sentia hominum iniquoꝝ. Septima est presentia diaboli et tormentorum. Octaua est presentia dei ⁊ gaudiorum. De omnibus istis presentijs possint inueniri exempla et figure Uerumtamen auctoritates vocales paucissime sunt. ⁊ etiam in diuersis locis ⁊ titulis de hmōi presentijs est tractatum ideo omitto. Uide supra de amicicia vbi inuenies quomodo ⁊ quando veri ⁊ falsi amici exhibent se presentes ⁊c Jtem de presentia diuine gratie. Uide supra de gratia. ⁊ de aduentu xp̄i ⁊c. Uide etiam supra de abstinentia. De elongare. Uide etiam de appropinquare. Et infra de Prope ⁊ Proximo. ⁊ de societate. Jsta em̄ omnia denotant presentiam. Et ideo ibi possunt multa ⁊ varia reperiri. Hoc solū nota ꝙ in lege precipitur Leui. xxvij. Q: animalia deo vel per vota vel per decimam reddita ⁊ dedicata: ipsa eadem debebant offerri ⁊ cum altero non mutari. Sic dico ꝙ prelati nō debent ꝓ vicarios regere. ⁊ ꝓsentialiter ⁊ ꝓsonaliter domino deseruire. Sic etiam dico de penitentiam facientibus ⁊ similibus. Si aūt de presentia addere quicq̄ volis notabis ꝙ nos inuenimus presentiam bonam ⁊ malam. Unde nota ꝙ in scriptura reperitur Presentia

Que est mirabilis.
Que est laudabilis.
Que est fluxibilis.
Que est damnabilis.
Prima pūtia est dei.
Secunda est iusti.
Tertia est mundi.
Quarta est diaboli.

Primo ergo dico ꝙ nos inuenimus p̄sentiam dei que est mirabilis ⁊ multū reuerenda. Constat em̄ ꝙ cum deus sit infinitus necesse est ꝙ semp⁹ vbiq̄ sit presens. Et ista ꝓcerto presentia valde reuerenda est ⁊ timenda. Homo em̄ nō libēter faceret aliquē turpem actum in p̄sentia iudicis vel prelati ꝓpter hoc dicebat boetius. ꝙ magna nobis indicta est necessitas probitatis qui cuncta facimus in conspectu iudicis cuncta cernentis. Et si vis nota ꝙ ipse est Presentia

In tempore.
In arbore.
In corpore.
In roboꝛe.
In pectoꝛe.
In equoꝛe.

In tempe dico visitationis q̄n̄ p̄sens in carne habitauit. In arboꝛe tribulatiōis quando presens cruce dimicauit. In coꝛpe consecrationis quando p̄sens pane latitauit scz in sacramento. In roboꝛe dominationis quo se p̄sens cunctis intimauit. In pectoꝛe cogitationis quo p̄sens gratiam donauit. In equoꝛe fluctuationis quando presens suos defensauit. Et sic ergo dicam. ꝙ deus trib⁹ modis nobis se presentauit coꝛpaliter ⁊ visibiliter. vicz. In carne nobiscū bitans. In cruce ꝓ nobis militās. In pane sb̄ nube latitās. Et tribus etiā alijs mōis spūaliter vicz. In oīb⁹ essentialr se diffūdēs. In mētib⁹ spūalr se ꝓfundēs. ſ. p gratiā. In motibus temptationū ⁊ tribulationū affectualiter nos defendens. De hijs omnib⁹ posset fieri magna ꝓsecutio sed deficiunt auctoꝛitates vocales: ⁊ in locis alijs plurib⁹ de bis dicti et maxime vbi nobiscū ⁊ vobiscū. Hoc solū dic. ꝙ pūtia dei q̄ fit p gr̄am omino necessaria est. Jsta est em̄ q̄ reddit hoiez acceptū ⁊ gratū. Similis illi lapidi ꝑcioso q̄ dī gelaticen. q̄ facit se poꝛtantē ab omnib⁹ adamari. q: fm Dyasc. sic ꝓbatur. ꝙ si homo melle esuyuctus: si habet istū lapidem: a muscis ⁊ vespis non tangit̄. si aūt lapidē dimiserit ab ipis grauiter infestat̄. Presentia etiā sardij non pmittit ꝙ onix noceat. qui alīs cōsueuit nocere. Sic vere dico. ꝙ si diuina gratia: vel etiā ipe deus ꝓ gratiam nobis sit p̄s: reddit nos amicabilem vniuersis: ita ꝙ mūsce ⁊ vespe. i. tyrāni ⁊ iniqui officiales ⁊ balliui q̄ ꝓpter mel. i. ꝓpter bona tpalia coiter hominibus sunt infesti: nos diligent nec nocebūt. Constat em̄ ꝙ etiam ipi mali diligūt ⁊ honorāt homines virtuosos qđ ꝓcerto non facit nisi pūtia dei quē hū ꝓ gratiam secum habent. Et hoc certe satis patet vbi homo lapidem ictuꝝ ꝓ peccatū dimittit. q:. ſ. tunc cum a domino non iuuat̄. ꝓstat ꝙ a demonib⁹ ⁊ tyrānis crudeliter infestat̄ Deut. xxxj. Uere ḍa non erat dominus mecum inuenerūt me omnia mala. Et Judicū. vj. dicit̄. Si dominus nobiscum est quomodo inuenerunt nos omnia mala ista: q. d. cū presentia eius semp̄ consueuerit adiuuare quomodo ꝓmittit nos iam tā crudeliter infestare? Quia reuera onix lapis maleficus. id est diabolus vel tyrannus illū non ledit: quem pūtia dei ꝓ gratiam adiuuat ⁊ defendit. Unde. ij. Macha. xij. dicit̄. ꝙ timoꝛ hostibus incussus est ex p̄sentia dei. qui vniuersa conspicit. Aduersarios em̄ terret ⁊ debilitat. possessoꝛes vero suos adiuuat ⁊ delectat. Sicut. ij. Mach. xv. dicit̄. ꝙ iudei dominū oīa. ꝓstra. xxv. milia hostium pūtia dei magnifice delectari. Et breuiter dico ꝙ pūtia diuine gratie seu etiam dei ꝓ gratiam facit hominem. ſ. Uictoꝛiosum ad dimicandum. Gratiosum ad impetrandum. Fructuosum ad operandum. Facit dico hominem victoꝛiosum similis. ſ. lapidi ꝑcioso dicto echites cuius pūtia iuuat taliter poꝛtitoꝛes ꝙ sibi dat victoꝛiam contra hostes. vnde Sapie. iij. Cum pūs estimitant̄ illam ⁊ desiderant eam. cum se eduxerit imꝑpetuū coꝛonata triumphat. Jtem facit hominem gratioꝛsum. ſ. ad impetrandum a deo qđ petit̄. Teste em̄ Pli. lib. xv. ca. xxx. Sine lauri presentia nunq̄ respondebat appollo. Laurus em̄ semp̄ virens viroꝛem gratie significat. sine cuius certa p̄sentia. appollo sol iusticie christus nunq̄ lolet

gratuitū dare rñsum. Jste ẽm est lapis qui dicit liparia. vel liparea cuius ꝓsentia taliter delectat oēs feras q̄ ad ei⁹ aspectū currentes se a venatore capi ꝑmittūt. q̄. s. deus in aspectu istius lapidis taliter se delectat q̄ ab homine q̄ ipsum secū custodit z ẽ ꝓ oꝛōnem venat̄ se capi ꝓ ꝓsentiam ꝑmittit. vt sic videat dicere de gr̄a seu de sua spiritali pñtia deus ipe illud qđ dicit aplus. j. Ebꝛ. xvj. Gaudio in ꝓsentia stephane. Stephana: que interpꝛtat coꝛona seu noꝛma seu iudicans nos. aut speculatrix nostra. signat gratiā diuinaz que. s. in ꝓsenti nos regulat. q̄ noꝛma in futuro nos iudicat. q̄. s. ex quātitate gratie iudicabimur. q̄ iudicās nos In spūalibus nos informat. quia speculatrix nostra. Et in celestibus nos coꝛonat. q̄a coꝛona ꝛc̄. Jsta igit̄ visa domin⁹ delectat̄ z ad cōcedendū qđ petit̄ inclinat̄. Item facit hominem fructuosum. q̄ ꝓcerto sicut palma femella nō fructificat sine ꝓsentia palme masculę. z ideo semp plantātur simul. s. masculus z femella. Sic vere anima sponsa chꝛisti nunq̄ fructificat per bona opa vel virtutes. nisi masculum virū z sponsum suū chꝛistū secū per gratiaz pñtem habeat Quia reuera mens humana sterilis efficit: q̄ diuina ꝓsentia non iuuat̄. Illa vero multis virtutū fructibus fecūdat̄ que diuina ꝓsentia ꝑ gratiam visitat̄. Ut de taliter fecūdatis dicat̄ illud Josue. v. q̄. s. filij israel comederūt de frugibus presentis anni. Patet ergo q̄ nos inuenim⁹ in scripturis pñtiam dei que est mirabilis. Scđo dico q̄ nos inuenimus in scꝛiptura pñtiaz iusti que est laudabilis. Justus ẽm z ꝓfect⁹ bō sp ad omnē virtuosū actū se solet exbibere ꝓsentem. nō ẽm ꝓsuevit fugere aut se retrabere. ꝑ pñtem in oīb⁹ exbibere. Res ẽm q̄ sunt in natura nobiliores: sunt vt cōiter pñtiores. Ptz in aere respectu terre. q̄ statim cuz inuenit locū vacuū subintrare solet z se pñtialiter exbibere terra aūt nō. Sic vere dico de viro nobiliter virtutib⁹ insignito pñtem ẽm se exbibet cuilibet ad omne bonū op⁹ exequendum z faciendum. Unde nota q̄ hic presentatur

Deo per devotionem.
Prelato per subiectionē.
Amico per dilectionem.
Egeno ꝓ subuentionem.
Templo per oꝛationem.
Impis ꝓ coꝛrectionem.
Celo per saluationem.

Sit igit̄ iustus pñs dco qđ faciet feruēs devotio. Ūñ. ij. Coꝛ. v. Per fidem inq̄t ambulam⁹. z nō ꝓ spem. audemus aūt z bonā voluntatez habemus magis pegrinari a coꝛpe z pñtes esse ad dñm z ideo contendimus siue absentes siue ꝓsentes placere illi. Item sit pñs plato qđ faciet ꝓmpta subiectio. vt sic bon⁹ subditus dicere videat illud Gen. xxxij. Apud laban pegrinatus sum z fui vsq̄ in pñtem diem. Ut sic plat⁹ cuilibet obedienti dicat illud. ij. Reg. xx. Conuoca mihi om. vi. iu. et tu adesto presens. Item sit pñs amico qđ faciet vera dilectio. Justus ẽm semp est pñs in necessitatibus amicoꝝ. ij. Pet̄. j. Confirmatos vos esse volo in pñti veritate. Dđ est ꝓtra falsos amicos. qui. s. verbo z non facto in necessitatibus sunt pñtes. ꝓtra illud. ij. Coꝛ. x. Quales sumus verbo ꝑ epas absentes: tales z pñtes in facto erim⁹. Item sit pñs egeno qđ faciet pia subuentio seu compassio. vt sic tali possit dicere paup illud Gen. xlviij. Pascis me ab adolescētia mea vsq̄ in pñtem diem: vñ Josue. v. Comederunt de frugibus anni pñtis. Itē sit pñs templo qđ faciet suppler oꝛo Judicū. j. Habitauit iebuseus in hieꝛusalem. vsq̄ in pñtez diem. Istud potissime potest dici de ecclesiasticis q̄ templo z beneficio debent esse pñtes. s. a deo seruiendus. subditos docendū. beneficium gubernandum. Scđm iura ẽm multe sunt res psonales que sine ꝓsentia tractari non possunt sicut sunt cause status ꝛc̄. Sic est de administratione beneficioꝝ. Unde nubes que ducebat filios israel in die visibiliter z ꝓsentialiter ipsos ducebat. Sic debent isti subditos ꝛc̄. Unde est illud ꝓdictum. ij. Reg. xx. Conuoca mihi filios israel z esto tu pñs. Que tamen sunt cōtra moderuos ecclesiasticos z prelatos: curias z secularia negocia visitantes. z ecclesias dimittentes ꝛc̄. Item sit pñs impio quod faciet dura coꝛrectio: sicut belyzeus giezi discipulo pecuniam a naamā accipienti dicit. iiij. Regū. v. Nonne inquit coꝛ meum ꝓsens erat quando accepisti argentum. Unde apostolus dicit. j. Coꝛ. v. Ego quidē absens coꝛpoꝛe pñs aūt spū tam iudicaui vt pñs eum qui hec operatus est. Item sit pñs celo quod faciet sequens saluatio. Justi enim ꝓsentialiter ad celum leuantur. cum deo locantur. z sine fluxu durationis z status semper ꝓsentes. z in rebus perpetuis et semp ꝓsentibus conuersantur. Eternitas enim tota est presens: nec habet preteritum aut futurum. Unde de gloria paradisi z de eius eterna presentia. dici potest illud. ij. Paralip. xx. Uocauerunt locum illum vallis benedictionis in ꝓsentem diem. Et sic igit̄ patet q̄ nos inuenimus in scripturam ꝓsentiam. Justi que est laudabilis. Tertio dico. q̄ nos inuenimus pñtiam mundi que est fluxibilis. Bona enim ꝓsentia sicut sunt vita coꝛporalis gaza temporalis. pompa principalis. sapientia secularis. omnia sunt fluxibilia z valde modicum durabilia. Pñs ẽm non habet de durationem nisi nunc qđ. s. transit nec habet ꝓtem aliquā in futuro. De isto ergo pñti notabis q̄ est quedam presentia Que.

Bonis sufficit.
Cito deficit.
Multū ꝓficit.

Prima signat vite seu victus necessitatem quā. s. iusti grataꝛter recipiunt de

crastino z maxime de superfluo non curantes. Unde Heb. xiij. Sint moꝛes sine auaricia contenti presentibus. Ipse ẽm dixit non deseruit neq̄ nent. nec cogitant de futuro. z tamē divina ꝓuidentia pascit illos Matthei. vj. Scđa pñtia signat mundi ꝓsperitatem. que. s. pñs dicit. ꝓ eo q̄ nullam habet certitudinem de futuro: quinimo moꝛe. venti omnia sunt in transitu z in motu Job. iiij. Cum spiritus meus me pñte transiret ꝛc̄. Sequit̄ quanto magis hij qui habitant domos luteas. qui terrenum habēt fundamentum consumentur velut a tinea. Tertia pñtia signat mundi aduersitatem. Constat ẽm q̄ pñs aduersitas: ꝓficit ipsam patienter sustinentibus. Floꝛes ẽm pñtes: sūt materia futuri fructus. Sic mundi presentes aduersitates sunt causa z materia futuri glorie status. Sicum ẽm dicit. ij. Coꝛ. iiij. Id enim quod in pñti est momentaneum z leue tribulationis nostre. supra modum eterne glorie pond⁹ z sublimitatem operatur in nobis. non contemplantibus nobis que videnē. sed que non videntur. Et Heb xij. dicit Oꝛ omnis disciplina in pñti q̄dem nō videt esse gaudij ꝑ meꝛoris. postea aūt fructū pacatissimū exercitatis p eam reddet iustitie. Jsta est igit̄ mūdi q̄ est fluxibilis. Quarto vo dico q̄ nos inuenim⁹ pñtiam peccati seu etiam diaboli vel impij que est damnabilis. Mali ẽm presentia est sicut

Veneni quod statim perimit.
Latronis qui totum adimit.
Leonis qui statum dirimit.

Sic vere dico q̄ pericolosa est presentia peccati quod gratiam potest perimere presentia diaboli qui virtutes solet adimere. presentia impij qui concoꝛdes solet dirimere. Et reuera omnia ista sunt presentia in presenti seculo nequam. Jdeo de ipo gaudebat apostolus liberati dicens. s. Gal. j. Quia scz chꝛistus dedit semetipsum pro peccatis nostris vt eriperet nos de presenti seculo nequam. Et si vis nota q̄ mali multiplici mala presentia sunt repleti videlicet presentia multoꝝ viciorum. Ipsi enim semper secum habent Presentia

Cupiditatis z auaricie.
Crudelitatis z violentie.
Riꝛositatis z dissonantie.
Aduersitatis z pestilentie.

De auaricia cuncta transgrediente dicitur Josue. xxij. Peccatis inq̄t in beelphegoꝛ z vsq̄ ad presentem diem peccati huius macula i nobis perseuerat. Beelphegoꝛ interpretatur bians aut devoꝛans. Hic est auaricia. que licet devoret infinita semper tamen biat z anhelat ad ampliora voꝛanda. De violentia bonis officiente dicitur ipsi nequissimo antiocho ab ipsis sanctis fratrib⁹ illud. ij. Mac. vij. Tu quidem scelestissime in presenti vita nos perdis. De dissonantia semper dissentiente dicitur. iij. Reguz. xij. Oꝛ recessit israel a domo dauid vsq̄ in presentē diem. De pestilentia vero scz finali malos percutiente. s. de pena eterna malis finaliter z presentialiter adueniente potest dici illud. j. Reg. iiij. Delerūt eos vsq̄ in pñtem diem vt z cuilibet damnato dicat illud. ij. Paral. xvj. In presenti tempe aduersu. n te bella consurgent. Hec igit̄ de pñtia in bono z in malo sufficiant ꝛc̄.

Presidium. Nota q̄ presidium sumitur pro actu defensionis sicut Num. xxiij Recessit omne presidiuz ab eis. Uel accipitur pro loco munitionis. s. pro castro turre vel edificio defensiuo. Et sic sumitur generaliter in scꝛiptura. quia. s. vt communiter significat locum tutum ad quem tempoꝛe guerre homo possit re

re refugere. vel in quo contra insultus hostium possit sine periculo habitare. Seu etiam sumitur p collegio militaris expeditionis. Et sic sumitur generaliter in Tito Liuio. s. p illis militibus qui ad tuendum z seruandum ciuitates z castra a ducibus assignabantur Et sic presidium idem est qđ auxilium. sicut Josue. x. Ferte presidium vt pugnemus. Et ibidem. libera nos ferq; p̄sidium. De preside autē dic q̄ iste dicatur quasi pre alijs seu ante alios sedens. signat aūt vt cōmuniter malos p̄positos z prefectos. Ideo vide supra de prepositō z prefecto. Et sic in bono presidium potest significare statum gratie z deuotōnis. Statum ecclesie z religionis. Statum glorie z eterne habitationis. Item in malo significat statum humane dominationis. Statum mundane ꝓsperitatis z successionis ꝛc. Allega si vis quia omitto gratia breuitatis.

Prestare. Nota q̄ prestare quandoq; sumitur p̄ ꝓualere. Et sic dicitur prestare quasi pre alijs stare. z sic vt communiter sumitur in tyto liuio. vbi dicit q̄ in breui scirent macedones in q̄tum dextre gallorum ceteris prestant mortalibus. Quandoq; tamē vt cōmuniter p̄stare sumitur p̄ concedere vel p̄ dare. Et potissime ꝓs comodare vel mutuare: seu sub cōditione. vel spe redditōnis aliquid erogare. Notabis igitur q̄ in scriptura reperit prestare dei. iusti. impij. mundi z diaboli. Prestat

Deus donum mirabile.
Justus donum iuuabile.
Impius donū damnabile.
Mundus donum inutile.
Diabolus donuz terribile.

Jgitur primo dicamus q̄ est prestare dei: qđ est magnum z mirabile. Constat enim q̄ quanto res est superior potentior z nobilior tanto nobiliores vberiores z mirabiliores p̄stat effect⁹. patet de causis celestibus respectu inferior. Cause enim inferiores exhauriuntur. z debilitant in ꝓducendo effectus suos. Superiores vero p̄stando mortalibus et inferiorib⁹ effectuum suor virtutem nunq̄ laſſantur aut debilitantur Sic vere deus cum sit causa efficax z infinita nunq̄ laſſat aut fatigat prestare bonū hominibus. et maxime bene meritis z ipsum humiliter supplicantibus. j. Thimo. vj. Diuitibus inquit precipe non sublime sapere incerto diuitiarū. ℞ in deo q̄ prestat nobis abunde oīa. Et bene dicit omnia. quia ꝓcerto ipse Prestat

Quietem laborantibus.
Virtutem militantibus.
Salutem infirmitantibus.
Gratiam promerentibus.
Veniam postulantibus.
Annonam famescentibus.

Est igitur prestitor qui etis laborantibus Unde. ij. Paral. xxij. Saluauit dominus Ezechiam z habitatores hierusalem de manu sennacherib regis assirior z p̄stitit eis quietē ꝑ circuitum. Expone de quiete mentis vel corporis z de labore temptationum vel tribulationum. Item est prestitor virtutis militantibus p̄s. Domine in voluntate tua prestitisti decori meo virtutem. Item dico q̄ est prestitor salutis infirmantibus seu languentibus. Unde illi qui christū petebat subuenire filio suo infirmanti dictum fuit a christo illō Luce. vij. Dignus est vt hoc ei prestes. diligit enim gentez nostram. z synagogam edificauit nobis. Item ipse est prestitor gratie promerentibus Sapi. xvj. Paratum panem de celo prestitisti eis domine. omne delectamentum in se habentem. Item ipse est prestitor veniē postulātibus Rom. ix. Misericordiam prestabo cui misereor. Item ipse est p̄stitor annone seu temporalis substantie famescentibus. ij. Cor. ix. Qui aūt administrat semen seminanti z panez ad manducandum prestabit. Sic igitur patz q̄ est prestare diuinum quod est magnum z mirabile. Secundo dico. q̄ est prestare iusti quod est pium z laudabile. Justi em̄ p̄stāt alijs documenta. nutrimenta z iuuamenta vt sic de pia p̄statione piorum dicatur illud Actuū. xxviij. Barbari inq̄t non modicam humanitatem p̄stabāt nobis. Et. ij. Mach. x. Apparuerunt in celo viri quinq; ducatum iudeis prestātes. Tertio dico q̄ est prestare impij quod est malum et damnabile. Mala enim arbor non potest dare nisi malus fructum. sicut serpens prestare non potest nisi venenum. Unde notare potes q̄ mali prestant z administrant.

Suis peccatoribus insolentiam.
Benefactoribus displicentiam.
Christi pauperibus violentiam.
Jmitatoribus pestilentiam.
Malis diuitib⁹ complacentiam.

Prestant dico insolentiam suis peccatoribus. Et tamen Ecci. xviij. dicit sic. Si p̄stes anime tue concupiscentias eius. faciet te in gaudium inimicis tuis. Item prestant displicentiam benefactoribus. s. per vicium ingratitudinis. Unde Ecci. xxix. dicitur de ingratis q̄ ipsi p̄ stiterunt molestiā bijs qui se adiuuerunt. Item isti prestāt: violentiam christi pauperibus. Unde dominus dixit apostolis Job. xvj. Veniet inquit tempus quo omnis qui occiderit vos arbitretur obsequium se prestare deo. Item ipsi prestant pestilentiaz imitatoribus. Unde Matb. xv. Si cecus ceco ducatum prestet ambo in foueam cadunt. Item prestant complacentiam malis diuitibus. Unde Actuum. xxiij. dicitur. q̄ felix volens gratiam prestare iudeis dimisit paulum vinctum. Istud ergo est prestare impij quod est malum z damnabile. Quarto dico. q̄ est prestare mūdi quod est vanum z inutile. Iste enim prestat suis beatus. delicias. diuitias z bonores. que omnia vana sunt z inutilia. vt sic figuretur in illo demetrio qui diane faciebat edes argenteas qui non modicum prestabat artificibus. Actuū xix. Et illa etiam puella demoniaca. que non modicuz questum prestabat suis dominis ad diuinandum. sicut dicitur Actuū. xvj. quia. s. mundus qui proprie dicitur demoniac⁹ potest magnum in hac vita suis sequacibus prestare questum. Quinto vero dico. q̄ est prestare diaboli quod est durum et terribile. Iste enim suis prestat nunc vicia. post tormenta. vt de damnatis finaliter intelligāt illud Sapie. xvij. Or ꝓsone tristes illis apparentes terroreꝫ illis prestabant. Et hec sufficiant de Prestare.

Presto. Nota q̄ presto idem est quod in p̄nti vel in ꝓmptu z signat quandā ꝓmptitudinē famulat⁹. Et sic dic q̄ boni sūt p̄sto z sp etiā pati z ꝓmpti. s.

Ad ministrandum summo creatori.
Ad famulandum bono preceptori.
Ad obsequendum prouido doctori.
Ad presidendum populo minori.
Ad respondendum iusto creditori.
Ad consentiendum iuste punitori.

De ministrando summo creatori dicitur Heb. x. Omnis quidem sacerdos presto Est quotidie ministrans. Item ad famulandum seu obediendum bono p̄ceptori. id est bono principi prelato vel imperatori. Unde aaron summo sacerdoti dixit dominus Nume. xviij. Fratres tuos de tribu leui sume tecū presto q̄ sint vt ministrēt tibi. tu aūt z filij tui ministrabitis in tabernaculo. Item ad obsequendum prouido doctori sicut de samuele dicitur. j. Regum. iij. Or bely sacerdos vocauit eum. Qui respōdēs ait. Presto sum. Item ad presidendum populo minori seu inferiori. sicut de saul dicitur. j. Regum. xj. Nunc ergo presto est rex vester. Item ad respondendū iusto petitori seu creditori. sicut samuel de seipo dicebat. j. Regū. xij. Presto sum inquit loquimini de me coram domino vtrū bouez cuiusq̄ tulerim an asinum. q. d. Presto sum subire iudicium. Item presto sit ad consentiendum iusto punitori. quando deus infert sua iudicia. tunc enim debet esse presto ipsa impatientia sustinere sicut dauid fugitiuus a regno dicebat. ij. Regū. xv. Si inuenero inquit gratiam in oculis domini reducet me: z ostendat mihi archam z tabernaculum suum. Si aūt dixerit mihi non places presto sum. faciat quod bonum est coram se ꝛc. sufficit. Vide vbi Ecce vbi assum z vbi paratus z vbicunq; fit mentio de obedientia.

Prestolari. Vide vbi expectare.

Presumere. Nota q̄ ꝑsumptio quādoq; sumitur p̄ confidentia. sicut Judith. ix. Exaudi me domine de tua misericordia presumentem. Et Judith. vj. Non derelinquis presumentes de te. Qñq; sumitur pro opinione seu pericia. sicut Sapien. vij. vbi dicitur. Mihi aūt dedit de⁹ dicere ex snia. z presumere digna bonis que mihi dantur. Quandoq; vero z communiter sumitur pro excessiua sui extimatione z superbia. sicut Sap̄. xvij. Semper enim presumit seua perturbata conscientia. Isto ergo modo dicamus aliquid de presumptione Sicut em̄ videmus q̄ res naturales a casu suos terminos exeuntes sunt multorum cause maloruz. sicut videmus de vaporibus terreis z aqueis quorum natura est inferius stare. quando tamen ꝓter sue conditiōis leuitatē. vel aliquo

rum radioꝝ tractū sursum in aere ad alienos fines trabuntur ⁊ elevanť. inde venti. nubes. gradines. fulguraq; tonitrua ⁊ vapores inferius impetuose descendere sursumq; parum remanere probanť. Sic vere dicam in moribus q̄ quando quis non contentus sede statu ⁊ gradu sibi a natura seu a fortuna concesso: quinimo aliquo proprio leui motu seu diabolico tractu ⁊ psumptione. ⁊ sui plus debito extractione ⁊ opinione egrediť fines suos. ⁊ falcem suam in messem alienam ponens. terminos nitiť invadere ⁊ occupare sibi non debitos nec p̄cessos: inde ꝓueniūt multa mala. Quia. s. isti qui plus iusto ascendere nituntť p tribulationum fulmina. p ignorantie nubila. p elationū flatus. p temptationes grandines turbines atq; motus inferius p peccatū seu etiā p infernale tormentū descendere vel mitti cōprobanť. Exemplo. s. lucifer q̄ nō cōtent⁹ terminis glorie sibi date. diuinā equalitatez vsurpare p̄sumpsit dicens. scz Esa. xiiij. Ascendā sup altitudinē nubiū ⁊ similis ero altissimo. Et ideo de celo turpiter est diectus. ⁊ in infernū viliter subuectus. sicut. s. ibidem dicit̄ inditate. Verūtamen inquit ad infernū detraberis in p̄fundū laci. Sequit̄. Qui te cadauer putridū non habebis cōsortium ꝛc. Circa hec ꝑ notabo q̄ mali variis modis p̄sumunt vicz. Quidam de

Sue potentie magnitudine.
Sue scientie limpitudine.
Sue iusticie sanctitudine.
Sue constantie fortitudine.
Xpi dementie plenitudine.

Presumūt ergo q̄daz de potentie sue viribꝰ. sic scz sunt illi q̄ nimiū sunt audaces. ⁊ q̄ in nullo ꝑsi derant varios euentꝰ fortune ⁊ ideo cūctis piculis se exponūt. Et ideo sepe fit q̄ in vindictam sue p̄sumptionis deꝰ ipos a multo se debiliori bus supari p̄mittit. Exemplo xerxis regis p̄sarū. q̄ (autore horosio li. ij.) bīs in exercitu suo mille milia armatoꝝ ⁊ totam greciā vno impetu se posse oppr̄imere credēs a leonide rege spartanoꝝ cū solis q̄tuor milib⁹ armatoꝝ in angustijs termopilaꝝ vel aliter trimopylaꝝ p̄ditis suoꝝ centū milib⁹ ꝓfusus est. ita q̄ tandē ille qui cū quatuor milib⁹ ⁊ ducētis nauib⁹ mare trāsueterat. in scapha piscatoria redire cōpulsus est. sicut ponit horosi⁹ loco q̄ supra. ⁊ iustin⁹ abbreuiator trogi quē assumit Vincen. in spe. hysto. lib. xiij. ca. xxxvij. O quid dicem⁹ de iuda machabeo. q̄ tot ⁊ tātas copias hostiū tā parua manu toties fudit. sicut ponit hystoria machabeoꝝ. Deus enī p̄sumptionē abhorret ⁊ iō de suis viribꝰ ꝓfidentes. per paucos in se spectantes supare solet. sicut Judith. vj. vbi dño dī. Attēde inq̄t ⁊ ostende q̄ nō derelinq̄s p̄sumētes de te. ⁊ p̄sumētes de se. ⁊ de sua virtute gloriātes būilias. Nō. s. satis apparuit in gigāte q̄ pstrat⁹ ⁊ occisus est a dauid paruo corpe. pecudes pascēte ꝙ in deo ꝓfidente. Un Bern. li. de. xij. gradib⁹ būilitatis dicit sic. Presumptio inq̄t primū angelū ⁊ primū hoiem de p̄sit turrim destruxit. linguas confudit. goliā pstrauit. aman suspēdit. Presumūt ꝙ q̄dā de potentie sue viribꝰ. Sed dico q̄ p̄sumūt q̄dā de scie sue nisib⁹. Et isti certe sunt illi q̄ bus apls dicit Nō plus sape q̄ oportet sape ꝙ sape ad sobrietatē Ro. xij. Cū deꝰ oia ꝓstituerit i certo pōdere nūero ⁊ mēsura. sicut dī. Sap. xj. Et vnicuiq; diuiserit iuxta velle suū. sicut dī. j. Cor. xij. Constat enī q̄ būano intellectui diuisit ⁊ cōstituit certas metas vsq; ad aquas licitū est sibi sapere ⁊ scire. ⁊ vsq; ad certū cognitionis punctū sciam inq̄rere ⁊ bīe. vltra tn̄ ꝓ tpe huiꝰ vite nō licet sibi manū extendere vel laxare nō plus sapere. inquā quaz oportet. Un de istis limitib⁹ nobis datis dicere videť dñs cuilibz indagāti sciam illud Job. xxxviij. Hucusq; venies ⁊ non procedes amplius. ⁊ hic confriges tumentes fluctus tuos. Nō potissime verū est de secretis fidei nre: sicut est de incarnatiōe verbi. De partu virginis. De sacramēto altaris. De altitudine deitatis. Ista enī oīnia ⁊ multa alia etiam naturalia. sicut est cognitio stat⁹ ⁊ nature angelice. durationis vite mūdi finis. ⁊ celestiū rer̄ virtutes ⁊ influentie. nobis interdicta videnť. q. s. ꝓ sola fide ⁊ nō ꝓ sciam cognoscunť. Ista enī simpliciter volunt credi ⁊ non p̄sumptuose inuestigari vel tangi Exemplo. s. crucis boni latronis quā gerualius dixit ab helena constantini matre in cipro fuisse dimissam in q̄dam ecclesia vt ait miraculose pendens in aere. ⁊ se oscularī a peregrinis p̄mittens. si vero manu tangere ipam quis p̄sumeret statim sursum in aere se leuabat. Osculuꝝ enī vt ait ferebat: sed tactū penitus fugiebat. Revera charissimi crux ista sursum in aere pendens signat secreta fidei ⁊ scripture. que. s. sursuz supra vires humanas eleuata dicunť ⁊ que tanq̄ pendentia dubia ⁊ incerta būanis intellectib⁹ ꝓ bui⁹ vite tpe p̄tanť. Que certe ⁊ p tanto crux boni latronis dici p̄t. q: boni doctores. q̄. s. diabolo captiuas anias conuertendo furanť (Juxta illud apli. ij. Cor. xij. Cū essez astutus dolo cepi vos) in talib⁹ cruciant. ⁊ in cognitōe taliū si pbas esset multipliciter affligunť. dicentes. s. Gall. ij. christo confixus sum cruci. viuo iam non ego. viuit vero in me christus. Expone. Sed q̄d: Procerto ista crux oscularī vult ⁊ non tangi: credi vult ⁊ non p̄sumptuosis disputationibus indagari. Quia reuera si tangere. ⁊ manum diligentie inuestigatiuo apponere volueris ⁊ causas ⁊ modos p̄sumptuose inuestigare. statim eleuabit̄ a te ⁊ fugiet. q̄a ipsius cognitio quanto plus inquisieris. tāto plus recedet ꝑ. Accedat homo ad cor altum ⁊ exaltabit̄ deus. Constat enim q̄ multi fuerunt qui ista plus debito tangere ⁊ inquirere. p̄sumpserunt. qui magis vacui facti etiam perhibere ses pericrunt. Narrat enim Pli. li. ij. q̄ in cirena p̄uincia affrice fuit rupes austro sacrata: quam humanis manibus non erat licitum attrectari. Nam si ab homine attrectabatur: statim auster insurgens arenas mouebat. ita q̄ tangēs non sine periculo in eis inuoluebatur. Sic vere sicut dictū est ista secreta mysteria. austro. id est spiritui sancto speciali sacrata ⁊ dedicata. immo etiam ⁊ reseruata. si ab homine p̄sumptuose inuestigata fuerint seu tacta. indignatus arenas tribulationum ⁊ temptationum permittit moueri. quibus obuolutus p̄sumptuosus homo consueuit quandoq; spūaliter occumbere seu mori. Figura de archa testamenti quam nemo nisi sacerdos tangere debebat. quam si aliquis alius tangeret continuo deperibat sicut dicit̄ Numeri. iij. Et sicut exemplificat̄ de Oza qui archam tangēs gens fuit mortuus. licet faceret bono zelo. sicut dicit̄. ij. Regū. vj. Sicut etiam exemplificat̄ de bethsamitibus archam videntibus: ꝓpter quorū temeritatem septuaginti viri ⁊ q̄nq; milia plebis mortui sunt vna die. quia scz nudam archā viderant qd̄ solis sacerdotibus licitū erat. sicut dicit̄. j. Regū. vj. Sacerdotibus ergo. id est sacris viribꝰ ⁊ doctoribꝰ licitū est talia secreta vel inspicere vel tractare. Aliis vero simplicibus est fetidū ⁊ negatū. q̄ si contra fecerint. mox solent per errores ⁊ hereses deperire. ⁊ diuinū in se iudicium sentire. Unde beatus Grego. Moral. xxviij. In precipiciū pedem porrigit. qui mensuraz suarū limites non attendit Et sepe amittit qd̄ poterat: q̄ indiscrete audet arripere qd̄ nequibat. Precipue aūt arguendi sunt illi qui cum quasi penitus nihil sciant. scire tamen plus aliis se extimant. ⁊ se aliis scientiꝰ p̄ferentes docendi officiū impudenter suscipiunt ⁊ procurant. Similes. s. vtroi senece. de qua dicit ipse in quadam epistola. Or cecus erat. ⁊ tamen se esse cecam ignorabat: quinimmo omnia domus officia ac si videret ordinare volebat. Sic vere dico q̄ isti cum ceci sint ⁊ ignari: se tamen cecos esse videntur ignorare. inter tum officia videntium ⁊ scientificorum nituntť et p̄sumunt ante alios vsurpare. Contra quos loquitur Bern. de. xij. gradib⁹ humilitatis dicens sic. Presumptuosus primus in conuentibus residet: primus in concilijs respondet. non vocat⁹ accedit. non missus se intromittit ordinat ordinata: facit facta. Et quicquid ipse non fecit aut ordinauit: nec recte factum nec pulcre extimat ordinatum. Sic ergo patet q̄ p̄sumunt quidam de scientie sue nisibus. Tertio vero dico q̄ quidam p̄sumunt de iusticie sue viribus seu meritis. sicut faciunt pharisei: qui se iustos p̄ ceteris existimāt ⁊ se digniores ⁊ meliores ceteris p̄sumere non formidāt Et ideo omnibus se p̄ferentes alios contemnere curant sicut exemplificat dominus Luce. xviij. Et certe isti sunt q̄ turpius vt communiter ceteris cadunt. Deus enim hominem se fragilem cognoscentē. ⁊ se deo humilius committentem plus diligit q̄ illum qui seipsum non cognoscens de p̄pria iusticie ⁊ virtute p̄sumit. quinimmo deus tales vt se cognoscant quandoq; cadere p̄mittit. Exemplo Petri qui p̄sumens de suis viribus dixit. Etiaz si oportuerit me mori tecum non te negabo: qui tamen statim audiuit a domino. Anteq; gallus cantet ter me negabis. Matb. xxvj. Ba

qđ tamen facit exemplū Pli.li.ij.vbi loquit̄.de mirabilib⁹ terremotus. Dicit eñ q̄ q̄nq̄ p terremotū montes de loco transferunt̄. ⁊ q̄nq̄ etiam de magna altitudine ad cetere terre planiciem reducunt̄. sicut exemplificat de monte dicto antiquitus opopont⁹ in sinu campano. de quo in quodam terremotu flama grandis erupit. que tonus montis tumorem ad terre circumiacentis planiciem adequauit. et sic qđ ante mons fuerat planicies equa fuerit. De alijs etiam.i.de translatione exemplificat ibidē.s.in li.ij.ca.lxxxviij Ot tempore neronis prata ⁊ oliueta duorum militum romanorum in quodam terremotu de vno laterevie publice ad aliud latus: prata.s. in locis oliuetaꝝ. ⁊ oliueta in locis pratoꝝ translata mirabiliter extiterūt. Sic reuera dico ebatissimi q̄ p terremotus temptationū ⁊ tribulationuꝝ fiunt q̄nq̄ in hominibus mutationes stupende. Quia procerto homines flama fortium temptationū exusti. ⁊ terremotu grauiū tribulationū concussi: de vno statu ad alium transferunt̄: ⁊ de superbis humiles. de montuosis plani. ⁊ alijs cōformes ⁊ similes. ⁊ de seipsis ignorantibus se cognoscentes. de infirmis fortes ⁊ constantes efficiunt̄. Teste enim Augu. de verbis domini. Multos impedit a firmitate presumptio. Nemo enim erit satis firmus nisi qui se a seipso sentit infirmū. Unde Grego.xxviij.moral.dicit. Ot pia conditoris dispensatione agit̄. vt de se confidens anima temptationis iaculo feriat̄. vt infirmata quid sit inueniat: ⁊ fatum superbie preternittat. Id quod etiam facit glosa Augustini super illud Eccle.vij. Non te iustifices ante deum dicens sic. Nulla inquit presumptio pernicios⁹ q̄ de propria iusticia superbire. Fatuum enim est q̄ superbiat de alieno. Sicut salicet faciunt quidam fatui mercatores qui es alienum mutuo accipiunt: et ac si suum esset se diuites esse credunt: ⁊ se iactando esse diuites dici volunt. sic vere (q̄a virtutes nostre non a nobis sed a deo sunt iuxta illud apostoli.ij.Corintb.iij. Non q̄ sufficientes simus cogitare: aliquid a nobis quasi ex nobis. sed sufficientia nostra ex deo est. qui nos fecit idoneos ministros) presumptuose agunt illi qui quasi a seipsis baberent iusticie munus se iustos reputant. ⁊ in sua iusticia plus debito confidunt. Sicut enim creditor a talibus fatuis mercatoribus quandoq̄ qđ suum est repetit. ⁊ eos pauperes ⁊ vacuos dimittit. Sic deus indignatus taliū presumptione quandoq̄ solet virtutes quas eis dederat repetere ⁊ ipsos laxata manu sua peccare ⁊ cadere permittit. ⁊ sic pauperes ⁊ miseros in moribus facere. vt discant de alieno non debuisse taliter superbire. Unde dominus loquens anime ingrate ⁊ p̄sumptuose dicit Ezech.xvj. Quia inquit egressum est nomen tuū in gentes ꝓpter speciem tuam. quia perfecta eras in decore tuo quem posueraꝝ sup te ⁊ babēs fiduciā in pulcritudine tua fornicata es ⁊c. Ecce ego inq̄t extendā manū meā sup te. ⁊ auferam iustificationē meaꝝ. ⁊ dabo te in animas odientiū te. Exponet̄. Unde Basilius epūs in sermone dicit sic. Cū igit̄ non sit nostrū qđ sumus quō nostrū potent esse qđ babemus. Stulticie eñ genus est vt cū alijs debeas vite beneficiū: tibi ascribas ornamenta virtutū. Sic igit̄ patz quō quidam presumūt de sue iusticie viribus. Quidam de sue scientie nisibus. Quidā de sue potentie viribus. Quarto dicendū esset de bijs qui presumūt de constantie sue vigoribus. Sed q⁹ de boc satis dictū est infra in lra.U. post verbuz visitatio in sermone qui incipit. Videte quomodo caute ambuletis. §. Deniq̄ dico q̄ quidam impediuntur seipsos cognoscere ex futuitate cordiali. ibi de sanctimonia etiam patet. Vide ibi ⁊ in tabula operis Quinto etiam dicendum esset de bijs qui presumunt de christi clementie operibus. quibus iam nibil amplius dico. nisi q̄ eum quem presumunt benignum ⁊ pium. illum etiam non ignorent esse iustum ⁊ rigidum. De quo vide in littera. J. vbi agitur de iudicio diuino. ⁊ in pluribus locis vt tabula tibi mōstrabit. Ergo iam sufficit. Uide de Superbia. Altitudie. Ascēdere. Mons ⁊ cetera similia.

Preter. Cum p̄ter sit p̄positio seruiēs casui actiō. que.s.semp demit ⁊ excipit a generali regula p̄cedentē. possum⁹ dicere q̄ p p̄ter p̄t quecūq̄ singularitas. particularitas. specialitas designari. Speciale ei derogat generali ⁊ singulare detrabit a plurali. Dicam ergo: q̄ in scriptura multiplex preter id ē multiplex specialitas et singularitas designatur. videlicet vnū preter quod est

Maiestatis supne.	Primum est dei.	Primo ergo dico q̄
Bonitatis interne.	Secūdū est iusti.	
Prauitatis externe.	Teraū est impij.	p preter intelligit̄ singularis dei conditio. Constat eñ q̄ de⁹ in omni sublimitate p̄cellit omnē regulā cōem. Et ideo sua unica, sa singularitas bene denotat̄ p p̄ter. Quis eñ inquit Ps̄. Deus p̄ter dñm nostrū: deus q̄ p̄cinxit me virtute ad bellum: ⁊ posuit imaculatā viā meā. Uñ nō q̄ iste ē singularis Deitate qua solus obtinet. Potestate qua cūcta detinet. Pietate qua cūcta sustinet. Equitate qua cūctis eminet. Iste eñ babet excellentiam vnice diuinitat. Deutro.xxxij. Videte q̄ ego sum solus ⁊ non sit alius deus p̄ter me. Sequit̄. Leuabo ad celū manū meam et dicam viuo ego in eternū. Et Judith.viij.dicit̄. Alterū deuz nescimus p̄ter illū. Et capitu.ix.dicit̄. Tu es de⁹ et nō est ali⁹ p̄ter te. Jtē bz eminetiā immēse ptātis. Tbo.xiij. Nō ē ali⁹ de⁹ op̄s p̄ter eū. Et.ij.Re.xxij. Quis ē de⁹ p̄ter dñm aut q̄s fort̄ p̄ter deum nostrū. Item babet efficatiā intēse equitatis. Esa.xlv. Deus iust⁹ non est p̄ter me. Patet ergo q̄ p p̄ter intelligitur singularis dei cōditio. Secūdo dico q̄ p p̄ter intelligit̄ singularis iusti pfectio. Constat eñ q̄ vir pfectus excipitur a regulis quibus vitam et virtutes aliorum excellit. Excellit enim singulariter et eminēter alios in vtute. Unde nota q̄ iste ē singularis

In iusta pretura.	Habet igit̄ vir pfectus vnū preter iuste p̄ture. Et sic est similis illis iustis regibus de quib⁹ dicit̄ Eccl.xlix. Ot p̄ter dauid ezechiam et iosiaz omnes reges cōmiserunt peccatū. Item babet vnū preter dei culture. Nullū eñ deū colit preter vnū verū deum: dicens. s. illud Judith.viij. Alterum deum nescimus p̄ter dominū. Et merito. Quia procerto sicut dicitur Exo xxij. Qui immolabit dijs preter domino soli occidetur. Non ē enim bonum dimittere istud preter. quia. s. de filijs israel dicitur Judith.v. q̄ quotiens cūq̄ preter ipm deum suum alterum coluerunt. dati sunt in predam ⁊ in gladium ⁊ in obprobrium. Et ideo bene consulit sapiens Prouerb.vij. Fili inquit honora dominū ⁊ valebis. preter eum vero ne timueris alienum. Item babet vir perfectus vnum preter carnis pressure. quia. s. iste preter ⁊ super alios p̄mit ⁊ domat per abstinentiam carnem suam. similis. s. ipi Judith. de qua dicitur Judith.viij. q̄ ipsa mortabatur clausa dūs silicium supra lumbos. ⁊ ieiunabat omnibus diebus preter sabbata ⁊ neomenias ⁊ festa domus israel. Item babz vnū preter mūde nature. quia. s. isti per excellentiam caste viuūt. Exemplo. s. Joseph qui interpellatus de adulterio a domina sua dixit Gen.xxxix. Omnia inquit que babz dominus meus tradidit in manu mea preter te que vxor ei⁹ es. quomodo ergo possum facere malum istud? Idco bene consulitur Tbob.iij. Preter inquit vxorem tuam nūq̄ patiaris crimen scire. Patet igitur q̄ per preter intelligitur singularis iusti perfectio. Tercio dico q̄ per p̄ter intelligit̄ singularis stulti corruptio. Mali eñ babēt suuz preter. id est suam malam ⁊ singularem excellentiā in peccato. qua. s. preter ⁊ super omnes deuz offendere ⁊ ab ipso recedere non verentur. cum tamen dicatur Prouerb.viij. Preter ipm ne timueris alienum. Unde isti dicūtur ꝓprie preterire. id est preter dei mandata ⁊ vltra dei volūtatem progredi ⁊ trāsire. Sed de isto vide infra de preterire. §. Tercio dico. Hec igitur de p̄ter sufficiāt. Uide de Misi ⁊ de Sup. ⁊ de Ultra ⁊c.

Preterire. Nota q̄ preterire idem est qđ preter. id est vltra ire. Est enim idē qđ transgredi vel per transire. Et sic dicam q̄ cum preterire semper significet motum ⁊ fluxum multiplex p̄t esse preteritio repperiri. videlicet Dei. Justi. Impij. Mundi. Miseri. Nam

Deus preterit mala dissimulans.
Justus pterit virtutes cumulans.
Impius pterit petens ⁊ exultans.
Mudus pterit labēs ⁊ tremulans.
Pauper pterit langues ⁊ eiulans.

Primo igit dico q̄ est quodd̄ preterire summi creatoris. Ille em̄ q̄ pterit non attēdit neq; sistit ad illa q̄ videt. Sic vere deus p dissimulationem multa pterire videt inquantū.s.mala pnīa nō punit. bona etiā q̄ nūc fiūt non remunerat neq; reddit. Un̄ de dissimulatōne diuina dr̄ Mar.vj. Jhūs ambulans sup mare venit ad discipulos laborantes.⁊ volebat pterire eos. intrauit tn̄ ad eos infra nauem ⁊ cessare ꝓmus ventum sedit. Deus em̄ qnq; dissimulat se velle preterire suos q̄s videt in mūdi fluctibus tribulari ac si certe de eis non curaret. finaliter tn̄ ad ipos p gr̄am intrat. ventū tempestatū ⁊ tribulationū sedat.⁊ ipos ꝓsolat ⁊ adiuuat. Job.ix. Preteriens vidit ibs hoiem cecū a natiuitate. quē tn̄ clamantem ⁊ miam implorantē tandē illuminauit. Quia reuera dato q̄ ꝑs dissimulans pterire negocia videat .in veritate tn̄ nihil pterit ꝙ ad oia diligēter aduertit. Ecc.xlij. Nō preterit eū ois cogitatus.⁊ nō abscondit se ab eo ois fmo Jota em̄ vnū aut vnus apex nō pteribit a lege donec oia fiant. Mat.v. Patet igit q̄ ē vnū pterire summe creatoris. Secūdo dico q̄ ēvnū pterire iusti viatoris. Justus em̄ dr̄ preteriens.qz.s.sicut ille qui pterit.posteriora dimittit ⁊ ad ante iora transit nec in loco morat aut sistit.ꝙ potius continue mouet ⁊ tēdit. Sic vere vir perfect⁹ dr̄ pterire.qz.s.posteriora.i.est ista mūdana q̄ post nos remanēt solet p contēptū dimittere.⁊ de eis vir curare.⁊ ad anteriora bona.s.paradisi totis affectibus se transferre.nec in loco in quo est.i.in mūdo p affectōem ⁊ complacentiā sistere vel manere.ꝙ se q̄ p bona exercicia ⁊ opa continue agitare.⁊ mūdi peccati ⁊ dyaboli leges ptergredi ⁊ transire. ꝓuer.xix. Gloria eius ē iniqua pter redi.vt de talibus p̄tereūtibus dicat illud Osee.xiij. Erūt sicut nubes matutina ⁊ sicut ros matutinus ꝓteriens. Compara tales nubi ⁊ rori maxime matutino. Vide i locis suis. Et si vis nota q̄

peregrini ⁊ ptereūtes.
Vilia vilipendunt.
Vestimenta vendunt.
Pro templis ostendunt.
Dolorem extendunt.
Neminem offendunt.

Solent dico tales vilia .i. mundana vilipendere. Peregrini em̄ et pterereūtes non sistunt in pulcris ptis villis et edificijs que inueniūt:sed potius omnia vilipendūt. Unde mūdo potest dicere dn̄s illud Ezech̄.v. Dabo te in desertū in conspectu ois pretereūtis. Jtem solēt nudos et egenos se ostendere.quia sc̄z vt cōiter tales non se onerant vestimētis:villa etiā vestimēta portant.sic iusti et pfecti nō habēt diuitias vt sic bonus diues de ipsis dicat illud Job.xxxj. Si despexi pretereuntē eo q̄ nō haberet indumētū:et absq; vestimento pauperē. Jtem solent ecclesijs sua pandere sicut iij. Reg.xij.dicit.q̄ sacerdotes pro reparationib⁹ templi habuerūt omnē pecuniā sanctorū que illata fuerat in templū a pretereūtib⁹. Jtem solent compatiendo luct⁹ facere seu p aliorum miserijs obstupescere et elemosynas ipis facere. Unde Ezech.xxxix. Dabo inquit vallem viatorum ad orientē maris que obstupescere facit ptereuntes. Jtem solent pretereūdo nullū ledere seu nullū ledēdo dāna tollere. Constat em̄ q̄ tales dum peregrinant transeūt et pretereūt:valde cauent ne quem q̄ offendāt et tamen sepe fit q̄ tales offendunt a malis:et rapinis et iniurijs affligunt:sicut Judith.ix.dicit.q̄ Illi qui erant in montium summitate exercebant latrocinia agētes predas de preteruntib⁹. De illo etiaz symone dicit Mar.xv.q̄ iudei angariauerūt quempiā pretereuntē vt tolleret crucem Jesu Patet ergo q̄ est vnū preterire iusti viatoris. Tercio dico q̄ est vnū preterire vani peccatoris. Peccator em̄ dicit preteriens:quia sc̄z nihil habet stabile seu sistens. Metas etiam diuinorū mandatorū peccando preterit:et infra metas iustitie nunq; sistit. Un̄ dn̄s de talibus conquerit Hiere.v.vbi de peccatorib⁹ dicit. Magnificati sunt ⁊ ditati.in crassati sunt et impinguati:et preterierūt sermones meos pessime:causam vidue et pauperū non iudicauerūt:⁊ causam pupilli non direxerunt. Et nota q̄ mali sc̄z Pretereunt

Christum blasphemando.
Pauperem non iuuando.

Jsti em̄ deuz blasphemāt Unde Mar.xv. de christo crucifixo dicit q̄ ptereuntes blasphemabant eum mouentes capita sua. Crucifixi enim.id est pauperes ⁊ tribulati a talibus blasphemant. Jtem isti pauperem non iuuant. Unde de malo sacerdote ⁊ leuita dicit Luce.x.q̄ sauciatū a latronibus non iuuerunt.sed viso eo preterierunt. Jdeo comminatiue dicit talibus. Josue.xxiij. Comminatus est inquit dominus donec vos auferat atq; disperdat de terra hac optima. eo q̄ preterientis pactum eius quod pepigit vobiscum. Jtez isti bonū non orant vel optant.s.alijs.ꝑ. Et non dixerūt q̄ pretenbant benedictio domini super vos.benedixim⁹ vobis in noie dn̄i. Jtem isti non rite perseuerant. Jsti em̄ semper sunt in fluxu ⁊ motu.⁊ nunq; permanent in eodem statu:ita q̄ isti proprie dici possunt pretereūtes. cum non sint stabiles aut cōstantes.similes.s.tempori quod nunq; sistit in eodem statu. Quia etiam ad litteram gloria ⁊ fama taliū subito preterit. Unde Sap̄.v. dicit. Qr̄ spes impij tanq; lanugo que a vento tollit:⁊ tanq; spuma q̄ a procella dispergit.⁊ tanq; fumus qui a vento diffusus est.⁊ tanq; memoria hospitis vnius diei pretereūtis. Prosequere si vis ⁊ compara inconstantiam taliū ⁊ gloriam eorūdem lanugini.spume.fumo vēto ⁊ hospiti vni⁹ diei ptereuntis. Omnia em̄ ista sunt inconstantia ⁊ fluentia. Et sic bene dico q̄ est vnū ptererevani peccatoris Sed reuera charissim⁹ iesu nō sic. Jpi em̄ non fuit taliter ptereūtes.sed semp in bono sistētes ⁊ pmanentes. Unde nota q̄ isti Non pretereunt

Pactum vel mandatum.
Domum vel stratum.
Veritatis statum.
Limitem monstratum.

Dico q̄ isti non pretereunt pacta vel mandata.s.dei vel prelati Hume.xxiij. Non potero preterire sermones domini dei mei.nec sum oblit⁹ imperij tui. Exemplo.s.illorum:de q̄bus dicit.ij.Esdre.iij. q̄ ingulant ⁊ ingulant et regis verbū non ptereunt. Jtem iusti non pretereūt strata vel errata hoc est dictu:pauperes tribulatos ⁊ devios ⁊ indoctos quin.s.ipsos adiuuant ⁊ reducūt. Deut̄.xxij. Non videbis bouem vel ouem fratris tui errantes ⁊ preteribis sed reduces fratri tuo. Jtē non ptereūt veritate fulta. Sapien.vj. Ponā in lucē sciam ⁊ nō pteribo veritatē. Jtē nō ptereūt ordinate structa.qz.s.sicut dicit Job.xiij. Constituisti terminos ei⁹ q̄ pteriri nō poterūt. Nō sicut mali christianissimi nō.qz pcerto isti sūt ptereūtes:hoc est dictu:dei mādata nunq; seruantes nec in bono pseuerantes. Et sic dico q̄ est vnū preterire vani peccatoris. Quarto vero dico q̄ est vnū preterire mūdi receptores. Mūdus em̄ ⁊ omnia temporalia ⁊ mūdana semp pretereūt ⁊ sunt intransitu et in fluxu.j.Cor.vij. Pterit em̄ figura hui⁹ mūdi. Temp⁹ enim est mensura motus.tempus aūt semper preterit non em̄ habet pteritū aut futurū:ꝙ solū momentaneū atq; pnīs qd̄ tamē ptinue pterit atq; transit. Un̄ de ptēritione temporis ⁊ temporaliū pōt dici deo illud ꝑ. Dm̄ mille anni an̄ oculos tuos tanq; dies hesterna q̄ preterijt. Et de mundo etiam pōt dici. desertus locus est hic ⁊ hora iam preterijt. Mat.xiij. Quinto dico q̄ est vnū ptērire miseri languētis ⁊ eiulantis. Qualiter aūt hic ptereat omnez hui⁹ mūdi felicitatē.qualiter experiat ⁊ sustineat diuitū cōtumelias ⁊ crudelitatem. Vide supra vbi Pauper. §. Tertio dico q̄ ista paupertas a malis valde crudeliter impugnat. Et in multis alijs titulis cōsimilibus. Hec igit de quadruplici preteritione sufficiāt ꝛc. De ptērito vero seu transacto. Nota q̄ nos inuenim⁹ ptērita. Videnda. Reddēda atq; Dolēda. Videnda sunt exempla ⁊ documenta sanctorum. Reddā sunt gratie ⁊ beneficia bonoꝝ. Dolenda sunt peccata ⁊ maleficia nostrorum operum ⁊ factorum. De prudente et viro dr̄ Sap̄.iij. q̄ ipse scit preterita ⁊ de futuris extimat De ipsudente vero dicitur Ecclesiastici.viij. q̄ ipse ignorat preterita ⁊ futura nullo pōt scire nūcio ꝛc. Vide vbi Transire et similia.

Pretorium. Nota q̄ ptorium est bita culuz seu locus vbi ptor seu q̄libet alius impat sedē aut curiā tenet.⁊ vbi habitat atz manet siue in ciuitate fuerit aut in castris Sicut ptz in euāgelijs Matt. xxvij. Mar.xv. Joh.xviij.⁊ xix. Et Act̄.xxiij. vbi fit mēcio de ptorio herodis. Cum igit in talibus ptorijs christ⁹ fue-

rit crudeliter. t paulus fallaciter accusatus. t latro barrabas liberatus. posset dici q in curijs modernis multe sunt iniquitates. falsitates t crudelitates q3 ibi innocentes p̄ muntur. nocentes vo t impij absoluuntur. Sed trāseo gratia brevitatis.

Prevalere Nota q p̄ualere idem ē quod p̄ alijs valere illud qđ melius alijs iudicat. sicut ponit .ij. Esdre. iij. Magna ē veritas t prevalet. Et ibidē. Prevalet vinū oibus boibus. Sed in isto significato. vide. s. vbi bonū. t vbi melius. Item prevalere idem ē qđ vincere t supare. sicut cū dr in ps. Ne qñ dicat inimicus meus p̄ualui aduersus eū. Qñq3 etiā accipitur p posse. sicut cū dr. ij. Paral. xxxij. Nūquid prevaluerūt dij gentiū liberare eas de manu nabuchodo. tē. q. d. q nullo modo. Quia igitur de supare t vincere t etiā de valere satis fiet. ideo breviter pertransibo. Nota q

Justus prevalet contra temptatorē. Primo igitur dico
Temptator p̄ualet cōtra peccatorē. q ē vnū p̄ualere in
Impius p̄ualet ꝺ iustoꝝ motem. stiviatoris. Iste. n. prevalet in prelio temptationū cōtra spirituales hostes. scz cōtra demonē carnē t mūdū. Habet em potentiā specialiū virtutū per quas solet in omnib⁹ prevalere. s. humilitatem qua mūdū supat p penitentiā. Castitatē qua carnem macerat. Rez contemptū seu volūtariā paupertatē qua mūdum vulnerat. vt sic de qualibet dicat illud. j. Regum xvij. Prevaluit dauid aduersus phylisteū. Et si vis pone cū quibus armis dauid p̄ualuit. s. cū q3q3 lapidibus. t cū funda tē. Vide alibi in pluribus locis. Et pone si vis quō mustela cū ruta p̄ualet ꝓtra basiliscū. t quō per prudētiaꝫ t cautelā debilis qñq3 p̄ualet ꝓtra fortē. vij Dañ. xj. Ipe prevalebit contra regem aq̄lonis. Istud ē igit p̄ualere in illi viatoris seu fortis pugnatoris. Secūdo dico q est p̄ualere falsi temptatoris. s. diaboli. qui. s. non fortitudine ꝫ cautela (cū non possit vincere nisi volentē) prevalet ꝓtra nos valde sepe. Et pone si vis quō cautus hostis qui obsidet vrbem diuersimode p̄ualet contra eā. quia. s. quādoq3

Famis coartatōne Sic vere dico q diabolus qñq3 con
Ignis inflamatiōe. tra nos p̄ualet p mala que facit con
Fallaci ꝓditiōe. tra nos p̄ualete scz p famis auaricie
Verbali deceptiōe. coertionē. iiij. Regū. xxv. Prevaluit fames in ciuitate. Quādoq3 p ignis iracūdie inflamatiōez Esa. xxix. Erit sicut fauilla ptransiēs multitudo eoꝝ qui p̄ ualuerūt aduersum te. Quādoq3 p fallacis malicie machinationē vt sibi dicatur illud quod dictum fuit dyabolo. iij. Reg. xxij. Decipies inquit et p̄ualebis: egredere et fac ita. Quādoq3 etiā p mēdacis fallacie ꝓmulgationē. ps. Verba iniquoꝝ p̄ualuerunt aduersum nos tē. Prosequere si vis. Et dico breviter nisi de⁹ nobis p gratiam velit succurrere: omnes sum⁹ in periculo q cōtra nos vno vl alio modo possit dyabol⁹ p̄ualere. Dicam⁹ ergo sibi illud. ij. Reg. x. Si p̄ualuerint aduersum me syri: eris mihi in adiutorium. Et breviter ista est veritas q semp dyabolus prevalet cōtra nos scz tentatiōes et tribulatiōes varias immittēdo nisi dñs nos adiuuare dignaret: sicut bene dicitur Da niel. vij. Et ecce inquit cornu illud faciebat aduersus sanctos et p̄ualebat eis donec antiquus dierū venit. Aduerte tñ q dyabolus nō p̄ualet nisi homo se sibi volūtarie subiget. Unde Tho. vj. Ostendā inquit tibi qui sunt quib⁹ potest prevalere demoniū. hij nanq3 qui coniugiū ita recipiūt vt deū a sua mente excludant: et qui sue libidini ita vacāt sicut equus et mul⁹. Est igit p̄ualere falsi tētatoris. Tercio dico q est p̄ualere mali peccatoris. Peccatores em vt cōiter in hoc mūdo prevalent cōtra iustos. Unde. ij. Paral. xiij. Viri vanissimi filij belial prevaluerunt aduersus roboam filium salomonis. Unde de mundi diuite peccatore nota q ipse prevalet in hoc mundo scilicet

Bonos crudeliter deijciēs. Dico ergo q mali prevalent in hoc mūdo: dū iu
Suos fallaciter decipiens. stos grauant crudeliter.
Sese inaniter preficiens.

Habacuc. j. ꝓpter hoc inquit lacerata est lex et nō p̄uenit ad finem iudicij: et impius p̄ualet aduersus iustū. Item prevalent dum suos fraudāt fallaciter: sicut scz faciūt adulatores. Unde Hiere. xxxviij. Seduxerūt te et prevaluerunt aduersum te viri pacifici tui: demerserūt in sceno et lubrico pedes tuos t recesserunt a te. Item p̄ualent dum sese leuant inaniter p̄. Sperauit in multitudine diuitiarum suarum: t p̄ualuit in vanitate sua. Hoc igit de p̄ualere sufficit. Vide vbi Vincere t Superare.

Prevaricari. Prevaricatio.

Nota q p̄uaricatio nihil aliud est q3 pacti vel fidelitatis. legis vel mandati transgressio t violentio. Et sic igit dico q vt cōmuniter in scriptura p̄uaricatoꝝ dicit qui. s. pactuꝫ quod in baptismo t in sacris ordinibus christo pepigit t p̄misit: t legem dei ad quam tenendam se obligauit peccando p̄uaricatur t preterit. Unde Josue. vij. Peccauit populus israel t p̄uaricatus est pactū meū. Et illud ps. Prevaricantes reputau: omnes peccatores terre. quia mandata tua nō custodierūt. Et nō q p̄uaricatio t trāsgressio.

A iustis vitatur. Dicam ergo de p̄uaricatiōe q ipsaꝫ
A malis sectat. solent iusti horrere. Constat enim
A deo damnat. q illa que sunt in natura cōtraria
A penis mulctat. sunt inuicem se odientia t fugientia. Patet de igne t aqua: que quia cōtrarie sunt nature. iō vnum aliud detestat. Quia igit iustus pacta dei t p̄simi fideliter vult seruare: obediens. s. illi mādato. Eccli. vij. Noli p̄uaricari in amicum. t Mal. ij. Pactum meum fuit cuꝫ eo vite t pacis. Prevaricatoꝝ aūt ipsa solet faciliter violare Deut. xxxij. Prevaricati estis contra me in medio filiorum israel. Ideo iustus t p̄uaricationem fugit t p̄uaricatorem detestat t odit p̄. Vidi prevaricātes t tabescebam q eloquia tua non custodierūt. Et alibi etiam dauid dicit. Non ꝓponebā ante oculos meos rem iniustā. facientes p̄uaricationes odiui. Exemplo. s. illoꝝ fratrū. ij. Macha. vij Qui pati erant magis mori q3 patrias dei leges p̄uaricari Dico ergo q p̄uaricationem iusti debent horrere. Secūdo dico q p̄uaricationem mali solent complere. Oleū em qđ pinguis t ignee est nature. vas in quo concluditur solꝫ faciliter egredi t penetrando exire. t possibile oleum de bacuc qđ nascit in quodam fonte iuxta mare de bacuc seu de saxa qđ nullo vase si ex toto clausum fuerit teneri potest Habet enim naturaꝫ ꝓpinquā ignibus fm Pli. ca. de malta t naphia. Sic vere dicam de peccatore. Claudi em non vult infra ambitū cuiuscunq3 legis diuine. nec etiam cuiuslibet boni federis seu pacti: statim enim illud p̄uaricatur et transit. t per ꝓditionem t infidelitatem illud violat atq3 frangit. Ideo de talibus conquerit dñs Osee. vj. dicens. Sicut adā transgressi sunt pactū. ibi p̄uaricati sunt in me. Et nota q mali multis modis p̄uaricantur leges dei. s.

Male credendo. Prevaricatores enim sunt Ydo
Carnem fouendo. latre dei contemptores. Adulteri
Suos prodendo. carnis dilectores. Amicoꝝ falsi p
Stulte regendo. ditores. Mali iudices t mali re
Vane legendo. ctores. Mali clerici t mali doctores. Ydolatre em p̄uaricāt ꝺ xp̄m regē. Adulteri in cōiugū legē. Proditores i suoꝝ gregē. Mali rectores in vulg⁹ subiectū. Mali doctores in scripture intellectū Igitur dicā q quidam p̄uaricantur male credendo sicut sunt ydolatre t heretici q pactum fidei christo non seruant. sed alios deos adorando seu aliam fidem tenendo violant. Ezech. ij. Patres eoꝝ p̄uaricati sunt pactum meum. Unde anie que relicto pacto diuino cū diabolo fornicat. dicit Hiere. iij. Mō timuit p̄uaricatrix iuda. sed abijt t fornicata est cum lapide t ligno. Item quidam p̄uaricant carnem fouendo. s. luxuriosi t adulteri. ij. pal. xxj. Fornicari facisti t p̄uaricari iudā Un Hiere. ir. Derelinquā inquit pplm meū t recedā ab eis. q3 oēs adulteri sunt t cet⁹ p̄uaricatoꝝ. Item quidam p̄uaricant suos ꝓdendo. sicut. s. sunt ꝓditores qui ꝺ legem amicicie t fidelitatis ꝓdunt dños t amicos. Unde de iuda ꝓditore dicit Actu. j. Prevaricatus est iudas vt abiret in locū suū. Item quidam p̄uaricant impie regendo. Dis em rectoꝝ cōitatis tenet ad fidelitatē subditis suis. q. s. iusticiā tenet eis facere t ipos rite t debite gubernare. Iste q3 p̄uaricatoꝝ extitit qñ a iusticia pce. pciovel fauore desistit. j. Macha. xj. Prevaricati sunt principes demetrij. Item q3dam prevaricant scripta legendo. sicut scz sunt mali clerici qui legem dei t sacrā scripturā legūt t docent ipam tñ male viuendo violant t non tenēt. Un Hiere. ij. Tenentes legē

inquit nescierūt me. ⁊ pastores p̄uaricati sunt in me. ⁊ p̄phete ꝓphetauerūt in baal. ⁊ Esa. xliij. dr. Interptes tui p̄uaricati sunt. vñ apostolus reprehendit tales. Rom. ij. Qui in lege gloriaris p̄ preuaricatōem legis deum inhonoras. Qui p̄dicas inquit non furandū furaris. q̄ doces nō mechandū mecharis. Patet igit̄ q̄ preuaricatōem mali solēt complere. Tercio dico q̄ p̄uaricatōis deū solet tedere seu q̄ p̄uaricatio deo solet fetere. Et istud certe satis patet in eo q̄ de⁹ hmōi peccatū districte ꝓhibet in scriptura dicens. s. Ezech. xviij. Proiicite a vobis omnes preuaricationes vestras in q̄bus p̄uaricati estis. ⁊ facite vobis cor nouū ⁊ spūm nouū. ⁊ Esa. xlvj. Memētote inquit ⁊ cōfundimini. redite p̄uaricatores ad cor. recordamini prioris seculi. Deus em̄ est sicut leo q̄ cum cauda facit circulum in terra. de quo animalia circuita exire nō audēt quousq; ceperit ⁊ elegerit predā suam. Et reuera circulus ⁊ rotula leonis de tribu iuda quem p̄uaricari nō licet ē suoꝝ circulus mandatoꝝ. qz. s. sicut dr̄ Dan. vj. Decretū medoꝝ atq; p̄sarū ē vt oīe qđ statuerit rex preuaricari nō liceat. Istū em̄ non licet exire. ⁊ ibi necesse ē inuiolabiliter remanere. Patet ergo q̄ preuaricatio deo solet fetere. Quarto dico q̄ preuaricatores penā solent habere. s. in inferno. sicut em̄ dr̄ Hebre. ij. Omnis preuaricatio iustā accepit mercedis retributōem. s. in futuro. Quia certe in vita p̄nti p̄uaricatores seu peccatores non semp̄ puniūt. immo semper pre ceteris prosperant. de quo. s. conqueritur Hieremias Hiere. xij. dicēs sic. Quare inquit via impioꝝ ꝓsperatur. bene ē omnibus q̄ preuaricant̄ ⁊ inique agūt. plātasti eos ⁊ radicē miserūt. ꝓficiūt ⁊ faciūt fructū. Sed ꝓcerto i futuro non sic. qz isti finaliter Per mortem eradicabūt̄. Diuitijs expoliabūtur. In inferno excruciabūtur seu etiā cōburētur ⁊ cremabūt̄. De mortis eradicatōe dr̄. ij. Regum xxiij. Preuaricatores quasi spine euellent̄. de bonoꝝ suorū spoliatōne ⁊ vastatōe dr̄ Osee. vij. Vastabūtur qz preuaricati sunt. de finali vo punitōne seu infernali cōcrematione dici pōt illud Josue. vij. Qui in hoc facinore fuerit deprehensus comburet̄ igni. quoniā preuaricatus ē pactuz dñi. Hec igit̄ de p̄uaricatione sufficiant. Vide supra vbi Transgressio ⁊c.

Preuenire. Cū p̄uenire idē sit q̄ p̄ alijs et ante alios venire: ipos anticipare et precedere. Notabo q̄ in scriptura multiplex prenētio seu anticipatio reperitur. Est enim Preuentio

Infusionis diuine gratie.
Discretionis et diligētie.
Damnatiōis et pestilētie.

Et sic dico q̄ est p̄uētio dei iusti et impij. Primo dico q̄ est p̄uētio numinis influētis. Et ista est illa qua scz deus p̄uenit peccatorem p̄ gratiā preueniētē: sine q̄ nunq; obtinet gratiā gratū facientē. Ad hoc em̄ q̄ flos et fruct⁹ ꝓcedat ex arbore: necesse est q̄ p̄ueniat virt⁹ solis: q̄ ante oīa humores digerat et medullas ipsas ad flores abilitet et disponat. Sic vere oīno necesse ē ad peccatoris p̄uersionem q̄ sol. i. gratia dei p̄ueniat. anteq; flos gratie gratūfaciētis. i. fruct⁹ boni operis obsequntis accedat. vñ Sap. xvj. Oportz p̄uenire solez ad bñdictionē. Et nota q̄ de⁹ p̄uenit boiez q̄druplicit̄. s.

Gratiam inspirando.
In malis adiuuādo.
A malis cobercendo.
In celis premiando.

De gratie infusione dicit̄ in ps̄. Fortitudinē meaz ad te custodiam: qz de⁹ susceptor me⁹ es: deus me⁹ misericordia ei⁹ preueniet me. Fortitudo em̄. i. quecūq; nostra virt⁹ et pfectio ad deū custodiēda ē id est a deo tribuēda: et ꝟ qz ipse deus noster benigniter nos suscipit: et misericordia ei⁹ nos preuenit et precedit. De tribulatiōe: adiutorio ⁊ defensiōe dicit̄ in ps̄. Preuenerūt me in die afflictiōis mee: et factus est dñs ꝓtector meus. Eripuit me: qm̄ voluit me: dedit in obprobriū conculcātes me. De malorꝝ coertione dicit̄ in ps̄. Exurge dr̄. p̄ue. eū: ⁊ supplā. eū. eri. an. m. ab im. De celesti bo p̄miatōe ⁊ coronatiōe dr̄ in ps̄. Dñe preuenisti eū in benedictionibus dulcedinis. po. in ca. co. de lapi. p̄cio. Ista est igit̄ preuentio numinis influentis. Secundo dico q̄ est p̄uentio bonis diligentis seu sapiētis. Ad sapientem em̄ spectat Preuenire

Aduersariū tēptatorē.
Amicum amatorem.
Deum creatorem.

Suū dico aduersariū et tēptatorē. s. dyabolū et impiū ⁊ peccatū. De leena. n. legit̄ q̄ ipa parit set⁹ valde paruulos ⁊ informes. mortuos. s. ⁊ cecos, scz ad q̄ntitatē mustele. Si em̄ expectaret q̄ essent magni ⁊ viui: tunc cū vorazi appetitu corroderet cū vngib⁹ ⁊ dentib⁹ mris intestina. necesse est ꝑ q̄ ptū maturū p̄ueniat: ne forte tūc nō possit parere sed succūbat. Sic vere charissimi cū diabol⁹ ⁊ pcā valde acute ⁊ piculose sint conditōis in tantū q̄ q̄n in corde nro p̄ tentatione ⁊ malā aliquā cōplacentiā sunt ꝓcepta: valde piculosum est q̄ ipos crescere p̄mittamus: ne forte ꝓpter nimiā moꝝ obstinatione ⁊ cōsuetudinē. part⁹ ⁊ emissio pfessionis obseq̄ nequeat. ꝑ sequat̄ poti⁹ mors eterna. hinc est q̄ anteq; cōpleti sint aut pfecti ipos p̄uenire debem⁹. ⁊ dū adhuc sunt paruli vel informes scz in pristino cogitatu ⁊ delectatiōe p̄maria ipos p̄ pfessionē expellere ⁊ anteq; vires habeāt nos de eis expedire. Exemplo etiā pigmeoꝝ in India q̄ cū sint paruli. s. cubitales: cū gruib⁹ pugnāt ⁊ i vere aggregato exercitu ad littora maris descendūt. ⁊ ova gruū destruūt atq; frangūt. ipos hostes ne multiplicent̄ caute p̄ueniēdo. ne forsitan si crescerēt nō possent sufficere resistēdo. Qua em̄ tentationes. cogitationes ⁊ delectatiōes inimicoꝝ ꝓma molimēta ⁊ machinationes sunt. q̄ ꝓcerto nisi: caute frangant̄ ⁊ destruant̄. ⁊ nisi ip si inimici debite ⁊ caute p̄ueniant̄: vix postmodū superant̄ figura. s. ad boc. j. Mach. vj. vbi de obsidētib⁹ arcē dicit̄ q̄ erat regis antiochi scriptū fuit ipi regi. nisi inq̄t p̄ueneris eos veloci⁹. maiora bijs faciēt ⁊ nō poteris obtinere eos. Quia revera q̄n arcē mētis nre seu etiā virtutes ⁊ potētie nre inimici obsidēt. necesse est q̄ in ꝓncipio occurram⁹. vt p̄uentos facili⁹ deuincam⁹. Et sic de aduersario pōt dici illud. ij. Mach. xiij. Cognouit sortiē se viro p̄uentū. Preueniam⁹ igit̄ nr̄m tentatorē. Itē p̄uenire debemus nr̄m ꝓximū ⁊ amatorē. Proximos em̄ ⁊ socios. ⁊ maxie pauperes debem⁹ bñfaciēdo p̄uenire: ⁊ anteq; petāt aut indigeāt sbuenire. Teste em̄ Seneca li. de bñficijs. Nihil carius emit̄ q̄ qđ gratis cōpar. Jō bñ dicet apls Roma. xij. dicēs. Charitate inq̄t fraternitatis diligētes bonore invicē p̄uenientes. Itē p̄uenire debem⁹ sūmuz creatorē. s. deū. vñ Job. v. ca. dr̄. Qr ille qui p̄veniebat alios ad piscinaz. sanitatis remedium reportabat. Sic vere si currendo ad piscinam miseri, cordie dñi alios p̄uenimus. ipsos ꝓcerto reportādo quod petimus p̄uenimus. ⁊ sanitatem a vicijs p̄ alijs ⁊ ante alios acquirimus. Deus enim diligentiā diligit. ⁊ devotis et diligentibus p̄ alijs bene facit. Preuenimus igit̄ deum

Bona p̄dicando.
Magna sperando.
Certa spectando.
Pia sectando.
Leta cātādo. seu etiā
Deum laudando.
Carnē domando.

Bona inq̄t p̄dicādo. ps̄. Mane oꝛo mea p̄ueniet te. Magna etiā sperādo ps̄. Preueni i maturitate ⁊ clamavi qz in verbo tuo supspera ui. Certa insup spectando seu speculādo. ps̄. Preuenerūt oculi mei ad te diluculo. vt meditarer eloquia tua. Pia nihilomin⁹ sectādo. hoc est dictu pietatē ⁊ elymosinā faciēdo. Vñ de magdalena cūvnguēto dic̄ dñs Mar. xiij. Quid molesti estis huic mlieri. bonū op⁹ opata ē in me p̄uenit eivngere corp⁹ meū. Unctura ei dulcedinē ⁊ lenitatē pietatis designat. Deū etiā laudādo ps̄. Preuenerūt ꝓncipes sjūncti psallētib⁹ ⁊c. Carnē insup domādo. ⁊ macerādo ps̄ Ethiopia p̄ueniet man⁹ ei⁹ dro. Ethiopia em̄ feruēs sicca ⁊ nigra. macerationē carnis designat. Patet igit̄ q̄ multiplex est p̄uentio hominis diligentis. Tercio dico q̄ est preuentio criminis pestilentis. Mali em̄ ⁊ potissime superbi ⁊ ambitiosi sp volūt alios p̄uenire ps̄. Preuenerunt me in die afflictōis mee. Etiā mala ⁊ pcā q̄nq; boiem p̄uenūt ipmq; p̄ueniēdo occidūt. similia veneno qđ nisi cū thiriaca anteq; attingat carnē p̄ueniat: mors statim p̄venit nec vitat̄ ps̄. Preuenerunt me laquei mortis. Sic ergo ptz q̄ est p̄uentio viri pestilentis. Justi sapientis. ⁊ Summi p̄sidentis. s. dei. Et ꝟ de p̄uenire sufficiat. Videvbi Preoccupare Precedere. vel Prire ⁊ cetera similia.

Primus. Primo. Cum illud qđ est primum dicat mihi qđdam originale principium et quandam prerogatiuam preeminentiam respectu sequentium possumus dicere q̄ taz in bono q̄ i malo significato in scriptura potest multiplex poritas inueniri. Est enim in bono significato Prioritas. Maiestatis eterne. Dignitatis externe. Bonitatis mora.

lis. Vanitatis mentalis. Est em̃ priozitas Eterna z ad mirabilis. Supna z bonozabilis. Interna z comendabilis. Externa z detestabilis. Prima ē priozitas diuine cōditionis. Secūda ē priozitas humane plationis. Tercia ē priozitas mozalis pfectionis. Quarta est priozitas mentalis psumptionis. Et sic p̄m ista dē? dr primus. prelatus dr primus. bona spūalia z eterna dicūtur prima. ambitio etiā z superbia dicunt prima. Et sic dico breuiter q̄ inuenit scz priozitas Admiranda. Honorāda. Affectāda. z Detestanda. Dico ergo primo q̄ est priozitas admiranda. Et ista est illa qua deus dicit prim?. q.s. priozitas dei pfectior est z mirabilior z potentior vniuersis. Iste enim ē primus Tpe. Natura. z Ordine. Prim? dico tpe. q.s. iste est z fuit ab eterno anteq̄. s. aliq̄d crearetur. Et de hoc Esa. xlj. Prim? z nouissimus ego ium. Prim? etiam natura. q.s. iste ē creator qui naturaliter prior ē creatura. Iste ei ē pat qui naturaliter por est genitura. Iste est simplex qui naturaliter prior ē composito. Iste ē disponēs qui naturaliter prior est dispositio. Et ideo de tali primitate dr Esa. xlj. Primus ad syon dicet ecce assum. Prim? insup dicit ordine. q.s. iste est sicut vnitas q̄ in ordine numerorū ponit prima. Iste ē sicut celū qđ in ordine corpor ponit primū. Iste est sicut p̄latus qui in ordine subditorū dicit primus Et sic pōt de deo dici illud Judic. x. Qui primus ceperit dimicare. erit dux belli. Teste em̃ Salomone Eccl. j. Prior oim creata est sapiētia. Et ideo de sapia diuina dr Sap. vij. Qz luci compata inuenit prior. Ubi aduerte q̄ de? dr primus tanq̄ Doctor subtilissim?. Doctor robustissim?. Pretor sublimissim?. Probat doctoratū luminis claritas q: luci compat. Probat ducturatū numinis firmitas. q: inuenit. Probat ptoratū culminis dignitas. q: por. Dico ergo q̄ deus prim? est quia doctor. qui. s. primus int discipulos reputat. z in scholis primū occupat locū. Et hoc ostendit cū cōparat luci. quia lux ē prima forma int formas corpales. z prima oim dī esse creata. sicut dr Gen. j. Sicut em̃ nihil potest illuminari sine luce. sic nec aliq̄s potest pfecte in fide z morib? instrui nisi pri? venerit ad ipm ille q̄ est lux vera que illuminat oēm hoiem venientem in hunc mūdū. Joh. j. Dñ de priozitate diuine sapiētie dicitur puer. iij. q̄ primi et purissimi fruct? ei? pciosior est; cūctis opibus. Itē de? pōt dici prim?: qz ductor. Inuenit inquit. Sicut em̃ dux ē prim? in exercitu in dignitate: sic primus etiā debet esse in virtute et strēnuitate. Quia scz primus debet cōtra aduersarios currere: z pro defendendis aliis primus se debet ostib? opponere: z primus aduersarijs obuiare. Sic de? sicut dux strennu? et fortis alios primus duxit: prim? cōtra dyabolu3 se opposuit. prim? ad pdisum ducatū pbuit: prim? ad auxiliandū inuenit: prim? si deuote inuocat? fuerit ad succurrendū boi presentat. Et hoc ostē dit cū dicit. Inuenit. Quia scz dux exercit? et ad resistendum z ad adiuuandū debet por aliis inueniri. Jpe em̃ est fundamentū exercit?: et ideo q̄uis cōtingat edificiū exercitus cadere et dissoluī: iste tñ tanq̄ solidū firmamētū debet immobilis inueniri. Apoc. xxj. Fundamentū primū iaspis. Vide supra de inuenire. Itē de? debet dici prim? quia ptor: qz scz sicut ptor: iudex vel p̄lat? est aliis por in gradu debet etiā esse aliis por in oi bono actu: sic de?. Quod etiā ostendit in verbo prior: q: pcerto iste ē por in donis: maior in impio. Sicut de ruben dicit Gene. xlix. Et ideo sicut videm? q̄ subditi solent ad primos et principales ciuitatis in necessitate recurrere: et ab eis auxiliū implorare. In illis etiā que ordinate pcedūt semp secūda secunt prima: sicut patet de gruib? qñ volant: de apib? qñ locū mutāt: de elephantib? qñ ambulāt: et de ceruis qñ fluuiū transnatāt In istis em̃ oibus illi qui sunt primi in dignitate scz duces in gruibus: reges in apibus: antiq̄ores in elephantib?: fortiores in ceruis: solent primi incedere: et alij solēt eos sequi et post eos ambulare. Juxta illud Ezech. x. Ubicunq̄ declinabat q̄ prima ierāt sequebant et cetere. Sic vere charissimi nos qui in ecclesia sumus vltimi z secundi: debem? ad deum et ad sanctos qui sunt primi z principales recurrere et refugere. eorum vestigia sequi et imitari: et ad eorū auxiliū per orationis suffragia3 peruenire. Unde Osee. ij. Reuertar ad virum meum priorem. Iste em̃ est prior is cōuentu ecclesie Juxta illud Job. j. Ante me factus est qui por me erat. Istud tamen est contra multos qui pcerto non sequuntur primo3 sed vltimum. non deum ica mundum. non bonum sed malum. non eterna sed externa. non superiora sed inferiora. Heb. x. Auser primum vt sequens statuat. Isti potissime sunt mali religiosi. qui christum primū regem et dominum suum quem pfitendo sibi desponsant postmodum derelinquunt. z ad amorem temporaliū se cōuertunt. Similes apibus que dicunt quandoq̄ regem suum primum dimittere z regi alteri adherere. Figurati in Jacob de quo dicitur Gen. xxix. Qz cum esset desponsatus lye: tandem desponsauit se rachaeli. Et sicut dicitur ibidem Amorem sequentis priori pretulit. Quia vere quod dolendum est isti deum qui primus est cui se deuouerunt per indeuotionem deserunt: z alteri regi. s. mundo vel diabolo se coniungunt. et lye secunde. id est religioni vel ecclesie quas primo desponsauerunt. rachelem pulcram. id est mundi p speritatem preferunt z pponunt Apoca. ij. Habeo aduersum te pauca quia charitatem tuam primam reliquisti. id est deum: quia deus charitas est ꝛc. Non sic charissimi. sed diligamus z queramus prima et superiora: non infima et inferiora. Juxta verbum Augu. dicentis libro de vera religione. Non summa queramus in infimis: ne cuz in nouissimis prima querimus. a primis inter nouissima numeremur. Et sic patet quomodo deus dicitur primus z quomodo ipe primo z ante omnia est diligendus. Exemplo apum que pmor ante omnia edificant domum regi. Et hoc est p̄mum principale. Jsta est ergo priozitas admiranda. Secūdo dico q̄ est quedam priozitas bonoranda. Et ista est illa qua p̄latus vel vir iustus dicit primus. Sic em̃ in omni genere rerum est vnum primum a quo alia dependent. sicut est cor inter membra. Sol inter stellas. Aquila inter aues. Leo inter bestias. Sic, pculdubio inter boies necessario est dare q̄ sint aliq̄ primi qui aliis pslideāt atq̄ regant. Et isti p certo debent esse sicut cor vitam gre aliis infundendo. sicut sol lumen doctrine aliis cōmunicādo. sicut aquile celestia contemplando z speculando. sicut leo audacter malos inuadendo. z bonos viriliter defendendo. Et sic de quolibet tali poterit dici illud Ezech. j. Animal primum simile leoni. Ubi ostendit q̄ sicut ille qui vadit primus debet esse

Agilior ad precurrendum.
Sagacior ad pcauendum.
Potentior ad defendendū.

Sic vere p̄latus vel vir iustus debet Agiliter pcurre bona facienda. Animal Sagaciter pcedere mala pcauēdo. Primū. Viriliter defendere hostes repellendo. quia scz iste debet esse similis leoni Et sic breuiter possumus dicere q̄ ille qui est primus debet esse melior. quia animal. id est res animata. Doctior quia primum Fortior. q̄a similis leoni. Dicam? ergo q̄ ille qui est inter ceteros primus: z in gradu z in statu. debet esse melior per pmptitudines bene operandi. qđ ostendit cum dicitur animal. Animal em̃ z arbor differunt. q̄a q̄uis vtrūq̄ viuat animal tamen motū habet voluntariū. q̄a non est affixum terre sicut arbor que terre immobiliter odheret. immo de sui natura potest se voluntarie mouere. currere. pariter atq̄ stare. z qđ plus est audire z videre. odorare. gustare. tangere z sentire. Sic, pculdubio p̄latus vel vir perfectus z peccator valde inter se differunt. Peccator em̃ est sicut arbor que ad modum trunci terre id est bonis terrenis per auariciam adheret. Non em̃ se mouet voluntarie q̄a. s. tales non habent liberam voluntatem. sed potius radicatam z infixam terre. i. bonis temporalibus agitatam Ro. vij. Vanitati subiecta est creatura non volēs. Vir vero iustus est sicut animal. quia. s. iste debet libere z voluntarie p bona3 opationē se mouere ps. Voluntarie sacrificabo tibi. p obedientiā audire. per discretionem videre. p deuotionē gustare. p contemplationem odorare. per compassionē sentire. Et sic figurabit in illis animalibus Ezech. j. z. x. q̄ erāt plena oculis ante z retro. ecce discretio. Que non reuertebant cum ambularent. ecce boni pposita inuariabilis perfectio. Habebant pennas extentas desuper. ecce contemplatio z deuotio. Habebant pedes rectos. ecce cursus boni operis executio. Et ad quem locum ambulabat primus animal sequebantur alia. ecce vere obedientie subiecto. Et sic ergo patet q̄ ille qui est prim? debet habere pmptitudinē

bene operandi.quia.s.debet esse animal.i.res animata mobilis atq; leuis.de quo.j.Corin.xv. Paus qđ aiale ē. Dñ em plures simul currunt.ille qui est prim⁹ debet aliꝰ citius currere.qz alꝰ posset alios sequentes in suis curribus impedire.Sic vere charissimi cū oēs simul curram⁹ per bona opa ꝛ per spem ꝛ desideriū ad ꝓpositū nobis certamen in stadio vite huius (sicut dī.j.Corꝫ.ix. Dēs quidem currut ꝫ vn⁹ accipit brauiū)ideo ille q ē prim⁹ inter nos. scz ille qui ꝓfessione vel ꝓlatione ē prior. debet citi⁹ ꝛ velocius per bona opa currere.ꝛ viā aliꝰ sequentibus p bona exempla munīre.qz alꝰ posset aliꝰ scandalū generare ꝛ ruine materiā mīstrare.ꝛ de hoc dī Job.xx. Currebant duo simul.ꝛ ille alius discipulus ꝑcucurrit citius petro.ꝛ venit prior ad monumentū.Quia breuiter isti debēt aliꝰ ꝑcurrere.primi ad bona opa manū ponere.ꝑmi onera penitentie subire.primi ad monumentū vbi positū fuerat corpus ihū.i.ad paradisum p bona opa currere ꝛ venire.ij.Regū.xviij.Contemplor cursum prioris velut cursum achimaas filij sadoch. Patet igit q isti primi.s. ꝓlati ꝛ viri perfecti debent esse meliores ꝛ agiliores p ꝓmptitudinem bñ operandi.Nume.x. Mouerūt castra primi filij iuda. Item debēt esse doctiores ꝛ prudentiores p rectitudinem bñ gubernandi. Et istud notat in vbo Primus. Quia ad Iam ille qui vadit primus ꝛ qui aliꝰ ducatum ꝓbet debet habere.s.visum clariorem. Modū maturiorem.Et sensum prudentiorē. Et hoc innuit saluator qui dicit Math.xv. Nr si cecus ceco ducatū ꝓbeat ambo i foueam cadūt.Et qz igit isti qui in ecclesia sunt priores.aliorum sunt doctores.rectores ꝛ ꝓcursores. necesse ē q p discretionem ꝛ prudentiā clare videāt.vt tute alios dirigāt atq; regant.qz sicut dicit Gilbertus. Ridiculosa res ē aut magis periculosa speculator cecus.Doctor insciꝰ. Precursor claudus. Prelatus negligens. Preco mutus.Corpora em q sunt in natura priora. sunt ceteris clariora. qđ patet in elementis.Quia ignis qui ē primū elementū.ceteris ē purius.clarius ꝛ limpidius. Patet etiā in membris. qz.s.oculi qui primi in primo membro.s. in capite sunt locati sunt membris ceteris clariores:ad denotandū q isti qui in nature ordine et in ecclesie corpe sunt ꝓres: debēt esse p prudentiū clariores:et p innocentiaz puriores:et ad regendū alios doctiores.Exemplo elephantū inter quos ille qui est antiquior dicit incedere prior. Figurati Gene. xliij.vbi in mensa ioseph fratres sui sederūt priores: sm q erant in etate ꝓuectiores.Ad denotandū q antiqui.i. viri sapiētes et maturi debent in mēsa ꝛ in grege ecclesie primi esse:et sciant se et alios gubernare. Unde de quolibet tali dicit illud Luce.ix. Prophetа vnus de prioribus surrexit.Et nota q ad istum primum scilicet ad doctum predicatorem clericum vel prelatum pertinet scilicet

Sanctissime conuersari.
Humillime dominari
Benigniter exhortari.
Seueriter indignari.

Dico q debent sanctissime cōuersari.Unde Nume.iij. Sāctificaui mihi quicqđ ꝓmū nascit in israel.Item debent humillime dñari.Math.xx.Erūt primi nouissimi et nouissimi primi.Et illud Math.x.Quicūq; inter vos voluerit primus esse erit vester seru⁹. Item debent benigniter exhortari.ij.Mach.xj. Jpe macbabe⁹ prim⁹ sumptis armis ceteros hortat⁹ est. Item debent seueriter indignari scz cōtra malos. Apoc.viij. Primus angel⁹ tuba cecinit et facta est grando ignis mixta sanguine.Et sic bene dico q isti qui sunt primi ecclesiastici et ꝓlati debēt esse doctiores et prudētiores p rectitudinē bñ gubernandi. Item debent esse firmiores et audaciores per fortitudinē bñ ꝓpugnandi quod ostendit cū dicit. Simile leoni.Quia sicut dicit inter milites qui sunt in exercitu ille qui vadit prior debet esse audacior.quia scz si cōtingeret ipm fugere:posset omni exercitui occasio piculi esse.Sic in exercitu ecclesie illi q sunt primi debēt esse fortes et strenui:et ad resistēdum malis:ꝛ ad inuadēdū ꝛ corrigendū malos esse audaces pariter atq; firmi. Simile inquit leoni.Dani.vij. Bestia prima similis leone cē.Unde supra de leone. Jstaz audaciam habuit beatus Stephanus q prim⁹ fuit in ordine martyꝝ:et ideo audacter ad modum leonis in alios prosiliit:et p defensione fidei prim⁹ tyrannis se opposuit:ꝛ primus in eos debachauit. vt de eo exponat illud Esaie. xlj. Primus ad syon dicet ecce assum. Iste em videns syon.i. ecclam ꝛpsam ꝛ a iudeis necter vilipēsaz.ꝑm⁹ dixit sibi Ecce assum.i.ꝑsto sum ad tui adiutoriū ꝛ tutelā. sillis cervo fortior q ꝑm⁹ dī fluuiū trāsfretare. ꝛ aliꝰ viā p fluuiū demōstrare.ꝛ ne aliꝰ timeāt solet eos ꝑm⁹ ancedere ꝛ pire ita q aliꝰ suis dumb⁹ imitētes solēt post ipm facili⁹ trāsire. Sic iste sicut ceteris fortior ꝑm⁹ flumē mortis p dño trāsiuit.Quia sm Aug. Mortē quā p nobis saluator sustinuit.iste ꝑm⁹ reddidit saluatori. Prim⁹ iter eūdi ad celū p martyriū aliꝰ oñdit. Prim⁹ in fidelib⁹ p fide se opposuit. Prim⁹ aliꝰ seqđ crēplū martyrij declarauit.ꝛ iubeūdi martyriū post ipm prim⁹ audaciā mīstrauit. Figuratus in symone machabeo de q dī.j.Mach.xvj. Qr videns ppm trepidare ad trāsfretādū torrentē trāsfretauit ꝑm⁹.ꝛ viderūt eū viri ꝛ trāsierūt post eū.Et sic etiā kīm dz facere bonus ꝓlat⁹.qz in oib⁹ ecclie vel ꝑdit oꝝ aduersitatib⁹ dz primū defensorē se exhibere.ꝛ ꝑm⁹ aduersitatū iacla sustiere. ꝛ ꝑm⁹ tyrānis se opponere. Juxta illud sepe dictū Esa.xlj. Prim⁹ ad syon dicet ecce assum cē. vbi nota q iste debet.s. Exꝑplariter informare. Primū ꝓbat dictio pambula. Virtualiter ꝑdicare. tiua. Prim⁹. Sed secdum dictio Personaliter visitare. ꝓnoiatiua. Dicet. Sz tertiū dictio repsentatiua.Ecce assum. Sic ē patz quō illi q sunt in eccla ꝑmi vel in mūdo dñt esse audaciores ad ꝓpugnandū Prudētiores ad gubernādū. Agiliores ad opandū. Et ista est secunda ꝓritas que est bonorāda. Tertio dico q est quedam prioritas que est affectanda. Et ista est prioritas bonorum spiritualium ꝛ diuinorum ꝛ eternalium ꝛ supernorum. Bona enim spiritualia ꝛ eterna.boc est dictu:bona gratie ꝛ glie.sunt prima ꝛ principaliora. Et ideo primo ꝛ principaliter sunt affectāda.ꝛ a deuotis cordib⁹ inquirēda. Bña em dī stola prima Lu.xv.Cito ꝓferte stolā primā Glia vero dī resurrectio prima.Apoc.xx. Bt⁹ ꝛ sctūs qui habet ptē in resurrectiōe prima. Arbor em q plures ꝓfert fruct⁹ facit primos vt cōiter meliores.sicut ꝓz de thure et de mirra q primū gumi distillāt valde melius q̄ scdm. Qđ bene innuit Can.v.vbi dī labia mea distillauerūt mirram primā.Sic vere cū deus ꝓducat duo genera fructuū.s.primos ꝛ secundos.Primos dico qui signāt bona spūalia et eterna.Secundos vero qui signāt bona tempalia ꝛ terrena.Sed ꝓsuldubio primi sunt aliꝰ meliores ꝛ cordi deuoto vtiliores ꝛ suauiores.ij.Petri.ij.Posteriora ꝛ exteriora prioribus.Unde sapiens Prouer.iij.Dolēs cōmendare sapientiam dicit sic.Melior est acquisitio ei⁹ acquisitōne auri ꝛ argenti.primi ꝛ purissimi fructus ei⁹.Et aduerte q iuē primos fruct⁹ gratiaꝝ ꝛ virtutū isti ꝓpue nominant. scz

Penitentie asperitas.
Sapientie subtilitas.
Eloquentie suauitas.
Redolētie famositas.
Amicicie charitas.
Efficacie probitas.

De prioritate pnie dī Canti. iij.Ubi mirra ꝛ aloe q sūt fructus amarissimi cōputant cū vnguentis primis.Et iō Cant.v.Penitentia dicit mirrha prima.De prioritate sapientie dicit Treñ.iij.Filij syon ꝛ inditi eius amicti auro primo.Per aurū em sapia designat. De prioritate doctrine ꝛ eloquētie dī Ecc.xxxij.Loquere tu maior natu.decet enim te primū verbū.De prioritate famose redolentie dicit Ezech.xxvij. Negociatores tui cuz vniuersis aromatibus primis De prioritate amicicie dicitur Matth.xxij.Diliges dominum deū tuū cē.boc est maximū ꝛ primum mandatū. Alterum aūt simile est huic. Diliges ꝓximū sicut teipm. De prioritate vero bonoꝝ opm efficacie dī Apoc.ij. Memor esto vnde exciderīs ꝛ prima opera fac. Ista est ergo prioritas affectanda.s.bona ꝛ dona gre ꝛ glie.Et iō Aplus dicebat Phil.iij.Que retro sunt obliuiscēs.ad ea vero que prior sunt extendēs meipm destinatū ꝑsequor ad brauium.

Quarto dico q est quedā prioritas detestanda. Et ista est prioritas vite pnis. ꝛ bonoꝝ huius mundi. ꝛ mūdane dignitatis ꝛ potestatis.Ista em tria dicunt prima.qz ꝑmo veniūt dō viuim⁹ in hoc mūdo. Alia vero postmodū veniēt i futuro.qz tūc erit nouissim⁹ error peior priore Matt.xxvij.Duo em sunt genera arboꝝ.quedā q̄ primo ꝓferūt fructus acres verūtn finaliter fiūt dulces ꝛ ita facit generaliter omnis arbor. Verūtn sunt quedā alie arbores q primo

fructus dulces facūt. ꝫ finaliter ex decoctōne vimia acres fiūt. sicut in mirra bolonis potest dilucide apparere. Sic vere charissimi in mundo sunt duo genera arborū. i. boim scz bonū ⁊ mali. Sed ꝓculdubio boni in mūdo isto habēt primo fructus acres ⁊ amaros. Verūtamē postmodū fiunt dulces. qz scz bona opa ⁊ virtutes primo sunt acria ⁊ amara ⁊ difficilia finaliter cū qñ sunt assueta fiūt facilia. et vltimo in paradiso cōuertētur in valde dulcia. qz sicut dr Hebre. xij. Disciplina in pñti nō videt esse gaudij ꝫ meroris. Postea vo fructū pacatissimū exercitatis p eā reddet Mali vo econuerso primo habent fructꝰ dulces in mundo. s. mūdi ꝓspera ⁊ mala opa. Jsta em malis sunt dulcia ⁊ delectabilia. Job. xxj. Dulcis fuit glareis coccati. Verūtā finaliter in inferno valde fient acria triſtia ⁊ amara. Et istis ꝓprie potest dici illud Jo. ij. Homo bonū vinū primo ponit. post cū inebriati fuerint tūc id quod deterius ē. Jsti sunt illi q̄ comedūt panē suū primū. quis ꝓculdubio sicut dr Luc. xj. Fiūt nouissima hominis illius peiora prioribus. Sed potissime de ꝓprietate supbie aliq̄d ē dicendū. Jsta em sup oēs alias ē detestanda. Superbi em sp volūt eē primi ab oīb⁹ nominari. primo ⁊ principaliter honorari in primis dignitatibus collocari. Jsti em sicut dr Math. xxiij. ca. Amant primas catbedras in synagogis primos recubitus in cenis. salutationes in foro. ⁊ vocari ab hoibus rabi. Per primos igit possum intelligere supbos ⁊ malos diuites ⁊ tyrannos qui. s. vt in plurib⁹ primas ⁊ magnas occupant dignitates. Jsti em sunt ceteris deteriores. Sicut em cōiter dr. primus fetus cattulorū quos pariūt porce vel canicule nūq̄ veniūt ad bonū. Jnter planetas etiā boc est vez q̄ saturnus q̄ est prior ceteris est deterior. Sic ꝓculdubio illi quos mūdus vel diabolus primos constituit ⁊ magistros. Et istud bene apparuit in primo angelo ⁊ in primo boie q̄ ambo plus q̄ ceteri deliq̄runt. De q̄ Esa. xliij. Pr̄ tuus primꝰ peccauit. ⁊. j. Mach. vij. Cōtrita sunt castra nichanoꝛ ⁊ cecidit ipe primꝰ ꝓlio. Et iō breuit nota q̄ isti primi sunt bodie pores oīb⁹ multiplici ex cā. vicz q: sūt Gulosi voratores. Crudeles exactores. Bonoꝛ turbatores. Seculi dilectores. Patrie grauatores. Qz sint gulosi voratores ptz Mar. vj. vbi dicit q̄ berodes fecit cenam magnā principib⁹ et tribunis et primis galylee. Jtē q̄ sint crudeles exactores patet Hiere. l. vbi dñs loquens de populo suo dixit. Primꝰ comedit eū rex assur: iste vltimꝰ exossauit eū. Jtem q̄ sint bonorū turbatores. patet Act. xxv vbi dicit q̄ assurrexerūt primi iudeoꝛ aduersus paulum. Jtem q̄ sint seculi dilectores patet. j. Coꝛ. xv. Primꝰ homo de terra terrenꝰ. Jtē q̄ sint patrie grauatores ꝑz Apoca. xvj. vbi dicit q̄ primꝰ angelus effudit phialam suaꝫ in terrā et factū est vulnꝰ seuū et pessimū. Et sic igit ꝑz q̄ q̄drupler inuenit priorias scz Detestāda: affectāda. bonoranda et admiranda ⁊c. Sufficit.

Primū. Cum primū sit aduerbiū tpis videtur q̄ in bono significato possit accipi et in malo Breuiter igitur dico q̄ primum et ante omnia ista sunt facienda que sequūtur iuxta illud Luce. xxj. Oportet primum bec fieri sed nondum statim finis. vz quia primum

A criminibus sumꝰ purgandi.
In virtutib⁹ sumus placandi.
In celestib⁹ sumus locandi.
Tempestatib⁹ sumus pulsādi.
Pijs actib⁹ sumus dotandi.
Sanis moꝛib⁹ sumꝰ probandi.
Pacis legibus sumꝰ artandi.
Verbis pluribus sumꝰ firmādi.

Dico ergo q̄ si volumus esse amici dei ꝓmū sumꝰ purgandi a scelerib⁹: et sic dicitur Math. vij. Ejce primum trabē de oculo tuo. Et Matbei. xiij. Colligite primū zyzania ⁊c. Jtem primū sumꝰ plantandi in virtutib⁹. Unde de bono arbore dicit Job. xiij. q̄ ad odoꝛez aq̄ germinabit ⁊ faciet comā quasi cum primū plantatū est. Jtem primū sumus locādi in celestibus p desideriū et affectū. Unde Lu. xij. et Mat. vj. Primum querite regnū dei. Jtē primum sumꝰ pulsandi tēpestatib⁹ seu duris ictibus scz tribulationum. Unde etiā de xp̄o fuit dictū Lu. xxij. q̄ primuꝫ oportet illum pati multa et reprobari. Jtē primū sumꝰ dotandi pijs actibus id ē operib⁹ pietatis. Jsti em primū sunt ⁊ ante oi ꝓcurandi. Unde Helyas dicebat mulieri sarepta. iij. Reg. xvij. Fac mibi primū subcinericiū panem: tibi aūt ⁊ filio tuo facies postea. Et ille etiam dicebat domino Luce. ix. Permitte me primum ire ⁊ sepelire patrem meū. Dare em panē ⁊ sepelire mortuū sunt opa pietatis. Jtem primum sumus ꝓbandi sanis moꝛibus scz anteq̄ ꝓmoueamur ad magna. Unde. j. Thim. iij. dicitur ꝓbent primū et sic ministrēt. Jtē primꝰ sumꝰ votādi seu etiā artandi pacis legib⁹. qz. i. an oīa nos debem⁹ querere ⁊ ꝓcurare charitatem ⁊ pacē Luc. x. Jnquācunq̄ domū intraueritis primū dicite. pax buic domui. ⁊ si ibi fuerit filius pacis requiescet pax vestra sup eū. Et Deut. xx. dr sic. Si quando accesseris ad expugnandū ciuitatē. offeres primū ei pacē. Jtem primum sumus firmandi verbis pluribus. s. ꝓ bonam ꝓdicationē ⁊ doctrinam. Unde Actuū. xiij. Vobis oportebat primum loqui verbū dei ⁊c. Jsta possent dilatari ⁊ multa alia addi ꝫ transeo. Vide vbi primus ⁊ prior. et Ante ⁊c.

Primicie. Primitiua. Nota q̄ primitiua ⁊ primicie erant certa portio fructuum. ⁊ aboꝛum q̄ in lege precipiebantur poni ad partem. ⁊ in vsus sacerdotū vel pauperum separari. Dicitur enim Numeri. v. Qz omnes primitie ad sacerdotem ptinent. Et Deut. xviij. Habūt sacerdoti primicias frumenti vini ⁊ olei. De hostijs que immolabantur. dexter armus ⁊ primicie sacerdotibus debebāt. Leuiti. vij. Armus quoq̄ dexter cedet in primicias Et Nemiee. x. dicit. Primicias aboꝛum ⁊c. Jgitur accedamus ad moꝛes ⁊ dicamus q̄ per primicias q̄ de capua parte fructuū sanctificaꝛ dabant possunt intelligi. s. Primitiue

Cogitationes.
Delectatiōes.
Opationes.

Quia. s. q̄cq̄d primo facim⁹ ⁊ habem⁹ q̄c. q̄d boni sapim⁹ ⁊ valem⁹. q̄cq̄d sati dicimus aut studem⁹ totū tenemur deo offerre oia sibi attribuēdo ⁊ sacerdotes ei⁹ b̄ est dictu ipsi⁹ angelos exinde spūal̄r nutriēdo ⁊ delectādo. Nota ꝫ q̄ est dare Primicias. Corpales. Primitias Tēpales. Primitiales Spūales. Primicie corpales sūt primitie vite ⁊ iuuētutis. q̄ scz deo dñt offerri inq̄tū ab ipa iuuenili etate dei debemus officio mācipari. Figurati i innocētib⁹ q̄ anteq̄ mūdi malicia iquinarent deo fuerūt p martyriū dedicati. Un Apoc. xiij. Hij empti sunt de terra primicie deo ⁊ agno. Hij sunt qui cū mulieribꝰ nō sunt coinquinati ⁊c. Jn quib⁹ verbis certe notat q̄ illi qui se in religiōe dño seruitio volūt dedicare. dñt ꝓcerto a iuuenili etate se dño primicias ꝓsecrare anteq̄ carnis ⁊ mūdi fedent vicijs se dei vsibus mancipare Exo. xiij. Qd̄ q̄cquid primitiuū est ꝓsecrabis dño. Primicie tpales sunt primicie rez et facultatis. qz reuera de fructib⁹ et ꝓuentib⁹ nris nos debem⁹ portionē debitā separare ⁊ deo in ecclīam partē offerre. partē vo paupibus erogare Deut. xij. Primicias nō tardes offerre Et ꝓuer. iij. Honora dñm de tua suba: et de primitijs frugū tuaꝝ da paupib⁹ et implebunt borrea tua saturitate. et vino torcularia redundabunt ⁊c. Quia ꝓcerto illi qui decimas et primitias fideliter et integre soluunt: bonis terrenis amplius ex uberant et affluūt. Illi vero qui huiusmodi primicias et debita non soluunt et subtrabūt. vt cōiter pauper et sine sufficientia viuunt. Ad quod scz facit illud. ij. Parał. xxxj. Exquo ceperunt offerri primicie: comedim⁹: saturati sumus. et remanserunt pluria: eo q̄ benedixerit dñs pplo suo. Hec sūt ergo primicie tēporales ⁊c. Primicie spūales sunt primicie cordis et voluntatis. et iste ꝓcerto sunt interiores cogitatus ⁊ affectiones. ⁊ etiam moꝛes ⁊ opationes. nosq̄ toti ⁊ nostrē cōditiones. que. s. oīa debem⁹ deo offerre. ⁊ nos sibi tanq̄ speciales primicias immolare. ij. Thes. ij. Elegit vos deus primicias in salutē. Et Roma. viij. Nosipsi primicias salutis habentes. intra nos gemimus adoptionem filioꝛ dei expectantes. Sed reuera bodie q̄plurimuꝫ potest dici illud Dan. iij. Nō est inquit in tpe boc princeps ⁊ ꝓpheta ⁊ dux: neq̄ holocaustū: neq̄ sacrificiū: neq̄ incensum neq̄ locꝰ primiciaꝝ coram te. Quia reuera bodie deficiunt primicie bone affectionis: incēsum oꝛonis: sacrificium spiritus cōtribulati ⁊ cōtritionis holocaustuꝫ totum combustum feruētis dilectionis dux ⁊ princeps iustīe ⁊ discretionis: ⁊ ꝓpheta sapientie ⁊ contemplationis. Quia reuera iam videt posse dici de multis quod de Esau dicit Heb. xij. scz q̄ ꝓpter vnā escam ipse vēdidit primitiua sua. quia scz propter escam bonoꝛ terrenoꝛū. multi vēdunt primi-

tua virtutū ⁊ meritoꝝ. ⁊ pdunt ius primiciaꝝ. i. celestium premiorum. ita vt talibus possit dici illud Malach. iij. In primicijs ⁊ penuriavos maledicti estis. Non sic bom ⁊ ui sti. q; reuera isti offerūt deo primicias bonoꝝ operū ⁊ virtutū. ⁊ etiam loco primiciaꝝ ipi offerūt semetipos. vñ dr. j. Cor. xv. Primicie xp̄s. deinde bñ qui sunt xp̄i. vt sic ipi finaliter possint esse de illis de quibus dr Heb. xij. Accessistis inquit ad syon montē ⁊ ciuitatem dei viuētis. hierusalem celestem. ecciam primitiuorū qui scripti sunt in celis. Sic igit patet quomo offerri debent deo primiciae. s. Spirituales. Temporales. ⁊ Corporales ꝛc.

Primogenitus. Nota q; primogenit⁹ in scriptura sumit trib⁹ modis. Est em primogenitus Gloriosus. Virtuosus. Viciosus. Primus e dei filius primogenitus eternaliter. Secūdus e homo soluꝫ primogenit⁹ virtualiter. Tercius e dives impius primogenitus tpaliter. Primus e primogenitus in trinitate. Secūdus e primogenit⁹ in bonitate. Tercius e primogenitus in prauitate. Primo igit dico q; e quedā primogenitura superior ⁊ eternalis. Et ista est illa qua dei filius dr primogenit⁹ dei patris q̄tū ad diuinitatem. ⁊ primogenit⁹ virginis matris. q̄tū ad humanitatē. Et aduerte q; primū pot dici duobus modis. q; q̄q; primū dr illud ante qđ nihil p̄cedit. Et sic iste dr primogenitus ⁊ a pte p̄is ⁊ a pte matris. A pte dico p̄is. q; p̄ nullum habuit filiū nisi istū. q; sicut dr Esa. xliij. Ante me nō e formatus deus. ⁊ post me nō erit. ⁊ in p̄s. Et ego primogenitū ponā illū excelsum p̄ regibus terre. A pte etiā matris. q; ſ. istū nullus p̄cesserat. ⁊ ideo primogenit⁹ pōt dici Añ de virgine dr Matb. j. q; pepert filiū suū primogenitum ⁊ vocauit nomē eius ihm. A pte etiā ecclesie dr primogenit⁹ oim filioꝝ dei spūalium. Et ideo iste vocat apostolos fratres suos. q; sicut dr Ro. viij. Ipe est primogenit⁹ in multis fratribus. Notanduꝫ ergo q; iste primogenitus e Venerandus. Admirandus. Deplorandus. Honorāđ⁹. Venerandus dico ꝓpter nobilitatem eterne generatōnis. De qua generatione dr Ecci. xxiij. ⁊ loquit ipe dei fili⁹ q; est sapiētia patris dicēs. Ego ex ore altissimi pdui primogenita añ oēm creaturam. Admirand⁹ ꝓpter nouitatē būane incarnatiōis. Et de boc dicit Heb. j. Introducit primogenitū in orbē terrarum. Deplorādus ꝓpter acerbitatem mortalis tribulatiōis. Et de boc dr Zach. xij. Dolebūt sup eum vt doleri solet in morte primogeniti. Iste est em primogenit⁹ frater noster quē pater voluit morte subire p̄ peccatis alioꝝ primogenitorū. Figurat⁹ in rege moab: qui filiū suū vnigenitū obtulit holocaustū sup murū. sicut dicit iiij. Reg. iij. Honorand⁹ ꝓpter auctoritatē supne dñationis. quia scz iste est primogenit⁹ frater noster q; hereditatē patris possidet pleno iure. de quo Apoc. j. Primogenitus mortuoꝝ et princeps regū terre. Ista est ergo primogenitura superior et eternalis. Secūdo dico q; e primogenitura inferior et virtualis. Et sic quilibet vir iust⁹ dicit primogenitus: q; vt cōmuniter primogenitus diligit plus a patre. Ultimo vero genit⁹ diligit plus a matre. Sic vere pat nr dr⁹ plus diligit primogenitos. i. iustos ⁊ bonos: mr vero scz caro vel mundus plus diligit vltimogenitos id est malos. Et ideo deus de bonis et iustis filijs suis primogenitis potest dicere illud Gen. xlix. Ruben primogenit⁹ me⁹: tu fortitudo mea. Et aduerte q; illi qui sunt deo primogeniti scilicet viri iusti seu etiam prelati debent esse

Prudentie splendore dotati. Potentie honore ditati. Constantie vigore firmati.

Isti em debent habere scz splendoris limpitudinē: quia debēt esse ruben: qui interpt̄at videns p̄ medium. Honoris celsitudinez quia dicit primogenit⁹. Vigoris firmitudinē: quia dicuntur fortitudo mea. Primogenit⁹ em debet esse prudentior nobilior: audacior. Sic isti debent esse in sensu prudentiores: quia Ruben. In moribus nobiliores: q; primogeniti. In viribus potētiores: quia fortitudo. Dicam⁹ ergo q; viri iusti seu ꝓlati debēt esse in sensib⁹ prudētiores: quia. s. debēt esse ruben. i. videns p̄ medium: quia scz isti debent videre p̄ medium cuiuslibet rei vel negocij p̄ subtilem meditationē: vel per medium id est per ipm cor nostrum quod est in medio per ipius considerationē et examinationez: similes luci qui vltra medium pietem solet videre. Primogenitus em de sui natura debet esse prudentior. Et quia magis antiquus. ⁊ q; curis ampliorib⁹ onerat⁹. Sicut em dicit Job xij. In antiq̄s est sapiētia. Et teste sapiente Prouer. ix. Da sapienti occasionem ⁊ addet ei sapientia. Et ideo ad istos primogenitos pertinet q; sunt sapientiores. vt. ſ. hereditatē ecclesie possint melius regere ⁊ domū domini gubernare. ⁊ eterna ⁊ quecunq; ad salutem ptinēt subtilius discernere et videre. Ruben inquit. i. videns p̄ medium Deut. xxxiij. Viuat ruben ⁊ non moriat. Ut de tali p̄mogenito dicat illud Ero. iiij. Primogenitus meus israel. Israel interpt̄at videns deū. Ptz ergo q; isti debent esse in sensu discretiores. Ruben inquit. Deinde dico q; isti debent esse in moribus nobiliores. q̄d etiam notat in verbo primogenitus. Primogenit⁹ em reputat magis nobilis alijs. ⁊ merito. q; magis est imediate ꝓpinqu⁹ paterne nobilitati. succedit etiam in nobilioribus feudis in aliquib⁹ terris. Sic isti in moribus debent esse nobiliores. cū p̄m rei veritatem deo patri sint ⁊ gradu ⁊ statu ꝓpinquiores. ⁊ ipsi⁹ in nobiliorib⁹ feudis. i. in bonis ecclesiasticis. ⁊ in diuinis scripturis. ⁊ finaliter ꝓpetuis bonis. ⁊ donis sint specialissimi successores. Ut sic quilibet talis possit dicere deo illud qđ Jacob volēs reportare benedictionē dixit Ysaac patri suo Gen. xxvij. Ego sum primogenitus tu⁹ esau. Aduerte tn bic q; sicut dicitur Gen. xxv. Esau q; erat p̄mogenitus ysaac. ⁊ q; p consequens sibi p̄cipaliter debebat succedere. ⁊ terrā p̄missionis iure hereditario possidere. iste tamen ius p̄mogeniture sue amisit. ⁊ fit frater secūdogenit⁹ primogenit⁹. Jp̄e vero de hereditate terre ꝓmissionis nil penitus reportauit. Sic vere cū deus habeat duo genera filioꝝ. ſ. p̄mogenitos ⁊ secūdogenitos. boc est dictu. ecclesiasticos ⁊ seculares. ita q; isti p̄mogeniti debeant sibi in hereditate terre ꝓmissiōis. i. in bonis eterne glorie p̄cipaliter succedere. Sic tn fit bodie q; tales primogeniti ita se regunt q; ius primogeniture sue secundi genitis. id est simplicibus secularibus dimittunt. Ipsi vero primogenita sua vendunt totaliter atq; perdunt. Et sic fit q; illi qui erant in iure successionis posteriores. sunt bodie primogeniti ⁊ priores. Isti vero qui principaliter succedere debuerunt. ius succedendi ꝓpter eoꝝ temerita amiserunt. ⁊ sic fiunt primi nouissimi. ⁊ nouissimi primi. Juxta illud Augu. dicentis. Qui simplices ⁊ idiote rapiunt celos. et nos cum litteris nostris mergimur in profunduꝫ. Quia sicut dicit Hebreoꝝ. xij. Esau ꝓpter vnam escam vendidit primogenita sua. Non sic chariſſimi. sed simus veri primogeniti. scz q; simus in moribus nobiliores. Deniq; dico q; illi qui volunt esse veri dei primogeniti debent esse in viribus constantiores. quod ostendit cum dicit. Tu fortitudo mea. Sicut em primogenitus q; in hereditate habet succedere debet esse fortis ⁊ strennuus vt iura hereditatis melius valeat defensare. Sic viri ecclesiastici ⁊ prelati debent esse constantes ⁊ fortes. vt ad defensionem hereditatis ecclesie sint potentes. Juxta illud Luce. xj. Et Matt. xij. Cū fortis armatus custodit atrium suuꝫ in pace sunt omnia que possidet. Et et de quolibet tali dicit illud Deutrono. xxxiij. Quasi primogeniti thauri pulcritudo eius. ⁊ quasi cornua rinocerontis cornua illius. Compara si vis constātiam prelatorum ecclesiasticorum et fortitudinem fortium audacie rinocerontis ꝛc. Sed procerto de multis videtur bodie impletum illud Exod. xiij. Primogenitum asini mutabis oue. Quia vere multi qui deberent esse sicut primogeniti asinoruꝫ. boc est dictu. fortes. constantes ⁊ laboriosi. ipsi tamen mutant in oues quia sunt fragiles. debiles ⁊ desectuosi. Et sic pot est dici illud p̄s. Qr diabolus percussit primogenita egypti. percussit dico. id est mutauit ab homine vsq; ad pecus. id est de hominibus fecit pecudes. de fortibus fecit debiles. de audacib⁹ fecit ibecilles. ⁊ de asinis fec oues. Nō sic igit chariſſimi sed simꝰ veri p̄mogeniti dei. s.

Constantiores in viribus. Nobiliores in moribus Prudentiores in sensibus.

Et sic erimus de illis p̄mogenitis quos deus sibi specialit dedicauit. ⁊ quos deus ad suum sacrificium consecrauit ⁊ ordinauit dicēs Exo meri. iij. Meum est omne primogenituꝫ. Et sic patet q; est quedam primogenitura inferior ⁊ virtualis. Et boc secundum principale. Tertio principaliter dico q; est quedaꝫ

primogenitura inferior & virtualis. Et hoc scdm principale

Tercio principaliter dico q est qdā primo genitura exterior et reprobalis. Et sic dico q dyabol⁹ dicit primogenit⁹ Jstū em deus primo genuit & creauit. Quia sicut dicit Job. xl. Jpe est principiū viarū dei. Jste est em ille frater noster primogenitus. de quo dicit Job. j. Ot dum filij iob comerent & biberēt in domo fratris sui primogeniti: irruit ventus validus a regione deserti q domū subuertit & filios iob occidit. Jn quo notant illi q in domo dyaboli: hoc est dictu: in mūdo delicijs & cōuiuijs: psperitatib⁹ & cōsolationibus satiant. & dū non aduertūt: ventus mortis irruit sup eos et ipos tpaliter & spūaliter et etiā eternaliter destruit & occidit. Jste est amon primogenitus regis dauid q fuit nequissimus: q thamar sororem suam. i. ariam p peccatū corrupit quapropter ab absalone. i. a xpo fuit postmodū occisus. sicut dicit. ij. Reg. xiij. Item qlibet diues peccator pōt dici primogenitus. q3 scz sicut canicula & porca primogenitis porrigūt primas mānillas: iposq; ad cubile primos reportant ipisq; vberiorē lactis abūdantiā administrant. Sic mūd⁹ primogenitis suis. s. diuitibus & potentib⁹ solet pinguiora bñficia porrigere: & lactis mūdane psperitatis vberiorem abundantiā distillare. Gen. xlviij. Dic est primogenitus pone dexterā tuam sup eum. Dextera em mundi psperitatē designat. Sed sicut dicit Gen. xxxviij. Fuit primogenit⁹ iude nequā coram dño. & pcussit eū sup demerita sua. Sic qa tales primogeniti sup ceteris vt cōiter sunt nequiores. Jō a deo pcutiūtur. et inferni miserijs condēnant. Figurati i primogenitis egyptioꝝ. quos vna nocte deus legit pcussit: & p malos angelos occidisse. Exod. xij. Unde in ps. Percussit oīe primogenitū in terra egypti. primitias ois laboris eoꝝ in tabernaculis cham. Et sic igit patet quō triplex est primogenitura. viz. Mala & viciosa. Bona & virtuosa. Sūma et gliosa &c. vide supra de Primo.

Princeps. Nota q princeps dicit quasi primū caput. vel princeps dicit quasi primo incipiens. Vel princeps dr quasi primo capiēs. Et sic dico q generaliter pncipes significāt illos q in altis dignitatib⁹ constituti: & q alijs dñant & principant. Jsti em sunt alioꝝ prima & pncipalia capita p iurisdictōem. Et nota q pncipes primo debent incipere opera bona p boni exēpli exhibitionē. Primo debēt capere & appbendere celi munera p celestis glie acqsitionē. Et de hoc. j. Paral. xj. Qui pcussit iebuzeū primus erit princeps & dux. Notem⁹ ergo q in scriptura fit mentio de principib⁹ bonis et malis: & de principat. bus eorūdem. Jnuenitur enim principatus.

Jnsupabilis. Primus est principat⁹ dñi de minorū.
Jnnūerabilis. Secūdus ē principat⁹ coborū angeloꝝ.
Recōmēdabilis. Tert⁹ est pncipat⁹ bonoꝝ platorum.
Reprēsibilis. Quart⁹ est pncipat⁹ maloꝝ tyrannoꝝ.
Formidabilis. Quint⁹ ē pncipat⁹ demonioꝝ malignoꝝ

Primo ergo dico q est pncipatus insupabilis. Et iste ē principat⁹ xpi q princeps dicit regū terre. Apocal. j. Jstū em sicut dicit in ps. Cōstituit deus pater dñm domus sue. et principē oīs possessionis sue. Jste em in exercitu eccie contra dyabolū fuit princeps & dux. Primus em cōtra diabolū dimicauit. primus ipm cepit & supauit. Primus p ecclia se morti opposuit: & pum⁹ ipam de mortis piculo liberauit. et primus pacē ecclie reformauit. Et ideo de ipso dicit Esa. ix. Factus est principat⁹ sup humer⁹ eius: & vocabit nomen eius admirabilis. psiliarius. deus fortis. pater futuri seculi. princeps pacis. Jste aūt est ille princeps qui dicit sedisse in porta clausa. i. in vtero vginali. De qua Ezech. xliij. Hec porta erit clausa principi: princeps ipe sedebit in ea. Jste est igit pncipat⁹ insupabilis. Secō dico q est principat⁹ innūerabilis: & iste est principat⁹ angelicus. Quia scz angeli dicūtur pncipes. Sicut em rex bz principes suos p quos solet regnū regere. p quos solet hostes ledere. p quos solet iura reddere: & p quos solet iusticiam facere. Sic deus in regno vniuersi bz suos pncipes q immediate ei subsunt angelos: q sunt sicut lictores circa regem pati ad sua bñplacita exequēda. Et ideo p istos mūdus regit. dei iudicia exequūtur hostes. s. demōes ne plus debito noceāt reprimūtur. mali puniūtur. boni pmouētur et casus fortune siue aduersi siue psperi p eos pficiūtur & complent. Et de istis dicit in ps. Principes pploꝝ cōgregati sunt cū deo abraham. Et bene dicit pploꝝ: q3 sicut reges habent diuersos pncipes q distinctis pplis in regionibus pncipant: Sic in diuersis regnis & regiōib⁹ diuersos angelos posuit pncipes & rectores. Quia sicut dicūt sancti et fides tenet: singulis psonis singuli angeli deputāt: & iterum singulis regionib⁹ in terris singuli sunt angeli deputati principes & ordinati. Juxta illud Ecci. xvij. In vnam quāq; gentem ppposuit rectorem. Et hoc bene innuit Daniel. x. vbi angelus gabriel dixit danieli de angelo principe regni psarum. Princeps regni psarum restitit mihi viginti & vno dieb⁹. & ecce michael vnus de principib⁹ primis: venit in adiutoriu meum. Dan. xij. etiam dicit danieli. Cō surget michael princeps &c. Et Josue. v. etiaz dicit. vnus angelus cū diceret sibi noster es an aduersarioꝝ? respondit nequaq;. sed sum pnceps exercitus dñi. Jste est igitur pncipatus innūerabilis. Tercio dico. q est pncipatus valde laudabilis. Et iste est principat⁹ bonorū platorum: pdicatorū et iustoꝝ. Jsti em dicūtur principes spūales. q3 scz isti sunt q sub rege regum principaliter militātes: alijs spūaliter principant. Et ideo de bonis principibus & platis pōt exponi illud. ij. Regum. xxiij. Dauid sedens in cathedra sapientissimus princeps inter tres. Jn q̄bus verbis ostendūtur quasi oēs conditōes quas debent habere boni principes et plati. Debent em habere fortem stabilitatem ne supent. q3 debent esse dauid. i. manu fortis. Cordis trāquillitatē ne perturbent. q3 debent esse sedens. i. trāquill⁹. Status auctoritatē vt formident. q3 debent esse in cathedra. i. in eminentia status. Status subtilitatē ne fraudent q3 sapientissimus. Mentis strēnuitatem vt imitent. quia princeps. i. primo incipiens. Bonam societatem vt consolentur. q3 debent esse inter tres. i. non solus. Jste em sunt sex generales conditōes quas debent habere principes et prelati. Quia pcerto isti debent esse potentes ad pugnādum. qđ ostendit cuz dicit. Dauid: qui interpretatur manu fortis. q3 scz ad principē populi pertinet q sit alijs fortior et stabilior. vt scz contra aduersarios & impios: & spirituales & tpales pualeat: ne ab eis supetur: sed vt magis eis in manu potenti et extento brachio dominet. & vt ipis mediante iusticia principet. Juxta illud. j. Macha. ij. c. Judas machabeus fortis viribus a iuuentute sua sit vobis princeps. Dauid ergo manu fortis. vnde Ezech. xxxiij. Seruus meus dauid in medio princeps eoruz. Caput. n. plus habet de ossibus q̄ q̄cūq; aliud membrum. Murena etiā caput habet quasi imortale. pcussa em in capite: vix cū baculo occiditur. Jn cauda vo virga modica faciliter enecatur. Leo em qui est caput et princeps animalium: ceteris est fortior. Et aries q est dux gregis: ceteris ouib⁹ est potentior. Sic pculdubio charissimi: principes & plati q sunt duces principes: & capita & capitanei alioꝝ debent esse magis ossei atq; fortes: & ad resistendū malis boibus: & inimicis tpalibus & spūalibus magis constātes: solidi & potentes. Dauid inqt. j. Regum. xxij. Cōuenerūt ad dauid & facus est eorum princeps. Jstud tamen hodie est cōtra multos principes et ecclīasticos & mūdanos q scz nihil habēt fortitudinis: nec spiritalis: nec corpalis. nec tpalis. Et ido inimicis anie: hostibus fidei. & ecclie aduersarijs subditoꝝ et patrie inuasorib⁹ vt deberent nō obviant nec resistunt. sed eis potius cedūt & succūbunt. De istis ergo dicit Esa. iij. Dabo pueros principes eorū. & effeminati dominabunt eis. Non sic charissimi: sed sint isti principes potentes ad pugnandū. Dauid inqt. Vide supra de dauid si vis. De inde dico q isti debent esse modesti ad expectandū: qđ ostenditur cum dicit. Sedens. Sedere em trāquillitatē animi et quietē mentis designat: quod sume pertinet ad principez vel platum. Quia pculdubio iste non debet esse mobilis: nec currens: sed potius trāquillus. modestus. deliberans. patiens et expectans. Nō em debet statim ad iracūdiaz p rūpere: nec precipitanter aliquid facere: nec indeliberate aliquid credere vel audire: sed solum in trāquillitate animi debet sedere: & in virtute patie & modestie residere. Sedēs inqt. Apocalyp. iij. ca. Ecce in celo sedes posita erat et super sedem sedens. Et. iij. Regū. ir. Ecce principes exercit⁹ sedebant. Qđ est contra multos q valde sunt precipites et

motiui:intantū q̄ vel adulationib⁹ citius mouēt̄ t liniū, tur.aut detractionib⁹ faciliter cōmouēt̄:aut iniurijs ad vindictam indeliberate vltra q̄ deceat exitant̄.Caput.n. inter cetera mēbra valde est mobile t valde ad diuersas p tes mutabile t vertibile.Sic malus princeps capitaneus vel p̄latus solet vltra q̄ debeat p̄cipiter se mouere.Et hoc dicit Prouer.xxviij.Leo rugiēs t vrsus esuriēs princeps impius.Nō sic ergo:sed sint modesti ad expectandū.Se dens inq̄t. Deniq; dico q̄ oportet q̄ sint sublimes ad im perandū.In cathedra inq̄t.Ad principes em̄ ptinet q̄ nō exhibeat se nimis humilem.neq; vilem.ne forte a subditis contēnatur.Quia scz nimia familiaritas parit conteptum Contēptus em̄ principis vel p̄lati:dat subditis audaciam delinquendi.Aquila em̄ t leo solent alijs animalibus inferre quendam timorem t terrorē.Sūt etiam animalia quodāmo do solitaria.gregem t cōmunitatē fugientia.Ad denotan dum q̄ illi q̄ sunt regis principes t prelati nō debēt esse ꝯ ditis nimis sociales seu familiares:sed magis solitarij t tali, qualiter singulares.Ex hoc em̄ subditi magis timent t re. uerētur.t a malis operib⁹ retardant̄.vñ Dicit.xxx.Priu, ceps de medio eoꝝ producet̄.q.d.Princeps nō debet esse inter alios:sed sup alios.qđ ostendit̄ cum dicit̄.In cathe dra.Cathedra em̄ locus est sup̄ioritatis.auctoritatis t sin gularitatis.vñ scribit̄ Ezech.xxviij.In cathedra dei sedi t in corde mar.Sint igit̄ sublimes ad impandum.Cathe dra inq̄t.Aduerte tm̄ q̄ cathedra nō solum significat stat⁹ sublimitatē.imo etiā designat iusticie t iudicij eqtatez.que summe ptinent ad principes:iudices t prelatos.Juxta il lud Ecci.vij.Noli q̄rere ab homine ducatū:nec a rege ca thedrā honoris.Noli querere fieri iudex:nisi possis virtu te irrūpere oēm iniq̄tatem.Qđ vtiq; est bodie cōtra mul tos q̄ procerto nō sedent in cathedra iusticie ꝯ pestilentie nō in cathedra honoris ꝯ furoris.nō in cathedra equitat̄ sed rapine t iniq̄tatis.Ezech.xxij.Principes eius in me dio eius quasi lupi rapientes p̄dam.Non sic ergo:sed sint sublimes ad impandum:seu etiam iusti ad iudicandū seu ad gubernandū.Cathedra inq̄t. Insup dico q̄ oportet q̄ isti sint sagaces ad meditandū. Sapiētissim⁹ inq̄t. Sa pientia em̄ t prudētia talibus sūme est necessaria:t pro se et p patria:et p subditis t p republica gubernādis.Jux ta illud Esa.xxxij.Nō vocabit̄ vltra is q̄ insipiens est pri ceps.Res em̄ que alijs sunt p̄late: sunt vt cōmuniter clari ores.Ptz in sole t stellis q̄ cunctis gēnabilibus preferūtur Patet in aquila regina auium q̄ viso limpidissimo solem intueri dicitur.Et patet de leone rege animaliuz q̄ apertis oculis dormire t reqescere cōprobat̄.Sic ve illi q̄ aliorum sunt reges principes et p̄lati:debent claritate t lumine sci entie pre ceteris illustrari.Subtiliter em̄ debēt in negocijs videre.t q̄uis in mūdi p̄speritate dormiant:semp tamen debēt oculos cordis p discretionem aptos habere.t vbi bo mo nō sperat:semp debent in arduis cogitare.Cāt.v.Ego dormio t cor meū vigilat.Esa.xxxij.Princeps vo ea q̄ di gna sunt principi cogitabit.Sapiētissim⁹ inq̄t.Eccl.ix.In manu artificis opa laudabūtur:sic t princeps ppli in sapi entia sermonis sui.Jgit̄ sint prudentes seu sagaces ad gu bernandū. Iterū dico q̄ isti debent esse audaces ad in choandū.Et hoc ostendit̄ cum dicit̄.princeps.i.primo in cipiens:qz scz tales debēt p mo incipe bona t opa t difficilia vt sint alijs in exēplum.Grues em̄ solent inter se du cem eligere.q̄ primo solet de terra surgere.primus ante ali as incedere:t vie ducatū prim⁹ alijs demonstrare.Sic p certo ad istos duces et principes mūdi t ecclie ptinet:q̄ pri mi de terra.i.de corpe pigricie surgant. Primi volatū bo noꝝ opez.primi in hostes anime:patrie et ecclie p̄siliant. t primi ducatū vie ad padisum alijs p̄ostendant. Dan.x. Ecce mihael vnus de principib⁹ primis.Figurati in iuda de quo dicit̄.j.Mach.xvj.Qz primus trāsfretauit fluuiū ad aduersarios expugnādos t alij post ipm̄.j.Paral.xj.c. Qui pcusserit iebuzeū:primus erit princeps t dux.Debēt ergo esse audaces ad inchoandū.princeps inq̄t. Rursus dico q̄ isti debent esse associati ad cōsultandū:qđ ostendit̄ cum dicitur.Inter tres.qz scz ad p̄latum t ad principes p tinet q̄ sit bene associatus.t q̄ credat p̄silio sapientū.Ecc. v.Princeps sacerdotū t q̄ cum eo erant cōuocauerūt con silium.Non em̄ debet proprio capiti credere:nec soli opi nioni assentire:nec in suo sensu plus debito abūdare:ꝯ po tius debet interesse.i.inter bonos consiliatores:fideles:et iustos:t trinitatis fidei p̄fessores debet p̄sonaliter resi dere.Quia sicut dicit xp̄s Matth.xviij. Ubi vel duo vt tres congregati sunt in nomine meo:ibi ego sum in medio eoꝝ Quod est contra multos qui ita sunt fatui t obstinati:q̄ nulli volūt credere nisi sibi:nolūt secum habere bonos cō sultores:sed potius viros impios t raptores.Esa.j.Prin cipes tui infideles socij furum.omnes diligunt munera t̄. Non sic ergo:sed sicut visum est habeant prelati t princi pes.Discretam societatem.Audacem strēnuitatez.Saga cem subtilitatem.Excelsam auctoritatem.Tranquillā ma turitatem.Constantē stabilitatem.Et ista de bono princi pe sufficiant.Iste est ergo principat⁹ valde laudabilis.

Quarto principaliter dico q̄ est q̄dam p̄incipatus val de damnabilis.Et iste est p̄incipatus crudeliū tyrānorum. et vt cōmuniter modernoꝝ secularium domioꝝ.t qđ peius est multoꝝ iniquoꝝ ecclesie prelatoꝝ. Unde nota q̄ isti sunt vt cōmuniter

Carnis delicijs impinguati.
Duris seuicijs effrenati.
Vanis leticijs occupati.
Blādis eloquijs delectati.
Malis familijs cōuallati.
Malis consilijs gubernati.
Mortis supplicijs reseruati.
Verbis blandicijs oblectati.

Dicam⁹ igitur q̄ mūdi p̄n cipes carnis delicijs impin guātur.Magis em̄ vacant delicijs q̄ p̄elijs.plus gau dent de potibus q̄ de ensib⁹ plus delectant̄ in cōuiuijs: q̄ in bellorum exercitijs.Et de hoc Eccles.x.Ve terre cui⁹ rex puer est:t cui⁹ p̄incipes mane comedūt.Item isti duris seuicijs effrenant̄.Jsti.n. pre ceteris hominib⁹ sunt crudeles:magis p̄cipites ad vin dictam t etiam ad rapinam:similes draconi qui elephan tem naturaliter persequit̄ t odit t contra eum p̄eliatur. vt ardore sui pectoris ipius sanguine frigido t melancolico temperet̄.Sic vere dracones.i.tyranni principes natura liter habent odio elephantes.i.simplices subditos innocē tes.t ideo vt ardor rapine t auaricie sue possit eorum san guine.i.eorum tēporali substantia saturari vel satiari.non cessant contra ipos cōtrouersijs t exactionib⁹ p̄eliari.et eos q̄tum possunt p̄dicto sanguine paupare.vt sic dicant paupes illud p̄s.Principes p̄secuti sunt me gratis.Uerū tamen sicut draco bibens sanguinem elephantis t cōpel lens ipm̄ deficere t cadere:solet q̄q; sub ipo inuolui t suf focari:t sic cū moriente pariter solet mori.Sic p̄culdubio principes et tyranni dum elephantes.i.subditos sanguie bonorum temporaliū euacuāt p rapinam:ipos q; ad terrā id est inferius ad statum pauptatis compellūt cadere t ve nire.constat q̄ in hoc ipi prosternūt t deijciūt semetipos. quia scz pauptas subditoꝝ est pauptas principis:t econ uerso diuitie subditoꝝ sunt diuitie dn̄oꝝ. Princeps enim vt cōmuniter nunq̄ potest esse diues si subditi sunt paupe res.q̄nimo dum subditi pauperescūt:p̄cipes necessario ru gūt et famescūt.Et ideo dicit̄ Prouer.xxviij.Leo rugiens t vrsus esuriens princeps impi⁹ sup pplum paupem.Sic ergo dico q̄ isti sunt magnis seuicijs inflāmati. Item di co q̄ isti sunt vanis leticijs occupati.Principes em̄ mo derni nō curant nisi de leticijs t consolatōib⁹ hui⁹ mūdi. Uo lūt em̄ habere cantores cātatrices:ioculatores t ioculatri ces.in bonis volūt ducere dies suos:t in puncto ad infe ros puenire.Jdeo de istis dicit̄ in p̄s.Prevenerūt prin cipes cōiuncti psallentib⁹ in medio iuuencularū t tympani striarū.Item isti sunt blandis eloquijs delectati.Jsti em̄ bodie nō diligūt nisi adulatores:nolūt em̄ habere aliquez correctorem:ꝯ magis amant quēcūq; verbosum adulato rem t deceptorem.vnde Hester.xvj.Dures principuz sūt simplices.Et ideo dicit̄ de adulatorib⁹ Osee.vij.In mali cia sua letificauerūt regem:t in mendacijs suis principem Item isti sunt malis familijs cōuallati.Non curant.n.bo die principes habere in familia sua nisi illos q̄ sine p̄scien tia emendas erigūt:t qui extorsiones in subditos facere sci unt.Aranea em̄ multos pedes habet diuersos t inequa les quibus mediantibus fila nectit.quibus muscas involu it et capit.t sic earum sanguinem evacuat atq; bibit.Sic

vere aranea .i. venenosus ⁊ malus princeps multos habz pedes .i. multos familiares ⁊ sequaces diuersos. et i diuersis officijs consistētes. istis aūt mediantib⁹ muscas .i. pauperes depredaē. ⁊ earū sanguine satiaē. De hoc dr Prouer. xxix. Princeps qui libenter audit verba mēdacij. omnes ministros habebit impios. Jtē dico q̄ isti sunt malis consilijs gubernati. Jsti em̄ hodie nō credūt cōsilia bonorū sed maloz. s. fallacū aduocatoz ⁊ suoz crudeliū balliuorū. oia em̄ consilia eoz sunt ad extorsionē pecuniarū et ad grauamina subditoz. Et ideo dicit in ps. Dns dissipat cōsilia pncipū: reprobat aūt cogitatōes pploz. Jtem dico q̄ isti sunt mortis supplicijs reseruati. q: sz tales q̄ nō cessant alios ledere et grauare. necesse habebūt mortē eternē supplicij sustinere. Jsti em̄ qui dati sunt subditis in exemplū: ⁊ tamē ꝓpter sua mala exempla sūt alijs causa ruine: debent merito penas pre ceteris sustinere. Jdeo de pncipibus q̄ dederāt malū exēplum alijs dr Hūe. xxv. Tolle cūctos principes ppli ⁊ suspende eos cōtra solem in patibulis. Et ideo in ps. dicit. q̄ effusa est contēptio sup principes: ⁊ errare fecit eos in inuio ⁊ non in via. Jstud potissime fiet post mortez q̄n ponent principes nostri sicut oreb et zeb. et zebee. ⁊ salmana. q̄ sz fuerūt principes q̄ dei populū verauerūt. ⁊ ideo mortis supplicijs subierūt. ps. Conturbati sunt principes edom robustos moab obtinuit: pauor. Et sic igit̄ patet quō est q̄dam principatus valde dānabilis ꝛc. Quinto principaliter dico. q̄ est q̄dam pncipatus valde terribilis. Et iste est pncipatus demonū. q̄ modo in mūdo ⁊ in mūdanis. in inferno etiā ⁊ damnatis principari dicūtur. Job. xxij. Venit em̄ princeps hui⁹ mūdi: et in me nō habet quicq̄. Et Job. xij. Nūc princeps hui⁹ mundi ejicet foras. Principatus tī dyaboli non durabit nisi vsq; ad iudiciū. sicut videtur velle apl̄us. j. Coz. xv. c. vbi dicit. q̄ tūc euacuabit deus oēm principatū. Qd̄ exponentes sancti dicūt. Qz principat⁹ demonū quē habēt super animas cessabit in iudicio: qz tūc ipsi demones cū aiabus damnatis igne ꝑpetuo cremabūtur. Esa. xxij. Cūcti principes fugierūt simul: qz ligati sūt. Sic igit̄ pōt apparere q̄ i uenitur pncipat⁹ q̄ntuplex. s. Terribilis. Dānabilis. Laudabilis. Jnnūerabilis. et Jnsupabilis. Et hec sufficiūt de principatu. Vide in alijs titulis vbi in locis infinitis inuenies de principib⁹ et plātis.

Principiū. Nota cum principia sint ille partes rerū et dictionū a q̄bus fines ⁊ cōclusiones: necnō effectus ⁊ opiniōes ꝓducūtur. valde debet cauere hō q̄ principiū eligit ⁊ intendit: vel a quo pncipio incipit vel ꝓcedit. Ex bonis em̄ pncipijs bone conclusiōes sequūtur. Et ex bonis causis boni effect⁹ ꝓducūtur. Ex malis vō causis ⁊ principijs: mali sequūtur fines ⁊ declarationes. Jgit̄ quicquid facim⁹ incipiamus a bono principio. Nota ergo q̄ inuenit̄ triplex bonum principium ⁊ triplex malum. Bonum em̄ est scilicet Principium

Eternū.		Dei bonitatē ⁊ conditionē.
Interiū.	qd̄ signat	Cordis puritatē ⁊ intētōez
Exteriū.		Vite bonitatē ⁊ ꝓfectionē.

Primū est principiū creatiuū. q: ꝓducat naturā ⁊ rerū veritates. Secūm est principiū inceptiuū: qz inapit gratiā et operū bonitates. Tercū est principiū effectiuū. qz inducit gloriam celi ⁊ oēm felicitatē. Dico ḡ q̄ est pncipium eternū oim ꝓductiuū. Et istud pncipiū est deus in quo et a quo: ꝑ quē: et ad quē sunt oia. Et ideo ipemet dicit Apoc. j. Ego sum alpha ⁊ o pncipiū ⁊ finis. Jste est em̄ principiū rerū: qa in principio creauit deus celū et terraz Genes. j. Jste debet etiā esse principiū nr̄oz actuū. Joh. viij. Ego principiū qui ⁊ loquor vobis. Qui em̄ in actib⁹ suis nō habet deū ꝑ principio: nunq̄ pōt ad finē debitū puenire. Et ideo dicit Apoc. iij. Hec dicit amen q̄ est pncipiū creature dei. Jtez est pncipiū ineternū operū inceptiuū vl directiuū. ⁊ istud est principiū bone intētionis. qz sz bona intētio debet esse principiū actuū ⁊ operū humanoz. Sicut em̄ principiata oia sapiūt naturam sui principij. sic omnia opa sapiūt naturam sue intentiōis a qua ꝓducuntur. Job. xxviij. Habet argentū venarum suarum principia. Et de isto consulit Exod. xij. Mensis iste principiū mēsis erit vobis in mensibus anni. Jtem est principiū externū glorie inductiuū. Et istud est pncipiū bone vite a quo sz ꝓducitur ⁊ seq̄tur conclusio glie paradisi. Quia sicut dicitur Gen. ij. Plantauit dns deus paradisū voluptatis a principio. supple bone vite in p̄senti: ad quod sequit̄ in futuro plantatio paradisi. Et sic inuenit̄ principiū bonū. Sed adhuc dico q̄ inuenit̄ pncipiū malum. Et sic dico q̄ q̄dā incipiūt a pncipio. s. Carnis infectionis. Mūdane possessionis. Hostilis suggestionis. Jnique defectionis. Quidā ḡ incipiūt a carnis infectione. Et isti sunt illi q̄bus caro ⁊ sanguis reuelat oīa queq; agūt. Sūeri. xxiij. Principiū gentium amalech cuius extrema perdent̄. Amalech em̄ lambens sanguinē interp̄tatur. Et ligit carnem q̄ in sanguinib⁹ delectat̄. Jtem q̄dam incipiūt ab hostis inspiratōe. Et de hoc dicit Gen. x. Fuit pncipiū regni eius babylon. i. dyabolus. Jtē quidā incipiūt a mūdana ꝓsperitate. Et de hoc Prouer. xx. Hereditas ad quam festinat̄ in principio: in benedictōe carebit. Jtē alij incipiunt a peccati puersitate. Esa. lxiij. Facti sumus sicut in principio q̄n nō dnaberis nostri. Et sic patz q̄ est quadruplex malū principium ⁊ triplex bonū. Multa possent exempla applicari de principio. ⁊ maxime de illis quoz p̄ūcipijs finis nō ꝓcordat. sicut sunt hypocrite. falsi amici. diuites ꝛc. Sed in suis titulis dictū est. Et similiter de illis q̄ in pncipio sunt mali ⁊ in fine boni. Vide supra de Cōuersiōe. Et similiter de illis q̄ nō respiciūt suū originale pncipiū. s. carnis vel generis vilitatem ꝛc. Omisi em̄ ista oīa qz pauce sunt auctoritates.

Prioz Prius. Cum prioz sit ille q̄ alios ꝓcedit etate: ordine: vel virtute: possumus dicere q̄ sicut prius in titulo de Primis visum est multiplex est prioritas. videlicet.

Admirabilis.	Nam prioza dei opa debēt admirari
Honorabilis.	Justi onera debent venerari.
Detestabilis:	Nostra scelera debent detestari.
Reparabilis.	Mentis vulnera debent reparari.
Non amabilis:	Rerum munera debent non amari.
Supportabilis.	Mundi pondera debent supportari.
Jmitabilis.	Sancta funera debent imitari.

Dicā ergo q̄ est prioritas dei q̄ est admiranda: sed de hac dic sicut supra: vbi. Primus. §. primo. Hoc solum dic q̄ deus prius. s. ante incarnatōem nobis erat ignot⁹. postea tamen fact⁹ est mirabiliter nobis notus. vñ optime potuit figurari. ij. Macha. j. vbi dicit̄. q̄ tempus affuit q̄ sol resulsit q̄ prius erat in nubilo: ⁊ accensus est ignis magnus ita vt omnes mirarent̄. Sol em̄ iste dei filius. prius sz ante in carnatōem nobis latebat in nubilo: in q̄ tuz visibiliter non erat notus. finaliter tū nobis splenduit ⁊ resulsit: qn̄ in carne visibiliter fuit natus. Jsta est ḡ prioritas dei: hoc est dictu: ipius excellens dignitas ⁊ maiestas q̄ sz est admiranda. Habuit em̄ vnū prius dnationis: hoc est dictu. diuine cōditiōis. vnū prius incarnatiōis. vnū prius passiōis. vnū prius resurrectōis. vnū prius ascensionis. De ipius priori et eterna diuina cōditione dicit Joh. j. Qui post me venit ante me factus est: qz prioz me erat. De incarnatōe dicitur Luc. ij. Qz symeon respōsum accepat nō visurum se mortem: nisi prius videret xp̄m dnm. s. in carne. De passione dicit. j. Coz. xv. Mō vinificat̄ nisi prius moriat̄. De resurrectōe aūt dicit Luce. ix. Prophetа vnus de prioribus surrexit. De ascensiōe aūt dicit Eccl. j. Primū q̄dem fmonem feci ꝛc. vsq; assumpt⁹ est. De ipius vō nobis ostensa dilectōe dicit. j. Joh. iij. Mos ḡ diligam⁹ eū qm̄ ipe prior dilexit nos. Hec est igit̄ prioritas dei q̄ est admirāda. Secūdo dico q̄ est prioritas iusti q̄ est bonorāda. Justus em̄ pōt dici. s. Prioz in vigore. Prioz in valore. Prioz in bonore. Prioz dico in vigore aduersa tolerans sicut de illo fortiori q̄ nō pōt domū fortis armati diripe nisi prius fortē adducat. Et sic sit de illis. de q̄bus dicit Judicū. xx. q̄ qui prius simulauerāt fugā versa facie fortiq̄ resistebant. Jtem prioz in valore multis ꝓponderās. In valore em̄ virtutuz ⁊ meritoz iusti ꝓponderant vniuersis. j. ad Thessal. iij. Qui in xp̄o sunt resurgent primi. vt sic bonitas et sapientia iusti cōparet̄ luci. Sap̄. vij. Luci cōpata

inuenīt prior. Item prior in bonore ceteris impans. vt sit prior in donis: maior in impio. Geñ. xlix. Multa possent hic dici: sed transeo: qz satis est supra dictū: vbi prim⁹. hoc solum nota. q iustus seu perfectus debet prius

Se accusare. Se macerare. Obtēperare. Accelerare. Hostes grauare. Verba formare. Mētē mūdare. Pacem ligare. Facta tractare. Verbis cessare.

Igitur prior se accusat culpam confitendo. vñ Prouer. xviij. Justus prior accusator est sui. Itē prior se maceret cibis abstinendo. Eccl. xxxj. Sup mēsem magnā sedisti: nō aperies sup illam faucem tuam prior: ne extēdas manū tuā: nec prior poscas bibere. Et ibidē. Cessa prior causa discipline. Item prior obtēperet maiori parēdo. j. Mach. ij. Prudens & maxim⁹ es ꝛc. Accede prior ꝛ fac iussū regl. Itē prior acceleret bonū faciēdo. Quilibet enī debet velle esse prior ad faciendū bonū: nec debet alter alterū expectare. Quia scz sicut dicit Job. v. Ille q prior intrabat in piscinā sanus fiebat. nocuit enī differre paratis. vñ Eccl. xxxij. Precurre prior in domū tuam ꝛ illic aduoca ipsum. Quilibet enī (licet tarde incipiat) debet tñ postq; inceperit talit accelerare ꝛ pcurrere. q si fieri possit prior alijs possit esse. Sūt enī in aliqbus ptibus qdam nuces q alijs iuxta cōem morem follientib⁹ ꝛ fructus pducentibus. sicte solent vsq; ad vigiliā sancti Jobānis baptiste remanere. Sed reuera in nocte pcurrentis iste siue mirabiliter. siue naturaliter nescio: solent folia ꝛ fructus pducere ꝛ se alijs prioribus pparare. Quia vo quis bō diu pmaneat in siccitate ꝛ sterilitate: debet tamen tanto feruore ad dñm se cōuertere. q alios ipm pcedentes possit attingere: et si possit ipis in vtutibus prior esse. Exēplo scz Jobis q precurrit citius petro: ꝛ ideo venit prior ad monumentū. sicut dicit Jobis. xx. Quia reuera feruens acceleratio ē sepissime aliorū pcuentio ꝛ in meritis anticipatio. Igit iust⁹ prior acceleret bona faciendo. Itē prior se pparet hostes inuadendo. Audaces enī fortuna solet adiuuare: ꝛ illos qui prius alios inuadūt: multotiens releuare. vñ de Juda machabeo dixerūt inimici. j. Macha. v. c. Si trāsierit ad nos prior nō poterim⁹ sustinere eū. Ita aūt fuit q iudas torrentē transiuit ꝛ alios supauit. Itē prior verba sonet fidē edocendo: vt fit de illis de qbus dicit Eccl. xxxvj. Locuti sunt in noie tuo ppbete priores. Itē prior se emundet culpam pfitendo. Matb. xxiij. Mūda prius qđ intus est calicis ꝛ parapsydis ꝛc. vt fiat id qđ foris est mūdum. Itē prior pacificet se recōciliando. Mat. v. Si offers munus tuū ad altare: ꝛ frater tuus habet aliqđ aduersum te: vade prius recōciliari fratri tuo ꝛ veniens offeres munus tuū. Itē prior facta tractet prudenter agendo. Prius enī ꝛ añ omnia consilia in negocijs sunt babenda. sicut Luc. xiiij. dicit de volente edificare turrim. q prius sedens cōputat si babeat sumpt⁹ qui sunt necessarij ad pficiendū ꝛc. Itē prior loqui cessēt verba moderando. j. Cor. xiiij. Si aliqđ sedēti reuelatū fuerit prior taceat. Justus igit in bis omnibus prior ꝛ alijs vtutibus peminentior debet esse: ꝛ sic priorita tem vtuosam ꝛ bonorabilē poterit obtinere: ita q null⁹ alius sibi poterit pparari Dañ. xj. Nō erit prior sisse nouissimū. Est igit ponitas iusti q est bonoranda. Tercio dico q est ponitas peccati q est detestāda. Priora enī peccata nostra ꝛ por etiam mala vita nostra semp debēt videri ꝛ totis viribus pcaueri ꝛ abominari: etiā et horreri: insup emūdari et deleri. Si qs enī a leone morsus esset: semp viso leone timeret: ꝛ primum morsum etiam abborreret: ꝛ sanitatem pro viribus impetraret. Bene g dicit Esa. xlvj. Redite puaricatores ad cor. recordamini pristis seculi. Istud tamē pro posse impedit dyabol⁹. Nō vult enī q priora pericula videam⁹ ad finem: q ibi faciliter incidam⁹ dicēs. s. Esa. xliij. Ne memineritis prior: ꝛ antiqua ne intuamini. Et q nunq; a peccatis ponibus recedam⁹: sed semp in deterius pcedamus. Juxta illud Luc. xj. Fiūt nouissima hominis peiora prioribus⁹. Et Matb. xxvij. Erit nouissim⁹ error peior priore. Nota etiā hic q prioritas detestanda ē illa qua qdem pfatuam audaciā ꝛ psumptionem pones se offerūt periculis. ꝛ etiam offensibus vicijs ꝛ peccatis. De qbus dicit Hiere. xj. Reuersi sunt ad iniqtates patrū suorū priores. ita vt qlibet talis dicere possit illud. j. Tymoth. j. Primus blasphemus fuit ꝛ psecutor. vnde de falso amico: dicit Eccl. xj. Si occurrerint tibi mala: inuenies eum illuc priorez. Non sic charissimi: ꝛ priora vicia detestem⁹ ꝛ priorem vitam in melius emēdemus. vt sic de nobis dicat illud Esa. xxxv. In cubilib⁹ in qbus dracones prius habitabant oriet viror iunci ꝛ calami. Siles scz illi lapidi q dicitur noset q inuenit in capite buffonis: q tamē sume valz contra venena. vbi scz forma buffonis dicit appere. Quia scz illi q de corpe diaboli buffonis p pniam extrabunt. qñ q sume valent contra venenū peccati. Exēplo. s. pauli ꝛc. imaginē tamē buffonis. i. priora peccata sp per mēoriā secum debent habere. Quarto dico. q est ponitas innocētie q est reparāda. Virtutes enī quas pdidimus sunt recuperande: ꝛ ania que vulnerata est reparāda. imo certe virtus ꝛ gra est amplior q amissa fuerat pcuranda. Ad boc enī tendit tota potentia medicor. vt scz por sanitas recuperetur. ꝛ maior etiam ꝛ firmior pcurēt. vt sic iubile⁹ prioris restitutōis ad nos redeat. sicut de bereditate aliena dicitur Leuit. xxvij. q scz i anno iubileo reuertebant ad priorem dñm. vt et sic anie ad pristinā innocentiā redeūti dicat dñs illud Esa. j. Restituā iudices tuos vt fuerūt prius et cōsiliarios tuos sicut antiqtus. q. d. Judicū ꝛ iusticiaz consiliū ꝛ prudentiā restituam tibi sicut prius. qz scz bon⁹ penitens debet fortior ꝛ vtutibus ꝛ innocētia maior q prior fuerat reuenire. Job. viij. Placatū reddet babitaculuz iusticie. Pone de antheo rege: q pstratus ab hercule semper fortior q pus fuerat resurgebat. vt ꝛ sic tali penitenti ad ampliorē gram redeūti dicat illd Apocal. ij. Noui opera tua ꝛ charitatez: ꝛ fidē ꝛ ministeriū: ꝛ patiam tuā ꝛ opera tua nouissima plura prioribus⁹. Ruth. iij. Benedicta filia tua dño qui porem misericordiam posteriorem supasti. Patet g q est prioritas innocentie q est reparanda. Quinto dico. q est prioritas mūdi glie que nō est amanda. Bona enim mūdi dicūt priora. bona padisi posteriora. Et reuera priores fetus aialium vt cōiter non sunt ita pfecti sicut secūdi. Igit quia ista priora vana sunt: ipa dimittam⁹ ꝛ ad posteriora padisi bona curram⁹. Nōne scriptū est Exo. xxxiij. Or dñs faciem suā moysi non ostendit: sed posteriora sua ostēdere repromisit. facies enī ista: anteriora ꝛ priora mundi bona signat. posteritas vo sequētia padisi bona designat. Illa g debem⁹ contenere: ista vo diligere: querere ꝛ amare. Exemplo scz Jacob q lippam vxorē que prior fuerat sibi vxor contenens sedam q pulcra erat dilexit. Et sic dicit Geñ. xxix. Anteriorem sequētis priori ptulit. Sicut enī dicitur. j. Cor. xv. Prius qđ aiale est deinde qđ spāle est. Talis enī prioritas mūdane glie finaliter cedit ad nibilum: quia scz extinde sequit penuria infernalis. Exemplū de diuite in inferno sepulto. Luc. xvj. Et. j. Regum. ij. Repleti prius p panibus se locauerūt: ꝛ famelici saturati sunt. Et sic illi q modo in mūdi magnificētia sunt priores: figurent in septē vaccis pinguib⁹ pharaonis. tandē p vaccas tenues devoratis. De qbus dicit Geñ. xlj. Or prioriū pulcritudinem devorauerūt: ꝛ tamē devoratis prioribus⁹ nullū saturitatis dedere vestigium. Jsta est igit prioritas nō amāda. Sexto dico q est qdam ponitas tolerāda vel supportāda. Et ista nibil aliud est q⁹ stat⁹ mūdi tribulationū. et psentiarū miseriar. ꝛ turbationū que prius in bac vita veniūt: ꝛ subsequētur in alia bona ꝛ pspera succedūt. Ly ems enī prior accedit q⁹ estas: ꝛ tribulatio prius venit q⁹ felicitas. Mala g ista q prius veniūt in patia tolerem⁹. vt finaliter eternā gloriā cōsequmur. p quā omnis pcedens pestilentia oblioni tradat. Ut et sic de glia dicat illud Esa. lxv. Oblitionem date sunt angustie priores ꝛ abscondite sūt ab oculis vestris. Sequtur. Et nō erūt in memoria priora: sed exultabitis ꝛ gaudebitis vsq; in sempiternū. Jsta ē ergo qdam prioritas tolerāda. Septimo dico q est qdam prioritas imitāda. Et ista est virtus ꝛ bonitas sanctor. patrū: qui prius ꝛ ante nos pcesserūt. q scz sunt imitandi. ꝛ p moralem similitudinē subsequēdi. Et sic figurent in illis rotis Ezech. j. vbi dicit. Una erat similitudo ipar quattuor: et ad quem locū declinabat que prima erat sequbant. ꝛ cetere vnde quilibet bonus imitator de tali prioritate pōt dic-

re illud Phyl.iij. Que retro sunt obliuiscẽs ad ea vo que priora sunt extendẽs meipm destinatũ psequor ad brauium. Hec est ꝙ prioritas imitanda: ꝛ etiã vt dictũ est tolerãda. nõ amanda. repanda. detestanda. veneranda. ꝛ admiranda. Et hec de prior ꝛ prius sufficiant. Vide vbi. ante Preire ꝛ vbi. Primus.

Priusquã. Cum priusq̃ sicut ꝛ anteq̃ denotet mihi puandã pambũlã tepis antipationẽ. quamua pcessionem status ꝛ pfectionis ꝛ gradus predatõem: notabo ꝙ priusq̃ põt de vno Justo ꝛ impio reperri. Primo igit̃ dico. ꝙ ad deũ ẽm spectat vnũ priusq̃

Eterne durationis. De eterna duratõe patet: qz constat ꝙ deus semp est ꝛ fuit eterna

Paterne ꝓuisionis. nãter. Et de isto priusq̃ loquit̃

Interne cognitõis. dauid in ps. dicens deo sic. Priusq̃

Supne prouectõis. montes fierent aut formaret terra et orbis a sẽclo ꝛ vsq̃ in sẽculũ tu es deus. De pma ꝓuisione patz. qz constat ꝙ deus priusq̃ quicq̃ faceret a pncipio sicut sacra pater i testamento sue immutabilis ꝓuisionis ꝛ ordinatõis bonos futuros filios pdestinauit ad gliam. malos vo reprobauit et destinauit ad mortẽ. Vñ ipe in psona bonor loquit̃ dicens Hiere. j. Priusq̃ te formarẽ in vtero noui te: ꝛ anteq̃ exires de ventre sanctificaui te ꝛc. De malor aũt pdestinatõe seu reprobatõe dicit̃ in ps. Fiant sicut fenũ tectorum qd priusq̃ euellat exaruit. s. in mente diuina p reprobationẽ. De interna cognitõe q̃ scz ipe nouit omia priusq̃ fiant dicit ipe dñs Joh. xiij. Et nũc dixi vobis priusq̃ fiat vt cũ factũ fuerit credatis ꝛc. De supna vo pfectione ꝛ dominatõe et platione dicit̃ Joh. xvij. Clarifica me pr̃ claritate quã habui priusq̃ mũdus fieret. Priusq̃ igit̃ refertur ad deũ. Scdo dico. ꝙ priusq̃ refert ad iustum. Constat ẽm ꝙ vir sapiens ꝛ pfectus debet multos bonos priusq̃.

Vere confessionis. id est multas bonas anticipatões bre. et alios i bonis actibus anteire. Et sic dico ꝙ iusti habent vnum priusq̃

Pie petitionis. De flebili cõfessione dicit̃ in psal. vbi scz dauid videtur cõfiteri: priusq̃

Docte discretõis. humiliarer ego delicq̃. De humili petitione qua scz bõ petit priusq̃ moriat sibi peccata dimitti dicit̃ in ps. Remitte mihi vt refrigerer priusq̃ abeaz et ampli? non ero. De vtili vo discretõe quam scz bõ debet habere sapiẽter agendo: alios arguẽdo. debite respõdẽdo Sapienter dico agendo. Ecci. lj. Priusq̃ oberrarem q̃siui sapiam. Palam alios etiã arguẽdo. Ecci. xj. Priusq̃ interroges ne vitupes quẽq̃ ꝛ cũ interrogaueris corripe iuste.

Debite insup respõdendo. vñ Ecci. xj. Priusq̃ audeas ne respõdeas verbum. Sicut ẽm dicit̃ Prouer. xviij. c. Qui priusq̃ respõdet ꝙ audiat: stultũ se esse demõstrat ꝛ cõfusione dignũ priusq̃ ergo ptinet ad iustũ. Tercio etiã dico. ꝙ priusq̃ etiã ptinet ad stultũ. Cõstat ẽm ꝙ stulti ꝛ peccatores habent multos malos priusq̃. id est multas anticipationes et precipitationes scilicet priusq̃

Fallacis amicicie. Falsi ẽm amici solent ante tẽpus

Furentis iracundie. suos dimittere. sicut de petro legitur Marci. xiiij. c. Qz scz priusq̃

Crudelis violentie. gallus cantaret bis: dñm negaret. vnde Mat. xxvj. c. Priusq̃ gallus cantet: ter me negabis. Mali iracundi solent ante tẽpus anio furere: Unde i ps. dicit̃ sic. Priusq̃ intelligerent spine vestre ramnũ. sicut viuentes sic in ira absorbet eos. Crudeles impũ solent ante tẽpus bonos affligere. sicut Actuũ. xxiij. patet de illis q̃ dicebant: nos vo priusq̃ appropiet parati sum? interficere eũ scz paulũ. Sed oẽs pueri solent ante tẽpus mortem incurrere. Vñ in ps. dicit̃. ꝙ isti fiũt sicut fenũ tectorum qd priusq̃ euallatur exaruit. Et hec de priusq̃ sufficiant. Vide vbi. prius. ante. anteq̃ ꝛc.

Pristinus. Cum pristin? nihil aliud sit q̃ quod prior pcedẽs seu antiqu?. Notabo ꝙ nos inenim? pstinã

Innocentiã ꝛ pfectõem. Jgit̃ dico ꝙ est dare pristinam innocentiã que est reparã.

Iniusticiã ꝛ corruptõem da. Serpens ẽm trãseũdo par

Amicicã ꝛ dilectionẽ. tum foramen ꝛ deponẽdo pellẽ antiquã: ꝛ aquila balneando se in fonte viuo solet repare ꝛ recuperare pristinam iuuẽtutem ꝛ pristinã fortitudinem ꝛ virtutem. Sic ve nos q̃ sentimus nos in vicijs antiquatos: debemus pellem veterem. boicm veteré. malã puersationẽ veteré trãseũdo p artam penitentiã: ꝛ in fonte lachrymarũ nos balneando deponere. vt sic possim? pristinam iuuentutis innocentiã raparare. ꝛ pristinã virtutum fortitudinẽ rehabere. vnde Eph. iiij. Deponite vos sm pristinam cõuersationẽ veterem boiem q̃ corrũpit̃ ꝛ renouamini spũ mentis vestre ꝛc. Talem aũt pristinã renouationem desiderabat Job: cum dicebat Job. xxix. Quis mihi tribuat vt sim iuxta menses pristinos. sm dies q̃bus deus custodiebat me. qñ splendebat lucerna eius sup caput meum. sicut fui in diebus adolescẽtie mee. qñ secreto dr? erat in tabernaculo meo. qñ lauabo pedes meos butyro. ꝛ petra fundebat mihi riuos olei ꝛc. Expone. Et reuera homo qui qñq̃ fuit iustus: innocens ꝛ deuotus. q̃ videt se vicijs inuolutũ: valde debet innocentiã pristinã quam sentit perditam dolere. ꝛ pristinũ secretũ diuine visitatõis ꝛ consolationis. pristinũ butyrũ dulcedinis ꝛ deuotionis. pristinum oleum pietatis ꝛ cõpassionis. pristinã lucernaz sapie: et discretionis plangere ꝛ lugere: ꝛ ad ipa ꝙ viribus reuenire. Jgit̃ dico ꝙ talis pristina conditio ꝛ pfectio recupat̃. s. p

Diuinam miseratõem. Facit ergo ad hoc diuina miseratio. Sine gra ẽm dei homo a

Deuotã postulationem. peccato nunq̃ puertit̃. nec pristina eius pfectio reformatur.

Legalem ordinationem. Dõ satis figurat̃ Gene. xl. vbi dicit̃ carcerato pincerne.

Penarum toleratõem. Tres adhuc dies sunt post quos recordabit̃ pharao ministerij tui: ꝛ restituet te in gradũ pristinũ. Pharao ẽm rex est dr? qui scz post tres dies seu post tres ptes pnie de homine recordat̃. ita ꝙ eũ in gradũ pristine. imo q̃q̃ maioris vtutis ꝛ innocẽtie restituere coprobat̃. Figura etiã ad hoc de templo dñi qd prius fuerat p chaldeos destructũ: tandem tñ per filios israel reparatũ. De quo dicit̃. ij. Para. xxiij. Qz suscatauerũt domũ dñi in pristinũ statuz. Facit igit̃ ad istam repationẽ innocẽtie ꝛ virtutũ diuine gre miseratio. Jtẽ facit ad hec deuota venie supplicatio seu deprecatio. Et sic videbat samson a dño postulare dicens. s. Judicũ. xvj. Dñe deus meus restitue mihi nũc pristinam fortitudinem. Jtẽ facit ad hec legis dñice constitutio. Lex ẽm est diuina ꝙ peccator p pniam ad pristinã gram reuertatur. Figura etiam ad hoc Leuitici. xxv. vbi dicit̃. ꝙ omnis hereditas vendita: in iubileo reuertebat̃ ad pristinum possessorẽ. Sic vere gratia pdita suo pristino possessori restituit̃. qñ iubileus remissionis ꝛ pnie comitat̃. Vñ ibidez dicit̃ sic. Reuertetur homo ad possessionem suã: ꝛ vnusq̃sq̃ redibit ad familiam pristinã: qz iubileus ꝛ q̃nquagesimus est annus. Seq̃tur. In ipso ẽm omnis venditio redit ad dñm et ad possessorẽ pristinũ. Jtem facit ad hoc tribulationũ toleratio. vnde Heb. x. Rememoramini pristinos dies q̃bus illuminati certamen magnum sustinuistis passionũ. Patet ergo ꝙ est dare pristinã innocentiam que est cõmendanda. Secũdo dico ꝙ est dare pristinam iniusticiaz q̃ est emendãda. Constat ẽm ꝙ pristine iniquitates sunt relinquẽde ꝛ p pniam emendãde. vñ Eccli. xxj. Bene consulit̃ peccatori dicendo sic. De pristinis noli peccare vt tibi remittant̃. Quod tñ est contra multos in suis iniq̃tatibus obstinatos ꝛ pristinis vicijs induratos. qui. s. pristina vicia volũt vsq̃ ad mortem in eis remanere. Unde de necessitate tyri dicit̃ Esa. xxiij. Nũquid nõ hec vra ẽ: que gloriabat̃ a diebus pristinis in antiq̃tate sua? Et de samaritanis etiam dicit̃. iiij. Regum. xvij. ꝙ scz idolatrando iuxta consuetudinẽ suam pristinã ꝓpetrabant. Est igit̃ dare pristinam iniusticiã que est emendanda. Tercio dico ꝙ est dare pristinã amiciciam q̃ est renouanda seu etiã reseruanda. Deus ẽm sp est paratus recordari pristini federis qd pepigit cum hũano genere in vtero ẽginali. ꝛ etiam qd quotidie nobiscũ pangit in lauacro baptismali. sicut ipsemet dicit Leuit. xxvj. Recordabor federis mei pristini quando eduxi eos de terra egypti: vt essem deus eorum. Nos igit̃ cum deo: etiam cũ proximis amicicias pristinas renouemus. ꝛ nos ipis p charitatis federa colligemus. j. Macha. xij. Misimus ad rhomanos renouare amiciciã et societatem pristinaz. Patet ergo ꝙ est dare pristinã amiciciam ꝛ societatem ꝛ iniusticiam. ꝛ innocentiã. Et hec sufficiant. Vide vbi. Antiq̃tas. ꝛ vbi. primus. prior ꝛc.

Priuare. Priuatus. De priuato in. q̄tum accipitur pro singulari et nō publico: t inq̄tū distinguit res publica et priuata nulle prorsus sunt auctoritates. Sed de priuare inq̄tum sumit pro spoliare: demere vel auferre multa p. culdubio possent dici: ꝫ pauce sunt auctoritates. hoc solū dic q̄ sicut vasallus propter delicta q̄nq; priuari pōt feudo. Sic de homo propter delicta que cōmittit contra dei volūtatem: priuari meret oīm solatio atq; bono. Et sic nota q̄ pctōres priuati

Sūt omni veritate.
Sūt vite voluptate.
Sūt fidei claritate.
Sūt spei securitate.
Sūt rerum fertilitate.
Sūt bonoris dignitate.

Mali igitur priuant veritate bone locutōis. j. Tymoth. vj. Veritate inq̄t priuati sunt existimātes questum esse pietatem. Item priuantur voluptate sancte deuotionis. s. vita gratie t glorie. sicut ij. Macha. iij. dicit. q̄ rex iussit sanguinē lagū vita priuari. Item priuant claritate certe cognitionis. sicut de struthone dicit Job. xxix. Ut duratur ad filios suos quasi nō sint sui. Priuauit em̄ eam deus sapiētia. nec dedit illi intelligentiā. Item priuant securitate firme tuitionis. s. firmitate stabilitatis t spei. Dn̄. ij. Macha. iij. Per diuinam inq̄t virtutem iacebat mutus omni spe t salute priuatus. Item priuantur fertilitate huius possessionis. s. bonis istis terrenis p quib⁹ laborare nō cessant. Eccle. xxviij. Lingua tercia mulieres viratas deiecit. t priuauit eas laboribus suis. Item priuant subtilitate alte prelationis. scz bonore glorie paradisi. Numeri. xxij. Decreuerā magnifice honorare te: sed dominus priuauit te. De bonis vo non sic. quia procerto isti nō priuantur bonis terrenis q̄n semp vt cōmuniter satis habeant ad necessitatem. Juxta illud Job. xxj. Vacca peperit t nō est priuata fetu suo Nec priuantur etiam finaliter bonis eternis. sicut em̄ dicitur in t̄. Non priuabis bonis eos qui ambulant in innocentia dñe deus vtutuz. beatus homo qui sperat in te. Vide vbi. Spoliare. Nudare. Auferre t sīlia t̄.

Pro. Cum pro diuersimode in scriptura sumat: vicz causatiue. sicut Eccl. iij. Usq; ad mortez certa pro iusticia. Item defensiue. sicut cum dicit. ij. Regum. x. Esto vir robustus t pugnemus pro populo nostro. Item substitutiue. sicut cuz dicitur. ij. Regū. xvij. Quis mihi tribuat vt ego moriar pro te. Item obiectiue. sicut cum dicit Job. xlij. Job ait seru⁹ meus: orabit p nobis. Item compensatiue. sicut cū dicit Deutro. xviij. Oculum pro oculo. dentem pro dente. Item satisfactiue. sicut cū dicit Eph. v. Ut xps tradidit semetipm oblationē pro nobis. Videtur q̄ pro: tenotet mihi officium procuratoris. intercessoris. pugnatoris: aduocati vel adoratoris. Sic igit notabimus q̄ pro: fertur ad deū. ad iustū. ad miserū. Primo igit dicatur⁹ q̄ pro: q̄nq; dr̄ de deo. Deus em̄ est vnus pro. i. vn⁹

Compensator t p̄miator.
Propugnator et defensator.
Mediator t procurator.

Iste em̄ p meretis soluit munifice. Iste etiā p afflictis certat tutifice. Iste iusp pro perditis tractat mirifice. Dicam ergo q̄ xps est pro meritis munific⁹ compensator. Mercatores em̄ nō faciūt nisi p rebus res alias dare: t vnū pro altero cōmutare. Sic deus sicut optim⁹ t valde magnificus mercator cōmutat negocia miro modo. Dat em̄ magna p modicis. p. mia p meritis. celestia p terrenis. Iste est em̄ q̄ dicit anime beate illud Esaie. lx. Suges inquit lac gentium: t mamilla regum lactaberis. t scies q̄ ego dominus saluans te redemptor tuus fortis iacob pro ere afferam aurum: t p ferro afferam argentum. pro lignis es. t pro lapidibus ferrum. Constat em̄ q̄ deus animam mamilla regam. i. ministerio sanctoz et angelorū nutrit t lactat. ipamq; redimit et saluat. t maxima p modicis sibi donat. Exemplo scz arboris seu vitis. que scz p paruis laboribus que homo circa illas impendit: fructus vberes sibi reddit. q: scz p laboribus mūdanarū tribulationū: christ⁹ affert t confert fructus eternarū consolationū. dicens scz illud Esaie. lxj. Spiritus domini sup me eo q̄ vnxerit me. Ad annūciandū mā suetis misit me: t vt mederer contritos corde. Sequitur. Et darem coronam p cinere. oleum gaudij p luctu. pallium laudis p spiritu merozis. Patet ergo q̄ xps est p meritis munificus compensator. Deinde dico. q̄ ipe est p afflictis tutificus ꝫpugnator. Animalia em̄ p suis catulis defendendis solent pugnare. Pastores p ouibus cōtra lupos solent certare. t dux p suo populo contra aduersarios dimicare. Cum igitur xps deus noster: sit omnū pater et dux et pastor. restat q̄ ipe pro nobis in tribulationib⁹ t tentationib⁹ nostris pugnat. t p defensione nostra: se nostris hostibus opponit. t contra eos militat atq; certat. et de ipis misericorditer victoriaz at Joh. x. Animā meam pono p ouibus meis. vt sic dicam⁹ illud ij. Paral. xxxij. c. Robiscū dominus deus noster: q̄ auxiliator est noster. pugnabitq; p nobis. vnde Judith. v. ca. Deus eorum p eis pugnauit et vicit. Et Mcc. iij. Deus noster pugnabit, pro nobis. t nosipsi facicmus opus. Est igit tutificus propugnator p afflictis. Deinq; dico q̄ ipe est p delictis salutificus mediator. Constat em̄ q̄ xps fuit t est pro humano genere mediator ad deum patrem. scz pro nobis

Deprecando.
Allegando.
Satisdando.

Jpe em̄ pro nobis exorat humiliter: vt ipe dixit petro Luce. xxij. Ego rogaui pro te vt non deficiat fides tua. Et Job. xvij. Ego pro eis rogo non p mūdo: sed p bis quos dedisti mihi. t non p bis tm̄: sed pro bis q̄ crediturī sunt per verbū eoꝝ. Item ipe p nobis allegat subtiliter. Iste est em̄ aduocat⁹ noster apud patrem. scz cui possum⁹ dicere verbum illud Esaie. xxxviij. Dñe vim patior: respōde p me. Et Roma. viij. dicit. Qz ipe spirit⁹ postulat pro nobis Postulare em̄ idem est qd aduocare. Item ipe p nobis satisdat benigniter. Satisdedit em̄ seu satisfecit p redemptione nostra mirabili modo. scz seipsum pro nobis morti exponendo: t propriū sanguinē effundendo. vnde Matt. xxvj. Hic est em̄ sanguis me⁹ qui p multis effundet in remissionē peccatoz. Et ad Eph. v. dicit. q̄ ipe tradidit semetipm p nobis oblatōem t hostiā. Patet igit q̄ xps est pro nobis

Et hoc primū principale. Et sic igit dico. q̄ hec dictio pro: refert ad deū. Secūdo principalit dico. q̄ ista p̄positio pro: aliquando refert ad iustū. Vir em̄ perfect⁹ et iustus sicut bonus seruitor t veneratoz. bonus adiutor t ꝫpugnator. bonus procurator et exoratoz. solet certare t laborare p deo. p primo. pro seipo. Dico pro deo. qz revera pro diuinis cogitare nō cessat. vicz

Pro ipo patiendo:
Pro ipo zelando fideliter.
Huic regratiando veraciter.
Jpm deprecando supplicater.
Jpm honorando cordialiter.

seu ipsum honorando mentaliter. Dico pro ipo zelādo. sicut scz de phynees dicit Nume. xxv. Qz zelo zelatus est pro deo suo: t expauit sceleus filioz israel. Jstud. n. sume spectat ad quēlibet xpianū. s. zelare p fide t p honore diuino. iij. Regum. x. Veni mecum t vide zelum meum pro domino. Verba sunt Jehu regis q̄ pro zelo legis: domū achab. filios et genus: necnō et ochozie fratres occidit. Jezabelem interfecit. t ꝫphetas baal exterminauit. sicut dicit ibidem. Item huic regratiando. s. pro bene factis suis. Deutron. viij. Benedicas domino deo tuo pro terra optima quā dedit tibi. Item ipm deprecando. vt scz sibi dicere possint alij illud Hester. xv. Invoca inq̄t dominū: et loquere regi pro nobis: t libera nos a morte. Et Hiere. xxxvij. Ora pro nobis dominū deum nostrum. Etiā et pro peccatis suis debet orare: qz sicut dicit Eccl. iij. Qui diligit deum exorabit pro peccatis suis. Item ipm honorando seu pro honore ipius paulescendo. vnde de beli dicitur j. Regum. iij. Qz cor eius pauens erat pro arcba domini. que scz capta fuerat a philisteis. Justus igit laborat pro deo. Item iustus laborat: cogitat: t stat pro proximo: Et h̄ certe pro ipo.

Viriliter militando.
Legaliter iudicando.
Liberaliter erogando.
Salutariter liberando.
Supraliter adorando.

Dicam igit q̄ iustus pro primo militat viriliter. vnde ipe dicit. j. Paral. xix. Confortare et agam⁹ viriliter pro populo nostro et pro vrbibus dei nostri. Et ij. Regum. x. Esto vir robustus: t pugnem⁹ pro populo nostro. Item pro ipo iudicat legaliter. Accipit em̄ sicut dicit Sap. v. Pro galea iudicium certum: t iudicat q̄ non occidant patres p filijs: nec filij pro patribus: sed vnusquisq; pro peccato suo morietur sicut dicit Exod. xxiij. Et. iij. Regum. xvij. Unde bono in

dici dicitur. Deutro. xix. Non misereberis inqt eius: ꝙ animam pro anima. oculum pro oculo. pedem pro pede exiges. Item pro ipo erogat liberaliter. qz sicut dicit Canti. viij. Si dederit homo oẽm substantiam domus sue pro dilectione quasi nihil despicit eam. Item p ipso liberando: certat salutariter. Quia scz sicut dicit Prouer. xj. Justus de angustia liberat⁹ est. et tradetur impi⁹ pro eo. Et Proverbio. xxj. dicit. Oz pro iusto datur impi⁹. z pro recto iniquus. Item pro ipo precat et orat supnaliter scz ad deuz et ad sanctos. vt sic alius dicat sibi illud. iij. Regum. xiij. c. Deprecare faciem dñi dei tui z ora pro me. Et Job. xlij. c. Job amꝫ seruus meus orabit pro vobis. Jacobi. v. Orate pro invicem vt saluemini. Tractat ꝙ iustus p proximo.

Item iustus certat z cogitat p seipso. Et hoc certe pro
Constantia. Laborat igit pro constantia vt
Justicia. fortꝫ vigeat. vt scz sit sicut achot
Penitentia. id est ille de quo dicitur Judicū
Sapientia. iij. Oz ipe vtraqꝫ manu vtebatur
Temperantia. pro dextera. q̃ scz eglon regẽ mo
Patientia. ab interficat. Item pro iustitia:
Vera eloquentia. vt recta compleat. Unde Eccle.
Verbi moderantia. iij. Pro iustitia agonizare p anima tua: z vsqꝫ ad mortem certa pro iustitia. Item pro penitentia vt carnem arceat. De qua dicit Prouerbi. xxvij. Anima esuriens etiam amarū pro dulci sumat. Item pro sapientia vt mente splendeat. dicens scz Sap. vij. Super salutem z speciem dilexi illam: et proposui pro luce habere illam: qm̃ inextinguibile est lumen illius. Item pro temperantia vt deo placeat. vnde Ecci. xxix. Minimū p magno placeat tibi. Item pro patientia ne ira ferueat. Iuxta illud Roma. xij. Nulli malū pro malo reddentes. Sequitur. Non vosmetipos defendentes charissimi: sed date locū ire. Item pro vera eloquentia vt ipam habeat. vñ Ecclesiastici. iij. Pro anima tua nō confundaris dicere verū. Item pro verbi moderantia vt multū taceat. vnde Ecci. xxxij. c. Audi tacens simul z quarens: z pro reuerentia accedet tibi bona gratia. Sic ergo patet quō ista dictio pro: refertur ad iustum. Dico tertio principaliter. q̃ pro: quādoqꝫ refertur ad impium seu stultū. Constat em̃ q̃ impij habent suū pro. i. suam causam mediatorem. compẽsationem z cōmutationē. Unde nota q̃ isti habent multiplex malū. Pro id est multiplicem malam causaz mediationē. cōpensationem z cōmutationē. quibus scz ipsi dant bona pro malis. mala pro bonis. certa pro falsis. animaz pro peccatis. celestia pro terrenis. O dicat xps Mat. xvj. Qua cōmutationem dabit homo pro anima sua: q. d. nulla cōpetens cōmutatio potest esse. z tamen miseri peccatores hoc faciunt. qui scz sicut dicit Treno. j. Dederūt queqꝫ pciosa pro cibo ad refocillandū animā. Quicqd em̃ habent pciosum et sanctū. s. gratias z virtutes: z bona etiam paradisi ipi dāt et perdūt pro modico diuitiarū z delectiarū cibo. pro anima: id est pro vita sua misera recreanda. Sicut em̃ vsurarius dat famelicis pauperibus parua pro magnis. vina z blada corrupta pro grossis debitis. z pro suis principalib⁹ hereditatibus atqꝫ bonis. Sic vt diabolus mala pro bonis solet talibus dare. z sic solet eos ad pauptatem inferni deducere: et hereditate paradisi priuare: vt sic dicat peccator tali cōmutatione receptus illud ps. Retribuebāt mihi mala pro bonis. sterilitatem anime mee. Dolenter ergo deberet conqueri peccator. videns pro pecunia vsuraria: id est p bonis terrenis instar scz Esau pro lenticulis sua primogenita. hoc est dictu. gr̃am atqꝫ gloriam pdidisse. z dicere lamentando illud qd̃ dicebat vxor thobie Thobie. v. O inqt q nunqꝫ fuisset pecunia ista pro qua misisti peregrinari filiū nostrum. lumen oculoꝝ nostrorum. baculum senectutis nostre. Filius em̃ noster interior est affectus. q̃ regebat lumen est mentis nostre. et baculus senectutis dū per gratiam est nobiscum. sed ad peregrinandū per peccatū mittit. qm̃ pro mūdi pecunia. i. p bonis hui⁹ seculi: vel etiā p pecunia diabolica. i. p pctis a gr̃e limitib⁹ elongat. De tali ꝙ pro. i. de tali mala ꝓpẽsatione z ꝯmutatõe dicit Michee. vj. Mūd dabo ꝓmogenitū meū p scelere meo. Primogenitū inqt. i. aiam. animū vl affectū. q. d. nō debeo qd̃ est contra illos infideles patres q̃ scz filios suos p pecunia solent dare. z ad participandū pcium ipos q̃ꝫ naturaliter sint liberi cū modica pecunia cōmutare: z alienis viribus subiugare. Sic isti animas cē. Et si vis nota q̃ isti habent in psenti seculo multiplex malū pro: scz vnū pro

Elationis et superbie. Ex pro fugbie elationis sequitur casus et deiectio. vnde. j.
Oblivionis non noticie. Regū. xv. dictū fuit sauli sic.
Proditõis et fallacie. Pro eo inqt q abiecisti sermonem dñi: abiecit te deus ne sis rex. Ex pro ingrate oblivionis: sequit strages et pditio. Deus em̃ valde odit vicium ingratitudinis. z maxime qñ homo nō solū nō reddit pro bonis bona: imo etiam infert pro bonis mala. sicut in ps. dicit. Qui retribuūt mihi mala pro bonis detrahebāt mihi. Jō bñ dr Prouer. xvij. Qui reddit mala p bonis nō recedet malū de domo eius Ex pro fallacis proditõis sequitur murmur et detractio. ps. Pro eo vt me dilig. detrahebant mihi: ego aūt orabam. Ex pro terrene possessionis seu etiā mūdane delectationis sequitur infern⁹ z dānatio. vñ Esaie iij. dicit sic. Et erit inqt pro suaui odore fetor. z pro zona funicul⁹. z pro crispanti crine calviciū. z pro fascia pectorali cilicij cē. Et breuiter pctores q̃ tam inutiles ꝓmutationes facūt: possunt dicere illud. ij. Macha. vij. Nos enim pro pctis nostris hec patimur. Sic igit patet quō ex ista mala causa pro: sequitur multimod⁹ malus finis. z quō mali habent inter se cōmutatõnes varias valde malas. Et si vis etiam potes dicere q̃ p pro: in malo significato pōt intelligi peccator. mūdus. vel diabolus. q̃ scz est malus mediator. falsus procurator. durus ꝓmiator. Quia scz isti p bonis reddūt mala. pro suauib⁹ aspera. pro magnis pua. pro peccatis tormenta cē. allega vt prius. Sufficit. Patet igit q̃ pro refert ad impiū. ad iustū z ad dñ cē.

Probare. Probatus. Cū probare nihil aliō sit q̃ aliqd experi mētaliter tentare. vel aliqd p facti euidentiam manifestare ad finē vt eius conditio possit melius apparere. Possum⁹ dicere q̃ deus probat boies diuersimode in hoc mūdo. Sicut em̃ aurifaber probat metalla: et q̃ bona z legitima inuenit: solet emere. tenere z admittere. q̃ vero mala inuenerit: solet penitus refutare. Sic deus probat z bonos z malos in mūdo: vt finaliter bonos in paradiso recipiat. malos vo in infernū pellat z dꝫciat. Et de hoc dr in ps. Dñe probasti me z cognouisti me: tu cognouisti sessionem meam z resurrectõem meam. Notare q̃ possumus q̃ deus probat z probat. Et ideo dico q̃ ē probatio
Diuina. In offi em̃ probatõe necessarius est probus
Humana. tor. locus probatõis z probatus. In proba-
Mūdana. tione ergo nostra deus est probator vel p se. vel per subiectam creaturā. Mūdus est locus probatõis homo vo est illud quod probatur. Dicamus ergo q̃ mundus est locus spiritalis probatõis. Sicut enim milites.

Probantur in stadio. Sic procerto boni p.
Scolares probant in studio. bant in huius mundi
Doctores probant in auditorio. spaciatorio. Mundus
Metalla probant in cōflatorio. em̃ est sicut fornax in q̃ deus probat illos quos sibi vult spēaliter retinere. Sicut em̃ papa probat z examinat boiem clericum vt beneficiet. Judex probat et examinet accusatū: vt absolutus z innocens declaretur. Homo probat equū vt emat⁹ z retineatur. Campsor probat denarium: vt eius bonitas ostendat. Sic vere deus probat in isto seculo virum iustum: vt ipm innocentē faciat: vt beneficiū paradisi sibi conferat. vt ipsum sibi ꝑpetuo retineat. z vt bonitatē ipius declaret omnibus et ostendat. Iuxta illud. j. Tymo. iij. Probent primū: et sic ministrent. Sic fuit probatus Job z Thobias. qz sicut dicit Eccl. ij. In igne probat aurum z argentum. sic et boies receptabiles in camino humiliatõis. Et iō breuiter de quolibet probato vel probando pōt exponi illud Genesis. xxvij. Accede ad me vt tangam te. z probē vtrum sis ꝓmogenitus meus. Ubi aduerte q̃ deus anteq̃ homini conferat prebendā: nō parisiensem sed paradisi. probat ipm aliquotiens tribus modis. Primo q̃ trium hostium impugnationibus ipm aliquādo submittit. Aliquotiens em̃ probat a carne p prosperitatis delectatiõem. Aliq̃n probatur a mūdo p aduersitatis desolatõem. Aliq̃n probat ab

hoste p iniq̃tatis instigatõem. Successus attractiuus probat cõsolationẽ prosperitatis. Accede ad me iniq̃t. Cõtract9 afflictiu9 probat desolationẽ aduersitatis. Ut tangã te inquit. Processus probatiu9 probat instigatiõem iniq̃tatis. Ut probem te ꝛc. Jsta ḡ sunt tria genera probationũ in q̃ bus probaꝫ bõ. vicz. Jn carnis prospa successiõe. Jn mũdi aspera afflictione. Jn bostis temera tentatione. Dicam9 igit̃ q̃ homo probaꝫ in successiõe, cõsolatiua. Et boc ostendit̃ cum dicit̃. Accede ad me. Jsto verbũ. Accede ad me: est vocabulũ Attractiuũ. Lenitiuũ. Blanditiuũ. Vocatiuũ. ⁊ Prospe successiõis designatiuũ q̃ videlicet illos q̃ mõ sunt in prospitate videt̃ deus vocare ad se: inq̃tum scz ipis solet applaudere ⁊ blandiri. Juxta illud Hester. xv. Accede buc ⁊ tange sceptr̃. Et Matbei. xxv. Accedens q̃ q̃nq̃ talenta accepit ꝛc. Jsta est em̃ vna fortis proba. s. mũdi prospitas. Jn ista em̃ proba nõ stat metallũ nisi solidum. Sicut em̃ metallũ sic probatur. Quia si purũ fuerit: idem pondus reddit dũ ex igne ⁊ fornace trabit̃. qđ habuit anteq̃ in ignẽ ⁊ fornacem mitteba tur. Sic vir iustus eiusdẽ ẽ cõditionis dũ in prosperis elevaꝫ: ⁊ dũ in aduersis deprimit̃ ⁊ calcaꝫ. Probaꝫ etiam sicut balsamũ: qđ si verum fuerit ⁊ purũ ⁊ in aqua ponaꝫ: statim petit fundũ. Si vo sophisticatũ fuerit ⁊ impurum. tũc nõ descendit: imo sursum enatat ⁊ supeminet ⁊ ascendit. Sic ve bõ bonus in aqua prospitatis posit9 nõ cuane scit: nec sursum in supbiam erigit̃. ꝫ magis p timorẽ in seipm colligit̃. ⁊ p bumilitatẽ ⁊ mortis ⁊ inferni ꝓsideracõez inferius descẽdere ꝓsuevit. Ecõtra vo illi q̃ impuri sunt at q̃ mali: si cũ aqua prospitatis p cõplacentiã miscent̃. sursum in supficiem pssupblam leuant̃. Jstud figuraꝫ Judicũ. vij. vbi dicit̃. Ut deus volens probare q̃ erant illi q̃ cõtra madian debebant ⁊ poterant prevalere dixit gedeoni. Duc eas ad aquas ⁊ ibi probabo eos. Et dicit̃ ibi q̃ modus probe fuit calis. q̃ illi q̃ quasi aquas contẽtẽdo ipas solũ manu lambuerũt. nec ad eas se inclinauerũt: fuerunt ad plium acceptati. Jlli vo qui ad aquam genua flexerũt et q̃ signũ nimie affectionis ad eam ostenderũt. fuerunt a prelio reprobati. Et tamẽ dicit̃ ibi. Qz multo plures fuert flexo poplice bibentes: q̃ manu solũmodo aquã tangẽtes Et sic plures fuerũt a prelio repudiati q̃ recepti. Sic vere charissimi: deus in aqua mũdane ꝓsperitatis q̃nq̃ probat boies in boc mũdo. proba tamẽ talis est: qz procerto illi q̃ sunt acceptabiles atq̃ boni: ⁊ ad ꝑualẽdũ contra madian id est diabolũ ordinati. solum aquã superficialiter tangũt et cũ manu. i. soluz ad necessitatẽ eã recipiũt atq̃ bibũt. ibiq̃ genua cordis nõ inclinant nec p affectuz nimiũ se imergũt Juxta illud ps. Diuitie si affluant nolite cor apponere. Illi tamẽ qui a deo sunt reprobabiles atq̃ mali: flexis genibus. i. toto cordis appetitu ad istam aquam se inclinant: ⁊ nõ solum ad necessitatẽ: imo etiam ad supfluitatem ibi se recreant ⁊ delectant. Ezech. xlvij. Traduxit me p aquam vsq̃ ad renes. i. vsq̃ ad cõplacentiã. Et ideo de ista proba dicit̃ in ps. Eraudiui te in abscondito tẽpestatis: ꝓbaui te apud aquam contradictõis. Et dicit̃ ꝓsperitas aqua contradictõis: pro eo q̃ causa est multarũ contradictionũ. Et dicitur absconditũ tempestatis: pro eo q̃ causa est tẽporalium ⁊ eternaliũ aduersitatũ. Patet ergo q̃ homo probatur in successione consolatiua. Accede buc iniq̃t. Deinde dico q̃ probaꝫ in afflictõne desolatiua. i. in mũdi aduersitate. que ostendit̃ cum dicit̃. Ut tangem te. Tangere em̃ signat aliquam violentiam corpalem. Ex tactu em̃ imꝑimitur maior dolor: q̃ ex actu cuiuscũq̃ alteri9 sensus. Et iõ sicut medicus tangendo membrũ: probat infirmi complexionem. Sicut ignis tangendo argentũ probat ipius perfectionem. Sicut lapis tangendo aurum probat ipius conditionem. Sic vere deus tangendo: corrigendo: igniendo: et tribulando boiem cognoscit: ⁊ probat eius virtutẽ vl de fectõez. Jdeo Job: qui multis tribulatõibus fuit probat9 dicit de seipo Job. xxiij. Probabit me quasi aurum qđ p ignem transit. Et ideo de tactu tribulationis sue legit̃ dixisse diabolus Job. j. Extende paululũ manũ tuam ⁊ tange cũcta que possidet: nisi in faciem benedixerit tibi. Aurũ em̃ purum et impurũ sic probatur. Quia si fuerit purum: in ignem positum nõ fumat. nõ evaporat. ꝑcussum non sonat. nõ minoratur. sed purgaꝫ ⁊ melius q̃ antea pseverat Si aũt impurũ ⁊ mixtũ fuerit: tũc in igne fumat: ⁊ minoratur et evaporat. ꝑcussum sonat. ⁊ a pondere recto ⁊ colore deviat ⁊ discordat. Sic procerto illi qui puri sunt et iusti si in igne tribulatõnis ponuntur: vel si diversis afflictionibus feriũtur. nõ fumant p supbiam ⁊ indignatõem: nõ sonant p impatientiã ⁊ detractionẽ: nõ minoranꝫ p iniustici et desperationẽ. Jlli vo qui iusti sunt ⁊ iniqui: ⁊ in ponere virtutis minoranꝫ. et per impatientiã obloquũtur. et per indignationẽ fumant. superbiũt et rixant. Jdeo de bonis dicitur in ps. Probasti cor meũ ⁊ visi. no. igne me examini. ⁊ nõ est inuẽta in me iniq̃tas. Jsti sunt sicut tbus ⁊ resina alba: que ita sunt in colore similia: q̃ nisi probent̃ non cognoscũtur. Verũtamen in igne posita resina fetet ⁊ dissoluitur. tbus vo fragrat ⁊ accendit̃. Sic vere mali quãdoq̃ sunt bonis similes in colore ꝓuersatõis: sicut sũt bypocrite. istos tamẽ probat ignis tribulationũ. Quia in isto igne tbus. i. vir iustus redolet p famosam patiam. ⁊ accenditur p charitatem. Resina vo. i. vir malus ⁊ bypocrita i isto igne fetet p infamẽ desistentiã: ⁊ dissoluit̃ p imbecillitatez Jdeo de bonis ⁊ malis dicit̃ Sap. xj. Vos em̃ tanq̃ pater movens ꝓbasti. Illos vo tanq̃ durus rex interrogãs condẽnasti. Jdeo Eccli. xxvij. dicitur. Qz vasa figuli ꝓbat fornax. Jsti ergo ꝓbantur in tribulatõe desolatiua. Denicz dico q̃ q̃dam ꝓbantur in tentatione instigatiua. Et ꝫ ostenditur cum dicit̃. Ut probem te. scz p suggestionem ⁊ tentationẽ bostis. Quia scz sicut ferrum quãdoq̃ tingitur in colorem auri. probaꝫ tamen ⁊ cognoscit̃ per ꝓsentiam adamantis. quia scz ferrum statim seq̃tur adamantẽ: aurũ aũt non. Sic homo peccator ⁊ bypocrita quãdoq̃ tingit̃ et induit̃ colore viri iusti: adamas tamẽ. i. durus ⁊ obstinatus diabolus veritatem probat. quia. s. ferrum. i. peccator statim ipius tentationib9 et suggestionib9 attrabitur. aurũ vero. i. vir iustus ⁊ pfectus bmõi impulsionibus nõ movetur Ecci. xxxj. Jgnis probat ferrũ durum. Tentatio enim diaboli dicit̃ ignis. q̃ scz ad modum ignis solet p mala desideria inflãmare: ⁊ ad finem p tormẽta infernalia solet bominem penitus devorare. De tali ergo proba quam sustinent iusti dicit̃ Tbobie. xij. Quia acceptus eras deo: necesse fuit vt probatio tentaret te. Sic ergo patet quõ deus probat homies diversimode quosdã in tentationibus. q̃s. dam in tribulationib9. quosdã vo in prosperis successioibus. Et ideo breviter de istis probis concludit̃ Jacobi. j. Beatus vir qui suffert tentationẽ: quoniã cum probatus fuerit: accipiet coronam vite: quã repromisit deus diligentibus se. Jsta est ꝓbatio diuina. Secũdo dico q̃ inuenitur ꝓbatio humana. Et sic dico q̃ bõ debet ꝓbare. discernere ⁊ tentare illa que sunt sibi bona. honesta ⁊ vtilia: ⁊ illa facere ⁊ tenere. Juxta illud Roma. ij. Probas vtiliora instruct9 per legẽ. Notem9 ergo q̃ nos debem9 probare

Verborum veritatem.
Cordium qualitatem.
Rerum diversitatem.
Diuinam volũtatem.
Supnam pietatem.
Virium quantitatem.
Operum bonitatem.

Probem9 igitur verborum veritatem: qz scz nõ oportet statim credere qđ auditur. ꝫ narrata prius cogitare ⁊ vide re. j. Joh. iij. Nolite credere omni spiritui. ꝫ probate spirit9 an ex deo sint. Item ꝓbem9 cordiũ qualitatẽ. ij. Cor. xiij. Vos: metipos ꝓbate si estis in fide. Jtẽ ꝓbem9 rerũ diversitatẽ. s. q̃ nobis sunt vtiles ⁊ q̃ nõ. vñ. j. Thessal. v. Dia ꝓbate qđ bonũ est tenete. Jtẽ p bemus diuinã volũtatẽ. Roma. xij. Probetis q̃ sit voluntas dei bñplacẽs ⁊ pfecta. Jtẽ ꝓbem9 supnã pietatẽ. Malach. iij. Probate me dicit dñs si nõ aperuero vob catharactas celi. Jtẽ ꝓbem9 nr̃az virtutẽ ḡtitatẽ. j. Cor. xj. Probet aũt seipm bõ. Jtẽ ꝓbem9 operũ nr̃oz bonitatẽ. Gala. vj. Probet aũt vnusq̃sq̃ opus suũ. Et sic ptz q̃ est q̃dam ꝓbatio humana. Tercio dico q̃ est ꝓbatio mundana. Et ista ẽ illa qua ds etiã tpaliter debet ꝓbari anteq̃ eidez aliq̃d cõmittat̃. et maxime anteq̃ ad statꝰ eminentiã assumat̃. j. Timo. iij. Probent̃ primũ ⁊ sic ministrẽt. Sed de illa vide vbi de ꝓmotione agit̃ in titulis multis ꝛc.

Procedere. Nota q̃ ꝓcedere aliq̃n sumit̃ ꝓ exire vl emanare. aliq̃n ꝓ ꝓgredi ⁊ ꝓ trãsire. aliq̃n ꝓ tractare ⁊ ordiare. ⁊ sic est ꝓcessus

Eternalis ꝛ emanatiuus
Moralis ꝛ frequentatiu⁹
Causalis ꝛ operatiuus
Temporalis ꝛ antiquatiu⁹

Processus eternalis ē in trinitate. Et iste est ille quo filius ꝓcedit a patre per generationem. De quo Job. viij. Ego ex deo ꝓcessi ꝛ veni. Et ille quo spūssanctus ꝓcedit ꝛ emanat a patre ꝛ filio per cōem inspirationem. de qua Job. xv. Mittam vobis spm veritatis qui a patre ꝓcedit. Processus moralis est in volūtate. Voluntas ei ꝓcedit cōtinue ꝛ ꝓficiat ꝛ transit vel de bono in melius vl de malo in peius. Exemplo lune que cōtinue ꝓcedit vl ad crementum vel ad decrementū. Et ideo de bono ꝓcessu et ꝓfectu dr in ps. Specie tua ꝛ pulcritudine tua: intende ꝓspere ꝓcede ꝛ regna. Et de isto vide supra vbi crescere. vbi inuenies illam auctoritatem diuisam ꝛ ꝓsecutam. ꝓuerbior. iij. Justor semita quasi lux splendens ꝓcedit: ꝛ crescit vsq; ad perfectum diem. De malo vo processu in moribus: potest dici illud qđ de semei dr. ij. Reg. xvj. Procedebat egrediens ꝛ maledicebat. Processus causalis est in operum qualitate. Et iste est ille ꝓcessus quo a nobis ꝓcedunt bona vel mala. Bona em ꝓcedunt a bonis. Luce iij. Mirabant omnes in verbis gratie que ꝓcedebant de ore eius. Mala autem ꝓcedunt a malis. qz sicut dr Eccli. xlij. De vestimentis procedit tinea: sic a muliere iniquitas viri. Et Marci. vij. dicit. q que de homine procedunt hec sunt que coinquinant hominē. Processus temporal est in rerum diurnitate. Tempus em cōtinue ꝓcedit. Cum ei tempus sit mensura motus. iiij. phisicor. Hinc est q omnia que motui ꝛ transformationi subiacent: tempaliter ꝓcedunt ꝛ senescunt. sicut de Zacharia ꝛ Anna dicit Luc. j. Dr ꝓcesserunt ambo in diebus suis. Si tñ vltra hec velis aliquid dicere de ꝓcessu virtuoso quo. s. de virtute procedit in virtutem: qua deus deor in syon videat. notabis ꝛ dices q ꝓcessus seu profectus in bonum valde est necessarius in hac vita. qz sine ꝓcessu nunq; potest finis aut terminus attingi. quinimmo si a ꝓcessu desistit. quasi necessario retroitur. Illa enim que de sui natura sunt mobilia. nū q; possunt in vno statu sistere. quinimmo nisi ꝓcedant vlterius necesse habent vt cōmuniter retroire. Sic reuera cū homo labilis sit nature. sic fit q nisi semp vlterius ꝓcedat in bonum necesse habet affectibus vel actibus faciliter se vertere ad aliquod inutile seu vanum. Exemplo. s. magne rote que quando cum impetu voluit: si steterit statim eodem impetu nō ad oppositum inclinat. Procedat igit iustus: nec cesset a bono ope: si tñ vult in cōtrarium non abire. In causis enim ciuilibus nunq; ad summā attingitur. nec etiam cause victoria reportat. nisi prius legitime procedat. Constat enim q ꝓter defectum boni ꝓcessus multe cause que alis bone fuerint amittunt. Et ideo bene dicitur. ij. Reguz. xix. Surge ꝛ ꝓcede. ꝛ alloquens satisfac seruis tuis. In quibus verbis ostenditur q ad bonum processum faciendum plurima requiruntur. Oportet enim

Dimittere quod officit.
Admittere quod ꝓficit
Adiungere quod allicit
Porrigere quod sufficit

Igit dimittamus pondus corporeum quod nimis onerat. Surge inquit. Admittamus motum pectoreuz quo virtus properat. Procede. Adiungam⁹ verbum sonoreum: quod mentes vulnerat. Alloquens. Porrigam⁹ panē idoneum qui famē superat. Satisfac inquit seruis tuis. Processus enim virtuosus consistit in dimissione letalis ꝓcessure. In commotione mentalis nature. In oratione supernature. In nutritione pauperum iacture. Isti enim sunt quatuor boni processus. Dimittere mundū impedientem. Surge dimittendo mundi corruptōnē. Admittere actum expedientē: Procede ad vlteriorem pfectionē. Regere deū ꝓficientē. Alloquens. s. dñm p orationē. Require plebē deficientē. Satisfac seruis tuis. s. p elymarū largitionem ꝛ nutritionē. Primo g dico q si hō volum⁹ in bono ꝓficisci ꝛ ꝓcedere. necesse est q dimittam⁹ pond⁹ corporeum. hoc est dictu: curā tpaliū ꝛ carnaliū negociorū: qđ ostē dit cū dr. Surge. i. sursum te erige. qđ. s. nō pōt hō fieri nisi prius pōd⁹ aggrauans dimittat. Sz de hoc vide plene đ Erurgere. de Cōsurgere ꝛ Surgere. Pone tñ figurā David q oneratus armis saulis nō potuit incedere ꝓtra philisteum. sicut dr. j. Reg. xvij. Sed postq; ipm onus deposuit ꝛ dimisit: tunc fundam manu tulit ꝛ ꝓcessit aduersus philisteū: ꝛ eum in funda ꝛ lapide supauit ꝛc. Expone bene de q̄nq; lapidibus sicut alibi. Un Ezec. xlij. Deponent inquit vestimenta in qb⁹ ministrant: ꝛ vestient alijs ꝛ sic ꝓcedāt Surge inquit. Act. xij. Surge petre. qz ceciderunt catbene de manibus tuis. O q̄ sunt hodie plures q̄ ꝓssi ponere negociorum tpalium nec surgere nec ꝓcedere possūt Dyabol⁹ em est sicut ille pessimus antiochus. de quo dr. j. Macha. xv. Dr ipse cōdusit tripbonem ne ꝓcederet. Mō sic. sed si volumus bene procedere dimittam⁹ pondus corporeum. Secundo si volumus bene procedere impellamus motum pectoreuz. Procede inquit. i. ꝓcul incede: qz sc̄z motus corporeos. s. bonos affectus ꝛ desideria debemus ꝓcul. s. vsq; ad padisum impellere. ꝛ illuc mentaliter intendere ꝛ incedere. si volumus de virtute in virtutez bene procedere. Procede inquit. id est procul incede. Psal. Specie tua et pulcritudine tua. intende prospere procede ꝛ regna. Procul dubio. scilicet vsq; vsq; in paradisuz. Ibi enim debet esse processus noster. quia sicut dicitur Proꝛ uerbiorum. iij. Justorum semita quasi lux ꝛc. sicut supra.

Et nota si vis q nos debemus facere Processum

Fortem ꝛ bellicosum.
Constantem ꝛ virtuosum.
Sapientē ꝛ seriosum.
Diligentē ꝛ curiosum
Exultantem ꝛ gaudiosum.
Rutilantē ꝛ luminosum.
Honorantem ꝛ amorosum
Humectantem ꝛ viscerosū
Triumphantē ꝛ gloriosuz.

Isti sunt igit certi gradus quib⁹ ascēdit ꝛ ꝓcedit ad terminum gle sempiterne. Et primo quidez per gradum potentem et bellicosum. sc̄z per gradū fortitudinis. quo scilicet. nos debemus contra spirituales ꝛ temporales hostes. demones. hereticos. vicia ꝛ tyrannos bellare. Unde Hieremie. xlvj. Preparate scutum ꝛ clypeum ꝛ procedite ad bellum. state in galeis. polite lanceas. induite vos loricis. Sequitur. Exultate in curribus ꝛ procedant fortes. Item proceditur per gradum constantem ꝛ virtuosum. Non enim sufficit q homo sit audax ꝛ fortis ad inuadendum: nisi etiam sit constans ad perseuerandum ꝛ permanendum. Unde. j. Machabeor. iij. Processerunt vt irent cum vniuersa virtute sua. Et. ij. Paralip. xvij. dicitur. Dr processit spiritus ꝛ mansit coram domino. Item proceditur per gradum prudentem ꝛ seriosum. In omni eni materia processus qui fit per viam sapientie ꝛ prudentie optimus est. Unde de Ezechia rege Juda dicitur. iij. Reguz xviij. Dr ipse adhesit domino ꝛ non recessit a vestigijs ei⁹. Et erat deus cum eo. ꝛ in cunctis ad que procedebat sapienter agebat. Item proceditur per gradum diligentem et curiosum. In omni enim materia processus diligens cōmendatur. Unde in Psal. dicitur. Tanq; sponsus procedens de thalamo suo. exultauit vt gigas ad currendum viam. Cursus enim diligentiam significat. Item proceditur per gradum exultantem ꝛ gaudiosum. Gaudium enim in spiritusancto est vnus gradus ad procedendum in celum j. Machabeorū. ix. Ecce inquit apparatus multus: ꝛ spōsus processit ꝛ amici eius cum tympanis ꝛ musicis. Item proceditur per gradum rutilantem ꝛ luminosum. Lux em fidei ꝛ scientie optimi sunt gradus ad bene procedendus in virtutibus. Unde illud Prouerbior. iij. Justorum semita quasi lux splendens procedit ꝛ crescit. Unde etiaz de spiritu veritatis qui a patre procedit dicit Johis. xv. Dr ipse vos docebit omnia. Item proceditur per gradum bonorantem ꝛ amorosum. scilicet per viam charitatis. quia scilicet boni procedunt digne obuiam ad eos honorandum sicut Johannis. xij. dicitur de Christo. q pueri hebreorum acceperunt ramos oliuarum ꝛ processerunt obuiaz ei. Job etiam de seipso. xxix. capitulo dicit sic. Quando inquit procedebam ad portas ciuitatis et in plateis: parabant cathedras mihi. Item proceditur per gradum irrigantem ꝛ viscerosum. scilicet per viā clementie ꝛ pietatis Unde vir pius est ille fluui⁹ irrigans paupes. de q̄ Apoc xxij. Ondit mihi ang. fluuiū aque viue splendidū tanq; crystallum ꝓcedentem de sede dei. Item ꝓcedit per gradus seu etiam ad gradum eminentem seu etiam triūphantez

ꝛ gloriosum.ſ.ad gr̃iam paradiſi ꝛ ad deū faciliter ſpeculādum. Unde Job.v. Procedent qui bona fecerūt in resurrectionem vite. Ut ſic de quolibet beato dicatur illud Judith.xvj. Erat aūt festis diebus ꝓcedens cum magna gloria. Et ſic patet quō ad ꝓcedendū.i.ad ꝓcul vſq; ad paradiſum incedendū neceſſe eſt q̄ nos impellam⁹ motum pectoreū. Procede inquit. Tercio ſi volum⁹ bene procedere adiungam⁹ verbū ſonoreū: ſeu requiram⁹ regez ſydereū. Alloquens inq̄t. Allocutio eſt ꝛ oro ꝛ deꝓcatio ad deū multū eſt neceſſaria in ꝓceſſu virtuoſo. In ꝓceſſibus eī cuilib⁹ valde eſt vtile alloqui curialiter iudicez ꝛ gr̃am ei⁹ ꝓ virib⁹ impetrare. Sic vere cum in ꝓceſſu ſeu ꝓfectu vtutum deus ſit iudex noſter coꝝ quo.ſ. ꝓcedere nos oꝛ: certe neceſſe eſt vt ipm̄ devotis orationib⁹ laudib⁹ ꝛ gr̃arum actionib⁹ alloquamur: ad finem q̄ ei⁹ gr̃am ꝛ miam cōſeq̄mur: ꝛ q̄ ꝓ nobis diffunditur am ſniam aſſequamur. Ut ſic bō de allocutione divine ſapientie dicat illud Sapie. viij. Sciens inq̄t qm̄ cōmunicabit mecū de bonis. ꝛ erit allocutio cogitationis ꝛ tedij mei. habebo ꝓpter hanc claritatem ad turbas. vt ſic homo ſit de illis de q̄bus dr. ij. Mach.x. Deꝓcabant inq̄t dn̄m caput terra aſpergētes. lumbos ꝓcincti alicijs: ad altaris crepidinem ꝓoluti. vt ſibi fieret ꝓpitius. Sequit. Poſco orationē longā de ciuitate ꝓcedētes. Pone hic ſi vis quō caut⁹ aduerſarius timens q̄ altera ps bene ꝓcedat: ꝛ q̄ gr̃am iudicis habens ſniam obtineat ſumme caueꝝ q̄ in ꝓcedendo poſſit errare: vel q̄ excōicatiōis ſniam poſſit incurrere. vt ſic allocutionē ꝛ gr̃az iudicis poſſit ꝓdere ꝛ ꝓceſſus ipſius nullos eſſe. Sic vere dyabol⁹ aduerſarius noſter inuidens bonis noſtris ꝓceſſibus: ꝛ timens q̄ ꝓ finalem ſniam ꝓbendam ſeu hereditatem paradiſi obtineamus: ſolet ꝓcurare ꝓ tentationem q̄ illegitime ꝓcedamus. ſ. als q̄ deceat opantes ꝛ q̄ ꝓ petm̄ mortale excōmunicationē ſpiritalem. ſ. ſeparationem a dō ꝛ a ſtatu ꝛ gr̃e incurram⁹: vt ſic ꝓceſſus virtutū ſi quē antea fecim⁹ amittamus: dicens. ſ. cuilibet illud Job.xxxviij. Uſq; huc venies ꝛ non ꝓcides amplius: ꝛ hic confringes tumentes fluctus tuos. Non ſic ergo. ſed ſi volum⁹ bñ ꝓcedere adeamus ſeu requiramus regem ſydereum. Alloquens inquit. Quarto dico. q̄ ſi volum⁹ bene ꝓcedere: porrigam⁹ panē idoneū. ſ. elymam pauperib⁹ ꝛ egenis. qđ oſtendit cum dr. Satiſfac ſeruis tuis. Satiſfac inquit. ſ. indigentie miſeroꝝ. vt ſit talis ꝓius homo taliter ad opera pietatis ꝓcedens figuret in illo flumine q̄ ꝓcedebat de ſe dei. Apoc.xxij. Et in illa puella de qua dicit Act.xij. q̄ petro pulſante ad ianuam ꝓceſſit puella ad videndū. Pulſante enim paupe ꝛ elymam poſtulante: ſtatim debet fluuius ꝛ puella. i. vir dulcis ꝛ miſericors ꝓcedere. ꝛ gr̃am veniam miam ꝛ elymam diſpenſare. Satiſfac inquit ſeruis tuis. Unī. j. Pet.iij. Parati ſemp ad ſatiſfactionē omni petēti vos. Et ſi vis potes hic dicere. quō valde bonū eſt homini qui longum iter habet facere q̄ in via ꝛ etiā in termino multos habeat amicos. Sic vere valde tutius in lōga via paradiſi ꝓcedimus. ſi hic p elymas pauperes ꝛ illuc deuz et ſanctos p oꝛones amicos noſtros facimus. Dicamus ergo de homine pio ad pauperes illud qđ de xpo dr. Matb iij. Oꝛ ꝓcedens vidit duos fratres ꝛ vocauit eos. Hic poſſes ponere quō nauta in mari ne ꝓcedat ad portum. currꝰ in terra ne attingat ad terminū. tigris in nemore. ſ. cum ſpeculis ne inueniat ſuum cattulum a ꝓceſſu diuerſimode retardanꝫ ꝛc. Vide ſupra de currere. Ire. Via. Iter et ſimilibus vbi multa inuenies. Patet igit̄ q̄ ad bonum et virtuoſum ꝓceſſum quatuoꝛ principaliter valent. ſcilicet

Cōpaſſionis affect⁹.	Et hec ſufficiant de ꝓceſſu vti
Oratiōis affatus.	li ꝛ virtuoſo. Sz ſi vis dic ali
Affectionis conat⁹.	quid de ꝓceſſu flebili ꝛ vicioſo.
Corruptiōis cōtempt⁹	Mali eī ſemp ꝓcedūt in vicijs

q̄.ſ.q̄nto pl⁹ viuunt tanto peiozes fiūt. Eccli.xx. Eſt ꝓceſſio in malis viro indiſciplinato. Et ſic nō q̄ mali ꝓcedūt. ſ.

Ad mundi gaudia.	Procedunt dico ad leticias mun
Ad carnis prandia	diales. figurati. ſ. in filiab⁹ ſylo. quas
Ad litis odia.	videntes filij beniamin ad ducēdos
Ad ire ſtudia.	choros ex more ꝓcedere rapuerunt
Ad mortis tedia	Judic.xxj. Ut cōmuniter ei extrema

gaudij luctus occupat. ꝛ qui ꝓcedit ad gaudia faciliter venit ad lites ꝛ iurgia. Itē ꝓcedūt mali ad ſpurcicias coꝛporales. Unī de illis q̄ erant in arce irlm dr. j. Macha. xiij q̄ illi q̄ de ea ꝓcedebant cōtaminabāt oia in circuitu ictōꝝ. Item ꝓcedunt mali ad diſcordias figurati. ſ. Apoc.xvj. in illis tribus ſpiritibus immundis q̄ ꝓcedunt ad reges totius terre cōgregare eos ad ꝓlium. Item mali ꝓcedunt ad iracundias coꝛdiales figurati. ſcilicet in illa vipera de qua dicit Act.xxviij. q̄ cum ꝓceſſiſſet a caloꝛe arripuit manū pauli. Caloꝛe eī iracundie ſuccenſi ſolent alios ledere ſine cauſa. Item ꝓcedunt mali ad peſtilentias infernales. Figurati. ſ. in onia. ij. Macha. iij. Qui ꝓditioſe inductus de aſilo ꝓcedere. ſtatim fuit p andronicū interfect⁹. Quia reuera cū peccando quis de aſilo. i. de templo gr̃e ꝓcedit ꝛ exit andronicus dyabolus ipm̄ finaliter p damnatōꝝ occidit. Similis. ſ. illi principi odioſo appollonio. De quo dicitur. ij. Macha. v. q̄ omēs illos q̄ ad ſpectaculum ꝓceſſerant trucidauit. Quia ꝓcerto illi qui ad mundi vicia: ſolacia: ſpectacula ꝛ ludibria procedere non verenꝫ: a dyabolo finaliter occidunꝫ. Iſte eſt ergo malus ꝓceſſus quā faciunt mali. Sed ſi vis dic adhuc q̄ nō ſolum mali procedunt male: immo etiā q̄nq; a malis ꝓcedunt mala. videz

Fumus ſuperbie.	Fumus dico quēventus di per
Iguis ſeuicie.	git. Unī de ſupbo dr. Job.xlj. de na
Fetoꝛ luxurie.	rib⁹ eius ꝓcedit fum⁹. Item inde
Sulphur infamie	procedit ignis ſeuicie ſeu etiam ira

cundie quē furoꝛ inuergit. Job.xlj. De oꝛe eius lampades ꝓcedunt quaſi tede ignis accenſe. Et de locuſtis dr. Apoc.ix. q̄ de oꝛe ipſaꝝ ꝓcedit ignis. Item inde ꝓcedit feroꝛ luxurie que carnē aſpergit Mari.vij. Que de boie procedūt illa q̄ coīq̄nant boiem. Item inde ꝓcedit ſulphur infamie quā nullus abſtergit. Unī Apoc.ix. dr. De oꝛe equorum ꝓcedit ignis ꝛ fumus ꝛ ſulphur. Equi eī ſunt carnales homines. q̄ ſicut dr. Eſa.xxxj. Equi eoꝝ caro. De q̄ rum ꝓcerto oꝛe procedit ignis detractiōis ꝛ inuidie. Fumus elationis ꝛ ſtulticie. ꝛ ſulphur. i. feroꝛ infectionis ꝛ infamie. Unde ibidem dicit q̄ tercia pars hominum occiſa eſt de igne fumo ꝛ ſulphure que procedunt de oꝛe ipſoꝝ. Iſta ſunt ergo mala que procedunt a malis. Notabis tamen q̄ a bonis ꝛ potiſſime a prelatis debent ꝓcedere. ſcz

Verba certe prolocutiōis.	De prolocutione veridi
Vita ſancte cōuerſationis	ca dicitur in ps̄. Que proce
Clamoꝛ alte predicatōnis	dunt de labijs meis nō fa
Rigoꝛ dure caſtigationis.	ciam irrita. De conuerſati
Uigoꝛ tute dominationis	one ſanctifica dicitur Pro

uerb.iij. Omni cuſtodia ſerua coꝛ tuum. quoniam ab ipo eſt vita. De predicatione altidica dicitur Apocal.iij. q̄ de throno procedunt vulgura ꝛ voces ꝛ tonitrua. De caſtigatione iuridica dicitur Apocal.xix. q̄ de oꝛe ipſius procedebat gladius vtraq; ꝓte acutus. Et ſequit ibidem. q̄ oēs illi q̄ acceperunt caracterem beſtie occiſi ſunt gladio qui ꝓcedit de oꝛe ipſius. De dominatione etiam tutifica dicitur Exo.xxx. q̄ de altari coꝛnua procedent. Altare eī eſt prelatus. de quo. ſ. debent procedere coꝛnua potentie rigoroſe. Et ſic patet q̄ a iuſto ꝛ maxime a ꝓlato debent ꝓcedere

Veridica prolocutio.	Et hec de Precedere
Sanctifica conuerſatio	ſufficiant. Vide infra vbi
Altidica predicatio.	Proficiſci. Et ſupra vbi
Iuridica caſtigatio.	Ire Ambulare. Currere
Fortifica dominatio.	Tranſire ꝛ ſimilia ſignificatiua motum.

Procella. Nota q̄ procella idem eſt quod tēpeſtas. Eſt enim procella idez quod ventus vehemens grandinibus ꝛ pluuijs intermixt⁹. Eſt igitur vt communiter procella tripler. ſcilicet

Latentis tentationis.	De tentatione patet.
Preſentis vexationis	quia in ipſa vtitur dya
Sequentis damnationis.	bolus ad animaruz ſubuerſionem vento vehementis ſuperbie. igne inflammantis auaricie. pluuia lubꝛifacientis luxurie. tonitruo ſtupefacientis diſcordie. Ita breuiter dico q̄ de ꝓcella tentatio nō dr. in ps̄. q̄ ignis: grando: nix: glacies: ſpūs ꝓcellarū ps calicis eoꝝ. Tute eſt igit̄ ꝛ ſapienter p hui⁹ mundi pelagum nauigaudū ne forte ꝓcella tentatiōis nauē noſtraz poſſit deſtruere vel caſſare. Eccli.xxxiij. Sapiens nō odit

mandata ⁊ iustificas ⁊ non illidet quasi in procella nauis.

De mundi tribulatione ⁊ veratiõe patet. Ista enim est quedam ꝓcella que stat⁹ obruit miseroꝝ. De qua. ſ. dicit Marci. iij. Facta est ꝓcella magna venti et fluctus mittebat in nauẽ. Et notã si vis q ꝓcella mundi tribulationum

Certa lege a deo regulat. Dicam ꝯ q ꝓcella tribulatõis in certa lege solet ordinari. Deus ei ordinauit modũ ⁊ regulã taliũ ꝓcellarum. vt. ſ. seuire nequeant nisi quantum fuerit ordinatum. Vñ Job. xxviij. dicit q deus ponebat pluuijs legem ⁊ viam ꝓcellis sonantib⁹. Et iõ in ꝓ. dr. Jgnis grãdo nix glacies. spũs ꝓcellarũ faciunt ꝟbum eius. Jtez ista ꝓcella certo puncto solet terminari. Deus essi nõ solũ tribulationib⁹ posuit legem q̃tum actualiter possunt seuire: immo etiã p̃figit eis terminũ q̃tum tpaliter possint durare. Vñ in ꝓ. Dixit ⁊ stetit spũs ꝓcelle. Jtez ista ꝓcella certo mõ solet mitigari. Habz essi deus modos suos q̃b⁹ nũc vni nũc alteri lenit mundi mala p̃. Statuit ꝓcellam eius in auram ⁊ siluerunt fluctus eius. Jtem ista ꝓcella certis horis solet augmentari. Constat essi q fm dispositionez dispensationis sue deus q̃nq; tribulationes augmentat non solum contra malos: immo etiã contra bonos. De malis essi dr Hiere. xxx. Procella ruens in capite impioꝝ cõquiescet. De bonis etiã dr Luc. viij. q xp̃o ⁊ discipulis ei⁹ nauiganti⁹ xp̃s obdormiuit. ⁊ descendit ꝓcella venti in stagnũ: ⁊ cõpellebant fluctib⁹ ⁊ periclitabant. Et tñ dr ibidẽ q discipuli excitauerunt eum dicentes. Perim⁹. Qui surgens increpauit ventum ⁊ tempestatem ⁊ facta est tranq̃llitas. Sepe essi accidit q deus sit tanq̃ dormiens per dissimulationẽ. amicos q̃ ꝓcellis ⁊ tempestatib⁹ iactari ⁊ quasi periclitari ꝑmittit p fortẽ tribulationẽ. verũ si deuotis ꝓcibus excitat solet misericorditer euigilare. ⁊ tribulatiões increpans mitigare. Jsta ꝯ dicta sint de ist. ꝓcella. ſ. dõ mũdi tribulatione. De eterna vo damnatiõe pz. Jsta est ci ꝓcella qua naues. i. anime impioꝝ. in mari. i. in eterna amaritudine submerguntur. vñ de damnatis dicit dñs Ezec. xiij. Erit inquit imber inundans. Et dabo lapides ꝓgrandes: desup irruentes: ⁊ ventum ꝓcelle dissipantem. Et in canonica Jude dr. q istis. ſ. pctoꝝ⁹ damnatis ꝓcella tenebrarum in eternum cõseruata est. Hec igit de ꝓcella infernali. tempali. spiritali seu criminali sufficiant. Vide vbi ventus. Tempestas ꝛc̃.

Procidere. Cum ꝓcedere idem sit qd ꝓtin⁹ seu ꝓcere cadere: seu ad terram inclinari. aut orando seu reuerentiã exhibendo genu flectere: possumus dicere q ꝓcidere a pte ꝓcidentis est officium humilitatis ⁊ reuerentie. A pte ꝑſidentis. ſ. cozã quo ꝓcidit est off. cũ nobilitat ⁊ excellentie. A pte vo finis seu cõsequentis est officiũ vtilitatis ⁊ cõplacentie. que. ſ. acquiritur ꝓcidendo. Dicam ꝯ q nos inuenim⁹ procidere qd est

Deuotoꝝ xp̃ianoꝝ. Deuoti ꝓcidunt ante dñm ipm
Afflictoꝝ vl subditoꝝ. adorando. Subditi ꝓcidunt ante ꝓlatũ ipm bonorando.
Peruersoꝝ hereticoꝝ. Hereti ci ꝓcidunt ante dyabolũ ydolatrando.
Perditoꝝ adultoꝝ. Peruersi ꝓcidunt ante tyrannum ei adulando.

Primo igit dicam q est ꝓcidere flebilis deuotionis. Et istud est quando iusti deuote ꝓcidunt aut flectunt genua cozam deo dicendo. ſ. illud p̃. Venite adoremus ⁊ ꝓcidamus ante deum: ploremus cozam domino qui fecit nos ꝛc̃ Et si vis dic q ꝓcidere debemus ante deum. vicz. Ipſum

Laudando ⁊ adorando. Procidat igit iustus cozã deo ipm laudans honorabiliter. sicut. ſ. de magis dicit. Math. ij. q ꝓcidentes adorauerunt puerũ ꝛc̃. Et Apoc. iiij. Procidebant. xxiiij. seniores ante sedentem in throno: ⁊ adorabant viuentem in secula seculoꝝ: ⁊ mittebant coronas suas ante thronũ. Jtem ꝓcidat iustus cozã dño ipm

Placando ⁊ dulcorãdo
Precando ⁊ implorando

placans amicabiliter seu dulcorabiliter. sicut de abigail volente placare dauid dicit. ſ. Reg. xxv. Or ipa ꝓcidit cozã dauid ⁊ adorauit. De Hester etiã dr. Hester. viij. q volẽs assuerum placare ꝓcidit ad pedes regis fleuitq;. Jtem ꝓcidat iustus cozã deo ipm rogans implorabiliter. ſ. p via obtinenda vel gratia impetranda. Exemplo. ſ. illi⁹ Luce. v. Qui plen⁹ lepra ꝓcidit in faciem suã añ ibm dicens. Dñe si vis potes me mundare. Et in ꝓ. dr. q cozã illo ꝓcident ethiopes: ⁊ inimici eius terram lingent. Ethiopes essi nigri: sunt pctoꝛes q̃. ſ. cozam deo debent ꝓcidere ꝓvenia ⁊ gratia implorãda. Vñ Mar. v. dr. q archisynagogus ꝓcidit ad pedes ibu. ſ. deꝑcans ꝓ filia sua suscitanda Jstud est igit ꝓcidere flebilis deuotionis. Scõo dico: q est ꝓcidere humilis subiectiõis. q̃. ſ. boies ꝓcidunt ⁊ flectunt genua cozam maioꝛib⁹. ipſis. ſ. humiliter seruiendo ⁊ eos honorando. qd. ſ. in scriptura vituperat. cũ fm diuersitatẽ stat⁹ ⁊ meriti homines honorari iubeant sic de custode carceris dr Act. xvj. q tremefact⁹ cecidit paulo ⁊ sile ad pedes. Et de achior dr Judith. xiij. q ipe ꝓcidit ad pedes iudith viso. ſ. capite holo. ⁊ adorauit eam Tercio vo dico q est ꝓcidere fallacis corruptionis. Et istud est illud quo ydolatre ⁊ heretici ꝓcidunt ante demonia ⁊ ydola ⁊ adorant. Unde de ydolatris dr Esa. xlvj. Procidunt ⁊ adorãt ⁊ portant illum. ſ. deũ suũ in bñeris suis gestãtes. Quarto añt dico q est ꝓcidere fatue ꝓsumptionis. sicut. ſ. est illoꝝ q̃ volunt q vltra debitum honorẽt. ⁊ q cozã eis pl⁹ q̃ deceat ꝓcidat. sicut. ſ. faciunt q̃dam ꝓncipes tempales q̃ q̃ salutant volunt q salutantes terrã q̃ ꝓcidunt oscul. sicut de soldano babylonie: ⁊ etiam de q̃busdaz ꝛpiis ꝓncipibus narrat. Qualis etiam fuit alexander qui se mandauit tanq̃ de genere iouis natum ab exercitu suo vt deum adorari. Dõ qz calistenes pbs facere noluit. immo ipm sup hoc repbendit. ipm auris⁹. oculis. naso ⁊ labijs ꝓuari: ⁊ cum cane in cauea ligari mandauit. Quid dicemus de Gaio cesare q̃ volens vt deus adorari fecit ydolũ suum iuxta iouis ydolum poni: vt romani q̃ adorare mortalem horrebant: ipm saltem in imagine sua adorare viderentur q̃n iouis ydolũ adorent. Ad istũ igit errorẽ satis facit illd qd scribit Dañ. ij. ſ. q Nabuch. mandauit dicens. q q̃ statuam aureã q eum erectã ꝓcidens nõ adorauerit: mittat in fornacem ignis ardentis. Sic ergo patet q est ꝓcidere improbe adulationis. Peruerse adorationis. Humane veneratiõis ⁊ diuine supplicatõis ⁊ deuotõis. Sufficit. Vide supra vbi Genu ⁊ vbi adorare.

Procreare. Vide supra de creare. Et. j. de ꝓducere ꝛc̃.

Procumbere Vide vbi accumbere. accubare. ⁊ vbi Discumbere vbi satis inuenies.

Procurator. procurare. dicit q̃ si ꝓ alijs curare. Procurator essi est q̃ ꝓ alio curam gerit. ⁊ p curatoꝛ. i. quasi dispensatoꝛ. Minister. Negociatoꝛ. Prelatus etiam vel seruitoꝛ aut benefactoꝛ. Et poterat de eo multa dici. sed quasi nulle sunt auctoritates. Vide supra i alijs titulis similibus.

Procul. Nota q ꝓcul idem est quod longe. ⁊ signat ꝓcul distantiam vel tpalẽ vl coꝛporalẽ vel vtualẽ. Et iõ possum⁹ notare q ꝓcul sigt distãtiaz

Commendabilem. Distantia commendabilis est ista qua boni distãt a criminibus. Et de ista dicitur Esaie. liij. Recede procul a calumnia. Et Ezechiel. xliij. Repellant procul fornicationem suam.
Detestabilem
Separabilem
Memorabilem.
Honorabilem.
Delectabilem.
Desperabilem

Distantia detestabilis est illa qua mali sunt procul a virtutibus. Proueꝛbioꝝ. xxvij. Melioꝛ est vicinus iuxta q̃ frater procul. id ẽ melioꝛ est fidelis secularis qui est iuxta deum per charitatem q̃ frater ecclesiasticus vel regularis qui est ꝓcul a deo per iniquitatem. Distantia separabilis est illa qua diuites distant a pauperibus. Quia scilicet inuidi ⁊ odiosi semper se tenent procul ab alijs ⁊ etiam a seipsis. Daniel. xiij. Separate eos ab inuicem procul. Et de amicis Job dicitur. Job. ij. Cunq; eleuassent procul oculos non cognouerũt eum. Signantes falsos amicos qui desolatos socios a ꝓcul respiciunt non a iuxta. Distantia memorabilis est illa qua futura distant a presentibus. Jsta enim que procul a nobis sunt debem⁹ memorari. ⁊ viso limpido cõtemplari Memorari essi debet celi felicitas Job. xxxvj. Tunc q̃

intuebit procul. Et etiam iudicij ⁊ inferni asperitas Job xxxix. Procul odorat bellum. Distantia honorabilis est illa qua bona fama quis se diffundit in longinquis ptibus Et de ꝺ̄o ꝺ̄r.q̄. Paral. xxvj. Egressum est nomen eius ꝓcul. Distantia delectabilis est illa q̄ bti distant a mortalib⁹. ꝓ uerb. xxxj. Procul ⁊ de vltimis finib⁹ terre p̄cij ea⁹. ⁊ Mee mie. xv. Audita est leticia in'lm ꝓcul. Distantia aūt desperabilis est illa q̄ damnati distant a bonis omnib⁹. Et de hoc ꝺ̄r Esa. xxij. Oēs qui inuenti sunt pariter ꝓcul fugierunt Et ista breuiter dicta de ꝓcul sufficiant. Vide supra de longe. ⁊ de Nouissimis.

Proditor. Prodere. Cum prodere idez sit ꝑ aliter qꝺ exire. emittere. manifestare. ꝓducere. revelare. dicaz q̄ ille ꝓprie dicat ꝓditor q̄ secretoz sibi cōmissoz est infid⁹ revelator ses qui sub specie amicicie alioz in se confidenti um est deceptor. Cum igit ista materia in plurib⁹ titulis sit vulgata. s. vbicunq; de falsa amicicia: fraude: fallacia: decep tione ⁊ malicia agit. ⁊ maxime cuj pauc' sime sint auctoritates vocales. hinc est q̄ sub breuitate transire propono Hoc igit solum nota q̄ Proditor solet p̄tendere figuram amoris. Solet infigere punctura dolois. Solet incurrere iacturam bororis Primo igit dico q̄ ꝓditor solet p̄ten dere amoris figuram Sub spē enī amicicie solet p̄filia mala dare. ⁊ vt sic minus caueat ab ipso se fidelem ⁊ amicuz illis q̄bus nocere vult simulare. Sicut enī ponit Plinius Scbyte populi crudeles vt alios in bello irremediabiliter perimant. solent sagittas suas veneno vipere ⁊ humano sanguine inungere: ⁊ sic quicūq; illis sagittis etiā leuit vulnerant solet sine remedio interire. Sanguis human⁹ charissimi cum sit amicus nature signat fictā ⁊ falsam amiciciam seu consanguinitatem: seu etiam humanā ⁊ dulcē benignitatem. venenū aūt vippere signat venenosam ⁊ ꝓditoriam falsitatem vt. s. de ꝓditorib⁹ dicat illud Job. xx. caput aspidum fuget ⁊ occidet eum lingua vippere. Eum innit. s. innocentez. Quid ergo? ꝓcerto Scbyte. i. ꝓditores solent cum veneno vippere sue praue intentiōis: sanguinē humanū. i. formā ⁊ figuram humanitatis ⁊ cōsanguinitatis ⁊ bone amicicie ⁊ dilectionis miscere. s. fidelitatē ⁊ amiciciā p̄tendendo. ⁊ inde sagittas sue crudelitatis vl'inictatis vngere vl'linire. ⁊ sic ꝓcerto solent sine remedio vulnerare ⁊ nocumentum incurabile ꝓcurare. Sagitta enī irremediabilis nocumenti plus consuevit nocere: q̄ sub specie amicicie ⁊ consanguinitatis ꝓditiose solet intrare. vt sic dicat ꝓditor illud Deut. xxxij. Inebriabo sagittas meas sanguine: ⁊ gladius meus deuorabit carnes. Istud satis fignat in iuda. q̄ sub specie amicicie. s. dando osculum ꝓdidit magistrum suū xp̄m. vñ Luce. vj. Elegit inquit duodecim ꝛc. Sequit. Et iudā q̄ fuit ꝓditor. Ūñ de ipso legit Marci. xiij. Dederat autem traditor eis signum dicens. Quem cunq; osculatus fuero ipse est tenete eum. Dico igit q̄ ꝓditor solet ostendere amoris figuram. Scdo dico q̄ proditor solet infligere doloris punctura. Constat enī q̄ nulla lesio est periculosior aut grauior q̄ illa que fit a proditore. Semper enim consulit illud qꝺ est magis preiudiciale. Exemplo. s. iunonis. Que videns q̄ iupiter maritus suus concubuerat cum semele: ⁊ inuidens ei ipsamq; destruere volens. quadam die absente beroe: nutrice semelis transformauit se in ipsam vetulam ⁊ nutricem. ⁊ veniens ad semelem consulit sibi proditiose: q̄ quando iupiter aliq̄d ab ipsa peteret q̄ ipse sibi appareret in tali forma sicut appareret regine ⁊ dee iunoni quando cōcubebat cum ipa. Venit ergo iupiter: fit generalis ꝓmissio de prima petito concedendo. iuraturq; a ioue per aquas stigias: qꝺ iuramē tum transgredi numinibus nō licebat: declarat petitio. dolet iupiter videns q̄ ꝓmissum non poterat revocare. Descendit igit in forma ignis tonitrui ⁊ fulgruis ⁊ semelē cō cremauit. Jupiter enim est etber. Juno est aer superior in quorum coniunctione ignis fulgur ⁊ tonitrua generantur Sic igit simplex puella perijt ꝑ ꝓditionem ⁊ deceptionez iunonis. sicut figuratiue ponit Ouidius libro. iij. fa. iij. Dicam ergo q̄ ista simplex puella signat quem cunq; simplicem ⁊ modestum: quem ꝓcerto iuno. i. aliquis falsus deceptor volens ꝓdere. transfigurat se in nutricem ipsi⁹. in. q̄tum. s. fingit se ipsius fidelem amicū. Iste ergo sub ista figura amicicie consulit sibi ꝓditiose nociua consilia ⁊ perucrsa. que ꝓcerto dum complent: mors ⁊ perditio subsequunt. Ubicunq; enim est ꝓditor: dum tamen sub specie amicicie possit decipere vel traudare. necesse est finem dolorosuz ⁊ stupidū aduenire. Ūñ ambro. i sermo. de catbedra sancti Petri dicit sic. Erat inquit in nauicula symon Petrus: sed erat pariter ⁊ iudas ꝓditor: q̄uis illius fides firmaret nauiculam: cā tamen buius pfidia cōturbabat Trā quillitas est vbi solus petrus nauigat: tempestas vbi Judas adiungit. Et licet esset petrus firmus suis meritis. ꝓturbat tamen criminibus proditoris. Sequit. Hoc ergo exemplo perfidum caueamus proditorem. ne per vnū plurimi fluctuemus. Patet igit q̄ proditor solet infligere doloris punctura. Tercio dico q̄ proditor solet incurrere terroris iacturam. Constat enim q̄ finis ꝓditorum pessimus est sicut patuit de achitophel qui prodidit Dauid: de quo dicitur. ij. Regum. xvij. Qui videns q̄ non fuerat factum consilium suum: suspendio interijt. De iuda etiaz dicitur Matb. xxvij. Qꝺ desperans laqueo se suspendit. ⁊ Actuum. j. dicit. q̄ iste suspensus crepuit medius. De belidibus etiam legit. q̄ quia viros suos proditiose interfecerunt in die nuptiarum: ideo ipse interfecte fuerunt. ⁊ Ins poetas vltra boc ad implendum volium sine fundo perpetuo in inferno sunt damnate. sicut patz in reductorio meo libro. xv. capło. j. §. xviij. vbi egi de fabulis poetarum. Patet igit q̄ proditor vt communiter luctuosus est finis. vnde. ij. Macba. x. dicit q̄ iudas proditores eo q̄ fratres pecunia vendiderant interfecit. Sic igitur patet q̄ proditores iacturaz bororis solent incurrere punctura doloris solent infligere. figuram amoris solent pretendere. Sufficiat. Vide vbicunq; de fraude. Malicia. deceptione ⁊ falsitate dicit: quia auctoritates vocales sunt pauciſſime.

Prodesse. Nota q̄ prodesse idem est q̄ proficere. Et sic est de rebus proficuis ⁊ vtilibus. Quia aliqua sunt que proficiunt ad vnum: alia ad aliud. Et propue nibil est qꝺ careat omni vtilitate. Dia enī que sunt proficiunt homini. vel ad vnum vel aliud. Unde dicit Johannes Damas. Qꝺ deus quedā creauit ad bois cibū ⁊ adiutoriū vt boues ⁊ ceruos. Quedā ad bois punitionem. vt tigrides ⁊ leones. Quedā ad hominis exercitium ⁊ consolationem. vt sunt symee ⁊ mustele ⁊ alia animalia. Et breuiter nibil est dare in mundo quin ꝓficiat homini ad aliquid vel spiritualiter vel temporaliter. Quia sicut dicitur Roma. viij. Diligentibus deum omnia cooperantur in bonum: ⁊ etiam que creduntur nociuiora: sunt quā doq; vtiliora. Unde de ventis ⁊ eorum vtilitate dicit Seneca libro. iij. de naturalibus questionibus. q̄ vltra modum conferunt homini magnam vtilitatem. Quis quando videantur inferre corporibus magnam ⁊ grauam penalitatem. Non potest inquit vtilitas eorum compensari. que in perniciem suam facta generis humani dementia excogitat. Unde etiam dicit ibi. q̄ vento circio etiam edificia cassanti gallici gratias agunt: tanq̄ salubritatem sui aeris procuranti. Et addit. q̄ cum cesar augustus in gallias veniſſet: ⁊ vtilitatem venti illius comperiſſet. templum ei fecit: ⁊ eum adorandum inter numina reputauit Et bec pro tanto diri. Quia etiam illa que nobis credimus inutilia sē quandoq; magis proficua ⁊ vtilia. vt dicitur prouerbio cōmuni. Omnia cum quodam veniunt incommodo fructu. Quod etiam in spiritualibus vez est. quia constat q̄ mundi tribulamina que nobis a deo inferuntur semper ad vtilitatem aliquam ⁊ comodum ordinant. Ipsa etiam animalia venenosa sunt in multis vtilia ⁊ fructuosa. Unde etiaz sicut Plinius dicit carnes vipere valent ad tiriacam. Felcancrorum ⁊ auium ad oculorum caliginem. Pellis colubri cum oleo cocto valet ad aurium surditatem. Sic vere charissimi: etiam ipsi demones ⁊ venenosi peccatores prosunt quandoq; hominibus spiritualiter ad salutez. Quia vere q̄is eorum caro. id est eorum interior conscientia ⁊ cogitatio. ipsorum fel. i. eorum exterior ira iniuria ⁊ invasio. ipsor pellis. i. eorum mala vita ⁊ conuersatio sint in se pessima. homini tamen istis bene vtenti ⁊ ista in patientia iustineti sunt ꝓficua Tytum. ij. Omnia mūda mūdis ꝛc.

De illis ergo que homini sunt ad salutem proficua possumus infinita dicere: & exempla plurima allegare: sed in aliis titulis & quasi in omnib⁹ materijs vtutū ad sufficientiā credimus esse dictū. Infra etiaz de vtilitate aliq̄d forsitan adiungem⁹. Et ideo cū de pdesse affirmatiue loq̄ndo pauciſſime sint auctoritates. supsedeo ad pñs. hoc solū notando q̄ illa q̄ sē pficua sunt pcurāda. Illaūo q̄ sē nociua sē fugienda. Notem⁹ ergo q̄ aliqua sē que nihil pſunt homini ad salutē: sed potius officiunt atq̄ obsunt. Et ista sunt

Prosperitas & affluentia.
Pompositas atq̄ supbia
Crudelitas atq̄ seuitia.
Mala societas atz amicicia.
Vana anxietas & diligētia

Dicam⁹ ꝯ q̄ ista nihil p sunt ad salutē: & maxie nihil pderit ſibi in die iudicij affluentia mundane p speritatis. puer. xj. Nō pderūt diuitie in die vltiōis. Et puer. xvij. Quid pdest stulto habere diuitias cū sapiam nō possit emere. Item supbia pompositatis Sap̄. v. Quid nobis pfuit supbia? quid diuitiarū iactantia? Item seuicia crudelitatis. Ecc̄. xxxvij Quid nobis proderit. si occiderim⁹ fratrem nostrū. Item amicicia male societatis. ij. Para. xxviij. Dedit regi assyriorum munera & nihil pfuit ei. Item diligentia vane anxietatis. Unde Eccl̄esia. xxxiij. Unus edificans & vnus destruens: quid prodest illis nisi labor. q. d. nihil Sic ergo patet quomodo multa sunt que pſunt: & multa ſimiliter que obsunt &c̄. Si autem aliquid vlterius velis addere: dic q̄ male cōplacentie quas in rebus & peccatis habem⁹ nobis finaliter non pderūt sed nocebūt. Ad̄ nota q̄ nō pſūt

Munera ſtulte donantib⁹.
Opera malū agentibus.
Murmura linguā latrantib⁹
Federa mala sequentibus.
Dulcia carnem fouentib⁹
Grandia mundū volentib⁹
Somnia vana docentibus
Omnia nihil amantibus
Mendacia falsa dicentib⁹.
Inania vana petentibus
Terrestria multa q̄rentib⁹

Dicam igit̄ q̄ nō pſūt bomini munera collata. Unde Leui. vij. Irrita ſi et oblatio nec pderit offerenti. Unde de illo pessimo achaz dicit. ij. Para. xxviij. Qz spoliata domo dñi & domo regum & pn cipum abtulit regi assyriorū munera & nihil ei p fuit. Ad̄ ille verſificator bene dicebat. Deu nihil es niſi des ꝯ des plurima: ſi despicito cui des: pdita multa vides. Et ideo illi q̄ portabant sup gibbum camelorum thesauros suos ad pplm q̄ eis nō pderit arguunt̄ p pbetam Esa. xxx. Nō pſunt ergo munera fatue collata. Item non pſunt opera peruerse patrata. Esa. lvij. Opera tua non pderunt tibi. Item non pſunt murmura verbose plata. Sap̄. j. Custodite ḡos a murmuratione que nihil pdest. Item nō pſunt federa cū malis ligata. Esa. xxx. Cōfusi sunt sup pplo qui eis pdesse non poterit. Item non pſunt dulcia seu delectabilia p carne pensata. Ad̄ Esa. xliij. dicit. Amantissima eoz non pderunt eis. Et de cibis etiam dr̄ Hebr. xiij. Optimū ē gratabilire cor non escis. q̄ nō pfuerunt ambulantib⁹ in eis. Quia sicut dicit Job. vj. Spūs est qui vivificat: caro aūt non pdest quicq̄. Item non pſunt grandia in archis congregata. s. diuitie & thesauri. & maxime ſi iniuſte querunt̄. Ad̄ Prouer. x. Nil pderunt thesauri impietatis. iusticia liberabit a morte. Et Prouerbio. xj. Nil pderunt diuitie i die vltionis. Item non pſunt somnia a falsis plata. s. vane & inanes & frustranee & inutiles. sicut sunt vaticinationes & similia. Unde Hiere. xxiij. Ecce ego ad pphetas somniantes mendaciuz ait dominus: q̄ narrauerunt ea & seduxerunt pplm meum in mendacio suo. Talibus deberet dici illud Gen̄. xxxvij. Venite occidamus eum: & videamus q̄d pſint ei somnia ſua. Item nō pſunt omnia amore nudata. q. s. ſine charitate nihil pdest ad salutem quicquid homo facit. Ad̄ apostolus. j. Corint. xiij. Si distribuero in cibos pauperū omnes facultates meas: & si tradidero corpus meū ita vt ardeam: charitatem aūt nō habuero nihil mihi pdest. Item non pſunt mendacia falsa pmulgata. Hiere. vij. Cōfidite ſin sermonibus mendacij que non pderunt vobis. Item nō pſunt inania nulla vi firmata. Ad̄ Hiere. xxj. Vere mendacū possede. pa. nr̄i: vanitatē que eis nō pfuit. Et. j. Regum. xij. Nolite dedinare post vana que vobis nō proderunt. Item non prosunt terrestria plus iusto globata. scilz magne & excessiue hereditates & possessiones. Hiereñ. xij. hereditatem acceperunt que eis non proderit. Et Eccl̄. v Noli attendere ad possessiones iniquas. nihil eni pderūt in die vindicte. Ecce ergo quomō sunt multa & varia que non pficiunt ad salutez: & pter hoc nō sunt amanda nec ardenter ab homine pcuranda. Quid ē, pdest homini ſi vniuersum mundum lucret. animę vero ſue detrimentuz patiat. Matb. xvj. In fine eñ experiemur. qz mundi gloria & delectabilia homini non pſuat. sed nocent potius atq̄ ledunt. Infirmo eñ non pdest vinum & carnes sumere: lz ſibi videat plurimū complacere. Ista eñ nō pſunt ꝯ officiunt. qz mortem & periculum introducūt. Sic vere dicam de mundi bonis &c̄. Unde finaliter peccator dicet illud Sapiēn. v. Quid nobis profuit supbia? quid diuitiarū iactantia contulit nobis. transierunt omnia velut vmbra. Hec ergo de Prodesse sufficiant. Dide vbi Proficere. Et vbi Utilitas &c̄.

Prodigium. Portentū. presagium.

Nota q̄ prodigium idem est qđ factum mirabile & insolitum: & alicui⁹ rei future remote: vel occulte significatiuū. Et ideo dicit prodigiū quasi procul iudicans. Idē etiā videt denotare portentū. quasi procul tendens. seu q̄, si ꝓtendens aut significans rem. s. supra vel contra naturā aduenientē & aliud ꝯ demonstret ꝓsagientem & designantem. Presagiū vo semp se habet ad futura. quasi diuinatō pre. i. ante factum ꝓlata. seu quasi res ꝓsagiata: pdicta & significatiua. Cōmuni tñ significato pdigia sunt miracula: seu signa mirabilia. Et sic nota q̄ nos inuenim⁹ Prodigiū

Nostre redēptiōis. Primū in sacra virgine. Sed
Alte pfectionis. secundum sanctoz lumine. Ter-
Dure punitiōis. cium vo finali turbine. Sz quar-
False deceptionis. tum falsorum crimine. Primo igitur dico. q̄ est prodigium diuine miserationis. Et istud fuit summū & stupendum prodigium. quo scilicet deus factus est homo. virgo mater & etiam homo deus: vt scilicet mediante incarnatione beata genus saluaret humanum. Prodigium enim reputabatur antiquitus secundum Titum liuium & Plinium quod contra naturam fiebat. ad presagiendum aliquod futurum notabile factum: sicut plinius libro. ij. ponit. Qz tempore Neronis flumina visa sūt retrocedere. sicut etiam libro. xj. capō. xxxj. dicit q̄ in bellis cimbricis quedam arbor voluntarie in aram Junonis vel iouis cecidit. que tandem sponte surrexit. & floruit qđ romanis victorie signum fuit. Sic vere dicam q̄ deus tūc fecit summū miraculum aut prodigium: quando filium paradisum. s. filium suum fecit per incarnationem retrocedere. & ab arce deitatis ad humilitatem assumende carnis descendere. Figuratum. s. in portento quod accidit Ezechie regi iuda. quando. s. in horologio achab vmbra redit in aduersuz. Iuxta illud Eccl̄. xlviij. Retro redijt sol: & addit vitam regi. Unde pro isto mirabili signo venerunt nūcij regis babylonis & interrogauerunt Ezechiam regem iuda de portento quod ꝓter eum acciderat super terram. sicut dicitur. ij. Paralip. xxxij. Sed istam figuram vide supra desole. Iste enim fuit arbor ad aram Junonis. id est. ad corpus virginis. & etiam ad aram crucis voluntarie descendens & tandem ad celum ꝓpria virtute & voluntaria reascendens. vbi per eternam gloriam est semper florens dicens scilicet illud ps̄. Tanq̄ prodigium factus sum multis. & tu adiutor fortis. Sic igitur romani id est fideles. cōtra cimbros id est contra demones prevaluerunt. & victoriam contra vicia reportarunt. Figura ad hec de filijs isrl̄ qui a deo in signis & pdigijs de egypto liberati fuerunt. qz scilicet virtute prodigij supradicti: & aliorum mysterium nostre redemptionis tangentibus fideles de egypto id est de inferno & de peccato & de Pharaonis id est dyaboli dominio liberati fuerunt. Baruch. ij. Eduristi plebem tuam in signis & prodigijs. Unde Deut. xxix. Viderunt̄q̄ oculi tui signa illa portentaq̄ ingentia. Unde Joelis. ij. dicit dominus. Dabo prodigia in celo sursum: & in terra deorsum sanguinem & ignem & vaporem fumi. Sol conuertetur in tenebras: & luna in sanguinem. Expone quō sol dei filius? cōuersus est in tenebras p carnis assumptionem. & in sanguinem per passionez. Et quō ipse fecit pdigia in terra mira-

cula perpetrando: et sanguinem suum in sacramento altaris: ignem suum in missione spūssancti. vaporem fumi in diuersarū spiraculo gratiarū nobis dando & cōcedendo: & in celum sursum corpaliter ascendendo: & nos post se ascēdere faciendo: & fidem suā in nobis p signa & pdigia cōfirmando. Joh. xiij. Nisi signa & pdigia videritis non credetis. Istud est igit pdigiū nostre redemptionis. Secundo dico q est pdigiū magne pfectionis. Et ista certe sūt p digia miraculoz. que. s. & apli fecerūt. sicut de beato Stephano dicit Actu. vj. Or Stephanus plenus gratia & fortitudine faciebat signa & pdigia magna in pplo. De aplis etiam dicit Act. v. Or p manus aplorum fiebant signa & pdigia in plebe. Viri etiā pfecti dant aliis in portentum. i. in signū & plagiū futuroz. sicut de Ezechiele dicit Ezech. xij Fui bonum portentū dedi te domui israel. q. d. Justi debent esse aliis in signū & in exemplum: dicens. s. illud ibidē Eze. xij. Ego portentum vestrū quō feci sic fiet eis. Antiq enī ppbete p aliqua signa exteriora dabant intelligi boib illa que eis erant futura. sicut de Esaia dicit Esa. xx. q nudus & discalciatus & discoopertis natib ambulabat cora filiis israel ad portentū & significādū ipsis q egyptij & etbi opes in quoz auxilio cōfidebant in tali statu erant deducendi & captiuandi p regem assyrioz. Istud est igit portētum seu pdigium alte pfectiōis. Tercio dico q est pdigium magne mutationis. Et istud. s. faciet deus in iudicio qñ. s. ipse deponet potentes de sede & exaltabit būiles. Esurientes implebit bonis & diuites dimittet inanes. Tale pdigium videt fuisse illud de quo narrat Pli. li. ij. c. xcv. vbi dicit. Or tempore Neronis duo babebant agros vicinos via quadā publica intermedia: in quoz vno erat oliua & in alio prata: sed sic factum q in quodam terremotu illi agri mutauerunt penitus pedes suos: q ille q erat ad dextraz vie publice factus est ad leuam. Ille vo q ad sinistram fuerat transiit ad dextram via media non mutata. Sic fiet in iudicio: qz. s. tunc fiet apud peccatores mirabile pdigium. qz. Oliueta. i. pingues alti & diuites fient prata. i. bassi depressi & paupes videlicet in inferno. Et illevie publice. id ē xpo q est via veritas & vita fient tunc tpis sinistri. q in hoc mundo sibi vident esse dextri & amici: vt sic de tali pdigio dicat mundo & suis diuitib illud pō. q deus tunc faciet signa & pdigia in medio tui egypte: in pharaonem & in oīs seruos eius. Un Deut. vj. dicit. q deus fecit signa atq pdigia magna & pessima in egypto. Egypt aūt interpretat tenebre. i. peccatoribas tenebrosis. vt sic de tali egypto dicat illud Josue. xxiij. Percussi egyptū multis signis atq portentis. Econuerse autem deus faciet illud pdigium bonis. qz. s. ipsos de sinistra ad dextram inq̄tum de prat faciet oliueta. de bassis altos de siccis pingues. de paupibus diuites. & de miseris beatos. & de bis qui modo sunt in tribulatione & guerra: faciet pacificos & quietos. Oliueta enī & oliue semp pacem significant in scripturis. Un in pō. dicit. Venite & videte opa domini: q posuit pdigia sup terram: auferens bella vsq ad finem terre. Ut et sic de vtroq prodigio tam bonis q malis in iudicio faciendo dicat illud pō. Mementote mirabilium eius que fecit seu q faciet. prodigia eius & iudicia oris eius. Patet igit q est quoddam prodigium magne mutationis. Quarto vo dico q est pdigium magne deceptionis. Et ista pcerto sunt falsa & futura miracula. q. s. demones & heretici solent facere. vl que etiam antixps finaliter faciet ad simplices seducēdos De quo dicit Marci. xiij. Surgent enī pseudo ppbete. et dabunt signa & pdigia & portenta ad seducendos etiā electos si fieri potest. Unde de antixpo dz. ij. Thes. ij. q aduētus eius erit fm operationē satbane in virtute & signis & pdigijs mendacibus. Et sic ergo patet q nos inuenimus signa & pdigia & portenta Fallibilis deceptionis. Mirabilis mutationis. Notabilis perfectionis. Amabilis seu laudabil redēptiōis. Et h sufficiant de pdigijs & portentis

Producere. Cum pducere idem sit q aliq̄d in publicuz ducere vl pferre. manifestare vel generare. Possum notare q generaliter triplex pductio inuenit in rebus. vicz. Productio dei. Justi & Impij. Producit enī deus. Producit iustus. Producit stultus. Prima est mirabilis & consideranda. Secda est laudabilis & desideranda. Tercia est damnabis & vituperanda. Primo igit dicam q est pductio dei q̄ est mirabilis & consideranda. Et ista est illa qua deus pater pducat ex se deum filium p viam generatiōis. Deus etiā pater & deus filius pducunt ex se deū spiritumsanctū p viā spiratiōnis. Illa etiam qua filius pductus est in mundū p beataz incarnationem. ipūs vo sanct p charismatū diffusionem. De qua etiam productione dudum promiserat deus pater dicens. Illuc pducam cornu dauid: parau lucernam xpo meo. Cornu inq̄t dauid. i. xpm. cui. s. parau lucernam id est spūm sanctū. Job. xxxviij. Numq̄d pducis lucifer in tpe suo. & vesperū sup filios terre cōsurgere facis? De ista tñ pductione. pcessione. generatione & incarnatione nihil ad pns amph. Sz est alia pductio diuina q̄. s. ipse deus res pducat in esse & etiā in bene esse. Et sic notabis q deus pducit boib omne bonum. Est enī sicut arbor q̄ omnia genera fructuū fm q diuersimode colit suo cultori pducat. quosdam. s. sapidos & maturos. alios vo insipidos & acerbos. Bonis enī q̄ bñ colūt ipm pducit bona. s. grām in psenti & gliam in futuro. Malis vo q̄ male ipm excolunt. pducat mala. vicz in pnā miseriam & lamentū. in futuro vo tristiciam & tormētū. Un nota q tam bonis q̄ malis de sic bonus artifex de diuersis materijs diuersas formas pducit. vicz.

De luto humili virtutū copiā.
De leto flebili salutis veniam.
De saxo stabili vitam & gram.
De velo nubili luminis sciam.
De loco nobili moz decentiaz
De luto sterili moxis angustiā
De sputo fragili regni leticiam.

Dicā igit q pducit virtutū copiam de luto humili. Un Gen. j. Produxit dūs deus de humo omne lignū pulcrū visu & ad vescendum suaue. i. omnia genera virtutum de corde humili & deuoto significato p humum. Item producit vitam & veniam de leto flebili. Hoc est dictu. de corde peccatoris. quando scz ipsum ad penitentiam conuertit. Unde de ipso dicitur Job. xij. q deus revelat profunda de tenebris. & producit in lucem vmbrā mortis. Item producit flentem gratiam de saxo stabili. id est de corde firmo & solido. a quo scz deus producit diuersos riuulos gratiarum. Unde Esaie. xlviij. Aquam de petra produxit eis. & scidit petram & fluxerunt aque. Item producit claram scientiam de velo nubili. quod scilz facit quando iustis simplicibus & ignaris. ipse revelat & manifestat abscondita scripturarum. Unde Job. xxviij. Profunda fluuiorum scrutans est. & abscondita producit in lucez Item producit moxum decentiam de loco nobili. scilz de hominibus virtuosis. qui scz montibus comparantur. q̄a scz sicut dicitur in pō. Deus producit in montibus fenum & herbam seruituti hominum. Fenum enim & herba: bona exempla. bonamq conuersationem designant Item producit mortis angustiam seu ignis molestiam de luto sterili. Hoc est dictu. penam eternam de precedente peccato. seu etiam de corde impio & peruerso. Unde dominus videtur dicere peccatori illud. Esaie. xxxiij. Producaz ergo ignem de medio tui qui comedat te. & dabo te in cinerē super terram. Item producit regni potentiam seu celi leticiam de sputo fragili. quod scilz facit inq̄ntum fragilitatem humanam producit & exaltat ad gloriam sempiternaz. vnde. iij. Regum. xj. Produxit filium regis & posuit sup euz dyadema. Ista est igit productio dei que ē mirabilis. Secundo dico q est pductio iusti que est notabilis seu laudabilis. Et ista certe est illa. qua scilz bona opera producunt a iustis & qua etiam ipsi ad celestem gloriam producunt. Videte inquit christus Luce. xxj. ficulneam & omnes arbores. & cum producunt iam ex se fructum. scitis quoniam prope est estas. quasi diceret. cum fructus virtutum & bonorum operum producuntur. estas celestis glorie et fructus premiorum celestiū generatur. Et nota sivis q iusti sunt sicut ille arbores de quibus dicit Plinius libro. xvj. capo. ix. q in bircane certis locis arbores proferunt mel. & etiam illum fruticem qui dicitur fiscus querci. qui sanat a morbo caduco. quod scilicet fit horis matutinis quādo ros de celo cadere consuevit. vt dicit Esiodus. Sicut dico q in valle miserie huius mundi est dare aliquas arbores id est aliquas bonas personas: que scilicet producunt ex seipsis varia genera virtutū. & specialiē mel dulce.

Hoc est charitas ⁊ cōpassio. visū q̄ a casu supbie custodit hoc est humilitas ⁊ subiectio. Ista tñ vt ait fiunt certis bonis. q̄. s. bō nunq̄ cōtinue posset in bonis ꝓducendis opibus laborare. Nota igit̄ q̄ certis interualli' iusti ꝓducūt. s

Feruidū amorem dilectionis.
Sapidū saporem quietionis.
Fluidū dulcorem cōpassionis
Placidū clamorem oronis.
Solidum tenorē durationis
Limpidū fulgorē discretōis
Mitidū decorem cōuersatiōis
Viuidum vigorem opatiōis

Dicaz igit̄ q̄ iusti ꝓducunt fructū amoris ⁊ dilectiōis. Eccli. xxij. Ad amicū si ꝓduxeris gladiū ñ desperes. Est em̄ regressus ad amicum ⁊c. Item ꝓducūt fructū saporis ⁊ quieti onis. fructū. s. tranq̄llitatis ⁊ pacis. Prouerb. iiij. Itinera tua in pace ꝓducent̄. Item ꝓducunt fructū dulcoris ⁊ cōpassionis. Eccli. xxxviij. Fili sup mortuū ꝓduc lachrymas ⁊ quasi dira passus incipe plorare. Item ꝓducunt fructū clamoris ⁊ oronis. Eccli. xx. Sapiens in vbis ꝓducit seipsum. ⁊ homo prudens placebit magnatis. Item ꝓducūt fructū tenoris ⁊ durationis. hoc est dictu. fructū pseuerātie ⁊ constantie. De quo dr in ps. Qr iust⁹ placebit deo sup vitulū nouellum cornua ꝓducentē ⁊ vngulas. Cornua ei et vngule q̄ sunt ꝓstantiam ⁊ fortitudinē signant. Item ꝓducunt fructū splendoris ⁊ discretiōis seu etiā cognitiōis. scz fructum vere fidei ⁊ scie. De quo illud p̄dictū Job. xxxviij. Nunq̄d ꝓduces luciferum in tpe suo. Iusti em̄ sē sic stelle q̄. s. ex se ꝓducunt radios luminosos. Item ꝓducūt fructum decoris ⁊ cōuersatiōis. Isti em̄ nitorem bonoz exēploz ⁊ documentoz simplicib⁹ ꝓducunt. ps. Produces senum iumentis ⁊ herbam seruituti hominū. Item ꝓducūt fructū vigoris ⁊ opatiōis. Gen. j. Producat terra aiam viuentez in genere suo. Et breuiter ista est veritas q̄ boni sp dñt virtutes ⁊ bona opa ꝓducē ⁊ nūc vnū bonū nūc aliꝺ generare. Cōstat em̄ q̄ desideria nature inꝺeta sē. ⁊ q̄ a ꝓductōe rez nūq̄ q̄escere valēt. sic. s. ad oculū videmus Qr

Parentes
Bestie
Arbores.
Ramuli ꝓducunt
Flosculi
Lumina.
Flumina

Paruulos
Catulos
Ramulos
Flosculos.
Fructulos.
Radulos.
Riuulos

Ut. s. nos modo simili ꝓducam⁹ bonas affectiones. bonas cogitationes ⁊ opatiōes. bonas meditatiōes ⁊ considerationes. bonasq̄ vtutes ⁊ pfectiones. bona etiam exempla ⁊ bonas ⁊ morales cōuersationes. Ista em̄ dñt esse sicut q̄dam spūalia q̄. s. debent repere in medio cordis nri. Juxta illud Gen. j. Producāt aque reptile aie viuentis et volatile sup terrā sub firmamento celi. Reptilia em̄ viuētia sunt boni affectus ⁊ virtutes practice ⁊ inferiores. Volatilia vo sunt speculatiue ⁊ superiores. q̄. s. sub celo ⁊ super terram. i. supius ⁊ inferi⁹ dñt in nobis ꝓduci. Ista est igit̄ ꝓductio iusti q̄ est laudabilis Tercio dico q̄ est ꝓductō stulti que est damnabilis. Nonne sm Pli. aliqui sē fontes q̄ aquas venenosas ꝓducunt. Unde etiam solin⁹ ait. Qr fons esampeus. al's exampeus in india aquā ꝓducit amariſſimā in tantū q̄ fluuium ydaspim. al's ydaspim in quem intrat ita amaricat q̄ nulluz animal inde potat. Marcus polo etiā dicit. q̄ in q̄busdā ptib⁹ indie q̄dam arbores sūt q̄ ptinue ꝓducunt venena. Sic pctōr ⁊ etiā mund⁹ ꝓducunt amaritudinē tribulationū. ⁊ venena viciox ⁊ infectōnum. q̄bus. s. ipsi inuenenant ⁊ amaricant cōtingentes. Et sic nota q̄ in istis inuenit̄ tā actiue q̄ passiue ꝓductio

Tribulatiua.
Discordatiua
Adulatiua
Dissipatiua

Isti em̄ ꝓducunt alijs tribulatiōes. ⁊ potissime bonis ⁊ iustis. sicut de Geodeone filio Jeroboal dicit̄ Judicū. vj q̄ patri eius aliq̄n dixerūt. Produc iniquū filiū tuū vt moriat̄. q̄ aram baal destruxit ⁊ succidit nem⁹. De bono aūt ope isti istum lapidare volebant. sicut de herode legit̄ Actu. xij. q̄ videns q̄ placeret iudeis: apposuit vt apprehenderet ⁊ petrum. volens eum post pasca ꝓducere pplo. s. ad interficiendum. Item isti ꝓducunt alijs cōturbatiōes. Prouerb. xxx. Qui puocat iras ꝓducit discordias. Item isti ꝓducunt q̄ alioz adulationes ⁊ maxime mali diuites. Un Eccli. xij. Dives locutus est ⁊ verbum eius vsq̄ ad nubes ꝓducent. Item ipsis ꝓducunt eterne miserie ⁊ damnationes. sicut de Thamar dicit Judas. Genes. xxxviij. Producite eam vt comburat̄. Suffi, at. Vide infra de Proferre.

Prophanus. Prophanus dr quasi ꝓcul a pbano. i. a templo. hoc est dicu. ꝓcul a rebus sacris ⁊ deo dedicatis. vñ etiā fm iura cā ꝓphana dicat̄ q̄ de reb⁹ secularib⁹ nō ecclesiasticis aut spiritualib⁹ ordinat̄. Et sic sumit̄ Ezec. xxij. vbi dicit̄ q̄ inter sanctū ⁊ ꝓphanū nō habuerūt distantiā. In sacra vo scriptura ꝓphanus dr vir peccator ⁊ ille maxime q̄ magnis ⁊ horrendis scelerib⁹ est replet⁹. sicut cū dr Ezec. xxj. Tu āt ꝓphane impie dux israel. tolle cidarim. pone coronā. Et si vis nō q̄ sicut in scptura repit̄ mali ⁊ ꝓphani bñt ꝓphanū Saporem ⁊ cōuiuiū.
Honorem ⁊ dominiū
Sermonē ⁊ colloquiū
Horrorem ⁊ cōtagiū

De ꝓphano malorum cōuiuio quo. s. mali vtunt inquantū ꝺ bonis alienis isti viuūt ⁊ nutriunt pt dici illud Gen. xlij. ꝓphanū putāt hmōi cōuiuiū. Et Leui. xix. Si q̄s cōederit ex hostia pacificor post biduum. Prophanus erit ⁊ impictatis reus. De prophano malor fastigio seu dominio potest dici illud p̄dictum. Tu aūt prophane impie dux israel ⁊c. de prophano malorum colloquio dicitur. j. Thimo. vj. Devitans prophanas vocum nouitates. ⁊. ij. Thimo. ij. Prophana autem ⁊ vaniloquia devita. De prophano vo malorum contagio. seu de luxurie ⁊ immunditie sceleratoexcidio potest dici illud Esa. lxv. q̄ isti comedūt carnem suillam. ⁊ ius prophanum in vasis eorum. contra illud Heb. xij. Ne quis fornicator aut prophanus vt Esau. qui propter vnam escam vendidit primogenita sua. Isti ergo ꝓphani sunt. qui. s. dei mandata violant ⁊ prophanant. Juxta illud Ezech. xxiij. Polluerunt sanctuarium meum. et sabbata mea prophanauerunt. Deus ergo tales prophanos prophanat. ⁊ per damnationem eternam ꝓcul a phano paradisi ipsos relegat ⁊ elongat. ⁊ qr iustitias eius prophanauerunt. mandataq̄ ipsius non custodierunt. Ideo iniquitates eorum in virga visitat. ⁊ peccata eorum in verberibus punit ⁊ impugnat. sicut dicit̄ in ps. Unde: ibidem Auertisti testamentum serui tui. prophanasti in terrā sanctuarium eius. destruxisti omnes sepes ei⁹. posuisti firmamentum eius formidinem. Sufficit. Vide vbi Violare et vbi peccator ⁊c.

Proferre. Duz proferre nihil aliud sit q̄ aliq̄d procul ferre. Et sic proferre sumitur pro portare. pro ducere. pro emittere. pro extrabere. ꝓ narrare. Possum⁹ breuit̄ notare q̄ sicut bona arbor dr diuersis ramis ꝓfert diuersa. sic viri iusti ⁊ boni ꝓferūt q̄tuor. vidz

De corde germen bone cogitationis
De or flores sancte eruditionis.
De manu fructus bone operationis.
De habitu herbas bone cōuersationis.

Dico q̄ boni proferunt germen bone cogitationis. Et istud profertur de corde. Quia sicut dicitur Matth. xij Bonus homo de bono thesauro cordis sui profert bonū. Item proferunt flores doctrine ⁊ predicationis. Et iste ꝓferuntur de ore. Et de hoc Prouerbior. j. Convertimini ad correctionem meam. en proferam vobis spiritum meum ⁊ ostendam verba mea. Item proferunt fructus operationis. Et isti producuntur de manu. Genes. xxiij. Protulit inaures aureas ⁊ dedit rebecce. Et Matthei. xij. dicitur. Qr paterfamilias profert de thesauro suo noua ⁊ vetera. Item proferunt folia honeste conversationis. Et ista producuntur de habitu ⁊ de gestu. Et de hoc Genesis. j. Protulit terra herbam virentem ⁊ afferentem semen.

Sed econtra dico q̄ mali sicut male arbores ⁊ venenose multa mala ꝓducunt ⁊ proferunt de seipsis. Un nota. q̄ isti proferunt. scz

Iniurie furorem
Supbie tumorem.
Fallacie clamorem

Dico q̄ proferunt furorē iniuriarum. Quia sicut dicitur Prouerbior. x. Qui profert contumelias insipiens ē Contra illud Prouerbiorum. xxv. Que viderunt oculi tui ne proferas iniurgio cito. Item tumorem iactantiarum. Job. xv. Quid te elevat cor tuum vt proferas de corde tuo huiuscemodi sermonem. Item clamorem fallaciarū. proverb. xiiij. Profert mendacia dolosus testis ⁊c. Vide s. de. afferre. de portare ⁊ similib⁹.

Prophēta. Prophētare.

Cū prophētare nichil aliud sit q̄ res incognitas & ignotas aliq̄ reuelante spū declarare. Notandū est q̄ p. ꝓphētas pñt intelligi viri iusti & potissime viri ecclīastici & religiosi. doctores pariter & clerici. Isti ei pñt recipe diuinas inspiratōes & ipas aliis reuelare p doctrinas & pdicatiōes. Isti eñ debet pdicē pcogitare: & pscare res absc̄ditas & futuras: vicz

Celi gaudia.
Inferni tedia.
Mortis dolores
Judicij terrores.
Carnis querelas.
Dyaboli cautelas

Et sic si ista pdixerint & pdicauerit: ipsis poterit dici istud Job.iij. Dñe vt video q̄ ꝓphēta es tu. Notem⁹ ergo q̄ in scriptura inueniūt. s. Prophēte virtuosi: & ꝓphēte vitiosi. Virtuosi significant viros sagaces ꝓuidos & discretos. De q̄bus. j. Reg. x. Obuium habebis gregē ꝓphētarū descendentiū de excelso. Vitiosi significant viros fallaces ypocritas & infectos. De q̄bus Ezec. xiij. Quasi vulpes in deserto ꝓphēte tui isrl. De istis igit duob⁹ ꝓphētis veris. s. & falsis ꝓsequamur. Et pmo dicam⁹ q̄ sunt ꝓphēte virtuosi & laudabiles. Et isti sunt sicut dictum est viri iusti: & maxime pdicatores & doctores: ecclīastici & religiosi. Omnes eñ isti debent in futuris & absconditis cogitare p̄sentia vilipendere. dei voluntatem nunciare. & ipam pmo & ante omnia adimplere & sic cuilibet poterit dici illud Luce. j. Tu puer ꝓphēta altissimi vocaberis. In q̄b⁹ verbis ostenditē q̄ sicut antiquitus ꝓphēte erant Puritatis sancti fice possessores. Veritatis catholice pfessores. Maiestatis dñice fuitores. Dignitatis autentice p̄ceptores. Sic ꝑ culdubio ecclesiastici debent. s. Puritatem sanctificā obseruare. Tu puer. Veritatem catholicam pdicare. ꝓphēta Maiestatem dominicā festiuare. altissimi. Dignitatē autenticam vendicare. vocaberis. Ad illos eñ q̄ volūt esse spūales ꝓphēte ptinet q̄ sint. vicz In conscientia sinceri. simi. In sapientia ꝓfundissimi. In obediendo sedulissimi In precipitando autentissimi. Primo ḡ dicam⁹ charissimi q̄ isti debent puritatem sanctificam obseruare. Et hoc oñdit cum dr. Tu puer inquit. q. d. Isti debent esse puri & sancti sicut pueri. Puer eñ nomen est puritatis. Nomen officiose sedulitatis Nomen insup formose pulcritudinis & venustatis. Et iō ꝓphēte pueri dicti sunt. q. erant puri et sancti in viuendo. Mobiles & diligentes in discurrendo. Pulcri & formosi in conuersando. Sic ꝑcerto moderni ꝓphēte nostri debent esse. s. pdicatores & curati: doctores et religiosi. Isti eñ debent pure & sancte viuere p innocentiam. Sap. xj. Direxit opa eorum in manibus ꝓphēte sancti Debent etiam facliter se mouere p diligentiam Numeri xj. Cū requieuisset in eis spūs ꝓphānauerūt nec vltra cessauerunt. Debent insup pulcri & gratiosi esse p honestā & exemplarem apparentiā. Jaco. v. Exemplum accipite frēs laboris & patientie, ꝓphētar. Tu ergo puer inq̄t. Et de B. dr j. Reg. iij. Intellexit ergo bely q̄ dñs vocaret puerū samuelem. Et sequit. Cognouit ergo ois isrl q̄ fidelis samuel ꝓphēta eēt dñi. Et ista sē contra multos modernos pdicatores & ꝓphētas q̄ ꝑcerto non sunt pueri. i. puri p vite sanctitatem. immo sunt viles & impuri p carnis immundissimā voluptatem. Et de hoc Hiere. xxiij. Prophēta nanq̄ & sacerdos polluti sunt in domo mea. in ꝓphētis isrl vidi similitudinē adulterantiū & iter mendacij. a ꝓphētis hierlm egressa est pollutio sup omnē terram. Mō sic boni ꝓphēte. id est boni ecclesiastici. q. ꝑcerto isti debent: vt dictum est puritatem sanctificā obseruare. Tu inq̄t puer. Job. j. prophēta es tu. Scdo dico q̄ isti debent veritatem catholicam pdicare. Et hoc ostenditē in vocabulo ꝓphēta. q. s. ad ꝓphētam ptinet scire veritatem rerū occultarū & sore veritatem voluntatis diuine & eam aliis nunciare. Sic vere ad ecclesiasticos. maxime ad pdicatores & plātos ptinet scire veritates fidei & scripture. & illa q̄ ad voluntatē dei ptinent aliis pdicare. Et sic dñs Hier. j. dicit. Sanctificaui te inq̄t & ꝓphētam in gentib⁹ dedi te. Sequit. Ad omnia q̄ mittā te ibis. & que mandauero tibi loqueris ad eos. Isti eñ debent loqui. ꝓphētare & nunciare absconditā & futura. vicz.

Celi felicitatem.
Inferni aduersitatē
Operū vilitatem.

Celi dico felicitatem seu ꝓsperitatē
Exemplo cigni seu oloris q̄ suo ocursu dr nautis portum pnosticare significans pdicatorē q̄ bonis in hoc mari nauigantib⁹ debet ꝓsperitatem lucrum & portum eterne glorie ꝓphētare j. Pet. j. De futura in vobis gratia ꝓphētauerunt. Inferni etiam aduersitatem. Exemplo araneaꝝ q̄ futuram pluuiam dicunt pdiuinare. & iō inferi⁹ circa terram dicunt texere telas suas. Exemplo etiā bericij q̄ de ventis pnosticare dr. Et iō cum ventos futuros p̄sentit. ne ab eis ledat in ꝓfundo sue cauernule se abscondit. Sic & isti ꝓphēte ventos & pluuiam tempestatis debent malis ꝓphētizare & pnunciare. & ne ipsimet nocent debent in cauerna mortis & circa terram humilitatis p cōsiderationem habitare & latitare. Ezec. vj. Pone faciem tuam aduersus montes & pphētabis aduersus eos. Debent eñ ꝓnunciare agendoꝝ vtilitatem & necessitatem. Exemplo cornicis q̄ fm Jsid. iuxta augurum sniam dr curas boim gerere & suis gestib⁹ & cantib⁹ dicit futuros casus siue bonos siue malos hominibus ꝓphētare. Ad q̄d facit vbum Sen. li. v. de natura. q̄stionib⁹ vbi de garritu auium & eoꝝ pnosticationib⁹ disputans dixit. Qz nihil in mundo fit q̄d alicui⁹ rei future signū non sit. Q̄d qualitercūq; sit de auib⁹ corpalib⁹. istud tñ verū est de auibus spūalibus. s. de ꝓphētis. platis & pdicatoribus. q. ꝑcerto isti debent curas boim gerere. Juxta illd Luc. x. Curam illi⁹ habe tē. & vtilitatē: vel damnū bonorū operū vel maloꝝ. debent eis suis garritibus declarare. Et de hoc Apoc. x. Oportet te iterū ꝓphētare pplis & gentib⁹ tē. Et sic igit ptz q̄ isti debent veritatem catholicam pdicare. Prophēta inquit Tercio dico q̄ isti debent maiestatem dñicam honorare seu festiuare. q. s. ipsi ꝓphētē altissimi. Quicūq; eñ agat famulus totum debet facere ad honorem & vtilitatem mgri sui. & maxie q̄n ipse est pson autentica & solennis. Sic isti quicquid faciūt aut q̄cūq; dicūt scz aliis ꝓphētando & pdicando. totū debet esse ad laudez & gloriam dei cui⁹ sunt ipsi famuli & ministri. Altissimi inq̄t Ut sic ipsi possint dicere dño illud Matb. vij. Dñe nonne in nomine tuo ꝓphētauim⁹? Ut sic de illis dicat illud Luce. j. Hic erit magn⁹ & fili⁹ altissimi vocabit. Quod est cōtra multos q̄ ad laudem dei non pdicant nec ꝓphētant. ℈ magis ad laudem mundi & acquisitionē ꝓsperitatis vl glorie secularis. Q̄d bene patet. q. in suis pdicationib⁹ nunq̄ audent aliquem corrigere. nec volantatem dñi sui q̄uis sit altissim⁹ exercere. Seruus aūt potentis principis nihil debet timere quin voluntatem ei⁹ aut faciat aut dicat. vnde Ezechieli mittendo ad ꝓphētandum dixit dñs Eze. iij. Ecce dedi faciem tuam valentiorem faciebus eoꝝ. & frontem tuam duriorem frontibus eoꝝ. quasi silicem & adamātem dedi faciem tuam. Sic pdicator seruus altissimi nihil debet formidare. sed sine adulatione omnes equanimiter castigare. Signum eñ sagittarij dicit domus dñatiōis fm astrologos. Ad denotandū q̄ illi q̄ alijs futura diuināt sagittarij debent esse. q. s. sagittis diuinoꝝ eloquioꝝ debent alios sagittare. Quod tamen adulatores non faciunt Hodie eñ nō diligunt ꝓphēte & pdicatores q̄ arguunt seu q̄ leniunt. non qui reꝓhendunt. ℈ qui condescendunt. Unde de michea ꝓphēta dñi dicit. iij. Reg. xxij. Et sunt verba regis achab. Est inquit hic vnus ꝓphēta domini p quē possumus interrogare dominum. sed ego odi eum. quia nō prophētat mihi bonum sed malum omni tempore. Et sequit ibidem q̄ serui illius regis dicebant illi ꝓphēte domini. Ecce inquiunt sermones omniū ꝓphētarū bona regi pdicant & ergo sermo tuus similis eoꝝ. Ille aūt respondit. Viuit dñs. q. q̄cunq; dixerit mihi dñs hec loq̄r. Et ꝑcerto sic fit hodie. q. pl⁹ diligunt falsi adulatores q̄ vitā pdicatores Legit enim ibidem. q̄ sedechias falsus ꝓphēta fecerit sibi cornua ferrea & dixit regi. his ventilabis syriam. & sic factum est q̄ iste falsus ꝓphēta. quia mendaciter bona regi pdicabat fuit honoratus. Micheas vo qui veraciter infortunium futurum ꝓphētauerat fuit carceri mancipat⁹. Isti igit sunt pdicatores. adulatores qui cornuti & superbi sūt qui tamen multotiens pcuniant. vbi boni & vendicij refutant. Isti sunt illi ꝓphēte israel qui prophētant ad hierusalem. & vident visionem pacis. & non est pax. sicut dicitur Ezechie. xiij. Non sic ergo. sed sint ꝓphēte altissimi. vt sic possint maiestatem dominicam honorare. Quarto vero dico q̄ isti debent dignitatem autenticam vendicare. Ho-

caberis inḋt. Predicare ẽm ⁊ ꝓbetare officium est auctoritatis ⁊ dignitatis. Predicator ẽm nō dz se nimis būliare ne ꝓtēnat ꝑ audacter ⁊ autentice se portare. vñ. j. Tbi. iij. Precipe inquit ⁊ doce. nemo adolescentiā tuā contemnat Et merito. q; ẽm Grego. Cui⁹ vita despicat: restat vt eius ꝑdicatio cōtemnat. Et ista auctoritas ⁊ dignitas oñdit cū dicit. Vocaberis. Vocari ẽm signū est ꝓmotionis ⁊ honoris. q; sicut dicit Hebr. v. Nemo assumat sibi honorem. ꝗ ḋ vocat a deo sicut aaron. Unde de isto vocare pōt dici illud. j. Reg. ix. Qui ẽm ꝓbeta hodie dr. vocabitur olim videns. Et sic igit ptz q; si boni ⁊ spūales prophete esse volumus necesse est q; nos sim⁹ autentici p̄ceptores. Nūci seruitores. Veridici p̄dicatores. Sanctifici cōuersatores. Et sic ꝓnie cuilibet nostrum poterit dici. Tu puer ꝓbeta altissimi vocaberis. Luc. j. Et hec de ꝓbeta in bono sufficiant. Sz adhuc dico q; inueniunt ꝓbete mali. Et isti significant malos ecclīasticos ⁊ potissime falsos ⁊ ypocritas p̄dicatores ⁊ hereticos. Ad notandū q; sicut antiquitus in pplo isrl fuerunt multi mali ꝓbete. q. s. nō querebant nisi pplo placere. ⁊ iō falso noie dei solebant eis ꝓsperitatē p̄nosticare. q̄uis de⁹ disponeret eos infinitis aduersitatib⁹ castigare. sicut ipse dñs testat. Hiere. xxiij. Nolite audire verba ꝓbetar̄ q̄ ꝓbetāt vobis ⁊ decipiunt vos. visionē cordis sui loquunt. nō de ore dñi. Sic vere hodie sē multi mali ecclīastici q̄ nō sunt veri ꝓbete sed falsi. sicut sē ypocrite ⁊ heretici. Isti ei solū auditorib⁹ placere querūt et veritatē aut palliāt aut subuertūt. Et iō nota q; tales solent

Uiuere delicioſe.
Fallere ꝑditioſe
Sape ꝓſumptuoſe.
Docere perniciose.
Nocere flagitioſe
Ambire affectuoſe.
Perire tempeſtuoſe

Isti ḡ solent viuere delicioſe. q; vt cōiter tales sē carnales. ⁊ in delicijs viuere volunt. Añ Hiere. xxiij. Propheta nanq; ⁊ sacerdos polluti sūt. Et Esa. xxviij Sacerdos ⁊ ꝓbeta nescierūt prae ebrietate. absorpti sē a vino. Item isti solent fallere ꝑditioſe. Treñ. ij. Prophete tui viderūt tibi falsa. Et Ezec. xiij. Sicut vulpes in deserto ꝓbete tui isrl erant. Item solent sape ꝓſumptuoſe. sicut ꝑz de illis q̄ nō dignant sequi v̄ba scripture vel doctor. sed et cor de suo solent opiniones ⁊ dogmata fabricare. De q̄b⁹ Ezechiel. xiij. Ue ꝓbetis insipientib⁹ q̄ sequunt spm̄ suum et nihil vident. Item isti solent docere ꝓnicioſe. sicut ꝑz de hereticis ⁊ symoniacis q̄ nō querūt in suis doctrinis ⁊ ꝓbe cōs nisi lucrū. Et de hoc Michee. iij. Judices eius in muneribus iudicabant. sacerdotes eius in mercede docebāt. ⁊ ꝓbete eius in pecunia diuinabant. Item isti solent nocere flagitioſe. Mat. vij. Attendite vos a falsis ꝓbetis q̄ veniunt ad vos in vestimentis ouiū: intrinsecus aūt sē lupi rapaces. Item isti solent ambire affectuoſe. Isti ẽm sp ⁊ in omnib⁹ se volunt ingerere ⁊ omnia officia solent concupiscere ⁊ ambire. De q̄bus Hiere. xxiij. Non mittebam ꝓbetas ⁊ ipsi currebant. nō loquebar illis ⁊ ipsi ꝓbetabant. Item isti solent perire tempeſtuoſe seu ignominioſe Figurati in ꝓbetis baal. quos interfecit rex isrl. iiij. Reg. x. In illis falsis ꝓbetis q̄s belyal occidit. iij. Re. xviij. q. s. rer paradisi istos finaliter destruet in inferno. Hierem. iiij Obstupescent sacerdotes. ⁊ ꝓbete ꝑsternabunt. Ista igitur de malis ꝓbetis sufficiant.

Proficere. Nota q; ꝑficere accipit cōiter pro lucrari. p. ꝓdesse. pro valere. ⁊ pro vtilitatem acq̄rere. vel conualescere. Et de hoc Proverbi. xij. Radix iustor. ꝑficiet. Et sic etiā loquit Luc. ix. vbi dicit. Quid ꝑficit homini si vniuersum mundū lucret. anime aūt sue detrimentum patiat? Sed de tali ꝓfectu vide infra de vtilitate ⁊ supra de prodesse. Item accipit proficere ꝑ crescere. ꝑ augmentari ꝑ ꝓcedere. Et sic ꝑficere significat ꝓfectum bonor̄ operū ⁊ virtutum. vel etiam ꝓfectū in criminib⁹ ⁊ peccatis. De ꝓfectu v̄o v̄tutum intelligitur illud Ezec. xvj. ⁊ dicit anime. Profecisti inquit in regnum ⁊ egressum est nomen tuum in gentes ꝓter spēm tuaz. q; ꝓfecta eras in decore tuo. Et Luc. ij. Jesus aūt ꝓficiebat scientia ⁊ etate ⁊c. De profectu v̄o criminū dicit. ij. Tbi. iij. Mali autem homines ꝓficiunt in peius. Sed de ꝓfectu vide infra ti. seq̄nti.

Proficisci. Proficiens. profectus.

Nota q; ꝓfectus nihil aliud est q̄ ꝓcessus ⁊ continuatio. ꝓgressus ⁊ pagratio. crementū ⁊ augmētatio. Est autem crementū ⁊ augmentatio bona vel mala. seu accipitur in bono vel in malo. Et q; supra iam dictum est de crescere ⁊ de ꝓcedere. iō de ꝓficisci breue est tractandū. Nota ḡ q; duplex est ꝓfectus. s. bonus ⁊ malus. Bon⁹ est ille quo boni semp ꝓficiunt de bono in melius. ⁊ quo ipi eunt de v̄tute in virtutem donec videant deū deor̄ in syon. Sicut ẽm videm⁹ q; luna in lumine non cessat crescere ⁊ ꝑficere quousq; ad complementum luminis possit contingere. Sicut etiā fluuius versus mare ꝓgrediens ꝓficit q̄usq; ad mare veniens possit aliqualiter quietari. Sicut de nitq; ignis sursum ascendendo continue ꝓficit quousq; ad speram suam veniens ꝓfectus ipsius terminet. Sic ꝓ culdubio exquo bonum incepimus. nunq; ḋbem⁹ cessare a bono ꝓfectu cremento ⁊ cōtinuatione. quousq; veneri/mus ad ꝓfectū luminis gratie ⁊ virtutis. ⁊ quousq; ad terminum mortis venientes ingrediamur mare ⁊ affluentiā paradisi. vbi sursum in spera nostra ꝓpria. s. in deo ꝑpetuo quiescam⁹. Nam sicut dicit Bern̄. in quodā sermone. In via vite nō progredi regredi est. Exemplo rote putei. que si non cōtinue volvit. statim in contrarium reuertit ⁊ mutatur. Sic vere mens humana nunq; pōt esse fixa in eodem. Necesse est ergo q; continue in virtutib⁹ ꝓficiat ⁊ ꝓcedat. alias si a ꝓfectu cessauerit. necesse est q; ad vicia retrocedat. Añ dicat Grego. in pasto. Mens humana nō pōt in eodē statu ꝑmanere. Aut ẽm inḋt ꝓficit aut deficit. Sic ꝓficisce bat ysaac. De quo dr. Gen. xxvj. Ibat ꝓficiscens atq; succrescens donec magnus vehementer effectus est. De David etiam legit. ij. Reg. iij. Or. david erat ꝓficiens ⁊ semp seipso robustior. Et q̄uis de ꝓfectu virtutum satis sit dictum supra de ambulare. de laborare ⁊ mouere. de ire. ⁊ in titulis sibb⁹. hec tñ notem⁹ q; ad v̄oc q; bono bene ꝓficiscat ⁊ vadat ⁊ bñ de virtute in virtutem se moveat. tria sē necessaria. videlicz. Influxus luminis. Ducatus numinis Processus ordinis. Luminis fulgentis operatō. Numinis docentis excitatio. Ordinis pollentis dispositio. Primo igit dico q; ad istum ꝓfectum requiritur luminis fulgentis operatio seu preparatio. Et ista ꝓcerto est lux fidei ⁊ scientie. ⁊ et lux gr̄e ⁊ glorie. Sine isto ẽm lumine ñ est possibile in bono ꝓficere. vel in virtutum itinere ꝓficisci. Selenites enim lapis est qui imaginem lune in sui medio dicit continere. Sed ista imago sequit lumen lune. q; quanto luna in lumine magis crescit ꝓficit ⁊ splendescit. sic fit q; imago illa ⁊ q̄tum ad crementum ⁊ q̄tum ad ꝓfectum ⁊ q̄tuz ad defectum ⁊ q̄tum ad figuram ⁊ q̄tum ad naturam sequitur lumen lune. De mari etiam certum est q; in affluentia ꝓficit ⁊ deficit ꝑm q; lux in luna ꝓficit seu deficit. Quid dicam etiam de maris conchilibus ⁊ etiam de animalib⁹ que in medullis ꝓficiunt vel decrescunt. ꝑm q; luna in lumine plus abundat. Et breuiter ꝓfectus luminis ⁊ claritat̄ est ꝓfectus omnis inferioris nature ⁊ quantitatis. Sic ꝓcerto clarissimi loquendo spūaliter ad hoc q; possimus i bono ꝓficere. ⁊ ꝓ bona opera ad patriam ꝓficisci. necesse est q; lumen lune. id est fidem scientiam vel gratiam x̄pi recipiamus ⁊ habeamus. Per abundantiā ẽm istius luminis solent in nobis crescere ⁊ ꝓficere cuncta bona. s. medulla cōpassionis. mare. i. amaritudo compunctiōis. ⁊ imago totius honestatis ⁊ ꝓfectionis. Eccli. li. Multā inueni in me sapiam. ⁊ multum profeci in ea. Si v̄o ista lux in nobis patit defectum ⁊ nos in moribus ꝓdimus ꝓfectum. Et ista bene figurant̄ Exo. xl. vbi dicit. q; q̄n nubes deserebat tabernaculum ꝓficiscebant filij isrl. Si v̄o pendebat desup manebant in eodem loco. Nubes enī que impedit lumen pctī significat q̄ impedit lumen gr̄e Ignorantiam q̄ impedit lumen scientie. Heresim que impedit lumen fidei ⁊ sapientie. Quia proculdubio nullus potest bñ proficere vel ꝓficisci nisi prius ista nubes tabernaculum cordis deserat ⁊ ibidem lux gratie scientie ⁊ fidei se infundat. Exemplum habemus de illo leuita. De quo dicit Judicum. xix. q; de nocte consurgens ꝓficisci voluit. cui tamen in itinere valde male successit. q. s. vxor eius occisa ⁊ mortua fuit. Ad

tm notandum q̄ illi qui in nocte peccati. z in carentia lucis gratie ꝓficisci volunt. vtrorem suam. i. aiam amittunt z pereunt. In luce ergo ꝓficiscamur nō in nocte. Exemplo dauid. De quo 2°. j. Reg. xxix. Surrexit dauid vt ꝓficisceretur mane. Et sic ptz q̄ ad ꝓfectum istum. requirit illustratio luminis fulgentis. Sc̄o dico q̄ ad istum ꝓfectū requirit̄ gubernatio numinis regentis. Cecus cū nō bñ ꝓficisat sine ductore. Sic nec nos sine deo gubernatore. Unde de filijs israel dicit̄ Nume. ix. Qz ad imperiū domini ꝓficiscebant̄. ad imperiū illi⁹ figebant tabernaculum. Et iō de ꝓfectu q̄ habemus a bono ꝓlato pulcre loquit̄ Hugo li. iij. de claustro anime dicens sic. Quatuor modis ꝓficiunt boies. s. in se. iuxta se. supra se. sub se. In te est anim⁹ tuus. iuxta te. ꝓximus tuus. supra te ꝓlatus tu⁹. sub te subditus tuus. In te. ꝓficis p bonam vitā. In ꝓximo ꝓficis p bonam doctrinam. In ꝓlato ꝓficis p bonam ammonitionē. In subdito ꝓficis p bonā correctionē. Tercio vo dico q̄ ad istum ꝓfectum requirit̄ dispositio ordinis pollentis. In ꝓficiscentibus em̄ ad ꝓlium summe req̄rit̄ q̄ ordinate ꝓficiscant̄. Cū etiam grues z anseres siluestres solent ordinate volare. z fm q̄ rectorem z mgrm suū viderunt ad terrā descendere vel a terra se leuare. solent gressus suos z ꝓfectus quasi quodā rōnis artificio ordinare. Sic vere si nos volumus ꝓficere in moribus. z ꝓficisci ad dominū p virtutes. necesse est q̄ nosipsos spūaliter z erga inferiores z erga pares z erga supiores ordinemus. vt q̄libz contentus statu z gradu suo absq; quacunq; ambitione z alterius impugnatiōe ad dñm pacifice ꝓperem⁹. Juxta illud Nume. ij. Filij aūt israel p loca z ordines suos ꝓficiscebant̄. Natura etiam in cremento z ꝓfectu rerū fuat ordinem. Nō em̄ subito facit res esse magnas. immo ꝓmo sūt parue. tandem paulatim ꝓficiscendo efficiunt̄ magne. Sicut patet in arboꝛb⁹ z animalib⁹: z generaliter in oīmbus creaturis. Sic vere z nos in ꝓficiendo in vtutibus debemus ordinem tenere: z de puis ad magna paulatim tendere z sic nos in virtutib⁹ z meritis augmentare. Nam sicut dicit Jsiō. li. iij. de sum. bono. ca. xxxvj. vbi loquit̄ cōtra illos qui statim volunt ad arduas vtutes attingere dicens. Qui inordinate vtutes apprehendere nitit̄ cito periclitat̄ Quemadmodū in rerū natura ptz q̄ quecunq; velociter ad ꝓfectum tendunt celeriter finiunt̄. sicut herbe q̄ tanto festinius pereūt: q̄nto celerius crescunt. Arbores alta radice firmate iō ꝑdurant. qz gradatim veniunt ad ꝓfectū. Et sic patet quō ad spūalem ꝓfectum requirit̄ Dispositio ordinis pollentis. Gubernatio numinis ducentis. Illustratio luminis fulgentis ꝛc. Vide infra de ꝓgredi. z supra de ꝓcedere. de ambulare. de ire. de currere. ꝛc.

Profugus. Transfuga. perfugus.

Fugitiuus. p eodem videnī supponere. Et qz s. satis dictum est de fugere. ideo parum dicam. Dic igit̄ q̄ ꝓfugi z transfuge sunt illi q̄ suam ptem dimittunt z ad aliā cōfugiunt. vtpote q̄n duo exercitus cōtrarij sunt expeditione. z vnus dimittit ducem z exercitum suum z ad aliū oppositum se transportat suos quos ꝓius habuerat impugnando z aduersarijs adiuuando. talis dico ꝓfugus seu transfuga appellat̄. Uerūq; etiam quandoq; ꝓfug⁹ accipitur p quolibet vago z fugitiuo. in nulla certa sede morantī. sed vndiq; diuaganti. z ꝓprie hostium exercitus fugienti z ꝓpriam patriam dimittenti. possumus dicere q̄ ꝓfug⁹ in bono sumit̄ z in malo. Et sic certe dico q̄ ꝓfugus idem est q̄ pctōr. cuius scilicz mens in nullo est solida seu firma sed p diuersa vicia vagabunda. z p mundana discurrens: inanis vacua z incerta. Exemplo. s. Cayn. de quo 2°: Genē. iij. qz fratrem ei⁹ abel occiderat. Maledict⁹ inq̄t dñs eris sup terram cū operatus fueris eam nō dabit fructus suos & vagus z ꝓfugus eris sup terrā oibus diebꝰ vite tue. Peccator em̄ ꝓditor est. q: xp̄m dñm suū z ipsius exercitū. scz cōgregationē iustor. peccando dimittit z hosti ipsius. s. diabolo z mundo se sociat z adiungit. z peccādo ad eos trāsfugit atq; curit. Unde Genē. iij. Egressus cayn a facie dñi habitauit ꝓfugus sup terram. Aduerte tm̄ q̄ tales profugi q̄nq; a dominis pristinis capiebant̄. vel ex pacto restituebant̄. sicut. s. fuit factum in captione cartaginis p Scipionem. vbi ex pacto transfuge romani fuerunt eis a cartaginensibus restituti. Tales vo sic capti vel recupati sine remedio a suis dominis puniebant̄. z sicut ꝓditores occidebant̄. Sic vere peccatores q̄. s. peccando. apostatando seu p mundi negocia plus debito frequentando xp̄m z religionis z fidei z gratie statum dimittunt. z ad dyabolū z mundum transfugiunt z recedunt. q̄n deo dño suo p mortem restituunt̄. z ab ipso apponente manū capiunt̄ z compbendunt̄. z in carcere inferni ꝓcul dubio ab eo includunt̄ vbi puniunt̄. Ezec. xvij. Extendā inq̄t dñs sup eū rbete meum z cōprehendet̄ in sagena mea. z adducam in babylonem z iudicabo eum ibi in ꝓuaricatione q̄ despexit me. z omis ꝓfugi eius cum vniuerso agmine suo gladio cadent. Sic igitur profugus sumit̄ in malo. Sed adhuc dico q̄ ꝓfugere z transfugere q̄nq; sumit̄ in bono. z istud est q̄n quis de malo duce z exercitu in quo. s. homo male z iniuste detinebat̄. ipse transfugit ad iustum exercitum atq; ducem. Et sic ꝓfugum potest quilibet penitens designari. q̄. s. mundum z dyabolum linq̄t. z deserit penitendo z ad xp̄m trāsfugit se ad eum convertendo z veniam z gratiam ꝓmerēdo. De Johanne em̄ legit̄ Marci. xiij. q̄ cum iudei ipsum vellent capere z tenere. z iniuste ledere z punire relicta sindone nudus profugit ab eis. Bonum est enim a malis ꝓfugere. z etiam dimittendo syndonem. id est cōuersatiōem pristinam z mortis periculum declinare. Unde de vere penitentibus potest dici illud. j. Paral. xix. Transfugerūt ad dauid z seruierunt ei. Tales autem profugi. scilicet penitentes ad Christum seu etiam ad religionis statū fugientes Debent ꝓfecte ꝓseuerare.

Profugi ergo hmōi cuz
Solent a morte se liberare xp̄o debent ꝓseuerare. Ne
Possunt in bonis exuberare bil em̄ valet ad xp̄m trāsfu
Possunt ad celos itinerare. gere nisi quis ꝓseueret ibi.

dem. Nam sicut dicit Nume. xxxv. Qui hoiem occiderat ad ciuitatem refugij transfugere poterat. vbi. s. tutus residere valebat q̄diu. s. ibi ꝓseuerabat atq; manebat. Si vo ciuitatem istam dimittebat. ab amicis mortui impune occidi poterat. Quia reuera q̄n homo ꝓmō suuz. s. animū seu an. mā p peccatū occidit. ciuitas refugij xp̄s ipm̄ p penitentiā transfugientē recipit. z tamdiu etiam saluat eum: q̄diu secum ꝓseuerat z sistit. Unde ibidem dicit sic. Debuerat em̄ profugus in vrbe residere. Si vo istam ciuitatem xp̄m peccando dimiserit. amici mortui. s. angeli qui amici z consanguinei sunt anime. ipm̄ per damnationem poterunt occidere. ita q̄ mortis eterne piculo subiacebit. Itez tales profugi. s. penitentes solent a morte se liberare. Exēplo. s. gabaonitaꝝ. q̄. s. transfugiendo ad filios israel a morte saluati fuerunt. sicut dicit Josue. ix. Jō 2°: Hiere. xxj. qui egressus transfugerit ad chaldeos viuet. z erit anima eius quasi spolium. Item isti profugi. s. penitentes solent proficere in bonis virtutum z gratiarū in ꝓsenti. z celestis ei am glorie in futuro. Constat enim q̄ multi transfugi fiunt diuites qui antea erant pauperes z inanes. sicut de romanis ponit Tytus liui⁹ in pluribus locis. q̄ transfugientes ad se benigniter recipiebant. ipsosq; fm merita remunerabant. Sic xp̄s transfugas penitentes benigniter recipit. et eos premiat z extollit. iuxta illud Sap̄. x. Hec inquit diuina sapientia. profugum ire fratris. iustum deduxit p vias rectas. z ostendit illi regnum dei ꝛc. Hic em̄ recte sunt vie vtutum. regnum dei est glia paradisi que penitentib⁹ cōcedit̄. q̄n ab ira fratris sui dyaboli recedere per penitentiaz dinoscunt̄. Item illi profugi. s. penitentes solent ad celos itinerare seu etiam accelerare. z ibidem finaliter habitare. Unde de domino dicit Esa. xj. q̄ ipse congregabit ꝓfugos israel. et Esa. xvj. Dominus dixit moab. habitabunt apud te ꝓfugi mei. Moab qui interpretat ex patre. signat vbi. scz ꝓfugi penitentes ad deum finaliter congregant̄. iuxta illud. j. Paral. xij. De Manasse transfugierunt ad Dauid Et sic ergo ptz quō ꝓfugus z transfuga in bono z in malo significato sumunt̄. Vide vbi fugere. confugere. refugere. affugere ꝛc.

Profundus. Profunditas.

Nota q̄ in scriptura inuenit̄ multiplex ꝓfunditas. ras in bono q̄ in malo. Inuenit̄ enim ꝓfunditas. s. Commenda

dilis que est desiderāda vt obtineat. Detestabilis que est vituperanda. vt abhorreat. Formidabilis q̄ est cōsideranda. vt pcaueat. Primo g̃ dico q̄ ē q̄dam ꝓfunditas cōmendanda. Sicut em̄ zucara melior q̄n coquit̄ z balsam⁹ purior q̄n in aq̄ ponit̄ solent ad ꝓfundū vasis descendere nō in supficie remanere. Sic vere illi q̄ st̄ inter ceteros magis boni. dñt ee ſpūaliter pl⁹. ꝓfundi. qz. pculdubio isti debēt se ꝓfundare p q̄druplicē ꝓfunditatē. vicz. p ꝓfunditatē

Perfecte dilectionis. Dicam⁹ ergo q̄ boni se ꝓfundant in bonum p dilectionē. q̄a

Limpide discretiōis vicz illa q̄ sunt bona sunt ꝓfunde diligenda z ꝓcupiscenda. sic

Amare contritiōis

Infime subiectionis.

pculdubio debem⁹ nos ꝓfundare in ꝓfunditatē inestimabilis bonitat̄ diuine z felicitat̄ eterne. Quia sicut equus qui ꝓfundi⁹ immergit nares in aquam q̄n vult bibere reputat̄ ad plūm plus valere. Sic ille q̄ in deum z ꝓximū z etiam in gadiſum p amorē z affectionem: figit ꝓfundi⁹ nares cordis. ad plūm cōtra vicia magis valet. vt sic charitas hominis dicat illud Eccli. xxiiij. Girū celi circuiui sola z in ꝓfundum abyſſi penetraui z in fluctib⁹ maris ambulaui. Girus em̄ celi est celestis felicitas. Profundū abyſſi est immensa dei bonitas. fluctus maris est ꝓximoꝝ immortalis fluxibilitas. Ista em̄ omnia sunt p amorem circumeunda z penetranda z ꝓfunde z veraciter diligenda z appetenda. Igit̄ ꝓfundem⁹ nos in bonū p dilectionē. Unde dico q̄ nos debem⁹ nos ꝓfundare in verū p discretionem. Aquila em̄ oculos bz ꝓfundos. z iō acutissime dicitur videre. Sic et nos cor ꝓfundum in celum habere debemus. Juxta illud prouer. xx. Sicut aqua ꝓfunda sic cōsilium in corde viri. vt ꝓfunditatem diuine ꝓuidentie z omnis scientie fidei z veritatis acute videre z cognoscere valeamus. Epb̄. iij. Ut possitis comprehendere cū omnibus sanctis. q̄ sit latitudo. longitudo. sublimitas z ꝓfundū. Videre em̄ debemus ꝓfunda diuinitatis. Quia sicut dicit̄. j. Cor. ij. Spūs omnia scrutat̄ etiam ꝓfunda dei. Item p funda sciaꝝ z omnimode veritatis. vt de quolibet dicat illud Job. xxviij. Profunda fluuioꝝ scrutat⁹ est. Profundem⁹ igit̄ nos in verū p discretionem. Profunde facte sūt cogitationes tue. p̄s. xcij. Demiq; ꝓfundem⁹ nos in amarum p cōtritionē. Pisces em̄ tutiores sunt in ꝓfundo maris tempore tempestatis q̄ in littore Et iō echin⁹ pisas presentiens tempestatem ne extra mare fluctib⁹ ejiciat̄ solz lapillum arripere z in ꝓfundum maris se dare. vt cōtra fluctus tutior possit esse. Sic vere charissimi homo tutissime poteſt versari in ꝓfundo maris. i. in ꝓfunditate cordis amari p contritionē z compunctionem. Fluct⁹ em̄ z tempestas tentationis tales pōt ejicere. maxime si lapillū sepulcri. i. duriciam mortis voluerint p cōtinuam cōsiderationē z memoriam secum ferre. Sic faciebat ap̄s cuz dicebat. ij Corint̄. xj. Nocte ac die in ꝓfundo maris fui. Juxta illud Matb̄. xviij. Expedit sibi vt suspendat̄ mola asinaria in collo eius. z submergat̄ in ꝓfundum maris. Mola enim asinaria est duricia mortis. q̄ asinū nostrū. i. carnem p mortem molit z terit. istam debem⁹ suspensam ad collum portare p cōsiderationē. z mergi in ꝓfundum maris. i. amaritudinis p cōtritionē. p̄s. Qui cōturbas ꝓfundū maris z sonum fluctuum ei⁹. Et Job. xli. Feruescere faciet quasi ollam ꝓfundum maris. Profundum em̄ maris. i. cor cōtritum z amarū bz turbari p timorē z bz feruescere p amorē Profundem⁹ ergo nos in amarū p cōritionem. Etiā p fundem⁹ nos i ifimū p subiectionē. Germen em̄ tantomagis dilatat̄ z crescit. quanto radicem suam in terrā ꝓfundat amplius z infigit. Uina in estate meli⁹ a corruptione seruant̄ q̄n in ꝓfundo terre inferi⁹ inhumant̄. arbor etiaz cui⁹ radix est ꝓfundior est vt cōiter maior z altior. Sic vere charissimi si nos in ꝓfundum humilitatis z subiectiōis cor nr̄m posuerim⁹. ip̄m a corruptione peccati seruabim⁹ z ip̄m p virtutes dilatari z crescere faciem⁹ z sic illud finaliter ad celi altitudinē pducemus. Et de hoc bz Job. xij. q̄ deus effundit despectoꝝ sup ꝓncipes: z eos q̄ oppressi fuerant releuat. q̄ releuat ꝓfueda de tenebris. Sic igit̄ patet quō est ꝓfunditas subiectiōis: cōtritiōis: discretiōis z dilectiōis. Et ita dico q̄ est q̄dam ꝓfunditas cōmendanda.

Scdo ꝓncipal̄r dico q̄ est q̄dam ꝓfunditas detestāda. Et ista ꝓculdubio est quadruplex. videlicet Profunditas

Carnalitatis. Et iste quatuor ꝓfunditates accipiūtur fm quatuor ꝓfunditates loci ꝓfundi. Locus em̄ ꝓfundus vt cōiter est obscurior ad intuendum. Difficilior ad exeundum. Infirmior ad habitandum. Capacior ad cōtinendum. Est igit̄ prima ꝓfunditas carnalitatis. pctm̄ ei luxurie ꝓfundū dr. qz obscurum est z immundū. Quia sicut in ꝓfundo loco nō videt homo bene. ibi etiam recolliguntur immundicie z luta. Sic in isto pcto pdit hō lumen discretionis. z etiam ibi inuenit feces immundicie z infectionis. Et de ista ꝓfunditate dr. Prouer. xxij. Fouea ꝓfunda os aliene cui iratus est de⁹ incidet in illam. Et puer. xxiij. Fouea ꝓfunda meretrix. z pute⁹ angust⁹ aliena. Scda est puersitatis z ista est difficilis ad exeundum. Et ista est ꝓfunditas obstinationis. de qua difficile est exire. Et de ista dr. Prouer. xviij. Impius cum in ꝓfundū pcōrum venerit contemnet. Et de isto ꝓfundo admonet dñs nos exire. Esa. xxxj. Cōuertimini sicut in ꝓfundo recesseratis. Tercia est ꝓfunditas ꝓsperitatis. q̄ pculdubio valde est infirma ad habitandum. Jn locis em̄ ꝓfundis est infirmū z periculosum habitare. ibi em̄ ꝓpter defectum lucis nō est aer purus. Ibi etiā ꝓpē remotionē a sole summe viget frigus Ibi insup facilis est descensus. sed difficilis est reascensus Sic vere mundi ꝓsperitas parum bz de vtutum puritate multū aūt de incendiōis frigiditate. Ibi etiā facilit̄ bō p complacentiā collabit̄. sed exinde difficiliter liberat̄. Et de isto dr in p̄s. Infix⁹ sum in limo ꝓfundi z nō est sba. Et iō sicut tortuca marina nunq̄ se ꝓfundit in aqua maris. immo semp solet in supficie residere. Sic z nos in aq̄ mūdane ꝓsperitatis nō debem⁹ p malas cōplacentias seu cōcupiscentias ꝓfundari. sed solum in illis q̄ sunt de necessitate z quasi de ea nō curantes in tpalib⁹ quagari. Dō est cōtra multos q̄ ꝓcerto non ambulant in supficie s̄ in ꝓfundo. qz. s. in ipsa p mala desideria vsq; ad ꝓfundū ēntopl⁹ pualent se immergunt Jone. ij. Proiecisti me in ꝓfundū. Quarta est ꝓfunditas cupiditatis. Ista est em̄ valde capax ad contenendū. qz. s. ista est ꝓfunda z alta q̄ nō pōt dl uciꝰ saciari. Et de hoc Ezec. xxiij. Calicem sororis tue bibis ꝓfundū z latum. bibes em̄ illū z potabis vsq; ad feces Soror em̄ nostra quā sicut sororē diligim⁹ est mūdi ꝓsperitas. cui⁹ calix ꝓfund⁹ est insatiabilis cupiditatis. cui⁹ calicis feces sunt bonoꝝ terrenoꝝ impuritas. Sic igit̄ pz q̄ est q̄drupler ꝓfunditas detestanda. Sz tercio ꝓncipal̄r dico q̄ est q̄dam ꝓfunditas formidanda. Et ista ꝓculdubio est ꝓfunditas infernalis. De q̄ timens Job dicebat. Jn ꝓfundissimū inferni descendet oia mea. Job. xvij. Et ista ꝓfunditas sil̄r est quadruplex. qz. s. ista est ꝓfunditas

Submersiua Dico submersiua. qz. s. ibi submergūt

Absorptiua. pctōres. Figurati in egyptijs. De q̄l⁹

Infectiua. dr Exo. xiiij. q̄ serebant in ꝓfundū. Ūñ

Confusiua Hee. ix. Persecutores eoꝝ piecisti in profundum. Item absorptiua. qz. s. ista absorbet omnes peccatores hui⁹ mundi. sicut mare absorbet flumina. z sicut caribdis absorbet aquas mar̄. Dō timēs Dō dicebat in p̄s. Nō me demergat tempestas aque. neq; absorbeat me ꝓfundum. neq; vrgeat sup me puteus os suum. Item infectiua. vnde Esa. xiiij. Deūtamen in infernum detraheris in profundum laci. Lacus enim impuritatem signat infectiuam. Item confusiuam. qz. s. confusibile est incarcerari z maxime in carcere profundiori z viliori. Zach. x. Confundent̄ omnia profunda inferni. Et sic patet quō inueniunt̄ profunditates. s. cōmendande. detestande z formidāde. Vide supra de descendere.

Progenies. Cum progenies idem sit q̄ generatio. productio. cōsanguinitas. parentela. Possuz breuit̄ dicere q̄ progenies plura signat. vicz Quandā

Tpis successionem Primo igit̄ dico q̄ est q̄dā progenies tpalis successionis z sic sumit̄ quando dicit̄ aliqua res a p

Generis eductionē

Justoꝝ pfectionez genie in progeniem prolongat̄. si

Malorꝝ conditionē cut. s. est presens solacium z opulentia peccatorꝝ. Sequens supplicium z pestilentia damnatorꝝ. ingens fastigium z excellentia beatorum. De pec-

catoribus enim constat q. ſ. ipſoꝝ gloria in hoc mundo qñ q; cõtinuaꝫ ꝛ a ꝓgenie in ꝓgeniem ꝓlongaꝫ. pſ. Tabernacula eoꝝ a progenie in ꝓgeniem. Vocauerunt noia sua in terris suis. bõ cum in honore esset nõ intellexit comparatus est iumentis insipientib⁹ ꝛc. Iterũ de damnatis cõstat q. ſ. ipſoꝝ miseria ueternũ ꝓseuerabit ꝛ a ꝓgenie in ꝓgeniem durabit. Vñ Exod. xxxiij. dr de deo. q ipse reddet iniq̃tatem patrũ in filios vſq; in tertiã ꝛ quartã ꝓgeniem. Vñ de damnato dr q ipse introibit vſq; in ꝓgenies patrũ suoꝝ. ꝛ vſq; ueternũ nõ videbit lumen. Iterũ de beat⁹ cõstat q. ſ. ipſoꝝ glia a ꝓgenie in ꝓgeniem nõ cessabit. Luc. j. vbi dicit q misericordia dei a ꝓgenie in ꝓgenies timentibus eum. Ista est ergo ꝓgenies tpalis successionis Scõdo dico q est ꝓgenies corpalis ꝓductiõis. Et sic sumit Genes xliij. vbi filij iacob dixerunt de ioseph fratre suo. Interrogauit nos homo p ordinẽ nr̃am ꝓgeniem. Ut sic dicaꝫ cui libet illud. j. Reg. xvij. De qua progenie es o adolescens. Et ipse rñdeat illud. ij. Esdre. v. De domo dauid ꝛ a ꝓgenie pharez. Tercio dico q est ꝓgenies generatiõis ꝛ cõgregationis hoim iustoꝝ. de qua dr Job. v. Multiplex in quã erit semen tuũ. ꝛ ꝓgenies tua q̃si herba terre. Quarto vo dico q est ꝓgenies criminalis corruptionis. Et ista scz est ꝓgenies viatoꝝ. De qua dicit Matth. iij. Progenies viperarũ quis demonstrauit vobis fugere aventura ira Et Matth. xij. Progenies viperarũ quõ potestis bona loqui cum sitis mali? De istis oñibus possent multa dici. ſ pauce sunt auctoritates. Vide supra vbi genus.

Prohibere. Nota q ꝓhibere idem q̃ detinere. cõtinere vel impedire. ꝛ sic dicatur a procul ꝛ habere. semp enim ponitur negatiue. Et ideo breuiter nota q in scriptura inuenitur Prohibitio

Saluatoria. Prima est ꝓhibitio summe diuinitatis. Deus enim ꝓhibet ne faciamus malum. Vñ balaam dicebat nunciis balac Numer. xxij. Dñs ꝓhibuit me venire vobiscum. Secunda est ꝓhibitio nostre sagacitatis. qz. ſ. bõ debet seipsum continere. impedire ꝛ ꝓhibere. in faciendo malum. pſ. Prohibe linguam tuã a malo. ꝛ alibi. Ab oñi via mala ꝓhibui pedes meos. Tercia est ꝓhibitio bũane malignitatis q̃ potissime abundat in inuidis. q̃ cum bonũ facere nolint. alios ꝓhibere nituntur. Vñ de alienigenis dr Nee. iij. al's. ij. Esdre. iij. q ipsi ꝓhibebant edificãtes ierusalẽ. Contra illud Prouer. iij. Noli prohibere bñfacere cum q̃ potest. si potes ꝛ ipse benefac. Quarta est ꝓhibitio diuine seueritatis que. ſ. ꝓpter peccata nostra ꝓhibet a nobis bona gratie ꝛ glorie. vnde Amos. iiij. Ego aũt ꝓhibui a vobis ymbrem. Et Hiere. v. dr. q peccata nr̃a ꝓhibuerunt bona a nobis ꝛc.

Proiicere. Nota q ꝓiicere idem est q. peculiare ꝓiicere. Et accipit multipliciter in scptura sm q aliqua res potest ab aliquo ꝓiici multis modis. Homo eñ ꝓiicit illud quod nõ curat. Vñ ꝓiicere signũ est cõtempt⁹ ꝛ indignatiõis. Signũ est nõ cure ꝛ desertiõis. Signũ est q res est inutilis ꝛ nulli⁹ pfectiõis. Est igit ꝓiectio

Diuina. Primo dico q est ꝓiectio diuina. ſ. illa q̃ deus peccatores proiicit ꝛ a se procul eiicit ꝛ contemnit. De qua Hiere. vij. Proiiciam vos a facie mea sicut proieci omnes fratres vros. vñ nota q dñs proiicit ꝛ cõtemnit peccatores sicut aquila pullos suos. Ipe enim proiicit Prauos ecclesie seruitores. Sui imperij contemptores. Presentis seculi dilectores. Alte supbie precessores. Mundane gle possessores. Dico ergo q deus in infernum proiicit malos ecclesie seruitores. Equus enim de ꝓrio ore proiicit dentes sicut homo. Sic deus. ſ. de ecclesia sua solet dentes qui sunt membra ipsius ꝓpria. i. ipsos ecclesiasticos quandoq; det eos instabiles ꝛ ambitiosos. viles. veteres ꝛ defectuosos. ꝓiicere. ꝛ de ipsis non curare. ꝛ ipsos prauis tribulationibus ꝛ rapinis principum secularium dimittere. ꝛ eos a se ꝛ nunc ꝛ impetuum elongare. Et ideo talibus videtur dominus loqui. Eze. xxxiij. dicens. Posui te in monte sancto dei in medio lapidum ignitorum. Sequit. Peccasti. et eieci te de monte sancto ꝛ pdidi. Sequit. Perdidisti sapientiam tuam in decore tuo ꝛ in terra ꝓieci te. ante faciem regum terre dedi te. Item deus proiicit mandati ipsi⁹ contemptores. Exemplo saulis q̃ inobediens fact⁹ deo proiectus est a domino. ꝛ ad perdendum regnũ qđ a deo acceptt commissum damnatus. j. Reg. xvj. Usq; quo tu luges Saul cum ego proiecerim eum. Et. j. Paral. xxviij. Si dereliqueris eum proiicit te ueternum. Item ꝓiicit presentis seculi dilectores. Esa. xxxiij. Proiecit ciuitates. non reputauit homines. Item proiicit alte superbie precessores. Treñ. ij. Proiecit de celo in terram inclitam filiam syon. Item proiicit mundi affluentie possessores. Eccli. xxix. Ecce ego ad te draco magne qui cubas in medio fluminũ. sequit. Proiciam te in desertum ꝛc. Ista est proiectio qua deus proiicit peccatores. Quia sicut sm Pli. comus quãdo plus q̃ duos pullos generat solet eos ꝓiicere. ꝛ de nido expellere. ne forte in nutriendo graueꝫ. Sic deus malos peccatores q̃ excedunt numerũ duplicis charitatis. in quarũ. ſ. nutritione ipse multum ꝛ merito se grauatũ sentit proiicit cum non sint digni nutriri. Et cum teste scriptura Job. xxx. Vita putant indigni. ꝛ maxime cum in pompis ꝛ superfluitatibus expenduunt amplius q̃ deberent. ꝓiicit eos de nido gratie sue. ꝛ ꝓprie libertati ꝛ mundi voluptatibus eos dimittit. ꝛ lupis ꝛ canibus infernalib⁹ ipsos deuorandos relinq̃t. iij. Reg. ix. Templum qđ sanctificaui ꝓiciam. Ista est ergo ꝓiectio diuina. Scõdo dico. q inuenit ꝓiectio humana. Et ista aliq̃n est bona aliq̃n est mala. Bona eñ proiectio est illa qua homo proiicit semetipm i deum p fiducialitatem. pſ. In te proiectus sum ex vtero. In terram per humilitatem. iij. Reg. xix. Proiecit se ꝛ obdormiuit in vmbra iuniperi. In montem per cõtemplatiõnis subtilitatem. iij. Reg. ij. Ne forte proiecerit eum spiritus domini in vnum montium ꝛc. Item est alia bona proiectio. qua scz homo proiicit a se illa que sunt sibi ad salutem cõtraria ꝛ nociua. Et iõ nota q nos debem⁹ ꝓiicere. ſ.

Idolatrie fatuitatem. De idolatria dr Judi.
Immundicie carnalitatem cum. x. Alienoꝝ deorum
Eminentie pompositatem. idola proiecerunt. De im
Auaricie cupiditatem. mundicia seu luxuria dr
Mundi malicie fallacitatẽ. j. Esdre. x. Praeciam⁹ ꝛ
Cordis nequicie puersitatẽ nobis vniuersas vxores alienigenas. De superbia ꝛ eminentia proiicienda dicitur Ruth. iij. A parte pedum ꝓiicies te. De auaricia autẽ dimittenda dr Esa. ij. Proiiciet homo idola argenti sui. ꝛ cõtaminabit sculptilia auri sui ꝛc. De mundi fallacitate ꝛ nequicia seu malicia dr Matth. v. Si oculus tuus fuerit nequã erue eum ꝛ ꝓice abs te. De peruersitate vo ꝛ nequicia dr Ezec. xviij. Proiicite a vobis iniq̃tates vestras. De mala proiectione qua. ſ. mali proiciunt in infernum dicit Exo. x. Ventus arreptam locustaꝫ proiicit in mare. Quia enim isti proiiciunt dominũ. Iuxta illud. j. Reg. xv. Tu proiecisti sermonem domini. iõ ipse proiecit te in mare. id ẽ in amaritudinem infernalem. Mee. ix. Persecutores eoꝝ proiecisti in ꝓfundum maris. Ista est ergo proiectõ humana

Tercio dico. q est proiectio mundana. Et ista est illa q̃ mundus proiicit a se bonos ipsosq; vilipendit ꝛ spernit. Exemplo pharaonis qui dicebat Exodi. j. Quicquid masculini sexus fuerit in flumen proiicite. Legem etiam dei ꝓiicit mund⁹. iuxta illud Mee. ix. Proiecerunt legem tuã post terga sua. Et iõ finaliter iste erit tanq̃ puluis quẽ ꝓiicit uentus a facie terre ꝛc. Crudа sunt mihi oñia ista ꝛ iõ transeo. Vide ē. de eiicere. vbi inuenies magis plene.

Promittere. promissio. Nota q ꝓmissio: est quedam verbalis obligatio: que q̃uis a principio sit voluntaria. expost facta tamen est necessaria. Possumus ergo breuiter notare q multe ꝛ varie promissiones inueniuntur in scriptura. Inuenitur enim Promissio

Delectabilis. Prima est ꝓmissio diuine maiestatis.
Obseruabilis Scõa est ꝓmissio bũane voluntatis.
Deceptabilis Tercia est ꝓmissio ypocrite ꝛ falsitatis.
Detestabilis. Quarta ē ꝓmissio symoniace prauitatis. Primo ergo dico q est quedam promissio delectabilis ꝛ gratiosa. Et ista est illa de qua dicit apls. j. Cor. ij. ꝛ Esa. lxiij. Quod oculus non vidit. nec auris audiuit. nec in cor hominis ascendit que repromisit deus diligentibus

se. Sicut enim operarijs promittit salarium. cursorib⁹ brauiū. militantib⁹ ꝓmittit stipendiū. insup triumphantib⁹ ꝓmittit corona ⁊ ꝑmiū. Sic ⁊ benefacientib⁹ ꝓmittit eternū lucrū ⁊ salarium. Nos eñ sum⁹ sicut operarij in vinea domini ꝑ ꝓmissū denariū diurno conuenti. Et sicut militantes in campo certaminis hui⁹ mundi ꝑ eterno salario acq̄rendo. Et hoc est qđ orando supponit eccl̄ia dicens in collecta. Ad ꝓmissiones tuas sine offensione curram⁹ que tua sunt liberis mentib⁹ exequamur Aduerte eñ q̄ corona non ꝓmittit militantib⁹ sed triumphantib⁹. nec brauium ꝓmittit currentibus ꝙ currendo ad terminū ipm attingentibus. Nec etiam salarium ꝓmittit ꝙbuslibet laborantib⁹ sed solum in labore ⁊ ope dietam ꝓficientibus ⁊ complentibus. Sic vere charissimi gloria paradisi q̄ est brauiū. premium ⁊ corona. non ꝓmittit cuilibet laboranti aut cuilibet bona opa incipienti. sed solū voluntatē dei complenti ⁊ ꝓficienti. Heb. x. Facientes voluntatem dei reportis ꝓmissionem. Ista est ergo ꝓmissio infallibilis. Verūtn conditionalis est. ij. Paral. vj. Quod ore ꝓmiseras ope compleuisti. Sicut enim deus illa que ante ꝓmiserat adimpleuit. s. filij incarnationem. spūssancti missionem. gratie collationem. sic sperare possum⁹ q̄ ipse implebit illa que adhuc ꝓmittit. s. eterne glorie distributionem. Ipse ꝓmiserat incarnationem filij. Roma. j. Quod ante ꝓmiserat ꝑ ꝓphetas suos in filio suo. Item ꝓmiserat missionem spiritussancti. Lu. xxiij. Mitto ꝓmissum patris in vos. Itez etiam ꝓmisit ⁊ reddidit munera gratie. ij. Pet. j. Preciosa nobis ꝓmissa donauit. Quia sicut dicit apls Roma. iij Quecunq; ꝓmisit deus potens est reddere. Expectamus ergo ꝓmissionem patris quam audiuimus per os suum. Actuum. j. Inuebe si vis quomodo non est defect⁹ domini sed peccatis nostris exigentibus. differt interdum ꝓmissa. vel aufert omnino. ⁊ quomodo filij israel i deserto mortui fuerunt ⁊ terram ꝓmissionis minime intrauerunt. ita q̄ in illis potuit impleri illud Roma. iij. Euacuata ē fides abolita est ꝓmissio. Ista est ꝓmissio infallibilis. Secundo dico q̄ est ꝓmissio obseruabilis. Et ista est ꝓmissio iusta ⁊ licita que deo ⁊ primo fit ab homine que inuiolabiliter est seruanda. Nos enim promittimus do in baptismo fidem ⁊ charitatem. Prelato vo ꝓmittimus in ꝓfessionis voto obedientiam ⁊ castitatem. Ecclesie vo promittimus in promotionis articulo curam diligentiam ⁊ sedulitatem ⁊ suorum iurium obseruandam immunitatem. Ista ergo debemus obseruare. ⁊ sicut ꝓmisimus reddere ⁊ complere. Deut. xxiij. caplo. Quod semel egressū est de labijs tuis obseruabis. ⁊ facies sicut promisisti. ⁊ sicut ꝓria voluntate ⁊ ore tuo locutus es. Bene enim debet cauere qđ ꝓmittit homo. q⁹ non est amplius licitum resilire. vñ Eccl̄s v. caplo. Si quid deo vouisti non moreris reddere. Displicet enim ei infidelis ⁊ stulta ꝓmissio. Tercio igit̄ dico q̄ est ꝓmissio deceptabilis. Et ista etiam est ꝓmissio falsorū amicorum qui ꝓmittunt ⁊ applaudunt in prosperitate negant aūt ⁊ recedunt in aduersitate. Prouer. xxv. Nubes ⁊ ventus ⁊ pluuie nō sequentes. vir gloriosus ⁊ ꝓmissa nō complens. Nubes eñ sui ostensione q̄nq; videt ꝓmittere pluuiam ⁊ tamen ipsa est ita sicca q̄ nō reddit nisi ventum tonitruū suū ⁊ fulgur. Sic falsi amici ⁊ ꝓditores pluuiam multoz beneficioz ꝓmittunt. ⁊ tamen ventū vanitatis ⁊ fulgur nocumentis ⁊ iniquitatis reddunt. Ista potissime videnť facere vsurarij. Sub specie enim amicicie ꝓmittunt paupibus auxilium. in fine tñ reddunt eis penaz tribulationum ⁊ exilium. Ista aūt ptinent ad multos fatuos ⁊ mendaces. q̄ nō timent mutua accipere. obligationes faceret iurare ⁊ ꝓmittere indiscrete. postea vo nihil volunt reddere. sed omnia solutionis tpe denegare. Et ō istis dr Eccl̄i. xxix. Donec accipiant osculanť manus dantis: ⁊ in ꝓmissionibus humiliant vocem suā. ⁊ in tpe solutionis postulabit tempus ⁊ loquet verba tedij. Ista est ergo ꝙ ꝓmissio deceptibilis. Quarto dico q̄ inuenit ꝓmissio detestabilis. Et ista est qua homo pro beneficijs ꝓcurandis vel ꝑ amore alterius partis ledendo alicui supiori pecuniam ꝓmittit. Exemplo Jasonis q̄ ambiens summuz sacerdotium ꝓmisit regi antiocho trecenta sexaginta talenta argenti. sicut dr. ij. Mach. iij. Et sicut dr Eccl̄i. xxix. peccator transgrediens mandatuz dñi incidet in ꝓmissionem neq̄. Nequā aūt ꝓmissio est illa quam faciunt symoniaci ⁊ iniusti ꝑ iniusticia facienda. vel ꝑ ꝓbenda bñda. Mar. xiij. Promiserunt ei pecuniam se daturos ꝛc. Vide de pacto ⁊ de obligatione.

Promouere. De ꝓmotione possent multa dici. sed auctoritates deficiunt ⁊ de ꝓmotis digne ⁊ indigne dictum est in pluribus locis scz vbi ascendere. surgere ꝛc. Hoc solum dic q̄ Judicū. ix. dr. q̄ cum arbores vellent vnam de seipsis ꝓmouere in regem. ficus: vitis ⁊ oliua refutauerunt. O inq̄t oliua. Nunquid possum deserere pinguedinem meā q̄ dij vtunť ⁊ homines vt inter ligna ꝓmouear⁹. q. d. nō debeo. Idem dixerunt alie arbores fructuose. Ramn⁹ vo arbor inutilis nō refutauit. sed regnum libens accepit. ⁊ tandem flāma sua alias arbores dissipauit. Boni ergo humanas ꝓmotiones fugiunt. Mali vo ad ipsas ambiunt ⁊ accedunt. Aues eñ acriores ⁊ crudeliores sunt ille que altius volant. pingues autem ⁊ mites non ꝛc. Vide vbi rex ⁊ regnum ⁊ sitia. quia vocales auctoritates desunt. ⁊ in locis infinitis factuz est de ꝓmouere.

Promptus. Promptitudo. Cum ꝓmptus idem sit qđ spontane⁹. voluntarius aut paratus. possumus dicere q̄ ille promptus dicit̄ q̄ del ⁊ plati iussionib⁹. bonisq; actib⁹ ⁊ operib⁹ paratus ⁊ spontane⁹ ꝑsentat̄. Inuenit̄ igit̄ i scḟptura ꝓmptitudo mltiplex atq; bona. Eñ nota q̄ nos debemus esse. scilicet Prompti ad

Cito parendum.	Simus ergo prompti ad celeriter
Dura ferendum	parendū. s. deo ⁊ maioꝛib⁹. Unde. ij.
Recta docendus	Cor. ix. Scio eñ ꝓmptū animūve
Bonū agendus.	strum ꝑ quo de vobis glorior. Itez
Malis obstandū	simus ꝓmpti ad stabiliter ferendū
Sua ꝑstandum.	scz mundi tribulatōes. Eñ ille elea

zarus dicebat. ij. Mach. vj. Adolescentibus inq̄t forte relinquam exemplū. si ꝓmpto animo fortiter ꝑ sanctissimis legibus honesta morte ꝑfungar. Item sim⁹ ꝓmpti ad subtiliter docendum. exemplo. s. apli di. Rom. j. Grecis ⁊ barbaris. sapientib⁹ ⁊ insipientibus debitor sum. ita q̄ in me ꝓmptum est ⁊ vobis qui Rome estis euangelizare. Et. ij. Macha. xv. dr. q̄ iudas allocutus socios de lege ꝓmptiores eos constituit. Item simus ꝓmpti ad vtiliter agendū Eñ. ij. Mach. xj. Ibant igit̄ ꝓmpti de celo habentes adiutorem ꝛc. Item simus ꝓmpti ad viriliter pugnandum. scz cōtra malos ⁊ contra vicia. ij. Cor. x. In promptu habentes vlcisci omnē inobedientiam. vt. s. simus de illis de q̄bus dr Judi. xx. q̄ ibi erant. xxv. milia pugnatoꝛ ad bella promptissimi. Item sim⁹ prompti ad liberaliter seu benigniter ꝑstandū. Exo. xxv. Dis inq̄t mltitudo filiorū isrl obtulit mente ꝓmptissima ꝓmicias dño ꝛc. sufficit. Vide vbi voluntas ⁊ vbi libenter.

Pronunciare. Vide vbi annunciare. Denunciare. nunciare ꝛc.

Pronus. pronitas. Nota q̄ Proni-tas idem est qđ inclinatio seu curuitas. Distinguamus igitur ⁊ dicamus q̄ in scḟptura inuenitur Quedam pronitas

Humilitatis.	Prima est qua iustus est ꝓnus ad re-
Benignitatis	uerentiaz. Secunda est qua iust⁹ ē pro
Fraglitatis.	nus ad amiciciam. Tercia est qua pec-
Cupiditatis.	cator est ꝓnus ad iniusticiam. Quarta

est qua peccator est ꝓnus ad auariciam Primo ergo dico q̄ est pronitas humilitatis ⁊ reuerētie. Et ista est illa q̄ iusti inclinant se ⁊ humiliant ad deum humiliter adorandum. ad deo humiliter regratiandū. ad maiores supplicit̄ venerandum. ad seipsos simpliciter submittendū. ad mentem mirabiliter bebetandum. Est igit̄ ꝓnitas dei ꝑcatiua Constat eñ q̄ devoti solent deum adorando genua flectere. pectus inclinare. vultum curuare. ⁊ mentē humiliare. vt sic possint dei iram placare ⁊ eius gram impetrare. vnde de Jacob legit̄ Gen. xxxiij. q̄ timens iram fratris sui ꝑ se venientis adorauit dominum ꝓnus in terram septies. Item est ꝓnitas regratiatiua. Unde ille seruus abrā dixit referendo grates. Gen. xxiij. pronus adoraui dñm qui

ꝓduxit me recto itinere. Item est ꝓnitas bonoris vatiua seu reuerentie exhibitiua. illa. s. qua nos maiorib⁹ humiliamus. ⁊ q̄ ipsis caput ⁊ genua curuam⁹. Vñ de fratrib⁹ ioseph dr Gen. l. q̄ ꝓni in terram adorauerūt eū dicentes. Serui tui sum⁹. Et. ij. Reg. xviij. dr de arcuna Jebuseo q̄ conspiciens animaduertit regem ⁊ seruos eius transire ad se. ⁊ egressus adorauit eū ꝓno vultu. Item est ꝓnitas sui detectiua. illa. s. q̄ homo inclinat. deiicit ⁊ vilipendit se ipm. in feriorem ⁊ minorē se reputans vniuersis. iij. Regū xviij. Proni⁹ in terram posuit faciē suā inter genua sua. Item est ꝓnitas mentis turbatiua. sicut. s. dr Dañ. viij. q̄ Daniel timens ꝓe angelica visione dixit. Dañ. viij. Cū q̄ angel⁹ loqueret mihi collapsus sum ꝓnus in terram. Ista est igit ꝓnitas humilitatis ⁊ reuerentie. Secdo dico q̄ est ꝓnitas benignitatis ⁊ amicicie seu clementie. Arbores em̄ magis humorose ⁊ etiam fructib⁹ magis plene ⁊ copiose solent versus terram amplius esse prone. Sic illi ꝓcerto q̄ fructibus vtutuz ⁊ meritoꝝ ⁊ humore gratie magis sunt pleni. sunt certe ad clementiā magis proni. dr quo Prouer. xxij. Qui pronus est ad miam bñdicet. Spica ei q̄n est prona signum est q̄ sit granis plena. Si autē erecta sursum fuerit. tunc q̄ sit vacua signū erit. Bene ergo dr de ꝓnitate misericordie Exod. xxv. Omnis voluntarius ⁊ ꝓni animi offerat primitias. s. pauperibus ⁊ egenis. Tercio est ꝓnitas fragilitatis ⁊ inconstantie. Et ista est illa q̄ peccatoꝝ fragilitate pronus est ⁊ declinis ad omne malū. sicut quis habentib⁹ tibias rigidas qui. s. proni sunt ad omnez casum. Silis etiam vīs lutosis vbi est nitas ad omnem lapsum. vñ Gen. viij. Sensus ⁊ cogitatio hominis ꝓni sē ad malum ab adolescentia sua. Et Exod. xxxij. Tu enī nosti ꝓplm istum q̄ ꝓnus sit ad malum. Quarto est ꝓnitas cupiditatis ⁊ auaricie. Constat em̄ q̄ auari semp sunt ꝓni ⁊ mentaliter inclinati inferi⁹ ad terrena. Similes brutis quorum facies respicit prona terram. j. Reg. v. Dagon pronus iacebat in terra. Vñ angel⁹ reprehendit Josue dicens. Josue. v. Surge cur iaces pronus in terra. Hec igit de pronitate sufficiant. Vide vbi inclinare. curuare. descendere ⁊c.

Propago. Cum ꝓpago sit illa ramoꝝ seu vitium generatio. q̄ ꝓ vinea multiplicanda sub terra reflexa ꝓcedit ⁊ nascit a ꝓncipali stipite vel radice. Videt q̄ ꝓpago pōt significare successionē. geneologiam. parentelam. Et sic nota q̄ nos inuenim⁹ ꝓpaginē

Justoꝝ. Propago iustoꝝ est bonoꝝ generatio. scz

Stultoꝝ. successio ⁊ parentela hominū ꝑfectoꝝ. quos

Vicioꝝ. scz ꝓter merita parentum de⁹ multiplicat ⁊

Meritoꝝ conseruat. Sicut de vinea dñi. i. de religione ⁊ eccl'ia. vel etiam de sanctoꝝ ꝓsapia corpali. dr in ꝑ. Eiecisti inquit gentes ⁊ plantasti eā ⁊c. Sequit. Extendit palmites suos vsq̄ ad mare ⁊ vsq̄ ad flumen! ꝓpagines eius

Propago stultoꝝ est maloꝝ ꝓpagatio. q̄. s. filij ⁊ semen boim impioꝝ solent multiplicari. sed perire facilit ⁊ siccari. Adulterine em̄ plantationes non dabunt radices altas Ut dr Sap̄. iij. Vñ Esa. xxv. Propagines fortiuz marcescere facies. Et Hiere. v. dr de domo israel peccatrice. Auferte inquit ꝓpagines eius. q̄ nō sunt dñi. ꝓuaricatiōe em̄ ꝓuaricata est in me domus israel. Propago viciozˈ est defectuum pullulatio. illa. s. qua dyabol⁹ in corde peccatorz plantat ⁊ ꝓpaginat multa mala. Vñ Num. ij. dr de demonibus ⁊ peccatorib⁹. q̄ vastatores dissipauerunt eos ⁊ ꝓpagines eoꝝ corruperūt. Propago meritoꝝ est affectuum. boc est dictu. vtutum ⁊ ꝑfectuum ampliatio. De qua scz pōt dici illud Gen. xl. Videbam coram me vitem i qua erant tres ꝓpagines. i. tres vtutum spēs. crescere dñi. s. theologice. cardinales ⁊ morales. vt sic bona anima figuret i illa vinea. de q̄ dr Ezec. xvij. q̄ ipsa fructificauit in palmites ⁊ emisit ꝓpagines. Et ista sufficiant gratia breuitatis cū pauciss̄me sint auctoritates.

Prope. Nota q̄ istud aduerbiū ꝓpe sp signat vicinitatem. cōiunctionē. associatē. aggregationem. ⁊ diuisarum rerum continuitatem. Breuiter ergo notare possumus q̄ in scriptura inuenit Propinq̄tas Mirabilis ⁊ cōmendatiua. Amabilis ⁊ charitatiua. Fallibilis atq̄ deceptiua. Terribilis ⁊ desolatiua. Laudabilis ⁊ consolatiua. Prima est ꝓpinquitas diuine bonitatis. Secunda humane charitatis. Tercia mundane societatz. Quarta eterne aduersitatis. Quinta est ꝓpinquitas iuperne felicitatis. Dico ergo q̄ est q̄dam ꝓpinquitas diuina illa. s. qua deus fact⁹ est cōsanguine⁹ ⁊ ꝓpinquus nr̄ carnem humanam assumendo. nos ꝓ gr̄am comitando. nos ꝓtegendo ⁊ adiuuando. De qua Esa. lj. Prope est iustus meus vt veniat. Item est ꝓpinquitas q̄ est amabilis. ⁊ ista est illa qua iusti sunt ꝓpe deum ꝓ deuotionē ⁊ gr̄am. ⁊ alē ꝓpe alterū ꝓ charitatem ⁊ amiciciam. vt sic dicat̄ cuilibet illud Ruth. iij. Extende pallium tuum. q. ꝓpinqu⁹ es. Vir em̄ charitatiuus debet extendere pallium charitatis sue ⁊ ad deum ⁊ ad primū ⁊ ad seipm. vt sic ꝓpinquus cuiuslibet possit esse Ruth. ij. Propinquus noster est homo. Itē est ꝓpinquitas q̄ est fallibilis. Et ista est illa q̄ mundi amici ⁊ ypocrite se fingunt esse ꝓpe deum ꝓ deuotionem. ⁊ ꝓpe ꝓximos ꝓ dilectionem. De qua Hiereꝫ. xij. Prope es tu oꝝ eoꝝ. longe aūt a renibus ipsorum. Item est ꝓpinquitas que est terribilis. Et ista est ꝓpinquitas mortis. iudicij ⁊ inferni. q̄ valde de ꝓpinquo nobis minant̄. Totum em̄ tempus istius vite nihil est in vera estimatione. Mille em̄ anni ante oculos dei sunt sicut dies hesterna que preterijt Et iō de ista ꝓpinq̄tate tam celeri canit eccl'ia. Joel. j. a. a. q̄ ꝓpe est dies dñi. Et sequit. ij. c. Prope est dies tenebrarum. Et Eze. vij. Prope est dies occisionis ⁊ nō gloie mōtium. Item est ꝓpinquitas que est laudabilis. Et ista est illa q̄ bona eterna sunt bonis ꝓpinqua ⁊ ad obtinendū facilia. De quo Luce. xxj. Scitote q̄ prope est regnum dei. Res em̄ dicunt̄ esse prope qñ nō est nisi vnus paries int̄medi⁹. sic q̄ sol⁹ paries corpis est intermedi⁹. int̄ iustos et beatos. ⁊ inter gr̄am ⁊ gloriam. bene dr esse prope. Mat. xxiij. Satis q̄ prope est eſtas. Sed de istis ꝓpinquitatibus omissis dicam⁹ aliq̄d de illa qua de⁹ est ꝓpinqu⁹ homini ⁊ qua homo dr ꝓpe deum. Et exponam⁹ illud psal. Prope est dñs omnibus inuocantibus eū. Dō em̄ libenē se tenet ꝓpe rem quam diligit. ⁊ etiam apud illum a q̄ diligit. Et inde est q̄ brachia q̄ sūt amici cordis iō prope corr naturaliter se tenent. ⁊ q̄q̄d cor diligit ad eius ꝓpinquitatem ampleribus attrahunt ⁊ inuitant. Sic vere. q. de⁹ dei filius ille. s. q̄ est brachium dei patris nos mirabiliter amauit. Jdeo ꝓpe nos ꝓ incarnationem ⁊ ꝓ gratie collationē se posuit atq̄ ponit. Iste em̄ est sicut auicula que ad inuocationem ⁊ sibilationem aucupis ita vocat̄ prope ipm q̄ capi aliquotiens se ꝓmittit Sic dei filius ad sibilū oronem ⁊ inuocationem hominū deuotoꝝ ad eos approꝑinquat per gratiam. ⁊ ab eis ꝓmittit se capi ꝓ charitatem ⁊ amiciciam. Dō bene apparuit in sanctis patrib⁹ q̄ suis deuotis sibilis ⁊ inuocationibus ipm ita ꝓpe venire fecerunt. q̄ ipsum in rbeti virginalis vteri incluserūt. Prope est ergo dominus omnibus omnib⁹ inuocantib⁹ eum. Vbi aduerte ꝓ dñs ꝓpe est Ad celeriter adiuuandum. Prope inquit. quod dicitur a propero ras. Ad viriliter supportandum. Est inquit q̄ stabilitatem signat. Ad sagaciter gubernandum. Dñs inq̄t. ad quem pertinet familiam regere. Ad equaliter iudicandum. Omnibus inquit. q̄ est vocabulum equalitatis. Ad benigniter miserandū. Jnuocantib⁹ inquit. q̄ est verbum supplicantis. Ad feliciter ꝑmiandum. Eum inq̄t q̄ est vocabulum impantis. Primo ergo dicam⁹ q̄ iste est prope suos ad adiuuandū celeriter. q̄ notat̄ in aduerbio. Prope. q̄ de ꝓpero ꝓperas descendit. q. s. ille q̄ est ꝓpe aliquem. magis potest sibi ꝓpere ⁊ celerius subuenire. Esa. lj. Prope est iustus meus vt veniat. ⁊ salus mea vt reuelet̄. Jste em̄ est ꝓpinquus noster ꝓ incarnationē. Juxta illud. ij. Reg. xix. Propior est mihi rex. Et ideo in lege antiqua ille q̄ erat antiquus propinquus solebat vxorem de suo genere accipere. solebat homicidam ꝓmio occidere. solebat hereditatem proximi venditam redimere. Sic iste ꝓpinquus noster factus puellam de genere suo. s. animam xp̄ianam sibi ꝓ gratiam desponsauit. Figuratus in Booz q̄ accepit Ruth. Cui⁹ ruth appetens matrimoniū. Dicebat ruth. iij. illud p̄dictum. Extende pallium tuū. q̄s ꝓpinquus es. Item homicidam ade ꝓximi sui ⁊ tot⁹ humani generis. s. dyabolum ꝓstrauit. ⁊ in eum vindicauit. Numeri. xxxv. Propinquus mortui homicidam interfi-

cier. Item hereditatem nr̃am. s. gr̃iam paradisi pditam et venditam nobis redemit ⁊ restauravit. Leuiti. xxv. Si attenuatus frater tuus vendidit hereditatem suã, ꝓpinquꝰ eius poterit redimere eam. Et ideo bene dico q̃ iste fuit ꝓpe ad adiuuandũ celeriter. Ad hoc etiam est bodie verũ. quia nullus indiget auxilio q̃n statim si vult inuenit ipm̃ ꝓpe ipm̃. vicz. ad adiuuandum ipm̃ ꝺ̃ diaboli tentamenta. Ex emplo nutricis q̃ semp se tenet ꝓpe puerum sibi cõmissuz vt si ceciderit ipm̃ leuet. Ruth. iiij. Nullus est ꝓpinquꝰ excepto te. Scõo dico q̃ iste est ꝓpe ad sustentandum stabiliter. qꝺ̃ notat̃ in verbo est. qꝺ̃ est vbum substantiuũ. ⁊ signat fortitudinem ⁊ vigorem. Quia sicut ille q̃ est, ꝓpe melius potest aliquem sustentare. q̃ si esset longe ab ipo. Sic iste, ꝓpe nos se tenet. vt ꝓ gr̃iam nos sustentet ⁊ fortificet ꝓ constantiam. Est inq̃t. Roma. x. Prope est verbũ. Matb. xxvj. Tempus meũ ꝓpe est. Tercio dico q̃ iste est prope da gubernandũ sagaciter. Dñs inq̃t. qꝺ̃. s. est nomen regiminis. qz. s. homo melius regit familiam suam. curat̃ suã ecclam. ⁊ iudex sibi cõmissam patriam qñ est ꝓpe q̃ quãdo est longe. Et ĩõ iste ꝓpe nos esse voluit. ⁊ ꝓpe nos p misericordiam ⁊ gr̃iam se tenet. vt nos dirigat ⁊ gubernet. dominꝰ inq̃t. Phili. iiij. Dñs ꝓpe est nihil solliciti sitꝭ. Quarto dico q̃ iste ꝓpe est ad iudicandum equaliter. Omnibꝰ inq̃t. Ipse enim nõ est ꝓpe vnum sed ꝓpe omnes. quia sicut ꝺ̃ Sap̃. vj. Equaliter est ei cura ꝺ̃ omnibꝰ. p̃s. Prope es tu dñe. ⁊ oms vie tue veritas. Quinto vo dico q̃ ipe est ꝓpe ad indulgendum benigniter. qꝺ̃ ostendit̃ cum dicit̃. Invocantibus. Iste enim misericorꝺiter se exhibet et benignum illis q̃ ipsum invocant ⁊ implorant. Vñ ꝺ̃ Esa. ie. lv. Querite dñm dum inueniri potest ⁊ invocate eũ dũ ꝓpe est. Unde Esa. xiiij. Prope est vt veniat tempus ei⁹ ⁊c. Miserebit̃ enim dominus Jacob. ⁊ israel saluabitur.

Sexto dico q̃ ipse ꝓpe est ad ꝓmiandum feliciter. qz. s. iste sp est paratus dare gloriam paradisi. Luc. xxj. Scitote qz ꝓpe est regnum dei. Et hoc ostendit̃ cum ꝺ̃. eum. s. christum eterne glorie largitorem. De quo Job. xx. Ibi eũ videbitis sicut dixit vobis. Istud enim ꝓnomen eum est vocabulũ auctoritatis: vtilitatis: iocunditatis: claritatis: sanctitatis: securitatis. Dico q̃ est vocabulũ auctoritatis. apoc. j. Ecce venit cum nubibus ⁊ videbit eum omnis ppls Item vocabulum vtilitatis. Matb. xxvj. Ipse est tenete eum. Item iocunditatis. Mar. xvj. ⁊ Mat. xxviij. Precedet vos in galyleam ibi eum videbitis ⁊c. Item claritatis. Mat. xvij. Ecce nubes lucida obumbrauit eum. Itez sanctitatis. Esa. xj. Requiescet sup eum spũs domini. Item securitatis. j. Pet. v. Omnẽ sollicitudinem ꝓicientes in eũ qm̃ ipsi cura est de vobis. Ecce ergo quõ iste est ꝓpe ad ꝓmiandũ feliciter. Jõ possumus dicere illud Rom̃. xiij. Nũc aũt ꝓpior est nostra salus q̃ cum credidim⁹. Et hoc de ꝓpinquitate diuina ⁊ humana sufficit. Vide s. de Appropin quare. Et de iusta. Et infra de primo.

Properare. Propere. Cum ꝓpe rare idem sit quod accelerare. vel aliquid cito ⁊ velociter facere Vel patrare. Notabo q̃ est Quoddam properare quod est

Virtuosum. Mani iusti ꝓperãt ad mores arduos
Vicioſum Mali properant ad actus nocuos. Cun
Luctuoſum cti ꝓperant ad patres mortuos. Dicũ ergo q̃ est q̃dam ꝓperatio hominũ iustoꝝ. Et ista est illa qua viri iusti solent ꝓperare ⁊ accelerare ad deum p penitentiam ⁊ opera virtuosa. Vñ Hiere. i. ꝺ̃ sic. Venient filij isr̃l. ipsi ⁊ filij iuda simul. ambulantes ⁊ flentes ꝓperabunt ⁊ dñm deum suum querunt. Item dico q̃ est ꝓperatio hominum stultorum. s. pcõꝝ q̃. s. festinãt ⁊ ꝓperãt ad omne nephas. Unde peccatoribus dicit̃ Hiere. xlvj. Cuz exercitu ꝓperabunt. ⁊ cum securib⁹ venient. Demonibus etiam ꝺ̃ Hiere. xij. Bestie terre ꝓperate ad deuorandum Demones enim ꝓperant deuorare malos. q̃ etiam ad ipos ꝓperant ad infernum. Vñ peccatori ꝺe Eccls. ix. Quodcunq̃ põt facere manus tua instanter operare. qz nec sensus nec rõ nec scientia nec sapientia erunt apud inferos q̃ tu ꝓperas. Item dico q̃ est ꝓperatio hominũ cunctoruz. Et ista est illa qua nos omnes tam boni q̃ mali ꝓperam⁹ ad mortem. Unde Eccls. vj. Adynum locum ꝓperãt omnia. s. ad corruptionem ⁊ mortem. His igit̃ visis dic aliq̃d ꝺe ꝓperatione bona ⁊ virtuosa. Constat enim q̃ res naturales q̃ sunt ꝑ alios virtuose. solent in suis operationib⁹ esse ꝓperate ⁊ festinate. Patet in celo ⁊ in plateis q̃ valde celeriter ⁊ ꝓpere faciunt cursus suos. Sic vere in moribꝰ illi q̃ plus habent in gratia ⁊ vigore. magis ꝓperant in bonorum operũ efficacia ⁊ valore. Dñia tm̃ est in rebus q̃ mouẽtur violenter ⁊ q̃ naturaliter. Illa enim q̃ violenter mouentur. quanto plus accedunt ad terminũ. tanto minus ꝓperare solent. ⁊ tanto motus suus magis retardat̃ ⁊ relaxat̃ Sicut ꝓz in sagitta violent̃ emissa ⁊ in lapide sursum vel longe iacto. Illa vo que mouent̃ naturaliter. sicut est lapis deorsum cadens. vel flumen deorsum fluens vel ignis desursum tendens. q̃nto plus ad terminum ad quem tendunt accedunt. tanto magis ꝓperant. ⁊ motum suum magis accelerant ⁊ festinant. Sic vere dicam in moribꝰ. Quidam enim sunt q̃ q̃si violenter faciunt bonũ. sicut sunt pigri ⁊ mali. q̃ non nisi timore ducti pñt bonum facere. ⁊ isti ꝓcerto ꝓperare non possunt. nec celeriter facere qꝺ̃ ceperũt immo q̃nto plus ꝓcedunt tanto plꝰ ꝺescendũt. ⁊ maxime q̃to plus accedunt ad terminũ. i. ad mortem. tanto ꝓcerto magis tardi ⁊ minus in bono ꝓperi ⁊ festini fiunt. Dicunt enim illud Sap̃. v. Lassati sum⁹ in via. Cuiꝰ tm̃ contrarium est qñ faciunt malũ. qz. s. tunc ꝓperant atq̃ currunt. et hoc. qz certe tunc ꝓperant q̃si naturaliter. Naturale enim ẽ eis facere malũ. s. ꝓpter malã cõsuetudinem. q̃ ꝓuersa est in naturã. Teste aũt Sen̄. in epla. nihil difficile qꝺ̃ in naturã cõsuetudo pduxit. Sz reuera de bonis est aliud. Isti ei naturaliter faciunt bonũ. instinctu enim naturali. cui. s. nõ obniant nec dant obicem resistendi. isti mouent̃ ad virtutez Et ĩõ certo q̃ntoplus ꝓperant. tantociusꝰ ad deũ accedũt vt sic de istis intelligat̃ illud Michee. iiij. Erit inq̃t ꝑparatus mons domꝰ dñi in vertice montiũ ⁊ fluent ad eũ ppli. et ꝓperabũt gentes ⁊ dicent. venite ascendam⁹ ad montem dñi ⁊c. Mons iste est pfectionis stat⁹. ad quẽ. s. est iugit̃ ꝓperandũ. Sic etiã ipe xp̃s inuitat aiam di. Cañ. ij. Surge ꝓpera amica mea. columba mea. formosa mea ⁊ veni. vbi aduerte q̃ ad ꝓperandũ ad bonum plura iuuant. videlz.

Vis vigoris. Fit igit̃ homo ꝓperus ⁊ festinꝰ
Vor ductoris. ꝓvigorem interius latentem. Surge. Per ductorẽ superius vrgentẽ
Fax amoris qñ. s. imperãdo dicit. propera. Per
Acerbitas doloris amorem viscerib⁹ feruentem. Amica. Per dolorem asperius arcentẽ
Austeritas timoris
Sinceritas nitoris Columba. q̃. s. gemit. Per timorẽ austerꝰ pellentẽ. Mea. q̃. s. subiectõꝝ sigꝝ timorẽ. Per nitorem sincerius pellentem. formosa q̃. s. signat puritatẽ Per
Benignitas tractoris dolorem exterius trahentem. Veni inq̃t. Ista sunt em̃ septem q̃ iuuant ad hoc q̃ hõ possit ad bona opa ꝓperare. s. vigoꝝ. ductoꝝ. doloꝝ. timoꝝ. puritas ⁊ nitoꝝ. claritas ⁊ dulcoꝝ. De quolibet istoꝝ ꝑt videre in suo ti. Bene ergo dicit Surge ꝓpera. Unde etiam ipe xp̃s ad talia nos inuitãs. dicit Esa. lv. Omnes sitientes venite ad aquas. ⁊ q̃ nõ habetis argentum ꝓperate emite ⁊ comedite. Et Hiere. ix. ꝺ̃ sic. Contemplamini ⁊ vocate lamentatrices vt veniant. et ad eas que sapientes sunt mittite ⁊ ꝓperent. festinent ⁊ assumant super vos lamentum. deducant oculi vestri lachrimas. ⁊ palpebre vestre fluant aquis ⁊c. Iste est enim modus ꝓperandi ad deum. s. flendo ⁊ lamentando p peccatis nostris. Unde illud predictum Hiere. l. Flentes ꝓperabunt ⁊ dominum deum querent. Properem⁹ igit̃ ad ipsum Ut p eũ Subtiliter informemur Utiliter premiemur Suauiter satiemur. Ut nos cum humiliter deprecemur.

Properemus ergo ad eum vt formemur p hunc subtiliter. qz. s. sicut dicit̃ Luc. viij. Cum turba plurima conueniret ⁊ de ciuitatib⁹ ꝓperarent ad iesum dixit p similitudinem ⁊c. Item vt ditemur hunc vtiliter Sen̄. xlv. Tollite patrem vestrũ ⁊ cognationem vestram. ⁊ properate quam totius. Sequit̃. Omnes opes egypti vestre erunt. Itez vt ebemur per hunc suauiter. Vñ illud Esa. lv. Properate emite ⁊ comedite vinum ⁊ lac. Item vt premur huc humiliter. Unde Sapien̄. xviij. de Moyse dicit̃. q̃ ꝓperans homo sine querela deprecari pro populis ꝓferens seruitutis sue scutum oꝛionem. ⁊ p incensum ꝺ̃catione allegans

restitit ire. Sic igit̄ ptz quō ꝓperatio sumit̄. Transeo. ꝯa pauce sunt auctoritates. Videvbi festinare. accelerare. currere. cito. velox ꝛc̄.

Propicius. Nota q̄ ꝓpicius idem est q̄ idulgens. misericors. compatiens ꝛ benignus. Et est ꝓpiciatio ꝓprie illa spes misericordie qua deus indulget ꝛ ꝓpiat̄ fozefactis ꝛ vicijs petōz. Juxta illō ps̄. Tu autem ꝓpiaberis peccato meo: multum est enim. Ad ipsum enim solum ptinet ꝓpiciatio ꝛ indulgentia peccatoz. Ipse enim ꝓpiat̄ omnibus ad ipm̄ reuertentib⁹ ꝛ penitentibus ꝛ remissionem omniū peccatoz petentib⁹. Et ideo in tabernaculo sup ipsam archam testamenti erat q̄dam tabula aurea que ꝓpiatozium dicebat̄. in quo ꝛ a quo dominus populo loquebat̄. ꝛ a quo ꝓpiationē ꝛ veniam p̄ sacerdotum suffragium popul⁹ consequebat̄. Sicut dicit̄ Exod. xxxvij. Ad denotandum q̄ dñs semp in ꝓpiatione ꝛ misericordia habitat ꝛ morat̄. ꝛ exinde veniā tribuit ꝛ largit̄. p̄. Apud te propiciatio est ꝛc̄. Ipse enim misericors ꝛ propicius fiet peccatis eozum. ꝛ non disperdet eos. Et ideo apud iudeos fiebat vnum festum solenne decima die mensis septimi. sicut dicit̄ Leuit̄. xxiij. q̄d dicebat̄ festum ꝓpiationis. Componebat̄ ibi etiam sicut credo aqua expiationis. Et ibi deus populo ꝓpiabat̄. Deꝰ igit̄ est ille q̄ ꝓpiat̄ oibus impietatib⁹ nostris ꝛ sanat oēs infirmitates nr̄as. Qui redemit de interitu vitā nr̄am ꝛ in miserationib⁹ ꝛ in misericordia nos coronat. Nota ergo q̄ deꝰ in multis ostendit ꝓpiationē misericordie sue erga nos. videlz

Peccata remittendo.
A malo ꝓhibendo.
A penis liberando.
Gloriam reseruando.

Dico peccata remittendo. p̄s. Propicius esto peccatis nr̄is: ꝓpter nomen tuum. Jtez a malo ꝓhibendo. Ista est em̄ magna gratia dei quando aufert homini occasionē ꝛ affectuz male agendi. Et sic loquit̄. j. Reg. xxiij. Propicius sit mihi dominus ne faciam hoc. Jtem a penis liberando. Job xxxiij. Libera eum vt non descendat in corruptionem. inueni in quo ei ꝓpicier. consumpta est caro eius. iij. Reg. xxj. Propicius sit mihi dominus ne dem hereditatem patruz meorum tibi. Et hec de ꝓpiatione sufficiant. Vide de misericordia. de miseratione. de clementia. ꝛ de Jndulgentia seu venia ꝛ de pietate ꝛc̄.

Proponere. Propositum.

Nota q̄ ꝓponere q̄nq̄z sumit̄ p dicere. ostendere. declarare. sicut cum dr Judic. xiij. Propone ꝓbleuma vt audiamus. Et sic sumit̄ in eodem sensu quo ꝓpositio. oratio. seu allegatio ꝛc̄. Jtem q̄nq̄z sumit̄ p ponere. seu pñtare ꝛ assignare. Sicut cum dr Ezec. xxvij. Sericum ꝛ coccū ꝓposuerunt in mercatu tuo. oleū ꝛ resinam ꝓposuerūt in nundinis tuis ꝛ cetera multa. Tali em̄ mō sumit̄ ꝓponere p ponere. Et iō sm̄ istū significatū nihil hic. Videvbi ponere. Jtē ꝓponere sumit̄ p disponere. ordinare. animo firmare ꝛ deliberare. Et sic ꝓpositū est idem q̄d deliberata voluntas siue bona fuerit siue mala. Sic igitur dices q̄ ē Proponere

Jntentionis.
Locutionis.
Locutionis.

Primo igit̄ dico q̄ est quoddā ꝓponere intentionis seu etiam ordinationis deliberationis ꝛ rationis. Homo enim differt a brutis. quia in ipso voluntas ꝛ ꝓpositum p̄cedunt opus. Jn brutis autem non. Boni enim ꝛ iusti bona voluntate. deliberatione ꝛ ꝓposito solent vti. Mali vo similiter malo. Unde de bonis dicit̄ Roma. viij. Scimus q̄m diligentibus deum omnia cooperant̄ in bonum. his qui sm̄ ꝓpositum vocati sunt sancti. Quia constat q̄ bonum ꝓpositum vel malum constituit homines iustos vel peccatores. Nota ergo q̄ iusti ꝓponunt ꝛ intendunt bonum ꝛ honestum finem. Juxta illud. ij. Thimo. iij. Tu autem assecutus es meam doctrinam. institutionem. ꝓpositum: longanimitatem. fidem ꝛc̄. Quia reuera iusti debent semp voluntatem. ꝓpositum. intentum ꝛ desiderium habere. s. Ad

Sapientie lucidum splendorem.
Abstinentie aridum squalorem.
Permanentie solidum tenorem.
Eloquentie placidum dulcorem.

De splendore sapientie dr Sap̄. vij Proposui pro luce habere illam. quoniam inextinguibile est lumen ipsius. De squalore abstinē sic dicit̄ Daniel. j. Proposuit Daniel in corde suo ne polluer̄ de mensa regis. neq̄ de vino ꝛc̄. Et dicit̄ ibidem q̄ ipse precelegit legumina ꝛ delicioſa dimisit. De tenore vero seu de vigore pmanentie ꝛ pseuerantie dr Act. xj. q. j. barnabas hortabat̄ omnes in ꝓposito cordis manere in dño De dulcore vo eloquentie dicit sapiens. Sap̄. viij. Propositui inquit hanc adiungere mihi ad ꝓuidendum sciens q̄m cōmunicabit mecum de bonis ꝛ erit allocutio laboris ꝛ tedij mei. Jstud est igit̄ ꝓponere q̄d est intentionis. De isto vide vbicunq̄z agit̄ de intentione. De voluntate ꝛ de ordinatione. Secundo dico q̄ est ꝓponere locutionis. Sic em̄ supra dixi. Proponere accipit̄ p ponere. Un̄ Prouerbioz. ix. dr de sapientia. q̄ ipsa miscuit vinum ꝛ posuit mēsam. Et sm̄ istud significatum dicebant̄ panes ꝓpositiōis, q̄. s. xij. in quolibet sabbato sup mensam in tabernaculo celidi ꝓponebant̄. ꝛ domino iure ꝑpetuo offerebant̄ ꝛc̄. Leui. xxiiij. Quia reuera in tabernaculo ecclesie ꝛ fidei est mēsa ꝓpositionis. s. virtus pietatis ꝛ clementie. vbi. s. duodecim opera misericordie. sex. s. spūalia ꝛ sex corporalia debemus ꝓponere. ipsa ꝓ nutriendis simplicibus ꝛ pauperibus exhibere. Ut sic dicam⁹ illud. ij. Paral. xix. Sanctificauimus mensam cum panib⁹ ꝓpositionis. Panem etiā eucharistie debemus coram domino ꝓponere. quem. s. solis sacerdotibus. i. solum sanctificatis hominibus licitum est manducare. seu etiam offerre. ꝓponere ꝛ consecrare. Leuit̄. xxj. Consecratus est deo suo. ꝛ panes ꝓpositionis offeret. Unde. ij. Paralip. xiij. Proponunt̄ panes in mundissima mensa. Est igitur vnum ꝓponere locutionis. Tercio dico q̄ est vnum Proponere locutionis. Et sic dico q̄

Jmperatores ꝓponunt edicta.
Predicatores ꝓponunt indicta
Adulatores ꝓponunt conficta.
Oratores ꝓponunt conficta
Petōres ꝓponunt delicta

Dicū ē q̄ est ꝓpositū summoz⁹ ipatoz. s. p̄latoz regum ꝛ superiozum. Deus em̄ ꝓponit hominib⁹ legē ꝛ mandata. volens. s. vt sub pena mortis eterne seruentur Unde Deut̄. xj. Eu ꝓpono in conspectu vestro hodie benedictionem ꝛ maledictionem. Benedictionē. s. seruantibus. Maledictionem preuaricantibus. Unde nota q̄ deꝰ

Certantibus ꝓponit gratiā.
Sperantib⁹ ꝓponit veniam
Uincentib⁹ ꝓponit gloriam
Peccantib⁹ ꝓponit miseriā

De certantib⁹ dicitur Heb. xij. Curramus ad ꝓpositū certamen aspicientes in auctoreꝫ fidei ꝛc̄. De sperantib⁹ dr Job. xj. Habebis fiduciam ꝓpositā tibi spe ꝛ defossus securus dormies. Et Heb. vj. dicit̄. Fortissimū solatium habeamus qui confugimus ad tenendaz propositam spem. De vincentibus vero dici potest illud. ij. Regum. v. Proposuerat autem Dauid premium illi qui percussisset Jebuseum. Unde de xpo dicit̄ Heb. xij. Qr ꝓposito sibi gaudio seu premio sustinuit crucem. De peccātibus vero dicit̄. iij. Regum. ix. Si auersi fueritis ñ sequētes me. nec custodientes mandata ꝛ cerimonias quas ꝓposui vobis. sed abieritis ꝛ coluerit̄is deos alienos. auferā israel de superficie terre quam dedi eis. Prelati etiam sua ꝓponunt statuta sicut de Moyse legitur q̄ ipse dixit populo israel. Deutro. xxx. Considera q̄ proposuerim hodie in conspectu tuo bonum. Et Josue. xxiiij. Proposui populo precepta atq̄z iudicia. Reges vero ꝛ principes seculares etiam proponunt sua iudicia ꝛ decreta. s. Esdre. v. dicitur. Cyrus rex proposuit edictum vt domus dei edificaretur. Et Dañ. vj. dicitur. Qr rex Darius proposuit decretum ꝛc̄. Patet igitur q̄ est propositio summozum imperatorum. Secundo vero dico q̄ est propositio bonorum predicatorum. qui scz ꝓponunt mundo voluntatem dei ꝛ ipsius leges mandata vicia ꝛ virtutes. penam ꝛ gloriā dicentes. scz illud Deu. xxx. Testes inuoco hodie celum ꝛ terram. quod proposuerim vobis hodie vitam ꝛ mortem benedictionem ꝛ maledictionem. Elige vo vitam vt viuas et diligas dominum deum tuum ꝛ obedias voci eius. illiq̄ adhereas. Ut etiam dicat bonus p̄dicator illud p̄s. Aperiam in parabolis os meum. loquar propositiones ab initio Auditores vero dicere possint illud. iij. Regū. xviij. Optima est ꝓpositio quam belyas loquit̄. Tercio dico q̄ est ꝓpositio falsorum adulatorum. q̄. s. diuitibus ꝛ potentib⁹ semp proponunt vana ꝛ ficta. vt sic de ipsis diuitib⁹ possit dici illud Ezec. xxvij. Oleum ꝛ resinā ꝓposuerunt in nun

dūtis tuis. Oleū ēm qđ lenit ⁊ vngit. ⁊ resina q̄ ligat ⁊ nectit. Verba adulatoria ⁊ placentia significāt que sc̄z dños leniūt. vngūt ⁊ ligant. Tales ēm ꝓnes odiebat dauid dicens sc̄z in p̄s. Perambulabā in innocētia cordis mei i medio domus mee. nō ꝓnebā ante oculos meos rem iniustam. Et sequitur. Qui loquitur iniqua: nō direxit in cōspectu oculoꝝ meoꝝ. Quarto dico. q̄ est ꝓ̄ magnoꝝ oratoꝝ seu etiā aduocatoꝝ qui sc̄z ꝓnūt causas boim corā iudicibus ⁊ plātis. Ista etiam est ꝓp̄ doctoꝝ. q̄ sc̄z ꝓnunt ꝓnes ⁊ ꝓbleumata suis discipulis. vñ samson dictū est Judic. xiij. Problema qđ ꝓposuisti nō vis mihi exponere Hoc tamē est contra aduocatos: q̄ certe in suis ꝓnibus magis attendūt ad lucrū: ad pecuniā: q̄ ad veritatē aut iusticiam. Et ideo isti videnē dicere pecunie illud p̄s. Si non ꝓposuero ir̄m in principio leticie mee. obliuioni detur dextera mea si nō meminero tui. Vñ etiam paupes ꝙquerēdo de fallaciis eorū: possunt dicere dño illud p̄s. Fortes q̄sierūt aiam meam. ⁊ nō ꝓposuerūt deum ante ꝓspectū suū.

Quinto dico q̄ est ꝓpositio boim contritoꝝ seu ad deuz cōuersoꝝ. qui sc̄z sacerdoti in ꝓfessione peccata sua ꝓponūt et elucidant q̄tum possunt. dicendo sc̄z illud p̄s. Aperiam in psalterio ꝓpositōem meam. Unde cuilibet tali videtur dicere illō Ecci. xvij. Reuertere ad dñm ⁊ auerte ab iniusticia tua. Sequitur. Et sta in sorte ꝓnis ⁊ oratiōis altissimi dei. Et sic patet quō ꝓponere multimode sumit in scriptura. vide vbi. Ponere. Dicere. Loqui. Orare. ⁊ silra

Proprius Proprietas.

Nota q̄ ꝓprietas seu ꝓpriū sunt illa que vni soli dicūtur cōuenire. Proprium ēm dicit illud quod ad aliquem ptinet: ⁊ ad nullū alium dicitur ptinere. Sicut risibilitas cōuenit homini ⁊ nulli alij aiali. ⁊ sic de alijs. Notem⁹ ergo q̄ multiplex inuenitur ꝓprietas in scriptura. tā in bono signato q̄s in malo. sc̄z

Proprietas eternalis.
Proprietas naturalis.
Proprietas virtualis.
Proprietas criminalis.
Proprietas tēporalis.
Proprietas supnalis.

Primo ergo dico. q̄ est ꝓprietas eternalis. Et ista est ꝓprietas sc̄z cuiuslibz psone trinitatis. q̄ sc̄z ipe psone habēt certas ꝓprietates q̄ conueniunt vni ⁊ nō alteri. sicut dicitur in primo sententiaꝝ. Quia vt dicit magister sententiaꝝ. ꝓpriū est patri q̄ sit ingenitus. ꝓprium est filio q̄ sit vnigenitus. ꝓprium est spūisancto q̄ sit ꝓcedens ⁊ spiratus. Et sic dicit q̄ ꝓprietas patris consistit in dando solū: ꝓprietas filij consistit in dando ⁊ accipiendo. q̄ sc̄z pater solū generat et spirat. q̄ solū ptinet ad dantez. filius spirat quod ptinet ad dantez. ⁊ generat quod ptinet ad recipientē. Spiritus ꝟo sanct⁹ solum spirat. q̄ ptinet ad recipientem. Et sic dico q̄ ꝓprietas q̄dā ē eternal ⁊ supior. Scdo dico q̄ ē ꝓprietas naturalis. Et ista est illa qua q̄s naturaliter habet aliquas ꝓprias conditōes ⁊ vtutes qua q̄s ab alijs est distinctus. Sicut ēm oīe corpus humanū habet vnā mirabilē proprietatē. vicz similitudinē certe faciei. que sic vni cōuenit q̄ in nullo alio reperit. Sic etiā in animab⁹ inuenimus q̄ vnus habet aliquas dispositōes naturales ⁊ ali⁹ alias. p quas ad aliquid naturaliter inclinat: ⁊ in ipo pre ceteris delectat. ⁊ inde est q̄ q̄dam inclinant ad musicam. q̄ dam ad pbiam. q̄dam ad diuersas artes ⁊c. Hoc ēm totū prouenit ab illa intrinseca ꝓprietate naturali q̄ a deo vel a corporib⁹ celestibus imprimit a natura. Et de hoc dr Matthei. xxv. Or pfamilias distribuit talenta seruis suis vnicuiq; ꝑm ꝓpriam ꝟtutem. Ipse ēm fecit nos ⁊ nō ipi nos. Et ideo ꝑm aplm Roma. xij. Deus in corpe dedit vnicuiq; mēbro locū sicut voluit. Tercio dico q̄ est proprietas ꝟtualis. sicut ēm aialia habent certas ꝓprietates q̄ quibusdam ⁊ nō alijs conueniūt. Et inde est q̄ ꝑm Plinū ꝓpriū est boui pascendo retrocedere. ꝓpriū est leoni pedē dextr̄ anteponere. ꝓpriū est aui palpebrā inferiorē claudere. ꝓprium ē crocodillo superiorē mandibulā mouere. ꝓpriū est pāthere semel tātūmodo parere. ⁊ scorpioni volam man⁹ nō ledere. ⁊ sic de multis alijs similib⁹. Sic ꝟo inter fideles deus distinguit vnicuiq; ꝑm ꝓpriā ꝟtutē in qua alios ꝓcellit. Et inde est q̄ q̄dam pascūtur retrocedēdo p futurorū consideratōem. Quidā incedūt dextrū pedem apponēdo p eternoꝝ affectionē. Quidam visum velāt a gte inferiori oculū claudendo p̄ terrenoꝝ cōtemptū ⁊ auersionē. Quidam manducāt supiorē mandibulā mouēdo p supiorum gustū et deuotiōem. Quidā tm̄ semel parūt p veteris religionis ⁊ boni ꝓpositi irreuocabilē obligatōez. Quidā volam manus. i. opa alioꝝ nō ledūt p punctūrā et detractionem. Et breuiter inter sanctos sp est dare q̄ vnus babz aliquā ꝓpriā ⁊ specialē grām ⁊ vtutē. p quā specialit̄ sperat saluari. ⁊ in qua specialit̄ sperat deo placere ⁊ dño famulari. Sic ēm oēs pinelli q̄ sunt in pinea babēt vnam testā cōmunē in qua oēs generalit̄ continent. q̄libet aūt p se babz vnā aliā testā in qua solus ⁊ in solidū icludit ⁊ tenet. Sic vere oēs fideles generaliter habent vnū cōem. s. fidez catholicā in qua debēt oēs per oia puenire. Quilibet aūt vltra hoc debet vnā ꝓpriā virtutē sibi vendicare et eligere. in qua et p quam possit se specialit̄ saluare. Et ꝑm hoc loq̄tur apostol⁹. j. Coz. vij. dicens. Or vnusq̄sq; ꝓpriū habet donū. alius sic. alius aūt sic. Et. j. Coz. xv. dicit. Or deus dedit vnicuiq; senium ꝓpriū corp⁹ ⁊c. Jsta est ē ꝓprietas virtualis. Quarto dico. q̄ est ꝓprietas criminalis. Et ista est illa qua būane fragilitati ꝓpriū est facere magis malus q̄ bonū. Exemplo stellaꝝ erraticarū: quarū mot⁹ propr⁹ directe opponit motui firmamenti: nec sequit firmamētū nisi ꝓtra motū ꝓpriū p firmamenti violētiā rapiat. Sic motus nr̄i ꝓprij ⁊ inclinatōes nr̄e volūtatis: sunt vt cōmuniter cōtrarij motui ⁊ volūtati diuine. nec ꝑm ipam facilit̄ regulant. nisi ad hoc p aduersitatem et violentiam compellantur. Sensus ēm ⁊ cogitatio hominis proni sūt ad malum ab adolescentia sua. Genesis. viij. Et ideo sicut dicitur Eccl's. j. Peruersi difficile corrigūtur. Jsti ergo sūt illi de quib⁹ a beato Petro dicitur. ij. Pet. iij. Or venient in nouissimis diebus in deceptione illusores iuxta propas concupiscētias ambulantes. Talem ergo proprietatē nō debent habere religiosi. Jsti ēm propter deum volūtates ꝓprias dimiserūt. Et de hoc Bernar. ser. xxij. Cesset propria volūtas ⁊ infernus nō erit. In quē ēm desciet ignis inferni nisi in propriam volūtatem. Ipsa ēm est que deum impugnat. paradisum spoliat. infernū ditat. sanguinē xp̄i euacuat. mūdum diabolo subiugat. Jsta est ergo proprietas criminalis. Quinto dico. q̄ est ꝓprietas tēporalis. Et ista est ꝓprietas bonoꝝ tēporaliū. quia sc̄z q̄uis a p̄ncipio oia fuerūt cōmunia. modo tm̄ per ꝓprietates ⁊ domi nia sunt distincta. Et ista est illa qua q̄libet debet esse contentus: ⁊ nunq̄ debet inuadere alienū. Exemplo apum. q̄ contente sunt domicilijs propr̄is. ⁊ ideo nunq̄ domos alienas inuadūt. Juxta illud. ij. Paral. xxxj. Constituit sacerdotales et leuiticas turmas. vnūquēq; in officio suo proprio. De ista aūt proprietate debemus facere elemosynas et sacrificia nō de alieno. Juxta illud. ij. Paralyp. xxxj. c. Pars regis erat vt de propria eius substantia offerret̄ bo locaustum. Sexto ꝟo dico. q̄ est proprietas supernalis Et ista est gloria paradisi que nostra est propria nō aliena quia sc̄z semel habita nō potest amplius perdi. Bona ēm huius mūdi propr̄ie nō sunt nostra. quia aliunde venūt. et alijs remanent. Jdeo de ista dicit. ij. Petri. j. Vocauit nos deus in propriā gloriam modicuz passos. Et. j. Coz. iij. dicitur. Or vnusquisq; propriaz mercedem accipiet ꝑm suū laborem. Et sic patet. quō aliqua dicūtur esse propria ꝑm diuersos modos. Vide supra de Alieno.

Propter

Nota q̄ propter est quedam proposi-tio seruiens accusatiuo casui. que semper signat causaz finalē siue accipiatur in bono siue in malo. Et ideo nota q̄ in scriptura inuenitur

Propter
Justicie prouocatiuū.
Clementie excitatiuū.
Seuitie toleratiuū.
Nequicie punitiuū.
Patientie cansatiuū.
Innocētie saluatiuū
Iniusticie effectiuū.
Miserie inductiuū.
Amicicie ostensiuū.
Tristicie lenitiuū.
Audacie repressiuū.

Hec ēm oia operatur dñs propē. Dicam⁹ ē q̄ ista ꝓp̄ ꝓpē est iusticie p. uocatiua. Et sic loquit̄ in psalm. vbi dicitur. Propter miseriā inopuz ⁊ gemitū pauperū nūc exurgā dicit dñs. Itē est cle-

mentᵉ excitatiua.ps. Propter nomen tuū dñe ꝓpiaberis ꝓcō meo. Itē est semitie tolleratiua. Ideo in ꝑsona martyrum dicit in ps. Propter te mortificamur tota die. Estimati sum⁹ sicut oues occisionis. Itē est necacie punitiua. Unde de malis dicit in ps. Propter iniusticias eōꝝ suas būliati sunt. Itē est patie causatiua.ps. Propter legem tuā sustinui te dñe. Itē est innocentie saluatiua. Matt.xxiiij.vbi dicit.q nisi breuiarent dies antixpi.nō fieret salua oīs caro.s propter electos breuiabūtur. Itē est iniusticie effectiua.vnde de xpo dicit Esa.liij. Qz ipe vulneratⁿ est ꝓpter iniqtates nostras.qō sc̄z satis videbat iniustū. Itē ē eterne miserie inductiua.vnde Baruch iij.dicit de impijs.q perierūt ꝓpter suam insipientiā. Itez est pfecte amicicie ostensiua.vnde Eph.ij. Qz ꝓpter nimiā charitatē qua dilexit nos deus,misit filiū suū. Itē est mūdi tristicie lenitiua. sc̄z in paradiso.vbi implebit illud Job.xvj. Qz mulier cū pepert nō meminit pressure ꝓpter gaudiū. Et in ps.dicitur. Induaui cor meū ad faciendas iustificatōes tuas,in eternū ꝓpter rētributōem. Itē est oīs audacie repressiua. Job.xx.dicit.q erant discipuli congrati ꝓpter metū iudeorum. Si autem vlterius aliquid dicere velis de ꝓpter. Notabis q ista ꝓpositio propter:quādoq; significat causam finalem.qnq; causam occasionalē. Sed qualitercūq; modo significet.notare possum⁹ q ꝓpter.quia sp denotat aliquā causaz:pōt referri ad diuersa diuersimode.vicz.

Ad deum. Primo q̄dem dicamus aliq̄d de deo
Ad iustum. Iste est verus ꝓpter.i.vera causa tam
Ad impium. efficiens q̄ finalis oīm bonorū.ꝑ quo
Ad dānatū. per quē.t ꝓpter quem fiūt oīa bona.
Ad beatum. Sicut enī dicit Prouer.xvj. Uniuersa ꝓpter semetipm operatus est dñs. Cum igit deus sit q si bi plura attribuūtur.s.iustitia.potentia.sciētia ꝛc.ideo tā multipler et effectuū multiplicū possit dici causa. Notabo ergo q multipler ꝓpter:ad ipm nosc̄ ptinere.vicz vnuz propter quod est Primū est cūcta faciens.
Potentie insupabilis. Secūdum ē sūme sapiens
Scientie inuariabilis. ꝓpē Tercīū est mala puniens.
Iustitie irrefragabilis. Quartū est bona ꝓmians
Clementie inextimabilis. Est igit vnū propter dipotentie insupabilis. Propter potentiā suam enī ostēdendā t magnificādā ipe de⁹ facit ardua opa t stupēda.vicz.

Liberando vtiliter. Virtualiter dico liberando.sc̄z
Miserando viscerāliter a periculo viciorū.vnde Sap.
Adiuuādo manualiter. iij.dicit.q placita erat deo anima eius.s.enoch.ꝓpter hoc ꝑ
Premiando liberaliter. parauit educere de medio iniq̄
Cōminando terribiliter. tatis. Item viscerāliter miserādo.liberaliter enī pcere spectat ad nobilitatē potentie.vnde ipe dicit Esa.xlviij. Propter nomen meū longe faciam furorē meū.Et.ij. Paral.vj.dicit ipsi deo. Propter nomē tuū magnū t ꝓpter manū tuam robustā.t brachiū extentū.tu exaudies de celo. Itē efficaciter adiuuādo.vñ Esaie xxxvij. Protegam ciuitatē vt saluē eam ꝓpter me.t propter dauid seruū meū. Itē liberaliter ꝓmiando. Istud enī spectat ad nobilem potentiā t regalē. Un Esaie.xlv.dicit dominus regi cyro. Ego inq̄t ante te ibo.t gliosos terre būiliabo:t dabo tibi thesauros absconditos.t archana secretorū propter seruū meū iacob.t israel electū meū.quem supplet⁹ benigniter tractasti. Itē terribiliter cōminando seu cōturbando. Unde Baruch.ij. Propter hoc dedisti timorem tuū in cordib⁹ nostris:vt inuocem⁹ nomen tuū t laudemus te. Itē supnaliter eminendo. Un etiam ipe de suo bonorabili magnificētia dicit Ezech.xxxvj. Peperci inq̄t nomini sctō meo qđ polluerat domus israel. Seqūtur. Nō ꝓpter vos ego faciam domus israel:sed ꝓpter nomen sanctū meū qđ polluistis. Sic ꝫ patet q est vnū ꝓpter:dei potētie insupabilis. Deinde dico q est vnū ꝓpter:dei sciētie seu sapie incōpabilis. Ista enī est ꝓpter quā.t ꝑ quam ipe regit et dirigit vniuersa. Sicut enī dicit Sapie.vij.ca. Omnibus mobilib⁹ mobilior est sapientia.attingit enī vbiq̄ propter suā mūdiciam. Ista enī habet videlicet

Eloquiū quod viuificat. De eloq̄o diuine sa-
Obsequiū quod rectificat. piētie dr in ps. Prop
Alloquiū qđ clarificat seu viuificat. ter eloquiū tuū viuifica me.t custodiā testimonia oris tui. De obsequio ꝺo dicitur Sap.xviij. Qz filij israel ꝓpter boc ignis ardentis columnam ducem habuerūt. De alloquio enī diuine sapiētie: qua sc̄z oīs veritas elucescit:t ois bonor⁹ t dignitas emicat.dicit Sap.viij. Erit inq̄t sc̄z sapiētia diuina allocutō tedij mei.habebo ꝑ hanc immortalitatē t memoriā eternā bis qui post futuri sūt relinquā. Istud,est igit vnū propt dei sciētie inuariabilis seu indeceptibilis. Demiq; dico q est vnum ꝓpter dei iusticie irrefragabilis Deus enī ꝓpter iusticiā suā Pauperes dico eripit.vñ in ps.dicit. Pauperes eripit. Propter miseriā inopum t dā Iniustos corripit. morem paupez nūc exurgam dicit Diuites diripit. dominꝰ. Iniustos etiā corripit.sc̄z ipos tpaliter et eternaliter puniēdo.vnde Leuit.xxvj. Corripiam vos septē plagis ꝓpter pctā vestra. Et in ps. Propter iniqtatē corripuisti hoiem:t tabescere fecisti sicut aranea aiam eius. Diuites insup diripit:vicz malos t inuidos.vnde in ps. Uerūtamen ꝓpter dolos posuisti eis.dum eleuaret. Ita q tales ad infortunīū deducti dicere possunt dño illud Treno.j. Uindemiasti me ꝓpter iniqtates meas. Multi enī gemit⁹ mei.t cor meū merens. Istud est igit vnū ꝓpter:dei iusticie irrefragabilis.

Insup dico q est vnū propter:dei clemētie inextimabil
Ista ē enī ꝓpter quā sc̄z Dicā ergo q deus
De celo descendit carnē assumēdo. rōne istius.i.propter
In cruce pependit morte sustinēdo. ipius benignitatē et
Cū hoste contendit suos eruēdo. clementiam carnem
Gratiā impēdit culpas dimittēdo. assumēdo de celo dr.
Uerbera suspēdit malos expectādo scendit.vnde Esaie.
Gloriā repēdit beatos ꝓmiando. lxij. Propter syō nō tacebo donec egrediat vt fulgur iustus eius ꝛc. Et Esa.vij Propter hoc dabit dñs ipe vobis signū. Ecce virgo concipiet et pariet filium ꝛc. Et Hiere.xxiij. Propter hoc ecce dies veniūt dicit dñs.t suscitabo dauid germen iustū. Itē mortem sustinendo in cruce pependit. Sicut enī dicit.ij. Corvij. Cū diues esset. ꝓpter nos egenus factⁿ est.vt ipi⁹ inopia:nos diuites essem⁹. Quia sicut dr Esa.liij. Ipe vulneratus ē propt iniqtates nras.attritⁿ est ꝓpter scelera nra. Et ibidē dicit. Ablatus ē de terra viuentiū ꝓpter scel⁹ populi mei. Itē suos redimēdo seu defendēdo cū hoste cōtēdit.vñ in ps.dr. Exurge dñe adiuua nos:t redime nos ꝓpter nomē tuū. Itē culpas dimittēdo grām impēdit.vnde ipe est q dicit Esa.xliij. Ego sum q̄ deleo iniqtates tuas ꝓpter me.vñ etiam in ps.dicit. Tu aūt dñe fac mecū ꝓpter nomē tuū qm̄ suauis ē misericordia tua Itē malos expectādo verbera suspendit.s.vt quertamur nos in patia sustinendo.vnde Eccli.xviij. Propter hoc patiens est deus in illis effundet sup illos misericordiam suam.vidit ꝑsumptiōem cordis illoz qm̄ mala ē.ideo adimpleuit sup illos ꝓpiciationē suā. Itē btōs ꝓmiādo glām repēdit.vñ aia btā cōpat Job.xvj.mulieri q̄ parturit q̄ non meminit ꝓssure propt gaudiū. Et t de btis dicit illud Esaie.lxj. Propter hec in terra sua duplicia possidebunt.leticia sempiterna erit eis Duplicia inquit.hoc est dictu.duplicem gloriam.s.corpis et anime. Unde dñs detestando dānatos:t glorificando beatos.dicit Esa.lxv. Propter hoc inq̄t. Ecce serui mei comedent t vos esurietis. Ecce serui mei bibēt t vos sitietis. Ecce serui mei letabūtur t vos confundemini. Ecce serui mei laudabūt pre exultatiōe t vos clamabitis pre dolore t contritiōe. Sic igit ptz q ista ꝓpositio ꝓpter:spectat ad dētiā dei salhatoris. Ad iusticiā dei correctoris. Ad scientiaz t sapiam dei gubernatoris. Ad potentiā t eminētiā summi dñatoris. Et sic bene dixi:q ista dictio ꝓpter.refertur ad deū. Sedo ꝺo ꝓncipalit dico q ista dictio ꝓpē refertur ad iustū. iusti enī būt multipler ꝓpter.i.multiplicem causā faciēdi t habēdi bonū. nosq; trahētē ad grām in pti t gloriam in futuro. Uidelicet.vnum propter

Justiciam qua rite viuimus. Dicam ergo q iusti
Modestiam qua iram fugimus. habent vnū propt.
Constantiam qua mala vincimus. qđ est iusticie qua rite viuit.vñ ꝺo dr ꝺ
Concordiā qua rixas tollimus. dicit Mat.v.q be
Decentiam qua mores regimus. ati q̄ psecutōem pa-
Leticiam qua grates agimus. tiūtur ꝓpter iustici-
Patientiam qua mala portamus.

Sapientiā qua prauā vitamus.
Innocentiā qua bonū amamus.
Amiciciam qua fidem seruamus.
Continentiā qua carnē domamus.
Diligentiam qua vires citamus.
Misericordiā qua nostra donam⁹.
Obedientiā qua nos subiugamus.
am. qm̄ ipor est regnū celorum. Propē iusticiam inq̄t. i. ꝓpter rectitudinē vite. Qr uis tamē constet q̄ iusticie nostre nunq̄ possunt sufficere ad regnū celorum obtinendū: sed solum gratia saluatoris. vnde Deutro. ix. Non dicas inq̄t q̄ propter iusticiā meaz introduxit me dñs: vt possideam terrā hanc ꝛc. Sicut em̄ dicitur ibi. Filij israel nō obtinuerūt terram ꝓmissionis ꝓpter iusticiaz suā: sed ꝓpter impietatē illorū qui eiecti sunt. Sic ve dicā q̄ homies non obtinent celū ꝓpter iusticias suas: ꝫ solum ex gr̄a dei. ꝛ ꝓpter iniusticias demonū qui sedes suas perdiderūt. ita q̄ ad reparandū ruinam ipozum boies assūpti fuerūt. ꝓpter iniusticias em̄ suas bumiliati sunt. Item, habent iusti vnū ꝓpter. qd̄ est modestie qua furor fugat. ps. Propter veritatē et mansuetudinē ꝛ iusticiam deducet te mirabiliter dextera tua. Itē habēt iusti vnū propter qd̄ est constantie qua malum vincit. vnde. j. Macha. xiij. dixit symon. Vos scitis q̄ ego ꝛ domus p̄ris mei pro legibus facim⁹ prelia ꝛ angustias. bonū gratia pericrūt. omnes fratres mei ꝓpter israel ꝛc. Item habent iusti vnū propter: qd̄ est concordia qua rixa tollit. ps. Propter fratres meos ꝛ proximos meos loq̄bar pacem de te. propter domū dei nostri q̄esiui bona tibi. Itē habēt iusti vnū ꝓpter qd̄ est decentie qua vita regit. Mores em̄ q̄ honestā conuersationē regūtur. Unde cuilibet honeste ꝛ famose persone pōt dici illud Ezech. xvj. Prosperasti in regnū ꝛ egressum est nomen tuū procul ꝓpter speciem tuam. Nomē. n. signat bonam famam. spes vo bonam cōuersationē. Item habent iusti vnū ꝓpter: quod est leticie qua spes acuit. Letitia tamē in vo: solet mentē ad deum p spem ꝛ desiderū eleuare. vnde in ps. Propter hoc letatū est cor meum: ꝛ exultauit lingua mea. insup et caro mea requiescet in spe. Item habent iusti vnū propter qd̄ est patientie qua mala portātur. Unde iustus pōt dicere dño illud ps. Qm̄ ꝓpter te sustinui obprobriū: operuit confusio faciem meam. Et alibi. Propter verba labiorū tuorū ego custodiui vias duras. Iuxta illud. j. Pet. iij. Si q̄d patimini ꝓpter iusticiam beati. Unde ille machabeus dicebat dño illud. ij. Macha. vj. Propter timorem tuū libenter hec patior. Et. vij. ca. dicit alius. ꝓpter dei leges nūc hec ipa despicio. Et apostol⁹ docebat. ij. Cor. xij. Propter quē placeo mihi in infirmitatibus meis ꝛc. Item habent iusti vnū ꝓpter. qd̄ est sapietie qua cūcta probant seu qua mala vitant. vnde Sap. vj. dicitur. Qr qui vigilauerit ꝓpter illam. s. ꝓpter sapientiā: cito securus erit. Ideo Sap. vij. dicit sapiens. Propter hoc optaui et datus est mihi sensus: inuocaui ꝛ venit in me spiritus sapientie ꝛc. Itē habent iusti vnū ꝓpter: qd̄ est innocētie qua bona sectantur. ps. Me autē ꝓpter innocentiā suscepisti. Item habent iusti vnū ꝓpter: qd̄ est amicicie qua fratres amant. Unde Prouerb. xij. Qui negligit damnuz ꝓpter amicum iustus est. Et Ecci. xix. Perde pecuniā tuam ꝓpter fratrem et amicū. Item habent iusti vnū ꝓpter qd̄ est continentie qua carnes domant seu artant. Unde Matth. xix. Sūt eunuchi q̄ castrauerūt seipos ꝓpter regnū celor. Itez habent iusti vnū ꝓpter: qd̄ est diligentie: q̄ vires portant. vnde Luce. xj. de illo diligenti ꝛ importuno ad ostium dormientis pulsante dicit. Qr si ꝑseuerauerit. pulsans. saltem importunitate surgat. s. amicus dormiens et dabit sibi panes quotq̄t habet necessarios. Itē habent iusti vnū ꝓpter: qd̄ est misericordie: qua paupes cibant. vñ Ecclē. xix. Prope mandatū assume pauperē: ꝛ ꝓpter inopiā ne dimittas eū vacuū. Item habēt iusti vnū ꝓpter: quod ē obedientie qua p̄mia donant. vnde in ps. dicit verus obediens dño. Inclinaui cor meū ad faciendū iustificationes tuas in eternū ꝓpter retributōem. Sic ergo patet quō ista dictio ꝓpter: diuersimode refert ad iustum. Tercio principaliter dico. q̄ ista dictio ꝓpter: diuersimode spectat ad iustum. In ipo em̄ inuenitur multiplex mala causa. i. multiplex peccatū. Et si quer̄t. ꝓpter quod impij deo ꝓtrariātur. ꝛ ꝓpter quod dñs ꝓtra eos indignat. ꝛ propter qd̄ ipi finaliter in infernū damnant. ꝛ paradiso ꝙuant: certe posset respōderi. ꝓpter
Carnalem iniectōem.
Mentalem elationem.
Verbalem locutionem.
Crudelem vexationem.
Uridam possessionem.
Uuidam potationem.
Cupidam affectionem.
Turbidam oblitionem.
Fetidam corruptionem.
Infidam adulationem.
Gelidam operationem.
Solidam obstinationem.
Inuidam machinationem.
Stolidam generationem.
Inprouidam gubernatiōē.
Insipidam premiationem.
Dicam ergo q̄ mali habent vnū ꝓpter: carnalis affectionis. quia sc̄z ꝓpter peccatū luxurie multi perūt et damnant. ꝛ i multa alia vicia dilabūtur. vnde. ij. Esdre. iij. Multi dementes facti sunt propē vxores. ꝛ serui facti sunt propter illas: ꝛ peccauerūt propter mulieres. Et Eccle. ix. dicit. Qr ꝓpter speciem mulieris multi perierūt. Item habent vnū ꝓpter mentalis elationis. Cōstat em̄ q̄ propter elationem supbie sue multi pereūt. vnde Job. xxxv. Ibi clamabūt et nō exaudiet propter supbiam malorum. Item habent vnū propter verbalis locutionis. vnde Prouerbio. xij. Propter peccata labiorum ruina proximat. Item habent vnū propter crudelis vexationis. q̄ sc̄z mali consueuerūt pati ꝛ vexari ꝓpter tyrannos ꝛ malos. vnde Job. xxxv. Propter multitudinem calūniator clamabūt: et eiulabūt ꝓpter vim brachij tyranor. Item habēt vnū ꝓpter aride possessionis. q̄ sc̄z sepe fit q̄ mali patiūtur pauptatem ꝛ inopiā in hoc mūdo. et maxime penuriā gratiarū. vnde Ecci. xxvij. Propter inopiam multi deliquerūt. Item habent vnū propter auide potationis. Tales em̄ sunt vt cōmuniter gulosi ꝛ ebriosi. Unde Ecci. xxxvij. Propter crapulam multi obierūt. Unde de Esau dicitur Hebreo. xij. Qr ꝓpter vnam escam prodidit ꝓmogenita. Item habent vnū propter cupide affectionis sc̄z auaricie. de qua dicit. ij. Macha. iij. Qr menelaus propter eor qui in potentia erant auariciam ꝓmanebat in potestate. crescens in malicia ad insidias ciuiū. vt de auaro dicatur illud Esa. lvij. Propter iniq̄tatem auaricie eius turbatus sum ꝛ percussi eum. Item habent vnū ꝓpter qd̄ est turbide oblitionis. Isti em̄ sunt ignorantes in bis que ptinent ad salutem. Hiere. xxiij. Oblīti sunt patres eorum nois mei propter baal. Item habent vnū propter fetide corruptionis seu etiam male fame ꝛ infectionis. de q̄ Michee. ij. Propter immūdiciam eius corrumpet putredine pessima. Item habēt vnū ꝓpter infide adulationis. Isti em̄ operant oleo qd̄ sc̄z lenit ꝛ maculat contingētes Unde magnates q̄ corrupi ꝓsueuerūt p tales dicere pōt illud ps. Sicut vmbra cum declinat, ablat⁹ sum: ꝛ excussus sum sicut locusta. Seq̄tur caro mea inmutata est ꝓpter oleum. viderūt me ꝛ mouerūt capita sua. Ad litteram em̄ magnates a malis seruitorib⁹ ꝛ adulatorib⁹ decipiūtur. ꝛ ad modū vmbre paulatim decrescūt ꝛ depauperant. et propter oleū adulationis quasi penit⁹ immutant. ꝛ in peius totaliter transformant. Finaliter vo cū depaupati fuerint p eos videnť. ꝛ motis capitib⁹ illudūtur. vnde Esa. xxviij. talibus dicit. Propter hoc audite verbū dñi viri illusores qui dixistis pepigim⁹ fedus cū morte. ꝛ cū inferno fecim⁹ pactum. Itē habent vnū propter gelide apationis. i. pigre et inepte actionis. Unde Prouerb. xx. Propter frigus piger arare noluit ꝛc. Item habent vnū ꝓpter solide obstinationis. vnde Hiere. xxx. Propter multitudinē iniquitatis tue dura facta sunt pcta tua. Dura inq̄t. i. ad ꝙuertendum p obstinationem difficilia. Itez habent vnū ꝓpter inuide machinationis seu etiam malicie ꝛ pditionis. Un Hiere. xij. Usq̄quo lugebit terra: ꝛ herba oīs regionis siccabitur ꝓpter malicia habitātiū in ea. Et Hiere. xxj. Indignatio mea vt ignis succēdat. ꝛ nō sit q̄ extinguat ꝓpter malicia studior vestror. Itē bñt vnū ꝓpter stolide generationis q̄ sc̄z vt cōiter mali descēdūt a malis: ꝛ etiā propter malos parentes solēt esse in vituperio et ptēptu. vnde Eccl. xlj. De patre impio grūt filij: qm̄ ꝓpter ip̄m sūt in obprobrio. Itē habent vnū ꝓpter inprouide gubernationis. q̄ sc̄z tales vt cōiter qñ assumūtur ad regimen male regunt. vñ ipsi dicūt illud Esa. lix. Propter hoc elongatū est iudi

cium a nobis.z nō apprehendit nos iusticia.Et seqūtur.Cō uersus ē retrorsum iudiciū.z iusticia longe steterit.z corruit in plateis veritas.z equitas non potuit ingredi et facta est veritas in oblionez.z qui recessit a malo p̄de patuit. Itē finaliter isti habebūt vnū ꝓpter īsipide p̄miationis. boc est dictu:eterne mortis z dānationis.q̄ sez erit p̄miuz et salariū iniquoꝝ.vnde de isto vltimo ꝓpter taliū dicitur Esa.xij. Ululate inq̄t.q: ꝓpe est dies dñi.quasi vastitas a dño veniet.ꝓpter boc oēs manꝰ dissoluent̄.z oīe cor hominū contabesceret z conterēt.torsiones et dolores tenebūt quasi parturiētes dolebūt.Seqūtur.Propter indignatōez dñi exercituū.z ꝓpter diem ire furoris eius.Sic igit̄ patet quō ista dictio ꝓpter spectat.s.ad virum pctōrem.Ad iustum viatorē.Ad sūmū creatorem.Sufficit.vide supra de per. Si vis aliq̄d in speciali dicere de propter boc.z de ꝓpter quod.Notabis q̄ ista duo ꝓnoia:boc.et qđ.signāt deum.vtutē seu meritū.paradisum.pctū̄.infernū.Quandoq; ergo dico q qđ z etiam boc referuntur ad deum:seu etiam ad virtutem seu meritū.Et sic dic.q propter boc.s.

In deo gaudemus.	Dico ergo.q ꝓpter boc in do
In cruce valemus.	gaudemus.vñ illud ps̄. Propter
Dominū timemus.	boc letatū est cor meū z exulta
Stupenda videmus.	uit lingua mea ꝛc̄.Item ꝓpter
Horrenda cauemus.	boc in cruce valem⁹.i.vtute cru
Gloriosa possidemus.	cis.vnde Sap̄.xiij. Propter b̄

exiguo ligno credūt boies animas suas z transeūtes mare liberati sunt. Itē ꝓpter boc dñm timemus.vñ illud Baruch.iij. Propter boc vediſti timorē tuū in cordib⁹ nostr̄ ꝛc̄. Itē propter boc stupenda videm⁹.vñ illud Esaie.vij. Propter boc dabit ipe dñs vobis signū ꝛc̄. Itē ꝓpter boc horrenda cauem⁹.s.peccatū et etiā infernū. Vñ anime penitenti dicat dñs Ezechiele.xv. Propter boc si puertens puertam te.z ante faciē meam stabis.Et Osee.ij. etiam dñs dicit. Propter boc lactabo eā:z ducam eā in solitudinem z loquar ad cor eius. Itē ꝓpter boc gliam.s.padisi habem⁹ vnde illud p̄dictum Esa.lxj. Propter boc in terra sua duplicia possidebūt ꝛc̄. Ista ergo possunt dici de boc:siue referat ad corpus xp̄i.siue etiam ad meritū:vel etiā ad xp̄m ꝛc̄. Si autem in malo significato velis accipere boc. vtpote ad pctū̄ vel ad mūdum:p̄t dicere q ꝓpter boc

Justicia fit sceleroſa.	Dicā ergo q propter b̄
Clementia fit arida.	iusticia fit sceleroſa.vnde
Scientia fit tenebroſa.	Esa.lix. Propter b̄ elon
Letitia fit luctuoſa.	gatū est iudiciū a nobis z
Pudicicia fit luxurioſa.	cetera supra.z Habacuc.j.
Innocentia fit tēpestuoſa.	dicit. Propter boc lacerā
Patientia fit impetuoſa.	ta est lex z nō p̄uenit vsq;

ad finem iudiciū.q: impius p̄ualet aduersus iustū.propterea egredietur iudicium puersum. Item dementia fit arida.vnde Aggei.j. Propter boc sup vos prohibiti sunt celi ne darent rorem.et terra prohibita est ne daret germen suū. Item propter boc scientia fit tenebroſa. Unde de syō q̄ interp̄tatur specula significans speculatōez z lumino sitatem scientie dicit Michee.iij. Propter boc syon quasi ager arabitur.z ir̄m in aceruū lapidū erit. Item ꝓpter boc letitia fit luctuoſa.vnde Osee.iiij.dicit sic. Propter b̄ lugebit terra:z infirmabit oīs q̄ habitat in ea. Item p̄pter boc pudicicia fit luxurioſa.vnde Amos.vij. Propter boc vxor tua in ciuitate fornicabit. Item propter boc innocentia fit tēpestuoſa.vnde Esa.xxiiij. Propter boc maledictio vorabit terram z peccabūt habitatores eius:z insanient cultores ip̄ius.Et Matb.xxvij. Propter boc vocat⁹ est ager ille acheldemach.i.ager sanguinis. Item propter boc patientia.s.dei fit impetuoſa.s.ip̄os punientis in eternum.vnde Epb.vj. Propter boc em̄ venit ira dei in filios diffidentie.Et sic de damnatis dicit illud Matb.xxiiij.c. Propter boc amplius accipietis iudicium Sic ergo patet quō propter boc in bono sumit̄ et in malo.Et sic dico primo de bono q est dare propter quod:quod est

Clementie et remissionis.	De clementia z culpe re
Facundie z locutionis.	missione qua sez deus re
Prudentie z discretionis.	mittit peccata penitētib⁹
Constancie et durationis.	dicit Luce.vij. vbi loq̄tur
Leticie et exultationis.	de Magdalena plorante
Cōtinentie z purificationis.	Propt qđ dico tibi q di
Amicicie et dilectionis.	mittūt ei pcā multa:qm̄
Subiacentie z deprecationis.	di.mul. De facūdia ꝺo et
Eminentie et exaltationis.	locutōe dicit Epb.iiij.c.

Propter qđ deponentes mēdaciū loq̄mini veritatē vnus quisq; cū proximo suo.qm̄ sumus inuicē membra. Itē de prudentia z clara discretōe qua sez bonus scit periculū euitare dicitur.j.Cor.x. Propter qđ charissimi mei fugite ab ydoloꝝ cultura vt prudentibus loquor.vosip̄i iudicate q̄ dico. Unde etiam de vitatōne societatis malorum dicit.v. Cor.vj. Propter qđ exite de medio eor et separamini:z immūdum ne tetigeritis.z ego recipiam vos. Item de constantia et duratōne dicit Epb.iij. Propter qđ ne deficiatis in tribulatōibus ꝛc̄. Item de leticia z exultatiōe dicit Luc.iij. Spūs dñi sup me: ꝓpter qđ vnxit me euangelizare ꝛc̄.vnxit inq̄t.s.oleo leticie.Et.j.Thessal.v. Propter qđ cōsolamini in verbis istis. Item de continētia z emūdatione dē Jacobi.j. Propter abiicientes oēm immūditiam z abūdantiam malicie in māsuetudine suscipite insitū v̄bum.Et.j. Pet̄.j.dicit sic. Propter qđ sucincti lumbos mentis v̄re sobrij et pfecte sperate in eam q̄ offert̄ vobis gr̄am. Item de amicicia atq; dilectōe dicit Roma.xv. Propter qđ suscipite inuicem:sicut et xp̄s suscepit vos in bonorē dei. Sequit̄. Propter veritatē dei ad cōfirmādas ꝓmissiones patrum.Et post seqūtur.Propterea cōfitebor tibi in gentib⁹ dñe:z nomini tuo psalmū dicā. Item de obedientia z depcatione dicit.ij.Cor.xij. Propter qđ ter dñm rogaui vt auferretur a me satban. Item de eminētia z exaltatione quā sez deus ꝓpter merita dat finaliter cuilibet beato:p̄t dici illud Pbyl.ij. Propter qđ deus exaltauit illum z dedit illi nomen qđ est sup oīe nomen. Igit̄ quocūq; modo accipias ꝓpter qđ.z ꝓpter boc.siue accipiat̄ pro merito.peccato.negocio.sacrameto vel secreto:oīes auctes p̄misse possunt ad ꝓpositum applicari.Sufficit ergo. Vide supra de boc.Et infra de quod.Et imediate de ꝓpterea.

Propterea plex dictio.sez ꝓpter z ea.z sic constat q est dictio composita.Supponēdo tamen q sint due dictōes:p̄mo dicamus q ea cum sit actiuū.neutrum. et plurale.descendens sez de id eius.signat quasdam p̄missas.quarum propter signat conclusiones.Et sic dicamus q qz est dare boies

Morales z vtuosos.	Bene dicam q in istis z ex istis
Penales et luctuosos.	sequit̄ multiplex ꝓpterea:z mul
Crimiales z vicioſos.	tiplex cōclusio tam bona q̄ ma
Mūdiales et gliosos.	la.Videlicet vnū propterea.cō

cernens perfectos z virtuosos. Concernens affectos et dolorosos. Concernens infectos et vicioſos.Concernens prefectos z glorioſos.sez diuites huius mundi.Sed generaliter loquendo dicamus solum q est dare propterea concernens bonos et malos. Dicaꝝ ergo q est dare propterea concernens perfectos.Et istud certe nihil aliud est q̄ illa bona conclusio z ille bonus finis qui sequitur in bonis personis ex illoꝝ operibus virtuosis.Et sic notabis q isti habent sez vnū ꝓpterea quo

Malum detestantur.	Igitur dicaꝝ q iusti ha
Leges amplexantur.	beant vnum finem z vnā
Dei recordantur.	conclusionem. seu etiam
Laudes modulantur.	vnum propterea quo ma
Vana aspernantur.	la detestantur.Unde iu
Fortes roborantur.	stus in psalmo dicit sic.A
Leti iocundantur.	mandatis tuis intellexi p
Deum deprecantur.	pterea odiui omnē viam
Firmi radicantur.	iniquitatis.Lucerna pedi
Deo concordantur.	bus meis verbum tuum.
Digne sublimantur.	et lumē semitis meis. Itē
Munq̄ conturbantur.	habent vnum propterea
Munq̄ variantur.	quo leges amplexātur.seu
Beati in celo letantur.	quo deo famulātur.vñ ibi

dem dicitur. Propterea inquit ad oīa mandata tua dirigebar.omnem viam iniquam odio habui. Item habent vnū propterea quo dei memorant̄.vñ in p̄s. dicebat david dño. Propterea inq̄t memor ero tui de tra iordanis z ter

molyn a monte modico. Itē habēt vnū ꝓpterea quo laudes modulanē. ps. Propterea ꝓfitebor tibi in nationibus et nomini tuo psalmū dicā. Et Eccl. lj. Propterea confitebor tibi t laudē dicā nomini tuo. Itē habēt vnū ꝓpterea q̄ vana aspnātur. qz scz isti ꝓpter verā fidem; quā tenēt aspnanē vanas credēcias ydoloꝝ. vnde Ezech. xiij. Propterea ꝓuertimini t recedite ab ydolis. Et Ezech. xiij. dicitur sic. Propterea vana nō videbitis t diuinatōes nō diuinabitis amplius. Itē habent vnū ꝓpterea quo firmi roborā-tur. Et istud nihil aliud ē q̄ virtus ꝓstantie t fortitudinis. qua scz armati audacter debachanē in hostem. Vñ Eph. vj. Propterea accipite armaturā dei vt possitis pfecti stare. Item habēt vnū ꝓpterea quo leti iocundanē. scz ꝓpter leticiam spiritalē quā concipiūt ex fide ex charitate t spe. et ex bonis virtutib⁹ quas sentiūt se habere. vñ in ps. Dilexisti iusticiam t odisti iniq̄tatē: propterea vnxit te deus oleo leticie pre ꝓsortib⁹ tuis. Itē habent vnū ꝓpterea quo deū depcanē. qz scz isti orant dñm ꝓpter deuotionē t dilectionē quam habēt ad ipm. vñ Marci. xj. Propterea dico vobis. oia quecūq̄ orātes petit⁊: credite q̄ accipietis. Itē habent vnū ꝓpterea quo firmi radicanē. vnde Esaie. xvij. Propterea plantabis plātationē fidelem. Itē bñt vnū ꝓpterea quo deo ꝓcordanē. s. ꝓpter miscōiam quaz in ipsis ostēdit. vnde Esa. xxx. Propterea expectat dñs vt miserea tur nostri. Itē habent vnū ꝓpterea quo digni sublimanē seu etiam ꝑmianē. s. in paradiso. Et istud certe ꝓpter tribulationes t miserias quas ꝓ deo sustinuerūt in mūdo. vñ de isto dicit in ps. De torrente in via bibet: ꝓpterea exaltabit caput. Item bñt vnū ꝓpterea quo nūq̄ cōturbanē. t istō scz erit in fine q̄n ipi securitatē glorie quā habebūt nūq̄ ꝑpetuo dubitabūt. vnde in ps. Propterea nō timebim⁹ dum turbabit terra. t trāsferent montes in cor maris. Itē habent vnū ꝓpterea quo nunq̄ varianē. s. ꝓpter ꝓpetuitatez vite eterne. vnde in ps. Propterea populi cōfitebūtur tibi ineternū t in seculū seculi. Itē habent vnū seu habebunt vnū ꝓpterea quo celo gloriane. De quo scz dicit Apocal. xij. Propterea letamini celi t q̄ habitatis in eis. Ecce ergo quō iusti habent suū ꝓpterea. suūq̄ finem t cōclusionem in hoc seculo t in futuro. Ideo oibus bonis videt dñs loqui in figura montiū israel dicens Ezech. xxxvj. Propterea inq̄t montes israel audite verbū dñi. hec dicit dñs mōtibus t collibus torrentib⁹ vallibusq̄ desertis tc. Sequitur t vos mōtes israel ramos vestros germinabitis. t fructus vestros afferetis. t arabimini t accipietis sementem q. d. ꝓpter deserta pauptatis t tribulatōis q̄ in mūdo sustinuistis: fructus eterne glorie ineternū reportabitis. Patet igit q̄ est ꝓpterea qđ spectat ad iustos. Adhuc dico q̄ ē vnū propterea qđ spectat ad iniustos. Constat em̄ q̄ mali nō verent deum offendere. leges contēnere. paupes ledere. pcā facere. vtutes linquere. bona contēnere. propterea deus ipos nō veretur| destruere finaliter t pfundere. Unde in psalmo dicitur peccatoi. Propterea inquit: deus destruet te in finem. euellet te: t emigrabit te de tabernaculo tuo. t radicem tuū de terra viuentiū. Ad litteram em̄ propter contemptū t obliuionē dei: multa peccata cōmittunt. et propter peccata cōmissa finaliter paradisum amittunt. et animas suas ad infernū trāsmittūt. Et si vis dic. q̄ peccata ꝑcedentia sunt cause t propterea sequentium. Unde nota q̄ peccata sunt vnum propter: per quod

Cordis stabilitas variatur.
Mentis iocūditas contristatur.
Carnis integritas maculatur.
Vera subtilitas obscuratur.
Dñis crudelitas effrenatur.
Mentis humilitas eleuatur.
Dñis fidelitas depranat.
Justa vtilitas dissipatur.
Dei benignitas irritatur.
Pacis trāquillitas discordatur.
Timoris boniditas procuratur.
Honor et dignitas adnullat.
Libera voluntas captiuat.
Inferni vastitas dilatatur.
Deliciositas asperatur.

Dicā ergo q̄ mali habent vnuz propterea p qđ variatur ois stabilitas. vnde Treno. v. Peccatū peccauit hierusalem: propterea instabilis facta est. Item habent vnū propterea per qđ contristat omnis iocūditas. vñ Treno. v. Propter hoc mestum factum est in doloze cor nostrum. contenebrati sunt oculi nostri propter montē syō quia perijt. vulpes ambulauerūt in eo. Item habent vnū propterea per qđ maculatur carnis integritas. vnde male mulieri dicitur sub figura Ezech. xvj. Meretricibus dantur mercedes: tu autem dedisti mercedē amatoribus tuis. vt intrarent ad te. Sequitur. Propterea meretrix audi verbum dñi. vnde etiā Roma. j. dicit. de luxuriosis q̄ quia nō probauerūt deū habere in noticia: propterea tradidit eos dñs in reprobū sensum: t in passiones ignominie. Itē habent vnuz propterea p quod augmentat erroris cecitas. Vñ anime vicijs excecate dicit Ezech. xxiij. Propterea inquit domin⁹ quia oblita es mei t proiecisti me post tergū tuū: tu quoq̄ porta scelus tuū t fornicatōes tuas. Et Baruch. iij. Disciplinā inquit nō habuerūt: propterea perierūt Et q̄ non habuerūt sapiam interierūt propter suā insipiētiam. Itē habent vnū ꝓpterea per quod effrenatur seua crudelitas. Ideo de ciuitate sanguinū dicit Ezech. xxiij. Propterea vē dicit dñs ve ciuitati sāguinū olle cui⁹ rubigo in ea est. Itē habent vnū ꝓpterea p quod eleuat scz in supbiam cordis fatuitas seu oīs humilitas. vñ Ezec. xxviij. ꝓpterea hec dicit dñs. Eo q̄ eleuatū est cor tuū quasi cor dei: idcirco ego adducam super te alienos robustissimos gentiū: et nudabūt gladios suos sup pulcritudinē sapientie tue: t polluent decorem tuū: et interficient te. et detrahent te: t morieris in terra inarcūcisoꝝ in corde mar. Expone. Item habent vnū ꝓpterea p quod damnat omnis fidelitas. Unde de iuda ꝑditore dicit Joh. xiv. ꝓpterea q̄ me tradidit tibi maius pctm̄ habet. Itē habēt vnuz ꝓpterea p qđ ciuilis eq̄tas dissipat. s. iusticia. Unde Habacuc. j. Impius ꝓualet aduersus iustū. ꝓpterea egredietur iudicium puersum. Itē habent vnū ꝓpterea p quod irritatur dei benignitas. vnde Ezech. xiij. ꝓpterea hec dicit dominus deus. Faciā erūpere spiritū tempestatū in indignatione mea: t ymber inundās in furore meo erit. t lapides per grandes in ira in consūptionez. Itē habēt vnū propterea p quod discordat pacis tranq̄llitas. vnde Ezech. xxix. ca. ꝓpterea hec dicit dñs deus: Ecce ego adducam sup te gladium. t interficiam hominē t iumentū: et erit terra egypti in desertum et solitudinem. Sequit. Propterea ecce ego dabo nabuchodo. regem babylonis in terra egypti. t capiet eā et depdabit tc. Itē habent vnū ꝓpterea p qđ procurat timoris boniditas. qđ fit potissime ipis pctōrib⁹ in inferno: q̄n scz ipi erūt in ꝑpetua formidine t tremore. vñ de dānato dicit Job. xxij. ꝓpterea circūdatus es laqueis et cōturbat te formido subitanea. putabas te tenebras nō visurū tc. Itē habēt vnū ꝓpterea p qđ adnullat bonor et dignitas. q: scz tūc ois excellētia t potētia malor ꝓpter ipsoꝝ ꝑcedēte neq̄cia cedet in nihilū. vnde Eccl. x. Propterea exhonorauit dñs quētus malor t destruxit eos vsq̄ i finē. Itē habēt vnū ꝓpterea p qđ captiuat libera voluntas seu anie libertas. tūc em̄ ꝓpter ꝑcedentes culpas mali serui t captiui ꝑpetuo tenebunt. vñ Esa. v. Propterea captiu⁹ duct⁹ est ppl's me⁹. Et cuilibet pctōri dānando dicit dñs Ezech. xxxij. Propterea inq̄t extendā sup te rbete meū: et extrabā te in sagena mea. Itē habēt vnū ꝓpterea p qđ dilatat inferni valitas. s. ad recipiēdū malos: t maxime diuites t potētes ꝓpter ipor supbiā. vñ Esa. v. Propterea dilatauit infern⁹ aiam suā: t aperuit os suū absq̄ vllo termino: t descēdūt fortes ei⁹. pplus ei⁹ et sublimes gl'iosiq̄ ei⁹ ad eū. Itē bñt vnū ꝓpterea p qđ aspat dulcor t voluptas. q. s. ꝓpter pctā eoꝝ ꝑcedēs deliciositas i amaritudinē cōmutat. vñ dñs de talibus dicit Hiere. xxiij. ꝓpterea hec dicit dñs deus exercituū. Ecce ego cibabo eos absinthio t potabo eos felle. Per fel em̄ t absinthiū intelligitur amaritudo pene eterne que impijs reseruat. vnde Amos. iij. dicit de terra. i. de terreo pctōre. ꝓpterea hec dicit dñs deus. Tribulabit t circuiet terra. t detrahet ex te fortitudo tua. et diripientur edes tue. Et sic patet quō propterea spectat ad impios t ad iustos. Sufficiat. Vide supra de Pre. et Eo.

Propugnare Propugnaculum.

Propugnacula. proprie sunt illa opera que in circuitu turrium et murorum solent de lignis et lapidibus construi ꝓpugnando securius contra hostes. q̄ dicūt vt cōiter

ordinamenta. sicut de turri dauid dicitur Canti. iiij. q edificata est cum ꝓpugnaculis. In turri ergo mentis vel anime ꝓpugnacula sunt virtutes. boni affectus. scientie. ofones. et cetera spūalia bona ꝛc. Vide infra de Pugna.

Prospicere. Vide supra. vbi aspicere. ꝛ conspicere. ꝛ inspicere. et infra. vbi respicere. Et vbi videre. Intueri. Contemplari. et cetera similia.

Prosequi. Nota q prosequi idez est qđ aliq̄d continuando cum diligentia sequi. Sumitur ēm vel pro alicui⁹ negocij procuratione et diligenti continuatōe. sicut cum dicit. q aliquis ꝓsequitur litem suam. Aut pro alicui⁹ persone assocatione. Multa ꝯ possent dici de prosecutōe bone societatis. sed inuenio nisi quatuor auctoritates de prosequi. Vide ergo vbi. Tractare. Laborare. Expedire. ꝛ vbi. Societas.

Prosperitas. ꝯ Eum ꝓsperitas nihil aliꝺ sit ꝯ successus rerum pacificus et quietus. hinc est q ſm rerum qualitatem possumus distinguere rerum ꝓsperitatem. Nota q ſm q res sunt Tēporales. Spirituales. ꝛ Eternales. ſm hoc possum⁹ dicere. Or est triplex ꝓsperitas. scz Tēporalis et periculosa. Spiritalis atq; virtuosa. Eternalis ꝛ solacioſa. De ꝓsperitate tēporali dicit in Psalmo. Noli emulari in eo qui ꝓsperatur in via sua in homine facente iniusticias: quoniā tanq̄ fenum cito decidet ꝛc. De ꝓsperitate cordiali ꝛ spirituali dicit. ij. Paral. xxij. Credite prophetis eius ꝛ cū. ita euenient prospera. De ꝓsperitate vo superiori ꝛ eternali dicitur in psalmo. Prosperet iter faciet deus salutarij nostri⁹ dominus in eis in symi in sancto. Sed q: de ꝓsperitate tēporali ꝛ non de alijs sit principaliter mentio in scriptura. doctores etiam de ea ꝑcipue faciūt mentionem. Jꝺo ꝯ quis multa de ipa in multis titulis iam sunt dicta: restant tamē adhuc aliqua dicenda de eadem: que etiam alio modo dicitur felicitas vel fortuna. q scz est magis timenda q̄ amāda. magis fugienda q̄ amplexanda. magis negligenda q̄ diligenda. Juxta illud qꝺ dicit Seneca i epistola. viij. vbi dicit. Ad oīne fortuitū bonū suspiciosus pauidusq; debet Munera ēm ista fortune insidie sunt. Nam ꝛ fera ꝛ auis aliquo oblectamento decipiūtur. Ad contēptū ergo mūdane ꝓsperitatis ꝛ glie et fortune notandū est q ista solēt. s.

Hominū amicicia occultare.
Criminū pestilentia exacerbare.
Debilem existentiā vendicare.
Bonoꝝ prudentiā declarare.
Animi sapientiam obfuscare.
Inferni turbulētia ꝓsignare.

Primo ergo dico. q mūdi ꝓsperitas occultat hominū amiciciam. Scōm veritatem ēm in ꝓsperitate nescitur q̄s verus est amicus. Quilibet ēm dicit se amicum bois qui est in ꝓsperitate. Quia vt dicit Seneca. Amicum ꝓsperitas inuenit: sed aduersitas probat. In estate ēm glires veniūt ꝛ vigilant. q̄ in hyeme dormiūt. In estate locuste solent saltare: que nunq̄ solent in hyeme apparere. Canes vo homini bene vestito solent applaudere. nudum vo solent ledere ꝛ mordere. Ad hominem vo dum habet os vel panem: canis intēdere solet. statim vo quando os dimiserit: vel quādo panem consumpserit: solet eum dimittere: ꝛ de eo amplius nō curare Et sic manifestū fit q non sequebat hominē: imo panem. Sic ve charissimi: duꝯ homo est in estate ꝓsperitatis: ꝛ dū habet vestimentū os vel panem bonoꝝ tpalū: multos p̄ cuidubio inuenit circa se vigilantes: ipm p̄ fictam amiciciam frequētantes: ꝛ ad eius obsequia intēdentes Prouerbio. xviij. Multi colūt ꝑsonam potētis: ꝛ amici sunt donatribuentis. Statim vo dū ad hyemē aduersitatis venerit quilibet vadit vomit: null⁹ vult circa eū cōparere. et isto dimisso: vnusquisq; vadit q̄rere si q̄d poterit alibi acq̄rere Prouer. xiij. Si habueris cōsiliū tecum. si nihil habueris derelinquet te. Et Seneca epla. iij. dicit. Hac re. s. vtilitate florentes: amicorum turba circūsedet. circa euersos ingēs solitudo est ꝛc. Prosperitas igit occultat amiciciam. quia scz in ꝓsperitate nescit q̄s vere diligit: vel q̄s ficte. Unde dicit Jsidorus de sūmo bono. l. b. iij. Cum q̄s in ꝓsperitate diligit: nescit an ipe: vel sua ꝓsperitas diligat ꝛc. Secūdo dico q mūdi ꝓsperitas exacerbat criminū pestilentiam Constat ēm q homo q̄ est in ꝓsperitate: faciliter labit ad pcā. Jsta ēm solet
Cor per auariciam inflammare.
Cor per superbiam eleuare.
Carnē p̄ immūdiciā maculare.
Mentē p̄ incōstantiā eneruare.
Dico q ista cor inflammat p̄ auariciaz. Estas ēm quod est tēpus abūdans fructibus ꝛ tēpus feruentissimū: intantuz q̄ sicut dicit Plinius. Formice etyopie q̄ seruant aurum in estate pre caloꝛe cauernas suas introeūt: ꝛ sic qꝺ diu ter uauerūt aurū perdūt. Aqua etiā dum calce superspergitur calorem magnū in ipso accendit: q̄ totam calcis substantiā fumare facit: ꝛ eam in puluerem redigit ꝛ dissoluit. Ignis etiam tēto amplius excrescit: quanto q̄s de oleo amplius adiungit. Sic ve in tpe ꝓsperitatis vbi fructus diuitiarum plus abūdant: ꝛ vbi aqua ꝛ oleo. i. mūdi bonoꝝ q̄s ad plenū aspergit ꝛ lenitur. solet ardor auaricie amplius calefacere: ꝛ hominē in cauernam terrenoꝝ per affectum includere. fumū malorum desideriorum emittere. ꝛ ipm ab integritate morum destituere et dissoluere. ꝛ aurū quod prius seruabat. i. vtutes quas prius habebat: pdere et amittere. vnde Crisosto. dicit lib. de curialiū nugis. Mouerca virtutum ꝓsperitas. beaculis suis hic taliter obsequit vt in fine perniciem operet. Jsta ergo inflāmat p̄ auariciā. Qꝺ bene figuratū est Apocal. xvj. vbi dicit. Or. q̄dam angelus effudit fialam suā in sole et datū est ei estu affligere homines. Sol ēm charissimi signat splēdorē mūdane ꝓsperitatis in quam procerto angelus sathane fialam auaricie effundit ꝛ sic homines ibi existentes: estu malorum desideriorum affligit. Judit. viij. Venit estus super caput manasse ꝛ mortuus est. Jsta ergo inflāmat per auariciam. Item dico. q ista elevat per supbiam. Facile est ēm q homo qui in suis actibus ꝓsperat. in supbiam eleuet. Aranea ēm quādo sentit tēpus serenū: solet alte facere telas suas. econtra autē tpe turbulento. Aqua etiam cuiusdā lacus dicti tritonis qui est byporea: talis est conditōis q̄ si quis nomes ibidem fuerit balneatus: venient sibi plume ꝛ in naturam volucris cōuertetur. vt dicit Ouidius libro. xv. Methamō. fabula. xxvj. Sic vere illi q̄ serenitatem ꝓsperitatis sibi adesse sentiūt: telam vicioꝝ in altum p̄ superbiam faciūt. inq̄rum scz de se immoderate pſumūt ꝛ alios vilipendūt. Illi ēm qui in aqua ꝓsperitatis balneantur: in volucres. i. in viros superbos mutant. ꝛ ab humana specie transformātur. Unde de superbo Nabuchodonoſor dicit Dan. iij. Cor eius ab humano immutetur: ꝛ cor fere detur ei. Unde petrus raven. in epla dicit. Or res inꝺecta est felicitas. q: alios in supbiam erigit. alios p̄ luxuriam dissoluit. hos inflat. hos mollit. ꝛ omnes destruit. Elevat ergo per superbiam. Item dico q ista maculat p̄ luxuriam. Sicut ēm aer corruptus corrūpit animalia: sic ꝓsperitas. Equ⁹ ēm impinguat⁹ recalcitrat: sic caro per ꝓsperitatez impinguata. Exemplū habemus de salomone quem sūma prosperitate fruente: carnis luxuria depravabat. iij. Regū. xj. Item de dauid q̄ dum esset in prosperitate ꝛ pace: adulterū perpetrauit. ij. Regum. xj. Unde dicit Aug⁹. epistola. xxxvj. c. Prospera hui⁹ mūdi habent verā asperitatē. falsam iocūditatē. certū dolorē. incertā voluptatē ꝛc. Item dico q ista enervat p̄ incōstantiā. q. pcerto vt cōiter bō qui in oibus prosperat nūq̄ in vtutib⁹ roborat. ſ potius dissolvitur ꝛ enervat. Prosperitas ēm est ille fons q̄ dicit salmacis. de quo dicit in Ouidio. lib. xv. fabu. xix. Or viz ibidē se balneantē in femina mutat. Qꝺ pro tanto dicit. q. ipm virtus aque illius statim effeminat. ꝛ a virtute virili in femineaz molliciem eum mutat. Sic vere facit aqua mūdane prosperitatis: quia procerto ista possessores suos effeminat: ꝛ a vtute fortitudinis virilis ꝛ pstantie dissoluit. deviat et immutat. Sicut ēm dicit Prouerb. j. Prosperitas stultorum perdet eos. Quia breviter istud est verū q pro. speritas qn̄ supefluit ꝛ abūdat: solet hominē effeminare ꝛ dissoluere. ꝛ ad vicia omnia declinare. ꝛ virtutibus omnibus spoliare. Et hoc est quod dicit Seneca. Omnia inꝺt q̄ supefluūt nocent. segetem nimia sternit vbertas. rami fructuum onere frangūtur. Ad maturitatem non pueniūt nimia fecunditas. Hoc idem animis euenit. quos immoderata prosperitas rumpit. quia scz in suam iniuriā hac vtū-

tur. Patet ergo q̄ prosperitas excitat criminū pestilentiā
Tercio dico q̄ prosperitas continet debilem existentiā. Prosperitas eſt similis est glacieī.que q̄uis splendeat.faciliter tamen frangitur. Iuxta illud Senece in Prouerb. Vitrea est fortuna cū splēdet frangit. Ista ē sicut tela aranee q̄ cum magna difficultate componitur:ꝛ tamen facillime dissipat. Ista eſt sicut nebula vel sicut nubes q̄ homines refrigerare videt.ꝛ tamē facillime calore solis modico effugat. Quia vicz mūdi ꝓsperitas licet modo videat lucens.splendēs.refrigerās ꝛ obumbrās.ipa tamē est ita debilis existētie ꝛ nature q̄ modico ardore tribulaitōis vel mortis ad nihilū deducit.ꝛ subito dū nō cogitat p infortuniū dissipat. Istud ad lram quotidie videm⁹. Illos enim quos potētiores ꝛ feliciores aliq̄n vidim⁹.subitis infortunijs miseriores ꝛ paupiores aspexim⁹. Et q̄s aliq̄n vidim⁹ regna ꝛ magistrat⁹ regere.vidim⁹ subito depire. Et ō consulit Seneca epla.iiij. Noli inq̄t huici trāquillitati cōfidere. In mouēdo eſt mare euertit.ꝛ eodez die quo nauigia luserant absorbent. Ista ergo continet debilem existentiā.

Quarto dico q̄ ista cōmendat bonoz ꝓuidentiā. Boni eſt et perfecti q̄ mūdi prosperis debite sciūt vti:p ipsa non inficiūtur ſ in melius emendant. Multa eſt malis sūt nociua que bonis sunt ꝓficua. Serpētes eſt cyconias ꝛ ceruos nutriūt:q̄ tamē alia aialia interficiūt. Jusq̄m⁹ etiaz pro passerib⁹ est cibus.q̄ tamē est alijs venenosus. Stricte eſt vene in passerib⁹ nō sinūt istū fumū venenosum ad coz ascendere. Excessus etiā caloris in cyconijs solet istos cibos venenosos cōsumere et digerere.ꝛ sic istas aues solēt tales cibi nō interficere ſ nutrire. Sic ve mūdi prospa q̄uis de se sint anie venenosa ꝛ piculosa.sicut supius ē ostēsum.bene tamē vtentib⁹ ꝛ discrete administrātib⁹ sunt sepius fructuosa. Oportet tamē q̄ isti strictas venas.i.strictas ꝓscientias ꝛ scrupulosas habeant:ꝛ q̄ p ardorē charitatis ferueant. Tūc eſt fum⁹ venenosus.i.mala cōplacētia de istis malis cibarijs ad coz nō ascēdit:imo vtute charitatis totū digeritur ꝛ in spūale anie nutrimentū transit. Sic videt loqui Grego.in pastora.vbi dicit. Oz p̄sentis vite ꝓsperitas idarco aliq̄n datur vt ad vitā prouocet meliozem. Sancti eſt ex ꝓsperitate tpali:veniūt ad ꝓsperitatem eternā.ps. Prospez iter faciet deus salutariū nostroz. Et merito tales q̄ hic ꝓsperis indebite vtūtur:eternis ꝓsperitatib⁹ priuant.qz ve difficilius ē saluari in ꝓsperis q̄ in aduersis.vnde Aug⁹.li.de verbis dñi.cap.xiij. Magne felicitatis est a felicitate nō vinci:magne vtutis est cū felicitate luctari. Sic ergo patet q̄ ꝓsperitas ostendit bonoz prouidentiā. Quinto dico.q̄ ꝓsperitas obfuscat animi sapiam. Prospiras ergo mūdana ē ille fons ethyopie q̄ potantib⁹ obliuionē inducit. Est ille fons sardinie q̄ fures celitate ꝓcurit. Est ille fons archadye clytoni⁹.q̄ semel bibitus facit abhorrere vinū. Est ille amnis dracie q̄ dicit lyncestius.q̄ potātē facit tanq̄ ebriū titubare.qz proculdubio charissimi:illi q̄ aquā mūdane ꝓsperitatis bibūt.ꝛ deus et salutē sepissime obliuioni tradūt. Et qz ꝓprias animas dofurant visum discretiōis ꝛ sapie perdūt. Et qd̄ peius ē vinū.i.consolatōem eterne glie ꝛ diuine sapie vilipendūt.et vlterius tanq̄ pessimi ebrij nesciūt quid faciūt.in veritate titubant.ꝛ in vicia cūcta cadūt.ps. Turbati sunt ꝛ moti sē sicut ebrius:ꝛ omis sapientia coz deuorata est. Et ō Tullius li.de amicicia dicit. Oz nō solum ipa fortuna ceca est: sed eos etiam cecos efficit quos complexa est. Ista ꝑ obfuscat animi sapiam. Sexto aūt dico q̄ ista procedit inferni turbulentiā.qz ꝓculdubio sicut magnus calor ꝓcedit et signat q̄nq̄z magnam pluuiā.sicut ludus delphynoz i mari:signat maris futuram turbulentiā. Sicut insuper fulica auis in litore maris ludens ꝛ mane cantans signat futurā tēpestatem ꝛ pestilentiā:vt dicit Jsido.ꝛ Plin⁹. Sicut i. super oloz q̄nto morti est vicinior tanto est letior:ꝛ fluuius quanto mari est ꝓpinq̄or:tanto est plenior. Sic ve loquēdo spūaliter homo q̄to mūdi prosperis est magis plenus. et in ipis mūdi leticijs plus iocūdus:ꝛ magis in hoc mūdo risibus atq̄z lusib⁹ occupatus:tāto mari.i.mortis ꝛ infernī amaritudinē facilius intrat.ꝛ tanto tēpestas dānationis eterne citius aduenit ꝛ festinat.vnde Innocē.lib.de vtilitate conditōis būane dicit. Semp humane leticie.tristicia repentina succedit.et qō incipit in gaudio:desinit in meroꝛem. Mūdana eſt ꝓsperitas multis amaritudinib⁹, est respsa. Monit ille q̄ dicit. Extrema gaudij luctus occupat. Et breuiter charissimi istud est verū.q̄ affluentia mūdane ꝓsperitatis signū est ꝛ pambulū eterne aduersitatis Quia sm Ambrosiu. Continu⁹ successus tpalium.eterne damnationis est indiciū. Patet ꝑ charissimi q̄ mūdi prosperitas est vt dictum est Eterne pestilentie designatiua. Mentalis sapientie obscuratiua. Humane ꝓuidentie declaratiua. Nullius existentie occupatiua Criminū defluentie generatiua. Fallacis amicicie ꝓcuratiua. Jsta ergo ad pēns de ꝓsperitate sufficiant.qz in locis ꝛ titulis multis de ipa multiplicit alibi in hoc ope est tractatū.

Prosternere. Nota q̄ sicut homo corpaliter ꝓsternit dormiendo.cadendo.adorando. Sic spūaliter hō prosternit. Quādo dormit in spiritualibus. Quādo cadit in tristabilib⁹. Quādo orat in cordialibus. Jsta est triplex prostratio.scz prostratio Jniq̄tatis. Primo ergo dico q̄ aliqui ꝓsternūtur Aduersitatis. per iniq̄tatem. Sicut eſt draco nō potest Humilitatis. ꝑualere contra elephantē q̄diu sit erectus Et ideo ante oia pedes eius cū cauda nititur ligare:vt ipsum ad terram possit ꝓsternere.vt sic possit contra eum ꝑualere. Miles etiaz aduersariū suū faciliter vincit:quādo ipm ad terram deicit ꝛ ꝓsternit. Accipiter etiā ꝛ berodius ꝑdam suam primo ad terrā prosternūt:ꝛ post ipam percutiūt ꝛ occidūt. Sic ve diabol⁹ sume ꝛ ante oīa nititur hoiem a statu gre ꝛ ab erectione contēplationis.inferius ad amoꝛ delicaarū ꝛ diuitiarū detrahere:vt ipm possit p auariciam ꝛ luxuriam iugulare. Hō eſt q̄diu est erectus ad celestia ꝛ ad deum p contēplationis deuotionem et affectionem:a dyabolo non vincit. nisi prius ad tēporalia detrahat.ꝛ ad imū per delectabilia prosternat. Et ido anime peccatrici dicit Hiere.ij. Subter oīe lignū frodosum prosternebaris meretrix. Et de peccatorib⁹ potest dici illud.j.Regum.xiij. Ecce multitudo prostrata buc illuc q̄ diffugiens. Jsti ergo prosternūtur p iniq̄tatem. Secūdo dico q̄ aliqui prosternūtur p aduersitatem. Et sic prosternūtur multi de altitudine dignitatum ꝛ prosperitatis mūdialium. Inferius ad statum pauptatis et aduersitate et quandoq̄ etiam ad statum mortis ꝛ infernalis calamitatis. Et de hoc Luce.xix. Circūdabunt te inimici tui vallo:et circumdabunt te ꝛ coangustabūt te vndiq̄z.ꝛ ad terram prosternent te. Et bene dicit:inimici tui.quia scz plures inimici ad istam prostratōem cōueniunt. scz deus sententialiter iudicando. Demones valde crudeliter accusando. Mors exequendo. Infernus recipiendo. Vultures.n. sunt aues que inter predales computantur.pro eo q̄ vna cum semimbus carnibus vescūtur. Jste autem singule p se aliquod animal non inuadūt.sed congregate plures simul ipsum ad terram prosternūt:ꝛ tūc ipsum deuorant ꝛ occidunt. Sic vere isti inimici peccatoruz singulariter eos non puniūt:sed congregati simul.scz deus.dyabol⁹.mors et infernus.ipsos prosternūt deiciūt et affligunt. vñ Deutorono.xxv. Quem dignum plaga iudicabit prosternent: et coram se faciant verberari. Jsti ergo prosternūtur per aduersitatem. Tercio dico q̄ quidam prosternuntur per humilitatem. Unde Thobie.xij.ca. Prostrati per tres horas benedixerunt deum. Uper enim non potest ledere hominem ad terram prostratum. Utile est ergo vt homo per humilitatem ꝛ orationem coram deo se deiciat ꝛ prosternat:vt aper.id est est diabolus ipsum non deuoret neq̄z ledat. Sic faciebant illi filij israel Judith.vij. Qui videntes multitudinem inimicoruz:prostrauerūt se super terram mittentes cinerem super capita sua vnanimes orātes ꝛc. Patet ergo q̄ ē prostatio Humilitatis. Aduersitatis. Jniquitatis ꝛc. Vide de ipsis in singulis titulis. Et vide supra de Cadere.et de Jndinare. Et de Jncuruare ꝛc.

Protegere. Nota q̄ protegere idem est qd̄ defendere vel saluare. Idem est etiam quod liberare et iuuare. Sed quia de iuuare.liberare et saluare satis dictum eſt.hinc est q̄ breuiter de

ptegere ptransibo. Nota ergo q̄ in scriptura parū tractatur de alia ꝓtectione q̄ de dei. Ad denotandū q̄ iste ē solus adiutor: t protector q̄ solus pōt ꝓtegere t iuuare. Genesis.xv. Ego dñs ꝓtector tuus. Lapis em̄ triam⁹ q̄ in vētre nubis gignit t cū tonitruo pluit. dicit portante se a tēpestate defendere t a fulgure liberare fm Dyascor. Echites etiā lapis nidū aq̄le a venenosis reptilib⁹ ꝓtegit: t herba q̄ dicit dracuntea a morsib⁹ serpētū defendit. Pingue da etiā columbā dicit inūctū a leonib⁹ defendere. Et lapis qui dicit gelatice dicit a muscis boīem liberare. sicut Plinius et Dyascor. dicunt. Sic ve charissimi dñs t ꝓtector noster. q̄ sc̄z in ventre nubis purissime. s. v̄ginis gl̄iose fuit generat⁹. Iste em̄ illos q̄ in nido ꝓscientie sue ipm̄ p iugē memoriā reponūt. illos q̄ gratie sue pinguedine se inungūt. illos q̄ p deuotionē t spem ipm̄ continue secū gerunt solet defendere t ꝓtegere a musca carnalis imūdicie t delectationis. a serpente diabolice fraudis t suggestionis. a reptilibus mūdane auaricie t ambitōis. a leonib⁹ humane seuicie t tyrānice tribulatōis: necnō a tēpestate t a fulgure eterne angustie t infernalis dānatiōis. Sic videtur ꝓterisse se dauid cū dicebat in ps̄. Protexisti me deus a cōuentu maligantiū: a multitudine operantiū iniq̄tatem. Detāmen sicut dux in exercitu nō ꝓtegit vt cōiter: nisi suos q: sc̄z nō iuuat: imo vulnerat alienos. Delphin⁹ etiam bomine mortuū si nō comederit de delphino. dicit a marinis beluis ꝓtegere: si vo delphinū comederit solet eum atrociter vulnerare et lacerare. Sed vide istud exemplū supra. Sic deus solū suos. i. viros iustos q̄ sūt de exercitu suo iuuat liberat t defendit. Iuxta illd Esa.xxxj. Proteget dñs exercitū israel. ꝓtegens t liberans trāsiens t saluās. Pctōres autem q̄ sunt ab eo alieni: nō protegit sed inuadit. Eccles.ij. De dissolutis corde q̄ non credūt deo. ideo non ꝓtegent ab eo. Notemus ergo q̄ deus solum protegit

Sublimiter contēplantes.
Simpliciter cōuersantes.
Sagaciter meditantes.
Ueraciter predicantes.
Sedulitter inquirentes.
Mentaliter confidentes.
Pacifice cōmuentes.
Iustifice presidentes

Dico ergo q̄ deus ē ꝓtectio sublimiter contemplantiū. Et ideo dr Osee xj. Protegā te israel. Isrl em̄ interptatur videns deū et signat cōtemplatiuos. q̄ sc̄z a deo ꝓtegūtur. Añ illud predictū Esaie.xxxj. Proteget dñs exercitū israel. Itē est protectio simpliciter seu humiliter quersantiū. vnde Prouerb.ij. Custodiet rectorū saluté. t ꝓteget gradientes simpliciter. Item est ꝓtectio sagaciter meditantiū. ps̄. Protegā eum q̄m cognouit nomen meū. Itē est ꝓtectio veraciter p̄dicantiū. Unde in ꝑsona p̄dicatoris dicit Esa.xlix. Posuit os meū dominus quasi gladiū acutū: sub tegumento man⁹ sue protexit me. Itē est ꝓtectio seduliter req̄rentium. vnde Eccl.ij. Protector est oibus req̄rentibus se in veritate. Itē est protectio mentaliter cōfidentiū. illoz sc̄z q̄ in deo ꝑfecte cōfidūt. vñ in ps̄. Protector est oīm sperantiū in se. Itez est protector pacifice quentiū Zach.xij.c. Proteget dñs habitatores irlm: que interptatur visio pacis. Itē est protector iustifice p̄sidentiū. vnde Eccl.xxvij. Justicia ꝓteget te in sempiternū. Iste est igit verus protector. q: deus refugiū factus est nobis. adiutor et protector in tribulatiōe. ps̄. Et ideo in isto solo est sperandū: t ad eius refugiū est recurrendū. sicut faciebat dauid dicens in ps̄. Esto mihi in deū protectorem: t in domū refugij vt saluū me facias. Econtra autem in mūdo. Mā in mūdo adiutorijs nō inuenit ꝓtectio nec refugiū. Quis multi dicant illud Esa.xxvij. Posuim⁹ mēdaciū spem nostram. t mēdatio protecti sumus. Et ido de illis q̄ in mūdi adiutorib⁹ t protectorib⁹ confidūt: dicitur derisorie Deut.xxxij. Ubi sunt dij eor in q̄bus habebant fiduciam surgāt t opitulent vobis. t in necessitate vos ꝓtegant. q. d. Isti nō possunt. t maxime in iudicio vl in morte. Deus aūt vbiq̄ protegit. s. In mūdo. In morte. et In iudicio. t vbicūq̄ est necessitas. Quia sicut dicit Eccl.vj. Amicus fidelis protectio fortis. Patet ḡ quō deus est noster ꝓtector et defensor ꝑpuus t adiutor. Sed si vis dicere quō prelat⁹ debet esse ꝓtector t defensor subditor. Vide supra de cherub in illa auctoritate. Tu cherub extent⁹ protegēs ꝛc̄. Quia sc̄z ꝑlatus debet esse sicut Judas machabeus qui protegebat gladio suo castra. Sicut dicitur. j. Machab.iij.

Protinus. Cum ꝓtinus idem sit qd statim. ꝓpere. celeriter seu cito. Notabis q̄ protinus potest significare celeritatem.

Humane diligentie.
Diuine potētie t iusticie
Diuine sapie t sciētie.
Ardue obedientie.
Fatue insolentie.

De humana diligentia qua sc̄z homo statim t ꝓtinus erumpere vult ad bona opa exequenda. dicit Marci. j. q̄ petr⁹ t andreas ꝓtinus secuti sunt iesum. sc̄z statim q̄n ab eo vocati fuerūt. Dilationē. n. seu ꝓcrastinationē nō petierūt: ⁊ mandatū protin⁹ impleuerūt. Figurati in Esau t Jacob. de q̄bus dicit Gen̄.xxv. Oz vbi primo de vtero natus fuit ꝓtinus alter egredies plātam fratris tenebat. Nō em̄ debet vnus post alterū ad bonū faciendū tardare. ⁊ protin⁹ succedere t venire. De diuina vo potentia t iusticia. q̄ sc̄z malos q̄nq̄ solet statim iudicare t dissipare dicit Deut.vij. Oz ipe reddit odientib⁹ se statim. ita vt disperdat eos t vltra nō differat ꝓtinus eis restituens qd merent. De dei aūt sapia t sciētia qua sc̄z protin⁹ pōt mentes boīm illuminare: dicit Nume.xxij. Oz dñs protinus aperuit oculos balaam t vidit angelū. De magnoz obedientia t subiectōe patet Gen̄.xlj. vbi dicit. q̄ protin⁹ ad regis imperiū eductū ioseph de carcere totō derūt. De malor vo indeliberata acceleratōe qua sine moderamie ad iniq̄tates prorūpūt: patet Mar.vj. de filia herodiadis: que dixit. Volo inq̄t vt ꝓtinus des mihi in disco caput io bānis baptiste. Nō prosequor q: pauce sunt auctoritates Vide vbi. Statim. Cito. Celeriter. t vbicūq̄ agit de Diligentia t Obedientia.

Prouerbiū. Cū ꝓuerbiū idem sit qd enigma vel ꝑabola. i. obscura locutio. vel idem qd aliqd ꝓuerbiū cōiter dictum. t pro lege t regula promulgatuz. Notandum q̄ prouerbiū sumitur pro

Allegorica ꝓpositione.
Autentica ꝓlocutione.
Prophetica p̄dicatione.
Fastidica derisione.

Accipit dico pro ꝓpositōe allegorica. Et sic sumit Jo.xvj vbi dicit. Ecce nūc palam loqueris t prouerbiū nullū dicis. Itē pro ꝓlocutione autētica. Et sic dicit. j. Reg.xviij. Dicit in antiquo ꝓuerbio. ab impijs egredie impietas. Item ꝓ editione ꝓphetica. Et sic dicit Eccl.xxxix. Occulta prouerbioz exq̄ret sapiēs. t in ꝓphetis vacabit. Itē ꝓ derisione fastidica. Et sic dicit. iij. Regum. ix. ca. Erit israel in prouerbiū t in fabulam cūctis populis ꝛc̄. Vide supra de fabula.

Prouidentia. Nota q̄ inuenit prouidētia humana. puidētia mūdana. t prouidētia diuina. Prouidentia buana est qua hō discrete sibi ꝓuidet de necessarijs remedijs. contra imminētia nocumenta. Juxta illud Deut.xxxij. Utinā saperent t intelligerent: ac nouissima ꝓuiderent. Exemplo formice t tarī: qui contra byemis tēpestatem t etiā famem ꝓuidēt et ꝓparant sibi cibos. Exemplo etiam vermiū qui dicūtur bombices: qui cū sint valde impatientes frigoris: contra algorem byemis ꝓparant sibi domos. Exemplo etiaz castorū qui contra putrefactōem caude que est de natura piscū iuxta aquas sibi ꝓuident debitas māsiones. Exemplo insup gruū t byrūdinū que anteq̄ veniat byems vadūt ad calidas regiones. Animalia em̄ solent imminētia sibi pericula tēpoz et locoz p̄sentire. t ꝓtra illa de oportunis remedijs ꝓuidere. Et sic deus p iumenta terre nos docet q̄d vnum quēq̄ facere conuenit t decet. Quia ꝓculdubio t de cibis ḡre t deuotōis. t de domo celestis habitatōis. et de regione beatifice māsiōis nobis debem⁹ prouidere: t ipa p opera bona procurare. ne forte putredo pcti. fames inferni. bems eterne dānatiōis. t frigus eterne tribulatōis nos improuisos inueniāt t occidāt. Josue.ix. Prouidim⁹ animalibus nostris. Et Roma.xij. Prouidētes bona nō solū coram deo: sed etiam cor̄ oibus boīb⁹. Prouidētia mūdana ē illa qua in mūdo officijs t dignitatib⁹ de ꝑsonis et ꝑsonis. de būficijs t officijs ꝓuidet. Prelatus em̄ supior debet ꝓuidere de ecclesijs sibi subiectis. de ꝑcuratorib⁹ t rectorib⁹ idoneis t discretis. Juxta illud Gen̄.xxx. Justū est vt aliqñ prouidea mee domui. Unde nota q̄ talis de q̄

alicui ecclesie prouidetur debet esse
Imitator diuine bonitatis. Debet esse imitator bonitatis pine
Predicator siuere veritatis. qz.s.talis debet eē
Moderator subiecte cōmunitatis. filiꝰ.i.imitator dei
Vendicator perfecte sagacitatis. ꝛ sanctoꝝ.j.Reg.xvj. Prouidi mihi de filijs tuis regē. Iterꝫ debet esse p̄dicator veritatis eterne. Añ.j.Reg.xvj. Prouidere aliquē bene psallentē. Item debet esse moderator cōmunitatis subiecte. Mūe.xxvij. Prouideat dñs deꝰ spūum dis carnis hoiem q̄ sit sup multitudinē bāc. Item debet eē vēdicator sanctitatis seu sagacitatis pfecte. Añ Exo.xviij. Prouide tibi de oīi plebe viros potentes.timētes deū i quibus sit veritas.ꝛ qui oderūt auariciā.ꝛ pstitue eos ꝛc. vbi ꝓprie oīdit q̄les dēt illi esse de q̄bus ecclesijs ꝓuidet ꝛc. Elide eā expositā ꝛ psecutā ℟. de Eligere. vel de cōstituere

Prouidentia diuina est illa q̄ moderat ꝛ tpat vniuersa Et sic describit ab Orig. sup Gen̄.li.iij. vbi dicit. Multa sine volūtate dei gerunt. nihil sine ꝓuidentia. Prouidentia nanqz est qua q̄s ꝓcurat dispēsat ꝛ ꝓuidet q̄ gerunt. Voluntas vero q̄ fit aliquid vel nō vult. Est igit dina ꝓuidētia q̄dam diuina virtus q̄ cuncta q̄ hic fiunt dirigit ꝛ disponit q̄ ꝓprie nihil aliud est q̄ q̄dam regula oim actuū būanoꝝ Sicut ei celū in sue ꝓcauitatis ambitu claudit ꝛ ptinet omnes orbes.ꝛ etiā omnia que sūt in oibus inferioribꝰ elemētis. Sic deus in ambitu sue ꝓuidentie ptinet totū mūdum nec est aliquid qđ nō oporteat ab ea circūdudi. Nā sic celū ꝛ motus celi p violentiā trahit secū omes orbes ꝛ planetas inferiores q̄ stelle erratice nominant. Ita q ꝓtra motus ꝛ cursus ꝓprios omni die naturali motū celi sequi.ꝛ se sm ipm voluere cōpellunt. Sic vere deꝰ p motū sue occulte ꝓuidentie regit ꝛ regulat oēs orbes.i. oēs homines hui? mūdi qui errāt in hoc seculo vagabundo q̄uis in terra habeant diuersos ꝛ cōtrarios motus.i.affectus ꝛ actus ꝛ q̄uis ex diuersis causis secūdarijs vnus vni. alius aliud ordinet ꝛ faciat atq; velit.oportet tamē q oēs isti motui firmamenti dei ꝓuidentie ꝛ ordinationi cōforment. ꝛ siue velint siue nolint ab ipa ꝛ ipam disponant totaliter ꝛ trahant. Unde Aug?. sup Gen̄.li.viij. Deus bipartito ꝓuidētie sue opere pēst omnibus creaturis.ita vt sine suo iussu nihil faciant. Et sic cum isto motu firmamenti concurrit etiā motus inferioꝝ orbiū ita q quilibet planeta simul ꝛ semel duplici motu monet.s.motu firmamenti violenter trahente.ꝛ motu suo ꝓprio in zodiaco discurrente. Sic vere vnaquaq; res ꝛ maxime vnusquisq; homo duplici motu regit scz motu diuine ꝓuidentie qui ipsum trahit virtute superiori ꝛ motu ꝓprie conditionis ꝛ liberi arbitrij quo seipm mouet instinctu interiori. Ista em duo simul in oīi effectu cōcurrunt.s.causa prima ꝛ causa secundaria. causa dei ꝓuidentie.ꝛ causa humane efficacie. Quia breuiter sicut dicit Augustin?. Deus sic res administrat vt eas ꝓprijs motib? agere sinat. Ista exemplariter possumus videre in Nabuchodonosor. deus enim ordinauerat ꝛ q plus q̄ per quingentos annos ante prediderat populō ysrael per ipm ꝓpter eius ydolatriam captiuandam.sicut patet Esa.x. Et in ps. Super flumina babilonis illic sedimus ꝛc.immo etiam ad ipam captiuitatem faciendam ꝛ ad regna mundi destruenda deus per suam occultam ꝓuidentiam ipm mouebat quod tamen idem nabuchodonosor ignorabat. vnde sibi dicit dominus. Esa.xlv. Accinxi te ꝛ nō cognouisti me. Verumtamen cū ista causa primaria.concurrit in ista captiuitate causa secūdaria.s.piuriū regis sedechie.q̄ primo sibi fidelitatē ꝛ tributū ꝓmiserat ꝛ tandem fracto iuramento ab eo recesserat ꝓpter qđ Nabuchodonosor ipm cuz populo captiuauit ꝛ eū excecauit. Ecce ergo quō cōcurrit simꝫ iste duplex motus.s.liberi arbitrij istoꝝ regū exterius in cōi execratione.ꝛ diuine ꝓuidentie interius in diuina dispositōe Añ breuiter Hugo.li.j.de sacra.pte.ij.ca.xiij. sup istud verbū Sap̄. vj. Equalis est ei cura de oibus dicit sic. Est ergo ꝓuidentia diuina q̄ deus curat de omnibus operibus que fecit.ꝛ qua prouidet singulis.vt vnicuiq; qđ sibi debet eueniat.ꝛ non solum suis que bona ipse fecit.sed etiam alienis que mala ipse non fecit sed fieri permisit.necesse est enim vt omnia disponat.vt in regno suo nihil sit.quod debitam ordinationem euadat. Ut ergo breuiter ad aliquos actus diuine prouidentie particulariter descendamus notandum est q per occultam dei prouidentiam

Mentes disponuntur. sen variant. Primo ergo di
Actus diriguntur. co q ꝓuidētia dei est mentiū
Fortune mutantur. dispositiua. Sicut em virtus
Casus ordinantur. agēs diuersimode agit in ma
Judicia dei alternantur teriam.sm hoc diuersas sortiuntur complexiones.ꝛ inde fit q per virtutē celi ꝛ per officia stellaꝝ occulte in cōceptione ꝛ natiuitate hominū operatur cōplexiones varias.sic sm q occulta dei ꝓuidentia diuersimode in hoibus operat.sm hoc mentis conditiones mutant ꝛ disponūt.Sicut em dicit Prouer.xvj.Spūum moderator est dñs.Et inde fit q quidam sunt dispositi ad vnā scientiam.alij ad aliā ꝛ cetera similia. Omnia em ista operat vnus ꝛ idem spūs.p suam occultā prouidentiā diuidens singulis prout vult.j.Coꝝ.xij. Et sm hoc q̄sdā ad penitentiam remollit.Alios vero ad damnationē indurari ꝛ obstinari ꝓmittit. Ignis em terrā mollem ꝛ argillā ꝓsuevit indurare. Ferrum vero durū ꝓsuevit liquefacere ꝛ mollire. Sic vere dei prouidētia aliquando illos qui sunt molles.id est devoti:teneres et clementes indurari per indevotionem ꝛ obstinationem permittit. Illos vero qui duri sūt ꝛ obstinati ad penitentiam remollit ꝛ conuertit. Sicut em dicit Roma.viij. Cui vult miserē deus ꝛ quem vult indurat. Non ꝓsumat ergo iustus. quia potest damnari. sed qui stat videat ne cadat. Nec desperet iniustus.quia potest saluari.sed qui cecidit acceleret vt resurgat. Teste em Gregorio. Timendum est ne nobis cadentibus.resurgat. q̄ nobis stantibus irridetur. Ista est ergo mentium dispositiua

Secunde dico q est actuū gubernativa. A domino em dirigunt gressus viri sicut dicit in psalmis. Quia sicut dicitur Hieremie.x. Scio domine quoniam nō est hominis via eius.ꝛ viri vt ambulet et diriget gressus suos. Lux em que occulte penetrat vniuersa occulte causat vitam ꝛ motus animalium vt dicitur in libro fontis vite. Sic vere deus occulte causat vel effective vel ꝓmissive mot? et opera omniū mortaliū. sicut dicit Eccl.x. In manu dei potestas hominis.Et inde est q sicut auceps in manu tenens auem non ꝓmittit eam currere ꝓ libito ad quamlibet predam. Ꝫ tantū ad illā quā ipe vult. Sic deus tenens actus humanos non ꝓmittit eos facere q̄cq̄d volūt. q̄uimmo deus ipsos p multos modos sue occulte ꝓuidentie impedit ꝛ compescit ꝛ q̄scq; dispoſuerit attingere ad desideriū nō ꝓmittit Deus em semp intendit ad finem meliorem. Ille em ante eui? oculos mille anni sūt sicut dies hesterna que preterijt de malis operib? scit in futurū bona elicere ꝛ sic sepe bona opera vel impedit vel expedit.ꝛ mala etiam q̄sq; fieri.bona vero omitti ꝓmittit. q̄ exinde in futurū aliq̄d bonū et vtile sequutuꝝ cognoscit. Et sic sm hoc deꝰ peccare q̄sq; ꝓmittit hominem.vt tandem fragilitatem ꝓriam recognoscens.ꝛ ad penitentiam reuertens.efficiat melior. Permittit etiā deus sm hoc tyrannos seuire.vt ꝓbata p eos virt? sanctoꝝ efficiat clariora. Permittit etiā q̄sq; bonos in hoc mūdo tpaliter languere.vt spūs eoꝝ efficiat sanctiores. Et loquit Orig. sup illud Mūe.xxij. Stetit angelus ꝓtra balaā ꝛc. Providentia inquit dei ita omnia disposuit q nihil ociosum remisit. Maliciam non fecit.inuentā tamen ab alijs non prohibet licet possit. Si enim malicia non esset virtus contrariū non haberet. Tolle maliciam fratrū iosephꝫ ipsius carcerem;ꝛ laborem.tūc somniū pharaonis non exponit nec regioni de victualibus prouidet.nec pater cum filijs veniunt in egyptū.ꝛ sic sacra in mari rubro ꝛ in deserto miracula non complent. Tolle balaeb maliciam ꝛ nō erūt prophetie balaam. Tolle iude prodītionem ꝛ passio christi cessat. Tolle astutias dyaboli ꝛ martyres minime coronātur. Non solū enim bonis vtit deus ad opus bonū. Ꝫ etiaz malis.sunt enim vasa ad honorem.sunt vasa ad contumeliam vtraq; tamen necessaria. Hec Orig. Et sic ergo dico quomodo deus permittit fieri mala pro eo q scit exinde elicere bona vel meliora. Et sic dico q ꝓuidētia dei est actuum gubernativa. Tertio dico q ista ꝓuidentia est fortune commutativa.qz.s.dei prouidentia subito dū non speratur pauperes facit diuites.ꝛ econuerso diuites facit pauperes. Et primo q pauperes fiant diuites patz. Sicut em

per occultam ignis virtutem lapis q̄q̄ in es vel in auruz cōuertit sicut dicit Job.xxviij. Lapis solut⁹ caloze in esvertitur. Sic vere p occultā dei ꝓuidentiā sepe fit q̄ paup vilis z dilectus in virū potentē z nobilē cōmutat. Deus em̄ pauperib⁹ z depssis. z oīm tpali auxilio destitutis solet melius q̄ alijs ꝓuidere z de ipis curā gerere z habere ꝑs. Tibi derelictus est paup. orpbano tu eris adiutor. Cuius exēplum habemus in pullis coruoz. quib⁹ ꝓter carentiā plume nigre a parentib⁹ derelictis. deus illis ꝓuidet z roze celi mirabiliter eos pascit. statim vero quando a parentibus acquisita plumaz nigredine nutriunt. predicta dei prouidētia viduant. z nequaq̄ amplius roze celi recreant. Sic vere charissimi generaliter loquendo illis qui sunt z parētum z amicoz auxilio destituti de⁹ ex roze celi. id est ex sui speciali gratia de necessarijs ꝓuidet. dicēs illud Gen̄. xxvij Jn roze celi z in pinguedine terre erit benedictō tua. Pauper vero a deo sic prouisus dicet illud ps. Pater meus et mater mea dereliquerunt me dominus aūt assumpsit me. Potissime aūt apparet virtus in vno occulte dei prouidentie miraculo erga pauperes z depressos. Quia sepissime fit q̄ illos qō ad alicuius depressionem per malicioſos constituit in ipsius promotionem z comodū per dei occultam ꝓuidentiam commutat. Linx enim vrinam habet valde medicinalem. z ideo homini inuidens ipsam sub terra abscondit. ne. s. inueniri ab homine possit. vbi tamen nocere homini credit eidem magis proficit. q2 occulte per virtutem celestem illa vrina occultatione huiusmodi mediante in precio sum lapidem multo magis hominibus proficuū conuertit atq̄ transit. Sic vere sepe fit q̄ aliqui moti inuidia nituntq̄ cequid boni possunt in alijs impedire. Sed qō ipi ad malum finem faciūt. diuina ꝓuidentia solet in melius cōmutare. Exemplo fratrū ioseph qui dum ipm Joseph venderē z deprimere voluerūt. ipm dñm egypti occasionaliter extulerūt. Unde etiam ipse dixit fratribus suis. Gen̄. l. Vos quidem inquit cogitastis in me malū z de⁹ cōuertit illud in bonū vt exaltaret me sicut impsentiaz cernitis. Facit ergo dei ꝓuidentia paupes subito diuites. Sed adhuc dico q̄ ista facit diuites qui i ꝓpijs auxilijs non diuinis cōfidūt subito paupes. Deꝰ em̄ videns q̄ diuitie z mūdi ꝓspera sunt boibus causa ruine. z diuersoz etiaz pcoz occulte p infortunia diuersa subtrahit eis z eos ad pauptatem z aduersitatē venire ꝓmittit. z illud qō causa erat eis peccandi vel etiā alijs nocendi. s. diuitias ab eis aufert z tollit. Sicut em̄ virt⁹ lune occulte replet ossa medullis z maria aquis. sic etiā occulte solz cava cuare z ab omni abūdantia minorare. Sic vere deus nō solum pauperes replet p suā occultā prouidentiā z cumulat immo etiā quandoq̄ p suā occultaz influentiā diuites euacuat z denudat. Iste em̄ deposuit potentes de sede z exaltauit humiles. Iste em̄ pauperem facit z ditat humiliat z sub leuat. sicut dicit. j. Regū. ij. Et sic ergo dico q̄ dei ꝓuidentia est fortune cōmutatiua. Quarto dico q̄ ista est casuū introductiua. Omnes em̄ mundi casus a dei prouidentia originaliter veniūt z ꝓcedunt. Casus em̄ z fortuna. nō sūt nisi effectus prouidentie dei occulte. Quia sicut multividētur rez effectus quoz cause penitus nesciunt sicut patz de ferro qō trahit a polo artico z adamante. de ebino qui detinet nauem z cetera similia (Quis dicat scriptura q̄ nihil in terra sine causa fit. sicut dicit Job. v.) Sic vere effectus diuine prouidentie videmus. causā vo penitus ignoram⁹ et inde est q̄ vnū videmus occidi. alium submergi. aliū suffocari. aliuz iugulari. Unū videmus deprimi aliū sublimari. vnū deponi alium promoueri. Omnia em̄ ad dei prouidentia veniunt. z omnia ab eo iuste fiunt q̄uis causa quare fiunt nobis pro isto tempore sit ignota. Unde de morte hominis dicit Sap̄. iiij. Videbunt inquit finem sapientis. et non intelligent quare minuerit eum deus. Et ide de casibus dicit Piero. Omnia prouidentia dei agunt. z qō creditē esse pena medicina est. Quinto dico q̄ est salutis alternativa. Per dei em̄ prouidentiam. dispositionem. prescientiam. predestinationem z sapientiam fit quare vnus dānatur. alius saluat. Unus a deo eligit. z alius reprobat Sicut em̄ dicit Pli. Filij cattulor et canū z suū. eodem ordine sugunt mammas. q̄ in vtero matris primi vel vltimi exiuerunt. Sic vere dico q̄ homines sm illū ordinem q̄ ab eterno in ventre occulte dei predestinationis et ꝓuidentie fuerūt dispositi z locati. z ad vitam vel ad interitū ordinati sm hoc isti ad vbera paradisi primi z vltimi admittunt vel p damnationem ab eis penitus repelluntē Teste em̄ Grego. Moral. xxviij. Quicqd fortis venturū est in opere. ia intus est factū pdestinatione. Et deo em̄ dependet vtrūq̄. z salus bonoz z damnatio reproboz. Unū ꝓuidet ex misericordia aliud vero ex iusticia. Unū ꝓuidet effectiue. aliud ꝓuidet ꝓmissiue. Unū ꝓuidet pdestinando. aliud previdet prescendo. De hoc Aug. li. iij. de vnico baptis. dixit. q̄ in illa ineffabili dei prescia multi qui foris vident intus sunt. Et sic ergo patet quō prouidentia dei in altitudine sua assumpta. ē salutis moderativa. Casuum ordinativa. Fortune cōmutativa. Actuum gubernativa. Cordium dispositiva. Vide supra de iudicijs diuinis.

Prouincia. Cuz prouincia sit certa z distincta orbis terrarū porcio seu etiā certa terre z ppli distinctio. z distincta gentis ditatio. moribus z dño differens z loquela. Possumus dicere q̄ referēdo ad moralia multe possunt ꝓuincie reperiri. vicz Prouincie

Jnteriores.	Jnteriores sunt in animo.
Exteriores.	Exteriores sunt in mundo.
Superiores.	Superiores sunt in celo.
Jnferiores.	Jnferiores sunt in inferno.

Primo ergo dico q̄ sunt ꝓuincie interiores. Et iste certe sunt ꝓuincie regni anie. s. volūtas. rō z memoria. Jn tres equaliter ptes ꝓuincia diuides. Jn ꝓuincia volūtatis viget bonoz potētia. Jsta est em̄ caput regni. qz. s. voluntas est potētia libera. alie sunt potentie seu ꝓuincie serue. Populi aūt istius ꝓuincie sunt bona desideria z affect⁹. De q̄bus. j. Esdre. ij. Hi sunt aūt ꝓuincie filij. Jsta ꝓuincia q̄q̄ p hostes. s. p demones z peccata capit. prauis legib⁹ imbuit. crudeli tyranno. s. carni. mūdo vel diabolo subiacet. z tributis maloz affectuū p malā consuetudinē subiugat. z sic de libertate in seruitutē. de dñio in captiuitatē mutat Et sic lamentabat bieremias dicens Tren̄. j. Facta est quasi vidua domina gentiū. pnceps ꝓuinciaz facta est sub tributo. Jn ꝓuincia intellectus vel rōnis viget sensus z scientia. sicut em̄ videm⁹ q̄ in vno regno nō in oīm ꝓuincia studia lrarum vigent. sed solū in aliquib⁹ q̄ ad hoc magis ydonee specialiter eliguntē. Unde etiā in regno iudee solebat cē carlatarbe. q̄ interptat ciuitas lrarū. Jn talib⁹ ergo ꝓuincijs scz intellectu et rōne sensus habitat et scia. quibus. s. tā ista q̄q̄ omnes alie ꝓuincie anime gubernant. Unde Hester. iij. Litere misse sunt pcursores regis. ad vniuersas prouincias Jn ꝓuincia memorie viget disciplina et obedientia. Jsta est em̄ vbi est memoria beneficioz dei. maleficioz sui. necessitatum proximi. mandatoz legis et plati. Judith. xj. Disciplina tua omnib⁹ ꝓuincijs ꝓdicat. Et breuiter iste sunt ꝓuincie xp̄i in quib⁹. s. solz in regno anime dominari. Sic est tamen q̄ iste ꝓuincie diuersis vicijs aliquoties occupant ita q̄ istius regni nobilitas z integritas. pcordia et etiā trāquillitas dissipat. ipeq̄ rex christus exinde foris exulat et vagat. Unde de hoc pōt exponi illud Eccs. v. Si videris calūnias egenoz z violenta iudicio. et subuerti iusticiā in ꝓuincia non mireris. qz excelsior alius est sup hoc quoq̄ alij eminentiores. et alij insup vniuerse terre rex imperat seruienti. Patz ergo q̄ sunt ꝓuincie interiores. Sc̄do dico q̄ sunt prouincie exteriores. z iste nihil aliud sunt q̄ varij status huius mūdi. s. status secularū. q̄. s. si bene regunt boni sunt et econuerso. Aduerte tamen q̄ in istis ꝓuincijs q̄q̄ dñant iniq̄ principes iudices et plati crudelitati z auaricie dediti et intenti. sub quoz certe regimine tyrannia dominat. et virtus et iusticia in his ꝓuincijs adnullat. Diabolus em̄ ꝓprie figurat in illo rege assyrioz z in aman pncipe regni sui. q̄. s. sicut di Hester. iij. in oibus regni sui prouincijs ordinauerant iudeos q̄ soli colebant deum vna die interfici. aliorum aūt demonioz cultores non interfici. sed seruari. Quia reuera charissimi rex assyrioz diabolus cuz aman pncipe regni. id est cum mundi malis ꝓnabus tyrannis bonos z deum colentes studet de istis prouincijs eneruare. et de mundi statibus eradicare. Malos vero q̄ peccando demonia colunt ibi preficere z seruare. Verūm

sicut tunc illi iudei ad mortē damnati. ⁊ a deo miraculose sunt liberati mali. vero q̄ se ad ip̄oz interfectionē pauerāt trucidate. Sic vere dico q̄ finalit̄ dē bonos liberat. ⁊ istos male in bis ꝓuincijs dñantes eradicat atz dānat. Et sic dicamus dño illud Hiere. x. Effunde indignationē tuam sup gentes q̄ te nō cognouerūt. ⁊ sup ꝓuincias q̄ nomē tuū nō inuocauerūt. q⁊ deuouerūt iacob. ⁊ comederūt eū ⁊ ꝓsumpserūt ⁊ dec⁹ ei⁹ dissipauerūt. Iste ergo sunt ꝓuincie exteriores. Tertio dico q̄ sunt ꝓuincie superiores. Et iste ꝑcerto sunt ꝓuincie gradiſi. ſ. diuersi status ⁊ habitacula beatoz in q̄bus. ſ. deus ⁊ angeli principant. q̄. ſ. beatos q̄ illuc vadunt fouent diligūt ⁊ sectant. Vñ Hester. ix. Mā ⁊ ꝓuinciaz iudices extollebāt iudeos. Quarto vero dicaz q̄ sunt ꝓuincie inferiores. i. patrie ⁊ vrbes infernales. q̄. ſ. ꝓuincie ⁊ habitacula sunt diuersa diuersis. ſ. ſm diuersa demerita ꝓstituta. Iste aūt sunt ꝓuincie similes illi ꝓuincie q̄ ſm solinū dī aptoforon. vbi. ſ. ꝑpetua est nox. grando nix. pluuia ⁊ tēpestas. Unde de tali ꝓuincia dici pōt illud Hester. iiij. In omnibus quoq; ꝓuincijs opidis ⁊ locis ad q̄ crudelis regis dogma puenerat planctus ingens erat apud iudeos ieiunium vlulatus ⁊ fletus Sic igit̄ patet quomodo in bono ⁊ in malo ꝓuincia potest sumi.

Prouocare. Nota q̄ prouocare idem est qđ inducere excitare vel aliquez ad aliquid animare. Et pōt accipi in bono ⁊ in malo. In bono ēm ꝓuocant iusti ad benefaciendū. Prelati ēm ⁊ ꝑdicatores dñt monitionib⁹ ⁊ exemplis pplm excitare ⁊ ad bonuz viriliter ꝓuocare. Exemplo aq̄le q̄volitās sup pullos ipos ꝓuocat ad volandū. Exemplo eq̄ quē miles clamando. et alt⁹ tubicinādo prouocat ad currendū. Exēplo elephantū ds̄ p oñsionem sanguinis boies ꝓuocant ad pugnandum Quia vere charissimi qñ videm⁹ viros iustos añ nos volitando exēplariter p̄cedere. qñ audim⁹ tubā p̄dicatōnis aures nr̄as ꝓcutere. qñ videm⁹ sanguinē dñice passionis oculis nr̄is se oñdere. statim debem⁹ ad volatū ꝓtemplatōis animari. ad cursum boni opis excitari ⁊ ad bellū fortis dimicationis ꝓtra vicia ꝓuocari. De ꝓuocatione ēm. ⁊ ad cōtemplatiue volandū dicit Deut. xxxij. Sicut aq̄la prouocans ad volandū pullos suos ⁊ sup eos volitans. De ꝓuocatione ad opandū dī Heb. x. Consideremus inuicē in prouocatione charitatis ⁊ bonoz opm. De ꝓuocatione vero ad pugnandū dī Dan. xj. Prouocabit rex auster ad plius ⁊c. Sic ergo dico q̄ prouocatio sumit̄ in bono. Sed ad huc dico q̄ prouocatio sumit̄ in malo. ⁊ sic cōiter ꝓ ꝓuocatione ad iraz vel ad peccatū accipit. Quia sicut dī Prouer. xxx. Qui ꝓuocat nixas ꝓducit discordias. Quidaz ēm sunt ita pestiferi q̄ boies q̄ q̄z pacificos ⁊ benignos. q̄ q̄ iustos ⁊ sanctos suis stimulationib⁹ ad iracūdiaz ꝓuocant. Exemplo senēne q̄ exprobrauit anne q̄ ꝓcluserat dñs vulua eius. ⁊ ita prouocabat eā. j. Reg. j. Etiā suis malis exemplis ⁊ inductiōib⁹ ad pcm incitāt Prouer. xij. Os insipientis prouocat stulticiā. Et etiā ipm deū patientissimum suis malis opib⁹ ad eoz odiū ⁊ indignationē inuitāt. Exēplo cornicis q̄ aq̄laz ꝓ multos horribiles clamores ꝓuocat ad eam occidendam. Exemplo etiam elephantis qui q̄uis sit animal valde mite. aliquādo tñ prouocat ⁊ grauiter irascendum. Ideo de malis ⁊ ꝑdonib⁹ dicit Job. xij. q̄ abundāt tabernacula ꝑdonū q̄ audacter ꝓuocāt deū cū ipe dederit oīa in manu eoz. Et iō nota hic q̄ aliq̄ ꝓuocāt deū

Proteruiter contradicendo.
Carnaliter concupiscendo.
Verbaliter decipiendo.
Crudeliter officiendo.
Moraliter deficiendo.

Prouocant dico deum cōtradicendo proteruiter. Et sic dicit Deut. ix. Memento quō ad iracundiam prouocaueris dominum in solitudine semper aduersus dominum contendisti. nā in oreb prouocasti eum. Oreb aūt locus est vbi manauerunt aque ꝓtradictōis sicut dicit Nume. xx. Itez ipm prouocant concupiscendo carnaliter. Unde dicit Deutero. ix. In sepulcris concupiscentie prouocastis dominū Item decipiendo verbaliter. Unde Job. xxxvj. Simulatores ⁊ callidi ꝓuocant iram dei. Item officiendo seu interficiendo crudeliter. Unde de manasse de quo dicit. iiij. Reg. xxj. q̄ sanguinem multum fudit. dicit. iiij. Rege. xxiij. Non est auersus furor domini ꝓpter irritationes quibus prouocauerat eum manasses. Item deficiendo moraliter. Vñ Tren. iij. Nos iniq̄ egim⁹ ⁊ ad iracūdiā ꝓuocauim⁹. Et de prouocatione sufficiant ⁊c. Vide de Iracundia ⁊c.

Prout. Cum prout accipiat ꝓ sicut. ⁊ sic semp significet aliquā regulā directiuaz. Notabo q̄ quilibet prudens debet sequi suum prout. id est suam regulam ⁊ exēplar ad que ipse debet moderari: corrigere seu dirigere facta sua. Habeat igit̄ ⁊ respiciat Unum prout

Debite congruitatis.
Attente necessitatis.
Propue possibilitatis.
Prelate auctoritatis.
Mutue fraternitatis.
Infime capacitatis.
Diuine sublimitatis.
et spontaneitatis.
Voluntarie libertatis.

Dicam igit̄ q̄ vir prudens seq̄tur vnū prout ⁊ vnā regulā bonestē ꝓgruitatis. Cōgruitas et locoz: temporz: ꝑsonaz: negociorz ⁊ rerū dñt cuilibz esse vnū prout: et vna lex: et vna regula ſm quā ipe debz dirigere facta sua. Unde de tali ꝓgruentia dī ij. Esdre. j. Oz filij israel assauerūt pbase igne prout oportebat. i. put negociū requirebat. Et de ꝓgruentia tpis dī. j. Mach. viij. vbi loquit̄ de equis federis initis inter romanos et iudeos: q̄ auxiliū ferret romanis gens iudeoz prout tps dictauerat. Et econuerso si bellū iudeis contingat: adiuuabūt romani prout tps ꝑmiserit. Item dico q̄ prudens sequit̄ vnā regulā: vnū prout attente necessitatis. Et istud certe tūc debet fieri qñ alicui p̄ textu elemosyne. pietatis seu etiam dispensationis ⁊ distributionis aliq̄d committit̄. q⁊. ſ. tunc prout requirit necessitas indigentis debet concedere plus vl minus. Unde Act. ij. dī q̄ precia rerum p discipulos diuidebant̄ omnibus prout cuiq; opus erat. Idem dī Actuū. iiij. Item prudens sequitur vnā regulā vnū prout ꝓpue possibilitatis. q⁊. ſ. ſm vires nostras ⁊ prout requirit facultas nostra nos debem⁹ alijs distribuere plus vel minus. exemplo. ſ. Thobie. De quo dī Tho. j. q̄ ipe dividebat vnicuiq; prout poterat de facultatibus suis. Et Act. xj. dī q̄ discipuli prout quisq; habebat ꝓposuerūt singuli in ministeriū. Item prudens sequit̄ vnā regulam. vnū put supne auctoritatis. q⁊. ſ. iste debet cōformare voluntatem suā voluntati ⁊ mandato dei ⁊ superioris sicut scz dī. ij. Esdre. vij. q̄ rex mandauit dari in vsus iugis sacrificij frumentū: sal. vinū ⁊ oleū prout sacerdotes q̄ sūt in hierusalem dictauerūt consumi quotidie. Item prudēs sequit̄ vnā regulam vnū prout mutue fraternitatis. Unde Luce. vj. dī Prout vultis inquit vt faciant vobis homines ⁊ vos facite illis silr. Item prudens sequit̄ vnā regulā vnū prout infime capacitatis. q⁊. ſ. put videt q̄ discipul⁹ est sufficiens retinere ⁊ capere. debet doctor ⁊ p̄latus p̄dicare docere atq; dicere. Unde de ꝛ p̄o dī Mat. iiij. q̄ loquebat eis verbum prout poterant audire. Et Epbe. iij. Prout potestis legentes intelligere ⁊c. Item prudens sequit̄ vnam regulam: vnū prout diuine sublimitatis. quia. ſ. ſm q̄ ipse videt esse deo placitū ⁊ acceptū debet exequi facta sua. Exēplo. ſ. apostoloz de quib⁹ dicit Act. ij. q̄ ipsi ceperūt loqui varijs linguis prout spūs sanctus dabat eloqui illis. Item etiam deus habet ꝓpriam voluntatem pro regula. quia sic dī. ij. Mach. xv. Ille prout illi placet dat dignis victoriam Item prudens sequit̄ vnam regulam. vnū prout voluntarie libertatis. q⁊. ſ. voluntarie non coacte facit bonū. Unde ij. Coz. ix. Unusquisq; prout destinauit in corde suo. nō ex tristicia aut ex necessitate. Hylarem ēm datorem diligit deus. Sic ergo patet quomodo prout signat conformitatem prudentium ⁊ iustorum. quia. ſ. ipsi se conformant regulis virtuosis. De mala vero regula ⁊ conformitate potest dici peccatoribus illud. j. Coz. xij. Scitis inquit quoniam cuz gentes essetis ad simulacra muta prout ducebamini euntes. Sufficit aūt de prout. Vide infra de sicut. ⁊ de Quasi. ⁊ de Ut. ⁊ similibus.

Proximus. Cum proximus dicat̄ ille. qui sanguinitate vel affinitate vel vicinitate alicui est coniunctus. notandu q̄ proximos possum⁹ intelligere omnes illos qui nobis per fidei vnitatem. vel p religionis status communitatem. vel per patrie identitatē aliqualiter sunt ꝓiuncti vel etiam p nature conformitatez. Et sic possumus notare q̄ in scriptura inuenit Proximus

Admirandus.
Venerandus.

Omnes enim istos proximos habz homo dum militat in hac vita. Igit̄ dico

Honorandus. Diligendus. Corrigendus. Negligendus. Dirigendus. Precauendus. Preuidēdus. Metuendus.

q̄ iste habet vnū proximum ad miran dum. Et iste proculdubio est deus qui factus est ꝓximus noster per carnis as sumptionē. per gratie infusionem per amoris cōiunctionē. z per glorie collatio nem. Et ideo quereti illud Luce. x. Et quis est meus proxim⁹? ꝙponē pa bola de Samaritano qui sauciatū in suum stabulū recepit z de sacerdote qui ip̄m ꝓterijt. z de leuita qui de eo non curauit. Et quenā quis horū trium videtur fuisse suus proxim⁹? Et respondet. Qui fecit misericordiam cū illo. Et ꝓculdubio deus est proximus iste. Quia vere humanū genus qđ a latronib⁹ id est demonib⁹ fuerat sauciatū curauit. z erga eū misericordiā fecit. medicinā sacramentoꝝ adhibuit. z ip̄m in paradisi stabulū transportauit. Item dico q̄ homo habet vnū ꝓximū venerandū. Et iste est angelus ad custodiā hominis deputatus. qui ꝓculdubio in reuerentia est habendus. Unde Roma. xv. Unusquisq; primo suo placeat in bono. Item dico q̄ habet vnū ꝓximū bonorandū. Et iste est ꝓlatus. De quo Eccli. xvij. Mandauit deus vnicuiq; de proximo suo Et sequitur. In vnamquamq; gentē ꝓposuit rectorem. Item habet vnum ꝓximum diligendū. Et iste est quilibet bonus homo quē debemus diligere sicut fratrem. Unde Matth. xxij. z Marci. xij. Luc. x. Gal. v. Dilige ꝓximū tuū sicut teip̄m. Quia sicut dicit Eccli. xiij. Omne animal diligit simile sibi: sic z omnis homi proximū sibi. Item habet vnū proximū corrigendum. Et iste proximus est corpus nostrū quem ꝓculdubio debemus corrigere z p penitentiā macerare. Eccl. xix. Corripe proximū tuum. Item habet vnū proximū negligendū Et iste ꝓximus est mūdus qui ꝓcerto debet negligi z odiri. Hiere. ix. Unusquisq; a proximo suo se custodiat. z in oī fratre tuo non habeas fiduciam. Item habet vnū ꝓximū dirigendum. Et iste proxim⁹ est quilibet simplex hō quem debemus pro viribꝫ dirigere z iuuare. Esa. xlj. Unusquisq; proximo suo auxiliabit. z maxime iste ꝓximus est pauper z egenus. cui certe est per elemosynaꝫ succurrendum. et erga eum misericorditer procedendum. Unde Ecclesiastici. xlj. Ne auertas faciem tuā a ꝓximo tuo. Item habet vnū proximum precauendū. Et ille proximus est quilibet homo malicios⁹ ꝑditor z iniquus. a quo est summope ꝑcauendum. Et tales erant illi de quib⁹ dicit in p̄s. Amici mei z proximi mei aduersum me appropinquauerūt z steterūt Et ideo Eccl. ix. dicit. Scōm virtutem caue tibi a proximo tuo. Item habet vnū proximū ꝓuidendū. Et iste proxim⁹ est mors. que semp stat iuxta nos parata nos transglutire Et de hoc Marci. xiij. Satis q̄ in proximo sit estas. Et ibidem. Scitote q̄ in proximo sit in ostijs. Item habet homo vnū proximū metuendū. Et iste ꝓximus est diabolus qui semp e ꝓximo nobis insidiat. Unde. ij. Macha. x. Proximi hostibus effecti resederunt. Et Zach. xj. Devoret vnus quisq; carnē ꝓximi sui. Ecce ergo quot habet homo proximos in hoc mundo. Sed oīm⁹ ꝓximoꝝ generib⁹ omissis. Dico q̄ p ꝓximos intelligere possum⁹ generaliter: amicos: vicinos: consanguineos z ꝙpinquos. Et ideo breuiter de ꝓximis nostris tam spūalibus q̄ tēporalibus. dī Eccli. xxvij. Dilige proximū z coniungere fide cū illo. Ubi ostendit q̄ proximū debem⁹ Mentaliter adamare. Dilige. Utiliter adiuuare. Proximū. Tenaciter frequentare vel conitari. Coniungere inquit fide cum illo: Primū est opus charitatis. Scōm est opus pietatis. Tertium est opus fidelitatis. Ista ergo tria sunt habenda erga proximos. s. Charitas ad interius adamandū. Pietas ad exterius iuuandum Firmitas seu fidelitas ad diutius restandum. Habeat igitur ꝓximus erga ꝓximum charitatem z dilectionē. Dilige inquit. Tanto enim ignis est maior. quanto materia ignubilis est ꝓximior. Sic vere ignis charitatis tanto amplior debet esse. quanto hoiem qui est res ignibilis. i. diligibilis ꝓximius contingi adesse. Ideo dī Luc. x. Dilige proximū tuū sicut teip̄m. Et Eccl. xiij. Omne enī animal diligit simile sibi sic z omnis homo proximū sibi. Hō est contra multos q̄ alios nō diligūt sicut seip̄os. sed ꝓter se ip̄os z ista non est ꝓprie dilectio ꝓximi sed magis dilectio rerū ꝓximi. Hō ꝓ q̄ cessantibus rebus cessat dilectio vel amor. Sicut ad sensum patet de pauperib⁹ qui nullū inueniūt amatorē. Unde Prouer. xiij. Etiā ꝓximo suo paup odiosus erit. Amicorum diuitum multi. Sed de hoc vide supra titulo de Amicicia. Non sic. sed habeam⁹ ad ꝓximos charitatem z affectionem. Scōo habeam⁹ pietatē z largitionē. Res enī magis influūt in res sibi contiguas z ꝙpinquas. eisq; magis cōmuniter suas cōicant q̄litates. Sic z nos debem⁹ in ꝓximis nostris p pietatem magis influere. z bona nostra p pietatem ampli⁹ cōicare. z p largitatē potius erogare. qđ etiam oñdit in verbo ꝓximi. Quia sicut dicit Eccl. xviij. Miseratio hominis erga ꝓximū suū. Et potissime ista dñt esse vera de pauperib⁹ z depressis q̄bus est ampli⁹ succurrēdum Un Eccl. iij. Me reuereantis ꝓximū tuū in casu suo. Hō est ꝓtra multos q̄ nullū ꝓximū suū pauperē vel dep̄ssum volunt iuuare. ℞ magis officere z nocere. vt sic isti dicant illō ps. ac si pauper loq̄rent fortune dicentes. Elongasti a me amicū z ꝓximū z notos meos a miseria. Non sic. sed exhibeamus ꝓximis pietatē z cōpassionē. Proximum inquit.

Tertio habeam⁹ erga ꝓximos firmitatē z durationem. Et hoc oñdit cū dī. Coniungere fide cū illo. id est fideliter ꝑmanere cū illo. Fideles enī amici cū ꝓximis sunt ꝑseuerantes. z cū ipsis veraciter ꝑmanētes. vt de talib⁹ amicis z ꝓximis stabilib⁹ z fidelib⁹ dicat illud Coll. j. Permanet infide fundati. Et illud est ꝓtra multos q̄ reuera ꝓximis suis non sunt fideles. nec erga eos stabiles aut manētes. Et istud ꝓz. q: nō cessant ꝓximos suos decipe. vel eos auaricia. luxuria vel iniuria molestare. Auaricia dico. Un Ezech. xij. Auare ꝓximos suos calūniati sunt in te. Luxuria etiā Un Ezec. xxxij. Unusquisq; vxorē ꝓximi sui polluit. Iniuria etiā. Un Zach. vj. Tradā boies vnūquēq; in manu ꝓximi sui. Hō sic ergo. sed sim⁹ erga ꝓximos nros fideles Quia ille q̄ iurat ꝓximo suo z nō decipit: q̄ pecuniā suam nō dedit ad vsuram. ip̄se est qui benedictione a domino reportabit. Patet ergo quō erga ꝓximos debemus habere firmitatem z fidelitatem. pietatem z benignitatem charitatem z sinceritatem ꝛc. sufficit. Vide s. de Amicicia vbi inuenies exēpla mīta supra de ꝙpe z iuxta. de fraude z de appropinquare. z in ceteris similibus.

Prudentia. Prudens.

Hō q̄ prudētia nihil aliud est q̄ ratio docta a gratia. studēs vitare nocua z vtilia ꝓcurare. vt dicit Isid. Est aūt prudentia idē qđ discretio seu etiā ꝓuidentia futuroꝝ. Teste enī Isid. li. Etbi. prudens seu ꝓuidens dī quasi ꝓcul videns. Futuros enī z incertos ꝓuidet casus. Sed q: breuiter loquendo p prudentem intelligit. vir discretus: perfectus honestus z matur⁹. Possum⁹ dicere q̄ teste Seneca in trib⁹ cognoscit prudētia viri iusti vicz.

In ꝓteritoꝝ recordatiōe. recordant. p̄ntia moderant
In p̄sentiū ordinatione. seq̄ntia meditant Sic enim
In futuroꝝ meditatione. dicit Sene. lib. de moribus

Prudens si fuerit anim⁹ tu⁹. ꝓterita recordare: p̄ntia ordina. futura p̄caue. Dico q̄ ꝓterita recordant. Sicut enī serpens ita est flexibilis q̄ retro se p ō t respicere z videre i sui longi corporis tutamentū. sic z nos ad illa q̄ iam retro trāsierunt debem⁹ oculos ꝓsiderationis nre vertere z ea sicut decet cogitare z sic erim⁹ sicut illi de quib⁹ dī Mat. x. Estote prudentes sicut serpentes. z simplices sicut colūbe. Ista aūt ꝓterita que debent recordari sunt ista. s.

Beneficia que recepimus. Et sic decet recordari. Ecclesi. xj. dicēs. In die bo-
Maleficia que cōmisimus. Aduersitatē quā habuimus. Utilitatē qua nati fuimus. nor ne immemor sis malor. Et Eccl. xviij. Memento paupertatis in die abundātie ꝛc. Vide supra de memorari. Quia sicut dicit Prouer. xix. Custos prudentie inuenit bona. Unde pitagoras in suis preceptis dicit. Duoꝝ tempoꝝ habenda est cura. mane. s. z vespere. In vno inq̄t gerenda ꝓspice. in altero vero respice que gessisti. Item dico q̄ prudentes p̄ntiā moderat. qz. s. ad virū prudentem pertinet q̄ in istis agibilibus sagaciter se habeat z discrete qđ potissime pertinet ad ꝓlatos qui in administratione tēporalium bonoꝝ z in regimine subditoꝝ debent prudēter z sagaciter se habere. Quia sicut dī Prouer. xiij. Qui patiens est multa gubernat prudentia. Quia etiā sicut dī

Luce.xij. Fidelis dz esse dispensator: t prudens quem cō stituet dominꝰ sup familiā suā. Sicut enī sūma prudentia animaliū est in boc q sciunt discernere intervtilia t nociua Uñ etiā herbas nocuas dimittunt. pficuas vero carpunt t eligunt. Pericula etiā psentiūt. t ab ipis fugūt t resiliūt. Sic vera sūma est hoīs spiritalis prudētia qñ scit illa que sunt ad salutem vtilia eligere. alia vero fugere t negligere. t qñ scit piculū inferni t peccati cognoscere. t ab eo sagaciter resilire. Dō potissime debet esse verū de illis q ipa nociua t piculosa: ipaq; vicia t peccata p experientiā cognouerūt qz tales si prudentes sunt a talibꝰ pcauēt t recedūt. Unde Seneca in puer. dicit. q bonū est in alieno malo fugienda intueri. ruina prudentiū posteros docet. Cautio est in reliq lapsus anteriorꝫ. ignauus nimis est qui post exemplū inuenit incautus. Indēnis est castigatio quā psuaserūt exēplaria. qz felix quē faciunt aliena pericula cautū. Teste enī p. uer. xiij. In corde prudentis requiescit sapientia. Jdeo p uer. ix. dī. Relinquite infantiā t viuite t ambulate p vias prudentie. Jtem dico q viri prudentes futura seu seqn tia meditanť. Quia sicut animalia quodaz instinctu nature aliqñ pnoscicant de futuris. sicut de aue q dī mergus legimus q futurā tempestatē psentit. t ideo cū magno clamore fugit ad littus. Uñ etiā naute tunc futurā grauē tempestatem fm Jsid. in mari sciunt. qñ mergi ad littora cōfugiunt. Sicut etiā de taxo t formica legimꝰ. q tps future byemis naturaliter puident. t ideo in estate victualia acumulant atq; parāt. Jnter apes etiā alique sūt q vigiles seu ex cubie ordinanť. q futuras ymbres t pcursus temporꝫ speculenť. Sic pculdubio charissimi ad nos ptinet futura tpa puidere. t cōtra futurā famē t tempestatē: mortis: iudicij t inferni victualia gratiaꝫ t virtutū q̄rere t de remediis p uidere. Teste Greg. Minꝰ iacula feriūt q puidenť. Et sic bene loquiť Jsid. q prudens dī quasi pculvidēs: vt sic tales videanť audiuisse illud Prouer. ij. Prudentia seruabit te vt eruaris a via mala. Et sic breuiter si pterita cogitauerimus. si pntia ordinauerimus. si futura pcognouerimus. dico q prudentes t sapientes erimus. t prudentū conditiones habebimus. Circa que notare possumus q sapiētes seu prudentes apparent in istis videlicet.

Jn mandati impletione.
Jn tacendi discretione.
Jn cordium cognitione.
Jn virium perfectione.
Jn modesta locutione.
Jn pudica conditione.
Jn dementi compassione.
Jn patienti correctione.
Jn fulgenti conuersatione.
Jn temporata maceratiōe.

Dico ergo q prudentes cognoscunť in mandatorū cōpletiōe. seu in obedientie subiectione. Uñ ps. Prudentē me fecisti mandato tuo: qz lex tua meditatio mea est. Jtem in taciturnia discretione. Eccli. xix. Est tacēs t ipe est prudens Et Prouer. xj. Uir sūt prudens tacebit. Jsta est enī vera ꝺditio sapientis. scz taciturnitas t silentiū. Unde q̄situ est a quoꝺa pbo q̄liter debet stare inter sapiētes. Rñdit. Serua silentiū vñ Amos v. Propterea prudēs in tpe illo tacebit. qm dies mali sunt Jtem in cordiū cognitione. Quia ad virū prudentē ptinet inuestigare t cognoscere cogitat⁹ t desideria alioꝝ. Unde Prouer. xxvij. Quō in aq̄ resplendēt vult⁹ pspitientiū. sic corda hoīm manifesta sunt prudentibꝰ. Jtem in viriū pfectione. Uñ Sap. vj. Melior est sapientia q̄ vires t vir prudens q̄ vir fortis. Jtem in modesta locutiōe. Uñ Eccli. xxj Uerba prudentiū statera ponderabunť. Jtē in pudica cōditione. Uñ. j. Thim. iij. Oportet epm esse prudentē t pudicū. Jtez i dementi cōpassione. Uñ Mat. xxv. Prudētes vero virgines acceperūt oleū secū. Oleū vero pietatē t cōpassionē designat. Jtem in tolerata correctiōe. Eccl. x. Uir prudens t disciplinatus non murmurabit correctus. Jtez in honesta conuersatione. Unde Eccli. xxj. Ornamentū aureum prudenti. Jtem in temperata maceratione. Unde. j. Petri. iiij. Estote prudentes. sobrij t̄c. Et sic igiť patz in q̄t t quantis homo debet esse prouidens seu prudens t̄c. Uide in multis titulis vbi de discretione agiť vide etiā de Sapientia t supra. de Consideratione t̄c.

Prune. Nota q prune sūt carbones ardētes. t qz s. de Ardere. Igne. Caloꝛe. Carbone t silib⁹ sat dictū ē. nō opz q circa prunas plurimū seu etiā q cū petro diu sederam⁹ ad prunas. Solū g nō q ē dare prunas

Temptationis.
Dilectionis.
Afflictionis.
Damnationis.

Primo igiť dico q sunt prune tētationis quas demō succēdit. Demon ei est q̄si saber qui prunas ardentiū affectionū nraꝝ. follib⁹ malaꝝ suggestionū sufflat. t sic mētes nras: igne: ire luxurie t auaricie inflamat t tūc ipas in quācuncq; malā formaz mutat. Uñ de diabolo dī Job. xlj. q alit⁹ ei⁹ flamas ardere facit. t flama de ore ei⁹ egrediť. Mala enī nra desideria. terrenoꝝ etiam cumulata subsidia. mulierū gestus. nut⁹ t colloquia. malorū societas t pssortia prune sunt quib⁹ demones mētes ignit t incendūt. qñ. s. flatū sue suggestionis adhibēt t impēdūt Esa. xlviij. Faber ferran⁹ lima operat⁹ est in prunis. Hō ne petr⁹ sedens ad prunas xpm negauit. Uix enī est quin xpm peccādo neget. q̄ ad prunas istas p affectū t attentionem sedet. Unde Prouer. vj. Numq̄d pōt hō abscondere ignē in sinu suo vt vestimenta illius nō ardeant aut ambulare sup prunas vt non cōburanť plante eius. Jste g̃ sunt prune tentationis quas demon succendit. Scdo dico q sunt prune dilectionis quas deus ipendit. Uirt⁹ enī charitatis t sanctispūs feruoꝝ ignis seu prune sunt quibus mētes fidelīū calefiunt. t quas spūssctūs spūaliter accendit. p dicatoꝝ vero ipsas insufflat t extendit Esa. liij. ego creaui fabrū sufflantē in igne prunas t pferentē vas in opus suū vt sic tali spūali fabro. s. bono predicatoꝝ prunas amoris t charitatis p virib⁹ succēdenti dicať illud Ezech. x. Ingredere inquit in medio rotaꝝ q̄ sūt subter cherubin. t imple manū tuaz prunis q̄ sunt inter cherubin. t effunde sup ciuitatem. Cherubin q̄ interpretatur plenitudo scientie significant angelos t beatos. rote vero scripturā sacrā designāt inter qs pcerto pdicatoꝝ studendo t ptemplando debz intrare. t ibi prunas t ignē charitatis haurire. indeq; manuz suā p bonā operationē implere. t ciuitatē. i. pplm cui pdicat inde p virib⁹ inflammare. vt de olla rubiginosa. i. de anima pecatrice dicať illud Ezech. xxiiij. Pone eā sup prunas vacuaz vt incalescat os eius t liq̄at. Tales prunas cōsulit scriptura habere t succēdere. t inimicis nostris dare dicēs scz Prouer. xxv. Si esurierit inimic⁹ tu⁹ ciba illū. si sitierit da ei aquā bibere: prunas enī sup caput eius cōgregabis. t dñs reddet tibi. Prunas dico. s. amoris in eo generabis. Sed quid: pcerto bodie prune charitatis (qđ dolēdū est) deficiūt flame vero cupiditatis t luxurie. ire etiā t auaricie t inuidie valde crescūt. Uñ Esa. xlvij. dī. Non liberabunt inquit animas suas de manu flame. non sunt prune quib⁹ calefiāt t focus vt sedeant ad eū. Jste sunt ergo prune dilectionis quas deus impendit. Tertio dico q sunt prune vexationis seu tribulationis quas mundus effundit. Jste enī sūt prune quib⁹ mūdus coquit bonos. figurate. s. Job. xxj. vbi dicť q ipi viderūt prunas positas t piscē supposituꝫ. de quo legiť. s. xpm comediſſe. Quia reuera xps illos si bi incorpat t comedit: qs ignis tribulatōnis decoquit t cōburit. Quarto vero pōt dici q sunt prune dānatiōis qs infernus diffundit. s. sup illos q̄ illuc mittunť t damnanť. Figurate. s. in arula plena prunis quā cora se Joachi rex iniquus. i. diabolus cora se habebat. sicut dī Hiere. xxxvj. Sic igiť patz quō prune diuersimode pnt sumi.

Prurire. Prurigo. Cum prurigo sit ilꝛla carnis impetigo seu etiam scabies exteriꝛis cutis que delectationem generat t pruritum. quem tamen dolor sequitur t punctura. Posset dici q prurigo signat omnia mala desideria. t potissime carnis illicitos appetitus. ex quibus pūctura mortis eterne sequiť post bancvitā. Omitto tamen qz nō sunt auctoritates. videbicunq; fit mentio de Delitijs t̄c.

Psallere. Psalmus. Nota q psallere idem est q cātare laudare et exultare. psalmos dicere. vel cū psalterio iubilare. Quia tñ de cātico: laude: iubilo t gaudio multa dicta sunt. iō pauca de psallere sunt dicenda. Dic igiť q nos inuenimus. Unuz psallere quod est

Jstorum. Justi psallunt dominū laudādo. ps. Psallite deo nostro psallite. psallite regi nostro
Doctorum.
Stultorum. psallite. Uñ ois terre deus. psallite sapienter. Jtem voci psallūt virtutes boztando. Unde in ps.

Psallite domino qui habitat in syon. annũciate inter gentes studia eius. Item stulti psalunt vana decantando. pũ. Inme psallebant qui bibebant vinum. bis ergo premissis dic q generaliter nos debemus psallere. vicz.

Ut hostem fugemus. Ad ista ẽm tria valet pncipaliter melodia seu cantus ecclesiasticus. t psallere catholicũ t deuotũ. Primo ergo dico q psallere valet ad hostẽ fugandũ t supandũ. Diabolus ẽm cũ sit desprat⁹ t tristis. nõ libẽter manet vbi videt leticiã spintalem cãtũ t psalmũ laudis diume. t gaudiũ in spũsancto. Exemplũ habemus de saul. q arreptus a demonio tunc liberabaꝫ. qñ in ipsius pnitia dauid psallebat t cũ cythara modulabaꝫ sicut habeꝫ .j. Reg. xvj. Ubi ibidem dicit. Uidi filiũ ysai bethleemiten sciẽtẽ psallere. Uide eã supra vbi

Ut deum laudemus.

Ideo bene consulit. Ephe. v. Nolite inquit inebriare vino in q̃ est luxuria: s implemini spũsancto loq̃ntes vobismetipis in psalmis t hymnis t canticis spũalib⁹. cantãtes t psallentes in cordib⁹ vestris dño. Valet igit nr̃m psallere ad hostem fugandũ t supanduz. Scdo dico q psallere valet ad scõs orandum Psallendo ẽm deũ t scõs oramus t eoꝝ gratiã ipetram⁹ Nõne videm⁹ q nobiles t magnates volũt habere coraz se illos q̃ bene sciunt psallere t melodiã facere. et maxime pueros t iuuenes gratiosos. ipisq; sic psallentib⁹ solent vestes t iocalia tribuere t eos secũ libenter habere. Sic vere deus t sancti illos qui orando corã eis psallũt. si tñ pueri. i. puri t mũdi sunt libẽter vident et audiũt. t vestes suas. id est primã stolã. s. grãm eos induũt. t virtutũ iocalia illis cõcedũt. Bene ergo psulit scriptura dicẽs in pũ. Dñis terra adoret te deus t psallat tibi. psalmũ dicat noi tuo. Et Jacobi. v. Turbaꝫ aliq̃s vñm oret equo animo t psallat. Bene ergo dicit aplus .j. Coꝝ. xiiij. Quid ergo? orabo spũ: orabo t mente. psallã spũ. psallã t mente. Valet igit psallere vite ls ad deũ orandũ seu placandũ. Tertio dico q psallere valet ad deũ laudandũ t bonorandũ. Deus ẽm a creatura sua vult laudari t magnificari. t psalmis t psalteriis exaltari. Un̄ in pũ. dr̃i. Jn psalterio decẽ cordaꝝ psallite illi. Et nota q deo debemus psallere et eum laudare. Quia

Sanctus ad conuersandum. Jgit psallem⁹ dño. q̃a sãctus est sine iniq̃tate.
Rectus ad iudicandum. Un̄ in pũ. dr̃i. Psallã tibi in cythara sanct⁹ isrl'
Altus ad imperandum. Jtem q: rectus est sine
Promptus ad adiuuandum. puersitate pũ. Bñ psallite ei in vociferatione. q: rectuz st verbũ dñi. Jtem q: altus pollens sublimitate. seu etiã regali dignitate pũ. Letabor t exultabo in te. psallã noi tuo altissume. Et alibi. Qñ rex omnis terre deus. psallite sapienter. Jtem q: pnipt⁹ est. scz ad adiuuandũ pollẽs strennuitate pũ. Adiutor meus tibi psallã. q: deus susceptor me⁹ es. de⁹ meus. misrdia mea Jtem mansuet⁹ est plen⁹ benignitate pũ. psallite noi q̃⁹ qñ suaue est. Jtem quia affuetus est in omni largitate seu liberalitate. s. sanctos in patria remunerando. Un̄ Habacuc. iij. dicebat ille domin⁹ inquit fortitudo mea t ponet pedes meos quasi ceruoꝝ. Et sup excelsa deducet me victor in psalmis canentem. Et si vis dic q psallendum est sibi. s.

Pure seu nitenter. Nitenter t pure dico q: cum
Docte seu prudenter. puritate pũ. Psallam et intel
Lete seu gaudenter. ligam in via imaculata quando venies ad me. Prudenter
Feruenter t diligenter. et cum sagacitate. Unde illud pdictum pũ. Psallite sapienter: regnabit deus super gentes. Gaudenter insuper t cum iocunditate. pũ. Psallite domino in cythara. in psalterio decem cordarum psallite. Feruenter etiam seu diligenter et cum sedulitate. pũ. Erurge psalterium et cythara exurgam diluculo. Confitebor tibi in nationibus domine. et psalmũ dico tibi in gentibus. Hec igitur sufficiant. de psallere: seu psalmo ꝛc̃.

Tolome⁹. Ptolomaida

Nota q ptolomeus fuit nomen regium apud egyptios. t apud syros. Ptolomaida nomen fuit ciuitatis in patria palestine: q̃. s. dudum dicta fuit accaron. postea ptolomais. Postea tempore christianoruz dicta fuit acon. quã soldanus babylonie soladynus destruxit. Jterpretatur aũt ptolomeus ad mensuram reducens seu reductus. Ptolomaida vero interpretatur ad mensuram seu ad mensuram reducta. Prosequere sicut volueris si occurrat. quia transeo gratia breuitatis.

Oblican⁹.

Nota q publican⁹ in scriptura dicebaꝫ ille q̃ publicũ negocium administrabat. sicut erant publici vsurarij t mercatores vel illi qui publice delinquebãt. sicut erãt lenones et meretrices. Quia ergo tẽpore gratie tales publicani passim ad christum conuertebanꝫ. pharisei vero qui iustiores ceteris credebanꝫ ad christum renuebant conuerti t in suis malicijs obstinabanꝫ. videt q p publicanos pñt intelligi boies penitẽtes t se t publicacia t negocia dimittẽtes. t se ad ad xp̃m summũ rectorẽ reipublice puertentes. Tales ẽm publicani

Peccata corrigunt. Primo dico q peccata corrigũt q: reuera illi qui quãdoq; grauiter peccauerũt. solent p. fundius penitere fragilitatem suã melius cognoscere. seipos viles t indignos reputare t sic maiorẽ gratiã impetrare. Jsti ergo se solent lachrymis abluere. sua solent pectora percutere. aliena restituere. et sic xp̃i societatem t gratiam acquirere. t alijs qui tãtum non peccauerũt in gratijs precedere. t eis in virtutibus pualere. sicut i Petro. paulo t magdalena potuit apparere. Lachrymis ergo se lauãt et abluunt Luce. iij. Uenerunt publicani ad iesum vt baptisarenꝫ. Jtem pectora sua tundunt t percutiunt Luce. xviij. Publicanus a longe stans nolebat ad celum oculos leuare. sed pcutiebat pectus suũ dicens. Deus ꝓpitius esto mihi peccatori. Et sequit. Dr̃ iste descendit in domũ suã iustificatus. Quia omnis qui se humiliat exaltabit. Contrarium vero fuit dictũ de phariseo se iustificãte. vt ptz ibidem. Jtem aliena reddunt et restituũt. sicut de zacheo publicanoꝝ pncipe legit Luc. xix. quomodo. s. ipse christum gaudens recepit. et dixit. Si quez defraudaui reddo q̃druplum. Jtem alios precedunt in virtutibus t puniunt. Matb. xxj. publicani t meretrices pcedũt vos. Jsti igitur peccata solent corrigere. Secundo dico q isti mũdana solent dimittere. Exemplo. s. illius leui publicani qui sedebat in theoloneo. Cui dixit iesus. Sequere me qui statim relictis omnibus et secutus est eum. sicut dicit Lu. v.

Tertio dico q isti dominum solent eligere ipsum. s. t doctrinam ipsius audiendo et faciendo: sibi credendo et obediendo. Unde Luce. xv. dicit q publicani erant appropin quantes ad iesum vt audirent eum. Et Matb. xxj. dicit q publicani t meretrices crediderunt ei. Quarto dico q ꝓpria solent porrigere. sicut zacheus publicanus legit christo dixisse. Luce. xix. Ecce inquit dimidiũ bonoꝝ meoꝝ do pauperibus ꝛc̃. Quinto dico q isti christo se solent coniungere. et ipse etiam publicanos solet diligere. Unde etiã Mat. xj. Pharisei vocabant eum peccatorum et publicanorum amicum. Unde Luce. v. dicitur. q publicanus fecit iesu conuiuiuz in domo sua. et erat ibi turba multa peccatorum et publicanorum et aliorum qui cum illis erãt discumbentes. Sexto vero dico q isti ad paradisum solẽt emergere. et etiam gloriam celestem obtinere seu colligere Unde Merci. ij. dicitur q publicani et peccatores discumbebant cum iesu. s. in gloria paradisi. Nullus enim est ita peccator quin si penitere vult ipm recipiat. et quin ad tecumbendum secum in paradiso ipsum finaliter admittat. Jn quo etiam nos docemur q nullum q̃uis peccatorem debemus contemnere. s si penitere voluerit ipm amare et recipere. et viã vite sibi pro viribus demonstrare. vt sic de q̃libet dicat illud Luce. vij. Uenit filius bois sequit. Pat̃oꝝ t publicanoꝝ amicus.

Publicus.

Nota q nos inuenim⁹ generaliter loquendo. s. Unũ publicum quod

Querit veritas. Primum est publicum qđ iustus diligit. Scdm est publicum qđ sucus
Petit salsitas. eligit. s. hypocrite. Tertium est publi
Cupit vanitas. cum quo vanus se erigit. Quartum
Vult fatuitas. est publicum quo peccator emergit.
Timet prauitas.

Regit equitas. Quintū est publicū qđ ipios ꝓstrigit. Sextū ē publicū qđ plurib⁹ ꝓtingit. s. res publica. Dicam⁹ igitur q̄ est vnum publicū qđ vir iustus solet diligere. Et istud est publicū veritatis. q̄. s. non q̄rit angulos: nec occlta ꝫ semper palam ⁊ publice vult videri. Est enim veritas si milis cuidam aque quam ꝑm Senecam. vbi tractat de nā libus q̄nibus fere ⁊ pecora deuitant. q̄ etiam nec arbusta nec herbas alit: in q̄ cantamus stigmi quam. s. liber. xxx. ca vltimo in fine tante dicit esse penetrabilitat[:] q̄ nullū vas ipsaz tenere ꝑt quin exeat: nisi factum sit de vngulis aut so leis iumentoz̄. Reuera charissimi talis aqua videtur esse veritas Jstam enim fere et pecora. i. omnes male persone solēt fugere ⁊ timere: ipsamq̄ ꝓ eo q̄ nullū ferū ⁊ es. i. nul la ferea diricia ipsā q̄n in publicū exeat possit tenere solēt vitare piter et horrere. Omnis em̄ q̄ male agit odit lucem sicut dicitur Job. iij. Herbas em̄ et arbusta. i. falsitatum et fallationū vmbracula non diligit neq̄ nutrit: q̄. s. palā et publice apparere et exire ꝓtendit. Veritas non q̄rit angu los: qđ certe illi modo viri iusti et veridici faciunt. Quia. s. isti publice viuere et in publicū exire volunt: et omnia falsi tatis latibula fugiunt et dimittūt. Justi em̄ volūt Publice Parere vel ambulare. Publice inquit viuere vel ex Docere vel p̄dicare. istere. Constat em̄ q̄ iusti cum Mordere vel castigare. non cōmittant aliqua ꝓpter q̄ verecūdari debeant aut timere. aut que sint turpia vel pu denda. bene volunt palam ⁊ publice videri. vt. s. bona ip̄o rum opa vel exempla possint ab oibus intueri: siles. s. illis populis mossoz̄ qui dudū fuerunt in asia: quoz̄ mos erat in publico comedere: ꝓcumbere ⁊ viuere ⁊ in occulto nihil facere: ꝫ aptevt dicit pomponius in sua cosmografia. qđ. s. faciebant vt ait ad omnē luxuriā ⁊ victū superfluū: ⁊ q̄uis inhoneſta opa euitanda. Nō etiā ponit iustin⁹ de ligurgo rege lacedemonioz̄ qui legibus suis cauit q̄ oēs in pub lico viuerent vel cenarent. Et ideo cena dicit a cenon qđ ē cōmune ꝓ eo q̄ antiquitus cenabāt in publico vel cōmu ni: vt dicunt Jsid. ⁊ Papias. Cōstat em̄ q̄ via publica ma gis vt cōmuniter est idonea q̄ sequestra. Sic vere via ⁊ vi ta cōmunis est secretis vijs ⁊ conuenticulis ⁊ particulari bus singularitatibus ꝓferenda. Jdeo filij israel dicebant. Nume. xx. Via inquit publica et regia gradiemur. nec de clinabimus ad dexteram aut sinistrā. Nō tñ em̄ est contra superstitiosos ⁊ singulares in religione qui vitam cōmunē tenere nolunt. ꝫ particulares abstinentias facere querunt. Non sic ergo iusti quia certe isti volunt publice parare vel ambulare. Deinde dico q̄ isti volunt publice docere vel predicare. Scientie em̄ bone ⁊ licite docenē ianuis apertis male aūt ⁊ suspecte non. Jdeo apostoli christi fidem publi ce docuerunt. ⁊ p̄dicando publice ꝓtulerunt. Unde appol lo discipulo paulo dicit Act. xviij. q̄ vehementer reuince bat ostendens publice per scripturas esse iesum christum.

Deniq̄ dico q̄ isti volunt publice mordere vel castigare Melius enim valet publice corrigens q̄ occulte detrabēs atq̄ mordens. In lege enim ille qui de die furabat. impu ne non occidebat. Si vero de nocte furaret ⁊ poterat app̄ hendi: impune poterat occidi. sicut dicit Exo. xxij. In quo certe notari potest q̄ illa que de die. id est in publice fiunt. minus reprehendunt si mala sunt q̄ ea que fiunt in occul to. sed per consequens econuerso ille qui bona publice fac illum qui de nocte. id est in occulto bonum peragit antece dit. melioz̄ est igit qui amicum publice corrigit q̄ qui occul te detrahit ⁊ offendit. Jdeo bene dicit Leuiti. xix. Nō ode ris fratrem tuū in corde tuo sed publice argue eum vt nō habeas contra eum peccatum. Patet igit qđ est vnū pub licum qđ vir iustus solet diligere. Secūdo principaliter dico q̄ est vnū publicum q̄ vir fictus solet eligere. Et istud certe est istud apertum: palam manifestum ⁊ publicuz qđ hypocrite iactatores vani glorioſi ⁊ curioſi semp querunt: q̄. s. ꝓ laudibus humanis habendis opera sua in publi co facere ⁊ videri volunt. Omnia enim opera sua faciūt vt videanē ab hominibus. Contra illud Mach. v. Attendite ne iusticiam vestram faciatis coram hominibus vt videa mini ab eis. Et tamen constat q̄ inanis gloria euacuat me rita omnium operum ꝓ ea confectoz̄. Corruscatio em̄ vt dicit Pli. impedit concipi margaritam. Nam quando con chile seu concha marina hausto roze margaritham solet cō capere si tunc fit chorruscatio solet conceptum penitus im pedire. Chorruscatio charissimi que nihil aliud est q̄ vana claritas subito parens ⁊ deficiens: ꝓpalationem ⁊ manife stationem operum nostroz̄ signat. quā. s. homo facit quan do ad vanam gloriam se dilatat. Unde etiam hypocritis ⁊ vani gloriꝫs dicit illud p̄. Apparuerūt chorruscatōnes tue orbi terre. Vidit ⁊ cōmota est terra. Per margaritam vero que p̄ciosus lapis est merita signant: que vt cōmuniter ꝓ bonis opibus reportant. Quia ꝓcerto si chorruscatio ina nis glorie: seu hypocrisis ⁊ iactantie ⁊ intentionis vane et nullius existentie in tali conceptōne ⁊ bonoz̄ opez̄ emissi one contingit. totum negocium maculat atq̄ tingit. ⁊ totā conceptionis virtutem: totamq̄ gratie ⁊ meriti potentiam impedit destruit ⁊ extinguit. Amen dico vobis inquit salua tor receperunt mercedem suam. Math. vj. Et breuiter ista est veritas q̄ hypocrite in publico volunt apparere boni. i occulto vero mali: similes quibusdam aquis archadie q̄s Pli. dicit ambigue esse nature: quia. s. de die potate non le dunt. de nocte vero potate occidūt. Quia ꝓcerto hypocri tarum opera de die ⁊ de nocte in publico ⁊ in occulto sunt alia ⁊ alia. quia. s. in publico non ledunt. sed in occulto pu niunt. Quia si quis ea bibent. ⁊ sibi per imitatiōem incor pauerit qualia sunt in publico ⁊ in die. non ledit cum sint bona. Si quis vero illa qualia sunt de nocte. id est in secre to ⁊ in occulto biberit seu imitatus fuerit. tunc dico spūali ter occidit. ⁊ vita gratie spoliat. Quia. s. sicut dicit Job. xj Si quis ambulauerit de die non offendit. quia lucem hu⁹ mundi videt. Si vero ambulauerit in nocte. offendit quia lux non est in eo. Patet ergo q̄ est vnum publicū qđ vir fi ctus solet eligere. Tertio principaliter dico q̄ est vnum publicum quo se stultus cupit ergere. Et ista sunt publica officia. beneficia ⁊ negocia. quia. s. stulti religiosi ⁊ clerici cu piunt exaltari. ⁊ hoc certe multociens fit in malum suum. Quia ꝓculdubio multi sunt qui priuati ⁊ simplices dau strales seu clerici permanentes. boni ⁊ virtuosi sunt. qui tā dez̄ in publicū exeūtes ⁊ exteriora officia negocia vel bñficia administrātes mali fiunt. Figurate. s. in moyse signū pha raoni monstrante cuius manus dum in sinu suo erant re posite munde erant. exterius vero extracte leprose fiebant sicut dicit Exo. iij. Ad notandum q̄ illi qui in sinu. id est in occulto et priuato. seu etiam in ecclesie claustro et statu viuunt iusti apud deum ⁊ homines. ⁊ ibidem manus ⁊ o opera munda sistunt. p̄. In sinu meo absc̄odi eloquia tua vt non peccem tibi. Qui vero exterius ad publica officia ⁊ ministeria prodeunt. leprosi ⁊ peccatores. auari. s. luxurioſi ⁊ superbi. mendaces etiaz ⁊ in epti faciliter existunt. Bene ergo dicit in p̄. Et quid auertis manum tuam de medio sinu tuo in finem. Jstud est igit illud publicum quo se stul tus cupit erigere. Quarto vero principaliter dico q̄ est vnum publicum quo peccatoz̄ solet emergere. Et istud est illud qua mali publice peccant. ⁊ quo publice de suis iniq̄ tatibus gaudent ⁊ iactant ⁊ quo etiam publice alios viru perant ⁊ diffamant. ⁊ sic ꝓ mala dicta ⁊ exempla alios scā dalizant. Jsti enim non solum tenent ad crimen qđ faciūt immo etiam de peccato quo alij ip̄oz̄ malis exemplis cō mittunt. Figurati. s. Exo. xx. vbi dicit. Or ille de boue et de asino perdito tenebat. qui foueam aperuerat ⁊ non dause rat in quā bos ipse vel asinus cecidisse cōperiebat. Quia ꝓcerto si q̄s foueā ꝓximi vel alieni peccati publicando seu publice peccādo. iactando aut diffamando diuulgat ⁊ ape rit. ⁊ nō potius celat ⁊ claudit. de omni boue ⁊ asino. i. de oīi psona simplici q̄ occasiōe eius perierit. ⁊ exemplo ip̄i⁹ deliq̄rit apud deū reus erit. Mos igit etiā si pctōres sum⁹ ne tñ publice peccem⁹ aut alios diffamem⁹ sup oīa caue re debemus. Nam vt dicit Greg. Petōres tot mortibus di gni sunt q̄t mortis exēpla ad alios transmittūt Et inde ē q̄ publicos malefactores sicut sunt publici homicide ⁊ latro nes cuilibet licet interficere. ⁊ tanq̄ hostes reipublice cape vel delere. Quia ꝓcerto illi qui peccare delectant ab oib⁹ tanq̄ hostes publici puniri et euitari merent. Exemplo scz illius qui publice coram oibus filiꝫs isr̄ intrauit ad scortā madianitem. sicut dicit Nume. xxv. Quaz. s. phinees pub lice auctoritate ꝓpria interficit. de cuius tamen occasione

non penā immo gloriā reportauit. Figurati etiam in absalone qui publice glorians in capillis ponderabat eos ducentis siclis pondere publico. Patet ergo q̄ est vnū publicum quo peccator solet emergere. Quinto vero dico q̄ est vnū publicū qđ peccantem solet constringere. Et istud certe est pena publica quā peccatores merent̄ z i hoc secutor in alio: sicut patet in illis q̄ publice suspēdunt̄: vt pena vnius sit met⁹ multor. Turbula em̄ illor qui ꝓpter peccata sua absorpti fuerūt a terra. s. dathan z abiron affixa fuerunt altari vt publice ab omnib⁹ videri possent. z eor supplicū ne cōmitteret simile recordari. Sicut etiam apparebit in die iudicij de damnatis. quor crimina oibus publicabunt̄. z ipsi publice punient̄. vt de publica pena malor dicat̄ illud. ij. Macha. vj. Publice p ciuitatē circūducentes ꝓcipitauerūt p muros. Patet igit̄ qđ est vnū publicum qđ peccantes solet constringere. Sexto vero dico q̄ est vnū publicū qđ omnibus solet cōtingere: seu qđ prudentes debent dirigere. Et istud est res publica z reipublice negocia de quibus certe infinita dici possent sed auctoritates deficiunt: dicam tamen infra in lra. R. qđ mihi videbat̄. sufficit. Vide vbi Coram. Conspectus. Palam. Manifestum. et similia.

Pudor. Pudicicia. Nota q̄ pudor accipit̄ in malo et in bono. In malo accipit̄ pro ignominiosa verecunda seu cōfusione. sicut cū dicit̄ in ps. Induant̄ qui detrahūt mihi pudore. z opiant̄ sicut dyployde confusione sua. In bono vero accipit̄ ꝓ gratiosa z virtuosa verecūdia z castitate. sicut cūuenter beate virginis dicit̄ thalam⁹ pudoris. Sicut em̄ pudor accipit̄ pro verecundia virginali prudētia seu pudicicia. sicut Eccl. xxvj. Gratia sup gratiā mulier sancta z pudorata. Sicut igit̄ patet q̄ pudicicia est castitas pudorosa. Hic possent dici plurima. sed supra de castitate. z alibi in titulis infinitis de castitate dicta sunt infinita. Hoc solū igit̄ nota q̄ pudicicia summe spectat. s. Ad ꝓlatos z ꝓsidentes. Ad clericos seruientes. Ad matronas deū timētes. Ad antiquos digneviuentes. Ad bn̄ doctos z sapientes. Sint q̄ pudici mūdo ꝓlati vel ꝓsidentes. vnde. de epis di. j. Tbim. iij. Oportet inquit epm̄ irreprehensibilem esse sobriū: ornatum prudentē: pudicū hospitalem. Item sunt pudici xpo dicati vel seruientes. sicut. s. sunt religiosi z clerici. vñ ibidē Oportet diaconos similiter esse pudicos: non bilingues: nō multo vino deditos nō turpe lucrū sectātes ꝛc. Item pudicicia babeant honesti strati ritū tenētes scz boni cōiuges. z mariti me mulieres. Pudicicia em̄ z castitas decet mulieres. non solū virgines sed etiam vxoratas: viduas z matronas. vñ ibidem. Mulieres similiter pudicas non detrahentes sobrias fideles in oibus. Item sint pudici antiquitati iure fauentes. s. boies senes. Istos em̄ summe decet esse castos z pudicos. Unde Titū. ij. Tu aūt loquere q̄ decet sanam doctrinam. senes vt sobrij sint. pudici prudentes. sani in fide z dilectione z patia. Item pudici sunt viri lrati vel sapientes. Valde em̄ esset indecens q̄ bō sapiēs lratus z scientific⁹ impudicicie z libidini esset subiectus. Un̄ Jacobi. iij. dicit̄. Qr illa q̄ desursū est sapientia. primū quidē pudica est. deinde pacifica: modesta ꝛc. Et breuiter dico q̄ quēlibet fidelem xpianū decet q̄ sit pudicus: vel pudicicia virginali vel cōiugali. vel viduali. Et dico pudicus nō solū carnis cōditione sed mentis intentione z affectione. morali cōuersatione verbali locutione. Un̄ Phil. iij. dicit̄ sic. Decetero fratres quecunq; sunt vera. quecunq; pudica. quecunq; iusta quecunq; sancta. quecunq; amabilia quecunq; bone fame si qua virtus in vobis est hec cogitate ꝛc. Sufficiat gratia breuitatis.

Puella. Nota breuiter q̄ per puellam potest intelligi q̄libz dña: vel q̄libet mulier virgo vel sctā. Un̄ nota q̄ omnis talis puella debet habere. s.

Verecundiam in vultu.
Continentiam in actu.
Decentiam in ornatu.
Leticiam in affectu vel affatu.
Clementiam in effectu.

Iste em̄ sunt ꝓditiones cuiuslibet bone puelle. q̄s dñt hie oēs scte dñe z etiā oēs anie xpiane. Dico igit̄ q̄ hie dz verecūdia timorosam. qz. s. nō debet esse effrenata: s timida z verecūda. Unde Dan. xiij. dicit̄. Qr susanna poterūt viri vt lauaret ingressa est sola cū duab⁹ puellis. Item debet hie continentia pudorosam. Puella em̄ debet esse virgo z carne integra z pudica. Un̄ Gen. xxiiij. Ecce rebecca puella decora nimis virgoq; pulcerrima. Tales puellas diligit rex regū deus. Un̄ beiter. ij. Querebant̄ regi puelle z virgines speciose. Istas em̄ moyses. s. deus ab infernali occisione ꝓseruat: dicens. Nume. xxxj. Puellas et omnes virgines reseruate. Item debet habere apparentiam gratiosaz. i. honestam ꝓuersationē. Un̄. iij. Reg. j. Erat aūt abysag puella pulcra nimis. Item debet habere leticiam gaudiosam. qz scz. ista debet esse gaudiosa z leta in spūsancto: z p dei laudem z grārū actionē libenter debet psallere z cantare. Unde Zach. viij. Platee ciuitatis implebunt̄ puellis ludentibus. Item debent habere clementiā viscerosam. qz. s. tales debēt esse pie. misericordes z benigne. qđ bene apparuit in Cremuth filia pharaonis: que cū puellis lauari volens cernens in fiscella puerū vagientem miserta est ei⁹ sicut dicit̄ Exo. ij. Et ideo illa puella pulcra nimis q̄ ꝓ dauid extitit ꝓcurata vocata fuit sunamitis. Et sic de tali puella talib⁹ cōditionibus insignita dici poterit illud Matb. ix. z Mar. v et Luce. viij. Non est mortua puella s dormit. qz scz tales puelle. id est tales bone psone vel anime xpiane non moriunt̄ p damnationem eternam: immo certe ipe dormient p requiā sempiternam. Sic ergo p̄dicas de aliqua iuuencula mortua dic q̄ hec mulier vel persona describit̄. s.

A virtuali perfectione. Ista em̄ fuit virtualiter dota
A naturali solutione. ta. qz puella. Ista nunc est na
Ab eternali successione. turaliter grauata. qz tunc dormit. Ista erit eternaliter dicata. qz nō est mortua. Sic q̄ ꝓ quō puella accipit̄ i bono. Sz adhuc dico q̄ puella q̄nq; accipit̄ in malo. Et sic puella accipit̄ ꝓ psona molli z delicata. z debili z effeminata. vñ nō q̄ in scriptura inuenit̄. s.

Puella superba z ꝓsumptuosa. De puella ꝓsumptuosa dicitur Thobie. iij.
Puella carnalis z luxuriosa. Qr cum sara increpa
Puella crudelis z iniuriosa. ret puellam pro culpa
Puella saltatrix z impetuosa. sua presumpta est eam redarguere. dicens. Nunquid me occidere vis sicut occidisti septem viros tuos. De puella luxuriosa dicit̄ Deutro. xxij. Non est inuenta in puella virginitas. De puella iniuriosa dicit̄ Marci. vj. Qr puella dixit herodi. Da mihi in disco caput Johannis baptiste. Unde Matthei. xiiij. dicit̄ q̄ caput Johannis in disco datū est puelle. De puella saltatrice vel etiā garrulosa dī d eadem Mat. xiiij. Qr cū saltasset placuit herodi simulq; discumbentibus. Ista ergo de puella sufficiant. Vide infra de virgine vbi dicit̄ plenius.

Puer. Cum puer dicat̄ quasi purus aer ita q̄ a puritate ꝓprie denominetur videt̄ q̄ moraliter loquendo: puer potest quācunq; purā z humilē psonā significare. Et sic notabo q̄ in scriptura nos inuenim⁹ puerū

Prefectum. Primus Puer est dei filius.
Perfectum. Secundus puer est homo sobrius.
Infectum. Tertius puer est stultus ebrius.

Primus ergo puer signat celi possessorem. Secundus vero puer signat celi successorem. Tertius aūt puer signat celi contemptorem. Primo igit̄ dicamus aliq̄d de puero possessore. s. de dei filio benedicto. Iste enim est. scz.

Puer dignissimus. quia datus est a summo numine.
Puer purissimus. quia satus a matre virgine.
Puer mitissimus quia prostratus in crucis sanguine.
Puer fortissimus. quia relatus a mortis turbine.
Puer altissimus. quia elatus in celi culmine.
Puer permaximus. quia dotatus eterno nomine.

Dicam igit̄ hunc puerū esse dignissimum tanq; a summo numine nobis datum. s. a deo patre. qui. s. istum vnicū puerum z filium nobis dedit et misit. Unde Esa. ix. Puer natus est nobis z filius datus est nobis. Et erit principat⁹ super humerum eius z vocabit̄ nomen eius admirabilis cōsiliarius deus fortis pater futuri seculi: princeps pacis ꝛc. Istam vide alibi. Nonne videmus q̄ simplices dant conducunt z concedunt pueros suos alīs pro ipsorum seruitio faciendo. z maxime pro ipsorum pecoribus seruandis z pascendis. Sic vere dico q̄ deus pater puerum suum z filium nobis conduxit z dedit pro grege fidelium seruando

pascendo Gen.xxxvij. Joseph pascebat gregez cū fratrib⁹ suis adhuc puer. Quia fm rei veritatem Joseph q̄ interp̄tat crescens.i.xp̄s dei filius q̄ in multiplicationem fidei sp crescat (Juxta illud Gen. xxj. Crevit puer t ablactat⁹ est.) gregem fideliū p doctrinaz pauit. t tam iudeos q̄z gentiles gregi fideliū sociauit. Esa.xj. Vitul⁹ leo t ouis simul morabunt. t puer paruulus mīabit eos. Hūc ergo puerū dico sanctissimū. t tanq̄ a summo numine nobis datū. Dem de hunc puerū dico purissimū tanq̄ a matre virgine nobis satū Esa.vij. Ecce virgo concipiet et pariet. qđ sc̄z satis apparuit in boc q̄ p stellam fulgentem q̄ est res purissima fuit puer iste demonstrat⁹ Mat.ij. Etce inquit stellam quaz viderant magi in oriente antecedebat eos vsq̄ dū veniens staret supza vbi erat puer. Sequit. Et intrantes domū inuenerunt puerū cū Maria matre eius. Iste em̄ fuit sicut puer narcisus pulcerrim⁹ qui videns fontem purissimū t ibi faciem suam speculans tamdecoza in eū sui immemoz se immersit sicut dicit Ouid⁹ lib.iij. Fabula.vj. de transformatis. Sic vere dico q̄ purissimus dei fili⁹ videns fontem misericordie virginem gloriosam: puram innocentem t claram. suamq̄ ibidem p deuotionem imaginem resplendentem. sui. id est sue maiestatis oblit⁹. ibidem p carnis assumptionem se mersit. ibiq̄ mortuus t submersus.i. mortalis t passibilis factus fuit. iij. Regū. xiij. Cumq̄ illa ingrederet limen domus mortu⁹ est puer. Cū illa inquit.i. diuina natura ingrederet limen domus.i. vterū virginalem sc̄z in filij incarnatione. mortu⁹ est.i. mortalis factus est puer. id est purissim⁹ dei fili⁹ benedictus. Hunc ergo puerū dico purissimū tanq̄ a matre virgine nobis satū. Denicq̄ hūc puerū dico mitissimū tanq̄ in mortis sanguine sponte stratum. Constat em̄ q̄ iste puer tanq̄ ouis ad occisionem ductus est. sicut dicit Esaie. liij. Apud archades em̄ Jouilinteo t panilieo qui a gentilib⁹ duo numina credebant puer omni anno sacrificabat t p salute populi mactabat. Unde fm Plinū lib. viij. cap. xxiij. quidam cocor grecus dictus scopas. asserit q̄ quidam dictus demenetus cōuersus fuit in lupū. p eo q̄ comederat de puero Jouilinteo ab archadibus immolato. post decennū tamen iterū fuerat homo factus. t de lupo in hominē reformat⁹. t in certamine athletico apud olimpiam victor fuit fuerat coronat⁹. Iste aūt ritus de puero p salute populi morti dando (sicut a pluribus p̄onis fidedignis audiui. qui in illis partib⁹ orientis fuerūt) adhuc seruat in charbaio a magno chaz t alijs gētibus orientis. qz. s. puer occidit t assat. t corpus diuisum p̄cipalioribus ad vescendū t cōmunicandū dat. reliqu⁹ vero populus sanguine aque mixto aspergit t expiat. Quis est iste puer nisi xp̄s Iste em̄ Jouilinteo. id est deo patri p salute humani generis voluit occidi in cruce. sole voluit assari. corp⁹ suū in sacramento altaris a fidelib⁹ voluit assumi. t sanguine suo populū expiari Heb.ij. Pueri cōmunicauerūt carni t sanguini. Sed q̄d dicit vltra de isto puero. p certo dicit q̄ ille demenetus qui de carnib⁹ pueri comedit mutatus est in lupū. Quid em̄ signat demenetus nisi dementem populū iudeoz. qui sc̄z carnes pueri iesu dicitur comedisse in q̄tum ipsum dicit crudeliter occidisse et p̄pter hoc certe in lupū dicit cōuersus fuisse. in q̄tum p̄pter peccatum mortis christi ad vagandū per nemora more lupi. id est ad captiuitatem perpetuā est damnatus Gen. xlij Dixit ruben fratribus suis. Munq̄d non dixi vobis nolite peccare in puerū t non audistis me. en sanguis eius exquirit. Lupi enim facti sunt. quia certe isti venerūt ad vos in vestimentis ouiū. intrinsecus aūt sunt lupi rapaces. Finaliter isti tamen in humanam speciem reuertent. in fine tempozū lupinam dimittent effigiem. t ad fidem xp̄i t gratiam conuertent. t victores in certamine contra antixp̄m bereticos t demones triumpho nobili dotabunt. Judit. xv. Victores reuersi sunt in betuliam. Sed quid vltra dicemus de isto puero? certe di. q̄ quia p⁹ nobis mortuus est. nos debemus mortem eius deflere. t p⁹ ipso t eius fide mortem si necesse fuerit sustinere. Exemplo delphini qui pueros dilit diligere. et societatē eoz suo omni velle. Ūñ narrat Solinus cap. de ellesponte. Et Plinius. lib. ix. cap. viij Oz in persarum historia continet quendam puerum a delphino quodam taliter adamatum q̄ se sibi equitandum prebebat: ip̄mq̄ inter fluctus de vno portu ad alium deferebat. finaliter tamē tēpestate grauī exorta puer submergitur t moritur. & mortu⁹ ad littus p delphinu portat. Delphinus vo quasi confitens reatum suū q̄ p⁹ eo mortuus erat puer morte se mulctauit. t ad mare redire nolens iuxta puerum interijt p dolore. Charissimi puer iste ē xp̄us. Delphinus vo in mari mūdi fluctuans est humanū gen⁹ Cum igit inter istos fuerit a principio magnus amor. ita q̄ delphinus.i. genus humanū ipm puerū xp̄m vectauerit t receperit. inquantū credidit fidem eius. sic factum est q̄ iste puer dei filius in tempestate persecutionis iudaice mortuus extitit t submersus (.iij. Reg. iij. Puer mortuus iacebat in lectulo) delphinus vo.i. homo videns illuz p se mortuū fuisse. debet certe de morte ipius summe doloze. Juxta illud. iij. Reg. xiij. Moriet puer t planget eū omnis israel. dicendo. s. illud Gen. xxxvij. Puer non comparet t ego quo ibo? t p⁹ eo t ei⁹ fide morti si necesse fuerit se offerre. dicentes. s. illud. ij. Reg. xviij. Est ne pax puero absalon. Et sequit. Quis mihi tribuat vt moriar p⁹ te fili mi absalon? Bene igit hūc puerū dico mitissimū tanq̄ in crucis margine morte stratū. Insup vo hūc puerū dico fortissimū tanq̄ a mortis turbine repatū. Iste em̄ puer a mortuis resurrexit. vñ. iij. Reg. iij. Oscauit puer septies t aperuit oculos. t ca. v. Restituta ē caro eius sicut caro pueri. Et Actu. xx. Adduxerūt puerū viuentem. vide vbi xp̄i resurrectio infra. Rursum hūc puerū dico altissimū tanq̄ in celi culmine sublimatū. s. in ascensione. vñ. j. Reg. j. Puer aūt p̄ficiebat atq̄ crescebat. Crevit em̄ t exaltatus ē vsq̄ in celū p ascensionē. vide infra vbi xp̄i ascēsio. Postremo hunc puerū dico p̄maximū tanq̄ eterno noie p̄dotatū. Constat em̄ q̄ nomē fama. fides t magnificentia hui⁹ pueri sp multiplicat. Figurat⁹ in samuele qui noiat⁹ interp̄tat. de q̄ dz. j. Reg. ij. Magnificat⁹ ē puer samuel apud dñm. vide. s. de noie. sic igit p⁹ quō iste puer ē Insignitus p̄claro nomine. Alte situs celi culmīe. Restauratus a mortis turbine. Morte stratus in crucis margine Mūdo satus a matre virgine. Nobis dat⁹ a summo numine. Iste est igit puer quem debemus semper inquirere. Mat. ij. Interrogate diligenter de puero. Quem debemus suscipere. Luce. j. Suscepit israel puerum suum recordat⁹ est misericordie sue. Quem etiam debemus tanq̄ nostrum diligere et eligere. dicentes sc̄z quilibet illud Matthei. xij. Ecce puer meus quem elegi: dilectus me⁹ in q̄ bene complacuit anime mee. Patet igit aliquid dictū esse de puero celi possessore. Scdo principaliter dico q̄ dicēdū est aliquid de puero celi successore sc̄z de viro puro t iusto qui finaliter in celi hereditate succedit sicut puer multiplici ratione que sc̄z ostendunt in illa auctoritate que scribit Job. vj. Est puer vnus hic vbi sc̄z oñdit qđ est vt cōiter.

Ceteris longior in duratione.
Ceteris pulcrior in aspectione.
Ceteris simplicior in intentione.
Ceteris p̄mptior in subiectione.

Et sic q̄ spūaliter loquendo puer id est iust⁹ seu vir p̄fectus

Debet esse durans et stabilis. est inquit qđ sc̄z durationē signat. Debet esse pulcer et babilis puer inquit id ē purus et mund⁹. Debet esse simplex et humilis. vn⁹ id ē simplex et non duplex. Debet esse p̄ompt⁹ et mobilis. hic inquit id est p̄ti⁹. Sit igit iste puer durās et stabilis plen⁹ pstātia Puer enim naturaliter diutius durat et viuit q̄ homo senex. Sic iustus et perfectus magis perseverat in bono q̄ imperfect⁹. quod ostendit in verbo est. quod signat durationem presentem non deficientē. Unde de⁹ potest dicere de quolibet tali illud. j. Paralip. xxij. Salomon fili⁹ meus puer paruulus est vt et hic dicat illud Hiere. j. Puer ego sum. Item sit iste puer pulcer et babilis plenus decentia. Et hoc ostenditur in verbo puer. id est purus aer. qui scilicet pulcrior est et magis placet q̄ turbidus. Quia reuera vir perfectus est purus: mundus: speciosus et decēs et dep et hominibus gratiosus et placens. Allega si vis illud quod predictuz est de puero t delphino. Et pone quo modo mundicia puerilis placet etiam animalibus crudelibus atq̄ feris: sicut etiam de leone legitur q̄ scilicet pueris et mulieribus parcit. sicut iam pluries fuit dictum et tactum. Pone etiam de alijs feris sicut de lupa q̄ remū et

romulum pueros feris expositos ad vorandū. lactare inuenta est ⁊ nutrire. sicut ponit tytus liuius. Cui⁹ simile ponit iustinus de cyro rege persaꝝ. ⁊ cronica de beinrico tercio vl' quarto impatore romano. qui oēs in iuuentute a feris nutriti sunt. ⁊ ab boibus vt morerent expositi. a feris seruati fuerūt. ⁊ tandē ad alta imperia sublimati creuerūt Sicut cū diuina ꝓuidentia ꝑ varia media effectus suos solet introducere. sic etiaꝫ ꝑ fera animalia solet innocētes a periculo liberare. Deus cū occulte custodit illū quē ad aliquē magnū statū ꝓmouere intendit. dicēs. s. ij. Regum xvij. Custodite mihi puerū absalon. Jgit spūalis puer debet esse pulcer ⁊ humilis plen⁹ decētia. Puer inqt. Jtē sit talis puer simplex ⁊ humilis carens malicia. Cōstat. n. q̄ pueri nō sunt maliciosi nec duplices. ꝑ intentione plani ⁊ simplices. ⁊ inde ē q̄ pueri faciliter decipiūtur. qz. s. sicut nullū vellent decipe. sic alios erga se velle facere opinant Teste eū Aresto. Pueri sua innocentia alios mensurant Sic vere viri iusti sine malicia volūt esse. nullūq; querunt decipe. nec etiā ne decipiant cauere. qđ ostendit cū dicit. Unus. q. d. non duplex aut maliciosus. ꝑ simplex ⁊ innocēs ⁊ sincerus. vñ Judic. xiij. Erit eū puer nazareus domini. Un⁹ inquit. Ecc. iiij. Un⁹ est ⁊ secūdum non habet. vñ. j. Reg. xxvj. Ecce inquit basta regis. transeat vnus de pueris ⁊ tollat eā. ⁊. j. Reg. ix. Tolle tecū vnū de pueris. ⁊ consurgens vade ⁊ q̄re asinas. Unitas eū ⁊ puer ⁊ asina simplicitatem designant. Jtem fit etiā talis spiritalis puer ꝓmptus ⁊ agilis sine pigricia. s. obediēdo ⁊ obsequēdo. et diligenter bonū agēdo. Dō. s. oñdit cū dr. hic. qđ ē aduerbiū loci significās pñtiaꝫ psonalem. Ad denotanduꝫ q̄ sicut pueri sunt naturaliter mobiles ⁊ agiles. ꝓpter virtutē caloris ignei in quo plurimū sunt vigentes. Sic viri iusti p obsequiū obedientiā ⁊ diligentiā oīmbus volūt esse ꝓsentes. Hic inquit. q̄ vicz ignis charitat⁹ quo feruēt. ipos facit ad obediendū agiles et ad oia bona opera diligētes. Hic inquit. vñ Gen. xxij. Dixit abraam ad pueros. Expectate hic cū asino. ego ⁊ puer illuc ꝓperantes adorabim⁹. Expectate inquit hic. vt s. semper pñtes inuenire possitis ad obediendū: obsequēdū et oprandū. Et sic ergo pz quomodo spūalis puer id ē vir pfectus debet esse velox et agilis et laboriosus sim plex et humilis nō maliciosus. pulcer et abilis nō despectuosus durans ⁊ stabilis non defectuosus. Et sic bene dictū est vt videt de ipso. Est puer vn⁹ hic vide de vnus. de esse. et de hic localiter et aduerbialiter. et si vis pone hic duodecim bonas cōditiones que de puero ponunt supra vbi puulus. inuehe in cōtrariū de malis et immūdis pueris sicut ibi. Sic ergo dicā q̄ talis bonus puer spūalis debet ꝓmoueri et exaltari. honorari et sublimari: et ad dignitatē talem et eternalē eligi: pfici et leuari. vt sic de bono electo dicat dñs illud Mat. xij. Ecce puer meus quē elegi. Et illud Mar. ix. Accipiēs puerū statuit eaz in medio. Ubi certe talis electus commendari potest Ut supnaliter eleuat⁹. Accipiēs inquit scz de⁹. Ut virtualiter confirmat⁹. statuit eum inquit. Ut regulariter adequatus quia in medio. Vide de quolibet in titulo suo. Jn illa auctoritate. Ecce puer me⁹ ꝛc. ostendit q̄ hunc deus ꝓsentat. Ecce. Hunc de⁹ adoptat. Puer me⁹. Hec igit̄ de bono puero in singulari sufficiant. Quia tm̄ in scriptura ꝑ pueros familiares et seruitores intelligunt. Possumus notare q̄ multi mali pueri hodie inueniuntur scz Pueri

Blasphemi ⁊ iniurioſi.
Superbi et ambicioſi.
Debiles et defectuoſi.
Carnales et luxurioſi.
Diſcordes et litigioſi.
Ludentes et ſolacioſi.
Ignorātes et obliuioſi.
Pereuntes et luctuoſi.

De blaſphemis et iniurioſis dicit dñs. iiij. Reguz. xix. Pueri regis aſſyrozuz blaſphemauerunt me. De ſuperbis ambicioſis q̄ ſcz ſemp querūt aliꝫ dñari. dici poteſt illud Eſa. iij. Dabo pueros principes eoz. et effeminati dñabunt eis. De debilib⁹ et defectuoſis. q̄ ſcz carent oi fortitudine et ſtute. dici pōt illud Eſa. xl. Deficiēt pueri et laborabūt ꝛc. De carnalib⁹ et luxuriois. ſeu etiā de lenonib⁹ et pnicioſis qui ſcz aliene fauent luxurie pōt dici illud Heſter. ij. Dixerūt inquit pueri ⁊ miniſtri regis. querant regi puelle virgines ſpecioſe. De diſcordib⁹ et litigioſis poteſt dici illud qđ de pueris Joab ⁊ abner dicit. ij. Reg. ij. Surgant pueri et ludāt coraꝫ nobis. ſequit. Qz vnuſquiſq; apprehendit caput comparis ſui. et tranſfixo gladio in latus contrarij mortui ceciderunt. Conſtat eū q̄ ludi taliū puerozū in morte ⁊ diſcordiam ſepiſſime terminant. De ludentib⁹ aūt et ludibrioſis qui nullis vacant niſi fatuis ⁊ ineptis ſolatijs huius mūdi dici poteſt illud Luce. vij. ꝑ. ſ. ſimiles ſunt pueris ſedentibus in foro ⁊ loquentibus ad inuicem ⁊ dicentibus. Cantauimus vobis ⁊ non ſaltaſtis ꝛc. De ignorantibus ⁊ obliuioſis di Sapi. xij. Tanq̄ pueris inſenſatis iudiciū in deriſum dediſti. Contra illud. j. Cor. xiij. Nolite pueri effici ſenſibus. ſed malicia paruuli eſtote. De pueris vero finaliter pereuntibus. id eſt de peccatoribus tempaliter ⁊ eternaliter morie⁹tib⁹ pōt dici illud Treñ. v. Pueri in ligno corruerunt. Et Baruc. iij. Neq; puerozum miſerti ſunt. ſ. demones Jmmo etiam dicit. j. Macha. j. Suſpendebant pueros a cerniciib⁹. Et Job. j. Irruerūt ſabei tulerūtq; oīa: ⁊ pueros gladio occiderūt. ſabei qui interpretant captiui ſunt demones a celo facti exules: in hoc aere captiuati. qz ſcz iſti in tales pueros. i. in peccatores finaliter irruent. ipſoſq; per penam eternam peutient ⁊ occident. Figurati. iij. Regum. ij vbi viri egreſſi de ſaltu. xlij. pueros occiderūt. qz belyſeum illuſerūt. Uiſi eū. i. demones illos in inferno finaliter lacerabūt. q̄ belyſeū. i. ſanctos ⁊ iuſtos in hoc mūdo vituperant ⁊ illudūt. hec ꝑ dicta ſint de peccatoribus q̄ ſunt pueri mālignantes. Sed ſi adhuc velis aliquid dicere de iuſtis q̄ ſunt pueri dño ſeruiētes potes notare q̄ iſti ſunt Pueri

Jnfirmi et patientes.
Mundi et continentes.
Leti et pſallentes.
Parci et abſtinentes.
Docti et ſapientes.
Macri et penitentes.
Pacifici ⁊ concordātes.
Electi et conregnantes.

De pueris patiētib⁹ pōt dici illud Gen. xxij. vbi abrahā dixit pueris ſuis. Expectate hic cum aſino. Expectate et etiam aſinus patientiam ſignat de pueris continentib⁹ dicit. j. Regū. xxj. Si mundi ſunt pueri maxime a mulieribus. Sequit. Erant aūt vaſa puerozum munda. Et merito q̄ procerto illi qui regi celi ſeruiunt ⁊ famulant ſine macula incontinentie ſpecaliter eſſe conent. Dañ. j. Precepit rex prepoſito eunuchoꝝ vt introduceret pueros qui erāt de ſemine regio de filijs iſrael in quibus nulla eſſet macula decoros formis eruditos omni ſapientia. cautos ſcientia ⁊ doctos diſciplina. et qui poſſent ſtare in palacio regis. De pueris congaudentibus ſeu etiam deum laudantibus ⁊ exultantibus dicitur in ꝑ. Laudate pueri dominum: laudate nomen domini. Sicut. ſ. dicit de pueris hebreozum qui tollentes ramos oliuarū obuiauerūt domino dicentes. oſanna ꝛc. De pueris abſtinentibus dicit Dañ. j. Qz vultus puerozum qui ſolum vtebant leguminibus apparuerunt corpulentiores pre omnibus pueris qui veſcebant cibo regio. De pueris ſapientibus dicit Dañ. j. Qz pueris his dedit dominus diſciplinam ⁊ ſcientiam in oīm libro ⁊ in omni ſapia. De pueris penitentib⁹ poteſt dici illud. j. Mach. ij. q̄ ipſi circumciderunt pueros incircūciſos. Circūciſio enim penitentiam ſignat. q̄. ſ. vicia circūcidit. De pueris cōcordantib⁹ ſeu pacifice ⁊ charitatiue viuentib⁹ poteſt dici illud Job. xxix. Erat inqt omnipotens mecū ⁊ in circuitu meo pueri mei. Et Luce. xj. Pueri mei mecū ſunt in cubili. De pueris vero conregnantib⁹ ſeu patri ſuo deo in regno paradiſi ſuccedentib⁹ poteſt dici illud. j. Mach. j. vbi dicit q̄ alexander vocauit pueros ſuos nobiles qui ſecū erant nutriti a iuuentute ſua: ⁊ obtinuerunt pueri eius regnum vnuſquiſq; in loco ſuo. Alexander enim ſignat deū. Pueri ei⁹ nobiles ſunt omnes ſancti ⁊ quicūq; viri virtuoſi: iuſti ſibi per fidem ⁊ charitatem coniūcti et per gratiam eruditi. Jſtis en im regnū ſuū. ſ. paradiſi gloriaꝫ diuidit. ita q̄ vnuſquiſq; in loco ſuo. id eſt in gradu ſibi debito finaliter ſuccedit Luce. xviij. Sinite pueros venire ad me: taliū eſt enim regnū celorū. Ad qđ nos perducat ille q̄ iſtos pueros nutrit ſuperius et educat. ſufficit.

Pugna. Pugnare. Nota q̄ pugna dicitur a pugno eo q̄ pugnis homines pugnant. Et eſt pugna idem quod pelium ſeu bellum. Qz uis enim iſta vocabula grammaticalia differant vnum tamen accipitur pro alio in ſcriptura. Moraliter tamen loquendo dico q̄ inuenitur Pugna

Virtuosa. Prima est pugna humane stremuitatis. Secunda ē pugna diuine auctoritatis. Tercia est pugna peruerse malignitatis. Quarta est pugna diabolice crudelitatis. Dico ergo q̄ ē quedā pugna q̄ ē virtuosa. Et ista ē pugna q̄ iusti pugnāt ꝯ diabolū. carnē ⁊ mūdū. De qua pugna pōt dici illud. iij. Reg. xxj. Dauid ⁊ viri eius pugnabāt ꝯ philistiim. Itē dico q̄ ē q̄dam pugna gloriosa. Et ista ē illa qua deus ꝓ humano genere ꝯ diabolū dimicauit. qua etiaꝫ omni die pugnat ꝯ cum nobis auxiliū conferēdo. ⁊ de hoc Josue. xxiij. Dns deus pugnabit ꝓ vobis sicut pollicitus ē. Item dico q̄ ē q̄dam pugna viciosa. Et ista est pugna q̄ mali pugnant ꝯ dnm ꝓ obstinatōem. ⁊ ꝯ seipos ꝓ diuersitatē ⁊ rebellionē. Vñ de pugna ꝯ deū dr: Ecci. xlvj. Contra deū pugnare nō ē facile. de pugna etiā ꝯ seipsos dicit Dañ. vij. Quatuor venti pugnabāt in medio mari. Item est q̄dam pugna luctuosa seu periculosa. Et ista est illa q̄ dyabolus pugnat cōtra hoiem in pñti ꝓ temptatiōem. ⁊ in futuro ꝓ damnationē. Vñ de pugna demonis mūdi ⁊ carnis quaꝫ faciūt ꝯ nos. dr: Judic. xj. Filij amon pugnabant ꝓtra filios israel. Dicam⁹ aliquātulū vlterius de pugna virorū iustorū. q̄. s. non cessant pugnare cōtra eccie vel anime inimicos. Sicut em̄ animalia inter se pugnant ⁊ pliantē. qm̄ sibi in cōditionib⁹ ⁊ cōplexionib⁹ nāliter ꝯtrianē ⁊ aduersantur. Et inde ē q̄ elephas pugnat cōtra dracones. mustela cōtra scorpionē. ⁊ cetus ꝯ crocodillū. Sic vere iustus pugnat ꝯ diabolū ⁊ quēlibet aliū spiritalē inimicū. Et hoc est qd̄ ꝓcipit. j. Macha. iij. Estote pati vt pugnet⁊ aduersus natōes. vbi oñdit q̄ in pugna q̄uor spāliter requirunt. s.

Vires	Vires dico ad laborem sustinendum.
Arma.	Arma ad corpora muniendum.
Opera	Opera ad inimicos impugnandum.
Et aduersarij.	Hostes ad plium terminandum.

Sic vere in ista pugna spuali concurrūt ista quatuor. s.

Vires.	Vires sunt cordiū fortitudo. Estote inquit.
Arma.	Arma sunt vtutū sanctitudo. Parati inquit.
Actus.	Actus sunt operū rectitudo. vt pugnet⁊ inq̄t.
Et hostes.	Hostes sē maloꝝ multitudo ꝯ natiōes inquit

Vires faciūt ad laborū tolerationē. Primo ergo dicit q̄ in ista pugna requiritur actus fortitudis et prudētie. Et hoc oñdit cū dr. pugnetis. In pugnādo em̄ requirit vtrūq̄. s. fortitudo et prudētia ⁊ peul dubio. pugnādū est fortiter et prudēter triplici ex cā. vicz

Arma faciunt ad malorū phibitionē.	
Actus faciunt ad virtutū executionē.	
Hostes faciunt ad animi excitationē	

Pro fidei defensione. Et primo ꝓ fidei defensione
Pro anime saluatione. Exēplo apum q̄ ꝓ rege suo
Pro subditorū ꝓtectione. pugnāt ⁊ moꝝ ꝓ eo pulcrū
Pro ecclesie tuitione. putant vt dicit Plī. Quia ꝓcerto ꝓ rege nr̄o ihū et ꝓ fide sua defendēda debem⁹ cōtra saracenos et hereticos pugnare. et mori ꝓ eo pulcrū et nobile existimare sicut fecerūt martyres ⁊ pdicatores. Vñ de deo dr Sap̄. v. Qz pugnabit ꝓ eo orbis terraꝝ ꝯ insensatos. Item pugnandū est ꝓ anime saluatione. Animalia ci pugnāt ꝓ vrozibus suis ne ab alijs maculent. Sic et nos debemus pugnare et certare ꝓ animab⁹ nostris ne a demonibus inquinent nec inquietent. j. Macha. iij. Nos vero pugnabimus pro animabus nostris et legibus. Item pugnandum pro subditorum protectione. Exemplo apū qui ꝓ filijs pugnat contra lupum. Exemplo galline que ꝓ pullis pugnat contra miluū. Et exemplo cornicū q̄ teste Plinio: cōtra alias aues pugnat ꝓ ciconijs. Et exēplo elephāt qui ꝯ draconē pugnāt ꝓ boibus errantib⁹ atq; deuijs Quia ꝓcerto ad nos et ad ꝓlatos maxime ptinet ꝓ subditis et alijs fidelibus. contra spūales aduersarios. s. contra demones. pcā hereticos et tyrānos pugnare et ꝓ ipsis viriliter debellare. j. Macha. iij. Erigamus deiectionē populi nr̄i vt pugnem⁹ ꝓ pplo nr̄o ⁊ sanctis nostris. Itez pugnādū est ꝓ ecclesie ⁊ ꝓ pace tuitiōe. Exemplo auiū q̄ pugnāt ꝓ defensione nidoꝝ. Et exemplo animaliū q̄ pugnāt ꝓ defensione suoꝝ domicilioꝝ. sicut patet de taxo et vulpe ⁊c. Vñ. ij. Reg. x. dr. Pugnem⁹ ꝓ pplo nr̄o et ciuitate dei nr̄i. i. ꝓ ecclesia. Et sic bene dico q̄ requirit actus fortitudinis et prudentie. Pugnemus inquit. Quarto dico q̄ requiritur ober fortis turbinis ⁊ malicie: contra inquit nationes. Nulla est enim pugna sine aduersario. et in omni pugna spirituali necesse est q̄ aduersarios habeamus. q̄a als virtus contrarium non haberet. Isti autē aduersarij sunt tres pessime nationes. scilicet

Mundi cupiditates.	Mundus enim et caro et
Carnis voluptates.	demonia diuersa mouent
Demonum falsitates.	prelia. Unde. j. Macha.

iij. Pugnemus pro animabus nostris. Et sequitur in eodē capī. Ecce nationes conuenerunt aduersum nos vt disperdant nos. Ecce ergo quō in pugna spuali requiruntur q̄tu

or.ſ.virtus.arma.actus ⁊ boſtis ⁊c. Sed ſi de pugna vꝛ
lis viterius aliquid agere.dic q̄ q: pugna ſeu militia ē vi
ta hominis ſup̄ terra.ſicut dꝛ Job.vij. q̄ cū cōtra boſtes
ſpirituales ⁊ fortes ⁊ cōtinua ſimus pugna p̄liaturi. ſicut di
cit Exo.xxxij. Ellulatus pugne audiꝛ in caſtris.hinc eſt q̄
nos ſemp̄ parati ⁊ virtute armati eſſe debemus.vt ſtatim
ptra boſtes viriliter decertemus. Judith.vij. Omnes pa
rauerūt ſe pariter ad pugnā. Et ſi vis nota q̄ in pugna vi
ctoria obtinetur quando populus habet.ſ.

Ducem prouidum.
Hoſtem timidum.
Ordinem nitidum.
Militem validum.
Ductor eſt prouidus ⁊ ſapiens.
Hoſtis eſt timidus ⁊ fugiēs.
Ordo eſt nitidus ⁊ p̄uenies.
Miles eſt ſolidus ⁊ patiens.

Mō ſic eſt q̄ in pugna
iuſtoꝝ ductor ē ſapiēs
⁊ p̄uidus.ſ.xp̄us deus
noſter.q̄.ſ.ptra lucifeꝛ
fuit victor ⁊ ductor nr̄.
q̄n.ſ.primo in v̄gine ar
mis noſtre būanitatꝭ ſe
armauit.⁊ tādiu in cru
ce p̄ nobis pugnauit vt eū ſuperaret.dicens.ij. Paral.xviij.
Mutabo habitū ⁊ ſic ad pugnā vadam. Figuraꝝ in Da
uid q̄ cū q̄nq̄ lapidibus.i.q̄nq̄ vulneribꝫ in torēte paſſi
onis aſſumptis armatus.p̄biliſteū ſupauit ⁊ vicit.ſic dꝛ.j.
Reg.xvij.vñ ibidē dꝛ. Feſtinauit dauid ad pugnaꝫ ex ad
uerſo p̄biliſtei. Tūc em̄ p̄ſonalit̄ p̄ nobis pugnauit.q: ſcz
tūc fuit dñs quaſi vir pugnatoꝛ oꝑs nomē eius. Hūc etiā
quotidie p̄ nobis in pugna temptationū ⁊ tribulationum
p̄ hoīe pugnat.ſeq̄ ducez ⁊ adiutoꝛē ipius p̄ſtat.q̄n.ſ. bō
i ipm̄ cōfidens adiutoꝛium ipius inuocat atq̄ clamat.vt
ſic dicat bō illud.ij. Paralip.xxxij. Deus nr̄ q̄ auxiliatoꝛ ē
noſter pugnabit p̄ nobis. Jgit̄ tali duci nos ⁊ pugnā no
ſtrā humiliter cōmittamus.⁊ ipius auxiliū ſuppliciter in
uocemus dicentes.j.Machab.xij. Tu es dux noſter. pu
gna p̄liū noſtrū.⁊ oia quecūq̄ diceris faciemus.Et p̄cer
to ſi tm̄ facimus q̄ ducez ⁊ ductoꝛē deū habeam⁹.inimici
timebūt ⁊ nos i pace dimittētes ſtupebūt dicētes.ſ.Exo.
xiij. Fugiamus iſraēl.dñs em̄ pugnat p̄ eis p̄ nos. Jgit̄
in iſta pugna ductor ē ſapiens ⁊ p̄uidus. Jtē in pugna
iſta boſtis ē fugiens ⁊ timidus. Et vere talis eſt diabolus
q: ſcz ipe ſimilis eſt vmbre que ſequit̄ fugiētes et fugit re
ſtentes et p̄ſequētes. Timidus em̄ eſt et fugit fortiter re
ſtanti. Teſte em̄ Grego. Debilis eſt boſtis qui nō vincit
niſi volenti. Vñ.j.Mach.xj. Pugnauerūt contra eum et
fugit et terga vertit. Jtē in pugna iuſtoꝝ ordo eſt cōue
niens ⁊ nitidꝰ. Bona em̄ ordinatio exercit⁹ ſumme iuuat
ad victoriā obtinendaz. Parue em̄ acies bene ordinate et
compoſite multotiēs triūphauerūt de multo pluribus et
fortioꝛib⁹ male et inordinate cōpoſitis. Sic vere in pugna
ſp̄uali valde vtile eſt bonū ordinem tenere:et iuris ⁊ legis
moꝝq̄ et virtutū metas et regulas obſeruare:nec p̄ p̄re
ſumptionē exterius p̄cedere vel palare. Jn omni em̄ ne
gocio diſciplina et ordo p̄ficiunt:inordinatio vero ⁊ tranſ
cēſio iuſtoꝝ limitum ſuccumbūt. Nonne filius metelli ro
manoꝝ ducis a patre capite punit⁹ eſt p̄ eo q̄ contra pa
tris mandatū extra ordinē pugnauerat.ſicut ponit tyt⁹ li
uius.Et ſimile cōmemoꝛat valeri⁹ Maxim⁹ li.ij .capi.ij.
de poſthumo dictatoꝛe et Manlio toꝛquato:quoꝝ vter
q̄ filiū ſuum occidi iuſſerat:q: iniuſſi cū boſte dimicarant
q̄uis vterq̄ boſtez quē inuaſit vincebat. De ordine igitur
et diſciplina iuſtoꝝ in ſpiritali pugna.dicit Judicū.v.q
ſtelle manētes in ordine et curſu ſuo aduerſus ſiſaraz pu
gnauerūt. Jtem in iſta pugna miles eſt patiēs et ſolidꝰ.
Victoria em̄ nō reportat̄ in pugna niſi pugnans ſolidus
ſit et fortis.et niſi ſit patiens et p̄ſeuerans et longanimis.
Qui em̄ ad quemlibet inſultū aduerſarij deſiſteret:nunq̄
victoriā obtineret. Jdeo dicebat ap̄ls.ij.Coꝝ.vij. Pullaz
requiem habuit caro noſtra:ſed omnē tribulationez paſſi
ſumus foris pugne:int⁹ timoꝛes. Et ſi vis dic q̄ plura ſūt
que faciūt in pugna militē fortiter bellare et victoriā obti
nere.videlicet

Quando
Habet cauſam ſufficientem.
Tollit cauſam officientē.
Adhibet motum afficientem.
Adiungit cētū p̄ficientem.
Seruat modū p̄ficientē.

Sic vere dico q̄ in bello
ſpirituali ſcz cōtra tempta
tiones et tribulationes de
bet eſſe cauſa ſufficiens: q:
ſcz ad debitū finē debem⁹
pugnare ſcz p̄ animarum
ſalute obtinēda et damnatiōe vitanda. Juſta ei cauſa val
de fortificat pugnatoꝛes. Sic vere q̄n homo pugnat cōtra aduerſarios p̄ iuſticia vel p̄ fide. Jſta em̄ p̄prie ē pu
gna dei.ſicut dicit.ij. Paral.xx. Non eſt em̄ pugna vestra
ſed dei. Apoc.xix. Cum iuſticia pugnat et iudicat. Jtez di
co q̄ in iſta pugna debet deeſſe cauſa officiēs ſcz peccatuz
et omnis occaſio mala. Unde Deu.xxiij. Quādo egreſſus
fueris aduerſus boſtes tuos ad pugnā cuſtodies te ab oꝛ
re mala. Jtem dico q̄ in iſta pugna debet eſſe motꝰ affi
ciēs.i.audacia et bona et p̄mpta voluntas.vt ſcz dicam⁹ il
lud.j.Mach.ix. Surgam⁹ et pugnemus contra inimicos
noſtros. Jtē dico q̄ in iſta pugna debet adeſſe cet⁹ p̄ficiēs
quia.ſ.cet⁹ et ſocietas bonorū et maxime fideliū ſociorum
ip̄oꝝq̄ adiutoriū ſpirituale.oratione ſcz et conſolatione
valde p̄ficiūt in hac pugna j.Mach.ix. Reuertamur ad
fratres noſtros et tūc pugnabim⁹. Jtem dico q̄ in iſta pu
gna debet ſubeſſe modꝰ expediēs quē ſcz nos docet ap̄ls.
j.Coꝝ.ix. Sic inquit pugno non quaſi in incertū:nec qua
ſi aerem verberās.ſ castigo coꝛp⁹ meum et in ſeruitutem
redigo ⁊c. Et.ij. Mach.xv. Manu quidē pugnantes ſed
ad dñm coꝛdib⁹ oratēs. Sic igit̄ ſi homo oia in iſta pugna
ſeruauerit.p̄certo fortis et ſolidꝰ miles erit:⁊ in pugna vi
ctoriam obtinebit. Et ſic erit de illis. De quib⁹ dicit.j. Pa
ral.xij. Venerūt inquit ad dauid fortiſſimi et egregij pug
natoꝛes tenentes arcū:et vtraq̄ manu fundis ſaxa iacien
tes. Sic igit̄ ptz q̄ ſi in ſpiritali pugna:q̄ ſcz iuſti pugnāt
contra demones et vicia:miles eſt fortis et patiēs. ordo ē
rite conueniēs.boſtis ē laſſus ⁊ fugiēs ductor eſt bonus ⁊
ſapiens:neceſſe eſt q̄ in iſta pugna victoria p̄ eū obtineat̄
⁊ q̄ ex hoc celeſte p̄mium reportet̄. Jſta ē ergo pugna ce
leſtis qua ſcz celeſtes et ſpirituales viri cōtra ſp̄uales nequi
cias pugnant. Sicut em̄ ponit Plini⁹.ij.li.cap̄.lix. Apud
romanos in bellis cimbricis ſonitus tubaꝝ et crepitus ar
moꝝ in celo auditi fuerūt. Jn cōſulatu etiaz marij arma
celeſtia ab oꝛtu occaſuq̄ inter ſe cōcurrere viſa ſupius ex
titerūt.de q̄b⁹ etiā p̄digis Aug.de ciuitate dei videt facē
re mentionē. Ad qd̄ etiā facit figura Apoc.xij.vbi dicit.q
factū ē p̄liū magnū in celo michael et angeli ei⁹ p̄liabant̄
cū draconе.⁊ draco pugnabat ⁊ angeli ei⁹.⁊ nō p̄ualuerūt
neq̄ locus eoꝝ ampli⁹ inuentus eſt in celo. Talia ergo ce
leſtia ⁊ ſp̄ualia bella q̄tidie inter michaelē ⁊ draconē.i.inter
iuſtos ⁊ demones et vicia.in celo.i.in coꝛde ⁊ conſcia q̄ ſo
lent fieri.in qua certe pugna xp̄o iuuāte iuſti triūphare ſo
lent.⁊ demones et vicia ſupare. Hūilitas em̄ ſuphiā ſupat
et iuſtus de demonib⁹ iuuante dño victoriz at Apoca.xvij.
Hij cū agno pugnabūt.et agnus vincet eos. Ad que certe
bene poſſet applicari illud qd̄ ſcribit.ij.Macha.v.ca.vbi
dꝛ. Eo tpe quo antiochus ſecūdam profectionem parauit
in egyptū.contigit per vniuerſam hyeroſolimam ciuita
tem.xl.diebus videri per aera equites diſcurrentes aure
as ſtolas habentes et haſtas.q̄ſi coh̄ortes armatos.⁊ cur
ſus equoꝝ per ordines digeſtos.et congreſſiones fieri co
minus et ſcutoꝝ motus et galeatoꝝ multitudinē gladios
diſtrictos:et teloꝝ iactus.⁊ aureoꝝ armoꝝ ſplendoꝛem
oſtiſq̄ generis loꝛicaꝝ. Expone moraliꝭ de pugnis ⁊ belliſ
iuſtoꝝ cōtra malos.q: p̄certo oſtendere quō in aere vel in
celo poſſint fieri p̄lia.quare ſeu p̄ quos difficile eſſet. Sz
ſi vis dic aliq̄d de pugnis maloꝝ. Mali em̄ quaſi cōtinue
ſunt in diſcordia et in pugna.q̄a.ſ.iſti pugnant Contra

Se per diſcordias.
Deum per nequicias.
Proximum per ſeuicias.

Contra ſe dico per diſcoꝛ
dias.q̄a.ſ.iſti inter ſe modi
ca occaſiōe mouēt guerras
lites et pugnas:ſimiles illis duob⁹ de q̄b⁹ narrat Pli.li.ij.
ca.lxxv. Oꝛ in mutinenſi agro ſub Julio ſexto conſule in
q̄dā terremotu duo mōtes de locis ſuis moti inter ſe mari
mo ſtrepitu cōcurrerūt.⁊ p̄ modū pugne aſſultātes.recedē
tes.fumo et flama emiſſis.animalia exanimauerūt.⁊ villas in
termedias deſtruxerūt:ſpectantevt ait viatoꝝ ⁊ romanoꝝ
equitū comitiua. O qui ſunt iſti mōtes niſi moderni tumi
di et ſuphi p̄ncipes et tyranni:qui ſcz oꝛto inter eos diſcoꝛ
die terremotu inter ſe pugnant.⁊ vnus contra alterum cō
currunt et bellant. et ignem ramne fumumq̄ ſuperbie
emittentes animalia exanimant.et villas comburunt ſpo
liant et eneruant. Teſte enim Eſaie.lvij. Impij quaſi ma
re feruens quod quiſcere non valet. ⁊ non eſt pax impijs

dicit dñs. vñ Esa.xix. Concurrere faciam egyptios cõtra egiptios.t pugnabit vir contra fratrem suũ.t vir contra amicũ suũ.ciuitas aduersus ciuitatẽ.regnũ aduersus regnum.t dirũpẽt spũs egipti. Illi em̃ pugnãt contra se p discordias. Illi pugnãt contra deum p nequicias.viri em̃ in iniquitatibus assueti.in malicijs obstinati.dei mãdata facere contẽnentes t ipius iusticiã non curantes. cõtra deũ pugnare videntur inquantũ sibi rebellare t cõtra dicere comprobanẽ.similes solsequio qđ.s.semp se vertit t se aperit cõtra solẽ.Similes ventilabro qđ supra cãpanile est qđ semp vertit faciem contra ventũ .Quia reuera tales obstinati semp contra solẽ iusticie xp̃m.t cõtra spm̃ sanctũ se solent p rebellionẽ vertere cõtra ip̃m pugnare.t sibi contradicere.t ipius mandatis oĩbus cõtraire. De istis videẽ dñs dicere illud Can̄.j.Filij.inquit xp̃us mris mee pugnauerũt ꝺ me.i.filij fidei vel eccie mee.Et tamen isti deberẽt attendere ad illud Eccl.xlvj. Contra deũ pugnare nõ est facile.Et hoc q: sicut cornix qñq; pugnat contra aquilã ipam clamoribus impetendo.ita q aquila ac si esset victa nõ dignaẽ se defendere de eodẽ finaliter tamen indignata ptra cornicẽ insurgit t eũ lacerat t occidit sicut dicit liber rex. Sic dico q deus peccatores ptra se pugnãtes.t peccãdo ꝺ eũ rebellantes videẽ nõ ꝓgnoscere vl̃ audire.inquantũ peccata eor̃ ꝓpter pniam videẽ dissimulare.sicut.s.dr̃ Sap̃.xj.in fine tñ t in morte t iudicio contra eos consurget.t ipos destruet t confundet. Hñ ergo doceamur.ij.Paral.xiij.vbi dr̃. Nolite pugnare cõtra dñm dm̃ um patrũ vr̃or̃. Sunt igiẽ quidã q̃ pugnãt ꝺ deũ per neq̃cias. Sunt etiã quidã pugnãtes ꝺ ꝓmũ p seuicias sicut.s.sunt inq̃ tyranni.q̃ contra bonos innocentes t iustos pugnãt t certant.j.Reg.xxxj. Philistijm aũt pugnabant aduersus israel.t Hester.xj. Concitate sunt nationes vt pugnarent contra gentẽ iustor̃.Et sic igiẽ patet quõ inueniẽ pugna malor̃ sicut t iustor̃.sufficiat.vide vbi Bellum. Prelium vel Certamen.

Pulcer. Pulcritudo.

Cum pulcritudo sit q̃dã ꝓportio consurgẽs. Possumus dicere moraliter q in scriptura inuenitur multiplex pulcritudo tã in bono significato q̃ in malo. Nõ g̃ q ẽ pulcritudo

Moralis et virtuosa.
Carnalis et viciosa.
Equalis et fluctuosa.
Supnalis et gloriosa.

De pulcritudine morali dicit Exo.xxvj.q velum erat de iacincto pulcra varietate contextum. De pulcritudine carnali dicit Genẽ.vj.q videntes filij dei filias hoim q essent pulcre elegerunt sibi vxores tc̃. De pulcritudine tpali scz de pulcritudine mũdane glorie dicit Genẽ.iij.q videns mulier lignum q esset pulcrũ visu et ad vescendũ suaue comedit tc̃. De pulcritudine ꝺo supnali scz de decore glorie paradisi dicit Esa.xxxij. Sedebit popul⁹ meus in pulcritudine pacis:in requie opulẽta:in tabernaculis fiducie. Iste sunt ergo quatuor pulcritudines in genere. Dicamus ergo aliquid de qualibet earundẽ. Primo ergo dicam⁹ q ẽ pulcritudo moralis et virtualis. Et ista ꝓprie est illa quã acq̃rit anima vel homo ex aggregatõe gratie et virtutum. Sicut em̃ virgo tunc dicit pulcra quãdo in mẽbris non ẽ mutilata vel deformata:quãdo colore roseo est picta et colorata quãdo decoris vestibus est adornata:et quãdo non ẽ mortua sed anima vivificata. Sic vere homo vel aĩa apꝺ deũ et homines ẽ pulcer et speciosus qñ hz oĩa mẽbra sua scz

Speciem et caput recte intentionis.
Os et linguam vere locutionis.
Pedes et crura bone affectionis.
Manus et brachia bone operationis.
Pectus et fidele cor̃ firme dilectionis.
Oculos et aures clare discretionis.
Guttur et palatum dulcis deuotionis.
Uẽtrẽ t iteſtina pie t viscerose ꝑpassiõis.
Pellẽ et capillos honeste cõuersationis.

Proportio .n. t aggregatio:ordinatio et compositio istarũ specierũ et membrorum hominẽ spiritualiẽ facit pulcrũ t apud deum t homines gratiosum.Et maxime quãdo hõ est viu⁹ t animatus per gratiã et charitatẽ:mũdus et colorat⁹ p castitatẽ:vestitus et ornatus p honestatẽ. Vt sic dicaẽ de aĩa illud Dan̄.xiij. Susanna erat delicata nimis et pulcra facie. Si vero ab istis mẽbris truncata vel mutilata fuerit t maxime sĩa deo t dei gratia corruerit:statim vilis t deformis efficit̃ t a deo et angelis abhorrẽ. Sicut em̃ dicit Aug⁹.sup Job.omel̃. xxxij. Sicut vigor vel animus decorem facit in corpe.sic deus in anima. Non em̃ facit corpus vt amẽ sed anima:q̃ cuꝫ emigrauerit cadauer ârescit.Et q̃tũcũq; illa mẽbra pulcherrima.sepelire tñ satagis. Decor ergo corpis est anima decor anime est deus.hec Augu.vt sic de q̃libet ita pulcro dicaẽ illud qđ de dauid dictu est.j.Regũ.xvj.Ecce vidi filium ysai bethleemiten sacentem psallere fortissimũ roboze virum bellicosum t prudentẽ verbis:pulcrum visu:t deus est cum eo. Dicamus igitur cuilibet homini vel anime ita pulcre illud Can̄.j. Pulcre sunt gene tue sicut turris. collũ tuũ sicut monilia. In quib⁹ verbis oĩdit̃ q sicut hõ corporaliter pulcer dr̃ qñ habet pulcrã faciez pulcros oculos pulcrũ collũ.pulcrũ habitũ. Sic vere ad spũalem pulcritudinem requirit̃ q homo habeat Pulcram faciem conscientie interioris. Pulcros oculos sapiẽtie subtiliores. Pulcrũ collum eloquentie facundioris. Pulcrum ornatum apparentiẽ venustioris. In istis enim quattuor consistit anime pulcritudo.s. In conscientie puritate. Pulcre sunt inquit gene tue. In sapientie claritate. Sicut turris inquit. In eloquentie venustate. Collum inquit tuũ. In apparẽtie sanctitate. Sicut monilia inquit. Sit igit̃ in nobis charissimi si apud deum volumus esse pulcri Interioris cõscientie sanctitudo. Subtilioris sapientie limpitudo. Facundioris eloquentie rectitudo. Exterioris apparentie gratitudo. Dico igit̃ q habere debemus conscientie sanctitudinem. Pulcre sunt inquit gene tue. Gene em̃ t facies signãt cõscientiam. Cõscientia em̃ est facies hominis interioris.q̃ pulcra t mũda sup omnia debet esse.q: sicut macula in genis t in facie indecentior est q̃s alibi.t est etiã intuctib⁹ magis nota. Sic peccata quando sunt in conscientia magis sunt apud deũ indecentia et deformia et magis deo et angelis manifesta. Pulcra ergo t munda debet esse ista facies.t etiam iste gene.sicut de hester dicit Hester.ij. Or̃ ipa erat pulcra nimis t decora facie. De genis etiaꝫ dicitur Canẽ.vj. Pulcra es amica mea suauis t decora. Et sequitur sicut cor̃ter malipunici gene tue. Illi em̃ qui in signo virginis nascunt̃ pulcra facie vt cõiter decorant̃. Ad denotandũ q illi qui in signo virginis.id est in virginitatis gremio sunt nutriti.sunt vt communiter pulcre facici id est conscientie pulcritudie decorati. Ideo de genis.id est de facie conscientie dicitur. Canẽ.iiij. Or̃ pulcra es amica mea.sequit̃. Sicut fragmen malipunici gene tue. Patet igitur q nos debemus habere conscientie sanctitudinem gene inquit tue. Deinde dico q si volumus spũaliter esse pulci nos debemus habere sapientie limpitudinem. Turturis inquit. Mulier em̃ q̃q; ob hoc solũ reputaẽ pulcra.quia habet pulcritudinem oculorum. Oculi em̃ pulcri multum sunt inter alias pulcritudines reputati. Unde etiam scriptura de hoc commendat sponsam.Canẽ.iiij.dicens. Or̃ pulcra es amica mea. q̃ pulcra es.oculi tui columbar̃. Sic vere charissimi spũaliter loquendo vir iustus tunc potissime pulcer dicit̃ quando oculi intellectus in decore sapie illustranẽ.qđ ostendit̃ in ꝺbo turturis. Turẽ em̃ oculos hz pulcros.cõtinue gemit t est auis castissima.ita q cõpari fidẽ seruat ipaq; mortua nulli amplius carnaliter se copulat.signãs viros sapientes t iustos.q̃s virtus triplex facit spũaliter esse pulcros vicz

Pulcer oculus sapientie.
Tristis gemitus penitentie.
Mũdus habitus ptinentie.

De oculis em̃ sapientie dr̃ Genẽ.xlix. Pulciores sũt oculi eius vino.t dẽtes lacte cãdidiores.de gemitu pñie dicit̃ Dan̄.xiij q̃ susanna q̃ erat pulcra facie flens ꝓspexit ad celũ. De habitu vero cõtinentie dicit̃ Sap̃.iij.O q̃ pulcra est casta generatio cum claritate. Et Eccli.xlij. dicitur de pulcritudine castitatis. Pulcritudinem candoris admirabitur ocul⁹.Et ideo breuiter de ista triplici pulcritudine istius turturis.s. anime potest dici illud Canẽ.vj. Or̃ ipa est pulcra vt luna.electa vt sol.terribilis vt castrorum acies ordinata. Sol enim signat sapientie splendorem luna signat continentie candorem.acies vero terribilis designat penitentie laborem. Habeat ergo anima sapientie limpitudinem. Turturis inquit

Deinq; habeat eloquentie rectitudinez. Et ista notatur in collo.Collũ tuum.quia.s.in collo formatur vox. Pulcri

tudo eñ colli multum attendit in persona. Sic vere bonestas ⁊ prudentia viri. Vñ Cant.iij. ℞pulcra es amica mea. Sequit. Sicut turris dauid collū tuū. sicut vitta coccinea labia tua ⁊ eloquiū tuū dulce. ⁊ Cañ.ij. Vox turturis audita ē in terra nr̄a. vt etiā de tali collo exponatur illud Osee.x. Transiui sup pulcritudinē colli eius. Et vere ad virū perfectū ptinet q̄ habeat pulcra verba. dulcia. mita ⁊ honesta. sicut dr̄ de Joseph. Gen.xlix. Neptalim sermus emissus dans eloquia pulcritudinis. qd̄ est contra illos q̄ magis delectant in verbis turpibus ℞ in pulcris. similes porcis q̄ libentius ponunt se in stercore ℞ in auro. Habeam⁹ ergo eloquēcie rectitudinē. Collū inquit. In super dico q̄ ad spiritalem pulcritudinē requirit q̄ habeamus apparentie gratitudinē q̄ ostendit cum dicit monilia. Monilia eñ exteriora corporis sunt ornamēta. q̄ exteriorem cōuersatōnem designāt q̄ proculdubio ē exterioris hois ornamentū. Sicut eñ aliqua sunt animalia quoꝝ pellis exterior est ita pulcra q̄ ad sui aspectuꝝ inuitāt oēs oculos aliorꝝ animaliū. sicut de panthera dr̄ ⁊ de pardo. sic vir iustus ita debet habere pulcram pellē conuersatōis q̄ ad sui imitationē debet oēs homines inuitare. Qd̄ ē cōtra illos q̄ conuersatōnem hñt ita horribilē atq; turpeꝝ q̄ non sunt digni ab alijs videri nec etiā imitari. Similes cadeonti qd̄ ē animal valde pictū. ⁊ dum viuit in exterioribus coloribus ē valde pulcrū ⁊ tamē q̄n est mortuus colorem habet valde horribilē atq; turpem. Sic vere sunt q̄dam qui dum viuūt. i. dum in statu gratie psistūt. honesti ⁊ in cōuersatione pulcerrimi sunt. q̄n vo per peccatū mortiūtur statim turpem colorē inhoneste cōuersatōnis cōsequūtur. Istud patet de apostatis q̄ quanto dū viuerent in fide vel religione erant in honestate et apparentia pulciores. tanto per vicia morientes fūt in mortibus turpiores. ita q̄ tales possunt dicere illud. j. Macha. ij. Pulcritudo nostra ⁊ claritas nostra desolata ē. Non sic. ℣ habeamus apparentie. gratitudinē vt de nobis dicat illud Dañ. iij. Folia eius pulcerrima ꝛc. Ut sic generaliter de pfectis ⁊ honestis viris dicat illud Treno.iiij. Candidiores nive nitidiores lacte. rubicundiores ebore antiquo. pulciores sapbiro. Et bene compat istos sapbiro. qui ꝓpter hoc dicitur esse pulcer. q̄ celestis coloris similitudinē representat. Sic isti ꝓpter celestē conuersationē pulcri dicunt. Monilia inquit. Ut sic quilibet dicat itinde Esa.lxj. Quasi sponsuꝝ decoratū corona. et tanq; sponsam ornatā monilib⁹ q̄uis multi sunt qui istis monilib⁹ sue conuersatiōis in supbiaꝝ abutunt. sicut sunt bypocrite qui in eis gloriant. Juxta illud Ezech. vij. Ornamēta monilium suoꝝ in superbiā posuerunt. quapropter ipa quādoq; amittere cōprobantur. Unde Esa.iij. Pro eo q̄ exaltate sunt filie syon ꝛc. auferet dñs ornamēta. armillas. ⁊ monilia. Et aduerte de istis monilib⁹ exterioris cōuersationis q̄ sicut in vno monili sunt quādoq; multi lapides p̄cioſi qui monilis pulcritudinem augmentant. Sic in vna conuersatione sunt quādoq; multi mores virtuosi qui ipsam pulcrificant et decorant. Nota ergo q̄ in conuersatione bonoꝝ ad hoc q̄ bene sit pulcra debent lucere isti lapides preciosi. videlicet virt⁹ Amoris et charitatis. Dulcoris et pietatis. Cādoris ⁊ puritatis. Vigoris ⁊ firmitatis. Decoris et honestatis. Clamoris et veritatis. Rigoris et equitatis. Jsta eñ omnia faciūt hominē pulcrū. et coꝝ deo et hominibus gratiosum. Habeat ergo homo pulcritudinem feruoris et charitatis. Ut sic dicat illud Eccl. xxiiij. Ego mater pulcre dilectiōis. et timoris. et agnitionis. et sancte spei. Jtē habeat pulcritudinem dulcoris et pietatis. Cant.iij. q̄pulcre sunt mamme tue soror mea sponsa. pulciora sunt vbera tua vino. ⁊ odor vngētoꝝ tuorum sup oia aromata. Pietas eñ est pulcerrima virtus. sicut Hiere.xj. de oliua dicit. Oliuā vberam pulcram. fructiferam. speciosam. vocauit dñs nomē tuuꝝ. Item habeat homo pulcritudinem candoris et puritatis. Eccl. xlij. Pulcritudinē candoris admirabit oculꝰ. Item habeat pulcritudinē vigoris ⁊ firmitatis: Eccl. xlij. Altitudinis firmamentū pulcritudo eiꝰ. Item habeat pulcritudinem decoris et honestatis. Canticoꝝ. vj. Ecce pulcra es amica mea suauis ⁊ decora. Item habeat pulcritudinem clamoris et veritatis scz virtutem confessiōis ꝛc. ps. Confessio ⁊ pulcritudo in cōspectu eius. sanctimonia ⁊ magnificentia ꝛc. Item habeat pulcritudinem rigoris ⁊ equitatis De qua dicit Hiere. xxxj. Benedicat tibi dñs pulcritudo iusticie. Quod exponens Aug. li. viij. de ciuitate dei. ca. vj. dicat. Justicia est pulcritudo animi. q̄ pleriq; homines pulcri sunt. q̄uis corpore sint deformes. Sic igitur potest dici anima pulcra ꝓpter omnia supradicta. ita q̄ ei dici potest illud Cant.iij. Tota pulcra es amica mea ⁊ macula nō est in te. Ubi ostendit q̄ ipsa est. s. Generalit ordinata. Tota pulcra es. Cordialiter amata. Amica mea inquit. Integraliter purgata. Et macula non est in te. Et ita pulcra fuit beata virgo. quare dñs ipam elegit ⁊ amauit. Teste eñ Aug⁹. Non possumus amare nisi pulcra. Jō de beata virgine pōt dici illud Judi. v. Pulcerrima feminaꝝ eligit ei. Et Gen. xij. Noui te q̄ pulcra sis mulier. Ubi etiam ostendit q̄ ista fuit. s. Sanctitatis decore fulgida. Pulcerrima inquit. Pietatis dulcore rorida. Feminaꝝ inquit. Dignitatis honore splendida. Quia elegit ei. Et sic patet quomodo est pulcritudo apparentie. Eloquentie Sapientie⁊ cōscientie. Et sic ergo ostendit q̄ est quedam pulcritudo moralis ⁊ virtualis. Et hoc est primū ꝓncipale. Secūdo principaliter dico q̄ est quedā pulcritudo carnalis ⁊ corporalis Et ist⁊ procerto vana est ⁊ fallax. deceptoria ⁊ transitoria. Quia sicut dictum est Prouer. xxxj. Fallax gratia ⁊ vana est pulcritudo. Et vere fallax est ⁊ vana Quia

Cito perit ⁊ deficit.
Mentes trahit ⁊ inficit.
Nulli ꝓdest aut ꝓficit.
Animā damnat ⁊ afficit.

Dico ergo q̄ corpis pulcritudo est celeriter defectiua. ⁊ ideo in scriptura cōpar florī Jsa. xl. Exortū est fenū ⁊ cecidit flos ⁊ decor vultus eius deperijt. Flos eñ habet pulcerrimam apparentiaꝝ. Uerūtñ habet debilissimā existentiā. Siccat eñ modico calore ⁊ tūc a tota sua pulcritudine spoliat. Sic vere decor corpis habet existentiā valde debilem. q̄ ℞uis homo dū viuit ⁊ maxime in iuuentute valde sit floridus ⁊ formosus. q̄n tamē siccat in senectute vel morte. statim fit bispidus ⁊ rugosus Job. xvij. Devoret pulcritudinem cutis eius ⁊ consumat brachia eius primogenitus mors. Item dico q̄ ista pulcritudo est damnabiliter infectiua. Inficit eñ subiectum propium p vanam gloriam ⁊ subiectū etiam alienū p malā concupiscentiam. Devana eñ gloria certū est. quia vt cōiter oīs persona pulcra gaudet videri ⁊ gaudet etiam de pulcritudine cōmendari Juxta illud poeticum. Delectant castas etiaꝝ preconia forme Pone enim sicut in libro rerū dicit q̄ pauo in plumarum suaꝝ pulcritudine gloriat. gaudetq; quando secrete ab hominibus inspicit ⁊ videt. ⁊ exinde superbiens ad rotam faciendum ⁊ caudā dilatandū. ⁊ ad ipsam plumaꝝ pulcritudinez ostendendū sensibiliter excitat. Et quod plus est pauo de nocte euigilans. ⁊ propter tenebras plumaꝝ suarum pulcritudinem non videns. totam suam pulcritudinem amisisse se credens subito clamat ⁊ contristat. ⁊ in se plurimum desolat. Sic multi ⁊ multe sunt qui quando se sciūt plumas pulcras. i. exteriorem corporis pulcritudinem habere ideo gloriant ⁊ videri ab hominibus delectant. ⁊ ad ſram vt magis appareat qd̄ in eis pulcrū est solent rotam. id est pompam facere. caudam presumptionis pompatice ostendere ⁊ ducere. ⁊ totam suam pulcritudinē alijs dilatare. Exemplo regis assueri q̄ glorians in pulcritudine vasti vroris sue iussit eam venire vt ostenderet cunctis populis ⁊ principibus pulcritudinez ipsius. Et qd̄ plus est. Jstivolunt se continue videre. Et ideo si quandoq; sunt q̄ se non speculant ⁊ inspiciunt. totum sese ꝓdidisse credūt. ⁊ p timore amisisse pucritudinis sepe gemūt. Eñ de supbia et vana gloria taliū dicit Hiere. xlix. Ascendit de superbia iordanis ad pulcritudinem robustā. Cōtra tales ergo de pulcritudine gloriantes Innocenti⁹ de vilitate conditionis būane dicit. Absit vt alter color comparabilis sit nature. quid eñ vanius q̄ crines pectere. cesariem tingere faciem vngere. genas producere. fallax enim ⁊ vana gratia est pulcritudo. ⁊ omnis caro fenum. Et non solum ergo ista pulcritudo inficit propium subiectum p inanem gloriam. immo etiam inficit alios p luxuriam. Sicut eñ ad sensum patet q̄ pulcritudo ceraſtes panthere ⁊ tigridis alia animalia ad sui considerationem attrahit. ⁊ dū circa ea musant ipa per

cutiũt ꝛ occidũt. Ista enĩ habẽt pulcerrimas pelles ꝛ valde coloratas. ℔ teste Ysido. quot colores tot dolores. Sic vere sunt pulcre mulieres ꝛ etiam pulci iuuenes. Illos enĩ ad speculandũ ꝛ intuendũ tuã pulcritudinẽ attrabũt. ꝛ ipos p mala desideria vulnerant ꝛ occidũt. Ideo consulit sapiens ꝓuer. vj. Non cõcupiscat pulcritudinẽ ei⁹ cor tuũ. ne capiaris nutibus illius. Dico igit̃ q̃ corporis pulcritudo ẽ damnabiliter infectiua. Item q̃ corporis pulcritudo ẽ ad nihilũ ꝓfectiua. Constat enĩ q̃ de ista nullus penitus venit cõmodũ aie. ℔ potius incõmodũ atq; dãnũ Et istud patet: q; vt cõiter illi qui sunt ceteris pulciores sunt vt cõiter neq̃ores. Patz in primo angelo q̃ in naturalibus fuit pulcerrim⁹. ꝛ tñ factus ẽ neq̃ssimus. vñ de eo dr Eze. xxviij. Eo q̃ eleuatũ ẽ cor tuũ q̃si dei. ecce adduco super te robustissimos ꝛ nudabũt gladios suos sup pulcritudinez sapie tue. Et sequit̃. Perdidisti sapiam in decore tuo. Patuit etiã in Absalon q̃ corpaliter erat pulcer. ꝛ tñ spũaliter fuit nequã. quia ꝓtra ꝑem insurrexit sicut dr. ij. Reg. xiiij. ꝛ xv. Nam vt dr. ij. Reg. xiij. Sicut absalõ vir non erat pulcer in omni israel. Itẽ corporis pulcritudo ẽ terribiliter damnatiua. Causa enĩ ẽ multoz peccatoz. et finaliter multoz tormentoz. Cattus enĩ in pellis pulcritudine siluestris efficit̃. ꝛ tandẽ ꝓpter pellis pulcritudinẽ occidit̃. Sic sepe fit q̃ bõ vel mulier siluestris et luxuriosus efficit̃ dũ in sue pellis pulcritudine gloriat̃. Ezec. xvj. Habens fiduciã in pulcritudine tua fornicata es. quapropter in inferno finaliter occidit̃. suaq; pelle ꝛ pulcritudine spoliat̃. Treñ. ij. Occidit dñs omẽ qđ visu pulcrũ est. Ista ẽ igit̃ pulcritudo carnalis ꝛ corpalis q̃. s. vt dictũ ẽ. ẽ dãnatiua nõ ꝓfectiua. ẽ infectiua ꝛ ẽ etiam defectiua. Tercio principaliter dico q̃ ẽ pulcritudo tpalis. Et ista ẽ mundane prosperitatis. Ista enĩ q̃ sunt hic. vident̃ mõ esse valde pulcra. q̃ tñ si bñ cognoscerẽt. turpia esse viderẽt. Noctcula enĩ de nocte lucet ꝛ videt̃ mirabilit̃ esse pulcra. ꝛ hoc quia tũc bõ non bñ videt. ita q̃ nõ põt bñ de rez existẽtijs iudicare. ℔ de die quãdo homo videt bñ. ista cognoscat̃ eẽ quidã vermis vilis. turpis. horribilis ꝛ deformis. Sic vere charissimi in nocte hui⁹ ꝓsentis turbulẽte vite quando null⁹ ꝓpe cognoscit quid sunt res. ꝓsperitas mũdi videtur pulcra lucida et formosa. Sed vere in die vite future quãdo ambulabim⁹ non p fidẽ sed p speciẽ. quãdo de rebus ꝓfectã cognitionẽ habebim⁹. tunc veraciter cognoscemus q̃ mundi ꝓsperitas nõ ẽ pulcra. sed magis vilis horribilis atq; turpis. Ista ergo ꝓsperitas ẽ pulcra et allitiẽs Figurata in illo ligno paradisi quod erat pulcrũ visu ꝛ ad vescendũ suaue. quo eua allecta fuit ita q̃ mandatũ dñi ꝓteriuit. Tali pulcritudine sunt pulcri diuites hui⁹ mundi. Figurati in vaccis quas pharao vidit pascere iuxta amnem. De quib⁹ dicit̃ Geñ. xlj. Septẽ boues pulcre et crasse nimis pascebant̃ iuxta amnis ripam. Ut sic dequolibet tali dicat̃ illud Ezechi. xxxij. Ecce assur quasi cedr⁹ in lybano pulcer ramis et frondib⁹: nemorosus excelsusq; altitudine. Ista est ergo pulcritudo realis et tẽporalis. Quarto principaliter dico q̃ ẽ pulcritudo finalis ꝛ supnalis. Et ista ẽ pulcritudo glorie paradisi. Sicut enĩ palma inferi⁹ est aspera et spinosa: sursum aũt ẽ virens pulcerrima ꝛ decora. Sic padisus hic ꝓpe huius vite in bũana estimatione ẽ valde asper hyspid⁹ et deformis. illi tamẽ qui sursum sunt: ipm pulcrũ inueniũt et formosum. ita q̃ de eo dici potest illud Prouer. iij. Die ei⁹ vie pulcre: ꝛ omnes semite pacifice. Ista est ergo q̃drupler pulcritudo scz Eterna. Externa. Carnalis ꝛ Virtualis. Et hec de pulcritudie sufficiãt. Vide de Specie. de Decore. de Forma. et de Ornatu. de Colore. de Pelle. Et infra de Vestibus tẽ.

Pulsare. Cũ pulsare sumat̃ ꝓ excitare. cuigilare. reqrere vel vocare. Dicam⁹ q̃ nos inuenimus pulsare

Dei quod facit monitionibus.
Iusti qđ facit orationibus.
Dyaboli quod facit tẽptationib⁹.

Pulsat ei de⁹ vt iust⁹ suscitet̃.
Pulsat iust⁹ vt de⁹ exaudiat̃.
Pulsat dyabol⁹ vt bõ peclitet̃.

Primo ergo ẽ pulsare diuine monitionis quia scz de⁹ habet ꝓcuratores suos apud hominẽ quib⁹ mediãtibus ipm ad bonum excitat atq; pulsat. Et isti sunt synderesis que pulsat interius rectam viam ostendendo. scripturam sacrã que pulsat extenus dei mandata declarãdo. predicatores qui pulsant asperius ad bonũ inducendo. ꝛ a malo retrahendo. terrendo. attrahendo. cõminando ꝛ ꝓmittendo. pauperes ꝛ egenos elemosynas petendo ꝛ misericordiam implorando. ipsummet deũ qui pulsat superius inspirando. ꝛ se vt intret offerendo ꝛ presentando ꝛ finaliter ad ostium cordis cũ malleo tribulationuz et mortis ꝑcutiendo. Breuiter ergo iste est qui dicit apoca. iij. Ego sto ad ostiũ ꝛ pulso. si quis audiuerit vocẽ meã ꝛ apperuerit ianuam intrabo ad illuz ꝛ cenabo cũ illo ꝛ ille mecũ. Iste est enĩ dilectus anime. qui in societate sponse sue esse mirabiliter se delectat. et ideo vt sibi ostium cordis aperiat. dulciter flagitat atq; pulsat. Vñ Cant. v. Vox dilecti mei pulsantis. aperi mihi soror mea. amica mea. columba mea. quia caput meũ plenum est rore. Deus enim animam ad aperiendum sibi cor et affectuz per charitatem dulciter inuitat ꝛ pulsat ꝛ abundantiaz roris deuotionis ꝛ gratie sibi offert si voluerit et ꝓsentat. Et ideo Luce. xij. vigilate serui dei precipiunt̃ vt cum venerit ꝛ pulsauerit sibi confestim aperiant. Est igit̃ pulsare diuine monitionis. Secundo dico q̃ est pulsare humane oratonis. Homo enim quando orat ad aures diuinas. vt cõcedendo qđ petit̃ aperiat. pulsat somnolentus est enĩ deus. pulsari vult. als non exaudit. Unde Mat. vij. Petite ꝛ accipietis. querite ꝛ inuenietis. pulsate ꝛ aperietur vobis. q̃ ꝛ scz. sicut ibidem dicitur. Omnis qui petit accipit ꝛ qui querit inuenit. et pulsanti aperietur. Unum tamen aduerte q̃ deus non statim aperit pulsanti. vult enim ipsius ardigentiam ꝛ diligentiam experiri sicut Luc. xj. Ipsemet exemplificat de amico dormiente. qui (licet cum difficultate) tamẽ surrexit ꝛ apperuit ꝛ panes postulatos concessit. et hoc q̃a pulsando perseuerauerit. Ideo de petro pulsante ad ostiũ dicit̃ Actuũ. xij. q̃ sibi non fuit statim ostium apertum. sed postq̃ pulsando perseuerauit. Petrus autez perseuerabat pulsans. Istud est igit̃ pulsare humane orõnis. Tertio dico q̃ est pulsare diabolice temptationis. Iste enĩ ad ostium cordis cõmuniter pulsat. et ad malum nos stimulat ꝛ inclinat. Unde Iud. xix. dicitur. Ex filij belial. i. absq; iugo circumdantes domũ senis fores pulsare ceperũt. Hec igit̃ sufficiant de pulsare. q̃ pauce sunt auctoritates.

Puluis. Nota q̃ puluis nihil aliud est q̃ illa modica rei pticula in quã res corruptibiles resoluunt̃. Corpoz enĩ pticule q̃diu p formã substantialẽ inuicem muniunt̃ corpus sunt. statim vero q̃ consumpto humido radicali ꝛ recedẽte forma substantiali abinuicem sepant̃ pulueres sũt. Notem⁹ ℊ q̃ puluis signat multipliciter in scriptura tam in bono q̃ in malo. significat enĩ

Cordis humilitatem ꝛ dilectionem.
Carnis mortalitatẽ ꝛ corruptionez.
Mundi ꝓsperitatẽ ꝛ successionem.
Culpe iniquitatem et infectionem.

Puluis enim

Nihil est in humana reputatione.
Remanet ex corpoz dissolutione.
Rapitur ex ventorum collisione.
Maculat ex contact⁹ coniũctione.

De puluere igit̃ humilitatis et dilectionis dicitur iij. Regum. xvj. exaltaui te ỏ puluere. id est de humili statu ꝛ posui te ducẽ super populum meũ. De puluere mortalitatis dicitur in ꝑs. Etibit spiritus ei⁹ ꝛ nõ subsistet in puluerem suum reuertentur. De puluere ꝓsperitatis dicitur Matthei. x. Excutite puluerem de pedibus vestris. De puluere vero iniquitatis dicitur in ꝑs. Nõ sic impij non sic. sed tanq̃ puluis quem proiicit ventus a facie terre. Generaliter ergo dico q̃ est dare puluerem vtilem et puluerem inutilem. puluerem bonum et puluerem malũ. Igit̃ primo ꝛ principaliter de puluere in bono significato aliquid est dicendum. Et dicamus vt supra dictũ est q̃ puluerem põt intelligi ꝛ status humilitatis ꝛ recordatio mortalitatis. De humilitate apparet quia stare i puluere pertinet ad viles personas. pauperes et dejectas. Iuxta illud Esaie. xlvij. Descende sede in puluere virgo filia babylonis non est solum vltra tibi. Puluis enim est illud quod pro aut nihil reputat̃ ꝛ quo homines aspersi viles ꝛ deformes vident̃. significans humilitatem q̃ hominem sua consideratione ꝛ extractione mirabiliter facit vilẽ. Et ideo boies antiquitus qũ volebant signũ humilitatis et decctõ

nis.aduersitatis ⁊ desolatõnis.penitẽtie ⁊ ptritionis ostẽ dere solebãt puluere capita sua aspergere.sicut dr.q. Re. j. Qz post casum ⁊ mortem exercitus dñi in monte gelboe ad dauid venit homo de castris saul puluere aspersus ca put.⁊ Josue.vij.dr. Qz post casum populi miserũt pulue rem sup capita sua. Item de cõsiderata mortalitate patz. Puluis em̃ ẽ illud qđ remanet post consumptionem ⁊ re solutionẽ corpoz.Sic vere ꝓprie solus puluis terra et ci nis remanet post mortẽ corpoz humanoz. Spũaliter.n. loquẽdo puluis ⁊ resolutio mortis debet remanere per iu gem memoriã in cordibus boim deuotoz. ps. In pulue rem mortis deduristi me. Talis ergo puluis ẽ habendus ⁊ summope reseruãdus. Sicut em̃ videmus ꝙ pulueres sunt ad multa necessaria. vñ etiã dicit Pli. Qz cornua ⁊ pili capre cõburũtur. Fumus et puluis ad multa valent. Mãfumo serpẽtes fugant̃ puluere vo carnes supflue cor rodũtur ⁊ noue generant̃. Fluxus humoz restringitur ⁊ vulnus putridũ medicat̃. Sic vere chariſſimi isti spũales pulueres.s.resolutio humilitatis et recordatio mortalita tis ad multa sunt nobis vtilia. Nam ſbõ in igne charita tis cremua supbie ⁊ lanã sue exteriozis apparentie ad pul uerem humilitatis reduxit.⁊ seip̃m post cõcremationem ⁊ cõsumptõem corpozis in puluerẽ reuersurũ cogitat. pro culdubio in ipo ex fumo.i.ex consideratõne bui⁹.serpens id ẽ diabolus a temptãdo repellit̃.caro.i. carnalitatis libi do corodit̃.humoz supfluus gulositatis ꝓsumit̃. ⁊ vuln⁹ putridũ inuidie abstergit̃ ⁊ sanat̃.Et ideo talis puluis est babẽdus ⁊ a pijs cordibus eligẽdus. Ut sic q̃libet dicat il lud Job.Ecce nũc in puluere dormio ⁊c. Et ideo breuiter exponam⁹ illã auctoritatẽ Gen.iij. Puluis es ⁊ in puluerem reuerteris. In q̃bus verbis põt ostẽdi triplex puluis. id ẽ triplex status hois p puluerẽ intelligit̃.s.Status vite mortis ⁊ resurrectõnis. Dñdit̃ em̃ in istis verbis.Conditio carnalis nature. Puluis es. Jniectio mortalis tacture In puluerẽ supple tendus. Resumptio vitalis figure. Re uerteris inq̃t. Prim⁹ est puluis vitupandus. Secũdus ẽ puluis considerãdus. Tercius est puluis desiderandus.

Dicam⁹ ergo primo ꝙ est puluis carnalis conditionis. Puluis inquit es.i.vilis ⁊ inutilis sicut puluis. Puluis ei ex ꝓpria cõditiõe faciliter vento rapit̃.mixt⁹ aque lutũ effi cit̃.vestẽ mundã quã tangit maculat et p eum inficit̃.Sic vere bũana caro vel etiã vita carnis faciliter ledit̃ vẽto tri bulatiõis.mixta cũ aqua deliciarũ faciliter trãsit in lutum peccati et corruptiõis.et vestẽ mundã id est animã sibi cõ iunctam inficit vicio cõcupiscẽtie et delectatiõis.Et b̃ oñ dit cũ dicit̃. Puluis es.Et vere chariſſimi homo puluis ẽ quia sicut dicit in ps.Comminuã eos sicut puluerẽ añ fa cem vẽti.vt lutum platearũ delebo eos. Jste est ille fons ydumee q̃ in quarta pte anni ꝙlorẽ habet pulucreũ vt di cit Jsid. Item est sicut mare puluereũ et sabulosuz quod in Jndia dicit̃ esse et per totã septimanã vsq; ad sabbatũ dicit̃ fluere.Quia sez puluerea cõditio nostra ad modum fontis ⁊ ad modũ maris cõtinue est in fluxu donec veniat sabbatũ requiei ⁊ glorie paradisi.Et istud plangebat Job vij. Jnduta inq̃t ẽ caro mea putredine ⁊ sordib⁹ pulueris ⁊c. Jste em̃ puluis carnalis cõditiõis est ꝓculdubio exci tatiuus humilitatis.qz sez null⁹ est ita magn⁹ q̃n de atbo mis et puluerib⁹ sit cõpositus.et quin sit de natura pulue rea ꝓcreat⁹. Vñ Esa.xl. Jnsule quasi puluis exigu⁹. Se cũdo dico ꝙ ẽ puluis mortalis corruptiõis.Et hoc ostendit̃ cũ dicit̃. In puluerẽ. In em̃ est ꝓpositio signãs termi nũ ad quẽ.Et ideo qñ dicit̃ in puluerẽ signat illũ puluerẽ in quẽ naturaliter tendim⁹.s.mortẽ ⁊ mortis puluerisatio nem. Teredo em̃ ẽ vermis puus et mollis.q̃ ligna q̃ntum cũq; dura corodit.pforat ⁊ in puluerẽ reducit.et mol lia li gnia q̃ vel in plenilunio plãtant̃.vel que in plenilunio col liguntt̃. Faciliter teredine corodunt̃.et p teredinẽ in pul uerem reducunt̃.sic dicit Pli.Sic vere chariſſimi teredo mortis q̃is sit vilis et mollis.i.q̃is dissimulãdo mollis videat̃ erga plurimos se habere.duriſſima tñ ligna.i.quos cũq; fortes boies pforat et occidit.et eos in puluerẽ redi git et cõuertit.Et potissime illi q̃s in plenilunio ꝓsperitat̃ inuenit.citi⁹ ab isto teredine corumpunt̃ et p ipm in pul uerẽ rediguntt̃. In puluerẽ inquit.i.in mortẽ.vt de morte dicat q̃libet illd̃ pn̄. Gloriã meã in puluerẽ deducat. Ter tio dico ꝙ est puluis finalis reuixionis.qđ oñdit̃ cũ dr. Re uerteris. Sicut em̃ alchimiste p sciaz artis sue de metallis puluerẽ faciũt p calcinationẽ ⁊ ipm puluerẽ utz in corpus ⁊ in metallũ reducãt p congelationẽ. Sic deus p mortẽ de oñi boie puluerẽ faciet ipos tñ pulueres in die iudicij utz in corpa reducet ⁊ cõuertet. Reuerteris inq̃t. Vñ Eccs.xij Reuertat̃ puluis in terrã suã vnde erat.Et sic ptz ꝙ est tri plex puluis ꝓsiderand⁹ ⁊ in sermone pectoris reponendus. Sicut em̃ videm⁹ ꝙ pulueres ad multa solent valere. ꝺa sez de puluerib⁹ fiunt antidota et electuaria medicinalia. De pulueribus fiũt confectiones quib⁹ mortuoz corpora fiunt incorruptibilia. De pulueribus fiunt colores ad pari etes pingendũ. De puluerbus fiunt cementa ad domos ⁊ palacia edificandũ Sic vere chariſſimi pulueres isti assum pti.considerati ⁊ meditati sunt valdevtiles suis considera toib⁹.qz.s. per consideratiõem taliũ puluerũ homo spũ, aliter tondit̃ a corruptione peccati ꝓseruat̃.homo per bo neſtam cõuersationẽ pungit̃.hõ ab infirmitatib⁹ peccati sa nat̃.⁊ edificiũ deo patri homo spũaliter ꝓparat̃.Talib⁹ ꝺ puluerib⁹ debem⁹ animam nostram conficere.Talib⁹ pul uerib⁹ debem⁹ conuersationem nostram pingere. Talib⁹ puluerib⁹ debem⁹ sanitatem anime procurare.Talib⁹ pul uerit̃ debem⁹ deo nosipos edificiũ ꝓparare.Ut sic facia mus qđ ꝓcipit̃ Michee.j. In domo pulueris puluerevos conspergite.Sic ergo dico ꝙ istũ triplicem puluerem debe mus i corde reponere ⁊ p iugẽ memoriã cogitare.s.puluerẽ nre vilis ꝺitionis. Puluerẽ nostre finalis solutiõis. Pul uerem vitalis reuixionis ⁊ repatiõis.Et sic igit̃ dico ꝙ pul uis accipit̃ in scriptura in bono significato.Sed scõo dico ꝙ puluis põt accipi in malo significato. Et sic vt dictũ est signat mũdi ꝓsperitatẽ ⁊ mox iniq̃tatem. Jgit̃ dico ꝙ ꝓ sperias mũdana puluerj comparat̃.qz Puluis est

Vermiũ nutritiuus.	Sic est vere mũdi ꝓspitas
Bestiarum fedatiuus.	scz diuicie ⁊ delicie ⁊ alia mũ
Aeris obturbatiuus.	di bona q̃ more puluerj dif
Venenosoz obscuratiuz.	ficiliter aggregant̃ ⁊ facilit̃
Luminis impeditiuus.	aspgunt̃.qz pcerto i istaver

mes.i.petõres nutriunt̃ Esa.lxv. Serpẽti puluis panis ei⁹ Jtẽ p istũ vestes ꝙersatõis diuersis vicijs maculãt̃ Job vij. Jnduta est caro mea putredine ⁊ sordib⁹ pulueris. Jtẽ p istũ aer ꝓscie obscurat̃ ⁊ lumẽ gre impedit̃ Naum.j. In tẽpestate ⁊ turbine viꝛ eius.⁊ nebule puluis pedũ ei⁹. Jtẽ in isto venenosa anialia.i.pueri si boies ꝙersant̃ Michee. vij. Ligẽt puluerẽ sicut serpẽtes. Et Job.xxj. Siml'in pul uere dormient. Jtẽ p istã oculi intelligentie pturbant̃. Vñ de malis in ꝓsperitate ꝓstitutis dr Osee.xiij. Qz ipi erũt si cut puluis turbine rapt⁹ ex area.⁊ sicut fumus de fumario

Sed adhuc dico ꝙ puluis signat mox iniq̃tatẽ. Puluis em̃ vt dictũ est peccatoꝛ designat. Puluis em̃ nihil habet firmitatis.puritatis aut fecũditatis. Vñ etiã arena maris q̃ ꝓpria est pulueꝛea nec habet stabilitatẽ nec etiã fertilitatẽ Sic vere petõz nec est stabilis p ꝓstantiã.nec est pur⁹ p ꝓti nentiã.nec fecũdus p bonoz opez redundantiã.quinimo isti sunt viles.instabiles ⁊ mortui.⁊ a cũctis bonis opibus defectiui ps. Nõ sic impij nõ sic ꝙ tanq̃ puluis quẽ ꝓiactꝛẽ tus a facie terre. Unde nota de malis ꝙ ipsi habent.s. Pre sumptionẽ reprehensibilem.ideo dicit̃. Non sic impij nõ sic. Conditionem abbominabilẽ.ideo dr. Tanq̃ puluis. Affli ctionẽ ineſtimabilẽ.ideo dr. Qz ventus ꝓiaciet eos a facie terre.Et sic ergo patz quõ in bono significato ⁊ in malo ac cipit̃ puluis.sufficit.Dide de arena.

Pullus. Nota ꝙ pullus sunt iuuenes fetus ani malium.volucrum seu bestiarum.Et iõ breuiter dico ꝙ per gullos possunt intelligi persone mise rabiles ⁊ paupes.Et p sone in sensu vel in moꝛib⁹ vel etiã in tpalib⁹ defectiue. Vñ pulli idẽ sũt in anialib⁹ q̃ pueri in boib⁹. Vñ nota ꝙ in scriptura p pullos intelligunt̃ Viri

Simplices ⁊ innocentes.	Significat dico viros sim
Humiles ⁊ subiacentes.	plices ⁊ innocẽtes.pullꝰ ei ꝺe
Pauperes ⁊ impotentes.	sui nã sine malicia sũt. qz.s.
Fatui et presumentes.	ꝓpt̃ iuuẽtutẽ necdũ malicijs
Carnales ⁊ insolentes.	ꝺidicerũt.⁊ isti sũt pulli colũ

baz q̃ i lege ꝓcipiũt offerri. De q̃b⁹ dr Leui.xiij. Offeret

duos pullos columbarū. Et de ħ etiā Matħ. xxj. Inueni etis asinā ⁊ pullū cū ea. Asina eīm simplicitatē designat. q̄ xp̄i pullos comitat ⁊ associat. ⁊ breuiter ish fuit q̄ sicut pullus byrudinis sic clamāt. ⁊ meditamur vt colūba. Itē pullus signat viros humiles ⁊ subiacētes. Et sic p̄ pullū intelligunt subditi q̄s p̄lati debēt sicut quēadmodū gallina sub alis congregare. q̄s p̄lati debēt sicut aquila pullos suos ad bonū volitado desup̄ euocare. q̄s etiā p̄lati debēt sub iugo obedientie alligare. Isti eīm pulli a p̄latis sunt cōuocādi Mat. xxiij. Gallina congregat pullos suos sub alis. A p̄latis sunt euocādi. pś. seu Deut. xxxij. Aquila euocās pullos suos ad volandū ⁊ sup̄ illos volitās. A p̄latis etiā p̄ statuta sunt alligādi Marci. xj. ⁊ Luce. xix. Inuenietis pullū alligatum. Itē pullus signat viros paupes ⁊ impotētes. Pullus eīm nil hz fortitudinis ⁊ vtutis. sic nec paupes habent aliq̄d fortitudinis tpalis. Ūñ isti sunt figurati in pullis eorum q̄bus parētes. q. eos sibi vident in nigredine dissimiles eis os p̄suescrūt negare. q̄bus tñ dñs solet rorē celi ministrare. Quia vere illis puellis. i. pauperib⁹ dñs melius p̄uidet. q. eos carere auxilio parentū ⁊ amicorū ⁊ adiutorum videt pś. Qui dat iumentis escam ipsorū ⁊ pullis coruorū inuocātibus eū. Item pullus q̄ñq̄ signat viros fatuos ⁊ p̄sumētes. Pulli eīm vt cōiter iugo carent ⁊ ad voluntatē suā liberi vadūt. Sic mali obstinati ⁊ p̄sumptuosi nullum obedientie iugū recipiūt. sed per mundū in suis vanitatibus libere pambulāt ⁊ discurrūt Job. xj. Vir vanus in superbiā erigit. ⁊ tanq̄ pullū onagri se liberū natū putat. Item dico q̄ pullus q̄ñq̄ signat viros cārnales ⁊ insolentes. Pulli eīm auiū sunt valde viscosi et maxime pulli turturū. ⁊ ideo nō sani vt dī in libro de natura rerū. Sic pulli dyaboli sunt p̄ luxuriā ⁊ gulam carnales viscosi ⁊ immundi. Et ideo nō sunt sani. Isti sunt illi pulli de q̄bus dicitur Job. xxxix. Pulli aquile lambūt sanguinē. Sanguis enim delicias ⁊ carnalitatē designat quas isti diligunt atq̄ lambunt ⁊c. Vide de pullis in infinitis exemplis q̄ in diuersis titulis ponunt. Sufficit.

Punire. Nota q̄ punire idē est qđ pena infligere vel inferre. Multa possent dici. sed auctoritates vocales sunt quasi nulle. Vide vbi Pena. Correctio. Percutere. Verberare. Occidere. Flagellare. quia transeo.

Pupillus. Nota q̄ pupillus dī q̄si filius vel filia carens patre sub etate annorum xij. vel. xiiij. cōstitutus sub tutoris arbitrio a patre vel a iudice ordinatus. iuxta illud Treñ. v. Pupilli facti sumus absq̄ patre matres nr̄e q̄si vidue. Per pupillū ergo in scriptura intelligunt illi q̄ mūdanis auxilijs destituti sunt. tutori pauperū deo totaliter derelicti. pś. Tibi eīm derelict⁹ est pauper orphano tu eris adiutor. Sicut eīm pupilli sunt in iure valde p̄uilegiati. sic ⁊ paupes simplices ⁊ innocentes. Quia vere tales dñs adiuuat ⁊ defendit. ipsosq̄ precipit ab alijs adiuuari. De ipso eīm dicit Osee. xiij. Eius q̄ in te est misereberis pupilli. Et in psal. Pupillum ⁊ viduā suscipiet. ⁊ deprecationē eorum exaudiet. ⁊ saluos faciet eos. q̄ etiam a nobis velit eos foueri ⁊ p̄teci ⁊ tueri dicit Ecclesiastici. iiij. In iudicando esto pupillis misericors. Et ideo tales pupilli id est persone miserabiles sunt

Similiter defendendi.
Benigniter indulgendi.
Seu crudeliter nō ledēdi.
Liberaliter nutriēdi.
Clemēter exaudiendi.
Cordialiter cōsolandi.

Qz ergo debeamus pupillos defendere p̄z Job. xxix. vbi de seipso dicit. Pro eo q̄ liberassem pauperem vociferantem ⁊ pupillū cui nō erat adiutor. Item q̄ eos debeam⁹ fouere seu nō ledere. Patet Zach. vij. vbi p̄cipit. Pupillū et viduā nolite calūniari. Item q̄ eos debeam⁹ tpaliter nutrire p̄z Job. xxxj. Si nō comedit pupillus ex ea ⁊c Item q̄ ipsos debeamus misericorditer exaudire patet Eccli. xxxv. Me despicies p̄ces pupilli. Item q̄ ipsos debeamus consolari vel visitare. p̄z Jacobi. j. vbi dicit. q̄ hec est immaculata religio visitare infirmos ⁊ viduas in tribulatione eorū. Que tñ oia sunt ꝑa multos crudeles et tyrannos qui magis consueuerūt ledere pupillos ⁊ innocentes. q̄ impios ⁊ nocentes. similes lupis et miluis qui pullis et auibus defensione ⁊ fortitudine carentibus insidiantur et inimicant. Contra quos dicit Job. vj. Sup pupillum irruitis ⁊ subuertere nitimini amicum vestrū. Et Ezechiel. xxij. di. Pupillū ⁊ viduā p̄stauerūt apud te ⁊c. Vide. ś. de Pauperibus. Parvulis. Innocētibus ⁊c.

Purgare. Purificare. Purus purissimus. Cū purgare nihil aliud sit q̄ aliq̄d a sordibus mundare ⁊ ab immūdicijs purū facere ⁊ ad puritatē reducere. Possumus breuiter notare q̄ in scriptura inueniunt plura q̄ purgant ⁊ purificāt aiam a pctō. Sicut eīm medicus purgat corpus vt sanitas introducatur. Ancilla purgat domū vt munda reperiat. Aliqui fabri purgāt metalla vt tinctura recipiat. Sic vere homo debet purgare ⁊ purificare cor suū vt possit sanitatē gr̄e recuperare. ⁊ vt possit mūdus coram dño cōparere ⁊ vt possit tinctura bone cōuersationis recipere ⁊ habere iō dicit Jaco. iiij. Emundate manus pctores purificate corda duplices animo. Et. j. Cor. v. Expurgate vetus fermentū vt sitis noua cōspersio. Et ideo de leprosо mūdato ⁊ purificato dicit Leui. xiiij. q̄ sacerdos debebat eum aspergere septies vt iure purgaret. Et nota q̄ dicit septies p̄ eo quia septem sunt que summe purgant animam a peccato. Anima eīm purgat sex

Per penitentie dolorem.
Per amicicie feruorem.
Per elemosyne dulcorem.
Per iusticie rigorem.
Per fidei splendorem.
Per correctionis vigorē.
Per cōpunctionis fluorē.

Purgāt ergo aiam penitētie dolores qđ notatur Numeri. xxxj. vbi dī q̄ quicq̄d pōt sustinere ignē igne purgabit. Item amicicie feruores. vñ Malach. iij. Ignis conflans purgabit filios leui. Itē elemosyne dulcores Thobie. xij. Bona est elemosyna cū ieiunio. Ipsa est eīm q̄ purgat pctā. Item iusticie rigores. Ūñ de Gedeone dī Judic. vj. q̄ ipse purgabat triticum in torculari. Torcular vo p̄ssuram iusticie designat. Item fidei ⁊ scientie splēdores Prouer. xv. p misericordiā ⁊ fidem purgant pctā. Item correctiones ⁊ timores Job xxj. Timebūt angeli ⁊ territi purgabunt. Itē compūctionis fluores. Ūñ Leui. xiiij. Purificatus aqua ingredietur castra. Iste sunt ergo mundationes ⁊ purificationes spirituales q̄ animas purificāt a peccatis quas quidē nos omnes xp̄ifideles debem⁹ habere vt corā deo purissimo ⁊ sanctissimo possimus in puritate ⁊ sctitate ⁊ iusticia cōparere. iuxta illud Leui. xix. Sancti estote q̄m ego sanctus sum. Talis eīm puritas sic acq̄sita in nobis oibus maxime in ecclesiasticis requirit vt vnusquisq̄ digne dño famuleť. Exēplo pauli de quo dī Actuū. xxj. q̄ purificatus intrauit in templum. Ad denotandū q̄ illi q̄ templū ecclesie habent intrare ⁊ ibi dño ministrare. necesse habent seipsos a vicijs expurgare. ⁊ a cūctis criminib⁹ ⁊ sordibus expiare. Ūñ Leuitici. xij. Nō ingredient sanctuarium donec impleant dies purgationis sue. Et aduerte q̄ sicut res tūc bene purgant q̄n ad puritatē ⁊ simplicitatē reducunt. ita q̄ de p̄mixtione rei alterius nihil oīno in ea remanet aut mozat. Sicut vinū dicit purū q̄n est sine aqua. aurū dicit purū q̄n est sine alio metallo. Sic vere hō tunc purus ⁊ purificatus dicitur q̄n non miscet cum aliquo mortali pctō. Juxta illud Prouer. xxv. Auser rubiginē de argento ⁊ egredietur vas purissimū. Ūñ nota q̄ ad hoc q̄ simus pur ⁊ purissimi necesse est q̄ simus Omnis spurcicie dilectiui. Auser inquit rubiginem. Munde facunde ostensiui. De argento inqt. Prave concordie fugitiui. Egredietur inquit. Divine gratie contēptiui. Vas inquit purissimū. Necesse est ergo Deū cerea mente prauitatē. Auser rubiginem. Ostendere in verbis venustatē. De argento. Contēnere prauā societatem. Egredietur. Recipe gr̄e bonitatē. Vas purissimū inquit.

Primo igit̄ vt purissimi simus ejiciamus a mēte prauitatem. Auser inquit rubiginē. i. culpam. Malia eīm se purgant a corporis humoribus vt pura ⁊ sana fiant. sicut p̄z in cane qui vomitu se purgat ⁊ etiā de cerua. vt dicit Plinius. q̄ anteq̄ concipiat purgat se quibusdā herbis. ⁊ ita melius cōcipit sic purgata. Sic vere charissimi si spūs salutis volumus concipere. necesse est primo prauis vicioz⁹ humoribus nos purgare. vt puritatem mentis ⁊ corporis possimus integre custodire. Auser rubiginem inquit Esa. j. Auferte malum cogitationum vestrarū. Et quia sicut dicitur Ezech. xxiij. De ciuitati sanguinum: olle cuius rubigo in

et est. Et. j. Thimo. ij. Leuitices puras mas? sine macula Et Jaco. iiij. Purificare corda ꝛc. Eiciamus igit a nciente prauitatē. Scdo si volumus esse puri obtineam? vbor ventastatē. Domus em̄ nō est pura seu mūda. cuius ostiū est immundū. Sic vere ille bō non pōt esse spūaliter bene purus cuius osthum oris est immundū sermonib? malis ꝛ sordibus maculatū. Et ideo dicit. De argento. i. de eloquētia. qz scz nō solum debem? habere purā cōscientiā. immo etiā facundiā ꝛ eloquentiā. Juxta illud Job. xj. Purus ē sermo meus mundus sum ego a pcō. Quia sicut dī in ps. Eloquia dñi casta argentū igne examinatū ꝓbatum terre purgatū septuplum. Tercio dico q si volum? esse puri vilipendamus. s. malā societatē. Egredie. Vinum em̄ nō est purum q̄diu fecabus est ꝑmixtū. Balsam? etiā tunc purus dicit qñ ab omni mala materia segregat. Sic vere si puritatem mētis ꝛ corporis habere volum? : necesse est q nos ab immūdis societatibus separem?. Egredie inquit. Jdeo dī Hiere. xlviij. Egredimini de babylone. Quia sicut dicit Nume. xix. Quicūd tetigerit immūdus immundum faciet. Un̄ pcipit Nume. viij. Leuitas sepabis de medio. Et sequit. Purificabisq; ꝛ consecrabis eos. Quarto vo dico q si volumus esse puri ꝓtineamus gre sctitatē. Vas inquit purissimū. Aqua em̄ purificat vas in quo ponit. Sic gra purū facit cor in quo recipit. vt sic de vasibus cordiū nostror dicat illud qd dicit. ij. Parali. ix. Vasa domus saltus lybani erant ex auro purissimo. Sic ergo dico q si ista quattuor habuerimus. puri sancti ꝛ mūdi erimus Vas inquit purissimū. Sed nota q dicit purissimum in superlatiuo. Ad denotandum q nos debemus habere omne genus puritatis. videlicet Puritatem

Conscientie. De puritate ꝺscientie dī. j. Thi. iij. Habentes ministeriū fidei in ꝺscētia pura.
Apparentie. De puritate ꝓtinētie dī Luc. ij. Impleti sunt dies purgationis marie q̄ s. erat
Sapientie. virgo. De puritate apparētie dicit Exo. xxxviij. fecit archā
del ignis setbim ꝛ vestiuit eam auro purissimo. De puritate vo sapiētie dī Leuit. xxiiij. Afferant oleum de oliuis purissimū ac lucidū ad ꝓtinendas lucernas. Jsta ergo de puritate sufficiant. Vide. s. de Jnnocentia. de Castitate. ꝛ de Mūdicia ꝛ cetera similia.

Purpura. Nota q purpura qñq; sumit ꝑ pāno. qñq; ꝑ vestimēto. qñq; ꝑ colore. qñq; ꝑ tinctura. Quocunq; ergo modo sumat. Purpura colorem habet rubeū. pciosum ꝛ speciosum intantuz q antiquitus non fuit licitū cuilibet vti purpura. sed tm̄ regibus ꝛ magnatibus ꝛ comitibus. Un̄ etiā de senatoribus romanis dicit. j. Mach. viij. q nemo induebat purpura q̄si diceret nemo assumebat sibi tantā potestatē q purpura vteret. Notandum ergo q purpura potest significare gloriam eminentiam et bonorem siue in bono siue in malo. Et sic breuiter dico q in scriptura inuenit Purpura

Interior q̄ est virtuosa. Prima signat charitat rubore.
Exterior q̄ est gratiosa. Scda signat honestat decorem
Superior q̄ est gloriosa. Tercia sigt felicitat splēdorem
Inferior q̄ est viciosa. Quarta āt sigt ꝓspitat feruorē

Primo igit dico q inuenit purpura charitat interioris Jsta est indumentū sponse xpi Prouerbi. xxxj. Byssus et purpura indumentū eius. Byssus est castitas. Purpura est charitas. Jndumentū est honestas. Purpura que est ignea signat feruorem charitat ꝛ amicicie. Purpura que ē sanguinea signat sanguinē martyrum ꝛ vigorem patiētie. Purpurā vo que ē rosea signat rubore verecūdie. Jsta sunt ergo interiora aie indumēta. Quia sicut dī Cant. iij. Deus ascensum purpureū media charitate constrauit. Et ideo breuiter de ista interiori purpura dī Ecci. xlv. Or stola sancta erat de auro iacincto ꝛ purpura. Stola em̄ ē gra que etiā a sctis dī stola ꝑma. que ꝓcerto ꝓtinet aurū splēdentis sapiētie ꝛ iacinctū fulgētis apparētie. Jste em̄ est ille color egregius quo cortine ecclesie vel tabernaculi pro parte componebant. Quia ꝓcerto nullus pōt esse dñi tabernaculum aut cortina nisi habeat purpurā charitat. vñ Exod. xxvj. Facies velum de iacincto ꝛ purpura. Jsta est ergo purpura charitatis interioris. Scdo dico q ē purpura honestatis exterioris. Conuersatio em̄ nostra debet esse tota purpurea. fulgida admirabilis ꝛ honesta Eccli. xxvij. Jacinctus ꝛ purpura de insulis elisa facta sunt operimentum tuū. Quod bn̄ figurat Nume. iiij. vbi dī. q altare q̄n debebat portari debebat mūdari cinere et involui purpureo vestimēto. Ad denotandū q si altare dei esse volumus: purpureo vestimēto honeste puersationis vestiri debemus Dan. v. Jndutus est daniel purpura. Tercio dico q est purpura maiestatis superioris scz glorie paradisi. Purpura em̄ nō concedebat nisi regi ꝛ amicis regis. sic nec gloria eterna nisi xpo. angelis ꝛ bris. vñ. j. Mach. x. dī q rex iussit ionatban spoliari vestimētis suis ꝛ indui eum purpura. Quia scz rex noster de? ꝓmo sctos spoliat vestimētis mortalitatis. ꝛ tandē eos induit purpura immortal glie ꝛ maiestatis. j. Mach. xj. Dedit ei potestatē bibēdi in auro ꝛ esse in purpura. ꝛ habere fibulā aureā. Ubi nota q beati in patria Eterne sapientie poculo recreant. qz isti bi bunt in auro. Supne eminentie titulo decorant. qz isti sūt in purpura. Interne amicicie cingulo colligant. qz scz isti habent fibulam auream. Et ideo breuiter de q̄libet sic purpurato pōt dici illud Hester. viij. vbi dī. Or mardocheus fulgebat vestimētis regijs. coronā auream portās in capite. amicto serico pallio atq; purpureo. Jsta ē ergo purpura maiestatis superioris. Quarto dico q est purpura dignitatis seu ꝓsperitatis inferioris. Et ista nihil aliud est q̄ gloria mundi. De qua dī Luc. xvj. q bō quidā erat dives ꝛ induebat purpura ꝛ bysso. ꝛ epulabat quottidie splēdide. Jsta em̄ purpura est bodie vestimentū trium generum ꝑsonarā. videlicet

Superborum ꝛ crudelium. De superbis patz Judith. x. vbi dī q bolofernes q̄ erat
Immūdor ꝛ carnalium. superbissimus sedebat in ca-
Gulosor et voracium. nopeo qd erat ex purpura.

De carnalibus ptz Apoc. xviij. vbi dicit. q mulier mater fornicationū circūdata erat purpura ꝛ auro tecta. De gulosis vo ptz Luce. xvj. in pallegata auctebō quidā erat dives ꝛc. Et hec de purpura sufficiant. Vide. s. de Accipere vbi purpura accipit ꝑ patientia ꝛc.

Pusillanimis. Nota q pusillanimis dicit q̄si pusilus anim? Et sic idē videt significare qd humilis. timidus seu paru. sicut xps dixit discipulis Luc. xij. Nolite timere pusillus grex. qz cōplacuit patri vestro dare vobis regnū. Pusillanimes ergo sunt cōsolandi ꝛ ne p timore deficiāt in moribus vel in fide a firmioribus roborādi Eccli. vij. Noli esse pusillanimis in aio tuo. Et Esaie. xxxv. Pusillanimes confortamini. Et. j. Thessa. v. Consolamini pusillanimes ꝛc. Multa possent dici sed auctes desunt. Vide vbi Humilitas. Paruus. Modicus ꝛc. De pusillo vo dic q idē est qd modicū seu parum. Et certe dic q est dare pusillū loci ꝛ pusillū tpis. De loco dicit Luce. v. Rogauit iesus symonē vt naue a terra pusillū reduceret. De tpe dī in psal. Et adhuc pusillum et nō erit peccator. Et Mar. vj. Venite seorsum ꝛ requiescite pusillum ꝛc. Nihil plus. Vide vbi Modicum ꝛ vbi parum. qz transeo gratia breuitatis.

Putare. Nota q putare idē est qd credere opinari ꝛ estimare. Et ideo cū putare nō dicat mihi aliquā certitudinē veritatis. sed potius credulitatem dubietatis: possum? notare ꝛ dicere q ē vnū Putare

Simplicium ꝛ infirmor. Dico ergo q est vnū puta
Credentiū et perfector. re simplicitatis sicut Luc.
Presumentiū et fatuorū. iij. dicit. q xps putabatur filius Joseph. Item est putare credulitatis. Un̄ paulus dicit. j. Cor. vij. Puto q spīm dei habeam. Boni enim putant terrena nihil valere. post mortem vitam habere. in fine xpm videre. Putant dico terrena parum valere. Unde Job. xxxj. Si putaui aurum robur meū. si ꝑ non. Putat etiam post mortem vitam habere Job. xj. Cum te cōsumptum putaueris orieris vt lucifer ꝛc. Item putant in fine xpm videre Matth. xxiiij. ꝛ Luce. xij. Qua hora nō putatis filius hois veniet. Istud est ergo putare certe credulitatis. Item est vnum putare fatuitatis. Et istud est illud quo fatui et presumptuosi putant et existimant multa falsa. Isti em̄ putant

Prosperitatē qd est aduersitas. Primū ptz. ij. Regum. iiij. vbi ille q̄
Fugacitatē qd est firmitas. putabat se ꝓsperā

Simplicitatē qō est sagacitas.
Strenuitatē qō est debilitas.
Sublimitatē qō est infirmitas.
Securitatem qō est dubietas.
Diuinitatem qō est fatuitas.
Facuitatem qō est diuinitas.
Rusticitatem quod est nobilitas.
Affabilitatē qō est loquacitas.
Justā equitatē qō est crudelitas.
Summā facultatē qō est tenuitas.

nūciare de occisione Saulis occisus fuit a dauid. Scōz pt3 Judic.xx. vbi filij beniamin putauerūt filios isrl fugere quos tamen inuenerūt fortiē rebellare. Tercia pz.iiij. Reg.v. vbi naaman putauit helyseum simpliciter agere de hoc q ipm corpaliter nō tangebat. t de hoc q in fluuio balneare iubebat. quē tñ exptus est prudenter egisse. Quartū pt3.ij. Paral.xxv. vbi regi de multitudine t robore sui exercitus confidenti dixit ꝓpheta. Si putas in robore exercitus bella consistere. superari te faciet dñs. Quintum patz Judit. vij. Putant ciuitatē in montibus positā superari nō posse. Sextū vō patet Job.xxij. Putabas te tenebras non visurum. Septimū patet Sap.xij. vbi dī. q ydolatre reconditores orbis terrarū deos putauerūt illas res esse quarū specie delectabant. Octauū patet Marci.vj. vbi discipuli videntes ihm ambulantē supra mare. putauerūt fantasma esse. Nonū patet.j. Cor.xij. vbi dicit. q q̄ putam⁹ ignobiliora membra esse corporis. his honorē abūdantiorem circūdamus. Decimū patet Job.xij. vbi dicit. vtinā tacere tis pt putaremini esse sapientes. Et sicut dicit Jaco.j. Si q̄s putat se religiosum esse non refrenās linguā suā sed seducens cor suū. huius vana est religio. Unde Matth.vj. Nli repbendunt q̄ putant q in multiloquio suo exaudiātur. Undecimū patet in illo aman qui dicebat Hester.v. Nihil me habere puto q̄diu video Mardocheū sedentē ad fores palacij. Duodecimū patz Luce.viij. vbi dī. Or q̄ non habet etiam qō habere se putat auferetur ab eo. Sufficit de putare.

Puteus. Cū puteus sit fossa stricta t ꝓfunda in qua homo potest facilter cadere t difficiliter exire. possum⁹ notare breuiter q in scriptura inuenitur Puteus

Humilitatis et pfectionis.
Subtilitatis t discretionis.
Benignitatis t cōpassionis.
Felicitatis t saluationis.
Prosperitatis t successionis.
Carnalitatis t infectionis.
Cupiditatis t ambitionis.
Penalitatis t afflictionis.

Est dico puteus humilitatis t pfectiōis. q.s. vir humilis t pfect⁹ dicit puteus vbi continet abundantia gratiaꝝ Cant.iiij. Puteus aquarū viuentium q̄ fluunt impetu de lybano. Puteus subtilitatis t discretionis est puteus sacre scripture vbi aque scientiarū cōtinue hauriunt. q̄bus deuote anime irrigant. De quo Gen.xxj. Appellauerunt locū illum puteum videntis t viuētis. Puteus em̄ iste facit viuere p gr̄am t facit videre p scientiā. Ueruntamē de isto pōt multis dici illud qō dictū fuit dño aquā viuam de puteo ꝓmittenti Joh.iiij. Dñe nec cum quo haurias habes t puteus altus est. Puteus benignitatis t compassionis est cor t affectio viri pij vbi desolati solent aquam id ē refugium misericordie repire. De quo Prouerbi.v. Bibe aquas de cisterna tua t fluenta putei tui. deriuent fontes tui foras. t in plateis aquas tuas diuide. Puteus felicitatis t saluationis est inexhaustibilis ꝓfunditas eterne glorie. De qua Gen.xxj. Uocauerunt nomē putei latitudo. Puteus ꝓsperitatis t successionis est ꝓfunditas munditie opulentie. De quo dicit.ij. Macha.j. q in valle erat puteus altus t siccus. In valle em̄ huius mundi est puteus ꝓsperitatis qui altus t siccus dicit ꝓpter altitudinem elationis. t propter siccitatem indeuotionis. Mundus em̄ ē illa vallis que habebat multos puteos bituminis. Et bene dicunt bituminis. q. nimis violenter detinent hoiem atq; ligant. Puteus carnalitatis t infectionis est insaciabilitas luxurie. Et sic dicit Prouer.xxiij. q fouea ꝓfunda est meretrix. t puteus angustus aliena. Iste est puteus de quo dicitur.ij. Mach.j. q in puteo non inuenerunt ignem sed aquam crassam. Quia vere tales putei luxuriosi et mathime male mulieres sunt putei ꝓpter insaciabilitatem et sūt anguſti ꝓpter ineuasibilitatem. non habēt ignem id ē charitatem sed solum aquam crassam id est carnalitatē. Puteus cupiditatis t ambitionis est insaciabilitas auaricie. Et ideo de isto puteo pōt intelligi illud Apoca.ix. Aperuit puteū abyssi. t ascendit fumus putei sicut fornax. Sed de isto puteo scz de auaro vide satis plene. ē. de Adimplere. §.ij. Et iste est ille puteus de quo dicit Gen.xxvj. Fodit aliū puteū. appellauitq; eum inimicicias. q.s. auaroꝝ sunt omnes populi inimici. Isti sunt ergo valde mali putei qui cōtinent aquas venenosas et periculosas. Et ideo nos debemus dicere mōdo illud Mume.xx. Nō bibemus aquas de puteis tuis. Puteus penalitatis t afflictionis est puteus inferni. De quo dicit in pō. Tu vō deus deduces eos in puteū interitus. Quod timēs dauid dicebat in pō. Neq; absorbeat me ꝓfundum. neq; vrgeat sup me puteus os suū. Sic igit pz quō diuersimode sumit puteus in scriptura. vide supra de Profunditate.

Putredo. Nota q putredo nihil aliud est q̄ rerum corruptio t consumptio. Et idō breuiter possum dicere q in scriptura inuenit.s. Putredo

Naturalis mortalitatis.
Spiritalis iniquitatis.
Corporalis carnalitatis.
Cordialis malignitatis.
Temporalis infirmitatis.

Putrescit em̄ hō p mortalitatem naturaliter Job.xxv hō putredo et filius hominis vermis cōsumit velut a tinea. Et Job.xiij. Quasi putredo cōsumēdus sum t q̄si vestimentū qō comeditur a tinea. Item putrescit homo p iniquitatem spiritaliter. Unde Michee.ij. ꝓpter iniquitatem eius corrūpet putredine pestima. Item putrescit p luxuriam corpaliter Joel.ij. Computruerunt iumenta in stercore suo. Et Eccl.xix. Qui se iūgit fornicarijs erit nequā. putredo t vermes hereditabūt illū Item putrescit p inuidiam cordialiter Prouerb.xiiij. Putredo ossium inuidia. Item putrescit homo p infamiā tpaliter Amos.iiij. Ascendere feci putredinem castroꝝ vestrorū in nares vestras. Et Prouer.x. Nomen impioꝝ putrescet ꝛc. Si vis dic adhuc aliq̄d de putredine vicioꝝ. Sic em̄ videm⁹ q res putrescūt multis de causis.s. Propter

Humoris excessum.
Caloris accessum.
Tumoris ꝓcessum.
Frigoris recessum.
Salis seu ardoris deficientis.

cessum. Sic dico q homo spūaliter cōputrescit ꝓpter excessuꝝ t abundantiā humoris ꝓsperitatis. Uñ de manna reseruato plus debito dī Exo.xvj. q scatere cepit vermib⁹ t computruit. Et de flumine egypti vbi scz tanta erat aquarū abundātia dī Exod.vij. Computrescent aque t affligent egyptij. Sequit. Computruit fluuius t non poterāt egyptij bibere aquam. Item putrescit homo ꝓpter accessum t ꝓperantiam caloris cupiditatis. Uina enim in estate putrescūt t acescunt ꝓpter calorem. Unde ꝑtra auaros loquit Jaco.v. dicens. Agite nūc diuites ꝛc. Sequit. Diuitie vestre putrefacte sunt ꝛc. Et dī Job vij. Induta est caro mea putredine t sordibus pulueris. Pulueris em̄ diuitias signat. Item putrescit homo propter ꝓcessum t excellentiam tumoris pōpositatis. Tumor em̄ apostematum semper ptinet putredinem. Uñ Hiere.xiij. Putrescere faciam superbiā iuda t supbiam hierusalem. Et Joel.ij. Ascēdet putredo eius. q. supbe egit Mume.v. Inflato ventre putrefac et femur eius. Item putrescit hō ꝓpter recessum t desistentiā vigoris t bonitatis. Sicut videmus q hō putrescit aia recedente. sic aia gratia morientē Esaie.l. Computrescent pisces sine aqua t morientē in siti. Item putrescit homo ꝓpter deceſſum t defluentiam splēdoris sagacitatis. i. ꝓpter defectum salis sapie. pō. Putruerunt t corrupte sunt cicatrices mee a facie insipientie mee ꝛc. Sufficit de Putredine ꝛc.

Explicit littera. P.
Incipit littera. Q.

Quadraginta. Nota q Numerus quadragenarius cū sit numerus solidus t q̄dratus cōstans ex denario q̄terducto. pōt significare multa in septura tā in bono q̄ in malo significato. Et primo dico q signat in bono. Et sic dico q q̄ iste numer⁹ cōstat ex decem q̄ter assumptis. ideo signat illum statum in quo seruatur denarius legis mandatorum. t quaternarius quatuor cardinalium virtutuꝝ. Et ideo ꝓpie loquēdo

iste numerus ꝓpie signat ālaz triplicem quadragesimam quā xp̄s dn̄s obseruauit. in q̄ntum scz. xl. diebus et. xl. noctibus ieiunauit. In q̄ntum etiā. xl. bonis in sepulcro iacuit. In q̄ntum insup̄ p dies. xl. discipulis post ꝛresurrectionē apparuit. Iste em̄ tres xp̄i q̄drageſime signant tres boim status q̄ p̄nt p q̄draginta seu p q̄dragesimā designari scz

Statū penitēcie quo ad p̄ma. Prima designat p in deserto ieiunationem.
Statū miserie quo ad scd̄am. Scda designat p in sepulcro requietionē. Tercia ꝯo designat p in discipulos apparitionē. Dicamus ergo primo de quadragesima pnie quā xp̄s specialiter p̄secrauit. z ip̄am colendam z ieiunandam fidelib⁹ declarauit. Ista em̄ q̄dragesima a xp̄o vt dictum est fuit exemplata. A patrib⁹ fuit obseruata. A ꝓphetis fuit p̄dicata. A figuris fuit indicata. Dico q a dn̄o fuit exemplata. q: scz vt dict̄ est in exemplū fidelit̄ deus q̄dragesimā ieiunauit Math. iiij. Cū ieiunasset. xl. diebus. z. xl. noctibus ꝛc. Itē fuit a sctis patribus obseruata. q:. s. moyses q̄dragesimā ieiunauit dicēs Deut. ix. Procidi añ dn̄m sicut p̄us. xl. diebus z. xl. noctibus panem nō comedēs ꝛc. Helyas etiā q̄dragesimā p̄firmauit. q: scz de ipo dr. iij. Regū. xix. Oz in fortitudine vnius refectionis ambulauit. xl. diebus ꝛc. Itē ista a ꝓphetis fuit p̄dicata z maxime a Jona dicente Jone. iij. Adhuc. xl. dies z niniue subuertetur. Ac si diceret. Niniue ciuitas dyaboli. i. cōgeries viciox destruēt. q̄n. xl. dies digne a fidelib⁹ ieiunant̄. Item ista fuit in multis actibus figurata. Et sic dico q ista figurata fuit in scriptura ꝑm suas diuersas z varias ꝓditiones z virtutes q̄s in locis oib⁹ vbi de numero q̄dragenario fit mentio i scriptura. Et ꝯ ad oñendū ꝓpietates ist⁹ tpis diuersimode figuratas possum⁹ nōre q q̄dragesima ē Temp⁹

Deuotionis. Est dico tp̄s deuotionis. Ad lr̄am em̄ in tpe q̄dragesimali bumor terre z arborū incipit abūdare. ita etiā q tūc solent vince lachrymare. Sic vere spūaliter tunc dr in nobis abūdare bumor
Orationis.
Afflictionis.
Quietionis.
Durationis.
Temptationis.
Contēplationis.
Peregrinationis.
deuotionis z lachryme etiā cōpassiōis et compunctionis. Et ꝺ figurat Exo. xvj. vbi dicit. Oz filij israel. xl. annis comederūt mana. Manna ꝺo q cibus erat dulcissimus. deuotionē z compassionē designat. Item est tp̄s oionis. In isto em̄ tpe aues incipiunt modulari. sic z nos debemus p orationē z gr̄arūactionē i dn̄o iocūdari. vñ Deut. ix. Procidi ante dn̄m. xl. diebus z. xl. noctibus. Itē est tp̄s afflictionis. In isto em̄ tpe boies maiores labores z afflictiones patiunt̄. q: scz agriculture tunc tpis exercent̄. Sic spūaliter in isto tpe debemus terram corpis p penitētiā colere. z opa virtuosa exercere. Et hoc figurat p desertū in quo. xl. annis ppls israel ꝓgrauit. q:. scz desertū asperitatē penitētie designat. vñ Deut. xxix. Adduxi vos p desertum. xl. annis. Itē est tp̄s quietionis. q:. s. in isto tpe solet terra quiescere a frigoribus byemis z tempestatibus. Sic vere bō debet tūc cessare a vicijs z criminibus. Et hoc figurat Jud. iij. vbi dr. q a p̄lijs quieuit terra. xl. annis. Item est tp̄s durationis z pseuerantie in bono statu. tūc em̄ magis solent pseuerare boies in laboribus et magis ibi q̄ in alijs anni temporib⁹. Sic spūaliter magis est tunc bonis operib⁹ insistendum Deut. ix. Perseueraui in monte. xl. diebus. Itē est tp̄s pugne z temptationis. tūc em̄ solent reges ad bella ꝓcedere. tūc solent afalia z volatilia amore stimulata ꝓ vroribus p̄lia tolerare. Sic z nos in isto tpe debemus contra hostes spūales bella gerere. Exempla xp̄i. de quo dicit Luce. iiij. q agebat a spū in deserto z temptabat. Item ē tp̄s ꝓtemptationis. q:. s. in isto tpe solent bumores de terra sursum ad ramos ascēdere. Sic z nos etiam de terra et terrenis debemus ad celestia surgere z per contemplationem superius nos leuare. Exemplo moysi dicētis Deut. x. Steti in monte sicut p̄ius. xl. diebus ꝛc. Mons em̄ altitudinem ꝓtemplationis designat. Item est tp̄s pegrinatiōis In isto em̄ tpe solent boies ire in pegrinatione. Aer enim sicut est tp̄s nō nimis calidum vel frigidum. sed magis in suis q̄litatibus tpatum z ad itinera tp̄us aptum. Sic nos in isto tpe debemus nos facere pegrinos. s. abdicando patriam huius mundi. z ambulando mentaliter ad alienam patriam. s. ad paradisum patriam nostram. Exemplo helye de quo dr. iij. Regū. xix. Oz in fortitudine cibi sumpti ambulauit. xl. diebus z. xl. noctibus vsq ad montem dei. Ista est ergo quadragesima pnie. Scdo dico q est q̄dā q̄dragesima pestilentie seu miserie. Et ista signat tp̄s vite p̄nis q̄ nūero q̄dragenario designat. Iste em̄ numer⁹ q̄ bz quattuor q̄drantes sigt tp̄s p̄ns. z etiam vitā nostrā q quattuor elemēta cōponit̄. Quattuor humoribus cōpungitur. Quattuor q̄litatibus distinguit̄. Quattuor mundi partibus continet̄. Iste ergo numerus quadrans figurat in illo numero. xl. annox in quo filij israel cum immēsis laboribus desertum circuierūt vbi penas infinitas sustinuerunt. z vbi plurimi eox plagis varijs perierūt. ita q pauciſſimi eoz terram ꝓmissionis intrauerūt sicut per oia p̄z Nume. xiij. significans p̄item vitam vbi deserto hui⁹ mūdi tribulationes varias sustinem⁹. ita q q̄nq; diuersis diabolus deficimus z iter nr̄m ad paradisum diuersis vicijs impedimus. Nota ꝫ hic q ista q̄dragesima est tp̄s periculosum z odiosum multis rōnibus scz q: est Tempus

Submersionis. Dico ergo q in quadragesima hui⁹ vite aie delicijs submergūt Gen. vij.
Subuersionis.
Occisionis.
Afflictionis.
Punitionis.
Offensionis.
Vagationis.
Factū est diluuiū. xl. dierū. Itē anie vicijs subuertunt Jone. iij. Adhuc xl. dies z niniue subuertet. Item aie supplicijs occidunt. vñ. ij. Regū. x. Occidit dauid de syris. xl. milia. Itē boni miserijs affligunt. ij. Cor. xj. Quinquies quadragenas vna minus accepi. supple plagas. Item mali ꝓ suis nequicijs puniunt Nume. xiij. Quadraginta annis recipietis iniq̄tates vestras. Item deus z angeli offenduntur p̄s. Quadraginta annis ꝓtim⁹ fui generationi huic. Alia lr̄a bz. Offensus. Item mali z impij euagant̄. vñ Nume. xiij. Filij vestri vagi erunt in deserto. xl. annis. Ista est ergo quadragesima miserie tpalis. Tercio dico q est quedam quadragesima gr̄e virtualis. Et ista signat statū dominum perfectox. q̄ in. xl. virtutibus consistit videlicet

In duodecim articulis fidei. In decem legis mandatis. In septem moralibus virtutibus. In septem donis spūs. tuſſancti. Et in quattuor virtutibus cardinalibus. Ista ei simul iuncta numerū quadragenarium perficiunt q̄ boiez pfectum ꝓstituunt. Quia sicut teste Pli. porcus. xl. diebus impinguat̄. Lapis em̄ qui dr excoliceros. xl. coloribus decorat̄ sic vir pfectus predictis. xl. virtutibus adornat̄. ita q tales figurant̄ in ysboseth. De quo dr. ij. Regum. ij. Oz. xl annox erat ysboseth cū regnare cepisset. Ad denotandum q illi qui regnū ecclesie volunt accipere vel tenere vel regnum paradisi finaliter introire debent. xl. annos. i. xl. virtutes p̄dictas bre. iij. Re. ij. Diebus q̄bus regnauit dauid xl. anni sunt. Sic ergo p̄z q triplex est q̄dragesima. s. Que dā pnie corpalis. Quedā miserie tpis. Quedā gr̄e seu efficacie virtualis ꝛc.

Quadrus. quadratus Nota q quadratura sumitur in bono z in malo. Res em̄ q̄drata q̄ttuor bz angulos z est talis ꝓditionis q difficilius mouet̄. z in loco stabili⁹ situatur quā res alia q̄liscunq;. Signat igit̄ in bono q̄draturam virtutum z maxime virtutū cardinaliū que sunt quattuor: que boiem faciunt stabilez in bono. Juxta illud ij. Regum. v. Precepit rex vt tollerent lapides grandes in fundamento templi z quadrarent eos. Et ad hoc etiaz facere possunt figure de altari de rōnali. de lapidibus. de lignis templi z tabernaculi. que omnia erant quadrangula sicut dr Exo. xxviij. z. xxx. z Exo. xxxvij. Et. iij. Regum. vj. q scz illi qui sunt altare per deuotionē rōnale per discretionem. lapides per durationem. ligna p molliciem z cōpassionem. in templo z tabernaculo per prelationem vel orationem debēt ꝓcul dubio esse quadrati z quadranguli per virtualem pfectionem. iij. Regum. vij. Posuit super colūnas quadrangulata ligna. In malo signat quadraturā quattuor malarum affectionem vel aliorum durabilium peccatorum: que hominem in malo faciunt stabilem z obstinatum. Ideo de tali obstinatione dicitur Tren. iij. Conclusit vias meas lapidibus quadris. Tene ergo breuiter q q̄draturā sigt stabilitatē in bono vel in malo vel etiam

quadraturā quattuor cardinalium vtutum. Vide infra de Quattuor.

Quadringenti. Nota q cū quadringenti numerus sit quadrat⁹ constans ex centū quater ductis. dici pōt q signat quadraturam pstantie z solide durationis. z etiam plenitudinē moralis pfectionis. z quaternitatē vtualis seu cardinalis professionis. Illi eīm ꝓprie quadringenti dicunt. q per quattuor cardinales vtutes. fideq; quattuor euāgelioꝝ z quattuor affectionū indebitum regimen quadrant. z per pfectionem oīmodam teneant. Et ad hoc satis videt ꝓuenire illud quod scribit. j. Regū. xxv. vbi dicit. Oz secuti sunt dauid quasi quadringēti viri. Et Judic. xxj. dī. q in iabes galaad inuente sunt quadringente vgines que scz nō cognouerant virū. q̄bus filij israel pepercerūt z oēs alios occiderunt. Ad denotandum q illi qui quadringenti. i. viri solidi z pfecti. viri viriles puri z vgines inueniunt. dauid. i. xp̄m sequunt. a morte z periculo liberant. z malos etiam persequunt sicut scz. j. Reg. xxx. dī. q dauid psecutus est amelechites ipse z quadringenti viri cuz eo. Et ibidem dī q omnes amelechite interfecti sunt ꝓter quadringentos adolescentes. Si aūt p quadringentos vis intelligere obstinatā soliditatem in malo. Allega qd dī de malis ꝓphetis. ij. Para. xxij. q achab congregauit q̄dringentos pseudo ꝓphas z Vide. s. de Quadrare. z. j. de Quattuor.

Quadriga. Cū quadriga sit instrumentum ad res z psonas de loco ad locum vehendū z transportandū z etiam q̄q; ad bellandū z sagittandum ordinatū z factum. ex rotis volubilibus compositum. ab equis z bobus tractū. z ab auriga debite gubernatum. Posset dici q quadriga in bono signat z in malo. In bono signat scz Virum perfectum. Mentis affectum. Scripture stratū. Ecclesie statum.

Iste eīm sunt quattuor scē quadrige in q̄bus xp̄s vehit. z in quibus merces z thesauri spirituales portant. z p quas hostes anie debellant. figurate scz in quattuor quadrigis Zach. vj. Quas de medio duoꝝ montiū vidit exire. Duo eīm montes duo testamenta seu etiaz statū gre z glorie vel etiā duo charitatis mādata. vel insuper duas tabulas legis dei significant. q scz ab istis mōtibus q̄ttuor xp̄i quadrige virtualiter emanant. De q̄bus dī Cant. vj. Anima mea conturbata est ꝓpter quadrigas aminadab. Quattuor rote ꝓme quadrige scz viri iusti sunt quattuor vtutes cardinales. Quattuor rote scde quadrige. s. mētis seu anime sunt quattuor bone affectiones. Quattuor rote tercie quadrige scz scripture sunt quattuor euāgelioꝝ dones. Quattuor rote quarte quadrige scz ecclesie sunt quattuor religiosoꝝ ordines in q̄bus fides credit diuulgari p quattuor mūdi partes. Quadrigā primā trabūt equi iusticie. de q̄bus Zach. vj. In quadriga prima equi ruffi. Motus eīm iusticie vsq; ad mortē z sanguinē qui ruffus seu rubeus est certāt. Quadrigā scdam trahunt ꝓpter equi humilitatis z modestie. Isti eīm trahunt quadrigam bone mentis Zach. vj. In quadriga scda equi nigri. Nigredo eīm humilitatē signat. Terciā quadrigā trabūt equi scientie z sapientie. De q̄bus Zach. vj. In quadriga quarta equi albi Albedo eīm splendorē sapientie designat. Ista est eīm quadriga in qua vehebat appollo. comitatus. s. nouē musis. q scz appollo deus scientiarū xp̄s in hac quadriga specialiter morat. vbi a musis. i. a doctoribus et p̄dicatorib⁹ comitat. Ista est quadriga cherubin qui interp̄tatur sciētie plenitudo. De qua scz dī. j. Paral. xxviij. q dauid dedit salomoni aurū purissimū vt ex ipso fieret similitudo q̄drige cherubin extendentiū alas suas et velantiū archā federis dñi. Expone. Quartam quadrigā trabūt equi honestatis prudētie atq; decentie scz boni ecclesiastici et ꝓlati. Unde Zach. vj. Quadriga quarta equi varij z fortes. Varietas eīm seu habitus circū amictus varietatibus decētium z honestatem designat. Iste sunt igit quadrige domini de quibus scz dicit Esaie. xxij. Erunt inquit valles tue electe plene quadrigarum z equis. Equi eīm iusticie qui scz trahunt virum iustum sunt mores honesti. Equi modestie. qui scz bonā trahūt mentē sunt flores venusti scz boni z floridi cogitatus. Equi scientie q scz trahūt sacrā scripturā sunt doctores sancti. Eq etiā decētie q. s. trahūt ducūt z regūt ecclias sunt pastores recti. Et breuiter de talibus quadrigis z eqs admiratiue loquit Habacuc. iij. dicēs. s. ipi deo. Quis ascēdet super equos tuos: z quadrige tue saluatio. Sic igitur ꝑ quo q̄driga sumit in bono. Sed adhuc dico q q̄q; sumit in malo. Et sic dico q nos inuenimus Quadrigā

Defectuosam.
Tumultuosam.
Tempestuosam.

Et sic dico q de istis q̄drigis Prima significat corpus humanū. Secunda denotat statū mundanum. Tercia vo designat superbū velanū. Dicam igitur q est dare quadrigam fragilem que cito deficit. Et hoc est corpus nostrum humanū. qd scz quattuor rotis quattuor elemento ꝑ componit. z quattuor equis quattuor qualitatū trahit z a sessore aia gubernat. a morte tamē faciliter diffipatur. Unde Zach. ix. Dispergam quadrigam ex effraym. Finaliter tamē scz in resurrectione quadriga ista reparabitur. quia rote noue scz quattuor dotes eidem assignabūtur. ij. Paral. viij. Extruxit salomon vrbes quadrigarum. Est igit dare quadrigam fragilem que cito deficit. Item est dare quadrigā mobilem que parum ꝓficit. Et ista pro certo est mundus seu etiam mundi status. qui scz quattuor rotis sustinent scz rota diuitiarum tpalium. Rota delectiarum corpalium. Rota eminentiarū popularium. Rota scientiarum secularium. Equi vo trahentes istas quadrigas sunt mundi potētes sed certe tam quadrige q̄ rote q̄ equi. finaliter z cito pereunt z frangunt. z totus fastus et impetus eorundē in nihilū cōmutat. Unde dñs videt dicere mundo illud Michee. v. Auferam inquit equos tuos de medio tui. z dispergā quadrigas tuas. z perdam ciuitates terre tue. z destruam oēs munitiones tuas. Est igī dare quadrigam mobilem q̄ cito deficiet. Ultimo est dare quadrigā fatuam seu terribilem que multis officit. Et ista certe signat superbos et tyrannos qui tumultuose tempestuose impetuose et flagitiose in factis suis procedūt. quorum scz quattuor rote sunt quattuor principalia vicia scz

Superbia.
Auaricia.
Luxuria et
Inuidia.

Equi ipsos trahētes z ducentes sunt demones. quorum etiam aurige ipsos ducētes z regentes sunt stultitia z inanis gloria. O q̄ innumerabiles sunt iste quadrige Esa. ij. Repleta est terra equis et innumerabiles q̄drige eius. Iste sunt quadrige falcate de quibus loquit tyt⁹ liuius de bello macedonico dicens. Oz antiochus rex assyriorū quadrigas ꝓtra romanos fabricauit. quas falcibus scindentibus in pluribus locis armauit. z sic terrorē z periculum romanis (si non ꝓuidissent) imminsit. Sic de dyabolus suas quadrigas scz tyrannos contra bonos armat. quos falcibus crudelitatis ipsoꝝ terret nisi ꝓcaueant z cōturbat. vt de dyabolo z istis ministris suis dici possit illud Esaie. lxvj. In igne veniet. et erunt quasi turbo quadrige eius. Et Joel. ij. Sonitus quadrigarū sup capita montiū Sed quid ꝓcerto quadrige iste dyabolice mundi tyranni faciliter z finaliter per mortem z infortunia frangunt. Iuxta illud Matū. ij. In itineribus conturbate sunt quadrige collise sunt in plateis. Et cū ad nihil amplius valeant ignibus infernalibus exponunt. Unde de talibus impijs videtur dñs dicere mūdo z dyabolo illud Matū. ij. Succendaz ingt vsq; ad summū quadrigas tuas z leunculos tuos. Sic igit patet quō quadriga in bono signat z in malo. Vide vbi Currus.

Qualitas. qualis. Nota q qualis ē nomen relatiuū. Refertur eīm ad illud cui est qualis. Denotat ergo qualis aliquā similitudinē z aliquaz rem. Et ideo qualitas de se non est res firma. solida neq; fixa. Et ꝓt b spūalr loq̄ndo q̄lis vt qualitas pōt significare in bono vel in malo. Signat eīm

Essentie debilitatem.
Justicie equalitatem.
Sanctitatis conformitatē.
Prauitatis ꝓpinquitatem.

Dico ergo q qualis sigt essentie debilitatem. Et sic signat hypocritas et falsos amicos qui sunt quales z nō tales. inquantū scz nō sunt tales quales. z inquātum scz habent apparentiam z nō existentiam. q: scz ipsi apparenter vident boni. z tamen realiter sunt mali. quia q̄uis videant esse persone bone et rōnabiles. ipsi tamen sunt lapidei et miserabiles. Exemplo imaginis lapidee q

apparet esse aliquoties qlis bō cū tñ realiter sit lapis. Un Marci.xiij. Respice qles lapides z qles structure. Jtē signat iustitie equalitate. Et sic dī Leuit.xxiij. Quale iustum fuerit maculam talem sustinere cogēt. Jtem signat bonitatis cōformitatē. qualis eñ sp est filis talis z econuerso. Et ideo qlis signat similitudinē mox. Et sic in bono signat illos q̄ alios bonis moribꝰ se pformāt. Et sic dī.j. Cor.xv. Qualis celestis tales et celestes. Un etiā ista noīa qlis et talis generaliter denotāt mox z virtutū pfectionē. Unde Cant.v. dī. Qualis dilectus tuus ex dilecto ꝛc. Sequitur Dilectus meus candidus z rubicundus electus ex milib⁹. Caput eius aurū optimū ꝛc. Sequit. Talis est dilect⁹ meus. Jtē signat prauitatis ꝓmitatē. qz scz socius z subditus bō in malo talis efficit. qualē habere mgr̄m vel socīū comprobat Eccl.x. Qualis est rector ciuitatis talis est populus qui habitat in ea. Et.j. Cor.xv. Qualis terrenus tales z terreni. Breuiter ergo qlitas signat exteriorē ꝓditionem z dispositionē siue bona siue mala. vel etiam signat similitudinē vel imitationem siue mala fuerit siue bona. Ut de ergo infra de similitudine. z sicut etiam de talis. His ꝓmissis satis potest videri q̄ est dare Qualitatem

Mirabilem et gloriosam.
Laudabilem z virtuosam.
Damnabilem z vicios am.
Tristabilem z doloros am.
Excellentē z gaudios am.

Qualitas admirabilis et gloriosa est excellens conditio nostri saluatoris. Licet enim deus ꝓprie loquēdo nō possit dici qlis. cum qualitas sit accidēs. in ipso vō accidēs nō sit vllum. qntuz tñ ad humanitatē exterius apparentē z diuinitati accidentem z accedentē. z etiam qntum ad aliquos exteriores effectus iste pōt dici qualis. z rōne excellentie comparatiue. z rōne efficacie ꝓgatiue. z rōne etiā apparētie venustatiue. vt scz de sue humanitatis excellentia dicat illud Eccl. xlix. Nemo natus est in terra qualis enoch. De sue potestatis efficacia dicat illud Matth. viij. Qualis est hic. qz venti z mare obediūt ei. De sue venustatis apparētia dicatur illud Marci.ix. Trāsfiguratus est inquit z facta sunt vestimēta eius splendida z alba sicut nix. qualia fullo nū q̄ pōt facere. Qualitas cōmendabilis z virtuosa. z excellit z melioribus cōformat. vt sic oibus iustis dicat illō ij. Petri.iij. Quales oportet vos esse in sanctis conuersati onibus z pietatib⁹ expectantes. Simus igit quales.i. viri tuosi et morales

Oēs eñ istas qlitates habebat apls sicut ptz ex dictis suis. Habebat enim vnā qualitatem doctrine
Simpliciores informando.
Inferiores nob ꝓformādo.
Honestissime ꝓuersando.
Diligētissime laborando.
Patientissime tolerando.

informatiue. Ideo dicebat Gal.vj. Videte qualibus lris scripsi vobis manu mea. Habebat etiam vnā qlitatem similitudinis coformatione. qua scz oēs sibi fieri similes in bonis esse volebat dicēs scz Act.xxvj. Opto inqt oēs q̄ me audiūt fieri tales qlis ego suz. exceptis vinculis bis. Ut sic accedat illud p̄dictū. j. Cor.xv. Qualis celestis tales z celestes. Habebat insup vnā qualitatē ꝓuersationis moderatiue. dicēs scz. j. Thess. j. Scitis qles fuerimus in vobis ꝓpter vos. Sequit. Qualem introitum habuerimus ad vos z quō ꝓuersi estis ad deū. Habebat vltra hoc vnam qualitatē diligētie ꝓcuratiue. q̄ scz curabat de alijs diligēter dicēs Coll.ij. Volo aūt oēs scire qlem sollicitudinem habeam ꝓ vobis. Habebat nihilominus vnā qualitatem patiētie tolerative dicēs scz.ij. Thimo.iij. Scis inquit qlia mihi facta sunt antiochie z listris. quales passiones sustinui z de oibus eripuit me dñs. Jste ergo fuit qualis qui tot bonas habuit qualitates. dicēs scz illō.ij. Cor. x. quales inquit sumus vbo ꝓ epl̄as absentes. tales z presentes in facto sumus. Ueruntamē de multis impfectis vidēt dubitare dicēs illud.ij. Cor.xij. Timeo inquit ne forte cum venero inueniā vos quales volo. z ego inueniar a vobis qualem nō vultis. Jsta est ergo qualitas cōmendabilis ꝛc. Allega si vis illud predictū. Qualis est dilect⁹ tuus. Et illud. Qualis celestis vt sic dicat illud. j. Mach. iij Memētote qualiter salui facti sunt pres vri ꝛc. Qualitas detestabilis et viciosa est ertollens infectio vani peccatoris. Peccator enim qualis est. quia scz nihil habet solidū seu firmum. Nota ergo q̄ peccator dicitur qualis scz

Propter qlitatem carnalitatis z luxurie.
Propt qualitatē magne cupiditat̄ z auaricie.
Propē qlitatē vane mobilitat̄ z inc̄stantie.
Propter qualitatē dire crudelitatis z violētie.

De qualitate luxurie seu carnalitatis dī. j. Cor. v. Dino audit inter vos fornicatio et talis qualis nec inter gētes. De qualitate auaricie z cupiditat̄ dī illud predictū. j. Thess. xv. Qualis terrenus tales z terreni. De qualitate inconstantie z mobilitatis dī Jacobi. j. Consideravit se in speculo z abijt. z statim oblitus est qualis fuerit. De qualitate vō violentie z crudelitatis dicit. j. Mach. ix. Facta est tribulatio magna in israel qualis nō fuit ꝛc. Hec est ergo qualitas detestabilis z viciosa ꝛc.

Qualitas cōtristabilis z doloros a est excellēs mūdi turbatio. s. tribulatio quā modo sustinēt boni. z quā in fine in inferno sustinebūt mali. De tempozali dī Thob. v. Quale gaudiū mihi qz in tenebris sedeo z lumen celi nō video. De eternali vō dici potest illud Exo. ix. Erit clamor in egypto qualis nō antea fuit. Jsta est ergo qualitas contristabilis z doloros a. Qualitas excellens z gaudios a est eximia in celo refectio scz qualitas glie paradisi et boim beatorū. de qua dicit. j. Paral. xxix. Dedit illi scz cuilibet beato gl̄iam regni qlem nullus habuit añ eū. Patet igit quō in scriptura multiplex qualitas inuenit.

Quam. aduerbiū. Nota q̄ tam et q̄ sunt duo aduerbia inuicem sociata z plurcta et etiam quodāmodo inuicē relatiua. Unū eñ vix inuenit sine altero sicut talis z qualis. Aduerte tñ q̄ q̄ accipit qñq̄ cōparatiue. sicut cū dicit Matth. xij. Ecce plus q̄ salomon hic. Qñq̄ aggregatiue z sociatiue sicut cū dī. j. Regum. ij. Creuit samuel z placebit tam deo q̄ hoibus. Qñq̄ vō accipit ꝓgatiue excessiue seu quātitatiue sicut cū sumit q̄ ꝓ quantū seu etiā ꝓ valde. sicut in ps. dī Qz bonus israel deus bis qui recto sunt corde. Primo igit dicamus de q̄ inq̄ntum sumit excellenter z ꝓgatiue. s. ꝓ valde seu pro quantū. Et sic igit dicam primo q̄ q̄ sumit ꝓgatiue. Et sm istum modū sumēdi dicā q̄ q̄ pōt referri ad deū. ad iustū. z ad impiū. Primo quidē ad deū. Et sic ꝓcerto sumit qñ per istud aduerbiū dei magnificentia cū quadam admiratione z quadā desiderabili suauitate laudat. vtpote cū nos dicimus illud ps. Dñe dñs noster q̄ admirabile est nomē tuū in vniuersa terra. Et illud. Qz dulcia faucib⁹ meis eloquia tua sup mel ori meo. Et breuiter notabo q̄ per illud aduerbium deus commendatur scz

Ab operū magnificentia.
Al piscerū pia clementia.
Al verberū seua iusticia.
Al pectoz clara scientia.
Al superū grata manentia.
Al munerū munificentia.

Commendat ergo deus a magnificentia suoz operū ps. Qz magnificata sūt opa tua dñe: oia in sapia fecisti impleta est terra possessio, ne tua. Et Eccl. xlij. q̄ desiderabilia sunt opera eius. Jtem commendat a beniuolētia piorū viscerū Sap. xij. O q̄ bonus z suauis est dñe spiritus tuus in nobis. Jtem commendat a terrificentia dnorum verbez. hoc est a rigore iusticie z seueritate suoz iudicioz. Un in ps. Dicite dño q̄ terribilia sunt opera tua dñe. in multitudine vtutis tue mētient tibi inimici tui ꝛc. Jtem cōmendat q̄ clara scientia veroz craterū. ps. Calix meus inebrians q̄ p̄clarus est. Calix eñ z crater dñi est sacra scriptura. De qua ad ꝓm. xj. O altitudo diuitiarū sapie z scie dei q̄ incōprehēsibilia sunt iudicia eius. z inuestigabiles vie eius. Jtem cōmendat a grata manentia locoz superū. ps. Qz dilecta tabernacula tua dñe virtutum concupiscit z deficit aia mea in atria dñi. Jtem cōmendatur a munificentia summoz munez scz glorie paradisi. de qua in ps. Qz magna multitudo dulcedinis tue dñe quaz abscondisti timentibus te. Patet igit quō illud aduerbiū q̄ ptinet ad deū. Deinde dico q̄ q̄ aduerbiuz ptinet ad iustum. Et sic dico q̄ iusti per illud aduerbium multipliciter cōmendant. s.

Al charitate federatiua.
Al castitate depuratiua.
Al parcitate maceratiua.
Al claritate indicatiua.
Al veritate enūciatiua.
Ab honestate decoratiua.

Deveritate charitatis z amicicie dicit in ps. Ecce q̄ bonum et q̄ iocundū habitare fratres in vnū. Ut z de amicicia dicatur illud Cant. iij. O q̄ pulcra es amica mea oculi tui columbarū. De virtute

A pietate vel coratiua. castitatis z pudicicie vt
Ab hospitalitate charitatiua. Sap.iij. O q̄pulcra ē casta generatio cū charitate. De virtute parcitatis z abstinentie dicit Eccl.xxxj. q̄sufficiens viro erudito vinum exiguū. Qui auis dicit .ij. Esdre.iiij. O viri q̄pualet vinū. De virtute charitatis z sapientie vt Eccl.xxv. q̄speciosum canicici iudicium. q̄speciosa veteranis sapia. q̄magnus qui inuenit sapiam. De virtute vo veritatis z eloquētie dicit Esa.lij. q̄pulci sup montes pedes annūciantis z pdicantis salutē. De virtute honestatis z apparētie dicit Cant. vij. q̄pulcra es et q̄decora charissima in delicijs: statura tua assimilata est palme. Et ibidem. q̄pulci sunt gressus tui in calciamentis tuis filia principis. De virtute pietatis z dementie dicit Cant.iiij. q̄pulcre sunt mamme tue sozor mea sponsa pulciora sunt vbera tua vino. De virtute vo hospitalitatis z beniuolētie pōt dici illud Num.xxiiij. q̄ pulcra tabernacula tua iacob z tentoria tua israel. Sic ergo ptz quō istud aduerbiū q̄ ptinet ad iustū. Deinde dico q istud aduerbiū q̄ aliq̄n refert ad stultum. i. ad peccatorem z impiū. Et sic videt q mali per hoc aduerbium exasperatiue vilipenduntur et reprehendunt a multis scz

A vanitate morali. De moz vanitate di.ij. Reg.vj. Oz gloriosus fuit hodie rex israel
A vilitate carnali. discooperiēs se ante ancillas seruoz suoz z nudat⁹ est quasi nu-
A ruditate mentali. deturvnus de scurris. De carnis
A cupiditate reali. vilitate di Eccl.xvij. Quid nequius q̄ q̄ cogitauit caro et
Ab aduersitate finali. sanguis. Et Iere.ij. in persona mulieris meretricis dicit q̄ulis facta es nimis iterans vias tuas ꝛc. De mentis cecitate seu ruditate dicit Eccl.vj. q̄aspera est nimiū sapientia indoctis hominib⁹. De rerū cupiditate dicit Lu.xviij. q̄difficile q̄ pecunias habēt regnū dei intrabūt. De finali vo talium aduersitate z penalitate di Eccl.xlj. O moz q̄ amara est memoria tua homini iniusto z pacē habēti in dicitijs suis suis. Sic igit ptz quō istud aduerbiū q̄ sumitur p̄zogatiue. Scdo vo principaliter dico q istud aduerbium q̄ quandoq̄ sumitur aggregatiue seu etiam sociatiue sicut cum dicitur tam maiozes q̄ minozes Circa quod nota q omnes sic in societate coniuncti debēt Equaliter credere. Concorditer viuere. Cōmuniter edere seu diuidere. De vniformitate credulitatis dicit Num.xv. Oz tam in digenis q̄ aduenis vna lex erit omniuz. De vniformitate charitatis z societatis di.ij. Para.xxiiij. Tam maiozes q̄ minozes omēs sozs equaliter diuidebat. De vniformitate aūt edulitatis z saturitatis pōt dici illud Deut.xv. Tam mundus q̄ immūdus vescent similiter. Hec omitto gra breuitatis. Sumit ergo q̄ aggregatiue. Tercio principaliter dico q sumit compatiue sicut cum dicit Eccl.iiij. Laudaui magis mortuos q̄ viuentes. Hic em̄ fit comparatio inter viuentes z mortuos. oz scz vnū alteri. prefertur vnum eligitur alterum refutat. Veruntamē illud aduerbium q̄ semp se habet vt cōmuniter a parte negocij refutari. sicut dicit Prouer.xvj. Melius est humiliari cū mitibus q̄ diuidere spolia cum superbis. semp em̄ sequitur gradum comparatiuum scz plus. amplius. magis. melius z similia. z tunc semp adheret parti deteriozi. quādo comparatiuus precedens signat malum. sicut cū dicit. Oz petrus est deteriozi. peioz. minoz. inutilioz q̄ iobānes. De bis aūt oibus nihil amplius. quia difficile z quasi inutile est talia ad mozes reducere. z in p̄dictis titulis cōparatiuis scz melioz. maioz. peioz ꝛc. satis dictū est. de quo vide vbi Antecē. priusq̄. Et vbi. q̄obrem. z q̄diu.

Quamquā. quāuis. Et licet idē significāt. sed qz pauce sunt auctoritates. transeo.

Quamdiu. Nota q q̄diu est aduerbium tpis signans quandā durationē. interualLum seu spacium. Et quandā incertā z suspensiuā mozam vite. Componitur autez de quā qd est quantum. z de diu. Et nota breuiter q est dare Oz diu

Perfectozum. Primo ergo dico q perfecti habēt
Maligniozum. hic suum q̄diu. i. suum incertum bre-
Beatozum. ue z suspensiuū tpis viuēdi: in quo p. certa qz nesciunt q̄ntū durabūt. nec habēt aliud tpis merēdi cē istud. ipi faciunt quicq̄d boni possunt. Unde nota q iusti in isto q̄diu

Equitatis seruant pondera. Dico ergo q iusti in isto q̄diu vite pnis seruant
Deitatis laudant opera. pōdera grandis eqtatis
Prauitatis plangūt scelera. scz sine pso nārū accepti
Pietatis pbent vbera. one inter virū et primū
Veritatis splēdent littera. iudicantes. dicentes scz Job.xxxij. Non accipiā psonā viri z deū homini nō equabo. nescio em̄ q̄diu subsistā. z si post modicū tollat me factor meus. Item laudāt opa summe deitatis. ps. Laudabo dñm in vita mea: psallam deo meo q̄diu fuero. Item plāgunt scelera siue prauitatis. ps. Oz diu ponā consiliū in aia mea: doloz in corde meo per diē. Item pbent vbera dulcis pietatis. ita q xps talibus loquit Matth.xxv. Esurui inquit scz in psona pauperum z dedistis mihi manducare. Sequit. Amē dico vobis. q̄diu fecist⁹ vni de bis fratrib⁹ meis mihi fecistis ꝛc. Item splendēt lra clare veritatis scz alios docēdo z informādo. ita q q̄libet pōt dicere illud saluatoris verbū Joh.ix. Oz diu sum in mūdo lux sum mūdi Istud est ergo q̄diu pfectoz. Scdo dico q est dare. q̄diu puersoz. Isti em̄ qz sciunt q non habēt nisi vnū q̄diu id est vnum modicū z breue tpis viuendi. accelerāt in hac vita facere quicquid mali possunt. Exemplo scz diaboli de quo dicitur Apocal.xij. Habens iram magnam sciens q̄m modicū tpus hz. Nota ergo q mali in isto q̄diu

Innocentes solent infestare. Per malos em̄ in isto
Concordātes solent pturbare. q̄diu innocētes infestari solent sicut de supbo
Bos saluatoz solet nō amare. Aman legit q ipe dicebat Hester.v. q nihil se reputabat bne q̄diu videret mardocheū sedentē ad fores palacij. Et sequit q ipsius mardocheī innocētis damnationē impetrauit a rege: nisi deus aliter ordinasset. Item p malos in isto q̄diu pcordantes solēt pturbari. vt scz ad malos applicetur illud .ij. Mach.viij. Oz diu supest impossibile est pacem dari negocijs. Item a bo in isto q̄diu delinquētes solet nō amari. seu etiā abhorreri z refutari. Un̄ de malis dicit xps Marc.ix. O generatio inquit incredula q̄diu apud vos ero. q̄diu vos patiar. Item a dyabolo post istud q̄diu in inferno solent vinculari vt sic cuilibet dicat illud Num.xxiiij. q̄diu inquit poteris pmanere: assur em̄ capiet te. Istud est igit vnū q̄diu qd ē puersoz. Tercio vo dico q est dare vnū q̄diu qd est beatoz. De q scz pōt dici illud Marci.ij. Nūq̄d inquit pnt filij nuptiarū q̄diu spōsus ē cū eis ieiunare? q. d. nō. Filij em̄ nuptiarū sunt beati qui revera in paradiso nunq̄ ieiunare dicunt. immo certe sine fine comedere p btām fruitionē nouerunt. z hoc q̄diu sponsus xps cū ipsis erit. s. ppetuo sine fine. Hec igit de q̄diu sufficiant.

Quamobcausam. Oz obrem. Quapropter. Eoq. Nota q ista aduerbia cōposita. q̄obcausam. q̄obrem. z quapropt ꝛc. idem significant. propter hoc. ꝓpterea. z ꝓpter qd. De quibus superius facta est mentio. Significant enim causam propter quam introducitur finis siue bonus fuerit siue malus. Et sic dicam q ista referuntur scilicet Ad

Deum. Et primo dico q referunt ad deū. Constat
Iustum. em̄ q deus habet suum q̄obrem z quapro-
Impium. pter. i. suas iustas z rationabiles causas obiectas. i. ꝓpter q̄s ipse facit opera sua. Un̄ nota q de⁹ allegat vnū q̄obrem auctoritatis z severitatis. Un̄. ij. Para. xxv. q̄obrem iratus ē ptra amasam. quia scz adorauerat deos alienos. Et Ezechiel. xvj. ipse dicit anime peccātrici. Provocasti me inquit: quapropter vias tuas in capite tuo dedi. De iusto vero dico q ad ipsum spectat vnum q̄obrem necessitatis z vtilitatis. Et sic dico q iustus habet per modum cause finalis Unum q̄obrem.

Deuotionis. De deuotione dicit salomon .iij. Regum. v. q̄obrem inquit cogito edificare templum nouum dñi. De oza-
Oblationis. tione dicit Job. v. q̄obrem ego deprecabor dominum et ad deum pona eloquium meum. Et .ij. Macha. v. dicitur. Quapropter omnes rogabant in bonum mōstra conuerti. De abdicatione vo scilicet temporalium rerum dici potest illud

Deut. ℔. ℭobzem nō babēt leuite partē nec possessionē cū fratrib⁹ suis. De ꝓtēplatione pōt dici illud Job. vij. Terrebis me inquit p somnia. ⁊ p visionem horroꝛe concuties ℭobzem elegit suspendium anima mea. De distributione aūt seu bonoꝝ suoꝝ largitione dici pōt illd. ij. Para. xxxv. ℭobzem frēs eoꝝ leuite parauerūt eis. s. ianitoꝛib⁹ cibos. Et de abigail dicit q ipsa offerēs ciboria dauid dixit. j. Regum. xxv. Quapropter suscipe bñdictionem hanc quā attulit ancilla tua. De impio vo dico q ipse etiam habet suum ℭobzem scz suam causam finalem quare scz faciūt ⁊ sustinēt mala. Uñ nota q ad eōs spectat Unū ℭobzem

Fallacis accusationis.
Crudelis insectationis.
Carnalis delectationis.
Finalis tribulationis.

De fallaci seu infideli accusatione ⁊ admonitione dr. iij. Regum. xxj. ℭobzem. s. ꝓpter falsum testimonium datuꝫ ꝓtra naboth ℭobzem inquit eduxerunt eum extra ciuitatem et lapidauerunt. De crudeli ordinatione mandato ⁊ executione dr̄ Dañ. ij. vbi post datum mandatum q sapientes interficerent daniel interrogabat. ℭobcausam tam crudelis sententia a facie regis esset egressa. De carnali autem taliū mā culatione ⁊ infectione patet de illis malis senioꝛib⁹ qui scz dixerunt Susanne Daniel. xiij. ℭobzem cōmiscere nobiscum ⁊ assentire nobis. De finali vo talium punitione tribulatione et damnatione dicit. ij. Regum. xx. ℭobē non recedet gladius de domo tua. Et Hiere. iij. ℭobzem p bibite sunt stille pluuiarū. ⁊ serotinus ymber nō fuit. Et Hiere. vj. Abbominationē inquit fecerūt. Sequit. ℭobē cadēt inter ruentes: Sufficit. vide vbi. Propterea Et vbi Propter qd̄. Et vbi. Eoq. Et vbi. Causa.

Quando. Cum qñ sit aduerbiuꝫ tpis. videt q p quādo potest significari q̄quid significatur per tps vicꝫ Unum quando quod est

Recordandum.
Ordinandum.
Prouidendum.

Primū est qñ tpis p̄cedentis. Secūdum est qñ tpis nūc p̄sentis. Terciū est qñ tpis consequētis. Dico igit q est vnū qñ tpis p̄cedētis: ⁊ sic dico q nos debemus habere in memoria bona et mala transacta: videlicet

Diuina beneficia que recepimus.
Propria maleficia que cōmisimus.
Labores ⁊ supplicia q̄ ptulimus.
Terrores ⁊ iudicia q̄ cognouimus.
Horroꝛes ⁊ naufragia q̄ sustinuim⁹.
Uirtutes ⁊ solacia q̄ amisimus.

Igit recordemur diuina bñficia. Cōsiderandū em̄ ē qñ et quomodo deus operatus est mirabilia opera sua: terribilia iudicia: et notabilia beneficia. Exemplo Job qui. s. dicebat Job. xxj. Audite inq̄t me ⁊ obstupescite: ⁊ ego qñ recordat⁹ fuero ptimesco: ⁊ ptinet carnē meā tremoꝛ. Sic recordabat ille q̄ cogitabat de do qñ ponebat pluuiꝰ legē ⁊ viā ꝓcellis sonātib⁹ Job. xxviij. Qñ ponebat fundamēta terre: ⁊ qñ fundabat puluis in terra Job. xxxviij. Et ille q̄ silr cogitabat in pō. Qñ diuidebat altissim⁹ gētes: qñ sepabat filios adā. Et sapiēs q̄ dicebat Prouer. viij. Qñ prepabat celos aderā: qñ etbera firmabat sursum. Qñ circūdabat mari terminū suū. Qñ appēdebat fundamēta terre cū eo inq̄t erā cūcta cōponēs. Et breuiter dicā q oīa talia qñ. i. oīa opa dei ptērita sūt ꝓtēplanda ⁊ meditāda: ⁊ solerti indagine recordanda: ⁊ ipsius beneficia memoꝛāda Luce. xxij. Qñ misi vos sine sacculo ⁊ pera nunquid aliquid defuit vobis. Recordemur ergo diuina bñficia. Item recordemur aliud quando: hoc est ꝓpria maleficia: q: scz bō debet semp hīe in mēte qñ ⁊ qualiter retroacto tpe deū offendit sicut illud Nume. xxvj. vbi dicit q qñ ꝓtra dñm rebellastis aperiens terra os suū deuoꝛabat chore. Itē recordandi sunt labores ⁊ supplicia que. s. ptulimus ꝓ peccatis Deut. xxv. Memēto q̄ fecerit tibi amalech in via qñ egrediebaris ex egypto: ⁊ quomō occurrerit tibi: ⁊ extremos agminis tui qui lassi erant cecideꝛit: qñ tu eras fame ⁊ laboꝛe ꝓfectus. Itē recordādi sunt terroꝛes ⁊ iudicia: sicut illud qd̄ recitat Leuiti. xvj. Qñ filij aaron offerētes ignē alienum interfecti sunt. Item memoꝛent trāsacta tā naufragia scz mala ⁊ pericula a q̄bus sum⁹ a dño liberati: sicut i pluriſ? sacre scꝛpture locis filij isrl̄ memoꝛari iubent de illo tpe qñ trāsierūt mare rubrū: ⁊ qñ egressi sūt de egypto: sicut ꝓz Deut. xxv. ⁊ Josue. ij. De quo idem vo tantus se recordari fatetur Leuitici. xxvj. dicens. Recordabo: inquit federis mei primi: quādo eduxi eos de terra egypti in conspectu gentium vt essem deus eoꝝ. Item recordemur virtutes ⁊ suffragia scz que dudum habuimus sed peccando perdidimus. Et sic lamentando dicamus illud Job. xxviij. Quis mihi tribuat vt sim iuxta dies pristinos quibus deus custodiebat me: quando splendebat lucerna eius super caput meum: quando erat omnipotens mecum: quando lauabam pedes meos butyro: quādo ꝓcedebam ad portas ciuitatis: ⁊ quando secreto deus erat in tabernaculo meo ⁊c. Patet igitur q est vnum quando temporis p̄cedentis. Secundo dico q est vnum quando temporis nunc presentis. Et sic nota q in isto quando temporis presentis scz Boni vigent. Mali rigent. Pauperes lugēt. Boni dico vigent scz in virtutibus: qz reuera isti mō habent vnū qñ. i. vnā durationē ⁊ vnum tempus

Sapientie cōtemplatiue.
Innocētie iustificatiue.
Audacie atq; constantie.

tie supatiue. Habent em̄ iusti in presenti vnum quando sapientie clare contemplationis. Et istud est illud quando de quo dicit Job. iiij. Porro ad me dictum est verbum absconditum in horroꝛe visionis nocturne: quando solet sopoꝛ irruere super homines Item habent iusti in pñti vnum quādo innocentie longege preseruationis. Innocentia em̄ ab omni malo ꝓseruat Job. iij. Interroga obsecro quis vnq̄ innocēs perijt: aut quādo recti deleti sunt? q. d. Nunq̄. Item habent in presenti vnum qñ audacie atq; constantie fortis dñationis sicut de Judith dicit Judith. xvj. Qz horruerūt perse constantiam eius: ⁊ medi audaciam illius. Sequitur. Ululuerunt castra assyrioꝝ quando apparuerūt humiles mei. Boni igitur in hoc quando vigent virtutibus. Item q mali in hoc quando rigent criminibus: quia procerto in tē pore huius vite mali rigent Vicio

Tepiditatis et somnolentie.
Gulositatis et vinolentie.
Infidelitatis et inconstantie.
Pompositatis ⁊ excellentie.
Cupiditatis ⁊ auaricie.

De quando pigricie seu somnolentie ⁊ tepiditatis dicit Proverbi. vj. Usq;quo piger dormis? quādo ꝓsurges ex somno tuo? paululum dormitabis ⁊c. De quādo aūt vinolentie ⁊ gulositatis: dicit Prouer. xxiij. Ne intuearis vinum quādo flaueſcit: ⁊ quando cum splenderit in vitro color eius. Sequitur in persona gulosi ibidem. Euigilabo inq̄t vt rursus vina reperiam. De quādo aūt inconstantie ⁊ infidelitatis dicit Ezech. xxix. Fuisti inquit baculus harūdineus domui isrl̄: ⁊ qñ apprehēderunt te manus confractus es. De quādo extollētie ⁊ pōsitatis dr̄ Dañ. v. de Nabucho. q qñ eleuatū est coꝛ eius: ⁊ spūs eius obfirmatus ad superbiā depositus est de solio suo. De quando aūt auaricie ⁊ cupiditatis dici pōt illud Job. xxxviij. vbi de leonib⁹ id est raptoꝛibus dicit sic. Munq̄d capies leene predam: et aiam catulorꝝ eius implebis qñ cubant in antris: et in speluncis suis insidiant. Mali igit in hoc quādo rigēt criminibus. Item q miseri in hoc quādo lugēt doloꝛibus qz scz isti in tpe pñtis vite multis pmunt incōmodis. Uñ de indigentijs miseroꝝ dicit Job. xxxviij. Quis preparat coꝛuo escam suam quādo pulli eius clamant ad deum vagientes eo q non habeant cibum. Patet igitur quomodo est vnū qñ tpis nūc pñtis. Tercio p̄cipaliter dico q ē vnū qñ tpis obsequētis. Et sic dico q nos debemus multiplex qñ. i. multiplex tps futurū ꝓsiderare vicꝫ Unum qñ

Dei clementie.
Nostre miserie.
Dure iusticie.
Summe tristicie.
Summe leticie.

Dico ergo q attendere debemus ad vnum quando quod cōcernit dei clementiam. Semper em̄ debem⁹ habere oculum ad futuram clementiā diuinam: ⁊ q deus nobis peccata dimittat: tribulationes submittat: ⁊ gratiam et virtutes immittat: vt scz sibi dicamus de illo quādo illud psal. Domine qñ respicies restitue a malignitate aiam meam: ⁊ a leonibus vnicā meā. Itē dico q attēdere debemus ad vnuꝫ quādo qd̄ cōcernit ad nram miseriam. scz mortē ⁊ tribulationē futurā. De qua scz dr̄ in psal. Inimici mei direrunt mala mihi: qñ morieť peribit nomē eius. Et etiā Ecclesiastes. xij. dicit de isto quando. Qz qñ cōmouebunt custodes domus ⁊ nutabunt viri fortissimi. Item dico q attendere debemus ad vnum quando quod concernit dei iusti

Ram. Scz ad diem futuri iudicij. De quo.s. dicit i ps. Quot sunt dies serui tui: quādo facies de psequētib⁹ me iudiciū De quo etiā dicit Marci.xiij. Vigilate: quia nescatis quādo tempus sit t quādo dñs vester veniet. De quo dicitur etiam Matb.xxiiij. Dic nobis quādo hec eruht: t quod signum aduentus tui t cōsummatiōis seculi. Jdeo in ecclesia canimus. Quid dicam aut quid faciā miser: vbi fugiā: quādo celi mouendi sunt t terra? Jtem dico q attendere debemus ad vnū quādo quod ꝓcernit summā tristiciā. Scz tristiciā infernalem. De qua scz dicit Ezech.v. Quādo ml sero sagittas famis pessimas in eos: que erunt mortifere: t quas mittam vt disperdā eos ꝛc. Jtem attendere debemus ad vnū quando qđ ꝓcernit ad celi leticiam. Et istud certe nihil aliud est q̄ gloria paradisi: vt.s. de isto qñ intelligatur illud ps. Sitiuit anima mea ad deum viuum quādo veniam t apparebo ante faciē dñi. Et etiaz illud Esaie.ix. Exultant victores capta preda: qñ diuidūt spolia. Sic igitur ps quō est quādo tpis subsequētis. tpis nunc ps̄entis. temporis precedentis.

Quantus. quantuz. quanto.

Nota q quantū t tantū relativa sunt sicut qualis t talis: t significat quātitas dimensiones substantie: t ideo vt cōmuniter quātitas accipit ꝑ magnitudine: t sic quātū idez est qđ q̄ magnuz. Et accipit quantū q̄nq; interrogatiue: et aliquoties positiue. Denotat ergo quātū ꝑportionē: equalitatem t similitudinē. Nota ḡ q quātum siue sit nomē siue aduerbiū ponit Admiratiue. Compatiue. Alternatiue Similatiue. Prerogatiue. Adequatiue. Diminutiue. Interrogatiue. Sumit dico admiratiue ps. Quanta audiui mus t cognouim⁹ ea: patres nostri narrauerūt nobis. Et alibi. Venite t videte oēs q timetis dñm quāta fecit anime mee. Jtē sumit compatiue sicut cū dicit Eccl.iij. Quāto magnus es humilia te ꝛc. Et Heb.j. Tanto melior angelis effectus: quāto pre illis excellentiꝰ nomē hereditauit Jtē sumit alternatiue t sic sumit vbicunq; dicit tantum quantū. Unde Apoc.xviij. Quantū glorificauit se t in delicijs fuit: tantū date ei tormentū t luctū. Jtem sumit similatiue: t sic sumit in ps. Quantū distat ortus ab occidente longe fecit a nobis iniq̄tates nostras. Jtez sumit ꝓgatiue: seu suplatiue: t sic accipit vbicūq; ponit quāto vl quātomagis. vt cū dicit Exo.j. Quāto opprimebāt eos.s. filios israel: tātomagis multiplicabant. Et Prouer.xj. Si iustus in terra recipit: quātomagis impi⁹ t peccator. Jtem sumit adequatiue. t sic sumit Exo.xvj. Sume vas vnum t pone ibi man. quātū pōt cape gomor. Et Zach.ij. Vide am bierim quāta sit lōgitudo ei⁹: t latitudo. Jtē ponit diminutiue. t sic sumit.ij. Paral.ij. Quātus sum ego vt possim deo edificare domū. Et Job.iiij. Quāto magis qui habitant domos luteas t terrenū būc fundamentū ꝓsumuntur velut a tinea. Sic em accipit ꝑ diminutiōe būilitatis. Un Job.xxv. Quātomagis bō putredo: t filius bois vermis. Et Job.ix. Quantus sum ego vt rñdeā ei. Jtē sumit interrogatiue: t sic sumit Job.xiij. Quātas habeo iniq̄tates t pctā: scelera mea atq; delicta mea oñde mihi. Ubicū q; ḡ in themate vel aucte inuenit quātū: vnū de significatis precedētibus ibi nota. Si vo vis de quantitate amplius dilatare: dic q in scriptura reperitur Quantitas

Habenda.	Prima est quātitas meritoz. Scda ē quā
Luenda.	titas peccatoz. Tercia est quātitas terre
Spernendo.	noz. Quarta est quātitas ipensoz. Quin
Videnda.	ta est quātitas mirandoz. Sexta est quā,
Stupenda.	titas aduersoz. Septima est quātitas tor
Ferenda.	mētoz. Octaua ē quātitas ꝓmioz. Pri
Timenda.	mo ḡ dicā q ē quātitas meritoz quaz de
Querenda.	bem⁹ hic. Quātitas em ꝓsistit in reb⁹ tpi,

bus t nūeris: ad notandū q nos debem⁹ ꝓcurare t hic quātitatē bonoz operū t virtutū que.s. omia ꝓsistūt in pōdere numero t mēsura: sicut dī Sap.xj. De tali ḡ quātitate habēda t ꝓcurāda pōt dici.iij. Regū.x. Oz.s. Salomon fecerat vt t tāta esset abūdātia argēti in hierusalē. quāta t lapidū. Quia reuera salomō.i. pacificus vir t iustus: debz ꝓcurare t facere q in bikim. i. in cōscia t in aia sua tāta sit quātitas argenti sicut lapidū. i. q tāta sit ibi quātitas virtutū t meritoz quātā vnq; ibi fuerit viciоz. Et breuit dico q aia nra debet hic suas spirituales dimensiones: altum spei: longū fidei: ꝓfundā timoris: t latū amoris. Juxta illud Apoc.xxj. Ciuitas in quadro posita est: lōgitudo eius est tāta quāta t latitudo. Et Zach.ij. dicit angelus. Vado iniq̄t vt metiar iudeā t hierlm: quāta sit latitudo t longitudo ei⁹? Jgit videt q q̄ntitas meritoz pt significari i māna de celo descēdere ꝑ filios isrl nutriēdis i solitudie: qz sic ꝓcipit Exo.xvj. Colligat ex eo vnusqsq; q̄ntū sufficiat. Quia .s. filij isrl. i. iusti i solitudine hui⁹ mūdi: tantum colligūt de man. i. de virtutib⁹ t gratijs. quātum.s. eis sufficit ꝑ celesti gloria nāciscēda. Patet igit q est quātitas meritoz quaz debem⁹ hic. Sco dico q est quātitas pctoz quā debemus delere. Sicut em bō horret societatē fere cui tradit de uorādus: qñ.s. videt ipsi⁹ terribilē quātitatē: sic pariformiter cū quātitatē extēsiuā immaniū viciоz suoz cogitat. horret merito t dubitat. Etiā de crimine accusat⁹: q̄nto gratior est criminū q̄litas t nūerosior accusantiū quātitas: tanto maior ē timoris ipsius horroz t importunitas. Et Matthei.xxvij. Nō audis quāta aduersum te dicūt testimonia Et igit talis quātitas est horrēda: t magnitudo talis ponderis ꝑ viribꝰ ꝛponēda. Dicat ergo pctor illud Job.xiij. Rñde mihi quātas hō iniq̄tates t pctā: sclera mea atq; delicta oñde mihi: supplere: vt ipa horreā t dimittā. Jsta ē igit q̄ntitas viciоz quā debem⁹ delere. Tercio dico q inuenit q̄ntitas terrenoz quā debem⁹ horrē. Jstoz. n. q̄ntitas q̄nto maior: tāto ꝑiculosioz. sic ptz de lignis in igne: vel etiā de igne i lignis. Quia sicut.s. dr Jaco.iij. Quāt⁹ ignis q̄m magnā siluā incēdit. q. d. paru⁹: ḡ multomag⁹ magnus. Quia ꝑcerto q̄nto fortior ē ignis q̄litas: tāto min⁹ sufficit ligni quātitas. Sic ē etiā de bonis tpalib⁹ t auaris. Nihil em illis sufficit licet in q̄ntitate terrenoz abūdent Luc.xv. Quāti mercēnarij in domo p̄is mei abūdāt panibus: ego aūt fame pereo. Un t ipi diuites insatiabiles figurari pñt in bel: cui nulla quātitas ciboz appositoz sufficere videbatur. vñ Dañ.xiij. An iniq̄t nō vides quāta bel comedat et bat oīni die? Ecce magn⁹ erroz. Mā q babylonij: istō idolum in excessiua quantitate oīni die comedere estimabāt: ipm deū esse credebāt. Sic vere fatui mūdani illos deos. i. ceteris ꝓferēdos credūt: quos in excessiua quātitate terrena bona comedere t acq̄rere nūc aduertūt: t tñ ꝓhdoloz de ista q̄ntitate glie tpalis: puenit ad quātitatē miserie infernalis: sic de Aman dī Hester.v. q postq̄ oñdisset vroi sue quāta eū rex glia sublimasset: sat⁹ cito post ꝓfusibiliter est suspēsus. Un de ista meretrice babylon t ipi⁹ glie quātitate dī Apoc.xviij. Quātū glorificauit se t in delicijs fuit: tantū date illi tormētū t luctū. Jsta ē igit q̄ntitas terrenorū quā debem⁹ horrē. Quarto dico q inuenit quātitas impēsoz quā debem⁹ videre: t ista ē quātitas bñficiorū a deo nobis impēsoz: qz.s. ista sp est vidēda t cū gratiarū actiōne intime cogitāda. Exemplo dauid dicētis in ps. Venite iniq̄t audite t narrabo oēs q timetis deū quāta fecit anime mee Act.xiij. Et retulerūt q̄nta fecerit de⁹ cū illis. Et Luce.viij. Narra quāta tibi fecit dñs. Jsta est ḡ quātitas impensoz ꝛc. Quinto dico q inuenit quātitas mirādoz quā debem⁹ stupere. Hec ē quātitas miraculoz diuinorū Jsta em talia t tāta sunt q certe si debite ꝓsiderarē: admiratiōnē t stupoze inducūt. Un de miraculo transitus maris rubri: dī Exo.xj. Ut sciat iniq̄t quāto miraculo diuidat dñs egyptios ab isrl. De stupore aūt q̄ntitat⁹ taliū mirādorū dī in ps. Quāta audiuim⁹ t cognouim⁹ ea: ꝑies nri narrauerūt nobis. Et iterū quāta mādauit patrib⁹ nris nota facere filijs suis ꝛc. Quātus ḡ sit t quāta sint ei⁹ opa satis ptz Heb.vij. vbi sub figura xpi de melchisedech dī sic. Est iniq̄t rex pacis: sine patre: sine mre: sine genealogia: nec initiū dierū nec finē vite habēs. Sequit. Intuemi aūt quāt⁹ sit hic: cui t decimas dedit de ꝑcipuis abraā pātriarcha. Hec est igit quātitas mirādoz quā debem⁹ stupere. Sexto dico q inuenit quātitas aduersoz quam nō debes dolere seu quā nō debes terrere. Constat em q iusti dī viuūt magna quātitate tribulationū plectunt: verū qz sciūt q talia ipis ꝑ bono t vtilitate ipoz a deo imittūt: iō ab eis nō frēnt: ꝑ eas in patientia sustinere tenent: t maxime qz de quātitate taliū aduersoz: ad quātitatē consolationū t gaudio

rum venit Ps. Quātas ostendisti mihi tribulatiōes multas ⁊ malas: ⁊ puersus vinificasti me: ⁊ de abyssis terre iterum reduxisti me. Post tēpestates enim ⁊ tonitrua: aeris serenitas solet sequi. Et ideo tempestas leuius sustinet: q serenitas successura a nemine dubitat. Sic ē de mundi tribulationibus. Sustineri ēm in patientia debent: q modicum durari habēt: ⁊ serenitate consolationis ⁊ glorie in fine prebent. De quātitate ergo tahū sustinēda dicat dns loquēs de paulo Act. ix. Ostendā illi quāta oporteat eū pati pro nōie meo. Hec est ergo quātitas aduersoꝝ ⁊c. Septimo dico q inuenit quātitas tormentorū. s. infernalium quam debemus timere: quia ad quantitatē criminū sequitur quantitas penarū Leui. xxv. Juxta mensuram culpe erat ⁊ plagarū modus. vnde de quantitate penarū futura dicit illud predictum Apoc. xviij. Quantū glorificuit se ⁊ in deliciis fuit tantū date illi tormentū ⁊ luctum. Jsta est igit quantas tormentoꝝ. Octauo vo dico q inuenitur quantitas gaudioꝝ seu ⁊ premioꝝ: qua debemus fruere: ⁊ ista est quātitas bonoꝝ paradisi que. s. imensa ⁊ infinita est: ⁊ de ista pōt dici illud Ecc. xliij. Qz scalicz iosep de suis fratribus legit precepisse. Jmple inquit saccos eoꝝ frumento quantū possum capere. Sacci nostri signant anime capacitatem: que scilicet in paradiso quantū potest recipere tantum beatitudine ⁊ gloria adimplet: ita q volūtas ⁊ desiderium ibidem penitus satiant Deutro. xxiij. Comede vuas quantū tibi placuerit. Qz uis aūt tbi sit quātitas laudis diuine: ista tamē ad quantitatem condignaꝝ sue infinitatis nunq attingit sicut bene dicit Ecc. xliij. Magnificantes dominum exaltate illum quantum potestis: maior est enim omni laude. Patet igitur quomodo in scriptura multiplex quantitas inuenitur. Vide vbi mensura pondus. Sufficit.

Quare. Nota q quare semp vt cōmuniter signat questionem. interrogationem vel reprehensionem. Et sic possum notare q in scriptura inuenitur multiplex quare. scilicet Quare

Reprehensiuū. Dico ergo q istud aduerbium quare
Desolatiuū. dicitur causa reprehensionis. Sic sumit. j. Regū. ij. Quare facitis rem buiuscemodi. Et. ij. Paral. xxiij. Quare
Deprecatiuū. transgredimini mandata domini ⁊c.
Admiratiuū. Jtem dicit causa desolationis. Et sic
Inquisitiuū. dicitur Job. iij. Quare non in vulua
Exaltatiuū. mortuus sum: egressus de vulua nō
Sollicitatiuū. statim perij: quare data est misero lux ⁊c. Sequitur. Cur exceptus genibus: cur lactatus vberibus ⁊c. Jtem dī causa allegationis. Et sic dicit Job. ij. Si bona suscepimus de manu domini: mala aūt quare non sustineam? Et iterum Job. vij. Quare me posuisti ptrariū tibi. Jtem dicit causa deprecationis. Et sic sumit in ps. Quare faciem tuam: auertis obliuiscēris inopie ⁊ tribulationis nostre. Jtē dicitur causa admirationis. Et sic sumit Job. xxj. Quare ergo impij viuūt sup terram. Et Hiere. xij. Quare via impiorum ,psperat. bene est oib? q preuaricant ⁊ inique agunt. Et habacuc. j. Quare nō respicis super iniq agentes: quasi dicat. Mirū est. Jtē dicit causa inq̄sitionis. Et sic sumitur Marci. ij. Quare cum publicanis ⁊ pctōribus manducat magister vester. Jtē dicit causa exaltationis. Et sic dicitur in ps. Exurge: quare obdormis dñe. Jtem dicit causa sollicitatiōis. Et sic sumit Ezech. xviij. ⁊. xxxiij. Quare morie mini filij israel: conuertimini ⁊ viuite. Nota ꝫ adhuc q quare dicit ,p maiori parte arguendo: reprehēdēdo: ⁊ causam īgrendo. Vñ nota q p istud aduerbiū gre: homo reprehēdit in scriptura quasi de oīmbus male factis. Reprehendit ꝫ p Quare
De verboꝝ mordacitate.
De manuū crudelitate.
De dimissa societate.
De remissa tepiditate.
De cōmissa duplicitate.
Reprehendunt ⁊ arguūt de de tractoria mordacitate Mūeri. xij. Quare nō timuisti de trahere seruo meo Moysi. Et Job. vj. Quare detrahitis sermonib? veritatē. Jtez de inuasoria crudelitate. vñ Esaie. iij. Quare atteritis pplm meū. Et. ij. Reg. j. Quare nō timuisti mittere manū i xpm dñi. Jtē de dimissa societate ⁊ fidelitate. dicit. ij. Regū. xvj Quare nō iuisti cū amico tuo. Et. ij. Reg. xix. Quare non venisti mecū mipbiboseth. Jtē de remissa tepiditate. vñ. ij. Reg. xix. Quare nouissimi reducitis regem. Et Luce. xix. Quare non dedisti pecuniā meā ad vsurā. Jtē de cōmissa duplicitate. vñ. iij. Reg. xiij. Jngredere yroz ieroboā. quare te aliā esse simulas. Et Judicū. v. Quare habitas inter duos terminos vt audias sibilos gregū. Jsta ꝫ oia cū aliis silibus per ḡre possunt intelligi: ⁊ ad ista ⁊ infinita alia potest quare aduerbiuz applicari. vide ꝫ de cur. quādo. quomodo ⁊ vnde. que oīma interrogatiue significant ⁊c. Si vis adhuc de ista querulosa dictione aliquātuluz dilatare. Dic q istud aduerbium Quare pōtest spectare Ad
Deum. Quilibet ēm istoz videt logicam didicisse: q
Justum. scit facē mkpler ḡre. Et ꝓmo q̄dē aliq̄d di,
Jmpium. cam? de vo. Cōstat. n. q ille i scptura sacra facit ⁊ dicit vnū ḡre Facit igit deus vnū ḡre qđ ē cō
Ostensiuum amoris. passionis: ⁊ sic cōpassiue videt
Reprehensiuū tumoris. loq Ezech. xviij. vbi dī. Et quare morieminī filij isrl: quare nimi,
Exclusiuū instructiōis. ni ⁊ viuite. Jtē facit vnū ḡre qđ
Argutiuū erroris. est repssionis q̄. s. ipse repbēdit supbos ⁊ psumptuosos: et sic dī in ps. Pctōri aūt dixit deus ḡre tu enarras iustitias meas. ⁊ assumis testamentū meū p os tuū: tu vo odisti disciplinā ⁊c. Jtē facit vnū ḡre qđ est instructionis: seu etiam ꝓsolationis ⁊ excitationis. Et sic certe legit ditisse petro in fluctib? dubitāti Mat. xiij. Modice fidei ḡre dubitasti: ⁊ apphēdit manū ei? ⁊c. Jtē facit vnū ḡre qđ ē redargutiōis: ⁊ sic certe interrogādo p ḡre ipse repbēdit boiem
De veritate cōmissa. Dicit ēm de? pctōi. Quare cō
De veritate omissa. misisti dirā veritatē seu crudeli,
De firmitate amissa. tatē. Et sic dicit Ezec. xix. Quare inquit mr tua leena cubabit inē leones. qui. s. sunt aialia crudelitatis imense. Jtē dicit ḡre omisisti puram veritatē Et sic dicat Job. viij. Si veritatē dico vobis quare nō creditis mihi. Jtē dicit ḡre amisisti durā firmitatē seu etiā firmā patie stabilitatē. Et sic certe dic ꝓ aplm. j. Coz. vj. Quare nō maginiuriā accipit? ḡre nō magis fraudē patimini, Sic igit ptz q deus q̄q vtit isto aduerbio ḡre. Sedo dico q iust? q̄q vtit isto aduerbio mult modis. s. Erga
Deum. Et sic certe dico q vir iustus loquens de
Seipsum. deo dicit ⁊ facit Unū ḡre quo diuinā Prescia
Proximum. tiam admirat. Clementiā exhortat. Justitiam veneratē. Prudentiā calūniat. Dico ꝫ q iust? deo loquit locutione ḡrimoniosa suam presentiā admirādo: ⁊ sic certe dicat Hiere. xiij. Quare q̄si colon? futurus es in terra tua: ⁊ q̄si viator declinas ad manendū. Quare futurus es velut vir vagus: ⁊ vt fortis qui nō pōt saluare. Tu aūt in nobis es dñe ⁊c. q. d. mirabile ē. Jtē dicit ḡre suā clementiā exhortādo. Et sic deo loquit in ps. dicēs. Exurge q̄re obdormis dñe: exurge ⁊ ne repellas in finē: ḡre facē tuam auertis: obliuiscēris inopie nre ⁊ tribulatōis nre. Et illud. De? deus me? respice in me ḡre me dereliqsti ⁊c. Jtē dicat deo ḡre venerando seu etiam formidādo suā iusticiā Et sic dicit deo illud Job. vij. Quare posuisti me ꝛq̄ tibi: ⁊ ḡre nō aufers iniquitatē meā ⁊c. Et illud ps. Quare obliitus es mei: ⁊ ḡre ptristat? incedo dū affligit me inimicus. q. d. nimis rigorose agis ptra me. Jtē facit deo aliud ḡre. sez arguēdo suā prudentiā. Et sic loquit habacuc. j. Quare nō respicis sup iniq agentes: ⁊ taces devorāte impio iustiorē se: ⁊ facies hoies vt pisces maris: ⁊ q̄si reptile nō habentes ꝓncipē. Ptz igit quō iustus vtit isto aduerbio ḡre multiplicit erga dēū. Jtē ipse vtit multiplicit erga seipm Et sic certe dico q iustus dicat ⁊ facit. vicz Unū quare de
Sua vita fragili. Jgit dico q iustus desolative con
Rerū rota labili. queritē: dicēs ḡre de carnali fragilitate. Et sic dicit illud Job. iij. Quare
Mūdi lucta flebili. nō in vulua mortu? sum? egressus ex vtero quare nō statī perij? Et Job. x. Quare de vulua eduxisti me. Jtē cōqueritē de fortune labilitate. Et sic dicit Job. iij. Quare misero data est lux. ⁊ vita bis q̄ in amaritudine sunt anime? qui expectant mortem et non venit ⁊c. Lux inquit id est claritas ⁊ spendor mundane fortune. Luce ēm nihil pulcrius aut delectabilius: et tamē nihil labilius aut defectibilius: subito ēm apparet et disparet: et modica nube intercipitur: et modico obstaculo impedit

Sic vere de labilitate fortune ꝛc. Item cõquerit de mũdana aduersitate: ꝛ sic dicit Hiere. xv. Ue mihi mater mea: q̃ re genuisti me virum rixe ꝛ discordie in vniuersa terra. Se quit. Quare factus est dolor meus perpetu⁹: ꝛ plaga mea desperabilis. Item conquerit de finali flebilitate. scilicet de morte. Et sic dicit Gene. xlviij. Quare moriemur coram te. Et Deutro. v. Cur inq̃t moriemur: ꝛ deuorabit nos ignis iste? Et numeri. xxj. Cur eduxisti nos de egypto vt morere mur in solitudine? Sic ergo ptz q̃ iustus multipliciter vtit isto vocabulo q̃re erga seipm. Item dico q̃ iustus vtit isto aduerbio aliq̃ties erga ꝓximũ. Et sic nota q̃ iustus facit alijs generaliter. videlicet Vnũ quare de Fortuna tua lorum. Jactura bonor. Natura celor. Ruptura sacror.

Querit ergo iustus quare malus in mũdo ꝓsperat. Et sic dicit Hiere. xij. Quare inquit via impior ꝓsperat: bene est oĩbus q̃ preuaricant ꝛ inique agunt? Item querit quare iustus in mundo tribulat. Et sic dicit de israel. i. de viro iusto Hiere. ij. Munq̃d seruus factus est israel autver naculus. q. d. non: sequit. Quare ergo factus est in predã: super eum rugierunt leones ꝛc. Unde Sapiẽ. iij. Uidebunt finem sapientis: ꝛ non intelligent quare minuerit illum deus. Item querit quare tempus taliter mutat. Et sic dicit Eccl. xxxiij. Quare dies diem supat: ꝛ iterum lux lucem: ꝛ annus annum: ꝛ sol solem. Item querit quare malus legem detestatur. Et sic certe dicit peccatorib⁹ dei mãdata transgredientibus illud .j. Regum .ij. Quare facitis res huiscemodi. Et .ij. Paral. xxiij. Quare transgredimini mandata domini. Sic igit patet quõ iustus vtit hoc aduerbio quare multis modis. De impio ꝛo quomõ cõ sueuit facere multiplex quare: dic q̃ iste solet ꝓqueri. felicz De deo cum ab ipso iuste petit. Conquerit q̃ pecca De iusto cum ipse culpis nõ vtit. tor de deo admiran De seipso cũ ad bonũ fortitã trabit. do quare petit. Et sic mali videnꝫ dicere illud Hieremie. v. Quare fecit dominus deus noster nobis hec oĩa. Et Hiere. xiij. Si dixeris in corde tuo quare venerũt mihi hec. Et rñdet ibidem Propter multitudinẽ iniq̃tatis tue. Item conquerit de iusto cur peccãdo sibi nõ iungit. Et sic dicebat rex babylonis danieli Dañ. xiij. Quare nõ adoras bel. Item conqueritur de seipso cur ad bonũ q̃nq̃ trabit. Et sic videnꝫ dicere mali Esaie. lviij. Quare inquit ieiunauim⁹ ꝛ non aspexisti humiliauimus animas nostras ꝛ nescisti? Et sic ergo patz quomõ Deus. Justus ꝛ Impius logicaliter dicunt. Quare ꝛc. Sufficit.

Quasi. Nota q̃ hoc aduerbiũ quasi vt cõmuniter signat rerũ impfectionem vel reruz adequationem. Signat em̃ q̃nq̃ impfectionẽ: quia ꝓcerto res q̃ dicit quasi facta: adhuc supponit impfecta. Et sic sumit Eccl. xlv. vbi de patre q̃ bonũ habet filiuz dicit: q̃ mortu⁹ est pater eius: ꝛ quasi non est mortu⁹: quia filium similem reliquit sibi post se. Et Esaie. xl. Omnes gentes quasi non sint sic sunt coram eo. Item quãdoq̃ ꝛ cõiter signat similitudinem ꝛ adequationem: ꝛ sic quasi idem est q̃d sicut vel quẽadmodũ: ꝛ sic sumit Deutro. xxxij. Fluat inq̃t vt ros eloquiũ meũ quasi ymber super herbam: ꝛ quasi stille super gramina. Notemus igit de ista similitudine designata ꝓ quasi q̃ quasi quãdoq̃ dicit de homine: quãdoq̃ de deo: quãdoq̃ de diabolo. Primo igit dicam⁹ aliq̃d de hoie. Hõ em̃ in q̃tũ pot ꝓsiderari in diuersis statib⁹. s. In statu Nature. Diuersimode pot dici: quasi: ꝛ diuersis rerũ Gratie. similitudinib⁹ adequari. Et ideo breuiter no Glorie. temus q̃ nos inuenimus in scriptura Unũ Peccati. quasi Nature ꝛ defectionis. Gratie ꝛ perfe Torméti. ctionis. Glorie ꝛ saluationis. Culpe ꝛ infectionis. Pene ꝛ dãnatiõis. Primo ergo dico q̃ est vnũ quasi naturalis defectionis. Quasi em̃ vt dictuz est signat rem sine cõplemento: ꝛ etiam quasi signat similitudinẽ: similitudo aũt habet potius ꝓpietatem fictionis imaginarie q̃ existentie. significans humanam conditionẽ que vere imaginaria atq̃ ficta est: nihil habens virtutis aut firmitatis. Et sic dico q̃ homo est naturaliter quasi Flos in ingressu. Aqua in ꝓgressu. Putredo in egressu. Est dico q̃ si flos in principio Job. xiij. Homo natus de muliere ꝛc. Quasi flos egredit ꝛ conteritur ꝛ effugit velut vmbra. Et etiam quasi aqua in medio: quia. s. totũ mediũ vite nostre est fluxibile ꝛ variabile sicut aqua. ij. Reg. xiij. Dines nos quasi aque dilabimur que non reuertunt. Aqua em̃ nũq̃ per eandem viam reuertit per quaz currit. Sic nec homo per easdem etates iteruz iuuenescit Job. xvj. Semitã per quam non reuertar ambulo. Est insuper quasi putredo in mortis termino Job. xiij. Quasi putredo cõsumẽdus fuz ꝛ quasi vestimentũ qd̃ comedit a tinea. Istud est q̃ vnum quasi naturalis defectionis. Secũdo dico q̃ est vnũ quasi virtualis pfectionis. Et istud est illud quo vir iustus et perfectus similis est rebus notabilib⁹ ꝛ bonis. Debet em̃ se adequare ꝛ conformare oĩbus alijs viris iustis: ꝛ q̃si vnus ex ipsis: in oĩbus bonis moribus se die Eccl. xxxij. Rectorem te posuerũt: noli extolli: esto in illis quasi vnus ex illis. Res em̃ quãto sunt puriores: tãto sũt ad ꝓditionẽ rerum quib⁹ comũgunt cõuertibiliores. Et inde est q̃ aer cum sit purissimum elementũ: facilter immutat a corpore vitreo per quod transit ꝛ quasi viruz efficit colorati. Sic vir iustus facilter se conformat bonis hominib⁹ quos frequentat: ꝛ colores perfectionũ ꝛ virtutũ quas in ipsis inuenit libenter in se recipit ꝛ repsentat: vt ipse ꝓprie dicat vnũ quasi: vna similitudo: vna imago qui in se virtutes aliorũ exemplariter repzesentet: vt sic de tali similitudine imitatiua ꝛ repzesentatiua: ꝛ de tali quasi dicat quilibet vel quelibet de seipso illud Eccl. xxiij. Quasi cedrus exaltata sum in lybano: ꝛ quasi cypressus in monte syon: quasi palma exaltata sum in cades: ꝛ quasi plantatio rose in iericho. Quasi oliua speciosa in campis: ꝛ quasi platan⁹ exaltata sum iuxta aquas in plateis. In quibus verbis ostenditur q̃ vir iustus aliꝫ viris perfectis: deo: videlicet angelis et sanctis in mitis assimilat ꝛ eis ꝓ virib⁹ ꝓformat. videlicz

In mentis eleuatione. Quasi cedrus.
In carnis depuratione. In lybano.
In cordis roboratione. Quasi cypressus.
In sensus cõtemplatione. In syon.
In spei sublimatione. Quasi palma.
In penitẽtie transformatione. In cades.
In patientie solidatione. Quasi rosa.
In pietatis irroratione. In iericho.
In honestat̃ ꝓuersatõe: q̃si oliua speciosa
In largitatis enutritione. In campis.
In amicicie dilatione. Quasi platanus.
In sapiẽtie iubilatione. Iuxta aquas.

Igitur charissimi sim⁹ quasi cedrus ꝓ mentis eleuationẽ. Quasi cedrus inquit exaltata sum .s. sicut cedrus surszuz erigit sic mens iustor surszum ad celestia per fectum ꝛ desiderium eleuat. Unde Eccl. l. Quasi plãtatio cedri circa illum. Item sim⁹ q̃si libanus ꝓ canis depurationẽ. In libano inq̃t. Liban⁹ em̃ interpretat candor: ꝛ est mons niuib⁹ cãdidus ꝛ fragrantia suauis: significans statũ castitatis: vbi puritatis ẽ candor ꝛ fragrãtia bone fame Eccl. xxxix. Quasi liban⁹ odorẽ suauitat̃ habete: florete flores q̃si liliũ. Item sim⁹ q̃si cypressus ꝓ cordis roboratõnẽ: q̃si cypressus inq̃t. Cypressus em̃ ẽ arbor ita solida q̃ ei⁹ colũna non cedit oneri cuicũq̃. Sic nec iustus oneri tribulatõnis cedit. Iuꝫ illud Senece. Utere officio q̃d semel sumpsisti. turpe est em̃ cedere. vñ Eccl. l. di. Quasi cypressus i altitudinẽ se tollẽs. Item sim⁹ q̃si mõs syon ꝓ clarã ꝓplationẽ. In mõte syon inq̃t Syon em̃ specula interpretat: significãs illos q̃ ꝓ ꝓplationẽ deũ ꝛ celestia speculanꝫ ps. Uidebit deus deoz in syon vñ Michee. iij. Syon quasi ager arabit. i. mens boĩs speculatiui ꝓ disciplinã exercebit. Item sim⁹ q̃si palma ꝓ spei inaltationẽ. Quasi palma inq̃t exaltata sum. Palma. n. altissime ascendit: ꝛ oẽs rami ei⁹ ꝛ folia in sursum tendũt. significans illos q̃ ꝓ spem sursum extollunt: ꝛ q̃ruz rami affectuum surszuz erigunt ad dñm. vñ Eccl. l. Quasi rami palme oẽs filij aaron in gl̃a sua. Item sim⁹ q̃si cades ꝓpnie transformationẽ. In cades inq̃t. Cades em̃ interpretat mutata. Cades em̃ ẽ locus in deserto vbi maria mortua fuit: ꝛ vbi petra aqua manauit: q. s. in pnia fit pfecta mor mutatio. Et sicut in deserto fuit carnis afflictio: ꝛ ibi exit aq̃ de petra. i. de corde lapideo. aquaz. i. lachrymaz inũdatio sic ibi mort maria. i. amara desperatio. vñ Mu. xx. Mortua est maria ꝛ sepulta in cades. Un̄ de isto deserto cades pot dici illud Osee. ix. Quasi vuas i deserto inueni israel. Item sim⁹ q̃si rosa ꝓ patiẽtie solidationẽ. Quasi rosa inq̃t. Rosa em̃ que quãto plus terit tanto amplius fragrat: signãs vi

ros patientes: q̄ quanto plus tribulationib⁹ terunt: tāto odor virtutis ipsoꝝ amplius declarat: qz. s. sicut dī Ecci. l. Isti sunt q̄si arcus refulgens inter nebulas glorie: ⁊ quasi flos rosarū in diebus veris. Itē sim⁹ quasi biericho p pietatis irrorationē. In biericho inquit. Luna. n. dicat̄ mater rosis. Uir vō pius dicat illud Osee. xiij. Ero quasi ros et isrl̄ germinabit quasi liliū. vt de q̄libet tali dicat̄ illud Ecci. l. Quasi luna plena in dieb⁹ suis. Res em̄ plena faciliter superfundit. Item sim⁹ quasi oliua p honestatis puersationem. Quasi oliua inq̄t speciosa. Oliua em̄ semp viret: sic honesta cōuersatio iustoꝝ Osee. xiiij. Erit quasi oliua gloria eius. Itē sim⁹ quasi cāpus p largitatis exuberatiōem. In cāpis inquit. Cāpus em̄ nutrimentū hominib⁹ apportat. Sic bō largus paupes nutrit ⁊ satiat Osee. xj. Ego q̄si nutriti⁹ effraym portabā eū. Item sim⁹ quasi platanus per amicicie dilatationē: q̄si platan⁹ inq̄t. Platan⁹ em̄ est arbor q̄ multū crescit in latū: sic bō lateraliter tēdit ad oēs Ezech. xxxj. Ecce assur quasi cedrus in libano. Sequitur. Platani nō fuerūt eque frondib⁹ eius. Itē sim⁹ quasi iuxta aquas p sapientie p̄gustationē. Juxta aq̄s inq̄t. Aque em̄ sapiam designāt iuxta illud Ecci. xv. Aqua sapiētie salutaris potauit illū: vt sic simus quasi lilia que sunt in trāsitu aque: ⁊ quasi thus redolens in dieb⁹ estatis Ecci. l. Ecce ergo quō vir pfectus reb⁹ varijs compat̄: ⁊ quō p imitationē deo sanctis ⁊ angelis adequat̄. Jstud est ḡ quasi virtualis pfectionis ⁊c. Tercio dico q̄ inuenit̄ vnuꝝ quasi eternalis saluatōis. Et istud ē illud q̄ beati in p̄ria deo assimilant̄: ⁊ q̄ diuersis reb⁹ cōpant̄ ⁊ adequant̄. Et sic nō q̄ bti q̄ nūc sunt in glia. vl̄ sci q̄ finaliter erūt in p̄ria sē Quasi

Flos. Sūt dico quasi flos rōne decoris Ecci. l. Quasi
Ros. flos rosarū in dieb⁹ veris. Sunt q̄si ros ratiōe
Thus. dulcoris Osee. xiij. Ero quasi ros ⁊c. Sunt q̄si
Arcus. thus rōne feruoris Ecci. l. Quasi ignis fulgurl̄
Foliū. ⁊ quasi thus ardens in igne. Sunt quasi celestis
Liliū. arcus rōne fulgoris Ecci. l. Quasi arcus re
Stilla. fulgens inter nebulas glorie. Sunt q̄si folium
Stella. rōne viroris Prouer. xj. Justi aūt quasi virēs
Luna. foliū germinabūt. Sunt quasi liliū rōne cando
Rosa. ris. Ecci. l. Quasi lilia que sunt in transitu aque
Aurū. Sunt quasi stilla ratōne fluoris Deutre. xxxij.
Oleū. Quasi ymber sup herbam: ⁊ quasi stille super gramina. Sunt quasi stella rōne splendoris Ecci. l. Quasi stella matutina in medio nebule. Sunt quasi luna ratione amoris: quia scilicet luna magis coniūgit̄ soli ⁊ frequēti⁹ q̄ alie stelle Ecci. l. Quasi luna plena in dieb⁹ suis. Sunt quasi rosa rōne odoris Ecci. xxiiij. Quasi plantatio rose in biericho. Sunt quasi aurū rōne valoris Ecci. l. Quasi vas auri solidū: ornatū oī lapide pcioso. Sunt quasi oleū rōne nitoris Ezech. xxxij. Puriſſimas reddaꝝ aquas egypti quasi oleū. Jstud est ergo vnū quasi eternalis saluationis

Quarto dico q̄ ē vnū q̄si crimialis infectiōis. Et istud ē illud q̄ mali rōne suarū p̄ditionū malaꝝ diuersis reb⁹ diuersimode compant̄. Et ideo nota q̄ mali in scriptura dicunt̄ esse Quasi

Plumbū rōne ponderositatis.
Gigas rōne austeritatis.
Hostis rōne crudelitatis.
Locusta rōne voracitatis.
Mare rōne mobilitatis.
Abyssus rōne obscuritatis.
Bos ratione insensibilitatis.
Palea ratione instabilitatis.
Lapis ratione dure voluntatis.
Latro ratione fallacitatis.
Quis ratione male simplicitatis.
Leo ratione gulositatis.
Stercus rōne carnalitatis.
Infernus rōne insatiabilitatis.

Ecce charissimi quō mali dicuntur diuersi mode esse quasi ⁊ quō rebus varijs comparant̄. Jsti enim quasi plumbū habet ponderositatē pigricie Ezo. .xv. Descenderunt in p̄fundus quasi lapis: submersi sunt q̄si plūbum in aquis vehemētibus. Item quasi gigas habēt austeritatē seuicie. Un̄ de talibus possunt paupes dicere illud Job. xvj. Concidit me vulnere sup vulnus: irruit in me quasi gigas. Item isti quasi bostis habent crudelitatem nequicie Job. xix. Sic me habuit quasi bostem suum Item isti q̄si locusta habent voracitatem auaricie. Locusta em̄ nīhe viride cōsumit Job. xxxix. Munq̄d suscitabis eum quasi locustas. Item quasi mare habēt mobilitatem iracundie. Unde Job. xli. Feruescere faciet quasi ollam p̄fundū maris. Et Esaie. lvij. Impij quasi mare feruens qō quiescere non valet. Item isti quasi abyssus habent obscuritatem ignorantie. Unde Job. xli. Reputabit abyssuꝝ quasi senescentē. Itē isti quasi bos habent insensibilitatez imprudentie Job. xl. Fenū quasi bos comedet. Item isti quasi palea habent instabilitatē inconstantie Job. xlj. Reputabit quasi paleas ferrum ⁊ quasi lignū putridū es. Itē isti quasi lapis habent indomabilitatē cōscientie Job. xli. Cor eius indurabit̄ quasi lapis: ⁊ stringet̄ quasi malleatoris incus. Item isti quasi latro habent fallacitatē malicie Prouerb. xxiij. Insidiat̄ in via quasi latro: ⁊ quos incautos vident interficiet. Item isti quasi ouis habent simplicitatem insicie Esa. liij. Nos oēs quasi ouis errauimus Item isti quasi leo habent gulositatē castrimargie. Unuꝝ Hiere. l. Quasi leo ascendit de superbia iordanis. Itez isti quasi stercus habent carnalitatē immūdicie Ecci. ix. Mulier fornicaria quasi stercus in via. Et Osee. viij. Effraym quasi vas immūdū. Item isti q̄si infern⁹ habēt insatiabilitatem auaricie. Un̄ Abac. ij. Dilatauit quasi infern⁹ aiam suam: ⁊ ipe q̄si mors ⁊ non adimplebit. Sic igit̄ patet quomodo mali diuersis rebus comparant̄. Et sic dico q̄ est vnuꝝ quasi criminalis infectionis. Quinto dico q̄ est vnum quasi pene ⁊ damnationis: seu infernalis afflictionis. Et istud est illud quasi seu illa comparatio qua damnati diuersis reb⁹ assimilant̄. Nō ḡ isti dicunt̄ in scptura Quasi

Pila p̄pter relegationem.
Momentū p̄pter adnihilationē.
Clibanus p̄pter inflamationē.
Lapis p̄pter aggrauationem.

Oz em̄ isti ad moduꝝ pile p̄ijciant̄. ptz Esa. te. xxij. Coronas corozabit te tribulatione: ⁊ mittet te quasi pilam in terram latā ⁊ spaciosam: ibi morieris ⁊c. Oz etiam isti quasi momentuꝝ adnihilant̄. patet Esaie. xl. Ecce gentes quasi stilla situle: ⁊ quasi momentuꝝ statere reputant̄. Sequit̄. Oēs gentes quasi non sunt sic sunt coram eo. Oz etiam isti quasi clibanus inflamant̄. patet Osee. vij. vbi dicit̄. Oēs adulteri quasi clibanus. Oz insuper quasi lapis aggrauent̄. patet Exo. xv. vbi dicit̄ illud predictum. Descenderūt in p̄fundum quasi labis ⁊c. Jstud est ergo quasi infernalis damnationis. Sed adhuc dico q̄ quasi habet quādam rōnem impfectionis. Signat em̄ istud quod apparet ⁊ non est. Et sic quādoq̄ pertinet ad malos: aliquando ad bonos. Ad malos pertinet vnum quasi ypocritice fictionis. Ypocrite em̄ non sunt sed quasi sunt iuxta illud Esaie. xxij. Tu quis hic: aut q̄si q̄s hic. Et Prouerbio. xiij. Est quasi diues cum nihil habeat. Oītum ad bonos vō designat vocem humane estimationis: quia scilicet mūdus estimat statum bonoꝝ quasi mortuum super terram. Et sic dicit̄. ij. Cor. vj. Quasi tristes semp autē gaudentes: quasi morientes ⁊ ecce viuim⁹. Ut ⁊ breuiter de bonis in vita ista dicat̄ illud Prouer. xiij. Est quasi diues cum nihil habeat. ⁊ quasi pauper cum in multis diuitijs sit. Jsti em̄ sunt quasi paupes in hoc mūdo q̄tum ad tpalia: sunt tn̄ diuites q̄ ad spūalia. Sed adhuc dico q̄ quasi potest referri ad ipm deuꝝ. Jpe. n. fuit Quasi

Ros de virgine nascendo.
Colonus paupe viuendo.
Agnus nihil respondendo.
Pugil penas sustinendo.
Leprosus vilis apparendo.
Tuba veritatē predicando:
Leo de morte surgendo.

Fuit ergo quasi ros in cōceptione Osee. xiij. Ero q̄si ros ⁊ israel germinabit q̄si lilium. Itē fuit quasi colonus in natiuitate ⁊ puersatione Hiere. xiij. Quare quasi colonus futurus es in terra: ⁊ quasi viator declinans ad manendum. Item fuit quasi agnus in allegatōne. Unde Esaie. liij. Quasi agn⁹ coram tondēte se obmutescet. Et Hieremie. xj. Ego quasi agnus mansuetus qui portatur ad victimam. Item fuit quasi pugil in passione. Unde Job. vj. Calamitas quam patior quasi arena maris grauior apparet. Item fuit quasi leprosus in carnis vilificatione. Unde Esaie. liij. Reputauimus eum quasi leprosum. Item fuit quasi tuba in predicatione Esaie. xl. Quasi tuba exalta vocem tuam. Item fuit quasi leo in resurrectione ⁊ ascensione Hiere. l. Ascendet quasi leo de superbia iordanis. Et sic patet quomodo quasi diuersimode ad diuersa refertur. Uide de sicut ⁊ de tanq̄. de Quemadmodū. ⁊ de Similitudine ⁊c.

Quatuor. Nota ꝙ quatuor seu quaternarius numerus in scriptura accipit multis modis. Est enim loquendo breuiter Quedam quaternitas

Naturalis. Mundialis. Cordialis. Virtualis. Criminalis. Infernalis. Supernalis.

Primo ergo dico ꝙ ē quaternitas naturalis. Et ista. ſ. est quaternitas humorum Quaternitas qualitatū. Quaternitas cōplexionū. Quaternitas elementoꝝ. Et de ista quaternitate pōt exponi illud Ezech. .j. Apparuit rota vna iuxta aialia habens quatuor facies. Rota em̄ iuxta aialia est natura oim̄ animaliū q̄ cōtinue voluit more rote. Ista ꝑ rota quatuor hz facies. i. quatuor qternitates p̄dictas: qz. ſ. ipa cōstat ex quatuor cōplexionib⁹: ex quatuor qlitatib⁹: ex quatuor elementis: ꝛ ex quatuor humorib⁹. Ista est igit̄ qternitas naturalis. Secūdo dico ꝙ est quaternitas mūdialis. Et ista pstat de quatuor terre plagis. Et de quatuor celi ventis. Quatuor em̄ sunt ptes mūdi. ſ. Orientalis. Meridionalis. Occidentalis. Septentrionalis. de q̄bus Ezech. vij. Venit finis sup quatuor plagas terre. Quatuor etiā sunt venti celi cardinales ꝛ p̄incipales. de q̄bus Ezech. xxxvij. A quatuor vētis celi venit spiritus. Tertio dico ꝙ ē qternitas cordialis. Et ista est qternitas quatuor affectionū q̄ sunt. Dolor et ꝛ gaudiū. Spes ꝛ timor. De quo Eccl. xxxvij. Verbuz ne quā immutabit cor de quo partes quatuor oriunt. Quarto dico ꝙ est qternitas virtualis. Et ista est qternitas quatuor virtutū cardinaliū: quaternitas doctrine euangelioꝝ: q̄ternitas viroꝝ pfectoꝝ. Viri em̄ iusti dicuntur quatuor quia habent numerū quatuor cardinaliū virtutuz: ꝛ tenent doctrinam euangelioꝝ: ꝛ habent quadraturā pfectionis ꝛ cōstantie. Quatuor em̄ est numerus solidus: significās illos qui in fide ꝛ virtutibus sunt solidi ꝛ firmati. Figurati Danielis. iij. vbi in igne visi sunt quatuor viri soluti ambulantes ꝛ nihil lesionis penitus sentientes. Figurati etiaz in q̄tuor animalibus. ſ. Ezech. j. Quoꝝ quodlibet habebat q̄tuor alas: quatuor facies: quatuor manus: quatuor incessus. Et erant animalia in oīb⁹ suis partibus oculata. Isti sunt ergo viri perfecti oculati ꝛ discreti: qui quatuor dicim̄ vt dictum est p̄o eo ꝙ virtutib⁹ sunt quadrati Pro nerbioꝝ. xxx. Quatuor sunt aialia minima terre ꝛ ipa sunt sapientiora. Quia ꝑculdubio ꝛ ale sue contemplationis: ꝛ facies sue cōuersationis: ꝛ manus sue opationis: ꝛ gressus sue affectionis debent esse q̄tuor. i. debēt sub q̄tuor virtutū cardinaliū numero cōtineri: vt. ſ. oīa fiant cum iustitia. fortitudine. tpantia ꝛ p̄udentia. Et de hoc dicit Ezech. .j. Quatuor facies vni: ꝛ q̄tuor penne vni ꝛ manus hominū sub pennis eoꝝ in q̄tuor partibus: ꝛ per q̄tuor partes euntes ibant. Ista ergo quaternitas virtutum. Figuratur Genes. ij. vbi dicit. Oꝛ fluuius supple gratie egrediebat: qui tandē in q̄tuor capita. i. in q̄tuor virtutes cardinales dividit ꝛc. Et breuiter ista q̄ternitas. i. iste status virtutū cōmendat in natura: p̄dicat in scriptura: exemplat in figura In natura dico cōmendat. Oīne em̄ animal q̄tuor membris mouet. ſ. aues duab⁹ alis ꝛ duob⁹ pedib⁹: homo duabus manibus ꝛ duob⁹ pedibus: iumenta vo q̄tuor pedib⁹: camela etiā q̄tuor habet papinos in mamilla: ceru⁹ quatuor habet dentes: similiter cuniculus: lepus ꝛ marmota. Quatuor etiam sunt aialia q̄ quatuor elementis viuūt. scz allec aqua igne salmādra. talpa terra. ꝛ cameleon aere. Item vt supra dictū est q̄tuor sunt elemēta: q̄tuor humores: q̄tuor qlitates: q̄tuor complexiones: q̄tuor venti. q̄tuor celi triplicitates: q̄tuor mūdi ptes ꝛ cetera similia. Et sic dico ꝙ q̄ternitas in natura cōmendat. Item dico ꝙ in scriptura p̄dicat. Et hoc est Ezech. xliij. vbi dicit. Oꝛ ariel. i. altare q̄tuor fuit cubitoꝝ. Et Nume. xv. vbi p̄cipit poni fimbrias p quatuor angulos palliꝝ. In figuris exemplat sicut supra in pluribus est ostēsum. Et sic breuiter dico ꝙ est quedā quaternitas virtualis. Quinto dico ꝙ est q̄dam qternitas criminalis. Et sic dico ꝙ p numerū quaternariū intelligunt homines mali: quia scilicet iste numer⁹ ternariū in vno excedit sic mali ternariū fidei trinitatis: vel triangulū trium virtutū theologicarū: vel tripedē triū votoꝝ religionis: vel trifoliū partiū penitentie transgrediunt ꝛ excedūt ꝛ patrē ab istis trinitatib⁹ fugiūt. ꝛ recedūt. Isti ꝑ nomie quatuor designant. Unde nota ꝙ mali dicunt Quatuor venti ꝓpter elationem. Fabri ꝓpter percussionem. Capita ꝓpter ambitionem. Comua ꝓpter p̄sumptionē. Quadrige ꝓpē tumultuatoēz. Item isti ꝙ elationē similes sunt ventis. vñ Zach. vj. Isti sunt q̄tuor venti. Item isti ꝙ imaginez silēs sunt fabris. vñ Zach. j. Ostendit mihi dñs q̄tuor fabros. Fabri em̄ habēt malleare. Item isti ꝙ ambitionē silēs sunt capitib⁹: qz. ſ. semp volūt esse in supremo loco more capitis: ꝛ semp q̄rūt esse capitanei. vñ Dan. vij. dicit. Oꝛ q̄tuor capita erāt in bestia. Item isti ꝙ p̄sumptionē similes sunt cornib⁹. vñ Zach. j. Vidi ꝛ ecce q̄tuor cornua. Item isti ꝙ tumultuationē silēs sunt quadrigis Zach. vj. Ecce q̄tuor quadrige egredientes ꝛc. Sexto dico ꝙ est qternitas infernalis. Et ista est q̄daz qternitas penarū q̄ esse dicit in inferno. scz Mors. gladi⁹. fames. captiuitas. vñ Hiere. xv. Visitabo sup eos q̄tuor species ꝛc. Et iste quatuor pene Apoc. xviij. dicunt. mors. luct⁹. fames ꝛ ignis Ezech. xxiij. dicunt q̄tuor iudicia pessima gladi⁹. fames. bestie ꝛ pestilentia. Ista est ꝑ quaternitas infernalis.

Septimo dico ꝙ est quaternitas supnalis. Et ista ē quaternitas quatuor dotū corporis glorificati. vel etiaz numerus electoꝝ qui p quatuor cardinales virtutes saluantur. Unde Marci. xiij. dī. Oꝛ dominꝰ congregabit electos a q̄tuor ventis celi. Sufficit.

Quatuordecim ꝛ quartusdecimus.

Nota ꝙ numerus q̄tuordecim cōstat ex q̄tuor ꝛ decem: seu etiam ex octo ꝛ sex: ex septenario duplicato: seu ex duodecim ꝛ duobus. Sic ꝑ possum dicere ꝙ iste numerus pōt significare pfectionis statū: qui. ſ. constat ex septenario septē virtutū. ſ. quatuor cardinaliū ꝛ triū theologicarū. duplicato tamen septenario septē virtutū moraliū. q̄. ſ. vicijs capitalib⁹ opponunt. Et iste est nūer⁹ q̄tuordeci generationū primarū. De q̄ dī Matth. j. ꝙ ab abraā vsq; ad dauid generatiōes q̄tuordecim. Vel etiam pōt dici iste numerus pfectionis ab octo ꝛ sex: hoc est dictu: ab octenario beatitudinū que. ſ. ponunt Matth. v. Beati pauperes spiritu: beati mites: beati misericordes ꝛc. Et senario sex misericordie operū: que. ſ. numerant Matth. xxv. Et de isto numero pōt dici illud Matth. j. A dauid vsq; ad transmigrationem babylonis generationes quatuordecim. Vel pōt dici iste numerus a decem ꝛ q̄tuor: quia. ſ. omnis pfectio cōstat ex denario. i. ex obseruantia decalogi: ꝛ quaternario. i. ex obseruantia doctrine quatuor euangelioꝝ. Et iste ē alius ordo generationū. de quo Matth. j. A transmigratione babylonis vsq; ad christū generationes quatuordecim: quia scilicet a transmigratione peccati que fit per penitentiam vsq; ad christum spūaliter attingitur: quādo numerus q̄tuor. i. mandatoꝝ obseruantia cum doctrina euāgelica custodit. Vel potest etiam iste spiritalis numerus. scilicet pfectionis gradus dici a duodecim ꝛ duob⁹ id est a fide duodecim articuloꝝ ꝛ duobus charitatis mandatis. Et iste certe est ille quartusdecimus annus in quo paulus in celum fuit raptus. De quo. ij. Coꝝ. xij. Scio inquit hominē in xpō ante annos quatuordecim raptum vsq; ad tertiū celum ꝛc. Ac si diceret ꝙ p istum pfectionis numerū ad tercium celum. i. ad empyreū pueni. Iste em̄ numerus in q̄ pbase seu pascha antiquit⁹ celebrabat quartadecima die mensis primi: transitus vocabat eo. ſ. ꝙ tunc egressi sunt filij israel de egypto. Ad denotandū ꝙ iste pfectionis ꝛ virtutis numerus seu status est ille per quem de hoc mundo ad paradisum trāsim⁹. vbi scilicet agno immaculato xpō beatifice fruimur: ꝛ pbase cene perpetue celebrām⁹. Unde. ij. Esdre. j. ꝛ. vij. dicit ꝙ Josias immolauit pbase quartadecima luna. Et Nume. xxviij. Quartadecima die mēsis pbase domini est. Et sic ergo patz quōmodo p quatuordecim intelligit congregatio omniū perfectoꝝ: ꝛ etiā oīm̄ virtutū ꝛ meritoꝝ. Unde Job. xlij. dicit. Oꝛ fuerūt ei quatuordecim milia ouiū. Si vo istū numerū vis in malo significato sumere: dic ꝙ iste signat transgressionē omniū p̄missoꝝ: ꝛ per cōsequēs plenitudinē omniū vicioꝝ vel etiam hominū peccatoꝝ. Unde Nume. xvij. Fuerūt qui percussi sunt quatuordecim milia hominū. Et. iij. Regū. xviij. dicitur ꝙ anno quartodecimo ezechie ascendit sennacherib cōtra bithin ꝛc. Sufficit.

Que. Nota q̄ q̄ q̄nq̄ est ꝓiunctio copulatiua: ꝛ sic sumit q̄ p et. Q̄nq̄ vo est aduerbiū affirmandi: ꝛ sic sumitur q̄ pro certo seu p vo: sicut quoq̄ suum cō positū. Cū igit q̄ significet quādā certitudinē affirmatiuā Possum⁹ dicē q̄ ois affirmatio siue vera fuerit siue falsa pōt p ꝫ aduerbiū designari. Dicā ḡ q̄ q̄ istud aduerbiū q̄ Affirmat deus. us. Seu etiam fit Affirmatio de sum Affirmat iustus. ma deitate. De iusti firmitate. De im Affirmat impi. pij peruitate. De stulti vanitate. Istō eñ aduerbiū virtutem habet ꝓiunctiuā: additiuā ꝛ asserti uam. Cōiungit eñ primas ꝛ vltimas dictiones. Addit et augmentat orationes. Asserit ꝛ affirmat orationes: sic pōt referri ad iustum ꝛ ad impium: quia scilicet iustus adiungit per charitatem: addit per largitatem. asserit per veritatem. Impius etiam ꝛ peccator solent iungere mala cōsortia: addere vicijs vicia: asserere falsa mēdacia. Qz autē autem q̄: q̄tum ad bonos virtutem habeat ꝓiunctiuā ꝛ charitatiuam. Patet Exo. ij. vbi dicit. Qz filia pharaonis miserta Moysi in flumine vagientis ipsum charitatiue nutriri mandauit. Cernensq̄ inquit puerū vagientē ꝛc. Item q̄ habeat efficaciam additiuam ꝛ largitiuam. Patz Geneſis .xxv. vbi dicitur. Dedit q̄ abraam cuncta que possederat. Et Gen. xxvij. Dedit q̄ pulmentū ꝛ panes quas coxerat. scz Jacob patri suo pro benedictione habēda. Et illud .iij. Regum. xvij. Coruiscq̄ precepi vt pascant te. Et illud Judicū. xiij. Creuitq̄ puer ꝛ benedixit ei dominꝰ. Item q̄ habeat efficaciam assertiuā: patet in multis locis vbi sumitur q̄ pro certo. Sicut eñ Esa. xlv. Eritq̄ anteq̄ clament ego exaudiam. Et .ij. Reg. xxiij. Fecitq̄ salutem magnā dominus in diebus illis. Multa alia possent dici ꝑ omitto gratia breuitatis. Vide supra de Et. ꝛ infra de Quoq̄ ꝛ Quippe que sunt aduerbia affirmatiua.

Quemadmodum. Cum quēadmodū denotet mihi quandam similitudinem ꝛ quandā etiam cōformitatem ꝛ imitationem: sicut patet. ij. Thes. iij. vbi dicit sic. Ipsi eñ scitis quēadmodū oporteat imitari nos: possuꝫ dicē q̄ nos inuenimus tripler quēadmodū. i. triplicē ꝓformitatē. vicz

Justi. Primo ergo dico q̄ est quemadmodū qd̄ spe-
Stulti. ctat ad iustum: quia. s. iustus semp nititur se cō
Et xp̄i. formare deo ꝛ sanctis ꝛ esse quēadmodum ipi fuerunt. Vñ notabis q̄ iusti habent Unū quēadmodū qd̄

Efficit feruens affectio superiorꝫ. Dicam igitur q̄ iu
Perficit placens cōditio morum. stus imitat sc̄tos
Efficit decens receptio exemplorꝫ. affectādo feruēter
Efficit arcens indicio decretorꝫ. opes superiores. s.

rum ꝛ paradisum p̄s. Quēadmodū desiderat ceruus ad fontes aquarū: ita desiderat anima mea ad te deus. Et sic dicat quilibet illud p̄s. Fiat misericordia t. d. s. n. quēadmoduꝫ spe. in te. Item regulando placenter mores exteriores p̄. Dilectus quēadmodum filius vnicornū. ij. Coꝛ. ix. Quēadmodum dixi parati sitis. Itē assumendo prudenter gestus vtiliores: hoc est bona aliorū exempla. Vñ Job. xiij. Exemplum inquit dedi vobis vt quēadmodum ego feci et vos faciatis. Item adimplendo fidenter voces austeriores: hoc est dictu supiorꝫ mandata ꝛ documenta. j. Thes. iij. Obsecramus in domino Jesu vt quēadmodum accepistis a nobis quomō oporteat vos ambulare sic ambuletis: vt abundetis magis. Hoc est ergo quēadmodum qd̄ spectat ad iustum. Secūdo dico q̄ est quēadmoduꝫ qd̄ spectat ad stultum. Constat eñ q̄ stulti ꝛ mali libenter se conformāt aliꝫ malis: ꝛ libēter opant quēadmodū ipsos operari vident. Et sic nō q̄ ad malos spectat. s. Unū quēadmodū quo Malos sequunt. Male vtunt. Cito labuntur. Penis plectunt. Mali dico malos sequuntur ipsos imitando p̄s. Et auerterunt se ꝛ non seruauerunt pactum quemadmodū patres eorum conuersi sunt in arcum prauum. Mali etiam male vtunt malum opando Sap. xix. Quemadmodū ꝑ nationē animaliū edurit terra muscas ꝛ pro piscibus eructauit fluuius ranarū multitudinē. q. d. Isti ꝑcunt mala loco bonorum. Unde etiam de malis que faciunt dicit. ij. Thimo. iij. Qz quēadmodū iamnes ꝛ mambres restiterūt moysi: ita ꝛ hij resistunt veritati. Mali insuper cito labunt vita fungendo p̄s. Quoniā tanq̄ fenum velociter arescent: ꝛ quēadmodum olera herbarum cito decidēt. Mali nihilominus malis plectunt penas lugendo seu incurrendo. s. in inferno p̄. Inimici dni domui mox vt honorificati fuerint ꝛ exaltati deficietes quēadmodum fumus deficient. Et Sapictie. xj. Sauerunt quemadmodum cum ira iudicati impij tormenta paterent. Istud est ergo quemadmodū qd̄ spectat ad stultū. Tertio dico q̄ est quēadmodū qd̄ spectat ad xp̄m. Xp̄s eñ habet et ostendit nobis Unum quemadmodum quo Suos diligit Bona porrigit. Bonos dirigit. Celum eligit. Malos corrigit Dico q̄ xp̄s ostendit nobis multipler quemadmodum. i. multiplicia exempla ꝛ documenta. scilicet vnū quēadmodum qd̄ est dilectionis. De quo Luce. xiij. ꝛ Matth. xxiij. Quotiens inquit volui congregare filios tuos quēadmodum gallina congregat pullos sub alas. Item vnū quemadmodum qd̄ est compassionis seu distributionis ꝛ largitionis. de quo in p̄s. Homines ꝛ iumenta saluabis domine quemadmodū multiplicasti misericordiā tuaꝫ deus. Item vnum quemadmodū qd̄ est directionis seu reuelationis. Unde christus dixit apostolis Luce. xxj. Ponite inquit in cordibus vestris non premeditari quēadmodū respondeatis. ego eñ dabo vobis os ꝛ sapientiam ꝛc. Item vnū quemadmodum qd̄ est prenētionis quo scilicet ipse nos preuenit ascendendo ad celum. Unde Actū. j. Quēadmodum vidistis eum euntem in celum sic veniet. Item vnū quēadmodū qd̄ est correctiōis. scilicet in iudicio Apoc. i. Vidi inquit angelum fortem descendētem de celo ꝛc. Sequit. Et clamauit voce magna quemadmodū leo rugit: ꝛ cum clamasset locuta sunt septem tonitrua voces suas. Et sic ergo patet quomodo quemadmodum spectare potest ad xp̄m. Ad stultum ꝛ ad iustum sufficit. Vide vbi Qñ. Tanq̄ ꝛ cetera similia.

Que. Generis femini cum suis casibus. Nota q̄ que femininum refert ad personas ꝛ ad res. Et ꝓmo quidem ad personas. quia scilicet per istud ꝓnomē q̄ vel qua cum suis casibus potest intelligi quelibet bona et sancta persona: seu etiam quelibet persona etiam inhonesta. Et primo quidem accipiamus in bono. Per que enim siue accipiat interrogatiue siue etiam positiue: potest intelligi beata virgo seu etiam quelibet sancta. Ista est eñ pro nomen: quia ꝓnomine ponit id est quia est pro nobis intercessiua: nominatiui casus quia famosa ꝛ nominatiua. numeri singularis: quia excellens ꝛ prerogatiua. Qz autez sit ꝓnomen. i. p nobis orans ꝛ intercedēs. patet. j. Reg. xxv. vbi dicit. Que consurgens adorauit prona. Et breuit bene dico q̄ ista bene dici potest: que: ꝛ positiue ꝛ interrogatiue. Positiue: quia pro nobis ponitur: apponit ꝛ exponitur: interrogatiue: quia ꝓpter suarum virtutum excellentiam de ipsa potest fieri questio inquātum stupenda ꝛ mirabilis predicat. Nota ergo q̄ in ipsa possum⁹ admirari. s.

Fecunditatem cum pudicicia. Dicamus ergo q̄ mi
Humilitatem cum reuerentia. rabilis fuit in ipsa pu
Jocunditatem cum verecundia. dicicia cum fecundita
Formositatē cum cōplacentia. te: quia. s. ipsa fuit dei
Famositatem cū redolentia. filij mater: Juxta illō
Sedulitatem cum vigilantia. Gen. xxviij. Que pce
Liberalitatem cum amicicia. pit ꝛ pepit filium. Vir
Auctoritatem cum reuerentia. go etiam semp mansit

Unde de ipsa psallimus. Beata es virgo maria q̄ dominū portasti: creatorē mūdi genuisti qui te fecit ꝛ in eternuꝫ permanes virgo. Ista eñ figurant in dyna: quā cum vidisset sichem filius emor regis adamauit eam ꝛ rapuit dormiuitq̄ cum illa vi opprimēs virginem. vt ptz Gen. xxxiij. q. s. filij⁹ dei ꝑfis hāc vidit ꝛ amauit: ꝛ cū ipsa ꝑ beatā incarnationē dormiuit: ipamq̄ sibi rapuit ꝛ ꝓiunxit. ij. Regum. xj. Que cum ingressa esset ad illum dormiuit cum illa. Item mirabilis fuit in ipa reuerentia cuꝫ humilitate. Vñ de ipa legit Luc. j. Que cū audisset turbata est in sermone angeli dicēs. Ecce ancilla dñi Magnificat aia mea dñm: q: respexit humilitatē ancille sue: vt sic de sua humilitate exponat illud. j. Matth. ij. Que erat libera facta ē ancilla. Itē admirāda est in ipa verecūdia cū iocūditate. vñ Gen. xviij. dicit de sara que risit occulte. s. audito q̄ cōcipe debebat ysaac. Risit dico ꝑ alacritatē. s. seu ꝑ pietatē. Vñ ipsa est archa

testamenti q̄ ꝓpicia tonò operiēda erat in qua ponebat̄ testimonū sicut dr Exo.xxv. Itē mirabilis e in ipa coplacētia cū sotiositate. vñ Can.vj. Quenit ista q̄ ꝓgredit q̄si aurora:pulcra vt luna:electa vt sol. Item admirabilis est in ipsa redolentia cuz famositate. Unde ista est virgula fumi q̄ ascendit p desertū cū aromatib⁹.i.cū redolentia boni nominis. De q̄ nominatiōe potuit dns dicere illud.j. Paralip.xxij. Dom⁹ quā edificare cupio talis esse debet vt cū ctis regionib⁹ nominet. Item admirāda est in ea vigilantia cū sedulitate. Sñ de rebecca dicit Gen.xxiij. Que festinans.deposuit ydriā de humero. Itez admirāda est in ipa amicicia cū liberalitate Gen.xxiij. Que rndit. Bibe domine im:celeriterq; deposuit ydriam. Itē mirabilis est in ipa eminētia cū auctē:t potissime illam quā habuit q̄n ad filij dexterā est assumpta. Figurata in matre salomonis. De q̄ dicit.iij.Reg.j. Que sedit ad dexterā ei⁹. Et etiā in regina hester. de q̄ dicit Hester.v. Que accedēs ad regē osculata est summitatē virge. Sūmitas em̄ virge regalis:signat acumen excellentis auctoritatis t potestatis. Et sic ptz q̄ beata virgo potest dici:que. Et non solum beata virgo:immo etiam quelibet sancta ꝑsona:q̄.s.si bene ꝑsideras oīa supra dicta:possunt spūalit̄ ad sanctā quālibet applicari ꝛc.

Sed si i malo significato velis accipe q̄ vel q̄ seu quā ꝛc. sicut de mala femia. aīa vel ꝑsona: notabis q̄ ista est Que

Immūdicie fetet horroribus.	Ista igit̄ est q̄ imundicie diligit horrores Leuit.v. Ania q̄ tetigerit aliq̄d immūdū rea ē et deliq̄t:vt de in famia talis ꝑsone dicat illud Gen.xxxviij. Quā videns iudas extimatus est esse meretricē. Itē ista est q̄ ydolatrie sectat̄ errores. De q̄ Leuit.xx. Aia q̄ declinauerit ad magos t ariolos interficiet illā. Itē ista est q̄ extollentie.i.supbie sequit vapores. vñ Nume.xv. Ania q̄ p supbiā aliq̄d peccati cōmiserit peribit. Item ista est q̄ falsimonie.i. ypocrisis retinet pallores. vñ Dañ.vij. Que.s.bestia erat dissimilis valde ab oīb⁹. Itē ista est que pestilentie sustinet terrores: boc est dict⁹:damnationē mortis eterne:quia sicut dicitur Ezech.xviij. Ania que peccauerit ipsa morietur ꝛc. De rebus aūt que significari p̄nt per que:qua:quā:q̄s: sicut cuz dicit. Que terra:q̄ dies:q̄ res:q̄ tempus t similia:q; longū esset ꝓsequi supsedeo. Uerūtn̄ de que interrogatiue loquendo possum dicere q̄ per que homo interrogat t querit.scilicet

Alta mirando.	Querimus & dico dicendo que: ardua mirādo t obstupēdo. Et sic admirādo dicim⁹. Cant.vj. de admirabili ascensu virginis glorioset de ei⁹ vita mirabili vel ꝓgressu. Que ē ista que ꝓgredit quasi aurora ꝛc. Et Cāti.iij. Que est ista que ascendit p desertū sicut virgula fumi ex aromatib⁹ mirre t thuris. Et Cant.viij. Que est ista q̄ ascendit de deserto delicijs affluens:enixa sup dilectū suū. Primo em̄ miramur de virginis puritate: q; virgula fumi ex aromatibus. Secūdo q; de virginis dignitate: q; ascendit.s.ad celum ꝛc. Sed tercio de virginis felicitate:q; innitit sup dilectū suū. Itē querim⁹ dicēdo q̄: occulta scrutando t inuestigādo. Et sic dicebat Josue querēs causam altaris edificari Josue.xxij. Que est ista trāsgressio. Et Act̄. j.querit petr⁹. Que ē causa q̄re huc venistis. Itē querim⁹ dicendo que optima laudando t glorificando. Et sic dicit Deutro.iiij. Que est em̄ alia gens t generatio tāinclita vt habeat cerimonias iustas q; iudicia? Item querim⁹ dicendo q̄:nosipsos spernēdo t vilipēdendo:t sic certe q̄si indignative nos querim⁹?
Mala arguendo.	
Sūma suadēdo.	

Que.s.sit vite in terra brevitas.	Devite brevitate fit questio Jacobi. iiij
Que virtutis debilis paucitas.	Que em̄ est vita nostra inq̄t? Et respondet vapor ē ad modicū parens t deinceps exterminabit̄.
Que fortune vana felicitas.	
Que nature iūcta sanguinitas.	
Que mentalis iugi iniquitas.	
Que finalis mortis necessitas	

Et.j.Regū.xviij. Quis ego sum: aut que est vita mea aut cognatio patris patris mei in isrl vt fiam gener regis? De virtutis nre tenuitate fit questio Job.v.vbi dicit. Que est vñ fortitudo mea vt sustinea:aut quis finis meus t patiā tia mea vt patienter agam? Et Eccl.xxj. Que est em̄ anima mea in tam imensa creatura. De fortune presentis vanitate t labilitate fit questio Ezech. xxvij. Que est vt tyrus q̄ obmutuit in medio mari:que in exitu negotiationū tuarū implesti pplos multos. Et Apoca.xviij. querit de fortuna potentissime babylonis dicendo sic. Ue.ve.ciuitas illa magna que amicta erat bysso:purpura t cocco:t deaurato auro t lapide precioso t margaritis: q̄n una hora destitute sunt tante diuitie. Sequit. Que similis ciuitati huic magne ꝛc. valde multa. De carnis aūt ꝑsanguinitate t ꝓpinquitate fit questio Matth.xij. vbi dicit. Que est mater mea:et qui sunt fratres mei? Sequit. Quicunq; fecerit voluntatē patris mei qui in celis est: ipse meus frater:t soror:: t mater est.q.d. Carnalis ꝑsanguinitas non multū est curāda. De ꝓpria iniquitate t prauitate fit questio Hiere.xvj. Que iniquitas nra aut q̄ peccatū. Sequit. Quia derelinquistis me dixit dns. De mort⁹ p̄ necessitate t aduersitate fit questio in ps. vbi dicit. Que vtilitas in sanguine meo dum descendo in corruptionem. Patet ergo q̄ nos querimus dicendo:que nosipsos spernendo t vilipendēdo. Item nos querimus dicendo que. Malos arguendo atq; contemnēdo. Et sic dico q̄ in scriptura redarguitur. Dicendo que

Ypocrisis vana confictio.	De ypocrita fictione fit questio Job. xxvij. vbi dicitur.
Superbie alta presumptio.	
Peruersor⁹ facta piūctio.	Que est em̄ spes ypocrite si auare rapiat t nō liberet deus aiam eius. De alta t vana ꝑsumptione fit questio. iiij. Reg.v. vbi dicit. Que est fiducia qua niteris ꝛc. De mala p̄ societate t coniunctione fit questio Eccl.xij. vbi dicit. Que cōmunicatio sancto homini ad canē. que pars bona diuiti ad paupem. Et.ij. Cor..vj. Que em̄ ptcipatio iustitie cū iniquitate:aut q̄ societas lucis ad tenebras. Que quentio xp̄i ad belial? aut que ps fidelis cū infideli ꝛc. Sufficit de Que:q̄tum ad omēs modos accipiendi.

Que neutrū. Nota q̄ que neutrū in plurali potest ad multa referri in bono pariter t in malo. Et sic dic q̄ est dare quedā Que sunt

Meditanda mentaliter.	Dicamus igit̄ q̄ sunt aliq̄ que sunt mentaliter meditāda. Et ista certe sunt opera t mirabilia dei et ipsius beneficia nobis impēsa. Opera enim dei magna t mirabilia sunt Ratione potentie quam summe ostendit. Rōne clementie quā bonis impendit. Rōne iustitie q̄ malos offendit. De opibus sue potētie dicit Deut.x. Est inquit deus tuus qui fecit magnalia t terribilia que viderūt oculi tui. Et in ps. Uenite t videte opera dñi q̄ posuit prodigia super terram. Et Job.xlj. Omnia que sub celo sunt mea sunt. De operibus autē sue clementie seu beneficientie dicitur in Ps. Quid retribuam domino pro omnibus que retribuit mihi: calicem salutaris accipiam t nomen domini inuocabo. De operibus p̄ sue iustitie dicit Sapiētie.xij. Cum ergo sis iustus:oīa iuste disponis. Ista sunt igitur que sunt mentaliter meditanda. Item dico. q̄ alia qua sunt que sunt subtiliter perscrutande: t ista certe sunt occulta dei iudicia t secreta t cuncta etiam diuine pagine documenta. De quo Deut.iiij. Audi precepta t iudicia q̄ ego docebo te. Et Josue.viij. Legit omnia verba benedictionis t cuncta que scripta fuerant. Item dico q̄ quedā sunt que sunt vtiliter operanda seu etiaz facienda t adimplenda. Et ista certe sunt mandata dei t omnia bona opera t honesta. de quibus Deut.xij. Observa t audi omnia que ego precipio tibi. Et Nūe.j. Fecerunt filij israel iuxta omnia que preceperat dominus. Item quedam sunt buiusmodi venerāda. Et ista sunt ecclesiastica sacramēta: sancti etiam t sancte t omnia celestia bona t dona .ij. Esdre.j. Consummata sunt omnia que pertinebāt ad sacrificia domini. Item quedam que sunt vocaliter reseranda seu etiā predicanda. Et ista sunt omnia q̄ pertinēt ad salutē. De q̄ Hiere.j. dicit dominus cuilibet predicatori et doctori. Ad omnia que mittam te ibis:et que mandauero tibi loqueris
Perscrutanda subtiliter.	
Operanda vtiliter.	
Ueneranda humiliter.	
Reseranda vocaliter.	
Confitenda veraciter.	
Fulgariter diuidenda.	
Appetenda viuaciter.	
Fugienda sagaciter.	
Metuēda finaliter.	

ad eos: vt ꝛ ipsis dicaꝫ illud Judith. xiij. Oīnia que locuta es vera sunt: ꝛ nō est in sermonibus tuis vlla repbensio Item quedam sunt que sunt veraciter pfitenda seu etiam credenda. s. articuli fidei ꝛ oīna que credit ꝛ tenet ecclia sancta mater Act. xxiij. Credens oibus q̄ in lege ꝛ pphis scripta sunt. Et Luce. j. Beata q̄ credidisti q̄m pficient in te oīnia q̄ dicta sunt tibi. Item sunt quedā q̄ sunt vulgariter diuidēda. Et ista sunt bona tpalia que. s. p elymam sunt alijs diuidēda. vñ Job. ij. Cuncta q̄ habet hō dabit p aia sua. Et illud Luce. xij. Vendite q̄ possidetis ꝛ date elymas. Et meritoꝛ: sicut dicaꝫ Gall. vj. Que seminauerit hō hec ꝛ metet. Item quedā sunt q̄ sunt totaliter appetēda. s. bona glorie paradisi: quia. s. tpalia sunt ptemnēda. eterna vo ꝛ celestia appetenda. Sicut em̄ dicit. ij. Cor. iij. Que tpalia sunt vident. q̄ aūt nō vident eterna sunt. Vñ bris pōt dici illud Luce. x. Beati oculi qui vident q̄ vos videtis. Oculus em̄ nō vidit: nec auris audiuit: q̄ preparauit deus diligētibus se. Bene ergo dicit Col. iij. Que sursum sunt querite Item sunt queda q̄ sunt sagaciter fugienda. vicz peccata ꝛ etiam trāsitoria mūdi bona. De q̄bus Eccs. j. Vidi cūcta que fiūt sub sole ꝛ ecce vniuersa vanitas. Et Eccl. xlj. Dia que de terra sunt in terrā quertent. Et maxime: qz ista pro pria loquēdo nr̄a nō sunt: quia. s. nobiscū post mortem portari nō pñt. Vñ illi diuiti dictū est Luce. xij. Stulte hac nocte repetent aiam tuā a te: q̄ aūt parasti cui erunt. Jtē q̄daz sunt q̄ sunt finaliter metuēda. Et ista sunt tormēta infernī de quibus in multis locis dicaꝫ ꝛc.

Quercus. Cum quercus sit arbor. s. Inferi terris iniecta. Exterius late porrecta Superius alte erecta. Interius dure pfecta. Antenus folijs tecta. possum⁹ dicere q̄ in scriptura inuenit multiplex

quercus. vicz.	Prima querc⁹ debet honorari. Scōa
Homo iustus.	quercus debet adorari. Tertia querc⁹
Crucis luctus.	debet refutari. Quarta vo quercus de
Mūdi status.	bet detestari. Primo igit dicam⁹ q̄
Vir stultus.	est quercus q̄ est honoranda. Et ista p

certo est vir pfectus ꝛ iustus: qui. s. ceteris arboribus. i. ceteris pōnis est pfundior p humilitatē inferius iniectā. Extensior p charitatē exteri⁹ porrectā. Supius p mentis sublimitatē celesti⁹ erectā. Robustior p firmitatē interi⁹ cōfectam. Formosior p honestatē anteri⁹ adiectā: vt ꝛ sic de tali quercu. i. de viro iusto possit dici illud Amos. ij. Altitudo cedroꝝ altitudo ei⁹: ꝛ fortis ipse q̄si querc⁹. vñ Esa. vj. Sicut querc⁹ q̄ expan. rom. suos semē sctīm erit id qđ sic. in ea. Secūdo dicam⁹ q̄ est quercus que est adoranda. Et ista est pculdubio arbor crucis: que scz merito pōt q̄rcui cōpari. Et hō certe

Quia radicaꝫ in fidei pfunditate.	Quia etiā decoraꝫ foliorū. i. miraculorū multiplicitate: et
Quia elevaꝫ in bonoris sublimitate.	etiaz fructuū vbertate ꝛ vtilitate.
Quia dilataꝫ in orbis vniuersitate.	
Quia roboraꝫ i eterna durabilitate.	

Et marie q̄ ista est arbor q̄ portauit fructū vite xp̄m. vicz salvatorē. Cōstat em̄ q̄ sola hec arbor portat ꝛ pduxit illā pciosam arbusculā q̄ dī viscus querci. q̄. s. sanat a morbo caducoꝝ: sic dicit Plī. Quia reuera būillima ꝛ minima arbuscula xp̄s in q̄rcu crucis fuit posit⁹ ꝛ appēsus: ꝛ pcuratione orbis a morbo caduco. i. a morte eterna q̄. s. gen⁹ būanū cadebat ibidē visibiliter exhibit⁹ ꝛ inuent⁹. Vñ de xp̄o in ista q̄rcu psonaliē residēte. s. i passiōe pt dici illō Judic. vj. Venit angelus dñi ꝛ sedit sb̄ q̄rcu. Et nō q̄ crux est q̄rcus

Sub qua debes manere.	Sub q̄ dico debes manere
Pro qua debes deflere.	p deuotionē. j. Reguz. x. Ad
In qua debes pendere.	quercū thabor inuenient te.

Thabor interpꝛtat deuies lumē: significās xp̄i crucē: q̄. s. mediāte vera lux fideiv enit in mūdū. Pro q̄ etiā debes deflere p cōpassionē. s. p dolore passionis xp̄i. vñ Gene. xxxv. Sepulta est inq̄t delbora subter quercū. vocatumq; est nomen loci illi⁹ querc⁹ flet⁹. Jn q̄ insup debes pēdere p affectionē: seu etiā p fiduciā ꝛ oīonē. Exemplo. s. absalō q̄ p crines ad querc̄ fuit suspēsus ꝛ ibi trib⁹ lanceis pfossus. Ad denotādū q̄ q̄ p crines afflictionū ad crucis arborē suspēdunt: trib⁹ bonis ꝛ spūalib⁹ lanceis. i. triplici otritiōis dolore. s. p peccatis cordis. oris ꝛ opis pfodunt. ij. Reg. xviij Vidi absalon pendentē de quercu. Crux ergo est quercus que est adoranda Osee. iiij. Accēderūt thimiamata subꝰ quercū. Tercio dico q̄ est querc⁹ q̄ est refutanda. Et talis certe quercus est eminentia mūdi status. vel etiam altus ꝛ eminēs diues malus. De quo. s. nota q̄ ista ē querc⁹

Sub q̄ pmouent homines impij.	Dico igitur de ista
Cui conūgunt homines deuij.	quercu. scz de mūdi gloria seu etiam
Et qua succidunt rami superflui.	de mūdi diuitibus
Cui infligunt dolores nocui.	

gloriosis q̄. s. homines impij sb̄ hac pmouent. Constat. n. q̄ sub vmbra maloꝝ ꝛ etiam sb̄ eminentia mūdani status pmouent vt cōiter mlti mali. Exemplo. s. alī⁹ spurij ꝛ pessimi abimelech. De q̄. s. dicit Judic. ix. Or ipsi cōstituerūt regem abimelech iuxta quercū. Item q̄ homines deuij cū hac conūgunt. Mali em̄ p amorē sociant ꝛ confederant malis diuitib⁹: ꝛ etiam mūdi statib⁹ ꝛ bonoꝝ. iij. Regū. xviij. Palpitabat absalon berens in quercu. Item rami superflui ab hac euellunt: rami. s. diuitiarū ꝛ bonoꝝ q̄ facile defluūt ꝛ pereūt ab hac q̄rcu. vñ Esaie. j. tales dicunt esse velut querc⁹ defluentib⁹ foliis: ꝛ velut ort⁹ sine aqua. Item dolores nocui huic infligunt. s. post mortem. Unde Esaie. ij. Dies domini sup oēm superbū: ꝛ sup oēm arrogātem ꝛ humiliabit: ꝛ sup cedros lybani: ꝛ sup querc⁹ basan ꝛc. Et Zacharie. xj. Ululate querc⁹ basan quoniam succisus est saltus munitus: vox vlulatus pastorū quia vastata est magnificentia eorū. Hec est ergo querc⁹ q̄ est refutāda. Quarto dico q̄ est querc⁹ que est detestanda. Et ista

p certo est vir peccato: q̄ pie dicit quercus q: durus est	
Per insensibilitatē pfunde terris infixus.	De duricia malicie
Per terrenoꝝ cupiditatem alte erectus.	seu etiā in
Foliis vestitus seu p curiositatem ornat⁹.	sensibilitate
Per superbiam ꝛ pompositatē late extent⁹.	peccatoris
Per iactantiā ꝛ incōstātie vagabilitatē.	potest dici illud Esaie. xliij. s. qđ de ilice ꝛ q̄rcu solebāt ydola fabricare. Ydolū em̄ surdū ꝛ mutū insensibilitatē designat. De ipsi⁹ auaricia seu cupiditate pōt allegari illud Judicū. vj. Tulit gedeon oia sb̄ quercu. Tollere em̄ est p pria cōditio auaroꝝ. De ipsi⁹ vo vagabilitate pōt allegari illud Ezech. xxvij. Or. s. quercus de basan volauerūt in remos illi⁹ nauis tyri. Remi em̄ nauis vagant p maria. De superbia aūt illi⁹ allega illud pdictū Esaie. ij. Dies dñi super omnē superbū sufficiat ꝛc.

Querere. Nota q̄ querere ē actus diligentie. Et est idem q̄rere qđ inuestigare seu inq̄rere. Et idē qđ req̄rere seu appetere. Et est aduertendū q̄ in scriptura inueniunt multe persone q̄rentes. Querit em̄

Deus.	Querit deus nostram conversationem.
Justus.	Querit iustus suam saluationem.
Impius.	Querit impius morum corruptionem.
Dyabolus.	Querit dyabolus nostram damnationem.
Mūdus.	Querit mundus rerum possessionem.
Corpus.	Queritico: pus carnis infectionem.

Dico ergo q̄ deus querit nostram conuersationē. Ipse enim est q̄ non vult mortē peccatoris & vt magis cōuertaꝫ ꝛ viuat. Ezec. xviij. Unde Michee. vj. Jndicabo tibi homo qđ tibi sit bonū: ꝛ qđ dñs req̄rat a te. vticz facere iudiciū ꝛ diligere misericordiam ꝛ sollicite ambulare cum deo tuo. Iste est em̄ sicut onager q̄ odore q̄rit ꝛ persequit vxorem suam. Est etiam sicut ouis q̄ voce q̄rula querit ꝛ cōuocat agnos suos. Est insup sicut tygris q̄ de raptis catulis dolet: ipsosq; diligenter q̄rit donec eos inueniat ꝛ ad lectū reportet. Quia procerto charissimi de⁹ de amissione sue vroris. Canime christiane: ꝛ pullor ꝛ catulor suor. i. fideliū deotor pre compassione dicit dolere. i. ad modū dolentis se habere. Et ideo ipsos ꝛ per se inspirando: ꝛ p pdictores reuocando solet q̄rere: vt eos possit ad conuersiōem ꝛ ad statū gratie reuocare. Quod bene figuraꝫ in pastore ouem erraneam querente Matth. xviij. ꝛ in muliere dragmam pditam diligenter inuestigante: ꝛ de inuentōe gaudente Luce. xv. Quia breuiter de⁹ querit q̄ homines peccatores saluent: ꝛ de eor salute non modicū iocūdaꝫ. Unde de sapientia increata dicit Sapientie. vj. Or dignos se circuit querēs: ꝛ in vijs suis ostendit se illis hilariter. Patet ergo q̄ q̄rit de⁹ nostram saluationē. Secūdo dico q̄ querit iustus vite pfectionē. Sicut em̄ animalia naturaliter

scīūt q̄rere q̄ sibi sunt vtilia ⁊ ad salutē corpis necessaria sicut patz. qz aquile scīūt querere lapidē ecbites vt virtute eius pariāt. Cerui q̄rūt herbam diptannū vt sagittas de corpe ejciant. Mustele querūt rutam vt contra basiliscū p̄ualeāt. grues. cyconie ⁊ byrūdines scīūt querere loca calida vt ibi in byeme resideant. Sic vere vir iusti debēt q̄rere remedia spūalia. deū. s. ⁊ virtutes vt salutem aie possint obtinere. vt opa bona possint parere. vt sagittas peccatorum possint expellere vt basiliscū. i. carnem ꝑuam venenosam possint fugare. vt etiā tempe byemis. i. mortis possint tute ⁊ sine piculo residere. vñ Ecc. j. Proposui in corde meo querere ⁊ inuestigare sapienter. Igit̄ queramus ecbitē charitatis. more aquile vt paream⁹ bona opera. Queramus diptannū cōtritionis penitentie ⁊ asperitatis ad reprimēdum carnis funera. Queram⁹ etiā more gruū locum ⁊ statū eterne patrie ad obtinendū pacis federa. ⁊ boc ē qđ p̄cipit̄ Esa. xxj. Si queritis querite conuertimini ⁊ venite. ac si diceret. Si aliquid q̄ritis q̄rite qđ est vtile ad salutē. vt breuiter exponat̄ illud breue documentū. Amos. v. Querite dñm ⁊ viuite. In q̄bus verbis ostēdit̄ q̄ in ista spūali inq̄sitōne seu q̄one tria sunt necessaria. s.

Actus diligentissimus. Fines potentissimus. Fructus glorioſissim⁹.

Dico em̄ q̄ ostendit̄ ibi act⁹ exequendus diligentissime. Querite inquit. Prętēditur finis consequēdus competētissime. Dñm inquit. Promittitur fructus assequēdus glorioſissime. ⁊ viuite inq̄t. Dico igit̄ q̄ bic ostendit̄ actus diligentissimus q̄ iniungitur. Querite inq̄t. Venatores. n. solet sollicitare canes suos ad predam q̄rendū. sic ⁊ deus nos sollicitat ad diligenter vtilia ꝓcurandū. Querite inquit. qđ est p̄ntis tpis ⁊ imperatiue modi. q̄ omnia promptā diligentiā significare nosc̄it Ille em̄ canis est melior q̄ diligētius querit p̄dam. Quia sicut d̄z puer. xj. Hō cōsurgit diluculo q̄ querit bonū. Et ideo dicat. Querite. Juxta illud Mat. vij. Querite ⁊ inuenietis. petite ⁊ accipietis. pulsate ⁊ aperiet̄ vobis. Omnis em̄ q̄ q̄rit inuenit. ⁊ ois q̄ petit accipit. ⁊ pulsanti aperiet̄. Vide auctem expositā. s. de Venire. Notandū ergo est q̄ multa sunt que cum diligentia sunt querenda. videlicet

Interne sapientie limpitudo. Fraterne amicicie vicissitudo. Spei efficacie sanctitudo. Pacis atq̄ cōcordie q̄etudo. Fidelis promōtie certitudo. Virtutū opulētie plenitudo. Eq̄tatis iusticie rectitudo. Celestis eminentie celsitudo.

Ista em̄ oia q̄rēda sunt ⁊ solerti indagine ꝓcuranda. Igitur q̄ramus interna sapiam. qz sicut dicitur puer. xv. Cor sapientis querit doctrinā. Et. j. Cor. j. Judei signa petūt. greci sapiam q̄runt. Item q̄ramus fraternā amiciciā. Ecc. xxxvij. Fratres meos q̄ro. indica mihi vbi pascāt greges. Item q̄ramus operum efficaciā. sicut de sancta muliere d̄z. prou. xxj. Quesiuit lanam ⁊ linū. ⁊ opata est consilio manuū suaz. Item queram⁹ q̄etis ꝓcordiā. Hiere. xxix. Querite pacē ciuitatis ad quā transmigrare vos feci. Item q̄ramus fidelem permanentiā. j. Cor. iij. Dic iam q̄rit̄ inter dispensatores vt fidelis q̄s inueniat̄. Item q̄ram⁹ virtutum opulentiam. Mat. xiij. Simile ē regnū celoz homini negociatori quereti bonas margaritas. i. virtutes. Item q̄ram⁹ iusticie equitatē ⁊ iudiciū. j. Mach. ij. Descēderūt multi querentes iudiciū ⁊ iusticiā in deserto. Item q̄ram⁹ celestē eminentiā. Mat. vj. Primū q̄rite regnū dei. ⁊ Col. iij. Que sursum sunt querite vbi xp̄s ē in dextera dei sedens. Que sursum sunt sapite nō que sup terrā. Ista igitur cū diligētia debent queri. ⁊ cū omni solertia ꝓcurari. Querite inq̄t

Deinde dico q̄ bic ostenditur finis cōpetentissim⁹ qui ꝓtenditur. ⁊ boc ostenditur cū dicit. Dñm. Quia. s. dñs ē ille vltimus finis qui ab omnibus debet queri. Sicut em̄ Obsessus libēter q̄rit ꝓtectorē. Oppressus adiutorē. Discipulus doctorē. Sic ⁊ nos debem⁹ q̄rere saluatorem. Unde nota q̄ iste querēdus est tanq̄ Refugiū magne securitatis. Remediū magne felicitatis. Palaciū dulcis trāquillitatis. Spectaculū grandis amenitatis. Propugnaculū fortis soliditatis. Querat̄ igit̄ dñs tanq̄ refugiuz securissimū. ps. Querite dñm ⁊ ꝓfirmamini. querite faciē eius semper. Item tanq̄ remediū felicissimū. Lu. vj. Dis turba querebat eū tangere. qz virtus de illo exibat ⁊ sanabat oēs. Item tanq̄ palaciū quietissimū. Ecc. xxiij. Jn oībus requiem q̄siui ⁊ in hereditate dñi morabor. Item tanq̄ spectaculū amenissimū. Lu. xix. Querebat ibm videre ⁊ nō poterat. Item tanq̄ ꝓpugnaculū solidissimum. Job. ix. Si fortitudo querit̄ robustissimus ē. Querendus est ergo cum tristi cōpassione. Cū dulci deuotōne. Cū leta ꝓtemplatōne vel cōgratulatōe. Cū continua occupatione Dico cū tristicia ⁊ compassione. Lu. ij. Dolentes quereba⁹ te. Dico etiā cū dulci deuotōne. ⁊ sic mulieribus que cū vnguētis veniebāt vngere ibm. dictū ē Mar. xvj. Jbm queritis nazarenū crucifixū. Dico insup cū leta cōgratulatione. ps. Letet̄ cor querentiū dñm. Et alibi. Letent̄ in te oēs qui q̄runt te. Dico nibilomin⁹ cū cōtinua occupatōne. ps. Querite faciē eius semp. Illi em̄ qui isto quadruplici modo q̄runt dñm inuenīt eū. Juxta illud. j. Paral. xxviij. Si q̄sieris dñm ex toto corde tuo inuenies eum. Si ꝓcerto illi qui q̄rūt pervicia ⁊ peccata. vel querūt eū in delicijs ⁊ diuitijs huj⁹ mūdi. ⁊ nō inuenīt ipum. Roma. xj. Qđ querebat israel nō est assecut⁹. Job. vij. queretis me ⁊ nō inuenietis. Sic ergo patet q̄ ista inquisitio debet habere finē competētissimū. s. ipm deū. Sed de boc vide magis plene supra de inuenire. in primo mēbro auctoritatis.

Deinq̄ dico q̄ in ista inquisitione possumus attendere fructū copiosissimū. Viuite inquit. qz. s. p talem inquisitionē habebit̄ ⁊ acquirit̄ vita gratie ⁊ glorie. ps. Querite deū ⁊ viuet anima vestra. Quatuor em̄ sunt genera canū venatorū. Quidā sunt qui optime querunt ⁊ non accipiūt. sicut leuigeni. Alij q̄ optime querunt ⁊ accipiūt sed nibil querūt. sicut sunt leoparij. Alij vo qui bene querūt ⁊ accipiūt sicut sunt aliqui mediocres bastardi. Alij vo q̄ nec querūt nec accipiūt sicut sunt mastini q̄ magis latrant hominibus q̄ bestijs. ⁊ sicut etiā sunt caniculoz ⁊c. Sic vere charissimi in mūdo isto sunt quatuor genera psonaz. s. quidam querentes ⁊ nibil accipientes. Et isti sunt illi q̄ optimi sunt in principio. ⁊ in fine fiūt mali. ⁊ ideo illud qđ quesierant. s. salutē ⁊ gloriā minime psequūtur. Vñ Cant. iij. Quesiui eum ⁊ nō inueni. Figurati in spū immūdo qui exiens ab boie querit requiē ⁊ non inuenit. Math. xij. Alij sunt nō querētes ⁊ accipientes. Et isti sunt q̄ in principio ad nullū bonuz vacāt. ⁊ tū de dei misericordia quertunt̄ ad salutē ⁊ gloriā assequūtur. sicut ptz de paulo ⁊ magdalena. Esa. lxiij. Inuenerunt me q̄ non quesierūt me. Alij sunt querentes ⁊ inuenientes sicut sunt generaliter oēs boni. De quibus d̄z Math. vij. Querite ⁊ inuenietis. Alij vo sunt nec querētes nec inuenientes. sicut sunt generaliter omnes mali. de quibus. ij. Paralip. xv. Si quis non quesierit dominū moriat̄. Sic ergo patet q̄ querit iustus mox perfectionem. Et illud est secundum principale. Tercio dico q̄ querit impius vite corruptionem. Sicut em̄ videm⁹ q̄ pueri nō querunt nisi maculare semetipos. ⁊ nibil vtile volūt querere vel curare. sic peccatores nō querit nisi seipm interficere p̄ peccatū. nec curat aliquid querere qđ ptineat ad salutē. Sopho. j. Mō querūt dñm nec inuestigāt. Et ideo de illis q̄ ab ipis querūtur petunt̄ ⁊ concupiscuntur aliquid est notandum. Notemus ergo q̄ isti querunt

Mundi dignitates. Carnis voluptates. Rerum facultates. Postiū punitiones. Justoz destructōes. Litij veratiōnem.

Querit dico mundi dignitatē ⁊ elationē. vñ puer. xvij. Qui altam facit domū suā q̄rit ruinaz. Cōtra illud Ecc. vij. Noli querere fieri iudex. Item q̄rūt carnis voluptatē ⁊ infectionem. iij. Reg. j. Queram⁹ dño nro regi adolescentulā. Item q̄rūt rez facultatē ⁊ possessionē. Zach. vj. Qui fortissimi erant q̄rebant discurrere p̄ totā terrā. Item q̄rūt postiū penalitatē ⁊ punitōem. sicut. j. Reg. xxvj. d̄z q̄ saul descēdit i desertū ziph. vt q̄reret dauid quem. s. suū inimicū credebat. Item q̄rūt iustoz damnatōem ⁊ destructōem. ps. Considerat pctōr instū ⁊ q̄rit mortificare eū. Item q̄rūt litiū bngam ⁊ turbatōem. puerb. xvij. Semp iurgia q̄rit malus. angel⁹ aūt crudelis mittet̄ ꝫ eū. Et sic ptz q̄ q̄rit impi⁹ morū corruptōem. Et boc ē terciū p̄cipale. Quarto dico q̄ q̄rit diabolus nr̄am dānatōnem. Sicut. n. aialia crudelia nibil aliud q̄runt nisi aialia innocētia deuorare. sic nec dēmones nisi aias q̄ petā capere. ⁊ q̄ tormenta grauare. ps.

Querūt aiam vt auferant eā.vñ.j.Pe.v. Sobrij estote ⁊ vigilate.q; aduersarius vr diabolus. sicut leo rugiens circuit q̄rens quē deuoret ⁊c. Quinto dico q; q̄r.t mūdus ꝓpria acquisitōem. Mūdus em̄ ⁊ mūdani non q̄runt nisi ꝓpriū lucrū.sicut.s.visum ē de falsis amicis. q; sicut dicit Phil.ij. Omnes q̄ sua sunt q̄runt non q̄ ibu xpi. Contra illud.j.Corin.x. Nemo qđ suū ē q̄rat ꝫ qđ alteri⁹. Sexto principaliter dico q; corꝓ q̄rit immūdā delectatiōez. Vñ caro solet dicere illud Can.iij. In lectulo meo p noctes q̄ sui quē diligit aia mea. Sic ergo patet de Querere ⁊c.

Questio. Querela Nota q; in scriptura inuenit Questio inq̄sitoria. Questio litigatoria. Questio murmuratoria. Questio inq̄sitoria ē illa qua homo nō cessat querere ⁊ inuestigare illa q̄ sibi sunt abscondita ⁊ secreta ꝫ illud Eccl.iij. Altiora te ne quesieris.⁊ in superuacuis reb⁹ ne fueris curiosus.⁊ Eccs.vij. Inueni q; fecerit dñs hoiem rectū.⁊ ipe infinitis se immiscuit questionib⁹. Questio litigatoria ē illa que iter ptes ꝓpē secularia negocia ventilat.ij. Thimo.ij. Stultas ⁊ sine disciplina qōnes deuita.sciens q; generāt lites. Questio murmuratoria est illa qua q̄s querit.i.cōquerit de aliquo.Et de hoc dicitur Phil.ij. Sitis sine querela ⁊ simplices filij dei. De q̄ etiā murmuratoria querela dr Nume.xiij.Querelas filiorum israel audiui.⁊ loquitur de illis qui murmurabant ꝓ eo q; ipos eduxerat de egypto ⁊c.sufficit.

Qui. Nota q; illud ꝓnomē relatiū ⁊ adiectiū qui.q̄ sumit positiue. Est em̄ ntūs singularis nūeri ⁊ sic sumit semp positiue. Est etiā q̄q; ntūs nūeri pluralis vtpote q̄ ē pluralis isti⁹ ꝓnois quis.⁊ sic sumit interrogatiue. Quōcūq; ergo sumat dico q; istud ꝓnomē qui in bono sumit ⁊ in malo. Et sic dico q; qui pōt referri ad deū.ad iustū.ad stultū.Est em̄ deus q̄ cūctis presidet. Est etiā iustus qui firm⁹ residet.Est insup stultus q̄ mala possidet.Est equidē mundus q̄ cito dissidet.Est nihilominus dyabolus q̄ bonis invidet. Primo ꝫ dico q; de⁹ potest dici qui.cū sit ille qui cūctis p̄sidet. Qui em̄ de sui significato ꝓpendit quandā infinitatē virtutis.⁊ quandā etiā infinitā eminētiā maiestatis.Et sic certe dico q; qui pōt intelligi deus.cui⁹.s.infinitas bonitas ⁊ potestas. q; describi nequit a mortalib⁹.si placeat vocē q̄. Qui hic ꝓnomine se interposuit.⁊ sic fuit ꝓnomen.i.ꝓ nobis omen. Qui summo nomine claret ⁊ claruit.sic fuit nominatiui casus. Qui eternaliter stat.stetit ⁊ viguit.sic fuit signās positiue. Qui singulariter potest ⁊ potuit.sic fuit numeri singlaris. Qui efficaciter ꝓdest ⁊ ꝓfuit. ⁊ sic fuit adiectiu⁹. Dicam igit̄ q; hic ꝓ hoie se interposuit.⁊ sic potest dici ꝓnomen. q; pronomine positiue ponit̄.quia.s.iste est qui fuit pro

Nobis a patre veniens.
Nobis a matre oriēs.
Nobis in cruce moriēs.
Nobis ad celū rediens.

Dicam ergo q; hic qui pro nobis in mūdum exyit. Vñ Matb.xiij.Exyit q̄ seminat seminare semē suū ⁊c.vñ in symbolo dicimus sic.Qui ꝓpter nos homines ⁊ ꝓpter nostram salutem descendit de celis.vñ de isto qui fuerat dictum Gene.xlix. Non auferet sceptrū de iuda donec veniat qui mittendus est.⁊ ipe erit expectatio gentiū. Item hic est qui pro nobis de matre ꝓdiyt. Vñ magi dicebant mat. ij. Ubi ē qui natus ē rex iudeoꝝ ⁊c. Item hic est q̄ pro nobis tormenta subiyt.s.in cruce.vnde Tytū.ij.dicit sic. Apparuit gratia dei saluatoris nostri ⁊c.Sequit. Qui dedit semetipm̄ ꝓ nobis vt nos redimeret ab omni iniq̄tate ⁊c. Item hic est q̄ ante nos ad celuz adiyt.s.vt nobis ianuam aperiret.⁊ vt ibi eternam requiem nobis daret.Unde iste est de quo dicit in ps.Deus qui inhabitare facit vni⁹ moris in domo.qui eduxit vinctos in fortitudine.qui redemit de interitu vitā tuam.qui coronat te in misericordia ⁊ miserationibus.Et.iij.Reg.viij.dicit.Benedict⁹ omn⁹ qui dedit requiē populo suo.Et in ps.dicit.Qui ponit nubez ascensum suū.q̄ ambulat super pennas ventoꝝ ⁊c. Patz ergo q; hic pro homie se interposuit. Etiā dico de isto q̄ qđ summo nomine claret ⁊ claruit.Et sic bene dico q; iste est nominatiui casus.Unde.j.Esdre.vj. dicit. Deus q̄ inhabitare facit nomē suū ibi.s.in hierlm ⁊c. Item dico de isto q̄ q; eternaliter stetit ⁊ viguit.⁊ sic sumit positiue.s.q̄ tum ad suā eternā ⁊ inuariabilem quidditatem.vnde ipe dicit Exod.iij.Ego sum qui sum.Et ibidem.Qui est misit me ad vos. Deinde de isto q̄ q; singulariter potest ⁊ potuit.Et sic pōt dici numeri singularis.q;.s. ipe est excellentissime ⁊ singulariss̄ime potestatis.Et ista certe bene apparuit in mūdi creatōne.q; sicut dr Eccl.xviij.Qui vivit in eternū creauit omnia simul.Apparuit in clara cognitōne. vñ iste est sicut dr Matb.vj. Pater tuus qui videt in abscondito reddet tibi.⁊ ij.Esdre.ix. Benedict⁹ es qui vedidisti mihi sapientiā.⁊ in ps. Qui docet homines scientiā. Apparuit in hoim liberatōne. Mee.ij. Iste est deus q̄ eduxit te de egipto.Apparuit in hostiū expugnatōne.ps. Qui percussit reges magnos.⁊ peussit reges fortes ⁊c. Apparuit in iustoꝝ retributione ⁊ vite eterne distributōne.vt.s. in ipo dicat q̄libet beat⁹ illud ps. Qui posuit aiam meā ad vitam.⁊ non dedit in cōmotionē pedes meos. Vñ alibi.Cantabo domino qui bona retribuit mihi ⁊c. Denicq; dico de isto qui q; efficaciter prodest ⁊ profuit.⁊ sic ē ꝓnomē adiectiuū. Addit em̄. dat ⁊ auget suis fidelib⁹ omne bonū. Addit em̄ nobis suam Prudentiā nos dirigendo. Presentiā nos diligendo. Justiciā nos corrigendo. Clementiam nos adiuuando. Iste.n. habet prudentiā nostri dirigitiuā.Deutro xxxj. Dñs qui ductor noster ē ipse erit tecū.Habet ⁊ pītiam nostri directiuam.Num.xxxv. Ego sum dñs qui habito inter filios israel.Habet etiam iusticiā nostri correctiuam.vñ ipe dicit Exo.xx. Ego sum deus zelotes q̄ vindico iniq̄tatē pīm in filios.Habz vlterius clemētiā nostri adiutiuā.vñ certe dico q; iste qui nos adiuuat eo quia ipe ē.

Qui nos regit ordinatiue.
Qui nos tegit defensatiue.
Qui nos cogit cōminatiue.
Qui nos tāgit inspiratiue.
Qui nos pascit cōsolatiue.
Qui nos ducit gubnatiue.
Qui nos iūgit sociatiue.
Qui nos vngit ꝓmiatiue.

Hic est qui nos regit. Psal. Hic est qui nos tegit. Psal. Qui regis israel intēde. Item hic est qui de aquis superioꝝ ei⁹ terrendo ⁊ cōminando .ps. Qui respicit terrā ⁊ facit eaz tremere. Item hic est q̄ nos tangit.ps. Qui tangit mōtes ⁊ fumigāt. Item hic ē q̄ nos pascit.ps. Qui dat escaz omni carni.Et alibi. Qui dat iumentis escam ipoꝝ.⁊ pullis ⁊c. Item hic est qui nos ducit.ps. Qui deducis velut ovem ioseph.Et iter. Qui trāsducit populū suū ꝓ desertū. Item hic est q̄ nos iūgit.s.ꝓ charitatē.q; ꝑm apl̄um. Hic est q̄ fecit vtraq; vnū. Item hic ē qui nos vngit.s.ꝓ eterne glorie suauitatem.vñ ꝑm ps. Iste est qui replet in bonis desiderium tuū renouabit̄ vt aquile iuuentus tua. Patet igitur q; deus.qui.⁊ matime deus pater.cui.s.dicimus. Pater noster qui es in celis ⁊c. Patet etiā deus filius.de q̄ Apoca. xxj.Et dixit qui sedebat in throno ecce nova facio omnia Patet insuper deus spūssanctus. de quo dicit. Spūs ē q̄ vivificat.caro aūt non ꝓdest quicq̄. Unde in simbolo canimus de eodem.Qui cuz patre ⁊ filio simul adoratur ⁊c. Qui locutus ē ꝓ ꝓphetas ⁊c. Patet igit̄ q; est dare deum qui cūctis p̄sidet. Secūdo principaliter dico est dare iustum qui firmus residet. Iste em̄ est hoc ꝓnomen qui qđ facit charitas. Pro alijs em̄ stabat.pro alijs certabat.pro alijs orabat. ⁊ pro alijs allegabat. Iste ergo pro alijs pugnabat ⁊ dimicabat.vñ.ij. Paralip.xxxij. Qui auxiliator est noster pugnabitq; ꝓ nobis. Item pro alijs clamabat ⁊ exorabat.vñ.ij.Macha.xv. Hic est qui multum orat ꝓ populo. Item ꝓ alijs allegabat seu advocabat. Und alij de ipo poterāt dicere illud Mar.ix.Qui non est adversus nos ꝓ nobis est. Item q; iste qui.s. iustus singular⁊ numeri est quod facit sanctitas.quia.s. iste singularis ⁊ excellentis fuit sctitatis ⁊ vite.vñ Apoc.xxij.Qui iust⁹ ē iustificet adhuc.Et revera iste fuit excellens ⁊ singularis.s. In

Diligentie motu.
Permanentie statu.
Presidentie ductu.
Amicicie fructu.
Penitētie luctu.
Sanctimonie ritu.
Castimonie stratu.
Patientie gestu.
Sapientie questu.

Dico ergo q; noster qui est homo iustus.singularis ⁊ excellēs in motu diligentie. Unde de illo flumine paradisi dicit Gen. ij. Iste est qui circuit omnē terram.Et ibidem. Fluvius egrediebatur de paradiso voluptatis qui inde dividitur in quatuor capita. Item in statu ꝓ-

Eloquentie dictu.
Mitedie tactu.
Confidentie gustu.
Resistentie actu.

mentie Unde Jo.xv. Qui manet in me ⁊ ego in eo ꝺ fert fructum multu. ⁊ Leui.xxiij. Dis qui de genere ysrael est manebit in tabernaculo. vñ de perseuerantia ⁊ pmanentia viri iusti dicit apostolus.j.Corint.x. Qui stat videat ne cadat. Item singularis est in pfidentie statu. Magna em̃ virtus est scire alios debite pfidere. vñ Exo.xxiij. Ego mittam angelum meu qui p̃cedet te. Item in fructu amicicie. vñ de feruore vere amicie ꝺ: Leuit.vj. Ignis ē iste ppetuus q̃ nũq̃ deficiet in altari. Item luctu penitentie. Un iste est q̃ dicit.j. Paralip̃.xxj. Nonne ego sum qui p̃cepi ⁊ numeraret populus.ego qui peccaui.ego qui malũ feci. Et dicitur ibidē. Qꝛ maiores natu ⁊ Dauid induti cilicijs cecidẽ rũt pꝛoni in terrã. Item singularis erat in ritu sanctimonie. vñ illud predictũ Apoca.xxij. Qui sanctus est sanctificetur adhuc. vt sit de illis de quibus ꝺ: Exo.xix. Sacerdotes qui accedũt ad dñm sanctificent. Item singularis erat in statu castimonie. Un iste erat de illis. de quibus dicitur Apocal.vij. Ꝟꝫ qui amicti sunt stolis albis qui sunt ⁊ vnde venerũt: Ꝟꝫ sunt q̃ venerũt ex magna tribulatõe ⁊ lauerũt stolas suas ⁊ dealbauerũt eas. Et Eccl.xxxj.ꝺ: q̃ beatus ē qui inuentus ē sine macula ⁊c. Item singularis erat in gestu patiẽtie. vñ Jaco.j. Beatus vir q̃ suffert temptatõem. qm̃ cũ probatus fuerit accipiet coronaꝫ vite ⁊c. Sequitur. Qui potuit transgredi ⁊ nõ ē transgressus. ⁊ facere mala. ⁊ nõ fecit. Item singularis fuit in questu sapientie. Eccl.xxiij. Beat⁹ vir qui in sapia morabit. ⁊ qui in iusticia meditabit. ⁊ in sensu cogitabit circũspectionez dei ⁊c. Item fuit singularis in dictu seu in fatu eloquentie. de quo Eccl.xxiij. Beatus vir qui non ē lapsus verbo. Item in tactu clemẽtie seu miserecordie. Eccl.xxix. Qui facit misericordiã fenerat̃ pꝛoximo suo. Et illud ꝓuer.xix. Fenerat̃ domino qui miserẽt paupis. Item in gustu spei seu di sine pfidentie. Hiere.xvij. Beatus vir qui confidit in domino ⁊ erit dominus fiducia eius ⁊c. Item in actu resistẽtie. s. contra temptatões ⁊ tribulatões. de qua Apocal. ij. Qui vicerit non ledet̃ a morte scda. ⁊ Apoca.iij. Qui vicerit faciam illũ colũnam in tẽplo dei mei. Qui vicerit dabo ei sedere in throno meo mecũ ⁊c. Sic igit̃ patet q̃ qui: id est vir iustus ē numeri singularis qu od facit sanctitas:

Item iste qui positiue accipit̃. qꝺ facit firmitas seu etiã constantia ⁊ stabilitas. Lu.j. Ego sum gabriel qui asto añ deum. vnde illud p̃dictum. Qui manet in me ⁊c Qui stat videat ne cadat ⁊c. Item q̃ iste qui fuit noiatiuus qꝺ fecit equitas. Nominatiuus em̃ extitit ⁊ famosus. Nominatiu⁹ añt dicit̃ rectus. ad denotandũ q̃ rectitudo iusticie ip̃m fecit famosum. quia sicut dicit̃ ꝓuer.ij. Qui recti sunt habitabunt in terra. vt de tali nominatõe dicat̃ illud Nume.iij. Hec sunt noia filioꝝ aaron qui vncti sunt. ⁊.ij. Reg.v. Hec noia eoꝝ qui nati sunt in hierũ. Item iste fuit adiectiuus qꝺ facit bonitas. qꝛ.s. isti q̃diu virit addite sunt gr̃e ⁊ virtutes. in fine vo post mortẽ addita est sibi gloria sempiterna. ⁊ locus ⁊ habitatõ paradisi. Un in p̃s. Domine q̃s habit̃ in tabernac. tuo. aut q̃s requiescet in mõte sancto tuo? Qui ingredit̃ sine macula ⁊ opat̃ iusticiã. Qui loquit̃ veritatẽ in corde suo. q̃ non egit dolũ in lingua sua. Et alibi. Quis ascendet in montẽ dñi aut quis stabit i loco sancto ei?: Innocẽs manib⁹ ⁊ mũdo corde q̃ non accepit in vano aiam suã. nec iurauit in dolo pꝛoxi. suo. Et breuiter de isto q̃ dicit xp̃o Jo.viij. Qui credit in me habꝫ vitã eternam. ⁊ Jo.viij. Qui sequit̃ me nõ ambulat in tenebꝛis. ꝫ habebit lumẽ vite. Patꝫ igit̃ q̃ q̃ significat virũ iustũ qui firmus residet. Uerũtamẽ qꝛ. qui q̃nq̃ ponit̃ in plurali. Dico q̃ per qui in bono significato p̃nt intelligi pluraliter viri iusti ⁊ sancti. qui. s. p̃nt dici ꝓnomina. qꝛ. p nos̃ solent intercedere. Nominatiui casus. qꝛ magnũ nomẽ ⁊ fama solent acquirere. Dici q̃nq̃ positiue. qꝛ in bono solent subsistere. Quandoq̃ etiam dicũtur interrogatiue. qꝛ malos solent interrogare. arguere ⁊ inquirere. Adiectiui etiã sunt. qꝛ virtutes virtutibus solẽt addere. Pluralis etiam sunt numeri. qꝛ plurib⁹ virtutibus ⁊ meritis solent clarescere. ⁊ beatitudine multimoda finaliter in celo nitescere. Ita q̃ de istis potest dici illud Eccl.ij. Qui timent dñm p̃

parabũt corꝺa sua. ⁊ in conspectu illius sanctificabũt aiam̃as suas. Qui timẽt dominũ custodient mandata eius. ⁊ patientiã habebũt vsq̃ ad inconsp̃ectionẽ illi⁹. Et breuitẽ de pluralitate virtutũ suaꝝ notare possum⁹. q̃ by sunt q̃

Metuunt rerum creatorem.
Renuunt vanum mundi florem.
Abluũt carnalem fetorem.
Arguũt stultoꝝ errorem.
Sustinent penaꝝ dolorem.
Abstinẽt nec q̃rũt aboꝝ dulcorẽ
Retinent scripture saporem.
Obtinẽt gloie splendorem.

Dicaꝫ ergo q̃ isti sunt qui rerum creatorem solent metuere. Un ꝓs. dicit. q̃ beati oẽs qui timent dñm. q̃ ambulant in vijs eius. Et Apoca.xix. Laudẽ dicite deo nostro oẽs sancti eius. ⁊ qui timetis deum pusilli ⁊ magni. Item isti sunt qui vanũ mũdi florem solent respuere. vñ xp̃s talibus dicit Matb.xix. Ecce nos reliquimus oẽia ⁊ secuti sum⁹ te. quid ergo erit nobis. Amen dico vobis q̃ vos qui secuti estis me sedebitis sup sedes. xij. ⁊ omnis qui reliq̃rit domũ. fratres. patrem. agros ⁊c. centuplũ accipiet ⁊ vitã eternam possidebit. Un isti sunt de illis centũ quadragintaq̃tuoꝝ milibus qui empti sunt de terra. i. de terrenoꝝ amore. Item isti sunt qui carnalem fetorem solent abluere. s. per virtutẽ mũdissime castitatis. vñ de istis canit in ꝓs. q̃ beati immaculati in via qui ambulãt in lege dñi. ⁊ Apoc. xiij. Ꝟꝫ sunt qui cũ mulieribus nõ sunt coinquinati. virgines em̃ sunt ⁊ sequũtur agnũ quocũq̃ ierit. Item isti sunt qui stultoꝝ errorem solent arguere. s. doctores ⁊ p̃dicatores. Un de apostolis ꝺ: Actuũ. j. Nonne ecce oẽs isti q̃ loquũt galilei sunt: Unde de talibus qui admiratiue loq̃tur scriptura Esa.lx. Qui sunt isti qui vt nubes volant ⁊ quasi colũbe ad fenestras suas. Item isti sunt qui penarũ dolorẽ solent sustinere. Sancti em̃ plus q̃ ceteri sustinent in hac vita. vñ Thob.viij. Oẽs q̃ placuerũt deo p multas tribulatõnes transierũt. Ideo de talib⁹ ꝺ: Lu.vj. Beati qui nũc fletis quia ridebitis. ⁊ Matb.v. Beati q̃ nunc lugent quoniã ipi cõsolabũtur. Beati qui ꝑsecutionem patiũtur ꝓpter iusticiã quoniã ipoꝝ est regnũ celoꝝ. Item isti sunt qui aboꝝ dulcorem solent abhorrere. vñ Lu.vj. Beati qui nũc esuritis. quia saturabimini. Item isti sunt qui scripture saporem solent retinere. ꝓs. Beati qui ambulãt in lege domini. Beati qui scrutant̃ testimonia eius. Unde scriptura diuia potest dicere de talib⁹ qui. illud Eccl.xxiij. Qui edũt me adhuc esurient. ⁊ qui bibũt me adhuc sitient: ⁊ qui elucidant me. vitam eternã habebũt. Item isti sunt qui glorie splendorẽ solent obtinere. Un de ipis possum⁹ dño dicere illud Jud. v. Qui añt diligũt te. sicut sol i ortu suo splendet. ita rutilãt supple in gloria paradisi. Et sic bene patet q̃ qui in plurali significãt viros iustos ꝓpter suarum pluralitatẽ virtutũ. Qui ergo tam singulariter q̃ pluraliter signat iustũ qui firmus resident. Tercio ꝺo ꝓncipaliter dico. q̃ qui signat stultuꝫ q̃ culpas possidet. Et sic certe de quolibet viro impio vl puerso. potest dici q̃ ipse ē

Qui ad fraudem semp paratus.
Qui in malo semper obstinatus.
Qui i diuersis culpis maculat⁹.
Qui occulta plus iusto scrutat̃.
Qui parentes suos detestatur.
Qui fluctuãs pendet ⁊ vagatur.
Qui pauperes grauat ⁊ p̃datur.
Qui i bonis terrenis letatur.
Qui libenter nõ disciplinatur.
Qui socijs malis combinatur.
Qui in verbis nimis effrenatur.
Qui diuina pacta non sectatur.
Qui credere deo non ꝺ gnatur.
Qui tenebꝛis ire nõ obfuscatur.
Qui deo semper aduersat̃.
Qui a deo excõmunicatur.
Qui in fine morti condemnat̃.

Dicam ergo de stulto id est de quolibet impio ⁊ puerso. Qꝛ iste est qui ad fraudẽ sp ẽ paratus. vñ de dyabolo mulierem fraudulẽter recipiente ꝺ: Genes. iij. Qui dixit ad mulierem. Quare. p̃hibuit vobis deus ne comederetis ꝺ ligno ⁊c. Et sic decepta comedit ⁊ eiecta est de paradiso. De istis dicit ꝓuerb. xxviij. Qui decipit iustos. in via mala ⁊ interitu suo corruet. Item hic est qui in malo semper est firmatus. s. per obstinatõem peruersam. ⁊ sic figuratur in corno qui egressus de archa non reuertebatur. sicut dicit Genes. viij. Item hic est q̃ diuersis culpis est potatus. Unde Job.xv. Qui bibit quasi aquam iniquitatem. Item hic est qui occulta plusq̃ decet est scrutatus occulta dico aliena q̃. s. scrutari ⁊ inquire

re non cessant vt occasionem nocendi inueniat. ꝛ tñ dicit Leui.xxiij.q qui intrauerit in domū quādo clausa est. immundus erit vsq; ad vesperaz. Mali.n.aliena abscondita sare volūt.sua vo a deo ꝛ a sacerdote absconduṫ. ꝛ tamē scribit ꝓuer.xxviij. Qz qui abscondit sua nō dirigeť. Qui aūt cōfessus fuerit ꝛ reliquerit ea misericordiā conseqūtur Item hic ē qui parētes nō ē venerat⁹. Deutro.xxvij. Maledictus qui nō honorat ꝑrem suū ꝛ mrem suā. Item hic est qui fluctuat nec stat immutatus.vñ Deutro.xxj. Maledictus a deo qui pendet in ligno. Item hic ē qui pauperes fuit depredatus. Ideo sibi dz Esa.xxxiij. Ve qui ꝑdaris.nonne ꝛ ipe ꝑdaberis. Itez hic est qui in gazis nimis est letatus.Et tñ dicit ꝓuer.xj. Qui confidit in diuitijs suis corruet. ꝛ ꝓuer.xv. Cōturbat domū suā qui sectat auariciam. ꝛ Eccl.v. Qui amat diuitias fructum nō capiet ex eis. Item hic est qui nequaq̄ est disciplinatus. seu hic est qui moribus nō ē regulatus.ſ.p exercitiū discipline. Et iō dicit ꝓuer.xij. Qz qui diligit disciplinā diligit sapiētiam. Et ꝓuer.xv. Qui abiicit disciplinam.despicit aiam suam. Item hic est qui impius fuit cōbinatus seu sociat⁹. Et tñ dicit Eccl.xiij.q qui tetigerit picem inquinabit ab ea. Et Exo.xix. Omis qui tetigerit montē morte morie. Mons em̄ est homo superbus ꝛ elatus.qui.ſ. non est frequentandus aut tangendus. Quia sicut dz Eccl.xiij. Qui cōmuni cauerit superbo induet ſupbiam. Item hic est qui in vbis nimis effrenat. De quo ꝓuerb.xviij. Qui prius rñdet q̄ audiat.stultū se esse demon.ꝛ cōfusione dignuz.ꝛ prouer.xix. Qui tñ verba sectat nibil habebit.ꝛ Eccl.xx. Qui mltis vtitur verbis ledet animā suā. Item hic ē qui dei ꝑcepta ē preuaricatus. De quo dicit sapiēs verba sua dirigēs deo. Qui negligit viam suā mortificabit. ꝓuer.xix. Item hic est qui non credit ꝙ est iudicatus. vnde Jo.iij. Qui nō credit iam iudicatus est. De cōtrario aūt suo dz Job.vj. Qui credit in me habet vitam eternā. Item hic ē qui in tenebris terreis est obfuscatus.seu hic est qui lumine veri ē orbatus.quia.ſ.sicut dz Jo.iij. Omnis qui male agit odit lucem. Et econtra dns dicit Job.viij. Qui sequit me non ambulat in tenebris.ꝙ habebit lumen vite. Item hic est q̄ semp deo est aduersatus.vnde dns dicit de eo, Math.xij. Qui non ē mecū contra me est. ꝛ qui nō colligit mecū dispergit. Item hic ē qui a deo est excōicatus. quia sicut dicitur Hiere.xlviij. Maledictus qui facit op⁹ domini fraudulenter. ꝛ Gala.iij. Maledictus omnis qui non permanet in veritate. Item hic est qui in fine morti est condemnatus.vñ.ſ. Jo.iij. Qui nō diligit manet in morte. Sic ergo patet ꝙ qui in numero singulari significat virū stultum boc est dictu.boiem impiū ꝛ peruersum. Sed si inueniť qui in numero plurali.certe tūc etiam dico ꝙ signat bomines impios ꝛ iniquos pluribus vicijs innodatos.ꝛ pluraliter inuicē federatos. Sic ergo nota ꝙ isti sunt Qui mergūtur in yma voragine desperationis. Qui vngūtur feda prurigine delectatōnis. Qui tegūtur tetra caligine cecerationis. Qui pūgūtur dira rubigine contradictōis. Qui cogūtur dura flagellatione damnatōnis. Dicam igitur ꝙ isti sunt q̄ mergūtur desperatōis yma voragine. Tñ de talibus dz Esa.xxix. De qui profundi estis vt a dño abscōdatis consiliū quoz sunt in tenebris opa. Item isti sunt qui vngūtur delectatōnis feda pinguedine. De quibus Gala.v. Qui seminat in carne sua.de carne ꝛ metent corruptionem. Item isti sunt qui teguntur cece rōnis tetra caligine scz caligine ignorantie ꝛ obliuionis. Unde isti sunt de quibus dicit ꝓuerbio.ij. Qui reliquerūt iter rectū ꝛ ambulāt per vias tenebrosas. qui letanť eum malefecerint ꝛ exultant in rebus pessimis. Item isti sunt qui pungūtur cōtradictionis seu etiam rebellionis dira rubigine.quia.ſ.isti cōtra deū semper rebellare nitūtur.ꝛ mandatis ipius cōtraire. Unde isti sunt de quibus dicit Job.xxj. Qui dixerunt deo recede a nobis. scientiā viaz tuaz nolumus ꝛ quis ē omnipotens vt seruiamus ei. Item isti sunt qui cogūtur flagellatōnis.i.eterne damnatōnis dura salsugine. Unde isti sunt de quibus dicit Eze.xxij. Omnes bij inquit interfecti ruentesq; gladio sunt qui descenderunt incircūcisi ad terram vltimā. Qui posuerūt terrorem suū in terra viuē. tiū ꝛ portauerūt ignominiā suā cū bijs q̄ descendūt in lacum. Sic igit patet ꝙ qui etiaz in plurali referť ad viros impios ꝛ puerios. Et sic bene ostenditur de qui. ꝙ dicī ꝛ predicari pōt. De stulto peccatore. De iusto viatore. De summo creatore sufficit.

Quia. Cum ista causalis cōiunctio qz.ſp possit causam aliquā in omni morali materia allegare. ꝛ cū materie morales sicut alibi dictū est videanť consistere in quatuor videlicet. In ꝑsonis. Locis. Rebus. ꝛ Tpibus. Personis dico q̄ sunt Deus. Angelus. Anima. Justus. Damnatus ꝛ Beatus. Locis etiaz q̄ sunt. Mūdus. Religio. Corpus. Infernus ꝛ Paradisus. Rebus insup q̄.ſ.sunt. Uicia. Uirtutes. Effectus ꝛ Act⁹. Terrena scriptura. Tormenta ꝛ ꝑmia. Tempa vterius.q̄.ſ.sunt. Preterita.ꝑntia ꝛ futura. Videť ꝙ ꝙ quia. de omnibus istis tā in bono q̄ in malo ꝓpter sui multiplicitatē q̄ in maiorib⁹ concordantijs inueniť cause multiplices ꝛ varie ꝑnt assignari. Sz qm̄ actor ille auctoritates posuit infinitas. pauca de multis eligam ꝛ transibo. Primo ergo q̄tum ad personas notabo ꝙ ista dictio causalis quia refertur

Ad xp̄m cūcti potentem. Dico ꝙ referri pōt ad deū.
Ad iustū recte viuētem. Constat em̄ ꝙ de operibus
Ad stultū male agentē. dei semper ē dicere qz. id ē semper pōt reddi rō sine causa. licet nō semp causa sciatur ab omnibus. Nibil em̄ a deo sine causa legitima fit. ꝛ sine legitima rōne ipius factū aliqd̄ non ptransit. sicut dī Job v. Nibil in terra sine causa fit. Si em̄ occultoz dei iudiciorum. ꝛ nature etiā secretoz causas nescimus. ipas tamē esse legitimas nullatenus dubitamus. In omni em̄ opere dei ē dare q̄re ꝛ quia. interrogatiua ꝛ responsiua. Et sic dicam ꝙ ꝑm ꝙ deus mirabilia ꝛ multiplicia facit opa.mltiplex quia. de eo allegať.ſ.vnum quia. quod cernit eius

Essentiā ꝑmā suam. Ei⁹ essentia dz contemplari.
Potētiam creatiuā. Ei⁹ potētia debet supplicari.
Clemētiā redēptiuā. Ei⁹ clemētia debet adamari.
Prudētiaz regitiuā. Ei⁹ prudētia debet admirari.
Justiciā punitiuam. Ei⁹ iusticia debet formidari.
Affluentiā largitiuā. Ei⁹ affluētia dz cōmendari.
Eminentiā ꝓcessiuā. Ei⁹ eminentia debz postulari seu affectari. Igitur dicamus ꝙ deus ē amādus.honorandus.formidandus ꝛ supplicandus multiplici ratōne. Et primo certe quia habet essentiā ꝑmansiuam. vnde ipse dicit Exo.vij. Sciant egiptij quia ego ipe sum. ꝛ Esa.xlij Intelligitis qz ego ipe sum. Etiñ ꝑs dz. Quia ineternum non cōmouebiť. Item habet potentiā creatiuā. vñ Lu.ſ. Quia fecit mihi magna qui potens est ꝛ sanctū nomē ei⁹. Et in ꝑs.dz. Cantate dño qz mirabilia fecit. ꝛ alibi. Quia terribiliter magnificatus es mira.opa tua.vñ etiam Esa. xij. Non timebo inquit quia fortitudo mea ꝛ laus mea dominus. ꝛ factus ē mibi in salutem. Et alibi in ꝑs. Duo inquit bec audiui quia potestas dei est. ꝛ tibi dñe misericordia. quia tu reddes vnicuiq; iuxta opa sua. Item qz habz clemētiā redemptiuā. vñ in ꝑs. Quia apud dominū. ꝛ copud̄ redemp. Et alibi in ꝑs. Tu exurgens miseb⁹. qz tēmiserei. eius. qz vetem. Ista aūt mia dei non tñ apparet in venie seu in gratie collatione. immo etiā in bonoz tpalū necessaria exhibitione. Unde in ꝑs.dz. Quia satiauit aiam inanē. ꝛ aiam esurientem satiauit bonis. Et etiā in miserū ab impijs liberatōe. vñ in ꝑs. Quia cōtriuit portas ereas. ꝛ vectes ferreos confregit. Quia liberauit pauperem a potente. ꝛ pauperē cui nō erat adiutor. Quia factus est spes mea. turris fortitudinis a facie inimici. Et iterū dño dī. Glorificabo nomen tuuz ineternū. qz misericordia tua magna ē super me ꝛ eruisti aiam meā ex inferno inferiori Et alibi. Quia suauis est mia tua. Et iterū. Quia magna super celos mia tua. Item habet prudētiam regitiuā. per prudentiā.n. ꝛ ꝓudentiā dei regiť orbis terre. vnde Esa. lxv. ꝛ Apoc.vij. Non esurient neq; sitiet. quia miserator eoz reget eos. ꝛ Esaie.xxxvij.dz. Quia de syon exibit lex ꝛ verbū domini de hierusalem. ꝛ Esa.lx. Surge illumināre hierusalem. quia venit lumē tuū tē. Et ibidem. Nō occidet vltra sol tuus. ꝛ luna tua non minuet. qz dns erit tibi in lucem sempiternā.ſ.ad dirigendū ꝛ regendū te. Item qz habet insticiā punitiuā. vicz boim impioz. Tñ in ꝑs. dz. Dns amat iudiciū ꝛ nō derelinquet seruos suos tē. Et

alibi. Quia faciet dñs iudiciū inopis ⁊ vindictam paupe-
rum. Item q: habet affluentiam largitiuā. ps. Quia satia
uit aiam inanē. ⁊ aiam esurientez satiauit bonis. Item q:
habet eminentiā platiuam. ape em est dñs vniuerso:. ps.
Quia dñs dñabit iacob ⁊ finū terre. Et Leui. xxv. Quia
ego dñs. Item q: habet affluentiā largitiuā. s. q̄tū ad bea
tos in gloria paradisi. vñ in ps. Quia edifi. do. syon ⁊ vi. in
glo. sua. Et alibi. Quia miam ⁊ veritatē diligit deus gram
⁊ gloriam dabit dominus. Et iterum. Quia melio: ē dies
vna in atrijs tuis super milia. Patet ergo qñ quia refer-
tur ad deū cūctipotentem. Sz si vis nota adhuc q ē. s.

summe Diligendus. Honorandus. Metuendus.

Est dico summe diligendus. Filius em naturaliter solet diligere pīem. Miles ducem. Populus regē. Seruus dñm. Discipulus magistrū. Homo etiā naturaliter diligit bonū. Nichil em diligibile nisi sub rōne boni Cū igit deus sit pīmalis. dux principalis. rex vniuersalis. dñs generalis. magister etiā sapiēs ⁊ equalis. bene sequit q sit a nobis merito diligendus. ps. Diligite dominū oēs sancti eius. Et si volumus notemus q iste diligendus est Quia miserato: pie compatiēs. Quia liberato: hostes cō cutiens. Quia sustentato: manū subijciens. Quia auscul tato: statim exaudiens. Quia dispēsato: cūctos enutriēs. Quia visitato: iuuamē faciens. Quia informato: doctus ⁊ sapiens. Quia psolato: tristes respiciēs. Quia benign⁹ cōuersato: neminē concutiēs. Quia feruidus inflāmato: corda igniens. Quia pmiato: donis alliciēs. Diligatur ergo dñs q: pius est ⁊ miserato:. ps. Quia apud dominū misericordia ⁊ copiosa apud eū redemptio. ⁊ alibi. Tu ex urgens misereberis syon. q: temp⁹ miserēdi eius. q: venit temp⁹. Et itez. Quia suauis ē misericordia tua. Et alibi. Quia apud te ꝓpiciatio ē. Item diligat q: fortis ē ⁊ libe rato:. ps. Quia liberauit pauperē a potente. ⁊ pauperem cui non erat adiuto:. Et sic sibi dicat q̄libet p ipius fortitu dinem liberatus illud ps. Quia tu es deus qui liberas ab omni malo. Item diligamus eū q: releuans ⁊ sustentato: ps. Quia factus est dñs susceptor mens. Et illud. Nisi q: dñs adiuuit me. paulomin⁹ habitasset in inferno aia mea. Vñ de visitatione sua dicit Lu. j. Quia visitauit ⁊ fecit re demptionē plebis sue. Et Luc. vij. Quia ꝓpheta magnus surrexit in nobis. ⁊ q: deus visitabit plebem suā. Item q: est exaudiens nō denegato:. ps. In die tribulationis mee clamaui ad te quia exaudisti me. Item quia liberalis ē di spensato: seu satiator. vñ illud p dictuz ps. Quia satiauit animaz inanē ⁊ animā esurientem satiauit bonis. Itez q: charitatiuus ē visitato:. Semp em solet suos sociare ⁊ vi sitare. vñ Esa. xliij. Quia ego dñs saluato: tuus. noli time re quia ego tecū sum. Et ideo Iere. j. Ipse. n. semp nobi scum est paratus. Item q: nobis sapiens est informato:. Vñ cuilibet a deo illuminato ⁊ erudito d: Esa. lx. Nō oc cidet vltra sol tuus. ⁊ luna tua nō minuet. q: dñs erit tibi in lucem sempiternā. Item quia placidus est consolato:. Esa. xlix. Quia consolatus ē dñs populū suū ⁊ pauperu suoz miserebit. Item q: benignus ē ⁊ cōuersato:. Mat. xj. Discite a me q: mitis sum ⁊ būilis corde. Item q: fer uidus est inflāmato:. Per charitatem em inflāmat corda sanctoz. vñ Esa. lxvj. Quia ecce dñs in igne veniet. Item ꝑ aput ⁊ sup oia diligendus ē deus q: splendidus ē pmia to: dans beatis p premio gloriā sempiternā. vñ in Psal. Quia miam ⁊ veritatē diligit deus. gram ⁊ gloriaz dabit dñs. de qua etiam gloria d: ipi deo. Quia melio: est dies vna in atrijs tuis super milia. Quia. s. ibi visio ē tota mer ces. Iurta illud ps. Quia delectasti me dñe i factura tua. ⁊c. Et sic ergo patēt multe cause quare deus ē summe di ligendus. Item deus etiam est super omnia summe re uerendus. Et certe multiplici ratione. videlicet

Quia bonitate viget assidua.
Quia veritate fulget ꝓspicua.
Quia dignitate inter ꝑcipua.
Quia entitate manet ꝑpetua.
Quia charitate feruet contigua.

Dicamus igit q deus q ē omniū causa pma potest ꝓprie dici quia. Et sic dicamus de isto Quia viget assidua bonitate. ps. Laudate dñm q: bo. to. psal. no. eius q: sua. est. Item fulget ꝓspicua veritate. Ipse em habet scientiarum omniū clarissimam veritatem. Matb. xxij. Magister sci-
mus quia verax es ⁊ viam dei in veritate doces. ⁊ in psal. Quia misericordia ⁊ veritatē diligit deus. Iste em veritatem ⁊ certitudinē scientie ⁊ sapientie confert. sicut dicitur puer. ij. Quia dominꝰ dat sapientiā. ⁊ ex ei⁹ ore scientia et prudentia. Et illud p dictū Esa. lx. Quia dominus erit tibi in lucem. Unde ipe est qui dicit Iere. xvj. Quia oculi mei super omnes vias hominū. Item quia floret seu nitet precipua dignitate. Ipe em omnibus preeminet atq; pest Unde in ps. Quia ego cognoui q magnus est dominꝰ et deus noster pre omnibus dijs. Et Esa. xlj. ipsemet loquit dicens sic. quia ego dominus. ⁊ Esa. lx. quia ego dominus saltians. ⁊ Esa. ij. Quia excelsus reputat⁹ ē. Item q: manet perpetua entitate. Un ipe dicit Esa. xliij. Intelligatis quia ego ipe sum. ante me nō ē formatus deus. ⁊ post me non erit. ⁊ in ps. d:. Quia ipe est. ⁊ Jo. xij. Quia ꝓpus manet inetemū. Item quia cōtigua feruet charitate. Iste. n. per charitatem inextimabilem se humano generi ptigua uit ⁊ vniuit ⁊ se nobis pñtialiter demonstrauit. ita q non solum charitatiuus immo charitas dictus fuit. Roma. v. Quia charitas dei diffusa est in cordibus vestris. vnde de ipius charitatiua presentia ipemet loquitur dicēs. s. illud Esa. lij. Quia ego ipe qui loquebar ecce assum

Assum dico satus diuino semine.
Assum natus sub carnis tegmine.
Assum vera satus verborum ordine.
Assum operatus mira sub homine.
Assum laceratus in crucis fulmine.
Assum suscitatus a mortis turbine.
Assum rursum lat⁹ celoz culmine.

In omnibus em ist⁹ summe apparuit amor ⁊ charitas nostri q:. vicz prime cause. Dicam ergo q quia fuit satus diuino semine. s. per generationem eternā. Lu. iij. Quia tu es filius dei. Item quia fuit natus sub carnis tegmine. Luce. ij. Quia natus est nobis hodie saluator mūdi. Item quia fuit satus directo famine. s. p dicando ⁊ docendo. Luc. xx. Magister scimus q: recte dicis ⁊ doces. ⁊ Esa. j. dicitur. Quia os domini locutū est. Ipse etiam dicit Ezech. xxix. Quia ego locutus sum. ⁊ Ezech. xxj. Quia ego dominꝰ locutus sum. Item quia fuit gratus miroz lumine. Multa em miranda operatus est p salute nostra. vñ illud ps. Cantate domino cāticū nouū. q: mirabilia fecit. vt ⁊ nos dicamus illud Luc. v. Quia vidimus mirabilia hodie. Et Jo. xj. Quia hic homo multa signa facit. Item quia fuit stratus a mortis fulmie. vt ⁊ sic de eo dici possit illud Lu. xv. Quia frater tuus mortuus fuerat. Itē q: fuit tractus a mortis turbine. s. in resurrectione. vnde Jobā. xx. Quia oportet eum a mortuis resurgere. Et. j. Coz. xv Quia sepultus ē ⁊ resurrexit. Item quia fuit latus in celi culmine scz in ascensione. Unde ipe dicit Jobā. xiij. Quia ego ad patrem vado. ⁊ ibidem. Quia vado parare vobis locum. Ecce ergo quomō noster q: charitatiue se habuit ad nos. ⁊ sic bene dixi. Quia contigua feruet charitate. ⁊ sic patz q sunt multe cause quare deus summe ē reuerēdus. Itez deus noster quia omnia causans ⁊ prima causa summe ē metuendus. Et hoc pro certo. ꝓpter sue Potentie magna miracula. Scientie clara spectacula. Justicie seuera iacula. Timeat ergo quia sua potentia omnia pficit. Luc. j. Quia fecit midi magna q̄ potēs est ⁊ sanctū nomen eius. ⁊ in ps. Quia tu terribiliter magnificat⁹ es. mirabilia opa tua. Item quia sua scientia omnia conspicit. Magis em timendus ē ille qui videt nostros defectus q̄ alius. Et sibi potest dici illud Job. xvj. Nūc scimus quia scis omnia Item q: sua iustitia omnia conficit. seu impios afficit seu despicit. Unde ipe dicit Esa. lxj. Quia ego dominꝰ diligēs iudiciū. Et in ps. Quia equitas iudicia tua. ⁊ Esa. lxvj. q: dominus in igne diiudicabit. Et sic igit patz de nostro q. videlicet de prima causa quomō ipe est Metuendus. Reuerendus ⁊ Diligendus: Et sic dico q hec causalis coniunctio quia. refert ad deum cunctipotentem. Secūdo ꝙ principaliter dico q aliquando refert ad iustum rite viuentem. Justus em potest dici quia coniunctio causalis. Coniunctio dico. quia per charitatem est sui cū deo ⁊ prozimo ⁊ aliox ad inuicem vnitiuus ⁊ concordatiu⁹. bono:ū q: plu riū causatiuus. ⁊ cuz causa legitima omniū q operat effectiuus. Igit dicam⁹ q vir iustus meret gratiā in psenti ⁊ gloriam in futuro multiplici ratione. videlicet

Quia de peccatis contrebatur.
Quia de contritis confitebatur.
Quia de confessis emendabatur.
Quia totus deo dedicabatur
Quia in mandatis exercebatur.
Quia legem dei pscrutabatur.
Quia charitate inflāmabatur.
Quia pietate humectabatur.
Quia bonū opus operabatur.
Quia celestia contemplabatur.
Quia super oīes honorabatur.
Quia humilia consectabatur.
Quia iudicia meditabatur.
Quia dei opera cōtestabatur.
Quia flebilia consolabatur.
Quia iusticia regulabatur.
Quia diligentia exitabatur.
Quia colloquia moderabatur.
Quia veracia amplexabatur.
Quia fallacia detestabatur.
Quia celi gloria premiabatur.
Iste ēm sunt. xxj. rōnes ⁊ causē q̄ re nostet quia ā deo fuit dilectus Per deum fuit electus.
Ad deū finaliter sursum vectus.

Igitur supponamus q̄ dom̄s quia fuit q̄ dam sanctus qui habuit istas. xxj. vtutes ⁊ dicamus sic. quia dē cōmissis fuit conturbatus. s. per contritionem. Et ideo ipse dicebat dño illud ps. Ego dixi dñe miserē mei. sana animā meam q̄ peccaui tibi. Et alibi etiam ipse dicebat in ps. quia inflāmatus ē cor meū. ⁊ renes mei cōmutati sunt et ego ad nihilum redactus sum ⁊ nescaui. Itē q̄ de cōtritis fuit confessatus. Iste ēm non solum conuertebat. īmo etiam confitebat vnū ēm sine alio non suffic. vñ Esa. xxxviij. quia nō infernus cōfitebit tibi. neq̄ mors laudabit te. neq̄ expectabūt ⁊c. vñ Job. j. Et confessus est ⁊ non negauit. ⁊ cōfessus ēq ego non sum xp̄s. Item quia de peccatis fuit emendatus. s. p satisfactionem condignā. vñ ipe dicit Iere. xxxj. quia domine dē postq̄ cōuertisti me ego egi penitentiā. ⁊ postq̄ ostendisti mihi percussi femur meū. cō fusus sum ⁊ erubui quia sustinui obprobriū adolescentie mee. Item quia totus deo fuit dedicatus seu etiā diuino seruitio deputatus vñ ipe est qui dicit in ps. O dñe dñe. quia ego seruus tuus. ego seruus tuus ⁊ filius ancille tue. Item q̄ in mandatis fuit occupatus. supple complendis ⁊ exercēdis. Vñ ipsemet dicit deo in ps. quia mandatis tuis credidi. quia mandata tua q̄siui. quia mandata tua desiderabā ⁊ cetera simīlia. Item q̄ dei legem fuit pscrutatus. vñ ipse dicit in ps. quia legem tuā non sum oblitus. vt ⁊ nos dicamus sibi illud puer. vj. quia mandatū lucerna est. ⁊ lex lux. ⁊ via vite increpatio disciplīne. Item q̄ charitate fuit inflāmat⁹. Vñ ipe est qui dicit Canti. ij. Fulcite me floribus. stipate me malis. q̄ amore langueo. vnde ipe potuit dici deo illud Job. xxj. Tu scis dñe q̄ amo te. Item q̄ pietate fuit humectus dicēs illud Can. v. Quia caput meū plenū est rore. Sequit. Expoliaui me tunica mea. s. vt eam darē pauperibus sicut fecit beatus Martinus. ⁊ nos dicamus sibi illud ps. quia apud te ꝓpiciatio ē. ⁊ Joel. ij. quia benign⁹ ⁊ misericors est. ⁊ in ps. quia misericordiā diligit. ⁊ Jaco. ij. q̄ pauperes elegit. Item quia vtilia fuit opatus. Unde sibi pōt dici illud Ecc. ix. Bibe cum gaudio vinū tuum. q̄ deo placent opera tua. vñ ⁊ dom̄s consolat tales dicēs Iereñ. xxxj. Quiescat vox tua a ploratu. ⁊ oculi tui a lacrimis. q̄ est merces operi tuo. Item q̄ celestia fuit contemplatus. vñ Epbe. iij. dr sic. quia descēdit primū in inferiores ptes terre. q̄ descendit ipe est ⁊ qui ascendit super omnes celos. Item q̄ sup oīes fuit honoratus. Vñ dom̄s potuit sibi dicere illud Roma. iij. quia pater multarum gentiū posui te. ⁊ Aggei. ij. Ponam te quasi signaculum. q̄ te elegi dicit dñs. Item quia humilia fuit ꝓsectat⁹ In statu ēm auctoritatis ⁊ honoris humilitatē seruabat Hebre. ix. quia maior seruiet minori. Et ideo ipse dicebat domino illud ps. quia humiliatus sum nimis. ⁊ alibi. Bonū mihi domine. q̄ humiliasti me. ⁊ Gala. iij. qui cū in forma dei esset humiliauit semetipm factus obediēs vsq̄ ad mortem. Sequtur. Omnis lingua confiteat q̄ dom̄s iesus xp̄s in gloria est dei patris. Item quia iudicia fuit meditatus. vnde ipe dicebat in ps. Cognoui quia faciet dñs iudiciū inopis ⁊ vindictam pauperum. ⁊ alibi. quia in iudicia tua superspauī. vnde ⁊ ipe dicebat d omnino. quia iudicia tua iocūda. Item quia dei opera fuit contestatus vnde dicit Dan. iij. Placuit mihi p̄dicare signa eius quia magna sunt. ⁊ mirabilia eius. q̄ fortia. vt. s. quilibet ipum audiens dicat sibi illud ps. quia eloquiū tuum vivificauit me. Item quia flebilia fuit consolatus. vt sic quilibet tristis sibi dicat illud ps. quia tu domine adiuuisti me ⁊ consolatus es me. Item quia iusticia est regulatus. Ecc. viij Hoc inuēni q̄ fecerit deus hominem rectum. vt. s. iusti q̄ dicatur illud ps. quia equitas iudicia tua. Item quia diligentia fuit exitatus. Diligens ēm ⁊ laboriosus erat. Unde de eo dicitur prouerbio. xxxj. Gustauit ⁊ vidit quia bona est negociatio eius. vt figuretur in illis rotis de quibus dicitur Ezech. j. quia spūs vite erat in rotis. Et vt finaliter dicat ipse illud Eccl. ij. quia modicū laborauī ⁊ inueni mihi multam requiem. Item quia colloquia fuit moderat⁹. Parum ēm loquebatur Treno. iij. Sedebit solitari⁹ ⁊ tacebit. quia leuauit se supra se. Ut sic sit de illis de quibus dicitur in psal. Letati sunt quia siluerūt. ⁊ deduxit eos dominus in portum voluntatis eor. Item quia veracia fuit amplexatus. Dilexit ēm pcipue veritatē. Unde sibi potuit dici illud p̄dictum quia verax es ⁊ viam dei in veritate doces. ⁊ illud ps. quia misericordiam ⁊ veritatem diligit. vnde Apoca. xix. quia vera ⁊ iusta iudicia eius. Item quia fallacia fuit detestatus. hereticos ei ⁊ ypocritas odiebat. Unde sibi loquitur dominus Apoca. ij. quia odisti facta nicholaitar quos ⁊ ego odi. Item quia celi gloria fuit premiatus. s. in fine. Unde sibi potest dici illud Esa. lx. q̄ venit lumen tuū. ⁊ gloria dñi super te orta est. q̄ ecce tenebre operient terram. ⁊ caligo populos. Super te orietur dominus. ⁊ gloria eius in te videbitur. ⁊ Ecc. xlvj. dicitur. quia vidit deum lucis. Sic ergo patet quomodo q̄ id est vir iustus ⁊ sanctus variis virtutibus insignitus. ⁊ quomō bonor est multiplicium causa dictus. Et sic bene dico q̄ quia refertur quandoq̄ ad iustum sanctevuēt em

Tercio vo dico q̄ quia refertur ad impiū nefas agentē Quia ēm causalis coniūctō signat iniquos ⁊ defectuosos qui. s. sunt causa ⁊ occasio omniū viciorum signat etiam q̄ rulosos ⁊ litigiosos. ⁊ etiam ꝓtervos ⁊ malicosos. q̄ isti nūq̄ volunt confiteri reatus suos. immo de omnibus que male agunt semper nituntur reddere causas. ⁊ continue dicunt quia. Suppone igitur q̄ dominus quia fuit vn⁹ malus ⁊ protervus homo. qui causa erat multorum malorū. ⁊ qui malam causam assignando ⁊ reddendo iniquitates suas improbe defendebat. Uel alio mō dic. Q̄ vir iniqu⁹ scz a deo vilipenditur. a diabolo subiugatur ⁊ decipitur. a mūdo tribulatur ⁊ affligitur. a celo effugatur ⁊ excludit. Ab inferno devoratur ⁊ recipitur multiplici rōe nobis declarata. quia videlicet fuit

Mordax ⁊ detractor.
Mendax ⁊ iactator.
Rapax ⁊ exactor.
Uorax ⁊ lectator.
Fallax ⁊ deceptor.
Tenax ⁊ non dator.
Fugax ⁊ non stator.
Crudelis ⁊ durus.
Fedus ⁊ non purus.
Uebes ⁊ obscurus.
Pauens non securus.
Falsus ⁊ non verus.
Mixtus ⁊ non merus.
Superbus ⁊ ferus.
Mollis nō seuerus.
Discors ⁊ austerus.

Dicamus igitur q̄ vir iniquus post mortē iuste punitur ⁊ hoc multiplici rōe. videlicet. Quia fuit detractor ⁊ mordax. Unde ipse fuit de illis de quibus dicit in psal. Quia exacuerūt vt gladium linguas suas. inrenderunt arcus rem amaram vt sagittent in occultis immaculatū. Et alibi dicit iustus. quia os peccatoris ⁊ os dolosi super me apertum est. Item quia fuit iactator ⁊ mēdax. Unde ipe potuit dicē illud Esa. xxviij Flagellum mūdans cum transierit non veniet super nos. quia posuimus mendacium spem nostram. ⁊ mendacio ꝓtecti sumus. q̄ vo iste quia iactator fuerit satis patet in euangelio vbi dicit. quia rex sum ego. ⁊ alibi. quia filium dei se fecit. De mendacio autem dicitur Zach. xiij. quia mendacia locutus es. Itē quia fuit exactor ⁊ rapax. Unde pauperes de ipo ⁊ suis similibus poterant dicere illud ps. quia ecce ceperūt animam meam. irruerūt in me fortes. ⁊ Esaie. ix. dicitur. Quia ois violenta predatio cū tumultu. Et illud Habacuc. j. Quia impius prevalet aduersus iustum. Et illud. Prouer. xxiij quia rapinas meditatur cor eorum. Item quia fuit comestor ⁊ vorax. Unde Esa. xv. quia aque dybon replete sunt vomitu. Unde Prouerbio. xxiij. quia vacantes potibus

ꝫ vanites simbolā cōsumentur. Item quia fuit receptor ꝫ fallax. Unde Hieremī.ix. Quia omnis frater supplatās supplantabitur. ꝫ omnis amicus fraudulenter incedet. et inimici hominis domestici eius. Item quia non fuit dator ꝫ tenax. ſ. per auaricīā quam amabat. Unde diabolus de auaris potuit dicere illud Hieremī.vj. Quia extendā manū meam sup habitantes terrā. A minore eī vsq; ad maiorem omnes auaricie student. Item quia non fuit stator ꝫ fugax. quia. ſ. in bono non perseuerauerit. Unde in ps. si dixi potuit dici illud. Quid est tibi mare q̄ fugisti. ꝫ tu iordanis quia conuersus es retrorsum. Item dico q̄ impius finaliter damnabit quia fuit crudelis ꝫ durus. Unde Esa. xlviij. sibi dicitur. Scio eī quia durus es tu. ꝫ neruus tu⁹ ferreus. ceruix tua ꝫ frons tua erea. vt ꝫ sibi dicatur illud Math.xxv. Scio quia homo durus es. metis vbi non seminas. ꝫ congregas vbi nō sparsisti. Item quia fuit fedus ꝫ non purus. ſ. per immundiciā luxurie. Unde sibi potest dici illud Ezech.xvj. Multiplicasti fornicationem tuam. Sequitur. Quia fabricasti lupanar tuū in capite omnis vie. Et Ozee.j. Quia fornicans fornicabit. Item quia fuit bebes ꝫ obscurus. Dei enim scientiam non habebat. ꝫ eā penitus contemnebat. Ideo dominus sibi dicit Ozee.iiij. qz tu sapientiā repulisti. repellam te. vt sit de illis de quib⁹ dicitur ,puerbio.xxiij. In auribus insipientiuz ne loquaris. quia despicient doctrinā eloquij tui. Et in ps. Quia repleti sunt qui obscurati sunt domib⁹ terre iniquitatū. ꝫ Esa. v. Ductus est populus me⁹ captiuus. quia nō habuit sciētiam. ꝫ puerbio.v. Morietur quia non habuit disciplinā ꝫ illud Esa.lx. Quia ecce tenebre operiēt terram ꝫ caligo populos. Item quia fuit pauens nō securus. trepidabat eī timore vbi non erat timor. Unde Judicū.viij. Timebat eī quia adhuc puer erat. Item quia fuit veris verbis parum vsus. Unde Esa.lix. Quia corruit in plateis veritas. ꝫ equitas non potuit ingredi. ꝫ Job.viij. In veritate non stetit. quia veritas in eo non est. Sequit. Quia mendax est. Item quia fuit mixtus ꝫ non merus. sicut. ſ. suut ypocrite similes ydolis que mixta sunt de veritate apparēti ꝫ falsitate existenti. Unde Baruch.vj. Sciet inquit postea quia falsa sunt. quia nō sunt dij. ꝫ nullum opus dei in eis est. Item quia fuit superbus ꝫ ferus. Treno.iij. Quia leuauit se supra se. ꝫ Hiere.l. Quia contra dominū erecta est. Item quia fuit mollis non seuerus. quia. ſ. delicias nō penitentiam frequentabat. Unde delicioso diuiti dr Luc. xvj. Fili recordare quia recepisti bona in vita tua. ꝫ in ps. Quia anima ipius in vita ipius benedicet. Uerūtamē ea ueat iste. quia ,certo ista mollis ꝫ ,spera deliciositas totaliter in fine cessabit. Unde Esa.xlvij. Quia non vocaberis vltra mollis. Item quia fuit discors ꝫ austerus. pacez ꝫ concordiam non amabat. ꝫ eam rumpebat sepius ꝫ turbabat. vnde iste poterat dicere illud Math.x. Noli arbitrari quia veni pacem mittere in terram. non veni pacem mittere ꝫ gladiū. Igitur multimode rōnes ꝫ cause sunt q̄re mali a deo dimittūtur. ꝫ quare finaliter in inferno damnantur. Et quare etiam ipi quia cause sunt malorū. malis perpetuis affligūtur. Et sic patz quomō ista cōiunctio causalis quia. referri potest. ſ. ad stultum peccatorē. Ad iustū viatorem. Ad deum creatorem ꝛc. Sufficit.

Quid Nota q̄ quid ponit vt cōiter reprehensiue vel inq̄sitiue. ꝫ sic dico q̄ ista dictio q̄d ē q̄nq;. ſ.

Superbie reprehensiua.
Iustitie dilceptiua.
Fallacie redargutiua:
Pigritie excitatiua.
Ignauie confirmatiua.
Auaritie condemnatiua.
Celi glorie inquisitiua.
Obedientie executiua.
Mōi miserie declaratiua.

Est dico quid reprehensiuū superbie. Ecci.x. q̄d superbis terra ꝫ cinis. Et Zach.iij. Quid tu mōs magne cōtra zorobabel. Item est disceptatiuū iustitie. sic Michee.vj. Populo meus q̄d feci tibi ꝫ aut q̄d molest⁹ fui tibi ꝫ ꝛc. Et Esa.v. Quid vltra debui facere vinee mee ꝫ non feci. Item redargutiuū fallacie. Et sic sumit Lu.xx. vbi fraudulenter se temptantibus dixit xps. Quid me temptatis ypocrite. Item est pigritie excitatiuū Math.xx. Quid hic statis tota die ociosi. Item est ignauie cōfirmatiuū. Mat. iij. Quid timidi estis modice fidei. Item est auaritie condemnatiuū sicut Math.xvj. Quid prodest homini si vniuersum mūdum lucretur. anime vo sue detrimentum patiatur. Item est celi glorie inquisitiuū. sicut math.xix. q̄d faciam vt vitam eternam habeam. Item est obedientie p̄paratiuū. sicut Actu.ix. Domine quid me vis facere. Ité est ,nostre miserie allegatiuū. sicut in ps. dicitur. Dñe quid est homo quia innotuisti ei. Et ibi. Quid est homo q̄ memores eius. ꝫ cetera similia. quia. ſ. omnia ista interrogatiua possunt significare diuersimode sm q̄ ad diuersa negocia applicant. Si tamen aliquid vlterius addere vis dic q̄ per quid arguit. interrogat ꝫ reprehendit deus. iust⁹ et impius. Primo igit dico q̄ deus nos arguendo et de nobis conquerendo vtitur isto pronomine quid. et sic certe dico q̄ a deo per quid arguūtur et reprehenduntur

Nostre seuicie cruenta iacula.
Nre pigricie cōstricta vincla.
Nre facūdie laxata spicula
Nre supbie alta cornicula.
Nostre auaricie vsta pectuscula. seu basta munuscula.
Nre immūdicie feda ,pstibula
Nre iniusticie ingrata fercula.
Nre patie cōfracta stringula.
Nre ipudētie fuscata specula.
Nre apparētie ficta signacula.

Igitur dico q̄ per q̄d a deo reprehendit crudelium dira seuicia. sic arguebatur Cayn post occisionem abel. Genī. iiij. vbi domin⁹ sibi dixit. Quid feci sti. Ecce vox sanguinis fratris tui clamat ad me ꝺ terra. Item arguit a deo ignauoz torpes pigricia. Sic videtur ille summus pater familias dicere illud Mat.xx. Quid hic statis tota die. Ite ꝫ vos in vineā meā ꝛc. Et xpus discipulis suis dixit. Quid dormitis. surgite et orate ne intretis in temptatōnem. Lu.xxij. Et Jone.j. q̄d sopore deprimeris. surge inuoca deū tuū. Item arguitur loquacū mordax facundia. Unde detractoribus dicit dominus Nume.xvj. Quid est eī aaron vt murmuretis cōtra eum. Et in ps. Quid gloriaris in malicia qui potes es iniquitate. tota die iusticia cogitauit lingua tua. sicut nouacula acuta fecisti dolum. Dilexisti omnia verba precipitationis. lingua dolosa. ,pter hoc ꝛc. Item arguitur a domino potentiū alta superbia. Et sic dicit Eccl.x. Odibilis cōram deo ꝫ hominibus superbia. Sequit. Quid supbis terra ꝫ cinis. Ideo superbo dicit Job.xv. Quid tumet cōtra deum spiritus tuus. Item reprehenditur auaroz cōcupiscentia. Et sic dixit dominus Lu.ix. ꝫ Math.xvj. Quid ,pficit homini si lucretur totum mūdum. anime vo sue detrimentū patiat. Ideo dominus mūdi ꝫ mūdanoz negocioz dilectoribus dixit Hiere.ij. Et nunc quid tibi vis via egypti vt bibas aquam turbidam. Et quid tibi vis cū via assyrioz vt bibas aquam fluminis. Item arguitur a domino clericoz feda luxuria. Et sic videt dominus dicere illo Hieremī.vj. Quid est q̄ dilectus meus in domo mea facit scelera multa. Item arguit a domino ingratorū iniusticia ꝫ verecundia. Et sic conqueritur domin⁹ de oblivione beneficiorum suoz dicēs Esa.v. Quid est quod debui vltra facere vinee mee ꝫ non feci. Et Ozee.v. Quid faciam tibi effraym. Quid faciam tibi iuda. ꝫ Michee.vj. Populo meus quid feci tibi. aut quid molestus fui responde mihi Item arguitur a domino turbidorū. id ē in patiētia fracta modestia. Et sic dixit dominus Hiere.xxx. Quid clamas super contritione tua. insanabilis est dolor tuus. Item arguitur a domino deceptoz picta decentia. ſ. ypocrisis ꝫ apparentia ficta. de quo dicit Hiere.ij. Quid niteris bonam ostendere viam tuam vt queras delectatōnem. que nisi p malicias tuas docuisti vias tuas. ꝫ Esa.xxij. Tu quis hic aut quasi quis. Sic ergo patet qualiter reprehensiue istud ,pnomē quid ptinet ad deū. Secūdo dico. q̄ istud ,pnomen quid ptinet ad iustū. Et sic dico q̄ iustus dicit q̄d. interrogando. ſ. Deū. Seipm ꝫ Proximū. Et primo interrogando deum. Et sic certe dico q̄ homo dicendo quid

Admiratur dei humilitatem.
Contemplat dei sublimitatē.
Amplerat dei suauitatem.
Altricat dei seueritatem.
Prestolat dei benignitatem.

Dico igitur q̄ a deo quid iustus admiratur diuinā humilitatem. ꝫ sic mirat quomō accessit ad hominem carnem sumendo et iōm in hac vita psonaliter visitando. Unde in ps. dicitur. Domine quis est homo quia innotuisti ei. aut filius hominis q̄ reputas eum. homo vanitati similis factus ē. dies

eius sicut vmbra pretereūt. Et alibi. Quid ē homo q̄ memor es eius? aut filius hominis quia visitas eū? Item dicendo quid iustus contemplat diuinā sublimitatem. ⁊ tm̄ q̄ ista incōprehensibilis ē sibi dicit Job. xj. Excelsior celo est ⁊ quid facies? profundior abysso ⁊ vnde cognosces. Jtē dicendo q̄d. iustus amplexat diuinā suauitatē. Vñ de anima deuota xp̄o sponsum p deuotionē amplexante dr̄ prouerb. xxxj. Quid dilecte mi? quid dilecte vteri mei? quid dilecte votor meor? Item dicendo q̄d. iustus insectatur seu altricat diuinā seueritatem. s. aliqualiter de ea conqueren. ⁊ sic videtur formidolose dicere illud p̄s. Ut q̄d deus repulisti nos in finez? iratus est furor tuus super oues pascue tue. ⁊ iterum. Ut quid dñe recessisti longe? despicis in oportunitatibus in tribulatōne. ⁊ itez. Ut quid destruxisti macerią eius ⁊c. ⁊ itez. Deus deus meus vt quid me dereliquisti? Item dicendo quid iustus p̄stolatur dei benignitatem. s. de ipius misericordia confidendo. ⁊ celi gloriam affectando, sic dr̄ in p̄s. Quid. n. mihi est in celo? ⁊ a te q̄d volui sup terrā? ⁊ sic dicebat ille Mar. p. Magister q̄d faciam vt vitam eternā possideā. ⁊ apli xp̄o dixerūt Mat. xix. Ecce nos reliquim⁹ omnia ⁊ secuti sumus te. quid ergo erit nobis? Amen dico vobis ⁊c. Patet ergo q̄ iust⁹ dicendo q̄d. interrogat deū. Deinde dico q̄ iustus dicēdo q̄d ipe interrogat seipsum tripliciter. videlicet

De nature carnalis fragilitate.
De figure mūdialis inanitate.
De iacture finalis necessitate.

Querit ḡ de carnis natura quantū sit fragilis. ⁊ sic dicit illud p̄dictum Quid ē homo q̄ memor es eius ⁊c. Sequit. Homo vanitati similis factus ē. dies eius sicut vmbra p̄tereūt. ⁊ Job vij. Quid est homo q̄ magnificas eū ⁊c. q. d. Nihil est q̄ tum ad naturā ipam corpalem. Exo. xvj. Nos vo q̄d sumus? ⁊ Deutro. v. Quid em̄ est ois caro. Item querit de mūdi figura. i. de xp̄ia sua fortuna quantū sit mobilis. Et sic dicit Sap̄. v. Quid profuit nobis superbia? aut diuitiarū iactantia q̄d nobis attulit transierūt omnia tanq̄ vmbra. ⁊ tanq̄ nūcius p̄currens ⁊ tanq̄ nauis q̄ p transyt fluctuantem aquam. De diuitijs etiam q̄rit puer. xvij. Quid p deest habere diuitias stulto cum sapiam non possit emere. Apostolus etiā. j. Cor. iij. querit de fortuna dicēs. Quid habes quod nō accepisti? q̄ si accepisti. q̄d gloriaris quasi non acceperis. Item querit de mortis iactura q̄ sit terribilis. Et sic dicī potest de homine morituro illud Lu. xviij Quid queritis viuentem cū mortuis. q. d. homo simul vivit ⁊ morit ⁊c. ⁊ Eccl. xvij. Quid lucidius sole? ⁊ hic deficiet. Patet igitur q̄ homo per quid interrogat de seipso.

Deinq̄ dico q̄ dicendo quid ipse querit seu interrogat de proximo. Et sic dico q̄ p quid fit questō.

De speculantibus cur alta mirant.
De discordātibus cur nō concordāt.
De innocentib⁹ quare tribulant.
De lamētantibus quare cōtristāt.
De dubitantibus quare retardāt.
De p̄sumentib⁹ q̄d alta scrutant.

Dico ergo q̄ queri potest quid ē q̄ speculantes supprema contemplant. cuz. s. illa sint vltra vires ingenij nostri. sic quesūt angeli. Quid ē q̄ boes conant inuestigare naturā celestiū. cū tm̄ vir terrestria possint scire? Sic dicebat Act. j. Viri galilei quid admiramini aspicientes in celū ⁊c. Ideo talis curiosus inuestigator arguit Amos. vij. Quid vides gradere ⁊ fuge. Item queritur quid est q̄ discordantes simul non federantur. Unde Actuū. vij. Fratres qui nocetis alterutrum. Item quid est q̄ innocentes in mūdo tribulantur. Vñ de xp̄o dr̄ Luc. xxiij. Quid. n. mali fecit. s. vt debeat crucifigi. ⁊ in p̄s. Quoniā quē tu persecisti destruxerūt. iustus autem quid fecit? ⁊ Matt. xxvj. Quid molesti estis huic mulieri? bonū op⁹ opata est. ⁊ Jo. ix. Quis peccauit? hic aut parentes eius vt cecus nasceret ⁊c. Jtē quid est q̄ lamentantes in mūdo contristant. sicut dictuz est magdalene. Mulier quid ploras? ⁊ Actu. xxj. Qui facitis flentes ⁊ affligentes cor meū? ⁊ Mar. v. Quid cōturbamini ⁊ ploratis? non est mortua puella sed dormit. Item queritur quid est q̄ cespitantes in deo non firmātur. sic dicitur Matt. viij. Quid timidi estis modice fidei. Sic ergo patet quomodo istud pronomē quid pertinet ad iustū.

Tercio dico q̄ istud pronomen quid quādoq̄ spectat ad impiū. Et sic dico q̄ p q̄d peccator reprehenditur. s.

De auaricie feruore cupido.
De iniustitie furore rigido
De inconstantie liuore fluido.
De negligētie sopore torpido.
De p̄sumptōis errore stolido.
De elationis vapore fumido.
De ambitōis ardore feruido.
De corruptōis būore sordido.
De cōionis amore insido.
De p̄ditōis liuore pallido.
De loquutōis rūore turbido.

Dicam ergo q̄ malus p quid arguit de auaricie cupido feruore. ⁊ sic dicitur puer. xvij. Quid p deest habere diuitias stulto cum sapientiam non possit emere? ⁊ illō Eccl. xiij. homini liuido ad q̄d aux? Item arguit de iustitie rigido furore. iob xviij. Quid perdis animam tuam. in furore tuo. ⁊. j. Reg. xxj. Quid introduxisti eū vt furoretur coram me. Item arguitur de inconstantie fluido liuore. Et sic dicitur in p̄s. Quid ē tibi mare q̄ fugisti? ⁊ tu iordanis quia conuersus es retrorsum? Item arguitur de negligentie torpido sopore. Unde illud predictum Jone. j. Quid tu sopore deprimeris ⁊c. Et illud Matt. xx. Quid hic statis tota die ociosi ⁊c. Item arguit de p̄sumptōnis stolido errore. Et sic dicit Eccl's. vij. Quid p deest homini malorum se sequi. Item arguitur de elatōnis fumido vapore. Et sic dicitur illud predictum. Quid superbis terra ⁊ cinis. Eccl. x. Unde Hiereñ. xij. Quid facies superbia iordanis. Item arguitur de ambitionis feruido ardore. ij. Paralip. xvj. Combusserunt eum ambitione nimia. scz desideria ad dignitates mundanas. Item arguitur de corruptionis sordido humore. Sicut dicitur Ecclesiastī. xvij. Quid nequius q̄ quod caro ⁊ sanguis cogitauit. Item arguitur de cōmunionis infido amore. id est de fatua ⁊ male p̄portionata societate. ⁊ sic dicit Ecclesiast. xiij. Qui tetigerit picem inquinabitur ab ea ⁊c. Sequitur. Quid cōmunicabit cacabus ad ollam? Et Hiereñ. xxiij. Quid paleis ad triticum ⁊c. Item arguitur de proditōis liuido palloze. Et sic dicitur Ecclesiastici. xxxj. Nequius oculo quid creatum est. Oculus enim qui clausus latet ⁊ tamen videt proditorem designat. qui caute ⁊ malicie sevidet. ⁊ tamen sub palliationibus occultatur ⁊ latet. Jtē arguitur de locutionis turbido rumore. Unde de homie verboso dicitur Actuum. xvij. Quid vult seminator verborū hic. nouorum demoniorum videtur denunciator esse. De mendace vo dicitur Ecclesiasti. xxviij. Ab immundo quid mundabitur. ⁊ a mendace quid mihi dicetur? De susurrone vo dicitur Treno. iij. Quid murmurauit homo viues. ⁊c. Sufficit.

Quidam. Nota q̄ quidam semper signat singularitatem. Et quia singularitas ⁊ solitudo quandoq̄ significant in bono. q̄nq̄ in malo. Hinc ē q̄ quidam aliquando signat virum iustum ⁊ pfectum per vite singularitatem ⁊ excellentiam ab alijs segregatum. ⁊ sic sumitur Luce. xix. vbi dicitur. Qr homo quidam nobilis abijt in regionem longinquā accipere sibi regnum. Et Matt. xxv. Homo quidam peregre proficiscens ⁊c. Aliquando vo signat virum impiū ⁊ imperfectum a communitate fidelium ⁊ a charitate per odium ⁊ inuidiam separatū. ⁊ in mord⁹ singularē solitariū ⁊ iniquū. ⁊ tales vt cōit

Qr isti vicijs infirmantur.
Diuitijs ditantur.
Supplicijs grauantur.

Qr isti vicijs infirmentur patet Job. iij. vbi dr̄. Erat quidā regulus capharnaū cuius filius infirmabat. Qr isti diuitijs ditent patet Lu. xvj. vbi dicitur. Qr homo quidam erat diues ⁊ induebatur purpura. Item q̄ isti finaliter supplicijs grauentur. patet Lu. x. vbi dicitur. q̄ hō quidam descēdebat a hierlm in hiericho ⁊ incidit in latrones. Et si vis nota adhuc. q̄ quidā sp signat quandaz certam ⁊ singularem pticularitatē siue bona fuerit siue mala Et ideo breuiter dicere possum q̄ quidam in singulari pōt dici de deo. de iusto ⁊ de impio. Primo igitur dico. q̄ quidā potest dici de deo. Iste em̄ dr̄ quidam. q̄ vniuersa pcellit. Precedit em̄. s.

In virtuali opatione.
In generali dominatione.
In magistrali discussione.
In liberali distributione.

Iste. n. p̄ ceteris operat virtualiter. Et ideo iste ē ille agricola. de quo dicit Mat. xxj. Homo quidaz plantauit vineam ⁊ locauit eam agricolis. Vinea. n. ista est ecclesia. agricola vo est aia vel scriptura. quā. s. bō q̄dam xp̄s non cessat diuerſi

mode ſerere. colere vel plantare. Itē iſte p̄ ceteris dñatur
gen etaliter. quia ſcz iſte eſt rex et impator vniuerſalis. Un
de de iſpo dicit Luce. xix. Homo quidā nobilis abyt in re
gionē longinquā accipe ſibi regnū. Item iſte pre ceteris di
ſcurit magiſtraliter qō ſcz fiet in iudicio cōtra malos. Un
de Lu. xvj. Homo quidā erat diues qui habebat villicum
qui etiā diffamat⁹ eſt apud eū ꝛc. expone. Item iſte p̄ cete
ris p̄miat liberaliter et boc p̄cipue fiet in patria qñ ſuis fi
delib⁹ eternā gloriā diſpēſabit. Et ſic dicit de eodez illud
Lu. xiiij. Homo quidā fecit cenā magnā et vocauit mltos
et miſit bora cene dicere inuitatis vt venirēt q: pata ſunt
oia. Et ſic ergo p̄z quō quidā pōt dici de deo. Secundo
certe dico q̄ quādoq̄ dicitur de iuſto. Juſtus eñ propter
ſingularitatem pfectionis qua alios p̄cellit: quidam meri
to poteſt dici. Et ſic dico q̄ ipſum ſingularem reddit

Mitor caſtitatis depuratiue.
Valor largitatis diſtributiue.
Squalor pauptatis obeditiue.
Dulcor pietatis miſeratiue.
Dolor crudelitatis cruciatiue.
Uigor ſtabilitatis ſolidatiue.
Clamor iocūditat̄ collaudatiue.

Dico ergo q̄ iuſt⁹ dicit quidā. quia būc caſtitas reddit mūdiſſimum. Iſte eſt ei eunuchus qui ſe ꝓpter regnum celoꝝ caſtrauit q̄propter ipm dñs ad celi gloriā euocauit. Unde. iij. Reg. xxij. Vocauit rex eunuchum quēdā. Itē dicit quidā q: būc largitas reddit gratiſſimum. Uirt⁹ eñ liberalitatis. largitatis et boſpitalitatis reddit boiem deo gratū. Sicut eñ dicit Hebre. xiij. Per banc virtutē placuerūt quidā angelis boſpitio receptis. Et iō xp̄s volēs cenare legit dixiſſe diſcipulis. Mat. xxvj. Ite in ciuitatē ad quendā et dicite ei apud te facio paſcha ꝛc. Ut ꝛ de boſpitali liberalitate dicit illud Job. xj. Qz in trauit ieſus in quoddā caſtellū: et mulier quedaz martha noie excepit illum in domū ſuā. Item iuſtus dicit quidaz quia hunc pauptas reddit aptiſſimū. Pauptas eñ q: nihil habet quod aggrauet: reddit hominē agilē ad currendum: ꝛ ad xp̄m p bona opa inſequendū. Exēplo Job. De quo dicit Mar. xiij. Adoleſcēs autē quidā ſequebat eū amictus ſyndone ſup nudo. Itē dicit iſte quidā: q: būc pietatis reddit dulciſſimū ſcz ad alios miſericorditer condolendū. Exemplo. ſ. ſamaritani. De quo dicit Lu. x. q̄ vulneratū a latronibus ſamaritan⁹ quidā miſericordia mot⁹ excepit in iumentū ſuū: ꝛ ligatis vulneribus infudit oleuz atq̄ vinū. Itē iſte dicit quidaz: q: hunc charitas trucidat intimū. ſ. babēdo in mente crucis xp̄i memoriā et deuotionem. vt talis quidā ſit ille de quo dicit Lu. xiij. Arborē fici babebat quidā plantatā i vinea ſua. i. arborez crucis in mente ſua. figuratus. ſ. in quodā ſymone cyreneo quē angariauerunt vt tolleret crucē ieſu. Symon qui interp̄etat obediēs eſt quilibet xp̄ian⁹ deuot⁹ qui. ſin corde ſuo p cō paſſionē angariat: quādo crucē ieſu portare p memoriam comp̄obat. Itē dicit quidā: q: hunc firmitas reddit fortiſſimū quia ſcz talis eſt in bono ſtabilis atq̄ cōſtās: ꝛ fortis ſeu patiēs in aduerſis. Et ſic dicit Job. viij. Stetit quidam cui⁹ nō agnoſcebā vultū ymago coza oculis meis. ꝛ Matb. xvj. Sunt quidā de bic ſtantib⁹ q̄ non guſtabunt mortē. Item dici poteſt quidā quia iocūditas dat buic nomen optimū ſcz deū laudando et magnificando. Uñ Lu. xj. Extollēs vocē quedā mulier dixit. Beatus venter q̄ te portauit. ꝛ vbera q̄ ſuxiſti. Et breuiter ſatis patet quō quidā ſignat ſingularitatē in bono. Et quō oīs viri iuſti ꝛ pfecti quidam ꝓprie dici p̄nt. ſicut ſatis patet. j. Cor. xij. vbi dr ſic. Quoſdam q̄dē poſuit de⁹ in eccia. Primū quidē aplos. Secundo ꝓphetas. Tercio doctores. Quarto vtutes ꝛc. ꝛ Eph. iiij. dicit. q̄ de⁹ ordit quoſdā aplos: q̄ſdā ꝓphas ꝛc. Et merito: q: certe dicit Eccl. xlviij. Quidā eoz fecerūt q̄ placerent deo. Et ſic patet quō quidā aliq̄n dicit de iuſto. Sz tercio dico q̄ quidā aliq̄n dicit de impio. Impij ei et mali vt cōiter nō ſunt oēs p cōem pietatē. charitatē et largitatem. ſed potius ſunt quidā per particularitatem et ſingularitatem: et per odiū et inuidie extraneā p̄cialitatez. Et ſic nota q̄ iſti ſunt ſingulares in malo: et boc certe quia

Ignorantie nube tegunt.
Idolatrie lege viciant.
Pertinacie fronte cogunt
Caſtrimargie cibo augūt.

Dicā ergo q̄ tales q̄dā fiūt nebuloſi p ignorantiā. quia ſcz iſti ignorāt deū ꝛ quicquid ptinet

Iniuſticie paſſu flectunt.
Immūdicie luxu ducunt.
Incōſtantie fuga labunt.
Somnolentie ſtratu p̄munt.
Impr̄udētie verbis vtuntur.
Inſolentie curſu feruntur.
Incredēcie foſſa clauduntur.
Auaricie nexu ſtringuntur.
Epilētie vētis angūt. ſeu etiā
Excellētie flatu pelluntur.
Peſtilētie pene ſubdunt.

ad ſalutē. j. Cor. xv. Ig̃ norantia eñ dei q̄dam habent. Figurati. i. in illo ceco de quo dicit Luce. xviij. q̄ cecus quidā ſedebat ſecus viā mendicans. Uia eñ que ducit ad paduſuz eſt ſacra ſcriptura circa quā p̄o certo quidā ſedent: ꝛ tñ veritatē ipſius ignorant Jux illō Ecci. xvj. Lōge ē teſtīm a q̄buſdā. Itē dico q̄ tales q̄dā fiūt vicioſi p ydolatriā. Cōſtat ei q̄ erq̄ verū deū igrāt faciliter demonib⁹ et eoz cultui et erroꝛib⁹ ſe idināt Uñ. j. Mach. ij. Acceſſit q̄dā iude⁹ in oīm ocul⁹ ſacrificare ydolis. Itē dico q̄ tales quidā fiūt furioſi ſeu effrontoſi p ptinaciā. Et ſic iſti cōpanē demoniacis et furioſis: ptinacibus ꝛ frōtoſis. Lu. viij. Occurrit illi vir quidā q̄ habebat demonium. Itē dico q̄ tales quidā facti ſunt guloſi p caſtrimargiā. Et ſic dicit Lu. xvj. Hō quidā erat diues q̄ induebat purpura et byſſo: et epulabat quotidie ſplēdide. Itē tales quidā fiūt claudicoſi p iniuſticiam: pendēt ei ad vtrāq̄ ptē. Uñ Act. xiij. Quidā vir luſtris infirmis pedibus ſedebat claud⁹ ex vtero matris: et nūq̄ ambulauerat ſupple recte. Et Act. iiij. fit mentio quō vir quidaz claud⁹ baiulabat q̄tidie añ portam vt elemoſynā accipet. Compara: iſti iudices claudicātes q̄ non querūt niſi recipe munera ꝛc. vt de tali iudice dicit illud Lu. xviij. Judex quidam in ciuitate q̄dā qui deū nō timebat nec boiem reuerebat. Itē dico q̄ tales quidā fiūt malicioſi p carnis ſpurciciam. j. Cor. x. Quidā ex ipis fornicati ſunt. Itē dico q̄ tales quidā fiūt lubricoſi p inconſtantiā. ij. Mach. viij. Quidam formidātes et nō credētes deo iuſticie in fugā cōuertebant. Itē dico q̄ tales quidaz fiūt ociоſi p ſomnolētiam ſeu pigriciā. vt ſic de eis poſſit dici illd. j. Cor. xv. Quidā aūt dormierūt. Itē dico q̄ tales quidā fiunt queruloſi ſeu etiā plus verboſi p excellētiam q: ſ. iſti p vaniloq̄a ꝛ ſuſurria in verbis puerilibus debito pl⁹ abundāt. Uñ. j. Thi. j. Quidā aberrātes cōuerſi ſt̄ in vaniloq̄ū. Et. j. Cor. x. Quidam eoz murmurauerūt ꝛ pierūt ab exterminatore. Item dico q̄ tales q̄dā ſt̄ curriculoſi p inſolentiā. B̄ ē dictu iſtabiles ꝛ inq̄eti. vñ. ij. Thes. iij. Audiuim⁹ q̄ſdam inter vos ambulare in q̄ete nibil opantes ſ curioſe agētes. Itez tales q̄dā fiūt tenebroſi p infidu ciā ſeu incredētiā: B̄ ē dictu ꝓpter defectū vere fidei. j. Thi. j. Quidā circa fidē naufragauerūt. Et. j. Thi. iij. In nouiſſimis tpib⁹ diſcēdēt q̄dā a fide attēdētes ſpiritib⁹ erroꝛis. Itē dico q̄ tales q̄dā fiūt doloroſi p auariciā. Uñ. j. Thi. vj. Radix oīm malor ē cupiditas: quā quidā appetētes inſeruerūt ſe doloꝛib⁹ multis. Uar⁹ eñ ſp ē in miſeria ꝛ doloꝛe. Itē dico q̄ tales q̄dam fiūt p̄ſumptuoſi p extollētiā: ſeu etiā ſupbiaz. j. Cor. iij. Inflati ſunt q̄dā. ꝛ Mar. xiij. Erāt quidā idigne ferētes ꝛc. Itē dico q̄ tales q̄dā fiūt ruinoſi ad mortis furiaz q: ſ. iſti finaliter in eternā dānationē ruūt. vñ Lu. x. Hō q̄dā deſcēdebat a irlm in iericho ꝛ icidit in latrones. i. in demones: q̄ expoliātes eū plag̃ impoſit⁹ abiert ſemiuiuo relicto. Tales ei finaliter de mūdi gloria ad infernū deſcēdūt: vbi nudati et vulnerati demonib⁹ ſuccūbūt. Pz igr quō q̄daz pt dici q̄libet pctōr: iuſt⁹ viator. ſumm⁹ creator. Sufficit.

Quidem. Nota q̄ q̄dē aduerbiū affirmādi accipit̄ p vre vel p certe. Affirmat eñ ꝛ aſſerit oē illud cui p̄iūgit̄ vel ligat. Et vt breuiter trāſeam⁹ dicam⁹ q̄ iſta aſſertio q̄dē q̄nq̄ affirmat de deo q̄nq̄ d̄ iuſto. q̄nq̄ de iuſto. Primo igr dico q̄ affirmat d̄ do. Illa ei q̄ d̄ deo p̄dicāt. p q̄dē ſepi⁹ affirmāt. Affirmāt eñ i ipo

Diuinitas latens in homine.
Humanitas iūcta cū numine.
Benignitas plena dulcedine.
Mortalitas p̄ſſa ſub turbine.
Seueritas mordēs acredine.
Auctoritas cū celſo nomine.

Aſſerit eñ q̄ in xp̄o latet diuinitas. ſ. Cor. xv Quidē deus erat i xp̄o Itē aſſeritur q̄ in deo manet humanitas. Figura Tho. ix. vbi d̄r q̄ thobias vocauit anglm quē q̄dē boiez exiſtimabat. Itē aſſerit q̄ in xp̄o viget benignitas: qua ſcz ipe peit miſericorditer oibus. Uñ Job. xiij. Tu quidē greſſus meos dinu.

meraſti.ſ pce peccatis meis. Item aſſerit q̄ in xp̄o cadit mortalitas ſcz in paſſione. Marci.xiij. Filius quidem hominis vadit ſupple ad mortē ſicut ſcriptū eſt de eo.ꝛ Hebreo.xv. Et cuz eſſet filius dei didicit ex bis q̄ paſſus ē obedientiam. Item aſſerit q̄ in xp̄o regnat ſeueritas.ſ.iuſticie Aū Hiere.xij. Juſt⁹ quidē tu es dñe ſi diſputē tecū. Item aſſerit in eodē auctoritas cū celſo noie inēctum ſcz omnia obediūt ſibi. Unde Baruch.vj. Sol quidē et luna et ſydera obaudiūt ſcz voci dei et pficiūt quod eis a deo impatū eſt. Sic igit patet q̄ hoc aduerbiū quidez aliq̄n affirmat de deo. Scdo dico q̄ iſtud aduerbiū q̄dē affirmat de iuſto.ꝛ ſic dico ꝺ dño q̄dē ac ſi eēt ver⁹ cert⁹ ꝛ ſatis bō q̄ h

Solet dominum metuere.
Pauperes ſolet induere.
Feminas ſolet effugere.
Mortalē ſe ſolet dicere.
Sub norma ſolet ſe regere.
Immūdos ſolet abluere.
Segetes ſolet excolere.
Minimū ſe ſolet credere.
In altum ſolet excreſcere.
Nuptias ſolet indicere.
Gratias ſolet reddere.
Doctrinis ſolet affluere.
Singulos ſolet diligere.
Mundana ſolet cōtemnere.
Cū morte ſolet cōfligere.
A deo ſolet procedere.
Sacerdos ſolet exiſtere.
Jocund⁹ ſolet incedere.
Federa ſolet coniūgere.
Carceri ſolet incumbere.
Stupēda ſolet efficere.
Se mūdo ſolet abſcōdere.
Se darū ſolet oſtēdere.
Calices ſolet effundere.
Gregibus ſolet aſſiſtere.
Obedientē ſolet ſe ꝓdere.
Poſt luctū ſolet ſplēdeſcere.

Dicā igit de dño quidem hoc ē de quolibet viro iuſto.certo videlicet atq; vero q̄ hic deū amat et metuit. Jdeo ipe eſt qui dicit Thob.iij. Paupem q̄dē vitaz gerim⁹:multa bona habebim⁹ ſi timuerim⁹ deum. Item hic paupes ditat et induit. Job.xxvij. Si ſicut lutū ꝓparauerit veſtimenta ꝓpauit quidem:ſ iuſt⁹ veſtiet eis: et argentum innocēs diuidet. Item hic immūda fugit ꝛ reſpuit:hoc eſt dictu luxuriam. Aū.j.Reg.xxj. Et quidez ſi de mulierib⁹ agit continuim⁹ nos. Item hic vilem damat et mortalē innuit dicēs ſcz Sap.viij. Sū q̄dem ego mortalis bō ſimilis hominib⁹ et ex genere terreno illius q̄ primo format⁹ eſt. Item hic ſub norma viuere ſtatuit ſcz ſub regulis diſcipline:vt ſit de illis de quib⁹ dicit Sap.xj. Cum eīn tēptati ſunt (ꝛ quidē cū miſericordia) diſciplinā acceperūt. Item hic immūdos mūdat et abluit. Act.j. Johannes quidē baptizauit aqua vos autē baptizamini ſpūſancto. Et Luce.iij. Ego quidez baptizo vos aqua. Item hic ſegetes colit et inſtruit: ſegetez dico ſeu meſſem ſacre ſcripture. Math.ix. Meſſis quidez multa oparij aūt pauci. Item hic ꝓ cunctis ſeſe deminuit.ſ. ſe humilem reputando.ij.Cor.x. Ju facie quidē xp̄i humilis fui inter vos. Item hic in altuz creſcēs ſe aſtruit. ſimilis ſcz iſti grano ſinapis. Math.xiij. Oō quidē minimum eſt oibus ſeminib⁹ et leguminib⁹.cū aūt creuerit mai⁹ eſt olerib⁹. Item hic nuptias iūgit et conſtruit. nuptias dico charitaſ et veri amoris dicēs ſcz illud Mat.xxj. Nuptie quidē pate ſunt. Item hic gratias reddit et annuit.q:ſ. iuſt⁹ ſolet deo et cuicunq; benefactori ſuo dignas et debitas agere grates vt ſibi dicat illud.j.Cor.xiij. Tu quidē bñ gr̄as agis. Ro.j. Primū q̄dē gr̄as ago. Item ꝺ doctrinis pollet ꝛ affluit. Rom.iij. Primum quidem credita ſunt illis eloquia dei. Et Rom.x. Et quidē in omnē terraz exiuit ſonus eoz. Item hic ſingulis amorē influit. Aū Phil. ij. Epafrodit⁹ quidē omnes vos deſiderabat:ꝛ meſt⁹ erat ꝓterea adieratis illū infirmatū. Item hic mūdana ſpernēs deſtituit. Aū ipe eſt q̄ dicit Phil.iij. Que quidē retro ſunt extendēs:meipm ad deſtinatū ꝓſequor brauiū. Item hic cū morte pugnat et arguit quia ſcz iuſtus cōtēnendo mortez vincit mortem. Aū.ij. Thimo.j. Qui ſcz xp̄us deſtruxit q̄dem mortē illuminauit aūt vitā et incorruptionē. Item ꝺ a deo manat et effluit.q: ſcz iſte eſt filj⁹ dei ꝓ adoptionem et gratiā. Aū illud Hebre.v. Quidā cū eſſet filj⁹ dei didicit ex bijs q̄ paſſus eſt obedientiā. Item hic in ſacris miniſter affuit.q: ſcz iſte fuit ſpiritalis ſacerdos:ſacer dux:vel ſacra docēs. Unde Heb.x. Omnis quidē ſacerdos preſto eſt. Item hic in deo let⁹ reſplēduit quia ſcz iuſt⁹ ſemp ē gaudens in ſpūſancto. Aū de apoſtolis dicit Act.v. Et ille q̄dem ibant gaudētes a cōſpectu concilij: quoniā digni babiti ſunt ꝓ noie ieſu cōtumelia pati. Item iſte in pace vixit et deguit quia ſcz iſte pacē et concordiā in eccleſia ſeminauit. Act.ix. Eccleſia quidē habebat pacē et edificabatur Item hic tribulatiōes et carceres ꝓ deo et iuſticia ſuſtinuit vt ſcz ſibi et ſuis ſimilib⁹ dicat illud Sap.xviij. Digni q̄dem ſunt carere luce et pati carcerē. Lucē dico mūdane ꝓſperitatis. Carcere vero dico ſeue tribulationis. Item hic in ſignis multis emicuit.q: ſcz iuſti faciūt mirabilia opera et ſtupēda. Joh.xx. Multa quidez et alia ſigna fecit ieſus q̄ nō ſunt ſcripta i libro hoc. Item hic ſe mūdo celat et obſtruit:q: ſcz iuſtus virtutes ſuas ꝓ inanē gloriam nō publicat ſed eas ꝓ tegit atq; celat q̄uis ꝓdicare alijs nō deſiſtat. vñ Act.ix. Audientes quidē vocē:neminē videntes. Item hic exemplis claris docuit quia ſcz iuſt⁹ q̄ſq; docet exemplis non verbis:et quā docq; etiā verbis et nō exemplis. Unde Act.xvij. Lumen quidē viderūt:vocē aūt eius non audierunt. Item hic ſitiēti potare tribuit op⁹ eīn miſericordie ē ſitienem potare. Unde iſte dicebat ſitienti⁹ illud Mat. xx. Calicem quidē meū bibetis:ſedere aūt ad dexteram meam nō eſt meū dare vobis. Item hic gregibus libenter ꝓfuit gregib⁹ dico ſubditoz ipos ſcz debite gubernando:et inter eos debite diſcernēdo. Aū de filio bois dicit Mat. xxv. Oz ſtatuet oues quidē a dextris:edos aut ad ſiniſtros Item hic dño libenter appuit.q: ſcz ad oia dei mādata ſemper fuit obedire patus:licet ipm carnis fragilitas aggrauaret quia ſcz ſicut dicit Math.xxvj. Spūs quidē promptus eſt caro aūt infirma. Item hic vt triſtis in mūdo doluit:ſ poſt mortē iocūdus claruit. vt ſcz ſibi et ſuis ſimilib⁹ poſſit dici illud Joh.xvj. Et vos nūc quidē triſticiā habetis:iterū aūt videbo vos et gaudebit coz veſtrum. Patet ergo quō quidē aliq̄n affirmat de iuſto. Tercio dico q̄ iſtud aduerbiū quidē affirmat de iniuſto.de ſtulto id ē de boie impio et puerſo. Et ſic breuiter nota q̄ ꝓ quidē deſcribit vir iniuſtus ſcz Oz tū ad preſentē ꝓſperitatē qua preminet. Oz tum ad vigentē iniquitatē quā cōtinet. Oz tū ad ſequentē calamitatē que imminet. Jgit dico q̄ ꝓ quidē afferitur in viris impijs preſens proſperitas qua ſolent pollere. quia ſcilicet mali mundi proſperis pre ceteris pl⁹ abundant. Et ſic dic q̄ bij pre ceteris

Pollent humoribus.
Scatent muneribus.
Carent verberibus.

Jſta ei ſunt tria ꝑncipalia mūdi bona in quib⁹ vt cōiter abūdant mali ſcz dignitates et eminentie. De quibus impio ꝓbete balaam dixit imp⁹ rex balach. Numeri.xxiij. Decreueram quidem magnifice te honorare ſcz ſi maledixeris filijs iſrael ſed dñs priuauit te honore. Item facultates et opulentie.ſicut patet de vſurarijs et falſis mercatorib⁹:et etiam de furibus et ꝑdonibus qui in diuitijs plus abūdant ſicut de iuda dicit Act. j. Et hic quidem poſſedit agrū de mercede iniquitatis ꝛ ſuſpenſus crepuit medi⁹. Item voluptates et cōplacentie.ſi cut ſcz ſunt multi qui in pace et complacentia ſemp viuūt Unde cuilibet tali poteſt dici illud quod dictū fuit hieruſalez peccatrici. Luce.xix. Si cognouiſſes inquit.et tu ſupple fleres.ꝛ ſequit. Et quidem in hac die que ad pacem tibi ſupple habes. Sequit. Quia venient dies in te et circūdabunt te inimici tui vallo:et coanguſtabunt te vndiq;:et ad terram proſternent te. Patet igitur q̄ per quidē in viris impijs afferit preſens proſperitas qua ſolent pollere.

Deinde dico q̄ per quidem afferitur in viris impijs ingens iniquitas:qua ſolēt fetere:hoc ē dictu.abundantia ꝛ ſuperfluitas viciorum. Et ſic certe dico q̄ in iſtis afferitur

Varietas odibilis.
Societas abhominabilis.
Ebrietas damnabilis.
Sacietas irritabilis.
Crudelitas intolerabilis.
Debilitas fugax et labilis.
Obſcuritas ceca vel nubilis.
Sublimitas ſupba et mobilis.
Loq̄citas nunq̄ domabilis.

Patet de ſua odioſa et deceptoria varietate:quis p fidi adulatores vtrāq; ripam volūt paſcere.ꝛ vtriq; parti adherere: ſed cuz neutra penit⁹ firmiter ſtare.figurati ſcz in illſama-ritanis de quib⁹ dicit.iij. Reg.xvij. Oz ipſi erant timentes quidem deum: ſed nihilominus ydolis ſeruientes. Et dicitur ibidem q̄ iſta de cauſa a leonibus ſunt occiſi. Item patet de ſua prana et ſolida ſocietate. Conſtat enim q̄ mali in ſuis pravis federibus et ſocietatibus

valde sunt solidi atqz firmi: et maxie ptra bonos. Figura
tu squamis leviathan de quo dicit Job. xli. q corp⁹ ei⁹
quasi scuta fusilia cōpactuz squamis tesel̄ pmentibus vna
vni coniungit: et nec spiraculū quidem incedit p eas. Cor
pus em̄ leviathan. i. dyaboli est societas reproboz cui⁹. s.
squame id ē psone taliter sunt cōiuncte q nec spiraculum
quidē p eos penetraret. Itē patet de sua cōtinua et horri
da ebrietate. De quo scz dicit assertiue. i. Cor. vi. q alius
quidē esurijt alius aūt ebrius est. Item patet de sua rapa
sa et auida voracitate seu sacietate. De qua scz Sap. xvi.
Illi quidem cōcupiscētes escam ꝛc. Sequit. Etem̄ cum il
lis semp venit seua bestiaz ira ꝛc. Itē patet de sua dira et
feruida crudelitate. de qua. s. dicit Sap. xi. Pro fonte qui
dem sempiterni fluminis sanguinē humanuz dedisti iniu
stus. Item patet de sui vana et fluida labilitate seu sagaci
tate. de qua scz dicit Baruch. iii. vbi de sacerdotib⁹ ydolo
rum dicit sic. Sacerdotes quidē eoz fugient et liberabun
tur. q. d. Isti cū dijs nō pseuerabunt stabiles: ꝑ in fugam q
inconstātiā conuertent: vt de incōstantia sua dicāt ipi ma
li illud Sap. v. Nos insanati cōtinuo defecim⁹ esse. ꝛ vir
tutis quidē nullum signū valemus ostendere. Item patet
de sua tetra et fumida obscuritate: hoc ē dictu: de sua igno
rantia imbecilli. de qua scz dicit Sap. xvii. Oz ignis qui
dem nulla vis poterat eis lumē pbere. Et merito quia. s. si
cut dicit Sap. xviii. Digni q̄dē sunt carere luce et pati car
cerem. Carere dico luce vere fidei et scīe. et patī carcerē
ignorantie. Itē patet de sua alta et tumida pomposita te.
De qua scz dicit. ii. Macha. xv. Nichanoz quidē summa
supbia erectus cogitabat cōtropheum statuere de iuda.
Item patet de sua stolida loquacitate. de qua dicit Jaco
bi. iii. Lingua modicum quidē membz est et magne exal
tat. Ecce quātus ignis q̄ magnā siluam incēdit. Ptz igit
q ꝑ quidē asserit impijs ingens iniqtas qua solēt fetere

Denicz dico q ꝑ quidē asserit in impijs sequēs aduersi
tas qua solent dolere. Quia vere mali post presentem pro
speritatē et iniquitatē: solent finaliter venire ad infernalē
aduersitatem et penalitatem. Et sic nota q per quidem
nobis insinuatur q impij et peruersi

In peccatis suis moriuntur. Dico ꝫ q isti moriunt
Ab hostib⁹ diris capiuntur. in culpis ꝓprijs. Unde
In tenebris atris includunt. Ezech. iii. Si non fue
rit cōuersus a via sua mala: ipe quidē in iniquitate sua mo
rietur. Itē dico isti capiunt vinculis anxijs. Unde Ezech.
xxiii. Si venerit gladi⁹ ꝛ tulerit de eis animā: ille quidem
iniquitate sua captus ē. Item dico q isti includunt tene
bris noxijs. Unde illud p̄dictuz Sap. xviii. Digni sunt illi
quidē carere luce et pati carcerem ꝛc. Sufficit de quidem
affirmatiuo.

Quicquid. Nota q quicquid idē est q oē qđ. si
cut ergo quisquis refert ad psonas
sic q̄cquid refert ad res. Et sic nota q est dare quicquid

Mandatoz quod est obseruandum. Item dico q ē
Promissoz qđ est accelerandum. dare vnū quic
Meritorū quod est ꝓcurandū. quid qđ est fa
Uitiorum qđ est refutandum. ciēduz. Istud
Tormētoz quod est formidandum. certe est q̄cqđ
Premiorum quod est affectandum. a deo vel ꝑlato

nobis iniungit et mandat. Unde Mume. xxiii. Nōne di
xi tibi q q̄cqđ dns̄ ꝓcaret mihi ꝫ facerē. Et Mume. xxiii.
Quicquid dns̄ dixerit hec loquar. Et Ruth. iii. Quicquid
dixeris mihi hec faciā. Ita de bonis operib⁹ quō obseruā
da sunt et faciēda dicit Mume. iii. Tribū leui fac stare in
cōspectu aaron sacerdotis vt ministrent et excubēt et ob
seruent quicquid ad cultū ptinet. Et illud epse. iii. Joban.
Fideliter agis quicqđ operaris in fratres. Itē est dare vnū
quicquid quod est adimplendū. Et istud certe est quicqđ
votorum aut promissoꝝ licitoruz et honestoz fecerimus.
Unde de filia israel. i. de aia xp̄iana dicit Mu. xxx. Quicqđ
pollicita est et iurauit ope complebit. Item est vnū quic
quid qđ est acquirendū. Et istud certe est quicqđ meritoz
et virtutū possim⁹ ꝓcurare. Unde de⁹ et sancti possunt ta
libus dicere illud Mume. x. Quicquid optimū fuerit et o
ptib⁹ dabim⁹ tibi. Istud est illud quicquid sanctū et san
ctificatū. De quo dicit Leui. xxiii. Quicqđ semel consecra
tum fuerit sanctificatoz erit. Illa em̄ que ꝓprie ꝓfecrata sunt
deo et sibi specialiter dedicata sunt merita ꝛ virtutes: et etiā
homines virtuosi et religiosi. De quib⁹. s. dicit Leui. xxvii.
Quicquid decimū euenerit sanctificabit. Religiosi enim
et clerici ꝓprie dicuntur decimaq ꝑ humani generis decī
ma in sortem dn̄i sunt assumpti et deo specialiter dedicati
Itē est vnū quicquid qđ ē respuendū. Et istud est quicqđ
viciorū ē vel etiā tpaliū gaudioz. malorū etiā ꝛ inutiliū cō
sortioz. Istud em̄ triplex q̄cqđ ē summe vitādū. videlicet

Quicquid peccati iniquitatis. Quicqđ dico iniquita
Quicquid terrene ꝓsperitatis. tis. De quo Deu. xiii.
Quicqđ immūde societatis. Quicqđ morticinū fu
erit non vescamini ex eo. Morticinū dico. i. peccatū. Pec
catum em̄ ꝑ eo dicit morticinū q ꝑ peccatū aia iugulat.
Mume. xxx. Quicquid masculini generis fuerit iugulate
Quicqđ etiā ꝓsperitatis seu tpalis facultatis. qz scz terre
na bona sunt illa que inebriant et infatuāt cor humanum
Un̄ bene dicit. Mu. vi. de nazareis. q quicqđ de vua exp̄
mit non bibēt. Sequit. Quicqđ ex vinea esse potest non
comedēt. Quicquid insup male societatis. Et merito. quia
p certo sicut dicit Mume. xix. Quicquid tetigerit immun
dus immūdū faciet. Immūdū aūt reputabat i lege Deu.
xi. Quicqđ pinnulis et squamis carebat. Quicquid sup
pect⁹ suū tangēdo terraz incedebat. Et quicquid alijs aūt
pedes quatuor possidebat. Primi significāt carnales ꝛ de
licioſos. qui scz aspa cute. i. penitētie aspitate carent. Se
cundi significāt auaros et ambicioſos. qui scz pectore id ē
corde et toto corpe terre et terrenis adherēt. Tercij vero
significant supbos elatos et glorioſos: qui videlicet quatu
or alis et pedib⁹ diuersaz affectionū mentē et animā sur
sum leuant. Istud est igit vnū quicqđ qđ est respuenduz
Item dico q est vnum quicqđ qđ est metuendū. Et istud
est quicquid fit oppressionib⁹ tyrannoz. De quibus dicit. i.
Reg. xv. Oz quicqđ vile et reprobū fuit demoliti sunt. Et
Judi. vi. Quicquid tetigerāt devastantes. Et quicquid fi
naliter fiet afflictionibus infernaliuz tormentoz: vt scz dicā
possit illud Leui. vii. Quicqđ terci⁹ inuenerit dies ignis ab
sumet. Tres em̄ dies sunt tria tpa scz ꝓteritus presens. fu
turuz. Item est vnum quicqđ qđ est appetendū scz quicqđ
est gaudioz et premioꝝ padisi. Istud est illō quicqđ qđ
beatis petentib⁹ dat. De quo. i. Joh. iii. Fiducia habem⁹
ad deum vt quicquid petierim⁹ accipiam⁹ ab eo: quoniam
mādata eius custodim⁹. Un̄ de puellis assueri id ē de bea
tis aiab⁹ dicit Hester. ii. Oz ingrediētes ad regē quicquid
ad ornatū ptinebat postulātes accipiebant ꝛc. Sufficit.

Quicūqz. Nota q quicūqz accipit ꝑ omnis q̄
et nomē seu ꝓnomē significans gene
ralitatē seu cōmunitatē rerum vel personaz: siue in bono
siue i malo. Et iō notare possum⁹ q q̄cūqz significat gñalē

Auctoritatem. De primo dicit Matb. xvi. Quecun
Humilitatem. qz sup terram erūt ligata: erūt ligata
Utilitatem. et in celis. De secdo Matb. xx. Quicū
Prohibitiōez. qz voluerit inter vos maior esse sit ve
Cōminatiōem. ster seru⁹. De tercio dicit Joba. xvi.
Supplicationē. Quecunqz habet pater mea sunt. De
quarto Gen̄. ix. Quicunqz effuderit humanū sanguinem
fundat sanguis illi⁹. De quinto dicit Jaco. ii. Quicunqz
totam legem seruauerit deliquerit autem ꝛc. De sexto Jo
elis. ii. Quicūqz inuocauerit nomē dn̄i saluus erit. Sed
si vis vltra aliquid dicere de quicūqz. Dic q quicunqz pri
cipaliter refertur ad personas et ad res. Et primo quidez
dicamus aliquid de personis. Et sic certe dico q per qui
cunqz possunt intelligi Quicunqz

Uirtuosi. Primi quicunqz sunt honorandi.
Uitiosi. Secundi quicunqz sunt reprobandi.
Luctuosi. Tercij quicunqz sunt sustentandi.
Fructuosi. Quarti quicunqz sunt exaltandi.
Doloroſi. Quinti vero quicūqz sunt detestandi.

Dico ergo q nos inuenimus quoscūqz virtuosos esse
honorandos. Quicunqz enim boni sunt honore et laude
digni sunt. Hester. vi. Sic honorabit quemcunqz rex de
creuerit honorare. Et Mu. xvi. dicit q quemcūqz elegerit
dn̄s ipse erit sanctus. Et breuiter qz vir iustus: prudens et
ꝓfectus oīs vult diligere: in omnibus scit eligere: omnes

corrigere: omnes erigere: et in oibus virtuose et prudenter se habere. videt q ipsum possumus quemcūq generaliter appellare: eo q quibuscūqz virtutib⁹ potest pollere. Et sic notabo q ille dicatur vir perfectus Quicunqz

Subsistit humiliter.
Restitit viriliter.
Insistit agiliter.
Assistit fideliter.
Strigit amoris federe.
Spargit dulcoris munere.
Tangit timoris pondere.
Regit splendoris sydere.
Stergit horroris scelere.
Pascit saporis vbere.

Dico ergo q a deo diligit: et p ipm finaliter saluat ille quicūq subsistit humiliter. Humilitas em̄ est summe placet deo. Un̄ ipe dicit Mat. xviij. q quicūq humiliauerit se sicut puulus iste. h̄ maior est in regno celorū. z Luc. xviij. Quicūq non acceperit regnū dei sicut paruulus non intrabit in illud. Ecōtrario vero dixit Mar. x. q quicunq voluerit fieri maior erit minister vester. Et quicūq voluerit iter vos ee p̄m⁹: sit oim seruus. Itē ille dei ē amicus qui restitit viriliter. Unde. j. Reg. xiiij. Quemcūq viderit saul virū fortem et aptum ad prelia sociabat eū sibi. Item quicūq insistit agiliter: hoc est dictu. Quicūq obedit faciliter: seu quicūq insistit diligenter. Un̄ Math. xij. Quicūq fecerit volūtatē patris mei qui in celis est: ipe meus frater et soror z mater est. Item quicunq assistit fideliter scz orando deū et suam gratiā implorando: z fidem ipi⁹ confitēdo z ipsi⁹ seruitiū exequendo. ij. Paral. vj. Quicunq orauerit in loco isto exaudi de habitaculo tuo. z Luce. xvj. dixit dns. q quicūq confessus fuerit me coram hominib⁹: filius hois confitebit illum coram angelis dei. Et j. Reg. ij. Quicūq honorificauerit me glorificabo eū. quia breuiter sicut dicitur Act. ij. Quicūq inuocauerit nomen dni saluus erit. Item dico q ille iustus z p̄fect⁹ debet reputari quicūq stringit amoris federe. De quo. j. Mach. viij. Quicūq accesserunt ad romanos statuerunt cum eis amicicias. Itez quicūq spargit dulcoris munere: hoc est dictu. Quicūq libenter alis dat quod habet. Mathei. x. Quicūq potum dederit calicē aque frigide non p̄det mercedem suā. Item quicūq tangit timoris pondere. Unde Eccl. xxvij. Cum viro sancto assiduus esto quemcūq cognoueris obseruare timorē dei. Item quicūq regit splendoris sydere: hoc est dictu. diuine sapiētie luce: q: sicut dicitur Bal. vj. Quicūq hanc regulam secuti fuerint pax sup illos et misericordia. Regula em̄ dicit a regēdo. sapientia em̄ regit et regulat vniuersa. q: sicut dicit Sap. ix. Per sapientiā sanati sunt. Itē quicūq stergit horroris scelere id est quicūq purificat: et lauat a mūdicia vicior. De q Bal latha. s. iij. Quicunq in christo baptizati estis christum induistis. Item quicunq pascitur saporis vbere: hoc est dictu sacramento altaris digne: videlicet et honeste. Unde Math. xxij. Quoscūq inueneritis vocate ad nuptias. Caueant tn̄ isti: quia sicut dicit. j. Cor. xj. Quicūq manducauerit panē vel biberit calicē dni indigne: reus erit corporis et sanguinis dni. Et certe tales quicūq sunt merito cōmedendi. Quia ꝓcerto isti sunt quos de⁹ elegit ad sancte viuendū. Nume. xvj. Quemcunq elegerit dns ipe erit sanctus. Item quos de⁹ vngit ad digne regendū: vnde de dauid inungēdo in regē israel dixit dns samuel. j. Regū. xvj. Unges quēcūq monstrauero tibi. Itez quos deus erigit ad sibi succedendum. quia sicut dicitur Romanor. viij. Quicunq spiritu dei aguntur hi filij dei sunt q si filij z heredes. Unde de successione regni paradisi dicitur Danie. iij. q dominat excelsus in regno hoim: et cuicunq voluerit dabit illud. Item qs deus adigit ad fidē credēdū. Act. ij. Uobis em̄ est repromissio et filis vestris: et omnib⁹ qui longe sunt quoscūq dns deus vester aduocauerit. Sic igitur p̄z quō q̄cūq sumit in bono. Itē qnq sumi pōt i malo. Et sic ꝓcerto: q̄cūq or ille q qbuscunq vicijs gnaliter maculat. Et sic dico q isti sē vituperādi z reprobādi q̄cūq sē

Ligati amore mūdanor.
Fedati horrore vicior.
Mudati valore meritor.
Turbati stupore aduersor.
Letati labore miseror.
Leuati honore fatuor.
Fugati flore secretor.

Dico igit q vituperandi sunt et reprobādi quicūq sunt ligati mūdanorum amore. Et sic dicit Jaco. iij. Quicunq voluerit amicus huius mūdi fieri inimicus dei constituetur. Quia reuera

Priuati dulcore gaudior: mūdus est fraudulēt⁹ amicus q suos decipit dilectores. Unde iste videt demonib⁹ et mundi tribulationibus dicere illo qd dicit iudas Mathei. xxvj. Quēcūq osculatus fuero ipe est tenete eū. Et ido bene dicit de mundi habitatoribus Dicere. xxxviij. Quicunq manserit in ciuitate hac morietur. Itez quicūq sunt fedati vicioz horore scz peccato carnis. De quib⁹ dicit Gal. vj. Quicūq volūt placere in carne hi cogūt vos circūcidi. Et Apoc. xiij. Quicūq non adorauerit ymaginem bestie occidat. quia scz hodie apud malos quicūq bestialiter nō vixerit: carnisq delicijs vtit: dignus morte ab impijs reputat. Et tamē prouer. xx. dicit q luxuriosa res est vinū. et tumultuosa ebrietas. quicunq his delectat non erit sapiens. Item quicūq sunt nudati meritorum valore. Et sic potest intelligi illud Luce. viij. vbi dicit q qui habet dabit illi: quicūq autem non habet etiam quod reputat se habere auferetur ab eo. Item sunt turbati aduersor stupore. sicut scz sunt illi qui modicis tribulationibus exercent. De quib⁹ dicit iij. Reg. xxj. Ecce ego inducam mala sup iudam et hierusalem: vt q̄cūq audierit tinniant ambe aures ei⁹. Item q̄ cunq sunt letati miseroz labore. De quibus dicit Mathei. v. Si qs te percusserit in dexterā maxillam tuam: p̄bet ei et aliam. Sequtur. Quicūq angariauerit te mille passus: vade cum illo alia duo. Item quicūq sunt leuati honoris tumore vtpute illi qui p symoniā promouētur ad alta. De quib⁹. iij. Reg. xiiij. Quicūqz volebat implebat manum suam et fiebat sacerdos. Item quicunqz sunt fugati seu reprobati diuinor flore. quia scz tales q̄cūq reputāt indigni administrare sacramenta diuina. Un̄. j. Para. xv. Illicitum est vt a quocūq portet arcba dei nri. Itez quicunq sunt priuati gaudiorum dulcore. scz qbus paradisi. De quibus Luce. xvj. Quicūq quesierit animam suaz saluam facere p̄det eam. Et quicunq p̄diderit illam viuificabit eam. quasi diceret. quicūq animam id est vitaz suam in mundo fouet et diligit: in paradisi gaudijs ipsaz nō inuenit immo perdit. Item quicūqz sunt grauati tormentorum meroze scz illi qui in inferno damnant. Quia sicut dicit Roma. ij. Quicunqz sine lege peccauerunt sine lege peribunt. Quia sicut dicit. iij. Reg. xj. Quicūq eam scilicet athaliā reginā. i. ꝓlā carnē aut volūtatez peccando secutus fuerit gladio feriet scz damnationis eterne. Patz ergo quōmodo peccator pluribus ex causis pōt dici quicūq. Et maxime quia iste in quocunq loco cadit et labitur: in quacūq die legem transgredit: et quocunq visu morti subijcit. q talis in quocūq loco cadat et labatur. Pz Ecclesiastes. xj. vbi dicit. q lignum si ceciderit ad austrū aut ad aquilonē: in quocunqz loco ceciderit ibi erit. In quocū qz die dei legē transgrediat. Patet. iij. Reg. ij. vbi dictū fuit semei q quacunqz die egressus esset de hierusalem moreret. Item q ex quocūqz visu seu aspectu morti subijcia tur scz eterne. Pz Exodi. x. vbi pharao dixit moysi. Quacunqz die apparueris mihi morieris. Ista ergo de quicunqz in malo significato sufficiant. Uide infra vbi q quia ibi inuenies de Quodcūqz. Et vbi Quo aduerbium. quia ibi est de Quocunqz. Et vbi Quoties: Quia ibi de Quotiescūqz agit ꝛc.

Quiescere. quies. Nota q q̄escere q̄n. doqz accipitur p dormire. sicut sumitur Prouerbio. iij. vbi dicitur. Quiesces z suauis erit somnus tuus. Pro cessare accipit vt communiter. Unde Esa. j. Quiescite agere peruerse: discite bene facere. Pro stabiliter manere accipitur Zacha. j. vbi de terra que perpetuā habet stabilitatē dicit. Ecce omnis terra habitatur et quiescit. Possumus ergo notare q moraliter accipiendo quintuplex inuenitur quies. videlicet Quies

Interior. Quiescit em̄ aia inter⁹ in mentis tranquillitate.
Exterior. Quiescit homo exter⁹ in mūdi ꝓsperitate.
Inferior. Quiescūt beati sup⁹ in celi felicitate.
Supior. Quiescūt mortui infer⁹ in terre ꝓcauitate
Deterior. Quiescunt gaudia deteri⁹ surgēte aduersitate. Primo ergo dicam⁹ q est quedaz quies interior et spiritalis. Et ista est quies mentis que summe est desiderāda. Quies em̄ est vnum de illis scz q ad cōuersatiōē

vite et sanitatis sunt necessaria que sunt Somn⁹ ⁊ vigilia Cibus et pot⁹. Labor et quies. Sic ꝑ loquēdo moraliter ad vitā gr̄e cōtinēdam et habēdā necessaria sunt plura. s.

Somnus contemplationis.
Vigilia meditationis.
Cibus sacramentalis.
Pot⁹ doctrine et eruditiōis.
Labor diligētie et bone opatiōis.

Quies mētalis pmanentie et trauq̄lle affectiōis. Ūñ Esa. xxx Si reuertamini et q̄escatis salui eritis. Aperēm dicatur pinguescere qñ septem dieb⁹ quiescit. Sic vere homo tūc pinguescit gratijs et virtutib⁹ qñ quiescit septem diebus id est quando cessat a septem peccatis mortalibus: vel quādo se exercitat in septē misericordie operib⁹ Eccl. xvij. Cum quieuerit tūc operabit. Exponam⁹ ergo breuiter de spirituali quiete illud ps. De celo auditum fecisti iudicium terra tremuit ⁊ quieuit. Ubi aduerte q̄ sicut quies corporis causatur aliquotiēs Ratione

Rei qua aggrauatur. Supni timoris aggrauatiōr
Loci quo collocatur. ꝓpter Interni amoris collocatiōez
Motus q̄ terminat. Externi laboris terminatiūz.

Timoris aggrauatio ostēdit cū dicit. De celo au. se. iudi. Amoris stabilito seu collocatio: ostēdit cuz dicit. Terra. Laboris terminatio ostēdit cū dicit. Tremuit et quieuit.

Dico ergo q̄ mētis quietē generat gravitas timoris. Auditum inquit fecisti iudiciū: qđ quidē est valde timēdum. Res em̄ graues et pōderose vt cōtier magis stabiles sunt et quiete: sicut patet de magnis rupib⁹ et montib⁹: de magnis edificijs et turrib⁹: de magnis lapidib⁹ et collib⁹ que ꝓpter ponderositatē suam a nemine cōcutiūtur: sed in quiete ꝑpetua solidant. Sic vere quādo mens habet in se donum et gratiā timoris diuini qui ipsam habet aggrauare et ab omni elatione deprimere et reprimere: tūc efficit spiritalis stabilis et quieta. Auditū inquit fecisti. Habacuc. iij. Dñe audiui auditū tuū et timui. Job. iij. Timor quē timebam euenit mihi: nōne dissimulaui? nōne siluit? nōne q̄eui quasi diceret post timore q̄escit homo. Arbor em̄ magis ē quieta si sit ꝓfundi⁹ radicata. Animalia etiaz tūc quiescūt securi⁹ quādo sunt in cauernis terre profundi⁹. Sic vere mens humana tūc securius q̄escit: quādo p dei timorez in ꝓfundis terrarum id est in ꝓfunditatē mortis ⁊ inferni p considerationē infer⁹ se abscondit. j. Pet. iij. Abscōdit⁹ ē cordis homo in incorruptibilitate quieti et modesti spiritus. Deinde dico q̄ quietez generat firmitas amoris q̄ notat cum dicit. De terra. Terra em̄ habet ꝑpetuam quietem in semetipa. Et hoc q: omnes partes eius tendūt ad mediū et ad centrū ꝓpter compressionē qualitatū suarum scz frigiditatis et siccitatis: quaz motus est a circuferētia versus centrū. Sic vere humana mens tūc quieta efficit quādo qualitates eius id ē interiores affect⁹ ipius in medium id est in deū p amorē et desideriū terminant. Zach. j. Terra habitat et quiescit. Ipsum em̄ centrū et mediuz oim rerū deus: est vera et pfecta quies: ver⁹ et quietus locus cordium humanoz. Juxta illud Augu. Inquietū est cor meū bone iesu donec quiescat in te. Sicut habem⁹ exēplum de lapide sursum iacto: qui q̄escere nequit donec ad terram descenderit. quinimo si subtraberet sibi terra: non ꝓius a motu q̄esceret quousq; ad illud centrū cōe quod ē in terre medio ꝑueniret. Quia breuiter cor humanum in nulla re quietem inuenit immo vndiq; fluitat et discurrit quousq; amota terra id ē terrenoz affectu in solo deo quiescit. Quod bene patet de dnāpib⁹ peccatoz: q̄ non in deo immo in rebus mūdi locant. et ideo nulla quiete firmant immo desideriis infinitis mouent. et affectib⁹ varijs agitant. Esa. lvij. Cor impij quasi mare feruēs quod quiescere non valet. Non est pax impijs dicit dñs. Unde nota q̄ homo spiritualiter quiescit. videlicet qñq; Super⁹ in celo p contemplationē. Infer⁹ in inferno p timorem et considerationē. Exterius in ꝓmo p pacificam cōuersationē Inter⁹ vero et in seipso p dei amorem et dilectionem. Et ista est ꝓpie quies de qua loquor scz firmitas amoris que ostendit cum dicit quia terra stat et quiescit in seipsa et in centro suo. ps. Fundauit terram sup stabilitatē suaz vt sic de tali terra cordis dicat illud. j. Paral. iij. Inuenerūt terram latissimam quietam et fertilem. Tale em̄ cor per charitatez est latū p tranquillitatē est quietū. Et per virtutum

vbertatem est fertile seu plenū. Ista ergo quietez generat firmitas amoris. Terra mā. ij. Para. xvij. Regnauit Esa in cui⁹ dieb⁹ quieuit terra. Insup dico q̄ spirituale quietem generat paucitas laboris. Tremuit inquit et quieuit Sicut em̄ nulla res pōt quiescere q̄diu est in motu cū motus et quies sint cōtraria et inde est q̄ aqua nō potest quiescere q̄diu superficies ipsi⁹ mouetur. sic nec cor humanum pfecte quiescat donec a motu malorū desideriorū mūdi laborum et negociorū absolutū se inuenit atq; sentit. Juxta illud Esa. lvij. In multitudine vie tue laborasti. non dixisti quiescam. Tremuit inquit et quieuit quasi diceret. Primo oportet tremorē et motū cessare q̄z quies possit in nostris cordib⁹ habitare. Ūñ ps. Timor et tremor venerunt sup me ⁊ ꝓtexerunt me tenebre. Et dixi. Quis dabit mihi pennas sicut colūbe. et volabo et requiescam? Jgit abdicem⁹ a nobis omnes tales malos mor⁹ scz vicia et peccata. mundiq; tumult⁹ et negocia. et vana mentis desideria. vt sic simus spūaliter liberi et quieti. Juxta illud. j. Thes. iij. Opam detis vt q̄eti sitis. Jgit vt q̄eti sum⁹ quiescam?

A trifticie meroribus. Quiescendū est em̄ a meroribus trifticie. Unde Hire. xxxj.
A seuicie furorib⁹. Quiescat vox tua à ploratu.
A supbie feroribus. Item a furorib⁹ seuicie. Esaie xiij. Quomodo cessauit exactor. quieuit tributū. Et Ezec. xxj. Quiescam et nō irascar amplius. Item a feroribus supbie. Esa. xxx. Superbia tantum est. quiesce. Item a dampnis vane leticie. Esa. xxiij. Cessauit gaudium tympanorum. quieuit sonitus letantium ⁊c. Et sic igit⁹ patet quo modo tria requiruntur ad quietē spiritalē habendam scz

Laboris terminatio. Ista tamē sunt contra multos
Amoris situatio. qui scz non amant requiē aut q̄
Timoris aggrauatio. etem. Juxta illud. ij. Thessa. iij. Audiuim⁹ quosdā inter vos ambulare in q̄ete: immo alios inquietant et molestant. ij. Mach. xiij. Bella nutriūt. seditiones mouent nec patiunt regnū esse quietum. Non sic charissimi sed simus pacifici et quieti. iuxta illud Esaie j. Quiescite agere pueriliter. discite benefacere. Ista est ergo quies interior et spiritalis. Et hoc est primum principale.

Secundo principaliter dico q̄ in scriptura inuenit quies exterior et temporalis. et ista est quies et delectatio quā habent mali in prosperitatibus huius mundi. Isti. n. sunt sicut crocodillus qui iuxta fluuium quiescens. ab auiculis pennas serrantes habentib⁹ scalpit. et ab ipsis ventrē ei⁹ subintrantib⁹ finaliter occidit. Isti sunt sicut apes que a labore nimiū quiescentes infirmari dicunt. Isti etiā sunt sicut lepozarij qui teste Plinio dum nimium quiescūt minus posse generare pbibentur. Quia ꝓcerto charissimi illi qui in cauernis delicijs. et in mūdi diuitijs. et in seculi dignitatib⁹ et eminentijs quiescunt. ab auibus. i. a dēmonibus primo per tentatiōes dulciter scalpunt. et finaliter ab ipsis per eternum supplicium puniunt. Isti insuper p vicia infirmantur et a generatione bonorum operum retardantur. Ista est ergo mala quies. quia tales.

Puniuntur a demonibus. Isti dico a demonibus
Exterentur a laboribus. puniuntur. Et ideo isti
Terminantur in meroribus. figurātur in populo labdis qui in prosperitate matima quiescebat et qui a nullo cauebat. Ad quem tamen filij dan̄ venientes ipsos subito percusserunt et terram eoz possederūt. sicut dr Judi. xviij. Venerūt inquit in lachis ad pplm quiescentez ⁊ securū. ⁊c Sic vere tales q̄ hic in ꝓsperitate q̄escunt et qui securi ab omnibus esse credūt. subito dum non sperant a filijs dan. id est a demonib⁹ ꝑcutiunt. et terra sua id est terrenis bonis et etiā ꝑpetuis spoliāt. Ūñ in ꝑsona dyaboli dr Ezec. xxxviij. Ascendam ad terram absq; muro. veniam ad quiescentes habitantesq; secure. Isti insup a labor⁹ exterrent. Tales em̄ qui in quiete mundi viuunt. timēt omnia terribilia et maxime mortem. Eccl. xlj. O mors q̄amara ē memoria tua homini iniusto et pacem habenti in substantijs suis. viro quieto cuius vie directe sunt in omnib⁹. Isti etiam in meroribus terminantur. quia scz taliū quies terminabit in meroze. Unde Sap. xviij. Dum quietum silentium teneret omnia sermo tu⁹ dñe. Venit et impleuit oia morte. Ista ē ergo quies exterior et tpalis. Tertio ꝓncl

paliter dico q̄ in scriptura inuenit quies inferior seu posterior et corpalis. Et ista est quies mortis: qua scz corp⁹ a mouēb⁹ et laboribus huius vite quiescat. De quo pōt homo dicere illud Sap. viij. Intrās in domū meam quiescam.

Quarto vero principaliter dico q̄ in scriptura inuenit quies superior et eternalis. Et ista est quies beatorū qui sunt in ꝑpetua gloria et quiete. Hiere. xlvj. Jacob q̄escet, ꝑspera bit et nō erit qui exterreat eū. Jn paradiso eīm ē ꝑfecta et vera q̄es. Unū. ij. Paral. xxij. Erat⁹ est omnis popul⁹ terre et vrbs q̄uit. ibi est eīm perfecta q̄es. quia scz ibi cessat

Motus interiorū cupiditatū.
Motus exteriorū aduersitatū.
Motus superiorū austentatū.
Motus inferiorū ꝓteruitatū.

Ista eīm quatuor impediūt quiete in hoc mūdo. q̄ qz ibi cessant. necesse ē q̄ ibi sit ꝑfecta quies. Hic eīm abundat interi⁹ ardēs affectio. exteri⁹ mordēs afflictio. superi⁹ ledēs oppssio. inferius surgens rebellio. Sed certe in paradiso q̄escat ardēs cupiditas aliorum. Quib⁹ eīm est cōtempt⁹ temporaliū bonorū quib⁹ satis est qđ habēt. similes celesti et superno corpi qđ ꝓtētus est forma sua. et ideo a corruptiōe et generatiōe quiescit. sic t illi vt sic intelligāt illud. j. Pet. iij. Abscōdit⁹ iquit bō cordis in incorruptibilitate q̄eti t modesti spūs. est in cōspectu dñi locuples. Jtem in paradiso quiescat mordēs afflictio aduersor. Nulla eīm aduersa que cōcutiāt sunt ibi. Unū prouer. iij. Tunc ambulabis fiducialiter in via tua. et pes tu⁹ non inpinget. si dormieris nō timebis. q̄esces t suauis erit somnus tu⁹. Jtē in paradiso quiescat ledēs oppssio tyrannor. Magna est eīm et tuta quies qñ desuper nō pōt cōtingere quicq̄. s. fulgur pluuia seu grādo. Sic ꝑcerto mala q̄ venient desup. s. tyrānica bella ibidē quiescunt et cessant et ab ipis quiescāt et cessāt. Ut de quolibet beato dicāt illud. ij. Paral. xxij. Quiet⁹ erat et nulla tpibus suis bella surrexerunt pacē dño largiēte. Jtē in paradiso quiescat furēs rebellio subditor. Cum eīm ibi nullus habeat subditū ꝓter deū et cum oēs sibinuicē sola charitate subiecti sint. cōstat q̄ a quacūq̄ rebellione. perfecta ē ibi q̄es. ij. Paral. xxij. A bellis quieta sunt oia eo q̄ quesiuerimus dñm t dedit nobis pacē. Sic ergo patet quō inuenit quies supnalis. Quinto vero dico q̄ inuenit quies deterior et infernalis. Et sic certe quiescere sumitur ꝑ cessare. quia scz in inferno facit domin⁹ cessare t quiescere gaudia t vicia hui⁹ mūdi. Unde nota q̄ ibi cessant et quiescunt.

Leticie ꝓlati moduli.
Supbie dati tumuli.
Seuicie illati stimuli.

Quiescit dico scz post mortem leticie son⁹ et musica. hoc ē omnis vana leticia hn⁹ mūdi. Unde Esa. xxiiij. Cessauit gaudiū tympanorū. quieuit sonitus letātium. cōticuit dulcedo cythare. cū cantico nō bibent vinum. amara erit potio bibentib⁹ illam. Jtē quiescat ibi supbie cura vanifica. Esa. xiij. Quiescere faciam supbiam infideliū. Jtem quiescat ibi seuicie man⁹ tyrānica. Unde Hester. vij. Regis ira quieuit. t Ezech. vij. Quiescere faciam supbiam potentium. Jsta igitur est quintuplex quies ꝛc. Uide infra de requie.

Quippiam. t quicquā Jn neutro genere. Nota q̄ ista ꝓnoia neutra t cōpolita aliq̄d dictū t determinatū ōsignāt. Unū nō q̄ q̄cq̄ seu q̄ppiā ponit i bono t i malo Jn bono ponitur.

Pro titulo meritor.
Pro dāculo secretor.
Pro ferculo ꝓmior.

Primum datur homini virtuoso.
Secundum subtili curioso.
Tercium homini glorioso.

Jn malo autem significato quicq̄ ponitur

Pro vinculo viciorum.
Pro cumulo terrenor.
Pro stimulo tormētorū.

Quartus homini criminoso.
Quintum diuiti copioso
Sextū hospiti doloroso.

vicz boi ꝓdito et damnato. Primo igit dicam⁹ q̄ ē dare quicq̄ q̄ est ꝓcurandū. Et hoc est titulus meritorū. Et sic de veritate dicit. ij. Esdre. iiij. q̄ omnis terra veritatem invocat. et omnia tremunt eam et non est in ea quicq̄ iniquum. Et sic dico certe q̄ ad iustum pertinet Unū quicq̄

Perfecti operis.
Juncti ponderis.
Prospecti syderis.
Fructuosi muneris.

Habet ergo iust⁹ quicq̄ opis virtuosi. Unde de penitēte dicit Ezech. xxxiij. Q̄ si in mandatis vite ambulauerit nec fecerit quicq̄ iniustū. vita vinet et non morietur. Jtē habet quicq̄ ponderis rigoris scz onus mandator dei. De quo Deute. xj. Que ꝓcepit tibi dñs. hoc tm̄ facias. nō addas quicq̄ aut minuas. Jtez habet quicq̄ syderis luminosi q̄ scz ad iustū spectat q̄ ipse cognoscat quicq̄ t q̄ ptinēt ad salutez. vt sic dici possit de eo illud Ecci. xxxix. Non est quicq̄ abscōsum ab oculis eius. Jtē habet quicq̄ muneris fructuosi scz quicq̄ meriti vel virtutis qđ scz ipis dat a deo si debite requirat. Unde iustus pōt dici illud Hiere. xxxviij. Nec eīm fas est vobis regi quicq̄ negare. Justi enim habent quicq̄ boni. et non quicq̄ mali. quia salicet isti non habent Quicq̄

Proterue locutionis.
Jnique cōditionis.
Excessiue comestiōis.
Fraudatiue deceptiōis.
Cōstrictiue obligatiōis.
Jnfectiue delectatiōis.

Nō habet dico quicq̄ ꝓterue locutiōis. Unde Ecc. xxxj. Cave ne quicq̄ aspere loquaris. Jtem nec habēt quicq̄ peruerse cōditionis vt de eo possit dici illud. j. Reg. xxix. Non inueni in te quicq̄ mali. Jtem nō habēt quicq̄ excessiue comestiōis Unū illis dicit Jone. iij. Nō gustēt quicq̄ aut pascant scz ad superfluitatē. Jtem nec quicq̄ callide deceptiōis. Juxta illud Deu. xv. Nō ages quicq̄ callide. Jtez nec quicq̄ dānose obligatiōis. Ro. xiij. Nemini quicq̄ debeatis nisi vt inuicē diligatis. Jtē non habēt quicq̄ carnalis delectationis. Unū Ezech. xliij. Vestib⁹ lineis induent. nec ascendet sup eos quicq̄ laneum. Lana eīm ex carne ꝓcedit et vicia carnis signat. Patet ergo q̄ est quicq̄ qđ est ꝓcurandū.

Secūdo dico q̄ est dare quicq̄ qđ est pscrutandū scz scientia fidei et scientie que sunt necessaria ad salutē. Unū de regina saba dicit q̄ de oibus ad sapiētiā ptinentib⁹ nō fuit quicq̄ qđ non profitū ei fieret. Cui⁹ cōtrarium ignorantibus t parū de veritate scientib⁹ dicit Job. xj. Nescit q̄c q̄ nec cogitatis. Nescit inq̄t quicq̄ vere et vtilis scientie. licet forte satis habeāt scietie secularis. q̄. s. animis solet proficere q̄ nocere. Ad quod facit figura de illa emorroyssa q̄ erogauerat substātiā suam cū medicis. nec tñ ei quicq̄ ꝓfecerat sicut dicit Mar. v. Viri eīm iusti non curant de tali quicq̄. s. de scietia seculari si ꝓsit⁹ de diuina. vt sic de viro sapiente et iusto. dicat illud Ecci. xxxix. Non est quicq̄ absconsum ab oculis eius. Tercio dico q̄ dare quicq̄ qđ est affectandū. Et istud est illud quicq̄. illud aliquantulum. illa portio paradisi quam deus fm quicq̄ meritorum nobis daturus est. Et de isto quicq̄ dicit dominus Joh. xv. Usq̄ modo nō petistis quicq̄ in nomine meo petite et accipietis. Tale quicq̄ seu quippiam non colligitur in vineis id ē in bonis tpalib⁹ huius mūdi. Unde Deute. xxviij. Vineam plantabis et fodies et vinum nō bibes nec colliges ex ea quippiam. quia a vermibus vastabit. Jstud eīm est vnū mirabile quicq̄ q̄ scz non potest esse ita modicum quin sufficiat plenissime possessori. q̄ scz nihil omnino defuit possidenti. Unde Eccl. xlij. de deo in patria dicit Qui ipse non fecit quicq̄ de esse. vniuscuiusq̄ confirmabit bonum. et quis satiabit videns gloriam eius. Jstud ergo q̄cq̄ spectat ad bonos et non ad malos. quia scz in regno celorum mali non habent quicq̄. ita q̄ proprie ipsi possunt dicere illud Numeri. xxvj. Possideant filij israel hereditatem suam nec quicq̄ queremus transiordanem. quia iā habemus nostram possessionem in orientali plaga. Ac si proprie dicerent. Sufficiunt nobis ꝑsentia. et nihil querimus de futuris Et sic patet quō quicq̄ sumit in bono. Sumitur etiam in malo significato. Quarto igit dico q̄ est dare vnum quicq̄ vicij vel peccati. quia scz dyabolus semper in homine reperit quicq̄ quod cupit. t inde gaudiū sumit. Sicut videmus q̄ homo gaudet quando in alieno solo inuenit quicq̄ sui dominij seu iuris sicut Apoc. xij. dr q̄ illi qui portabāt signum bestie ꝓmittebant vendere vel emere ꝛc. Ad denotandum q̄ bestia infernalis dyabol⁹ illos suos esse reputat in quib⁹ signum suum et ymaginem scz aliquod stigma pcti inuenit atq̄ spectat. Unū xp̄us talī quicq̄ se carere glorians dicebat Joh. xiij. Venit ei ꝓnceps mundi huius et in me nō habet quicq̄. Uide s. in q̄cunq̄ in. §. Jtem qñq̄ sumi potest in malo vbi multa dicuntur vt et cuilibet iusto dicat illud Deute. xiij. Non adherebit de anathemate in manu tua id est quicq̄ peccati. Et merito. Qui sicut dr Levi. xj. Sup qđ ceciderit quicq̄

de mortalis polluet. Bene ergo cōsulit nobis Judi. xiij vbi dicit. Caue ne bibas vinū nec siceram. nec quicq̄ immundum comedas. Quia sicut dicit Hume. xix. Via que ꝯpiam bouē tetigerit immūda erit. Ideo bene cōsulit Deut. vij. vbi dicit. Nō inferes quicq̄ de ydolo in domū tuā. id est quippiā peccati in cōscientiam tuam. Et breuiter illi qui habent quippiā vicij vel peccati nō sunt digni dño immolari. sicut dicit Deu. xvij. Nō immolabis dño deo tuo bouē et ouem in quo est macula aut quippiam vicij. Et sic patet q̄ est quicq̄ qđ ē refutandū. Quinto vero dico q̄ est quicq̄ quod est conculcandū seu etiā detestandum et istud est illud modicū quicq̄. vel aliquid boni quod in bis tēporalib⁹ inuenit. quia et si istud quicq̄ ꝓter vite ꝑsentis necessitatē necessariuz sit habere ibi tn non debem⁹ cor seu affectū apponere. nec nos in talibus delectare. Ān viris ꝑfectis in figura filiorū israel videtur dñs dicere illud Deu. ij. Transibitis p terrā filioz esau. Et postea sequit. Non pugnes cōtra moabitas ꝛc. Non em̄ dabo tibi quicq̄ de terra eorum: q⁹ filijs loth tradidi eam in possessiōem Istud em̄ quicq̄ mundanorū bonorū filijs israel id est viris sanctis non dat ꝙ filijs loth qui interpretat declinans. id mūdanis et peccatorib⁹ qui sez declinare a bono ꝛ facere malū non cessant cōcedit et donat. Istud est em̄ quicq̄ quod auari alijs dare nolunt. ꝙ illud sibi dari ab alijs volunt dicētes sez illud. j. Reg. xxij. Non dabim⁹ eis quicq̄ de preda. Dari vero sibi desiderāt atq̄ volūt et matie corrupti iudices ꝛ prelati de quibus sez dicit Michee. iij. Si quis nō dederit in ore eorū quippiā. sanctificāt sup eum pōlium. Cuius tn cōtrariū faciūt sapientes boni dicētes sez illud. j. Reg. xij. qđ sez dixerūt filij israel samuēli. Nō es calumniat⁹ nos. neq̄ oppressisti neq̄ tulisti de manu alicuius quippiā. Istud est ergo quicq̄ seu quippiā detestandum.

Sexto dico q̄ nos inuenim⁹ vnū quicq̄ qđ est formidādum. et istud certe ē pena eterna. De q̄. s. dicit Eccl. viij. q̄ qui custodit ꝓceptum nō experiet quicq̄ mali. Mali. s. eterni. Quia de malo tpali cōtrariū constat q̄ videlicet boni qui dei ꝓcepta custodiūt. malū tpalis pene sepe incurrunt. Nec igitur sufficiant de quippiam et quicq̄.

Quinqz. Nota q̄ numer⁹ quinari⁹ ꝓ eo q̄ oīs actus humani quinq̄ sensib⁹ gubernā tur ita q̄ quicquid facit homo. totū ad aliquez quinq̄ sen suum ordinat. potest in scriptura multipliciter designare. Notemus igitur q̄ numerus iste quandoq̄ signat.

Legis ꝑfectionem. Signat dico legis perfectionē. q⁹
Sensus discretionē. sez lex continetur in quinq̄ libris
Crucis afflictionē. moysi. Et ideo ꝙ numerū quinari
Carnis corruptionē. um tot⁹ legis doctrina et sciētia designat. Isti em̄ quinq̄ libri moysi figurant in quinq̄ panib⁹ ordeaceis. quib⁹ dñs quinq̄ milia hominū saciauit sicut dicit Math. xiiij. Mar. vj. Luce. ix. Joh. vj. quia. s. ordeum. qđ exteri⁹ habet paleam. interius vero medullā legem designat in qua sub palea hystorialis littere latet medulla spiritalis sensus. Isti sunt quinq̄ talenta que in duplū multiplicās a dño cōmendat. Math. xv. Quia ille q̄ doctrinā legis acceptam. p operū complementū multiplicat. a deo gloriam et premium recipit et reportat. Ōne inquit quinq̄ talēta tradidisti mihi. ecce alia quinq̄ superlucrat⁹ sum. Et sequitur. Euge serue bone et fidelis intra in gaudiū dñi tui. Isti sunt quinq̄ ciuitates in terra egipti lōquētes lingua chanan. Esa. xix. quia ꝑ culdubio quinq̄ libri moysi loquuntur hodie egyptijs id est iudeis q̄ egyptij dicunt. sicut hierusalē dicit spiritualiter sodoma et egyptus. Apoc. xj. Lingua chanaan id est lingua difficili et ignota loquēt intantū q̄ nesciūt intelligere vitatē. Isti sunt quinq̄ bases templi que erāt ad dexterā et quinq̄ que erāt ad sinistram. sicut dicit. iij. Reg. vij. quia sez in tēplo ecclesie a dextris ꝛ a sinistris id ē in ꝓsperis et aduersis. Isti quinq̄ libri sunt bases id est morum et fidei fundamenta. Isti sunt altare holocausti in quo tot deo offerunt bestie quot ibi cōtinent sentētie. De q̄ dicit Exo. xxvij. q̄ altare holocausti quinq̄ cubitoz erat ꝙ q̄drū. Signat ergo numer⁹ iste legis ꝑfectionē Secūdo dico q̄ signat sensus discretionē. q⁹. s. quinq̄ sunt sensus corꝑis per q̄s nobis rez notitia ꝛmotescit. q⁹ teste Aristo. Dis ꝓgnitio nostra incipit a sensu. ꝛ ideo ꝙ numerū iste possunt significari illi qui istos quinq̄ sensus debite regūt sicut dicit Greg. in omel. de virgin. Ān fm eundē viri ꝑfecti et discreti significant i quinq̄ sapientib⁹ vginib⁹ q̄ vigilates. et oleū cū lāpadib⁹ babētes ꝛ sponso obuiā venientes ad nuptias sē recepte. q⁹. s. boni

Sunt virgines p continētiā. Habēt lampades. i. splē
Sunt vigiles per diligentiā. dorē bonoz operū per
Sunt prudētes p sapientiā. honestā apparentiam.

Habēt oleū id ē interiorē virtutē et gratiā. Sponso. i. xpō obuiā exeūt p deuotionē et reuerentiā. Et sic nuptias paradisi introeunt p adeptā glorie affluentiaz. Isti figurant in quinq̄ filijs matathie. j. Mach. ij. Isti figurant in cherubin templi quoz ale singule habebāt quinq̄ cubitos. similes quibusdā maximis boibus q̄ sunt in india ad q̄titatē quinq̄ cubitoz. Similes etiā arbori mirre q̄ vsq̄ ad quinq̄ cubitos crescit. Similes etiā pinulis rose q⁹ natura in q̄nario numero terminauit. Quia ꝑcerto illi q̄ sunt veri filij matathie. i. dei patris illi q̄ sunt cherubin. i. pleni sciētia ꝛ philosophia in tēplo eccie sctē mīs. illi qui sunt in india (vbi feruet calor solis) p ignē charitatis. illi qui sunt mirra p fragrantiā sanctitatis et honestatis. illi q̄ sunt pinnule rosaz p cōsiderationē rosaz. i. vulnerū saluatoris ꝑ numero quinario cōtinent. et quinq̄ cubitis. i. quinq̄ sensuz discreta cōtinētia gloriant. Ezech. xl. Mensus est vestibulum templi quinq̄ cubitis hinc et quinq̄ cubitis inde. Signat ergo iste numer⁹ sensus discretionē. Tertio dico q̄ numer⁹ q̄nari⁹ signat crucis afflictionē. Xps ei crucifixus quinq̄ habuit vulnera. Figurat⁹ in ꝓbatica piscina q̄ erat in hierusalē q̄ quinq̄ portic⁹ habebat. in quā q̄ mota aqua p angelū prim⁹ intrabat. san⁹ a cūctis infirmitatib⁹ apparebat. sicut dr Joh. v. Sic vere corp⁹ xpi quinq̄ habuit porticus plagaz in q̄s dū aie languētes p deuotionē possunt intrare: solēt per vtutes aq̄ mote. i. vtute siue misericordie comitāte sanitatis remediū reportare. Et iste etiā quinq̄ plage figurant in quinq̄ lapidib⁹ q̄s dauid in pera sua habuit et cū eis golīā interfecit. sicut dr. j. Reg. xvij. q⁹ sez tūc goliad. i. dyabol⁹ supat. q̄ in pera cordis quinq̄ lapides. i. quinq̄ passiōis xpi vulnera p memoriā reponunt. Iste ꝙ numer⁹ signat crucis afflictionē. Quarto dico q̄ iste numerus designat mozz et carnis corruptionē. et sic dico q̄ p numerū quinariū in malo significato significant illi q̄ quintuplici sensuū libidini et voluptati obediūt et q̄ fm corpalem sensualitatē se regūt. Figurati in illis qui dicebāt Luce. xiij. Juga boū emi quinq̄ et necesse habeo ꝓbare ea. rogote habe me excusatū ne. s. vadā ad nuptias ꝑpatas. Quia vere illi q̄ quinq̄ iuga boū. i. quinq̄ sensus corꝑis (q̄ ꝓ tanto iugo dicunt. q⁹ organa sensuū semp bina et bina iungūtur) dilibāt et sequunt. in tāto circa boz curā interdū occupant. q̄ ꝓ eorū delectationib⁹ a padisi nuptijs retrahūtur. Figurati etiā in quinq̄ virginib⁹ fatuis. q̄ dū lāpadib⁹ vacuis dormiūt. a sponsi nuptijs excludunt. sicut dr Mat. xxv. Ān etiam de vniuersitate q̄nario designata dr Josue x. q⁹ quinq̄ reges regēs absconderāt se in spelūca et adduxerunt quinq̄ reges de spelūca et suspenderūt super q̄nq̄ stipites. Ad denotādū q⁹ illi q̄ sensuū quinario male vtunt. in spelūca inferni finaliter abscondunt et super q̄nq̄ stipites id ē in penis tali q̄nario correspondētib⁹ suspendunt et affligunt. Ān bene supponit pena istoz Apoc. xvj. vbi dicit. q⁹ quint⁹ angel⁹ effudit phialā suā sup sedē bestie. et factuz est regnū tenebrosū et cōmanducauerūt linguas suas ꝓ dolore. q⁹. s. illi q̄ taliter quinq̄ sunt sedē bestie. i. carnē ꝙriam phialis carnaliū deliciaz imbuūt. et iō regnū tenebrosum cū linguaz cōmanducatiōe in inferno final⁹ accipiūt. Sic ꝙ patet quomodo iste numerus quinq̄ potest significare in malo et in bono. Sufficiat ꝛc.

Quis. Qui. Notavt cōiter q̄s ponit iterrogatiue. Quis ē iste q̄ venit de edom ꝓtexti numero psi vbi q̄ q̄nq̄ ponit iterrogatiue. q̄nq̄ vo ponit narratiue. sic ibi. Qui sunt hi q̄ vt nubes volāt. Nota ergo q̄ q̄s et qui inquantū ponunt interrogatiue. diuersimode considerantur. Ān sciēdū ē q⁹ q̄stiones que fiunt p q̄s ꝛ p q̄ q̄nq̄ fiūt Ad Inquirendū. Omnes em̄ iste questiōes et infinite alie possunt fieri p ista ꝓnoia quis ꝛ qui Contēnendū.

Approbandus.
Reprobādum.
Mirandum.
Honorādum.
Formidādum.
Arguēdum.
Reuerēdum.
Condolēdum.
Precauēdum.

Dicam⁹ ergo q̄ ista dicunt ad inquirendū. ꝛ sic dicat Mat.xvj. Quē dicunt homines esse filiū hominis: et Esa.vj. Quē mittam aut quis ibit ex vobis: Item dicunt ad contenendū. Et sic dicat .j. Reg.xxv. Nabal cōtemnens dū dicebat. Quis ē dauid: et quis ē filius yſai: et Eccl.xij. Pauc⁹ locut⁹ est: et dicunt q̄s est dic: Jtē quis ōr ad approbādum. Et sic dicat .j. Reg.xvij. Quis erit in omnib⁹ sicut dauid fidelis: Jtē q̄s dicat ad reprobādum. Et sic dicat Job.xxxviij. Quis ē iste inuoluēs sentētias sermonib⁹ impijs: Jtē dicat ad admirandum. Et sic dicit Job xxxviij. q̄si per totū vbi ōr. Quis p̄duxit ostijs mare: q̄s dedit ymbri cursum suū. Quis ē pluuie pat. Quis dedit gallo intelligētiā ꝛc. Vide vbi infinitas admirativas q̄stiones Jtē dicat ad honorandū. Et sic ōr in ps. qñ dicat. Quis de⁹ ꝑter dñm: aut q̄s de⁹ ꝑ. de. no: q. d. iste est sol⁹ deus et insolidū honorād⁹. Jtē dicat ad formidādum et sic formidabiliter loquebat dauid in ps. dicēs. Dñe q̄s habi. in taber. tuo. Quis ascē. in mon. do. et cetera similia. Item dicitur ad arguendū et sic dicit Esa.xxij. vbi dicit. Tu quis h aut q̄si q̄s h. et Esa.xlij. Quis cec⁹ nisi seru⁹ meus. Jtē dicat ad reuerēdum. Et sic reuerēter loq̄tur Hiere.x. dicens Quis nō timebit te o rex gentiū. Jtē ponit ad cōdolēdum et sic dicit in ps. Quis ē homo q̄ vi. et nō vide. mor. eruet ani. su. de ma. in. Et Treñ. ij. Magna velut mare cōtritio tua. q̄s medebit tui. Jtē dicat ad p̄cauēdū et sic ōr Amos iij. Leo rugiet quis nō timebit: Sic igit dico charissimi q̄ ista ꝓnoia quis. q̄. q̄. qđ. quid. et ista aduerbia. qñ. quomodo q̄re semp vt cōiter ponūtur per modū interrogādi. Veritatē q̄s ꝛ q̄ querunt de ꝑsona qđ et quid q̄rūt de essentia. Cur et q̄re querūt de causa. Qñ vero querit de tēpore Quō vero q̄rit de modi genere. Jsta possent multipliciter dilatari. Verūtamē si volum⁹ ampli⁹ dilatare possum⁹ dicere q̄ per istud ꝓnomē q̄s. homo q̄rit et interrogat valde multa. Qñ nota q̄ ipe querit de deo. de seipo. de iusto. de impio. et de mūdo. Querit em̄ homo per q̄s de supra ma diuinitate. de ꝓpria fragilitate. de iustorū vtilitate. de malorū peruersitate. de mūdana varietate. Primo ergo dico q̄ prudens querit de summa diuinitate ipsaz admirādo et sic certe dico q̄ ipse admiretur deū

Tanq̄ vnum et nulli similē.
Tanq̄ summū et valde nobilē.
Tāq̄ firmū et sp stabilē. vt
Ignotū nec ꝓgnoscabilē.
Benignū et amicabilem.
Uenientē demōstrabilem.
Medicum valde mirabilē.
Morientē atq̄ passibilē.
Regentē et renouabilem.
Ascēdentem et triumphabilē.
Indignantē et irascibilem.
Dñantem et imperabilem.
Gubernantē et venerabilem.
Triumphātem atq̄ notabilē.

Dicā ergo q̄ de⁹ p̄ istō ꝓnomē q̄s est admirādus tanq̄ vnus et nulli similis. Et sic dicit sibi in ps. Quis deus iste q̄t preter dñm aut quis deus ꝑter deum nr̄um ꝛ alibi. Deus quis similis erit tibi ꝛc. Et alibi. Mō ē similis tui in dijs dñe et nō est ſm opera tua. Item tanq̄ sumus et summe nobilis. Unde in ps. Quō q̄s i nubib⁹ equabit dño: similis erit deo in filijs dei. Et alibi. Quis de⁹ magn⁹ sicut de⁹ noster. tu es deus qui facis mirabilia. ꝛc. Jtē tanq̄ firm⁹ ꝛ semper stabilis. q: sc̄z ipe habet essentiam et fortitudinē infinitam. Unde Exo.xv. Quis similis tui in fortibus dñe: quis similis tui magnific⁹ in sanctitate: terribilis atq̄ laudabilis et faciēs mirabilia. et in Ps. Quis est iste rex glorie: dñs fortis et potēs. Item tanq̄ ignot⁹ et inscrutabilis. vñ Eccl.xvj. Vias ill⁹ quis intelligit Et Job.xxxiij. Quis est qui cōtemplet eu. ꝛ Job.xxxvj. Quis poterit scrutari vias ei⁹. Jtē tanq̄ benign⁹ et amicabilis. Qñ de ipsius pia et benigna misericordia miratur scriptura. Job.xxxviij. vbi dicit. Quis ē pluuie pater. aut quis genuit stillas rosis: Ros em̄ ꝛ pluuia dulcore diuine misericordie significat. q: sc̄z ipe saluat et liberat seruos suos. ps. Quis dabit ex syon salutare isrl: Jtez tanq̄ amic⁹ inde⁹ tibilis sc̄z nos personaliter visitando et ad nos veniēdo. Qñ humanū genus potuit sibi dicere illud qđ dixit beata agnes apl̄o. Quis es tu q̄ venisti ad me curare vulnera mea: Et illud Luc.j. Quis putas puer iste erit. Jtez tanq̄ medic⁹ valde mirabil. i. vita sua opa mirabilia faciēdo. Qñ Eccl.xxxj. Quis est hic ꝛ laudabim⁹ eū fecit em̄ mirabilia in vita sua. Item tanq̄ mouens atz passibilis. Qñ Esa.liij. Quis credidit auditui nostro. sequit. Uidim⁹ eum et non erat aspect⁹. Sequit. Utrum dolorū ꝛ scientē infirmitatē ꝛc. Item tanq̄ rediēs et renouabilis sc̄z corporaliter resurgēdo et de morte etiā redeundo. Unde. liij. Quis est iste qui venit de edom tinctis vestib⁹ de bosra: Iste formosus in stola sua id ē in corpe glorificato. Jtē tanq̄ ascēdens et triumphabilis. Et sic loquit in ps. Quis ascendet in montem dñi aut quis stabit in loco sancto ei⁹: Et alibi. Quis ascēdet super equos tuos et quadrige tue saluatio. Et Hiere.xlvj. Quis est iste q̄ quasi flumē ascēdit. Jtē tanq̄ seuerus et irascibilis sc̄z exequēdo iusticiam cōtra malos. ps. Quis nouit potestatē ire tue. et p̄ timore tuo iram tuam dinumerare. Et illud Hiere.x. Quis nō timebit te o rex gētium. Et Amos. iij. Leo rugiet quis nō timebit: Jtē tanq̄ gloriosus atq̄ laudabilis sc̄z beatos in patria p̄miando. Unde in ps. Quis ē iste rex glorie: dñs virtutuz ipse ē rex glorie. Item tanq̄ sapiens inextimabilis. quia sc̄z sua sapcentia summe apparet in regimine vniuersi. Qñ Job. xxxviij. Quis cōclusit ostijs mare: Quis dedit vebemētissimo ymbri cursum suū. Quis posuit in visceribus hominis sapientiā. Quis dedit gallo intelligentiā. Quis enarrabit celorū rationē. Concētum celi quis quis dormire facit: Quis ꝑparat coruo escā et quis dimisit onagz liberū. quasi diceret. Iste per suā ꝓuidentiam infinitā. Jtez tanq̄ triumphās et notabilis. Unde de mirabili ꝛ stupendo maiestatis diuine triumpho. qui fit de cūctis populis. regnis iperijs in extremo iudicio ōr Joel.ij. Magn⁹ dies domini et terribilis valde. ꝛ quis sustinebit eū. Et sic ergo patet q̄ homo per quis potest querere de summa diuinitate ipsam admirādo. Secūdo p̄mā paliter dico q̄ homo p̄ quis solet querere de ꝓpria fragilitate seipsum detestando Et sic dico q̄ homo per quis querit et admiratur

Uanitatem sue vilis cōditionis.
Cecitatē sue rudis cognitionis.
Feditatē sue turpis infectionis.
Paucitatē sue brevis durationis.
Bohitatem derelicte perfectionis.
Ruditatē incōsulte locutiōis.
Grauitatē inquiete vexationis.
Tarditatē expectate saluatiōis.
Siccitatem elongate deuotionis seu compassionis.
Necessitatē determinate seu limitate cōclusionis.

Homo q̄ p̄ q̄rit p̄ quis de sua vili cōditiōe Et sic certe dicit in ps. Quis est homo q: innotuisti ei: aut filius hois quia reputas eum. Homo vanitati similis factus est dies eius sicut vmbra ꝑtereunt Item de sua rudi cognitiōe. Unde. j. Cor. ij. Quia em̄ sc̄z hoim̄ scit que sunt hois. q. d. nullus. Et Rom. xj. ōr. Quis em̄ cognouit sensum dñi. Et in ps. dicit ill⁹ p̄dictū. Quis nouit potestatē ire tue ꝛc. q. d. humana sciētia rudis est et imbecillis. Item conquerit de sua turpi infectiōe. hoc ē dicto de immūdicia naturali ꝓpie carnis tue. Unde ipe dicit Job.xv. Quis est homo vt immaculat⁹ sit. et iust⁹ appareat nat⁹ de muliere. Et. xiij. Quis potest facere mūdū de immūdo conceptū semine. Item cōquerit de sua brevi duratione. Et sic dicit in ps. Notum fac mihi numerū dierum meoz quis est. Sequit. Ecce mensurabiles posuisti dies meos ꝛ substantia mea tanq̄ nihilū ante te. Item cō querit de sua pristina ꝓfectione. quaz sc̄z p̄didit per peccatū. Et sic dicit Job.xxix. Quis mihi tribuat vt sim iuxta menses pristinos. s̄m dies quibus de⁹ custodiebat me. qñ splēdebat lucerna ei⁹ super caput meū ꝛ ad lumē eius ambulabam in tenebris ꝛc. Unde ibi. Item cōquerit de sua rudi locutiōe. Et sic potest dicere cum moyse illud Exodi. iij Quis sum ego vt vadam ad pharaonē ꝛ educā filios isrl de egypto. sequit capitu. iiij. Impeditioris et tardioris lingue sum. Item conquerit de huius mūdi vexatiōe sc̄z de laboribus et miserijs hui⁹ vite. Unde in ps. Quis dabit mihi pennas sicut colūbe et volabo et requiescaz. ac si diceret. q̄ hic nō potest requies inueniri. Jtē conqueritur de pacisi dilatiōe. ꝛ sic dicit in ps. Quis deducet me in ciuitatē munitam. quis deducet me vsq̄ in ydumeā. Jtē cō queritur de siccata deuotione seu compassiōe. Et sic dicit

Hiere.ix. Quis dabit capiti meo aquaz.et oculis meis fõtem lachrymaz.z plorabo die ac nocte interfectos filie populi mei. Itẽ conquerit de funali conclusione seu de necessaria defunctiõe z sic certe dicit ui põs. Quis ẽ homo qui viuet et nõ videbit mortẽ.q.d.null⁹.Et sic igit patet q̃ hõ q̃ quis mirat seu conq̃ritur de propria fraglitate seipm detestando. Tercio dico q̃ homo querit de iusti sinceritate ipsam collaudando.Et sic dico q̃ per quis nos laudamus et admiramur iustum vt virum

Mitoris z innocentie.
Splẽdoꝛ et sapiẽtie.
Clamoris z eloq̃ntie.
Tenoris et moderãtie.
Timoris et reuerẽtie.
Honoris et mũdicie.
Valoris et excellẽtie.
Dulcoꝛ et affluẽtie.

Igit dico q̃ nos interrogãdo et dicẽdo quis collaudam⁹ iustum et innocentem.Et sic dicimus in põs.Quis ascẽdet i mõtem dñi aut quis stabit in loco sancto ei⁹. Innocẽs manib⁹ z mũdo corde. Itẽ dicẽdo quis cõmendam⁹ iustũ sapientẽ.et sic dicam⁹ illud põs.Quis sapiẽs et custodiet hec et intelliget misericordias dñi.z Osee.xiij. Quis sapiẽs et intelliget ista:quia recte vie dñi. Itẽ dicẽdo quis nos exaltam⁹ iustũ eloquentẽ.Et sic dicam⁹ illud põs.Quis loquet potẽtias dñi.auditas faciet oẽs laudes ei⁹? Item dicẽdo quis nos iustũ magnificam⁹ verba moderantẽ.Unde ipe dicit Quis dabit oꝛi meo custodiã:z sup labia mea signaculuz certũ.Ad quod illud põs.Quis est hõ qui vult vitam.diligit videre dies bonos.ꝓhibe linguam tuã a malo.et labia tua ne loquãt dolũ ꝛc. Item dicẽdo quis nos iustũ amplificam⁹ deũ metuentẽ.Hiere.x.Quis non timebit te o rex gentiũ. Itẽ dicẽdo quis nõ miramur iustũ mũde stantem. i.mũde et caste viuentẽ.seu etiã se iuste regentẽ.Et sic dicimus illud põs.Dñe quis habitabit in tabernaculo tuo aut quis requiesc.in mon.san.tuo:Qui ingredit sine macula z opatur iustitiaz. Itẽ dicẽdo quis nos miramur iustũ factũ excellentẽ.Et sic dicim⁹ illud Ecc.xxxj.Quis est hic et laudabim⁹ eũ:fecit enim mirabilia in vita sua. Item dicẽdo q̃s nos miramur iustũ gloria fruentẽ. Et sic dicim⁹ Ecci.xlij. Quis satiabit videꝛ gloriam dei. Sic igitur bene patet q̃ nos p quis interrogam⁹ de iusti sinceritate ipm collaudãdo. Quarto autem dico q̃ per quis nos interrogamus de impij aduersitate ipsam arguendo. Et sic certe dico q̃ impius per quis reprehenditur scilicet De

Superba pompositate.
Acerba crudelitate.
Proterua riꝛositate.
Auara cupiditate.
Ignara obscuritate.
Blasphema loq̃citate.
Inepta crudelitate.
Velata malignitate.
Eterna penalitate.

De pompositate dicit Judic. ix.Et quis ẽ abymelech vt seruiam⁹ ei.De crudelitate dicit Job.xxxj Quis det de carnibus ei⁹ vt saturemur. z Esaie xlij.Quis dedit in direptionez iacob.de riꝛositate dicit.j.Regum.xxvj.Quis es tu qui clamas z inquietas regez.De cupiditate dici põt illud Eccl.xliij. In cõspectu ardoꝛis quis poterit sustinere.De obscuritate seu de mẽtis cecitate dicitur Esa.xlij.Quis cec⁹ nisi seru⁹ meus? aut surd⁹ nisi ad quẽ nuncios meos mitto? Quis cec⁹ nisi qui venũdat⁹ ẽ. et quis cec⁹ nisi seruus dñi.De loquacitate põt dici illud Lu.v.Quis ẽ iste qui loquit blasphemias.De inepta crudelitate dicit Esa.liij.z Job.xij.Dñe quis credidit auditui nostro.De malignitate vero id ẽ de ypocritica falsitate dicit Esa.xxij.Tu quis b? aut quasi quis b.quia excidisti tibi hic sepulcrũ.Sepulcꝛ enim pulcrũ exteri⁹.intus fedum ypocrisim significat.De penalitate vero id ẽ de taliũ futura penalitate dici põt illud Esa.xxxiij.Quis poterit habitare de vobis cũ igne deuorante quis habitabit ex vobis cuz ardoꝛib⁹ sempiternis.q.d.illic finaliter habitabit impius. Sic igit patet quõ ista vor interrogatiua quis spectare põt scz ad impiũ.ad iustũ.ad fraglitatẽ ꝓpriã.z ad diuinitatez supmam.De quis vero inq̃ntũ ponitur positiue.vide vbi siquis.de mundana varietate quere in multis titulis vt in tabula monstrabitur.

Vi. Cum cui sit ꝓnomẽ datiui casus significans acquisitionẽ. Dico q̃ referri potest ad deũ.ad iustũ.z ad impiũ. Primo dico q̃ referri põt ad deũ.Deus enim acquisitiu⁹ est et datiuus.Acquirit enim et appropriat sibi animas penitentiuz z iustoꝛ.Dat vero suis fidelib⁹ munera meritoꝛ z pmioꝛ. et etia petẽtib⁹ munera terrenoꝛ bonoꝛ. Sicut cñ dicit Jacobi.j. Ipe ẽ qui dat oib⁹ affluẽter et non improperat. Breuiter ergo notabo de isto cui.q̃ ipse est Cui

Nullus potest simulari.
Omnis debet famulari.
Justi querunt adaptari.
Impij nolũt cõformari.
Cura rerũ solet dari.
Debẽt laudes cumulari.

Dico q̃ q̃ iste est cui null⁹ digne comparat.Unde Esa.xl. Cui ergo similẽ fecistis deuz. Et.xlvj.Cui assimilastis me. et adequastis.q.d. Impossibile est inuenire mihi similez Ezech.xxxj.Cui assimilat⁹ es o incite. Itez iste est cui omnis debet famulari.Uñ Gen.xlvj.dicit.q̃ dñs vocauit iacob.Cui iacob respondit.assum.Uñ beata Agnes dicebat Illi sum desponsata cui angeli seruiũt.cui⁹ pulcritudinez sol et luna mirant.cui.s.pata sum in omnib⁹ obedire. Itẽ iste est cui iustus querit adaptari.Et sic dicit apls.ij.Thi.j.Scio cui credidi.et certus sum.quia potẽs est depositum meum seruare. Itẽ iste est cui malus nõ vult conformari. Uñ ad Heb.j.dicit de rebellib⁹.Cui noluerũt obedire patres vestri. Item iste est cui laudes debẽt cumulari.Unde Judith.xiij.Deus israel cui testimoniuz dedisti.ipe caput oim incredulorum incidit in manu mea. Itẽ iste ẽ cui cura rerum solet dari.i.attribui et ascribi.Uñ Sap.xij.dicit q̃ ille est cui cura est de oibus.Dico ergo q̃ cui q̃q; refertur ad deũ Scdo vo dico q̃ q̃q; cui refert ad iustũ.z sic dico q̃ iust⁹ ẽ ille q̃ ẽ acquisitiu⁹ vtutes augẽdo z datiu⁹ sua tribuẽdo.Et si dico q̃ ẽ cui a deo datur et conceditur

Diuina benedictio seu gratia.
Interna consolatio vel leticia.
Virtutis roboratio vel ꝓfectio.
Timoris ꝓturbatio z mestitia.
Honoris exhibitio z reuerẽtia.
Peccati abolitio et penitẽtia.
Benigna miseratio seu clemẽtia.
Corꝑis maceratio z abstinẽtia.
Celestis retributio z refulgẽtia.

Dico ergo q̃ isti cui concedit celestis benedictio.Et sic dicit Ecc ne.xxvij.Ecce odoꝛ filij mei sicut odoꝛ agri pleni cui benedixit dom⁹.Et iosue.xv.Cui scz axe dixit scz caleph Quid habes. Sequit Da mihi benedictionẽ.Cui em vult misereꝛ deus z quem vult indurat.Rom.x. Item sibi dat a deo interna consolatio. Unde de thobia ceco dicit Thobie.v.Cui dixit iuuenis id est angel⁹ forti gio esto in proximo est vt a deo curẽris.z Thobie.x.Cui dicebat thobias. Tace et noli turbari. Item sibi dat virtutis roboratio.Uñ.iij.Reg.j. Cui dixit adonias. Ingredere.quia vir fortis es et bona nuncians. Item sibi dat timoris cõturbatio scz timoꝛ dei. Unde Eccl.xxv.Beatus cui donatũ est habere timoꝛẽ dei.z Roma.xiij.Cui timoꝛem timoꝛem. Item sibi concedit et dat honoris exaltatio.Roma.xiij.Cui honoꝛẽ honoꝛem. Itez sibi cõcedit peccati abolitio.põs.Beat⁹ vir cui non imputauit dñs peccatũ.Cui vult em misereꝛ de⁹.Rom.ix. Itẽ sibi concedit interna miseratio. Unde canit in oratione. Cui est ꝓpriũ et misereri semp et pcere. Itẽ sibi a deo dat corꝑis maceratio.Job.xxxix.Cui dedi in solitudine domum.Solitudo em carnis macerationẽ signat. Item sibi finaliter datur splendoꝛis retributio scz gloria paradisi. Unde Jud.xv.Cui dñs contulit splendoꝛez ꝛc.Cui ergo refertur ad iustum: Tercio vero dico q̃ cui quandoq; refertur ad impium et iniustũ.Et sic certe dico q̃ iste ẽ.s.cui

Inest detractio mordax.
Adest deceptio fallax.
Deest cognitio verax.
Subest damnatio vorax.

Igit dico q̃ peccatoꝛ est ille cui inest mordax detractio ideo.j. Pet.v. dicit q̃ aduersarius circuit querẽs quem deuoꝛet.cui resistite. Item adest fallax deceptio.iij. Reg.xxij.Ego decipiam achab.Cui dixit dñs.in quo. Sequit.Decipies et prevalebis. Item deest verax cognitio. Prouer.xxiij.Cui suffossio oculoꝛ. Item isti cui finaliter subest vorax et eterna damnatio seu maledictio. Prouerbio.xxiij.Cui ve.cuius patri ve.cui sine causa vulnera.nisi bis qui cõmoꝛant in vino.et qui vacant calicibus epotandis.Sufficit de cui.

Cuius. Nota q̃ cuius est genitiuus de quis. q̃.qd qui quãdoq; positiue sumit et quãdoq; interrogatiue.Sicut ꝑ dictũ ẽ d cui.sic dici põt de cui?.s.q̃ referri potest ad deum ad iustum z ad impium. Et primo ad deum.Et sic dico q̃ iste est Cuius

Substãtia ꝓ nobis fundit.
Potentia secuꝫ regit.
Clemẽtia fidei parcatur.
Justicia impius flectitur.

Jste est igit cuius substã tia scz sanguinis pro no bis fundit. Unde de ipo potest intelligi illud Le ui.ix. Aaron id ẽ genus humanũ immolauit vitulũ ꝓ pec cato suo. cui⁹ sanguiné obtulerũt filij sui. Item iste ẽ cui⁹ potẽtia seculũ regit. Ũñ Job.xij. dicit sic. In cui⁹ manu ẽ anima ois viuẽtis. Unde nos dicim⁹ in collecta. Deus cu ius est totũ quod est optimũ. Jtẽ iste est cui⁹ clemẽtia fide li pcat. vñ Rom.ix. Cuius vult miserẽ deus. Jtez iste est cuius iustica impius plectit. Ũñ Job.ix. Deus cuius ire resistere nemo pot sub quo curuanẽ q̃ portant orbẽ. De iusto vero dic ꝙ iste dicit cuius ꝓnomẽ scz genitiui casus quãdoqꝫ positiuũ. quãdoqꝫ interrogatiuũ. quod scz semp possessionẽ designat ⁊ hoc actiue vel passiue. hoc est dictu vel quia possidet. vel qz possidet. Ad denotandũ ꝙ iustus est ꝓnomen. qz ꝓ noie id ẽ ꝓ proximo se ponit et exponit quod facit charitas. Genitiu⁹ est qz bona opa generat ⁊ ꝓ ducit. qd facit bonitas. Positiu⁹ ẽ qz immobiliter manet ⁊ residet. quod facit firmitas. Interrogatiu⁹ est qz malos interrogat et arguit. qd facit veritas. Possessiu⁹ etiaz ẽ qz deus ipm possidet. quod facit diuine gre benignitas. Aut etiã qz ipe possidet deũ et virtutes habet. quod facit sancti tas. Et ideo breuiter dico ꝙ iste cui⁹. figurat in illo candẽ labro luminis. de quo dicit Exo.xxxvij. De cui⁹ vecte inẽt calami. cipbi. sperule. et lilia ꝓcedebant. Calami em cũ q̃ bus scribit significãt eloquentiã. Cipbi cũ quib⁹ bibitur si gnant sapiẽtiã. Sperule que sunt circuli volubiles signãt obediẽtiã ⁊ diligentiã. Lilia vero cãdida signant castitatẽ et mũdiciã. Et ꝯ breuiter notabo de iusto ꝙ ipe est Cuius

Altitudo scandit superi⁹.
Pulcritudo fulget exteri⁹.
Mestitudo plangit interi⁹.
Certitudo superat vlteri⁹.
Sanctitudo durat posteri⁹.

Dico ergo ꝙ iste ẽ cuius su peri⁹ surgit altitudo scz ꝓ cõtemplationẽ. Ũñ Dani. iij. Arbores vidisti sublimẽ cui⁹ altitudo ptigit vsqꝫ ad celũ. Jtẽ iste est cui⁹ exteri⁹ fulget pulcritudo. s. ꝓ bonesta tem. Ũñ de belya dicit. iij. Regũ. j. Cuius figure ⁊ habit⁹ est vir qui occurrit vobis. Qui direrũt. vir pilosus ⁊ zona pellicea accinct⁹ renib⁹. Et ait belyas thesbites est. Ũñ de ymagine sue exteriois cõuersatiois dicit Matb.xxij. Cu ius est ymago et supscriptio? Dicũt ei. Cesaris. Jtem iste est cui⁹ interius plãgit mestitudo scz ꝓ penitẽtie lamenta. Unde de hieremia mortẽ iosie regis iude plangente. dicit ij. Paral.xxxv. Cui omnes cantores vsqꝫ in presentẽ diem lamẽtationes replicãt. Jtem iste est cui⁹ vberi⁹ supat cer titudo. quia scz iust⁹ certissime sperat in dño. Unde in ps. Beatus vir cui⁹ est dñs spes ei⁹. Et alibi. Beata gens cu ius deus iacob adiutor eius. Et alibi. Beata gens cui⁹ est dñs deus ei⁹ ⁊c. Jtem iste ẽ cuius posteri⁹ viget sanctitu do scz ꝓ longinquã redolentiaz bone fame. Ũñ Ecci.xlv. Dilectus deo et hominib⁹ moyses cui⁹ memoria in bene dictiõe est. silem illũ fecit in gla sctoꝝ ⁊c. Et h̃ ꝛc iusto suffi ciãt. De ipio vo ꝙ dici possit c⁹ potes nõre ꝙ iste ẽ. s. c⁹

Conuersatio inficitur.
Euagatio arguitur.
Gubernatio contemnit.
Exaltatio deprimitur.
Condẽnatio promittit.

Jgit dico ꝙ iste est cuius ẽ in fecta cõuersatio. Et sic dicitur Leuit.xiij. ꝙ vir siue mulier in cuius capite vel barba lepra apparuerit videbit eum sacer dos. Sequit. Vir siue mulier de cui⁹ capite capilli fluunt caluus et immũdus est. Barba em et capilli conuersatio nem exteriorẽ significant. vbi scz si flurus incõstantie et le pre fetẽtis luxurie apparet. immũda merito iudicat. Jtez iste est cuius ẽ suspecta euagatio. Et sic dicit illi inuento in agro. j. Reg.xxx. Cuius es tu. et vnde et quo pergis? Qui ait: Puer egypti⁹ ego sũ. Jtẽ iste est cui⁹ ẽ corrupta guber natio. et sic dr Ecc̃s.x. Ue terre cui⁹ rex puer ẽ ⁊ cui⁹ pnci pes mane comedũt. Jtẽ iste ẽ cui⁹ ẽ ꝺstructa exaltatio seu etiã talis cumulatio. Unde Lu.xij. Stulte hac nocte re petent animam tuam a te. que aũt parasti cuius erũt. Jtẽ iste est cui⁹ est instructa condẽnatio scz casus mortis eter ne. Unde Lu.xiij. Cuius vestrũ asinus aut bos in puteũ cadet. Puteũ dico infernalem ⁊c. Sufficit.

Quem. Nota ꝙ per quem qd est ꝓnomen accu satiui casus de quis seu de q̃ derivatim. po test intelligi xp̃s. iustus. et stultus. Primo dic ꝙ ꝓ quem intelligit xp̃s. Quẽ em sumit positiue. ꝓ noialiter accusa tiue. interrogatiue. et singulariter. Sic vere xp̃s pot sumi positiue quo ad essentiam deitatis. ꝓ noialiter id ẽ ꝓ boie quo ad presentiã bũanitatis. Accusatiue quo ad accusati onẽ et damnationẽ passiois ⁊ supplicij. Interrogatiue in disceptatiõe iudicij. Singulariter in retributiõe futuri pre mij ⁊ in excellẽtia sui dominij. Jste est em quẽ diligẽter de bemus querere. et eidẽ neru ꝓpetuo adherere. vt scz figu retur in illo thesauro de quo dicit Matb.xiij. Simile ẽ rẽ gnũ celoꝝ thesauro abscõdito in agro quem qui inuenit homo abscõdit. ⁊ vadens vendit vniuersa q̃ habet ⁊ emit agrũ illũ. Ager em iste fides est. vbi scz thesaur⁹ inestima bilis deus et nusq̃ alibi abscõditus reperitur. quem certe summe debem⁹ diligere et cũ diligentia custodire. Juxta illud Cant.iij. Jnueni quẽ diligit anima mea. tenui eũ nec dimittam. Sicut de maria magdalena canit ꝙ ipa scz di cebat. Regnũ mũdi et omnem ornatũ seculi contẽsi. ꝓter amorẽ dñi mei Jesu xp̃i. quẽ vidi. quẽ amaui. in quẽ credi di. quẽ dilexi. Et breuiter dico ꝙ iste diligend⁹. quia hic est

Ductor indeuiabilis.
Tutor inuariabilis.
Victor insuperabilis.
Doctor inextimabilis.
Dator interminabilis.

Et sic vere dico ꝙ hic est quem habem⁹ primũ ductorez scz ad nos regendũ ⁊ exemplariter ꝑ cedendũ in via dei ⁊ in via bu ius mũdi. Unde de ductore et ꝓcessore angelo qui scz ꝓ desertuz filios israel ducebat ad terram ꝓmissionis. dixit moyses dño Exo.iij. Obsecro do mine mitte quẽ missur⁹ es. s. vt ad celestem patriã nos cõ ducat. Jtem hic est quem videm⁹ validuz tutorem scz ad nos tuendũ et liberandũ. Ũñ Dañ.iij. dicit. Deus noster quem colim⁹ potest eripe nos de manib⁹ tuis. Jtem hic ẽ quem sentim⁹ solidũ victorẽ. quia sicut dicit Judicũ. xvj Adonay dñe de⁹. magn⁹ es tu. et ꝑclar⁹ in virtute. quem superare nemo põt. Jtem hic est quẽ audiuim⁹ splendidus doctorẽ. qz sicut dicit Joh.xiij. Paraclit⁹ aũt spũssanct⁹ quẽ mittet pater in noie meo ille vos docebit oia. et Joh. xv. Cum aũt venerit pacli⁹ quem ego mittam vobis. ille testimoniũ phibebit de me. Jtem hic est quẽ audiuim⁹ ꝓ uidum datorem. qz scz iste est qui dat spũalia. temporalia et eterna. Rom.j. Per quẽ accepim⁹ gratiam et apostola tum. Et.. Cor.j. Per quẽ vocati estis in societatẽ filij ei⁹ Et breuiter iste est ꝓ quẽ oia facta sunt. quem laudãt ange li atq; archangeli. ⁊ in quẽ anima beata cõprehẽdendo q̃ scit dices scz illud Can̄.iij. Jnueni quẽ diligit aia mea. vt ⁊ nos simili modo dicam⁹ illud Joh.vj. Dñe ad quem ibi mus? vba vite eterne habes. Et sic patet ꝙ ꝓ quẽ intelligi tur xp̃s. Sed secũdo dico ꝙ ꝓ quẽ q̃q; intelligit iustus iste est em accusatiu⁹ alios corrigẽdo. Ũñq; adiectiuus in bono crescendo et virtutes virtutib⁹ cumulãdo. Singula ris alios ꝓcelleudo. et aliq̃n substantiuus in bono perseue rando. Et nota si vis de isto quem ꝙ scilicet iste est Quem

Vendicat supna maiestas.
Liberat ꝓcelsa potestas.
Adornat externa venustas.
Jnformat diuina veritas.
Cõfirmat vigoris ꝓbitas.
Jnflamat eterna charitas.
Dirigit eterna dignitas.
Stimulat timoris asperitas.
Corrigit paterna feritas.
Euigilat vigoris strẽnuitas.

Jgit cõtemplare virũ ꝓ fectũ quem sibi vendicat maiestas supna. iust⁹ em est hereditas et possessio summi dei. Ũñ Exodi.xv Fiant immobiles q̃si la pis. donec pertranseat po pul⁹ tuus iste quẽ possedi sti. Et in ps. Memor esto congregatiõis tue quam possedisti ab inicio. Jtem hic est quem curans liberat po testas eterna. vñ Exodi.xxxij. Cur dñe irascit furor tu⁹ cõ tra populũ tuũ quem eduxisti de terra egypti in fortitudi ne tua magna? Jtem hic est quem polit et ornat bonestas externa. Unde Hester.vj. dicit. Homo quem rex honora re voluerit debet indui vestibus regijs ⁊c. Uestes ei regie sunt bonesta conuersatio et exteriores virtutes. Jtem hic est quem fide informat veritas interna. Ũñ de paradiso di cit Gen̄.ij. ꝙ plantauerat dñs deus paradisum voluptatis a principio. in quo posuit hominẽ quem formauerat. Jtez h̃ est quẽ tutat et firmat vigoris vis verna. quia scz in isto viget et manet fortitudo virtutis. ⁊ tuta firmitas que non perit. vñ de in Ps. Et sup filium bois quem confirmasti ti.

di. Item hic est quem feruens inflamat amoris taberna. Unde iust⁹ est ille vitulus quē corit abrahā angelis in cō uiuio porrigendum sicut dicit Gen.xviij. Just⁹ quoq; est aries ille herens in vepub⁹. de quo Gen.xxij. dicit sic. Quē arietem assumens obtulit holocaustū p filio. Holocaustū autē idē ē quod totū incensum. Item dic est quem sursuz erigit bonoris lucerna. Unde.iij. Reg.xj. Propter dauid seruū meū quem elegi qui custodiuit mandata z precepta mea. Et Nume.xvij. Quem elegero germinabit virga ei⁹ Item dic est quē augens affligit timoris lex supna. Unde de thobia dicit Thobie.j. q genuit sez filiū quem ab infantia timere deū docuit et abstinere a peccato. Item hic ē quē vigens corrigit feritas paterna quia sez sicut dicit prouerbio.iij. Quem em̄ diligit dñs corrigit. z quasi pater in filio complacet sibi. Item hic est quem diligēs agit vigoris lucerna. Ūñ de vigili diligētia talium dicit Math.xxiij. Beatus ille seru⁹ quem cum venerit dñs ei⁹ inuenerit vigilātem. amen dico vobis. sup omnia bona sua cōstituet eum. Sic ergo dico q p istud ꝓnomen quem intelligit vir pfectus seu etiam homo iust⁹. Tercio vero dico q p istud pronomen quem intelligitur homo stultus seu etiam vir iniustus. Et sic nota q peccator est ille scilicet Quē vides

Priuatum luce directiua. Libatum fece infectiua. Damnatū voce dei viua. Grauatum nece deiectiua.

Hic est ergo quē a se extulat dara discretio. figurat⁹ sez in Sanson de quo dicitur Judi.xv. Quē cum cepissent philistei statim eruerūt oculos ei⁹. Item hic ē quem sedans maculat carnalis vnctio.iij. Regū.xix. Quem vnximus regē sup nos mortu⁹ est. Item hic ē quē damnans iaculat diuina sanctio. Et sic dicit dñs de homine peccatore Gen.vj. Delebo inquit hominē quē creaui a facie terre. sequit. Penitet em̄ me creasse eos. Item hic est quem dure vapulat mortis damnatio. Ūñ.ij. Paral.xiij. dicit de Jeroboam. q resistere nō valuit regi iuda quē percussit dñs et mortuus est. Et de antixpo dicit.ij. Thes ij. Quem dñs iesus interficiet spiritu oris sui ꝛc.

Quo. pronomē ablatiui casus. Nota q quo pōt referri ad psonas. ad res. et ad loca. Et primo ad psonas sez ad deū. ad iustum. et ad impiū sicut de alijs casibus dictum est. Primo igit dicamus de quo prout refert ad psonas. Et sic dico de deo q iste fm dicta collecte ecclesiastice. Deus a q̄ sctā desideria recta psilia. et iusta sunt opa. Iste est sine quo nihil est validum nihil sanctuz. Iste est a quo bona cuncta pcedūt sicut canim⁹ in Kyrie Iste ē in quo omnis edificatio cōstructa crescit in templū sanctum in dño. In quo et vos coedificamini in habitaculum dei in spiritu sancto. sicut dicit Eph.iij. Et sicut dicit.j. Cor.xv. Iste ē in quo et statis p quem et saluamini.

De viro aūt iusto dicam⁹ q iste ē de quo dñs videt posse dicere illud Matbei.xvij. Hic est filius meus dilect⁹ in quo mihi bene complacui. Et merito. quia certe iste ē quo

Purgant crimina noxia. Celāt merita ꝓpria. Sectant sana consortia.

Justus est dico ille quo purgant crimina noxia. Ūñ Leuiti.viij. Quo expiato et sanctificato fudit sanguinem ad fundū altaris. Est etiā ille q̄ celant merita ꝓpria. Unde de angelo apparente dixit manue. Judi.xiij. Quē cū interrogassem quis esset aut quo nomine vocaret noluit dicere. Est insup quo sectant sana consortia. vnde Gen.l. dicit de Joseph. Quo ascēdente ierunt cū eo omues senes dom⁹ pharaonis. De viro vero impio et iniusto possum dicere q iste ē de quo dicit Leui.xv. q. vir de quo egredit semen coit⁹ lauabit corp⁹ suū aqua. Et Leuiti.xxij. Omnis homo qui accesserit ad ea q̄ sanctificata sunt z que octulerūt filij israel domino in quo ē immūditia. pibit coram dño. Sic ergo patet q quo refertur ad personas. Secūdo dico q quandoq; refertur ad res. Et sic dico q est dare Unum quo: quo

Libant viri pestilentes. Omant viri sapientes. Ditant viri presidentes.

Est dico vnum quo. quo cibant pestilentes viri sez peccatores et hoc est peccatum seu etiam quodlibet delectabile mūdi huius. De quo Gene.iij. De ligno de quo ꝑceperam ne comederes comedisti. Talibus pōt dici illud.j. Reg.j. Digere paulisper vinū quo mades. Item est vnum quo. quo omant sapientes viri. Et istud signat bonū gratie sez merita et virtutes. De q̄ Nume.vij. Sument pallū iacinctinū quo cooperient cādelabrum. Pallium em̄ istud signat ornamentū virtutum quo sez sancti viri velant. De quo Deu.viij. Vestimentū tuum quo operiebaris nequaq; vetustate defecit. Item ē vnum quo. quo ditant pfidentes viri sez dyadema glorie padisi quo sez coronant beati. De quo Canti.iij. Egredimini filie syon z videte regem salomonem in dyademate quo coronauit eum mater sua. Quo igitur aliquādo refertur ad res. Tercio dico q quo quandoq; refertur ad loca. Et sic dico q est dare scilicet vnum locum Quo

Boni recedunt. Justi ꝓcedunt. Bona succedunt. Mala accedunt.

Primus locus signat locum mundi alem. seu etiam statuz prosperitatis mundane. Iste ei ē ille locus in quo mali delectant stare. et a q̄ viri sancti solent recedere. Iste ē em̄ ille periculosus loc⁹. de quo dicit.iij. Reg.xxj. In loco hoc in quo linxerunt canes sanguinem naboth. lambet quoq; tuū sanguinez. vt et de isto possum⁹ dicere illud.iij. Reg.v. Locus in quo habitam⁹ angustus est. Secūd⁹ signat locū regularem sez locū ecclesie vel religionis. seu etiam statū hominum pfectorū. Iste est padisus voluptatis quam dñs a principio plantauerat in quo posuit hoiem quem formauerat De quo.j. Parali.xij. Venerūt ad presidium in quo morabat dauid. Tercius signat locū supernalez in quo sez ē abundantia omniū bonoz. De quo Judi.xviij. Tradet vobis dñs locuz in q̄ nullius rei est penuria. Et de isto potest dici illud.j. Reguz xix. In quo loco sunt samuel et dauid. Quartus aūt loc⁹ signat statū infernalem. De quo sez dominus loquit damnatis Esaie.j. Super quo percutiam vos vltra addentes preuaricationem. Omne caput languidum et omne cor merēs ꝛc. Si aūt de tpe vis aliq̄d dicere. dic q istud ꝓ

nomen quo signat tps. Presentis mortalitatis. Ingentis vtilitatis. Fluentis ꝓsperitatis. Seq̄ntis penalitatis: Florentis felicitatis.

De tempore vite p̄sentis potest dici illud Judi.xviij. Venerat tempus quo sacrificiuz offerri solet. et Hester.ij. Eo inquit tēpore quo mardochеus ad regis ianuaz morabatur. Istud est em̄ tēpus gratie quo sez sacrificium cordis contriti deo offerim⁹. z quo per spem et per fidē ad ianuā celi stamus. De tempore fortune labentis. seu mūdane ꝓsperitatis instabilis et fluentis potest dici illud.ij. Macb.j. Tempus affuit quo sol refulsit qui prius erat sub nubilo. De tempore vero pene seq̄ntis sez quo miseri in inferno punient dicit Job.vj. Tempore quo fuerint dissipati peribūt. et vt incaluerint soluentur de loco suo. De tpe aūt status florentis quo sez beati in eterna felicitate gaudēt potest dici illud Job.xiij. Constituas mihi tempus in quo recorderis mei. putas ne mortuus homo rursum viuat? cūctis diebus quibus nūc mīlito expecto donec veniat immutatio mea. Sequit. Operi manuū tuarum porriges dexteram. Et hec igit de quo ꝓnoie sufficiant quo ad presens.

Quorum. Nota q istud ꝓnomē quoz̄ quod ē genitiuū plurale. pōt referri ad bonos et ad malos. Et primo dicamus de malis q̄ isti sunt. s. q̄z

Rebellio deo opponitur. Opinio feret z sperni. Elatio cadit et labitur. Possessio nimis extendit. Cognatio splendida cernit. Affectio ardet et vrit. Cognitio tenebris tegitur. Locutio murmure pūgit. Cibatio melle vngit.

Isti ei obstinate deo opponunt. Unde Job.xxj. Qui dixerūt deo recede a nobis et quasi nihil posset omnipotēs extimabant eū quoz̄ sententia ꝓcul sit a me. Item istivt infames iure contemnunt. Unde Prouerbio.ij. Quoz̄ vie peruerse z infames gressus illorum. Item isti p prudentes nunq̄ extollunt. Unde Job dicebat de talibus Job.xxx. Quoz̄ virt⁹ erat mihi pro nihilo. Et ibidē. Quorum patres non dignabar ponere cum canib⁹ gregis mei. Item isti terrenoz̄ opibus immerguntur. Unde de peccatore diuite potest. dici illuse ps. Hoc mare magnū et spaciosum manibus. ibi reptilia quoz̄ non est numerus. Reptilia dico id est diuitie

Item isti ꝑ ceteris ꝓle secundant. ꝑs. Quorū filij sicut nouelle plantationes ꝛc. Filie eorū cōpositę ꝛc. Itez isti cupidine rerū comburunt. Unde in ꝑs. In quorū manib⁹ iniquitates sunt. dextera eorū repleta est munerib⁹. Itez isti caligine ceca contegunt boc est dictu. ignorantie cecitate. Unde Esa. xxix. Ue qui ꝓfundi estis corde vt a dño abscōdatis consiliū quorū sunt in tenebris opera. Itē isti acredine verborū vtunt. Unde in ꝑs. Quoꝝ os maledictiōe plenū est et amaritudine. veloces pedes eorum ad effundendum sanguinē. Itez isti dulcedine cibi alliciunt. quia sicut dicit Deute. xxxij. De quorum victimis comedebant adipes: et bibebant vinū libaminū. Et Phil. iij. Quorū deus venter est ꝛc. In bono vero significato dic ꝙ quorum potest referri ad bonos. Unde nota ꝙ isti sunt Quorum

Expiat prauitas sublata per penitentiā. Dico ergo
Regulat leuitas iuuata per temperantiā. ꝙ isti sunt ꝙ
Declarat lenitas planata p complacentiā. rum p pen
Candidat castitas purgata p cōtinentiā. tentiaz cul
Confirmat entitas reuata p ꝑmanentiā. pa remittit

Unde in ꝑs. Beati quorū remisse sunt iniquitates et quorum tecta sunt peccata. Unde Lu. v. Quorū vt iesus fidē vidit dixit. homo remittunt tibi peccata tua. Et Jobā. xx. Quorum remiseritis peccata remittunt eis. Et quoꝝ retinueritis retenta sunt eis. Itez isti sunt quorū per tēperantiam vita dirigit. Unde Exo. xxvj. Unius mensure erunt omnia saga quorū quinq; iunges seorsum. Quinarius. n. numer⁹ quinq; sensus signat. ꝙ scz sunt semp p temperantiam moderandi. Item isti sunt quoꝝ p mitigatē et clemētiam lenitas vngit. isti em̄ sunt lenes suaues et vncti. Numeri. iij. Hec sunt noīa filiorum aaron qui vncti sunt et ꝙrum cōplete sunt consecrationes. Et Ecci. xlvij. Hi sunt viri misericordie quorum pietates non defuerunt. Item isti sunt quorum p continentiam puritas stergitur. Unde de panibus ꝓpositionis id ē de sanctis viris dicit Leui. xxiij. Quorū ser altrinsecus sup mensam purissimā coram dño statues. Item isti sunt quorū p permanentiā durat eternitas. quia scz isti viuūt in eternum. vnde Phil. iij. dicitur ꝙ isti sunt quorum nomina scripta sunt in libro vite. Et hec de quorum sufficiant.

Quos. in accusatiuo. Nota ꝙ quos simili modo pōt dici de bonis. Un̄ nota ꝙ boni sunt ꝗs

Status supnus facit tutissimos. Dico ergo ꝙ isti
Amor fraternus facit charissimos. sunt quos efficit
Splēdor lucern⁹ facit doctissimos. tutissimos puri
Uigor intern⁹ facit promptissimos. tas supna qz scz
Labor extern⁹ reddit aptissimos. ꝓpter virtutē cor
Rigor patern⁹ facit sanctissimos. ruptibilez qua p
Dulcor matern⁹ reddit letissimos. pollent fortissimi
Tenor etern⁹ reddit certissimos. sunt et tuti. Un

de de angelis dicit Gen̄. xxxij. Quos cuz vidisset iacob ait Castra dei sunt hec. Item isti sunt quos dat gratissimos charitas fraterna. Unde de Joseph ꝛ fratrib⁹ suis dicitur Gen̄. xlij. sic. Quos cū vidisset ꝛ beniamin simul fecit eos introduci domū. Itē isti sunt quos dat doctissimos claritas lucerna: hec ē reuelatio sanctis ꝑs. Un̄ Exo. xxviij. loqueris cūctis sapientibus corde quos repleui spū sapientie Item isti sunt quos promptissimos facit vigor ositas interna. Exo. xxxvij. vbi dicit. ꝙ beseleel fudit quatuor circulos quos posuit in quatuor angulis ꝓ singulos pedes mense. Circulus em̄ in pede nihil aliud ē ꝗs volubilis obedientia in prompta executiōe. pes em̄ cursum et motū signat. Itē isti sunt quos efficit aptissimos aduersitas externa quia. s. ꝗnto viri sancti magis ꝓ tribulatiōes concutiūtur et malleant. tanto aptiores in dei misb⁹ iudicant. Unde de lapidib⁹ fundamēti templi dicit sic. iij. Reg. v. Quos lapides volauerūt cemētarij salomonis. Unde de tribulatis ꝛ pauperib⁹ pōt dici illud Job. xiij. Quib⁹ non ē operimentuz in frigore. quos ymbres montiū rigant ꝛc. Itē isti sunt ꝗs efficit sanctissimos severitas paterna. Et sic dicit Apoca. iij. Ego quos amo arguo et castigo. Itez isti sunt quos efficit letissimos felicitas supioris hierusalē que sursum ē et est mater nostra. De quo Barneb. v. Ecce venient filij tui quos dimisisti dispsos collecti ab oriēte in occidētē in verbo sancti gaudētes in bonore dei. Item isti sunt ꝗs efficit certissimos veritas eterna. boc est dictu: veritas ꝓdestinationis eterne qua scz isti sunt quos ab eterno numerauit. et in saluandorū numero descripsit et appropriauit. Unde de numeratiōe dicit Nu. j. Hi sunt quos numerauit moyses et aaron. Et de descriptiōe dicit. ij. Paral. iij. Hi ergo sunt ꝗs supra descripsim⁹ horatim. De appropriatiōe aūt 9 Leui. xxv. Mei aūt serui sunt filij israel ꝗs eduxi de terra egypti. Et breuiter de predestinatis dicit dñs Job. xvij. Pater manifestaui nomē tuū hoīb⁹ quos dedisti mihi de mūdo. Sequit. Ego pro eis rogo. non pro mūdo. sed pro bis quos dedisti mihi. quia tui sunt. Sequitur. Pater sancte serua eos in nomine tuo quos dedisti mihi. Et b̄ de quos in bono significato sufficiant. In malo vo significato dic ꝙ mali sunt Quos

Adorat error seculāris. Isti dico sunt quos error secu
Honorat fauor ppl'aris. laris solet adorare. qz scz isti in
Deuorat rigor supnalis. seculo reputant magni figura
Lacerat terror infernalis. ti in ydolis. vñ Deu. xxix. Ado
rauerūt eos quos nesciebant ꝛ quib⁹ non fuerant attributi. Item isti sunt ꝗs honor ppl'aris solet exaltare. Isti em̄ honorib⁹ eleuant. sed in fine turpiter deprimunt. ij. Reg. xviij. Plures fuerūt quos saltus consumpserat de populo q̄ ꝗs vorauerat gladi⁹. Salt⁹ ei ꝙ est rupes alta et scissa. honorū designat altitudinē. Item isti sunt quos rigor supnalis solet deuorare seu etiam condemnare scz rigor iusticie diuine. Un̄ dñs ipse dicit Hiere mie. xlv. Ecce quos ego edificaui ego destruo. quos plātaui ꝓ temporales ꝓsperitates. ego euello et destruo ꝓ eternales aduersitates. Item isti sunt ꝗs terror infernalis seu crudelitas bostilis solet iugulare seu etiam lacerare. Unde iij. Reg. x. de damnatis et demonib⁹ dicit sic. Quos cum apprehendissent viuos iugulauerunt eos.

Quibus. Nota ꝙ sicut dictū fuit de quos ꝛ quorum. sic dicendu9 est de quib⁹ ꝙ scz ad bonos ꝛ ad malos. seu etiā ad bona ꝛ ad mala diuersimode referat. Dic ꝙ de bonis ꝑfectis ꝛ vtuosis ꝙ isti sē q̄b⁹

Assignat virtus integralis. Dicam⁹ ergo de istis
Ministrat panis spiritalis. quib⁹ id ē de viris ꝑfe
Persicit iussus paternalis. ctis ꝛ iustis ꝙ isti sunt
Tribuit terra supernalis. quibus assignat seu in
Non ꝑualet bostis infernalis. quib⁹ cōmendat virtus generalis seu spiri
Valde placet sermo mḡralis. talis. Isti ei cōplete et
Infligit labor temporalis. adulte sunt vtutis. vñ
Ascribitur cibus eternalis.

de de duob⁹ filijs ysaac dicit Gen̄. xxv. sic. Quib⁹ adultis factus est esau vir gnarus venandi et bomo agricola. Jacob aūt vir simplex habitabat in tabernaculis. Itē isti sūt quibus ministrat panis specialis seu spūalis scz eucharistie. Iste em̄ est panis iustoꝝ nō peccatorū. Unde de Joseph et suis fratrib⁹ Gen̄. xlvij. dicit sic. Quibus statuta ciboria de bozreis publicis ꝑbuit. Et Exodi. xvj. Quib⁹ ait moyses. Iste est panis quē dedit vobis dñs ad vescendū Item isti sunt quib⁹ ꝑficit iussus paternalis. Isti em̄ sunt maiorib⁹ ad obedientiā semp prompti. Un̄ Gen̄. l. Quib⁹ iussa explentib⁹ transierūt. xl. dies. Itē isti sunt quib⁹ diuidit seu tribuit terra supnalis scz hereditas paditi. Unde Deut. j. Paruuli vestri de quib⁹ dixistis ꝙ captiui ducerētur. ipi ingredient. et ipis dabo terrā et possidebunt eam. Et Job. xv. dicit. Quib⁹ solū data est terra. Itez isti sunt quib⁹ non ꝑualet bostis infernalis. Unde isti possunt cōparari filijs enachim. quib⁹ null⁹ potest ex aduerso resistere sicut dicit Deu. ix. Itē isti sunt quib⁹ valde placet ℞mo magistralis id ē doctrina maiorū et melioꝝ. Un̄. ij. Para. xviij. Quib⁹ audictib⁹ legit rex oia verba voluminis. Itē isti sunt quib⁹ infligitur labor tpalis scz pēs aduersitas ꝛ pauptas. Unde Job. xviij. Quib⁹ non ē operimentuz in frigore. Et Luce. xij. dicit de coruis. i. de bispidis beremitis et aliijs viris sanctis. Considerate inquit corvos q: non seminant neq; metunt. quib⁹ nō est cellarium neq; borreuz et deus pascit illos. Unde de aduersitate dicit Hiere. xlix. Ecce quib⁹ non erat iudiciū vt biberēt calicem ire dñi bibentes bibēt ꝛc. Itez isti sunt quib⁹ ascribit cibus eternalis scz cibus glorie et dulcedo paditi. Unde Sap̄. xvj. Dispositisti inquit populum tuum. quibus dedisti cōcupiscētiam delectamenti sui nouum sapozem escam parans ꝛc.

In malo vero dic q̃ pctōres ⁊ impñ sunt illi sc̃z quibus
Indignaꝫ summa diuinitas:
Detectaꝫ mentis subtilitas.
Reseruaꝫ mortis obscuritas.
Obstinaꝫ cordis callidtas.
Quib⁹ irat⁹ dñs iurauit dicēs. Si videbunt boies istã terram quaz polliceꝫ sum abrahe ⁊c. Et in ps. Quib⁹ iurauí in ira mea si introibunt in requiē meam. Itez isti sunt quibus mentis subtilitas debetaꝫ. q: sc̃z luce sc̃ie p ignorãtiam sunt priuati. De quib⁹ Sap. xiij. Vani sunt oēs homines in quib⁹ nō est sc̃ia dei. Item isti sunt quib⁹ mortis obscuritas reseruaꝫ videlicet in inferno. Ān. ij. Pet. ij. Hi sunt fontes sine aqua. nebule turbinib⁹ exagitate. quibus caligo tenebrarū reseruaꝫ. Itē isti sunt quibus cordis callidtas obstinaꝫ sc̃z ad faciendū malū. Ān de caldeis et eorū malicia dicit Hiere. viij. Mittam vobis serpentes ⁊ regulos quib⁹ non est incantatio ⁊c. Hec ḡ dicta de quib⁹ sufficiant quo ad psonas. De rebus vero dic tam bonis q̃z mal' q̃ varia ⁊ diuersa sē negocia rez vz q̃dā bone q̃b⁹
Instruimur.
Corrigimur.
Perficiamur.
Reficiamur.
Quedā male q̃b⁹.
Alliciamur.
Inficiamur.
Afficiamur.
Dico ergo q̃ sunt res bone quibus istrimur et ista sunt diuina lex ⁊ mãdata. et sacre pagine atq; sc̃ie doctrina. vnde de mandatis diuinis potest dici illud Gen. xlix. Finitis iacob mãdatis quib⁹ filios instruebat collegit pedes suos sup lectum. De duobus vero testamẽtis pōt intelligi illud Nume. x. Fac tibi duas tubas argẽteas quib⁹ cõuocare possis multitudinẽ. Ista autẽ figurant in vasis aureis salomonis. De quib⁹ dicit. iij Reg. x. Omnia vasa de quib⁹ potabat rex salomon erãt aurea. Item sunt quedã quib⁹ corrigimur. Et ista sunt mũdi tribulamina et aduersa. De quib⁹ Luce. xxj. Veniẽt dies in quib⁹ nō relinquet lapis sup lapidẽ. Sequit. Surget gens cõtra gentẽ. et terremot⁹ erũt per loca ⁊c. Item dico q̃ sunt quedã quib⁹ p ficimur. Et ista sunt gratie merita et vtutes. et ista sunt spiritualia ornamẽta. de quib⁹ dicit Iudi. viij. Tulit gedeon ornamẽta et bullas quib⁹ colla regaliũ camelorũ decorari solent. Item dico q̃ sunt quedam quib⁹ reficimur. Et ista sunt delicie et gaudia p adisi. De quib⁹ dicit Leuitici. xxv Facite p̃cepta mea atq; iudicia et cõplete ea. vt habitare possitis in terra absq; vllo pauore. et gignat vobis bumus fruct⁹ suos quib⁹ vescamini vsq; ad saturitatẽ. Ista cibaria parant ysaac quib⁹ sc̃z libẽter vesci sicut dicit Gene. xxvij. Item dico q̃ sunt quedam res male quibus allicimur. Et ista sunt tpalia mũdi bona quib⁹ fatui plus debito attrahunt. Ideo Deu. vij. dicit. Non cõcupisces aurũ et argentũ. de quib⁹ facta sunt sc̃z ydola talia ẽm non sunt cõcupiscẽda sc̃z diuitie. immo ẽm ap'lm. j. Thimo. vj. Habentes alimẽta et quib⁹ tegamur bis debem⁹ cõtenti esse Item dico q̃ sunt quib⁹ inficimur. Et ista sunt vicia ⁊ peccata de quib⁹. iij. Reg. xv. dicit. Ambulauit in vijs patris eius. in peccatis suis quib⁹ peccare fecit israel. Et. iij. Re. xxiij. dicit. Seruiuit in immũdicijs quib⁹ seruierat pater ei⁹. Itez dico q̃ sunt quedaz quib⁹ afficimur. Et ista sunt tormẽta infernalia. quib⁹ sc̃z si peccauerimus affligimur. Ideo bene consulit scriptura Eccl. xij. dicens. Memento creatoris tui in diebus iuuẽtutis tue. anteq; veniet dies afflictionis tue. et appropinquãt anni de quib⁹ dicas nō mihi placent. Hec igit de quibus sufficiant ⁊c.

Quisquã. Quicquid.

Nota q̃ quisq; idem ẽ quod q̃. cunq; seu aliquis. Sumit̃ tñ vt cõiter in terminis negatiuis. Nota igit̃ sicut dictũ est de qui et de quis. Quisq; potest ad diuersa referri. vicz. Ad iustũ. ad stultũ. ad damnatum. Primo ergo dico q̃ iustus pōt dici quisq; id est aliquis vel quicunq; q: pcerto iusti p eo q̃ p charitatem ad oēs generaliter se extendũt. iō quicq; seu quicũq; merito dici pũt. Notabis ergo de tali quisq; id ẽ de viro iusto. s. Or
Hic maiorum legibus religatur.
Hic ciborũ fluctib⁹ non grauatur.
Vicioꝝ ensibus non truncat.
Deceptoris artib⁹ non ledatur.
Adulantis vocib⁹ non fraudat.
Castigantis acub⁹ non stimulat.
Hic terrenis specub⁹ non locat.
Hic ꝓpijs opib⁹ non ditatur.
Hic celetus omnibus satiatur.
Hic inferni cruciatib⁹ nõ deputat.
Dicam ergo de dño Quisq; id ẽ de quolibet viro iusto. q̃ b sine imperio non vagat. Ad iustũ ei spectat q̃ non sit vagabundus. sed q̃ maiorũ legib⁹ sit subiectus. Unde Joseph in psona supioris dicit Gen. xlj. Absq; tuo imperio nõ mouebit quisq;. Item dico q̃ ciborũ edulio non grauat. Abstinẽs ẽm debet esse vir iustus. Ān Leui. vj. Hec quisq; comedat ex eo. hoc est de sacrificio sacerdotũ. Itē dico q̃ viciorũ gladio nō truncat. Ān. j. Reg. xj. Nō occidetur quisq; in die hac. Ita q̃ demones de isto pñt dicere illud quod iudei de xp̃o dixerunt Job. xvij. Nobis nō licet interficere quẽq;. Item dico q̃ hic fraudis cõmercio non letat. Deus ẽm tales non pmittit q̃ ipi fraudent seu decipiãt inuocẽtes. Unde de filijs israel dicit. j. Paral. xv. j. q̃ de⁹ non pmisit q̃nq; calũniare eos. Item dico q̃ verborũ eloquio non fraudat sc̃z p adulationẽ. Non delectat ẽm in adulationib⁹ deceptorum. Ideo cuilibet adulatoꝝ potest dici illud ꝓuer. xxiij. Non lactes quemq; labijs tuis. Et Eccl. xj. Ante mortez non laudes boiem quẽq;. Itē dico q̃ correctorũ iaculo stimulat. vñ Eccl. vj. Priusq; interroges ne vituperes quẽq;. sed cũ interrogaueris corripe iuste. Item dico q̃ terrenorũ tumulo non locat vicz p auariciam. Unde de tumulo nouo quod erat excisum in petra dicit Luce. xxiij. q̃ in eo nondũ quisq; posit⁹ fuerat. Itez dico q̃ paratis vinculo nõ ligatur. Justus ẽm liberalis est et nõ pcus. ita q̃ illa que habet non sunt sibi ꝓpria sed omnib⁹ cõmunia. Unde Act. iiij. Nec quisq; eorũ possidebat aliquid nec suuz esse dicebat. sed erant eis oia cõia. Itē dico q̃ hic celesti ferculo satiat. Iste ẽm habet finaliter sufficientiã padisi. Unde Act. iiij. Nec ẽm quisq; egens erat inter eos. Itez dico q̃ b eterno stimulo nõ artaꝫ. q: sc̃z iste nõ iudicat aut cõdẽnatur ad penam eternã q: sc̃z sicut dicit Joh. v. Neq; ẽm pater iudicat quẽq;. Sic ergo patet q̃ q̃sq; sumitur in bono. Sed adhuc dico q̃ sumi pōt in malo. Et sic dico q̃ p quisq; intelligit peccator. Quisq; ẽm semp signat aliqd dubiũ. sicut cũ dicitur. Quisq; sic loq̃tur mecũ. Est ẽm ꝓ nomẽ compositiuũ et adiectiuũ signans sc̃z peccatorẽ qui sc̃z semp est dubi⁹ et incertus. fallax. cõpositꝰ ⁊ inept⁹. Sonit⁹ ei terrozis in auribus impij. et cũ pax sit sp inimicicias suspicat sic dr Job. xv. Dicam⁹ ḡ q̃ q̃sq; seu q̃sq;. i. peccz
Detractionis vicio rodit.
Rebellionis odio fodit.
Possessionis amore mozit.
Obliuionis borrore mergit.
Iniusticie furore ducit.
Diffidentie pauore soluit.
Opulentie dulcore pellit.
Pestilentie terrore sternit.
De detractione talũ dicit Nume. xiiij. Nec quisq; ex bis q̃ detraxerũt mihi intuebitur. De rebellione istorum q̃ sc̃z obedire suis maiorib⁹ ꝫdicũt dr. iij. Re. xij Nec secut⁹ ẽ quisq; de mũ dauid De possessione vero terrena quõ tales p cupiditatẽ eneruat et quõ vita gratie ipsos priuat dicit Lu. xij. Non in abũdantia cuiusq; vita eius. De obliuione vero et ignorãtia istoꝝ dicitur. j. Corinth. vj. Non ẽ inter vos sapiẽs quisq;. Isti ei nec vident nec audiũt illa que ptinẽt ad salutem. Unde. j. Reg. xxvj. Non erat q̃sq; qui videret et intelligeret et vigilaret. Et. j. Reg. xxx. Nec audiet vos quisq;. De iniusticia aũt eoꝝ dr Rom. iij. Non ẽ iust⁹ quisq;. nec est intelligẽs aut requirens deum. De timore aũt seu diffidẽtia istorũ dicit. ij. Regum xvij. Fortissimus q̃sq; pauore soluetur. Und̃ de vecordia talium dicitur. ij. Mach. v. Nec simpliciter quisq; se iudeum esse confitebatur sc̃z p timore. De opulẽtia aũt q̃ eis i morte eripit. vide in diues et in similib⁹ et in alijs titulis. et in tabula. De pestilẽtia vero sc̃z damnatiõis et mortis q̃ sc̃z istos finaliter cõprehendit. dr. j. Regũ. xxx. Non euasit ex eis quisq;. Et. ij. Paral. xxij. Nec superesse quẽq; qui euadere necẽ potuisset. Hoc ḡ de quisq; et q̃sq; sufficiant.

Quispiam.

De quispiam sicut et de quisq; potest dici q̃ referri pōt ad impium et ad iustum. Est ẽm idem qđ aliquis seu quisq;. veruntñ vt cõiter refertur ad impiũ et iniustũ. Ān nota q̃ tal' q̃spiam
Inficitur carnali macula.
Excludit a dei specula.
Seiungitur celi camerula.
Repellit a sacra copula.
Dico ergo q̃ talis quispiã carnali macula inficitur. s. peccato luxurie: Ān Gen. xxxj. Potuit coire quispi-

Reiçit a gente credula.
Nō pascit secreta pabula.
Manducat inferni iacula.

tim de populo cū vxore sua.
Item a dei specula secludit
Unde Ero.xxiiij. Moyses ad

loquēdū cū dño ascendēti dicit sic. Nullus ascēdat recuz nec videat quisq̄ p totū montē.q.d.talis quisq̄ non ē dignus contēplari vel audire diuina secreta. Item iste a celi edula seiungit. Hoc est dictu a paradiso. Ūñ Deut.j. Non videbit quispiā de boibus generationis hui⁹ pessime terram bonā quam sub iuramēto pollicit⁹ sum patrib⁹ vris Item iste a sacra copula repellit seu refugit. q: scz mali a societate bonorū vitant et ab ipis solitaq̄ dimittunt. Unde de fatuo nabal dicit.j.Reg.xxv. Erat aūt vir ipiam in solitudine. Ūñ de bonis fit ꝓhibitio de freq̄ntanda societate malorū. Josue.vj. Cauete ne quippiā cōtingatis et sitis rei ꝑuaricationis. Item iste a gente credula reiçit seu etiā contemnit.q: scz tales a fidelib⁹ tanq̄ excōicati habēt tur. Et hoc est quod ꝓcipit.iij.Reg.iiij. vbi dicit. Si salutauerit te quispiā nō respōdeas ei. Item iste secreta pabula non pascit. scz de futuris rerum negocijs more ꝓphetico meditando. Ūñ.iij.Reg.xxij. Non ē hic ꝓpheta dñi q̄spiā Item iste inferni iacula nanciscit. quia scz finaliter infernalis damnatio talib⁹ intentat. Ūñ Prouer.xxvj. Male dictum in quempiam superueniet. Sufficat.

Quo. Quocūqz. Cum quo sit aduerbium loci. possum⁹ dicere q̄ in scriptura fit mentio de multiplici quo seu loco. videlicz de loco morali. vitali. letali. fatali. venali. mortali. Locus

Moralis est freq̄ntand⁹. s. virtutis stat⁹
Vitalis est affectandus. s. paradisus.
Letalis est detestandus. s. peccati virus.
Fatalis est acceptādus. s. mors aut let⁹.
Venalis est refutandus. scz mundus.
Mortalis est formidandus. scz infernus.

Primo igit dico q̄ per quo seu q̄, cunqz intelligitur status moral⁹ et virtualis. Aut⁹ ei et ꝓfectio et morū loc⁹ et status est quo q̄libet tendere debet. et ibi quocūqz ierit declinare. sicut dauid de seipso dicebat.j.Reg.xv. Ego vadā quo itur⁹ sum. Ut sic vnus alteri dicat illud.j.Regū.xiiij. Perge quo cupis et ero tecū. quia ꝓcerto ad istud quo. i. ad statū et gradum virtutis debem⁹ alter alterū comitare et vtuosoz exemplis illuc accedere et trāsire. Iste ei loc⁹ seu stat⁹ ē loc⁹

Diuinitatis. Est dico locus diuinitatis. Deus em̄ ad
Humilitatis. hunc locū continue nos precedit et nos
Societatis. debem⁹ etiam eū sequi dicēdo scz illud
Securitatis. Luce.ix. Magister sequar te quocunqz
Societatis. ieris. Et Mar.xiiij. Sequimini eū quo cūqz introierit. Sequi dico debem⁹ eū in q̄ntum scz nostre fragilitati possibile est q: scz attingere summā ꝓfectionē sum impossibile est. sicut scz ipe dicit Joh.xiij. Ūñe quovadis? Ridit Jesus. Quo ego vado vos nō potestis venire Et Joh.viij. ipse dicit. Ego scio vnde venio et quo vado. z q̄ ego vado vos nō potestis venire. Iste est ergo loc⁹ diuinitatis. de quo scz recedere nō valebat ille qui in ps. dicebat deo. Quo ibo a spiritu tuo. et quo a facie tua fugiam. Si ascendero in celū tu illic es. si descendero ad infernum ades ē. q.d. vbicūqz ad locū et statū virtutis accesserim⁹. deū presentem inuenimus. vnde z Petr⁹ sibi legit dixisse Ūñe quo vadis? Et ille protin⁹ respondisse. vado romam iterum crucifigi. Spiritus vbi vult spirat. et nescim⁹ vnde veniat aut quo vadat. Seq̄mur p⁹ viri⁹ ad istud q̄. seu quocūqz. Iuxta illud Ezech.j. Quocūqz ibat spiritꝰ illuc et rote pariter eleuabant seq̄ntes eū. Iste est ergo loc⁹ auctoritatis seu diuinitatis. Item dico q̄ iste est locus humilitatis. Ideo viro ꝓfecto potest dici illud Ezechiel.xxxij. Quo pulcrior es descende et dormi. Istuc em̄ debem⁹ ire deum orando. sanctos sectando. mala calcando. maioriꝫ parendo. minoribus berendo. Deum dico orando. Unde iij.Reg.viij. Quocūqz miseris eos orabūt te. Sāctos etiā sectando seu etiam imitando dicētes scz Ruth.j. Quocūqz preteris pergam. Mala insup vincendo seu etiaz superando. Ūñ.j.Reg.xiij. Et saul confirmato regno sup isrl. pugnabat per circuitū aduersus inimicos. z quocūqz se verterat superabat. Item maioribus pendo et obediendo Unde de nubib⁹ dicit Job.xxxvij. Quod lustrant cuncta per circuitū quocūqz eas voluntas gubernātis duxerit ad omne quod preceperit illis. Minoribus etiam berendo z eis conuersando scz cū innocentib⁹ et benignis. Sicut bene dicit de innocētic⁹ Apoc.xiij. Hi sequūtur agnum quocunqz ierit. Unde de ꝓditione talis pure et innocentis societatis videbat rubenvēdit⁹ Joseph dicere Ben.xxxvij. Puer non comparet et ego quo ibo? Circuis igit et perfectio locus est humilitatis. Item dico q̄ iste locus est facietatis. in isto em̄ quo satiat et reficit⁹ donis et gratijs mens humana. ibi etiam pascit et reficit ipse deus. vnde anime vtuose pōt dici de xpo illō Cant.vj. Quo abijt dilect⁹ tu⁹ o pulcerrima mulierū. Quo declinauit dilect⁹ tu⁹. et queremus eum tecū. Dilectus meus descendit in hortum suum ad areolam aromatum. vt pascat in hortis et lilia colliget. et Mar.xiiij. dixerūt discipuli christo. Quo vis eam⁹ et parem⁹ tibi pascha? Item dico q̄ iste est loc⁹ securitatis. Deus em̄ seruat et custodit omnes illos qui in isto loco morant scz in statu virtutis. Judi.ij. Quocūqz pergere voluissent. man⁹ domini sup eos erat. Et Prouer.xxj. Cor regis in manu dñi. quocūqz voluerit inclinabit illud. Item est locus societatis seu etiam charitatis. vnde Luce x. dicit. Oz xps misit discipulos binos ante faciez suam in omnem ciuitatem et locū quo erat ipe venturꝰ. Patet igitur quō per quo et quocūqz intelligit stat⁹ moralis et virtualis. Secundo dico q̄ p ista aduerbia intelligit stat⁹ vitalis et eternalis scz gloria paradisi. Iste est em̄ locus q̄ iust⁹ ascendere cupit. in quo finaliter sicut in termino req̄escit. Unde dñs dicit anime beate.j.Reg.xiij. Perge quo cupis et ero tecum. Et Ero.xxxij. Duc populum istum ad locum quo locut⁹ sum scz ad terrā ꝓmissionis patrisi. Et breuiter de isto quo dici pōt cuilibet beato illud Ezec.xxj. Unde ad dexteram seu ad sinistram quocūqz faciei tue est appetitus. Et.ij.Reg.ij. Quo ascendam in ebron? Iste em̄ locus interdicit peccatori. q: scz christus dixit cuilibet tali. Queretis me et non inuenietis. et quo ego vado vos nō potestis venire. Joh.viij. Quia sicut dicit Luce.xij. Paradisus est locus quo fur non appropiat. nec tinea corrodit. soli em̄ iusti z beati sunt ibi i securitate. Mar.vj. Quocunqz introieritis in domū ibi manete. Hic est igitur loc⁹ vitalis et supnalis. Tercio dico q̄ per quo et quocunqz intelligitur locus seu status letalis et criminalis. hoc est dictu. status peccati. Iste enim est locus

Obscuritatis et ignorātie. Locus dico ignorantie et
Pronitatis et insolentie. obscuritatis. Et sic dicitur
Tenuitatis et indigentie. de peccatore Job.iij. Oz nescit vnde veniat aut quo vadat. vnde Job.xij. Qui ambulat in tenebris. nescit vnde veniat. aut quo vadat. Loc⁹ etiam insolentie et ꝓteruitatis. quia scz peccator vt cōiter est ꝓteruus et obstinatus. et volūtate ꝓpria nimis plenus iij.Reg.xix. Abij quocūqz eum ferebat volūtas. Locus insuper indigētie et sterilitatis. q: scz peccator caret diuitijs z copia gratiaz. Lu.xij. Non habeo quo congregē fructus meos. Hic est ergo loc⁹ letalis et criminalis. Quarto dico q̄ per quo intelligit locus seu status fatalis id est mortis temporalis quo scz omnes tendūt. Ūñ cuilibet de mūdo recedenti et ad mortē tendenti potest dici illud Genes. xvj. Agar ancilla saray. Unde venis aut quo vadis? Sequit. A facie dñe mee fugio. Agar em̄ est caro mortalis domina ipsius est aia. a cui⁹ facie caro fugit ad mortē.j.Macha.ij. Quo ergo adhuc vobis viuere. Hic igit est stat⁹ fatalis atq̄ mortalis. Quinto dico q̄ per quo z quocunqz intelligit status venalis et mundialis. Mund⁹ em̄ est locus dispsionis et exilij. locus depssionis et martyrij. locus vagationis et diffugij. Locus dico dispersionis et captiuitatis. Unde Baruch.iij. Ecce inquit nos hodie in captiuitate nostra sum⁹ quo nos dispersisti in improperium z in maledictum. Locus etiā depressionis quia scz hic compellunt boni multa et varia pati. Unde christus dixit Joh̄. xxj. Petre cum eras iunior cingebas te z ambulabas q̄ tu volebas. Cum autē senueris extendas manus tuas z alius cinget te. et ducet quo tu non vis. Locus insup vagatiōis quia scz mali volunt p mūdum discurrere et agere sine freno: Hieree.xl. Quocunqz placet tibi vt vadas vade. Sexto vero dico q̄ per quo seu quocunqz intelligi potest status mortalis et infernalis. Infernus em̄ locus erroris. lo-

cus est terroris. locus est horroris. De terrore et ignorātia dicit Eccs. ix. Nec sensus nec ratio. nec sapiētia. nec scientia erit apud inferos q̄ tu properas. De terrore aūt seu timore satis supponit in ps. vbi dicit illud predictū. Quo ibo a spiritu tuo et quo a facie tua fugiam. Si ascendero in celum tu illic es. si descendero ad infernū ades scz ad puniendum me. De horrore vero scz future et horrende habitationis potest dici de anima dānata illud quod de duab⁹ alatis mulieribꝫ quādo anforam portantib⁹ in qua latebat iniquitas dicit Zach. ij. Quo iste deferūt anforam vt edificet ei locus in terra sennaar. Sennaar qui interpretatur feror signat infernū quo scz anfora id est peccatrix anima a duabus mulidribus id ē a duab⁹ culpis p̄cipuis. q̄ sunt caro alliciens. et mūdi gloria decipiens finaliter deportat vt ibidem locus suus ꝑpetuo statuat. Patet ergo q̄ per q̄ seu quocunq; potest locus aut status multiplex denotari.

Quotiens. Quotienscunq;.

De quotiens quō accipit per multiplicationē. tam numeri q̄ ꝑ se. possuz dicē q̄ p q̄tiēs sumit mltiplicatio in bono ⁊ malo. In bono ei dicō. multiplicanda ē ⁊ reiteranda.

Cōpūctio cordis interioris.
Remissio culpe exterioris.
Deuotio cause superioris.

Reitera igitur compunctionē interiam. Exemplo scz filioz israel. De q̄ bus dicit Judicū. v. q̄ quotienscunq; penituerūt se recessisse a cultura dei sui. dedit eis virtutē resistendi. Reitera etiam remissionē fraternā. Juxta illud Matb. xviij. Quotiens peccauerit in me frater meus remittam ei⁹ vsq; septies? Non dicam inquit septies: immo septuagies septies. Reitera insup deuotionē paternam seu supnam scz deuotionem ad sacramentuz altaris. j. Cor. xj. Quotienscunq; manducabitis panē hūc et calicem bibetis. mortē dñi annunciabitis donec donec veniat. In malo aūt significato nota q̄ per quotiens ostenditur quomodo mali solent male agendo aut sustinendo vices multiplicare videlicet.

Carendo lumine directiuo.
Utendo flumine turbatiuo.
Cadendo turbine delectiuo.

Isti em̄ multotiēs lumine priuant scz lumine fidei. scientie et gratie. Unde Job. xxj. Quotiens lucerna impioz̄ extinguet et supueniet eis inundatio. Item isti multotiens turbant et turbant quia scz per mala opera sua exacerbant multotiens creatorē ps. Quotiens exacerbauerunt eum in deserto. in ira excitauerant eū in inaquosa. Item isti multotiens penis agitant scz ab ipso deo. Unde Exodi. x. Inquit quotiens contriuerim egyptios et signa mea fecerim in eis.

Quod. Quodcunq;. ⁊ eoq;.

de his causatim sicut de que supra dictū est potest dici. De quod videlicet q̄ est dare multiplex quod id est multiplicē substantiam in bono vel malo significato assumptam. Nota ergo q̄ est dare

Unum quod.
Reuerendum scilicet deus.
Utterendum scilicet corpus.
Promerendū scz paradisus.
Perferēdū. s. tribulatio seu tor-
Auferēdū. s. culpa seu pctm̄ (mētū
Deserendum scz mundus.
Asserendū. s. fides seu cultus.
Repandū. s. cor vel subditus.
Operādū. s. bonum opus.
Formidandum scilicet infern⁹.

Dico q̄ inuenit vnum quod reuerendum. Et istud certe est deus qui scilicet valde ē neutre et anormale conditionis et hoc certe. q̄ durat eternaliter. j. Joh. j. Quod fuit ab inicio. quod audiuim⁹ quod vidim⁹ de verbo vite. Quia venit temporaliter. Luce. ij. Pastores loquebant ad inuicem. transeam⁹ vsq; in bethleem vt videam⁹ hoc verbū quod factū est. et quod fecit dñs ⁊ ostendit nobis. quia vincit virtualiter scz mundū. Quia sicut dicit. j. Joh̄. v. Quod natuz ē ex deo vincit mundū. Quia ꝑdest liberaliter scz cōferēdo vitam eternam. sicut dicit Joh. j. Quod factū ē in ipso vita erat ⁊ vita erat lux hoim. Item dico q̄ inuenit vnum quod aterendū. Et istud certe ē corpus nostrū. q̄ scz p penitentiam ⁊ abstinētiam debet teri. calcari. pariter atq; frangi. Et hoc certe. quia cito perit et deficit. q̄ fedat ⁊ inficit. q̄ ad malum trahit et allicit. Deficit dico et hoc quia est carneū fragile et defectiuū. quia sicut dicit Joh. j. Quod natū est ex carne caro est. Inficit etiā. q̄ sicut dicit Leuit. xj. Omne quod reptat sup terrā abhominabile erit. Et Nume. xix. Vas quod non habet operculū desup immundū erit. Illicit insup scz ad peccatuz. quia sicut dicit Sap. xj. Corpus quod corrumpitur aggrauat animam. Item dico q̄ inuenitur vnum quod promerendum. Et istud est premiū glorie paradisi. Istud enim est Quod

Dulciter delectat.
Pia mens affectat.
Patiens expectat.

Quod dico dulciter delectat. Unde istud est illud mel. de quo dicitur puer. xxv. Mel inuenisti comede quod sufficit. Quod etiam pia mens affectat. Un̄ dñs dicit anime sitibunde illud. iij. Reg. iij. Postula q̄ vis vt dem tibi. Quod insup bono iustus expectat sicut scilicet finale salarium et mercedē. De quo dicit aplꝰ. j. Corin. ij. Quod oculus non vidit. nec auris audiuit. nec in cor hominis ascēdit que ꝑparauit deus bis qui dilīgūt illuz. Insero em̄ mortis reddit ista merces. Math. xx. Ite et vos in vineam meā ⁊ quod iustū fuerit dabo vobis. Tunc em̄ dicet illud quod sequit. Amice non facio tibi iniuriā. nonne ex denario cōueniſti mecū? tolle quod tuum ē ⁊ vade. Item inuenit vnū quod ꝑferendū scz omne quod in mūdo triste vel asperū repitur. Istud est em̄ quod p̄sentez infert dolorē. Quod celestē confert bonorē. Quod funestuz aufert. merorē. Qz ei p̄sentē dolorez conferat patet in scriptura. vnde Ecc. ij. Omne qd̄ tibi applicitū fuerit accipe. ⁊ in dolore sustine. et in humilitate tua patientiam habe. Item q̄ celestem bonorē confert. patet Phil. ij. vbi de cruce et cruciatu xpi dicit sic. Propter quod et deꝰ exaltauit illum. ⁊ dedit illi nomē ⁊c. Qz insup funestū id est infernale merorē auferat seu etiā q̄ sempiternum dulcorē cōferat. patet. ij. Cor. iiij. vbi dicit. Id em̄ quod in presenti est momentaneū et leue tribulatiōis nostre supra modum in sublimitatē eternuz glorie pond⁹ operat in nobis ⁊c. Item dico q̄ inuenit vnū quod auferendū. videlicet peccatum. quod scz p penitētiam de conscientia debet auferri. Et hoc certe qz mētaliter solet fedare. Quia mēdaciter solet fraudare quia finaliter solet necare. Peccatū em̄ animā fedat id est peccatū dicit immundicia. Unde Jaco. j. Propter quod abiciētes omnē immūdiciam ⁊ abundantiam malicie ⁊c. Peccatū etiā animā fraudat. Et iō dicit mendaciū Unde Eph̄. iiij. Propter q̄ deponētes omne mēdaciuz loquimini veritatē. Peccatū insup animaz trucidat scz in inferno. Unde Coll. iij. Qui em̄ iniuriā facit. recipiet illud quod inique gessit. Unde Malach. ij. Propter quod dedi vos contēptibiles omnib⁹ populis. vt et peccatoribus dicat illud Nume. xiiij. Cur transgredimini verbū domini quod vobis non cedet in prosperū. Item dico q̄ inuenitur vnū quod deserenduz. Et istud ꝑcerto est mundus seu gloria vana. mundana. seu etiā vanuz gaudium terrenoz̄. qd̄ scz mentaliter debet deseri et contemni. Et h̄ certe quia semp istud cōcomitat ingens iniquitas. vrgēs necessitas. seqns aduersitas. Ingēs dico iniq̄tas qz sicut dz j. Joh. ij. Dē qd̄ i mūdo ē. aut est cōcupiscētia oculoz aut concupiscētia carnis. aut superbia vite. Urgēs isup necessitas quia videlicet omne quod terrenū seu mundanuz est cito compellit deficere. breue em̄ et transitoriū solet esse. Unde Ecc. xiiij. Omne opus corruptibile in fine deficiet. ⁊ Zacha. xj. Quod morit moriat et quod succidit succidatur ⁊c. Sequēs insup aduersitas quia scz omne gaudiū terrenum transit finaliter ad merorez. De diuitibus em̄ potest expoñ illud Joh. ij. Omnis homo primū bonū vinuz ponit. ⁊ cum inebriati fuerint id qd̄ deterius est. quia scz bonum vinū id ē dulcedinē ꝑsperitatis. Sequit quod deterius est scz poculū aduersitatis future. Item dico q̄ inuenitur vnū quod auferendū. Et istud certe quicq̄d pertinet ad nostre fidei sacramentuz. Un̄ de fide catholica pōt dici illud Apoc. iij. Tene qd̄ habes vt nemo accipiet coronam tuam. Un̄ de isto secreto qd̄ id est de fide potest modo dici q̄ istud est per qd̄ homo saluatur. Qd̄ nunc occultatur. Qd̄ sine reuelat. Per qd̄ dico homo saluat. j. Cor. xv. Notum vobis facio euangeliū qd̄ accepistis. in quo et statis. per quod et saluamini. Qd̄ etiam nūc occultatur qz scz nunc videm⁹ per speculum in enigmate. Unde dominus cuilibet fideli dicit illud Joban. xiij. Quod ego facio tu nescis modo. scies autē postea. Quod insup finaliter re-

uelatur scz in patria. quãdo scz tunc facie ad faciẽ videm⁹ sicuti est. Quia sicut dicit Matth. x. Nihil opertũ qđ non reuelet et occultũ quod nõ sciat. Item dico q̃ inuenit̃ vnũ qđ reparandũ. Et istud certe est cor et conscientia mẽtis nostre seu etiam nostrorum collegiũ subditorũ. Istud ẽm qđ

Est requirendum quãdo perditur.
Est recedendum quãdo spernit̃.
Est alligandum quãdo fragitur.
Est consolandum quando infirmat̃.
Est conseruandũ quando firmat̃.

Ut hic dicat quilibet illud Ezech. xxxiij. Quod perierat requiram. qđ abiectũ fuerat reducam. Qđ fractũ fuerat alligabo. Qđ infirmũ consolidabo. Et qđ pingue et forte custodiã. Item dico q̃ inuenit̃ vnũ qđ operandũ. et istud certe nihil aliud est q̃ quod libet bonum opus t continentia mandatorum. Istud ẽm quod debemus operari et facere Ut indictum magistraliter. vt edictũ scripturaliter. vt ostẽsum exemplariter. vt impensum fraternaliter. vt appensum equanimiter. Istud ei quod est magistraliter indictũ. quia scz de⁹ istud quod p̃cipit atq; mandat. Vñ ipse videt̃ cuilibet dicere illud. iij. Regum. iij. Hoc age quod p̃cipio tibi. Vñ Baruch. vj. Perficiũt quod imperatũ est eis. Item istud quod est litteraliter edictum scz in diuina scriptura. Vñ Apoc. j. Quod vides scribe. Et. ij. Cor. iij. Scriptũ est. credidi ꝓpter qđ locutus sum. Item istud quod est exemplariter ostensum. Exo. xxv. Inspice et fac ẽm exemplar quod tibi in monte monstratũ est. Et Judi. vij. Quod me videritis facere hoc facite. Item istud quod ẽ finaliter impẽsum. q̃ scz bonus opus semp debet fieri fraternaliter et charitatiue. Qđ ẽm deus conũrit homo non sepet. Et potissime istud qđ spectat ad substantiã tẽporalẽ que scz est proximis misericorditer impẽdenda. Unde Act. iij. Quod aũt habeo hoc tibi do. Et illud Matth. xx. Tolle quod tuũ est et vade. Item istud qđ est equanimiter appẽsum. hoc ẽ in iusticia t equitate quia scz quicquid facim⁹ iuste t eque fieri debet. Juxta illud. ij. paral'. xxvij. Fecerũt quod erat rectũ coram domino. Et Deu. xvj. Juste quod iustũ ẽ exequeris. Ultimo vero dico q̃ inuenit̃ vnum quod formidandũ. et istud certe est tormentũ et pena inferni. quod scz correspondet malis operib⁹ que hic fiunt. Unde de quolibet malo et puerso opere et de tormẽto sibi correspondente. potest dñs dicere cuilibet peccatori illud Ezech. xxxiij. Lac comedebatis t lanis cooperiebamini. qđ crassum erat occidebatis. Quod infirmũ erat non consolidastis. Quod egrotũ non sanastis. Quod fractũ non alligastis. Quod abiectum non reduxistis. Quod perierat non quesistis. Et sic patet quomodo inuenit̃ multiplex quod. De q̃ vero ꝓ quia qđ ẽ coniunctio causalis multa possent dici ꝛ omitto gratia brevitatis. quia supra satis dictũ est de Quia. De quodcũq; vero potest dici q̃ idem est q̃ quod. nisi quia magis distincte et generaliter supponit. Est ẽm idez q̃ omne quod Nota ergo sicut supra de quecũq; q̃ est dare Quodcũq;

Prebendũ corde liberali.
Petendum voce filiali.
Reddendum iure naturali.
Videndum mente spirituali.
Dicendum clamore verbali.
Agendum manu corporali.
Pendendum lance equali.

Quodcunq; prebenduz et erogandũ signat bona mũdana seu quicquid temporaliter possidem⁹. q̃ scz tale quodcunq; est in necessitate proximis erogandum. vnde cuilibet viro liberali dicit̃. j. Reg. xxv. Quodcunq; inuenerit man⁹ tua da seruis tuis. t. j. Esdre. vij. Quodcũq; petierit a vobis esdras scriba. absq; mora detis. Item quodcũq; petendũ signat bona superna scz gratie et glorie. t quicquid est de eisdẽ. peti et appeti semper debet. Joh. xv. Quodcũq; volueritis petetis et fiet vobis. Et ibidẽ. Quodcunq; petieritis patrem in nomine meo dabit vobis. Item quodcũq; reddendum t restituendum signat vota seu verba non vana. in quibus scz deo t proximo fuim⁹ specialiter obligati. vnde Eccs. v Quodcunq; voueris redde. Item quodcunq; videndũ t investigandum signat secreta sana scz sacramenta et secreta fidei et scripture que. s. sunt cum diligentia perscrutãda. j. Reg. xix. Quodcũq; videro nunciabo tibi. Item quodcũq; dicendum seu p̃dicandum signat preconia diuina. s. omnem sanam doctrinã et quicquid ad dei laudẽ spectat. ita scz quodcunq; tale loquendũ est et dicendum. iij. Re. xxij Quodcunq; dixerit mihi dñs hec loquar. Et Job. xiij. Loquar quodcunq; mihi mens suggesserit. Item quodcunq; agendum seu operandũ signat facta virtuosa scz mãdata dei et quecunq; bona opera que nobis a deo indicũtur. De quib⁹ Eccs. ix. Quodcunq; facere potest manus tua instanter operare. Et Col. iij. Quodcunq; facitis ex animo operamini. Et. ij. Esdre. iij. Quodcunq; dixerit illis faciunt. Item quodcũq; pendendum seu moderandum signat seriosa acta. De quib⁹ Ecci. xlij. Quodcunq; trades numera et appende ꝛc. De eoq; autez inq̃tum sumitur causatiue potest dici q̃ vt cõmuniter eoq; denotat causaz mali. Mali dico aut culpe aut pene. Si ergo queritur quare de⁹ peccatoribus indignat̃. t quare ipis mala tẽporalia et ꝓpetua a deo iferãt̃. Certe põt rñderi t reddi cã q̃ eoq;

Immunde solent maculari.
Indigne solent indignari.
Confuse solent conuersari
Effronte solent obstinari.
Inepte solent commutari.
Supbe solent elevari.
Acerbe solent effrenari.
Verbose solẽt garrulari.
Dolose solent amicari.
Curiose solẽt verbis iactari.
Anxiose solẽt inimicari.
Dolorose solẽt inquietari.
Dciose solent deum sectari.

Iste enim sunt. xiij. eoq; seu cause quare altissim⁹ odio habet peccatores. t a deo arguunt̃ t vilipẽdunt̃. Et primo certe eo q̃ immundo stratu maculant̃. quod scz facit luxuria. Vñ de filio Emor iam Jacob dicit Gen. xxxiij. q̃ filij Jacob irati sunt eoq; fedaz rem esset operat⁹ in israel. Item arguunt̃ eo q̃ superbo motu indignantur. q̃ scz si alios in aliquo gradu sapientie precedunt. faciliter contra eos indignant̃. Unde contra mundi sapiẽtiam dicit̃ Eccs. j. Ego noui inquit q̃ in bis quoq; esset vanitas t afflictio spirit⁹. eoq; in multa sapientia multa fit indignatio. Et qui addit scientiam addit et laborez. Item arguunt̃ eoq; conuicto ritu conuersant̃ scilicet per hypocrisim. vnum scilicet habẽtes in pectore. t aliud in opere. Unde Esaie. xxix. Eoq; populus iste ore suo t labijs suis honorat me. cor aũt longe est a me. Sequitur. Peribit sapientia a sapientibus ꝛc. Item arguunt̃ isti eoq; edicto christi non ligantur. quia scilicet isti non obediũt preceptis t verbis diuinis. Unde Hieremie. xxix. Dabo eos in veratione. maledictionem stupore. sibilum. et obprobrium cunctis gentibus eoq; non audierũt verba mea. Item arguunt̃ isti eoq; infirmo statu variantur. quia scilicet isti non perseuerant in bono. immo conuertuntur in nihilũ et in malum. Unde Ezech. xxij. Eoq; conuersi estis in scoriam. congregabo vos in ignem ad conflandũ. Item reprehendunt̃ isti eoq; pro elato statu subleuantur. quia scz isti sunt elati et presumptuosi in factis suis. Unde cuilibet tali elato dicitur Ezec. xxix. Eoq; eleuatum est cor tuum quasi cor dei. idcirco hec dicit dominus. Ecce ego adducam sup te deos alienos robustissimos gentium et nudabunt gladios tuos super pulcritudinem sapientie tue ꝛc. Item redarguuntur isti eoq; acerbo tactu effrenantur. quia scilicet isti crudeliter acerbo effrenantur contra alios ad vindictam. Unde Ezechie. xxv Dabo vltionem meam super ydumeam. Sequitur. Pro eoq; fecerunt palestini vindictam. et vlti se sunt toto animo. Item reprehenduntur isti eoq; verboso statu garrulãtur. quia scilicet isti solent verbose et garrulose alios deridere. Unde Ezechie. xxv. dictum fuit a domino populo amon. Pro eoq; diristi euge euge super sanctuarium meũ qđ pollutum est. et super domum iuda quoniã ducti sunt in captiuitatem idcirco ego tradam te filijs orientalib⁹ ꝛc Sequitur. Pro eo q̃ plausisti manu. et percussisti pede. et gauisus es toto affectu super terram israel. idcirco ego extendam manum meam super te. t dabo te in direptionem ꝛc. Et breuiter istud est verum quod certe deo summe displicet. quãdo quis alios deridet t quando infortunijs alienis letatur. Item reprehensibiles sunt isti eoq; non fideneru copulantur. quia scilicet isti non sunt veri amici. immo falsi. Unde Ezechie. xxix. dixit dominus egypto. Pro eoq; fuisti baculus harundineus domui israel et de manu confractus es. Sequitur. Adducam sup te gladiũ et interficiam te ꝛc. Baculus ẽm harũdineus exterius est solid⁹ interi⁹ vero concau⁹. et cito t faciliter frangens. significãs

Filium amicum. qui. s. appareat ⁊ nō est. Item argui pnt ifti eo q̄ insano iactu stimulantur. Isti enī presumptuose se iactāt sicut de pharaone dr Ezech. xxix. Pro eo q̄ dixit fluuius meus ⁊ ego feci eum. idcirco dabo terram egypti in solitudinem gladio dissipatam ⁊c. Item isti sunt reprehensibiles eo q̄ maligno ductu inimicant. q. scz isti sunt qui graui odio et inimicicia alios psequūtur. Unde Ezech. xxxv. Ecce ego ad te mons seyr. ⁊ extendaz manū meā super te. ⁊ dabo te desolatū atq; desertū. eo q̄ fueris inimicus sempiternus. ⁊ concluseris filios israel in manū gladij. Item argui possunt isti eo q̄ inquieto fluctu cogitant. Cor enī impij quasi mare feruēs quod quiescere nō valet. sicut dr Esa. lvij. Unde de iquietudine maloꝝ dicit Treñ. iij. Oculus meus afflictus ē ⁊ tacuit eo q̄ non esset requies. Item isti merito redargui pnt eo q̄ ocioso cultu deum sectant. quia. s. isti parū curant de cultu diuino. vñ Treno. j. Die syon lugent eo q̄ non sint qui veniāt ad solennitatem. Sufficit.

Quomodo. Nota q̄ ista dictio quomō quandoq; est aduerbiū interrogandi ⁊ quandoq; est aduerbiū similitudinis. Interrogatiue enī ponitur vt cōmuniter p totum. sicut illud Treñ. iij. Quō obscuratum est aurum? ⁊ in similibus. Compatiue seu narratiue vo ponit quotiens p sicut vel pro quemadmodū. sicut illud Deutro. xxxij. Utinā saperent ⁊c. Quomō persequebatur vnus mille. ⁊ illud Luce. xij. Considerate lilia agri quomō crescunt. Possumus ergo notare ⁊ inuenire in scriptura vnū quō inquisitiuū. Aliud compatiuū seu exemplatiuū. Primo dico q̄ quō sumit inqsitiue. Et hoc quasi vbiq; q. s. p maiori pte sumitur p modū q̄nis. Et possumus notare q̄ quō quandoq; dicitur Ratione

Stuporis ⁊ admirationis.	Dico ergo q̄ dicit quo-
Doloris et desolationis.	modo ꝓpter stuporem et
Meroris ⁊ compassionis.	admirationem. Et sic di-
Horroris ⁊ dēphensionis.	cebat beata virgo audita
Timoris ⁊ desperationis.	verbi conceptione Lu. j.
Feruoris ⁊ inquisitōnis.	Quomō fiet istud qm̄ vi-
Clamoris ⁊ allegatōnis.	rū nō cognosco? Sic etiā

stupebat nichodemus audita mirabili renouatione spiritū dicēs Jo. iij. Quō potest homo nasci cū sit senex? Itē dicit ꝓpter dolorem ⁊ desolatōnem. Et sic dicebant illi de sua captiuitate de quoꝝ persona in ps. dicit. Quomō cantabimus canticū domini in terra aliena? Item dicit ꝓpter merorem ⁊ miserationem. ⁊ sic compatiendo dicebat David loquens de morte saul ⁊ Jonathe. ij. Reg. j. Quomō ceciderūt fortes i bello. Et sic etiā lamētabat Hieremias hierusalem Treñ. j. dicens. Quomō sedet sola ciuitas plena populo. facta est quasi vidua domina gentiū. pnceps p uinciarum facta est sub tributo. Item dicitur ꝓpter horrorem ⁊ repbensionem. ⁊ sic dicitur Esa. xiiij. Quō cecidisti lucifer qui mane oriebaris ⁊c. ⁊ illud Esa. j. Quomodo facta est meretrix ciuitas fidelis. plena iudicij. iusticia habitauit in ea. nūc autem homicide. Sic etiam repbendit ille cui dicit Math. xxij. Amice quomō huc intrasti non habens vestem nuptialem. Item dicitur ꝓpter timorem ⁊ desperatōnem. Et sic timendo loquebantur illi. j. Mach. iij. dicentes. Quomodo poterimus pauci pugnare cōtra multos? Et ibidem. Quō poterimus resistere ante faciem eoꝝ? Item ꝓpter feruorem ⁊ inquisitiōem. ⁊ sic dicit Jo. vij. Quō hic litteras scit cum non didicerit eas. ⁊ Job. vj. Quō potest hic nobis carnem suam dare ad manducandum? Item dr ꝓpter clamorem ⁊ allegationem. ⁊ sic allegando dr Jo. iij. Si terrena dico vobis ⁊ nō creditis. quō si dixero vobis celestia credetis? ⁊ Mume. xxiij. Quō maledicā cū non maledixit dominus. q. d. non est iustum. Et sic dico q̄ quomō ponit interrogatiue. Secūdo dico q̄ quomō accipitur aliquādo narratiue. seu compatiue. seu positiue. Et sic dico q̄ in scriptura inuenitur Quomodo

Charitatiuum.	Est dico quomō charitatiū. ⁊ sic
Distributiuū.	dicitur Joban. vj. Ecce quomodo
Supatiuū.	amabat eum. Item est quomodo
Regulatiuū.	distributiuū. Job. xiij. Non quo-
Suplatiuū.	mō mūdus dat ego do vobis. Item
Augmētatiuū.	est quomodo superatiuū. Deutro.

xxxij. Quomodo persequebatur vnus mille. Et Gal. iiij. Quomodo is qui fm carnem persequebatur illum q̄ fm spūm sic hodie ⁊c. Item est quomodo regulatiuū. Et sic sumitur. j. Thessal. iij. Quēadmodum accepistis a nobis quomodo vos oporteat ambulare et placere deo sic ambuletis. Item est quomodo suplatiuū. qō. s. est beatorum Sap. v. Ecce quomō computati sunt inter filios dei. Item est quomō augmentatiuū quod est iustorū. Math. vj. Et Luc. xij. Considerate lilia agri quomō crescūt. Si vo de quomō interrogatiuo vis aliquid amplius dilatare. dic adhuc de quomō. q̄ homo dicit quomō sicut dictum ē multiz ex causis. videlicet

Admiratiue.	Dico admiratiue. Homo enī qñ
Reprehensiue.	sibi ꝓponitur negociū quod cōem
Inquisitiue.	rationem excedit. solet dicere quo-
Desolatiue.	modo. ⁊ admirando seu stupendo
Insultatiue.	facti inqrere veritatē. Et sic certe
	homo miratur. s. Quomodo

Tumescit puritas virginis	Dico ergo q̄ hō admira-
Uilescit dignitas numinis.	ri merito potest quō tu-
Migrescit claritas luminis.	mescit virginis puritas. s.
Clarescit cecitas turbinis.	p incarnationem beatam
Splendescit prauitas hois.	Et sic ipa dicebat Luc. j.
Funescit vanitas culminis.	Quomodo fiet istud quo

niā virū nō cognosco? Itē mirabile ē quō vilescit numis dignitas seu summitas. s. carnē sumēdo. ⁊ carnē suā nob cōicando. ⁊ humiliter cū hoibus conuersando. Et sic fiet qō Jo. vj. Quō pōt hic dare nobis carnē suam ad manducādum? ⁊ Jo. iij. Quō pōt homo nasci cū sit senex? id ē quomodo pōt fieri temporalis cū sit eternus? De humilitate etiā dei videbāt mirari illa Job. iiij. Tu inquit iudeus cū sis. quomodo bibere a me petis que sum mulier samaritana. Item admirari potest quō nigrescit seu nubescit fortune claritas. quia. s. mirabile est quō fortuna rez varia occasione mutat. ⁊ sic dicit Treñ. ij. Quō obtexit caligine in furore suo dñs filiam syon. ꝓiecit de celo inditam israel ⁊c. Item mirari possumus quō clarescit turbinis cecitas. qz scz econuerso valde ē mirabile quomō aduersa ⁊ obscura fortuna qñq; subito mutat in prosperam ⁊ splendentem. ⁊ sic potest dici illud Jo. ix. Quomō apti sunt tibi oculi? Sequit. Quō ergo nūc videt. Et postea. Scimus q̄ iste est filius noster. ⁊ q̄ cecus natus est. quō aūt nunc videt. nescimus. Item admirari pōt quō splendescit seu succrescit hois prauitas. quō. s. hō mortalis efficit immortalis. ⁊ quomō terrenus finaliter fit celestis. Et sic quert de beatis Sap. v. Ecce quō isti cōputati sunt inter filios dei ⁊ inter sanctos sors illoꝝ est. Finaliter aūt admirari pōt quomō funescit culminis vanitas. hoc est dictu. quomō sepiꝰ tendit ad nihilū vanitas glorie mūdialis. Et sic de subuersione maloꝝ dicit in ps. Deiecisti inquit eos dū alleuarētur. quō facti sunt in desolatōem? subito defecerūt. perierūt ꝓpter iniquitatem suā. Quō igit quandoq; ponit admiratiue. Item dico q̄ quō q̄nq; ponit redargutiue. ⁊ sic certe dico q̄ tā de? q̄ iust? solet impios redarguere interrogāno quō tot impia ꝓpetrauerūt. Dicūt igitur Quō.

Leuaris superbie flatu.	Peccatoz igit redarguit
Fedaris luxurie stratu.	de supbi flatu quomodo ni
Priuaris noticie scitu.	mis eleuat. Et sic dicit il-
Orbaris decentie ritu	lud Esa. xiiij. Quomodo
Jactaris fecūdie dictu.	ceciditi lucifer. Sequit.
Uagaris ꝓteruie ictu.	Qui dicebas in corde tuo

In celū ascendā. sup astra dei exaltabo soliū meū. Itē arguit de luxurie stratu quō valde maculat. Et sic dr illud Esa. j. Quō facta ē meretrix ciuitas fidelis ⁊c. Item arguitur de noticie scitu. quō hoc puat. ⁊ sic dr Mar. iiij. Quō omnes parabolas cognoscetis. supple si pūtem non intelligitis? ⁊ Mar. viij. Adhuc cecatum habetis cor vestrū. Sequitur. Quō nondū intelligitis? Item arguit de decentie ritu. quō rite nō ornat. Et sic sibi pōt dici illud Mat. xxij. Amice quomō huc intrasti non hns vestem nuptialem. Et ꝑ de obscura questiōne mala dici possit illud Treñ. iij. Quomō obscuratū e aurū mutatus est color optim? ⁊c. Itē arguit pctōr de iactantie dictu quo nimis effrenatur. Et sic dr Hiere. viij. Quō dicitis sapientes nos sum? ⁊ lex domini nobiscum ē. Et Hiere. xlviij. Quomodo di-

citis fortes sumus ⁊ viri robusti ad preliandum? Jtē arguitur vir iniustus de proteruie ictu quo nimis debachat scz murmurando ꝓtra alios ⁊ pungendo. Et sic dicitur de tractoribus illud ps. Quomodo dicitis anime mee transmigra in montem sicut passer ⁊c. Patet ergo q̄ quomodo quandoq; sumitur redargutiue. Jtem dico q̄ quō quādoq; sumitur inquisitiue seu etiam allegatiue. Et sic certe dico. q̄ per quomodo homo solet inquirere de

Propria ignorantia.
Diuina sapientia.
Discordiū destructia.
Humana impotētia.
Proterua eloq̄ntia.
Malorū pertinacia.
Ydolorū ptinētia.

De ꝓpria dico ignorantia fit q̄stio per quomodo. Et sic dicit Jobā. xiij. Ecce nescimus quo vadis ⁊ q̄ modo possumus viam scire? De diuina sapientia ⁊ potentia fit questio per quomodo. ⁊ sic dr de xpo Jobā. ix. Quomodo potest hec signa facere nisi fuerit deus cum eo? De malorū etiam defluentia. seu etiam de discordiū instabilitate ⁊ desistentia q̄ritur Matb. xij. vbi dicit. Si satbanas satbanā ejcit quomodo stabit regnū eius. De humana impotentia querit j. Macb. iij. vbi dicitur. Quomō poterim⁹ pauci pugnare contra multos. Et ibidem. Quomodo poterimus subsistere ante faciem illorū? Et Hiere. xij. Si cum peditibus currens laborasti. quomodo poteris contendere cū equis? De ꝓterua autem eloquentia queritur Matb. xij. Quomodo poteritis bona loqui cum sitis mali? Jtem querit de obstinata pertinacia. Et sic dicit Exo. vj. Ecce filij israel me non audiūt. quomodo ergo audiet me pharao? Jtē fit questio de ydolorū cōtinentia. Et sic q̄ritur Baruch. vj. vbi dicitur. Quomodo ergo estimanduꝫ est esse deos? Et ibidem. Quomodo ergo sentiri debeat quoniam dij sunt. Ponitur ergo quomō aliquotiēs inquisitiue. Jtem dico q̄ aliquando ponitur deploratiue. seu etiam desolatiue Et sic certe dico q̄ homo lamentando q̄rit. s. Quomodo

Labitur vite fragilitas.
Frangit statꝰ pſperitas.
Perdit innocens puritas.
Spernit celestis ciuitas.

Dico ergo q̄ homo desolatiue querit. Quō labūtur vite curricula. q̄ scz omnes morimur ⁊ q̄si aque dilabimur super terram. Jdeo bene possumus dicere illud Ezech. xxiij. Jniquitates nostre ⁊ peccata nr̄a super nos sunt. quomodo ergo viuere poterimus? Jtem querit homo quomō frāgūtur mūdi pinnacula. alti status ⁊ eminentes presentis fortune. Et sic desolatiue dicit Hiereñ. xlviij. Quomodo confracta est virga fortis. baculus gloriosus? descēde de gloria. sede i siti filia dybon. Mō est dare statum mūdane gloie tam potentem quin facile corruat aut frangatur. Unde illud predictum Treno. j. Quomodo sedet ciuitas plena populo ⁊c. Et Treñ. iij. Quomō obscuratum est aurum ⁊c. Jtem querit bō quomodo perdūtur vite oracula. Hoc est dictu. innocētie puritas atq; virtus. Unde anima de amissa innocentia dicere videtur illud Cant. v. Expoliaui me tunica mea quō induar illa? quia. s. postq̄ tunica innocentie perditur. nunq̄ facile repatur. Jtem querit homo quomodo spernūtur celi cenacula. scz ciuitas paradisi. ⁊ sic dicitur. Hiere. xlix. Quomodo dereliquerunt ciuitatem laudabilem verbum letitie? Sic ergo patet q̄ quomodo quandoq; ponit desolatiue. Jtem dico q̄ quandoq; ponitur insultatiue. Et sic certe quandoq; nos insultamus ⁊ deridemus. s.

De rerum gloria ⁊ magnitudine quomodo deperit.
De carnis spuria ⁊ pulcritudine quomodo preterit.
De bestis furia ⁊ acritudine quomodo sors conterit.

Jgitur dico q̄ nos insultamus mūdane gloie quā subito videmus perire. Et sic ciuitati speciose ⁊ gloriose dr derisorie Sopbo. ij. Hec inquit ciuitas gloriosa habitans in confidentia ⁊c. Sequitur. Quomodo facta ē in cubile bestie in desertū omnis qui transit p eam sibilabit. mouebit manū suam. Jtem insultamus de carnis specie quā subito videmus transire. Et sic dicam⁹ illud p̄dictū Treñ. iij. Quō obscuratū ē aur̄ mutat⁹ ē color optim⁹? Jtem deridem⁹ de bestis rabie quā subito videmus finire. Hoc est dictu. de crudelitate ⁊ furia tyrannor̄. Et sic dicim⁹ illud Esa. xiij. Quō cecidisti lucifer q̄ mane ⁊c. ⁊ illud Hiere. l. Quō confractus ē ⁊ ptritus malleus vniuerse terre! Hec igit̄ sufficiāt de quō interrogatiue. Sz adhuc dico q̄ q̄ q; sumit̄ positiue. ⁊ sic quō ē aduerbiū similitudinis ⁊ sumit̄ ꝓ qualiter vel ꝓ sicut. ⁊ sic quō sumit̄ ꝓ certa regula seu forma. seu etia ꝓ exemplari similitudine vel ꝓfor ma. Nota ergo q̄ quō potest referri Ad deū. Ad iustum. Ad impiū. Dicam⁹ ergo q̄ deus dr quō ꝓ eo. s. quia diuersimode se solet alijs conformare. ⁊ sic dic q̄ iste habet

Pietatis paterne.
Feritat̄ seu seueritat̄ iterne.
Potestatis superne.
Charitatis fraterne.
Largitatis eterne.

vnum quomodo

Dico ergo q̄ iste dicitur quō ꝓpter quandā ymaginem paterne pietatis. Et sic dr in ps. q̄ quō miseretur pat filior̄. miserꝰ tus ē dns timentibus se q̄m ipe cognouit figmentū nostrum. Jtem dr quomō ꝓpt quandā voraginem interne feritatis boc est dictu. rōne ius ticie q̄ sibi ad similitudinē leonis incumbit. ⁊ sic dr Esa. xxxj. Quō si rugiat leo ⁊ catulus leonis sup predam suā. Seq̄tur. Sic descendet dominus vt prelietur super montez syon. Jtem dicitur quō ꝓpter quandam vertiginem superne potestatis qua. s. iste suos adiuuat ⁊ defendit. vñ Deu. iij. Oculi vestri viderūt omnia que fecerit dominus contra beelpbegor. ⁊ quomō contriuit omnes cultores ei⁹ de medio vestri. Jtem dicitur quomō ꝓpter quandā prurigi nem fraterne charitatis. ⁊ sic dicit de xpo. Lazarū deplorante Jo. xj. Ecce quō eū amabat. Jtem dicitur quō propter quandam lanuginem externe largitatis. quia. s. iste ē qui large ⁊ liberaliter confert externis nobis pacem dicēs s. illud Jobā. xiiij. Pacem relinquo vobis pacem meā do vobis nō quō mūdus dat ego do vobis. Jsta ē ergo similitudo quomō spectās ad deū. Deinde dico q̄ ista similitudo seu compatio quō. aliquādo spectat ad iustum. Et sic dico q̄ iustus pōt cōpatiue dicere ⁊ videre. s. Quomō

Satisfaciat equali pondere.
Circūspiciat occulto sydere.
Se subijciat sub duro verbere.
Semp gaudeat dicēda dicere.
Caute faciat q̄cq̄d vult facere.
Semp habeat suū respondere.
Semp rideat suū impendere.
Semp studeat a malo fugere.
Semp valeat in bono crescere.
Semp ferueat amico succurrere.

Quia reuera charissimi si quis velit babere bonum quomō id est bonam similitudinem ⁊ formica tem exemplarem in bono necesse est. scz Qr in Equitate fiat assiduus. in Claritate fiat conspicuus. in Firmitate fiat perpetu⁹. in Veritate fiat ꝓtinuus. in Prudentia fiat precipuus. in Facūdia fiat mellifluus. in Clementia fiat irriguus. in Mequitia fiat decliuus. in Justicia crescat ꝓficu⁹. in Amicicia ꝓsistat sedul⁹. Just⁹ em̄ facta remunerat equa iusticia. ⁊ sic dicit illud ꝓuer. xxiiij. Quomodo fecit mihi sic faciam ei. Jxta illud Ecc lesia. viij. Retribue illis quomodo ⁊ipi tibi. Jtem iustus cūcta considerat clara scientia. quia. s. sicut dicitur prouer. xvij. Quomodo splendēt vultus respicientiū in aquis. sic manifesta sunt corda hominū prudentibus. Jtem iustus gravia tolerat cum patientia. quia sicut dicitur ꝓuer. xxviij. Quomodo in conflatorio probatur argētum. ⁊ aurum in fornace. sic probatur homo. Jtem iustus semper inveritate perseverat vera constantia. iiij. Regum. xx. Obsecro domine memento quomodo ambulauerim coram te in veritate ⁊ corde perfecto quod placitum est coram te fecerim. Jtem iustus seip̄m moderatur cauta prudentia. Ephes. v. Videte itaq; fratres quomodo caute ambuletis nō q̄si insipientes. Jtem iustus verbis eruberat recta facundia. quia. s. deus administrat suis pfessoribus quid sit loquendū. vñ illud Matb. x. Dum steteritis ante reges ⁊ psides nolite cogitare quomodo aut quid loquamini. dabit̄ em̄ vobis in illa hora quid loquamini. Jtez iustus pauperes munerat pia clementia. Thob. iiij. Quomodo poteris ita esto misericors. Jtem iustus fugiens ꝓperat mala cogentia. Amos. v. Quomodo si fugiat vir a facie leonis. Jtem iustus virtutes iterat cum diligentia Matbei. vj. Considerate lilia agri quomodo crescunt. Jtem iustus cūctis obtemperat cum amicicia. Unde philippē. j. Testis em̄ mihi est deus quomodo concupisco vos omnes in viscerib⁹ xpi ibu. Et Jobā. xj. Ecce quomodo amabat eum. patet igit̄ q̄ quō aliq̄n ptinet ad iustum. Denicq; dico q̄ pertinet ad iniustū. Mali em̄ habēt suū quomō. suū quemad-

modum. suū sicut ꝛ suum quasi. hoc est dictu. suam malā similitudinem qua sibi exemplariter cōformant. ꝛ qua alter alteri in malignis operibus simulatur. Et sic nota q̄ de impio videndum ꝛ cōsiderandum est. Quomodo

Se fedat luxurioſe.
Seducit proditioſe.
Promouet ambitioſe.
Deprimit iniurioſe.
Cōtēnit deſpectuoſe.
Siccat tempeſtuoſe.
Cōfundit vecūdioſe.

De impio igitur videamus quō se fedat luxurioſe. Et sic dicit. j. Reg. ij. Or beli sacerdos audiebat que faciebant filij sui vniverſo iſraeli. ꝛ quomō dormiebāt cū mulieribus que obſeruabant ad oſtū tabernaculi. Item quomō ſeducit proditioſe. ꝛ sic dicit Mar. xiij. q̄ ſummi ſacerdotes ꝛ ſcribe querebāt quomō ieſum dolo tenerēt ꝛ occiderent. Dalide etiam philiſtei dixerūt Judic. xvj. q̄ diſceret ꝛ inquireret quomō ſamſonis ſecreta ſciret. ꝛ quomō perdita fortitudine ſuperari poſſit. Item videamus de impio q̄ mō promouet ambitioſe. quia. ſ. mali vt cōmuniter malos ꝛ inſufficiētes promouent. ꝛ ipos ad dignitates erigūt ꝛ exaltant. vnde Eſa. xl. Mū quid ſculptibile conflabit faber. aut artifex auro figurabit illud. Sequit. Quent quomō ſtatuat ſimulacrū q̄ non moueat. ꝛc. Item videam⁹ quō deprimit iniurioſe bonos videlicet grauādo ꝛ moleſtādo vñ Dan. ij. dicitur de tyranno. Quō. n. ferrum cōminuit ꝛ domat oīa. ſic diminuet ꝛ conteret omnia. vt ꝛ de ipis ꝛ tyrannis dicatur illud Math. xij. Exeūtes phariſei cōſilium faciebant aduerſum ieſum quomō eū p̄derēt. Item videamus de impio quō cōtēnit deſpectuoſe. q̄ ſcz impij contemnūt dei ſcientiā ꝛ potentiā. ſicut de diuina ſcientia dicit in ps. Et dixerūt quomō ſcit deus. ꝛ ſi eſt ſcientia in excelſo. De potentia aūt dicitur Hierr. iij. Quō ſi contemnat mulier amatorē ſuū. ſic contempſit me dom⁹ iſrael dicit domin⁹. Item videamus de impio quō siccat tempeſtuoſe. hoc est dictu. quomō ſua gloria temporalis ſubito deperit ꝛ siccat. Et sic de ficu a xpo maledicta ꝛ arefacta dr Math. xxj. q̄ videntes diſcipuli mirati ſunt dicētes. Quō continuo aruit. Conſtat em̄ q̄ mali q̄nq; ſubito floreāt per proſperitatē. ꝛ ſubito arent p paupertatē ꝛ aduerſitatem. quia ſicut dicit de tabernaculo Nume. ij. Quomō erigēt ita ꝛ deponet. vñ Eccl's. v. dicitur de diuite. q̄ ſicut egreſſus eſt nudus de vtero matris ſue. ſic reuertet ꝛ nihil ſecū auferet de labore ſuo. Miſerabilis prorſus infirmitas. quomodo venit ſic reuertet. Item videamus de impio quomodo confundit verecūdoſe. ſ. finaliter in inferno. Unde de damnato poteſt dici illud Hier. ij. Quō confunditur fur quādo deprehendit. ſic confuſi ſunt dom⁹ iſrael. Seq̄ Verterūt ad me tergum ꝛ non faciem. Sic ergo patet de quō. qualiter pōt dici de impio. De iuſto. ꝛ de deo. Et qualiter quandoq; ſumit poſitive. ꝛ aliquādo interrogative. Vide ḡ de Sicut. Quēadmodū. Quaſi ꝛ ſimilibus.

Quippe. Cum quippe ſit aduerbium affirmādi notabo q̄ iſta vox affirmatiua quippe poteſt ſpectare ꝛ pertinere ad deum. ad iuſtū ꝛ ad impiū. Multa enim quippe. id est certe dicuntur de deo. de iuſto. pariter ꝛ de iniuſto. Et sic dico q̄ est dare vnū quippe

Certificans de dei bonitate.
Verificās de iuſti ſanctitate.
Notificās de ſtulti prauitate.

Igitur dico q̄ ē dare vnū quippe pertinēs ad deum. per iſtud enim aduerbium quippe aſſeritur

Dei potentie eminens titulus.
Dei dementie ſuſtinens bacul⁹.
Dei iuſticie indignās oculus.

Primo igitur dico q̄ per quippe aſſeritur titul⁹ eminēs dei potentie. que. ſ. ſumme apparuit in hominis creatione. de q̄ Geñ. ir. Ad ymaginem quippe dei factus eſt homo. Item aſſeritur baculus ſuſtinens dei dementie. quia. ſ. iſte ſolet adiuuare ſperantes in ſe. Unde. ij. Paralip. xxv. Dei q̄ppe eſt adiuuare. ꝛ in fugam conuertere. Item aſſerit indignans oculus dei iuſticie. qua. ſ. malos ꝛ reprobos ipe punit. Unde. ij. Parali. xvj. Valde quippe fuit ſuper hoc dominus indignatus. ꝛ interfecit de populo in tpe illo plurimos. Patet igitur q̄ est dare vnū quippe pertinēs ad deū

Secūdo dico q̄ est dare vnū quippe pertinēs ad iuſtū. Per iſtud em̄ aduerbiū q̄ppe aſſerit ois virtus in quolibet viro iuſto. viri. n. iuſti pōt dicere illud Thob. viij. Filij quippe ſanctorū ſumus. quia. ſ. iſti certiſſime pollent.

Durationis ſolido vigore.
Diſcretionis lucido ſplēdore.
Compaſſionis fluido dulcore
Operatōis viuido labore.
Adeq̄tionis rigido tenore.

Dicam ergo q̄ in iuſtis viris aſſeritur duratōnis tenor ſolidus. hoc ē dictu. Conſtātie et fortitudinis virgens virtus. vñ bierē. j. Ego quippe dedi te hodie in ciuitatem munitam. ꝛ in columnam ferream ꝛ pliabuntur aduerſum te. ꝛ prevalere nō poterunt. Item aſſeritur in eiſdem diſcretionis ſplendor lucidus. vt ſic dicatur de eis illud Zach. ix. In terminis eius tyrus ꝛ ſydon. aſſumpſerūt ſibi quippe ſapientiaz valde. Unde. j. Paralip. xv. Choenias autem princeps leuitarum p̄bie preerat ad p̄cinnēdū melodiā. Erat q̄ppe valde ſapiens. Item dico q̄ in viris iuſtis aſſeritur cōpaſſionis dulcor fluidus. ſicut. ſ. de illa muliere dicit. iij. Reg. iij. Cōmota ſunt quippe viſcera eius ſuper filio ſuo. Item aſſeritur in eiſdem operationis labor viuidus. j. Paralip. xxvj. Erat quippe homo agriculture deditus. Item aſſerit in ipis adequationis tenor rigidus. vnde Lu. vj. Eadē quippe menſura qua mēſi fueritis remetiet vobis. Patet igit q̄ est dare vnū quippe ptinēs ad iuſtū. Sed tercio dico q̄ est dare vnū quippe ptinēs ad ſtultū ſeu etiam ad iniuſtum. Et sic certe dico q̄ p q̄ppe aſſeritur in iniuſtis

Luxurie feda corruptio.
Subſtātie diſcors poſſeſſio
Malicie fallax deceptio.
Pigritie grauis oppreſſio.
Diſcordie dura diuiſio.
Triſticie dira turbatio.
Ignoratie ceca cōcluſio.
Auaricie vorax intentio.
Pertinacie effrons p̄ditio.
Peſtilētie triſtis dānatio.

De luxuria domini quippe dicit Geñ. vj. Omnis q̄ppe caro corruperat viam ſuam. De ſubſtantia ꝛ diſſenſione inde p̄ueniente domini q̄ppe dici poteſt illud Geñ. xiij. Erat quippe ſubſtātia eorū nimia ꝛ nequibant habitare cōmuniter. De malicia dñi quippe qua. ſ. non ceſſant ſibinuicē inſidiari dr Joſue. ij. Exploratores quippe ſunt. De pigricia domini quippe dicit. iij. Reg. iij. Dormiēs q̄ppe. ſ. meretrix mulier oppreſſit filiū. De diſcordia domini quippe dicit Treno. iij. Jurgati quippe ſunt ꝛ comoti. De triſticia domini quippe dicitur. ij. Paralip. xiij. Erat dis quippe terror cūctos inuaſerat. De ignorantia domini quippe poteſt ipe cum ſuis dicere verbū illud q̄d Job dicebat. xxxvij. Nos quippe inuolumur tenebris. de auaricia domini quippe dicitur Hierem. vj. A minore ſcz ad maiorem omnes quippe auaricie ſtudent. De pertinacia domini quippe dicit Ezech. iij. Omnis quippe dom⁹ iſrael attrita fronte eſt ꝛ duro corde. De peſtilētia ꝛ finali dānatione ꝛ iniuria domini quippe pōt dici illud. ij. Mach. ix. Apprehendit eum dolor dirus vt ceruz. Sequitur. Et quidem ſatis iuſte. Quippe qui multis ꝛ nouis cruciatibus aliorum torſerat viſcera ꝛc. Patz ergo quomodo q̄ppe videtur affirmare. ꝛ aſſeuerare. ſcz de imperio. Juſto ꝛ Deo.

Quondam. Nota q̄ quondam idem est q̄d olim ſeu dudum. Sunt enim adverbia temporis. tempus. ſ. preteritum deſignantia. Et sic dico q̄ per quondam intelligitur quicquid preteritus vel tranſactum est videlicet

Mūdanoꝝ tyrannoꝝ dura ſeuicia que morte deperit.
Mūdanoꝝ bonoꝝ blandicia que cito preterit.
Mundanoꝝ fallax letitia quam caſus conterit.
Fictoꝝ amicoꝝ abſentia quā aduerſitas ſuggerit.
Mūdanoꝝ egenoꝝ triſtis miſeria que celos aperit.

Nam tyranni quondam ſeuierūt. Nam terrena quondā floruerūt. Nam leta quondam placuerunt. Nam amicē quondam dilexerunt. Nam miſeri quondam doluerunt. Sed pro fletu celum habuerunt. Igit dico q̄ tyranni qui perierunt habent ſuū quondaz. quia. ſ. quondam dū viuebant alios tyrannice opprimebant. Unde Ezechielis xxxij. Uniuerſi inquit interfecti cadentes gladio. quia dederunt quondam formidinem ſuam in terra viuentium. Item dico q̄ diuites qui tranſeūt habent ſuū quondam. quia. ſ. iſti quādo de infortunio trāſeunt a fortuna. de ſuo quondam. id est de ſua tranſacta gloria cum dolore incipiunt recordari. mūdiq; vanam gloriam ꝛ fugacem ꝛ tranſitoriam deteſtari dicentes. ſ. cum Job. xvj. Concluſit me deus apud iniquū ꝛ manibus iniquorum me tradidit. Et

ego ille quō dā opulētus repēte ptrit⁹ sum. de ptērita etiā mūdi letitia ⁊ gloria quomo pōt plangere suū quondam. ⁊ quō etiam potest sua prima felicitas deriden. pōt dici illud Esa.xxiij. Quis cogitauit hoc super tyrū quondā coronatam. cuius negociatores principes. institores ei⁹ inclyti terre. Item dico q̄ amica q̄ preeūt habēt suū quondam qz.s. illi q̄ quondā in tpe.pſperitatis astabāt. tandē tempe aduersitatis recedūt. Ih Job.xix. Abhominati sunt me quondā consiliarij mei ⁊ quē ⁊ quā maxime diligebā aduersatus ē mihi. Item dico q̄ egeni subeūt ⁊ bñt suū q̄ndam. qz.s. de paupibus egenis qñ venūt ad gloriam ⁊ pſperitatē tēpalem vel eternā pñt alij recordari quō q̄ndam habuerūt miseriā in hoc mūdo. Ih de quolibet tali pōt dici illud Ezech.xxxvj. In die qua terra deserta fuerit exculta que quondam erat desolata in oculis oīs viatoris. facta ē vt hort⁹ voluptatis. Sufficit vide vbi olim.

Quoniam Nota q̄ quoniaz videt significare idem qō qz. seu ꝓpter hoc q̄ cū quadam assertione. Et qz qñ est valde generale vocabuluz. ⁊ qñq; videt esse coniūctio causalis. ⁊ qñq; aduerbiū affirmandi. notabim⁹ q̄ sicut de multis alijs dixi istud qñq; dr

De summo creatore.
De iusto viatore.
De vano peccatore.
De mūdo nugatore.
De hoste deceptore.

Primo ergo dicam⁹ de qñ q̄ refertur ad deū. Si ēm accipit affirmatiue. constat q̄ deus summe ē certus. firmus ⁊ verus. Si vo sumit causaliter. cōstat q̄ ipe ē causa prima ⁊ omniū rex ⁊ summus. ps. Qm deus mag. do. ⁊ rex magnus sup oēs deos. ⁊ Roma.xj. dicit sic. Quoniaz ex ipo ⁊ in ipo ⁊ per ipm sunt oia. ⁊.j. Jo.v. Quoniā xps est veritas notabimus deuz sup

Potestatem inuincibilem.
Maiestatem venerabilem.
Charitatem admirabilem.
Equitatem formidabilem.
Veritatem infallibilem.
Bonitatem diffusibilem.

oia diligēdum. s. ꝓpē suā potestatem inuincibilem. Igitur dicam⁹ de dei potestate inuincibili quā debemus timere. quia certe ipe potest dici potentissimus. Qm superat presidentes. Vulnerat sibi resistentes Liberat pressos ⁊ egentes. Roborat in se confidentes. Igit dico q̄ habet potestatem inuincibilem. quoniam supat omnes excellentes seu etiam psidentes. vnde in ps. Quoniā excelsus dñs. terribilis rex magn⁹ sup omnē terram. Item quoniā vulnerat seu lacerat sibi resistentes seu in se delinquentes. ps. Quoniā veritatem requiret domīnus. ⁊ retribuet abūdanter facientibus superbiam. Itez quoniā liberat pressos ⁊ egentes. ps. Quoniaz requirens sanguinē eoz recordatus ē. non est oblitus clamorē pauperū. ⁊ alibi. Quoniaz tu populū humilem saluū facies. ⁊ oculos superboz humiliabis. Item quoniā roborat in se confidentes. ps. Quoniā quis deus ꝑter dominū: aut qs deus preter deū nostrū: Deus qui pcinxisti me virtute ad bellum. ⁊ supplantasti oēs insurgentes in me subtus me. Habz ḡ de⁹ ptātem inuincibilē. Itē de⁹z maiestatem honorabilē. vñ Thob.xiij. Qm oñdit maiestatē suam. Et nota q̄ maiestas eius consistit ⁊ apparet quoniam

Eternus immortalis.
Supnus atq; regalis.
Unicus ⁊ spālis.
Public⁹ fame vocat.

Est dico dominus sublimis ⁊ magnifice maiestatis. quoniam ē immortalis existentie. ⁊ ideo de deo seu de sapiētia increata dī Sapi. viij. Hoc cogitans in corde meo qm immortalis ē sapientia. circuibam querēs vt mihi illam assumerē. Item quoniam impialis excellentie. Omnia ēm sibi obedire ⁊ seruire tenētur. vñ illud ps. Quoniā rex oīnis terre deus. psallite sapiēter. ⁊ alibi. Qm excelsus dñs ⁊ būlia respicit ⁊c. Et itez. Qm oia seruiūt tibi. ⁊ Sap.x. Qm oim potentioz ē. Item qm ē specialis ēminētie. qz.s. iste solus ⁊ vnicus ē deus. vñ sibi dicit Ecci.xxxvj. Quoniam non est de⁹ preter te. Ihe etiam dicit Esa.xlv. Quoniam absq; me nō est deus. ⁊.xlvj. Quoniam ego sum deus. Item quoniam ē virtualis seu etiā popularis redolētie. hoc est dictu. Magnie ⁊ gloriose laudis ⁊ fame. ps. Quoniam magna ē gloria domini. Et.ij. Paralip. viij. Laudate dn. quoniā bonus ⁊.ij. Paral.xxxvij. Laudabo te inquit omnibus diebus vite mee. quoniam te laudat omnis virtus. Ut dñomine ⁊ fama magnificētie sue dicatur illud Esa.xiij. Memento, te quoniam excelsum est nomen eius. cātate domino quoniam magnifice fecit. ⁊ illud ps. Confiteantur nomini tuo magno quoniā terribile ⁊ sanctum est. Habet igitur maiestatem honorabilem. Item deus habet charitatem admirabilem seu etiam inextimabilem. Mirabilem. n. charitatem oñdit deus erga nos in multis vicz qm Amore anticipauit. Apud nos huc declinauit. In mūdo pauper irauit seu natauit. Pro nobis in cruce luctauit seu etiam in mortem se strauit. Dic ergo q̄ dei charitas apparuit quoniam amore fuit preueniens. ⁊ ideo bene dicit.j. Jo.iij. In hoc est charitas non quasi nos dilexerimus dīum. sed quoniam ipe prior dilexit nos. ⁊ Sap.vij. dicitur. Quoniam antecedebat me ista sapientia. Item quoniam huc venit carnem accipiens. Unde.j. Joh.iij. In hoc apparuit charitas dei in nobis. quoniaz filiū suū vnigenitū misit in mūdum vt viuamus per eum. Et ibidem. Et nos vidim⁹ ⁊ testificamur quoniaz pater misit filium suū saluatorem mūdi. Item quoniam hic virit pauper ⁊ sitiens. vnde.ij. Cor.viij. Quoniam ꝓpter nos egenus factus est. Ita q̄ etiam ipe humano generi potuit dicere illud ps. Quoniā ꝓpter te sustinui obprobriū. operuit confusio faciem meā. Item quoniā p nobis pugnauit moriens. s. in cruce p redemptione nostra. vnde.j. Jo.iij. Quoniam ille p nobis aiam suā posuit. ⁊ Actu.viij. Quoniā tollet dr de terra vita eius. Patet igit q̄ deus habet charitatem admirabilez ⁊c. Item deus habet equitatem inflexibilem. seu feritatem aut seueritatem formidabilem. quod.s. fiet in iudicio quando iudicabit orbem. Iuxta illud ps. Quoniam deus iudex est. Et.j. Thessa.iiij. Quoniā vindex est dominus. ⁊ illud Ecci.viij. Quoniam quod iustum est iudicat. Et sic nota q̄ iste iustus est ⁊ seuerus. Quoniam.

Hic odit omne peruersum.
Hic amat omne cōuersum.
Hic leuat oīne subuersum.
Hic ligat oīne diuersum.

Igitur iustus ē quoniam peruersa solet corrigere. In hoc. n. apparet iusticia dei. s. in punitōne maloz. vnde in ps. Super peccatores laqueos ignis sulphur ⁊ spūs ꝓcellaz pars calicis eoz. Quoniaz iustus dñs ⁊ iusticias dilexit. equitatem vidit vultus eius vt de ipius iusticia igorosa dicatur illud Judith.xj. Quoniam iratus est eis deus. Item iustus est quoniā cōuersa solet diligere. Justicia ēm diuina bonos diligit. iposq; fm merita sua remunerat ⁊ extollit. Juxta illud ps. Plantati in domo dn. in atriis domus dei nostri florebunt. Sequitur. Quoniā rectus dominus deus noster ⁊ non ē iniq; in eo. Item dico q̄ iustus ē quoniam subuersa solet erigere. qz certe ad dei iusticiā pertinet iniuste pressos ⁊ miseros sbditos ⁊ innocētes releuare. v⁹ mūdi tyrannis oppimentibus dicit in ps. Quoniā dñs in generatiōe iusta ē. consiliū inopis confudistis. quoniam dñs spes eius ē. vt ⁊ sibi dicat quilibet illud ps. Quoniaz tu populū humilem saluum facies ⁊ oculos superboz humiliabis. Item iustus ē quoniā diuersos solet cōiūgere. Quia reuera dei iusticia magis qñq; inclinatur ad pacem ⁊ equitatem q̄m ad duriciam ⁊ seueritatē. vñ in ps. Quoniā loḡtur dñs pacem in plebem suā ⁊ sup sanctos suos ⁊c. Sequit. Misericordia ⁊ veritas obuiaverunt sibi. iusticia ⁊ pax oscul. sunt. Veritas de tra orta ē ⁊ iusticia de celo ꝓspexit. Patet igit q̄ deus seu dñs quoniā habet equitatem inflexibilē seu etiam seueritatē formidabilem.

Item nostra prima causa quoniā. i. dominus deus noster habet veritatem scie ⁊ sapie summaz ⁊ infallibilem. j. Joh.v. Qm xp̄us est veritas. Et sic notabo quoniam hic Lucet interius oia cognoscēdo. Mitet exteri⁹ omnia ꝓuidendo. Fulget sup⁹ oia gubernando Splendet inferius oia reuelando. Quia procerto charissimi veritas divina. Primū facit sua interior sapiētia. Secūdum facit sua exterior ꝓuidentia. Sed tercīū sua superior eminētia. Quartum vo sua inferior influentia. Spectat interius per sapientiā cuncta signacula. Tractat exterius per prouidētiaz rerum opuscula. Regit superius per eminentiam celi pinnacula. Agit inferius per influentiā vite spiracula. Igitur dicam⁹ q̄ de⁹z vita ē certā etnā ⁊ infinitā. qm hic lucet interius. ⁊ hoc facit sua inobfuscabilis sapiētia. que.s. omnia ⁊ singula nouit. bona. s. atq; mala. sicut ēm dicit in psal. Quoniā nouit dñs viam iustoz. ⁊ iter impio. ⁊c. Et sic de luce inaccessibili sapiētie sue dicat illud.j. Joban.j.

Qm̃ lux dn̄s ē. z tenebre in eo non sunt vlle. Et Sapi. vij. Sup salutem z spēm dilexi eam. z ꝓposui ꝑ luce habere il lam. s. sapientiā. qm̃ inextinguibile est lumē illius. z Ecci. xlv. dr. Quoniā ꝓfecta ē a deo sapientia. z itez. Quoniam multa ē sapientia dei. Item quoniā hic nitet exterius. Et hoc facit sua indefectibilis ꝓuidentia. qua. s. iste de cūctis generaliter gerit curā. sicut Sap. vj. dr. Quoniā pusillum z magnū ipe fecit. z equaliter ē ei cura de oīibus. Hñ ergo dr. j. Pe. v. Omnē sollicitudinē vr̄am ꝓicientes in eū. qm̃ ipi cura ē de vobis. Item quoniā hic fulget superius. z hoc facit sua valde mirabilis efficacia. illa. s. qua mot⁹. virtutes z ordines rez naturaliū ipe regit supioz. s. z inferiorum. vñ de ipo dr Ecci. xlj. Quoniā mirabilia opa altissimi Item quoniā hic splendet inferius. Et hoc facit sua inextimabilis influentia. qua. s. ipe solet grās influere z secreta spiracula reuelare. vñ sibi dr in ps. Quoniaz tu illuminas lucernā meā. dñe deus meus illumina tenebras meas. patet ergo quō deus habet veritatē infallibilē. Item deus habet bonitatē diffusibilē. q; ꝓcerto bonitas istius qm̃. id ē istius prime cause influendo ꝑ omnia se diffundit. Et sic nota quoniā ipe ē bonus. Juxta illud ps. Confitemi dño quoniā bonus qm̃ in seculū mia eius. Quoniam hic

Agit suauiter.
Audit faciliter.
Parcit benigniter.
Saluat vtiliter.
Seruat veraciter.
Juuat viriliter.
Amat stabiliter.
Ditat fertiliter.
Ornat nobiliter.
Potat ꝑdulciter.
Saluat perenniter.

Dicam ergo quoniā hic agit suauit quia reuera in oīib⁹ factis suis suauis est dn̄s. z alibi. Psallite nomini eius quoniā suaue ē. Item hic audit faciliter. quia. s. preces deuotoz z humiliū libenter exaudit. ps. Quoniam ad te orabo dñe. ma. exau. vo. meā. Et alibi. Quoniam exaudiuit paupes deuotos z vinctos suos nō despexit. z itez. Confitebor tibi domine q̄, niam exaudisti me. z factus es mihi in salutē. Item quoniā hic parcit benigniter. Hñ in Psal. Quoniam confir. est super nos misericordia eius. z alibi. Quoniam melior est mia tua super vitas. Et Ecci. ij. dr sic. Quoniam pius z misericors est deus. z remittet in die tribulationis peccata. Item quoniā hic saluat vtiliter. s. a periculis spiritualib⁹. z malis z eternis liberando. Et sic dicit in ps. Saluū me fac deus qm̃ intra. aquevsq; ad animā meam. z alibi. Quoniā deus saluā faciet. Item quoniā hic fuat veraciter seu etiam tutat fideliter. Unde in psal. Quoniā a dextris ē mihi ne ꝓmo. z alibi. Quoniā tu es ꝓtector meus. Item quoniā hic iuuat viriliter. ps. Quoniā tu domine adiuuisti me. z consolatus es me. z Judith. v. Quoniam deus eoz defendit illos. Item quoniā hic amat stabiliter. Non. n. recedit ab homie nisi homo primitus dereliquat eū. ps. Si ambulauero in medio vmbre mor. non timebo. qm̃ tu mecum es. z Hiere. xxx. Requiescet inquit z cūctis affluet bonis. z non erit quem formidet. quoniaz ego tecū sum dicit dn̄s. vt saluem te. Item quoniam hic ditat fertiliter. s. bonis gratie. fortune z glorie. Sap. j. Quoniam spūs domini repleuit orbem terraz. Item quoniaz hic ornat nobiliter. s. corona z dignitate tempali z de lapi de precioso. ps. Quoniā ꝓueniisti eum in benedictionibus dulcedinis. posuisti in capite eius coro. de lapi. pre. Item quoniaz hic potat ꝑdulciter. scz fonte glorie paradisi. ps. Quoniam apud te est fons vite. z in lumie tuo videbim⁹ lumen. Item qm̃ hic saluat perenniter. quia. s. sicut dicit i ps. Quoniā illic mandauit dominus benedictōnem. z vitam vsq; in seculū. Patet igit̄ q; quoniam refert ad deū. Et hoc est primū principale. Secundo principaliter dico q; ista causalis conjūctio quoniam aliquando pertinet ad iustum. Constat. n. q; omnes virtutes que sunt in viro iusto z perfecto possint affirmari z allegari ꝑ quoniaz. Et ideo si queritur que sunt merita vel virtutes ꝓpter q̄ vir iustus a dño finaliter premiat̄. Juxta illud Thob. ij. Quoniam inquit filij sanctoz sumus z vitam illaz expectam⁹ quā deus daturus est illis qui fidem suam nūq; mutant ab eo. Certe potest breuiter responderi. Quoniam hic est

Innocens sine malicia.
Prepotēs plenus ꝓstātia.
Exultans sana leticia.
Meditans dei iudicia.

Igitur dicamus de iusto q̄liter a deo vel a domino diligitur z tuetur multiplici rōne Et hoc certe quoniā hic est

Metuens summa fastigia.
Tribuēs pia suffragia.
Respiciēs facta crudelia.
Intuens legis iudicia.
Detestās vite curricula.
Cōtestans vite fluxibūda.
Clamitās mūdi pericula.
Cogitās mortis vestibula.
Recitans culpe piacula.
Actitans pacis oracula.
Flagitās dei iuuamina.
Rogitās dei solatia.
Agitans dei volumina.
Predicās verba prudētie.
Judicās leges iustitie.
Abdicans fastū scientie.
Duplicās nexus ꝓcordie.
Vendicās mereedē gloie.
seu carens ignauia.

innocens sine malicia. vt. s. dicat illud. j. Regum. xxiij. Quoniam non est in manu mea malū. z illud ps. Quoniā ego in inno. mea ingressus sum. z i domino sperās non infir. Item quoniā hic est prepotēs carens ignauia quia. s. virilis z virtuosus. Et ideo iste ꝓprie dicit vir a virtute. iij. Regum. xvij. Cognoui quoniam vir dei es tu. Vir em̃ dicatur a virtute. quia. s. sicut dicitur. ij. Esdre viij. Quoniaz virtus erat cū eis. id est cum viris perfect⁹ z iustis. vt. s. ipi domino dicat quilibet illud ps. Quoniam gloria virtutis eoz tu es. Item quoniam hic est exultans sana leticia. Justi em̃ semp gaudēt z exultant in dño. j. Esdre. vj. Fecerūt solēnitatem azimoz septē diebus qm̃ letificauerat eos domin⁹. Item qm̃ hic ē meditans dei iudicia. vt dicat. s. illud psal. Qm̃ omnia iudicia ei⁹ in ꝓspectu meo. z iusticias ei⁹ non repuli a me. Item qm̃ hic est metuens summa fastigia. s. dei potentiā z sanctoz. vñ de Judith dr Judicū. viij. Or hec erat in oīibus famosissima. qm̃ timebat dñm valde. z non erat q̄ loquerez de illa verbū malū. Et merito. quia certe Eccl. xxiij. dr. Qm̃ nihil melius q̄ timor dñi. Et i ps. Timete dñm oēs sancti eius. qm̃ non ē inopia timentib⁹ eū. Item qm̃ hic ē tribuens pia suffragia. s. egenis q̄bus. s. libenter elemosinā impti. Et merito. Quia certe sicut dr Thob. iij. Qm̃ elemosina ab oīi pcō z a morte liberat. z nō patit animas ire in tenebras. Item qm̃ hic respuēs vti scuicia. Quia reuera iusti non solent in alios crudeliē insanire. & erga oēs se gerere benigniter z modeste. dicentes. s. illud Judith. xj. Qm̃ ego nunq; nocui virū. q̄ voluit obedire. Item quoniā hic ē intuens legis indicia. hoc est dictu. mandata dei q̄. s. nobis indicūt z iniūgunt in diuia scriptura. ps. Quoniā mandata tua elegi. quoniā iusti. tu. exqui. Item qm̃ hic est detestans vite curricula. s. vilitatē ꝓprie conditōis. vnde in ps. de iusto pōt dici illud ps. Recordatus est quoniam puluis sumus homo sicut fenum. dies ei⁹ sicut flos agri. Item quoniā hic est cōtestans vite fluxbūda. ps. Quoniā spūs ptransibit in illo z non subsistet. z non cognoscet amplius locū suū. Item quoniā hic est clamitans mūdi pericula. hoc ē dictu. tribulatōnes mūdi. ps. Saluū me fac deus quoniā intra. aque vsq; ad animam meam. Sequitur. Quoniā tribulor velociter exaudi me. Constat em̃ q; iusti sunt in hoc mūdo in tribulatiōe temptatione z pena ps. Quoniā probasti nos deus. igne nos examinasti sicut examinat̄ argentum. vt. s. de mundi miseria z penaria dicat̄ illud ps. Quoniam aduena sum apud te z peregrinus. Et iterum. Quoniā egenus z pauper sum ego. Item quoniā hic ē cogitās mortis obstacula seu vestibula dicēs. s. illud ps. Qm̃ supuenit mansuetudo z corripiemur. vñ Eccl. xliij. Memor es qm̃ mors non tardabit. Et Eccl. xlij. Qm̃ oēs in corruptōe sumus. Et in ps. Quoniā defecit in dolore vita mea. z anni mei in gemitibus. Item quoniam hic est recitās culpe piacula. Ad iustum. n. pertinet recognoscere culpam suam. ps. Quoniam iniquitatem meā ego cognosco z peccatū contra me ē semper. Et alibi. Quoniaz iniquitatem meā ego annūciabo. z cogitabo pro peccato meo. Item quoniā hic ē actitans pacis oracula. Ad iustum. n. pertinet seruare. tractare z seminare pacē. ps. Qm̃ loquet̄ pacem in plebē suam. z super sanctos suos. Item qm̃ hic ē flagitans dei iuuamina. Ad iustum. n. pertinet dei auxilium flagitare dicendo. scz cum ps. Qm̃ tu protector noster es. Et itez ne discesseris a me qm̃ tribulatio ꝓxima est z non est qui adiuuet. supple nisi tu. Item qm̃ hic ē rogitans dei solamina. Solamia dicō mala repellendo z solamina bona ꝓferēdo z adhibendo. ps. Qm̃ tu dñe adiuuisti me z consolatus es me. Itē quoniā hic ē agitans spei volumina. Ad iustum. n. pertinet in

deo sperare. ⁊ se spem suam habere in deo multiplicit̃ allegare. Exemplo dauid q̃ dicebat in p̃s. Miserere mei deus miserere mei. quoniã in te cõfidit anima mea. ⁊ in vmbra alaꝝ tuaꝝ sperabo. Et alibi. Quoniam tu es domine spes mea altissimũ posuisti refugiũ tuũ. Et iterum. Quoniam dominus spes eius est. Ad̃ etiam dominus cuilibet tali dicat Esa. xliij. Quoniã seruus meus es tu. quoniã redemi te. Item dico q̃ iustus apud deũ ⁊ homines est venerãd⁹. quoniã hic est p̃dicans verba ꝓdentie. Ad iustũ. n. pertinet verba bona ⁊ vtilia ⁊ ꝓdentia dicere ⁊ docere. Unde Sapia. dicat ꝑuer. xviij. Audite me quoniã de rebus magnis locutura sum. ⁊ aperient̃ labia mea vt recta p̃dicent. Item qm̃ hic est iudicans leges iusticie. Iust⁹ em̃ dicitur eo q̃ de se ⁊ de proximo iuste iudicare probatur. Ecci. viij. Quoniã quod iustũ est iudicat. vñ ipe dicit. j. Cor. vj. Nescitis quoniã angelos iudicabimus. Item quoniã hic est abdicans factũ scientie. Justo. n. sufficit scire que pertinẽt ad salutem. nec in lris gloriat̃. p̃s. Quoniaꝝ non cognoui litteraturã introibo in potentias domini. Item quoniam hic est duplicans nexus concordie. q. s. ad iustum spectat discordes inuicem concordare. Unde ipe allegat ⁊ dicit illud. j. Cor. x. Quoniam vnũ corpus sumus in xpo. Justi em̃ per charitatẽ omnes amãt. Juxta illud Ro. xv. Quoniam ⁊ ipi pleni estis dilectione. Et ideo oẽs alios amãt inuicẽ conciliant ⁊ concordãt. Item quoniã hic est vendicans mercedẽ glorie. q. s. iustus post tot ⁊ tanta dona virtutũ vendicat ⁊ acquirit gloriaꝝ paradisi. Unde breuit̃ de iustis dicit̃ Math̃. v. Beati qui lugent quoniã ipi consolabunt̃. Beati mites quoniã ipi possidebunt terrã. Beati q̃ esuriũt ⁊ sitiũt iusticiã quoniam ipi saturabũtur. Beati misericordes quoniã ipi misericordiã consequent̃. Beati mũdo corde quoniã ipi deuꝝ videbũt. Beati pacifici quoniam filij dei vocabũtur. Beati qui p̃secutionẽ patiuntur ꝓpter iusticiã. Et beati pauperes spũ quoniam ipoꝝ est regnũ celoꝝ. Et sic igit̃ patet quõ quoniã multis modis pertinet ad iustũ. Tercio principaliter dico. q̃ quoniam ali quãdo refert̃ ad stultum. Constat. n. q̃ sicut iusti bonitas multoꝝ ẽ causa bonoꝝ. sic stulti ⁊ impij multiplex prauitas multoꝝ est causa maloꝝ. Igitur dicam q̃ peccator p̃dicatur ⁊ affirmatur per quoniam q̃tũ ad Prẽsentem felicitatem qua nitet floribus. Ingentẽ iniquitatẽ qua fetet putridus. Sequentẽ aduersitatem qua stupet turbidus.

Igit̃ dicamus q̃ qm̃ affirmat seu allegat de p̃ñi stulto rũ. p̃speritate. Et sic nota q̃ p qm̃ affirmat̃ q̃ isti p̃ ceteris

Florent rerum muneribus.
Gaudent fame fauoribus.
Fulgent magnis honorib⁹.
Feruent diris furoribus.
Sonant altis sermonibus.
Sperant vanis flaminib⁹.
Arent citis fluminibus.

Igitur dico q̃ mali in hoc mũdo pre ceteris florẽt magnis diuitijs. p̃s. Quoniaꝝ ecce ipi pec. ⁊ ba. in seculo obtinuerũt diuitias. Itẽ p̃ ceteris gaudent fame blandicijs. p̃s. Quoniã laudat̃ peccator in desideriis anime sue. ⁊ iniquus bñdicit̃. Item p̃ ceteris fulgent altis in solijs. i. in dignitatibus ⁊ honoribus p̃cellunt. p̃s. Quoniã dij fortes terre vehementer eleuati sunt. Item p̃ ceteris feruent duris seuitijs seu superbijs. s. bona alioꝝ rapiendo ⁊ occupando. Treno. j. Quoniã erectus est inimicus manũ suam misit hostis ad oẽm̃a desiderabilia. Item p̃ ceteris tonant altis iactantijs. psal. Quoniã ecce inimici tui sonuerũt. ⁊ qui oderunt te extulerũt caput. Item p̃ ceteris sperant vanis leticijs. Sapi. v. Spes impij tanq̃ lanugo que a vento tollit̃. Item p̃ ceteris arent citis molestijs. quia. s. p̃speritas istorũ cito tẽdit ad nihilũ. p̃s. Quoniã tanq̃ fenũ velociter arescẽt. ⁊ quẽadmodũ olera cito decident. Unde de diuite dicit̃ in psal. Quoniã cum interierit non sumet omnia. nec descendet cum eo gloria eius. Affirmat ergo qm̃ de p̃ñi maloꝝ prosperitate. Deinde dico q̃ qm̃ allegat de ingenti malorũ peruersitate. Et sic certe nota q̃ peccator fugiendus ẽ ⁊ vitandus ⁊ puniendus Quoniam

Obstat obuius diuine volũtati.
Fallit cautius seq̃z dat falsitati.
Fauet deuius sue fatuitati.
Obstat varius sinceri veritati.
Subest sepius lingue mordacitati.
Fauet dulcius false loquacitati.
Claudit iustius portã sagacitati.
Rite impius no credit deitati.
Obest durius hospitum charitati.
Adest prompti⁹ supbe vanitati.
seu Obstat ptinati⁹ diuinitati.
Hic attenti⁹ vacat ebrietati.
Cedit turpius virtutũ claritati.
Se dat latius mũdi ꝓsperitati.
Hic iniustius repugnat equitati.
Hic obnoxius studet carnalitati.
Iste seuius vacat crudelitati.
Nequã socius obuiat vnitati.

Igit̃ si queras quare peccator odibilis est deo ⁊ hominibus. Jurta illud Ecci. xij. Quoniaꝝ altissimus odio habet peccatores. id ẽ quoniam peccatores odio sunt altissimo. certe põt reddi causa et allegari q̃ quoniã. Et vt oẽs allegatões melius cõcurrant ad ꝓpositum. Suppouam⁹ q̃ qm̃ fuit peccator maximus oẽm̃. bus. vicijs valde plenus vt. s. generalit̃ de q̃niam. id ẽ de peccatore dicat̃. Quoniam obstat obuius diuine volũtati. vnde Michee. ij. Quoniã contra deũ ẽ manus eoꝝ. Et ideo de rebellione peccatoris dicitur Rome. xv. Quoniam inquit aduersus dominũ rebellis fuit. peribit de populo suo. Ut sic de cõmunitate rebellium. discordium ⁊ malorum dicat̃ illud. j. Esdre. iiij. Scies inquit q̃niam vrbs illa vrbs rebellis est ⁊ nocens regibus. ⁊ bella concitans. Item quoniam fallit cautius. seq̃z dat falsitati. decipit enim ⁊ fraudat alios quantum potest. Unde de abner fuit dictum Dauid. ij. Regum. iij. Quare inquit dimisisti abner ignorans quoniam ad hoc venit vt deciperet te. Et. iiij. Regum. xx. dixit rex israel de rege syrie. Vide te quoniam insidiatur nobis. Item quoniam fauet deui⁹ sue fatuitati. Et sic de nabal dictum est. ij. Reg. xxv. Quoniam fm nomen stultus est. Item quoniam obstat vari⁹ stabili ventati. psal. Quoniam diminute sunt veritates a filijs hominũ. Et alibi. Quoniam non est in ore eorum veritas cor eorum vanum est. Item quoniam subest sepi⁹ lingue mordacitati. hoc est dictu. vicio detractõnis ⁊ murmuratõnis. Unde de talibus dicũt alij illud p̃s. Quoniã circũdederũt me canes multi consiliũ malignãtiũ obsedit me. ⁊ illud. Qm̃ audiui vituperationẽ multoꝝ cõmorantiũ in circuitu. Item qm̃ fauet dulcius false loquacitati. s. adulando ⁊ p verba falsa decipiendo. p̃s. Qm̃ mihi q̃dem pacifice loq̃bant̃ ⁊ in iracũdia terre loquentes dolos cogitabant. Item qm̃ claudit inscius portam sagacitati. Peccator cm̃ de sapietia ⁊ prudentia nihil curat. vnde Sapien. s. Quoniã in maliuolam animã non introibit sapietia. Itẽ quoniam rite impius non credit deitati. Unde Sapien. xv. dicitur sic. Quoniaꝝ ignorauit eum qui se finxit ⁊c. Et ibidem dicitur de ydolatra. Quoniã res supuacuas fingit. Item qm̃ obest durius hospitũ charitati. q. s. petõr non libenter recipit hospites titulo charitatis. sicut de sodomit̃ a deo submersis dicit̃ Sap̃. xix. Qm̃ inuiti recipiebant extraneos. sicut em̃ dicitur Math̃. xxiiij. Qm̃ abundabit iniquitas. refrigescet charitas multoꝝ. Item quoniaꝝ adest ꝓmptius superbe vanitati. s. se contra dñm erigendo ⁊ de se plus debite p̃sumendo. Unde Ecci. x. Initium superbie bois ẽ apostatare a deo. qm̃ ab eo q̃ fecit illum recessit cor eius. Item quoniã hic attentius vacat ebrietati vel gulositati. Esa. xxviij. Qm̃ inebriatus est. Item quoniaꝝ cedit turpius virtutũ claritati. hoc est dictu. dare conuersationi ⁊ honeste. Esa. xiij. Qm̃ stelle non exp̃dent lumen suũ. Item quoniã se dat latius mũdi ꝓsperitati. p̃s. Alia ipsi⁹ benedicetur. Benedictionem. n. ⁊ ꝓsperitatem mũdi diligũt. diuinam aũt gratiam ⁊ benedictionẽ spernũt. Hiere. xvij. Qm̃ derelinquerũt fontem aquaꝝ viuentiũ dñm. Itẽ qm̃ hic iniustius repugnat eq̃tati. Mali. n. iustic ã non faciũt & impugnãt. Amos. vj. Quoniam conuertistis in amaritudinem iudiciũ. ⁊ fructus iusticie in absinthiuꝝ. ita q̃ alij dicere possunt iniustis illud. j. Macha. ij. Quoniam iniuste p̃dicis nos. Item quoniã hic feruentius studet carnalitati seu luxurie voluptati. ij. Cor. xj. Quoniã multi glorianꝫ fm carnẽ. ⁊ tamẽ Roma. viij. dicit̃. Quoniã sapientia carnis inimica est deo. quia sicut dicit̃ Gala. vj. Quoniam qui seminat in carne. de carne metet ⁊ corruptõem. Item qm̃ iste seuius vacat crudelitati simplices. s. p̃sequendo. dicens. s. illud Gala. j. Quoniã supra modũ persequebar ecclesiam dei. Ut sic de eis dicant oppressi illud. Psal. Quoniã p̃secuti sunt me grates. Item qm̃ nequaꝝ socius repugnat vnitati. q. s. peccatores pacẽ ⁊ vnitatẽ nõ amãt

Fipam destruūt ⁊ impugnant. Actu. xvij. Qñ bi sunt qui orbem concitant. ⁊ huc ad hoc venerūt. ita q̄ de talibus dicendibus pōt dicere simplex bō illud qđ dicitur in Psal. Qñ cū bis q̄ oderūt pacem eram pacificus ⁊c. Sic igitur patet quō p qñ affirmat̄ de ingenti maloꝝ puersitate. Et si q̄ris q̄re mali fugendi ⁊ ptemnēdi sunt. certe ñderi potest sic Qñ

Bi priuabunt̄ gazis ⁊ epulis.
Bi frustrabūt̄ fauoꝝ fabulis.
Spoliabūt̄ bonoꝝ titulis.
Morti dabūt̄ in mortis angulis.
Alligabūt̄ eternis vinculis.
Lacerabūtur subditis iaculis.
Satiabūtur amaris poculis.
Cruciabūtur ignitis faculis.

Dico pmo qñ bi priuabunt̄ gazis ⁊ epulis. de quo vide in pro prijs titulis ⁊ in tabula. Item quoniam bi frustrabūtur fauoꝝ fabulis. quia fauor adulationis et populāris laudis ⁊ fame cum talibus non descendet. ps. Qñ deus dissipabit ossa eoꝝ qui hominibus placent. cōfusi sunt qñ deus spreuit eos. Itē quoniā spoliabūtur bonoꝝ titulis. q.ſ. mali quanto plus hic honorati fuerint. tanto grauabuntur alibi confusione maiori. Sap. vj. Quoniā iudicū durissimū fiet his qui p̄sunt. Item quoniam morti dabūtur in mortis angulis. q̄. Reg. xij. Diuit dñs quoniā filius mortis ēvir qui fecit hec Item quoniā alligabūtur eternis vinculis. ſ. in carcere infernali. vñ Ecc. ix. dicit̄ peccatori. Scito inquit quoniā in medio laqueoꝝ ingredieris ⁊ super volentiū arma ambulabis. Item quoniā lacerabuntur subditis iaculis. Hiere. xiij. Gladio ⁊ fame ⁊ peste consumā eos. Job. xix. Quoniam vltor iniquitatū gladius ē. Oꝛ vo ista subito contingant eis patet. puer. xxiij. vbi dicit̄. Quoniā inquit repente cōsurget pditio eoꝝ. ⁊ Esa. xxx. Quoniā subito dū non sperat̄ veniet cōtritio eius. Item quoniā satiabūtur amaris poculis. Qñ anima damnata pōt dicere illud Treno. ſ. Vide dñe qñ tribulor. conturbatus ē venter meus subuersum ē cor meū me metipa. amaritudie plena sum. Itē qñ cruciabūtur ignis faculis. ps. Ignis. grando. nix glacies. spūs procellaꝝ. pars calicis eoꝝ. quoniā iustus dominus. Patet igitur quomō quoniā diuersimode dicitur de peccatore. De iusto. ⁊ De vo ⁊c.

Quoqz - Nota q̄ quoqz quādoqz sumit̄ p vo seu certe. Qñqz sumit̄ p etiam. sic est tamen q̄ semp sumitur affirmatiue ⁊ assertiue. seu adiectiue seu adiūctiue. Igitur dicamus q̄ ista dictio quoqz refert. scz Ad deū. Ad iustū. Ad impiū. Primo dico q̄ quoqz refert ad deū. Deus asserit ⁊ affirmat cuz sit veritas. Addit quoqz ⁊ multiplicat cū sit bonitas. Et sic dicā q̄ iste quoqz

Vera predicat.
Magna fabricat.
Juste iudicat.
Dure vindicat.
Pie se applicat seu

cōmunicat. Vera dico p̄dicat nos instruēdo. Esa. xlij. Noua quoqz annūcio. ⁊ anteqz oriātur audita vobis faciam. Item magna fabricat cūcta creando. Esa. xlviij. Manus quoqz mea fundauit terrā. ⁊ Job. xxxvj. dicit̄ de ipo. Ecce inquit deus magnus ⁊ vincens sciam nostrā. Sequit̄. Si voluerit extendere nubes quasi tentoriū suū. ⁊ fulgurare lumine suo desup cardines quoqz maris operiet. Item iuste iudicat instos corrigendo. q.ſ. deus suos quoqz quando peccant punire solet. vñ Job. xxxiij. Oꝛ. q̄ deus vt auertat hominē ab his q̄ facit ⁊ liberet ipm a supbia. et vitā illius vt nō transeat in gladiū. increpat quoqz p dolorez in lectulo. Sap. xij. etiā Oꝛ. Oꝛ deus ⁊ bonos ⁊ iustos alī quotiēs punit. ⁊ hoc quoqz iuste. q̄uis causam sue iusticie ignorem⁹. Un ibidē Oꝛ. Jpm quoqz o pr q̄ nō debet puniri condemnas. ⁊ exterū iudicas a tua virtute. Itē dure vindicat malos puniendo. Et sic dñs dicit impūs illud puer. j. Ego q̄qz in interitu vestro ridebo. ⁊ subsannabo. cū vobis id qđ timebatis aduenerit. Item pie applicat seu se cōmunicat sua tribuendo. ⁊ se bonis p gram ⁊ gloriaz diffundēdo. vt de cōmunicatione gratie intelligi possit illud Leuiti. xxvj. Ego quoqz visitabo vos. De concessione quoqz glorie dicat̄ illud Zach. ix. Hodie quoqz annūcians duplicia reddam tibi. Duplicia enī dicūtur bona glorie. pter duplicē stolam q̄ beatis dat̄. anime. ſ. ⁊ corpis. Sic igit̄ patet quō quoqz pertinet ad deum. Secūdo dico q̄ quoqz aliquādo refertur ad iustum. Justus enī assertiuꝰ est ⁊ affirmatiuus per veritatē. Additiuus vo ⁊ aggregatiuus. ſ. bonorum operum ⁊ virtutū multiplicitatem. per continuā charitatem. ⁊ per pfectū ⁊ incessabilem bonitatem. Et sic ergo nota q̄ iustus habet multiplex quoqz. i. multiplicē cumulationem ⁊ aggregationem virtutum. Justus enī considerat̄ q̄tum ad quatuoꝛ status suos. ſ. q̄tum ad

Naturam.
Fortunam.
Gratiam.
Gloriam.

Oꝛ tum ad naturam se clamat fragilez ⁊ ruinosum. Et sic dicit Job. xxiij. Ecce ⁊ me sicut te fecit deus. ⁊ de eode ito ego quoqz formatus sum. Quātuz ad fortunam se dicit flebilem ⁊ dolorosum. ⁊ sic dicit Job xxij. Hūc quoqz in amaritudine est sermo meus. et dolor plage mee aggrauatus est super gemitū meuz. quia. ſ. iusti in hoc mundo tristem partē fortune. ſ. mūdi tribulatōnes sibi vendicant. letam vo fortune ptem. ſ. mundi consolatōnes spernūt ⁊ abdicant. dicentes. ſ. illud Eccls. j. Dixi ego in corde meo vadam ⁊ affluam delicijs. fruar bonis. ⁊ vidi quoqz q̄ hoc esset vanitas. Quātū ad gratiam se monstrat vtilem ⁊ virtuosum. Et sic potest dicere illud Ecc. ij. Supergressus sum opibus oñes qui ante me fuerūt i hierusalem sapientia quoqz perseuerauit mecum. Quantuz ad gloriam quā. ſ. iusti post hanc miseriam cōsequūtur. et de futura securitate ⁊ gaudio potest dici illud Job. xj. Miserie quoqz oblinisceris. ⁊ habebis fiduciā. ꝓposita tibi spe ⁊ defossus securus dormies requiescens. ⁊ non erit qui te exterreat. His ergo quatuoꝛ pmissis redeamus ad nostrū quoqz id ē ad nostrū additamentū ⁊ pfectum quo. ſ. iusti multis abūdant virtutibus in hac vita. Et sic dico q̄ nos possumus notare q̄ iustus sicut probatur per Quoqz

Clementie pollent dulcedine.
Justicie viget acredine.
Mundicie nitet albedine.
Prudentie viuit in margine.
Decentie fulget ymagine.
Penitentie volet vredine.
Conscientie stat sanctitudine.
Famulari succedit ordine.
Exemplar precedit lumine.
Supernali conscendit culmine.
Magistrali obedit sarcine.
Aduersali resistit machine.
Bona sua dat dicens beccine.
Judicia dat dicens sustine.
Suffragia summe dat domine.

Igitur supponēdo si volumus q̄ dominus quoqz fuit quidā sanctus ⁊ perfect⁹ homo. dicere possum⁹ q̄ iste clemētie pollet dulcedine. Justus enī clemēter ſmittit offensas. iuxta illud. j. Machab. xiij. Remittimus quoqz ignorantias ⁊ peccata vsqz in hodiernū diem. Unde ⁊ fratres Joseph qui. ſ. ergā eū multū dereliquerāt. scz illud Gen. l. Nos quoqz oramus vt seruo dei patri tuo remittas iniquitatem hanc. Item iste iusticie viget acredine iustus enī ꝑm diuersos casus ⁊ tempora quandoqz clemētia. quandoqz iusticia debet vti. Unde Exod. xxiij. inūgit̄ iusticia rigoroso dicendo sic. Pauperis quoqz non misereberis in iudicio. Item iste mundicie nitet albedine. Albedo enī puritatem castitatis ⁊ mūdicie signat. vt de istis q̄qz dicatur illud Exo. xxxix. Fecerūt tunicas byssinas opere textili aaron ⁊ filius eius. feminalia quoqz linea byssina ⁊c. Byssus enī ⁊ linum candorem castitatis signāt. que. ſ. in parte femoralium plusqz alīs apparet. Iste etiam candor figuratur in throno eburneo Salomonis. De quo scz dicitur. ij. Paralip. ix. Fecit quoqz rex soliū eburneuz ⁊c. Quia revera ebur quod est candidū. id ē castitatis cādor ꝑcipue decet reges. id ē oñes in maiestatis solio ꝑsidētes. Item iste quoqz prudentie viuit in margine. Justi. n. sapientia ⁊ prudentia fulgent. sicut de david. j. Regum. xviij. dicitur. In ōmnibus quoqz vijs suis david prudēter agebat. ⁊ iij. Reg. iij. Dedit quoqz deus sapientiam salomoni. ita vt quilibet talis dicat illud Ecc. ij. Sapientia quoqz perseurrauit mecū. Item iste decentie fulget ymagine. quia. ſ. iusti semper solent figura ⁊ ymagine bone cōuersationis vestiri. qđ. ſ. satis figurat̄. iij. Reg. vj. vbi dicit̄ q̄ salomon domū quoqz oraculi vestiuit auro. Et ibidem. Texit quoqz cherubin auro. Justus enī dicitur domus oraculi. quia libenter vacat orationi. Dicit̄ etiam cherubin. ō. ſ. interp̄tat̄ plenitudo sciētie. q. libenter intēdit scientie ⁊ lectioni. Talis ergo quoqz auro texit̄. inquantū. ſ. splendore honeste puersationis vestit̄. Itē iste quoqz pme volet vredine. Figuratus. ſ. in salomone. de quo dicitur. q̄ ipe quoqz fecit mare fusile. Mare enī amaritudinēz contritionis

signat. fusio vo diffusionez satisfactionis notat. Item iste quoq; conscie stat sanctitudine. qz. s. iusti corde perfecto t sancta conscia fulgent. Vñ pscia viri sancti figurat in sanctosanctoz. t etiã in medio atrij interiozis. de q̃bus dr. ij. Paralip. iij. Feat quoq; salomon domũ sanctisanctoz. t ca. vij. Sanctificauit quoq; salomõ mediũ atrij añ tãpluz dñi. Item iste quoq; famulari succedit ordine. Ad iustuz eñ spectat sequi t famulari maiozibus. Josue. iij. Dos q̃q; sequimi pcedentes. Figuratus Ezech. x. vbi dr. q elevatis cherubin a terra rote quoq; secute sunt. Item iste q̃q; exemplari ꝓcedit lumine: Justi eñ bonis ipos imitando succedũt. alios in bona vando exempla pcedũt. Unde Josue. iiij. Sacerdotes quoq; pergebãt añ populũ. filij ruben pcedebant armati. Item iste quoq; supernali cõscendit culmine. qz. s. iusti p contẽplationẽ superius semp manẽt. Josue. x. vbi de Josue dr sic. Ascendit quoq; cũ omni israele de eglon in ebron. t Judic. j. Dom⁹ quoq; ioseph ascendit in bethel. vt. s. iste dicat illud Ezech. iij. Spiritus quoq; leuauit me t assumpsit me. Item iste quoq; magistrali obedit sarcine. iustus eñ suis obedit maiozibus. Josue. xxxj. Mihi quoq; in oibus obedistis. Item iste quoq; aduersali resistit machine. qz reuera iustus tpalibus et spũalibus resistere solet hostibus. t alios debite defendendo t potissime pauperes t depressos. vñ de Sangar dicit Judic. iij. Ipe quoq; defendit israel. de Banaya vo dr. ij. Reg. xxiij. q ipe percussit leonẽ in media cisterna in vieb⁹ niuis. ipse quoq; percussit virũ egiptiũ dignum spectaculo. Item iste quoq; dat bona sua dicens beccaine. qz. s. vir perfectus p elemosinã t largitatẽ cõmunicare solet alijs bona sua. sicut. s. Boos suis messoribus precipiebat dicens Rueb. ij. De manipulis quoq; vestris, pjcite ex industria supple vt ruth possit recipere qd̃ remansit. Ad qd̃ facit illud. iij. Reg. xvij. vbi dr. q corui quoq; deferebant ei. s. bolye panem t carnes mane t vespere. Item iste quoq; iudicia dat dicens sustine, puer. xviij. Contradictõnes compримit sors. t inter potentes quoq; diiudicat. Item iste q̃q; suffragia dat summe dñe. vicz virgini gloriose. qz. s. iustus apud ipsam tam p se q̃ p alijs humiliter intercedit. Vñ Hester. ix. dr. Aman quoq; surrexit vt rogaret hester reginã p anima sua. Sic igit patet quõ istud additiuũ et affirmatiuũ quoq; aliq̃n referr̃ ad iustum. seu etiam quomõ q̃q; signat ex causis varijs virũ iustuz. Tercio vo principaliter dico q q̃q; quoq; signat virũ stultũ. Impius eñ seu vir peccator t stultus, pre quoq; dr. quia mala malis continue addere t accumulare dinoscit. Et quia mendacia affirmare sepius cõprobat. Igit nota q in isto quoq; i. in peccatore addit t asserit. Et hoc certe pmo q̃tum ad pñtia peccata. Secũdo vo q̃tum ad futura t sequentia tormenta. Et primo dico ad peccata q̃bus imbuunt. Et sic dico q isti Induũtur superbie fastu. Acuũt malicie astu. Imbuũtur superflue pastu. Maculant luxurie gestu. Erulant scientie textu. De fastu eñ superbie prz iij. Reg. xxij. Fecit quoq; Sedechias filius Chanaan cornua ferrea dicẽs. His ventilabis syriam donec deleas eã. De astu aũt seu astutia siue malicie. patet. j. Esdre. iij. vbi dicit. Qz populus terre volens impedire iudeos ab edificatione dierũ. maliciose conduxerũt aduersus eos consiliatores vt destruerent consiliũ eoz. De pastu vo seu gulositate siue castrimargie patet Hester. j. vbi dr. q in cõuiuio assueri vinũ quoq; vt magnificẽtia regia dignum erat abũdans t pcipuũ ponebatur. Sequit. vasti quoq; regina fecit conuiuiũ feminaz. Et bñ dicit feminaz. qz. s. tales qui potibus t conuiuijs vacant effeminati et femine possunt dici. De tactu vo seu gestu siue luxurie patz Ezechie. xxiij. vbi de Oholiba meretrice dr sic. Denudauit q̃z fornicationes suas. t discooperuit ignominiaz suã. De textu vo vere scientie qualiter. s. isti per ignorantiam erules facti sunt ab eadem. patet Esa. xxviij. vbi dicitur. Hij quoq; pre vino nescierũt. t p ebrietate errauerũt. sacerdos t propheta nescierũt p ebrietate absorpti sunt a vino. Et tamẽ scientia non ignorantia figuraliter precipit in scriptura. s. Deutro. xiiij. vbi dicit. Upupam quoq; t vespertilionem non comedetis. quia. s. iste aues que de nocte volant t tenebrosam ignorantiã signant. pñtia peccata quib⁹ moderni quoq; i. pecatores pñtialiter imbuũtur. Qz ad huc dico q p q̃q; asserũtur sequẽtia tormenta quibus isti finaliter cruciantur. Et sic nota q isti finaliter Deuorãdi dabuntur canibus. Detrũcandi dabũtur ensibus. Capiuandi dabuntur bestijs. Molestandi dabũtur ictibus. Comburendi dabũtur ignibus. De canibus. i. demonibus infernalibus patet. iij. Reg. ix. vbi dicit sic. Jezabel quoq; comedent canes in campo iezrael. nec erit q̃ sepeliat eã. De gladijs aũt seu de ensibus patet Esa. iij. vbi ipon peccatrici dicitur sic. Erit inquit p suaui odore fetor. t p zona funiculus. t p crispanti crine caluicij. t p fascia pectorali caliciũ. Pulcri quoq; tui gladio cadent t fortes tui in prelio. De bestijs etiam quomodo. s. damnati ab eis captiuabantur t carcerabũtur patet Gen. xxxiij. Parvulos quoq; t vxores duxerũt captiuas. De ictibus aũt t lapidibus seu morsibus quõ. s. damnatos inquietabũt patz Esa. xxiij. vbi. s. anime peccatrici dicit sic. In secbim consurgens transfreta ibi quoq; nõ erit requies tibi. Secbim eñ interpretatur spine signans pũcturas t dolores infernj. Sic igitur patet quomõ quoq; Addendo et affirmando diuersimode spectat. s. ad impium. Ad iustum. Ad deum. vide supra de etiam.

Quotquotquot. Nota q quot semp signat numerum certũ t limitatum. de quacũq; re dictum fuerit. bona vicz seu mala. Et sic nota q est dare quotquot Penitentes quos deus diligit. Eminentes quos deus eligit. Delinquẽtes q̃s deus negligit. Dicam ergo primo q deus diligit quotquot cum fletibus penitentes. Nullũ eñ penitere volentem deus refutat. ẽ quotquot veniunt assumit t adoptat. vnde Mar. vj. Quotquot tangebant eum. s. xp̃m salui fiebant. Ille enim spũaliter deum tangit. qui ad ip̃m per penitentiam se conuertit. Per penitentiam enim

Christum tangimus. Christũ dico tangimus t recipimus. Unde illud predi-
Culpas plangimus. ctum. Quotquot tangebant
Corpus frangimus. eum ꝛc. Culpas etiam plangimus seu linquimus. Unde
j. Macha. ij. Destruxerũt inquit aras. t circũciderũt pueros incircũcisos quotquot inuenerũt. Pueros eñ id ẽ puerilitates nostras t peccata circũcidimus. aras q̃ demonũ de nostris cordibus euertimus. quando per penitentiam nos lauamus seu purgamus. Corpus etiam frangim⁹ t atterimus. ij. Esdre. viij. Quotquot transgressi fuerũt diligenter plectebantur. Patz ergo q deus diligit quotquot cum fletibus penitentes. Secũdo dico q deus eligit q̃t quot virtutibus eminentes. id est in virtutibus. s. excellentes. De quibus. s. dicitur Joban. j. Quotquot autem receperunt eum dedit eis potestatem filios dei fieri bis q̃ credunt in nomine eius. Viri enim perfecti filij dei dicuntur pro eo q ad hereditatem celestis glorie adoptantur. et p̃destinative ad eam ordinãtur. Juxta illud Actu. xiij. Crediderunt inquit quotquot erant predestinati ad vitã eternam. Eligit igitur quotquot virtutib⁹ eminentes. Tercio vo dico q deus negligit quotquot criminibus pestilẽtes. id est oñes vniuersaliter peccatores. Et certe de istis quotquot dicit dominus Joh. x. Quotquot autem añ me fuerunt fures sunt t latrones. Sufficit, vide vbi Omnes. vbi Quicunq; t vbi Uniuersi ꝛc.

Explicit littera. Q.

Incipit litera R.

Ratio. Nota q in scriptura inuenit Ratio sequeda. Ratio vocēda. Ratio reddenda. Ratio discenda. Ratio diuidenda. Dico q est ratio sequenda. Et sic ratio accipit p superiori porcione anie que quandā habet rectitudinē veritatis insertam. p quā vnicuiq; ostendit quid sit bonū t quid malū. Et ista ꝓprie dicit hyndereſis siue rectitudo mentis. De qua dicit Eccs. vij. Hoc inueni q fecit dñs hominē rectū. Et ista est ꝓprie sicut quedā regula moz quā oīnis bō in suis actib? debet seq. Et ista est ratio quā deus in terra dicit posuisse Job. xxxviij. Nunq̄d nosti ordinē celi: t rōnē eius pones in terra? Scōm ordinē em̄ celi. i. scm imaginē ipsius dei posita est rō ista in terra. i. in boie: qz. s. scm rōnē istā dictū fuit Faciam? boiem ad imaginē t similitudinē nostrā. Itez est rō vocenda. Et ista est intellect? humani? in quātū sumit respectu credendoz: qz. s. būana rō nō attingit ad noticiaz illoz q̄ debem? credere: nisi p fidē moceamur. Sicut em̄ dr Eccs. viij. Operū dei nullā pōt hō inuenire rōnem. Et ido sicut dr Roma. xij. Necesse est q habeam? ꝓphiam scm rōnem fidei. Itē est rō reddēda. Et sic rō accipit p cā vel etiam p cōputo: qz. s. nos sumus rōnē. i. cām t cōputū reddituri de oibus q̄ facim? siue fuerint bona siue mala. Juxta illud Luce. xvj. Redde rōnē villicationis tue. vñ Roma. xiij. Unusquisq; p se rōnem reddet. Nō solū aūt de propꝛijs factis: imo etiā de defectis subditoz. Vñ de plato dr Hebre. xiij. Qz ipsi puigilant tanq̄ rōnē p aiabus vestris reddituri. Itē est rō discēda. Et sic rō accipit p cā t veritate negociozꝫ. j. Petri. ij. Rōnabiles sine dolo lac cōcupiscite. Itez est rō diuidēda. Et sic rō idem est q porcio. Juxta illud. j. Macha. x. Sumptus dabunt de ratione regis. De quo Eph. iij. Nullus cōmunicauit mihi in ratiōe dati t accepti tc. Si vis autem de ratione amplius dicere. dic q est dare Rōnē que Cuncta supat que non attingit. Moꝛes repat quā iustus sequit. Juste impat q̄ non subuertit. Primo igit est dare rōnem originalem q̄ non attingit. Et ista est rō q̄ deus in secretis nature t fidei solet vti. Constat. n. q oīnia dei opa q̄q̄ sunt ardua t secreta: siue ad naturam pineant siue ad fidem certa t vera rōne sunt facta licet nobis incognita vel occulta. Et ideo cū humana cognitio ad rōnis huius noticiā nō attinget. fatuū est indagare. Bene ca em̄ in li. de naturalib? q̄stionibus dicit. Qz comete stelle casualiter videant oꝛiri certū tamē habēt locū t ordinē in natura lz boibus necdū notū. vñ Eccl. xj. dr. Quō ignoras que sit via spūs: t qua rōne cōpingant ossa in ventre pregnantis. sic nescis opa dei q̄ fabricatoꝛ ē oīm. Et Job. xxxviij. Quis enarrabit celoꝛ rōnes t cōcentū. Rōnē dico oꝛiginalem. Scōo dico q est dare rōnem moꝛiginalē. Et ista certe est illa que impꝛessa est coꝛdi humano. que. s. ad oēm virtutē mentē componit. Homo em̄ a bruto p tāto differt q: bō rōnē habet. brutū vo rōne caret. Illi igit magis bruta q̄ boies esse vident: q̄ in suis actibus rōnis obsequo nō vtunt. Bene g monet apls Roma. xij. dicens. Exhibeatis inquit coꝛpa vestra hostiā viuentē. deo placentē. rōnabile obsequiū vestrū. Tercio dico q est dare rōnem iudiciale. In iudicando em̄ valde est necesse vti iudicio rōnis. Ad qd facit Exo. xxviij. vbi dicit quomō vestis sancta dicta rōnale iudicij continēs doctrinā t veritatē. factum fuit ope polimito cum anulis t catbenis: t insertū cum supbumerali cum duobus onichinis t noibus patriarcharū. assignatum fuit t traditū aaron sacerdoti. Ad significandu q aaron. i. q̄libet supioꝛ vel ꝓlatus. rōnale iudicij. i. vsum debite rōnis in iudicādo debet habere. t in oīnibus suis iudicijs rōnem seruare. Nomina filioꝛ israel. i. curam oīm subditoꝛ debet poꝛtare: t doctrinā t veritatem ꝓpue custodire. Supbumerale etiaz qd onus negociozꝫ signat. cū rōnali cōiungere debet p eo q iudex t superioꝛ onera sibi incumbentia debet cum rōnis iudicio moderari. Rōnale aūt illud polimitū seu opere polimito factū dicitur p eo q oīne iudicium politū. i. examinatū t exquisitū esse tenetur. Cathene etiam t anuli rōnale iudicij circumstare dicunt p eo q in oīni iudicio qd debita rōne regitur. semp debet catbena charitatis haberi. t anulus celestis premij t eternitatis sperari. Hec oīnia vide t allega sicut Exod. xxviij. t xxxix. dicit. vñ Leuit. viij dicit. Qz moyses induēs Aaron tunica facinctina. desup humerale iposuit. qd obstringens cingulo. aptauit rōnale in quo erat doctrina t veritas Sic igit patet quomō ratio multipliciter sumi pōt. Multa possent dici de ratiōe t de vsu rationis: t de creatura rōnali: sed pauce sunt auctoritates vocales. Et de his omnibus dictum est supra de homine: t dicet infra de Sapientia t in alijs titulis tc.

Radere. rasus. Cuz radere nihil aliud sit q̄ capillos abstergē vl auferre: t hoc dūtaxat nouacula mediante. Per capillos vo multa significentur. s.

Virtutes quibus adornamur.
Terrena quibus oneramur.
Temporalia quibus spoliamur.
Peccata quib? inflamamur. seu quib? vermibus t pediculis stimulamur. Hinc ē quadruplex radere pōt generaliter inueniri Unū radere qd ē
Fatuitatis. Primo radit impius virq; peccatoꝛ.
Utilitatis. Sed scōo radit vir pius t miseratoꝛ.
Aduersitatis. Sed tercio radit tyrannus t depdatoꝛ.
Necessitatis. Quarto vo radit vir iniquus culpe plorator. Primo g dicam q est dare vnum radere summe vicioſum. Et istud certe est qn̄ quis a seipo per petm̄ radit t euellit ornatū t capillaturā virtutū: quia. s. barba signat animi virilitatem. capilli vo designāt virtutū ornatū t multiplicitatē. fatuū est ergo talia radere: t a se vires animi et virtutū cesarie abdicare. Juxta illud Leui. xix. Tonsuram capitis comā: nec radet barbam. Unde t de sacerdotib? dicit Leuit. xxj. Non radent caput. nec barbam. nec in carnib? suis facient incīsuram. Rasura em̄ t auulsio capilloꝛ. hoc est dictu. exterioꝛ virtutū t bonarū affectionū t conditionum vires animi tollit: t mentē effeminatā efficit t in molliciem vertit. Figura Judic. xvj. vbi dicit de Sampsone. q rasis septem capillis de capite suo receſſit ab eo fortitudo: t sic deceptus t dalida fuit traditus philisteis t ab eis excecatus. Figura etiā. ij. Reg. x. vbi dicit. Qz in vituperium dauid rex anon seruos dauid q̄ venerūt ad consolandum ipm̄ dimidia barba rasit t decaluauit: t sic dehonestatos ad dñm suuz misit. Figura insup Hieremie. xlj. vbi dr. Qz. lxxx. viri rasi barba t scissis vestibus t squalentes per cussi sunt ab ysmabel in medio ciuitatis. In q̄bus scz notat q illi q̄ capillaturā virtutū t barbam virilitatis t fortitudinis pdunt. a dalida. i. a ꝓprijs carne decepti. a philisteis id est demonibus succūbunt t oculos vere discretionis pdunt t fortitudinem pstantie amittunt. laritatemq; t debilitatem incurrūt Judic. xvj. Si rasum fuerit caput meum recedet a me fortitudo mea. Rex etiam anon. i. dyabolus. seruos dauid. i. viros ecclasticos xpi seruos capillis t barba virtutum spoliat. ipsosq; multis vicijs dehonestat. ysmabel dyabolus illos occidit q̄s sine capillis t barba virtutum inuenit t offendit. j. Regū. xix. Pueros inq̄t dauid decaluauit t rasit. O deus quot t quanti sunt hodie serui dauid. i. viri ecclasticī t xpiani q̄ taliter barba carent: t q̄ virtutuz cesarie nudi squalent. Et isti sunt similes sacerdotibus ydoloꝛ. De q̄bus scz Baruc. vj. dicit sic. Sacerdotes inquit sedent habentes tunicas scissas t capita t barbas rasas. quoꝛ capita nuda sunt. Quia reuera tales tunicam exteriozis uersationis habent laceratā t scissam. caput intentionis virtutibus denudatū: t barbam virilitatꝫ abrasam Esaie. xv. Omnis barba radet in triuijs ei? accincti sunt sacco. Ptz igit q ē dare vnū radere sūme vicioſuz

Scōo dico q est dare vnum radere summe fructuoſuz. Et istud ꝓcerto nihil aliud ē q̄ bona sua tēporalia a se radere. auellere t abdicare t ipsa paupib? erogare. quod scz satis potuit figurari in nazareo domino consecrato: qui scz in fine sue ꝓsecrationis t obseruantie capillos suos quos intactos seruauerat abradebat: ipsosq; cōburiens t sacrificans domino offerebat. Ad denotandū q nazareus qui interpretat floꝛidus. i. vir misericoꝛs t pius: qui. s. apud deum floꝛidus est t gratus. capillos diuitiarū suarum quos diu reseruauit. debet loco t tpe radere t abstergere paupe

ribus.s.erogando ⁊ deo ipsos debet offerre: ⁊ p charitatē incendere ipsa in dei visibus expendendo. Vñ Michee.j. Decaluare ⁊ tondere sup filios deliciarū tuarū.i. sup pauperes xpi. O q̄ pulcra est ⁊ honesta talis tonsio. ratio. sterilio. seu nuditas capilloꝝ. Valde eñ placet altissimo videre hominē decaluatū: ⁊ per elemosynas diuitijs denudatum. Unde loquēs dominus Ecclie de talibus Cañ.viij. dicit sic. Greges inḡt tonsarū que ascendunt de lauacro oēs gemellis fetibus. ⁊ sterilis non est in eis. Tonsionē tamē seu rasionem .i. consumptionem ⁊ expensas faciunt multi sicut nabal. de quo dicit .j. Regū.xxv. q̄ cum oues tonderet. dare tamē benedictionem dauid ⁊ suis socijs indigentibus denegauit: quia sunt multi qui bona sua expendunt ⁊ tondent in malis visibus non bonis. Patet igit̄ q̄ est dare rē vnum radere summe fructuosum. Tercio dico q̄ est dare vnū radere valde doloꝛosum. Et istud procerto est illud quo raptoꝛes ⁊ tyranni radunt et spoliant vniuersos substantia tpali. vnde Hiere.xlviij. Super oīe inquit caput caluicij: ⁊ oīs barba rasa erit. Ista est etiam rasura quam finaliter faciet dominus impijs. quādo scilicet barbam ⁊ cesariem glorie temporalis auferet ⁊ abradet. vnde Esaie.vij. In die illa radet dominus in nouacula acuta in bis qui transflumē sunt in rege assyrioꝝ. caput ⁊ pilos pedum: ⁊ barbam vniuersam. Et breuiter sic est q̄ deus finaliter radet malos. sicut in presenti tyranni ⁊ impij radunt bonos. Legit̄ eñ de dyonisio tyranno q̄ cum esset in templo esculapij qui fingebat fuisse filius Apollinis: ⁊ qui cū barba pingebat. apollo vo pater pingebat sine barba. dyonisius videns barbam auream esculapij: que magnū thesaurum valebat. occasione rapine accepta abstulit eam sibi dicens. s. indecens valde esse q̄ filius esset barbat⁹: ⁊ pater suipsius imberbis. Sic reuera tyranni nostri videntur hoc dicere de ecclesiasticis: q̄ scilicet indecens sit eos barbam auream.i. diuitias temporales obtinere. cum certum sit patrem ipsoꝝ dominū Jesum xpm barba huiusmodi caruisse: hac igitur occasione nituntᵉ radere barbas nras: ⁊ spoliare singulos bonis suis dicentes. scilicet illud Hiereⁿie.vij. Tonde capillum tuum ⁊ proīce t̄. Et sic q̄ patet quomō est dare vnū radere valde doloꝛosum. Quarto dico q̄ est dare vnum radere valde virtuosum. Et istud certe nihil est q̄ pilos superfluitatū nostrarū. s. malarum affectionum interioꝝ malorꝝ actuum exterioꝝ ⁊ malaꝝ conditionum ⁊ morum radere ⁊ euellere: ⁊ per tpantiā ⁊ modestiam eradicare. Figura Leuit̄.xiij. vbi de leproso mundando dicit̄ sic. Cum lauerit homo vestimenta sua. radet omnes pilos corporis: ⁊ lauabit aqua purificatusq̄ ingredietur castra. Quia ꝓcerto leprosus id est peccatoꝛ qui ad sanitatem ⁊ mundiciam gratie redire desiderat: oīa superflua p penitētiam debet mūdare: ⁊ oīa p confessionē radere: ⁊ p lachrymarū ꝓfluuium cuncta abstergere ⁊ purgare: vt sic castra paradisi purgatus valeat subintrare. Sic cūt de muliere captiua dicit̄ Deutro. xxj. q̄ ad hoc vt viri israelite vxoꝛ fieri mereat vestem debebat mutare: cesariē ⁊ vngues radere: ⁊ parentes ꝓprios deplorare. Ad denotādum q̄ mulier captiua. i. anima peccatrix que israelite xpi vxoꝛ vult fieri siue sponsa. ante oīa debet vestem conuersationis mutare. s. in melius conuertendo. Cesariem ⁊ vngues. i. oīes superfluitates vicioꝝ debet radere ⁊ tollere confitendo ⁊ parcēdo. s. carnē ⁊ mundū deflere. transacta crimina deplorando. Exemplo. s. Job de quo dicit̄ Job.ij. q̄ testa saniem radebat sedēs in sterquilinio. Testa eñ que de terra est. terreitatem nostram. i. memoriaꝫ mortis designat sterquilinium aūt vilitatem nostre carnis designat. Quia scilicet si sanie peccatorum radere volamus ⁊ auferre: necesse est testam ⁊ sterquiliniū. i. ꝓpter vilitatis ⁊ mortis memoriam adhibere. Sic igit̄ patet quomodo est dare quaplicem rasuram. s. Virtuosam. Doloꝛosam. Fructuosam. ⁊ Viciosam. Sufficit.

Radix. Nota q̄ radix in scriptura sumit̄ in bono ⁊ in malo. Et ideo dicamus q̄ p radicem ꝑm suas diuersas ꝓprietates possunt intelligi varia ⁊ diuersa. Unde nota q̄ radix potest denotare. scilicet

Justorum condicionem. Per radicem significat iustorum conditio virtuosa.
Virtutum perfectionem.
Mundanā successionē.
Peccati corruptionem.
Malorum defectionē.

Quilibet eñ iustus pōt dici radix. Juxta illud Prouer. xij. Radix iustorum ꝓficiet. Sicut enim radix est pars arboris inferior: occultior. vtilior. Sic iustus in arbore ecclesie militātis debet esse inferior. s. p supbie reiectionem. Occultior p bonoꝝ suoꝝ absconsionem. Utilior p bonoꝝ operū ꝓductionē: quia. s. iste more radicis debet inferius p humilitatē mentaliter iacere Esaie.xxxvij. Dō reliquū est mittet radices deorsum. Debet etiam sub terra .i. in abscondito p fugam oīs inanis glorie sagaciter latere Sap.vij. Virtutes radicū ⁊ q̄ cunq̄ sunt absconsa ⁊ inuisa dicit. Debet insup bene operando erga oīes vtilit̄ se habere Hiere.xij. Plantasti eos ⁊ radicem miserūt: ꝓficiunt ⁊ faciunt fructū. Et ideo breuiter de quolibet viro iusto potest exponi illud Ezechiel.xvij. Posuit illud in terra ꝓ seminet firmaret radicē sup aq̄s multas. Ubi aduerte q̄ sicut radix arboris materialis habet. s. Tenacitatem. terre fortiter adherendo. Jdeo dicit̄. Posuit illud in terra. Viuacitatē. fructus iugiter ꝓducendo. Jdeo dicit̄. Pro semine. Stabilitatē. pondus arboris sustinendo. Jdeo dicit̄. Firmaret. Teneritatem. rarā substantiam retinendo. Jdeo dicit̄ radicem que dicit̄ a raritate. Humiditatem. totā arborem nutriendo. Jdeo dicit̄ sup aquas multas. Sic vere charissimi vir iustus ad modum radicis debet habere. scz Tenacem dilectionem. ponet illud in terra. i. figet illud in deo p amoꝛem. Viuacem deuotionē. De semine inquit. Stabilem durationam. Firmaret inquit. Plicabilem subiectionem. Radicem inquit. Fluxibilem compassionē. Sup aquas inquit Dico q̄ q̄ in istā radice debet esse tenax dilectio ⁊ adherentia: q̄ sicut radix fortiter adheret terre: ⁊ totaliter figit̄ infra terram: ⁊ p quosdam capillos fortiter ligat̄ cum terra. Et ideo fit q̄ radix infra terram viuit. extra terram vo siccat̄ ⁊ deficit Sic iustus fortiter debet terre. i. cum deo p amoꝛem ligari ⁊ in ipso ꝓfunde injici ⁊ infigi. ⁊ in eo mediantibus venis seu capillis bonaꝝ affectionū totaliter radicari: quia si in eo ⁊ infra eum p charitatem fuerit: ipse potest p gram viuere: si vere p peccatum terram istam exiuerit. necesse est eum arescere spūaliter ⁊ perire. Posuit inquit illud in terra Dañ.iij. Germen radicum eius in terra dimittite. Sicut eñ alique sunt arbores ⁊ plante que cōcertunt in radices. ⁊ que in oīi pte sui habent virtutē seminariā: sicut patet de ficu. vite rutba salice ⁊ sibbus. quoꝝ ramus plantatus efficit̄ radix ⁊ terre adheret. q̄uis ꝓmo a terra esset penitus separatus. Sicut etiam patet in ꝓagine vbi ramꝰ in terram deflexus ⁊ infossus nouam radicem acquirit: et p se efficit̄ vna planta. Sic vere q̄uis q̄q̄ contingat nos a terra. i. ab amore dei ⁊ ꝓximi separari: nos tamē debem⁹ iterum ibidem p charitatem infigi. ⁊ ibi radices. i. tenaces fieri: ⁊ p tenacem amorem ibi vere radicari. Posuit inquit illud in terra. Quod est contra illos qui in terra id est amore dei ⁊ ꝓximi p dilectionem. vel in terra. i. paradiso p contemplationem: vel in terra. i. morte vel inferno p timorem ⁊ considerationē nolunt seipsos radicare nec se ibi mentaliter profundare. Unde talibus potest dici illud p̄. q̄. s. dyabolus euellet te ⁊ emigrabit te de tabernaculo tuo ⁊ radicem tuam de terra viuentiū. Non sic charissimi: sed sit in nobis tenax dilectio ⁊ adherentia. Posuit inḡt in terra. Item sit in vobis viuax deuotio ⁊ influentia. Pro semine inquit. Sicut eñ semen habet in se radicalem humorem virtute cuius fructus ꝓducit. Sicut etiam radix habet quādam naturalem vitam ⁊ vigoꝛem virtute cuius in ramos arboris folioꝝ ⁊ fructuū vis influit̄: ⁊ p quam tota ad ꝓductionem disponit̄ ⁊ aptat̄. Sic vir iustus debet habere in se vitam vigoꝛem ⁊ humoꝛem gratie que ipsum debet interius spūaliter vegetare: ⁊ ad ꝓductionem fructuum bonoꝝ operum disponere ⁊ aptare. De semine inquit Dañ.xj. Stabit de germine radicum ei⁹ plantatio. Multeñ sunt plante que habent fructus suos inferius in radice: sicut patet de allio ⁊ de cepa. Quedam etiaꝫ sunt arbores que habent virtutem seminariā in radice. sicut de croco dicit̄. cuius radix in plures ptes diuidit̄: ⁊ in qualibet particula plantata. planta vna (quod mirum est) generat̄ Ad denotandum q̄ in radice .i. in viro iusto semp debet

fructus bonoꝝ operum abundare: ⁊ virtus seminaria ad productionem bonorum operū apparere. De qualibet.n. particula istius radicis id est ꝺ quolibet bono cogitatu vel affectu boni cordis. vel etiam viri iusti. debet nasci vna plāta. debet produci aliquod bonum opus. Desemine inq̃t. Quia sicut dicit Luc. viij. Semen cecidit in terram bonā ⁊ ortum fecit fructum. Quod est contra multos qui nō habent viuacitatem gratie. immo ꝙ peccatum sunt mortui et siccati: ⁊ ideo fructus bonorum operū non producunt. Figurati in semie quod cecidit in petra: quod quia caruit radice natum aruit: quia non habebat humorem. Unde dicitur ibidem. Et hꝫ radicem non habent: sed sunt temporales. Unde ꝛ talibus dicit Osee. ix. Radix eorum exiccata fructum nequaq̃ faciet. Non sic ergo: sed sit in nobis viua ꝛ deuotio ⁊ influentia. Pro semine inquit. Deinde dico ꝙ in ista radice. s. in corde seu in viro iusto: debet esse fortis duratio ⁊ pmanentia. Firmaret inquit. Sicut enim radix inter alias ptes arboris est firmior ⁊ stabilior: ⁊ hoc q̃a terre est adherentior: ⁊ sub terra ꝓfundior: ⁊ pondere terre oneratior: ⁊ ab impulsu ventorum occultior ⁊ remotior. Et inde est ꝙ radix propter suam firmitatem est totius arboris fundamentū. Sic vere cor iusti vel ipse iustus debet esse in fide ⁊ moribus valde stabilis atq; firmus. Et hoc ꝓ certo facit tenacitas ⁊ adherētia charitatis. Profunditas humilitatis. pondus timoris ⁊ remotio a vento vanitas: ⁊ ita poterit esse ⁊ sui ⁊ aliorum fundamentū totius firmitatis Roma. xj. Non tu radicem portas sed radix te. Firmaret inquit Eccl. xv. Firmabit in illo ⁊ non flectetur. Et Eccl. xxiiij. In electis meis mitte radices. ⁊ sic in syon firmata sum. Sicut enī corallus radix est: qui soli exiccatus efficit lapis durus sic iustus in stabilitatem lapideam conuertit: quādo soli iusticie ꝓ amorem ⁊ desiderium exponit. Ideo de illa fortitudie dicit Esaie. xj. Radix yesse qui stat in signum populorum. Quod est contra multos qui non sunt radices stabiles: sed magis debiles ⁊ flexibiles. Quod patet: quia in bono non ꝓseuerant: sed ad mala faciliter se cōmutant. Unde de dyabolo potest dici illud Job. xxviij. Extendit ad silicem manum suam: subuertit a radicibus montes. Non sic charissimi: sed sit in vobis fortis duratio ⁊ pmanentia. Firmaret inquit. Denicq̃ dico ꝙ in vobis debet esse mollis subiectio ⁊ reuerentia: que notat in vocabulo: radicem. radix enī dicit a raritate. habet enī substantiam valde teneram atq; raram. valde plicabilē atq; mollem. significans illos qui mente sunt humiles: ⁊ teneri et benigni ad obediendū: molles quoq; flexibiles atq; ꝓmpti: quia. s. tales ad voluntatem dei vel prelati debent se flectere ad omnē partem ꝙ prompte obedientie famulatum. De quo potest dici illud Esaie. xj. Egredietꝫ virga de radice yesse: ⁊ flos de radice eius ascendet: ⁊ requiescet sup eum spūs domini. Quia ꝓculdubio spūs dñi sup illos libenter quiescit qui sunt sicut virga ⁊ sicut radix. i. flexibiles ꝙ obedientiam ⁊ humilitatem: qui sunt yesse. i. incendium ⁊ per penitentiam ⁊ pauptatē: qui sunt flos de radice ascendens ꝙ mundiciam ⁊ castitatem. Tales enī castos. obedientes ⁊ pauperes visitat spūssanctus. Quia sicut dicit Esaie. lxvj Ipse non respicit nisi ad pauperculum contritū spū: ⁊ tremētem sermones suos. Sit igitur in nobis graudis subiectio ⁊ reuerentia. Radicem inquit. Insuper dico ꝙ in nobis vel in corde nostro debet esse dulcis compassio ⁊ affluētia Et ista ostendit cum dicit. Sup aquas multas. De natura enī radicis est ꝙ habeat multū de humore ⁊ de medulla ad totius arboris nutrimentū. Unde radix humorē a terra suggit: ⁊ in se reseruat ⁊ recolligit: ⁊ tandem ad nutrienᵭ ramusculos ipm mittit. Et ideo a philosophis radix: os ⁊ stomachus arboris dicit: eo ꝙ in radice humor terre digerit vt in nutrimentū arboris conuertat. Sic vere vir iustus debet habere multam medullaꝫ compassionis qua alios foueat ⁊ sustētet. Humorem bonoꝝ enī temporaliū debet a terra recolligere: vt inde ramos. i. pauperes valeat enutrire: vt sic totius arboris ecclesie os atq; stomachus possit esse. De prelatis etiam doctoribus ⁊ predicatoribus potest dici ꝙ vere isti humorem scientie debent in se recolligere ⁊ habere: vt alios possint instruere ⁊ docere. Et ista ostendit cum dicit. Sup aquas multas: quia scilicꝫ aque significant rorulentū pietatis: ⁊ dulcorē eloquentie vel doctrine Job. xxix. Radix mea apta ē secus aquas. Et Ezech. xxxj. Radix illius iuxta aquas multas. Quod est contra multos qui procerto nō sunt humida radix sed arida. De quibus Mar. xj. Uiderūt ficum aridā a radicibus. Quia sicꝫ multi sunt ita aridi atq; sicci ꝙ nihil habent de humore scientie vel doctrine Eccl. x. Radices gentium supbaruꝫ arefecat dominus. Non sic ergo. sed sit in nobis vel in corde nostro compassio et affluentia. Subiectio ⁊ reuerentia. Duratio ⁊ pmanentia. Deuotio et dei gratia. Dilectio et dei amicicia. Iste enī sunt quinq̃ conditiones radicis spiritalis. sc̃z cordis deuoti vel etiam viri iusti. Et hoc est primū principale ꝙ quod ostendit ꝙ radix signat iustorū conditionem. Et ꝑm hoc etiam christus se vocat radicē Apocal. xxij. dicens. Ego sum genus ⁊ radix David. stella splēdida ⁊ matutina. Et Apocal. v. dicitur. Uicit leo de tribu iuda. radix David. Radix enim dicitur christus. scilicet

In conceptione. Dico in conceptione. Unde illud
In passione. Esaie. xj. Egredietꝫ virga de radice
In ascensione. yesse ⁊c̃. Dico in passione. vñ illud
In iudicij discussiōe. iam dictū Apocal. v. Uicit leo ⁊c̃.

Item in ascensione. Unde Esaie. liij. Ascendet sicut radix de terra sitienti ⁊c̃. Item in iudicij honore ⁊ prelatione. vñ de illud Esaie. xj. Ecce radix yesse qui stat in signum populorum: ipsum gentes deprecabunt̃. Signat ergo radix viri iusti conditionem. Secundo principaliter dico ꝙ radix signat virtutum pfectionem. Radices enī summe sunt mediatiales: ⁊ vite ⁊ sanitati humane valde necessarie et vtiles. Sic virtutes ⁊c̃. Et potissime ille virtutes radices dicunt̃ que se habent ꝙ modum fundamenti. principij vel radicis: sicut est charitas que est vinculum pfectionis. Sicut est fides que est fundamentum omnis vere cognitiōis Sicut est sapientia que est principium totius discretionis sicut etiam est timor qui est origo omnis bone opationis. Or charitas sit radix ⁊ origo patet Eph. iij. In charitate radicati ⁊ fundati ⁊c̃. Item ꝙ fides sit radix. patet Coloss. iij. vbi dicit. Ambulati radicati ⁊ confirmati ⁊ superedificati in fide. Item ꝙ sapientia sit radix. Patet Eccl. j. vbi dicitur. Radix sapientie cui reuelata est. Item ꝙ timor sit radix. patet ibidem eodem ca. vbi dicitur. Radix sapientie timere deū. Iste ergo sunt species ⁊ radices que in apotheca cordis trite faciunt electuarium sanitatis. ⁊ sic verificabit illud Esaie. xxxvij. Mitte radices deorsum ⁊ faciet fructum sursum. Radix ergo signat virtutum pfectionem.

Tercio principaliter dico ꝙ radix designat mundanam possessionem. Bona enī mundi dicunt̃ radices. Juxta illud Hieremie. xij. Quare via impiorum ꝓsperat. bene est omnibus qui preuaricant̃ ⁊ inique agunt plantasti eos et radicem miserunt: proficiunt ⁊ faciunt fructum. Ista enī mundi bona sunt ille radices de quib⁹ viuunt pecci. i. peccatores. De quibus dicit Job. xxx. Or esse sub sentibus delitias reputant. ⁊ radix iuniperorū est cibus eorum. Iste sunt radices que faciliter siccant̃ ⁊ de leui ad nihilum ꝓducunt̃: ⁊ ideo fatui sunt qui in talibus radicibus delectant̃. Unde Job. xviij. Deorsum siccent̃ radices eius: ⁊ sursum atterat̃ messis eius ⁊c̃. Significant ergo radices terrenam possessionem. Quarto principaliter dico ꝙ significāt criminum infectionem. Et sic potissime ꝓ radicem intelliguntur peccata radicalia ⁊ princ. palia. sicut est cupiditas. ⁊ sicut est presumptio ⁊ fatuitas. De qua dicit Job. v. Uidi stultum firma radice: ⁊ maledixi pulcritudinē eius statim.

Quinto principaliter dico ꝙ radix signat malorum defectionem: quia. s. mali sunt sicut quedam venenose radices

Flexibiles ꝓ inconstantiam. nestam apparētiā. Tales tamē radices psequi
Tortuosi per maliciam. tur securis diuie iusticie
Terre adherentes ꝓ auariciā. Quia sicut dicit Mat.
Etiā despecti coloris ꝙ inbo. iij. Jam securis ad radicem arboris posita est. Et ipsos inflamabit ignis infernalis in fine: quia sicut dicit Mal. iiij. Omnes superbi ⁊ omnes facientes impietatem: quasi stipula domus inflamabit eos: ⁊ non derelinquet eis radicē ⁊ germen. Ista igitur de bonis radicibus ⁊ de malis suffi-

ciant. Vide.ē.in multis titulis. vbi de radice fit mētio ꝛc.

Raguel. Pastor dei.vel egrotans deo interpretat. Fuit eīn pater sarevxoris iumoris thobie. Vide byst̄oriam in Thobia: ꝛ applica ꝛ moraliza De ramatha.ramasses ꝛ alys nominib⁹ debzeis incipientibus per.R. Vide byst̄oias in concordantijs ꝛ in biblia. ꝛ interpretationes. ꝛ applica ꝛ moraliza ꝛc.

Ramus. Nota q̄ sicut arbor constat ex ramis.et corpus ex membris. Sic homo vel anima ꝑfaliter loquendo constat ex pluribus rebus adiacētibus ꝛ diuersis. Sed vt breuiter omnia perstringant notandum q̄ tam homo q̄ arbor multiplices habet ramos. Habet enim homo. scilicet Quosdam ramos

Interiores. Rami interiores sunt virtuales cordis affectus. Rami exteriores sunt tēporales charitatis ꝓfectus. Rami supiores sunt xp̄i crucis aspectus seu cōflictus. Rami inferiores sunt nostre carnis defect⁹. Rami cordiales sunt erigendi p charitatis desiderium. Exemplo palme cuius omnes rami tendunt in sursum: ꝛ etiam rami cypressi ad modum piramidis sursum tendunt. quod totum facit humor purus: calidus ꝛ subtilis qui sursum eleuat materiam ꝛ humorem. significans illos quorum rami id est quorum affectus ꝛ desideria superius sunt in celo eleuati. Juxta illud Col.iij. Que sursum sunt q̄rite Ecci.l. Circa illum steterunt quasi rame palme. Unde de ipso dicat̄ q̄d de cedro di Ezech.xxxj. Eleuati sunt rami ei⁹ p̄ aquis multis. Anima eīn est sicut arbor. q̄ tot hz ramos ꝛ frōdes. q̄t habz bonas affectiones ꝛ virtutes. Et sic dico q̄ ipsa habet ramos. scz

Exteriores. Rami exteriores sunt tēporales charitatis ꝓfectus. Rami supiores sunt xp̄i crucis aspectus seu cōflictus. Rami inferiores sunt nostre carnis defect⁹. Rami cordiales sunt erigendi p charitatis desiderium. Exemplo palme cuius omnes rami tendunt in sursum: ꝛ etiam rami cypressi ad modum piramidis sursum tendunt. quod totum facit humor purus: calidus ꝛ subtilis qui sursum eleuat materiam ꝛ humorem. significans illos quorum rami id est quorum affectus ꝛ desideria superius sunt in celo eleuati. Juxta illud Col.iij. Que sursum sunt q̄rite Ecci.l. Circa illum steterunt quasi rame palme. Unde de ipso dicat̄ q̄d de cedro di Ezech.xxxj. Eleuati sunt rami ei⁹ p̄ aquis multis. Anima eīn est sicut arbor. q̄ tot hz ramos ꝛ frōdes. q̄t habz bonas affectiones ꝛ virtutes. Et sic dico q̄ ipsa habet ramos. scz

Supiores. Rami supiores sunt xp̄i crucis aspectus seu cōflictus. Rami inferiores sunt nostre carnis defect⁹. Rami cordiales sunt erigendi p charitatis desiderium. Exemplo palme cuius omnes rami tendunt in sursum: ꝛ etiam rami cypressi ad modum piramidis sursum tendunt. quod totum facit humor purus: calidus ꝛ subtilis qui sursum eleuat materiam ꝛ humorem. significans illos quorum rami id est quorum affectus ꝛ desideria superius sunt in celo eleuati. Juxta illud Col.iij. Que sursum sunt q̄rite Ecci.l. Circa illum steterunt quasi rame palme. Unde de ipso dicat̄ q̄d de cedro di Ezech.xxxj. Eleuati sunt rami ei⁹ p̄ aquis multis. Anima eīn est sicut arbor. q̄ tot hz ramos ꝛ frōdes. q̄t habz bonas affectiones ꝛ virtutes. Et sic dico q̄ ipsa habet ramos. scz

Inferiores. Rami inferiores sunt xp̄i crucis aspectus seu cōflictus. Rami inferiores sunt nostre carnis defect⁹. Rami cordiales sunt erigendi p charitatis desiderium. Exemplo palme cuius omnes rami tendunt in sursum: ꝛ etiam rami cypressi ad modum piramidis sursum tendunt. quod totum facit humor purus: calidus ꝛ subtilis qui sursum eleuat materiam ꝛ humorem. significans illos quorum rami id est quorum affectus ꝛ desideria superius sunt in celo eleuati. Juxta illud Col.iij. Que sursum sunt q̄rite Ecci.l. Circa illum steterunt quasi rame palme. Unde de ipso dicat̄ q̄d de cedro di Ezech.xxxj. Eleuati sunt rami ei⁹ p̄ aquis multis. Anima eīn est sicut arbor. q̄ tot hz ramos ꝛ frōdes. q̄t habz bonas affectiones ꝛ virtutes. Et sic dico q̄ ipsa habet ramos. scz

Ramos floridos castitatis. Ramos virides honestatis. Ramos vberes pietatis. De ramis castitatis potest dici illud Joel.j. Albi facti sunt rami ei⁹. De ramis honestat̄ pot dici illud.ij. Macha.x. Ramos virides ꝛ palmas ꝓferebant. De ramis vo pietatis potest dici illud Job.xiij. Rami eius pullulant. Et Mec.vij. Afferte frondes oliue ꝛ ramos palmarū. Oliua eīn pietatem designat. Isti sunt ergo rami cordiales qui sunt erigendi p charitatis desiderium. Rami tēporales sunt extendēdi p pietatis refrigeriū. Rami eīn bonoꝝ temporaliū ad pauperes dilatandi sunt: ꝛ eorum fructibus pauper sunt recreandi: eorum q̄ vmbra ꝛ suffragijs sunt benigniter refrigerandi. Exemplo. quercus ꝛ terebinti q̄ ramos suos valde in latum p̄tendūt. Exemplo etiam ficuum vndie quorum rami ita vndiq; dilatant̄. q̄ sub vna ficu centum mili tes competenter armant̄. Quia. ſ. rami bonorū nostroꝝ tē poralium debent ad pauperes p pietatem dilatari. vt sub ipsis possint misericorditer recreari. Ut sic dicat homo pius illud Ecci. xxiij. Ego quasi terebintus extendi ramos meos: ꝛ rami mei bonoris ꝛ gratie. Et Esa.vj. Erit in extēsione sicut terebintus. ꝛ sicut quercus expandit ramos suos. Rami christi crucis sunt frequentandi per deuotionis mysterium. Rami eīn crucis sunt sicut rami arborum

Ubi florent frondes varij decoris.
Ubi pendent fructus optimi saporis.
Ubi gaudent aues iocundi canoris.
Ubi sperant gentes diuersi laboris.

Isti enim rami crucis Sunt
Fructuosi p xp̄i corporis sustentationē.
Speciosi p xp̄i sanguinis colorationē.
Gaudiosi p meditantiū cōsolationem.
Virtuosi p confitentiū sustentationē.

Et ideo arbor crucis cum ramis suis fuit optime figurata in illa arbore Dan.iij. q̄ habebat folia pulcerrima q̄tum ad primū

Fructus eius erat nimius q̄tum ad scōm. In ramis ei⁹ cōuersabant̄ volucres celi q̄tum ad terciuz. ꝛ ex ea vescebat̄ omnis caro q̄tuz ad quartū. Et ideo breuiter crux est illud granum sinapis q̄d facit homines fiere pre nimio sui feruore: ꝛ cum sit minus omnibus seminibus: fit tamē maior omnibus oleribus: ita q̄ rami eius inhabitant̄ a celi volucribus. sicut dicit Matth.xiij. Marci.iiij. Luce.xiij. Crux eīn dicit granū sinapis. in quo tantus feruor deuotionis ē q̄ deuotos ad fletum compassionis inducit. Istud eīn granum primū fuit valde modicū: immo penitus nullum q̄tum ad dignitatem ꝛ reputationem. imo erat vltimata cōfusio ꝛ cōtemptus sicut reoꝝ patibulum generale. Uerū tamen exquo xp̄s ibi pependit: tantū creuit in gloria ꝛ bonore q̄ hodie maius est omnib⁹ oleribus. Et ideo volucres celi. i. viri ꝓfectui ramos eius p deuotionē inhabitabant ꝛ volitando desup compassionē plurium se delectant. Unde Sapien.xxij. Inter spissos arbor⁹ ramos erat auiū sonus suauis. Patet ergo q̄ rami crucis xp̄i sunt frequentādi per deuotionis mysterium. Rami nostre carnis sunt detruncandi per confessionis magisterium. Caro enim nostra habet multos malos ramos. videlicet

Culpas criminales. Motus carnales. Amicos temporales. Isti eīn rami sunt a nobis precidendi ꝛ per confessionē penitus abdicandi. Malus eīn dicit sterilescere quādo rami suplui non amputant̄. Pinus etiaz tunc dicit altius crescere quādo rami inferiores eidem auferunt. Sic vere si volum⁹ in altum p vite pfectionē crescere: ꝛ si volumus a bonis opibus non sterilescere. nos debemus ramos inutiles ꝛ superfluos vicioꝝ vel carnaliū affectuum. vel etiam comitiuā parentuz ꝛ nepotuloꝝ a nobis abscidere ꝛ ab affectu cordis penitus elongare. Juxta illō Judic.ix. Precidētes ramos de arboribus sequebant̄ ducem. Ista sunt ergo quatuor genera ramoꝝ que potest habere homo siue in bono siue i malo. Sed adhuc dico q̄ per ramos intelligunt̄ subditi. Prelatus est enim quasi radix que ramos. i. subditos habet portare. habet cibare. habet augmentare ꝛ habet eos ad conditionē ꝓriam immutare. Quia scz necesse est q̄ rami cōplexionē radicis sequātur. rami vo radicē habent ornare. habent circūstare: ꝛ habent humorē suum ad eam in hyemis tpe diriuare. Sic p certo charissimi radix. i. ꝓlatus debet ramos suos. i. subditos portare per patientiā cibare. p doctrinam vel clementiam augmentare per promotionē: ꝛ ad suam conditionez immutare p conuersionē. Quia sicut dicitur Roma.xj. Si radix sancta ꝛ rami. Ecōuerso vo rami. i. subditi debent radicem suam in qua sunt. ſ. ecclesiam patriā prelatū vel etiā bonos parentes ornare digne cōuersando: circūdare ꝓmpte obediendo. ꝛ humorē suū. i. ꝓriam substantiā ei mittere sibi in necessitatis tpe succurrendo Ezech.xvij. Respicientibus ramis eius ad eā. radices eius sub ipsa erāt. q. d. Ad istos ramos ptinent radices suas. i. parentes. ꝓlatos. ecclesiam vel patriam respicere: ꝛ si necesse fuerit subuenire. De ramis vo malis. i. de peccatoribus q̄ more ramorum ramni ꝛ tribuli pleni sunt aculeis peccatoꝝ vel etiaz rapinarū quibus scilicet alij ledunt̄ ꝛ inflamant̄. Pōt dici illud Ezech.xix. Egressus est ignis de virga ramoꝝ eius ꝛ fructū eius comedit. Hoc igit̄ de ramis sufficit siue in bono siue in malo.

Rapina. Rapere. Nota q̄ rapere idē ē qđ aliq̄d subito et violēt auferre. Et possuz notare q̄ i scḗptura inuenit rapina

Virtualis. Corporalis. Criminalis. Eternalis. Spiritalis Supnalis. Tēporalis. Virtualis est rapina iustoꝝ. qui. ſ. subito ꝛ ex insperato vendicāt ꝛ rapiunt gloriaz paradisi. vnde Matth.xj. Regnū celoruz vim patit̄ ꝛ violenti rapiūt illud. Corporalis est rapina luxuriosoꝝ qui. ſ. rapiūt mulieres ad suam libidinē adimplendā. Un de Dyna rapta dicit̄ q̄ siebem adamauit eaz ꝛ rapuit ꝛ dormiuit cum ea Genesis.xxxiij. Criminalis est rapina gratiarū quas. ſ. a nobis rapit ꝛ aufert dyabolus p peccatū. Et de hoc Matth.xiij. Uenit malus homo ꝛ rapit q̄d seminatū est. Eternalis est rapina animarū. qua scz anime a demonib⁹ rapiunt̄ ꝛ ad infernū ducunt̄. Et de hac dicit Osee.xiij. Erant quasi nubes matutina. ꝛ quasi puluis turbine raptus ex area. Spiritalis est rapina deuotoꝝ qua scz rapiunt̄ mentaliter supius ad ptemplationē paradisi. Et de hac Act.viij.di. Spūs dñi rapuit Philip. Et.ij. Cor.xij. Scio hoiem siue i corpe siue extra corpus nescio deus scit raptū vsq; ad tercū celū. Jtē est rapina supnalis ꝛ ista est rapina beatoꝝ: qui. ſ. de mūdo a deo p mortē rapiunt̄: ꝛ in paradisum subito inferunt̄. De quo.j. Thes.iij. Nos aūt simul rapiemur cum illis obuiam xp̄o in aera: et sic semp cum dño erimus. Sic fuit raptus enoch. De quo dicit Sapiē.iij. Qz raptus est iustus ne malicia mutaret aiam eius. Talis ē rapina tyrānoꝝ. q̄. ſ. ipsi rapiūt bona talia aliena. De q̄ in ps. Insidiat̄ vt rapiat pauperē. rapere dū atrahit eū. Notem⁹ ꝫ q̄ viciū rapine ē detestādū: q. d.

humanitatē transcendit. Primo ergo dico q rapina transcendit humanitatē quia .s. magis videnť rapto
Diuinitatem offendit. res esse fere q̄ homines: quia vz isti more leonū z luporuz viuunt de rapinis innocentiū bestiarū. s. simpliciū paupe-
Fraternitatem incendit. rum z egenoz Esaie. iij. Rapina paupis in domo vestra. Ista potissime patent in mundi pncipib⁹ z tyrannis. In mundi vsurarijs z auaris. In mundi officialib⁹ z balliuis Isti eīm sunt sicut aues rapaces. inter quas illa reputatur nobilior z melior: que est crudelior z rapacior. Quia pculdubio hodie inter tyrannos z nobiles: impios z puersos. illi quo ad mundū valentiores reputanť: qui in crudelitate z rapina alijs preponunť: z qui rapacius contra pauperes debachanť: z qui amplius patriā z ecclesiam depopulanť. Et ideo isti in scriptura nō boies: imo lupi vel leones merito nuncupanť Ezech. xxij. Principes eius quasi lupi rapientes. Et in p̄. Susceperūt me sicut leo paratus ad p̄dam: sicut leo rapiēs z rugiens. Et ideo breuiter bene dico q isti transcendunt humanitatē. Scdo dico q raptores offendunt diuinitatē. Sunt eīm raptores deo summe cōtrarij. Quia .s. deus est iustus: isti sunt iniqui. Deus est misericors: isti impij. Deus dat sua: isti no rapiunt aliena. Isti q̄ deo sunt contrarij: z ideo ab eo odiunť tanq̄ ipsius publici inimici. Quis eīm naturaliter odit lupum. Sic deus qui tanq̄ ouis ad occisionē ducť est. odit istos qui lupi (sicut dictum est) noiantur: z qui more lupi in rapinis z excoriationibus occupanť. Vñ ipse dñs dicit Esaie lxj. Ego dominus diligēs iudiciū z odio habēs rapinā. Vñ ipse cōqueritur de raptoribus dicens Ezech. xxxiij. Facti sunt greges mei in rapinam: z oues mee in vexationē oim bestiarū.

Tercio dico q raptores incendūt fraternitatē: quia .s. tales. omnes fratres. vicinos z cōpatriotas p rapinas excoriant z inflamāt. Hyena eīm animal est crudelissimū z naturaliter odit pantherā. z ideo si pellis panthere iuxta pellem hyene ponať. pili panthere p violentiā abradunť. vt dicit Plinius. Sic vere cum raptores sint viris simplicib⁹ inimici. si cōtingat q pelles. i. possessiones panthere. i. simpliciū sint cōtingue z vicine pellib⁹ z possessionib⁹ hyene. i. raptoruz paullatim pellis panthere. i. possessio simplicis per hyene pellem. i. rapinam spoliať. De q̄bus dī Ezech. xxij. Rapiebant violenter egenum z pauperē z aduenā opprimebant absq; iudicio. Et pcerto tales sunt fatui: q; pcerto tales diuitie sic p rapine violentiā acquisite: vt cōiter nec pficiunt nec sufficiunt: immo inficiūt z deficiunt. Patet i mundi tyrannis. qui quāto sunt ad rapinā pmptiores. tāto sūt a diuitijs remotiores. Exemplo auiū p̄ dictū q̄ vt cōiter nunq̄ pingues sunt. imo sunt vt cōiter macilentes. Iuxta illud Prouerb. xj. Alij diuidunt pria z ditiores sunt: alij rapiunt nō sua z semp in egestate sunt. Isti etiam deberēt aduertere quō lex talionis exigit. vt qui rapinā cōmittit rapinā sentiat. Et ideo q; isti rapiūt aliena. iusto dei iudicio fit q̄ a demonib⁹ ab eis rapiunť: z auferunť. pria. vz corpus z ania q̄ sunt sua. Exemplo formicaleonis qui formicas capit z venať: z tandē a passerib⁹ rapiť z vorať. Quia vere tales qui ad rapiendū paupes occupanť. a passerib⁹ qui patiunť mozbū caducū. i. a demonib⁹ qui de celo pter superbiā ceciderūt: in inferno finaliter rapiunť. Vñ Job. v. Cuius messem famelicus comedet: z ipm rapiet armatus z bibēt sitientes diuitias ei⁹. Patz q̄ quō rapina est fraternitatis grauatiua. Diuinitatis est offensiua. Humanitatis est excessiua. Maligni eīm boies z puersi: qui .s. delectanť z gaudent in violentijs z rapinis. fugiēdi sunt z vitādi. Iuxta illud Prouer. xxiiij. Ne emuleris viros malos. nec desideres esse cū eis: q; rapinas meditať mēs eoz: z fraudes labia eoz loquenť. Quia reuera oīs rapina vitāda est z fugienda. Quia Deus hoc precipit stabiliter. Raptus intercidit facilit er. Inde mors accidit finaliter.

Quia dico deus hoc tradidit scripturis mādando. Et sic ipse dic̄ Ezec. .xlv. Iniquitatē z rapinas intermittite: z iudiciū z iustitiā facite. Quia etiaz cito raptus intercidit. Cōstat eīm q diuitie q̄ p rapinā veniūt. cito deficiūt z pereunt. Vñ de deo z fortuna pōt dici illud Dan. vj. Rapinas z ōdam z diuitias eoz dissipabit: z contra cogitatōes firmissimas iniet psiliū. vñ Sene. dicit. Memo est cui rapina diu feliciter cessit Quia etiā mors raptū pcidit. Cōstat eīm q rapina causa est damnationis z mortis. vñ Prouer. xxj. Rapine impioz detrabēt eos: quia nō luerunt facere iudiciū. Ista ergo sufficiant de rapina. Vide de auaricia z de preda.

Rachel. Nota q rachel vxor ysaac pdilecta interpretať ouis: vel visio videns deum: seu videns principiū. Et pōt applicari ad quālibet sanctaz aiam aut psonam deuotā. ysaac. i. xpō fide z charitate desponsatā. benignā mitē: z oia deū q̄ est rerū principiū videtē z speculantē. Vide igit hystoriā z applica vbi volueris.

Raphael. Raphael interpretať medicina dei angelus. s. qui thobiam sanauit filium eius pduxit z vxorauit. sibiq; restitui pecuniaz pcurauit cē. Applica.

Raphaym. ciuitas amorreorum: interpretatur gygantes vel medici. siue facture nostre: seu lauati eorum cē.

Raro. De raro multa possent dici: sed in biblia nihil sueni vocale. Vide de tardet z de sepe cē.

Rebecca. Nota q rebecca filia bathuelis r vxor ysaac patriarche. interpretať patientia. seu etiam multum accipiens vel accepit. Et si vi vis dic q rebecca fuit. scilicet

Oneri subiugata. Hospiti valde grata. Munere subarrata. Ysaac coniugata. Geminis fecūdata. In ebron tumulata.

Hec applica de qualibz deuota aia seu deuota psona: que .s. interpretatur patientia. seu multū accipiēs. p eo. s. q; in hac vita patiēter mala tolerat. multa in paradiso recipit z requiescit. Dicā q̄ q̄ ista fuit oneri subiugata p patiam: z ad hoc facit qđ dictū est. s. q̄ rebecca interpretať patia. vñ Gen. xxiiij. Ecce inquit rebecca ego educbať bñs ydriā in scapula sua. puella decora nimis. virgo q̄ pulcerrima z incognita viro. Item ista fuit hospiti valde grata. vñ ibidē dicit. Quō seruus abrae petijt ab ea aquā z rebecca celeriter ydria deposita dixit. bibe dñe mi. q̄n etiam camelis tuis hauriā aquā. Itē ista fuit in munere subarrata. s. munere gratie in pnti z glorie in futuro. Vñ etiā ibidem dicit q̄ eliezer q̄ interpretať deus meus fortis seu actor. platis vasis argenteis z aureis dedit ea rebecce p munere. Argentū eīm gram. aurū gloriā significat: quas. s. dē noster adiutor z fortis aie beate pnstat z donat. Item ista fuit ysaac cōiugata. Ysaac eīm interpretať gaudiū. significās ipm deū cui in gaudio paradisi aia finaliter ꝯiugať. Sic beata agnes de seipsa dicebat. Illi sum desponsata cui angeli seruiunt. cuius pulcritudinem sol z luna miranť Gene. xxv. Ysaac cum. xl. esset annoz duxit vxorem rebeccā. Item ista fuit geminis fecūdata. Pepit eīm rebecca plem geminā. s. esau z iacob. signās q̄ aia beata seu etiam q̄libet sacra virgo duplicem plem. i. duplicia bona opa pduc it. s. corporalia z spūalia Prouer. xxxj. Oēs domestici eius vestiti sunt duplicibus. Vel duplicē plem. i. duplicem corporis z anie stolam Gen. xxv. Dedit dñs p̄ceptum rebecce Roma. ix. Rebecca ex vno concubitu babēs geminos filios ysaac patris nri. Item ista fuit in ebron tumulata: quia. s. ista in cimiterio paradisi finaliter est sepulta. Ebron eīm interpretatur visio sempiterna. vñ Gen. xlix. In agro Ebron sepultus est ysaac cum rebecca cōiuge cē.

Reus. reatus. Cum reatus idem sit qđ peccatū: seu obligatio ad penaz debitā p peto. Igit notabo q bō efficit peccator. seu reatu ad penā astrictus.

Propter omissam reuerentiam. Propter cōmissam violentiam. Propter remissam diligentiam. Propter dimissam continentiam.

Efficit dico reus p. pter omissaz reuerē. tiam. Et sic reus peccati dicit qui deuz et parētes nō debite reuerēť. Deū dico sicut illi qui irreuerēter ad sacramentū altaris accedunt. sicut dicit .j. Cor. xj. q̄ quicūq; mādducauerit panē. aut biberit calicem dñi indigne: reus erit corpis z sanguinis domini. Parētes etiam: quia. s. quicūq; patrem aut matrē irreuerēter offenderit: criminis reus erit Gene. .xliij. Misi inquit reduxero puerū (supple sicut patri promisi) peccati reus ero in patrē meū. Item efficit bō reus pter cōmissam violentiam: vtpote quādo cōmittit homi-

cidium seu furtum. vñ Nume. xxv. Qui volens sanguinē fuderit. Sequit. Si quis hominē ferro p̄cusserit ⁊ p̄cussus mortuus fuerit: qui p̄cussit erit reus homicidij. Sequitur. Non accipies p̄cium ab eo qui reus est sanguinis. Itez reus efficit homo ꝓpter remissam diligentiā. Et sic dicitur Leuit. v. q̄ tetigerit aliquid immundū aut occisum a bestia: aut per se mortuū: ⁊ oblita fuerit immundicie sue rea est ⁊ deliquit. Item efficit homo reus ꝓpter dimissam continentiam. sicut de adultera dicit Nume. v. Cum inḡt mulier biberit. si cōtempto viro adulterij rea ē. ptransibūt eam aque maledictionis. ⁊ inflato ventre computrescet femur. Multa possent dici de reo: sed satis dicit de peccatore. De reo aūt in q̄ntum sumit ꝑm iura. s. ꝓ defensore cause. seu etiam ꝓ invasa vel accusata nihil ponitur vocaliter in scriptura.

Rebellio. Nota q̄ rebellare idem est q̄ sursuz vel iterū bellare. Est em̄ idem qđ cōtradicere. Nota igitur q̄ inuenitur. scilicet

Rebellio aduersus spm̄ que fit interius.
Rebellio aduersus inditū seu p̄latū q̄ fit exteri⁹.
Primo modo rebellat animus.
Sed scdo modo rebellat infimus.
Sed tercio rebellat pessimus.

Primo igit̄ dicam q̄ est quedā rebellio cōtra rō̄nem. Cōstat em̄ q̄ in mente nostra semp inueniunt aliqui malit ꝓ terui affectus: qui sensualitatē sequētes ꝓtra rō̄nē rebellāt. Caro em̄ cōcupiscit aduersus spm̄. ⁊ spūs aduersus carnē sicut dicit Gal. v. Dicit em̄ Pli. li. naturaliū. q̄ in ripa barotis q̄dā putei vacuant ⁊ diminuunt cuz occeanus mūdat ⁊ tangat: quādo vo occeanus diminuit tunc illi putei plus replent. Putei abyssi sunt nostri interiores affectus: q̄. s. isti sunt q̄ occeano i. mortui rō̄nis obuiant ⁊ suis inclinationib⁹ rebellāt. Vñ de talib⁹ pōt dici illud Job. xxiiij. Ipsi fuerūt rebelles lumini. nesciērunt vias eius: nec reuersi sunt ꝓ semitas illius. Ipsi inquit. s. carnales ⁊ sensuales affectus. lumini. i. rō̄ni rebelles existunt: ⁊ p ipsius semitas non incedunt. Ista est igit̄ quedam rebellio cōtra rō̄nē que fit in anio. Scdo dico q̄ inuenit̄ quedā rebellio ꝓtradictionum que fit ab infimo. Et ista est illa qua. s. mali subditi et inferiores rebellant ꝓtra p̄latos ⁊ superiores. Multi em̄ ita rebellis ⁊ cōtrarie sunt nature q̄ superiorib⁹ ⁊ meliorib⁹ sp obstant. sicles illi pisci q̄ dī accipēser vel accipēder vel elopes. Sm̄ libū de rerū nā. cuius squame tendūt in cōtrarium versus caput. qui etiā cauda p̄pria cōtra alioz natura p maria sp natat. In ista em̄ pisce cauda natādo p̄ponit caput vo retro cedit ⁊ post trahit. Sic vere dicaz q̄ in multis cōitatibus ⁊ collegijs inuenit: q̄. s. squame. i. subditi: cōtra caput. i. cōtra superiores ⁊ meliores p rebelliones. invidias ⁊ detractiones se ordināt: ⁊ caudas. i. deteriores ⁊ minus valētes p̄ponunt ⁊ erigūt. Capita vo. i. illos q̄ capitaneatu digni fuerāt suppeditāt. ipsosq̄ post alios sequi cogūt. Et ideo de cōgregatione talium pōt dici illud. j. Esdre. iiij. Ciuitas illa a diebus antiquis aduersus reges rebellat. ⁊ seditiones ⁊ bella cōciant in ea. Et ibidē dicit sic. Rebellis est ⁊ nocens regibus Nume. xx. Audite rebelles ⁊ incredeli. Ista est ḡ rebellio cōtra dñm q̄ fit ab infimo. Tercio dico q̄ inuenit̄ rebellio cōtra sanctionē. q̄ fit a pessimo. i. rebellio cōtra deū. Cōstat. n. q̄ pueri ⁊ obstinati sp cōtrianit̄ ⁊ rebellāt deo. ipsiusq̄ volūtati ⁊ iussionib⁹ cōtradicūt. cōtra illud Mūe. xiiij. Nolite rebelles eē cōtra dñz Et merito. Quia certe q̄ cōtra dñz rebellat ⁊ recalcitrat. Finaliter mortē ⁊ dānationē reportat. Paule paule durū est cōtra stimulū recalcitrare Act. ix. Cui⁹ tm̄ cōtrariū faciūt qđā superbi: q̄. s certe qđā sūt q̄ iz a deo p tribulatōes sunt p̄ssi: ita tm̄ superbi ⁊ obstinati sunt q̄ sp deo recalcitrare ⁊ rebellare p̄tendunt. Sicles anguille q̄ etiā post̄q̄ excoriata ē palpitat ⁊ recalcitrat ⁊ se mouet. Sic tales etiā tribulatiōib⁹ excoriati. ⁊ p pauptatē bonis oībus denudati. p superbiā tm̄ palpitare ⁊ recalcitrare nō cessant: deoq̄ murmurādo ⁊ peccādo rebellant. Audiāt ḡ isti illud Mūe. xv. Anias q̄ p superbiā aliqđ pcti p̄miserit. q̄m aduersus dñm rebellis fuit. pibit de ppio suo. Talib⁹ ḡ bñ dī Deut. ix. Cōtēpsistis inḡt imperiū dñi dei vri: ⁊ nō credidistis ei. neq̄ voci ei⁹ audire voluistis. ḡ sp fuistis rebelles. Sic igit̄ ptz quō multiplex rebellio reperit̄. Vide vbi Cōtra. vbi aduersus. ⁊ in silibus titulis.

Recedere. Nota q̄ recedere idē est qđ ab aliquo fugere ⁊ elongare. Et iō nota q̄ multiplex recessus inuenit̄ in scriptura. vicz

Recessus
Damnabilis ⁊ vicios⁹.
Laudabilis ⁊ virtuosus.
Tristabilis ⁊ dolorosus.

Primus est recessus impij a virtutibus. Scds est recessus iustia criminib⁹. Tercius ē recessus dei a peccatoribus. Recedit impius ab omni bonitate Recedit iustus ab oīi p̄auitate. Recedit de⁹ a cordis seditate. Dico ḡ primo q̄ est quidā recessus malus ⁊ vicios⁹. Et iste fit q̄n bō recedit ab illis cum quibus ipse debet manere. vel q̄ ipe secū dz bie. Et sic nota q̄ mali recedūt. s. A deo. A plato. A seipso. A primo. ⁊ A viro iusto. A deo em̄ recedunt ꝓ nequiciā ⁊ obstinationē. A plato recedunt ꝓ superbiā ⁊ indignationē. A seipso recedūt ꝓ superbiā ⁊ elationem. A primo recedūt ꝓ fallaciā ⁊ ꝑditionē. A viro iusto recedūt ꝓ invidiā ⁊ perturbationē. Dico ḡ q̄ a deo recedunt ꝓ neq̄ciā ⁊ obstinationē: q̄. s. bō q̄ cū deo p̄ fam̄ p̄sumitur. a deo p pctm̄ recedit ⁊ diuidit. ⁊ maxime q̄n ab ipso p obstinationē ⁊ malicia elongat. Exemplo lune q̄ tūc tēporis cornuta esse incipit. q̄n primo a sole recedit. Quia p certo isti cornua superbe p̄sumptiōis ⁊ dure etiā obstinationis accipiūt. qui a deo p vicia se diuidūt. De istis dī Job. xxiiij. Quasi de industria recesserūt a deo. ⁊ vias eius intelligere noluerūt. Potissime aūt a deo recedūt illi q̄ sibi p ydolatriā opponūt: ⁊ q̄ aduersario ei⁹ dyabolo p vicia cōiungunt: ⁊ sequi viam ipsius dedignant. De ydolatris em̄ dī Ecc. x. Initiū superbie apostatare facit a deo qui fecit illū recedit cor eius. De illis etiā q̄ nolunt esse de eius amicis ⁊ iunxerūt se inimicis illius dī Hiere. v. Recesserunt et abierunt ⁊ non dixerūt metuam⁹ dñm. Et Hieremie. xvij. Maledictus bō qui confidit in homine: ⁊ ponit carnē brachium suū: ⁊ a dño recedit cor ei⁹. Et sic dico q̄ isti recedunt a deo p nequiciā ⁊ obstinationē. Itē dico q̄ a plato recedunt p superbiā ⁊ indignationē. Et isti sunt inobedientes apostate ⁊ negligentes: ⁊ mandata doctoz ⁊ maioz facere contemnentes. De q̄bus dī Zach. vij. Auerterūt scapulā recedentes: ⁊ aures suas aggrauauerūt ne audirēt ⁊ cor suū posuerunt vt adamantē. Isti sunt figurati in naaman qui salubre mandatū helysei facere ptēnabat. imo recedebat indignans: sicut dī. iij. Reg. v. Quia sicut. iij. Reg. viij. dicit. Recessit edom ne eēt sb̄ iuda. Itē dico q̄ recedūt a seipso p superbiam ⁊ elationē. Auicule em̄ vt cōiter recedūt a nido suo vbi sunt genite ⁊ nutrite stati q̄n sciūt volare ⁊ q̄ plus est vix aut nunq̄ ibi p̄sueuerūt amplius reuenire. Sic vere dilectissimi bō a nido ꝓprie vltatis in q̄ est creatus ⁊ alitus ⁊ nutritus. i. a p̄sideratione ꝓditionis ꝓprie tūc recedit q̄n volatuz superbie incipit: ⁊ qđ pcius est ad seipm̄ vix aut nunq̄ amplius reuenit aut accedit. Sola em̄ superbia facit boiem recedere a seipso. ⁊ obliuisci penitus q̄d sit bō. Vñ Hiere. iij. Oīne volatile celi recessit. Itē recedūt a primo p fallaciā ⁊ ꝑditionē. Sicut em̄ canis frequēter boiez q̄diu videt ipm̄ tenere panē in manu. post̄q̄ bō nihil habuerit. recedit ⁊ dimittit eū. Sicut etiā locuste. yrundines ⁊ turtures in estate apparēt ⁊ veniūt. in byeme abeūt ⁊ recedunt. Sic falsi amici optime frequētant boiem dū habet panem in manu. i. dum est dives ⁊ dum est in estate p̄speritates. statim vo q̄n ista cessauerūt isti ab eo recedūt ⁊ de ipso amplius nihil curant Prouer. xix. Fratres pauperis hominis oderunt eum: ⁊ insup amici eius longe recesserūt ab eo. Item recedūt a viro iusto per invidiaz ⁊ p turbationem. Invidus em̄ nunq̄ vult esse cum meliore neq̄ cum potentioze se. Vñ dicebat Abimelech ad ysaac Gen. xxvj. Recede a nobis q̄ potentior nobis factus es. Et Genes. xxxvj. Recessit esau a fratre suo Jacob. Iste est ergo multiplex recessus malus ⁊ vicios⁹. Secūdo principaliter dico q̄ est quidā recessus bonus ⁊ virtuosus. Et iste est recessus a malo ⁊ a peccato. Quia sicut dicitur Thobie. iij. Multa bona habebimus si timuerimus deum ⁊ si recesserimus ab omni peccato. Unde nota q̄ recedendum est. s.

A nefaria societate.
A contraria crudelitate.
Ab oīmoda iniquitate.
Ab incōmoda impietate.

Recedēdum est ergo a mala societate ⁊ amicicia. Libēter em̄ recedit lepus a societate canū: ⁊ ouis a societate luporum: sic ⁊ homo iustus a societate maloz. vnde Esaie. lij.

Recedite recedite: pollutuz nolite tangere. exite de medio eius: mundamini qui fertis vasa domini. Et illud Nume. xvj. Recedite a tabernaculis horum impiorum. Item recedendum est a vana credulitate et ydolatria. Homo enim qui diligit dñm suum. libenter recedit a cultura et a familia aduersarij sui. Sic fidelis recedere debet a quacunq; cultura et reuerentia dyaboli. Ezech. xiij. Conuertimini et recedite ab ydolis. Item recedendum est ab omni iniquitate et malicia. Aues enim alique de regionib⁹ frigidis solent in byeme recedere ne ipsas ꝓter frigus oporteat succumbere. Iniquitas est frigus congelans aiam p indeuotionem et peccatum: et ideo est ab eo recedendum. vnde Prouer. iij. Time dum et recede a malo. ꝓtra illud. iiij. Reg. xv. Non recessit zacharias rex israel a peccatis ieroboam. Item recedendum est ab impietate et iniusticia. vñ Eccl. xxxv. Salutare sacrificium attende re mandatis: et depcatio ꝓ peccatis recedere ab iniusticia. Iste est ergo recessus bonus et fructuosus. Tercio ꝓmo aliter dico q̄ est recessus grauis et doloꝛosus. Et iste est ille recessus quo dñs recedit a peccatoꝛibus et iniustis ipsis gram subtrahens in pñti et gloriam in futuro. Vñ. j. Reg. xxviij. Philistijm pugnat cōtra me et dñs recessit a me. Et vere quādo dñs recedit ab homine: bñ sequit q̄ philistim id est demones contra eum pugnant: quia vere qui a dño deseritur: multis impugnationibus fatigat. vnde Osee. ix. Sed et ve eis non cum recessero ab eis. Istum tamen recessum procurant tria genera personarum. videlicet

Prosperitate gaudentes. De illis aūt qui gaudēt ꝓ
Carnalitate madentes. speritate dicit Job. xxj. Du
Presumptuositate tumētes. cunt in bonis dies suos &c. qui dixerunt deo recede a nobis sciam viarum tuarū nolumus. De istis aūt qui madent carnalitate dicit Job. xxij. Fluuius deficiarū supple subuertit. fundamenta eoꝝ qui dixerunt deo recede a nobis. De illis vo qui tument presumptuositate dicit Esaie. lxv. Recede a me: non ꝓpinqs mihi: quia immūdus es. Si aūt vis aliquid dicere negatiue. s. de non recessu qd idē est q̄ alicubi vel cum aliq̄ stabiliter ꝑmanere: et ab eodē nō excedere vel exire. dic q̄ viri stabiles et ꝑstātes a deo et a virtutib⁹ nō recedūt: s dura biliter ibi sistūt. Exēplo Job. q̄ dicebat Job. xxvij. Donec deficiā nō recedā ab innocētia mea. Igitur nota q̄ est dare non Recessum fortis cōstantie quē iustus appetit. Nō recessum iugis malicie q̄ malis competit. Nō recessuz dure tristicie q̄ malos appetit seu impetit. Nō recessum grate leticie qui semp suppetit. i. sufficit. Primus nō recessus ꝑtinet ad iustos. Scūs nō recessus ꝑtinet ad stultos. Tercius nō recessus ꝑtinet ad damnatos. Quartus aūt nō recessus spectat ad beatos. Dicam igitur q̄ est vnus non recessus qui est ꝑfectoꝝ. Vir enim iustus et ꝑfect⁹ nunq̄ fugit aut recedit a xp̄i fide quā semel suscipit. a xp̄i verbis q̄ semel ꝓcipit. a sancta vita q̄ semel incipit a bono amore quē semel accipit. Dic a xp̄i fide quā semel suscipit ꝑs. Non recessit retro cor nostrum. Et Eccl. viij. Ne festines recedere a facie eius. Item non recedit a xp̄i verbis seu mandatis q̄ semel ꝓcipit. vñ de Ezechia. dr. iiij. Regū. xviij. q̄ adhesit dño et non recessit a vestigijs eius. fecitq; mādata ei⁹ Et Job. iij. A mandatis labioꝝ eius non recessi. Item nō recedit a sancta vita qua semel ꝓcipit. sicut scilicet facit bonus religiosus: quia a via incepta non facile recedit. Exo. xxxiij. Josue non recedebat a tabernaculo. Unde. j. Reg. xij. precipit sic. Nolite recedere a tergo domini: sed seruite domino in oīi corde vestro. Item nō recedit ab amicicia quam semel accipit. Iuxta illud Senece. sic diligamus quasi desinere non liceat. Hic est igitur nō recessus hominū ꝑfectoꝝ. Deinde dico q̄ est dare non recessum bominū iniustoꝝ. illoꝝ. s. qui in suis malicijs obstinati nunq̄ volunt recedere ab iniquis. iiij. Reg. xvij. Ambulauerunt filij israel in vniuersis peccatis ieroboam et non recesserūt ab eis. Nauis enim vbi est ferrum. quādo a casu ad rupem adamantis trahitur: vix aut nunq̄ pōt amplius recedere. ferrum enim qd ibi est tanto impetu trahitur ab adamante q̄ amplius recedere non ꝓmittit. Sic vere in naui mentis humane ferrum dure obstinationis cum fuerit ꝓiunctum adamanti attractiuo. i. peccato et eius complacentijs. taliter adherebit q̄ amplius recedere non licebit. Quia sicut dicit Prouerb. xxij. Adolescens iuxta viam suam gradit etiam cum senuerit non recedet ab ea. Senuerit inquit. i. in peccatis antiquatus fuerit. Quō igitur euadet aut recedet durus et obstinatus peccatoꝛ. certe necesse est q̄ facit sicut naute. qui videntes se in mari ab abamante detentos. rupem illam adamantinā circueunt. et qñq; sit q̄ talem angulum rupis inueniūt. qui. s. ferrū non attrahit imo fugit. Sicut enim dicunt doctores et ego ꝓ experientiā vidi sepe ieo⁹dem lapide est vnus angulus attractiuus et alius retractiuus. Sic vere est de peccato. Habet enim cum suis angulis et conditionib⁹ complacentib⁹ et attractiuus multos alios retractiuos. Circui ergo et cōsidera et certe multas causas inuenies recedendi. vnde Matū. iij. Omnis qui viderit te resiliet a te. Et et sic dicat peccatoꝛ penitens ipsi peccato suo dimisso illud Hiere. iij. Recessimus nō veniem⁹ vltra ad te. Est ergo dare nō recessum boim iniustoꝝ. Deniq; dico q̄ est dare nō recessuz boim damnatoꝝ. Et iste certe est ille quo in inferno ligatis recedere nō licebit Job. xv. Nō recedet de tenebris: et ramos ipsius arefacit flama. Isti enim amplius non recedēt a malis: et mala amplius nō recedēt ab eis Prouer. xvij. Non recedet malum de domo ei⁹. Et Matū. iij. Non recedet a te rapina. Ultimo vo dico q̄ ē dare nō recessum boim beatoꝝ. illoꝝ. s. qui sunt in patria et gloria sempiterna: qz. s. isti exinde recedēnec volūt nec pñt Ipsa etiā gaudia padisi ab eis recedere nūq̄ pñt Esa. liij. Misericordia aūt mea nō recedet a te. sufficit. Vide de fugere. de dimittere. de relinquere.

Recensere. Nota q̄ recensere idem est qd iuuare vel computare. Et si vis vide de Ibi.

Recidiuum. Nota q̄ recidiuū dicit a recido. dis. seu recido. dis. Et est ꝓprie recidiuū idem qd reiteratus casus. Est aūt recidiu⁹ casus magis periculosus et magis vitupabilis q̄ casus. Quia scz primus casus debet esse cautio et ꝑseruatio recidiui. Sicut Seneca in prouer. dixit. q̄ cautio est in reliquū lapsus anteriorꝝ. Etiam in infirmitatib⁹ periculosiora sunt recidiua. Igit dico q̄ loquēdo moraliter ille recidiuare dicit q̄ post uersionem aut penitētiaz relabit in peccatū. Quia tamē non inueniunt cōcordantie vocales de hmōi recidiuo trāseo: quia. s. in alijs titulis sicut sunt redire. retrorsum. et reuerti plenarie satis tangam &c.

Reclinare. Vide vbi Inclinare.

Recludere. Vbi Includere.

Recipere. Nota q̄ recipere sumitur multipliciter in scriptura. est enim generaliter loquendo Receptio

Contributiua. Retributiua. Consolatiua. Castigatiua. Condēnatiua. Charitatiua. Obeditiua.

Primo ergo dico q̄ est generaliter receptio ꝓtributiua. Et illa est qua qs recipit vt cōtribuat et vt redddat. Et ita recipiunt illi qui a deo recipiūt gras et virtutes: et ipsi cōtribuūt et reddūt opera virtuosa. Exemplo terre que recipit semen et fructū reddit. Exemplo radicis que humorem a terra recipit ipsum tamē sibi non retinet s ad ramos restituit et transfudit: quia. s. homo iustus recipit a deo semen bone inspirationis: et retribuit fructuz bone opationis recipit a deo tpalem possessionem et ipsaz retribuit p gratiarū actionem vel p clemosynarū recompēsationem. Exemplo speculi qd spēm et imaginē a facie recipit: et eam p reflectionem radioꝝ iterū facici et oculis restituit et remittit: quia scilicet viri gratifici quicqd beneficij a domino recipiunt statim ipsi domino p gratiarū actionem vel p boni vsus exequtionē vsq; ad oculos repūtant reiciunt et remittunt. Et sic facimt iuxta illud qd dicit Eccl. iiij. Non sit porrecta manus tua ad accipiendū et ad dandum collecta. Qd est ꝓtra illos q̄ bene recipiunt sed nibil reddūt. similes aeri vel alij corpori dyaphano qd bene species et imagines recipit. ipsas tamē nō replicat oculo nec reddit. Sic vere mali ꝓtinue dei et alioꝝ beneficia recipiūt ipsa tamē nec p recompensationē nec p gratiarū actionem restituunt nec reddunt. contra illud Roz. xiij. Reddite

dibus debita. Qđ est etiam cōtra illos qui nō solum bona recepta nō restituūt. immo qđ etiā peius est ꝓ bono recepto malum reddūt. Exēplo male terre. q̄ quis recipiat bonum semen: reddit tamē aliquotiēs malum fructū ꝑ. Retribuebāt mihi mala ꝓ bonis sterilitatē anie mee. Ista est ergo receptio cōtributiua seu restitutiua. Scōo dico q̄ ē receptio retributiua. Et ista est illa q̄ mali in isto mūdo laute recipiunt mūdi bona ꝓ toto tali retributione et mercede Matb. vj. Amen dico vobis receperūt mercedē suaz. Isti em̄ nō habēt oculū nisi ad recipiendū z aggregandū. Et isti sunt fatui: ꝗa cum natura plus de cibis recipit q̄ digerere possit. infirmitatē incurrit. Sic isti quia de bonis mūdi magis recipiunt q̄ digerant z q̄ debite dispensant. infirmitates diuersoꝝ viciorꝝ z postea mortem eternaliū tormentorum exinde finaliter incurrunt. Et ista quotidie inueniunt in auaris q̄ non cessant bona mūdi plenis baustibus recapere z nullama saietatē habere. Sunt em̄ de natura materie que ꝑm plōs habet possibilitatē recipiendi oēm formā Sic isti capacitatē habēt ad recipiēdū oēm pecunis. Sed audiant qđ dictuz fuit epulanti diuiti Luce. xvj. Fili recepisti bona in vita tua. lazarus aūt similiter mala. Hūc aūt iste ꝓsolat. tu vo cruciaris. Quia ꝓcerto de receptione diuitiarū puenit ad receptionē penarū. Et sic dico q̄ ista est receptio retributiua: quia. s. tales recipiūt suū ꝑmiū in hoc mūdo. Tercio dico q̄ est receptio ꝓsolatiua. Et ista est illa qua iusti a deo in paradisum recipiunt: z qua ipsi a deo sua premia recipiūt z amplectunt. Luna em̄ tunc a supiori parte plenam a sole illuminationē recipit: qn̄ ei imediacius in nouilunio se ꝑiungit. Tunc em̄ a pte celi plene illuminat: q̄ quis a pte terre carere lumie videat. Sic vere beati in patria qn̄ cum sole iusticie xp̄o cōiuncti sunt: tūc a pte supiori. s. q̄tum ad aiam illuminationē glorie padisi recipiunt. z tunc a deo ꝓ gloriā supius illuminant. q̄ quis a parte inferiori. i. q̄tum ad corpus eclipsari z pire hic inferius superficialiter cognoscant. Et de tali receptione dicit Gal. .iiij. vt adoptionem filiorum dei recipemus. Ibi recipiunt

Operarij lucram z vtilitatē.
Obsessi pacem z securitatē.
Deuꝝ hospicia z humanitatē.
Infirmi remediū atq̄ sanitatē.
Famelici ꝑuisiū z satietatē.

Dico q̄ ibi recipitur plena merces z vtilitas ab operarijs Ruth. ij. Plenam mercedē recipies a domino. Item recipitur pax z securitas ab obsessis Thobie. iij. Recepi in pace spiritum meū. Ité recipiē hospicia a deuijs Luc. xvj. Recipiat vos in eterna tabernacula. Et. j. Mach. ij. Helyas duz zelat zelum legis recipiē in celū. Ité recipiē remediū ab infirmis. iiij. Regū. v. Recipiet sanitatē caro tua. Ité recipitur cōuiuiuz a famelicis. Un̄ Judicū. xix. Postq̄ lauit pedes eoꝝ recipit eos in cōuiuiū. Ista est ergo receptio cōsolatiua. Quarto dico q̄ est receptio castigatiua. Et ista ē illa qua homo in mūdo isto recipit castigationes z flagella quia sicut dicit Heb. xij. Flagellat deus oēm filium quem recipit. Et nō solum viri iusti recipiunt tribulationē. immo etiam viri impij z iniusti. Quia sicut dicit Prouer. xj. Si iustus in terra recipit: q̄nto magis impi⁹ z peccator. Ista tamē est dūtia: quia iusti recipiunt patiēter: iniusti vo impatiēter. Quia sicut dicit Hiere. vij. Hec gens q̄ non audiuit vocem dei: nec recipit disciplinā. Quinto ē receptio condēnatiua. Et ista est illa quā post laborē hui⁹ vite mali recipiūt in inferno loco dnarij diurni Colosenses. iij. Qui iniuriam facit recipiet id quod inique gessit. Sexto ē receptio charitatiua. Et ista est illa qua quis recipit alios ad hospitiū z ad veniam Heb. xiij. Hospitalitatē nolite obliuisci. ꝑ hanc em̄ quidā placuerūt angelis hospitio recept. De quo Matb. x. Qui vos recipit me recipit. Septimo est receptio obeditiua. Et ista est illa q̄ deus ꝑ fidē z deuotionē in corde recipiē a deuot. De qua Joh. j. Quotquot aūt receperunt eum dedit eis potestatē filios dei fieri. Ista igitur de receptione sufficiant. Vide. s. de accipe. Et infra de Susipere.

Recordari. Cum de meministi z memoria. de meditatione z cōsideratione sint superius multa dicta. De recordari breuius est dicendum Cum igit recordari nihil aliud sit q̄ aliq̄d ꝑteritū meditari. Possum⁹ notare q̄ in scriptura inuenit recordatio. humana. s. diuina. Recordari em̄ ptinet ad mentem rōnalem quia recordatio est actus ipsius rōnis. Dicam⁹ ergo primo de bis q̄ dns recordat. Recordat em̄ aliqua q̄tum ad se: z aliqua q̄tum ad nos. Qz tum ad se em̄ recordat: scz

Suam immensam nobilitatem.
Suam dementem benignitatem.
Suam cōiunctam fraternitatem.

Qz tū ad nos vo ipse recordat.

Nostram paternalē generositatē.
Nostram deuotam sedulitatem.
Nostram innatam fragilitatem.
Nostram ꝓpessam aduersitatē.
Nostram comissam iniquitatē.

Ista em̄ omia recordat deus vel ad nostram miserationez: vel ad nostram punitionem. Recordatur ergo dominus sue supernalis nobilitatis dignat. qn̄ suaz eminentē celsitudinē recordatur. Et istud allegat Hieremias volens deum ad misericordiā ꝓuocare dicens Hieremie. xiij. Solij gloie tue recordare ne irritum facias pactum tuū nobiscum. Ité recordat sue naturalis benignitatis Luc. j. Recordatus est misericordie sue z veritatis sue domui israel. Et in ꝑ. Cum iratus fuer⁹ misericordie recordaberis. Item recordat sue fraternalis cōmunitatis: quia. s. ipse recordat quō ipse ꝑ incarnationem fuit humano generi fraternaliter copulatus Gen. xj. z. xx. Cunq̄ apparuerit arcus meus in nubib⁹ recordabor pacti mei qđ pepegi tecum. Ité ipse recordat nre paternalis generositatis. sicut faciūt boies qui qn̄q̄ recordātes parētum nobilitatē seu ꝓbitatē cōtēplatione eoꝝ faciunt filijs multa bona. Sic deus recordat sanctoꝝ fundatoꝝ z ꝓdecessoꝝ nostroꝝ Exo. xxxij. Recordare abraā ysaac z iacob Item ipse recordat nostre spiritalis sedulitatis: quia. s. homo alteri facilius miseret: qn̄ precum suarū instantiaz recordat. Unde Hiere. xviij. Recordare q̄ steterim in conspectu tuo. Item recordat nostre corpalis fragilitatis. Deus em̄ nobis facilius indulget. qn̄ fragilitatem conditōis nostre videt ꝑ. Recordatus est qm̄ pulvis sumus: homo sicut fenum: dies eius tanq̄ flos agri sic efflorebit. Et iterū Recordatus est quia caro sunt: spiritus vadens z non rediens. Item ipse recordat nostre tēporalis aduersitatis. Deus em̄ illis libentius compatit: qui mundi tribulationibus affliguntur ꝑ. Requirés sanguinem eorum recordatus est: non est oblitus clamoꝝ pauperū. Item recordat nre criminalis iniquitatis: quia. s. q̄ quis modo crimina nostra dissimulat. tn̄ recordat z ea finaliter puniet Osee. viij. Hūc recordabit iniquitatū eoꝝ: z visitabit peccata eorum. Ista sunt igit illa que dominus recordat. Scōo dico q̄ sunt aliqua de quibus iustus recordari tenet. Et sic nota q̄ ad quemlibet iustum pertinet recordari multa. videlicet

Flagicia que commisimus
Supplicia que meruimus.
Solacia que amisimus.
Judicia que perpendimus.
Seueritatem quam euasimus.
Maiestatē quam offendimus.
Xp̄i passionem quā causauimus.
Tribulationem quā babuim⁹.
Beneficia que recepimus.

Igit recordemur flagicia q̄ ꝓmisim⁹ Ezec. .xvj. Recordaber⁹ viarum tuarū z confunderis. Et. xx. cap. Recordamini viarū vestrarū Exemplo petri. de quo dicit Matb. xxvj. Qz recordat⁹ verbi qđ dixerat illi Jesus. egressus foras flevit amare. Ité recordemur supplicia que meruimus. s. mortem. iudiciū z infernū Contra qđ dicit Tren. j. Sordes eius in pedibus ei⁹. nec recordatus est finis sui. Ité recordemur solacia q̄ perdidimus. s. bona paradisi q̄ ꝑ peccatū pdunt ꝑ. Sup flumina babylonis illic sedimus et flevimus dum recordemur tui syon. Item recordemur iudicia q̄ ꝓpendimus. Ista enim sunt summe recordanda. scz iudicia dei quō scz deus punit nocētes z seruat innocētes. De quo Job. iiij. Recordare obsecro quis vnq̄ innocēs perit. Contra qđ de malis iudicibus dicit Dan. xiij. Qz auerterant oculos suos ne recordarent iudicioꝝ iustoꝝ. Item recordemur seruitutem quā euasimus: quia. s. homo qui euasit a pctō sp debet recordari seruitutē peti. Deutro. xvj. Recordaber⁹ qm̄ seruꝰ fueris in egypto. Ité recordemur maiestatē quam offendimus Esaie. xlvj. Redite prauaricatores ad cor. recordamini prioris seculi. Et Esaie. lxiij. In viis tuis recordabunt nominis tui. Item recordemur christi passionē quā causauimus Treno. iij. Recordare paupertatis mee absinthij

ꝛ fellis. Jtē recordemur tribulationē quā ꝓpter pcīm ptu
limus Trē.j. Recordata est dierīm dieꝝ afflictionis sue
Jtē recordemur bñficia q̄ recepimus Luc.xvj. Fili recor
dare qm̄ recepisti bona in vita tua. Jsta igit̄ sunt illa q̄ vir
iustus recordari tenet̄. Tercio dico q̄ sunt aliqua q̄ vir
iniqꝰ recordari ꝓbat̄. Et sic nota qꝺ peccator recordat̄
Deliciarum ad delectandum. De delicijs dr̄ Mum̄.
Jniuriarū ad vindicandum. xj. Recordamur pisci
Nequiciarū ad cōplacendū. um quos comedeba
mus in egypto. De iniurijs etiā dr̄.j. Macha.x. Recorda
ti sunt malicie magne quā fecerūt. De nequicijs etiam de
quibus scz ad complacendū mali recordant̄. dr̄ Ezech.xxj
Recordati estis iniq̄tatis vie. reuelastis ꝓuaricationes ve
stras. ꝛ apparuerūt pcā via. Sic ergo ptz quō alīq̄ recor
datur deus. aliqua iustus. aliqua impius. Vide.s. de Me
moria. de Consideratione ꝛc.

Rectus. Rectitudo.

Nota q̄ rectitu
do est quedā re
rum dimēsio ꝑ quā in equalitate et ꝓportione debita pse
uerant. ita q̄ nō plus ad vnā partē q̄ ad alterā se inclinat
Jn moꝛib⁹ aūt rectitudo idē est qꝺ pfectio. veritas. sctitas
ꝛ debita cōditio. Rectū ergo idē est qꝺ debitū seu iustum.
Et ideo possumus dicere q̄ rectitudo nihil aliud est q̄ mo
rum iusticia ꝛ sanctitudo. Et sic rectus dicit̄ q̄libet bō iu
stus. q̄ in nulla parte sui est ꝑ hypocrisim: vel ꝑ fallaciam.
vel ꝑ aliam nequiciā tortuosus. Et nō inest ista rectitudo
homini naturaliter nisi ꝑ accidēs inclinet̄. Sicut exemplū
habemus de istis arboꝛibus paruulis sicut sunt tribuli seu
vepres. De intentione em̄ nature est q̄ facit arboꝛē rectā.
ꝛ q̄ recte ipam eleuet vsus celum. ita etiā q̄ in ꝓncipio q̄n
de terra nascunt̄ recte sunt ꝛ vsus celū tendūt. Sed ꝓcer
to tanta est in eis debilitas naturalis q̄ statim quādo cre
uerūt ad terrā inclinant̄. ꝛ quāto plus senuerint. tanto am
plius incuruant̄. ꝛ tāto magis a rectitudine depꝛauantur
Sic vere hō naturaliter creat̄ rectus q̄tum ad aīam. quia
scz hō a natura habet sinderesim seu rectitudinē rōnis per
quā cognoscit naturaliter quid sit iustū. ꝛ ꝑ quā naturali
ter tendit sursum ad deū ꝑ desiderium et affectum. Quia
sicut dicit̄ Prouer.xxvij. Cor rectum exquirit sapiam. Sz
ꝓculdubio ꝓditio carnis ꝛ mentis nostre ita est debilis q̄
statim ad terrā. i. ad terrenoꝛ miseriā inclinat̄. ꝛ ad mun
dum ꝛ mundana quāto plus vixerit incuruatur. ꝛ sic tota
ipsius rectitudo in tortuositatis viciū cōmutat̄. Et hoc est
qꝺ dr̄ Eccls.vij. Hoc inueni q̄ fecerit dñs hoiem rectuꝝ et
ipe infinitis se immiscuit questionib⁹. Quia igit̄ talis recti
tudo naturalis defacili coꝛrumpit̄ ꝑ pcīm: necesse ē q̄ ho
mini insit alia rectitudo que est moralis ꝛ vtualis (que scz
idem est qꝺ iusticia) q̄ nō sinat hoiem deflecti ad aliqua vi
cia vel pcā. De q̄ in pson̄a Job dicit̄ Job.j. Qꝛ erat vir
ille simplex et rectus et timens deum. Ubi aduerte q̄ sicut
res recta siue sit regula siue columna est vt cōmuniter
Firmioꝛ ad manendum. Est firmioꝛ per patiētie for
Pulcioꝛ ad videndum. titudinem. Erat inquit vir.
Planioꝛ ad tangendum. Est pulcioꝛ per apparētie
Clerioꝛ ad sequendum. gratitudinē. Jlle inquit de
monstratiue loquit̄. Est planioꝛ per innocētie mititudinē.
Simplex inquit. Est verioꝛ per existentie certitudinē. Re
ctus inquit. Primo igit̄ dico q̄ ille q̄ simpliciter est re
ctus habet fortitudinem patientie. qꝺ ostendit̄ cum dicit̄.
Erat vir. Jstud em̄ verbū erat. signat sterilem stabilitatē.
ꝛ istud nomē vir signat virtualē fortitudinē ꝛ firmitatem.
Nam sicut colūna quāto magis est recta tanto magis est
firma: ꝛ tanto sub onere plus est solida atq; fixa. Sic ho
mo quāto in moꝛibus est rectioꝛ: tanto ad sustinendū one
ra tribulationū per patientiā est fortioꝛ. ꝛ ad pseuerandu
in bono per fortitudinem est firmioꝛ. ij. Esdre.ix. Cum ab
soluisset legem omnes recti steterunt. Jste em̄ videt̄ simi
lis colūne cypressine: que cum est bene recta vix aut nunq̄
flectitur sub onere. Sic nec iustus. Unde Seneca. Stat re
ctus sub quolibet pondere nulla illū res mouere facit. Uir
inquit erat in terra bus nomine Job. Unde de stabilitate
et perseuerantia talium. dicitur Job.iij. Recordare obse
cro quis vn̄q̄ innocens perijt aut quādo recti deleti sunt.
quasi diceret tales qui sunt recti et iusti non faciliter pere
unt per peccata. et ideo non merentur deleri per tormen
ta. Jsti igitur habent fortitudinem patientie. Erat inquit
vir. Secundo dico q̄ illi qui sunt spiritualiter recti ha
bent pulcritudinem apparentie. quod ostenditur cum di
citur. Jlle. quod est ꝓnomen demonstratiu um. Res em̄
que sunt notabiliter pulcre solent esse libentius demōstra
te. Et ideo cum isti demonstrantur per istud ꝓnomen ille
bene videtur significare q̄ isti sunt per honestam apparen
tiam demōstrabiles atq; pulcri. Res em̄ que sunt recte et
alte. sunt ad videndū vt cōmuniter valde pulcre. sicut ptz
de illis arboꝛibus ꝛ colūnis que quanto sunt altioꝛes ꝛ rē
tioꝛes. tanto sunt ad videndum pulcrioꝛes: delectabilioꝛ
res ꝛ mirabiliioꝛes. Et maxime quia tales recte ꝛ alte arbo
res sunt vt cōmuniter cōtinue reuirētes. Sic vere illi qui
sunt recti in actu per iusticiam. sunt vt cōiter delectabiles
in aspectu per honestam apparentiam. Et ideo de isto ille
id est de ista demōstrabili apparētia dicit̄ Sap̄.x. Justum
deduxit dñs per vias rectas ꝛ ostēdit illi regnum dei. Jsti
ergo habēt pulcritudinē apparentie. Tercio dico q̄ isti
qui spūaliter sunt recti habent mititudinē innocētie. Sim
plex inquit. Res enim que sunt bone et recte: sunt vt com
muniter bene leues. suaues ꝛ plane. qꝛ alꝫ si haberent gib
bositates ꝛ asperitates non essent recte. Sic vere illi q̄ spi
ritualiter sunt recti debent esse innocentes. simplices atq;
plani. non enim debent habere aliquam concauitatē falsi
tatis. sed simplicitatem ꝛ planiciem totius veritatis. Sim
plex inquit. i. sine plica. qꝛ scz res que sunt sine plica ꝛ sine
tortuositate sunt recte. Sic illi qui sunt innocētes ꝛ simpli
ces sunt sine fraude. Unde Prouer.ij. Qui enim recti sūt
habitabunt in terra. ꝛ simplices permanebunt in ea. Ac si
diceret. Jdē̄ sunt recti ꝛ simplices. Habent igit̄ isti aptitu
dinem innocentie. Quarto dico q̄ isti q̄ spūaliter sūt rē
cti habent certitudinem existentie. qꝛ scz tales nihil habēt
curuum: fictum ꝛ falsum. sed totum quicquid est in eis et
interius in intentione. et exterius in conuersatione totum
est verum. solidum atq; fixum. Et hoc notatur in verbo.
Rectus et timens deum. Rectum enim et verum ꝓ eo
dem supponunt. Et ideo ille ꝓprie rectus dicitur qui sine
quacunq; fictione verus. firmus et solidus inuenitur: ꝛ
vt sic cuilibet tali possit dominus dicere illud quod dictus
fuit dauid.j. Regum.xxiv. Rectus es tu et bonus in con
spectu meo. Jstam autem rectitudinem existentie debe
mus habere potissime religiosi et clerici qui sumus exem
plar et regula aliorum. Regula enim summe debet esse rē
cta. quia si esset falsa et curua. omnia regulata fierent simi
liter ita curua. Sic vere nos qui sumus exemplar et regu
la aliorum habemus necessario esse recti et virtuosi. quia
alias si essemus torti. curui et defectuosi. omnes alij no
stri imitatione fierent vicioſi. Rectus ergo et timens deū
Prouerbiorum.xxj. Qui autem rectus est dirigit viam su
am. Sed ꝓculdubio istud est aduertendum q̄ ad habē
dum rectitudinem omnimode perfectionis multa recta
sunt necessaria. Debemus enim habere
Rectum coꝛ intentionis. Omnes em̄ rectitudines
Rectos oculos discretiōis. istas debet habere bō ad
Rectos pedes affectionis. hoc q̄ possit spūaliter eē
Rectos amplexus dilectionis. rectus. Jgit̄ habeat recti
Rectas pēnas ꝺtemplationis. tudinē in corde intentio
Rectas manus ꝺpationis. nis. qꝛ sicut dicit̄ in psal.
Rectas vias ꝙuersationis. Lux ꝛta est iusto. et re
Recta verba ꝓdicationis. ctis corde letitia. Et iterū
Recta labia eruditionis. Qr̄ bonus israel deꝰ bis
Rectā vocē iubilationis. q̄ recto sunt corde. Ubi
Rectos frenos moderationis. ꝺo. Bñ fac dñe bonis et
rectis corde. Rectitudo em̄ intētionis ꝛ cordis sup oia pla
cet deo. Jtē habeat rectitudinē in oculo discretionis Hie
re.xxvj. Facite mihi vt bonū est ꝛ rectū in oculis vīs. Qꝺ
est ꝺtra inuidos qui rectis oculis nō possunt respicere ali
os.j. Regū.xviij. vbi dicit̄. Non rectis ergo oculis aspicie
bat saul dauid. Qꝺ est ꝺtra fatuos qui etiā de suis ꝓpꝛijs
actibus recte nesciunt iudicare. qꝛ sicut dicit̄ Prouer.xij.
Via stulti recta in oculis eiꝰ. sed non sic. sed iuxta illud qꝺ
dicit̄ Prouerb.iiij. Oculi tui recta videant. Jtem habeat
rectitudinē in pede affectionis Ezech.j. Pedes coꝛum pe

des recti. Jtē rectos amplexus dilectionis Cant.j. Recti diligūt te. Jtē rectas pennas ꝓemptationis Ezech.j. Pē ne eoꝝ recte alterius ad alterā. Jtē rectas manus operati onis Prouer.xx. Et studijs suis intelligit puer si recta et munda sunt opera eius. Et.iij. Reg.xv. Fecit asa rectū in ꝓspectu dñi. Jtē rectas vias vite ⁊ cōuersationis. vñ Sapientie.x. Justū deduxit dñs per vias rectas. Et Eccli.lj. Ambulauit pes meus iter rectum. Quis de malis dicat illud Prouer.ij. Qꝝ ipsi relinquūt iter rectum ⁊ ambulant ꝑ vias tenebrosas. Quinimmo sicut dī Prouer.xxix. Abhominant impij eos qui in recta sunt via. Quia sicut dicitur Prouer.xvj. Est via que videt homini recta. ⁊ nouissima eius ducunt ad mortem. Jtem habeat recta ꝙba ꝓdicationis Prouer.viij. Veritatem meditabit guttur meū. aperient labia mea vt recta ꝓdicent Jtem habeat recta labia eruditionis Prouer.viij. Recti sunt omēs sermones mei. Jtem rectam vocem iubilationis.ps. Rectos decet collaudatio. Laudabunt oēs recti corde. Justicie dñi recte letificantes corda. rectis corde letitia. Jtem habeāt rectum freni moderationis Eccl.xxviij. Facito frenos oris tuo rectos. Et sic habebit spūs rectū gre ⁊ deuotionis. ps. Cor mundū crea in me deus. ⁊ spūm rectū innoua in visceribus meis. Et finaliter ꝓueniet ad terrā rectaꝫ eterne habitationis. ps. Spūs tuus bonus deducet me in terrā rectam: letificabis me in gaudio cū vultu tuo. Jst⁹ igit modis efficit bō rectus. Quis multi sunt ita quersi. ꝙ nihil volunt cogitare: dicere aut facere. recte sises cancro q̄ nunq̄ vadit recte. Et sises cani rabido q̄ vacillādo ⁊ nunq̄ recte dī incedere. qz breuiter hodie sunt pauci boies ita recti. qz sicut dī Michee. vij. Perijt iustus de terra. ⁊ rectus in hominibus nō est. Et Amos.iij. Nescierunt facere rectū ⁊c. Non sic ergo: sed sit bō verus: rectus: realis: ⁊ non deuius vel obliquus. Rectus inḡt ⁊ timēs deū. Sic habebit. Existentie certitudinem. Innocētie mititudinem. Apparentie pulcritudinē. Permanentie fortitudinem. Et sic bene dicetur. Erat vir ille simplex et rectus ⁊ timens deum. Sufficit. vide.s. de iusticia.

Reconciliatio. Nota ꝙ recōciliatio idem est qđ de discordia ad pacem ⁊ ad ꝓcordiā reductio. Et qz.s. de pace ⁊ pacificatiōe plenarie est tractatū: modo supest aliquid dicendū. Nota ergo ꝙ recōciliatio est sez Actus charitatis. Actus vnitatis. Actus benignitatis. Jndulgentie venie ⁊ pietatis. Et ideo est triplex reconciliatio vicz Una quam

Fecit deus carnem assumendo.
Facit homo corde penitendo.
Facit iustus mente remittēdo.

Est igit reconciliatio celestis numinis placatiua. Et ista est illa ꝑ quā deus fuit mōdo recōciliatus qñ filius extitit incarnatus. Jsta em recōciliatio facta est ꝑ patrimoniū filij dei: qñ sororē nr̄am humanā creaturā ꝑ incarnationē accepit in vxorē. Xp̄s em fuit sicut sapbirus qui dicit discordes recōciliare: qz sez iste deū ⁊ boiez recōciliauit. ⁊ ad vnitatē fidei ꝓcordauit. Vñ.ij. Cor.v. Dia aūt ex deo qui reconciliauit nos sibi ꝑ xp̄m. Et ibidē. Deus erat in xp̄o mūdum reconciliās sibi. Jtē est recōciliatio dei ⁊ bois vnitiua Et ista fit ꝑ penitētiā. qñ em dē est inimic⁹ ⁊ ꝓtrari⁹ alicui ꝓpter peccū. si vult recōciliari necesse ē ꝙ pnia interueniat satisfaciēdo: culpā cogitādo ⁊ emendā agēdo. ⁊ se i oibus humiliādo. Adamas em ⁊ magnes dicunt lapides reconciliationis. Quia sicut dicit Dyascor. Per istos mulier repudiata redit in grām viri sui. Sic pnia aiam peccatricem xp̄o viro suo recōciliat. ipōsq̄ sil pacificat ⁊ ꝓcordat Judicū.xix. Secutusq̄ est eā vir suus volēs recōciliari. Potissime aūt ista recōciliatio fit qñ mater ipius dei ꝑ petōribus intercedit. Dño em btē vḡinis ⁊ sctōz: ⁊ etiā oño proꝑia multū facit. vñ.ij. Mach.j. Exaudiat dñs oēs oones vestras ⁊ recōciliet vobis nec vos deserat in tpe malo. Jtez est reconciliatio fraterni turbinis leuitiua. ⁊ ista est illa q̄ bō tenet recōciliari fratri suo sibi discordi ⁊ offenso. Charitas em nō dz pati ꝙ nos qui frēs sum⁹ in xp̄o ꝑ rixā aut ꝑ odiū diuidamur q̄nimmo necesse est ꝙ statim inuicē cōcordemur. Exēplo gruū q̄ qñq̄ inter se dicunt fortiter pugnare. sed statim finita pugna inuicē recōciliare nō obmittunt ꝓpter boc inuicem volitare: ⁊ cōiter vt ꝓus habitare. Sic ⁊ nos si alter alteri aliquotiēs irascimur: necesse est ꝙ inuicē recōciliemur. ⁊ ꝙ oīm odio ⁊ rācore dimisso. ⁊ in habitatione ⁊ in volatu. i. in oīone sil iterū copulemur. Et de boc Matb.v. Si frater tuus bz aliq̄d aduersum te: vade ꝓius recōciliari fratri tuo ⁊ sic offeres munus tuū Roma.v. Reconciliati salui erimus ab ira. Deus em q̄ charitas est. nō haberet munus gratū si sibi ab odiosis ⁊ iracundis offerret. Et ideo vult vt aī oīa recōciliemur et vt per charitatē inuicē ꝓcordemur.ij. Mach.xiij. Reconciliatus obtulit sacrificiū. patet ergo ꝙ est recōciliatio fraterna. Interna. Eterna ⁊c. Vide.s. de Pace. Pacificare. Concordia. Charitate. Amore ⁊ similibus ⁊c.

Recumbere. Vide vbi Accumbere seu Accubare. Et vbi discumbere.

Redarguere. reprehēdere. seu Reprobare. Nota ꝙ multiplex redarguere inuenitur videlicet Redarguere quod facit

Animus.
Optimus.
Pessimus.

Primo dico ꝙ est vnū redarguere qđ facit animus qđ est euitandū. Et istud ꝓcerto nihil aliud est q̄ remorsus ꝓscie. qz scz ꝓscietia statim vt bō malū aliqđ facit ipm redarguit ⁊ remordet. Est em sicut verticulū supra campanile. qđ statim ⁊ subito vento ꝓtrario se opponit. Vñ Sap.xvij. Frequenter em occupant pessima redarguente eos ꝓscietia. Boni aūt ⁊ iusti binōi redargutionē vitant. qz scz a reprehensibilibus rebus cauent. ⁊ sicut impij corda sua nō molestant. sicut Job de seipō dicebat Job.xxvij. Justificationem quam cepi teuere nō deseram: neq̄ em reprehendit me cor meum in tota vita mea. Et Judith.viij.dī. Omnia q̄ locuta es vera sunt. ⁊ non est in sermonibus tuis vlla reprehensio. Sic est tamē ꝙ certe talis ꝓscientie reprehensio tunc est vtilis. qñ ex tali redargutione emēdatio sequit. ⁊ quando quis ꝑ pniam mordente ꝓscientia reformat. sicut Job de seipso dicebat Job.xlij. Ipse me reprehēdo ⁊ ago penitentiam in fauilla ⁊ cinere. Et bene dicit. Ago pniam. qz.s. ex tali cordis redargutione non debet sequi obstinatio vel desperatio. sed potius spes venie ⁊ pnia seu cōuersio. sicut bñ videt innuere scriptura scz.j. Job.iij. vbi dī sic. Si reprehendit nos cor nr̄m: maior est deus corde nostro. q. d. maior est deus vt indulgeat q̄ debeat esse cordis desperatio. vt remordeat. Jsta est igit redargutio quā facit animus.

Scdo dico ꝙ est redargutio quā facit optimus. boc est dictu bonus predicator seu prelatus. qui scz malos redarguit ⁊ castigat. Jurta illud Jude. Redarguere oportet impios. Ut ⁊ de malis operibus dicat illud Epb.v. Nolite cōicare opibus infructuosis tenebrarum. magis aūt redarguite. Et certe nō solum mali ⁊ mala redargui debent. immo etiam ipsi boni si ipsos ꝓtingat male agere. sicut paulus legit reprehendisse petrū ꝑ eo ꝙ gentes iudaizare cogebat. sicut scz ipse dicit Galat.ij. Restiti inquit petro in facie qz reprehēsibilis erat. Jsta est igitur redargutio quā facit optimus. Tercio dico ꝙ inuenit redargutio quā facit pessimus. Jnuidi em ⁊ detractores nihil inueniūt ita bene factum quin iugiter reprehendant. Boni aūt ecōuerso. qz.s. boni redarguunt se ⁊ non alios. alij vo nō se sed alios. Vñ de viro iusto dī in ps. Factus sum sicut bō nō audiēs ⁊ nō habēs in ore suo redargutiones. Sufficit. Vide de arguere ⁊ corrigere ⁊ similibus.

Reddere. Nota ꝙ reddere ꝓsupponit ꝓmissionem. receptionē. vel aliqualem obligationē. Et qz bō obligat ⁊ tenet deo. Proximo sibi ⁊ ꝓlato. Quia etiā deus tenet homini sicut creator creature. factor facture. genitor geniture. Hinc est ꝙ aliqua reddit deus. Aliqua reddit homo. Et aliqua sunt reddenda deo. Et aliqua homini. Primo quidē dicamus de deo. sicut em dicit Eccl.v. Altissim⁹ est patiētissimus redditor. Patientissim⁹ em dī. qz.s. nō statim reddit ꝓmissa sua sive bona sive mala. q̄nimmo cōiter ꝓsueuit differre vsq̄ ad tps. sed finaliter optime reddit homini q̄quid debet. Jpe est sicut grus que subito nō mouetur a terra. immo in principio anteq̄ volare incipiat dicit facere nouē passus. Post. q̄ vo incepit cito volat. Sic deus non statim ꝓmpit ad volatum suorū actuum exequendum. vel ad reddendum

ꝓmiꝫ iustis. vel supplicia iniustis. Multos enim passus solet transire dissimulans peccata hoim vt emendent. et merita iustoꝝ vt melius ꝓbent. Sed ꝓcerto qñ ipse incipit reddere. ipse non solet ꝑ modico desistere. immo solet actū suū exercere celeriter ⁊ complere. ⁊ vnicuiq; restituere ⁊ reddere qđ meret. pō. Tibi dñe misericordia. qz tu reddis vnicuiq; ſm opa sua. Ipse ẽst enī sicut terra. q̄ si bñ colit reddit homini fructus bonos. Si vo nō bene colit. reddit ei spinas ⁊ tribulos. ⁊ alios fructus malos. Quia procerto deus reddit generaliter bona bonis. ⁊ etiā vt cōiter mala malis Apoc. xxij. Ecce venio cito ⁊ merces mea mecuꝫ est reddere vnicuiq; ſm opera sua. Dispensatoꝛ enim qui est super opera non reddit mercedē operarijs ostii sero. immo expectat vsq; in finem septimane. ⁊ tunc reddit oibus salarium qđ ꝓmisit. Sic deus finē septimane huius vite expectat: vbi post mortem reddet omibus quod debebit Prouerb. xxiij. Seruatoꝛem anime tue nihil fallit. Reddetq; hoi iuxta opera sua. Hotenus igit q deus Reddet

Gratiam penitentibus.
Copiam indigētibus.
Gloriā triūphantibus.
Eloquentiā ꝓdicantibus.
Bravium militātibus.
Premiū laborātibus.
Gaudiū lamētantibus.
Salariū miserātibus.
Supplicū delinquētib⁹.

Dicamus igit q deus penitentib⁹ reddit gram Ecci. iij. Dñs ꝓspector est q̄ reddet gram. iij. Regū. ij. Filijs berzellay reddes gram. Itē indigentib⁹ reddit copiā Joel. ij. Reddā vobis annos q̄s comedit locusta. Itē triūphantibus reddit gloriā Zach. ix. Hodie quoq; annūcians duplicia reddam tibi. Per duplicia ẽm intelligit gloria paradisi ꝓpter duplicē stolam aīe sc̄z et corpis. Itē ꝓdicātibus reddit facundiā. vñ Soph. iij. Tunc reddā pplis labium electum. Itē dico q de⁹ militantib⁹ reddit bravium. vñ. ij. Thimo. iiij. Cursum consummaui. fidem seruaui. bonū certamen certaui. ideo reposita est mihi corona iustitie quā reddet mihi dñs iustus iudex. Itē laborātibus reddit ꝑmium. vñ Sap. x. Reddet deus mercedē laborum suoꝝ. ⁊ deducet eos in via mirabili. Itē lamētantibus reddit gaudiū. ps. Redde mihi letitiā salutaris tui ⁊ spū ꝓncipali confirma me. Item miserantibus reddit salariū. qz sc̄z deus valde remunerat homies misericordes. Ūñ dauid postq̄ pepcisset sauli dictum sibi fuit. j. Reg. xxiij. Reddat tibi dñs vicissitudinē. vñ Prouer. xxv Si esurierit inimicus tuus ciba illū ⁊ dñs reddet tibi. Itē delinquētibus reddit supplicū. qz sc̄z ipse est qui reddit retributionē superbis. pō. Ipse est q̄ impijs et peccatoribus reddit vindictā Ecci. xij. Ipse est qui reddit vltionem hostibus suis. ⁊ bis qui oderūt eū retribuit. Et sic ptz q est q̄dam redditio superioꝛ ⁊ diuina. Scdo vo dico q ẽ quedam redditio inferioꝛ ⁊ humana. Et ista est illa qua homo tenet reddere vnicuiq; qđ suum est. Dia ẽm q̄ sunt libenter reddunt illud ad qđ naturaliter obligant. Sicut patet de stellis q̄ libēter reddunt illuminationē. De terra q̄ libenter reddit fructū ꝓductionem. Quia breuiter oēs creature sine difficultate consueuerūt reddere illū debitum famulatum ad quē ipas natura voluit obligare. Et qz hō grecis ad barbaris sapientibus ⁊ insipictibus debitoꝛ est. necesse est q vnicuiq; reddat qđ debet. vz. deo. primo. ꝓlato. subdito. sibipsi. Juxta illud Matth. xxij. Reddite que sunt cesaris cesari ⁊ que sunt dei deo. Ubi aduerte q in ista reddi tione tria sunt breuiter attendenda videlicet

Voluntatis ꝓmptitudo.
Equitatis rectitudo.
Dignitatis celsitudo.

Primū facit auctoritas legis. Reddite. Scdm facit necessitas gregis. q̄ sunt inquit cesaris cesari. Tercīū ꝓbat sublimitas regis. que sunt inquit dei dei. Iste ẽm sunt tres cause ꝓpter quas debz hō reddere illud quod debet vicz Propter timoꝛem legis mādatoꝝ. Reddite. Propter amoꝛem gregis ꝓximoꝝ. que sunt cesaris cesari. Propter honoꝛem regis superno, rum. que sunt dei deo. Igitur dico q ad reddendum debita nos excitat auctas mandatoꝝ dei vel legis. Et hoc ostenditur cum dicitur. Reddite. quod est imperatiui modi significans q ex legis imperio ⁊ mandato ad reddendū debita obligamur. Juxta illud Roma. xiij. Reddite omnibus debita. cui tributum tributum: cui vectigal vectigal. cui timoꝛem timoꝛem. cui honoꝛem honoꝛem. Et Matth. xvij. Redde quod debes. Quicquid ẽm a deo vel a ꝓximo recepimus. necesse ẽst q vno mo vel alio reddam⁹. Exemplo maris quod aquas fluminū ⁊ fontium recipit: ipsasq; iterum fontibus ⁊ fluminibus restituit atq; reddit. Sic et nos bona que a deo recepimus reddere debemus per gratiarumactionem. Pō. Vouete et reddite domino deo vestro. Illa vero que recepimus a proximo debem⁹ sibi reddere per recompensationem Hiereime. l. Reddite illi ſm opus suum. Aduerte tamen q quidam sunt similes sanguisuge que sanguinem bene bibit ⁊ recipit. ipm tamē non nisi per violentiam reddit. Sic sunt multi qui semper volunt recipere ⁊ nihil reddere Hiere. xxij. Mercedem eius non reddet ei. Hō sic ergo: sed reddamus. quia ad hoc excitat auctoritas mandatoꝝ dei legis. Item reddam⁹ debita. quia ad hoc nos inuitat necessitas ꝓximoꝝ gregis. Que sunt inquit cesaris cesari id est que sunt hominis homini. Ac si dicat. Reddite ꝓximis vestris illa que tenemini eis reddere. Unde nota q nos debem⁹ reddere sc̄z

Parentibus pietatem.
Maioribus humilitatē.
Uxoribus charitatem.
Seruitoribus vtilitatē.
Conq̄rentibus eq̄litatē.
Delinquētibus seueritatē.
Arguentibus veritatē.

Igitur reddamus nostris parentibus pietatem. Exēplo quarūdam auium que parentes suos senio confectos fouent et nutriunt. sicut in iuuentute ab eis fuerant enutrite. Et vocantur iste aues ciconie. ⁊ tales sunt aues illius nature sicut dicit Plinius. Dantes nobis exemplum. vt parentibus vicem reddamus et q eos necessitatis tempore nutriamus ꝓmo Thimo. v: Mutuam vicem redde parentibus. Item reddamus nostris maioribus humilitatem. quia sc̄z ad ipsos pertinet dicere nobis illud Luce. xvj. Redde rationem vicitationis tue. Tenemur enim eis humiliter reddere rationem de regimine vite nostre. Item reddamus charitatem nostris vxoribus. vicz vxoribus naturalibus si sumus laici: vel spūalibus sc̄z ecclesijs et beneficijs si sumus clerici. Unde. j. Thoz. vij. Uir vxori debitum reddat. Item reddamus vtilitatem nostris seruitoribus Matth. xx. Voca operarios et redde illis mercedem. Item reddam⁹ equalitatem de nobis conquerentibus Luce. xix. Si aliquez de fraudaui reddo quadruplum. Item reddamus seueritatem malis delinquentibus. Unde Hester. ix. Percusserūt iudei inimicos reddentes eis quod sibi parauerāt facere. Item reddamus veritatem arguentibus Actuū. iij. Uirtute magna reddebant apostoli testimonium resurrectionis Jesu christi ⁊c. Sic igitur patet q homo debet reddere que sunt cesaris cesari id est reddere cuilibet qđ ſm diuersam conditionem ipsius sibi debet. Unde Marci. xij. Reddite que sunt cesaris cesari. Patet q ad reddendum debita nos inuitat necessitas ꝓximoꝝ gregis. Tercio dico q ad hoc nos inuitat sublimitas supernorum regis. que sunt inquit dei deo. quia scilicet bonoꝛ et excellentia tanti principis nos debet inducere ad sibi reddendum illa que debemus eidem. Psal. Redde altissimo vota tua. Nota ergo q sibi reddende sunt Uota et ꝓmissiones. Preces et orationes. Laudes et gratiarumactiones. De promissionibus dicitur Ecclesiastici. v. Si quid voueris deo non moreris reddere. De orationibus dicitur Osee xiij: Reddemus vitulos labiorum nostrorum. De gratiarumactionibus autem dicitur Eccli. xxxv. Bono animo gloriam redde deo. Et in psal. Tibi reddet votū in birlm. Sic igitur patet quomodo reddendum est. Aliquid superiorum regi. Aliquid ꝓximoꝝ gregi. Aliquid mandatoꝝ legi. Et ista est redditio inferioꝛ et humana. Ista igitur de reddere sufficiant. Uide supra de Recipere. et de Restituere.

Redigere. redactus. Cum redigere idem sit qđ aliquid in aliud conuertere vel mutare. Possumus dicere q in scriptura reperitur Redigere quo

Uita terminatur.
Corpus castigatur.
Uirtus eneruat.
Libertas ligat.
Fortuna mutat.

Est igit ꝺā redactio terminatiua
Et ista est illa q̄ caro nra finaliter redigit i cinerē ⁊ i mortē. vñ Job. xvij
In nihilū redacti sē oēs art⁹ mei. ⁊
Job. xvij. Caligauit ad idignatōꝫ

culus meus: et membra mea quasi ad nihilum redacta sunt. Itē est redactio carnis subiugatiua. Et ista est illa q̄ iustus corpus suū in seruitutē redigit. ⁊ qua etiā mentē et intellectū in fidei obedientiaz supponit. De corpe eīm quō p spīm viri iusti in seruitutē redigit Patet. j. Cor. ix. vbi dī Castigo corpus meū ⁊ in seruitutē redigo. ne forte cū alijs p̄dicauerim ipe reprobus efficiar. De intellectu vo quō in fidei obedientiā captiuat. Patet. ij. Cor. x. vbi apls dicit sic. In captiuitatē redigētes oēm intellectū in obsequium xp̄i. Item est redactio virtutis destructiua. Et ista est illa qñ p pcā boni mores ⁊ condiciones ad nihilum redigūtur. ⁊ in malos ⁊ supfluos puertunt. ⁊ qua etiam mēs humana in seruitutem carnis seu dyaboli redigit ⁊ frenatur. Sicut dauid de seipo dicebat in p̄s. Et ego ad nihilū redactus sum ⁊ nescaui. Ut sic peccatorib⁹ dicat illud Job. xiij Memoria nostra compabit cineri: ⁊ redigent in lutū cervices nostre. Cuius tamē ptranū dicebat apls de seipso. j. Cor. vj. vbi sz dicebat sic. Omnia mihi licent sed ego sub nullius redigar ptāte. Item est redactio pauperū grauatiua. Et ista est illa qua iustos impī ⁊ tyranni sub sue tyrannidis redigunt ptāte. Sicut sz de Circe legit in Ouidio li. xiij. Fabula. xv. q̄ hospites ab ea recollectos in porcorum effigiem cōuertebat. ⁊ in seruitutem ꝓpriam redigebat. Quia sz tyranni hospites suos. i. illos q̄ in suis territorijs hospitant. ⁊ manent. solent in seruitutem suam redigere. ⁊ a libertatis effigie transmutare. Ad̄ Sap. xix. Alij quidē ignotos nō recipiebant aduenas. Alij autez bonos hospites in seruitutē recipiebāt: vt ⁊ sic de bonis talib⁹ iniurias sustinētibus dicat illud. ij. Cor. xj. Sustinetis inq̄t si q̄s vos in seruitutē redigit. si q̄s deuorat: si quis accipit: si quis in faciem vos cedit. Item est redactio fortune mutatiua. Et ista certe est illa qua mūdi diuites peccatores. q̄ sz mō magni ⁊ excelsi quo ad mundanā gliam reputant finaliter in nihilum redigunt. p̄s. Dñe in ciuitate tua imaginem ipsoz ad nihilū rediges. Et. ij. Esdre. j. Omnia bona nostra eius ad nihilum redigerunt. vt ⁊ sic breuiter de redactione fortune eoz in nihilū que fit p tribulationē: ⁊ etiam de redactione aīme eorū in nihilū que fit p gr̄e ⁊ glie amissionem ⁊ finalem damnationē dicat dñs Ezech. xxvj Porro cū dedero gliam tuam in terra viuentiū: in nihilum redigā te ⁊ nō eris. p̄s. Ad nihilū rediges valde iust. Istaz aūt redactionē in nihilū que sz p culpam ⁊ penā efficitur summe timebat Hieremias dicēs Hiere. x. Scio inquit domine q: nō est hois via eius: nec vt ambulet ⁊ dirigat gressus suos. Corripe me dñe. veruntamē in iudicio ⁊ nō in furore tuo: ne forte ad nihilum redigas me. Et sic igitur patz quomodo diuersi diuersimode in aliud redigūtur. Si vis latius cum exemplis et figuris. Vide vbi Conuertere vel Mutare.

Redimere. Nota q redēptio ꝓprie habet locū in seruitute in captiuitate. in vēditate vel hereditate. Et ideo q: mundus fuit seruituti peccati subiugatus. ad captiuitatē inferni damnatus. ⁊ hereditate paradisi priuatus. xp̄s nobis ista tria restituit ⁊ redemit. qñ p istis obligationib⁹ deo patri in crucis supplicio p suo pplo satisfat Esa. lxiij. In dilectione eīm sua redemit nos. Et generaliter ⁊ spūaliter loquēdo p redēptionem intelligit illa salus ⁊ liberatio quā xp̄s natus ⁊ mortuus suis fidelibus ꝓcurauit. Et ita redēptio idem est q salus vel saluatio. De ista ergo aliquid est dicendū. Et dicamus q sicut hereditas vendita. p proximū pōt redimi sicut habemus ex legibus ciuilibus ⁊ diuinis. ⁊ hoc introductū est ne hereditates extra genus illoz quorū sunt deuoluant. ⁊ si casu vendite fuerint vel distracte. vt p redemptionē ad genus ⁊ ad sanguinē reuertant. Sic vere charissimi cū primogenitus frater noster adam vendiderit posteritatem suam ⁊ nostrā sz hereditatē gratie ⁊ glorie. ipam. q̄z dyabolo obligauerit. p vno miserabili morsu pomi voluit dei filius per carnis assumptionē fieri frater noster. vt haberet ius hereditatē redimēdi ⁊ nobis restituendi ⁊ reddendi Leuit. xxv. Si attenuatus frater tuus vēdiderit hereditatem suam ꝓximus eius poterit eā redimere. Deī eīm pater misit filium suū sicut thesaurum p̄ciosum reposi tū in sacco humanitatis vteri virginalis ad redimendū captiuos suos q̄s dyabolus subiugauerat seruituti sue. quia sicut dicit in p̄s. Redemptionem misit dñs pplo suo mandauit in eternū testamentū suū. Quia sz iste est q̄ venit dare aiam suam redemptionē p multis. sicut dī Matth. xx. Tantū est eīm p̄cium salutis humane. q̄ nulla res corporalis poterat sufficere ad redemptionē. ideo oportuit q̄ p ista redēptione daret dei filius vitā suam. Quia sicut dī. j. Thimo. ij. Ipse dedit redemptionē semetipm pro nobis.

Et nota q̄ sicut ille qui redimit aliquē a captiuitate facit sibi generaliter tria bona. q: sz Ipsi ab hostibus liberant Ipsi qui erant serui liberi efficiunt. Ipsis etiā patria ⁊ hereditas restituunt. Sic vere xp̄s nos redimendo. Hostiū tulit ptātem. Captiuitatis dedit libertatem. Gloriē restituit hereditatem. Quātum ad p̄mum ipe nos redemit a demonū ditione. p̄s. Quos redemit de manu inimici. de manu peccatoris liberauit eos. Quātum ad scām ipe nos redemit de criminū obligatione. p̄s. Et vsuris ⁊ iniq̄tate redimet animas eoz. Quātum ad tercium ipe nos redemit de inferni inflamatione. q: sicut dī in p̄s. Ipse est qui redimit de interitu vitā tuam. q̄ coronat te in misericordia ⁊ miserationib⁹. In p̄ma redēptione confringit hostium vitio. Quia iste ē q̄ redemit nos de manu tribulantis. p̄s. In scda redēptione abolet vilis cōditio sz seruitus peccati. p̄s. Et ipe redimet israel ex oibus iniq̄tatibus eius. In tercia vo redemptione aperit patrie regio: vel concedit celi possessio. De qua Luc. xxj. Appropinquat redēptio vestra. Quia sicut dicit de xp̄o Hebr. ix. Ipse per ꝓpriū sanguinē introiuit semel in sancta eterna redemptione inuēta. Et de ista etiam dicit Roma. viij. Expectātes redemptionē corpis nostri. Ista est igit triplex redēptio de qua dñs nos redemit. Sicut eīm dicit in lib. Odorici de mirabilibus orientis. Est in India quedā regio vbi boies vadunt nudi. faciē caninam habētes. qui si boiem in bello capiunt. si nō sit qui eum redimat ipm comedunt. Si vo aliqs redemptor fuerit ipm liberū dimittunt. Sicvere charissimi in regione infernī seu mundi sunt demones q̄ sunt nudi spūaliter virtutibus. vt naturaliter sine corporib⁹ vel tpaliter sine rebus mundialibus. ⁊ hm hoc dicat Grego. Nudi ergo cum nudo luctemur. Isti igitur faciem habēt caninam propter crudelem insaciabilitatem. Et ideo homines quos in bello tentationum possunt capere per peccatum. solent in inferno comedere et vorare: preter illos quos xp̄us ex sua misericordia voluerit redimere et saluare. p̄s. Dñs enim redemptor meus ⁊ adiutor meus. ⁊ in ipso sperauit cor meum et adiutus sum. In isto ergo redemptore nostro debemus gaudere et ei de redemptione per eum nobis data gr̄as agere ⁊ eū collaudare. Iurta illud p̄s. Dicāt nūc q̄ redēpti sunt a domino quos redemit de manu inimici. de regionib⁹ cōgregauit eos. Ista ergo de Redemptione sufficiant. Vide supra de Liberare. Et infra de Saluare et similibus titulis ꝛc̄.

Reducere. Nota q reducere idē est q iterus vel retro aliquid ducere. Et ptinet reductio ad illos qui sunt extra locū ꝓprium vel extra statum. Et sic dico q reducere pertinet scilicet

Ad victores.	Per victorē de captiuitate. Per
Ad pastores.	pastorem de deuietate. Per rectorem
Ad rectores.	ab iniq̄tate. Per speculatorem seu
Ad predicatores.	p̄dicatorem a fatuitate. Deus eīm

est victor qui reducit captiuos virtualiter eruendo. Prelatus est pastor qui reducit deuios exēplariter p̄cedēdo. Iudex ē rector q̄ reducit iniqs corpaliter puniēdo. Predicās vo est speculator q̄ reducit fatuos terribiliter clamando

Quidam ergo reducuntur per deum victorē virtualiter.
Quidam reducunt per bonum pastorē exemplariter.
Quidam reducunt per iustum rectorem manualiter.
Quidam vo reducunt p verum doctorem affabiliter.

Primo igitur dico q est reductio virtualis que complet p deum victorem. Sicut eīm rex potens de aduersario suo triumphans captiuos suos quos alius p̄mo acceperat solet de captiuitate liberare. ⁊ ad ꝓpria reducere et saluare. Sic vere deus qui de dyabolo triumphauit in cruce. captiuos sanctos patres de inferno liberauit ⁊ ad patriā quam perdiderāt reduxit. ⁊ supius ad gliam secū duxit et trāxit.

Ipse em̄ sicut dicit .j. Reg. ij. Mortificat ⁊ viuificat. deducit ad inferos ⁊ reducit. Deus em̄ mortificauit et ad inferos humani generis deduxit. qui ipm̄ ꝓpter peccm̄ ade morti corpis pene ⁊ eterne ⁊ aie condemnauit. Ipm̄ vo tūc viuificauit ⁊ reduxit qui p mortem suam ipm̄ eripuit ⁊ saluauit Nume. xxxv. Liberabit innocens ⁊ reducet p sniaz in vrbem. i. in paradisum. Quottidie etiam illos q̄ in carcere obstinationis a dyabolo tenent captiui. solet dns ad salutem reducere ⁊ eos misericorditer liberare Deut. xxx. Reducet te dns deus tuus de captiuitate tua. Ipos em̄ reducit q̄z p ꝓsolationes. q̄z p inspirationes. q̄z p tribulationes. Per cōsolationes em̄ reducit p ꝓspera blandiendo Judicū. xix. Sequutus est eā. i. aiam peccatricē vir suus volens blandiri ⁊ secū reducere. Per tribulationes etiam reducit p aspera deterrendo Ruth. j. Egressa sum plena. sed vacuā me reduxit omnipotens. Per inspirationes vo reducit mirabiliter ꝙuertendo. sicut fecit paulū. qz. s. fm occulta sua iudicia sepe dimittit hoiem ire in adinuentionibus suis fm prava desideria cordis sui. vt post eū mirabiliter reducat. vñ Esa. lvij. Vias eius vidi ⁊ dimisi eū ⁊ reduxi eū. Et sic de ista reductione ⁊ cōuersatione quā multipliciter facit deus ipemet dicit Zach. x. Reducam eos de terra egypti. Ut sic bō sic reducti dicat sibi illud ps. De abyssis terre iterū reduxisti me. Ista est ergo reductio spūalis q̄ complet p deum victorem. Scdo dico q̄ est reductio exemplaris q̄ complet p iustum pastorē. Quia .s. sicut pastor ouiū ꝓcedit gregē. ita q̄ oues eum sequunt ⁊ sic a cāpis ⁊ pascuis ad domicilium reducunt. Sicut etiaz oues errātes q̄z vocando. q̄z verberādo. q̄z etiam precedēdo ⁊ viā ostendēdo ad semitā rectā reducit. Sic platus ꝓcedēdo p bona exempla damādo p bona monita vel feriendo p aspera facta dz deuios subditos ad viam rectitudinis reducere. ⁊ eos vsq; ad domiciliū. i. ecclesie vel religionis. gre etiam vel eterne saluationis domiciliū anteire. ij. Reg. xv. Reduc tecū fratres tuos. Elephas em̄ dī boiem errantē ad viam reducere ⁊ in via se ponens dī eum precedere ⁊ viam oñdere. Sic vere bonus platus in via iusticie exemplū dando se ponit. ⁊ sic subditos errantes ad veritatem reducit. Vñ platus dicit illud Exech. xxxiiij. Qd̄ perierat requirā. qd̄ abiectum fuerat reducā. qd̄ ꝓfractum fuerat alligabo. ⁊ quod infirmū fuerat consolidabo. ⁊ qd̄ pinguе est ⁊ forte custodiā. Ista est ergo reductio exemplaris q̄ complet p bonum pastorem. Tercio dico q̄ est reductio manualis q̄ complet p iustum rectorem. Et ista est illa quā faciunt mundi iudices ⁊ rectores. q̄ violenter ⁊ per timorem penarū reducunt boies a deuio vicioz. similes alchimistis. q̄ vi metalla puluerizata ⁊ calcinata non reducunt in corpus nisi p ignis violentiā. cum adiunctione rerum liq̄bilium admixtarū. Baculus etiam tortus ad rectitudinem nō reducit nisi primo in igne ponat. ⁊ nisi p violentiam ad partem oppositam ꝙuertat. Sic vere necesse est q̄ mali ⁊ impij p rigorem iusticie reducant ad bonū. qz alias semp vacaret ad malum q̄uis isti sunt q̄z asina balaam. De qua dī Nume. xxij. Qz cū balaam vberaret eaz volens ad semitā reducere. ipa increpat eum repbendēdo dicēs. Cur me cedis ecce iam tercio te. qz sez tales in patientia nō recipiūt hmōi castigationes. sed potius cum murmure ⁊ q̄rela ꝓpter hoc tamen non debet iustus iudex cessare sed ꝓteruum ppm̄ ad rectitudinem iusticie reducere Exemplo bubulci qui stimulo boues reducit. dicēs Esaie xxxvij. Ego reducam te in viam p quam venisti. Ista ē ergo reductio manualis q̄ complet per iustos rectores.

Quarto dico q̄ est reductio verbalis q̄ exercet per p̄dicatores. Doctores em̄ ⁊ p̄dicatores clamando. vocēdo monendo. arguendo reducūt boies ad salutē. Vñ ipsis dicit illud Gen. xxix. Date potū omnibus ⁊ sic ad pastum eas reducite. Et sic igit̄ ptz quō est q̄drupler reductio. Sz vide supra de Conuersione. Et infra de Reuerti.

Redundare. Vide vbi abundare.

Reedificare. Vide vbi Edificare.

Referre. Reportare. Nota q̄ Referre idem est q̄ iterū ferre seu iterato portare aut reportare. Et sic dico q̄ nos inuenimus multiplex referre. Et sic certe dico q̄ ⁊ diuersis diuersimode Referuntur

Fructus et opera. Merces ⁊ munera. Verboz federa. Grates nō aspera.

Primo igit̄ dico q̄ referuntur fructus ⁊ opa. qz sicut arbor recipit humorē ⁊ ager semen. ⁊ tandē fructū restituūt ⁊ referūt ꝓut p̄ Sic boies semen ⁊ humorē gre ⁊ boni ꝓpositi recipiunt. ⁊ tandē fructum bonoz operum reportant et referūt. Ut sic dicant tales fructifici relatores illud Gen. xliij. Inuenim⁹ pecuniam in ore saccoz. quā nunc eodem pondere reportamus. Pecunia em̄ ista est diuina gra que sez in ore sacci ꝓscientie recipit. sed tandē p multiplicationem bonorum operū eodem pondere. i. ꝓportione debita reportat. Unde ibidē dicit Jacob filijs suis. pecuniā duplicē ferte vobiscū ⁊ illam quā inuenistis in sacculis reportate. Cuius tamen ꝓtrariū faciunt multi. qui sez bonos fructus nō referūt. immo nullos. vl saltem inutiles seu paucos. Nullos dico. qz sez multi sunt q̄ sicut bone arbores in fide ⁊ ecclesia plantāt ⁊ seminant. qui tū p peccata corrupti a bonis fructibus impediunt. Sicut de semine iacto int̄ spinas dicit dominus Luc. viij. Et bi sunt qui audiūt ⁊ a sollicitudinibus ⁊ diuitijs ⁊ voluptatib⁹ vite euntes suffocant. ⁊ non referunt fructū. Paucos etiam. qz sez multi sunt q̄ paucos bonorum operū fructus reportant sicut Hiere. xliij. dicit. q̄ sez iuerūt ad hauriendū aquam ⁊ non inuenerūt. portauerunt vasa sua vacua. Patet ergo q̄ referunt fruct⁹ ⁊ opa

Scdo dico q̄ referunt debita munera. Ille em̄ referre debitum munus dī a quo merces iuxta qd̄ meruit reportat. Hō em̄ q̄ alicui dño seruiuit hoc solum debet ab eo reportare qd̄ apud eū nosci meruisse. Ideo bñ dī. ij. Cor. v. Qz oēs nos manifestari oportet añ tribunal xp̄i. vt reciat vnusquisq; ꝓpria corpis ꝓut gessit siue bonū siue malum. Ut sic de bonis dicat illud Hob. x. Patiētia inq̄t vobis necessaria est vt facientes voluntatē dei reportetis p̄missionem. Tercio dico q̄ referunt verboz pondera. qz reuera illi q̄ vba dei referūt. sicut sunt p̄dicatores ⁊ qui aliena vba reportant ⁊ dicunt. sicut sunt nuncij vel relatores debēt vba sua debite ponderare. ⁊ id qd̄ iustum ⁊ verū est reportare. ij. Regū. ix. Reuersi nuncij retulerūt oia. Et Judic. vij. Ita modū referebat qd̄ viderat. Qd̄ tñ est ꝓtra multos relatores verboz. q̄ sez nō charitate sed adulatione moti solent q̄ ⁊ plus q̄ audierūt referre. Sed de talib⁹ relatoribus ⁊ relationib⁹ seu reportationib⁹ bonis vl malis transeo. qz multa dicta sunt vbi Dicere vel Narrare. ⁊ vbi Verbum seu sermo ⁊ similia. Et vbi Detractio. Inuidia seu Murmur. Quarto aūt dico q̄ referunt grates nō aspera. qz sez gras bñfactoribus nostris debemus referre ⁊ ipos de sua munificētia cōmendare. vñ Mee. xij. Chorus scōs gras referentiū ibat et aduerso. Vide. s. satis de gratumactione. Et supra de Narrare ⁊ similib⁹. qz leuiter transeo de Referre.

Reficere. Refectio. Nota q̄ reficere q̄z sumitur p repare. sicut cum dī Matb. iij. Qz xp̄s vidit duos fratres reficientes retbia sua. Quādoq; vo ⁊ cōiter sumit̄ pro laciare seu recreare. Et sic igit̄ dico q̄ in scriptura reperit̄

Refectio spiritalis qua reficitur homo serenus.
Refectio fraternalis qua reficitur langues egenus.
Refectio supnalis qua reficit̄ homo ꝑclarus sez beatus.
Refectio mundialis qua reficitur ardens auarus.

Primo igr̄ dicā q̄ est dare refectionē bois sereni. H ē dictu. refectionē bois spūalis ⁊ iusti. Mōne pfamilias ꝓsuuit seruos suos post laborē ad refectionē vocare. Et auicula etiā pullis suis refectionē afferre ⁊ ꝓcurare. Sic dē deuotos suos reficit. ⁊ q̄z p gras. q̄z p eucharistiā ⁊ q̄z p diuine scripture sciaz eos pascit. Vñ ipe dicit Matb. xj. Venite ad me oēs q̄ laboratis ⁊ onerati estis ⁊ ego reficiam vos. Justus em̄ a deo spūaliter reficit̄. ipe etiā ecōuerso delectat spiritaliē ⁊ reficit ipm̄ deū. sicut ipe dī nr̄ inuit Marc. xiiij. vbi ait. Ubi ē refectio mea vbi cū discipulis meis māducē. Et etiā bō iustus reficit ⁊ recreat alterū sicut sez paulus dicebat pbilemoni. Itaq; frater ego te fruar in dño. refice viscera mea in xp̄o. Ista est igitur refectio

animi sereni. Scdo dico q̄ est dare refectionē pauperis egeni. Et ista est illa q̄ pij t clemosynarij nutriūt t reficiūt indigētes Judith.vj. Cotatis oībus expleto ieiunio refecerunt. Et Act.xxviij. dicit paulus. q̄ post exitū maris incole regionis accēsa pira reficiebāt eos: Et certe talis refectio facienda est. q̄ sc̄z ipse dns reputat sibi factam. sicut ip̄e dicit Esa.xxviij. Hec est requies mea refocilate lassum et hoc meū est refrigeriū. Est igit dare refectionē paupis egeni. Tercio vo dico q̄ est dare refectionē bois supni. Et ista certa est illa q̄ beati in patria p fruitionē beatificā reficiunt. t q̄ ibi ꝑpetuo delectant. Ps. Dns regit me t nihil mihi deerit: in loco pascue ibi me collocauit. Sup aquā refectionis educauit me. Quarto aūt dico q̄ est dare refectionem diuitis externi. illa sc̄z qua diuites in hoc mundo replent. t qua facultatib⁹ t voluptatibus saciant. Cōtra q̄s dr Eccls.x. Btā terra cui⁹ rex nobilis. t cuius ꝓnapes vescunt tpe suo ad reficiendū t nō ad luxuriā. Trāseo q̄ satis dictū est vbi Sacietas ꝛc.

Refrigeriū. refrigerare. Nota q̄ refrigerare est de calore ad frigiditatem transire. Et ideo fm q̄ inuenitur multiplex estuatio. sic inuenit multiplex refrigeratio. Et sic nota q̄ est dare Refrigerium quod fit in

Pectore interiori.	Justus refrigerat ab ardo tē
Victore exteriori.	ptationis. Pauper refrigerat a
Sub arbore supiori.	furore vexationis. Beatus refri
Fecore deteriori.	gerat a feruore mutatiōis. Pec
Feruore posteriori.	cator refrigerat a sudore solati

onis. Damnatus refrigerat a sudore consolationis.

Primo igit inuenit refrigeriū q̄ interior facit deuotio Sicut em videmus q̄ feruor ꝓtinue febris boiem occideret. nisi refrigeriū interueniret q̄ feruorem hmōi terminaret. Sic vere ardor temptationū aiam p ꝓsensum occideret. nisi ipam gr̄e t deuotionis refrigeriū tparet. Jdeo iusti dicere vident dño illud ps. Trāsiuimus p ignē t aquā t eduxisti nos in refrigeriū. Aduerte aūt q̄ sicut medicus p refrigerando ardorē infirmitatis plura adhibere solet antidota. Sic ve si ardorē tēptationis refrigerare volum⁹ plura temperatiua adhibere debem⁹ Adhibeat igitur

Contritionis gemitus.	Refrigerat igit mentē gemi
Confessionis vomitus.	tus t fletus ꝓtritionis seu cō
Subiectionis aditus.	punctionis. Aqua em frigi
Turbationis fremitus.	da summe solet refrigerare.
Deuotionis spiritus.	Sic aqua seu ꝓfluuiū lachry

marū. Et de hoc Hiere.xviij. Numq̄d de petra agri deficiet nix lybani aut auelli pñt erūpentes aque frigide t defluentes. q. d. nō. immo tales aque frigide semp debent in petra agri. i. in firma cōscientia repiri. Jtem refrigerat mentē vomitus t iactus ꝓfessionis. Nō em q̄n̄ q̄ refrigerat et sanat p vomitum. Sic peccator p ꝓfessionis iactū. Unde Eccl.xxxj. Surge de medio t vome t refrigerabit te. t nō adijcies corpori tuo infirmitatē. Jtem refrigerat mentem aditus t motus subiectionis. Motus em in rebus subtilibus solet refrigerare. ptz in aere t in vento. Sic vere motus obedientie t diligentie mentē ab ardore temptatiōis solet refrigerare. Unde Eccli.iij. Qui obedit patri: refrigerabit matrē. i. ꝓscientiam seu mentem. Jtem refrigerat animum fremitus t metus turbationis. s. diuini timoris. Un ipsi mente humane pōt dici illud Hiere.xlvij. Usq̄quo cōquiesces o mucro dñi? vsq̄quo nō q̄escis ingredere in vaginā tuā? refrigerare t sile. Jtem refrigerat mentē spūs et vētus deuotionis. Ros em t etiam aure flatus solent refrigerare. Sic vere deuotionis ros t inspirationis flatus refrigerāt mentē estuantē t motam. Unde Eccli.xviij. Non ne ardorem refrigerabit ros. quia sc̄z sicut dicit Eccl.xliij. Ros obuians ab ardore venienti humilem efficiet eum. Unde etiam dauid talem refrigeratiuū spm appetebat dicens. Remitte mihi vt refrigerer priusq̄ abeam t amplius nō ero. Et breuiter iustus debet esse frigidus t non feruidus. q. sc̄z ad tpandum se et alios debet esse refrigeratus et maturus. Exemplo cerebri q̄ cuz sit frigide nature cordi quod est nature feruētis p tanto fuit oppositum vt refrigeraret t tēperaret suo frigore cordis estum. Unia reuera frigidi t tpati viri feruorem t rigorem diuine iustic̄ie et etiam alienū rigorem temperāt. ipm quoq̄ refrigerāt atq̄ sedāt dicentes. s. illud ꝓdictum Hiere.xlvij. Usq̄quo conquiescens o mucro dñi ꝛc. Jn omni em cōitate deceret habere tales. qui sc̄z deū q̄ oīonem. rigorosos socios p discretā monitionē sciant t valeant temperare. t debito refrigerio moderari. Sicut em dictū est supra Eccl.xviij. Ardorez refrigerabit ros. Sic igit ptz q̄ inuenit refrigeriū q̄ interior facit deuotio. Scdo dico q̄ inuenit refrigerium q̄ exterior facit compassio. Et istud est refrigerium misericor die. quo sc̄z pauperes t egeni a viris misericordibus refrigerant per opera pietatis. t a mundi tribulationib⁹ t miseriis recreant. Quādo em fatigatus t estuans inuenit arborem foliis t fructibus plenam. magnam complacentiā t refrigeriū sumit ibi. Sic certe paup t tribulatus q̄n̄ inuenit boiem misericordē. q̄ sc̄z ipm sub vmbra bospitij sui recolligit. t fructibus elemosynarū suarū eū pascit t nutrit. maximū refrigeriū ibi sumit. Un apls de seipo dicebat. j. Thimo. j. Det misericordiaz dns onesiphori domui. quia sepe me refrigerauit. Un dns de tali refrigerio dicit Esa.xxviij. Refice lassum t ecce hoc meū refrigeriū. Istud est ergo refrigeriū q̄d exterior facit compassio. Tercio dico q̄ inuenit refrigerium q̄d superior facit saluatio seu habitatio seu mansio. Et istud est certe refrigeriū glorie paradisi. Jn altis em montibus inuenit gratus refrigeriū q̄ in vallib⁹ Un ꝓ habendo aere frigidiore t puriore solent diuites loca ardua frequētare in regionibus feruētibus. Sic vere in altis mōtibus paradisi inuenit t est locus refrigerij t quietis. t nō in vallib⁹ huius mūdi Sap.iij. Justus si ꝓoccupatus fuerit morte in refrigerio erit. Et ideo monet sc̄ptura Hiere.vj. dicens sic. Interrogate de semitis antiquis q̄ sit via bona t ambulate in ea. t inuenietis refrigerium animabus vestris. Quarto dico q̄ inuenit refrigeriū quod inferior facit defectio seu etiā q̄d deterior facit affectio. Et istud est illud q̄ per in deuotionē a feruore charitatis t deuotionis pctōr refrigerat et in diuersis vicijs congelatur Math.xxiiij. Cū abundabit iniq̄tas. refrigescet charitas multorū. Un de infrigidatione talium dr Zach.xiij. Jn illa die nō erit lux sed frigus t gelu. Quinto vo dico q̄ inuenitur refrigerium quod posterior facit damnatio. Pena em inferni frigori comparat̄ ꝓ eo q̄ ibi morte tam tpali q̄ eterna vtus totaliter enerua. t oīs ꝓcedens fortuna penitus adnullat Deut.xxviij. Percutiet te dns febre et frigore. Et de damnatis t dēmonibus dicatur illud Job xxiij. Nudos dimittunt boies vestimenta tollētes. q̄bus non est operimentū in frigore. Demones em dimittūt damnatos nudos ab omni sc̄z vestimento spei gr̄e t fortune et ipsos frigore damnationis eterne grauāt. Beati vo hmōi refrigerium non timent. sed celesti t consolabili refrigerio gaudēt Proner.xxxj. Non timebit domui sue a frigoribus nivis. oēs em domestici eius vestiti sunt duplicibus. Jsta ergo de Refrigerio sufficiant tā in bono q̄ in malo. Vide supra vbi Frigus seu Frigiditas ꝛc.

Refugium. Nota breuiter q̄ q̄ ille q̄ non est satis potens hostibus obuiare. solet ad alterius refugiū recurrere t adire. hinc est q̄ cū nos satis fortes t potentes nō simus vt nostris hostibus spiritualibus obuiemus. necesse est vt ad tuta t secura refugia recurramus. Jgitur nota q̄ nos inuenimus Refugium

Tutum t securum.	Primo dico refugiū tutuz et
Bonum atq̄ purum.	securū est deus. Ad istum em de
Uanū t obscurum.	bemus refugere t sue ꝓtectioni

t custodie nos committere t nr̄a a facie inimici. exēplo. s. pisciū q̄ a facie leuiathan refugiūt ad caudam ceti vt ab eo defendant. qui sc̄z pugnat p seipis virliter ꝓtra ip̄m sicut dicit Jozath. Sic vere nos leuiathan dyaboli pugnā atq̄ insidias metuētes. debemus ad xp̄m p oīonem refugere. t eius ꝓtectioni t custodie nos cōmittere. qui sc̄z nouit suos defendere t saluare. Dicat igitur quilibet illud ps. Deus noster refugium t vtus: adiutor in tribulationib⁹ que inuenerunt nos. Et certe dico q̄ iste est refugium sc̄z

Pauperibus ne fame pereant.	Est dico deus refugiū
Debilibus ne hosti pareant.	ne fame pereant pau
Uagātibus ne domo careant.	peribus. ps. Facta est
Sperātibus vt tuti floreant.	dominus refugiū pau

ꝑ̃ adiutor in opportunitatibus. Itē est refugiuꝫ ne hosti pareant debilib⁹. qui sꝫ se defendere nō ꝑ̃t. ps. Petra refugiū berinacꝫs. Itē est refugiū ne domo careant vagantibus. ps. Esto mihi in deū ꝓtectorem ⁊ in domū refugij vt saluū me facias. Item iste est refugiū vt tuti floreant sperātibus. ps. Tu es refugiū meū a tribulatione q̄ circūdedit me. Deus ē igit̄ refugiū tutū ⁊ securū. Scdo dico q̄ inuenit̄ refugium sanū atq; purum. Et istud certe nihil aliud est q̄ religionis atq; pie securitas seu etiam bonorum seu iustorum societas. Homo em̄ q̄ fortes ⁊ impios dz hostes solet refugere ad loca seu ad castra fortia atq; tuta seu etiam ad ꝓsortia solida atq; firma. Vñ etiā de conchili marino dicit̄ solinus. Qui vides piscator insidias ad scopulos refugit vel ad canum marinor ad auxiliuꝫ fugiēs iporum ꝓsortio seu refugio se cōmittit. Sic vere dz hō qui hic insidias tot hostiū experit̄ ad asperos scopulos ⁊ ad castrū religionis vel pie debet refugere. ⁊ canibus marinis. i. bonis pastorib⁹ seu alijs iustis boibus. lupos. i. demones impugnātibus se cōmittere. sꝫq; eorum orationibus cōmendare. vt sic possit dor confugio tutus esse. Vñ illud p̄dictum Petra refugium berinacꝫs. Petra inquit. i. pie duricia. Ut ⁊ sit cuilibet taliter refugieti. dicat illud ps. Altissimū posuisti refugium tuuꝫ. Istud est igit̄ refugium sanū atq; purum. Tercio dico q̄ inuenit̄ refugiū vanū ⁊ obscurū illud sꝫ quo mali recurrūt ad auxilia seu refugia mundanorum. Quod potissime est ꝓtra illos qui refugiūt in necessitatibus ad sortilegia ⁊ ad artes ⁊ ad demonū refugia que nonvalent. ij. Mach. xij. Eos qui ab igne refugi erāt gladius ꝑmit. Et hec de refugio sufficiant. q⁹ pauce sunt auctoritates. Vide. s. vbi Fugere.

Refulgere. Vide supra vbi fulgor seu fulgere

Regalis. Vide de rege ⁊ vbi regius.

Regere. Nota q̄ regere ꝓtinet ad rectorē. Et inde dr rectitudo eo q̄ ad rectorem ꝓtinet q̄ sit rectus. Dicamus ergo primo de rege ⁊ rectore. ⁊ postea de rectitudine ⁊ de recto. ⁊ successiue de rege et regina et regno. Notemus igitur q̄ regere est Actus

Sap. entie. Ille em̄ q̄ vult se ⁊ alios bene regere de-
Diligentie. bet hāe sapientiā ⁊ subtilitatē. j. Paralip.
Eminentie. xxij. Det tibi dñs sapiam ⁊ sensum vt regere possis israel. Quia sꝫ isti q̄ alios regunt. ⁊ regi ⁊ regere ꝓ sapiam debēt. Vñ Prouer. xiij. Qui aūt oia agunt cū ꝓsilio. regunt̄ sapia. Item dz hāe diligentiā ⁊ sedulitatem. ps. Qui regis israel intēde. Item dz habere eminentiaꝫ et auctem. ps. Reges eos in virga ferrea. Ista em̄ tria pertinent ad rectorem. q⁹. s. sicut ille q̄ ducit alios nō dz esse cecus sed clare vidēs. non dz esse dormiens sed ad viā attendens. nō dz esse impotēs. sed gradu ⁊ auctē alios p̄cedens. Sic vere ille q̄ se ⁊ alios vult bene regere ⁊ ducere. dz clare videre ꝓ discretionē. debet hn̄ attēdere ꝓ diligētie meditationē. debet etiam alios ꝑminere ꝓ ꝓlationem ⁊ iurisdictionem. Et sic de quolibet dicit̄ illud Apocal. vij. Agnus qui est in medio throni reget eos. Prelatus em̄ vel doctor dicit̄ agnus ab agnoscendo ꝓpter sapiam dicit̄ esse in medio regendi ꝓpter diligentiam. dr esse in throno ꝓpter eminentiam. Dicamus igit̄ hic q̄ sm̄ vba istius auctis ꝓpter illa q̄ dicta sunt. Rector dz habere tres spāles vtutes. Vñ nota q̄ ipse debet habere Clementiā ⁊ mititudinem. q⁹ debet esse agnus. Iusticiam et rectitudinem. quia debet esse in medio. Potentiam ⁊ celsitudinē. q⁹ debz esse in throno

Primum ꝓbat nomen pietatis. Dico ergo primo q̄
Sed scm̄ locus equitatis. rector dz hāe mititu-
Sed tercium status dignitatis. dinem ⁊ clementiaꝫ
q⁹ debet esse agnus. Exēplo rectoris apum. qui aculeo dicitur carere. Iuxta illud Eccl. xxxij. Rectorem te posuerūt noli extolli. esto in illis sicut vnus ex ipis. Valde em̄ commendatur clementia in rectore. sicut dicit Seneca in libro de clementia ad Neronem. Quia sꝫ rector dz esse agnus dulcis ⁊ humilis ⁊ benignus Apoca. xiij. Vide supra mōtem syon agnū stantem. Nō austerus impius aut crudel. Pietas em̄ in suos: gladius est in hostes. ⁊ ideo pius debz esse vt sm̄ doctrinam ap̄li. j. Thimo. v. discat p̄ius domuꝫ suam regere ⁊ mutuam vicem reddere p̄euntibus. Habeat ergo mititudinem ⁊ clementiam. Iuxta illud Esa. xlix. Miserator eoꝝ reget eos. Scdo dico q̄ rector debet habere rectitudinem ⁊ iusticiam. que notat cum dicitur. In medio. Medium em̄ iusticiaꝫ signat sicut supra de medio visum est. Quia sꝫ rector debet esse in medio per equitatē non in angulo per psonarum aut munerum acceptionem ⁊ parcialitatem. Ut sic sit ille de quo dicatur illud Gen. j. Fiat firmamentum in medio aquarum. Firmus em̄ ⁊ firmamentum debet esse rector. vt non nisi sm̄ iusticiam moueatur. Ut de eo dicat̄ illud Eccl. xlix. Natus est hō princeps fratrū. firmamentū gentis. rector fratrū. stabilimentum ppli. Et Eccl. x. In medio fratrū illorum rector in bonore. Tercio dico q̄ rector debet habere celsitudinem ⁊ potentiam. Throni inquit. Quia sꝫ ad rectorem pertinet q̄ habeat auctem vt honoret. ⁊ potentiam vt timeat. Exēplum rectoris apum qui duplo dr alijs esse maior. Alis em̄ nunq̄ posset bene regere nisi haberet potentiā qua rebelles posset per violentiam gubernare. Exemplo celi qd̄ planetas inferiores regit ⁊ mouet. ipsosq; malo velle suo contra naturam sui ꝓpij cursus secū per suam potentiam dicit ⁊ tenet. Quia sꝫ rector debet esse potens in iurisditione. dignitate ⁊ virtute vt subditos rebelles possit per violentiam gubernare. et ꝓteruos qui nolunt obedire possit violenter regere ⁊ ad ꝛequendum cursum ⁊ ordinem iusticie ꝓtra appetitum ꝓpium coercere. ps. Reges eos in virga ferrea: ⁊ tanq̄ vas figuli ꝓfringes eos. Throni inquit. Quia sꝫ thronus signat iudiciariaꝫ potestatē. De qua in ps. Sedisti super thronum qui iudicas iusticiam. Quia sicut dr Apoca. iiij. De throno ꝓcedebant fulgura ⁊ voces et tonitrua. Et sic igitur dico q̄ ad rectorem ꝓtinet habere Potentiam ⁊ Auctoritatem. Iusticiam et Equalitatem. Clementiā et Benignitatem. Sufficit. Vide. j. de Rege. et supra de Iudice ⁊c.

Rex. Reges. Regnare. Nota q̄ rex est nomen dignitatis officij ⁊ potestatis. Et dicit̄ rex ille qui regnat dominando. et regit etiam gubernandq;. Et possum⁹ distinguere q̄ in scriptura inuenitur Rex

Eternalis. Rex eternalis est superior sꝫ de⁹. De
Spiritalis. quo Esa. xxxij. Dñs rex noster. legifer
Temporalis. noster. dñs iudex noster. Rex spiritaIufernalis. lis est rex interior. Et iste est quilibz hō iustus q̄ bene ⁊ debite se regit. De q̄. j. Petri. ij. Vos estis genus electum. regale sacerdotium. gens sancta. ps. Dñe in virtute tua letabitur rex. Rex tpalis est rex exterior. vt sic per regem intelligunt̄ omnes mundi ꝓncipes et ꝓlati siue boni siue mali. De quibus Luce. xxj. Reges gentiū dominant̄ eoꝝ. Rex infernalis est rex inferior. Et de isto dicit Job. xlj. Ipse est rex super omnes filios supbie. Et Apoca. ix. dr. Qr ipi habebāt regē sup se angelum abyssi. Igit̄ charissimi ceteris omissis dicamus aliq̄d. s. De rege

Gloriosso ⁊ admirabili. Primo ergo dicam⁹ q̄ est
Virtuoso ⁊ laudabili. quidam rex admirabilis et
Vicioso ⁊ damnabili. glorioſus. Et iste est de⁹ qui est rex regū ⁊ dñs dñantiū Apocal. j. et. xix. Quia sicut dr̄ citur in Psal. Iste est deus magnus ⁊ rex magnus super omnes deos. Sicut enim quelibet communitas hominū. vnum prelatum iudicem vel rectorem habet. sicut Ecclesiastici. xvij. dicitur. In vnamquāq; gentem constituit rectorem. Sic necesse est q̄ sit vnus rex regū q̄ presidet omnibus alijs regib⁹ ⁊ oibus etiā creaturis. vt sic nō sit processus in infinitū. Quia sicut dr Eccl's. v. Excelso excelsior alius est. ⁊ in sup vniuerse terre rex impat seruienti. Nō est em̄ dare aliq̄d quin habeat superiorē ꝓter deū qui est dñs sup oēs. Omnes em̄ numeri ad vnitatē resoluunt̄. ibi aūt est status nec vlterius est ꝓcessus. Sic oēs mundi dignitates ad vnitatē diuine potentie terminant̄. Ultra istam em̄ nō est ꝓcedere. nec vltra alium regē dare. summū em̄ ⁊ vltimū gradū tenet. Iste em̄ vnus est et modū vnitatis tenet. a qua oēs numeri oriunt̄ ⁊ ad quā etiam resoluunt̄ q⁹ iste vnus est oim̄ ꝓncipiuꝫ atq; finis Eccl. j. Unus est altissimus creator omniū. omnipotens rex potens ⁊ metuendus nimis. Et ideo breuit̄ de isto rege vnico possumus

exponere illud Ezechiel.xxxvij. Rex vnus erit omnibus imperãs. Vbi aduerte q̃ iste rex habet quinq; cõditiones boni regis. Quilibet em̃ rex debet esse sc̃z Sapiẽs. Liberalis. Fortis. Communis. Seuerus. Sapiẽs ad gubernandum. Rex inquit Liberalis ad p̃miandum. Vnus inquit. quia vnitas se cõmunicat alijs numeris. Fortis ad defendendum. Erit inquit. qđ est verbũ substantiuũ. Communis ad indicandũ. Omnibus inquit. Seuerus ad castigandũ. Imperãs inquit. qđ sc̃z est verbũ correctiuũ. Sic vere dico q̃ deus habet Sapientiam prudentissimam. q: rex Clementiam diffusissimã. q: vnus. Potentiam stabilissimam. q: erit. Prouidentiã cõmunissimã. q: oibus. Justiciam seueriss̃imam. q: imperans. Ad istos em̃ quinq; actus pertinet quicquid in mundi regimine deus facit. Omnia em̃ q̃ ipse facit aut sunt actus sue sapiẽtie. aut sue clementie. aut sue potentie. aut sue ꝓuidẽtie. aut sue iusticie. Dicam? ergo q̃ deus est rex sapiẽs ⁊ prudentissimus qđ ostendit in noie rex qui dicit a regendo. q: sc̃z regere ⁊ se ⁊ alios est actus hominis sapiẽtis. Juxta illud. Si bene regna regis dignus es noie regis. Iste aũt regit ⁊ ordinat vniuersa. et ideo p̃supponere oportet ip̃m habere sapientiã infinitam q̃ tot creaturas scit regere ⁊ ordinare. Silis soli qui dr̃ rex nature. q̃ sc̃z in splẽdore lucis oẽs planetas alios excedit. ⁊ qui videt regere vniuersa. q: sc̃z iste lucem h̃z sapientie infinite p quã omnia bene regit. vñ Marcianus dicit. Or̃ sol est p̃ncipiũ lucis. rex nature. mẽs mundi. fulgor olim pi. moderator firmamenti. Aũ de xp̃o sic sapiẽte ⁊ lucido dicit in p̃sona dauid. Suscitabo dauid germen iustum et regnabit rex et sapiens erit. Quia sicut dr̃ Job. ix. Sapiẽs corde est ⁊ fortis roboꝛe. Rex inquit. Et ideo de sapiẽti regimine huius regis põt sibi dici illud. iij. Regum. xxj. Etã dis auctis es ⁊ bene regis regnum israel. Iste est ergo rex sapiens ⁊ prudẽtissimus. Item deus est rex pius et clementissimus. qđ ostendit cum dicit. Unus. Unitas enim se cõicat omnib? numeris. Nõ em̃ est dare numerũ quin ꝓstet ex vnitatibus aggregatis. Sic dñs cum sit vnus. omnibus se cõmunicat p misericordiam ⁊ liberalitatem. Nec est dare aliquem q̃ dona sue cõicatiue clemẽtie non sentiat in seipso Prouer. xx. Misericordia ⁊ veritas custodiunt regem. Et Eccl. j. Unus est altissimus omnipotẽs rex r̃e.

Item deus est rex p̃potens ⁊ stabilissimus. Erit inquit. Ad regem em̃ ptinet q̃ habeat ptãtem ad impugnandum inimicos ⁊ stabilitatem ad defendendũ subditos. Sic deꝰ potens est ad operandum. ⁊ stabilis ad ꝓpetuo perseuerãdum. Erit inquit. qđ signat essentie stabilitatez ⁊ tpis eternitatem. Quia sicut dr̃ Dañ. vij. Potestas eius ptãs eterna ⁊ regnum eius nõ auferet. al's corumpet. Et. iij. Reg. j. Regnabis sup oĩa q̃ desiderat aĩa tua. erisq; rex sup isr̃l Alij em̃ reges ,pprie loquẽdo nõ sunt nec erũt. q: ois potẽtatus breuis vita Eccl. x. Et Esa. xl. Omnes gentes quasi nõ sint sic sunt coram eo. Iste aũt solus est ⁊ erit. p̃s. Dñs virtutũ ipse est rex gloꝛie. Item deus est rex ,puidens et cõmunissimus. Oibus inquit. Iste em̃ rex p̃ sua occultissimam ,puidentiã nõ solum de vno vel de pluribus solet curare. sed de oibus rebus ⁊ p̃sonis solet vniuersaliter ,puidere. Cause em̃ vniuersales equaliter se habẽt ad oĩa. sicut patz in sole q̃ est pater planetarũ ẽm Amb. ⁊ alijs corporibus simlib? q̃ generaliter influunt vniuersis ,pter q̃ sol in medio alioꝝ a deo est creatus. vt oibus eq̃liter esset influere magis ,pmptus. Sic deus ,pcerto ad oẽs ⁊ ad oĩa generaliter mediocriter ⁊ eq̃liter se h̃z sicut causa vniuersalis ⁊ pater et dñs numinis. q: sc̃z nõ est p̃sonarum acceptio apud dñm. q: ad modũ solis paratus est ⁊ oẽs illumĩnare. ⁊ p̃ suã ,puidentiã paratus est de regimine oĩm tam naturali q̃ spirituali curã gerere ⁊ habere. Omnibus inquit Sap̃. vj. Eq̃liter est ei cura de oibus. Oculi em̃ qui sũt ad regimen corpis constituti. nõ magis curant de salute vni? membri q̃ alterius. immo gñaliter de oibus curãt. Sic deus facit. q: sicut dr̃ in p̃s. Rex ois terre deus: psallite sapiẽter. Est ergo rex ,puidens ⁊ cõmunissimus. Item deus est rex iustus ⁊ seueriss̃imus qđ ostendit cũ dr̃ imperans. Imperiũ em̃ iusticiã ⁊ rigoꝛẽ signat. In signũ cui? imperatoꝛ solet ensem euaginatũ añ se facere portari. in signum q̃ semp est paratus malos ⁊ impios detruncare. Juxta illud Roma. xiij. Vis nõ timere potestatẽ. bonuz fac ⁊ habebis laudẽ ex illa. Sequit. Si aũt malũ feceris time. non em̃ sine causa gladiũ portat. Leo em̃ q̃ est rex aialiũ est aial aperũ ⁊ seuerũ. q: sc̃z q̃n famelcit dure solet bestias deuorare. Sic vere deus rex oĩm q̃ ꝓtinue esurit ⁊ sitit iusticiã. seuerter solet bestias. i. desthales boies cõdẽnare. ⁊ eos p mortẽ aie ⁊ corpoꝛis acerrime deuorare Prouerb. xx. Sicut rugitus leonis ita est ira regis. Imperãs inq̃t Esa. xlv Mee sunt iusticie ⁊ imperiũ. Et Esa. ix. Multiplicabitur eius imperiũ ⁊ regni eius nõ erit finis. Et potissime ista seueritas istius regalis iusticie ,apparebit in iudicio vbi impios seueriter condẽnabit. Juxta illud Sap̃. xj. Illos tan q̃ durus rex interrogãs condẽnasti. Sic ergo p̃ quõ ⁊ q̃re deus dr̃ rex. Aũ etiam de xp̃o dr̃. Ecce rex tuus venit tibi mãsuetus. Istum em̃ regem q̃rebãt magi cum sedulitate. Istũ regem deridebant iudei cũ fatuitate. Istum regez describebat pylatus cũ subtilitate. Magi em̃ dicebãt inq̃rendo Matth̃. ij. Ubi est qui natus est rex iudeoꝝ. Judei aũt dicebant deridendo Marci. xv. Ave rex iudeoꝝ. Pylatus vo dicebat describendo Luce. xxiij. Hic est iesus nazarenus rex iudeoꝝ. Et Joh. xix. Ecce rex vester. Iste aũt rex fecit in sua beata incarnatione sicut solẽt facere reges plium ingressuri. qui q̃nq; accipiunt arma ⁊ habitum alienum ne ab hostibus cognoscanr̃. Juxta illud qđ dixit rex israel. iij. Reguz. xxij. Mutabo habitũ ⁊ sic ibo ad pugnãdum. Sic deus plium mũdi ingrediẽs. habitũ ⁊ arma alie na nr̃e humanitatis assumpsit. in q̃bus cum demonib? dimicauit. Figuratus in Joue de q̃ dicit Ouidius. q̃ de celo veniẽs ad terram occidere illum tyrannũ impium licaonem mutauit se in boiem. vt de xp̃o dicat illud. iij. Reguz xxij. Rex israel mutauit habitum suũ. Ubi describit vt nobiliter bonoꝛatus. q: rex. Et laudabiliter sociatus. quia rex israel. i. videntium deum sc̃z sanctoꝝ ⁊ angelorum. Et mirabiliter alteratus. quia mutauit habitum suũ. De isto ergo rege possumus notare q̃ ipse est Rex

Amoꝛosus. Or̃ sit rex amoꝛosus ptz in p̃s. vbi aie dr̃
Speciosus. Concupiscet rex decoꝛẽ tuuz: qm̃ ipse est
Gloꝛiosus. dñs deus tuus. Or̃ sit rex speciosus patz
Gaudiosus. Esa. xxxiij. vbi de bole btõ dr̃. Regem in
Uigoꝛosus. decoꝛe suo videbit. Or̃ sit rex gloꝛiosus
Rigoꝛosus. ptz. ij. Regũ. vj. vbi dr̃. Or̃ gloꝛiosus fuit bodie rex israel. Et in p̃s. Dñs virtutũ ipe est rex gloꝛie. q̃ ipse sit rex gaudiosus ptz in p̃s. vbi dr̃. Dñe in virtute tua letabit̃ rex. Et alibi. Rex vo letabit̃ in dño. Or̃ sit rex vigoꝛosus ptz Esa. xix. vbi dr̃. Rex fortis dñabit̃ eoꝝ. Or̃ sit rex rigoꝛosus ptz Esa. xxxij. vbi dr̃. Ecce in iusticia regnabit rex. p̃s. Honoꝛ regis iudiciũ diligit. Et ideo Hieremias dicebat Hiere. x. Quis nõ timebit te o rex gentium. Et sciendũ q̃ sedes istius regis fuit crux. dyadema fuit de spinis. sceptruz fuit de clauis. Et ideo ir̃ dei dicebant. Si rex israel es descẽde de cruce. Cõtra q̃s Heꝛ. dicit. immo si rex isr̃l es. regni soliũ nõ dimittas. Et sic q̃ dico q̃ deꝰ dr̃ rex. s.

Propter iusticiam. Bene ergo dicit. Rex vnus
Propter ,puidentiã. erit omibus imperãs. Secõ
Propter potentiam. ꝓncipaliter dico q̃ dicendũ est
Propter clementiã. de rege laudabili ⁊ vtuoso. Et
Propter sapientiam. sic dico q̃ per regem intelligitur omnis bonus iudex. princeps. prelatus. vel etiam vir perfectus qui se et alios bene regit. Quelibet enim caterua apum dicitur habere vnum regem cui alie obediunt et obsequunr̃. ⁊ a quo alie regunr̃ ⁊ gubernanr̃. Sic vere in omni caterua ppli. in omni sc̃z regione vel legione religione vel natione. necesse est esse aliquem regem. i. aliquẽ dominum. iudicem vel rectoꝛem cui a subditis obediatur et per quem subdite debite gubernenr̃ Eccl. xvij. In vnamquãq; gentem p̃posuit rectoꝛem. vt sic de quolibet tali rege dicatur illud Hiere. xxiij. Suscitabo dauid germen iustum ⁊ regnabit rex et sapiens erit. Istam auctoꝛitatem vide supra diuisam ⁊ ,psequutam titulo de dauid. vbi ostenduntr̃ quinq; que debent esse in quolibet p̃rincipe vel p̃lato. Sed adhuc nota q̃ rex tẽpalis vel sp̃ualis debet habere multas perfectiones et conditiones. Quanto em̃ maioꝛ est in honoꝛe. tanto magis debet habere de bonitate. Nota ergo q̃ iste debet esse scilicet

Audax ad precedendum.
Fortis ad resistendum.
Cautus ad prouidendum.
Clemens ad indulgendū.
Justus ad iudicandum.
Diligens ad inquirendū.
Humilis ad seruiendum.
Astutus ad cognoscēdum.
Stabilis ad perseuerandū.
Autenticus ad imperandū.
Liberalis ad premiandū.
Sapiens ad gubernandū.
Innocens ad operandū.
Pacificus ad conuiuendū.
Honestus ad conuersandū.
Flebilis ad deū timendū.
Deuotus ad offerendū.
Trāquillus ad audiendū.
Seuerus ad corrigendū.
Modestus ad loquendū.
Facilis ad ꝯsiliū credendū.
Parcus ad vina gustandū.

Iste sunt em̄ vigintidue cō ditiones q̄s debent habere boni reges ⁊ boni prelati. ⁊ etiā quicunq; boni iudices ⁊ p̄fecti. sicut possunt ꝓbāri p exemplis creaturarū ⁊ auctoritatibus scripturaꝝ. Dico ergo q̄ quilibet talis debet esse audax ad precedendū. q̄ scz p̄latus debet alios audacter p̄cedere. bonum exemplū eis dando. terribilia p eoꝝ defensione nō timendo. ⁊ p defensione reipublice ꝑīm⁹ ad terribilia incedēdo. Sicut de rege apum legit q̄ primus de alueari egredit. et post ipm̄ totus grex apum sequit et obsequit. Sicut etiam de Julio cesare legitur nunq̄ eū dixisse militibus suis ite illuc. sed semp venite huc. Exemplo leonis regis animaliū qui est animal audacissimū ita q̄ de eo dicit Prouer. xxx. Leo fortissimus bestiarū ad nullius pauebit occursum. vt ꝺ tali p̄cessiua ⁊ exemplari audacia dicatur illud Michee. ij. Transibit rex eoꝝ coram eis. Et. j. Reg. xij Nunc rex gradit ante vos ⁊ pugnabit bella vestra. Sit ergo audax ad p̄cedendū. Item debet esse fortis ad resistendū. Hos em̄ qui dicit esse rex omnium iumentoꝝ. est animal fortissimū in laboꝛe Prouer. xiiij. Ibi manifesta ē fortitudo bonis. In quo notat q̄ illi q̄ sunt reges ⁊ p̄sides aliorꝝ. Debent esse virtutibus fortiores. ⁊ ad sustentationem laboꝝ terribiliū ⁊ penarū p defensione ppli ⁊ vtilitate patrie infatigabiliter ꝓmptiores. Exemplo etiā regis apum. q̄ in duplo dicit alijs apibus esse maior et coꝛpoꝛe et virtute. Quia breuiter si fortitudo spiritalis ad pugnādum ꝺtra dyabolū requirit in subditis inferioꝛib⁹. multo magis in p̄latis et in regibus. vñ Esa. xix. Rex fortis dominabit eoꝝ. j. Esdre. iiij. Reges fortissimi fuerūt in bierlm.

Item debet esse cautus ad p̄uidendū. q̄ scz ipe ꝺz cauteꝑuidere pericula gregis sui. ⁊ insidias hostiū. demonū scz et hereticoꝝ. Exemplo regis gruū q̄ caput ceteris frequētius erigit. ⁊ vndiq; frequēter circūspicit ⁊ si aliquē insidiantē viderit. ad p̄cauendū clamando ꝑmunit. Sic p̄latus debet curā de subditis gerere. caput intentionis et intellectus sepe sursum erigere. ⁊ ne sibi ⁊ subditis suis aliqꝺ periculū accidat debet cautius circūspicere ⁊ videre. ⁊ si qꝺ periculū viderit imminere ꝺz eos clamoꝛe p̄dicationis p̄munire. ⁊ ad p̄cauendum periculū animare. Jurta illud Act. xx. Attendite vobis ⁊ vniuerso gregi sup quem spiritussanctus vos posuit epos regere ecclesiam dei. Item debet esse clemēs ad indulgendū. De natura em̄ regum et p̄ncipum debet esse q̄ sint clementes illis q̄ penitent deliquisse. Non em̄ debēt esse crudeles nec vindicatiui. Exemplo regum apum. qui q̄uis habeāt aculeū. nunq̄ tñ vtuntur aculeo. ſm Ambrosium ⁊ Plinium. Exemplo etiā leonis regis animaliū qui mulieribus pueris ⁊ ꝓstratis solet parcere ⁊ ipsos nisi fame cōpulsus nunq̄ ledere. Quia vt delicet p̄lati ⁊ superiores debēt parcere miseris ⁊ pauperibus. ⁊ q̄uis habeant aculeum id est potentiam vindicandi. ipso tamen nō debent vti nisi forte fame. i. zelo iusticie compellant. iij. Regnz. xx. Reges domus israel clemētes sunt. Nihil em̄ melius sedet q̄z clementia in principe. sicut vult Seneca libro de clementia ad neronē. vide ibi. In signū cuius ꝺ dauid qui etiā inimico suo capitali bis pepcit scz sauli ꝺz. j. Mach. ij. Oꝛ dauid in sua misericordia consecutus est sedem regni in secula. Et Prouer. xx. ꝺz. Miseri coꝛdia ⁊ veritas custodiūt regem. Item iste debet esse iustus ad iudicandū. Justicia em̄ super omēs alias virtutes debet esse superioꝛibus desponsata. Jsta em̄ est illa p quā cōitates regunt. p quā iura sua oībus reddunt. ⁊ p quam impij puniunt. ⁊ per quā innocētes ab impijs defendunt Jstam ergo debent habere reges tam tempales q̄ spiritu ales. ps. Honoꝛ regis iudicium diligit. Et Prouerbioꝝ xxix. Rex iustus erigit terrā suam. Exemplo solis qui rex dicit planetarū. ⁊ ideo locū tenet mediū inter eos. Ad denotandū q̄ tales debent esse iusti et medij inter partes. et non plus ad vnam partem q̄z ad aliam p acceptione p̄sonarum tendere seu pendere. Un̄ de talibus regibus loquitur sb̄ metapboꝛa solis Amb. in Hexameron dicēs sic. Sol inquit est oculus mundi. iocunditas diei. pulcritudo celi. mensura tempoꝝ. virtus ⁊ vigoꝛ omniū terrenascentiū. ꝺ coꝛ ⁊ perfectio stellarū. rex ⁊ dñs planetarū. Et ideo breuiter de tali virtute iusticie dicit. ij. Paral. ix. Idcirco posuit dñs regē sup ppl'm suum vt faciat iudiciū ⁊ iusticiam.

Item iste debet esse diligens ad inquirendū. Debet em̄ p̄latus diligēter inquirere veritatem. ⁊ de illis que ptinent ad aiam et de illis que pertinent ad rempublicā. Quia sicut dicit Prouerb. xxv. Gloria regū est inuestigare sermonem. Diligētes em̄ debēt esse ⁊ potissime ad custodiā subditoꝝ. Exemplo regis apum q̄ in domo manens nō cessat vndiq; circuire. dans exemplū superioꝛib⁹ q̄liter debēt eē solliciti ⁊ diligētes ad custodiā domus dei Cant. iij. Surgam ⁊ circuibo ciuitatē. Un̄ de diligenti inquisitione ⁊ circumspectione taliū regū dicit Job. xxix. Cum sederē quasi rex circūstante exercitu. Sequit. Oculus fui ceco ⁊ pes claudo. ⁊ causam quā nesciebā diligēter inuestigabam.

Item iste debet esse humilis ad seruiendū. q̄z scz ipi debent seruire ⁊ deo ⁊ pplo. Un̄ etiā papa q̄ est rex regū vocat se seruū seruoꝝ dei. vt ⁊ de istis dicat illud ps. Reges vt seruiāt dño. Et Esa. lx. Reges eoꝝ ministrabunt tibi.

Itē iste ꝺz esse astutus ad cognoscendū. Quia scz sicut aquila regina auiū visum habet limpidissimū ⁊ clarissimū intantū q̄ ab altitudine aeris videt pisces in mari natantes. Leo etiā rex animaliū dicit oculis aptis ꝺormire. Sic vere tales q̄ aliorū sunt ⁊ rectoꝛes ⁊ reges debent bīe oculos coꝛdis ⁊ intellectus limpidos atq; claros. aptos. vigiles ⁊ attentos. vt scz discrete videant agenda ⁊ fugienda. tenēda pariter ⁊ vitanda. Jta q̄ siue ꝺormiant in tpali p̄speritate. siue sursum p̄sideant in dignitatis sublimitate. Debēt tamē semp cogitare. attendere ⁊ videre q̄ꝺ inferi⁹ faciunt pisces. i. subditi in huius seculi vanitate Esa. xlix. Reges videbunt ⁊ cōsurgent p̄ncipes. ps. Et nunc reges intellígite: eruditmini q̄ iudicatis terrā. Itē iste ꝺz eē stabilis ad p̄seuerandū. Nō decet em̄ regem esse nec in dictis nec in factis mutabilē atq; vanum. Exemplo leonis regis animaliū qui collū dicit habere immobile. q̄z scz edictū et voluntas taliū debēt eē immobilia atq; firma Dañ. vj. Scito rex q̄ lex medoꝝ ⁊ persarū est vt oñe decretū qꝺ statuerit rex nō liceat immutari. Item iste debet esse autenticus ad imperandū. Exemplo leonis regis aialium. qui in incessu. vultu. gestu ⁊ rugitu auctem p̄cedit. intantū q̄ solo visu vel auditu a cūctis animalibus timet. Sic vere reges ⁊ p̄lati debent esse autentici in gestu. habitu. ope. ⁊ sermone. ⁊ hoc nō vt supbiant. sed ne subditi eos despiciāt. ⁊ vt terroꝛe malefactoꝛibus incutiāt. ij. Para. ix. Magnificatus est salomon sup oēs reges. Item iste debet esse liberalis ad p̄miandū. Exemplo aquile auium regine ⁊ leonis animaliū. q̄ conditionem habēt mirabiliter liberalem scz q̄ p̄dam suam soli non comedunt. sed ipam alijs auibus se insequentibus condiuidunt. q̄z scz ad istos pertinet liberalitatem habere. bona sua alijs diuidere. ⁊ benemeritos premiare. Exemplo regis darij. De quo dicit. ij. Esdre iij. Rex darius fecit cenam magnam. Et in signū huius reges consueuerūt inungi. ad denotandū q̄ oleo pietatis et liberalitatis debent totaliter esse vncti. ij. Reg. v. Unxerūt dauid regē super israel. Manus em̄ vncta faciliter mittit labi qꝺ tenet. Res etiā vncta valde est suauis mollis et leuis. Sic vere illi q̄ sunt vncti ꝺleo pietatis scz reges spiritales. bona sua debēt alijs libēter dimittere ⁊ largiri. ⁊ mites ⁊ suaues ab oībus inueniri. ij. Reg. ij. Me vnxit dom⁹ iuda in regē. Pietas em̄ est māmilla q̄ tales reges debent subditos nutrire. Jurta illud Esa. xlix. Erunt reges nutrici tui ⁊ regine nutrices tue. Et Esa. lx. Māmilla regū lactaberis. Sit igr liberalis ad p̄miandū. Itē iste ꝺz eē sapiens ad gubernandū. vñ illud Esa. xxxij. Ecce in sapia regnabit rex. Et Sap. vj. Rex sapiēs ppli stabilimentum.

Jtē innocēs ad operandū. q̄. Reg. xiiij. Rex et thronus eius sicut innocēs. Jtē pacificus ad quiescendū. ij. Reg. j. Viuat rex salomon q̄ scz interpretat pacificus. Jtē honestus ad quiescendū Esa. xxxij. Regē in decore suo videbit Jtē flebilis ad deū timendū. ij. Regū. xiij. Rex t oēs serui eius fleuerūt. Jtē deuotus ad offerendū. ps. Reges tharsis t insule munera offerēt ꝛc. Jtē trāquillus ad audiēdū Sap. vj. Audite reges t intelligite. Item seuerus ad corrigendū Prouer. xx. Dissipat impios rex sapiēs. Jtē modestus ad loquendū Esa. lij. Continebunt reges os suū. Jtē facilis ad consiliū credendū. q̄ scz illud q̄ sūmme ꝓsunt ad regē. iudicē vel ꝓlatum. est credere t habere bonū consilium. Quia sicut rex apum semp est circūdatus multitudine apum aculeo armatarū. ipm iuuare t defendere paratarū. sic q̄libet talis dz secū habere multitudinē bonarū psonarum t discretoz cōsiliarioz cū aculeo t stimulo stricte ꝓscientie inimicoz. quoz ꝓsilio regat. t quorum adiutorio vtat Job. xxix. Cum sederē quasi rex circūstante exercitu. eram tñ merentiū psolator. Item parcus ad vina gustandū. Nam etsi immoderatus vini vsus in oīni statu in oīni etate in oīni boim ꝓditione turpitudinis alicui? et vicij sit adminiculū t fomentū. magis tñ in regibus t principibus: q̄ maiestatis nomen. in crudelitatis crimen vertere nō erubescētes: putāt sibi q̄cquid libet licere: maxime vino estuantes ꝓterea salomon q̄uis rex regibus tamen vinum ꝓhibet: dicēs Prouer. xxxj. Noli regibus dare vinū Jste sunt ergo ꝓditiones boni regis. Et sic dico q̄ dictum est de rege laudabili t vtuoso. q̄uis hodie possum? dicere illud Judicū. xvij. In dieb? illis nō erat rex in isrl. Tercio ꝓncipaliter possumus aliq̄d de rege odibili t vicioso dicere. i. de fatuo ꝓncipe vel ꝓlato. Et possumus dicere q̄ mali ꝓlati t principes hodie sunt vicioſi. quia scilicet

Delicijs impinguantur. Dico q̄ tales impinguant
Blandicijs delectant. magnis delicijs. vnde Gen.
Luxurijs inquinantur. xlix. Aser pinguis panis ei?
Seuicijs effrenantur. t ꝓbebit delicias regib?. Jtē
Ignorantijs bebetant. dico q̄ delectant falsis blandicijs. q̄ scz tales hodie nō diligunt nisi adulatores Osee vij. In malicia sua letificauerūt regem t in mēdacijs suis principes. Jtē dico q̄ isti inquinant fedis luxurijs. similes basilisco venenosissimo regi serpentū. cui luxurioſi comparant q̄ visu interficiunt t aspectu. Et cōpara eos plutoni regi inferni. ps. Concupiscet rex decorē. Item effrenantur diris seuicijs. similes aquile regine auiū t leoni regi animaliū q̄ sup oia sunt crudeles. vñ Dan. ij. dī. q̄ rex in furore t ira ꝓcepit vt perirēt sapientes. Jtē isti bebetant magnis ignorātijs. similes boui regi iumentoz. qd est animal bebes stolidū t inane Ecci. x. Rex insipiēs pdet pplm suum. Et Eccl's. x. Ue terre cuius rex puer est. Jsta igr sufficiant de Rege. Vicioso. Virtuoso t Glorioso. Sz si velis vlteri? ꝓcedere dic q̄ in scriptura fit mētio ꝓncipaliter de q̄ttuor regib? scz De rege iuda. De rege dauid. De rege salomone. De rege isrl. Qui scz q̄ttuor status ecclesie significant. quoz tres sunt in via. t vnus in patria. Et isti certe sunt

Jncipientes. Primi viuūt in vera fidei cōfessi
Proficientes. one. Rex iuda. q̄ interp̄tat ꝓfitēs
Virtuose viuentes. Scdi viuūt in boni opis patrati
Glorioſe gaudētes. one. Dauid manu fortis. Tercij viuūt in q̄cta vtutū pfectione. Salomon pacifice?. Quarti vo viuū in beata salutis adeptione. Jsrael vidēs deū

Primū est regnum nouiter conuersoz. Dicamus ergo q̄ est dare
Scdm est regnū fortiter actiuorum. vnū regnū in
Terciū est regnum penitus perfectoz. cipientiuz in
Quartū vo est regnū celitus beatoz. quo viuūt homines penitentes.
Primū est regnum penitentium. Scdm est regnum militantium. Terciū est regnum superantium. Quartū vo est regnum triumphantiū. In primo regno incipiunt tyrones. In scdo regno exercentur agones. In tercio regno vincūt cōmilitones. In quarto regno cōdiuidunt predones. tētes. t isti si gnant per regem iuda. qz .s. iuda interpretatur confitens vl' glorificans. quia videlicet illi qui nouiter cōuertunt ad deū. debent peccata sua confiteri t dicere. deū etiā debent p vere fideiconfessionem agnoscere. ipm q̄ laudare bñdicere t agnoscere Hiere. xvij. Sta in porta p quā ingrediunt reges iuda. Porta em̄ ista est pnia seu fides. q̄ scz est porta ingredientiū ad salutē. Un breuiter de quolibet tali rege iuda seu rege iudeoz pōt dici illud Matth. ij. Ubi est qui natus est rex iudeoz. vidimus stellam eius in oriente. Talis em̄ rex nouiter natus dī stella. qz ipsius vite claritas in oriente spectat vbi certe a magis seu regibus. i. a pfectis hominibus laudat t adorat. Constat em̄ q̄ viri iusti nouiter incipientes cōmendant. ipsoq̄z nouū regnū t regimē magnificant atq̄ laudāt. dicēdo scz Matth. xxvij. Tu es rex iudeoz. Et ibidem. Aue rex iudeoz. Aduerte tñ q̄ multi sunt reges iuda id est reges bene incipiētes. sed ato aūt deficientes t male per omnia finientes. sicut ad lr̄am videmus de mundi regibus t ꝓncipibus t etiam nostris ꝓlatis t antistitib?. Et sic notabis de talibus nouis regibus q̄ isti scz

Xp̄i ecclesias solent spoliare. Jsti dico grauant
Vanas fantasias solet frequētare. t spoliāt xp̄i ecclesias. vñ. iij. Reg.
Legis iusticias solent abdicare. xij. Tulit Joas
Pene molestias solent tolerare. rex iuda omia sacrificata q̄ sacrificauerūt patres sui reges iuda. Jtē isti agunt t frequentāt multas nequicias. vñ. iiij Regū. xxj. Fecit manasses rex iuda abbominationes pessimas super omnia q̄ fecerant aī eum amorrei. Et ponunt ibi horribilia auguria de isto rege iuda. Item isti solēt abdicare legis iusticias. vñ Ecci. xlix. Reliquerūt legem potē tis (als altissimi) reges iuda t cōtempserunt timorem dei. Item isti solent tolerare duras molestias scz finaliter i inferno. vbi scz demonib? subiugāt. iij. Reg. xxiij. Egressus est Joachim rex iuda ad regē babylonis. t trāstulit fortes exercitus in captiuitatem ꝛc. Nō sic boni incipientes. non qz sicut dictum est. Est dare vnum regnū incipientiuz quo viuunt homines penitētes. Deinde dico q̄ est dare vnū regnum ꝓficientiū quo viuunt boies laborantes seu etiaz militantes. Ubi em̄ regnat t imperat rex dauid qui interp̄tatur manu fortis. qz scz illi per bonas opationes t fortes manualiter seu actualiter laborant t militāt in isto regno id est in isto statu ecclesie imperant atq̄ regnant. Et si vis de istis manu fortibus t ad bene operandum et laborandum habilibus. possumus notare q̄ isti reges

Deuotionis tumulo sunt dotati. Dic ergo q̄ tales re-
Cōpassionis riuulo sunt rigati. ges dauid dotant ti-
Durationis tumulo sunt fundati. tulo deuotionis. quia
Saluationis cumulo sunt letati. scz isti sūt q̄ deo p oratione t deuotione astant t q̄ deo sacrificāt t immolāt. Et hoc est qd dī. ij. Reg. vij. Ingressus aūt dauid rex sedit coram dño. Et. j. Para. xvij Vasa aurea argētea t enea cōsecrauit dauid rex dño. Jtē isti reges dauid riguant riuulo cōpassionis. Sicut scz de dauid rege legit. ij. Reg. xiij. Qz compassione ductus cessauit persequi absalon. q̄uis amō ipsius primogenitum occidisset. Item isti reges dauid fundant tumulo durationis. durāt em̄ t perseuerāt in bono iij. Regum. j. Rex dauid senuerat. Senectus em̄ signat lōgam durationē t perseuerantiā. Unde ibidem. Viuat dominus meus dauid rex in eternum. Item isti reges dauid letant ioculo consolationis. j. Paral. xix. Sed t dauid rex letatus est gaudio magno t bñdixit dño. Patet ergo q̄ est dare vnum regnum proficientium quo regnant homines laborantes. Deniq̄z dico q̄ est dare vnum regnum sancte viuentium quo regnant vicia superantes. Et istud est regnum hominum perfectoz. qui scz intelliguntur per regem salomonem qui interpretatur pacificus. qui scilicet viri perfecti reges pacifici ꝓprie nuncupant. Reges dico eo q̄ debite se t alios regere dinoscunt. Pacifici eo q̄ pacem cum hostibus mētalibus. mūdialibus t infernalibus p virtutis ꝓdominantiā ꝓcurant. De viro em̄ perfecto dicit Seneca q̄ iste fecit sibi pacem nil timēdo. diuitias nō concupiscendo. Unde de tali rege salomone dicit Ecci. xlvij. Salomon impauit in dieb? pacis. Et. iij. Regum. iiij. Salomon pacem habebat ab omni parte. Et breuiter nota q̄ talis rex Salomon id est vir perfectus solet

Affluere dono liberali. Dic ergo q̄ tales do-
Solet miteſcere more maternali. no liberali solent af
Solet clareſcere luce doctorali. fluere. iij. Regum. j.

Solet fragrescere fama virtuali. Solet excrescere throno mgrali. Rex salomon dedit regine omnia q̄ voluit. Item tales more maternali solent mitescere. q: scz tales solent esse uncti u regem id est benigni. misericordes t mites. iij. Reg. v. Misit hyrā rex tyri seruos suos ad salomonem. audiuit enī q̄ unxissent eum in regem. Item tales luce doctorali solent claresc̄re. q: scz isti luce sapiētie fulgent. iij. Regum. iij. Dedit dñs salomoni sapiam. unde. iij. Regum. x. Vasa de q̄bus bibebat rex salomon erāt aurea. Aurum aūt splendorem sapie signat. Item tales fama virtuali solent fragrescere. Ista sunt aromata bone fame que regina saba attulit salomoni. q: sicut dī. iij. Regum. x. Aromata dedit regina saba regi salomoni. Aromata autem significant fragrantiam bone fame. quā scz regina virtutuz sapientia solet dare. Item tales throno magistrali solent hōllere. q: scz tales viri perfecti t in hoc seculo t in futuro excellentia maiestatis digni sunt psidere. iij. Regū. x. Fecit rex salomon thronū de ebore. Et ibidem. Magnificat⁹ est rex salomon sup oēs reges t̄c. Sic igit̄ ptz q̄ est dare unū regnū sancte viuentiū. q̄ regnāt vicia supantes. Quarto dico q̄ est dare unū regnū semp letantiū. quo regnāt celitus triūphantes. Et istud certe est regnuz paradisi. qđ. s. p regnū isr̄l t p reges israel denotaf. q: scz isr̄l interptaf videns deū. q: scz visio beatifica est merces t gloria triūphantis. q̄ scz beatis p̄cedit post obtentā victoriam vicioz. Ut sic cuilibet tali dicaf illud Joh. j. Rabi tu es filius dei tu es rex israel. Sic ergo patet q: in scriptura fit mentio de q̄druplici bono rege. Sed si vis adhuc dic q̄ in scriptura fit mentio de q̄druplici malo rege videlicet De rege

Assyriozum. Amoreoz. Babylonioz. Egyptiorū.

Isti enī q̄ttuor reges t regna filios isra el grauauerūt. deum ptemserūt. t super alios regnauerūt. Et ideo certe p istos possum demones vel tyrannos intelligere. q̄ scz semp superbe et tyrānice solēt alijs imp are. De dyabolo enī legit̄ q̄ ipse est rex sup omēs filios supbie Job. xli. De tyrannis aūt seu malis p̄latis dicit dñs Osee viij. Ipsi regnauerūt sed nō ex me. p̄ncipes extiterūt. & nō p spm̄ meū. Nota igit̄ de talib⁹ malis regib⁹. qm̄ isti sunt

Qui captiuāt iustos et exulant. Qui p̄dantur atq; depopulāt. Qui occidunt grauāt t iugulāt. Qui affligūt pungūt t stimulāt. Qui p̄mittūt falsum t stipulāt. Qui se malis iungūt t copulāt. Qui se morte eterna iaculāt.

Dic igitur q̄ mali reges libertatē solēt exulare. q: scz demones anias libertate gre et glorie spoliāt t eas in seruitutē peccati t inferni captiuāt. vñ. iiij Reg. xvij. Trāstulit rex assyrioz israel in assyrios. Et. iiij. Regum. xxiij. Omnes viros fortes t bellatores duxit rex babylonis captiuos. Item. facultatem solēt populare seu etiam depredando vastare. quia scz demones depopulāt possessionem virtutum. tyranni vo possessionem diuitiarū Unde Hieremie. xxxvj. Rex babylonis vastabit terrā hāc Item innocentes solent iugulare. tyranni enim etiam innocentibus non parcunt. Unde Hiere. lij. Jugulauit rex babylonis filios Sedechie. Item quiescentes solent stimulare seu etiam perturbare Esaie. vij. In die illa reddet dominus bis qui transflumen sunt in rege assyriozum. Itē verbis t p̄missionibus suis confidentes solent decipere t eis falsa t mendacia narrare. Sicut patet. j. Mach. xj. vbi dicitur q̄ Jonathas misit ad regem Demetrium vt eos qui in arce erant ejiceret. Cui respondit demetrius. Non hoc tantum faciam tibi et genti tue. sed etiam gloria illustrabo te t gentem tuam. Sequitur. Mentitus est demetrius cuncta que dixit. t abalienauit se a Jonatha. Itē pestilentes solent exaltare seu copulare scz sibi. quia scz mali p̄ncipes et tyranni malos et impios sibi iungunt et copulant. ipsosq; in suis curijs t officijs promouent t exaltant. Unde Hester. iij. Rex assuerus exaltauit aman et posuit solium eius super omnes p̄ncipes quos habebat. Item delinquentes solent se damnare scz in fine quando deus postq̄ isti dure grauauerunt. austere ipsos in inferno condemnat. Unde Ezechiel. xxx. Ecce ego ad pharaonem regem egypti. et cōminuā brachium eius forte. sed confractum. et ejiciam gladium de manu eius. et confortabo brachia regis babylonis. i. dyaboli contra eos t brachia pharaonis cōcident. Et hec de Rege in bono et in malo sufficiant t̄c.

Regina. Nota q̄ regina in scriptura pōt intelligi anima deuota. vel quelibet sancta virgo. vel etiam virgo maria. Iste enim regine sunt. quia seipsas bene rexerunt t regis summi sponse et uxores sunt. Nota ergo q̄ ad reginam pertinet scilicet

Regem cum populo concordare. Semp clementiam demōstrare. Se per decentiam adornare. Hostis potentiam refrenare. Regis amiciciam vendicare.

Hec enim omia facit beata virgo. vel etiam sancta anima vel persona. Ista ergo est regina cuz rege populo concordatiua. Populus enim ad reginam solet recurrere. quando vult regem ad veniam aut clementiam inuitare. Exemplo regine Hester ad quam mardocheum cum populo iudeorum recurrens. regis Assueri iram t sententiam mutauit. et ipsum iudeis reconciliauit et concordauit Hester. vij. vbi dicitur. q̄ cum rex assuerus vidisset Hester reginam. placuit oculis eius t dixit ei. Quid petis hester regina? que est petitio tua? si dimidiam partem mei regni petieris dabitur tibi. At illa respondit. Da mihi animam meam p̄o qua rogo. et populum meum p̄o quo obsecro. Ista enim regina intantum placet regi assuero. i. deo. q̄ peccatores sibi p̄o libito reconciliat. et omnia que vult ab ipso acquirit t impetrat. Item dico q̄ ista est magie clementie demonstratiua. Ad reginam enī ꝓprie pertinet q̄ sit clemens t misericors. t ad indulgēdum t ad gratiam impetrandum t ad beneficia concedendum. t ad misericordiam ꝓcurandum Dañ. v. Regina ingressa est domum cōuiuij. Et Hester. j. Regina vasti fecit conuiuium. q: scz ista est liberalis. ita q̄ conuiuium misericordie sue oibus est paratum. Unde Esa. xlix. Erunt reges nutricij tui et regine nutrices tue. Item dico q̄ ista est magne decentie repsentatiua. Ad reginam enim pertinet q̄ decentissime sit ornata. Sic ista ornata fuit virtualiter per honestatem. Nunc vo ornata est supnaliter per gliam t maiestatem. Unde in psal. Astitit regina a dextris tuis in vestitu deaurato circūdata varietate. Item ista est hostis potentie refrenatiua. quia scz ista sola est que hostem humani generis superat et ꝓsternit Luce. xj. Regina austri surget in iudicio aduersus generationem istam t condemnabit eā. Item ista est dei amicicie obtentiua vel vendicatiua. quia scz regina super omnes alias personas a rege diligit̄ et familiaritatem ipsius assequit̄ t amplectit̄. Unde Mecmie ij. dicitur. Or regina sedebat iuxta regem. Istis ergo rationibus ad istam reginam debemus per orationem recurrere. t eam per deuotionem colere. et per humilia obsequia venerari Hieremie. xlviij. Venite sacrificemus regine celi. Unde Hester. vij. Aman autem surrexit vt rogaret Reginam p̄o aia sua. Intellexit enim paratum a rege sibi malum. Ista igit̄ que tanti regni est regina et que tanti regis est mater. filia t amica. potest dicere illud Apoc. xviij. Sedeo vt regina et vidua non sum. vbi ostendit̄ q̄ ista careat labore. pollet honore. feruet amore. Primū ꝓbat status trāquillitas. Sedeo. Sed scōm regni sublimitas. Ut regina. Sed tertiū viri cōitas. Vidua inquit nō sum Ista enī Est in refrigerio firmitatis. Sedeo. Est in fastigio dignitatis. Ut regina. Et in coniugio charitatis. Vidua non sum. Et breuiter dic q̄ regina debet esse

Decens et speciosa. Placens et amorosa. Clemēs t viscerosa. Tremens t timorosa. Cultu religiosa. Statu imperiosa. Egeno pascuosa. Impio rigorosa. Solio gloriosa.

Igit̄ dic q̄ regina debet esse decens t speciosa. Decet enī vt reges pulcras uxores habeant ne uxorum turpium tedio ad adulteria aliarum ꝓrumpant. Unde de assuero dicit Hester. j. Or precepit vt introducerent reginā vasti coram rege vt ostenderet cunctis populis et p̄cipibus illius pulchritudinem. Item debet esse placens et amorosa. Unde de assuero dicit Hester. v. Cunq; vidisset hester reginā stantem placuit oculis eius t dixit. Quid vetis regina t̄c. Item debet esse clemens et viscerosa. quia scz decens est vt regine clementia mitiget iram regis. Unde Hester. vij. Surrexit aman vt rogaret reginam p̄o aīa sua. Intelle

tit eñ paratum a rege sibi malum. Item debz esse tremēs
t timorosa. qz scz regem debet timere t revereri. Unde Ho
ster. xv. Cumq; inquit rex elevasset facē t ardentibus ocu
lis furorem pectoris iudicasset regina corruit colore in pal
lorem mutato. Item debet esse cultu religiosa scz deū orā
do t ipm devote colendo. Unde Hester. xiiij. Hester quo
q; regina fugit ad dñm tc. Item debet esse statu impiosa.
Unde in ps. Astitit regina a dextris tuis in vestitu deaura
to circūdata varietate. Item debet esse egenis pascuosa.
quia scz libēter debet pauperes recreare. Unde Hester. j.
Vasti quoq; regina fecit convivium tc. Item debet esse im
pijs rigorosa. quia scz regina nunq; debet esse ita clemens
t pia quin bene permittat impios t pternos suspendi. si
cut Hester regina permisit Aman suspēdi. licet legē ipaz
rogasse pro anima sua Math. xj. Regina austri surget in
iudicio ptra generationem istam et condemnabit eam tc.
Item debet esse solio gloriosa dicens scz Apoca. xviij. Se
deo vt regina. t vidua nō sum. Sufficit. vide. s. de filia. de
Puella. Et infra de Uxore.

Regius. Regalis. Cum regnū seu regale dicaē illud qđ ad reges noscaē pertinere seu a regibus dependere. hinc ē q; fm diuersitatem regum inuenit diuersitas regioz. Et quia est dare reges bonos et malos. hinc est q; regium sumitur in bono t in malo. Et primo quidem in bono. Et sic certe dico q; illud regium dicitur bonum. dignum. virtuosum. honestum t autenticuz inuenīt. sicut scz id qđ a summo rege tco pcedere inuenīt. vel qđ ad viros sctōs t iustos (q; scz in scptura regnū seu reges t sacerdotes dicunt Apoc. j.) ptinere. pbaē. Sic ḡ dic q; est dare Aliqđ regiū

Temporaliter.	Primum debet parum reputari.
Virtualiter.	Sed scdm multum honorari.
Eternaliter.	Sed tercium semper affectari.

Igitur dico q; est dare regium temporale. quod est vanū et transitoriū. qz revera oia illa que in hoc mundo regalia vl regia dinoscunt. periculosa vana t trāsitoria comprobantur. Et hoc certe multiplici ratione. videlicet Propter

Dissensiones t controversias.	Et breviter dicā q; in domib9 t curijs regijs solent vt cōmuniter esse et vigere controversie et dissensiones. Unde. iij. Reg. x. dicaē. q; suscitavit dñs aduersarium salomoni de semine regio. Item
Vagationes t insolentias.	
Occisiones et iniusticias.	
Detractiones invidentias.	
Ambitiones t auaricias.	
Proditiones t fraudulētias.	
Violentias t extorsiones.	
Delectationes atq; blandicias.	
Epulationes t castrimargias.	

ibi solent vigere insolentie t vagationes. Ut cōmuniter ei tales regij otijs t vagationibus intendūt. Sicut de dauid legē. ij. Regū. xj. Oz cum deambularet in solario aule regie. vidit bersabee se balneantē. t eam concupiscēs fedauit t vxorem virum eius occidit. Item ibi solent vigere iniustitie t occasiones. Multa eñ homicidia iusta vl publica vl occulta solent in curijs regijs ppetrari. sicut in multis regnoz hystoriis legē. q; semē regiū extinctū est vt alij iure possent succedere loco sui. Sicut. iiij. Regum. xj. legitur. q; athalia omne semen regium interfecit vt regnaret in hierusalem. Item ibi solent vigere invidentie t detractiones. sicut de Aman legē Hester. v. q; invidia motus dixit. Cum hec inquit oia habeaz. nihil me habere puto q;diu videro Mardocheū iudeum sedentem añ fores regias tc. Ibi solent vigere auaricie t ambitiones. Semp eñ solent ad ampliores divitias anhelare t ad altiores status ambire. Exēplo Aman de quo dī Hester. vj. q; Aman atrium dom9 regie intraverat. qñ scz vocatus fuit a rege vt diceret quo honore dignus esset quem rex honorare vellet. credens p se fieri questionē dixit sic. Homo quē honorare rex cupit debet indui vestibus regijs. t accipere regium dyadema tc. Item ibi solent vigere fraudulentie et pditiones. sicut de ysmael legē Hiere. xlj. q; ysmael qui erat de semine regio venit ad godoliam in maspbat t comederūt panes simul t ñ interfecerunt eū ipse t socij sui. Et sequē ibidē. Oz ysmael incedens t plorans venit in occursum. xl. virōz t occidit eos tc. Item ibi solent vigere violentie t extorsiones quia scz tales officiales regij. solent rapinas t extorsiones facere. t crudelitatibus violentijs se t regium palaciuz ire flamare. Añ. iij. Regū. xvj. dī. q; Zamri ingressus est palaciū t succēdit se cum domo regia. O quot sunt hodie tales in regijs palacijs. qui scz ,pter suas adinuentiones et consilia domos regias igne rapine t violentie incendūt! Item ibi solent vigere blandicie t delectationes. qz scz tales regij delicijs t blandicijs solum vacant. Ñ Esa. lvij. dicaē babylonice civitati. Dinasti te inquit regio vngnēto. t multiplicasti pigmēta tua. Item ibi solent vigere castrimargie t epulationes. Ñ de vxa legē. ij. Regum. xj. q; ābus regibus secutus est eū. dormivitq; ante portas dom9 regie. Et tñ cōstat q; occasione illius dormitionis fuit mors ipsius machinata. Sic igitur patet q; est dare regium temporale qđ est vanum t transitorium. Scdo dico q; est dare regium virtuale. qđ est sanum et meritorium. Et sic dico q; illi dicunt regij vel regales. qui scz xpo regi celesti sunt dedicati. vel ipsius regijs virtutibus sunt dotati. Illa eñ bona regia dicunt vel regalia. que scz sunt magnifica t honesta. t a xpo rege regum data. t ab ipso dependētia et concessa. Sive igit nos agamus de supremis. sive regalibus seu regijs. Dic q; in scriptura reperitur salicet

Regia servitus.	Et sic dic q; viri iusti t sancti ,p tāto dici possunt regij vel regales. qz subsunt sub regis districtu. qz. s. isti in servitute regis xpi vivunt. sibiq;
Regius habitus.	
Regius affectus.	
Regius aspectus.	in statu religionis timoris vel penitentie serviūt. atq; subsunt. dicentes illud Gen. xlvij. Eme nos i servitutē regiā. Sequit. Et leti servie
Regius pastus.	
Regius potus.	
Regius cetus.	mus regi. Item qz vivunt virtuoso vel regio victu. Vita enī vtuosa est regia t gloriosa. De qua scz dicaē Numeri. xxj. Via regia gradiemur. nō declinabimus ad dexterā aut sinistram. Item quia pollent regio contextu. hoc est dictu. sancta t honesta cōversatione. qz scz honesta conversatio est regius habitus regis xpi. Unde de quolibz sancto t honesto viro potest dici illud Hester. viij. Mardochēus autē de palacio ac de aspectu regis egrediens fulgebat vestib9 regijs. sanctitatis t aeritatis. coronam auream portās in capite. t amicto pallio serico atq; purpureo. Item qz parcunt regio affectu. qz scz viri perfecti debēt habere pium t regium animum sapaliter indulgendo. Exemplo regis assueri. De quo dicaē Hester. viij. Oz sceptrum regiū aureū ,pretendit scz ad hester quo signum clementie monstrabaē. Item placent regio aspectu. Isti eñ habent aspectum regiū. autenticum videlicet t honestum. Unde Dañ. ij. dī. Dentur inquit nobis legumina ad vescendū t aqua ad bibendum. t contemplare vultus nostros t vultus puerorum qui vescunt cibo regio tc. Item quia cibant de regio pastu. s. sacramēto altaris. Ñ. ij. Reg. xj. Secutus est eum cibus regius. Et illud supra dictū puerōz qui vescunt cibo regio. Item quia potant de regio gustu seu potu. s. sanguine pcioso xpi Hester. j. Unum quoq; magnificētia regia dignum erat. Item quia sociant a regio cetu. hoc est dictu. Et digna t honesta iustorum societate. Unde de rege Assuero dicit Hester. j. Oz ipse interrogavit sapiētes qui ex more regio semp ei aderant. Item quia extollunt regio genere. j. Petri. ij. Vos estis genus electum. regale sacerdotiū. Et Daniel. j. Dixit inquit rex ppposito eunuchoz vt introduceret de filijs israel t de semine regio scz finaliter in paradisuz. Ut scz illis dicaē qđ dictū est. iij. Regum. x. de regina saba id9 de anima beata q; rex salomon scz xps dedit ei oia q; voluit. t q; petivit exceptis bis q; vltra obtulerat ei munere regio. Sic igitur patz q; est dare regium virtuale qđ est sanū t meritoz. Tercio dico q; est dare regium eternale qđ est dignū t pmansorium. t istud certe signat bona t dona regia glorie paradisi vt sic de anima beata t xpo rege t spō so suo dicaē illud quod de rege Assuero t regina hester dī Hester. xv. Cumq; inquit hester regio fulgeret habitu. stetit extra regē vbi ipe residebat sup solium regni indutus vestibus regijs auroq; refulgēs. Et sic ḡ ptz q; est dare quoddam regium quod est eternale. Quoddam regium quod est virtuale. Quoddam regiū quod est tpale. Et hec sufficiant pro presenti.

Regio. Nota q regio inuenitur multiplex in scriptura. vicz Regio

Viatorum. Perfectorum. Beatorum. Peccatorum. Viciorum et Meritorum. Tormentorum.

Regio viatoz est vita talis. Ista est em regio in qua missus e ada pegrinari post peam Ruth.j. Abijt bo de bethleem vt pegrinaret in regione moabitide. Regio p fectoz e vita spiritalis. Et ista e regio religionis vel ecclesie vel sacre scripture in q scz viri pfecti habitat t meditant. Ista e regio de qua dr Job.xj. q iesus abijt in regione iuxta desertum. Ista est regio ad qua venit dei filius p incarnationem accipere sibi regnu et recupare possessione animaru Luc.xix. Homo quida nobilis abijt in regione longinqua accipere sibi regnu. Ista est regio in qua sancti sicut spuales mercatores merces virtutu portauerut t lucru meritorum t premiu reportauerut. Quia sicut dicit in ps. Deus dedit illis regiones gentiu t labores populoz possidebunt Regio beatoz est patria supnalis. Et ista est illa regio vbi sancti post huius vite labores qescunt. De qua in ps. dicit Placebo dno in regione viuoz. Regio peccatoz e patria mudialis. Et ista est regio qua alter alteri aufert violenter t in qua vnus multa mala facit t infert. De qua Esaie.j. Regionem vestram coram oculis vestris alieni devorant. Ista est regio que quis peccatoz? sit deliciosa. est tame ipsis damnabilis t periculosa. Sicut de lotb legim? q ipse eleuatis oculis vidit oem regione circa iordanem que vniuersa irrigabat aquis. Et sequit q ibi fuit paulopost captus t captiuatus. Regio vicioz t meritoz est habitatio cordialis. Et ista est de qua dicit Esa.ix. Habitantibus in regione vmbre mortis. lux orta est eis. Regio enim vmbre mortis est excecatio cordis vbi lux spiritalis oritur. qn expulsis vicijs gratia subintrat. Regio damnatoz est habitatio infernalis. Et de ista pot dici illud Joel.j. Flama succedit oia ligna regionis. Ista igit de regione sufficiant. Vide de Regno. de Patria. de habitatioe. de Ciuitate t alijs similib? titulis locu vel patriu significatibus.

Regnum. Regnare. Nota breuiter q in scriptura multiplex regnum inuenitur tam in bono q in malo. In bono enim inuenitur Regnum

Superius. Inferius. Interius. Exterius.

Primu est regnu ecclesie triumphatis. Secundu est regnu ecclesie militatis. Tercu est regnu aie vel dscie vtuose. Quartu vo est regnu scripture vel sapietie luminose.

In pmo regno regnant beati. In scdo regno regnat plati. In tercio regno regnat deuoti. In quarto regno regnat edocti.

Ista em sunt qttuoz regna dei. videlicet Patria. Ecclesia. Anima t Scriptura. Regnat ei deus in patria sicut rex in couiuio. De quo Luce.xiij. Beatus q maducabit panem in regno dei. Regnat deus in ecclesia sicut rex in exercitu seu plio. De quo Hiere.xxiij. Regnabit rex t sapies erit t faciet iudiciu t iustitia in terra. Regnat deus in anima sicut rex in camera seu in palacio suj. Reg.ij. Salomon sedit sup thronu t firmatu est regnu eius. Regnat et ita deus in scriptura sicut rex in secreto consilio. Et de boc Michee.iiij. Regnabit dns sup illos i monte syon. Et breuiter ista sunt regna qbus loquit dauid in ps. Regna terre cantate deo: psallite dno. Et ideo sicut legitimi heredes regni naturaliter habet affectu t appetitum ad regnu. sic en nos simus heredes t successores istius q druplicis regni dei Jaco.ij. Heredes regni qd repromisit t. debemus istud regnu diligere t appetere t ad ipm totis affectibus anhelare. Juxta illud Matth.vj. Primum qrite regnu dei. Regnu em glorie est querendu vt occupetur. Regnu ecclesie est querendu vt gubernet. Regnu aie est querendu vt repareť. Regnum scripture est qrendu vt ptempletur. Et ideo breuiter de isto quadruplici regno exponamus illud Luc.xiij. Videbitis Abraam. Isaac t Jacob et omnes pphas in regno dei. Ubi ostenditur q sicut dictum est. deus habet quadrupler regnum quod a nobis diuersimode est querendum. videlicet Regnum

Beatorum. Prelatorum. Perfectorum.

Beati em regnant in patria. Et isti sut ysaac qui interpretat risus. Prelati regnant in ecclesia t isti sunt Abraam q Discretorum. interpretat pater multarum gentium. Perfecti regnant in pria pscientia t isti sunt Jacob. i. supplantatoz scz dyaboli. Discreti regnant in scripture sapia. Et isti sunt pphete. Primo ergo dicamus q est vnu regnum paradisi quod dat intelligi p ysaac. qui interpretat risus seu gaudiu p eo q illi q sunt illuc sut in ppetuo gaudio atq risu. ps. Dns regnauit exultet terra: letent insule multe Gen.xxj. Vocauit abraam nome filij sui ysaac dicens Risum fecit mihi dns. Et possum? notare q istud regnuz est affectandu multiplici rone. vicz quia habet semper

Interminabile seu durabile eternitate. Indefectibilem fertilitatem. Imperturbabilem tranquillitate. Inobfuscabilem claritatem. Inestimabilem amenitatem. Indepressibilem auctoritatem.

Oz em sit eternitas interminabilis. ptz Dan.vij. vbi dicit. Potestas ei? ptas eterna t regnu eius non corumpet. Et Dan.iij. Regnu eius regnu sempiternum. Item q ibi sit fertilitas indefectibilis patz in illo verbo Luc.xiij. Beatus q manducabit panem in regno dei. Ideo de pauperibus dicit Matth.v. Beati pauperes spiritu: qm ipsoz est regnu celoz. Sequit. Beati qui esuriut t sitiunt iustitia qm ipsi saturabunt. Item q ibi sit trqllitas imperturbabilis ptz Luce.xij. vbi dicit. Nolite timere pusillus grex. qz complacuit patri vro dare vobis regnum. Item q ibi sit claritas seu formositas inobfuscabilis patz Matth.xiij. vbi dr. Fulgebunt iusti sicut sol in regno patris eoz. Item q ibi sit iocunditas incotristabilis. Itez q ibi sit amenitas inestimabilis ptz Sap. v. vbi dr. Oz sancti accipient regnu decoris t vyadema speciei de manu domini. Item q ibi sit auctoritas indepssibilis. ptz in ps. vbi dicit Regnum ipsius oibus dominabit. Istud est regnu superius qd est affectandu. Scdo dico q in scriptura inuenitur regnu inferius qd est gubernandu. Et istud est regnuz ecclesie militantis qd nullus debz appetere vt presit sed solum vt psit. vt scz sibi possit dici illud. iij. Reg. xxj. Gradis auctoritatis es t bene regis regnu israel. Et boc ostendit cum dicit Abraam qui interpretat pater multarum gentium. significas platos q in regno ecclesie pcipant. q scz pies spuales merito nucupant Luc.j. Sicut iurauit ad abraaz piem nrm daturu se nob. Et nota q in isto regno dz esse

Justicie rectitudo. Innocetie mititudo. Perseuerantie logitudo. Penitentie artitudo. Concordie quietudo.

De iusticia dr Esaie.xxxij. Ecce in iustitia regnabit rex. De innocentia dr Matth.xix. Sinite parvulos venire ad me. talium est em regnum celoz. De perseuerantia dicit Luc.ix. Nemo mittes manu ad aratrum et respiciés retro aptus est regno dei. De penitentia dr Matth.iij. Facite penitentia: appropinquabit em regnu celorum. De concordia dr. iij. Regu. iij. Confirmatu est regnu in manu salomonis q scz interpretat pacificus. Istud est regnu inferius qd est gubernandu. Abraam inquit. Tercio dico q in scriptura inuenit regnu interius qd est reformandu. Et istud est regnu potentiaru anie. t appetituu corpis t desideriorum corpalium sensuu. Ista em simul iuncta faciunt vnum regnum in quo nullus nisi pfectus dnat ad plenum. vn Seneca epla. xxxvij. Multos reges si te ratio reperit. Et de isto regno dicit Luc.xvij. Regnu dei intra vos est. Jacob inquit. qui scz interpretat supplantator t q etiam fuit luctator. qz scz illi qui sunt Jacob. i. illi qui sciunt dyabulum deludere t supplantare. t q otra pria desideria sciunt luctari. sciunt in anima sua spualiter regnare. et suis appetitibus impare. Et istud est illud regnuz de q dr Roma.xiij. Non est regnu dei esca t potus. Quia scz illi q voluntatescis et potibus indulgere nunq possunt in regno anime impare. quia videlicet non per carnis delectationes sed per multas tribulationes oportet nos regnum celorum intrare Actuu. xiij. Jacob inquit Luce.j. Regnabit in domo iacob in eternum. Et ideo del isto regimine siue regno dicit Dyge. Et habetur in glo. Rex inquit a regendo dict? est. Si ergo animus rite regnat et corpus obtemperat. Si vicia freno sobrietatis premas merito rex vocaris. qz iuste te regis et effectus talis vt digne ad audienda vba rex voceris. Istud est ergo regnum interius quod e reformandum. Et sm istum modum regnandi quilibet viri iusti di-

cultetur regium ⁊ reges. Juxta illud Apoca. j. Fecisti nos deo nostro regnū. Et ꝑm illud cōe. Seruire deo regnare ē.

Quarto vo dico q̄ est regnū exterius qđ est habitandū. Et istud est regnū sacre scripture ⁊ fidei xp̄iane qđ designatur ꝑ ꝓphas q: scz deus multipharie loquēs patrib⁹ in ꝓphetis id ē in scripturis ꝓpharum ⁊c. Deb. j. Et de isto regno dicit Luce. xiij. Multi venīt ab oriente ⁊ occidēte et recumbēt cum abraam ysaac ⁊ Jacob in regno celoꝝ. filij aūt regni ejicient in tenebras exteriores. Tenebras inquit id ē in ceatatē ⁊ obstinationē eternaz. Jstud est eīm regnū qđ ꝑdiderūt iudei ⁊ translatū est ad gentes. Quia sicut dī Ecci. x. Regnū transferēt de gēte in gentē ꝓpter iniusticias. iniurias. ꝯtumelias. ⁊ diuersos dolos. vñ Matth. xxj. Auferet a vobis regnū dei ⁊ dabit genti facienti fructus eius. Jstud igit est q̄druplex regnū dī scz Scripture. Unie. Ecclesie. ⁊ Patrie. Et sic dico q̄ regnū accipit in bono. Sz adhuc dico q̄ regnum accipitur in malo. Et sic dico q̄ est triplex malum regnum scilicet Regnum

Eminētie temporalis. Regnū tpale est regnū tyrannorū. Regnū criminale est regnū viciorū. Regnū infernale est regnū damnatoz. Regnum tyrannoꝝ est transitorium Et de boc dicit Dañ. ij. q̄ deus mutat tpa ⁊ etates. trāsfert regna atq; ꝓstituit. Regnum viciorꝝ est infectoriū. quia scz q̄n vicia in aīa regnant ⁊ dominant. oēs vtutes ipsius corrumpunt. Jdeo dī Roma. vj. Non regnet pctm̄ in mortali corpore vro vt obediatis cōcupiscentijs eius. Regnū dānatorum est afflictorium. Et de boc dī Apoca. xvj. q̄ quintus angelus effudit fialam suam in bestiam ⁊ factū est regnum eius tenebrosum. Quia scz angelus xp̄s q̄ quintus pōt dici ꝑ eo q̄ ipse supeminet spiritib⁹. sicut essentia q̄nta corporibus. fialam veneni sue indignationis in bestiam id est in dyabolum effudit. ⁊ sic totum regnum inferni triste ⁊ tenebrosum facit. Et de boc dicit in ps̄. Effunde iram tuam in gentes que te non nouerunt. ⁊ in regna que nomē tuum nō inuocauerūt. Et sic dico q̄ in scriptura inuenitur triplex malum regnum. Sed de tpali regno possum⁹ ad huc notare q̄ illud regnū est vitupabile scz Propter suā

Instabilem mobilitatem. Jstud eīm regnum babet mobilitatē mutabilem. q: scz sicut dī Ecci. x. Regnū trāsferet a gente in gentē

Turbabilem diuersitatem.

Terribilem crudelitatem.

Odibilem fallacitatem.

Mirabilem carnalitatem. Jstud est regnuz tyri vbi semel accidit q̄ serui dños expulerūt ⁊ occiderunt. et loco eoꝝ regnauerūt. sicut ponit iustinus. Sic vo in regno mūdi ⁊ ꝑsentis ecclesie mali imperāt. serui regnant. domini vero id ē viri iusti ⁊ boni seruiunt atq; subsunt Ecci. x. Vidi seruos in equis ⁊ ꝑncipes ambulantes quasi seruos sup terram. Ūñ. iij. Regum. ij. dicit Adonias. Meum erat regnum sed trāslatum est regnum ⁊ factum est fratris mei. Et Dañ. iiij. Regnum tuum transit a te. Et Dañ. v. Diuisum est regnum tuum ⁊ datum est persis ⁊ medis. Jtē habet diuersitatem turbabilem. q: scz in regno huius mundi nō est par. vñ ps̄. Conturbate sunt gentes ⁊ indinata sunt regna. Et Luc. xxj. Surget gens ꝑ gentem. ⁊ regnū aduersus regnum. Jtem habet crudelitatem terribilem. Ūñ Prouer. xxx. dī. q̄ terra mouet per seruū cum regnauerit. Ūñ versus. Crudelius nibil est bumili cum surgit in altū. Jtem habet fallacitatem cūctis odibilem. vñ Dañ. xj. Veniet clam ⁊ obtinebit regnū in fraudulentia. Jtem bz carnalitatem valde mirabilem. q: bodie in multis regna regunt per mulieres. Ūñ versus. Regna regunt vulue clamat gens tota simul ve. Dedecus est regi a muliere regi. Jsta ergo de regno ⁊ de regnare sufficiant. Vide. s. de Regere ⁊ de Regno. ⁊ de Rectitudine. Et vbi ꝓceps. Et vbi Ministrare. Et vbi pugna. q: ibi inuenies de Regno. ⁊ ministerio bonoꝝ ⁊ maloꝝ angeloꝝ ⁊c.

Regredi. Vide vbi Reuerti.

Regula. Nota q̄ regula dicit a regēdo. q: scz illud debite regulatū dī qđ est iuste ⁊ debite gubernatum ⁊ rectum. Est eīm regula idē q̄ regimē vel mensura. Et si vis dic q̄ nos inuenimus Regulam

Rationis. Regula rationis est in cordiali conscictia. Lectionis. quia scz quilibet in corde suo habet instinctum ⁊ regulam rationis ꝑm quā si se regulauerit nō errabit. Jsta est eīm regula valde recta ad cuius exemplar si lineas operum tuorum ꝓtraxeris. op⁹ rectum ⁊ ꝑfectum opaberis. Ad qđ monet scriptura Leuit. xix. dicens. Nolite facere iniquū quid in iudicio. in regula. in ponderc. in mensura. Jlle eīm in regula iniquū aliq̄d facit qui ꝓtra ꝓscientiam suam agit. Jsta est ergo regula rationis que est in cordiali ꝓscientia. Regula lectionis est in litterali sapia. q: scz scriptura sacra regula ē ⁊ doctrina ꝑm quā recte ⁊ sancte viuit in boc mundo. Figura ad bec. iij. Reguin. vj. vbi dicit q̄ salomon in templo sculpsit cherubiu ⁊ palmas. operuitq; omnia laminis aureis opere quadro ad regulam. Cherubin eīm interpretat plenitudo scīētie. Palme semp virentes significāt immortalitatē. Quia ꝑcerto verus salomon dñs deus in templo ecclesie sacrā scripturam durabilem ⁊ immortalem posuit. vbi plenitudinem scientie collocauit. quā certe opere quadro ad regulam fabricauit. inquantum in ipa oium vtutum regulas ⁊ omnis certitudinis quadraturas signauit. Et de ista dicit Phil. iij. Jdem sapiamus ⁊ in eadem ꝑmaneamus regula. Cuius tamē ꝓtrariuz faciunt beretici. q̄ scz in ista sacre scripture regula nō idem sapiunt cum fidelibus nec in eadem regula permanēt cum eisdem. Figurati in illo achoz q̄ abscondit regulam auream ꝓpter q̄ ꝑplus israel cecidit in ꝓlio ⁊ ideo lapidatus est. Quia in istam auream regulā scripture diuine ⁊ ipsius veritatē beretici celant ⁊ abscondunt. immo etiam male interꝑtando confundūt. ⁊ sic populum israel decipiendo cadere ante bostes suos demones per diuersos errores faciunt. ⁊ ꝓpter boc ipsi finaliter in inferno pereūt ⁊ succumbūt. Non sic sed sequamur veram regulam lectionis q̄ est in litterali sapia. Juxta illud ij. Cor. x. Spem inquit babentes crescentis fidei vestre in vobis magnificati ꝑm regulam nr̄am. Regula iussionis ē in fraternali seu in virtuali obseruantia. Et ista certa ē regula ecclesie vel religionis que stat in obseruantia mandatorum. quam scz qui ꝑfectus semel fuerit ꝓpetuo seruare debebit. quā si digne seruauerit eterne vite ꝑmium reportabit. Juxta illud Gall. vj. Quicunq; bāc regulā secuti fuerint pax sup illos ⁊ misericordia ⁊ super israel dei. Quod nobis ꝓcedat qui viuit ⁊ regnat.

Religio. Religiosus. Nota q̄ religio nibil aliud est q̄ status hominū ꝑfectoꝝ iub certis mandatis ⁊ regulis deo famulantiū. Et dicit religio a religo religas. quia. s. illi qui in baptismo ad fidei cognitionē obligant ⁊ ligant. in religione ad morum ꝑfectionē voluntarie astringunt. ⁊ per certa vincula votoꝝ ibidem fortius religant. Et breuiter religio debet esse in mundo sicut turris fortior ⁊ altior in castro. Quia sicut illi q̄ in ciuitate vel in castro tuti non sunt. ad turrim ꝑ securitate refugiunt. Sic infirmi qui in mundo a dyabolo timent capi. ad turrim religionis accedunt. Ibi enim alonge cōcursus bostium speculant. Ibi tutius viuitur ⁊ ibi securius habitat. Jsta est eīm sicut turris lybani q̄ respicit ꝺ damascū. mille clypei pendēt ex ea omis armatura fortiū. Breuit igr̄ nos possum⁹ notare q̄ status talis ē tāq; securior eligēdus ꝓpt̄ multas laudabiles vtutes q̄ ibidē ee noscunt. Et iste ꝑcuidubio sē. s. Virtus

Castitatis. Jsta sunt eīm quedā spiritalia ligamina quibus homo ligatus religiosus efficitur. Castitas eīm ligat luxuriam. Paupertas auariciam. Obedientia ⁊ bumilitas superbiā. Communitas inuidiam. Parcitas gule immundiciam. Charitas iracundiam. Taciturnitas otis insolentiam. Operositas accidiam. Habitus vilitatis inanem gloriam. Jsta sunt ligamina quibus religauerūt sancti patres pueros ⁊ subditos suos in cunabulo ecclesie vt religionis ne scz per vicia defluerent. sed vt infra discipline limites persisterent ⁊ manerent. Dicamus ergo primo de virtute floride castitatis. Jsta est eīm specialis vtus religiosorum. quia sicut apes que communiter in eodem alueari morantur perpetuam castitatem seruant. ⁊ nunq̄ carnaliter cobabitant nec immundas aut fetidas sedes li

Paupertatis.

Humilitatis.

Cōmunitatis.

Taciturnitatis.

Habitus vilitat.

benter visitant aũt frequẽtant. Sic vere religiosi qui communiter habent viuere. debent castitatem perpetuam tenere. omnia immunda ⁊ carnalia fugere. ⁊ nunq̃ se ꝑ carnis vicium maculare. Et ideo dicitur Jaco. j. Religio mũda ⁊ immaculata apud deum. hec est immaculatum se custodire. Et ideo Cypianus libro de. xij. abusionibus dicit. Oꝛ pudicicia seu castitas est ornamentum nobilium. exaltatio humilium. nobilitas ignobilium. pulcritudo vilium. solamen merentium. augmentum pulcritudinis. decus religionis. minoratio criminũ. multiplicatio meritorum. amica creatoris omniũ. Jsta aũt ꝑ dubio sunt bodie cõtra multos similes columbis. que q̃uis in cõmunitate viuãt. ⁊ q̃uis sub eiusdem columbaris ambitu resideant. sunt tamen aues vltra modum luxuriose ⁊ immũde. intantum q̃ etiã tpe senectutis ⁊ si opari nõ valeãt. tamen osculari no cessant. Jn quo notãt q̃ non oẽs illi q̃ in collegijs ⁊ cenobijs viuũt casti sunt. q̃nimmo multi sunt q̃ vltra modũ luxurie ⁊ immũdicie non solum in iuuẽtutis sed etiã in senectutis tpe se submittũt. Sicut ad pñs ptz de religiosis infinitis. q̃ plus vacant bodie voluptati q̃ castitati. plus luxurie q̃ continentie vel religioni. Et hoc est q̃ luxuria domina mundi. tante est improbitatis q̃ vbiq̃ se ingerit. Referat enim palacia pncipum. penetrat cameras prelatorũ. possidet aulas dericorum. subuertit currus contemplatiuorum. rumpit cellulas religiosorum. Jn senibus eñ fumigat in iuuenibus militat. in mulieribus imperat. Quid plura. totũ fedat. totũ inficit. totũ aquis diluuij consumit. ista domina luxuria. Patet igitur q̃ religiosi debẽt habere virtutem floride castitatis. Scõo dico q̃ ipsi debent habere virtutem intime paupertatis. quia scilicet religiosi debent esse pauperes voluntarij. et omnia bona temporalia debẽt vilipẽdere. ⁊ a mẽte sua totaliter abdicare. Exemplo apum que stercora sua volando eiciunt. ita q̃ ad aluearе suum ipsa nunq̃ portant neq̃ deferũt. Columbe ⁊ hyrundines dicunt de nidis stercora sua eijcere. ⁊ ad hoc suos filios edocere. Sic vere religiosi q̃ alueare religionis sunt ingressuri. debent oia stercora diuitiarum dimittere. ⁊ ipsa a nido cordis sui q̃tum ad amorem ⁊ desideriũ totaliter abdicare. Eñ dicit Cesarius in ammonitione. xxv. Oꝛ ad perfectionem religionis pertinet subiectione ⁊ abiectione gaudere. pauptatis studium q̃rere ⁊ non solum facultates. immo etiam volũtates de cordibus extirpare. Nihil eñ habere interdum necessitatis est. nihil aũt cupere ẽ virtutis. Et ista sunt ꝓtra multos religiosos q̃ magis sunt ad tẽpalia inclinati ⁊ in amorem tẽpalium inuoluti q̃ alij qui sunt in seculo nutriti. Similes vpupe que de nido stercora non eijcit. immo ipa ibidem aggregat et dimittit. Quia scz tales stercora diuitiarum non eiciunt nec relinquunt. sed in nido cordis ⁊ hospitij sui ipsa per auariciam accumulant ⁊ dimittũt intantũ q̃ multi qui paupertatem pfessi sunt. ditiores in claustro fiunt q̃ essent si in seculo remansissent. Quod bene apparet de religione alborũ monachoꝝ qui faciũt de formicis illud animal qđ vocãt grillus. quod semp stat iuxta ignem in muro. et specialiter in furno. ⁊ de illo animali faciunt formicas. qđ est dictu. q̃ religiosi qui deberent semp stare in claustro ⁊ in ecclesia ad deuotionẽ ⁊ orationẽ. assimilanť formicis aggregantibus corporalia. ⁊ quesi q̃ debẽt facere tpalia ⁊ ꝓgregare i borrea ꝑ monachis. modo sunt grilli. q̃ stant iuxta monasterium ad seruitium monachis vagantibus ad exteriora. de quibus Hiero. in epla ad heliodorũ. Multi inquit sunt ditiores monachi q̃ fuerãt seculares. ⁊ sub xpo pauper opes possident. quas sub dyabolo locuplete non habebant. Suspiret ergo eos religio diuites. quos mundus habuit indigentes. Non sic ergo sed habeant religiosi virtutẽ intime paupertatis. Tercio dico q̃ ipsi debent habere virtutẽ obedientie ⁊ humilitatis. Obedientia eñ est ꝓpria virtus religiosoꝝ. q̃ ꝓprie volũtati renũciant. ⁊ voluntati prelatorum se subiugant. Exemplo apum que miro modo obediunt regi suo ipmq̃ ꝓcedentem sequunť. ⁊ ipm fatigatum deferunt ⁊ ei obsequunť. Sic religiosi miro modo debent regi id est ꝑlato suo obedire. ⁊ ipsum patiẽter et humiliter supportare. Eñ Bern. in quodam sermone dicit. q̃ in religione vtendum est ordinare. socialiter ⁊ humiliter. Ordinate scz q̃tum ad se. Socialiter q̃tum ad proximum. Humiliter q̃tum ad deum ⁊ ꝑlatum. Que tamen sunt contra multos religiosos qui ꝑlatis nolunt obedire. sed cõtraire. non eis obsequi. sed eos persequi. non sub ferula laborare. sed vndiq̃ sine regula diuagari. Similes vapori igneo in ventre nubis detento. qui ibi dedignãs manere ⁊ exterius ad libertatẽ appetens exire nubem rumpit. ⁊ exterius fulminando oculos intuentium valde ledit. Quia .s. tales in ventre nubis id est in claustrali obediẽtia morari non curantes. religionem rumpunt exterius vagando exeunt. et exhorruscatione malorum exemplorꝝ oculos intuentiũ valde ledunt. Contra quos loquit Bern. sup Cant. sermone x. Non inquit estis contenti christi vita. non sufficit vobis regulare ieiunium. solemnes vigilie. imposita disciplina. ꝑuata prefertis communibus. ⁊ illam quã vobis semel sub iecistis scz ꝓpriã voluntatẽ iterum habetis magistrã. Nõne ista est que docet nos nature non parcere. rationi non acquiescere. seniorum exemplis ⁊ consilijs contraire. nobis etiam non parere. cum tamen melior sit obedientia q̃ victima. ⁊ vt nostra testatur regula. Quicquid sine patris spiritalis mandato fit. vane glorie deputabit non mercedi. Debent ergo habere virtutem obedientie et humilitatis. Quarto dico q̃ isti debẽt habere virtutem amicicie ⁊ communitatis. quia scz apes cõmune habent domicilium. commune habẽt cibum. cõmunem habẽt exercitũ. communẽ regem ⁊ dñm. Sic religiosi oia debẽt habere cõmunia Actu. iiij. Et specialiter ad bonos religiosos pertinet habere cõmunẽ vitam non partialem. qz scz vita parcialis semper habet aliquid de hypocrisi vel de vana gloria intermixtum. Quia ꝑcerto vita communis religionis cuicunq̃ ꝑfecto satis est ardua. ⁊ cuicunq̃ infirmo satis ẽ congrua. Unde hugo de claustro anime lib. j. dicit sic. Albũ dans est pauperi. religio. mediocri sufficiẽs. tolerabilis diuiti. infirmis larga. delicatis cõpatiens. fortioribus moderata. penitentiũ misericors. puersis seuera. bonis optima Hec sunt inquit bñficia religionis. Quod est ꝓtra multos qui vitam cõmunẽ nolunt tenere. et maxime contra illos qui in diuersitate lauti victus. dissoluti gestus. curiosi habitus. amẽi cantus. ⁊ omis supflui actus. studeant quãto plus possunt a cõmuni conuictu aliorum totaliter deuiare. Contra quos Hugo de. xij. abusionibus dicit sic. Sunt quidẽ qui mente vagi. oculis attoniti. habitu dissoluti. aliud cantãt. aliud cogitãt. Jn choro sunt corpe. in foro mente. nunc intus sunt. nũc foris exeunt ⁊c. Nõ sic ergo sed sit in ipis regula cõmunitatis. Quinto dico q̃ in eis debet esse silentium magne taciturnitatis. Apes eñ certis horis silentium dicunt seruare. ⁊ non nisi vsq̃ ad crastinũ postq̃ licentiam surgẽdi habuerint amplius strepere. vel aliq̃liter murmurare nõ audent. Sic ⁊ boni religiosi silentium seruãt. ⁊ nõ nisi cũ licentia vel ꝑ necessitate debita locutionibus vacant Apoca. viij. Factũ est silentiũ in celo tribꝰ horis ⁊c. Quis de multis dicat Cesarius ammonitione xxviij. Oꝛ nihil prodest in habitatione silentiũ. si in cogitatione sit vicium. Nec valet exterior serenitas. si in corde vel animo sit tempestas. Sexto dico q̃ in religione debet esse habitus magne vilitatis. ⁊ etiam cibus magne sobrietatis. Exemplo formicarum q̃ in ꝓgregatione viuunt. que habẽt colorꝭ deformitatẽ q̃tum ad vilitatis habitũ. penitus strictam tenuitatẽ q̃tum ad sobrietatis victum. laboris continuitatẽ q̃tum ad sedulitatis actum. Et ideo dicit Eusebius in sermone. Oꝛ verus religiosus debet esse negligens quietis. fugax voluptatis. appetitor laboris. patiens abiectionis. impatiẽs honoris. pauper in pecunia. dives in sciencia. humilis ad merita. supbus ad vicia. Que tamẽ ꝑ dubio sunt bodie ꝓtra multos. qui reuera in religione nõ diligũt sobrietatẽ sed ebrietatẽ. nõ habitus vilitatẽ ꝙ curiositatẽ. nõ laboris sedulitatẽ ꝙ magnã ꝙtis ⁊ lasciuie voluptatẽ. O dꝰ vbi sũt bodie religionis ꝓfessores. beremoꝝ frequentatores. deliciarũ corpis ꝓtẽptores. diuitiarum seculi relictores. celestium contemplatores. discipline ⁊ pñie sectatores. ⁊ dei solius amatores. ⁊ ꝙ aspitate ⁊ vilitate habitꝰ dñi seruitores. pauci sunt eñ bodie in claustro tales. Quia ꝑcerto mõ obscuratũ est aurũ. mutatus est colorꝭ optimꝰ. dispsi sunt lapides sanctuarij in ca

plite dim platearū: vt scribit Treñ.iij. Modo eñ nō est q̄ consolet̄ hierim de oibus carnis eius: q: hodie facta est q̄si vidua dña gentiū. Princeps ꝓuinciarū facta est sub tributo. Teste eñ ꝓspero lib̄. de vita cōtemplativa. Quidā ad religionē ꝓuersi ex ꝑstinis moribus nihil abiecāūt: q: scz nō mutant̄ mēte sed veste: nō actu sed habitu: nō ope sed sermone. In religione eñ secularit̄ viuūt: opinionē vtutis ꝑ virtute querūt: ꝑdicant magna nec faciunt: accusant vicia nec deponunt: publice sibi displicere dissimulāt: q̄d occulte cōmittunt. Quid plura? Magni studet nō fieri sed videri. Nō sic charissimi sed habeat religiosus. In habitu vilitatem. In verbo taciturnitatem. In cōuictu cōmunitatem. In obedientia humilitatē. In mente pauptatē In carne ꝓtinentiā t castitatē. Et sic erit religiosus id est vtutibus t spūalibus vinculis religatus. Sufficit. Vide de predictis vtutibus in titulis suis. Itē vide de Justo. de Perfecto t̄c.

Relinquere Nota q̄ relinquere sumit̄ i bono t in malo. Quia scz malum est relinquere bona: t bonum relinquere mala. Et est relinquere idē q̄d Dimittere. Fugere. Spernere. Abiicere t cetera similia. Et possumus breuiter notare q̄ in scriptura inuenitur ℞elinquere

Virtuosum. Virtuose eñ relinquit sanctus iniquitatē Eccl.xvij. Convertere ad dñm et relinque pcā tua. Vicioſe relinquit iustus bonitatē Prouer.ij. ℞elinquūt iter rectū t ambulāt per vias tenebrosas. Fructuose relinquit iustus post se bona documenta t exempla. Dolorose relinquit diues ꝓsperitatem: t hoc est in morte q̄n relinquent alienis diuitias suas: t sepulcra illoꝝ domus eoꝝ ineternum. Amorose relinquit deus hereditatem scz paradisi q̄n fuit incarnatus Hiere.xij. Reliqui domū meā: dimisi hereditatē meā: dedi dilectā aiam meā in manu inimici eoꝝ eius. Gloriose relinquit btūs mortalitatē: vicz quādo in morte relictis tpalibus aīa anbelat ad eterna: dicēs illō Joh.xvj. Exiui a patre t veni in mundum: t iterum relinquo mundum t vado ad ꝑem. Periculose relinquit de? fragilitatē q: scz si deus ꝓpter pcā relinquit hoiem sibiꝑ statim cadit. Xñ Ezech.vj. Qui relictus fuerit t obsessus fame morietᵉ. Dicamus q̄ ꝓmo q̄ est quoddā relinquere vtuosum. Et istud est illud q̄ viri sancti relinquūt illa q̄ sue ꝓtraria sunt saluti. Naturale est eñ aialibus aliq̄bus ꝑsentire pericula: t ipa relinquere t fugere toto posse sicut de equis pluries est expertū. Sic bō q̄ pcā sua scit sibi eē periculosa: dz ipa relinquere: t ne ꝓpter ipsa pereat refutare. Exemplo castoris qui ꝓpria membra virilia venatori relinquit: ꝓpter q̄ immineret periculū sibi sentit: t sic venatoris periculū effugit t euadit. Quia scz bō videns sibi imminere piculum mortis spiritalis t eterne: dz oia illa ꝓpter q̄ sibi imminet relinq̄re: vt sic possit periculum euitare. Jutt illud Prouer.xxviij. Qui cofessus fuerit t reliquerit pcā sua misericordiā consequet̄. Sicut de aplis legim? Mat.iij. Qz relictis rbetib? t ꝑie secuti sunt dñm. In q̄bus verbis oñdit̄ q̄ tria sunt q̄ sunt ꝓncipalr relinquēda: videlicz

Anxie seculi facultates. Mundi facultatē ꝓbat
Morie corporis voluptates. factio alligatiua. rbetib?
Propie cordis voluptates. Carnis voluptatē ꝓbat dicto generatiua: patre. Cordis voluptatē ꝓbat optio ꝓsecutiua: secuti sunt dñm. Nō eñ alligat̄ a seculi facultatibus. Et hoc ostendit̄ cū dī: rbetibus. Nō etiā generat̄ ex corporis voluptatibus: t hoc ostendit̄ per vocabulū patre. Homo insup famulat̄ cum animi volūtatibus: t hoc ostēditur cum dī. Secuti sunt dñm. Per rbete ergo intelligit̄ seculi facultas. Per patrē intelligiter corporis voluptas. Per consecutionem intelligitur animi volūtas. Et breuiter dico q̄ relinquere debemus anxiā rerū possessionē q̄ notat̄ p rbete. Noriam carnis infectionē q̄ notat̄ p patrē ꝓpriā mentis affectionē que notat̄ p hoc quod dicit̄: Secuti sunt dñm. Sequi eñ aliū q̄ se: signū est q̄ hoc est contra ꝓpriā voluntatē. Jgit̄ relinquam? rerū anxiā possessionē: qd ostendit̄ cū dī. ℞elictis rbetib?. Mūdi eñ possessiones t bona sunt quedā rbetia quibus in hoc mari magno t spacioso piscator? dyabolus per auariciam boies capit: ipsosq̄ p malā ꝓsuetudinē taliter inuoluit q̄ ad luctus inferni ipos ptrahit t ꝓducit Habacuc.j. Facies homies sicut pisces maris: t sicut reptilia nō habētia ducē: totuz in hamo suo subleuauit: traxit illud in sagena sua: t cōgregauit in rbete suū. Talia eñ rbetia sunt relinquēda: t a prudenti anio ꝓtemnēda. Exēplo cuiusdā pisces q̄ dī mugil q̄ p mare discurrēs vbi rbete piscatoris sentit: ita fortiter in oppositū resilit t recedit: q̄ dum ante se rbete relinquit: a periculo se liberat t euadit. Quia vere dum rbetia ista scz mūdi bona videmus añ nos. nō debemus illuc p desiderium fortius impingere: sed p ptemptū ipsa refugere t relinquere. t retrorsum ad ꝓsiderationē illoꝝ q̄ retro nos venit scz mortis iudicij t inferni toto conatu animi nos trāsferre: t ita poterimus auaricie periculū euadere: t a dyaboli insidijs nos saluare. ℞elictis inquit rbetibus Marci j. ℞elictis rbetibus secuti sunt eum. Figurati Genē.xxxix. vbi dicit̄ q̄ Joseph relinquēs pallīū in manu mulieris q̄ tenebat eū: t ad pcm inducere volebat: fugit: t pcm luxurie t ꝓditionis euasit: ꝓpter que sup totum regnū postmodum ꝑfectus fuit. Dyabolus eñ dicit̄ mulier ꝓpter malitiam: q: brevis omnis malicia sup maliciā mulieris Eccl.xxv. Bona mundi dicunt̄ pallīū: q: exterius nos operiūt: t q: nos calefaciūt p auariciā. Sed ꝓcerto dū istud pallium per contemptū relinquit̄: multiplex pcm vitat̄: et regni celi soliū impetrat̄. Un xps discipulis suis q̄rentibus Matth̄.xix. t dicentibus. Ecce nos reliq̄mus oia t secuti sumus te: quid ergo erit nobis: legit̄ respōdisse. Qz ois q̄ reliquerit ꝓpter me domum: patrē: matrē: sorores: fratres vxorē: filios t agros: centuplum accipiet t vitā eternā possidebit. ℞elictis ergo rbetibus. i. ꝓtemptis bonis tpalib?. Quod est ꝓtra multos qui ista rbetia non relinquunt: sed ipa ꝑ viribus repant t reficiunt: t in eis q̄d peius est per auariciam se inuoluunt. iuxta illud Job.xviij. Immisit in rbete pedē suū: tenebit̄ planta eius laqueo. Pisces eñ habent visum valde obscurū: t ideo in rbeti faciliter capiuntur. Aues vo q̄ visum naturaliter habēt darū: in rbeti nō faciliter involuuntur: nisi forte de nocte q̄n ab ipis rbetia nō videnᵉ. Et ideo dicit̄ Prouer.j. Qz frustra iacit̄ rbete añ oculos pennatoꝝ: ipsi eñ ꝓtra sanguinē suum insidiātur. Sic vere illi q̄ sunt pisces fragles t defectuosi: qui scz visum discretionis habent debilem t obscurū: in talia rbetia faciliter ꝑ cupiditatē impingūt. Illi vo q̄ visum discretionis habent clarum: t qui pennis contemplationis sursum tendunt: tales dico talia rbetia ꝑeaunt: fugiunt t relinquūt: ita q̄ q̄libet talis t de se t de alijs pōt dicere illud ps̄. Cadēt in rbetiaculo peccatores: singulariter sum ego donec trāseam. ℞elinquamus igit̄ rerū anxiam possessionem. j. Macha.ij. ℞eliquebāt quecūq; habebāt in civitate. Et ꝑcul dubio charissimi relinquere tpalia q̄tum ad affectum: nō debet esse nobis graue: cum certi simus q̄ infra breue sive velimus sive nolumus necesse erit nobis omia in morte dimittere Eccl.xl. Nescit inquit q̄ vita ꝓtereat t moꝝ appropinquat: t relinquūt omnia alienis. Et Ecclesiastici.xiij. ℞elinques alienis labores tuos. Preueniamus ergo voluntate necessitatem: t relinquamus mētaliter: vt dictum est rerum anxiam possessionem. ℞elictis inquit rbetibus. Deinde dico q̄ nos debemus relinquere carnis noxam voluptatem seu infectionem que ostenditur cum dicitur: Patre: quia scz carnis voluptas est ille pater qui producit t generat vniversos. De quo Ezech. xvj. Pater tuus amorreus t mater tua cetbea. Talem ergo patrē scz carnis voluptatē t infectionem debem? relinquere t horrere Genes.ij. Propter quod relinquet homo patrē t matrem suam id est corpus t carnē t omnem carnis infectionem: t adherebit vxori sue id est gratie t virtuti. Sicut eñ dicit saluator. Qui diligit patrē suum et matrem suā plus q̄ me non est me dignus Matth̄.x. t Luc.xiij. ℞elicto ergo patre id est relicta omni carnali infectione: et omni carnali affectione. Unde.ij. Esdre.iij. Homo patrem suum relinquit. Quod est contra illos qui non possunt relinquere carnis infectionem: sicut sunt viles et luxuriosi. Nec carnales parentele excessiuam affectionē: sicut sunt multi ecclesiastici prelati: qui sunt vltra debitum

ca parentes affectuosi. Isti enī nō relinquūt patrē: matrem: filios ⁊ fratres. Hoc est dictu affectionē carnaliū ami cox: quinimo ipos p nimiū affectuz cōtinue secum portāt Similes symie que filios nimis diligens ⁊ eos relinquere nolens: sed potius secum portās à venatore capit̄ ꝛc. Vide supra de filijs. Non sic ergo sed relinquam⁹ carnis infectionem. Juxta illud Prouer. ix. Relinquite infantiā ⁊ viuite. Et etiam carnalē affectionē. i. nimium affectum parētum. Unde Thobie. xiij. Reliquerunt gentes ydola sua. Igitur relinquamus carnis noxiam infectionē. Patre inquit Ruth. ij. Nunciata sunt oīnia que feceris ⁊ cum reliqueris parentes tuos ⁊ veneris ad terrā quā nescaebas.

Deinḡ dico q̄ debem⁹ relinquere mentis ꝓpriē volitionem seu affectiōem. Secuti sunt inquit dominū. Quis enī canis qñḡ appetat alicubi currere: vidēs tamē dominū et magistrū suum ad partē oppositaz ire: solet ꝓpriū iter dimittere: ⁊ ad sequendū dominū se trāsferre. Sic vere q̄is nos ex appetitu nostro multa velim⁹ facere: si tamē dominus noster deus vel p̄latus cōtrarium nobis dicat: ꝓpriam voluntatē nostram debemus relinquere: ⁊ nos volutati domini cōformare. Secuti inquit sunt dominū. Unde de paralitico p dominū saluatorē curato. dicit Luce. v. Qui relictis oīnibus surgens secutus est eum. Sic igit̄ ptz quomō tria sunt principaliter relinquēda: ⁊ quō est vnū relinquere virtuosum. Sed secūdo p̄cipaliter dico q̄ est vnum relinquere vicioſum. Et istud est relinquere malox: qui. ſ. relinquūt illa q̄ sunt vtilia ad salutem similes puero q̄ libēter relinquit castrū vt habeat pomū. Et qui libenter relinquit scholas vt currat ad coreas. Quia breuiter peccator volūtarie relinquit bonum ⁊ eligit malum. Relinquit paradisum ⁊ currit ad infernū. Unde nota q̄ isti relinquunt

Deum per iniquitatem.	Dico ergo q̄ isti relinquunt deum per iniquitatē Deutro. xxij. Deum qui te genuit dereliquisti. Et ideo ipse dñs dicit. ij. Paral. xij. Reliquistis me ⁊ ego reliqui vos. Et. j. Paral. v. Reliquerunt dñm deum patrum suox. Item relinquūt parētes p impietatem. ij. Esdre. iiij. Homo patrē suū relinquit ⁊ ad mulierem suam p̄iungit̄. Itē relinquūt correctionē p puersitatē Unde Prouer. x. Qui aūt odit increpationes errat. Item relinquūt religionē p apostasie p̄auitatē. vñ Prouerb. xxvij. Sicut auis transmigrās de nido suo: sic homo q̄ relinquit locum suum. Istud est ḡ relinquere vicioſum. Tercio vo dico q̄ est vnū relinquere fructuosum. Et istud est illud qđ faciunt iusti quādo relinquūt posteris suis bona documēta ⁊ bona exempla. Ut dicit. ij. Macha. vj. Adolescentibus exemplū forte relinquā. De relinquētib⁹ vo bonam doctrinam ⁊ bona documenta: dicit Eccl. xxiij. Propbetiam quasi aquā effundam: ⁊ relinquā eam querētib⁹ sapiētiam. Mali vo post se relinquūt mala exempla: similes limaci qui post se infectiōis sue vestigiū relinquit. Sic isti relinquūt vbiq; signa ⁊ vestigia sue male vite Sap. ij. Ubiq; relinquam⁹ signa letitie nostre. De relinquere doloroso. amoroso. glorioso. piculoso collige ex p̄missis ⁊ ex tabula. Ista igit̄ de Relinq̄re sufficiant.

Reliquie. Nota q̄ reliquie dicunt̄ oīnia illa q̄ post consumptionē alicui⁹ rei remanent ⁊ relinquunt̄. Et sic reliquie ꝓpriē idem sunt qđ residuum. Et ideo nota q̄ in scriptura inueniuntur Reliquie

Mortalitatis.	Et sic dico q̄ relique nostre sunt illa q̄ post nos remanent de corpore: de reb⁹ ⁊ de genere. Et sic dico q̄ sunt Reliq̄e
Prosperitatis.	Prime sunt reliquie corporales.
Posteritatis.	Secunde sunt reliquie temporales.
Nature.	Tercie sunt reliquie personales.
Fortune.	
Parentele.	

Reliquie corporales sunt honorande. Et iste sunt reliq̄e sanctox que nobis post eox mortem sunt relicte. Iste enī deuote debent recolligi ⁊ honorifice ꝓtractari Michee. v. Erunt reliquie Jacob quasi ros a domio. Iste enī sunt reliquie ⁊ fragmenta que nob⁹ remanserūt de mēsa christi. In mensa enī christi que est ecclesia: mūdus ⁊ sui tyranni parauerunt diuersa genera ferculox id est diuersa genera sanctox. Juxta illud Mat. xxij. Thauri mei ⁊ altilia mea occisa sunt. De quibus reliquie suorum corpoꝝ ⁊ eis adiacentium nobis sicut pauperibus remāserūt. De chasto enī remanserūt vobis vestimēta quibus fuit vestitus. scilicz crux: claui quibus fuit astrictus: spine quibus fuit infixus: securis cum qua fuit pfossus. scz lancea: ⁊ qđ plus est ꝑm aliquos p̄pucių quo fuit circumcisus: lachryma qua fuit plorando pfusus: sanguis qui fuit in cruce excussus. Prepucių enī dī ab angelo Karolo regi relatū: ⁊ in eius nomine monasterių de corrosio pictauen. dyoc. esse factū: ⁊ corrosium a carne filij nūcupatum. Lachryme vo in monasterio vindocinensi ostenduntur. Et sanguis in diuersis mūdi locis a fidelibus honorat̄ ⁊ venerat̄. Quis enī miruz aliquibus videat̄ q̄ aliquid de corpore in virgine assumpto remansit in terra: nō est tamē inconueniēs: quia sufficit dicere q̄ illud solum de christi corpore cum eo resurrexit quod de necessitate humane nature fuit. Ista vo que nō necessaria imo quodāmodo superflua ipi nature fuerūt: in mundo ad cōsolationē fidelium remāserūt: ⁊ pro incompabilibus reliquijs regis francie ⁊ eius populo tanḡ speciali filio fideli ⁊ pacifico ex dei prouidētia restituerūt Pō. Quoniaz sunt reliquie homini pacifico. Iste enī primo fuerunt i bierusalem. tandem athenis. tandem rome. tandem parisius Esaie. xxxvij. De bierusalem exibūt reliquie. Istud tamen mirum videt̄ q̄ in p̄dictis ciuitatibus q̄diu ibi reliq̄e iste fuerūt tamdiu ibi liberales artes ⁊ scīe floruerūt. Bierusalem enī athenis ⁊ rome magna suis temporibus fuerūt studia: q̄ modo cum reliquijs parisius sunt translata Zacharie. viij. Possidere faciam reliquias. Iste enī reliq̄e fuerunt nobis in testamēto patris nostri xp̄i relicte: ⁊ p diuersas successiones ad nos sunt postmodum deuolute. Quia sicut dicit Esaie. x. In veritate reliquie israel cōuertentur Et bene dicit cōuertent̄: quia. ſ. iste ad francos finalit̄ sunt cōuerse Michee. v. Reliquie fratrū eius cōuertent̄ ad filios israel. Iste sunt igit̄ reliquie corporales que sunt venerande. De diuersis aūt reliquijs sanctox ⁊ de infinitis miraculis eorum possent infinita narrari sed trāseo gr̄a breuitatis. Illud soluz adde q̄ quando reperiūtur reliq̄e sanctorum: magnū debet esse gaudiū ⁊ deuotio populox. Juxta illud qđ dicit. iij. Regū. xix. Fac oīonem pro reliquijs que reperte sunt. Quia. ſ. tunc debet homo orare ⁊ plus q̄ alʒ deuotus esse. Et ecce q̄ hic ostendit Grandis deuotio quā debes habere. Fac oīonez. Diues possessio qua debes splendere: pro reliquijs. Noua detectio qua debes gaudere: repte sunt. Prosequere sicut vis. Sunt igitur quedam reliquie corporales que sunt venerande. Et si vis pone hic possibile satis videt̄ nō est mirum si reliquie sanctox faciant miracula: si membra hominū mortaliter viuentiū miranda faciunt in hac vita. Ponit enī Plini. li. ij. q̄ in schitia quedā erant mulieres q̄ aspectu suo homies occidebāt Nec mirū vt ait cicero: si deo nature morem comedēdi homines in homine voluit generare: ⁊ etiam venena in alicūbus membris aliquox hominū ponere: ne quid inḡt mali esset quod homini deesset. Sicut tamē natura posuit venenum in aliquibus membris hominū aliquox. Sic certe nō mirum si in aliquib⁹ hominū membris posuit remedia sanitatū. vnde ait idē lib. vj. ca. iij. Qui pollex dextri pedis piri regis solo tactu limosos seu arenosos curabat. Uñ etiaz vt ait dictus pollex cum reliquo corpe cremari nō potuit: immo in templo p reliquijs conditū fuit: sicut etiam dicit idem Plinius. Et varro dicit quosdā esse quox saliue serpentum ictibus medebantur. Etiam hic apud nos reges francorum tactu suo infirmitatem gutturꝫ seu glandulas curant. Que certe omnia ad virtutem sanctarum reliquiarum applicari possunt. Quia certe si membra infidelium paganorum talia potuerunt: multo fortius talia posse debent membra fidelium ⁊ sanctox. Sicut enī potuit Ouidius li. xiij. fabula. iij. Qui mortuo in bello troiano menone ab achille occiso ⁊ in phrygia sepulto oīni anno ad sepulcrum memonis queniūt aues dicte mēnonides: ⁊ memores belli ibi fortiter inter se confligūt. Qđ etiam Pli. lib. xca. xxvj. dicit. Non mirū ergo si a fidelibus sanctox corpa visitantur ⁊ honorant̄: cuo aues irrōnales simile facere comprobant̄: qz. ſ. deus vult vt sancti in memoria hominū viuant: qui. ſ. dum viuerent in hac vita soli dño viuere cu-

rasserunt. vnde Ecc̃i. xliij. Corpa sanctoꝝ in pace sepulta sunt ⁊ viuent nomina eoꝝ ineternum Roma. ix. Reliquie ysrael salue fient. Secundo dico q̃ sunt quedaꝫ reliquie temporales que sunt erogande. Et iste sunt reliquie bonorum temporaliū: que reliquie dicunt: eo q̃ ad modū reliquiarum ista parum valent ⁊ parū reputant: ⁊ quia tanq̃ supflua ⁊ nō necessaria esse dignoscunt. Vel etiam q̃ post mortem filijs ⁊ parentibus ⁊ alijs relinquunt Pś. Dimittunt reliquias paruulis suis. Et p certo isti dimittūt reliquias bonoꝝ tẽporaliū paruulis suis: nolentes ipsas pauperibus dare: sed magis studentes eas suis successoribus erogare. Quia sicut diuites prelati ⁊ alij magnas relicias faciūt vt pauperibus dent. Sic impij auari magnas possessiones congregant vt suis filijs relinquant. Relinquūt em̃ alienis diuitias suas: ⁊ sepulcra illoꝝ dom⁹ eoꝝ ineternum. Tercio vo dico q̃ sunt quedā reliquie psonales q̃ sunt informande. Et sic reliquie accipiunt p successoꝝ ⁊ filijs: qui post hominē relinquunt. Iste reliquie q̃nq̃ sunt bone: quādoq̃ male. Bone em̃ reliquie sunt boni filij bene doctri. De quibus dicit Thobie. xiij. Beatus ero si fuerint reliquie seminis mei ad videndū ciuitatē hierusalem. Unde d̃ bono filio sic relicto: dicit Ecc̃i. xxx. Mortuus est inquit pater eius ⁊ est quasi nō mortuus: sil'em em̃ sibi reliquit post se filium. Male vo relicte sunt mali filij male docti: de quibus dicit in pś. Reliquie impioꝝ interibūt Quia sicut dicit Ecc̃i. xvj. Qr vtilius est mori sine filijs q̃ relinquere filios impios. Et sic ꝑm istum modum accipiendi p reliquias. per relictos ⁊ per reliquos intelligunt viri iniq̃ qui scilicet a deo relinquunt ⁊ qui reliquie nullius valoris esse noscunt: ⁊ qui reliqui id est superflui ⁊ non necessarij inueniunt. Unde nota q̃ isti id est peccatores Per

Discordiam diuiduntur.
Seuiciam efferuntur.
Auariciam alios persequuntur.
Inconstantiam facile dilabunt.
Inanẽ gloriam de paradiso expellunt.
Iniusticiam damnati finaliter puniunt.

De reliquoꝝ em̃ diuisione dicit .j. Reg. .xj. Qr reliq̃ dispersi sunt ita vt non relinquerent duo piter. De reliquoꝝ crudeli inuasione: dicitur Math̃. xxij. q̃ reliqui tenuerunt seruos patrisfamilias ⁊ cõtumelia affectos eos occiderũt. De auara vo taliũ pse cutione: dicit Zach̃. xj. Reliqui deuorent vnusquisq̃ carnem primi sui. Et Abacuc. ij. Spoliauerũt te qui reliq̃ fuerunt de populis. De talium aũt inconstantia ⁊ fugitiua de lapsione dicit .j. Macha. iij. Reliqui aũt fugierũt in terrã philistiim. De finali vo talium a paradiso exclusione: dicitur Math̃. xxv. q̃ nouissime venerunt reliquevirgines. q̃bus dictum fuit nescio vos: ⁊ quibus clausa est ianua nuptiarũ. De finali aũt talium dãnatione ⁊ punitione dicit Apocal'. xij. q̃ draco. i. dyabolus abijt facere bellum cuz reliquis ⁊c. Sufficit.

Remanere. Cuz recedere ⁊ remanere sint cõtraria: hinc est q̃ vbicũq̃ recedere est bonum: remanere semp est malum. Et ecõuerso. Si recedere est malum ⁊ ꝑculdubio remanere bonuz. Nota ergo q̃ remanere signat vt cõmuniter stationem ⁊ pseuerantiam siue in bono siue in malo. In bono em̃ signat bonam pseuerantiã: qua scilicet homo remanet in statu gratie nec exinde p peccatũ recedit. Exemplo regis apum qui semp dicit in alueari remanere: ⁊ exinde nũq̃ recedere nisi ad locum competentiorẽ cuz toto agmine suo ex toto decreuerit se transferre. Sic vere nec nos a statu gratie: vel a gradu ꝓmotionis ecclesie vel religionis nobis a deo concesso vnq̃ p peccatũ: vel p ambitionẽ: vel als recedere debem⁹: sed ibi p seuerantiam continue remanere: ⁊ nisi forte ad locum ⁊ gradũ ⁊ statum alium meliorẽ contingat ex causa rõnabili nos trãsferre: qd̃ potissime ptinet ad curatos ⁊ ad'plates q̃ reges sunt ⁊ pśides aliorꝝ: qui. s. de suis officijs bñficijs ⁊ ecclesijs nõ debent sine causa recedere: ś ibi cõtinue residere. Exemplo xpi de quo dicit Luce. ij. Remansit puer Jesus in hierusalem. Ubi nota q̃ taliter remanẽtes: ⁊ in suo loco ⁊ statu pseuerantes vt cõmuniter

Solent viuere magis humiliter.
Solent regere magis vtiliter.
Solent cernere magis subtiliter.

Talis em̃ remanentia valet ad maꝝ sinceritẽ cõuersandũ: qa facit hominẽ esse puerũ. Ad magis vtiliter gubernandum quia facit hominẽ esse Jesum. i. saluatorẽ. Ad magis subtiliter contemplandũ: quia facit hominẽ esse in hierusalez: que. s. interꝑtat visio pacis. Qr ergo homo remanendo in domo vel claustro efficiat mundior in cõuersando: patz cũ dicit Puer: quia. s. ipse efficit quasi pur⁹ aer. Vide supra de puero titulo de Puero. Constat em̃ q̃ multa mala exterius exeundo cõmittim⁹: que non fierent si in domib⁹ claustris ⁊ bñficijs maneremus. Manus em̃ Moysi dũ in sinu manebat erat mũda. dum vo eam extrahebat apparebat leprosa. Puer inquit. Jobis. vj. Est puer vnus de ꝯ. Qr etiam homo sic remanendo sit vtilior in gubernando: patet quia scz homo fit Jesus. i. saluator: quia cõstat q̃ homo magis iuuat ⁊ saluat populũ ⁊ subditos suos cum eis remanendo q̃ ab eis recedẽdo. vñ Jobis. viij. Remansit Jesus solus: ⁊ mulier in medio: q̃ insuper homo sic remanens sit subtilior ad ꝓtemplandũ: patet in verbo hierusalem: que interꝑtat visio pacis. Quia vacat homo melius ad videndum ⁊ contemplandũ vitam eternã interius remanendo q̃ exterius euagãdo in hierusalẽ inquit. vnde. ij. Regũ. xj. Dauid ergo remãsit in hierusalẽ. Sic ergo ptz q̃ recedere signat in bono. Qd̃ tamẽ est cõtra multos in q̃bus nihil boni remanet Dañ. x. Nihil remansit in me virtũ. Et qui in nullo bono remanẽt pś. Unus ex eis non remansit.

Sed adhuc dico q̃ remanere signat i malo. Et sic remanere nihil aliud est q̃ in malo pseuerare: vel a bono desistere ⁊ tardare: ⁊ sic remanere pertinet ad tardos ⁊ ad pigros. Isti em̃ sunt sicut vinaciũ qd̃ remanet post primã expressionẽ: qd̃ exinde nõ exit nisi p violentiam torcularis: et ideo vt cõiter parũ valet. Sic tales qui ad oñe bonũ faciẽdum semp volunt vltimi remanere: ⁊ nunq̃ a malis suis cõsuetudinibus nisi violenter exire: ideo parũ pñt aut facere aut valere Mume. xxxiij. Qui remãserint erũt vobis q̃si dani in oculis. Et ideo docet in scptura Exo. x. dicẽs. Mõ remanebit ex eis vngula. Et sicut dicit Ezech̃. xxiij. Qui remanserint gladio cõcident ⁊c. Vide supra de Perseuerare de Manere. Permanere ⁊ silibus.

Reminisci. Vide vbi Memoria ⁊ vbi Recordari. Et si vis dic q̃ nos inuenim⁹ Reminisci dei iusticie. Dei clementie ⁊ Nostre prudentie. Est dico reminisci dei iusticie qd̃ est metuẽdũ. Et sic docebat thobias. Thob. iij. Ne remisca. dñe deli. no. neq̃ patrẽ. nr̃oꝝ: neq̃ vin. sumas de pctis nr̃is. Itẽ est reminisci dei clementie qd̃ est appetendũ. Et sic dicendũ est illud pś. Reminiscere miserationũ tuarũ dñe: ⁊ misericordiarũ tuarũ q̃ a seculo sunt. Itẽ est reminisci nr̃e prudẽtie qd̃ est faciẽdũ Et sic certe dico q̃ nos debem⁹ reminisci maloꝝ q̃ cõmisimus. j. Mach̃. vj. Reminiscor malorũ q̃ feci in irl'm. Et in pś. Reminiscent ⁊ conuertent ad dñm vniuersi fines terre. Et bonoꝝ q̃ recepim⁹. s. a deo ⁊ a parẽtib⁹ ⁊ ab amicis. vñ Esa. lxij. Qui reminiscimi dñi ne taceatis ⁊c. Trãseo: q̃ nõ sunt auctes. Et. ś. satis dictũ est de Memorari seu memoria.

Remittere. Remissio. Nota q̃ remittẽ q̃nq̃ idem est q̃ retro seu iterũ mittere. Et sic sumit Luce. xxiij. vbi dicit q̃ herodes remisit Jesum ad pylatũ: quẽ. s. idem pylatus sibi miserat. Item sumit ꝑ relaxare. Unde res dicitur esse remissa quãdo est inanis ⁊ laxa. Uñ sic sumit Ecc̃i. iij. Moli esse remissus ⁊ inutilis in opibus tuis. Et hoc q̃ sicut dicit Prouerb̃. xij. Manus remissa tributis seruiet. Itẽ sumit remittere ꝑ indulgere. parcere misereri. cõdonare. Et sic cõiter sumit i scriptura. Et ita remittẽ est Actꝰ

Pietatis.
Libertatis.
Benignitatis.

Unde nota q̃ tam deus q̃ hõ remittunt ⁊ indulgẽt. Et sic est remissio diuina ⁊ superior. Et remissio hũana ⁊ inferior. Est dico remissio diuia ⁊ supior. Et ista ẽ illa qua. s. de⁹ remittit ⁊ remittet

Peccata penitentibus.
Debita postulantibus.
Tormenta resurgentibus.

Et ista ẽ tripler remissio. scz

Remissio culparum.
Remissio debitorum.
Remissio penarum.

Primo q̃ dico q̃ de⁹ remittit peccata penitẽtibus: quia. s. statim q̃n homo penitet de pctõ: deus ẽ paratus indulgere dilecto pś. Cogitabo ꝑ peccato meo: ⁊ tu remisisti iniquitatẽ peccati mei. Sicut em̃ videmus q̃

homo remittit offensam sibi factam quando plures amici eius p remissione hui⁹ intercedunt. Sic deus tūc remittit nobis pcā: qñ amici eius.s.gfe ⁊ virtutes p pte nra sunt: ⁊ se p nobis apud deū interponūt. Iste aūt virtutes q̄bus mediātibus deus nobis peccata remittit.sunt sc̄z Christi

Nominis invocatio.
Sanguinis irrigatio.
Fluminis expiatio.
Luminis apparitio.
Flaminis inflamatio.
Culminis exhortatio.
Duri turbis tribulatio.
Praui crimis p̄fessatio.

Remittunt dico p xpi nominis invocationē.j. Joh.ij. Remittūtur vobis peccata p nomē eius. Item p xpi sanguinis irrigatiōez vñ Heb.ix. Sine sanguinis effusione nō fit remissio. Item p xpi fluminis expiationē.s. p baptismū. vñ Luce.iij. Predicans baptismū penitētie in remissionē oim peccatoz. Item p xpi luminis apparitionē.s.p lumē fidei ⁊ sciētie Luce.j. Ad dandam sciētiā salutis plebi eius in remissionē peccatoz eorum. Item p xpi flaminis inflamationē.s.p ardorem charitatis. Un Luce.vij. Remittunt ei peccata multa qm̄ dilexit multum. Item xpi culminis exortationē.s.p humilem devotionē ⁊ precem. vnde Actū.viij. Roga deum si forte remittat tibi peccata. Item p duri turbinis flagellationē.s. p tempestates ⁊ miserias huius vite. vnde Ecci.ij. Remittet in die tribulationis peccata. Item p oīm criminis cōfessionē. vñ in p̄s. Dixi confitebor aduersum me iniquitatem meam dño: ⁊ tu remisisti impietatē peccati mei. Patz ergo q deus remittit peccata penitētibus qd̄ est primum.

Scd̄o dico q ipse dimittit debita postulātibus. Nos.n. tenemur sibi ad multa debita: quia.s. non solum tenemur sibi rōne petōz que erga eum cōmisimus: imo etiam rōne beneficioz que cōtinue ab eo recipim⁹: tenemur sibi recōpensare. Et quia impotētes sumus ei retribuere necesse est q nobis clemēter remittat Math.xviij. Oīe debitum dimisi tibi qm̄ rogasti me. Un.j. Macha.x. Remittimus vobis p̄stationes multas. Et.xj. Que ad nos ptinebant decimaz ⁊ tributoz remittimus. Deus ergo remittit debita petētibus. Tercio vo dico q deus remittet tormēta sanctis resurgētibus. Pater em̄ noster adā obligauit nos deo ad habendū miseriā: mortē ⁊ penam: sed pcerto ista oīa in resurrectione vltima sanctis remittent q̄ absorbebitur mors in victoria ⁊ immortalitas restituet: ⁊ ideo vita eterna significat p iubileū annū in quo oīes possessiones ad primos dños reuertebant: in quo oīs seruus ad libertatem restituebat: ⁊ oīa q̄ vendita fuerūt sine pcio redimebant. sicut dicit Leuit.xxv. significās statum illum in quo est plena remissio oim miseriarū hui⁹ vite. De quo Leuit. xxv. Sanctificabitis annū q̄nquagesimū ⁊ vocabitis euz. remissionē. Sic ꝫ patet quō deus remittit Offensam. Debitum ⁊ penam. Et sic dico q ē q̄dam remissio supioz ⁊ diuina. Sed adhuc dico q est quedā remissio inferioz ⁊ humana. Et ista est illa q̄ nos tenemur alijs remittere ⁊ offensas ⁊ penas: ⁊ nō vltra debitū nec rigorose p̄cedere contra ipos: ꝫ ipis potius indulgere. Sed de hoc vide.ꝫ. de Parcere: q: hic nō sunt auctes vocales. Vide si vis in Mauricio vbi inuenies multā theoricā.

Renes.

Nota q renes sunt mēbra corpis ad humoz depurationē ⁊ ad caloris p̄seruationem: ad' plis suscitationē ⁊ generationē ordinata. Vis em̄ generatiua: vis veneris excitatiua: vis humoris venerei cōmunicatiua latet in renibus. Et ideo spūaliter loquendo per renes possunt multa intelligi. videlicet

Viri spirituales.
Affect⁹ cordiales.
Appetit⁹ carnales.

Viri em̄ spūales sunt renes ecclesie. Affectus cordiales sunt renes anie. Appetitus carnales sunt renes carnis nostre. Primo ergo dico q per renes designant viri spūales. Renes em̄ habēt vtuti generatiue seruire. calorē naturalē fortificare: sanguinē purificare: ⁊ vrinā a sanguine sugere ⁊ ad vesicam destinare. Sic vere viri pfecti i corpore ecclie generationi bonoz operū: vel generationi.i. cōuersioni fidelium deseruiūt. Calorē charitatis in se ⁊ i alijs custodiunt. In alijs etiam purificant sanguinē id est deuotionem. Et vrinam peccati id est ab alijs sugunt audiendo eoz p̄fessionem. Isti sunt ergo renes xpi ⁊ ecclie. De q̄bus dicit Esaie.xj. Fides cinctoriū renū eius. Et Dañ.x. dicit q ille vir mirabilis quē vidit Daniel p quē christus significat: habebat renes accinctos auro obriso: qz.s. viri spūales accincti sunt auro splendide honestatis. Et sicut videmus q inter renes ille qui est dexter: est semp altioz q̄ sinister. Et etiam vt cōmuniter minus pinguis. Sic inter viros spiritales illi q̄ sunt magis dextri.i. magis virtuosi ⁊ p fecti. sunt p contemplationē ⁊ affectionē magis alti. ⁊ magis macri p pauptatem ⁊ rerum attenuationē. Unde etiā potest dici de istis illud Treno.iij. Misit in renibus meis filias pharaonis sue.s.sagittas paupertatē. Per renes ergo possunt significari viri spiritales. Secundo dico q p renes possunt denotari affectus cordiales. Sicut em̄ in renibus est desiderium carnis: sic in affectu est desiderū mētis Unde domino dicit. Scrutans corda ⁊ renes deus. Un in Ps. Ure igne renes meos ⁊ cor meum: deus cordis mei ⁊ spes mea deus in eternū. Et Hiere.xij. Iuste es tu o dñe eorum longe aūt a renib⁹ ipoz. A renibus inquit id est ab affectibus. Tercio dico q p renes possunt denotari appetitus carnales. Quia em̄ in renibus est sedes ⁊ domicilium libidinis. bene potest p renes tota carnalis infectio: ⁊ tota carnalis conditio designari. Isti sunt em̄ reues qui p delicias inficiunt dissoluti p lasciuiam. Renes cōmutati p inconstantiā. Renes madefacti p affluentiaz. De dissolutione em̄ lasciue dicit Ezech.xxix. Dissoluti sunt omnes renes eoz. De cōmutatione vo debilis inc̄stantie dicit in Ps. Renes mei cōmutati sunt. De malefactione vo seu infectione temporalis affluentie dicit Ezech.xlvij. Transduxit me per aquam vsq; ad renes: Et ideo quia tales renes sunt ita dissolubiles. Ita variables ⁊ defectibles. Ita madefactibles ⁊ corruptiles necesse est q isti. scilicet Per

Mundam continētiam conteganť.
Strictam abstinentiam arceantur.
Artam penitentiam vigeantur.
Mortis reminiscentiā compescant.

De mundicia.n. cōtinentie: dicit Exod.xxviij. Ut sacerdotes debēt opiri femin alibus lineis a renibus vsq; ad femora. De abstinētia pōt dici illud Exo.xij. Renes vestros accingetis. i. stringetis. Et loquit de esu agni qui cum lactucis agrestibus comedebat. De penitentia dicit in ps. Ure renes meos ⁊ cor meum. De mortis memoria dicit.iiij. Regū.j. q belyas erat sona pellicea accinctus renib⁹. Zona em̄ pellicea que fit de pellibus aialiū mortuoz: mortis memoriam designat: Sufficit.

Renouare.

Nō q supra de Novitate satis dixi: ⁊ etiaz alibi in titulis pluribus. Sed qz supra de innouare nihil dixi: nō mō sit: ⁊ de renouare aliq̄d ē dicēdū. Igit dic q in scptura repit Renouatio

Naturalis.
Virtualis:
Mundialis.
Criminalis.
Supernalis.
Infernalis.

Prima est invocatio nature.
Secunda est invocatio gratie.
Tercia est invocatio fortune.
Quarta est invocatio culpe.
Quinta est invocatio glorie.
Sexta est invocatio pene.

Primo igit dico q est quedaz invocatio seu renouatio que est naturalis. Et ista est illa qua deus p vicissitudinem temporum oīa renouat oīi anno: sicut.s. patet de floribus herbis ⁊ fructibus: qui virtute diuina cum adminiculo celestium corpoz pluuiarū: nubium ⁊ ventoz annis singulis renouant ⁊ ad nouitatem pristinam reducunt. De quo litteraliter intelligit illud p̄s. Emitte spm̄ tuum ⁊ creabunt: ⁊ renouabis faciem terre. Spūs em̄ ventus est: cuius flatus ad terre renouationē coopat. Unde de sapientia eterna dicit Sapie.vij. Qz in se pmanēs innouat oīa. Deus em̄ idem manet. oīa aūt alia p eum immutant ⁊ innouātur. Ista est ergo renouatio naturalis. Scd̄o dico q est renouatio virtualis. Et ista est illa qua homo de vetustate peccati mediāte pnia p gram renouat. Quia.s. sicut aquila iuuenescit ⁊ renouat quādo ascendēs sursum versus solem calefit ⁊ tandē in fonte balneat: quia.s. tunc ⁊ pennis antiquis relictis ipsius iuuenilis nouitas repat. Sic in vi cijs antiquatus: feruore ptritōis calefact⁹: ⁊ fonte lachrymarū rigat⁹: ⁊ p confessionē pennis veteribus. i. preteritis criminibus denudatus: fit spūaliter renouatus p̄s. Iuuentus mea renouabit vt aq̄la Tre.v. Innova dies nros sic a p̄ncipio. Nōne sicut supponit Ouidius li.vij. fabula.ij. Medea incātatrix esonē tessalie regem patrem iasonis vi

ri sui in lebete decoctū renouauit: ⁊ ad iuuētutem pristinā
repauit: stellarū. s. ⁊ herbaꝝ influētia mediante. Quia reue
ra summa hominū incantatrix fides nostra: que. s. mentes
humanas sic spūaliter incantat ꝙ ipsas facit credere quod
nulla rō nobis dictat ps. Beneficiis incātātis sapiēter. Jsta
dico sapiens incātatrix homines in vicīs antiqtos: per de
coctionem contritionis ⁊ penitētie renouat: ⁊ mediante lu
mine ⁊ influentia gratie ipsum ad statum pristinū restituit
⁊ reformat. ps. Cor mundum crea in me deus: ⁊ spiritū re
ctum innoua in viscerib⁹ meis. Et breuiter dico ꝙ iusti re
nouant p priam vicia relinquēdo. Et etiā p gram de vir
te in virtutē pcedēdo: ⁊ semp in melius se mutādo ⁊ flore
do ps. Et refloruit caro mea. Unde nota ꝙ isti renouant

Conscientiam interiorem.	De renouāda cōscientia in
Apparētiam exteriorem.	terioꝛi fit mentio Epbe. iiij.
Amiciciam intimiorem.	vbi dicit Renouamini spū
Sapiētiam sinceriorem.	mentis vestre ⁊ induite no
Penitētiam asperiorē.	uum hominē. De renouan

da apparētia exteriori: dicit Col. iij. Expoliantes veterem
hominē ⁊ induite nouū hominē q renouat in agnitionem
dei. Jstud em̄ est speciale dei tēplum qđ certe semp est vir
tutibus repandū. s. Macha. iiij. Ascēdamus nunc mūda
re sancta ⁊ renouare Tho. iij. Domus q̄ est in ea incensa
reedificabit. De renouāda amicicia interiori: dicit. s. Ma
chab. xij. Qꝛ ionathas summus sacerdos misit romā reno
uare amiciaz cum romanis. Vera em̄ amicicia nunq̄ ve
terascit: imo cōtinue renouat: bonū tamē est ꝙ per gratas
epl̄as: ⁊ p visitationes ⁊ munuscula multotiēs renouetur
Unde ibidē dicit. Elegimus inquit eumenū ⁊ antipatrū
⁊ misimus ad romanos renouare cuz eis amicicia ⁊ socie
tatem pristinā. De renouāda sapiētia sinceriori seu limpi
diori dicit Eccl. l. Jesus filius syrach renouauit sapientiā
in corde suo. De renouāda pnia aspiori: dī i ps. Obmutui
⁊ humiliat⁹ sum: ⁊ silui a bonis: ⁊ dolor meus renouatus
est. Qui em̄ vult se p priam renouare: aut in se priam re
nouare: necesse est eum ab huius seculi ⁊ a mundi delicīs
abstinere. Penitētia em̄ est illud p qđ sicut supra dictū est
oīa renouant: ⁊ p qđ domus conscientie reedificat: ⁊ ad
statum pristinū renouat. vñ Amos. ix. In die illa visitabo
tabernaculum dauid quod cecidit: ⁊ reedificabo apturas:
muroꝝ eius: ⁊ ea que corruerāt instaurabo. Jsta est ergo
renouatio virtualis. Tercio dico ꝙ est renouatio mun
dialis seu fortunalis. Et ista est illa q̄ fatui peccatores quo
tidie multiplicant ⁊ innouāt in se mala: ⁊ qua mūdus q̄ti
die mutat ⁊ innouat malos mores. Membra em̄ supflua
quēadmodū in homie ptinue renouant: sicut sunt vngues
⁊ capilli: sic mali cogitatus ⁊ actus. Sed de hoc vide. ē. de
Monitate. Quarto dico ꝙ est renouatio criminalis. Et
ista est renouatio doloꝝ qui in pctōibus quotidie renouā
tur. Superbus em̄ etsi corpis pulcritudine vigeat: si bonoꝝ
⁊ dignitatis cōscēdit fastigia: semp tm̄ dolet aliqua supesse:
ad que nō pōt attingere. Avarus etsi multa possideat do
let tamē: qꝛ timet se illa nō semp aucturū: vel scit se ista ali
quādo relicturū. Juuētuti: ad veneris oblectamēta: suspi
cio: senectuti impotētia obstat: veteꝝ doloꝛe torquet. Jra
sepe fieri suadet: qđ post factū penitet fecisse. vel pena ē fa
cere nō potuisse. Gule: stomachi tarda digestio ē molesta.
Jnuidia prius ledit inuidētem q̄ inuisuz. Accidia: etsi plu
rimū corpis molliciē foueat: ⁊ animē pētnat salutem diuina
negligēdo. Humana tm̄ verecundia stimulata: dolet se deli
cīs nō debere frui ad satietatē. Jtaq̄ nullū est crimen qđ
nō aliquo doloꝛe q̄tidie renouet: ex quo criminosus nō of
fendat. Bene igit dico ꝙ est renouatio criminalis: ita vt
quocunq̄ vicio q̄s fuerit irretitus: dicere cogat illud ps.
Dolor meus renouatus est. Quinto dico ꝙ est renouatio eternalis seu supnalis. Et ista est renouatio beatoꝝ in
paradiso: quoꝝ. s. gloria nunq̄ cessat: imo ptinue renouat
sicut. s. lux solis renouat ⁊ renascit oīi die. vñ Job. xxix.
Sicut palma multiplicabo dies: gloria mea semp innoua
bit: ⁊ arcus meus in manu mea semp instaurabit. Se
pto vo dico ꝙ est renouatio infernalis. Renouatio dico et
cōtinuatio tormentoꝝ. Sicut. s. posuerūt poete de sisipho
a dijs in inferno dānato q. s. pena ipsius ppetuo renouat
Damnatus em̄ fuit saxum grauissimū ad altissimi montis
cacumen portandū. Ubi cū statim saxū portauit: inferius
cum saxo ruit: qđ iterū sursum reportat ⁊ extollit: ⁊ sic pe
na eius vbi cessare visa fuerat renascit ⁊ recrescit. Sic ē de
penis ⁊ miserijs damnatoꝝ: renouat em̄ quotidie ⁊ reue
nit. Unde de Antiocho rege dicit. s. Mach. vj. Qꝛ cecidit
in languorē: ⁊ erat illic dies multos: qꝛ in eo renouata est
tristicia magna. Sufficit de renouare.

Renunciare. Vide supra vbi Annunciare. Et vbi Narrare. Et vbi Referre ⁊c.

Repellere. Nota ꝙ repellere idem ē q retro seu iterū pellere. Et est idē qđ Fu
gare. Abijcere. Repudiare ⁊ Refutare. Et sic notabimus
ꝙ nos inuenimus Repellere

Summi creatoris.	Primum repellere facit iustica.
Justi viatoris.	Sed secundum facit prudentia.
Stulti peccatoris.	Sed terciuz facit stulta nequicia.

Primo igit dico ꝙ est vnū repellere qđ diuina facit iusti
cia. Jsta est em̄ que quosdā repellit ordinative. Quosdam
repellit castigative. Quosdā repellit executive. Prima re
pulsio fit p eternā dānationē. Et ista ē illa q̄ ab eterno duxit
impios reprobandos ⁊ a sua misericordia repellēdos. Ab eter
no em̄ vidit qui erāt mali futuri: ⁊ ideo repudiauit ⁊ repu
lit: ⁊ a sua p̄destinatione ⁊ gra reprobauit Malach. j. Ja
cob em̄ dilexit: ⁊ esau odio habuit. Et repulit tabernaculū
ſylo ⁊ tribum effrem non elegit sed tribū iuda montē ſyon
quē dilexit: sicut dī in ps. Alia dei repulsio fit p moder
nam correctionē. Et ista est illa quā dns facit ad tēpus in
quātū. s. bonos ⁊ p̄destinatos solet tēporaliter affligere: et
eos quantū apparet a suo amore repellere ⁊ ac si de eis nō
curaret ipsos sui amoris scrinio reijcere ⁊ fugare: ⁊ varijs
tribulationib⁹ subiugare. De quo. s. cōquerit dauid in ps.
dicens. Quare me repulisti: ⁊ quare tristis incedo duz af
fligit me inimicus. Et aduerte ꝙ talis repulsio superficialis
apparet in tormētoꝝ inflictione ps. Et qđ deus repulisti
in finem: ꝛespicis in oportunitatib⁹: in tribulatione. Jtem
in petitoꝝ negatione. Deus em̄ videtur petentē repellere
quādo nō statim cōcedit qđ petit ps. Et qđ repellis oīo
nē meam de medio sinu tuo in finē. Jtē in p̄mioꝝ dilatiōe
ps. Tu vo repulisti ⁊ dꝛexisti: distulisti xp̄m tuū. Sed q̄d
certe: talis tribulatio non est repulsio sed est attractio: nec
reprobatio sed finalis miseratio: sicut. s. ipse dauid dicit in
ps. Deus repulisti nos ⁊ destruxisti nos: iratus es ⁊ miser
tus es nobis. Quia ꝓcerto deus fideles suos a se finaliter
non repellit: sed ad se potius tribulādo attrahit ⁊ impellit
Ps. Non repellet dominus plebē suam: quia in manu ei⁹
sunt oīs fines terre. Et Treñ. iij. dī. Non repellet in sem
piternū dns. Quia si abiecerit: ⁊ miserebit. Jsta est igitur
dei repulsio que fit p modernaz correctionē. Est adhuc
alia vo dei repulsio q̄ fit p posternā seu p finalē damnatio
nē: qñ. s. ipe dns exequet repulsionē supi⁹ ꝓmo dictā: quā
s. ordiauerat ab eterno. Et ista ē illa quā metuebat dauid
qñ dicebat i ps. Exurge: q̄re obdormis dñe? exurge ⁊ ne re
pellas in finē. Et q̄tum ad istam repulsionē dicit alibi in
ps. de domus. Qm̄ nō repellet dominus plebem suam: ⁊ he
reditatē suā non derelinquet. De malis autē ⁊ de damna
tis dicit alibi. Sicut vulnerati dormientes in sepulcris quo
rum non es memor ampli⁹: ⁊ ipi de manu tua repulsi sunt
Patet igit ꝙ est repellere quod diuina facit iusticia. Se
cundo dico ꝙ est vnum repellere quod humana facit pru
dentia. Et istud certe est illud quo iusti repellunt ⁊ abijci
unt a se malum: sicut. s. bñ dicit Ezech. xliij. Nunc ergo re
pellant a se, pcul fornicationes suas: ⁊ ruinas regū suoꝝ:
⁊ habitabo cū eis in medio eoꝝ semp. Et Eccl. xxxviij. Ne
videris in tristicia cor tuū: sed repelle eā a te ⁊ memēto no
uissimoꝝ. Tercio vo dico ꝙ est vnū repellere qđ insan
facit stulticia. Et istud ē illud quo peccatores ⁊ fatui repel
lunt ⁊ abijciunt a se bona. Exemplo. s. frenetici q̄ repellit a
se medicos ⁊ etiaz medicinas. Unde nota ꝙ isti repellunt

Deum ipsum contemnēdo.	entiam nō curādo. Re
Amicum ipsum fugiendo.	pellūt igit deū detestādo
Seipsum sensum ⁊ sci	suā iusticiā. Et sic de eo

dixit stephan⁹ loquēs iudeis Act. vij. Cui inquit noluerūt
obedire patres vestri sed repulerūt eum. Repellunt etiam

primum abdicando suam fiduciam: sicut de valida dicit Judic. xvj. Or postq̃ totondisset sampsonē cepit abijcere eum t a se repellere. Repellunt insup cor suum non curan do veram scientiam. Unde talib⁹ dicit dominus Osee. iiij. Quia tu sciam repulisti: repellam te. Patet ergo q̃ in scriptura reperitur triplex repulsio. Unde supra de Expellere: t Abijcere t Ejicere tc̃.

Repente. Repētinus.

Nota q̃ repente idez est quod subito: cito celeriter t instanter. Et possumus notare q̃ aliqua sunt que repente operantur. scilicet

Dei benignitas peccatores cōuertendo.
Dei seueritas peccatores puniendo.
Justor̃ sedulitas maioribus obediēdo.
Malor̃ crudelitas innocētibus officiēdo.

Dicam ℈ q̃ est quoddaz repente diui ne benigni tatis. Et istud est illud quo deus quādoq̃ repente inspirat t cōuertit hoiem ad bonum. Sicut apparuit in Paulo q̃ repente fuit a domino inspiratus. Un̄ Ambro. Nesat em̄ tarda molimina spūssancti gratia. Et ido dicit Act. ij. Factus est repēte de celo sonus tanq̃ aduenientis spūs vehementis: t repleuit totam domū tc̃. Item dico q̃ est vnū repente diuine seueritatis. Et sic dico q̃ tria sunt que repē te a diuina seueritate fiunt. scz Mors. Casus t Judicium. De morte em̄ planū est q̃ repente subito t ex insperato cōtingat hiere. vj. Repente veniet vastator sup vos. Et. j. Thes. v. Cum dixerint pax tunc repētinus supueniet interitus. De casu etiam apparet: quia. s. quotidie videmus q̃ diuersi casus t infortunia repēte accidūt diuersis: sicut de Job habem⁹ Job. j. q̃ repēte vētus irruit a regione deserti qui domū concutiens filios eius oppssit. vñ Ezech. xxvj Attoniti super repētino casu tuo mirabunt̄. Et hiere. iiij. Repente vastata sunt tabernacula tua. Ista potissime videmus de hys qui florentes ,pperitate mundana repente quādoq̃ infortunijs obruunt̄ Esaie. xlvij. Repēte veniet sup te miseria quam nescis. De iudicio etiam certum est q̃ dominus repente veniet Marci. xiij. Ne cum venerint repente inueniat vos dormientes. Et Luce. xxj. Repēte supueniet in vos dies illa. Item dico q̃ est vnum repēte moralis sedulitatis: quia. s. boni obedientes repēte id est subito obediūt Judicū. xxj. Exite repente de vineis. Item dico q̃ est vnum repēte mundane crudelitatis: quia. s. mūdi pn̄cipes t tyranni sine deliberatione repēte solent alios molestare. De quo dicit Prouer. iij. Ne paueas repentino terrore impior̃. Sed procerto sicut ipi repente ledunt alios sic a deo repēte pimunt̄ t diuersis cladibus obruunt̄: sicut ad sensum patet. Unde Prouer. xxiij. Repente veniet iudicium eorum tc̃. Sufficit.

Reperire.

Nota q̃ in sacra scriptura inuenit repire Dei. Justi t Impij. Primo quidē repire dei. Quis em̄ ipm̄ multi videant in pseuti subterfugere: t ab eo se abscondere vel cessare: finaliter tamē ipsos repperit: t bonum vel malum sm̄ q̃ meruerūt eis reddet: sicut. s. facit bonus iudex qui facta inquisitione sm̄ q̃ tunc iustitiam reppit iura dicit. Unde de deo qualit̄ in fine repiat mala nostra. dicit Job. iij. Ecce qui seruiunt ei nō sunt stabiles: t in angelis suis reppit prauitatē. Etiaz de venialibus qualiter deus ipa reppit atq̃ punit. ps Job xxxiij. vbi Job de deo dicit sic. Quia inquit querelas i me reppit: arbitratus est inimicū suum. Istud est igit̄ reperire dei. Secūdo dico q̃ inuenit repire iusti. Canes em̄ nobiles: t maxime parui t qui habent aures pendentes magis valent ad repiendū predam q̃ rustici vel maiores. Ad notandū q̃ illi qui in morib⁹ t virtutib⁹ nobiles sunt: et q̃ p humilitatē sunt parui: t p obedientiam auribus inclinati: sunt ad replendum t obtinendum predam gratie t glorie magis apti vt sic dicat quilibet homo iust⁹ illud Job. xxxj Letatus sum sup diuitijs meis multis: t q̃ plurima man⁹ mea reppit. Diuitijs inq̃t. i. virtutibus. Justus em̄ multa repire dicit in q̃ntum illa que saluati sunt vtilia acquirit: reppit t sectat̄. Et sic dic q̃ iusti acq̃rūt t repiūt t itēdūt. s.

Summam diuinitatē vt diligat̄.
Gratie voluptatē vt hauriat̄.
Rerum vtilitatē vt acquirat̄.
Bonam societatē vt habeat̄.
Cordis iniquitatē vt expellat̄.
Scripture veritatē vt addiscat̄.
Sanus maturitatē vt teneat̄.
Celi felicitatem vt nāciscat̄.

Dicaz ergo q̃ iust⁹ repit summā diuinitatē. Jsta em̄ se voluntarie q̃rentibus offert. Et ido nō mirum si ab eis repiāt vt sic de quolibet iusto dicatur illud. xj. Forsitan vestigia dei comphendes: t vsq̃ ad pfectum omipotētem repies. Item repit gratie voluptatē seu etiam bonitatē. Un̄ Gen̄. xxvj. dicit de seruis ysaac. Or ipsi foderunt in torrente t reppererūt aquam viuam. Item repit rerū vtilitatē. vnde Judicū. xvij. dicit de illo leuita. Or ipse pegrinari voluit vbicunq̃ sibi cōmodū reppisset. Item repit bonam societatē. Unde de Nelya dicit. iij. Regū. xix. Or pfectus inde repit helyseum. Sequit̄. Consurgensq̃ abijt t secutus est helyam t ministrabat ei. Item repit corāis iniquitatē. s. vt ipam p penitētiam t confessionē expellat. Un̄. ij. Paralip̄. xxix. Sacerdotes quoq̃ ingressi sunt templum domini vt sanctificarēt illud t extulerūt oēm immūdiciā quā intus reppererāt. Sacerdotes em̄. i. sacri duces. i. quilibet iusti: templum domini. i. ppriam conscientiam ingrediunt̄ per considerationē: t immūdiciaz peccati quam ibi reperiunt extra p confessionē ,peul repellere moliunt̄. Sacerdotes etiam reales conscientias subditor̃ debēt inuestigare t peccata que reperiunt expellere t fugare. Item repit scriptura, veritatē. Unde. iij. Regū. xxij. Librū legis repperi in domo domini. Item repit sensus maturitatē. Un̄ Prouer. xvj. Corona dignitat̄ senectus q̃ que in vijs iusticie repit̄. Item repit cestem vbertatē: quia scilicet iustus post̄q̃ in mundo isto repit plura merit oria t virtuosa: in fine repert premia gloriosa. scilicet vbertatem glorie paradisi. j. Paralip̄. iij. Uberrima ibidē pascua repiūt. Ptz igit̄ q̃ inuenit̄ repire iusti. Tercio dico q̃ nos inuenim⁹ repire stulti. Et ℈ certe ē illud q̃ pctōres t impij res malas t inutiles reperire nitūt. Un̄ nō q̃ mali reppiūt

Diuitias temporales.
Delicias gutturales.
Luxurias corporales.
Discordias fraternales.
Molestias eternales.

Mali ergo temporales reperiunt diuitias: t ad hoc tēdit tota intētio auarorum. scz ad diuitias rapiēdas t acquirēdas. Ad hoc enim vacat tota suarum venatio rapinarum. Unde Prouerbio. j. Dicunt alterutrum. Abscondamus tendiculas contra insontem. Sequitur. Omnē preciosam substantiam repiemus: replebim⁹ domos nostras spoliis Et Gen̄. xlij. dicitur q̃ repererunt in ore saccorum ligatas pecunias. Item illi gutturales reperiunt delicias. Unde Prouerbior̃. xxiij. dicit in psona hominis ebrios. Quādo euigilabo t rursus vina repetiam. Item isti corporales reperiunt spurcicias seu luxurias. Un̄ de muliere luxuriosa et iuuene dicitur Prouerbior̃. vij. Or scilicz apprehēsum de osculat̄ iuuenem t procaci vultu blandit̄ dicēs. Idcirco egressa sum in occursum tuum desiderans te videre t reperi te. Item isti fraternales reperiunt discordias. Unde Judicum. v. Diuiso contra se ruben magnanimor̃ repta est contētio. Item isti eternales reperiunt molestias. scz in infernali pena. Unde Josue. x. dicitur q̃ Josue cūcta que in ebron repperit consumpsit gladio. Ebron interpretatur trāscendēs vel trāsgressio que fuit ciuitas paganor̃. Quia scilicet oīs illi qui in transgressione dei mandatorū reperiunt̄: eterne mortis gladio finaliter feriunt̄. Et sic igit̄ ptz quomodo est vnum repire quod fit a pctōre. Aliud a iusto viatore. Aliud a summo creatore. Sufficit. Unde supra vbi Jnuenire tc̃.

Replere. Plenus. Plenitudo.

Nota q̃ plenitudo seu repletio significant generaliter abundantiam t complementū sive in bono sive in malo. Plenitudo enim se habet positiue: sicut vacuitas priuatiue. Possum⁹ ergo notare q̃ est repletio seu plenitudo humana t diuina. Humana autem est multipler. scilicet

Interior que est virtualis.
Exterior que est temporalis.
Inferior que est criminalis.
Supior que est eternalis.
Subterior que est infernalis.

Justi em̄ replent̄ interius plenitudine meritor̃. Diuites replent̄ exteri⁹ plenitudine pecuniarū. Mali replent̄ inferius plenitudine viciorum. Beati replent̄ superius plenitudine gaudior̃. Damnati replent̄ subterius plenitudine tormentorum. De plenitudine virtuali: dī Ecci. xxxvj. Replesyon

mēnarrabilibus virtutibus tuis. De plenitudine tempora li. dicit in ps. Dextera eoz repleta est numeribus. Et alibi. Promptuaria eoz plena eructuātia ex hoc i illud. De plenitudine autē criminali dr Eccl. xxiij. Vir multū iurās replebitur iniquitate. De plenitudine vo eternali dicit in ps. Replebimur in bonis domus tue: sanctū est templum tuū mirabile in equitate. Et Esa. vj. Plena est oīs terra gloria tua. De plenitudine vo infernali: qua scz anima damnata repletur: dicit Treñ. j. Subuersum est coz meum in semetipsa quomā amaritudine plena sum. Et Ezech. xxj. Eras nuda z confusione plena. Primo igit dicamus de plenitudine virtuali que est meritorum. Viri eñ iusti sunt pleni gratijs z virtutibus. Scim eñ q vacuitas in scriptura reprobat Exo. xxiij. z Deutro. xvj. Non apparebis in conspectu dei tui vacuus. Et ideo isti studeant domis z gratijs se replere: vt digne coram domino valeant comparere Sicut eñ videmus q pisces z animalia tunc habent plenitudinem medullarū quādo luna superius plene lucet. s. in plenilunio. Sic iusti tunc medullis gratie z deuotionis pleni sunt: quādo luna pfecta in eternū z testis in celis. scilicet christus sup eos plene lucet id est quādo p suam gratiam ipsos illuminat atq replet: dicētes illud ps. Repleti sumus mane misericordia tua: exultauimus z delectati sumus. Istud bene apparuit in apostolis in die pentec. qñ luna illa. s. dei filius plene eis reluxit z lumen sanctispirit⁹ eis misit: quia. s. tunc pleni z repleti fuerunt spūssancti donis z vniuersis gratijs atq donis Actuū. ij. Factus est repente de celo sonus aduenientis spūs vehemētis: z replevit totam domum vbi erant sedentes: z repleti sunt oīes spūsancto ꝛc. De ista ergo spiritali plenitudine qua replet vir iustus pōt dici illud ps. Replet in bonis desiderium tuum: renouabit vt aquile iuuentus tua. In quibus verbis ostendit q fm q homo triplicē vacuitatē naturalez habet in tribus potentijs anie: fm hoc triplici bono debet repleri Homo eñ habet tres potētias in anima. s. Concupiscibilem que tendit in bonum. Rationabilē que tendit in verū Irascibilem que tendit in arduū z in summū. Et ꝗtuz ad istas tres potentias dico q homo habet dum est in via triplicem vacuitatē: q. s. bō caret boni debita obtentione. Et ideo deus cōtra istā triplicē vacuitatē: triplici plenitudine gre replet iustos: sic oñdit in auctē pdicta. q: s. ipos replet

Debito feruore dilectionis.
Indito splēdore cognitionis.
Predicto bonore ꝓmotionis.

Iste eñ replet iustos bono dilectione ꝗtum ad effectum. Replet in bonis inquit desiderio tuum. Veri cognitione ꝗtum ad aspectū seu ad intellectum: vt aquila inquit. Summi promotione ꝗtum ad ꝓfectum: seu ꝗtum ad finale obiectū: quia. s. ipe facit renouari iuuentutem tuam. Iste ergo replet iustos

Sanctitatis amore.
Veritatis splendore.
Dignitatis bonore.

In ingressu eñ replet virtuali sanctitudine. Replet inquit in bonis desiderio tuo. In ꝓgressu replet cordiali limpitudine q̄ notat p aquilam. In egressu replet supnali beatitudine q̄ notat p renouationē iuuentutis. Dico igit q isti sunt pleni virtuali sanctitudine: qō ostendit cū dr. Replet in bonis desiderio tuo. Desiderio eñ est affectus anie. hoc est dictu. voluntas seu potentia cōcupiscibilis sunt recte in anīa sedes oim virtualiū bonoz: quia. s. nihil est bonū nisi ꝗtum est voluntariū. Unde cuz dicit. Replet in bonis desiderio tuo istud intelligit de bonis virtutū moraliū q̄bus viri iusti se cumulant atq replent Prouerb. xij. De fructu oris sui vnusquisq replebit bonis. Sicut eñ malagranata plena sunt granis rubentibus. sicut fecunde arbores replent in estate pomis z fructibus sicut etiam prata replentur herbis virētibus. Sic ꝓcludubio viri iusti ꝓ posse suo se replent bonis virtutib⁹. Replet inquit in bonis desiderio tuum Luce. j. Esurientes implenit bonis et diuites dimisit inanes. Luna eñ plena est lumine a pte superiori qñ obscura est a pte inferiori. s. in nouilunio. significans desiderium z voluntatē humanā q̄ ad modū lune fluit z refluit p varios cogitatus. Quia sicut dicit Job. xx. Multe cogitationes versant in corde viri: que ꝓcludubio tunc est plena lumine virtutis supius quo ad deuz quādo caret lumine bonorum temporalium inferius quo ad mūdum. Quia ꝓ certo. mens tunc in virtutibus plenius illuminat: quādo in affectione bonoz tēporaliū eclipsat. Et ideo sancti pleni lumine virtutū supius in aīa fuerūt: quia lumine ꝓsolationum tpaliū inferius in corde caruerūt. Replet inquit in bonis desiderio tuo Thob. xij. Bonis oībus p eum repleti sumus. Et bene dicunt pleni: quia. s. illud qō est plenum non pōt amplius aliquid recipe qō maioris ponderis solet esse: z si pcussum fuerit sonū nō ꝓsueuit emittere: z ette rius solet abundanter superfluere. Sicut ad sensum videmus de dolio vino pleno. Sic vere charissimi illi qui sunt pleni deo z dei gratia. meritisq z operibus virtuosis. nihil aliud in hoc mundo recipere z acquirere querūt. Patet in aplis z primis ecclesie discipulis: qui repleti spūsancto bona sua vendebant z distribuebāt: z nihil ꝑter deum in mūdo habere volebant. sicut dicit Act. iij. Isti etiam graues z ponderosi p humilitatem erant. p iusticiam z misericordiam alijs superfluebant: z quando mundi tribulationib⁹ pcutiebant. vllum sonum impatiētie non reddebāt: & qō magis est in tribulationibus exultabant. Sicut ipsis sic repletis dicit Act. v. Qz ibāt apli gaudētes a conspectu cōsilij. qm digni habiti sunt pro nomine Jesu ꝓtumelia pati. Prima est plenitudo religiosoz: qui. s. debent bona tpalia refutare: dicētes illud ps. Si esuriero non dicam tibi: meus est eñ orbis terre z plenitudo eius. Secūda est plenitudo cōpassiuorum qui. s. ad modum fontis pleni solent bona sua abundanter alijs erogare Ps. Flume dei repletū est aq̄s parasti cibum illoz. Tercia est plenitudo viroz stabilium z pfectorum qui sine murmuratione solent mundi tribulationa tolerare. De quo Job. vj. Numq̄d mugiet bos cum ante presepe plenum fuerit: q. d. non. Quilibet ergo talis sit sicut Stephanus: de quo dicit Act. vij. q ipse erat plenus sapiētia z fortitudine: z faciebat signa z ꝓdigia magna in populo. Replet ergo in bonis desiderio tuo Ps. Replebimur in bonis domus tue. Ad ostendēdum autem que sunt ista bona quibus repleut viri iusti. Possumus notare q deus est sicut paterfamilias qui fm q habet vasa diuersarū ꝓditionū: replet ea rebus diuersoz valoz. Sicut dolia vino: arcbas grano: bursas argēto: z sic de alijs. Sic vere de⁹ fm q videt fideles suos diuersimode dispositos varijs z diuersis virtutib⁹ replet ipos. Eñ nō q ipe replet

Penitētes cōtritione.
Prefidētes discretione.
Innocētes deuotione.
Contēplantes sapiētia.
Laborantes pmanētia.
Predicantes eloquētia.
Indigētes abundātia.
Miserātes affluentia.

Dico q deus contritōne replet penitētes. Et sic loquit Hieremie. xv. vbi dicit. Solus sedebā quoniā amaritudie replesti me Item discretione replet presidentes Esa. lviij. Replebit splē doribus animā tuam. Item deuotione replet innocētes Ps. Sicut adipe z pinguedine repleatur anima mea. Item sapientia replet contemplantes Esaie. xj. Repleta est terra sciētia domini. Et Ecci. xxxix. Spiritu intelligētie replebit illum. Item permanentia replet laborantes Mich. iij. Ego autē repletus sum fortitudine spiritus domini. Item eloquentia replet predicantes Act. ij. Repleti sunt oīes spiritusancto z ceperunt loqui. Item abundatia replet indigentes Luc. j. Esurientes implenit bonis. Et Joelis. ij. Dabo vobis frumentum: vinū z oleum z replebimini in eis. Item affluētia replet miserantes Luce. xj. Date z dabit vobis. vnde Prouerb. iij. Da paupibus inquit: z implebit⁹ horrea tua saturitate: z vino torcularia redundabunt. Et sic igitur patet quomō sancti a parte virtutis ꝓcupiscibilis pleni z repleti sunt virtuali sanctitudine. Replet inq̄t in bonis desiderio tuum. Et hoc est primū. Deinde dico q isti sunt pleni cordiali limpitudine: vt aq̄la inquit. Aquila eñ clarissimū habet visum: significans illos qui sunt pleni sapientia claritate: quia. s. deus replet viros iustos splendore sapientie z doctrine: vt scz sciant quid agere vel quid omittere teneant: vt aquila inquit Job. xxxix. Ad ꝓceptū tuum elevabit aquila ꝛc. Unde de homine sic repleto limpitudine cordiali potest dici illud Ezec. xxviij. Tu cherub extentus z protegens: plenus sapiētia z pfectus decore ꝛc. Vide eam supra de cherub. Cherub enim figuram aquile pretendere dicit: z plenitudo scientie interꝑtat. Un Exo.

xxviij. Loquere cultoris sapientibus corde quos repleui prudentia. Justi ergo replent cordiali limpitudine. De hiis dico q̄ iusti replent eternali beatitudine. Et hoc ostenditur cum dicitur. Renouabit iuuentus tua. Sicut enim ꝑm Maerobiū: quādo luna renouat mare in summo dicitur esse plenum. Sic quādo p cōiunctionem cum sole iustitie anima in gloria efficit noua: tunc vere in mari voluntatis redundat bonoꝝ omniū plenitudo ꝑ. Cōmouebit mare t plenitudo eius. Astrion enim lapis est vbi refulget stella ad similitudinē plene lune: significās beatos in quibus refulgebit splendor eterne glorie: deus ad similitudinē ipsius lune i. ipsius xpi. qui sicut luna plena in diebus suis lucet Eccl. Renouabit in q̄t iuuentus tua: vt anima possit dicere illud Ps. Introibo ad altare dei: ad deum qui letificat iuuentutem meam. Et nota q̄ sancti qui sunt in patria replent

Laudis amenitate. — De laudis amenitate dicit in ps. Repleat os meū laude vt cātem gloriā tuam tc.
Status auctoritate. — De status auctoritate dicit in ps. Replebit maiestate eius omnis terra.
Vite eternitate. — De vite eternitate dicit in ps. Longitudine dierū replebo eū.
Mentis iocūditate. — Et Eccl. xxiij. In plenitudine sanctoꝝ detentio mea.
Bonoꝝ fertilitate. — De mentis iocūditate dicit in ps. Adimplebis me leticia cum vultu tuo: delectationes in dextera tua vsq̄ in finem Luce. xv. Petite et accipietis vt gaudium vestrū sit plenū.
De bonoꝝ fertilitate: dicit in ps. Campi tui replebunt vbertate: t valles abūdabunt frumēto. Sic ꝫ patet quō iusti replent. scz Glorie beatitudine. Sapie limpitudine. Gratie sanctitudine. Et sic patet q̄ est q̄dam plenitudo seu quedā repletio virtualis q̄ est interior. Et ꝫ est primū ꝓncipale. Scdo dico q̄ est quedā repletio temporalis q̄ est exterior. Et ista est plenitudo bonoꝝ temporaliū qua scz mūdi diuites sunt repleti. Sicut enim arbores siluestres sunt cōmuniter fructib⁹ fecundiores t pleniores: sic mundani sunt diuitijs abundantiores. t sicut pili vituli marini: mari existente in plenitudine feruoris sui solent borescere: dato q̄ sint in pelle mortua t detracta summe etiam in plena luna dicunt gaudere: sic vere mundi diuites quādo vident mare t lunā plenam esse. i. mūdi ꝓsperitatē q̄ ad modū maris t lune semper est in augmento vel detrimēto: solent p superbiam bonescere t p inanē gloriā exaltare. De tali ꝫ plenitudine dicit Job. iij. Qui reges: consules t principes terre: edificāt sibi solitudines t possident aurum: t replent domos suas argento ps. Impleta est terra possessione. Ista est ergo plenitudo tēporalis que est exterior. Tercio principaliter dico q̄ est quedā plenitudo criminalis q̄ est inferior seu exterior. Et ista est illa repletio qua mali replent vicijs t peccatis. Repletio enim malorū humorū generat mortē tēporalem Et repletio vitioꝝ generat mortē eternalē. Pleni enim dicūtur peccatores. s. peccatis: q. homo natus de muliere breui viuens tēpore replet multis miserijs Job. xiij. Nam sicut res plena, put certe dictū est nihil amplius pōt recipe: sicut patet de fiala. q̄ quis ore apto in aqua immergat. nihil tn de aqua in eam subintrabit. Quia enim vas plenū est aere: q̄ exinde fugere nequeat nec exire: necesse est q̄ nō possit inibi subintrare: non obstante q̄ os vasis sit aptum: q. s. duo corpa nō possunt esse simul. Sic vere cum isti sint pleni vicijs t peccatis: constat q̄ de bonis gratie t glorie nihil possunt aut volunt recipe: t hoc ꝓ tanto: quia cū gratia t culpa: gloria t pena: virtus t vicium: dolor t gaudiū: simℓ ne queāt habitare: necesse est peccatoꝝ vicia emittere: si intra se velint gratiam t virtutes recipere. Et ideo cuilibet peccatori sic pleno potest dici illud Actuū. xiij. O plene oi dolo t omni fallacia: fili diaboli: inimice omnis iusticie vsq̄quo non desinis peruertere vias domini rectas? Et sic possumus notare q̄ peccatores hodie sunt repleti

Stulticia t fatuitate. — Pleni t repleti sunt dico fatuitate t stulticia Prouerb. xij. Ejs suis replebit stultus.
Auaricia t cupiditate. — Item cupiditate t auaricia. vñ Matth. xxiij. Intus aūt pleni est rapina. t Job. iij. Replēt domos suas auro.
Castrimargia t gulositate. — Item gulositate t castrimargia Esaie. xxviij. Omnes mense replete sunt vomitu.
Violentia t crudelitate. — Item crudelitate t violentia Hiere. xix. Reges mundi repleuerūt locū istum sanguine innocentum.
Immūdicia t carnalitate. — Item carnalitate t immūdicia Ezech. ix. Repleta est terra sanguinib⁹.
Ignorantia t obscuritate. — Item obscuritate t ignorantia Baruc. iij. Deus pfecit terrā in sempiterno tpe: t implenit eam pecudibus: t quadrupedibus.
Ignominia t vilitate. — Item vilitate t ignominia. Ezech. xvj. Erat nuda t confusione plena.
Sapbia t pomositate. — Et Abacuc. ij. Repletus est ignominia ꝓ gloria. Item pomositate atq̄ superbia. Ecc. ij. Mach. ix. Superbia replet ignem spirans animo. Item fallacitate t malicia. Unde illud ꝓdictum Actuū. xiij. O plene omni dolo t fallacia tc. Sic ergo patet quomodo est multiplex repletio seu plenitudo. scilicet criminalis t exterior. Mundialis t inferior. Virtualis t superior. De eternali vō visum est supra in. §. Denicq̄ dico. De infernali id est de repletione que suo pondere mergit in infernuꝫ: poteris dicere omnia que in hoc ipso. §. sunt dicta. Sufficit.

Reponere. Nota q̄ reponere idem est q̄ retro seu in abscondito ponere seu deponere: seu idem quod in loco tuto ponere: vt. s. reseruetur. Dicam ergo q̄ est dare vnū Reponere quod est

Prudentie. — Est dico vnū reponere q̄ faciunt prudētes: t istud est illud quo reseruamus t reponimus ꝓ futuris casibus bona certa.
Miserie. — Et sic reponunt thesauri t etiaꝫ blada et vina t alia necessaria ꝓ se: suis: t pauperibus loco t tpe refouēdis. vnde Leuitici
Clementie. — xix. Comederis in loco mūdissimo: tibi enim t liberis tuis reposita sunt. Sicut etiam fit in thesauris regum t ecclesiarū. vnde Josue. vj. Quicquid auri t argenti. t vasoꝝ: eris: t ferri: dño cōsecret reposītū in thesauris eius.
Stulticie. — Item dico q̄ est vnū reponere q̄ incurrūt cadentes. i. morientes: q. s. post casum mortis reponunt in loculo vel in sepulcro. sicut de Jacob dī Gen. l. Qr cōditus aromatibus repositus est in loculo.
Fiducie. — Item dico q̄ est vnū reponē q̄ faciunt demētes: q̄. s. diuitias suas in sinu pauperū reponūt vt ea inueniāt post bancvitā. Illa enim q̄ hic pauperibus in ecclesijs dant sicut in quodā thesauro ꝓ alteri⁹ vite necessitatibus reponunt. Sicut de salomone legit. iij. Regū. vij. Qr aurum t argentū t vasa reposuit in thesauris domus domini.
Dementie. — Item est reponere q̄ faciunt deuētes. s. auari qui scz non cessant cōgregare t reponere diuitias t thesauros: nihil in bonos vsus expēdentes. Sicut de illo qui acceptum mna abscondit: t ipsum dando pauperibus nō multiplicauit: dicitur Luce. xix. Ecce mna tua quam habui repositam in sudario.
Justicie. — Item est vnum reponere quod faciunt fidentes seu in vita eterna sperantes. Virtutes enim t merita iustorum sunt sicut quidaꝫ thesauri repositi in celis: quos scilicet inuenient in gloria beatorum: sicut Job. xix. Reposita est hec spes mea in sinu meo. Et Colloceñ. j. Propter spem inquit que reposita ē vobis in celis: quā ante audistis in verbo veritatis euangelij. Item est vnum reponere quod faciunt delinquentes. Et istud nihil aliud est q̄ pena eterna: quam scilicet isti peccando sibi reseruāt et sibi in inferno reponunt: vbi scilicet anime eorum finaliter reponuntur. Unde de talibus potest dici illud. ij. Pet. iij. Repositi sunt igni reseruati in die iudicij t perditionis impioꝝ hominum. Item est vnum reponere quod acquirunt seu faciunt triumphantes. scilicet superius in paradiso. Unde apostolus. ij. Thimo. iiij. In reliquo autem reposita est mihi corona iusticie: quam reddet mihi in illo die iustus iudex. Hec ergo de reponere sufficiant. Vide infra de Reseruare. De componere vō quia supra in litera. C. quod. s. idem est quod simul ponere. Aggregare. Conficere. vel Patrare. Quod etiam quādoq̄ sumit pro Ordinare. Facere. vel Oruare. Notare possum⁹ q̄ in scriptura ceteris omissis inuenitur. scilicet Componere

Moralis ornatus. — Ygit habemus cōpositā cōuersationē. vt. s. habit⁹ t gestus nri sint
Verbalis affatus. — ornati t ꝓpositi: sicut. s. de Judith
Realis conatus. — de ornatu suo dicitur Judith. x. Qr omnis illa compositio ei non ex libidine: sed ex virtute pendebat: quasi diceret licitum est cuicunq̄. scilicet in statum suum ponere habitū

ꝛ ornatū: dū ꝫ ornatus ille non ex libidine sed ex virtute ꝓ cedat. Cuius tamē contrariū faciunt multi: se libidinose et superflue componētes ꝑ. Filie eoꝝ cōposite circūornate ⁊c. Et Esaie. iij. Pro eo ꝙ elevate sunt filie syon. ꝛ ambulaverunt collo extento: ꝛ pedibus suis cōposito gradu incedebant: decalcabit dñs vertice filiarū syon ⁊c. Non sic ergo ꝫ habeam⁹ cōpositam ꝓversationē Ecci. xlix. Memoria Josie in cōpositione odoris. Item habem⁹ compositā ꝓlocutionem. Valde eñ decet ꝙ verba nostra sint ornata: cōposita ꝛ honesta: ad qđ facit ꝙ lingua nostra certis clausuris ꝛ limitib⁹ est inclusa: ita ꝙ extra limites ad illius clausuram ordinatos se vt cōiter non extendit. Sic vere debet esse lingua locutionis nostre: certos eñ ꝛ ordinatos habere debet limites atq; fines. Quia sicut dicit Prouerb. xvj. Favus mellis verba composita. Jstud certe summe decet oratorē ꝛ aduocatū: seu etiam predicatorē atq; prelatum. Quia breuiter oīnis qui plurib⁹ habet loqui: summe indiget pulcra serie verboꝝ. Verba eñ qñq; magis mouēt q̄ opera. Jdeo Hester volens suadere Assuero regi ꝛ populum suū de mortis manib⁹ liberare: ꝛ recurrebat ad dominū ꝛ dicebat Hester. xiij. Tribue inq̄t sermonē cōpositus in ore meo in cōspectu leonis huius: ꝛ trāsfer cor ei⁹ in odium hostis nostri. Aduerte tamē ꝙ multi vtunt verbis cōpositis ꝛ ornatis ad malum finem: non ad bonuꝫ. videlicꝫ

Ad fatua narrandum.
Ad impia tractandum.
Ad simplices fallendum.
Ad debiles ledēdū seu terrēdū.

Primi sunt vani ioculatores. De q̄bus dī Prouer. xvij. Non decet stultum verba cōposita: nec principē labiū mentiēs. Cuius tñ ꝓtrariū faciūt principes nostri: qui. ſ. in taliū labijs mētientib⁹ delectant. Compositio eñ talium inaniū verboꝝ similis est compositioni opij vel veneni: qđ. ſ. facit comedētes dormire. Contra qđ dicitur Exodi. xxx. Talē compositionē nō facietis. Secundi sunt falsi machinatores qui. ſ. cum suis falsis ỽbis cōpositis ꝛ ornatis: falsa ꝛ ꝑditoria cōsilia machinant. Sicut de duobus senib⁹ dicit Dañ. xiij. Ecce moriot cū nihil boꝝ fecerim que ipi malicioſe cōposuerūt aduersum me. Et Dañ. ij. Una est inq̄t sententia de vobis: ꝙ interpretatione quoq; fallacē ꝛ deceptione plenam cōposueritis: vel loq̄mini mihi donec ꝓtranseat tps. Tercij sunt cauti oratores seu fabulatores: illi. ſ. qui ornatis: fictis ꝛ cōpositis ỽbis: q̄stus gratia orant: ꝑdicant ꝛ supplicāt ꝛ se quasi obdormire faciunt audiētib⁹: sicut scz sunt caymandi quoꝝ quidā se fingunt membris truncatos aut deficcatos: alij patria expulsos ꝛ hostibus captos: alij morbo caduco cadētes: alij reliquias sanctoꝝ portantes ⁊c. Oīnes eñ isti verbis compositis ad decipiēdū vtunt: ꝛ tñ viri prudētes: de talib⁹ fictionibus ꝛ cōpositionib⁹ admirati ꝛ auisati ỽbis suis fallacibus faciliter nō fraudant. Jurta illud Job. xlj. Nō parcā ei ꝛ verbis potētib⁹ ꝛ ad ꝑcandū cōpositis. Quarti sunt viri cōminatores: qui ex certa scia ỽba terribilia cōponūt ꝛ dicūt: ꝛ ỽbis etiā dura ꝛ crudelia facta adiciūt: ꝛ sic ad faciēdū voluntatē suaꝫ alios attrahūt ꝛ inducūt. vñ Gen. xxij. dicit. Ot ꝓ ysaac immolādo abrahā edificauit altare: ꝛ desup ligna cōposuit. Non sic ꝫ sed bono ꝛ honesto modo habeam⁹ cōpositā ꝓlocutionē. Tercio ỽo dico ꝙ habere debem⁹ cōpositā oratiōnē. Opera eñ nostra debent esse cōposita ꝛ honesta: ꝛ finib⁹ ꝛ limitib⁹ debitis ornata. Boni eñ artifices in oīnib⁹ que faciūt ꝛ cōponunt solent seruare regulam ꝛ mēsurā: sicut patet de latbomijs ꝛ alijs manualibus artificibus quibuscunq;. Oīnia enim opera taliū sunt cōposita. ſ. pondere. numero ꝛ mēsura ordinata ꝛ facta. Sic certe dicā in moribus: qꝛ. ſ. oēs actus nri debēt esse cōpositi: ꝛ debitis modis ꝛ regulis ordinati. Ut sic dicat de q̄libet tali illud. ij. Macb. viij. Diligenter oīa cōposuerūt. Et bñ dicit oīa: quia. ſ. oīnia debita ꝛ honesta sunt a iustis fidelibus componēda. Et hec certe principaliter. scz

Lux ꝛ scientia veritatis clare.
Pax ꝛ concordia vnitatis care.
Ros ꝛ clementia pietatis mire.
Flos ꝛ fragrātia sanctitatis pure.

De luce veritatis et scientie qualiter. ſ. debeat componi ꝛ ordinari. patet Exo. xxx. vbi dicitur. Ot aaron mane qñ cōponet lucernas adolebit incensum. De pace ꝛ concordia vere vnitatis ꝛ charitatis q̄. ſ. sit componēda ꝛ ordinānda. patet. j. Macb. ix. vbi dī. Ot ionathas misit ad bachidem componere cum eo pacē ꝛ reddere ei captiuitatē. Et. j. Macb. xj. dicit sic. Veni cōponamus inter nos pacem ꝛ dabo tibi filiā meam. De rore aūt clementie ꝛ pietatis qualiter sit componēda ꝛ ꝓficiēda. patet Exo. xxxvij. vbi dicit ꝙ moyses cōposuit oleū ad sctificatōnis vnguentū: ꝛ thymiama de aromatib⁹. Oleū eñ ꝛ vnguētū dulcedinē pietatis designāt. De flore ỽo bone fame ꝛ fragrantie sanctitatis pōt dici illud Exodi. xxx. Facies thimiama compositū ope vnguentarij mixtum diligenter ꝛ purum ꝛ sanctificatione dignissimuꝫ. Thimiama eñ que erat confectio summe redolens: bone fame fragrātiam signat: quā. ſ. summe decet sanctos habere. vñ ibidē dicit. Facies oleū vnctionis sanctū vnguentū cōpositum opa vnguētarij. Sic ꝫ patet quō iusti debent bñe. Componere ꝛ reponere sufficiant.

Reportare. vbi Referre: ꝛ vbi Narrare.

Reprehendere. vbi Arguere et Redarguere.

Reprobare. Nota ꝙ reprobare sumit ꝓ reprobare: ꝓ refutare: ꝓ repellere: ꝓ respuere: ꝓ damnare: vel etiā ꝓ abijcere: vel ꝓ non curare. Et sic dicā ꝙ in sacra pagina repit reprobatio multiplex ꝑm ꝙ multi sunt qui diuersimode reprobantur. vicz

Christus quem reprobat iudea regio.
Justus quem reprobat maloꝝ legio.
Stultus quē reprobat diuina sanctio.
Fract⁹. ſ. pauꝑ quē reprobat diuitū optio.

Primo igit dico ꝙ ips fuit reprobatus ꝓ iudaicā ꝓtionem ꝛ tñ sepe ꝓtingit ꝙ lapis q̄ ab edificātibus reprobat: ꝛ tanq̄ inutilis refutat: ꝛ locus ꝓ ipso ponēdo in edificio nō inuenit: finaliter vbi nō sperat: inuēto sibi loco idoneo nō reprobet ꝛ vtilis iudicat: ꝛ ab oīnibus qui reprobatus fuerat acceptat. Sic ips a iudeoꝝ pplo reprobatus fuit: tandem ab ipsoꝝ plurib⁹ approbat⁹ ꝑ. Lapidē quē reprobauerūt edificantes hic factus est in caput anguli. Tūc. n. ipm iudei reprobauerūt qñ dixerūt. Tolle tolle crucifige eū Tunc ỽo ipm receperūt ꝛ approbauerūt qñ reuertētes et pcutientes pectora sua dixerūt. Vere filius dei erat iste. Et certe simile sepe videm⁹ in mūdo ꝙ. ſ. illi qui vilipendunt ꝛ reprobant: tandē magis se reprobantiū efficiunt. Vñ de ips dicit. j. Pet. ij. Ad quē accedētes lapidem viuū: ab hominibus quidē reprobatū: a deo aūt electū ꝛ honorificatū. Judei eñ ꝛ alij infideles nō solū reprobāt ips. imo etiaꝫ exprobrant sibi ꝛ fidelib⁹ suis. Sibi dico ipm blasphemādo sicut dicit. j. Reg. xvij. de golia ꝙ. ſ. ipse exprobrauit acies dei viuentis. Fidelibus ỽo ipos arguēdo ꝛ vilipendendo: sicut. ſ. dauid de seipo dixit in ꝑ. Posuisti nos opprobrium vicinis nris subsannationē ꝛ derisum ⁊c. Sequit. Cōfusio faciei mee cooperuit me. a facie exprobrātis ꝛ obloquētis ⁊c. Sed q̄d certe. Dñs ꝓsalt sic tales reprobatos dicens. ſ. Luc. vj. Cū vos oderint homines: ꝛ exprobrauerint: et eiecerint nomē vm tanq̄ malū ꝓpter filiū hominis: gaudete ꝛ exultate in illa die: ecce eñ merces vestra multa ē in celis. Ips ꝫ fuit reprobat⁹ ꝓ iudaicā cōtionē. Scdo dico ꝙ iustus est reprobat⁹ ꝓ pestificaꝫ legionē. hoc est dictu ꝓ impios ꝛ pversos: qꝛ. ſ. isti sunt q̄ bonos reprobāt ꝛ ꝓtemnūt: qꝛ. ſ. sicut dī Ecci. xxxiij. Cōtra bonū malū est: ꝛ cōtra vitā mors: sic ꝛ ꝑ virū iustū pctōr. Mali eñ reprobāt ꝛ bonos ꝛ bona: qꝛ. ſ. nō placēt talib⁹ nisi mala. Jur illud Esa. xxx. Reprobastis ỽbū ꝛ speraſtis i calūnia. Et Ezech. xx. Leuaui inq̄t dñs manū meā vt disperdere illos: ꝛ ventilare eos eo ꝙ iudicia mea nō fecissent ꝛ ꝑcepta mea reprobassent: ꝛ sabbata mea violassent. Cui⁹ tñ cōtrariū faciūt viri iusti: qꝛ. ſ. ipi approbāt bonos ꝛ bona: reprobāt ỽo malos ꝛ mala: vt sic sint de illis de q̄bus dicit Esaie. vij. Qui. ſ. butirū ꝛ mel comedūt: vt sciant reprobare malū ꝛ eligere bonū. Butirū dico suaue ꝛ pingue hoc est charitas. Mel ỽo sapidū ꝛ dulce: hoc est sapie: dulcis hereditas. q̄. ſ. dicit Ecclesiasti. xxiij. Spūs me⁹ sup mel dulcis: ꝛ hereditas mea sup mel ꝛ fauū. Patet ꝫ ꝙ iustus reprobat ꝓ pestificā legionē. Tercio dico ꝙ stult⁹ seu pctōr reprobat ꝓ dñica sanctionē. Deus eñ ab eterno scivit ꝛ nouit q̄ ꝑm merita vel demerita sui erāt futuri: ꝛ q̄ bona opa vel ex ꝓpio suo

arbitrio essent facturi: & etiam de vitam eternā meriturī vel demeriturī. Hos igit̄ p̄destinauit & alios reprobauit. Iste em̄ ab eterno oīa p̄sentialiter vidit: nullū babēs p̄teritū aut futurū. Et ideo de futura maloꝝ damnatione tanq̄ & sibi p̄nā: & tanq̄ causas ipsius damnationis p̄sentialiter videns potuit iudicare & eos reprobare. Isti em̄ vident̄ sibi leprosis & bannitis seu religatis: qui.s. sicut indigna a societate sanoꝝ & bonoꝝ reprobant̄ & sententialiter expellunt̄. Ita q̄ & ania sic reprobata videt̄ figurari in muliere cui vir suus libellum repudij dabat: & eam a se & a suo cōsugio expellebat Deutro.xxiiij. Quia scilicet deus ab eterno talē libellū scripsit. dicens illud Hiere.vj. Argentū reprobum vocate eos: quia dominꝰ proiecit illos. Et breuiter dico q̄ peccatores dicunt̄ reprobi multiplici ratione. videlicet Propter

Stulticiā qua sunt bebetati.
Luxuriā qua sunt inflamati.
Pigriciā qua sunt eueruati.
Facundiā qua sunt effrenati.
Cecitatē qua sunt obscurati.
Ubertatē qua sunt tenotati.
Uoluptatē qua sunt delicati.
Uanitatē qua sunt eleuati.

Tales ergo reprobi p̄nt dici ꝓpter stulticiaz qua sunt fatuati: quia.s. sicut dicit̄ Proz.j. Quia nō ꝓ bauerūt habere deum in noticia: tradidit eos i reprobum sensum vt faciant q̄d eis nō expendit.

Item isti reprobi dicunt̄ ꝓpter luxuriā qua sunt inflamati vñ Ecci.ix. Propter spēm mulieris multi perierunt. Et ex hoc cōcupiscētia quasi ignis exardescat. Sequit̄. Speciem mulieris aliene multi admirati reprobi facti sunt. Item isti reprobi dicunt̄ ꝓpter pigriciam qua sunt eneruati: quia scz isti nō vacāt ad aliq̄d bonū opus. vnde ad Tyt̄.j. Confitentur inquit se nosse deum: factis aūt negāt: cū sint abbominati & increbibiles: & ad oīe opus bonū reprobi. Item reprobi dici possunt ꝓpter facundiā qua sunt effrenati seu inordinati: quia.s. isti nō loquunt̄ moderate: vel ordinate. vñ Ecci.xx. Et ore fatui reprobāt parabola: eo q̄ nō dicit eam in tpe suo. Item reprobi possunt extimari & dici ꝓpter cecitatē qua sunt deuiati.s. a fidei vitate. vñ.ij. Thimo.iij. Resistunt in q̄t veritati circa fidem: sed vltra non ꝓficient Insipientia em̄ eoꝝ manifesta erit oīnibus. Item isti reprobi dici possunt ꝓpter vbertatē qua sunt vacuati: quia.s. isti opulentia bonoꝝ moralium carent: & maloꝝ copia darēt: spinas em̄ & tribulos ꝓducūt: bonos vo fructus non ꝓferunt. vñ Heb.vj. dicit̄. Oz terra ꝓferēs spinas & tribulos reproba est & maledicta. Item reprobi dici possunt ꝓpter voluptatē qua sunt delicati. Et ideo apl̄us dicit.j. Coz.ix. Castigo corpus meū & in seruitutē redigo: ne forte cū aliis p̄dicauerim ipse reprobus efficiar. Item reprobi dici p̄nt ꝓpter vanitatē qua sunt eleuati. Vanitatē dico p̄sumptionis & vane spei: sicut esau dicit̄ Heb.xij. Oz cupiens hereditare bñdictionē reprobatꝰ est. Et causa reddit̄ ibi. Quia scz antea vendiderat p̄mogenita sua: & ideo benedictionē que sibi nō debebat̄ p̄sumptuose & vane indebite petebat Patet igit̄ qualiter reprobāt stultus p dominicā sanctionem. vnde Ps̄. Dominus reprobat cogitatiōes .i. vanas p̄sumptiones populoꝝ: & reprobat consilia p̄ncipū. Uñ etiam de reprobatione seu repudiatione anie peccatricis: dicit̄ Leuit.xxj. & Ezechie.xliij. Oz sacerdos viduam & repudiatā non ducet vxorem. Nō mirū ergo si deus tales reprobat & repudiatas non acceptat: & si ꝓpter ipsarū demerita ipsa reprobat atq; damnat. Aduerte tamē q̄ talis reprobatio nec̄itatē peccandi nō inducit: q.s. liberū arbitriū bōi dedit: quo videlicet petōr libere peccās mortē eternam incurrit. Unde ipse deus illos q̄i de necessitate peccare se dicūt redarguit Esaie.l. vbi ait. Quis est iste liber repudij matris vestre quo dimisi eam? aut q̄s est iste creditor cui vendidi vos. Ecce em̄ iniquitatibꝰ vestris vēditi estis: & in sceleribus vestris dimisi matrē vīaz: q̄si diceret talis repudiatio aut reprobatio ꝓpter petā vestra deo ab eterna p̄sentia fit: libertatē tñ arbitrij nunq̄ tollit: q.s. tēpus nostrum quo peccam? cum ipsa dei eternitate ꝛcurrit. tēporisq; successio q̄ nos mensurat: eternitatis dei p̄nti nō immutat.

Et si vis adbuc aliquātulū dilatare. Dic q̄ deus nō solū malos reprobat: imo etiā malos: & malis: & mala: redarguit & reprobat. Quia specialiter iste duoꝝ generiꝝ hominū peccatoꝝ insultat & reprobat in scriptura. videlicet nolentibus penitere & fidei nolētibus adherere. De nolētibꝰ em̄ penitere: dicit̄ Math.xj. q̄ Jesus cepit exprobrare ciuitatibus in q̄bus facte fuerant plurime eius virtutes: q̄a non egissent penitentiā. De incredulis vo & fidei adherere refutatibus: dicit̄ Marc.xvj. q̄ xp̄s recūbentib⁹ discipulis apparuit: & exprobrauit incredulitatē illoꝝ & duriciam cordis: q̄ bis q̄ viderant illū resurrexisse non crediderant Patz igit̄ q̄ reprobāt stultus p dominicā sanctionē & hoc est tercio. Quarto vo dico q̄ reprobāt fractus: hoc ē dicetu: paup & egestate ꝓpitalis: fractus p tyrannicā p̄ssionē Constat em̄ q̄ paupes & simplices a malis nō ꝓbant̄: & ab ipsis nō releuant̄ & aggrauant̄. j. Reg.xv. Quicq̄d aūt vile fuit & reprobū demoliti sunt. Et sic dicat q̄libet talit̄ a talibus reprobatus illud ps̄. Dum confringunt̄ ossa mea exprobrauerunt mihi qui tribulant me inimici mei. Et tamē isti deberent aduertere ad illud quod dicitur Proverbioꝝ .xiij. q̄ scilicet ille qui calumniat̄ egentem exprobrat factori eius: honorat autem eum qui miseretur pauperis. Patet ergo q̄ reprobāt seu exprobratur fractus per tyrannicam p̄ssionem. Sufficit &c.

Reptile. Reptilia. Cum reptilia sint aialia circa terram repentia: q̄ a reptādo dicta sunt reptilia. Notandū q̄ per

reptilia p̄nt intelligi
Occulti tentatores.
Uarī peccatores.
Affectus vagatores.

Repunt. n. demones circa nos p tentationes inuenēdo: quia sicut dicit̄ in ps̄. Hoc mare magnū & spaciosum manibꝰ. illic reptilia quoꝝ nō est numerꝰ. Ad Ambro. in sermone de p̄fessionibus de demonibꝰ exponit. Repunt uarī circa terrā soluz terrestria diligendo. Michee.vij. Sicut reptilia terre p̄turbabunt̄. Repunt etiam carnis affectus in nobis nos p delectationes inficiendo & per cogitationes molestando. Unde Ezech.viij. Omnis similitudo reptilium depicta erat in pariete. Si vis dic vltra q̄ per reptilia intelligunt̄ peccatores: qui affectione & occupatione nō cessant repere circa terrā. Et sic nota q̄ nos inuenimus Reptilia que

Fedant tangentem.
Spernunt regentē.
Gubernant gentē.
Ferunt cogentem.

Petōres ꝯ dicunt̄ reptilia: q: fedant se cōtingētes. Immūda. nam erāt ꝑm legē reptilia: & nō quicq̄d tangebāt immūdū faciebāt. Sic vere petōr q̄cq̄d p societatē frequētat & tangit: immūdum & simile sibi reddit Leuit.v. Ania q̄ tetigerit aliq̄d immundū aut quodlibet reptile rea erit. Et Leuit.xxij. dicit. Qui tāgit reptile imūdus erit. Item q: spernūt sese regētes Ubi cuc.j. Facies bois sicut pisces maris: & sicut reptilia nō habentia ducē. Item q: regūt pplos & gentes. Lacerte em̄ & scarabei & alia reptilia ascendūt sup tecta. Sic mali sunt illi q̄ p ceteris ad altas dignitates ascēdunt. Sicut em̄ dī Ezech. viij. Omnia genera reptiliū depicta erāt in pietibus templi Ypisq; thurificabāt: & cōtra deum a pplo colebant̄. Quia scz mali sunt illi qui pietes tēpli ecclesie p ceteris aliq̄ tenent & occupāt: & quos alij bodie exaltant & honorāt. Ad q̄d etiam facit illud q̄d dicit Aect.xj. vbi beatus petrus dixit. Oz in linthteo sibi misso de celo ipse videbat q̄drupedia terre: & bestias: & reptilia: & volatilia celi. Quia reuera i linthteo Pet̄.j. in ecclia q̄ reuera fuit a p̄ncipio celitus sibi data & missa: habitant bodie nia genera peccatoꝝ. s. quadrupedes. i. illi quos q̄tuor regūt affectiones. Bestie. i. illi qui sensu carent p ignorantias & obliuiones. Reptilia. i. illi qui mūdi querūt occupationes. Uolucres celi. i. illi q̄ alta ambiunt p superbias & elationes. Illic ꝯ reptilia quoꝝ non est numerus. Item finaliter pereūt p penas ingētes. s. in inferno. vñ Gen̄.xij. Cōsumpta est eis caro q̄ mouebat̄ sup terrā volucrū. aiantiū. bestiarū. oīmq; reptiliū q̄ reptāt super terrā. In bono vo significato dic q̄ reptilia sūt boni rustici & laboratēs: q̄ circa terrā p ceteris intendūt. Isti. n.

Cum deo sunt colligati.
In deo sunt occupati.
Per deum sunt liberati.

Colligati dico seu ꝓfederati. vñ Osee.ij. Percuciaz fedus in die illo cuz bestia agri: & cū volucre celi: & cū reptili terre: & nō mire eos facia fiduciali ter. Occupati etiā. s. in landib⁹ dei. vñ in Ps̄. Laudēt illū celi & terra: mare & oīa reptilia in eis. Liberati insup. s. a submersione dānationis eterne. vñ Gen̄.viij. Omnia reptilia egressa sunt de archa ꝑm genus suum. Et hec de reptili sufficiant in bono & in malo &c.

Reputare.reputans. reputatus.

Nota q reputare sumit ꝑ extimare Opinari. Credere. Abscribere. Judicare. Igitur dicam breuiter q siue actiue siue passiue loquimur nos inuenimus in scriptura multiplex reputare Reputatio que est

Vera ⁊ certissima. Primo igit dicam q est reputatio cognitionis veracis. Et ista est illa qua deus ⁊ vir iustus res appreciant: ⁊ reputat q̄ntū valet. Et sic dicā q isti reputat

Fallax ⁊ nequissima. Eulpe stratū vilem ⁊ sordidum. Igit dico q iusti reputant culpe stratus

Audax ⁊ stultissima. Mūdi statum vanum ⁊ fluidum. abbominabilē. Et sic

Iusti pratū sanctū ⁊ floridum. de diuersis generib⁹ inundor⁹ animalium ⁊ reptiliū dī Leuitici.xj. Omnia hec immūda sunt vobis: hec quoq; inter polluta reputabunt. Et sic dicat quilibet illud ps. Preuaricantes reputati sunt omnes peccatores terre. Itē iusti reputāt mūdi statum parū durabilē: ⁊ sic de vana mūdi letitia dicatur Eccs.ij. Risus reputatus errore ⁊ gaudio dixi quid frustra deciperis? Et de gloria hic viuētiū ⁊ dñantiū dicit Esa.xl. Ecce inquit gentes quasi stilla situle: ⁊ q̄si momentū statere reputate sunt. Sequit. Omnes gentes quasi non sint sic sunt coram eo: ⁊ q̄si nihilū reputate sunt. Et Act.xix. Magne dyane templū in nihilū reputabit. Un ⁊ de mūdi diuitibus dicit illud Dan.iij. Habitatores terre in nihilū reputati sunt. Item deus ⁊ sancti reputāt iusti fructū dignū ⁊ nobilem: quia.s. ⁊ deus ⁊ sancti viros iustos reputant et extimant oim bonore temporali ⁊ celesti dignos. sicut de fideli Abraam dicit Gen.xv. Et credidit Abraā deo reputatū est ei ad iusticiā. Et de zelo legis quē habuit finees dicit in Psal. q stetit finees ⁊ placauit ⁊c. ⁊ reputatū est ei ad iusticiam ⁊c. Cuius tamē in multis videt bodie ꝓrarū: q̄a sc̄z multi sunt ita impij ⁊ superbi q nullum reputāt aliq̄d valere nisi se aut sibi similes. Un de impio dicit Esaie. xxviij. Dissipate sunt vie: cessauit transiēs p semitam irritum factum est pactum: piecit ciuitates: non reputauit homines Et sic igit patet q est reputatio cognitionis veracis. Secundo dico. q inuenit reputatio opinionis fallacis. Et ista certe est illa: qua mali reputant bona esse mala: vel etiam bona malos. Et sic nota q bij Reputant.

Fatuos vigere. Reputant dico q vigeat stultor⁹ potestas. Un isti nihil reputāt nisi statū

Pauper fetere. Deum nil videre. ⁊ gloriā mūdanor⁹. Un de mūdi gloria ⁊ ꝓsperitate dicit Deutro.ij. Terra gigantium reputata est: ⁊ in ipsa olim habitabāt gigantes. Reputant etiam q foreat pauperū egestas. Nihil em reputāt paupes ⁊ egenos. Unde isti vident dicere de paupere illud Esaie.liij. Et nos reputauimus eum quasi leprosum ⁊ percussum a deo ⁊ humiliatū. Sequit. Et cū sceleratis reputatus est. Reputant insup q nō videat diuina maiestas: quia.s. eo q dei patientia iram suam nō ostendit: videt q mali ipsum reputāt nō videre. Nam ipi dicūt Eze.viij. Dereliquit dominus terrā: ⁊ dominus nō videt vt sic de deo videant dicere illud Esaie. liij. Quasi absconditus vultus eius ⁊ despectus: vnde nec reputauimus eum. Un Job.xij. Quasi nihil posset facē oipotēs extimabūt eū. Reputant nihilomin⁹ q nil valeant sanctor⁹ honestas. Unde de hoc q isti nihil valere reputāt viros iustos potest dici illud Treno.iiij. Fili syon ⁊ inclyti eius amicti auro primo: quomodo reputati sunt in vasa testea: opus manuū figuli. Ut sic talibus dicant ipsi iusti illud Job.xviij. Reputati sumus vt iumēta: ⁊ sordiuimus coram te. Patet igit quomodo inuenit reputatio opinionis fallacis. Tercio vo dico q inuenit reputatio presumptionis audacis: q.s. mali ⁊ superbi seipsos reputant vltra debitum honore ⁊ gloria dignos esse. Exemplo.s. aman de quo dicit Hester.vj. q honorandū a rege summo honore iudicauit extollendū. Reputans inquit q neminē alium q̄ se honorare vellet: vt et de illo qui fortitudinē suam reputat nimis magnā derisorie dicat illud Job.xlj. Reputabit inquit quasi paleas ferrum ⁊ quasi lignū putredinē: ⁊ nō fugabit eum vir sagittarius in stipulam versi sunt ei lapides funde. Sic igit ptz q triplex reputatio repit.s. Stulta ⁊ presumptuosa. Falsa ⁊ pniciosa. Vera atq; virtuosa. De reputatione pessima inquātum scilicet potest significare bonam vel malā famā misa possent dici sed auctoritates desunt ad ꝓpositū istud Vide supra de nomine. de noscere ⁊ de fama ⁊ opinione: et vbi putare ⁊c.

Requies.requiescere.

Nota q requies accipit ꝓ cessare. Et sic dicat Esaie.xiij. Requiescere facia superbiam infideliū. Aliquādo sumit ꝓ dormire ps. In pace in idipm dormiam ⁊ requiescam. Aliquādo vt cōiter sumit ꝓ a labore desistere: ⁊ ꝓ dilatione ⁊ ptēplatione habere. Et sic cōiter sumit in scriptura. Sic ḡ notem⁹ q in scriptura multiplex requies inuenitur. Est enim Requies

Interna. Prima significat mentis tranquillitatez.

Externa. Secunda designat mentis ꝓsperitatem.

Eterna. Tercia denotat celi felicitatem.

Subterna. Quarta signat mortis finalitatem.

Prima est requies virtuosa. Secūda est requies viciosa. Tercia est requies gaudiosa. Quarta est requies doloroſa Prima est requies dominū pfector⁹: qui sc̄z labores seculi dimittētes in solo domino requiescūt. De quo Hiere.xxxj. Vadet ad requiē suam israel. Secda est requies diuitū mūdanor⁹. De qua Eccl.xxxj. Laborauit in cōgregatione substantie: ⁊ in requie sua replebit bonis suis. Tercia est requies sanctor⁹ triūphātiū. De qua in ps. Hec requies mea in seculū seculi hic habitabo: qm elegi eam. Quarta est requies omniū morientiū. De qua Job.iij. Nunc em dormiens silerē ⁊ somno meo requiescerē. De q̄druplici ḡ requie. scilicet Interiori. Exteriori. Superiori ⁊ Posteriori aliq̄d est dicendū. Primo dicam⁹ q est quedam requies interior ⁊ virtuosa. Et ista est requies mentis in deo p amorē ⁊ desiderium quiescentis. Omnia em que sunt in locis ꝓprijs requiescūt. Et cum locus ꝓprius anime sit solūmodo ipse deus. Hinc est q in ipso est solūmodo requies eius. Piscis em non requiescit extra aquam. Homo nō requiescit extra patriā Mebrū nō requiescit extra sui loci existētiaz. Quia piscis extra aquam corrumpit. Peregrinus extra patriā laborib⁹ affligit. Membrum detruncatuz magnis doloribus affligitur. Sic vere cum deus sit locus ⁊ patria cordis nostri restat q cor nostrū non potest alibi requiem inuenire: ūno q̄diu extra locum istum p peccatū fuerit: ⁊ q̄diu diuagando p mundū ab ipso pegrinus extitit: tādiu habet doloribus ⁊ laboribus ⁊ corruptionib⁹ subiacere: ⁊ ab eīn requie lōge esse. Patet in mūdi petōribus ⁊ diuitib⁹ qui ꝓcerto nō habent requiē nec in corde: nec in corpore: nec in animo: nec in mūdo. Quia sc̄z in corde laborant p varios amores ⁊ affectiones. Iurta illud Job.xxx. Interiora mea effervbuerunt absq; vlla requie. In corpe vo discurrūt p infinitos labores ⁊ afflictiones. Figurati in spū immūdo Luce.xj. Qui ambulat per loca deserta ⁊ inaquosa querēs requiē ⁊ non inuenit: immo finaliter dicit. Reuertar in domū meam vnde exiui. Quia ꝓculdubio homo qui in locis desertis inuijs ⁊ inaquosis huius mundi. s. in officijs secularib⁹ in delicijs corporalibus in diuitijs temporalib⁹ vult requiem querē: impossibile est inuenire Treno.j. Migrauit iudas ꝓpter afflictionem ⁊ multitudinem seruitutis. habitauit inter gentes: nec inuenit requiem: quinimo necesse habent ad deum sicut ad dominū refugium suuz a quo p peccatum recesserant reuenire: si volunt requiem repire. dicēs illud ps. Conuertere anima mea in requiē tuam. quia dominus benefecit tibi. Et illud ps. Quis dabit mihi pēnas sicut columbe: ⁊ volabo ⁊ requiscā? Ubi aduerte q ad mētis requiem habendā quatuor sunt necessaria. vicz Mentis sedulitas que requiē solet requirere. Quis dabit mihi inquit. Mentis agilitas que requiē potest acquirere. Pēnas inquit. Mentis simplicitas que requiem solet diligere. Columbe inquit. Mentis sagacitas que requiez nouit eligere. Volabo inquit. Nam requiem requirit affectio desideratiua. Quis dabit. Nam requiē acquirit pfectio mētis erectiua. Pennas inquit. i. virtutes. Nam requiē diligit conditio pacis amatiua. Columbe. Nam requiē eligit discretio deliberatiua. Volabo inquit. Primū ꝓbat amoris desiderium. Quis inquit da. mihi. Secm ꝓbat valoris opertozium. Pennas inquit per quas. s. virtutes significatur. Tercium ꝓbat timoris ministeriū. Columbe inquit. q

ſcy ſe timet: ⁊ nō diligit pacē ⁊ requiē. Quartus vō pbat bonos magistrū cum dicit Volabo. Dico igit q̄ ad requiem mentis habendā requirit affectio desideratiua: qō ostendit cum dicit. Quis dabit mihi. Ille em̄ qui cōtinue ab hostibus fatigat: summe solet pacē ⁊ requiē desiderare ⁊ eam p̄cce vel precio ꝓcurare: maxime qn̄ videt q̄ neq̄t se defendere vel saluare. Sic vere: quia dum sum⁹ in corpe sumus sicut in castro obsesso: in quo a diuersis hostibus. i. variis tentationib⁹ impugnamur. Ideo necesse est q̄ requiem ⁊ pacem cordis desideremus: ⁊ ipam totis affectibus: ꝓcuremꝰ. Quis dabit inquit mihi. q. di. Ego indigeo. Sic videbat desiderando loqui sponsa Cant. iij. dicens. Quis mihi det vt inueniē te fratrē meū solum foris ⁊ osculer te. Et illud Hiere. ix. Quis dabit capiti meo aquā ⁊c. Quia ꝓcul dubio requies spiritalis debet desiderari ⁊ summo studio ꝓcurari. Oīa em̄ que sunt mouent naturaliter ad locum vbi possunt requiescere ⁊ sedere. sicut patet de igne q̄ hic inferius detentus nunq̄ quiescit. imo semp est in motu semp appetens sursum ferri vt in spera ꝓpria requiescat. Sic vere vbicūq̄ detineat homo hic inferius: nuq̄ inuenit requiē nec in officijs nec in beneficijs hui⁹ mūdi. Et ideo si sit hic inferius p malas cōplacentias alligatus semp debet desiderare q̄ dissoluat: ⁊ q̄ ad requiem ꝓpriē spere. i. ad trāquillitatem ꝓpriē conscientie reducat dicēs. Quis dabit mihi supple requiē. Et sic desiderando querebat requiē ille q̄ dicebat Ecci. xxiij. Gyrū celi circuiui: ꝓfundū abyssi penetraui: in fluctibus maris ambulauit: ⁊ in oīm terra steti: in oīmbus primatū habui: excelsoꝝ ⁊ humiliū colla calcaui: ⁊ in oīm⁹ hūs requiē quesiui. vbi ostēdit q̄ requies spiritalis est querenda. Celum circūdo p cōtēplationē. Abyssum inferni penetrando p meditationē. Fluct⁹ maris id ē mundi amaritudines pambulādo p patiētie roborationēz. In terra. i. in terrena ꝓsperitate stando p ipsius ꝓculcationem: ⁊ p nullaz animi dēpssionem. In oīm populo primatum tenendo p debiti regimis ordinationē. Excelsoꝝ ⁊ humilium. i. superboꝝ ⁊ ypocritarū colla calcando p ipsoꝝ detestationē. In hūs em̄ oibus requies queritꝰ: ⁊ p ista supra dicta hereditas dñi. i. pax ⁊ tranquillitas inuenit. Et sic ergo dico q̄ ad istam requiem habendam necessaria est affectio inuestigatiua seu desideratiua. Quis inquit dabit mihi. Deinde dico q̄ ad istam requiē habēdam necesse est perfectio alleuiatiua. Pennas inquit: quia. s. necesse est q̄ homo habeat pennas virtutū quibus. s. possit acquirere requiem istam. Sicut em̄ aues fluuiales in aqua requiescūt ⁊ delectant mediātibus pennis suis: quibus videlicet corpora eoꝝ alleuiant ne inferius submergant. Sic vere viri iusti in aqua hui⁹ fluxibilis vite spiritaliter in domino reqescunt: quando pennis virtutū induunt ⁊ subportant. Et de hoc dicit in ps̄. Si sumpsero pēnas meas diluculo: ⁊ habitauē in extremis maris. Ac si diceret. Qz in mari hui⁹ vite non pōt aliq̄s quiescere aut manere sine pennis virtutū Esaie. xl. Assument pennas vt aquile: current ⁊ non laborabunt: volabunt ⁊ non deficient. Et nota hic q̄ animalia sancta que vidit Ezechiel habebāt pennas p quatuor partes sicut dicit Ezechie. j. Ad denotandū q̄ illi q̄ mediantibus pennis virtutum volunt in domino requiescere: debēt quatuor spirituales pennas id est quatuor speciales virtutes acquirere ⁊ habere. Et iste sunt. scilicet

Spes supernorum.	Iste em̄ sunt quatuor penne qui
Timor infernorum.	bus vir spūalis diuersimode vo
Horror terrenorum.	lat. s. Spes. Timor. Tempantia
Vigor animorum.	Patiētia. Spes em̄ volat sursuz

ad celi felicitatem. Ista em̄ est in ania sicut anchora in naui: que. s. facit nauim requiescere in mari stabiliter ⁊ secure ⁊ que facit eum maris ⁊ venti impetus nō timere. Quia. s. quādo anima p anchoram spei supius in interiora velaminis paradisi firmiter radicat. constat q̄ nō obstantib⁹ hui⁹ mūdi fluctibus spūaliter requiescere comprobat ps̄. Caro mea requiescet in spe. Et Job. xj. Requiesces ⁊ non erit q̄ exterreat ⁊ habebis fiduciam ꝓposita tibi spe. Timor volat deorsum ad inferni penalitatē. Pena em̄ timoris est illa qua sancti volant in infernū p cōsiderationē tormētoꝝ: ⁊ ista etiā facit requiescere hominē: quia deprimit eum per humilitatē. Res em̄ infime ⁊ depsse sunt magis quiete: sicut patet de terra. Res vō alte sunt in periculo ⁊ in motu sicut patet de celo. Quia. s. homines ⁊ superiores sunt in requie mentali. Superbi vō ⁊ superiores sunt in motu ⁊ labore. ē continuo tpali. Et ideo q̄ pena timoris faciat animā requiescere. Patet Num. xxj. vbi dicit. Qz scopuli torrentium inclinati sunt ⁊ requieuerūt in arnon. Arnon em̄ interpretat arcba merois signans timorē diuinū in quo scopuli inclinati requiescūt id est in quo viri humiles delectant. Tēperantia volat deorsum ad mundi prosperitatē. Homo enim in mūdi prosperis non requiescat. nō enim habet pennam temperantie p quam sciat vti mūdi prosperis moderate. Temperantia em̄ introducit ꝓtemptū rerum: eo. s. q̄ nō diligit res ꝓpter se sed ꝓpter necessitatē: non superflue sed moderate: non auare: sed debite ⁊ iuste. Exemplo apostoli dicentis Philip. iij. Omnia arbitratus sum vt stercora vt xp̄m lucrifaciam ⁊ inueniam in eo requiem. q. d. sine contemptu terrenoꝝ non inuenit requies spiritalis. Patiētia vō volat sinistrorsum ad mūdi aduersitatē. Penna em̄ patiētie facit hominē requiescere etiam in aduersis. Ista enim ē sicut mandragora que ita facit hominē requiescere ⁊ dormire. q̄ non sentit si ab aliquo secet aut scindat. Unde talis patiens potest dicere illud Abucuc. iij. Requescaz in die tribulationis: ⁊ ascendam ad populū accinctū nostruz. Et illud Gen. xlix. Vidit requiē q̄ esset bona: ⁊ supposuit humerū ad portandum: ⁊ factus est tributis seruiens ⁊c. Iste ergo sunt quatuor penne id est quatuor virtutes que sunt necessarie ad requiem mentis habēdam. Quia sicut dictū est ad hoc requirit perfectio alleuiatiua. Pennas inquit.

Deinde dico q̄ ad istam requiem requiritur intentio pacis amatiua: quod ostendit cum dicit. Columbe. Columba enim est auis simplex ⁊ quieta: pacifica ⁊ modesta: pace gaudens ⁊ societate: pacifice requiescens: significans illos qui sunt simplices: humiles ⁊ benigni: qui tunc sunt in requie ⁊ gaudio: quādo sunt in pacis ⁊ cōcordie cōuigio ps̄. Si dormiatis inter medios cleros penne columbe deargētate. Columba. n. ē pacifica. Uñ de ea dicit Gen. viij. Qz nō inueniēs vbi requiesceret pes eius redijt ad Noe in arcbā Et ibidem legit. q̄ in signum pacis hominꝰ restitute ip̄i postmodum ramū virentis oliue in ore suo portauit. Unde talis potest dicere illud ps̄. In pace in idipsum dormiaz ⁊ requiescam. Sit ḡ in tali intentio pacis amatiua. Iste super dico q̄ in eo debet esse discretio deliberatiua: qō ostēdit cum dicit. Volabo. deliberatiue loquendo: quod scilicet deliberare est opus hominis sapientis. Et bene dicit. Volabo ⁊ requiescam: quia vere ad hoc q̄ homo possit requiem mentis habere: necesse est eum per contemplationem volare: ⁊ p mundanoꝝ contemptū se a nocumentis elongare. Multa enim sunt in mundo que turbant requiem ⁊ pacem. Unde supra de septem que pacem ⁊ requiem perturbant in titulo de pace. Quia igit in isto mundo infinita sūt que requiem mentis turbant: necesse est q̄ omnia ista fugiat: ⁊ q̄ volando p contēplationem a mūdi tumultib⁹ se abscondat. Volabo inquit Apocal. xij. Date sunt mulieri ale due aquile vt volaret in solitudine Marci. vj. Venite seorsuz in desertum locum ⁊ requiescite. Sic igitur patet q̄ quatuor sunt ad requiem spiritualem necessaria. scilicet

Sagax discretio.	Et istud est primus principale. Ista
Simplex cōditio.	est ergo requies interior ⁊ virtuosa.
Mox pfectio.	Secdo principaliter dico q̄ est q̄
Ardens affectio.	dam requies exterior ⁊ viciosa. Et ista

est illa requies malox qui scilicet requiescunt ⁊ delectant

In prauitatibus ⁊ in vicijs.	Requiescunt dico in vi
In possessionib⁹ ⁊ diuitijs.	cijs ⁊ prauitatibus: simi
In carnalitatibus ⁊ delicijs.	les porcis qui in luto ⁊ fe
In dignitatibus ⁊ officijs.	cib⁹ requiescūt: ⁊ ibi dor

miunt ⁊ pinguescunt: vbi tamen nullus animal deberet requiem inuenire: quia scilicet porci id est peccatores ita habent appetitum corruptū: q̄ ipsi immūdicijs peccatoꝝ delectationem inuenunt et quietem: vbi tamen omis homo debet inuenire tristiciam et dolorem. Unde nota q̄

Superbi requiescunt in honoribus.	Est igit quedā re
Auari requiescunt in ardoribus.	quies superborum
Luxuriosi requiescunt in fetoribus.	qui scilicet requie
Inuidi requiescunt in doloribus.	scunt in honorib⁹.

Iracundi requiescūt in furoribus.
Vnde superbi sunt isti volucres celi.
Vuiosi requiescūt in saporibꝫ. De quibus dicitur
Accidiosi requiescūt in torporibꝫ. Luce. xiij. Vbi loquit̄ de sinapi que est herba aspera ⁊ lachrymarum inductiua: ⁊ tamē dicitur ibidem q̄ volucres celi requieuerūt in ramis eius: quia.s.eminentie huius seculi q̄uis multas acerbitates ⁊ multas lachrymarum causas habeant. ipse tamen sunt requies volucrū superborum Esaie.xiij. Requiescere faciam superbiam infidelium. Unde Ezech.xxiij. Tolle ab eis fortitudinem ⁊ gloriam dignitatis: ⁊ desiderū oculoꝝ super que requiescunt anime eorum. Et nota q̄ hic ostēdit tres causas superbie. scilicet Fortitudinem ⁊ potestatem. Celsitudinem ⁊ dignitatem. Pulcritudinē ⁊ oculoꝝ delectabilitatem. Est etiā q̄dam requies auaroꝝ q̄ requiescunt in ardoribꝫ siles salamandre qui requiescit in igne. Quia tales in igne ⁊ ardore auaricie quem continue sentiūt in acquirendo super omnia delectant̄. Unde de auaris potest intelligi illud Esaie.xiij. Requiescent ibi bestie: ⁊ implebunt̄ domus eorum draconibus. Dracones em̄ ignem spirantes auaros designant: qui in diuitijs requiescūt temporaliter: ⁊ tamen absq̄ requie intus ardent cordialiter Job.xxx. Interiora mea efferbuerunt absq̄ vlla requie. Item est quedaꝫ requies luxuriosorum qui requiescunt in fetoribus: similes vpupe que q̄uis sit auis colorata cristata ⁊ valde pulcer. est tamen valde immunda: quia in nido de stercoribus canis facto vomit. Sic isti q̄uis sunt pulcri corpore: sunt tamē valde immūdi ⁊ fetidi in opere. Et de hoc Hiere.xlviij. Fertilis fuit moab ab adolescentia sua: requieuit in fecibus suis: in captiuitatem non abijt. Ubi etiam ostendit tria que luxuriam inducunt. scilicet Rerum opulentia. Fertilis inquit fuit. Gratis insolentia. Ab adolescentia inquit. Laboris carentia. Quia in captiuitatem non abijt. Isti ergo requiescunt: ⁊ est tamen ista falsa requies ⁊ non vera. sicut est requies somniantiū terribilis. qui plus laborant requiescendo ⁊ vomiendo q̄ facerent vigilando. quia.s.omnibus consideratis plus est in isto vicio de labore q̄ de requie. Quod bene figuratum est in valida: que sicut dicitur Judicū.xv. Molesta erat sampsoni per multos dies: nec ei ad requiescendū spacium tribuebat. Item est quedaꝫ requies inuidorum qui requiescunt in meroribus: quia scilicet isti gaudent de illis: de quibus consuetum est dolere.s. de infortunijs aliorum: similes syrenis ⁊ delphinis que magis delectant̄ ⁊ gaudent in tempore tempestatis q̄ sereno. vnde Numeri. xxj. Scopuli torrentium inclinati sunt requieuerunt in armon. Arnon enim interpretat̄ arcba meroris: quia scilicet isti requiescūt in meroribus vicinorum. Et nota q̄ isti dicunt̄ scopuli ꝓpter asperitatem. Dicunt̄ torrentes a torreo torres: quia torrent̄ per doloris immēsitatem. Item est quedam requies iracundorum qui requiescunt in cruoribus seu in furoribus. Et isti sunt tyranni quorum requies ⁊ delectatio tota est in sanguine ⁊ in ira Exemplo leonis qui tunc est in gaudio ⁊ requie: quādo potest sanguinem bibere animaliū innocentiū occisorū. Leo enim est animal iracūdum: impiū ⁊ crudele. Sicut isti ꝛc. Unde Genē.xlix. Ad predam ascendisti fili mi: requiescens accubuisti vt leo Eccī.vij. Ira in sinu stulti requiescit. Itē est quedam requies gulosorū qui requiescūt in saporibus dicentes illud Luce.xij. Anima mea multa bona habes reposita in annos plurimos. requiesce. comede. bibe. epulare. Sed vere triste est valde quod sequitur. Stulte hac nocte repetent animā tuam a te ꝛc. Item est quedam requies desidiosorū: qui requiescūt in torporibꝫ: dicentes illud Ecclesiastes. iij. Or melior est pugillus cum requie q̄ plena vtraq; manus cum labore. Quibus dicit Prouerbiorum.vj. Usq̄quo piger dormis? vsq̄quo de somno consurges? parum inquit dormies: modicū dormitabis. pauxillum conseres manus tuas vt requiescas: ⁊ veniet tibi quasi viator egestas: ⁊ mendicitas quasi vir armatus. Ecce ergo quomodo multipliciter requiescūt mali in mundi prosperitate. Ideo de tali requie dicit Mee.ix. Cumq; requieuissent reuersi sunt vt facerent malum. Et quia scilicet requies mūdane ꝓsperitatis: ⁊ requies interne male complacentie ⁊ voluptatis causa est omnis malicie ⁊ iniquitatis Exo.viij. Cumq; requieuisset induratus est cor pharaonis. Ista est ergo requies exterior ⁊ viciosa. Tercio principaliter dico q̄ est requies superior ⁊ gloriosa. Et ista est requies beatorum. Res enim tanto magis est in requie quanto magis conūngitur rei immobili ⁊ quieti: quia beati immediatissime conūgunt̄ ipsi deo qui est immobilis ⁊ quietus. hinc est q̄ in ꝑpetua sunt quiete ⁊ pace. Et ideo sunt sicut milites qui diu militauerunt: naute qui diu nauigauerūt. operarij qui diu laborauerūt: peregrini qui diu extra domum fuerūt: solent finem laborum: uiarum premiorū ⁊ exiliorū desiderare: ⁊ premiū portum domum ⁊ requiem affectare. Sic ⁊ nos dic qui sumus duz viuimus sicut milites dimicantes Job.vij. Milicia est vita hominis super terrā. Sicut naute transfretātes Eccī.xliij. Qui nauigant mare enarrent mirabilia ei⁹. Sicut operarij laborantes Matē.xx. Voca operarios et redde illis mercedem. Sicut etiam peregrini per seculum transeuntes. ij. Cor.v. Or diu sumus in corpore peregrinamur a domino: debemus paradisum sicut locum ⁊ portuꝫ quietis appetere. ⁊ut ibidem requiescamus illuc totis affectibus debemus anhelare. Juxta dictum apostoli dicētis Heb.iij. Festinemus ingredi in illam requiem. Et causaꝫ reddit ibidem dicens. Or q̄ ingressus est in illam requiem requieuit in ipa ab opib⁹ suis. Et ideo bñ dicit Festinem⁹. s. Ad locum tutiorem. Ide eam supra. Et ratio quare debeat appeti requies ista pro Ad pastū suauiorem. Et ad agrū vberiorem. nitur Esaie. xxxij. vbi ponuntur conditiones istius loci dicendo sic. Sedebit populus me⁹ in pulcritudine pacis: in tabernaculis fiducie: ⁊ in requie opulenta: quia scilicet ibi sedet Jrascibilis. In pulcritudine pacis. Rationalis. In tabernaculis fiducie. Cōcupiscibilis. In requie opulenta. De conditionib⁹ autem istis requiei possum⁹ hic aduertere q̄ est ibi Tranquillitas excludens laborem. Sedebit inq̄t. Societas concludens amorem. Populus me⁹. Amenitas continēs decorem. In pulcritudine. Suauitas auferēs dolorem. Pacis. Securitas non timens terrorem. In tabernaculis fiducie. Fertilitas sacians ardorem. In requie opulenta. Est ergo ibi tranquillitas laboris exclusiua ⁊ hoc ostendit̄ cum dicit̄. q̄ ibi sedebit. Sedebit inquit. Sedere em̄ significat carentiā motus ⁊ laboris. Constantiam status ⁊ vigoris. Presidentiā situs ⁊ honoris. Ibi em̄ est laboris summa carentia. Quia sicut dicit̄ Apocali. xiij. Amodo iam dicit spiritus vt requiescant a laboribus suis. Ibi etiam est vigoris summa constantia: quia scilicet isti de cetero non possunt ledi quacunq; tribulatione Abacuc.iij. Requiescam in die tribulationis ꝛc. Ibi etiam est honoris summa presidentia: quia sicut dicit̄ Genes.viij. Archa id est anima requieuit super montes armenie. i. celsitudine bonorum eterne glorie. Ibi ergo est sedes. Sedebit inquit. Ut anima possit dicere illud Apocalip.xviij. Sedeo vt regina ⁊ vidua non sum. Est igitur ibi tranquillitas laboris exclusiua. Sedebit inquit.

Item ibi est cōmunitas amoris conclusiua. Populus inquit meus. Perfecta enim complacentia seu requies nō potest esse cum seipso solo: sed magis cum multitudine bonarum. letarum. gratarum. sanctarū ⁊ innocentium personarum: que scilicet omnia concurrūt ibi. Quia scilicet ibi ē populus id est multitudo ⁊ cōmunitas beatorum. Quia sicut dicit̄ Hester.ij. Rex assuerus dedit requiem vniuersis Quia scilicet sicut dicit̄ in Psal. Iste est populus quē elegit dominus in hereditatem sibi. Isti sunt populi qui confitentur domino in eternum. Iste est populus cui⁹ domin⁹ deus eius. Iste est populus de quo dicit̄. Or beneplacitus est domino in populo suo: filijs israel appropinquanti sibi Constat igitur q̄ est ibi cōmunitas amoris cōclusiua. Populus meus inquit. Item est ibi amenitas decoris contentiua. In pulcritudine inquit. quia scilicet ibi est pulcritudo dei in quā desiderant angeli prospicere. j. Pet.j. Pulcritudo beate virginis que est pulcra vt luna: electa vt sol: cui omnes appetūt reuerentiā facere. Pulcritudo angelorum quā non posset lingua dicere. Pulcritudo animarum quam angeli solent diligere. Et possemus istam pulcritudinem conficere de diuersis coloribꝫ: quia scz ibi est color niueus in maria ⁊ virginib⁹. Color igneꝰ ⁊ rubeus in xp̄o

ſyluarib⁹. Color aureus in apostolis ⁊ doctorib⁹. Color celestis ⁊ lazureus in prelatis ⁊ confessorib⁹: quor⁹ in celis conuersatio fuit. Color niger seu terreus in heremitis et penitentibus. Est igit ibi pulcritudo Ecci.xliij. Pulcritudinem colorū admirabiē oculus. Et maxime ibi est pulcritudo septem dierū ⁊c. Sedebit ergo populus meus in pulcritudine Ezech.xxiij. Sedisti in lecto pulcerrimo ⁊ mesa ornata est ante te. Est igitur ibi amenitas decoris contentiua

Item est ibi suauitas odoris ablatiua. Pacis inquit: q̄ scilicet ibi est pax ab omnib⁹ impugnationib⁹ interioribus ⁊ exterioribus. Mentem em̄ non impugnabūt delectationes Ibi em̄ homo habebit pacem cum deo. cum proximo. cum seipso. Ibi non impugnabit ab inimicis. Ibi non decipiet a falsis amicis. vnde Luce.x. Requiescet sup illam pax vestra. Et Esaie.lvij. Veniat pax ⁊ requiescat in cubili suo.

Item ibi est securitas terroris expulsiua. In tabernaculis m̄t fiducie. In isto em̄ tabernaculo nihil timet homo: nec mortem: nec infirmitatē: nec cuiuscunq; tyranni aduersitatem p̄s. Domie quis habitabit in tabernaculo tuo? aut quis requiescet in monte sancto tuo ⁊c. Cuilibet em̄ beato videt dominus dicere illud.ij. Regū.xix. Veni mecū vt requiescas securus in hierusalem. Et illud Job.xj. Habebis fiduciam ꝓposita tibi spe: requiesces ⁊ non erit qui te exterreat. Item ibi est fertilitas ardoris repletiua seu saciatiua: quia.s. ibi est tanta abūdantia requiei q̄ ardorem desiderij ex toto saciat atq; replet: quod ostendit cum dicitur. Opulenta Job.xxxvj. Requies mense tue erit plena pinguedine. Et Ecci.xxxj. In requie sua replebit bonis Judicū.xviij. Vidimus terram valde opulentaz ⁊ latam. Ista est igitur requies beatorum que laboribus emitur. que peccatoribus interdicit que a sanctis hominibus inuenit. Laboribus dico emit. Juxta illud Ecci.lj. Modicū laboraui ⁊ inueni mihi multam requiem. Peccatoribus etiaz interdicit Trenor.iij. Lassis nō dabat requies. Et in psalmo Quibus iurauī in ira mea si introibūt in requiem meam. Sanctis vo hominib⁹ concedit. Et ideo dixit xp̄s Matthei.xj. Venite ad me oēs q̄ laboratis ⁊ onerati estis ⁊ ego reficiā vos: ⁊ inuenietis requiem animabus vestris. Et sic patet q̄ est quedam requies superior ⁊ gaudiosa. Quarto principaliter dico q̄ est quedā requies posterior ⁊ tediosa. Et ista est requies nature corporalis. Et ista ꝑm Mauricium est triplex. scilicet Sanitatis. Dormitionis ⁊ Mortis. Requies em̄ sanitatis est in disposita cōplexione Ecci.xxxviij. Medici deprecabunt dominū vt dirigat eor⁹ req̄em ⁊ sanitatem. Requies dormitionis consistit in sensuū corporalium ligatione Marci.xiij. Dormite iam ⁊ requiescite. Requies mortis est in laborū seculi exclusione Ecci.xxij. Modicum plora super mortuū: quoniam requiescit.

Quinto principaliter possum dicere q̄ est requies inferior q̄ est piculosa. s. requies inferni. De q̄ Esa.xiij. Nō figet ibi tētoria arabs: nec pastores requiescēt ibi: ꝑ requescēt ibi bestie: ⁊ replebunt domus eorum draconibus: ⁊ habitabunt ibi strutiones: ⁊ pilosi saltabunt ibi: ⁊ respondebūt ibi vlule ⁊ syrene in edib⁹ voluptatis. Ubi ostēdunt multa genera peccatoꝝ que in inferno requiescunt. Sed vide eam expositam supra ⁊c. Sufficit. Vide supra de Quiescere. Et supra de Perfectione super vocabulo Moe qui interpretatur requiescens.

Requirere. Proprie loquēdo nihil aliud ē q̄m aliquod debitū expetere. Ille em̄ ꝓprie dicit req̄rere: qui illud qd̄ alicui tradidit: vel de q̄ aliquis sibi tenetur repetit. Et sic breuiter loquendo dico ꝑm Mauricium q̄ scilicet Requirit deus animas de manib⁹ prelatorum. Requirit prelatus bona opera de manib⁹ subditoꝝ. Requirit iudex vindictam de operibus impiorum. Requirit pauper auxilium de manib⁹ dominoꝝ. Requirit peccator misericordiam a facie viciorum. Requirit vasallus dominū a facie inimicoꝝ. Primo ergo dico q̄ requiruntur anime de manib⁹ prelatorum. Ipsis em̄ tradite sunt sicut oues pastoribus ad regendum. Et ideo quādo ꝓpter defectū eorum pereunt: de ipsoꝝ manibus requirunt tanq̄m illa de quibus ratione reddere obligant. Unde Ezech.iij. Ipse aūt impius in iniquitate sua morietur. animā aūt eius de manu tua requiram. Et ideo iste pastor quādo videt q̄ aia errantis subditi est ab eo requirenda: ipse ꝑmo debet eam requirere ⁊ p correctionē ad viam salutis reducere: ⁊ ne pereat ad domū ecclesie verbo vel verbere facere reuenire. Un bonus pastor dicit Ezechielis.xxxiij. Quod perierat req̄ram: quod abiectū fuerat reducam: quod fractū fuerat alligabo: quod infirmū erat consolidabo: ⁊ quod pingue et forte custodiam. Quia alis nisi sic faciat: dominus dicit eis illud quod ibidē dicit. Requiram gregem meum de manu eoꝝ. Et loquit de pastoribus ⁊ de speculatoribus p quos prelati intelliguntur: qui sunt pastores gregem domini gubernādo: ⁊ speculatores quecunq; nocua preuidendo. Requirunt tur ergo anime de manib⁹ platoꝝ. Scdo dico q̄ req̄runtur opa bona de manib⁹ subditoꝝ. Sicut em̄ agricola req̄rit fructus ab arboribus quas colit. Sic deus ⁊ platus req̄rit bona opera a fidelib⁹ quos regit p̄s. Nonne deus req̄rit: ipse em̄ nouit absconditā cordis. Et alibi. Veritatem requirit deus: ⁊ retribuet abundanter facientibus superbiam.

Tercio dico q̄ requirit vindicta de operib⁹ impiorum. Unde constat q̄ dom̄in⁹ requirit sanguinē ⁊ mortem innocentiū de manu illoꝝ q̄ eos occiderūt. Req̄rit dico ad vindicandū ⁊ puniendū: ⁊ sic de aliis iniq̄tatib⁹. Quia sicut dicit Job.xxiij. Deus inultuz abire non patit. Unde de talī vindicta dicit Gen̄.ix. Sanguinē animarū vestrarū requiram de manu bestiarum ⁊c. Quarto requirit auxilium de manu dominoꝝ: quia.s. pauperes debent requirere auxilium de diuitibus: subditi instructionē a superioribus: peccator gratiam ⁊ veniam a deo ⁊ a sanctis celestibus. Isti.n. ad hec omnia reddēda sunt obligati: ⁊ maxime si debite fuerint requisiti. Et nota hic q̄ ipsi debent requirere ⁊ querere a deo tanq̄m a debitore suo ista que secuntur. videlicet

Pacis tranquillitatem.
Laudis iocunditatem.
Vite eternitatem.

De pacis ergo trāquillitate dicit Ezechielis.xij. q̄ angustia supueniente requirēt pacem. De laudis iocūditate dicit in p̄s. Laudabūt omnes qui requirūt eum. De vite eternitate dicit in Psal. Unam petij a domino hanc req̄ram vt inhabitem in domo domini omnib⁹ diebus vite mee ⁊c. Ista igit de requirere sufficiāt Qualiter aūt peccator requirat misericordiam ⁊ vasallus dominī potentiam. Vide in tabula ⁊ vide supra De q̄rere. De inquirere. De acquirere. De petere. Rogare ⁊c.

Res. Nota q̄ in scriptura sacra omnia que sunt dicitur res siue sint substantie accidentia. passiones habitus siue actus. Unde breuiter nota q̄ nos inuenimus in scriptura in malo significato

Res fugitiuas ⁊ deficientes.
Res nocitiuas ⁊ inficientes.
Res pungitiuas ⁊ afficientes.

In bono vo significato nos inuenim⁹ Res iuuatiuas ⁊ ꝓficientes. Res directiuas ⁊ ꝓficientes. Res refectiuas ⁊ sufficientes. Ista.n. sunt sex genera rerū tā bonaꝝ q̄m malarū rerū de q̄b⁹ debet q̄libet cogitare. Primo dico q̄ nos inuenim⁹ res deficientes ⁊ fugitiuas q̄ sunt cōtemnende. Et iste sunt res huius mundi. s. bona temporalia ⁊ terrena. Ista em̄ sunt quedaz res que nihil habent stabile seu fixum: nihil pacificum aut quietū. Unde de mūdo ⁊ de rebus ipsi⁹ p̄t dici cuilibet illud qd̄ dicit Roz.xiij. Non concupisces rem proximi tui. Proximus em̄ noster est mūdus: cui? scilicet res non sunt cōcupiscende nec a pfectis cordib⁹ appetende. Narrat em̄ Ouidi⁹ q̄ ꝓserpina filia cereris a plutone rapta de inferno non potuit liberari ꝓ eo q̄ de inferni rebus aut fructibus gustauisset. Lex em̄ inferni ita erat ꝑm poetas q̄ quicunq; descendens ad inferos de inferi fructib⁹ comedisset: neq; q̄ amplius exinde exire posset. Id qd̄ facit illud qd̄ narrat vt audiui de insula puellarū: que scilicet in mari dicunt viuere immortales quas videlicet magis crederem esse spirituū certū genus: q̄m aliquā rem humanam. Audiui enim q̄ cum naute quidam casu ad illam insulam applicassent ⁊ ibi solas feminas excepto vno solo homine repperissent: consultū est ipsis per hominē illuz q̄ de bonis ⁊ fructibus insule non comederent aut tangerent quoquo modo. quia si hec facerent: de insula recedere decetero nō valerēt. Cui naute credentes bona insule non tetigerūt ⁊ sic liberi sine periculo recesserūt. Talis insula est mūdus: qui scilicet bene insula dicit: quia mari occeano vndiq; circuit: quia re uera bona omnia istius insule: q̄ scilicet sunt diuitie. delicie

ꝛ honores. talis conditionis existunt q̄ si aliꝯ ipsis vsus fuerit: vel siquis ea per complacentiam tetigerit: inde sine miraculo non exibit. Qui vo a tactu ꝛ amore talium absti net: exiens sine periculo tutus manet. Res em̄ iste sęc mūdi bona venenose sunt: quia scilicet suos occidūt ꝛ inuenientes dilectores. Unde Leui. vij. Qui tetigerit immūdiciā omnis rei que polluere potest: peribit de populis suis. De talibus aūt rebus dicit .j. Regū. xv. ꝛ consulit sic. Uade in quit demolire amalech: ꝛ demolire vniuersa eius: nec parcas ei: nec concupiscas aliquid ex rebus ipsius. Est igit dare res deficientes ꝛ fugitiuas: quas quilibet debet non amare. Res em̄ iste fugaces sunt similes vmbre: que scilicet ita fugit q̄ cum eam apprehēdere crediderīs nihil habes. Et ideo de taliꝫ vanitate dicit Eccl. ij. In supuacuis rebus noli scrutari multipliciter: ꝛ in pluribus operibus eius nō eris curiosus. Secūdo dico q̄ est dare res inficientes et nocitiuas quas quilibet debet euitare. Et iste res nihil aliud sunt q̄ꝫ vicia ꝛ peccata: malaq̄ opera ꝛ puersa. De qua Mee. v. Non est bona res quā facitis. Et Mee. vij. Que ē res hec mala quā vos facitis. Et si vis dic q̄ talia sunt. scꝫ

Res luxurioſe q̄ maculant.
Res iniurioſe q̄ stimulant.
Res delicioſe que fistulant.
Res proditioſe que vinculant.
Res periculoſe q̄ iugulalant.

De re luxurioſa dī Leuit. xx. Qui duxerit vxorem fratris sui rē facit illicitam. Unde etiā David qui vxorem Urie fedauerat dicit .ij. Regū. xij. Tu es rex qui feciſti rem hanc. Unde de filiꝯ Jacob ꝛ sychem qui sororem eoꝝ corruperat dicit Gen. xxxiij. Or irati sunt valde eo q̄ fedam rem esset operatus in israel: ꝛ violata filia Jacob rem illicitam ꝓpetrasset. De re etiam iniurioſa dicit in Psal. Or scilicet impij intenderūt arcbum rem amaram vt sagittent in occultis immaculatū. De re delicioſa dicit Prouer. xx. Or luxurioſa res est vinum ꝛ tumultuoſa ebrietas. De re perditioſa dixit David in psalmo. Non ꝓponebam ante oculos meos rem iniustam: facientes preuaricationes odiui. De re periculoſa dicatur Leuiti. xx. Qui acceperit sororem suam ꝛc. occident̄ amplo nephariā rem opati sunt. Et Tbobie. ij. Uuius rei causa interfici iussus es. Est igit dare res inficientes ꝛ nociuas quas quilibet debet euitare. Tercio dico q̄ est dare res afficientes ꝛ lesiuas quas vir iustus debet tolerare. Et iste res nihil aliud sunt q̄ꝫ mundi miserie ꝛ tribulationes. quas scilicet iusti tolerant patienter. Unde vir iustus tribulationib⁹ ꝛ rebus aduersis assuetus ē sicut ille de quo dicit .ij. Machab. viij. Adiuncto inquit gorgia viro militari ꝛ in bellicis rebus expertissimo. Jn bono vo significato dic q̄ est dare res proficientes ꝛ iuuatiuas quas debet quilibet frequentare. Et iste certe sunt bona opera q̄ proficiūt ad salutē. De quib⁹ potest dici illud .j. Machabeoꝝ. v. Audiuit iosephus princeps virtutis res bene gestas ꝛ prelia que facta sunt ꝛ dixit faciamus ꝛ ipsi nobis nomen. Et nota q̄ res bene geste proprie possunt dici

Res q̄ fideliter incipiunt.
Res q̄ viriliter proficiunt.
Res q̄ diligēter examinant.
Res q̄ sapiēter expostulant.

De inceptis fideliter patet Gen. xxij. De abraam ꝓpium filium occidere volente vt domino obediret: cui dictum fuit. Nunc cognoui q̄ timeas dominū quia feciſti rem banc: ꝛ non pepcisti filio tuo vnigenito ꝓpter me. De perfectis viriliter potest dici illud Ruth. iij. Bene res acta est. Et Judith. xj. Perfectam rem faciet dominus tecum. De examinatis diligenter patet Deutro. xiij. Diligēter rei veritate perspecta: si inueneris verum esse quod dicit per cuties ciuitatem. Et .ij. Machabeo. j. dicit. q̄ considerans rex rem ꝛ diligēter examinās cū probassent sacerdotib⁹ donauit multa bona. De expostulatis sapienter potest dici illud Numeri. xxvij. Justam rem postulant filie salphaat. Res enim iuste a deo petende sunt ꝛ non iniuste: quia alꝫ non obtinerent̄. Juxta illud Jacobi. iij. Petitis ꝛ non accipitis: eo q̄ male petatis. Et .iij. Reg. iij. dicit. q̄ deus sume gratum habuit q̄ salomon rem huiuscemodi. s. sapientiam ꝛ nō diuitias postulasset. Jdeo bene dicit Job. xxij. Tunc inquit. s. quādo iusta postulabis: eleuabis ad deum faciem tuam. Rogabis eum ꝛ exaudiet te: ꝛ vota tua reddes. Decernes rem ꝛ veniet tibi: ꝛ in vijs tuis splēdebit lumen. Bona ergo opa sunt res ꝓficientes ꝛ iuuatiue quas quilibet debet frequētare. Deinde dico q̄ est dare res ꝓficientes ꝛ directiuas quas quilibet debet ꝓcurare. Et iste certe sunt virtutes ꝛ merita: etiam sacre scripture dicta ꝛ verba. Jste em̄ sunt res q̄ ornant ꝛ ꝓficiunt vitaꝫ nostram. De quibus Prouer. viij. Audite: inquit sapia diuina: quoniam de rebus magnis locutura sum. Aperient labia mea vt recta predicēt. Res em̄ magne sunt virtutes et scientie: ꝛ certe difficiles ad acquirendum. Sicut em̄ dicit ꝓbs. Uirtus est de bono ꝛ difficili: vñ de istis dicit Eccs. j. Cuncte res difficiles: ꝛ non pōt eas homo explicare sermonibus. Est igit dare ꝛc. Deinq̄ dico. q̄ est dare res sufficientes ꝛ refectiuas quas quilibet debet affectare. s. res et bona glorie paradisi. De quibus dicit Judicū. xviij. Tradet nobis dominus locum in quo nullius rei erit penuria eoꝝ q̄ gignunt̄ in terra. Dec igit de Re in bono ꝛ in malo sufficiant. De re etiā seu de rebus generaliter.

Respublica. Nota q̄ respublica dicit cōis status plurium simul viuentiū ꝛ sub easdem legibus. moribus atq̄ ritibus cōiunctoꝝ. sicut. s. est status regū: vel ciuitatis: vel etiam cuiuslibet collegium vel cōitatis. Et sic dic q̄ nos inuenim⁹ Rēpublicā

Temporalem. Prīa ē laicoꝝ q̄. s. sigt citates ꝛ regna.
Generalem. Scda est oim xpianoꝝ. s. fides ꝛ eccia.
Specialem. Tercia est religiosoꝝ ꝛ collegiatoruꝫ.
Spiritalem. Quarta est hominum perfectorum.
Criminalem. Quinta est hominum peccatorum.
Infernalem. Sexta est hominum damnatorum.
Supernalem. Septima est hominum beatorum.

De oīnibus em̄ istis rebuspublicis innumera possent dici: sed de q̄libet in suo speciali titulo satis dixi. Unde ergo de Ecclesia. Religione. Gloria eterna ꝛc. Ueruntamē licet in scriptura: nulle sunt ꝓprius auctes vocales: aliq̄d tamē inquātum tangit cōmunitatē regni. ciuitatis. eccle. vel collegij. de republica dicere volo: ne forte ipsaꝫ penitus prętermittā. Dic igit q̄ respublica debet Fideliter adamari. Uiriliter defensari. Nobiliter adornari. Utiliter ordinari. Sagaciter gubernari. Sufficit.

Reseruare. Nota q̄ reseruare idem est qđ retro. i. imposterū seruare. Et sic dic q̄ nos inuenimus in scriptura Unū reseruare quod facit

Sapiens
Nescions.
Patiens.
Puniens.

Reseruat.

Sapiens magis iuuantia.
Nescions magis placentia.
Patiens magis vtilia.
Puniens magis crudelia.

Jgit dico q̄ ē reseruare qđ facit sapiēs: q. s. iste sibi reseruat meliora: ꝛ dimittit ꝛ respuit viliora. Sicut videm⁹ de prudētibus q̄ in thesauris suis pciosiora reseruant. Uilioꝛa vo ꝛ magis transitoria expendere non formidant. Sic vere spūaliter si sapientes simus: pciosa ꝛ nobiliora. s. virtutes ꝛ merita in thesauris cordiū nostroꝝ reseruabimus: vilia vo tpalia ꝓtemnemus. Exemplo. s. auiū q̄bus natura dedit vesiculam in gutture pro granis ꝓtra futurā esuri em reseruandis. Unde Josepb Gen. xlv. fratribus suis dixit. Premisit me dominus vt reseruemini. Et Numer. xxxj. Mulieres q̄ nouerūt viros in coitu interficite. oīs vo feminas virgines reseruate. q. d. meliora sunt reseruāda: deteriora abijcieda. Jterum dico q̄ est reseruare qđ facit ne sciens. s. fatuus ꝛ ignorās. qui. s. ꝓtrarium facere consuevit quia. s. reseruat deteriora: dimittitq̄ ꝛ abijcit meliora. Et istud est qđ pharao id est dyabolus precepit egyptijs Exodi. j. vbi dicit. Si masculus fuerit interficite illum: si femina reseruate. Masculus em̄ bona virtuosa signat: femina vo bona tpalia: mollia ꝛ transitoria: necnō mala ꝛ defectuosa signat Numeri. xxxj. Cur feminas reseruastis. Et ista habent loca in illis qui iram ꝛ odium in corde reseruant. vt scilicet vindictā quādo poterūt inde sumant. vnde Eccl. xxvij. Qui vindicari vult a deo inueniet vindictam: ꝛ ad peccata illius seruans seruabit. Sequit. Ipse duz caro sit reseruat iram: ꝛ ꝓpiationē querit a deo. Istud etiam pōt allegari de auaris: qui. s. bona terrena non diuidūt pauperibus: sed reseruant filiꝯ ꝛ parentib⁹ similes vulturi q̄ residuum prede more aquile alijs auibus non diuidit: sed in nido pro se ꝛ pullis reponit. cōtra illud Num. xviij. Omnia q̄ offertis ex decimis in donaria dñi optima et electa

erunt. Sequit. Et non peccabitis sup sup hoc egregia vobis t pinguia reseruãtes. Iterum dico q est reseruare qđ facit patiens: quia. s. patiens mala que sustinet reseruat in dicio t punitioni: vel etiam quousq; tẽpus resistendi valeat inuenire: t postea redditio iocunditatis. Cuius tamen contrariũ faciunt stulti: qui scilicet statim indicant iram suam: nec aliquid sciunt imposterũ reseruare vel expectare. Unde Prouerb. xxix. Totum spũ suum ꝓfert stultus sapiens aũt differt t reseruat imposterũ. Iterum dico q est reseruare qđ facit puniens: quia. s. iudices q̃ malefactores volunt punire solent ipsos in carcere detinere: t ad dies q̃bus iura reddunt ipsos vt ibi fin demerita sua recipiãt reseruare: sicut parisius facit prepositus: qui. s. malefactorũ penam soletvsq; ad sabbatũ finez ebdomade referre: t ibi sua premia reseruare. Sic vere deus ad diem iudicij vbi generalia iura reddent: t ad finẽ ebdomade vite ꝑsentis punitos reseruat: t penas etiam ibidem reseruat impijs inferendas. Sicut em dicit Job. xxj. Ad diem vltionis seruat malus. Un. ij. Pet. ij. Nouit deus iustos de tentatiõe eripe: iniquos vo in die iudicij reseruare cruciendos. Sicut em ibidẽ de impijs dr. Hij sunt fontes sine aqua: t nebule turbinibus exagitate: q̃bus caligo tenebrarũ reseruatur. Sufficit. Uide vbi Seruare.

Residere. Residuum. Nota q Residere idẽ est qđ remanere: seu restare: finaliter inuenir: seu qđ in aliquo loco restat remanet t morat. Dic igit q in scriptura sacra multiplex residere seu residuum inuenit. vicz Residuum

Luminis intimi. Primũ ẽ residuũ virtutũ t meritoꝝ
Criminis pessimi. Scm est residuũ culparũ t pctoꝝ.
Turbinis vltimi. Terciũ ẽ residuũ penaꝝ t tormẽtoꝝ
Graminis optimi. Quartũ vo ẽ residuũ bonoꝝ t premiorum.

Primo igit dico q est residuũ luminis intimi: t hoc est virtutum t meritoꝝ. Virtutes em t merita sunt illa residua q̃ viri iusti sibi reseruant: quia. s. quicq̃d de bonis tpalibus seu etiam de corpalibus accidit. spũalia tamẽ t virtualia sicut quedã residua expendere non audẽtes de eis apud animã thesaurisant. Unde de bonis laban datis iacob dixerunt rachel t lya Gen. xxxj. Nunquid habemus quicq̃ residui in facultatibus t hereditate dom̃ patris nostri: q. d. sic. Quia. s. sicut virtutes t merita sunt residuum: quod. s. iustis restat t residet de facultatib̃ dei patris. Un de tali residuo dixerũt filij israel domino. ij. Paral. xx. Cuz ignoremus quid agere debeamus: hoc solum habem̃ residuum vt oculos nros erigamus ad te. Istud est q̃ bonũ residuũ. s. charitas. gra seu virt̃. Et certe ab isto residuo viri iusti residui nũcupant. Un nõ q̃ isti dicũt residui Quia

Reseruati specialiter. Iusti em dicunt residui q̃a
Conculcati temporaliter. a deo spãliter reseruãt. Isti
Roborati virtualiter. em respectu malorꝝ non sunt
Dedicati regulariter. nisi quoddam modicum resi
Sublimati singulariter. duum: t quedam modice reliquie quas sibi dom̃ reseruauit. Unde Leuit. x. Locutus est dom̃ ad filios aaron q̃ erant residui. Tollite sacrificium qđ remansit: t comedite illud iurta altare absq; fermento: quia sanctũ sanctoꝝ est. Item iusti dicunt residui quia a mũdo tpaliter cõculcant seu etiam ꝓtemnunt. Residuũ em dicit quasi retrosedẽs: quia. s. isti a mũdo retro ponunt t postponunt. vnde Hester. j. dicit. Or duces persarũ atq; medoꝝ qui videbant faciem regis post eũ residere soliti erant. Et tamẽ de talibus postpositis: residuis t cõtemptis dicit Esaie. iij. Et erit inquit omnis qui relict̃ fuerit in syon: t residuus in hrlm: sanctus vocabit omnis q̃ scriptus fuerit in vita in hrlm. Item iusti dicunt residui q̃a in seipsis virtualiter roborant. Et ideo dicunt residui seu etiam residentes. i. in statu virtutis firmiter remanẽtes Luce. vij. Resedit qui erat mortuus t cepit loqui. De quo dicit. j. Macb. ix. Or licet videret q̃ fluxit exercit̃ eius: ipse tamẽ dixit bijs qui residui erant: fugiamus t eam̃ ad aduersarios nostros. Sequit. Absit vt fugiam̃ ab eis: t si appropiauit temp̃ nostrũ moriamur in virtute: t non inferamus crimen glorie nostre. Dicunt ergo iusti residui: quia in seipsis virtualiter roborant. Item dicunt residui quia deo regulariter dedicant. Sicut em videmus q̃ residua animalium vanit pauperibus: sic viri iusti t illi qui in mundo reputant residui: t quasi reliq̃e modicũ reputati. xpo pauperi dedicant t ipsius seruitio deputant: sicut patet de illis qui daudos t mancos in religione ponũt. sanos vo si ponerent: ꝑditos reputarẽt. Igitur de talibus residuis domino dedicatis dicit. ij. Paral. xxxiij. Or iosias rex iuda abstulit oĩes abhominationes de vniuersis regionibus filiorum israel t fecit oĩes q̃ residui erant in israel seruire domino deo suo. Item dicunt residui quia sursum singulariter eleuant. Uidemus enim q̃ illi qui sunt residui de genere alicuius rei principalibus heredibus mortuis quãdoq; sublimant ad regnum. Sic iusti principalib̃ heredib̃ regni celestis. s. angelis decedentib̃ ꝑ peccatũ ad istud padisi regnũ sicut vltimi t residui assumpti fuerũt: t loco ipsoꝝ finaliter regnauerũt: ibiq; resederũt t remanserũt. Un de asserto dicit Hester. xv. Or ipse residebat sup solium regni sui indutus vestib̃ regijs. Uestes em regie q̃s bñt isti residui. i. vestes btoꝝ sunt

Iocunditas et exultatio. Isti em residui. s. beati seu
Fertilitas t cumulatio. sancti letant valde iocũde.
Eternitas seu duratio. Unde Esaie. xxviij. Erit dominus in die illa corona glorie t sertum exultationis residuo populi sui. Item isti fruunt semp abũde. Unde de quolibet beato potest dici illud Cant. v. Oculi eius sicut colũbe sup riuulos aquaruz que lacte sunt lote: t resident sup fluenta plenissima. Item ipsi figunt valde profunde: quia. s. isti sunt fixi indeficientes: ꝑ petui t eterni. Unde apls in ꝑsona beatoꝝ dicit sic. j. Thes. iij. Nos autẽ qui viuimus: qui residui sumus: rapiemur obuiam cum xpo in aera t sic semp cum dño erimus Et breuiter de beatis dicit Joelis. ij. In monte syon t in ierlm erit saluatio in residuis quos dns vocauerit. De dãnatis vo dic ẽ ecõuerso Hiere. xlviij. Non erit qui effugiat t sit residuus. Et ibidem. Non relinquet de reliquijs vllis quicq̃ residuum. Istud em possime patet de impijs quorum substantia. fama. gloria. ꝓgenies t memoria perit cuz sonitu: ita q̃ de bijs oĩbus nihil post ipsos restat residui: q. s. ipsis non reseruat dom̃ suũ residuũ. s. gloriam paradisi: quinimmo etiam residuũ qđ in mũdo relinquũt finaliter totum perit: quia. s. istud residuuz partim ꝑ tyrannos. partim ꝑ malos famulos: aut etiam per heredes fatuos cito transit Joelis. j. Residuũ eruce comedit locusta: t residuum locuste comedit brucus: t residuum bruci comedit erugo. Non sic boni non: quia certe isti habent residuũ bonum glorie paradisi: t sunt etiã residui t beati. De dãnatis aũt t peccatoribus dicit. ij. Reg. xxj. Nec vnus quidem residuus sit. Patet ergo q̃ est dare residuũ luminis intimi: quod est virtutũ t meritoꝝ. Secũdo dico q̃ est dare residuum fulminis pessimi: quod est culparum t viciorum Peccatum em residuum dicit ꝑ eo q̃ semp in conscie̅tia resident ꝑ remorsum: t pro eo q̃ ad punitionẽ ad vltimũ iudicium reseruant: q̃q illos q̃ peccãt vltimos t residuos facit esse. Un breuiter nota q̃ tales tales residui scz pctõres

Liberaliter diffugiunt t vagant. Isti igitur vagant
Mentaliter supbiunt t lauant. t diffugiũt labiliter
Finaliter deperẽũt t damnant. seu faciliter: quia. s. nihil vere stabilitatis habent. Unde Ezech. xvij. Residui aũt in omnẽ ventũ dispergent. Item isti leuant t supbiũt inaniter seu mentaliter. j. Macbab. ix. Residui fugierũt in montem. Item isti damnant t deficiunt seu deperẽũt finaliter. Unde Deutro. xxxij. Videbit q̃ infirmata sit manus t clausi quoq; defecerũt residuiq; consumpti sunt. Patet igit q̃ est dare residuũ fulminis pessimi ꝛc. De residuo ergo gratie t culpe satis dixi. De residuo aũt glorie t pene transeo: quia etiam aliquid de eis supra dixi.

Resistere. Nota q̃ resistere est actus contrarietatis t obuiationis: cõtrouersie t repulsionis. Resistentia enim non est inter similia: sed inter contraria. Omnia em que sunt resistũt naturaliter suis cõtrarijs. Et ideo possumus notare q̃ est quedã resistẽtia. s.

Supne iurisditionis t potentie. Primo dico q̃ resistit potentia dei affe
Interne ꝓtradictionis t ꝓstantie. ctionibus supborũ.
Humane obstinationis t stulticie. quia sicut dicit Jacobi. iij. Deus supbis resistit humilib̃ aũt dat gratiam. Uideo enim in istis horologijs serreis q̃

q̃uis ibi sint diuersi circuli diuersimode se mouentes: est tamen inter alios vnus circulus qui vadit contra impetuz aliorum: qui nihil penitus operatur nisi q̃ resistit impetui aliorum: ipsosq̃ facit retardare ne currant citius q̃ oportet. Natura etiam videns q̃ ꝓpter impetum firmamenti multa possent contingere incomoda: dedit sibi vnum resistens scilicet cursum ⁊ motum naturalem planetaruz: qui continue contra cursum firmamenti mouet: ⁊ hoc facit vt per talem resistentiam: sui motus violẽtia restringat. Sic vere deus est circulus contradictiuus ⁊ humano impetui resistiuus. Cum em̃ in horologio huius mundi multi ⁊ diuersi sint circuli. i. multe ⁊ diuerse persone: que diuersos et contrarios habẽt motus id est multas diuersas ⁊ contrarias conditiones. affectiones ⁊ inclinationes. vnus em̃ currit ad diuitias: alius ad delicias: vnus diligit culmen bonorum: alius appetit vindictas inimicoz. Et breuiter impet⁹ istorum ⁊ se ⁊ alios destrueret: nisi circulus cõtrarius: hoc est dictu motus occulte dei ꝓuidentie: per suam occultam resistentiaz: ipsorum impetum impediret. Et ideo nõ sunt timende malorum seuicie cum certissimum sit q̃ non possunt seuire vltra q̃ eis permissum est: cum certi simus q̃ deus qui est circulus ⁊ spera incircũscriptibilis: cuius centrum vbiq̃ est. circumferentia aũt nusq̃ ſm philosophũ. q̃ habet statum hominis in manu sua: suo motu cõtrario eorum affectionibus ⁊ violentie resistit: ipsosq̃ vltra q̃ expediat aliq̃d facere non permittit Sapiẽ. xviij. Restitit ire ⁊ finem imposuit necessitati. Iste est em̃ cui nullus potest resistere: ⁊ qui solus potest omnib⁹ cõtraire. Unde Hester .xiij. In ditione tua cuncta sunt posita: ⁊ non est q̃ tue possit resistere voluntati. Et ista est prima resistentia qua. s. resistit dei potentia affectionibus malor. Secũdo dico q̃ est quedam resistentia qua resistit iusti constantia tentationibus impiorum. Apes enim semp dicunt̃ pate resistere cuilibet domiciliũ suum impetenti: ⁊ mella sua rape cupiẽti. Aper etiam scutũ offeum: hoc est dictu. carnem duram ad modum scuti offei dicit habere in latere dextro: qõ iaculis venatoris solet opponere: vt sibi possit melius resistere ⁊ ab ipsi⁹ impetu se saluare. Sic vere charissimi nos debemus semp esse pati resistere hostibus spiritalibus. scilicet Mundo. Carni ⁊ dyabolo: ⁊ eoz tentationib⁹. suggestionibus ⁊ impugnationibus: scutũ fidei ⁊ constantie ipsis debemus opponere. vt possimus aduersus eos debite preualere. j. Pet. v. Aduersari⁹ vester dyabolus tanq̃ leo rugiens circuit querens quem deuoret: cui resistite fortes in fide. Sicut em̃ inter lapides preciosos ametistus ⁊ dyonisius dicunt̃ resistere ebrietati. Amerites als amatides dicitur resistere igni: quia vestis ab eo tacta non comburitur igni. Ceramus als ceraunius ⁊ corallus dicuntur resistere tempestati. Sic vere charissimi nos debemus resistere

Ebrietati carnalis voluptatis. Iudicũ .xx. Qui si
Igneitati auare cupiditatis. mulauerãt fugã ver
Et tẽpestati dyabolice malignitat̃. sa vice forti⁹ resistebant. Et .ij. Paral. xvj. Viri robustissimi restiterunt regi. Quis hodie ꝓcul dubio de multis possit dici illud Leuit. .xxvj. Nullus vestrũ audebit inimico resistere. Hodie em̃ ita sumus spũaliter impotentes: q̃ nec inimicis resistimus nec etiam ab eis fugere volumus. Sed quod peius est: ab ipso cape nos permittimus. Ad minus em̃ exquo nos nequimus eis resistere: saltem nos debeamus fugere: ⁊ occasiones viciorum totis viribus declinare. Exemplo leporis ⁊ capree: que animalia sunt valde timida ⁊ debilia nullius impetui resistere valentia: ⁊ ideo natura ipsis de velocitate cursus prouidit: vt que ꝓ fortitudinẽ nequeunt aliis resistere: saltim possint ꝓ fuge remedium se saluare. Sic vere ⁊ nos in quibus non est tanta fortitudo q̃ possimus resistere multitudini. sicut dicit. j. Paralip. xx. Debemus nobis fuge remedia querere: ⁊ occasiones pugne prudenter ⁊ sagaciter declinare: sic faciebat ille qui dicebat in ps̃. Ecce elongaui fugiens ⁊ mansi in solitudine. Ista est ergo illa resistentia qua resistit iusti constantia tentationibus demonioz. Tercio dico q̃ est quedam resistentia qua resistit impij stultitia ꝑceptionibus prelatorum. Mali em̃ ⁊ obstinati resistunt dei inspirationib⁹. Prelati instructionibus. Proximi volũtatibus. Subditi supplicationib⁹. Resistũt em̃ mali deo: simules gallo qui est supra cãpanile: qui semper versa facie videtur resistere vento. Unde Ezech. vij. Dura facie ⁊ incircũcisis cordibus semper spiritui sancto resistitis. Item mali resistunt prelato ⁊ cuilibet viro iusto. ij. Thi. iij. Jamnes ⁊ mabres restiterunt Moysi ꝛc. Item mali resistunt proximi voluntatibus. j. Reg. xv. Restitit amelech filijs israel in via cum ascenderent de egypto. Item mali resistunt subditi supplicationibus. ij. Thimothei. iij. Alder eran⁹ valde restitit verbis meis. Sufficit. Vide supra de Cõtrarietate ꝛc. ⁊ de Obuiare ⁊ similibus ꝛc.

Respicere. Respectus.

Nota q̃ respicere idem est quod aliquid attendere vel videre. Et inuenitur in scriptura duplex respectio Dei. s. ⁊ hominis. Deus enim habet tres oculos quibus respicit vniuersa. s. Oculũ scientie quo mundũ respicit ad gubernandũ. Oculum clementie quo bonos respicit ad adiuuandum. Oculum iustitie quo malos respicit ad condemnandũ. Istis em̃ tribus oculis respicit dominus vniuersa. Oculus enim scientie est filius cui attribuit sapientia. Oculus clemẽtie est spũs sanctus cui attribuit bonitas. Oculus iustitie est pater cui attribuitur potentia. Et sic dic q̃ deus habet

Unum respectum valde luminosum.
Unum respectum valde gratiosum.
Unum respectum valde rigorosum.

Respectus luminosus est respectus sue scientie. Iste est em̃ respectus lincis: que videt vltra pitem. Respectus aquile que de summo aeris loco videt piscibus in aqua natare. Respectus solis: qui ſm philosophos dicit oculus mundi: ⁊ ſm poetas ante omnes alios deos omnia dicitur primus respicere ⁊ videre. Iuxta illud Eccl. .xlij. Sol illuminans per omnia respexit. Quia scilicet istũ respectum diuine scientie nullus paries potest occupare. nulla distantia põt impedire. nulla nox vel obscuritas potest obfuscare. Teste em̃ ps̃. Excelsus dominus ⁊ humilia respicit: ⁊ alta alonge cognoscit. Unde Job. xxviij. Omnia q̃ sub celo sunt respicit. Respectus amorosus est respectus sue clementie. Iste est enim sicut oculus caladrij: qui respiciendo infirmum morbum ipsius ad se trahit: ipsuz quoq̃ qui debet sanari libenter respicit ab alio vero oculum auertit. Sic deus oculo sue misericordie respicit illos qui ſm occulta sue predestinationis ꝓ eum finaliter sunt saluandi: ⁊ q̃ in paradiso perpetuo sunt collocandi. Nota q̃ iste respicit penitentes ⁊ tribulatos. indigentes ⁊ pauperes. patientes ⁊ humiliatos. De penitẽtibus enim dicit Luce. xxij. Dominus conuersus respexit petrum: ⁊ recordatus petrus verbi Jesu egressus foras fleuit amare. De indigentibus dicit in ps̃. Oculi eius in pauperẽ respiciunt: palpebre eius interrogãt filios hoim. De humilib⁹ vo dicit Luce. j. Respexit humilitatẽ ancille sue. ecce em̃ ex hoc beatã me dicẽt oẽs generationes. Iste aũt respectus diuine clemẽtie tum me apparuit in incarnatione verbi: qñ respexit indigentias nras ⁊ venit nos visitare. Iuxta illud ps̃. Respice de celo ⁊ vide: ⁊ visita vineam istam. Iste est q̃ respect⁹ amorosus sue clemẽtie. Respect⁹ rigorosus est respectus sue iustitie. Iste est em̃ respect⁹ basiliscꝰ q̃ inuenerit alios q̃s respicit. Quia. s. respectus diuine iustitie qñ finaliter respicit malos: ipos iuenit ⁊ occidit ps̃. Respice inimicos meos qm̃ multiplicati sunt nimis. Et alibi. Qui respicit terrã ⁊ facit eaz tremere. q̃ tangit montes ⁊ fumigãt. Et illud Exo. xiij. Respiciens dns sup castra egyptioz in colũna ignis ⁊ nubis interfecit exercitum eoruz. Et isti sunt tres oculi dei q̃bus scz respicit vniuersos. Et sic dico q̃ iste est respect⁹ diuin⁹.

Secũdo dico q̃ est respectus humanus: ⁊ iste similiter est duplex. Bonus. s. ⁊ malus. Bonus em̃ respectus bois nihil aliud est q̃ sensus ⁊ discretio cordialis: quo. s. homo debet respicere ⁊ videre illa que sibi sunt vtilia ad salutem De quo Eccle xxiij. Nihil melius ⁊ dulcius q̃ respicere in mandata dei. Et sic nota q̃ aliqua sunt respicienda superius. Aliqua inferius. Aliqua exterius. Aliqua interius. Aliqua posterius. Supius em̃ sunt respicienda. s. gaudia beatoz. exemplo strutionis q̃ videndo ⁊ respiciendo versus stellas celestes parit ⁊ concipit ouu sua ſm Grego. in moral. Quia vere duz stelle celestes. i. beati q̃ sunt in patria ꝓ cõtemplationẽ ⁊ deuotionez: ꝓ oronẽ ⁊ p̃ sui auxilij implo-

videnciam respiciunt: ouia bonoꝝ operū ⁊ bonoꝝ affectuū a deuotis fidelibus pariunt. Et ī Luce.xxj. capit dñs discēs. Respicite ⁊ leuate capita vra. Dō est ꝓtra illos q̄ non respiciūt ad bona supiora ⁊ ad inferiora: nō ad celestia sed ad terrestria. non ad immortalia: sed ad corruptibilia: sil'es bestijs q̄ sursum respicere nō possunt: sed solū inferius versus terrā. Figurati in illa mulliere curua ⁊ ꝓtracta. de q̄ dī Lu.xiij. q̄ oino sursum respicere nō poterat. Infern⁹ sūt respiciēda supplicia dānatoꝝ. Leo em̄ terrā respicit q̄n vidit venatores: ⁊ exinde audaciā ꝑ eos resumit. Sic vere bō dz terrā miserie ⁊ tenebrarū respicere: ⁊ ex aspectu tormentoꝝ timorē dei ꝙcipe. ⁊ sic poterit ꝓtra venatores inferni fortis esse. Ut sic sibi possit dici illud .ij. Mach.j. Cō temptos ⁊ abhominatos respice. Exterius aūt sunt respicienda suspiria egenoꝝ. Dō em̄ dz oculis misēdie miserias boium respicere: ⁊ eis affectū cōpassionis oñdere: ⁊ sibi q̄ntū poterit subuenire. sicut de cherubin ꝓcipit Exo.xxv. Respiciāt se mutuo versis vultib⁹. Dō est ꝓtra quosdā superbos ⁊ crudeles q̄ boiem in necessitate positū respicere nō dignant Hiere.xlvij. Mō respexerūt ꝑres filios manibus dissoluti. Interius respiciēda sunt flagicia viciorum Exēplo mulieris q̄ in speculo diligenter respicit maculas vultus sui. Sic ⁊ nos in speculis ꝙscie nre debemus respicere defectus ⁊ maculas vite nre. ij. Paral.xiij. Respiciēs iudas vidit instare bellū. Posterius respiciēda sūt dispēdia futuroꝝ. illa scz q̄ veniūt post nos scz demones. mores ⁊ iudicia ⁊ similia. Exēplo serpentis q̄ boc bz ꝓpriū q̄ pōt post se respicere ꝑm Pli. Et scribit .ij. Reg.ij. Respexit abner post tergū suū. Isti sunt igit boni respectus q̄bus homines respiciūt vtilia ad salutē. Sed de respectu malo pōt dici q̄ multi sunt q̄ libentius respiciunt vilia q̄ vtilia. Sicut sunt illi q̄ respiciūt mulieres ⁊ delectabilia mundi. Similes ceruo q̄ oēm nouitatē admirās. quicq̄d pulcrū videt libenter respicit: ꝓpter qđ sibi aduenit q̄ a venatoris iaculo sepe perit. Sic tales q̄ pulcritudinē incaute respiciunt: sepe ꝑ malas ꝙcupias peunt. Jō ꝙsulit Eccl'.xxv. Nō respicias in mulieris speciē. Et hec de respicere sufficiant. Vide de Aspicere. De ꝙsiderare. De oculo. De videre ꝛc.

Respondere. Nota q̄ respondere nihil aliud est q̄ aliq̄d dicere: vl' cām alicuius allegare. Et est respōdere vbū satisfactoꝝ. qz ille q̄ respōdet intendit satisfacere petenti. Est igit Respondere

Verbū obediētie ⁊ humilitatis.
Verbū sapie ⁊ subtilitatis.
Verbum iusticie seu equitatis.
Verbum stulticie seu presumptuositatis.

Oz em̄ sit verbū humilitatis patet: qz scz ad humiles ꝑsonas ꝑtinet humiliter de petitis rñdere. Quia scz ꝑm q̄ dī Prouerbi.xv. Respōsio mollis frangit iram: sermo durus excitat furorē Humilis em̄ nunq̄ dedignat alijs rñdere Job.xij. Loq̄re terre ⁊ rñdebit tibi. Superbi vō sepe rñdere dedignant: q̄uis audierint q̄ dicunt Job.xix. Seruū meum vocaui ⁊ nō respōdebat mihi ore ꝓprio deprecabar illū. Et Prouerb. xxix. Seruus qđ dictis intelligit ⁊ rñdere ꝓtēnit. Item q̄ rñdere sit vbū sapie ⁊ sagacitatis ptz: qz ꝓstat q̄ ad sapientem ꝑtinet de dubijs ⁊ arduis rñdere. Juxta illud Eccl'.v. Si est tibi intellectus rñde ꝓximo tuo: sinaūt sit digit⁹ tuus sup os tuū ne capiaris in vbo indisciplinato: ac si diceret. Ad sapientes ⁊ intelligētes ꝑtinet rñdere. Ad ignorantes vō ꝑtinet subticere. Item q̄ respondere sit verbum iusticie ⁊ equalitatis: ptz in boc q̄ sicut respōsio debz adeq̄ri petitioni: sic respōsioni dz esse ꝓportio adequata interrogantis. qz scz inter petitionē ⁊ rñsionem debz esse ꝓportio adequata. ⁊ sic ꝑm adequationē iusticie. pena. culpe et premiū merito ꝓportionabiliter cōparat. De pena em̄ et de culpa dī Esa.lix. Peccata vra respōderūt vobis. De p̄mio vō ⁊ merito dī Gen.xxx. Cras respondebit mihi iusticia mea. Item q̄ respōdere sit q̄nq̄ verbū fatuitatis patet qz fatui nullā habentes patientiam: loquaces nullam habentes moderantiam semp volunt ad verba omnia respōdere: similes illi voci montium que dicit echo que ad omnia vltima verba rñdet: sil'es campane q̄ non pōt ita parū tangi quin rñdeat ⁊ q̄n sonet. Sic tales impatientes modico tactu dure respondent. Et tales loquaces ad omnia verba verba respondere studeant. De responsione enim loquacium dicitur Prouerbi.xviij. Qui prius respondet q̄ audiat: stultum se esse demōstrat ⁊ cōfusione dignum. De responsione impatientium dicitur Esaie.xij. Respondebunt tibi vlule in edibus suis ꝛc. Ulula em̄ dicit ab vlulādo. Sic igit patet quomō respondere diuersimode pōt sumi ꝛc.

Restituere. Nota q̄ in scriptura inuenit multiplex restitutio. Restituitur enim

Gra. Restituit gloria. Restituitur temp̄alis substantia

Gratia enim restituitur penitentibus.
Gloria restituitur triumphantibus.
Substantia restituitur indigentibus.

De restitutione constat: qz vicz penitētia est vna virtus que gram perditā solet restituere ⁊ reddere penitēti. Coluber em̄ post pellis veteris dimissionem restituitur ad pristinam fortitudinem ⁊ virtutem. Sic homo p penitentiā restituit ad pristinam gram et salutem. Ut sic ei possit dici illud Genes.xl. Tres adhuc dies sunt post quos recordabitur pharao ministerij tui: ⁊ restituet te in gradum pristinum. Isti em̄ tres dies sunt tres partes pnie scz Contritio Confessio ⁊ Satisfactio: que scilicet plenam restitutionem faciunt deperditis per peccatū. Et nota q̄ restituendo gratiam deus restituit

Discretionis visum.
Loquutionis vsum.
Operationis actum.
Habitationis pratum.

De visu discretiōis dī Mar. viij. Qz cec⁹ ille restitut⁹ ē ita vt clare videret. De locutiōis vsu patet de Zacharia. De q̄ dicitur Luce.j. Qz nato Iohanne solutum est vinculum linguę eius: ⁊ restituta est ei locutio. Unde Soph.iij. Reddam populis labium electum. Johannes interpretatur in quo est gratia. quia scz in ortu et nativitate diuine gratie: recta locutio solet restitui peccatori. De actu bone operationis dicitur Matthei.xij. de illa que scz habuerat manū aridam. quia scz xp̄s dixit sibi. Extende inquit manum tuam: ⁊ extendit: ⁊ restituta est manus illius. Manus autē operationem designat. De statu pristine dominationis q̄liter quandoq̄ restituitur a domino patet Daniel'.iij. vbi rex Nabucho. a deo ꝓpter peccata fuit de regno ejectus tādem peracta penitentia ad regnum iterum restitutus. Un̄ ipse dicit ibidem. In tempe illo sensus meus reuersus est ad me. Sequit. Et in regno meo restitutus sum: ⁊ magnificentia amplior reddita est mihi. Et breuiter deus est ille qui sicut dicit Job.xij. multiplicat gentes ⁊ perdit eas: et subuersas in integrum restituit. Pone hic si vis materiam iuris quō scz aliqui sunt quos iura restituunt in integrum vt sic dicat de quolibet a deo restituto illud .ij. Regū.xxj. Hodie restituit mihi domus israel regnū patris mei. De si tu vō tute habitationis: ⁊ potissime de situ celestis patrie quō bonis restituitur: potest dici illud Daniel'.xiij. Angelus domini restituit abacuc in locum suum. Et breuiter de restitutione virtutū que sit per gram dixit Dauid in psal. Dñe q̄n respicies restitue aiam meā a malignitate illoꝝ a leonibus vnicā meā. Hec igit ē restitutio gre. De restitutione etiā glorie planū est. Homo em̄ hereditatem glie paradisi per pcm̄ ade pdidit. xp̄s vero per suam btām incarnationē eam sibi restituit. ps. Tu es qui restitues hereditatem meam mihi. Fenice em̄ in igne consumpta: ipa eadez auis ex eisdem cineribus in integrū restituit: ⁊ nova auis de antiquis cineribus efficit. Sic in vltima resurrectione restituet nobis humana forma: que p ignē ⁊ incinerationē mortis fuerat destituta. iij. Reg.v. Restituta est caro eius sicut caro pueri. Istam aūt plenā restitutionē faciet dominus in vltimo iudicio. Quia tūc sicut dī Matth.xvij. Helyas venturus est ⁊ restituet oīa. Et bn̄ dixit oīa. qz. s. tūc restituet bonis glia: malis pena. Gloria dico bonis: sicut de thobia dicit Thob.j. q̄ facultas eius restituta est ei. Unde etiā de paupib⁹ q̄ tūc btificabunt dī Ezec.xxxviij. De serti fuerūt ⁊ postea restituti. Pena etiam ipis malis restitui dī Job.xxviij. Juxta vias singulorum restitues eis.

De restitutione vō talis subē ptz q̄ debeat fieri. qz scz q̄cq̄d de alieno bn̄ dz restitui creditori. Un̄.iij. Regū.viij. Restitue ei oīa que sua sunt. Un̄ etiā aīa poterit dicere illi Dan̄.iij. In regno meo restitut⁹ sum. Dō est ꝑ multos q̄ nihil volūt restituere qđ debeāt: vel cā debiti: vel cā meriti: vel ex causa iniurie vel delicti nisi violenter. Exemplo

spongie q̄ sc̄z aquā ebibitā nunq̄ restituit aut reuomit nisi violenter cōprimat. Itē exēplo sanguisuge q̄ etiam sanguinē bibitū nunq̄ restituit vel cuomit nisi violenter cōprimatur. Sic ꝺ̄e multi sunt q̄ illud qꝺ̄ de alieno biberūt nolunt restituere nisi p tribulationē: vel aliā diuinā vel humanā cōpulsionē cōpulsi fuerūt vel coacti: ꝓtra illud Thob.iiij. Quicunq; tibi aliq̄d opatus fuerit ei statim mercedē restitue. Statim em̄ voluntatē denotat non coactionē. Ad denotandum q restitutio debet fieri voluntarie non coacte. Sic ergo patet q est triplex restitutio sc̄z Gratie Glozie et Tpalis substātie ꝛc. Vide supra de Reddere. Et infra de Retribuere.

Resurgere. Resurrectio. Nota q resurgere idem est qꝺ̄ iterum surgere. Res em̄ qñ cecidit. tūc resurgit qñ ad statū pristinū iterū surgit. Specialiē aūt resurrectio nihil alius est q̄ de morte ad vitaz reuersio. Et ideo ſm q vita ⁊ mors diuersimode capiunt̄ in scriptura ſm hoc multiplex pōt resurrectio repiri. Sicut em̄ contingit boiem cadere a statu ꝓsperitate. a vite mortalitate. a gratie stabilitate. ſm hoc est dare triplicem r surrectionez vicz Tpalem. Corporalem ⁊ Spūalem. Et s̄c dico q Resurgat aia spūaliter p gr̄e restitutionē. Dicam⁹ Resurgat bō tempaliter p subē recupationē. ꝓmo q ē Resurgat corpus pſonalr p nature repationē. resurrectio aie q̄ est spiritalis. Aia em̄ p pcām efficit mortua. Juxta illud Ezech.xviij. Aia q̄ peccauerit ipa morie. Sz ab ista morte aia resurgit: qñ vita gr̄e restituta de pcō cōsurgit. Et de ista dicit salomon Prouer.xxiiij. Septies in die cadit iustus ⁊ resurgit. Silis ficui egyptiace q̄ ꝓtra naturā oim arboz si in aqua ponat statim submergit: sed cū bene imbibita fuerit. iterū mirabiliter resurgit ⁊ superi⁹ reascendit. significās virū iustū: qui si aliqn in aq̄ mundane voluptatis p pcām mergat ibi em̄ nō remanet: sed iterū ad gratiam resurgere ⁊ reascēdere cōprobat. Etiā sepe fit q quāto plus ꝓmo p pcām imbibit: tāto plus post ꝓuersionē ad altiorē grodū gratie resurgere multoties inuenit iuxta illud apli Roma.v. Ubi abundauit delictū: ibi supabundauit ⁊ gratia. Et ista est ꝓpie resurrectio pīa. De qua dicit Apoc.xx. Hec est resurrectio prima: btūs ⁊ sanctus qui hz partem in resurrectione prima. Prima em̄ dicit ista resurrectio q. s. pus dz aia resurgere p gr̄az q̄ corpus resurgat ad gl̄iam. Et possumus aduertere q tria sunt istius spiritalis resurrectionis effectiua vel iuuatiua. ⁊ tria sunt ip̄ius impeditiua ⁊ retardatiua. Prima tria sunt scilicet

Elemosyna. De elemosyna dī Eccl̄i.xvij. Elemosyna
Eucharistia. viri q̄si sacculus ⁊ gr̄am bois ꝓseruabit:
Penitentia. ⁊ postea resurget. De eucharistia vo dicit Joh.vj. Qui mād̄ucat carnē meā ego resuscitabo eū. De pnia vo dī.j. Thes.iiij. Mortui q̄ in xpo sunt resurgēt ꝓmi. Mortui em̄ signāt illos q̄ per pniam mortificāt mēbra sua. Tria vo q̄ istam resurrectionē impediūt sunt

Obstinatio voluntatis. ne ꝓsperitatis. Et de istis
Perpetratio iniq̄tatis. dicit in ps̄. Munq̄d q̄ tor
Detentio in bonis mundi. mit non adīciet vt resurgat? Et Esa.xxiiij. Grauabit eā iniq̄tas sua: nō adīciet vt resurgat. Ista est ergo resurrectio anie que est spiritalis. ij. Thi.j. Admoneo te vt resuscites gr̄am dei ꝛc. Scdo dico q est quedā resurrectio fortune q̄ est tpalis. Et ista est illa q̄ quis qñq; cadit a statu mūdane ꝓsperitatis: ⁊ tandē inde iterum ad prosperitatem resurgit. ps̄. Domie ꝓbasti me ⁊ cognouisti me: tu cog. ses. meam ⁊ resur. meā. Quis multi sunt q̄ ita penitus cadant q nunq̄ amplius resurgunt Esa.xxiiij. Corruet non adīciet vt resurgat. Tercio vo dico q est quedaz resurrectio nature q̄ est personalis. Et ista est illa qua omnis homo in nouissimo die resurget: et ante tribunal xp̄i personaliter assistet: vt iudiciū pro se vel contra se recipiat: ⁊ penam aut gloriam reportet et habeat de qua dicitur Job.xix. In nouissimo die de terra surrecturus sum: ⁊ in carne mea videbo saluatorem meum: quem vi. sum egoipse ⁊ non alius. Et possumus notare de ista resurrectione q ista

Naturaliter exemplatur. Dico ergo q ista exemplat
Exemplariter demōstrat. naturaliter. Natura em̄ naturās deus volens q articulum resurrectionis firmiter crederemus: nobis plura exempla posuit in natura. Leo em̄ filios mortuos natos: suo rugitu ⁊ clamore i cubili vbi sunt motu pariter ⁊ tremore facit resurgere: ⁊ vitā recipere ⁊ habere. Filij etiā pellicani mortui a mr̄e resuscitant̄. ⁊ p matris sanguinē pſonaliter ad vitam pristinā restaurant̄. Coluber et ā dimissa veteri pelle in fornamine arto dī renouari: ⁊ p nouc pellis resumptionē ad iuuentutē pristinā restaurari. In q̄bus quidē vbis designat natura q̄ ad terrorem ⁊ clamorē ipsius leonis xp̄i. p angelos clamantis ⁊ p̄ conizantis. surgite mortui venite ad iudiciū: oēs q̄ mortui fuerant resuscitabunt̄: ⁊ resumpta pelle corpoz quā in arto mortis fornamine tam antiquatā dimiserāt: iuuentutē ⁊ nouitatē corpoz assequunt̄ Ro.vj. Xp̄s resurrexit a mortuis ita ⁊ nos in nouitate vite. Resurrectio ergo exemplat nāliꝫ. Itē dico q ista demōstrat exēplariē. Justius em̄ vltime resurrectionis exemplum precessit in resurrectione xp̄i. q: sicut dī vbicunq; intrat caput: intrāt vel p̄nt intrare cōiter alia membra. Sic q: xp̄s ad immortalitatē intrauit per resurrectionē. signū ⁊ exemplū est q ad eandē pos̄sumus finaliter introire. Xp̄s em̄ fm aplm. j. Cor.xv. Resurrexit p̄mitie dormientiū: q̄m quidē p boiem mors: ⁊ per boiem resurrectio mortuoz. Jsta ergo demōstrat exēplariter. Item dico q ista p̄dicat figuraliter. Resurrectio em̄ vlr figurat Ezech.xxvij. In illo cāpo magno pleno ossibus aridis q̄ spūs nō habebant in que venerūt caro: nerui ⁊ cutis. ⁊ ingressus est in ea spūs ⁊ vixerūt. steterūtq; super pedes suos exercitus magnus valde. Et sic q̄rto ꝓdicit q ista ordinat seu reuelat spūaliter. q: sc̄z in scriptura in multis locis ponit ista materia resurrectionis Job.xj. Resurget frater tuus. Cui rīdit martha. Scio q: resurget in resurrectione in nouissimo die. Et.j. Cor.xv. Omēs quidem resurgemus: sed nō oēs immutabimur. Ubi aduerte q resurrectio vlr extendit. Oēs inq̄t. Infallibiliter ꝓdudit. Quidā inquit. i. certe. Diuisibiliter distinguit. Quia nō oēs immutabimur a sua prima vili ⁊ ponderosa conditione. Corpus em̄ beatū immutabit̄ p dotes aie ⁊ corpis. Quia sc̄z quidē resurgēt ad vitā eternā. ⁊ immutabunt̄ p dotes anie ⁊ corpis. Quidā resurgēt ad penā eternā: ⁊ isti non immutabunt̄ a sua prima vili ⁊ ponderosa ꝓditione. Corpus em̄ beatū immutabit̄ in resurrectione. De passibilitate ad immortalitatem ⁊ impassibilitatē. De ponderositate ad agilitatem. De obtusitate ad subtilitatem. De obscuritate ad claritatē. Sed ꝓcerto corpus damnatū mutationes hmōi nō habebit: quinimmo in sua obscuritate. grauitate et passibilitate ꝓpetuo remanebit. Sola em̄ immortalitas sibi dabit̄: ⁊ hoc nō ad p̄miū: sed ad supplicium. Quia sicut dī Apoca.ix. Tūc desiderabūt morte: ⁊ fugiet mors ab illis. nō ergo oēs immutabimur. Quia ꝓcerto sicut dicit̄.j. Cor.xv. Stella differt a stella in claritate. Sic ⁊ resurrectio mortuorum. Sic ergo dico q resurrectio p̄batur. Spiritualiter. Figuraliter. Exemplariter. Naturaliter ꝛc. Vide infra de vita ⁊ resurrectione xp̄i in litera. X. Et infra de surgere.

Rethe. Nota q rethe ⁊ sagena sunt quedā filoꝝ vel viminum instrumēta: ad captionez pisciū: aialiū vel volatiliū ordinata. Et pōt significare i bono ⁊ in malo. In bono em̄ significato dico q est rem̄ rethe mētale. Aliud vbale. Aliud reale. Primo dico q est rethe mētale qꝺ̄ sigt cordis affectionē. Jsta est em̄ q̄ mediāte bō capit bona gr̄e ⁊ gl̄ie. Et iō p̄capiē Luc.v. Laxate rethia in capturā. Et rīsum est ibidē. Per totā noctē laborauim⁹ ⁊ nihil prendidimus: in vbo aūt tuo laxabo rethe. Ad denotandum q nihil de bono acquiritur. nisi quādo ad voluntatem domini rethe affectionis ad capturam spūalium relaxatur. Juxta illud Job.xxj. Mittite in dexteram nauigij rethe. Dextera em̄ nauigij est ecclesia: ⁊ signat bona spiritualia ⁊ eterna ad quoz ꝓculdubio captionē rethe voluntatis ⁊ affectionis debet extēdi: ⁊ nō ad sinistram bonorum tempozalium relaxari. Jsta sunt em̄ Rethia

Mergēda p contritionē. Qz ergo rethia affectionū
Lauanda p confessionem. sunt p̄ contritionē i mari mergenda. Patet Matth.iiij.
Reficiēda p satisfactionē.

dicit duos fratres mittētes rhetia in mare.i. in amaritudinē ꝑtritionis. Itē q̄ ista retbia ꝙ ꝓfessionē sint lauanda. Patet Luce.v. Ubi piscatores descēderant ad littus ⁊ lauabāt retbia sua. Item q̄ ꝙ satiffactionē sint reficienda.ꝑ Matth.iiij.vbi Jesus vidit Jacobū ⁊ Johannē reficientes retbia sua. Istud est ergo retbe mentale qđ signat cordis affectionē. Scđo dico q̄ est retbe verbale qđ signat v̄bi predicationē. Predicatio eīm doctorū d̄i retbe: q̄ isto mediante boies in naui vel mari huius mūdi ꝙ uersionē capiunt̄ ⁊ ad littus fidei ⁊ ecclesie ꝑtrabunt̄.vñ Mar.j.q̄ Jesus vidit Symonē ⁊ andreā mittētes retbia sua in mare.erant eīm piscatores:⁊ dixit eis. Uenite post me: faciam vos fieri piscatores boīm. Istud figurat.iij. Regū.vij. vbi byram fecit capita duarū colūnarū ad modū retbis. Duo eīm colūne duo sunt testamēta.que scz retbe auctoritatū et sententiarū babēt:in quo mysteria regni dei spūaliter cōtinent Exo.xxvij. Facies craticulā in modū retbis eneam.

Tercio dico q̄ est retbe reale qđ signat ecclesie ꝙgregationē.Ecclesia eīm est retbe ⁊ sagena missa in mare huius mundi:in quo oia genera piscium.i.boim ꝙgregant̄.⁊ in fine ad littus mortis ⁊ iudicij ꝑtrabunt̄ ⁊ boni in reseruationem paradisi eligunt̄: mali vo in infernum rejciuntur Matth.xiij. Istud est retbe symonis qđ plenum fuit magnis piscibus centū quinq̄gintatribus:⁊ cū tanti essent nō est sassum retbe Job.xxj. Per istos eīm pisces vniuersitas fideliū designat̄ ꝙ eo:q̄ quotāt fuerunt ibi pisces:tot spēs boim sunt ecclesiam repūtantes. Retbe tū istud.s. ecclesia ꝓpter istoꝝ multitudinē nō scindit̄.q̄.s.ecclesia nunq̄ per scismata diuidit̄ aut cassat̄. Una est eīm columba mea ⁊c. Istud est ergo triplex bonum retbe ⁊ spūale.s.ecclesiastice ꝙgregationis . Ōnice ꝑdicationis. Sanctifice affectionis seu meditationis. Sed adbuc dico q̄ retbe pōt accipi in malo.Et sic signat oīe illud per qđ bō capit̄.inuoluit̄ vel recipit̄.Et sic dic q̄ ꝟm q̄ inuenio tria genera rerū que retbibus capiuntur. vicz Pisces cum ceteris natatilib⁹ Fere cū ceteris gressibilibus.Aues cū ceteris volatilib⁹ possunt inueniri tria genera malorum retbium spūalium vicz Retbe deliciarum ad capiendum carnales ⁊ natatiles. Retbe diuitiarū ad capiendum auaros gressibiles. Retbe eminentiarū ad capiendū supbos ⁊ volatiles. Irretiunt̄ ergo carnales in retbi corpaliū deliciarum . Et sic loquit̄ scriptura Eccls.vij.vbi nominat mulierem sagenā.vincula inquit sunt manus eius:sagena cordi⁹. Sic loquit̄ etiā Prouerbi.vij.vbi de mala muliere loquēs dicit. Qr irretiuit iuuenē multis sermonib⁹:⁊ statī eā sequit̄ q̄si bos ductus ad victimā:⁊ nescit q̄ ad vincula stultus trabatur.Et bn̄ dicit sermonib⁹:q̄ ꝓcerto falsi sermones siue mulierū siue adulatorū sunt retbe q̄bus incauti boies capiuntur.vñ Prouer.xxix. Homo q̄ blandis fictisq̄ sermonibus loquit̄ amico suo:retbe expandit pedibus eius.

Itē dico q̄ irretiunt̄ auari in retbi diuitiarū tpaliū. Sūma eīm mūdi bona sunt quedā retbia:vbi dum incaute bomines appropinquāt:subito dyabolus auceps trabit corda auaricie:⁊ eos ibi tetinet ⁊ inuoluit. Figuratus in illo leunculo q̄ leo factus est ⁊ didicit rapere p̄dam cui dicitur Extendā sup te retbe meū. q̄.s. tales boies leonini q̄ non querunt nisi predā bonorū tpaliū acquirere:in retbe auaricie finaliter inuoluunt̄.de quo recedere a dyabolo prohibent̄ Eze.xij.Extendam sup illū retbe meū:⁊ capiet̄ in sagena mea:adducamq̄ eum in babylonē ibiq̄ morie. Tales eīm qui in retbi auaricie capiunt̄: in babylonez infernalem deducunt̄: ⁊ ibi per eterna supplicia moriunt̄. Et ista sunt ꝓprie retbia relinquēda: de q̄bus fit mentio supra de relinquere.§.j. Itē dico q̄ irretiunt̄ supbi in retbe eminentiarū secularū. Mundi eīm dignitates ⁊ eminētie sunt quedā retbia q̄bus capiunt̄ supbi ⁊ ambitiosi: sicut aues q̄ alte volantes q̄nq̄ inueniūt retbe appēsum in altis mōtibus ⁊ arboribus:q̄bus subito se inuoluūt. sicut patet de aue q̄ dicit auiceca. Sic supbi alte volātes: in dignitatib⁹ mūdi inueniūt retbe pomparū q̄bus ꝙ superbiam se inuoluunt Osee.v. Quasi retbe expānsum sup montes thabor. Thabor eīm interpretat̄:veniat lux. Quia scz illi qui inuoluuntur in retbi eminentie seu auaricie in montibus dignitatum:nibil querunt nisi aduentum lucis id est nisi q̄ in lucem veniant facta sua. Ista ergo sunt tria genera malorū retbium:que ꝓcul dubio sunt fugienda ⁊ relinquēda . Ju xta illud Matth.iij. Relictis retbib⁹ ⁊ pīe secuti sūt eum Dicde.§. de relinquere. §.j. Et ista de retbibus sufficiant in bono ⁊ in malo. Dicde de ligare ⁊ de vinculis: ⁊ in ceteris ſtulis similibus.

Retinere. Nota q̄ in scriptura multiplex retentio reperit̄ vicz

Retentio nocēs ⁊ damnificās.
Retentio docens ⁊ notificās.
Retentio arcens ⁊ rectificās.
Retentio seruās ⁊ saluificās.

Primo dicō q̄ inuenit̄ retentio damnificatiua.Et ista ꝓcerto est retentio diuitiarum q̄ per elemosynas nō expellunt̄. Retentio miserorum q̄ in seruitutem retinent̄ ⁊ includunt̄:nec liberati restituūtur. Retentio peccatorū q̄ per confessionem non excludūtur. Omnis enim talis retentio periculosa est. Quia ꝓcerto sicut sanguis menstruus ⁊ alij mali humores in corpore retenti nec euacuati multas infirmitates ⁊ q̄nq̄ etiam mortē causant. Sic bona terrena in archis.pcta vo in conscientijs retenta: multoꝝ viciorū: ⁊ finaliter mortis eterne ⁊ infernaliū tormentorū pericula generāt. Quod etiam de impijs verū est qui scz in suis carceribus retinēt paupes ⁊ captiuos. Et etiā de vsurarijs q̄ scz paupes suis falsis contractibus laqueatos retinēt ⁊ obligatos.ipsosq̄ ꝓprijs substātijs spoliāt deuorātes:sic es illi pisci q̄ d̄i pina. Qui teste Pli.cū sit de nā conchiliū testā suaz late apit: ⁊ pisciculos ibi recipit:quos tandē retinēdo se claudit: ⁊ retētos deuorat ⁊ ꝙsumit. Sic vere vsurarij pisciculis.i. pauperib⁹ subspē charitatis se aperiūt:quos cū suis laqueis ⁊ ꝓtractib⁹ inuoluerint:tamdiu retinēt inuolutos: q̄ quicquid babēt deuorāt ⁊ ꝙsumunt. Idem vo faciūt tyranni: q̄ scz captiuos suos vsq̄ ad mortē solent (nisi se redimant) retinere. dicentes scz illud Matth.v. Amen dico tibi: nō exibis inde scz de carcere:donec reddas vltimū quadrantē. Talis fuit ꝓbarao:qui scz filios israel in seruitute ꝑpetua retinere volebat:ita q̄ ipsos non nisi violēter dimittere volebat vñ Exo.ix.sibi dns d̄i mandasse. Adbuc inquit retines populum meū ⁊ nō vis dimittere eū. Ēn pluā grandinē multam nimis q̄lis nō fuit in egypto. Qđ etiā dici pōt de tenacibus q̄ diuitias suas retinēt nec dimittūt:nisi forte q̄n per mortē aut tribulationē ꝓmunt̄. Exēplo spongie q̄ aquas bibit ⁊ eas retinet:nec dimittit nisi quādo cōprimit̄ violēter Apoca.iij. Tene quod babes. Ista est igit̄ retentio damnificatiua. Scđo dico q̄ inuenit̄ retentio notificatiua. Et ista certe est illa qua nos in mente nra retinem⁹ dei mādata ⁊ documēta:peccata et nocumenta. Uirtus enim retentiua valde ꝓficit sanitati.quia scz nisi ista esset : cibaria statim emitterentur nec digererētur: ⁊ sic corpus minime nutriretur. Sic vere virtus retentiua ⁊ memorativa valde ꝓficit anime sanitati.quia scz nisi p quinq̄ sensus recepta retineret̄ ⁊ memorie cōmendarent̄.nunq̄ aia spūaliter nutriret̄.vñ Luce.viij.dī. Qui aūt in terrā bonam. bi sunt q̄ in corde bono ⁊ optimo audietes v̄bum retinent. ⁊ fructū afferūt in patiētia. Ista est igit̄ retetio notificatiua.

Tercio dico q̄ inuenit̄ retentio modificatiua.⁊ ista ē illa q̄ nos retinemus ⁊ retrabimus ⁊ cobibem⁹ malos appetitus ne corruāt in malos ꝙsensus.Et q̄ etiam nos retinemus alios q̄s scz videm⁹ ad malū labiles ⁊ dediues.ne scz ruant in aliquos malos actus. Rota eīm molendini retinet̄.ne nimis impetuose currat per pondus lapidis seu mole.⁊ ꝙ retinaculum quod est ibi. Sic vere pondus diuini timoris.⁊ retinaculum tpantie moderantis. ⁊ prudētie gubernantis.⁊ boni etiam predicatoris admonentis . debet mentes nras ab impetu maloꝝ appetituū aut actuū retinere.⁊ sub debita regula coercere.vñ.ij.Regū.xviij.dī q̄ ioab cecinit buccina ⁊ retinuit ꝑplm ne ꝑsequeret fugiētem israel. Ista est ergo retentio modificatiua. Quarto dico q̄ inuenit̄ retentio saluificatiua. ⁊ ista nibil aliud est q̄ ꝑseuerātia que scz alias virtutes retinet ⁊ reseruat. Nō sufficit eīm q̄ canis p̄dam capiat nisi p̄dam captam referat ⁊ retineat. Uirtutes igit̄ capiamus ⁊ custodiam⁹. Unde Heb.iij. Domus inquit xpi.sumus nos.⁊ si fiduciā ⁊ gloriam spei vsq̄ ad finem firmam retineamus. Hec igit̄ sufficiant de retillere. Dicde de tenere.seruare et ꝑseruare ⁊c.

Retrahere. Cum retractio sit idem q̄ aliq̄d ab aliquo termino vel ꝓposito retractio. possumus dicere q̄ est scz Retractio

Uirtuosa. Uicios. et Periculosa.

Uirtuosa dico sicut cuz nos retrahimus nos z alios a pcō. Uiciosa etiā cuz nos retrahimus nos z alios a bono ꝓposito facto seu ꝓpositio. Periculosa etiam sicut cū per diuinam z occultam sententiā mali retrahunt ab huius mundi vita z solatio. De talibus ergo retractionib⁹ multa possent dici sed auctes vocales desunt. Uide ergo de trahere. extrahere. ainouere. reducere ꝛc.

Retorquere. Retortus. Uide .s. torq̄re.

Retribuere. Nota q̄ retribuere idem est qđ recōpensare. satisfacere. reddere. vel pro aliquo bñficio vel maleficio cōpetēs pmiū assignare. Et dicit a re q̄ est ꝓtra z tribuo. buis. Unde retribuens quasi ecōtrario tribuens. Retributio em̄ semp supponit precedere tributionem. Et sic tribuere se habet per modum meriti. z retribuere per modum premij. Notare ergo possumus q̄ in scriptura inuenit scz Retributio

Meritoria. Damnatoria. Saluatoria. Afflictoria.

Primo dico q̄ est retributio eq̄tatis z iusticie. Et ista est illa q̄ quilibet tenetur retribuere z recōpensare alteri bñficia q̄ ab ipo recepit. tam deo scz q̄ ꝓximo. Deo dico sm q̄ est sibi possibile. iuxta illud ps. Quid retribuā dño ꝓ oibus q̄ retribuit mihi. Calicē salutaris accipiam z nomē dñi inuocabo. ac si diceret. Als si non possum deo retribuere seu satisfacere. saltem teneor p oratione z grārū actionē nomē ipsius inuocare. Proximo etiā faciēda est retributio. satisfactio z recōpensatio de benefactis z de bñficijs p ipm acceptis. Ūñ Prouer. xij. De fructu oris sui vnusquisq; replebit bonis. z sm opa manuuz suarū retribuet ei Eccl. vij. Honora patrē tuū et matrem tuam. z retribue illis quō z illi tibi. Exēplo ciconiarū q̄ sm Plini. sunt aues maxime pietatis Parētes em̄ suos senio ꝓfectos solent nutrire. sicut in iuuētute ab ipsis fuerāt enutrite. Quod est ꝺ multos ingratos ꝛc. De ista aūt retributione vide .s. vbicunq; agit de grārū actione. Ista est ergo retributio equitatis z iusticie. Scdo dico q̄ est retributio prauitatis z nequicie. qz .s. multi sunt ita puersi q̄ nō solum ꝓ bonis nō retribuūt bona. immo etiā ꝓ bonis multotiens reddūt mala. ps. Retribuebāt mihi mala ꝓ bonis sterilitatē aie mee. Tercio dico q̄ est retributio bonitatis z demētie. Et ista est illa q̄ de⁹ retribuit bonis et iustis retributionē vite eterne Prouer. xiij. Justis retribuentur bona. Nullā em̄ bonū facit bō quin retribuat ei. vel i hoc seculo. vel in futuro. Ueruntamē melior est futura retributio q̄ sit presens. Melius em̄ retribuit filio q̄ seruo. q̄uis seruꝰ quottidianā mercedē accipiat. filius vo ad futurā attendat hereditatē. Quia scz seruus modico pñti salario cōtentat. filius vo expectās hereditate paterna finaliter premiat. Sic ve multi sunt sicut serui q̄ in pñti seruiūt z aliq̄ bona faciūt. z bona tpalia a deo sicut totale suū salariū accipiūt. Boni vo sunt sicut filij q̄ a deo patre parū recipiūt in hoc mūdo. sed ab ipo retributionē eterne glorie recipiēt in futuro Luc. iij. Retribuet tibi in retributione iustorum Et in ps. Expectāt iusti donec retribuas mihi. Ista est ergo retributio bonitatis z demētie. Quarto vo dico q̄ ē quedā retributio seueritatis z potētie. Et ista est illa q̄ de⁹ remunerat malos in inferno. retribuēs eis supplicia q̄ merentur. dicens illud Deut. xxxij. Mea est vltio z ego retribuam eis in tpe vt labat pes eoz. Teste em̄ sapiēte Eccli. xj. Facile est deo in die obitus retribuere vnicuiq; sm vias suas. Deus em̄ tūc retribuet abundāter facientib⁹ supbiam. qz sicut dicit Esaie. lxvj. Uox dñi reddentis retributionē inimicis suis ꝛc. Uide .s. de reddere. de Restituere z de dare. de pmio. de mercede z similib⁹.

Retro. retrorsum. Nota q̄ ista aduerbia retro et retrorsum videntur significare partē anteriorem z posteriorem. Significant enim quandoq; preteritum. quandoq; futurum. Et sic generaliter est aduertendum q̄ diuersimode significant in scriptura. Unde nota q̄ Retro sunt aliqua

Uidenda. Timenda. Cauenda. Habenda. Spernēda. Promerenda. Pauescēda.

Et sic dico q̄ est Retro.

Penalitatis. Mortalitatis. Iniquitatis. Humilitatis. Prosperitatis. Diuinitatis. Aduersitatis.

Primo ergo dico q̄ est vnū retrō qđ est attendendū z istud signat omnia illa q̄ nobis retroacto tpe acciderūt. vicz vicia q̄ cōmisimus. bñficia q̄ recep. m⁹ supplicia q̄ sustinuim⁹. z bona q̄ facere potuimus et obmisimus. Collū em̄ factū fuit flexibile z mobile vt bō posset post se respicere. Ad denotandū q̄ ad virū discretū ptinet sciēp ꝑ ꝓsideratiōnē ad retroacta flectere. z ipa in mente gerere z habere. Sic de ciuitate peccatrice dī Treñ. j. q̄ ipsa gemens cōuersa est retrorsum. Et ideo sancta anialia nō solum a parte ante sed etiā a parte retro habebāt oculos Apoca. iij. Animalia erāt plena oculis ante z retro. z Judicū. xx. Beniamin aspiciēs retro vidit flamas in sublime ferri. z Esa. xlvij. Conuersi sunt sapientes retrorsuz. Istud est ergo vnum retro attendendum. Scdo dico q̄ est vnū retro metuendum. z istud signat mortē. iudiciū z infernū. Ista em̄ dicunt esse retro quia nos sequunt z persequuntur. quia non videntur nec cognoscunt. quia scz homo nō videt retrorse. z qz etiam ista ꝑ oculis a fatuis nō habent. Inimici em̄ q̄ pugnāt a parte retro. magis sunt timēdi. qz scz eoz insidie nō pñt bñ ppēdi. ij. Paral. xiij. Jeroboā retro moliebat insidias. Dū em̄ ceruꝰ ad venatorē q̄ añ ipm fibilat respicit. Uenator q̄ retro latet ipm sagitta percutit et occidit. Et ideo talia q̄ mō sunt retro z q̄ mō sunt nobis incognita z ignota. debēt discrete meditari z magis a sapientibus formidari. ps. Conuertant retrorsum z erubescant. Istud est igr retro qđ est metuendū. Tercio dico q̄ est vnū retro qđ ē ꝑcauēdū. z illud retro nihil aliud ē q̄ pctm vl etiā stat⁹ pcti. Pctōr em̄ z pctm dī esse retro. qz .s. pctōres pctm retroponūt. nec de ipa tollēdo curāt. vl qz etiam pctm occulte nob insidiat. vl ꝑ eo etiā q̄ añ oculos nō hē Pctōres etiā retro dicunt ꝑ eo q̄ de ipsis apud dñm non curat. imo in inferno retroponēt. z retro a facie dñi reijcient. Ūñ de pctōrib⁹ dī Hiere. vij. q̄ facti sunt retrorsum z nō in añ .i. in statu pcti nō gre. Pctōr em̄ est sp retro deū .i. in statu pcti. Justus vo dī sp esse añ deū .i. in statu gre. iuxta illud ps. Mō receſſit retro cor nrm. z declinasti semitas nostras a via tua. Istud est illud retro in q̄ cecidit beli ꝑ desperatione. De q̄ dī .j. Reg. iij. q̄ audita morte filioꝝ z captione archē. defecit de sella retrorsum z cōfractis cervicibus expirauit. Quia scz quicūq; retro a statu gre ad statū peccati cadit nisi ipm sublleuet de⁹. mortē incurrit spiritalem z eternā Ben xlix. Cadat ascēsor eius retro. Et iō .j. Thimo. v. dī q̄ multe vidue abierūt retro post sathanam Retro em̄ ire nihil aliud est q̄ a recto itinere iusticie retrocedere z abire. Exēplo planetaꝝ q̄ q̄ꝝ efficiunt retrogādi Exēplo etiā fluminis q̄ ꝑ vtutē lapidis achatis q̄q; magi retrouertit a rectitudine cursus sui. sicut dicit Plī. qz scz magi demones mediāte lapide .i. duricia pcti retrouertūt a rectitudine iusticie spirituales. z faciunt eos retrogrados id est peccatores z obstinatos. quemadmodum sunt illi q̄ nihil volunt facere iuste vel recte. immo quicquid faciunt agunt more cancri retrograde z iniuste Jobis. vj. Multi discipuloꝝ abierūt retro z iam cum ipo non ambulabant Cuius tm ꝓtrariū est de iustis. de q̄bus dicit. ij. Regū. j. q̄ sagitta ionathe .i. volūtas viri iusti nunq; retrorsum abiit Esa. l. Ego aūt nō ꝓtradico. retrorsum non abij. Dico igit q̄ est vnum retro quod est precauendum. Quarto dico q̄ est vnum retro quod est acquirendum. Et istud est retro quod signat statum pnie. qz scz pnia facit boies reuerti ad statū gratie quē dimiserūt p pctm. Sicut de magdalena penitēte dī Job. xx. q̄ cōuersa retrorsum vidit iesum Et illud Treñ. j. Ista gemens cōuersa est retrorsum. Uel etiam signat statum humilitatis. qz scz viri humiles nō se reputant dignos apparere ante sed magis esse retro id est in statu posteriori z depssiori. sicut de muliere emorroissa legimus Luce. viij. q̄ ipsa accessit retro z tetigit fimbriā Jesu. et ideo meruit sanari. Sicut etiam de Magdalena legitur Luce. vij. q̄ stans retro secus pedes Jesu. flendo. lauando. tergendo z osculando pedes dñi meruit audire

nō. Dimissa sunt ꝺ̄ ꝑcā multa. qm̄ ꝺilexit multū. Istud est ergo vnū retro acquirendū ⁊ habendū scz status pnie ⁊ humilitatis. qz scz sicut bos ſm Plini. pascē retrocedendo. sic iustus pascē gratijs ⁊ impinguaē ⁊tutibus retrocedendo. p pniam ⁊ humilitatē retro se tenēdo. ꝺe quo Geñ. xlix. Bad accinctus ꝓliabit añ eum. ⁊ ipe accinget retrorsum. Istud est ergo vnū retro qꝺ̄ est acquirendū. Quinto ꝺico q̄ est vnum retro qꝺ̄ est ꝺimittendū. Et istud retro signat ꝓsperitatē mundanā ⁊ bona huj⁹ mūꝺi. q̄ scz retro ꝺicunt esse. qz retro nō añ in morte remanebūt. Vel retro. qz scz retro nos ꝺebēt esse. i. in obliuione ⁊ ꝓtemptu. ipaq; ꝺebemus retroponere ⁊ añ mētis oculos nō bie. Juxta illud apli Phil. iij. Que retro sunt obliuiscēs. ad ea vo que añ sunt extendēs meipm. Destinatū ꝓsequor ad brauium Et istud potissime requirit in religiosis. q̄ scz nūq; ꝺñt retro respicere ad bona mundi que post se reliquerūt. sed recto itinere sine retrocessione ad ꝺeū p pauptatis semitam ambulare. Quia sicut. s. ꝺi Geñ. xix. Uxor loth retro respiciendo mutata est in statuā salis. Quia sicut ꝺi Lu. ix. Nemo mittēs manū suā ad aratrū ⁊ aspiciēs retro aptus ē regno ꝺei. Qꝺ̄ tñ est ꝑ multos modernos religiosos q̄ ꝑcerto oculū cordis semp bñt retro ad ꝺesideriū terrenoꝝ. Similes saturno q̄ tunc ꝺi esse pessimus qñ est retrogradus. qz scz illi religiosi sunt pessimi q̄ retrogradi ꝺicunt. i. q̄ ad retro ꝺimissa p ipsos more canis reuertētis ad vomitū cōuertunt ps̄. In ꝓuertēꝺo inimicos meos retrorsum. ipsi infirmabunt ⁊ peribūt a facie tua. Et ideo bñ ꝑcepit Luc. xvij. Qui in agro est nō redeat retro. Quia sicut ꝺi. ij. Petri. ij. Melius est viā veritatis nō agnoscere q̄ post agnitā retrorsum ꝓuerti. Istud est ergo vnū retro qꝺ̄ est ꝺimittēꝺum. Sexto vo ꝺico q̄ est vnū retro qꝺ̄ est ꝓmerendū. Et istud est retro quo xps a ꝺignitate ꝓpria retrocessit qñ humanā carnem assumpsit. Figuratus in sole. q̄ sicut. iij. Regū. xx. ꝺi. Reuersus est retrorsum. x. gradibus. vñ Eccli xlviij. Retro redijt sol ⁊ addidit vitā regi. Sed septimo etiā pōt ꝺici q̄ est vnū retro qꝺ̄ est pauescendū. Et istud ē illud quo mali in iudicio ꝓcienē retrorsum. s. inferius in inferno. De quibus ꝺicit Job. xviij. Abierūt retrorsum ⁊ ceciderūt. Sic ergo ptz quō ad septē genera rerum potest referri illud aduerbium retro ⁊c. Uide supra ꝺe post. ⁊ posterius.

Reuelare. Nota q̄ reuelare nihil aliud est q̄ secretū suū alicui ꝺeclarare. Et illō ꝺi reuelare. q̄si retro velare. i. ꝺenuꝺ̄ velare. Et notem⁹ q̄ in scptura inuenit q̄ꝺruplex gen⁹ reuelatōis scz Reuelatio

Admirabilis ⁊ gratiosa.	Prima est reuelatio ꝺiuine
Commēꝺabilis ⁊ vtuosa.	inspirationis. qz sicut ꝺicit
Detestabilis et viciosa.	Job. xij. Ipse est q̄ reuelat
Confusibilis et tediosa.	ꝓfunꝺa ꝺe tenebris. Scꝺa

est reuelatio mētalis ꝓfessionis. De q̄ in ps̄. Reuela ꝺño viā tuā. Tercia est reuelatio humane ostentationis. ꝗ illō Prouerb. xxv. Secretū extraneo ne reueles. Quarta vo ē reuelatio eterne ꝓfusionis ⁊ ꝺānationis. Uñ aie ꝺamnate ꝺi Esa. xlvij. Reuelabit ignominia tua. ⁊ videbit obprobrium tuū. De istis igit̄ q̄ttuor generib⁹ reuelationū ⁊ manifestationū aliq̄ꝺ ꝑ ordinē est ꝺicendū. Dicamus igit̄ ꝓmo q̄ est quꝺā reuelatio ꝺiuina valde mirabilis. Et ista est illa q̄ ꝺe⁹ reuelat secreta q̄ latuerant illis q̄bus ꝺatū est ꝺesup reuelari. qz. s. ꝺe⁹ multa absc̄ꝺit a sapiētibus ⁊ pruꝺētibus ⁊ reuelat ea paruulis. sicut ꝺi Matt. xj. Deus em̄ est sicut rex q̄ secrete cū ꝓsiliarijs suis tractat ꝺe regimine regni sui. ⁊ tanꝺē qꝺ̄ ordinatum secrete fuerat. ꝺiuersis ꝺiuersimoꝺe publicat ⁊ reuelat. Quia scz ꝺe⁹ in secreta camera sue occulte ꝓuiꝺētie ꝓmo ꝺisponit omia q̄ facit. ipsaq; primo suis secretarijs scz angelis ostēꝺit. ⁊ tanꝺē seneschalcis ⁊ ballinis regni sui scz ꝓphis ⁊ aplis ipa primo ꝺeclarat. et finaliter per ipsos omnibus publicat ⁊ ꝺenunciat. Sic fecit ꝺe⁹ ꝺe secreto sue bt̄ē incarnationis. Sic facit ꝺe⁹ ꝺe secreto sue ꝓuiꝺentie ⁊ mundi gubernatione. Sic facit ꝺeus in vltimo iuꝺicio ⁊ in ꝺie sue magne iurisꝺictionis. Et ideo ꝺe multiplici reuelatione ꝺei possumus exponere verbum illud scz Esa. lvj. Juxta est salus mea vt veniat. et iustitia mea vt reueleē. In q̄bus vbis ostenꝺunt̄ q̄ttuor q̄ a ꝺeo sunt vel erunt hominib⁹ reuelata. Et ista sunt aliqua q̄ pertinēt ad ligam amoris. Aliqua q̄ pertinent ad culmē bonoris. Aliqua que ptinēt ad lumā rigoris. Aliqua q̄ pertinent ad lucē splenꝺoris. Et ideo ꝺico q̄ apuꝺ ꝺeū est scz reuelatio. amoroſa. fructuosa. rigoroſa. luminoſa

Prima fuit in verbi incarnatione. Juxta est inquit. Scꝺa erit in anime ꝓmiatione. salus mea. Tercia est in impioꝝ condemnatione. iusticia inquit. Quarta est in secretoꝝ demōstratione. Reueleē inquit. Et sic ꝺico q̄ est quꝺam Reuelatio

Grandis amoris.	Est ꝺico quꝺā amoris reuelatiō
Summi valoris.	inestimabilis. ⁊ ista est illa q̄ ipse
Magni rigoris.	ꝺe⁹ se p carnis assumptione boi-
Magni splenꝺoris.	bus reuelauit q̄ ostenꝺit cum ꝺr

iuxta est. qz. s. p istā iste fact⁹ est iuxta nos in isto seculō. socius ⁊ vicin⁹ ps̄. Juxta est ꝺns bis q̄ tribulato sunt corꝺe. ⁊ humiles spū saluabit. ꝺe q̄ Esa. xl. Reuelabit glia ꝺñi. et videbit ois caro pariē salutare ꝺei. Sicut em̄ sol aliq̄n̄ ꝺiu latet in nubilo. q̄ tanꝺē ꝺare boibus reueleē. Sic ꝺe⁹ q̄ ab origine mūꝺi latuerat a visib⁹ boim. fuit in incarnatiōe publice reuelat⁹ Lu. ij. Uiꝺerūt oculi mei salutare tuū. quoꝺ parasti añ faciē oim pplorum. Lumē ad re. gen. ⁊ glo. ple. tue isrl̄. Jsta est ꝑ reuelatio amoris inestimabil̄. Juxta est inq̄t. Amor em̄ inestimabilis iudicat q̄ rex iuꝺ̄ paupem velit sꝺere. ⁊ multo fortius q̄ ꝺe⁹ voluerat p incarnationē iuxta boies bō corporeus appere Judic. ix. Constituerūt regem abymelech. iuxta quercū q̄ est in sychē. Deinꝺe ꝺico q̄ ē q̄ꝺā ꝺei reuelatio valoris incōpabilis. Et ista est illa q̄ ꝺe⁹ se reuelat aiab⁹ q̄ sunt in paraꝺiso. se eis p visionē btificaz intimāꝺo ⁊ salutē ꝓpetuā influendo. Et b̄ ostenꝺit cū ꝺi. Salus mea Esa. xlv. Jsrael saluat⁹ est in ꝺño salute eterna. Uñ ꝺe tali reuelatiōe ꝺi. ij. Cor. iij. Nos añ reuelata facie gliam ꝺñi speculātes. trāsformamur a claritatē. Jsta est ꝑ reuelatio valoris incōpabilis. Deniq; ꝺico q̄ est q̄ꝺā ꝺei reuelatio rigoris intpabilis. Justicia inq̄t mea. ⁊ ista ē illa q̄ ꝺe⁹ reuelabit i iudicio absc̄ꝺita ⁊ occulta boim fallaciū ⁊ maloꝝ. q̄ recte sunt sicut tortuca que infra testā suam taliter se occultat q̄ nihil ꝺe ipa vr̄ penit⁹ ꝓter testā. qñ tñ in aq̄ calida ponit̄ tūc oñdit ⁊ man⁹ ⁊ pedes. ⁊ sic q̄cq̄ꝺ sub testa latuerat reuelab̄. Sic ve multi sūt ita muoluti in vita ista in testa cuiusꝺā exteriozis ficte conuersationis q̄ malefacta ipoꝝ non pñt nec inspici. nec cognosci. Sz ꝓcerto in ꝺie iuꝺicij qñ in aq̄ calida eē miserie bullient̄. tūc oia q̄ in ipis latuerāt reuelabunt̄ ⁊ caput sue male intentiōis. pedesq; sue male affectiōis oib⁹ intuētib⁹ mōstrabunt̄. iuxta vbum saluatoris Matt. x. Nō est opertū qꝺ̄ nō reueleē ⁊ occultum qꝺ̄ nō sciab̄. Tunc enim ois vsurarioꝝ ꝗctus falsus reuelabit̄. Tūc hypocritarum coopta falsa intentio manifestabit̄. ⁊ q̄cq̄ꝺ in ꝓscia latuerat qꝺ̄ nō p ꝓfessionē vel ꝓtritionē ꝺeletū est. ibi coā cunctis viuentib⁹ oñdeb̄. Jꝺeo bñ ꝓsulit Eccl̄. j. Me fueris hypocrita in ꝓspectu boim. ne forte cadas ⁊ reuelet ꝺeus absconsa tua in medio synagoge. j. Cor. iij. Dies ꝺñi ꝺeclarabit. qz igne reuelabit̄ vniuscuiusq; opus q̄le fuerit. Justicia inq̄t mea. Uñ in ps̄. In ꝓspectu gentiū reuelauit iusticiam suā. Jsta est ergo reuelatio rigoris intpabilis. Insup ꝺico q̄ est reuelatio splēꝺoris inobfuscabilis. ⁊ ista est illa q̄ ꝺeus ꝓphis ⁊ sanctis secrete reuelauit futura. Et hoc est qꝺ̄ ostenꝺit in verbo reuelabit̄. Quia sicut ꝺicit in ps̄. Dñs reuelabit cōꝺensa. ⁊ in tēplo eius oēs ꝺicent gliam. Et est sciendū q̄ reuelatio secretoꝝ ꝺei voluntatis magis ꝓsueuit fieri simplicibus q̄ sapientibus. Magis humilibus q̄ sublimibus. magis pauperibus q̄ ꝺiuitibus. Sicut ad lrāz videm⁹ ꝺe ꝓphis ⁊ aplis. q̄ fuerūt valde ꝺe modico statu. i. ꝺe humili plebe. Amos em̄ fuit pastor. petr⁹ piscator. paulus ꝑsecutor ⁊c. Spūs vbi vult spirat ⁊c. Sicut em̄ sol solet ſm ꝺiuersitatem nubium se ꝺiuersimoꝺe reuelare. ⁊ inꝺe est q̄ ſm q̄ nubes magis est rara vel clara. ꝺensa vel spissa. sol clarius vel turbulentius in ea reuelatur. Sic ſm q̄ ꝺeus inuenit mentē humanam ꝺispositam sibi p reuelationes ⁊ inspirationes amplius intimab̄. Oleum em̄ infusum in ꝓfunꝺū maris. clarificat totum mare. ibiq; facit reuelari et apparere illa que primitus latitabāt. Sic ve gra ꝺei effusa in ꝓfunꝺo corꝺis. ibiꝺem reuelat et manifestat illa q̄ pertinēt ad salutē. Uñ ꝺe ꝺeo ꝺi Dan. ij. Qz

spūs reuelat ꝓfunda ⁊ absc̄dita ⁊ nouit i tenebris ꝓstitu ta. ⁊ lux cū eo est. Et ista sunt ꝺ illos q̄ reuelatiōes ⁊ occul to⁹ man. festationes querūt ab alīs q̄ a deo. sicut sunt au gures ⁊ sortilegi. ⁊ demonū ꝓsultores. cum tamē solus de us sit ille a quo ois spiritalis reuelatio ꝓcedit. Ūñ Eph̄. j. Deus det vobis spm̄ reuelationis in agnitionē eius. Et sic patet q̄ multiplex est reuelatio diuina scilicet

Luminosa. Et sic dico q̄ est quedaꝫ reuelatio diuina
Rigorosa. valde mirabilis ⁊c. Scdo ꝑncipaliꝫ dico
Gloriosa. q̄ est quedā reuelatio humana valde lau
Et amorosa. dabilis. ⁊ ista ē illa reuelatio q̄ hō reuelat pctā sua sacerdotib⁹. Qua p̄dicato: reuelat dei volūtatē auditorib⁹. Prelatus reuelat periculoz incōmoda subdi tis inferioribus. Peccato: ēñ dz esse sicut infirmus q̄ vilē infirmitatē non verecūdat discreto medico reuelare ꝓ oportuno remedio apponēdo. sic ⁊ peccato: sacerdoti p̄. Reuela dño viā tuā. ⁊ Hiere. xj. Tibi ēñ reuelaui causaꝫ meā Luc. ij. Reuelent ex multis cordibus cogitationes. Predicato: etiā dz esse sicut p̄co. q̄ edicta regū alīs annū ciat ⁊ reuelat. vt. s. q̄libet sciat volūtatē ꝓncipis. ⁊ vt agno scat q̄libet quid facere teneat. Ūñ p̄dicato: loq̄ns deus dicit Esa. xlix. Dedi te in fedus ppli mei vt suscitares ter ram. vt possideas hereditates dissipatas. ⁊ diceres bis qui in carcere sunt exite. ⁊ bis q̄ in tenebris sunt reuelamini. Quod tñ est ꝓtra multos p̄dicatores silles cani q̄ herbas q̄bus se purgat p̄ inuidia solet occultare. nolēs q̄ alīs re uelarē. Sic sunt multi p̄dicatores ⁊ doctores q̄ herbas sa lutiferas quas cognoscūt. i. secreta scientiarū q̄ sciunt. bo na ꝟba ⁊ documenta. sermones ⁊ libros quos habēt. que scz ecclesie possunt esse necessaria ad purgationē spūalem animarū. nulli volunt cōicare vel reuelare. sed potius ab scondere ⁊ celare. ⁊ sibi solūmodo reseruare Judicū. xiij. Voluit reuelare q̄ mel de ore leonis assumpsit. Os ēñ le onis xp̄i quo mediāte nobis loquit est sacra scḗptura. mel ꝟo q̄ exinde sumit est scientia ⁊ doctrina. Prelatus etiaꝫ est sicut canis q̄ latratu solet feras ⁊ latrones ꝓdere. Et ē etiā sicut saura paruus lacertulus q̄ saltando sup faciem bois dormientis solet serpētis insidias reuelare. qz. s. ad p̄ latū ptinet subditoz pericula ⁊ hostiū spūaliū insidias pre uidere. ⁊ ipsas subditis vel latratu p̄dicationis. vel sal tu bone op̄ationis sagaciter demōstrare Esa. xxij. Reuelabit operimentū iude. Et sic dico q̄ ista est reuelatio triplex hu mana q̄ est laudabilis. Tercio ꝑncipaliter dico q̄ est q̄ dam reuelatio mundana que est damnabilis. ⁊ ista est illa quā habēt ꝓditores ⁊ simulatores. ⁊ suoz criminū ostēta tores. Isti ēñ nihil sciunt celare. quin etiā quicq̄d habent in corde siue bonum fuerit. siue malū volūt omnib⁹ reuela re. Ista ēñ tria pctā. s. ꝓditio. iactantia. ⁊ hypocrisis simi lia sunt cuidā lapidi qui dr quirin q̄ est talis cōditionis q̄ suppositus capiti dormiētis facit eū cōiter reuelare oia se creta cordis. Sic ꝓcerto facit ꝓditio. Quia sicut dr Pro uer. xj. Qui ambulat fraudulēter reuelat archana. Ita eti am facit hypocrisis ⁊ simulatio. seu etiam iactantia seu ela tio. qz. s. tales. quicq̄d habēt de bono semp volūt alīs reue lare Ezec. xiij. Destruā parietem ⁊ reuelabo fundamentū Isto etiam modo facit detractio ⁊ diffamatio q̄ semp con sueuit reuelare oia vicia alioz ꝓtra illud Leui. xviij. Tur pitudinē patris. matris. filij. neptis. sororis. fratris ⁊c. non reuelabis. Istud etiam facit malor iactātia ⁊ ostentatio. qui. s. volunt oibus reuelare mala sua Esa. xxvj. Reuela bit terra sanguinē suuz. Istud etiā facit luxuria ⁊ infectio que. s. secreta impudicicie discoopit. Ūñ de luxuriosis dici tur Leuit. xx. Occidant ambo. qz turpitudinem suā reue lauerūt. Et sic igit dico q̄ est quedā reuelatio mundana q̄ est damnabilis. Quarto dico q̄ est quedā reuelatio eter na que est tristabilis. ⁊ ista est illa q̄ deus reuelabit in iudi cio ⁊ in inferno cūcta abscondita malignoz. Et qua etiam ira dei ⁊ rigor sue iusticie que mō non percipiunt ipsi mali eisdem reuelabunt in futurū Roma. j. Reuelabit ira dei sup oēm impietatem ⁊ iniusticiam. Sed de tali reuelatio ne vide. ē. f. Deniq̄. Et hec igit de reuelatione sufficiant. Vide. ē. de appere. oñdere. manifestare ⁊ similibus.

Reuereri. Reuerentia. Nota q̄ reuereri idē est q̄ dubitare. Et iō reuerētia vt cōiter accipit ꝓ bo nore cū q̄dā dubitatione exhibito vel ipēso. Iz q̄nq̄ accipia tur ꝓ ꝓfusiōe vel terrore. Nota igit q̄ est dare Reuerentiā

Humilis ⁊ subiecti. Primo dico q̄ est reuerentia bo
Mobilis ⁊ pfecti. missū humiliū ⁊ subiectoz. ⁊ ista ē
Flebilis et dejecti. illa q̄ viri humiles ⁊ subiecti solēt alios ⁊ maxime sup̄iores. seniores. ⁊ meliores honorare ⁊ reuereri. ⁊ eisdē cū reuerentia in gestu. situ. ordine ⁊ affatu submitti. Genua ēñ facta sunt flexibilia vt ad reuerentiaz possent curuari. Manus ⁊ brachia flexibilia sunt vt ad ex hibendā reuerentiā possint inungi. Etiam caput ⁊ collum vt ad reuer. etiam valeant inclinari. Vult ēñ deus q̄ ma iores. meliores. seniores. ⁊ doctores. potentiores ⁊ superi ores ab alīs honorent. Et q̄ inferiores iuniores atq̄ mino res ipsos honorēt ⁊ reuereant. ⁊ q̄ eis cū reuerētia submit tant Heb. xij. Pies inq̄t habuim⁹ eruditores ⁊ reuereba mur eos. q. d. decet filios reuereri pies. ⁊ ignaros reuereri doctores. Exēplo vituli q̄ teste Plinio. Aloce vultu pplm salutat. Sic debem⁹ locutione ⁊ op̄atiōe nr̄os reuereri ma iores. j. Cor. xv. Vigilate iusti ⁊ nolite peccare. Ignorātiā ēñ dei quidā habēt. ad reuerentiā vob loq̄r. Dō certe est ꝺ multos irreuerētes deuios ⁊ ꝓteruos. De q̄bus dr Luce xviij. q̄ deū nō timebat ⁊ hoiem nō reuerebat. Silles. s. leo ni qui dr nō posse flectere collū. Et etiā silles elephāti q̄ sua genua nunq̄ flectit. qz scz isti nec p reuerentiā caput submit tunt. nec p humilitatē genua sua p̄nt flectere. qz. s. neminē reuereri seu honorare volūt. Figurati i ill⁹ vince dñice cul toꝛib⁹ de q̄bus dñs dixit Mar. xij. Reuerebunt inq̄t filiū meū. quē tñ sibi missum reueriti nō fuerunt. § potius occi derūt. Quia ꝓcerto cultores vinee dñi. i. mundi rectores. iustos q̄ filij dei sunt missos nō reuerent sed potius perse quunt. Ūñ ipi dicere vident illud Sap̄. ij. Nō parcamus vidue nec veterano. nec reuereamur canos multi tpis. vñ Baruc. iij. Nō sunt reuerti senē. neq̄ pueroz miserti sūt Et loquit de crudelitate hoim furore armatoz. q̄. s. nec se nē reuerent nec iuueni miserent. Cui⁹ tñ ꝺ ꝟū faciūt asalia bruta. q̄dā ēñ nāli instinctu faciē bois reuerent. Sicut de lamia mōstro marino valde crudeli dr q̄ si hoiem capere pōt ipm occidit. Ūñ naute q̄ in mare descēdūt ꝓ anchoris (q̄ retēte sunt) expediendis. si lamiā viderint mortuos se putāt. Remediū tñ bñt. qz q̄diu mōstrū illud recto vultu ⁊ aptis oculis respiciūt. ipos nunq̄ tāgere audet. Et ideo mōstrū directe aspiciēdo retrocedūt. ⁊ ad nauē retrocedendo refugiūt ⁊ saluant. Cui⁹ silē dr de leone. Ju b ēñ appa ret q̄ reuerentiā faciei humane exhibēt. quā. s. se digniores sentiūt atq̄ vidēt. Multo igit fortius nos q̄ ratione habe mus. debem⁹ alios digniores et meliores nob reuereri. et ipos tanq̄ venerabilib⁹ ⁊ reuerēdis honorē debitū impti ri. Hñ ḡ docet sap̄. Eccl. xxxij. Audi tacēs ⁊ ꝓ reuerētia ac cedet tibi bona gra: Adolescēs loq̄re in tua cā ius cū necē se fuerit. Et aduerte q̄ reuerētia inuenit duplex. s. Activa de q̄ dixi illa. s. q̄ ds alios reuerē. ⁊ dr venerans aut reue rēs. Passiua. q̄ ds ab alīs venerat. ⁊ dr venerabil seu etiam reuerēdus. Viri ēñ nobiles ⁊ prudētes. honesti pari ter ⁊ potētes reuerēdi dicunt. Et loca etiā divina ⁊ sctā. ⁊ etiā sanctoz reliquie. seu festa dicunt silr veneranda. sicut Exo. xxxiij. Fecerūt lamiā sctē venerationis. Et Numeri xxviij. Dies ꝑmitiuoz venerabilis ⁊ sctā erit. Hic tñ nota q̄ multi vident venerabiles seu reuerēdi. q̄ nō sunt § potius ptēnendi. sicut sunt hypocrite. silles ydolis q̄ dñ reputa bant ⁊ non erāt. De q̄bus dr Baruc. vj. Non sunt dñ inquit. nō ergo reuereamini eos. Mali ēñ nō attendūt ad re uerentiā status sui. ⁊ ideo merent a dño derelinq̄. Sicut dicit Eccl. xxiij. Remittit de ꝓximo suo. ⁊ cū pdiderit reue rentiā derelinquet ab eo. Patet igit q̄ est reuerētia hoim humiliū ⁊ subiectoz seu discretoz. Scdo dico q̄ inueni tur reuerētia hominum nobilium ⁊ perfectorum seu vno toz. Et ista est illa qua viri sancti ⁊ iusti deū sup oia reue rentur. ipmq̄ timent et honorant atq̄ magnifice veneran tur. Juxta illud Heb. xij. Seruiamus inquit placētes deo cum metu ⁊ reuerentia. Et bene dicit placentes deo. qz scz tales reuerētes ⁊ tremuli deo placent. sicut de Josia patr̄ ij. Paral. xxxiiij. vbi dixit. Quia inquit audisti ꝟba voluntatis huius atq̄ emollitū est cor tuū. seq̄t. Reuerituscp̄ta

ciem meā ſcādiſti veſtimēta tua ⁊ flenſiſti. ego quoq; exaudiui te dicit dñs. Et bñ dixit. Exaudiui te. Quia ꝓcerto de⁹ ꝑ ceteris tales reuerētes exaudit. Sicut de xpo legitur Heb. v. q exaudit⁹ eſt ꝓ ſua reuerētia. Nō tñ eſt ꝑ illos q̄ deū nō timēt reuerent ſeu bonorāt. De q̄bus dī. y. Para. xxxiij. Nō eſt reuerit⁹ amon facie dñi ſicut reuertus ē manaſſes pater eius. Iſta eſt igit reuerētia boīm nobiliū ⁊ de notoꝝ. Tertio dico q inuenit reuerētia boīm flebiliū ⁊ dānatoꝝ ſeu etiā miſeroꝝ. Et ſic reuerētia idē eſt q̄ ꝓfuſio ſeu timor. qz. ſ. mali ſemp ſunt in ꝓfuſione. miſeria ⁊ timore. ps. Confundant ⁊ reuereant q̄rentes aiam meā. ſequitur. Induant ꝓfuſione ⁊ reuerētia q̄ maligna loquunt ſuper me. Et ſic ḡ ptz q triplex reuerētia reperit. Vide. j. de verecūdia. ⁊ de vereri. Et. j. de ſalutare. Et. ſ. de bonorare ⁊c. Quia tñ reuereri q̄q; ſumit ꝓ vereri. Notabis ſi vis q vereri eſt idē q timere ſeu etiā dubitare. Et ſic dic q vereri in bono ſumit ⁊ in malo. Vñ nota q iuſti reuerent

Preſidentē diuinitatem.
Precedentē iniquitatē.
Nunc pñtem calamitatē.
Defluentem proſperitatem.
Imminentem feſtiuitatem.

Igit vereat et reuereat a iuſtis diuinitas q̄ ſumme pſidet Eccl. viij. Cognoui q erat bonū bonis timētib⁹ deū q̄ reuerent facie eius. Itē vereri dr vniuſtas q̄ factis inſidet. Et ſic dī Job. ix. Verebar oīa opa mea ſciēs q non parceres delinquēti. Nō tamē eſt ꝑ multos q̄. ſ. non verent pauperes oppimere ⁊ grauare: ſicut Job de ſeipſo dicebat Job xxx. Abhominant me ⁊ longe fugiunt a me. ⁊ facie meam cōſpuere nō verent. Innocentes occidere ⁊ turbare. ſicut ſcz. ij. Mach. iij. dī de andronico q̄ oniam etiā datis detrīs peremit nō veritus iuſticiam. Item vereri dr calamitas que pñs aſſidet ſicut ſcz Job de ſua pñti calamitate dicebat Job. iij. Antequ comedam ſuſpiro. ſequit. Quia q̄d timebā euenit m̄ q̄d verebar accidit. nōne diſſimulaui? nonne ſiluī? nōne quieui? ⁊ venit ſup me tribulatio. Itē vereri dr ꝓſperitas q̄ parū reſidet. Vñ Eccl. x. Qui gloriat in ſubſtantia paupertatē vereat. Itē vereri dr feſtiuitas ſi quādo euidet. vñ. ij. Macha. vj. dī de illis ſanctis machabeis. Or verebant ꝓpter religionē ſibimet auxiliū ferre. De malis aūt dic econuerſo. q ſcz ipſi nihil verent ꝓpter preſumptuoſitatem quā habent. dicentes ſcz illud Eccl. xxiij. Quis inquit me videt. tenebre circūdant me ⁊ nemo circūſpicit me quem verear q̄ſi diceret nullum ⁊c. Vide de verecundia ⁊c.

Reuerti. reuertēs. reuerſus

Nota q in ſcriptura pōt multiplex reuerſio repiri. Inuenit enī Reuerſio

Xpi aſcēdentis.
Cordis penitētis.
Culpe redeuntis.
Carnis moriētis.
Vite renaſcentis.

Et ſic poſſum dicere q xps reuertur ad pñs gl̄iam. Penitēs reuertit ad pñs gr̄am. Peccator reuertit ad culpe materiā. Caro reuertitur ad mortis miſeriā. Natura reuertit ad reſurrectionis victoriam

Xpi reuerſio fuit in ſua aſcēſione. de qua Thob. xij. Tpus eſt vt reuertar ad eū q̄ miſit me. Penitētis reuerſio eſt in ſua ꝓuerſione. vñ Oſee. iij. Reuertent filij iſrl ⁊ querēt dominū deū ſuū. Culpe vo reuerſio fit in mētis obſtinatione ⁊ peccati reuerſio fit in culpe iteratione. vñ Oſee. vij. Reuerſi ſunt vt eſſent abſq; iugo. Et Mee. ix. Reuerſi ſunt vt facerēt malū. Carnis reuerſio fit in mortis diſſolutione. de q̄ Job. j. Nudus egreſſus ſum de vtero mr̄is mee: nudus reuertar illuc. Vite reuerſio fiet in vltima reſurrectione. de q̄ pōt dici illud Eccl. j. Oritꝰ ſol ⁊ occidit. ⁊ p circulos ſuos reuertit. Et ſic ḡ dico q i ſcptura reuerſio accipit Vñq; ꝓ

Xpi reaſcēſione.
Gratie renouatione.
Culpe iteratione.
Mortis diſſolutione.
Vite reſtitutione.

Dicamus ergo pmo de reuerſione xpi reaſcēdentis. Xps em̄ fuit ſicut aquila q̄ in arduis locis habet nidum. ⁊ ſurſum eſt ſolita in altis mōtib⁹ bitare. Et ideo ſi ad terrā ꝓ pēa deſcenderit. ibi diuti⁹ nō reſtabit. q̄nimo ſtatim aſſumpta pēa ſurſum ſolet reuerti. ⁊ ab infimis fugere ⁊ diuerti. Fuit etiā xps ſol q̄ in mane ſup nr̄m emiſperium oriꝝ. ibiq; mundū illuminando aliq̄diu labit. ⁊ finaliter ꝓ vmbrā terre a nr̄is viſibus occidit ⁊ abſcondit. ⁊ in craſtino iterum reuenit ⁊ reuertit. Fuit inſup xps ſicut cyconia q̄ in byeme nidum ſuum ſolet dimittere. ⁊ ad remotas regiones trāſire ſed tandē in eſtate ſolet ad nidū quē dimiſerat reuenire. ⁊ ibi pullos facere ⁊ nutrire. Sic chariſſimi xps q̄ eſt aquila ꝓpter regiā maieſtatē. q̄ eſt ſol ꝓpter nimiam charitatē. q̄ eſt cyconia. q. ſ. iuxta domos bonum nidificat ꝓpē eximia charitatē. altam rupē ⁊ nidum paradiſi reliqt. ⁊ pro pēa ſanctoꝝ patrū de inferno liberādo. hic inferus ad remotā mūdi regionē nup in byeme. i. in die natiuitatis intrauit. ibiq; ꝓſonaliter oriens mundū per. xxxij. annos illuminauit. ⁊ tandē mō in eſtate ad ꝓpriū nidū ⁊ domicilū reuertēs. iterū vñ venerat reaſcēdit dicens illud Nume. x. Reuertar in terram meā in qua natus ſuꝫ. Vbi aduerte q xpiſtus reuerſus fuit per aſcenſionem ſcz

Ad maieſtatem ſupne prelationis. Reuertar inquit.
Ad vbertatem eterne poſſeſſionis. In terrā inquit meā.
Ad ciuitatē paterne ſucceſſionis. in q̄ inquit natus ſum.

Iſte ergo reuerſus fuit in ſua aſcenſione

Poſt victoriā ad ſtatū bonoꝝ vt coronet. Reuertar.
Poſt miſeriā ad locū valoꝝ vt ſaciet. in terrā inquit meā
Poſt triſticiā ad locū amoꝝ vt ꝓſolet. in q̄ inq̄t natus ſum

Dico ergo q iſte reuertit ad ſtatū bonoꝝ poſt victoriam Et hoc oſtendit cū dī. Reuertar. Rome em̄ antiq̄tus legati ⁊ milites q̄n̄ hoſtes reipublice victoriā habuerāt. victor ſolebat a pplo vbis eidē occurrēte ⁊ obuiāte mirabiliter honorari. ⁊ ſup currum quē trahebāt q̄ttuor equi cādidi ſolebant in vrbem recipi. ⁊ oēs captiui quos in bello ceperat ſolebat ad currū ipſius alligari. ⁊ ſic cū hymnis et laudibus ſolebat honorabiliter acceptari. Sic ve xps q̄ab vrbe paradiſi a deo pr̄e ad iſtum mūdū legatus miſſus fuit. vbi in pūlio crucis de lucifero triūphauit. ⁊ captiuos ſanctos pīes de eius dñio accepit. ipſoſq; ſecū ad vrbem paradiſi reuertēs tranſit ⁊ duxit. Iuxta illud Hiere. xlix. Reuerti faciā captiuos eiam. vbi in curru nr̄e humanitatē cuꝫ q̄ttuor eiꝰ. i. cū q̄ttuor corpis glificati totib⁹ introiuit cui ⁊ reuertēti ppls ciuitatis. i. collegiū angelorū applaudēs victorie redcūtis. obuiā veniēs multiplr honorauit. Jō dī de ipo in ps. Or ipe aſcēdit in altū captiuā duxit captiuitatē. Reuertar in q̄t. vñ Zach. j. Reuertar in birlm. ⁊ Exo. iij. Reuertar ad frēs meos. ⁊ Luc. xj. Reuertar in domū meā vñ exiui. Et ſic igit dico q iſte reuertit ad ſtatum bonoꝝ poſt victoriā. Reuertar in q̄t. ſup. de pūlio cū corona. vel de pūlio ad bonorē. q: ſicut dī. j. Tbi. ij. Non coronabit niſi q̄ legittime certauerit. ergo ſupponit q xps q̄ legittime certauerat in reuerſione ad celū debuerit coronari. ij. Regum xix. Reuerſus eſt rex pacifice in domū ſuā. Deinde dico q iſte reuertit ad locū valoꝝ poſt miſeriā. Et hoc oſtendit cū dicit. In terrā meā. Terra em̄ nomē eſt fertilitatē et abūdantie ⁊ vbertatis. q. ſ. nō eſt elementū ita fecundū ſicut terra vt in ps. dī. Terra dedit fructū ſuū. Et iō ꝓ terrā hñ pōt intelligi celi fertilitas ⁊ felicitas denotari vbi poteſt oīm abūdantia repiri. q: ſcz ſicut pegrin⁹ dū vadit p mundū ſolet multa ſuſtinere. q̄ tandē ad terrā ſuam reueniens ⁊ reuertēs ſolet bonis q̄plurimis abundare. Sic xps qui in pegrinatione hui⁹ mūdi ſuſtinuerat multa mala. ⁊ magnis penis fuerat aliq̄tiēs fatigatus debuit mō q̄n ad terrā ſuā paradiſi reuerſus fuit infinit opulentiꝰ et gaudiꝰ redūdare. Terrā in q̄t meam. Vñ poteſt exponi illud ps. Spūs em̄ reuertet in terrā ſuā. Myrīdines em̄ q̄ de terra ſua in byeme egrediunt in terrā longinquā. in eſtate iterū reuertunt. Sic xps q̄ de terra opulēta paradiſi fuit egreſſus. ad eandē terrā in pñti tpe eſt reuerſus Eccl. xij. Reuertet puluis in terrā ſuā. Iſte ergo reuertit ad locū valoꝝ poſt miſeriā. Deniq; dico q iſte reuertit ad locum amoꝝ poſt anguſtiā ſeu triſticiā. Et hoc oſtendit cū dicitur. In q̄ natus ſum. Jō em̄ naliter diligit locū natiuitatis ſue. ⁊ nullus vt cōiter maior amor q̄ inē illos q̄ de eodem ſanguine. vel pria generant. Et iō q̄n dicit q ibi natus eſt. bñ ſupponit ibi eſſe locum dilectionis ⁊ amoris. Columba enim locum in qua nata eſt naturaliter diligit. ⁊ ſi alibi deferatur. illuc reuertitur atq; redit. Et inde eſt q in egypto columbe ad loca remota portantur ⁊ cum neceſſe eſt litteras eis ſub ala ligantur ⁊ volari permittūtur ⁊ ſic per ſe ad locum natiuitatis vna cum dictis litteris reuertunt. q̄ꝫ

uis ſepe contingat q anteq̄ attingant reuerſionis ſue ter

minū ab hostibus ꝓpter litteras sagittenē. Xp̄s igit̄ est columba q̄ in locū natiuitatis sue paradisi et sinū patris naturaliter dilexit. Et ideo q̄n ad terrā remotā hui⁹ mūdi p gabrielis ministeriū portat⁹ fuit. ibidē spūssanct⁹ ſraz nre humanitatis sibi ꝓiunxit ⁊ alligauit. quā ad terrā natiuitat̄ reuertēs bodie trāſportauit. In cui⁹ tn itinere ipm hostis id ē iudeoꝝ pplꝰ mortis aculeo sagittauit. In q̄ inſt nat⁹ sum. vñ Ezech. xxj. Reuertere in vaginā tuā o mucro dñi in locū in q̄ creat⁹ es. in terra natiuitat̄ tue. Et. ij. Reg. xix. Reuersus est berzellai in locum suum. vbi ostendit ministeriū sue ascēsionis. Reuersus est. Fastigiū sue ꝓlationis Berzellai. q̄ interꝓtat fortitudo mea. Refugiū sue possessionis. Locū inquit suum. Vel dic q̄ ibi ostendit ⁊tus sue ꝓditionis. Berzellai. Actus sue reditionis. Reuersus est. Status sue ꝓlationis. In locum suū. Sic igit̄ ptz xp̄s reuersus fuit. Ad locū amoꝛosum ⁊ amicabilem. Ad locum fructuosum ⁊ delectabilem. Ad statū gaudiosum ⁊ bonorabilem. Ista igit̄ est reuersio nūmis ascendētis. Et boc est ꝓmum ꝓncipale. Scdo ꝓncipaliter dico q̄ est reuersio bois penitentis. ⁊ ista est illa q̄ bō reuertit̄ a pctō. vel q̄ reuertit̄ a bono cōmutabili ad bonū incōmutabile. Ania lia eīm q̄ꝰ careant rōne. istam tn̄ habeant industriam q̄ optime sciunt reuerti ad domicilia sua. quāq̄ ad remota spacia. multotiens transferant̄. Sicut ptz generaliꝫ de auibus ⁊ de bestijs vniuersis. Multofortius ergo bō vtēs rōne si per pctm̄ a domo sua q̄ est ecclesia ⁊ cōitas fidelium recesserit. ⁊ in longinquā regionē peccati pegrinatus fuerit. nunq̄ꝫ ꝺz p ꝺei obliuionē taliter querti. nec inter mūdi negocia taliter diuerti. q̄n illic sciat reuenire p pniam ⁊ reuerti. Ad hoc Esa. lv. dicēs. Derelinquat impius viā suā. ⁊ vir iniquus cogitationes suas ⁊ reuertat̄ ad dñm ⁊ miserebit̄ eius. Et Ezech. xviij. dī. Et q̄re moziemini domus israel. Sequit̄. Reuertimini ⁊ viuite. Et loquit̄ ac si diceret. vel pastoꝛ loquerē oui erranti ⁊ ad hospitium reuerti nolenti ⁊ se lupoꝝ ⁊ latronum periculis exponēti. Peccatoꝛ eīm errat sicut ouis q̄ perijt. ⁊ tn̄ reuerti ad domū dedignatur. nisi boni pastoꝛis. predicatoꝛis vel ꝓlati diligentia reducat̄. Et ideo omnibus peccatoꝛib⁹ generaliter loquit̄ scꝑtura dicēs. Et q̄re moziemini ꝛc. Vbi oñdunt̄ tria ꝓpt̄ q̄ a pctō ad pniam ē generaliꝫ reuertēdū. s. Propē quoddā Damnabile nocumentū. Primū ꝓbat mortis occasio. Et q̄re moziemini inſt. Amabile ligamentum. Notabile documentum. Sed scdm̄ ꝓlis coniunctio Domus inſt israel. Sed tercīū dulcis instructio. Reuertimini inſt ⁊ viuite. Ista eīm tria bñ ꝓsiderata faciūt reuerti boiem a pctō scz Periculum terroꝛis qd̄ dedarat̄. Quare inquit moziemini. Tenaculū amoꝛis qd̄ alligat̄. Domus inquit israel. Domus eīm accipitur pro cognatione.

Vocabulū dulcoꝛis qd̄ predicat̄. Reuertimini inquit ⁊ viuite. Igit̄ dico q̄ reuerti debem⁹ p pniam ad dñm vt caueamus nocumentū eterni terroꝛis. Quare inquit moziemini. q. d. nisi reuertamini parata est vob̄ mors eterna. Videmus eīm q̄ alia bruta dū ꝑsentiūt pericula. nūq̄ volūt vltra ꝓgredi. sed retrocedere potius et reuerti. Istud videmus de aliq̄bus eq̄s q̄ citius se ꝓmitterēt laniari calcarib⁹ q̄ vltra ꝓcederēt pontibus insidijs vel latronibus. Moises etiā nō libēter p illā viā incedūt p quā ⁊ in qua ꝓdecessoꝛes suos periisse vel cecidisse cognoscūt. Pisces insup ⁊ etiam boues illū locū abhoꝛrēt ⁊ fugiūt. vbi aliq̄s pisces et boues occisos fuisse vidēt. ⁊ vbi eoꝝ sanguinē cernunt. Sicut eīm dicit Sene. in puer. Ruina p̄cedentiū posteros docet. Et q̄ incedenti p viā viciorū paratū est periculum mortis eterne. in tantū q̄ q̄libet pōt videre ibidē ꝓdecessoꝛes suos cecidisse. ⁊ etiā periisse ⁊ nullū tute ibi transiuisse. merito debem⁹ istud periculū timere. ⁊ iniquoꝝ p̄cedentium mortē ⁊ sanguinē abhoꝛrere ⁊ a tali via p pniam retrocedere ⁊ abire. Et quare inſt moziemini. q. d. mortui estis si p̄ceditis. saluati si reuertimini vel reditis. Sicut eīm dī Ezech. xviij. Non vult deus mortē peccatoꝛis sed vt ꝓuertat̄ ⁊ viuat. Ideo ꝓsulit Ezec. xxxiij. Conuertimini a viis vestris pessimis. Et q̄re moziemini. Figura de Joz̄. de q̄ dī iij. Reg. viij. Vulneraueriūt viri iozā q̄ reuersus est vt cuꝛaret. Igit̄ reuertendū est vt caueam⁹ nocumentū eterni meroꝛis. Quare inſt moziemini? q. d. defect⁹ vt erit si mo riamini ꝓpt̄ defectū nō reuertēdi. Iterū dico q̄ reuertendū est ne dissoluam⁹ tenaculū amoꝛis. Et b̄ ostendit cū dī Domus israel. Domus eīm accipit̄ p cognatione vel p ꝓgregatione. q̄ oia significat amoꝛe. Et ī qñ rogat q̄ dom⁹ israel ad dñm reuertat bñ videt̄ supponere vt hmōi reuersio ex amoꝛe ⁊ amicicia cōpleat̄. Domus israel. Juxta illd Abd. j. Erit domus Jacob ignis ⁊ domus ioseph flama. Flama eīm ⁊ ignis ardoꝛe dilectionis designat. Sicut eīm naturaliter oia libenter reuertunt̄ ad illa q̄ diligere tenent̄. ⁊ magis ac ad illa a q̄bus originale ꝓncipiū sortiunt̄. q. s. res de facili reuertunt̄ ad naturā priozē inde est q̄ filius fatuus postq̄ ꝺn̄ vagatus fuerit ad ꝑem reuertit̄. ⁊ ei⁹ mādatis necessario subiugat̄. sicut de filio ꝓdigo exemplū habem⁹ Luc. xv. Qui postq̄ oia ꝓsumpsit ad ꝑez suū sicut ad vltimū refugiū reuersus fuit. Sic q̄ nos deū sicut patrē. ⁊ creatoꝛē. ⁊ originalē omniū fundatoꝛē diligere debem⁹ ipm q̄ naliter diligim⁹ vt ⁊ tenemur. hinc est q̄ si ab ipo p pctm̄ recessimus. necesse est q̄ p dicto amoꝛe repando ad ipm p pniam reuertamur. Dom⁹ inſt israel. ij. Reg. xx. Reuertere in tabernacula tua israel. Ad qd̄ ipe etiā deus monet nos dicēs aie peccatrici illud Hiere. iij. Tu aūt fornicata es cū amatoꝛibus multis. tn̄ reuertere ad me ⁊ ego suscipiam te Qd̄ tn̄ est ꝺ obstinatos q̄ nec amoꝛe paterno nec doloꝛe interno. nec laboꝛe externo pñt moueri q̄ ad dñm debeāt regredi vel reuerti. Quis eīm ꝑdalis ad aucupē damātē voce nō reuertit̄. q̄n in vēti ꝓrarū flatib⁹ delectat̄. q̄n plus debito impinguat̄. vel etiam q̄n laqueis stringit̄ vel ligat̄. Sic vere pctōres ad deum ꝑem suū dedignant̄ reuerti ꝑdicta triplici rōne scz Propter ventum superbie q̄ ipsos agitat. Propter carnalitatē luxurie q̄ ipos impinguat. Et ꝓpt̄ laqueū auaricie q̄ ipos tetinet ⁊ alligat. Istis eīm tribus rōnibus pctōres in vicijs indurant̄. ita q̄ reuerti ad dñm nō dignant̄ Hiere. v. Indurauerūt facies suprā petrā. nolue rūt reuerti. Nō sic ḡ. sed reuertamur ad dñm. q. ipse cepit ⁊ saluabit nos ꝛc. ne dissoluamus ligamentum amoꝛis.

Rursum dico q̄ est reuertendū vt impleam⁹ documentum valoꝛis. Et hoc ostendit̄ cū dī. Reuertimini ⁊ viuite. Istud eīm saluberrimū est documentū. Deus eīm in his docet. imperat. ⁊ ꝓmittit. Reuertimini inſt ⁊ viuite. ac si diceret. Reuertimini ⁊ viuetis. Auersio eīm a deo causat mortem. Reuersio vo ad deū causat vitam. Dñ Ezech. xxxiij. Viuo ego dicit dñs deus. nolo mortem impij sed vt reuertatur impius a via sua ⁊ viuat. Et notandum q̄ ista reuersio est facienda ꝓpter multa. q. videlicet per ipsam

Acquirit̄ honesta pulcritudo. Promittit̄ salutis certitudo. Dimittit̄ culparū turpitudo. Procurat̄ diuina gratitudo. Roborat̄ humana fortitudo. Renodat̄ amoꝛis vicissitudo. Renouat̄ virtutū plenitudo. Preparatur anime quietudo.

Reuertimini igit̄. q. ꝑ boc acquirit̄ honesta pulcritudo Per reuersionē eīm ad deū efficit̄ bō pulcer ⁊ honest⁹ et summe delectabilis ad videndū Esa. xxx. Reuertamini et ḧescatis ⁊ salui eritis. vñ Cant. vj. Reuertere sunamitis vt intueamur te. Itē quia per boc ꝓmittit̄ salutis certitudo Esaie. xxx. Reuertimini ⁊ salui eritis. Itē q. ꝑ boc dimittit̄ culparū turpitudo. Dñ Eccl. xvij. Reuertere ad dñm ⁊ auerte ab iniusticia. Item quia per boc ꝓcurat̄ diuina gratitudo Esaie. xix. Reuertent̄ egyptij ad dñm ⁊ placabitur eis. Item q. per boc roborat̄ vigoris fortitudo. vñ Daniel. x. Nūc reuertar vt ꝓlier aduersus ꝓncipem regis persarum Item q. per boc renodat̄ amoꝛis vicissitudo. Dñs dicit Malach. iij. Reuertimini ad me ⁊ ego reuertar ad vos Item q. per boc renouat̄ virtutis sanctitudo. vnde Job. xxxiij. Consumpta est caro eius a supplicijs. reuertat̄ ad dies adolescentie. ⁊ Ezech. xvj. Tu aūt ⁊ filie tue reuertimini ad antiquitatē tuā. Item q. ꝑ boc ꝓparat̄ aie quietudo. j. Regū. xxij. Reuertere ergo ⁊ vade in pace. Ben ergo dicit. Reuertimini ⁊ viuite. q. sc̄z p talem reuersionem acquirit̄ vita gr̄e. ⁊ vita glorie. Et ista charissimi sunt ꝓtra multos q̄ ad dñm nolunt reuerti. sed ab ipso per peccatū diuerti. ij. Paral. xxxvj. Indurauit cervicē suam ⁊ cor vt nō reuerteret̄ ad dñm. Et qd̄ plus est. Multi sunt q̄ q̄nis tot beneficijs alliciantur. q̄nis etiā multis penis et supplicijs affligant̄. ita tamē corda eorum in vicijs indurant̄

ꝙ sequaꝯ ad dominū reuertūtur. Esa. ix. Adhuc manus eius extenta. ⁊ populus meus non ē reuersus ad percutientem se. ⁊ Iere. xv. Interfeci ⁊ pdidi populū meū. ⁊ tñ a viis suis non sunt reuersi. Non sic charissimi. ℌ reuertimini ⁊ viuite. Iere. iij. Reuertimini filij reuertentes. Sic igitur patet ꝙ reuertendū est ad dominū. vt impleat vtile documentū. vt reungat amoris ligamentū. Ne incurrat eternū nocumentū. Et sic dico ꝙ ē reuersio bois penitentis. ⁊ hoc est secūdū principale. Tercio dico ꝙ ē reuersio hominis delinquētis. ⁊ ista ē illa qua homo reuertitur ad retroacta vicia ⁊ peccata. similis cani q̄ malos humores euomit dum infirmat. ⁊ tandē ad eosdē humeros seu cibos reiectos reuertit cū sanat. Idem aūt facit serpēs q̄ coiturus cū murena venenū euomit. ℌ cōpleta copula ad illud tandē redit. ⁊ ipm iterū recipit ⁊ resumit. Idem etiā de leone dr. q̄. s. cibos ipm grauantes timens venatorem reiicit. ℌ tandē fame compulsus ad eos cibos comedēdos iterū redit. Sic ꝑculdubio faciūt multi q̄ q̄n vident infirmitatem tribulatōis ⁊ uesse. ⁊ venatorē. i. mortē timēt ad esse. tūc vt cū murena. i. cū xpo per gratiā copulent. aliq̄n venenū ⁊ humores peccatoꝝ p confessionē euomere ⁊ dimittere comprobātur. ps. Cū occideret eos q̄rebant eum. ⁊ diluculo reuertebant ⁊ venientes ad eū. Sed ꝑculdubio cessante t. ibulatōne vel infirmitate. ad venenū peccatoꝝ reuertūtur. ⁊ ipi sicut prius imbuūtur ⁊ replent. puerbi. xxvj. Sicut canis reuersus ad vomitū. sic stultus qui iterat stulticiā suā. ⁊ Neem. ix. Reuersi sunt vt facerent malū. ⁊ Iere. xj. Reuersi sunt iniq̄tates patrū suoꝝ priores qd̄ ꝑcerto sancti viri non faciunt. Figurati in sanctis animalibus. Ezech. j. de q̄bus dr. q̄ nō reuertebātur cū incederent. Ista ē ergo reuersio bois delinquentis. Quarto principaliter dico ꝙ ē reuersio hominis moriētis. ⁊ ista est illa qua homo q̄ de terra ē. in terram p mortē reuertit. qz sicut dr Eccls. iij. De terra facta sunt oia. ⁊ in terrā piter reuertētur. Omnia em naturaliter reuertūtur ad illā originalē materiā de q̄ facta sunt ⁊ creata. Et iō cū de terra fuerimus. p creati. necesse est ꝙ ad eam simus finaliter reducti ⁊ in eam cōmutati. Gen. iij. Puluis es ⁊ in puluerē reuerteris ⁊ in ps. Auferes spūm eoꝝ ⁊ deficient. ⁊ in pulue rem suū reuertētur. Quinto vo dico ꝙ ē reuersio nature resurgētis. ⁊ ista ē illa qua natura est reuersura de morte ad vitam in nouissimo die. de qua potest dici illud p. uerb. vij. Non est vir in domo sua. abiit via longissima. in die plene lune reuersus est. Spūs em hominis q̄diu est a corpe sepatus est sicut peregrinus extra domū suam. qui tūc ad domū corpis reuertit. q̄n in resurrectōne corpori p sonaliter reunit. ps. Exibit spūs eius ⁊ reuertet in terrā suam. Tūc reuertit spūs ad corpus ad resurrectōem. aia ad deū ad reddendū rōem. Deus ad mundū ad rōnis auditionē. Iste est. n. ille homo q̄dam nobilis q̄ modo abiit in regionem longinquā accipere sibi regnū. post multū vo tempis reuertet cuz suis famulis rōem positurus malos seruos p negligentia puniturus. bonos aūt p apportato comodo pmiaturus. Lu. xix. Quia igit ad istū iudicem a quo o creatione ē exiuimus. iterū p resurrectiōem reuersuri sum⁹. debem⁹ facere sicut apes q̄ ad alueare non reuertūtur nisi prius floribꝰ onerētur. Elephantes etiā postq̄ simul cohabitauerūt. ad gregē nō prius dicuntur reuerti q̄ prius fuerint in flumie balneati. Igit anteq̄ reuertamur ad illū magnū gregem ⁊ ad illud magne alueare q̄ in valle ioſaphat congregabit in nouissimo die. oneremus nos floribus virtutū. ⁊ lauem⁹ nos a maculis viciorum. ⁊ sic nō solū reuertemur ad deū corpa resumpturi. immo etiaz reuertemur ad paradisum cum ipo ⁊ p ipm eterna pmia receputi. j. Esdre. ij. Reuersi sunt de babilone in bierusalez ⁊c. sufficit.

Reuuere. Vide vbi viuere. ⁊ resurgere.

Reuocare. Nota ꝙ reuocare idez est ꝙ retro seu iterū vocare. de termino ad quē itur. ad p̄cedentem terminū reducere vl vocare. Et sic dic moraliter ꝙ in scriptura reperit reuocatio. Ad bonū provocatiua. Ad malū redinatiua. Ad statum repatiua. Ad supplicū directiua. Reuocat hō p pniam ad vite brauiū Stultus p insolentiā ad culpe deuiū. Miser p dei grām ad celi gaudiū. Diues per dei pestilentiā ad mortis tediū

Dicam ergo ꝙ ē reuocatio quā facit pnia. Per penitētiam em hō de malo ad bonū reuertit. ⁊ de morte ad vitā de iniq̄tate ad iusticiā reuocat. Sicut em videm⁹ ꝙ venator q̄n videt ꝙ canes p̄dam indebitā consequūt. solet eos clamādo seu comuādo ad se iterū reuocare. qđ etiā venator solet de accipitre p aera vagāte facere. ⁊ eū ad laqueuz ⁊ muscipulā clamādo iterū excitare. sic de⁹ mediāte comu et tuba sacre scripture. vel etiam aucupis seu p̄dicatoris voces peccōres deuios ⁊ errantes. ⁊ p̄das inutiles. hoc est dictu. peccata seu bona terrena seq̄ntes ⁊ diligēres. ad se ⁊ ad viā salutis reuocat. ⁊ eos ad gr̄e statū reformat. Vñ videt ꝙ bonus p̄dicator. pastor vel rector q̄. s. reuocat homines ad salutē similis ē illi regi ioſaphat de quo dicit. ij. Paralip. xix. ꝙ ipe reuocauit pplm israel ad dñm deū patrū suoꝝ. vt ⁊ sic de deo aias interius inspirante. et ad deū reuocante. dicit illud Job. xxxiij. Ecce hec oia opat deus vt reuocet aias singuloꝝ a corruptōne ⁊ illuminet in luce viuentiū. ⁊. ij. Reg. xiiij. Reuoca puerū absalon. Sicut. n. anima reuocat ad corp⁹. ⁊ mortu⁹ reuocat ad vitā suam Sic p pniam hō reuocatur ad gr̄am. Vñ de eo pōt dici illud Eze. xxxvij. Insulta sup interfectos istos ⁊ reuiuiscēt Et ⁊ sic de quolibet sic reuocato dicit illud Lu. xv. Frat tuus mortuus fuerat ⁊ reuixit. ⁊. ij. Esdre. j. Misit dominus angelū suū ⁊ reuocauit eos. hec ē ergo reuocatio quā facit pnia. Secūdo dico ꝙ ē reuocatio quā facit insolētia. sicut em videm⁹ ꝙ canis rustic⁹ ⁊ indoct⁹ facile reuocatur a psecutōe. sic vir insolens ⁊ inconstans facile solet a psecutōne bonoꝝ operꝝ ⁊ virtutū cessare. vñ de illis qui bonos reuocant ad peccatū pōt dici illud Exod. x. vbi dr. ꝙ serui pharaonis reuocauerūt moysen ⁊ aaron ad pharaonē. qz ꝑcerto serui diaboli sp nitūtur bonos ad pharaonis. i. diaboli. magistri serui seruicū reuocare. Tercio dico ꝙ ē reuocatio quā facit dei gr̄a. ⁊ ista est illa qua miseri ⁊ depressi de hac mūdi miseria ad celi gloriā reuocant. sicut em q̄q̄ de captiuitate reuocat q̄s ad libertatē. sic reuocant ⁊ reducūtur boies de p̄nti miseria ad salutē. vnde dñs dicit Baruch. ij. Reuocabo inquit illos in terrā quā dedi patribus eoꝝ. Sequit. Multiplicabo eos ⁊ non minorabūtur. Quarto dico ꝙ est reuocatio quaz facit dei iusticia. ⁊ hec est illa qua deus iuste iudicās reuocat a p̄sentibus gaudijs pctōres ⁊c. Vide. j. de vocare. E superi⁹ de cōuocare. de reducere. de appellare. ⁊ de restituere. ⁊ reconciliare ⁊c.

Ridere. Risus. Nota breuit ꝙ in scriptura inuenit multiplex risus tā in bono significato. q̄ in malo. Inuenit em risus iusto rum. s. risus.

Spei ⁊ iocunditatis.
Amoris ⁊ charitatis.
Gloie ⁊ felicitatis.
Item inuenit risus malorum. s. risus.
Stulticie ⁊ fatuitatis.
Gaudij ⁊ alacritatis.
Jactantie ⁊ pomposītatis.
Ignauie ⁊ dubietatis.
Blandicie ⁊ fallacitatis.
Derisionis ⁊ puersitatis.
Dissimulatōis ⁊ tepiditatis.
Tpaliꝑ solatōis ⁊ pspitatis.

Dico ergo primo ꝙ rident iusti p spem futurorū ⁊ iocūditatez. ⁊ sic abraam spe future ꝓlis legitur risisse. Gen. xvij. Cecidit abraā in faciā suā ⁊ risit. audito. s. ꝙ erat filiū geniturus. ⁊ sic iusti in tribulatōe rident propter ꝙ eterna pmia tandem sperant. vñ Job. v. In vastitate ⁊ fame ridebis ⁊ bestiam terre nō formidabis Item dico ꝙ iusti ridēt ꝓpter amorē ⁊ ꝓpter charitatem. vñ. ij. Esdre. iij. dr. Si arriserit ridet. vñ sic videtur risisse Daniel. Dan. xiij. vbi dr. ꝙ risit Daniel ⁊ tenuit regem. Et sic videt sara risisse in partu suo filij sui ysaac dicens Gen. xxj. Risum fecit mihi dñs. ⁊ ideo filiū suū ysaac nominauit. qui interptat risus. Item dico ꝙ iusti ridēt propter eternā gl̄iam ⁊ felicitatē. ⁊ iste ē risus ⁊ gaudiū beatorū. de quo Lu. vj. Beati q̄ nunc fletis qz ridebitis. Sardinia em insula hz quandā berbā q̄ dr risus apum. qz p certo in insula celi q̄ ꝓprie dr insula (qz ibi non intrat nisi per fluctus tribulatōnū) ē hec berba gr̄ie eterne. q̄ risus apuꝝ dr. p eo ꝙ apes. j. viri iusti risu hui⁹ cōsolant. vñ puerb. xxxj. Fortitudo ⁊ decor indumentū ei⁹ ⁊ ridebit in die nō

alissimo. Isti sunt ergo diuersi risus bonoꝝ. Sz ꝗtū ad risus maloꝝ dico ꝙ aliꝙ rident ꝓ stultitiā ⁊ iniꝙtatez seu fatuitatē. vñ .puer.x. Quasi p risum stulti opaī sceī. Itē aliꝙ rident ꝓ gaudiū ⁊ alacritatē sicut voluptuosi ⁊ immūdi ꝓsperitatibus ⁊ vanitatiḇ iocūdi. de q̄bus Ecci.xxvij. Narratio peccantiū odiosa. ⁊ risus illoꝝ in delictis peccati. Item aliꝙ rident ꝓ iactantiā ⁊ pomposit atez. Eccī.xxj. Fatuus in risu exaltat vocem suā. Sir aūt sapiēs vix tacite ridebit. Item aliꝙ rident ꝓ scrupulū ⁊ dubietatez. Et sic risit sara credēs impossibile ꝙ posset parere tam antiq̄. vñ Genē.xviij. Risit sara post ostiū ⁊ tandē negauit dicēs. non risi. Item aliꝙ ridēt ꝓ blandiciaz ⁊ fallacitatem. sicut sunt adulatores. vñ Eccls.x. In risu faciūt panem. Item aliꝙ rident ꝓ derisoriā verbositatē. ⁊ sic dr Hieremi.lj. Vana sunt opa ⁊ risu digna. ⁊ sic etiā loquit Job.xxj. Sustinete me vt ego loquar. ⁊ post mea si videbit verba ridete. Item aliqui rident ꝓ dissimulatōem ⁊ tepiditatē. Et tales sunt q̄dam q̄ nihil bñt seueritatis in moꝛibꝰ. de quibꝰ dicitur Eccī.vij. Melior ē ira risu. qz ꝓ tristiciā vultus corrigit animꝰ delinquētis. Item aliꝙ rident ꝓ mūdi consolatōnem ⁊ ꝓsperitatē. Ista. n. ē sicut herba q̄ dr apum risus q̄ interficit boiem ridendo. vñ .puer.xiij. Risus doloꝛi miscebitur. ⁊ extrema gaudij luctus occupat. ⁊ Lu.vj. Vevobis qui nūc ridetis. quia plorabitis ꝛc. sufficit ergo de risu tam in bono ꝗ in malo. Vide. s. de gaudio ⁊ letitia.

Rigare. Nota ꝙ rigare ē aqua seu re humecta vel liquida aliq̄d irrigare. Sed vide supra. de irrigare. vbi dixi satis plene.

Ripa. Nota ꝙ ripa idem est ꝙ littus fluminis seu maris. illa. s. extrema pars terre q̄ aquā immediate ꝓtingit. Cum igit ripa sit illa pars terre ꝓ quā de aqua ad terrā solidā subintratur. possum dicere ꝙ cū ma re vel fluuius significent.

Vitam moꝛtalem.	Possum notare ꝙ ꝓ ripā designat moꝛtis ꝯclusio q̄
Statum vitalem.	vitam terminat. Culpe coꝛ
Culpam letalem.	ruptio q̄ mentē fulminat.
Mundum venalem.	Sancta conuersio q̄ corda
Statum moꝛalem.	rumiat. Celi possessio quā

virtus germinat. Legis instructio q̄ moꝛes semiat. Primo igit est dare ripā moꝛtalis cōclusionis. moꝛs enī ripa ē ⁊ terminꝰ huiꝰ vite. qz. s. qñ de mundi amaritudinibus ⁊ fluctibus exit. tūc ad ripam terre solidē. hoc ē dictu. ad terram ⁊ ad sepulcrū. seu etiā ad ēt̄nū inuariabilē et solidū moꝛtis statū tanq̄ ad finalē terminū puenit. qđ. s. figurat Exo.ij. vbi dr. Qr mī moysi exposuit eū in carecto ripe fluminis. Quia ꝓcerto mī nra. s. natura. deponit nos finaliter in carecto seu in barū dineto fluminis. hoc ē dictu. in cōclusione fluminis huiꝰ vite. et supra ripā toꝛrentis. i. in ripa ⁊ littoꝛe moꝛtis. vbi. s. finaliter ē status ⁊ repositio nr̄e carnis. vñ de Helyseo. dr. iij. Reg.ij. q ipe reuersus stetit in ripa iordanis cū pallio helye. Helyas. n. ē deus pallij aūt ipi humane nature datū ē sudariū. Helyseus ergo. i. quilibet moꝛtalis bō reuersus. i. qñ reuertit de hoc mundo. cū tali pallio in ripa iordanis. i. in statu moꝛtis stat. vbi finaliter seu pmiter pseuerat. Eze.xlvij. Eduxit inquit me ⁊ conuertit me ad ripam toꝛrētis. Ista ē ergo ripa moꝛtalis cōclusionis. Secō dico ꝙ ē ripa letalis coꝛruptiōis. Et sic ꝓ ripā intelligit pctm̄. qz. s. istud ē finis ⁊ meta. et etiā litt? et ripa vbi fluui? gr̄e et mare pnie terminat. Piscis. n. sine aqua nō viuit. et ideo qñ ꝓ violentiā fluctuū et ventoꝛ ad ripā et ad barenā ꝓiit. necesse ē vt moꝛiatur. Sic bō qñ ad ripā et barenā peccati ꝓiit. opoꝛtz ꝙ spūaliē moꝛiat. vt sic de aīa peccatrice dicat illud Josue.xiij. Arober sita ē in ripa toꝛrētis arnon. Arober. n. int̄pt̄atur vacuatio. et signat aiam gr̄a vacuatā. Arnon int̄pt̄at anathema erroꝛis vel ymago tristicie. et signat pctm̄. qz reuera ciuitas arober. i. aīa gr̄a vacuata. sup ripam arnon. i. sup statū peccati ponit. ibiq̄ sedet sistit ⁊ firmat. hec ē ergo ripa letalis coꝛruptōis. Tercio dico ꝙ ē ripa vitalis conuersionis. i. ripa pnie ad quā. s. nauis aie q̄ ꝓ fluct? peccati vagata erat. applicat finaliter et saluat. et ab eterne moꝛtis et damnatōnis pculo liberat. Ripe enī fluminū vt cōiter bñt harenas squalentes. bñt herbas virentes. bñt fluct? ingentes. Et vere dico ꝙ pnie vel religionis status ꝓtinet squalozem ficcitatis ⁊ asperitatis. viroꝝ honestatis et vituositatis. fluctus bone operatōnis ⁊ bonitatis. Ezec.xlvij. Ecce in ripa toꝛrentis ligna multa. Et Dañ.xij. Duo alij stabant. vnus hinc sup ripam fluminis. et alius inde ex altera ripa fluminis. Ligna enī multa. i. multe virtutes ⁊ merita in ripa religionis et penitētie inueniūt. et ibi angeli. i. viri angelici ꝙersant. Hec ē ergo ripa vitalis conuersionis. Quarto dico ꝙ inuenit ripa finalis saluationis. Et ista ē paradisus. q̄. s. finalis termin? seu ripa vbi fluctus ⁊ labores hui? seculi terminat. vt sic de beatis possit dicere illud Genē.xlj. Pascebant inquit in ipsa amnis ripa in locis vberibus et virentib?. Quinto aūt si vis dic ꝙ sine nitur ripa realis instructiōis. ⁊ ista ē sacra scriptura. Ista est enī ripa fluminis inscrutabilis volūtatis diuine. In qua. s. ripa bibūt boies et iumenta. i. docti et indocti. Unde illud ꝓdictū Dañ.xij. Ecce inquit duo alij videlicet angeli stabant. vnus hinc sup ripam. et alius inde ex alia ripa fluminis. quia reuera scriptura duas hz ripas. s. hinc et inde hoc est dictu. duplicem intellectū. Rudē vicz et subtilem Ibi igit duo angeli. i. duo genera hominū. docti. s. et indocti et alij hinc solidū alium inde lac simplicis eruditionis hauriūt ꝛc. sufficit vide de littoꝛe.

Ritus Cū ritus nihil aliud sit ꝙ mos. obseruātis. conditio. siue modus. Et est dare Ritum Justū ⁊ tolerabilem. Sanctū ⁊ admirabilez. Stultū ⁊ detestabilē. Rit? Tolerabilis ē iustoꝝ secularium. Admirabilis seu obseruabilis ē religiosoꝝ ⁊ ecclesiasticoꝝ. Rit? vo detestabilis ēviroꝝ criminaliū. Primo ergo dico ꝙ ē dare ritū supportandū ⁊ tolerabilē. ⁊ iste ē ritus mos ⁊ modus ⁊ obseruantia secularis. iste. n. ⁊ si in plurib? est fugiē dus. est tñ ad euitandū scandalū tolerandus. Et emplo. s. samaritanoꝝ de quib? dr. iij. Re.xvij. q ꝛū quidem colebant ritum tñ gentis sue vñ originaliter ꝓcesserant obseruabant. Quia. s. seculares licet deū colant fidē credendo. diuersos tñ ritus. diuerse nationes seruant. se q̄libet alteri ꝓferendo. Quilibet. n. in sua secta. ritu ⁊ obseruātia credit saluari. Et ideo oportet dei iudicio reseruatos cū patiētia tolerari. sicut etiā de scismaticis videm? ⁊ de grecis quos ecclia tolerat patienter ⁊ maxime de georgianis. armenis. nubianis. ⁊ grecis. quoꝝ diuisiones certe male sunt ⁊ vitande. sicut etiā singularitas rituū atq̄ moꝛū inter fideles ⁊ catholicos ē vitanda. ⁊ vnitas ⁊ cōitas obseruanda. iuxta illud Hume.xv. vbi dr sic. Tam inquit indigene q̄ peregrini eodē ritu offerent sacrificia. vnū erit ꝓceptū atq̄ iudiciū tam vobis q̄ aduenis terre. Est igit dare ritum supportandū ⁊ tolerabilē. Secūdo dico ꝙ ē dare ritum admirandū ⁊ venerabilē. ⁊ iste ē ritus obseruantie ecciastice ⁊ fidei. ⁊ etiā ritus religionis ⁊ honeste cōuersatōnis. Un de ritu bonoꝝ ecciasticoꝝ ⁊ religiosoꝝ dici potest illud. s. Paral.xxiij. Sepatus est aaron vt ministraret in sctāsctōrum ipe ⁊ filij eius in sempiternū. ⁊ adoleret incēsum dño sm ritū suū. sequit in fi. ca. Custodiāt obseruationes tabernaculi federis ⁊ ritum sanctuarij. Hic posses dicere de diuersis ⁊ mirabilib? ritib? orientaliū regionum quos ꝓ certu sanctitatis obseruant. sicut. s. ē apud colūbū vbi boies ꝑ fatua deuotōne ꝙ deo suo se occidūt. seu etiā trucidantes sub curru ydoli se supponūt. Sicut etiā de illis q̄ filios suos dijs suis immolant ⁊ offerūt ⁊ amoꝛē dei sui sibi ⁊ filijs anteponūt. sicut insup de illis mulieribꝰ que in rogū maritoꝝ moꝛtuoꝝ cū ipis cōburēde viue se injiciunt. ⁊ vt cū ipo ad aliud seculū transeūt seipas cū eodem comburūt. sicut hec ⁊ multa alia similia narrant marcus paulus. oroſius. ⁊ odoricus. de mirabilibus orientis. q̄ tñ ad ꝓpositū pñt adduci. ꝙ si isti ꝙ fatuas crudelitates dijs suis. i. demonib? tamincredibilia faciant. equū tñ ⁊ consonū rōni videt ꝙ nos iuste ⁊ rite credendo. vero deo debitas obseruantias faciam? ⁊ ꝙ amoꝛe ipius ritus sanctos et tolerabiles obseruemus. Hñ ergo dicit ille ietro socero suo moysi. Exod.xviij. vbi ait sic. Esto populo in his que ad deū ꝓtinet vt referas ad eū q̄ dicūt. Ostendasq̄ populo cerimonias ritūq̄ colendi. ⁊ bñ dicit. Cerimonias ritūq̄. qz. s. nō ē incōueniēs si diuerse religiones et eccie. diuersos et varios bñt ritus duz tñ oēs sint ritus et obseruātie catholice et diuino cultui opoꝛtune. Ezech.xliij. Hoc dicit

cominus deus. Hi sunt ritus altaris. Et breuiter dic q̄ circa altare. do cē statu religionis ⁊ eccie inuenīt̄ ritus

Circe penitentie. De ritu pmie p̄t dici illud Pure continentie. Numeri. xix. Si quis hoc ritu non Deuote obseruantie. fuerit expiatus. peribit aia ei⁹ de Sumende eucharistie. populo suo. De ritu vo continē tie potest dici illud Matth. viij. Tolle inquit leuitas de me dio filioz israel ⁊ purificabis eos iuxta ritū hūc. Aspergant aqua lustrationis. ⁊ radant oēs pilos carnis sue. Ritus em penitentie req̄rit q̄ hō a societate seculariū sepet aq̄ lacrimaz lustret ⁊ expiet. ⁊q̄ pili carnis sue. i. oēs carnales motus rejciant. radant ⁊ abstergant. De ritu etiam deuote obseruantie dicit. s. ritus obseruantie festoz dicit Exo. xij. Custodietis diem istū ritu ppetuo. De ritu insup sumēde eucharistie dici potest illud qđ de agno paschali dr Exo. xij. Juxta quē ritū tolletis ⁊ beduz. immolabitq̄ bestia vniuersa multitudo filioz israel ⁊c. Sed quid certe multi sūt q̄ rit⁹ tabernaculi. i. ritus ⁊ obseruātias religionis ⁊ ecclesie nunq̄ tenēt. § ad ritus seculares ⁊ fatuos se transportant. ⁊ in estu ⁊ in habitu. actu pariter ⁊ affectu ritibus secularibus ⁊ moribus se gubernant. sicut de filijs israel dr. iij. Reg. xvij. Dr coluerūt deos alienos ⁊ ambulauerūt iuxta ritū gentiū. Et potissime religiosi ⁊ clerici hō stri qui excurtant ⁊ circūcidūt vestes suas ad ritum ⁊ formaz iuuenū secularū fatuoz p̄t dicere illud Gen. xxxiij. Si circūcidamus masculos nostros ritū gētis imitantes. ⁊ substātia eoz ⁊ pecora cuncta q̄ possident nostra erunt Non sic. § obseruemus ritus religionis ⁊ eccie debitos ⁊ honestos. dimittam⁹ seculares ritus inutiles. supuacuos ⁊ funestos. iuxta illud Judith. xiij. Achior relicto gentilitatis ritu credidit deo. vt sic ipsis dicatur illud Leuit. viij. Septem inquit diebus finit consecratio. sicut in p̄sentiarū factū est vt ritus tabernaculi compleret. die ac nocte manebitis in tabernaculo obseruātes custodias dñi. vt ⁊ dicatur illud. ij. Paral. xxxv. Omnis ergo cultura dñi rite cōpleat. Patet igit̄ q̄ ē dare ritum admirandū ⁊ venerabilem. Tercio vo dico q̄ est dare ritū euitandū ⁊ detestabilem. Et iste certe ē mos ⁊ ritus hominū impioz ⁊ potissime ydolatrarū ⁊ hereticoz. ⁊ diuersis ypocrisibus ⁊ suspectis obseruātijs deditoz. sicut de ꝓphetis baal dr. iij. Reg. xviij. q̄ dabant voce magna ⁊ incidebāt se iuxta ritum suū cultris ⁊ lanceolis. Et breuit̄ dic q̄ mali sequūtur

Ritum Populatis insolentie. Secularis auaricie. Singularis obseruātie.

De ritu insolētie popularis quō. s. omnes mali ipm seqū nitūtur patet de iasone ⁊c q̄ dr. ij. Machab. iiij. Dr post principatū receptū ꝓtribules suos ad gentilē ritū transferre cepit. Quia reuera illi qui in hoc mūdo diuitias ⁊ principatū habēt ꝓtribules suos. i. filios ⁊ amicos ad superfluos mūdi ritus transferre student. De ritu auaricie secularis. dici p̄t illud. ij. Paral. xxviij. vbi dr. q̄ ille pessim⁹ rex achaz adoleuit incēsū i valle bēnon ⁊ lustrauit filios suos i igne iuxta ritum gentiū. quas interfecit dñs. Lustrare. n. i igne nihil aliud ē q̄ ardore auaricie p viribus filios atq̄ subditos inflammare. De ritu insup obseruātie singularis quē. s. ypocrite obseruant ⁊ a cōmuni ritu aliōz se sepant p̄t dici illud. ij. Macha. xj. Audiuimus inquit iudeos non consensisse patri vt transferrētur in ritum grecoz. Sic igit̄ patet quomō ē dare ritū. tolerandū. venerandū ⁊ detestādū. Vide vbi mos. modus. consuetudo ⁊ cetera similia.

Rinus. Rini. Cū rinus nihil aliud sit q̄ ꝓ fluuiū aquaz fluentium de fonte. vel de fonte. Possumus notare breuiter q̄ in scptura inueniūtur multe species rinoz. Sunt em Rini

Cruoris ⁊ afflictionis. Merozis ⁊ cōpūctōnis. Dulcoris ⁊ cōpassionis. Splendoris ⁊ discretōis. Saporis ⁊ vegetatōnis. Valoris ⁊ fruitionis. Fetoris ⁊ infectionis. Laboris ⁊ veratiōnis.

Dico igitur q̄ inueniūtur rini cruoris xp̄i passionis per varias plagas sicut per quosdā rinos. vñ Deutro. viij. dicitur q̄ ꝓ potando populo in deserto deus edurit rinos de petra durissima. Petra aūt erat xp̄s. sicut dr. j. Cor. x. Jtē inueniūtur rini merozis in cordis compunctione. Et isti rini nihil aliud sunt q̄ ꝓfluuia lacrimaz. Joel. iij. Sup rinos iuda ibunt aque. Juda. n. interp̄tatur confessio vel confitens. qui. s. debet habere rinos ⁊ profluuia lacrimaz. Jtē inueniūtur rini dulcoris in fraterna compassione. Homo cū compassiuus ⁊ pius ad modū fontis semp̄ consueuit ad alios beneficia sua effundere sicut quosdā rinulos pietatis. Job. xxix. Petra fundebat mihi rinos olei. Jtem inueniūtur rini splendoris in sanctispūs diffusione. De fonte em sanctispūs prouenīt ad nos inferius septem rona. Esa. xj. Percutiet dominus fluuium in septem rinis ita vt transeant q̄ eū calciati. Isti sunt rini super quibus debēt crescere ⁊ vegetari. anime deuote. et ibidem fructificare. Ecci. xxxix. Quasi rose plantate super rinos aquaz fructificate. Isti sunt rini spiritalis doctrine in sacre scripture apertione quibus est anima rigandda ⁊ in quibus spūaliter ē pascenda. vnde Ezech. xxxiij. Pascam eos in montibus israel ⁊ in rinis ⁊ in cunctis sedibus terre. Jtem inueniūtur rini valoris in celi beatificatione. Et isti sunt illi rini eterne glorie quibus anime in patria supius irrigant̄ in quibus perpetuo delectant̄. Deutro. viij. Dñs introducet te in terrā bonam. terram rinoz. aquaz. atq̄ fontium Jtem inueniūtur rini fetoris in carnis infectōne. ⁊ de hoc dicitur Exod. vij. Extende manum tuam super fluuios. rinos ⁊ paludes. Jtem inueniūtur rini laboris in mūdana ꝓsperitate. i. possessione. Isti sunt rini bonoz hui⁹ mūdi qui fluūt ⁊ defluūt. Amos. viij. Defluet quasi rinus egypti ⁊c. Vide. ē. de fluuio. de aqua. de fonte. ⁊. j. de rore.

Rixa. Nota si vis breuiter q̄ rixe fugiende sunt et vitande multiplicq̄ rōne. Quia Fouēt natā discordiam. Continēt stultā facūdiam. Reuelant structaz infamiā. Generant ꝓmptam iniuriam. Rixa em est discordie nutrix. Stulticie tutrix. Infamie dictrix. Iniurie factrix. Est dico discordie nutrix odia em ⁊ discordie ⁊ iracūdie etiā inimicicie nutriūtur ⁊ generant̄ ⁊ continuātur per rixas. pueri. xvij. Qui meditat discordias diligit rixas. qui sapiens est suscitatas mitigat. Est etiam stulticie tutrix. Multa em stulta verba dicūtur in rixis. pueri. xviij. Labia stulti immiscent se rixis. Est insuper infamie dictrix seu etiam reuelatrix. vnde Ecci. vj. Est amicus qui conuertit̄ ad amicicia ⁊ est. qui odia ⁊ rixam ⁊ pudicia denudabit. Est nihilomin⁹ iniurie factrix. Quia procerto ex rixis in brigis multe iniurie ⁊ violentie solent sequi. Ecci. xxvij. Effusio sanguinis in rixa superboz. sufficit. vide vbi iracūdia. discordia. his. ptentio vel tumultus ⁊c.

Roboam. Nota q̄ roboam successor atq̄ filius salomonis fuit rex israel. Sed quia superbe locutus est populo. ⁊ quia audiuit consilia iuuenū ⁊ reliquit consilia senioz. sicut dicitur. iij. Reg. xij. Jō x. tribus ab eo recesserūt ⁊ ieroboam in regem elegerūt. et solum due tribus. videlicet iuda ⁊ beniamin roboam adheserūt. Jnterpretatur em roboam impetus vel latitudo seu etiam dilatans populū. seu etiam dissipans populos. Igitur si per roboam vis intelligere bonū principem aut prelatum. dic q̄ iste ē successor ⁊ vicarius salomonis. i. p̄ficit ihu xp̄i. iij. Reg. xj. Dominuit salomō regnauitq̄ roboam. Iste em licet sit sui populi dilatator. fit tamē quandoq̄ q̄ a ieroboam. i. a malis ⁊ aduersarijs impugnatur. Et q̄ etiam quādoq̄ magna pars sue potētie sibi subtrahitur ⁊ auferē. Quia etiam de isto roboam legit. iij. Reg. xiij. q̄ ānō anno regni sui ascendit contra eum sesac rex egipti. ita q̄ vt eo recedente thesauros templi roboam sibi dedit. Boni em multotiens a malis succūbunt ⁊ a prioribus subditis regno ⁊ prelatura priuant̄ ⁊ mali loco eoz succedunt. vñ. ij. Paral. xiij. dr. Dr viri vanissimi ⁊ filij belial congregati sunt ad ieroboam ⁊ pualuerūt cōtra roboam filiū salomonis. qđ. s. p̄t applicari ad prelatoz ⁊ maioz electōnes. q̄ pcerto ibi solent viri vani ⁊ impij ad ieroboam inuicem ꝓiurare. ꝓ rex regem ⁊ beredē. i. iustum et bonū electum dimittere. et cum ieroboam. i. cuz aliquo insufficienti et impio conuenire et ꝑ roboam. i. boni electi iusticiam prevalere. Si vo per roboam velis fatuū principem designare. dic q̄ iste sit electus in locuz salomonis. id ē regis vel plati mortui substitutus. qui. s. Scient

Sapere de sensus gloria Cotemnere sana psilia.

Sic certe dico q̄ mali principes ⁊ prelati insensus q̄

Inuertere bella trāsuaria. Regere sine modestia. Presidere cum seuicia. Amittere regni imperia.

ria nō solent vigere.ij. Parali.xiij. Roboā erat rudis ⁊ corde pauido. Itē isti sana consilia non solent habere.q2.s.magis sequūtur consilia iuuenū q̄ senū. Vñ ij. Reg.xij.dr.q ieroboam adhibuit adolescētes q̄ nutriti fuerant cū eo.⁊ non acquieuit p̄silio senum. Item bella transuaria solent sustinere.q2 vt cōmuniē tales nūq̄ sunt in pace.& in ꝓtinuis discordijs.litibus seu guerris.ij.Re.xiij. Fuit bellum inter roboā ⁊ ieroboā cūctis diebꝫ. Itē omnis prudentia seu modestia hi solent carere.Et ideo roboam interp̄tat impetus.q2.s.non moderate & impetuose regnant.vñ Ecci.xlvij.Dormiuit inquit salomon cum patribus suis.⁊ dereliquit post se de semine suo gentis stulticiam minutū sensum roboam. Item pleni seuicia solēt p̄sidere.q2.s.tales p crudelitatē dissipant subditos atq̄ grauant.Ideo roboam interp̄tat dissipans pplos. vñ de isto roboam.legiē.iij.Reg.xij.q ipe rñdit populo.Pater meꝰ cecidit vos flagellis.ego aūt cedam vos scorpionibus ⁊c. Et ideo sequitur q isti solent dominia diu nō tenere.q2 sez tales vel moriūtur vl deponūtur.sicut.s. de roboam dictū fuit.Sufficit.

Roborare. Robur.

Robustus. Nota q cū robur nihil aliud sit q̄ fortitudo ⁊ stabilitas.possumus breuiē trāseūdo notare q in scriptura inuenīt robur. Diuine firmitatis.Humane bonitatis.Tyrannice potestatis.Dyabolice pr̄uitatis.Robur Dominicū ē venerandū. Canonicū ē ampletandū.Tyrannicū ē detestandū.Demoniacuz est formidandū. Dico ergo primo q ē quoddam robur qđ debet admirari seu etiā venerari.Et istud ē robur diuine potentie.qđ tantū ē q a nullo potest concuti qđ etiam tantū est q p ipm p̄nt omnia alia roborari. sicut dauid de se dicebat.ij.Reg.xxij.Dñs petra mea ⁊ robur meū. Vñ Job.ix.Sapiens corde ē ⁊ fortis roboze.Et ibidem.fi fortitudo q̄ritur robustissimus ē. Secūdo dico q ē q̄ddam robur humane vtutis ⁊ constantie.quo.s.iusti sunt fortes ⁊ robusti ad resistendū temptatōibus: ad subsistendū tribulatōnibus.⁊ ad insistendū bonis opatōnibus.Josue.j. Confortare ⁊ esto robust⁹ valde.vnde de dauid dr.j.Re.xvj. Vidi filiū ysai fortissimū roboze.viruz bellicosum ⁊c. Vide eam supra de dauid. Et nota q ad spūale robur habendū plura sunt necessaria ⁊ p̄ficua.videlicet

Clementia lenificatiua. Prudentia modificatiua. Consultatio deliberatiua. Exhortatio fortificatiua.

De clementia eñ legiē ,puer.xx, q mia ⁊ veritas custodiūt regem ⁊ roborabitur clementia thronus eius.De prudentia vo dr ,puer.xxiij. q sapiētia edificabīt domus ⁊ roborabīt prudentia.De consilio aūt dr ,puer.xx. q cogitatōnes consilijs roborant.De exhortatione aūt dr Job.xvj. Consolarer vos sermonib⁹ ⁊ roborarem vos oze meo.Ad corroborandum eñ cor populi in p̄lio valde facit exhortatio ducum ⁊ tubicinaz.⁊ sic exhortatio dei.scripture.p̄latoz et p̄dicatoz.Et iō ad istud robur exhortatur dñs Deu.xxxj. Confortare ⁊ esto robustus.⁊.ij.Re.xiij.dr.Roborami ⁊ estoteyiri fortes. Tercio dico q est quoddā robur.qđ debet detestari.⁊ istud est robur mūdane potestatis ⁊ potentie tyrannoz. qđ ,pculdubio est detestandum. quia istud

Per superbiam erigitur. Per auariciā accēdit. Per pestilentiā destruit.

Erigit dico p supbiā Eze. xxviij. Eleuatū ē cor tuum in roboze tuo. Item accendit p auariciaz. Job.xviij.Attenuent fame robur ei⁹. Itē destruitur p finalē pestilentiā.q2 sicut dr Exo.xv. Robustos moab obtinuit tremoz ⁊c.⁊ Hiere.lj.Deuoratū ē robur eoz facti sunt quasi mulieres. Istud ē ergo robur qđ debet detestari. Quarto vo dico q est quoddam robur quod debet formidari.⁊ istud ē robur demonū. Unde de demonibus videtur loqui de⁹ in figura gad.Eze.xxxviij. Venient inquit latera aquilonis.⁊ totū robur eius.⁊ multi populi tecū ⁊c.Et sic patet q est quadruplex robur. Vide supra de fortitudie bona ⁊ mala. Et vide vbi vir.⁊ vbi potentia ⁊c.

Rogare.

Nota q rogare idem est quod ꝓcari. orare petere.requirere. supplicare.⁊ ē

rogare ⁊ efficium Humilitatis. Sedulitatis. Flebilitatis. Penalitatis. Crudelitatis. Utilitatis. Sagacitatis.

Breuiter & dico q debem⁹ deū rogare cuz cordis humilitate.Tanta eñ est nostra infirmitas ⁊ ipius dei sublimitas q bene requirit q in q̄ rogatione debeat humilitas inueniri.Jta.n. leonis dr mitigari.q̄ homo coram ipo ad terā ꝓsternit.sic ira dei cōtra hominē tempat q̄ homo corā ipo ad adorandū ꝓsternit ⁊ humiliat.ij.Mach.x.Rogabant dñm ꝓstrati in terram. Item rogari debet cū grandi sedulitate.Multū.n.valet deprecatio iusti assidua.Jaco.v.ergo si nō sit assidua nihil valet.vñ Luc.xij. dr.q phariseī rogabāt dñm sollicite vt sanaret filiū centurionis dicentes.Dignus est vt hic ei prestet ⁊c. Item rogari debet cū mentis flebilitate.Deuote.n. ⁊ flebiliter ē deprecatio facienda.Osee.xij.Inualuit ad angelū ⁊ confortatus est.fleuit ⁊ rogauit eū. Item rogari debet cū penitētie penalitate.Jeiunare eñ ⁊ penitentiā facere debemus si impetrare volumus qđ rogam⁹.Dañ.ix. Posui faciem meā ad deū rogare ⁊ deprecari in ieiunijs.Item rogari debet cū firma crudelitate.Fides eñ ad obtinendū qđ petitur summe ē necessaria.iuxta illud.Quicūq̄d orantes petitis.credite quia accipietis.vñ Lu.xxij. Ego rogaui p̄ te petre.vt non deficiat fides tua ⁊c. Item rogari debet cuz intentionis vtilitate.q2.s.quicūq̄d rogare volum⁹ debem⁹. vel ,p nostra vel ,p ,primi vtilitate rogare. Et sic debem⁹ rogare gratiā.cōcordiā ⁊ gloriaz. De gratia pōt dici illud Actu.iij. Rogauit vt elemosinā acciperet. De concordia dr in ps.Rogate q̄ ad pacem sunt hierusalem.De gloria vo potest dici illud Jo.xij.Rogabāt dicētes. Dñe volumus Jhm videre.Item rogare debet cū discreta sagacitate.q2.s.sagaciter ⁊ discrete sunt orones faciende. Necesse est eñ plura considerare.s.,priū meritū.ardnitatem negocij.rem de qua agit.personā a qua petit. Debemus ergo cogitare sagaciter.vt.s. rogem⁹ illud qđ necessariū est. ⁊ ab illo qui potest replere.oñe qđ necessarium ē.s. a deo non a diabolo.vel a mūdo qđ contra ydolatras ē ⁊ fortiles q̄ inuocant aliū q̄ deū.vñ Esa.xlv. Rogant deū non saluantē.Et Sap.xiij.Pro sanitate infirmū inuocat.⁊ p vita mortuū rogat.Non sic ergo.sed sagaciter rogem⁹ illum.qui.s.pōt ,pficere ⁊ iuuare deū.j.Esdre.viij.Rogauimus dominū ⁊ euenit nobis ꝓspere. Ista igitur de rogare sufficiant.Vide.ē.de oze ⁊ similibus.

Roma. Romanus.

Cuz roma fuerit tpaliter nunc aūt spūaliē caput orbis.multa certe possent tpaliē dici.de rome

Nobilitate. Antiquitate. Strennuitate. Fidelitate. Malignitate. Cupiditate. Pomp̄sitate. Finali calamitate.

Nobilitas a dijs est fundata. Antiquitas est a troya nata. Strennuitas cūctis est p̄lata. Rome Fidelitas nūq̄ ē mutata.⁊ eō.s. Malignitas nūq̄ est pacata. Cupiditas nūq̄ est saciata. Pomp̄sitas est semp elata Calamitas cūcl̄ ē mō̄strata.

O quot ⁊ quāta de romanis vtutibus et vicijs possent tangi.si fas esset moralia dimittere ⁊ ad hystorica me transire. Ille eñ excellentissimus hystoriographus tytus liuiꝰ cui certe in stili nobilitate.breuitate. ⁊ difficultate uemo ē secūdus.quē ⁊ be.Hiero.in ,plogo biblie de eloquētia cōmendat in libro suo de romana hystoria.quē ego licet indignus ad req̄sitōem dñi Jobis inciti francoz regis nō sine laboze ⁊ sudoribus in linguā gallicā transtuli de latina tot ⁊ tanta mirāda repperi.de prudentia.cōstantia.fide et amicicia romanoz.Et etiam q̄nq̄ de ipoz discordia.inuidia.supbia. ⁊ auaricia ⁊ alijs vicijs q̄ plerūq̄ virtutibus sunt admixta.q vt vez fatear audiuisse de alio quocunq̄ populo similia nō recordor.q2 tū in hoc opere tractare de hystoricis nō intendo.cū istius libri materia sit moralis.remitto lectorem hystorica cupientē ad ipm tytū liuiū. ⁊ ad trogum pompeyum.iustinū pariter atq̄ floz. ⁊ etiam ad oroſiū q̄.s.romanoz hystoz as tractauerūt.Et etiā ad innocentiū q̄ certo in libro suo de miseria p̄dītōnis būane ⁊

romanoꝝ vicijs multa dixit. Moraliter ergo dicam ꝙ roma q̄ fuit orbis caput. ⁊ q̄ interp̄tatur magisteriū frāgēs. tonans ⁊ sublimis. seu tonitruū aut sublimitas. pōt moraliter quatuor designare. s. quendā Locū interiorē. Lucum exteriorē. Statū inferiorem. Situ supiorem. Locus interior ē nr̄ oꝝ anim⁹ qui intus latitat. Lucus exterior ē mundus pessimus q̄ foris habitat ⁊ q̄ iustos fatigat. Stat⁹ inferior ē vicijs primus quo iustus militat. Situs supior ē polus optim⁹ quem deus visitat. Primo ergo dico ꝙ p romā potest intelligi human⁹ animus qui est interior. Sicut em̄ rome antiq̄tus fuit impator. papa. clerus. senatus pfistoruū. aduocati. cardinales ⁊ auditores. ita ꝙ ibi iusticia tūc vigebat. Sic dico ꝙ in animo seu in anima viri iusti habitat impator. i. libera volūtas. papa. i. rō. clerus id ē memoria. senatus virtutū moraliū. consistoriū virtutū cardinaliū. aduocati. i. boni affectiones cardinales diuinarū contēplationū. auditores. i. bone sentētie. et bona iudicia ⁊ determinatōes. Et sic certe a tali roma. i. a tali pfectione virtutū poterat quilibet vir iustus dici roman⁹. s. virtutum plenitudine decoratus. ⁊ omniū viriū rectitudine moderatus. Et sic certe de ipo dicet illud Act. xxij. Dic em̄ homo ciuis romanus ē. Locus ergo interior ē noster anim⁹ q̄ intus habitat. Secūdo dico ꝙ lucus exterior est mundus pessimus q̄ iustos fatigat sicut em̄ in luco. i. in vmbroso et tenebroso nemore q̄nq̄ habitant latrones qui bonos qui ibi transeunt homies depdant. Cuius certe simile fuit rome. qr sicut in varijs libris ⁊ hystorijs inuenitur multi viri boni fuerunt ibi depressi. sicut. s. dicit tytus liuius de camillo prudentissimo ⁊ fortissimo. inuidia populi bannito. ⁊ postea in angustia tempoꝝ p̄ gallos ⁊ populos hostiles reuocato. Sicut etiā patꝫ de scipione duce q̄dem romano felicissimo. finaliter tñ a romano populo taliter infestato ꝙ post tot p̄daras victorias. totq̄ parta ⁊ pturita romanis imperia necesse habuit fugere ⁊ in exilio vitam finire. Sicut etiam patꝫ de coriolano a romanis iniuste exulato tandē tñ cū cōtra eos adduxisset exercitū. solo obiectu matris. vxoris. ⁊ matronaꝝ vrbis pacat⁹ ab obsidione destitit. Sicut. n. apud romanos bñmeritis ⁊ iustis virtus p̄fuit. Sic certe ipsis aliquotiēs furor ⁊ inuidia populi nocuit. Talis ꝑculdubio est ista exterior roma nr̄a. vicz iste mūdus. Quia reuera sepissime ꝛingit ꝙ boni prudentes virtuosi. ⁊ bñmeriti ab bonorib⁹. s. ⁊ dignitatib⁹ ejciūtur. ꝙq̄ necessitatis tempe repetūtur. vñ de expulsione bonorum pōt dici illud Actu. xviij. Or p̄cepit claudius omnes iudeos a roma recedere. vt ⁊ sic iniuste repulsi dicant de talibus romanis illud Job. xj. cap̄. Or venient romani ⁊ tollent locum nostruꝫ ⁊ gentem. Patet igitur ꝙ lucus exterior ē mūdus pessimus qui iustos fatigat. Tercio aūt de signicatōne rome dicā ꝙ status inferior est vicijs proximus quo iustus militat. Et iste certe est status ⁊ vicus ecclesie militantis. q̄. s. roma dicitur. Pro eo ꝙ realiter ⁊ imperator ⁊ papa. senatus ⁊ consilia platoꝝ. ⁊ etiam cobabitatio fideliū ⁊ iustoruū inibi reperiē. vñ Lucas Act. xxviij. dixit sic. Cū aūt veniissemus romā pmissum ē paulo manere sibimet. Et si vis nota ꝙ in roma. i. i eccia oꝝ inueniri. s.

Amicicia corda confederans.
Diligentia q̄rens ⁊ pperans.
Eloquentia vocēs ⁊ referās.
Patientia ferens ⁊ tolerās.
Sapia dictās ⁊ moderās.

De amicicia confederatiua. patet j. Macha. viij. vbi dicitur. Or iudas machabeus misit legatos suos romam cōstituere amiciciam. ⁊ j. Macha. xiij. dicitur. ꝙ symon summus sacerdos misit legatos suos romā amiciciā renouare. De diligentia exercitatiua dici potest illud qđ paulus de discipulo suo dixit. ij. Thimo. j. Cum romam veniisset sollicite me quesiuit. De eloquentia insinuatiua (hoc est dictu) de officio predicatōnis ⁊ doctrine. or Actu. xviij. Od. s. dominus dixit paulo. Te oportet rome testificari. Et Roma. j. dicebat apostolus. In me inquit ꝑmptum est ⁊ vobis qui rome estis euāgelizare. De patientia penaꝝ passiua dicebat paulus Actu. xvj. capi. Cesos inquit nos publice indēnatos homines romanos miserunt in carcerem. De sapientia vo seu etiam de iustic a moderatiua dicit Actuū. xxv. Non ē consuetudo romanis damnare aliquem hominem ꝑiusq̄ is qui accusat̄ presentes habeat accusatores. locū ꝙq̄ defendendi accipiat. Patet igit̄ ꝙ ista roma seu etiā ꝙ status inferior est vicijs proximus q̄ iust⁹ militat. Quarto vo tractando de significatione rome ꝙ situs superior ē polus optimus quem deus visitat. s. paradisus quē. s. patrus summe desiderabat dicens Actuū. xix. Postq̄ fuero ibi. s. hierosolime oportebit me romam videre. Romā inquit. id est paradisum. Hec igitur de roma ⁊ romanis breui moralitq̄ sermone sufficiant.

Ros. Nota ꝙ ros est quedam aeris impressio frigida ⁊ humida. que in medio aeris generat̄ ⁊ ad nos inferius deriuatur. Et potest significare multipliciter in scriptura inuenitur em̄. s. Ros

Proficiens
Reficiens.
Inficiens.
Perficiēs.

Ros qui proficit stillat a celo superiori. Et iste est dei filius qui admodū roris in maris concubitu descendens. ⁊ ipa p̄cioso lapide impregnantis. in beatam virginem inuisibiliter descendit. ⁊ eam p̄cioso lapide. s. xp̄o deo et homie fecūdauit. Figuratus in roze q̄ vellus Gedeonis tota terra existente sicca mirabiliter mādidauit Judic. vj. quia. s. ros sanctispūs contra naturam omniū aliarum parietiuꝫ feminaꝝ vellus istud. s. beatam virginem mirabiliter impregnauit ⁊ madidauit. de quo Esa. xlv. Rorate celi desuper ⁊ nubes pluant iustum. Aperiat̄ terra ⁊ germinet saluatorem. Ros qui reficit stillat in parte posteriori. ⁊ ista ē rōs paradisi ⁊ dulcedo vite eterne. Quia sicut ros post occasum solis venit. ita ⁊ gloria eterna post occasum vite. ⁊ iste est ille ros de quo dicitur Gen. xxvij. In roze celi desuper ⁊ in pinguedine terre erit benedictio tua. Ros qui inficit stillat in parte exteriori. Et iste ros dulcedo et pinguedo mūdane ꝓsperitatis. Sicut em̄ ros corruptus frumētum ⁊ alias segetes nouas solet inficere. ⁊ inde generalit̄ fit illa segetum pestilētia que dicitur rubigo vel erugo. q̄ siccz tota spica cedit in puluerē ⁊ nigredinem. Sic mundi ꝓsperitas omnia que tangit solet ad nihilum deducere. Ros em̄ facliter dissoluitur. ⁊ fructus arboris rore mādidi facilius ab arbore cadere dinoscūtur. Et inde ē ꝙ propter roris grauitatem fructus solent de nocte magis cadere q̄ de die. Sic vere mūdi ꝓsperitas facliter destruitur. ⁊ illos q̄s imbuit facilit̄ de arbore diuine gr̄e cadere et corruere comprobatur. Et iste ē ergo ros quo fuit intinctus Nabuchodo. de regno eiectus ⁊ in bestiam mutat⁹. Sicut dicitur Dan̄. iiij. Alligetur inquit vinculo ferreo in herbis que foris sunt. ⁊ roze celi tingatur. ⁊ cuꝫ sens sit ps. eius in herba terre. quia procerto tales qui de regno dei. s. de statu gratie per peccatum ejciuntur. in bestiam id ē in virum bestialem ⁊ peccatorē mutanē. vinculo ferreo aut ricie ligantur. ⁊ cum feris. id ē cum alijs crudelibus peccatoribus in herbis bonoꝝ temporaliū conuersantur ⁊ roze celi. id ē mundane ꝓsperitatis dulcedine intingūt se. vñ idem Daniel. iiij. dicitur. Roze celi corpus eius est infectum. donec capilli eius crescerent sicut capilli aquilaꝝ et vngues eius. Ros qui perficit stillat in pte interiori ⁊ iste est ros. dulcedo ⁊ suauitas gratiarum que sursum est descendens a patre luminū. interius rorificās corda nostra. De quo Job. xxxviij. Quis est pluuie pater. aut quis genuit stillas roris. q. d. deus. Sicut em̄ ros occulte flāte austro per influentiam lunarem in aere generatur. a quo tādem herbarū superficies irrigatur. ⁊ earum vires que per ardorem diurnum marcuerant reparanē. et in decore viroze ⁊ pulcritudine renouantur. Sic vere ros diuine gratie occulte ⁊ inuisibiliter p austrum ⁊ per lunam. i. p spiritum sanctum ⁊ beatam virginē in aere humane conscientie generatur. ibiq̄ ardores temptationū temperat. Virtutes spūales repat ⁊ virorem honestatis. ⁊ decorem conuersationis introducit et renouat. Ecci. xviij. Ardores refrigerabit ros. Et ideo breuiter de roze isto potest dici cuilibet viro iusto illud Gen. xxvij. In roze celi desuper et in pinguedine terre erit benedictio tua. In qb⁹ verbis ostenditur ꝙ sicut ros naliter ē.

Lucidus.
Humidus.
Frigidus.
Fluidus.

Sic vere ros diuine gratie dicitur lucidus ⁊ illuminatiuus. Ideo dicit. Celi. dicitur humidus ⁊ mollificatiuus. Ideo dicitur. pinguedo. Dicit frigidus et refrigeratiuus. Terre.

dicatur. fluidus ⁊ fructificatiuus. Ideo dr benedictō tua. Et sic dico q̄ diuina gratia ē Ros illuminatiuus q̄tū ad actū discretionis. In roze celi inquit. Ros mollificatiuus q̄tum ad tactū compassionis. In pinguedine inq̄t. Ros refrigeratiuus q̄tum ad motū repressionis. Terre inquit Ros fructificatiuus q̄tum ad habitū deuotionis. Erit in quit benedictio tua. Primo ergo dico q̄ diuina gratia ē ros illuminatiuus p sciam ⁊ discretōnē. Celi inquit. qđ. s. rutilat. illuminat. atq; splendet. Ros em̄ de se splendet et lucet. Habz em̄ naturā specularē cū sit nature aquee. Sic ⁊ gratia q̄tum ad habitū scientie ē lucida. ⁊ per spiritalez inspirationē splendida ⁊ fulgida. Esa. xxvj. Ros lucis ros tuus. Et hoc ostendit cum dr. Celi. Celi em̄ qui fundūt lumen. sunt. Deus. angeli. sancti. p̄dicatores. boni viri ⁊ iusti. qui fundūt nobis sapientie ⁊ doctrine ⁊ scientie rozem Geñ. xxvij. Det tibi deus de roze celi. q̄uis dicat Aggei. j. q̄ pbibiti sunt celi ne darent rozem suū. Ros em̄ facit germinare. crescere. virere terram ⁊ herbaz. sic doctrina. Mā sicut ros q̄uis facliter dissoluat. effectus tñ ⁊ virtus eius in herba remanet p quā spūaliter vegetat ⁊ impinguat. sicut patet de margarita q̄ virtute roris in piscū ventriculis generat. Sic vere q̄uis ros doctrine superficialiter videat transire. solet tñ virtus ipius remanere. q̄ corda nostra facit spūaliter donis ⁊ gratijs impinguari. ⁊ p̄ciosum lapidē. s. xp̄m in nostris cordibus generari. vñ Osee. xiij. Ero quasi ros. ⁊ israel germinabit quasi liliū. Israel interp̄tatur q̄si videns deū. significās illos qui per rozem doctrine ad videndū dñm illustrant. Iste est ergo ros illuminatiuus p sciam ⁊ doctrinā ⁊ discretionē. Secūdo dico q̄ gratia ē ros mollificatiuus p clemētiā ⁊ cōpassionē. Pinguedine inquit. Pinguedo em̄ que mollis ē ⁊ que ē nutrimentū ignis. signat virtutē clemētie q̄ ignē dilectōnis nutrit ⁊ mollit terrā ⁊ benignā reddit. i. mollit diuitem terre nis abundātem. Et iste ē ros q̄ mollis ē ⁊ humidus. qui ē ⁊ humoris in herbis repatiuus. et pullor coruor in nido dū non habēt q̄ ipos nutriat depastiuus. Quia. s. dulcedo ⁊ pietas viror misericordiū. deferūt humores bonor tpalū per elemosinas ⁊ alia beneficia quibus restaurant supplent fouent ⁊ nutriūt pullos coruor. i. pauperes q̄ aliūde non habēt auxiliū. Osee. vj. Misericordia nostra quasi nubes matutina. ⁊ quasi ros cito pertransiens. Siri em̄ misericordes sunt sicut nubes roris i die messis. Pinguedine inquit. vñ Gene. xxvij. Det tibi deus de roze celi ⁊ de pinguedine terre abūdantiam. Ista tñ sunt contra mltos q̄ istius roris pinguedinē nūq̄ habent. Ros em̄ flante aq̄lone nūq̄ inuenit bonus. Sicut em̄ ventus aquilonis rorem generari nō pmittit. immo si rozem inuenerit ip̄m penitus destruit ⁊ cōsumit. Sic vere frigidus ventus aquilo. i. auaricia q̄ corda p indeuotionē infrigidat. ipsaq; parcitatē cōgelat ⁊ indurat. rozem compassionis ⁊ clemētie non sinit venire. immo ip̄m solet destruere ⁊ siccare. ij. Reg. j. Montes gelboe. nec ros nec pluuia veniant super vos. Contra illud qđ in persona doctor dr Deutro. xxxij. Fluat vt ros eloquiū meū. Quasi ymber super herbam. Non sic ergo § habeam⁹ rozem gratie. q̄ iste ē ros mollificatiuus p clementiā ⁊ cōpassionez. Tercio dico q̄ gratia est ros refrigeratiuus p potentiā ⁊ repssionē. Terre inquit. Quia. s. sicut terra est elementū frigidū. sic ros ita est naturaliter frigidus q̄ ardorem ⁊ intpantiam aeris refrigerat atq; sedat. Ros ē etiā ita potens ⁊ virtuosus q̄ animalia venenosa de nocte paz aut nihil nocere p̄nt. q̄n rore celesti membra ipor frigescūt. Sic p̄culdubio ros diuine gratie. Ardorē carnis ⁊ animi appetitus refrigerat. demones etiam ⁊ venenosos tyrannos ne vltra debitū noceant contpat ⁊ refrenat. vnde Ecci. xliij. Ros mane obuians. ab ardore venti humilem efficit eum. Terra inq̄t. Judic. vj. Totum vellus siccū sit. ⁊ omnis terra roze madeat. Et istud refrigeriū roris gratie bene figurat Danie. iij. vbi dr. Qr cū tres sancti pueri essent in fornace cui⁹ flama quadraginta nouē cubitis ascendebat. angelus domini descendebat de celo ⁊ fecit mediū fornacis quasi ventū roris flantem. Fornex em̄ babylonis mūdū designat. vbi flama auaricie. luxurie. iracūdie. feuicie ⁊ pestilētie homines afficit ⁊ inflamat. et quadraginta nouem cubitis id ē nūero. xlix. qui cōstat ex septē septies ductis. hoc ē dictu p vniuersitatem tempaliū bonor. per vniuersitatem septez capitaliū vicior (qz. s. numerus septennarius vniuersitatem designat) ipos grauiter crcinat atq; gravat. Sed qđ p certo quādo angelus magni consilij dei filius interpo, suit misericorditer ptes suas tūc fecit medium fornacis sicut ventum roris flantem. hoc est dictu. q̄ omnē talē ardorem vicior ⁊ tormentor roze suc gratie refrigerat ⁊ tēperat. ⁊ exinde fideles liberat soluit atq; saluat. Ūñ Ecci. xviij. Nonne ardorem refrigerabit ros? Gratia igit ē ros refrigeratiuus p potentiā ⁊ repressionem. Terra inquit. q̄ sez ē elemētū frigidū. Quarto ꝺo dico q̄ gr̄a ē ros dulcificatiuus per pietatem ⁊ deuotionem. Et hoc ostenditur cuz dicitur. Erit benedictio tua. Benedictio em̄ designat dulcedinem deuotionis. Juxta illud p̄s. Domine p̄re. cuz in bene. dulcedinis. Dulcedo em̄ roris solet ⁊ in mel in floribus. ⁊ manna in quibusdā graminib⁹ que sunt res dulcissime generare. Sic vere ros diuine gratie. mel ⁊ manna deuotionis generat. ⁊ totum cor benedictōne dulcificat ⁊ irrorat. Num. xj. Cūq; descenderet supra castra ros descendebat pariter ⁊ man. Unde de tali benedictione dicit Deutro. xxxiij. De benedictōe dñi terra eius. de pomis celi ⁊ roze. Sic ergo patet quō diuina gratia ē ros. s. dulcificatiuus. refrigeratiuus. mollificatiuus. illuminatiuus. Et sic patz q̄ sunt quatuor genera spiritalis roris. videlicet Ros qui p̄ficit stillans interius. Ros qui inficit stillās exterius. Ros qui reficit stillās posterius. Ros qui p̄ficit stillans superius. Et ista de roze sufficiāt. vide de pluuia ⁊ de aqua ꝛc.

Rosa. Nota q̄ rosa est flos fragrantissimus. placētissimus. amantissimus. virtuosissimus. Lutius decor. cuius odor. cuius valor quasi cūctis floribⁿ anteferēt. Et potest significare rosa Mariam. ecclesiā. xp̄um ⁊ quemlibet martyrem seu iustum. Sed quia in bibliavalde pauce sunt auctoritates. De rosa omitto gratia breuitatis. Tide ergo in diuersis locis vbi exempla dñtur de rosa. Et maxime. s. de licentia vbi pone illa q̄ dñtur in sermone de letare bierlm vbi papa dat rosam auream ꝛc.

Rota. Nota q̄ rota est instrumentū volubile ⁊ rotundū. faciliter vertibile ⁊ mobile strepitum faciens ⁊ clamorē. Est em̄ idez rota qđ circulus seu spera q̄uis int se differant aliq̄ mō. Dicamus ergo q̄ inuenitur

Rota naturalis.
Rota tempalis.
Rota supernalis.
Rota magistralis.
Rota scripturalis.
Rota virtualis.
Rota criminalis.

Ista em̄ sunt septem genera spūalium rotarum. Primo dico q̄ in mūdo inuenitur rota naturalis. Et ista est illa qua omnia naturalia sunt in circulo ⁊ in rota. Celuz em̄ ⁊ oēs orbes continue circueunt ⁊ rotanē rotunda etiam sunt ⁊ mobilia more rote. Generatio etiam id ē alteratio rerū mutatio ⁊ variatio tempor nihil sunt aliud nisi rota. continue em̄ voluūtur de vno statu ad alium. ⁊ semper reueniūt in idip̄m. Ūñ. iij. Reg. vij. dicit. q̄ bases lucerne tēpli habebāt quatuor rotas ⁊ axes ereos. Quia res naturales que sunt bases ⁊ fundamentum omniū. habent quatuor rotas. que. s. voluūtur. ⁊ iste quatuor rote quatuor humores. quatuor tempa quatuor elementa designāt. Istis em̄ rotis voluūtur omnia. ⁊ potissime vita nostra ⁊ hūana complexio naturalis. Iste em̄ continue mouentur ⁊ rotantur ⁊ nūq̄ in eodem statu versantur. Et ista ē rota figuli. de qua dicitur Hiere. xviij. Descendi inquit in domum figuli. ⁊ ecce faciebat opus super rotam. ⁊ dissipatuz est vas quod faciebat de luto. Figulus em̄ noster est deus. Juxta illud Hiere. xviij. Sicut lutum in manu figuli. sic vos in manu mea domus israel. Iste ergo figulus deus super rotam humane mortalitatis ⁊ flexibilitatis vas hūani corpis fabricat. qđ tandē mors dissipat atq; trūcat. Et sic dico q̄ ista est rota naturalis. Secūdo dico q̄ inuenit rota tpalis. Et ista est rota fortune et mūdi successus que more rote

Modo est alte.
Modo est basse.
Modo vnus ascēdit.
Modo idē descendit.

Et breuiter mūdus ⁊ status mūdanor casuū siue sint p speri siue aduersi semp sunt in rotatōne et cōmotiōe. ita q̄ in mutatione et puersione istius rote qđ erat supius sit

inferius. ꝛ qꝫ inferius fit ſupius. ꝛ hoc potiſſime fit i mor te ꝛ in iudicio. vbi rota mũdani ſtat⁹ ꝛ fortune penitus re uoluta. inferiores fient ſuperiores. pauperes diuites. depſſi ſublimes. Et ecõuerſo. Magni fient parui. diuites egeni. maiores minimi. Eñ de deo ꝛ eius occulta ꝓuidentia ro tam hmõi gubernante dr Eccl. xxxviij. Figulus ſedet ad opus ſuũ couertens pedibus rotam. Tercio dico q̃ eſt rota ſupnalis. Et iſta ẽ tumulus ꝛ ſtrepitus diuinoꝝ iudi cioꝝ quibus terret ne deuient rectores. Iſte aũt rote in vl timo iudicio ſpãliter reſonabãt. Sunt eñ inter animalia quedã que timent ſumme ſonũ ꝛ ſtrepitũ rotarũ ſm Pli. Sic vere iuſti valde debent timere ſtrepitũ diei iudicij. de quo Dañ. vij. Antiquus dierũ ſedit ꝛ libri aperti ſunt. Et ſequit. Rote eius ignis aſcenſus fluuius igneus rapiduſ q̃ egrediebaꝫ a facie eius. Loquitur eñ ſcriptura more re gum qui quãdo vadunt ad preliũ ſolent facere ſtrepitũ ꝓ multitudine curruũ ꝛ rotaꝝ. Quarto dico q̃ inuenitur rota magiſtralis. Et ſic per rotam poſſunt intelligi predi catores ꝛ doctores. qui more rote ꝓdicando ꝛ docendo ſo lent facẽ ſtrepitũ ꝛ tumultũ. ps. Vox tonitrui tui in rota.

Quito dico q̃ inuenit rota ſcripturalis. Et iſta ẽ volu bilitas diuine ſcripture q̃ more rote põt ad omnẽ partem volui ſm intellectũ ꝛ ſubtilitateꝝ lectoris. Figurata in ro ta Ezechielis Eze. j. ꝛ x. Que erat plena oculis ante ꝛ retro. ꝛ q̃ ſequebaꝫ animalia ſancta. et erat rota in medio rote. Scriptura ſcã plena ẽ oculis. i. intellectib⁹ varijs ꝛ diuerſis. Iſta tamẽ rota q̃tuoꝝ animalia. i. quatuor euan geliſtas ſequit. inquantũ quicq̃d eſt in ſcriptura totuꝫ ad quatuor euangelia ordinaꝫ. Rota vo in medio rote dr. qꝛ teſtamentũ vetus in teſtamẽto nouo implet. ꝛ teſtamẽtũ nouũ in teſtamẽto veteri figuraꝫ. vñ de rotis ſacre ſcriptu re poteſt dici illud Eze. x. Sume ignem ſupple charitatis de medio rotaꝝ. Sexto dico q̃ inuenit rota virtualis. ꝛ ſic ꝓ rotam intelligit quilibet homo iuſtus velox volubi lis obediens ſollicitus ꝛ attentus. de quo Eze. j. Apparu it rota vna ſup terrã. Ubi aduerte q̃ hic oñdit cuiuſlibet iuſti Volubilitas cõuerſatõnis. Mobilitas opatõis. Agi litas contemplatõnis. Probat ꝓuerſatõem apparitio ge neroſa. Apparuit inquit. Probat opationẽ reuolutio vi goroſa. Rota. Probat contemplatõem eleuatio virtuoſa ſuper terrã inquit nõ infra. Septimo dico q̃ inuenitur rota criminalis. Et ſic per rotam intelligit ſtatus malorũ qui ad modũ rote ẽ valde tumultuoſus. valde etiã mu tabilis. volubilis ꝛ defectuoſus. de quo dicit in ps. Deꝰ me us pone illos vt rotã ꝛ ſicut ſtipulam añ faciem venti. Et Ezech. xxvj. A ſonitu rotaꝝ ꝛ equoꝝ mouebũt muri rui. Et ſic igitur patet quomõ rota ſignat ſeptempliciter i ſcri ptura. ſufficit ꝛc.

Ruben. Nota q̃ rubẽ fili⁹ iacobvn⁹. ſ. de xij. patriarchis. fuit ille q̃ balan ꝛcubinã pris ſedauit. q̃ ioſeph libare tẽptauit. q̃ vltra iordanẽ poſſeſſionẽ accepit ꝛ bẽditauit. Et q̃ tñ fres ſuos ad pliũ añ iuit ꝛ hoſtes ꝓcedẽs alios ex pugnauit. Qui. ſ. interpꝛat videns filiũ viſionis. ſeu etiaꝫ videns in medio. aut videns ꝓ mediũ. Poſſumus notare q̃ per ruben poteſt intelligi vir perfectus. ꝛ etiam vir infe ctus. Uir dico perfectus. qꝛ. ſ. iſte ẽ Qui fratres miſeros cupit liberare. Qui trãs hoc ſeculũ vult bereditare. Qui Qui exẽplariter vult ꝑambulare. Qui dei filiũ vult conſi derare. Qui ſe mediũ ſemp vult monſtrare. Igitur di co q̃ per ruben intelligit vir pfectus. quia bic miſeros ni titur ſaluare. qꝛ. ſ. ruben viſus fuit liberare ioſeph de ma nibus impioꝝ fratꝝ. Ge i. xxxvij. Unde ioſeph in ciſterna nõ reperto dixit. Puer non cõparet ꝛ ego quo ibo? Item iuſtus trans iſtud ſeculũ vult bereditare. ſicut. ſ. fecerunt illi de tribu ruben. qui citra iordanem bereditatem habe re noluerunt ſed vltra. ſicut dicitur Nume. xxxij. qꝛ. ſ. viri iuſti circa iordanẽ qui interpꝛetatur riuus iudicij. id eſt ci tra riuũ mortis boc eſt dictu. in vita iſta nolũt bereditatẽ habere. ps. Porcio mea domine ſit in terra viuentiuꝫ. Et alibi. Dominus pars bereditatis mee ꝛc. Item iuſtus di citur ruben qui exemplariter vult ꝓambulare. quia. ſ. ſi cut filij ruben ꝓceſſerũt filios iſrael ad prelium ſtra bo ſtes. ſic iuſti contra vicia precedũt exemplariter ſubſeq̃u tes dicentes. ſ. illud Nume. xxxij. Nũc aũt dixerũt filij ru ben ipi armati ꝛ accincti pergimus ad prelium ante filios iſrael. vt ſic dominus dicat cuilibet tali ruben illud Gene. xlix. Ruben primogenitus meus. tu fortitudo mea. tu ꝓ cipium doloꝝ mei. Uiuat ꝑ ruben ꝛ non moriaꝫ. Deutr. xxxiij. Item iuſtus dicitur ruben quia dei filiũ vult cõſide rare. quia. ſ. ruben interpꝛetatur videns filium ſeu etiã fi lius viſionis. Ge. xxix. genuit filiũ ꝛ vocauit nomen eius ruben. Item iuſtus dicitur ruben. quia ſe mediũ ſemper vult monſtrare. Mediũ eñ ꝛ mediatorem ſe monſtrat iu ſtus. quia. ſ. ſemper vult eſſe in medio equitatis ꝛ debite iu ſticie conſtitutus. Et ideo ruben interpꝛetaꝫ videns in me dio. aut videns ꝓ mediũ. Et ideo de ruben legitur Gene. xxxvij. Qꝛ mediatorem inter fratres ſuos ꝛ ioſeph ſe ex bibebat inquantũ ruben nitebatur liberare eum. Et breui ter de filijs ruben. id eſt de viris iuſtis cõſtat q̃ ipis apoc. vij. dicitur. De tribu ruben duodecim milia ſignati. Si autem per ruben vis peccatores intelligere. dic q̃ iſti Luxurie fece maculantur. Iſti eñ ſunt immũdi et Diſcordie lite perturbãtur. luxurioſi. Uñ Gen. xxxv. Iniurie verbis efferanꝫ. dicit. q̃ ruben dormiuit cum bala concubina patris ſui. Item ſunt diſcordes ꝛ li tigioſi. Judic. v. Diuiſo contra ſe ruben magna minoꝝ reperta eſt cõtentio. Nume. xvj. c. Chore inquit ꝛ dathan de filijs ruben ſurrexerũt contra moyſen. Item ſunt vbo ſi ꝛ iniurioſi. vñ Deut. xxvij. dr. q̃ filij ruben fuerunt ordi nati ad maledicendum ꝛc.

Ruboꝝ. Rubedo. Nota q̃ rubedo ſm q̃ poſſum inuenire. ẽ color igneus. color roſeus. color fulmineus. color ſangui neus. color purpureus. Et hinc eſt q̃ multa poteſt ſignifi care. Signat eñ charitateꝫ et amicitiã q̃ eſt ignea. Tren. iij. Rubicũdiores eboze antiquo. ſapbiro pulcriores. Itẽ ſignat humilitatem ꝛ verecũdiam que ẽ roſea. Cantico. v. Dilectus meus candidus ꝛ rubicũdus electus ex milib⁹. Candidus dico per caſtitatem. Rubicũdus ꝓ verecundie venuſtatem. Item ſignat crudelitatem ꝛ ſeuiciã q̃ eſt fla minea Matb. xvj. Hodie eſt tempeſtas. rutilat eñ triſte celũ. Item ſignat carnalitatem ꝛ luxuriã q̃ eſt carnea ſeu ſanguinea. iiij. Reg. iij. Uiderũt moabite aquas rubeas q̃ ſ. ſanguinẽ. Item penalitatem ꝛ patientiã que eſt purpu rea. Et ſic ſignat martyres ꝛ ſanguinẽ xpi ꝛ martyrũ. Fi rata in operimento tabernaculi quod erat de pellib⁹ arie tum rubricatis. Exod. xxvj. Ideo xpi martyri dicitur Eſa. lxiij. Quare ergo rubrũ eſt indumentuꝫ tuũ? Et reſpõdet. Torcular calcaui ſolus ꝛc. De martyribus dr Sapi. x. q̃ deus trãſtulit illos per mare rubrum ꝛ tranſuexit eos per aquã nimiã. De ruboze vo inquantũ ſignat confuſionẽ finalem quã damnati in inferno ſuſtinebũt poteſt dici illd Luc. xiiij. Cũ inuitatus fueris ad nuptias non recũbas in primo loco. ne forte honoratior te fuerit inuitatus ꝛ dicaꝫ tibi da huic locũ. ꝛ tũc incipias cũ ruboze nouiſſimũ locuꝫ tenere. Locus eñ nouiſſimus eſt infernus. qui. ſ. cũ rubo re ꝛ verecũdia poſſidet quãdo in hac vita nimis ꝓſumit ꝛ ambit. Rubedo eñ confuſionẽ deſignat. eo q̃ cũ q̃s ve recũdia ſuffundit. facies ipius rubricaꝫ. Et dic ſi vis q̃ ꝓ mare rubꝝ vbi filij iſrael pambulauerũt. ꝛ vbi perſequen tiũ egiptioꝝ periculũ euaſerunt. ibi tñ ipi egipti ſubmerſi fuerũt ꝛ perierũt. Et quo etiam tranſacto iſraelite ad ter ram ꝓmiſſionis venerũt. quã. ſ. obtinuerũt ꝛ poſſederũt. poteſt deſignari penitentie ſtatus. vbi. ſ. amaritudo eſt in cõtritõne. rubedo vo verecũdie in ꝓfeſſione. qꝛ reuera ibi egiptij. i. demones ꝛ peccata delentur ꝛ ſubmerguntꝫ. ps. Excuſſit pharaonẽ et virtutẽ eius in mari rubro. Ibi filij iſrael. i. xpifideles deuoti. ſ. ꝛ penitentes ſaluanꝫ ꝛ liberan tur. Sap. x. Tranſtulit illos ꝓ mare rubꝝ. Et. j. Macha. iij. Mementote quõ ſaluifacti ſunt pres noſtri i mari ru bro. Ibi etiã. hoc ẽ circa maris rubri. i. pnie fines iuſti ba bitant ꝛ cõmorantꝫ. vñ Nume. xxxiij. dr. q̃ filij iſrael fixe rũt tento[illegible] ſuper mare rubꝝ pinde inſup ad terram pro miſſionis venerunt. hoc eſt dictu ad terram paradiſi ꝛ ad ſtatum ſaluatõnis de hoc ſeculo pertranſitur. vnde Ero. xv. Tulit aũt moyſes iſrael de mari rubro ꝛ egreſſi ſunt ꝓ deſertum ſur. Hec igitur ſufficiant.

Rubigo. Cum rubigo sit illud qđ in metalli ferri vel gladij superficie generat̃.a quo scz splendor ipius debetat̃.z substantia consumit̃ z damnat̃ que etiam qñq; in aquis z segetibus inuenit̃. Potest dici q̃ per rubiginem intelligit̃ peccatū.quia.s.istud est qđ metallū.i.fortem conscientiā inficit.infectam vo q̃ remorsum corrodit.corrosam aut̃ spūaliter destruit z consumit. Jō de anima peccatrice dicit̃ Ezech.xxiij. Ve inquit ciuitati sanguinū.olle cuius rubigo in ea ẽ.z rubigo eius non exiuit ex ea. Jsta est etiā que segetes virtutū dissipat.z famē infernalis pene ꝓcurat.Leui.xxvij. Fruges terre tue rubigo consumet. Jgitur necesse ẽ q̃ talis rubigo per penitētiam abstergat̃ vt a vasi seu metallo. hoc est dictu anime seu cordi humano pulcritudo quam perdidit inferat̃.pro uerb.xxv. Aufer rubiginem de argento z egredie vas purissimū. Nam quādo vas seu ferrum in igne ponit̃. tunc liquescente metallo rubigo ipius adnullat̃. Quia ꝓcerto qñ anima peccatrix p contritionē liquescit.rubigo peccati ab eo recedit z euanescit.z pristina mūdicia reuertit̃ z rescit.vñ ergo dicit Ezech.xxiij. Pone eam.s.ollam.id ẽ animā peccatricem super prunas vacuas vt incalescat eius z liquefiat.z rubigo eius consumat̃. Specialiter aūt per rubiginem que adheret olle z corrodit substantiā ei⁹. potest intelligi peccatū originale qđ anime nascitur originaliter adherere.ipam q̃ per motus z cōcupiscentias cōtinue molestare z nisi p baptismū tergatur.totam ei⁹ substantiam videtur deuorare.z per damnationem eternam cōsumere z grauare. Joel.j. Residuū bruci comedit rubigo. Sufficit. Vide de peccato.

Rubus. Nota q̃ rubus est frumentuz seu arbor in desertis abundans z crescens. spinosa ẽ z ledēs z pungēs. Et quia spine sue sunt recurue. vellera ouiū vestesq; hominū ipam tangentiū est dilacerans atq; rumpens rosas tñ candidas generans atq; ferens.z ad medicinas varias valde valens. Est etiam arbor superius non se erigens.s ad terram inferius respiciēs z inclinans. Medulla etiā plena est z abūdans.z pro pastore z paruperū edulio rubeos fructus portans. Tales fuerunt homies penitētes z maxime beremite z anachorite z etiā alij religiosi deuoti. Quia procerto isti in desertis z solitudinibus habitauerunt.spūs diuini timoris z conscientie pungentis.cū acruitate reuerentie z bonoris armati fuerūt.rosis patientie z candide pudicicie floruerunt tangentes se id est subditos seu socios male operantes per correctionē leserūt z pupugerūt . sursum p superbiā nō se erexerūt s inferius ad terram.i.ad mortē cōtinue respexerūt. medulla pietatis z deuotionis abūdauerunt.z p diuersas medicinas virtutū saluti hoim valuerūt. z pauperes suis fructib⁹ nutrierūt. Testat̃ em̃ Pli.q radix rose siluestris id ẽ rubi ptra morsum canis rabidi summe valet.qz.s. tales rubi.i.viri sancti cōtra morsum canis rabidi.i.cōtra tē ptatōes diaboli solēt valere z sanitatis remediū ꝓcurare. Vel si vis dic q talis ẽ penitētie virtus.vel etiaz btā vgo q̃ bñ figurata ẽi illo rubo q̃ ardebat z nō cōburebat̃. z in quo dñs moysi loq̃bat̃.Exo.iij. Vadaz inq̃t. moyses z videbo quare nō comburat̃ rubus. Et tñ dictū ẽ sibi ne appropies inquit huc .Solue calciamenta de pedib⁹ tuis locus in quo es sanctus est.Quia reuera que rubi ꝓpheta tes superi⁹ posita p cūctis habuit ardere hoc ẽ dictu virginitatē pdidisse visa ẽ.inquātū.s.filiū genuit z peperit.in combusta tñ māsit inquātū z in partu z añ z post partum virginitatē habuit z seruauit.De⁹ em̃ in isto rubo p incarnationē latuit.z exinde.i.in carne ibi assumpta. moysi id est humano generi locut⁹ est z pdicauit. rubumq; istuz.s. virginē gloriosam locū esse sanctissimū demonstrauit. appropinquari tamē ad locū ꝓhibuit.hoc ẽ dictu. q̃ inuestigari mysteriū diuine incarnatōis partumq; virginis z cōceptionis per factuam presumptōnē fieri denegauit. Act. vij. Apparuit autem angelus in igne flame rubi. Sz si vis in malo significato dic q̃rubus ẽ auarus ad terrā. id est terrena inferius inclinatus aculeis rapine plenus.z tā gentiū. hoc est dictu vicinorū velleribus .i.possessionibus trahendis z rapiendis intentus fructibus tamē bonis.id est bonis operibus vacuus.z omni solicitate fortitudinis z virtutis priuatus. Lu.vj. Neq; em̃ de spinis colligit ficus.neq; de rubo vindemiant vuam. Sufficit.quia valde pauce sunt auctoritates.

Rudis. De ruditate seu rudi incomposito idocto z in gestu.z i actu z intellectu materiali et grosso.multa possent dici sed auctoritates desunt.vide ergo vbi Jmbecillis. Stolidus vel Jneptus.

Ruere. Ruina. Cum ruere nihil aliud sit q̃ subito z insperate cadere. Et inde est q̃ illud dicitur ruinosam qđ est ꝓpinquū et facile ad ruendum.Cum ergo inueniūtur aliqui qui ruunt a statu suo spūaliter.aliqui tempaliter.aliqui eternaliter. Hinc est q̃ est quedam ruina spiritalis que est precauenda.quedam ruina temporalis que est toleranda.quedam ruina eternalis que est formidanda.

Prima est ruina peccatoꝝ.
Secūda ẽ ruina miseroꝝ.
Tercia ẽ ruina damnatoꝝ.
Prima ruina est interi⁹.
Secūda ruina ẽ exterius.
Tercia ruina ẽ inferius.

Prima est ergo ruina quā debem⁹ cauere. Et ista est ruina peccati. qua scz homo ruit de gra in culpam. de q̃ Ezec. xviij. Agite penitentiam z non erit vobis in ruinam iniquitas. Sicut enim fortis ventus facit magnas arbores ruere q̃q; videantur fortiter radicate. Sic vere eventus diabolice temptationis facit quandoq; ruere. cadere z deficere a statu gratie z virtutū arbores sublimes z fortes.qui videbantur alios in virtutibus eminere. Jstud autem accidit quando non sunt bene fundati in fundamento humilitatis.sicut sunt presumptuosi.qui.s. nimis presumunt de seipis z alios ruentes contemnūt. tales em̃ permittit de⁹ ruere in peccatum. Quia sicut dicitur ꝓuerbio.xvij. Qui in ruina letatur alterius non erit impunitus. vnde Mat. vij. Venerūt flumina.flauerūt venti.z irruerunt super domū illam.z cecidit z fuit ruina illius magna. Et vere magna z terribilis est ruina taliū. Magna em̃ fuit ruina lucifer quando cecidit. Magna fuit ruina Ade quādo peccauit Magna fuit ruina petri quando negauit. Magna fuit ruina Jude quando desperauit. Non est ergo bonū nimis presumere.quia exinde contingit faciliter ruere z cadere. Esa.xxvj. Terra gigantū detrahes in ruinam . Jsta est ergo ruina quā debes ꝓcauere. Jtem est ruina temporalis fortune.que scz facit nos per multa infortunia cadere z ruere. Mūdi em̃ ruine tribulatōnes z pene sunt subuende.sicut ꝓria onera ꝓprij sensus z ꝓprie redonātie terre nostre. Parum em̃ sum⁹.z impossibile est quin a statu ꝓsperitatis sepissime corruamus. et ideo priam habere debemus z laudare dominū quotiens ruinas huius sustinemus. Leui.ix. Laudauerūt dominū ruentes in facies suas. Multa aūt sunt que in ruinis z tribulatōnib⁹ mundi pnt ad priam nos mouere.vicz. Quia tales etiā z ip̃s maiorибus sepi⁹ inferūtur .Quia etiā iste a deo occulte ordinātur. Quia insup in istis fideles suos de⁹ consolatur.

Or em̃ ipi maiores sepe patiant ruinā tota die videm⁹ ad oculū. Alta em̃ edificia z citius z periculosius ruūt q̃ infima. Sic vere altas psonas videm⁹ qñq; citi⁹ ruere.z periculosius declinare. puer.xvij. Qui altā facit domū suaz q̃rit ruinā. Or etiā a deo ꝓueniant hmōi ruine vel ad hominū punitōem vel ad ꝓbatōem patz Esa.iij. vbi dr. Ruina hec in manu tua.q̃ insup de⁹ consolet bonos qñ sustinent hmōi ruinas. patet in ps. vbi dr. Judicabit in natōnibus implebit ruinas.z illud Esa.lj. Consolabit̃ deus oēs eius ruinas. Jsta ẽ ergo ruina quā debet iustus sustinere.

Tercio dico q̃ ẽ quedā ruina quā abhorrere debemus Et ista ẽ illa ruina qua peccatores p huius mūdi solacia ruūt inferius in infernū.ij. Mach.xv. Cognouerūt nichanorem ruisse cū armis suis. Fulgur em̃ de celo cū impetu ruit ad terrā.z nō solū vsq; ad terrā immo etiam se pfundat infra terrā. Sic vere peccator de celo.i. de altitudine dignitatū ruit finaliter. et hoc nō solū ad terrā.i. ad sepulcrū.immo etiā infra terrā.i.ad infernū. de quo.ij. psal. xviij. Ruerūt ethyopes vsq; ad internitionē. ex dño cedente contriti sunt. Et sicut in ruina magnoz edificioz fit magn⁹ strepit⁹.z tumult⁹.sic i ruina taliū clamat atq; tumultuat.loquit̃ z murmurat tot⁹ mundus. Diere.xlix. Et vo-

De ruine eius cōmota est terra. Et possumus notare q̄ istam ruinam iterne mortis procurant multa. videlicet.

Amor et amicicia peruersorum.
Cultus et reuerentia ydolorū.
Contempt⁹ et iniuria diuinorū.
Imprudens eloquentia labiorū.
Tumor atq; superbia animorū.
Iniusta p̄eminentia malignorū.

Dico ergo q̄ eternā ruinam opant̄ peruersorum amicicia. Unde Exo. xxxiij. Cauete ne cum habitantibus terre iūgas amicicias que tibi sint in ruinā. Item ydolorū reuerentia. Leuiti. xxvj. Cadetis inter ruinas ydolorū vestrorū. Item diuinorū offensa et iniuria. p̄s. Irritauerūt deū in adinuentionib⁹ suis: et multiplicata est in eis ruina. Item labiorū mala eloquētia. Prouer. xxvj. Os lubricū operat̄ ruinas. Item superborū excellētia. Prouer. xvj. Ante ruinā exaltatur spūs. Item malignorum p̄sidentia. Ūñ puer. xxviij. Regnantib⁹ impijs ruine boim. Ista est ergo triplex ruina scilicet eternalis. externalis et internalis. Vide supra de Cadere et similib⁹.

Rufus. do. Nota q̄ tā i bono q̄ i malo significato rufus dr̄ in scriptura. Xp̄s sanguine cruētat⁹. Just⁹ flamie rubricat⁹. Peccator crimine maculatus. Rufedo eñ color est rubeus subnigris maculis punctuat⁹. Primo igit̄ dicā q̄ xp̄us dicit̄ rufus propter sanguinis cruentationē. Sanguis eñ sue benedictissime passionis carnē et pelles ipsi⁹ inrufauit. Et ideo iste in vacca rufa extitit figurat⁹. Quia sicut dicit̄ Nume. xix. ad moysen adducebatur vacca rufa a quo scz occidebatur. et popul⁹ ei⁹ sanguine expiabat̄. Moyses eñ populū iudaicum designat qui scz vaccam rufam xp̄m occidit ⁊ immolauit: et sic popul⁹ fideliū a peccatis suis expiatus fuit Unde ibidē scz Nume. xix. dicit̄. Adducant inq̄t ad te vaccam rufam ⁊c. Vide hystoriam. xp̄s igit̄ dicit̄ rufus ꝓpter sanguinis cruentationē. Secūdo dico q̄ iust⁹ dicitur rufus ꝓpter flaminis rubricationē. Calor eñ interior et complexio colerica et ignea efficit colorem rubicūdū et rufum. Sic vere ignis et calor sanctispūs quādo abūdat in boie: ip̄m p charitatem facit rufum. ⁊ per honestam verecundiam rubicundum. Et sic de quolibet tali rufo dicit̄ illud .j. Reg. xvj. Erat aūt dauid rufus et pulcer aspectu. Iste. n. est ille angelus de quo dicit̄ Zach. j. Ecce inquit vir ascendens sup equū rufum. et ip̄e stabat inter mirteta que erāt in ꝓfundo. Quia ꝓcerto vir virtuosus. equū rufum .i. corpus charitate et verecūdia rubicūdū habet. et in ꝓfundo inter mirteta. hoc est in societate bonorū habitat atq; manet. Mirt⁹ eñ arbor significans viros famosos et bonos Mirtetū vero hoc est viridariū mirtorū. habitationem signat eorundem. Zacha. vj. In quadriga prima equi rufi. Et si vis dic q̄ isti sunt religiosi qui portant habitū rufum ⁊c. Sed de hoc plene dixi in reductorio meo morali vbi biblie figuras moralizando vbi de visionib⁹ Zacharie tractaui. Just⁹ ergo rufus dicit̄ ꝓpter flaminis rubricationē.

Tercio dico q̄ etiā vir impi⁹ dicit̄ rufus ꝓpter criminis maculationē. Et ideo de esau peccatore dicit̄ Gen. xxv. q̄ qui prim⁹ egressus est rufus erat. Unde etiā iste dixit fratri suo ibidē. Da mihi de coctione hac rufa. Color eñ rufus vt dicit visionom⁹ malicia signat. et in facie subnigras maculas multas portat. ⁊ ꝓpter cōplexionē colericā quaz prendit ad vindictam et sanguinē cito volat. Talis certe est vir impi⁹ q⁹ scz iste est iniquitate et malicia plen⁹. maculis infamie tectus. et ad vindictā et iracūdiā semp ꝓmptus. De malicia eñ taliū pōt figuraliter dici illō Apoc. xij. Ecce inquit draco magn⁹ rufus habens capita septem ⁊ cornua septem. Vide expositionem alibi si vis in reductorio meo predicto. De iracundia aūt istorum dici pōt illud Apoc. vj. Ecce inquit ali⁹ equus rufus: et qui sedebat super eum datū est ei vt sumeret pacem de terra ⁊c. De infamia vero luxurie istorū potest dici illud Leui. xiij. vbi dicitur. q̄ si cicatrix subrufa apparuerit in cute iudicabatur esse leprosus. Sequit̄. Uestis inquit q̄ alba vel rufa macula fuerit infecta. lepra inquit iudicabit̄. Lepra aūt que inficit. vicia luxurie signat ⁊c. Vide vbi Rubedo vel Rubor.

Rugitus. Nota q̄ rugitus est vox et clamor leonis sicut barritus est vox et sonitus elephantis. Et est rugitus quedam vox terribilis audientibus. furorem pectoris significans a quo procedit. Et vt breuiter transeamus. Per rugitum potest denotari omnis vox dolorosa. clamorosa. ⁊ p̄ pectoris impetu furiosa

Et sic nota q̄ inuenitur
Rugitus penitentium.
Rugitus p̄sidentium.
Rugitus iudicantium.
Rugitus indigentium.
Rugitus predicantium.
Rugitus murmurantiū.
Rugitus seuientium.
Rugitus insidiantium.

Dico ergo q̄ p̄ dolore gemūt et rugiūt homines penitētes p̄s. Rugiebam a gemitu cordis mei. Item dico q̄ rugiūt iudices p̄sidētes. Vox eñ illorum debet esse sicut rugit⁹ leonis ad terrendum malefactores. sicut ad rugitū leonis alia aialia deterrent Amos iij. Leo rugiet quis non timebit? Unde Prouer. xx. Sicut rugitus leonis ita est furor regis. Item rugiunt deus ⁊ angeli iudicantes. Unde Joelis. iij. Et Amos. j. Domin⁹ de syon rugiet. hierusalem dabit vocē sum. Ad litteram ei rugitus iudicij fiet circa hierusalem et circa montem synai. De quo Osee. xj. Ipse rugiet et formidabunt filij maris. Item rugiunt homines indigentes. A quibus se liberatū gratias agit deo sapiens Eccl. ij. Liberasti inquit me a rugientibus ꝓparatis ad escam. Item rugiunt predicatores diuina iudicia resonantes. Job. xxxvij. Post eum rugiet sonitus. Item rugiunt rebelles cōtra superiores murmurantes. Hiere. ij. Super eum rugierunt leones. Item rugiunt tyranni in subditos seuientes. Judicuz. xiij. Apparuit cattulus leonis seuus et rugiens. Item dico q̄ rugiunt demones insidiantes. Unde. j. Petri. v. Aduersarius vester dyabolus tanq̄ leo rugiens circuit querens quē deuoret ⁊c. Cum igitur rugitus ideꝫ sit q̄ terribilis vox leonum quia scilicet rugitus est vox leonum. Mugit⁹ bovum. Barritus aulum. Hynnitus equorum. Barritus elephātiū. Grinnit⁹ porcoz. Rudit⁹ asinoz. Balat⁹ pecudū Sibilusq; serpentū. Possuz adhuc dicere aliter q̄ sicut rugitus est terribilis vox leonis. sic multiplex rugitus id est multiplex terribilis vox et sonus in sacra pagina reperitur scilicet Rugitus

Mirifice dominantium.
Mestifice penitentiū.
Juridice p̄sidentiū.
Famelice indigentium.
Autentice predicantiū.
Uenefice murmurantiū.
Tyrannice seuientium.
Malignice nos mordentiū.
Damnifice desperantium.

Primo ergo dico q̄ inuenitur rugitus mirifice dñationis. Et iste certe est ille rugitus quem facit dñs in scriptura viris impijs cōminādo et post hanc vitā in iudicio terribilius arguēdo. De pñti eñ rugitu terribilis cōminatiōis dicitur Osee. xj. Dñs quasi leo rugiet et formidabūt filij maris. Filij enim maris id est filij amaritudinis scz boies timorosi et penitētes formidant et tremūt. quādo rugitū leonis id est verba xp̄i in sacra scriptura audiunt. De futuro vero rugitu quē in iudicio exercebit quādo scz impios iudicabit. pōt dici illud Hiere. xxv. Dñs inquit de excelso rugiet. de habitaculo suo dabit vocē: rugiens rugiet sicut habitatores terre. ⁊ Amos. iij. Leo rugiet: quis non timebit? Omnia eñ animalia timent rugitū leonis: etiam homo stupefit quando audit. Sic certe oēs homines tunc timebūt qñ audiēt rugitum xp̄i. etiam boies id est viri rationabiles et iusti timebunt asperitatē et sentētiam iudicātis. Iste est igit̄ rugit⁹ mirifice dñationis. Secūdo dico q̄ est rugitus mestifice lamentatiōis. hoc est dictu: rugit⁹ penitentie. Quia reuera sicut leo tunc rugit ⁊ frendet quādo predā suā se ꝑcipit ꝑdidisse. Sic homo considerans quantā predam et quantum lucrum amisit pre dolore commissorum frendere pariter et dolere incipit. Psal. Rugiebam a gemitu cordis mei afflictus sum et humiliatus sum nimis. Unde penitens potest dicere illud Job. iij. Ante q̄ comedo suspiro: et quasi inundantis aque sic rugitus meus. Penitens eñ debet habere suspirium contritionis: inundationem seu irriguum lachrymationis vocem et rugitum dolorose confessionis Tercio dico q̄ est rugitus magnifice iurisditionis. Sicut enim leo raro se ostendit familiarem alijs animalibus: nisi forte catulis secum nutritis. immo torvitate vultus et rugitu vocis sicut dictum est terret eos. Sic bonus prelatus et princeps nunquam debet sub-

ditis suis nimis familiaris esse: sed tonitate vult? id ē au
ctoritate pſone sue. et rugitu etiam et terrore vocis sue de
bet eos a malo coercere et in obediētia debita continere.
Prouer. xx. Sicut rugit? leonis ita et terror regis. Prin
ceps ēm et iudex debet esse ita fortis: et ita etiam in loquē
do seuer?: q̄ solo rugitu vocis sue debet supbos quoslibet
deterrere. Zach. xj. Ecce rugit? leonū quoniā vastata ē su
pbia iordanis. Iste est ergo rugit? magnifice iurisdictiōis

Quarto dico q̄ est rugit? familice seu tristifice desolatio
nis. Et iste certe est ille rugit? et ille clamor. quez miseri in
pauperate ⁊ tribulationib? faciūt in hac vita sicut sez Esai
as de se et suis similib? dicebat Esa. lix. Rugiem? iñqt q̄si
vrse omnes. et quasi colūbe meditātes gemem? expectaui
mus iudiciū et non salutē et elōgata est a nobis. Quin
to dico q̄ est rugit? autentice p̄dicatiōis. Predicator ei al
te clamans et cōminans similis est rugiēti leoni qui sez so
lo rugitu suo infra circulū cauda factū continet ne exeant
omnes fere. Quia ꝓcerto p̄dicator rugitu p̄dicatiōis sue
debet auditores taliter deterrere. q̄ de circulo dei mādato
rum non audeāt ꝓrumpere vel exire. Vñ de israel Hiere.
ij. dicit sic. Sup eum rugierūt leones. dederūt vocem suā
Hic est igit̄ rugit? autentice p̄dicatiōis. Sexto dico q̄
est rugit? venefice murmuratiōis. Detractores ēm terrēt
et inficiūt auditores. et etiam illos de quib? obloquuntur
qñ contra eos ipos diffamando rugiunt et obloquuntur.
Unde de talibus detractorib? potest dici illud Baruc. vj.
Sacerdotes iñqt sedēt bñtes tunicas scissas. Seq̄t. Ru
giunt aūt clamātes contra deos suos sicut in cena mortui
q.d. q̄ detractores cōtra deos suos solēt faciliter murmu
rare. Septimo dico q̄ ē rugit? tyrānice depdatiōis. Ty
ranni more leonis rugiunt et p̄dam et lucrū capere. et vio
lenter semp querūt. Soph. iij. Principes in medio ei? qua
si leones rugiētes. Et illud Prouer. xxviij. Leo rugiens et
vrsus esuriēs princeps impi? sup populū paupere. Sicut
ēm rugiēdo et seuiendo leo rapit et si non pōt rapere ma
gis rugit. Sic tyranni rugiēdo ⁊ cōminādo rapiūt alienū
⁊ si rapere nequeūt tūc ampli? irascunt. Unde Esa. v. dici
tur de tyranno. Rote inquit ei? quasi impet? tempestatis
rugit? eius vt leonis. rugiet vt catul? leonū. Et Ezec. xix.
Leo inquit fact? est et didicit capere p̄dam. et boies deuo
rare. Sequit. Et desolata est terra et plenitudo ei? a voce
rugitus ipius. Octauo dico q̄ est rugit? malignice ma
chinatiōis. Et iste est ille qui dyabol? nos temptādo con
tra boies rugere et machinare nō cessat. j. Pet. v. Fratres
Sobrij estote et vigilate. q⁊ aduersari? vester dyabol? tan
q̄ leo rugiens circuit querēs que deuoret. cui resistite for
tes in fide. Nono dico q̄ est rugit? pestifice desperatio
nis ille sez quo damnati in inferno recluſi dolent et rugiūt
incessanter. Unde de inferno et rugitu habitatoꝝ suorum
dici pōt illud Hiere. lj. Erit iñqt babylon in tumulos ba
bitatio draconū stupor et sibil? simul vt leones rugient et
cucient comas velut catuli leonū. Et hec sufficiant. Uide
supra de leone ⁊c.

Ruminare. Cum ruminare et masticare idez
sit loquēdo spūaliter quod cogi
tare: desiderare: studere: et deliberare. multa possent dici
sed auctoritates desunt. Uide si vis in reductorio meo Le
ui. xj. vbi fit mentio de animalib? ruminātib? in lege mun
dis vel immunnis.

Rumor. Nota q̄ rumor dicit nouitas alicui? fa
cti de nouo auribus publicata. Uide su
pra nouitas quia auctoritates non sunt.

Rumpere. Nota q̄ rumpere idē est q̄ cōtinu
itatem intercidere vel cassare. Et
pōt significare in bono et in malo. In bono ēm signat dis
solutionē culpe et temptationis. et sic dicit in p̄s. Disrum
pamus vincula eoꝝ et ꝓiciam? a nobis iugū ipoꝝ. In
malo vero designat diruptionē culpe et temptationis spi
ritualium bonorum. et dei specialiter mandatorum. Et iō
breuiter nota q̄ rumpunt

Boni culpe prauitatem.
Mali morū honestatem.
Mores vite vanitatem.
Fortuna mūdi ꝓsperitatē.
Or ergo boni rumpūt cul
pe prauitatē patet Judicū
xvj. vbi dicit. Or sampson
rupit vincula valide quō si
rumpat quis filū de stuppa
Dyabol? bonoꝝ trāquillitatē. Itē q̄ mali rumpāt mo
Deus malorū potestatem. bonestatem patet Lu. viij.
vbi de demoniaco dicit. q̄ ruptis vinculis agebat a demo
nijs in deserto. Item q̄ mors rumpit vite vanitatē p̄z Ec
clesiastes. xij. Antecq̄ rumpat funis argēte? et confringa
tur ydria sup fontē. Item q̄ fortuna rūpat mūdi ꝓsperi
tatem. patet Gen. vij. vbi dicit. q̄ rupti sunt oēs fontes
abyssi. Et Esa. lix. Ova aspidū ruperunt et telas aranee te
xuerunt que sez difficiliter texunt̄ et faciliter rumpuntur.
Item q̄ dyabol? rumpat bonorū trāquillitatē patet Job
xxx. vbi de demonib? pōt dici illud quasi rupto muro ⁊ a
perta ianua irruerūt in me. Item q̄ deus rūpat malorum
potestatē et pompositatē. patet Lu. v. vbi dicit. q̄ vinū no
uum rūpit vtres veteres. Si vero vlteri? vis aliq̄d dice
re de ruptura dic q̄ in scriptura repit ruptio quam facit

Christus. Primo dico q̄ est ruptio quā facit christ?.
Justus. Et ista ꝓcerto est illa qua deus dirūpit di
Stultus. uersimode diuersa. Ipse ēm dirūpit Scele
Letus. Ad ra que mentes vinculant. Aspa que iustos
Fletus. iaculant. Prospera que mali cumulāt. Di
rumpit dico scelera que vinculant mētis libertatē. Pecca
ta ēm funes et vincula dici possunt: quibus sez anima tali
ter vinculat̄ q̄ non nisi p̄ dei gratiā liberat̄. sicut dī Eccs
xlij. Funiculus triplex difficile rumpit̄. Peccatū. n. dī funi
culus eo sez q̄ triplicē aie potentiā ligat. vicz intellectum:
memoriā: voluntatē. Sed ꝓcerto vincula dyaboli de? rū
pit: quādo gratiā suam in mentē influit et infundit. Exem
plo sez sapbiri lapidis p̄ciosi. De quo sez dicit lapidari? q̄
vincula tacta dirūpit. Et ideo in p̄s. dicit. Disrupisti vin
la mea: tibi sacrificabo bostiam laudis. Ad potissime ꝓtin
git in inferno quādo xp̄us ruptis vinculis dyabolice pote
statis ipsos inde eripuit et extraxit. p̄s. Eduxit nos de te
nebris et vmbra mortis: et vincula eoꝝ disrupit. Deus er
go dirupit scelera q̄ vinculant mētis libertatē. Deinde di
co q̄ dñs dirupit aspera que iaculant iusti bonitatē. Aspe
ritas ēm mundi tribulationū quib? sez in boc mūdo affli
gunt̄ iusti. quādoq̄ deus misericorditer rumpit: sicut pa
litera factū fuit de tēporalib? vinculis beati Petri. Actu
um. xij. Unde Hiere. xxx. Conterā iugū sez israelis de col
lo suo: et vincula eius dirumpā. et non dñabunt̄ ei ampli
us alieni. Denicq̄ dico q̄ dñs dirūpit ꝓspera que cumu
lant culpe prauitatē Deus ēm fatuoꝝ ꝓsperitates dirū
pit et p tēporales et eternales aduersitates gaudio puer
sorum subuertit. p̄s. Tu dirupisti fontes et torrētes: tu sic
casti fluuios etban. Deus ēm irritat? nequicqs impiorum
solet primo secretū sue patiētie rumpere. Juxta illud Ge
ne. vij. Rupti sunt omnes fontes abyssi. et catharacte celi
apte sunt. Et post solet irā suam contra eos fulminare: et
eorum ꝓsperitates et gaudia dirumpere ⁊ vastare. Sicut
ēm videm? q̄ rupta nube fulmina mittunt̄. tonitrua audi
unt̄. et pluuie inferi? in terrā iaculant̄ et transmittunt̄. p̄s
Disrupit petrā et fluxerūt aque: abierunt in siccū: flumina
Unde etiā dicit dñs de impijs Osee. xiij. Occurrā eis qua
si vrsa raptis catulis: et dirumpā interiora iecoris eorum.
Sic etiam xp̄us. Patet igit̄ q̄ est ruptio quā facit christ?.

Secūdo principaliter dico q̄ ē ruptio quā facit iustus.
Et ista certe est illa qua quis Rumpit dico iust? vicio
Peccatorū rumpit habenas. rū habenas. p̄s. Disrū
Miserorū rumpit catbenas. pamus vincula eorum:
Malignorū rumpit seqlas. et ꝓiciam? a nobis iu
gum ipsorum. scilicet demonum vel viciorum. Item rum
pit iustus miserorum catbenas. Esaie. lviij. Dimitte eos q̄
confracti sunt liberos et omne onus dirumpe. Item dirū
pit iustus impiorum sequelas. boc est dictu concordias et
federa hominum peruersorum sicut sez mouebat asa rex
iuda regem syrie dicens. ij. Paralippome. xvj. Rupto ita
q⁊ federe quod babes cum baasa facias eum a me recede
re. Ista est ergo ruptio quam facit iustus. Tercio prin
cipaliter dico q̄ est ruptio quam facit stultus seu impius
vel iustus. Mali ēm dirumpunt et rumpunt scilicet

Diuina mandata. Diuina iñquit mādata: q⁊ p
Federa iurata. certo rumpunt vincula man
Secreta ligata. datorum: nec iugo dei q̄ est
Honesta relata. obediētia et observātia ferri

possunt exemplo scz illi⁹ demoniaci qui ruptis vinculis agebat a demonibus in deserto. sicut dicit Lu. viij. Quod potissime pōt dici de insolētib⁹ ⁊ apostatis. quos vincula mādatorū seu obedientie nulla tenēt. Hiere. ij. A seculo cōfregisti iugū: rupisti vincula mea: et dixisti non seruiaz. Et Hiere. v. Soluerūt inquit acape disciplinam: induraverunt facies suas supra petrā: noluerūt reuerti. Sequitur. Ecce dū simul cōfregerūt iugū ruperunt vincula ⁊c. Rumpunt ergo mali diuina mādata. Item mali dirumpunt federa iurata: quia scz vincula federū et naturales etiā leges q̄ sunt de iure gentiū tales rumpūt et omnē fidelitatez cōfundunt. Sicut de illo antiocho dicit. j. Mach. vj. Qz rupit actus iuramentū quod iurauit ⁊c. Item mali dirūpūt secreta collata seu ligata .s. secreta cordis sui. qz .s. nullū ꝓximū secretū scīūt celare: similes vtrib⁹ seu dolijs plenis musto: que si apta dimittant nō rumpunt. si vero clausa fuerint et obtrusa. statim p violentiā spirit⁹ qui ibi p ebullitionē dilatat et generat necesse est q̄ rumpant. Sic vere multi sunt qui meli⁹ tenent res aptas q̄ clausas. ⁊ minus temptant dicere et revelare res cōes et publicas q̄ secretas. Quod patet sic. qz quicquid eorū fidelitati cōmittitur statim totū illud secretū rumpit et omib⁹ publicat. Unde ille beliū dicebat Job. xxxij. En venter me⁹ quasi mustum absq; spiraculo quod lagūculas primas dirūpit. Mat. ix. Rumpunt et vinū effundit. Item mali dirūpūt bone fa relata scz bonā famam aliorū quā scz p detractionem dissipant et dirumpūt. Un Matth. vij. Me cōversi canes diripiāt vos. Ista ē ergo ruptio quā facit stult⁹. Quarto vero dico q̄ inuenit ruptio quā facit let⁹. hoc est dictu. mors talis scz ⁊ eterna. qz mors talis rūpit ⁊ dissipat. s.

Corporum naturam.
Carorū victuram.
Fortune figuram.

In morte em̄ tam tali q̄ eterna maxima fit diruptio diuisio et destructio. De quib⁹ supra satis dixi. vt scz de diruptiōe mortis eterne q̄ scz animā dissecat et dirūpit. dicat illud Esa. xix. Dirumpet spūs in viscerib⁹ ei⁹. et consiliū eius ꝓpitabo. Et Sap. iij. dicitur sic. Illos inquit dñs irridebit. Et erūt post hec decidentes sine honore et in cōtumelia inter mortuos imperpetuum. Quoniā dirūpet illos iflatos sine voce et cōmouebit illos a fundamētis et vsq; ad supremū desolabunt. Sufficit de rumpere et dirumpere.

Rursus. Rursum.

Cum rursus vbicū. q; adiūgat semp significet iterationem multiplicationem vel reuersionem. Possum breuiter notare q̄ in scriptura inuenit rursus

Corpalis resurrectionis.
Spiritalis reformatiōis.
Virtualis iterationis.
Criminalis deformatiōis.

Primū rursus fiet in tempore vltimis finib⁹. qz scz in nouissimo die de terra surrecturi⁹ sum. ⁊ rursum circumdabor pelle mea: ⁊ in carne mea videbo deū saluatorē meum. Job. xix. Unde etiā de rursus resurrectiōis dicebat ipse Job. xvij. Rursus post tenebras spero lucē. Vide ē exēpla de resurrectiōe. Secōm rursus fit i pectorū intimis cordibus vel sordib⁹ scz rursus penitētie spiritalis quo scz homo post peccatū rursus vertit ad viā salutis. De isto dicitur Job. xiij. Putas ne mortuus homo supple p peccatū rursus viuat supple p gratiā. q. d. difficile est: tn̄ est possibile. Et de hoc dicit Job. xiij. Si pcisum fuerit lignum rursum virescit. et rami ei⁹ pullulant. Vide supra de penitentia et cōuersione. Terciū rursum fit in operuz opportunis fructib⁹. Et istud est illud quo iusti rursus id est iterum ⁊ iterū multiplicant opa bona sua. similes nature que nō ē contēta semel ꝓducere fruct⁹. immo tam in arboribus q̄ in animalibus rursus et rursus oī anno multiplicat et renouat fruct⁹ suos. sic isti bona opa. Unde Job. xxxvj. In manib⁹ abscondit lucem et p̄cepit ei. vt rursus adueniat. Quartū rursus fit in sceleru pessimis fructib⁹. Et istō ē illud rursus q̄ mali rursus ⁊ rursū nō cessant reiterare renouare ⁊ facē mala facta. De q̄ ꝛ: Heb. vj. Rursus crucifigētes i semetipis filiū dei. Istō ē ḡ quadruplex rursus. Sz si vis dic adhuc de bono rursus. hoc est dictu de bona et virtuosa bonorum operum multiplicatiōe et iteratiōe. Et sic dic q̄ iusti semper volunt et querunt scz rursus

Concipere vt bona pariant.
Effodere vt aquam hauriant.
Respicere si bona veniant.
Comedere vt rursus dormiant.
Quiescere vt alta videant.
Consulere deum ne pereant:
Tremiscere vt fletu madeant.
Horrescere vana que transmeāt.
Acquiescere sanctis vt valeant.
Resurgerd. vt semper videant.
Consolant vt celum habeant.

Dicam ergo q̄ iusti rursus concipiūt vt bona rursus pareat virtutū opa. Non sufficit em̄ iustis semel bona opa concape et parere. immo rursus et sepi⁹ nituntur bona opa parere. Gen. xxx. Rursus bala papies pepit alteruz filiū. Item rursus effodiūt vt rursus hauriant gratie munera. Effodiūt dico. s. per humilitatis ꝓfundum. Gen. xxvj. Rursus ysaac fodit alios puteos. Seqt. Foderūt in torrete ⁊ inuenerūt aquā viuā. Item iusti rursus respiciūt si forte veniāt bona vl⁹ ꝓspera. Quia scz iustus aliquid orando a dño petit: non debet cessare si statim non exaudit. sed rursus et iterū attendere et respicere quousq; veniat quod optauit. Un belyas vaturus aquā populo dicebat. iij. Reg. xviij. puero suo. Ascē de et ꝓspice cōtra mare. Et rursuz ait illi. Reuertere septē viabus. septima aūt vice pacta. facta est pluuia grandis. Item viri iusti cibos accipiunt vt rursus dormiant in patris dextera. Iusti em̄ iterum et iterū comedunt et recipiunt corpus xpi. vt iterū p deuotionē dormiant et quiescāt Unde de belya dicit. iij. Reg. xix. q̄ ipe comedit et bibit ⁊ rursus obdormiuit. Item iusti rurs⁹ reqescūt et ita somniāt leta vel aspera. Et sic de pharaone dicit Gen. xlj. q̄ rursus dormiuit et vidit aliud somniū scz de septem spicis plenis et vacuis. Sequit ibidem. Rursus so poze depressus vidi somniū ⁊c. Item iusti rursus cōsulescūt deū ne pereant ꝓ leti vulnera. j. Reg. xxiij. Rursuz ergo dauid cōsuluit dñz Item iusti rursus cotremiscunt vt rursum defleāt culpas et scelera. Job. xxxvij. Flante deo concrescit gelu. et rursus latissime funduntur aque. Item iusti rursus perhorrescunt bona que transmeant in vita misera scilicet bona tēporalia. Eccs. ij. Vidēs mala vniuersa esse sub sole ⁊ cūcta vanitatē et afflictionē spūs. rursus detestat⁹ sum. Item iusti rursus deꝑcant vt ipis valeāt supra. sicut scz de belya dicit Jaco. v. Rursus orauit et celū dedit pluuiam. Item iusti rursus reformant vt rursus gaudeāt sursum in etbera. Unde de spūali resurrectiōe et reformatiōe ista potest dici scz Dan. ix. Rursus edificabit platea. Et Jone. ij. rursus videbo templū sanctū tuum. Et Zach. xij. Rursus habitabit hierusalem. Item iusti rursus consolant vt tandem habeāt celum et sydera. Job. xvij. Rursum post tenebras spero lucem. Et Barneh. iij. Cum em̄ induxit vobis mala ipe rursus adducet vobis sempiternā iocunditatē cū salute vestra. Sic ergo rursus sumit in bono. Item vero dico q̄ rursus q̄q; sumit in malo. Quia scz viri pcōres et impij multiplicat et iterant mala sua. Non em̄ vnū rursus

Carnalis infectionis.
Mentalis ꝓsumptiōis.
Realis offensionis.
Letalis oblitionis.
Finalis perditionis.

In istis em̄ rursus iterat carnis affectio. Ista ē ei valida de qua dicit Judicū. xvj. Qz rursum valida vinxit sampsonem Item in his rursus iterat mentis ꝓsumptio et sic dicit Judi. xx. q̄ filij israel rursus fortitudine et numero cōfidētes cōstiterunt scz cōtra filios beniamin ⁊ victi sunt. Item in ipis rursus iterat dira dissensio. Unde. ij. Reg. xxj. Factū est rursum plū philistinoruz contra israel. Et. iij. Reg. xxiij. Rursum rebellauit Joachim contra nabuchodonosor. Item in istis iterat ceca obliuio. Hebre. v. Cum deberetis magistri esse ꝓpter temp⁹. rursus indigetis vt doceamini. Item in ipsis iterat dura ꝓditio seu etiā damnatio. Unde. iij. Reg. j. dicit. q̄ rex israel rursum misit alium principem ad belyam: qui qz loqbat supbe. descendit ignis de celo et deuorauit euz. Sufficit. Vide vbi Iteruz. Et vbi Reuertere. Et supra de retro et Retrorsum et similia ⁊c.

Finit littera. R.

Incipit littera. S.

Abbatū. Nota q̄ sab

batum accipitur ꝓ festiuitate: dies em̄ sabbati fuit ꝓma dies que ꝓcepta est a dño fieri. Ista em̄ fuit et est dies septima que sabbatū dicit a saturno qui ꝓma hora diei sabbati dñat. Istud igit sabbatū fuit sub p̄cepto ad litteram obseruatū. sed tandem in lege euangelica sabbatus spiritualiter intellectū: in die dominicū est mutatum. z ad alia festa ecclesie dilatatū. Preceptum em̄ de obseruantia sabbati partim fuit cerimoniale. et sic transiit: partim fuit morale. et sic in noua lege remansit. Sabbatū em̄ idem ē q̄ requies. quia sicut dicit Ben. ij. Dñs in sabbato requieuit signans requiē spiritalē et cessationē a vicijs que principaliter in sabbatis z solennitatib⁹ est habenda. Quia tñ non est intentionis mee loqui sciētialiter: sed solū moraliter: posse sum notare q̄ in scriptura fit mentio de quatuor generibus sabbatorum. videlicet de sabbato

Exteriori. Primum fuit sabbatum legale.
Interiori. Secundum est sabbatum mentale.
Anteriori. Tercium est sabbatum festiuale.
Superiori. Quartum est sabbatū eternale.

Primum fuit sabbatum iudeor. Istud em̄ seruauerūt iudei ita stricte q̄ nec ignem accēdere. nec aliquid coquere: nec vltra mille passus ire de suis tabernaculis audebāt Istud ita ad litterā seruauerunt. q̄ etiā ipaz terraz colere sabbato noluerūt. nam septimā diem et septimuz annum sabbatum vocauerūt. Septima em̄ dies erat sabbatum p̄sonarum. Exo. xx. Memento vt diem sabbati sanctifices. Septim⁹ aūt ann⁹ erat sabbatū terrarum: quia etiam ipa terra non colebat. sed quasi quiescere in suo sabbato videbat. Leui. xxv. Septimo anno sabbatū erit terre. Secūdum sabbatum est deotorū. Isti em̄ celebrant sabbatum spiritale in corde suo in quo scz ab operib⁹ seruilib⁹ id est a vicijs requiescit in quo de⁹ laudat et honorat. in quo in sup̄ sacrificiū deo spir⁹ ꝓtribulat⁹ in ara cordis z in igne et feruore charitatis offert. Leui. xvj. Sabbatum requietiōis ē. i. req̄etiōis ai. Terciū sabbatū ē sabbatū xp̄ianorū et istud est sabbatū festiuitatū dei et sanctorū: que debemus colere et festiuare: et in quib⁹ nos debemus in dei et sanctorū laudibus occupari. Ezech. xlvj. Adorabit populus terre in sabbatis et in kalendis. Quartum sabbatuz est beatorum. Gloria em̄ eterna dicit sabbatum. q̄ ibi est Requies sine labore. Istud est em̄ illud sabbatum q̄ Festiuitas sine dolore. post labores ebdomade trāq̄llitas sine timore huius vite. beate aie requiescunt. Esa. lviij Vocaberis sabbatum delicatū. Et sic ergo patet q̄ p̄ sabbatum potest omnis festiuitas designari. et ideo ad culturam sabbati. i. oim tam spiritualium q̄ tēporalium festiuitatum monet nos deus dicēs Exo. xxxj. Custodite sabbatum meuz. Quia sicut dicit Mee. ir. Precepta bona et sabbatum sanctificatū ostendisti eis. Breuiter ergo possum⁹ notare q̄ in dieb⁹ sabbatorū et festorum si ipm̄ bñvolum⁹ colere plura necessaria requiruntur. Est em̄ necessarium

Abstergere feces carnalitatis.
Deponere pond⁹ cupiditatis.
Peragere opus vtilitatis.
Persistere statum stabilitatis.
Adorare culmen diuinitatis.
Informare plebem simplicitatis.
Cogitare statum mortalitatis.
Manducare cibum suauitatis.
Liberare a penis aduersitatis.

Or ergo in istis sabbatis sit carnalitas abstergenda patet Esa. lxv. vbi dicit. q̄ beat⁹ vir custodiens sabbatum ne polluat illud. Quod est contra multos qui magis tūc vacant pollutionib⁹ carnalitatis z immūdicie q̄ in alijs diebus Quib⁹ dicit Eze. xxij. Sanctuaria mea spreuistis. et sabbata mea polluistis

Item q̄ ibi sit cupiditas deponenda. patet Hiere. xvij. vbi dicit. Nolite portare onera die sabbati. Onera em̄ significant pondus terrene cupiditatis z onus terrenorū negociorum que scz in sabbatis nullaten⁹ sunt ferenda. Quod est contra illos qui magis se implicāt in secularibus negocijs in festiuitatibus q̄ alis. sicut patet de vsurarijs et mercatoribus. Unde Mee. xvij. Vidi calcantes torcularia in sabbato. Item q̄ in festis sit operū vtilitas exequenda patet Math. xij. vbi dicit. Itaq̄ licet sabbatis benefacere. Quod est contra illos qui magis vacāt in diebus festiuis ad mala opa q̄ ad bona. de quib⁹ Ezech. xx. In preceptis meis non ambulauerunt. iudicia mea p̄cerūt et sabbata mea violauerunt. Itez q̄ in festis sit stabilitas amplectenda. patet Math. xxiv. vbi dicitur. Orate vt non fiat fuga vestra in byeme vel in sabbato. Itē q̄ ibi sit diuinitas adorāda. patet Ezech. xlvj. vbi dicit. Adorabit populus in sabbatis. Item q̄ ibi sit simplicitas informāda et docēda. patet Mar. vj. vbi dicit. q̄ xp̄s facto sabbato incepit in synagoga docere. Itez q̄ ibi sit mortalitas meditanda. patet Math. xxviij. vbi dicitur. q̄ Valde mane vna sabbatorū veniunt ad monumentū orto iam sole. Venire aūt ad monumentū nihil aliud ē q̄ mortis memoriam habere. Item q̄ ibi sit cuchariſtie suauitas māducanda. patet Lu. xiij. vbi dicit. q̄ Iesus intrauit domū cuiusdam phariſei sabbato māducare panez. Itē q̄ in festis sit miserorū calamitas supportāda. patet Lu. xiij. vbi dicitur. Si bos cadit in foueam sabbato liberat. Et sic ergo patet quō plura sunt necessaria ad spūalem obseruantiaz sabbatorū. Sed ꝓcerto charissimi hodie non sic. quia ꝓ culdubio pauci sunt hodie q̄ in obseruātia festiuitatū faciunt supradicta. Dyabolus em̄ plus nititur temptare homines de peccatis in festis q̄ alis. Juxta illud. ij. Macha. xv. vbi ille nychanor cogitauit cum oim impetu die sabbati cōmittere beliuz. et ideo q̄ magis ibi vrget dyabolica tēptatio. maior est hodie viciorū cōmissio. quia breuiter nō est hodie qui digne colat festa. vel qui digne obseruet sabbata. quinimmo in modernis festiuitatib⁹ et sabbatis plura fiunt hodie dyabolica maleficia q̄ diuina officia. plura peccata q̄ sacramēta. plura delicta q̄ ꝓparamenta animē. In festis modernis corpa laucius pinguant. ludi et choree frequentant. gentes fugitiue adornantur. et immūdis opibus plus q̄ alio tpe occupant. Nota serpentes em̄ plus nocent de die sole p̄nte q̄ de nocte ipso absente. Sic mali plus peccant in festiuitatibus in p̄nia dei et sanctorū q̄ in alijs dieb⁹. Quod potissime apparet in istis qui in festis non veniūt ad ecclesiā ad audiendum diuina. sed potius ad cōmittēdum delicta. sicut sunt illi qui ad videndum mulieres visitāt ecclesias et cetera similia. Unde ꝓculdubio iam videm⁹ fieri illud quod alis fuit dictū. ij. Macha. vj. Templum inquā luxuria et cōmessationib⁹ erat plenū et scortantiū cum meretricib⁹. Et sequit. Neq̄ aūt sabbata custodiebant: neq̄ solennes dies more patrio seruabātur. Et ideo ꝓculdubio dñs hodie in nostris sabbatis non delectat sed ipa potius abhominat sicut dicit Esa. j. Neomenia sabbatū et festiuitates alias non feram. iniqui sunt cetus vestri. incensum abhominatio est mihi. Non sic. sed custodiamus sabbata sicut dictum est. Juxta illud Deu. v. Obserua diem sabbati et sanctifica eum. Ista sufficiant de sabbato. Vide supra de celebrare.

Sacrificiū. care. Nota q̄ cum sacrificiū

idem sit q̄ officium seu sacram oblationem facere vel offerre et fit sacrificare vel offerre sub spe gratie vel venie vel glorie impetrāde. Possumus notare q̄ sacrificiū sumit in bono et in malo. Iz q̄ videm⁹ q̄ nō solū inueniunt sacrificia sanctorū: sed etiam sacrificia ydolorum. Opera em̄ nostra act⁹ et affect⁹ sunt quedam sacrificia. que si bona sint sunt sacrific a xtuosa. si vo mala. tūc sunt sacrificia viciosa. Dico ꝗ q̄ ē inuenire. s.

Sacrificium quod est mirabile.
Sacrificium quod est laudabile.
Sacrificium quo d est damnabile.

Primum est quo sacrificamus corporis munera gloriosa. Secundum quo sacrificamus domino opa virtuosa. Terciuum quo sacrificamus demoni scelera viciosa. Primum ergo sacrificium est cū summa reuerētia offerendū. quia procerto sacramentū seu sacrificium eucharistie est offerendū non a personis immundis. sed ab hominibus humilibus et honestis deo placitis reconciliatis et gratis. Juxta illud. ij. Machabeorum. viij. Reconciliatus obtulit sacrificium. Quod primo deo p̄ ꝓ peccatis nr̄is in ara crucis fuit oblatū. qd etiā a sacerdotib⁹ in altari z in sacramēto ꝓtinue sacrificat. figuratū Leui. ij. vbi dr q̄ de simila sacrificiū coctum in clibano im

molaꝫ. Et Leui. xxiij. vbi precipiꝫ. q̄ nouū sacrificiū dño de nouis nouarū frugū pamb⁹ offeraꝫ. quia scz sacrificiū istud ad litterā de simila q̄tum ad suam primordialē materiam conficiaꝫ et in clibano coquiꝫ. et sic in altari deo offertur vbi in corpus xp̄i transformaꝫ. Verūtamen nota q̄ quotiēs simila sacrificabaꝫ. semp oleū apponebaꝫ. et semper in clibano coquebaꝫ. sicut diciꝫ Leui. vj. Ad denotandum q̄ illi qui sacrificāt corpus xp̄i. debēt habere ardorez dilectionis et oleū deuotionis ⁊ cōpassionis. Numeri. vij Simila conspersa oleo in sacrificio. Quis ꝑculdubio de multis possit hodie dici illud Joe. j. Interiit de domo dei nostri sacrificiū et libatio. Quia scz pauci sunt hodie in domo dei. que dom⁹ sum⁹ nos teste aplo Hebre. iij. Qui sacrificiū istud faciūt. qui libationē deuotionis habēt. Istō ergo sacrificium ē cum summa reuerētia offerendū. Secundū sacrificiū est laudabile quod est cum diligentia faciendum. et istud est sacrificium spirituale quo homo offert spiritualiter se et sua domino. scz psonam et bona. Et sicut le spiritualiter deo sacrificat. qui cor verbum et opus ad ipsum ordinat. Et sic breuiter pōt notare q̄ inuenit sacrificiū

Contritionis. De sacrificio cōtritiōis diciꝫ in ps.
Confessionis. Sacrificiū deo spirit⁹ cōtribulatus.
Correctionis. cor contritū et humiliatū deus non despicies. De sacrificio ꝓfessionis dicit Malach. iij. Placebit deo sacrificiū iuda et ierusalē. Juda ēm cōfitens iaterp̄taꝫ. De sacrificio correctionis. ps. Sacrificate sacrificiū iustitiae et sperate in dño. De sacrificio
Religionis.
Grārū actiōis.
deuotionis diciꝫ Num. xxviij. q̄ sacrificia singulorū erāt et simila cōsperſa oleo. Simila ēm et oleū. dulcedinem deuotionis designant. De sacrificio dilectionis diciꝫ Leuiti. vj. Omne sacrificiū sacerdotū igne cōsumeꝫ. Ignis ēm ardorem dilectionis signat. De sacrificio orationis dicitur in ps. Elauatio manuū mearū sacrificiū vesp̄tinum. De sacrificio afflictionis diciꝫ. j. Esdre. ix. In sacrificio vesp̄tino surrexi de afflictione mea. De sacrificio religionis dicitur Ecc. v. Vtam tuū dierū eam⁹ vt sacrificem⁹ deo nostro in solitudine. De sacrificio laudis et gratiarū actionis dicitur in ps. Sacrificiū laudis honorificabit me et illic iter quo ostendā illi salutare dei. Jsta sunt sacrificia offerēda. ⁊ deo spūaliter exhibēda. quia ꝑculdubio sicut diciꝫ Ecc. xxxv Salutare sacrificiū attendere mādatis et discedere ab iniquitate. Et si vis potes ponere quō antiquit⁹ sacrificabāt

Boues. Et sic de alijs que oia possent exponi nisi esset plēnum. et ideo vide de hostia ⁊ de offerre. Jstud ergo ē sacrificiū laudabile quod ē cum dilibētia faciendū. Terciū ē sacrificiū vānabile quod ē cum vigilātia fugiendū et istud est sacrificiū malorū operū qd̄ dyabolo facīt peccatores. j. Mach. ij. Accesit
Oues.
Thauri.
Hedi.
Columbe
Turtures.
Thus.
Oleum.
Farina.
Vinum.
quidā inde⁹ in oculis oīm sacrificare ydol. Antiquitus ēm solebāt sacrificare filios ⁊ filias suas demonijs et etiā in aliquibus ptibus Jndie aliqui sunt qui ydolis suis immolant et sacrificant semetipos. in presentia ēm ydoli se occidunt. ⁊ sic pro deo se mori dicūt. Sic vere charissimi hodie multi sunt q̄ dyabolo et se ⁊ filios suos. i. se ⁊ imitatores suos sacrificāt et offerūt inq̄tū mala opa faciunt. ⁊ inq̄tum ad voluntatem ipsius viuunt. Unde nota q̄ sacrificant dyabolo

Quidam sacrificium superbie. De sacrificijs supbie
Quidam sacrificiū pigricie. diciꝫ. iij. Reg. xvij. ad
Quidā sacrificiū iniusticie. huc popul⁹ sacrificabat in excelsis. Et Esa
Quidā sacrificium luxurie.
Quidā sacrificiū rapie seu auaricie lxv. Sacrificauerunt sup montes. De sacrificijs pigricie diciꝫ in ps. Comederūt sacrificia mortuorū. Pigri ēm dicunt mortui. quia nō possunt se mouere. De sacrificijs iniusticie diciꝫ Sap. xij. Oz odibilia opa faciebāt per medicamina et sacrificia iniusta De sacrificijs luxurie diciꝫ Sap. xiiij. q̄ egyptij obscura sacrificia faciebāt. hoc est dictu opa luxurie q̄ semp volūt fieri in obscuro. De sacrificijs vero rapine et seuicie diciꝫ Eccle. xxxiiij. Qui offert sacrificiū de substātia paupis. quasi qui victimat filiū in conspectu patris. Sic ergo patet quo modo sunt sacrificia sceleris viciosi. Sacrificia opis virtuosi. Sacrificia muneris glorioſi. Sufficat de sacrificio. vide supra de hostia. et de offerre ⁊c.

Sacramentū. Quia loqui de sacramentis magis ptinet ad scientiam q̄ ad mores. q̄uis ipa sacramēta sint remedia cōtra peccata. supsedeo maxime quia pauce sunt auctoritates in biblia. et potissime quia de sacramētis faciūt tractat⁹ infiniti theologi doctores in libris quorū correctiā soluere non sum dign⁹ et maxime q: de ꝑticularib⁹ sacramētis in loc⁹ pluribus est tractatū. Et vide infra de septez. vbi forte aliquid dicam de septem sacramentis ⁊c.

Sacerdos. Nota q̄ sacerdos nomen est officij. per quod quis diuinis vsibus deputaꝫ. et ad exequendū cultū diuinū specialiter dedicatur. Et q: breuiter p sacerdotes intelligi possunt omnes illi qui sunt in ecclesia diuino cultui deputati siue sint subditi siue ꝓlati. Possum⁹ dicē q̄ ex ipa nois sacerdotal⁹ significatiōe. sacerdotes tenēt eē boies vtuosi. Sacerdos ēm etymologizaꝫ

Sacer dux. Quia ꝑcerto iste debet esse sacer dux p vite sancte conuersationem.
Sacra dans. dans p sacramentorū ministrationez.
Sacra docens. Sacra docens p sancte doctrine pdicationē. Jste ēm est sacer dux. quia habet alios exemplariter p̄cedere. Exemplo arietis qui est dux gregis omnium. ij. Reg. vij. Elegi te vt esses dux sup populum meū isrl. Jtez iste est sacra dans. q: iste habet alios sacramētaliter pascere. et ideo tales dicunt pastores. a pascēdo. q: scz tales ad ipos ptinet tpaliter ⁊ spūaliter subditos pascere et nutrire. vnde sacerdotibus diciꝫ. j. Pet. v. Pascite qui in vobis est gregē. Jtem iste est sacra docēs. quia habet alios spūaliter instruere. Unde Malach. ij. Labia sacerdotis custodiunt scientiā. et legē req̄rūt ex ore ei⁹. Et breuiter in bonis sacerdotib⁹ pōt dici illd. ij. Esdre. v. Steterūt sacerdotes hōtes stolas cū tubis. Vbi aduerte q̄ sacerdos h̄ describit

Qtum ad interiora. Et sic dico q̄ illi describunt ad
Qtum ad exteriora. illa que sunt habēda. Interius
Qtum ad vlteriora. q̄tum ad cordis purificationē. Exterius q̄tū ad opis vel corpis honestatē. Ulteri⁹ q̄tum ad verū veritatem. Et ita dico q̄ sacerdotes debent habere Conscientie et innocētie sanctitudinem. quia debent esse sacerdotes id est sacri duces. Apparentie ⁊ euidentie pulcritudinē quia debēt habere stolas. Sapientie et eloquentie rectitudinem. quia debēt habere tubas. Jsti ēm debent esse sacerdotes id est sacri duces p innocentiaz interiorem. Jsti etiam debēt habere stolas id est mundas vestes p apparentiam honestiorem. Jsti insup debent habere tubas id est resonātiā vocis per eloquentiam vberiorem Dico ergo primo q̄ in istis debet esse cōscientie et innocentie sanctitudo Quod ostendit cum dicitur. Steterunt sacerdotes id est pseuerauerūt sacri duces. Jlle. n. sacer diciꝫ. qui in mente purus et innocens inuenit. et ideo proprie illi sunt sacerdotes. qui sunt in conscientia innocentes. Nota res sacra diciꝫ. quādo deo simpliciter dedicaꝫ. Sic vere illi sacerdotes et sancte ꝓsone dicunt. qui p mētis et vite innocentiam domino spiritualiter dedicantur. steterūt inquit sacerdotes. ij. Paral. xxv. Steterūt sacerdotes in officio suo. Et bene dicit. steterunt. Ad denotandum q̄ psone ecclesiastice debēt in fide ⁊ moꝛib⁹ stabiles persistere. Jsti igit sunt sacerdotes id ē sacri ⁊ sci duces Et vere charissimi isti dñt esse sancti ⁊ a cūctis viciis expediti. Ido ēm dz merito esse sanct⁹. q̄ tā sci principis est famulus. et qui est ad tractandū tamsctās reliqas deputat⁹ Juxta illud Leui. xix. Sancti estote q̄m ego sanct⁹ sum⁹. Oz ergo isti debēt esse sancti ⁊ sacri. exēplo naturali ꝓz. Quia scz illa corpa que sunt situaliter altiora. sunt vt cōiter puriora. sicut patet de stellis supiorib⁹ respectu inferiorum. Jlla etiā q̄ magis suo principio appropinq̄nt. in puritate potius ꝓseuerant. Sicut patet de riuulo q̄ magis est pur⁹ vbi est contiguus ipi fonti. q̄ q̄ ab eo est remot⁹. Sic vere cum sacerdotes sunt in gradu ⁊ dignitate ceteris altiores. et fonti sapiētie verbo dei oīm originaliū principio in sacramēti mysterio ꝓiores. ita q̄ stelle posite in firmamēto celi ad alios illuminādū. ⁊ riui aquarū viuentiū ad ali-

os irrigādū bene et cōgrue possunt dici. ipi. Peu dubio debēt esse puri. sacri ⁊ sancti. ⁊ ab oi culpārū macula esse mūdi. Juxta illud. j. Mach. iij. Elegit sacerdotes sine macula. Dicit ēn Plin⁹. q arabes circa thura tantā religionē seruāt. q arbores thuris null⁹ ē ausus incidere vt gummi distillēt. nisi sit sacerdos mūdus et sanct⁹. pze omnib⁹ arca illud temp⁹ nō pollut⁹. sic ēn credit vt dicāt thus maioze efficaciā habere. et ampliou influētia pēminere. Multo ergo forti⁹ sacerdotes nostri mūdi et sancti esse debent qui nō solū thus. immo etiā illū q̄ thurificat in altari sanctificāt atq; tractāt. Et ista Peu dubio nō solū exemplanē naturaliter. immo et figuranē litteraliter Leui. xxij. vbi p̄cipit q̄ homo qui maculas habuerit nō offerat panes deo suo nec accedat ad ministerū ei⁹. Maculas .n. enumerat dicēs. Si cecus fuerit claudus. si quo vel grandi vel torto naso. vel fracto pede. si manc⁹. si gibb⁹. si lippus. si albuginem in oculo. si iugē scabiem. si impetigine habens in corpore. si herniosus. Ecce quot sunt macule viciorū a quib⁹ debēt mundari sacerdotes. Isti ēn non debēt esse ceci in intellectu. nō claudi in affectu. nōn pigri in ope. vel effectu Itē nō debent habere difformitatē in naso discretiōis. q̄a nasus discretiōis taliū non debet esse nimis pnus p ignorantiam. non torsus per maliciam. non nimis magnus p̄sumptionis stulticiam. Juxta illud Roma. xij. Nō plꝰ sapere q̄ oportet sapere. Isti non debent esse

Per affectionem defectuosi.
Per impfectionē monstruosi.
Per superbiam gibbosi.
Per inuidiam lipposi.
Per vanā gloriam albuginosi.
Per luxuriam scabiosi..
Per auariciā impetiginosi.
Per pigriciam herniosi.

Tales ēn difformitates corpis. maculas signāt mentis. Et ideo si tunc tpis illi qui sic erāt difformes corpaliter repudiabantur. multo forti⁹ repudiādi sunt illi qui viciorū maculis defedāt. Dicit ēn ps. Qui ingredit sine macula debet in tabernaculo dñi habitare. et ambulās in via immaculata debet dño ministrare. et hoc nō solū naturaliter vel figuraliter. immo etiā scripturaliter et figuraliter p̄cipitur. Un Exo. xix. Sacerdotes qui accedūt ad dñm sanctificentē ne pcutiat eos. Ecce ergo quō isti debēt esse sacri pz in natura. in figura in scptura scz sacerdotes. i. sacri duces ⁊ sci p̄ncipes ⁊ magnates. Et possum⁹ nōze pla q̄ requrūt ad hoc q̄ sacerdotes sci et sacri efficiant. Requrūtur ēn q̄

Maneant stabiliter p mentis firmitatē.
Caueant diligenter prauam societatem.
Doreāt mentaliter mundi .psperitatem.
Polleant sinceriter p carnis castitatem.
Fulgeant moraliter p mentis sanctitatē.
Arceant viriliter regni iniquitatem.
Subeant carnaliter granē penalitatē. Vel.
Sustineant corpaliter penitētie asperitatē.
Defleāt veraciter culpe malignitatem.
Teneant realiter cibi sobrietatem.
Prebeant vtiliter exempli veritatem.
Habeant humiliter orādi voluntatem.
Videāt subtiliter status sublimitatem.

Iste ē ista sunt xij. conditiones q̄ in sacerdote requrunē ad hoc q̄ spiritaliter possit eē sanctus. Dico ē q̄ iste p mentis firmitatē debet manere. quia scilicet ipe debet esse firm⁹ et stabilis in moribus et in fide. Juxta illud Exo. xxix. Erūtq; sacerdotes mei in religione ppetua. In ecclesijs etiā suis debent psonaliter residere. nō vndiq; diuagari. Unde. j. Mach. vij. Sacerdotes steterūt añ altare. Itē iste debet cauere prauam societatē. Un Leui. xxj. p̄cipitur cum dicit. Sacerdotes ad mortuos non accedāt. ne cōtaminent in mortuis. Item iste mundi .psperitatē debet horrere. quia scz iste debet habere in mēte bona padisi. nō bona huius mūdi. Und Deu. xviij. dicit. Non habebūt sacerdotes et leuite hereditatē cū reliquo populo israel. dominus ēn ipse est hereditas eorū. Un. iij. Regū. xij. phibiti sunt sacerdotes accipe pecuniā. Item isti p carnis castitatem debent pollere. Unde Mee. xij. Mūdati sunt sacerdotes et leuite et mundauerūt populum. Itē isti p vite sanctitatem debent fulgere. Unde. j. Paral. xv. Sanctificati sunt sacerdotes ⁊ leuite. Item isti p̄cipū prauitatez debent arcere. Unde. ij. Paral. xxvj. Sacerdotes dñi restiterunt regi. Item isti debēt penitētie asperitatē sustinere. Judith. iiij. Judicrūt se sacerdotes alicuius figura. ij. pal. iiij. vbi dī q̄ sacerdotes i mari lauabāt. Mare ēn amaritudinem penitētie designat. Item iste culpe malignitatē debet deflere. Culpā ēn suā debet flere per compunctionē. Joelis. j. Plangite sacerdotes. ⁊ vlulate ministri altaris. ⁊ cubite. Item alioꝝ p compassionē. Joelis. ij. Inter vestibulū et altare plorabāt sacerdotes mini. do. et di. par. do. par. pōpulo tuo ⁊c. Item iste vite sobrietatez debet tenere. Unde Ezech. xliij. Vinum non bibet omnis sacerdos quādo ingressurus est atrium interius. Itē exempli veritatē debēt p̄bere. Unde Deu. xvij. Accipietis exempla a sacerdotib⁹ leuitice tribus. Item orādi voluntatez debent habere. vnde. ij. Mach. j. Sacerdotes autē psallebant hymnos vsq; quo consumptū esset sacrificiū. Item humilitatem debent habere. videre ēn et attēdere debent ad sublimitatē ⁊ eminentiam sui status. de quo dicit. j. Pet. ij. Vos autez estis genus electum regale sacerdotium. gens sancta. populus acq̄sitiōis. Ista ē itē q̄ facūt sacerdotes eē vos sacerdotes .i. sacros duces. sacros doctores. ⁊ sacroꝝ datores. Et sic igitur patet q̄ in istis debet esse innocētie sanctitudo quod ostenditur cum dicit. sacerdotes. Sed secundo dico q̄ hic ostendit apparentie vel euidentie pulcritudo. que ostenditur cum dicitur. stolas. Stola idem est q̄ nobilis vestis. quia scz sacerdotes debent habere vestes id est exteriores conuersationes: nobiles et honestas. Honesta ei conuersatio summe requiritur in sacerdote quia scz sicut illa cōmuniter libentius parantur et ornantur que visibus hominū principaliter exponuntur. et etiam que homines libentiꝰ intuentur. Et inde est q̄ mulieres solent melius et preciosius suas facies ornare. ad quam sciunt visus intuentium aspirate. Sic quia vita sacerdotis est sicut signaculum. sicut spectaculum: et sicut miraculum. ad cuius vitam ⁊ mores respiciunt vniuersi. necesse est q̄ bene stolet. et honesta conuersatione et virtutum multiplicatione multipliciter adornet. Stolas inquit de quibus dicitur. ij. Esdre. j. Statuit sacerdotes per vices dierum: amictos stolis. Et sic sacerdotes figurentur in. xxiij. senioribus. de quibus dicitur Apoca. iij. Qz sedebant super thronos amicti stolis albis. Inueniunt enim bine stole scz prima ⁊ secūda. Prima est gratia que dat filio prodigo reuertenti. Luc. xv. Cito proferte stolam primam et induite eum. Secūda ē gloria q̄ dat bone aie de corpe exeunti. de qua Ecci. xlv. Stola gloie induit eum. Et iste sunt bine stole quibus Joseph induit fratres suos. Genesis. xlv. vbi dicitur q̄ proferri fecit singulis binas stolas. beniamin autez dedit quinq; stolas optimas. In generali ēn omnibus dantur bine stole. scz gratia in presenti. et gloria in futuro. In speciali aūt dat bunē quinq; stole scz q̄n resumpto corpore quinq; sensus corporis quintuplici gloria dorabuntur. et tunc implebit quod dicit Apoc. vij. Vidi turbaz magnā ⁊c. amicti stolis albis et palme in manibus eorum. Et nota q̄ hic per stolas id ē per vestes sacerdotales possunt intelligi ille virtutes que requrunē ad ornandū conuersationē sacerdotis et cuiuslibet viri iusti. Vestes ēn sacerdotales sunt iste scz

Prima est linea interior.
Secunda est amictus.
Tertia ē linea exterior vl supior:
Quarta est cingulum.
Quinta est stola.
Sexta est manipulus.
Septima est casula.

Secundū ēn ista septē ego inuenio septē spiritales stolas quib⁹ viri iusti ornantur scilicet
Stola puritatis et innocentie.
Stola firmitatis et patientie.
Stola castitatis et continentie.
Stola charitatis et amicicie.
Stola humilitatis et obedietie.
Stola stabilitatis et perseuerantie.
Stola felicitatis et affluentie.

Est igit habēda stola innocētie et puritatis. et ista ē illa vestis linea que interius pu⁹ et ante oia ē būda et a viri ecclesiasticis induēda. Unde dicit. ij. Reg. vj. q̄ dauid indut⁹ stola bissyna saltabat ante archaz. Bissus ēn ē species lini candidissimi. Quia scz Ezech. xliij. p̄cipit q̄ sacerdotes et leuite lineis induantur. Itē est habenda stola patientie et firmitatis. et ista significatur per amictum: quod est ornamentum humerorum: que portant onus. q̄ scilicet patientia munit et ornat hominem ad hoc q̄ possit tribulationum onera sustinere. Et de ista stola dicitur

Esa.lxiij. Iste formosus in stola sua.gradiens in multitudine fortitudinis sue.iij.Reg.viij. Tulerunt sacerdotes et portauerūt archam dñi.Et Gen.xlix. Supposuit humerū ad portandū. Item habēda ē stola continētie et castitatis. Ista significat in veste linea supiori q̄ ita dicat esse lata et longa q̄ pedes attingat. Quia sez castitas debet se extendere vsq; ad pedes id est affect⁹ interiores quia sez nō sufficit castitas corpis.nisi assit castitas mētis. Quod ē cōtra hypocritas.qui istā stolam habēt exterius in corpe sed nunq̄ in corde.de quo Mar.xij.Cauete vobis a scribis t phariseis qui volunt ambulare in stolis.supple exterius t non intern⁹. Ideo de stola pfecte castitatis pot dici illō qō de angelis dicitur Mar.xvj.q̄ viderūt iuuenē sedentē in dextris cooptū stola candida.i.viderūt iuuenē angelicum stola castitat⁹ indutū. Item ē bōda stola amicicie t charitatis.t ista significat in cingulo q̄ pect⁹ sacerdotale dz strigi Amor enī est cingulū copulatiuū. Isto ergo debent ecclesiastici cingi. quia Amor est vinculū colligatiuū. deo et primo debēt Amor est cingulū amplexatiuū. charitatis amplexib⁹ semp cingi seu iungi. Ūñ de istis dicitur illud.ij.Mach.v.q̄ apparuerūt equitantes p aera discurrētes:auratas stolas habētes. Aurū enī charitatez designat. Item habēda ē stola obedientie et humilitatis: t ista significat in stola qua ligat collū sacerdotis.que designat xpi iugū suaue et on⁹ eius leue.s.obedientiā voluntariam et humilitatē Ecc.vj. Torques illius in stola glorie Torques enī que pendet in collo obedientiam significat. cui subiicim⁹ colla nostra. Item habenda ē stola pseuerantie et stabilitatis.et ista significat in manipulo. qō ponit in sinistra manu.quia sez in sinistra aduersitatis necessaria ē pseuerantia ne succumbat. Unde igit in impositione manipuli dicit eps. Accipe minister manipulū ministerium tuum imple.Et de ista stola pōt dici illud.j.Mach. xiij. Iuuenes induebāt se gloria et stolis belli. Perseuerantia enī ē illa stola q̄ summe necessaria ē in bello. Item habenda ē stola eterne glorie et felicitatis significata p casulam que est superior cōtexta ex filis nobilissimis.quiavt cōiter solet fieri de pānis aureis et sericis t auratis. Quia sez stola eterne glorie ē aurea:splendēs rutilās et fulgens. Ista ē stola qua de⁹ vestit milites suos post triūphū victorum. Apoc.vj. Vidi sub altari animas interfectorū ꝓpter verbū dei t date sunt eis singule stole. Ista ē illa stola iocunditatis de qua dicit in ps. Stola iocūditatis induit eū dñs. Et breuiter iste sunt stole bone t multiplices.t vestes virtutū quibus debent sacerdotes indui. Iuxta illud ps. Sacerdotes ei⁹ induant salutari. Et sic bene dico q̄ in sacerdotibus debet esse apparētie t eminētie pulcritudo.qō notat cum dicit stolas. Sed tercio dico q̄ in ipis debet esse sapiētie t eloquētie rectitudo t boc oñdit cum dicitur cum tubis. Per tubam enī in scriptura intelligit p̄dicatio redargutio:t cōminatio plato:uz et etiā sacerdotum. Ad istos enī ptinet tubare id ē alios corrigere.et eis predicare Et quia p̄dicatio sine sciētia nō pōt esse.ideo notandū ē q̄ sicut aquila que excedit alias aues in dignitate t in vocis roboratis terribilitate.sicut sacerdotes et ecclesiastici. qui reuera sunt alijs gradu eminētiores.debēt esse in scientia clariores.t in tubali vocis eloquētia auditorib⁹ terribiliores. Iuxta illud Osee.viij. In gutture tuo sit tuba quasi aquila sup domum dñi. Aquile enī debēt esse ꝓpter visus id ē sciētie limpitudinē quia sez ad istos ptinet scire q̄d sit agendu. Iuxta illud Mee.vij. Donec surgeret sacerdos doctus t erudit⁹. Isti enī tenent scire iudiciū inter mūdū t immundū.inter lepā et peccatū.t potissime in cōfessione. Ideo leproso dicit Math.viij. Vade oñde te sacerdotibus. Sic dicit enī Hiere.xviij. Nō peribit lex a sacerdote: nec consiliū a sapiēte:nec sermo a ꝓpheta. Ad denotandū q̄ isti debēt scire legem diuinā et mādata.debēt dare consiliū et salubria documēta.debēt more ꝓphetaru denunciare futura gaudia vel tormēta. Malach.ij. Labia sacerdotis custodiūt scientiā t legē requirent ex ore eius. Itez tubā debent habere sup domū dñi p auctoritatem eloquentie. Iuxta illud.ij.Paral.v. Concrepabāt stantes sacerdotes canētes tubis.quia teste Greg.sup illo verbo. Dignus ē operarius mercede sua. Magne damnatiōis ē sine labore mercedē sumere et victoriā p̄cia manducare.nihilq̄ contra vicia p̄dicare. Vide infra de tuba. Et sic bene apparet quomodo sacerdotes dñt habere ista tria ꝓncipalia.vicz Eloquentiam ad docendi rectitudinem. Bene ergo Apparentiā ad cōuersandi pulcritudinē. dictū ē in au Innocentiā ad viuendi sanctitudinem. ctoritate.stetterunt sacerdotes habētes stolas cuz tubis. Ista igitur dicta sint de bonis sacerdotib⁹. Sed heu ꝓculdubio charissimi q̄pauci sunt hodie in sancta ecclesia sacerdotes q̄ habeant oia supradicta. Quia teste scriptura implet illud Esa.xxiiij. Et erit sicut pop⁹ sic sacerdos ꝛc. immo vere melior pop⁹ q̄ sacerdos. Postq̄ igit visum fuit de illis dico breuiter sicut ad sensuz videm⁹.moderni sacerdotes nō ꝓcellunt alios in virtutib⁹ sed in criminib⁹.non sanctitate s tpali ptāte.nō i iusticia s i stultitia a.nō i pfectiōe s in vite t mor cozruptiōe. Nam ꝓcerto kīni sunt hodie isti

Symonie professores. Oz isti sint symonie pfessores patet hodie q̄ multi sunt qui symoniace ingrediunt. et qui symoniace pgrediunt. De ingressu enī dicit q̄ intrēt symoniace.iij.Reg.xiij. Igitur quicūq; volebat implebat manuz suam.t fiebat sacerdos.q.d. qui manib⁹ plenis ingrediūtur sacerdotij dignitatem q̄uis indigni consequūtur. De ꝓgressu etiā symoniaco talium dicitur Michee.iij. Principes eius in muneribus iudicabāt et sacerdotes eius in mercede docebāt.t prophete eius in peccunia diuinabāt. Oz etiā ipsi sint supbie pfessores.patet ad litterā.quia vere nulla est hodie maior supbia q̄ i pſonis ecclasticis. Ūñ isti sī sacerdotes excelsoz q̄s ieroboaz de nouissimis plebis ptituit.iij.Reg.xiij. Quia sez in ecclesia illi q̄ sunt de nouissimis plebis id ē de vili t humili plebe sunt sacerdotes excelsorū.i.sī bodie magi superbi et elati quādo ad sacerdotium sunt ꝓmoti.t tamen isti deberēt timere illud qō dicit.iij.Reg.xxiij.q̄ iosias occidit omnes sacerdotes excelsorū. Oz etiā isti sint auaricie possessores.patet Ezechie.xl. vbi in visione monstratuz est ei gazophilatiū sacerdotū qui excubabant in custodijs tēpli quasi diceret.ꝓterea excubant vt gazam colligāt. Ad quod facit illud Malach.j. Quis est in vobis qui claudat ostia et incendat altare meum gratuito.q.d.nullus.q̄ etiā sint ignorantie successores.patet.ij. Para.v. vbi dicitur q̄ sacerdotes non poterant stare:nec ministrare ꝓpter caligi nez.q̄ isti sint malicioſi machinatores.patet Hieremie. vj vbi dicit. A minore vsq; ad maximum omnes auaricie student.et a ꝓpheta vsq; ad sacerdotem omnes faciūt dolum.q̄ etiā isti sint presumptuosi opinatores patet.j. Machabeo.v. vbi dicit.q̄ sacerdotes ceciderunt in bello dum noluerunt fortiter agere.q̄ etiam isti sint delicioſi conversatores.patet quia hodie magis vacant delicijs q̄ diuinis officijs.patet Esa.xxviij. vbi dicit. Sacerdos et ꝓpheta nescierunt pre ebrietate absorpti sunt a vino. q̄ etiam isti sint luxurioſi inquinatores.patet ad sensuz. quilibet enim vult habere suaz. Hieremie.xxxj. vbi in pſona dyaboli pōtest dici illud. Inebriabo animas sacerdotum pinguedine. Isti enim in pinguedine luxurie sue et in nutriendo vxores et filias suas.expendunt patrimoniū crucifixi.figurati in sacerdotibus belis. Danie.xiiij. quibus occulte cū vxoribus et paruulis de nocte subintrantibus quicquid in altari ponebatur consumebant. Et ideo breuiter de pinguedine luxurie sue potest dici illud Hieremie.xxiij. Prophete nanq̄ et sacerdos polluti sunt in domo mea inuenī malum eorum ait dom⁹. Ecce ergo quales sunt hodie multi sacerdotes nostri. Et inde est procerto charissimi. quia tot vicijs inficiuntur.quot hodie a cuncto populo contemnuntur.et a tyrannis et principibus cozroduntur. et finaliter in inferno a demonibus affligunt. De ꝓsenti enī maledictione dicit Malachie.ij. Ad vos inquit mandatum boc ō sacerdotes. Sequitur. Labia sacerdotis custodiunt scientiam et legē requirēt ex ore eius. vos aūt recessistis de via et scandalizastis plurimos in lege.et irritu⁹ fecistis pactum leui: ꝓpter boc dedi vos contemptibiles et humiles cunctis ppls. De futura enī talium damnatione dicit ij.

Paral.xxiij. Mathan sacerdotē baal interfecerūt. Et ideo de malis modernis sacerdotib⁹ pulcre loquit̄ Hugo lib. de.xij. abusionib⁹ dicit sic. Sacerdotes inquit nostri ocio vacāt. ebrietatib⁹ student. terrena sapiūt. assidui in plateis. rari in ecclesijs. tardi ad inuestigandū culpā peccatoris parati ad inquirendū vestigiū leporis. libētius cōgregant canes q̄ pauper. velocius panē cani q̄ pauperi porrigentes. plures seruiūt ad mensam q̄ ad missam. famulos multos. clericos paucos. quorū thalami⁹ ornatior est q̄ ecclesia. mēsa patior q̄ altaria. cypbus calice p̄ciosior. et equus missali cario⁹. cappa pulcrior. casula camisia delicatior q̄ alba. et quod horribile est auditui mundiora semoralia q̄ corporalia. ecce ergo quomodo obscuratū est aurū. mutatus est color optim⁹. hec Hugo de sancto victore. Sic igitur breuiter ostensum est de cōditionib⁹ tam bonorum q̄ malorū sacerdotū sufficienter ꝛc.

Satiare. Vide infra vbi Saturitas. ibi ponet vtrunq; simul et inuenies.

Saccus. Nota q̄ saccus est vestis seu instrumētum qō est vtile ad continendū. penale ad induendum. vile et detestabile ad intuendum. Et ideo nos possumus dicere q̄ per saccū in scriptura pōt intelligi

Saccus conscientie interioris.
Saccus penitētie exterioris.
Sacc⁹ mortalitatis fragilioris.
Sacc⁹ p̄speritatis deterioris.
Sacc⁹ iniq̄tatis horridioris.

Dicamus igitur primo q̄ inuenit̄ sacc⁹ mentalis cōscientie. Mens.n. humana est quidā saccus. qui licet alia re preter dīm impleri non possit. debem⁹ tn ipm̄ p̄ viribus implere reb⁹ p̄tinētibus ad salutē. Impleat igit̄ iste saccus duplici charitate. multiplici pietate sapiētie charitate. et totius iusticie equitate. Igit̄ in isto sacco ponant̄ duo talenta duplicis charitatis. Unde.iij. Reg.v. Ligauit duo talēta in duob⁹ saccis. Item in isto sacco ponant̄ frumēta nutricis pietatis. Gen.xlij. Imple saccos eorū frumēto. Itē in isto sacco ponat̄ calix scientie et subtilitatis. Iste est enī calix Joseph de quo dicit̄ Gen.xlij. Or inuenit cypbū in sacco beniamin. qui scz erat minor filiorū iacob. Ad denotandū q̄ cypbus doctrine ꝛ scientie libenti⁹ inuenit̄ in sacco. i. mente et cōscientia humiliū et minorū q̄ superbientiuz et maiorū. Item in sacco isto ponant̄ pondera iusticie et equitatis. de quo Deu.xxv. dicit̄ Non habebis in vno sacco diuersa pondera. Et sic igit̄ patet quō inuenit̄ sacc⁹ mētalis cōscientie. Secūdo dico q̄ inuenit̄ saccus penalis penitentie. Sacc⁹ enī qui est vestis aspera ꝛ pungitiua: significat punctiones penitētie. de quib⁹ dicit̄ Joel.j. Cubate in sacco ministri dei mei. Et Jone.iij. Vestiti sunt saccis a maiore vsq; ad minorē. ꝛ Esa.xxij. Vocauit dīs ad fletum ad planctū ad caluiciū ꝛ ad cingulū sacci. Sed de isto sacco penitētie potes videre titulo de penitētia. Tercio dico q̄ inuenit̄ saccus mortalis impotētie. et iste est sacc⁹ corpis humani: qui a beato Gen̄. in quinto libro meditationū dicit̄: spma fetidū: saccus animarū: cibus vermium Corpus enī est sacc⁹ anime. Unde sancti in morte post exitum huius sacci dicūt regratiādo illud p̄s. Concidisti saccum meū et circūdedisti me leticia. Quarto dico q̄ inuenit̄ saccus tēporalis affluentie. et iste est ille sacc⁹ quez dom⁹ p̄hibet apostolis dicēs Lu.x. Nolite portare sacculum neq; perā. Et Lu.xij. Facite vobis sacculos qui non veterascūt thesaurū indeficientē in celis. Sacc⁹ enī est vile indumentū: quo scz soli viles homines induunt̄. Unde Hester.iij. dicit̄. Or indutū sacco non erat licitū aulaz regis intrare: signās mundi p̄speritatē: que recte ē indumētum hominū peccatorū: quo qui induti sunt. vix aulam regis paradisi intrabunt. Et de isto sacco dicit̄ Aggei j. Qui diuitias cōgregauit misit eas in saccū ptusum. Quinto vero dico q̄ inuenit̄ sacc⁹ iniquitatis et nequicie. Saccus enī vile est indumentū: quod facillter cōtrahit multas sordes: sic peccatū. Unde Esa.xx. precipit̄. Solue saccum de lumbis tuis. Sic igit̄ patet q̄ sacc⁹ quinq; modis sumit̄.

Sagitta. Nota q̄ sagitta est instrumentū bellicum ad p̄icīendū delonge ordinatus: et ad penetrandum vel pungendum principaliter preparatum. Et habet sagitt ꝛ tria propria scilicet

Subito currere.
Delōge p̄cedere.

Et ideo breuiter dicam⁹ q̄ sagitta potest accipi in bono et in malo. Unde nota q̄ in scriptura inueniūtur tres sagitte bone et tres male. Bone sagitte sunt iste. scilicet

Sagitte contritiōis:
Sagitte correctiōis.
Sagitte p̄dicationis.

Contritio est sagitta cordis compunctiua. Correctio ē sagitta carnis afflictiua. Predicatio est sagitta gentis argutiua. Dico igit̄ primo q̄ est sagitta cōtritionis p̄ penitentib⁹ compūgendis. Ex dolore enī contritōis fiunt quedā sagitte spirituales quib⁹ compūgit̄ cor hominis penitētis. Ipse enī sunt sagitte potētis acute cuz carbonib⁹ desolatoriis. quia scz cōtritio est acuta p̄ cōpunctionis dolorē. et habet carbones desolatorios per peccatorum preteritorū recordationē. Preterea sagitte tria bñt. s.

Ferrum durum et acutum.
Lignū rectum et planum.
Pennas ligatas et ceratas.

Sic contritio debet esse vel debet habere ferruz doloris et displicentie: lignū equitatis et iusticie: pēnas spei et fiducie. Habere enī debet sagitta cōtritiōis: doloris mestitudinē ad corda trāsfigendū: ꝛ ista est ferrū duruz. Equitatis rectitudinem ad culpam cū pena cōpēnsandū: ꝛ istud est lignū rectū. Spei vero et fiducie certitudinē et celsitudinem ad veniā: gratiam: gloriam sperandū ꝛ affectandū. Et iste sunt tres pennature sagitte contritiōis. scz spes de triplici bono. s. de venia p̄curanda: de gratia acq̄renda: ꝛ de gloria finaliter obtinenda. Iste ergo sunt tres sagitte quas de⁹ delonge immittit in cor humanū. Iste sunt sagitte volantes citissime decurrentes. Juxta illud p̄s. Et enī sagitte tue trāsierūt vox tonitrui tui in rota. Iste sunt sagitte pungentes: ꝛ vsq; ad interiora pectoris penetrātes. p̄s. Sagitte tue infixe sunt mihi: et confirmasti sup me manū tuam. Iste sunt sagitte quib⁹ venator de⁹ occulte et subito cepit paulū ꝛ magdalenam: ipsosq; interi⁹ taliter vulnerauit q̄ fons lachrymarum ex eis distillauit. Unde breuiter ipi deo potest dici illud p̄s. Sagitte tue acute: populi sub te cadent in corda. Iste ergo sunt sagitte contritiōis p̄ penitētib⁹ compūgēdis. Secūdo dico q̄ est sagitta correctiōis p̄ delinquentib⁹ puniendis. Sagitte enī rigorem iudiciarii designant quo scz p̄lati debent pungere et corrigere delinq̄ntes. Pretatus enī in manu tenere debet arcū iudiciarie potestatis: in quo est lignū duruz quod tn est curuuz: ꝛ corda mollis que tamen est recta: quia scz in p̄lato debet esse lignuz duri rigoris: quod p̄ penitentiā flectat̄: ꝛ corda mollis miseri cordie et dulcoris: que tamē p̄ iusticiam rectificet̄: vt scilicet nunq̄ sit sine iusticia pietas: nec sine pietate iusticie seueritas. De isto igit̄ arcu debet p̄latus sagittas correctionis emittere: ꝛ peccatores deuios sagittare. Prelati enī dicunt̄ sagittarij: qui p̄cibāt exercitum dñi exercituū. Quia sicut ad sagittariū ptinet clare videre et attente respicere: et inde est q̄ vnum oculū solet claudere: vt rem sagitādā melius possit discernere. ꝛ magis certe sagittā iacere. Sic p̄latus debet clare videre per discretionē: attente respicere per diligentē deliberationē. vnum oculuz. scz oculum carnis. qui scz non videt nisi p̄ces: fauores: odia ꝛ premia: debet claudere p̄ fauoris ꝛ odij reiectionem: ꝛ cum oculo spiritus recte discernere per delictorū examinationē ꝛ sagittanda sagittare per iustam correctionē ꝛ punitionē: ne forte sit sicut Lamech: qui cum esset cecus ꝛ haberet arcū ꝛ a puero duceret̄. p̄ bestia hominē sagittauit: ꝛ cayn in loco vnius bestie interfecit: sicut dicit̄ in hystoria scholastica Quia p̄certo illi qui ducunt̄ a puero id est a p̄ria sensualitate: ꝛ maxime si careant claro visu. id est discretiōis subtilitate: si tales habēt arcum id est si pollent iudiciaria potestate: solent sepe p̄ bestia hominez ledere: ꝛ iustum loco impij vulnerare. iij. Reg.xxij. In incertū sagittam dirigēs casu percussit regem israel. Iste enī sunt sagitte in manu potentis quib⁹ vtunt̄ filij excussorū. Aduerte tamē q̄ sagitte correctiōis debent habere in ferro acuciē seueritatis. in ligno planiciez benignitatis ꝛ rectitudinē equitatis: in penna mollicie pietatis: ꝛ dulciflue charitatis: quia fm veritatem in correctione debet esse seueritas: equitas: benignitas: pietas: ꝛ charitas. Ista enim sagitta debet remitt contra contritos et humiliatos: quia tunc sagitte parvulorum debent fieri plage eorum: ꝛ debēt acui contra superuos et obstinatos: fortior enī sagitta requiritur ad vul-

nerādā boiem armatū ꝫ nudū. Sic vere fortior correctio requirit ad castigandū obstinatos: duricia ⁊ excusationibus armatos ꝫ alios mansuetos. Multi ēm ita sunt sortites in malicia sua: ꝙ nullꝰ pōt eos domare. Siles illi miti troyano. q̄ dicebat tignus: cui vulcanꝰ deus maris pfecerat. sicut narrat Ouidi⁹ li. xij. fabula. iij. cui cōcesserat pꝛ ꝙ nec ferro poterat penetrari: quē tamen achilles cū toto impetu sue fortitudinis ad terraꝫ prostrauit ⁊ supauit. ipm vulcanū in albam auem mutauit. Quia ꝓcerto dicā rissimi: aliqn̄ inueniūtur aliq̄ ita duri ⁊ obstinati: ꝙ ipi ferro et sagitta correctōis sunt impenetrabiles. ita ꝙ de talibus dicit illud Job. xli. Nō fugabit eum vir sagittarū. in stipulam versi sunt ei lapides funde. Contra tales ꝫ nō ē mittius ꝓcedendū. sed cū conatu et impetu est ab achille. id est a bono plato talibus obuiandū: vt sic a malis vsib⁹ recedere cōpellant. ⁊ vt in albā volucrem. i. in viros pfectos necessario cōuertant. Judith. vij. Filij israel nō in lācea vel sagitta confidūt. ꝫ montes defendūt eos. Ista est igit sagitta correctōis ꝓ delinquētibus puniēdis. Tercio dico ꝙ inuenit sagitta p̄dicationis ꝓ auditorib⁹ arguendis. Predicator ēm est sicut sagittarius: q̄ pbaretrā sacre scripture q̄ plena est sagittis eloquioꝝ diuinoꝝ secum debet portare. q̄bus debet impios verbaliter vulnerare. dicendo Abacuch. iij. In luce sagittarū tuarū ibūt. in splēdore fulgurantis haste tue: quasi diceret. Sagitte diuinorum eloquioꝝ nō solum sunt lux ⁊ splendor ad viam veritatis ostendendā: imo etiam sunt sagitta et hasta ad petōres pungendū. arguendū ⁊ punciendū. Predicator ēm aliquādo dicit sagittarius: ⁊ aliqn̄ sagitta. Sagittari⁹ ēm fingitur esse animal qđ est in inferiori ꝑte corpis equus. ⁊ in superiori parte bō cum arcu ⁊ sagitta. Quia scz p̄dicator debet esse equus ꝓpter diligentē discursionem. ⁊ debet eē sagitta ꝓpter diuinoꝝ eloquioꝝ diffusionē. Et ꝑm hoc p̄dicator pōt cōpari sagittario signo celesti: qui est signum

Igneum.	Igneꝰ p feruorē charitat̄.
Masculinū. q̄ isti debēt eē	Masculini p vigorē pbitat̄
Diuinū.	Diuini p splēdorē veritat̄.

Sagittarius etiam ꝑm astrologos est domus

Itineris.	Discursiui et veloces p sedulitatem.
Fidei.	Firmi p fidei firmam credulitatem.
Sapiētie.	Sapiētes ⁊ mgri p doctrine sbtilitatē.
Honor. q̄ isti	Honesti p vite venerabilitatem.
Astroꝝ. dñt eē	Syderei p celesti ciuitat̄ psideratiōnē.
Diuiatōis.	Diuini p eterne aduersitat̄ pmeditatōez
Somnioꝝ.	Sōniātes p supne felicitat̄ ꝓtēplatiōez.

Ecce ergo qualis sagittari⁹ debz esse q̄libet p̄dicator: ⁊ etiam quilibet vir iustus ⁊ pfectus. Et ideo breuiter de isto pōt dici illud Gen. xxj. Creuit puer ⁊ mansit in solitudine et factus est iuuenis sagittarius. Ubi aduerte ꝙ q̄libet pfectus debet habere

In profectu sedulitatem. Creuit.	Sz adhuc dico ꝙ iste nō solū est sagittari⁹ imo et ipe aliqn̄ dicit sagitta. q̄ ipe ē sagitta. Mansit. In solitudie. alios verbaliter arguēdo: ⁊ est sagitta et de ipo sagittā faciens alios exemplariē repbendēdo. Et sicut loq̄tur Esaie xlix. d. Posuit me dñs sicut sagittam electam in pharetra sua tē. Et p̄dicator etiā et p̄dicatio debet esse sagitta irrenocabilis. q̄ scz nullius timore debet retrocedere. Jurta illud. ij. Regū. j. Sagitta ionathe nunq̄ abijt retrorsuz. Et sic igit patet ꝙ inuenit sagitta p̄dicationis. ⁊ sic ostendit quō in bono significato inueniūtur tria genera sagittarū. scz p̄dicatio. correctio. ⁊ cōtritio. Sed ꝓcerto dico ꝙ in malo significato inueniūtur alia genera sagittarum. vicz.
In affectu simplicitatem. Puer.	
In effectu stabilitatem. Mansit.	
In quictu aspitatē. In solitudie.	
In intellectū sblimitatē. cūs ē iuuenis	
In affatu seueritatē. Sagittarius.	

Sagitta tentationis.	Dico igit ꝙ est sagitta tenta,
Sagitta detractionis:	tionis. Et ista est tentatio diabo
Sagitta tribulationis.	lica qua scz impedit diuersimode viros. Seruus ēm dum in latratu canū ⁊ in sibilatiōe venatoris delectatur ab alio venatore subito sagittat. Cervus ēm simplex animal est admiratiōs quicq̄d viderit de nouo. ⁊ ideo cū duo sint venatores sibi insidiantes: vnus. s. aperte. alius vo occulte. cū illi⁹ aperti ⁊ canū suoꝝ admiratur latratū et sibilū. occulti sentit sagittam ⁊ venabulū. et nō euadit mortis periculū. Sic ve charissimi: plures venatores spiritales nobis insidiātur. s. vnus apertus cum multis canibus. scz mūdus cum oīmodis delectationibus et vnus occultus cum sagittis ⁊ arcubus. i. diabolus cuz infinitis tentationū generibus. Constat ēm ꝙ si incaute ad latratu et sibilo istius aperti venatoris. i. in amplexu delectationū mundi intēdimus. venator occultus dyabol⁹ sagittas tentationū emittet. ⁊ dum cum nō precauem⁹ nos subito per aliquod peccatum mortale percutiet ⁊ occidet. Tentator ēm est sagitta volans in die. negocium pambulans in tenebris. incursus ⁊ demoniū meridianū. Sagitta ēm volans dicit. quia sagitta pambulans scilicet subita. in tenebris. quia occulta. incursus et demonij quia violenta. Et ideo quia sicut sagitte balistarum non sunt expectāde: sed potius fugiende. nisi homo fortiter sit armatus. Sic et tentationes dyabolice sunt fugiende: non expectande. nisi homo magnis virtutibus. ita ꝙ resistere valeat sit munitus. Hiereꝰ. iij. A voce equitis ⁊ mittentis sagittas fugit oīs ciuitas. Ista est igit sagitta tentationis. Deinde dico ꝙ est sagitta detractionis. Lingua ēm detractoruz dicitur sagitta. quia scz ab occulto ⁊ a longinquo. hoc est dictu. ab absentia venit. Unde in psalmo. Filij hominū dentes eorum arma et sagitte. ⁊ lingua eorū gladius acutus. Lingua ēm detractoꝝ similis est lingue serpētis. que similis est ferro sagitte: ⁊ semper fundit venenū. ⁊ ista ad modum sagitte vsq̄ ad cor vulnerat: ⁊ venenū infamie fūdit et prauas locutiones. Unde Hiere. ix. dicitur. Qz sagitta vulnerans lingua eorum. pacem cum amico suo loquitur. ⁊ occulte ponit ei insidias. Deniq̄ dico ꝙ est sagitta tribulationis. Et ista est illa qua deus vtitur aliquādo ad probandū bonos. aliquādo ad puniendū malos. Tyranni ēm et demones sunt arcus ⁊ balista diuine iusticie. q̄bus mediantibus sagittas iudiciorū suoruz: ⁊ mundi tribulationū et tormentoꝝ emittit. Psal. Emitte sagittas tuas ⁊ conturbabis eos. Istis autem sagittis pungūtur boni in presenti ad iporū probationem. Unde Job. vj. dicebat ipe sic. Sagitte domini in me sunt quaruz indignatio ebibit spiritum meū: ⁊ terrores domini militant cōtra me Unde. ij. Regum. xj. dicitur. Qz direxerūt iacula sagittarij ad seruos dauid. Istis igitur percutiūtur mali per multiplicem tribulatōem. Deutro. xxxij. Sagittas meas complebo in eis. Istis insuper percutiūtur damnati. scz in iudicio per eternam damnationem. quia scz tūc accipiēt sagittam sue seuere sententie. Jurta illud Hiere. vj. Sagittam et scutum arripiet. crudelis est ⁊ nō miserebit. Et ipsos percutiet per executōez eterne miserie et tristicie. Deutrono. xxxij. Inebriabo sagittas meas sanguine: ⁊ gladi⁹ meus deuorabit carnes de cruore occisoruz: ⁊ de captiuitate nudati inimicoꝝ capitis. Sic ergo patet quō tam in bono q̄ in malo multa sunt genera spiritualium sagittarum vicz tribulationis. detractionis. tentationis. predicatiōis. correctionis et contritionis. Sufficit ergo. Uide supra de Arcu.
Sagitta correctionis.	
Sagitta predicationis.	
Sagitta contritionis.	

Sal Cum sal sit illud quo cibi cōdiūtur: quo carnes saliūtur. a quo a putredine reseruantur. Possumus breuiter dicere ꝑm diuersas ꝓprietates salis. Multa ēm inueniūtur genera spiritaliū saliū in scptura sancta.

Inuenit. n.	Primo dico ꝙ inuenit sal sapien,
Sal sapientie.	tie et discretionis. Sal ēm habet vir,
Sal penitentie.	tutem condiendi cibos. ⁊ saporē con,
Sal amicicie.	gruū conferendi. Sic vere discretio ⁊
Sal imprudētie.	sapientia condit et temperat omnes
Sal affluentie.	actus humanos. ipsisq̄ saporem tribuit et valorem. Sicut ēm sine sale nullus cibus est sapidus. q̄ q̄ als esset bonus: sic sine discretōe nullus actus est valid⁹: q̄ q̄ eēt als virtuosus. Job. vj. Mūqd poterit comedi insulsum: qđ sale nō est conditū. Et ideo veris sapientibus aliorū facta temperantib⁹ dicitur Math. v. ca. Vos estis sal terre. Istud est etiam potissime sal quo debēt cōdiri verba nostra. Jurta illud Col. iij. Sit inquit ꝑmo vester in gratia semp sale conditus. Quia sicut dicit Leuiti. ij. In oīm sacrificio tuo. i. in oīm opere tuo sal appones.

Secūdo inuenit sal penitentie ⁊ afflictionis. Sal. n. habet virtutem corrosiuā. et carnis superflue consumptiuā.

Sic penitentia carnē superfluā. i. carnalitatem ꝓsumit: et coꝛpaliter mordificat ꝛ affligit. Unde de impositoe penitē tie pōt dici illud Ezech. xliij. Offeres inq̄t byrcū capꝛaruꝫ et vitulū ꝛ arietē ꝛ mittēt sacerdotes sup eos sal. Quia. s. qñ pctōꝛ q̄ recte ē Bircus fetēs p luxuriā. Vitulus saliens p̄ supbiam. Aries lanā portās p auariciā.

Vult se dño spūaliter offerre. sacerdos debet sibi sal penitentie imponere ꝛ inferre. Sicut em̄ sal pꝛe seruat a putredine: ita penitentia a dānatione. Et ideo sicut p salis immissionē belyzeus aq̄s sanauit. sicut dicitur iij. Regū. v. Sic p penitētie cōcessionē: ꝛpōs mūdū a vicijs liberauit. Et anie damnate dicit Ezechielis. xvj. Aqua in quit nō es lota in salutem: nec sale salita. Istud ē ergo sal penitentie et afflictionis.

Tercio dico q̄ inuenitur sal amicicie ꝛ piūctionis. Unde nota. Antiq̄tus em̄ quando cōponebant boies inter se pacta ꝛ confederatōes: solebāt comedere sal. in signū q̄ sicut sal est incoꝛruptibile ꝛ quodāmodo perpetuū et eternū. sic amicicie ꝛ pfederationes absq̄ vlla coꝛruptela ꝓpetue ꝛ eterne essent future. Et iō dicit sal federis Leuit. ij. vbi dicit. Nō auferes sal federis dei tui de sacrificio tuo. Et sic loq̄tur etiam. ij. Paral. xiij. Oꝛ deus dedit regnū iuda filijs dauid in pactū salis. Sic etiam loquebant illi q̄ scribebant regi. j. Esdre. iij. Dāna inquiūt regis videre nephas ducim⁹ memores salis qđ in palatio comedim⁹. Istud igit sal cōfederationis ꝛ amicicie cum deo ꝛ cū pximo debem⁹ habere. de isto nos aspgere ꝛ salire. Marci. ix. Habete in vobis sal: ꝛ pacem habete inter vos.

Quarto dico. q̄ inuenit sal imprudētie et impfectionis. ꝛ sic p sal intelligit vir iniqu⁹. Sal em̄ est quid ponderosuꝫ. est etiam q̄d infructuosum. q: nihil ꝛesciat seminarī in sale. Sic ꝺe peccatoꝛ grauis ē ꝛ onerosus ad sustinendū. Juxta illud Ecci. xxij. c. Harenā ꝛ salem. ꝛ massam ferri facilius est portare q̄m virū stultuꝫ. Sterilis etiam est ꝛ infructuosus ad fructum bonoꝛ operū pꝛodu cendū. Sopō. ij. Siccatas spinarū. ꝛ acerui salis: ꝛ desertū vsq̄ in sempiternū. Unde pꝛopꝛie est sicut sal salie quod in igne liquescit: ꝛ ab aqua resilit contra naturā cuiuscūq̄ salis. Sic ꝺe peccatoꝛ aquā deuotionis ꝛ gratie refugit et in igne tentationis ꝺeficit ꝛ liquescit. Matth. v. Si sal euanuerit ad nihilū valet vltra nisi vt mittatur foras ꝛc.

Quinto dico q̄ est sal affluentie ꝛ tpalis successus. Sal em̄ terram vbi seminaī: facit sterilem intantuꝫ: q̄ si aqua maris egressa limites suos effunditur sup terram fructuosam vir de octo annis poterit fructificare. Talis est mundi ꝓsperitas: qꝛ procerto facit sterilescere ab omnibus bonis operib⁹ dilectoꝛes suos. Et ideo ꝺyabolus facit sicut solebant facere antiqui victoꝛes. q̄ capta aliqua ciuitate. qñ nolebant q̄ amplius reedificaret. post destructionē seminabant ibi sal in signū perpetue sterilitatis et destructionis. Quia ꝺe ꝺyabolus postq̄ animā spūaliter vicerit ꝛ destruxerit: qñq̄ sal mūdane ꝓsperitatis in ea semiare nitit̄: vt sterilis ꝓpetuo possit esse. Deut. iij. Usq̄ ad mare deserti qđ est salsissimū. vñ de abymalech dicit Judic. ix. Oꝛ destruxit vrbem ita vt sal in ea dispgeret. Et sic pꝛꝛ quō sal multis modis sumit in scriptura.

Salomon. Nota q̄ salomon pōt significare ꝛpm. vel etiam quēlibet virū iustū et potissime regē. iudicem. vel pꝛatuꝫ. ꝛ hoc triplici rōne. s.

Ratione nomis. Habuit em̄ nomen gratiosissimum
Ratione ominis. Omen fructuosissimum.
Ratione culminis. Culmen gloriosissimū.

Nominis gratiositas patet in ipius interꝓtatiōe. quia scꝛ salomon interꝓtatur pacificus. Juxta illud. Salomō impauit in diebus pacis. Ecci. xlvij. Quia scꝛ ad virū iustum ꝓtinet q̄ sit pacificus et modestus. Inteꝛ⁹ quantuꝫ ad se. ꝛ exterius q̄tū ad pximū. ꝛ superius q̄tū ad deū. Unde. iij. Regum. iiij. dicit. Oꝛ salomon habebat pacē ab oīni parte. Ominis fructuositas patet in bonoꝛ multiplicatione. quia scꝛ iste ex diuino mūere fuit dotatus oīnibus bonis gratuitis et fortuitis. sicut patet. iij. Regu. iij. Et. ij. Regū. x. vbi dicit. Oꝛ magnificatus est rex salomō super oēs reges diuitijs et sapientia. ꝛ vniuersa terra desiderabat videre vultum salomonis: ꝛ audire sapiam ei⁹.

Culminis gloriositas patet in regimis administratione. q̄a scꝛ iste fuit rex potens ꝛ excelsus. vnde. iij. Regum. iij. dicitur. Oꝛ in iurisdictōe salomonis erant oīa regna a flumine terre phyliſtiim vsq̄ ad terminū egypti. Qđ denotā dum q̄ ille q̄ vult esse verus salomon: ꝛ ꝛpualiter salomō debet esse rex. scꝛ debꝛ iuste regere: se. ꝛ sua. ꝛ suos. Quod potissime ꝓtinet ad pꝛelatos. de quo pōt dici illud. j. Paralyp. xxix. Sedet salomon in solio dei in regem ꝓ dauid patre suo. vt sic de quolibet salomone dicat deus illud. j. Paralyp. xxij. Salomon filius meus paruul⁹ puer est ꝛ delicatus. Ubi aduerte. q̄ salomon spūaliter loquendo: ē nomen amoris ꝛ dilectōis. filij⁹ inq̄t. qđ est nomē magni amoris. Nomen bonoris et ꝓmotionis. meus inq̄t. dicit deus Honorabile est em̄ esse filium magni regis. Nomen amoris et subiectōnis. puer inquit. ad quem scꝛ pertinet subijci et timere. Nomen splēdoris et discretionis. paruul⁹ inquit. Animalia em̄ paruula magis sunt sagacia. vt patꝛ in formica et aranea. Nomen dulcoris et deuotionis: q: delicatus. Ergo q̄ volunt esse salomon: habeant amoꝛem et dilectionem. filius inq̄t. iij. Regum. j. Salomon filius mi⁹ regnabit. Item habeat bonoꝛem ꝛ ꝓmotiōem. vt scꝛ sit filius ipius dei. meus inquit. supple ipm̄ imitando ꝛc. vnde. j. Paral. xxviij. Deus elegit salomonem filium meum Item habeat timoꝛem ꝛ subiectionem: ꝛ sit puer. quia scꝛ ipe debet esse moꝛe pueri simplex: timens deum ꝛ seruies ei. j. Paral. xxviij. Tu autem salomon fili mi scito dominū deum patris tui ꝛ serue ei coꝛde perfecto. Item habeat splendoꝛem et discretōem vt sit paruulus. quia scꝛ paruuli cōmuniter plus abūdant in sensu q̄ magni. De salomone ꝺo dicitur. q̄ ipe fuit sapientissimus: sicut supꝛa patet. Item habeat dulcoꝛem et deuotionem. quia scꝛ salomon sicut vir catholic⁹ et deuot⁹ edificauit deo templum. sicut patet. iij. Regū. v. et deinceps. Et. ij. Paral. j. Ascendit salomon ad altare. Sufficit.

Saluatoꝛ. Saluare. Salus

Nota q̄ saluare idē est q̄ adiuuare. ꝓtegere. liberare. Et ē

Actus pietatis. Actus potestatis. Actus charitatis.

saluare pium q̄ hoc velit: ꝛ potentez q̄ hoc possit. Possum⁹ notare q̄ saluare pertinet pꝛopꝛie ad solum deum. q̄ vult ꝛ potest saluare sperantes in se. Quia scꝛ sal⁹. bonoꝛ virtus. et gloria attribuit deo nostro: q̄ sedet super thꝛonū ꝛ agno. Apocal. vij. cap. Dicamus igit de salute illa que a solo deo pꝛocedit. Et dicamus q̄ deus

Saluat tempoꝛaliter a miserijs mundialibus.
Saluat spiritualiter a neqnicijs coꝛdialibus.
Saluat eternaliter a supplicijs infernalibus.

Tria sunt pericula a q̄bus necessariū est nos saluari.

Mūdi miserie et afflictiones.
Coꝛdis neq̄cie et deceptiones.
Inferni molestie et damnatōes.

Est dico quedā saluatio a miserijs tpalib⁹. Et de hac dicit in ps. Clamauerūt ad dominū cum tribularent ꝛ de oīnib⁹ tribulationibus eoꝛum saluauit eos. Item est saluatio a pctoꝛalibus neqnicijs. Et de hoc in psal. Juxta est dominus his q̄ tribulato sūt coꝛde. ꝛ humiles spiritu saluabit. Item est saluatio ab eternalibus supplicijs. ꝛ de hoc dicit in ps. Salua me ex oꝛe leonis ꝛ a coꝛnib⁹ vnicoꝛnū. Deus igit est saluatoꝛ

Ad cui⁹ salutem est recurrendū.
In cui⁹ salute est sperandū.
Per cui⁹ adiutoꝛiū est triūpbādū
Per cui⁹ misꝛdiam ē genus humanū liberandum.

Istud expert⁹ fuisse vidēbat iacob q̄ dicebat Gen. xxxij. Vidi dñm facie ad faciē. ꝛ salua facta est anima mea. In q̄bus verbis ostēdūtur plura genera salnationū. quo deus saluat homies.

Ipe em̄ saluat homies p mentis illustratōem: quia vidi.
Saluat homines per hostis expugnationem. q: dominū.
Saluat homines p carnis intuitōem. q: facie ad faciem.
Saluat boies p celi retributōem. q: salua facta ē aia mea

Deus em̄ saluat hominem.

Fidem et gratiam offerendo.
Hostis potentiam conterēdo.
Carnis substantiam deferēdo.
Celi felicitatem afferendo.

Primo modo saluat interius a mentis obscuritate. vidi inquit. Secūdo modo saluat exterius ab oīni aduersitate. dñm inquit. Tercio modo saluat inferius ab inferni captiuita

te:et apparuit ei facie ad faciem. Quarto modo saluat superius in celesti felicitate. salua facta est iam anima mea.

Prima est salus magne bonitatis.
Secūda est salus magne probitatis.
Tercia est salus magne charitatis
Quarta est salus magne largitatis.

Dicam⁹ q̄ bomines saluat primo diuina bonitas p mentis illustrationem. ⁊ hoc ostendit quādo dicit. vidi. Quia scz ille dicit saluare hoiem a periculo. q̄ lucernā ei accendit. ⁊ periculū ei ostendit. ⁊ modū ip̄m euadēdi sibi declarat ⁊ pretendit. Sic ꝺe deus hoiem saluare dicit in̄q̄tū in obscura domo conscientie pcōris: lucerna fidei et gratie p ip̄m accēditur. ⁊ periculū peccati: modusq; dictū periculuz exeūdi ostendit et monstrat. vidi inquit. Baruch. iij. Viderunt in celeritate salutē. ⁊ Job. xix. Videbo i carne mea deū salutarē meum. Nulla em̄ maior salus pōt dari cero: q̄m restituere sibi visum. Sic nec illi q̄ est metaliter excecat⁹ domū maius pōt conferri q̄m q̄ visus debite discretionis i eo reparetur. Unde ille cecus cui dñs dicit. Quid vis vt faciam tibi? nihil carius potuit petere nisi visum: dicens. domine vt videam. sicut dicit Marci. x. Ista igit est sal⁹ prima quā introducit bonitas diuina. s. liberatio a peccato. Sed pcerto sicut ad plenā salutem visus babēdā tria naturaliter faciūt. s.

Organi dispositio.
Luminis appitio.
Collirij appositio.

Sic ad salutem istā facit gr̄a que disponit mentē et aufert oīe impediēs scz peccata. ⁊ p̄ sequēs opat salutez. Unde Act. xv. Credim⁹ saluari p gratiam. Itē apparitio luminis. s. fidei q̄ est lumen dirigens ⁊ erigens rōem. ⁊ p cōsequens lumen salutē faciens ⁊ pcurans. vnde Marci. x. Fides tua te saluū fecit. Itē appositio collirij sacre scientie ⁊ scripture q̄ data est in salutem oīm credentiū in deo primū et greco. vnde Luce. j. Ad dādam scientiā saluti plebi eius. Et sic igit patet quō sal, uat diuina bonitas p mentis illustratōem. q: vidi inquit.

Secūdo dico q̄ saluat diuina ꝓbitas p bostis expurgationē. ⁊ hoc ostendit cum dicit. dominū. Ad dominū. n. pinet iuuare: saluare: protegere et defendere vasallū suū ab oīmbus impugnatoib⁹ inimicorū q̄n scz reḡit a vasallo. Sic ꝺe domin⁹ noster etiā nos vasallos q̄ corpus ⁊ animam tenem⁹ ab eo: necesse est si ip̄m p deuotam oratōnis instantiā req̄ramus. q̄ contra inimicos nr̄os salutem sui adiutorij sentiam⁹. p̄s. Domine deus salutis mee obūbrasti sup caput meū in die belli. Iste em̄ est iustus dominus qui nō dimittit nos tentari vltra q̄m possum⁹ sustinere: q̄n imo statim parat⁹ est defendere ⁊ saluare q̄n eius auxiliū implorem⁹. dum tamen de repugnādo tentationib⁹ ⁊ tribulationib⁹ nostrū debitū primitus faciamus. p̄s. Ad ip̄m ore meo clamaui: ⁊ domin⁹ saluauit me. Unde notandū est q̄ domin⁹ noster saluat nos a cūctis bostibus mentis et corporis. ⁊ specialiter ipe saluat nos ab istis. scilicet.

Ab bostili tentatione
A carnali infestatione.
A tpali tribulatōe.
A criminali infectōe.
A corpali afflictione.

Saluat dico iste domin⁹ deuotos suos a tentationib⁹ bostilibus. Et reuera null⁹ est q̄ possit resistere tentatōibus dyaboli nisi p ip̄m saluet ⁊ iuuet. Verū tamen iste est sicut adeps leonis: quo fm Plinīū. sic⁹ inunct⁹ fuerit: a cūctis serpentib⁹ ⁊ reptilib⁹ eo tpe saluus erit. Sic vere adeps et gratia istius leonis de tribu iuda si aiam linit vel inungit ⁊ impinguat⁹ fuerit: procerto a reptilibus. i. a demonib⁹ et eorū tentationib⁹ eum saluat. vnde dicit Hiere. xv. Ego tecū sum vt saluem te. Et in psal. Deus saluauit eos de manu odientiū vt notā faceret potentiam suā. Itē saluat ab infestatiōib⁹ carnalib⁹. Mota lapis q̄ dicitur gelaticē. seruat et saluat portantē a morsibus vermiū et muscarū. q̄uis melle fuerit siue lacte inūctus ⁊ a vestib⁹ totus nudus. sicut videt dicere Plinius Sic ꝺe deus q̄n presens est homini p gr̄am: seruat eum a muscis carnis. i. a malis ⁊ imūdis delectatōibus ⁊ cogitationib⁹. q̄uis melle ꝓsperitatis aliquotiēs inūgat. Eze. chiel. xxxvj. Ego ero vobis in deū. ⁊ saluabo vos ab oīmbus inq̄namentis vestris. Item iste saluat a tribulationibus tpalibus. Iste est em̄ sicut lapis q̄ dicit ceraunius: vel sicut lignū arboris que dicit laurus quoruz presentia saluat et seruat hoiem a fulgure ⁊ tēpestate. Quia scz nulla tēpestas tribulationū tēporaliū nocet homini quē dominus p presentiā sue gr̄e saluare voluerit. Exemplū habemus de martyrib⁹. vnde apostoli sentiētes tempestatē maris dixerūt Mat. viij. Dñe salua nos: perimus. Et sequit q̄ impauit ventis ⁊ mari: ⁊ facta est tranq̄llitas magna. Iste em̄ saluat a tribulationib⁹: vel eos tollendo vel temperando. vel in eis patiendi fortitudinē concedendo. vel illos q̄ inferūt ipos subtrabendo vel auferendo. vñ in p̄s. dicit. Saluasti em̄ nos de affligentib⁹ nos: ⁊ odiētes nos confudisti. vnde Esa. xlij. Ipe valde consolatorie loquit cuilibet tribulato sic dicens. Noli timere seruus meus iacob q: ego tecum sum. Cum transieris p aquas tecuz ero et flumina nō operient te. Cum ambulaveris p ignez: nō combureris et flāma nō ardebit in te. q: ego domin⁹ deus tu⁹ israel saluator tuus. Item iste saluat ab infectionibus criminalib⁹. i. a peccatis. Mat. j. Iste saluū faciet populum suū a peccatis eoz. Item ipe saluat a passiōib⁹ corporalib⁹. vnde Marci. vj. Quicūq; cum tangebāt salui fiebant ab infirmitatib⁹ suis. Sic igit patet quō saluat diuina probitas p bostium supationem. dominum inquit

Tercio dico q̄ hoiem saluat diuina charitas p carnis intuitionē. ⁊ hoc ostendit cum dictū est: facie ad faciez. Iste em̄ est sicut caladrius q̄ infirmū saluat et sanat q̄n faciem suam sibi vertit: ⁊ viuet quādo facie ad faciem ip̄m spectat. Sic vere deus tūc humanū genus ꝓprie saluauit: q̄n per beatam incarnatōem faciem suā personaliter declarauit. ⁊ quādo facie ad faciem mūdum vidit. Istud bene videbat dauid ptendisse cum dicebat in psalmo. Veni ad liberandū nos dñe deus virtutū: ostende faciem tuā et salui erimus. Veni inquit: supple psonaliter carnem assumendo: q: scz filius hominis venit saluare quod pierat Mat. xviij. Et Luc. xix. dicit. Qz filius hois nō venit animas perdere: sed saluare. Sciens em̄ filius dei q: vana salus hominis: et q: longe a peccatorib⁹ salus. optatus ē salutem in medio terre. vt scz ipe daret salutez regibus. ⁊ redimeret dauid seruū suū. Unde nota q̄ tūc tpis ipe saluauit mūdū.

A dyaboli potestate.
Ab inferni captiuitate.
A peccati malignitate.

Saluauit dico mūdū a dyaboli potestate. Esaie. xlix. Nd oblatum fuerit a robusto saluabitur Item a captiuitate inferni. Hie remie. xxx. Saluabo te de terra longinqua. Item a malignitate peccati. vnde j. Tymoth. j. Domin⁹ iesus xp̄s venit in hūc mūdum peccatores saluos facere. Saluat igit dominē diuina charitas per carnis intuitionem. facie inquit ad faciem. De quo Soph. iij. Domin⁹ deus tuus in medio tui fortis ipe saluabit. Sed quarto dico. q̄ saluat dominē diuina largitas per celi retributōem: ⁊ hoc ostēditur cum dicit. salua est inquit anima mea. Ista aūt salus fiet specialiter in iudicio: q̄n saluatorem expectamus dominū nostruz q̄ reformabit corpus humilitatis nostre. Phyl. iij. Tūc em̄ saluabit populus oīs q̄ inuent⁹ fuerit scriptus in libro vite. sicut dicitur Daniel. xij. Et possumus notare. q̄ ista salus eterna dabitur finaliter. scilicet.

Peccata fugientibus.
Tormenta sustinentib⁹.
In deo cōfidentib⁹.
Dominū inuocantib⁹.
Hūiliter cōuersantibus.
Carnaliter continentib⁹.
Perfecte penitentib⁹.
Pacifice quiescentib⁹.
Integre confitentib⁹.
Limpide contemplantib⁹.
Canonice subintrantib⁹.
Iustifice cogitantib⁹.
Seipos contenentibus.
In fide permanentib⁹.
Baptismū profitentib⁹.
In finem ptingentibus seu perseuerantibus.

Dico q̄ deus saluat peccata fugientes Ezech. vij. Qui fugerint saluabuntur vnde dicebat dauid. j. Reg. xxvij. Melius est vt fugiaz et saluer. Item saluat torumenta sustinentes Thobie xij. Tu flagellas et saluas: deducis ad inferos ⁊ reducis. Math. x. Qui pseuerauerit i finē salu⁹ erit. Itē saluat in deo cōfidētes. vnde psal. Saluabit eos quia sperauerūt in se. Itē saluat dominū inuocantes. p̄s Clamaui et domin⁹ saluabit me. Et Joelis. ij. Omis qui inuocauerit nomen dñi saluus ent. Item saluat humiles et timentes. p̄s. Humiles spiritu saluabit. Itē saluat castos ⁊ continentes. Prouerbio. ix. Qui abscesserit ab ea. s. a mala muliere saluabit. Item saluat pfecte penitentes. vnde Esaie. xlv. Cōuertimini ad me: supple per

penitentiam ꝛ salui eritis. Item saluat in pace quiescē-
tes. Esaie. xxx. ca. Si reuertimini ꝛ quiescatis salui eritis.
Item saluat integre confitentes. Hiereᵐ. xxxij. ꝛ xxxiij
In diebus illis saluabit iuda. que interpretat confitens.
Item saluat limpide contemplātes. pⁱ. Dabo in syon
salutem. ꝛ in hierusalem gloꝛiā meam. Syon enī interpꝛ
tur specula. Item saluat debite subintrantes: scz in ec-
clesiam et in beneficia. Joh. x. Per me siq̄s introierit sal-
uabitur. Item saluat iuste ꝛ sancte cogitantes. pⁱ. Sal-
uos facit rectos corde. De corde aūt exeūt cogitationes.
Matthei. xv. Item saluat seipos affligentes. Luce. ix.
Qui perdiderit animā suā propter me. saluam faciet eam
Item saluat in fide pmanentes. vnde Luce. vij. Fides
tua te saluam fecit. Item saluat baptismū profitentes.
Tytū. iij. Saluos nos fecit per lauacrum regenerationis
et renouationis. Item saluat semp perseuerātes. vnde
Matthei. xxiiij. Qui autē pseuerauerit vsq; in finem: h̄ sal
uus erit. Ecce igitur charissimi: quot genera personarū sal
uat domin⁹ ineternū. Quia sicut dicit Esaie. xlv. Jsrahel
saluatus est in domio salute eterne. Et sic igitur patz cha
rissimi: quō inuenit quadruplex salus. scz salus diuine lar
gitatis et retributionis. salus diuine charitatis ꝛ intuitio
nis. salus diuine potestatis ꝛ liberationis. salus diuie bo
nitatis et illustrationis. Et sic sufficit. Vide de liberare ꝛc.

Salutare. Nota q̄ salutare nihil aliud est: q̄s
salutem alicui implorare. Unde ille
salutat hominē qui salutem ꝛ bonū imprecatur ei ꝛ orat.
et est salutare officium valde cōmune: nulli enī debet de-
negari salutatio: imo oīnibus sicut cōmune debituz debet
ab oīnibus exhiberi. Ad hoc etiam ipa bruta debent nos
monere. Psitacus enī seu panagall⁹ in suo cantu dicitur
naturaliter pmere verbū salutarium. aue vel chere. Ti-
tus etiam marin⁹ qui est animal valde disciplinabile: di-
citur etiam voce et vultu boies salutare. Elephas edocet
regem cognoscere. ꝛ cū reuerētia honorare. in quo instrui
tur homo q̄ salutatōem oīnibus debet libenter ꝛ benigni
ter cōmunicare. ꝛ nulli penitus denegare. j. Pet. v. Salu
tate inuicē in osculo pacⁱ. Et nō q̄ salutatio debet fieri q: ē

Actus charitatis. Or salutare sit actus charitatis
Actus pietatis. ptz. j. Cor. xvj. vbi dicit. Salu-
Actus largitatis. tate oēs fratres in osculo sācto
Actus fidelitatis. Item q̄ sit actus pietatis: pa
Actus sedulitatis. tet. iij. Regū. x. vbi post mortē
Actus tranq̄llitatis. Ochozie regis iuda fratres ei⁹
Actus iocūditatis. descenderāt ad salutandum fili
Actus necessitatis. os eius. Itē q̄ sit actus largi-
tatis patet. j. Regū. x. vbi dicitur. Or cū te salutauerint da
būt tibi duos panes. Item q̄ sit actus fidelitatis patz
Eccli. xxij. vbi dicit. Amicū salutare nō cōfundaris: ꝛ a fa
cie illius te nō abscondas: ꝛ si male tibi euenerit: per illuz
sustinebis. Item q̄ sit actus sedulitatis: patet Luce. j.
vbi dicit. Exurgens maria abiit in montana cū festinatio
ne ꝛ salutauit ꝛc. Item q̄ sit actus tranq̄llitatis: ptz Ex
odi. xviij. Or ietbro ꝛ moyses salutauerūt se inuicem ver-
bis pacificis. Item q̄ sit actus iocūditatis: patet Luce
j. vbi dicit. Or vt facta est vox salutatōnis tue in auribus
meis. exultauit in gaudio infans in vtero meo. Item q̄
sit actus necessitatis: patet q: scz tūc efficit salutatio quā-
do fit aliqua supplicatio. etiam illi humiliter salutant: a q̄
bus bona aliqua supplicant. vnde. j. Regū. xxv. dicit. Or
dauid volens a Nabal aliq̄d impetrare: dicit sic. venietis
ad nabal et salutabitⁱ eū: dicens. Quodcūq; inuenerit ma
nus tua da mihi ꝛc. Et sic etiam salutari debent xp̄s ꝛ bea
ta virgo pro gratia impetrāda: ꝛ etiaz alij sancti Juxta il
lud apostoli. j. Cor. xvj. Salutate mariam q̄ multū labo-
rauit in fratres. Exemplo elephantū: q̄ teste Solino. post
q̄s aqua loti fuerint: ortū solis q̄busdam nutibus salutant

In malo autem possumus dicere: q̄ inuenit salutatio
Elationis. Primo dico q̄ est salutatio elationis ꝛ
Derisionis. superbie: ꝛ istam volūt habere inanis glo
Proditionis. rie dilectores. De quib⁹ dicitur Matth.
xxiij. Or ipi diligūt salutationes in foro: ꝛ vocari ab omni
bus rabbi. Secūda est salutatio derisionis ꝛ insolentie.
ut sic Matth. xxvij. dicit. Or milites ceperūt salutare hie-
sum in cruce dicentes. Aue rex indeoz. Tercia est salu-
tatio proditionis. et sic loquit. j. Macha. vij. vbi dicit. Or
nychanor proditorie venit ad iudam et salutauerūt se ver
bis pacificis: hostes aūt parati erant rapere iudam. Et sic
dico. q̄ salutare sumit in bono ꝛ in malo.

Sanare. Sanitas. Cuz sanitas nihil
aliud sit q̄ q̄dam
corporis bene tēperata qualitas. Sanare nihil aliud est q̄
corpus infirmū ab infirmitate liberare: ꝛ ad tēperantiam
reducere. Possum⁹ dicere q̄ sanitas spūaliter loquendo:
nihil aliud est q̄s anime spiritalis incolumitas. ꝛ per diui-
nam bām ab infirmitate peccati restituta bonitas aut li-
bertas. His igit pmissis possumus notare. q̄ in scriptura
triplex sanitas inuenitur. Scilicet sanitas

Corporalis. Prima facit hominē sanū a carnis in-
Cordialis. firmitatib⁹. Secūda facit hominez sa-
Eternalis. num a cordis iniq̄tatibus. Tercia facit
boiez sanū a mūdi calamitatib⁹. Pria ē sanitas corpo
ris alleuiatiua. Et de hac dicit. iij. Regum. v. Lauare sep
ties in iordane et sanitatem recipiet caro tua. Secūda est
sanitas criminū exterminatiua. De qua in Psalmo. Ego
dixi domine miserere mei: sana animaz meam q: peccaui
tibi. Tercia est sanitas glorie admistratiua. de qua Hier.
xvij. Sana me dñe et sanabor: saluū me fac ꝛ saluus ero:
qm laus mea tu es. q̄licūq; igit mō accipiat sanitas: siue

Pro corporis liberatōe. Jstud planuz est q̄ sanitas
Pro anime depuratione. tanq̄ summū bonū sume est
Pro glorie retributione. diligendū et eligenduz. pro-
curandū. ꝛ recuperandū. conseruandū et continuandum
Teste enī Sap. Eccli. xxx. Non est census sup sanitatem
corporis. ꝛ nō est oblectatio sup cordis gaudium. Et pro-
pter hoc consulebat domin⁹ illi mulieri emorroisse: p quā
peccatrix anima designat. dicens Marci. v. Vade in pa-
ce et esto sana. In q̄bus verbis ostenditur tria que ad sa
nitatem anime requirūtur. sm tria que in sanitate corpo-
ris requirūtur. Constat enī sanitas corporis ex morboz
rescatōe que fit per alterationē male complexionis. quia
vade inq̄t. Ex virtū reparatōe que fit per conseruationez
et reformatōem bone proportōis. q: in pace. Ex virtutuz
conseruatōe: q̄ fit per conseruatōem stat⁹ pfectionis. quia
esto inq̄t sana. Sic ve charissimi dico. q̄ ad sanitatē spūa-
lem req̄ritur

Primū facit penitē
Or exeas culpam infectiuam: vade. tia stat⁹ immutati
Or habeas normam refectiuā. s. pa- ua: que ostenditur
cem: in pace. cū dicitur. vade. i.
Or teneas vitam pfectiuā: esto sana. exi de pctō. Secū
Oportet enī q̄ vult esse sanus dū facit innocētia
Nō inficit relinq̄re vel horrere. cordis quietatiua
Nō reficit assumere vel habere. que ostendit cum
Nō perficit diligere et tenere. dicit. in pace. quā
scz facit innocentia. Terciū facit permanentia stat⁹ con-
seruatiua: qō ostendit cum dicit. esto sana. i. perseuera in
sanitate. Dico igit primo. q̄ homo fit spūaliter sanus q̄
modū immutantis penitentie: ꝛ hoc ostendit cum dicit.
vade. Penitere enī nihil aliud est q̄ de peccato ad gr̄am
ire: procedere vel transire. Peccato: enī est sicut peregri-
nus. Or diu enī est in peccato: valde longe est a deo. q: si-
cut dicit Prouerb. xv. Longe est deus ab impijs. Sz tūc
tēporis ad deum vadit: quādo p penitentiā ad ipm reuer
titur ꝛ accedit. Sicut enī ille q̄ vadit dimissa posteriori p-
te ad anteriorem transit. Sic penitens posteriorē partem
id est statū peccati dimittit: et ad anteriorem partem. i. ad
statū virtutū progredit atq; tendit. Etenim ad deum ac-
cedit cor per contritōem. vadit lingua per confessionem.
tendit man⁹ per satisfactōem. Teste enī Constātino: mul
tum confert ad sanitatem habendam ꝛ conseruādam ire
et ambulare. Motus enī ꝛ exercitiū est vnū de illis scz. q̄
ad sanitatis custodiam requirūtur. De quibus vbi tra-
ctatum est: quere in tabula. Per motum enim

Humor superfluus consumit. Sic ve charissimi: istud
Calor naturalis confortat. ire penitentie de quo di
Appetitus prouocat. citur: ē principiū p sani
Venter etiam euacuat. tate anime recuperā-
da. Humores enī peccati consumit per contritōem. Calo

rem charitatis confortat p vulnez xpi meditatiõem. Appetitu bonoz eternoz prouocat per affectu et adoptationem. Ventre conscientie euacuat p confessionẽ et gre restitutionẽ. vade ergo. Et de hoc. iij. Regũ. v. Vade lauare septies in iordane. t recipiet sanitatẽ caro tua atq; mũda beris. Expone auctoritatẽ sicut in eo loco exposita est ad quem te tabula remittit. vnde de isto vade dicit Cant. iij Vadam ad montem myrrhe t ad collẽ thuris. Myrrha enim qui est liquor amarissimus: verũtamen quasi morboꝝ omniũ sanatiuus signat amaritudinẽ penitentie et afflictionis. thus in scriptura vaporem deuote oratõis q: scz ista duo sanant aiam a pctis: et ipam liberant a tormentis. De myrrha eñ penitẽtie põt dici illud Iere. ij. Tollite resinam ad dolorẽ eius si forte saneꝫ. De oratõe dicit Thob. viij. Orabant ambo pariter vt sanitas daretur eis. Patet ꝫ q fit bõ sanus p modũ immutãtis penitentie. vade. i. p penitentiã immutare. Scõo dico q fit bõ sanus p actum q̃cunq; innocẽtie. qõ ostendit cũ dr. in pace. Sicut eñ ille est corporaliter sanus: in quo est debita humoꝝ proportio t adequatio: et nulla repugnãtia vel turbatio. Sic ille est sanus spualiter in quo est affectuum qualitudo t innocentie rectitudo. innocẽtie restitutio: i pace ũsq; Qz diu eñ homo in pctõ est: nunq; põt habere pacem neq; sanitatem. sp eñ impugnat interi⁹ per conscientie stimulatõem. t sp est infirm⁹ per fortitudinis relaxationem. Vnde in ps. Nõ est sanitas in carne mea a facie ire tue: nõ est pax ossibus meis a facie inimicoꝝ meoꝝ. Pax igit cordis: trãquillitas animi: innocẽtia mentis sunt sanitas spiritalis. Quia breuiter oẽs viri iusti sunt illi q̃ habẽt spiritaliter sanitatẽ t pacem. impũ infirmitatẽ t litem. vñ Esa. lvij. Creaui fructũ labioꝝ pacem: pacẽ bis q̃ prope: t pacez bis q̃ longe. t sanaui eos. Impũ vo quasi mare feruens qđ quiescere nõ valet. t nõ est pax impijs dicit dñs Et posses hic dicere vel ponere quõ plura sunt q̃ impediunt istam pacẽ. sicut supra de pace: t plures etiã infirmitates q̃ impediũt mentis sanitatẽ ꝛc. sicut supra de infirmitate. Fit igit homo sanus p actũ quietãtis innocentie. in pace ũsq;. Tercio dico. q bõ fit sanus p statũ conseruantis pmanentie: hoc est dictu: p virtutem continuantis pseuerantie: qđ ostendit cum dicit. esto sana. Istud enim vbũ esto: pseuerãtiã designat. sic supra visuz ẽ in loco suo t ꝑculdubio ꝓpe ille nõ est sanus q̃ occasiõe modica fit infirm⁹. Unde lunatici nõ sunt sani ꝓpter. q: quis aliqñ nõ sunt infirmi actualiter: sunt tñ infirmi habitualiter. ita q illa infirmitas reducit de potentia ad actũ valde faciliter. Sic ve spualiter loquẽdo: ille nõ dicit sanus q̃ per inconstantiã faciliter fit mal⁹. sed ille solus q̃ p pseuerantiã sp est bonus. Esto ũsq; sana. i. pseuera in sanitate. Juxta illũ Job. v. Ecce sanus fact⁹ es: iam noli peccare ne deterius tibi ptingat. Et ideo sicut videm⁹ q sanitas pdita difficiliter recupat. quapropter necesse est q habita diligẽtissime cõseruet. Et inde est q p cõseruanda sanitate: solent homines a nocuis abstinere. t de speciebꝰ t herbis medicinalibꝰ electuaria cõficere t habere. Sic ve charissimi: cuz difficiliter peccatoꝝ a pctis infirmitatibꝰ resilire pr: t ad sanitatẽ gre reuenire. t qñ potissime a planta pedis vsq; ad verticẽ nõ est in eo sanitas. Esa. j. Hoc est dictu: qñ est in vicijs indurat⁹. scz qñ implet illud Iere. xlvj. c. Frustra multiplicabis medicinã: sanitas non erit tibi. Proculdubio q si q̃s sanitatẽ habuerit: debet eã custodire t a nociuis mũdi delectationibꝰ abstinere: t electuario pfectionis qđ de multis speciebꝰ. i. de multis virtutibꝰ conficit sanitatem hmõi sustinere. esto ũsq; sana. Luc. viij. Inuenerũt hoiem vestitũ et sane mentis. Et possumus notare q aliq̃ sunt isti⁹ sanitatis restitutiua. t ista ꝑculdubio sũt illa. s.

Sũmi numinis incarnatio.
Christi sanguinis immolatio.
Sacri fluminis depuratio.
Fidei luminis illustratio.
Dolentis hominis suspiratio.

Dico igit q sanitas spiritalis est t fuit humano generi restituta p incarnationẽ summi numinis Prima eñ que fuit sal⁹ et sanitas humano generi restituta fuit incarnatio verbi. Juxta illud ps. Misit vbum suũ t sanauit eos. Verbum eñ in mũdum missum: p incarnatiõem. sanationis t sanitatis humani generis causa fuit. Figuratũ. iij. Regũ. xx. vbi petijt rex Ezechias infirmus dicẽs. Qđ erit sign̄ qđ dominus saluabit me. Et sic factũ est q deus dedit sibi signũ sanationis: retrocessionẽ solis: q: scz sol retrocessit p decez lineas: intantũ q sicut dicit Eccl. xlviij. Retrozecit sol et addit vitam regi. Sic ve charissimi: q: rex oim. s. bõ infirmus erat diuersis peccatis: deus volens ipm sanare: fecit solem iustitie filiũ suũ a nobilitate ꝓpria p carnis assũptionem retrocedere: t sic voluit sanitatem humano generi procurare. vnde Sap. xvj. Sermo tuus dñe sanat omnia Item dico q ista sanitas restituta est t etiã cõtinue restituit̃ per xpi sanguinis immolatiõem. Xpi eñ passio t sui sanguinis effusio: causa fuit sanitatis hũani generis. Juxta illud Esa. liij. Eius liuore sanati sumus. Hã leo cũ infirmat̃ gustato sanguine symie sanat̃. Ad denotandũ q sanguis xpi qui fuit symia: eo q p incarnatiõem hũauã spẽm symeauit: est remediũ t sanitas peccatoꝝ. t potissime qñ per deuotionẽ aspicit̃. t p consideratiõem t cõpassionem teneriter cogitat̃. q: sicut vicz dracontea herba: que simil̃ est serpentib⁹ in colore: facit serpentes fugere: t a morsibus serpentũ sanat. Sic xps qui fuit in colore. i. in apparẽtia silis serpentib⁹. i. demonib⁹ q̃tum ad naturã corporalis et mortalis substantie. sicut etiam demões t visibiles et mortales apparent assumpto t accomodato aliquo corpore. Juxta illud Roma. viij. Misit deus filiũ suũ in similitudinem carnis peccati. Contrari⁹ est serpentib⁹. i. demonibus: et contra morsus et tentatões ipoꝝ prebet dominibus sanitatẽ. Figurat⁹ etiam in serpente eneo fabricato a moyse: t suspenso in palo. vt illi q̃ percussi erãt a serpentib⁹ dum istum aspicerẽt sanarent̃. sicut dicit Rume. xxj. Quia ꝑculdubio suspẽsus in palo crucis: scz xpus sanat illos q̃ a malis serpentib⁹ demonib⁹ p tentationes pcutiũtur: si a pcussis deuote pẽdẽs in crucẽ patibulo speculet̃. Sic igit patet q ista sanitas restituit̃ p xpi sanguis immolatiõem. Jtẽ dico q ista sanitas est restituta p sacri fluminis irrigatiõem. Baptism⁹ eñ post ꝓdicta duo reparat principaliter anie sanitatẽ. vnde illud ꝓdictũ. iiij. Regũ v. Lauare inq̃t septies in iordane: t recipiet sanitatẽ caro tua. Juxta illud Ezech. xlvij. Sanabũtur aque t viuent omnia ad que puenerit torrens. Torrens dico. i. aque baptismales. Jtẽ restituit̃ ista sanitas p fidei luminis illustrationez. Fides eñ restituit sanitatẽ anime: qñ per incredulitatis vicium est infirma. vnde ꝓdicatoꝝ dicit ad Tytũ ij. Loq̃re que decent sanam doctrinã t admone senes: vt sobrij sint et sani in fide. Actuũ. iij. Fides q̃ per eum ẽ dedit integram sanitatẽ istam in conspectu oim vestrũ. Jtẽ restituit̃ ista sanitas p dolentis hois suspiratiõem. s. p penitentiam. De quo dicit̃ in ps. Qz deus sanat contritos corde: et alligat contritiones eorum. Penitentia eñ sanat

Coꝝ per contritõis dolorem.
Os p confessionis clamorem.
Manũ p satisfactõnis vigorẽ.

Sanat dico coꝝ p dolorem cõtritionis. Luc. iij Euãgelizare pauperibꝰ misit me t sanare contritos corde. Sanat etiã os per clamorem cõfessionis. De quo Eccl. xvij. Viuens t sanꝰ confiteberis. Sanat insup manũ per vigorem bone operatiõis et satisfactõis Mat. xij. Manũ suam extendit t restituta est sanitati. Jsta sunt scz q̃nq; que sunt sanitatis restituti ua. s. penitentia. fides. baptismus. xpi passio. xpi incarnatio. Sed procerto adhuc dico. q sunt aliqua istius sanitatis custoditiua t conseruatiua. Et ista sunt

Feruoꝝ orationis.
Cultus religionis.
Honestas locutionis.
Dulcoꝝ deuotionis.
Jctus tribulationis.
Auditus predicationis.
Visitatoꝝ cõuersationis.
Parcitas epulationis.
Timoꝝ diuine dñationis.

De oratõe dicit Gen. xx. Qz orante abrahã sanauit deus abymelech. De religione dicitur Mat. xxj. Qz ceci t claudi accesserũt ad iesum in templo: et sanauit eos. De honesta locutõe dicit. ij. Tymo. j. Formam sanoꝝ verboꝝ habens. De deuotõe dicit Eccl. xxxviij. q vnguentarij faciet vnguenta suauitatis: t vnctiones conficiet sanitatis. De tribulatiõe dicit Job. v. q deus percutit t manus eius sanabit. Et Esa. xix. Percutiet deus plaga t sanabit eos. De audita ꝓdicatione dicitur Luce. vj. Qz multi venerũt vt audirent iesum t sanarentur. Et Luce. xxij. Qz iesus tetigit auriculã eius t sa.

nauit eum. De honesta cõuersatione dicit illud Luc.xvj. Inuenerũt boiem vestitũ ⁊ sane mentis. De parca epulatione dicit Ecci.xxxj. Sõnus sanitatis in boie parco. Et ibidem. Sanitas aie et corporis sobrius potus. De timoris conturbatõe dicit Eccli.xxxiij. Oculi dñi sup timẽtes eum. Sequit. Dans sanitatẽ ⁊ vitam ⁊ benedictõem Et Prouer.iij. Time deum ⁊ recede a malo: sanitas ꝙpe erit in vmbilico tuo. Sic ergo ptz quõ plura sunt ꝙ faciũt ad sanitatis anime cõseruatõem et restitutõnem. et ꝑ est teraũ principale: esto igit sana. Ista igit sunt tria requisita principaliter ad sanitatem. s. pmanentia: innocẽtia. penitentia. Unde vade igit in pace et esto sana. Sufficit.

Sanctus. Sanctitas. Sanctificatio.

Nota ꝙ sanctus dicit ille ꝙ a peccatis ⁊ vicijs ẽ immunis. vnde ꝓprie sanctus dicit. ꝙ virtutib⁹ est plen⁹: et vicijs expeditus. ⁊ etiã sanctitas idez ẽ ꝙ puritas ⁊ mũdicia. bonitas et iusticia. Et est sanctitudo nomẽ cõmune continens generaliter oẽs ꝑticulares grãs ⁊ virtutes. vnde sanct⁹ etymologizat quasi sanguine vnct⁹. vel quasi sine terra: vel quasi sanus ⁊ iustus. Ad denotandũ ꝙ ille ꝑ prie dicit sanct⁹. qui sanguinẽ christi p sue mortis cõpassionem imaginat qui est sine terra. i. terrenoz amore nõ afficit. ⁊ ꝙ sanus in affectib⁹ non inuenit. De sanguine eñ christi dicit Hebreo.ix. Si eñ sanguis vitulorũ inq̃natos sanctificat. q̃tomagis sanguis xp̃i ⁊c. Unde breuiter de sancto tali. i. de quolibet tali iusto potest dici illud Ecci.xlv.c. vbi de aaron dicit domin⁹ in fide ⁊ lenitate ipius sanctũ fecit illum: ⁊ elegit eũ ex omni carne. De xp̃o etiam pontifice sancto dicit Hebre.vij. Talis eñ decebat vt nobis esset pontifex: sanct⁹. innocens. impollut⁹. segregat⁹ a pctõribus: excelsior celis factus. Quia scz ille ꝙ vult esse sctus debet esse pontifex. i. pontem ad paradisum faciẽs per bonam opationem. Innocens ꝑ perfectam intentionẽ. Impollutus ꝑ castam conditõem. Segregat⁹ a peccatorib⁹ per singularẽ cõuersatõem. Excelsior celis factus ꝑ eternorũ contemplatõem. Talem eñ sanctitatẽ debent habere illi: qui in altari cordis volunt deo ministrare spũaliter. Homo eñ debet esse sanct⁹: tum q̃ sanctã vitam seruare fide profitet. tum q̃ sanctũ officium exequit. tum q̃ membrũ sancti capitis xp̃i efficit. tum q̃ a sancta matre ecclesia nutritur. ⁊ tum q̃ sancto spũ suggerente dño famulat et hoc est qđ ꝓcipit Leuiti. xix. vbi dicit. Sancti estote. q̃ ego sanctus sum. Ubi aduerte. ꝙ sãctitudo est habẽda Quia virtualiter potest haberi: sancti mãt. Quia generaliter solet doceri. estote. Quia exemplariter solet videri. q̃a ego sanctus sum. Est dico habenda sanctitas

Quia conficit multis virtutibus.
Quia precipit diuinis iussibus.
Quia ostendit exemplis pluribus.

Dico igit ꝙ sanctitas est habenda ꝓpter virtutum cumulũ et ornamentũ. ⁊ hoc ostendit in verbo sancti. Propter ꝓcepti stimulũ et documentũ. ⁊ hoc ostendit in verbo estote. Propter exempli speculũ ⁊ ornamentũ: ⁊ ꝑ oñditur cum dicit. et allegat. quia ego sanctus sum. Primo igit dico. ꝙ debemus esse sancti ꝓpter virtutũ cumulum assumendo: qđ scz ostendit in verbo sancti. Istud. n. nomen sanct⁹ excludit oẽm iniq̃tatem: ⁊ includit omnez virtutem ⁊ bonitatem. Alie eñ virtutes particulares bñt effectus. ista aũt vniuersalem. Lapides eñ precioſi contenti sunt vnaz vel duas ꝓprietates habere. Et inde ẽ ꝙ vn⁹ lapis proficit ad vnũ: alius ad aliud: ⁊ nullus ad oñia. ⁊ ideo ꝙ inueniret vnũ lapidem: qui oim aliorũ contineret virtutes: sũme deberet diligi: ⁊ cum diligentia procurari. Sic alie virtutes operant particulariter. q̃ scz castitas facit dominẽ castum: et iusticia iustum. ⁊ sic de aljs. sed sanctitas intantũ est vniuersalis virtutũ: ꝙ ipa sola habita necesse est esse dominẽ in cunctis ꝑticularib⁹ virtutibus virtuosum. Si eñ vna virtus deficeret: sanct⁹ proculdubio nunq̃ esset. Et ideo de ista virtutis plenitudine: dicit Ecclesiastici. xxiij. In plenitudine sanctorũ detentio mea. Et ideo illi dicũtur sancti

Qui timent diuinam maiestatẽ.
Qui amant diuinam bonitatem.
Qui orant diuinam pietatem.
Qui habent fidei caritatem.
Qui tenent supnam charitatem.
Qui sciunt oẽm veritatem.
Qui sciũt pacis tranquillitatem.
Qui sentiũt mundi aduersitatẽ.
Qui frequentant bonam societatẽ.
Qui abhorrent oẽm iniq̃tatem.
Qui contemnũt mũdi prosperitatẽ.
Qui appetũt celi felicitatem.
Qui iubilant laudis amenitatem.
Qui retinent cordis iocunditatẽ
Qui vendicant glorie nobilitatem.

Iste eñ sunt q̃n decim ꝓprietates ⁊ conditiões ꝑ quas cognoscit bonus status: q̃ proculdubio vt dictũ est. debent timere dei maiestatem. ꝑ. Time te dominũ oẽs sancti eius: quia nõ est inopia timentibus eum. Item debent diligere dei bonitatem. ꝑ. Diligite dominũ oẽs sancti. Item orare dei pietatem. Apocal. viij. Data sunt ei incensa multa ꝙ sunt orationes sanctorũ. Et Judith. viij. dicit. Ora pro nobis ꝙa mulier sancta es. Item bre fidei charitatem. Ecci. xlv. In fide et lenitate ipius sanctũ fecit illum dñs. Et Sap. xviij Sanctis autem tuis maxima erat lux. Item tenere supnam cõmunitatẽ. ꝑ. Congregate illi sanctos eius. Item cognoscere scientiarũ veritatẽ. Prouer. xxx. Noui sciam sanctorũ. Et Prouer. ix. Scientia sanctorũ prudentia. Itẽ isti debent amare pacis tranq̃llitatem. ꝑ. Loquet pacez in plebem suã et sup sanctos suos. Item sentire mũdi aduersitatem. q̃ scz sancti sustinent ꝓ ceteris mala mundi tribulationes et penas. Unde Hebreo. xj. Sãcti ludibria et verbera expti. insup et vincula et carceres. secti sũt. lapidati sunt. tentati sunt ⁊c. Et in ꝑ. dicitur. Sãctis q̃ in terra sunt eius mirificauit oẽs volũtates meas in eis. multiplicate sunt infirmitates eorũ. Item debent sectari bonã societatem. ꝑ. Cum sancto sanct⁹ eris ⁊c. Et Ecci. xxxvij Cum homine sctõ assiduus esto. Item debẽt horrere omnem iniq̃tatem. ꝑ. Mõ vabis sãctũ tuũ videre corruptõez Itẽ debent dimittere seu contenere mũdi prosperitatem. Mat. xxvij. Corpora scõz qui dormierãt surrexerũt ⁊ venerũt in sanctã ciuitatem. Item debẽt appetere celi felicitatem. q̃ scz ipsi debent mentaliter habitare in paradiso. Eph. ij. Jam nõ estis hospites ⁊ aduene: ꝙ estes ciues sãctorũ et domestici dei. Item debẽt iubilare laudis suauitatem. ꝑ. Cantate dño cãticũ nouũ: laus eius in ecclia sãctorũ. Item debẽt dilatare cordis iocũditatem. ꝑ. Sãcti eius exultatõe exultabũt. Et sic sequit vltimũ. s. q̃ ipsi poterãt vendicare regni nobilitatem. Dañ. vij. Sancti obtinuerũt regnũ. Et in ꝑ. Gloria hec est oñibus sãctis eius. Ecce ergo quõ et q̃bus cõcurrẽtibus fit homo sanct⁹. Ista sunt eñ q̃ndecim grad⁹ scale pfectionis. ꝑ quas sancti de mãdo ad patrem ascẽderũt. ⁊ q̃bus mediantib⁹ nomẽ sãctitatis habere meruerũt: sancti mãt. Juxta illud Exodi xxij. Viri sancti eritis mihi. Ut tales sic possint dicere illõ Eph. j. Elegit nos deus ante constitõez mũdi in xp̃o vt essemus sancti et imaculati. Ut et sic de quolibet sãcto possit dici illud. iij. Reg. iij. Animaduerto q̃ vir dei sanct⁹ est iste q̃ frequẽter transit per nos. Faciam⁹ ergo ei cenaculum parũ et ponamus in eo lectulum. mẽsam ⁊ sellam. et candelabrum: vt cũ venerit ad nos maneat ibi. Sancti eñ frequẽter transeũt per nos: q̃ scz oñi anno semel ad mũnus venit festa eorũ. Et ideo ꝓcerto nos debem⁹ eis parare cenaculũ conscientie et affectiõis. ⁊ ibi ad honorem ipoz habere mẽsam misericordie ⁊ cõpassionis. ⁊ ibi tenere lectum mollis dulcedinis ⁊ deuotionis: ⁊ ibidem ponere candelabrum prudentie et discretiõis. ⁊ ibi statuere sellam iusticie et iudicialis ordinatõis. ⁊ sãcti nobiscũ ꝑ gram manebũt: et suũ nobis patrocinium propinabũt. Patet igitur charissimi ꝙ nos debem⁹ esse sancti virtutũ cumulũ assumendo: sancti mãt. Ut q̃libet efficiat templuz dei. de quo j. Cor. iij. Templũ dei sanctum est qđ estis vos. Secũdo dico ꝙ nos debemus esse sancti: mandati stimulũ exequendo. ⁊ hoc ostendit quando nobis sub ꝓcepto dicitur estote. Sub ꝓcepto eñ nobis iniungit sanctitas: qđ saliez verbũ impatiũ estote demonstrat. Juxta illud Ecclastici. xxxvij. Cum viro sancto assiduus esto. Leuit. xx. Sanctificamini et estote sancti. Unde aduerte. ꝙ ꝑ ista duo vba esto et estote: precipiũtur nobis omnia que ad sanctitudinem requirũtur. Precipit eñ ⁊c. vide supra in titulo bo et dic sicut ibi. Nota tamen hoc. ꝙ sicut videm⁹ q̃ illa q̃ ad cultum diuinũ dedicant: sancta et sacra ⁊ sancti,

ficata esse iubent. z ea que in eis continetur. sicut ptz de templis et altarib⁹ eoꝝ. vestib⁹ et vasibus et vtensilib⁹. Jta et nos cum sim⁹ per fidē z baptismū deo ꝓcipaliē dedicati: debem⁹ esse gratys z virtutib⁹ sanctificati: atq; sanctis virtutib⁹ adornati. Et ideo possum⁹ notare q nos debem⁹ habere

Sanctum locū religionis.
Sanctum templū orationis.
Sanctum oleum deuotionis.
Sanctam hostiam subiectiōis.
Sanctos libros discretionis.
Sācti cādelabꝝ ꝓtēplatiōis.
Sāctas vestes puersationis.
Sāctas carnes eucharistie recreationis.

Jgit estote sancti z situs in loco sancto religionis: fidei et catholice professiōis. de quo Exodi. iij. z Josue. v. Solue calciamēta de pedib⁹ tuis. locus em in quo stas terra sancta est. Jn isto em loco habitat deus. q; sicut dicit in ps. Deus in loco sancto eius ꝛc. Jtem estote sancti et diamate in tēplo sancte oratōis: hoc est dictu: in cōscientia sancta et deuota. de qua in ps. Sanctū est tēplum tuū: mirabile in equitate. Et ideo dicite deo. Adorabo ad tēplū sanctū tuū. et confitebor nomini tuo. Jtē estote sancti et habete oleū sanctū deuotionis. de quo Exodi xxx. Oleū vnctōis sctm est. vñ de david dicit in ps. Jnueni david seruū meū: oleo sancto meo vnxi eum. Jtē estote sancti et sitis sancta hostia humilitatis z subiectionis. Roma. xij. Exhibete corpa vestra hostiam viuentē sanctā deo placentē. Jtem estote sancti z habete sacros libros sacre scripture et scientie et discretōis. j. Macha. xij. Habētes solatio sanctos libros. Jtē estote sancti et habete sanctū candelabrū sapie et contēplatiōis z de hoc Ecci. xxvj. Lucerna splendens sup candelabrū sanctū. Jtē estote sācti et habete sanctas vestes puersatōis. de quo Exo. xxviij Facies vestem sanctā aaron fratri tuo: et Thobie. xiij. dicitur de thobia. q; in bona vita z in sancta puersatōe permansit. Jtē estote sancti z comedite carnes sanctas dnice refectionis seu sacramentalis recreatōnis. de quo Exodi xxix. Coques carnes in loco sancto. Et sic ꝯ patet q; debemus esse sancti mādati stimulū exequēdo. estote inquit.

Tercio dico q; nos debem⁹ esse sancti exēpli speculum exequendo seu imitando. qđ ostendit cuz dicit. q; ego sāctus sum. acsi diceret. Accipiatis in me exēplū sācitatis. Et reuera charissimi: ipe sanct⁹ est. quia sicut dicit. j. Regū. ij. Nō est sanctus vt est dns: nec em est alius extra te et nō est fortis sicut deus noster. Sicut de apib⁹ legit q; sunt animalia valde mūda. q; nunq; habitant nisi in loco puro et mūdo. Sic nec xps delectat habitare nisi in loco puro et mundo. Jpse enim habitat in quatuor locis. scz.

Jn maria.
Jn cōscientia.
Jn ecclesia.
Jn patria.

Jn maria dico Ecci. xxiij. Jn ciuitate sanctificata silr requieui. Jn ꝓscientia etiam viri iusti. Jste est em qdam locus valde bonorādus et sanct⁹. de q; in ps. Tu aūt in sācto habitas laus israel. Jn ecclesia etiā. Jsta est em ꝓpria dom⁹ dei q; immaculata est z sancta. de qua ij. Macha. x. Hierusalē sit sancta et libera cū finibus suis Jn patria insup vbi scz est locus sanctus et locus sancto rū. q; sicut dicit in ps. Currus dei quatuo: milibus multiplex milia letantiū dns in eis in syna in sancto. Sanctus igit est q; vere in oībus actibus suis semp apparuit sanctus: et boc.

Jn carnis assumptione.
Jn passionis redemptōe
Jn resurrectōe et ascensiōe.
Jn sanctispirit⁹ missione.

Et q; sit sanct⁹ in incarnatione et redemptōe patet Esa. lxiij. Afflixerūt spiritum sancti eius. Et Esa. xlix. Hec dicit dns redēptor israel sctūs ei⁹. Or insup sit sanct⁹ in resurrectōe et ascensiōe. patet Actu. iij. vbi dicit. Vos sanctū z iustū negastis ꝛc. būc deus suscitauit a mortuis. Et nibilomin⁹ q; sanct⁹ sit in sanctispiritus apparitōe ptz Esa. x. vbi dicit. Erit lumen israel i igne et sanctus eius in flāma. Sāctus ꝯ est: qđ bene sensерant seraphin. cū dicebant. Sanct⁹. sanct⁹. sanct⁹. domin⁹ de⁹ sabaoth ꝛc. Esa. vj. Jste igit est iste sanct⁹ diligens z habitans loca sancta: amans etiā et desiderans gentē sanctam. vnde dico q; nos exemplo eius debemus esse sancti q; inquit: sanct⁹ ego sum. Et sic igit ptz. q; nos debemus esse sancti

Sicut iam supius est ostensum

Propter exēpli speculū.
Propt mādati spiculū.
Propt cōmodi cumulū

vnde Luc. j. Jn sanctitate z iustitia coram ipo oibus diebus nostris. De sancto aute sctorum dicit illud qđ est ꝓcialissimū sanctū. Unde in lege antiqua sanctūsanctoꝝ accipiebat pro qbusdā sacratissimis hostiis. vnde de oleo vnctionis z de thymiamate z de pluribus alijs dicit Exod. xxx. Sācificabis oia et erunt sanctūsanctoꝝ. Vel accipiebat pro secretiori pte tabernaculi seu templi: vbi arcba testamenti cum cherubin z ꝓpiciatorio apponebant. z vbi sacerdos semel in anno cum sanguine ingrediebat. sicut dicit. iij. Regū. vj. Fecit domus interiorē oraculi in sanctūsanctoꝝ. Et Exod. xxx. Deprecabitur aaron sup cornua altaris semel cum sanguine: sanctūsanctoꝝ erit dño. Et dico q; p sanctūsanctoꝝ spiritalit ꝙndo ꝑt intelligi

Hostia corporis christi.
Cōscientia viri iusti.
Stat⁹ eccle militātis.
Dom⁹ eccle triūpbātis

Hostia corporis xpi dicitur sanctūsanctoꝝ. De q; Leuitici. vj. Oīnis masculꝰ de genere aaron vescet carnib⁹ eius qz sanctūsanctoꝝ est. Et Leuit. xxiij. Panes comedent in loco sctō: qz sanctūsanctoꝝ est De pollutis vo sacerdotib⁹: qui scz duxerūt vxores alienigenas: dicit Neemie. vij. Or electi sunt de sacerdotio vt nō manducarent de sanctissanctoꝝ: de quo dicit Dañ. ix. Impleat visio z prophetia z vngat sanctussanctorum. Jtē consecātia viri iusti dicit sanctūsanctoꝝ. Jbi em debet esse archa testamēti z ordinatio diuine volūtatis. Jbi debet esse cherubin. i. plenitudo scientie z veritatis. Jbi debet esse ꝓpiciatorii clementie z pietatis. Jbi etiam debet esse sacerdos cuz sanguine. i. xps consideret⁹ in statu crucis et mortis: z sue sanguinee passionis z aduersitatis vnde Exodi. xxvj. Facies ꝓpiciatorii sup archaz testamēti in sanctasanctoꝝ. Jtē status militantis ecclie dicit sanctūsanctoꝝ. qz scz ibi sunt hostie sacramentoꝝ: z ibi etiam est archa ꝓpiciatorii ꝛc. sicut supra. Et de hoc Ezech. xlj Mensus est longitudinē et latitudinem templi: z dixit. b est sanctūsanctoꝝ. Jtem eterna gloria seu celi patria dicit sanctasanctoꝝ. qz scz ibi est archa testamenti deus. Jbi ē sacerdos cum sanguine christ⁹ homo. Jbi est ꝓpiciatorii et ꝓpiciatrix beata virgo. Jbi sunt cherubin. i. angelorum scientifica plenitudo. Hebreo. ix. Post velamentū erat tabernaculū. qđ dicit sanctūsanctoꝝ. Hec igit de sanctosanctoꝝ sufficiūt.

Sanctificare. catus. catio.

Cum sanctificare nibil aliud sit q; aliqđ purum: sacruz: z sanctū facere. vel aliqđ deo dicare vel sanctificare. vl' sanctum aliqđ celebrare. Possumus dicere ꝓprie: q; illi sanctificant qui a cunctis vicijs depurant. z qui in statū gratie constituūtur z virtutib⁹ adornant. z q; ad ministrādū in sancto officio: vel in sanctificatōe: vel in sancto loco: b est dictu in eccla: vel in gradu ecclastico deputant. Sanctificatio em in scriptura accipiat vt cōmuniter p templo vel p ecclesia vel p statu ecclastico. sicut. j. Machab. j. de antiocho dicit. Or intrauit sanctificatōez eum superbia. Et sanctificat⁹ accidit pro illo q; digne debet ibi ministrare. sicut. ij. Paral. xxx. vbi dicit. Or leuite sanctificati immolauerūt pbase. Dico igit q; nos debem⁹ sanctificari: et sancti et puri fieri ad boc q; sancto deo in sancta fide sua et eccla possimus congrue famulari. Juxta illud Exodi xix. Sacerdotes q; accedūt ad deminū sanctificent ne percutiam eos. Nam et gentiliū sacerdotes seruant rituz sue sanctificatōis. sicut em dicit Solin⁹ de cynamomo i etbyopia q; in tanta reuerentia habet q; colligi nō nisi a sacris flāminib⁹. i. sacerdotib⁹ permittitur lucente sole. qui si bene sanctificati fuerint pars cynamomi quam soli offerūt per se accendit z incremat. Multo fortius q; nō cynamomū sed multiplex ecclesie sacramentū babemus tractare. debemus sanctificari et esse sancti: vt a sole iusticie xpo i nostris cordibus relucente: possit nostrum sacrificium acceptari. et p charitatis ardorez: in nostris cordib⁹ cōfragari. Jdeo precipit Leuitici. xx. Sanctificamini et sancti estote: qz ego sanctus sum domin⁹ deus vester. Jstud potissime debet esse qñ corpus dom⁹ inicū est sumendū: quia tūc

debet sanctificatio et criminū depuratio p̄cedere: ꝛ virtutum sanctitas anteire. Juxta illud Numeri. xj. Sanctificamini: cras comedetis carnes. Et p̄t optime p̄dicari in vigilia paſche. vel etiam in die mercurij oīnice passionis

Et nota q̄ ad istam ſcificatōem debet nos monere pctoris sanitas que debet placere. Sanctificamini. i. sancti efficiamini. Tēporis brevitas que debet vrgere: cras inq̄t Corporis sanctitas que debet replere. comedetis carnes. Igitur sanctificemur ꝓpter pctoris sanitatem. Sicut. n. corpus sanatur quādo a malis humorib⁹ euacuaꝫ ꝛ purificatur. Sic anima sanaꝫ quando cor a peccatoꝝ fecib⁹ expurgatur. Ideo diciꝫ. ij. Paral. viij. Or ipe ſcz salomon sanctificauit medium atrij: hoc est dictu. medium cordis. Item sanctificemur propter tēporis brevitatem. cras inquit. Homo eīm solet magis festinare: quādo videt terminum instare: sic quia cras. i. cito instanter debet fieri negocium qō sanctificatōem requirit: necesse habemus sanctificari ꝛc. Cras inquit. Numeri. xj. Sāctificamini: cras comedetis carnes. Item sanctificemur ꝓpter xp̄i corporis sācitatem: quod ſcz debemus sumere: comedetis inq̄t carnes. Etiam vas in quo poni debent iste carnes: primo et ante oīa debet esse sanctificatū. vnde Zach. xiiij. dicitur Or ois lebes in hierusalem ꝛ in iuda sanctificatus est domino exercituū. quia dicitur Leuiti. xxij. Alienigena. id est peccatoꝝ non comedet ꝛc. Vide supra de sancto per omnia. ꝛ sic sufficit.

Sanguis. Nota q̄ sanguis est humor corporis animalis calidus ꝛ humid⁹ ad munimentū membroꝝ naturaliter ordinatus. ꝛ qꝫ sāguis quasdam habet bonas: ꝛ quasdam malas proprietates: hinc est q̄ sp̄ualiter loquendo: sanguis in scriptura in bono sumiꝫ et i malo. Dico q̄ in bono significato ē inuenire

Sanguinem redemptionis.
Sanguinem affectionis.
Sanguinem compassionis:
Sanguinem afflictionis.
Sanguinem nutritionis.

Sanguis redemptiōis est sanguis virtuosus. ꝛ iste est sanguis xp̄i. de q̄ Epō. j. Habem⁹ redemptionem p̄ sanguinē ei⁹

Sanguis affectionis est sanguis amoroſus. Sanguis eīm est causa amoris: quod patet: quia homo sanguine⁹ facilit er amat: et inde est q̄ illi q̄ attinent sibi in gradu consanguinitatis: ꝛ qui ex eodem sanguine procreaꝫ se inuicez solent magis diligere. ideo p̄ sanguinem intelligiꝫ bona affectio que faciliter diligit ꝛ affectat. Apocal. j. c. Dilexit nos et lauit nos in sanguine suo. Sanguis compassionis est sanguis virtuosus. Pietas eīm et compassio p̄ sanguinem intelligiꝫ. Sanguis eīm est humor valde dulcis ꝛ benignus et nature placidus. signans virtutez pietatis que valde deo et proximo est amica. Iste est sanguis innoxius De quo Dañ. xiij. dicitur. Or saluatus est sanguis innocentius illa die. Leuiꝫ. xvij. Sanguis est p̄ anime piaculo. Sāguis afflictionis est sanguis doloſus vel doloroſus. Et sic per sanguinem intelligiꝫ mors et pena que bonis inferꝫ. et maxime martyribus. de quo in psalmo. Effuderūt sanguinem eorum. s. sanctoꝝ in circuitu hierusalez: et non erat qui sepeliret. Et iterum in psal. Vindica domine sanguinem nostrum q̄ effusus est. Sanguis nutritiōis seu sustentationis est sanguis fructuoſus. s. diuitie. Substantia eīm hominis diciꝫ sanguis: pro eo q̄ ad vite necessitatem hominib⁹ est concessa. Et de hoc diciꝫ Deutron. xij. Sanguis eorum pro anima est. i. pro vita. Talis eīm sanguis dicitur necessarius esse homini. ꝛ ideo ei per rapinam: aut p̄ seuiciam auferendus: ꝛ ei potius dimittendus. Leuiꝫ. vij Sanguinē oīnis animalis nō sumetis in cibum. Cui⁹ tamen contrariū faciūt vsurarij ꝛ tyranni q̄ more leonū viuūt de sanguine. i. de tēporali substantia innocentū. De q̄ bus diciꝫ Esa. j. Manus vestre plene sunt sanguine. Et sic dico q̄ in scriptura in bono significato inuenitur.

Sāguis valoris vel amoris q̄ est p̄cioſus.
Sanguis dulcoris q̄ est virtuoſus.
Sanguis doloris q̄ est luctuoſus.
Sanguis sudoris q̄ est laboriosus:

Dico igitur primo q̄ in scriptura inueniꝫ sanguis valoris vel amoris p̄cioſissimi. Et iste est sanguis christi: qui est ita p̄cioſus: q̄ vna gutta suffeciſſet

Ad mūdi redemptionem.
Ad hominum saluatōem.
Ad paradisi restitutionem.
Ad oim viciorum expiatōem.

Ut de eo diciꝫ. j. Pet. j. q̄ nō corruptibilib⁹ auro vel argento redempti sumus: ſ̄ p̄cioso sanguine agni. Sāguis eīm iste assimilaꝫ liquori balsami: qui valde ē p̄cioſus. Valet eīm cōtra oīa genera passionuz. Vinea. n. balsami in estate cultellis ferreis in iudea perforaꝫ liquor q̄ balsam⁹ dicitur. q̄ de illius vinee vitibus distillaꝫ. qui i talis appensis vitibus ab incolis recipiꝫ. ꝛ cōtra varias passiones vsui reseruaꝫ. Sic ve charissimi: ille q̄ diciꝫ vinea facta dilecto in cornu filio olei scz xp̄s: fuit in estate. i. in passionis ardore: in iudea ad litterā cultellis ferreis. s. clauis et lancea pforatus. liquoꝝ q̄ et balsam⁹ sui sanguinis p̄cioſi fuit de suis vulneribus distillatus. q̄ si in fiala deuoti cordis recep⁹ fuerit: ad tollēdas infirmitates vicioꝝ oīm bonus erit. Iste ergo fuit et est sanguis p̄cioſus: qui ab infirmitate peccati mūdum sanauit. qn̄ in christi passione de illis sacris vulneribus emanauit. Simil sanguini pellicani: qui volūtarie se vulnerans: ꝛ sanguinē suum sup pullos a serpente occisos: stillans viuificat. ip̄os q̄ suscitat atq̄ sanat. qz scz xp̄us volūtarie sanguinē suuz fudit: ip̄m q̄ sup humanū genus a diabolo serpente anti quo occisum in pfona p̄uaricatoris ade effudit. ꝛ sic eos a morte peccati et inferni saluauit: ꝛ ab inferni carcere: et a potestate diaboli liberauit. vt ad euz referaꝫ illud Zach. ix. Tu autem in sanguine testamenti tui eduxisti vinctos tuos de lacu in quo nō erat aqua. Ubi aduerte q̄ xp̄i sanguis est p̄cioſus: qz valet p̄ncipaliter ad quatuor. vicz:

Ad iniq̄tatis expiationē: in sanguine. Ad captiuitatis liberatiōem: eduxisti vinctos tuos. Ad p̄funditatis vacuationem. de lacu. Ad hereditatis nostre restitutōem. testamēti. Sāguis eīm xp̄i
Est criminis expurgatiu⁹
Est captiuitaꝫ dissolutiu⁹.
Est voraginis vacuatiuus.
Est hereditatis restitutiuus.

Dico ergo q̄ sanguis xp̄i effusus in cruce: ꝛ cōsideratus in mēte est expiatiu⁹ oīnis iniq̄tatis: qō etiam ostendi tur in verbo: sanguine. Tu autem inquit in sanguine. Sāguis eīm aliquoꝝ animaliuz habet virtutem abstersiuam ꝛ mūdificatiuam: sicut de sanguine extracto de sub ala dextera hyrūdinis vel colūbe legitur. q̄ abstergit maculas oculoꝝ si ibi instilleꝫ. Sic vere charissimi: sanguis xp̄i qui fuit colūba per simplicitatem: et fuit hyrūdo nūcians in suo aduentu tēporis gratie nouitatez: q̄ fuit ad literam de sb̄ ala dextera: id est de christi latere ꝛ de sub dextero brachio a iudeis extractus. de oculis cordis humani (si ibi per deuotionem instilletur) maculas peccatoꝝ abstergit: ꝛ sanitatem anime restituit atq̄ reddit. Quia sicut dicitur Hebreoꝝ. ix. ca. Omnia pene in sanguine mundantur: et sine sanguinis effusione nō fit remissio. Et vere omnia mūdantur: quia scilicet humanum genus quod ꝓpter casum Ade fuerat infirmum: virtute christi sanguinis fuit sanitati redditum. et etiam per sanguinis christi compassionz infirmitas peccati tollitur. conscientia mūdatur. dyabolus conteritur. ꝛ homo a mortis eterne periculo liberatur. Iste enim est sanguis capre qui valde est medicinalis vt dicit Plinius. Haz vt dicit: venenum expellit. serpentes fugat. et leopardum infirmum liberat atq̄ sanat. Sanguis etiam capre dicitur venena depellere: et a morsibus scorpionū hominem liberare. Sic vere charissimi: sanguis christi qui vere recte fuit capra animal simplicissimum: a canibus iudeis inter montana iudee venatum: et inter spineta crucis deprehensum finaliter et occisum: valde fuit et est medicinalis Iste enim venenum viciorum exterminat. leopardum infirmum: scilicet genus humanum ab originali peccato sanat. morsus tentationum ipsorum scorpionū demonum curat. et etiam ipsos serpentes demones exterret pariter atq̄ fugat. Quia proculdubio dyabolus nunq̄ audet hominem tentare: nec coram eo cōparere: nec contra eū p̄ualere. in cuius corde viderit christi sanguinem. id est sanguinis sui deuotam memoriam interesse. Et sic figuratur in sanguine bedi seu agni paschalis: q̄ in exitu israel de egypto domus Jacob de populo barbaro mandatus fuit occidi. Exo. xij. Deus eīm volens filios israel liberare ꝛ eri

pere de egypto: ⁊ egyptiorum ꝓmogenitos trucidare: ꝑcepit agnum ⁊ bedum occidi: ⁊ de sanguine eius trunci postem oris dom⁹ aspergi: ⁊ sic factū est q̄ angelus exterminās domos signatas sanguine nō fuit ausus tangere. sed ipis saluatis aliq̄s pcussis fecit eos totaliter interire. Sic ve charissimi deus. mediante sanguine bedi: capre: seu agni. s. Jesu christi: populū suum in egypto. i. in hoc mundo a morte peccati saluat ⁊ preseruat. Quia ꝑcerto ille domus. i. ille cōscientie que isto sanguine p passionis memoriā intingūtur. a deo transeunte angelo non ledunt. sed p timore sanguinis illese sanet libere dimittunt. Unde Exo. xij. Cumviderit sanguinem in supliminari ⁊ in vtroq̄ poste transcendet ostium dom⁹: ⁊ non sinet angelum pcutientem ingredi domos vestras. Et breuiter in lege antiqua p sanguinē ⁊ per sanguinis immolationem peccata dimittebant. leprosi et immundi purificabant. ⁊ deo boies placabant. Quia. s. de⁹ pī irat⁹ de humano genere pdito: nō ante fuit placat⁹ nec homini reconciliat⁹ q̄ sanguis xp̄i sibi in cruce exhibit ꝑsentatus. Quia videlicet sanguis xp̄i est ⁊ fuit causa placationis ire diuine ⁊ reconciliationis humane. Juxta illd̄ Col. j. Omnia pacificans p sanguinem crucis eius que in terris sunt ⁊ que in celis. Unde de effusione ist⁹ sanguinis potest dici illud Leui. j. Sanguinē fundent sup altare filij aaron. Ad literam em̄ filij aaron. i. ꝓcipes sacerdotū fuerunt causa effusionis ihus sanguinis benedicti. Jste igit̄ sanguis est expiatiu⁹ omnis iniquitatis: i sanguine inquit. Un̄ apls ad Hebre. ix. Si em̄ sanguis thaurorū aut vitulorum ⁊ cinis vituli aspersus: inquinatos sanctificat ad emūdationē carnis: quanto magis sanguis xp̄i emundabit cōscientiam nostram ab operib⁹ mortuis: sanguis xp̄i inq̄t. Qui est effusus septies in scriptura contra septem maculas mortalium peccatorū. homo em̄ erat maculat⁹ In genitalib⁹ p carnis concupiscentiam. Intus in sanguine per iracundiam. Extra in carne p gule lasciuiam. Supra in capite per superbiam. Exterius in manibus per auariciā. Infertius in pedibus p accidiam. Interi⁹ in corde p inuidiam

Sed ꝑcerto cōtra istas septem maculas: christus septies sanguinem suum distillauit. Primo a genitalib⁹ in circūcisione contra peccatum luxurie. Luce. ij. Secundo a sudore in oratiōe contra peccatum ire. Luce. xxij. Quia. s. ira nimia facit quandoq̄ sudare. Et de xp̄o legitur Luce. xxij. Or factus est sudor eius sicut gutte sanguinis decurrentes in terram. Tercio in carnis flagellatione contra peccatuz gule. Math. xxvij. Gula enim nimis delicate nutrit carnē Quarto a capite in spinarum coronatione contra peccatum superbie. Math. xxvij. Quinto a manibus in clauoz infixione contra peccatum auaricie: ibidem tunc enim fuerunt manus extente ⁊ aperte. Sexto a pedibus in ipsoz conclauatione contra peccatum accidie. ibidem. tunc em̄ fuerunt pedes puniti. p eo q̄ ad bonum sunt nimis tardi Septimo a corde in lateris effossione. contra peccatū inuidie. Ex istis ergo membris christi sanguis ꝓfluxit: q̄ sicut dictum est: ab omnibus maculis nos lauit. ⁊ inquantū in se est: nos lauare continue non desistit. Quia sicut d̄r Apoc. vij. Sancti lauerunt stolas suas. i. animas ⁊ conscientias ⁊ candidas eas fecerunt in sanguine agni. Unde apocalip. j. Lauit nos a peccatis nostris in sanguine suo. In cuius septemplicis loture figura dicit̄ Leui. xiiij. Or sacerdos aspergebat eum qui a lepra mundat⁹ erat septies cuz sanguine passeris occisi ⁊ cum aqua. Ista est igit̄ vt dictuz est sanguis expiatinus omnis iniquitatis in sanguine ingt

Deinde dico q̄ iste sanguis dicit̄ preciosus. quia dissolutiu⁹ nostre captiuitatis: eduxisti inquit vinctos tuos. Christi em̄ sanguis non solum humanum genus a vicioz fecibus mundauit: q̄nimmo sanctos patres qui inferno tenebantur vincti. de captiuitatis vinculo liberauit. Sanguis enim birci banc habet ꝓprietatem. q̄ dura solet frangere ⁊ compacta ⁊ solida relaxare. Unde de sanguine birci legit. q̄ q̄uis adamas sit lapis durus ⁊ solidus: intantuz q̄ nec ferro nec calibe potest frangi: si tamen cum dicto byrcino sanguine primitus humectet: facliter sculpitur: frangitur ⁊ quassat. Sic reuera charissimi q̄uis vincula q̄bus tenebant antiqui sancti patres in captiuitate demonis ⁊ inferni essent recte adamantina: hoc est dictu: indissolubilia: fortia ⁊ firma. intantū q̄ nec ferrū. i. nulla potetia poterat frāgere vel etiam aperire (sicut in fabulis poetaz dicit. q̄ vulcanus faber iouis cum inuenisset vxorem suā venere pcubentem cum marte. ligauit eos catbena adamantina. Jta q̄ diuidi ab inuicem nequiuerūt quousq̄ omnib⁹ dīs celestibus ridiculum facti fuerunt. Quia. s. de venus. i. anima peccatrix. cum marte. i. cum vitio mediante viro suo vulcano. i. dyabolo primo catbena adamantis: hoc est dictu: cum vinculo indissolubili ligata extitit: ita q̄ omnibus dīs celestibus ridiculum facta fuit. Treñ. j. Viderunt eam hostes ⁊ derisserunt sabbata eius. Quia sicut dicit Hiere. xvij Peccatum iuda scriptum est stilo ferreo in vngue adamātino) Sed quid? ꝑcerto quando sanguis birci. id est christi (q̄ fecz fuit bircus inquantum venit in mundum in similitudinem carnis peccati. fm apostolum ad Roma. viij. ⁊ qui etiam p peccatis hominū est oblatus. sicut dicit d̄ birco Leui. xvj.) fuit effusus. istud adamantinum vinculū fuit fractum: ⁊ humanum genus de inferni carcere liberatū. eduxisti inquit vinctos tuos. Unde etiam de⁹ pater de xp̄o dicit Esa. xlix. Seruaui te ⁊ dedi te in fedus populi mei vt suscitares terram ⁊ possideres hereditates dissipatas ⁊ diceres his qui vincti sunt exite: ⁊ q̄ in tenebris sunt reuelamini. Et ista bene figurata sunt. Exodi. xiij. vbi dicit q̄ per transitum maris rubri populus israbel fuit de captiuitate egyptiaca liberatus. Ware enim rubeum christi sanguinē signat: quod in colore fuit rubeum: ⁊ in effusione fuit amarum. Jpe enim christus figuratus fuit Apoc. xix. vbi dicit q̄ ille qui sedebat in equo albo cui nomen erat fidelis ⁊ verax qui habebat in capite suo multa dyademata: ⁊ habebat in femore suo scriptū. rex regum ⁊ dominus dominantium: ⁊ vocabit̄ nomen eius verbum dei: habebat vestes aspersas sanguine ⁊ apprehendit bestiam ⁊ posuit eam in stagnum ignis ⁊ sulpburis ⁊ exercitus qui in celo sunt seq̄bantur eum in equis albis. Quia christus qui fidelis et verax rex regum ⁊ verbum dei dicit̄: ⁊ qui omnium dignitatum dyademate coronatur: post̄q̄ vestem humanitatis in cruce aspersam sanguine habuit. Esa. lxiij. Quare ergo rubrum est indumentum tuum. respondet. Aspersus est sanguis eorum super vestimenta ⁊ omnia indumenta mea inquinaui. Post̄q̄ ibi de bestia lucifero triumphauit. eumq̄ in stagnum ignis ⁊ sulpburis condemnauit. Ipse super equum album glorificate humanitatis resurrexit. ⁊ exercitum celorum. id est conuentum sanctorum patrum sequētium post se duxit. quos. scz in stolis albis immortalitatis de inferno eripuit ⁊ eduxit. eduxisti ergo vinctos tuos. ꝑs. Eduxisti me de lacu miserie ⁊ de luto fecis. Jste igit̄ ē sanguis dissolutiuus nostre captiuitatis. Deniq̄ dico q̄ ille sanguis preciosus est. quia vacatiuus dure ꝓfunditat̄ scz inferni ⁊ peccati. quod. s. ostenditur cum dicitur. de lacu. Infernus enim dicitur lacus Ratione profunditatis. Ratione feditatis. Ratione capacitatis. ꝑs. Estimat⁹ sum cum descendentibus in lacum. factus sum sicut homo inter mortuos liber. Istum igit̄ lacum sanguis xp̄i euacuauit. inquantum sanctos patres exinde vtus sanguinis ei⁹ liberauit. Apoca. xiiij. Et calcat⁹ est lacus ⁊ exiuit sanguis de lacu vsq̄ ad frenos equoz. Insuper dico q̄ iste sanguis est preciosus. q: restitutiu⁹ nostre hereditatis ⁊ b̄ ondit̄ in verbo testamenti tui. Quia sicut in testamento ⁊ in virtute testamenti hereditas aduenit heredi fm iura. Sic virtute sanguinis xp̄i hereditas gratie ⁊ glorie aduenit generi humano. Marci. xiiij. Hic est sanguis noui testamenti. i. eterni sacramenti. Quia sicut dicit ad Hebre. ix. Christus per ꝓprium sanguinem introiuit semel in sancta: eterna redemptione inuenta: quasi dicat. sanguis xp̄i est causa quare in sancta. i. in paradisi tabernaculo potest intrari. Et ideo sicut videm⁹ q̄ ille q̄ est instit̄utus heres in testamento est diligens de testameneo seruando. ne forte p̄dito testamento p̄dat pariter ⁊ hereditatem. Sic vere cuz nos simus instituti heredes vite eterne in testamento sanguinis xp̄i: vel in isto sanguie xp̄i testamti valde debem⁹ eē diligētes de isto testamto in scrinio nr̄i pectoris p deuotiōz seruando: ⁊ nunq̄ a memoria dimittendo: vt sic ōs semp

dicat illud Matb. xxvj. Hic est sanguis meus noui testamenti. Merito sanguis est habendus ⁊ in memoria retinend⁹. Teste enī Auicenna. Animalia habentia sanguinē multo sunt nobiliora: maiora: meliora ⁊ notabiliora nō habentib⁹. sicut pz de aialib⁹ corpis citi: corpis anulosi. Cialia enī habentia sanguinē habent pulmonē: habēt medullā: habent cor. q̄ tñ nō habentib⁹ deficere dinoscuntur. Sicvere kñi illi q̄ in se hñt sanguinē xpi p deuotionez ⁊ cōpassionē: sunt in virtutib⁹ maiores: in moribus meliores ⁊ in viribus fortiores. intantū q̄ isti habent cor discretōis ad recte medicandū. pulmonē deuotiōis ad sanctū spiritū attrahendum. medullam cōpassionis ad benigniter alijs succurrendum ⁊ ad alios misericorditer nutriendū. Quia breuiter talis sanguis est causa vite: causa clementie: causa vigoris ⁊ constantie contra dyabolum. Causa vite dico. Ezechiel. xvj. Dixi tibi in sanguine tuo. s. viue. Clementie etiā. Roma. iij. Posuit deus pp̄iatorē in sanguine. Constantie insuper. Ad. j. Macha. vj. q̄ elephantib⁹ pugnatur: vt sez ad plium animarent oñ derūt eis sanguinē vue ⁊ mori. Habeam⁹ igit̄ in mente istud testamentū. s. sanguinem xpi ⁊ ei⁹ passionē. qz. s. sine isto testamēto. i. sine isti⁹ sanguinis memoria impossibile est hereditatem paradisi haberi vel ad gloriam celi adipisci. Ad Hebre. ix. dicit̄. q̄ testamētum in mortuis confirmatum est. Unde nec primū quidē sine sanguine dedicatum est. patet igitur charissimi q̄ sanguis xpi Restaurauit eternam hereditatem. Uacuauit interni pfunditatem. Dissoluit nostram captiuitatem. Expiauit omnem iniquitatem. Et ista sunt quatuor membra auctoritatis. Patet igit̄ q̄ in scriptura inuenit̄ sanguis voluptatis pciosissimi. Secundo principaliter dico q̄ in scptura inuenit̄ sanguis dulcoris virtuosissimi. s. sanguis gratie. Gratia enī est in anima sicut sanguis in corpore. qz. s. sicut sanguis corpori dat vitam. sic gratia anime. Et sicut videmus q̄ sanguis causat In carne calorem. In vultu rubor em. In actu vigorem. In intellectu subtilitatem. In affectu pietatem. In manu largitatem. In voce iocunditatez Sic vere diuina gratia causat interius calorem charitatis Exterius colorem seu ruborez verecunde honestatis. Vigorem virtuose operationis ⁊ pbitatis. Splendorem discrete subtilitatis. Dulcorem pietatis. Valorem largitatis Canorē iocunditatis. Ad̄ versus. Naturales dicūt q̄ sanguine⁹ est. Larg⁹ amans hylaris cantās rubeiq̄ coloris. et breuiter sanguis iste est vita ⁊ spūs ipsius anime. Quia sicut dicit̄ Leui. xvij. Anima omnis carnis in sanguine est. anima inquit. Juxta illud Ezech. xvj. In sanguine tuo vive. Corpus enim si perdat sanguinem statim moriē. sic anima q̄ per peccatum perdit gratiam. Quia sicut dicit̄ Ezech. xviij. Anima que peccauerit ipsa moriet̄. Et aduerte q̄ sm Auicennā. animalia carentia sanguine multo plures habent alas ⁊ pedes q̄ animalia sanguinē habentia. sicut patet de istis vermibus: erucis. papilionib⁹ ⁊ similib⁹. Tanta est virtus sanguis vt dicit q̄ natura in animalibus habentibus sanguinem p pauciora instrumēta potest operari q̄ in nō habentib⁹ p plura. Ad denotandū q̄ sanguis gratie facit animā paucioꝝ⁹ esse contentam. illi aūt q̄ isto sanguine carent. s. peccatores multis abundant pedibus malarū affectionum: ⁊ multis alis diuitiarum ⁊ tēpaliū possessionum. Jō bene dicit̄ Deutro. xxij. Oz deus constituit pplm suuz sup excelsam terrā vt sugeret mel de petra ⁊ vt sanguinem vue biberent meracissimū. Iste est ḡ sanguis dulcoris virtuosissimi. s. sanguis gratie. Tercio pn cipaliter dico q̄ in scriptura inuenit̄ sanguis doloris luctuosissimi. ⁊ iste sanguis est moꝛs ⁊ pena martyrum ⁊ bonorum que p sanguinē denotat̄. qz. s. sanguis non sine dolore extrahit̄: ⁊ p extractionem homo moriē. Et iō p sanguinē mors ⁊ pena merito designat̄. ō quo Gen. iiij. Vox sanguinis fratris tui abel clamat ad me de terra. Effusio enī sanguinis iniusta semp clamat iusticiā ⁊ vindictā ad cui⁹ clamorem deus taliter excitat̄. q̄ sine vindicta transire effusionem sanguinis non patit̄. Juxta illud pś. Ultio sanguis seruoꝝ tuoꝝ q̄ effusus est introeat in conspectu tuo. Und̄ etiam ipse dñs dicit Gen. ix. Quicunq; fuderit humanuz sanguinē. fundet̄ sanguis ipsius. Et q̄ plus est ipse dicit illud q̄ nō tñ de manib⁹ boim: sed etiam de manibus bestiarū est vindicta humani sanguinis req̄renda. Unde etiam de harpia legimus q̄ cum boiem occiderit: tandez videns vultum suū virgineū in aqua ⁊ ppendens animal sibi sile occidisse: intantuz dolet q̄ mori dicit̄ p dolore. Dei etiam iusticia nō patit̄ q̄n q̄ hominē iniuste occiderit. morte consimili ledat. Apis enim que aculeū infixerit: nequaq̄ amplius fructū facit: quimmo cito moriē atq̄ perit. Sic vere homo qui gladio animā pungit. morti necessario subiacebit. quia sicut dicit̄ Mathei. xxvj. Qui gladio percusserit: gladio peribit. Quod tamen nō attendunt quidam. q̄ ad sanguinem fundendum cōtra naturam idclinant̄ ⁊ in occidendo ⁊ vulnerando alios delectant̄. ⁊ scire vel posse interficere gloriant̄. Isti sunt quorum pedes ad malū currunt ⁊ festinant vt effundant sanguinem. Prouerbiorū. j. Isti deberent attendere q̄ animalia crudelia q̄uis sitiant sanguinem nunq̄ tamen sitiunt sanguinem aliorꝝ sibi similium. qz. s. animalia sui generis vel sue speciei non occidūt Isti tamen illos q̄ sunt eiusdem nature cum eisdem ⁊ xpi ami homines sicut ipsi. vulnerant ⁊ occidunt. alios ꝛo qui sunt sibi dissimiles in moribus ⁊ in fide. vicz saracenos. cōtra quos deberent vertere iram suam. nō fatigant neq̄ ledunt. Isti assimilant̄ quibusdam hominibus cuiusdā patrie quam Solin⁹ li. de mi. mun. notat de q̄bus dicit ibidē q̄ sunt famuli dee martis ⁊ in honore ipsius enses adorāt ⁊ homines ipsis ensibus sacrificant. ⁊ humanum sanguinem eis. Et reuera charissimi tales sunt illi qui de ensibus faciunt deos suos. qui plus gloriant̄ in ensibus ⁊ lanceis: q̄ in q̄busc̄uq; bonis operibus. Isti enim homines sacrificant ipsos impie occidendo ⁊ p enses eorum sanguinem effundendo. Isti enī sunt q̄ immolant boies vitulos adorantes. Osee. xiij. Isti sunt q̄ effuderunt sanguinem innocentem. sanguinē filioꝝ suoꝝ ⁊ filiaꝝ suaꝝ quam sacrificauerunt sculptilibus chanaan. pś. Et iō bodie interfecta est terra a sanguinib⁹. q̄n maledictum. furtum. adulterium ⁊ mendacium inundauerunt sup terram. ⁊ sanguis sanguinem tetigit. Osee. iiij. Iste est igit̄ sanguis doloris q̄ est luctuosus. Quarto dico q̄ in scptura inuenit̄ sanguis sudoris q̄ est laboriosus. Et iste est sanguis substantie temporalis. que p eo sanguis dicit̄. q̄ humana vita ex eo sustentat̄. Uerūtamen sicut videmus q̄ aues impie sanguinē viuunt. ⁊ hoc cum alieno non suo. ⁊ tamen ille aues nobiles nuncupant̄. Sic homines iniqui de sanguine innocētium. i. de substantia pauperū viuunt. ipsamq; vt p rapinā vel p vsuram devorant ⁊ ebibunt. q̄dam. s. violenter ⁊ apte devorando per rapinam more leonis. De quo Nume. xxiij. Non accubabit leo donec rapuerit predam ⁊ occisorum sanguinem bibat. Quidam occulte ⁊ fraudulenter sugendo per auariciam et vsuram sicut sanguisuga. Unde Prouerbiorum. xxx. Sanguisuge due filie sunt dicentes. Affer affer. Sanguisuge enim sunt vsurarij. qui impcepti biliter sanguinem temporalis substantie nobis auferunt. ita q̄ exinde nobis vacuatis ipsi grossi ⁊ pleni fiunt. Esaie j. Manus vestre sanguine sunt plene. Et Esaie. xv. Atque dibon replete sunt sanguine. Isti sunt q̄ vehementer emūgunt. ⁊ ideo eliciunt sanguinem. Prouer. xxx. Isti sunt viri sangainum ⁊ dolosi q̄ vt communiter non dimidiant dies suos. Ista potissime sunt contra crudeles pncipes ⁊ prelatos q̄ sunt sicut leo ⁊ aq̄la. que reges sunt animalium et auium. qui ipsa q̄bus principant̄ solent occidere. ⁊ se d̄ eorum sanguine impinguare. Sic vere isti ad bocvident̄ esse reges ⁊ principes aliorum. vt eos per iniustas exactiones temporaliter occidant ⁊ de sanguine sue temporalis substantie se impleant. Et de hoc Judith. viij. Jam ordinant vt occidant pecora sua ⁊ sanguinem eorum bibant. Iste ē igitur sanguis sudoris qui est laboriosus. Et sic patet q̄ sanguis in bono significato signat multipliciter in scriptura.

Sed adhuc in malo significato nota q̄ in scriptura multipliciter malus sanguis inuenitur. videlicet Sanguis

Luxurie ⁊ carnalitatis. Item inuenit̄ sanguis carnalitatis ⁊ luxurie. Per sangui-
Nequicie ⁊ iniquitat̄. nē ei intelligit̄ petīn luxurie.
Seuicie ⁊ crudelitatis. qd̄ ad modū sanguinis macnlat ⁊ corrumpit. Ad̄ de luxurioso pōt dici illd̄ qd̄ de Holoferne a miere occiso d̄: Judith. xiij. Oz inuenerūt cadauer sine capite holofernis in

suo sanguine voluptatū. Isti ēm videnť similes illi serpenti q̄ dicť emorrois. qui morsu facit sanguinez fluere vsq; ad mortem. Quia. s. quos dyabol⁹ p tentationem luxurie mordent. fluxu sanguinis carnalis voluptatis ip̄os inficit ⁊ corrumpit. Exo. iij. Quicquid hauseris de flumine vertet in sanguinē. Tum sancti ⁊ iusti bene cauent ab isto fluxu sanguinis. Habent ēm lapidem p̄ciosum topazion. qui dicť sanguinem stringere. Hoc est dictu. virtutem castitatis. q̄ nō p̄mittit isti⁹ sanguinis corruptionem sentire. q̄. s. isti nō ex sanguinib⁹ neq; ex voluntate carnis neq; ex voluptate viri: sed ex deo nati sunt Joh. j. Iste est sanguis carnalitatis ⁊ luxurie. Iste aūt sanguis nō solū se extendit ad luxurie infectionē. immo etiā ad nimiā carnis affectionem Sanguis ēm si supabundet. dicť oculos obscurare. acuti em etiam gladij dicť hebetare. Sic vere sanguis carnalis affectionis. oculum recti iudicij puertit ⁊ acutię iusticie cō fundit. Ām Petro dictum est Mat. xvj. Beat⁹ es symon bariona. q̄ caro ⁊ sanguis non reuelauit tibi. Item inuenť sanguis iniquitatis ⁊ nequicie. ⁊ ille est sanguis iniq̄tatis culpe. q̄ in fine corrumpit animam. de quo Esaie. lix Manus vestre pollute sunt sanguine. Item inuenitur sanguis crudelitatis ⁊ seuicie. ⁊ ām hoc viri impij ⁊ crudeles dicunť viri sanguinum seu viri sanguinolenti q̄. p numero habent fundere sanguinem. de quo dicť. iij. Reguz. ij. Effuderunt sanguinem belli in pace. Et tm̄ isti deberent timere illud Esa. ix. vbi d̄r. Or vestimentū mixtuz sanguine erit in cōbustionem ⁊ cibus ignis. Sz de isto sanguine supra visum est. sufficit.

Sapientia. Sapiens.

Nota q̄ sapientia dicť a sapere. ⁊ etiam a sapore. ām Jsid. in li. etbi. Quia ingt sicut gust⁹ d̄r a discretiōe ciboz. sic sapientia a cognitiōe rerum ⁊ causaz. Et est dīa inter sapiam ⁊ sciam ⁊ prudentiā. Quia sapientia ꝓpie d̄r de eternis ⁊ intellectualibus. Sciētia de naturalib⁹ ⁊ rōnalib⁹. Prudētia vo de būanis ⁊ agibilib⁹. Sepe tm̄ sit q̄ sapia accipiť p quolibet p̄dictoz. Et iō notem⁹ q̄ in scptura m'tiplex sapia inueniť. s. Sapia

Jncreata. Prima est diuina ⁊ superior.
Jllustrata Secunda est humana ⁊ interior
Obfuscata Tercia est mundana ⁊ exterior
Deprauata Quarta est dyabolica ⁊ inferior seu deteriox.

Est dico sapientia superior q̄ est increata. ⁊ sic sapientia nihil aliud est q̄ ꝑ sona filij. q̄. s. sapia filius est patris. Ille ēm est sapientia Jncreata. Jncarnata. Jnscrutabilis Jnfallibilis. Jncreata dico. de quo Eccli. xxiiij. Sapientia laudabit animam suā. Et sequiť. Ego ex ore altissimi p dij p̄mogenita ante omnē creaturā. Jncarnata. Job. xxxviij. Quis posuit in visceribus bois sapientiam. Jnscrutabilis etiā. Unde ad Ro. xj. O altitudo diuitiaz sapientie ⁊ scientie dei q̄ incōprehensibilia sunt iudicia eius ⁊ inuestigabiles vie eius. Et Esa. xl. Neq; est inuestigatio sapie ei⁹ Jnfallibilis insup. Quia sicut dicť in ps. Sapientie ei⁹ nō est numerus. Et sic deus habet sapiam Jncreatam quantum ad paternam generationē. Jncarnatā q̄tum ad maternam obumbrationem. Jnscrutabilem q̄tum ad iudeorum excecationē. Jnfallibilem q̄tum ad creaturarum dispositionem. Quia breuiter iste sapiens corde est ⁊ fortis roboze. Jsta est ergo sapientia increata que est superior. ℔ quia indignus sum aperire os ad loquendum de ista sapientia infinita. Jurta illud Prouer. xxiiij. Excelsa est stulto sapientia. in porta nō aperiet os suū. iō p̄termitto. Est etiam sapientia illustrata q̄ est interior. ⁊ ista est sapientia virox sanctoz ⁊ iustoz. q̄ scīūt ⁊ sapiunt illa q̄ ptinent ad salutem. de q̄b⁹ Prouer. xxiij. Esto sapiens ⁊ dirige in via animā tuā. Est insup sapientia excecata que est exterior. ⁊ ista est sapientia mundi. q̄ q̄tuis videať esse videns. est tamen ceca in illis q̄ ptinent ad salutem. de q̄. j. Cor. iij. Sapientia hui⁹ mundi stultitia est apud deum. Et est sapia deprauata. ⁊ ista ē sapia dyaboli. q̄ q̄tuis de se sit valde limpida est tm̄ p malitiā valde turbida. Ām dyabolo d̄r Ezec. xxviij. Perdidisti sapiam in decoze tuo. Quia sicut d̄r Jac. iij. Jsta est sapia terrena animalis ⁊ dyabolica. His igitur p̄missis ⁊ omissis dicam⁹ solū de illustrata sapientia. s. vera ⁊ vant. diuina ⁊ mundana. Et dicam⁹ q̄ sapientia ē ꝺtus per quam ānime res sapiunt ꝓut dñt. ⁊ sic sapientia dicť a sapio. pis. q̄ res ei sapiunt ꝓout sunt. ām Bern̄. Uel a sapore. q̄ ista distinguit de sapore seu de virtute et conditione rerū. Unde Eccli. vj. d̄r. q̄ sapientia ām nomē eius. sapidā habet sciam. Et Bern̄. dicit. Jnueniſti inquit sapientiam si prioris vite peccata deflcas. si hui⁹ seculi desideria paruipendas. si eternam beatitudinem toto desiderio concupiscas. inueniſti sapientiā. si boz tibi singula sapiunt ꝓut sunt. Jsta est igit̄ sapientia ꝓprie sapida. s. considerare ⁊ cognoscere vnamquāq; rem ām suū valoze. ⁊ istā sapientiā ꝓculdubio debem⁹ habere ipsamq; si defuerit p curare. Etiam animalia bruta quodā instinctu nature dant nobis exemplum intendendi sapientie. sciunt ēm nociua fugere. remedia querere. ⁊ cōtra pericula futura vtilia ꝓcurare. Nocua dico fugere. Ūn̄ de apibus legim⁹ q̄ loca fetida fugiunt ⁊ dimittunt. Remedia querere ⁊c. Unde de cervo legimus q̄ si vulneratus fuerit. dyptānū comedit: ⁊ de corpore sagittam expellit. De cane etiā. q̄ gramen comedit ⁊ sic humores corruptos euomit ⁊ periculum euadit. Utilia etiam ꝓcurare. Unde de formica videmus q̄ sapienter illud in byeme comedit qđ in estate congregauerat. Idem legit̄ de mure auentano. q̄ d̄r marmota. Et iō ad cōsiderandum istoz sapientiam monet sapiens Prouer. vj. Vade ad formicam o piger ⁊ considera vias eius: ⁊ disce sapiam. Exemplo igit̄ istoz q̄ sapiens esse voluerit. vicioꝝ pericula precauebit. ⁊ si peccare eum contigerit. penitentie remedium adhibebit. ⁊ cōtra futura infortunia virtutum copiam congregabit. ⁊ spūalia comoda ꝓcurabit. Et sic d̄r Prouer. x. Qui cōgregat in messe fil⁹ sapiens est Ubi aduerte q̄ tria requirunť ad hoc q̄ sapiens possit q̄s esse. videlicet. Subiugatio ꝓprie affectionis. Emulatio moralis ꝓfectionis. Uendicatio finalis saluationis. Primū ꝓbat nomen subiectiuum filius. Secundū nomen coniunctiuum. congregat. Tercium nomen refectiuū. in messe. q̄ ꝓculdubio ad sapientem pertinet. Humiliter affectus subiugare. Filius. Utiliter virtutes coniungere. cōgregat Fertiliter premia reportare. in messe. Per primū vicia corrigunť. Per secundū merita colligunť. Per tercium premia eligunť. Dico primo q̄ sapientes debent subiugare cordis affectionem. quod ostendiť cum dicť. Filius. Filius enim est nomen timoris. obedientie. subiectionis ⁊ discipline. Filius enim naturaliter est subdit⁹ patri suo. ad denotandum q̄ ille qui vult esse sapiēs. debet se subiicere d̄o prelato ⁊ alijs maioribus. ⁊ affectionem cordis sui debz p rōnem frangere. ⁊ ipsam rationis legibus subiugare. sicut eni dicť Prouer. x. Fili⁹ sapiēs letificat p̄rem. Et iō ꝓuerbio. xxiij. docet dominē esse sapientem ⁊ filiū di. Audi fili mi ⁊ esto sapiens ⁊ dirige in via animam tuam. Sequitur Audi patrem tuū q̄ genuit te ⁊c. Nullus ēm ꝓprie p̄t esse sapiens. nisi sit filius. i. nisi sit sub discipline regulis constitutus. ⁊ ideo qui nulli volunt subesse. neq; aliquibus legibus subiacere. ⁊ ꝓprie prudentie consentire. ⁊ sibi soli credere. nunq; possunt esse sapientes. Talibus d̄r Esa. v. Ue qui sapientes estis in oculis vestris. ⁊ coram vobismetipsis prudentes. Isti sunt p̄sumptuosi qui omnia volunt facere ām ꝓprium caput q̄ siles sunt freneticis: q̄b⁹ videť q̄ ipsi vident mirabilia. q̄uis penitus cibil videant. nec possibile est q̄ aliud deť eis intelligere q̄ qđ in fantasia concepерunt. Tales sunt multi q̄uis nihil penitus sciant. ipi tm̄ credunt se mirabilia scire. q̄nimmo alioz sapientiam solēt cōtemnere. ⁊ suam quę nulla est solent alijs anteferre. Cōtra istud dicť. j. Corin. iij. Si quis vult sapiens esse in hoc seculo. stultus fiat vt sit sapiens. Et prouer. iij. dicitur. Me sis sapiens apud temetipsum ⁊ ne imitaris prudentie tue sed sapientie tue pone modum. Dico igitur q̄ ille qui vult esse sapiens. debet subiugare cordis elationem. Filius inquit. Et nota si vis q̄ ad filium sapientem Pertinet

Diligenter audire.
Dulciter assentire.
Supbe nō sentire.
Maioꝝ obedire
Cū bonis cōuenire

Jsta ēm q̄nq; faciunt boiem sapientem. s. diligenter audire Eccl. vj. Si dilexeris audire sapiēs eris Idem cōsulit Prouerb. xxij. Filī mi inclina aurē tuā ⁊ audi vba sapientū. Item dulciter assentire. ptinet ēm ad sapientē non repugnare omib⁹ que dicunť. ℔ assentire bis q̄ fuerint rō-

mis. Ñ Thob.iiij. Consiliū a sapiente perq̃re. et Eccl.iiij. Sapientia t scientia sensus t doctrina in ore sensati. Sequitur. Nō p̃dicas verbo veritatis ullo mō. Ite sapientis est superbe no sentire. Ñ Job.xij. Utinā taceretis vt putaremini sapientes. Item sapientis est maiori obedire. de quo Prouer.x xviij. Qui custodit legem fili⁹ sapiens est. custodit legem inquit.i.q̃ obedit legislatori. Item sapientis est cum bonis cōuenire. Prouer.xiij. Qui cū sapientib⁹ graditur sapiens erit. Et sic p certo q̃ ista quinq; habuerit. filius sapiens erit. ita q de ipso potent dici illud.ij. Paral.ij. Benedictus dñs q̃ dedit dauid filium sapientem t eruditum Pz igit q ad sapientē ptinet subiugare corpis affectionē vel mentis elationē. filius inq̃t. Scdo dico q ad ipm ptinet emulare mor pfectionem. cōgregat inq̃t. q.s. anima sua prudentia congregant flores t mella sicut apes. t sicut hericius cōgregat poma. sicut formica q̃ congregat grana. Cōgregare em est officiū sapientū. sicut dispergere stultorū. Quia vere si sapientes esse volumus⁹. debem⁹ flores gratiar. grana meritor. poma t mella virtutum in pona proprijs cōgregare. cōgregat inq̃t. Ñ puer.vj. Vade inq̃t ad formicā o piger t discе sapientiā. q̃ cum non habeat ducē. aut p̃ceptorem. nec p̃cipē. parat in estate cibū sibi. t congregat in messe qđ comedat in hyeme Et possum⁹ notare q sapientes dñt congregare t accumulare in seipsis Virtutem

Amoris.
Timoris
Vigoris
Doloris
Fidelitatis
Humilitatis.
Sedulitatis.
Taciturnitatis.
Patiētie t stabilitat⁊.
Severitatis.

Isti ergo aggregant virtutē amoris t dilectōis. q̃ isti sunt q̃ sicut dicit puerb.vij. Dicunt sapientie soror mea es. t prudentiā vocauī amicam meā. Item virtutem timoris t concussionis. q̃ sicut dicit in ps. Et puer.j. Principiū sapientie timor dñi. Item virtutem vigoris t durationis. Proverb. xxiiij. Vir sapiens fortis est t vir doct⁹ robustus t validus. Item virtutem mestoris t contritionis Quia sicut dicit Eccls.vij. Cor sapientis vbi tristicia. Itē aggregant virtutem fidelitatis. ps. Testimoniū dñi fidele sapientiam p̃stans parvulis. Item virtutem humilitatis. p uerb.xj. Ubi humilitas ibi est sapientia. Item virtutem sedulitatis. q̃.s. sapientes sunt sedulī ad obediendum deo t ad mandata ipsius faciendum. Ñ Ero.xxxv. Quis vīm est sapiens veniat t faciat qđ dominꝰ imperauit. Itez virtutem taciturnitatis. Eccli.xx. Nō sapiens tacebit vsq; ad tempꝰ. q̃nimmo sicut dr Prouer.xvij. Stultus etiā si tacuerit sapiens reputabit. Nam vt dr Eccli.xxj. In corde sapientum os illor. Item virtutem patientie t stabilitatis. q̃ sicut dicit Prouer.xix. Si corripueris sapientem intelliget disciplinam. Et puer.ix. Argue sapientem t diliget te Item virtutem severitatis. Prouer.xx. Dissipat impios vir sapiens. Patet igit q ad sapientem ptinet cumulare morum pfectionē. cōgregat inq̃t. Tercio dico q ad sapientem ptinet vendicare vite saluationem. in messe inq̃t. Ille em prie est sapiens q̃ de p̃missis suis scit bonam cōclusionem eligere. t q̃ de opib⁹ suis scit finem vtilem attingere. q̃ etiam de omnib⁹ q̃ facit scit lucrū t p̃mium acq̃rere. t qui p omnes vias quas tendit scit ad debitum portum t terminum puenire. Et psalmo dubio sapiens est ille q̃ scit taliter ordinare se actus t affectus suos. q̃ finem. terminū. portum cōclusionē t premiū glie paradisi novit finaliter reportare q̃ omnia ostendunt qñ dicit in messe. Messis em q̃ est tps in quo fit recollectio fructuū. t in quo agricola recipit premiū de laborib⁹ toti⁹ anni. signat paradisum in quo fructꝰ glie colligunt. t in quo labores bui⁹ vite remunerant. p uerb.vj. Congregat in messe vt comedat. Ista est em messis multa. operarij tñ pauci. Matb.ix. Quia.s. soli sapientes istā messem recolligūt. t ad istam pueniunt t attingunt. iuxta illud Prouer.iij. Gloriam sapientes possidebunt. stultor⁊ exultatio ignominia. Ista est em vltima t optima sapientia de q̃ dr Sap.vj. q̃ cōcupia sapie deducet ad regnū ppetuū. Ista est clara t q̃ nunq̃ marcescet sapia. Sap. ibidem.vj. Et sic patet quoniam sapiens prie est ille qui Attingit vite cōclusionem. Acquirit morum pfectionem. Deponit omnem p̃sumptionem. Potissime autem talis sapientia requiritur in p̃latis. Isti em q̃ non solum habent regere se. immo etiam alios. necesse habent maiori sapientia illustrari. sicut rex Salomon de seipso dicebat. Eccls.j. sapientia inquit pseverauit mecum t p̃cessi sapientia oīes q̃ fuerunt ante me in hierlm. t transiui ad contemplandū sapiam t̃c. Et ideo docet Sap.vj. Si igit inquit delectami ni in sedib⁹ t sceptris ppetuis o reges ppli diligite sapientiam vt imperpetuum regnetis. Et circa hoc pones q̃cquid volueris de sapientia seu prudentia prelator. Sic igit dico q est q̃dam sapia vtuosa. Sz adhuc dico q inuenitur sapientia viciosa. t ista est sapientia mundana. q̃.s. pollent hodie sapientes mdi. q̃ fm doctrinā saluatoris. prudentiores filijs lucis in generatiōe sua sunt. Luc.xvj. Ista em est sapia q̃ stultitia est apud deū. j. Cor.iij. Et possum⁹ notare q illa est prie stultitia multiplicatione. videlz. Quia

Generat mentis elationem
Inducit dei oblitionem
Incendit fratrū deceptiōz
Peruertit rectā intentionē
Procurat eternā damnatōz

Dico igit q mundi sapientia est mentis elationis generativa. Ut cōmuniter em mundi sapientes sunt supbi t p supbia alios vilipendunt. Ñ.j. Cor.viij. Scientia inflat. Charitas edificat. Exemplo bufonis q̃ oculos habet lucidos t valde pulcros. t tamen super omnia animalia istud est quod magis faciliter se inflat. Ad denotandum q illi quoruz visus per mundi sapientiam plus est clarus. animus per superbiam facilius fit inflatus. Elementa enim perspicua et lucida habent motum suum a centro ad circumferentiam semper enim volunt superius ascendere t etiā sursum esse sicut pz de aere t de igne. Sic illi q̃ lumine mundane sapientie sunt fulgidi. vt cōmuniter per superbiam sunt tumidi. semper enim volunt sursum ad eminentiam ferri. t alijs in omnibus anteferri. Quod bene advertebat sapiens qui dicebat Eccls.j. In multa sapiētia multa est indignatio. t qui addit scientiam addit laborem. Ista igitur mentis elationis est generativa. Deinde dico q dei oblitionis est introductiva. Constat enim q illi qui magis sunt q̃ seculo sapientes. sunt dei t illorum que ad salutem pertinent amplius ignorantes. Ille enim aues que vident clarius de nocte. vident obscurius de die. sicut patet de bubone t similibus. Ad denotandum q illi qui in nocte negociorum mundi clarius vident. in die virtutum ignorantius se habent. Hieremie.iiij. Sapientes sunt vt faciant mala. bene autem facere nescierunt. Breviter istud est hodie verum q illi qui sunt in mundi sapientia clariores. sunt i moribus deteriores. Aquila enim in visu ē clarissima. t tamē est in actibus impyssima t crudelissima. Dracones habēt oculos valde splendentes. t tamen sunt in veneno valde nocentes. Noctiluca de nocte videtur lucere. et tamen in rei veritate vermis est sine decore: qui ad nihilum potest valere. Revera charissimi tales etiam sunt qui oculos habent in secularibus clariores. t qui in nocte huius vite iudicantur sapientiores. quia procerto isti hodie more aquile sunt crudeles t rapaces t iniurios. more draconis autē inflammati t ambitiosi. more etiam noctiluce sūt vermes viles luxuriosi t ignominiosi. Isti igitur non sunt sapientes sed magis insipientes. Esa.xliij. Convertens sapientes retrorsum. t scientiam eorum stultam faciens. Ista est ergo dei oblivionis introductiva. Denicq; dico: q ista est omnis deceptionis machinativa. Ista enim sapientia ad nihil aliud ordinatur q̃ ad deceptionem proximorū. Ista est sapientia catti qui de nocte videt contra naturam animalium aliorum. nam tota malicia sua ad nihil aliud ē nisi ad mures explorandum t decipiendum: devorandum t comedendum. Sic vere charissimi sapiencia mundanorū tunc optima dicitur quando socios decipit. t contra ipos fraudes aręq; malicias machinatur. tota enim sapientia talium ad nihil aliud vacat. q̃ ad alios decipiendum. involuendum. t per vsuras devorandum. Ista enim est similis lapidi qui dicitur opalius qui portantis oculos acuit. ita q̃ clarius solito videt. circumstantium autem oculos ita illudit q̃ cum alios videat. ipse ab alijs non videtur. t iste est lapis qui dicitur hominem facere invisibilem. Quia vere sapientia mundi oculos intellectus possessoris sui solet clarificare. sed circūstantes solet decipere t p diversas malicias obfuscare. Alios enim vident t ipsi sunt invisibiles

quis.s.ipsi sciunt q̄d faciunt alij.z intentio eoꝝ tot z tantis malicijs palliat.q a nullo ꝓcipit aut videt. Et de hoc dr Jaco.iij. Nō est hec sapientia desursuz.sed terrena animalis z dyabolica. Verūtamen istud ꝑ experientiam ꝓbat q illi q ꝑ astutiam sapientie sue nō cessant alios decipe in fine taliter decipiunt.q de ptinentib⁹ ad salutem nihil cogitant nec meditant.sicut dicit Ezec.xxviij. Sapiētia tua z scientia tua hec decepit te. Est igit ista sapientia decepti onis machinatiua. Insup dico q ista sapientia est intentionis ꝓturbatiua. Perturbat em̄ z puertit in istis rectam intentionem.qd ptz.qz intentio istoꝝ dz esse in eternis.sp tū ponit in terrenis. Und isti sunt filij agar q̄ exq̄siuerunt prudentiam. Similes talpe que optime est sapiens ad se i terra regendum.sed non extra terram. Sic isti i terrenis z nō in spūalibus sunt sapientes.qz sicut dr Matb.xj. De⁹ abscondit hec a sapientib⁹ z prudentib⁹ z revelabit ea parvulis. Ultimo dico q talis sapientia est damnatiōis ꝑcuratiua. tales em̄ facilius damnant q̄ alij.z merito.qz qn to plus habent de rōne.tanto cum peccant plus merentur damnationem.sicut em̄ dicit Luc.xij. Seruus sciens voluntatem dñi sui z nō faciens plagis vapulabit multis. Et iō dr Dan.ij.q ꝓceptum fuit q interficerent sapientes babylonis.qz sicut dr Rom.viij. Sapientia carnis mors.sapientia aut spūs z par z vita. Et sic igit ptz quō sapientia mundi est damnatiōis ꝑcuratiua.intentiōis ꝓturbatiua. deceptionis machinatiua.dei obliuiōis introductiua. mētis elationis generatiua. Sufficit. Vide supra de prudentia.z infra de scientia.

Saturare. Satiare.

Nota q saturitas idē est q repletio.de qua supra satis est factum. Et possumus notare q saturitas sumitur in bono z in malo. Primo in malo.et sic dico q est saturitas Gulositatis. Crudelitatis. Iniquitatis. Mundane ꝑsperitatis. Dico q est saturitatis gulositatis. Et de ista Prouerbi.xxv. Comede qd̄ sufficit tibi ne forte satiatus euomas. Item est saturitas crudelitatis z ista est illa qua mali satiant̄ de penis alioꝝ. Job.xxxj. si non dixerunt viri tabernaculi mei q̄s det de carnibus ei⁹ vt saturemur. Ad etiā ptinet ad detractores q̄ recte satiātur z delectant̄ in diffamationibus alioꝝ.de q̄b⁹ Job.xix. Quare ꝑsequimini me sicut deus.z carnib⁹ meis saturami ni? Item est saturitas iniquitatis.z ista est illa qua mali sc̄ sutiant vicijs z pctis.de qua dr Ezec.xvj. Hec fuit iniquitas sodome sororis tue.saturitas z abundatia panis. ociū z superbia vire. Item dico q est saturitas mundane ꝑsperitatis.z ista est illa qua diuites replent̄ bonis z gaudijs b⁹ mundi.vicz.diuitijs tpalibus.delicijs corpalib⁹. Ista est q̄dam saturitas valde periculosa z etiam cā multoꝝ malorum. Ista em̄ talis est que Inflamat cordis affectionem. Inducit mentis elationem. Contemnit dulcem deuotōnē. Subuertit pacis quietationem. Excitat carnis corruptionem.

Dico q ista inflāmat mentis affectionē. Saturitas em̄ bonorum mundi z eorum repletio.sp portat secum desiderium magis habendi.ps. Manducaverunt z saturati sunt nimis.desiderium eoꝝ attulit eis. Quanto enim magis satiant̄ z replent̄ tanto magis sunt insatiabiles. semp enim crescit venter auaricie. Prouer.xiij. Venter impiorum insatiabilis. Folissimus em̄ canum nunq̄ ad plenū satiat.sic nec appetitus auaroꝝ. Esa.lvj. Canes impudentissimi ne scierunt saturitatem. Item dico q ista inducit cordis elationē. Satietas em̄ generat inflaturam. Sic de mundi ꝑsperitas generat supbiam. Osee.xiij. Saturati subleuauerunt cor suum z sunt obliti mei. Nota lupus saturatus nō querit nisi ludere.sic nec isti nisi mundi ludis z delicijs inbiare.z de deo penitus nō curare. Mich.iv. Saturatī sūt z impinguati abundauerunt in delicijs. Item dico q ista contemnit oēm deuotionem. Rusticus em̄ nimis saturat⁹ grossis cibarijs minus de sapore inuenit in delicatis. Sic illi q̄ grossis mundi bonis saturant̄.nūq̄ in bonis delicat⁹ z spūalibus delectant̄. Prouer.xxvij. Anima saturata calcabit fauum. Itē subuertit pacis quietationē. Sicut ei ille q̄ est satiatus z plen⁹ solet pati eructuationes z molestias in ventre. Sic ille q̄ pl⁹ debito in diuitijs satiat̄.penas.solli citudines z controversias sustinet in mente. Eccls.v. Saturitas diuitis nō sinit dormire eū. Itez ista excitat carnis corruptionē. Ut Iere.v. Saturati sunt z mechati sūt.z in domo meretricis luxuriabant̄. Et sic dico q saturitas prosperitatis facit multa mala.z ita pz q saturitas multipl⁹ sumit in malo. Sz adhuc dico q saturitas multipl⁹ sumit i bono.z sic dico q saturitas bona multiplex est. Det ei satiat bonos Spūali deuotione. Sacramentali refectione. Tempali afflictione. Eternali cōsolatione. Satiat inq̄t eos deuotione spūali. Un in ps. De petra melle saturauit eos. Item satiat eos refectione sacramentali.psal. Pluit illis manna ad manducandum.z pane celi saturauit eos. Item satiat eos tpali tribulatione. Job.x. Mō leuabo caput saturatus afflictōne z miseria. Item satiabit illos eternali consolatione.s.voluptate glorie paradisi. De quo Luce.vj.dr. Beati q̄ nunc esuritis qz saturabimini. Et David dicebat in ps. Satiabor cum apparuerit gloria tua. Illa ē igit̄ vera satietas.qz dum viuit homo nunq̄ replet cor bus manum. Juxta illud Eccls.j. Non saturat oculus visu.nec auris auditu. Sed tunc erit pfecte saturat⁹.qn̄ dns q̄ infinitus est satiabit hominem de seipso. Tūc dr illud ps. Salz Edent pauperes z saturabunt̄.z laudabunt dñm q̄ requirunt eum.viuent corda eorum in seculum seculi. Sufficit. Vide supra de replere.

Scandaliz. Scandalizare.

Nota q ꝓprie scandalu est illud qd̄ est causa vl occasio ruine. Scandalizare aut nihil aliud est q̄ ad aliq̄d offendere vl cām seu occasionē ruendi accipe vl bīe. Et est ꝓprie scandalum idē q obex obstaculū seu offendiculum. Et sic dico q scandalum pōt intelligi spūaliter illud qd̄ in via morus nos facit cadere vl errare. Un nota q inuenit scandalum

Cruoris.
Timoris.
Amoris
Tentatiōis.
Locutiōis
Operationis
Predicatiōis.
Conuersationis
Oppositionis;

Scandalum cruoris est peccatus infidelitatis.s.cultus idolorum.vl defectus credendi. Ipsa em̄ idola erāt alijs in scandalum z ruinam. Exod. xxiij. Si servieris dijs eorum erit tibi in scandalum. Xp̄us enim z crux isto modo dicuntur scandalum cruoris. inq̄ntum iudei nolentes credere offē derunt in istum.sicut in quendam lapidem quez pedibus concussissent.propter quod a fide ceciderunt.z per obstinationem retrorsum corruerunt. Unde.j. Petri.ij.dicitur.q Christus non credentibus factus est lapis offensionis z petra scandali. Unde.j. Corinthioꝝ j.dicitur. Predicamus xp̄m crucifixum.iudeis quidē scandalum.gentibus autem stulticiam. Et sic dico q idola fuerunt scandalum fatue eis credendo. xp̄s vero scandalum est ipsi fatue denegando. Scandalum timoris est quando per timorem aliquis corruit in peccatum. sicut fecerūt discipuli qui propter timorem mortis vel fugerunt vl Christum negauerunt. De quo Matbei.xxvj. Omnes vos in hac nocte scandalum patiemini in me. Scandalū amoris est quando amor alicuius rei est alicui causa peccati. Unde.j. Regum.xviij. dixit saul de Michol filia sua quā diligebat dr. Dabo inquit sibi vt fiat ei in scandalū. Scā dalum tentationis est quando tentatio vel suggestio dyaboli.vel etiam peccatoris est causa vel occasio delinquendi. Unde de talibus tentationibus dicit David in ps. loquens de demonibus di. Juxta iter scandalum posuerūt mihi. Scandalum locutionis est quando ex verbis alicuius accipit homo occasionem peccandi. Unde de incaute loquentib⁹ dicitur Eccli.xxviij. Mouissime peruertit os suum z in verbis suis dabit scandalum. Scandalum operationis est quando ex operibus alicuius alij scandalizant̄.z ad peccatum vel ad malam operationem inuitātur. De quo Mala.ij. Vos autē scandalizastis plurimos in lege.irritum fecistis pactum leui. Et loquitur malis sacerdotibus.quorum mala opera sunt scandalum aliorum z de bis potest intelligi illud Matbei.v. Si manus dextera tua scandalizat te eijce eam z projce abs te. Manus enim dextera est ille.ad cuius opera debemus habere exemplum.sed si iste male operando scandalizat te.eijce eū: z dimittit te. Juxta illud Matb.xviij. Que aut faciūt nolite facere. Scandalū ꝑdicationis est quādo doctor vel

predicator bene docet & male operat. inde scandalū i pplo generat. qui magis ad opa q̄ verba attendens. male faciendi auctoritatē sumit. & benefaciendi doctrinā contemnit Ita tales doctores & pdicatores & sibi & alijs occasio scandali fiunt. cōtra illud Eccli. j. Non scandalizeris in labijs tuis. Scandalū cōuersatiōis est q̄n ex mala cōuersatioe maior redundat malum exemplū ad oculos subditor. et de hoc pōt dici illud Matb. v. Si oculus tu⁹ scandalizat te. erue eum & pjice abs te. Oculus em̄ dirigit corpus. & iō oculus noster est ille cui⁹ cōuersatio & discretio dz esse operis nostri exemplariter directiua. q̄ si ꝓpter malā cōuersationem scandalū operatiōis pbeat. nō dz imitari: sed ab ei⁹ consortio separari. Scandalū oppositionis est q̄n alicui⁹ p duriciā mentis ita oib⁹ indebite se opponit q̄ alijs est scandalum faciendi aliq̄d bonum. Et sic xp̄s dicens se crucifigendu⁹ dixit Petro dicenti. Absit a te dñe nō erit tibi hoc unquā. Mat. xvj. Vade retro satbana scandalum mihi es. Istis & alijs multis modis sumit scandalum. sed quocunq̄ mō sumat est malū facere vel pbere. siue sit in vbis vl i opibus. & in factis. Quia sicut dicit saluator Matb. xviij. Qui scandalizauerit vnum de pusillis istis q̄ in me credūt expedit ei vt suspendat mola asinaria in collo ei⁹ & demergat in mare. Sufficit. Vide s. de ruina & de cadere.

Scelus. Nota q̄ scelus accipit ꝓ quocūq̄ enormi vicio vel peccato. Et iō fm diuersitatem mortalium peccator. potes distinguere varietatē scelerum & immanitū delictor. Vide vbi agit de peccato. siue generaliter siue pticulariter.

Scindere. scissura. Nota q̄ scissura nihil aliud est q̄ diuisio alicuius continui. Et potest accipi in bono & in malo. Unde nota q̄ breuiter loquendo in scriptura inuenit pluribus modis scissura. vicz. Scissura Contritionis. Confessionis. Afflictionis. Compassionis. Diuisionis. Damnationis. Est dico scissura contritiōis. Contritio em̄ dz ꝑstutem inscissiuam. Res em̄ inscissiue dant a medicis ad cōpacte materie dissolutionem. & ad habilitandum eā ad expulsionem. Sic vere contritio materiam vicior in corde p obstinationem compactā inscidit & dissoluit. & ad expulsionem cōfessiōis ipsam habilitat & disponit. Et de hoc Joelis. ij. Conuertimini ad me in toto corde ꝛc. & scindite corda vestra. Item dico q̄ est scissura confessionis. Membrum em̄ q̄n̄q̄ scaudit. vt malus humor ibi content⁹ exterius expellat. Sic vere homo cū gladio lingue seip̄m p cōfessionem scindit & aperit. & sic humor vicior exit. & ista est ꝓpria scissura vestimentor. de qua fit totiens mentio i scriptura. Uestes em̄ opimentū vicior significant. que tūc tēporis scindunt q̄n p confessionem apparent & aperiunt. Job. ij. Sassis vestib⁹ sparserunt puluerem sup caput suum. Ubi aduerte q̄ isti debent Tollere omnem excusationem. Sparserunt. Cernere mortis resolutionem. puluerē. Demere cordis exaltationē. sup caput. Unde. iij. Reg. xix dr. q̄ audiens Ezechias minas sennacherib. scidit vestimēta sua & indutus est sacco. Item dico q̄ est scissura afflictiōis seu correctiōis. Ferrum em̄ & lapis & pannus scindunt vt ad aliqua opa adaptent. p scissuram em̄ amouet supflua. que nisi scinderent & tollerent nunq̄ debito modo prepararent. vel ad opa congrue aptarent. Sic vere ad hoc q̄ homo sit bene dispositus in morib⁹ & aptatus necesse est q̄ p correptionem & tpantiam sit a cunctis supfluis pscissus & totaliter resecatus. Et de hoc Eccl's. iij. Temp⁹ scindendi & tempus cōsuendi. Item dico q̄ est scissura compassiōis. Sicut em̄ arbores in estate scindunt. vt liqr intus latitans distillet. sicut ptz de balsamo. de vinea & de thure. Sic vere dolor aliene miserie debet nos p compassionem scindere. ita q̄ liquorem beneficior debem⁹ alijs distillare. Abacuc. iij. Fluuios scindes terre. viderūt te & doluerunt montes. Dō bñ figurat Zach. xiiij. vbi dr. Scindet mons oliuar. ex media parte sui. Mons oliuar. ē vir misericors. q̄ tunc tpis scindit q̄n compassione confodit. & ad adiuuandū miseros aperit. Dō figuratū est in velo templi. qd xp̄o moriente scissum legit fuisse. Matb. xxvij. Quia corda misericordiū & pior scindunt & penetrant in miserijs alior. Item est scissura diuisionis seu dissensionis. Dñ em̄ aliqua res scindit tunc vna pars ab alia separat. Sic quando discordia aliquos scindit. tunc vnum ab amore alteri⁹ separat & seiungit. j. Corint. xj. Conuenientibus vobis in eccliam dei audio scissuras esse inter vos Et talis scissura discordie partialitatis & inuidie multū est bodie in ecclesia & in religione. Dō figuratū est. iij. Re. xj. vbi dicit. q̄ abdias ꝓpheta scidit pallium suum in. xij. ptes. et vnam ptem solum dedit Salomoni. Ad denotandū q̄ deus scindebat & diuidebat regnum Salomonis. & q̄ vna sola ps suis beredib⁹ remanebat. Quia ꝓculdubio charissimi regnum Salomonis & pallium abdie. hoc est dictu. ecclesia xp̄i & religio scissa est bodie in multas ptes. non em̄ est ibi vnitas vel continuitas cōcordie vel amoris. & iō vix duodecima pars remanet Salomoni pacifico. Quia procerto de nobis vix duodecim⁹ inuenit. q̄ sit pacificus aut modestus. aut q̄ sit a scissura discordie & partialitatis aut inuidie alienus. Jō dyabolus pōt dicere illud qd dictū est roboam. iij. Reg. xiij. Scidi regnum domus dauid & dedi tibi. Ista igit est scissura diuisionis. Item dico q̄ ē scissura damnationis. Membra em̄ scindunt sceleratis ad penam. & ad punitionem. talis est scissura damnator. qua .s. anima scindit & affligit diuersis tormentis qua etiam scindit & diuidit a consortio beator. de qua scissura pōt dici illud qd dictū est Dañ. xij. Ecce angel⁹ stat euaginato gladio. & accepta snia ab eo scindet te medium. Istud autē de scissura pene eterne intelligit. q: constat q̄ senes quib⁹ hoc dictum est. non fuerunt per angelum corporaliter sciss. ꝓpterea lapidati. Scissura ergo sicut patet accipit multis modis. Et sic sufficit.

Scire. scientia. Nota q̄ scientia multipliciter accipit. Inuenit enim scientia Diuina que est superior. Mundana que est inferior. Spūalis que est interior. Scripturalis que ē exterior.

Dico q̄ deus habet scientiam inscrutabilem. Mundus habet scientiam variabilem. Justi habent scientiā spiritalem. Scriptura habet scientiam infinitam De scientia diuina dicit Romanor. xj. O altitudo diuitiarum: sapientie & scientie dei q̄ incomprehensibilia sunt iudicia eius ꝛc. De scientia mundana dicitur Hieremie. x. Stultus fact⁹ est omnis homo a scientia. De scientia spiritali dr. j. Thes. iiij. Sciat vnusquisq̄ vas suum possidere in sanctificatione & honore. De scientia scripturali dicitur Job. vij. Quo modo literas scit cum non didicerit. Dis igitur premissis & omissis. dicamus solum de spiritali scientia. que nihil aliud est q̄ discretio vel prudentia. per quam scz ratio illuminatur ad cognoscendum bonum a malo. & verum a falso. & ad sciendum quid agendum & quid dimittendum. & q̄d credendum & quid refutandum. & cetera similia. Quia breuiter ista est vera scientia per quam sciuntur celestia. & apperuntur deus & sancti vt diligantur. virtutes vt acquirātur. terrena vt contemnant. dyabolus & peccatum vt fugiantur. inferius & peccatum & tormentum vt caueantur. Ista enim omnia sunt scienda & per veram scientiam cognoscenda. Quia sicut dicitur Luce. j. Data est scientia salutis plebi eius in remissionem peccator. Illa est enim vera scientia per quam cognoscuntur principia & media & cōclusiones Cum igitur per istam cognoscuntur principia rerum. scz deus & illa que de deo sunt credenda. Juxta illud ꝑs. Scitote quoniam dominus ipse est deus. Itez media. scz illa bona que facienda sunt & mala que sunt vitanda. Esa. vij. Sciat reprobare malum & eligere bonum. Itē conclusiones. felicz. bonorum premia & malorum supplicia. j. Johis. iij. Scimus quoniam translati sumus de morte ad vitam. Dico q̄ ista est vera scientia & q̄ nulla alia debet dici scientia. nec sapientia reputari. Et ideo istam scientiam dat deus amicis suis. Exemplo patrisfamilias qui libenter docet filium aliquem secretum punctum per quez proficere potest & valere. Unde Sapientie. x. dicitur. q̄ iustum deduxit dominus per vias rectas. et ostendit illi regnum celorum. & dedit illi scientiam sanctorum. Scientia enim sanctorum est scientia scripture & spiritalis sapientie & doctrine. per quam. s. deus cognoscit. & per quam cognitus diligit. per quam etiam dilectus acquiritur & habetur Et ad hoc ipemet nos exortat in scriptura di. Hieremie. ix.

Nō gloriet̄ sapiens in sapia. nec fortis in fortitudine sua. nec diues in diuitijs suis. ꝫ in hoc gloriet̄ q̄ gnāt nosse me. q̄ ego sum dñs. Ut sic cuilibet nostrum dicat̄ illud Math. xiij. Vobis est datum scire mysteriū regni dei. Vbi aduerte q̄ ista scientia etiam consideraē dic ꝫtum ad p̄incipium ꝫtum ad mediū. ꝫtum ad terminū. Ista em̄ interi⁹ influitur. exterius diffundit̄. superius refundit̄. Influit̄ dico interius p animoꝝ inspirationē. Vobis inquit datū est. Diffundit̄ exterius ad secretoꝝ reuelationē. scire mysterium. Refundit̄ supius ad diuinoꝝ contemplationē. Regni dei

Dicam⁹ ergo primo q̄ ista scientia a domino solet p̄cedere. Vobis inquit datū est. Item ista scientia ex spāli dato diuino habet̄. q̄ ad ipsam homo nunq̄ attingeret nisi hō deus desup sibi daret. Etenim sup possibilitatem nature ē scire q̄d pt̄inet ad salutem. Vobis inq̄t datum est. Sap̄. x. Dedit illi scientiā sanctoꝝ. honestauit eum in laboribus. vñ Jaco. j. Omne datum optimū t omne donum pfectum desursum est descendens a patre luminū. Sequit̄. Scit̄ fratres mei dilectissimi. Et illud Lu. j. Ad dandā scientiaz salutis plebi eius in remissionem t̄c. Nō est cōtra alias scientias. t cōtra illos qui in alijs scientijs occupant̄. que. s. dantur non a deo sed a mundo. quales sunt hodie ecclesiastici t p̄lati. q̄ libentius se occupant in scientijs humanis q̄z diuinis. q̄b⁹ dr̄ Osee. iiij. Quia tu scientiā repulisti repellam te ne sacerdotio fungaris mihi. Nō sic. q̄ ista est p̄cipue scientia ecclesiasticoꝝ. Vobis datum inq̄t. Dañ. j. c. Danieli dedit deus scientiam t disciplinam. Ista ergo a domino solet p̄cedere. Secundo dico q̄ ista scientia cuncta bona solet ostendere. scire inq̄t mysterium. s. salutis nostre t generaliter omnia q̄ pt̄inent ad salutem. t que necessariū est nos scire. Nō ꝫ q̄ p ista sciam nos debemus scire mlta. sed

Carnis p̄cipue fragilitatem.	Dico ergo charissimi q̄
Vite labilitatem	ista sunt sciēda t ēne me
Mortis necessitatem	morie cōmendanda. Sci
Judicij asperitatem	amus igit̄ carnis p̄cipue fra
Resurrectionis integritatē	gilitatem. p̄. Sciant gen
Dei eternam auctoritatez.	tes q̄m homines sunt. Et
Dei asperam seueritatem.	Esa. liij. Vidim⁹ eum virū
Culpe damnositatem	dolorū t sciēt infirmita
Celi eternam felicitatem	tem. Quod est contra il
Laudis diuine iocunditatē	los q̄ vilitatem p̄cipue con
Cordis deuotā humilitatē	ditionis ignorantes ad p
Tenere mundiciā t castitatē	phana t inutilia sciēda.
Habere honestatē.	omnem curam omnez la
Sufferre pauptatem	borem. omnem tpis cursū
Parati pati aduersitate	pferunt. Contra q̄s berñ.
Dicere sapientiam.	in meditationib⁹ dicit. mul
Cōsolari alienā calamitatē	ti multa scīūt t seipsos ne

scīunt. Jtē sciam⁹ modernē vite labilitatē. ij. Reg. j. Scie bā ei q̄ viuere nō poterat post ruinā Et in p̄s. Notū fac mihi domine finem meum vt sciam q̄d desit mihi. ecce mensurabiles posuisti dies meos t substantia mea tanq̄z nihilum ante te. Item sciamus future mortis necessitatem. Job. xxx. Scio q̄ morti trades me vbi constituta est dom⁹ omnium viuentium. Item sciamus futuri iudicij asperitatem. Job. xix. Fugite a facie gladij. quoniam vltor iniq̄tatis gladius est. t scitote esse iudiciū. Item sciam⁹ future resurrectionis integritatem. Job. xix. Scio q̄ redemptor meus viuit. t in nouissimo die de terra surrecturus sum t in carne mea t̄c. Item sciamus dei eternam auctoritatem. Deutrono. iiij. Scito t vide q̄m dominus ipse deus.

Item sciamus dei asperam seueritatem. Job. ix. Verebar omnia opera mea. sciens q̄ non parceres delinquenti.

Item sciamus culpe commisse damnositatem. Hiere. ij. Scito t vide quia malum est t amarum reliquisse te deum tuum t non esse timorem eius apud te. Item sciamus eternam celi felicitatem. Unde. j. Job. iij. Scim⁹ quoniam cum apparuerit similes illi erimus. Item sciam⁹ laudis diuine iocunditatem. Quia sicut dicitur in p̄s. Beatus popalus qui scit iubilationem. Item sciamus cordis deuotam humilitatem. Pbil. iij. ca. Scio humiliari. Jtē sciamus seruare mundiciam t castitatem. j. Thes. iiij. Scire vnusquisq̄z vas suum possidere in sanctificatione. Jtē sciamus sanctimoniam t honestatem. Unde. j. Thim. iij. Scias quomō oporteat te in domo dei conuersari. Item sciamus sufferre inopiam t paupertatem. Ad Philip. iij. Scio abundare t penuriam pati. Item sciamus pati miseriam t aduersitatem. Roman. v. Scientes q̄ tribulatio patientiam opat̄. Item sciamus dicere sapientiam t veritatem. Col. iij. Sciatis quō vos oporteat vnicuiq̄z respōdere. Item sciamus consolari omnem alienam calamitatem. Unde Esa. l. Dedit mihi dominus linguam eruditam vt sciam sustentare eum qui lapsus est verbo. Ex istis charissimi constat mysteriuz salutis q̄d diuina scientia facit scire. Scire inq̄t mysterium Dañ. j. Danieli mysteriuz p reuelationem reuelatū est. Dico ergo q̄ ista scia res secretas solet ostendere. Scire inquit mysterium. Tercio dico q̄ ista scientia res celestes facit appetere. Regni inq̄t dei. Per istam em̄ scientiam naturalia contemnunt̄. t celestia recognoscunt̄. t cognita appetunt̄. Regni inq̄t dei. Vñ illud Sap̄. x. Ostendit illi regnū dei t dedit illi scientiam sanctoꝝ. Sic ergo patet q̄ scientia spiritualis habet suum terminum in celestib⁹ t supernis. suū mediū in moralibus t mundanis. suū p̄cipiū in supnaturalib⁹ t diuinis Vide supra de Sapientia t Prudentia. t infra de scriptura. Et sic sufficit.

Scribere. Scriptura.

Nota breuiter q̄ fm diuersitatem librorum. inuenitur diuersitas scripturarum.

Sic dico q̄ inuenitur in sancta scriptura Scriptura

Sapientie.	Prima scribit̄ liber mandatoꝝ
Prescientie	Secunda scribit̄ liber secretorum.
Apparentie	Tercia scribit̄ liber mentoꝝ.
Recordantie.	Quarta scribit̄ liber animoꝝ
Iniusticie.	Quinta scribit̄ liber vicioꝝ
Affluentie	Sexta scribit̄ liber p̄mioꝝ.

Dico ergo q̄ est scriptura sapientie qua scribit̄ liber mādatorum. Et ista est scriptura sacra. in qua. s. deus scripsit omnia illa mandata que sunt vtilia ad salutez. Ista enim est sicut tabule testamenti in quibus scripsit nobis testator noster deus quicquid vult per nos heredes suos salubriter adimpleri. Figurata in duabus tabulis legis que erāt scripte digito dei ex vtraq̄z parte. scilicet in veteri t in nouo testamento digito diuine inspirationis extitit exarata. t per ipsum deum hominibus diuulgata. Exodi. xxxij. Jtē ij. Thimotbei. iij. Omnis scriptura diuinitus inspirata vtilis est. Ista est sicut arbor plena floribus. campus plenus frugibus. pratum plenum graminibus. hortus plen⁹ fructibus. Quia procerto charissimi in ista arbore. in isto campo. in isto horto. t in isto prato inueniuntur

Flores bonorum exemplorum.	Et ideo sicut apes
Fruges bonorum documentoꝝ	de herbis t arboꝝ⁹
Herbe salubrium sacramentoꝝ	flores quādoq̄z ama
Fructus vtilium premiorum.	ros quandoq̄z dulces

solent colligere. quibus solent mel conficere t componere Animalia etiam que solent in pratis pascere. nunc herbas suaues t dulces. nunc asperas t amaras solent comedere. homines etiam inter fructus solent eligere quosdam p̄ cibo. quosdam pro medicina solent sumere. Sic vere nos debemus ad sacram scripturam ire. t ibi diuersitatem florum fructuum t herbarum. id est varietatem diuersaruz sententiarum t auctoritatum videre. quarum. scilicz quedam sunt dulces per promissiones premiorum. quedam sunt amare per comminationes tormentorum. t inde recipere. vt mel deuotionis pro nobis. t mel doctrine p alijs conficiat̄. t ad cibum t medicinam anime conferuetur. Simus igit̄ sicut illi de quibus dicit̄ Actu. xvij. Qui susceperunt verbum dei cum omni auiditate cotidie scrutantes scripturas. Ista est fons t fluuius aque vite. Est dico

Fons suauissimus	Jn fluuio em̄ sunt diuerse par
Fons amenissimus	tes t diuersa loca. quorum quedā
Puteus p̄fundissim⁹	sunt satis parua. quedam profun
Fluui⁹ communissim⁹.	da valde. quedam ex toto inattingibilia. Sic vere in scriptura sunt loca parua pro simplicibus. loca profunda pro sapientibus. loca inattingibilia p̄ de se p̄sumentibus. Unde Grego. in prologo mora. dicit q̄ sacra scriptura fluuius est in quo agnus ambulat et elephas natat. quasi diceret ibi inuenit agnus. id est. simplex

in quo põt ꝓficere. Ibi etiã inuenit elephas. i. ꝯcunctꝫ magnus doctor qđ non põt attingere. ⁊ in quo ipm oportcat dubitare. Quia sicut Aug. dicit de arcba Noe in primo libro. Scriptura liber est vite cuius origo eterna. cui⁹ incorporalis essentia. cui⁹ cognitio vita. cui⁹ scriptura indelibil. cui⁹ aspectus desiderabilis. cui⁹ doctrina facilis. cui⁹ scientia dulcis. cui⁹ ꝓfunditas inscrutabilis cui⁹ verba innumerabilia. vnum tñ verbum sunt omnia. Iste fluuius figuratur Ezec. xlvij. vbi dicit. q angelus mensus est aquas reduncantes a latere dextro ⁊ duxit eum p aquaz vsqz ad talos Item mensus est ⁊ duxit eum vsqz ad genua. Item mensus est ⁊ duxit eum vsqz ad renes. Item mensus est torrẽtem ⁊ nõ potuit ptransire. qz intumerunt aque ꝓfunde torrentis qui nõ põt quadari. Reuera charissimi iste st aque: ⁊ torrens sacre scripture que a latere dextro ipsi⁹ xpi. i. ab ipso pectore mentis diuine originem habuerũt. Istas em mensurat angelus testamenti xpi⁹. vni dans vnum talentum. alij duo: alteri quinqz. vnicuiqz ſm ꝓpriam virtutem Mat. xxv. Et inde est q qdam ibi currũt vsqz ad talos. q̃ inueniunt sensum lr̃alem. qdam vsqz ad genua q̃ inueniunt sensum allegoricum. qdam vsqz ad renes q̃ inueniunt sensum moralem. qdam enim inueniunt torrentẽ ita ꝓfundum q nõ põt quadari. ⁊ isti sunt illi q̃ volunt inquirere illud qđ transcendit capacitatem naturalem. Vñ dicit Augustin⁹ sup Gen. c. iij. Dz scriptura sic loquit q altitudine supb⁹ irrideat. ꝓfunditate attẽtos terreat. vtute magnos pascat. ac stabilitate puulos nutriat. Et breuiter ista est copiosissima quedam apotheca. in qua inuenit omnis homo q̃cqđ necessarium est ei ad salutẽ. Quia sicut dic Chrys. sup Matb. xxij. in scripturis sacris inuenit ignorans qđ addiscat. cõtumax qđ timeat. laborans quo premiet. pusillanimis quo nutriat. famelicus cõuiuium. vulneratus remedium. impinguatus refrigeriũ. Dico igit q ista est scriptura sapientie qua scribit liber mandatoz. Ista est ergo scriptura de qua Apoc. j. Beat⁹ q̃ audit verba ꝓphetie hui⁹ ⁊ seruat ea que in ea scripta sunt. Dico scdo q est scriptura pscientie qua scribit liber secretoz. Ista est scriptura illa qua in libro mentis diuine scribunt boni ⁊ mali. cuz meritis ⁊ demeritis suis. ſm quam qdem scripturam sẽ ⁊ fiet omnia q̃ sunt ⁊ q̃ erunt. Esa. viij. Sume tibi librũ grandẽ: ⁊ scribe in eo. Sicut em in libris scribunt leges ⁊ regule q̃bus homines regunt. ⁊ q̃bus humana iudicia disponunt Sic in libro ꝓuidentie dei sunt ordinatiões ⁊ regule: q̃b⁹ oĩa inferiora gubernant. pũ. In libro tuo oĩs scribent. Scriptura tñ multũ est obscura. null⁹ em ibi põt legere nisi iudex ⁊ secretarij sui. quousqz veniat dies iudicij. qñ liber explicabit ⁊ legend⁹ omnib⁹ exponet. Ezechiel em vidit manũ. in q̃ involutus erat liber scriptus int⁹ ⁊ foris quitandẽ cozã eo est expansus. ita q scriptura q̃ involuta fuerat fuit aperta. sicut dicit Ezec. ij. Lamentatiões carmen ⁊ ve sint ibi scripta. Sic ꝓcerto charissimi scriptura diuine ꝓuidentie ⁊ pscie mõ est valde obscura ⁊ involuta. in iudicio tñ erit oib⁹ manifesta. ita q ibi apparebit q ab ista vesit Lamentatio miserorum. Dz em ab ista scriptura Vte ⁊ damnatio damnatoz veniant põtes miserie et Carmen ⁊ saluatio beatoz damnatiões. Ptz Dan. v vbi man⁹ scribens in pariete mutationẽ regni babylõis captiuos ciuitatis ⁊ mortem regis designauit. q etiam in ipsa ordinant future reproboz damnatiões. ptz Zacha. v. vbi dr̃ q ois fur ⁊ periur⁹ sicut scriptũ est i libro iudicabit Et Job. xiij. Scribis em ꝓtra me amaritudines. ⁊ cõsumere mevis pctis adolescentie mee. Tũc em scribit dñs libellũ repudij qđ dabit⁹ exori⁹ sue anime. s. damnate. q in ista scriptura ordinent sanctoz beatificatiões. ptz Apoc. xiij. vbi dr̃. Scribe beati mortui q̃ in domino moriunt. Ista ẽ ergo scriptura Miserie q̃tum ad miseros. Mortis q̃tuz ad damnatos. Vite q̃tum ad beatos. Et de boc Dan. xij Saluabit ppl⁹ tuus oĩs q̃ inuent⁹ fuerit in libro vite. de malis vo dr̃ Ezec. xiij. In scriptura dom⁹ israel non scribẽtur. Et iõ concludit Apoc. xxj. q in ciuitatẽ nouã ierlm nõ intrabunt nisi illi q̃ scripti sẽ in libro vite. Ista est ergo scriptura diuine ꝓuidentie seu pscientie. Tercio dico. q est scriptura moralis apparentie q̃ est liber meritoz. Et sic dico q q̃libet dz se ipso facere librũ ⁊ scribere de seipso scripturam vtutũ ⁊ bonoz exemploz. vt alij possint in ipso legere in vbis bona documenta ⁊ in factis bona exempla. vt sic isti sunt de illis de q̃b⁹ dr̃ Apoc. xiij. q ipsi habebãt scriptum in frontib⁹ suis nomen agni. qz. s. nomen fama fides ⁊ conuersatio agni immaculati xpi scripta sunt p imitatiõnẽ in frontib⁹. i. in cõuersationib⁹ ipsoz. Quarto dico q in uenit scriptura mentalis recordantie. qua scribit liber animoz. Boni em debent scribere in cordib⁹ suis ppetua memoria dei mandata ⁊ alia ad salutẽ ptinentia. Vñ Iere. xxxj. Dabo legem meã in visceribus eoz ⁊ in cordib⁹ eorum scribam eam. Quinto dico q est q̃dam scriptura imustitie q̃ scribit liber vitioz. ⁊ sic peccata dicunt q̃dam. s. scripture dyabolice. q̃ in cogitatione scribunt interi⁹ ⁊ in conuersatione exterius. Petr̃ em liber est dyaboli in quo scribit diuersa vicia. ita q cuicunqz legere volenti sunt apparentia. Iere. xxij. Scribe virũ istum sterilem. virũ q̃ in diebus suis nõ ꝓsperabit ꝛc. Et Apoc. xvij. dr̃. de babylone q quam congregatio malor designat. q babebat in fronte sua scriptum nomen mysterij. babylon meretrix magna mater fornicationum. Sexto dico q inuenit scriptura finalis seu eternalis affluentie. q̃ scribit liber premioz. ⁊ ista est scriptura glorie paradisi. q. s. deus scribit in animabus sanctis ⁊ beatis cantilenas ⁊ gaudia paradisi. De q̃ Apo. ij. dr̃. q in calculo erat nomen dei scriptuz. qđ nemo sat nisi qui accipit. Vñ ⁊ Apoc. iij. dr̃. Qui vicerit scribaz sup eũ nomen meum ⁊ nomen ciuitatis noue ierlm. Hec igit de scripturis dicta sufficiant.

Scrutari. Nota q scrutari accipit in scriptura ꝓ inuestigare vel ꝓ diligenter inq̃rere vel videre. vide in mauricio de scrutinio. Et inuenit i scriptura Scrutari creatoris. Preceptoris. Viatoris Peccatoris. Scrutat em creator qualitatẽ nroz animoz. pũ Scrutans corda ⁊ renes deus. Scrutat ꝓceptor qualitatem suoz subditoz. Vñ Amos. ix. Si absconditi fuerint i vertice carmeli inde scrutans auferam eos. Scrutatur iustus viator veritatem mandatoz. Unde pũ. Ego autez in toto corde meo scrutabor mandata tua. Scrutatur peccator vanitatem alienoz secretoz. Vñ Gen. xxxj. Scrutat⁹ es oẽm suppellectilem meam. Sufficit. Vide de diligentia ⁊ de inquirere supra.

Scutum. Nota cũ scutum sit armatura ad defensionem ⁊ tuitionẽ. s. hominis ordinata. Possum⁹ dicere q ꝓ scutum intelligit illud p qđ bõ spiritualit defendit vel tuet. Et sic dico q inuenit Scutum

Eternum.	Primũ est scutum diuine tuitionis. Se-
Internum	cundum est scutum moralis perfectionis.
Supernũ	Tercium est scutũ bonorum prelatorum.
Externum	Quartũ est scutum prauorum tyrannoz.

Deus enim est scutũ in se sperantium. Virtutes st̃ scutum se possidentium. Prelati sunt scutum subise iacentiũ. Iniq̃tates sunt scutum tyrannizantium. Dico igit primo q est scutũ diuine tuitionis ad qđ est fugiendum. vt sic dicamus ipsi deo illud. pũ. Apprehende arma ⁊ scutũ ⁊ exurge in adiutoriũ mibi. Vñ dauid dicebat. ij. Reg. xxij. dominus scutum meũ. ⁊ cornu salutis mee. Dñs em scutus dr̃. qđ est triangulum ꝓter tres psonas q̃ sunt in diuinitate. Dicit cornu salutis qđ q̃dem cornu de carne nascit ꝓ pter salutem que facta est in humanitate. vt sic ei dicamus illud pũ. Scuto bone voluntatis tue coronasti eos. Et alibi. Scuto circũdabit te veritas eius. nõ timebis a timore nocturno. Scdo dico q est scutum moralis pfectõis qđ est possidendum. Virtutes em sunt scutũ cõtra dyabolum ⁊ peccata. Quelibet em vtus est vnum scutum quo armatus resistit iaculo illi⁹ vicij cui opponit. Scutũ em in sinistra parte portat. sic virtus in sinistra pte. s. aduersitatis ⁊ tentationis est necessaria. Et iõ nota q in scriptura inueniunt diuersa scuta spualia. s. Scutum fidei ⁊ firme cognitionis. Humilitatis ⁊ alte orationis. Iustitie ⁊ omnis eqtatis. Elemosyne ⁊ dulcis pietatis. De scuto fidei dicit Eph. vj. In omnibus sumentes scutum fidei in quo possitis omnia tela inimici extinguere. De scuto humilitatis dr̃ Sap. xviij. q Moyses ꝓtulit seruitutis sue scutum oronem. De scuto equitatis dicit Sap. v. Dr̃ deus in iudicio sumet scutum inexpugnabile equitatẽ. De scuto vo eyne

ꝛ pietatis dī Eccl̄i.xxix. ꝙ elemosyna sup̄ scutū potentis.ꝛ sup̄ lanceam aduersus inimicū tuum pugnabit. Istud est igit̄ scutū moralis ꝓfectionis qđ est possidendū. Sine eīm tali scuto nō est homo bene armat⁹.qꝛ sicut dr.j. Paral.v Viri bellatores scuta penetrabunt ꝛ gladios. Tercio dico ꝙ est scutum pastoralis ꝓlationis.in quo est speranduꝫ Quia.s.ꝓlati sunt scuta ad sustinendū ictus tribulationū ꝑ membris.ꝑ corpore ꝛ ꝑ ecclesia.ꝛ ꝑ subditis sustinendis ꝛ defendendis.Ūñ isti sunt scuta aurea que Salomō dicit̄ fecisse.iij.Reg.x.ca.Fecit rex Salomon scuta trecenta ꝛ ducentas lanceas de auro purissimo. Plura eīm fecit scuta ꝙ lanceas.Ad denotandū ꝙ ꝓlati debent magis ꝑ patientiā sustinere ꝙ per seueritatem inuadere Ipsi enim debent esse ꝛ scuta ꝛ lancea.q̄cūq̄d tū fuerint debent eē aurei sancti ꝛ ꝓiosi ꝛ ꝓfecti.Quis ꝑculdubio videat illud verificatum hodie.iij.Reg.xiij.c.vbi dicit̄ ꝙ Sesach rex egypti ꝑ quem dyabol⁹ designat̄ diripuit scuta aurea que fecerat Salomon ꝑ q̄bus facta sunt scuta erea.Quia ꝑ certo charissimi in eccl̄ia hodie aurum mutatum est in es. q̄ erant aurei facti sunt erei.i.q̄ erant boni facti sunt mali. Qđ in statua Nabucho.significat̄.Cui⁹ caput fuit aureū venter ꝛ femora fuerunt erea.qꝛ sp qđ dolendū mundus ꝓcedit deteriorando.ꝛ de auro in es.i.de bono in deterius se mutando.Quia hodie sicut dicit̄ in ꝑs. Dyabol⁹ ibi cōfregit potentias arcuū.scutū ꝛ gladiū ꝛ bellum. Istō est igit̄ scutū pastoralis ꝓtectionis.qđ est extendendum.

Quarto dico ꝙ est scutum tꝑalis iurisditionis qđ est detestandum.Per scutum enim intelligitur duricia ꝛ obstinatio malignorum.Job.xlj.Corpus eius quasi scuta fusilia.Scutum enim repercutit ictus aduersariorum.sic obstinatio refutat omnes correptiones ꝛ monita ꝛ vba prelatoꝝ.Unde de crudelibus obstinatis dr Hieremie.vj.sagittam ꝛ scutum accipiat crudelis ꝛ non miserebit̄. Ista igit̄ de scuto sufficiant.

Secretum. Nota ꝙ in scriptura inuenit̄ plura secreta.videl3.

ſ Secretū cōscie interioris.qđ est reuelandum in cōfessione.Secretū sapie subtilioris.qđ est speculandū cū discretione.Secretū amicicie fidelioris qđ est obseruandū sine fictione.Secretū iniusticie deterioris.qđ est detestandum cum attentione.Secretum eminentie superioris.qđ est affectandū cum deuotione. Primo dico ꝙ est secretum cōscie qđ in cōfessione debet reuelari.qꝛ sc3 nullum est ita secretū ꝛ occultū petīm q̄n sit in cōfessionis articulo reuelandū.vt sic dicat homo sacerdoti illud Judicū.iij.Verbū secretū habeo ad te rex.Et merito secretuꝫ petīm debet reuelari.qꝛ ꝑcerto quanto magis in cōfessiōe reuelat̄ apud deum.tanto magis est secretū apud mundū Quia ꝑm Aug. Si tegis deus detegit.si detegis de⁹ teget. Cōmunit̄ illud qđ magis tenet̄ deo absconsum amplius publicabit̄.illud vo qđ magis dicit̄ amplius absconditur ꝛ celatur. Rex eīm midas fingit̄ aures asini habuisse.qđ q̄dā secretarius sup̄volens bene celare fecit magnā foueā.in cuius ꝓfundo secretū dñi sui dixit ꝛ humo cooperuit vt secretum dñi sui celaret̄ imppetuū.Sed q̄d accidit in illo loco natus est sambuc⁹ de quo a casu facta fistula nihil aliud poterat dicē nisi ꝙ rex Midas habet aures asininas ꝛ quod magis credebat esse secretū fuit amplius publicatū.Quia sepissime fit ꝙ illud qđ diligentissime absconditur ex dei iudicio vndecunq̄ exeat ꝛ reuelet̄. Iurta illud Mat.x. Nō est occultū qđ nō sciat̄ ꝛc.Debet igit̄ in cōfessione reuelari deo ne ex dei iudicio reuelet̄ mundo. Istud est igit̄ secretum cōscie qđ in confessione debet reuelari. Scō dico ꝙ est secretū sapientie qđ cū discretōe dr ꝓscrutari.Debemus eīm inquirere Secreta diuine voluntatis vt ea cōple amus.Fidei veritatis vt ea teneam⁹. Diuine ptātis siue iusticie ꝛ equitatis vt ea timeam⁹.vt sic cuilibet nr̄m possit dici illud Ezec.xxviij.Ecce sapientior es tu daniele. omne secretū nō est absconditum a te.Uerūtamen talia secreta nesciunt nec capiunt nisi secretarij dei.q̄b⁹.s.ipsa reuelare dignat̄.Ūñ Job.xj.Utinā de⁹ loqueret̄ tibi ꝛ ostenderet tibi secreta sapie sue Tercio dico ꝙ est secretū amicicie qđ cum attentione debet obseruari.Inē omnia eīm q̄ magis decent sapientem summū est seruare linguā suam. Ūñ vsus.Uirtutem primā puto cōpescere linguam.Et secreta ꝓmox seruare.Sicut eīm dicit̄ Eccl̄i.xxvij. Desperatio est anime infelicis reuelare amici cōmissum. Et ideo quia multi sunt secretoꝝ ꝓscrutatores ꝛ ꝓditorie reuelatores cōsulit sapiens ne secretū alicui nisi amicis fidelib⁹ reueleꝫ. Prouer.xxv.Causam tuā tracta cum amico ꝛ secretum extraneo ne reueles. Prouer.xxxj. Nullū secretū vbi regnat ebrietas. Quarto dico ꝙ est secretum inusticie. qđ cum abiectiōe dr refutari.ꝛ istud est secretū vicioꝝ. q̄a sc3 aliqua sunt vicia.q̄ semp volunt fieri in secreto.sicut luxuria ꝛ vsura.Ūñ de peccatore pōt dici illud Job.xl. sub vmbra dormit in secreto thalami.in locis humentibus.

Quinto dico ꝙ est secretū celestis patrie.qđ cum affectione debet habitari.Unde nota aliqua sē animalia q̄ nesciunt morari nisi in locis solitarijs ꝛ secretis.sicut onager et pellican⁹ ꝛ fenix.Sic ꝛ viri iusti ꝑ affectionem ꝛ deuotiōez habitant in locis secretis paradisi.Ūñ Judith.viij.Inferioꝝ dom⁹ sue fecit cubiculum secretum sibi. Sic igit̄ patet ꝙ sunt multa genera secretoꝝ.Uide supra de abscōdere ꝛ reuelare.

Seculum. Nota quia seculū q̄nq̄ accipit̄ ꝓ mensura temꝑis.s.ꝑ centum annis sic accipit Ouidi⁹.Aliq̄n ꝑ statu hoim pcōꝝ.Aliq̄n ꝑ statu hoim beatoꝝ ꝛ temꝑoꝝ futuroꝝ.Possum notare ꝙ in scriptura inuenit̄ seculū Transitoriū ꝛ defectibile. Insectorum ꝛ infectibile.Permansoriū ꝛ infinibile. Seculuꝫ transitoriū signat hui⁹ vite labilitatem.seculuꝫ eīm istud.id est ꝑs vita semp labit̄ ꝛ defluit ꝛ finaliter defiat atq̄ perit.Matb.xxiij.Qđ signum aduentus tui ꝛ cōsummationis seculi.seculum ergo est transitorium.Seculū infectorū signat status mundi iniquitatem.De quo Roma.xij. Nolite conformari huic seculo nequam.Seculum ꝑmansorium signat eternitatem.de quo Esa.xxvj.Speratis in domino in seculis eternis.Et istud est seculum futurū qđ est perpetuum ꝛ eternum.In isto enim futuro seculo Est Amor charitatis. Est dico ibi amor charitatis.ꝛ ꝫ Honor dignitatis. apparet.qꝛ ibi est deus q̄ est pater Splendor veritatis. omnium.Paternitas aūt ē nomen Stat⁹ q̄ nō labit̄. amoris ꝛ charitatis.Esa.ix. Pater Uita q̄ nō morit̄. futuri seculi.ꝑceps pacis.Itē ibi Uict⁹ q̄ nō minuit̄ est honor dignitatis.qꝛ.s.deus ē ibi rex.Ūñ.j.Thimo.j.Regi aūt seculoꝝ.immortali:inuisibili.honor ꝛ glia.Item ibi est splendor veritatis.Sap̄. xviij Incipiebat incorruptum nomen legis seculo dari. Item ibi est stat⁹ q̄ nō labit̄.Eccl̄i.xl.Fides aūt in seculū stabit. Item ibi est vita que non morit̄.Luc.xviij. Habebitis in futuro seculo vitam eternam.Item ibi est abundantia q̄ non minuit̄.Ūñ Eph̄.ij.Ut ostenderet in seculis supuenientib⁹ abūdātes gr̄as diuitie sue.Ista ꝙ de seculo sufficiāt qꝛ satis supra dictū est de mundo.Istud tū aduerte ꝙ vbi cunq̄ dicit̄ a seculo.semp sumit̄ ab eterno.ꝛ similit̄ de secula seculoꝝ.signat eternitatem temꝑoꝝ futuroꝝ.Ūñ breuiter istud est verum ꝙ a seculo significat eternitatem ꝑteritam a parte ante.secula seculoꝝ vo signat eternitatē futuram a parte post.

Secundus. Nota cū secundus sit ille a ꝑte post q̄ immediate venit p⁹ primū. Possum⁹ notare ꝙ secundus in scriptura est Nomen

Humilitatis. Est dico nomen humilitatis.qꝛ.s. ille
Auctoritatis. q̄ est secund⁹ non ꝓcedit.immo sequit̄.
Equalitatis. ꝛ sic ille dicit̄ secund⁹ q̄ est deo vl̄ ꝓlato humilis ꝛ subiectus.j.Reg.xviij.
Sedulitatis.
Propinquitatis. Tu regnabis sup̄ isrl̄ ꝛ ego ero tibi secundus. Item est nomen auctoritatis.
Mobilitatis.
Felicitatis. qꝛ sicut dr.j.Coꝝ.xv. Prim⁹ homo de
Penalitatis terra terren⁹.secund⁹ homo de celo celestis.Sc̄s homo dico.s.xp̄s.q̄ dicit̄ de seipso Mat. xxviij. Data est mihi omnis ptās in celo ꝛ in terra. Item est nomen equalitatis. Nihil eīm tam equale primo sicut illud qđ est cōtiguum ꝛ secundū.Ūñ Matb.xxij.Scō autez est simile huic. Item est nomen sedulitatis Homini eīm sedulo ꝛ intelligenti nō sufficit semel benefacere sed secundo vel tercio iterare. Ūñ Josue.v. Circūcide secundo filios israel. Item est nomen ꝓpinquitatis.ꝛ sic dr ille esse secun

dus alicui. q̄ est sibi magis p amiciciam ,primus ⁊ vnicus Un.q. Esdre.iij. Scdo loco post dariū sedebit. Item ē nomen nobilitatis. Familia em̄ vadit ꝓma. dñs vo q̄ nobilior est vadit secund⁹. Un̄ de adam ⁊ de xp̄o fit mentio p illud p̄dictū.j. Cor.xv. q primus homo de terra terren⁹. secundus homo de celo celestis. Item est nomen felicitatis. qa sc̄z felicitas nō venit nunc in ꝓmo tpe. s finaliter veniet in futuro. Un̄ sicut Heb.ix. dr. Factū fuit primū tabernaculū et scōm. Sz p primū intelligebat ecclia militans. ⁊ p secundū triumphans.iij. Reg.ix. Apparuit dñs Salomoni secundo. ⁊ sic etiam glia ⁊ felicitas dr stola secunda. sicut gratia dr stola prima. Luc.xv. Item est nomen penalitat⁹ q.s. pena ⁊ mors etna in scdo anno veniet ⁊ nō in ꝓmo. ⁊ in futuro ⁊ non in tempore isto. ⁊ iō dr mors scda. vñ Apoc.ij. Qui vicerit nō ledet a morte secunda. Sic igit̄ patz quō vir iust⁹ dr scds multiplici rōne. ⁊ sic sufficit.

Secundū. Nota q ista ꝓpositio fm̄ semp signi
ficat mihi quandā adequationē. q̄ndam imitationē. q̄ndā cōparationē. Un̄ idem est q sicut. vt quēadmodū q̄li ⁊ ceu. ⁊ cetera silia ⁊ dr quo supius iam factū est. Possum tn̄ breuiter notare q fm̄ signat assimilationē in bono ⁊ in malo. Un̄ possum⁹ distinguere ⁊ notare q tam in bono q̄ in malo nos inuenim⁹ Unuz fm̄ qd̄ est

Virtuosum. Scōm virtuosum est illud: p qd̄ nos
Amorosum. adequamur ⁊ assimilamur regul̄ legꝫ di-
Gratiosum. uine. ⁊ de boc.ij. Esdre.viij. Omnia fm̄
Uiscerosum lege dei fiant. Un̄ Lu.ij. dr. q ipsi posu-
Rigorosum. erūt puerū suū iesum in ierlm vt face-
Gaudiosium rēt fm̄ cōsuetudinē legis p eo. Scōm
Fructuosuz amorosuz est illud quo homo cōformat
Uiciosum affectū suum deo p virtutē charitatis. ⁊
Dolorosum de boc Roma.vij. Condelector em̄ legi
Luctuosum dei fm̄ interiorem hominē. Scōm gratiosum est illud quo homo in exteriori cōuersatione ita bonis hoib⁹ se cōformat q deo ⁊ mundo efficit̄ gratiosus. et de boc.j. Cor.xiij. Omnia honeste ⁊ fm̄ ordinē fiant inuobis. Scōm viscerosum seu dulcorosum est illud q̄ quis petit fm̄ viscera miscdie dei. ⁊ nō fm̄ rigorem sue iusticie iudicari di. in ps̄. Miserere mei deus fm̄ magnā miam tuam. Scōm rigorosum est illud q̄ de⁹ fm̄ merita bz homines iudicare. ps̄. Tu reddis vnicuiq; fm̄ opa sua. Scdz gaudiosum est illud quo de⁹ p̄miat bonos in patria. aliq̄n fm̄ iusticiam. ps̄. Retribuet mihi de⁹ fm̄ iusticiā meā. ⁊ fm̄ puritatem manuū meaz. Aliq̄n fm̄ miam. Un̄ ad Tytuz iij. Nō ex opib⁹ iusticie que fecim⁹ nos sed fm̄ suaz miam saluos nos fecit. Scōm fructuosum est illud quo xp̄us cōformis fragilitati nr̄e in crucis arbore peperit nobis fructum redemptiōis gratiose. Epbe.j. Deus gratificat nos i dilecto filio suo. in quo habem⁹ redemptionē p sanguinez eius fm̄ diuitias gratie ei⁹ ⁊c. Scōm viciosum est illud quo peccator se cōformat ⁊ quo homo ambulat fm̄ prauas desideria cordis sui. ps̄. Dimisi eos fm̄ desideria cordis eorum. ibunt in adinuentionib⁹ suis. Scōm dolorosum ē cōformitas qua hominis mors ⁊ natiuitas adinuicem adequant. de qua dr Osee.ij. Statuā eam fm̄ diem natiuitatis eius. ⁊ ponam eam in solitudinem. Scōm vo luctuosum est illud. quo. s. tormenta malor fiunt in inferno fm̄ vicia ipsor. Un̄ Ro.ij. Scōm duriciam tuam ⁊ impenitens cor tuū thesaurizas tibi iram. Sic ptz quo fm̄ signat in diuersis materiis assil'atione. imitatione ⁊ exemplar⁹ regule cōsecutione ⁊c. Vide de sicut ⁊ aliis silibus.

Securus. Securitas. Nota breuiter q in scri-
ptura inuenitur securitas bona ⁊ mala. Unde generaliter est notandum q est Securitas triplex. videlicet

Interior. Interior est pfector. ⁊ est virtuosa.
Exterior. Exterior est peccator. ⁊ est viciosa.
Superior Superior est beator. ⁊ est gloriosa

Est dico ꝓmo securitas q̄ est virtuosa. Et ista est illa quā habent boni ⁊ iusti in hac vita. q̄. s. securi viuunt in dño ex pectantes beatā spem ⁊ aduentuz dñi sui magni dr. Spes essi est mater securitatis. ⁊ quia isti posuerunt in deo spem suam. ideo sunt securi. Iuxta illud. ij. Paralip. xx. Audite me iuda ⁊ irlm. credite dño deo vestro ⁊ securi eritis. Ubi aduerte q quatuor sunt que faciunt hominem spiritualiter securum ⁊ a timore desperationis tutum. videlicet

Futurorum secreta ,pmissio Prima est securitas spei.
Secretor⁹ clara cognitio. Audite me: Scda est securitas fidei. credite domino
Uiciorū firma expulsio
Animorū pura coditio. Tercia est securitas penitentie. iuda. i. confessio. Quarta est securitas innocentie. ierusalem inq̄t. Ista em̄ quatuor reddunt hoiem securum. Spes em̄ de dei auxilio cōfidit. Fides hoiem in alto ⁊ forti castro custodit. Penitētia omnes inimicos expellit ⁊ cōfundit. Innocentia vo cum omnib⁹ pacem reddit. ⁊ dum nullum vult ledere. se credit a nullo ledi. Dico igit̄ q bonos facit esse securos certa ,pmissio futurorum. Audite me inquit. supple quanta sunt q̄ ,pmittunt̄ electis. Spes enim premq facit militem securum ⁊ audacem. vñ dicit̄. Securitas premiū munuit vim flagelli. Boni igit̄ qui audiunt q bene militantib⁹ ,pmittit̄ vita eterna. ⁊ premium glie paradisi. non gaudia huius mundi que sunt ad matutinū letitia. ⁊ ad vesperum fletus. non sic erit illis: sed gloria sue gaudia celestis paradisi dedita sanctis bos faciet letos. Et pax eterna quietos. semp ibi viues diuino munere diues. Ideo securi aggrediunt̄ bona. ⁊ sine timore sustinent mala. Quia breuiter certa spes quam habent iusti de dei auxilio. ⁊ certa spes quam habent ex premio futuro. facit ipsos securos. ⁊ inter hostes fiducialiter stare tutos. Sciunt enim q deus non sinit nos tentare vltra q̄ possum⁹. j. Corintb. x. q̄nimmo ,ptector est omniū sperantium in se. Sic dr in ps̄. Sciunt enim q parata est viatorib⁹ corona quam reddet illis dñs in illo die iustus iudex. ij. Thim. iij. Et iō talib⁹ loquit̄ scriptura. j. Macha. iij. State in fide contra inimicos vestros ⁊ expugnate eos. ⁊ post bec sumetis spolia securi. Audite ergo Apoca. ij. Qui habet aures audiendi audiat q̄d spūs dicat ecclesijs. Vincenti dabo manna absconditum ⁊c. Facit igit̄ bonos securos certa ,pmissio p̄miorum. Audite inquit. Insup dico q ipsos facit spūaliter securos clara cognitio secretorum. boc est dictu. fides que reuelabit bonum secreta dei ⁊ illa que pertinent ad salutem. que q̄dem fides notat̄ cum dr. Credite dño. Fides em̄ est fortissimū castrum in quo q̄ bene steterit contra pericula salu⁹ erit. Lux em̄ mater est securitatis. sicut tenebra est mater timoris. ⁊ inde est q homo securior est de die q̄ de nocte. Et vere lux fidei securitatem mentis generat. bominēq; ita mortificat ⁊ cōfirmat q nibil aduersum trepidat aut formidat. Ista apparuerūt in martyrib⁹. quos fides ita fecit securos q nibil aduersi timuerūt. ⁊ iō p̄ tyranos viriliter pstiterunt. Siles elephantib⁹ q̄ tunc ad p̄lium animantur ⁊ audaces ⁊ securi efficiunt̄. q̄n vino inebriantur. vt ad p̄lium aciant̄. Uinū fidei tantū feruorem generat. q inebriatos rutificat ⁊ letificat. Un̄. ij. Esdre.iij. Vinū inq̄t. i. securitas mentem vrit in iocunditatē. Credite inquit dño. j. Pet. j. Credentes exultabitis leticia inenarrabili ⁊ glorificata. Facit igit̄ hoiem securum. dara cognitio secretor⁹. credite inq̄t dño. Deinde dico q hominē facit securū fortis expulsio vicior. qd̄ ondit̄ cum dr iuda. qd̄ interpretat̄ cōfessio. Nullus em̄ bn̄ pt esse securus q̄diu ē hostibus circumsept⁹. tunc aūt secur⁹ reddit̄. q̄n expulsis hostib⁹ de eor manib⁹ liberat̄. Igit̄ hostes nostros. id est vicia ⁊ pcta nr̄a que insidiant̄ animab⁹ hoim. sicut dr Eccl. xxj. Debem⁹ p cōfessionem expellere vt securi possimus in castro pnie habitare. iuda inq̄t. i. cōfessio. Quia sicut dicit̄ Hiere. xxiij. Saluabit̄ iuda ⁊ ierlm habitabit confidenter Homo em̄ cum istis hostib⁹. i. q̄ ipsos in sua consca portat. securus esse nō pōt. semp est em̄ in periculo q ab eis pmat̄. ⁊ ideo ante q̄ fit securus necesse est q vicia expellantur. ⁊ q ante omnia superent̄. Un̄ Job. xj. Si iniquitatē tuam q̄ est in manu tua abstuleris a te. sequit̄. ⁊ habebis fiduciam ,posita tibi spe. ⁊ defossus securus dormies. Facit igit̄ hominem securum. fortis expulsio victor. iuda inquit. Deniq; dico q hominē facit securum pura cōditio animorum. boc est dictu. innocentia. qd̄ intelligit̄ in ierlm. q irlm interpretat̄ visio pacis. Innocentia enim cuz omnibus habet pacem. nullum em̄ ledit. ⁊ iō a nullo timet ledi. ⁊ ideo est secura. zacba. xiij. Hierlm sedebit secura. Innocens enim nibil timet. Quia fm̄ Aristo. pueri innocen-

tia sua alios mensurant. cum tales ẽ̄ estimant alios qua les ipi seipos esse fiunt. ꝛ ideo qz nullum libent lederent. se cum ab oibus esse se credunt. Ãn Aug. de innocentia dicit sic. Gaude inq̃t ꝛ letare innocentia. qz vbiq; secura. Cum ẽ̄ tentaris ꝓficias. si humiliaris erigeris. si pugnas vincis si deprimeris coronaris ꝛc̄. Unde ãt ea ꝑ. de innocentia. sic igit̃ ꝑz quo quatuor sunt q̄ faciunt hoiem spūaliter esse se curum. s. Innocentia pacificatiua. Pnia culpe expulsiua. Fides illuminatiua. Spes fortificatiua. Et ista ꝓcuidu bio sunt cõtra peccatores q̄ reuera sp sunt in desperatiõe ꝛ timore. ꝛ nunq̃ in securitate ꝛ amore. nõ ẽ̄ habent spez fortificantem. nõ fidem illuminantẽ. nõ pniam hostes ex pellentem. nõ innocentiã pacem cõseruantem. Quõ enim securi sunt illi q̄ in castro cõscientie sentiunt ciues rebella re. videlz mentis affectus ꝛ carnis q̄ sentiunt hostes expu gnare. s. mundũ. carnem ꝛ dyabolũ. q̄ supra sentiunt deuz flagellare. ꝛ q̄ subt̃ sentiunt infernũ eos expectare. Et bre uiter isti nõ possunt habere pfectam securitatem. nisi ex to to amiserint rõnem. Cecus ẽ̄ qñq; est secur̃ cui⁹ in pe riculo sit cõsul̃? sic isti Eccls. viij. Gũt impij q̄ ita securi sẽ se si iustoꝝ facta habeant. Nõ sic iusti. qz ish habent secu ritatem in mente. Quia sicut dr Prouer. xv. Secura mẽs quasi iuge cõuiuiũ. Ista est ergo securitas ỽtuosa q̄ est in terior. Scdo ꝓcipaliter dico q̄ est securitas vitiosa q̄ ẽ exterior. ꝛ ista est securitas ꝑsumptionis maloꝝ. q̄. s. in ꝓsperitate mundi gaudentes nõ cogitant piculum damnati onis in quo sunt. Unde ei q̄ cognouerunt ire p mare ma gis sunt in maris fluctibus securi q̄ in terre siccis littori bus. ꝛ tñ sepe fit q̄ illa die q̄ securi ꝛ leti cantauerunt q̄ sb uersionis piculum incurrerunt. Ãn Sen. dicit epla. iiij. Il la die qua iuserant nauigia absorbebant. Sic vere mali q̄ assueti sunt fluctibus maris. i. negocijs seculi in ipsis secu ri ꝛ leti habitant. ꝛ inferni submergiũ non formidant. sepe ẽ̄ fit q̄ ipsoꝝ falsa securitas fallit̃ ꝛ q̄ subito ad inferni pe riculum ptrahunt̃. Ãn de Gedeon dr Judic. viij. q̄ ipse p cussit castra hostiũ q̄ securi erant ꝛ nihil aduersi pati formi dabant. Ista est q̄ securitas valde fatua. nõ ẽ ei ꝓprie secu ritas sed potius ꝑsumptio ꝛ fatuitas. Ãn de talib⁹ dr. q̄ si liij uan viderunt ppm̃ securum ꝛ quietum nullo eis peni tus resistente. que subito captiua ducũt ꝛ bonis offib⁹ spo liauerũt. sicut dr Judic. xviij. Ista est igit̃ securitas exteri or q̄ est viciosa. Tercio dico q̄ est securitas gloriosa q̄ est superior. et ista est securitas beatoꝝ. Isti ẽ̄ sunt in securo veniunt ẽ̄ devia ad terminũ. de cursu ad brauiũ. de labo re ad ꝓmium. de nauigatione ad portum. Illi ergo mõ sũt in pfecta securitate. qz iam sunt certi de sua felicitate Et de hoc põt dici illud Ezech. xxxviij. Securi dormiunt in falti bus ꝛ ponam eos in circuitu collis mei. Ãn breuiter dr ista securitate loquit̃ Heriñ. di. Festinem⁹ inquit ad locum tu tiorem. ad agrum vberiorẽ. vt habitem⁹ sine metu. habun dem⁹ sine defectu. iocundemur sine tedio. epulemur sine fastidio. Ista igit̃ de triplici genere securitatis sufficiant.

Sedere. Sedes. Nota q̄ in scptura in uenit̃ quadruplex gen⁹ sedendi. videlicet. Sedere Uirtuosum. Glorioſum. Uicio sum ꝛ Luctuosum. Sedent iusti in mentis tranquillitate. Beati in celi felicitate. Impij in tpali ꝓsperitate Damna ti in inferni calamitate. De sessione tranq̃llitatis dr Lu ce. x. Maria aũt sedens secus pedes dñi audiebat ỽbum illi⁹. De sessione felicitatis dr Esa. xxij. Sedebit ppls me⁹ in pulcritudine pacis. in tabernaculis fiducie. et in requie opulenta. De sessione ỽo ꝓsperitatis dr Exo. xxxij. Sedit ppls manducare ꝛ bibere ꝛ surrexerunt ludere. De sessio ne autem infernali vl penalitatis dicit̃ Treñ. j. in persona anime damnate. Sedet in tristicia dña gentiũ. princeps pro uinciaꝝ facta est sub tributo. ꝛ sic dico q̄ est sedere Uiroꝝ Perfectoꝝ. Ista ergo in duas partes solummodo Beatoꝝ. distinguam⁹ ꝛ dicam⁹ q̄ est sedere bono Impioꝝ rum ꝛ maloꝝ. Et ꝺem dico q̄ est sede Damnatoꝝ re iustoꝝ ꝛ pfectoꝝ. Isti ẽ̄ sedere dicũ tur ꝓ eo q̄ in serenitate cõscientie quietant̃. Ille ẽ̄ q̄ se det nõ se agitat. qz. s. iusti ꝛ sancti nõ sunt in motu vanoꝝ desideriorum. nec in casu temporaliũ negocioꝝ. q̄nimmo ipi ꝓ tranquillitatẽ animi sunt sedentes. ꝛ in deo mentalit̃ ꝛ in affectu celestiũ cordialr quiescentes. Ãn Apo. iiij. Ecce in celo sedes posita erat. ꝛ supra sedem sedens. Ubi ad uerte q̄ boni sedere solent triplici genere sessionis. videlz.

Interiori. Sedent interius in sede cõscientie qui.
Exteriori. etate. sedes inquit posita erat. Sedent ex.
Supiori. terius in sede preeminentie sublimitate. su pra iedem. Sedẽt supius in sede affluẽtie nõ create. sedẽs inquit. Triplici ẽ̄ rõne cõtingit hoiem sedere. sedẽt ẽ̄

Ad quiescendum. Prima sede sedent perfecti.
Ad ꝑsidendum Secunda sede sedent prelati
Ad comedendũ. Tercia sede sedent beati.

Dico ergo primo q̄ iusti sedent in tranq̃llitate mentalis conscientie. sedes inquit posita erat. Sedes ẽ̄ iustoꝝ po nit̃. q̄ cõscientia coꝝ in tranq̃llitate animi stabilit̃. ꝛ q̄ñ a cunctis mundi motib⁹ ꝛ fluctibus segregatur. Mar. v. vi derunt dominem sedentem vestitum ꝛ sane mentis. Ho mo enim q̄diu currit non potest aliquid boni facere. ℔ q̄ñ stat vel sedet tunc põt vtilius laborare. Alique sunt bone artes que non possunt fieri nisi homo sedeat. sicut futuria. scriptura ꝛ similia. Sic vere homo q̄diu in cursu et motu mundanorum negociorum ꝛ mentalium desideriorum va gat̃. nequaq̃ bonum aliquid operat̃. necesse est ẽ̄ si vult opera virtuosa facere. q̄ in tranquillitate animi sedeat ꝛ a vanis motibus se compescat. Elephas enim sedendo dor mit. nũq̃ ẽ̄ totaliter ad terram se ꝓsternit. quinimmo fle xis posterioribus poplicibus sedendo arbori innitit̃. ꝛ sic dormit ꝛ quiescat ꝛ sopor̃atur. Sic vere homo nunq̃ dr ex toto corpore se ad terram ꝓsternere. id est ad amorẽ terre norum deflecti. sed arborem sancte crucis ꝑ deuotionẽ am plecti. ꝛ sedendo per mentis tranquillitatem in solo domi no quietari. sedes inquit posita erat. vt sic viro iusto dicat illud ps. Sedes tua deus in seculum seculi virga directio nis virga regni. Et nota hic q̄ iusti seruando mentis tran q̃llitatem diuersimode solent sedere. sicut nos inuenimus in scriptura. Inuenimus enim q̄ sedent Quidam

In terra. In terra vt ibi lugeant.
In vmbra. In vmbra vt minus feruent.
In petra In petra sedent vt tutius maneant
In cinere In cinere sedent vt ibi doleant.
Sub arbore Sub arbore sedent vt fructum habeant
In puluere In puluere sedent vt viles pareant
In littore In littore sedent vt mergi caueant
In mari. In mari sedent vt fluctus timeant.
In naui. In naui sedent vt mare transeant.
In domo. In domo sedent vt ibi frudeant.
In sepulcro In sepulcro sedent vt mortem videant
In monte In monte sedent vt ibi doceant.
In igne. In igne sedent vt intus ardeant.
In celo. In celo sedent vt semp gaudeant

Dicam⁹ igit̃ q̄ iusti sedent in terra per suipsius deiecti onem. Unde Treñ. ij. Sederunt in terra. conticuerunt se nes filie syon. asperserunt capita sua cinere virgines ierlm Item sedent in vmbra. i. in diuine ꝓtectionis memoria et fiducia ꝑ deuotionem. Cant. ij. Sub vmbra illius quẽ de sideradam sedi. ꝛ fructus eius dulcis gutturi meo. Item se dent in petra. id est in fortitudine constantie ꝛ ꝓpositi con firmatione. Judicum. xx. Sederunt in petra remmon qua tuor mensibus. Numerus quaternarius quadraturaz cõ stantie designat. Item sedent in cinere ꝑ penitentie mace rationem. Jone. iij. Surrexit rex de solio suo. scidit vestim ta sua ꝛ indut⁹ est sacco. ꝛ sedit in cinere. Item sedent sub arbore. s. crucis per passionis xp̃i recordationem. Ãn Ju dic. iiij. dr. Ut delbora ꝓphetissa sedebat sub palma. Item sedent in puluere ꝑ ꝓprie vilitatis estimationem. Esa. xlvij. Descende ꝛ sede in puluere virgo filia babylonis. Item se dẽt in littore. s. sacre scripture p sciaz discussionẽ. Mat. xiij q̄ sagenã plenã piscib⁹. i. scpturã plenã sciẽtijs educẽtes ꝛ sec̃ litt⁹ sedentes elegerunt bonos. Item sedent in mari. id est in amaritudine penitentie per compunctionẽ ꝛ lachry mationem. Unde Ezec. xxviij. In cathedra dei sedi in cor de maris. Item sedent in naui supple voluntarie pauper tatis per bonorum mundi abdicationem. Ãn de xp̃o dici tur Luce. v. q̄ sedens in nauicula docebat. Item sedent in domo conscientie. s. ꝑ ipsius iugem examinationem. Job.

xj. Maria aũt domi sedebat. Item sedent in sepulcro per mortis ⁊ inferni considerationẽ. Uñ Mat. xxvij. q̃ ibi erat maria magdalena ⁊ altera maria sedentes iuxta sepulcrũ Item sedent in monte legis diuine p̃ sciẽtiã ⁊ discretiõez Unde Matb. v. q̃ Jesus ascendit in montem ⁊ cũ sediſſz aperiens os suum docebat discipulos suos. Item sedent in igne per charitatem ⁊ dilectionem. Unde de petro dicit Mar. xiiij. q̃ petrus sedebat cum ministris ⁊ calefaciebat se ad ignem. Item sedent in celo p̃ celestium cõtemplationẽ. Esa. lxvj. Celum mihi sedes est. terra aũt scabellũ pedum meoꝝ. Ecce ergo charissimi quõ diuersimode sedent iusti. Bene igit dictum est q̃ ipsi sedent in tranq̃llitate mẽtalis cõscientie. sedes inquit posita erat ⁊ hoc est primum.

Scõo dico q̃ iusti sedent in sublimitate pastoralis eminentie. ⁊ sic dico q̃ sedere ptinet ad p̃latos ⁊ ad iudiciariã ptãtem. qõ notat cum dicit supra sedẽ. In sede cũ sedent p̃sules ad p̃sidendũ. p̃ncipes ad impandũ. iudices ad iudicandũ. Uñ in ps. Illuc sederũt sedes in iudicio sedes sup domũ dauid. Et possum notare q̃ ista sedes dꝫ eẽ Sedes

Justicie. Modestie Potentie. Prudentie Clementie. Concordie Innocentie Presidentie

Hec cũ sunt conditiones que debent habere illi q̃ sedent super sedem regimis pastoralis. Dico ergo q̃ isti debent esse iusti tenẽtes. Ad illos cũ q̃ sedent ad iudicia. summe ptinet q̃ sint iusti. p̃s. Sedisti super thronum qui iudicas iusticiam. ⁊ Esa. xxxij. Justicia i chermel sedebit. Itẽ necesse est q̃ isti sint modestiam possidentes. Patientiam enim ⁊ tempantiam debent habere in actibus suis. vt possint temperate ⁊ deliberate, procedere ⁊ cõsulte. Unde dꝫ p̃o dꝫ. q̃ isti inuenerunt eum in templo in medio doctorum sedentem ⁊ interrogantem eos Luce. ij. Qõ est contra multos q̃ non sedent in medio doctoꝝ bonorum cõsiliatoꝝ. sed potius in medio raptoꝝ adulteroꝝ ⁊ iniquoꝝ. Exemplo Danielis de quo dꝫ Dan. xiiij. q̃ ipse sedebat in medio leonum. Item necesse est q̃ isti sint potentes viri. Nibil enim valet iudex vel prelatus nisi sit potens. Hoc enim esset dare gladium in manus paralitici. iõ dicit Esa. ix. q̃ super solium dauid ⁊ sup thronum eius sedebit vt confirmet illud ⁊ corroboret. Sola enim potentia puniendi incutit timorem delinquentibus ne delinquant. Juxta illud Prouer. xx. Rex qui sedet in solio suo dissipat omne malum intuitu suo. Item isti debent esse viri prudẽtes. Unde enim als si essent fatui. istud esset dare gladium in manum frenetici. Jdeo. ij. Reguꝫ. xxiij. dicit. q̃ Dauid sedet in cathedra sapientissimus inter tres. Et inde est q̃ dꝫ voluit q̃ salomon q̃ erat sapiens sederet in solio suo p̃ ipsum. di. j. Paral. xxviij. Dominꝰ elegit Salomonem filium meum vt sederet in solio. Item isti debent esse viri clementes. Ad prelatum enim ptinet ⁊ iudicem summe q̃ sit clemens. ⁊ q̃ loco ⁊ tempore sit ⁊ sciat miseris misereri. q̃a sicut dicit Esa. xvj. Preparabit in misericordia solium et sedebit sup illud in veritate iudicans. Unde Job dixit de seipso. Job. xxix. Cum sederem quasi rex circumstante exercitu eram tamen merentium consolator. Item isti debẽt esse concordiam amantes. Ad istos enim qui sedent i ista sede ptinet q̃ sint pacifici ⁊ modesti. Et ideo de salomone qui interpretat pacificus dicit. j. Paral. xxix. Sedit Salomon sup solium pro dauid patre suo. Et Esa. xxxij. dicitur Sedebit populus meus in pulcritudine pacis. Itez isti debent esse innocentiam seruantes. q̃. s. nulla ibi debz esse corruptio ⁊ acceptio p̃sonarum vel munerum. p̃s. Sedet super sedem sanctam suam. Isti etiam debent esse autentice presidentes. ij. Paral. xviij. Rex israel ⁊ Josaphat rex iuda vterq; sedebant in solio suo. Sic igit patet quales debent esse illi q̃ sedent in sede pastoralis eminentie. supra sedem inquit. Ut sic quilibet bonus prelatus sit de illis senioribus de quibus dicit Apocal. xj. Qꝫ viginti quatuor seniores in conspectu dei sedebant in sedibus suis. Istud figurat Apocal. xiiij. Ubi Johannes vidit angelum sedentem supra nubem candidam similem filio hominis habentem in capite coronam auream ⁊ in manu falcem acutam Iste enim angelus est bonus prelatus qui dicit angel⁹ p̃pter sanctitatem. dicitur sedere ꝓpter dignitatem. dicit esse supra nubem candidaz, ꝓpter castitatem. dicitur habere coronam auream ꝓpter charitatem. ⁊ dicitur habere falcem acutam. ꝓpter iusticie seueritatem. dicit filio hominis similis. id est xp̃o. ꝓpter diuine conuersationis conformitatem Isti igit sunt qui non sedent in cathedra pestilentie. nec sedent in consilio vanitatis. ⁊ cum impijs non sedebunt. q̃n immo ꝓ culdubio charissimi sicut dictum est. isti sedent in sede pastoralis eminentie. ⁊ hoc est secundum. Tercõ dico q̃ isti sedent in sede supnalis affluentie. sedens inquit. ⁊ ista sessio est qua in celo sedent beati. que nihil aliud est q̃ sessio seu quies sempiterna. qua beati quiescunt ⁊ sedent. di. q̃libet illoꝝ illud. j. Regum. xx. Ego ex more sedere solebo iuxta regem ad vescendum. Figurati Gen. xliij. vbi dicit. Qꝫ filij iacob sederunt coram ioseph vnusquisq; scõm ꝓmogenita sua ⁊c. fiat expositio sicut supra titulo suo. Et nota si vis q̃ sedes eterne glorie est sedes Honoris. Dulcoris. Splendoris ⁊ Vigoris. Est dico sedes honoris ⁊ dominationis. Quelibet enim anima beata est ibi regia et regina. di. illud Apocal. xviij. Sedeo vt regina ⁊ vidua nõ sum. deus enim eleuat pauperem vt sedeat cum ꝓncipibus ⁊ solium glorie teneat. j. Regum. ij. Est etiã sedes dulcoris ⁊ refectionis. Uñ anime beate potest dici illud Eze. xxiij. Sedisti in lecto pulcerrimo ⁊ mẽsa ornata est ante te Est insuper sedes splendoris ⁊ illuminationis. Ibi cũ rex regum stellato sedet solio. Unde quilibet beatus potest dicere illud Esaie vltimo. Celum mihi sedes est. Est etiaz sedes vigoris ⁊ triumphationis. quia. s. in ista sede non sedet nisi qui de vicijs. carne. mundo ⁊ dyabolo habuerit triumphum. Unde Apoc. iij. dicit. Qui vicerit faciam illum sedere mecum in throno meo. sicut ⁊ ego vici ⁊ sedeo cuz patre meo in throno eius. Ecce ergo quomodo sedes eterne quietis est sedes Vigoris. Splendoris. Dulcoris ⁊ Honoris. Et sic dico q̃ ista est certa sedes in qua sedent sancti scz sedes supnalis affluentie. Et sic ergo dico q̃ iusti diuersimode sedent. s. inquantũ sẽ ꝓfecti. inq̃ntũ sẽ ꝓfecti. inq̃ntum sunt beati seu refecti. Patet igit q̃ sedere ⁊ sedes accipiunt in bono. Sz adhuc dico q̃ sedere accipit in malo. Et sic dico q̃ i scptura inuenit mltiplex mala sedes. vicz

Carnalitatis. Cupiditatis. Prosperitatis Fallacitatis. Crudelitatis Tepiditatis. Flebilitatis.

Prima est sedes immundoꝝ ⁊ lasciuoꝝ. De quibus Exodi. xxxij. Sedit populus manducare ⁊ bibere ⁊ surrexerũt ludere. Isti sunt illi qui percussi in posterioribus fecerũt sibi sedes pellicas. j. Regum. v. Secunda est sedes auaroꝝ. qui. s. quotidie sedent ad lucra. sicut patet de mercatoribus ⁊ theloneariis. q̃ sunt similes aranee. q̃ quotidie sedent in foramine tele sue ⁊ expectant si musca veniat quam capiant. Unde Mat. ix. dꝫ. q̃ iesus vidit hominem sedentem in theloneo nomine leui. Et Joh. ij. dicitur. q̃ iesus inuenit templo nummularios sedentes et subuertit mensas eorum. Et isti figurantur in ceco. de quo dicitur Luce. xviij. q̃ cecus sedebat sec⁹ viam mendicans. Isti enim sunt ceci per mentis obstinationem sunt secus viam per verecundie ostentationem. sunt mendicantes per auariciam ⁊ ambitionem. Tercia est sedes hominum superborum. de qua Ecclesiastici. x. Sedes ducum superborum destruxit deus. Quarta est sedes doctorum malignorum. de qua Matb. xxiij. Super cathedram moysi sederunt scribe ⁊ pharisei que dicunt facite. que faciunt nolite facere. Quinta est sedes principum ⁊ tyrannoꝝ. Et de hac Eccli. xj. Multi tyranni sederũt in throno Sexta est sedes hominum tepidoꝝ. quia. s. pigri ⁊ delicioſi non faciunt nisi sedere. Contra quos Numeri. xxxij. dicit. Munquid fratres vestri vadent ad pugnam ⁊ vos hic sedebitis. Septima est sedes hominum damnatoꝝ. Damnati enim sedent in carcere infernali: vbi perpetuis vinculis sunt ligati. de quibus in p̃s. Sedentes in tenebris ⁊ vmbra mortis. vinctos in mendicitate ⁊ ferro. Patet igit charissimi quomodo in scriptura inueniuntur diuersitas sedium ⁊ thronoꝝ in bono ⁊ in malo.

Sed quia plerunq; fit mentio de sede vel de sessione dei notandum est q̃ in scriptura inuenitur quintuplex sedes dei. Sedere enim dicitur Jn corde per gratie infusionem Jn virgine per carnis assumptionem. Jn cruce per mortis tolerationem. Jn celo per gloriosam ascensionez. Jn

iudicio p rigorosam iurisditionem. In corde sedet sicut in lecto ad quiescendum. z de ista dicit in ps. Deus sedet sup sedem suam sanctam. i. in anima sancta. In virgine sedet sicut in thalamo ad vestes mutandum. qz. s. in ista sede scit se deus calciari z vestiri noua veste humanitatis. z ideo de beata virgine que fuit sedes ista dicit in ps. Parata est sedes tua extunc a seculo tu es. Item in cruce sedit sicut in ludo ad ludibria sustinendū. z sicut in equo ad pugnicandum. Et de hoc potest dici illud. j. Reg. iiij. Hely sedebat super sellam. sequit. z cecidit de sella z fractis cervicibus mortuus est. Item in celo sedet sicut in cōuiuio ad festiuandum. Unde. iij. Reg. xxij. Vidi dominum sedētem sup solium suum. z exercitus celi erat circa eum a dextris z a sinistris. Item sedebit finaliter in valle iosaphat sicut in palacio ad iudicandū. Et de hoc Math. xix. Cū sederit filius hominis in sede maiestatis sue. tunc z vos sedebitis sup thronos iudicantes duodecim tribꝰ isrl. Et sic patet quō deus diuersimode inueniat sedere. Vide supra de habitare z alijs sibus.

Seditio. Nota. q seditio ꝓprie est illa dissensio vel turbatio quam ciues vel domestici inter se suscitant contra superiores: principes z rectores. Teste em Grego. in omelia de martyrib⁹. bella quippe ad hostes ptinent. seditiones ad ciues. Sic ergo possum dicere spūalit. q per seditionem potest discordia: inuidia: murmuratio z quelibet ciuium ecclesie. i. xpiauoz z maxime clericorum diuisio z dissensio denotari. Et ꝓculdubio talis seditio debet summope precaueri. generat em oīe malum. Unde nota vrbem enim romanam plus destruerūt seditiones interiores q̄ quecunq; clades exteriores. sic patuit de seditionibus ꝓ lege agraria ꝓ matrimonijs patricioz. ꝓ consule z plebeis creando. ꝓ tribunis obtinendis sicut patuit de cessione plebis in monte aduentino. sic alia omnia infinita patent tytus liuius intuenti. Patet etiam de bellis ciuilib⁹ scillano. scipiano. pompeiano. iuliano et antoniniano. in quibus omnibus tot z tante fuerunt seditiones q respublica fere ad nihilum est redacta. Hodie ad literam videmus q interiores seditiones que fiunt in collegijs z ciuitatibus cause sunt destructionis z damnatōis earum. Actuum. xix. cap̄o. Periclitamur argui seditionis hodierne. Sic tñ est q q̄dam ita sunt peruerse z seditiose nature. q vbicunq; sint. solent lites z discordias excitare. Similes siderici lapidi. de quo dicit Solinus q malefic⁹ ē lapis hic z vbicunq; sit discordias suscitat. Sic vere multi ad hoc videntur esse creati vt discordias suscitent atz lites. ita q de eis potest dici illud. ij. Macha. xiij. Illi q̄ dicunt assidei bella nutriunt. seditiones mouent nec patiuntur regnum esse quietum. Et ꝓculdubio talibus solet in fine male accidere. quia vt cōmuniter seditiosi Nefanda solent cōmittere. Horrenda solent appetere. Stupenda solent incurrere. Isti ei dico cōmittunt nefanda. sicut ptz Matbei. xv. de barraba q in seditio fecerat homicidium.

Item appetunt horrenda. sicut de carnalibus populis legit. Numeri. xx. q versi in seditionem dixerunt. vtinam periissemus in egypto qñ sedebamus sup ollas carnium.

Item incurrunt stupenda sicut de chore legit Numeri xvij. Perierūt in seditiōe chore. Merito igit dicebat apls j. Cor. xij. Timeo inquit ne forte contentiones. emulationes. animositates. dissentiones. detractiones. susurratiōes inflationes. seditiones sint inter vos ꝛc. Vide supra de discordia.

Seductio. Seducere. Nota q seducere idem est q decipere vel fraudare. prodere fallere vel nocere. Dicitur autem seducere quasi seorsum a via veritatis z recta ducere. Nota sicut enim latrones in siluis se peregrinos simulāt. z viatoribus se associant. ipsosq; seorsum avia ducunt z in manib⁹ latronum tradunt z in periculum trabūt z iste ꝓprie seductores. id est seorsum ductores sunt. sic hodie multi sunt qui a via recta securitatis z veritatis alios solent seorsum ducere. z eos fallere z seducere. z ab omni fortitudine z rectitudine trahere. declinare. ad pericula trahere z minare. patet In dyabolo tentatore. In vsurario predatore. In muliere vel luxurioso blanditore. In falso amico adulatore. In hypocrita proditore. Omnes em isti homini se associant vt ad spiritale. temporale vel eternale periculum ipsum trahant. z sic fatuos a via securitatis educunt z seorsum ad periculum secum trahunt. Unde in. ij. Canonica Jobis dicit. Multi seductores exierūt in mundum. Et si volumus possumus illos comparare cuidam pisci qui dicit pina. qui est piscis cum testa de genere concbilium. de quo dicit Pli. li. ix. ca. xiij. Qz coraz alijs piscibus se aperit. z mortuum se fingens tanq̄ ad deuorandum ōmnibus se exponit. cum vo concham suam plenaz piscaculis senserit. continuo se claudere consueuit z piscículos sic seductos deuorat z consumit. Etiam potest notare de renardo q fingit se esse mortuum. z sic quadrigarij posuerunt eum in curru suo z deuorauit alleca. Reuera sic faciunt seductores. fingunt enim se mortuos. id ē quasi simplices z ignorantes z incautos. z se etiam alijs quandoq; in aliquibus aperiunt z eis in obsequijs z familiaritatibus se exponunt. vt eos attrahant ad seipsos. seducti igit simplices in talibus confidunt. z eis approximant z accedunt Job. vij. Hunq̄d z vos seducti estis. Isti tamen seductores solent se subito claudere. fauorem z auxilia negare z deceptos in suis clausuris z laqueis retinere. Patet de dyabolo q primo se aperit z exponit delectabilia offerendo. promotiones z prosperitates dando. z sub specie bona tē poralia concedendo. qui tandem incautos seducit. z clausa manu per mortem ipsos secum retinet z in inferno consumit. Unde de isto Apoca. xij. dicit. Serpens antiquus: qui est dyabolus z satban seducit vniuersum orbem. Patet in vsurario. quia bona sua pauperib⁹ exponit. arcbas suas eis aperit z se quasi mortuum. id est simplicem z omnis malicie inexpertum ostendit. tandem vo ipsis ligatis z obligatis se claudit z eos exhereditat z consumit. z sic eos sub specie bom decipit z seducit. ij. Job. j. Hic est seductor z antixps. De muliere vo mala quid dicam. Ista oblectando z obsequendo se exponit z aperit vt virum demulceat. cum vo ipsum in amore suo ligauerit z incluserit ipm vorat. z sic seducit miserum z deuastat. Unde ista est Jezabel de qua Apoc. ij. dicit. Permittis enim inquit Jezabel docere z seducere seruos meos. fornicari z manducari de ydoloticis. De adulatoribus z ꝓditoribus planuz est q ante omnia illis quos volunt seducere. aliqua secreta sua reuelare solent. vt ad se eos alliciant. se aperiunt. et eis dulcibus ꝓmissionibus se exponunt. cum vo ipsos capere poterint contra eos mox insurgunt. z ad seducendum se eis aperiunt z ostendunt. Unde de adulatoribus dicitur Roma. xvj. q per dulces sermones z benedictiones seducunt mentes innocētium. De hypocritis z hereticis idē constat. q se simplices z mortuos simulant vt ad amorez suum gentes attrahant. z vt seducant z in errorib⁹ inuoluant. Jta q isti possunt dicere illud Meemie. j. Per vanitatem seducti sumus. Breuiter igit notare possum⁹ q diuersimode homines seducuntur. videlicet. Quidam p vinum z ebrietatem. Quidam per mulierem z carnalitatem Quidam p mendacium z vanitatem. Quidam per peccatum z iniquitatem. Quidam p hypocrisim z falsitatē. Quidam per dyabolum z malignitatem. Quidam per adulatorem z verbositatem. Quidam per hereticos z eorum ꝓuersitatem. Quidam per falsos amicos z eorum familiaritatem. Quidam per malos prelatos z eorum exempla z prauitatem. Dico igit q quosdam seducit vinum z ebrietas. Unde. ij. Esdre. iij. Viri q̄ prevalet vinum omnibus qui bibunt illud seducit mentem regis. z orphani facit mētem vanam. Item quosdam seducit luxuria z carnalitas. Unde Prouer. v. Quare seduceris fili mi ab aliena. z foueris in sinu alterius. Item quosdam seducit mendacium z vanitas. Hiere. xxiij. Seduxerū nt populum meuz in mendacio suo z in miraculis suis. Istud potissime potest dici contra questores z reliquiarum portitores. Itē quosdaz seducit peccatum seu iniquitas. Roma. vij. Peccatum seducit me z occidit. Item quosdam seducit hypocrisis atz falsitas. Figurati in illis qui per signa pseudo ꝓphete decepti sunt. Apoca. xix. Pseudo ꝓpheta qui fecit signa quibus seducit gentes missus est in stagnum ignis.

Item quosdam seducit dyaboli malignitas Apocal. xx

Soluet sathanas de carcere suo ⁊ exibit ⁊ seducet gentes.

Item quosdam seducit adulatorum verbositas. de quo Esa.ix. Erunt qui beatificant populum istum seducentes ⁊ q̄ beatificantur p̄cipitati. Et ideo dicit Eph̄.v. Nolite seduci inanibus verbis. Item quosdam seducit heretico-rum peruersitas a doctrina veritatis ad doctrinam falsitatis. Unde taliter seductis potest dici illud.ij. Corinth̄.xj. Sicut serpens euam seduxit astutia sua. ita corrumpunt̄ sensus vestri ⁊ excidunt a simplicitate que est in xp̄o. Itē quosdam seducit amici ficta familiaritas. Unde sedecie dictum est Hieremie.xxxviij. Seduxerunt te ⁊ preualuerunt aduersum te viri pacifici tui. demerserunt in sceno et lubrico pedes tuos. Item quosdam seducit malorum superiorum prauitas ⁊ exemplaritas. Unde de manasse rege iuda dr̄.iiij. Regū.xxj. Manasses iudam ⁊ habitatores hierl̄m seduxit vt facerent malū. Sufficit de seducere. Vide vbi decipere. ⁊ vbi fraus dolus ⁊c̄.

Seges Nota q̄ seges que nihil aliō signat q̄ blada seu spicas adhuc existentes in campis. breuiter dicam q̄ discurrendo scripturā inuenio plures et multas segetes moraliter intellectas ⁊c̄. Est igitur Seges

Virtutum ⁊ meritorum.
Salutum ⁊ premiorum.
Sanctorum ⁊ perfectorum.
Prauorum ⁊ peccatorum
Culparum ⁊ viciorum
Gazarum ⁊ terrenorum

Seges meritorū est multum vtilis. Ista ē enim seges quam boni ⁊ sancti congregant in horreo cordis sui vt exinde tēpore hyemis ⁊ mortis viuere valeant ineternum. Et de hoc Genē.xlj. In manipulos redacte segetes congregate sunt. Seges premiorum est appetibilis. Ista est enim seges quā post hyemem huius vite beati colligunt in gloria eterna. De ista ei dicitur in p̄s. Euntes ibant ⁊ flebant mittentes semina sua sed dum viuerent. Nunc ho venientes veniunt cum exultatione portantes manipulos suos. Et de istis dicit Proverbiorum.xiij. Ubi plurime sunt segetes ibi manifesta est fortitudo bonis. Beati enim quanto fuerunt fortiores tanto sunt bis segetibus pleniores. Seges p̄fectorum ē cōmendabilis. Perfecti enim sunt seges xp̄i. quam in agro ecclesie seminauit. ⁊ quam in horreo celi finaliter congregabit. Unde de talibus segetibus potest anima dicere illō verbum Ruth.ij. Precepit mihi booz vt tamdiu messoribus iungerer donec omnes segetes meterent̄. Messores enim sunt angeli iuxta sententiam saluatoris Math̄.xiij. quibus p̄certo anima debet iungi per deuotionem. q̄diu segetes. id est congregatio p̄fectorum adhuc est in mundo sed in agro huius vite. Seges peccatorum vel iniquorū est detestabilis. ⁊ ista est illa seges dyaboli figurata in segetibus philistinorum. quas vulpes samsonis ligatis ad caudas facibus combusserunt. sicut dicit Judicum.xv. Quia sed vulpes. id est demones quando a sansone. id est a xp̄o post mortis terminum emittent̄. segetem reprobotum i in ferno comburent. ij. Regum.xiij. Succenderunt serui ab salon segetem igni. Seges viciorum est execrabilis. Ista enim est seges que in agro cordis recondit̄. ⁊ que tandem a vermibus remorsus conscientie deuoratur Hiere.v. Comedit segetes tuas ⁊c̄. Seges terrenorum est impmanibilis. Ista est enim seges diuitiarum. quam. s. diuites non debent sibi totaliter retinere. sed partem eaz debent pauperibus erogare. Juxta illud Leui.xix. Cum messueris segetem non tondebis vsq̄ ad solum. sed relinques aduenis ⁊ paupib⁹ ⁊c̄. Sufficiat de segete. Vide supra de messe ⁊ infra de semine satis habebis.

Semen. seminare. Nota cū semen debeat habeat rōem p̄n̄cipij iniciatiui. successiui. termini multiplicatiui. hinc est q̄ p̄m diuersas suas acceptiones. diuersas habet morales significationes. Et sic dico q̄ semen in scriptura tam in bono q̄ in malo signat. Et sic dico q̄ inuenitur Semen

Mobile ⁊ virtuosum.
Utile ⁊ fructuosum.
Mirabile ⁊ gloriosum.
Damnabile ⁊ viciosum
Horribile ⁊ pudorosū. Vel
Fluxibile ⁊ lubricosum.

Dico q̄ semen virtuosum signat iustos. de quo Jobis vij. Semen abrahe sumus ⁊ non seruiuimus vnq̄. Semē fructuosum signat bona opera. de quo Osee.x. Seminate vobis in veritate iusticiam ⁊ metite more misericordie. Semen gloriosum significat xp̄m. de quo Genē.xxvj. In semine tuo benedicentur omnes tribus terre. Semen viciosum signat peccatores. de quo Dañ.xiij. Semen chanaan ⁊ non iuda. species decepit te. Item semen pudorosum et lubricosum signat peccatum carnis. de quo Leuit̄.xv. Vir qui patitur fluxum seminis immundus est ⁊c̄. Dicam⁹ de duobus tm̄. ⁊ dicamus q̄ p semen intelligit̄ bonorum congregatio virtuosa. Boni enim ⁊ sancti dicunt̄ semen. quia Semen est illud qd̄ deciditur a parentibus. Semen est illud nuod dat originem ipsis fructibus. Semen est illud q̄ mundus ditat̄ fructibus multis. Item tribus rōnibus sancti dicuntur semen. quia. s. a sanctis patribus ⁊ parentibus fuerunt decisi ⁊ diriuati p̄ successionem ⁊ imitationē Et ideo de sanctis loquens dauid in p̄s. Semen abraham serui eius filij iacob electi eius. Isti etiam fructibus bonorum operum dederunt originem p̄ sanctitatem ⁊ p̄fectiōz Unde de ecclesia dicit Esa.vj. Semen sanctum erit id qd̄ steterit in ea. Item insup fructus eterne glorie sibipsis multiplicant per eterne vite adeptionem. De quo Ecclesiastici.xliij. Cum semine ipsorū perseuerant bona. Isti sunt semen quod dominus in agro ecclesie seminauit. quod doctrinis ⁊ gratijs irrigauit. ⁊ qd̄ tandem fructib⁹ bonorum pullulauit Luce.viij. Semen cecidit in terram bonam ⁊ orta fecit fructum centuplum. O deus quot boni fructus pueneruit de bonis seminibus. id est de bonis p̄sonis quas domin⁹ antiquitus in agro ecclesie seminauit. Sed p̄certo mundus ⁊ ecclesia videtur esse sicut quedam terra sterilis. sicut est norwegia. alique sunt terre steriles de quib⁹ bona semina iactata degenerant in mala. ita q̄ si bonum frumentum iacitur. successu temporis siligo efficitur. Sic vere charissimi videtur esse in ecclesia. Deus enim seminauit in principio. bonum semen bonum triticum. bonum p̄p̄m sed p̄certo successu temporis semp fuit deterioratuz quia facta sunt nouissima dominis illius peiora p̄rioribus. Luce.xj. Ita q̄ hodie videt frumentum in siliginem ⁊ auruz in rubiginem commutatū. O q̄obscuratum est aurū. mutatus est color optimus. Treñ.j. Et ideo dñs conqueritur de ecclesia Hiere.ij. dicēs. Quomodo conuersa es in amaritudinem vitis aliena. Ego plantaui te vineam electam: ⁊ omne semen verum. quasi dicat. modo non sic. Nos etiam admiratiue possumus dicere illud Math̄.xiij. Domine nonne bonum semen seminasti in agro tuo. vnde ergo habet zizania? Et ip̄e potest rñdere illud quod sequit̄ Inimicus homo hoc fecit. s. dyabolus. Figura habet̄ in 4ba. lia. iij. Regum.xj. q̄ ipsa occidit omne semen regium in ierusalem. Quia breuiter illi qui modo non videnē de tam bonis seminibus p̄cessisse. j. Esdre.ij. Non potuerunt iudicare semen suum vtrum ex israel esset. Non sic charissimi. sed simus semper semen bonqm ⁊ sanctum. vt simus imitatores bonorum p̄decessoz. ⁊ detestatores malorum successorum. Juxta illud Hecmie.ix. Separatū est semē filiorū israel ab omni alienigena. Ubi aduerte q̄ sicut agricola sapiens. semen qd̄ seminandum est solet purgare. inē alia blada eligere ⁊ a cunctis bladis alijs separare. Sic vere illi qui bonum semen volunt esse in ecclesia. sunt corrigēdi p disciplinam purgationem. separatum inquit. supple ab immundicijs. Sunt eligendi per examinis discussionem. quia. s. isti debent esse semen filiorum israel. Sunt reiūgendi per iniquorum vitationem. quia. s. separandi sunt ab oi alienigena. Dico q̄ isti sunt corrigendi. separatum inq̄t. Quia. s. sicut semen p ventum ⁊ flabellum separat a paleis sic homo per flatum bone doctrine ⁊ aspere discipline separatur a vicijs Hiere.xv. Si separaueris preciosum a vili quasi os meum eris. Deinde dico q̄ isti sunt eligendi. q̄z sicut agricola de melioribus granis eligit ad seminandum. Sic vere illi qui in ecclesia seminant̄ electi inter alios esse tenent̄. Juxta illud Hiere.ij. Ego plantaui te vineam electam ⁊ omne semen verum. Deut̄.iiij. Dilexit dominus patres ⁊ elegit semen eorum post eos. Et hoc ostendit̄ cum dicit̄ semen filiorum israel. qd̄. s. fuit semen electum a dño sup omnes alias nationes. Ut de tali israelitico semine dicat̄ illud Hiere.xxxj. Adhuc seminabo domū israel ⁊ domum iuda semine hominum. i. semine p̄sonaruz rōnabilium

ꝛ nobilium Qđ est bodie contra ꝓlatos q̄ non seminãt do
mũ ecclesie semine filioꝝ israel ꝙ quos intelligo bonos ꝛ di
screctos ꝛ videntes deũ. sed potius ibidem seminant semẽ
tuum. ignorantes nepotulos ꝛ parentes. De q̄bus dicit̃
Eccli. xlvij. Dereliquit post se de semine suo gentis stultici
am. Et ꝓcerto tale semen post suos ꝓmotores ꝛ carnales
introductores nõ ꝓseuerat. qꝫ sicut ꝙ predecessorum affe
ctum introducunt̃. sic sepe fit q̄ ꝙ successoꝝ odium depo
nunt̃. de quo Sap. iij. Ab iniquo thoro semen exterminа
bit̃. Quod etiam est contra principes ꝛ tyrannos q̄ ꝓcer
to non seminant in patria bonos ꝛ iustos officiales ꝛ bal
liuos. sed crudeles impios ꝛ iniquos. Et de hoc Esa. xiij.
De radice enim colubri egredietur regulus ꝛ semen eius absoꝛ
bens volucrem. Colubri enim. i. mali ꝓncipes ꝓducunt ma
los balliuos. q̄ ꝓcerto sunt quoddam semen pessimũ. per
quod volucres absorbent̃. i. ꝙ quos boni qui sũt in patria
rapinis ꝛ exactionibus deuorant̃. Denicꝫ dico q̄ isti sũt
seiungẽdi ab omni iuꝫt alienigena. Quia. s. agricola semẽ
suum electum ad ꝛtem ponit. nec ipm bladis immiscet. sic
et isti qui semen sanctum volunt esse. debent esse ad partez
positi. id est ꝙ vite excellentiam. necnõ ꝙ societatis fugam.
ab omni alienigena. i. ab omni mala ꝑsona separati ꝛ diuiꝫ
cti. Quod etiã est contra multos in agro ecclesie seminatos
qui ꝓcerto a malis ꝑsonis non seiungunt̃. sed eis potius
adiunguntt̃. Scriptura enim ꝓcepit Leui. xix. Non seres a
grum diuerso semine. Sed ꝓcerto ager ecclesie multuꝫ di
uerso semine seminat̃. qꝫ. s. nõ tm̃ vnum semen hominum
sed multiplex ꝛ diuersum. s. paruulorꝫ ꝛ mulierum. Ita q̄
bodie verificat̃ illud. ij. Esdre. viij. Comixtũ est semen san
ctum alienigenis gentib⁹. Et quidꝫ ꝓcerto dico q̄ quia se
minatores sunt immundi. necesse est q̄ semina sint immũ
da. Quis enim potest facere mundum de immundo cõce
ptũ semine. Job. xiij. Et iõ talib⁹ potest dici bodie illꝺ Esa
ie. lvij. Accedite huc filij auguratricis. semen adulterer ꝛ fo
nicarie. Ab tamen non sic. sed simus semen sanctum a ma
lis distinctum. semen electum. semen purgatum atq̄ corre
ptum. vt de nobis dicatur illud Esaie. lxj. Isti sunt semen
cui benedixit dominus. Et sic nos erimus Semen

Humile ad seruiendum.
Utile ad possidendum
Stabile ad resistendũꝫ
Flebile ad penitendum.
Fertile ad ꝓducendum.

Sint igit̃ boni humiles ad
seruiendũ. ꝑs. Et semen me
um seruiet ipsi. Itez sunt vti
les ad possidendum. ꝑs. Se
men seruorum eius posside
bit eam ꝛ qui diligunt nomen eius habitabunt in ea. Secꝫ in
terra paradisi. Item sunt stabiles ad resistendum. ꝑs. Po
tens in terra erit semen eius generatio rectorum benedice
tur. Item sunt flebiles ad penitendum. Quia sicut dicit̃ in
ꝑs. Qui seminant in lachrymis in exultatione metent. Itẽ
sunt fertiles ad bona opera ꝓducendũ Job. v. Multiplex
erit semen tuum. Sic igitur patet quomodo per semen in
telligitur sanctorum congregatio virtuosa. Adhuc dico
per semen intelligit̃ virtutũ acquisitio fructuosa. Virtutes
enim ꝛ bona opera sunt semina que in autumno huius vite
serunt̃. Paradisus vero ꝛ eterna premia sunt fructus qui
in estate futuri seculi colligunt̃. Bona etiã documenta di
cunt̃ semina iuxta ꝟbum xꝑi dicentis Matb. xiij. Semen
est verbum dei. Istud enim in corde auditoꝝ seminat̃ vt fru
ctus bonoꝝ operum reportet̃ Matb. xiij. Exiit q̄ seminat
seminare semen suum ꝛc. Sic ergo videm⁹ q̄ ꝑm quanti
tatem seminum expectat̃ quantitas fructuum. Quia ꝑm
Apostolũ. ij. Cor. ix. Qui parce seminat parce ꝛ metet. ꝛ q̄
seminat in bñdictionibus de bñdictionibus ꝛ metet. Et sic
ꝑm quantitatem ꝟtutum ꝛ meritoꝝ possumus sperare co
piam premioꝝ ꝛ gaudiorum. Et ideo multis talibus semi
nibus debemus cõscientiam seminarevt possumus glorie
copiam reportare. vt ꝛ simus de illis. de q̄bus dicit ꝑs. Se
minauerunt agros ꝛ plantauerunt vineas ꝛ fecerunt fru
ctum nativitatis. Ubi aduerte q̄ semen materiale Primo
in agro dispergit̃. Secundo in terra affligitur. Tercio plu
uijs aspergit̃. Quarto in fructus cõuertit̃. Et sic dico q̄
ꝑ istam quadruplicem seminis conditionem possunt qua
tuor semina spiritualiter intelligi. que debent a fidelib⁹ se
minari. videlicet. Semen substantie temporalis. Semen
constantie virtualis. Semen scientie spiritalis. Semen de
mentie cordialis. Semen substantie est dispergendum
seminauerunt inquit agros. Semen constantie id est boni
ꝓpositi est infigendum. Plantauerunt inquit. Semen scie
tie est effundendum. Vineas inquit. Semen clementie est
influendum. Fecerunt inquit fructum. Dico igit̃ primo
q̄ est dispergendũ semen substantie tpalis. qđ ostendit̃
cum dicit̃ seminauerunt agros. Quia. i. ad diuites ptinet
semen bonoꝝ ꝛ opum tpalium spargere. ꝛ exinde agros
pauperũ irrigare ꝛ impinguare. Teste enim Grego. Frecũ
dus est ager pauperum ꝛ cito reddit seminantibus fructũ
Et ideo in tali agro est seminandum. vbi est celeste ꝓmiuꝫ
colligendum Gen. xxvj. Seminauit Isaac in terra illa ꝛ in
uenit in illo anno centuplũ. Istud est contra crudeles qui
agros. i. pauperes per elemosinas nõ seminant. sed ipos
ꝙ rapinas depopulant̃ ꝛ exterminant. Qđ bene figuratur
in parabola seminantis. vbi dicit̃ q̄ volucres celi comede
runt semen qđ ceciderat secus viaꝫ. Via enim que continue
cõculcat̃. pauperes tribulatos designat. ꝛ quia ꝓcerto vo
lucres celi. id est mundi raptores ꝛ superbi non cessant se
men huius vite. i. substantias pauperum deuorare. Igitur
eis potest dici illud qđ dicit̃ Leui. xxvj. Frustra seretis se
mentem. quia ab hostibus deuorabit̃. Non sic charissimi.
quia sicut ostensum est dispergenduꝫ est semen substantie
tpalis. seminauerunt inquit agros. Secđo dico q̄ infigen
dum est semen ꝓpositi pectoralis. ꝛ hoc ostendit̃ cum dici
tur. plantauerunt. Bonum enim ꝓpositum est quasi quod
dam semen. a quo. s. ampla seges pullulat operum ꝛ virtu
tum. Istud ergo semen plantandum est ꝛ ꝙ pseuerantiam
in corde firmiter radicandũ. Semen enim nisi mittat radicẽ
fructum non facit. sic ꝛ bonum ꝓpositum nisi habeat per
seuerantiã statim perit. plantauerũt inquit. qđ. s. designat
radicum firmitatem Juxta illud Iere. xij. Plantasti eos
ꝛ miserunt radicem. Unde de firmitate talis seminis ꝑt
dici illud Job. xxj. Semen eoꝝ ꝓmanet coram eis. Et illꝺ
Gen. xxij. Multiplicabo semen tuum sicut stellas celi. stel
le enim a stando dicunt̃. Qđ tamen est contra multos qui i
bono ꝓposito non sunt stabiles. sed potius variabiles ꝛ de
fectibiles. Figurati in semine qđ cecidit supra petram. qđ
natum aruit. quia radicem figere non potuit. Quia ve mul
ti sunt ita duri ꝛ petrei. q̄ lꝫ semen boni operis. semen bo
ni ꝓpositi ꝛ gratie divine recipiant. quia tamen in ipsis nõ
figitur in bono minime perseverant. ꝑs. Semen impioꝝ
perbit. Non sic ergo. sed dico q̄ infigendum est semen ꝓ
positi pectoralis. Plantauerunt inquit. Tercio dico. q̄
effundendum est semen scientie spiritalis. Semen enim ver
bum dei est. qđ predicatoꝝ docendo seminat. ꝛ paterfami
lias deus fructum bonorum operꝝ reportat. Un̄ Apostо
lus dicit. j. Cor. ix. Si nos spiritalia seminauim⁹ vobis nõ
magnum est si vestra carnalia metamus. ꝛ hoc semen in
telligit̃ cum dicit̃ vineas. Quia. s. vinea que emittit vinuꝫ
qđ inebriat ꝛ letificat. signat illum qui semen doctrine do
cet ꝛ predicat Iere. ij. Ego plantaui te vineam electam ꝛ
omne semen verum. Sed qđꝫ ꝓcerto multis predicatoriꝫ
bus potest dici illud quod dicit̃ Michee. vj. Tu semina
bis ꝛ non metes. Et Aggei. j. Seminastis multum ꝛ intu
listis parum. Quia. s. multi sunt qui semen doctrine bene
recipiunt. sed fructum operum nõ faciunt. immo q̄ꝫq̄ pe
iores q̄ ante fiunt ꝛ tunc impletur illud Iere. xij. Semi
naverunt triticum ꝛ messuerunt spinas. Ideo ergo dico:
q̄ effundendum est semen scientie spiritalis. vineas inquit

Quarto dico q̄ influendum est semen clementie super
nalis. fecerunt inquit fructum. Semen enim qđ ꝓducit fru
ctus ad homines nutriendum est pietas. q̄ fructus bono
rum operum ꝓducit. ꝛ q̄ indigentes adiuuat atq̄ nutrit.
Matb. xiij. Semen cecidit in terram bonam ꝛ ortum fecit
fructum. Et sicut semen modicum est respectu fructus. sic
bonum opus valde est modicũ respectu premij. Et breuit̃
omnia bona opera sunt quedã semina fructus glorie eter
ne ꝓductiua. dum tamen lachrymarũ ꝓfluuio fuerint irri
gata. Quia sicut dicit̃ in ꝑs. Qui seminant in lachrymis in
exultatõne metent. Verũtamen ille qui seminat cauet a ni
mio vento. sic et ille qui facit bonum opus debet cauere a
vane glorie figmẽto. quia als de ipso dicet̃ illud Osee. viij
Seminabunt ventum ꝛ turbinem metent. Quia videlicet

quãdo cupido vane glorie ⁊ vane laudis sit in semine. mes sis pceny erit in turbine. Non sic. sed seminemus semina nostra sine tali vento. ⁊ sic reportabim⁹ fructũ bonũ. Iux ta illud Gen. xlvij. Accipite semina ⁊ serite. Quia sicut dici tur Gal. vj. Qđ seminauerit hõ hoc ⁊ metet. Sic ergo ꝓz quõ quatuor semina sunt habenda ⁊ a fidelib⁹ diuersimo de seminanda. hoc ergo de semine sufficit.

Semita. Cum semita nihil aliud sit ꝙ parua et breuis via. ⁊ sepissime ponum ꝓ alio assu mat. Possumus dicere q ꝓ semitam põt intelligi vita no stra ⁊ transitus huius mundi. in quo diuersimode ambu lamus. Breuiter ergo dico q inuenit triplex semita. scz. Quedam breuis ⁊ transitiua. Quedam suauis ⁊ directiua Quedam grauis ⁊ deceptiua. Semitam breuem currũt omnes mortales. Semitam suauẽ currunt omnes mora les. Semitam grauem currunt omnes carnales. Semi ta ergo signat vitam mortaliũ. de qua Job. xvj. Semitam ꝓ quam non reuertar ambulo. Semita etiam signat statũ mortalium. hoc est dictu. vitam iustoꝝ ⁊ pfectorum. ꝛ quo Prouerb. iiij. Justoꝝ semita quasi lux splendens. Signifi cat insup vitam carnalium. hoc est dictu vitam ⁊ conditio nem malorum. ⁊ ꝛ hoc Job. xxij. Nunquid semitam secu lorum custodire cupis quam calcauerunt viri iniqui. Se mita ergo Prima est naturalis que morte claudit. Secun da est semita virtualis qua iustus gradit. Tercia est semi ta criminalis que a malo terit. De prima nihil ad põs. De secunda vo ⁊ tercia est aliquid dicendum. Dicam⁹ ergo q est quedam semita virtuosa ⁊ quedam semita vici osa. Semita virtuosa est vita pfectoꝝ. Ista est ẽm semita ꝓ quam xps ambulauit ⁊ pambulandã docuit ⁊ manda uit. Esaie. ij. Venite ascendamus ad montem dñi ⁊ ad do mũ dei Jacob. ⁊ docebit nos vias suas ⁊ ambulabim⁹ in semitis eius. Semita enim est arta via per quam transeũt homines non quadrige. quã vt cõiter non omnes sciunt. ⁊ que breuius ducit ad terminũ ꝙ via publica ⁊ quã insuper pauci vadunt. Sic ⁊ nunc via pfectionis est sicut quedam parua semita iuxta viam publicam hui⁹ mundi posita quã ꝓculdubio pauci intrant. Quia sicut dicit Matb. vij. Ar ta est via q ducit ad vitam eternam: ⁊ pauci ingrediuntur p eam. Soli ẽm homines. i. soli perfecti viri ⁊ pone ratio ne vtentes semitam pfectõis ambulant. quia. s. quasi om nes vadunt p stratam publicã status mundi. pauci ẽm vi dent scire istam. s. pfectionis semitam. ⁊ ideo necessari⁹ est ibi ductor. s. xps qui nos doceat ambulare ⁊ cõducat. Qđ bene petebat Dauid dicens. Deduc me domine in semita mandatoꝝ tuoꝝ. q⁹ ipsam volui. Quia sicut dicit Job. xx viij. Semitam ignorauit auis. nec intuitus est eam oculus vulturis. Aues enim alte volãtes. i. superbi et presumptu osi. vultures ponderosi ⁊ tardi. i. carnales luxurioſi istam viam ignorant. nec ipam libenter intrant. Ista ẽm via se cretior ⁊ ꝓ consequens securior. ⁊ ad transeundum termi num paradisi est breuior. Citius enim ⁊ facilius saluat ibi homo ꝙ in via publica. i. ꝙ in statu secularium psonarum. Sicut igit cerui ⁊ alia animalia siluestria non libenter va dunt p vias publicas. timentes venatores ⁊ canes ⁊ homi nes transeuntes. sed potius vadunt per semitas solitarias ⁊ secretas. ⁊ a paucis transeuntibus frequentatas. Sic et nos debemus semitam pfectionis intrare. ⁊ nos a via pu blica. id est. a communi tumultu seculi elongare. vt sic a ca nibus inferni possim⁹ nos tutius seruare. Quia sicut dici tur Prouer. xij. In semita iustitie vita. Et Prouer. iij. di cit. Qz viele⁹. s. sapie vie pulcre. ⁊ semite eius pacifice om nes. Et sic cuilibet poterit dici illud ps. In mari via tua: et semite tue in aquis multis. Ubi aduerte q sicut semita ba bet tres conditiones. q. scz ipsa est strictior rectior ⁊ mun dior. sic semita status ⁊ perfectionis habet ⁊ continet Pe nitentie amaritudinem. in mari. Justicie rectitudinem. se mite tue. Continentie seu mundicie pulcritudinem. in aqs multis. Primo igit dico q in ista semita debet esse peni tentie amaritudo. cum dicit. in mari. Mare ẽm salsum et amarum. vndosum. difficile ad potandum. vtile tñ ad me dicandum. penitentiam designat que difficilis est ⁊ aspera ⁊ tamen vtilis atq; sana. Semita enim vt dictum est stri cta est ⁊ etiam difficilis aliquotiens ⁊ aspera. transit enim ꝓ loca altiora. que sunt ad ascẽdendũ cõiter graviora. Sic vere penitentia grauius est ⁊ difficilis ad cunctum in celũ: est tñ breuis ⁊ penetrabilis. in mari inquit. Esa. xliij. Dñs dedit in mari viam. ⁊ in aquis torrentibus semitã. De ista tñ semita nõ curant delicioſi. Vñ de carnali muliere dicit Prouer. v. Per semitam vite nõ ambulat. vagi sũt gressus eius ⁊ inuestigabiles. Ista semita potissime designat statũ religionis. vbi. s. penitentia valde viget vel vigere videtur Sicut enim aliqua animalia sunt ita indomabilia. q⁹ nun ꝙ volunt incedere ꝓ rectitudinem semitaꝝ. sed potius vn dicq; sine via ⁊ sine semita diuagari. sicut de onagris ⁊ bu balis dicit que sunt animalia q̃ sine iugo discipline ꝓ secu lum diuagant. figurati in asina balaam. que q⁹ vidit angẽ lum cũ gladio in via. declinauit a semita ⁊ attriuit pedẽ se dentis. q̃ dum verberaret eam ⁊ vellet ad semitam reduce re. incepit asina murmurare. sicut dicit Nume. xxij. Quia vere charissimi asina. i. vir carnalis dum in via penitentie ⁊ religionis videt stare angelũ cũ gladio. i. platũ cum puni endi ⁊ corrigendi officio. timet illuc accedere. ⁊ q̃q; nitit a tali semita retrocedere. sicut potissime ꝓz in apostatis. q si ipm ad semitam vite ⁊ pnie verbo vel ope reducere vo luerit. statim cõtra eũ reclamabit. Et ista deberent aduerte re q⁹ sanson declinans ꝓ semitaꝝ inuenit in ore leonis mor tui fauum mellis. sicut dicit Judi. xiiij. Quia videz illi q̃ declinant se ad semitam pnie. inueniunt ibi fauum mellis diuine sapientie ⁊ gratie. in mari inqt. Sap̃. v. Semita ca rine in fluctib⁹. Sic igit in ista semita est penitentie artitu do. qđ ostendit in verbo semite. Quia. s. de natura semite est. q⁹ sit breuis ⁊ recta. ⁊ quanto breuior tanto rectior. Iu xta illud Luc. iij. Dirigite vias domini: rectas facite semi tas dei nostri. Quia ꝓcerto illi qui in semita pfectiõis am bulant. rectitudinem iusticie ⁊ breuitatem expeditiõis ser uant. q⁹. s. ipsi sunt breues alios celeriter expediendo. ⁊ re cti nunq̃ a iusticia deuiando. Esa. xxvj. Semita iusti recta est. rectus callis iusti ad ambulandũ. Vide supra de recti tudine. Qđ tñ est contra multos. quoꝝ semita nõ est recta ꝓ fallaciam. nõ est breuis ꝓ celeritatem. ⁊ ꝓlixa ꝓ tepiditatem. sicut ad literam videm⁹ de modernis multis iudicib⁹ ⁊ platis. de quibus põt dici illud Esa. lix. Semite eoꝝ in curuate sunt. Semita taliũ est sicut semita fluminũ ⁊ aqua rũ. q̃ semp est tortuosa ⁊ longa. Sic a conditio istoꝝ tortu osa est ꝓ falsitatem ⁊ onga ꝓ ꝓlixitatem. Vñ de ipis intel ligit illud Gen. xlix. Fiat dan coluber in via. Ceraſtes in se mitis. Coluber ẽm qui semp tortuose incedit ⁊ dicit a col labendo. ⁊ ceraſtes q̃ est serpens cornut⁹ iuxta semitas in sidians bestijs transeuntibus. signat tales qui scz sunt tor tuosi ꝓ falsam intentionẽ. sunt collabentes ꝓ blandã adu lationẽ. sunt cornuti ꝓ supbam elationem. sunt etiam insi diantes transeũtib⁹ ꝓ astutam deceptionẽ. Quia ꝓculdu bio aliud nõ vident facere bodie tales iudices ⁊ prelati et balliui nisi insidiari transeuntib⁹. vt ipsos mordeant rapi ne dentib⁹. Serpens q̃q; sit in recta semita. nunq̃ tñ ꝓ hoc recte incedit nec etiam venenum dimittit. sic vere isti q̃uis sint positi in semita recta iusticie. hoc est in officio et in statu iudicature vel prelature. vbi. s. iusticia est facienda nunq̃ tamen sunt iusti sed veneno si: fallaces ⁊ infecti. sunt enim in semita iusticie sed ꝓcerto ipsam nõ sequunt. nec p eam gradiunt. sed magis in ipsa alios insidiant. Unde ipi dicere vident illud Esa. xxx. Auferte a me viã. declinate a me semitam. cesset a facie nostra sanct⁹ israel. Non sic cha rissimi non. sed sit in ista semita iusticie tectitudo. vt sic qui libet dicat illud Prouerbioꝝ. viij. In vijs iusticie ambula bo in medio semitarum iudicij. Et ⁊ eis dominus dicat il lud Prouer. iiij. Ducam te ꝓ semitas equitatis. quas cuꝝ ingressus fueris non artabuntur gressus tui. Tercio di co q⁹ in semita perfectionis debet esse mundicie seu conti nentie sanctitudo. quod ostenditur cum dicit in aqs mul tis. Atque autẽ que maculas tollunt mundiciam ⁊ purita tem designant. Quia scz sicut semita de sui natura debz ee munda. sic vita bonorum debet esse munda ⁊ pura. Un de Esaie. xliij. dicit Qz dedit deus in aquis torrentibus se mitam. Et boc est contra illos qui in semita perfectionis et religionis mundiciam non obseruant. Quia procerto ibi debet esse mundicia. et interius in corde: ⁊ exterius in

carne.z sez vlterius in sermone Prouer.iij. Die eius vie pulcre: z oēs semite eius pacifice. Iste sūt igit semite iusto rū et perfectoꝝ.s.
Mūdicia corporalis.
Iustitia virtualis.
Penitētia tēporalis.
De q̄bus admiratiue loq̄ns scriptura dicit Job.xxxvij.cap. Mū quid nosti semitas nubiū magnas et pfectas. Sancti eīm z iusti dicūtur nubes. sicut superi⁹ est ostensum. Iste eīm sunt semite q̄s dauid sibi doceri petebat dicēs i ps. Semitas tuas doce me. Iste sūt semite in q̄b⁹ deduci poscebat dicēs i ps. Deduc me dñe i semita mādatoꝝ tuoꝝ. Iste sūt insup semite in q̄bus illuminatū se dicebat. ibidē. Lucerna pedibus meis verbum tuū: z lumen semitis meis. Et sic igitur patet q̄ sunt semite ⁊ tuose. Adhuc dico q̄ sunt q̄dam semite. viciose. Et iste sunt semite impioꝝ. Peccata eīm sē semite per quas gradiūtur iniqui. Et sic nota. q̄ in scptura inuenit
Montuosa.
Semita montuosa.
Semita tortuosa.
Semita tenebrosa.
Semita lubrica.
Semita periculosa.
Montuosa dico est semita superborum. Isti eīm semp petunt alta. vnde Judith.xv.c. dicit de illis q̄ erant de exercitu holofernis. q̄ ipi fugiebant p vias campoꝝ z semitas colliū. Tortuosa ē semita anarozū. Isti eīm in actibus suis nunq̄ recte incedūt. Esa.lix Semite eoꝝ incuruate sunt. Et semp intendūt ad iniusticiam et rapinam Prouerb.j. Semite oīm auari animas possidentiū rapiūt. Tenebrosa est semita inuidoꝝ Isti.u. nunq̄ volūt videre bonū alicui⁹. Unde Job.vj. Inuoluta sunt semite gressus eius. Lubrica est semita immūdorum. Unde sicut semita p quam limax gradit est infecta. ita q̄ apparet ibi vestigiū gradientis. sic vita illoꝝ ita est immūda: vt eoꝝ vestigia appareant lubrica Job.xlj.c. Post eū lucebit semita. Periculosa est semita deceptorum. vnde Job.xviij. Decipula eius sup semitam. Et sic igitur patet. q̄ est semita virtuosa et viciosa. z hoc sufficit. Vide infra de via. Et supra. de Ambulare. et de Ire. z de Gradi.

Emel. Nota q̄ istud aduerbiū semel: in scriptura inuenitur vel sumitur in bono et in malo. Unde breuiter dico. q̄ in scriptura inuenitur semel

Auctoritatis.
Necessitatis.
Mortalitatis.
Seueritatis.
Felicitatis.
Penalitatis.
Confessionis.
Dānationis.
Semel auctoritatis ptinet ad quē libet superiorē. Magni eīm homies quod semel precipiūt: debz fieri. ad ipos eīm pertinet semel aliq̄d ordinare. z nō nūc vnum nūc aliud variare. sicut de deo dicit Job.xxxiij. Semel loquit deus: z scdo idipum nō repetit. Semel necessitatis est illud qđ si q̄s semel voverit: necessario obligatus erit. De quo Deutro.xxx. Nō semel egressum est de labijs observabis. Semel mortalitatis est illud quo homines tenēt semel necessario mortem pati. De quo Hebre.ix. Statutum est hominibus semel mori. Semel securitatis est illud quo deus semel in iudicio sentētiā proferet. quā nullus subfugiet aut puertet. Et de hoc in ps. Semel locutus est deus: duo hec audiui. q⁹ potestas dei est. z tibi domie misericordia. quia tu reddes vnicuiq; sm opera sua. Semel felicitatis est illud quo semel beati gloriā adipiscūt. quaz nunq̄ amplius perdere dinoscūtur. vnde de christo dicit Hebreo.ix. Qz per proprium sanguinem introiuit semel in sancta sanctoꝝ eterna redemptōe inuenta. Semel penalitatis ē illud q̄ xps oblatus est semel pro hoibus deo patri. De quo.j. Petri.iij. Xpus semel pro peccatis mortu⁹ est. iustus pro iniustis ⁊c. Semel confessionis est illud. quo quilibet ad minus semel in anno tenetur confiteri. de quo potest dici illud.ij. Regum.xiij. Semel in anno tondebantur capilli absalon. Semel damnatōis est illud. quo mali semel damnati: perpetuo remanent in inferno. de quo potest dici illud.j. Regum.xxvj. Percutiā eum semel lancea in terra. z scdo opus nō erit. Sufficiat ergo de semel. q̄ exēplā nō allegaui: q̄uis multa sint. Quia transiui gratia brevitatis.

Semper. Nota. q̄ semp est vnum aduerbium. qđ significat continuitatem. frequentationem et eternitatem. tam in bono q̄ in malo. Et idō breuiter discurrendo possumus notare. q̄ istud semp potest pertinere ad quatuor genera personarū. videlicet.
Ad perfectos inferius residentes.
Ad beatos superius p̄sidentes.
Ad infectos exterius delinquētes.
Ad dānatos subterius gemiscētes.
Et sic dico. q̄ semp potest signare Perseuerantiam in gratia respectu perfectoꝝ. Perseuerantiā in gloria respectu beatorum. Perseuerantiā in culpa respectu peccatoꝝ. Perseuerantiā in pena respectu damnatoꝝ. Igit dicamus primo de semp: quod ptinet ad perseuerantiā perfectorū quia sez perfecti viri semp in bono perseuerant. quia sua bona opera nunq̄ per peccatū mortale discontinuāt seu cessant. Sicut eīm creature semp continuant actus suos. sicut videmus de igne continue calefaciente. de celo continue currente z influente. de sole semp illuminante. z sic de alijs. Sic iusti semp continuant bona opera. vel in habitu vel in actu semp eīm mouent obediendo: semper calescunt charitatiue diligendo. semper illuminant bona documenta z exempla alijs ostendendo. vt sic quilibet dicat illud Jobānis. viij. cap̄. Que placita sunt illi facio sp. Et sic possumus notare. q̄ iusti debent
Semp sperare.
Semp orare.
Semp laudare.
Semp videre.
Semp gaudere.
Semp ardere.
Semp lucere.
Semp docere.
Qz debeant semp sperare in domino. Exemplo puuli. q̄ innitit nutrici sue ne forte cadat in lutum. patz per prophetā dicentem Ozee.xij. Spera in deo tuo semp. Qz etiam ipi debeant semp orare. patz p apostolum dicentē.j. Thessal.v. Sem per gaudete sine intermissione orate. Et Luce.xviij. Oportet semp orare. Qz insup semp debēt laudare exēplo alaude z phylomene: que sp sine intermissione cantat. patet Eph̄.v. vbi dicit. Gratias agentes semp pro oīmbus. Item q̄ isti debeant sp per contēplationem videre exēplo leonis. q̄ semp dormit oculos habens apertos. Patet exēplo angeloꝝ: de quibus dicit Matthei xviij. Qz angeli semper vident faciem patris q̄ in celis est Item q̄ etiam isti debeant p spūssancti consolationē semper gaudere. patet Phyl.iij. vbi dicit. Gaudete in domio semp: iterū dico gaudete. Qz etiam ipi sp debeant per dilectionē ardere. Exēplo lapidis albestos: q̄ semel accēsus semp ardet. patet Leuit. vj. Ubi precipit. Ignis in altari meo semp ardebit. Qz nihilomin⁹ isti semp debeant p discretionē lucere. Exemplo solis: q̄ lumen suū semp seruat patet Exodi.xxvij. vbi dicit. Ardeat lucerna semper in tabernaculo. Qz etiā ipsi adhuc debeant semp per p̄dicationem docere. patet; exēplo xpi Jobā.xviij. dicentis. Ego semp docui in synagoga. Istud est ergo sp.i. perseuerātia in q̄ctum pertinet ad perfectos. Secūdo dico. q̄ semp ptinet ad perseuerantiā refectoꝝ. i. beatoꝝ. Isti eīm omnia que habent: habent semp. z oīa que faciūt. semp faciūt.
Isti eīm sunt
Sicut stelle semper lucentes.
Sicut palme semper virentes
Sicut angeli semper viuentes.
Sicut pisces sp in aqua voluptatis eterne residentes.
Sicut sponsi semp gaudentes.
Sicut reges semp regnantes.
Sicut heredes hereditatem glorie semp dividentes.
Et ideo breuiter nō de istis: q̄ ipi
Semper sunt in lauta societate.
Semper sunt in grata sacietate.
Semper sunt in quieta trāquillitate.
Semper sunt in leta iocunditate.
Semper sunt in tuta securitate.
Semper sunt in nova felicitate.
Semper sunt in magna fertilitate.
Dico q̄ beati semper sūt i lauta societate. quia licet cuilibet ipsorum dominus videtur dicere illud qđ dixit dauid Mipphybosceth.ij. Regum.ix capit. Tu comedes panē in mēsa mea semper.
Item dico q̄ semper sunt in grata sacietate. Habent enim de um p socio. Ipse enim dicit celesti hierusalem Ezechielis.xliij. cap̄. Habitabo in medio tui semper. Et.iij. Regum.x. Beati serui tui qui stant coram te semper. Item dico q̄ isti semper: sunt in quieta trāquillitate. nullum eīm inueniunt perturbantem. Unde

Esa.lviij. Requiem dabit tibi dñs deus tuus semp. Itē dico q̄ isti sunt semp in leta iocūditate. vnde.j. Thessal'.v.c. Semp gaudete sine intermissione. Itē dico q̄ isti semper sunt in tuta securitate. Unde.j. Thessal'.iiij. Rapiemur simul obuiam xp̄o in aera: ⁊ sic cum domino semp erimus. Item dico q̄ isti semp sunt in noua feliciate. Job.xxix.c. Gloria mea semp innouabit̄. ⁊ arcus meus semp in manu mea instaurabit̄. Item dico q̄ isti sūt semp in magna fertilitate. vnde cuilibet dicat̄ a deo patre. fili tu semp mecum es ⁊ oia mea tua sunt. Luc.xv. vbi ostēdit̄ q̄ isti sunt nobiliter vocati. fili mēt. Et sic dico. q̄ Tenaciter obligati. tu semp mecū es. ptinet ad pseue Utiliter ditati. quia oia mea tua sunt. rantiaz pfecto rum. Tercio dico. q̄ semp pertinet ad pseuerantiā malignoz. Mali em̄ semp sunt pseuerantes in vicijs. ⁊ semper addūt peccata peccatis. Et ideo notandū est q̄ semp mali multis modis dicūtur mali. videlicet. quia Semp sunt superbi ⁊ ambicioſi. Dico ergo q̄ isti sē Semp sunt discordes et litigioſi. semp p̄sumptuo Semp sunt pueri et inuidioſi. ſi. pñ. Superbia eorū Semp sunt rapaces ⁊ penurioſi. qui tenderūt ascēdit semp. Item semp sunt litigioſi. q̄ sicut dicit̄ Prouer. xiij. Inter superbos semp sunt iurgia. Item sp sunt muidioſi et odioſi. Gen.xxvij. Oderat semp esau iacob. Item semp sunt penurioſi. quia sicut dicit̄ Prouer.xj. Alij diuidūt propria et ditiores sunt. alij rapiūt non sua ⁊ semp in egestate sunt. Istud igit̄ est semp quod ptinet ad pseuerātiam malignoz. Sed quarto dico. q̄ est vnū semp qđ pertinet ad pseuerantiā damnatoz. Et istud est illud quo damnati semp et ppetuo sunt in pena. ⁊ cetera allega. q̄ nō inuenio ad p̄sens. vel dic sicut immediate. Sufficiat ꝯ de Semper.

Sempiternus. Nota. q̄ sempitern⁹ idez est qđ semp etern⁹. Et pōt sempitern⁹ accipi moraliter pro pseuerantia sempiterna. diuturna. siue bona siue mala. Quia scz ille est moraliter sēpitern⁹ q̄ in bono vel i malo ꝓposito ē durabil' ⁊ etern⁹. Et ideo tam moraliter q̄ litteraliter accipiendo: possum breuiter dicere. q̄ in scriptura inuenit̄ sempiternitas

Uirtuoſa. Prima est hominū perfectoz. q̄ scz bo
Uicioſa. ni dicūtur sempiterni. p eo q̄ pseuerādo
Gaudioſa. in bono sunt stabiles ⁊ diuturni. Ūñ Hie
Tedioſa. remie.j. Apponent̄ ad dñm tedere sempiterno. Secūda est hominuz peccatoz. quia scz mali qñq; sunt in sua mala volūtate taliter obstinati. q̄ in sempiternū vident̄ ibi esse inmutabiliter confirmati. Unde q̄libet talis debet dicere illud Treno.iij. In tenebris collocauit me sicut mortuos sempiternos. Tercia est sempiternitas hominū beatoz. quia scz isti sunt super⁹ in glia sempiterna: vbi sine defectu cūcta sūt eis perpetua ⁊ eterna. Quia proculdubio isti habent sempiternam

Lucem. Dico sempiternā lucem Esaie.lx. Erit
Ducem. tibi dom̄in⁹ in lucem sempiternam. Dico
Nomen. etiam sempiternū ducem. Hiere.x. Ipse
Omen. deus tu⁹ ⁊ rex sempitern⁹. Item nomen
Leticiam. sempiternū. Esaie.lvj. Nomen sempiter-
Amiciciā. nū dabo eis. Dico sempiternū omē. Esa. lj. Salus mea in sempiternū erit. Item sempiternā leticiam. q̄ sicut dicit̄ Esa.xxxv. Leticia sempiterna sup capita eorū gaudium et exultatōem obtinebūt. Item sempiternam amiciciam. Esa.lv. Feriam vobiscū pactum sempiternū quod nulla obliuione delebit̄. Ista est igit̄ sempiternitas beatoz. Quarta est sempiternitas reproboz. qui sempiterne cruciant̄. vnde in p̄s. dicit̄. Or deus percussit inimicos suos in posterioza. obprobriū sempiternū dedit illis ⁊c. Unde vbi. ppetuus ⁊ etern⁹.

Senex. Senectus. Nota breuiter q̄ in scriptura inue-
nio triplicē senectutē. vicz. Prima senect⁹
Senectutem moralem q̄ est perfectiōis. est virtualis.
Senectutem letalem q̄ est infectionis. Scōa senectus
Senectutem carnalem q̄ est defectionis est criminalis.
Tercia senectus est naturalis: Dico primo q̄ est senectus pfectionis. Moraliter em̄ loquendo: senectus significat vitam pfectaz. virtuosam ⁊ honestam. q̄ sicut dicit̄ Sap̄.iij. Senectus venerabilis est vita imaculata. Palma em̄ dum est iuuenis nō fructificat. ſ tūc incipit fructū facere: q̄n incipit senescere. Sic vē homo dum est ignar⁹ et iuuenis: p bona opera non bene fructificat. Quando vō est senex. i. prudens: maturus ⁊ honest⁹? ⁊ in moribꝰ bene composit⁹? ⁊ format⁹. tūc proculdubio fruct⁹ bonos facit ⁊ producit. ⁊ in bonis operibꝰ fertiliter senescit. vñ p̄s. Multiplicabunt̄ in senecta vberi ⁊ bene patientes erūt vt annūcient. Et Ecci.xlvj. Usq; ad senectutē permānsit i eo virtus. Et ideo q̄libet vir pfectus et iust⁹? ⁊ in statu et gradu bonoris semel vtpote in statu prelationis constitutus: potest dicere de seipo illō p̄s. Junior fui etenim senui. In quibus verbis ostendūtur tria que q̄libet senex. i. quilibꝰ vir virtuosus: debet habere ſm tres conditiones naturales senectutis. Senes enim naturaliter sunt

Sensu clariores. Sic vir iust⁹? spiritualiter. Sen-
Statu curuiores. sus claritatē debet possidere. Mo-
Motu graviores. ris curuitatē seu qualitatem debet preuidere. Morū grauitatem debet tenere. Primū pro bat etatis complexio. Junioꝝ. Scōm tēpis defluxio. Fui. Terciū nominis conditio. Senui. Dico igitur q̄ senex spūaliter debet possidere sensus claritatem. ⁊ boc ostendi tur cum dicit̄. Junior. Quia sicut iuuenes plus pollent i sensibus corporalibꝰ. sic senes plus pollent vel saltē pollere debent in sensibꝰ spiritualibꝰ. Senex em̄ dicit̄ q̄ prudens et discretus est in illis que ptinent ad salutem. Pñ. Senes eius prudentiam docent. Unde etiam danieli q̄uis tēporaliter valde iuueni pro eo q̄ prudenter sciuit iudices redarguere dictū fuit Dañ.xiij. Veni ⁊ sede in medio nostroꝝ: quia tibi deus bodie dedit bonorem senectutis. Nota q̄ in India est genus hominū vt dicit Pli. q̄ in ipo septēnio dicūtur canescere: ⁊ ita simul et semel senectutem et iuuentutē habere. Sic vē moraliter: possibile est q̄ homo sit iuuenis corpore. canus tamē. senex. prudens. ⁊ matur⁹ sit in mente. Deutro.xxxij. Sicut dies iuuentutis tue ita et senectus tua. Junioꝝ inqt. Job.xxix. Videbant me iuuenes ⁊ abscondebant̄. ⁊ senes assurgentes stabant. acsi diceret. in talibus iuuenes. i. motus iuuenules absconditur. ⁊ senes. i. prudentie semines habitant ⁊ morant̄. Patet igitur. q̄ ille qui locum ⁊ officium senum vult tenere. debet habere sensus claritatem. Deinde dico q̄ qui spūaliter vult esse senex. debet preuidere mortis curuitatem. Fui inquit. q̄si dicat. iam trāsiuit tempꝰ meū iā nō sum nec ero: ſ fui. Juxta illō Ie-
Senes em̄ nālit̄ ad terrā incurvant̄. breo. viij. Qđ
Senes etiā libētius terram intuent̄. autem antiq̄.
Senes insup ad mortē amplꝰ ꝓmāt̄. tur ⁊ senescit: prope interitū est. Sic vē charissimi: ille qui spūaliter vult esse senex: debet semp ad terrā ad quam tendit respicere. ⁊ ad mortis considerationē oculos inclinare: ⁊ se moriturum in proximo cogitare. dicendo fui. Juxta illud Apocalyp.xvij. Bestia quā vidisti fuit ⁊ nō est ⁊ in interitū vadit. Igit̄ iste debet p̄uidere mortis curuitatem. Deniq; dico. q̄ iste debet continere morum honestatē seu grauitatem. ⁊ boc ostēditur in verbo. senui. De natura em̄ etatis senis est. q̄ sit in moribus bene compositꝰ? ⁊ maturus. Juxta illud Tytū.ij. Admone senes vt sobrij sint. Sicut em̄ videmus q̄ senex naturaliter est curuior. albior. sicciorꝰ. tristior. tardior. ⁊ honestior. q̄ scz senem pudet multa facere que iuuenem nō puderet. Sic vere illi q̄ tenent locum senū. vel qui senes volūt spiritualiter esse: debent esse

Curui per humilitatem. Talis enim senex erat
Albi per innocentiam et con- abrahām. de quo dici-
tinentie puritatem. tur Gen.xxiij. Abra-
Sicci p abstinentie sobrietatē. bam erat senex dierū
Tristes p timorꝰ diuini antietatē q̄ multoꝝ et dñs i cūctis bñdixerat ei. et sic
Tardi p deliberatōis maturitatē igitur dico. Or illi qui
Honesti p gestus ⁊ habit⁹? compositam venustatem. officiū senū ducūt ⁊ gerūt. s. ecclīastici ⁊ plati: ⁊ q̄ senes virtualiter esse volūt. debēt Mores vendicare. Junior fui. etenim senui. Et sic

Mortem cogitare.
Sensu redundare.

figurabunt in .xxiiij. senioꝝ
q̄ in diuersis sedib⁹ iux̄ agnuꝫ
cum coronis ⁊ cythar̄is. ⁊ phyalis morabant. sicut dicit
Apocal'. iij. Quia procerto illi qui iuxta sedem dei ⁊ agni
que est ecclesia: in diuersis sedibus. i. in diuersis ⁊ distinctis
officijs et dignitatibus sedent. coronam singularis perfe
ctionis. cythar̄am laudis ⁊ gratiarū actionis. ⁊ phyalā de
uotionis habere debent. Juxta illud ps̄. Juuenes ⁊ virgi
nes: senes cū iunioribus laudent nomen dñi. Jsta est igi
tur senect⁹ moralis pfectionis. Sc̄do principaliter di
co. q̄ in scriptura inuenit senectus letalis corruptionis. ⁊
ista est senectus peccati. Senect⁹ em̄ antiq̄tatis ⁊ diutur
nitatis: et consuetudinis cōmunitatē designat. Et ideo ille
ꝑtie senex dicit. q̄ per malam cōsuetudinē in vicijs anti
quat. Prouer. xxij. Adolescens iuxta viam suam gradit.
⁊ cū senuerit nō recedet ab eo Dico ꝙ q̄ peccator dr̄ senex
multiplici rōne. vicz. quia senex naturaliter habet

Visum bebetatū.
Vultum corrugatū.
Corpus incuruatū.
Pilū dealbatū.
Dentem delocatū.
Caput decaluatū.
Masum inq̄natū.

Sic vere peccator est bebetat⁹ p.
pter defectū visus discretiōis ⁊ cō
templationis. Gen̄. xxvij. Senuit
ysaac ⁊ videre non poterat. qđ be
ne apparuit in q̄tū iacob pro esau
benedixit. Jtem est corrugat⁹ pro
pter defectū honeste puersationis
Vult⁹ em̄ exterioris apparentie totaliter est infect⁹. Un
de Esa. xiij. Facies cōbuste vult⁹ eoꝝ. Jtem ē incuruat⁹
quo ad effectū auaricie ⁊ ambitionis. semp em̄ respicit p
auariciam inferi⁹ ad terram. ps̄. Dorsum eoꝝ semp incur
ua. Et Treno. ij. Jacent in terra foris senex et puer. Fi
guratus Judicū. viij. c. Ubi gedeon cōbussit senes ciuita
tis. cum spinis deserti. Spine em̄ diuitie sunt gregū. Cum
quib⁹ procerto senes. i. ꝓcuratores p auariciam ꝓcuraū
Jtē est dealbat⁹ p caniciem hypocrisis ⁊ simulatōis. Pro
uerb. xx. Dignitas senū canicies. Jtē est extētatus ꝓpter
defectū discrete locutionis. nesciūt em̄ dicere vnū bonum
verbū. nec dare vnū bonū consiliū Ezech̄. vij. Peribit lex
a sacerdote ⁊ consiliū a senioꝝ. Jtem est decaluat⁹ pro
pter discooperturā iactantie et elationis. Quia sc̄z pecca
tor semp habet caput intentionis nudum. in q̄tum cor su
um indiscrete revelat. Unde Esa. iij. Decaluabit dñs ver
ticem filioꝝ syon. Et Ezech̄. xxiij. Omne caput decaluatuꝫ
⁊ omnis būerus depilatus. Jtem est inq̄natus p carnis in
fectionem. Figurat⁹ in senibus q̄ surrexerūt cōtra susan
nam Daniel. xiij. Unde. iij. Regū. xj. Salomon cum iam
esset senex: deprauatū est cor eius p mulieres. Et ideo bre
uiter de talib⁹ senib⁹ potest dici illud Ezech̄. viij. Certe vi
des fili hominis q̄ seniores israel faciūt vnusquisq; in se
creto cubili suo. Jsta est igit senect⁹ letalis corruptionis.

Tercio dico principaliter ꝙ est senectus carnalis seu na
turalis conditionis. Jsti em̄ senectuti omnia corruptibilia
sunt sbiecta. Nihil em̄ de quatuor elementis componit.
quin senectutē necessario patiat. Illa em̄ que sunt eterna
et perpetua nō senescūt. Illa vo que sunt tēpalia necessa
rio veterascūt. Jsta ergo senect⁹ continet multa cōmoda
et incōmoda. Cōmoda autem sunt ista: q: sc̄z p senectutē

Caro subijcitur.
Sensus acuitur.
Finis assequit̄.
Bonor impendit̄.

Dico ꝙ caro subijcit̄. quia sc̄z in
senectute ⁊ motus ⁊ actus iuueni
lis ⁊ carnales minuūt̄. mores spi
ritales ⁊ virtuales cōfortant̄ ⁊ cō
ponūtur. vnde Seneca dicit. Gaudeo ꝙ senui: eo ꝙ vicia
in me senuerint. vnde Eccl̄i. xlvj. Usq; in senectutē permā
sit in eo virtus. Dico etiam ꝙ sensus acuit̄. Sicut em̄ di
citur Job. xij. In antiq̄s est sapientia: ⁊ in multo tēpore
prudentia. vnde Eccl̄i. xxv. Corona senū multa peritia. Et
ideo ibidem docet sapiens: in iuuentute discere. vt bonus
in senectute valeat prudens esse. Or ināt in iuuentute nō
congregasti: quō in senectute reperies? Jtem dico ꝙ finis
attingit̄. q: sc̄z senectus est status propior mortis.

Ubi sc̄z terminatur pugna et acquiritur victoria.
Ubi cōplet̄ seruicū ⁊ adipiscitur salarium.
Ubi labores terminant̄ et attrabūtur honores.

Unde
Job
xlij. dr̄

Or mortu⁹ est in senectute bona plenus dierū et diuitijs.
Jtem dico ꝙ bonor impendit̄: vt habetur Leuit̄. xix. Ho
nora patrem et matrem. Exemplo ybicum. que sunt aues
parentib⁹ confectis senio: alimenta āministrantes. Nō
tamen est contra multos presumptuosos ⁊ proteruos. q̄
sc̄z nō reverent̄ festes. nec eis impedit̄ bonorem. De q̄
bus Treno. iij. Facies sacerdotuꝫ nō erubuerūt. neq; se
num miserti sunt. q̄nimo senes hodie vilipendūtur: ⁊ a fa
tuis iuuenib⁹ abhorrētur. vnde Esaie. iij. c. Tumultuabit
puer contra senem. ⁊ ignobilis cōtra nobilē. Et illud Eze.
ix. Non reuereamur senem ⁊c. Sed nō sic boni. q: procer
to ipi impendūt bonorem. amorem. obsequiū ⁊ sblidium
senioꝝ bus. Eccl̄i. viij. Ne spernas boiem in senectute. sci
ens q: ex nobis senescūt. Patet igit̄ ꝙ plura sunt cōmo
da senectutis. Sed adhuc dico. ꝙ multa sūt senectutis
incōmoda. Senes enim sūt naturaliter vt videmus

Paratiores ad irascendū.
Rapaciores ad acq̄rendū.
Tenaciores ad possidendū.
Debiliores ad sbsistendū.

Dico ꝙ isti sūt ad ira
scendū paratiores. Se
nes em̄ deficiūt in calo
ribus ⁊ in spiritib⁹ vita
libus que sūt causa dilatationis cordis et leticie. ⁊ ideo ꝓ
pter frigiditatem constrigentē: necesse est ꝙ faciliter iracā
tur. Unde Innocent⁹ in libro de miseria hūana dicit sic.
Senex facile prouocat̄: ⁊ non facile revocatur. cito credit
et tarde discredit. velox est ad loquendum. tardus ad au
diendum. sed non tardus ad rixandum. Jtem dico ꝙ isti
sunt ad acquirendum rapaciores. Sicut em̄ ouis auidꝰ
comedit in sero q̄ in mane. Sic vere homo auidus acq̄
rit in senectute serotina. q̄ in iuuentute matutina. Quia
sc̄z teste Seneca. ceteris vicijs in homine senescentibus.
sola auaricia iuuenescit. Jtem isti sunt ad possidendum
tenaciores. Senes enim naturaliter sūt parci similes aui
bus predalibus. que quanto plus antiquantur: tanto vn
gues eorum plus claudūtur ⁊ incuruantur. Sic vere ma
nus istoꝝ tanto sunt ad dandum clausiores: q̄nto sunt
seniores et antiquiores. Et isti sunt fatui sensus senectu
tis. quia quanto minus restat de via: tanto plus augent
et seruant de viatico. Jtem isti sunt ad subsistendum de
biliores. Quia scilicet in senectute virtus naturalis corrū
pitur. armonia corporis dissoluitur. ⁊ membrorum conge
ries eneruatur. Ideo de miseria senum loquitur Innocē
tius vbi supra. dicens sic. In senectute inquit. cor affligi
tur. ⁊ caput concutit̄. languescit spirit⁹. ⁊ fetet anhelitus
facies rugatur. ⁊ statura curuatur. caligant oculi. ⁊ vacil
lant articuli. nares effluūt. et crines defluūt. tremit tactus
et deperit actus. dentes putrescunt. et aures surdescunt.
Hec igitur de senectute sufficiāt tam in bono q̄ etiam in
malo.

Sentire. Sensus.

Nota. ꝙ sentire ni
hil aliud est q̄ ali
quid percipere. attingere. opinari vel cognoscere. Et ideo
a sentire dicitur sensus inquantum accipitur pro ratione
mentali de rebus discrete sentiente et iudicante. vel etiaꝫ
inquantū accipitur pro sensu et potentia naturali vel cō
muni vel particulari. obiecta exteriora cognoscente ⁊ mē
surante. His igitur prelibatis. Dicamus de sensu et senti
re quo sentiūtur illa que pertinent ad salutem. Et dica
mus. ꝙ sicut corpus per quinq; sensus naturales exteri
ora percipit et cognoscit. Quia ſm Phyloſophū. Omnis
nostra cognitio incipit a sensu. Sic anima per quinq; sen
sus spirituales illa que ad salutem pertinēt apprehendit.
videlicet.

Per visum sapientie discretionis.
Per auditū obedientie sbiectionis.
Per odoratū redolētie cōtē platōis.
Per gustum suauis deuotionis.
Per tactū penetrabilis cōpassionis.

Sicut enim homo
non viuit: nisi ha
beat sensus natu
rales: q̄nimo mem
brum dicitur mor
tuum vel paraliti
cum. quod non sentit. Sic vere anima per gratiam nō est
viua. nisi spiritualibus sensibus sit dotata. q̄nimo si illa q̄
ad salutem pertinent. sentire et perpendere non cognosci
tur. profecto mortua iudicatur. ⁊ per peccatum mortale
sicca et paralitica cōprobatur. Et ideo ad spiritualia sēti
endum monet apostolus Phylip. ij. dicens sic. Hoc sen
tite in vobis quod et in cbristo ihesu. In quibus verbis
ostendūtur quatuor q̄ sunt a ꝑte cordis? sentiēda. sc̄z

Aliqua que sunt inferius.
Aliqua que sunt interius.
Aliqua que sunt exterius.
Aliqua que sunt superius.

Igitur sentiamus inferius mūdi dispē dia. Hoc inquit. qđ est demonstratiuū. Sentiamus interius cordis flagicia. In vobis. Sentiamus exterius crucis supplicia. In xpo. Sentiam⁹ superius celi solacia. Jesu inq̄t. q̄ interpretat̄ saluator. Dico igitur primo. q nos debemus sentire mundi dispendia. vt caueant̄. Hoc inq̄t. qđ scz est pronomē demōstratiuū significās dispendia q̄ in mūdo sustinent̄. sicut sunt

Voluptates que decipiunt.
Aduersitates que afficiūt.
Moros ⁊ penalitates que concutiūt.

Jsta em̄ sunt demonstrabilia. q̄a presentia. ⁊ ideo magis sunt sentienda. ⁊ ne noceant p̄cauenda. hoc inq̄t. vnde Phyl. iij. Quicūq; pfecti sum⁹: hoc sentiam⁹. Melius em̄ sentiūtur pñtia q̄ absentia. ⁊ meli⁹ demonstrata ad digitū q̄ denūciata ad placitū. Sensibile em̄ presentia tū potentie sensitiue magis mouet sensum. Et ideo ista q̄ sunt pñtia debem⁹ sentire: ⁊ ab ipis si mala sunt: sicut a nociuis retrocedere et abire. Psalmo. n. sentiēs aquā amaram. retrocedit ad dulcem. Apes et formice sentiētes fumi vel alterius rei fetorē. locū illū dimittūt. Bos etiā sentiēs cadauer alteri⁹ bouis de nouo mortuo et occiso: horrēdo mugit ⁊ fugit. O chariſſimi q̄t sūt in mūdo amaritudines et dolores. quot sunt immundicie ⁊ fetores. ⁊ quot sunt insup mortes. occasiones. tristicie ⁊ merores. Jsta q̄ si discrete senserim⁹: ipa procerto fugiem⁹. ⁊ ab ipis mentaliter recedem⁹. hoc q̄ sentite Phyl. j. Sicut em̄ mihi est iustū hoc sentire. Sed ꝓcerto videt̄ q̄ multi possunt dicere illud. ij. Reg. xix. Nūqd vigent sensus mei ad discernē dum: quasi dicat nō. Quia ꝓcerto multi sunt q̄ ita sensū discretōis habent turbatū: q̄ inter bonū et malū: ⁊ inter vtile et inutile discernere nesciūt. q̄nimo vnū pro alio recipiūt. mūdiq; tribulatōes ⁊ miserias nō fugiūt neq; sentiunt. Similes em̄ sunt porcis q̄ nō sentiūt fetorem stercorum. Silēs etiā vrsis sunt: q̄ nō vident̄ sentire dolorē verberū. Silēs sunt asinis q̄ nō sentiūt laboreꝫ onerꝫ. Jta. n. sūt vediti ad mūdi delectabilia. ⁊ ad mūdi tristabilia. q̄ illa nō curant: imo qđ peius est ipa diligūt ⁊ procurāt. vnde vident̄ dicere illud Prouer. xxiij. Verberauerūt me ⁊ nō dolui. traxerūt me ⁊ nō sensi. Jsti. n. nō sentiūt nec mūdi verbera q̄ retrabūt. nec mūdi vbera q̄ attrabūt. Hiere. iiij. Sensus cordis mei turbati sunt. Nō sic ergo: ꝯ sentiamus mūdi dispendia vt caueant̄. hoc inq̄t sentite. Secūdo dico. q̄ sentiam⁹ cordis flagicia vt deleant̄. ⁊ B̄ostēditur cū dicit̄. in vobis. Nihil em̄ est tantū in nobis sicut sunt peccā. q̄ scz ista sūt intus in medio cordis nostri. Sūt em̄ in nobis ⁊ de nobis ⁊ a nobis. ⁊ ideo sicut ille q̄ habet spinam bene sentit illā. Sic ⁊ nos debem⁹ sentire spinam peccatoꝝ que sp cōsciam pūgit ⁊ remordet. nisi forte fuerim⁹ ex toto mortui. i. in malo penit⁹ obstinati. In vobis inq̄t. vñ illud Act. xx. Attēdite vobis ⁊ vniuerso gregi ꝛc. Nō est cōtra multos silēs frenetico: vel litargico. q̄ prōpas infirmitates non sentiūt. ⁊ ideo vnus dormiēdo ⁊ alius cantando morīūtur ⁊ deficiūt. Sic vere multi sunt q̄ vicioꝝ pondere sunt grauati. ⁊ ita in ꝓfundū vicioꝝ dimersi. q̄ ꝓpriam nō sentiūt infirmitatē: q̄nimo cantādo et dormiēdo ⁊ in bono dies suos ducendo: incurrūt dū non aduertūt mortis eterne penelitatē. De q̄bus Roma. j. Quia nō curauerūt habere deum in noticia: tradidit illos in reprobum sensum. Nō sic chariſſimi: ꝯ sentiamus cordis flagicia vt deleant̄. In nobis inq̄t. Tercio sentiamus crucis supplicia vt videant̄. in xpo inq̄t. Xp̄us em̄ potest dici crismate vnct⁹. vel quasi crucī tradit⁹. Et ideo p nomen xpi bene potest crucis supplicīū designari. Jstud em̄ debemus sentire ⁊ p cōpassionē et deuotiōem in corde iugiter cōtinere. Sap. j. Sentite de dño in bonitate. Si em̄ caput patit. totū corpus sentit. Et quia caput nostrum xp̄us est etiam crucis ⁊ mortis illius sentiam⁹ dolorem. Sic faciebat ille q̄ dicebat Gal. vj. Christo cofixus sum cruci. Mēbrū tamen nō sentit dolorem capitis: nisi q̄diu capiti ē cōiūctū. Et ideo peccatores q̄ ab isto capite sunt diſiūcti: nō sentiūt bodie penam suam. Roma. xj. Quis cognouit sensum domini: quasi dicat: pauci. Nota. oleum mandragore facit hominē ita dormire: q̄ puncturas aut sectiones nō sentit. Unguentum etiam de semine iusquiami factum ita stupefactū facit membrum cui apponit̄. q̄ quasi totaliter perdit sensum. Sic vere q: bodie multi sunt linuti oleo deliciarum: ⁊ repleti semine diuiciarum: hinc est q̄ sensus cōpassionis et doloris xp̄i et proximi perdiderūt. ita q̄ quasi insensibiles remanserūt Sap. iij. Inconstantia concupiscentie trāsuertit sensum. Non sic ergo: sed sentiam⁹ crucis supplicia vt videantur. In xpo inq̄t. Quarto sentiamus celi solacia vt habeant̄. Jesu inq̄t. quod interpretat̄ saluator. quia scz salus et saluatio gloie est sentiēda: ⁊ toto desiderio appetenda. Quia sicut dicit̄ Rom. viij. Qui sm̄ spiritū sunt: que sunt spirit⁹ sentiūt. Nota vultur dicitur sentire predam suam etiam vltra mare: valde enim viget in sensu odorat⁹. Canis etiam posq̄ predam suam senserit: non cessat donec inuenerit. Illaꝫ ergo predā eterne gloie sentiam⁹: ⁊ ipam querere p bona opera nō cesse mus quousq; in patria habeamus. Quia sicut dicit̄ Sapiētie. vj. Cogitare de illo sensus est consūmat⁹. Quod ē contra multos similes illis q̄ comedūt⁹ fruct dulces: qui saporeꝫ nō sentiūt boni vini. quia certe nec sapor: nec odor eterne gloie sentit̄. si sensus cordis tēporaliuꝫ dulcedine repleatur. Sap. ix. Deprimit inhabitatio terrena sensum Non sic ꝯ simus sicut Jsaac. De quo Genes. xxvij. q̄ statim vt ipe sensit odoris vestimentoꝝ iacob fragrantiam ipe dixit. Ecce odor filij mei sicut odor agri pleni. Et sic p̄z q̄ quatuor sunt q̄ sunt mentaliter sentienda. Sed adhuc nota de sensu: inquantum dicit mihi rationem. q̄ in scriptura inuenitur multiplex sensus. videlicet sensus

Discretionis.
Corruptionis.
Presumptionis.
Elationis.

Primus est sensus hominū perfectoꝝ. De quo. j. Paral. xxij. Da tibi dom⁹ sensuꝫ et prudentiā vt regere possis israel. Secūs est sensus hominū peccatoꝝ. De quo Genes. viij. Sensus ⁊ cogitatio hominis in malum prona est ab adolescētia sua. Tercius est sensus hominū superboꝝ. qui scz semp presumūt scire maiora q̄ sciant. De quo Roma. xiij. Unusquisq; in suo sensu abundat. Quart⁹ vo est sensus hominū fatuoꝝ vnde Eph. iij. Gentes ambulant in vanitate sensus sui. ꝛc. Vide supra de Sapia. Prudētia. ⁊ Scientia.

Separare. Separatus.

Nota. q̄ separe idem est qđ diuidere. segregare. diſiūgere. vel abinuicez spargere. Et sic possumus notare breuiter. q̄ est separatio

Virtuosa.
Uiciosa.
Dolorosa.
Luctuosa.

Prima est separatio grandis bonitatis. ⁊ ista est illa qua iusti separant̄ a vicijs ⁊ a malis consortijs. ⁊ qua ipsi deputant̄ diuinis seruitijs ⁊ obsequijs. de qua. j. Paral. xxiij. Separatus est aaron vt mini⁹ret in sanctasanctorum. Secūda separatio est magne prauitatis. ⁊ ista est illa qua homo a deo p peccatū diuidit̄. ⁊ qua homo ab alijs p discordiam seīpm̄ gignit. ⁊ qua homo per parcialitatem et singularitatem a cōmuni more hom. nū separatur De qua. ij. Paral. xxvj. Habitauit ozias in ꝛomo separata plenus lepra. Tercia separatio est magis e necessitatis. Et ista est illa qua corpus ab anima per mortem separatur. De qua. j. Regum. xv. capło. Siccine separat amara mors. Quarta est separatio magne aduersitatis. Et ista est illa qua impij (sicut sunt excōmunicati) a deo et a sanctis in iudicio separabūtur. et quando ab ipis perpetuo diuidentur. De qua Matbei. xxv. ca. Separabit eos quēadmodum pastor segregat gregem suam. ⁊ ponet quidem oues a dextris ⁊ hedos a sinistris Nota: ignis conjungit similia: ⁊ separat dissimilia. sicut patet in metallis. Et ideo ignis cōflagrationis. seu etiam ignis. i. rigor diuine iusticie malos a bonis tanq̄ dissimiles separabit. Bonos tanq̄ inuicem similes in celo: malos etiam sicut inter se similes ⁊ cōsormes in inferno locabit. Matbei. xiij. Exibunt angeli et mittent eos in caminum ignis: ibi erit fletus et stridor dentium. De separatione peccati ⁊ excōmunicationis: debes habere istam auctoritatem diuisam Genes. xxx. Separauit in illo die capras ⁊ oues ⁊ bircos. et arietes pone eam hic. De separatōe ꝯo bona et virtuosa. qua scz iusti p vite singularem sanctitatem ab alijs

sunt distincti. necnō a vicijs ⁊ a malis malorū cōsortijs| separati. possum⁹ dicere sicut natura creaturas nobiliores ab ignobiliorib⁹ separauit. ignobiles vo inferi⁹ in terra dimisit. nobiles autē sursum in celo ⁊ in etbere collocauit. sicut pz de stellis sursum positis. ⁊ de aiabus deorsum dimissis. que scz sepate sunt q̄tum ad naturalē conditionē. et q̄tū ad loci distinctiōem. Sic ve charissimi: bom se debent a malis diuidere: ⁊ ab eis q̄tū ad mores p singularē excellentiā segregare. necnō per loci ab ipis diuisionē separare. Neemie. ix. Separū est semen filioꝝ israel ab oīi alienigena. Vide eam diuisam supra de semine. In vino eñ illud qō est puꝝ. optime se separat ab impuro. Sic ve inter homies ille q̄ est inst⁹: optime se diuidet ab iniusto. Hiere. xv. Si separueris pciosum a vili quasi os meū eris vñ bremē de q̄libet viro iusto pōt dici illō Ecci. xlviij. surrexit nathan propheta in dieb⁹ dauid: ⁊ quasi adeps separatus est de carne. Vbi aduerte q illi q̄ in partem dñi separant. ab alijs separati q̄tū ad q̄tuor esse tenent. vicz q ipsi Tarditatē debēt excutere: surrexit in q̄t. Largitatem debent pficere. nathan q̄ interp̄tat donans. Charitatē debēt cōiūgere. quasi adeps. Voluptatem debēt disiūgere. separatus a carne. Primū probat mot⁹ virtuosus. Surrexit. Scōm actus gr̄osus. nathan. Tercū viscus glutinosus adeps. Quartum cibus venenosus. a carne. Dico ergo primo. q isti debent a carne excutere. oēm tarditatē. quod ostendit in verbo surrexit. Res eñ q̄nto ab istis inferioribus sunt ampli⁹ separate. tanto sunt motu velociori agitate. sicut patet de celo ⁊ de planetis respectu inferiorū. Nubes etiam q̄nto plus est separata a terrestri materia. tanto mouet ampliori et fortiori violentia. Sic ve illi qui ab alijs et gradu et actu ⁊ loco. ⁊ merito sūt distincti. sicut sē ecclīastici et religiosi. debent in motu bonoꝝ opez esse velocius occupati. qō ostendit cum dicit. surrexit. Surgere eñ motū significat ⁊ virtutem. vnde Mat. xxv. Tūc surrexerūt oēs virgines ille ⁊ ornauerunt lampades suas.

Secūdo dico q isti debent diuidere rerū facultatem. qz vicz quilibet ipoꝝ debet esse nathan. i. donans. q nia scz ip si debent donare iniurias ⁊ donare elemosynas. Quia scz sicut ille res que alti⁹ sunt separate. sunt ad influendum magis parate. Sic illi q̄ in sortem dñi separant. plus liberales esse tenent. scientes q teste scriptura Prouer. xviij. Donū hominis dilatat viam eius ⁊ ante principes spaciū facit. Tercio dico. q isti debent pūgere cordiū claritatem. qō ostendit cum dicit. adeps. que scz est viscosa ⁊ glutinosa. ⁊ adherentia magis pōpta. vt dicat illud psal. Sicut: adipe et pinguedine repleat anima mea. Quarto dico. q isti debent dimittere corpis voluptatem. Quia sicut dicit ap̄s Roma. viij. Qui aūt in carne sunt deo placere nō possunt. Sic ḡ dico q isti debent esse separati ab imūdicijs ⁊ a vicijs p virtutes. vnde Leuit. xx. Ego dominus q̄ semp separaui vos ab vniuersis populis. sepate ergo mūdū ab imūdo ꝛc. transeo causa breuitatis. Vide de diuidere ⁊ de discordia. ⁊ in alijs similib⁹ titulis. ⁊ satis de materia inuenies.

Sepelire. Sepultura.

Nota q sepelire idez est q aliq̄d abscondere. cōtegere vel etiam operire. Et potest accipi litteraliter ⁊ moraliter in bono ⁊ in malo. Et nota q homines diuersimode sepeliūtur. scilicet.

In claustro per vite religionem.
In animo p morū abscōsionem.
In pcō p mentis induratiōem.
In mūdo p rerū delectatiōem.
In sepulcro p mortis conditiōem.
In paradiso p glorie adeptiōem.
In inferno p eternam dānationē.

Dico ḡ q est sepultura q̄ fit in vite religione. Quia religiosi iam sūt spiritu mortui ⁊ sepulti ⁊ in ꝓprio sudario inuoluti. Et de boc. iij. Regū. xiij. Cū mortuus fuero sepelite me in sepulcro in quo vir dei sepult⁹ est. Item fit sepultura in morū abscōsione. et ista est sepultura būilitatis. Vir eñ bumilis abscōdit velat et sepelit bona sua. mortuū eñ ⁊ nullius valoris se reputat. ⁊ ideo sepeliendū ⁊ ab boibus nō videndū. De quo Ecci. xliij. Corpora eoꝝ in pace sepulta sunt. ⁊ viuent noia eoꝝ ineternū. Item fit sepultura in mentis obstinatōe. Peccator eñ sepul⁹ dicit. qñ p obstinationem totus in vicijs inuoluit. ⁊ qñ per malas excusationes peccatū eius sicut p quoddā sudariū inuoluit ⁊ abscondit. ⁊ qñ sub tūba. i. sub pondere male cōsuetudis sepelit. Et de boc Hiere. xx. Ibis in captiuitatē in babyonem ⁊ ibi sepelieris. Sepultores aūt taliuz sunt adulatores qui peccata aliorum excusant ⁊ sepeliūt ⁊ abscondūt. De q̄bus Luce. ix. c. Dimitte mortuos sepelire mortuos.

Item fit sepultura in mūdi delectatōe. Quia scz multi sūt q̄ ita diligūt mūdū et mūdana. q ibi vident⁹ penit⁹ esse sepulti. De quo. iij. Regū. xxj. Dormiuit manasses cū patrib⁹ suis: ⁊ sepult⁹ est in orto dom⁹ sue. Item fit sepultura in cadaueris tumulatō. s. in morte. Et de h̄ Thobie. iij. Cū acceperit dñs aiam meam: corp⁹ meū sepeli.

Item fit sepultura in paradi si habitatōe. Ibi eñ est cimiteriū vbi sepeliūt anime beatoꝝ. vnde. ij. Paral. xxvj. Oz sepelierūt eū scz oziam in agro regaliū sepulcrorum.

Item fit sepultura in inferni regione ⁊ mansione. De q̄ Luce. xvj. Mortu⁹ est diues ⁊ sepult⁹ est in inferno. His igit̄ prelibatis dicam⁹ aliq̄d de sepulturis iustoꝝ. Sicut eñ videm⁹ q semina i terra sepeliūtur ⁊ abscondūtur: vt itez reueniant ⁊ nascant. Sic de⁹ ordinauit q homo sepeliat̄ in terram. semine. in morte. vt finaliter glorificet⁹ resurgat in beatoꝝ sorte. ⁊ q etiam moraliter loq̄ndo bō p būilitatem sepeliat. vt tandem fructificans oriat p gratiam. Et ideo breuiter de diuersis sepulturis ⁊ sepulcris beatorū potest dici illud. iij. Reg. ij. Dormiuit dauid cū patrib⁹ suis ⁊ sepult⁹ est in ciuitate. Vbi aduerte q boni triplicit̄ sūt sepulti. vicz.

Corporaliter in terre puluere.
Virtualiter in mor vellere.
Eternaliter in celi littore.

Primū probat act⁹ q̄ctiōis. qz scz dormiuit.
Scōm probat nomen perfectōis. quia dauid.
Tercū probat locus refectōis in ciuitate. Dico ḡ primo. q est q̄dam sepultura q̄ est corporalis. Et ista est illa qua būana corpora sepeliūt. ⁊ qua post mortez iuxta morem ecclesie recondūtur. q̄ ostendit cum dicit. dormiuit. per dormitōem eñ sepultura intelligit. Quia sicut homo volens dormire infra pannos: solet in lectuz intrare ⁊ ibi requiescere ⁊ sedere. Sic homo per mortem dormire volens: pannis sudarij solet inuolui. ⁊ sic in loco sepulcri requiescat corporaliter et sopit. ⁊ ibidem abscondit et velatur. Psal. Sicut vulnerati dormientes in sepulcris. Et. iij Regum. xj. Dormiuit salomon cum patrib⁹ suis et sepultus est. Et talis proculdubio sepultura est meditanda. est frequentanda. est etiam defienda. ⁊ cum mestitia deploranda. Ecclīastici. xxxviij. Fili in mortuum produc lachrymam et quasi dira passus incipe plorare et non despicias sepulturam eius. ⁊ istud est vnū de operib⁹ misericordie. scz sepulturis mortuoꝝ interesse. ⁊ eos si necesse fuerit sepelire. De boc enim cōmendatur Thob. dicente angelo. Thobie. xij. Cum orabas cū lachrymis ⁊ sepeliebas mortuos: ego detuli orationez tuam domino. Et bene dicit cū lachrymis orabas. qz scz cum lachrymis compassionis. et cū feruore oronis debent fieri sepulture. Propter enim multa debet homo sepulturis interesse. videlicet.

Ad pietatis officium exercendum.
Ad orationis et elemosyne suffragium impendendum.
Ad cōmunis casus naufragium meditandum.
Ad amicoꝝ suspiriū consolandū.
Ad vane glorie dispendiū detestandū.
Ad būane vite cōpendiū cogitandū.

Igitur dico q in sepulturis debet pietatis officiū exerceri. Mouet eñ pietas naturalis. quod tibi vis fieri: alijs debeas impartiri Et ideo qui post mortem sepeliri desiderat. iustum est q ad sepeliendum alios manum mittat. vnde Genes. xlix. Sepelite me cum patribus meis. Sepultura eñ corpoꝝ fuit a fidelib⁹ tam noui q̄ veteris testamenti seruata. licz loco sepulture combustio vel comestio mortuorum sit a multis nationib⁹ frequentata. Antiqui eñ corpora mortua comburebāt. ipa etiā yndi loco sepulture comburunt yrcani vero ipos ne putrefiant comedunt ⁊ consumunt. Sed procerto fidelium pietas nō patitur. vt corpus humanū taliter pertractet. ⁊ potius absconsum a visibus.

sepulture ecclesiastice cõmendet. Josue.xxiiij. Mortuus est iosue ⁊ sepelierũt eũ. Ibi ergo debet pietatis officiũ exerceri. Quomis etiam suffragium debet adimpleri. ⁊ sic de aliis. Dõ tamẽ est contra multos q̃ magis sepulture ... quentãt causa vanitatis q̃ vtilitatis. magis ad ... ram q̃ ad mortui leticiã. magis ad ppli bonorẽ ... tui subsidiũ et amorẽ. ⁊ hoc ptz. q: trãsacto die sepulture. nullum bonũ faciũt amplio pro eisdẽ. Patet igit q̃ ẽ quedam sepultura corpalis. Scõdo dico q̃ est q̃dam sepultura virtualis. Et ista ostendit cum dicit dauid: q̃ significat virtuosum hoiem. sicut supra in suo titulo est ostensum q: sez q̃libet vir virtuosus ⁊ pfectus debet esse p humilitatem sepult⁹. ⁊ in seipo recõditus ⁊ absconsus. vnde Ben. xv. Tu autẽ ibis ad patres tuos sepult⁹ in senectute bona. Sicut em̃ ille q̃ sepelit
Primo sudario inuoluitur.
Secãdo in feretro ornato ponitur.
Tercio circa ip̃m cerei accenduntur.
Quarto ad foueam defertur.
Quito a cãtãtib⁹ sacerdotib⁹ cõducit.
Sexto in terra inferius inbumat.
Sic ꝓcerto iustus debz poni
in sudario. sez
puritate cõscie
Poni etiam in
feretro ornato
exterius bone
fame apparentie. Cereis etiam ⁊ luminarib⁹ circãdari. i. dignitate sapientie. Ad foueam mortis deferri p consideratio nem mortis et humane defluentie. Circa eũ debet cnat⁹ audiri. s. laudis diuine ⁊ spiritalis leticie: ⁊ sic debet inbumari p sepulturã et absconsionẽ sue virtutis ⁊ existentie. et sic erit dauid. Ista tamen sunt contra multos q̃ sez p absconsionẽ virtutũ nõ sepeliũtur. ꝫ magis sine sepultura ante conspectũ hominũ dimittũtur. sicut sunt hypocrite. q̃ magis volũt videri q̃ a conspectu hoim sepeliri. Sicut sunt etiam apostate q̃ magis volũt exterius vagari q̃ in religionis tumulo latitare. Hiere. xvj. Mõ plangent ⁊ nõ sepelient. in sterq̃linio sup faciem terre erũt. Nota hyena bestia est horribilis. q̃ in desepelitõe corpor delectat. hominesq̃ de sepulcris exeractos deuorare ſm Pli. cõprobatur. Sic ẽ diabolus tales de sepulcris religionis. hũilitatis absconsionis vel etiã consideratõis p inanẽ gliam vel per apostasiã extrabit. et eos p diuersa peccata deuorat et consumit. Hiere. xiij. Eficient ossa eorũ qui habitauerũt hierusalẽ de sepulcris ⁊ expandẽt ea ad solẽ ⁊ lunã Non sic. ꝫ sepelient vt dictũ est: q: ista est sepultura ẽ tualis. dauid inqt. Tercio dico. q̃ est q̃dam sepultura supnalis. Et ista est sepultura animar beatar. que superi⁹ in paradiso sepeliri dicũtur. inta ntũ q̃tum a nostris visibus abscondũtur: qđ ostendit cum dicit. in ciuitate. i. celestiũ cuiũ felicitate. Nota in hybernia dicit esse quedã insula. vbi sepulta corpora nõ putrescũt. signans paradisum vbi si homo post iudiciũ sepelit. nunq̃ ꝑpetuo corrũpet. vnde q̃. Parat. xvj. Sepelierũt eum in sepulcro suo qđ foderat in ciuitate. Dõ est contra multos: q̃ non in paradiso: ꝫ in inferno sepeliũtur. sicut sũt illi q̃ in peccato mortali decedũt qui tanq̃ excõmunicati nõ sunt digni in paradisi cimiterio sepeliri. ꝫ potius in sterq̃linio infernali. Hiere. xxij. Sepultura asini sepelietur putrefact⁹ ⁊ iect⁹ extra portas hierusalem. Ut cuilibet peccatori dicat dñs illõ. iij. Reg. xiij. Quia inobediens fuisti voci mee nõ inferet cadauer tuum in sepulcrũ patrũ tuor. Et Esa. xxiiij. Tu aũt proiectus es de sepulcro tuo tanq̃ sarp⁹ inutilis: Sz nõ sic sancti q: ꝓcerto ipsi sunt sepulti in agro figuli. q̃ fuit emptus p̃cio sanguis ihesu xp̃i. in quo sepeliũtur pelegrini beati. Nathei. xxvij. vnde de talib⁹ potest dici illud Job. v. Ingredieris in abũdantia sepulcrũ tuũ. sicut infertur acer u⁹ tritici in tpe suo. Ista est ꝫ sepultura supnalis. Et sic patz q̃ est q̃dam sepultura pfector. De sepelitõe aũt malorũ et etiam de multiplici genere sepulcrorum possumus breuiter dicere. q̃ in scriptura inuenitur sepulcrum

Virtuosum.
Gloriosum.
Viciosum.
Lubricosum.
Doloroſum.
Curiosum.
Gaudiosum.
Perniciosum.

Primũ est sepulcrũ humilitat. Mathei. xxvij. Munierũt sepulcrũ signãtes lapidem cũ custodibus. Scõm est sepulcrũ diuinitatis. s. sepulcrũ xp̃i. vnde de radice yesse q̃ stat in signũ populor dicit Esa. xj. Or ip̃m gentes deprecabuntur et erit sepulcrũ eius gliosum. ⁊ Zacha. iij. dicit. Adducã seruũ meũ orientẽ Periculosum. ... et ego celabo sepulcrũ eius. Tertium est sepulcrũ iniq̃tatis. de quo in p̃s. Sepulcrũ patens est gutt cor. linguis suis dolose agebant ⁊c. Quartũ est sepulcrũ carnalitatis. Nũe. xj. Sepelierũt populũ q̃ desiderauit carnes: ⁊ vocauerũt nomen loci illius sepulcrum cõcupiscentie. Quintũ est sepulcruz mortalitatis. Job xvij. Spũs meus attenuabit: dies mei breuiabũtur: ⁊ solum mihi supest sepulcr. Sextũ est sepulcr fallacitat. sicut hypocrisis et duplicitatis. De quo Math. xxiij. Ve vobis hypocrite q̃ similes estis sepulcris dealbatis: q̃ parent exterius hoibus speciosa: intus aũt sunt plena ossib⁹ mortuor et oñi spurcicia. Septimũ est sepulcr felicitatis. Et de hoc Job. iij. Gaudent q̃ vehemẽter cuz inuenerint sepulcr. Octauũ est sepulcr ꝓsperitatis. de quo diuitib⁹ dicit Esaie. xxij. Tu q̃s es q: h excidisti tibi hic sepulcr. Nonũ est sepulcr dãnositatis. s. sepulcr inferni de quo dicit in p̃s. vbi dicit de dãnatis. Or ipi sũt sicut vulnerati dormientes in sepulcris quor nõ est memor amplius. ⁊ ipi de manu tua repulsi sunt. Et alibi. Sepulcra illorũ domus illor in eternũ. Sufficit.

Septem. Septimus.

Nota breuiter. q̃ ſm gẽ gorũ q̃ p nũerũ septenariũ vniuersitas designat siue bona siue mala. Et istud probat idẽ in omel. de Maria magdalena. quia vniuersitas creaturarũ in septenario cõsistit. Terra. n. distinguit septẽ climatib⁹. Celum: regitur septem syderibus. Tempus voluitur septem diebus. Mũdus labitur septem etatibus.

Et breuiter omnia que sunt in quodam septenario consistũt. quapropt de tã generali nũero in scriptura tãmultiplicit dilatato: possum⁹ notare q̃ in scptura inuenit septenariũ

Iustorum.
Malorum.
Bonorum.
Honorum.
Dolorum.
Doctorum.
Prelatorum.
Viciorum.
Premiorũ.
Remediorũ.
Demoniorũ.
Angelorũ.
Tormentor.

Dicam⁹ ergo primo de septenario iustor. q: sez p istu nũerum iustor vniuersitas designat. Isti em̃ sunt sicut septem planete q̃ contra cursum ꝓprius firmamẽti motui se cõformant. Quia sez iusti nõ cursũ volũtatis ꝓprie sunt secuti: ꝫ firmamentũ ecclesie xp̃m sunt in moribus imitati. Unde isti sunt septem stelle ille quas filius hois in dextera sua tenebat. ⁊ illa septem candelabra in quor medio ambulabat. Apocal. j. Et ideo isti configurant. iij. Reg. xix. In illis septẽ milibus iustor quos sibi deus seruauerat. q̃ nõ curuauerũt genua sua añ baal. Isti figurantur in septem filiis Job. De quibus Job. j. et xlij. dicitur. Isti figurantur etiam in septem angelis stãtibus ante deum. De quibus dicitur Thobie. xij. c. Quia ꝓculdubio charissimi: isti sunt stelle per status eminentiam. ⁊ sunt candelabra per splendentem sapientiam: non curuantur ante baal per ydolatriam. immo sunt filij iob. id est christi per specialem amiciciam. ⁊ sunt angeli p puram innocentiam: stantes ante deum per firmitatem ⁊ cõstantiam. Et ideo de septenario iustorum dicitur Zacharie. iij. Isti sunt septem oculi dei discurrentes per vniuersam terram. Habent em̃ sapientie splendorem. quia oculi. Habent etiam diligentie vigorem. quia discurrentes. Habent insuper penitentie laborem. quia sez ipsi vadunt per vniuersam terram. Unum tamen aduerte de isto septenario: quod Genesis. xlj. dicitur. Or pharo vidit in ripa fluminis septẽ pulcras et pingues vaccas que bumecta carpebant. ⁊ septez alias macerrimas que illas pulcerrimas cõsumebant. Sic procerto bodie fit: quia boues pingues id est viros iustos qui per virtutes sunt pinguissimi: deuorant bodie et infestant septem macre. id est vniuersitas malorum. qui per defectum gratie sunt macerrimi. Patz igitur q̃ est septenarium iustorum: quia etiam sicut dicitur Genesis. iij. In archa noe. id est in ecclesia posita sũt de mundis animalibus septena et septena que ibidem a diluuio sunt saluata. Secundo dico. q̃ est septenarium malorum. Uniuersitas enim malorum sicut et iustorum potest per septenariuz denotari. Isti em̃ figurantur in septem capitibus draconis. que septem erãt diadematibus insignita. Apocal. xij. Isti etiam figurant in septem

malis angelis cum septem fialis que ire dei continebant venena. Apocal. xvj. Isti iusup figurant in septē viris de stirpe saulis: q̄ a dauid sustinuerūt crucis suspēdia. ij. Regum. xxj. Quia ꝓculdubio chariſſimi: mali in isto mundo dicūtur septem capita: in q̄tū capitanei ⁊ magistri ⁊ in q̄tum etiam dyadematib⁹. i. vniuersis officijs ⁊ bonoribus sunt in mūdo ꝓe ceteris insigniti. Dicūtur angeli in q̄tū eīm habent limpidā sensus subtilitatē. habentes septē fialas ire dei. i. cūctoꝝ criminū vniuersitatē. Dicūtur insup septē viri de stirpe saulis. i. diaboli q̄ finaliter suspendūt ad furcas eterni patibuli. De isto etiā septenario pōt dici illud Luc. ij. Oz malign⁹ spūs assumit alios septem spūs neq̄ores se. q̄ sez pcōres sunt quodāmodo ipis immundis spiritib⁹ nequiores. Istud est ḡ septenariū malorum.

Tercio dico q̄ est septenariū bonoꝝ. Septē eīm sūt dona spūssancti q̄bus sancti mētaliter sunt repleti. Isti enim sunt septem crines samsonis. q̄bus p dalidā. i. dyabolum subtractis recessit ab eo spūs ⁊ amisit fortitudinē. ⁊ capt⁹ a phylisteis est ⁊ incarcerat⁹ ⁊ ligatus. Quia ꝓcerto tūc homo a demonib⁹ excecat. q̄n septē crimib⁹. i. septē vicijs spūs viduat. Et ideo ista dona figurant in illo cādelabro de quo dicit Zach. iij. Ecce candelabꝝ aureū totū: ⁊ septem luceme eius sup illud. Justus eīm dicit candelabꝝ: q: portat ignem charitatis. dicit aureus q: cōtinet splēdorem honestatis: dicit habere septē lucernas: q: habet septemplicē spiritū virtutis. vnde Mūeri. viij. Cum posueritis septem lucernas candelabꝝ in parte australi erigatur

Quarto dico q̄ est septenariū bonoꝝ: ⁊ istud est septenariū virtutū: ⁊ etiā miscōie operū. Uniuersitas eīm vtutum ad septenariū reducit. s. triū theologicarū ⁊ quatuor cardinaliū. vel etiam septē moraliū et specialiū. Iste etiaꝝ septem vtutes figurant in septem lampadibus que ante thronū christi ardebūt. sicut dicit Apocal. Iste sunt septem gradus templi: ꝓ quos homies ad vestibulū ascendebant. sicut dicit Ezech. xl. Isti sunt septē panes q̄ in deserto turbam xp̄i fameliā satiabant. Mat. xv. Unde ꝓculdubio chariſſimi: septē opera miscōie: ⁊ septem vtutes: vl vt breui⁹ loquar: vniuersitas bonoꝝ operū et virtutū cōparant septem lampadib⁹. q: mentē habent illumiare et accendere: cōparant septem gradibus: q: animā habent ad celum eleuare et erigere. Cōparant etiam septem panibus: q: mentem habēt spūaliter satiare et reficere. Et ido de isto septenario pōt dici illud Gen. xlj. Septē spice pullulabant in culmo vno. q: sez in culmo vno. i. in anio vno debent semp septem spice. i. vniuersitas virtutū ⁊ operum pullulare. Et sic ptz q̄ est septenariū bonorum. Quinto dico q̄ est septenariū dolorum. q: sez semp per septenariū intelligit vniuersitas penarū ⁊ miseriarū tam tēporaliuꝝ q̄ eternarū. Et de hoc Job. v. In sex tribulationib⁹ visitabit te. ⁊ in septima nō tanget te malum. Sex eīm tribulationes sunt: fames. sitis. frigus. estus. labor et dolor. ⁊ mors est septima. Sexto dico q̄ est septenariū doctoꝝ ⁊ etiaꝝ predicatoꝝ. ⁊ isti figurant ꝓ septem angelos. septē tubas babentes. De quib⁹ dicit Apocal. viij. Vidi septē angelos sanctos in conspectu dei. ⁊ date sunt ei septē tube. Angeli eīm qui dicūtur nuncij predicatores sunt: q̄ debent eē nuncij diuine volūtatis. ⁊ angeli mirande puritatis. ⁊ habere tubas vocalis auctoritatis. vnde Apocal. x. Locuta sunt septem tonitrua voces suas. Septimo dico q̄ ē septenariū prelatoꝝ: q: sicut visum est ꝓ septenariū prelatorum pōt vniuersitas denotari. Et sic dico q̄ isti figurant in septem ducib⁹. De quib⁹ dicit Hester. j. Oz erant primi et ꝓrimi septem duces ꝓ sarum q̄ videbant faciez regis. ⁊ ꝓmi post eū sedē soliti erāt. Quia sez prelati et eccle siastici sunt duces exercitus xp̄iani ⁊ gradu et statu sūt ꝓximi regi xp̄i. ⁊ in sacramēto altaris facie ipius ituent. Et ideo Michee. v. dicit. Suscitabim⁹ super eum septē pastores et octo primates homies. Octauo dico q̄ est septenariū vicioꝝ. q: scilicet vniuersitas vicioꝝ sub septenario continet. ⁊ septē capitalib⁹ vicijs subalternant. figurata in septem demonib⁹ que dns de magdalena ciecerat. Luc. viij. q: de pctōre dicit Prouer. xxvj. Cum submiserit vocem suā ne credas ei: q̄n septē neq̄cie in corde illi⁹ sūt. De isto pōt etiam expoi illud Deutro. xxviij. Oz ꝓ vnaz viam veniant ad te: ⁊ ꝓ septem fugiēt a facie tua. Quia. s. per vnam viā venit ad deum. s. ꝓ viam gre ⁊ penitentie: et per septē ab eo recedit. s. ꝓ viam septē criminaliū pctōrū. Isti eīm sunt septē funes cū q̄bus ligat⁹ fuit samson a dalida. i. a diabolo. vnde Judicū. xvj. Si ligat⁹ fuero septez funib⁹ ero infirm⁹ sicut ceteri boies. Et hic est septenariū viciorū. Nono dico q̄ est septenarium premioꝝ. Premia eīm eterna in septenario consistūt. s. in trib⁹ doubus anime: que sunt visio. fruitio et dilectio. ⁊ in quatuor corporis. q̄ sunt agilitas. subtilitas. impassibilitas. et claritas Isti eīm sunt septē dies cōuiuij assueri. in quo fuit regina Hester. i. anima coronata. De quo Hester. j. dicit. Oz rex assuerus q̄ interꝑtat beatificans: septē diebus iussit cōuiuiū preparari. Et hoc bñ figurat Esa. xxx. vbi dicit. q̄ tūc erit lux lune sicut lux solis. ⁊ lux solis septemplicater sicut lux septē dierū. Luna eīm humanā conditōez signat. q̄ ad claritatem solis ꝓ beatificatōem reducit in q̄tū per istum septenariū augmentat. Istud est eīm septenariū sabbatorū in quo terra a culturis ⁊ laboꝝ⁹ quiescebat. ⁊ in q̄ quilibet seru⁹ liber fiebat. sicut dicit Deutro. xv. Iste etiam est dies septimus in quo dns dicit omia cōplesse: ⁊ quem dicit benedixisse. ⁊ in quo dicit quieuisse. ⁊ recōlescere ꝓcepisse. sicut dicit Gen. ij. Quia ꝓcerto in ista septima die. id est in statu glie paradisi. ē pfecta requies beatorū. ⁊ liberatio seruitutū et laboꝝ. ⁊ cōplementū oim gaudioꝝ. Exod. xiij. Die septima erit solēnitas dñi. Istud est ergo septenariū premioꝝ. Decimo dico. q̄ est septenariū remedioꝝ. Et istud est septenariū sacramētoꝝ. q̄ sunt remedia contra oia vicia et pcā. figurata in septē viciis. in q̄ bus naaman in iordane fuit lotus. ⁊ a lepra curatus. iij. Regum. v. Unde lauare septies in iordane ⁊ recipiet sanitatem caro tua. Et in septē vicibus q̄bus digit⁹ in festo expiationis in sanguine intingebat. Mūeri. xix. Et in septem vicibus q̄bus leprosus mūdificand⁹ sanguie passeris aspergebat. Leuiti. xiij. Figurata etiā in septimo mēse vbi fiebat festum expiatōis. Leuit. xxiij. Et in septimo anno qui erat ann⁹ remissionis. Deut. xv. Quia ꝓculdubio chariſſimi septenariū sacramētoꝝ. q̄ in iordane gre inuenitur. et q̄ in sanguine passeris mortui. i. xp̄i efficacia sortit. leprosos. i. peccatores sanat ⁊ mūdat. ⁊ eos expiat et depurat. Ut sic cuilibet dicat illud ps. Argētum igne examinatum ꝓbatum terre purgatū septuplū. Et Job. iij. dicit Oz hora septima dimisit eū febris. Febris eīm peccati tūc sanat. q̄n ad horam septimam. id est ad septem sacramētorum remediū peruenit. Istud est ḡ septenariū remediorū. Et nota de septē vtutib⁹ contra septē pctā. Undecimo dico q̄ est septenariū demonioꝝ. q: sez vniuersitas demonū ꝓ septenariū intelligit: sicut de alijs est expssuꝝ. vñ isti figurant in septē angelis q̄ habebant septē plagas nouissimas. Apocal. xv. Et q̄ habebāt septem fialas ire dei. Quia. s. demones habēt fialas: vbi est venenū tentatiōis. ⁊ faciūt plagas eterne mort̄. ⁊ dānatiōis. Duodecimo vo dico. q̄ ē septenariū angeloꝝ. Isti figurāt Apocal. v. vbi dr. q̄ agn⁹ dei hēbat cornua septē: ⁊ oculos septē. q̄ sūt septē spūs dei missi in oēm terrā. Isti. n. dicūtur cornua agni xp̄i ꝓpter ipoꝝ fortē ⁊ inuincibilē ptātē. Dicūtur etiā oculi ei⁹ ꝓpter ipoꝝ puritatē. q: sez isti regūt mūdū. sicut oculꝰ regit corp⁹ Zach. iij. Sup lapidē vnū septē oculi sunt. Et q̄ etiā isti ꝓ septenariū intelligāt: ptz ꝓ raphaelem ducem Thob. xij. Ego sum vn⁹ ex septē q̄ astam⁹ ante deū. Istud est ḡ septenariū angeloꝝ. Terciodecio vo dico. q̄ ē septenariū tormētoꝝ. q: sez ꝓ istū nūerū pōt etiā penaꝝ infernaliū vniuersitas designari. Et sic loq̄t Gen. iij. Qui occiderit cayn septuplū puniet. Sic etiā loq̄t Leuit. xxvj. Ad dā plagas vras i septuplū ꝓpter pctā vra. Figurata Dāniel. iij. vbi dr. Nabuchodonosor ꝓcepit vt succēderetur fornax septuplū. Fornax eīm babylonis. i. pena inferni septuplū succendit: q̄n reprobis penaꝝ vniuersitas intēta tur. vnde in ps. dicitur. Redde vicinis nostris septuplum in sinu eorum. Et Eccli. vij. dicit. Non semines mala in sulcis iniustitie: ⁊ non metes ea in septuplum. Sic igitur pretet chariſſimi: quomodo numerus septenari⁹ sepe vniuersaliter significat. et quomodo diuersimode sumitur in scriptura.

Sequi. Secutus.

Cū de sequi sit dictū in multis locis ⁊ titulus. de quo dicā in p̄cedēt⁹. tamē breuiter possum⁹ dicere q̄ sequi moraliter loquēdo sumit̄ p̄ro p̄sentire: p̄ro imitari. p̄ro obedire ⁊ etiam p̄ro cōfirmare. Et ideo nota. q̄ sequi sumit̄ in bono et in malo: vt seq̄t. Est ēm q̄dam

Sequi vtilitatis.
Sequi iniq̄tatis.
Sequi dānositatis.
Sequi felicitatis.

Primū est sequi p̄fector. De q̄b⁹ dicit̄ Act. xij. Circūda tibi vestimēta tua et sequere me. Scdum est seq̄ peccatores: q̄ scz sequūt̄ diabolū ei obediendo: et sequūtur alios malos se eis cōformādo. et eorū consortia frequentādo. Tū de fatuo et muliere dicit̄ Prouer. vij. Qr statim ea seq̄tur q̄si bos ductus ad victimam: et nescit q̄ ad vincula trahat̄ stult⁹. Tercium est seq̄ reprobos. q̄ scz necessario diabolū in infernū sequūtur ⁊ ab ipo in baratrū ptrabūtur. De quo p̄t dici illud. ij. Regū. xx. Separat⁹ est ois popul⁹ israel a dauid: ⁊ secut⁹ est syba filiū bochri. Quartū est sequi beatos. Isti ēm secuti sunt vsq; ad paradisum bene opando. ipm etiā sequi dicūtur ipsi associando ⁊ cū eo perpetuo pseuerādo. De q̄bus dicit̄ Apoca. xiiij. Hij sequūtur agnum quocūq; ierit. hij empti sunt ex oibus primitie deo et agno. Dicamus ergo primo q̄ est vnū sequi vtilitatis q̄d est valde virtuosum. ⁊ istud ē illud quo iusti sequūt̄ dnm vel prelatū: vel etiā opa vtuosa. Nota q̄

Canis solet sequi suū bñfactorē.
Captiuus suū redemptorem.
Exercitus suū ductorem.
Pupilli suū tutorem.
Discipuli suū doctorem.
Filij suū genitorem.

Sic vere et nos debem⁹ sequi deū nostrū et creatorem. necnō prelatū ⁊ p̄ceptorē et quēlibet iustū rectorez ⁊ informatorē. et hoc exemplo apostolor dicentiū Mat. xix. Ecce nos reliq̄mus oīa et secuti sum⁹ te. Tbi ostendūtur q̄tuor necessaria ad hoc q̄ aliq̄s p būlem subiectōez vel p̄ mor imitationē seq̄t dnm vel p̄latum. Debet enim

Disponere motū volitiuū.
Deponere malū retractiuū.
Perficere actū ꝓpletiuū.
Respicere finē allectiuū.

Ecce nos. Igit̄ charissimi dico. q̄ debem⁹ disponere mentē obedientem. Ecce nos inq̄t. Volūtarie ēm mō eo acte ē sequela obedientie facienda. Canis ēm nobilis cū magno gaudio seq̄tur dnm suū qñ vadit venari. Magis ēm est necesse: q̄ tenear ne excedat: q̄ q̄ prouocet vt accedat. Sic vere ⁊ nos cū magna volūtate debem⁹ sequi dnm: ei būliter obediendo: ⁊ volūtatem eius faciendo: ⁊ qd̄ p̄cipit gaudenter exeq̄ndo: ⁊ nos ei vtualiter cōformando dicēs. Ecce nos. Exēplo Esa. d. Esa. vj. Ecce ego: mitte me. glia ēm magna est sequi dnm. sicut dicit̄ Eccl. xxiij. Et ideo sicut prompti ⁊ volūtarij debem⁹ nos ꝓfferre ad seq̄ndū dominū vel superiorē vel meliorē: ⁊ nūq̄ retrocedere vt differre. Ferrū ēm volūtarie sequit̄ adamantē. ⁊ solsequium volūtarie sequit̄ solem. Sic ꝑcerto et tu volūtarie debes sequi xp̄m vel quēlibet p̄ceptorē: exēplo illius q̄ se ꝓffe rebat ad seq̄ndū xp̄m dicēs Mat. viij. Magister sequar te quocūq; ieris. Dō est contra multos q̄ nō sequūt̄ deū: vel p̄latū volūtarie: ⁊ coacte. sicut sūt illi q̄bus est necessaria impulsio tribulationū. vel iniūctio mandator ad hoc q̄ volūtatem dei velint facere vl superiorib⁹ obedire. Canis ēm q̄ cōsuecuit sequi vnū dnm: nō libenter seq̄tur aliū nisi tract⁹. Planete etiam q̄ habent cursum ꝓpriū cōtrariū motui firmamēti: nunq̄ ipm firmamentū seq̄rent: nisi p violentiā traherent. Sic vere charissimi: q̄a multi sē qui pleni motu ꝓprie volūtatis sp motui volūtatis diuie solent contrariari. ⁊ q̄ aliū dnm scz diabolū p diuersa vi̇a solent sequi. Hinc est q̄ nō volūtarie ⁊ p̄m vel p̄latus sequūtur: imo necesse est q̄ p violētiā tribulatōis aut correptionis ad seq̄ndū trahant̄ Tbobie. xj. Lento gressu se quant̄ iter nostr̄ familie. Et de petro dicit̄ Matb. xxvj. Petrus aūt: id est peccator dur⁹ seq̄bat̄ a longe. Non sic sed habeam⁹ mentē obedientē. Ecce inq̄t nos. Quia sicut dicit̄ Luc. ix. Siq̄s voluerit me sequi deneget semetipm: id est ꝓpriam volūtatem: et tollat crucem suam et sequat̄ me. Debem⁹ igit̄ disponere mentē obedientē. Deinde dico q̄ nos debem⁹ deponere causam impedientē. relinq̄mus inq̄t oīa. supple impedientia. Quia. s. necesse est q̄ homo dimittat.

Onera bonor tēporaliū.
Federa amor⁹ secularium.
Scelera fetor⁹ carnaliū.
Munera bonor mūdialiū

Ista ēm oīa ad seq̄ndū deminū solent impedire. qua ꝓpter necesse est ipa diminutere vel saltem ab eis si nō realiter tamen mentaliter resilire. Exemplo apostolor de q̄bus dicit̄ Mat. iiij. Qr relictis rbe tibus secuti sunt xp̄m. Hec ēm oia sunt quedā rbetia seq̄lam dñi impedientia. Vide supra de Relinq̄re. Dicit̄ ēm de ferro q̄ si inūctum fuerit allio vel pinguedine: nūq̄ poterit sequi adamantez. Quia procerto charissimi: illi q̄ predictis vnguentis liniūtur. ⁊ qui predictis rbetibus vincūtur obediendo dominū vel p̄latū: non sequūtur. nec eisdem vt requiritur famulantur. Reliq̄mus inquit omnia. Matbei. xix. Vos qui reliquistis oīa et secuti estis me: in regeneratōe cum sederit filius bomis in sede maiestatis sue: sedebitis ⁊ vos ⁊c. Oportet igit̄ deponere causas impedientē. Deniq; dico. q̄ qui vult sequi dnm: oportet ꝑficere motum expedientem. q̄d ostenditur cum dicit̄ Secuti sumus. quasi dicat: iam complenim⁹. Non enim sufficit q̄ homo incipiat: nisi perficiat. Nota aliquādo. n. rusticus canis incipit sequi predam: sed inuentis cadaueribus vel spinis ⁊ sepibus statim sequi omittit. Canis vo nobilis non sic: quia q̄d semel sequi inceperit: nunq̄ quousq; apprehenderit vel apprehendat si sit possibile ꝓtermittit. Sic vere multi sunt qui q̄nq; sequi dominū incipiunt: sed occasione modica ꝓtermittūt. Sancti vo et iusti: exquo sequi inceperint. nunq̄ cessant quousq; ipm in gloria apprehenderint: ⁊ quousq; volūtatem suam fecerint ⁊ complenerint: secuti inquit sumus. Tbobie. vj. Profect⁹ est tbobias et canis secut⁹ est eum. Silenites ēm lapis est qui sequit̄ motum lune. imago ēm lune candide in ipo refulget. que ꝑm q̄ luna in celo variat̄: sic et ipe sequendo lune influentiam variatur. cuz noua. n. innouat̄: cum antiqua antiquat̄. ⁊ cum eclypsante eclypsat̄. sicut dicitur in lapidario. Sic procerto charissimi: illum q̄ est luna perfecta in eternū: ⁊ testis in celo fidelis. vicz xp̄m debem⁹ mētaliter sequi per dilectōem et subiectōem. ⁊ nos ei conformare per suor actuū imitationem. Marci. xiiij. Seqmini eum quocūq; introierit. Magnes ēm lapis est qui trabit ferrum sicut adamas. Verūtamē si ambo lapides sint p̄sentes: ferrum adamantem sequit̄. ⁊ a magnete fugiens elongatur. Sic vere charissimi: magnes. i. diabol⁹ trabit post se homines sicut cbristus. Verūtamen xp̄o exemplariter nobis p̄sentato: vel nobis in pascbate sacramentaliter reuelato. vel coram nobis in natiuitate corpalit̄ incarnato. ipm sequi eligere debemus. ⁊ a magnete. i. diabolo resilire. Secuti inq̄t sumus. Job. xxiij. Vestigia eius secutus est pes me⁹. viam eius custodiui ⁊ nō declinaui ex ea. Dō etiaz in istis agilibus debem⁹ facere. q: dato q̄ aliq̄s secuti fuerim⁹ aliquas malas societates vel operatōes qñ tamen nobis beatorū exempla ꝓponūt̄. ipsos cetteris omissis si prudentes fuerim⁹ seq̄mur. Matb. iz. Sequere me ⁊ dimitte mortuos sepelire mortuos suos Matbei. viij. Deus ēm tales seq̄ntes. id est tales humiliter sb iacentes valde diligit. ⁊ ipos alīs amore maiori anteponit. Iuxta illud Gen. xxix. Amorem sequentis priori p̄tulit. Quia scz priores. id est maiores et potentiores a do repudiant̄. sequentes vo. id est subditi et humiles ab eo tempozaliter ⁊ eternaliter p̄feruntur. Hebreoz. x. Auferet primū vt sequens statuat. secuti sum⁹. Patet ergo q̄ nos debem⁹ perficere motum expedientem. Insuper dico. q̄ qui vult digne sequi dominū: ipse debet respicere fines allicientem. te inquit. Finis ēm est causa eorum que sūt ad finem. ⁊ ideo quanto finis est melior. tanto ad alliciendū querentem est delectabilior. Cum igitur in ista inq̄sitione dominus ipse est finis qui debet consequi et baberi. Dō dico q̄ necesse est ipm respicere ⁊ ad eum accedere. Obiectum ēm mouet potentiam. ⁊ ideo si considerētur qualis et quant⁹ est iste quem seq̄mur. ad ipm procul dubio allicimur. ⁊ ipsum faciliter conseq̄mur. te inquit. scz o deus.

Hiere.xvij. Ecce ego non sum turbat⁹ te pastorem seqns. Bonum em̄ est sequi bonū doctorem qui libēter ducat ad bonū hospitiū. Unde ille de se dicit Joba.viij. Qui sequit me non ambulat in tenebris: sed habebit lumē vite. Jdeo docet Deut.xiij. Dñm deū vestrum sequimini ⁊ ipm timete. vide supra de Respicere ⁊c. Sic igit patet quō quatuor requirunt ad hoc q̄ digne dñs sequat. Jstud est igitur vnū sequi quod ē vtuosuz. Scdo dico. q̄ inuenit vnū se qui iniquitatis quod ē valde viciosuz: et istud ē illud quo mali sequunt dyabolū eius suggestionib⁹ faued̄o vel quo secunt peccatū ipm implendo et eligendo vel quo secunt malū consortiū. Nota porc⁹ em̄ libenti⁹ sequit illum qui portat stercorū fetorē: q̄ illū qui fragrat rosarum odorem Sic mali plus amant stercora peccatorū q̄ rosas virtutuz et meritorum. Hiere.ij. Prophete ꝓphetauerūt in baal et ydola secuti sunt. Et nota q̄ mali secunt et nitunt sequi

Auaricie cupiditatem. Ut em̄ isti secunt auariciam.
Immūdicie carnalitatē. patet Ezech.xxxiij. vbi de malis dicit q̄ auariciaz sequitur
Symonie querelitatem. cor eoz. Et Esa.j. dicit. q̄ om
Nequicie malignitatem. nes diligūt munera secunt re-
Mētis ꝓprie simplicitatē. tributiones. Similes ligue stature que illā ptem sequit. vbi plus de pōdere ponit. Ut etiam secunt immūdiciam patet.ij. Pet.iij. vbi dicit q̄ multi secunt eorū luxurias. Ut etiā isti sequant eorū superbiam. patet Osee.xij. vbi dicit. Effraym pascit ventū et sequit estum. Ut insup sequant symoniā. patet.iij. Reguz.v. vbi dicit de giezi. p quem symoniaci intelligunt: secut⁹ est post tergum naaman. Ut isti sequant nequiciā ps Job xxxvj. vbi dicit. Caue ne declines ad iniquitatē hanc. n. cepisti sequi. Ut etiā isti sequant mentē ꝓphetam. ps Ezec. xiij. vbi dicit. Ve ꝓphetis insipiētib⁹ qui secunt spiritū suū Jstud est igit sequi vicioſum. Tercio dico q̄ est vnū sequi dānositatis quod ē valde dolorosum: et istud ē illud q̄ mors eterna sequit et ꝓsequit peccatores. figurata Apoca.vj. vbi dicit. Ille qui sedebat sup equū pallidū: nomen illi mors et infern⁹ seqbat eum. Unde Prouer.xvij. Impius cū in ꝓfundū peccatorū venerit contēnit: sed sequit eum ignominia et obprobriū. Quarto vo dico q̄ ē vnuz sequi felicitatis quod est valde gloriosum: ⁊ istud est illud quo gloria eterna sequit bonos post mortē. De q̄ Apoca. xiij. Amodo iam dicit spūs vt requiescant a laboribus suis: opa em̄ illorū secunt illos.

Sermo. Nota cuz sermo nihil aliud sit q̄ verbū seu locutio: seu q̄ ordinata verborū pronunciatio. possum⁹ notare breuiter q̄ inuenit in scriptura multiplex sermo tam in bono significato q̄ in malo. Jnuenitur enim sermo diuinus et humanus. Diuinus sermo ē multiplex. Habet enim deus Sermonē naturalem qui est interi⁹. Sermonē scripturalē q̄ est exteri⁹. Sermonē regularem q̄ est posteri⁹. Sermonez legalem qui est superius.

Primū ergo sermonē deus interi⁹ generauit. Jste ei sermo est fili⁹ qui in mēte patris eternaliter ē concept⁹ ⁊ tandem voce id ē hūanitate corporaliter est vestit⁹ ⁊ finaliter p partū virginis: sicut p os patris exteri⁹ tēporaliter est prolatus. Et de isto dicit Sap.xviij. Cum mediū silentiū tenerent omnia et nox in suo cursu mediuz iter pageret omnipotens sermo tu⁹ dñe de regalibus sedib⁹ venit. Et Deu. xxx. Juxta est sermo valde in ore tuo. Scōm sermonē deus procul ꝓmulgauit scz sermonē sacre scripture. Jste est sermo qui primo fuit cogitat⁹ in inspirationib⁹ ꝓphetarū tandē fuit dictat⁹ in libris et voluminib⁹ scripturarū. postea vero fuit diuulgat⁹ in dictis doctorū et predicatoruz Et de isto dicit Prouer.xxx. Omnis sermo dei ignit⁹ clipeus est oib⁹ sperātib⁹ in se. Jste ei sermo dr sermo dei. q̄ continet diuinitatis bonorem. Dicit ignit⁹: quia inflamat charitatez vel charitatis ardorem. Dicit clipeus: quia roborat firmitatis vigorē. Jste est sermo de quo dicit Job. xvij. Sermo tuus veritas est. Quia sicut dicit in ps. Declaratio sermonū tuorū illuminat et intellectum dat puulis. Tercium sermonem deus posteri⁹ fulminabit et iste ē sermo quem dicet reprobis in iudicio. De quo Eccs. viij. Omnia quecunq̄ voluerit faciet et sermo illius potestate plenus est. Jta q̄ etiam reprobi dicent tūc tēporis illud Job.vj. Durus est hic sermo et quis potest eum audire? Quartū vero sermonē de⁹ superius exclamabit: quando scz beatis dicet. Venite bñdicti patris mei ⁊c. Quia sicut dicit Prouer.xij. Meror in corde viri humiliabit eū ⁊ sermone bono letificabit. Et sic dico breuiter q̄ inuenit multiplex sermo diuinus. Sed adhuc dico. q̄ inuenitur sermo multiplex humanus. Et sic dico q̄ tam in bono q̄z in malo in scriptura inuenitur

Sermo bon⁹ et fructuosus.
Sermo van⁹ et vicios⁹.
Sermo dur⁹ et furios⁹.
Sermo duplex ⁊ malicios⁹.
Sermo simplex ⁊ suspicios⁹.
Sermo mult⁹ et psumptuos⁹.
Sermo stult⁹ et infructuos⁹.
Sermo falsus et pdicios⁹.
Sermo iniqu⁹ et pnicios⁹.

De sermone bono dicit j.Cor.xij. Alij dat ꝑ spiritū sermo sapientie ⁊ alij sermo sciētie. De sermone vano dicit Eccl.xxxij. Ubi non est audit⁹ non effundas sermonē. De sermone duro dicit Prouer.xv. Responsio mollis frangit irā: sermo durus suscitat furorē. De sermone duplici dicit Eccl. xlij. Non duplices sermonē audit⁹. De sermone simplici dicit.ij. Cor.xj. Nam si imperit⁹ sum sermone non tamen scientia. De sermone multo dicit Job.xxxij. Plen⁹ sum sermonibus et coartat me spūs uteri mei. De sermone stulto dicit Job.xxxviij. Quis est iste involues sententias sermonibus imperitis. De sermone falso dicitur in ps. Molliti sunt sermones eius sup oleum et ipsi sunt iacula. De sermone iniquo dicit in ps. Firmauerūt sibi sermonem neq̄z. Jgit de sermonib⁹ bonis et fructuosis et virtuosis possum⁹ aliquantulum dilatare et dicam⁹ q̄ sicut

Bona arbor facit bonum fructum.
Bonus succus habet bonū gustū.
Bonus fructus stillat bonū succū.
Bona vitis profert bonū vinuz.

Sic vere vt communiter bon⁹ homo ꝓfert bonum verbum. Nam sicut bonus liquor et sapidus demonstrat bonū esse vasculum de quo stillat. sic bonus sermo demonstrat seu denotat hominem bonum esse a quo manat. Boni em̄ homines non libenter se occupant in vanis sermonib⁹. sed in bonis Juxta illud apli Eph.iij. Omnis sermo malus ex ore vestro non procedat. Et potissime illud ptinet ad doctores: ad pdicatores: ad platos et ꝑceptores. isti em̄ qui alios debent docere: debent habere sermones limatos et ab omni turpitudine ꝑpuratos: vt sic quilibet possit dicere illud quod dicit sapiēcia diuina Prouer.viij. Audite me quoniam de rebus magnis locutura sum: aperiēt labia mea vt recta pdicent: veritatez meditabit guttur meū labia mea detestabunt impiū. Justi sunt omnes sermones mei: non est in eis prauū quid neq̄z iniquū. In quib⁹ procerto intelligit tota ars pdicandi ⁊ sermonē faciendi: quia scz homo debet sermocinari de rebus magnis. Audite inquit me q̄niam de re. mag. lo. sum. id ē de rebus arduis et eternis. de rebus gloriosis et periculosis. de rebus ad salutem ptinentibus ⁊ spectantib⁹: non ad mundū pertinentibus. Unde Hebreo.v. De quo inquit nobis grandis sermo et interꝑtabilis ad dicendū. Jtem debent sermocinari cum summa rectitudine: vt recta inquit predicēt: quia scz nec fauore nec timore debet deuiare a recto dicēs illd Hester.xiij. Da sermonem rectū et bene sonantē in ore meo. Sed hoc est contra multos qui non audent recte pdicare: quinimo per adulationem solēt a sermonis rectitudine deuiare. Et tamen scriptura dicit Prouer.xxix. Ut homo qui blandis fictisq̄z sermonibus loquit amico. retibe expandit ante pedes eius. Jtem debet sermocinari cū veritatis certitudine. veritatem inquit. Vera em̄ debet dicere non falsa: q̄ scz si falsa diceret: errandi auditorib⁹ causa esset: et ideo vt veritatem sciat dicere. primo debet addiscere post docere vt sic ei dicat illud Joban.xvij. Sermo tuus veritas est.

Jtem debet sermocinari cum deliberationis plenitudine: meditabit inquit guttur meū. Unde versus. Qui bene vult fari: bene debet ꝓmeditari. Non em̄ debet loqui a casu et fortuna: sed magis ex deliberatione et ratione. Quia sicut dicit Prouer.xvij. Qui moderatur sermones suas prudentissim⁹ est. Jtem debet esse sermo cum correctionis acredine ⁊ fortitudine. Quia scz prudēs debet loqui contra vicia et ea detestari. labia inquit mea detestabunt impium. j. Reg.xxiij. Cōfregit dauid viros suos in sermo

nibus. Item debet esse sermo cū acceptionis vicissitudine. Justi inquit sunt sermones mei. Justus enī dicit sermo quando equaliter arguit diuites et paupes. notos et ignotos. ps. Disponet sermones suos in iudicio. vbi sez debet esse summa equitas. Item debet esse sermo sine quacūq turpitudine: nō est inquit in eis prauū quid neq impium. quia sez in sermone nihil debet hereticū. nihil turpe. nihil dissolutū: nihil etiam inhonestū sonare. Juxta illud Eccs. xij. Composuit sermones rectissimos ac veritate plenos. Et sic poterit talis sermocinator dicere illud Sap. vij. In manu dei sum? nos et sermones nostri. Et bene dicit i manu dei. quia ꝓcerto homo qui ꝓprie sententie immē: nunq vt cōiter bene sermocinat. A deo ei debet egredi sermo nō ab homine. quia alis non haberet virtutez. Ecci. xlij. Consummatio sermonū ipse est. Gen. xxiij. A deo egressus est sermo t non possum? aliud. Et idco prudens in principio sermonis debet dñm orare: vt sermonē ei? velit dirigere t iuuare: dicēs illud Hester. xiij. Da sermonē rectū et bene sonantem in os meū. Ubi ostendit q ipse debet Implorare diuinā maiestatē. Da. Intimare verborū venustatez Sermonem rectū. Intimare diuinam voluntatem. Bene inquit sonātē. Et sic ꝓcerto charissimi sermones tales audient et ab auditoribus implebuntur. Quis enī hodie sermones nec libenter audiant: nec efficaciter compleantur. Ezech. xxxiij. Audiuit sermones tuos et non fecūt eos: sed qđ peius est derideant: t vt in plurib? cōtēnantur. vñ de multis potest dici illud. ij. Para. xxxvj. Subsannabant nuncios dei: et parui pendebant sermones eius t Omitto. Vide supra de Loqui. de Lingua et labijs.

Serpens. Nota breuiter q ꝓ serpentē genera liter possunt intelligi quatuor. videlicet xps. iustus. impius et dyabolus. Et sic dico q inuenitur in scriptura serpens
Mirabilis et gloriosus.
Laudabilis et virtuosus.
Execrabilis et vicios.
Detestabilis et odiosus.
Dico primo q inuenitur serpens gloriosus et mirabilis. et sic per serpentē intelligitur xps qui dicit serpens a serpendo. quia sez circa terram serpit homo corporaliter incedēdo. Teste enī Plinio: corium sepentis puluerisatū valde est medicinale. Sic ꝓcerto humanitas xpi: que sez fuit corū et pellis ipsius dei est contra crimina medicinalis: potissime quādo acapit puluerisata id est qñ considerata et ad summā humilitatē reducta: et in basta crucis cremata et quasi in cinerem commutata. Teste enī eodē Plinio. Qui ꝓinguedine serpentis mortui inungit: a cunctis alijs viuis serpētib? formidatur. Sic vere si istius serpētis id ē xpi mortui pinguedinē per deuotionē et cōpassionē inunxeris. a viuis serpentibus id ē a puersis t immortalibus demonib? tutus eris. Quod bene figurat Exo. iiij. vbi virga moysi dicit in serpentem mutata fuisse. t serpētes magorū pharaonis legit deuorasse. Quod etiā figurat Nu. xxj. vbi dñs ꝓpter peccata populi misit in eos serpētes ignitos id est serpētes ignem spirātes: vel dolorē ardoris ignei inferētes. homines pungētes t inuenenātes ex ꝓcepto tamen dñi factus ē serpens eneus t sursum ꝓ signo in palo leuatus: quē quicūq intuebat. a serpētū morsibus sanabatur. Item dicit Plinius de serpēte q dicitur esse quidam serpens qui vocat tyrus. de quo mortuo tyriaca cōficitur: que serpentū morsibus cōtrariatur. Sic ꝓcerto charissimi est de xpo qui voluerit ipm sequi et eius pinguedine inungi t. Item ꝓcul dubio virga moysi id ē xps qui est virga virtutis dei quez misit dñs ex syon dñari in medio inimicorum suorū. in serpentem id ē in corporalē hominez est mutatus. et tandem postq factus fuerat eneus id ē ꝓ ꝓdicationem resonās in palo alte coram omnib? est leuatus. et sic ꝓ ipsum alij serpentes sez demones fuerunt victi et deuorati et illi qui flāmis deuotiōis ipsorum vrebant: ꝓ aspectum id est per fidem et ꝓsiderationē ipius sunt sanati. Et iō ipse xps de se ipo loquēs dicit Joh. iij. Sicut exaltauit moyses serpētez in deremo: sic exaltari oportet filiuz hois. Iste est igit serpens gloriosus et mirabilis. Secūdo dico. q est serpēs virtuosus et laudabilis: et sic dico q per serpentem intelligitur homo iustus. Serpentes enim quandoq in capitibus habent lapides ꝓciosos. Serpens etiam in hoc summam prudentiam dicitur habere. quia ꝓ tuitione capitis totū corpus expoit percussori. Sic vere charissimi: vir iustus in cuius capite id ē in cuius mente inuentur lapis ꝓciosus xpus et eius fides et gratia quia scit q in suo capite sez xpo. vel in fide consistit propie vita sua ꝓcussionib? et tribulationib? se expoit pro ipso sez defendendo et sibi perpetuo conseruando. Et ideo bene monet deus Matthei. x. Estote prudētes sicut serpētes et simplices sicut columbe. Et in ps. etiā dicitur. Laudate dñm de celis: bestie et vniuersa pecora serpētes et volucres pennate. Iste enī dicunt bestie ꝓpter simplicitatē. Dicūtur serpētes ꝓpter sagacitatem. Dicunt volucres ꝓpter coētemplationis sublimitatez. Dicunt etiā pennate ꝓpter aliaruz virtutū multiplicitatē. Sic ergo dico q iustus dicit serpens virtuosus et laudabilis. Tercio dico q inuenit serpēs vicios et execrabilis. Et sic dico q ꝓ serpentē intelligitur peccator. Serpēs enī est animal nociuz et venenosum. Sic peccator ꝓ mala verba et exempla et opera nociuus est et venenosus. Ideo peccatorib? loquitur dñs Matth. xxiij. Serpentes. genimina viperarū quō fugietis a iudicio gehēne. Uñ breuiter possum? dicere q pcōres sunt etiā serpētes
Deceptione fallentes.
Ambitione feruentes.
Detractiōe mordētes.
Turbatiōe seuientes.
Sunt dico fallentes ꝓ deceptionem. Serpens enī sibilando mordet et inuenenat. Serpēs enī est valde lenis et suauis. vix enim potest teneri: sicut nec anguilla: et ideo dicit coluber a collabendo. Serpens insup nunq recte immo semper torruose incedit. signans peccatorem: qui quādoq ita est torruosus t cautelosus. q etiā duz sibilat. id ē dum blāde et suauiter loquit. ipse tamē inuenenat et ꝓfert. Ita enī scit ꝓ cauillationes collabi: q vix potest ab aliquo comprehendi. Et ideo de serpēte loquit scriptura Gen. iij. Serpens erat callidior cunctis animātibus terre. Talis figuratur in serpente qui seduxit euam. qui fm Josephū vultum babebat virgineū: corpus tñ serpentinum: mulieri vero quam decipiebat: vultum virgineū ostendebat: corpus vero serpentis sub arboris folijs abscondebant. Sic vere multi sunt qui quando aliquē volunt decipere: corp? serpentinū suum id est suam prauam intentionē: et suam venenosam conditionē solent sub folijs palliationū abscōdere: et vultum virgineum id ē faciem blandientem et fallacem solent alijs demonstrare Ecci. xij. Quis medicabitur a fis miserebitur incantatori a serpēte percusso. Et ideo de cautelis et malicijs talium dicit Hiere. viij. Ecce mittam vobis serpentes t regulos quibus non fit incantatio. Isti ergo sunt fallētes ꝓ deceptionē. Item dico q isti sunt feruentes per ambitionē. Sunt enī serpentes aliqui tanti feruoris q etiaz pelles eorum in aqua frigida posite faciunt eam feruere vt dicit Plin?. Serpens toto corpore terraz tangit et semp adherendo terre incedit: Serpens insuper terram comedit: et de puluere cibum sumit. Sic vere charissimi multi sunt peccatores qui ꝓ auariciam t ambitionem sunt feruentissimi. Nume. xxj. et Deu. viij. Misit dominus in populum serpētes ignitos. Toto enim corde et corpore id ē tota affectione et occupatione terram et terrena tangunt et diligunt: t puluerem bonorum temporalium summe volunt. Esa. lxv. Serpenti puluis panis ei?. Et ideo serpentē legitur dñs maledixisse dicendo sic Gen. iij. Super pectus tuū gradieris et terram comedes cūctis diebus. Isti igitur sunt feruētes per ambitionē. Item dico q isti sunt mordentes ꝓ detractionē. Lingua enī serpentum est venenosa. ita etiam agitatur per violentiam veneni q videtur duas linguas habere. Sic vere lingua peccatorum per detractionē venenosa est t ꝓ duplicitatē furcosa ē. ps. Acuerunt linguas suas sicut serpentes: venenum aspidum sub labijs eorum. Isti enī non cessant alios mordere: et ipsos veneno infamie inficere et nocere. Ecclesiastes. x. Quemadmodū si mordeat serpēs in silentio sic qui detrahit proximo in secreto. Isti igit sunt mordētes ꝓ detractionem. Item dico. q isti sunt seuientes per turbationem. Serpēs enī prouocatus solet acriter indignari et hominem quandoq inuadere t rimari. Quādo enī venenuz suū ealesit. tūc facilius potuit atq; ledit. Sic de peccatore quādo venenum sue iracundie in cordis suis viscerib?

ihcalescit.ita quandoq; furit et in iracundiam ardescit.q; modica occasione alios verbo vel facto percutit aut inuadit.ps. Furor illis ꝑm similitudinem serpētis. Et sic figurat Apoca.ix.vbi dicit. Quę equi locustarū de ore suo emittebant sulphur.ignem et fumum.et caude eoꝝ erant similes serpentibꝫ. Quia scz tales sunt iugdi sicut equi: de ore suo solent verba sulphurea: ꝓpter infamationis feroꝛē.verba ignea propter iracūdie furorem verba fumea ꝓpter iactantie clamoꝛē emittere.ita q; cauda eoꝝ ēst serpētina.in q̄tum finis verboꝝ qui per caudam intelligit: ad malum dicit declinare. Deutro.xxxij. Dentes bestiarū immittam in eos cum furoꝛe trahentiū sup terram atq; serpentium. Sic igit dico: q; per serpentē intelligit peccatoꝛ. Et sic patet q; in scriptura inuenit serpens vitiosus ⁊ damnabilis

Quarto dico.q; est serpens venenosus ⁊ odibilis.⁊ iste serpēs est dyabolus: qui dicit serpēs ꝓpter malitiā in decipiendo: ⁊ propter venositatē in temptando ⁊ suggerendo Iste est serpens quem dñs de celo proiecit. Quia scz sicut insula hybernie nullum serpentē admittit: sic insula paradisi nullum dyabolū recipit: aut ibi stare permittit. Unde Apoca.xij.dicit q; de celo proiectus est draco ille magnus serpens antiquꝰ ⁊c. Iste em̄ est serpens qui peccatoꝛes in inferno mordebit et ipsos atroꝛiter deuoꝛabit. Ūñ de peccatoꝛibꝫ dicit dñs Amos.ix.q; si celauerit se in profundo maris: ibi mandabo serpēti et mordebit eos. Et Eccl.x. dicitur. Quę homo cū mortuus fuerit hereditabit serpētes et vermes Ueruntamen iste serpens finaliter visitabit ⁊ ad ignem eternū condemnabit. Quia sicut dicit Apocal. xx. Angelus qui habebat clauem putei abyssi apprehendit draconem serpentē antiquū qui est dyabolus et sathanas ⁊ ligauit eum clausitq; et signauit super eum. Istud autem erit in iudicio quando xpus qui est angelus testamenti: luciferum ligabit: et eum in abyssi puteo relegabit. Esa.xxvij Uisitabit dñs super leuiathan serpentem antiquū ⁊c. Sic igitur patet quō per serpentē potest dyabolus peccatoꝛ intelligi ⁊c. Uide de colubro et in titulis infinitis vbi plura de serpentibus sunt exempla.

Seruare. Notaq; seruare significat rei possessionem: tuitionem ⁊ defensionē. Et inuenitur in scriptura multiplex seruare: videlicet

Diuine ꝓtectionis.	Deus em̄ seruat iustos ne
Mundane afflictionis.	confundant. ij. Paral. xix.
Humane discretiōis.	Diligit deꝰ israel ⁊ vult ser
Eterne damnationis.	uare eum in eternū. Mundus seruat bonos vt affligant. Act. xij. Petrꝰ autem seruabat in carcere. Deꝰ seruat peccatoꝛes vt conuertantur. Iusti vero seruant seipsos ne destruant: Unde in epistola iude. Uosipos in dilectiōe seruate. Dyabolꝰ seruat iniquos vt occidant: sicut carnifex qui seruat pingue animal.⁊ porcū ad occidendū. Job.xxj. In diem perditiōis seruat malus ⁊ ad diem furoꝛis ducet. Dicamus ergo breuiter et generaliter q; est vnum seruare diuinū: ⁊ vnuꝫ humanū. Seruare diuinuꝫ est illud quo deꝰ seruat iustos
Ipos liberando a temptatione.	Primo ergo
Ipos pseruando a damnatione.	dico q; deꝰ ser
Ipos collocando in saluatione:	uat iustos ipos a temptatione liberādo. Deus em̄ est sicut nutrix que seruat puerū ne cadat in lutum ne maculet. Deus ē sicut diues mercatoꝛ qui seruat bonā pecuniam ne expēdat. Deus est sicut tutoꝛ q̄ seruat pupilli hereditatē ne cōsumat. Deus ē sicut ductoꝛ qui seruat illum quē ducit ne in erroꝛem mittat. Quia ꝓculdubio charissimi deus est
Iustoꝝ nutritoꝛ.	Et iō ipos tanq; suos a pec
Iustoꝝ mercatoꝛ.	cato seruat: ⁊ ne pdant he
Iustoꝝ tutoꝛ.	reditatē gratie ipos custo
Iustoꝝ ductoꝛ.	dit benigniter ⁊ preseruat.

Unde.j.Regum.ij. Pedes sanctoꝝ suoꝝ seruabit et impij in tenebris conticescent: quia non in fortitudine sua roborabit vir. Deus igit seruat iustos a temptatione liberando. Secūdo dico q; deꝰ seruat iustos a damnatione. pseruando. Medicus em̄ qui curam habet de egro seruat eum a morte ⁊ infirmitate dando ei asperas medicinas. Sic deꝰ qui curam habet generaliter de omnibus. Sapiē tie.vj. Dominꝰ a morte inferni pseruat: dum sibi asperas medicinas tribulationum ministrat. Mundi em̄ tribulationes medicine sunt. Quia ꝑm Hieronimum. Quod crede esse ꝓ na: medicina est. Et ideo dñs postq; licentiā vulnerandi ⁊ depauperādi Job dederat dyabolo legit sibi dixisse Job.ij. Ueruntamē animā eiꝰ serua. Unde Apocal. iij. Quoniam seruasti verbum patiētie mee: ⁊ ego seruabo te ab hora temptationis. Tercio dico. q; deus seruat iustos in saluationē collocando. Ille em̄ qui vult aliquid bene custodire ⁊ seruare: solet illud in tuto loco reponere et locare. Patet in istis magnis hominibus qui libenter ponunt thesauros suos in religiōnibꝫ: ⁊ maxime litteras suas ⁊ priuilegia. Sic vere deus qui vult seruare iustos. Jō ponunt iusti thesauros suos et coꝛ suum in deo: qui est vera religio. ⁊ iste eos impune sibi vult reseruare. et idō in tuto loco scz in paradiso ponit eos. Fructus em̄ qui bene seruant et custodiunt in tuto loco ponunt. Sic et isti. vt de Esa.xlix. Seruaui te ⁊ dedi te in fedus populi. Deus ergo in paradiso seruat bonos ⁊ bona eoꝝ in paradiso pro eis reseruat. Nota homo meliora ⁊ vtiliora seruat ꝑ amias: vilioꝛa aūt dat extraneis. Sic deus pro iustis seruat eterna: peccatoꝛibꝫ seruat tēporalia ⁊ terrena. ps. Jn eternum seruabo illi misericoꝛdiā meam et testamētū meum fidele ipi. Et sic patet q; ē quoddam seruare diuinum:

Adhuc dico q; est vnum seruare humanū. Et istud ē illud quo quis se seruat a vicijs ⁊ a peccatis ⁊ quo quis seruat illū que sunt vtilia ad salutē. Ille em̄ qui se vult ab infirmitate seruare: solet bonam dietā ⁊ bonū regimen: nec non ⁊ mandata medici obseruare. Sic vere qui ab infirmitate et morte peccati se seruare voluerit regimē disciplinē ⁊ mandata dei necessario obseruabit. Juxta illud verbuꝫ celestis medici Math.xix. Si vis ad vitam ingredi serua mandata. Ubi aduerte q; ad seruandum

Animus requiritur. Si vis.	Igitur habe
Fructus ꝓmittit. Ad vitam ingredi.	amus motum
Modus ostendit. Serua mandata.	seu etiā votuꝫ
Homo em̄ q; vult se bene seruare.	electiuum. Si
Debet habere motū electiuū. Si vis.	vis inquit. q̄si
Debet habere fructū allectiuū. Dita.	dicat volūtas
Debet tenere modū ꝓfectiuū. Mādata.	reg̃it. Quia

scz nisi homo velit seruare seipm. impossibile ē q; possit seruari. Bona em̄ voluntas et bonus affectus est primū req̃situm ad custodiā viri iusti. Si vis inquit. quasi dicat. nisi velis impossibile est. Freneticꝰ vir potest a morte seruari ⁊ hoc est quia nō vult nec patit curari: nec credit infirmari. Sic vere nec homo a morte eterna seruat: q; infirmitate peccati volūtarie delectat. Uoluntas em̄ interioꝛ ē necessaria. Alioquin cūcta custodia est frustratoria. Eccl. xv. Si volueris mādata cōseruare: pseruabunt te in perpetuū. Fidem placitam seruare apposuit tibi deꝰ aquā et ignē. ad quod volueris porrige manuꝫ: moꝛs et vita apposita sunt homini: quod placuerit sibi dabit ei. si vis ergo. Et nota q; ista dictio semp significat conditionē. Quia ꝓcerto multe conditiones requirunt ad hoc q; homo debite a peccato seruet. Requirit em̄ dilectio Joh.xiij. Si diligitis me mandata mea seruate. Requirit etiam verbi impletio Joh.xiij. Si quis diligit me sermonē meum seruabit. Requirit insup moꝛtis euasio: quia sicut dicit Joban.viij. Si quis mandata mea seruauerit morte non gustabit in eternum. Et bene dicit moꝛtis euasio id ē peccati euasio. Habeamꝰ igit charissimi motum electiuum. si vis Quod est contra multos qui non volūt a malo seruari q̄n immo voluntarie criminibꝫ subiugari. Quia scz teste Augu. Peccatū adeo est voluntarium q; si voluntariū nō est non est peccatū. Isti em̄ sunt similes pueris qui voluntarie intrant lutum: q̄uis sciant q; ibi maculant: ⁊ q̄uis etide a matre sepius verberant. Quia ꝓculdubio miser peccatoꝛ volūtarie currit ad peccatū. q̄uis exinde sciat certissime se reportare primo maculam post tormentū. Isti deberent attēdere ad illud scz qō finaliter sequit: ⁊ dicere illud Danie.xiij. Si em̄ hoc egero moꝛs mihi est. Nō sic ergo: sed seruemꝰ nos ⁊ habeamꝰ motū ac votū electiuum: ⁊ firmam voluntatē. Si vis inquit. Insup dico. q; vide.

amus fructū allectiuū. Vitam inquit. Ad conuiuium regis inuitatus seruat se a puerilibus ne fedet. seruat se a fecibus ne maculet: z a vanis consortijs ne tardet. Clericus em̄ sciens qui sperat aliquā bonam collationez siue bonū beneficiū. bene cauet q̄ habeat ꝓcessum bonum: z bñ seruat se ne faciet aliquem excessuz. timet em̄ q̄ sibi obijcere tur quando vacante beneficio ip̄m apprehendere niteret Cum igitur charissimi nos sum⁹ impetrātes et expectantes ad collationē summi ꝓlati dei. z cum omnes sum⁹ inuitati ad illud eternū conuiuiū supremi regis z omnes speremus illud eternū beneficiū reportare: z nos in illo dulci conuiuio recreare. bene debemus seruare nos: ne vltra q̄ deceat excedam⁹. z cauere vt ꝓcessum bonarū virtutuz et operum habeam⁹: necnon fedemur maculis viciorū. ne satiemur grossis cibarijs terrenoruz. z ne tardemur vanis solacijs mundanorū. Vitam inquit ingredi. quasi dicat ingressus vite eterne illi promittit qui voluntatem dei seruat z qui a vicijs preseruat. Unde Prouerbi. vij. Serua mandata mea et vives. Igitur videam⁹ fructū allectiuū. Ad vitam inquit ingredi. Deniq; dico. q̄ necesse ē q̄ teneam⁹ moduz directiuū seu perfectiuū. Serua inquit mādata. Obseruantia em̄ mandatoruz est ꝓprie modus z regula seruandi nosmetipos. Mandata em̄ dei id ē diuina: sunt sicut recepta medici quā infirm⁹ debet seruare: vt et ip̄e valeat a mortis periculo se liberare z saluare. Sicut ei dicit Apoca. j. Beatus qui legit et qui audit verba ꝓphetie huius: z qui seruat ea que in ea scripta sunt: q; sicut dicitur. j. Joban. iij. Qui seruat mādata eius in ipso manet Et ī breuiter nō q̄ ista mādata p̄cipue mādāt duari vicz

Mandatum charitatis.	De obseruantia charitatis
Mandatum castitatis.	dicit Ephe. iij. Solliciti ser
Mandatum firmitatis.	uare vnitatez in vinculo pa
Mandatum puritatis.	cis. De obseruantia castita

tis dicit Thobie. iij. Mundā seruauī animā meaz ab omni concupiscētia. De mandato firmitatis dicit Deu. xxiij. Quodcunq; semel egressum est de labijs tuis obseruabis De obseruantia puritatis dicit Ecc̄. xxxvij. Manus vestras seruate innocias. Et sic igit̄ patet quō z q̄ debemus seruare tenere et cōplere: vt generaliter dicat illud Mat. xxiij. Omnia quecunq; dixerint vobis facite et seruate: vt z sic dicat homo illud Mat. x. Hec omnia seruaui a iuuē tute mea. Hec igitur de Seruare z obseruare sufficiant.

Seruire. seruus. Cum seruire pertineat ad subditum: seruiri vero ptinet ad magistrum. Possumus dicere q̄ generaliter in scriptura inueniunt quatuor genera seruitutis. Jnuenitur enim seruitus

Virtuosa.	Prima est seruitus perfectorum.
Uiciosa.	Secūda ē sernitus peccatorum.
Gaudiosa.	Tercia est seruitus beatorum.
Tediosa.	Quarta est seruitus damnatorum.

Prima ē seruitus magne perfectiōis: z ista est qua boni seruiunt domino vel ꝓlato de qua Luce. j. Seruiam⁹ domino in sanctitate z iusticia coram ipo. Secunda est seruit⁹ vilis conditiōis: et ista ē seruitus vilis peccati qua homo seruit dyabolo vel peccato. de qua Judicū. ij. Fecerūt filij israel malū in cōspectu dñi z seruierūt baalim et astaroth Tercia est seruitus magne ꝓlationis. et ista ē illa qua beati seruiūt deo de q̄ dicit. Oz seruire deo regnare ē. de q̄ potest dici illud. iij. Regū. x. Beati sunt serui tui qui stant coram te semp. Et Esa. lxv. dicit z ē verbum dñi loquentis de ip̄is damnatis. Ecce inquit serui mei comedent: z vos esurietis. serui mei bibent et vos sitietis: serui mei letabuntur z vos contristabimini. serui mei laudabūt p̄e exultatione cē. Quarta ē seruitus dure damnatiōis z ista ē illa qua reprobi sunt i inferno subiecti. z ip̄is tormēt̄ et demonib⁹ subiugati. De qua Hiere. v. Seruietis ibi scz in babylone dijs alienis qui non dabunt vobis requiem die ac nocte.

Generaliter ergo dicamus aliquid de seruitute bona et mala: et dicam⁹ q̄ per seruū potest intelligi quilibet perfectus vir. qui scz deo et prelato humiliter obedit et seruit. Seruus em̄ dicit ille qui nō ē sui iuris sed qui pot⁹ ē subditus aliene volūtati: z dicit seruus a seruiendo vel etiam a seruando. Illi em̄ qui in bello capiunt cū occidi possint a morte seruant. et ideo serui victorū efficiunt: et potestati ipoz subijciunt. Sic vere charissimi cum deus nos a morte eterna preseruauerit et in bello crucis acquisierit: iustum est vt ei obediamus et vt voluntatem nostram voluntati ip̄ius totaliter supponam⁹. Jux illud Josue. xxiij. Timete dominuz z seruite ei corde pfecto. Ut et de iustis dicam⁹ siue exponamus illud Apoca. xxij. Serui eius seruient ei z videbunt facē eius. Ubi aduerte q̄ ille qui vult esse seruus dei debet habere q̄tuo: q̄ debet habere seruus cuiuslibet magni viri. Seruus em̄ magni viri debet esse

Ornatus z compositus.	Sic serui dei moraliter disponunt: quia
Diligens z expositus.	sunt serui eius. Dil
Discretus z informatus.	genter exponuntur:
Ditatus et premiatus.	

qui seruient ei. Subtiliter instruunt: quia videbūt. Uuliter astruunt: quia contēplant facie eius. Primū facit virtutum opulētia dispositiua. Serui. Secūdum operuz diligentia expositiua. Seruient. Tercium sensuum vigilātia speculatiua. Videbunt. Quartum bonorū affluentia p̄miatiua. Faciem eius. Primum ptinet ad virtualē dispositionem. Secundum ptinet ad manualem opationē. Tercium ptinet ad cordialē speculationem. Quartuz ptinet ad eternalem retributionē. Dicamus ergo q̄ isti sunt dispositi virtualiter. expositi actualiter. illustratri cordialiter: retributi seu premiati eternaliter. Dico ergo primo q̄ isti sunt virtualiter dispositi. quia scz ipsi sunt serui eius scz dei qui est omnipotēs rex potens et metuend⁹ nimis. Ad magnum em̄ dñm ptinet q̄ habeat seruos dispositos z ornatos et in habitu z in gestu. Unde etiam de salomone legimus q̄ ministri eius erant ita dispositi z ordinati q̄ regina sabba super hoc ē mirata. sicut legit. iij. Regū. x. Sic vere charissimi deus qui est rex regum z dñs dñoruz vult q̄ serui sui sint in moribus bene dispositi: et gratijs et virtutib⁹ adornati. serui inquit eius: vt etiam de eis intelligat illud Apoc. vij. Isti sunt qui venerūt ex magna tribulatione: z lauerunt stolas suas in sanguine agni: et dealbauerūt eas ideo sunt ante throno dei et seruiunt ei die ac nocte. Et nota q̄ seruitor debet esse talis. videlicet. Oz

Sit letus.	Dico q̄ ꝓcerto charissimi
Sit lotus.	serui dei debent esse leti q̄
Sit erectus.	spiritaliem iocunditatem.
Sit accinctus.	ps. Servus aūt tuus letabitur. Hylaris em̄ dominus nunq̄ diligit seruum
Sit succinctus.	
Sit vestitus.	
Sit humilis z verecundus.	triste. Et ideo viri iusti de
Sit pauid⁹ z tremebūd⁹.	bēt esse leti z in diuinis laudibus occupati. Esa. lxv. Serui mei laudabunt cū exultatione: vt sic dicat illud Ecc̄. xlvij. Salus nostra in manu tua est: respiciat tantū nos dñs noster et leti seruiemus regi. Item debent esse loti q̄ mundicie puritatem. Mundus em̄ dñs mundam vult habere familiam. Unde illud predictum Apocalip. vij. Lauerūt stolas suas cē. Et Luc. j. Seruiamus illi in sanctitate. Item debent esse erecti per contemplationis sublimitatem. Homo em̄ nunq̄ bene seruit: q̄diu est ad terraz pstrat⁹. Sic nec homo q̄diu ad terrena ē per affectum inclinat⁹. Valde em̄ est dñs excelsus et altus. quia scz ipse dicit. q̄ celum sibi sedes est et terra scabellū pedum suorum Esa. lxvj. Et ideo necesse est q̄ ille qui seruit sibi sit sursum mentaliter erectus: z ad bona eterna q̄ affectum et desiderium elevat⁹. Unde Esaie lij. Ecce intelliget seruus meus iacob: exaltabit̄ et elevabitur z sublimis erit valde. Item debent esse accincti per abstinentie pcitatem. quādo em̄ homo cingit̄: venter eius stringit̄. Nota q̄ seruitores libenter aliqua zona nobili se accingunt. Sic vere charissimi: serui christi debēt zona abstinentie se cingere: z ventrem suū p̄ parcitatem stringere et artare. Unde Ecci. xxxiij. Onus et virga et cibus asino panis z disciplina seruo cum opere. Item isti debent esse succincti q̄ prompte obedictie voluntatē. Seruitores ei solent vestes suas succingere vt ad obsequia possint liberius currere z cicuire. Sic vere serui christi debent esse parati ad obediendū et ad obsequia discurrendum. Ecc̄. iij

Qui seruiunt ei obsequētes erunt. Item isti debent esse vestiti pcr honeste apparentie venustatez. Non enī decet seruitorem esse nudum ne forte appareat in ipo aliqua turpitudo. Sic vere serui dei debēt per honestam cōuersationem esse vestiti: & ante intuentiū oculos cooperti. Honestas enī omnia solet tegere: z nihil sinit in hoīe apparere. Unde Prouerbi. xxxj. Omnes domestici eius vestiti sunt duplicib⁹. Unde & quolibet tali seruo potest exponi illud Philip. ij. Formam serui accipiēs in similitudinē hominum factus: z habitu inuent⁹ vt homo. Istud totū ē hodie contra multos dñi seruitores qui pcerto sunt hodie ita insolētes et ipudētes. q ac si nudi accederēt siue iecederēt oēs eorū turpitudines sunt oib⁹ apparētes. Figurati i seruis dauid quos rex Moab in vituperiū dauid vsq; ad nates vestibus detruncauit: et eis medium brabam rasit. sicut dicitur. ij. Reg. x. Barba in viro prudentiam signat. que duas partes habere debet. quia scz necesse est q homo sit prudens in spiritualib⁹ z temporalib⁹. Sed quid? pcerto rex amon dyabol⁹ seru⁹ dauid religiosos et ecclesiasticos hodie deboneſtauit. quia pcerto medium partem barbe sue. hoc est dictu prudentiam et discretionē spiritalem eis abstulit. Aliam vero mediam ptem. hoc est dictu prudentiaz terrenorum eis dimisit. Uestes vero honestatis eis taliter truncauit. nates eis discooperuit in q̄ tū suarū nationum turpitudinem et libidinē omnib⁹ declarauit. vt de talib⁹ seruis dicat hodie illud Esa. xx. Ambulauit seruus me⁹ Esaias nudus z discalciat⁹ et discooptus natibus. Non sic ergo: sed sint vestiti p honestatem. Item serui christi dñi esse humiles et verecundi per reuerentie simplicitatē. Ad seruū enī pertinet q sit verecundus. humilis et reuerens. Danie. xiij. Erubuerūt serui vehementer z q superior⁹ impendat reuerentiam z honorē. Sic vere debent esse ad litterā serui xpi. Unde Phili. ij. Semetipm exinaniuit formam serui accipiens. Et sic dicat illud verbum humilitatis quod dicit in ps. Seruus tuus sum ego et filius ancille tue Istud est contra multos seruitores xpi. qui magis sunt superbi q̄ alij. nā hodie sicut abūdāt i terrenis facultatib⁹: ita etiā abūdāt in supbijs et vanitatib⁹. Un̄ puer. xxx. dī. q g tria mouet terra: et sextū p seruū cū regnauerit. Seru⁹ ei supb⁹ diceret. q̄ pprio dño dedignaret seruire nec vocat⁹ i sup respōdere. Tales sunt mali ecclesiastici: q̄ pcerto dño suo proprio christo seruire dedignant. patet in canonicis qui intrant ad ecclesias ad recipiendum: z non ad seruiendum. de talib⁹ supbis loquitur Job. xxxix. Munquid volet rinoceros seruire tibi aut morabit ad p̄sepe tuum? quasi dicat q non. Rinoceros ei id est vnicornis qui nulla arte domat: a virgine tamen dcipit in cuius gremium inclinatur. signat tales cornutos z supbos: qui libenter in mulierum gremijs inclinant. nunq̄ tamen per obedientiā domant: nec ad presepe christi id ē ad diuinum officium morant: quinimo sibi seruire pre arrogantia dedignant. Ꝺ̄ potissime apparet de multis fatuis nobilib⁹ qui in religiōe vel ecclesia positi: nolunt facere officia cōsueta dicentes illud Jobā. viij. Filij abrahe sum⁹ et non seruiuim⁹ vnq̄: z de eis potest dñs dicere illud Job. xix. Seruum meum vocaui et non respondit mihi ore pprio deprecabar illum ꝛc. Non sic charissimi: sed sint humiles et verecūdi p simplicitatem. Unde Judith. viij. In spiritu cōrito z humilitato seruiētes illi. Item dico q isti debēt esse pauidi z tremebundi per diuini timoris dubietatē. Seruus enī semp debet esse pauens z timidus ne forte faciat quod displiceat dño suo: sic serui xpi. Sicut dicit in ps. Seruite domino in timore: z exultate ei cum tremore. Et sic charissimi dico q serui christi debent habere predictas octo conditiones: z sic erunt virtualiter dispositi: serui inquit ei⁹ quod ē primum auctoritatis Gene. xlviij. Omnes serui sumus domini nostri. Secundo dico. q illi qui volūt esse pprie serui xpi. debent esse actualiter expositi: quod ostendit cum dicitur. Seruient ei. Seruus enī debet esse diligēs z attentus ad seruiendū magistro suo et expositus z paratus: sic isti seruiunt ei. Serui enī officium ē seruire. quia als seru⁹ p prie non diceret si seruire non dignaret. Et ideo serui christi debent esse seduli in seruiēdo: et in laborem penitentie sustinendo. Juxta illud. j. Cor. ix. Castigo corpus meum z in seruitutem redigo: ne forte cum aliis predicauerim ipe reprobus efficiar. Et dño etiam p bona opera ministrādo. j. Regū. vij. Preparate corda vestra dño z seruite illi soli. Et bene dicat illi soli. quia procerto illi qui soli deo sunt dedicati. z qui eius patrocinio et patrimonio sunt ditati: debent in ei⁹ seruitio esse solūmodo occupati. Am⁹ ei materie vnica ē forma: vnius serui vnus debet esse dñs. vnius ministri vnus debet esse prelatus. Ideo cuilibet seruitori xpi dicit Deute. vj. Dominum deum tuū timebis z illi soli seruies. Quod est contra multos seruitores christi q̄ cuius in ecclesia deo soli fuerint dedicati: mundi tamen negotijs sunt cōmuniter occupati: cum tamen dicat dñs Luce xvj. q nemo potest duobus dñis seruire ꝛc. Istud patz de clericis beneficiatis z platis z aliis qui curias principum frequentantes: magis seruiunt regibus q̄ deo vel celi ciuibus. Et tamen istis loquit scriptura. j. Corint. vj. Precio empti estis magno. ac si. d. Ideo nolite fieri serui hominū Unde nota q isti non habent vnum dominum: immo multos. Seruiunt enim

Delicijs corporalibus.
Diuitijs temporalibus.
Blandicijs feminalibus.
Principibus secularibus.
Demonibus spiritalibus.

Qz. n. isti seruiant delicijs corporalibus scz potib⁹ atz cibis. patet ad Roma. xvj. vbi dicit. Domino non seruiūt sed suo ventri. Item q seruiāt temporalibus diuitijs. patet per illū qui dicit q largus expendit diuitias vt dñs. auarus autē custodit eas vt seru⁹. vnde Gal. iij. Rursum cōuertimini ad infirma z egena mundi elemēta quibus denuo seruire vultis: Et Roma. j. dicitur q seruierunt creature potius q̄ creatori. Itē q isti seruiant feminalibus blandicijs: patet Osee. xij. vbi dicitur. Seruiunt israel in vrore. Et de luxurioso dicit Romanorum. vj. Exhibuisti membra vestra seruire immundicie. Item q isti seruiant secularib⁹ negocijs: patet Judith. iij vbi dicit. Melius ē vt viuentes seruiam⁹ nabuchodonosor regi magno. sicut sunt illi qui dimittūt seruire ecclesijs suis pter seruitium regum. Item q isti seruiant spiritualibus nequitijs: Patet Judicum. x. Seruierunt ydolis baalim z astaroth. Et breuiter isti vident seruire demonib⁹: dum suis suggestionibus obediūt. Juxta illud. ij. Petri. ij A quo quis superat⁹ est huius z seruus ē. Uident etiam seruire vicijs inquantū ipa implent z perficiunt. Juxta illud. Omnis qui facit peccatū seruus ē peccati. Johā. viij. Non sic charissimi: s seruiam⁹ ei scz deo. Piere. xxx. Seruiant dño z dauid regi suo. Tercio dico. q illi qui volunt esse serui xpi: debent esse cordialiter illustrati: od ostē dit cum dicitur. Uident. Seruus enī qui non potest videre bene nū q̄ potest bene seruire. Et ideo de seruo dicitur Luce. xij. Beatus ille seruus quem cū venerit dñs e⁹ inuenerit vigilantē. Quia pcaldubio charissimi: seruus dei debet videns esse p discretionem z vigilans p considerationem: z per vtilium meditationē. Ident inquit Apocal. iij. Collirio vnge oculos vt videas. Ideo istam discretionem petebat dauid in ps. dicens. Seruus tu⁹ sum ego da mihi intellectū. quasi dicat: intellect⁹ z discretio ē necessarius seruo dei. Esa. liij. Ecce intelliget seruus meus iacob. Quia pcerto charissimi sicut dicit Prouer. xvij. Seruus sapiens dñabitur filijs stultis. Seruus enī sapiens est homo iustus: filius vero stultus ē dyabolus cui procerto seruus sapiens dominat: quādo sibi obuians suis temptationibus contrariat. Eccl. x. Seruo sensato liberi seruiunt. Uel etiam p liberos possunt intelligi seculares: qui pcerto seruis sensatis id ē viris iustis z religiosis seruiūt: quādo sensatos eos conspiciūt. Juxta illud Ecci. vij. Seruus sensatus sit tibi dilectus quasi anima tua. Aduertendū tamen quod dicit dominus Luce. xij. q ille seruus qui cognouit voluntatem dñi et non fecerit ea⁹ plagis multis debet vapulare. Quia pcaldubio multi sunt hodie serui dei qui bene sunt prudētes z discreti: et bene sciūt quid oportet facere. quid cauere: sed pcerto dei voluntatem nunq̄ faciunt: nec ad aliquod bonum manum ponunt: et ideo sic aliter plagis eterne. miserie se exponunt. Quod bene si

gurat in seruo pigro: qui negotiari noluit in talento: sed illud in terram abscondit. & ideo audire meruit seruū inutilē ejicite & in tenebras exteriores ejicite. sicut dicit Matth. xxv. Quia ꝓcerto ille in tenebras exteriores id ē in infernum proijcit qui talentū scientie vel prudentie sibi concessum in terram id ē in terrenis negocijs fodere & expendere nititur: & exinde vitam eternā p virtutes & bona opera non lucrat. Non sic ergo charissimi sed sint cordialiter illustrati. Quarto modo dico. q illi qui sunt serui dei erunt supnaliter premiari faciē eius inquit. Facies eīm dñi est gloria eterna. quia visio ē tota merces. Istam igit serui eius pro premio videbūt quando celestem gloriam obtinebunt. dicens ipsi deo illud Hester. xviij. Valde eīm admirabilis es dñe et facies tua plena ē gratiarū. Ut de tali pmio seruoꝝ dicatur illud Esa. xlj. Et tu israel seruus meus quez elegi: semen abraam amici mei in quo apprehēdi te ab extremis terre: et a longinquis vocaui te & diri tibi: seruus meus es tu elegi te &c. Quilibet eīm beat⁹ dicitur videns deum: qui ab extremis terre id ē ab ista mortali vita sursum vocatur vbi adeo perpetuo premiatur. Sic igitur patet charissimi quomodo serui dei

Debent premiari supnaliter.
Debent doceri cordialiter.
Debent moneri actualiter.
Debent ornari virtualiter.

Bene ergo dictū est. serui eius. seruient ei & faciem eius videbunt. et hoc de bonis seruitorib⁹ sufficit. Sed adhuc dico. q seruitus accipit in malo. Et sic per seruuz intelligit peccator hō ei ediplo q peccat sbijcit se seruituti dyaboli & peti. q: sicut dicit Joban. viij. Qui facit peccatū seruus ē peccati Et illud p̄dictum. ij. Pet. ij. A quo quis superatus ē: ei⁹ seruus efficit. Et ideo breuiter dico q est peccator Seruus

Obliuiosus.
Tediosus.
Presumptuosus.
Luxuriosus.
Perniciosus.
Maliciosus.
Prodicionosus.
Furiosus.

Est dico peccator seruus obliuiosus. Obliuiscit eīm ea que pertinēt ad salutē ac ignorat dñi voluntatē Job. xv. Seruus nescit quid faciat dñs. Unde de seruo qui obliuioni dederat q dñs suus redire deberet dicit Luce. xij. Veniet dñs serui illius die qua non sperat & hora qua nescit et diuidet eum: ptemq; eius ponet cum infidelibus. Est etiam peccator seru⁹ desidiosus id ē piger. vnde iste ē ille qui p̄ desidia operari noluit in talēto Mathei xxv. Ideo a dño legit audiuisse. Serue male et piger sciebas q homo durus sum &c. Peccator eīm piger est ad omne bonū faciendum. Job. vij. Seruus desiderat vmbram Unde de malo seruo dicit Eccl. xxiij. Seruū inclinā operationes assidue. Sequit. Mitte illum in operationez ne vacet. Multa eīm mala docuit ociositas. Et ibidez. Operat in disciplina et querit requiescere. laxa manus illi & q̄rit libertatem. Item peccator ē presumptuosus. quia sez indignat seruire deo suo vel prelato. Hiere. ij. Locut⁹ suz tibi in abūdantia tua. dixisti non seruiā. Et Job. xxi. Seruum meū vocaui & non respondit mihi. Item peccator est seruus luxuriosus. Roman. vij. Carne seruio lege peccati. Item est seruus periciosus id ē iniquus & ingrat⁹. Unde figurat in illo Matth. xviij. Qui veniam a domino suo obtinuit & tamē conserui sui misereri noluit: et ideo in carcere positus fuit. Serue inquit nequā nōne & te oportuit conserui tui misereri sicut et ego misertꝰ tui suz: vt habet ibidem. Item ē seruus maliciosus. de quo Eccles. xxiij. Seruo maliuolo tortura & compedes. Item ē seruus prodicionosus: quia sez fidelitatem non seruat dño: imo per peccatū se iungit dyabolo sui domini inimico. iiij. Reg. xxj. Tetenderūt ei insidias serui sui & interfecerunt eum. Item ē seru⁹ furiosus & abiosus. Unde Luce. xij Oz si dixerit seru⁹ ille morā facit dñs meus: & ceperit comedere & bibere & potare famulam. veniet dñs eius hora qua nescit & partez ei⁹ ponet cum infidelibus. Et sic igitur patet quomodo peccator subijcit criminū seruituti: et quomodo comparat in scptura multipliciter malo seruo. Et ideo breuiter de peccatore dicit Treñ. j. Migrauit iudas ꝓpter afflictionē et multitudinez seruitutis: habitauit inter gentes nec inuenit requiem. Quia ꝓcerto peccator nunq̄ pōt proprie requiescere q̄diu subiectus est seruituti peccati semp eīm spinis remorsus conscientie pungit. & semper a magistro suo dyabolo de peccato in peccatuz discurrere compellit. multis etiaz flagellis et tribulationib⁹ subiugat. p̄s. Multa flagella peccatoris &c. Unde de tali seruitute dicit Hiere. v. & xxj. Seruietis ibi dñs alienis qui non dabūt vobis requiem die ac nocte. Hoc igit de seruitute sufficit tam in bono significato q̄z in malo.

Sex. Nota breuiter cum senarius sit numerus perfectus. diuersimode significat in scriptura. Unde breuiter dico q iste numerus signat

Statum mortalis conditionis.
Statum moralis perfectionis.
Statum penalis afflictionis.
Statum finalis saluationis.
Statum letalis corruptionis.

Dico primo q senarius signat mortalem cōditionem videlicz statum vite presentis. Iste eīm ē status laboris & doloris. figuratus in sex annis quib⁹ seruire seruū empticiū oportebat. figurat⁹ in sex annis quibus seminare debebat. figurat⁹ in sex diebus quibus operari licebat. figuratus etiam in sex diebus quoruz curriculo ciuitas biericho corruebat. De sex annis seruitutis dicit Exo. xxj. Si emeris seruum hebreum sex annis seruiet tibi: & septimo egredietꝰ liber. De sex annis seminationis dicit Exo. xxiij. Sex annis seminabis terram tuam & in septimo cessabis seminare & metere. De sex diebꝰ operationis dicit Exo. xxiij. Sex diebus operaberis. Et Luce. xiij. Sex dies sunt quib⁹ opari oportet. De sex vero diebus destructionis biericho dicit Josue. vj. Circuite inq̄t vrbem &c. Sequit. Sic facietis sex diebus. Et dicit ibidē q tandem muri biericho corruerunt. Et iste senarius charissimi signat vitam presentez que p sex mundi etates vsq; ad mortem discurrit: & tandē in septima cum mortuis requiescit. In isto eīm senario diuersis seruitutibus subiugamur. In isto senario gratijs & virtutibus seminamur. In isto senario varijs opib⁹ occupamur. In isto senario more ciuitatis biericho a nostris hostib⁹ impugnamur & tandem muris corpis cadentib⁹ per mortez destruimur & captiuamur. Xp̄us eīm sexta hora mortuꝰ ē. sicut dicit Lu. xxiij. et Joban. xix. Ad denotandū q in isto senario statutum ē hominibus semel mori. Igit significat iste numer⁹ conditionem mortalem. Secūdo dico q significat pfectionez moralem. Unde p numerū senarium possunt intelligi opera pietatis corporalia que continent in isto versu. Ē isto poto cibo recolligo vestio condo. Et etiam sex opera pietatis spūalia que similiter in hoc versiculo continentur. Instruc castiga solare remitte fer ora. Iste eīm senarius ē numerus pfectionis. Flos eīm lilij sex habet folliculos. lapis p̄ciosus qui dicit Yris. sex habet angulos. leena cū primo parit sex habet catulos. Quia ꝓcerto charissimi vir perfectus vel etiam anima sancta debet istos sex folliculos producere. in istos sex angulos se diuidē. istos sex catulos generare atq; parere dicēs illō Gen. xxx. Mecū erit marit⁹ meus eo q genuerim ei sex filios. Iste senarius figurat in sex calamis & in sex brachijs candelabri p quod tabernaculum illuminabat. Exo. xxv. Sex calami egredient de lateribus candelabri. Figurat⁹ fuit in sex alis quibus seraphin volare dicebat. Esa. vj. Seraphin stabit sup illud sex ale &c. Figurat⁹ insup fuit in sex gradibus quib⁹ ad thronum salomonis ascendebat. ij. Paral. ix. Fecit & sex gradus quibus ascendebat ad solium. Figurat⁹ nihilomin⁹ in sex ydris lapideis in quibus aqua in vinuz in nuptijs a dño transmutat. Joban. ij. Erant ibi lapidee ydrie sex posite &c. Quia ꝓculdubio sancti viri qui debent esse

Sicut candelabrum lucentes p honestatem. iocūdi.
Sicut seraphin ardentes per charitatem. tatem.
Sicut salomon pacifici p vite tranquillitatez. Debēt
Sicut spōsi nuptias faciētes p spirituale habere

sex opera pietatis. quia ꝓcerto ista sunt sex brachia quib⁹ paupes amplexamur. Ista sunt sex ale quibus in celū eleuamur. Ista sunt sex gradus quib⁹ ad soliū eterni culmis sublimamur. Ista sunt ydrie quib⁹ aqua tribulatiōis inuertit in ꝓsolatiōis mutata in padisi nuptijs ꝓsolamur. Et sic ē dico q iste numer⁹ significat pfectionē moralē. Tertio

dico q̄ iste numer⁹ signat afflictionē penalē. Cūcte ei misē
rie bois in quodā senario ptinēt: qz scz q̄quid patiē bō

Aut ē labor.
Aut ē dolor.
Aut ē timor.
Aut ē casus.
Aut ē infirmitas.
Aut ē mors.

Et de hoc senario dicitur Job.v. In
sex tribulationibus liberabit te ⁊ in se
pti̇ma nō tanget te malū. Quia ꝓcer
to vt cōmuniter illi qui hic istis sex tri
bulatiōib⁹ affliguntē. septima tribula
tione id ē morte eterna nō tanguntur

Quarto dico q̄ iste numer⁹ significat saluationē fina
lem. Sex em̄ sunt que constituūt gloriam paradisi scz

Perfecta dilectio.
Clara cognitio.
Eterna duratio.
Grata assotiatio.
Corporis glorificatio.
Immortalitaſ icorruptio.

Et ideo isti videntē esse sex di
es quib⁹ gloria ꝓ obumbra
uit montē syon. De quo dici
tur Exo.xxiij. Habitauit glo
ria dñi sup̄ synai tegens eum
nube sex diebꝫ. Quinto di
co. q̄ iste numer⁹ signat corruptionē letalem. quia scz per
senarium potest intelligi multitudo peccatorū vel etiā vi
ciorum. Iste em̄ numer⁹ non attingit ad septenariū virtu
tum ⁊ donorū. Et ideo dicit Prouer.vj. Sex sunt q̄ odit
deus ⁊c. Et hec de Senario sufficiant.

Siccitas. Siccare.

Nota q̄ siccitas ē
quedā passiua qualitas contractiua. mortificati
ua ⁊ de circumferētia ad centrū bōs motū: ⁊ pōt
significare i bono ⁊ i malo. Et iō nota q̄ siccitas significat

Etatis antiquitatem.
Penitentis aduersitatē.
Abstinentie tenuitatē.
Virtutum vacuitatem.
Diuitiarum sterilitatē.
Tormentorū penalitatē.

Prima est siccitas naturalis
Ista ē em̄ qua consumpto hu
mido radicali corpus humanū
in senectute siccat̄ de qua Eze
chiel.xxxvij. Erant inquit ossa
multa sup̄ faciē terre siccaq̄ve
bementer. Secūda ē siccitas virtualis scz siccitas peni
tentie: que scz siccat et attenuat superfluitatē oim̄ viciorū
Ista est em̄ sicut sal quod primo carnē remollit: deinde ip
sam siccat et cōsumit. Quia scz penitētia remollit homiez
ꝓ penitentiā et compūctiones: ⁊ tandem desiccat eā ꝓ om
nium superfluorum abstersionē. De qua Exo.xiij. Ingressi
sunt filij israel ꝓ mediū maris sicci. Penitētia em̄ est vestis
xpi. qua tacta sanatus est fons sanguinis mulieris sicut di
cit Marci.v. Quia vere tunc sanguis peccati ⁊ immūda.
delectatio siccat̄. quādo vestis xpi que est penitētia tangi
tur et habet̄. ps. Abierunt in sicco flumina. Tercia ē sic
citas corpalis et ista est siccitas abstinētie que scz facit ho
minem macidū atq; siccū. Cynamomū em̄ siccū magis va
let q̄ humidū. sic plus homo valet abstinens q̄ delicijs se
humectans. Hiere.lj. Desertū faciam mare eius ⁊ siccabo
venam eius. Quarta est siccitas criminalis. Peccator
em̄ dicit siccus in q̄tuz humore gratie vacuat̄. Ardor em̄
temptatiōis ⁊ peccati tant⁹ est. q̄ rorem virtutū ⁊ gratia
rum statim desiccat. Unde de peccatore dicit dyabolus il
lud Esa.xxxvij. In vestigio em̄ pedis mei ego siccaui oēs
riuos aggeruz. Aliga em̄ sicca facilis est ad frangendum.
inhabilis ad fructificandum: apta est ad comburendum
Brachiū etiam siccum et paraliticū q̄uis a corde aliqualiter nutriat̄: nihil tamen amplⁱ operatur. Sic vere peccator
facilter frangit̄ ꝓ peccatum nunq̄ tamē a corde vel a ra
dice scz ab ipso deo per gratiam vegetat̄. ⁊ ideo nunq̄ po
test bonorū operū fructu fecūdari: nec aliq̄d virtutis ope
rari. Zacha.tj. Brachiū eius dextrū aridit̄ate siccabitur ⁊
oculus eius dexter tenebrescēs obscurabit̄. Quinta est
siccitas tpalis: quia scz fortuna tēporaliter aliq̄n̄do siccat
in vno homine mundanā ꝓsperitatem: et aliquādo facit
eam in alio reuirescere: fortuna em̄ facit de hominibus si
cut natura de arboribus: alios facit per ꝓsperitatē virescere: alios autē per pauptatē arescere. Ān de ipa potest dici
illud Ezech.xvij. Humiliaui lignum sublime ⁊ exaltaui li
gnum humile: et siccaui viride et frondere feci lignū aridū

Sexta vero siccitas ē eternalis ⁊ infernalis: et ista est il
la qua impij in inferno cremant̄: ⁊ qua a cūctis bonis na
turalib⁹ et tpalibus siccant̄. Eccl.xl. Substātie impiorum
quasi fluui⁹ siccabunt̄. Unde Apoc.xvj. Sext⁹ angel⁹ ef
fudit phialā suā in eufraten. i. in peccatorē: ⁊ ipm̄ ab omni
bono delicauit. Esa.xix. Desolabit̄ fluui⁹ ⁊ siccabit̄. Sic
igit̄ patet quomodo sex sunt genera siccitatū: ⁊ de Siccare
sufficat.

Sicut.

Cum ista dictio sicut semp denotet similitu
dinem. cōformitatē et equalitatē. Possum⁹
dicere q̄ ꝓm q̄ diuersa sunt genera plonaruz que diuersis
rebus assimilantur et conformant̄. ꝓm hoc possim⁹ inue
nire diuersos sicut. i. diuersa genera similitudinuz. Note
mus ergo q̄ istud aduerbiū sicut designat Similitudinez

Uirtuosaz ⁊ laudabilē.
Gloriosaz ⁊ mirabilē.
Uiciosaz ⁊ damnabilē.
Tediosaz ⁊ tristabilē.

Prima ptinet ad gfe. pfessores
Scda ptinet ad criminū executo
res. Tercia ptinet ad gloriē pos
sessores. Quarta ptinet ad inferi
habitatores. Dicam⁹ primo aliquid de sicut id ē de simi
litudine pfectorū quia scz viri iusti se debent conformare
deo. angelis sanctis et bonis psonis alijs et plātis. Juxta
illud apli. 1. Cor. vij. Volo em̄ oēs esse sicut meipsum.
Sicut em̄ mare conformat se lune: et solsequiū se conformat soli. ita q̄ sicut luna et sol superi⁹ mouentur et dispo
nunt̄: sic mare et solsequiū inferius regunt̄ ⁊ regulant̄. qz
generaliter oīe inferi⁹ appetit esse sicut suū superi⁹. Sic
vere nos q̄ sum⁹ hic inferius in hac lachrymaruz valle. q̄
ad modum maris fluimus et refluimus et nunq̄ in eodem
statu manem⁹: ⁊ qui more solsequū solē iusticie xpm̄ per
spem sequimur: ut nos ad ipm̄ ꝓ desideriū inclinamus: de
bem⁹ nostris supioꝛib⁹ p imitationē assimilari: et soli ⁊ lu
ne id ē deo et sanctis cōformare. et sicut se habuerūt: sic et
nos debem⁹ moraliter et virtualiter ordinare. Matbei. x
Sufficit discipulo q̄ sit sicut magister ei⁹. quasi dicat. Si
cut filⁱ imitat̄ patrē: discipul⁹ magistrū atq; doctores. sic
homo debet imitari suū creatorē: et quelibet boni exemplⁱ
datorem et collatorē. Juxta illud Eph.v. Estote imitatores dei sicut filij charissimi. Ut sic de tali conformitate exponat̄ illud quod de angelo dicit̄ q̄ apparuit mulieribus
Math.xxviij. Erat autem aspectus eius sicut fulgur. vestimenta eius candida sicut nix. Ubi ostenditur q̄ nos debemus esse similes deo et sanctis in quatuor. videlicet

In sensus claritate.
In cordis charitate.
In mor⁹ honestate.
In carnis puritate.

Primū ꝓbat splendor limpid⁹.
Aspect⁹ ei⁹. Secūdu ardor feruidus. Sicut fulgur. Terciū pulchor nitidus. Uestimēta. Quartum candor floꝛid⁹. Sicut nix. Igit̄ dico q̄ debem⁹ esse
sicut sancti in sensus splēdore: quod oīdit̄ cū dr. Aspect⁹
ei⁹: qđ idē ē q̄ oculorū visus. Justi ei dñt ee sicut linx cui⁹
aspect⁹ tñ scedit parietē: q. s. aspect⁹ discretiōis et cogniti
onis nre debz penetrare vsq; ad intima et ꝓfunda. nō em̄
debet esse cōtent⁹ cognitiōe istorū exteriorum tpaliū: ⁊ vt
etiam penetret vsq; ad ꝓfundum spūaliū et eterna. Unde
Ezech.j. Similitudo aſalū ⁊ aspectus eoꝛ quasi carbonū
ignis ardentiū et quasi aspect⁹ lampadarū. Sequit̄. Statura quoq; erat in rotis et aspect⁹ horribilis: et totū corp⁹
plenū oculis in circuitu. Ut de tali repsentatiōe discretionis dicat̄ illud Math.xvij. Resplenduit facies eius sicut
sol. Et istud est contra illos quoꝛuz aspect⁹ nō est sicut sol
ꝓ discretionē. q. scz magis delectant̄ aspicere exteriora tē
poralia q̄ eternalia. magis sunt discreti in tpalib⁹ q̄ in spiritualib⁹. Similes em̄ sunt noctue cuius aspectus est magis acutioꝛ de nocte q̄ de die. Non sic ergo ꝑ sim⁹ similes
deo in sensus splēdore. Deinde dico q̄ debem⁹ esse simi
les deo ⁊ sanctis in cordis ardore. sicut fulgur inquit. Fulgur est quid ardentissimū: ita q̄ quicq̄d tangit inflamat et
vrit. Sic nos debem⁹ ita ꝓ charitatem esse flamei: q̄ nos ⁊
alios in dei amorē inflamando videamur esse fulgurei. sicut fulgor inquit. Math.xxiij. Sicut fulgur exit ab oriente et ꝛapparet in occidente: sic erit aduentus filij hominis.
Juxta illud Eph.v. Ambulate in dilectione sicut ⁊ xpus
dilexit vos. Et illud Math.xxij. Dilige ꝓximum tuum sicut te ipm̄ ⁊c. Tamen de fulgure vide supra si est aliquid
sup. F. Simus igit̄ deo cōformes in cordis feruore. Deniq; dico q̄ esse debem⁹ sibi similes in morum decore. Uestimēta inq̄t. Per vestimēta ei q̄ tegūt oia pudēda ⁊ pudibunda intelligit̄ honestas gestus. act⁹ ⁊ habitus exteriores: que sicut exteriora quedam indumenta visibiliter hominum exponunt̄: et ab ipsis omnia turpia si que in corde
latitant occultant̄. Simus igit̄ sicut cameleon qui in pe

lis coloꝛib⁹ omnibus reb⁹ circumiacentib⁹ se conformat. Sic et nos debem⁹ in moꝛibus exteꝛioꝛibus omnibus bonis pſonis et adiacẽtibus conformari. Teſtimẽta inquit. Matb.xvij. Teſtimenta eius facta sunt alba sicut nix. Et Gen.xxvij. dicit. Oꝛ ysaac vt sensit vestimentoꝛum Jacob fragrantiam dixit. Ecce odoꝛ filij mei sicut odoꝛ agri pleni cui benedixit dñs. Jn ista aũt exteꝛioꝛi conuersatione potissime debent apparere quatuoꝛ speciales virtutes scz

Humilitas in obediendo.
Stabilitas in sustinendo.
Sublimitas in contẽplãdo.
Liberalitas in eroganndo.

Dico q ibi debet esse obediẽtia quia scz ipe debet cõformare voluntatẽ suã voluntati dei et prelati. et dicere illud Matb.xxvj. Uerũtamẽ non sicut ego sed sicut tu vis. Jtem dico q ibi debet esse patiẽtia. Esa.liij. Sicut ouis ad occisionez ductus ẽ. Et Matb.x. Ecce ego mitto vos sicut oues in medio lupoꝛũ ꝛc. Jtem ibi debet esse cõtemplationis eminẽtia. Unde Esa.liij. Ascẽdet sicut radix de terra sitienti. Jtẽ ibi debet esse compassionis misericoꝛdia. Luce.vj. Estote misericoꝛdes sicut et pater vester misericoꝛs ẽ. Jgitur sim⁹ deo similes in moꝛũ decoꝛe. Jnsuper dico q debemus esse deo et sanctis cõformes in carnis candoꝛe seu pudoꝛe: sicut nix inq̃t. Nix em̃ q̃ est cãdissima castitatem designat. in qua nos debem⁹ quantũ possumus sanctis hominib⁹ similari. Mar.ix. Teſtimẽta ei⁹ facta sunt candida sicut nix. vt sic imitemur illum qui dat niuem sicut lanam: nebulã sicut cineꝛez ꝛc. Sic igit patet quomodo sicut denotat conformitatez vel similitudinem quã gerũt pfecti. Scdo dico principaliter: q sicut q̃q̃ denotat similitudinẽ quã hũt imperfecti. boc est dictũ peccatoꝛes. Et circa h breuiter nota q isti dicunt esse

Jgnis.
Aqua.
Cera.
Ouis.
Locusta.
Uacca.
Umbra.

ppter

Furoꝛem crudelitatis.
Algoꝛem tepiditatis.
Fluoꝛem carnalitatis.
Eroꝛẽ simplicitatis.
Ardoꝛem voꝛacitatis.
Feruoꝛem fatuitatis.
Noꝛoꝛẽ obscuritatis.

Sicut ignis primo q peccatoꝛes

cõburit siluam. boc ẽ ꝓpter crudelitatẽ. Jdeo ps. Sicut ignis qui cõburit siluã et sicut flama comburẽs mõtes. Jtez sunt sicut aqua p tepiditatẽ. ps. Sicut aqua effusus sum: et dispsa sunt oia ossa mea. Jtem sunt sicut cera que fluit p carnalitem. vñ Ps. Sicut cera que fluit auferẽt: supcecidit ignis ꝛ non viderũt solẽ. Jtem sunt sicut ouis per simplicitatẽ. ps. Erraui sicut ouis que periit. Jtẽ sũt sicut locusta p voracitatem. ps. Excussus sum sicut locusta ꝛc. Jtem sunt sicut vacca ꝓpter fatuitatẽ. Osee.iiij. Sicut vacca lasciuiens ꝛc. Jtem sunt sicut vmbra p obscuritatẽ vel etiam p debilitatẽ et instabilitatem. vnde in ps. Sicut vmbra cum declinat ablat⁹ sum. Jstud igit sicut denotat similitudinẽ quã gerunt impfecti. Tercio dico principaliter q sicut denotat similitudinẽ quã gerũt beati: et sic dico q beati sunt sicut

Sol.
Angel⁹.
Deus.

ꝓpter.

Splendoꝛẽ inobfuscabilẽ.
Uigoꝛẽ in defectibilem.
Honoꝛem inestimabilem.

Isti habent eternum splendoꝛez. Matb.xiij. Fulgebunt iusti sicut sol in regno patris eoꝛ. Jtem isti habent eternum vigoꝛez: q scz sunt sicut angeli immortales. Marci.xij. Jn regno illo non nubent neq̃ nubent: sed sicut angeli dei sunt. Jtez habent supnum honoꝛẽ: quia scz sicut isti boies sunt sic et ipe deus est homo. vnde. j. Joh.iij. Fiduciaz habeam⁹ in die iudicij: quia sicut ipe ẽ et nos sum⁹. Et sic dico q sicut denotat similitudinẽ quã gerunt beati. Quarto dico q sicut denotat conformitatem quam gerunt damnati: et sic dico q isti sunt Sicut fulgur igne iflamati. Sicut oues lupis deuoꝛati. Sicut greges valde dissipati. Sunt dico sicut fulgur quod semp inflamat. Lu.x. Uidebam satbanã sicut fulgur de celo cadentẽ. Jtez sunt sicut oues que a lupis deuoꝛant. ps. Sicut oues in inferno positi sunt: moꝛs depascet eos. Jtez sunt sicut grex que valde dissipat. Matbei.ix. Erant vexati et iacẽtes sicut oues non habẽtes pastoꝛem. Hoc igit de Sicut sufficit. vide de quasi. de sm. de velut. de vt. de tanq̃. et infra de similitudine ꝛc.

Signare. signum.

Cum signum dicat omne illud quod ẽ alicuius rei future vel occulte significatiuũ. Possum⁹ dicere q quelibet virt⁹ potest aliqualiter dici signũ. Signat em̃ signum q gratia latet inteꝛi⁹: ꝛ q gloria venit finaliter ꝛ posteꝛius. Uirtus em̃ signũ est gratie: et gratia ẽ arra future glorie. Deus em̃ signat suos gratijs et virtutib⁹ vt ⁊ se sui ab omnibus cognoscant: et ne ab alijs scz a demonibus infestent. Nam sicut vexillũ regũ ante domũ ponit in signum q ipa est salua gardia et ꝓtectiõe regis. Sic deus signa diuersaꝛũ virtutũ in suis ponit ad ostendendũ q ipos suos reputat et sui tuitione reponit. Breuiter igitur notabo q̃ tam in bono q̃ in malo significato inuenio primo scz Signum.

Redemptionis.
Defensionis.
Perfectionis.
Infectionis.
Damnatiõis.
Saluationis.

Signũ redẽptiõis ẽ xpi icarnatio. de quo Esa.vij. Pete tibi signũ a domino deo tuo. Sequit. Propter boc dabit dñs ipe vobis signuz. Ecce virgo concipiet et pariet filium ꝛc. Signuz defensiõis ẽ crucis eleuatio. De quo Esa.v. Leuabit dñs signum in nationes. Signum perfectionis est virtutũ decoꝛatio. De quo Ecci.xlv. Coꝛona aurea super mitram eius expressa signo sanctitatis: gloria honoꝛis et op⁹ fortitudinis. Signuz infectionis ẽ culparum maculatio. quia scz peccata sunt quedam signa quib⁹ dyabolus ita signat homines q facilẽ ab alijs cognoscunt. De quo Ezech.xvj. Jn cunctis plateis ad omne caput vie signa edificasti signa ꝓstitutionis tue: ꝛ loquit a ie peccatrici. Signũ damnationis ẽ toꝛmẽtoꝛũ flagellatio. De quo Treñ.iij. Posuit me quasi signũ ad sagittam. Signũ saluationis est premioꝛuz cumulatio. De quo Apoc.xij. Signũ magnum apparuit in celo. mulier amicta sole et luna sub pedib⁹ eius ꝛ in capite eius coꝛona stellaꝛũ duodecim. Mulier em̃ ista ẽ anima beata. q̃ sole id ẽ immortali claritate tegit. et que lunã id ẽ fluxibilẽ mortalitatẽ calcat. et que duodecim stellis id ẽ duodecim celi gaudijs coꝛonat. Jstis igit duobus omissis dicamus aliquid de quatuoꝛ generib⁹ primoꝛũ signoꝛũ. Dicam⁹ igit primo aliquid de signo incarnationis xpi. Christi em̃ incarnatio fuit vnũ valde mirabile signũ. null⁹ em̃ potuit ipm facere nisi deus. Juxta illud Jobã.iij. Nemo potest hec signa facere que tu facis nisi deus fuerit cum eo. Unde possumus notare. q in christi incarnatione fuerũt quatuoꝛ notabilia signa. quia scilicet

Stabilitas.
Uirginitas.
Seueritas.
Sublimitas.

fuit

Jmmutata.
Jmpugnata.
Temperata.
Jnclinata.

Dico q fuit immutata dei stabilitas. quoda em̃ modo fuit imutatus ille qui est immutabilis et eternus. quando de immortali factus est mortalis. Et istud est illud signuz quod fecit Moyses coram pharaone. quãdo virgam suam proiecit in terram et mutata est in draconem sicut dicitur Exodi.v. Quia vere moyses id est deus pater volẽs coram pharaone. id est coram humano genere sicut ioculatoꝛ mirabilis facere signa sua. virgam suam id est filium suum benedictum qui virga est virtutis dei proiecit in terram id ẽ in beatã virginem vbi per carnis assumptionez in serpentem id ẽ in similitudinem carnis peccati fuit mutatus et in hominẽ transformat⁹. Fuit igit immutata dei stabilitas. Deinde dico q fuit mirabile signum quia fuit impregnata matris vginitas. et sic figurata fuit in virga Aaron que sicca floꝛuit et flores et fructus produxit. sicut dicitur Numeri.xvij. Unde ibidem dicitur. Refer virgam Aaron in tabernaculuz testimonij vt seruetur in signum. Uirga enim ista de radice yesse id ẽ beata virgo que cuius sicca sine carnalitatis humoꝛe semper fuerit per virginitatem. florem tumen et fructum id est ipsum dei filiuz produxit: quantuz ad humanitatem. Et de isto signo dicitur illud predictum Esaie.vij. Dabit dominus ipe vobis signum. Ecce virgo concipiet ꝛc. vt de beata virgine dicat humanũ genus illud Deuteronomij.xxij. Hec sunt signa virginitatis filie mee. Fuit igitur impregnata matris virginitas. Deniq̃ tercium signum fuit q ibi fuit temperata dei seueritas. et sic fuit figuratum in affuero. qui ita erat rigid⁹ et austerus. q null⁹ sub pena moꝛtis erat ausus

regi edi ad ipm nisi vocatus. nisi forte virgam auream quā tenebat in signū clementie tenderet. Et ideo dicit q regina bester isti regi placuit t virgam aureā p signo clemen tie sibi tetendit. t sic dicta regina bester reconciliationem populi sui qui ad mortē adiudicati fuerant. pro qua ad re gem intrauerat impetrauit. sicut dr Hester. iij. t viij. Sic vere charissimi cum tanta esset regis assueri i. dei pris se ueritas q totus populum morti infernali adiudicauerat. q nullus intrare ad eū poterat. nisi primo virgam suā. id est filiū suū benedictū. p signo reconciliationis extenderet in hāc mundū. tandē ad reginā bester. i. ad beatam virginē ut signū clementie fuit q incarnatōnem extēta. t sic popu lo. i. humano generi venia ē obtenta. et tota seueritas ob tempata. Juxta illud Gen. ix. Arcū meū ponam in nubi bus. i. filiū meū ponam in marie puris vtceribus. t erit si gnū federis inter me t terram. Est igit tempata dei seue ritas. Insuper quartū signū fuit. q ibi fuit inclinata ce li sublimitas. Magnū. n. signū t mirabile esset. si celus ad terram descenderet. Esa. lxiij. Utinam dirūperes celos t descenderes. Istud signū fuit bene figuratum de Ezechia iij. Reg. xix. Cum em sibi infirmanti sanitas ,promitteretur. p signo sue future sanitatis sol reuersus ē decem lineis in horologio achaz. Ita q tunc sicut dr Eccl. xlvj. Facta est vna dies quasi duor. qr vt dicit Eccl. xlviij. Retro redyt sol vt adderet vitam regi. Rex iste ē humanū gen? qđ sup alias creaturas mūdi regnat. qr igitur sanitas redemptio nis fuerat humano generi p ,phetas ,promissa. hinc est q p signo sue sanitatis pficiēde. sol. i. dei filius in horologio cor poris virginalis vsq ad humilitatem incarnatōnis retro cessit. t hoc p. x. lineas. i. vsq ad tēpus ordinē q de homi nibus constituit. nouē. s. angelor ordinibus pretermissis. Ad de isto signo humilitatis pōt dici illud Luce. ij. Et hoc vobis signū. inuenietis infantem pannis inuolutū positū in presepio. Et sic pōt humana natura dicere illud Dan. iij. Signa t mirabilia fecit apud me de? excelsus. placuit mi bi predicare signa eius quia magna sunt. t mirabilia eius qr fortia. Et ideo de istis multiplicibus signis pōt exponi illud Lu. xxj. Erūt signa i sole t luna t stellis. In sole. n. i. sin filij diuinitate. In luna. i. in matris virginitate. In stel lis. i. in iustor cōmunitate. Fuerūt tūc tempis mlta signa. quia. s. sicut dr Actu. ij. per aplos multa signa et prodigia fiebant in hierlm. Et aduerte q ista auctoritas erūt signa. tria signa q fecit deus boibus videt includere. s. Signum Amoris. Terroris. Stuporis. Signū amoris est dele ctabile. sicut osculū dilecto impensum. Signū terroris est formidabile sicut patibulū latroni ostensum. Signum stu poris est admirabile sicut miraculum de nouo factum. Et istud triplex signū legitur ostendisse deus. quādo ad ostē dendū amorem de isto fecit signū in sole. Josue. x. quando sol stetit in medio celi t non festinauit occūbere spacio mi us diei. vt popul? israel se vindicaret de suis inimicis. Ad incutiendū terrorem. sicut faciet in die iudicij vel in aduē tu. sicut dr Joelis. ij. Sol cōuertet in tenebras. vñ Mat. xxiij. Post tribulationem dierum illor obscurabitur sol. Et Apoca. vj. vbi dr. q sol factus ē niger sicut saccus cilicinus. Sed ad inducendū stuporem fuit signū quādo sol reuersus est in decem lineis per gradus quos ascenderat in horologio achaz. iij. Reg. xx. Et ideo Gen. j. Cūq dñs fecisset duo luminaria dixit q essent in signa. Certe beata virgo compatur soli aptissime. quia sicut sol materialis ce teras stellas t planetas excellit in quatuor. vel extra qua tuor. qr. s. sol est maioris. Splendoris in claritate. Feruoris in caliditate. Valoris in fecūditate. Dulcoris in suauitate.

Sic beata virgo compatur soli in claritate. patet qr ha buit inter omnes gratiam dei non solum sicut t ceteri fidem. immo experimenta lem cognitionem. nam ipa sciuit se sine virili semine cōce pisse. sine dolore peperisse t multa alia. Ideo dicamus q beata virgo Fuit clarior in cognitōne. Fuit etiam feruen tior in dilectione. Fuit etiam fecūdior in operatōne. Fuit etiam dulcior in eruditione. Ad in ipa sola. fides in pas sione remansit. Lu. ij. Maria autem conseruabat om ia verba hec in corde suo cē. Mota sex conditiones quas be ata virgo seruauit. vicz Utendo innocenter. Inquirēdo sapienter. Conferendo libenter. Memorando frequēter. Obediendo humiliter. Continuando perseueranter. Ha buit puritatem incorruptionis. qr virgo. Sedulitatē inqi sitionis. Quō fiet istud. Utilitatem collationis. Conferes in corde suo. Assiduitatem rememorationis. Cōseruabat omnia verba hec. Humilitatem obeditionis. Ecce ancilla domini. Firmitatem ptinuatōnis. Actu. j. Hi omes erant vnanimiter perseuerantes in oratione cum mulieribus t Maria matre iesu. Item ipa fuit feruentior in dilectō ne. patet in passione filij sui domini nostri. nec mirū si vni cū filiū diligebat summe. Item ipa fuit fecūdior in ope ratione. vñ beat? Ambro. in li. ij. de virginitate dicit. Quid nobilius dei matre q oim regū nobilissimū genuit deum? qđ splendidius ē ea. quā splendor elegit? qđ castius est ea q corpus sine corpis ptagione generauit? vt de ceteris vir tutibus taceas. virgo erat non solū corpe. s etiam mente. corde humilis. verbis grauis. animo prudēs. loquēdi par cior. legendi studiosior. nō in numero diuitiarum. s in pce pauper spem reponens. intenta operi verecūda sermone arbitrū habens non hoiem s deū q̄rere. nullū ledere. oīm bus bene velle. maioribus cōsurgere. rōnem sequi. virtu tem amare. Q̄ ista fastidiuit humilem. qñ deseruit debi lem. quando vitauit inopē? nihil est in oculis tonū. nihil est in verbis, pcax. nihil in actu verecūdum. nō gestu san ctior. non incessu solutior nō vox speculatior. vt ipsa spes corporis simulatiuū fuerit mentis. figura ,phatis. talem hanc euangelista demonstrauit. talem angelus reperit. ta lem spūssanctus elegit. que digna fuit ex qua filius dei na sceretur. Item ista fuit suauior in eruditōne. Beatus Bern. in quodam sermone dicit. Ille solus sileat o beata virgo Maria laudes tuas. qui te fideliter inuocatā sen serit vnq̄ in suis necessitatibus defuisse. et quid mirum si inuocata adest que etiam non vocata presto adest? Item in alio sermone. Maria omnibus omnia facta ē. sapienti bus t insipientibus copiosissimā charitate debitricē se fe cit. omnibus misericordie saccum aperuit. vt de plenitudi ne ipius accipiant omnes. captiuus redemptionem. eger curationem. tristis consolatōnem. peccator veniam. iust? gratiam. angelus leticiam. denique tota trinitas gloriā. Di ctum est igitur de signo nostre redemptōnis s. de dei filio incarnato. Secundo principaliter dicendum est de si gno nostre defensionis. sez de signo crucis. Crux em signū significat dominicam passionem. nostram per lignū salua tionem. hostium exterminationem. paradisi apertionem. Et sic breuiter notabo q crux est Signū

Amoris	Est dico crux signū amoris. Sicut em
Valoris.	color rubeus significat calidam t fer
Terroris.	uidam complexionem. Sic vere crux
Honoris.	xpi sanguine rubefacta signus summi
Decoris.	amor? t feruidi fuit facta. vt sic ab ipa
Defensionis.	cruce dicatur illud Cantico. viij. Po ne me vt signaculum super cor tuum. Item dico q est si gnum valoris. t sic figuratur per serpentem eneum pro si gno in palo eleuato. quem aspicientes a serpentum mor sibus sanabantur. Numeri. xxj. Fac serpentem eneum et pone eum pro signo cē. Quia salicz si signum crucis t ser pentis. id est xpi in eo pendentis aspereris ab alijs serpē tibus scilicet a demonibus saluus eris. Xpus enim cruci fixus fuit signum. quia positus est in ruinam t resurrectio nem multorum t in signum cui contradicetur Lu. ij. Itē dico q crux est signum terroris. Signum enim t vexillus magni ducis. terror ē ipsis inimicis. signum em saluegar die regis solent homines timere. t ne contra faciant p cauere. Sic vere signū crucis ab hostibus infernalibus ti met. t vbi in corde deuoto t in cōuersatōne sancta signus illud viderint. statim retrocedere cōpellunt. vñ etiā dya bolus de iudeo q signū crucis fecerat inuenisse se dixit vas vacuū s signatū. sicut dr in vita sp tus. Et ideo in ps dicit. Timebunt qui habitant terminos terre a signis tuis. vt t nos dicamus. Ecce signū dñi. fugite ptes aduerse. qr hoc signū crucis erit in celo cū dñs ad iudicandū venerit. Itē dico q crux ē signū honoris. illi. n. q portāt signa et arma regis sibi reputāt ad honorē. Sic vere illi q istud crucis vexillū portāt in corpe t in ore t in corde. vt sic crux dicat

expressa signo sanctitatis. gloria bonoꝝ et opus fortitudinis. Item dico q̄ est signū decoris. q̄ certe istud signuꝫ totū decorat puerilatione fidelīū. q̄ ipm in seipīs p bona opera reputant. ps. Signatū ē sup nos lu. vul. rū. domine

Item dico q̄ crux est signū defensionis. p istam em̄ ab hostibus defendimur. ⁊ a periculis mortis eterne pseruamur. Juxta illud Eze. ix. Signa thau super frontem virorum gementiū ⁊ dolentiū ⁊c. Et dicit ibidem. q̄ omnes illi qui signati fuerūt. a morte preseruati fuerūt omnes autez alij perierūt. Thau aūt littera ē que signū crucis repsentat. Quia ꝑcerto q̄ istud signū in fronte. i. in interiori ⁊ exteriori cōuersatione habuerit a mortis eterne periculo tutus erit. Sic ergo dictū est de signo defensionis. s. de cruce

Tercio principaliter dico de signis pfectōnis. Et sic dico q̄ per signa pñt intelligi gratie ⁊ virtutes. quib⁹ viri iusti sicut peregrini tendentes ad celestem gloriā sunt signati. Peregrini em̄ portātes signa sanctoꝝ viri devoti iudicantur. ⁊ ad suū hospitiū reuerti merito estimantur. Pauperes etiam portantes signū recipiuntur in conuiuium et oues ꝓprie a pastore signate in domicilū introducūt. Sic ꝑcerto charissimi illi qui signa virtutū secū portāt. de peregrinatōne huius mūdi ad celi patriā ꝓperant. ⁊ ad summi regis cōuiuiū sine refutatione intrant. Igitur angelus qui habebat signū dei legit dixisse Apoca. vij. Signemus seruos dei nostri in frontib⁹ eoꝝ. Et cuilibet virtutibus signato dicit illud Ezech. xxviij. Tu signaculū similitudinis. plenus scia. pfectus decore ⁊c. Et potes hic ponere q̄mō equi boni spes ⁊ moneta ad certa signa cognoscūtur. Et applica similiter quomō iusti certis signis celestib⁹ cōparantur. Et nota de septem sigillis alio loco. Et aduerte diuersa diuersis causis solent signari. Signatur em̄

Littera vt expediatur.	Istis signis ꝓpter dubio
Arcba ne aperiatur.	charissimi signat deus si-
Locus vt inueniatur.	gnis virtutuꝫ viros scōs
Res vt cognoscatur.	⁊c. Vide in sermone. Au-
Mercatura vt bona dicit.	diui numeri signatoꝝ vbi
Dom⁹ ne plus inuadat.	de sigillis septem ⁊ de si-

gnatione virtutū inuenies ad plenū ⁊ pone totū h. Istud est dictum de signo pfectionis. Quarto principaliter dico q̄ in scriptura inuenitur signū corruptionis. corruptionis vel infectōnis. Homines em̄ ⁊ pcora leprosi cognoscūtur per certa signa. Sic ꝑcerto peccatores ⁊ infecti ⁊ corrupti per certa indicia cognoscūtur. Un̄ nōta q̄ peccatoꝝ

cognoscitur ꝑ signū.	Dico ergo q̄ sunt q̄dam
Superbie ⁊ pompositatis.	signa superborum. ⁊ ista
Luxurie ⁊ carnalitatis.	sunt elcuatio oculoꝝ. cu
Malicie ⁊ fallacitatis.	riositas vestimentoꝝ.
Auaricie ⁊ cupiditatis.	iactantia verboꝝ ⁊ cete

ra similia. De hoc Hester. xiij. Tu scis q̄ abhominer signū superbie quod ē super caput meū. Superbia em̄ signo leonis comparatur in cui⁹ constellatōne nati. iracūdi et superbi efficiūtur. Est em̄ signū igneū ⁊ diurnū qđ est de prima triplicitate. q̄. s. superbia homines facit vanos. igneos ⁊ crudeles. primā triplicitatē. i. prima loca diligētes ⁊ diem manifestatōnis suoꝝ laudabiliū operū appetentes. Item est signū immūdoꝝ. q̄ ꝑcerto luxuriosi cognoscūtur p plura signa mala. Luxuria. n. similis est signo capricorni qđ homines facit turpes. ⁊ p se in immūdicijs delectantes. Est em̄ signū terreū ⁊ nocturnū. in quo dominat saturn⁹. Sic vere luxuria homines turpes ⁊ infames facit. ipōsq̄ ad delectationē immūdiciarū allicit ⁊ nocturnū signū dr. eo q̄ in obscuro ⁊ in occulto opera sua facit. Et de isto signo luxurie dr. Apoca. xiij. Qr bestia q̄ ascēdit de abysso. faciebat signa ita vt ignem faceret de celo descendere. Bestia. n. i. bestialitas luxurie. q̄ de abysso. i. de insatiabilitate carnis ascēdit ignē malor⁹ desideriorꝝ in hoibus accēdit. et tūc plura mala signa exterius oñdit. vñ luxuriosis psonis dicitur illud Eze. xvj. pdictū. Fecisti tibi ꝓ fibulū in cūctis plateis ⁊ ad omne caput vie. i. publice. Quia. s. mali ornat⁹. dissoluti gressus. ⁊ inhonesti affatus. ac immūdi aspectus que a mulieribus in publico fiūt. signa luxurie sunt manifesta Equo. n. qui est videndus ponit certū signū sup caput. sic istis ⁊c. Item dico q̄ est signū ꝑditoꝝ hominū. ⁊ istud est signū hypocrisis ⁊ fallacis amicicie. Signū. n. q̄q̄ est falsum quod non suū repñtat significatū. vñ latrones q̄nq̄ ponūt signa publica in vijs periculosis. vt homines ibi signis inducti ⁊ decepti ad periculū trabant. Sic diabolus ponit falsa signa hypocrisis in malis hominibus ⁊ proditoribus. vt per eos leuius transeūtes per mūdū ad inferni periculuꝫ trabant. De quibus Matb. xxiij. Surgent pseudochristi ⁊ pseudoprophete. ⁊ dabūt signa et multos seducent. Istud signū simile est signo scorpionis. q̄ scorpio facie lambit. ⁊ cauda pungit. Sic proditor osculando blandit. ⁊ tamē blandiēdo decipit atq̄ ledit. Mat. xxvj. Traditor aūt dedit eis signū dicens. quēcunq̄ osculatus fuero ipse est tenete eū. Item est signū auaroꝝ. ⁊ istud est signū cayn qui interp̄tatur possessio. s. tremor capitis. quia sez solent continue formidari. de talibus igit malis signis vide infra de inuentionibus septem sigillorū. et hec igitur sufficiant quo ad pñs.

Silentiū. silere. Nota q̄ silē accipit pro tacere. accipitur ꝓ quiescere. accipitur pro cessare. accipitur pro non audere. Pro tacere sumitur. j. Macbab. vij. Siluit terra iuda paucos dies. Pro quiescere sumitur. Job. iij. Nūc enim dormiēs silerem ⁊ somno meo requiescerem. Pro cessare sumitur. Ezeb. xxj. vbi dicitur. Mucro domini ingredere in vaginam tuam ⁊ refragrare ⁊ sile. Pro non audere sumitur. j. Macbabeo. j. vbi de alexandro dicitur. Qr ipse obtinuit spolia gentium. ⁊ siluit terra in conspectu eius. Non prosequor. quia infra de taciturnitate dicetur ⁊ quere in loco suo.

Similitudo. Nota q̄ i scriptura inuenitur multiplex similitudo. s. Quedā mirabilis ⁊ stupenda. Quedā laudabilis ⁊ babēda. Quedam damnabilis ⁊ cauenda. Prima est similitudo xp̄i incarnati. Secunda est similitudo iusti repati. Tercia est similitudo impij damnati. Primo modo fuit xp̄us mortalibus assimilatus. Quia sicut dicitur Philip. ij. Ipse fuit i similitudinem hominū factus ⁊ habitu inuent⁹ vt homo. Secūdo modo iustus semper est melioribus cōformatus Luce. xij. Et vos similes hominibus expectantibus dominum suum quando reuertatur a nuptijs. Tercio mō impius semper est deterioribus comparatus. Qr ia sicut in Psal. Homo vanitati similis factus est. Et de ista igit triplici similitudine aliquid est per ordinem dicendū. Dicamus ergo primo q̄ est similitudo mirabilis et gloriosa. ⁊ ista est illa qua deus similis factus est hominibus p carnis assumptionem ⁊ per mortalem conditōnem ⁊ completionē. Sol em̄ videtur aliquādo eclypsari. ⁊ obscurari ad similitudinem lune. q̄uis in veritate nec eclypset nec mutetur. hoc em̄ facit vmbra ⁊ interpositio lune que quando q̄ visum solis impedit. quando sibi in nouilunio se coniūgit. Sic vere ipse sol dei filius ad lune. id est ad mortalis inflexibilis nature similitudinem obscuratus fuit. quando ipse lune. id est mortali ⁊ carnali nature ert rit vnitus ⁊ cōiunctus q̄uis in re veritate nūq̄ in se fuerit immutat⁹. Juxta illud Malab. iij. Ego dominus qui non mutor. vnde de ista similitudine dicit Roma. viij. q̄ deus filiū suū misit in mūdum in similitudinez carnis peccati. Radius em̄ transiens per vitrū. vitri colorē ⁊ similitudinem secū portat. ⁊ tamē vitrū non violat neq̄ cassat. Sic vere eū xp̄us per carnē virginis transiuit ipam non corrupit nec violauit. ⁊ tm̄ carnis similitudinem. s. corpus qđ assumpsit propriū secū tranit. Un̄ iste videt posse dicē illud qđ samson Judic. xvj. Si ligatus fuero nouis funibus que nūq̄ fuerūt in opere infirmus ero ⁊ alioꝝ bominū similis. Bene em̄ funes fuerūt viscera ꝗginis glorioſe. quoꝝ amor samsonem dei filiū traxit ⁊ ligauit. que in opere carnali nūq̄ fuerunt inquantū illā p carnis copulā nullus bominum maculauit. Istis igitur ligatus infirmus factus est carnē assumēdo. ⁊ similis alijs hoibus humanitus cōuersat do. illud Sap. vij. Sum q̄dē ⁊ ego mortalis bō filius boib⁹. Ubi aduerte q̄ iste similis est hominibus. s. q̄tum ad

Naturę veritatem	Primū probat realis
Propriam diuinitatem.	q̄ditas. sum quidem.
Corporis qualitatem.	Secundum ꝓbat no-
Intimam charitatem.	minis dignitas. Ego.

Tercīū probat carnis raritas. Mortalis homo. Quartū probat cōmunis paritas. Similis hominibus. Dico q̄ deus est similis nobis q̄tum ad nature veritatem. Verā em̄ carnem habuit z non fictam. sicut dixerūt here. ici. qō ostenditur cum dicitur. Sum quidem. Unde cū discipuli turbaretur de xp̄o. d. quia fantasma est. ipe respondit. habete fiduciā q̄ ego sum. q. dicat: non sum fantasticus. immo verus vt sic ei dicatur illud Esa. xiij. Et tu vulneratꝰ es sicut z nos. nostri similis effectus es. Et illud Exo. iij. Erat similis carni reliqe. Deinde dico q̄ nobis ē similis q̄tum ad p̄iam diuinitatem. Ego inquit. quod ē p̄me persone. signans illum qui dicit ego sum primus z nouissimus. Esa. xliij. Quia. s. deus habet similitudinem cū anima rōnali. q̄tum ad intellectum. memoriam z voluntatem. d. illud Gene. ij. Faciamus hominem ad ymaginem z similitudinem nostram. Denicq̄ dico q̄ est nobis similis q̄tum ad corporis qualitatez. quia. s. ipe fuit mortalis homo. Unde Pbūp. q. dicit. q̄ in similitudinem hominū factus est. z habitu inuentus vt homo būiliauit semetipm factus obediens vsq̄ ad mortē. Insuper fuit nobis similis q̄tum ad mutuam charitatē. Similis inquit hominibus. Similitudo em̄ significat amorem. quia. s. similitudo mater est amicicie. ip̄s autē hominibus se charitative assimilauit. z omniū salutem appetens se diuersis diuersimode conformauit. vnde z aliquādo cū apostolis orabat. aliquādo cū peccatoribus manducabat. vt de ipō dicam̄ illud Jaco. v. Helyas homo erat similis nobis. Et ideo si valiter p̄ter istā quadruplicem similitudinē quā ad būanū genus habuit. sancti in gloria summe gaudent. quando deum sibi simile videbūt. Juxta illud. j. Jobā. iij. Scim̄ quoniā cū apparuerit similes ei erimus. Ista est igitur similitudo mirabilis z gloriosa. Verūtamen adhuc possumus dicere q̄ iste p̄m diuersas conditiones. ad diuersas referē assimilatones. Unde iste dicitur similis Homini q̄tum ad incarnationem. Boui q̄tum ad passionem. Leoni q̄tum ad resurrectōem. Aui. s. aquile q̄tum ad ascēsionem. Iste figurat in similitudine quā vidit Ezechiel q̄ vidit vnū animal quod erat simile in quatuor suis partibus quatuor dictis animalibus ꝛc. Unde ipe de seipō potest dicere illud p̄s. Similis factus sum pellicano solitudinis factus sum sicut passer solitarius in tecto. Marra si vis de pellicano qui se vulnerat p viuificatiōe pullorū ꝛc. Ista ē ergo similitudo mirabilis z gloriosa. Secūdo dico q̄ est quedam similitudo laudabilis z virtuosa. z ista ē illa qua quilibet debet esse p posse suo similis. s. deo z sanctis. q̄nis em̄ dicatur illud p̄s. Nō ē similis tui in dīs domine. z non est p̄m opera tua. nihilominus tñ in quantum est humane conditioni possibile. semper debz homo conari q̄ deo z sanctis in virtutibus assimiletur. z q̄ eis in moribus conformet. Omnia em̄ appetūt assimilari suo p̄incipio z suo esse. z inde est q̄ in omni p̄fecta generatōne semper p̄ducitur simile. sicut de homine generatur homo. de frumento frumentū. de vite vinū. z sic de alijs. q̄uis in imperfecta p̄ductione quandoq̄ dissimile de dissimili oriat. sicut patet. quia pediculus nascit de homine. z vermis de carne. Sic p̄culdubio chariſſimi nos debemus naturaliter appetere assimilari in moribus deo z sanctis qui fidei z salutis nr̄e sunt cā. z totius bonitatis p̄incipiū z origo. Gen. j. Faciamus hominē ad similitudinem nostram. Sapbyrus em̄ quāto est melior. tanto ē coloris celestis p̄inquior z similior. Sic p̄certo illi qui sunt i moribus meliores. sunt in colore. i. in conuersatione celo. id ē celestibus hominibus similiores. vt sic dicat homo illud Esa. xliij. Ascendam in celum sup astra dei exaltabo solium meū. similis ero altissimo. Videe eam supra de ascendere. vt z sic figuretur homo in illis similitudinibus. de quibus. iij. Reg. vij. q̄ salomō sculpsit in tabulis cherubin leones z palmas z similitudinem hominis stantis. Ubi aduerte q̄ nos debemus deo z sanctis in quatuor cōditionibus assimilari. vicz In scientie splendore limpido. Cherubin. In audacie rigore ferūdo. Leones. In dementie dulcore fluido. Palmas. In cōstantie vigore solido. Hominis stantis. Igit̄ simus homines similes viris Limpidis z prudentibus. Rigidis z audacibus. Fluidis z dementibus. Solidis z constantibus.

Dico q̄ debem̄ esse similes viris prudentibus z limpidis. Et istud denotat similitudo cherubin que erat q̄dam figura vergens ad similitudinem aquile que est auis clarissimi visus. z denotat illos qui in templo ecclesie visum discretionis z prudentie habent clarum. ita q̄ prudenter videnᵗ. considerant z cognoscūt illa que pertinent ad salutem. Deutro. xxviij. Adducet dominus super te gentez in similitudinem aquile volantis. Ut sic figurentur tales in illis similitudinibus animalium que vidit Ezechiel. vbi erat similitudo aquile z similitudo animaliū. z aspect⁹ q̄si carbonū ignis ardentiū. z q̄si aspectus lāpadaꝝ. Sicut dr̄ Eze. j. Quia p̄certo chariſſimi inter sctā aialia. i. int̄ sanctos viros illi sunt p̄cipue ammirandi. q̄ sunt sicles aquile clare videntiq̄ splendorē sapiētie. Carboni ardenti per fauorē amicicie. lampadi splendēti p fulgorē honeste apparentie. Et istud etiā signat ista interp̄tatio nois cherubin. q. s. cherubin p̄m Hiero interp̄tat̄ scie plenitudo. Et ideo de similitudine aliuz pōt dici illud. j. Paral. xxviij. Dedit eis aurum multū vt ex ipō fieret similitudo quadrige cherubin. z Ezech. xxviij. dr̄. Tu signaculū similitudinis plenus sapientia z pfectus decore. Sequit̄. Tu cherubin et tentus z ptegens. Vide si vis. ē. de cherub. Simus igitur similes vt dictū est viris prudentibus z fluidis. Simꝰ etiā similes viris audacibus z rigidis. leones inquit. quia scz ad modū leonū debemus esse audaces ad oīne opꝰ bonū agendū. q. s. sicut dr̄. puer. xxx. Leo fortissimus bestiarum ad nullius pauebit occursum. Ista p̄tinet ad p̄latos. q̄ debent esse rigidi z seui in iusticia p̄sequēda. Ista etiaz apparuerūt in martyribus q̄ audaciores leone tyrannis intrepide restiterūt. Leones inquit. vt sic de quolibet tali dicat illud. j. Macha. iij. Similis factus est leoni in operibꝰ suis. vide. ē. de leone. z assimila virū iustū q̄ibus volueris cōditionibus. Leones inquit. Simus insuper similes viris dementibus z fluidis. palmas inquit. Palma. n. que fructus dulces dactilos p̄ducit. p̄ter qō ab elephantibus frequētat̄. viros misericordes designat. qui portant fructū dulcē misericordie z operuz pietatis. q̄ scz elephātes. i. pauper nutriūt. qui ipos frequētant z circueunt. Un de assimilatōne viroz piorz z dementiū dicit Lu. x. vbi dīs petit q̄s videret̄ prim⁹ illi sauciato. z rñdit legisperitꝰ. q̄ ille q̄ miam fecerat in illo. Xp̄us ḃo dixit ei. vade z tu fac similit̄. Palmas inquit. vt sic dicat quilibet pauper illud Cañ. vij. Ascendā in palmā z apprehēdam fructꝰ eius. vide. ē. de palma. z compa virū pīm. etiaz in alijs conditionibꝰ palme. Similes ergo simꝰ viris dementibus z fluidis. Denicq̄ simus similes viris cōstantibus z solidis. Et similitudinē inq̄t bonis stantis. Stare em̄ p̄stantiā signat z virtutē. sicut cadere designat incōstantiam z infirmitatē. Quia p̄culdubio nos debemus esse similes sanctis viris. q̄ in fide z in moribꝰ fuerūt stabiles z manentes. vt sunt similes nō stellis erraticis. immo firmis q̄ scz berent q̄petuo firmamēto. Juxta illud. j. Cor. x. Qui stat videat ne cadat. Similitudinez inquit bois stātis. vñ Lu. xij. Et vos similes hoibus expectantibꝰ dñm suū. Ut de infra de stare. Et sic igit̄ dico q̄ nos debemus esse similes viris p̄stantibꝰ. dementibꝰ. audientibꝰ z prudentibus. Quetñ p̄culdubio sunt hodie p̄ multos q̄ magis volunt z student esse similes malis p̄sonis q̄ bonis viris. impīs q̄ honestis. vñ p̄culdubio chariſſimi. isti non sunt cherubin sices seu aq̄le ℔ noctue. nō leonibꝰ ℔ lepozibꝰ. non palme ℔ spine. nō homi stāti. ℔ potiꝰ boi corrūpti. Isti. n. non bñt more aq̄le visum. ℔ potiꝰ more noctue oculoz cordiū ceatatem. Isti etiā more leonis nō sunt audaces. ℔ more lepoz sunt fugaces. Isti insup more palme nō sunt hominū p elemosinas nutritiui. ℔ more spine sunt eoz rapīas z eractionibus pungitiui. Isti nihilominus more hominis stantis nō sunt in bono p̄severantes. ℔ potius more ruentis hominis ab omni bono opere desistentes. Et ideo breuiter de istis potest dici illud Lu. vij. Cui similes sunt pueris sedētibꝰ in foro. q. s. puer. nec ē sagax nec ē audax. nec ē p elymā fluidꝰ. nec ē p stātiā solidus. Nō bēamus igit̄ similitudinē sicut isti pueri q̄ nō sunt p cōstantiam solidi.

Non sic chariſſimi. ſ habeamus bonā ſimilitudinez ⁊ nō malam. quia ſicut dictū eſt quedam eſt ſimilitudo laudabilis ⁊ virtuoſa. De hoc autez q̄ homo libenter aſſimilat illi cui aſſociatur. vide infra de ſocietate. Tercio dico q̄ eſt quedam ſimilitudo viciosa ⁊ damnabilis. ⁊ iſta eſt illa qua mali alijs malis libenter aſſimilantur. Quia ſicut cera murat diſpoſitionem ſuā ⁊ figuram ſuam ad diſpoſitionem ſigilli cui imprimit. ⁊ ſigillo ſimilis efficitur. Sic vere homo aliox moribus ſe aſſimilat. ⁊ ſic quando eis per ſocietatem adiūgitur. ipox malis impreſſionibus ⁊ conditōnibus ſe conformat. Juxta illud ,puerb. xxij. Amicus ſtultox ſimilis efficit. Poſſum igitur notare q̄ mali libēter ſe conformant viris

Impijs ⁊ crudelibus.
Immūdis ⁊ carnalibus.
Auaris ⁊ tenacibus.
Hypocritis ⁊ fallacibus.
Superbis ⁊ inanibus.
Laſciuis ⁊ ludentibus.
Obſtinatis ⁊ ſeipōs indurātib⁹.

Habent igit̄ iſti ſimilitudinem crudelitū. vñ iſti ſunt figurati in illa boxribili beſtia. de q̄ fit mentio Apoca. xiij de qua ibidem dicitur q̄ ſimilis erat pardo. Pardus .n. e animal crudele ad ſanguinem preceps valde. Item gerūt ſimilitudinem carnaliū. Unde iſti ſunt ſimiles beſtijs que naturaliter ſunt immūde. Eccls. iij. Dixi de filijs hominū vt p̄baret eos deus ⁊ oſtenderet eos ſimiles eſſe beſtijs. Unde de luxurioſis dicitur Hiere. xxiij. In ,pbetis hieruſalem vidi ſimilitudinē adulterantiū. Item gerunt ſimilitudinē tenaciū. Et ſic ſunt ſimiles vrſo qui cibos ſuos nulli vult libenter dimittere. ſic nec auarus bona ſua. Ūñ Dañ. vij. Ecce beſtia alia ſimilis vrſo in parte. Item iſte gerūt ſimilitudinē fallaciū hypocritarum. De quibus Matb. xxiij. Ue vobis hypocrite qui ſimiles eſtis ſepulcris dealbatis Item gerunt ſimilitudinē inaniū. de quibus pſal. Homo vanitati ſimilis factus eſt. Item gerunt ſimilitudinem ludentium. quia. ſ. iſti nihil aliud querūt q̄ in ludis et ſpaciamentis occupari. Matb. xj. Similis factus eſt pueris ludentibus in foro. Item gerūt ſimilitudinē ſeipōs indurātiū. Unde Job. xxxviij. In ſimilitudinē lapidis indurantur aque. Hoc igit̄ de ſimilitudine ſuff. cit. Vide. ſ. de ymagine. de imitari. de ſicut. de quaſi. ⁊ in alijs ſimilibus. ⁊ infra vide de ſocietate.

Symon. Vide ſupra vbi beatitudo i illa auctoritate. Beatus es ſymon bariona. et ſi non ſufficit adiūge q̄ tabula indicat adiūgēda.

Simplex. Simplicitas. Cum ſimplex dicatur quaſi ſine plica. Notandū q̄ ſimplicitas idem eſt q̄ innocentie veritas et puritas. Vir enim innocens ⁊ ſimplex in ſuis moribus ⁊ actibus ſemp̄ ē planus. nunq̄ per duplicitatem et fallaciam plicatus. Plica eñ obſcuritatem continet. ⁊ duplicitatem habet. Quādo eñ pannus plicatur. tūc duplicatur. ⁊ tūc ſub plica aliq̄d occultatur. Sic vere plica falſitatis ⁊ malicie duplicitatē imporxat. ⁊ ſemper aliquid de veritate abſcondit in corde interius ⁊ occultat. Sed ,pcerto ſimplex qui nūq̄ vtit tali plica ſemper eſt planus ⁊ apertus. ⁊ nūq̄ abſconditus aut velatus. Juxta illud eſtote prudētes ſicut ſerpentes ⁊ ſimplices ſicut colūbe. Mat. x. Ubi aduerte q̄ ſimplex ⁊ innocens habet. Longitudinē in duratōne. Eſtote. Limpitudinem in cognitione. Prudentes. Aptitudinem in cōiunctione. Sicut. Mititudinem in conditōne. Serpētes. Firmitudinem in dilectione. Et. Rectitudinem in intētione. Simplices. Promptitudinē in affectōne Sicut. Pulcritudinē in conuerſatione. Colūbe. Iſte eñ ſunt octo cōditiones viri ſimplicis. Primo dico q̄ iſti habent durationis longitudinē. Quia ſicut res ſimplices i natura ſua magis ſunt durabiles q̄ compoſite. Sic viri innocentes ⁊ ſimplices magis ſunt in moribus perſeuerantes. quod oſtenditur cum dicitur. Eſtote. Juxta illud Eccli. v. Eſto firmus in via domini. Unde Job. ij. Adhuc permanes in ſimplicitate. Elephas eñ eſt animal ſimpliciſſimum. in vi endo diuturniſſimū. ⁊ in ſtando fortiſſimū. Unde de durabilitate talū dicitur ,puerbio. ij. Qui eñ recti ſunt habitabūt in terra ⁊ ſimplices permanebūt in ea. Secundo dico q̄ iſti habent cognitionis limpitudinem. Res .n. quāto ſimpliciores. tanto ſunt cōmuniter clariores. patet i corporibus celeſtibus. ⁊ in luce que ſimplicia dicuntur. eo q̄ de elementis minime componūtur. Sic ſimplex homo a deo plus illuminatur vera prudentia q̄ illi qui confidunt in ſua ſapientia. Capra eñ que eſt animal ſimpliciſſimū. viſum habet limpidiſſimū ⁊ acutiſſimū. Sic vere ſimplices viſum diſcretionis habent ſubtiliſſimū. Et de hoc poteſt dici illud Lu. xj. Si oculus tuus fuerit ſimplex totum corpus tuū luminoſum erit. ⁊ hoc oſtenditur cum dicitur prudentes. De quo Matb. xxv. Prudentes virgines aptauerūt lampades ſuas. Tercio dico q̄ iſti habēt conīūctionis aptitudinem. De natura eñ ſimplicis eſt faciliter credere. ⁊ ſe libenter alija conformare. Res eñ q̄ ſunt puriores ⁊ ſimpliciores. ſunt naturaliter conuertibiliores patet in aqua pluuiali. Etiaz ouis que eſt animal ſimplex faciliter ſequitur preceſſorem. Sic iſti. quod oſtendit cuz dicitur. Sicut. quia iſti faciliter fiūt ſicut alij per imitationem vt dictū ē. Unde Philip. ij. Sitis ſine querela ſicut ſimplices filij dei. Quarto dico q̄ iſti habent conditionis mititudinē. Mite eñ plane. dulciter ⁊ ſuauiter cōuerſantur. quod oſtendit cū dicit. Serpentes. Quia. ſ. ſerpētes non currēdo nec ſaltando ſ ſuauiter collabendo incedunt. Unde ,puerbio. xj. Juſticia ſimplicis diriget viā ei⁹ Concordia de ſerpente ſicut ſupra. Quinto dico q̄ iſti habent dilectionis firmitudinem. Simplices eñ veraciſſime ⁊ tenaciſſime diligunt quicquid amant. quod oſtēditur cū dicit. Et. qđ eſt coniunctio copulatiua. vñ Actu. ij. Sumebant cibum cum exultatione ⁊ ſimplicitate. Sexto dico q̄ iſti habent intentionis rectitudinem. qđ oſtenditur cū dicitur ſimplices. id ē ſine plica. quia. ſ. res recta ſine plicatione nullam habet plicam. vt de quolibet dicit illud Job. j. Erat vir ille ſimplex ⁊ rectus ac timens deū.

Septimo dico q̄ iſti habent affectionis ,pmptitudinem quia ſ. ſtatiui volunt facere ſicut p̄cipiūt ſupiores. Sicut inquit. dicentes illud. Non ſicut ego volo ſed ſicut tu. Et Epbe. vj. Serui obedite dominis in ſimplicitate cordis.

Octauo dico q̄ iſti habēt cōuerſatōnis pulcritudinē q̄ oſtendit cuz dr columbe. q̄. ſ. in collo pulcerrimas habet pennas. ⁊ que eſt auicula valde ſimplex. ij. Cor. j. In ſimplicitate ⁊ ſinceritate cōuerſati ſumus in boc mūdo. Vide ſupra de colūba. Sufficiat ergo vide de innocentia.

Simul. Cum illa que ſimul habitāt. ſolent vt cōter ſe magis diligere et ſe melius cognoſcere. ⁊ inter ſe melius conuenire. patet q̄ per iſtud aduerbiū ſimul poteſt intelligi ſocietas ⁊ coniunctio. amicicia ⁊ dilectio ſiue bona ſiue mala. Nota ergo in ſcriptura inuenit̄ quadruplex ſimul ⁊ q̄druplex ſocietas. vidz Simul

Charitatiue dilectōnis.
Maculatiue p̄iūctionis.
Suplatiue religionis.
Copulatiue punitōnis.

Primū eſt ſimul hominū p̄fectox. quia. ſ. p̄fecti habitāt ſimul p̄charitatez. vñ Gen. xxxiij. Habitātes ſil' vnū efficiam⁹ pplm. Scdm ē ſimul boim pctox. Mali .n. ⁊ peccatores ſil' p̄ malas p̄cordias cōbinant. ⁊ p̄ malarū ſocietatū vinculū inuicē adunant. de quo in ps. Simul inutiles facti ſunt. Terciuz ē ſimul boim beatox. beati eñ oēs ſimul habitant in paradiſo. ſicut oēs ſtelle ſimul ſunt i firmamento. Unde Eſa. lx. Gloria libani ad te veniet. abies ⁊ pinus. ⁊ buxus ſimul. Quartū eſt ſimul hominū reproboz. qui. ſ. ſimul in inferno punīūtur. ⁊ ſicut vue in torcular ſimul p̄mūtur. vnde in pſal. Simul inſipiēs ⁊ ſtulti⁹ peribūt. Jgit̄ de duob⁹ primis. ſ. de copulatione ⁊ ſocietate bonox ⁊ malox aliquid dicamus. Boni eñ ſimul cōmanent. inquantum in vna fide firmātur. vno amore ligantur. vni deo famulant. ⁊ in vna eccia. religione vel patria cōmorātur. Oues eñ q̄ ſunt aialia innocētia. Apes q̄ ſunt aialia fructificantia. Formice que ſunt aialia prudētia. Cerui q̄ ſunt aialia valde ſimplicia. ſimul cōſueuerūt cōmorari. ⁊ in vno loco pacifice ſimul cōuerſari. Sic proculdubio ⁊ nos ſi innocentes. vtiles prudentes et ſimplices eſſe volumus. ſimul p̄ charitatē ⁊ cōitatē ⁊ p̄ morox cōformitatem eſſe debemus. Juxta illud p̄s. Simul in vnū diues ⁊ paup. Ubi aduerte q̄ vbicūq̄ de cōi vtilitate agit̄ vel de cōcordie vnitate. oportet tria facere. videlicet

Personaliter cōuenire. Cordialiter consentire. Corpalit subuenire. Primū facit plurium congregatio. Simul. Secūdum cordiū copulatio. In vnū. Terciū omniū contributo. diues ⁊ pauper. Iste ēn est triplex modus quo boni debent esse simul. Tenendo conformitatēm personalē. Habendo concordiatem cordialem. Regendo cōmunitatem temporalem. Igit primo dico. q nos debemus cōuenire personaliter. Simul inquit. Simul ēn oportet cōuenire cōmunitatem qñ de republica vult tractare. nūq ēn negocia publica bene fierent. nisi illi quos tangit inuicē cōuenirent. bonū ēn cōmune debet ꝑponi priuato. Mā etiā ipi planete ⁊ stelle simul omni die super nostrū emisperiū transeūt. ⁊ non sibi immo cōmunitati creaturaꝝ. prudent ⁊ succurrūt. Quādo etiā planete plures in vno signo conueniūt. tunc opa rerum mirabilia faciūt. ⁊ effectus mirabiles quos sepati non facerent introducūt. Simul igit conuenamus. vt vtilitatem cōem tractemus ⁊ faciamus. Juxta illud Job. xxj. Erant simul petrus ⁊ thomas ⁊ nathanael. Quod ē contra multos qui ad colloquia publica cōuenire nolūt ⁊c. Istud etiam simul pōt pertinere ad illos qui sunt eiusdem collegij vel consilij. qui. s. non solū debēt esse simul per cōem habitatōnem. immo etiā qtū ad moꝝ ⁊ actuū conformitatem. Apes. n. que simul in eodē alueari morant. simul laborant ⁊ opantur. et simul in viuendo altera alteri conformātur. Ꝺō vtiq est contra singulares qui sunt in ecclesia vel religione q̄ non sunt sil cū aliis cōiter viuendo. ⁊ sunt sepati ab aliis singulariter viuendo et partialiter cōuersando. Et tales ꝓculdubio sunt hypocrite inter regulares. diuites. ꝺo ⁊ superbi inter seculares. qz sez isti de cōmunitate ⁊ concordia non curāt ⁊ discordant vnde Gen. xxxvj. Diuites erāt valde ⁊ simul habitare nō poterant. Non sic. quia nos debemus vt dictū est conuenire personaliter. Simul inquit. vt de diuersis generibus hoim dicaf illud Esa. xj. Vitulus leo ⁊ ouis simul morabūtur. Cōuenire igit dēm? potissime religiosi ad simul

Laudandum. Debemus igitur simul dñm laudare.
Tractandum. Job. xxxviij. Cū me laudarent simul
Laborandum. astra celi ⁊ iubilarent omnes filij dei.
Habitandū. Item simul negocia tractare. Esa. xlj.
Manducandū. Simul ad iudiciū ꝓpinquamus. Itē simul laborem tolerare. vnde ij. Macha. xj. Hortatus ē ceteros simul secū periculū subire. Item simul in vnū habitare. vñ illud ꝓdictum Esa. xj. Vitulus. leo ⁊ ouis simul morabūtur. Item simul adinuicem manducare. vñ Esa. lxv. Lupus ⁊ agnus pascent simul. Dico ergo q nos debemus cōuenire personaliter. Secūdo dico q nos debemus cōsentire cordialiter. In vnū inquit. Nihil ēn valerent corpa esse simul si corda in vnū non iūgerent. sicut. n. anima ⁊ corpus q̄uis sint res diuerse. efficiūtur tn vnum qñ simul iunguntur. vicz vnus homo. Sic et nobis q̄uis diuersis debet mō fieri vnū p vnitatē cōcordie in negocio qd tractaf. vt dicaf q vn? spūs. vna fides erat in eis. Et illud dictū Gen. xxxiij. Simul habitātes vnū efficiamus populū. Igit debem? consentire cordialiter. vide infra de vno. Tercio oportet subuenire generaliter. qd oñditur cū dr. Pauper ⁊ diues. quia. s. ad diuites ⁊ paupes pertinet cōtribuere ꝓm c'nditōem cuiuslibet. qz negociū est cōmune. Juxta illud ꝓuerb. xxij. Diues ⁊ pauper obuiauerūt sibi. Inuebe si vis ꝓtra diuites q̄ min? volūt contribuere ꝙ egeni. ⁊ min? ad istam simultatē venire ⁊c. Non sic simus ⁊ simul subueniamus. Juxta illud Esa. xlv. Accedite simul qz saluati estis. Istud ē ergo sil in bono. In malo vo dico q simul maloꝝ ꝯcordiam designat. Canes ēn ⁊ lupi q̄uis nō sint animalia simul gregatim naturaliter incedentia. nec simul vt cōiter pascentia vel viuentia. ⁊ magis inter se discordantia ⁊ pugnātia. simul tn multotiens cōueniūt. qñ. s. aliquā bestiā simul deuorant aut inuadūt. Sic mali q̄uis inter se non habeant ꝯcordiā nec pacē. simul tn qūq ꝯueniūt ad nocendū ⁊ ad diuersa crimina faciendū. ꝑs. Congregati sunt ⁊ conuenerūt in vnū aduersus dñm ⁊ aduersus xp̄m ei?. Nota dracones volētes trasire mare simul ꝯueniūt. et deinde p caudas se ligāt ⁊ inuoluūt ⁊ sic rutius transeūt. vt dicit Pli. Sic isti etiaꝫ Et ideo mali solēt cōuenire multipliciter. vicz ad simul Deficiendum. Isti ēn solēt simul deficere. ꝑs. Simul inutiles facti sunt nō est qui faciat bonū. Item solent simul decipere. ꝑs. Simul aduersum te testamenta disposuerunt tabernacula ydumeoꝝ ⁊ ysmaelite. Item solent simul se ledere. Unde Esa. ix. Manasses deuorabit effraym. ⁊ effraym manassen. simul ipi contra iudam. Item solent simul alios invadere. Uñ in ꝑs. Circūdederūt me tota die. circūdederunt me simul. Ista igit de simul sufficiant tam in bono q̄ in malo. Vide de congregare. de concordia. de pariter. ⁊ de vno.

Simulachrū. Nota q simulachrū dicit a simulo las. ꝓ eo q simulachrum seu ydolū res est ficta ⁊ simulata. nō existens. nec ꝓpria nec vera. Dico igit q per simulachra possunt intelligi omnia illa que nullam habēt veram essentiam nec durabilem veritatē. Et sic dico q signat Vanitatem bonorū terrenoꝝ. Falsitatem hominū deceptoꝝ. Qualitatem vanorum amicoꝝ. Fallacitatem diuitum mundanoꝝ. Dicō primo q simulachrū signat terrenā vanitatem. quia. s. bona mūdi non sunt bona. quia sunt q̄dam bonoꝝ ymagines ⁊ simulachra. ꝑs. Simulachra gentiū argentū ⁊ aurū. Et Ozee. x. dicit. Qz iuxta vbertatem terre sue exuberauerūt simulachris. Ista ēn simulachra bodie adorant. ⁊ sicut dij a mūdi cupidis reputant. ꝑs. Confundant q̄ glorianur in simulachris suis. Verūtamen ista sunt ꝓcienda ⁊ a cordibus hominū expellenda. Esa. ij. Proiciet homo ydola argenti sui ⁊ simulachra auri sui. Significat igit terrenam vanitatem. Secundo significat hominū prauitatem. ⁊ significat propue hypocritas qui sunt simulati ⁊ ficti. ⁊ qui sunt ymagines ⁊ non res. ⁊ qui aliud simulant et aliud cogitāt. Juxta illud ij. Regum. xviij. Lugere te simula ⁊ induere veste lugubri. Talia enim simulachra debēt de domo dei que est ecclesia proici. ⁊ exinde omnis hypocrisis relegari. sicut de Manasse dicitur. id est de bono p̄lato. ij. Paralip. xxxiij. q abstulit deos alienos et simulachra de domo dei. Per simulachra etiam intelliguntur luxuriosi qui sciūt simulare falsos amores ⁊ dolores vt decipiant mulieres. ⁊ isti sunt simulachra priapi. Priapus ēn fuerat quidam magnus rusticus qui habuit virile membrum valde ⁊ excessiue magnum. ideo sicut deus a multe gentilibus fuit cultus. Unde. ij. Paralip. xv. dicitur Qz rex proiecit in luto simulachrum priapi. Ad denotandum q luxuriosi sunt semper lutei ⁊ fimosi. Per simulachra etiam possunt intelligi ignorantes homines qui bodie in ecclesia pro dijs. id est loco hominum sanctoꝝ sunt positi ⁊ exculti. et ibidem ab iniustis promotoribus introducti. Figurati. j. Regum. xix. Ubi inuentum est simulachrum super lectum dauid. Et nota de illo simulachro sicut supra de dea. ⁊ inuebe bene contra nepotes prelatoꝝ qui sunt simulachra muta ⁊c. j. Corint. xij. Ad simulachra muta ducebamini euntes. nesciunt enim nec bene operari nec bene loqui. Zacha. x. Simulachra locuta sunt inutile. ⁊ tamen ista simulachra oportet adorare ⁊ honorare. ⁊ ipsis per adulationem tb̄ificare. Actuū. vij. Obtulerūt hostiam simulachro. Sed procerto de istis simulachris ⁊ simulatis dicit Seneca vnum notabile. Nihil inquit qd simulatum ⁊ fictum est potest esse diuturnum. Quia vere tales ficti non diu perseverant. Unde Ezechiels. vj. Confringentur simulachra vestra. Quod etiam de hypocritis ⁊ de malis diuitibus ⁊ de falsis amicis videmus. tales. n. cito deficiūt ⁊ non durant. ij. Paralip. xxxj. Egressus ois israel confregit simulachra. Igitur dico q simulachra signant hominum prauitatem. Tercio dico q signāt mūdanam charitatem ⁊ mundanam amiciciam. quia scilicet mundi amici non sunt veri amici nec perseverantes. ⁊ simulati ⁊ apparentes. ⁊ in necessitatis tempore desistētes. Et ideo consulitur bene. j. Johannis. v. Custoditeuos a simulachris. Quarto etiam signant diuitum vilitatem. qz scilicet sicut diuites mundi sunt simulachra. qui q̄uis nō valeant nec bene operentur. tamē per prosperitatem pinguntur ⁊ deaurantur. ⁊ principaliter ab alijs honorantur Ozee. xj. Simulachris sacrificabant. Sufficit vide supra de ydolo.

Synagoga. Cum synagoga ꝓprie loquēdo nihil aliud sit ꝙ iudeoꝝ cōgregatio vel ecclesia. Possumus breuiter dicere ꝙ per synagogam potest intelligi omnis congregatio hominū iniꝙ de quibus Apoca.iij. Ecce dabo tibi de synagoga sathane qui se dicūt iudeos ⁊ non sunt ⁊ mentiūtur. Et ideo breuiter nota ꝙ sicut possum videre ꝓcurrēdo scripturam ista synagoga.i. malorū collectio habet generaliter ista vicia.s.

Superbie tumore.
Sevicie furorem.
Malicie liuorem.
Iracundie frigore.
Auaricie ardorem.

De superbia patz Ecci.iij. vbi dr ꝙ synagoge superboꝝ nō erit sanitas. De sevicia dicit Matth.v. In synagogis suis flagellabunt vos. De malicia.i. de hypocrisi dicit Matth.vj. ꝙ hypocrite facūt elemosinas ⁊c. De iracūdia dicit in Luce.iij. Repleti sunt omnes in synagoga ira. De auaricia dicit ps. Exarsit ignis in synagoga peccatorꝝ. Sufficit.

Sine. Nota ꝙ ista dictio sine est prepositio consignificatiua: per se em̄ non signat. sed cū alio. Semper autem habet aliquid tollere ⁊ priuate siue bonū siue malū fuerit. Et ideo ꝑm ꝙ sunt quatuor genera psonarum. s. viri iusti. viri impy. viri beati. viri damnati. ꝑm hoc pōt hec dictio sine diuersimode signare. signat. n. ꝙ ad

Perfectos carentiam viciorꝝ.
Impfectos carētiā meritorꝝ.
Beatos carētiā tormētorꝝ.
Damnatos carētiā gaudiorꝝ.

Dico em̄ ꝙ sunt perfecti sine crimibus. Impfecti sine virtutibꝫ. Beati sine supplicijs. Dānati sine solatijs. Dico ergo primo ꝙ ēvnum sine quod pertinet ad viros perfectos. Viri em̄ iusti sunt sine vicijs ⁊ sine alijs que suam possent impedire salutem. ⁊ ad hoc potest applicare omnia illa que supra dicta sunt de relinq̄re ⁊ de abstinere. quia sine illis debem⁹ esse. que de necessitate salutis sunt relinquenda. vel etiam fugienda. Et ideo breuiter nota ꝙ beati sunt ⁊ debent esse Sine

Luxurie fetore.
Desidie torpore.
Inuidie liuore.
Tristicie merore.
Auaricie ardore

Dico igitur ꝙ debent esse sine fetore luxurie. mūdi em̄ ⁊ puri sunt ⁊ sicut apes sine carnis copula. ⁊ sine luxurie macula vitā ducūt. ps. Qui ille q̄ habitabit in tabernaculo tuo. ⁊ quiescet in monte sancto tuo. Qui ingreditur sine macula. et operatur iusticiam. Quod bene sciuit Judas machabe⁹. de quo dicitur. j. Macha. iiij. Qui ipe elegit sacerdotes sine macula. quia. s. isti debent esse speculū sine macula ⁊ ymago bonitatis dei. sicut dicitur Sapiē. vij. Item debēt esse sine torpore desidie. Exemplo. s. solis ⁊ celi. qui sine requie semper currunt ⁊ fluūt. vt sic dicat iustus illud ps. Sine iniquitate cucurri ⁊ direxi. Homo enim sine intermissiōe precipitur orare. s. ad Thimo.v. Sine torpore precipitur laborare. Quia sicut dicitur Jaco.ij. Fides sine opibus mortua est. Item debent esse sine liuore inuidie. exemplo creaturarū irrationabiliū. que. s. sine inuidia cōmunicāt alijs bona sua. De quo Sapiē. vij. Sapientiam inquam sine fictione didici. ⁊ sine inuidia cōmunico. Item debent esse sine merore tristicie. De quo Eccle.iij. Declina pauperi aurem tuam sine tristicia. Item debent esse sine ardore auaricie. Exemplo arborum que fructus suos hominibus in estate dimittūt. ⁊ sine fructibus in hyeme ꝑsistunt. quia. s. fructus diuitiarū alijs debem⁹ dimittere. ⁊ sine eorum affectu in hyeme ꝑsentis vite viuere ⁊ manere. quia sicut dicitur Ecclesia.xxxj. Beatus vir qui inuentus est sine macula. ⁊ qui post aurum non abijt. nec speravit in pecunie thesauris. Istud est ergo sine. i. carētia que pertinet ad viros perfectos. Vide exempla in morali ꝓpter atum in tabula de carcere. Secūdo dico ꝙ est vnum sine qđ pertinet ad viros imperfectos. Et sic dico ꝙ mali sunt sine virtutibus ⁊ gratijs ⁊ sine rebus pertinentibus ad salutem. Quia. s. vrsa parit catulum suū in specie frusti carnis sine pedibus. sine auribus. sine oculis. sine quibusuis alijs membris. Sic vere peccatores qui vrsi diaboli sunt filij. carent pedibus. id est virtute perfectionis. carent auribus. id est auditu obedientie ⁊ subiectionis. carent oculis. i. visu prudentie ⁊ discretionis. carēt etiam mēbris moralis perfectionis. Quia breuiter sicut limax est sine viribus. sic peccator sine virtutibus. Breuiter igitur nota ꝙ peccator est.

Sine vigore.
Sine timore.
Sine dulcore.
Sine bonore.
Sine rege.
Sine lege.
Sine auxilio.
Sine consilio.
Sine deuotione.
Sine quietione.
Sine cognitione.
Sine operatione.

Sunt dico sine vigore. Ethi. Judith.v. Homines sunt sine virtute ⁊ sine pua arctis pugne. Item sunt sine timore. ideo dicitur Eccli. j. Qui sine timore ē nō poterit iustificari. Item sunt sine dulcore. s. misericordie Sap.xix. Illis sine misericordia ira superueniet. Item sūt sine bonore. Judith.viij Humiliabit omnes gentes ⁊ faciet illas sine bonore. Item sunt sine rege. nolūt em̄ regi nec a ratōne nec a deo. nec a bono prelato. Ozee.iij. Longo tempe sedebunt filij israel sine rege ⁊ sine principe. Item sunt sine lege. nō em̄ sequūtur regulam neq; legem. cum tamen dicat Apostolus Roma.ij. Qui sine lege peccaverūt sine lege peribūt. Item sunt sine auxilio. non em̄ habent auxiliū gratie dei. ps. Factus sum sicut homo sine adiutorio inter mortuos. Item sunt sine consilio. non em̄ sequūtur consiliū sapientum. cum tamē dicatur Ecclesiastici.xxxij. Fili sine consilio nihil facias. Item sunt sine deuotione. Unde Ozee.iij. dicit. ꝙ filij israel sedebunt sine sacrificio. sine altari. sine ephot ⁊ sine terapbin. Item sunt sine quietione. hoc ē dicere sine pace. Cum tamen dicat Hebre.xij. Pacem sequimini cum omnibus ⁊ sanctimoniam sine qua nemo videbit deum. Item sunt sine cognitione. id ē sine lumine fidei et scientie. Cum tamen dicatur ad Hebre.xj. Sine fide impossibile est placere deo ⁊c. Item sunt sine bona operatione. cum tamen dicatur Jaco.ij. ꝙ fides sine operibus mortua est. Et sic patet ꝙ est vnū sine. id ē vna carentia que pertinet ad viros infectos. s. ad peccatores. Tercō dico ꝙ est vnū aliud sine quod pertinet ad viros beatos. quia. s. isti sunt in patria sine quocūq; malo dicentes illud Lu.j. Ut sine timore de manu inimicorū nrorū liberati seruiamus illi. Quarto vo dico. ꝙ est vnū sine. qđ pertinet ad viros damnatos. qz. s. isti sunt perpetuo sine omnibono. vñ Eccl.xx. Mors hominū medaciuz sine bonore. bene igitur de sine gratia collationis sufficiant.

Sinere Vide vbi de cessare. de permittere. de relinquere. ⁊ de dimittere.

Singularis. Vide de singularitate. id est de excellentia virtutum. vel de singularitate. i. de partialis vite vanitate. Infra de solus ⁊ de vnus. ⁊ in tabula in locis infinitis.

Sinistra. Cuz pars sinistra hominis sit illa que min⁹ habet de calore ⁊ de naturali virtute ⁊ vigore. ⁊ cum qua homo non bene et cōmūiter operatur. ꝙuis. s. in locis ⁊ exemplis pluribus. ⁊ potissime in titulo de dextra sint de ea multa dicta. Possum tamen notare ꝙ sinistra multipliciter significat in scriptura. Significat enim sinistra.

Prosperitatis successum.
Iniquitatis processum.
Aduersitatis excessum.

Dico primo ꝙ signat successum prosperitatis. Quia. s. in scriptura per partē dextera intelligūtur eterna. per ptē sinistrā intelligūē trena. Dextera. n. mundi ps. s. meridionalis ē clara. calida ⁊ lucida. qz ibi ē sp sol pfecte influens ⁊ lucens. Mūdi vo sinistra ps. s. septētrionalis. sp est frigida ⁊ obscura. qz. s. sol ad partes illas nūq; totaliter se cōuertit. Sic vere charissimi in dextera pte bonoz spūaliū ⁊ eternoz ibi. s. sol iusticie semp lucet. sp calor charitatis feruet. ⁊ splendor veritatis fulget. In parte vo sinistra ꝓsperitatis mūdane. obscuritas ignorantie abūdat. ⁊ frigus indeuotionis viget. ibiq; solis xpi pūtia nūq; apparet. De ista ergo parte duplici dicitur Proverb.iij. Longitudo dierum in dextera eius ⁊ in sinistra illius diuitie ⁊ gloria. Et sinistrā diligūt multi magis ꝙ dextrā. quia. s. multi sunt q̄ plus amant tempalia q̄ eterna. ⁊ plus pūt in tēporalibus q̄ in spūalibus. ⁊ multi sunt q̄ minus valent in parte dextra q̄ in sinistra. Unde de stulto dr Eccē. x. ꝙ cor sapiētis in dextra eius. ⁊ cor stulti in sinistra illius. Cor. n. stulti ⁊ affectio semp est in sinistra terrenoz. ꝙuis in ipsa nō sit satietas animoz. iuxta illud Esa.ix. Comedet ad si-

sinistram ⁊ non saturabit. Etiam dr q̃ oīe animal habet cor in sinistra parte excepto illo monstro marino qđ dicit̃ xylion ⁊c. Videbis multa de ista materia in oculo morali. signat igit̃ sinistra successum ꝓsperitatis. Secūdo significat ꝓcessum iniquitatis. Status em̄ peccati signat̃ p sinistram. Sinistra em̄ minus ē digna immo etiā ad similtram ponūtur illa que minus diligitur. Sinistra etiā dicūtur illa. q̃ mala ⁊ improba dicūtur. Et de hoc puer. iiij. Perverse vie q̃ a sinistris sunt. Tercio dico q̃ signat excessum aduersitatis. Dextera. n. quandoq; ꝓsperitatez signat. sinistra vo aduersitatē. ij. Cor. vj. Per arma iustitie a dextris ⁊ a sinistris. vñ etiā de peccatorib⁹ dr Mat. xxv. Dr xp̃us in iudicio ponet agnos. i. iustos a dextris. hedos id ē peccatores a sinistris ⁊c. Vide. s. de dextra ⁊ adiunge plura exempla si vis sicut ponit̃ infra dividere. quomodo dividitur visus. ⁊ sic sufficit.

Syon. Nota q̃ hystorice loquendo syon erat que dam pars ciuitatis hierusalem. vbi erat castrū ⁊ fortalitū ciuitatis. ⁊ ideo pars illa erat altior. ⁊ tutior ⁊ mūdior ⁊ pulcrior. et ideo quia castrū illud eminebat ciuitati. ita q̃ per illud poterat tota ciuitas hierusalem defendi. sicut per matrē filia defendit̃ ⁊ tenet̃. Hinc est q̃ in plerisq; scripture locis syon mater dicit̃. ⁊ hierusalez filia nūcupatur. Et inde ē q̃ in ps. dicit̃ ym aliam translatōem Mater syon dicet homo. ⁊ illud Treno. j. Egressus est a filia syon. i. a hierusalem omnis decor eius. q̃. s. hierusalē q̃ erat ciuitas inferior dr filia. ⁊ syon q̃ erat pars ciuitatis superior dr mater eius. Igit̃ cū p syon in scriptura possit intelligi ecclesia militans. eccia triumphantis. beata virgo ⁊ anima sancta. Possum notare q̃ in anima inuenitur

Syon inferior.	Prima ē locus saluatōnis.
Syon superior.	Secūda est locus refectōnis.
Syon interior.	Tercia est locus deuotionis.
Syon exterior.	Quarta est locus defensionis.

Dico primo q̃ est syon inferior. que ē locus saluatōnis quia. s. in ecclesia solūmodo inuenit̃ salus animaz. oīes em̄ alie secte hominū sunt extra salutē p̃ter illos qui sunt in ecclesia p fidem ⁊ gratiā collocati. Syon em̄ erat locus magne fortitudinis vbi tutius morabat̃. iuxta illud Esa. xxvj. Urbs fortitudinis nostre syon. Sic vere eccia est locus in quo qui bene stat per gratiam ⁊ p fidem non timet aliquem spūalem impugnatorē. nec aliquē animē temptatorē. Ibi. n. ⁊ nō alibi ē defensio tuta. Et hoc est quod dicitur Abdie. In monte syon erit saluatio. Compa si vis syon. i. regionē ecclesie vel religionis illi insule hybernie. vbi dum homo fuit nō moritur. ⁊ illi vbi corpus nūq̃ putrescit aut corrumpitur. q̃. s. in ista syon. i. in religione vel eccia si quis debite viterit ⁊ manserit. nunq̃ corrūpit̃ p vicia. nec morit̃ p supplicia. Ideo breuiter de laudibus ⁊ cōditionibus istius syon. s. de statu religionis vel eccie potest dici illud Esa. xlvj. Dabo in syon salutem ⁊ in hierusalem gloriā meā. Vbi aduerte q̃ in ista syon ē vel debet esse locus valde famosus ⁊ virtute plen⁹. s. locus Liberalis collationis. Dabo. Virtualis cognitōnis. in syon q̃ interp̃tat̃ specula. Specialis tuitionis. Salutem. Supernalis coniunctionis. Hierlm. Virtualis laudatōis. gloriā. Dico igitur q̃ hec debet esse locus libere collationis. q̃. s. ibi debēt libere dari ⁊ conferri bñficia. ⁊ libere ministrari sacra. Dabo. q̃si dicat. do gratis. non do si detis. Juxta illud. Gratis accepistis grate date. Mat. x. Thus em̄ qđ libere exit de arbore. multoplus valet q̃ illud qđ cū vinculis ferreis p fractionē corticis extorquet̃. Sicut etiaz de myrrha dicit Pli. Quia ꝓcerto viri eccliastici debent liberalit̃ dare sua bñficia siue elemosinas. ⁊ nō expectare q̃ precibus vel pcijs extorquant̃. vel qđ per symoniam acquirātur. Dabo inquit. Psal. Quis dabit ex syon salutare israel. Sit igitur ibi locus libere collatōis. Qđ est cōtra multos ⁊c. Jnuehe cōtra auaros. ⁊ contra symoniacos. q̃ nō libere dāt immo vendūt. Deinde dico q̃ iste debet esse locus limpide cognitōnis. Syon inquit. qđ interp̃tatur specula. q̃ scz in ista syon debēt esse homines speculatiui. q̃. s. viri ecclesiastici debēt speculari ⁊ circūspicere p se ⁊ p alijs illa que p ertinēt ad salutē. Debent em̄ esse sicut speculatores in exercitu xp̃iano. quia. s. aduentū inimicorū debent p̃uidere ⁊ alijs intimare. Ezech. xxxiij. Fi i hominis speculatorem te dedi domui israel. Sz procerto multi ecclesiastici sic nō faciūt. immo sunt speculatores pulcraz mulierū. Non sic charissimi. Nota in exercitu apum dicūtur alię esse quevice speculatorz fungūtur. ⁊ que pro sui ⁊ exercit⁹ custodia alijs quiescētibus vigilare dicūtur. quod etiaz in grubus dicitur esse notum. Tales igitur debēt esse ecclesiastici in exercitu xp̃iano. quia. s. debent esse vigiles ⁊ speculatiui vt p̃seruēt se ⁊ alios a nociuis. s. ab insidijs infernaliū proditorz. Quod etiam bene designant ⁊ nomē ⁊ locus syon. quia. s. nomen interp̃tatur specula. ⁊ locus altus ⁊ aptus ad speculandū. ⁊ delonge insultus hostiū intuendū. Et hoc est quod videtur supponere in p̃s. vbi dicitur. Circūdate syon ⁊ complectimini eam. narrate i turribus eius. Narrate inquit. s. aduentus ⁊ insidias hostiū. Est igit̃ religio vel ecclesia locus limpide cognitōnis. Syon inquit. ⁊ hoc potissime. quia ibi debet deus diligi ⁊ cognosci. p̃s. Videbitur deus deorū in syon. Denicq; dico iste est locus secure tuitionis. Salutem inquit. quia. s. ibi ⁊ non alibi est salus ⁊ securitas animaruz. Syon em̄ erat pars fortior ⁊ tutior ciuitas. Ideo dicitur de ecclesia. iij. Reg. xix. Dr saluator exiet de mōte syon. vide supra de salute ⁊ salutare. Jnsuper dico q̃ iste ē locus fraterne q̃cionis vel concordis cōiunctionis. quod ostendit̃ cum dicitur hierusalem que interp̃tatur visio pacis. Quia. s. sicut in superiori parte aeris nō fiūt tonitrua nec grādines sic nec in ecclesia vel religione debēt esse litigia nec dissensionū turbines. Vide. s. de hierusalem. vnde in p̃s dicitur Benedicat tibi dominus ex syon ⁊ videas bona hierusalē omnibus diebus vite tue. Est igit̃ locus concordis coniunctionis. Etiam dico q̃ iste est locus solennis laudatōis. Gloriā inquit meaz. Quia. s. in ista syon debet esse gloria. laus. honor ⁊ magnificentia dei. q̃. ad lr̃am in latere montis syon dñs iugiter laudabat̃. sic debet ⁊ in ecclesia. psal. Lauda hierusalem dominū lauda deum tuū syon. Gloriā meam inquit. p̃s. Diligit dominus portas syon super oia tabernacula iacob. Gloriosa dicta sunt de te ciuitas dei. Et vere gloriosa fuerūt dicta. quia ibi fuit dei gloria collaudata. Juxta illud p̃s. Psallite domino qui habitat i syon. annūciate inf̃ gentes studia eius. Jsta est igit̃ ciuitas que vt dictum est est locus.

Letus.	Dr ipm diligat patet in p̃s. vbi dr. Diligit dñs portas syon.
Quietus.	Dr ipm eligat patet in p̃s vbi dicit̃
Tutus.	Elegit dñs syon. q̃ etiam ipm habitat. patet in p̃s. vbi dicitur
Clarus.	Mōs syon in quo habitasti in eo. q̃ insuper ipm cōseruet ꝓz

Et ideo istis. rationibus istū locū dicit̃ deus

Diligere.	in p̃s. vbi dr. Deus saluū faciet̃ syon ⁊ edificabūt̃ ciuitates iude
Eligere.	Sed adhuc ꝓcul dubio ⁊ p certo p̃s eccia vel religio nō vi
Habitare.	det̃ bodie talis syon. q̃ procul dubio bodie in ea nō sunt ꝓ
Conseruare.	dicte q̃nq; vtutes. ⁊ potiꝰ loco q̃nq; vtutū ē ibi q̃ntuplicitas vicioz. Uñ ꝓcerto sic bodie video. ibi sūt bodie isti. s.

Superbia tumentes.	Dico q̃ ibi est bodie copia hominū supboz. vñ Esa. iij. Eleuate sunt filie syon ⁊ ambulauerūt extento collo. Et nota q̃
Fallacia pallentes.	
Pigricia torpentes.	
Cultura dei spernētes.	
Mūdi bona vellētes.	iste dicit̃ filie ⁊ non filij. p eo quasi ipsi sunt quasi femine effecti. ⁊ per carnalitatez ⁊ inconstantiam ad femineitatem deduci. Item ibi est copia hominū deceptorz. s. hypocritaz. Unde Esa. xxxiij. Cōteriti sunt in syon peccatores. possedit tremor hypocritas. Item est ibi copia hominū torpentiū et pigroz. Uñ Esa. lij. Solue vincula colli tui captiua filia syon. Item ibi est copia hominū dei cultum contemnentiū ⁊ lascivoz. quia scz nec deo dignātur diuinū officiū celebrare. Treñ. j. Vie syon lugent eo q̃ non sit q̃ veniat ad solennitatē. Item ibi est copia boim crudeliū ⁊ iniquoz. q̃. s. nō faciūt cōsciam acquirere per extorsionē auaricie vl rapine. de q̃ Mich. iij. Ue qui edificatis syon in sanguinibus ⁊ hierusalem in

iniquitate. Non sic charissimi q; ꝓcerto syon inferior. vt dictum ē. s. ecclesia debet esse locus saluatonis. ⁊ hoc ē ꝓmū principale. Secūdo dico principaliter q; est syon superior que est status refectionis. ⁊ ista est ciuitas paradisi vbi est salus ⁊ refectio beatoꝝ. Ista ēm est syon superior

Vbi apparet dei magnitudo
Vbi eminet dei celsitudo.
Vbi abūdat laudis gratitudo.
Vbi fulget luminis limpitudo.

De magnitudine dr in ps. De⁹ in syon magn⁹.
De dei celsitudine dr in ps. Ego aūt constitut⁹ sum rex ab eo super syon montem sanctū eius. De laudis plenitudine dr Esa. xxxv. Veniet in syon cū laudibus. De luminis limpitudine dr in ps. Videbitur deus deoꝝ in syon. Est ergo syon superior locus refectionis seu ꝓmotōis

Tercio dico q; inuenīt syon interior que ē locus deuotionis. Et sic per syon intelligīt anima sancta. vbi. s. deus spūaliter cōmorat. ⁊ que deū mentaliter contemplat. Iuxta illud Joel. iij. In syon dñs cōmorabit. Quarto ꝑticipaliter dico q; ē syon exterior q̄ est locus defensionis. Et sic ꝓcerto dico q; per syon intelligīt beata virgo a qua et in qua omnis homo potest defendi ⁊ saluari. qui ad istum locū per spem voluerit fugere ⁊ ibi per deuotoem morari Ideo docet in psalmis. Circūdate syon et complectimini eam. Ista est ēm syon spūalis in qua de⁹ ꝓsonaliter habitauit. Quā cordialiter illustrauit. Quā domin⁹ mirabilit adamauit. ⁊ quā domin⁹ specialiter dedicauit. Beata ēm

Beata ēm virgo ⁊ etiam q̄libet sancta ꝓsona sicut in scriptura patet a deo
Spūaliter habitatur.
Cordialiter consolat.
Efficaciter adiuuat.
Supnaliter adamatur.
Specialiter dedicat.
Virtualiter roborat.

Deus ēm ē istius syon spūaliter habitator. Joel. iij. Ego dñs deus vr habitās in syon. Itē ē istius syon amicabilis cōsolator. Esa. lj. Consolabit de⁹ syon Item est isti⁹ syon ꝑmptissimus adiuuator. ps. Diligit dñs portas syon. Item ē istius syon supnaliter adamator. Zach. viij. Zelatus sum syon zelo magno. Item est illius syon specialissimus dedicator. ps. Elegit deus syon. Item ē istius syon virtualissim⁹ roborator. q; ipse dicit. j. Pet. ij. Ponā in syon lapidē angularem. q; s. deus semp adiuuat roborat ⁊ fortificat personā sanctā. ⁊ maxime virginē gloriosam. ⁊ ideo de ipa dr Esa. xxvj. Urbs fortitudinis nostre syon. saluator ponet in ea murus. Ista igit ad syon ptinēt q̄ dicta sunt. ⁊ sic de syon sufficit ꝯtū ad oēs partes.

Sitis. sitire.

Cū sitis nihil aliud sit q̄ bibēdi appetit⁹ ex interiori calore causatus. Possumus notare q; tam in bono q̄ in malo sitis diuersimode sumīt in scriptura. vñ nota q; inuenīt Sitis

Amoris charitatiui.
Ardoris inflamatiui.
Doloris maceratiui.
Feruoris cōcrematiui.
Dulcoris delectatiui.

Prima signat desideriū hominū ꝓfectoꝝ. de qua dr in Psal. Sitiuit anima mea ad deū fontem viuū. Secūda designat desideriū malignoꝝ. de quo i ps. Esurientes ⁊ sitientes anima eoꝝ in ipsis defecit. Tercia denotat suspiriū ⁊ indigentiā miseroꝝ. de qua Ro. xij. Si esurierit inimic⁹ tu⁹ ciba illū. si sitit potum da illi. Quarta denotat supplicīū damnatoꝝ. q; pena valde grauis est sitis excessiua. vñ de anima pōt dici illud Ozee. ij. Ponaꝝ eam quasi solitudinē. ⁊ statuā eā velut terrā inuiā. ⁊ interficiam eā siti. Quinta vo significat appetitū beatoꝝ. q̄ scz quantoplus deū vidēt. tanto amplius ipm sitiūt ⁊ cupiūt. vñ Eccl. xxiij. Qui edūt me adhuc esuriēt. ⁊ qui bibūt me adhuc sitiēt. De duplici ergo siti bona ⁊ mala in genere aliq̄d specialiter ē tractandū. Dicamus ergo q; est sitis beatoꝝ. que ē virtuosa. ⁊ ista ē. p; dubio sitis illa qua sancti sitiūt. desiderāt ⁊ cupiūt omne bonū. Nota onager intantū diligit aquā claram. q; licet multū sitiat nūq̄ vult bibere. dato q; inueniat aquā turbidā. immo sitim suā dicīt tolerare quousq; reperiat aquam puram. Vō etiam videtur supponere dauid in ps. cū dicīt. Expectabunt onagri in siti sua. vide. s. de expectare. Sic vere homo naturaliter sitiat ⁊ appetat aquam purā. s. deū ⁊ bona spūalia ⁊ eterna. nūq̄ ꝓcerto debet aquā turbidam. s. delectabilia bonoꝝ temꝑaliū bibere. nec ex illis sitim sui desiderij refrigerare. ⁊ potius ipm deū ⁊ bona eterna vsq; post istam vite miseriam expectare. d. in ps. Sitiuit anima mea ad deum fontem viuū quādo veniam ⁊ apparebo ante faciem dei Ubi aduerte q; tria sunt principaliter sitienda ⁊ toto desiderio appetenda. vicz Stabilitas desiderij. Fecūditas refrigerij. Nobilitas ministerij. Primā sitim ꝓuocat gra. Sitiuit inquit. a. m. ad deuz. Secūdā ꝓuocat gloria. ad fontem viuū. Terciam ꝓuocat patria. quādo veniā ⁊c. Igitur sitiamus gratie societatem. glorie satietatem. pīe securitatem. Dico ergo primo q; nos debem⁹ sitire dulcem societatem que fit a gratia. ad deum inquit. Sponsa ēm desiderat ad sponsum suū attingere. ⁊ ipm amplexari personaliter ⁊ tenere. sic anima debet deuz amplexari per charitatem. tenere ⁊ attingere per gratie societatē. ad deū inquit. Ad deū. n. significat dependentiam ad terminū ad quem. Ām ipe deus dixit Joban. vij. Qui sitit veniat ad me ⁊ bibat. s. aquam vite gratis. Quādo ēm homo sitiēs nō pōt inuenire aquā solet quādoq; temꝑare sitim suā cū malogranato. vel cum lapide candi in ore posito quousq; per aquā penitus satietur. Sic vere q; nos ad ꝑsens non possumus attingere ad fontem glorie sempiterne vbi ē refrigerij plenitudo. necesse ē q; sitim desiderij cordis nostri temperemus cū lapide ⁊ cū malogranato. id ē cū illo qui lapis angularis dicitur. ⁊ qui in scriptura malūpunicū nūcupatur. Unde scriptura dicit Sap̄. xj. Sitierunt ⁊ inuocauerūt te. ⁊ data ē eis de petra altissima aqua. ⁊ requies sitis de lapide duro. ad deum ergo. ps. Sicut cervus desiderat ad fontes aquarum. ita desiderat anima mea ad te deus. Debemus ergo sitire dulcem societatē que fit a gratia. ad deum inquit. Secūdo debemus sitire plenam satietatem q̄ fit a gloria. fontem inquit viuū. Ceru⁹. s. sitiens non bibit in riuulo. immo currit ad fontem vbi satiet ad plenū. Sic ⁊ non non debemus bibere in riuulo bonoꝝ mūdi. quia ibi non est requies sitis nostre. quia. s. de aqua ista dicitur Joban. iij. Qui bibit ex hac aqua sitiet iterū. quinimmo debemus ꝓperare ad fontem viuū glorie paradisi qui ad plenū refrigerat ⁊ satiat cor humanū. Unde Joban. iiij. Qui biberit ex aqua quā ego dabo nō sitiet in eternū. ⁊ aqua quam dabo illi fiet in eo fons aque salientis in vitam eternam. Unde breuiter de temꝑamento isti⁹ sitis dicitur Apoca. vij. vbi loquitur de beatis. non esurient neq; sitient amplius. neq; cadet super eos sol neq; vllus estus. quoniā agnus qui ē in medio throni reget eos ⁊ deducet eos ad fontes aquaꝝ ⁊c. Igitur sitiamus plenā satietatem que fit a gloria. Tercio dico sitiamus tutā securitatem que fit in patria. quādo inquit veniam ⁊ apparebo ⁊c. Sicut ēm peregrinus valde sitit ⁊ appetit reuenire ad patriam. Miles bannitus de curia valde desiderat reuerti ad regis presentiā. Mulier repudiata valde cupit redire ad viri grām. Sic homo qui in Adam de patria paradisi fuit bannitus ⁊ in hoc mūdo relegatus ⁊ peregrinatus. ⁊ dei regis ⁊ viri sui presentia destitutus. valde debet sitire ⁊ appetere q; ibi sit iterum restitutus. quādo inquit veniam ⁊ apparebo ante faciem domini. Ita faciebat absalon qui bannitus ꝓpter fratricidiū dicebat ioab. ij. Reg. xiiij. Obsecro ergo vt videaz facie regis. q̄n ingt veniā. vñ de isto desiderio ⁊ de ista siti veniendi ad patriā dr Apoc. xxij. Sponsus ⁊ sponsa dicūt veni. ⁊ q; sitit veniat. ⁊ q; vult accipiat aquā vite gratis. Sic igit patet quō sitienda est bonitas beatoꝝ q̄ est virtuosa. q; procerto bonoꝝ ē sitire bona. j. Coꝝ. iiij. Esurimus ⁊ sitimus ⁊ nudi sumus. quia sicut dicitur Matth. v. Beati qui esuriūt ⁊ sitiūt iusticiam q̄m ipsoꝝ ē regnū celoꝝ. Sed adhuc dico q; ē sitis maloꝝ q̄ ē vicīosa. Malī. n. semp sitiūt et desiderāt mala. Situla ēm serpēs est quē q; momorderit siti perit. Sic diabolus postq; hoiem peccato mortali inuenenauerit facit eū taliter per mala desideria sitire. q; eternā mortem solet incurrere ⁊ sentire. ⁊ de talibus sic mortis dicat illud Ezec. xix. Transplantata in desertū in terra inuia ⁊ sitienti. Et ideo nota q; mali sitiūt.

Sitiūt ergo auari facultatem diuitiarum. Sicut ēm draco animal sitibundum sitit sanguinē elephantis. ⁊ cognoscit eum esse melancolicum ⁊ frigidum. ꝓpter quod contra eū solet pugnare ⁊

Diuitias ⁊ facultates.
Delicias ⁊ voluptates.
Eminētias ⁊ dignitates.
Violentias ⁊ feritates.

sanguinē eius bibere et haurire. Sic auari sitiūt pauperū sanguinē ⁊ substantiā tpalem. ut os ēm impetūt ad terraz id est ad miseriā trahunt. ⁊ eoz diuitias viuis et rapinis edūnt. Et de hoc Job. v. Cui⁹ messem famelicus comedet. ⁊ ipm rapiet armatus. ⁊ bibent sitientes diuitias ei⁹.

Item sitiūt luxuriosi voluptatē deliciarū. ⁊ de istis dicitur. Esa. l. Cōputrēscēt pisces sine aqua ⁊ morient in siti. Nota quō dicūtur pisces sicut supra i titulo suo. Pisces ēm nunq̄ vident posse satiari aqua. ipam ēm semp bñt in tus et extra. ⁊ sic et isti deliciaz ꝛc. Fons ēm deliciaz est fons tantali. quia est in aqua vsq; ad os: ⁊ tamē nunq̄ satiatur. imo perpetuo est in siti. Job. xxiij. Calcatis torculariōus sitiūt. Itē sitiūt ambitiosi vanitatem eminētiarum. Isti ēm sunt sicut draco q̄ tanto ardore sitis vrtur. q̄ totū mare nō potest eū refrigerare sufficiēter. ⁊ iō surssum volat ad vela nauiū vt refrigeret sitim suam. Sic isti non possunt satiari beneficijs vel officijs. ⁊ ideo ad vela nauiū. i. ad alta culmina dignitatū semp nitūtur volare. vt sitim sue ambitōis valeant satiare: ⁊ ipam vento inanis glorie recreare. vnde de ambitiosis pōt dici illō Esa. liij. Ascendet quasi radix de terra sitienti. Item seditiosi sitiūt feritatē violentiaz. Multi ēm sunt sicut leo semp vindictā et sanguinē sitientes. ⁊ oppressionē boim appetentes. de q̄bus Esa. xxv. Spūs robustoz sicut turbo impellens parietē: ⁊ sicut estus in siti. Et tales potissime sūt nostri moderni nobiles. q̄ sēp sunt p appetitū rapine sitibundi. Iuxta illud Esa. v. Nobiles interierūt fame multitudo eius siti exaruit. Ista est igit quadruplex sitis q̄ inflāmat et fatigat peccatores. Nam sicut ebriosi sitiētes tātum bibūt: q̄ quicq̄d habent expendūt. Sic peccatoz siti ti maloz desideriōz accensus: bibit ita ad plenū iniq̄tatē q̄ ipe perdit glīe et gratie bonitatē. ⁊ paradisi etiam habitationē seu ciuitatē. Judith. vij. Fatigati siti tradent ciuitatem suam. Et sic ergo ptz q̄ est sitis mala et viciosa. ⁊ ē sitis bona ⁊ vtuosa. Sufficit de siti. vide supra de fame.

Sobrius. Sobrietas. Cum sobrietas nihil aliud est q̄ tēperantia. Vt citare possum⁹ breuiter. q̄ in trib⁹ principaliter sobrietas ⁊ tpantia ē habēda. Debet. n. bñ

In sensu ne nimiū presumam⁹. De sobrietate enim
In actu ne nimiū effluamus. sensus dicit Rom.
In victu ne nimiū excedamus. xij. Nō plus sapere q̄ oportet sapere: sed sapere ad sobrietatē. De sobrietate actus scz operū et verboz pōt dici Eccl. xxxj. Infirmitas carnis sobriam facit animaz. De sobrietate vō victus abi scz atq; potus: potest dici illud Eccl. xxxj. Equa vita hominib⁹ vitā in sobrietate potatū. Talem q̄ sobrietatē triplicem debent homines habere: ⁊ a cūctis rebus supfluis abstinere Iuxta illud. j. Tym. v. Nos q̄ dici sum⁹ sobrij simus. Unde etiam notandū. q̄ sm scripturā q̄nq; genera boim ꝓcipiūtur sobrietatē bre. vicz.

Prelati vt debite possint principari. De sobrietate ēm prelatorū dicit. ij. Tymoth. iij. Ubi
Religiosi vt attente possint cōtemplari.
Viri series vt discrete possint meditari.
Viri iuuenes vt astute possint famulari.
Mulieres vt pudice possint cōuersari.

scopo apostolus loq̄tur sic. Tu vō vigila. in omnibus labora. opus fac euāgeliste. ministeriū tuū imple. sobrius esto De sobrietate religioso⁹ dicit. j. Pet. v. Fratres sobrij estote ⁊ vigilate. De sobrietate senū dicit Tytū. ij. Admone senes: vt sobrij sint. De sobrietate iuuenū dicit similē Tytū. ij. Juuenes similiter hortare vt sobrij sint. De sobrietate mulierū dicit. j. Tymo. iij. Oz oportet esse mulieres pudicas. sobrias. ⁊ fideles in oibus: vt sic generaliter de omnibus istis dicat illud. j. Pet. j. Sobrij et pfecti sperate i eaz que offertur vobis gratiam. Nō allego exempla: nec alīs prosequor: sed vide supra de abstinentia. ⁊ de ieiunio. vbi est illa auctoritas prosecuta. ministeriū tuū imple. sobrius esto. ⁊ sic sufficit.

Societas. Socius. Nota q̄ societas est plurū psonaz pūcta cōitas. Est aūt societas bona et mala. acceptāda et refutāda. frequntāda ⁊ fugiēda. vez. q̄ supra i loc⁹ plurib⁹ de societate et fedele ē tractatū. vt supra de amicicia ⁊ conuictione. ⁊ de pgregatione. ⁊ de simul ⁊ de pariter. ⁊ in titulis similib⁹. Ideo de societate in breuiloqo est loquēdū maxime q̄ nomen societatis est rarū in scriptura. nihilominus tamen inuenitur societas multiplex. vicz societas

Unita virtuose. Prima est societas hominū p
Juncta viciose. fectoz̄ que est laudabilis. Secū
Stricta dolorose. da est societas hominū perfectoz.
Uincta dulcorose. que est horribilis. Tercia est societas hominū damnatoz. que est tristabilis. Quarta ē societas hominum saluatoz. que est letabilis. Prima societas est desideranda. s. societas bonoz et sociabilitas et affabilitas cū eisdem. de qua dicit Prouerbi. xviij. Qz vir amabilis ad societatē magis amicus erit q̄ frater. Secūda societas est vituperāda. scz societas maloz. de q̄ Job xxx. Frater fui draconū et socius strutionū. Tercia societas est considerāda. s. societas reproborum. De qua Job xvij. vbi de dyabolo dicit. q̄ habitent in tabernaculo ei⁹ socij eius q̄ non est scz dyaboli. Quarta societas est remuneranda. s. societas bonoz vel beatoz. De hoc. ij. Cor. j. Sicut passionū socij estis. ita et cōsolationū eritis. Igit tur in genere de bona ⁊ mala societate ē aliquid dicendū. Et dicamus de societate bona q̄ sūmopere est querēda. Valde ēm est vtile homini se bonis socijs iūgere. ⁊ se bonis hominib⁹ copulare. Cupriū ēm ductum et rubeū. si diuitro liquefactū bulliat ductibile et clarum efficit. ⁊ a rubore et fragilitate aliqualiter immutat. Sic vō homo q̄q̄ sit p carnalitatem rubeus. ⁊ p obstinationē durus: ⁊ p impatientiam fragilis ⁊ impur⁹. si tamē nitro. i. bonis ⁊ claris psonis adiūgat. solz immutari ⁊ tempari. ⁊ a suis malis conditionib⁹ alterari. ⁊ in bonis si ipas habeat cōseruari. Exemplū babem⁹ de saul. ⁊ seruis eius. q̄ q̄uis prophetie spiritū nō haberēt. imo ad psequendū dauid i mōlo ꝓpositō essent. Dicit tamen. j. Regū. xix. Qz venientes ad cuneū prophetaz: ceperūt cum eis ꝓphetare: ⁊ conditionē propriā alterare. Unde de saul dicit. j. Regum. x. q̄ mutat⁹ est in virū alterū. qñ scz venit ad ꝓphetarū cuneū Item de ramo siluestri olive domestice inserto. i. de malo homine p bonā societatē alterato: dicit aplus Roma. xj. Socius radicis et pinguedinis olive factus es. quasi dicat. sicut surculus radici vel stipiti insert⁹ participat ipsius radicis influentiā ⁊ virtutem. ita q̄ siccari nō p̄mittit. ⁊ potius virtute radicis viret. fructificat et augmentat. Sic ille q̄ adiūgit cum bona societate. participat cū ipsius bonitate. ij. Macha. v. Particeps malo⁹. fiet postea socius bonoz̄. vt sic q̄libet socius dicat illud Apocal. j. Ego iohānes frater vester ⁊ particeps in tribulatione ⁊ regno. Et possumus notare. q̄ illi qui volunt esse socij. debēt omnia cōmuniter habere. Et ideo dico. q̄ isti

Cōmuniter gratiose debent cōuersari. Dico ergo
Cōmuniter amorose debēt amplexari. primo. Qz isti
Cōmuniter seriose debent coaptari. debēt puersari inuicē gratiose. ḡa scz socij teneāt amicabilit ⁊ socialiter se bre.
Cōmuniter vigorose debent fatigari.
Cōmuniter gaudiose debēt prosperari.
Cōiter dico gratiose. Johānes.
Cōmunit amorose. Frater vester.
Cōmuniter seriose. Particeps.
Cōmuniter vigorose. In tribulatione.
Cōmuniter gaudiose. ⁊ regno.

q̄z sicut dicit Prouer. xviij Uir amicabilis ad societatē magis amicus erit q̄ frater. et hoc ostendit cum dicit. Johānes. q̄ interptat in quo ē gra. Unde supra de Johanne. Nō est ptraistos q̄ in societate se nō exhibent nec amicabiles nec benignos. Secūdo dico. q̄ isti debēt copulari inuicem amorose. Frater inqt. Frēs ēm debēt eē. i. fraternaliter se diligere. sicut ⁊ alia bruta socios suos diligūt ⁊ cognoscūt. sicut de bobus et equis plurib⁹ est exptum. Unde supra de fratre. j. Macha. viij. Quare grauasti iugū sup amicos nostros ⁊ socios iudeos. q. d. illi sicut socij sunt et amici. Cui⁹ tamen in multis ptrariū inuenit. Tercio dico. q̄ isti debent coaptari inuicem seriose. Particeps inqt. Quia vicz ad socios ptinet q̄ sint eiusdem similitudinis ⁊ paritatis. q̄z scz non decet socios esse diuersi status ⁊ gradus. Unde Eccl. xiij Dimitte nō te ne socius fueris. Et ibidem. Omnis nō sibi simili sociabit. particeps inqt. Quarto dico. q̄ isti debent se

tigari inuicem vigorose. in tribulatione ingt. Quia scz illi qui sunt in vna societate: debent simul esse in laboze z ad uersitate. quia scz alij nō debent viuere in solatio. z alij in laboze z supplicio. Quia sicut dicit. ij. Coz. j. Si fuerim⁹ socij passionū: erimus et consolationū. Quinto dico. q̄ ista debēt ꝓsperari inuicē gaudiose. Et regno inquit. Per regnū em̄ ꝓsperitas intelligit i qua debēt esse ꝑticipes socij sicut ꝑticipes in laboze. Mat. xxv. Percipite paratum vobis regnū. vnde Eccl's. iij. Melius est duos esse simul q̄ vnū. habent em̄ emolumentū societatis sue. si vn⁹ ceciderit ab altero fulcietur. z si simul duo dormierint fouebūtur mutuo. Ista tamen sunt cōtra multos malos socios q̄ bene volūt cum alijs: imo pre alijs gaudere. z tamen cū alijs nolūt laborare. volūt soli ꝑpere ꝓspera. z tamen nolūt sentire aspera. volūt habere societatis emolumentū: & nullum recipe nocumentū. De quo dicit aug⁹ Oz multi volūt gaudere cū sanctis. z tribulatōnes mūdi nolūt sustinere cū ipis. Mō sic: & fm eūdem. Si nūc laborabimus z cōregnabim⁹. Habeam⁹ igitur ista q̄ntuplicē conditionē. z sic erimus socij competentes. Et sic patet q̄ dictū est aliq̄d de societate bona. Patet ē q̄ societas bona debet frequentari. q̄ sicut videm⁹ alia domestica in societate viuūt. z se inuicem diligunt z cognoscūt. q̄ sicut dicit Judith. xvij. Ille popul⁹ q̄ in remotis solitari⁹ habitabat. z cuz nullo hoim societatem habebat. fuit a tribu dan depopulat⁹. z bonis omnibus viduatus. Et breuiter multa mala eueniūt solitarijs z singularib⁹ que nō eueniunt socialib⁹. Ut breui⁹ concludam. verū est verbū Senece dicentis in epla. Oz nullius boni sine socio iocunda est possessio. Sed adhuc dico. q̄ inuenit societas mala. q̄a sunt socij

Litigiosi. De litigiosis. i. de murmuratoꝛibus z querulosis. iracundis et litigiosis dicit
Proditiosi. Job. xxx. Frater fui draconū z socius strationū. De ꝓditiosis q̄ scz tm̄ se socient hominī in ꝓsperitate. z statim ipm̄
Raptores. dimittūt in aduersitate. Poeta. Fronte capillata post est occasio calua. Et Eccl'. vj. Est amic⁹ socius mense: & non pmanebit in die necessitatis. De desidiosis q̄ scz volūt quiescere z societatis onera nō sufferre pōt dici illud predictū Judicū. xvij. q̄ cū nullo hominuz habeant quicq̄ societatis z negocij. De raptoꝛib⁹ pōt dici illud Job. xvij. Predam pollicent socijs tc. De deceptoꝛibus vo dicit Esa. j. Oz principes infideles socij furū. Sufficiat ergo gratia breuitatis. Vide de amicicia. de fraternitate. de pūgere. cōgregare. inter pariter simul. z alijs titulis similibus.

Sol. Cum em̄ sol sit ꝓncipium luminis et calozis. possum dicere q̄ in scriptura in bono sumit et in malo. Unde nota q̄ per solem intelligitur

Conditio regis eternalis. Dico ergo primo q̄ sol
Perfectio viri virtualis. significat regem eternalē.
Cōbustio pene tēpoꝛalis. scz q̄: sol dicit quasi solus
Elatio gloue mundialis. lucens p excellentiā. z iste dicit solus omipotēs. Et de boc dicit Eccl. xxvj. q̄ ipse sicut sol oziens mūdo in altissimis. Sc̄do signat virū vtualem. q̄: scz sol inter z sup oīa coꝛpoza est sūme perfectionis z virtutis. vnde Eccl. xxvij. dicit. q̄ bō sanctus in sapientia manet sicut sol. Tercio signat penam tpalem. q̄a vicz sol habet cōburere et desiccare z etiā affligere coꝛ bumanū. Unde de beatis q̄ ab ista pena sunt liberi: dr̄ Esaie xlix. Mō percutiet eos estus z sol. Et Apocal'. vij. Mō cadet sup eos sol neq; vllus estus. Quarto dico. q̄ designat gloriā mūdialem. q̄: scz sol summe est pulcer et fulgidus. oculoz tamen intuentiū est nociu⁹. sic et mūdi gloria ē delectabilis. z suis amatoꝛib⁹ nociua et dānabilis. vnde Ecclesiastici. xliij. Tripliciter sol exurens mōtes excecat oculos. Et dicit tripliciter ꝓter tria genera bonoz gloꝛie et ꝓsperitatis mūdane que sūt delicie: diuitie. z honoꝛes. de duob⁹ autē primis aliq̄d est dicēdū. Dicam⁹ ergo ꝓio de sole: q̄ signat diuinā conditionē. Deus em̄ ꝑtū ad diuitatē z ꝑtū ad hūanitatē pōt dici sol. Quia sicut sol habet

Claritatem q̄ nō obfuscat. Sic ꝓnldubio xp̄s habuit claritatē sapientie.
Celeritatē que nō retardat. qua p̄dicādo mūdū illuminauit. Eccl. xlij. Sol
Caliditatem q̄ nō refrigerat. illuminās per oīa respexit. Item habuit celeritatē potentie qua mūdū creauit ps. Fecit solem in potestate dei. Item habuit caliditatem amoꝛis p quē mūdū fouit z reformauit. j. Regum. xj Cras erit vobis salus cum incaluerit sol. Item habet et habuit vtilitatē oīs sufficientie qua mūdū ditauit. Eccliastici. xxvj. Sol oziens mūdo. i. ad oim que in mūdo sūt vtilitatem. Item habet et habuit mobilitatē occulte z imꝓceptibilis ꝓuidentie. qua mūdum gubernauit. q̄: scz sicut motus solis non percipit. cū tamen constet ipm̄ valde celeriter moueri. sic motus ꝓuidentie non ꝓcipit. q̄uis oia regendo continue moueat. vnde de sole dicit Eccl's. j. q̄ oritur sol et occidit. z p circulos suos reuertit. girat ad meridiem. et flectit ad aq̄lonem. quasi dicat. deus p suam ꝓuidentiā vndiq; circuit z girat. Et ideo breuiter de isto sole xp̄o z de eius cōditionib⁹ z affectibus pōt exponi illud Joelis. ij. Sol cōuertet in tenebras: z luna in sanguinem vide eam diuisam fm aliū intellectū in sermone. Resplenduit facies eius sicut sol. Ubi aduerte q̄ sicut aliq̄n inuenit

Sol velatus. Sic xp̄s Fuit velat⁹ per carnis assumptionē. Fuit obscurat⁹ p mortis afflictionē. Fuit illuminat⁹ p vi
Sol eclypsat⁹.
Sol illuminatus.
Sol rubricatus. te resumptionē. Erit rubricat⁹ p iudicij ꝓlationē vel correctionē. Iste em̄ sunt quatuoꝛ reuolutiones istius solis xp̄i. s. natiuitas. z moꝛs z vita. z status post moꝛtem. s. resurrectio z ascensio z finalis aduentus ad iudiciū. Dico igit. q̄ iste sol describit ꝑtum ad q̄tuoꝛ in his verbis. Oz tū ad assumptionē carnalis nature Oz tū ad afflictionē moꝛtalis iacture. Oz tū ad resumptionem noue vestiture. Oz tū ad correctōnem dure ꝓlature Primū ꝓbat vigoꝛ imutatus. cōuertet. Secūdū splendoꝛ obscurat⁹. in tenebras. Terciū fulgoꝛ renouat⁹. luna Quartū ardoꝛ inflēmatus. in sanguinē. Dico igitur. q̄ xp̄s sol iustitie fuit imutatus assumendo carnis naturam cōuertetur. Cōuerti em̄ nihil aliud est q̄ mutari. Et iō ipse dicit cōuersus q̄n in boiem est mutatus. Ista em̄ fuit conuersio nō per se: & per accidens. nō simpliciter: sed fm q̄d non in toto: & in tanto. q̄uis em̄ sol nō mutetur nec cōuertatur formaliter aut realiter. mutat tamen z cōuertit superficialiter et localiter. q̄: scz q̄n velatur nubib⁹. tūc mutat in colozū varietatem. q̄n vo de oriente in occidentē ꝓgreditur: tūc mutatur ad locozū diuersitatem. Sic ve charissimi: dei filius q̄uis in se sit imutabilis et etern⁹. Juxta illud Malach. iij. Ego dns qui nō muto:. Quādo tamen nubibus. i. puris et sanctis carnib⁹ fuit vestit⁹: tūc fuit visus superficialiter mutatus. z de celo ad terram localit̄ inclinatus. cōuertet. vnde Act. ij. Dabo ꝓdigia in celo sursum: et signa in terra deorsum. Sequit. sol vertetur. Ponesi vis quō elytropia lapis q̄ interptatur solis cōuersio. facit solem cōuerti in sanguineū colozem. Applica. Vide supza titulo de applicare. Figura quomō sol tempe Ezechie regis reuersus est i horologio achaz decem lineis vide eam supza vbi signare vel signū. Ista aūt puersio fuit facta in ortu solis istius. i. in natiuitate z incarnatōe dei filij. Sol em̄ ad litteram in ozu suo apparet alteri⁹ coloꝛ q̄ sit fm rei veritatem. Possum⁹ ergo notare q̄ in isto ortu facte sunt mirabiles cōuersiones. videlicet.

Humilitas cōuertit in sublimitatē. Oz em̄ tūc puer
Maternitas ꝓuertitur in virginitatē. sa in sublimita-
Deformitas cōuertitur in formositatē. tem fuerit humi
Diuersitas cōuertit in concorditatē. litas apparuit i

pastoꝛib⁹ et gentilib⁹. q̄bus fuit ista natiuitas plus q̄ magnis boibus reuelata. cū tm̄ a iudeis reputarent̄ viles bumiles et dejecti. Et de boc dicit Hester. xj. Sol ozt⁹ est z būiles exaltati sunt. Item q̄ tūc in virginitatē cōuertatur maternitas. ptz ex boc. q̄: vgo et mater Maria simul fuit. Et de boc. ij. Regū. xxiij. Lux auroze. i. virginitas marie oriente sole mane absq; nubib⁹ rutilat. Item q̄ in virtutiz formositatē puertat vicioz deformitas. ptz in p̄. vbi dicit. A solis ozt⁹ vsq; ad occasum ex syon species decoꝛis eius. Oz etiam in concordiā cōuertat diuersitas. patz ex boc q̄ tūc gentiles populi z iudei q̄ semp fuerant contrarij et diuersi. in vnitate fidei sunt ꝓiuncti. pō. Ozt⁹ est

sol et congregati sunt: z in cubilibus suis collocabuntur. Ecce ergo quō isto cōuerso etiam alia sunt cōuersa. conuertet inqt. Tūc em̄ fuit alia claritas solis. alia lune. alia stellarū. j. Cor. xv. Vide eam supra de claritate. Ptz igitur. q̄ hic fuit alterat⁹ assumēdo carnis naturā. Deinde dico de isto sole. q̄ hic fuit eclypsat⁹ sustinendo mortis iacturam. z hoc ostendit cum dicit. in tenebras. Sol em̄ q̄uis in sui existentia semp sit clarissim⁹: in nostra tamen apparentia: qn̄ eclypsat efficit obscurissim⁹. Sol em̄ i nouilunio qn̄q; eclypsim patit. z in exteriori apparentia obfuscatur. Sic xp̄s quia q̄uis q̄tū ad diuinitatē semp fuit lucidus: p mortem tn̄ factus est appareter in humanitate eclypsat⁹. obscurus z pallid⁹. z in nouilunio. i. in nouitate et ortu nostre fidei mortis tenebris obscurat⁹. in tenebris inqt. Joelis. iij. Sol et luna obtenebrati sunt. Sol in quit et luna. i. xp̄s et fides sua. q: sc̄z tūc verificatū fuit illud Ezech. xxxij. Solem nube tegā. z luna nō dabit splendorē suū. q: sc̄z qn̄ sol iste fuit nube. i. mort̄ turbine obscuratus. tūc splendor lune. i. fides fuit in discipulis oīm̄bus excepta Maria v̄gine eclypsat⁹. Mat. xxiij. Post tribulationem dier̄ illor̄ sol obscurabit. Mors em̄ fuit occasus istius solis. q̄ quidē occasus ab ipo sole fuit p̄cognit⁹. p̄s. Sol cognouit occasum suū. In meridie fuit dispositus. Amos. viij. Occidet sol in meridiem. Juxta ir̄m fuit completus. Judicū. xix. Occubuit sol iuxta gabaon. Ad salutē populi fuit cōfectus. Leuit. xxj. Cū occubuerit sol mūdatus vescet sanctificatis. Et tandē per sepulturā fuit pfectus. Thob. ij. vbi de Joseph̄ pōt dici. q cū sol occubuisset abijt et sepeliuit eū. Fuit igit eclypsat⁹ sustinēdo mortis iacturā. in tenebras inqt. Nō etiam bene apparuit in morte sua. vbi sol materialis fuit obscurat⁹. in signum q̄ sol eternalis p mortem fuerat eclypsat⁹. Nō bene figuratū est Apocal. ix. vbi dicit. q obscurat⁹ est sol z aer de fumo putei abyssi. Ad deno tandū q fum⁹. i. inuidia q̄ processit de puteo abyssi. i. de cordib⁹ iudeor̄ fecit solem christū per mortē obscurari. z vite lumine spoliari. Fuit igit vt dictū est eclypsat⁹ sustinendo mortis iacturā. Deni q̄ dico. q iste sol fuit renouat⁹ acq̄rendo vite vestituram Et istud ꝓuldubio fuit in resurrectōe et ascensione: vbi per corpis glorificationē z p eterne p̄latur adeptionem iste sol fact⁹ est lucidus atq; clarus. sicut sol q̄ postq̄ fuit sub nubilo: ad suam tamē reuertit claritatē. z hoc ostēditur cū dicit. luna. Quia sc̄z luna est stella q̄ de claritate ad obscuritatem reducit. z itez de obscuritate ad claritatez reducit. z de vetustate ad nouitatez renouat. signās istū qui primo p immortalitatē erat clar⁹. tandē fact⁹ est mortalis z obscur⁹. finaliter tamen in resurrectōe et ascensione ad immortalitatē extitit renouat⁹. et claritate glie perpetuo illustrat⁹. luna inqt. Unde de xp̄o dicit deus pater illud p̄s. Thron⁹ eius sicut sol in conspectu meo. sicut luna pfecta in eternū. z testis in celo fidelis. vt etiam possimus dicere illud Esa. lx. Nō occidet amplⁱ vltra sol tu⁹? z luna nō minuet? Fuit igit iste sol renouat⁹ acq̄rendo vite vestituram. Insup dico de isto sole. q iste erit inflāmat⁹ exercendo mūdi prelaturam. sc̄z in iudicio vbi ipe erit rigidus z seuer⁹. qd̄ ostendit cum dicit. in sanguine. Quia sc̄z iste erit tūc totus feruid⁹ z sanguine⁹ per iusticiā z rigorem. Sol em̄ q̄ est in medio orbis. s. in p̄cto meridiei. solet esse feruētissim⁹. sic xp̄s q̄ in medio celi z in medio terre sc̄z in iudicio apparebit. z q̄ se in valle iosaphat: q̄ est in medio mūdi demonstrabit. vbi sc̄z mūdū iudicabit et mediabit. tūc dico p rigorem. iusticie erit feruid⁹. z condemnando peccatores sanguine⁹ z seuerus. Nō bene figuratū fuit Apocal. xvj. vbi dicit. q datū fuit soli affligere homies estu et igni. et estuauerūt homies estu magno. et blaspbemauerūt deū. Sol em̄ feruore suo in estate q̄ndo est in leone solet herbas siccare. que tēpore veris contigerat reuirere. Sic xp̄s in illo feruore iudicij vir ferus z leonin⁹ apparebit. p̄tōres siccabit. z virorem ꝓsperitat̄ qua in mūdo viruerant deuastabit. Jaco. j. Exort⁹ est sol cuz ardore suo z arefecit fenū. z flos eius decidit. z decor vult⁹ eius deperijt. Sic igit patet quō sol iste signat diuinam conditōem. qd̄ est primū principale. Secdo principaliter dico. q sol designat virtualem perfectōem. Et sic dico q p solem pōt intelligi homo iustus qui ad modū solis habet calefacere per charitatem. habet illuminare p doctrine veritatem. z p exemplor̄ bonitatem z honestatē Sol em̄ nunq̄ perdit lumen suū. sic nec iust⁹ gratiam. Et breuiter sicut sol pseuerat semp infra ambitū celi. sic iusti semp manent p gratiam infra ambitū ecclesie sponse dei. Juxta illud Josue. x. Stetit sol in medio celi. Ubi aduerte q sol habet quatuor conditōes. quas debēt habere generaliter viri iusti. Sol est ꝓpetu⁹. stetit. Sol est ꝓspicuus vel assidu⁹. sol. i. sol⁹ lucens. Sol est planetarū medi⁹ vel parduus in medio. Sol est elementis alti⁹. celi. Sic v̄e iusti debēt habere

Jgit dico. q iust⁹ debet habere duracionis longitudinez

Longitudinem in duratōe. stetit.
Limpitudinem in cognitōe. sol.
Rectitudinē in intētione. in medio.
Celsitudinē in affectione. celi.

perpetuo⁹ manet in eadem q̄litate. nunq̄ em̄ amittit ꝓprie essentie quantitatē nec ꝓpriū luminis claritatem. nec sui mot⁹ cōtinuitatem. Sic v̄e nec vir iustus lumen gr̄e perdit: ꝙ per diligentiam semp currit. z p perseuerantiā in bono sp manet z existit. vnde Esa. lx. Non occidet vltra sol tu⁹. stetit inqt. j. Paral. xxij. In domo iuramenti stare fecit solem suū. Nō tn̄ ē contra multos: nō soli ꝙ lune cōparandos. q̄ q̄uis aliq̄ndo habeant ꝓseuerantie stabilitatē: nō habent tamē duram bilem. imo statim vertūtur ad desistentie mobilitatē. Juxta illud Eccl. xxvij. Nō sanct⁹ in iusticia manet vt sol. stultus aūt vt luna mutat. Nō sic iust⁹ charissimi. q: semper vt dictū est: est durationis longitudinē faciens. Juxta illud Josue. x. c. Sol contra gabeon ne mouearis. Item iste debet habere cognitōis limpitudinem. sol inqt. q: sc̄z quasi sol⁹ lucens. Solus dico. s. per excellentiam. Quia p certo sicut sol lucet interi⁹ et exteri⁹. intantū etiam q̄ lux ipius illuminat totū mūdū. Sic iust⁹ lucet interi⁹ p discretionem z sapiam. z p fidei veritatem et sciam. exteri⁹ autē lucet p honestam apparētiam. z p bonor̄ exemplor̄ redūdantiā. Et ideo q̄tum ad primū: ipe illuminat alios docēdo z predicando. Et q̄tū ad scd̄m. exemplū vite p̄bendo et ostendēdo. j. Mach. vj. Refulsit sol in clypeos aureos et ereos z resplenduerūt montes ab eis. Eccl. xlvij. Quid lucidi⁹ sole z hic supra solem. Jsta tn̄ sunt cōtra multos. qui sc̄z nec discretōe nec puersatione sunt splendētes. Sicut em̄ lune interpositio obscurat solem et eam facit eclypsari. nubiū etiam oppositio ip̄m aut totaliter impedit aut alteri⁹ colorꝫ ostendit. Sic v̄e charissimi: nubes carnalis būiditatis. z luna fluxibilis z mutabilis ꝓsperitatis. facit multos turbidos z obscuros z lumine scientie et honeste apparentie denudatos. Apocal. vj. Sol fact⁹ est niger sicut saccus cicilin⁹. Non sic: ꝙ habeat homo iust⁹ cognitionis limpitudinem. sol inqt. Tercio dico. q iust⁹ debet habere intentōis rectitudinē. qd̄ ostendit cuz dicit. in medio. Medium em̄ rectitudinem designat. q: illud qd̄ medium est nō declinat ad dexteram nec ad sinistram. Sol etiam in medio planetar̄ dicit esse situs. Et ideo dicit q iste alios planetas in suis modulationib⁹ cōcordare facit sicut corda media instrumenti. Sic v̄e charissimi viri iusti vel iust⁹: z maxime iustus ꝓlat⁹ debet mediū z iusticie tenere rectitudinem: z in medio alior̄ p iusticiam incedere. z alios sicut mediator ad cōcordiā reducere. z ipsos in pace z concordia retinere. Et sic talis dicetur sol iusticie a deo datus z ordinat⁹ ad iustum regimen alior̄. p̄s Justicia eius sicut sol in conspectu meo. z Malach. iij. c. Timentib⁹ nomen meū orietur sol iusticie. in medio inqt vnde Job. xx. dicit. Or stetit iesus in medio z dixit discipulis suis. pax vobis ꝛc. Vide supra de medio. Habeat igitur homo iustus rectitudinē intentionis. Itē iustus debet habere celsitudinē affectionis. celi. Quia sicut sol sursum persistit. nunq̄ vo ad terram puenit et descendit. Sic iustus semp debet mentaliter in celo morari: z nunq̄ in terra seu terrenis mentaliter cōuersari di. Phyl. iij. Conuersatio nostra in celis est. et Eccl. xxvj. Sol oriēs mūdo in altissimis dei. Sic ergo ptz quō sol significat virum iustum p dictas quatuor rōnes. Et ꝓpter hoc videt q iustus vel pfect⁹ potest cōparari vel figurari in illo filio hominis. q̄ tenebat septem stellas in dextera sua: z ambula-

bat in medio septem candelabroꝝ: cuius facies erat sicut sol in regno patris eoꝝ. Patet igit̄. q̄ sol significat viri iusti perfectionem. Sed adhuc potest dici q̄ sol significat virtutū conditionem. Sol em̄ inquantū seruet significat charitatē. Inquantū splendet signat fidei ⁊ sciētie claritatem. Inquantū cōtinue se mouet signat diligentie sedulitatem. Inquātū lumen suū oīb⁹ exhibet signat largitatem. Inquantū in medio p̄manet signat equitatē. Inquātū sursum residet signat cōtemplatōis sblimitatē. Quia sol. id est diuina gratia est iste sol. qui

Per charitatem seruet.
Per fidei claritatem splendet.
Per diligentiam currit.
Per pietatem influit.
Per iusticiam medium tenet.
Per cōtemplationē sursuz residet.

Oꝛ ferueat p charitatē. patet Jaco. j. Exoꝛ⁹ est sol cum ardoꝛe. Item q̄ splēdeat p veritatē patet. ij. Macha. j. vbi dicit̄. q̄ sol refulsit q̄ prius erat in nubilo. Multi tm̄ dicūt illud Sap̄. v. Sol intelligētie nō est oꝛt⁹ nobis. Item q̄ p diligentiā se moueat: patet Maum. iij. Oꝛtus ē sol et auolauerūt. Et Ecci. xlviij. Retrocessit sol ⁊ addidit regi vitam. Item q̄ per pietatē alios foueat: patet in p̄s. Oꝛt⁹ est sol et cōgregati sunt. supple pauper ad elemosynā accipiendam. Item q̄ per iusticiā medium teneat. ptz Josue. x. Stetit sol in medio celi. Item q̄ sursum p contēplationē resideat. ptz Ecci. xxvj. Sol oriens mūdo in altissimis dei Vel etiā p̄nt iste cōditōes ppetere viro iusto. q. ſ. vir iust⁹

Fertur per charitatem.
Splendet per honestatem.
Se mouet per sedulitatē.
Alios fouet p pietatem.
In medio est p pauptatem.
In celo manet per contem-

plationis sublimitatez ⁊c̄. Concordia sicut in precedenti de sole. Sufficit. Vide quasi in titulis infinitis ⁊c̄.

Solennitas. Cum solennitates fuerint instituite ad deū laudandū. collaudandū ⁊ honorandū. Possuz tamē dicere. q̄ solēnitas sumitur in bono et in malo. Unde nota. q̄ inuenit̄ quadruplex solennitas in sacra scriptura. scilicet.

Interioꝛ. Solēnitas interioꝛ est cōmendanda.
Exterioꝛ. Solēnitas exterioꝛ est celebranda.
Superioꝛ. Solennitas superioꝛ est affectanda.
Inferioꝛ. Solennitas inferioꝛ est detestanda.

Dico primo. q̄ est solēnitas interioꝛ. que debet cōmendari. Et ista ē solennitas spūalis. quā faciūt ỽtutes in coꝛde viri iusti. vbi fides inuitat ceteras ⁊ illuminat: deuotio est sacerdos. honestas ē sacrista. q̄ altaria ornat. oꝛo ỽo est sacrista q̄ campanilia tangit ⁊ pulsat. Et de hoc dicitur in p̄s. Bucc̄ nate in neomenia tuba in insigni die solēnitatis vestre. gratiarūactio tenet librū que cantat et laudat. Secūdo dico. q̄ est solēnitas exterioꝛ que debet celebrari. Et ista ē solennitas sanctoꝛ. iij. Regū. viij. Cōuenit vniuersus ysrael ad salomonē in die solēni. Tercio dico q̄ ē solennitas superioꝛ q̄ debet affectari. Et ista ē solēnitas beatoꝛū. De qua. ij. Paral. xxx. Cōgregatiq̄ sunt in ir̄m multi vt facerēt ibi solēnitatē azimoꝛ. Quarta ē solennitas inferioꝛ q̄ debet detestari. Et ista ē solennitas. gaudium et iocūditas mūdanoꝛ. De qua Esa. j. Solēnitates vestras odiuit aia mea. Vide de festo supra de celebritate.

Sollicitus. Sollicitudo. Nota. q̄ sollicitudo idem est q̄ diligentia seu cura. Unde possum⁹ notare breuiter. q̄ in sacra scriptura inuenitur.

Soilicitudo naturalis. Prima ē mortaliū vniuersoꝛ.
Sollicitudo virtualis. Secūda ē mortaliū ỽtuosoꝛ.
Sollicitudo criminalis. Tercia ē mortaliū viciosoꝛ.

Dico ergo primo. q̄ est q̄dam sollicitudo q̄ est naturalis. Et ista ē illa qua nos sumus naturaliter solliciti et attenti de cōseruatione vite. de euasione pene. de aboꝛ prouisione. ⁊ de moꝛboꝛ curatōe. qō etiam nō solū homines: ſ etiā animalia faciūt ⁊ procurāt. De ista dicit̄. j. Coꝛ. xij. Pro se inuicē sollicita sunt mēbra. Et Math. vj. Crastina dies sollicita erit sibiipsi. Ista tm̄ sollicitudo reprobāt in viris pfectis q̄ ipos retrahit ne solliciti sint de his q̄ pertinent ad salutē. Puer em̄ pro quo pater ⁊ mater continue cogitant: nō debet esse sollicit⁹ q̄d induat seu manducet. satis em̄ parentes curabūt. ⁊ vlterius. q̄ cura pueri nō sufficeret nec valeret. Sed procerto nec bō ⁊ maxime vir perfectus debet esse nimis sollicit⁹ de predictis. Habet em̄ patrem in celis q̄ cogitat et prouidet sup ipsis. Luce. xij. Nolite solliciti esse anime vestre q̄d manducetis. Et sequitur Pater em̄ vester scit q̄ his oibus indigetis. Et ideo sicut pulli auiū nunq̄ sollicitant querere cibum. ſ solum solliciant clamare ad patrem ⁊ ad matrē. qui solliciti sunt p ipsis. Sic nec viri pfecti debent solliciti necessaria q̄rere. ſ in deo sperare et ad ip̄m recurrere ⁊ clamare. Juxta illud j. Petri. v. Om̄ sollicitudinē vestram ꝓiacientes in eum q̄m ipsi cura est de vobis. Ista est ꝑ sollicitudo naturalis

Secūdo dico. q̄ est sollicitudo ỽtualis. Et ista est illa q̄ sancti et iusti sunt solliciti de ptinentib⁹ ad salutem. Exemplo creaturarū que sollicite sunt. ⁊ in cōtinuo motu ⁊ exercitio. de exequēdo officiū qō sibi datū est a nā sicut patz

In celo sollicite currente.
In sole sollicite illumināte.
In aqua cōtinue fluente et refrigerante.

Et sic de alijs. Exēplo etiam boni seruitoꝛis. q̄ valde est sollicit⁹ ⁊ attentus q̄ magistro suo bene seruiat et placeat. Exēplo canis q̄ in multitudine hominū sequens dom̄ suū valde sollicite attendit ne ipsum perdat. Quia ꝓcerto charissimi iusti debent esse solliciti facere officia sua sibi iuncta. Josue. xxiij. Estote solliciti vt custodiatis cūcta que scripta sunt. Et facere deo ⁊ magistro aut dño suo seruicia debita et honesta. vnde Mich. vj. dicit. Indicabo tibi homo q̄d sit bonū. ⁊ q̄d dñs a te requirat. vtiq̄ facere iudiciū. misericordiam ⁊ iusticiaz. ⁊ sollicite ambulare cū deo tuo. Vide eam supra positā ⁊ diuisam in titulo de bonitate. Unde nota. q̄ debem⁹ esse solliciti de multis. vicz.

De faciendo oratiōnem.
De exhibendo compassionē.
De ꝑseuādo pacis vnctionē.
De gubernādo sumptā plationē.

Simus igit̄ solliciti ꝑ alijs orare. Juxta illd Colo. iij. Salutat vos epaphras semp̄ sollicitus ꝑ vobis in oꝛōnibus. Item simus solliciti alios adiuuare. Juxta illud. j. Coꝛinth. xij. Pro se inuicē sollicita sunt mēbra. Item simus solliciti federa conseruare Eph̄. iij. Solliciti seruare vnitatem in vinculo pacis. Item simus solliciti sumpta officia gubernare. Rom̄. xij. Qui p̄est in sollicitudine ⁊c̄. Ista est igit̄ sollicitudo ỽtualis. Tercio dico. q̄ est sollicitudo criminalis. Et ista ē illa qua pcōres sunt solliciti ⁊ attenti de rebus nō ptinentib⁹ ad salutē. ſ. de diuitijs. ⁊ deliciis ⁊ honoꝛib⁹ acq̄rendis ⁊c̄. Contra illud Phyl. iij. Nihil solliciti sitis: ſ oratōnes vestre innotescāt apud deum. Pueri em̄ et fatui magis solliciti sunt de rebus inutilibus q̄ de vtilib⁹. Non em̄ cessant pueri opa puerilia facere. ⁊ circa illa sollicite vigilare. in q̄bus tm̄ nihil ꝓficiūt: sed se ipsos maculāt ⁊ inficiūt. sic pcōres. Tm̄ nō q̄ isti sē solliciti

De carnis voluptatibus.
De mūdi facultatibus.
De negocioꝝ magistratib⁹.

Solliciti sūt de carnis voluptatib⁹. Luc. viij. A sollicitudinib⁹ ⁊ voluptatibus vite eūtes suffocant̄. Item de mūdi facultatibus. de qua Mat. xiij. Sollicitudo seculi et fallacia diuitiarū suffocant ỽbum. Item de mūdi dignitatib⁹. de qua Luce. xij. c. Nolite solliciti esse anie vestre. Et seq̄tur. Nolite tm̄ sublime extolli. Item de negocioꝝ ministratōibus. De hoc dicit̄ est Luc. x. Martha sollicita es ⁊ turbaris erga plurima. vnde etiā de figulo dicit̄ Ecci. xxxviij. In sollicitudine posit⁹ est ꝓpter opus. Sic igit̄ ptz quō triplex inuenit̄ generalit̄ in sacra scriptura sollicitudo. vide in libro de oculo et attentione oculi. Vide ſ supra de exercitio. ⁊ in alijs similibus.

Solium. Nota. q̄ solium ꝓprie dicit̄ vel est sedes seu thronus regalis vel iudiciarie maiestatis. Et possum⁹ breuiter notare. q̄ in scriptura inuenit̄ multiplex solium. videlicet.

Solium eternū. Primū est soliū diuine maiestatis.
Solium internū. Secūdū est soliū mētalis volūtat.
Solium supernū. Terciū est soliū sūme felicitatis.
Solium externū. Quartū est soliū mūdane auctis.

Soliū eternū debet venerari. In solio maiestat̄ sedet deus eternalit̄.
Soliū eternū debet ꝓparari.
Soliū supernū debet affectari. Esa. vj. Vidi dñm se-

Soliū externū debet refutari.

dentē sup solium excelsum.et plena erat omnis terra maiestate eius. In solio voluntatis sedet deus spualiter.vnde de anima sancta dicit Hiere.iij. Vocabit hierlm solium dñi. In solio felicitatis sedent sancti supnaliter.vnde de deo dicit Job xxxvj. Qui reges in solio collocat.qz sez ibi qlibet btūs est rex. In solio vo auctoritatis sedent prelati virtualiter et etiaz tyranni criminaliter.vt de bono iudice vel plato: dicit illō Prouer.xx. Rex q sedet in solio iudicij dissipat oīe malū intuitu suo. Quia sicut dicit Prouer.xvj. Iustitia firmabit soliū. De malo vo iudice vel tyrāno dicit illud Amos.vj. Ve q opulenti estis in syon. Sequit. Qui sepati estis in diem malā.t appropinqtis solio iniqtatis.q dormitis tē. Soliū maiestatis est adorandum.vt dicam⁹ deo illud Esa.lxvj. Vide de habitaculo sancto tuo:t solio glie tue. Soliū voluntatis est pparandum. Esa.xvj. Preparabit in misericordia solium eius. Soliū felicitatis est affectandū. Job.xxiij. Quis mihi det vt videam t vt cognoscā illū t veniā vsq ad soliū eius. Soliū auctoritatis mūdane est refutandū. Jone.iij. Surrexit rex de solio suo t abiecit vestes tē. vide supra de sede sedere.t infra de throno. Sufficit tē.

Solus. Cū solus dicit iste q nec alij est associat⁹ vel pūctus. Possum⁹ dicere q aliqñ soli tudo sumit in bono:aliqñ etiam in malo inuenit. Significat em qñq

Dei subhmitatē inattigibilem.
Justi sanctitatē incōpabilem.
Imperij prauitatē inenarrabilē.
Paupis ptēptibilitatē miserabilē.
Dānator. aduersitatē inestimabilē

Deus em dicit solus. qui superat in oīm q. litate. Unde.ij. Machab.j. Deus creator. terribilis.oīmpotens solus:iustus:t solus prestans. Just⁹ dicit solus.qz se separat a mūdi cōmunitate. Hiere.xv. Solus sedebā quoniā amaritudine repleti me. Peccator dicit solus qz caret dei societate. Eccls. iij. Ve soli qz si ceciderit nō est q subleuet eū. Paup dicit solus:qz caret amicor. fertilitate. Esa.lxiij. Torcular calcaui sol⁹ tē. Dānatus vo dicit solus:qz caret et sanctorū amore et charitate.t totius auxilij securitate. Leuit.xij.c. Quicūq maculatus fuerit lepra solus habitabit extra castra. Dicam⁹ ergo breuiter.q est solitudo pertinens

Ad deitatem.
Ad sanctitatē.
Ad prauitatē.

Primo igitur dico q est solitudo pertinens ad deitatē.quia sez deus dr solus p excellentiā.sicut sol dicitur solus lucēs. Solus em est qz nullū habet parē in diuinitate.nullū equalē in maiestate.nullū socū in bonitate. Excellit em in tantū oīe qđ est:qđ nihil ad eius pfectionem attingit.t ideo sol⁹ pmanet t exist it.pō. Tu es deus sol⁹. Iste em est sicut fenix q est auis sola t vnica in natura.t ideo res si haberē sola.in suo genere plus diligēr q si multipler haberē. Ad em etiam si solus habeē oculus.diligēr⁹ conseruar.si solus filius habeē.meli⁹ adamar.si sol⁹ etiam dūs habeē.meli⁹ seruir t honorar. Hinc est q cū iste sit solus deus.dico q debem⁹ ipm sume diligere.diligenter seruare.t ei būiliter seruire. Luce.iij. Dñm deū tuū adorabis t illi soli seruies. Una em vxor sola vni viro cōiugitur.t si pluribus nupserit adultera esse iudicat. Sic vere aīa que soli deo debet pūgi per fidem t amorem.

Ideo bñ dicit.j. Tymo.j. Regi seculor. inuisibili soli deo tē. Et possum⁹ notare q deus dicit solus q̄tum ad multa.qz sez solus

In potentie fortitudine.
In clementie plenitudine.
In scientie limpitudine.
In bonitatis sanctitudine.
In equitatis rectitudine.
In dignitatis celsitudine.
In eternitatis longitudine.

Dico q q iste sol⁹ potest pctā dimittere. Luce.v. Quis pōt peccata dimittere nisi solus deus? Solus etiā pōt mirabilia facere Psal. Qui facit mirabilia solus. Sol⁹ insup pōt saluare et eripe.j. Reg.x. Sol⁹ de⁹ saluauit nos de vniuersa tribulatōib⁹. Jtē dico q sol⁹ habet clemētie plenitudinē. vñ Apoca.xv. Quis nō timebit te dñe t magnificabit:q tu sol⁹ pius. Jtē dico q hz scie limpitudinē. vñ.iij. Regū viij. Tu nosti sol⁹ corda filior. hoim. Jtē hz sol⁹ bonitat sctitudinē. vñ Mar.x. Nemo bon⁹ nisi sol⁹ de⁹. Jtē sol⁹ hz equitatis rectitudinē. pō. Memorabor iustitie tue solius

Et illud Eccl.xviij. Deus solus iustificabit. Jtē solus hz dignitatē celsitudinē. vñ i pō. Tu sol⁹ altissim⁹ sup oēm terra. Unde eā supra de altitudine. Jtē dico.q sol⁹ hz eternitatis longitudinē.hr sicut dr.j Tymo.vj. Solus hz immortalitatē t lucē inhabitat inaccessibilē. Scdo dico q est quedā solitudo ptinens ad vite sanctitatē. Et ista est illa qua viri iusti t sancti soli q̄q viuere volūt.a mūdi negocijs necnō a tumultib⁹ t solacijs t a vanis hoim pfectus fugere:t soli deo vacare.t a cūctis abstinere.sicut ad hr fecerūt beremite t alij q̄plurimi viri sācti. Nā sicut aues nobiles nō solent societates hoim frequetare:s solū in locis secretis t remotis nidificare t habitare. Sic viri sancti tumult⁹ et plausus nō requirūt:s soli in mentis secreto xp̄o viuere sp volūt. Un etiā vox de celo lapsa legit dixisse btō anthonio. Si vis saluari fuge hoies. Un etiā sanctus vir dauid dicebat in ps. Ecce ego elōgaui fugiens et mansi in solitudine. Et ideo hieremias de seipo dicit Hiere.xv. Solus sedebā qm amaritudine repleti me. Ubi aduerte q talis solitudo

Pacis tranqllitatē solet generare.
Culpe puersitatem solet deplorare.
Morū fecunditatē solet ampliare.

Est igit talis solitudo pacis t trāquillitatis generatiua.qđ ostenditur cū dicit.sedebā. Sedere.n. Motat pacis tranquillitatē.sedebā. Culpe peruersitatē.amaritudine. Morū fecunditatē.repleti me. quietē t trāquillitatē designat.vñ illud Esa.lij. Cōsurge:sede hierusalem: induere vestimentis glie tue. Ille em q solus est nō habz qui eū molestet.t ideo q vite solitudinē quesierūt:in pace et trāquillitate vitā trāsigūt. Treñ.iij. Sedebit solitari⁹ t tacebit:qm leuauit se supra se. Tales potissime debēt eē boni religiosi.q soli habitare voluerūt.i.soli viuere eligerūt et a mūdi tumultib⁹ recesserūt.t etiā soli sine suppl⁹ multiplicatōe p carnis copulā viuere decreuerūt. De istis em videt loqui Job.iij.sm q exponit Greg⁹.vbi dicit. Quare data ē misero lux tē.Sequit. Nūc em dormiēs silerem et somno meo requiescerē cū regib⁹ t cōsulib⁹ terre.q edificant sibi solitudines.q possidēt aur.t replēt domos suas argento. Isti em reges t psules q seipos bene regūt.t sibi de salute psulūt.in q̄tū vite solitudinē edificāt t eligūt. abūdant in auro sapie.t in argento eloq̄ntie.sedebā ergo Quis hodie de multis dicat plāgendo Hieremias illud Treñ.j. Quō sedet sola ciuitas tē. Nō sic s.s dico q ista solitudo debet esse pacis t trāquillitatis generatiua. De inde dico q hz esse culpe et puersitatis deplorativa.amaritudie inqt. Solitudo em amica est merorib⁹.vnde illi soli sedere psueuerūt q plorare vl plāgere decreuerūt.iuxt illud Esa.xxxv. Scisse sūt aque in deserto t torrētes in solitudine. Sic ve illi q in tali solitudine psistūt.pctā preterita plangūt. Exēplo turturis.q amissa socia sp sola incedit et cōtinue plorat t gemit. Sic illi q̄ socia suam.i.gram vl charitatē perdiderūt.debēt soli incedere t societatē perditā deplorare.amaritudine inqt. Esa.xxij. Recedite:amare flebo:nolite incūbere vt cōsolemini me sup vastitate filie ppli mei. Un etiā qlibet penitēs pōt dicere illud pō. Similis fact⁹ sum pellicano tē. Et sequtur. Et fact⁹ sum sicut passer solitari⁹ in tecto. Pellican⁹ em ē auis valde sicca t macra q̄ sp in solitudie morat. Nocticorax aūt est auis q nocte in domib⁹ desert vlulare t plāgere psueuit. Passer etiā solitari⁹ cū alijs auib⁹ nō psuevit volare:s i domo solus sine alijs habitare. Ad denotādū q illi q solitudie frequētāt pnie.debēt eē p abstinentiā sicci. debēt p oūctōez plāgere t aliox cōsortia fugere t vitare.dicētes illud.qđ i psona irlm dicit Esa.xlix. Ego sterilis t nō pariēs.trāsmigrata et captiua.ego destituta t sola. Est igit ista solitudo ois iniqtatis deplorativa. Deniq dico.q ista solitudo est mox fecūditatis ampliativa.repleti me inqt. Solitudo em et desertū q̄uis nō abundāt granis t frugib⁹.abūdant tn herbis t floribus. Arbores em q due vel plures in vna radice nascūtur.min⁹ pficere dinoscunt.illa vo que alijs subtractis sola remanet:crescit ampli⁹ t ingrossatur Etiā si solus ocul⁹ boi remanet:vtus visiua in eo fortificat. Sic ve charissimi.illi q soli t solitarij eē volūt.fructus q̄nis t fructib⁹ bonor. tpaliū sint paupiores.vtutū tn fructib⁹ sunt vt cōiter pleniores. Tales em solent virtutib⁹

augmẽtari gratijs ⁊ meritis ampliari. repleſti me inquit. Pſalm̃. Sicut adipe et pinguedine repleat̃ ania mea. vñ de diuerſis ꝟtutum floribus ⁊ fructib⁹ que in ſolitudine abũdant: dicit̃ Eſa. xlj. Dabo in ſolitudinez cedrũ: ⁊ pinũ ⁊ murtũ ⁊ lignũ olive. abietẽ q̃z et vlmũ ⁊ buxũ ſimul vide eã alibi ⁊ expone ſicut ibi expoſita ẽ quo te tabula remittit. Et nota q̃ illi q̃ ſolitarie volũt viuere: vel in ſolitudie religionis ⁊ pnie remanere debẽt hꝫ bas ꝟtutes. vicz.

Celſitudinẽ contẽplationis.
Limpitudinẽ circũſpectionis.
Magnitudinem tribulatõis.
Plenitudinem conſolatõis.
Gratitudinẽ exultationis.
Rectitudinẽ iuriſdictionis.
Acritudinem correctionis.
Dulcedinem refectionis.
Quietem orationis.
Tutelam habitationis

Dico q̃ in iſta ſolitudine debet eſſe ſublimitas contẽplationis. vt ſic dicat q̃libet talis ſolitari⁹ illud Ecc̃. xxiiij. Gyruz celi circuiui ſola. Item ibi debz eſſe circũſpecta viſio. vt dicat̃ illud Daniel. x. Vidi ego Daniel ſolus viſionẽ. Item ibi debet eſſe laboris fatigatio. q̃ ſicut dicit̃ Eſa. xxviij. Sola veratio dabit intellectũ. Itẽ ibi debet eſſe diuina ꝓſolatio Exod. xxj. Reſpexerũt ad ſolitudinẽ. ⁊ ecce gloria dñi apparuit in nube. Itẽ ibi debet eſſe exultatio laudantiũ dominũ. Eſa. xxxv. Exultabit ſolitudo ⁊ florebit ſicut lilium. Itẽ ibi debet eſſe iuſtiſſima iuriſdictio. Eſa. xxxij. Habitabit in ſolitudine iudiciũ. Et Eſa. xl. Rectas facite in ſolitudine ſemitas dei nr̃i. Itẽ ibi debet eſſe acerrima caſtigatio Mat. xviij. Si peccauerit in te frater tu⁹ corripe eũ inter te ⁊ ipm ſolũ. Itẽ ibi debet eſſe dulciſſima refectio. ſ. corporis xp̃i. Marci. viij. Quis poterit multitudinẽ hanc panibus ſaturare in ſolitudine. Itẽ ibi debet eſſe feruẽtiſſima oꝛo ſeu ſupplicatio. De qua Mat. xiiij. Aſcendit in mõtẽ ſol⁹ orare. Itẽ ibi debet eſſe tutiſſima habitatio. vñ in ps̃. Elongaui fugiẽs ⁊ mãſi in ſolitudine. Et Job. xxxix. cap. Quagro dedi in ſolitudine domũ. Et ſic igit̃ de tali ſolitudine et de eius cõditionib⁹ poteſt dici illud Eſa. lj. Ponet deſertũ quaſi delicias ⁊ ſolitudinẽ quaſi oꝛtũ dñi. Patz ẽ q̃ talis ſolitudo eſt

Morum fecũditatis ampliatiua.
Pacis ⁊ trãquillitatis generatiua.
Culpe et puerſitat̃ deploratiua.

Et ſi vis pot̃ inuenire contra ſolitudinem religionis quõ filij iſrl ſolitudinẽ vt irent in terrã ꝓmiſſionis intrauerunt. q̃ ibi diuerſis dadib⁹ perierũt. ⁊ pone ſi vis ⁊ applica pericula Iſta eſt igit̃ ſolitudo ptinens ad vite ſanctitatẽ Tercio principaliter dico. q̃ in ſcriptura inuenit̃ ſolitudo ptinẽs ad moꝛ prauitatẽ. Et ſic ꝓculdubio dico. q̃ ille dicit̃ ſol⁹ qui a dei ⁊ ſanctoꝛ ſocietate p peccatũ eſt ſegregat⁹. ⁊ qui ab alioꝛ cõi vita ⁊ charitate p ſingularitatẽ ⁊ odiũ eſt diſtinct⁹. Et ſic dico q̃ ſolitudo ſp in malũ deſignat. Eſt enim cõtraria ſocietati charitati ⁊ largitati. Iſte enim tres virtutes. ſ. ſocietas. charitas ⁊ largitas. nunq̃ volunt eſſe ſole. Et ideo poſſum⁹ dicere. q̃ talis ſolitudo ẽ vicioſa ⁊ cunctis ſanctis boibus odioſa. Teſte enim auicẽna. Nõ pfectiſſimus aialiũ nõ pot̃ viuere ſol⁹. formice vo ⁊ apes in boc ſibi ꝓueniũt ꝓout dicit. Sic viri ſancti q̃ ſunt boies. i. rationales p ſagacitatẽ. q̃ ſunt formice. i. diligẽtes p ſedulitatem. q̃ ſunt apes. i. mel elemoſynaꝛ ꝓpinantes p pietatez. tales dico nunq̃ volunt p peccatũ ⁊ pcialitatẽ ſoli viuere ſed magis ſp volũt per gram ⁊ ſocietatẽ ſimul atq; cõiter pmanere. Audiũt enim q̃ illi ſoli a deo maledicunt̃ ⁊ a ſanctis boibus ptẽnũtur. Eccl̃s. iiij. De inq̃t ſoli dicit ſalomõ q: ſi ceciderit nõ eſt q̃ ſubleuet eũ. ⁊ ſi dormierint duo ſil mutuo fouebũtur vn⁹ quõ calefiet Et tamẽ multi ſũt q̃ ſolitarij eſſe volũt. ⁊ qui dei et bonoꝛ ſocietatẽ fugiũt ⁊ contemnũt. Et tales repbendũtur. ſ. Reg. xxj. vbi dicit̃. Quare tu ſolus ⁊ null⁹ tecũ eſt. q. d. male ſtas. Et poſſum⁹ notare q̃ ſola eſſe dicũtur tria genera peccatoꝛ. vicz. Charitate carentes. Vanitate tumentes. Parcitate rigentes.

Soli ſunt q̃ carent xp̃i charitate. tales enim poſſũt dici ſoli. ſicut vidua q̃ ſola poſt viꝛ remanet. Sicut oꝛphanus q̃ ſine patre reſidet. Sicut pupill⁹ qui ſine tutoꝛe ſol⁹ ſe regere neſcit. Sicut ouis q̃ ſola a rege remãſit. deuiãs partiſuoꝛ ſolet cedere. Et ideo de aia peccatrice pot̃ dici illud Treñ. j. Quõ ſedet ſola ciuitas ꝛc. Vide ſi vis ſupra ⁊ applica totũ reſiduũ illius capli ad aiam peccatricem. Sicut enim palma femella nõ pot̃ fructificare ſola ſine maſculo. q̃n, imo vult ſp habere ſociã. Sic aia ſine gratia dei. Niſi enim deũ habeat ſociũ. nullũ bonoꝛ opeꝛ profert fructũ. Quia ſicut mulier concipe non poteſt nec parere ſine viro. Sic nec ania pot̃ bonũ facere ſine deo. Et tõ aia peccatrix pot̃ dicere illud Eſa. xlix. Ego ſterilis ⁊ nõ pariens ꝛc. Sequit ego deſtituta ſola. Iſta eſt ergo ſolitudo peccati. in qua ſolet homo Faciliter errare. Faciliter perire. Faciliter timere.

Quia ſcz in ſolitudine nõ ſunt vie. nec ibi eſt q̃ vocat iter. ⁊ etiã ſolus homo faciliter errat. ouis etiã ſi ſola eſt audiens tonitruũ ſolet abhoꝛrere. ſol⁹ etiam homo faciliter ſolet timere. Sic ẽ in ſolitudine. id eſt in ſtatu peccati ſolet faciliter hõ errare. ps̃. Errauerũt i ſolitudine ⁊ inaquoſo ꝛc. Itẽ ibidez faciliter periculũ incurritur. ij. Coꝛ. xj. Periculũ in ſolitudine. Itẽ faciliter ibidẽ timet̃. Judicũ. vij. Si ſol⁹ ire formidas deſcendat tecum pbara puer tu⁹. Iſti igit̃ ſunt ſoli q̃ carent xp̃i charitate.

Soli ſunt etiã illi q̃ tument pope vanitate. Et iſti ſũt q̃ gloriant̃ in ſingularitatib⁹. ⁊ qui volũt ſoli videri ⁊ bonorari. ⁊ p ſupbie vanitatem ⁊ vite ſingularitatem a cunctis alijs ſegregari. ⁊ ſocietatẽ hominũ dedignari. Iſti ſunt ſicut popul⁹ terre q̃ dicit̃ ſeros. de quo dicit Solin⁹. q̃ ita ẽ popul⁹ ſingularis q̃ cũ nullo mortaliũ alioꝛ habet ſocietatẽ. aſpernant̃ enim oẽs alias nationes reputãtes ſe cũctis boibus ſanctiores. Vñ dicit q̃ qñ mercatores delonge veniũt ad eoꝛ fines. ipos nõ dignant̃ videre. imo oportet q̃ mercatores in certo loco p̃cia reponãt. Illi vo de terra illa nocte venientes aſſumptis p̃cijs. ſm valoꝛẽ in loco eodem merces collocant. quas mercatores in craſtino inuenientes abſq; boc q̃ boies videãt ſecũ portant. Tales ſũt pculdubio boies ſingulares. ſolitarij ⁊ ſupbi q̃ ſcz nulli⁹ ſocietatẽ ſectant̃. ⁊ alioꝛ merita deteſtant̃. ⁊ ſoli apparere vel aliq̃d ſoli facere gloriant̃. Sicut ad ſtram in religione ptz de hypocritis ⁊ parcialib⁹ infinitis. Talib⁹ loq̃tur Job. xij. vbi dicit̃. Ergo vos eſtis ſoli boies ⁊ vobiſcum moriet̃ ſapia. Tales ſunt fatui. q: ꝓcerto magis valet ſocietas q̃ parcialitas. Sola em̃ corda in inſtrumẽto nihil pficit: que tñ cũ alijs poſita dulcem facit melodiã. Sol⁹ miles boſtib⁹ nõ prevalet. q̃ ꝓiũctus alijs ipos terret. Solus carbo faciliter extinguit̃. q̃ tamẽ vnitus cũ alijs ꝓſeruatur. Et breuit̃ verum eſt qd dicit Sene. Oꝛ omnia mala vocat ſolitudo. Quia ſicut dicit ſcriptura de ꝓplo lachis qui cũ nullo hominũ habebat ſocietatẽ. ⁊ ideo nullo ferẽte p̃ſidium. a tribu dan extitit interfect⁹. ſicut dicit̃ Judicum. xviij. Unde de talib⁹ videt̃ loqui ſcriptura demonibus d. Iere. xlix. Aſcendite ad gentẽ quietã ⁊ habitantẽ cõfidenter. nõ oſtia nõ vectes ſunt eis ſoli habitant. Dañ. etiaz. xij. dicit̃. q̃ Suſanna erat in pomerio ſola. qñ ſenũ impudicoꝛ falſo ſuccubuit teſtimonio. ſi ſola nõ fuiſſet. nunq̃ ſenũ malicia incurriſſet. Et ſi vis potes dicere q̃ tales volũt eſſe ſoli et ſingulares. ſicut bos q̃ ſolus dicit̃ bertam retrocedẽdo carpe. Sicut crocodillus q̃ ſolus inferiozem maxillã dicit̃ mouere. Sicut ceruus q̃ ſol⁹ cornua ſua dicit̃ mutare. Sicut camel⁹ qui ſolus dicit̃ inter alia aialia caluesc̃ere. Tales em̃ ſolicitudines ⁊ ſingularitates quas cõitas alioꝛ nõ facit. placent talibus. q̃uis illa que magis ſunt ſingularia: nõ ſunt magis vtilia. vt cõmunit̃ dicentes illud Denr̃. xxxij. Videte q̃ ego ſim ſolus ⁊ non ſit alius deus ꝓter me ꝛc. Dico ẽ q̃ ſoli eſſe volũt: vt dcm̃ eſt illi q̃ timent pompe vanitate. Denicq; ſoli eſſe volũt illi q̃ rigent dura parcitate. ſicut auari. Soli em̃ volũt viuere et eſſe in patria. vt ſoli habeant oia lucra. vt ptz de vſurarijs. Soli em̃ volũt eſſe in domo ſua. nullum em̃ alium volũt inuenire. cui bona ſua oporteat erogare. Siles cani q̃ ſolus cõſueuit os rodere. ⁊ non niſi violenter alijs aliq̃d dimittere. d. illud Ecc̃. xj. Inueni reꝛem mibi. manducabo de bonis meis ſolue. Iuxta illud Prouer. v. Labeto eas ſolus. ſ. diuitias. ⁊ non ſint alieni participes tui Iſta eſt ergo triplex mala ſolitudo. ſcz parcitatis. vanitatis. iniq̃tatis que pertinent ad moꝛum prauitatẽ. Sed ſi vis adhuc dicere de ſolitudine in q̃tum ſignificat terrã deſertam. inuiam ⁊ inaquoſam. q̃ ab hominib⁹ nõ freq̃ntatur. ſed a ſolis auibus ⁊ animalibus habitatur. Potes notare q̃ in ſcriptura inuenit̃ ſolitudo

Superior que est virtuosa.
Interior que est viciosa
Exterior que est periculosa.
Inferior que est tepestuosa.

Prima solitudo ē status pfectorū.s.religio que est in multis fteri lis et aspera.7 tamen in multis dulcis 7 pspera.Et ideo ista a viris pfectis beatur 7 ab ipis libenti animo frequentatur.Juxta illud Hiere.ij.Curso? leuis explicans vias suas: onager assuetus in solitudine.Et si vis dilatare expone omnia que supra sunt exposita.vbi agitur de solitudine que pertinet ad vite sanctitatem.7 precipue illa que ponūtur in secundo membro. Secūda est solitudo peccatoꝝ.quia sez peccator nō est nisi solitudo carens virtutū floribus 7 fructibus meritoꝝ.De qua Hiere.xxvij.Ciuitates iuda dabo in solitudinē. Tercia est solitudo stat? mūdanoꝝ.Mūdus em̄ solitudo dr̄.q? nullū bonū ibi crescere cōprobat 7 q? a bestijs 7 pcōrib? habitat.De quo Sophō.ij.Ponet speciosam in solitudine.Et Ezech.xxvj.Collocabo te in terrā nouissimā sicut solitudines veteres. Quarta vo est solitudo stat? damnatoꝝ.q̄bus dicit Mūeri.xiij. In solitudine hac iacebūt cadauera nostra.Ista est em̄ solitudo valde aspera.vbi est carentia oīs boni.De qua Mūe.xxj.Cur eduxisti nos de egypto vt moreremur in solitudine 2c̄.Vide supra de deserto.Et si vis dic de solitudie mūdi. q̄ ista est solitudo p quam filij israel ad terrā ꝓmissionis ambulare decreuerūt.vbi tm̄ plurimi perierūt.nec terram quā quesierant intrauerūt.Jbi em̄ inuenerūt

Jgnem deuorantē.Mūeri.xvij.
Terram absorbentē.Mūeri.xvj.
Serpentē mordentē.Mūeri.xxj.
Plebem rebellantē.Mūeri.xx.
Jbi etiā deliq̄rūt deū.
Vitulum adorando.
Carnes desiderando.
Contra moysen murmurādo.
Moabitidas adamando.

Jtem alij adorāt vitulū.i.diabolū eidez seruiendo 7 supbiā sectādo.Alij carnes desiderāt gulā laute pascendo.Alij contra alios murmurāt discordiā suscitādo Alij mulieres alieni generis amant luxuriā frequētando.Jn q̄bus notat̄.q? in solitudie mūdi hui? per peccatū pereūt boies multi mōis

Alios em̄ deuorat ignis p iracūdiam.
Alios mordent serpētes p detractionē.
Alios turbant rebellātes p tribulatoēz.
Alios trahit mūdus p cōdemnatoēm.

Jstis em̄ de cauſ 7 pluribus alijs pereūt homines in solitudine hui? mundi.ita q? impediūtur ab introitu glie paradisi.Juxta illud supradictū.Errauerūt in solitudine in inaquoso 2c̄.Hec igit̄ de solitudine sufficiāt Vide superi? de deserto in lra.D.

Soluere. Nota q? soluere accipit̄ pro reddere seu satisfacere.accipit̄ etiaz ꝓ delegare vel dirūpere.Accipit̄ etiā pro liquefacere seu liq̄fieri. Et sic dico.q? estvnū soluere satisfactōis Esa.xix.Votavouebunt dño 7 soluent. Jtē est vnū soluere liq̄factōis seu relaxatōis.ij.Pet̄.iij.cap̄.Elementa vo calore soluentur Jtē est vnū soluere delegatōis seu expeditōis.de quo dr̄ in ps̄.Dns̄ soluit cōpeditos 2c̄.De isto igit̄ genere solutionis inq̄tū dicit mihi expeditōem.delegatiōem seu ligamēti apertionē.possum? notare q? multiplex vinculū est soluendū.s.vinculū

Soluendū est ergo primo vinculū sceler? criminal?.Pecata em̄ sunt q̄dam vincula que ita boiem ꝓ malam consuetudinē ligant:q? vix potest inde liberari.Jn corde per mentis duriciam ligant ne possit penitere.q̄nq̄ in ore per verecūdiam vt nō possit clamare.q̄nq̄ in manib? per pigriciam q? nō possit laborare.q̄nq̄ in pedib? per ignauiā vt ad bonū nō possit ambulare.Vinculū em̄ cordis debz dissolui p cōtritōez remollitiuā.et de hoc Job.xxvij.Sicut lapis solutus calore in es cōuertit̄.Vinculū oris debz solui per confessionē apertiuam.Marci.vij.Solutū est vinculū lingue eius 7 loquebat̄ recte.Vinculū manuū debet solui p operū satisfactōem occupatiuā.7 de hoc Luc.xiij. Quāto magis hanc filiā nō oportuit solui a vinculis diaboli.Vinculū vo pedum debet solui p laborem executōez fatigatiuam.de quo Job.xj.Soluite eum 7 sinite abire. Talis em̄ solutio viciorum debet fieri 7 a nobis sūmope exerceri.Juxta mādatū scripture di.anime peccatrici Esa. lij.Excutere de puluere.cōsurge.sede hierusalē.solue vincula colli tui captiua filia syon.Vide eam expositaz et diuisam in eo loco ad quem te tabula remittit.Patet ergo. q? soluēdū est vinculū sceler? criminal? Scdo dico.q? soluēdū est vinculū oner? tpalis.q? in nobilibus debem? soluere onera 7 dimittē onera bonorū tpalium.ipa contēnēdo et pauperib? erogando.de quo Josue.v.Solue calciamenta de pedibus tuis 2c̄.Tēporalia em̄ sunt calciamēta 7 ligamina pedū 7 affectionū.Jn alijs vo debem? soluere onera tribulationū mūdialiū.de quib? dicit Esa.lviij Solue fasciculos deprimentes.dimitte eos q̄ confracti sē liberos:7 oīe opus dirūpe. Tercio dico.q? soluēdum est vinculū federis corpalis.i.amoris carnalis.q̄ scilicet ē quoddā vinculū valde strictum.q̄ em̄ ipo ligatus fuerit: de ipo vix ampli? exibit.Et ideo dicit.j.Cor.vij.Solut? es ab vxore.noli q̄rere vxorem.Jsta igit̄ de soluere sufficiant.Vide de contritōe.de confessione.de vinculo.et de ligamento.

Somnus. Sopor. Cum supra de dormire satis dictū sit. breuiter notabo.q? sex sunt genera somnioꝝ.vidz somn?

Finitionis mortalis. Sōnus mortalis est somnus
Deuotionis mentalis. oīm viatoꝝ.quia nullus est hic
Infectionis carnalis. viator.q̄n finaliter ad somnum
Successionis tēporalis. mortis veniat.de quo dr̄ Jo.
Dānationis infernalis. bānis.xj.Lazarus amicus noster dormit 2c̄.Jste est somnus
Refectionis supnalis. quo si q̄s sopitus fuerit:nunq̄ vsq̄ in diem iudicij euigilabit.de quo pōt dici illud Judicū.iij.Soporem morti socians defecit 7 mortu? est. Sōnus mentalis est oīm pfectoꝝ.Viri em̄ pfecti dormiūt sono deuotōis in q̄ sez per spem 7 desideriū in dño requiescūt.ps̄.Si dedero somnū oculis meis 2c̄.Jste est somn? in quo vidit iacob scalam cuius summitas celum tangebat.Gen̄.xxviij.Quia ſancti vſri somno deuotionis de secretis celestibus mīta gustant.j.Regū.xxvj.Omnes dormiebant q? sopor dñi irruerat sup eos. Sōnus infectiōis carnalis est somn? hominū peccatoꝝ.q̄ somno corpis et desidie volūt q̄escere et dormire.7 ad nullum bonū opus cōsurgere vel vacare Quia sicut dicit Prouer.xix.Pigredo immittit soporem Cum tamē dicat Prouer.xx.Noli diligere somnū ne egestas te opprimat.Et hoc dicit apls Romañ.xiij.Hora est iam nos de somno surgere. Sōnus tēporalis est diuitum mūdanoꝝ.Prosperitas em̄ mūdana q̄d est nisi somnus.in quo diuites ita delectant̄ et quiescūt.q? ibi penit? videntur consopiti.de quo Eccl.v.Dulcis est somn? operanti.saturitas autē diuitis non sinit eum dormire 2c̄.ps̄. Dormierūt somnū suū 2c̄.q.d.,pſperitas est q̄dam somnus q̄ faciliter labit ur.ita q? tota copia diuitiaꝝ annullatur.Jste est em̄ sopor ione.q̄ in naui in qua periclitabat: dormiebat sopore graui.q? sez tales acti essent imbuti veneno aspidis:qđ somnū faciendo occidit in naui mūdane ꝓsperitatis dormiūt.vbi tm̄ mortez pene et culpe incurrūt.Talibus ergo dicit Jone.j.Quid tu sopore deprimeris.surge inuoca deum tuū. Sōnus infernalis est,somnus damnatoꝝ.Jsti em̄ ita sunt sopiti 7 deprssi:q? perpetuo non veniant ad salutem.Et ideo dicit somn? sempiternus.quia q̄uis in iudicio a somno corporis resurgēdo euigilent.nunq̄ tamen a mortis eterne somno resurgent.Hiere.lj.Sopientur 7 dormient somnū sempiternū

Sōnus supernalis est hominū beatorum.q̄ sez post vlte hui? labores vbi sustinuerūt pondus diei 7 estus ad sōnum et reqem glorie peruenerūt.Et de hoc in ps̄.Cum dederit dilectis suis somnū:ecce hereditas domini. Multa possent dici de isto sertuplici somno.sed supra satis dictū est de dormire:7 in plurib? alijs titulis hui? libri.

Somniare. Somniū. Cum somnia quādoq̄ proveniāt a deo per inspirationem.quādoq̄ a liberate anime per suū ꝓpius a dormiente corpore expeditionem. quādoq̄ a dyabolo per fallacem deceptionez 7 machinationem.quādoq̄ a mente per nimiam sollicitudinem seu

circa aliquam intentionē. quādoq; ab humore in corpore abundante p fumozū et fantasiarū cerebri elevationem. z dicte fantasie immutationē. quādoq; a complexione corporis ſm suā naturalem dispositōem. z sic somnia ſm suarum causarum varietatem. aliquādo contineant veritatē aliquādo falsitatem. possum de somnijs multa z varia fabulari. nisi q intentio nostra nō est tractare de aliquo. nisi proprie potest ad aliquid moraliter applicari. Dicam? ergo breuiter. q per somnia que prout ꝓmuntur nullā firmitatem roboris pretendūt. ē potius falsam imaginariaz vanitatem. possumus intelligere fatuas imaginatiōes bominū peccatorum. qui somniant z imaginant. presumunt z opinant multa z varia de istis tēporalibus z mūdanis.

Un nota q ſoniāt
Auari de diuitijs.
Luxuriosi de immūdicijs.
Superbi de officijs.
Seditiosi de litigijs.
Pauidi de tristicijs.

Et sic dico primo q ē q3dam somniū cupidorum. Sicut ēm sepe contingit. q homo somniat tractare z acq̄rere pecuniaz. de quo q̄diu somniat: multū gaudet. z tamen cū euigilat nihil inuenit de ꝓmissis. Sic diuites modo non faciūt nisi somniare. Videtur ēm eis q acq̄rāt mirabilia. qd̄ tamen penit? nihil est. q̄ndo vo exacerbabunt per mortem. tūc inuenīūt se delusos: z cognoscent certifice q ipis somniauerant vanitatem. z nullam prorsus viderāt veritatem. Sicut ēm dicit in psalmo. Dormierūt somnū z. nihil inue. di. in ma. suis. vnde de auaris dicit. illd Esa. xxix. Somniat esuriens q comedat. z cum expergefactus fuerit vacua est anima eius. Istud est ergo somniū cupidorū. Secūdo dico. q est somniū hominū immūdorū luxuriosorū. Homines ēm sanguinee complexionis dicūtur somniare leta. isti sunt carnales q̄ nō somniant nec desiderant nisi festa. De talibus loquit Deutro. xxiij. vbi dicitur. q illi q̄ nocturno polluti somnio debeant egredi extra castra. qz. s. tales somniatores extra castra paradisi debent excludi. Et bene voluptas carnis dicitur somnium nō ēm perseverat nec saciat. Unde Esaie. xxix. Somniat sitiens q bibat. z cum expergefactus fuerit adhuc sitiet.

Tercio dico. q est somniū superborū. Homines ēm qui habent vacuū cerebrum: multum solent somniare. sic superbi qui pre ceteris sunt vacui z inanes: semp somniāt q debeant ad maiora promoueri. z a cunctis hominibus honorari. d. illud Genes. xxxvij. Vidi per somniū quasi solem et lunam et stellas z. Quarto dico. q est somniū litigiosorum. Quia scz multi sunt ita litigiosi et brigosi. q nō cogitant nec somniant nisi discordias atq; brigas. similes illis q̄ sunt complexionis colerice. qui semp dicūtur res igneas somniare. quia scz tales se solēt in igne discordie. ire. et cōtroversie delectare. Et illud est somniū pharaonis. q̄ vidit septem macras vaccas. que septem alias pingues deuorabant. Genes. xlj. Quinto dico. q est somniū timidorum. Timidi ēm semp somniant z opinant q eis inferri debeat nocumentū. sicut sunt isti q̄ sunt complexionis melancolice. q̄ semper ſoniant nigra. turpia z obscura. et res terribiles z nociuas. sicut illi qui somniant q suffocātur. Sicut sunt ille q̄ sanguine vppupe inūgūtur. q̄ ſm Plinium somniant: q a demonib? oppriműtur. Unde Sapie xvij. dicit. Visus somnioz malor turbauerat eos. Hoc de somno moraliter accipiendo sufficiat. Vide infra de visione. z supra de ꝓphetia z reuelatōe.

Sonare. sonus. sonitus.

Quia supra dictū est de loqui. z de clamare. z de cantare. Infra vo dicetur de voce. hinc est q ad p̄sens de sonare modicum dicendū est. z ne intactū dimittat. Dicamus q moraliter accipiendo: possum dicere q sonus in bono sumit z in malo. Et primo q̄dem in bono. qz de? sonat in corde

Interius inspirando.
Exterius informando.
Superi? in paradiso beatos delectando.
Inferi? in iudicio homines iudicando.

Justus etiam sonat ad deū ſm collaudando. ꝓpter dū gratias agendo. ꝓpter proximū ipm instruendo. ad! bdi tū ipm corrigendo. ad p̄sbyterū culpas cōfitendo. Sic igit dicam. q tam referēdo ad deū: q̄ ad viz iustū in scriptura inuenitur multiplex sonus. scilicet.

Inspiratiu?. Est igit dico sonus inspiratiu?. z iste
Informatiu?. est ille quo spūssanc? sonat in cordib?
Consolatiu?. deuotoz. ipos scz inspirādo z ad bona
Deceptatiu?. opa incitando. sicut bubulc? q̄ aliquā.
Deprecatiu?. do solo sibilo ad laborandū excitat bo
Collaudatiu?. ues suos. Et de hoc Act. ij. Factus est
Indicatiu?. de celo sonus tanq̄ aduenientis spirit?
Castigatiu?. Itē est son? informatiu?. Et iste est
Predicatiu?. ille q̄ xps p̄sonalr sonuit p̄dicādo. de q̄ Canti. ij. vbi sponsa loquit sponso. Ostende mihi faciem tuam. sonet vox tua in auribus meis. vox ēm tua dulcis et facies tua decora. Vel quo etiam ipe xps in scriptura sonat nos litteraliter ammonēdo. qz scz per ora sanctoz et prophetaz in scriptura dns insonuit. z nos mirabilit docuit z instruxit. Eccli. xlvij. Stare fecit cantores ante altare z in sono ipoz dulces facit modulos. Itē est son? cōsolatiu?. Et iste est ille de q̄bus deus in patria sonat melodia gaudioz dicens. Venite bñdicti patris mei z. qui ita eis est delectabilis: q oīm miserie obliuiscūtur. z oi gaudio p̄ficiūtur. De quo Eccle. i. In magna domo fact? est sonus suauitate plen?. Itez est son? deceptatiu?. z iste erit in iudicio dñi. vbi de? more tonitrui aliq̄n sonabit basse q̄tū ad bonos. aliq̄n alte z seueriter q̄tū ad malos. De quo Job. xxxvij. Quis dedit vehemētissimo ymbri cursū suū z viā sonātis tonitrui. Imber ēm dicit son? q̄tuz ad bonos. ꝓpter refrigeriū dulcoris. tonitruū vo dicit q̄tū ad malos. ꝓpter exterminiū terroris. Itē quo ad iustos dico. q est son? deꝓcatiu?. z iste ē ille quo iusti sonāt z citharizāt in auribus dei. De? ēm est sicut ceru? qui valde in sonitu cāpanaz delectat. z est sicut murenula q̄ sonitu z sibilo ad serpentis copulā ꝓuocat. Et insup sicut bos q̄ ad arandū sono vocis bubulci excitat. Quia ꝓcerto charissimi: de? delectat in sono deuote oroms: z per ipm ad faciēdum qd petim? excitat. z nobiscū per amorem ligat. Iste est ēm sonus quem audiri de? precepit. quando ad sacrificandum z adolendū incensum sacerdos intrauerat tabernaculum. Quia scz quotiens ad altare vel ecclesiam accedimus: sonū orationis facere debem?. Exod. xxviij. Audiatur sonit? quādo sacerdos ingredit sanctuariū. Item est sonus collaudatiu?. sicut patet in auibus q̄ suis sonis et canticis dñi collaudant. Ideo dicit in psalmo. In cymbalis bene sonantibus laudate dñm. Et alibi. Laudate eum in sono z tube: laudate eū in psalterio z cythara. Item est sonus indicatiu?. z iste est ille quo peccator indicat in confessione sacerdoti culpam suam. Sonus ēm melodie fugat demones. sicut patet. j. Regū. xvj. vbi q melodiam dauid spirit? malus recedebat a saul. Sic de illum sonum scz cōfessionis melodiam dyabolus valde timet. De quo pōt dici illud Job. xv. Sonit? terroris semp in auribus ei. z cū pax sit ille semp inimicicias suspicat. Et ideo tale sonū facere debem? vt possim? demones deterrere. Lupus ēm timet sonitū lapidū colliso. sic dyabol? tūc timet q̄n bō paruulos suos. i. cōcept? mentis sue ad petrā. i. ad confessionē allidit. Ideo dr in ps. In voce exultatōis z cōfessionis son? epulātis. Itē est sonus castigatiu?. z iste ē son? ille quo prelat? sonat in auribus subditoz. ipos. s. amonēdo z arguendo. Iste ēm sonit? leonis q̄ terret animalia vt figere velint gressum. vñ Leuiti. xxvj. Terrebit eos sonit?. Itē est son? excitatiu? seu p̄dicatiu?. z iste ē ille q̄ p̄dicatores excitāt boies ad vtutes. Inter apes. n. ē vna q̄ quodā sono excitat apes facto sero ad q̄escēdū: z facto mane ad surgēdū. Quia. s. sonus p̄dicationis excitat nos vt surgam? ad laborē executionē. z vt quiescam? p pacez et contēplationē. Iste ēm est son? tube quo boies excitantur ad bene bellandū. vñ Iere. xlviij. Cor meū ad moab quasi cythara eris sonabit. Istū aūt sonū debent facere ecclesiastici viri. qz ad ipos pertinet. De quo Eccle. i. dr. Ozfilij aaron in tubis ductilibus sonauerūt. Et in Psal. In omnem terram exiuit sonus eorum z. Ista igitur dicta sufficiant de sono in q̄ctum sumitur in bono. Secūdo dico. q sonus sumitur in malo. Et nota q in scriptura inuenitur multiplex malus sonus. videlicet sonus

Clamoris ⁊ discordie.
Terroris ⁊ mestitie
Erroris ⁊ fallacie
Canoris ⁊ leticie

Primus est sonus detractoꝝ qui. s. ad modū eris modica pcussione sonant multū. de quo Esaie xvj. Ventet me⁹ ad Moab quasi cythara sonabit. Boni enim sunt sicut aurum. qđ pcussuꝝ non sonat. Mali vo sunt sicut es qđ ad tactū modicū statim clamat. Hieremi. xlvj. Vox eius q̄si vox eris sonabit.

Secund⁹ est sonus tyrannoꝝ. q̄. s. sonitu minarum ⁊ iactantiaꝝ suaꝝ terrent paupes ⁊ egenos. vt pauperib⁹ dicat illud Ezec. xxvj. A sonitu clangoris ⁊ rotarum. curruū mouebunt muri tui. Tercius est sonus deceptoꝝ. s. detestatoꝝ. adulatoꝝ. ypocritaꝝ. ⁊ similium. de quo in ps. Inimici tui sonauerunt ⁊ qui oderunt te ⁊c. Quart⁹ vo est son⁹ lasciuoꝝ illoꝝ. s. q̄ delectant in sonis ⁊ canticis huius mundi. de quibus Job. xxj. Tenent tympanum ⁊ cytaram. ⁊ gaudent ad sonitum organi: ducunt in bonis dies ⁊c. Sicut em̄ post magnū cantū ⁊ sonitū frenarum solet ingruere turbo ⁊ sonitus tempestatum. Sic talib⁹ post ineptas leticias dat deus tempestates ⁊ molestias. Esaie xvij. Cessauit gaudiū tympanoꝝ. quieuit sonit⁹ letantiuꝝ conticuit dulcedo cytare cum gaudio non bibent vinum amara erit potio illoꝝ bibentib⁹ illaꝝ. Quia ꝓculdubio tales de sonitu tante leticie cadunt sepe in sonitum summe miserie. De quo in ps. dicit. Periit memoria eoꝝ cum sonitu ⁊c. Primi ergo sonant sicut campana fracta q̄ sonat nimis rauce. Secundi sicut corda nimis tracta que sonat nimis alte. Tercius sicut moneta plumbea. que sonat nimis basse ⁊ obscure. Quarti sicut buccina argētea que sonat nimis dare. Sufficit. Vide. j. de voce ⁊ aliis silib⁹ ⁊c.

Sordes. sordidus. Cum p Sordes intelligant̄ peccata q̄ animā sordidant atq; fedant. a quibus potissime est cauendum. Iuxta illud Leuit. xv. Docete filios israel vt caueāt immundicias ⁊ vt non moriantur in sordibus. Possum⁹ notare q vicia sordibus comparant. a quibus anima polluitur ⁊ sordidatur. Sordescat dico anima. videlicet.

A superbie tumore.
A luxurie fetore.
A symonie sudore.
A castrimargie fluore
Ab insolentie liuore.

Sordescat dico a supbie tumorem. Vñ supbe ciuitati loquit̄ scriptura. Ezec. xxij. di. Sordida: nobilis. grandis interitu. Item sordescat p luxurie fetorē. de q̄ Esaie iij. Si abluerit dñs sordes filiaꝝ syon ⁊ sanguinem ierlm lauerit. Item sordescat p symonie sudorem. Dona ei symoniaca etiā a canonistis dicunt̄ sordes eo q apud deū ⁊ boies faciāt boiem sordescē. Vñ de symoniacis iudicab⁹ dr osee. v. Calumniā patiēs fact⁹ ē effraym fract⁹ in dicio. q̄m cepit abire post sordes. Item sordescat p castrimargie fluorem. s. p gule vicium. De quo Esa. xxviij. Omnes mense] replete sunt sordiū vomitu. Item sordescit per insolentie. id est p inbonestē apparentie liuorem. De quo dicit Zacharie. iij. q iesus sacerdos erat indut⁹ sordidis vestibus. Vide de immundicia ⁊ similib⁹.

Sor. Breuiter notando possum⁹ dicere: q sor nomen est charitatis. nomē fraternitatis. nomen equalitatis. nomen cōitat⁹. Et ī loquendo spūaliter possumus dicere q illud nomen potest competere anime marie. ⁊ cuilibet sancte. vtraq; em̄ istarum ꝓpter amorem quem ad ipsam debemus habere vel quem ad nos gerit potest ꝓprie sor dici. Sor enim naturaliter diligit fratrē ⁊ diligitur a fratre. Et ideo ista beata. M. sor nostra nos diligit. et a nobis se diligendam ostendit. Cantic. iiij. Vulnerasti cor meum sor mea. Nota igitur q tam in bono q̄ in malo sor multipliciter accipitur in scriptura. Est enim Sor

Vituperanda
Desideranda
Custodienda
Prediligenda

Prima est sor criminibus pstituta. Et ista est caro que est sor anime quam dyabolus cunctis vicijs ꝓstituit ⁊ corrūpit. Job. xvij. Putredini dixi. Pater meus es ⁊ mater mea ⁊ sor mea vermibus. ⁊ Ezech. xxij. Socer nurum suā polluit nepharie. Frater sororē suā filiā patris tui oppſſit in te. Secunda est sor celestib⁹ instituta. et ista est sapientia seu etiā que libet virtus quam debem⁹ diligere vt sororem. Prouerbi. vij. Dixi sapientie sor mea es. ⁊ prudentiam vocaui amicam meā. Tercia est sor virtutibus destituta. et ista est aia sor⁹ corporis. Figurata i thamar sorore amon quam ꝓprius frater fedauit. de qua. ij. Regum. xiij. Habebat sororem speciosissimā vocabulo thamar. Quarta est sor ꝓ omnib⁹ constituta. ⁊ ista est beata virgo que sor⁹ omnium potest dici. vt de quolibet dicat̄ illud Luce. x. Huic erat sor⁹ nomine Maria. Ubi de beata virgine notatur. Affectio generalis. huic erat. Dilectio cuilibet specialis. sor⁹. Conditio virtualis. Maria. Ut igit̄ beata virgo vl q̄libet sancta sit ꝓpria sor⁹ xp̄i nostra. possumus notare q sicut sor⁹ potissime qñ est puula A parentibus dotat̄. A fratribus adamat̄. A seruientibus honorat̄. Sic ista a patre suo deo in patria est dotata. a fratribus suis. i. angelis fuit ⁊ est seruata ⁊ adamata. A seruientibus. i. deuotis xp̄icolis est honorata. Ista enim p humilitatem paruula fuit. ⁊ ideo deo ⁊ hominibus placuit. ⁊ etiam angelis grata fuit. vt de eius commendatione dicat̄ illud Cantic. viij. Sor⁹ nostra puula est ⁊ vbera non habet. Ubi aduerte q ista est Charitatis vigimine ligata. Pietatis flumine rigata. Humilitatis culmine fundata. Carnalitatis crimine p̄uata. ⁊ Virginitatis nomine dotata. Dico ergo primo q fuit ligata vigimine charitatis. quia sor⁹ est nomen amoris. Unde Cantico. iiij. Vulnerasti cor meuꝝ sor⁹ mea Ista enim omnes iuuat ⁊ diligit sicut fratres. vt de ea possit quilibet dicere illud Genes. xx. Vere sor⁹ mea est. filia patris mei. et ideo ipsam sicut sororem. immo etiam sicut vxorem debemus diligere. per charitatis ligamentum cuꝝ ipsa nos firmiter vnire. vt ⁊ nos possimus dicere sicut abraam de quo dicitur q dixit de sara vxore sua sor⁹ mea ē Ipsius etiam dei est vxor et sor⁹. similis ipsi dee Junoni De qua dixerunt poete q ipsa erat Jouis qui summ⁹ deus erat ⁊ vxor ⁊ sor⁹. ⁊ tamen semper virgo: nunq; enim vt dicunt a Joue fuit carnaliter cognita. quāuis sibi coniugaliter coniuncta. Sic ⁊ ista summi dei per summam copulam charitatis ⁊ comunꝝ ⁊ vxor fuit. virgo tamen ⁊ integra semp permansit. Unde Gen. xxj. Cunq; interrogaretur super vxore sua dixit sor⁹ mea est. Et ideo deus beatificando ipsam potuit sibi dicere illud Cant. v. Veni in hortum meum sor⁹ mea sponsa. Secō dico q ipsa est rigata flumine pietatis. quia nostra. Uiri enim misericordes ⁊ pij non sunt ꝓprie sui. immo sunt aliorum. Et ideo ista dicit nostra. quia ad ꝓficiēdum semp nobis est parata ⁊ nobis exhibita ⁊ donata. Et iō beneficia sua recordando possumus dicere illud Cantic. viij. Quid faciemus sorori nostre? q. d. non possumus digne tanta beneficia pensare. Est igitur rigata flumine charitatis. Tercio dico q est fundata culmine humilitatis. paruula inquit. Uide supra de conditionibus paruuli. Unde sibi possumus dicere illud Gen. xxiiij. Sor⁹ nostra es crescas in mille milia. Quarto nota q ipsa fuit priuata crimine carnalitatis. quia vbera inquit. Ubera enim dicuntur ab vbertate lactis. q⁹ sine corruptione precedente non habet. ⁊ ideo quando vbera non habet dicit esse virgo. ⁊ casta supponit. Juxta illud Cant. iiij. Hortus conclusus sor⁹ mea. hortus conclusus fons signatus. Procerto ista sor⁹ semp fuit causa ⁊ pvirginitatem signata. vbera inquit non habet. Juxta illud Osee. ix. Da eis vuluam sine liberis ⁊ vbera arentia. Ista enim non habent vbera que pertinent ad coruptas. sed habuit mammillas que ptinent ad virgines ⁊ ad castas. Unde Cantic. iiij. Pulcre sunt mamme tue sor⁹ mea sponsa. Sic ergo patet quomodo ista est sor⁹ q habuit virginitatem humilitatem pietatem ⁊ charitatem. Uide ō. de Fratre sup lram F.

Sors. Nota. q sors ꝓprie est illud quod a casu vel a fortuna prouenit. ⁊ quod dispositioni hominis non subsistit. sed quod solum a dispositione quadam occulta accidit. et inde fuit introductum q portiones rerum ⁊ hereditatum sortes sunt dicte. eo q facta p̄ distincta diuisione per sortes sunt cuilibet distribute. Possumus notare ō sorte. q sors generaliter dicitur quicquid extra humanam dispositionem hominibus accidere comprobatur. Antiqui enim in omnibus actibus suis vtebantur sorte sicut patet discurrendo scripturā. Occulta enim diuina ꝓuidentia p euentū sortis oñdebat veritatē negocij qđ petebāt, sicut p3 in aaron p sortē electo. Nu. xvij. pa

t et in achor p sortem inuento. Josue. vij. Patet etiã in Jonatha p sortẽ sup comestione mellis deprehenso. j. Reg. xiiij. Supposuerũt em̃ antiq̃ q deus ordinabat que sors ꝓma t que victima veniebat. Nõ etiam velle videt ipse salomõ Prouer. xvj. Sortes mittunt in sinũ sed a domino temperant. Omnis etiã antiqui pbi in inuestigatõe secretor t futuror sortib? sunt vsi. vñ etiã scientias diuinitorias habuerunt. q̃ solũmodo sup sorte fundate fuerunt. t sm q sorte signa esse videbant. sm hoc q de suis interrogationib? iudicabant. Vñ etiã sicut patet p Sen. li. v. de naturalib? q̃stionib?. vbi agit de augurio auium t extarum cay. a deo occulte ꝓuidentie dixerunt sorte signa talia ꝓcedere. vt p talia signa sicut per quedam sue occulte ꝓuidentie instrumenta possit deus veritatem ostendere. Verũ. q. ista poterant simplicib? occasionẽ errandi prebere. hinc est q sortes cum omnibus scientijs sotilegis vel super sortem fundate que sunt geomantia. ydromantia. aerimãtia. pyromantia. spatulamantia. extimantia. auimantia. ab ecclesia sunt tã q̃ superticiose vel saltem nimis curiose repudiate. t ne eent causa damnationis fidelibus interdicte sed q de istis sortibus nihil ad ꝓns. hoc solum notabo. q siue accipiãt sors ꝓ insperato rei euentu. vel ꝓportionis obtentu. tria genera sortium in scriptura ponunt. vicz Sors flebiliũz miserorum. Potentium t supborum. Felicium t beatorum. Merentiũ t damnator. Dic de illis sortibus generaliter illam auctoritatem. Sap. v. Tunc stabunt iusti tc. vsq; ibi Ecce quomõ computati sũt inter filios dei. t inter sanctos sors illorum est.

Pecies. Speciosus.

Nota. q spes q̃nq; sumit ꝓ manerie vl ꝓ rerum varietate. et sic sumit Ezech. xlvij. vbi dr. Plurime spes erũt piscium eius. Nõq; etiã sumit ꝓ rerũ formositate. sicut in ps. Speciosus fr. pre fi. bo. Et sic dico q species: forma: pulcritudo t similitudo idem esse vident. Sed quia satis dictum est de pulcritudine. ideo de specie breuiter est dicendum. quia in scriptura inuenitur

Vilitatis.		Periculosa
Falsitatis.		Ridiculosa
Veritatis.	que est valde	Miraculosa.
Vanitatis		Defectuosa
Sanctitatis		Virtuosa
Dignitatis		Speciosa.

Spes vilitatis est spes dñar. Ista est em̃ valde periculosa illis spei t splendori peluis candentis vrsor oculos excecanti. t etiã silis spei t pulcritudini fulguris chorruscantis. omnia comburenti t destruenti. q. s. q̃ pulcritudines corporum boies admirant statim malis desideriis vrunt t puersis cõcupiscentijs excecant. Et de tali specie loquit scriptura Eccli. ix. Nõ cõcupiscas spẽm aliena. spẽm mulieris multi admirati reprobi facti sunt Hiere. vj. Speciose t deliciose assimilaui filiam syon. Species falsitat est species hypocritarum que valde est ridiculosa. q. isti videtur speciosi t nõ sunt. speciosi em̃ sunt exterius t nõ interius. similes pennis pauonis tc. Vel silis Stellioni q̃ quis fit in pelle speciosus. in carne tñ est venenosus. Et ideo de istis bñ dicit eccli. xj. Non laudes virum in specie. Et ꝓpt hoc xps comparat eos sepulcris dealbatis que apparent hoib? pulcra. intus plena sunt spurcicia t ossib? mortuor. Matth. xxiij. Vñ etiã ista sũt vasa erea. de q̃bus dr. ij. Esdre viij. q de babylone ad irlm apportata sũt vasa erea auri speciem reddentia. Species veritatis est species creaturar q̃ ꝓcerto est valde miraculosa. Mirũ em̃ est videre t attẽdere quanta est spes t ordo nature. de qua Eccl. xliij. Species celi gloria stellarũ illuminans in excelsis dñs. Ista est em̃ spes q̃ cognoscit spes conditoris. Juxta illud Sapiẽ. xiij. A magnitudine spei t creature cognoscibiliter poterit hor creator videri. Ista em̃ de? est speciosissim? artifex. Juxta illud Ezo. xxiij. Spes glie dñi q̃si ignis. t iõ speciosas cõdidit creaturas. Spes vanitatis est spes diuitiar. sez spes glie mundane. ista est em̃ valde defectuosa. silis glacei vel vitro. cui? est mira pulcritudo. nulla tñ est in eis durabilis fortitudo. q: dũ in ipis inniteret. faciliter laberet t glacies etiã frangeret. Teste Sen. Fortuna vitrea est tum splendet frangit. de quo Soph. ij. Ponar speciosam in solitudine. Spes sanctitatis est spes gratar q̃ valde est virtuosa. Ista est spes mor et vtutiũ q̃ facit boiem coram deo t boib? speciosum. ij. Mach. iij. Apparuerunt duo iuuenes speciosi. Spes dignitatis est spes celestiũ diuitiar q̃ valde est speciosa. Illic em̃ nulla est displicens turpitudo. sed in oibus t p oia oimoda pulcritudo. de qua Sap. v. Accipient iusti regnũ decoris t diadema spei de manu dñi. Istis igit ꝓmissis de specie virtuosa nos aliquantulũ dilatem?. t dicam? q spualiter loquendo ille dr speciosus q̃ é apud deũ t homines virtuosus. Nota q arbores q̃ semp virẽt sunt p ceteris speciose. sic t ille psone q̃ semp virtutib? vigẽt t pollent sunt p ceteris gratiose. Quia sicut cedrus t oliua speciose sunt. q: nunq folia deponunt. sic iusti q: nunq virtutes ex toto ꝓdunt. Jõ de quolibet iusto pt dici illd Cãtico. v. Dilectus me? candidus t rubicund? electus ex milibus. Species ei? vt libani: electus vt cedri. Vbi aduerte q species t pulcritudo cõsistit in quinq. s. In puritate continentie. In venustate verecũdie. In claritate sapientie. In honestate apparentie. In suauitate redolentie. Primũ ꝓbat cõtinentia spes cãdoris. q: candid?. Secm̃ ꝓbat verecundia spes roboris. q: rubicund?. Tertiũ ꝓbat sapientia spes valoris. q: electus ex milibus. Quartũ ꝓbat apparentia species virtutis. q: libani. Quintum ꝓbat redolẽtia species odoris. q: cedrus que semp fragrat. Primo igit dico q ad faciendum boiem speciosum debet cõuenire cõtinentie puritas que signat p candorem. cum dicitur candidus. sicut supra de albedine visum est. Quia castitas est illa virtus p quam summe efficimur speciosi. Vñ Eccl. xxvj. Non est condigna ponderatio anime continentis. sicut sol oriens mũdo in altissimis dei. sic mulieris bone species in ornamentum domus sue. Et nota q ipse comparat speciem hominis continentis speciei solis splendentis t illuminantis. candidus inquit Apoc. j. Capilli eius erãt cãdidi sicut nix. Secundo debet esse ibi venustas verecundie. t ista signat p rubozem. rubicundus inquit. Rubedo em̃ valde bene sedet sup candorem. Sic vere verecundia que faciem rubere facit. optime sedet qñ mixta est cum castitate candoris vel cum castitatis candore. Nota q verecundia que apparet in facie est hac de causa. q: facies est principale subiectum. in quo habet esse verecundia. Et iõ quando homo habet verecundiam. sanguis amicus nature reducit sanguinem ad faciem. hec phs. Sic anima sancta debet fugere ad omnia membra interiora. s. ad cor cogitando de deo qui passus fuit mortem t expandit sanguinem ꝓ se. t ista cogitando debet habere rubozem t mittere ad faciem sup candorem. tunc erit optimus color. t tũc rubicundus. Flos etiam rosarum qui est rubeus. id é rubor verecundie optime sedet in serto virtutum. vt sic fugerent in pellibus rubricatis quibus tabernaculum tegebat Exodi. xxvj. Unde etiam sancti dicuntur candidiores lacte. rubi. ebo. anti. saphi. pulciores. Treno. iiij. Unde etiam sancto de tali specie potest dici illud Ezechiel. xl. Ecce vir cui? species erat quasi species eris. Es enim vergit ad rubozem t candorem. Sit igitur ibi venustas verecundie.

Tercio dico q ibi debet esse claritas sapientie. quia ipse debet esse electus ex milibus. supple ꝓpter sapientie claritatem. que facit homines eligibiles t honorabiles sup omnes. quod patet Exodi. xviij. vbi moyses elegit ex oĩ populo viros sapientes t gnaros tc. Unde de ista speciositate dicitur Ecclesia. xliij. Vide arcum t benedic qui fecit illum. valde enim speciosus est in splendore suo. Sic igitur ibi claritas sapientie. Quarto dico q ibi debet esse honestas apparentie. vt libani. Libanus est mons semper virens. Sic iustus per honestatem. vt sic dicat illud Eccles. xxiiij. Quasi cedrus exaltata sum in libano. quasi oliua speciosa in campis. Sicut enim sine vestibus exterioribus nullus dicit speciosus. Sic nec sine exterioi honestate conuersationis que per vestes signatur potest esse quis gratiosus. Jdeo dicitur Job. xl. Circunda tibi timorem et in sublimi erigere. t speciosis induere vestibus. Quinto dico q ibi debet esse suauitas redolentie. hoc est bona t sana fama: que notatur in cedro. vt cedri inquit. Cedrus habet iocundum odorem signans virum iustum. qui odo,

rem bone fame sine qua nemo est moraliter speciosus vndiq; circumfundit. Ezech. xvj. Egressum est nomen tuum in gentes ꝓpter speciem tuam. Cedri inquit. ꝑ. Justus vt palma florebit. sicut ce. mult. id est diuulgabitur per famā Jsta est ergo speciositas virtutum. quam si habuerim⁹ eri mus deo ⁊ hominibus grati. ita ꝙ cuilibet dicetur illud ꝑ Specie tua ⁊ pulcritudine tua. inten. ꝓspe. ꝓce. ⁊ reg. Et illud. Speciosus forma pre filijs hominuz ⁊c. que nobis cō cedat xp̄us Amen.

Speculum. Nota ꝙ speculum signat virum iustū ⁊ honestum. Sz de hoc vide in illa auctoritate. Cādor enī lucis est ⁊ speculū sine macula. vide supra de Luce. Jtem speculū signat scripture presentiuā luciditatē. Jtē signat mundanā ꝓsperitatē. ꝑ de omnibus vide supra in varijs titulis. Multa enī possent dici de diuersis varietatib⁹ speculoz. sed pauce sunt auctoritates de speculo. ideo supsedeo quo ad presens.

Speculari. Vide supra vbi de cōtemplatione vel cōsiderare. qz. s. speculatoz ē q̄ cōstituitur in ciuitate ad insidias ⁊ aduent⁹ hostiū p̄uidendum ad vigilandum ⁊ ad clamandū. signans ꝓlatos ⁊ p̄dicatores ⁊c. Vide de prelatis. de cōtemplatione ⁊ consideratione. ⁊ sic sufficit.

Spes. sperare. Cum spes ⁊ timor sint due mentis affectiones. q̄ semp respiciunt ad futura. sicut dolor et gaudium sunt alie due que semp respiciunt ad p̄sentia ⁊ moderna. Possumus dicere ꝙ tam in bono q̄ in malo significato spes multimode sumit in scriptura. Unde nota ꝙ inuenitur ibidem Spes

Vacua. Prima est sine fulcimento.
Fatua. Scōa sine nutrimento vel condimento
Nocua Tercia est sine iuuamento.
Ardua. Quarta est sine fraudamento. Primo igit̄ dico ꝙ est spes vacua que stabilitatis caret fulcimento. et ista est illa qua homo sperat Jn diuitijs tpalibus. Jn blādicijs feminalib⁹. Jn amicicijs secularib⁹. Jn eminentijs popularibus. Jn diuitijs non est sperandū. Jste enī sūt quedam arbores q̄ optime florent. ita ꝙ ad sperandū fructuum copiam homem inuitant. flores tn̄ faciliter fluunt ge lu vel vento excutiunt̄. ita ꝙ tota spes quā habuerat euacuat̄. Sic vere est de illis qui sperant in floribus diuitiaruz q̄uis enim videant̄ vtilitatem futuramq; durabilitatē p̄tendere. solent tn̄ facillime deficere. ⁊ possessoꝛem suū spe quam habuerat defraudare. ꝑ. Sperauit in multitudie diuitiarū suaz ⁊ p̄ua. in va. sua. ⁊ Sap. iij. dz. ꝙ vacua ē spes illoꝝ et labores sine fructu. ⁊ inutilia eoꝝ opera. cum tn̄ dicat̄ in ꝑ. Nolite sperare in iniquitatē ⁊ ra. ⁊c. nolite coꝛ apponere. Et nota ꝙ dicit coꝛ. Jtez in blandicijs nō est sperandū. s. in feminalib⁹. qz iste blandientes ⁊ decipientes adulatrices similes sunt serpentibus. q̄ valde sunt suaues dum tangunt̄. sibilant dulciter vt audiant̄. sed tn̄ certum est. ꝙ valde mordent ⁊ inuenenant acriter dum sentiunt̄. Nota. Fistula dulce canit volucres dum decipit auceps. Sic igit̄ in talibus sperare non est tutū. Jste enim sē sicut glacies. que q̄uis ⁊ splendeat ⁊ aliquam fortitudinez p̄tendat. in ipsa tn̄ sperantem ⁊ desup ambulantē solet decipere. qz statim vt sentit aliquantulū oneris vel caloris incipit liquescere ⁊ quassare. Sic vere tales lz splendeant et arrideant. statim tamen cum senserint onus alicui⁹ tribulationis. vel calorem alicui⁹ tentationis. ifti desistunt et deficiunt atq; cessant. ⁊ in se sperantem ⁊ confidentem decipiunt atq; fraudant. Jdeo dz Job. xix. Quasi euulse arbori abstulit spem meam. Jdeo contra illos q̄ in mundi adulatoribus imprudenter confidunt. dicit Esa. xxx. Ue filij desertores vt faceretis consiliuz ⁊ non ex me. ⁊ ꝛdiremini telam ⁊ non ꝓ spīm meū. sperantes auxilium in fortitudie pharaonis. ⁊ habentes fiduciam in vmbra egypti. Jtem nō est sperandū in eminētijs. qz nulla est tanta eminentia q̄n posset defluere ⁊ perire. Res enī altiores non sunt firmiores. ⁊ montes alti terre motū sepius q̄ plane terre patiuntur. Celum etiam qđ est altum semper est in motu. Spes igit̄ altitudinis dignitatum nō est tuta. Qđ tamen est contra illos qui semp sperant ascendere ad maiora. nec in suis desideriis gressum figunt. contra illud apostoli. j. Thimo. vj. Precipe diuitibus huius seculi nō sublime sapere. nec sperare in incerto diuitiarum. Jsta est igit̄ spes vacua q̄ stabilitatis caret fulcimento. Secundo dico ꝙ est spes fatua que sagacitatis caret condimento. ⁊ ista ꝓcul dubio est illa spes q̄ mali sine meritis sperant Jn dei misericordie plenitudine. Jn suarū virtū fortitudine. Jn sue vite lōgitudine. Dico enī ꝙ fatue sperāt ab ipsis de dei misericordie plenitudine. quia tales peccare non cessant. penitere recusant. ⁊ tamen finaliter saluari sperant ⁊ ⁊ damnationis periculum nō formidant. Duz tn̄ spes ⁊ timor sint due sorores. quarum vna sine altera non debet esse. Jsti sūt similes porco. qui ꝛm Plinium sedens in luto multo pl⁹ sedet vel iacet dextro latere q̄ sinistro. Quia scilicet tales q̄ in luto viciorum iacent. parum aut nunq̄ sedent in sinistro latere. id est in consideratione aduersitatis eterne. sed potius in dextro latere id est in spe misericordie superne. ⁊ sperant in misericordia illa quaz portant illi armigeri. s. scuto quod portatur in sinistro latere. id est sperant in fortitudine. cum tamen sit valde fatuum sine meritis sperare quod null⁹ potest de communi cursu sine meritis obtinere. Jsti videntur dicere illud Esaie. xxviij. Posuimus mendacium spem nostram. ⁊ mendacio protecti sumus. pepigim⁹ fedus cum morte. Jtem dico ꝙ fatue est sperare ab ipsis in virtute propie fortitudinis. Jsti quidem sunt fatui qui tantum confiduut de propijs viribus. q̄ etiam in tentationibus nec in tribulationibus dignantur in deo sperare: nec ipsius auxilium implorare. Similes puero qui duz se sperat bene posse incedere solet in lutum cadere ⁊ se turpiter maculare. Et ideo de talibus dicitur Ecclesiastici. xxxviij. Omnes bi in manibus suis sperauerunt. Jtem dico. ꝙ fatue sperāt in vite ꝓtie longitudine. fatuum est sperare diu manere vbi videmus nos breuiter ⁊ cito pertransire. Et tamen multi sunt qui q̄uis alios quotidie morientes videant. ipsi tamen viuere semper sperant. ⁊ ista occasione mlta mala faciunt atq; pensant. Teste Jsido. Symie que habent longam caudam ceteris sunt peiores. Quia ꝓcerto illi qui in spe ⁊ in imaginatione sua habent longam caudā id est longam vitam. hoc est dictu. illi qui diu viuere sperant. ceteris sunt deteriores. quia scilicet propter talē spem faciunt multa mala. Jstis ergo videtur ꝙ semper debēt inuenescere dicentes illud Job. xvij. Rursum post tenebras spero lucem. Jsta est igitur spes fatua que sagacitatis caret condimento. Tercio dico ꝙ est spes nocua que fidelitatis caret iuuamento. ⁊ ista est illa qua hereticī sperāt in dyabolo cum tamen in illo nullo modo sit sperandum. q̄a quod promittit totum est ad nocendum ⁊ decipiendum. Mus enim non pro eo debet sperare in catto ꝙ cum ea ludet cum constet ꝙ post multos ludos semper solet eaz devorare. Sic vere tales fatuos post ludos ⁊ plausus solet dyabolus decipere ⁊ eos temporaliter detegere ⁊ dimittere. ⁊ in inferno finaliter deuorare. quapropter nullus debet in eo confidere vel sperare. Et de hoc Proverbio. xxv Dens putridus ⁊ pes lassus qui sperat super infideli i die angustie ⁊c. Jsta est igitur spes nocua que fidelitatis caret iuuamento. Quarto dico ꝙ est spes ardua que securitatis pollet complemento. ⁊ ista ꝓculdubio est spes bonorum. quia ipsi speraut in deo vero ⁊ contra impetum tribulationum. ⁊ contra insultum tentationum. Sicut enim piscis qui dicitur cuebinus ꝛm Ambrosium. quando sentit tempestatem timens fluctibus de mari ejci lapillum arripiens ipsi tam fortiter adheret. ꝙ eius pondere sistitur ⁊ a periculo liberatur. Sic vere vir iustus q̄diu navigat in hoc mari in periculo est ꝙ fluctibus tribulationuz ⁊ tempestatū de statu ⁊ aqua stratie ejciat̄. ⁊ piscatorū infernalium periculis exponat̄. debet xp̄m lapidem angularem adire. ⁊ ei per firmitatem fidei ⁊ spei firmiter adherere ⁊ se sibi soli cōmittere ⁊ se simplicit̄ cōmendare. ⁊ sic sine dubio ab ipso ⁊ p ipm liberabitur. ita ꝙ dictis fluctib⁹ non mergēt. dicat igitur illud ꝑ. Mihi aūt adherere deo bonum est ⁊c. Ad qđ etiam nos monet dauid di. in Psal. Sperate in eo omnis congregatio populi ⁊c. Et ideo hortatur ad sperandum in deo ⁊ ad ipsum sinceriter confidendum nos monet in ꝑ. Dauid dicens. Spera in deo ⁊ fac bonitatem. ⁊ inhabita terra ⁊ pasceris in diuitijs ei⁹. Ubi

aduerte q̄ dauid volens ſnos inducere ad ſperandū i deo Proponit actū q̄ iniungit̄ .ſpera in dño. Supponit modū q̄ requirit̄ .fac bonitatē. Proponit locū q̄ pficit̄ .inhabita terrā. Exponit lucrū qđ ꝓmittit̄ .pascer̄ in di. Dic oñdit

Actus virtuosus. Modus gratiosus. Locus gloriosus. Fructus preciosus.

Igit̄ dico q̄ hic iniungit̄ actus virtuosus .ſpera in dño. Spes eſt in dño est vna de virtutib⁹ theologicis. Quia ꝓculdubio summe est virtuosum t a corde virtuoso t nobili ꝓcedens sperare illud qđ oculus non vidit nec auris audiuit nec in cor hois ascendit. Spes eñ est virtus qua homo de seipso nō vult confidere. t qua qđ a se habere nō potest a deo satagit obtinere. ſpera inquit in domino. Nota pulli videntes multitudinem: ad alas galline confugiunt vt defendant ſm Pbm t q̄diu ibi fuerint nō ledunt̄. ſi vo exterius vagati fuerint rapiunt̄. Etā ſm pbm. Columba existens sub vmbra arboris que dicit̄ paradiſon. draconem non timet .q̄ ſi vmbrā dimiserit draco ipsam rapiet t occidet. Sic vere ſi ad alas protectionis diuine p spem t fiduciam recurramus t ſi ad vmbram sue potentie fugiamus. et ibidem p spem t desiderium maneamus. draconem t multitudinem .id est dyabolum contra nos prevalere non habebimus timere. ſ ab ipso salui t liberi poterimus permanere. ps. In vmbra alarum tuarum sperabo tc. Clamabo tc. Spes enim

Fortissima ꝓpugnatrix. Dulcissima consolatrix Doctissima ꝓcuratrix. Promptissima subleuatrix.

Dico ergo q̄ est ꝓpugnatrix fortissima. Ista est eñ filis lapillo q̄ dicit̄ allectoria. que facit homines inuincibiles. qz homo qui in domino sperauerit nunq̄ tribulationibus t tentationibus victus erit. ps. In domino speravit cor meum t adiutus sum. Patuit in martyribus q̄ spē firmam in domino habuerunt. t in ipso tam fortiter sperauerunt q nunq̄ in penis t verberib⁹ defecerūt. ps. Dom⁹ israel sperauit in domino adiutor tc. Fidelis eñ domin⁹ fidelem vasallum in ipso sperantem t ad eñ recurrentem nō libenter dimittit. sed ei in necessitate subuenit t succurrit. ps. Quñ in me sperauit liberabo eū tc. Item dico q̄ ista est consolatrix dulcissima. Spes eñ quam habet homo in tribulatione. penitus de finali euasione. de diuine gratie acq̄sitione t de eterna retributione ipm confortat t consolatur. t ita q̄ facilius sustinet quicquid angustie ei intentat̄. Virtus eñ arbor est que fessa membra dicit̄ confortare. mitigatiue eñ t refrigeratiue est nature. et semp vt cōmuniter crescere nosc̄t iuxta mare. vt dicit Pli. t Hiero. Talis est spes ista. temperat eñ t mitigat miserias: dolores t tribulationes refrigerat t confortat. t ideo ista iuxta mare id est in statu amaritudinis tribulationis debet inuenirī q ipam possimus debite consolari. vñ Esa. xxv. dicit̄. q dominus factus est fortitudo pauperi egeno in tribulatione sua. Spes a turbine. vmbraculū ab estu. Et breuiter ista ē sicut papauer. q̄ patientem facit dormire. sicut mandragora que potantem facit gladium nō sentire. sicut aign⁹ auis que qñ vult mori solet dulciter canticum facere t garrire. Quia ꝓcerto ista facit hominem quiescere in labore. psal. Caro mea requiescet in spe. Nihil sentire de mundano dolore. ps. In deo speraui non timebo quicquid faciet mihi homo. Letare t cantare etiam in mortis periculo t terrore Prouer. xiij. Sperat aūt iustus in morte sua. Et illud. Si me occident sperabo in eū. Ista est igit̄ consolatrix dulcissima. Item ista est ꝓcuratrix doctissima. Ista eñ vadit vsq̄ ad interiora velaminis. t nobis apud summū iudicē ꝓcurat securitatē. satietatem t in bono stabilitatē. diuinā misericordiā t bonitatem. De securitate eñ dicit̄ Eccli. xxxiij. Qui timet deū nihil trepidat neq̄ pauebit. qñ ipse est spes eius. De satietate dicit̄ in ps. Oculi omnium in te sperāt domine. De pfecta insup stabilitate dicit̄ Esa. xl. Qui sperant in dño assument pennas vt aquile volabunt t nō deficient. De misericordia aūt dr in ps. Sperantes in dño misericordia circundabit. Ista igit̄ spes vt visum est, ꝓcuratrix est doctissima. Item dico q̄ ista est subleuatrix promptissima. vt etiā gubernatrix certissima. Ista añ nos ad paradisum vadit. t nos ab inferioribus ad supiora subleuat t extrollit. puer. xxix. Qui sperat in dño subleuabit̄. Glosa sup illud ps. Spera in dño. Spes est introitus fidei. p spē intrat̄ ad illud videndū qđ credit̄. Ad spē videt̄ ptinere illo Esa. liij. Sustollā te sup altitudinē terre. Patet igit̄ q̄ spes est

Subleuatrix Procuratrix Consolatrix. Propugnatrix.

Bene igit̄ dico q̄ hic iniungit actus virtuosus. spera inquit in deo. t hoc est pnūs auctoritatis. Deinde dico q̄ hic subiungit̄ modus fructuosus tc. cuz dr facbonitatem. Iste enim est rectus modus sperando i deo scz facere bene. qz ille qui non vult bene facere nō debet a deo sperare. vbi enim bona facta t bona merita non precedunt. bona premia cōmuniter non succedunt. fac ergo bonitatem. qz sicut dicit̄ Matth. vij. Bona arbor bo. fru. fa. Seruitor enim non debet sperare salarium nisi bene fecerit seruitiū. Sap. j. Sentite de domino in bonitate. Fac ergo bonitatē. i. exerce virtutem. vel virtutum copiositatem vt sic possis a deo sperare pmiū eterni voluptatem. Dsecxij. Misericordiam t iudicium custodi t spera in deo tuo. Igitur dico q̄ hic subiungit̄ modus fructuosus. Deinq̄ dico q̄ hic ꝓponit̄ locus gratiosus. ſ. paradisi. inhabita inquit terram. q. d. Iste est locus in quo tu debes sperare recipere salarium nō in isto mundo. qz vicz iam in illa terra debemus habitare per spem. vt tandem ibi habitemus p speciem. Cecus eñ viget in sensu odoratus intantum. q̄ etsi terram que est vltra ripam nō videat ipsam tamen qualis est odore dicit̄ sentire t ad eam transfretare ſm Pli. Sic tnos lz terram que est vltra ripam huius mundi minime videamus. odore tamen spei ipsam cognoscere debemus. vt ad eam p desiderium mentaliter transfretemus. inhabita terram. ps. Iusti hereditabunt terram tc. Und de tali spe dr Heb. xj. q̄ fides est sperandarū rerum substantia: argumentū nō apparentiū. Et ad Rom. viij. Que nō videmus speramus. Dico ergo q̄ hic ꝓponit̄ locus gratiosus. Insup dico q̄ hic exponit̄ fructus pciosus. pascens in̄t in deliciis eius. Iste eñ fructus est qui reportat̄ de bona spe. ſ. delicie t pabulum glorie paradisi. Arbor eñ t vinea solet finaliter fructum t pastū reddere. dato q̄ quasi p annum oporteat expectare: Sic vere deus postq̄ ipsum p spez expectamus. fructum eterne glorie nobis reddet quo nos in paradisi deliciis nutriet atq̄ pascet. Ideo dicit̄ ad Tytum ij. Expectantes beatam spem t aduentū glorie magni dei qñ. ſ. dominus dicet illud Ezec. xxxiij. de beatis animab⁹. In pascuis vberrimis pascam eas. t in montib⁹ excelsis israel erunt pascue earum. Sic ergo ad bene sperandū debet nos monere t iducere fruct⁹ pciosus locus gratiosus mod⁹ fructuosus t act⁹ virtuosus. Et sic sufficiat: vide supra de cōsidere t alīs multis locis.

Spelunca. Nota q̄ spelunca ſm q̄ babz mltas conditiones. ſm hoc diuersi, mode sumitur in scriptura tam in bono q̄ in malo

Spelunca.	Tutior	que est	Perfectorum
	Inferior		Mortuorum.
	Secretior		Animorum.
	Immūdior		Mundanorum.
	Obscurior		Damnatorum.

Est ergo spelunca penitentium perfectorum que est virtualis. t ista ꝓprie significat statum religionis. que more spelūce debet esse infima humilis t secreta. de hoc dicit̄ Judicum. vj. Qz filij israel fecerunt sibi antra t speluncas i mōtibus. Unde etiam de sanctis viris dicit̄ Hebr. xj. Qz ipsi habitabant in solitudinibus t in montibus t in speluncis t in cauernis terre. Item sicut dicitur. iij. Regū. xviij. Ebdias abscondit quinquagenos: t quinquagenos in spelūcis t pauit eos in spe. Ad denotandum q̄ illi qui in spelūca religionis absconduntur: a deo spiritualiter pascuntur t educantur. Et tamen de multis potest dici illud Matth xxj. Domus mea scriptum est domus orationis vocabit̄: vos autem fecistis eam speluncam latronum. Item est spelunca mortuorum que est corporalis. et ista est spelunca sepulcri vbi mortua corpora reponuntur. de qua Gene sis. xlix. Sepelite me cum patribus meis in spelunca.

Item est spelunca animorum: que est pectoralis: t ista est spelunca conscientie que iustis est serena. t impijs est obscura t infecta. de hoc Esaie. xxxij. Tenebre t palpatio facte sunt super speluncas. Item est spelunca mundanorum que est temporalis. et ista est mundus qui est spelunca vilis t immunda. In qua iacent et habitant bestie peccatores. Unde de quolibet raptore et deceptore po-

tesť dici illud ps. q ipse insidiatur in abscondito quasi leo in spelunca sua. Item est spelunca damnatoꝝ que est infernalis: ꝛ ista est spelunca vilis: putrida ꝛ immunda: obscura atq; periculosa. qz ibi anime a dyabolo trabunť crudeliter ꝛ deuorantť. Unde de dyabolo pōt dici illud. Maum ij. q leo cepit sufficienter sibi ꝛ impleuit speluncas suas pda. et cubile suum rapina ꝛc. Vide de cauerna si est aliqđ supra.

Spina. Spina est arbor aculeata vel etiā ipe aculeus: et pōt multiplr signare in scptura. Unā nota q breuiť distinguēdo ego inuenio i multī locī spinā. s.

Ad defendendum
Ad offendendum.
Ad cōburendum.
Ad affligendum

Primo dico q est spina defensiua significans penitentie stimulū qz sicut videm⁹ q de spinis fiūt septa circa ortos que ipsos ab animalibus muniunt ꝛ defendunt. Sic de asperitate penitentie fit in horto anime munimentū p qđ a tribulationib⁹ ꝛ tentationib⁹ defensať. Osec. ij. Sepiam vias tuas spinis ꝛ sepiam eas maceria. Rosa ei q̄ est arbor cui⁹ flos est fragrās ꝛ nobilis: sedm q̄ est arbor incremabilis ꝛ imputribilis: arbores sunt spinose. Cynamomū etiā que est arbor bona et vtilis inter vepres fm Plinīū crescit. a q̄bus sic defendiť q cum difficultate tolliť. Reuera charissimi quanto sancti fuerunt magis fragrantes p famositatē: et magis incremabiles ꝛ imputribiles p cōstantie ꝛ pseuerantie firmitatem magis vtiles p vite ꝛ doctrine bonitatez: tanto sunt spinis penitentie magis muniti: ꝛ ne faciliter a dyabolo euellanť spinis timoris diuini ampli⁹ sunt circūsepti. Vō bene prcipiť Ecci. xxviij. Sepi aures tuas spinis ꝛ noli audireverbum nequā. Ista est igiť spina defensiua. Secundo dico q est spina offensiua. Spina eīm nocet ꝛ pungiť tangentem: nascať in ēra sterili. semen ēt iactū inibi impedire ꝛ suffocare nosciť. doloꝛē membro cui infigiť magnū facit. ꝛ nisi spina extracta fuerit: dolor ab homine non recedit. talis spina est peccatū vel etiam diuitie. Ista eīm duo in homine sterili ꝛ virtutib⁹ vacuo solent abundare. De diuitijs dicit ps. Ecce ipsi peccatores abundantes in seculo obtinuerūt diuitias. De peccato dicť Prouer. xviij. Per agrum hominis pigri transiui: ꝛ ecce operuerant superficiē eius spine. Ista eīm mentem possessoꝝ suoꝝ p sollicitudinē ꝛ p remorsum conscientie inquietani ꝛ molestant semen verbi dei vl boni ꝓpositi impediunt ꝛ suffocant. ꝛ nisi ꝺ corde extracta fuerint. s. peccata confitendo ꝛ diuitias cōtemnendo quietis spacium nulli prestant. Exorte eīm spine suffocauerunt semen sicut ꝺr Luc. viij. Quapropter tales spine debent a cordibus nostris euelli: ꝛ ne nobis doloꝛem inferant extirpari. Eze. xxviij. Non eris vltra domui israel offendiculū: nec spina doloꝛem inferens. Et sicut videm⁹ q arbor q̄ habet spinas solet tangentes pungere. Animalia etiā spinosa sicut est bericius ꝛ porcus spinosus solēt se spinis suis mediantib⁹ defendere. sic illi qui habent spinas vicioꝝ vel diuitiaꝝ alios contangentes. i. vicinos circa se cōmorantes: vl etiā predicatores eos corrigere cupientes: pungunt per molestias ꝛ exactiones: ꝛ etiā p mala ꝛba ꝛ detractōes mediantib⁹ etiam spinis diuitiaꝝ ꝛ munerū quas solent plātis ꝛ iudicibus p scuto opponere: ipsi solegt a cunctis oppositis se saluare. ita q tales correctores possunt dicere illud ps. Conuersus sum in erumna mea dum configiť spina. Mos etiā ipsis munerū acceptoꝝ ⁹dicere possum⁹ illud Geñ. iij. Cum opatus fueris terram nō dabit fruct⁹ suos: sed spinas ꝛc. Ista est igiť spina offensiua. Tercio dico q inueniť spina combustiua. ꝛ sic spine significant congregationem peccatoꝝ. Spine eīm nihil valent nisi ad ignem fouendum. sicce eīm sunt nature ꝛ ideo facillime comburunť. Habent aūt ꝓprium spine q scīnuicem cōplectuntur: q̄ lz omnes alios pungant: vna tn ab alia non pungiť Sic scīnuicem mali complectunť ꝛ diligunt: ꝛ simul iuncti omnibus alijs nocent. ꝛ tn sese inuicē non ledunt. Mañ s. Sicut spine pariť se inuicē cōplectunť. sic cōiuiū pariť potantiū cōsumeť. Et ideo tales siccissimi p indeuotiones apti sunt nō ad paradisi edificationem construendā. ꝫ potius ad inferni incendium succendendū. ps. Exarserunt sicut ignis in spinis. Et Esa. xxxiij. Spine cōgregate igni cōburenť. Ista est ergo spina crematiua. Quarto dico q ē spina afflictiua. et sic per spinam intelligimus tribulaiōes punitiones ꝛ supplicia damnatorum. Spinis enim comburi solent scelerati ꝛ heretici. Un Jud. viij. dicit Gedeon Cōteram carnes vestras cum spinis ꝛ tribul deserti. Sicq; patet q spina generaliter loquendo sumiť quatuor mōis vt supra. ꝛ sic sufficit.

Spiritus. Nota q ꝓpie loquendo spūs diciť q̄libet materia aerea: subtilis ꝛ leuis sicut est anhelitus: flatus: que faciliter potest se diffundere vel spirare. Et possum notare q generaliter loquendo inueno multa genera spirituum in scriptura. vicz Spiritus

Corporis.
Temporis
Pectoris.
Etheris
Federis
Dominis
Luminis

Spiritus corporis est quo corpora animalīū naturaliter vegetantť. De quo Sapientie. ij. Extinctus enim erit corpus nostrum: ꝛ spirit⁹ diffundeť tanq; mollis aer
Spiritus temporis est quo omnia pflanť ꝛ aspiranť. s. turbo seu ventus. De quo diciť in ps. Ignis: grando: nix: glacies: spiritus procellarum q̄ faciūt ꝛbum ei⁹. Item spūs pectoris est quo homo cogitat aliquid vl imaginať. De quo Job. xxij. Plenus sum sermonibus ꝛ coartat me spūs ventri mei: et venter meus quasi mustum absq; spiraculo. Item spirit⁹ etheris est ille quo homo in caliginoso loco vl aere tentať vel impugnať. s. dyabolus. De quo Matb. xij. Cū immūdus spiritus exierit ab ho. am. p lo. ari. ꝛc. Item spirit⁹ federis est quo homo iuuať ꝛ cōcomitať. s. angelus. De quo Aggei. ij. Spiritus me⁹ erit in medio vestri. Item spiritus hominis est quo constituiť ꝛ viuificať. s. anima. De q̄ Luce. xxiij. Palpate ꝛ videte quia spiritus carnem ꝛ ossa nō habet. Item spūs luminis est quo mundus regiť ꝛ gubernatur. s. spiritussanctus qui est vna persona in deitate. De quo Sapientie. j. Spiritus domini repleuit orbem terraꝝ

His igiť premissis notandum q hic non intendo de spiritusancto scientialiter. inq̄tum videlicet emanat a patre ꝛ filio: sed solummō moraliter: inq̄tum. s. ad vtilitatem animaꝝ ex aliquibus eius effectibus aliquid balbutire. Ille igiť spiritus qui vbi vult spirat digneť aliquid in imaginē mei spiritus per suam gratiam inspirare. q ego q̄ ꝓ siccitate indeuotionis respirare non valeo: ad ipm possim taliť suspirare. Uem ergo sancte spiritus ꝛ reple tuoꝝ corda fidelium. Igiť dico q hic de triplici spiritu p ordinem ē dicendum: videlicet. De spiritu supremo ꝛ superiori. s. de spiritusancto. De spū pessimo ꝛ deteriori. s. de peccato ꝛ dyabolo. De spiritu iutimo ꝛ interiori. s. de anima vel de vita.

Dico ergo primo q est vnus spiritus summus ꝛ admirabilis. s. spūssanctus. Spiritus eīm sanctus admirabilis potest dici. qz in rebus mirabiliter operať. Ad ipm eīm pertinet creare de nibilo. illa que fuut deperdita recreare: illa que sunt destructa reformare: et illa que sunt vetera renouare. Ecce q̄ admirabilis magister. Ideo de spiritussancto diatur Sapientie. vij. Qz spiritus domini omnium est artifex: omnem habens virtutem: omnia ꝓspiciens. Et ideo spūssanct⁹ compať igni. q̄ fm Dyonisium habet Virtutez

Immutatiuā.
Copulatiuā
Conseruatiuā
Eleuatiuam.
Renouatiuā.
Illuminatiuā

Immutat eīm ignis materiā in quā agit: sicut patet. qz de cinere facit vitrū
Conseruat etiam res naturales: qz sez calozis naturalis beneficium facit ꝛ cōtinuat corpus viuum. Eleuat etiā materiam suam sicut patet. quia virtute ignis scintilla q̄diu fuerit ignita ferť sursum. Copulat etiam diuersas materias sicut patet quia ꝺ duabus laminis ferri facit vnum. Renouat insup omnia. quia sicut ptz virtute calozis quolibet anno renouat totum mundum. Talis ignis ꝓculdubio est spiritussanctus: quia. s. Immutat per conuersionem. Copulat p dilectionē. Conseruat p tuitionē. Eleuat p eroꝝ affectionē. Renouat p vtutū ꝓductionē. Illuminat p grāꝝ collationē. Qz iste habeat immutare peccatores ꝛ iniustos ipsos mirabiliter conuertendo. patet in Saul. Petro. Dauid. Paulo: ꝛ similibus qui per spiritumsanctuꝝ conuersi subito in aliud sunt mutati. Quidius enim non potuit tot mirabiles mutationes ponere sicut quotidie facit iste. Unde .j. Regum. x. Insiliet in te spirit⁹ domini ꝛ propbetabis ꝛ mutaberis in virū alterum. Item q iste habeat copulare scilicet diuersas se

cras ad vnitatem fidei ꝓducendo: ⁊ diuersa corda ad vnitatem amoris reducēdo. ptz Epḥ. iij. vbi dr. Sollicti seruare vnitatē spirit⁹ in vinculo pacis. Item q ipse habeat cōseruare in bono pseuerare faciendo ⁊ ab hostis tentatiōb⁹ defendendo. patet Michee. ij. Hunc̄d abbreuiat⁹ est spiritus dñi vt saluari non possit. Itez q iste habeat eleuare. s. mentē ad contemplanda ⁊ desideranda celestia inflāmando. patet Ezec. xj. Eleuauit me spirit⁹ ⁊ introduxit ad portam orientalē. Oz insup iste habeat renouare hominē virtutum floribꝫ venustādo: patet in p̄. vbi dr. Emitte spiritū tuum ⁊ creabūt. ⁊ renouabis faciem terre. Oz aūt iste habeat mentē illuminare gratijs ⁊ donis suis inspirando ⁊ informando patet Joh. xvj. vbi dicit q spiritus veritatis quem mittet pater in nomine meo. ille vos docebit oīa ⁊ suggeret vobis oīa. ⁊c. Et breuiter iste spiritus habet tot effectus ⁊ virtutes q etiam mortuos id est peccatores obstinatos ad vitam gratie suscitat: ⁊ in bono stabilit ⁊ confortat. sicut patet Ezechiel xxxvij. De ossibus aridis que spiritum non habebant. de q̄bus dr ibidem: q ingressus est in ea spirit⁹ ⁊ vixerūt. steterunt q̄z supra pedes suos. Jn quib⁹ aduerte q sicut spirit⁹ corporalis. scilicet aer vel anhelitus seu ventus habet

Subintrare. Jnsufflare. Agitare. Confirmare Eleuare. Jnflammare.

Spiritus penetratiu⁹ subtiliter inspirando: ingressus inquit. Spūs inflāmatiuus sagaciter informando: spirit⁹. Spiritus agitatiu⁹ vitaliter animando: vixerūt Spūs roboratiuus viriliter cōfirmādo. steterunt. Spūs eleuatiu⁹ sublimiter deferendo. super. Spūs inflammatiuus mentaliter accendendo pe. su. i. affect⁹.

Spūs eīm sanctus Penetrat ꝓ occultam inspirationem: ingressus. Jnsufflat ꝓ distinctam eruditionem: spiritus in ea. Vegetat ꝓ gratie distributionē: vixerunt. Roborat ꝓ virtutum cōfirmationem. steterūt. Eleuat ꝓ celestem cōtemplationem: super. Jlluminat ꝓ calefactam affectionem. pedes suos. Dicam⁹ igit̄ de spūsancto q ipse ꝓ inspirationē habet penetrare: ingressus est inquit. Spūs eīm mundi. s. ventus ita est subtilis ⁊ penetratiue nature q vbicunq; inuenit foramen apertū q̄ q̄z sit modicum intrat. Spūs etiā corpis ꝓ occultas venas neruos ⁊ arterias ꝓ corpus se diffundunt. ⁊ ibi sensum ⁊ motuz faciunt ⁊ infundunt. Sic vere charissimi spūssanctus ita labilis ⁊ penetratiue est nature. q vbicunq; foramen cordis sibi ꝓ affectum aliquantulū aperit: statim vult intrare. ⁊ in mentib⁹ hominū se ꝓsentare: ⁊ eis sensum cōtritionis et motum bone operatōnis ministrare. quinimmo etiā q̄cunq; venit ad boiem nō vocat⁹. sicut in paulo apparuit: quē subito ⁊ non vocatus ingrediens: ꝓdicatorē ⁊ aplm fecit. ingressus est inquit. Eze. ij. Jngressus est in me spūs postq̄z locutus est mihi ⁊ statuit me sup pedes meos. Licet q̄ spiritalis est nature: statim ingredit vbicunq; locus alicui alij corpe vacuat etiā de verme q dicit bombre: bombix dicit q q̄ de suis viscerib⁹ fila fecerit. de quib⁹ domū ⁊ habitaculum cōtra hyemis frigora sibi facit: ita vacuus efficit q̄ sola aere plen⁹ inuenit. a quo tñ mirabiliter sustētat. sicut dicit Plī. Sic vere charissimi si de corde tuo peccata eieceris. ⁊ bona temporalia paupibus eroganda domū in paradiso de ipsis tpe mortis hyemis p̄paraueris. statim aer. i. spiritussanctus subintrabit. q̄ te replebit spūaliter ⁊ dotabit. Actuū. ij. Fact⁹ est repente de celo sonꝰ ⁊c. Jste igit̄ ꝓ ispirationem habet intrare. Etiā dico q iste ꝓ eruditionē bz insufflare seu informare. spūs inquit. Spūs dicit a spirando. Spirare eīm nihil aliud est q̄ ore flatuz emittere vl causare. Jn quo notat q iste spūs non est aliud q̄ q̄dam flat⁹ ab ore patris ⁊ filij ꝓcedens. qui nobis insufflat ⁊ inspirat docet instruit ⁊ reuelat illa que ptinent ad salutem. spirit⁹ inq̄t. Joh. iij. Spūs vbi vult spirat ⁊ vocem eius audis. Et de doctrina spūssancti dr Joh. xvj. Cū aūt venerit ille spiritus veritatis docebit vos omnē veritatem. Jste est sicut legatus q̄ a sede patris veniens voluntatez eius nobis insinuat. in illis q̄ ad salutem ptinēt nos informat. Vñ bene apparuit in aplis q̄ ꝓ missionē spūssancti oia linguarū genera sciebant. ⁊ donū ꝓphetie receperūt. ⁊ varijs linguis dī magnalia retulerūt: sicut dr Actū. ij. Nam sicut lapis preciosus q̄ de oculis byene extrahit: facit eū cui⁹ dormientis capiti supponit futura p̄dicere. ⁊ occulta ⁊ ardua diuinare. fm Dyascor. Sic spūs ab ipso patre ⁊ filio emanans ⁊ extractus: facit aplos cognoscere. ⁊ ꝓphetare futura. ⁊ p̄dicare abscondita ⁊ obscura. Actū. ij. Ceperūt loqui varijs linguis ꝓut ⁊c. Et hoc est qd dicit aplis. j. Cor. xij. Oz alij dat ꝓ spiritum fmo sapientie. alij sermo scientie fm eundē spiritum ⁊c. Diuisiōes eīm gratiarū sunt: vn⁹ aūt atq; idē spiritus diuidens singulis ꝓut vult. Jste ergo ꝓ eruditionem habet informare. Iterū dico q iste spus ꝓ inspirationez bz vegetare. vixerūt inq̄t. Quia sicut spūs corp⁹ ipm vegetat ⁊ viuificat. ipmq; ad motū ⁊ opationem disponit ⁊ abilitat. sic spūs iste animā cui ꝓ gratiā infundit solet spūaliter viuificare: ⁊ ad motū bonoꝝ opez disponere ⁊ aptare Ezechiel. xxxvij. Jntromittā in vos spūm meū ⁊ viuetis. Celū eīm fm Aristote. mouet a spū motore. ⁊ fm eundē orbes ⁊ planete a spiritib⁹ mouent. de se eīm nec motū necvitam haberent nisi ipsi ab alieno possiderent. Sic vere charissimi homo sanct⁹: spūssanctū solum. s. habet motorē: ⁊ suorū bonoꝝ directorem: sine eīm spiritu isto spiritualiter non viueret nec motum bonoꝝ opez exerceret. Qd̄ bñ figuratur Ezec. xxxvij. Jn illis ossib⁹ aridis in q̄bus extensa ē caro ⁊ nerui ⁊ cutis: ⁊ tamen non vixerūt nec se mouerūt donec a quatuor ventis spiritum habuerūt. Quia. s. peccatoꝝ q̄uis habeat carnem. i. humorē naturalis compassionis: neruū. i. ligaturam mundialis dilectionis. cutē. i. vestituram exterioris cōuersationis. si tamen careat isto spū non debz dici ꝓ gratiam viuere. nec potest ꝓ bona opera se mouere. Jste eīm spūs dicit mobilis. q̄ subito mouet se in diuersorum se cordib⁹ ingerendo. Vñ. j. Reg. x. Jnsiliet in te spūs domini. Unde etiam Actuū. ij. dr. Spiritussanctus repente aduenisse. Quia sicut dicit Ambrosi⁹. Mesat tarda molimina sanctispiritus gratia. Unde Sap̄. vij. Jste dicit spiritus disertus. mobilis ⁊ incoinquinatus. Dicit etiaz mouens: q: iste sc̄z mouet nos ad bene operandum. ambulandum ⁊ incedendū. Ezec. j. vbi erat impetus spūs illic gradiebant. spūs enim vite erat in rotis. Unde etiam Ezech. viij. dicit. Eleuauit me spūs ⁊ adduxit in hierlm in visione dei. vixerunt inquit. Joh. vj. Verba que ego loquor vobis spiritus et vita sunt. Roma. viij. Viuificabit mortalia corpora nostra ꝓpter inhabitantem spiritum eius in nobis

Dico ergo q iste ꝓ inspirationem habet vegetare. Item de dico q iste ꝓ confirmationē habet roborare. steterūt inquit. Quia sicut spiritus corporis facit eum stare: duraret ꝓseuerare: qd̄ patet. q: corpus sine spiritu non potest stare: immo necesse habet cadere vel iacere. ⁊ durare non potest: q: cito habet corrumpi ⁊ putrefieri ⁊ fetere. Sic vere iste spūs solus facit homines stabiles ⁊ ꝓseuerantes: fortes durabiles ⁊ constantes. Ignis eīm vasa fictilia ⁊ lutea decoquendo facit stabilia atq; dura. Illud aūt apparuit i apostolis. qui ante aduentum spiritussancti erant lutei: timidi atq; fragiles. postq̄z vo igne spūssancti sunt afflati: facti sunt audaces atq; constantes. Unde Michee. iij. Verumtamen ego repletus sum fortitudine domini iudicio ⁊ virtute: vt annunciem iacob sceus suum ⁊ israel peccatū suum. steterunt inquit Job. iij. Dum spiritus me ꝓsente transiret inhorruerunt pili carnis mee. stetit quidam cuius non agnoscebam vultū ⁊c. quasi diceret. transitus huius spiritus causa est stabilitatis. Juxta illud Ezec. ij. Ingressus est in me spiritus ⁊ statuit me super pedes meos. Unde etiam Job. xxvj. ⁊ xxxvij. dicit: q spiritus domini ornauit celos qui solidissimi quasi ere fundati sunt. Jste ꝙ per confirmationem habet roborare Denicz dico q iste spūs ꝓ contemplationem habet subleuare. sup inq̄t. Quia sc̄z si iste habitat in homine: non ꝓmittit eum inferi⁹ in terrenis morari. immo facit eum sursum ꝓ contemplationez ad celestia subleuare. Ignis enim faullas ⁊ ventus paleas eleuat. Sic illi qui igne ⁊ flatu spiritussancti moti erunt statim se ad contemplandū celestia subleuabunt: super inquit. Ezech. iij. Leuauit me spiritus ⁊ assumpsit me. Osee iij. Spiritus ligauit eum in alis suis. Unde de isto pōt dici illud Esa. lxj. Spiritus domini sup me eo q vnxerit me Et Marci. j. dicitur. Oz spiritussanctus descendit in columbe specie super christum. Igitur dico q iste per cōtemplationem habet eleuare. supple inquit Jnsuper dico q iste ꝓ affectionem habet inflammare: ⁊ hoc ostendit cuz dic-

tur:pedes suos:quia p pedes intelliguñ affectiones. Ju xta illud Aug. Pes me⁹ affect⁹ me⁹. eo fero: q̃cunq; fero: q:s.pedes affectionū quando igne sanctiſpiritus tangun tur:tunc p sancta desideria inflammañt. Apoca.j. Pedes eius simules auricalco cum est in camino ignis. Spirit⁹ ei seu ventus facit ignem fortiter ardere.sic spiritussanct⁹ mẽ tem seu voluntatem p charitatem facit accendi. Ũ Ro ma.v. Charitas dei diffusa est in cordibus nostris p spiri tumsanctū qui datus est nobis. Jsti igiť sunt sex effectus istius spiritus. Quia ꝓcerto charissimi iste habet tot effe ctus mirabiles t stupentes q nō possunt ab homine decla rari. Jste eñ est sicut quidam fluuius q̃ per septem riuu los.i.p septem dona diuisus secundat t irrigat cor humā num. Ũ Esa.xj. Postq̃ septem dona spiritussancti innu merasset dicens:replebit eum spiritus domini:spiritus sa pientie t intellectus:spiritus scientie t pietatis.spūs con silij t fortitudinis. t spiritus timoris domini dirit q ipcuti et dominus fluuium egypti septem riuis ita vt transeant p eum calciati. Quia ꝓcerto iste est similis flore lilij:q̃ in me dio sex foliorum molliū habet septem aurea grana.id ẽ se ptem spiritual a dona.Geñ.xlj. Septem spice pullulabāt in culmo vno. Propter hoc igitur t bis similia istum spiri tum describit sapiens.Sapientie.vij. vbi dicit. Est inquit in sapientia spiritus intelligentie:spiritus multiplex: vni cus:subtilis.modestus:disertus:mobilis: et incoinquina tus:certus:suauis:amans:bonum:human⁹: benign⁹:fa bilis:securus:omnem habens vtutem. omnia ꝓspiciens. Jste igitur vt visum est:est spiritus summus t admirabi lis. Sed adhuc dico q potest dici admirabilis:quia est:

Ductor ad gubernandum.
Doctor ad informandum.
Tutor ad ꝓtegendum.
Rector ad corrigendum
Pastor ad nutriendum.
Consolator ad mittigandū.
Mediator ad cōcordandū
Roborator ad consolandū
Premiator ad remunerandū

Qz iste habeat officiuz ductoris.patet.qz sicut vẽ tus ducit naues ad portū sic spiritussanctus animas ad paradisum.ps. Spiri tus tuus bonus deducet me in terram rectam. Jtē q iste officium habeat do ctoris:patet Job.xvj.vbi dicit illud p̃dictū. Spiritus veritatis ille vos docebit om nem veritatem. Jtem q iste habeat officium tutoris t de fensoris:patet Roñ.viij.vbi dicit.q spiritus adiuuat in firmitatem nostram. Jtem q iste habeat officium rectoris t correctoris.patet.ij.Thes.ij.vbi dicit.q dominus iesus antixpm interficiet spiritu oris sui. Unde Esai.xxx. dicitur q spiritus domini velut torrens inundans ꝛc. Jtez q iste habeat officiū pastoris t nutritoris:patet Eccli.xxiij. vbi dicit. Spiritus meus sup mel dulcis:t hereme.sup mel t fa. Jtem q habeat officium consolatoris.patet.quia dici tur paraclitus.qui interpꝛtat consolator. Ũ etiā Sapien tie.xij. O q̃ bonus t suauis est domine spūs tuus in nobis bis. Jtem q habeat officium mediatoris:patet Eze.xxxvj vbi dicit. Ponam spiritum nouum in medio vestri. Jtem q habeat officium cōfirmatoris.patet in ps. vbi dicit. Spi ritu principali confirma me. Jtem q habeat officium pre miatoris.patet Apoc.xiij. Ammodo dicit spiritus vt req̃ escant a laboribus suis. opera eñ illorum sequunť illos. Jste est ergo spiritus summus t admirabilis. Secundo

Demones hominū impugnatores.
Homines demonū imitatores.
Afflatus malarū cogitationum
Impetus grauium tribulationū

Dicamus ꝯ q in uenium spiritus bo minū impugnatores t isti sunt immundi spūs qui de paradiso fuerunt exclusi: t hic cum hominib⁹ in caliginoso aere ad eorum exercitium vsq; in diem iudi cij sunt inclusi: t finaliter post iudicium in inferno erūt po siti t reclusi. Jsti eñ nō cessant homines tentare seu tenta tionibus impugnare: t diuersis molestationib⁹ infestare. Unde de quodam Marci.ix. dicit. Qz spiritus conturba uit eum t elisus in terra volutabat. Jtem dico q sẽ spi ritus demonum imitatores: t isti spiritus sunt mali homi nes.qui dicunť spiritus.qz.s.nihil habent de constantie fir mitate.multum autem de inanitate.Luc.xxiiij. Palpate t videte quia spiritus carnem t ossa non habet:etiam ossib⁹ firmitatis carent. Jsti enim dicunť spiritus. Quia impetu ose ambulant per superbiam. Sonitum faciūt p iactantiā Omnia cōmouent p discordiam. Arbores frangunt t do mos diruunt p tribulationem t malicia. Et sic p̃m b pecca tor quandoq; dicit spiritus superbie t tumoris.ps. Dixit t stetit spiritus ꝓcelle t exal.fluct.eius. Jtem dicit spiritus iactantie t clamoris. Unde Apoc.xvj.dicit. Qz Iohannes vidit tres spiritus immundos ad modū ranarū de ore be stie exisse. Rana eñ loquacissimū animal est. Jtem dicitur spiritus discordie t rancoris. Omnes enim alios commo uet.j.Regum.xvj. Exagitabat enim saul spiritus nequam Jtem dicit spiritus pestilentie t terroris.quia salz isti ad modum spiritus t turbinis: non cessant alios molestare. Unde.iij.Regum.xix. Ecce spiritus grandis t fortis sub uertens montes et conterens petras ante dominum. ꝯ nō in spiritu dominus. Patet ergo q peccatores dicunť spiri tus demonum imitatores. Jtem dico q sunt spirit⁹ cor dium deturpatores. t sic per spiritus intelliguñ male co gitationes t affectiones que in mente peccatorum venti lant atq; spirant. Et sic dico q ibi flant et spirant spiritus

Superbie t pompositatis.
Luxurie t carnalitatis.
Somnolētie t tepiditatis
Insolentie t fatuitatis.
Iracundie t crudelitatis.

De spiritu superbie dici tur zacha.v. Qz ipse vidit duas mulieres egredientes t spiritus erat in alis earuz De spiritu luxurie dr Osee v. Qz spiritus fornicationis erat in medio eorum. De spi ritu somnolentie dicit Esa.xix. q dominꝰ miscuit eis spi ritum soporis. De spiritu insolentie dicit Esa.xix. q domi nus miscuit egyptijs spiritum vertiginis. De spiritu iracū die dicit Numeri.v. Si spiritus zelotipie cōcitauerit virū contra vxorem. Jsti ergo sunt cordiū deturpatores. Jtē dico q inveniunť spiritus penarum fabricatores: t sic per spiritus ventos t turbines.intelligo penas t miserias sem piternas.que damnatos perpetuo perflabunt. de quibus in Psal.patet. Jgnis:sulphur:spiritus procellarum t ce tera. Quia sicut dicitur Ecclesiastici.xxxix. Sunt spiritus qui ad vindictam creati sunt. Sic igiť patet quomodo spi ritus diuersimode sumitur in malo t q est spiritus pessi mus t detestabilis. Tercio principaliter dico q inueni tur spiritus intimus t amicabilis: t iste est spiritus huma nus qui quandoq; accipitur pro vita. quandoq; pro ipsa anima vite causa. Nota igitur q̃ fm medicos t naturales tria genera spirituum sunt.scz naturalis quo vegetamur. t iste habet sedem in epate. Vitalis quo viuificamur. Et iste habet sedem suaz in arterijs t in corde. Animalis quo sentimus t mouemur. t iste habet sedem suam in neruis: t in cerebro. Scōm igitur istum triplicem spiritum corpo ralem:possumus dicere q spiritus inq̃tuz refertur ad ho minem.potest intelligi tribus modis. Est enim Spiritus

Transitorius t temporalis.
Solitorius t cordialis
Permansorius t eternalis.

Primus signat epatiť actiuitatem que semper sanguinem cōcomitat. t ad nutriendū ipm corpus humiditat atq; defert.qz.s.vita ꝓsens sanguinea est t carnalis t humani nerui corporis nutritiua. Jste est eñ spiritus transitorius: qz parum du rat.quia sicut dicitur Job.xvij. Spiritus meus attenua bit ꝛc. Secundus significat cordis voluntatem. Volun tas enim dicitur spiritus.quia sicut spiritus spirat t respi rat.sic voluntas generaliter vult t non vult. De quo Ec clesiastici.vij. Humilia valde spiritum tuum. id est volun tatem tuam et mentem.quia vindicta carnis impij ignis t vermes. Tercius autem spiritus significat anime quiddi tatem.que scilicet a carne separatur. t deo creatori suo iū gitur t vnitur. De quo in ps. Aufers spiritum eoz t defi cient. Et Ecclesiastes.xij. Donec spiritus redeat ad deum qui fecit illum. Jsti ergo sunt tres spiritus quorum primꝰ cam carne est defectibilis. Sapientie.ij. Spiritus diffun deť tanq̃ mollis aer. Secundꝰ est cū carne compassibilis voluntas eñ t caro seinuicem cōpatiunť. De quo Mat. xxvj. Spiritus q̃dem ꝓmptus est caro aūt infirma. Ter cius vo est a carne sepabilis. De quo in ps. Eribit spiritus eius t reuertet in terrā suam. supple caro. Jgiť charissimi

de spiritu siue denotet animā. siue voluntatē. siue etiā denotet virū iustū ⁊ spiritualem. Possum⁹ dicere q talis spūs

Per penitentiam renouat.
Per sapientiā illustrat.
Per gratiā conseruat
Per cōtinentiā depurat
Per amicitiā presentat.
Per imprudentiā molestat
Per elevationē dissipat.
Per contritionem acceptat
Per dei timorē cōturbat
Per laudis canorē iocundat.
Per dilectionem inflammat.

Iste ēm sunt cōditiones boni spūs. i. bone voluntatis vel bone anime. Et dico q ista debet p penitentiā renouari. Ezech. viij. Facite vobis cor nouum. ps. Et spiritum nouum. Et in ps. Spiritum rectū innoua in visceribꝰ meis. Item debet per sapientiaz illustrari. Rom. viij. Prudentia spiritus vita ⁊ pax. Item debet per dei gratiam conseruari. Job. x. Visitatio tua custodiuit spiritum meū. Item debet p continentiā depurari. Luc. xxiij. Spiritus carnem a ossa non habet. Item debet p amiciciaz p̄sentari. Col. ij. Si corpore absens sum. spiritu tamen pūs sum. Item solet p imprudentiam impugnari. Gal. v. Caro concupiscit aduersus spiritum. Item solet p elationem dissipari. Proser. xvj. Ante ruinam exaltat spūs. Itez p dilectionem debet inflammari. Actū. xviij. Feruens spiritu loquebat ea que sunt iesu. Item debet p contritionez acceptari. Vñ ps. Cor contritū ⁊ humiliatū deus non despicies. Dan. iij. Animo cōtrito ⁊ humili spiritu suscipiamur domine a te. Item p dei timorem debet conturbari. Unde xp̄o dicit Joh. xj. Infremuit spiritu ⁊ turbauit semetipm Itez p laudis canorem debet iocundari. Unde Luc. j. Exultauit spiritus meus in deo salutari meo. Et ideo breuiter de spiritu morali .i. de bona voluntate vel anima. vel etiā de spirituali homine potest poni ⁊ exponi illud p̄dictum. Sap. vij. Spiritus sanctus multiplex ⁊ suauis ⁊ subtil ⁊c. Expone si vis. Item p dilectionis feruorem debet inflammari. Gal. v. Fructus spirit⁹ est charitas. Charitas vo incendit. Luc. xxiij. Cor nostrum ardens erat in nobis. s. per charitate. Ista sufficiant d̄ spiritu humano qui est intim⁹ ⁊ amicabilis. Et sic patent aliqua de spiritu intimo ⁊ pessimo ⁊ optimo. De spūalibus aūt bonis multa possunt dici: sed pauce sunt auctoritates. Hoc solum nota q spiritualia ⁊ temporalia contrarie sunt nature: q⁹ si vnum ꝓficit aliud deficit. ⁊ econuerso. Nam vt dicit Plinius. Si ver sit siccum: mella apum abundant. filij aūt earum depaudrant. Si vo ver sit humidum: tunc filij abundant ⁊ mella minuunt. Sic vere si ver p̄sentis vite p pauptatem ⁊ temporalium tenuitatem siccum fuerit: tunc mel bonorū spūalium abundabit. Si vo ver illud p ꝓsperitatem fuerit humidum: tunc vo q̄tum ad mella bonoꝝ spiritualium erit siccum. De filijs apum .i. de amicis mundanis contrariuz est. q⁹ illi procerto tēpore humido prosperitatis abundāt. in tempore vo sicco paupertatis deficiunt ⁊c. Multa alia possent adduci sed omitto gratia breuitatis. quia in infinitis titulis feci de bonis spūalibus mentionem. ideo sufficiant ad presens.

Splendere. Cum splendor sit fluxus corporis glorioſi. Possum dicere sic de luce: claritate ⁊ fulgore: q splēdor sumit i bono ⁊ in malo. Breuiter notandum est q in scriptura inuenit Splendor

Honestatis.
Veritatis
Castitatis
Falsitatis
Vanitatis.
Dignitatis

Splendor honestatis debet considerari. ⁊ d̄ isto dicit Eccli. xxvj. Lucerna splēdens sup candelabrum sanctum: speciei faciei sup etatem solidam. Iste enim est splendor crisoprasſi: q̄ in nocte lucidior est q̄ in die. Quia .s. virtus honestat⁹ pl⁹ abundat in nocte tribulationum q̄ in die consolationum. Quia ꝓcerto sepe fit q ille q̄ aduersitatis tempore sc̄orū splendorib⁹ illustrat. si aduenit ꝓsperitas p vicia obscuratur. Joelis. ij. Stelle retraxerunt splendorē suum. Splēdor veritatis debet desiderari. Ille ēm est splendor q̄ ostendit res vt sunt. s. veritas q̄ nescit aliquid palliare. Dan. xij Qui docti fuerint fulgebunt sicut splendor firmamenti.

Splendor castitatis debet appropriari. Iste est splēdor qui supra omnia oculos delectat. Unde de anima casta dicit Apoc. xix. Uxor agni p̄parauit se ⁊ datum est ei vt operiat se byssino splendenti ⁊ candido. Splendor falsitat⁹ debet vituperari: ⁊ iste est splendor ypocritarum q̄ splendent sicut noctiluca. lucens solum in nocte. Similes lune: que ⁊ aliquando splendeat. perdit tn aliquando lumē suum. patet Mar. xiij. Luna non dabit splendorem. Splēdor vanitatis debet renunciari. s. splendor ꝓsperitatis mūdane que in diuitib⁹ splendet. sicut de diuite dicit Luc. xvj Qr epulabat quotidie splendide. Splendor vo dignitatis debet appciari. s. splendor felicitatis eterne q̄ splendent beati. de qua Actuum. xxvj. Vidi de celo supra splendorez solis circumfulsisse me lumen ⁊c. Vide de luce. lumine. fulgere ⁊ similibus.

Spolium. Spoliare. Nota q spolium siue spolia intelliguntꝰ exteriora ornamenta ⁊ etiā q̄cunq; bona exteriora. ⁊ generaliter omnia q̄b⁹ possunt spoliari homines vel vestiri. Aduertenduz ꝙ est q in scriptura inuenio spolia

Infima. Prima signant temporalē possessionē.
Intima. Secunda virtualem pfectionem
Pessima. Tercia criminalem infectionem.
Optima Quarta eternalem successionem

Temporalia sunt exuenda. Virtualia sunt induenda. Criminalia sunt refutanda. Eternalia sunt affectanda. Dicamus ergo primo q spolia que debemus exuere sunt bona temporalia que ꝓcerto exuenda sunt saltem q̄tum ad affectionem. Nota q pinus arbor grossi corticis. faciliter vermibus corrodit. si tali cortice custodit. ⁊ ideo q̄ ipsam sine corruptione seruare voluerit: necesse est q tali cortice spolieꝰ. vt dicit Plinius. Oues etiaz sub grosso vellere, nimis calefierent: nisi ipsas pastores annis singulis velleribus spoliarent. Arbores etiam ꝓter onera fructuum frā gerent. nisi vel a natura vel a casu ab ipsis annis singulis spoliarent. Sic ꝓcerto charissimi cortex: vellus ⁊ fructus: quando vltra debitum in nobis abundant. possunt eē causa pluriū viciorum. q⁹. s. faciunt nos Vermib⁹ sollicituduni corrodi. Calore auaricie accendi. Fractione iracundie quassari. Et nota ista debemus quantum ad affectum dimittere ⁊ nos eis saltem mentaliter spoliare: et ea si necesse sit pauperib⁹ erogare: quinimmo deus pastor et creator omnium bis vellentibus solet nos sepe p infortunium exuere. ne nobis causa criminū possint esse. Jobelis. j. Ficum meā decorticauit: ⁊ nudans spoliauit eam. Figuratus in illo rege Alexandro. de quo dicit. j. Macha. ix. q̄ iussit Jonathan spoliari vestibus suis ⁊ indui eum purpura. Quia .s. xp̄us iubet suos vestibus bonoꝝ temporalium spoliari. ⁊ purpura spiritualium vestiri. Istud tamen aduerte q̄ q̄uis ista temporalia sint exuenda. hoc tamen nū q̄ debet vt cōmuniter fieri: quin semp debeamus victui et statui necessaria reseruare. Papirus ei q̄n in lampade ponitur ad illuminādū: nunq̄ ex toto decorticat: quinimmo semp vna pars sibi remaneat. vt p eam medulla q̄ est debilis sustentet. Sic vere charissimi nunq̄ nos debem⁹ cortice temporalium ita penitus ⁊ totaliter exuere: q̄n semper debemus sustentationi nostre necessaria reseruare. Quod bene faciebat ille q̄ dicebat Prouer. xxx. Mendacitatez ⁊ diuitias ne dederis mihi: tribue tm victui meo necessaria. Ista tamen sunt contra raptores. q̄. s. spoliant homines si ne quacunq; pietate non curantes de ip̄oꝝ necessitate nec aliquid dimittentes ꝓ sustentanda sue vite fragilitate. q̄ non solum inuenit in publicis raptoribus ⁊ tyrannis: imo etiam in multis iniquis iudicibus ⁊ prelatis. q̄bus dicit Job. xxij. Abstulisti pignus fratrum tuorum sine causa ⁊ nudos spoliasti vestibus. Et Esa. iij. dicit. Populum meum exactores sui spoliauerunt. Et Job. xxiij. Vim fecerunt predantes pupillos ⁊ vu'gum pauperem spoliauerunt Unde quilibet talis videt habere nomen de quo loquit Esa. viij. Voca nomen eius accelera: spolia detrahere. festina p̄dari. Tales enim mali vident ad rapiendum inducere ⁊ ad spolia imitare. Prou r. j. Implebimus domos nostras spoliis: sortem mittam⁹ marsupium vnū sit omniū nostrum. Non sic charissimi sed exuamus illa spolia mentaliter ⁊ spontanee. ne per tyrannos cogamur ipa dimittere violenter. Ista igit sunt spolia que debem⁹ exuere. Secundo dico q sunt spolia que debemus induere. ⁊ ista sunt spolia bonoꝝ spūalium. Ista etiam sunt spo

ka scientiaꝫ philosophoꝝ:q̄ debem⁹ ab ipsis poetis ⁊ philosophis tollere ⁊ scientijs fidei applicare:⁊ exinde tabernaculum ecclesie cōstruere ⁊ ornare. Nota q̄uis eñ beritus sit animal inutile.spolium tamen pellis sue ad pannos leniendos est vtile. Serpens etiā q̄uis sit venenosus spoliū tū pellis competit mediane. Sic vere charissimi q̄uis antiqui philosophi ⁊ poete in multis fuerunt vitiosi: spolia tñ eorum q̄ nobis dimiserunt.s.scie quas dictauerūt nobis ⁊ ecclesie ⁊ fidei in multis vtiles sunt ⁊ fuerūt. Figurata in spoliis egyptioꝝ.de q̄bus filij isrl in deserto dño tabernaculū cōstruxerunt.Exo.iij. Non exibitis vacui sed spoliabitis egyptum.Sap̄.x. Justi tulerūt spolia impiorū ⁊c. Ista sunt igit̄ spolia que debem⁹ induere.p̄s. Letabor ego sup eloquia tua si.qui inue.spolia multa. Q̄d bene poterat dicere paulus. De quo exponit̄ illud Gen̄.xlix. Mane comedit predam.⁊ vespere diuidet spolia. Comedit dico mane in iudaismo p̄dam.i.escas scientiaꝝ legalium ⁊ p̄phetic aꝝ:⁊ vespere.i.tpe vocationis ad apostolatū diuisit spolia.i.a litera legali:euangelicā ⁊ spiritalem doctrinā intellexit esse diuidendā.q: litera occidit spūs aūt viuificat. ij.Cor.iij. Tercio dico q̄ sunt spolia q̄ debem⁹ renuere. ⁊ ista signant vicia ⁊ peccata q̄ sunt q̄dam valde turpia ⁊ stimenta q̄ ꝑ certo sunt expoliāda.⁊ p cōfessionē sacerdoti dimittenda. Exemplo cerui q̄ se solet spoliare veteribus cornib⁹.Et exemplo serpentis q̄ se spoliat antiquis pellibus. Mich.j. Faciam luctū quasi draconum.⁊ planctū q̄si struthionum vadam spoliatus ⁊ nudus. Quarto dico: q̄ sunt spolia que debem⁹ appetere. Ista eñ sunt spolia vite eterne.que hic ꝑ bona opa rapimus:⁊ tandē ea illic diuidim⁹ ⁊ habem⁹. Jurta illud Esa.ix. Exultant victores quando diuidunt spolia. Eñ.ij. Macha.viij.dicit̄.q̄ post sabbatum debilibus orphanis ⁊ viduis diuiserunt spolia. Sic patet q̄ sunt spolia appetenda:refutanda:induenda exuenda. Vide supra de exuere:de Meditate ⁊ Jnduere. ⁊ sic sufficiant.

Sponsus.sponsa. Nota q̄ sponsus p̄t significare xp̄m q̄ humane nature fuit despolatus ꝑ incarnationem:⁊ qui etiaꝫ sponsatur anime xp̄iane ꝑ baptismū ⁊ fidei susceptionem De ipsa etiam dicitur in p̄s. Tanq̄ sponsus dominus procedens de thalamo suo.q̄tum ad p̄mū. Et Osee.ij. Ipse christus anime xp̄iane dicit illud. Sponsabo te mihi in fide:q̄tum ad secundū. Potest significare etiā p̄latus q̄ est sponsus ecclesie cui p̄est. Job.iij. Qui habet sponsā sponsus est. Jgitur possuꝫ dicere breuiter q̄ spōsus nomen est

Amorosum	Amorose cū spōsa ligari.
Gaudiosuꝫ Jō dꝫ spōsus	Gaudiose cū sponsa letari
Studiosuꝫ.	Studiose cū sponsa morari
Gratiosum.	Gratiose se vestib⁹ ornari

Sic vere sponsus ecclesie p̄latus debet istam sponsam diligere nullā aliā desiderādo.dicens illud Sap̄.viij. Hāc amaui:⁊ exquisiui sponsam mihi assumere eam:⁊ amator factus sum forme illius. Q̄d tamen est contra ambitiosos q̄ ecclesias suas non vident̄ diligere.nisi in ctuꝫ quotidie cupiunt ad alias se mutare. Jobelis.ij. Egrediat̄ sponsus de cubili suo. Jtem iste sponsus debet cum sponsa gaudere deum laudando ⁊ eidem gratias agendo. Esaie.lxij. Gaudebit sponsus sup̄ sponsam. Q̄uis de multis sponsis ⁊ eorum ecclesijs,⁊ sponsalibus potest dici illud Apoc. xviij. Vox sponsi ⁊ vox sponse nō audiet̄ in te. Jtem iste sponsus debet cum ista sponsa morari cum ipa ꝓsonaliter residendo. Q̄d est contra illos q̄ sponsas.i.ecclesias fugiunt.quicq̄ eas nō visitant nec frequentant:nisi tempore recipiendi bona. Similes locustis q̄ nō apparent nisi in tempore veris ⁊ in pratis ⁊ in hyeme deficiunt ⁊ nō apparēt. ⁊ multis similibus.ita q̄ ecclesia potest dicere illud Exod. iij. Sponsus sanguinum tu mihi es. Jteꝫ debet ꝓt istā sponsam ornari:se vtutib⁹ ꝑparando:dicens illud Esa. lxj Jndumento iustitie circūdedit me quasi sponsum decorat cū corona ⁊c. Dic de sponsa q̄ ꝑ sponsam intelligit̄ ecclesia militans vel triumphans:vel etiā anima:de quo Apoc. xxj. Vidi ciuitatē sanctā hrlm descendentē de celo.a deo paratam sicut sponsam ornatam viro suo. vide eam in titulo de ciuitate.⁊ sufficiant hec.

Sponte.spontanee. Nota q̄ sponte dicit̄ illd q̄d fit libenter:voluntarie:vltro:gratant ⁊ ex corde. Et de his supra dictum est in multis titulis:⁊ de voluntate dicet̄ infra:hoc solum breuiter est notandum q̄ quatuor sunt spōte ⁊ voluntarie facienda.s.Elemosinarū erogatio. Tribulationum toleratio. Obedientie subiugatio. Fraterne caritatis copulatio. Qz debemus sponte tribuere:ptz Exodi.xxv. vbi dicit̄.q̄ mulieres que venerant dederūt sponte omnia tribuentes. Jtem q̄ debeamus sponte penitere.patet Judic.v. Qui sponte obtulistis dño animas vestras discrimini benedicite dominū. Jtem q̄ debeamus sponte maioribus subiacere.patet Judit.vij. Sponte tradamus nos oīs ppl̄o bolofernis. Jtem q̄ debeam⁹ ispō te alter alterū diligere pōt dici illud Judith.xij. Suade bree illam vt sponte consentiat habitare mecū. vide supra in titulis supra dictis:⁊ sic sufficit.

Stare.stabilis.stabilitas. Nota q̄ stabilire idem est q̄ statuere:stare vo accipit̄ ꝑ sistere q̄nq̄:sicut dicit̄ Exo.xv. stetit vnda fluens:quandoq̄ ꝑ erectus esse. Ezech.ij. Surge ⁊ ista super pedes tuos:quandoq̄ ꝑ morari seu ꝑ manere:sicut Hieremie.xxxj. Sta in atrio domus domini ⁊ predica ibi verba que ego loquor ad te. Verūtamen quocunq̄ modo sumat̄ stare semper significat moraliter loq̄ndo Animi stabilitatem. Perseuerantie durabilitatem. Cōstantie firmitatem. Illud eñ stare dicit̄ q̄d non fluit:nec circuit:nec mouet̄.⁊ ideo ille dicit̄ moraliter stabilis: q̄ in bono statu manet immobilis. Jsta est enim virtus ꝑ qua pfectorum omnū. Sicut enim amatides lapis est qui resistit ignib⁹.q:.s.in igne nō cōsumit̄ sed purgat̄. Sic vere vir perfectus ita debet esse pfectus ⁊ solidus atq̄ constans.q̄ ignes tribulationum debet contemnere.⁊ sine lesione peccati in eisdem immobilis ⁊ stabilis p manere. q̄q̄ talib⁹ ignibus affligatur. Debet semp clarior ⁊ letior apparere.quia non contristabit iustum quicquid ei acciderit. Prouer.xij Quinimmo illos quos habet tangere.i.illos cum q̄b⁹ habitare debet:debet p bona exempla ad constantiā similē:⁊ ad nō sentiendū ignes tribulationum viriliter animare.vñ de tali stabilitate dicit̄ Ephe.vj. Jnduite vos armaturaꝫ dei vt possitis stare. Armatura dei q̄ respuit tela tribulationum est animi cōstantia q̄ facit hominem stare: ⁊ mundi tribulamina nō timere. Et iō ad istam stabilitatē habendā monet Sapiēs Eccli.ij. Fili accedens ad seruitutē dei sta in iustitia ⁊ timore. Ubi aduerte q̄ res naturaliter quinq̄ modis efficit̄ stabilis.videlz. Q̄n rei firme fortiter coniungitur. Q̄n rei forti innitit̄. Q̄n inferius in terra figit̄. Quādo superius recte erigit̄. Q̄n graui⁹ in terra premit̄. Sic ꝑcerto dico q̄ homem stabilitū Charitatis quietissima sortitudo:fili. Firmitatis atq̄ spei certitudo.accedens. Veritatis ⁊ fidei limpitudo:ad seruitutem. Equitatis indeuians rectitudo:in iustitia. Grauitatis concutiens meritudo:timor. Jsta eñ quinq̄ faciunt nos stabiles⁊ firmos videlz. Dilectio qua deo copulamur. Spes qua a deo sustentamur. Fides qua in deo radicamur. Justicia q̄ a deo rectificamur. Timiditas qua a deo grauamur. Dico ergo primo q̄ homo stabilis efficit̄ atq̄ constans q̄n ꝑ amorem fortit̄ alligat̄ q̄d offendit̄ cum dr: fili.q: filius est nomen amoris. Sicut enim videm⁹ q̄ illud q̄d fortiter ligat̄ ⁊ stringit̄ cum re firma.nō faciliter cadit.immo stat ⁊ pseuerat.sicut ptz de vinea q̄ ꝑ se stare non potest cū sitvalde debilis:tñ stat ꝑ aliud.s.ꝑ palum vl arborē cui ⁊ q̄diu ligatur. Sic vere homo q̄ de se debilis ⁊ instabilis est tūc constans ⁊ pseuerans efficit̄.q̄n cum deo q̄ ineternū stat ꝑ amoris tenaculum copulat̄ Navis eñ q̄diu est in mari sp est in motu.verūtñ q̄n piscis q̄ dr echinus adheret:ita stabilis efficit̄ q̄ ventis ⁊ fluctib⁹ nō mouet̄. Sic vere homo q̄ est sicut navis fluctuās in hoc mari.tunc efficit̄ constans: firmus ⁊ stabilis q̄n xp̄o ꝑ charitatem adheret:⁊ ei efficit̄ filius familiaris ⁊ amicabilis.fili inquit. Tū de stabilitate istius amoris pōt dici illd̄ Job.viij. Fili⁹ manet ineternū. Et illud.j.Cor.xv. Frēs mei dilecti stabiles estote ⁊ immobiles.s. Qui eñ ꝑfecte aliquē diligit.ꝑfecte cum eo stat⁊ ma

net. Sic vere si deū dilexerin⁹: cum ipso ꝑ gratiam ꝑseue-
rabim⁹. Juxta illud Phil.iij. Frēs mei dilectissimi ⁊ desi-
derantissimi: gaudiū meū ⁊ corona mea: sic state in domi-
no charissimi. Fit ergo homo stabilis: qñ ꝑ amorem fortiꝰ
alligaꝰ. Scdo dico q̄ homo efficiꝰ stabilis: qñ ꝑ spem fir-
miter sustentaꝰ. Accedens inḋt. Accessus em̄ approxima-
tionē spei designat. q̄ ille deo accedit: approximat: q̄ i ipso
cōfidit ⁊ sperat. ⁊ in eo ꝑ spem ⁊ desiderii se stabilit ⁊ fu-
steatat. Iste em̄ accessus boiem facit stabilē. q̄ sicut illud
qđ fundamentū bz firmissimū est stabile seu firmū. Sic il-
le q̄ ponit in deo spem suā sicut in fortissimū fundamentuz
(Juxta illud .ij. Tbi .ij. Firmū fundamentū dei stat) con-
stans ⁊ stabilis efficiꝰ ⁊ in ꝑseuerantia firmaꝰ. Accedēs in-
quit. Et Roz .v. Accessum habem⁹ ad deū ꝑ gram in q̄ sta
mus. Ut sic vir iust⁹ dicaꝰ esse terra. de qua dicit in ps. Or
de⁹ fundauit terrā sup stabilitatē suā ⁊c. Electrū em̄ gum-
mi est liq̄dū qñ de arbore stillat. qñ vo sup terrā vl lapidē
ecciderit: mox in metalli duriciē se conuertit. Sic vere cha
rissimi vir iust⁹ q̄uis in p̄ncipio sit fragilis ⁊ fluxibilis: qñ
scz de arbore mundi nascaꝰ. qñ ad terrā. i. ad deum ꝑ desi-
derii ⁊ ꝑ spem pueniat in metalli duriciē ꝑ stabilitatē con-
stantie vertit ⁊ mutaꝰ. Job .xj. Eris stabilis ⁊ nō timebis
Jsta bene apparuerunt in martyrib⁹: q̄ ꝓpter spem celestꝫ
glie ita constanter ludibria sustinuerunt. Fit ergo bō stabi
lis qñ ꝑ spem firmiter sustentaꝰ. Accedens inḋt. Tercō
dico q̄ bō fit stabilis. qñ ꝑ fidem intime radicaꝰ. qđ oñdit
cum dr. seruitutem dei: qz illi q̄ sunt ꝓprie serui dei. s. fidei
ipsius ꝑfessores. sunt p̄ ceteris stabiles ⁊ constantes. Mo-
ta arbor q̄ ꝓfundam bz radicē stabilior est ⁊ cōtra impetū
ventoz firmior. Sic vere illi q̄ ꝑ fidem sunt ꝑfundei dño
radicati. j. Coz .xv. Vigilate: state in fide. Quia seruit⁹ dei
facit boiem audacem: seruitutē inquit dei .iij. Reg. x. Bea-
ti serui tui q̄ stant coram te semp. Ūñ in ps. Laudate serui
dñi dñm q̄ statis in domo dñi ⁊c. Fit igit bō stabilis cuz ꝑ
fidem intime radicaꝰ. Quarto dico q̄ bō sit stabilis cuz
ꝑ eḋtatem optime regulaꝰ. Justicia inquit. Columna em̄
recta magis est stabilis q̄ obliqua. Sic vere homo qñ per
iusticiam est rectus: magis est vt cōiter stabilis atq; firm⁹.
Non dignaꝰ em̄ homo iust⁹ a stabilitate ꝓpositi vel verbi
recedere. nec ꝑ fraudē aut inconstantiā variare. Ūñ Sap.
v. Stabunt iusti in magna constantia aduer. eos qui se an
gust. Sta ergo in iusticia. Et nota q̄ iusticia omnes alias
virtutes comprehendit. Et ideo possumus dicere q̄ ad stā
dum in iusticia. necesse est q̄ stemus et q̄ simus

In mentis eleuatione.
In carnis castigatione.
In dei contemplatione
In corpis immolatione.
In laboris operatione
In humilitatis subiugatōe
In sedulitatis executiōe
In sublimitatis affectatiōe.
In societatis cōbinatione.
In iniquitatis impugnatōe
In diuersitatis cōcordatiōe
In prauitatis intuitione
In veritatis p̄dicatione.
In maiestatis meditatiōe
In cōfessionis reuelatione
In orationis supplicatōe
In scientiaꝝ acq̄sitione
In oim rez circūspectiōe

Jsta em̄ sunt illa in q̄bus
debem⁹ stare ⁊ ꝑseuerare vt
iusti possimus esse ⁊ in iusti
cia ꝑmanere. Stemus igit
in mentis eleuatione. Ha-
ruch .v. Hierlm surge ⁊ sta i
excelso. Stemus in carnis
depuratiōe. Eph .vj. State
succincti lumbos vros. Ste
mus in dei contemplatione
Exo .xiij. State ⁊ videte mi
rabilia dei. Stemus in cor-
poris immolatione .iij. Re-
gum .iij. Stetit salomon co-
ram archa federis domini ⁊
obtulit holocaustū. Stem⁹
in laboris operatione. Unō
Ruth .ij. De manevsq; nūc
stat in agro. Stemus in humilitatis subiugatione. Josue
viij. Ubiꝫ iosue nocte illa ⁊ stetit in vallis medio. Stemus
in sedulitatis executione .ij. Paral .xxxv. Steterunt sacer-
dotes in officio suo. Stemus in sublimitatis affectiōe. Jo
sue .x. Stetit sol in medio celi. Stemus in societatis cōgre-
gatione. Ezec .j. Cum euntib⁹ ibant. ⁊ cum stantib⁹ stabant
Stemus in iniquitatis impugnatione .ij. Para .xviij. Rex
Jsrael stabat in curru suo contra syros vsq; ad vesperam.
Stemus in diuersitatis cōcordatōne .j. Reg .x. Stetit saul
in medio ppli. Stemus in ꝓprie prauitatis intuitione. Hie
remie .vj. State sup vias vestras .j. Coz .x. Qui stat vide.
at ne cadat. Stemus in veritatis p̄dicatione .ij. Esdre .ix.
Stetit esdras sacerdos ⁊ lector legis sup ligneū tribunal
Stemus in maiestatis meditatione. Job .xxxvij. Ausculta
hic Job ⁊ sta ⁊ audi mirabilia dei. Stem⁹ in cōfessionis
reuelat. one. Necmie .ix. Steterunt coram dño ⁊ cōfitebā
tur peccata sua. Stemus in orationis frequentatione .ps.
Qui statis in domo dñi extollite manus vestras in sancta
Stemus in scientiarū acq̄sitione. Nec .viij. Stetit Esdra:
scriba sup gradum ligneum quē fecerat ad loquendū: ste-
titq; populus in gradu suo ⁊ legerunt in libro legis. Ste-
mus in omnū rerum circūspectione. Eccli .xviij. Gyrū ce-
li circuiui sola. in omni terra steti. in omni loco pmatū ba
bui. Jsta ergo sunt q̄e componunt iusticiā moralem: et q̄
stabiliunt conscientiam cordialē: sta inquit in iusticia. ⁊ sic
ostendiē q̄ homo sit stabilis cum ꝑ equitatē optime regu-
laꝰ vel rectificaꝰ. Quinto dico q̄ homo fit stabilis cum
per dei tremorem in fine aggrauaꝰ. ⁊ timore inḋt. Res em̄
quanto grauior tanto stabilior ⁊ immobilior: sicut patet in
montibus ⁊ rupib⁹ que faciliter non mouenꝰ. Sic vere il-
los quos timor dei premit ⁊ aggrauat: deus in bono stabi-
lit atq; firmat. in timore inquit. Ūñ dñ innuiꝫ Eccli .xxvij.
vbi dr. Or nisi in timore tenueris te instāter cito subuertēꝫ
domus tua. Ūñ de thobia dr. Thob .ij. q̄ immobilis in dei
timore pmansit. Et .ij. Coz .vij. Illa q̄ sm deuz tristicia est
penitentiam in salutem stabilem operaꝰ. Sic igit patet q̄
quinq; sunt que causant stabilitatem mentis .s. timor: iusti
cia: fides: spes: cbaritas. Ut sic de homine sic stabilito dica
tur illud Hebre .xiij. Optimū est gratia stabilire cor. Et ꝑ
uer .iij. Die tue stabilientꝰ. Et sic patet quō stabilitas accī
pit in bono. Sz ꝑcerto charissimi multi sunt hodie qui
nō videnꝰ stare. immo potius cadere: deficere vel cessare. ⁊
isti ꝑculdubio sunt Amici fallaces. Ypocrete fluentes. Ho
mines mentientes. Divites eminentes. Amici falsi nō stāt
in amoris firmitate. Ypocrite nō stant in virtutis bonitate
Mendaces non stant in verborum veritate. Divites nō
stant in mundana ꝑsperitate. De instabilitate em̄ falso
rum amicoz dicit in ps. Qui iuxta me erant de longe stete
runt. De instabilitate ypocritarum dicit Job .viij. Quia
sicut tela aranearū sic fiducia eius. De instabilitate vo mē
dacium ⁊ vbosoz dicit Jobis .viij. In veritate nō stetit.
qz veritas non est in eo. De instabili vo labilitate divitum
dicit in ps. Expulsi sunt nec potuerunt stare. Jsti em̄ non
habent stabilitatem. nec in bono pmanentiā ⁊ firmitatem
similes nubibus que nibil habent firmitatis seu stabilita-
tis. semp enim sunt in motu ⁊ fluxu. modo sunt: modo de-
sinunt: modo apparent: modo disparēt. Quia ꝑcerto cha
rissimi tales ꝓprie non stant nec existunt. sed faciliter desi-
stunt ⁊ defluunt. Ezec .xxxj. Nō stabunt in sublimitate om
nia que irrigantꝰ aquis. Jsta ergo dicta sint de bona stabi-
litate. Sed adhuc potest dici q̄ stare accipitur in malo.
Multi em̄ sunt qui male manent ⁊ male stant. s. illi qui in
durati ⁊ obstinati sunt in malo. Unde nota q̄ male sta-
re ⁊ male ꝑseuerare videnꝰ tria genera ꝑsonarū. videlicet
Ambitiosi. Stant enim ambitiosi vt valeant sursum
Desidiosi. ascendere. De quo Hiere .xiij. O nagri ste
Proditiosi terunt in rupibus. attraxerunt ventum q̄
si dracones. Item stant desidiosi vt valeant leti quiescere
de quo Matb .xx. Quid hic statis tota die ociosi? Jtē stāt
ꝑditiosi vt valeant gentes decipe. Et de hoc Job .xiij. Ste
tit q̄dam cui⁹ non agnoscebā vultū imago coram oculis me
is. Jsta igit de stare sufficiant.

Statim. Nota q̄ statim denotat celeritatem si-
ue bonam siue malam: ⁊ est statim idez
q̄ celeriter: cito: subito: prompte: ⁊ sic de aliis. vide in aliis
titulis: qz omitto gratia breuitatis.

Status. Vide de statua: vbi idolum: simulacruz
⁊ cetera.

Statuere. Nota q̄ statuere accipit ꝑ stabili-
re. Ezech .ij. Ingressus est in me spi
ritus domini ⁊ statuit me super pedes meos. Quandoq;
vo sumit ꝑ ordinare. sicut Hebre .ix. Statutum est homi
nibus semel mori. Et in ps. Oculos suos statuerunt decli
nare in terram. Quandoq; vo ꝑ ponere sumit. sicut dicit
Dañ .iij. Or nabuchodonosor fecit statuam auream: ⁊ sta
tuit eam in campo dura. Breuiter ergo ⁊ generaliter sta

uere hñt aliud est q̄ aliquid stabiliter facere ⁊ firmare. ⁊ ideo mandata ⁊ ordinationes maior̄ statuta dicunt. p eo q̄ stabiliter obseruari p̄cipiunt. Iuxta illud Dañ. vj. Nō immutēt qđ statutum est a medis ⁊ persis. Et nota bñ q̄ debem⁹ statui ⁊ poni firmiter atq; locari In xp̄o p deuotionem ⁊ fidem. In celo p spem ⁊ affectionem. In ecclesia p disciplinam ⁊ religionem. In patria p continuam contemplationem. Or nos debeamus statui in xp̄o. ptz i p̄s. vbi dicit. Statuisti supra petram pedes meos. Et. j. Cor. x. Petra aūt erat xp̄us. Or etiam debem⁹ statui in celo ptz in p̄s. vbi d̄r. Statuisti in loco spacioso pedes meos.

Or debem⁹ statui in ecclesia. patet Rume. viij. Statues leuitas in conspectu aaron. Or insup statui debem⁹ in patria: patet in p̄s. vbi dicit. Super excelsa mea statuēs me. Sz cōtra alij sunt statuti in terra p auariciā. alij ⁊c. Vide supra de ponere ⁊ statuere: stare: de firmitate ⁊ alijs silib⁹. Vide sup ra de p̄cepto ⁊ mandato.

Stella. Cum stelle dicant a stabilitate. eo q̄ stabiliter stent in celo. Possum⁹ dicere moraliter loquendo q̄ in scriptura inueniunt stelle Interiores. Exteriores. Supiores. Inferiores. Prime signant virtutū nitorem q̄ est interius. Secunde designant iustorum splendorem q̄ est exter⁹. Tercie denotant beator̄ decorez q̄ est supius. Quarte demonstrant peccator̄ fulgorem qui est inferius Stelle interius splendentes sunt virtutes ⁊c. Stelle exter⁹ fulgentes sunt viri iusti: q̄ sicut custodijs suis. Stelle supius luccates sunt viri ⁊c. Stelle inferius polentes sunt mundi diuites ⁊ peccatores q̄ more stellarum lumine ꝓsperitatis inter alios splendent. de quo Apo. viij Nomen stelle d̄r absinthium. Virtutes em̄ sunt stelle splēdentes. Iñ de filio hois d̄r Apoc. j. q̄ ipe habebat septem stellas. i. septem v̄tutes. Iusti v̄o sunt stelle manentes. de q̄b⁹ Judic. v. Stelle manentes in ordine ⁊ cursu suo: aduersus syzaram pugnauerunt. Beati aūt sunt stelle lucentes de q̄bus Eccli. xliij. Species celi gl̄ia stellarum: illuminans in excelsis. Mali insup sunt stelle cadentes: de q̄bus d̄r Apocal. vj. Stelle ceciderunt de celo. sicut ficus emittit grossos suos. Et Eze. xxxij. Migrescere faciam stellas. Ut ergo ad p̄ns intelligam⁹ viros iustos. s. xp̄m: beatā v̄ginez angelos ⁊ pfectos possumus dicere q̄ isti sunt stelle. q̄ sicut stelle facte sunt a deo ad ornatum supior̄ ⁊ ad regimē inferiorum. sic sancti ⁊ sancte facti sūt inferiora. s. militantem ecclesiam regerent ⁊ iuuarent. supiora v̄o. i. triumphātem eccl̄iam p suā finalem p̄niam adornarent. Iñ de luminarib⁹ d̄r Beñ. j. q̄ deus posuit stellas in firmamēto celi ⁊ voluit vt essent in signa ⁊ tpa ⁊ dies ⁊ menses ⁊ annos Quelibet em̄ bona psona est stella ad decorem ecclesie cōstituta. Mulier em̄ amicta sole coronā de duodecim stellis habebat. sicut d̄r Apoc. xij. Fili⁹ v̄o hominis septē stellas in dextera sua cōtinebat. Apo. j. Quia. s. iusti q̄ sē stelle spūales sē gaudiū ⁊ corona mulier̄ amicte sole. i. eccl̄ie militantis xp̄o coniuncte: dum hic inferi⁹ continent: in manu v̄o dī sunt q̄n sursum in gl̄ia collocant. spēs em̄ celi gloria stellar̄. Sicut d̄r Eccli. xliij. Et iō q̄libet stella. i. q̄libet homo iustus vel sanct⁹ potest dicere illud Apoc. xxij. Ego sū genus ⁊ radix dauid. stella splendida ⁊ matutina. Ubi aduerte q̄ sancti dicunt stelle ꝓpter sex conditiones stellarū que in ista auctoritate continent. Quia sicut stelle habent Existentiam pmansiuā. ego sum inquit. Influentiam diffusiuā. genus: qđ se cōmunicat speciebus. Adherentiā cōiunctiuā: radix: q̄ firmiter adheret terre. Apparentiā delectatiuā vel electuā: đ. q̄ interp̄tat vultu desiderabilis Eminentiam suplatiuam: stella q̄ habet locum in celo. Loculentiam illustratiuā vel pspectiuā: splendida. Per firmitatem semp manere: ego sum. Per pietatem semet exhibere. genus. Per charitatem simul adherē: radix. Per bone fatem cunctis complacere. dauid. Per affectionē sursum residere. stella. Per discretionem intus relucere. splēdida.

Dico ergo primo q̄ si volumus esse stelle: necesse est q̄ p firmitatem solidi maneamus. Ego sum inq̄t. Substantia em̄ stellarum ita est solida ⁊ firma: q̄ nec vetustate corrūpit nec putredine remollit. nec aliquo casu dissipat: ⁊ inde est q̄ stelle a stando sunt dicte. Sic viri iusti in constanti soliditate animi p̄sistunt. ita q̄ nulli corruptioni peccati subsunt. nullo em̄ tribulationis impetu quatiuntur. nullo temptationis turbine corrumpunt. ego sum inquit. quasi diceret. Ego non fui nec ero: immo continue sum. Exo. iij. Ego sum qui sum. Unde Deutro. j. Estis hodie sicut stelle celi. Ita tamen sunt contra multos qui non habent constantie vel pseuerantie firmitatem. sed potius inconstantie ⁊ fidei vanitatem: tales sunt illi qui in vno ꝓposito non p̄sistunt. Similes vaporibus inflammatis: qui videntur esse stelle ⁊ non sunt: ideo non p̄sistunt. immo subito apparēt: ⁊ subito deficiunt. Sic tales q̄bus aliquando videant apparere ⁊ manere: solent tamen a firmitate cadere et cessare: ⁊ nunq̄ in firmitate ꝓpositi vel mentis residere. Sicut patet de ypocritis non existentibus ⁊ falsis amicis nō perseuerantibus. ⁊ de viris inconstantibus ⁊ non pmanentibus. Isti enim non possunt dicere ego sum: immo possunt dicere ego fui. Apoc. xvij. Bestia quam vidisti fuit ⁊ nō est Nec possunt dici stelle manentes. sed potius cadentes et desistentes. Matb. xxiij. Sol obscurabit ⁊ stelle cadēt de celo. Non sic charissimi: sed necessarium est si volumus dici stelle spūaliter: q̄ per firmitatem solidi maneamus. Secundo dico q̄ necesse est q̄ per pietatem nosipsos prebeamus: genus inquit. Stelle enim continue habent influere ⁊ suam influentiam inferius diriuare. Sic iusti per pietatē in alios influunt: ⁊ bona sua etiam alijs distribuunt ⁊ exponunt. ⁊ hoc ostendit cum dicit genus. Maia sicut gen⁹ est illud quod naturam suam cōmunicat omnib⁹ speciēb⁹ non est enim dare speciem in qua non possit natura generis reperiri. sicut animal qđ est genus inuenit in boue ⁊ in homine que sunt spēs. Sic vere pij se habent permodum generis: non p modum individui. q. d. ipsi volunt generaliter ⁊ liberaliter viuere. ⁊ bona sua alijs distribuere: communicare ⁊ diuidere: ⁊ non individualiter manere. genus inquit. j. Pet. ij. Vos estis genus electum. regale sacerdotium: gens sancta: populus acquisitionis. Iñ de talib⁹ stellis sic cōmunicatiuis ⁊ diffusiuis dicitur Beñ. xxvj. Multiplicabo semen tuum sicut stellas celi. Qđ est contra multos qui non sunt sicut stelle diffusiue: pie ⁊ communicatiue: sed potius sunt stelle p auariciā inflāmatiue. ⁊ per cupitatem attractiue. Similes stelle que dicit mars: ⁊ illi q̄ dicit canicula. que sunt stelle feruētissime. figurate in illa stella de qua dicit Apoc. viij. Or stella magna cecidit de celo ardens sicut facula: q. s. isti per auariciam ⁊ per cupiditatis desiderium sunt feruentes. Non sic charissimi sed p pietatem nosipsos prebeamus: genus inquit. Tercio dico q̄ necesse est q̄ per charitatem firmiter bream⁹: radix inquit. Stella enim firmissime adheret celo ⁊ in eo talit radicat q̄ nunq̄ euellit ab eodem. Sic vere homo per charitatem ⁊ veram amiciciam ita debet adherere firmiter deo ⁊ ꝓximo: q̄ nullo casu debet euelli: nec separari: sed ibidē firmiter radicari: radix inquit. Et hoc potissime ptinet ad viros fideles. qui sz radicant tenaciter in dī amore. Ita q̄ de eis p̄t dici illud Esa. xj. Ecce radix yesse q̄ stat in signū ꝓpl̄or̄. ipsū gentes deprecabunt. Et bñ dicit deprecabunt q. vere tales stabiles ⁊ fideles quando inueniunt sunt deprecandi: ⁊ cum omni reuerentia venerandi. Unde de talib⁹ stellis potest dici illud Daniel. xij. Qui ad iusticiam eruditi multos quasi stelle imperpetuas eternitates. Quod tamē est contra multos qui sunt similes planetis ⁊ non stellis in celo fixis: q. s. ad modum planetarum: que stelle erratice dicunt. aliquando vadunt cum celo aliquando contra celum. Quia aliquando seruant fidem ⁊ amorem deo ⁊ proximo ⁊ aliquando faciunt contrarium. sicut ad literam patet de personis imperfectis. ⁊ de amicis inconstantibus apparet. qui nec cum deo nec cum hominibus pseuerant. Figurati Apoc. xij. vbi dicit. q̄ cauda draconis trahebat tertiam partem stellarum. Et Dañ. viij. dicit. q̄ cornu modi cum quarti animalis deiecit de fortitudine ⁊ de stellis. q̄a draco id est dyabolus cum cauda sue fallacie de fortitudine stabilitatis ⁊ fidelitatis trahit secum stellas celi. inquātum facit ipsos a dei ⁊ amicorum consortio variare. Ideo de talibus inconstantibus dicit in canonica Jude. Hi sūt nubes sine aqua que a ventis circumferunt. arbores autumnales. infructuose. bis mortue. eradicate. fluctus feri maris despumantes suas confusiones. sydera errantia. q̄.

bus ꝓcella tenebrarū reseruata est. Quia breuiter isti simi
les sunt ventis ⁊ nubibus. Marinis fluctibus. Stellis
errantibus. Arboribus eradicatis ⁊ cito ardenti⁹ siccata
tem ⁊ sterilitatem incurrentibus. Non sic charissimi: ꝙ per
charitatem firmiter bream⁹: radix inquit. Quarto di
co q si volumꝰ spiritualiter esse stelle necesse est q ꝑ bo
nestatem omni⁹ placeamus: qđ ostendit cum dicit Da
uid: qui dicit vultu desiderabilis. qz. s. sicut stella habet de
corem in aspectu: ita q ipsaz delectabile est videre. Sic vir
iustus in aspectu sue exteriozis ꝙuersationis ꝓpter resplen
dentiam honestatis debet esse desiderabilis ⁊ delectabilis
ad videndum. dauid inquit. j. Reg. xvj. Vidi dauid saen
tem psallere: fortem roboze. pulcrum visu. prudentem ver
bis ⁊ dominus est cum eo. Sicut enim ad aspectum stelle:
naute in mari diriguntꝫ. ⁊ sicut ferrum acus tactum ab ad
amante: adamantem naturaliter sequit. Sic vere ad aspe
ctum bonorum exemplorum ⁊ honestatem conuersatiõis
iustorum. alij diriguntur ad vitam ⁊ ab ipsis ad bonũ tra
buntꝫ: ⁊ per ipsos veniunt ad salutem. Matb. ij. Vidimus
stellam eius in oriente ⁊ venimus adorare eum cum mu
neribus. Ista tamen sunt contra multos qui per honesta
tem non sunt fulgidi. sed ꝓ inhonestatem sunt obscuri Eze
chiel. xxxij. Celum nube tegam: ⁊ nigrescere faciam stellas
eius. Potest enim esse verum dyaboli: q̃ celum. id est ec
desiam nube vanitatis tegit: ⁊ stellas eius id est personas
per inhonestatez nigrescere facit. Non sic charissimi: ꝙ per
honestatem omnibus placeamus. Quinto dico q si vo
lumus esse spiritualiter stelle. necesse est q per affectũ sur
sum resideamus: cum dicit stella: quia de natura stelle est.
q sursum in celo resideat. Juxta illud Genesis. j. Stellas
posuit in firmamento celi. Ad notandum q sursum i ce
lo debemus per affectionem manere: ⁊ ibi per mentis desi
derium residere. Dan. iij. Benedicite stelle celi domino. Qđ
tamen est contra multos qui magis sunt in terra per desi
derium terrenorum: q̃ in celo per desiderium supernoruꝫ
Figurati in illa tercia parte stellarum: quam draco cũ cau
da trahebat in terram. Apocal. xij. Unde Matbei. xxiij.
Sol obscurabit ⁊ luna non dabit lumen suum ⁊ stelle ca
dent de celo. Non sic charissimi sed per desiderium sursuz
resideamus ⁊c. Sexto dico q si volumus spiritualit esse
stelle: necesse est q per discretionem intus reluceam⁹: splẽ
dida inquit ⁊ matutina. Stella enim non solum splendet
exterius per apparentiam: immo etiam ⁊ intra ⁊ infra i sb
stantia. Habet enim stella substantiam peruiaz ⁊ dyafanã
que a solis radijs penetratur: eo q intus sicut exterius il
lustratur. Sic vere iustus non solum est lucidus per bone
stam conuersationem. immo etiam interius per scientiam
⁊ discretionem. splendida inquit. Baruc. iij. Stelle dederũt
lumen in custodijs suis. Thobie. xiij. Luce splendida ful
gebis. Radius enim diuine gratie ⁊ influentie dum corda
iustorum penetrat. ipsos dono scientie ⁊ sapientie illumi
nat ⁊ illustrat. splendida inquit ⁊ matutina. Ita q de quo
libet iusto ꝑt dici illud Eccl. l. Qua si stella matutina in me
dio nebule: ⁊ sicut luna pfecta in diebus suis lucet. Quod
tamen est contra multos qui p discretionem non splendẽt
sed p ignorantiam sunt turbidi ⁊ obscuri: ita q nec se sciũt
in via morum dirigere nec alios instruere vel docere. Esa.
xiij. Stelle celi ⁊ splendor earum non expandent lumen su
um. Non sic charissimi: sed Per discretionem intus lucea
mus. Per affectionem sursum sedeamus. Per honestatẽ
cunctis placeamus. Per charitatem iuncti bream⁹. Per
pietatem nosmetipsos prebeamus. Per firmitatem fortes
maneamus. Et sic bene dicet quilibet stellatus. Ego sum
genus ⁊ radix dauid. stella splendida ⁊ matutina. ⁊ optime
talis stella fuit ꝯps. Quia sicut in ventre lapidis preciosi q̃
dicit asteron lucet interius quoddam lumen ad similitu
dinem vnius stelle: ⁊ ideo asteron dicit: eo q in se continet
quoddam astrum. Sic vere in ventre veri lapidis precio
si. s. virginis gloriose apparuit quedam stella. s. dei filius be
nedictus: qui ibi per incarnationem splenduit ⁊ tandez in
natiuitate exterius ꝓdijt. ⁊ per radiũ stelle materiales ma
gos ad se adorandum adduxit. quia. s. isti lumen requisie
runt lumine: deum fatentes munere. Ista est stella de qua
dixerat balaam. Num. xxiij. Orietur stella ex Jacob. Et
ideo sicut elephantes noue stelle. s. lune renouate solent in
clinare. Dix stellam que dicit canicula: quando de nouo
ortũ solet respicere: ita q eam videt adorare: sicut dicit pli
nius. Sic vere quando ista stella dei filius per incarnatio
nem ortus. reuelatus ⁊ renouatus fuit. statim elephantes
⁊ oriences: hoc est dictu: pastores ⁊ gentiles ipm inquisierũt
per fidem aspexerunt: ⁊ per deuotionẽ adorauerunt. Vi
dentes enim stellam gau. si sunt gaudio magno valde ⁊c.
Matbei. ij. Et ideo breuiter iste bene potent dicere ꝑdictã
auctoritatem. Ego sum genus ⁊ radix dauid: stella splendi
da ⁊ matutina. Vide eam diuisam in quatuor membris in
sermone. videntes stellam ⁊ pone eam ibi. quia ponendus
est hic. Et si vis dicere q stellas possunt intelligi angeli.
Juxta illud Apoc. j. Septem stelle angeli sunt septem ec
desiarum. Vide supra in sermone. Stelle vocate sunt ⁊ di
cerunt assumus. Et pone illam auctoritatem diuisam que
ibi ponit. Stelle manẽtes in ordine ⁊ cursu suo aduersus
syzaram pugnauerunt. Hoc igit sufficiat de stella. Et si vis
potes addere adhuc ⁊ dicere q q̃libet iustus dicit stella. qz
sicut stelle sunt In situ altissime. In visu pulcerrime. In
statu firmissime. In actu potentissime. In motu velocissi
me. In ordine dispositissime. In lumine abundantissime.
Sic viri iusti sunt Situ alti sursum contemplando. Vi
su pulcri sancte conuersando. Statu firmi semp perseue
rando. Virtute pleni bene operando. Motuati prompte
obediendo. Ordine sunt dispositi alterutrum nõ nocendo
Lumine limpidi se ⁊ alios instruendo ⁊c. Si vis ꝓsequa
re ⁊ concorda sicut supra. qz omitto gratia breuitatis

Sterilis. Sterilitas. Nota q steri
litas que nihil
aliud est q̃ fructuum nullitas vel tenuitas: ꝓducendi fru
ctus debilitas vel impossibilitas. potest significare in bono
⁊ in malo. ꝑm q fructus diuersimode accipiunt in scriptu
ra. Unde nota q sicut inuenio Fructus bonorum tempo
ralium. Fructus malorum criminalium. Fructus operuz
virtualium. Fructus munerum supernalium. Sic inueni
tur quadruplex sterilitas ꝑdictis fructibus correspondẽs
scz sterilitas Paupertatis. Sanctitatis. Prauitat⁊ ⁊ Bea
titatis. Pauper est sterilis q̃tum ad fructum tpaliũ di
uitiarum. Justus est sterilis q̃tum ad fructus criminaliũ
nequiciarum. Peccator est sterilis q̃ntum ad fructus vir
tualium iusticiarum. Damnatus est sterilis q̃tum ad fru
ctus eternalium deliciarum. Dico primo q est sterilitas
egenorum. quia scilicet pauperes ⁊ egeni carent fructib⁹ et
diuitijs huius mundi. Similes arboribus siluarũ que q̃
uis ad fructificandum sint steriles sunt tamen ad edifican
dum magis vtiles. ita q sepe fit q in nobilib⁹ edificijs po
nunt. vbi arbores fructifere exten⁹ ad estũ ⁊ ad frigora di
mittunt. Sic vere pauper sterilitate temporaliũ vacillan
tes tanto magis accepti a deo reponunt in edificio paradi
si. Illiso qui fructibus diuitiarum abundant multotiens
dimittunt in frigore infernali. Ideo in ꝑ. dicit q deus ha
bitare facit sterilem in domo matrem filioz letantẽ. Quin
immo etiam sepe fit q arbor fructifera efficit quãdoq; ste
rilis: ⁊ sterilis fructifera. Sic etiam in istis temporalib⁹ vi
demus q deus facit diuites sterilescere ⁊ ad paupertatez
venire. pauperes vo facit fructificare ⁊ diuitijs abundare
Quod bene figurat Gen. xxix. vbi dicit q rachel pariens
despiciebat lyam sororem suam sterilem ꝓpter qđ indigna
tus dominus aperuit vuluam lye: sozore sterili ꝑmanente
Quia sepe fit occulto iudicio dei. q diuites alios quos vi
dent pauperes ⁊ steriles cõtemnentes ad peupertatem ve
niunt: pauperes vo q̃ contempti fuerant mox resurgunt. j.
Regum. ij. Sterilis peperit plurimos. ⁊ que mul. ba. fi. in.
fir. est. Ista est igit sterilitas egenoz. Secundo dico: q
est sterilitas pfectorum: et ista est illa qua iusti volunt esse
nudi ⁊ steriles quo ad ꝓductionem viciorum. Mala enim
arbor malum fructum facit. Et ideo tali fructu steriles vo
lunt esse: ne possint male arbores apparere. Ideo talibus
sic sterilibus dicit ad Gal. iij. Letare sterilis que non pa
ris. erumpe ⁊ clama que non parturis. potissime autẽ ste
rilis dicitur ille qui est castus s. qui. s. p carnis ꝓpagationẽ
fructũ non facit. De quo Sap. iij. Felix sterilis ⁊ incoin
quinata que nescivit thorum in delicto. Ista est sterilitas q

fectoꝝ. Tercio dico q̄ est sterilitas peccatoꝝ. qui. ſ. bonoꝝ operum fructum non ꝓducunt. Similes mulo q̄ est animal sterile naturaliter: ꝓ eo q̄ ab asino ⁊ equa generatur. q̄ nullum animal equiuoce genert: tū generat ꝑm Aristo. q̄ animalia possent esse infinita genera spēꝝ. Sic vere mali ⁊ iniqui quos asinus dyabolus in mundo generat et ꝓducit: quo ad fructū bonoꝝ operum sunt steriles. vacui pariter ⁊ inanes. vt sic dicat illud Hiere. xvij. Scribe virū istum sterilem: virū q̄ in diebus suis non ꝓsperabit. Ista est sterilitas quam introducit peccatum ⁊ etiaꝫ tpalia mūdi bona. Arbor enim aliquando fit sterilis ꝓpter fructuum nimiā fecunditatem. q̄ arbor que in iuuentute multū fructificat. cito dicit sterilescere. Vñq̄ etiam ꝓpter terre nimiam pinguedinem ⁊ vbertatem. Unde etiam palma in terra pingui plantata sterilis efficit. Vñq̄ insup. ꝓpter ramorum nimiā multiplicationem. Vinea em̄ cui rami. superflui dimittunt: defacili sterilescit. Vñq̄ ꝓpter aque vel aeris cōtigui malignitatem. q̄. ſ. aqua salsa vel sulpburea sterilescere facit terram in quā fluit. Vñ etiam in sicilia dr esse fons aqua cui? potata facit mulierē sterilescere. Vñq̄ etiam ꝓpter solis absentiam. Unde norwegia q̄ est terra remotissima a sole est penit? quasi sterilis. Iste sunt etiā cause ꝙb? arbor efficit sterilis que etiam moraliter intellecte possunt in homine repiri. Quia ꝓculdubio charissimi homo a fructu vtutum efficit sterilis ⁊ inanis. q̄n in iuuentute fructum diuitiaꝝ fecundat: quādo in terra ⁊ in statu pingui delitiaꝝ collocat: q̄n in multitudine ramoꝝ. i. nepotum: familiarium ⁊ parentum fecundat. cum aqua salsa ⁊ mailigna mundane ꝓsperitatis irrigat. cū ēt a solis xpi gratia ⁊ ꝓsentia per obstinationem elōgat. Dis igit ⁊ plunb? alijs modis perdit homo vtutum ⁊ bonorum operum fecunditatem: ⁊ incurrit vacuitatem ⁊ sterilitatem. ita q̄ tali potest dici illud Esa. xlvij. Generunt tibi duo bec. sterilitas ⁊ viduitas. Ista est sterilitas quam dominus ꝓhibet Deut. vij. Non erit apud te sterilis vtriusq̄ sexus. Et ideo sponsa cōmendat de hoc q̄ talis sterilitas ei deficit: vel q̄ tali sterilitate caret laudat. Unde Cantic. iiij. Dentes tui sicut greges tonsorum: ⁊ sterilis non est in eis. Ista est ergo sterilitas peccatoꝝ. Quarto dico q̄ est sterilitas damnatorum. Isti em̄ sunt steriles omni solatio ⁊ omni bono. Unde anima damnata ꝑt dicere illud Esa. xlix. Ego sterilis ⁊ nō pariens: transmigrata ⁊ captiua. Ista de sterilitate sufficiant. Uide supra de fructib?.

Sternere. Nota q̄ sternere nibil aliud est q̄ aliquid ad infima deprimere vl' ad terre superficiez adequare. Et ideo stratura dicit pauimentū quo via sternit ⁊ ad ambulandum ⁊ ornandum disponit. Est igitur stratura illud quod inferius ponitur: vel qō trāseuntibus subijcit: ⁊ quod ab homine ⁊ omnibus conculcatur. Et ideo breuiter nota q̄ sex sunt principalia loca q̄ sternuntur sex generibus ꝓsonarum ⁊ rerum. videl. Sancta ecclia que sternit viris virtuosis. Bona conscientia q̄ sternit rebus fructuosis. Mens plena nequicia que sternitur culpis periculosis. Celi curia que sternit viris gloriosis. Mundi patria que sternit viris vicioſis. Inferni miseria que sternit viris vel penis dolorosis. De viris virtuosis quibus sternitur ecclia dr Esa. liij. Sternaz ꝓ ordinē lapides tuos. Et Tbo. xij. dicit. Ex lapide candido ⁊ mundo platee eius sternentur. De virtutibus etiam fructuosis quibus sternit bona conscientia potest dici illud. ij. Paral. iij. Salomon strauit pauimentum ꝓciosissimo marmore. Bona enim conscientia est illud cenaculum in quo paratur cena domini. de quo dicit Marci. xiij. Ostendet vobis cenaculum grande stratum. De peccatis vo ⁊ moribus defectuosis quibus sternit mens impia. dicit Esa. xiij. Subter te sternet tinea ⁊ operimentum tuum erunt vermes. De viris autem gloriosis quibus sternit celi curia potest dici illud Esa. liij. Sternam ꝓ ordinem lapides tuos. fundabo te in saphiris ⁊ ponam iaspidem ꝓpugnacula tua ⁊c. De viris autem vicioſis quibus sternitur mūdana patria. dicit illud Prouer. vij. vbi mala mulier id est mundi prosperitas dicit sic: lectulum meum strauī tapetibus pictis ex egypto. De penis dolorosis q̄bus sternit inferni miseria pōt dicere q̄libet damnatus illud Job. xvij. In tenebris strauī lectulum meū. De stratu vo ingtum significat lectulum. Uide supra de lecto. Item vide supra de ꝓsternere ⁊c.

Stola. Cum stola nibil aliud est q̄ indumentū ad ornamentum bonum ꝓparatum. Possumus distinguē de stola sicut de vestimento. Nota q̄ breuit q̄ tā in bono q̄ in malo significato in scptura inuenio multas stolas. videl in ꝑmone bi filij dei sc̄t. Inuenies ei ibi stolā

Incapientium. Dico ergo q̄ est stola qua vtuntur
Proficientium incapientes. ſ. illi qui de nouo sunt cōuersi. Isti enim induunt stola prima.
Perficientium sc̄z gratia dei que nulli redeunti negatur. Quod bene figuratur Luc. xv. de
Predominātiū filio ꝓdigo reuertente. de quo dicit pater. Cito ꝓferte stolam primam ⁊ induite eum.
Potentium Item dico q̄ est stola qua vtunt proficientes. ⁊ ista est penitentia
Decapientium que. ſ. est necessaria ꝓficientib?. vt ipsos dirigat ⁊ augmentet. Penitentia enim est stola belli. de qua dicit. j. Mach. xiij. Iuuenes induebant se gloriam ⁊ stolam belli. Item dico q̄ est stola qua vtunt perficientes: ⁊ ista est ꝓsecurantia que est indumentum ꝑfectorum. vel etiam honesta apparentia. De qua. ij. Esdre. j. Statuit sacerdotes p vices vestium stolis amictos. Item est stola qua induunt celo manentes. ſ. beati. ⁊ ista stola est vestimentum glie qua deus stolat ⁊ induit triumphantes. De qua Eccli. xv. Stolam iocunditatis induit eum dñs ⁊ co. ꝑ. po. sup ca. eius.

Item est stola qua induunt mundi potentes. Et ista significat indumentum bonorum temporaliū ⁊ glorie mundialis. ij. Macha. v. Uidi per aera equites discurrentes amictos stolis aureis. Item est stola q̄ induunt mūdū fallētes. ſ. ypocrite. ⁊ ista ē stola exteriorīs apparētie honeste: ⁊ puersatōis ypocritice. De qua Marci. xij. Cauete a scribis q̄ volūt i stolis ābulare Uel dic q̄ in scptura inuenit

Stola nitoris. Prima stola induunt caste cōtinentes: ⁊ ista est stola byssina qua Joseph
Stola decoris mutatis carceris vestibus est indutus
Stola vigoris Gen. xlj. Unde Leui. xxj. dicit. q̄ sacer
Stola splēdoris dotes stolis lineis induant Byssus vo est linum candidum qō castitatem designat. Secunda stola induunt sancte conuersantes. ſ. stola decoris ⁊ bone fame apparentie. de qua Gen. xlv. dr. Ut Joseph ꝓferri iussit singulis fratribus binas stolas. beniamin vo dedit. ccc. argenteos cum quinq̄ stolis. Bine enim stole sunt honestat in sermone ⁊ opere. Quinq̄ vo stole sunt quinq̄ sensuuz continentia. Tercia stola induunt viri militantes. ſ. illi qui continue sunt in pugna. ⁊ ista est stola constantie. de q̄ illud ꝓdictum. j. Mach. xiij. Iuuenes induebant se gloria ⁊ stola belli. Quarta stola induunt viri triumphantes de vicijs. Et ista est illa stola qua sancti in patria induūtur ⁊ vestiunt. de quibus Apoc. vij. dr. q̄ illi q̄ erant ante thronum dei erant amicti stolis albis ⁊ palme in manibus eorum. Et dictum est q̄ isti sunt qui venerunt ex magna tribulatione ⁊ lauerūt stolas suas in sanguine agni. Quinta vo stola induunt beati contemplantes. ſ. angeli ⁊ beati qui stola glorie ⁊ splendoribus induunt. Figurati in. xxiij. senioribus qui sedebant super thronos. xxiij. circumamicti stolis albis. Unde de angelis dicit Marci. xvj. Ut mulieres inuenerunt iuuenem sedentem cooptum stola candida ⁊ obstupuerunt. Uide de veste. Induere. in litera J et U.

Studium. De studentibus ⁊ scholaribus ⁊ eis necessarijs: vide ni lib. de oculo morali ca. xl. ⁊ in alijs septē capitul' seq̄ntib?: ⁊ pone bic si vis ⁊ vide supra vbi desistere.

Stultitia. Nota q̄ stultitia ⁊ fatuitas est qdam vitium quo mens taliter debetur q̄ contra rationem aliquid operat. Est ergo stultitia rationis carentia. ⁊ ideo stultus ꝓprie dicit qui sine ratione vel consideratione vel debita discretione aliquid existimat vel imaginat vel facit: operat: eligit vel detestat. Quis ergo stultitia aliquando possit accipi in bono: inq̄tum sc̄z per stultos intelliguntur illi quos mundus stultos reputat. sc̄z viros iustos. de quibus. j. Corinthioz. primo. Stulta mundi elegit deus: cōmuniter tamen stultitia

sumit in malo. Unde peccator ꝓprie dicit stultus. Quia ꝑm Aristo. qui omissis omnib⁹ melioribus teteriora sectat stultus est. Et ideo peccator qui meliora omittit .scz bona spiritualia ⁊ eterna .sectat ꝺo teteriora .s. terrena bona stultus merito potest dici. Animalis homo nō ꝓcipit ea q̄ dei sunt. stultitia enim est illi ⁊ non pōt intelligere. j. Corinth. ij. Et ideo breuiter ⁊ notabiliter dico q̄ stult⁹ est naturalit

Superb⁹ ⁊ presumptuosus.
Indignans ⁊ despectuosus.
Iracens ⁊ seditiosus
Torpens ⁊ desidiosus.
Loquax ⁊ tumultuosus.
Procax ⁊ iniuriosus
Letus ⁊ solatiosus
Justus ⁊ obliuiosus

Dico q̄ stultus est superbus ⁊ presumptuosus. qa stultus videt sibi sapienti or esse alijs. Presumit em̄ de seipso vltra debitu. Unde Eccl̄s. x. Stultus iuxta viā suam ambulans: cum ⁊ ipse insipiens sit omnes stultos existimat. Unde de talibus presumptuosis dicit Roma. j. Dicentes se esse sapientes stulti facti sunt. Item est indignans ⁊ despectuosus. Stulti enim despiciunt quicq̄d faciunt alij ⁊ etiam omnes alios. Unde Prouer. j. Sapiētiam atq; doctrinam stulti despiciunt. Job. xix. Stulti quoq; desperauerunt me. Item est iracens ⁊ seditiosus: facilis em̄ est ad mouendum bigam magnā ⁊ seditionem. vñ Prouer. xiij. Impatiens operabit stulticiam. Et Job. v. dicit q̄ virum stultum interficit iracundia. Item est torpens ⁊ desidiosus: tardus enim est ad omne bonum ⁊ credendū ⁊ faciendū. Un Lu. xxiij. O stulti ⁊ tardi corde ad credendum bis⁹que locuti sunt ꝓphete. ⁊ Eccl̄s. iij. dicitur q̄ stult⁹ cōplicat man⁹ suas ⁊ laborat si ad os miserat eas

Item est loquax ⁊ tumultuosus. Est enim ꝓprium stulti semp velle loqui. Eccl̄s. x. Stultus verba multiplicat. et Esaie. xix. Stultus aūt fatua loquit. Et Eccl̄s. v. In multis sermonibus erit stulticia. Item est procax ⁊ iniuriosus. Unde Prouer. xxix. Totum spiritum suum ꝓfert stultus. Eccl̄s. x. Labia imprudentium ꝓcipitabunt illum: initium verborum eius stulticia. Item est letus ⁊ solatiosus. Stultus enim non querit nisi esse in letitia ⁊ quiete. vñ Eccl̄s. vij. Cor stultor⁹ vbi letitia. Et Prouer. x. Quasi per risum stultus operat scelus. Item est inscius ⁊ obliuiosus. q⁹ stultus nescit aliq̄d qd̄ ptineat ad salutem. Un prouer. vij. Nescit q̄ ad vincula stultus trahat. Et. j. Cor. ij. Stulticia enim est illi ⁊ nō pōt intelligere. Et in ps. Vir insipiens nō cognoscet: ⁊ stultus nō intelliget hec. ⁊ sic sufficit de stulticia.

Stupor. stupere.

Nota q̄ stupor prope idem est q̄ insensibilitas. Unde membrum dicit stupidum quando insensibile efficit. Mens enim stupere dicit. quando pre nimia admiratione nihil exterius sentit. Quia igit supra de mirari satis dictum est. hoc solum notandum est q̄ stupor mentis accidit de rebus insolitis: arduis ⁊ ignotis. Et ideo possus dicere q̄ quando q̄ stupet homo ⁊ vehementer miratur

De mirabili scientie limpitudine
De notabili decentie pulcritudine
De terribili iusticie rectitudine
De laudabili potentie fortitudine

Stupor ergo accidit de limpitudine scientie mirabil: ⁊ sic stupem⁹ q̄n audimus subtiles scientias ⁊ occultas. Unde de regina Saba dicit. q̄ audita sapientia salomonis pre stupore nō erat in ea spūs. ij. Paral. ix. Item accidit de pulcritudine notabilium decentiarum. Stupet enim homo quando videt pulcritudinem admirandam. Et sic stupebant assirij videntes iudith. Un Judith. x. Stupentes mirati sē nimis pulcritudinem eius. Item stupor accidit de mestitudine terribilium molestiarum seu rectitudine supernalium iusticiarū. ⁊ sic stupemus quando videmus terribilia dei iudicia ⁊ in primis ⁊ in nobis. Deutro. xxviij. Stupebis ad terrorem eor⁹ que videbunt oculi tui. Item stupor accidit de magnitudine siue de fortitudine eternalium potentiarum. Et sic vere stupemus quando videm⁹ aliqua mirabilia in natura. que. s. sunt impossibilia fieri p potentiā inferiorem ita q̄ solum ptinent ad potentiam diuinam ⁊ supiorem. ⁊ sic stupebant homines de mirabilibus xpi ⁊ apl̄or. Unde de paralitico curato dicit Luc. v. q̄ surrexit ⁊ tulit lectū suum in quo iacebat. ⁊ stupor appbendit oēs ꝛc. vide supra de mirari ⁊ de miraculo.

Suadere.

Nota: q̄ suadere est idem q̄ monere: inducere: attrahē. hoc tam. Et ptinet suadere ad benignitatem: sicut ꝑcipere ad seueritatem. ⁊ sumit vt cōmuniter i malo. q. s. illi solent blande inducere ⁊ suadere q̄ volunt decipere vel fraudare. similes aucupi qui sibilando auem trahit ad laqueum. ⁊ sicut dicit Judicū. xiij. Blandare viro tuo ⁊ suade vt tibi dicat q̄d ꝓbleuma significet Sic etiam suadebant sibinuicem illi de q̄bus dicit. j. Mach. j. Exierūt de israel viri iniqui: ⁊ suaserunt multis dicentes. eamus ⁊ disponamus testamentū cum gentib⁹. Aliq̄n tñ suasio sumit in bono: ⁊ sic nihil aliud est q̄ blanda ⁊ suauis ad bonū inductio ⁊ monitio. Et sic sumit Act. xiij. vbi paul⁹ ⁊ barnabas suadebant fratrib⁹ q̄ permanerent in gratia. et Apo. iij. dicit. Suadeo tibi emere aurum ꝓbatū ignitū vt locuples fias. ⁊ sic sufficit.

Suauis. suauitas.

Cuz suauitas ⁊ dulcedo quasi ꝓ eodez supponunt: excepto hoc q̄ dulcedo ptinet ad gustum ⁊ suauitas ptinet ad tactum. Notare possumus q̄ sicut de dulcedine dictum est: suauitas multis modis sumit. Inuenit enim in sancta scriptura Suauitas desiderabilis. Suauitas remunerabilis. Suauitas vituperabilis. Prima est suauitas eterne felicitatis. Secunda est suauitas eterne benignitatis. Tercia est suauitas exterme delectabilitatis.

Primo dico q̄ est suauitas quam debemus concupiscere. ⁊ ista est illa qua deus est misericors ⁊ suauis ipm̄ diligentibus ⁊ qua eterna gloria est suauis ⁊ delectabilis degustantibus. Unde de ipso possum⁹ dicere q̄ ipse est Suauis penitentibus ipsis misericorditer indulgēdo. Suauis contemplantibus ipos spūaliter confortando. Suauis triumphantibus ipsos supernaliter premiando. De suauitate quam in ipo inueniunt penitentes dicit in ps. Tu domine suauis ⁊ mitis ⁊ multe misericordie om. invo. te. De suauitate quam in ipso inueniunt contemplantes dicit in ps Gustate ⁊ videte q̄m suauis est dñs beatus vir qui sperat in eo. Et Math. xj. Jugum em̄ meū suaue est et onus meum leue. De suauitate ꝺo quam in ipso inueniunt triumphantes. s. beati in gloria permanentes pōt dici illud ps. Et tu domine fac mecū ꝓpter nomen tuū q̄m suauis est misericordia tua. Unde etiam beati possunt dicere illud Sap. xij. O q̄ bonus ⁊ suauis est dñe spūs tuus in nobis. q. sicut dicit in ps. Suauis dñs vniuersis: ⁊ miser. ei⁹ sup om. opa ei⁹. Ista est ergo suauitas quam debem⁹ concupiscere

Secundo dico q̄ est suauitas quam debem⁹ cunctis facere. ⁊ ista est suauitas benignitatis. qua. s. nos debem⁹ esse omnibus misericordes ⁊ suaues. s. In ꝺoctoz eloquentia In⁹ operum efficacia. In fame redolentia. De suauitate sermonis dicit Eccli. xl. q̄ tybia ⁊ psalterium suauem faciunt melodiam: ⁊ sup vtraq; lingua suauis. De suauitate operis ꝺ: Judicum. ix. Munquid possum deserere dulcedinem meam fructus q̄ suauissimos. De suauitate ꝺo fame vel nominis dicit Eccli. xxxix. Quasi libanus suauitatem odoris babete. Ecci. xxxiij. Quasi mirrha electa dedi suauitatē odoris. Ista ē q̄ suauitas quā debem⁹ cūctis reddere. Tercio dico q̄ ē suauitas delectabiliū b⁹ mundi. s. Diuitiarū temporalium. De suauitate diuitiarum
Deliciarum corporalium dicit Prouer. xx. Suauis
Eminentiarum secularū est homini panis mendacij ⁊ postea implebit os ei⁹ calculo. De suauitate deliciar ꝺ: Eccl̄s. x. Muscę morientes ꝓdunt vnguenti suauitatem. Muscę em̄ sunt mundi pctores. qui q̄n moriunt. suauitate deliciar priuant. De suauitate ꝺo eminentiar ꝺ: Genē. q̄ mulier cōcupiscens deitatem videns lignū pulcrū visu ⁊ ad gustandū suaue gustauit de pomo vetito. Ista ē q̄ tripler suauitas mala. de qua ꝺ: Esa. iij. Erit ꝑ suaui odore fetor. ⁊ ꝑ crispanti crine calui ciū ꝛc. Vide ō. de dulcedine ⁊ quere exempla si vis.

Subter. sub.

Nota q̄ sub ⁊ subter que sunt ꝓpositiones status ptis ⁊ loci inferioris significatiue. significare pñt multipliciter in scriptura. tam in bono q̄ in malo. Notare ergo possumus breuiter q̄ in scriptura sacra inueniturvnū Sub quod est Frequentandū. Est dico primo vnū sub qd̄ debz ꝺ

Tolerandum. diligentia frequentari. ⁊ illud est re-
Detestandum fugium diuine ꝓtectionis.q.ſ.ad deū
Conculcandū. confugim⁹ ꝑ oīonem dicendo illo ꝑs.
Formidandus Sub vmbra alaruꝫ tuarū ꝓtege me.
Exemplo pulloꝝ qui a facie milui fugiunt sub alis galline q; est ipse qui cōgregat filios suos quēadmodū gallina cō-gregat pullos suos sub alis. Sicut Matth.xxiij. Et ſb vm bra crucis diuine passionis debem⁹ manere ꝑ deuotionem Cant.ij. Sub vmbra illius quē dilegebā sedi ⁊ fruct⁹ eius dulcis gutturi meo. Iste em̄ est sicut arbor ficus ſb q̄ ruta melius dicit virere ⁊ ꝓficere. ⁊ sub qua tbauri ligati meli⁹ dicunt mansuescere. Quia.ſ. si sub cruce ꝑ deuotionē ma-serimus. ⁊ meli⁹ ꝑ gram vireſcam⁹. ⁊ ꝑ patientiā ⁊ mansue tudinem nos domam⁹. Vñ Jud.vj.dr. q̄ angel⁹ sub quer cu fodit. Et Job.ix. Sub deo incuruant q̄ portant orbem Istud est igit̄ sub qō debet cum diligentia freq̄ntari. Se cundo dico q̄ est vnū sub qō debet cū patientia tolerari: et sic ꝑ sub intelligit̄ status subiectionis. quo sub iugo obedi entie residem⁹. Balsam⁹ em̄ nō sophisticat⁹ descendit sub aqua signans bonos q̄ semp subesse volunt ⁊ nō ꝓesse. et ꝑ obedientiam inferius subiacere. Radix em̄ que est ſb ter ra est pars arboris vtilior ⁊ melior. ⁊ ad sustentandū arbo rem babilior. q.ſ. illi q̄ sunt in statu subiectionis ⁊ obedien tie maioris sunt virtutis ⁊ efficacie. Ezec.xvij. Radices ei⁹ sub ipsa erant. Unde de isto dr Luc.vij. Nam ⁊ ego hō sū babens sub me milites ⁊ dico buic vade ⁊c. Istud ergo ſb debet cum patientia tolerari. Tercio dico q̄ est vnū sub qō debet cum sapientia detestari. ⁊ illud sub significat illā subiectionem qua nos dyabolo subiacem⁹ ꝑ peccatū. ⁊ q̄ carni ⁊ mundo ꝑ malas cōcupiscentias siue complacenti-as subijcimur ⁊ substam⁹. Petr̄ em̄ nos facit esse ſb q̄ nō supra.cōtra illud qō dr iustus Deut.xxviij. Cōstituet tē do minus in caput ⁊ nō in caudā. ⁊ eris semp supra ⁊ nō sub-ter. Vñ peccator de illo sub p̄t dicere illud Rom̄.vij. Ego aūt carnalis sum venundat⁹ sub peccato. Dyabol⁹ em̄ est sicut arbor nucum q̄ dr a nocendo q⁹ cunctis q̄ sub ipsa sē nocet. sic iste omnib⁹ q̄ ei ꝑ peccatū subijciunt. Simil⁹ mar ti quo dr continen bellum carcer ⁊ inimicus. Fm Astro. q⁹ scz q̄ sub ptāte dyaboli sunt. sunt dei inimici. carcere pec-cati detenti ⁊ bello tormentoꝝ infernaliū reseruati. ꝑs. Po puli sub te cadent in corda inimicoꝝ regis. Vñ de isto sub anime peccatrici dr Miere.ij. Sub omni ligno frondoso ꝓ sternebaris meretrix. Istud est ergo sub qō dz cum sapiē tia detestari. Quarto dico q̄ est vnū sub qō dz cū vigilā tia cōculcari. ⁊ illud sub nihil aliud est vel significat q̄ bo na mundi que hic subtus inferius cōtinent. Ista em̄ sunt cōculcanda ⁊ cordialiter contemnenda. In oleo em̄ ⁊ vi no illud qō submanet est impurū ⁊ feculentus ita qō nihil valet. Istud dr qō est supra est vtile atq; bonū. Ad deno tandū q̄ ista q̄ sunt hic sub celo ⁊ sub sole nō sunt respectu supior⁹ vtilia: sed pot⁹ inutilia atq; vana. Eccl's.xij. Vidi cuncta q̄ sub sole sunt ⁊ ecce vniuersa vanitas. ⁊ iō talia de bent vilipendi ⁊ cōculcari. Vñ de muliere euangelica dici tur Apoc.xij. q̄ ipsa erat amicta sole ⁊ luna sub pedib⁹ ei⁹ Luna em̄. i. mundialis ꝓsperitas dz esse ꝑ cōtemptū ſb pe dibus mentis nostre. Quinto dico q̄ est vnū snb qō de bet cū tremulentia formidari. ⁊ illud est sub qō est inferi⁹ in inferno. vbi.ſ. sub terra lugent demones ⁊ damnati. Vñ Job.xxvj. Ecce gigantes gemunt sub aquis ⁊ q̄ habitant cum eis. Istud est ergo quintuplex sub qō in scriptura mꝫ tiplicit̄ repit̄. ⁊ sic sufficit.

Subditus, subiect⁹, subdere

Subijcere. Note q̄ subditio vl' subiectio. seu etiā subiuga tio sunt quedā nota seruitutis. Vñ q⁹ seruit⁹ q̄q; est bo na. q̄q; mala. notabo q̄ ſbiectō sumit mltis mōis. Est em̄

Subiectio ꝓfectoꝝ.
Subiectio peccatoꝝ
Subiectio bonoꝝ
Subiectio damnatoꝝ
Subiciunt.
Perfectis suis maioribus
Infecti multis criminib⁹
Beati celi numinib⁹

Est igit̄ subiectio ꝓfectorū que est virtuosa. que etiam dr ꝓ dicit Luce.ij. q̄ ꝑgens cū parentib⁹ erat subditus illis. Item est subiectio petōꝝ que est viciosa. ⁊ ista est illa q̄ pec catoꝝ subijcit criminib⁹ ⁊ pec catis. De qua Sap.j. In ma-
Damnati inferni demonib⁹ liuolam animā nō intra bit sapientia. nec habitabit in corpore subdito peccat̄. Item est subiectio beatoꝝ que est gaudiosa. ⁊ ista est illa qua ipi ꝓfecte subijciunt deo. ⁊ qua eidem subijciunt omnia. De qua in ꝑs. Omnia subiecisti sub pedib⁹ eius. Item est sub iectio damnatoꝝ que est dolorosa. ⁊ ista est illa qua ipi dā nati subijciunt miseriis ⁊ tormentis. De qua Miere.xxvij Subijcite colla vestra regis babylonis iugo. His igit̄ ꝓmissis de bona ⁊ morali subiectiõe est aliq̄d dicendū. Di cam⁹ g̃ q⁹ sic i natura rē aliq̄ creature supiores aliq̄ inferio-res. ita tn q⁹ supiores regunt ⁊ dñant. inferiores vo obedi unt. sequunt ⁊ subijciunt. Sic vo in eccia de⁹ aliquos po suit vt ꝑsent alios statuit q̄ subessent Prelati em̄ sunt in-stituti ad dominandū. subditi vo facti sunt ad ministran-dum. q⁹.ſ. ad ꝓfatos ptinet dñare. ad subditos ptinet obe dire. Et iō breuiter de subiectione q̄ fit ꝑ humilitatē dicit ſ ꝑs. Subdit⁹ esto dño ⁊ ora eum. Et sic dr.ij. Macha.ij. Jn stum est mortalē subditū esse deo. De subiectiõe vo ꝓfati q̄ fit ꝑ obedientie sedulitatem. dr Rom̄.xiij. Omnis aīa po testatib⁹ sublimioꝝ subdita sit. De subiectione etiam ꝑ-rimi que fit ꝑ mutuam charitatē dr.i. Pet.ij. Subditi esto te omni humane creature ꝓp̄t deū. Et Eph̄.v. Subiecti in uicem in timore dei. Ubi aduerte q⁹ subditi debent

Humiliter subiugari. Isti em̄ internā humilitatez
Cōmuniter colligari. debent obseruare. Fraternam
Reuerenter famulari charitatez debent colligare. Su pernam auctoritatem debent formidare. Dico ergo pri mo q⁹ subditi debent humiliter cōuersari. subditi inq̄t. Ho men em̄ subiectionis. status inferioritatē ⁊ humilitatē desi gnat. Natura em̄ q̃uis dederit cornua arietib⁹ non tn oui bus. elementa etiā supiora q̃uis sunt leuia illa tn que sub sunt. ſ. inferiora sunt ponderosa naturaliter ⁊ grauia. quia ꝓcerto charissimi q̃uis in grege fidelium illi qui sunt arie tes. ſ. prelati supiores ⁊ maiores habeant q̃q; cornua per superbiam vel superbie vanitatem. illi tn q̄ oues sunt. ſ. sim-plices subditi debent carere talibus cornibus ꝑ humilita-tem ⁊ obedientiam. q̃uis em̄ illi sursum ꝑ elationem men tis q̃q; eleuent̄. isti tamen ꝑ humilitatem inferius ꝓmun tur. subditi inq̄t.j. Paral.xxij. Subiecta sit terra coram do mino. Et bene subditi dicunt terra. que.ſ. ventis interclu-sis agitat̄. omnib⁹ elemētis subijcit̄. a cunctis calcat̄ trā seuntib⁹. grandinib⁹ a nubibus venientib⁹ flagellat̄. Et leo ne etiam cum irat⁹ fuerit ictib⁹ caude verberat̄. Quia ꝓ culdubio simplices ⁊ subditi inter se ventis vanitatis in-clusis agitant̄ ꝑ discordiam. a transeuntib⁹. ſ. a balliuis et officialib⁹ conculcant̄ ꝑ iniuriam. a nubib⁹. i. a supioribus grandinibus flagellant̄ ꝑ exactionem ⁊ molestiam. a leo nib⁹. i. a tyrannis crudelib⁹ ꝰberant̄ per sententiam ⁊ rapinā Gen.j. Replete terram ⁊ subijcite eam. Isti ergo debent humiliter conuersari. quia.ſ. illi debēt esse subiecti. Quod tamen est contra multos. qui.ſ. nolunt subijci: sed ꝓfici. nolunt subesse sed ꝓesse. nolunt humiliter conuersari. ⁊ magis superbe ⁊ sublimiter dominari. Istud patet in ambi tiosis similibus vento ⁊ igni. qui si sub terra teneant̄. non cessabunt eam concutere donec eam egrediant̄ exteri⁹. q⁹ tales ambitiosi abhorrent locum subiectionis: ⁊ affectant locum eminentie ⁊ prelationis. ⁊ ideo non cessant terrā. i. ecclesiam in qua sunt ꝑ lites ⁊ contentiones concutere. do nec possint ptingere ad optatum ⁊ venire. ij. Paral.xxj. re bellauit edom ne esset subdius iude. Non sic frēs charissi mi. sed debemus humiliter conuersari. Subiecti inq̄t.j. pe tri.v. Adolescentes subditi estote senioribus. Secundo dico q⁹ isti debent tenaciter copulari inuicem. q⁹ illi q̄ sunt eiusdem domini subditi. debent ⁊ cum domino suo ⁊ inter se simul stabiliter ⁊ concorditer esse iuncti. Exemplo apuꝫ inter quas ille que vni regi subijciunt̄. simul ⁊ inuicem cō morant̄. Ad denotandum q⁹ nos q̄ vni deo vel vni prela-to sumus subditi debemus esse ꝑ amorem ⁊ cōcordiam si-mul iuncti. Inuicem inquit. Unde.j. Joh.iij. Diligamus inuicem. q⁹ charitas ex deo est. Quia sicut dicit ibidez. Si deus dilexit nos ⁊ nos debemus inuicem diligere. Quia si diligamus inuicem deus in nobis manet. Und de tali cha ritatiua combinatione ⁊ subiectione potest intelligi illō Ex odi.xxvj. Bine bales singulis tabulis ꝑ duos angulos sub

ticiant. Isti ergo debent cōcorditer colligari. Tercio dico q̄ isti debent mentaliter excitari vel turbari. in timore inquit. Ad subditū enī ptinet q̄ reuerat̄ z timeat dominū suum z magistrū. Vñ etiā alie aues aquile subdite dicuntur ipsam timere z vocem ipsius formidare. sic nos debem⁹ illos quibus sumus subditi timere z eis cum reuerentia obedire. in timore inquit. Unde .j. Petri .ij. Serui subditi este te dominis in omni timore. Hec ergo de subditis sufficiāt. Vide de Obedire. de Sequi. de Seruus. z in alijs simili⁹ titulis.

Sublimitas. Sublimis. Nota q̄ i scriptura inuenit multiplex sublimitas. videlicz Sublimitas

Interioris intentionis	Prima est sublimitas mentalis. q̄. s. affectio mentis nostre debet esse sublimis z erecta superius ad eterna. z hoc ipsa contemplando z etiā ipsa affectando. Et de ista sublimitate mentis pōt dici illud Iob .xl. Circūda tibi decorem z in sublimi erigere z speciosis induere vestibus. Secunda est sublimitas affectus moralis z ista est sublimitas vite et morū. i. excellentia perfectionis z sanctitatis ad quam est difficile attingere. De q̄ Esa. liij. Ecce intelliget seruus me⁹ iacob elatus z sublimis erit valde. Tercia est sblimitas supernalis culminis. s. glorie paradisi. in qua. s. beati glorioſi sunt z sublimes. de qua dicit Job. v. q̄ d⁹ ponit humiles in sublime z merentes erigit sospitate. Quarta est sublimitas status et glorie mundanorum. de qua Dañ. ij. Facta interpretatiōe somnij. rex danielem in sublime extulit. verūtamen ista sublimitas cito deprimit. quia quando rota voluit illud qd̄ erat sublime bassum efficit. z illud quod infimum erat eleuat. Sic isti qui in hoc mundo infimi z pauperes sunt. post mortez in paradiso sublimes erunt. Illi vo qui modo in mūdo sē sublimes tunc tpis bassi erunt. de qua Esa. ij. Oculi sublimis hominis humiliati sunt. z incurvabitur altitudo virorum. Et Ezec. xvij. Humiliaui lignum sublime ꝛc. Quinta est sublimitas criminalis cordialis. s. supbie que cor facit altum z sublime. contra illud qd̄ Luce. xij. dicit. Noli te in sublime extolli. Et .j. Thimo. vj. Precipe diuitib⁹ huius seculi non altum vel sublime sapere nec sperare in incerto diuitiarum. Ista est ergo q̄ntuplex sublimitas. tā in bono q̄ in malo. sed nō psequor nec pono exempla. q̄ supra de altitudine z de elatione z de excelso satis dictū est. z infra de sursum aliq̄d dicet.

Prompti vigoris	
Magni valoris	
Magni timoris.	
Magni furoris	
Grandis doloris.	

Subito. Nota q̄ subito significat actuum celeritatem. z ꝑm q̄ illa que fiunt subito sē sine bona siue mala. ꝑm b̄ act⁹ subitanei pōt dici bon⁹ vl mal⁹. Et sic possum notare q̄ in scptura inuenio vnū subito Primū est subito obedientie. q̄a scz obedientes debent subito z ꝑm pte z celeriter obedire. similes luci: que ab oriente in occidentem subito se diffundit. de quo Act. ix. Subito circumfulsit eū lux de celo. Scōm est subito dei potentie. quia. s. deus operat̄ subito. Natura enī non facere consueuit aliquid subito. nec in instanti sicut deus. Unde Esa. lx. Ego dominus subito faciam illud. Tercium est subito dei iusticie. q̄ iusticia diuina subito irruit in iustos. Exemplo aquile que subito irruit in ardeam vel in piscem quem videt inferius natitare. z de hoc Esa. xxx. Subito dū non sperat̄ veniet cōtritio eius. Quartum est subito magne fevicie. z illud est istud quo crudeles mouentur ad irā subito. z quo precipites iudices mouentur subito ad vindictam vel etiam ad rapinam. Similes catto qui insidias muri fingit se mitem z tamen statim quando videt eam ꝑsilit in eandem. sic tales in pauperes z simplices. Unde in ps. Subito sagittabunt eum z non timebunt ꝛc. Quintū vero subito est magne tristicie. z illud est subito mortis. q̄a scz subito dum non sperat̄ veniet mors. Job. vij. Visitas eum diluculo z subito ꝑbas illum. Unde etiam anime desolate dicitur Esaie. xlvij. Venient tibi hec duo subito in die vna sterilitas z viduitas. Vide de Cito. Repente z similibus.

Substantia. De substantia inq̄tum dicit mihi cui⁹libet rei essentiam z qualitatem. q̄dditatem ex materia et forma constantem. nihil ponit in scriptura. Sed de substantia inq̄tum potest significare possessionem seu diuitiarum acquisitionem vel congregationem alipuid est dicendum. Cuz ergo homo possit habere z possidere sex genera rerum. s. Corpus. Animam. Gratiam. Scientiam. Gloriaz z Mundi opulentiā. Posſum notare q̄ in scriptura inuenio substantiam multiplicit intellectam. Inuenio enim Substantiam

Corporalem.	Substantia corporis est fragilissima
Pectoralem.	de qua in ps. Memorare q̄ me substantia ꝛc. Et alibi. Substantia mea tā
Virtualem	q̄ nihilum ante te. Substantia pectoris est anima que est nobilissima. z de
Cordialem	hac potest dici illud Eccl. xvij. Bona est substantia cui non est peccatum in conscientia. Substantia virtualis seu gratie est vtilissima. De ista pōt dici illud Proverbior. x. Substantia diuitis vrbs fortitudinis eius. Et Josue. xxij. In multa substantia et diuitijs reuertimini ad sedes vestras. Istam tamen substantiam pdunt homines quando peccant. Exemplo filij prodigi qui dissipauit substantiam suam viuendo luxuriose. Luc. xv. Quia sicut dicit Eccl̄iastici. xl. Substantia impior⁹ quasi fluuius siccabitur. Substantia cordialis seu scientie est amantissima. facit enim hominem honorari. Eccl̄i. x. Est homo honorabilior ꝓpter suam substantiam. Substātia eternalis seu glorie est fecundissima. ista enim nunq̄ deficit nec minuit. Et de ista potest dici illud quod dixit dominus salomoni. diuitias. gloriam z substantiam dabo tibi. Et Sapiē. xvj. Substantiam tuam z dulcedinem tuam in filios ostendisti. Substantia vo opulentie est debilissima. quia temporalis opulentia parum durat. Unde Prouer. xiij. Substātia festinata minuet.
Temporalem	

Subuertere. Cum subuertere nihil aliud ē q̄ illud qd̄ sursū ē. subt⁹ vtere Possum dicere q̄ subuersio q̄druplex inuenit. s. subuersio

Virtuosa.	Virtuose subuertit reus penitendo.
Criminosa	Criminose subuertit homo peccando
Dolorosa	Dolorose subuertit dives decipiendo
Luctuosa	Luctuose subuertit reus moriendo.

Dico primo q̄ est quedam subuersio virtualis mutationis. et ista est illa qua ꝓgeries viciorū edificiū dyabolicū ꝓ pniam subuertit z quassat. De q̄ Jon. iij. Adhuc xl. dies z ninive subvertet. q̄ ninive est ciuitas dyabolica. s. cōscie tia pcōr tūc ꝓculdubio subvertet. qñ ꝓ q̄dragesimā vel pniam in melio⁹ cōmutat. Vñ. iij. Reg. xix. Spirit⁹ fortis z grandis. subvertens montes z cōterens petras apparuit belye. Talis aūt subuersio fit p ministeriū boni prēdicatoris. cui demones vident dicere illud Luce. xxiij. Hunc invenimus subvertentem gentem nostram ꝛc. Mā p̄dicatoribus dicit Job. xij. q̄ si deus continuerit aquas ois a siccabunt. z si dimiserit eas subvertent terraz. Deus enī vt dr ibidem multiplicat gentes z pdit eas. z subuersas in integrum restituit. Secdo dico q̄ est quedā subuersio criminalis corruptiōis. z ista est illa qua hō p vicia z peccata a vtutum recitudine subvertit z cassat. Subvertunt enim

Quidā per supbie vanitatē.	Qz supbia subvertat ps
Quidā p luxurie voluptatē.	Eccl̄i. x. vbi dr. q̄ initius

Quidā p discordie ꝓtrarietatē. Quida p auaricie cupiditatē. Quidā p bereꝫ ⁊ malicie filiatē ⁊ subuertet eam in finem Ut luxuria etiā subuertat ptz Dañ.xiij.vbi seni luxurioso dictū est. Semē chanaan ⁊ nō iuda spēs decepit te.⁊ pcupiscētia subuertit cor tuū. Itē q discordia subuertat ptz.ij. Cymo.q.vbi dr. Noli vbis ptēdere ad nihilū eīm vtile ē: nisi ad subuersionē audictū. Itē q auaricia subuertat pz Job.xxviij.vbi dr.q terra de q̄ oriebaī panis i loco suo igni subuersa est. Itē q bereſis ⁊ mala doctrina subuertat ptz ad Tyū.j.vbi dr de hereticis.q vniuersas domos sb uertūt docētes q̄ nō expedit. Ista ē ergo subuersio criminalis corruptōis. Tercio dico.q ē quedā subuersio tē porālis afflictōis.⁊ ista ē illa q̄ diuites a statu ꝓprio aliq̄ti eius subuertūt.⁊ q̄ p occulta dei iudicia ad pauptatē de uitijs deducūt. Dr eīm subuertit a radicibus mōtes.sicut dr Job.xxviij. Figura in egyptijs ⁊ pharaone q̄ dum in eōs ⁊ curnb⁹ pseqrent filios isrl.⁊ p sicci mar̄ mediū introisset.reduxit sup eos deus aq̄s mar̄ ⁊ subuertit rotas corruū i pfundū. sicut dr Exo.xiij. Ad denotādū q sepe fit q cū diuites ⁊ supbi in suis potētijs gliantes:mare mūdane fluxibilis ꝓsperitat̄ ingrediūt.filios isrl.i.paupes ⁊ simplices pseqntes.dñs ipos q̄q subuertit:⁊ in pfundū pauptatis ⁊ miserie demergit.vñ de fortuna ⁊ talib⁹ dicit Job.xxij. Ut sublati sunt añ tēpus suū.⁊ fluui⁹ subuertit fundamēta eoꝝ. Ista est ꝑ subuersio tempalis afflictiōis.

Quarto dico.q est subuersio eternal̄ punitōis.⁊ ista ē illa q̄ pctōres in infernū subuertūt.⁊ q̄ post vite discessuꝫ dānationi ꝓpetue supponūt.de qua Amos.iiij. Subuerti vos sicut subuertit dñs sodo.⁊ go.Et Judi.viij.q gedeon subuertit turrē phanuel occisis habitatoꝛib⁹ ciuitatis Hoc igit̄ de subuersiōe sufficat gra brevitatis.

Succendere. Nota q succendere ideē est q ignē ministerialit̄ inflāmare.⁊ ad ardēdū q̄busdam adminicul̄ excitare. Et ideo fm q in sceptura inuenit diuersitas ignīū. fm q̄ inuenim⁹ diuersitatē successionū.notem⁹ ꝑ q q̄druplicit̄ boies succēdunt.s.

Uirtuose sanctis feruoꝛib⁹. Uicioſe malis ardoꝛibus. Doloroſe mūdi laboꝛibus. Luctuoſi oꝛci doloꝛibus.

Primo mō succendit iust⁹ p verā dilectōem.s. q̄ q̄ p vētū sanctisp̄us insufflat̄.vel q̄ pingedine diuie gr̄e impiguat̄.vel q̄ p̄dicatoꝛ sermōib⁹ sicut vētilabris excitat̄.tūc ad sancte diligendū ⁊ affectandum multiplicater inflāmatur.Et de hoc in Ps. Ignis a facie eius exarsit.carbones succensi sunt ab eo.Et Esaie.x.dicitur.Ut gloria succensa ardebit quasi ignis combustio.et erit lumen isrl in igne.⁊ sanct⁹ eius in flāma. Secūdo succendit peccatoꝛ p malam affectionem.q: sicut arbores gūmose qualis est pinus.⁊ abies faciliter succēdūtur.⁊ difficiliter extinguūtur.Sic peccatoꝛ q̄ gūmosa pinguedine carnalitatis est plenus.faciliter p mala desideria accenditur.sed accensus nō faciliter temperat̄.Esaie.ix. Succensa est quasi ignis impietas.Demones eīm quādo capiūt ciuitatem anime p peccatum.statim succendit̄ per malum desideriū et affectum.j.Reg.xxx.Amalechite impetum fecerūt in sycelech.⁊ succenderūt eam.Aliq̄n enim vbi succendūt ignem iracūdie.aliquādo ignē luxurie.et sic de alijs malis ignibus.Uide eos supra de igne Hieremi. xxxix.Succenderūt chaldei domū regis. Tercio dico q succendit paup per mūdi tribulatōem ⁊ afflictōez.Ignis eīm mūdane tribulatōis quotidie p tyrannos in pauperibus succendit̄.⁊ p adulatoꝛ sufflamina augmēt̄.ita q turba paupez succendit̄ ⁊ cremat̄.Hiere.vij. Pres succendūt ignem.filij apportāt ligna.mulieres ꝓspergūt adipem ad faciendū placentas.Et Esa.j.Ciuitates vre succē se sunt igni.regiones vestras coram oculis vestris alieni deuorant. Quarto modo succendit anima p damnationem.Exemplo lapidis albeston.qui semel succensus:nunq̄ amplius potest extingui.Deutro.xxxij. Ignis succensus est in furoꝛe meo ⁊ ardebit vsq̄ ad inferni nouissima. Est igitur quadruplex succensio.vide supra de igne.de accendere.vbi plane est factū.

Succingere. Uide supra de Accingere.et sufficit.

Sufficiētia. Nota q Sufficientia est virtus. qua appetitus animi a suis delicijs quietat̄. Sine eīm ista non potest anim⁹ quiescere. q̄nimo sine ista semp solet ad alia aspirare. Sufficientia ꝙo medium tenet.diminutum ⁊ superfluū sunt extrema. Et ideo breuiter notare possum⁹.q triplex est sufficientia. Reperitur enim sufficientia bonoꝝ

Exteriozum. Interiozum. Superiozum.

Prima est corporis sustentatiua. Secūda est animi quietatiua. Tercia est bonoꝝ cumulatiua.

Prima est in in rerū tēperata possessione. Secūda est in mentis regulata affectione. Tercia est in celi cumulata successione.

Primo dico.q est q̄a sufficientia corporalis.Et ista nihil aliud est q̄ temperata mediocritas bonoꝝ temporaliū hui⁹ mūdi ad vite necessaria requisita.Sufficientia eīm temporaliū est cōmendabilis.superfluitas ꝙo et diminutio detestabilis.Ille eīm qui discrete nutrit apes.nō debet eis de melle nimis vel parū dimittere.sed mediocriter ⁊ ad sufficientiā.q̄a si nimis de melle babuerint:moriūtur.sicut dicit Plin⁹. Sic ꝙe mellis bonoꝝ temporaliū sufficiētia proficit.superfluitas ꝙo vel diminutio officit.nam si nimis abūdat.tunc ad opa bona pigrescim⁹.si ꝙo plus debito deficit.tūc p desperationem et impatiam deficimus ⁊ perim⁹.Et ideo bene dicit Exo. xvj.Colligat vnusquisq̄ qđ sufficit ad vescendū. Carnes eīm si sint superflue pingues vel nimis macre:nō sunt ad esum vtiles. Superflua eīm pinguedo inflāmat calorem. ⁊ stomachū lubrefacit.macres ꝙo carnes stomachum infrigidant:⁊ a sanguine depauperāt totū corpus. Mediocritas ꝙo cōmendat̄. Sic ꝙe charissimi:est de substātia tē porali.si eīm est nimis pinguis ⁊ lauta nocet.q: boiem inflāmat p auariciam.⁊ lubrefacit p luxuriam.Si ꝙo fuerit nimis macra vel tenuis.facit boiem p impatiam ⁊ desperationem frigidū.⁊ sanguie diuine gratie denudatū.Sufficiētia ergo.q̄ tenet mediū cōmendat̄. Pauptas ꝙo ⁊ diuitie excessiue.q̄ sunt extremi termini reprobant̄. Nō eīm oportet excedere in diuitijs.Juxta illud Exo.xxxvj. Cessatū est a munerib⁹ offerendis ⁊c. Nō oportet excedere i miserijs.vnde angelo percutiēti dicit deus s.ij.Regū.xxiiij Sufficit.contine manū tuam:ſ oportet incedere vijs medijs.Exemplo apli dicentis Phyl.iij.Ego añt dicta in q̄bus sum sufficiens.q: sicut ipe dicit.j.Tymo.vj.Questus magnus est pietas cū sufficientia.Et propter boc ipe docet.ij.Cor.ix.In oīb⁹ oēm sufficientiā habentes abūdetis in oē opus bonum. Ista est igitur sufficientia tēporalis. Secūdo dico.q est sufficientia cordialis.Et ista est illa qua sancti ⁊ iusti ita sunt gratia dei repleti:q gradu ⁊ statu sibi a deo concesso p oīa sunt contenti.Exēplo canis nobilis.qui q̄uis multum currat et laboret ad magistri sui imperiū.contentus tamen est vili ⁊ modica parte prede.q̄nimo si nihil penitus babuerit:ex boc ad aliam currere nō dimittit.De dromedarijs etiā legim⁹.q sūt animalia parci victus:⁊ q̄ post longissimos terrarū circuitus vili et modico cibo.scz datillozum ossibus sunt contenti.Sic ꝙe charissimi:viris sanctis ⁊ virtuosis ⁊ nobilibus sufficit tenuitas.⁊ bonoꝝ temporaliū modica quātitas Sufficit eīm eis volūtatem christi magistri sui facere.⁊ ad laborem ⁊ ad bona opera currere.⁊ de bonis solum vite necessaria reportare.ij.Cor.xij. Saule sufficit tibi gratia mea.Et bene dicit gratia.q: procerto victus sufficiētie nō habetur.nisi ꝓius deus ⁊ dei gratia habeatur.Deus eīm solū replet cor humanū.⁊ ideo bona q̄ habēt illis nō possunt sufficere.q̄ primo dei gr̄a nō studuerint se replere.teste apl̄o.ij.Cor.iij. Sufficiētia nr̄a ex deo est.Et ꝓterea: sanct⁹ modica sufficiūt.q: sp secū deū q̄ est maxim⁹ habēt. Uñ eīm delicat̄ cibarijs fuerit bō prio satiat⁹.pauca grossa cibaria sufficiūt in fine mēse.Sic q̄ gr̄a ⁊ vtutibus fuerit replet⁹.otent⁹ paucis tpalibus erit. Juxta illd.iiij.Regum.xiiij.Confortus esto gloria:⁊ esto in loco tuo. Ista est ergo sufficientia cordialis.que sola diuites facit.Quia fm Senecam.diues est qui minus cupit.nō qui magis habz. Et ecōuerso.pauper est nō q̄ minus habet.sed q̄ plus cupit.De tali sufficientia dicit Thob.v.Sufficiebat nobis paupertas nostra.Et Eccl.xxix.dicit. Minima p mag.

nis tibi placeant. Qđ ꝑ dubio est contra multos q̄ sc̄z ita sunt ambitiosi. cupidi et auari. q̄ in acq̄rendo nō ꝓnt tumere gradū. q̄n in acq̄rendo q̄to plus acq̄rūt. tāto minus sufficiūt acq̄sita. ⁊ tanto semp appetūt ampliora. De natura eīm ignis est. q̄ q̄to plura ligna in eo ponūtur. tanto ampli⁹ inualescat. Ideo Prouer. xxx. dicit. Ignis nun q̄ dicat sufficat. q̄ sc̄z cordi inflāmato ꝑ auariciam nō sufficiūt oīa bona mūdi. Qđ apparuit in alexandro cui nō suffecit vnū mūdū acq̄sisse. q̄n audiuit plures alios mundos esse. vnde Esa. xl. Lyban⁹ nō sufficiet ad succēdendū et animalia eius nō sufficient ad holocaustū. Sed de hoc vide supra de ambitōe et auaricia. Patet ergo q̄ est q̄dam sufficientia cordialis vel etiā virtualis. Tercio dico. q̄ est q̄dam sufficientia supnalis. Et ista est sufficiēna gloria paradisi. q̄ tanta est q̄ libet ꝑia gloria taliter ē contentus: q̄ ampli⁹ nihil vult habere: appetere seu velle. Nos etiam q̄ sum⁹ in mūdo: sum⁹ sicut materia elemētaris q̄ nō est contēra forma sua. ⁊ ideo oia elementa illa sunt corruptibilia. Illi aūt q̄ sunt in gloria: sunt sicut materia corpoz celestiū cui sufficit forma sua intantū. q̄ nulli alij appetit subiici. quapropter corpa celestia cōtingit nō corrūpi. Sic de charissimi: volūtas beatoz est totaliter repleta et satiata beatificata forma sua. intantū q̄ sibi sufficat taliter q̄ nihil amplius appetit seu cupit. Nos aūt q̄ elementatoꝛes sum⁹. nullā sufficiēnā in formis. i. in bonis tpalib⁹ reperim⁹. Tria eīm sunt q̄ causant sufficientiā beatificā. s.

Pleniſſima delectatio.
Clariſſima ſpeculatio.
Dignisſima ſublimatio.

Ibi eīm est plenitudo summi dulcoꝛis. Prouer. xxv. Mel inueniſti: comede qđ sufficit tibi. Item ibi ē limpitudo clari splendoꝛis. clare eīm videt deū. Job. xiij. Dñe ostende nobis patrē ⁊ sufficit nobis. Item ibi est celsitudo grandis bonoꝛis. q̄ sc̄z quilibet q̄dāmodo est equalis ipi deo. vnde Marci. x. Sufficit discipulo ſ ſit sicut magiſter eius. Sic igit patet. q̄ triplex est sufficiētia. sc̄z superioꝛ. interioꝛ. ⁊ exterioꝛ. vide supra ꝛc.

Summus. ſummitas. Nota q̄ sūmus vel sūmū ꝓprie dicit illud qđ in vnoq̄z genere excellēs supremū ⁊ arduū inuenit. Et sic sūmitas nihil aliud est q̄ cuiuslibet rei cacumen vel altitudo. Possum notare q̄ sicut supra de altitudine. eleuare. erigere. ⁊ de sublimitate dictū est. multiplex potest summitas reperiri. sc̄z summitas

Eterne deitatis.
Interne volūtatis.
Superne dignitatis.
Externe potestatis.
Mūdane vanitatis.

Est igit sūmitas maiestatis eterne. quia sc̄z deus sup omnia est sūmus ⁊ sua maiestas est super oīa sūma. vñ dicit in ꝑ. A summo celo egressio eius. ꝛc. vnde de ipo dicit balaam Nūeri. xxiij. De sūmis silicibus videbo eū. Item est sūmitas voluntatis interne. q̄a voluntas sūma ⁊ excelsa efficit. q̄n ꝑ affectionē ⁊ contemplationē sursuz eleuat. De qua in ꝑ. dicit. Erit firmamētū in terra in sūmis montiū superexaltol. sup li. fru. ei⁹ ⁊ flo. de ci. sicut fenū terre. Item est sūmitas dignitatis superne. ⁊ ista est summitas gloꝛie paradisi. De qua Hieremie. xlviij ca. Estote sicut columba nidificans in summo oꝛe foraminis. Item est summitas potestatis externe. Et ista est summitas secularū dignitatū. in q̄bus ambitiosus sēp desiderat sūmus esse vnde de ambitioso iasone dicit. q̄ in semetipm retoꝛsit sūmū sacerdotiū. ij. Macha. iiij. Item est sūmitas vanitatis mūdane. ⁊ ista ē sūmitas ⁊ celsitudo superbie. q̄ sc̄z superbi volūt esse in sūmo. De quo in ꝑ. Posuerūt signa sua ⁊ nō cognouerūt. sicut in ex. sup sūmū. Patet ꝯ quōd sūmitas sumit multis modis. ꝯ nō ꝑse quoꝛ. q̄ in ꝓdictis titulis multa dixi.

Super. Supra. Superius.

Superioꝛ. Sursum. Nota q̄ sup est q̄dam ꝓpositio significans cuiuslibet rei: loci vel opis superioritatē vel excellētiam vel sublimitatē. Et ideo ſm dictōes q̄bus adiūgitur pōt significare ⁊ i bono ⁊ in malo. Notare ergo possum⁹: q̄ ista dictio sup: ad q̄nq̄ generaliter se extēdit. Et sic videlicet dico. q̄ in scriptura inuenio sup: qđ pertinet ad

Summū creatoꝛem.
Altum proceptoꝛem.
Justum viatoꝛem.
Danū peccatoꝛem.
Malum tentatoꝛem.

Deus eīm dicit superexcellētis ꝓ, dominādo. Et sic dicit in ꝑ Excelsus sup oēs gentes dominꝰ et sup celos gla ei⁹. Prelatus ē sup subditos ꝓcellendo Et de hoc Esa. ix. Sup thronū dauid ⁊ sup regnū eius sedebit confirmare illud ⁊ corroborare in iu. ꝛc. Justus ē super sūma concupiscendo. Et de hoc Esa. xl. Sup montem excelsum ascende tu q̄ euangelizas syon. Impi⁹ est sup se electis preferendo. vel cū dyabolo illud Esa. xiij. Ascendam sup altitudinem nubiū. sup astra celi exaltabo solium meū. Dyabol⁹ est sup malos subiiciendo. Et sic dicit Job. xli. Iste ē rex sup oēs filios superbie. Dicam⁹ ergo primo. q̄ est superioritas sūmi creatoꝛis. q̄ ipe deus ē super oēs ⁊ q̄ntum ad excellentiā nature. ⁊ q̄tū ad predominiū prelature. De natura eīm ⁊ de ꝑfectione ipius alios precellēte dicit Job. iij. Qđ de terra est: de terra loq̄tur. q̄ de celo venit sup oēs est. De platura ꝯo ⁊ de potestate ipius alios ꝓdominante dicit in ꝑ. Exaltare sup celos deus ꝛc. Sol eīm superi⁹ residens in emisperio suo inferioribus influit. cūctaq̄z fouet. vegetat atq̄z regit. vnde sol est sup oēs creaturas. nō solū per nobilitatē conditōis. imo etiaz p superioritatem plationis. significās ipum deum. q̄ supeminet vniuersis. ⁊ sicut rex et superioꝛ oim habet curam. Et ideo sicut videmus q̄ corpoꝛa superioꝛa. ⁊ maxime sol ista inferioꝛa solet illuminare. vegetare ⁊ inflāmare. Sic deus iferius illūminat coꝛda per gratiam illustrādo. vegetat cōcta per misericoꝛdiam confouendo. inflāmat per iusticiaz puniendo. De gratia sua dicitur Mathei. v. Oꝛ pater solem suū facit oriri super bonos ⁊ malos. De misericoꝛdia autē sua dicitur in psalmo. Fiat misericoꝛdia tua domine sup nos. ꝛc. Miserationes eius super oīa opera ei⁹. De iusticia ꝯo dicit. j. Regum. ij. Dominū formidabūt aduersarij eius. ⁊ super ipos in celis tonabit. Quia procerto charissimi de isto sup id est de superioritate dei: nō solum venit ad nos benignitas misericoꝛdie. imo etiam veritas ⁊ iusticia. asperitas ⁊ seueritas. Sicut de nubibus que sunt desup nō solum descendit ros ⁊ pluuia: imo etiam grando. fulgura et tonitrua. quia ipe non solum facit misericoꝛdiam humilib⁹. iuxta illud ꝑ. Veniet sup nos misericoꝛdia tua domie saluū. imo etiam facit iusticiam delinquentib⁹. q̄ sicut in ꝑ. dicitur Ipe pluit sup peccatoꝛes laqueos. ignis. grādo. nix ꝛc. Ista ē igitur sūmitas vel superioritas sūmi creatoꝛis. Ista autē superioritas tūc sūme apparuit: quādo in ascensione inferioꝛa reliquit. ⁊ sursum ad celestia transuolauit. Exemplo ignis cui⁹ natura est surſū ascendere ⁊ de imis ad superioꝛa se leuare. Superi⁹ eīm est sua regio. sua q̄ ꝓpria habitatio ⁊ mansio. Juxta illud Deutero. iij. Dominus ipe est deus in celo sursuz. et Deutero. xxiij. Habitaculū ei⁹ sursuz. Ubi aduerte. q̄ ipe de⁹ in supioꝛitate maiestatis habet securitatem imperturbabilem. habitaculuz habet auctoꝛitatem inestimabilem. Eius. habet sublimitatem inattingibilem. Sursum. Et propter hoc ipe sicut superioꝛ debet amari. ⁊ totis visceribus ⁊ desideriꝭ honoꝛari. q̄uis peccatoꝛes nolūt ipm habere superioꝛem nec eius iussionibus obedire. di. illud Luce. xix. Nolum⁹ hūc regnare super nos. Ipe ꝯo malis grauibus eoꝛūdem super eos regnabit. ⁊ ipos in iudicio condemnabit. Juxta illud Ezech. xx. c. In manu forti ⁊ brachio extento ⁊ in furoꝛe effuso regnabo super vos. Patet igitur. q̄ per sup: intelligitur superioritas summi creatoꝛis. Secūdo dico. q̄ per super intelligitur superioritas boni preceptoꝛis sc̄z iusti prelati. quia sc̄z ipe est super subditos. sicut magister super discipulos. vt ipos doceat. ⁊ sicut gallina super pullos suos ipos fouendo. tutoꝛ super pupillos vt ipsos sustineat. Et ideo de tali superioꝛi ⁊ superioritate sua: potest dici illud Psal. Oꝛ ipe est sicut aquila prouocās pullos suos ad volandum ꝛc. Celum enim est sursum et terra deoꝛsum. Sicut dicitur Prouerbio. xxv. Quia celum. id est ꝑlatus qui totus debet esse celestis: sursum est in maiestate. terra ꝯo. id est popul⁹ subditus: deoꝛsum esse debꝫ in humilitate. Prelatus enim debet esse superioꝛ

Ad prouidendum.
Ad corrigendum.
Ad instruendum.

Dico ad prouidendum. quia sicut de superioꝛibus venit pluuia: que est inferioꝛum omniū nutritiua. Sic vere de prelatis debet plu-

uia beneficioꝝ descẽdere. q̃bus debent in necessarijs subditis subuenire. vnde Luc. xij. dicit. Qz iste debet esse fidelis seruus ⁊ prudẽs ⁊c. Jtẽ debet esse sup ad corrigendũ. Loca em̃ superiora sunt vt cõiter frigidiora. ptz in mõtibus Sic ve prelati ⁊ superiores debent esse p iusticiã asperiores et seueriores. vnde de lapide angulari. i. bono ⁊ iusto plato dicit Luce. xx. Qz si qs sup lapidem istũ ceciderit conquassabit. sup quẽ vo ceciderit ꝓminuet eũ. Jtẽ sup debz esse in instruendo. qz lumẽ venit de superioribꝰ: nõ de inferioribꝰ. Et ideo de platis ad illuminãdũ alios instituꝝ dr Mat. v. Lucerna nõ ponit sub modio. ꝫ super cãdelabꝝ: vt luceat oibus q̃ in domo sunt. ⁊ vt ingredientes lumẽ videãt. Sic igit ptz q̃ p sup intelligit superioritas boni ꝓceptoris. Tercio dico. q̃ p super intelligit superioritas iusti viatoris. qz sicut stelle sunt sursum in celo. ⁊ nõ deorsuz in terra. Sic iusti sunt ad deũ per desideriũ erecti. ⁊ ad bona celestia p affectum eleuati. ⁊ ad moꝝ excellentiã sublimati. vt sic dicant imꝑfectis boibus ⁊ terrenis illud Jo. viij. Vos de deorsum estis: ego de superi⁹ sum. Et merito. ꝗa sicut dicit Jaco. j. Oĩe datũ optimũ ⁊ oĩe donũ pfectũ: desursum ẽ descendẽs a patre luminũ. Eidem⁹ em̃ q̃ res ceteris leuiores. q̃ res ceteris pinguiores. q̃ res ceter⁹ calidiores: semp volũt superi⁹ esse. ⁊ nunq̃ volũt deorsuz: nisi p violentiã detineri. De rebus em̃ leuib⁹ patet in aere. De rebus calidis ⁊ feruẽtibus patet in igne. De reb⁹ pinguibus patet in oleo vel in pice. Quia ꝓcerto leuia ⁊ ardẽtia ⁊ pinguia. naturaliter sursum petũt. ⁊ nunq̃ nisi violẽter deorsum remanent aut subsistũt. Sic ꝓculdubio viri iusti q̃ sunt leues p obedientie agilitatem. Feruẽtes per amiciciam ⁊ charitatẽ. Pingues p clementiã ⁊ pietatem. Munq̃ deorsum in amore terrenoꝝ manere: ꝫ sursum ad bona eterna semp querũt mẽtaliter se transferre. Sicut. n. supponit Eccles. iij. Spũs. i. affect⁹ filioꝝ hoim ascendit sursum. ⁊ spirit⁹ iumentoꝝ deorsum. Quia iumenta. ſ. homines bestiales deorsum ad bona mũdi descẽdũt. spirit⁹ vo ⁊ volũtas hoim. i. viroꝝ rõnabiliũ ⁊ iustoꝝ: superi⁹ ad celestia ascendũt. Arbor em̃ q̃uis inferi⁹ radicẽ in terra. sursum tamẽ crigit ⁊ leuat. Sic bõ q̃uis in terra quo ad corp⁹ sit necessario radicat⁹. debet tñ mẽtaliter superi⁹ esse eleuat⁹. vnde Esa. xxxvij. Mittit radices deorsum: ⁊ fructum suũ faciet sursum. Ad hoc monet scriptura Col. iij. vbi apls monet sic. Que sursum sunt q̃rite: vbi xps est in dextera dei sedens. q̃ sursum sunt sapite: nõ que sup terrã. Jn q̃bus vbis aduerte. q̃ illa q̃ sursum sũt: sunt affectanda. cõtemplanda ⁊ meditãda multiplici rõne. scilicet.

Quia darioza. Primũ probat locus lumino
Quia purioza. sus q̃ declarat. sursum. Scõm
Quia tutioza. bospes gliosus q̃ receptat. vbi
Quia trãquillioza. xps est. Terciũ vigoꝝ vtuosus
Quia dulcioza. quo q̃s iuuatur. in dextera dei.
Quia vtilioza. Quartũ status gfosus quo q̃s firmat. sedens. Quintũ cibus dulcoꝝsus q̃ ministrat. sapite. Sextũ fruct⁹ vicioſus quo q̃s resecat. nõ que super terrã. Est em̃ vt patet in auctoritate p̃dicta superi⁹ claritas inobfuscabilis. qz sursum. Quia pars supioꝝ mũdi magis est luminosa. Puritas imaculabilis. vbi xps est inquit quasi dicat. alꝰ nõ esset ibi: nisi esset locus pur⁹. Firmitas incõcussibilis. qz in dextera dei. qua sc̃z ꝓtegũtur ⁊ defendũtur sancti dei. Trãq̃llitas imꝑturbabilis. sedens. Sedere em̃ trãq̃llitatẽ signat. Suauitas inestimabilis. sapitẽ. q. d. ibi sũt res sapide. Utilitas seu nobilitas incõparabilis. nõ que super terrãm. q. d. ista nõ sunt vtilia sicut illa

Jgit queram⁹ ista superioza tanq̃ loca cũctis darioza. Jbi em̃ est caritas corpalis ⁊ materialis. ⁊ etiaz spũalis. q̃: ibi est pfecta caritas sciarũ. ⁊ pfecta scia rerũ. Montes em̃ ⁊ loca supioza sunt magis vt cõiter lumiosa. ⁊ iõ aues nobiles q̃ lumen diligũt. in locis altis ⁊ superioribꝰ nidũ faciũt. Sicut de aq̃la dicit Grego. sup illud Job. xxxix. c. Eleuabit aq̃la ⁊ in arduis ponet nidũ suũ. Sic ⁊ nos qui sum⁹ nobiles ⁊ vtuosi: debem⁹ patriam illã supiorem diligere: ⁊ verũ lumen clare cognitionis q̃ ibi est appetere et amare. sursum inq̃t. Jaco. j. Oĩe em̃ datũ optimz: et oĩe donũ vtẽ. a patre luminũ. apud quẽ nõ est trãsmutatio. nec vicissitudinis obũbratio. Qz tamen est cõtra multos q̃ plus diligũt bona inferiora cũ sua obscuritate. q̃ superiora cũ sua claritate. Siles talpe: que oculos bñs sub corio nibil videt ⁊ in locis obscuris. ſ. nõ supra: ꝫ intra terram residet atq; manet. Sic ve isti de q̃bus dicit. Oculos habent ⁊ nõ videbũt. superiora bona spũalia ⁊ eterna cuz claritate vere scientie vilipendũt. Jnferiora vo ⁊ terrena cũ obscuritate secularis sciẽtiaꝝ appetũt. habent ⁊ attendũt. põ. Introibũt in inferiora terre. tra. in ma. gla. partes vul. erũt. Non sic charissimi: sed q̃ sursum sunt q̃rue. sicut loca cũctis darioza. sursum. Jteꝝ dico q̃ sũt appetẽda illa q̃ sunt sursum: tanq̃ loca cũctis purioza. vbi xps ẽ inquit. Presentia em̃ xpi denotat locũ esse purũ ⁊ mũdum. Jpe em̃ more apum nõ habitat nisi in loco mũdo ⁊ puro Loca em̃ superiora magis sunt mũda q̃ inferiora. patz de montib⁹ ⁊ vallibus. Jdeo cũ in ista valle lachrymaꝝ non sit perfecta mũdicia. debem⁹ superiora appetere. vt cum xpo mũde possim⁹ habitare. vbi inq̃t xps est. qz dr Gala. iij. Que sursum est hierusalẽ libera est q̃ est mater nostra vt sic dicat q̃libet illud Pbys. j. Cupio dissolui ⁊ esse cum xpo. Dr tamen ẽ contra multos q̃ non curant nec de mũdo loco. nec de mũda societate. ꝫ de immũdo potius ⁊ immũda. sicut sunt luxuriosi. similes porcis q̃ non respiciũt sursum: imo deorsum. q̃ non delectant in mũdis: sed potius in fetidis ⁊ impuris sicut ⁊c. vnde Treno. iij. c. Qui vescebantur voluptuose amplexati sunt stercora. Nõ, sic charissimi: sed sursum vbi sunt loca cũctis purioza ⁊ mũdioza. vbi est chr⁹ dr. Job. xiij. Vado parare vobis locum. ⁊ vbi sum ego ⁊ vos sitis. Etiam dico. q̃ habitemus sursum. qz ibi sunt loca cũctis tutiora. Dextera inquit dei. q̃ sc̃z defendit ⁊ tucẽ sanctos ⁊ eos reddit tutos et securos. põ. Dextera tua protexit me. Jn locis em̃ superioꝝ⁹ est difficilior hostiũ accenssus. ibi em̃ fundant castra fortiora. ⁊ propter hoc loca sunt ad habitandũ tutiora. Duis etiam q̃diu est superi⁹. magis est in loco tuto q̃ si esset in aliq̃ basso loco. sursũ em̃ nec laque⁹ attingit nec sagitta volat. Sic ve q̃diu mens nostra sursum fuerit in contemplatõe et affectione eternoꝝ. tamdiu ab hostiũ impugnationib⁹ est secura. Et ecõuerso. si deorsum ad terrena descenderit: tentationũ periculũ statim statit. Et ideo bene consuliẽ Matbei. xxiiij. Qui supra tectũ est non descendet. Simus igit sursum: quia loca sunt cũctis tutiora. Deinde dico. q̃ ibi sunt loca cũctis trãq̃llioza. sedens inq̃t. Sedere em̃ tranquillitatem designat. eo q̃ ille qui sedet videtur quiescere non moueri. De quo Apocalyp. iiij. Ecce sedes posita erat ⁊ supra sedẽ sedens: Quia superior pars aeris plus est tranquilla et quieta: q̃ inferior. eo sc̃z q̃ ibi tonitrua. venti ⁊ turbines nõ ascendunt. que tamen partem inferiorem pambulant et discutiunt. Sic vere superioritas ista affectionis vel contemplatõis. vel etiam celestis habitationis tranquilla est et quieta. nõ enim ibi sunt venti ⁊ flatus tentationum: turbo ⁊ tonitruũ comminationum. grando ⁊ fulgura tribulationum: que tamen oĩa hic inferius inueniũtur. vbi homines nulla trãq̃llitate viuere ꝰ probantur. sursum ergo sedeamus. sedens inq̃t. Unde Matbei. xxj. dicitur. Qz imposuerũt apostoli vestimenta sua pullo asine: ⁊ eum desup sedere fecerũt. Et ideo breuiter de ista tranquillitate pacis vel mentis que est in isto super: id est in excellentia perfectionis. potest dici illud Apocalyp. xiiij. Vidi supra montem syon agnũ stantem. q. d. ibi sursum est quies ⁊ stat⁹ et deorsũ non. Et Luc. xxij. Edatis ⁊ bibatis supra mensam meam in regno meo. ⁊ sedeatis sup thrones: qz loca ibi sunt trãq̃llioza. Deniq; dico. q̃ sim⁹ sursum. qz loca sũt cũctis dulcioza. sapite inq̃t. Fruct⁹ em̃ in arbore superiores sũt vt cõmuniter sapidiores ⁊ maturiores. Sic ꝓcerto loca superiora spũalia ⁊ eterna: splendidiora sũt ⁊ magis delectabilia q̃ terrena: vnde Eccli. xxiiij. dicitur. Spirit⁹ meus super mel dulcis: ⁊ hereditas mea sup mel et fauũ. sapite inq̃t. id est saporem cognoscite. Roma. xij. Non plus sape q̃ oportet sape. ꝫ sapere ad sobrietatem. Dr tamen est cõtra multos q̃ plus sapiũt q̃ necesse est. quia sc̃z ipsi inueniũt saporem in inferioribꝰ. ⁊ tamen dicitur Jacobi. iij. Non est ista sapientia desursum. sed terrena. animalis. dyabolica. Sũt em̃ animalia que habẽt den

tes in inferiora mandibula tñ.ꝫ nō sunt aliqua q̄ tñ habent in mādibula supiori. Ad denotandū q̄ multi inueniuntur q̄ solū masticat & sapiūt inferiora. Nō sic: ꝫ que sursum sūt sapite. vbi sunt loca cūctis dulciora. Insup simus moraliter & mentaliter sursum. q̄ loca sūt cūctis nobiliora. nō sup terrā in̄t. q. d. ista sūt notabilia & nobilia & nō illa. differut enim sicut ꝓpetuū & incorruptibile. sicut ꝑ manens et mutabile. sicut existens et defectibile. Et ideo ista nobilia possunt dici: & maxime q̄ ista & nō illa a sanctis viris solent eligi. & amari. nō ergo illa que sunt sup terraz sed superi⁹ que sunt in celo. p̄. Sup oēs celos glia eius. Sicut ēm Leuit. xj. dicit. Animal qđ sup man⁹ ambulat terrā. vicz tangendo imūdū erat. quia scz illi q̄ sup terraz ꝑ affectum ambulāt: & bona q̄ sunt supra terram amant. immūdi apud deū dici debēt. Qđ est contra ambitiosos. q̄bus dicit Gen̄. iij. Sup pectus tuū gradieris terram: comedes cūctis diebus vite tue. Ptz igit. q̄ sex sunt cause: ꝓpter quas sup magis debet appeti q̄ inferiora. Igit bene dico. q̄ ista supiozitas est iusti viatoris. q̄ scz ipe debet esse sursum. & sup alios. ipos scz per pfectionis apicem p̄cellendo: & mentem suā ab ifimis eleuando. & in locis supiozibus habitando. & ea cordialiter affectando. Iuxta illud Deut. xxviij. Cōstituet te dñs in caput & non in caudā. & eris semp super & nō subt⁹. Ut dic si vis. q̄ iust⁹ debet esse scz sup

Deum per deuotionem.
Proximū per compassionem.
Celum per affectionē.
Seipm per cōsideratōem.
Mūdū p detestationē.
Infernū p formidationē.
Empyreū p glie adeptōem.

Sit ꝫ sup deum ipm diligendo Micheę. iij. Sup dñm recūbebant. Et de anima deuota dicit Canti. viij. Que est ista q̄ ascēdit p desertū delicijs affluens. innixa sup dilectum suū. Item sit sup ꝓximū ipm confouēdo. vnde Gen̄. xliij. dicit. Ut Joseph videns beniamin fleuit: q̄ cōmota sunt viscera eius super fratre suo. Item sit sup celum ipm ꝓtēplando. Esa. xiij. Ascendā sup altitudinē nubiū. Item sit sup seipm se ꝓsiderādo. Hiere. vj. State sup vias vestras & videte et interrogate de semitis anticis. Item sit sup mūdū ipm detestando. ꝑ ipsi⁹ vanitatis recogitatōem. De quo Marc. viij. Ut iesus p̄cepit turbe discūbere sup terram. Item sit sup infernū ipm formidādo. Esa. viij. Suscipiet sursum & ad terram intuebitur. Et tūc tremens dicet dño illud. Sup me confortat⁹ est furor tu⁹ &c. Et Eccls. v. Deus in celo & tu sup terram Et sic sequit̄ q̄ finaliter ipe erit sup empyreū ipm habitādo: & tibi celestem gloriā vendicādo. Deutro. xxxiij. Habitaculū eius sursum. Ita q̄ tūc dicet illud Deut. xxxij. Cōstituit eū dom̄in⁹ sup excelsam terrā vt co. fruct. agro &c. Et tūc etiam habebit illas sex conditōnes que supradicte sunt in auctoritate. q̄ sursum sunt q̄rite. Et ita apparet q̄ est q̄dam supiozitas vel qđam sup iusti viatoris. qđ est terati⁹ principale. Quarto dico. q̄ est vnū sup: vani peccatoris. Et illud sup nihil aliud est q̄ superbia. Quia scz superbi & ambitiosi semp volūt esse in altis dignitatib⁹ & officijs. Iuxta illud Mat. xxiij. Sup cathedrā moysi sederūt scribe et pharisei &c. vide supra de ambitiōe. vbi ponit̄ qđam auctoritas. Ascendā super altitudinem nubium.

Quinto ꝺo est supiozitas hostis deceptoris. s. dyaboli. qui supeminet pcōibus. sicut accipiter supuolat auib⁹. vnde de ipo pōt dici illud p̄. Ut ipe pluet sup peccatores laqueos. supple tentationū. Ipe ēm est sup eos. ꝑmo eos fouendo ꝑ delectatōem. tandē ipos tangendo. ipos capiēdo ꝑ tentationē. & finaliter occidendo ꝑ eternā damnationem. vñ de ciuitate maloz dicit in p̄. Ut circūdabit eam sup maros eius iniq̄tas &c. Ista ergo de sup & superius & sursum sufficiant.

Superare. Nota q̄ supare tribus modis sumit̄ in scriptura. Sumit ēm ꝑ excedere vel ꝓcellere. vel ꝑ manere. vel ꝑ vincere. Ꝓcellere vel excedere sumit̄: qñ dicit̄ q̄ vna res superat aliam in aliqua qualitate. Et sic dr̄ Eccl. xxxiij. vbi dicit̄. Dies diem superat. & lux lucem. Ꝓ manere sumit̄ quādo dicit̄. q̄ cibus remanēs quam comedere neq̄mus nos superauit. & in similibus. Et sic sumit̄ Job. vj. vbi dicitur Colligite fragmenta que supauerūt ne pereant. Ꝓ vincere ꝺo sumit̄. quādo ille a quo vincit̄ vel vincimur. nos supare dicit̄. & sic sumitur. q̄. Petri. ij. A quo q̄s superat? est eius seruus efficitur. Sedum aūt illum modum ponit cōmuniter. Et ideo de tali supatione vel victoria possent multa dici. ꝫ pauce sunt auctoritates. Et ideo vide infra de vincere & de victoria. vbi tractabit̄.

Superbia. superbus. Cū superbia sit vicium vicioꝝ. & super oia alia graue & reprobū reputet̄. & hoc ꝓpter hoc q̄ quasi cōtra naturā esse videtur. ꝑ eo q̄ extra. gilitate nature sue homo ad humilitatis semitā imitatur Possem⁹ multa de eo dicere. nisi q̄ de eo fuerūt in diuersis precedentib⁹ titulis multa dicta. Breuiter ꝫ dico. q̄ superbia est vicii⁹ mentis quo q̄s vltra debitum de seipo p̄sumit. & tñ se glorificans alios vilipēdit. Terra ēm q̄uis sit vile & graue elementū. q̄nq̄ tamen in interioꝝ⁹ ventus generat̄. q̄ terram concutiēs terremotū & tonitruum magnū facit. Sic ꝺe q̄uis terra. i. homo terreus & mortalis viliſſime sit nature. ꝓtingit tamen q̄ vent⁹ vanitatis & ꝓsumptionis. elationis & superbie in eo generat̄. ita q̄ terre motus tribulationū excitat. & tonitruū verboꝝ & cōminationū ꝓmulgat. contra illud Ecci. x. Quid superbis terra et cinis. q. d. nō decet terram superbire. i. nō decet terrenū hominē ad quē humiliari pertinet: ꝑ superbie vicii⁹ insauire Istud ēm vicium p̄mū & principale dicit̄ aliox. Nam sicut dicit̄ Eccl. x. Initiū peccati superbia. Et ideo illud vicium est ſume fugiendū. Hoc monebat Tobias cum dicebat Thob. iij. In sensu tuo aut in ꝺbo tuo superbiam nunq̄ domiari ꝓmittas. ab ipa ēm sumpsit initiū oīs ꝓditio Et bene dicit dominari. q̄ scz primi motus superbie nō sūt in nobis vel in nostra potestate. cū forsitan a complexiōe nascant̄. Domiatio ꝺo superbie interdicit̄. & hoc quia nō nisi in homine volūtarie principat̄. Dico ꝫ q̄ superbiā debemus fugere multiplici ratione. scilicet quia est

Diuine displicentie prouocatiua.
Interne iracūdie concitatiua.
Verbalis arrogantie suscitatiua.
Mentalis sapientie excecatiua.
Crudelis violentie executiua.
Pompose extollentie declaratiua.
Verbose eloquentie generatiua.
Criminose excrescētie augmētatiua.
Ruinose opulentie dissipatiua.
Dolorose pestilentie introductiua.

Ista ēm decem mala vel cornua facit ista bestia superbia. propter que debet a nobis resugi & vitari. Figurata ꝑ decez cornua bestie quaz mulier purpurata eq̄tabat. sicut dicitur Apocal. xvij. c. Quia scz superbia quā equitant et portant purpurati hui⁹ mūdi habet decem cornua supradicta. Primū cornu est diuine displicentie prouocatio. deo ēm sume displicet superbia. quia superbus ē sicut basiliscus quē mustela parua bestiola psequit̄ & odit. Un Judith. b. ix. Superbi nō placuerūt tibi ab initio. Unde & ipe deus dicit Amos. vj. Detestor ego superbiam iacob. Sicut ēm similitudo ē mater amoris. Sic dissimilitudo est mater odij et rancoris. Et ideo sicut deus q̄ est humilis: alios diligit sibi similes. Sic superbos sibi cōtrarios persequitur & inuadit. Deus ēm superbis resistit: humilibus aūt dat gratiam. Jacobi. iij. Ideo dicitur Ecclesiastici. x. Ut odibilis est coram deo & hominib⁹ superbia. Et propterea ipa sapientia increata dei fili⁹ Prouerbio. viij. dicit sic. Arrogantiam & superbiam. & viam' prauam & os bilingue ego detestor. Igitur primū cornu illius bestie: est diuine displicentie prouocatio. Secundum cornu est interne iracundie concitatio. Superbus enim faciliter irascitur. & difficiliter complacatur. Patet de leone quod est animal superbum. & tamen ad iracūdiā ꝓptissimum. Istud patet ad litteram de superbis. qui inter se nunq̄ habent pacem: sed potius discordiam atq̄ litez Duo enim corpora rotunda sperica vel tumosa non possunt inuicem copulari. solum enim in puncto se tangunt. et ideo nunq̄ tenaciter se coniungunt immo ab inuicem faciliter se disiungūt. Sic vero tumerosi. superbi. inflati. ita parum se cōiungunt per amorem. quia nunq̄ possunt per concordiam copulari firmiter. q̄nimo facillime solent litibus et controuersijs ab inuicem seperari. Nam sicut dicit Prouer. xiij. Inter superbos semp sunt iurgia. Sedm

ergo cornu istius bestie ē interne ire cūdie cōcitatio Cornu ei? ē verbalis arrogātie stimulatio. Superbi ēm vt cōiter sunt arrogantes in verbis. nullū ēm possunt dicere verbū gratiosum: ⁊ magis arrogans. indignū ⁊ iniuriosū ꝑ̄. Vnta fiūt labia dolosa q̄ loquuntur aduersus iustum in supbia ⁊ in abusione. Elephas ēm qui flectere neq̄t genua: detestabilē promit arrogantie barritū. vnde Esa. xvj. Audiuim? superbiam moab. superbus est valde. Superbia ei? et arrogantia ei? plus q̄ fortitudo eius. Et ideo Hiere. xlviij. dicit illud idem. s. Audiuim? superbiā. vt supra Hiere. xlix. dicit. Arrogantia tua ⁊ supbia tua decepit te q̄ habitas in cauernis petre: ⁊ appbendere niteris altitudinez collis. Istud ē cornu tercū est verbalis arrogantie stimulatio. Quartū cornu supbie est mentalis sapiētie excecatio. Superbus ēm videt esse cecus. Non ēm videt seipm nec cogitat in his que ptinent ad salutem. Dubo ēm que videt esse suis cornuta debilissimū visum habet. Sic superbus cornutus ⁊ elatus: parum visu sapientie illustrat. Ventus ēm ⁊ fum? supbie oculos intellectus eius ita beberat ⁊ obfuscat. q̄ nec se nec alios videt. Non ēm videt supbus vnde venit. nec vbi est. nec quo vadit. nō videt etiam quanta ē aliorū sufficientia. q̄ sez seipm reputat soluz ⁊ oīnes alios vilipendit. Et ideo de sapia dicit Ecclesiastici. xv. Homines stulti non videbūt illam. longe ēm abest a superbia ⁊ dolo. Est igit quartum cornu supbie mentalis sapientie excecatio. Quintū cornu ē crudelis violentie executio. Superbi ēm naturaliter sunt crudeles. rapine ⁊ violentie professores. simpliciū ⁊ pauperū oppressores. Prouerb. xxij. Arma ⁊ gladius in via supbi. Draco ēm q̄ alte videt volare. ⁊ ignem dicit emittere ⁊ spirare. ē animal crudelissimū. elephanti bestie simplici inimicum. Sic ve superbi. volatiles ⁊ elati ignem crudelitatis spirant. ⁊ simplices ⁊ pauperes psequūtur odiūt atq̄ grauant. ꝑ̄. Duz supbit impius incendit paup. Est igitur quintū cornu crudelis violentie executio. Sextum cornu ē pompose excellentie ostentatio. Supbi ēm gestu et habitu sunt elati. quod patet. quia vix hominē dignant respicere. erecti solent in suis actibus ⁊ verbis semp supbiam declarare. Similes hyene supbe bestie que collum habet inflexibile. q̄ supbi collum flectere non dignant. ⁊ tamen isti deberēt attendere: q̄ equus q̄ non potest flectere genua. faciliter cadit. sic tales. vnde Dañ. iiij. dicit. Qz deus gradientes in superbia pōt humiliare. Septimū cornu supbie ē verborum ⁊ iactantie cumulatio. Supbi ēm semp volūt loqui. habere ēm volūt ofnia verba. ⁊ de suis factis ⁊ diuitijs se iactare. Tympanū ēm plenū vento quando est bene sicum ⁊ extentū: multum est sonorum. Sic ve qui vento superbie est repletus: ⁊ ad oīne malum p obstinationem extentus. ⁊ p defectum diuine gratie aridus atq̄ sicc?. Per verbositatē iactantie ⁊ supflue eloquentie cōmuniter ē sonorosus. Modica ēm occasione supbus prorumpit ad sonū. vnde Sophonie. iij. Auferam de medio tui magnilo. quos supbie tue. ꝑ̄. Os eorum locutum ē supbiaz. Istud est ergo septimū cornu supbie. s. verboꝝ iactantie cumulatio. Octauū cornu est criminose excrescentie augmentatio. Quia sez superbia ē vicium qđ continue crescat. Dētus ēm quando a mari vel a terra oritur: ē vapor modic? ⁊ tandem continue crescens efficit aliquādo valde magnus. Sic vere supbia a corde procedens: ⁊ q̄uis in sui pncipio sit modica: continue tamen crescendo fit postea valde magna. ꝑ̄. Supbia eorum q̄ te oderūt ascendit semp. Supbi ēm in sua supbia facilius obstinant q̄ alij crimiosi. Ventus ēm superbie ipos agitare nō cessat: quousq̄ p mortem ipos interficiat ⁊ occidat. vnde de Nabuchodosor dicit Dañ. v. Qz spirit? eius obfirmatus ē ad supbiā. et depositus ē de solio regni sui. ⁊ gloria eius ablata ē ei. et ab hominib? eiectus est. Expone si vis contra supbos. vnde de tali obstinatōe dicit Job. xv. Cūctis diebꝫ suis inspius supbit. Istud ē ergo octauū cornu supbie. s. crimino le excrescentie augmētatio. Nonū cornu ē ruinose opulentie dissipatio. Superbia ēm causa ē ⁊ occasio. q̄ supborum gloria ⁊ opulentia parum durat ⁊ faciliter dissipatur Luna ēm que stella ē cornuta: faciliter perdit lumen. Nōnes ēm qui pre alijs ptibus terre elevant. terremotum sepius q̄ valles patiūtur. Sic ve elati et cornuti superbi lumen ꝓsperitatis ⁊ glorie sue tēporalis faciliter perdūt. et terremotū tribulationū incurrūt. vnde Eccli. xij. Domus que nimis locuples ē annullabit superbia. Decimum cornu superbie. doloroſe ē pestilentie introductio. sez mortis eterne. Quia procerto nō sufficit deo tēporaliter supbos prosternere. q̄nimo solet eos sagitta mortis eterne iaculare. Fulmen ēm qđ celeste iaculum ab antiq̄s dicebat solet magis alta loca ꝑcutere. Sic iaculum mortis eterne et ꝑcussio diuini iudicij: solet libentius ledere corda superba. Job. xl. Dispge supbos in furore tuo. ⁊ oēm arrogantem humilia. Maioꝝ ēm impetu ⁊ conatu impellit fulgor loca fortia ⁊ resistentia. q̄ humilia ⁊ debilia. Ptz de leone qui libentius inuadit erectos homines q̄ prostratos. Iuxta illud Hiere. xlvj. Fortis impegit in fortem. Sic de? magis vult resistere sibi resistentib? ⁊ supbis: q̄ humilibus ⁊ benignis. Quia sicut dictum est Jacobi. iiij. cap. Deꝫ supbis restit: humilibus autē dat gratiam. Sic igit patz q̄ supbia est bestia habens decem cornua: propter decē mala que causat. ⁊ septem capita propter septem genera quibus constat. Quia sez superbia habet septem species que sunt Arrogantia. que fit q̄n bonū quod nō habet: se credit vel dicit habere. Inanis gloria. q̄n de bonis suis laudem hominū querit. Jactantia. quādo homo seipm ostētat et laudat. Singularitas. quādo aliq̄d bonuz solus se credit habere. Presumptio. quādo bonū quod habet suis attribuit meritis. Proteruia. quādo alijs subijci dedignatur. Ambitio. quando alijs vult preferri. Ista ergo bestia cuz suis septem capitib? ⁊ decem cornib? summe debet vitari ⁊ a cūctis hominib? declinari. Vide supra in titulis de altitudine. ascendere. exaltare. elevare ꝛc.

Supplantare. ◆ Vide supra de supplere.

Supervenire. ◆ Vide supra de accidere.

Supplicium. ◆ Vide de pena ⁊ vbi aduersitas. tribulatio vel afflictio.

Surdus. surditas. ◆ Nota q̄ surditas q̄ nihil aliud est q̄ defectus ⁊ impossibilitas audiendi. pōt sumi in bono siue in malo. Vnde nota. q̄ est surditas

Patientie. Ignorantie. Pestilentie.

Prima est surditas magne perfectionis. Et ista est quādo vir patiens iniurijs ⁊ improperijs que sibi dicūtur se prebet surdum patienter audiendo. De quibus in Psal. Ego autem tanq̄ surdus nō audiebam ꝛc. Secūda ē surditas magne defectionis. Et ista ē quando sez homo ē ita simplex ⁊ imperfect? q̄ nescit aliquid intelligere vel audire. talis surditas est supportanda ⁊ benigniter informanda. Exemplo christi Marci. vij. c. Surdos fecit audire. et mutos loqui. Vnde etiam Leuiti. xix. precipitur. Nō maledices surdo: ⁊ coram ceco non ponas offendiculum. psal. 57.

Tercia est surditas magne peruersionis. Et ista ē quando homo est ita obstinatus ⁊ supbus q̄ aliquod bonum verbum nō vult audire. De quo in Psal. Furor illis secundum similitudinem serpentis. sicut aspidis surde ⁊ obturantis aures suas ꝛc. Vide de audire. de auribꝫ. xtē.

Surgere. ◆ Nota q̄ surgere nihil aliud est q̄ de loco basso ⁊ infimo se sursum erigere ⁊ leuare. Unde surgere idem est q̄ sursum pergere vel sursum se erigere. Igitur notandum. q̄ quadruplex surrectio vel sursum erectio inuenit in scriptura. scilicet.

Surgere mozale et virtuosum.
Surgere mirabile et glorioſum.
Surgere amabile ⁊ fructuosum.
Surgere letale ⁊ vicioſum.

Primū est surgere mentalis elevationis. De quo Epbe. v. c. Surge qui dormis ⁊ exurge a mortuis ⁊ illūinabit te xp̄s. Scdm est surgere diuie suscitatōis. illud. s. q̄ xp̄s a mortuis surrexit i resurrectōe. de q̄ Mar. xvj. Surrexit nō est h. veite et videte locū. Et illō q̄ xp̄s de mōdo surrexit in ascēsōe. de q̄ pōt dici illō. Surgā ⁊ ibo ad pr̄em meū Luc. xv. Tercia ē surgere tribulatōis. illō sez q̄ sancti post mortē surgūt de miseria mūdi ad gliaz paradisi. Et ꝓpter h pōt dicere cuilibz alie btē illud Esa. lx. Surge illumiare irlm. q: veit lux tua

et glo.do.sup te or.est. Quartū est surgere supbe cōtradictionis.qz superbor alter surgit contra alterū.z alter semper surgere vult z erigi contra aliū.vñ Luce.xxj. Surget gens contra gentē.z regnū aduersus regnū.vnde etiā superbo et iniquo achab dicit iezabel.iij.Reguz.xxj. Surge posside vineam naboth. Igit de isto quadruplici surgere erit aliq̄d dicendū. Dico q̄ primo q est vnū surgere bumanū z vtuosum. Et istud ē illud quo mens surgit a depressione viciorz.vel ab affectu mūdanorz.z quo se leuat ad contēplationē bonorz eternorz. Vas em̄ plenū aere si sub aqua ponit.ibidem nō residet:imo statim surgit superus z ibi residet atq; manet. Sic vr homo q̄ aere spūsancti est plenus.si q̄q; ptingat aliqua carnis delectatōe.vl aliqua rerū tpaliū affectione.vel aliqua mūdi negociorum occupatōe inferi? deprimi nunq̄ debet ibi quiescere s statim ad deū sursuz surgere z redire. Juxta illud.j.Reg xxviij. Surrexit saul de terra.z sup lectum sedit. In terra em̄ id est in affectu terrenorz nō debem? esse sicut talpe.s debemus sursum ad celū z ad celestia ascēdere z surgere sc ut aues.vnde Josue.vij. Surge cur iaces ꝓnus in terra. Vbi aduerte q̄ ad surgēdū mētaliter debent quattuor precipue nos monere.viz.

Excitatio dei precipientis. Surge.
Increpatio vbi corripiētis. Cur iaces.
Dispositio status deficientis. Pronus.
Infirmatio mūdi inficientis. In terra.

Primū probat verbū impatiuū. Surge.
Secm verbū reprehensiuū. Cur iaces.
Teraū nomen inclinatiuū. Pronus.
Quartū nomen maculatiuū. In terra.

Igit surgamus ꝓter excitatōem dei p̄cipientis. Surge i quit. Vapor em̄ purus z leuis solet sursum ascendere. Camerarius etiam regis nō surgit:nisi ad excitatōem regis ꝓtinuo surgere niteretur. Sic vr sol iusticie dei filius dulciter ad surgendum nos attrahit z inuitat. vnde debem? ipm audire et sicut puri vapores ad ipius vocē de mūdo z de peccato surgere z exire. surge inquit. Luc.vij. Adolescēs tibi dico surge. Et aduertendū est.q ad xpi p̄ceptū z excitatōez debem? surgere.s.

Ad deum amplexandū per dilectiōem.
Ad deum deprecandū per deuotionē.
Ad hostes impugnandū p oratōem.
Ad mortē meditandū p discretiōem.
Ad plebem informādū p predicatōem
Ad iter parandū per operationem.
Ad mūdū fugiendū p detestationē.
Ad corp? xpi sumēdū p recreationē.
Ad culpam dimittēdū p confessionē.

Dico q̄ deus p̄cipit nos surgere ad ipm deprecandū.z sic dicit Jone dormienti. Jone j. Surge inuoca deū tuū. Et aplis dormiētibus dictū est Luc.xxij. Surgite z adorate ne intretis in tentatōez. Itē precipit nos surgere ad hostes impugnādū. Esa.xxj. Surgite principes.accingite gladios. Itē precipit surgere ad mortē meditandū.z sic potest intelligi illud Hiere.xviij.c. Surge et descēde in domū figuli.z dicit ibi.q cū intrassz domū confractū est qd faciebat figul? supra rotam. Et de hoc etiam Luc.xxiij. Surgens petrus cucurrit ad monumentū. Item p̄cipit nos surgere ad plebē informandum Jone.j. Surge z vade in niniuen ciuitatē magnā z ꝓdica ibi. Itē precipit nos surgere ad iter pagendum. Matt.ix. Surge:tolle grabatū tuū z ambula. Et Job.xiij. Surgite eamus hinc. Itē precipit nos surgere ad mūdū fugiendum. Mat.ij. Surge accipe puez z matrē eius z fuge in egyptū. Itē precipit nos surgere ad ipm manducandū. iij Reg.xix. Surge.comede.grandis tibi restat via. Itē precipit nos surgere ad culpam confitendū. Et sic dicit Ecclesiastici.xxxj. Si grauat? fueris in edendo multū: surge de medio z vome.ps. Media nocte surgebā ad confitendum tibi. Sic igit patet q ad diuersa spūalia negocia debemus surgere ꝓter excitatōem dei p̄cipientis. Deinde surgamus ꝓter increpationē vbi corripiētis. Cur iaces inqt. Jōe em̄ nō monet s arguit z increpat ꝓtrarium facientes. Isti em̄ ancipes solēt secū habere aliq̄ tympana vel instrumēta vt aues terrire de terra surgant. Sic xps volens.qz dorā ē iā de somno surgere ad partē suā capere sono terribiliū cōminationū z redargutionū nos cōcutit z excitat. vt a peccato nos erigat z extollat. cur naces inquit. Silis reprehensio ponit Mat.xx. vbi dicit. Quid hic statis tota die ociosi. Et ideo a talibus passionib? in q̄bus homo iacet debem? surgere: vt increpationis possim? stimulis obedire. Exemplo iudith. de qua dr Judith.x. Or surrexit de loco in quo iacuerat. Vide si vis supra de iacere. Surgam? igit ꝓpter increpatōem dei corripiētis.

Denicq; surgam? ꝓpter dispositōem status deficiētis Pron? inqt. Pronitas z inclinatio ad tpalia est vicii vel status vitiosus. Homō em̄ curu? z pron? est in natura defectiuus. Sic illi q̄ ad vicia z ad tpalia sunt mētaliter inclinati. Et ideo a tali ꝓnitate ē surgendū z a prauis cogitationib? recedēdū. sicut em̄ dicit Beñ. viij. Sensus z cogitatio hois prona sunt in malū. Et ideo cuilibet prono pot dici illud Jone.j. Quid tu sopore deprimeris surge. Surgamus igit ꝓpter dispositōem status deficiētis. Infirmat surgendū est ꝓpter infirmationē loci inficientis. In terra inquit. Homō em̄ qui cadit in aliquē locū fetidum z immūduz cito z velociter solet surgere. timet em̄ ibi fedari. z verecūdatur ibi videri. Sic qz peccatū z mūdus sunt loca fetida z immūda in q̄bus homo fedat. z ꝓter que pudor z verecūdia incurrit z habet. inde debet hō velociter surgere z omnia peccata dimittere z horrere. In terra inqt. Exemplo Job. q̄ dicebat Job.xix. De terra surrectur? sum: et in carne mea videbo deū saluatorem meū. Sic igit patet quō quadruplici rōne surgendū est a mundi delideriis et peccatis. z quō mens debet sursum in amore dei z bonorū eternaliū leuari. z ibi firmit radicari. vt sic dicat q̄libet illud Luc.xv. Surgam z ibo ad patrē meū. Et hoc est qd consulit Michee.ij. vbi dicit. Surgite z ite qz non habetis hic requiem. Vide alias auctoritates de surgere. s. Surrexit rex de solio suo. quas habes supra de ambire. sicut credo valde bonas z multas in multis locis. Istud est igit surgere laudabile z vtuosum. Et si vis inuebe contra nō surgentes. iacentes z dormientes. ligatos z iuuenes ꝛc. Secūdo principaliter dico. q est vnū surgere mirabile z glorioſum. Et istud ē illud quo xps surrexit a mortuis. z quo mortui a morte resurgent. De xpo em̄ dicit Luc.xxiij. ca. Surrexit dñs vere z apparuit symoni. De mortuis etiam dicit. j. Cor. xv. Qd seminat in ignobilitate surget in gloria. Sz de tali surgere vide supra. vbi. resurgere. z infra de xpi resurrectōe. Istud ē igit surgere mirabile z glorioſuz.

Tercio principaliter dico. q est vnū surgere amabile z fructuosum. Et istud ē illud quo sancti surgūt de miseria mūdi ad gloriaz celi. ita q̄ eis potest dici illud Michee.ij. Surgite z ite quia nō habetis hic requiem. Et Aduū. ix. Surge ingredere ciuitatem. Quarto vo dico. q ē vnū surgere dānabile z vitiosum. Et istud ē illud quo mali ꝓ superbiam volūt surgere. Nota q̄ mali surgunt multipliciter. scilicet.

Ad obloquendū mordaciter.
Ad deridendū irrisoriter.
Ad cogitandū fallaciter.
Ad imitandū malos moraliter.

Surgūt vico ad mordaciter detrahendū Dañ. vij. Surge comede carnes plurimas. Ad irrisoriter deridendum. ps. Surgentes testes iniqui ignoranter me. Item ad fallaciter cogitandum. Unde Sophō. iij. Diluculo surgentes corrumpunt omnes cogitationes suas. Item ad malos moraliter imitandum. De quo Numeri. xxxij. Vos surrexistis pro patribus vestris ꝛc. Ista ergo de Surgere sufficiant. Vide de Eleuare. z de Erigere. z Ascendere. et de ceteris similibus.

Sursum. Vide supra de Super.

Suscipere. Nota q̄ suscipere sicut recipere sumitur multipliciter in scriptura Unde nota. q in scriptura inuenitur susceptio diuina z susceptio humana. Prima debet mentaliter concupisci Secunda debet realiter adipisci. Dicamus ergo primo. Qz est susceptio diuina que est mentaliter concupiscenda. Deus enim manu sue misericordie suscipit hominem. z ipsum liberat atq; saluat. Juxta illud Psalm. Salus tua deus susceptit me. Suscipere em̄ nihil aliud est q̄ aliquid in suū accipere. Et ideo peccator a deo suscipitur

qñ p' suam miscdiam suus efficit. ⁊ qñ p pñiam ab eo acceptat. Rex em illū quē in suū castrū ⁊ tuitōez suscipit: tutius ptegit ⁊ defendit. Sic dr q̄ fideles suos suscipit ad gram. a tentatōib⁹ ⁊ periculis eripit ⁊ eos, liberalit custodit. ps. Suscepit eos de manu inimicatis eoz ⁊c. Potissime aūt dr suscipit in sui tutela būiles ⁊ tribulatos. Sicut etiam rex in sui ꝓtectione suscipit psonas miserabiles. s. religiosos. viduas. ⁊ pupillos. ⁊ sicut auis q̄ dicit hym. suscipit filios ab aquila derelictos. ps. Pupillū ⁊ viduā suscipiet ⁊ vias pcōz dispdet. Nota q' deus suscipit

Penitentes ad remissionem.
Confidentes ad tuitionē.
Morientes ad saluationem.
Seruientes ad ꝓmotionem.
Innocentes ad defensionem.
Māsuescētes ad dilectionē.

Dico q' iste ad remissionem recipit penitentes. Hiere. iij. Reuertere ad me ⁊ ego suscipiam te. Itē ad tuitionem suscipit confidentes. ps. Suscepisti me de vtero matris mee. de ven. matr̄ mee tu es ꝓtec. meus. Itē ad salutōem suscipit morientes. Iñ mortu⁹ potest dicere illud ⁊c. Adhesit anima mea post te me suscepit dextera tua dñe. Itē ad ꝓmotōez ⁊ remuneratōem suscipit seruientes. vñ in ps. Suscipe seruū tuum in bonū ⁊c. Itē ad defensionē suscipit innocētes. ps. Me aūt ꝓter innocentiā suscepisti. Itē ad dilectōem suscipit māsuetos. vñ in ps. Suscipiens mansuetos dñs bua. aūt pec. vsq; ad terrā. Istud est q̄ suscipe quo suscipit dr

Scdo dico. q' est vnū suscipe quo suscipit hō iustus. Et sic debem⁹ suscipere nos Verbū dei ad audiendū. Hospites ad reficiendum. Infirmos ad compatiendū. Fidem ad ipam credendū. Disciplinam ad ipam tenendū. Christū ad ipm colendum.

Suscipiam⁹ q̄ verbū dei vt ei obedire possimus. Act. xvij. Suscerūt verbū cum oīi auiditate. Item hospites vt eos reficiamus Roma. xv. Suscipite inuicē sicut ⁊ xps suscepit vos. Itē infirmos vt ei cōdoleamus. Act. xx. Oportet suscipe infirmos ⁊c. Itē fidem vt eam corde teneam⁹. Jaco. j. In māsuetudine suscipite insitū verbū qđ pōt saluare aias vestras. Itē disciplinaz vt eam teneam⁹. Prouer. xix. Suscipe disciplinā vt sis sapiens. Itē xpm vt euz colam⁹. vnde Luc. j. Suscepit israel puerū suū recordat⁹ miscdie sue. Terao dico q' ē vnū suscipe quo suscipit vir iniqu⁹. ⁊ sic dico q' iniust⁹ suscipit ad deuorandū. ps. Susceperūt me sicut leo parat⁹ ad predam ⁊c. Vide de accipe ⁊ recipe vbi ad planū inueies

Suscitare. Nota q' suscitare accipit multotiens ꝓ excitare. Prouer. vj. Vade suscita amicū tuū. Itē ꝓ generare. et sic sumit Hieremi. xxiij. vbi dicit. Suscitabo dauid germen iustum. Item: ꝓ releuare. Et hoc vel a statu paupertatis. sicut Amos. vij. Quis suscitabit iacob. quia paruul⁹ est. Et Amos. ix. Suscitabo tabernaculū dauid quod cecidit. Vel a statu mortis. Et sic dicit. j. Petri. j. Deus suscitabit eum a mortuis De nobis resuscitandis dicitur Ozee. vj. Oz deus viuificabit nos. Item sumit ꝓ introducere vel ordinare. Unde Abacuc. j. Suscitabo super te chaldeos gentem amaram. Et Eccli. x. Utilem rectorem in tēpore suscitabit. Breuiter ergo accipiendo suscitare ꝓ introducere. promouere. exaltare. Possum notare q' deus suscitat

Filium ad mūdi redemptōem.
Prelatum ad mūdi directionem.
Egenū ad status promotionem.
Mortuū ad vite resumptionem.
Impium ad culpe remissionem.
Dyabolum ad malorū punitionem.
Malignū ad inferni damnationē.

Est igit suscitatio dei filij mundum redimētis. Iste em per magna tēpora videbatur dormisse: quādo ad carnis assumptōem visus fuit exaltat⁹ ⁊ suscitat⁹ fuisse. vnde do patri dicebat Abacuc. iij. Suscitans suscitabis arcum tuū ⁊c. Item ē suscitatio boni prelati mūdum gubernantis Deus em qñq; patitur ecclesiā bono prelato carere. ⁊ tandem miscdia motus solet ei vnū prouidū suscitare. Et sic dicit Hiere. xxiij. Suscitabo dauid germen iustum ⁊ reg. rex et sa. erit. Vide eam supra de dauid. vbi diuidit ⁊ prosequit. vbi inueies sex proprietates quas debet hre prelatus a deo suscitatus. ⁊ tamē dñs indignat⁹ videt dicere Zach. xj. Suscitabo pastorē in terra q̄ derelicta nō visitabit. Itē est suscitatio egeni statum' erigentis. Sicut em parua herba exiens de terra sursum crescit ⁊ augmentat sic sepe fit q' paup in terram depssius. p solius xpi influentiam sursum ad statū ꝓsperitatis erigit ⁊ leuat. ps. Suscitans de terra inopem. ⁊ de stercore erigens pauperem.

Item est suscitatio mortui vitam resumētis. Et sic xps mortu⁹: fuit resuscitat⁹. Exemplo leonis q̄ natus mortu⁹: rugitu patris post triduū suscitat. j. Thessal. j. Expectare filiū eius de celis quem suscitauit a mortuis. Humanum etiā gen⁹ in fine mūdi a morte suscitabit. Exemplo fenicis qui cōbustus ⁊ incinerat⁹ in auem pristinā suscitat. De q̄ Job. v. Sicut pater suscitat mortuos ⁊ viuificat. sic ⁊ filius quos vult viuificat. Item est suscitatio impij culpā dimittentis. Peccatoz em de morte culpe spūaliter suscitatur: qñ ad statū gratie reformat. De quo Mat. iij. Potens est em de⁹ de lapidibus istis suscitare filios abrahe.

Itē est suscitatio dyaboli bonos affligentis. Deus em ad exercitiū iustoz qñq; suscitabit dyabolū ⁊ mēbra sua. vt p eorū punitōes stimulent ad bonū. ⁊ vt mali puniant propter peccatū. de quo Esa. x. Suscitabit dñs exercituū sup eum flagellū iuxta plagam madian. Abacuc. ij. Suscitabit lacerantes te. Item est suscitatio impij penam incurrentis. Impij em modo vident dormire: ⁊ tūc suscitabūtur qñ inferni malleis turbabūtur. Job. iij. Maledicāt ei qui maledicūt diei. qui parati sunt suscitare leuiathan. Ista de suscitare sufficiant. Vide de excitare. de eligere. de ꝓmouere. ⁊ ceteris similib⁹.

Suspendere. Vide supra vbi ap prehendere.

Sustinere. Nota q' sustinere ponit ꝓ ꝓtrē. p expectare. p dissimulare. pro pati. p supportare. ⁊ p aliqđ in patiētia tolerare. Nota igit q' est

Sustinētia patientie.
Sustinētia violētie.
Sustinētia pestilētie.
Sustinētia amicicie.

Primam habet stabilitate firmati. De qua Ecclesiastici. j. c. Usq; ad tempus sustinebit patiens. ⁊ postea redditio iocūditatis. Secundam autem habent aduersitate grauati. scz pauperes qui continue sustinent violentiam iniquoz um. De quo Esaie. j. Facta sunt mihi molesta. laborauj sustinens. Terciam vero habebūt eternitate damnati. De qua Jude. Facte sunt exemplum ignis eterni penam sustinentes. Quartam vero habent in charitate fundati. illi scz qui amicos ⁊ eorum onera sustinent ⁊ supportant. De quo Romano. xv. Nos qui firmiores sumus debemus imbecillitates infirmoz sustinere. Ceteris igitur omissis loquamur de sustinentia patientie: qua boni sustinent onera grauiora propter deum. Sicut em aurum tūc verum reputatur. quando violentiam ignis potest sine diminutione sustinere ⁊ substantie ⁊ ponderis. Sic ille apud deum optimus reputatur. qui mundi tribulamina sine impatientie vel indispositionis vicio potest in patientia tolerare. Sicut enim rex diligit militem qui propter eum sustinuit multas plagas. Sic deus diligit illos q̄ propter eum sustinent mūdi mala. Et ideo deus illum cōmendat qui propter ipm penas sustinuerat. Apocalyp. ij. Sustinuisti propter nomen meum ⁊ nō defecisti. Ubi aduerte. q' in sustinentia tribulationum tria requirūtur. scilicet. modus. causa. et finis. Nos enim debemus habere Modum humilem expedientem. quia sustinuisti. id ē tenuisti. Causam vtilem ⁊ sufficientem. propter nomē meum. Finem stabilem et perficientem. ⁊ nō defecisti. Modus expediēs sit ꝓ fundamento. Causa sufficiens sit p supplemento. Finis perficiens sit pro cōplemento. Primo igitur dico. q' ad patienter sustinendum debet esse humiltas pro fundamento. quod ostenditur in verbo: sustinuisti. Sustinere em nihil aliud est q̄ subesse se tenere. q̄a ille q̄ aliquid sustinet: sub et inferius se tenet. Ad denotandum q' subesse debem⁹ per humilitatē. si in sustinēdo volumus habere firmitatē. Arbor em melius ventoz impetus sustinet: quādo sub terra ꝓfunde radicat ⁊ ponitur. Colūna ad sustinendum stabilior est. que fundata est inferior et profundior. Sic ve charissimi: ille melius mūdi tribulationes sustinet. qui inferius per humilitatem se tenet et per mortis considerationem magis sub terra rema-

net atq; iacet. Sustinuisti inq̃t. Eccli.ij. Quicq̃d tibi applicitū fuerit accipe ⁊ in dolore sustine. Humilitas eīm et cōsideratio mortis valde valent ad patiam. Nota ouis q̃ breuem hz caudā melius sustinet hyemē: q̃ que longam. Ad denotandū q̃ illi q̃ caudam. i. finem vite sue reputāt breuē per considerationē mortis. cōiter melius sustinent ⁊ patienti⁹ mūdi mala. Ecci.ij. Depame cor tuū ⁊ sustine. Illi vo qui longā habēt caudā. i. illi q̃ diu sperant viuere. sicut sunt diuites. q̃ solent in delicijs abūdare. nihil possunt impatientie tolerare. debiles eīm sūt. ⁊ ideo nihil pñt in patientia tolerare. Iurta illud Job. vj. Que eīm fortitudo mea vt sustineam. Aut q̃s finis meus vt patienter agam. Nec eīm fortitudo mea vt fortitudo lapidū: nec caro mea enea est. sustinuisti inquit. Et nota q̃ debemus sustinere patienter

Dico igit q̃ sustinenda est ⁊ patiēter expectāda eterna consolatio. De quo Ecci.ij. Vetuentes dñm sustinere misericordiam eius. q. sicut dr in psal. Sustinētes dñm. i. ipm expectantes ⁊ in eo sperātes ipsi hereditabūt terram. Itē sustinenda est mūdana tribulatio. de quo. ij. Cor. iiij. Persecutōes patimur ⁊ sustinem⁹. Itē sustinenda ē mortalis resolutio. Mortē eīm nō debemus timere: ⁊ ipam in patia sustinere. Exēplo xpi. Hebr. xij. q̃ ꝓposito sibi gaudio sustinuit crucē. Itē sustinere debemus fraternā supportatōem. i. sustinēda est fratna supportatio. q. fratrū ⁊ proximoꝝ debem⁹ onera sustinere. ⁊ eos in suis necessitatib⁹ adiuuare. Ecci. xvij. Amicū salutare nō pfundaris. ⁊ a facie illius nō te abscōdas. ⁊ si male tibi euenerit ꝓpter illū sustinebis. Patet igit q̃ in sustinendo mūdi tribulamina debet esse būilitas ꝓ fundamēto. Scdo dico. q̃ in sustinēdo aduersa debz esse vtilitas pro cāusamēto. propter nomē meū inq̃t. Causa facit martyrem ⁊ nō pena. Vñ qui ꝓpter deū penam sustinet. causam ꝓcul dubio iustā habet. Si q̃d eīm patimini ꝓpter iusticiā. beati. Sustinere eīm ꝓpter mūdū nō est meritorium ⁊ propter deū tātūmodo. vnde. j. Pet. ij. Hec est gr̃a si q̃s ꝓpter deū sustinet tristicias. Qd est cōtra multos q̃ penā libenti⁹ sustinent ꝓpter mūdū. q̃ propter deū. Siles piscibus q̃ plus laborāt de nocte q̃ de die. siles etiam argēto viuo qd sustinet magnū lapidem suppositu⁹. modicū vo auro supposito statim cedit. Quia scz isti i nocturnis mūdi negocijs plus laborāt: q̃ in spūalibus ⁊ diuinis. ⁊ grauem lapidē onerū tpaliū libentius sustinēt q̃ modicū aurū. ⁊ q̃ modicū pond⁹ spūaliū passionū. Dicunt eīm illud Exod. xviij. Vltra vires tuas est negociū illud. sol⁹ nō poteris sustinere. Nō sic: ⁊ sustineam⁹ ꝓpter nomē meū inq̃t dicū martyrib⁹ illud ps. Propter te mortificamur tota die. Et illud. Propter te sustinui obprobriū. Et sic intelligitur illud Jaco. v. Beatificamus eos q̃ sustinuerūt. Sit igit ibi vtilitas ꝓ causamēto. Tercio dico. q̃ ibi dz esse stabilitas ꝓ cōplemento. nō defeciti inq̃t. q. scz necesse ē vt stabiles ⁊ pseuerantes sim⁹. ⁊ q̃ sustinēdo nō deficiamus. vnde Esa. xl. Ambulabūt ⁊ nō deficient. Gal. vj. Bonū faciētes nō deficiatis. Vide supra de deficere. Qd tamen ē cōtra multos q̃ statim deficiūt sub onere. dicētes illud Hier. xx. Defeci ferre nō sustinēs ⁊c. vide infra de vinculo. ⁊ supra. ꝙ mulē locis.

Explicit lr̃a. S. Incipit littera. T.

Abernaculū.

Nota q̃ tabernaculū est domus portabilis vel mutabilis. facta de pellibus pannis. foliis seu lignis. Et pōt accipi in bono ⁊ in malo. In bono eīm ꝓmo inuenio quatuor genera tabernaculoꝝ. vicz. tabernaculū ad habitandū. tabernaculū ad meditandum tabernaculū ad militandū. tabernaculū ad festiuandum.

Primum est tabernalum pudicicie virginalis.
Secūdum est tabernaculum conscientie cordialis.
Tercium est tabernaculum ecclesie temporalis.
Quartum est tabernaculum familie supnalis.

Est igit tabernaculū inter⁹ qd factū est ad dei habitationē. ⁊ illud est tabernaculū hūanitatis xpi in quo dei filius habitauit. de quo Apoca. xxj. Ecce tabernaculū dei cū hominib⁹. In quo xp̃s nouē mensib⁹ latitauit. de quo in ps. In circuitu ei⁹ tabernaculū eius. Et iterū. In sole posuit tabernaculū suū ⁊c. Est tabernaculū exteri⁹ qd factū ē ad nostrā meditatōem. ⁊ illud ē tabernaculū cordis nostri in quo debet bō specialiter meditari. Et de hoc pōt dici illud iij. Regū. xx. Reuertere in tabernacula tua scz. i. in secreta cōscientie. Et de hoc dicit etiā illud Gen. xviij. Apparuit deus abrahe sedenti in ostio tabernaculi sui. Est tabernaculū inferius qd factū est ad bonoꝝ militatōem. ⁊ illud ē tabernaculū ecclesie in quo nos oēs q̃diu sum⁹ in hac vita militam⁹. Et de isto intelligit illud ps. Vox exultatiōis et salutis in tabernaculis iustoꝝ. Est tabernaculū superi⁹ qd factū est ad beatoꝝ recreatōem. Et de hoc in ps. Ordi lecta tabernacula tua dñe ⁊c. Et illud. Introibo in locum tabernaculi admirabilis vsq; ad domū dei. Et illud. Dñe quis habitabit in tabernaculo ⁊c. Vide eā supra titulo de habitare. His igit ꝓmissis. siue ꝓ tabernaculuꝝ intelligat beata virgo q̃ est tabernaculū xpi. siue etiam q̃liberiusk⁹. vel pscientia boni viri in qua ē tabernaculū sūmi regis. siue etiam religio q̃ est tabernaculū fidelū. Possum⁹ si placet exponere illud Mūeri. ix. Die qua erectū est tabernaculū operuit illud nubes. Et pōt esse tbema de ascēsione xpi. vel de assumptōe beate marie. Ecce igit q̃ ficut tabernaculū in quo ponūtur relique. habet quatuor conditiōes. q. scz ipm erigit. depingit. claudit atq; mūdat. Sic dico ad hoc q̃ bō sit tabernaculū dei spūale ipe necessario Eleuatur ⁊ extollit ꝓ cōtēplatōem. Erectū est. Ornat ⁊ depingitur ꝓ honestā ꝓuersatōez. tabernaculū. Serat atq; claudit ꝓ virtutū occultatōem. operuit. Purgat atq; stergitur ꝓ culparū abdicatōem. nubes. Primū ꝓbat stat⁹ erectio. Scdm loci conditio. Tercū loci cōclusio. Quartum roris aspersio. Igit dico primo. q̃ tabernaculū debz sursum leuari ꝓ sublimē contēplationē. Erectū est inq̃t. q. sicut tabernacula sursum erigūtur. ⁊ in locis altis ⁊ eminētibus collocant. ⁊ ꝓ formam pyramidis quā obtinent superius extollūtur. Sic ve iusti debēt sursum mētaliter leuari ꝓ affectōem in deū. ⁊ sursum ad celestia erigi ⁊ extolli erectū est inq̃t. Nō eīm erectā figurā habet: nō ad modum brutoꝝ pssam. Ad denotandū. q̃ si figura corpis erigitur. multomagis mentē debem⁹ ad deū erigere ⁊ leuare. Exod. xl. Mense ꝓmo prima die mēsis eriges tabernaculū. Vide supra de erigere. Qd tñ est ꝓtra multos q̃ nō sūt tabernaculū erectū ⁊ deiectū. nō superi⁹ ⁊ inferi⁹. nō ad celum ꝓ cōtēplationē leuatū. ⁊ ad terrā ꝓ auaritiā inclinatū. Iurta illud Mūeri. x. Depositū est tabernaculū. Et ideo talibus esset necessariū q̃ dñs diceret illud Amos. ix. Suscitabo tabernaculū dauid qd cecidit. Quia ve multi sunt q̃ ita ꝓ vicia ceciderūt. ⁊ q̃ per cupiditatē ad terrā mentē et animū deprefferūt q̃ nō poterūt sursum erigi. nisi mereātur a dño ꝓ misericordiam suscitari. Ptz ergo q̃ isti debēt sursum leuari ꝓ sublimē contēplatōem. Scdo dico. q̃ isti pulcre ornari debent ꝓ honestā ꝓuersatōem. tabernaculū inq̃t. q̃ etiā ꝓ nomē tabernaculi denotat. Quia tabernaculū in q̃bus ponit corpus xpi: solent esse depicta. ⁊ etiaz multipliciter disposita ⁊ celata. Ad denotandū. q̃ si tabernaculum xpi esse volum⁹. necesse est q̃ picturā ⁊ celaturā virtutū et honeste apparentie habeam⁹. tabernaculū inquit. Et sic de nobis poterit dici illud Mūeri. xxiiij. Ornpulcra sunt tabernacula tua iacob. Quod bene figurat Deutrono. xvj. vbi precipitur filius israel. q̃ de lignis pulcerrimis tabernacula facerēt. in q̃bus dieb⁹ septem habitarēt. Quia illi q̃ tabernaculū dei esse volūt. debent honestatis viroze et pulcritudine se ornare. Tale enim tabernaculū fuit beata virgo: ⁊ ideo dñs in ea habitauit. Sicut dicit ipsa Ecclīastici. xxiiij. Qui creauit me requieuit in tabernaculo meo. Tale etiam habitaculū debet esse religio vel ecclesia. quia ipa debet honestatis floribus esse picta. Iurta illud Esaie. xxxij. Sedebit popul⁹ meus in pulcritudine pacis. in tabernaculis fiducie. in requie opulenta. Tale etiā tabernaculū debet esse vir iustus. quia semp debet per sanctā ꝓuersatōem esse pictus ⁊ honestus. Ps. Sanctificauit tabernaculum suū altissimus. Et sic de diuersis picturis virtutum in isto tabernaculo relucentib⁹ in,

ꝛelligaꝫ illud Heb.ix. Tabernaculū factum est primum in quo erāt candelabra ꝛ mensa ꝛ ꝓpositio panū. Quia.s. in quolibet viro iusto dz esse Candelabrū honestatis splendentis. Mensa pietatis abantis. Propositio panū eucharistie nutrientis. Sic ergo dico q̄ illi qui tabernaculuz dei volūt esse. debent ornari p̄ honestā ꝓuersationē. Tercio dico q̄ tute debet ſerari vel velari p̄ virtutū occultationē. operuit inquit. Tabernaculū em̄ diligēter claudiť. ne reliquie illic cōtente perdanť. pannis etiā ſolet velari. ne per ſubintrantē puluerē valeat maculari. Sicvere ḳſmi nos debemus p̄ diligentē custodiā nos claudere. ꝛ p̄ humilitatē nos abſcondere ꝛ tegere. ne reliquias virtutū per inanem gliam perdamus. ꝛ feces alicuius p̄ſumptionis vel ſuperbie incurramus. operuit inq̄t Exo.xl. Operuit nubes tabernaculum teſtimonij ꝛ gloria domini impleuit illud. qđ bene figuratum est Exodi.xxxvj. vbi dicitur. q̄ tabernaculum federis tribus operimētis erat opertum videlicet

Primo operimento ſagorū. Saga em̄ q̄ erat de pel
Scđo pelliū rubricatarum. libus capraruz q̄ valde
Tercio pelliū iacinctinarum. ſunt pungentes. ſignifi

cant timorē mortis. qz ſcz valde pungit ꝛ corpus facit fetidum ſicut capra. Pelles rubee ſignāt timorem inferni. vbi ſcz eſt rubor igneus ꝛ vbi furor ſanguineus inuenit. Pelles vo iacinctine q̄ colorem habēt celeſtem. ſignāt amorez paradiſi. qui ſcz in celo ſurſum eſſe creditť et p̄parať. Iſta em̄ tria ſcz mortis timor. horor inferni ꝛ amor paradiſi debent nos claudere ꝛ velare. ꝛ a cūctis exterioribus vagationibus ꝓſtringere ꝛ arcere Matħ.xvij. Faciam⁹ hic tria tabernacula. opuit inquit. Unde Exo.xxvj. Facies operimentū de pellibus. Quod tm̄ eſt ꝛtra multos q̄ nō ſunt opti ſed aperti. nō abſconditi ſed expoſiti. nō p̄ humilitatē inclusi. § p̄ inanē gliaz ſunt excluſi ꝛc. Ūm̄ de abſcōdere ꝛ apire ibi multa inuenies. Mō ſic ſed q̄ tabernaculū ſpūale volunt eſſe caute debēt velari p̄ virtutū occultationē. Nota q̄ tribus indumētis induit ſe ſacerdos. Quarto dico q̄ iſti munde debēt rigari vel purgari p̄ culparū expiationē. quod oſtendiť cū dr nubes. Nubes em̄ q̄ bz pluere. ſolet terrā abluere ꝛ lauare. In tabernaculo etiā nō reponunť reliquie priuſ q̄z a cūctis ſordib⁹ emundeť. Ad denotādū q̄ illi q̄ tabernaculū dei volunt eſſe. ſe per ꝓfessionē debent abluere ꝛ a cunctis culparū ſordibus ſe mundare. ꝛ ſic in mundicia ꝑpetua ſe ſeruare. nubes inquit. p̄ quā ſcz puritas deſignať. Ūm̄ Nume.xvj. Apparuit gloria dñi ꝛ operuit nubes tabernaculum. Et Exo.xl. Operuit nubes tabernaculum. Quod eſt contra multos qui nube puritatis ꝛ mundicie nō ſunt opti. ſed p̄ multas culparū immundicias ſunt polluti. De quibus p̄t intelligi illud Nume.xij Nubes receſſit q̄ erat ſup̄ tabernaculū. Quia ꝓcerto bodie de tabernaculis eccleſiarū videť nubes puritatis ꝛ mūdicie receſſiſſe. ꝛ ipſos in multis immūdicijs dimiſiſſe. pſ. Polluerunt tabernaculum nominis tui. Et Nume.x. Eleuata eſt nubes de tabernaculo. Mō ſic chariſſimi ſed ſi volumus eſſe tabernaculum vbi deus debeat habitare habeamus predictas quattuor conditiones ſcilicet

Mundicie loturam. nubes. Bene ergo dictum eſt.
Cuſtodie clauſuram. operuit. Die qua erectū eſt ta
Decentie picturā. tabernaculū. bernaculū operuit il
Eminentie ꝓturam. erectum. lud nubes. Hoc igr̄ de

tabernaculo in bono ſignificato ſumpto ſufficit. Sed adhuc dico q̄ tabernaculum poteſt accipi in malo. et ſic poſſum notare q̄ in ſcriptura inuenitur multiplex tabernaculum. videlicet Tabernaculum

Corruptibile. Primū ſignat ſtatum mortalitatis.
Deteſtabile. Scđm ſignat ſtatum ꝓſperitatis.
Exterribile. Terciū ſignat ſtatum penalitatis.

Eſt igiť tabernaculū corruptionis. ꝛ iſtud eſt tabernaculum corpis noſtri. in quo ſcz aīa miſerabiliter hoſpitatur. Corpus em̄ tabernaculū dicit. qz tabernaculū ad manendum non ſemp̄ ſed p̄ tpe extendiť. ſic corpus ad manēdū non ſemp̄. ſed p̄ tpe extendiť ꝛ finaliter p̄ mortē colligiť. ꝛ alibi. ſ. ad ſepulcrū ꝑſonaliter trāſportať Eſa.xxxviij. Generatio mea ablata eſt ꝛ cōuoluta eſt a me. q. ta. paſ. q. di. Sicut paſtores cōplicant ꝛ mutant ſua tabernacula. ſic et mors humana corpus. Iſtud enim tabernaculum

A demonibus p̄ tēptationes impugnať. Oz a demō
A mundo p̄ tribulationes fatigatur. nibus impu
A morte per afflictiones diſſipatur. gnetur patz

Job.xix. vbi de demonibus dicit. Simul venerunt latrones eius ꝛ fecerūt ſibi viam p̄ me ꝛ obſederunt in gyro tabernaculum meū. Itē q̄ mūdi tribulationibus fatigeť. pz Dañ.vij. vbi dr. Figet tabernacula ſua inter maria ſuper montes. inter maria inquit. i. inter amaritudines. Item q̄ a mortis vexationib⁹ ꝓturbeť. patet. ij. Petri. j. vbi dr. Oz velox eſt depoſitio tabernaculi mei. Iſtud eſt ergo tabernaculum mortalis corruptionis. Deinde dico q̄ eſt tabernaculū mūdane poſſeſſionis. ꝛ illud eſt tabernaculum ſtatus mūdanoꝝ. de q̄ dr Job.xxxix. Tabernacula eius in terra ſalſuginis. Et nota q̄ iſta tabernacula ſunt mala ꝛvi tuperanda. ſcilicet Dico ergo q̄

Quia ditanť per iniquā ꝓſperitatem. iſta tabernacu
Quia turbanť p̄ malor aduerſitatē. la ſcz mūdano
Quia cremanť p̄ auarā cupiditatē. rum p̄ ꝓſperi
Quia caſſanť p̄ inſtabilē mobilitatem. tatē ditantur.
Quia damnanť p̄ diuinā auctoritatē. Quia ſicut dr

Job.xij. Habundāt tabernacula p̄donū. q̄ audacter ꝓuocant deū. Item dico q̄ p̄ aduerſitatē turbanť ꝛ vaſtantur Hiere.iij. Repente tabernacula mea vaſtata ſunt. vn⁹ em̄ malus inuadit ꝛ ꝓturbat domū. ſtatū ꝛ tabernaculū alterius Habacuc.j. Suſcitabo ꝓtra eos chaldeos vt poſſideāt tabernacula nō ſua. Item p̄ cupiditatē cremanť. In iſtis em̄ tabernaculis babūdat ignis auaricie. vñ Hiere.lj. Incenſa ſunt tabernacula eius. Itē dico q̄ p̄ mobilitatē vanitatur vel etiā deſtruunť. qz talia tabernacula nō perſeuerant nec durant Eſa.xxiij. Agitatione agitabiť terra. auferetur ſicut tabernaculū vnius noctis. Itē dico q̄ p̄ dei auctoritatē dānanť. De⁹ em̄ nō reputat imo reprobat mala tabernacula. qz ſicut dicit in pſ. Deus repulit tabernaculum ſylo. tribu. ef. nō ele. Iſtud eſt ergo tabernaculū mundane poſſeſſionis. Deniq̄ dico q̄ eſt tabernaculū eternē damnationis ſcz domus ꝛ tabernaculum inferni vbi habitant demones ꝛ damnati. ꝛ de iſto dicit Job.xx. Deuorabit eum ignis qui nō ſuccendiť ſcz damnatū. affligeť reliquias in tabernaculo ſuo. Iſtud eſt ergo triplex malum tabernaculum. Si vis adhuc dicere de tabernaculo celi vel eccleſie potes notare q̄ illud tabernaculum eſt

Eternū ꝛ immutabile. Dico ergo q̄ illud taber
Jocundū ꝛ delectabile. naculū eſt immutabile ad
Amenū ꝛ conſolabile. ſemp̄ perſeuerandū Eſaie
Excelſum ꝛ admirabile. xxxiij. Oculi tui videbunt
Amandum ꝛ appetibile. bieruſalem habitationem
Firmū ꝛ inexpugnabile. opulentā. tabernaculū qđ
Pulcrū ꝛ immaculabile. nunq̄ tranſferri poterit. et
Splendidū ꝛ inobfuſcabile. Lu.xvj. Ut cū defeceritis
Extenſum et incoartabile. recipiant vos in eterna ta

bernacula. Item eſt delectabile ad iocūde ſp̄erultandū. pſ. Vox exultationis et ſalutis in tabernaculis iuſtorum. Itē eſt ſpectabile ad amena cōſiderandū Numeri.xxiij. Oz pulcra tabernacula tua iacob. Item eſt admirabile ad p̄funde ſemp̄ cogitandū. pſ. Trāſibo in locū tabernaculi admirabilis vſq̄ ad domū dei. Itē eſt affectabile vel appetibile ad amoroſe cōcupiſcendū. pſ. Oz dilecta tabernacula tua dñe virtutū ꝛc. Itē eſt inexpugnabile ad ſecure ibi habitandū Eſa.xxxij. Sedebit ppls meus in tabernaculis fiducie ꝛ requie opulenta. Itē eſt immaculabile ad ibi bene viuendū. Pſ. Sanctificauit tabernaculū ſuū altiſſimus. Item inobfuſcabile ad ibi chariſſime videndum. pſ. In ſole poſuit tabernaculū ſuū altiſſimus. Itē incoartabile ad ſpacioſe ibi manendū. Ūm̄ de celis dr Eſa.xl. Oz dñs expādit eos ſicut tabernaculū ad habitandum. De tali tabernaculo dicit dauid in pſ. Dñe quis habitabit in tabernaculo tuo ꝛc. aut. q. d. Nullus eſt dignus.

Tacere. Taciturnitas. Nota q̄ taciturnitas ſeu tacere in ſcriptura inueniť gñaliť loquēdo dupleť diuinū ꝛ humanū. Deus em̄ tacet vel per modū tacētis ſe ſolet bīe trib⁹ modis. ſ. Patientia em̄ dei dr tacere

Peccata ſufferendo. qñ pctā fieri tolerat atq̄ ſuf
Supplicia nō inferēdo. fert. de q̄ queniť Habacuc. j.

Premia differendo. Taces inq̃t detorãte impio iustiorẽ se. ⁊ facies homies sicut pisces maris ⁊ sicut reptilia nõ habẽtia ducẽ. Deus em̃ tacet qñ fiunt pcã. nec ipa fieri ipedit cũ b̃ possit. ꝓ eo q̃ de malis sp scit elicere bona. Et io pcõri suã taciturnã patientiã ꝓtenenti dr Esa. lvij. Cogitasti in corde tuo q̃ ego tacẽs ⁊ qsi nõ vidẽs ⁊ mei oblita es. Itẽ dr tacere dr. q̃ patiẽtia sua supplicia nõ ifert q̃ scz iste statim nõ punit pcã. immo dissimulat pcã hominũ ꝓpter pniam. veruntñ sicut sagitta quãtoplus arcu trahit. tãto dimissa currere fortius debachat. sic patientia dei qnto magis retrahit a pcutiendo. ⁊ qntomagis dr tacere videt pena ꝓ criminib⁹ nõ inferẽdo. nisi emẽdati fuerimus. acrius nos purget ⁊ puniet finaliter nos dãnãdo. vñ Esa. xlij. Tacui. semp silui. patiẽs fui. qsi pturiẽs loq̃r. dissipabo ⁊ absorbebo simul. Itẽ dr tacere dr q̃ iustior premia differt. ⁊ sic orabat dauid in ps. d. Deus laudẽ meã ne tacueris. Et illud. Me taceas neq̃ cõpescaris dr scz a bñ faciẽdo nobis. Et talẽ taciturnitatẽ ꝓmittit se dr non cõmissurũ Esa. lxij. Propter syon nõ tacebo ⁊c. Sz de ista triplici taciturna patiẽtia vide supra de miscoia. Justicia. patientia. ⁊ alijs multis titulis. Sz adhuc dico q̃ inuenit taciturnitas bũana. Et sic notabo q̃ taciturnitas nihil aliud est q̃ locutiõis rarietas seu paucitas. Jsta aũt aliquando est vtuosa. aliqñ viciosa. Añ nota q̃ inuenio tacere

Patientie.
Sapientie.
Ignorantie.
Pestilentie.

Est dico vnũ tacere hoim patientiũ. q̃ viri patiẽtes iniuriati nõ rñdent. imo qñ etiã docent. nõ solent redarguere. sed patienter audire ⁊ tacere. vñ Job. vj. Docete me ⁊ ego tacebo. ⁊ si q̃d ignorauí instruite me. Itez est vnũ tacere hoim sapientiũ. Ad sapientẽ em̃ tacere pertinet ⁊ nõ multũ loqui. q̃ in multiloquio nõ deerit pctm̃ sicut dr Prouer. x. Elepbas q̃ fm Pli. inter bruta plus vtitur rõne. modicã dr habere linguã. q̃ scz vltra os raro aut nunq̃ videt. Sic illi q̃ rõne magis vtunt. minori lingua. i. rariori lingue vsu abundãt. intantũ q̃ ꝓ taciturnitatẽ silencij lingua eor. i. locutio raro videt. Añ quidã petijt a Socrate q̃liter posset sapiẽs reputari. Rñdit. Serua silentiuz ꝓtinue. Sic dr Prouer. xvij. Stultus si tacuerit sapiẽs reputabit. Añ Catho. Virtutẽ pmã reputo cõpescere linguã. Proximus ille deo q̃ scit rõne tacere Amos. v. dicit. Prudẽs in tpe illo tacebit. q̃ dies mali sunt. Jstud est ergo tacere hoim sapientiũ. Itẽ dico q̃ est tacere hoim insipientiũ vel ignorantiũ. ⁊ istud est qñ bõ tacet q̃ nescit loqui vel dicere q̃cq̃d boni. Et de b̃ Eccl. xx. Est tacẽs nõ habens sensuz loq̃le. Itẽ est tacere hoim pestilentiũ. ⁊ illud est q̃ aliq̃s tacet maliciose illa q̃ tenet dicere. sicut pcã in ꝓfessione. sicut sẽ rñsiones in qõne. ⁊ cetera similia. Quia

Quidã tacẽt a loquela ꝓfessionis.
Quidã a loquela instructionis.
Quidam a loquela orationis.
Quidam a loquela responsionis.

Tacẽt igit male q̃ peccata nolũt reuelare. Talis enim taciturnitas causat mẽtis indurationẽ ⁊ male ꝓsuetudinis obstinationẽ. de q̃ in ps. Qñ tacui inueterauerũt ossa mea. Itẽ male tacẽt q̃ nolũt p̃dicare. sicut illi q̃ q̃uis habẽt sciam. nolũt tñ ⁊ non dignanter frequẽtare p̃dicationẽ. Contra illud Esa. lxij. Super muros tuos hierlm cõstitui custodes: tota die ⁊ nocte nõ tacebũt. Jsti em̃ sunt sicut speculatoz sup murũ. q̃ merito puniri deberet. si vidẽs hostes a clamore taceret. vnde Hiere. iij. Nõ tacebo qm̃ vocẽ bucine audiui. Item male tacẽt illi q̃ nolũt dñm exorare. Contra q̃s Esa. lxij. Qui reminiscimini deũ ne taceatis ⁊ nc de. silen. ei. Itẽ male tacent illi q̃ nolũt debite rñdere. q̃ multi sunt q̃ ex indignatione tacent ⁊ nolũt dicere veritatẽ. sicut erãt pharisei quibus dñs dicebat Luc. xiij. Si licet sabbatis bñ facere. at illi tacuerũt. Jsta sunt igit q̃ttuor taciturnitatis genera quibus bõ solet tacere ⁊ a loquẽdo varijs causis abstinere.

His ergo ꝓmissis de bono silentio q̃d seruat. vel rõne sapiẽtie. vel rõne patiẽtie. vl rõne pnie ⁊ disciplineq̃d est dicendũ. Bona em̃ taciturnitas ⁊ silentiũ ⁊ inepte locutionis carentia ⁊ in natura cõmendat. ⁊ in scriptura p̃dicat.

In nã dico. q̃ scz apes dant nob formã ⁊ exemplar silẽtij. In sero em̃ vna ipsarũ facto bombo seu sono alias ad silentiũ inuitat. q̃d tñc q̃libet rite seruat. q̃usq̃ eadẽ erãtẽ de mane exeat ⁊ exurgat. vt dicit Ambrosius ⁊ Plini⁹. In q̃ quidẽ natura nos docet. ⁊ maxime religiosos. q̃ ad sonitũ ⁊ monitũ q̃lati silentiũ seruem⁹ ⁊ q̃ iuli eiusdẽ licentia os nostrũ ad eloquia nõ laxemus. § q̃ in taciturnitate debita maneamus Esa. xxiij. Tacete q̃ habitatis in insula In india em̃ dicunt esse hoies carẽtes ore oino. ⁊ nullum verbum ꝓferẽtes. loco sermonis signis vtẽtes. et loco cibi odore arboz viuẽtes fm Jsidoz ⁊ Plinij. signãtes vtiq̃ religiosos ⁊ hoies prudẽtes ⁊ maturos. q̃ ore carere dicunt silentiũ seruãtes ad supflua colloquia nõ laxant. cibo etiã supfluo dicunt carere p abstinentiã ⁊ carnis macerationẽ ⁊ odore bonoz eternoz dicunt viuere p deuotionẽ. Añ ꝺ q̃libet tali dr illud Treñ. iij. Sedebit solitarius ⁊ tacebit. qm̃ leuauit se supra se. Quia vicz ad religiosum ⁊ penitentẽ ptinet q̃ sedeat p mẽtis trãquillitatẽ. q̃ taceat vitando verbositatẽ q̃ sit solitarius p vite singularitatẽ. q̃ eleuet se supra se p ꝓtẽplationis sublimitatẽ. Et iõ breuiter cuilibet tali põt dici illꝺ Esa. xlvij. Sede. tace. intra i tenebras. Jn q̃b⁹ vbis aduerte q̃ silẽtiũ seu taciturnitas valet ad tria. s.

Ad sedandũ mentis affectionẽ. sede.
Ad vitandũ vanã locutionẽ. tace.
Ad spectandum mortis afflictio. nem. intra in tenebras. Valet ergo taciturnitas ad affectionẽ mentis sedandã q̃ sede inq̃t. Sedere em̃ quietẽ a motu designat. Cum ergo vana locutio mentis quietẽ impediat. bñ sequit q̃ taciturnitas ipam ꝓcuret ⁊ faciat. vñ illud predictũ Treñ. iij. Sedebit solitari⁹ ⁊ tacebit ⁊c. Unde. s. de sede. Valet igit silentiũ ad affectionẽ mentis sedãdum. Deinde dico q̃ valet ad locutionẽ vanã vitandã. tace inq̃t. Frenũ in ore equi ponit. vt totus equus melius ducat. Ore em̃ regulato ⁊ frenato cetera membra faciliter regunt. Sic vere si bõ bñ voluerit regere equũ suũ. s. carnẽ. q̃ equi eoz caro ⁊ non spũs Esa. xxxj. Necesse est q̃ in ore frenũ silentij sibi ponat. ⁊ q̃ penitus ab inanib⁹ ⁊ mordacib⁹ vbis abstineat vt sic residua mẽbra. i. residuos act⁹ melius dirigat atq̃ regat. tace inq̃t Eze. xxiij. Ingemisce tacẽs in ꝺturbatione spũs. Deniq̃ dico q̃ silentiũ valet ad afflictionẽ mortis spectandã. intra in tenebras inq̃t. q̃ dũ bõ in verbis non occupat. in penis mortis iudicij ⁊ inferni ⁊ in secretis ꝓscientie melius ⁊ ꝓfundius meditat Gen. xxxvij. Pater vo rem tacitus ꝓsiderabat. Intra q̃ in tenebras. i. cogita illa tenebrosa loca Mat. iij. Intra in lutum ⁊ calca Job. xxxviij. Numquid aperte sunt tibi porte mortis ⁊ ostia tenebrosa vidisti. Jdeo dr de tali taciturna meditatione põt dici illud Dan. x. Deieci vultũ in terrã ⁊ tacui. vide. s. de intrare. Sic ergo patet q̃ taciturnitas valet ad meditandũ rerũ ꝓfunditatem. ad euitandũ otis vbositatẽ ad quietandũ mẽtis mobilitatẽ. Añ ergo dictum est sede tace ⁊c. vide. s. de Loqui. Lingua. Labijs. Ore. Mutus et similibus.

Talis. Cum talis ⁊ qlis sint duo relatiua sp significantia simlitudinẽ alicui⁹ antecedẽtis. verũ tamẽ est q̃ talis magis bz rationẽ fundamẽti demonstrationis q̃ qualis. Breuiter ergo notabo de tali q̃ in bono sumitur ⁊ in malo. Signat em̃ adequationem ⁊ similitudinem inter duo. Añ talis qlis tantũ valẽt simul iuncti sicut tam q̃. vel sicut. vel quemadmodũ vel quasi ⁊ cetera similia.

Notabo igit q̃ talis signat
Conditionem hominis virtuosi.
Infectionẽ hominis vicioſi.
Afflictionẽ grauaminis dolorosi.
Refectionẽ solaminis glorioſi.

Primo dico q̃ est qlitas. i. quedã comparatiua qlitas hominis vtuosi. q̃ scz hõ iustus dicit talis quasi demõstratiue loquẽdo. vt sit exemplũ ⁊ regula aliorum. Añ de quolibet viro iusto põt dici illud Cant. v. Dilectus meus candidus ⁊ rubicundus. electus ex milibus. caput eius aurũ. Et sequit. Talis est dilectus meus ⁊ iste est amicus meus. immo etiam ipse xps fuit dilectus talis Heb. vij. vbi dicit. Talis decebat vt nobis esset pontifex. sanctus. innocẽs. impollutus. ea excelsior celis factus. Etiam paulus apostolus fuit dictus talis. Añ ip dicit Actuũ xxvj. Cupio omnes qui me audiunt tales fieri qualis ego sum. Et merito. quia ꝑcerto illud nomen significat virtutum excellentiam ⁊ ꝓmeretur celorum opulentiam. Significat dico excellentiam virtualem sicut in illis predictis duobus. talis est dilectus meus. ⁊ talis decebat vt nobis esset pontifex ⁊c. Unde etiam Judith. xj. Non est talis

malice sup terrā in sensu vboz ⁊ pulcritudine. Meretur etiā opulentiā eternalem.qz scz illi q̄ sunt tales.i.ita in virtutibus excellētes.celestis glorie sunt heredes.vñ Math. xix.di. Sinite ad me paruulos venire.talium em̄ est regnuz celoz. Et sic dico q talis pōt significare pfectionē homis virtuosi. Scdo dico q significat pditionē homis vicioſi. Peccator em̄ q̄ excellenter est malus dicit talis ꝓpter excellentiā prauitatis. Vñ yronice dr Mal.ij. Omnis qui facit malū bonus est in ꝓspectu dei. ⁊ tales ei placēt. Isti em̄ vident tales ⁊ opera eoz talia dicunt. Vñ Roma.j. dicit. Oz qui talia agunt digni sunt morte. Vñ etiā de malis operibus dicit Hiere.v. Stupor ⁊ mirabilia facta sunt in terra. ꝓphete ꝓphetabant mendaciū.sacerdotes plaudebant manibus. ⁊ ppls meus dilexit talia. Et tamen Hall.v. dr. q̄ qui talia agunt regnū dei nō possidebunt. Tercio dr, eo q talis significat excellentiā oneris doloroſi .ſ. laboris ⁊ grauaminis huius seculi.dr q̄ Hebre.xij. Recogitate em̄ q̄ talem sustinuit aduersum se a peccatoꝝ ptradictionē.

Quarto dico q talis pōt significare eminentiā muneris gloriosi scz gloriam paradisi vbi est grandis bonoris excellentia.dulcis saporis opulentia.suauis odoris redolentia. Ista em̄ tria sunt in celo q̄ ꝓpter excellentiā talia possunt dici. De eminenti em̄ bonore q̄ ibi est pōt dici illud.ij. Paralip.ix. Non fuit tale soliū in vniuersis regnis. De dulci etiam sapore qui est ibi pōt dici illud.iiij. Regū.xxij. Non est factum tale phase a diebus iudicum. Phase em̄ erat festum in quo agnus paschalis comedebat.significās paradisum vbi agnus qui est in medio throni cibat ⁊ pascit beatos. De suaui etiam odore q̄ ibi est pōt dici illud.ij. Paralip.ix. Non sunt visa talia aromata allata sicut dedit regina Saba Salomoni. Sic igitur patet quō Talis ⁊ Tale pōt diuersimode applicari. Sm q ali⁹ rebus diuersis ⁊ varijs copulatur.

Tangere. Cum sensus tactus sit ille q̄ magis ꝓpe tangit obiectū suuz. Vnde est q in sensu tactus est maioz afflictio ⁊ maioz delectatio q̄ in ceteris sensibus inuenitur. In tangendo em̄ semp agens passo applicatur. ⁊ vnum alteri presentialiter coniungit ⁊ aptatur. Et ideo moraliter loquendo possum notare q multiplex tangere inuenit in scriptura scz tangere

Dilectionis. Dico primo q est tactus dilectionis.
Infectionis. qz nihil ꝓius tangit q̄ amoz. Unde
Deuotionis. assuerus in signum amoris ⁊ clementie dixit hester Hester.xv. Accede ad
Probationis. me ⁊ tange sceptrū. Scdo est tact⁹
Presumptionis. infectionis. ⁊ iste est q̄n aliqua mala p
Correptionis. sona aliam per malā combinationez
Inspirationis. tangit. de quo Leuit.xiij. Qui tetige-
Predicationis. rit quodlibet immūdū immūdus erit
Imitationis. Tercio est tactus deuotionis. ⁊ ille
Tribulationis. est quādo anima cupit mentaliter deum tāgere ⁊ se ei per deuotionis obsequium applicare. sicut de muliere infirma legimus Matt.ix. Oz cupiebat tangere fimbriā vestimenti Jesu dicēs. si tetigero fimbriam vestimēti eius salua ero

Quarto est tactus ꝓbationis. Res em̄ tangit vt ꝓbet. sic videmus q monete ꝓbant p tactum ⁊ sic voluit tāgere Isaac Jacob. d. Gen. xxvij. Accede ad me vt tangā te ⁊ ꝓbem si tu sis filius meus Esau. Quinto est tactus p̄sumptionis. ⁊ illud est quando homo p̄sumit tangere res sanctas quoz tactu nō est dignus. sicut oza q̄ p̄sumptuose tetigit archam testamēti. de quo .j. Paral.xiij. Irat⁹ dominus ꝓcussit oza eo q tetigerit archam. Sexto ē tactus correptionis. ⁊ illud est q̄n alicui⁹ a deo vel ꝓlato aliq̄ afflictione tangitur. vt a suis excessibus corrigatur. Et de hoc Job.xix. Miseremini mei miseremini mei saltem vos amici mei quia manus domini tetigit me. Septimo dico q est tactus inspirationis. Deus em̄ tangit hominē spiritualiter suam gratiam inspirando. ⁊ ipm ad penitentiaz conuertendo. Et de hoc dicitur .j. Regum.x. Oz cum saul abiit pars exercitus quoz tetigerat deus corda. Octauo est tactus predicationis. Predicator enim tangit ⁊ excitat audientes dure ipsos arguendo. suauiter ipsos monendo. ipsos consolando ⁊ docendo. Et de hoc potest dici illud.iij. Reg.xix. Angelus domini id ē ꝓdicator tetigit beiyam dicens. surge ⁊ comede. grandis tibi restat via.

Nono est tactus imitationis. ⁊ illud est quando aliquis illos quos associat tangit id est siue in bono siue in malo imitatur. Exemplo cere que impressionem sigilli a quo tāgitur solet recipere. Oz enim tactus ⁊ societas malorū faciat hominem malum. patet Ecclesiastici.xiij. Qui tetigerit picem inquinabitur ab ea. Oz etiam tactus bonoruz faciat hominem bonum. patet.iiij. Regum.xiij. vbi dicitur. Oz mortuus positus in sepulcro helisei cum eius ossa tetigisset reuixit. Decimo est tactus tribulationis. ⁊ iste est quando mali aliquos tribulationibus tangunt. et vexationibus conterunt et affligunt. Contra quos in psal. Nolli te tangere xp̄os meos ⁊ in ꝓphetis meis ⁊c. His igit̄ premissis possumus generaliter dicere q est quadruplex tactus. vicz

Quidā correctiuus. Primo dico q est quidam tactus per quem corrigimur ⁊ iste
Quidam perfectiuus. est quo deus nos tangit per tri-
Quidam infectiuus. bulationem vel quo prelat⁹ nos
Quidam afflictiuus. tāgit ad correptionem. Equus enim insolescens quando calcaribus fortiter tangitur. ad semitam quasi violenter reducitur. Limax etiam que leuato capite ⁊ elatis cornibus incedit. statim quando tactus fuerit. ad testam rediens se includit. Calculus etiam q̄uis sit frigidus ⁊ durus. tamen si sit ferro fortiter tactus ignis de eo mox exibit. Etiam ferrum ponderosum ⁊ frigidū ad stellam maris vertitur. si Adamante fuerit tactum ⁊ leui ligno appensum in aqua apponatur. Sic ꝓculdubio charissimi tactus correptionis quo a deo vel prelato tāgimur facit nos insolentiam carnis dimittere. ⁊ ad semitam veritatis redire. Facit nos cornua elationis ⁊ superbie deponere. ⁊ in testam humilitatis includere ⁊ venire Facit nos q̄q̄ more calculi frigidos ⁊ indeuotos. duros etiam ⁊ obstinatos ignem charitatis emittere. ⁊ nos sanctis desideriis incendere ⁊ inflamare. Facit etiam nos q̄q̄ feroces ⁊ ponderosos ad stellam maris scz ad ipm deum ⁊ ad beatam virginem recurrere ⁊ reuerti. ⁊ ipsos per deuotionis ⁊ orationis suffragium inspicere. Ecce ergo quot bona facit nobis ille tactus quo per tribulationem a deo tāgimur vel quo per correptionem a prelato ferimur. Et hoc etiā figuratum est Luce.v. de leprosо. vbi dicitur q xp̄s tetigit eum dicens. Volo mundare. ⁊ statim mundatus est Luc. vij. etiam dicitur. q xp̄s tacto lectulo in quo ferebatur iuuenis mortuus. ipsum statim a mortuis liberauit Marci etiā octauo dicitur. q adducto scilicet ceco ad Jesum rogabant vt eum tangeret. quem ꝓtinus illuminauit. Quia ꝓculdubio charissimi tactus tribulationis ⁊ correptionis a lepra infectionis et luxurie nos emundat. a morte obstinationis ⁊ malicie nos suscitat. ⁊ a cecitate ignoratie nos illuminat. Quia breuiter sicut dicitur in psal. Ipse est qui respicit terram ⁊ facit eam tremere. qui tangit montes et fumigāt. Quia videlicet terra id est terrenus peccator quādo per tribulationem tangitur. solet ex consideratione diuine potentie tremere. ⁊ sic ad deum cogitur resurgere. et ad ipm per orationem compellit fumigare. Et si vis potes aduertere ⁊ dicere q̄ hic oñdunt quattuor genera bonoz q̄ tactus tribulationis facit. Quia p talem tactum

Reportatur fructus possessio. respicit terrā. Dico et
Refrenat cordis elatio. facit eam tremere. go q ta-
Formidat dei punitio. tangit montes. lis tact⁹
Inflamatur mentis affectio. fumigant. generat

fructuum perfectionem. respicit inquit terram. Tact⁹ em̄ ferramentorum. aspectus solis. ⁊ tactus radiorum corporum celestium. terram ad fructus proferendum disponit. quia procerto terra fructus nō generaret. nisi ferris ⁊ aratris tangeretur. ⁊ nisi a radijs solaribus videretur. Sic vere homo per bona opera fructificat quando radio diuine gratie interius penetrat. ⁊ quando tactu tribulationū exterius fatigatur. quod quod offendit cum dicitur terram quia terra est elementum fructificatiuum Amos.ix. Dñs deus exercituū tangit terram. Iste tamen sunt cōtra multos qui tali tactu non emendant. sed potius indurant. Similes incudi q̄ tactu malleoz nō mollitur. sed magis duratur Job.xij. Coz eius indurabit q̄si lapis. ⁊ stringet q̄si malleatoris incus. Non sic sed generet iste tactus in no-

bis fructuum perfectionem. Deinde dico q̄ iste tactus cōcutit mētis p̄sumptionem. facit eam inquit tremere. Timorem em̄ dei t tremorē introducit. Forte em̄ tonitruum q̄n terrā tangit q̄nq; generat terremotū. sic tonitruū tribulationū. si boiez tangit. ipm̄ ad tremendū excitat t inducit Job. ix. Tange os eius t carnē nisi in faciē benedixerit tibi. Tūc dicit bō illud p̄s. Timor t tremor venerūt sup me t contexerūt me tenebre. Denicq; dico q̄ iste malleus vt tactus deprimit cordis elationem. tange inquit montes. i. elatos t supbos. vt supple humilienē. q. sc̄z tactus t impulsus ventoz montes ita fortiter cōcutit. q̄ terra apta mons ipse in concauitatē. p̄priā se reducit. ita q̄ vbi fuerat mōs altissimus. inuenit vallis t locus infimus. Sic vere tact? t impulsus tribulationū montuosos t elatos solet deprimere t ad concauitatē humilitatis reducere. t ad sui consideration t cognitionem inferius inclinare. t tange inquit montes Job. xiiij. Mons cadens defluit t alluuione terra paulatim p̄sumit. Quod tamē est ꝓtra multos similes bufoni. qui quantoplus tangit tanto p̄ impatientiā plus inflatur. Sic isti quantoplus tribulationibus t correptionibus reprimunt. tantoplus p̄ superbiā eleuāt. Quod bene figurat Exo. xj. vbi dicit q̄ dns dixit. Adducam plaga tangā pharaonem. Et sicut patet ibidē q̄ ex tali tactu non est pharao emēdatus. sed magis ꝓtra deum inflatus. t ad p̄sequendū filios israel animatus. p̄pter q̄d in maris baratrum est submersus. Tactus igit iste deprimit cordis elationem. Insup dico q̄ iste tactus accendit mentis affectionem. quod ostendit cum dī fumigant. Fumigare ignem arguit. Quia sicut impulsus venti solet ignem accendere. t fumū sursum eleuare t euolare. sic tactus tribulationis ignem charitatis accendit. t sancti desideriū fumū eleuat t extollit. fumigant inq̄t. Ān in p̄s. dī. Tange montes et fumigabunt. sul. cho. t dis. eos: emit. sa. tu. t cōtur. eos. Tactus em̄ fulguris t sagitte cōturbatio solet boiem mentaliter conturbare. t eum a statu peccati moraliter dissipare t eum p̄ eternoz desideriū. t p̄ mundanoz ꝓtemptū cōpellere fumigare. Et sic patet q̄ tactus correptionis t tribulationis in nobis efficit multa bona. Quod tamē est ꝑ multos q̄ sunt similes illi morbo qui dī. noli me tangere. quia ille morbus q̄n tangit indignat. Quia ꝓcerto multi sunt qui nullo modo per correptionem volunt tangi. sed potiꝰ per adulationē palpari. qui si a deo vel ꝓlato tanguntur. statim p̄ impatientiam indignant. Es em̄ nunq; pōt ita modicū tangi quin sonet. Sic nec tales quin murmurēt. Et iō isti similes sunt illi lapidi qui dī pirites. de q̄ dicit Isidorus in lapid. Qz tangi vult leuiter blandaq; manuq; teneri. nā p̄ssus nimiū digitos tangentis adurit. Sic ergo oportet q̄ tales intacti t incorrepti dimittant. q. alias suos tactores comburere t ledere niterent. Ideo consulit Mume. xvj. Recedite a tabernaculis boim impioz. t nolite tangere q̄ ad eos pertinēt. Non sic ergo quia ꝓcerto medicina nō sanat infirmū nisi personaliter tangat ipm. Et sic est ergo tactus per quē corrigimur. Secō ꝓncipaliter dico q̄ ē alius tactus p̄ quem perficimur. t iste est tactus societatis bonorum. quia ꝓcerto si bonos socialiter tangim?. mores eorum induimus. t nos eoz conditionibus conformamus. Smaragdus em̄ est lapis viridissimus intantuꝫ q̄ aerem quē tangit in virorem cōuertit. significans viros bonos q̄ illos quos frequentant t tangunt suis doctrinis t exēplis viridēs t honestos faciunt. Quia procerto qui consortiuꝫ bonorum frequentauerit. se ipsoz similitudini faciliter cōformabit. Bonos igitur tangamus vt nos eorum moribꝰ conformemus. Ideo frequentemus. quia sicut dicit Luc. vj. Omnis turba querebat tp̄m tangere. q. virtus de illo exibat t sanabat omnes. Iste est igitur tactus per quē perficimur. Tercio ꝓncipaliter dico q̄ est alius tactus per quem inficimur t iste est ille quo tangimus mundi bona ipsa diligendo. t quo nos tangimus malorum vitā ipsam imitando quo nos etiā tangim? aliox iniq̄tatē ipaz explorādo. tales em̄ tactus illiciti sunt t nobis penit? interdicti Diadecos em̄ est lapis p̄ciosus q̄ si tetigerit mortuū. statutē suā amittit. Sic ꝓcerto t bō q̄q̄ p̄ciosus sit t sctūs. per tales tm̄ malos cōtactus virtutē t grām pdit. Sicut em̄ dī Mume. xix. Quicūd tetigerit immūdus immundū faciet. Et Leuiti. v. q̄ aia q̄ aliq̄d immundū tetigerit rea erit. Bonum est ergo teste apl̄o. j. Cor. vij. Mulierem nō tangere t se a talibus tactib? abstinere. Qz Ihus Osee quarto dicat. Maledictū furtū: adulteriū: inundauerūt sup terrā t sanguis sanguinē tetigit. Iste est ergo tactus per quem inficimur. Quarto dico q̄ est alius tactus per quē affligimur t iste est tactus eterne damnationis. Bonū est ergo vt presentibus penis tangamur. ne eternis miseriis affligamur. vt de nobis possit dici illud Sap̄. iij. Iustorum anime in manu dei sunt t non tanget illos tormentum mortis. Et sic ergo ptz q̄ est q̄druplex tactus sc̄z Afflictiuus. Infectiuus. Perfectiuus t Correctiuus t sic sufficit.

Tanquam. Cum tanq̄ denotet mihi quandā cōparatiuā similitudinē. sicut quē admodū t similia aduerbia. quia igit omnia que sunt possunt aliquibus similitudinibus comparari. Possumus dicere q̄ illud vocabulū tanq̄ potest pertinere Ad viros

Perfectos.	Primū est tanq̄ magne bonitatis.
Infectos.	Secōm est tanq̄ magne prauitatis.
Damnatos.	Tercīū est tanq̄ grādis aduersitatis.
Beatos.	Quartū est tanq̄ summe felicitatis.

Igit primo dico q̄ est vnū tanq̄ qđ ptinet ad viros p̄fectos. Viri em̄ p̄fecti t iusti rebus variis cōparant. Iusti em̄ q̄nq; gerūt similitudinē diuersarū rerum. Sunt em̄

Tanq̄ surdi nō audientes p̄ patientiam.	Dico q̄ isti
Tanq̄ in fornace manētes p̄ penitentiā.	sūt sicut sur-
Tanq̄ vrozibus carentes p̄ ptinentiā.	di nō audiē-
Tanq̄ nihil habentes p̄ paupertatem.	tes p̄ patien
Tanq̄ paruuli lactātes p̄ humilitatē.	tiam. Ān in
Tanq̄ lapides viuentes per stabilitatē.	p̄s. Ego aūt

tanq̄ surdus non audiebā t̄c. Item sunt tanq̄ in fornace ardentes p̄ penitentiā. Et de hoc Sap̄. iij. Tanq̄ aurum in fornace p̄bauit eos dns. t q̄si holocaust ac. eos. Item sunt tanq̄ vrozibus carentes per ptinentiā. Unde. j. Cor. vij. Qui vrozes habent sint tanq̄ non habentes. Item tanq̄ nihil habentes per paupertatē. q̄. Cor. vj. Tanq̄ nihil habentes t omnia possidentes. Item sunt tanq̄ paruuli lactantes per humilitatem. j. Cbor. iij. Tanq̄ paruulis in xp̄o lac dedi vobis edere non escam. Item sunt tanq̄ lapides viuentes per constantie stabilitatem. Unde. j. Pet. ij. Vos tanq̄ lapides viui supedificamini domos spirituales. Igitur illud est tanq̄. i. illa similitudo seu comparatio que ptinet ad viros p̄fectos. Secō dico q̄ est vnū tanq̄ qđ ptinet ad viros infectos t sic de ipsis dī in p̄s. q̄ tanq̄ fenum velociter arescent t q̄eadmodū o. ber. ci. deci.

Item tercio dico q̄ est vnū tanq̄ quod ptinet ad viros damnatos. t sic de xp̄o in iudicio dī. Reges eos in virga ferrea t̄c. Quarto dico q̄ est vnū tanq̄ qđ pertinet ad viros btōs. t sic ipsis dī Heb. xij. Tanq̄ filijs se offert de? vide de sicut t aliis titulis similibus.

Tantum. Idem est q̄ solummodo. vide ergo de solus. Tantū em̄ videt esse dictio p̄uatiua. Priuat em̄ oēm vlteriorem dictionem vel positionem. Et ideo dilata si vis. sed omitto quia vocabulū est sterile.

Tantus. Idem est q̄ tammagnus. vide supra de magnitudine.

Tarditas. Nota q̄ tarditas multa posset significare. sed valde pauce sunt auctoritates notabiles. ne tm̄ intacta videatur totaliter. Notandū q̄ est tarditas

Commendabilis.	Est dico primo tarditas cōmendanda. t ista est tarditas delibera-
Detestabilis.	tiua. quo sc̄z homo tardat t delibe
Formidabilis.	rat facta sua facere. vt ad ipsa ma-
Tolerabilis.	ture ꝓcedat. Bos em̄ t asinus sūt

animalia valde tarda. sunt tamen multomagis vtilia q̄ tigrides. vel leones que valde sunt leuia t velocia dinoscūtur. Sic vere meliores sunt illi qui per deliberationē sunt tardi. q̄ illi q̄ per nimiā p̄cipitationē sunt in suis actibus p̄cipites atq; citi. Ideo Jacobi. j. dī. Sit aūt omis hō velox ad audiendū. tardus aūt ad loquendū t tardius ad iram.

Secō dico q̄ est tarditas detestanda. t illa est tarditas pigricie qua homo est tardus t piger ad faciendum illa q̄ pertinent ad salutem. similes limaci quod est animal val-

de tardum. Contra quos dicitur Deut. xxiij. Cum votum voueris domino deo tuo nō tardabis reddere. Et Eccl. v. Ne tardes conuerti ad dñm. Tercio dico q̄ est tarditas formidanda. & ista est tarditas diuine patientie qua scz ipse tardat vsq; post mortē reddere retributionem superbis quia ipse est sicut aries. q̄ quāto plus tardat pcutere retrocedendo. tanto durius percutit veniendo. Tarda eñ vide tur ista iusticia iniuriam patienti. non est tamē tarda in cō spectu dei cui omne quod est totum est p̄sentia & ideo dicitur Eccli. xij. Memento ire q̄m non tardabit. Quarto dico q̄ est tarditas que est toleranda. & ista est tarditas diuini auxilij & gratie. & tarditas felicitatis eterne. Deus eñ tardat dare beneficia sua vt auidius appetant. sed quāto plus tardat. tanto habundantius remunerat. similis patrifamilias qui ex certa scientia tardat reddere operario mercedem vsq; ad finem septimane. vt in fine septimane merces sibi reddita plus ametur. Ideo dicit Abacuc. ij. Si moram fecerit expecta eum quia non tardabit. Vide supra de Patientia. Differre. Amicicia. Pigricia & aliis similibus.

Taurus. Nota q̄ thaurus in scriptura accipit vel sumitur quattuor modis. Per taurum enim quod est animal indomitum nulli adhuc iugo subiectum possum intelligere xp̄m. qui dr thaurus propē fortitudinem indomabilem Deut. xxxiij. Fortitudo eius rynocerontis. quasi p̄mogeniti thauri pulcritudo eius.

Item significat dyabolum ꝓpter crudelitatem incredibilem. Unde de damnatis dr Esa. xxxiij. Descendent vnicornes cum eis. & thauri cum potentibus. Item significat quēlibet martyrem ꝓpter immolationem deo placabilem. Thauri eñ deo solent immolari. & de carne etiā thauri mortui apes vt dicit solent nasci. quia scz corpa sanctorum deo fuerunt immolata. & multitudo apum. i. fideliū de corporibus suis mortuis fuit nata. quia occasione mortis ipsor in fide fuit generata. vñ Matth. xxij. dr in persona xp̄i. Thauri mei & altilia mea occisa sunt. Item significat quēlibet impium ꝓpter p̄auitatem detestabilem. sic cō muniter sumit in scriptura. Sicut eñ thaurus est

Animal ceruicosum.
Animal lubricosum.
Animal furiosum.
Animal clamorosum.

Sic vere peccator est elatus & ceruicosus ꝓpter superbiam. q̄ scz more thauri caput portat elatum per superbiā et cornutum. Contra qd Eccl. vj. Non te extollas in cogitatione tua sicut thaurus. Item est immūdus & lubricosus p luxuriam Unde de luxurioso dr in p̄s. Congregatio thaurorum in vacis populorum. Item est ꝓteruus & furiosus p discordiam. Ipse eñ more thauri gloriat cum aliis luctari. & pugnam aliis p̄offerre. Uñ de illis potest dici illud p̄s. Thauri pingues obsederūt me. Item est clamorosus & verbosus per iniuriam. quia scz more thauri nō cessat per murmurationem mugire & per iniuriam alios perturbare Hiere. l. Effusi estis sicut vituli sup herbam & mugistis vt thauri. & cetera vide. s. de Bouē.

Tecum. Vide infra vbi vobiscum.

Tegere. Tegimen. tectum. Multa possent dici de tegere. sed deficiūt auctoritates notabiles & ideo vide in aliis titulis scz de abscondere. operire. velare. celare. induere & vestire. oia eñ hmōi tegumēta designant. Quia in scriptura inuenit tegumentum

Honestatis.
Potestatis.
Pietatis.
Falsitatis.
Excusationis.
Obstinationis.
Luxuriationis.
Occultationis.

De tegumento honestatis q̄ boni tegunt dr. iij. Regū. vj. q̄ salomon texit domū tabulis cedrinis. De tegumento potestatis q̄ deus tegit & ꝓtegit in se sperantes dr in p̄s. Sub vmbra alarū tuarū sperabo donec transeat iniq̄tas. Et Sap. v. Dextera dñi teget sctōs. De tegumēto pietatis q̄ nudos corpa sunt tegēda. dr Thob. iiij. De vestimētis tuis nudos tege. De tegumēto falsitatis q̄ hypocrite se velant & de tegumēto excusationis. q̄ adulatores diuites excusant. & de tegumēto obstinationis dicit Aug⁹. Si tegis de⁹ teget. si detegis de⁹ teget. De tegumēto luxurie et cōsanguinitatis dicit Ouidius. Dulcia fraterno sub nostra furta regemus. De tegumēto vo occultationis q̄ vir bumilis tegit & occultat facta sua virtuosa nolēs ea videri. dr Ezech. xxxij. Solē nube tegā & luna nō dabit splendorē suum. transeo vide in aliis titulis supradictis.

Tempestas. Nota q̄ tēpestas nihil aliud ē q̄ quedā aeris distēperātia. q̄ intuētib⁹ & sentientib⁹ horrorē incutit & terrorē. q scz ex aq̄ vento. turbine. fulgure & grādine & aliis aeris impressionib⁹ generat. Possum moraliter notare q̄ tēpestas significat

Iniquitatis redundantiā.
Prosperitatis affluentiā.
Crudelitatis violentiā.
Aduersitatis pestilentiā.

Est igit tēpestas iniq̄tatis cut q̄dā tēpestas q̄ submergit & obruit petōres. p̄s. Uenit in altitudinē maris & tēpestas demersit me. Tēpestas vicior illū submergit. q̄ altitudinē maris. i. mūdi eminentiam ascēdit. Exēplo syrene cui⁹ cātus & plausus signa sunt tēpestatis. Sic vere solacia & ꝓsperitates malor. signa sūt tēpestatis p̄tiū vicior & futuror tormentor. Hiere. xxiij. Tēpestas erūpens sup caput impior. Cōtra qd dauid in p̄s. Nō me demergat tēpestas aq̄ &c. Item est tempestas ꝓsperitatis. Tēpestas eñ vltra debitū habundās oia dissipat atq; turbat. vnū tñ est qd modicū pseuerat atq; durat. Sic vere malor ꝓsperitas aliis est nociua. parū tñ est durabilis aut mansiua. Cito eñ mali in sua gl̄ia defician̄t. et q̄uis dū durāt multa mala faciāt. cito tñ pereūt & desistūt Prouer. x. Quasi tēpestas trāsiēs impius nō inuenit. Iustus aūt q̄si stabile fundamentū. Item est tēpestas crudelitatis. Quia tyrāni more tēpestatis alios fulminant. et crudeliter inflamāt. Uñ de crudeli nabuchodonosor dicit Esa. v. q̄ rote eius q̄si impetus tēpestatis. Ista tñ vtilis ē patiētibus. Exēplo graminis & herbe q̄ viridior est tpe tēpestatis. Item est tempestas aduersitatis illa q̄ deus in inferno fulminabit dānatos. de q̄ in p̄s. Ignis in cōspectu eius exardescet &c. Ita q̄ lībet dānatus poterit dicere illud Treñ. v. Pellis nostra q̄si clibanus exusta est a facie tempestatis et famis. Contra istam tamen valet corallus rubeus id est memoria sanguinis xp̄i. sufficiat. vide de fulgure. grandine & turbine.

Temperantia. De tēperantia nihil pono q̄z pauce sunt auctes notabiles. vide q̄ de ea & pone ea si vis originalia.

Templum. Cum templum ꝓprie sit locus ad cultū dei dedicat⁹. & ad religiōis officiū ordinatus. Possum⁹ dicere q̄ fm q̄ aliq̄ spūaliter colunt diuersos quidam scz deum celi. quidam deum secundi huius. fm hoc possunt inueniri bona templa & mala.

De templo ergo bono & in bono significato sumpto primitus est dicendum. Notemus ergo q̄ est templum

Interius.
Exterius.
Inferius.
Superius.

Templum interius est templū deuotor. Templū exterius est templum clericor. Templū inferius est templū perfector. Templū superius est templū angelor.

Primū fit de virtutibus.
Scōm fit de lapidibus.
Tercīū fit de hominibus.
Quartū fit de spiritibus.

Primū ergo est templū interius qd est deuotor. et illud est templū ꝓscientie. q̄ scz iustus & iusti ꝓscētia tēplum est & habitaculū spūssancti. Ideo dr. j. Cor. iij. Templū dei sanctū est qd estis vos. Scōm est templū exterius hō est clericorū. & illud est materiale. in q̄ viri ecclesiastici seruiūt deo. de q̄ Joh. xviij. Semp docui in synagoga & in templo quo oēs iudei conueniunt. Tercīū est templū inferius qd est templū pfector & illud est templū ecclesie. i. status fideliū & potissime ecclesiasticor. De q̄ in p̄s. Adorabo ad templū sanctū tuū & confitebor nomie tuo. Quartū est templum superius qd est beator. De quo in p̄s. Dñs in templo sctō suo dñs in celo sedes eius. His p̄missis de templo morali. hoc est dictu de statu ecclesiastico aliqd est dicendū & dicamus q̄ sicut ista tēpla materialia solent firmiter fundari. decēter ornari. diligēter mūdari. sic status ecclesie firmiter fundat. s. sup fidei fundamēto. de q̄. ij. Esdre v. Fundauerunt templū dñi in nouilunio. i. in nouitate fidei. Decenter ornat virtutū ornamēto. de q̄. j. Mach. iiij. Ornauerūt faciē templi coronis aureis. & si vis pone q̄ si-

cut ad ornandū templū multa requirunt̄ scz panni. cerei. cādelabra. cāpane ⁊ cātores crux ⁊ sanctor imagines. Sic in tēplo ecclesie vel etiā pscientie debet esse panni aurei de centis honestatis. lāpas ⁊ cerei splendētis veritatis. cāpane ⁊ cantores diuine laudis ⁊ sonore suauitatis. crux id est passio xp̄i mortis ⁊ calamitatis. imagines sanctor. i. imitatio sanctitatis ⁊ bonitatis Hiere. xxx. Templū iuxta ordinem suū fundabit. Itē diligenter mundat scz a culparū ⁊ criminū paramēto. ij. Mach. x. Purgato templo aliud altare fecerūt. De tali altari ⁊ tēplo sic fundato possum⁹ dicere illud p̄s. Sanctū est tēplū tuū mirabile in eqtate. Ad uerte ḡ q̄ tēplū ecclie vl̄ etiā q̄libet bona psona debet hīe

Puritatem immaculabilem.
Libertatem inuiolabilem.
Excellentiā considerabilem.
Equalanceā impturbabilem.

Primū ꝓbat status cōditio. q: sanctū. Scōm dei possessio. quia tuum. Terciū loci pfectio. q: mirabile. Quartū iusta liberatō. q: i eqtate. Tēplū ḡ dz eē

Per nullā feculentiā deturpatū. sanctū.
Per nullā pestilentiā violatum. tuum.
Per summā excellentiā bonoratū. mirabile.
Per rectam lanceā regulatum. in equitate.

Dicam⁹ ergo ꝓio q̄ tēplum illud debet pollere puritate. q: scz sanctū est. mundū ⁊ purū. ⁊ nullis vicijs defedatū. Iuxta illud p̄dictū. j. Cor. iij. Tēplum dei sanctū est. Sicut em̄ turtur loca munda diligit. immūda vo odit ⁊ refugit. Apes etiā flores mundos ⁊ bonos sectantur. in mundo loco sistunt aut morant̄. Sic vere de⁹ q̄ turture vel ape mūdior ⁊ purior esse dinoscitur in loco quem inhabitat scz in templo ecclesie vel conscientie mūdiciam vult inuenire. alīs illud nō solet accedere nec venire. sed potius inde recedere ⁊ abire. sanctum est ergo. p̄s. Deus in templo sancto suo. Cum igit̄ iste locus debeat eē sanctus ⁊ mundus. nō decet q̄ ab immūdis hominib⁹ frequētet. nec q̄ vicior immundicijs maculet̄. Dicit em̄ Solin⁹ de mirabilib⁹ mūdi. q̄ aues q̄ dicunt̄ dyomedie q̄ plumā habent albam ⁊ oculos igneos domū ⁊ habitaculū in altissima maris rupe sibi edificant. quā quodam ritu mirabili omni die ꝓfecrant ⁊ sanctificant. Ad mare em̄ descendentes in aqua se demergunt. ⁊ sic domū lustrantes ipam alis vibratis quodāmodo mundāt. sanctificāt. cōsecrant purificant ⁊ aspergunt. significantes illos q̄ in habitaculo ecclesie sunt ꝓstituti. q̄ etiam in alta rupe scz sup firmā petrā xp̄m in medio maris fluctuosi seculi est fundatū. ipm habitaculum suū scz ecclesiam vel religionē in quo sunt omni die nituntur in aqua penitentie se balneare. ⁊ se aqua lacrimarū aspergere. deo se consecrare ⁊ edificare. dedicare ⁊ ipm in sanctitate seruare ⁊ ab oibus sordibus ⁊ immūdicijs se depurare. sanctum inq̄t est templū. ij. Paral. xxix. Sacerdotes ingressi sunt templū dñi vt sanctificarent illud. Qd̄ tamen est ꝓtra multos q̄ templū pscientie vel ecclesie nō sanctificant. nec sanctificate seruāt. sed potius ipm varijs vicijs deturpant. maculant atq; sedant. Iuxta illud p̄s. Deus venerūt gētes in hereditate tua polluerunt templū sanctum tuū. O deus quot hodie sunt pollutores hmōi. ⁊ q̄t sanctitudinis sedatores. Videt̄ em̄ impletū illud. ij. Macha. vj. Templū luxuria ⁊ comessationib⁹ erat plenum et scortantiū cum meretricibus in sacrisq; edibus mulieres vltro se ingerebant. Mō sic charissimi nō. q: ꝑculdubio sicut dictū est. templū illud scz ecclesia. religio vel conscientia debet puritate pollere. sanctū est inquit templū. Secōdo dico q̄ illud templū debet libertate gaudere. cum dicat tuum. Istud em̄ ꝓnomen tuum est ꝓnomen possessiuū. Et ideo sicut videmus q̄ possessiones fisci ⁊ ecclesie magnis libertatibus ⁊ priuilegijs sunt dotate. intantū q̄ nullus audet eas violare. Sic templū ecclesie ⁊ conscientie qđ ꝓprie est tuū deus summa libertate gaudet. intantū q̄ hic ⁊ non alibi potest homo saluari. ⁊ ꝓpter hoc nō pōt nec debz nec per demones nec per homines violari. j. Cor. iij. Qui templum domini violauerit destruet eum dñs. tuum. Iuppleo deus. Quis est ille q̄ auderet domū regis inuadere. vel qui fugienti ad emunitatē mālis eccle. ⁊ si crimē maximus cōmisisset auderet violēter extrahere. nō em̄ dz ꝓsumptuose inuadi. sed ob reuerentiā illius cui⁹ est cū reuerentia venerari. tuū inquit. p̄s. Adorabo ad templum sanctū tuū domine ⁊ confitebor nomini tuo. Istud est templū suum vb

Moratur.
Laudatur.
Honoratur.

Dico q̄ ibi moratur. p̄s. Domin⁹ in templo sancto suo. Dico q̄ ibi laudat. p̄s. In templo eius oēs dicent gliam. Dico q̄ ibi honorat. p̄s. A templo sancto tuo qđ est in hierusalem tibi of. re. mu. Istud est tamē ꝓtra multos. q̄ quis sciant q̄ ecclesia est ꝓprium templū dei. ipsi tm̄ ipm non honorant nec reuerent̄. sed ipm violenter offendūt ⁊ depredantur. sicut sunt potissime tyranni. ⁊ vt cōiter seculares dñi ⁊ balliui. qui procerto summe studēt templū dñi offendere possessiones ecclesie inuadere. ⁊ quicqd̄ habent templi et ecclesie seruitores ꝑ viribus deuastare. Exemplo vsi qui examen apum nō obstantibus apum punctionib⁹ cassat atq; laniat vt mella eor̄ deuoret atq; rodat. Quia ꝑcerto tyranni hodie student examen apum. i. congregationem bonorum. hoc est dictu domum ⁊ templū ecclesie ⁊ inuadere quicquid habent vt melle diuitiarū suarum possint famē auaricie sue satiare. Istud ꝓcul dubio videmus q̄ ꝓpter tales vsos famelicos ⁊ furibundos quasi templū ecclesie est penitus destructū Naum. ij. Porte fluuior̄ aperte sūt ⁊ templum ad solum dirutum est. Fluuij em̄ dicunt̄ tales homines violenti. figurati in antiocho. de quo dr. j. Macha. vj. Qr cum audisset in ciuitate belymaida esse templū locupler valde. querebat capere ciuitatem. sed occurrētes illi de ciuitate ad prelium contra eum exierunt. ⁊ eum fugere cōpulerunt. Quia procerto multi sunt tyranni inuidētes templo ⁊ ecclesie qui vt possent locupletari ipm penitus raperent ⁊ destruerent nisi illi de illo templo ⁊ de ciuitate eis occurrerent. ⁊ se viriliter defensarent. Et breuiter isti sunt illi de quibus dicit Ezech. viij. Qr dorsa habebāt contra templū ⁊ adorabant ad ortum solis quia scz isti cōtra templum ecclesie dorsa verterūt. Non sic charissimi qz vt dictū est templum illud debet libertate gaudere. q: tuū inquit. Tercio dico q̄ illud templum excellentiam debz habere. q: mirabile. Illud em̄ templū antiquū qđ edificauit salomon valde fuit excellens ⁊ mirabile. intantū q̄ ipse j. Para. xxij. de eo dicebat. Domus quā edificare cupio talis debet esse. vt in cunctis regionibus nominet̄. Discipuli etiam admirantes mirabilia edificia templi dixerūt christo Marci. xiij. Magister aspice quales lapides ⁊ quales structure. In quo notat̄ q̄ ecclesia vel cōscientia viri iusti debet habere excellētes ⁊ notabiles vtutes q̄ merito dz ab alijs admirari. Sicut em̄ nos

Miramur celū ꝓpter stellarū multitudinē.
Miramur mare ꝓpter aquarū amplitudinē.
Miramur terrā ꝓpter fructuū multitudinē.
Miramur aerem ꝓpter auium celsitudinē.

Sic procul dubio mirari debet ecclesia ꝓpter virtutū magnitudinē. mirabile inquit Luc. j. Erat pplus expectans in templo ⁊ mirabat̄. ita q̄ antiquitus solebāt dicere illud Luc. v. Vidimus mirabilia hodie. De mirabilibus aūt que erāt in templo illo per que pōt mirabiles virtutes ecclesie denotari. possumus dicere q̄ sicut in templo illo erat arcba testamenti continens manna. virgā ⁊ tabulam legis dei. que quidem arcba erat coopta ꝓpiatorio ⁊ duo cherubin deportabant. Iuxta vo arcbam erat altare thymiamatis vbi incensum offerebat̄. tandem erat vbi velum candelabrum mensa ⁊ altare holocaustor̄. sicut dr. iij ℟eg. vij. Sic ꝑculdubio kr̄i in tēplo ecclie debēt esse oīa ista mysterialiter intellecta. Per arcbā em̄ testamēti intelligunt̄ viri pfidētes. s. q̄ manna. i. dulcore pietatis. virgā. i. rigore seueritatis. tabulas legis. i. scientiā totius veritatis debēt ptinere. secū vo duo cherubin qui interptatur plenitudo scientie. i. duos ad minus sapientes consiliarios debent habere. ꝓpiatorium venie ⁊ misericordie debet tenere ⁊ iuxta altare incensi ⁊ thymiamatis. i. iuxta exercitiū deuotionis ⁊ orationis debet manere. Per velum aūt intelliguntur vgines ⁊ ptinentes. Per candelabrū doctores ⁊ alios illuminātes. Per mēsam bom diuites pauperes pascētes. Per altare holocaustor̄ martyres ⁊ religiosi seipos dño immolātes. oēs tales psone in tēplo ecclesie solebant reperiri. ꝓpter qđ merito poterit admirari. Iō verificatur ꝓprie illud. iij. ℟egū. vj. Qr nihil erat in templo qđ nō auro tegeret̄. quia ꝑcerto omne illud qđ in illo templo esse solebat. auro sanctitatis ⁊ mundicie ꝓpollebat. Cui⁹ tamē ꝑculdubio est hodie ptrariū. q: ꝑcerto psone ecclesiastice

non sunt hodie mirabiles sanctitate et auree. sed potius in mundicie atq; terrenitate: hodie nō mirāt excellentiā sue scitatis & potius negociā sue prauitatis atq; fallacie nimie magnitudinis vñ. j. Mach. j. dr. rex antiochus tulit de templo dei altare aureū et candelabrū luminis. et vasa cōcupiscibilia deportauit. Sic rex dyabolus de templo ecclesie predictas sctās psonas sustulit et subtraxit. et in loco eoz malas psonas instruxit et instituit. Ad ꝓpue hodie videt verificatum illud Dañ. ix. vbi dr q; in templo erit abbominatio desolatiōis. Nō sic dilectissimi sed sicut dictū est illud templū excellentiam habere debet. mirabile inquit. Quarto dico q; in isto templo equa lancea debet manere. q; in equitate ingt. Ibi em debet esse equitas iusticia et veritas adequata et in iurisditione et in subditoz ꝓmotione. Latera enim templi bierlm debebāt esse equalia. sicut dr Apoca. xxj. Sic seruitores huius templi debēt per sanctitatē esse equales. non per acceptionem munerū vel personarū inequales scz ꝓmouendo vnū. et alium dimittendo. Unde Leuit. ij. Equa mensura et equus sit pondus. Ut de quolibet ecclesiastico dicatur illud Mal. ij. In pace et equitate ambulauit mecū. Vide supra de equitate. de acceptione. de muneribus. Acceptio em personarū et munerū facit inequalitatē ꝓmotionum. Et ideo dns vendentes et ementes. i. munera dātes et recipientes. legitur eiecisse sicut dicit Job. ij. Sed ꝓcerto illi extra templum illud non diu māserunt. immo continuo redierunt. Tanta est em ibi copia talium. et sūt ita hodie multiplicati q; non percipit q; vnq; fuerint a dño expulsi et cecti. sicut de lysia legimus. ij. Macha. xj. Ut estimabat se ciuitatem bierlm habitaculū gentiū facturū. templum vo sicut cetera delubra gentium in questum pecunie habiturum. Non sic. sed sit ibi equitas ꝛc. Sic ꝑ quō templum dei quod est ecclesia vel conscientia debet habere

Iusticiam adequatā.
Excellentiā antelatam.
Libertatem priuilegiatam.
Puritatem nunq; maculatā.

Sic igitur dico q; templum sumitur in bono.

Adhuc dico q; templum sumitur in malo.

Templum enim non solum est locus vbi deus adoratur. immo etiam dicitur locus vbi dyabolus cum suis ydolis adorat. Et ideo breuiter per diuersa templa ydoloz possum intelligere diuersos status viciorum. vel etiā boim iniquorum. Et sic notabo breuiter q; in scriptura inuenitur

Templum dagon.
Templum astaroth.
Templum nesrath.
Templum baal.
Templum remon.
Templum dyane.
Templum belis.

Habet igit templū suū iracūdia et in hoc templo iracūdus est sacerdos. enses sunt cerei cōminationes et iniurie sunt cāpane. relatores vero verboz sunt incensores. Illi vero q; ad vindictam excitant sunt cantores. et illud ꝓ culdubio est templū dagon q; interpretat piscis iniquus. vel pisces merozis. q; scz iracūdia dicitur piscis. quorū maior devorat minorem rone crudelitatis. dicit iniquus rone malignitatis. dicit merozis rone facte et execute contra alios aduersitatis. Et de isto templo dicit. j. Mach. x. Ut ionathas illos qui ad templū cōfugerunt vna cū templo succendit. q; scz illi qui in templo iracundie hospitant. furoris ignibus succendunt.

Et ita possum dicere quod est templū

Iracundie.
Luxurie.
Accidie.
Auaricie.
Superbie.
Gule.
Inuidie.

Habet templum domina luxuria et capellas suas et dominat et vocatur magna ecclesia. In isto luxuriosus est sacerdos. mala mulier est altare qđ multum adoratur. Lenones sunt ministri. infamie hominum sunt campane. Mali laudatores aut deceptores et ꝓcuratores. ac cautele vetularū sunt cantores. et istud est templum astaroth. qui interpretat cubile. quia tales semp in cubilibus et impudicicijs volūt esse. Unde de Philisteis dicit primo Reg. xxxj. q; ipsi posuerunt arma Saul in templo Astaroth. Saul interpretat abutens. q; nullus bonis nature magis abutitur q; luxuriosus. Habet templū suū accidia. et in isto templo sacerdos est accidiosus. lectus est altare. Quies somnus et delicie sunt ministri. et illud est templum nesrath q; interpretat tēptatio tenera. q; scz illi q; sūt ita teneri q; labores nequeunt sustinere. semp per accidiā solent quiescere et dormire. et multis solent tēptationibus subiacere. Unde de sennacherib dicit. iij. Regū. ix. q; cum adoraret in templo nesrath. fuit a filijs interfectus.

Habet templū suum auaricia. et illud templum est mercatura vel tabula. Auarus est sacerdos. archa est altare. pecunia est deus qui colit et adorat. q; pecunie obediunt omia. Et de siastici. x. Uxor vo et filij necnō ꝓsence. et famuli sunt ministri. Et illud est templū baal. qui interpretat devorator. quia scz auaricia devorat circūstantes. Et de hoc dicit. iiij. Regum. x. q; rex iehu omnes ꝓphetas baal in templo ipsius congregauit. et eos ibi morte damnauit.

Habet templum suum domina superbia. et illud templum est status eminentiarum. vbi supbus est sacerdos. adulatores et blādiatores sunt cantores. iactantie sunt cāpane. et sic de aliis et illud est templū remon. qui interpretatur exaltatio inutilis. quia scz superbi inutiliter exaltant. Et de hoc. iiij. Regum. v. vbi dicit. q; rex syrie adorabat in templo remon.

Habet templum suū gula seu castrimargia. et illud templū est taberna. gulosus est sacerdos. mēsa est altare. mappa est corporale. cocus est minister. odor ciboz est incēsus et illud est templum dyane. q; dyana interpretat suscitans egritudines. significans gulam q; infirmitates excitat et inducit. De quo dicit Actuū. xix. Templū magne dyane in nihilū reputabit. Ultimo est templū inuidie. que et habet templum suum. et illud est aliena ꝓsperitas. Inuidus est sacerdos. murmuratores sunt ministri ꝛc. et illud est tēplum belis qui interpretatur vetustas. quia scz inuidia est primū et vetustissimū petm. Peccatum em illud qđ primo homini nocuit. fuit inuidia diaboli. Quia sicut dicitur Sapientie. ij. Inuidia dyaboli intrauit mors in orbem terrarum. Et illud Daniel. xiiij. q; venit rex cum daniele in templum belis. Hoc igit de templo sufficit. Vide supra de domo. de Tabernaculo et similibus.

Temptare. Temptatio.

Nota q; temptatio aliq; sumit pro ꝓbare. sicut Genes. xxij. Temptauit deus abraam. Aliquando sumit pro suggerere seu ad malum inclinare. Et de hoc Jacobi. j. Deus autem intemptator malo. est. ipse em neminē temptat. Aliquādo pro tribulare vel tribulationē sustinere. et sic sumitur Judith viij. vbi dicitur. Temptati sunt patres vestri vt ꝓbarent. Est igit triplex genus temptationis videlicet

Probatiua.
Inductiua.
Afflictiua.

Sed iste tres ꝑt reduci ad duas. Et sic breuiter distinguo q; duplex est temptatio scz Una sustinenda cū patientia. Altera fugienda cum diligentia. Dicamus ergo primo q; est quedam temptatio que est sustinenda cum patientia. Et ista est illa qua deus per tribulationes nos temptat vt ꝓbet. si firmi et stabiles maneamus. Aurifaber em auruz ut igne solet ponere. vt bonitatem illius ꝓbare valeat et temptare. Moneta etiā tactu lapidis temptatur. Etiam balsamus ꝓbatur cum in aqua portatus ad ꝓfundū descendit et deriuat. Etiam quidā sunt boues in vna regione qui ita sunt zelotipi de mulieribus suis q; qñ mulier habet infantem et volunt ꝓbare an sit suus. portant eū ad quendam serpentem. et si serpens ille nō tangat. puer est suus: et si tangat non est suus. Quia quandoq; deus bonitatē hominū ꝓbat et temptat igne infirmitatis ipsos affligendo. Aliqñ ipsos lapide tribulationum tangēdo. Aliquādo aqua mūdatie ꝓsperitatis abluendo. Talis em temptatio si bñ sustinetur ꝓficit. et bonitatem moralem declarat et ostendit. Quia sicut dicit Jaco. j. Beatus vir qui suffert temptationem ꝛc. Vide eam supra de probare vel sufferre. Ista est igit temptatio sustinēda.

Sed secdo dico q; est temptatio metuenda. et ista est temptatio suggestionis vel inductionis. qua scz ad malefaciendū mundus caro. demonia nos alliciunt atq; temptant. Temptatio itaq; suggestionis nihil aliud est q; ad casum inductio atq; impulsio. Sz quia supra quasi in locis infinitis de tali temptatione est actum. ideo ad presens parum est de ea dicendū. Hoc solum ergo notandum est q; temptatio huiusmodi

Inchoatur a cogitatione.
Meditattur in delectatione.
Terminatur in executione.

Quia scz dyabolus primo facit hominē de peccato cogitare. Secdo si

dit boiem in peccato hmõi delectationem inuenire scilicet ꝓponẽdo sibi delectabilia q̃ sunt ibi. Terao facit eũ ꝑsenti re ⁊ negocio operam demũ dare. Temptatio eñ est sicut serpens qui sibilat dulciter in ingressu. occidit turpiter in egressu. Et aduerte q̃ homini in tẽptatione tria sunt necessaria videlicet

Fugere omnẽ occasionem.
Tollere omnẽ ꝑsumptionẽ.
Querere dei tuitionem.

Dico ergo q̃ occasionẽ oportet fugere. Non eñ oportet q̃ hõ frequentet illa. q̃ possunt esse causa vel materia temptatiõis. sed q̃ inde fugiat ⁊ recedat. Papilio eñ qñ in splendore lampadis delectatur. nõ comburet. nec in oleo submergeret. nisi frequẽtando lampadi approximaret. Balena etiã incaute littori appropias mari subito recedẽte ibi sistit ⁊ piscatoꝝ insidiantiũ parti cedit. est igit vtile balene a littore se elongare ⁊ in profundo maris manere Papilioni vo vtile est a lampade recedere ⁊ a suis splẽdoribꝫ ꝓcauere. Sic vere charissimi summe ẽ vtile homini. q̃ ꝑtiam rerum q̃ temptationeꝫ possunt inducere fugiat. ⁊ q̃ inde ꝑ viribus retrocedere studeat. Cũ eñ incaute littori mũdi ⁊ lampadi ꝑsperitatis appropiat ⁊ eoꝝ splẽdoribus se delectat. subito igne tentationis comburit. ⁊ ꝑ malũ desideriũ in mundi littore circa diuitiaruꝫ fabulum arrestat. ⁊ sic a venatore dyabolo ꝑ ꝓsensum malum capit. ⁊ ꝑ mala opa punit ⁊ necat. q̃ sicut dicit aplꝰ ꝑme Tbi. vj. Qui volunt diuites fieri incidunt in temptationem ⁊ laqueũ dyaboli. Igit dico q̃ occasionẽ temptationis oportet fugere. qđ etiam dñs in oratione dñica docet petere in illo vbo. ⁊ ne nos inducas in temptationẽ. Hoc est dictu ne nos ꝑmittas inducĩ in occasionẽ tẽptationis.

Deinde dico q̃ ꝑsumptionem oportet tollere. Necesse est eñ q̃ homo nõ sit ꝑsumptuosus. ⁊ q̃ in ꝓꝑijs viribus nõ confidat. tales eñ sepius solent cadere. q̃ deꝰ vt experiant vires suas ipsos solet sibipsis dimittere. vt tandẽ de bilitatem suam cognoscẽtes. in se nõ presumãt ꝓsidere vel sperare. sed coꝝ suũ in dño stabilire. Istud videm? quottidie in nouicijs religionis. ⁊ etiã multis alijs q̃ ꝑsumunt de suis viribus vltra modum q̃ si vidẽt aliquos delinquẽtes ipsos horrent ⁊ ꝓtemnunt. Contra tales loquit apostolus Gal. vj. Fratres si ꝓoccupatus fuerit hõ in aliquo delicto vos q̃ spũales ⁊c. Et hñ dicit. ne ⁊ tu tẽpteris. q̃ scz deus ꝓmittit qñq; temptari vt expertis viribus ꝓꝓijs possint humiliari. Exemplo petri q̃ in ꝓꝓijs viribus dicebat cõfidens. etiã si oportuerit me mori tecũ nõ te negabo. ⁊ tamẽ ipm dimisit deus cadere. vt disceret de suis viribꝫ nõ ꝑsumere nec sentire vtilis eñ est talibus talis casus. Nam vt dicit Plinius. Deus lupi sanat passionẽ lunaticã sustinentis. q̃ ꝓcerto illi q̃ sunt lunatici. i. ꝑsumptuosi tũc tpis sanantur. qñ dentibus lupinis. i. temptationibꝫ demonũ supponunt Sap. xviij. Tetigit autẽ ⁊ iustos tunc temptatio. Igit dico q̃ ꝑsumptionẽ oportet tollere. Deniq; dico q̃ tuitionem dei oportet querere. Est eñ necesse q̃ hõ temptatus recurrat ad deũ se ei cõmittẽdo. ⁊ ne vincat ab hostibus ipm humiliter deprecãdo Matth. xxvj. Vigilate et orate ne intretis in temptationẽ. Pulmo in corpe animalis est necessarius ad spm attrahendũ. ⁊ ad cordis ardorẽ temperandũ. ⁊ ad refrigerium ꝓcurandũ. Sic vere attractio spũssancti per deuotionem ⁊ oronem est homini necessaria vt temptationũ suarũ ardorẽ temperet. ⁊ vt appetit? ⁊ mala desideria cordis sui refrigere ⁊ immutet. orate inq̃t Et merito. q̃ ꝓcerto deus ille nos põt ꝓtra temptationes iuuare. nos vo nõ possumus sine eius auxilio ꝓtra dyabolum triũphare. Non est enim potestas super terram que ei comparatur qui factus est vt nullum timeret Job quadragesimo primo. Sed procerto si deum in adiutorium requirimus. constat q̃ eo mediante omnibus hostibus prevalemus. Iste enim est sicut allectoria lapis preciosus. cuius virtus facit in prelio vincere. Iste est sicut lapis amatides. qui vestem tactam facit incendia non sentire. Quia scz q̃ dei presentia per gratiam adiuuat. nec in bello temptationis vincitur. nec temptationũ ignibus inflamatur. Vñ in ps. In te eripiar a temptatione ⁊ in deo ⁊c. Deus eñ a temptatione eripit inquantũ succumbere nõ permittit. ij. Petri. ij. Nouit deus pios de temptationibus eripere. ipsos tamen quãdoq; fortiter temptari permittit. ⁊ sic tim non adiuuat nec succurrit. vt coꝝ ꝓbus ⁊ patiẽtia cõm probetur. Sic etiam rex fortiorem militem hostibus opponit. ⁊ cum ex certa scientia qñq; bene verberari permittit. glorians in eius virili defensione. Sicut de thobia legim? Thob. ij. q̃ deus ei hanc temptationem ꝓmisit euenire. vt posteris daret exemplũ patientie. Et Thobie. xij. dicit ab angelo. Quia acceptus eras deo necesse fuit vt temptatio reprobaret. Ipse eñ facit illud quod ipe alijs consulit Ecclesiastici sexto. Si habes amicum in temptatione posside illum quando eñ videt q̃ ipe facit quod in se est. ipsum solet eripere. ⁊ ne succumbat ab hostibus liberare. Quia sicut dicit ꝓmo Cor. x. Fidelis est deus ⁊ non ꝓmittit vos temptari vltra q̃ potestis. sed facit cum temptatione etiaz ꝓuentum vt possitis sustinere. Et Hebreos. ij. dicitur. Oꝛ christus ꝓpter hoc quia temptatus est potẽs est. ⁊ his qui temptantur auxiliari. Igitur dico q̃ homini temptato

Tuitionem oportet querere.
Presumptionẽ oportet tollere.
Occasionem oportet fugere.

Ista de temptatione sufficiant. quia de ea tractatum est in titulis infinitis. De temptatione vo inquantum dicit probationẽ. Vide de Probatione. et aggrega si vis auctoritates notabiles. in illa auctoritate. Beatus vir qui non abiit in consilio ⁊c.

Tempus. Nota q̃ Tempus ẽm philosophos nihil aliud est q̃ mẽsura motus. Omne enim quod fit virtute creata. fit cum quadam successione et cum quadam motus continuatione. et ista successio seu cõtinuatio dicitur tempus. Cum igitur diuerse sint rerum que sunt in motu cõditiones. necesse est esse diuersas temporũ variationes. Et ideo breuiter ⁊ moraliter loquẽdo possum notare q̃ in sciptura inuenit tempus

Viuentis fragilitatis.
Labentis ꝓsperitatis.
Vrgentis aduersitatis.
Sequentis mortalitatis.
Ardentis calamitatis.
Gaudentis societatis.

Dico ergo ꝓmo q̃ est vnũ tempus ꝓtis vite scz fragilitatis viuentes. Vita eñ presens ꝓprie dicit tempus. q̃ tempus semper fluit et currit. ⁊ de presenti in futurum transit. ⁊ de ipso nihil omino ꝓter nunc existit. in eodez statu etiam tempus non moratur. sed subito de serenitate ad obscuritatem aliquotiens transmutatur. Sic proculdubio vita nostra a die natiuitatis vsq; ad diem mortis nõ cessat fluere ⁊ currere. ⁊ nunq̃ põt in eodem statu sistere aut manere. q̃nimmo ꝑ diuersas etates labit ⁊ de statu ad statũ subito trãsmutat. Et ideo de tali loquit Eccl. xviij. A mane vsq; ad vesperam mutabitur tempus. Vide eam in sermone et pone eam ibi. Quia sicut dicitur Job xiij. Homo natus de muliere breui viuens tempore: repletur multis miserijs. q̃ qsi flos egreditur ⁊ conterit. ⁊ fugit velud vmbra. ꝓfituisti terminos eius. Istud eñ tꝑs bꝫ Tilem inceptionem. quia natus de muliere.

Curtam dimensionem. quia breui viuens tempore.
Tristem afflictionem. quia repletur multis miserijs.
Debilem conditionem. q̃ quasi flos egreditur.
Labilem durationem. quia conterit ⁊ fugit velut vmbra.
Stabilem ꝓfixionem. constituisti terminos eius.

Iste sunt sex conditiones tpis vite nostre. Quia breuiter illud est tꝑs viliter inceptiũ. natus inquit de muliere Job. xxv. Munq̃d apparere potest mundus natus de muliere. quasi diceret non. Unde Eccls. iij. dicitur. Oꝛ tꝑs nascendi ⁊c. Item illud tempus est leuiter trãsitiuum. breui inquit viues tempore Sapie. ij. dicitur. Exiguum ⁊ cuz tedio est tempus vite nostre. Item illud tempus est graviter afflictiuum. repletur inquit multis miserijs. Unde illud tempus est illud de quo dicit Soph. j. Dies illa dies ire ⁊c. et Ezech. xxx. Dies nubis tempus gentiũ. Quia puer natus statim gemitum ⁊ planctum solet emittere. ad significandum q̃ ad laborem et gemitum natura nos voluit parturire. Item illud est tempus debiliter pmansiuũ. Super omnia enim debilis est ⁊ fragilis vita nostra. quia q̃si flos incipit egredi Cant. ij. Flores apparuerũt in terra

Hostra tempus putationis aduenit. quasi diceret vita nra sicut hostis in iuuentute apparet & egredit. cito vo conquassatur dum per mortē tollit & putat. Item illud tempus celeriter est defectiuū: quia cōterit inquit & fugit velut vmbra Unde Sap. ij. Umbre enī transitus est tēpus vite nostre. Item tēpus illud est stabiliter pfectuum: quia scz tempus vite nostre est apud deum limitatū & certum. constituisti inquit terminos eius qui preteriri nō poterūt. Constat. n. q illud tempus durationis vite nostre. quod a deo constitutum est & pfectum impossibile est ptransiri. Sicut enī dicit Job. xxiij. Ab omipotente nō sunt abscondita tēpora. Et ideo bene dicit Job. xiij. Constituas mihi tempus in quo recorderis mei. Sic igit patet q est vnū tēpus fragilitatis viuentis. Secūdo dico q est vnum tēpus psperitatis habentis. Prosperitas enī mūdi est sicut tempus: quia scz sicut more tēporis continue mouet atq labitur. Istud enī est tale tempus: quando pluuia & tempestas est ventura. tunc solet ardor solis fortior esse pulices & muscę solēt acrius pungere. syrene solent dulcius cantare. delphini solent altius saltare: & ꝓcerto tale tempus solet statim deficere. & tempestas & pluuia cito venit. que totam serenitatē preteriti tēporis obnubilat & obducit. Quia vere mūdi prosperitas est tempus buiꝰ vite. vbi viget ardor auaricie fortioris: vbi pungunt pulices & muscę. i. ministri seuicie acrioris vbi cantant & saltant syrene & delphini. i. diuites qui nunc gaudent fructu leticie plenioris. Ueruntamen cito perit & deficit talis serenitas & subito p mortem adnihilat talis psperitas & maiestas. Quia sicut dicit Seneca. reprobozuz leta cito ad pniciem veniūt. Et breuiter de tali tempore dicit Eccl. xj. Tempus pterit. mors appropinquat. Et illud ꝓculdubio nō considerāt tales quia videt eis q tempus semp debeat durare. Cōtra quos dicit Eccl. xviij. Memor esto paupertatis in tempore abundantie: quod vtiq nō faciunt. Et ideo sicut naute qui mutationē temporis nō preuident. in mare inferni se detrahunt & submergūt. Isti enī modo habent tempus suum. sed ꝓcerto finaliter venient ad tempus alienum. Et breuiter illud est tēpus de quo dicitur Osee. ij. Cessare faciam omīe gaudiū eius. solennitates eius. neomeniā eius. sabbatū eius. & omnia festa & tempora eius: quia sicut dicit Daniel. ij. Deus mutat tēpora & etates. transfert regna atq constituit. Istud est ergo tempus psperitatis labentis. Tercio dico q est vnum tēpus necessitatis vrgentis seu aduersitatis pentis: & illud est tempus quo in mūdo diuersimode flagellamur. De quo Hester. xiij. Ostēde te nobis in tempore tribulationis. Istud est enī sicut tempus byemis. quod quis videt asperū. turbidum & sterile. est tamē rebus naturalib⁹ congruū & vtile Uirtus enī naturalis p ramos arboꝝ: & p membra animalium dispersa ad interiora retrahit. vbi fortificat & reparat ista q in vere & in estate ad fructificandū a ptior inuenitur. Sic vere tempus tribulationis quis sit frigidū & rigidum & ad sustinēdum asperum. est tamē ipsum in patiētia sustinētibus plurimū virtuosuz. Compellit enī affectus & appetitus mentales vndiq ad tēporalia dispersos ad interiora retrocedere. de salute cordis & anime cogitare: & sic homo ad fructificandū p bona opera habilitat & virtus spūalis in eo reparat. Unde de bona arbore dicit Hiere. xvij. Ut tēpore s. ctatis nō erit solicita. nec aliquādo desinet facere fructū. q̄nimmo sicut gramina fm Plinīū. in tempore tēpestatis gaudent. & tempore pluuie magis virent. Sic iusti tempore aduersitatis fiunt meliores sanctitate & moribus pulciores. Et ideo tempus penitētie: tribulationis et miserie presentis est illud tempus. de quo loquit Apostolus. ij. Corinth. vj. Ecce nūc tempus acceptabile. ecce nūc dies salutis Esaie. xlix. Tempore accepto exaudiui te: & in die salutis adiuui te. Patz ergo q est vnū tempus aduersitatis pentis. Quarto dico q est vnum tēpus mortalitatis sequentis: & illud est tēpus mortis. qō scz comparat nocti. qō est tēpus naturaliter obscurū: & dici luminis priuatiuū. que quis in meridie non videat de ꝓpinquo tamē de aduentu ipsius nullaten⁹ dubitat: quia scz nox & tēpus mortis qō diem pentis vite destruit necessario est futurū. & quis non videat. debet tamē ꝓuideri continue sicut certum. de quo Eccl. xj. Si multis diebus vixerit homo & in bis omībus letus fuerit. meminisse debet tēporis tenebrō si & dierum malor. Quinto dico q est vnū tempus calamitatis ardentis seu vrgentis. & illud est tēpus iudicij vel inferni. de quibus dicit Deutrono. xxxij. Iuxta est dies perditionis. & adesse festinant tempora. Illud est tempus in quo mali cum suis vicijs puniunt. Quia scilicet animalia que in estate impinguant: sicut oues & boues. econuerso in byeme carnibus depauperant: & econtra illa que tempore estatis sunt macra: sicut sunt aues fluuiales. in byeme ꝓpter quietē sunt pinguia. Sic vere tempus estatis buiꝰ vite: & tempus byemis mortis sunt duo tempora contraria. Quia diuites qui in estate huius vite p prosperitatē sunt pingues. in byeme mortis sue erūt miseri atq macres. Econtra aūt illi qui modo sunt macres per pauptatē erunt tūc pingues p eternam voluptatē et felicitatē. Teste sapiente Ecclesiastes. iij. Omnia tēpus habent & suis spacijs transeunt vniuersa. Et ideo de piscibus videmus q fm tēporis varietatē suam augent pinguedinem. vel minuunt bonitatem. Tempus ergo quo mali aliquid valent est in presenti Tempus vo quo nihil reputabunt erit finaliter in sequēti. Ideo de isths dicit Deutronomij. xxxij. Mea est vltio & ego retribuam eis in tempore vt labat pes eoꝝ Pō. Cuz accepero tempus ego iusticias iudicabo. Istud est igit tēpus calamitatis ardentis. Sexto dico q est vnum tempus societatis gaudentis. vel tempus satietatis replentis & illud est tempus glorie paradisi. Homo enī nunq̄ seminat & metit eodem tempore & modo: sed potius contrario quia quod homo vno tempore serit in tempore contrario colligit: & quod vno tempore seminat disspergendo. in contrario tempore colligit aggregando. Sic vere charissimi cum tēpus buiꝰ vite sit ordinatuz ad semina virtutū & bonor operū seminandū & ad bona nostra paupibus dispergendū. necesse est q sit aliud tēpus contrariū. s. tēpus vite eterne vbi seminata metant: & vbi dispsa aggregent. Unde fm aplm. Qui seminat i lacrymis in gaudio metet. ij. Cor. ix. Et Gal. vj. Tpe enī suo metem⁹ nō deficientes. Et ideo de tali tpe dicit Dan. vij. Tēpus aduenit & sancti obtinuerut regnū. Omnia enī habent tps suū: qz sicut dī Eccls. viij. Omī negocio tps & oportunitas. Un de conchilibus videm⁹ q vno tpe. s. nouilunij inueniunt vacui. contrario vo tpe. s. plenilunio fiunt plena. Sic vere pauper nō habet modo tps suū: & habebūt in futuro. modo eis splendet luna noua. i. psperitas tpalis q̄ est valde diminuta: & ideo isti modo sunt inanes & vacui & bonis tpalibus nō repleti sed ꝓcerto in futuro tpe qn luna plena ꝓsperitatis eterne fulgebit. tunc ꝓculdubio omībus bonis replebunt: & omnibus opulentijs ditabunt. Un de sanctis dicit Sapien. iij. Oz in tpe erit respectus illoꝝ: qn vt dī Sap. iij. Domuz et pax est electis dei. Non g debēt tristari pauper si in tpe presenti flagellabunt: & poti⁹ gaudere & exultare sperādo q in futuro tpe letabunt. Quia sicut dī Eccl. j. Usq ad tps sustinebit patiens. & postea redditio iocūditatis. Sic g pz q inter ceteros modos. tēpus sex modis sumit Omnia g que sunt sub tpe. ad aliqd istoruz tēpoꝝ ptinent & reducunt: & ideo diuersa negocia diuersis tpibus cōpetere dinoscunt. In verbis enī & in factis obseruāda sunt tpa: qz q debito tpe nō fiunt. melꝰ est q nō fierēt q̄ si fiunt. Un etiā de verbo debito tpe dicto dī Prouerb. xxv. Oz mala aurea in lectis argenteis q̄ loquit verbū in tpe suo. Econtra Eccl. xx: dicit q er ore fatui reprobat parabola eo q nō dicit eam in tpe suo: & sufficiat.

Temporalia. De tpalibus possent infinita dici: sed nulle sunt auctoritates notabiles: & de eis in pluribus locis est tractatū. idcirco omitto. Uide de diuitijs & similibus. Et si vis pone hic materiā & allega orginalia.

Tendere. Nota q tendere q̄q sumit ꝓ fortiter extendere. quādoq sumit ꝓ insidias parare. q̄q ꝓ crescere. q̄q ꝓ ire vel ꝓ ambulare. Oz enī sumit ꝓ forti vel rigida extensione. patz. ij. Regū. xvj. Tetenderunt absalon tabernaculū in solario. Item q sumat ꝓ insidiaz pparatione. patz. ij. Paral. xxv. vbi dicit de quodam rege. q postq recessit a dño. tetenderūt ei insidias serui sui. Item q sumat pro augmentatione vel cre-

mento. patet Exo. xix. vbi dicitur. q̄ sonus buccine paulatim crescebat z in prolixius tēdebatur. Item q̄ sumatur p ire vel ad aliquaz partem pgrare dicit Josue. viij. q̄ qui simulauerūt fugā. z tēdebāt ad solitudinē. reuersi sunt ꝛc. vide in predictis titulis.

Tenere. Nota breuiter q̄ tenere z teneri in scriptura multipliciter sumitur. Unde breuiter notādū ē sicut in alijs materijs q̄ in scriptura inuenit

Tenere virtuosum.
Tenere vitiosum.
Tenere doloꝛosum.
Tenere gaudiosum.

Est dico tenere virtuosum z cōmendabile: z illud est quādo homo tenet vel seruat diuina mandata. Juxta illud Prouerb. iij. Tene disciplinam nec dimittas eam. Item est tenere vitiosum z detestabile z illud est quādo homo tenet z seruat vicia z peccata. de quo Ecci. x. Initium omnis peccati superbia. qui tenuerit eaz adimplebit maledictis. Vel etiā quādo homo a peccatis tenet̄ z occupat̄. de quo Luce. iij. Socrus aūt symonis tenebat magnis febrib⁹. Item est tenere doloꝛosum z cōtristabile z istud est illud quo homo tribulationibus tenet̄. de quo Matth. xiij. Herodes aūt tenuit Johānem z ligauit eum in carcerem ꝛc. Item est tenere gaudiosum z cōsolabile: z istud est illud quo beati tenent z perseuerāter retinēt glorie dignitatem: quia sicut dicitur. j. Regū. ij. Deus de stercore erigit pauperē vt sedeat cum principibus z solium glorie teneat. Igit̄ dicamus aliquid de tenere cōmendabili z virtuoso. Tenere em̄ idez est q̄ adimplere: z aliq̄d inuiolabiliter obseruare: qz ꝓcerto sicut videmus q̄ illud qđ ab aliquo fortiter tenet̄. abire nō pmittit̄: & seruat̄. Sic homo debet virtutes z merita ita tenere z dei mādata taliter seruare z implere q̄ non debet ab ipso fugere nec abire. Tenere em̄ pseuerantiaz denotat in tenente. Et etiam vir iustus similis debet esse viti que dicit̄ quasi vi tenens. vel quasi virtuose tenens. eo q̄ de natura vitis est arbori se proxime iungere: et illud cui adheret strīngere fortiter z tenere: quia ꝓcerto viri iusti alijs p charitatem se fortiter iungunt: z bonū qđ semel ceperint. deceteꝛo non dimittūt. Qđ vtiq; patz de viris charitatiuis qui tenaciter diligunt. d. illud Cant. iij. Inueni quē diligit anima mea. tenui eum nec dimittaz. Qđ etiam patet in viris pseuerantibus z vnusq̄ defectiuis: qui. s. virtutes quas semel apprehenderūt semp tenēt. Juxta illud. j. Thessal. v. Omnia ꝓbate. qđ bonū est tenete. Qđ tamen est ꝓtra multos q̄ manū pseuerātie ita habent infirmā q̄ nihil possunt tenere. immo quicq̄d vtutis habuerint: solent dimittere z lapsare. Similes dolio fracto vel deligato qđ liquoꝛem tenere nō potest: quia tales qui circulis diuinoꝛ mādatoꝛ nō sunt ligati: sed potius diuersis vicijs dissipati. virtutes contentas nō tenēt: sed ipsas pdunt potius atq; fugant Ecci. xxj. Coꝛ fatui quasi vas cōfractū perdit oēm sapiētiā. Nō sic: sed teneam⁹ q̄ sunt tenēda. Juxta illud Apoca. iij. Tene qđ habes vt nemo accipiat coꝛonā tuā. Ubi aduerte q̄ talis tenētia z pseuerātia dz teneriv̄ haberi triplici rōne. s.

Ut cōpleamus mandatū qđ p̄cipit̄.
Ne careamus virtute que recipit̄.
Ne amittamus salutē que ꝓmittit̄.

Igit̄ ꝓmo tenēda sunt. complēda z obseruāda que sunt ad salutē vtilia. tene inquit. imperatiue loquitur Unde. ij. Thessal. ij. Qui tenet nunc teneat. Et illud predictum. quod bonum est tenete. Et nota q̄ p̄cipimur tenere

Baculum ad sustētandū.
Clipeum ad ꝓtegēdum.
Gladiū ad pugnādum.
Thuribulū ad incendēduz.
Oꝛganū ad decantandū.
Deum ad adoꝛandum.
Ꝓximū ad adiuuandū.

Igit̄ teneamus baculū crucis vt sustentemur Exo. xij. Tenētes baculos in manibus comedētes agnū. Item teneamus clipeum fidei vt defensemur. j. Paralip. xij. Fugerunt ad dauid viri robustissimi clipeos tenētes. Item teneamus gladiū verbi vt vt demonibus aduersemur. Unde de fortibus salomonis dicit̄ Cant. iij. En lectulū salomonis sexaginta fortes ambiunt oēs tenētes gladios. Item teneamus thuribulū oꝛationis vt in deum mētaliter inflamemur. Unde de ozia dicitur. ij. Paralip. xxvj. q̄ in manu teneret thuribulū vt adolaret. Item teneamus oꝛganū letitie vt gratias agendo z deum laudando gratulemur z iocundemur. secundo Paralip. xxix. Steterūt leuite tenētes oꝛgana dauid. Item teneamus deum per fidem vt ipsum veneremur. Marci. xiij. Tenete eum z ducite caute. Item teneamus proximum per charitatem vt ei federemur. Unde Genesis. xxv. Alter egrediens plantam fratris manu tenebat Job. xlj. Tenentes se nequaq̄ separabuntur. Igitur teneamus tenenda vt que precipiuntur teneamus. Secundo dico q̄ tenere debemus tenenda: ne quod acquirit̄ careamus: qđ habes inquit. Natura em̄ abhoꝛret vacuum: z ideo doliuz quod habet plenum suum illud intantum diligit z tenet q̄ q̄q̄ perforatum fuerit. nisi ab alia parte aer possit subintrare. ipsum fluere non permittit. Sic vere z nos debemus abhoꝛrere vacuitatem virtutum intantū q̄ illas quas habuerimus dimittere non debemus. Quod habes inquit. Unde Apocal'. ij. Ueruntamen illud quod habetis tenete donec veniam. Istud tñ est ꝓtra non perseuerātes: qui illa que habent nō possunt tenere. Similes illi qui brachium habet fractum. Unde de talibus potest dicere dyabolus. brachium pharaonis confregi z ecce non est obuolutū ꝛc. Non sic charissimi sed teneamus ne quod acquirit̄ careamus. Tercio dico q̄ tenere debemus tenēda. ne quod ꝓmittit̄ amittamus. vt nemo inquit accipiat coꝛonā tuam. quasi diceret. coꝛonam ꝓmissam perdes. nisi bene teneas quod possides. Sicut em̄ dicit̄. ij. Thy. ij. Non coꝛonabitur nisi qui legitime certauerit. Quia procerto coꝛona glorie non dabitur nisi qui perseueranter tenuerit z impleuerit quod precipit̄: quia sicut dicit̄ Ecci. xxvij. Nisi in timoꝛe domini tenueris te instanter: cito subuertetur dom⁹ tua. Patet ergo q̄ tenere debemus illa que pertinēt ad salutem. ne quod ꝓmittitur amittamus. ne quod acquirit̄ dimittamus: vt quod precipitur faciamus. Ista de bono tenere sufficiant. Sed adhuc dico q̄ tenere accipi potest in malo. Et sic dico q̄ ē tenacitas Auaricie mūdialis. Immundicie coꝛporalis. Violentie infernalis. Est dico tenacitas mundialis auaricie. Auari em̄ quod semel rapiūt nunq̄ amplius volunt dimittere vel restituere: sed continue retinere: similes leoni. qui predam quam rapuit. quādo aliquem viderit timens q̄ eam velit sibi auferre. fortiꝰ solet tenere z eam amplexādo cubare desup z sedere. sicut dicit Plinius. Sic vere raptoꝛes z auari illud qđ rapuerunt nunq̄ amplius dimittere querūt: sed semp fortius illud tenēt: amplexant̄ z custodiūt. Unde Esaie. v. de raptoꝛe dicit̄. Rugitus eiꝰ vt leonis: rugiet vt catuli leonū: frendet z tenebit predam z amplexabit̄ z nō erit q̄ eruat. Ista est ergo tenacitas mūdialis auaricie. Deinde dico q̄ est tenacitas coꝛporalis immūdicie. Luxuria em̄ ita fortiter ligat z tenet. q̄ semel infectū vir illesum dimittit. Similis bitalaꝛo piculo maris q̄ ita tenet nauē impingentē q̄ citius frangit̄ q̄ euadat: quia. s. luxuria illum quez tenet vsq; ad fracturam mortis nō dimittit. Unde de luxuriosis mulieribus dicit̄ Prouerb. xviij. Qui tenet adulteram stultus est supple z stultioꝛ q̄ tenet̄ ab illa. Deniq; dico q̄ est tenacitas tēporalis amicicie. Amicicia em̄ mala valde ligat et tenet. similis adamanti: a quo trabit̄ z tenet̄ ferrum. Unde de squamis behemoth dr̄ Job. xlj. Tenētes se nequaq̄ seperabunt̄. Insup dico q̄ est tenacitas infernalis violentie. Illi em̄ qui sunt ibi. tenaciter ibi tenent̄. d. ex desperatione illud. ij. Reg. j. Interfice me quia tenent me angustie. Hoc ergo sufficiat de tenere. Vide de ligare. de retinere si fiat aliquid.

Tentoꝛium. idem est quod tabernaculū. Vide vbi Tabernaculum.

Tenebra. Cum tenebra dicit̄ a tenēdo. eo q̄ teneat oculos ne videant. z nihil aliud est q̄ obscuritas aeris ex carētia lumis generata. Possunt dicere q̄ in scriptura breuiter inuenit̄ multipler tenebra. s.

Superioꝛ.
Inferioꝛ.
Anteriꝛ.
Interioꝛ.
Exteriꝛ.
Posteriꝛ.
Subteriꝛ.

Primo dico q̄ tenebre superiores signant diuinam humanitatē. Sol enim quādoq; videtur obscurari. quādo nube immergit̄. vel eclypsim patitur. Sic dei filius quodā modo visus est duob⁹ modis a suo lumine obtenebratus. qñ vicz posit⁹ est in nube. i. in ꝛgine Maria ꝓ incarnationē: z qñ eclypsim passus est ꝓ passionis afflictionē. De incarnatiōe em̄ eius dicit̄ in Ps. Posuit tenebras latibulum suum. in ar-

suū eius tabernaculū eius. De passione vō eius potest dici illud quod legit Luce. xxiij. q̄ moriente domino facte sunt tenebre super vniuersam terram. Et breuiter sicut dicitur Joelis. ij. Et exponit supra de sole. Sol conuertet in tenebras ⁊ luna in sanguinem. Sol em̄ dei filius cōuersus est in tenebras carnem assumendo ps. Exortum est in tenebris lumen rectis corde. ⁊ luna id est assumpta mutabilis caro sua conuersa est in sanguinē mortem sustinendo. Sic ergo dico q̄ tenebre superiores significant diuinā humanitatem: tunc enim deus fuit in tenebris. q̄ quasi a nemine fuit notus. q̄uis ipse esset lux qui in tenebris lucebat. tenebre tamen eum non comprehēderunt Johānis. j.

Secundo dico q̄ tenebre inferiores signant scripture ꝓfunditatem. Abyssus em̄ ꝓpter suam ꝓfunditatem est tenebrosa: ⁊ hoc quia lumen solis non potest attingere ipsi⁹ ꝓfundum. Sic vere tanta est abyssus diuine scripture et tanta est ibi copia aquarū ⁊ scientiarū: q̄ ꝓpter suam ꝓfunditatem oīnibus est tenebrosa: ⁊ quasi nulli hominū clara quia aut luminosa. Vñ in Ps. dicit. Tenebrosa aqua in nubibus aeris. Veruntamen sicut illi qui sunt in ꝓfundo maris in tenebris solent oleum habere in ore quo emisso solent videre ⁊ respirare. Sic vere si in ꝓfunditate sacre scripture volueris videre. necesse est q̄ oleū diuine gratie habeas. vt tenebras obscuritatis repellas. Ut de scriptura dicetur illud Exo. xxiij. Eratq̄ nubes tenebrosa ⁊ illuminās nocte: quia sicut dicit. j. Corinth. iiij. Deꝰ facit de tenebris lumen splendescere. Et sicut dicitur Job. xij. Ipse revelat profunda de tenebris. Tenebre igitur inferiores significāt scripture ꝓfunditatē. Tercio dico q̄ sunt tenebre anteriores. que significāt iustoꝝ humilitatē. Humilitas em̄ tenebris comparatur: quia oīnia bona sua vult abscondere: et nihil p̄ inanem gloriam ꝓalare Amos. v. Dies domini tenebre ⁊ non lux. Unde etiā de viris iustis dicit Esaie. l. Induam celos tenebris ⁊ saccum ponam operimentū eorum. Sancti em̄ viri semp̄ sunt obtenebrati: ⁊ tenebrosi per mortis ⁊ iudicij meditationē et vmbrosi ⁊ obscurosi per suarū virtutum occultationē ⁊ absconsionē: vt de ipsis potest dici illud Ps. Tenebre non obscurabunt a te ⁊ nox sicut dies illuminabit tē. Iste sunt ergo tenebre anteriores que signant iustoꝝ humilitatē. Anteriores dico: quia iste tēdunt ad bona spūalia ⁊ eterna que ante nos sunt. Quarto dico q̄ sunt tenebre interiores que significāt cordium obscuritatem: seu culpaꝝ iniq̄tatē: ⁊ iste sunt tenebre ignorantie vel peccati. que ꝓ tanto dicunt tenebre: qz sicut Tenebra Lumini contradicit. Sic peccatum. Lumē veritatis repellit per ignorantiā. Colores rerū abscondit. Verecundiam tollit. Timorem incutit. Et somnolentiā nutrit. Colorē honeste cōuersationis abscondit per insolētiam. Verecundiam tollit per impudentiam. Timorem desperationis incutit per spei carentiam. Somnolentiam male delectationis nutrit per accidiam ⁊ pigriciam. Habet ergo tenebra peccati lumē vere cognitionis repellere: quia. s. ita obnubilat oculuꝝ intellectus q̄ non videt que pertinēt ad salutē. Unde Job. xj. Qui ambulat de nocte offendit: quia lux in eo nō est. Et. j. Joh. ij. Qui odit fratrē suuꝝ ambulat in tenebris ⁊ nescit vnde veniat aut quo vadat. Quia peccator nō aduertit vndevenit per vilem natiuitatē. aut quo vadat per tristem mortis aduersitatem. Ideo breuiter possumus dicere illud Esa. lix. Palpauimus quasi ceci parietē. ⁊ quasi absq̄ oculis attractauimus. impegim⁹ meridie quasi in tenebris. Item habet tenebra peccati colorem honestatis abscondere. Peccator em̄ vix ostēdit bone cōuersationis honestatē vel colorem Math. vj. Si oculus tuus. i. ꝓsciētia tua nequā est totū corpus tuū tenebrosum erit. Item habet ista tenebra verecūdiam ⁊ pudorē tollere. Peccator em̄ ⁊ obstinatus existēs in tenebris peccati: nō verecundat de suis sceleribꝰ qō tm̄ faceret si in lumine gratie esset. dicēs illud Ecci. xxiij. Tenebre circundāt me: parietes cooperuerūt me. ⁊ nemo circūspicit me quē vereor: delictoꝝ meoꝝ non memorabit altissimus tē. Item ista tenebra habet timorem incutere. Peccatores em̄ trepidauert timore vbi nō erat timor. Tenebra em̄ peccati facit eos desperare de salute ⁊ p̄ ꝓsequēs timere mortē ⁊ iudicij aduersitatē ps. Timor ⁊ tremor venerūt sup me ⁊ cōtexerūt me tenebre. Itē habet ista tenebra somnolentiam facere. Tenebra enim est aptum tempus ad dormiendū: quia. s. illi qui in tenebris peccati delectant. dicunt dormire ꝓpterea q̄ ad exercitiū bonoꝝ nō vigilant ⁊ occupant Ps. Tenebre conculcabūt me ⁊ nox illuminatio mea in deliciis meis. Et ideo qui sūt in tenebris peccati. nō possunt nec bene facere nec bene incedere. Via em̄ peccatoꝝ tenebrosa. nescunt vbi corruunt Prouerb. iiij. Multa tamē turpia et enormia ꝓpetrant: quia iste tenebre peccatorib⁹ audaciā prestant. Quia sicut dicit Job. xxiij. Perfodiunt in tenebris domos. ⁊ in tenebris quasi in luce ambulant. Unde quesitū fuit a quodā pictore quomodo imagines pulcerrimas faciebat. ⁊ tamē turpissimos filios generabat. qui respondit causam esse quia imagines de die ⁊ in lumine pingebant: ⁊ ideo pulcre erant. pueri vō de nocte ⁊ i tenebris gignabant: ⁊ ideo turpes erāt. Quia ꝓ culdubio. opera que fūt in lumie gratie sunt deo pulcra ⁊ gratiosa. Illa vō q̄ in tenebris fiunt: sunt turpia ⁊ viciosa. vñ Esa. xxix. Ue q̄ profundi estis corde vt a domino abscōdatis p̄silia quoꝝ sunt in tebris opera. Unde aduerte q̄ q̄tuor genera operum consueuerūt fieri in tenebris. scilicet

Auaricie contractus. Qz enim contractus auaroꝝ et
Immūdicie cōtactus. vsuariorꝝ fiant in tenebris ⁊ ab
Detractorꝝ latratus. sconditis patet Job. v. vbi dicitur. Per diē incurrent tenebras
Inuidiosi sufflatus. ⁊ quasi in nocte sic palpabunt in meridie. Patet etiam de mercatoribus pannoruꝝ. quoꝝ domus sunt tenebrose. Qz etiam luxuriosoꝝ tactus fiant in tenebris patet. Quia cōstat q̄ talia opera volunt fieri in absconditis ⁊ occultis. vñ de Prouerbioꝝ. vij. dicitur. Cōsidero vecordem iuuenem qui trāsit per plateas iuxta angulos domus mulieris male. graditur in obscuro aduesperascente die. in noctis tenebris ⁊ caligine. Qz etiam detractorꝝ latratus habeant fieri in tenebris. i. in absentia ⁊ in occulto ps Eccs. v. vbi dī. Qz cūctis diebꝰ vite sue comedit in tenebris: ⁊ i curis multis ⁊ erumna ⁊ tristicia. Qz etiam inuidiosi afflatus fiant in tenebris. patz: quia viri inuidi semper sunt tenebrosi. pallidi ⁊ obscuri. Inuidia etiaz in tenebris solet latere ⁊ nunq̄ in palam euenire. Unde inuidus potest dicere illud Job. vij Repleboꝝ doloribus meis vsq̄ ad tenebras. Sic ergo patet q̄ sunt tenebre interiores. que significant criminuz iniquitatem. Quinto dico q̄ tenebre exteriores que significant mundanam prosperitatem. Prosperitas enim mundi tenebris comparat. Quia procerto oīnia predicta mala que facit peccatum. in hominibus' prosperitas operat. Unde dominus loquens homini iusto dicit Esaie. lx. Ecce tenebre operient terram ⁊ caligo populos. super te autem orietur dominus. quasi diceret terre ⁊ populis ⁊ mūdi peccatoribus dabo tenebras mundane prosperitatis. tibi vō orietur dominus per lucem gratie ⁊ spiritualitatis claritatis. Quia procerto sicut bubones plus diligūt tempus noctis quod est tenebrosum q̄s diem qui est luminosus. Sic peccatores plus diligunt tenebrositatem prosperitatis. q̄s claritatem spiritualis sanctitatis. Unde Johānis. iij. Dilexerunt homies magis tenebras q̄s lucem. Iste ergo sunt tenebre exteriores que significant mundanam prosperitatem. Sexto dico q̄ sunt tenebre posteriores que significant corporis mortalitatem. Mors em̄ tenebris comparatur: quia per eam homo lumine vite priuatur ⁊ obscurat Job. xvij. In tenebris strauī lectuluz meum. Et Job. xxxviij. Munquid aperte sunt tibi porte mortis: ⁊ ostia tenebrosa vidisti. Unde etiam iste sunt tenebre post quas sperabat Job ad lucem vite redire. dicens Job. xvij. Et rursum post tenebras spero lucem. Unde etiam de morte potest intelligi illud Psal. Posuisti tenebras et facta est nox. in ipsa pertrāsibunt oīnes bestie silue. Iste ergo sunt tenebre posteriores q̄ significāt corporis mortalitatē. Septimo dico q̄ sunt tenebre subteriores q̄ significāt doloris aduersitatē. s. tribulatiōes mūdi ⁊ inferni: qz ibi est tēpus tenebrosum. tediosum ⁊ doloroſuz. Vñ de tenebris pōtis tribulationis potest dici illud Exodi. x. Extēde manū tuam ⁊ sint tenebre sup vniuersam terrā egypti. Thob. v. Quale pauditū est mihi q̄ in tenebris sedeo tē. quasi diceret nullum. De tenebris vō infernalis desolationis dicit Mat.

bei.xxv. Seruum vo inutilem proijcite in tenebras exteriores ē. Quia sicut dicitur in epistola Jude. Jsti sunt ydera errantia quibus caligo tenebrarum ineternum conseruata est. Sic igitur patet quomodo tenebra sumitur septem modus. Vide infra de vmbra. supra de cecitate ⁊ obscuritate.

Ter. Tercio. Vide infra vbi tria et tres.

Terra. Nota q terra multiplicit significat in scriptura. in bono. s. ⁊ in malo. Possum⁹ eīm dicere q terra in bono significato pōt multa denotare. scz

Justorum pfectionem.
Bonorum collectionem.
Sanctorum possessionem.
Viuorum defectionem.
Jniquorum conditionem.
Afflictorum diectionem.
Mortuoꝝ corruptionem.
Damnatoꝝ incarcerationem.
Mundanoꝝ habitationem.

Jsti sunt nouem modi q̄bus terra sumit̄ in scriptura. Dicamus ḡ q p terram designat̄ pfectio hominū iustoꝝ. qz. s. xps beata virgo Maria. et etiaz quilibet homo iustus pōt dici terra: quia sicut dicit̄ Gen̄. j. Protulit terra herbam virentem ⁊ facientē semen. Jtem p terram designat̄ collectio hominum bonoꝝ: ⁊ sic terra dicit̄ ecclesiam vel religionem vbi boni homines habitāt ⁊ versant̄. Et de hoc Gen̄. xij. Egredere de terra tua ⁊ de cognatione tua ⁊ veni in terram quā monstrauero tibi. Jtem p terram designat̄ possessio hominū sanctoꝝ. scz gloria paradisi. de qua dici potest illud Gen̄. xxvij. Jn rore celi ⁊ pinguedine terre erit benedictio tua. Jtem p terraz significat̄ defectio hominū viuorum. hoc est conditio fragilis humane nature. De qua Eccl. x. Quid superbis terra ⁊ cinis. Jtez p terram designat̄ conditio hominū malorum. Quia. s. peccatoꝝ multis rōnibus compatur terre. Unde Job. xvj. Terra ne operias sanguinē meū. Et Job. xiij. Alluuione paulatim terra consumit̄. Jtem p terram designat̄ diectio hominum miseroꝝ. s. status diectionis ⁊ tribulationis. ⁊ sic sumit̄ in Pṡ. Deus suscitat de terra inopem ⁊ de stercore eleuat pauperem. Jtem p terram significat̄ corruptio hominū mortuoꝝ. Et sic sumitur Job. xix. Jn nouissimo die de terra surrecturus sum. Jtem p terram significat̄ incarceratio dominuz damnatoꝝ. s. infernus. Et sic sumit̄ Job. x. Dimitte me vt plangaz paululum dolorem meū anteq̄ vadam ⁊ nō reuertar ad terrā tenebrosam ⁊ opertā mortis caligine. Jtem p terrā significat̄ habitatio hominū mundanoꝝ. ⁊ sic sumit̄ ꝓ mundo vel ꝓ mundi statu ⁊ psperitate. vnde Gen̄. j. Terra aūt erat inanis ⁊ vacua ⁊ tenebre erant sup faciem abyssi. His igit̄ premissis dicendus est p ordinē aliquid de istis nouē conditionib⁹. Dico ergo primo ⁊ ꝑncipaliter. q terra sumit̄ ꝓ iustoꝝ pfectione. Terra eīm q̄uis sit in apparentia elementū turpissimū. est tamen in efficacia vtilissimū: quia p terram oīa sustentant̄ ⁊ etiam tam animalia q̄ volatilia p terre beneficium educant̄. significās p oīa viros iustos: qui q̄uis sint in apparentia ꝓ humilitatē viles: sunt tamē virtuosi ⁊ vtiles. Jpsi eīm sunt totius ecclesie fundamētū: ⁊ suis bonis doctrinis ⁊ exemplis spūale nutrimentū. Unde. j. Paralip̄. iij. Jnuenerūt pascua vberrima ⁊ terram latissimā quietam ⁊ benefertilem. Quia ꝓcerto sicut videmus q terra q̄uis sit exterius deformis ⁊ bispida: intus tamē preciosis metallis ⁊ lapidibus aliquotiens est referta. Sic vere iusti q̄uis in apparentia sint deformes ⁊ diecti vel inanes: intus tamē in corde preciosas virtutes continēt: quibus se cumulant atq; replent. Virtus eīm celestis. i. gratia spūssancti ad interiora illius terre iugiter influit. ita q ibi virtutum copiā generat ⁊ ꝓducit Pṡ. Visitasti terram ⁊ inebriasti eam. multiplicasti locupletare eam. Terra eīm dicit̄ terra. eo q continue teritur. Dicit̄ humus quia hūore aquarū ⁊ fluminū continue imbibit̄. Dicit̄ tellus: quia fructus eius oīni ānotollitur. Dicit̄ ops: quia oīnibus opem dat. vel quia opes ab ea reportant̄. Dicitur arida vel quia naturali ariditate fundat̄: vel arature hominū subiugat̄. Sic vere homo iustus in vita terit̄ p multas tribulationes Esaie. xxiij. Confractione confringet̄ terra: ⁊ contritione conteret̄. Jtem humore ⁊ aqua diuine gratie imbibit̄ p occultas inspirationes Judicū. vj. Sit oīnis terra rore madens. Humore ⁊ gratiam immittit̄ p lachrymarū distillationes Pṡ. Dedit terram sine aqua in exitus aquarum. Fructus suos id est bona temporalia sepissime pdit per raptorum iniurias ⁊ exactiones. Unde de tyranno dicit̄ Job. xxij. Egeno subtraxisti panem: ⁊ in fortitudine brachij tui possidebas terram. Opem fert omnibus p suas inuentiones: quia salicz iustus est terra que portat fructum vnde alij viuūt. Quia sicut dicit̄ in Pṡ. Misericordia domini plena est terra. Et alibi Terra dedit fructum suum. Arida est a carnis voluptatib⁹ per deliciarum abdicationes Gene. j. Vocauitq; deus aridam terram. Aratur etiam p disciplinas ⁊ afflictiones. q̄a sicut dicit̄ Prouerb. xij. Qui operatur terram saturabit̄ panibus. Sic ergo patet ex diuersis nominibus q iustus cōparat̄ terre. Et propter hoc de ipso potest dici illud. j. Paralip̄. iij. Jnuenerunt terram latissimam quietam ⁊ fertilem. Ubi aduerte q ista terra scz christus. beata virgo vel quicūq; iustus habet q̄nq; ꝓditōes terre mortalr intellectas. Est eīm terra

Media ad coniungendum.
Jnfima ad subsidendum.
Extensa ad continendum.
Quieta ad persistendum.
Fecundā ad nutriendum.

Sic vere iustus vult esse
Medius p ꝓmptā subuentionem.
Jnfimus per humilem subiectionem.
Extentus p magnam dilectionem.
Jmmotus p ram ⁊ fortem durationem.
Fecundus p piam nutritiōem.

Et sic dico q ad virū iustū ptinent ista que sequunt̄. scz

Celeriter adesse. Jnuenerunt.
Humiliter subesse. Terram.
Patienter ꝓdesse. Latissimam.
Stabiliter inesse. Quietam.
Utiliter prodesse. Fertilem.

Dicamus igit̄ q ille qui vult spūaliter esse terra. debet succurrere cunctis celeriter quod ostenditur q̄n dicitur inuenerunt: quia vir iustus semp debet inueniri in necessitate. Quia sicut terra est in medio elementoꝝ: que tamen a loco ꝓprio nunq̄ fugit. immo semp in medio elementorum potest inueniri. Sic vere iustus nunq̄ est in angulo. sed semp in medio. semp enim in presenti paratus se exhibet: ⁊ nunq̄ a fidelitate variando. abscondit̄ seu latet. quinimmo semp paratus ad subueniendum alijs inuenit̄ ⁊ nequaq̄ fugit. variat aut mutat̄. Jnuenerūt inquit. Unde in Pṡ. Jnuenerunt eū in terra deserta. i. in loco necessitatis. Ut sic de quolibz tali dicat̄ illud Sapien̄. vj. Jnuenitur ab his qui q̄runt illam. Vide supra de inuenire. Jsta tamen sunt contra multos qui non sunt in medio se alijs paratos exhibendo: sed sunt in angulo se ab alijs in necessitatis tempore abscondendo: quia isti in necessitate non inueniunt̄. ⁊ ab alijs fugiūt ⁊ absconduntur. Unde isti sunt illa terra. de qua dicitur Gene. j. Terra autem erat inanis ⁊ vacua. quia scz isti sunt illa terra non habentes aliquam firmitatem: ⁊ vacui non habentes aliquam bonitatem: sed potius omnē vanitatem ⁊ mutabilitatem Pṡ. Vidit ⁊ cōmota est terra. Non sic ergo charissimi: sed sicut dictuz est iustus debet succurrere cunctis celeriter. Jnuenerunt inquit. Deinde dico q si quis vult spūaliter esse terra. debet se subijcere humiliter. Terram inquit. Quia terra est omnium elementorū infima: ⁊ sub omnibus alijs constituta. sic iustus oīnibus per humilitatem se subijcit: ⁊ p subiectionem oīnibus se supponit. Unde de tali terra dicitur. j. Paralip̄. xxij. Subiecta est terra coram domino ⁊ coram populo eius. Et aduerte q q̄uis terra sit oīnibus elementis infimior. est tamē herbis ⁊ fructibus fecundior: floribꝰ ⁊ foliis ornatior. Sic vere vir iustus quanto per humilitatem est magis infimus: tanto fructu bonoruz operum est opulentissimus ⁊ floribus virtutum ornatissimus. Unde de viro iusto potest dominus dicere illud Cantico. ij. Flores apparuerūt in terra nostra. Debet ergo vir iustus subijcere se cunctis humiliter. Terram inquit. Jterum dico q qui spiritualiter vult esse terra: debet se extendere cunctis mentalirer. Latissimam inquit. Quia sicut terra marimam habet latitudinem. intantum q a termino vsq; ad terminū attingit intātū etiā q infra ambituz suū ptinet totum mundū. Sic iustus debet esse per charitatis ambitum valde latus. De termino eīm amicoruz vsq; ad terminū inimicoruz se debet extendere. ⁊ oīnes tam bonos q̄ malos. tam amicos q̄ inimicos sub charitatis brachijs continere. Latissimam inquit. Eccl. j. Altitudinē celi ⁊ latitudi-

rem terre. pfundū abyssi quis dimensus est? q.d. latitudo charitatis nostre debet attingere vsq; ad celum. i. ad supiores. ad abyssum. i. ad inferiores. ad terrā. i. ad ptes exteriores. De ista ꝯ latitudine dicit Gen. xxviij. Negocient i terra q̄ spaciosa ⁊ lata est ⁊ cultoribus indiget. Et bene dicit cultoꝝ indiget: q; ꝓcerto pauci sunt hodie q̄ hanc latitudinē charitatis colant. q̄nimo hodie potest verificari illud Josue. xxij. Terra latissima derelicta est. Et hñ dicit iustus terra lata: q; deū qđ celi capere nō poterāt ptinet spūaliter. Jpm etiā ptinuit btā virgo psonaliter. Añ etiā de latitudine beate Marie q̄ ptinuit ipm deus dī admiratiue Hiere. xxij. Quasi colonus futur? es in terra: ⁊ q̄si viator ad manendū. Et breuiter terra ista vir iustus latissima dī. vel dz dici. s. q; in ipa pñt oēs vtutes ⁊ gr̄e ptineri. Cōtinet. n. ibi

Clementie plenitudo.
Sciētie limpitudo.
Justicie rectitudo.
Constantie fortitudo.
Mūdicie sanctitudo.
Mestitie magnitudo.

Oz em̄ ista terra. s. iustus ptinet ad clementie plenitudinē. Patet in ps̄. vbi dī. q; miscōdia dñi plena est terra. Et alibi. Terra dedit fructū suum. Quia vir iustus solet dare alijs quicqđ habet. Jtē q; ptineat scie limpitudinē. Patz Esa. xj. vbi dī. q; repleta est terra scia dñi. Jtē q; ptineat iustitie rectitudinē Patet Esaie. xlv. Rorate celi desup ⁊c. Jtē q; ptineat pstātie fortitudinē. Patz Eccs. j. Terra aūt in eternū stat. Item q; cōtineat mūdicie sanctitudinē. Patz Esaie. lxv. vbi dominꝰ dicit. Ecce ego creo celos nouos ⁊ terrā nouā. Item q; ptineat tristicie mestitudinē patz: q; s. sicut terra semp stillat aquas: sic vir iustus lachrymas Hiere. iiij. Lugebit terra ⁊ merebunt cedi. Justus igit dicit terra lata q̄ tot bonis ꝓtentis pmanet occupata. Latissima inquit: vt de eo dicat illud Job. xj. Longior terra mensura ei⁹: ⁊ latior mari. Patet igit q; iustus est terra: quia se dat extendere cūctis mentaliter. Latissimā inqt. Deniq; dico q; vir iustus dz subsistere malis stabilit̄. Quietā inqt. Quia sicut terra est oim fundamentū grauiū: ⁊ q̄uis omnia alia sint mobilia. ipsa tñ ita firmiter stabilitat̄. q; nullo impetu pōt cōcuti vel moueri. q̄nimo semp est stabilis ⁊ q̄eta. Sic ꝓcerto iustus in tanta firmitate pstantie solidat̄ q; nunq; a vitate fidei. nec a fidelitate amicicie. nec a stabilitate boni ꝓpositi cōcutit̄ nec mouet̄ ps̄. Fundauit terrā sup stabilitatē suā ⁊c. Est em̄ iustus quoddā stabilissimū fundamentū qđ pōt omnia grauia ⁊ difficilia sustinē. ⁊ sub oim tribulationū pōdere pmanere. Quietā inqt Esa. iij. Conq̄euit ⁊ l̄suit ois terra. Et in ps̄. Terra tremuit ⁊ q̄euit. Et aduerte q; dicat Aresto. q; causa quietis terre est. q; oēs ptes eius naturaliter tendūt ad centrū. ⁊ ideo dicit q; circa centrū ita suis equis pōderibus: ⁊ ptes eius q̄ sunt ponderose circa centrū taliter compmunt̄. q; quiete ⁊ stabilitate ꝑpetua solidat̄. Sic ꝓculdubio: quia oēs ptes. i. affectiones pondera ⁊ inclinatiōes viri iusti tēdunt ad centrū. i. ad deū ⁊ ad eū inclinant̄: ⁊ circa eum p̄ desideriū ꝓprimunt̄. Hinc est q; ipse in pace ⁊ cōstantia animi solidat̄. Quietā inqt Judicū. iij. Quesit terre. xl. annis. Qđ tñ est ꝓtra multos q̄ more terre patiūtur multotiens terremotū. Quia sicut terra q̄uis sit naturalit̄ stabilis. aliqñ tñ ꝓpter inclusionē ignis vel ventoꝝ. fit accidentalit̄ mobilis sicut pz in terremotu. Sic vere q̄uis homo iustus in deo debeat stabiliri. aliqñ tñ p ventum superbie vel p ignē auaricie ptingit ipm a firmitate boni ꝓpositi cōcuti vel moueri. ij. Reg. xxij. Mota est ⁊ otremuit ⁊ra. Mō sic ꝓcero iustus: q; dz malis subsistere stabil'r. Jnsup dico q; si vult spūalit̄ dici ⁊ra ipe dz bona vtilit̄ ꝓducē. Fertilem inqt. Quia sicut terra est elementū valde fecundū. in tantū q; cunctis viuentib⁹ ꝓfert cibum. sic iustus ita fecundus ⁊ fertilis debet esse. q; fruct⁹ bonoꝝ operū. exēploꝝ et documentoꝝ dz ferre. quos alijs possit ꝓducere ⁊ offerre. Fertilis inqt. Unde breuit̄ iustus videt̄ esse illa terra de q̄ dicit. iij. Regū. xviij. Transferā inqt vos in terram fructiferam ⁊ fertilem vini. terrā panis ⁊ vineaꝝ. terrā oliuarū. ⁊ olei ⁊ mellis. Justus em̄ dicit Terra panis: q; alios nutrit p doctrinam erudiēdo. Terra vini. q; alios letificat cōsolando. Terra olei ⁊ oliuaꝝ: q; alios mitigat ⁊ lenit misericordiā faciendo. Et ideo breuiter terra fertilis potest dici vnde Judicū. xviij. dī. Vidimus terrā valde opulentā. Et Nume. xiij. Terrā quā circuiuim⁹ valde bona est. Qđ tamen est contra multos qui sunt terra sterilis. Vide supra de sterilitate. Sed non sic iustus: q; ꝓcerto iste est terra fertilis. Et ideo bene deductum est q; vir iustus dī terra: quia

Producat fructus vtiliter.
Sustinet cūcta stabiliter.
Continet cuncta patienter.
Subsidet cunctis humiliter.
Adiuuat cūctos benigniter.

Et talis terra ꝓculdubio fuit beata virgo: q; ipa est ad adiuuādū, ꝓmptissima ad subsidendū humillima. ad cōtinendū latissima. ad subsistendū fortissima. ad ꝓducendum opulētissima. Ista est em̄ terra que germinauit saluatorē: que pacem hominī generauit: ⁊ que sine culcura virilis seminis deum hominibus apportauit. vñ Ps̄. Benedixisti domine terrā tuā: auertisti captiuitatem Jacob. Quia veritas de terra orta est. et iusticia de celo ꝓspexit. Quia terra de q̄ dī Ezec. xxxvj. Illa terra inculta facta est quasi ortus voluptatis. Patz igit primo ⁊ principalit̄ q; terra sumit̄ ꝓ iustoꝝ pfectiōe. Secundo principaliter dico q; terra qñq; sumit̄ ꝓ bonoꝝ collectione. Et sic terra nihil aliud est q̄ ecclesia vel religio. vl quodlibet collegium hoīm pfectoꝝ. Sicut em̄ videmus q; oēs herbe in terra sunt radicate ⁊ plantate. ita q; ibidem viuunt ⁊ vegetant̄. si vo irradicate fuerint desiccant̄. Sic ꝓcerto oēs plante. i. oēs fideles in terra ecclesie sunt p fidem plantate. p charitatem radicate: ⁊ p gr̄am nutrite: et vegetate. alꝫ nisi in ista terra p fidem ⁊ charitatem radicētur. vita gr̄e ꝓuant̄. ⁊ p peccatū virtutibus desiccant̄. Extra em̄ istaz terrā nō est vita. Añ dns pōt dicere de ista terra illud. iij. Reg. xviij. Veniā ⁊ trāsferā vos in terram fructiferā ⁊ fertilem. ⁊ viuetis ⁊ nō moriemini. Et breuiter ecclesia vl religio ꝓt ꝓpan terre ꝓmissiōis: q; illa erat Terra

Speciosa.
Spaciosa.
Preciosa.
Mōtuosa.
Pascuosa.
Fructuosa.
Bellicosa.
Dulcoroſa.
Humoroſa.
Virtuosa.

Sic ꝓcerto terra religionis. vel ecclia debet esse speciose cōuersationis. Spacioſe delectationis. Precioſe reputationis: Montuoſe ꝓtemplationis. Pascuoſe recreationis. Fructuoſe opationis. Bellicoſe ꝓpugnationis. Dulcoroſe degustationis. Humoroſe lachrymationis. Virtuoſe consolationis. Dicamus ergo. q; ista terra est speciosa: quia sicut terra efficitur speciosa ꝓpter flores q̄bus induit̄. ꝓpter flumina q̄bus imbuit̄. ꝓpter castra q̄bus consternit̄. Sic procerto religio speciosa ⁊ gratiosa debet dici ꝓpter flores virtutum quibus est induta Cant. ij. Flores apparuerunt in terra nostra. ꝓpter flumina scientiarū quibus est imbuta ps̄. Qui fundauit terram supra aquas. ꝓpter castra diuinarum ꝓtectionū quibus est conseruata Ezech. xxxiij. Habitabunt in terra sua absq; vllo timore. Item dico q; ista est terra spaciosa. quia scz homo potest ibi viuere sine offendiculo delectabilium terrenoꝝ. Unde etiam ista terra est sicut ortus delectabilis: in quo possunt homines spaciari. ⁊ a mundi laboribus quietari. Unde Gen. xxviij. Negocient in terra que spaciosa est ⁊ lata: ⁊ cultoribus indiget. Item dico q; ista est preciosa. Jstā em̄ reputat dom⁹ valde caram. vnde est hereditas ipsius specialis. vnde Sap. xij. dicit de terra ꝓmissionis. q; deo omniū cariorꝫ est terra de qua dominus dicit illud Esaie. lxvj. Sedes mihi celum est. ⁊ terra scabellum pedum meoꝝ. Item ista est terra mōtuosa: quia. s. in ipsa debet esse montuositas ⁊ celsitudo cōtemplationis. Illi enim qui sunt ibi debent sursum ad ecclesia deuari. Unde Deutro. xxxij. dicitur de populo israel q; dominus posuit eum super excelsam terram vt comedat fructus agroꝝ. ⁊c. Vide eam supra de excelso. Item ista terra est pascuosa. Ibi em̄ inueniunt̄ pascue doctrine verboꝝ ⁊ exemploꝝ. vbi simplices possunt nutriri. ⁊ in fide ⁊ in moribus erudiri. Unde. j. Paral. iij. Inuenerūt pascua vberrima ⁊ terram latissimā quietam ⁊ fertilem. Item dico q; ista terra est fructuosa. In terra em̄ crescunt oēs fructus. sic in ecclesia ⁊ religione crescunt oīa opa bona ps̄. Dominus dabit benignitatē: ⁊ terra nostra dabit fructū suum. Item ista terra est bellicosa. In terra enim promissionis semper fuerunt viri iusti ⁊ strennui. sic in ista terra debēt homines strenue viuere. ⁊ cōtra hostes anie strenue militare. Añ Nume. xiij. Venim⁹ ad terram ad quaz misisti nos que re uera lactet melle manat: sicut et fructib⁹ cognosci pōt. sed fortissimos cultores habet. Item ista est terra dulcoroſa:

Jn terra em̄ ꝓmissionis humana natura abundantia lactis ⁊ mellis fruebat: ⁊ ideo terra fluens lac ⁊ mel dicebatur signans terram religionis ⁊ ecclesie. vbi lac ⁊ mel deuotionis debet abundare: que possit deuotā animā consolare. Unde Ezech. xx. Eduxi te de terra egypti in terrā quā ꝓmiseram que fluit lacte ⁊ melle. Jtem ista terra ē humorosa vel influosa: quia. ſ. in ista terra abūdant fluuij lacis ⁊ marū. fluuij scientiaꝝ ⁊ ymaꝝ. Ūñ Deutro. viij. Dñs introducet te in terram bonam. terram riuorum atq; fontium. terram olei ⁊ mellis. Jtē ista terra est virtuosa: qui .ſ. sic in terra ꝓmissionis abundabāt oliue: ⁊ arbores alie aromatice. de q̄bus gummi suauis odoris et saporis manabant. Sic in terra religionis debent abundare homines virtuosi q̄ oleum pietatis debent alijs vicinis diffundere: ⁊ liquorem compassionis debent distillare ps̄. Terra mota est. etenim celi distillauerūt. Unde. iij. Reg. xviij. Transferā vos in terram vini ⁊ oliuarū ⁊c. Jste sunt igit̄ decem ꝓditiones terre ꝓpter quas multū debet amari ⁊ a viris pfectioribus frequentari. Jbi em̄ tutius viuit: ⁊ ibi securius habitat ps̄. Juth aūt hereditabūt terrā ⁊c. Si vis inuebe cōtra terraꝫ religionis vel ecclesie: ⁊ ptra ꝓditiones illius dic illa q̄ inferius dicent̄ de terra inquātum significat mundū et mundi ꝓsperitatem. Quia bodie ꝓculdubio nō est religio vel ecclesia talis terra. Quia ꝓcerto bodie verificat illud ps̄. q̄ deus ꝓuertit terram. ſ. fructiferam salsuginē a ma. bi. in ea. Salsugo em̄ est terra penit⁹ sterilis. Quādo em̄ aqua maris refluit aliquo casu in terrā fertilem: tanta est eius salsugo. q̄ ex solo refluxu illa terra fit sterilis p̄ sex annos: ⁊ talis terra ꝓprie dicit salsugo. a maris salsedine sic vocata. Sic vere exquo aqua maris. i. affluctia tpalis cepit influere in terrā fructiferā religionis. ipsa ꝓcerto facta est sterilis ⁊ inanis. iij. Reg. ij. Atque pessime sunt ⁊ terra sterilis. Dic si vis figuram: quia breuiter exquo in religione ⁊ ecclesia vicia abundauerūt: virtutes ⁊ merita defecerūt Zach. vij. Posuerūt terrā desiderabilem in desertuꝫ. ⁊ hoc a malicia habitantiū in ea. Quia sicut dicit Esaie. xxiij. Jnterfecta est terra ab habitatoribus suis. deserta est oīnis letitia: ⁊ translatum est gaudium terre. relicta est in vrbe solitudo. Sic igit̄ patet q̄ terra sumit̄ ꝓ iustoꝝ collectione. ℟ est dictu ꝓ religionis vel ecclesie habitatione. Tercio dico principaliter q̄ terra sumit̄ ꝓ sanctoꝝ possessione. hoc est dictu ꝓ sanctoꝝ regione ⁊ cōgregatione. ſ. ꝓ terra padisi. Sicut em̄ videm⁹ q̄ terra est in se stabilissima: ita q̄ cūctis alijs rebus in motu exīstibus ista sola ē immobilis ad terrā etiā oīnia grauia descendunt. ibiq; ⁊ nunq̄ alibi recescunt. Sic vere status ⁊ gloria paradisi est sine quacunq; mutatione stabilis ⁊ eternus: ⁊ isto solo excepto omnis alius status est mutabilis atq; vanus Eccs. j. Terra autē in eternum stat: ⁊ ideo oīnia grauia. i. mortaliū corda ad istā debent naturaliter tendere: q̄ hic solum ⁊ nunq̄ alibi possunt pfectam requiem inuenire. d. illud Psal. Portio mea domine sit in terra viuentiū. Naute em̄ q̄diu sunt in mari. semp sunt in periculo ⁊ motu: ⁊ ideo valde desiderāt esse in terra firma. stabili et in portu. ⁊ ideo non cessant ptinue currere. quousq; ad terraꝫ ⁊ portum quem expectant: vel petunt applicari poterint. Nos igit̄ qui in fluxu ⁊ in mari mortalis vite viuimus. nunq̄ a cursu bonoꝝ operū desistamus. quousq; ad terrā paradisi ⁊ portum salutis psonaliter attingam⁹. Jurta documentū Sen̄. epla. xix. Jn freto vitimus. moriamur in portu. Quod tñ est ptra multos similes piratis. qui nunq̄ vellent attingere terram: ℟ semp esse in mari ⁊ viuere. vt transeuntes possint depredari ⁊ occidere. Sic mūdi raptores ⁊ petōres attingere terrā ⁊ portum padisi non curant: ℟ esse ⁊ viuere in fluctibus vite pñtis affectant. vt alios noceāt ⁊ inuadāt. De q̄bus dī in ps̄. Pro nihilo habuerūt terrā desiderabilem ⁊c. Non sic charissimi: ℟ ꝓcerto boni ⁊ iusti ad terrā padisi trāseūt mentaliter. ⁊ inibi viuere ⁊ esse appetunt eternaliter Deutro. iij. Vos trāsibitis ⁊ possidebitis terrā egregiam. Ubi aduerte q̄ ad istam terrā habendam tria sunt necessaria. scilic et

Dimittere qđ inficit.	Dimittamus ergo mundū in
Appetere qđ ꝓficit. ⁊ possidebitis.	
Attendere qđ allicit. terra egregia.	

Jlle em̄ qui transit vnū locum ad suū ptrariū tendit: sic ⁊ nos debemus mundū dimittere: ⁊ ad terrā padisi accedere ⁊ transire Esaie. xxiij. Transi terrā tuam quasi fluuium filia maris. Et bene dicit filia maris q̄: ꝓcerto q̄diu est in mundo. semp est in amaritudine ⁊ dolore: ⁊ ideo sicut vitulus marinus postq̄ diu in mari voluit natare. solet ad terram trāsire vbi solet catulos parere ⁊ cubare. Sic vere aia illius iniquitate lacessita. debet ꝓ affectū illud mare dimittere: ⁊ ad terrā padisi ꝓ velidenū se trāsferre: ⁊ ibi mentaliter quiescere ⁊ tacere: ⁊ catulos bonoꝝ operū educere ⁊ nutrire. Transibitis inq̄t ps̄. Et transibo in locum tabernaculi admirabilis vsq; ad domū dei. vnde Josue. xxij. Transite ad terrā in qua tabernaculū dñi est. Ut dicamus illud Jume. xx. Obsecro vt liceat mihi trāsire ꝓ terrā tuā. Jgit̄ dimittamus mundū inficientē. Jtem appetam⁹ fructū ꝓficientē. Possidebitis. Possessio em̄ totū fructū ⁊ vtilitatē importat. Proprietas em̄ sine possessione nihil valet. ⁊ iō q̄uis ꝓ mortem xp̄i facti simus heredes ⁊ ꝓprietarij terre paradisi: in hoc tamē nullū fructū habebim⁹: nisi possessionem ipsius ꝓ bona opa acquiramus. Possidebitis inquit. Unde de quolibet iusto potest dici illud Job. j. Openbus manuū ei⁹ benedixisti: ⁊ possessio eius creuit in ēra. Quia sicut dicit Matb. v. Beati mites: q̄m ipsi possidebūt terram. Vide. ſ. de possidere. Jgit̄ appetamus fructū ꝓficientem. Jtem attendamus locum allicientem. terram egregiā inquit. Quia. ſ. paradisus pōt dici nobilis. egregia ⁊ amena. Et ideo bonū est nobiles cōditiones eius attendere. vt allecti possimus libentius illic ire. Obiectū em̄ delectabile attrahit potentiā: ⁊ iō Moyses allectus delectabilitate terre ꝓmissionis ipsam intrare cupiebat Deutro. iij. Transibo igit̄ ⁊ videbo terram banc optimā transiordanē mōtemq; istum egregium ⁊ lybanum. Et bene dicit transiordanem: quia sc̄z ista terra est vltra flumen mortalitatis humane. Bene dicit montē: q̄ ibi est mons sublimitatis eterne. Bene dicit lybanū: qui candoꝝ interꝑtat: q̄ ibi ē cādoꝝ ⁊ pulcritudo caritatis supne. Jsta est igitur terra egregia

Ubi nullus ꝓturbatione concutit.	Dico q̄ ista terra beati tribulationibus nō ꝓcutiunt Matb. ij. Jade in terram israel. mortui. n. sunt q̄ querebāt aiam pueri.
Ubi nullus malus intrat nec recipit.	
Ubi q̄libet iustus ducit ⁊ introducit.	
Ubi deus psonaliter videtur.	
Jbi gl̄ia in suo fonte gustat ⁊ ꝑcipit.	
Jbi timoꝝ mortis fugat ⁊ excludit.	

Jtē dico q̄ ibidē nulli mali recipiunt. vñ Proverb. x. Justus in eternū nō mouebit. impij vo habitabūt sup terrā. Jtē dico q̄ ibi oīs boni introducunt ps̄. Spūs tuus bon⁹ deducet me in terrā rectā. Jtē dico q̄ ibi tres psone visibiler ꝓspiciunt ps̄. Credo videre bona dñi in terra viuentiū. Jtē dico q̄ ibi gloria voluptas sensibiliter ꝓpitur ps̄. Sup oēm terrā gloria tua. Jtē ibi moꝝ ⁊ timoꝝ abiciunt Ezech. xxxiij. Habitabūt in terra tua absq; vllo timore. Jtē ibi oēs opulētie habent ⁊ inueniunt. vñ Judicū. xviij. Dabit vobis dñs terrā in q̄ nullius boni erit penuria. Jsta est igit̄ terra egregia. vñ Ezech. xx. dicit dñs. Eduxi eos de terra egypti in terrā quā ꝓmiseram eis fluentem lacte ⁊ melle: q̄ est egregia inter oīs terras. Sic igit̄ ptz q̄ terra sumit̄ ꝓ sctoꝝ possessione: ⁊ ℟ est tercū principale.

Quarto dico q̄ terra sumit̄ ꝓ mortaliū defectiōe. Mortalis em̄ hō terra dī. eo q̄ de ēra factus in terrā finaliter cōmutat. Quia. ſ. sicut dī Eccs. iij. Cūcta subiacēt vanitati ⁊ oīa pgunt ad vnū locū. de terra facta sunt ⁊ in terrā pariē reuertent. Nā Ecci. xvij. dī. Deus de terra creauit hoiem. nō de auro: vl̄ lapide ꝓcioso: ne forte superbiret: ℟ potiꝰ materiā humilitatis in seipso inueniret. Caro em̄ est illa terra de q̄ dī Gen̄. iij. Cum operatus fueris terrā nō dabit fructus suos: ℟ spinas ⁊ tribulos germinabit tibi. Nam sicut terra non profert nisi scindatur. aperiatur. seminetur. fimetur. ⁊ rastris ⁊ aratris excolatur. Sic homo terreus ⁊ fragilis nō fructificat per bonam operationem: nisi ꝓius

Scindatur per contritionem.	Homo. n. debet ꝓ contritionē scindi ⁊ cōcuti ps̄. Cōmota est ⁊ cōtremuit terra: fana cōtritiones eius: quia cōmota est.
Aperiatur per confessionem.	
Seminetur per instructionem.	
Fimet ꝓ ꝓprie vilitatis meditationem.	
Aret ⁊ excolat ꝓ maceratiuā satisfactionē.	

Per confessionem debet aperiri Ps. Aperiat terra & germinet. Per instructionem debet seminari Gen. xxvj. Seminauit ysaac in terra illa. Per grie vilitatis psiderationem debet simari. Quia sicut multar regionu agri steriles sunt nisi fimo impinguent. sicut dicit .iij. Reg. ij. Terra sterilis est: sic multi sunt homines omnino steriles a bonis opib⁹. nisi p humane vilitatis memoriam. squalidi. tumidi & impinguati spu aliter ad fertilitatem aptent. vt terre sic aptate possit dici illud Esaie. iij. Erit fructus terre sublimis. Per satisfactionem & carnis macerationem debet exarari Amos. iij Triturabit & circuiet terra: & sic p bonas opationes poterit fecundari. Quia sicut dicit Eccl. xx. Qui opatur terram suam maltabit acerum frugum. Sumit ergo terra p mortalium defectione. Quinto dico q terra sumit p iniquorum conditione. Et sic dico q p terram intelligit petr: qa sicut terra est elementu durum & solidu: siccu & frigidu: turpe & bispidu. graue & ponderosum. fuscum & tenebrosum. fedum & maculosu. Sic p certo peccator dicit terra: quia

Durus & solidus p mentis obstinationem. Igitur di
Siccus & frigidus p mentis indeuotione. co p pec
Turpis & bispidus p malam conuersationem. catos e ter
Grauis & ponderosus p malam inclinationem. ra: quia p
Fuscus & tenebrosus p mentis obscurationem. obstinati
Fedus & maculosus p carnis inquinationem. onem e solidus. Terra em est ita firma q non pot de loco suo mutari: ita pfunda q non potest faciliter dissipari. Sic vere peccator ita est p mentis obstinationem & indurationem firmus solidus & pfundus q p pdicationem non penetrat: nec per conuersionem de gria malicia transmutat: & ideo ipse est grie illa tra. De qua dicit Deutro. xxviij. Sit terra quasi calcas ferrea. Dyabolus em ita sepe transit & calcat super peccatore q ipsum necessario durum facit sicut via efficit alia terra durior p eo q a pluribus conculcat. Item dico q peccator est terra: quia p indeuotionem est frigidus. Terra enim naturaliter est frigida & sicca que sunt due qualitates mortificatiue: & ad centru descensiue & compressiue: & ideo terra immobilis inuenit: quia p suas mortiferas qualitates versus centru compimit & calcat. Sic vere peccator p indeuotionem est frigidus: & p incompassionez aridus Gen. j. ca. Vocauit deus aridam terram. Iste em sunt due pessime qualitates que ipm ad centru id est ad mundu et ad mundana gloria compmunt & motu bonor operu sibi tollunt Eccs. j. Terra autem ineternu stat Prouerbio. xx. pter frigus piger arare noluit. Item dico q peccator e terra: quia p malam conuersationem est bispidus terra turpis et pallidi est coloris. sic & peccator infamis est conuersationis Hieremie. iij. Vidi terram & vacua erat & nibil. & celos et non erat lux in eis. Item dico q peccator est terra quia p malam inclinationem est ponderosus. Terra em est ponderosa & grauis. semp descendes ad yma. significas peccatorem. qui grauis & ponderosus est ad bene faciendu & semp est inferius inclinatus ad temporalia diligenda Prouerb. xxv. Celum sursum: & terra deorsum. Sicut em terra nature est auide in tantu q omnes aquas solet bibere & pluuias haurire. sic peccator omnes mundi diuitias & delicias appetit acquirere & habere. Figuratus Apocal. xij. vbi dicit. Os aperuit terra os suum & absorbuit fluuium. Ideo Salomon Prouerb. xxx. inter insatiabilia numerat terram que non satiat aqua. Iste est igit terra p malam inclinationem ponderosus. Item dico q peccator est terra: quia p mentis obscurationem est tenebrosus. Terra elementu est obscurus & tenebrosum nibil habens pspicui vel splendoris. Sic vere peccator non habet aliquid de lumine discretionis spualis. nimmo totus est obscurus & plenus turbine ignorantie & erroris Amos. viij. Tenebrescere faciam terram in die luminis. Item est peccator terra: quia p carnis inquinationem est maculosus seu lutosus. Quia sicut terra faciliter in lutum & in immundiciam couertit quado cum aqua plus debito commiscet. Sic peccator aquis deliciarum admixtus fit faciliter lubricosus: & p luxuriam maculosus: ita q ei potest dici illud Ezech. xvij. capitu. Tu es terra immunda et non compluta. Sic igit patet q terra quadoq sumit pro iniquor conditione. Sexto dico q terra sumit p afflictorum tribulatione. Terra em que est elementum asperum. deforme & infimum statum pauptatis. penitentie aduersitatis. subiectionis humilitatis. designat. De quo Gen. xij. Crescere me fecit dns in terra pauptatis mee. Ista e em terra

In qua humilis versant. Dico q in tali terra humi-
In qua penitentes purgant. les solent couersari: quia si
In qua purgati releuant. cut aper non potest ledere
Ad qua superbi deducunt. ad terraz pstratum: sic nec dyabolus hominem inferius humiliatum Dan. x. Deieci vultum meum in terram & tacui. vnde Ps. In terra derelicta & inuia & inaquosa &c. Item tali terra penitentes solent expiari. Quia sicut lapides preciosi in terra & arena purgatur & polliunt. sic penitentes in terra penitentie & tribulationis purgant & emundant. Unde anime penitenti dicitur Hieremie. ij. Secuta es me in deserto in terra que non seminat. Item a tali terra humiles solent eleuari: qz sicut dicit in Ps. Deus suscitat de terra inopem: & de stercore eriget pauperem. Item ad talem terram superbi solent detrahi & pdemnari. Unde ciuitati supbe dicit Luce. xix. Circudabunt te inimici tui vallo: & ad terra psternent te. Sic ergo dico q terra sumit pro miseror afflictione. Septimo dico q sumit pro mortuorum corruptione vel resolutione. Mors enim & etiam mortuus terra dicit. eo q in morte homo in terram conuertit: vel quia terra tegit & abscondit: vel quia p insensibilitatem terre similis efficit ps. Spiritus eius reuertet in terram suam. scz homo. Et Ezech. xxxj. Omnes dati sunt ad mortem ad terram vltimam. Mors enim terra vltima est. quia ad ipsam vltimo necessario puenit. Et ideo sicut videmus q & vultus & sensus animalium respiciut ad terraz. sic & mens & cogitatio hominum debet respicere versus mortem Esaie. lj. Uidete sb terra deorsuz. Leo enim terram respiciens fit audacior contra venatorem. Aspis etiam cum cauda & cum obiectione terre auriculas suas claudens. fit tutior contra incantatorem. Quia procerto ille qui terram mortis sue bene considerauerit & viderit: & qui terra sue vilis conditionis: & caudam sue finalis resolutionis in aure posuerit. pculdubio a tentationum incantationib⁹ tutus erit: & venatorem dyabolum non timebit. Unde Mume. xiij. Considerate terra qualis sit. Et Dan. x. Vultus meus berebat terre. Sic ergo patet q terra sumit p mortuor corruptione vel resolutione. Octauo pncipaliter dico q terra quadoq sumitur pro damnatorum conclusione. scz pro ipso habitaculo infernali. Sicut enim terra est domus & habitaculum omniuiu reptiliu & serpentum. Sic infernus est locus & habitaculum omniu damnatoru: tam hominu q angelor. Ista est terra in qua iniqui reponunt & ibidem ppetuo morant. sicut de antiocho dicit. j. Macbab. vj. q mortuus est in tristicia magna in terra aliena. Ista est enim terra.

Merorus. Est enim in ista meror inconsolabilis
Feruoris. Unde Hieremie. iiij. Lugebit terra &
Doloris. merebunt celi. Celi inquit. i. alti viri.
Laboris. Item ibidem est feruor seu ardor in-
Occisionis. extinguibilis. Unde Esaie. xxxiij. Conuertent & torrentes eius in picem: & humus eius in sulpbur: & erit terra eius in pice ardente. die ac nocte no extinguet. Item ibi erit dolor intolerabilis Esa. xiij. Torsiones & dolores tenebut. Et sequit. Ecce dies dni ira plen⁹ ad ponendu terra in solitudine. Item ibi est labor intpabilis. vñ Ps. Laborabit in eternum & viuet adhuc in finem Hiere. v. Sicut seruistis dns alienis in terra vra: sic seruietis dns alienis in terra no vestra. hoc est dictu. Sicut seruistis in mundo criminib⁹ & peccatis: sic & in inferno fuietis demonibus. Item ibi est occisio id est crudelitas immitigabilis. vnde Esaie. xxxiij. Inebriabit terra eius sanguine. & humus eius adipe pinguium. Et Ps. Introibunt in inferiora terre. tra. in ma. glapar. vul. erunt. Item ibi est obliuio immemorabilis: quia scilicet memoria taliu cito perit. vnde Ps. Memoria eorum veterascet in inferno a gloria eoru. Et ideo in Psal. dicitur. Nunquid cognoscent in tenebris mira. tua. interob. Item erit ibi detentio ineuitabilis quia qui semel illuc inuerit exinde amplius non exibit. Unde Hieremie. xvij. Habitabit in deserto in siccitate. in terra salsuginis et inhabitabili. Sic igitur patet q terra sumitur p damnatorum

habitatione seu conclusione. Nono dico q terra sumitur p terrenorum successione. seu mundanorum possessione. t regione. Et sic dico q per terram intelligitur status t conditio terrene prosperitatis: t ista est proculdubio fugienda. Quia sicut videmus q auis vt communiter non capitur quamdiu volat in aere: sed quādo descendit vel appropiat circa terram. Sic vere nec homo est in periculo relinquendi q̄diu ad celestia. vel spiritualia volitat: sed quando accedit vel descendit per accessionem t affectum inferius ad terrena. Utile est igitur terram. i. terrena mentaliter dimittere: t ab ipsis fugere t abire. Juxta illud Genes. xij. Egredere de terra tua. t de cognatione tua: t de domo patris tui: t veni in terram quā monstrauero tibi. Unde eā supra de egredi. vt sic nobis dicat illud Ezech. x. Eleuauerunt cherubin alas suas: t exaltata sunt a terra. Ubi aduerte q tria sunt necessaria ad hoc q terrena ꝓsperitas fugiat. s. Feruidus affectus superior. Eleuauerūt alas suas. Limpidus aspectus interiorum. Cherubin. qđ interp̄tatur plenitudo. Solidus despectus exteriorum. Exaltata sunt a terra. Dico igitur q ad hoc q terrena ꝓsperitas euitet. necessarius est feruidus superior affectus. Eleuauerunt inquit alas. Ale em̄ nostre quibus ad celestia vehimur. sunt affectus: quos ꝓcerto sursum ad bona paradisi debemus erigere. vt sic possimus a terrenor̄ periculis nos liberare Job. xxxix. cap. Cum tempus fuerit in altuz alas erige. Et ideo bene monet apostō. Col. iij. Que sursuz sunt querite vbi x̄ps est in dextera dei sedens. que sursum sunt sapite non que super terram. Res em̄ leues sicut est ignis t aer semp nitunt sursum ascendere. Graues nituntur deorsum descendere. Quia ꝓcerto illi qui sunt leues t puri sursum mētaliter se erigunt ad eterna. illi vo qui sunt graues t per peccata immundi inferius se redigunt ad humana. Quia ꝓculdubio hodie non est alia causa quare ista terrena ita ardenter querunt t diligunt: nisi quia superiora et celestia non desiderant nec amant: quia ꝓcerto si ista bene amarent. illa necessario spernerent. Sic igit patet q in nobis debet esse superior affectus feruidus. Rursum dico q in nobis debet esse interior aspectus limpidus: qđ notatur cum dicit cherubin. qđ interpretat plenitudo scientie: quia ꝓcerto q terrena diligant t appetant. illud non ē nisi ꝓpter defectum vere scientie: quia ꝓculdubio sicut dicit Osee. iiij. Non est veritas. non est misericordia. non est scientia dei in terra. Et bene dicit non est scientia dei: quia. s. satis ē ibi de scientia mundi. de qua dicitur Hiere. iij. Sapientes sunt vt faciant mala. bene aūt facere nescierūt. Ista est em̄ similis lumini lune: quod solum apparet de nocte t non de die. sic scientia seculi vtilis est circa terrena q̄ sunt nocturna. nihil vo proficit circa spūalia t diurna. Quinimo sicut videmus q aues t alia que de nocte vident clarius. de die vident obscurius t deterius. Sic vere illi q̄ in terrenis sunt clarius videntes: sunt in spūalib⁹ plus ignorantes. Mō sic charissimi: sed simus cherubin: habeamus plenitudinē scientie. vt terrenor̄ vilitatē t vanitatem cognoscamus: t vt ipsa cognita fugiamus Ezech. xxviij. Tu cherub extentus t ꝓtegens. plen⁹ sapiētia t pfectus decore. c. Jgit necessarius est interior aspectus limpidus. Demū dico q necessarius est exterior aspectus solidus seu ꝓuidus. Exaltata sunt inquit a terra. Homo em̄ qui vult seruare corporis sanitatem. libenter dimittit locum vbi sentit aerem corruptum. Etiam auis p̄dalis par solet in terra manere. sed statim sursum ascēdere t volare. Terra em̄. i. terrena prosperitas ē fugiēda: t ne ibi corrūpamur aut capiamur mētaliter detestāda Zacha. ij. Fugite de terra aq̄lonis. Et nota hic q ista terra debet despici multiplici rōne. videlicz. qz

Tenaciter solet irretire.
Mētaliter facit esurire.
Faciliter solet ꝓtransire.
Discorditer facit sentire.
Mortaliter facit superbire.
Crudeliter facit insanire.
Carnaliter facit lasciuire.
Finaliter solet deperire.

Dico ergo q ista terra. i. terrena ꝓsperitas t facultas irretire solet tenaciter. Est em̄ sicut terra argillosa pro eo q ibi homo ita p̄ malas cōplacentias ligat. vt difficiliter expediat. Terra em̄ q̄nto ē maioris fecūditatis: tanto est trā seuntibus maioris tenacitatis t lubricitatis: sicut p̄z de terra pingui tpe pluuiali. Sic t ꝓsperitas quāto est ampliot, tanto ad detinendū habilior. Un̄ Esaie. xxiiij. Formido. fouea t laqueus sup te q̄ habitator es terre. Homo em̄ q̄ est in terra mundane ꝓsperitatis. de leui formidat t suspicat in foueam peccati faciliter intrat t inclinatur. a laqueo vo malarū complacentiaz difficiliter extrabit t liberat. Jsta igitur irretire solet tenaciter. Item dico q ista terra esurire facit mentaliter. Causat em̄ famē t sitim auaricie. nec satiat. imo vacuat cor humanū. Unde de ista terra dī Hieremie. ij. vbi dicit. Transduri vos p̄ terram sitis t imaginem mortis. Un̄ auari t mūdani simules sunt onagro. De quo dicit Job. xxxix. Quis dimisit onagrū liberū: t vincula eius quis soluit. cui dedi in solitudine domū. t tabernaculum eius in terra salsuginis. Terra em̄ salsuginis dicit illa illa terra. que ꝓpter salsuginē maris t ꝓpter siccitatem ꝓpriam est sterilis t deserta. In aliq̄bus em̄ partib⁹ britānie minoris. terra fer t limus maris in campis portatur: t q̄uis ille feces salse de se steriles sint. terram tn̄ in qua ponunt ꝓ accidens faciūt fertilem. virtute em̄ sua calida humorem ab interioꝛib⁹ ad terre superficiem attrahit: t sic fertilem eam reddūt. s post. xx. annos sterilis efficit: t ratōne opulentie p̄cedētis maior sterilitas generat. Sic vere charissimi salsugo mūdane ꝓsperitatis in p̄ncipio. s. in vita p̄senti facit hominē diuitys abundare. Sed ꝓcerto in futuro ip̄m faciet esurire: qz. s. quāto ip̄m in p̄senti maiori opulentia ditat. tanto in futuro maiori sterilitate t indigentia ip̄m damnat. Juxta illud Osee. iiij. Sc̄m gloriā ei⁹ multiplicata est ignominia ei⁹. Jsta est igit terra salsuginis q̄ esurire facit mētaliter. Item dico q ista terra ꝓtransire solet faciliter. Terra em̄. i. ꝓsperitas cito transit Matthei. xxiiij. Celum t terra transibūt. Celum em̄ significat altas seculi dignitates. terra vo designat magnas seculi facultates: que. s. non sunt stabiles: s potius variabiles t mutabiles Esaie. xiij. Mouebit terra de loco. Item dico q ista terra sentire facit discorditer. Quia sicut ibi nulla est terra ita firma: q̄n terremot⁹ ibidem aliq̄n generet. q̄n fortibus vapoꝛibus interius agitat. sic vere nulla est tāmagna prosperitas quin terremotū dissentionū t tribulationū patiatur. q̄n vapoꝛibus. i. malis hominib⁹ inuicem collidētibus t seinuicē litigijs impellentib⁹ cōcutiunt̄ t mouent̄ p̄s. Cōmota est t cōtremuit terra. j. Paral. j. Momen viri phalech: quia in diebus suis diuisa est terra. In ista terra mundane ꝓsperitatis ꝓtinent̄ mali vapoꝛes. i. mali t iniqui habitatoꝛes. Quia sicut dī Hiere. xxx. Dabo terraz in manu pessimoꝝ: t ideo ibidē non solet par t concordia habitare: s t potius lis t discordia pullulare. Qđ bene figurat Apoca. viij. vbi dicit. Oz ignē misit in terrā t facta sūt tonitrua t terremot⁹: qz ignis ire. inuidie t auaricie q̄n i terra ponit terremot⁹ ꝓtradictionis t tonitrua t ligationis ibi audiūtur. Jsta ergo terra sentire facit discorditer. Jtē ista terra facit supbire realiter. Terra em̄ multos habet mōtes et tumoꝛes. Sic mūdi ꝓsperitas multas habz supbias t p̄sumptiones Mich. j. Attēdat terra t plenitudo eius. Item dico q ista terra insanire facit crudeliter. Quia ꝓcerto terra. i. abūdantia ꝓsperitatis. est aliq̄n causa crudelitatis et impietatis. qđ ptz. qz illi sunt crudeliores q̄ sunt in terra t in seculo ditioꝛes. Unde de crudelib⁹ dī Ezec. xxxij. Quipl vederūt terroꝛē suum in terra viuentiū: t ideo portauerūt ignominiā suam cum bis qui descendūt in lacum Ezec. vij Terra plena ē iudicio sanguinū. Jtē ista ēra lasciuire facit carnaliter. vn̄ Osee. j. ca. Fornicās fornicabit a dño. Et Osee. iiij. Maledictū. mendaciū. furtū. adulteriū t homicidium inundauerūt. t sanguis sanguinē tetigit: ꝓpter h̄ lugebit terra. Jtē dico q ista terra deperire facit finaliter. Quia nulla est terrena ꝓsperitas q̄n finaliter destruat: et potissime in morte t in iudicio: qz dn̄s in furoꝛe cōculcabit terrā: t in furoꝛe obstupefaciet gētes Abacuc. iij. t Sophō. j. In igne em̄ zeli mei deuorabit̄ oīs terra. Jstis igit octo rōnibus patet q terra. i. terrena ꝓsperitas est ꝓtemnenda t mentaliter fugienda. Et sic ergo dico q ista tria sunt necessaria ad terrā. i. ad terrenā ꝓsperitatē ne noceat euitādam. scz mūdanoꝝ ꝓuidus despectus. amicoꝝ limpidus aspectus supioꝝ feruidus affectus. Un̄ ꝑ victuz est de ista terra. q eleuauerūt cherubin alas suas t exaltata sunt a terra Dec igit sufficiant de terra. q̄tum ad nouē eius ꝓtes.

Terror.terribilis. territus.

Terrere. Cum terror seu terribilis nihil aliud est q̄ quedā excessiua timoris species. seu qualitas. quē ex excessu alicui⁹ subiecti t sensibilis excellētis t insoliti generat. Possim⁹ dicē q in scptura inuenit multiplex terror. scz Terror

Humani timoris. Primus est terror iniquorum.
Deuoti tremoris. Secundus est perfectorum.
Mūdani furoris. Ceraus est miserorum.
Diuini rigoris. Quartus est damnatorum.

Dico primo q est terror imbecillis pauiditatis: t iste est q̄n homo pauet vel terret sine causa. Impij em̄ sunt semp in timore t desperatione: quia sicut dicit Job. xv. Sonit⁹ terroris in aurib⁹ impij: t cū pax sit inimicicias sp suspicatur. Homo em̄ cui ꝓpria conscientia male respondet: t qui nihil habet gratie vel meriti in quo confidat: merito terret. Quia.s. sicut melancolici ꝓpter abundantiam nigre colere corpus occupantis: t imaginatiuā capitis denigrantis solent sine causa timere concuti t terrere. Sic vere illi in quibus niger humor peccati dominat: ita q imaginatio t conscientia maculat modica tribulatione t quali: vel mortis future afflictione. vel diuini iudicij executiōe supnali vsq; ad desperationē terrenē: t sine causa legitima pturbant. Sic territi fuerūt populi carnales: qui audientes fortitudinem habitatoꝝ terre ꝓmissionis de dei auxilio diffidētes iregyptum redire voluerūt Deutro.j. Muncij terruerūt cor nostrum. Unde Leuit. xxvj. Terrebit eos sonitus folij volātis. Iste est ergo terror desperantis pauiditatis. Secundo dico q est terror formidantis humilitatis: t iste est terror quo terrent boni. Quia sicut pueri faciliter terrent ab aspectu virge. Sic humiles t puri ex aspectu diuine potētie t iusticie faciliter cōturbant. v. deo t angelis illud Jo. sue. ix. Prouidimus animab⁹ nostris terrore vestro compulsi. Deus em̄ t opera sua valde debent esse terribilia coꝝ dibus deuotoꝝ. Cantus galli mirabiliter terret lupum sm Plī. Sic vere vba xp̄i debēt terrere virū iustū. vt dicat illō Job. vj. Terrores domini militant ꝑ me. Et nota si vis q deus debet esse terribilis. taz bonis q̄ malis propter multa. vicz ꝓpter Sue Clementie plenitudinem. Iusticie rectitudinem. Scientie limpitudinem. Potentie fortitudinem.

Terribilis est ꝙ deus ꝓpter plenitudinē sue clementie. Iste em̄ fecit opa valde terribilia t mirabilia in carnis assumptione: t in mūdi dementi redemptione. Tunc em̄ deus fecit magnalia in egypto. mirabilia in terra cham. terribilia in mari rubro. Terra egypti est mundi regio. vbi terribile fuit diuinitatem descendisse. Terra cham. i. matris ꝓfectio in qua terribile fuit virginitatē remānisse. Mare rubrum. i. xp̄i passio vbi terribile fuit deum mortem sustinuisse. Et breuiter sicut in ꝑ. dicit. Iste est deus terribilis t laudabilis: t faciens mirabilia. Item terribilis est iste ꝓpter rectitudinē sue iusticie. Terribile em̄ est videre iudicia dei: t quantū sunt iusta: et quantū sunt occulta. Sicut.n. in ꝑ. dicitur. Quā dominus excelsus. terribilis sup omnes deos: t rex magn⁹ sup omnē terram. Item est terribilis ꝓpter limpitudinē sue scientie. quia sicut dicit in ꝑ. Iste est terribilis in cōsilijs sup filios hominū. Item ipse est terribilis ꝓpter fortitudinē sue potentie. Unde Deutro. x. dicit. Ut deus magnus terribilis t potens qui ꝓsonam non accipit. Et bene est terribis potentia sua: quia etiā ipsi demones audito eius nomine exterrent. Sanctū em̄ t terribile nomē eius. initium sapiētie timor domini. Sicut em̄ de beata virgine legimus q ipsa ē terribilis inimicis. quia sicut leo terret quādo videt gallū album. sic dyabolus. quando videt contra se militare virginem castitate candentē. Ideo de ipa dicit Cant. vj. Terribilis vt castroꝝ acies ordinata. Ita q etiā nos possum⁹ dicere illud Gen. xxviij. O terribilis ē locus iste. nō est hic aliud nisi domus dei t porta celi. Patz igit̄ q est quidā terror humilitatis formidantis. Tercio dico q inuenit terror iniquitatis alios impugnātis. Et sic dico q tyranni dicunt terribiles ꝓpter crudelem affectionē. Alij vo mali dicuntur terribiles ꝓpter horribilem cōuersationem. Tyranni em̄ sunt sicut leo cui⁹ aspectus t rugitus est terribilis oibus alijs. quia.s. tyrannoꝝ dicta t opera pauperibus sunt terribilia. Figurata in illa bestia que Dañ. vij. erat terribilis. mirabilis t fortis nimis. q̄ dentes ferreos magnos habebat comedens t cōminuens: t reliqua pedibus suis conculcans. dissimilisq; erat alijs bestijs: quas Daniel viderat ante eam. Tales em̄ bestie sunt tyranni: quia.s. ipsi sunt fortes inquantū habent seculi t iurisditionis potestatem. dentes habent ferreos inquantū habent crudelem intquitatem. comedūt t cōminuunt inquantū contēnūt aliorum auctoritatem. dissimiles sunt alijs inquantū offis excellunt q̄tum ad morum vilitatem t prauitatem. Et ideo de talibus dicitur Danielis. ij. Eratq; statua illa magna t intuitus eius terribis valde. De illis vo que sunt terribiles ꝓpter iniquā conuersationē potest dici illud Esa. xviij. Ite angeli veloces ad gentem cōuulsam t dilaceratam. ad populum terribilem post quē non est alius. gentem expectantem t conculcantē. cuius diripuerunt flumina terrā eius. Iste est igit̄ terror malignitat⁹ alios impugnātis. Quarto dico q est quidam terror seueritatis impios iudicantis Deus em̄ in iudicio valde terribilis apparebit. impiosq; valde terribiliter iudicabit ꝑ. Terribilis etiā es t quis resistet tibi. extunc ira tua. Quia sicut dicit Esaie. x. cap̄. Dominus deus exercituū confringet lagūculas in terrore. Et ista sufficit. Vide supra de Timore.

Terminus. Nota q termini dicuntur limites vsq; quos aliqua res extendit: et infra quoꝝ ambitum continet. Et possum⁹ breuiter notare q in scriptura inuenimus multos terminos. quorum

Quidam sunt boni. Quidam mali. Quidam tenendi. Quidā ptermittendi.

Et ideo nota q inuenit Terminus excluiu⁹ qui nequit ptiri. Includiuus qui debet custodiri. Completiuus qui debet inueniri. Despectiuus qui debet ptransiri. Infectiuus qui debet nō adiri. Afflictiuus qui debet p̄sentiri. Primus est terminus humane durationis: quia.s. vita t humana duratio cōtinet infra duos terminos. scz natiuitatem t mortem. quē cum ad vltimū terminū puenit transire vlterius non valebit. Similis mari cui deus terminos limitauit certos quorum non potest ambitū pertransire. Unde de aquis dicit in ꝑ. Terminū posuisti eis quē non transgredient ꝛc. Et de hoc Job. xxxviij. dicit dominus. Circūdedi mare terminis meis: t posui vectem t ostia t dixi. hucusq; venies et non ptransibis amplius: t hic confringes tumentes fluct⁹ tuos. Et nota q isti termini maris nihil aliud sunt q̄ ei⁹ littora vel harena. De quo Hiere. v. Posuit harenam terminum maris. Quia ꝓcerto mare fluctuose vite nostre vsq; ad harenā t terminū mortis pōt venire. sed impossibile ē vlterius ptransire. Job. xiij. Constituisti terminos eius q̄ ꝓteriri non poterūt. Iste est igit̄ terminus humane durationis. Secundo est terminus moralis inclusionis seu ꝓfectionis. Dei em̄ mandata t prelatoꝝ statuta sunt quidā termini infra quos oportet pmanere. Quia sicut leo facit circulum t signat terminuz animalib⁹ quē transgredi non audent. Sic deus terminū statutoꝝ suoꝝ constituit hominibus quē nullo modo ꝓteriri debent. Exo. xix. Contestare populū ne forte velint trāscēdere termios ad videndū dominū. Ista dicta clericos ꝓsumptuosos: qui termios humane cogitationis nituntur transcēdere: t vltra q̄ licet de diuinitatis secretis inq̄rere t videre: q.s. potētie intellectiue t potētie volitiue termini sunt ꝓfixi. vltra quos nō licet aliquē ꝓficisci Prouer. xxij. Nō transgrediaris terminos antiquos quos posuerūt patres tui. Iste est ergo. termin⁹ moralis inclusionis. Tercio dico q est terminus finalis saluationis. Terminus iste est illud in quo homo post vite decursum q̄escit: t qđ cursor attingere semp querit. Sic vere vita eterna est finis ille t terminus ad quē debet quilibet recurrere: t in quo potest quiescere t manere. Et de hō Josue. xiij. Factus est termin⁹ filioꝝ ruben iordanis fluuius. Ruben interp̄tat videns p medium t significat scōs qui in paradiso vident p medium trinitatis clare: quia ꝓcerto iordanis fluuius .i. affluentia glorie paradisi factus est terminus eorūdem. Iste est terminus finalis saluationis. Quarto dico q est terminus temporalis possessionis. Et iste est terminus mundi t mundanoꝝ in quo ꝓculdubio non est sistendum. nec infra eius ambitū mentaliter

remanẽdum: ꝛ ideo nos debemus dicere mũdo illud Numeri.xx. Gradiamur via publica. nec ad dexteram. nec ad sinistram declinemus donec transeamus terminos tuos. Iste est igit̃ terminus temporalis possessionis. Quinto dico ꝙ est terminus criminalis infectiõis. Et iste est terminus peccati: quia peccatũ habet generaliter duplicem terminum. ſcz declinare a bono ꝛ facere malum: ꝛ ideo tales termini nõ sunt attingendi: sed toto desiderio fugiẽdi. Unde de istis terminis dicitur Malach.j. Vocabunt̃ termini impietatis ꝛ populus cui iratus est dominꝰ. Iste est igitur terminuus criminalis infectionis. Sexto dico ꝙ est terminus infernalis damnationis. Infernus em̃ est vltimus terminus peccatoꝝ. ad istum em̃ per peccatũ tendunt ꝛ illum per tormentũ attingunt. Unde de peccatore damnato potest dici illud Josue.xv. Mare magnũ termini eius: quia.ſ. quilibet peccator ad mare magnũ id est ad magnaz inferni amaritudinem. terminat̃. Sic patet ꝙ sunt sex genera terminorum.

Thesaurus. Nota ꝙ thesaurus nihil aliud ẽ ꝙ locus occultus ꝛ secretus rebus pretiosis ꝛ caris repletus. Breuiter ergo per thesaurum potest omnis opulentia denotari. siue bona siue mala Nota igitur ꝙ inuenio in scritura thesaurum

Admirabilem. Impscrutabilẽ. Cõmẽdabilem. Affectabilem. Detestabilem.

Primus est thesaurus.ſ. diuine pscie tie. ſ. ipsa occulta dei pscientia est thesaurus occultus: in quo sunt omnia iudicia occulta abscondita: ꝛ a quo fm qd̃ ordinat clauis siue scientie seu sapiẽtie diuersis tpibus educunt̃. Et sic loquitur Deutro.xxxij Nonne hec abscondita sunt apud me ꝛ signata in thesauris meis: quia ꝑ culdubio sicut in Pſ. dicit. Iste est qui ꝑducit ventos de thesauris suis. Secũdus est thesaurꝰ diuine sapientie: ꝛ iste thesaurus nihil aliud est ꝙ sancta scriptura: in qua ꝑcerto sicut in quodã inhaustibili thesauro est omnis sapientia abscõdita ꝛ inclusa Coll. ij. In q̃ sunt omnes thesauri sapiẽtie ꝛ scientie absconditi. Unde de sacra scriptura dr̃ Sap̃. vij. ꝙ infinitus thesaurꝰ ẽ hominib9

Tercius est thesaurus interne cõscientie. Conscientia em̃ viri iusti est thesaurus pciosissimus: in quo virtutũ abundantia per humilitatẽ recondit̃ ꝛ seruat̃ Matth.xij. Bonus homo de thesauro cordis sui ꝓfert bona. Et sic dicitur Matth.xiij. Paterfamilias ꝓfert de thesauro suo noua et vetera. ꝛ Prouerb.xxj. dr̃. ꝙ thesaurus desiderabilis ꝛ oleum i habitaculo iusti. Quartus ẽ thesaurus supne opulentie: ꝛ iste est thesaurꝰ glorie paradisi in quo deus habet ꝛ reseruat omnia bona sua: q̃ tamẽ nullis nisi tm̃ suis amicis ꝛ familiaribꝰ vult aliq̃liter reuelare. Nam sicut diues homo thesaurũ suũ nõ solet alijs oñdere nisi suis amicis. Sic nec deus thesaurũ glorie paradisi pctõribꝰ ostẽdit: ſ tm̃ sanctis q̃ eiꝰ sunt amici intimi. Illis em̃ dr̃ Esa.xlv. Dabo tibi thesauros abscõditos ꝛ archana secretoꝝ. Iste ẽ igit̃ thesaurꝰ affectãdus ꝛ toto desiderio ꝑcurãdꝰ. Unde illõ Mat. vj. Nolite thesaurizare vob̃ thesauros in ẽrra vbi erugo vl̃ tinea demolit̃: ꝛ vbi fures effodiũt ꝛ furãt̃. thesaurizate aũt vobis thesauros in celo ẽtc̃. Modus em̃ acq̃rendi istũ thesaurũ est dare eleymosynã: q̃ qñ thesaurꝰ talis ꝙ eleymosynam erogatur. thesaurus celestis. acq̃rit̃ ꝛ lucrat̃. Nam sicut illi q̃ tute volũt portare thesaurũ ad patriã alienã: solet illũ in terra sua socijs mercatoribꝰ tradere: ꝛ assumptis lr̃is solẽt in patria ad quã vadũt ab alijs mercatoribꝰ illoꝝ mercatoꝝ socijs thesaurũ quẽ tradiderant rebabere. sicut cottidie in romana curia faciũt florentini. Sic vere cum ad patriã paradisi ptrãsire cupiam9. necesse ẽ ꝙ in ẽra ista thesauros diuitiarũ nr̃aꝝ mercatoribꝰ regni celestis. i. paupibus erogemus: ꝛ sic virtute lr̃aꝝ euangelij. ab eoꝝ socijs. ſ. ab angelis cum illic puenerim9 thesaurũ nr̃m recupabim9 ꝛ sumemus. Unde Matth.xix. Omnia q̃ habes da paupibꝰ ꝛ habebis thesaurũ in celo. Iste est ergo thesaurꝰ supne opulẽtie. Quintus est thesaurus mũdane affluẽtie: ꝛ iste ẽ thesaurus generaliter loquẽdo. q̃ significat cõgregationẽ diuitiarũ tpaliũ: ꝛ iste est thesaurus detestabilis ꝛ vitupabilis. Est em̃ paupibꝰ erogãdus: ꝛ nõ in archarijs abditis retinẽdus. Quia sicut dicit̃ Eccl.xx. Sapia abscondita ꝛ thesaurus occultꝰ que vtilitas in vtroq;: q.d. nulla. Et ideo breuiter ille cõmendat̃ Eccl.xxxj. Qui inuentꝰ est sine macula nec sperauit in thesauris pecunie. Et sequit̃. Quis est hic ꝛ laudabim9 eum. q. di. pauci sunt tales. Quia procerto bone pauci: quia quasi nulli sunt hodie qui thesauros pecuniarum non diligant: ꝛ qui in eis spem ꝛ desiderium nunq̃ ponant: ꝛ illud ꝑcerto est fatuũ sicut dicit̃ Prouerb.x. Nihil proderũt thesauri iniquitatis: iusticia autez liberabit a morte. Et ideo bene dicit Prouerbio.xv. Melius est parũ cum timore dei. q̃ thesauri magni ꝛ insatiabiles. Et sic breuiter ostensum est ꝙ quinq; sunt genera thesaurorum. et sic sufficit.

Testamentum. testari. Nõ ꝙ testari idez est ꝙ ordinare. disponere vel tractare. ꝛ põt dici testamentum a testis. eo ꝙ plures testes ibidem req̃rebant̃. vel a testari. eo ꝙ voluntas defuncti ibi testabatur ꝛ reuelabat̃. significans sacram scripturam. vel diuinam prescientiã. que sunt diuine voluntatis ordinatiue. vel ipsius declaratiue. Scriptura em̃ continet duo testamenta vetus .ſ. atq; nouum. De veteri em̃ dicit̃ in pſ. Disposui testamentũ meũ electis meis: q: scz vetus testamentũ fuit dispositũ ꝛ traditum amicis dei. scz patriarchis ꝛ ꝓphetis. De testamento nouo dicit̃ Baruc.ij. cap̃. Statuam eis testamentũ alterũ sempiternũ. Et breuiter sicut testamẽtũ a testatore ordinatur. in morte confirmat̃. ꝛ per testamentũ hereditas acquirit̃: ꝛ legatarij disponunt̃ ꝛc̃. Sic lex vel scriptura a deo fuit ordinata: in morte fuit confirmata: ꝛ ꝑ ipsam hereditas paradisi nobis est concessa. ꝛ virtutũ abũdantia est delegata ꝛc̃. q: videt̃ mihi materia sterilis. Uide supra de sanguine vbi est illa auctoritas. Tu aũt in sanguine testamẽt̃ eduxisti vinctos tuos de lacu.

Testis. testimonium. Cum testis sit ille q̃ veritatẽ alicuiꝰ testimonij testat̃: refert vel affirmat. Potest ergo testificatio capi in bono ꝛ in malo ꝛ sic inuenio in bono

Testem superiorẽ. Testem interiorẽ. Testem exteriorẽ. Testem inferiorẽ.

Testis superior est deus infallibilis. Testis interior ẽ pscia immetibilis. Testiz exterior ẽ operatio demõstradil̃. Testis inferior ẽ iustꝰ vero stabilis.

Primo dico ꝙ ẽ q̃dam testis superior. Est em̃ deus testis q̃ non fallit̃. Ipse em̃ videt facta nr̃a ꝛ ideo de ipsis potest testificari ꝛ verũ iudiciũ phiberi. Unde ipse dicit illud Hiere.xxix. Ego sum iudex ꝛ testis dicit dñs. Ipse ẽ fm p̃. sicut luna pfecta in eternũ ꝛ testis ĩ celo fidelis. Ipse em̃ potest testificari

De cordium qualitate. De bonoꝝ sanctitate. De maloꝝ prauitate.

Testis em̃ est de cordiũ qualitate ꝛ animoꝝ. Un̄ Job.xvj Ecce in celis est testis meus ꝛ conscius meꝰ in excelsis. Item testis ẽ de bonitate sanctoꝝ ꝛ pfectoꝝ. vñ Apoca.iij. dicit dñs anie. Testis fidelis ꝛ verus ꝛ ꝓncipium creature dei. Item testis ẽ de prauitate maloꝝ ꝛ iniquoꝝ. Un̄ ipe dicit Malach.iij. Accedam ad vos in iudicio ꝛ ero testis velox maleficis adulteris ꝛ periuris. Ist est ꝙ testis q̃ non fallitur.

Scõo dico ꝙ est q̃dam testis interior q̃ non flectit̃. ꝛ iste est pscia q̃ ita ẽ recta ꝙ nullo modo flectit̃. q̃n sp testificet̃ homi cuiuscũq; negocij veritatẽ. ij. Cor. j. Mam gloria nr̃a hec ẽ testimoniũ pscie nr̃e. Iste em̃ testis nihil aliud ẽ q̃ innocentia: q:.ſ. innocẽtia pscie ẽ ille testis cuiꝰ testimonium sup oia reddit boiez securũ. vñ Roꝝ.ix. Ueritatẽ dico ꝛ nõ mentior testimoniũ phibente mihi pscia mea in spũsancto Iste ẽ em̃ testis q̃ non flectit̃. Tercio dico ꝙ ẽ testis exterior q̃ non vincit̃ ꝛ iste est opatio. Opera em̃ summe testificant de boie: q: sicut dicit̃ Joh.x. Opa que ego facio testimoniũ phibent de me. Sicut em̃ dicit̃ Deutro.xvij. ꝛ Joh.viij. In ore duoꝝ vel triũ testiũ stabit oñe verbum. Primus em̃ testis ẽ pscietia. Scõs ẽ operatio. Tercius ẽ bona fama. De primis duobus visum est. De tercio vo. ſ. de testimonio fame bone dicit̃ Act.vj. Cõsiderate fratres viros ex vobis boni testimonij. Un̄. n. isti tres sunt boni. ſ. pscientia. opatio ꝛ fama. tunc non debet timere homo. q̃n ꝙ se iudicium reportet. Et sic dicit̃ j. Joh.v. Tres sunt q̃ testimoniũ dant in celo: ꝛ tres sunt qui testimoniũ dant in terra. Si vo mali ꝛ sibi ꝓtrarij fuerint. sententiã in iudicio ꝙ se sperare penitus nũq̃ possunt: q: sicut dr̃ Mũe. xxxv.

homicida sub testibus interficiet. Iste est igit testis exte-
nor qui non vincit. Quarto dico q est quidam testis in
fenor: q nolq quærit: t talis testis ē quilibet vir iustus q ha
bet inferius residere: quia vir iustus t verax semp ē testis
veritatis. dicens illud Job. xvij. In hoc natus sum vt te
stimonium perhibeam veritati. Testis verus similis ē vi
tro seu speculo mundo t albo. qđ verum colorē cuiuslibet
rei ostendit: quia vir fidelis t verus nihil scit palliare: ſ ve
ritatem negocij solet certifice declarare Joha. j. Hic venit
in testimoniū vt testimoniū phiberet de lumine. Multi. n.
sunt similes vitro rubeo. qđ colorem rei imposite solet mu
tare. vel penitus abscondere vel celare: quia. ſ. falsi testes
veritatem negociorū non demonstrant sed ipsam mutant
penitus t absconđt Prouerb. xij. Qui aūt mentit testis
est fraudulētus. De testib⁹ vo in malo significatis pos
sum dicere q tria sunt genera testium malignorum. scilicet
Mendaces dieratores. Deieratores em testificā-
Mozdaces murmuratores. tur illa que nesciuerunt.
Loquaces adulatores. Ām de falsis testibus dici
tur Matth. xxvj. Audis quanta aduersum te testificant.
Murmuratores testificant illa que non viderūt. Contra
quos Eccl. xxviij. Lingua testificans adducet mortē. Si
cut de Susanna dicebāt falsi iudices Dan. xiij. Nos hui⁹
rei testes sumus. Adulatores vo testificant illa que nō fue
runt. quia scilicet adulatorū est aliorū dicta approbare: t de
vanis t falsis t friuolis laudib⁹ testimoniū phibere: t ali
os suis nouis testimoniis cōmēdare. Ām diuites possunt
dicere de adulatore illud Roma. viij. Spūs testimonium
reddit spiritui nostro q sum⁹ filij dei. Spūs qui caret ossi
bus viros vanos signat. Et sic dico q testimoniū sumitur
in bono t in malo. Et sufficit.

Timor. timere.

Nota q timor in bono sumit et in
malo. Unde breuiter possum dicere q in scriptu
ra inuenitur triplex timor. scilicet

Timor filialis. Primus est gratie t humilitatis.
Timor criminalis. Secūdus est culpe t iniquitatis.
Timor infernalis. Tercius est pene t aduersitatis.

Primus est bonorū pfectorum. De quo Deutro. vj. Do-
minum deum tuum timebis t illi soli seruies. Secūdus est
est bominum peccatorū. De quibus in ps. Trepidauerunt
timore vbi non erat timor. Tercius est timor bonorū dā-
natorum. De quo loquit Sapiēn. v. Uidētes turbabunt
timore horribili t mirabunt in subitatione insperate salu
tis. De isto triplici timore per ordinem est dicendū. Pri
mo dicamus q est timor bonorū perfectorū. Uiri em per
fecti semp sunt in timore: quia semp timent deum offende
re. gratiam perdere. culpam cōmittere t penam incurrere.
Exemplo leonis. qui q̄uis sit audacissimū animal dicit ta
men timere multa. scilicet gallum t eius cristam t cantum
t ignem t eius ardorem t ictum. t rotas t earū clamorem
t strepitum. Item bestiā venenosam que dicit leolefares
t eius morsum. Item verberationem sui catuli t sue pene
exemplum. Sicut dicunt Plinius t Solinus. Sic ꝓcerto
charissimi q̄uis homo iustus rone innocentie quam sibivi
det inesse sit audax solidus t secur⁹. Juxta illud Prouer.
.xxviij. Justus quasi leo confidens absq terrore erit. Ha-
bet tamē timorem filialem impressum. quo ipse timet mul
ta: quia scz ipse timet gallum. i. ipm deus ratione sue crisse
seu mitre alte iurisditionis: t rone lapidis precioſi sue san
ctissime pfectionis: t rone cantus sue alte p̄dicationis t cō
minationis. Istis enim de causis debemus deum timere t
ipsius potentiā formidare. Exēplo Job dicētis Job. xxiij.
A facie ipsius turbatus sum t considerans eum timore sol
licitor. Item ignem scz infernalem t eternā penā Deutro.
.v. Timuistis ignem t non ascendistis in montē. Item
strepitum rotarū. hoc est dictu rugitū cōminatōnis diuine
t verboꝝ sacre scripture Ezech. xxvj. A sonitu rotarū eius
mouebunt muri tui. Item debet timere bestiā venenosam
scz dyabolum t morsum tentationū suarū: quia. ſ. nullus
est ita sanctus q̄n debeat venenū dyaboli formidare. Un-
de de boloferne dicit Judith. ij. q cecidit timor illi⁹ super
omes habitantes terram. Item debet timere quādo videt
coram se catulum verberari. i. quādo alios videt a deo pro
pter peccata sua t mala puniri t vindicari. Juxta illud ps.
Deus destruet te in finem ꝛc. Sequit. Uidebunt iusti t ti-
mebunt ꝛc. Et ideo breuiter q iustus debeat esse timidus
patet. Prouerb. xiij. vbi dicit. q sapiens timet t declinat a
malo. Et ad h̄ monet dauid in ps. vbi dicit. Timete dñm
oēs sancti ei⁹ q̄m nō est inopia timētibus eū. Ubi aduerte
q timor dei est habēdus triplici ratione. videlicz Propter
Obiectum excellentissimū. Primū, pbat domin⁹ qui
Subiectum dispositissimū. preficit. Dominū. Scōm
Adiectum fructuosissimū. famulus qui subijcit. Sā-
cti eius. Tercū cumulus qui subsequit. Non est inopia
timentibus eum. Ista em tria debent inueniri in diuino ti
more. Subiectū grandis auctoritatis. Ti. do. Subiectum
grandis humilitatis. Sancti eius. Adiectum grandis vti
litatis. Non est ꝛc. Igitur timeamus deum Propter
Suam prelationem. Igit dico q deus est timēdus
Nostram subiectionem. ꝓpter celsitudinem sue prela-
Nostre finis successionē. tionis. timete inqt dominum
Omnia em que sunt timent t reuerent illud quod preficit
eis in natura: ꝓpter quod animalia dicunt rugitus leonis
timere. t eius audito sonitu de eis prefixo circulo seu ter
mino egredi non audere. Leo em rex animaliū esse dicit. t
ideo iustum est q ab alijs sicut rex timeat. Cum ergo deus
sit rex t dominus vniuersalis. iustum est q istus subditi sui
reuereant. ipmq timeant. ita q de circulis t terminis mā
datorū suorū exire penitus non presumant Amos. iij. Leo
rugiet quis non timebit. Iste em est dominus t p̄sequēs
metuendus. Juxta illud Deutro. vj. Dominū deum tuus
timebis t illi soli seruies. Timete dñm inquit. Quia ꝓcul
dubio dominatio t potestas t iurisditio eius debet move-
re corda nostra ad ipsum timendū t ipsam potestatē reue
rendā. Oculus em non pōt respicere solem q̄n reuerberet
t quin in seipso reludat. Sic vere nec oculus mentis no-
stre. solem iustitie xp̄m potest respicere. q̄n in seipso habe
at p timorem resilire: t infra claustra sue humilitatis se ab
sondere t redire. timete dominū inquit Apocalip. xiiij. Ti
mete dominū t date illi honorē. Et Apocal. xv. Quis nō ti
mebit te domie. Et ꝓculdubio metuendus est: quia habet
Potentiam inuincibilem. Timenda est eius ptās
Prudentiam infallibilem. seu potentia inuincibilis
Justiciam implacabilem. Hiere. x. Quis non time
Magnificentiā admirabilē. bit te o rex gentium. Et
Matth. x. Timete eū qui pōt aiam t corpus mittere in ge
hennam. Itē timenda est eius scientia infallibilis. iij. Re-
gū. iij. Timuerūt regē videntes sapientiā in eo. Itē timen
da est eius iustitia implacabilis ps. Cōfige timore tuo car
nes meas. a iudicijs em tuis timui. Itē timenda est ei⁹ ma
gnificentia admirabilis. Ām in ps. Timebūt gentes nomē
tuū dñe ꝛc. Patet igit q deus est metuēdus ꝓpter celsitu
dinē sue prelationis. Timete inqt dñm. j. Pet. ij. Deum ti
mete regē bonorificate. Deinde dico q deus est timen-
dus ꝓpter aptitudinē nostre conditionis. seu nostre subie
ctionis. Sancti inqt eius. Boies em naturaliter timent il
lum cuius viribus sunt subiecti: sicut patet. quia seruus ti
met dñm t filius timet patrē Leuit. xix. Unusquisq patrē
t matrē timeat. Cum ergo iusti t sancti sint ꝓprie seruj t fi
lij dei eius ditioni subiecti: sicut patz. q: redēpti sunt ab eo
t creati. bene ꝑ dico q ipsum debēt timere: t ex conditione
ꝓpria se eidē submittere vel subesse. Scti inquit ei⁹. Istud
ꝓnomē eius subiectionē significat. Dialia em q̄ iurisditio-
ni boim sunt subiecta. naturaliter sunt timida: sicut patz in
ouibus t iumētis q̄ simpliciter solent viuere: t cuz timore
suis rectoribus t dominis t pastoribus obedire. Nos igi
tur qui dei sumus t q̄ sub manu eius viuim⁹ t manem⁹ de
bemus esse timidi: t in obediendo deo t superioribus treme
bundi. d. Matth. xvij. Audietes discipuli ceciderūt in fa-
cies suas t timuerūt valde. Unde etiā Daniel dicebat Da-
niel. j. Dñm meū regē timeo. Humilitas. Innocēria. Sim
plicitas t timor sorores sunt. Qđ est ꝫ multos q̄ non sunt
sic es aialibus subiectis t mitibus: ſ potius feris t crudeli-
bus q̄. ſ. naturaliter nō sunt timida: ſ poti⁹ crudelia t fero
cia. Ām de istis dicit in ps. Contritio t infelicitas in vijs eo
rū: t viā pacis nō cognouerūt. nō est timor dei ante ocu. eoz. Et ideo ta
les non timēt nec deū nec iudicē nec p̄latū. Dicūt em illud

Osee.x. Ecce deus non timemus: et rex quid faciet nobis? Figurati in illo iudice iniquitatis. de quo Luce.xviij. q̃ deum non timebat nec hoiem verebat. Cuz tñ dicatur illud Ecci.j. Qui sine timore est non potest iuste ficari. Non sic ergo ꝙ timeamus deum ꝓpter aptitudinē nostre subiectionis: quia sancti ait inquit. Denicq dico q̃ deus timēdus est ꝓpter plenitudinē unde successionis: non est inopia timentibus eum inquit. q. d. Plenitudo oim bonoz comitatur illos qui timent dñm. Amigdalo em̃ sterili et antiq̃ in radice clauis transfigit. fecūdus et fertilis efficit. Sic ꝓ culdubio illi q̃ aculeis diuini timoris in radice cordis trāsfigunt. fertilitatem omniuz bonoz consequent. Et de hoc Ecci.j. Timenti deuz bene erit in extremis. Et ideo de illis bonis q̃ ex dei timore sequunt. possuz dicere q̃ sicut radix se habet respectu ramoz. Sic timor respectu oim bonorū. Juxta illud Ecci.j. Radix sapiētie timere deū. Breuiter ꝙ notabo. q̃ ab ista radice scilicet dei timore oritur et nascitur

Mentis stabilitas.
Cordis securitas.
Pacis tranq̃llitas.
Ire crudelitas.
Sagax subtilitas.
Prompta sedulitas.
Morum fertilitas.
Leta iocunditas.
Pura sinceritas.
Culpe fugacitas.
Celi suauitas.
Salutis firmitas.
Luminis claritas.
Uenie largitas.

Dico ꝙ timor dei generat mentis stabilitatē: quia sicut dicitur in ps̄. Firmamentū est est dñs timētibus eū. Et Ecci.ij. Sta i iusticia et timore et prepara aiam tuā ad tentationē. Jtez generat cordis securitatem Ecci.xxxiij. Qui timet deminū nihil trepidabit. Jtem generat pacis tranquillitatē Prouer. .xij. Qui timet dñm in pace versabit. Jtē generat veram credulitatē Ero.xiij. Timuit dñm ppls et credidit. Et Ecci.ij. Qui timetis dominū credite illi. Et iterū Ecci. ij. Qui timent deminū nō erūt incredibiles verbo eius. Jtez generat claram sagacitatē. vnde Ecci.j. Plenitudo scientie timere deū. Et in ps̄. Jnitiū sapientie timor dñi. Jtem generat ꝓmptam sedulitatē. facit em̃ hominē humilē et solliciti ad seruiendū et obediendū Ps̄. Seruite dño in timore. Et Deutro.vj. Dominū deū tuū time et illi soli seruies. Jtem generat morū fecunditatē Thob.iij. Pauperē vitā gerimus: sed multa bona habebimus si timuerim⁹ deum. Jtem generat letam iocunditatē ps̄. Letet cor querentiū dominū. Et iterum. Letetur cor meū vt timeat nomen tuū Jtem generat purā sinceritatē: quia purgat hominē a peccato Job.xlj. Timebunt angeli et territi purgabunt. Jtez generat culpe fugacitatē. Facit.n. fugere et declinare a peccato. Unde Ecci.j. Timor dñi expellit peccatū. Est em̃ timor sicut bonus ianitor: qui de domo eijcit gartiones et sicut dyptannus herba que sagittaz de corpore eijcit: et sicut os quod est in corde cerui quod partū accelerat et adducit quia. i. timor domini habet peccatū repellere: et ab eius cōsortio declinare. vnde Prouerb.xv. Per timorē em̃ domini declinat oīs a malo. Jtem generat celi suauitatē Ps̄. Qm magna multitudo dulcedinis tue dñe quā abscondisti timentibus te. Jtem generat salutis firmitatē Ps̄. Prope timentes eum salutare ipsius. Jtem generat luminis claritatē Malach.iij. Orietur sol iusticie vobis timētib⁹ nomen meuz. Et Luce.ij. Claritas circūfulsit illos et timuerunt timore magno. Jtem generat venie largitatē. Quia sicut dicit Luce.j. Misericordia eius a ꝓgenie in progenies timentibus eum. Ecce ergo quantā opulentiā virtutuz generat dei timor. Non est ergo inopia timentibus eū. Et sic patet in auctoritate ꝙ deus est metuēdus Propter plenitudinē moralis vtilitalis. Propē aptitudinē seruilis humilitatis. Propter celsitudinē supnalis auctoritatis. Bene ergo dictū est timete dominū oēs sancti ei⁹ cē. et illud est primū principale. Patet igitur ꝙ est timor hominū pfectorum. Secūdo principaliter dico. ꝙ est timor hominū peccatoz: et iste est timor seruilis qui est ꝓtrarius charitati Quia sicut dī. j. Joh. iij. Perfecta charitas foras mittit timorem. Peccator em̃ semp est in timore. Sicut em̃ dicunt naturales. obscuritas mater est timoris: sicut claritas mater est securitatis. Et inde est ꝙ homo facilius timet de nocte: q̃ de die. Inde etiam est ꝙ boies patientes melancoli colicus in eis abundans niger est et obscurus: et ideo dum cellulam fantastica occupat: generat timorem atq̃ cautas. Sic ꝓcerto charissimi: obscuritas peccati: et defectus luminis gratie. timorē et desperationē in mentē inducit: et securitatē spei eijcit et educit. Unde adam anteq̃ peccasset nō legimus ꝙ timuisset. Ipse autē post peccatuz legitur dixisse Genes.iij. Vocem tuā domine audiui et abscondi me et timui eo ꝙ nudus essem. Animalia em̃ quātominus habēt de sanguine et calore: tantomagis sunt timida. sicut patz de mulieribus que respectu virorū deficiunt in sanguine et calore. Sic vere quia peccator deficit in sanguine gratie et benignitatis: et in calore et feruore charitatis et deuotionis: ne cesse est ꝙ non timenda timeat: et ꝙ spei securitatē et audaciam amittat. Unde populo peccatori loquitur Moyses Deutro.xxviij. Timebis die et nocte et non credes vite tue Et ps̄. Cur timebo in die mala iniqui. calca. me. circū. me. Et. ij. Corinth. vij. Foris pugna et intus timor. Quia scilicet mali sunt in pugna exterius et turbatione: et intus in timore et desperatione. Jsti enim timent

Amittere mundi prosperitatē.
Jncurrere mundi aduersitatē.
Aggredi penitentie ꝓhabilitatē.
Jngredi mortis acerbitatem.

De malis dicit in ps̄. Trepidauerūt timore vbi non erat timor. Et ideo iste timor reprehenditur Prouer.xxix. Qui timet hominē cito corruet. Bene ergo dicit Matthei.x. Nolite timere eos qui occidūt corpus: animaz autē non possunt occidere. Patet ergo ꝙ iste est timor hominū peccatoz. Tercio dico principaliter ꝙ est timor hominū damnatoz. Ipsi em̃ sunt sicut ouis que deuorat a lupo: que timēdo morit et moriendo timet. Jta ꝙ quilibet damnatus potest dicere illud Ps̄. Timor et tremor venerūt super me et contexerunt me tenebre. Ubi aduerte ꝙ istū timorē comitat. Debilitas animoz. Timor et tremor. Jmmensitas tormentoz. Venerunt sup me. Obscuritas oculoz. Cōtexerūt me tenebre. Et breuit iste ē timor sine securitate. Tremor sine stabilitate. pauor sine firmitate. dolor sine sanitate. labor sine q̃etis trāquillitate Deut.xxviij. Timebis nocte et die et non credes vite tue. Timet ꝙ aia damnata sicut ouis que a lupis deuorat. Sicut auicula que a falcombus deplumat. Sicut latro qui ad patibulū applicatur. Sicut reus qui a carnifice capite detruncat Judith.xiij. Intollerabilis timor et tremor cecidit super nos Ptz igit̄ ꝙ triplex est timor hūanus. scilicet timor pfectoz peccatoz et damnatorum. Sed adhuc possum dicere ꝙ inuenitur timor dyabolicus. Dyabolus enim timet

Signum crucis.
Matrem lucis.
Uires boni ducis.

Timet ergo signū crucis. Quia sicut de lupo legimus: ꝙ si sequat boiem et hō fac aliqd signū figēdo in via baculum vel aliud ad modum crucis: lupus omittit eum ꝓsequi timens illaqueari ꝓpter signū. Etiam leones videntes aliam leonem suspensum solent timere: et a persecutione hominū recedere et cessare. Quia procerto leo et lupus. i. dyabolus timet leonem de tribu iuda in cruce pēdentem et signo crucis se munientem: tales em̃ pre timore solent dimittere et a tentationibus abstinere Psal. Timebunt qui habitant terminos a signis tuis. Jtem timent matrem lucis id est virginē gloriosam. Exemplo stellionis quod est animal stellatū: qđ intantū a scorpionibus timet ꝙm Jsido. ꝙ eo viso pauorē eis inferat. Sic vere beata virgo virtutibus stellata et in muliere que duodecim stellarū coronam portabat figurata Apoca.xij. scorpionibus et demonibus solet timorē et terrorē incutere: et eos a suis punctionibus et venenosis tentationibus cohercere. Unde de demonibus beatā virginē contra se venientē videtib⁹ pōt dici illud Judith.xv. Solo timore agitati fuge presidium querunt. Jtem timent vires boni ducis id est virtutē viri iusti. Exemplo pugilis qui timet aggredi illum quē nō sperat posse vincere: et a quo aliquoties fuit victus. Exemplo etiam basiliſci qui timet quando videt mustelam armatam pastu rutbe. quia procerto diabolus timet iustos. quando rutba penitentie inuenit eos armatos: et hoc quia ipsos faciliter non vincit: sed sub ipsis deficit et succūbit. Unde de viro iusto dicit. j. Mach. iij. Cecidit timor iuste super oēs gentes in circuitu. Hoc igitur sufficit de Timore tā dyabolico q̃ humano: quia in alijs locis plurib⁹ de eo est tractatum.

Tyrannus. Multa possunt dici ꝑm multos: sed omitto: quia deficiunt anctoritates.

Ollere. Nota ꝙ tollere quãdoq; sumit ꝑ auferre. quãdoq; ꝑo portare: ꝛ potest sumi ꝑm vtrunq; significatũ in bono ꝛ in malo: Igitur notemus ꝙ inuenit Tollere

Penitentie. Est dico vnũ tollere penitẽtie. Et sic loq̃tur Matth.xj. Tollite iugum meũ super vos ꝛ dis.a me: qz mi.sum.ꝛ bu.cor. Penitentia em̃ est illa resiua medicinalis. de qua dicit Hiere.lj. Tollite resinã ad dolorem eius: si forte sanet. Item est vnũ tollere sapiẽtie: ꝛ sic loquit Deutro.xxxj. vbi dicit de libro legis. Tollite librũ illuz ꝛ ponite in latere arche: liber sapiam diuinam signat. Item est vnũ tollere patientie. Et sic loquit Matth.xxvj. vbi dicit. Qui vult venire post me abneget semetipm ꝛ tol.cru.su. ꝛ se.me. Crucẽ em̃ tollere nihil aliud est ꝙ cruciatũ ꝛ penã in patientia sustinere. Item est tollere diligentie. Et sic loquit Matth. ix. vbi paralitico dicit tolle grabatũ tuũ ꝛ ambula. Itẽ est vnũ tollere obedientie. Et sic loquit Matth.xxj. Si dixeritis monti huic tolle te ꝛ iacta te in mare ꝛ obediet vobis. Item est vnũ tollere sufficientie. Et sic cuilibet scriptura dicit Matth.xx. Tolle qd̃ tuũ est ꝛ vade. Itez est vnũ tollere reuerentie. Et sic petijt ioseph licentiã a pylato vt tolleret corpus Jesu Job.xix. Itẽ est vnũ tollere violentie. Et sic raptoribus loquitur scriptura de pauperibus Mich.iij. Violenter tollitis pelles eoz desuper eis. Itẽ est vnum tollere negligentie. Et sic de dijs gentium dicitur Hiere.x. Portata tollent̃ qz incedere non valent. Item est vnum tollere pestilentie: ꝛ illud est quo ad dãnatis tollunt̃ omnia bona. de quo Matth.xxv. Tollite ab eo talentũ Et Act.xxij. Tollite huiusmodi ꝛ Joñ.j. Tollite me ꝛ mittite in mare. Sufficit de Tollere. Vide de Ferre ꝛ Auferre. Portare ꝛ Sustinere ꝛc̃.

Tonitruus. Cum tonitruuz nihil aliud sit ꝙ quidã terribilis sonus aliquando ex concursu ventoz in terreiscentibus. aliquãdo ex extinctione ignijũ in nubib⁹. aliq̃n ex corruptiõe nubiũ i aere generatus. Possum⁹ breuiter notare ꝙ in scptura ꝑ tonitruum intelligit

Sonitus predicationis. Dico primo ꝙ inuenit tonitruum ꝑdicationis: quia ꝑ
Tumultus tribulatõis. dicatio more tonitrui debet
Rugitus iurisditionis. esse quãdoq; alta de paradiso. q̃nq; bassa de inferno. q̃nq; media de mũdo. q̃nq; terribilis ꝓtra vicia. q̃nq; temperata ꝑ virtutibus: vt sic de vniuersitate predicatoz dicat illud Apoca.x. Locuta sunt septem tonitrua voces suas. Cum tonitruo em̃ descendunt pluuia. chorruscatio ꝛ fulgur: quia in ꝑdicatione debet esse pluuia doctrine ꝛ eruditionis: ꝛ chorruscatio boni exempli ꝛ clare operationis. Fulgur etiam. i. ardor iusticie ꝛ rigorose reprehẽsionis. Et sic verificatur illud Apocal.viij. De throno procedebant fulgura ꝛ voces ꝛ tonitrua. Istud ẽ ergo tonitruum predicationis. Secũdo dico. ꝙ est tonitruum tribulationis. Terror em̃ tribulationis per tonitruum designat. quo fulgur rapine ꝛ exactiõis emittit: ꝛ quo patria pauperũ deuastat. Unde Ecci.xl. Substantie iniustorum sicut fluctus ꝛ sicut tonitrua magna in pluuia personabunt. sicut etiam Ecci.xlij. Vox tonitrui eius verberabit terram. Tonitruũ em̃ agnos pre timore occidit: vina perturbare consuevit: ꝛ oues pregnãtes abortiri facit. Sic vere impetus tribulationis vel tentationis innocentes et simplices solet terrere. conscientiã solet turbare. ꝛ abortuz fetus boni ꝓpositi solet multotiens generare Apocal. viij. Facta sunt tonitrua ꝛ voces ꝛ fulgura ꝛ terremotus magnus. Istud est ergo tonitruũ tribulatõnis seu tẽtationis.

Tercio dico. ꝙ est tonitruũ diuine iurisditiõis: quia scilicet diuinũ iudiciũ simile erit tonitruo sed de hoc vide supra de iudicio ꝛ allega illam auctoritatẽ. j. Regũ. ij. Dominum formidabũt aduersarij eius ꝛ sup illos in celis tonabit d̃o. iu. fi. ẽ. Sic igit̃ patet ꝙ tonitruũ sumit̃ tribus modis. Et hoc sufficit.

Torcular. Breuiter per torcular qui est locus ad expumendum vina dispositꝰ potest intelligi

Redundantia diuine scripture. Dico ergo ꝙ est torcular diuine scripture. Scriptura em̃ sancta torcular dei dicit
Affluentia temporalis iacture. eo ꝙ exinde de diuersis vuis id est de diuersis sanctoz sententijs. vinum scientie eliquat. Unde ecclesia ẽ vinea domini: in qua torcular sacre scripture fodit Matthei.xxj. Unde sapiens de seipso Ecci.xxxiij. dicit. Quasi qui vindemiat repleui torcular.
Abundantia ꝑsperitatis terrene.
Violentia infernalis pressure.

Item est torcular iacture mũdane: quia. s. mundi iactura ꝛ tribulatio torcular dicit: eo ꝙ ibi vua. i. homo diuersimode premit: intantũ ꝙ sepe lachrymas distillare cõprobatur. Unde xps de tribulatione sue passionis dicit Esaie .lxiij. Torcular calcaui solus ꝛc̃. Trenoz. j. Torcular calcauit dominus virgini filie iuda. Item est torcular ꝑsperitatis terrene in quo vinum diuersarũ consolationũ inuenit̃: ꝛ tamen a pondere ꝛ pressura non liberabit. Unde de isto dicit Prouerbioz. ix. Implebunt̃ horrea tua saturitate: ꝛ vino torcularia tua redundabunt: prosperitas em̃ dicit torcular vbi diuites inebriant̃: ꝛ vbi more ebrioz sitẽ auaricie inflamant̃ Job.xxiij. Inter aceruos eorum meridiati sunt qui calcatis torcularibus sitiunt. Item ẽ torcular aduersitatis eterne: in quo scz vue. i. peccatores premunt̃. Et de hoc dicit Apoca.xix. Qz sedens in equo albo calcat torcular furoris dei. Patet igit̃ ꝙ torcular põt significare eternã pressurã. mundanã vncturã. terrenam iacturam ꝛ diuinam scripturam.

Torrens. Torrens est fluuius ex aquis auenticijs generatus. Torrens em̃ ex aggregatione aquarum pluuialium introducit̃: ita ꝙ quãdoq; subito inundat: ꝛ subito desiccat̃. Loquẽdo igit̃ moraliter Notandum ꝙ in scriptura torrens sumitur multis modis in bono ꝛ in malo. Est enim torrens.

Notabilis vtilitatis. Ista em̃ sunt sex genera torrentium in quibus homines
Laudabilis suauitatis. diuersimode balneant̃. Et
Fluxibilis mortalitatis. primo dico. ꝙ est vnus torrens
Damnabilis iniq̃tatis. vtilitatis valde notabilis: et
Mutabilis ꝑsperitatis. iste est torrens scripture ꝛ in
Tristabilis aduersitatis. structionis. torrens gratie ꝛ deuotionis. torrens lachrymarum ꝛ compunctionis. torrens baptismi ꝛ ablutionis. torrens penitentie ꝛ saluationis. Torrente em̃ scripture potantur sapientes. j. Mach.v. vbi dicit ꝙ iudas statuit scribas populi secus torrentem. Torrente gratie potant̃ contemplantes Ps̃. De torrente in via bi. ꝑ. ex. ca. Torrente lachrymarũ potant̃ penitẽtes Treno. ij. Deduc quasi torrentem lachrymas p diem et noctem. Torrente baptismi lauant̃ innocentes Hiere.xxxj. Adducam eos per torrentem aquarum viam rectam. Iste est ergo torrens vtilitatis valde notabilis. Scõdo dico. ꝙ est torrens suauitatis valde laudabilis: ꝛ iste ẽ torrens ꝗe paradisi in ꝙ beati balneant̃: ꝛ in ꝙ a cũctꝫ mũdi ardorib⁹ refrigerãt. Iste ẽ torrens

Letificatiuus. In torrente em̃ gloie paradisi est vo-
Charitatiuus. luptas delectabilis Ps̃. Inebriabunt̃
Diuificatiuus. ab vbertate domus tue ꝛ torrente voluptatis tue potabis eos: quoniã apud te est fons vite ꝛ in lumine tuo videbimus lumen. Item in isto torrente est viuacitas indefectibilis Ezechie.xlvij. Omnis anima viuens quo serpit quocunq; venerit torrens viuet. Item in isto torrente est fecunditas inestimabilis: quia scz ibi est copia fructuum ꝛ bonoz. Unde Ezech.xlvij. dicit. Qz ex vtraq; parte ripa torrentis orietꝫ lignum pomiferũ: non defluet folium eius: ꝛ non deficiet fructus eius. Quia ꝓcul dubio charissimi in torrente gloie paradisi est fructus qui non minoratꝫ vita que non terminatꝫ. caritas que non obfuscatur: voluptas que non fastidijt seu reprobatꝫ. Unde breuiter de gloria eterna: ꝛ de ipsis beatis dixit dominꝰ Esaie.lxvj. Ecce ego declino super eos vt flumen pacis: ꝛ quasi torrentem inundantem gloriam gentium. Unde Job.xxij. Dabit pro terra silicem: ꝛ ꝑ silice torrentes aureos. Patet igit̃ ꝙ est tor

rens suauitatis valde laudabilis. Tercio dico. q̄ ē torrens mortalitatis valde fluxibilis. Torrens eñ currit sem per: nec habet causam fluendi perpetuam sed temporalē: quinimo si hodie currit. cras forsitan deficiet ⁊ arescet. ⁊ significat mortalem vitam nostram: que non est ꝓpetua sed defectiua. non ꝑmansoria sed transitiua atq; vana. Unde iste est ille torrens qui raptim transit in cōualibus. sicut dicitur Job. vj. Figuratus in illo torrente. de quo dicit. iij. Regū. ij. Quacunq; die transieris torrentem cedron scito te interficiendum. quia scilicet statim quādo torrentē vite transimus ꝑ mortem interficimur ⁊ perimus. Iste est igitur torrens mortalitatis semp fluxibilis. Quarto dico. q̄ est quidam torrens iniquitatis valde damnabilis. Impij eñ homines torrētes dicunt: quia more torrentū q̄diu sunt sicci ⁊ aridi id est pauper ⁊ depressi. nulli nocere vel ꝑficere videnť. quādo tamen aquis diuitiarū repleti fuerint tunc per superbiam ita tumescunt ⁊ inflanť: q̄ circūmanentes pauperes ⁊ eoꝝ possessiones corrodunt ⁊ depredanť ps̄. Torrentes iniquitatis ꝑturbauerunt me. Nullus eñ fluuius vel fluxus est periculosior. vilior aut immundior. turbidior atq; violentior: q̄ sit torrens qui subito venit de siccitate ad plenum: ⁊ de nihilo venit ad summum. Quia ꝑ certo nullus ꝓut cōmuniter dterior inuenitur q̄ ille qui de paupere diues efficit: ⁊ qui de statu infimo in aliquod altum officium ꝓmouet: tales eñ vl cōmuniter sunt peiores: ⁊ contra alios pauperes nequiores. Exemplo Saul qui de asinario rex factus fuit crudelis ⁊ nequissimus. sicut dicitur. j. Regum. ix. ⁊. xv. Exemplo abymelech qui spurius ad regimē assumpt⁹ fratres legitimos occidit: ⁊ vltra modum crudeliter imperauit. sicut dicit Judicū. ix. Et ꝓpter hoc Aresto. scribēs Alexandro ipsum docebat in epistola Ut nunq̄ illos quos natura iacere ꝓcipit exaltaret. Quia sicut dicit Prouerb. xxx. Terra mouet ꝑ seruum cuꝝ regnauerit. Ideo ꝓpta dicit q̄ torrēs qui paulatim pluuialibus tumuit vndis actior est anne perbenni ⁊c. Dic versus si vis. Et ideo pauperes possunt dicere talibus torrentibus illud. ij. Regū. xxij. Torrentes belli terruerūt me. Patet igit̄ q̄ est torrens iniq̄tatis valde damnabilis. Quinto dico. q̄ est vnus torrens ꝓsperitatis valde mutabilis. Torrens eñ vt dictū est non habet causam durabilez: sed aduenticiā. modo eñ est paruus. modo magn⁹. modo siccus. modo plenus. Sic vere mūdi ꝓsperitas. aliq̄n crescit. aliq̄n decrescit. paꝝ añt durat i sua plenitudie vl̄ augmēto: tamen magis solet nocere alijs quādo est in summo q̄ qñ est in decremento Biere. xlvij. Atque descendūt ab aquilone ⁊ erunt quasi torrens inundans. Sexto dico. q̄ ē vn⁹ torrens aduersitatis valde tristabilis. Aduersitas eñ temporalis ⁊ eterna per torrentis violentiam designať. Mundi eñ tribulatio est torrens Ps̄. Torrentē ꝑtransiuit anīa nostra: for. ꝑtrans. a. no. a. intol. Infernus etiam est torrēs vbi damnati cremanť ⁊ submergunť Esaie. xxxiij. Cōuertanť torrentes eius in picem. Et Esaie. xxx. Preparata est topbet a rege profunda ⁊ dilatata. Nutrimenta eius ignis ⁊ ligna multa. flatus dñi sicut torrens sulpburis succēdens eam. Per torrentem istum potest designari impetus diuini iudicij. de quo Job. xxviij. Lapidem caliginis ⁊ vmbram mortis diuidit torrens a populo peregrināte id est a sanctis qui sunt in isto seculo peregrini diuidet lapidē caliginis id est vmbrosus ⁊ caliginosos peccatores. q̄n scz xp̄s sepabit malos de medio iustoꝝ ⁊c. Patet igitur q̄ sex modis sumitur torrens. Vide supra de flumine et aqua et sic sufficit.

Totus. Nota cum totus significet rei integritatē ⁊ complementū. possumus dicere q̄ in bono potest accipi ⁊ in malo. Et sic possum dicere q̄ est quedam totalitas bonorum ⁊ quedam totalitas malorum. De bonis igitur dicamus q̄ sicut balsamus est arbor tota medicinalis. eo q̄ quicquid in ea inuenit̄ totum est bonum. lignum. cortex. folium. fructus ⁊ succus. sicut dicit Plinius Sic ꝑ caldubio nos debemus esse toti. scilicet Ortum

Ad fructum operationis.
Ad folium locutionis.
Ad lignū corpalis conditionis.
Ad succū interioris affectionis.

Toti eñ ⁊ integri debem⁹ esse boni: ita q̄ in nobis nō debet esse aliquid mali. vt cuilibet Ad cortic̄ exterioris ꝑuersatōis. Set nūm posset dici illud Canticoꝝ. v. Species eius vt libani. electus vt cedri. guttur eius suauissimū: ⁊ totus desiderabilis ⁊ bonus: q̄s ꝑcerto si aliquid deficeret homo ꝑfectus non esset: q̄nimo vnicū mortale peccatū virtutū copiam solet corrumpere ⁊ sedare. j. Corinth. v. Modicū fermentū totam massaz corrumpit. Et Jaco. ij. Si quis totam legem seruauerit: deliquerit autē in vno fit omniū reus. Toti igit̄ ⁊ integri esse debemus ⁊ deo totaliter militare. Figurati in holocausto: quod dicit ab olon quod est totum: ⁊ causa q̄ est incendium: eo q̄ totum deo incendebat ⁊ offerebat ⁊ exinde nihil alijs diuidebat. Ad denotandū q̄ viri perfecti debent deo toti ⁊ totaliter consecrari ⁊ sibi generaliter dedicari: ita q̄ nihil de suis actibus ⁊ moribus. debet alijs. salicet carnī. mundo ⁊ dyabolo aliqualiter immolari. vt sic anime viri perfecti dicatur illud Canticoꝝ. iiij. Tota pulcra es amica mea ⁊ macula non est in te. Et breuiter de quolibet tali viro iusto totaliter dedicato potest dici illud Zacharie. iiij. Ecce candelabrum aureum totum: ⁊ lampas eius sup caput ipsius. Ubi aduerte q̄ vir iustus debet esse

Totaliter luminosus.
Totaliter virtuosus.
Totaliter amorosus.

Primū facit splendor: honestatis. Candelabrū. Secūm valor sanctitatis. Aureum. Terciuz ardor charitatis. Lampas. Primo igit̄ dico. q̄ debem⁹ esse luminosi ꝑ honestatem. Ecce inq̄t candelabrū. Candelabrum eñ lumen portat: ⁊ non solum se sed alios illuminat ⁊ illustrat. Sic homo iustus charissimi lumen honeste cōuersationis debet habere: quia debet se et alios illustrare Matth. v. Nemo accendēs lucernam ponit eam sub modio: sed sup candelabrū ⁊c. Similes igit̄ simus soli qui est totus ⁊ totaliter luminosus vt toti simus lumine honeste cōuersationis pleni: ⁊ in oīnibus actibus ⁊ moribus luminosi. Juxta illud Luce. xj. Si totū corpus tuū lucidū fuerit non habens aliquā partem tenebrarum: erit lucidū totum. Quod est contra multos similes lune que numq̄ ē tota luminosa: immo semp habet vnam maculā intermixtā. Sic vere multi sunt qui q̄uis sint in plurib⁹ clari: sunt tamen semp in aliqua parte nigri: quia q̄uis ꝑ maiori parte virtutibus vulgeant. semp tamē in aliquo vicio peccant. ꝓpter qđ suam famā totam. ⁊ pulcritudinem obnubilāt ⁊ obscurant. Unde dicit Matbei. vj. Si oculus tuus fuerit nequā totū corpus tuū tenebrosum erit. Non sic charissimi: s̄ simus totaliter luminosi ꝑ honestatem. Secō dico q̄ debemus esse virtuosi ꝑ sanctitatē: quia nos debem⁹ esse toti aurei. Aureū inq̄t. Totū aureū eñ dicit illud: qđ interius ⁊ exterius est de auro: quia. s. debem⁹ esse aurei. i. sancti ⁊ iusti non solū exterius in ꝙuersatione: s̄ etiam interi⁹ in intentione. Aureū inquit totū. j. Paral. xxix. Totis viribus ꝓparaui impēsas domus dei mei: aurū ad vasa aurea argentū ad argentea. es ad erea. Qđ tamē est ꝓtra multos qui non sunt aurei s̄ aurati: q. s. nō habēt sanctitatē totalē s̄ superficialem: nō sunt sancti in ꝓsciētia: s̄ in apparentia. nō in intētione: s̄ solū in ꝙuersatiōe. sicut sūt ypocrite. Uñ isti nō sunt aureū totū: s̄ aureū in ꝑte. Et ꝑcerto sicut denarius q̄ nō est totus de argēto vel auro q̄uis nō cognoscať a simplicibus. bene tñ cognoscit a prudētib⁹. s. in pondere ⁊ in tactu: ⁊ etiam in sono ⁊ colore. Sic ypocrite ⁊ falsi amici ⁊c. Quō eñ obscuratū est aurū mutat⁹ est color optim⁹ Treñ. iij. Non sic charissimi: s̄ aureū totū inq̄t. Et aduerte q̄ ad hoc q̄ simus toti aurei ⁊ sancti. necesse est nos

Totaliter amare.
Totaliter orare.
Totaliter sperare.
Totaliter clamare.
Totaliter saltare.
Totaliter laborare.
Totalit̄ mutare: vel
Totalit̄ se ꝓformare.
Totalit̄ ꝑseuerare.

Dico s̄ q̄ debem⁹ habere totalem integritatē in cordis dilectōe Matthei. xxij. Diliges dñm deuz tuū ex toto corde tuo. Itē in totali vocis oꝛone. ij. Paral. xx. Josaphat timore ꝑterritus: totū se ꝓtulit ad rogādum deū. Et in ps̄. Deprecat⁹ sum faciem tuam in toto corde meo. Item in totali spei ꝓfessione. vnde Prouer. iij. Habe fiduciam in dño deo in toto corde tuo. Itē in totali laudis ꝑclamatione ps̄. Clamaui in toto corde meo exau. me dñe. Item in totali gaudij exultatione. ij. Reg. vj. Dauid totis viribus saltabat coram arcba. Itē in totali laboris executione Luce. v. Dñe tota nocte laborā-

ces nihil cepiũ⁹. Jte in totali ad deum puersione Diere. xviij. Toto corde reuertenr ad dominũ. Jte in totali dñi subiectione Gen. xxxj. Nostis q patri vestro seruiui totis viribus. Item in totali cũ deo pmansione t duratione Esa. lxij. Tota die t nocte non tacebũt impetuũ. s. predicare nomen dñi. Sic igit pt3 q nos debemus esse totaliter virtuosi p sanctitatẽ. Tertio dico. q nos debemus esse totaliter amorosi p charitatẽ. Lampas eius inquit. que. s. solet ignem t oleum ptinere. qz. s. lampas charitatis ignẽ ptinet t oleũ dulcedis Esaie. lxij. Saluator eius vt lampas accẽdat. Unde de isto vero t totali amore debet esse sicut de rebus simplicibus q adunã partẽ totaliter se puertunt: sicut apparuit in natura angelica q ex toto se puertit vel ad bonum vel ad malum. Si igit simplices t innocentes fuerimus nos ex toto p ordinem ad dñm t ad primũ puertemur: t ipsos sine fictione totaliter t veraciter diligemus. vñ Actuũ. ij. dicit. Oz spũs sanct⁹ in specie ignis descẽdes: t p pseqnes igneã charitatẽ ptendes: repleuit totã domuz vbi erant discipuli sedentes. Pz igit q nos debemus esse

Per charitatem toti amorosi.
Per sanctitatem toti virtuosi.
Per honestatẽ toti luminosi.

Et sic dico q totũ pot sumi in bono. Sz ad huc dico q tot⁹ pot accipi in malo: t sic signat illam totalẽ t integralẽ corruptionem t impfectionẽ qua mali sunt totaliter corrupti. Multi em sunt qui in toto videnr pessimi: ita q in eis inuenit penitus nihil boni Prouerb. xxiij. Per agruz pigri hominis transiui t ecce totũ repleuerãt vrtice t spine tc. Unde tales sunt similes arbori que dicit tarus: in qua quicqd est: totũ est venenosum. s. fructus. folia. rami. succus t etiam umbra. Sic quidqd est in tabid⁹ totũ est malũ t aliis inutile t damnosuz Job. ix. Jn peccatis natus es tc. Vide supra de Omni.

Radere. traditio. traditus.

Nota breuiter q tradere sumit p exponere subiicere t concludere: t sic sumit vt cõmuniter in scriptura Judicũ. iij. Irat⁹ dñs ptra israel tradidit eos in manus chusan. Quãdoqz sumit p cõcedere: t sic sumit Matb. xj. vbi dicit. Omnia mihi tradita sunt a patre meo. Et Matb. xxv. vbi paterfamilias vocauit seruos suos et tradidit illis bona sua. Qñqz sumit p prodere vel decipere: t sic sumit Job. xiij. vbi xps de iuda dixit: vnus ex vobis tradet me. Quãdoqz sumit p ordinare: t sic sumit. j. Coz. xj. vbi dicit. Ego em accepi a domino quod t tradidi vobis. Quãdoqz sumit p ordinatione vel traditione. Unde. ij. Thessal. ij. Tenete traditiones quas didicistis.

Hijs igit premissis t omissis dicamus solum aliquid de tradere in quãtum sumitur pro exponere. dare. ponere vel subiicere. Et dicamus q aliqui traduntur

Ad penitentiam.
Ad immũdiciam.
Ad violentiam.
Ad pestilentiam.

Primo dico q est vnum tradere penitentie t subiectionis: t illud ẽ qñ homo tradit corpus suũ pnie t afflictioni: vel qñ tradit voluntez suam obedientie t subiectioni. Et sic videt tradidisse xps semet ipm Esaie. liij. Tradidit in mortem aiam suam t cum sceleratis reputatus est. Sic etiam loquit Ecci. xxxxix. vbi de iusto dicit. Justus cor suũ tradet ad vi. diluc. ad. q. qui fecit illum tc. Secdo dico. q est vnũ tradere immũdicie et corruptionis: t illud est qñ hõ tradit t exponit seipm ditioni dyaboli: vicijs t pctis. vel etiã qñ exigẽtibus demeritis a deo pmissiue tradit t exponit ditioni dyabolice. Uñ de talibus dicit ad Rom. j. Oz qz non phauerunt deũ die in noticia: s seruierunt creature t non creatori. tradidit eos deus in passiones ignominie. tradidit eos deus i desideria cordis eoz. tradidit eos in reprobũ sensum vt faciãt q eis nõ expedit. Tertio dico. q est vnũ tradere violẽtie punitionis vel correptionis t illud est qñ deus homem peccatorẽ tradit t exponit aliqñ mũdi tribulationib⁹ t tormẽtis vt reuerti ad pniaz cõpellat. Uñ. j. Coz. v. de fornicario dicit apls. Oz tradi iudicauit ipm dyabolo in interitũ carnis sue vt spus saluus sit in die dñi Jesu xpi. Sic etiaz tradit dños iustos: penis t laborib⁹ hui⁹ mũdi: vt a futur tribulationibus liberent. ij. Coz. iiij. Jn morte tradimur pter xpm. Quarto dico. q est vnũ tradere pestilentie t damnationis: t istud est illud quo deus tradit pctores demonibus ad cruciandũ: tormẽtis ad affligendũ. Tradi em demomb⁹ timebat dauid in ps. cum dicebat. Ne tradas bestijs aiam confitentẽ tibi t ani. pau. tu. tc. Tradi aũt inferni tribulationib⁹ timebat cum dicebat. ne tradideris me manibus tribu. me. Quia pculdubio damnati tradent demonibus t tormẽtis vt ibi ppetuo puniant Matb. xviij. Tradidit eum tortorib⁹ donec redderet vniuersum debitũ Josue. xj. Ne timeas eos: cras em istos tradam vulneratos in man⁹ tuas. Patet igit de tradere: t sic sufficit gratia breuitatis.

Trabere. Attrabere.

Nota breuiter q in scriptura inueno multiplicẽ tractum. videlicet bonum atq malum. Et sic dico q in bono significato inuenitur

Tractus inductiuus.
Tractus eductiuus.
Tractus reductiuus.
Tractus pductiuus.

Primus est supne dilectionis.
Scds est diuine inspirationis.
Tertius est externe castigatois
Quart⁹ ẽ fraterne cõmotionis.

Dico igit primo q homo trabit p supnam delectationẽ Obiectũ em delectabile trabit t mouet potentiã. Et sic dico q pulcritudo luminis trabit oculũ ad videndũ. dulcedo sapous gustum ad gustandũ: t sic de aljs. Unde etiam de adamante videm⁹ q quadã sua occulta pfectione t virtute ferrum solet attrabere t ipm ad se visibiliter inclinare Talis tractus pculdubio est tractus amoris. quo. s. homo ex psideratione bonitat diuine t supne felicitatis ad ipm trabit. t rõne sue pfectionis ad eum inclinat: t ad eum diligendũ: t se ad eum puertendũ spualiter inuitat. Sic videbat trahi amore celestis patrie Sapiẽs. qui dicebat Cãticoz. j. Trahe me post te: curremus in odorem vnguentorum tuoz oleum effusum nomẽ tuũ. Aduerte tamẽ q iste tractus amoris est duplex. quia scilicet homo trahitur a re amata. deus vero ad se trahit rem amatã: t iste videt esse tractus a simili. quod ẽm medicos simile attrahit suũ simile. Et inde est q sol solet puros vapores attrahere t ipsos superius eleuare. Sic vere ipsa charitas: ipse feruor amoris solis iusticie xpi: puros t innocẽtes ad se trahit t ipsos ad bonum excitat t inducit Diere. xxxj. Jn charitate ppetua dilexi te: t ideo attraxi te miserans tui. Patet igitur: q homo trahit ad bonũ p supnaz delectatiõnẽ. Secdo dico q homo trahit ad bonũ p diuinã inspiratiõnẽ. Naturales em dicunt t assignant quoddã genus tractus: quod dicit a tota specie: t illud fit quãdo non apparet ratio virtutis attractiue: sicut est in stella maris q quadã incognita virtute attrahit ferrum: t sicut est in ambra que quadam occulta potentia trahit ad se paleam seu lignũ. Et sic breuiter videt trahere potentia diuina seu inspiratio: quia rõ sui tractus non bene pot cognosci: quadam em occulta sue pudentie virtute: solet qñqz ex insperato homem pctorẽ qui scz sceleratior dutior. palea vilior videbat post se ad penitentiã trahere: t ipm p occultã inspiratiõnẽ ad veritatis semitã inuitare: vt in paulo videt penitus esse factũ. vñ Job. xxxviij. Oz si homo ad deũ direxerit cor suũ: spm eius t flatum ad se trahet. Et pculdubio charissimi sine tali tractu diuine inspirationis nullus saluat: qz sicut dr Job. vj. Nemo pot venire ad me nisi pater meus traxerit eum. Sic bene dico q hõ trahit ad bonũ p occultã inspiratiõnẽ. Tertio dico. q hõ trahit ad bonũ p apertam tribulationẽ. Tractus em quo celũ trahit stellas secũ in se fixas est tractus naturalis: s pculdubio tractus quo secũ trahit stellas erraticas q in eo nõ sunt fixe nõ est naturalis: s violentus t accidentalis. Sic vere in mũdo inuenio q deus duplici mõ trahit homines ad virtutẽ quidã sunt in eo firi p gram t amorem. s. boni t iusti. t isti pculdubio ab ipsa potẽtia t gratia diuina trahunt vbi voluerit voluntarie nõ coacte Osee. xj. Jn funiculis adam trahã eos in vinculis charitatis. Alii vo sunt q nõ sunt in eo firi. s. pctores q stelle erratice possunt dici. t sic isti a deo voluntarie non trahunt: sed cõtra impetum pprij cursus t pprie voluntatis ab ipso quandoqz ad gratiam p tribulationũ violentiã ptrahunt. Unde de paulo quasi violentiam reducto t cõuerso dicit Act. ix. Oz ad manus ipm trahẽtes introduxerũt damascum. Figurato in illo magno pisce qui de flumine extractus t exenteratus

Thobie factus est medicina. de qua dicit Thobie. vj. Apprehende branchiam eius ⁊ trahe eu3 ad te. Ad bonū ergo trahit homo p aspera3 tribulationē. Quarto dico q ad bonum homo trahit p fraternam cōmotionē. Sicut enim vnus anulus ferreus tractus ⁊ tactus ab adamante. trahit secum plures alios anulos: ⁊ etiam sicut in virtute primi motoris prima sua motura trahit ⁊ mouet secundam. Sic spūaliter loquendo vnus homo iustus a deo spūaliter motus ⁊ tractus plures alios ad bonum trahit: ⁊ eos suis doctrinis ⁊ exemplis ad bonum excitat ⁊ inducit. Unde de illo magno pisce dī Thobie. vj. q thobias inuenis attraxit eum in siccō ⁊ palpitare cepit. Sic ergo homo trahitur ad bonum quattuor modis. Sed adhuc dico. q in malo significato sumendo possum dicere q est vnum Trahere
Tentationis.
Uexationis.
Damnationis.
Primū est hominū peccatoꝝ. Quia sicut syrene suis cantibus trahunt nautas ad submergendū. sic demon. mundus ⁊ caro suis tentationibus trahunt homines ad peccatum. Diabolus enim trahit peccatores. Figuratus in illo draconе. De quo dicit Apocal'. xij. q trahebat in terrā terciam partem stellarū. Mundus etiam ⁊ caro ipsos attrahunt. Figurati in ceccyto flumine infernali. De quo dicit Job. xxj. Qz se post oēm hominē trahet: ⁊ ante se innumerabiles. Iste est ergo tractus hominū peccatoꝝ. Secūdus est tractus hominū miseroꝝ. Quia sicut illud periculum maris qđ dicit caribdis: violenter trahit in maris voraginem naues transeuntes. Sic tyranni trahunt ad supplicia violenter pauperes innocentes Actuū. xxj. Apprehendentes paulum traxerunt extra templum. Tercius tractus est hominū peccatoꝝ ⁊ damnatoruꝫ: qui post mortem violenē trahunē ad infernū: similes latroni qui violēter trahitur ad suspendium. De demonibus ipsos trahentibus dicit Deutero. xxxij. Dentes bestiarum immittaꝫ in eos ⁊c. Patet igitur quomodo tractus sumitur multipliciter in scriptura.

Transferre. Nota q transferre dicit a trans qđ est vltra ⁊ ferre: quia. s. illud quod transferē de vno loco ad alium vltra ferē. Trāsferre igit significat quādā mutationē ⁊ transitionē ⁊ quandam de vno loco ad aliū motionē. Et sic possum dicere ꝓcerto q generaliter distinguēdo in scptura inuenio Trāslatioēz
Affectabilem.
Delectabilem.
Honorabilē.
Uariabilem.
Detestabilem.
Formidabilem.
Prima est trāslatio bonoꝝ penitentiū qui scilicet p penitentiā de culpa ad gratiam transferunē: ⁊ cōtinue de bono in melius mutanē. de quibus. j. Joh. iij. Translati sumus de morte ad vitā qm diligimus fratres. Secunda trāslatio est iustoꝝ decedentiū: qua scilicet p mortem de hoc mūdo transferunē ad patrem. ⁊ de huius vite tenebris transferunē ad lucem. de quibus Ecci. xliij. Qz enoch placuit deo ⁊ translatus est in paradisum. Tercia translatio ē sanctoꝝ triumphantiū. ⁊ ista est illa qua corpora sanctoꝝ transferunē: ⁊ de loco ad locum trāsuebunē: vt a populis honorenē: ⁊ vt a fidelib⁹ deuotius ercolanē: ⁊ de ista trāslatione potest dici illud Job. xiij. Saxum transferūt de loco suo. Quarta est translatio glorie mundanoꝝ. Mundi em prosperitas nunq in eodem statu permanet: ⁊ continue trāsfertur de statu ad statum. de vno ad alium: de presenti ad futurum. Et sic loquit Ecci. x. Regnuz de gente ⁊ gentem transfertur. Et Daniel'. ij. Deus mutat tempora ⁊ etates. transfert regna atq constituit. Quinta est translatio hominū iniustoꝝ: qui continue se transferunt de gratia ad peccatum. de vicio ad vicium. de malo ad malum. Unde in Pſ. Mutantes transferunē filij eius ⁊ mendicēt ⁊c. Sextra est translatio hominū impioꝝ: qui transferunē de mundo ad infernum: ⁊ de mundi gloria ad tormentum Unde in Psal. dicit. Transferenē in cor maris. Unde de dyabolo dicitur. iij. Regū. xvij. q rex assyriorum cepit samariam ⁊ transtulit in assyrios. Hijs igitur premissis de translatione bona aliquid est dicendum. Boni enim transferuntur vt dictum est de bono in melius. Quia sicut videmus q pori ⁊ olera proficiunt ⁊ emendanē: quādo transferuntur ⁊ transplantanē. Sic homo proficit quando spiritualiter de peccato ad gratiam. de mundo ad ecclesiam de seculo ad celi gloriam trāsfert ⁊ translit: vt sic de quolibet viro iusto dicit illud Psal. Uineaz de egypto transtulisti. Ubi aduerte q ad boc qđ bene ⁊ vtiliter trāsferamur necesse est Qz interiora bene disponamus: quia debemus esse vinea. Qz exteriora caute deseramus: quia debem⁹ exire de egy. Qz vlteriora semp adeamus: quia debemus esse translati. Primo igitur dico q nos debemus disponere mentem interiorem: quia nos debemus esse vinea. Uinea inquit. Uinea habet multuz de humore: ⁊ ideo apta est q alibi possit transferri: ⁊ q vbicunq translata fuerit possit vtiliter radicari ⁊ fundari. Sic vere ad boc q ꝓdictis modis transferri possimus: necesse est q more vinee humorē gratie intus habeamus. ⁊ q voluntatem nostram in bono proposito radicemus. Uineam inquit Ezech. xvij. Tulit de semine ⁊ posuit in terram illud: vt firmaret radicem super aquas multas. Sequitur. Et creuit in vineā latiorem. Istud tamen est contra multos qui non se disponūt interius per mentis immutationē ⁊ boni ꝓpositi confirmationē ⁊ ideo q̄uis ad statum religionis transferanē localiter. ipsi tamen non mutanē: nec transferunē formaliter aut moraliter. Arbor em de silua ad ortum translata nunq fructificat nec vegetat: nisi radix cum arbore transferatur. Nam si radix in silua remaneat. truncus vo ad ortum ferat. nec fructificat propter boc: sed siccat. Sic proculdubio nisi radix cordis translata fuerit ⁊ mutata de silua mundi ⁊ p cōtemptū eradicata: non potest proficere moraliter: cuius localiter ad ortū religionis vel ecclesie fuerit delata. Et ideo religiosi vel ecclesiastici q̄ radicē cordis sui in seculo dimiserunt: ⁊ solum truncū corpis ad ecclesiam .i. ad diuinū seruitium transtulerūt: nō possunt in virtutib⁹ ꝓficere: nec de culpa ad gratiam se transferre. Isti g primo ⁊ principaliter debent dicere illud. ij. Regū. xxiiij. Precor dñe vt transferas iniquitatem serui tui. Igit si volumus bene transferri de culpa ad gram. de mūdo ad ecclesiam. de seculo ad religionem transmutari. nos debemus disponere mentē nostram interiorē: qz. s. nos debemus esse vinea. Uinea inqt. Quia sicut dicit Esaie. v. Uinea dñi sabaoth domus israel est. Secundo dico. q nos debemus dimittere formā exteriorem. s. mundū ⁊ peccatū. de egypto inquit. Maz sicut res aliqua a loco: seu forma a materia nō transferē: nisi locus ⁊ forma quā habuerat dimittat. Sic vere nos ad formam glorie nō transferimur: nisi mundū ⁊ peccatū primitus dimittam⁹. Exēplo coralli q̄ ad boc q de radice lignea in lapidē transformet. necesse est q de mari ad terrā antea deferat. Quia ꝓculdubio nullus lapideus efficit. nisi primo a mari peccati vel seculi transferat. De egypto inquit Osee. xj. Ex egypto vocaui filiū meū. Unde. iiij. Reg. xxv. Translatus ē iuda de terra sua. Oportet igit dimittere locum exteriorē. Tercio dico. q qui vult transferri necesse est locū acq̄rere vlteriorē. Trāstulisti inqt. i. de vlterius tulisti. Quia ꝓcerto si moraliter trāsferri volum⁹: necesse est q trans. i. vlterius vsq ad bona padisi nos mētaliter trāsferam⁹ Luc. viij. Trāsfretem⁹ trāsstagnū Joh. vj. Venerūt trans mare in capbarnaū. Capbarneū interptat agerpinguedinis: significās padisuz ⁊ bona spūalia ⁊ eterna. q ꝓculdubio trans mare. i. vltra fluuiū pētis mortalitatis inueniunē. qñ ibi corda mētaliter trāsferunē. Trāstulisti inquit Heb. xj. Fide enoch translatus ē ne videret mortem qm trāstulit eum dñs. Ptz igit quō ad trāslationē spūalē necesse ē aspicere qđ pōt ꝓdesse. dimittere qđ solet obesse disponere qđ debet adesse. Et sic sufficit.

Transformare. Trāsfigurare. Multa possent dici de transformare ⁊ trāsfigurare morali: que nihil aliud est q̄ cōuersio seu mutatio spūalis: sed vide in tabula: ⁊ supra de cōuersione: qz auctoritates notabiles in ista materia sunt valde pauce. Pone ergo hic illa que sunt in sermone si vis.

Transgredi. Nota q transgredi ides est qđ transire. ꝓterire: ⁊ vltra terminos alicuius loci ꝓcedere ⁊ abire: ⁊ transgredi idem est qđ vlterius gradi ⁊ transire. Cum igitur ire ⁊ gradi idem sunt Uide infra de Trāsire. ⁊ supra de Gradi ⁊ gressus: de egredi ⁊ similibus.

Transire. Nota q̄ transire idē est qđ ire vltra. significat eīm trāsire motum ⁊ fluxuz de termino a quo ad terminum ad quem. ⁊ ideo tam in bono q̄ in malo significato per transitum potest intelligi motus noster. Notemus ĝ q̄ in scriptura inuenīt Trāsitus

Diuinitatis. Jsta ergo sūt quinq; genera trāsituū de q̄bus pōt fieri mētio in scriptura.

Mortalitatis. Dicamus p̄mo q̄ est trāsitus summe diuinitatis. Deus eīm trāsire dicit

Prosperitatis. q̄uis nō variet. nec trāseat. nec mutetur. ⁊ hoc ĝtum ad imaginationē humanā ad modū trāse

Iniquitatis. untis in aliq̄bus op̄ibus suis regulat. Jlle eīm q̄ transit de vno loco ad alīū vadit. Sic vere de⁹ trāsire videt multis modis. Jste eīm trāsit vt mihi apparet ex scriptura sacra

Per virginē carnē assumendo. Trāsit eīm deus per

Per boiem ipsum visitando. virginē sicut dignissimus impator. q̄ trā-

Per pauperē ip̄m consolando. sit aliq̄n p̄ mediū ci-

Per peccatorē ip̄m cōuertēdo. uitatis in regia ma-

Per iniustum ipsum iudicando. iestate. Aīn btā virgo dicit illa porta clausa de qua dicitur Ezech. xliij. Porta hec clausa erit ⁊ nō aperiet: ⁊ vir non transibit p̄ eam qm̄ dñs deus israel ingressus est per eam. erit q; clausa p̄ncipi: p̄nceps ipse sedebit in ea. Jtē transit per boiem sicut dulcissimus visitator. Quia sicut visitator trāsit per quentus ipsos reformando. sic deus p̄ corda bominū ipsa inspirando. ⁊ ip̄a q̄nq; tribulationib⁹ castigādo ⁊ fide ⁊ moribus reparādo. Unde Ezech. xvj. loquēs dñs anime peccatrici dicit. Et eras nuda ⁊ confusione plena. ⁊ trāsiui per te ⁊ vidi te. Sequit. Expandi amictū meū sup te ⁊ operui ignominiā tuā. Jtem trāsit per pauperē sicut pīssimus p̄solator. Quia scz ip̄e deus transit p̄ miseros et depressos vt ipsos liberet ⁊ tueatur: ⁊ vt ipsos premiet ⁊ cōsoleť Esa. xxxj. Proteget dñs hierm ⁊ erit transiens ⁊ saluans. Jtem trāsit per peccatorem sicut seuerissimus iudicator. q: scz mō videt petā boim dissimulare. q̄nq; tn̄ transit vt videat quid agat: ⁊ p̄ mortem tpalem et eternā contra impios debachatur Exod. xij. Transiuit dñs percutiens egyptios. Jta q̄ ipi mali possunt dicere dño illud p̄s. Jn me trāsierūt ire tue ⁊ om. flu. tu. indux. sup me. Jsti ei sunt quattuor transitus q̄bus trāsit deus ad boies Mich. ij. Trāsibit rex eoz corā eis. Patet igit p̄mo q̄ est quidaz transitus summe diuinitatis. Scđo p̄cipaliter dico q̄ est trāsitus sctē moralitatis: ⁊ iste est trāsitus q̄ homo spū aliter ⁊ moraliter p̄cedit ⁊ transit. ⁊ quo nec in mundo q̄ scit aut sisti. Justi in hoc mūdo semp fuerūt in transitu et motu. transierūt eīm in mūdo sicut peregrini nihil supfluuz appetētes: sed solum vite necessaria inquirētes. Similes canibus in egypto. De q̄bus dicit Solinus: q̄ qn̄ in nylo flumine volunt bibere: solent currendo ⁊ lambendo aquā bibere ⁊ p̄ timore crocodillorū ibidez latitantium celeriter p̄trāsire. Sic p̄culdubio sancti ⁊ iusti de flumine ⁊ aq̄ mūdane p̄speritatis modicū tetigerunt: q̄nimmo q: crocodillos id est demones ibidem insidiātes timuerūt: vitā istaz quasi eam p̄tenentes velociter transierunt. Figurati in filiis israel qui dicebāt regi Edom id est mūdo Nume. xx. Obsecramus vt transire nobis liceat p̄ terram tuam: non ibimus p̄ agros. nec p̄ vineas: nec bibemus aquas de puteis tuis. gradiemur via publica. nec ad dexterā: nec ad sinistram declinātes donec pertranseamus terminos tuos. Quia p̄certo sancti terram huius mūdi sicut terrā alienā q̄si de licentia habitauerūt. aquā deliciarū ⁊ diuitiarū non biberūt. nec ad dexterā p̄speritatis: nec ad sinistrā aduersitatis declinauerūt: sed sicut dictuz est p̄ mundi terminos celeriter transierūt. ij. Reg. xvij. Transierūt festināter gustata paululū aq̄. s. dauid ⁊ sui signās xp̄m ⁊ sctōs. Jste ē ergo trāsitus virtualis. Aīn de isto videnť scti dicere: trāseamus vsq; bethleem. Ubi aduerte q̄ iste est Transitus

Appetibilis. Primū p̄bat verbū optatiuū. Tran-

Terminabilis. seamus. Scđm signū p̄fitiuū. Usq;

Premiabilis. Terciū nomen refectiuū. Bethleem: q̄ interp̄tat domus panis. Et sic dico q̄ oportet Jstū transitum desiderare. Transeamus. Jn isto transitu perseuerare. Usq;. Post istū transitum eruberare. in bethleem.

Dico q̄ iste transitus est affectibilis. Naturale enim est cuilibet rei velle trāsire ad nobilem formaz ⁊ inde est qđ naturales. q̄ ista inferioza sunt corruptibilia. que. s. forma sua que imp̄fecta est nō sunt cōtenta. ⁊ ideo ip̄am cupiunt exuere ⁊ aliam induere. ⁊ de ignobili ad nobilem transire. vellet eīm appetitus naturalis ad aliam formam p̄fectam transire. q̄ suam capacitatē posset replere. ⁊ que secum sine corruptione posset manere. Sic p̄certo charissimi: nos qui sumus in peccato vel in mundo sub forma imp̄fecta ⁊ incompleta: transire ad nobilem formā gratie ⁊ glorie debemus appetere: ⁊ ad hoc totis virib⁹ laborare. ⁊ hoc ostēditur cum dī. Transeamus optatiue loquendo. Aīn ipse dñs dicit Eccl. xxiij. Transite ad me omnes qui cōcupiscitis me ⁊ a generationibus meis adimplemini. Et bene dicit Transite ad me. contra illos quorum motus ⁊ transitus. affectus ⁊ appetitus nō sunt ad deum: sed potius ad carnem ad dyabolum. vel ad mundū. q: scz isti nō transeunt de malo ad bonum: nec de bono ad melius: sed potius de bono ad malum: ⁊ de malo in deterius vel peius Jere. l. De monte ad collem trāsierunt: obliti sunt cubilis sui. Non sic charissimi: sed transite ad me. Juxta. iij. Regum. ix. Transi ⁊ sequere me. Et aduerte q̄ nos debemus transire

Ad statum religionis. Transeamus ad statū

Ad affectū compassionis. religionis Josue. xxiij.

Ad amplexum dilectionis. Transite ad terram in

Ad aspectum p̄templationis. qua tabernaculum do-

Ad p̄fectum operationis. mini est. Jtem ad affectum cōpassionis Tren. j. O vos oēs qui trāsitis per viā attendite ⁊ videte si est dolor sicut dolor meus. Jtem ad amplexum dilectionis Hester. ij. Composite de tridimo feminarū ad concubitū regis transibant sez anime. Jtem ad aspectū p̄templationis Eccl's. ij. Transiui ad p̄templādum sapientiā. Et Deut. iij. Trāsiui igitur ⁊ videbo terrā hanc optimā ⁊ libanum. Jtem ad p̄fectum operationis Numeri. xxxij. Omnis vir bellator armatos iordanē transeat. Jste est igit vt dictum est transitus appetibilis. Trāseamus inquit. optime loquēdo. Deinde dico q̄ est trāsitus terminabilis. Usq; inquit. Motus eīm ⁊ transitus facilius aggredit q̄n: certo fine ⁊ termino limitat. Sic vere quia motus ⁊ trāsitus virtuosus modicū durat: ⁊ vsq; ad certum ⁊ p̄fixum terminū porrigit sez vsq; ad mortē: unde est q̄ libenti animo frequentet. Usq; inquit. q: scz ista dictio Usq; significat terminū mortis in quo transitus laborum finitur ⁊ signat terminū paradisi in quo trāsitus appetitiuus terminat. Usq; inquit. Lapis eīm descendēs usq; ad terrā statim cessat a trāsitu ⁊ motu. Sic p̄certo iustus q̄n ad paradisum usq; puenit trāsitus eius deficit ⁊ quiescit. p̄s. Trāsibo in locū tabernaculi admirabilis usq; ad domū dei. Exemplo Helye q̄ sicut dicit. iij. Reg. xix. Ambulauit in fortitudine cibi assumpti usq; ad mōtē dei oreb. Sed aduerte ad hoc q̄ ad istud usq; id est ad terminū perseuerantie attingamus. necesse est q̄ omnia mundi delectabilia transeamus. Transire ergo oportet

Delicias ne inficiamur. Transeamus dico delicias inficientes: figuratas

Diuitias ne alliciamur. in flumine iordanis. q̄

Eminentias ne deijciamur. nō necessariū fuit transire vt filij israel possent usq; ad terre p̄missionis limites puenire. q: scz q̄ fluuiū deliciarum non trāsit aut p̄terit: usq; ad terram paradisi nunq; puenit. j. Reg. xiij. Hebrei aūt transierūt iordanē. Jtē transeamus diuitias allicientes. Aīn de trāsitu. i. de p̄temptu terrenorū dī Esa. xxiij. Trāsi terrā q̄si flumē filia maris. Jtē trāseamus eminētias deijcientes. vñ Michee. ij. Trāsibit rex coram eis. ⁊ Osee. x. Transire fecit samaria regē suū. Jsti ergo tria debēt iusti trāsire ⁊ cōtemnere vt usq; ad paradisum possint finaliter puenire. Usq; inquit. vñ Judicū. xiij. Non introibo opidū gentis aliene q̄ nō est de filijs israel: sed transibo usq; gabaa. Jste est trāsitus terminabilis. Usq; inquit. Deniq; dico. q̄ iste est transitus p̄miabilis. ⁊ quando transitus virtuosus perficitur. extinde celeste p̄emium reportatur: quod ostenditur cum dicit bethleē. q̄ interp̄tat dom⁹ panis. significās paradisi p̄miū. q̄ p̄ refectū transitū reficimur ⁊ nutrimur. Jnde illud Eccl's. xj. Mitte panē tuum sup trāseuntes aq̄s ⁊ post multos dies inuenies illū. Cerui solent lata ⁊ magna flumina trāsire. vbi ex

ratu solent pinguia pabula ꝑsentire. Sic vere charissimi: q; vltra fluuiū muncki scz in celesti glia sunt pascua vberri ma voluptatis eterne: ita q ibi ,ꝓprie est bethleem .i. dom⁹ panis. hinc est q illuc debemus ꝑ affectū trāsire: ⁊ per mētis desideriū nos trāsferre: vt sic ,p isto transitu possimus summū ꝑmium reportare. Bethleem inquit .j. Regū .xvj. Venit in bethleē ⁊ admirati sunt seniores Deut .iij. Vos transibitis ⁊ possidebitis terrā egregiā. Vide eā supra de terra. Coturnices ⁊ ortigometre mare transeunt: ⁊ ꝑ mare ad regiones calidas se trahsferūt. Sic vere viri iusti ꝑ mare tribulationū ad paradisum transeunt. ⁊ ibi finaliter requiescunt Hiere .xlviij. Propagines tue transierūt mare. Qui figurati sunt in filijs israel. qui q̄ de egypto trāsierūt exierūt ꝑ desertū horribile ad terre ꝓmissionis solacia. q; scz ꝑ desertū prie ⁊ tribulationis: ad terrā ꝓmissionis .i. ad paradisum transiē: ⁊ ibidē finaliter quiēt Judith .viij Quotq̄t deo placuerūt per multas tribulationes trāsierūt Vbi aduerte q ad illud celeste ꝓmium transitur

Per mare contritionis.
Per aquā cōpunctionis.
Per ignem afflictionis.
Per beremū tribulationis.

Isti sunt quattuor passus ꝑ quos oportet transire. Per mare ꝓtritionis Sapientie .xiij. Transeūtes mare ꝑ ratem liberati sunt. Per aquā cōpunctionis Esa .xliij. Cum trāsieris per aquas tecū ero. Per ignē correctionis .ps. Transiuimus ꝑ ignem ⁊ aquam ⁊ eduxi .n. in ref. Per beremū macerationis Deutro .j. Transiuimus ꝑ beremū terribilem. Patet igit q est spūaliter transitus faciē dus. q; vicz vt dictum est ꝑ istum transitum ꝓmiū reportatur. Iste transitus leui terminat. Iste transitus a bonis affectat. Istud est igit scōm ꝑncipale. vide .s. de currere. egredi ⁊ exire. Iste est igit transitus sancte mortalitatis.

Tercio ꝑncipaliter dico q est trāsitus vilis mortalitat. Vita em̄ mortalis semp est in transitu ⁊ motu. nunq̄ antē in reditu vel statu: sicut fluminis. qd nō cessat labi. currere ⁊ trāsire quousq; ad mare ꝓuenire valeat. Quia ꝓcerto vita ꝓtinue labit quousq; ꝓueniat ad mare. i. ad mortis amaritudinē. Et ideo scriptura dicit ⁊ cōparat vitā humanā pluribus rebus q̄ semp sunt in transitu: ⁊ in fluxu vicz

Vmbre fugienti.
Tele ⁊ eā succidēti.
Naui trāsfretanti.
Mane transeunti.
Herbe florescenti.

Oz em̄ cōparet vmbre fugiēt.: ꝑz Sap .ij. vbi dicit. Umbre em̄ transitus est tps nostrū. Item q cōparetur tele ⁊ eam succidēti: ꝑz Job vij. vbi dicit. Oz dies nostri velocius transierūt q̄ a texente tela succidit. Item q cōparetur naui trāsfretanti: ꝑz Job .ix. vbi dr. Oz transierūt q̄si naues poma portantes. Item q cōparet mane transeunti ⁊ herbe florescenti: ꝑz in ps. vbi dr. Mane sicut herba floreat ⁊ transeat ⁊c. Iste est ergo transitus nostre mortalitat.

Quarto dico. q est trāsitus vane ,psperitatis. Mundi em̄ ,psperitas similis est lumini lune q̄ continue transit de vna figura ad aliam. Similis est etiam mari qd̄ continue est in transitu ⁊ in motu. q; scz mundi ,psperitas nunq̄ in eodē statu ꝑmanet. ꝓtinue em̄ fluit ⁊ defluit. crescit ⁊ decrescit. ⁊ finaliter tota perit: ⁊ faciliter finit. deficit atq; trāsit. Vñ .j. Joh .ij. Mundus trāsit ⁊ ꝓcupiscentia eius. Quia breuiter nulla bona mūdi sunt durabilia: sed transitiua et mutabilia Sap .v. Trāsierūt oia velut vmbra. Iste est igitur trāsitus vane ,psperitatis. Quinto dico. q est transitus grauis iniq̄tatis. Quia scz iniqui boies semp trāseunt ⁊ mutant de desiderio ad desiderium. de vicio ad vicium de mūdi miseria ad tormentū. Dico de desiderio ad desiderium. ps. Transierūt in desiderium cordis. Item transeunt de vi ad vicium. Vñ Eccls .viij. Quasi vmbra transeunt q̄ non timent faciē dñi. Item transeūt de mūdi ,psperis ad tormētū. vñ Prouer .x. Quasi tēpestas trāsiens nō erit impius. Et sic igit patz quō trāsire gñaliter loquēdo sumit q̄nq; modis. Vide .s. de Currere. Mouere. Mutari ⁊ similib⁹.

Tremor. tremere.

Cum tremor sit filia timoris. hinc est q filia ꝑ matrem tremor ꝓ timore sepius sumit in scriptura. Breuiter ꝙ notandū q inuenio in scriptura Tremorē

Perfectorum.
Peccatorum.
Miserorum.

Tremunt em̄ perfecti a facie diuine sublimitatis. d. illud ps. Timor ⁊ tremor venerunt super me ⁊c. Exemplo Damnatorum. Thobie. de quo dicit Thob .ij. q mādu cauit panem cum luctu ⁊ tremore. Tremuerunt infecti scz peccatores a facie ,prie iniquitatis .j. Esdre .x. stetit omnis ppls tremens ꝓ peccato ⁊ ꝓ pluuijs. Vñ Exod .xv. Robustos moab obtinuit tremor: obti .o. ba .cha.

Tremunt miseri a facie calamitatis propie Hiere .xlix. Dissoluta est damascus: tremor apprehendit eam. Tremunt dānati a facie eterne penalitatis Sap .xvij. Serpentium sibilatione cōmoti trenebundi peribāt. Sufficit: vide supra de Timore.

Tres. tria. tercius. trinitas.

De multiplici morali Trinitate possent multa dici. verum tamen quia in sermone videbā vitem in qua erant tres ꝓpagines ⁊c. dixi multa de multiplici Trinitate. Vide in tabula.

Tribuere.

Nota tribuere idem est qd̄ cōcedere. vel donare. Notemus breuiter q in scriptura inuenitur q deus tribuit

Justis gratiam.
Sanctis gloriam.
Humilib⁹ prudentiam.
Indigētibus sufficientiā.
Peccatib⁹ pestilentiā.

Tribuit dico deus gram iustis penitētibus .ps. Cantabo dño q̄ bōa tribuit mihi. Quia sicut dicit Gall .iij. Deus est q̄ opat in vobis spm̄ et tribuet vobis virtutes. Item tribuit gliam triūphantibus .ps. Vitam petijt a te tribuisti ei dñe lon .di .in se .se. Ite tribuit sapientiam vel prudentiam patientibus. quia sicut dicitur Prouer .xxix. Virga atq; correctio tribuit sapientiā.

Item sufficientiā tribuit indigētibus Prouer .xxx. Nō diuitias nec paupertatem dederis mihi domine: tm̄ victui meo tribue necessaria. Item tribuit pestilentiam deliquentibus .ps. Redde retributionē eor ipis: scm opa manuū eor tribue illis. vide .s. de dare: ⁊ sic sufficiat.

Tribulatio. Tribulare.

Tribulatio ad uersitas. infortunij idē est: ⁊ q; quasi in infinitis locis de tribulatione fit mentio. ⁊ maxime supra de labore. dolore. afflictione et similibus intendo breuiter transire. Notabo tamen q est tribulatio exterior. interior. posterior

Prima est cum patientia toleranda.
Scda est cū diligentia declinanda.
Tercia est cū reuerentia formidāda.

Prima ē tribulatio exteriorīs vexationis. De qua in psal. Multe tribulationes iustor ⁊c. Scda est interioris temptationis. De qua in Psalmo. Tribulationes cordis mei multiplicate sunt. Tercia est tribulatio posteriorīs damnationis. De qua Esaie quinto. Aspiciemus in terram et ecce tenebre tribulationis. His premissis solum de tribulationibus mundanarum vexationum aliquid est dicendum. Sicut enim videmus: q natura ordinauit diuersa diuersis officijs. Et inde est q hyems fuit exposita ventis. frigoribus ⁊ pluuijs. estas vero floribus fructibus ⁊ solacijs. Sic proculdubio deus hyemem presentis vite. ⁊ estatem future glorie diuersimode variauit. quia procerto ille hyems habet tribulationum frigora tolerare. ⁊ future vite serenitatem ⁊ gaudium expectare. Nam vt cōmuniter ille qui in presenti tempore tribulationib⁹ affligimur in futuro gaudijs consolatur. Juxta illud psal. Quantas ostendisti mihi tribulationes multas et in ⁊c. Nam sicut de hyeme ad estatem: ⁊ de estate ad hyemē peruenimus. sic de hyeme tribulationum ad estatem consolationū pertingimus. ⁊ econuerso de estate presentiā consolationum ad hyemē futurarū tribulationum venimus. Nam sicut videmus q in insulam non intramus nisi per mare prius transfretemus. sic nec paradisuz ingredimur. nisi ꝓmo dū viuimus per mare tribulationum trāseamus. Et hoc quidem dicit apostolus Actuum .xiij. Per multas tribulationes oportet nos intrare regnum celorum. Et aduerte q mundi tribulationes sunt

Plurime ⁊ ingruentes.
Intime ⁊ adherentes.
Optime ⁊ prevalentes.

Primū ꝑbat ipsarū multitudo que semp augmentatur. Per multas tribulationes Scōm ipsarū certitudo q̄ nunq̄ euitat. Oportet inquit. Tercium celestium plenitudo que ꝑ has reparat. Intrare in regnū celorum inquit. Et sic dico q tribulationes

Mirabiliter solent excrescere. Per multas tribulationes. Infallibiliter solent contingere. Oportet. Multiplicit̃ solent ꝓficere. Intrare in regnū celoꝝ. Primo dico q̃ iste sūt mirabilit̃ excrescētes. q: multas inq̃t. Mā sic videm⁹ q̃ Mare cōcutit̃ multis fluctibus. Sic vere bō q̃diu Terra stringit̃ multis frigoib⁹. viuit hic tribulat̃ Aer vo mouetur multis flatibus. diuersis aduersitatibus. Mā sicut elementa nō vni impſſioni seu alterationi sed multiplici mutationi ⁊ inq̃etationi subiacent̃. Sic pro certo bō non vna tribulatione pōt transire: q̃nimmō multas ⁊ magnas tribulationes habet necessario pſentire. pō. Quantas ostendisti mihi tribulationes vt. ī. Nam sicut dicat Ysido. de summo bono. Impossibile est q̃ bō ⁊ tribulationes nō sentiat: ⁊ ad celoꝝ gaudia pueniat. Per multas inquit. Quia sicut dī in pō. Multe tribulationes iustorum. Nauis em̃ q̃ transit p̄ mare multis ventoꝝ impulsibus. multis aquarū fluctibus. multis piratarū insultibus subiacet: ⁊ cum vsū ptrāsierit. ad aliud deuenit̃: ⁊ quouscz ad portuꝫ venerit: nunq̃ tuta aut secura. nunq̃ ī̃munis aut libera iudicat̃. Sic vere q̃diu bō nauigat in mari huius amare vite. semp de vna tribulatione ad aliam deuenit. et cuꝫ euasisse se credidit. subito tribulamina noua sentit: ita q̃ tribulationes seculi nunq̃ euadimus. quouscz ad portum salutis paradisi ⁊ ad mortis terminum attingamus. Per multas inquit. Quod bene Job. v. senserat. qui dicebat: in sex tribulationib⁹ liberabit te ⁊ in septima nō tanget te malum. Sex em̃ tribulationes q̃bus in hoc mūdo affligimur sunt dolor. labor. esuries. timor. infirmitas ⁊ casus. Septima vero mors in qua malum tpale non tanget nos amplius. Causa quare tot ⁊ tantas posuit deus tribulationes in dorso nr̄o est ista ſm Gregoriū: vt scz dum iter pſentis vite plenum tribulationibus inuenimus. ibidem sistere pedē non amemus. ⁊ ne viam p̄ termino acceptemus: sed vt tribulationibus impulsi alibi quietē queramus ⁊ p̄ bona opera ad patriam ꝓperemus. ⁊ eterne vite terminuꝫ totis viscerib⁹ affectemus. Cerui em̃ ⁊ alie fere nō libenter consueuerunt morari in illa parte nemoris vbi solēt quotidie a canibus ⁊ venatoribus infestari. Sic vere bō in mūdo morari non debet appetere: vbi tot insultibus canum ⁊ venatoꝝ id ē tot tribulationib⁹ ⁊ temptationib⁹ demonuꝫ ⁊ tyrannoruꝫ se videt totiens subiacere Judith. viij. Per multas tribulationes transierunt fideles. Sic igit̃ patꝫ q̃ tribulationes sunt mirabiliter excrescētes. Per multas inquit. Scdo dico q̃ iste sunt infallibiliter ꝑtingētes oportet inquit. q. d. necessarium est q̃ veniāt. Nam sicut videos q̃ motus ⁊ mutatio naturaliter insunt mari. intantū q̃ de ꝓpria ꝓditione maris est q̃ ꝑtinue moueat̃. Ignis etiā est elementū valde mobile: ventoꝝ flatibus agitabile ⁊ turbabile. Aer etiam valde est passibile elementū: ita q̃ diuersis impressionib⁹ supponit̃. ⁊ p̄ superiorum influentiā de vna qualitate ad aliam transmutat̃. ⁊ inde est q̃ ibi nunc ventus. nunc pluuia. nūc grādo. nunc tonitrua. nūc estus. nūc frigus generat̃. Sic ꝑcul dubio charissimi: q: motus ⁊ fluxus tribulationū nobis insunt naturaliter adherētes. ⁊ erga nos ꝑtingētes necessario. a ꝓpria ꝓditionis humane necessario habemus mundi miseriꝫ subiacere ⁊ tribulamina sustinere: qđ ostenditur cum dī Oportet. Quia etiam sicut dī Luce. xxiiij. Oportuit pati xp̃m ⁊ ita intrare in gl̃iam suam. Et bñ dicit Oportet. q: ꝑcerto impossibile est q̃ etiā vna sola dies sine tribulatione transeat. Nā etiā ſm Homerū. Antiqui iurta iouem duo vasa a dextris ⁊ a sinistris pingebant. p̄ hoc dantes intelligi. q̃ iupiter. i. deꝰ ⁊ fortuna duo habēt dolia vnum plenum tribulatione: ⁊ aliud plenū ꝓsolatione: ita q̃ quotiēs aliquē de dolio consolationis ⁊ ꝓsperitatis potant. semp aliq̃d de dolio tribulationis miscent: ⁊ econuerso nunq̃ ita homo dolio tribulationis potat̃. quin semp sit ibi aliq̃d de consolatione mixtum Oportet inquit. Quod bene de illo rege legit̃: q̃ malis gratibus fortune diem letum trāsire voluit: ⁊ tamē a casu oculum p̄didit. ⁊ sic fortuna suum maximū gaudiū in tribulationem maximā cōmutauit. Quia sicut dicit verificator. Post vinū verba post bymbem nascit herba. Post flores fructus: post matrima gaudia luctus. Oportet inq̃t Mar. viij. Oportet filiū hois pati. Et. j. Petri. j. Huc oportet cō tristari in variis tribulationib⁹? Esa. v. Aspiciem⁹ in terrā ⁊ ecce tenebre tribulationis. Et quia igit̃ charissimi: tribulationes sunt census ⁊ tributum ad qđ reddendum natura est obligata: onus ad quod portādum est iubugata. iugum ad quod trahendum est alligata ipias debemus benigniter portare ⁊ humiliter in patientia sustinere. Exemplo cameli qui ad sustinendū onus voluntarie se inclinat. Et exemplo formice que onus maius q̃ ipsa sit secum portat Gal. vj. Unusquisq; onus suum portabit. Aduerte tamen q̃ si infirmos nos sentimus tribulationes non appetere: ſ fugere debemus. Quia sicut apes in byeme latitant in cauernis. q: ꝑter virium paruitatem si exterius egredient̃. ventis pluuijs ⁊ pluuijs obuient̃. ⁊ ꝑter hoc tali tempore solent latitare ⁊ serenitatem tpis expectare. Sic vere infirmi debent aspritatem tribulationum fugere. ⁊ ne succumbant ad tempus donec transeāt latitare. Exemplo xp̃i q̃ gerens personam infirmorum. sicut dī Job. viij. Judeis ipm lapidare volentibus: se nō opposuit: sed de templo exiens se abscondit. Pō. In tribulatione inuocasti me: exaudiui te in abscondito temp. tē. Ista etiam faciebāt sancti: q: sicut apes q̃ pſentiunt diem serenum: volant ad pastum. als in ergastulo suo manent. Sic antiquitus sci viri q̃ serenitas pacis se offerebat ad p̄dicandum currebant. q̃ tyrannoꝝ rabies seuiebat se in latibulis abscondebāt. ⁊ cū dissimulatione malicie cedebāt. ⁊ importunitatē tpis perstrāsibant Job. xv. Terrebit eos tribulatio ⁊ angustia. Patet igit̃ q̃ tribulationes sunt infallibiliter contingētes. Oportet inquit. Ut etiam xp̃o dicat quilibet illud Mat. xxvj. Et si me oportuerit mori tecū nō te negabo. Tercio dico q̃ mundi tribulationes sunt multipl̃r prevalētes seu ꝓficientes: quod ostendit̃ cum dī. Intrare in regnum celorum. Supponit em̃ q̃ p̄ tribulationes introit̃ ⁊ acquirit̃ regnū dei Apoc. j. Ego Johānes frater vester ⁊ socius ⁊ particeps in tribulatōe ⁊ regno. Et iō de vtilitate quā q̃ tribulationem acquirimus possumus dicere q̃ per istas

Mentaliter eleuamur.
Humiliter inclinamur.
Utiliter castigamur.
Faciliter adiuuamur.
Mobiliter sublimamur.

Dico ergo q̃ mūdi tribulationes nos faciunt mentaliter eleuari. q: scz sicut q̃dis ꝑ impulsum venti ignis prēmatur ⁊ turbet̃. inde tñ fortius accendit̃ ⁊ sursum erigit̃ ⁊ leuatur. Sic vere bō impulsus ⁊ liberatus q̃dis in mēte turbet̃. solet tñ exinde in deū p̄ charitatē fortius accendi: ⁊ ad deū p̄ desiderium erigi: et ad ipm̃ per orōnis suffragiū eleuari. Pō. Ad dñm cum tribularer clamaui ⁊ exaudiuit me. Quia ſm Grego. Mala que nos hic p̄munt: ad deum citius venire cōpellūt. Ignis em̃ salamandrā dicitur nutrire ⁊ acetum. apes mortificatas oleo dicitur viuificare. quia procerto ignis et ardor tribulationis a morte peccati solet saluare: ⁊ vitam charitatis ⁊ gratie generare Thobie. iij. Hoc procerto habet omnis qui colit te. quia vita eius si in ꝓbatione fuerit coronabitur. si autem in tribulatione fuerit liberabitur. Facit ergo tribulatio mentaliter eleuari. Deinde dico. q̃ nos facit humiliter inclinari. Limax enim si tangitur: statim in propriam testudinem reducitur: que tamen antea elatis cornibus ferebatur. Quia vere homo tribulationibus tactus. solet cornua presumptionis ⁊ superbie deponere: et ad seipm̃ redire. ⁊ in testam humilitatis se recludere et sopire Sopō. j. Tribulabo homines ⁊ ambulabunt vt ceci: Et pō. Juxta est dominus his qui tribulato sunt corde et humiles spiritu saluabit. Facit ergo tribulatio nos humiliter inclinari. Etiam facit nos vtiliter castigari. Quia. ſ. sicut leo castigatur videns catulum verberari. Elephas etiam verberibus castigatur. sic iustus tam in se q̃ in alijs tribulationum verbera vigere videns: si sapiens est castigatur ⁊ timet: ⁊ a malo abstinet atq; cauet Thobie. iij. In tempore tribulationis peccata dimittis. Facit ergo tribulatio vtiliter castigari. Deniq; dico. q̃ facit nos faciliter iuuari. Deus enim libentius iuuat tribulatos q̃ alios. Exemplo apum que socias fatigatas solent portare. Exemplo elephantum qui socios vulneratos solent defendere ⁊ iuuare. ideo de homine tribulato dicit deus in Pō. Cū ipso sum in tribulatione eripiam eum ⁊ glorificabo eum. Et iterum. In tribulatione dilatasti mihi. Facit ergo tri-

bulatio vtiliter iuuari. Quinto vo dico. q nos nobiliter facit sublimari. q: scz p tollerantiã tribulationis pertingimus ad regnũ ꝑpetue saluationis. Aurũ em̃ qđ sine diminutione sustinet ignem melius reputaꝫ. z in thesauro ponitur z seruaꝫ. Sic vere illos q̃s ignis tribulationis nõ cõsumpsit: sed ꝓbauit z purgauit in thesauro paradisi erunt repositi z corona celestis glorie coronati Esaie.xxv. Coronans coronabit te tribulatione. Patet igit quõ tribulatio est vtilis. z quõ per tribulationẽ veniũt nobis multa bona Vide.j. de vtilitate. §. Scdo dico. Et inde est ꝓculdubio q̃ sancti statum tribulationis elegerunt. z p ipm̃ ad regna celestia puenerũt: z istud est tercium auctoritatis. Intrare inquit regnum celoꝝ Ecclĩ.iij. De carcere educitur ad regnum. Et bñ dico q tribulationes mundi habẽt vtilitatẽ. habẽt necessitatẽ. habent pluralitatẽ. Sufficit ergo vide. s. de Affligere. Percutere z cõsimilib⁹ in aliis titulis infinitis: vbi particulariter de tribulatione tractaꝫ.

Tribus. Nota q tribus idem est qđ genus. Est em̃ tribus collectio ppli eiusdẽ ꝓsanguinitatis vel gñis. Et iõ posſuz notare q in scptura inuenit

Tribus bonoꝝ z perfectoꝝ.
Tribus maloꝝ z iniquoꝝ.
Tribus sanctoꝝ z beatoꝝ.
Tribus prauoꝝ z damnatoꝝ.

De tribu em̃ bonorũ dicit in ps̃. Oꝛ de⁹ elegit tribum iuda: montem syon quez dilexit. Juda em̃ interpretat ꝓfitens: signans iustos qui deũ confitent z laudant. Tribus em̃ istoꝝ deum sequit. z ab ipso bñdicit z iuuat. Oꝛ em̃ deũ sequit: ptz.iij. Reg.xij. q nõ é secutus quisq̃ domũ dauid ꝓter tribum iuda solam. q etiam a deo benedicit: patet in ps̃. In ipso benedicent oẽs tribus terre: oẽs gentes magnificabũt eũ. De tribu maloꝝ dr Apoca.xiij. q bestie. i. dyabolo data est ptãs sup oẽm tribum ꝛc. De tribu beatoꝝ dicit in ps̃. q deus habitare facit in tabernaculis suis tribus israel id est collegium videntium deum. De tribu vo damnatoꝝ dicit Apoca.j. Ecce venit cũ nubibus: z videbit eũ ois oculus: z plangent se super eum omnes tribus terre. i. omnia genera damnatoꝝ ꝛc.

Tributũ. Tributarius. Tributũ dicit a tribuo is. eo q in signũ subiectionis z seruitutis tribuit. Et ideo possumus dicere q in scriptura inueniunt quinq; genera tributoꝝ scz

Tributum ꝓfectionis.
Tributum subiectionis.
Tributum afflictionis.
Tributum infectionis.
Tributum damnationis.

Est dico tributũ gratie z ꝓfectionis: z illud est tributum bonoꝝ operũ qđ deo scz a seruis suis redditur. z qđ ad reddendum quilibet obligat. z de hoc dr Beñ. xlix. vbi de ysachar dicit. q vidit requiẽ q esset bona: z terram q esset optima: z supposuit humerũ ad portãdum factusq; est tributis seruiẽs. Jtẽ est tributũ pñie z subiectionis. istud est qñ bõ carnẽ z mundũ subiicit sibi seruire: et tributũ obediẽtie reddere cõpellit. Uñ de bonis q̃ sibi subiiciunt motus carnales dr Josue.xvij. Filij israel subiecerunt chananeos z fecerunt sibi tributarios. Filij em̃ israel chananeos delere penitus nequiuerũt: ipos tñ subiecerũt z sb tributo viuere dimiserũt. sicut dicit Josue.xvj. Quia ꝓcerto iusti nõ possunt delere chananeos. i. motus carnales z ideo in terra carnalitatis nre necesse habẽt remanere sub tributo tñ z sub lege seruitutis debẽt viuere: z rationis motibus obedire. iij. Reg. viij. Facta est syria seruiens dauid sub tributo. Et. iij. Reg. ix. Quos nõ poterãt filij israel exterminare fecit samson tributarios. Jtem est tributũ miserie z afflictionis: z istud est tributũ tribulationũ mundi. scz laboris. doloris. mortis ꝛc. qđ sup humanũ genus fuit impositum quãdo de paradiso fuit eiectum. Uñ de ciuitate bierlim ꝑ quã poterat designari humana natura dr Treñ.j. Facta est quasi vidua dña gentiũ. ꝓceps ꝓuinciarum facta est sub tributo. Jtem est tributum culpe et infectionis. Anima em̃ tributaria dyabolo efficit qñ sibi ꝓpriñ subiugat. Mã aia q̃ peccãdo dyabolo seruit ꝛtributũ malorũ operum sibi reddit Prouer.xij. Manus fortiũ dominabitur: que aũt remissa est tributis seruiet. Jtem est tributum pene z damnationis: z istud est illa pena quã ex perpetuo tributo luunt miseri in inferno Hester.x. Cunctas maris insulas fecit tributarias. Insule em̃ q̃ sunt in mari signãt: animas que sunt in amaritudine infernali. Et sic dico q est tributum pene z turbationis. Et sic ptz quõ sunt quinq; genera tributoꝝ.

Tristicia. tristis. Nota q tristicia est dolor animi. aliqñ ab interiori. aliqñ ab exteriori causa. puenies. Potest igitur inueniri tristicia bona z mala. Unde nota q est Tristicia

Cõmendabilis.
Detestabilis.
Formidabilis.

Prima est tristicia boim perfectorũ. q: scz viri iusti in hac vita nunq̃ sunt leti: sed more columbe semp sunt tristes: meditantes z gemebundi. Et de tali tristicia dr Eccls vij. Cor sapientis vbi tristicia. Secda est tristicia boim peccatoꝝ. qui scz ex mundi infortunijs faciliter sunt tristes: et aliqñ desperantes. De qua Ecci.xxx. Tristiciã longe repelle a te. Tercia est boim damnatoꝝ: qui scz sunt in ꝓpetua tristicia z meroꝛe. de qua põt dicere quilibet damnatus illud. j. Macb. vj. Ecce pereo tristicia magna in terra aliena. Jgit dicamus aliq̃d de tristicia cõmendabili z vtuosa. Ista em̃ est tristicia q̃ extraniat leticie mũdane: q: sancti in hac vita raro letant z sepe p spũalem tristiciam desolant. Sol em̃ in vespere apparet pallidus. sic vere bõ q̃ ꝓpe vesperam mortis se existimat: fit faciliter gemebundus. j. Esdre.ix. Sedebam tristis vsq; ad vespertinũ sacrificium. Et aduerte q quattuor sunt q̃ faciunt boiem spũaliter esse tristem scz qñ ꝓsiderat

Jram offendisse numinis ingentis.
Culpã cõmisisse criminis labentis.
Penã incurrisse turbinis ꝑsentis.
Jgnẽ acquisisse fulminis sequẽtis.

Dico igit ꝓmo. q bõ debet tristari ex offensiõe maiestatẽ diuie. Quia sicut bõ tristis efficit qñ rex super ipm̃ offenditur z iratur. Sic bõ tristis z pallidus de

Tristat em̃ iustus qñ videt se
Offendisse maiestatẽ superiorem.
Commisisse prauitatem interiorem.
Jncurrisse aduersitatem exteriorẽ.
Acquisisse penalitatẽ posteriorem.

bet esse qñ regem cel: se grauiter videt offendisse Malach.iij. Ambulauim⁹ tristes coram dño exercituũ. Secdo dico. q debet tristari ex cõmissione interne prauitatis qñ se videt fecisse facta vilia z enormia. Exẽplo crocodilli q̃ videns se offendisse bominem dicitur tristari z dolere. q etiam de harpia inueni scriptum. Unde Baruch.ij. Non mortui qui sunt in inferno dabunt honorem z iustificationem dño sed anima tristis super multitudine malicie sue incedit curua ꝛc.

Tercio dico q homo debet tristari ex incursione aduersitatis mundane. Quia scz homo qui bene cõsideraret q̃t miserijs z tribulationibus humana natura subijcit: nũq̃ gauderet aut letaretur sed omni tempore tristaret. d. alijs in miseria positis illud Mar.xiij. Tristis est anima mea vsq; ad mortem: sustinete adhuc modicum et vigilate mecum. Quarto debet tristari ex inspectione penalitatis eterne. Quia scilicet consideratio iudicij z inferni facit bominem tristem: sicut carceratus debet tristari quando considerat q est necessario iudicandus: z adhuc est in periculo: vtrum sit ad patibulum iudicandus Esa.xxij. Circũ fallabo ariel et erit tristis z merẽs. Jsta est igitur bona tristicia: quia procerto boni timere z tristiciam habere debẽt z nibilominus per spem et leticiam debẽt gaudere. ij. Chorinth. vj. Quasi tristes: semper autem gaudentes. Bona enim tristicia spem et consolationem comitatur. et finaliter in eterne salutis gaudium commutatur. Juxta illud Jobannis.xvj. Mundus autem gaudebit: sed tristicia vestra vertetur in gaudium. Patet ergo q est vna tristicia commendabilis et virtuosa. Adhuc dico. q est quedam tristicia detestabilis et viciosa. sic est tristicia peccatorum qui sine causa tristantur. et non ponentes in deo spem suam propter mundi fortunam vsq; ad desperationem aliquando desolantur. Unde Ecclesiastici.xxx. Ne dederis in tristiciam cor tuum: sed expelle eam a te. Unde etiam Matth. vj. dicit dominus. Nolite fieri sicut hypocrite tristes. q̃si diceret. nõ solum tristicia vera: immo etiam tristicia hypocritica est detestanda. Quia sicut dicit Eccl. xiiij. Beatus homo qui non habuit animi tristiciam ꝛc. Vide de timore z dolore ꝛc.

Triticum. Triticū est granū quoddā qđ melius inter alia reputat: z qđ ad victū boum spāliter reputat. Possum ergo intelligere q̄ triticū significat

Perfectionē v̄tualem.
Refectionē cordialem.
Collectionē spūalem.
Possessionē temporalem.
Nutritionem supnalem.

Primo dico q̄ triticum significat perfectiones v̄tualem. q; scz triticū significat gratias. scientias z virtutes que in corde debemus seminare: vt inde bona scz opa possint pullulare. j. Reg. vj. Bethsamite metebāt triticum in valle. Multi tñ triticum bone doctrine recipiunt. z ipi bona opera nō faciunt nec ꝓducunt. Sicut em̄ dr Mat. xiij. Inimicus bō in tritico zizania seminauit: z sic totā fructuum copiam deprauauit. Añ Hiere. xij. Seminauerūt triticum z messuerunt spinas. Et ideo ꝓpter defectū talis tritici potest dici illud Joel. j. Luxit bumus qm̄ vastatum est triticū. Significat ergo virtutū ꝓfectionē. Scđo dico. q̄ signat sacrāmēti refectionē: q; scz triticū significat corpus xp̄i qđ nobis ꝓcedit in sacrāmēto altaris. De q̄ Ose. xiij. Viuent tritico z germinabunt vt vinea. Et Exod. xxix. Lagena azima oleo aspersa de simila triticea facies. Tercio dico. q̄ significat iustoꝝ collectionem. Justi em̄ sunt triticum q̄ cum flagello tribulationum de paleis viciorū purgandē z in horreo paradisi reponunt. Añ Math. xiij. Congregabit triticū in horrea. paleas aūt cōburet igni inextinguibili. Quarto dico. q̄ significat tpalium possessionem Copia em̄ tritici est istud quo multi boies sunt ditati. z ido ꝓ triticū possunt mundi diuitie designari. Legimus em̄. ij. Reg. iij. Qr dū ancilla ostiaria purgando triticū obdormiret latrones subintrauerūt. q̄ reges israel occiderūt. Quia ꝓcerto dum ostiaria sensuum naturaliū scz discretio circa tpalia occupata obdormit: rex israel. i. ratio que est regina anime: ꝓ latrones. i. demonum tēptationes dānabiliter suffodiūt z necāt. z ideo debemus nos tale triticū spernere: et ab ipso quāto poterimus abstinere. Exemplo illoꝝ de quibus dicit Actuū. xxvij. Qr alleuiabāt nauē iactantes triticum in mare. Quinto dico. q̄ significat celestem nutritionem. Añ xp̄s in paradiso est ille seruus de quo dr Lu. xij. quē ꝓstituit dñs sup familiam suam ꝛc. Vide supra de frumento z sufficit.

Thronus. Cum thronus ꝓprie sit locus in quo reges vel iudices solent sedere. Possum notare q̄ in scriptura inuenit generaliter triplex thronus scz Thronus

In quo sedet summ⁹ impator.
In quo sedet iustus iudicator.
In quo sedet prauus dñator.

Primus est thron⁹ dei supiozis. q; sicut in pš. Sedes sup thronū qui iudicas iusticiā. Scđs est thronus iusti ꝓcessoris scz boni ꝓlati. de quo Esa. xxviij Spūs iudicij sedet sup thronos. Tercius est thronus crudelis exactoris. de quo Eccl. xj. Multi tyranni sederunt in throno. z insuspicabilis portauit dyadema. Igit̄ dicamus de throno dei vel de throno bono boni iudicis vel prelati.

Dico igitur primo. q̄ inuenitur thronus maiestatis diuine. Sicut enim reges mundi habent thronos vel sedes diuersos in quibus diuersis temporibus sedent scilicet

Unū in hospitio ad quiescendū.
Unū in palacio ad comedendū.
Unū in iudicio ad ius reddendū.
Unum in palacio ad p̄sidendum.

Sic vere deus habet quattuoꝝ genera thronoꝝ scz Pudiciie virginalis. Conscientie virtualis. Preeminentie iudicialis. Excellētie imperialis. In primo thono sedit habitās p̄sonaliter. In scđo throno sedet visitans spūaliter. In tercio sedebit iudicans terribiliter. In quarto sedebit imperās mirabiliē.

Primus ergo thronus dei est v̄ginalis pudicicie. Virgo em̄ fuit ille thronus. de quo dr Apoca. xx. Vidi thronū magnum z candidū z sedentem sup eum. q; scz ista fuit magna per charitatis latitudinem. fuit candida per puritatis sanctitudinē. fuit thronus z sedes per equitatis rectitudinem. Et ideo figurāt bñ in throno salomonis. de quo dr. iij Regū. x. Qr rex Salomō fecit sibi thronū de ebore grandē q̄ auro purissimo tegebāt. ad quē ser gradibus ascendebatur: z in gradibus duodecim leunculi aurei ponebantur. Quia vere charissimi rex salomon xp̄s: thronum suum scz virginem bñdictam mirabiliter fabricauit ebore interioris candide castitatis. auro exterioris fulgētis honestatis vt stiuit mirabiliter z totauit. Circa ergo istā. xij. leunculi. xij. apostoli fuerunt conuersati: z ad ipsam per sex gradus id est per sex pietatis opera sublimati. Et ido breuiter de isto throno dicit Ezech. j. Qr ipe vidit super firmamentum sili militudinem throni similem filio hominis. Jsta em̄ super firmamentum fidei fuit fundata: z ipsi filio dei thronus et habitaculum fabricata. Añ deus potuit dicere illō. j. Paral. xxviij. Elegi salomon filiū meum vt sederet in throno regni. Jste est ꝑ thron⁹ v̄ginalis pudicicie. Scđo dico. q̄ est thronus v̄tualis ꝓscientie. Conscientia em̄ viri iusti thronus z sedes est xp̄i. Thronus em̄ quo sedet rex

Solet esse mundus.
Solet esse firmus.
Solet esse altus.

Sic vere vir iustus ad hoc q̄ sit thronus dei debet esse mundus ꝓ innocentiā. ij. Regū. xxiij. Rex autem z thronus eius sit innocens. Firmus per cōstantiā. j. Paral. xvij. Thronus eius erit firmissimus imꝑpetuum. Altus per ꝓtemplationis eminentiam Eccl. xxiij. Ego in altissimis habito z thronus meus in columna nubis. Jste est thronus virtualis ꝓscientie. Tercio dico. q̄ est thronus iudicialis eminentie. quia scz ipse deus sedebit in iudicio in throno iusticie z eq̄tatis z in sede iudiciarie potestatis. de quo dr Dañ. vij. Thronus eius flame ignis rote eius ignis accensus. fluuius igneus rapidusq; egrediebat a facie eius. z loquit̄ de antiquo dierū id ē de deo adueniente in iudicio mundum iudicaturo. quia scz thronus iste est se ueritate plen⁹: ita q̄ igni z flame z flumini rapido z igneo merito poterit cōparari. Quia sicut dicit Apocal. iij. De throno ꝓcedebant fulgura et voces et tonitrua. Jste sunt thronus in quo

Pauperes saluantur.
Pauperes assecurant.
Pauperes exaltantur.

Qr em̄ ibi saluant z eripiant a tyrannis. ptz Apocal. xij. vbi dicit. Qr filius mulieris rapt⁹ est ad deū et thronū eius ne a draconе deuoret. Item q̄ ibi assecurent z tueant a nociuis. ptz Heb. iij. vbi dicit. Ideamus cum fiducia ad thronum gratie eius. Item q̄ ibi ꝓmoueant z exaltent. patet Math. xix. Et Luce. xxij. vbi dicitur. Vos qui reliquistis omnia z secuti estis me cum sederit filius hominis in sede maiestatis sue ꝛc. Jste est thronus iudicialis eminentie.

Quarto dico q̄ est thronus impialis excellentie: q; sicut imperator sedet in palacio. Sic deus sedet in throno celi. Unde Math. v. dicitur. Qr celum thronus dei est. Jn isto ergo throno z in excellētia sue maiestatis sedens dñs solet ad libitum de creaturis et eoꝝ operibus ordinare: et fm̄ secreta sue occulte ꝓuidentie solet mira z varia differre Apoca. xxj. Et dixit qui sedebat in throno ecce noua facio omnia. Jn isto etiam throno solent angeli z beati seruire z multipliciter eū honorare. Añ de ipsis dicit Apoc. xiij. Qr sine macula sunt ante thronum dei. Et sic ergo ꝑ quō deus quadruplicem habet thronum. Et ita dico q̄ in scriptura inuenit thronus maiestatis diuine. Sed adhuc dico. q̄ inuenit thronus dignitat̄ humane. Per thronum em̄ intelligit̄ vt dictum est ptās iudiciaria ꝑlatoꝝ: ita q̄ ꝓlibet dr dicere illud Eccl. xxiij. Ego in altissimis habito z thronus meus in colūna nubis. Ubi aduerte q̄ ꝓsidētes debēt habere quattuoꝝ cōditiones. Debent em̄ esse

Contemplando sublimioꝝ. Ego in altissimis habito.
Judicando maturioꝝ. Thronus meus.
Presidendo constantioꝝ. Columna.
Miserando benignioꝝ. Nubis.

Dico ergo q̄ iste thronus debet habere sublimitatem in contemplando. Jn altissimis inquit habito. quia regulam iusticie dei z deum semper debet pr̄ oculis habere. z quid quid agat deum debet attendere z videre. iij. Regum. iij. Eleuetur thronus David super israel. Scriptor enim qui recte vult scribere debet semper ad exemplar respicere. Sic prelatus et iudex ad deum qui est ipsius regula et exemplar. Jn altissimis inquit habito Deutronomii. xxxij. Habitatio eius sursum. Habeat igitur iste thronus sublimitatem in considerando. Deinde dico. q̄ debet habere maturitatem in deliberando. quia scilicet isti debent bā bere thronum. qui scilicet institutus est ad sedendum: nō currendum. Thronus inquit meus. Ad denotandū q̄ ad bonos iudices pertinet per ꝑcipitationem sententiarum

ꝛ ꝓcessuum nō currere: sed potius ꝙ deliberatiuā prudēti am in throno maturitatis sedere Matth. xix. Sedebitis sup sedes iudicātes ꝛc. Quod est ꝓtra multos fatuos ꝛ ꝑcipites. iudices ꝛ ꝓlatos. de q̄bus pōt dici illud Dañ. vij. Throrus ei⁹ flama ignis. fluuius igneus rapiduſq; egrediebaꝫ a facie eius. q: scz throrus taliū est igneus ꝙ rapacitatē: rapidus ꝛ violentus per indeliberatā celeritatem. Nō sic ergo: sed habeat iſte throrus maturitatē in deliberando. Throrus inquit. Deniq; dico. ꝙ debet habere stabilitatē in ꝓseuerando. q: scz iudex debet esse ꝓstans. immobilis. strenuus ꝛ audax: ita ꝙ nihil debet omittere de bis q̄ sunt iusticie ꝙ ignominiā aut timorē: quod ostendit cum dicit. Columna. q̄ scz debet esse recta ꝛ firma. Ad denotandū ꝙ throrus iudiciarius dz habere rectitudinē iusticie ꝛ firmitatē constantie. Quia sicut dī Prouer. xxv. Auſer impietatē de vultu regis. ꝛ firmabit iusticia thror⁹ ei⁹ vt sit constanti ꝛ firmo iudici ꝛ ꝓlato dicat illud Hiere. j. Ego quippe dedi te in ciuitatē munitā. ꝛ in columnā ferream ꝛ in murū eneū. ꝛ debellabūt aduersum te ꝛ nō preualebunt. Habeāt igit stabilitatē in ꝓseuerādo. Insup dico ꝙ iſte throrus dz habere benignitatē in cōpatiēdo seu in miserādo. quod ostendit cum dī nubis. Quia sicut nubes nō solum emittit ignem. immo loco ꝛ tpe stillat aquā. Sic iudex ꝛ ꝓlatus nō soluz dz habere ignem rigoris ꝛ iusticie. immo etiā aquā dulcoris ꝛ gratie vel clemētie. quia Prouer. xx. dī. Misericordia ꝛ veritas custodiūt regem ꝛ roborabit clemētia throrus eius. Quia scz iudex vel prelatus debet esse subditis in nube dici. tota nocte in illuminatione ignis. Quod tñ est ꝓtra multos de quoꝝ throno nō ꝓcedit pietas sed crudelitas Apoca. iiij. De throno ꝙ. cedunt ful. vo. ꝛ to. vt supra. fugura rapinarū ꝛ exactionū ꝛ receptionū. tonitrua ꝛ voces etiā cōminationū ꝛ tribulationū ꝓcedunt hodie de throno multoꝝ iudicū ꝛ ꝓlatoꝝ. Iuxta illud. Presidentes in thronis seculi sunt hodie dolus ꝛ rapina. ꝛ dic totum si vis. Non sic charissimi. sed habeat iudiciarie ptātis dementiā: ꝓstantiā: prudentiā: iusticiam seu eminentiā. Sufficiat qđ dictū est de Throno. vide de sede. solio iudice. ꝛ similibus.

Tuba. Cum tuba sit quoddā instrumentū ad vocē ꝛ sonum emittendū. Possumus notare ꝙ ꝑm ꝙ in scriptura sonus et vox sumuntur multis modis: ꝑm hoc tuba multipliciter pōt sumi. Nota igit ꝙ in scriptura inuenio tubam

Ad iubilandum.	Prima est tuba laudationis.
Ad conuocandum.	Scda est tuba orationis.
Ad excitandum.	Tercia ē tuba p̄dicationis.
Ad terrendum.	Quarta ē tuba cōminationis.

Tuba laudis ꝛ confessionis est qua vtunt ꝓtemplātes q̄ nō cessant deum laudare. ꝛ ipm ꝛ eius opa voce tubicina laudare ꝛ magnificare. Añ in ps. Buccinate in neomenia tuba ꝛc. Añ. ij. Paral. xxix. dī. Qr sacerdotes ceperūt laudes canere dño: ꝛ clangere tubis ꝛ organis concrepare.

Tuba planctus ꝛ oꝛonis vtunt penitētes. q̄ in conspectu dei venia exorando vlulāt atq; turbāt. vñ. j. Mach. v. dicit de pplo in tribulatione posito dei auxiliū implorāte. clamauerūt tubis ꝛ clamauerūt in oꝛione. Tuba doctrine ꝛ excitationis vtunt p̄dicantes q̄ scz in cōspectu populi habent tubicinare. ꝛ mādata dei declarare. vñ. j. Mach. vj. Clamauerūt tubis ꝛ oñderunt elephātibus sanguinez vue ꝛ mori. Tuba terroꝝ ꝛ cōminationis vtunt iudicantes. qui scz ad terꝛorem alioꝝ malorum debēt vti voce terribili ꝛ tubante. In signū cuius etiā in executionib⁹ solent vti tubis. Añ Amos. iij. dī. Si clanget tuba in ciuitate ꝛ ppls nō expauesset. Añ etiā ad denotandū terꝛorē in iudiciarie ptātis quā dñs in iudicio ꝓtendit. supponit ꝙ in extremo iudicio erunt tube. sicut dicit. j. Coꝛ. xv. Canet ei tuba ꝛ mortui resurgēt incorrupti. Et Apoca. xix. Audiui q̄si vocē magnā turbarū multarū in celo. His igit p̄miſſis solum de tuba p̄dicationis erit aliq̄d dicendū. Per tubam em̄ intelligit p̄dicator ꝛ eius p̄dicatio. Predicatores em̄ sunt tube q̄bus spūssanctus clamat ꝛ resonat verbum dei. Iuxta illud Nume. x. Fac tibi duas tubas argenteas q̄bus cōuocare possis multitudinē. Scriptura etiam ꝛ p̄dicatio sunt tube. q̄bus. s. sancti ꝛ doctores vtunt. qñ per ipos ad bonū ppli excitant. ꝛ qñ ꝙ ipos ipsis mandata domini exponunt Osee. viij. In gutture tuo sit tuba q̄si aqla sup domū dñi. Sicut em̄ tuba vtunt boues. In solēnis ppls ad ecclesiam conuocādo. In ꝑsidijs ꝓtra insidias bostiū ꝓmuniendo. In ꝓlijs ad ꝓliū milites excitādo. In iudicio mādata regū preconizādo. In cōuiuijs gaudiū ꝛ leticiā deducēdo. Sic vere tuba p̄dicationis ad multa est et erit necessaria. ꝙ istam em̄ ad celeste festum ꝛ solennū conuocamur Nume. x. Añ congregandus est ppls erit simplex clāgor tubarum. Per istam ꝓtra bostiū insidias preparamur Ezech. vij. Canite tuba ꝓparent oēs. Item ꝙ istam ad ꝓliandum viriliter ꝓtra temptationes bostium excitamur. Añ. j. Mach. iij. dicit. Qr cum nationes contra populum israel aduenissent exclamauerūt tubis filij istī magna voce. se scz alterutrū ad ꝓlium exhoꝛtando. Item per istam tubam de diuinis mandatis informamur Apoca. j. Audiui vocem magnā quasi tube dicentis mihi. q̄d vides scribe. Item per istam tubam ad leticiam cōuiuij invitamur ꝛ animamur. ps. Laudate eū in sono tube ꝛc. Et breuiter tuba doctrine ꝛ p̄dicationis ad multa est vtilis. Iggitur ꝓlati ꝛ p̄dicatores talem tubam debēt habere ꝛ cū ipsa psallere ꝛ cantare ꝛ bonos instruere ꝛ vocare. malos vo destruere ac terrere. Figurati Apoca. viij. vbi dī. Qr septem angeli qui habuerāt septem tubas ꝓparauerūt se vt tuba canerent. Septem angeli vniuersitatem predicatoꝝ ꝛ ꝓlatorum designāt. qui ꝑ dubio angeli. i. viri angelici debēt esse. Isti ergo debēt se ꝓparare ad tuba canēdum: ꝛ ad p̄dicationis officiū exercēdū. Quia sicut dī. ij. Esdre. v. Steterunt sacerdotes habētes stolas cum tubis. Qđ tñ est cōtra multos q̄ tubicinare nesciūt vel docere Apoca. xviij. Qr cythariedoꝝ ꝛ tuba nō audiet in ea. Sed nō sic k̄mi: q: ꝑcerto Esa. lviij. ꝑclamat sic. Clama ne cesses: quasi tuba exalta vocem tuā ꝛc. Vide eam. s. de Clamare vbi exponitur. vel supra de Annunciare.

Tunica. Nota ꝙ tunica cū sit quoddā indumētum corꝑis. possum notare ꝙ sicut ꝛ vestis. sic tunica multipl'r pōt sumi. Et sic dico ꝙ inuenio in scriptura.

Tunicam decoris.	Prima tunica est q̄ debet indui ꝛ ista est tunica gratie ꝛ virtutum.
Tunicam bonoris.	Figurata in tunica supbumeralis que erat quoddā nobilissimū ornamentū. de quo Exodi. xxviij.
Tunicam laboris.	
Tunicam meroris.	
Tunicam horroris.	ꝙ fecerūt sibi tunicā supbumeralem totā iacinctinā. Scda tunica est que debet integra ꝓsui ꝛ ista est tunica honeste conuersatiōis q̄ dz esse integra ꝛ ꝓsuta. Qđ tñ est ꝑ multos figurati in seruis dauid q̄s de honestauit rex amon. sicut. j. Paral. xix. Et p̄cidit eis tunicas a natibus vsq; ad pedes. q: ꝑcerto multi sunt hodie q̄bus tunicā honestatis dyabolus ita precidit. ꝙ nates. i. viles actus sue luxurie sunt patentes. Multi tamen sunt q̄uis istam tunicam habēt exterius integrā. ipaz tamē subtus habent hypocrisi lacerata. Figurati in illis. ij. Mach. xij. Quibus sub tunicis inuenta sunt donaria ydoloꝝ. Et ideo dñs vult ꝙ tunica honestatis sit simplex. ꝛ nullam habeat hypocrisis foderaturam. Unde Matt. x. precepit ne duas tunicas habeamus. quia si tunicam honestatis habeamus. nunq̄ debem⁹ tunicam habere hypocritice falsitatis.

Tercia tunica est que dz exui. ꝛ ista est tunica bonorum tpalium quā debemus exuere ex affectu. q: Luc. iij. ꝑcipit Si q̄s habet duas tunicas det vnā nō habenti. Et ideo. j. Reg. xviij. legimus. ꝙ se exspoliauit ionathas tunica sua ꝛ dedit eā dauid. Quarta est tunica q̄ dz ablui. ꝛ ista est tunica carnis Gen. iij. Fecit dñs ade tunicam pellicā quaz debemus ꝙ penitētiam abluere ꝛ mundare. ꝛ ista est tunica parua quā fecit mater samuelis eidem. Ista est tunica quā filia dauid a fratre suo primogenito deflorata legit sei disse. ij. Regum. xiij. vbi dicit. Qr cinere aspergens caput scissa talari tunica virginitatē perditam deplorabat. Quia scz anima filia dei a ꝓprio fratre. id est a dyabolo filio primogenito creaturarū corrupta. debet tunicam carnis per pniam scindere: cinere mortalis resolutionis per consideratiōnem se aspergere. ꝛ grām perditā deplorare. Quinta est tunica q̄ debet destrui. ꝛ ista est tunica peccati et inhoneste conuersationis. De qua Canti. v. Expoliaui me

tunica mea quō induam eā.q.d.non debeo. Unde in canonica Jude dicitur. O dientes eam que carnalis est maculatam tunicam.

Tumulus. Vide supra de Sepelire.

Tumultus. Vide.s. de clamore ⁊ discordia.

Turbare.turbatio. Nō q̄ bō turbat̄ ratione timoris: vel ratione doloris: vel ratione terroris. Jō possum breuiter notare q̄ inuenit̄ in scptura turbatio q̄drupler.s.

Prima est turbatio boim pfectoꝝ. qz viri iusti semp per spūalem iusticiā turbantur. Un dauid dicebat in ps. Anima mea turbata est valde sed tu dne vsq;quo. Secunda est boim peccatoꝝ q̄ sine rōne turbant̄. ⁊ nunq̄ spūali leticia pfolant̄. ps. Turbati sunt oēs insipientes corde. Tercia est hominū miseroꝝ q̄ a tyrannis quotidie turbant̄. j. Esdre. iij. Factū est vt pplus turbaret eos in edificando. Quarta est turbatio boium dānatoꝝ. q̄ sunt in ppetua dānatione ⁊ turbatione: ⁊ desolatiōe Sap. v. Videntes turbabunt̄ timore horribili. ⁊ mirabuntur in subitatione insperate salutis. His pmissis dicamus q̄ ē q̄dam turbatio laudabilis. ⁊ quedā turbatio damnabilis. Est ergo quedaz turbatio laudabilis ⁊ ista est in qua boni in hoc mūdo pauent faciliter ⁊ turbant̄. Aduirum em̄ simplicē ⁊ innocentē ptinet q̄ de facili turbet̄. Res em̄ turbide nō sunt semp deteriores. sed aliquoties meliores. Unū em̄ ruppellēse q̄ sup alia vina est sapidū. raro ⁊ nunq̄ est bñ clarū. sed semp vt cōiter est in colore turbidū ⁊ obscurū Nilus etiam nobilissimus fluuius q̄ irrigat egyptum. ⁊ est de q̄ttuoꝛ fluminibus paradisi semp inuenit̄ turbidus. nūq̄ aūt limpidus vel clarus. Quid plura: in aqua em̄ turbida bō melius piscat̄. ⁊ bibere aquā turbidā equus ⁊ camelus amplius delectant̄. Sic ꝑculdubio charissimi q̄ p dei timorē ⁊ p ptritionis dolorē spūaliter sunt turbati. ⁊ q̄ per inanem leticiā nunq̄ sunt limpidi seu clari. meliores apud deū reputant̄: ⁊ in eis melius piscatores ⁊ pdicatores spūaliter piscant̄. ⁊ a deo diligunt̄. Hō em̄ turbatus timore citius p̄dicationē recipit. Et ideo prudens p̄dicator ⁊ piscator pmo ⁊ añ oia peccatorem turbat. ei scz dei tribulamina indicando ⁊ pferendo. ⁊ sic capit eū facilius ⁊ cōuertit. Sicut in ps. dī. Sonauerūt ⁊ cōturbate sunt aque eoꝝ. ptur. sunt mon. in fo. eius. Sonauerūt scz pdicatores turbate sunt aque. i. audientes: cōturbati ⁊ cōtriti sunt mōtes id ē ipsi superbi peccatores. Et ideo breuiter de tali turbatione p̄t deo dicere iusti illud ps. Turbat⁹ est a furore oculus meus. inueteraui inter oēs inimicos meos. Ubi aduerte q̄ iustus turbatus est quadruplici ratione scilicet

Propter offensionē regis superioris.
Propter amissionē lucis interioris.
Propter culpe cōmissionē exterioris.
Propter verationē pene posterioris.

Pro pmo dicitur. Conturbatus est a furore supple ipsius. Pro scdo oculus. Pro tercio inueteraui scz p peccatis. Pro quarto dī inimicos meos. Primo dico q̄ turbati debemus esse de offensione diuini rigoris. turbatus inquit a furore. Sicut em̄ vina turbida efficiunt̄. q̄n forti tonitruo vel forti aeris motu pcutiunt̄. Mare etiā turbat̄. q̄n ascēdente canicula aer feruentius inflamat̄. Animalia etiā turbantur. q̄n rugitu leonis terrent̄. Sivere iusti viri turbidi ⁊ pauidi fiunt. q̄n tonitruū diuinoꝝ iudicioꝝ pcipiunt. q̄n feruorem diuini rigoris sentiūt. ⁊ q̄n rugitū diuini furoris audiunt. Dicunt em̄ iusti ipsi deo Job. xxiij. A facie ipius turbatus sum. ⁊ pspicās eum timore sollicitor. Quia ꝑculdubio q̄ furorē diuine iusticie cōtemplaret. nō mirū si cōtinue turbaret. turbatus inq̄t a furore. ps. Dne in ira tua deficimus. ⁊ in furore tuo turbati sumus. Turbemur ergo ō offensione diuini rigoris. Scdo turbemur de amissione eterni splendoris. oculus inquit meus. Hō em̄ nō modicū turbaret. si lumē oculoꝝ pdere cogeret. Aer em̄ tūc turbatur. q̄n p immissionē nubiū vel vaporis solari lumine spoliat̄. Sic vere iusti dolēt ⁊ turbant̄. q̄n lumē gre vel fidei p̄didisse se vidēt. oculus inq̄t me⁹. Mā q̄n oculus turbat̄. visus necessario impedit̄. Turbatio oculi: signum est alicuius diu mortui vel corrupti. Sic vere oculus cordis p carnem luminis gre ⁊ fidei turbet̄. signū est q̄ bō putrescat ⁊ corrūpit̄ Hiere. xiij. Uentre meū doleo. sensus cordis mei turbati sunt. ps. Turbatus est in ira oculus me⁹: aia mea ⁊ venter me⁹. Turbemur ergo de amissione eterni splendoris.

Tercio turbemur de cōmissione terribilis horroris cum dicit̄ inueteraui. Quia scz q̄n videt bō se in pctis inueterasse ⁊ nouitatē gre pdidisse. multum dz turbari ⁊ p ptritione plurimū ptristari. d. illud ps. Q̄m tacui inueteraueruṅ oia ossa mea. De pauone em̄ legit̄ q̄ tūc tpis turbat̄ q̄n turpitudinē ⁊ rugosam ⁊ q̄si inueteratā pellem pedū suoꝝ contemplat̄. Sic vere iustus tristat̄ ⁊ dolet q̄n pellē sue puersationis in malis inueteratā videt. Un iustus dicit sibipsi illud Baruc. iij. Quid est isrl q̄ in terra inimicoꝝ es: inueteraſti in terra aliena cōinq̄natus es cū mortuis: deputat⁹ es cū descēdentib⁹ in infernū. reddit̄ cā. dereliq̄sti em̄ inq̄t fontē sapie. Sicut em̄ videm⁹ q̄ aqua: vinū: oleū: turbant̄ q̄n p ei⁹ motionē, q̄rie feces admiscent̄. Sic iustus tūc solet turbari. q̄n p ꝓsiderationē suas q̄rias feces, i. q̄ria sua delicta sibi facit mētaliter admiscere. Recordatio em̄ q̄riorū peccatoꝝ materia est doloꝝ. ⁊ exterminiū tpaliū gaudioꝝ. de q̄ in ps. Anxiatus est in me spūs meus: ⁊ in me turbatū est cor meū: memor fui dierū antiquorū. Turbemur igit̄ de cōmissione horroris. Quarto turbemur de aspectione postremi doloris. Inter oēs inimicos meos inq̄t. q̄ sicut bō turbat̄ q̄n videt inimicos suos spūales. i. mūdi tribulationes. hostiū machinationes. iudicij cōminationes: inferni ꝑcremationes. q̄ q̄dem parata sunt occidere. nec se pōt de eoꝝ manib⁹ liberare. dz multū turbari. ⁊ ad deū recurrēdo in bono corde ptristari Inter oēs inimicos meos inq̄t. ps. Turbat⁹ sum a voce inimici ⁊ a tribulatione peccatoris. Justis igr q̄ttuoꝛ rōnib⁹ iusti debent esse turbati. d. cum dauid in ps. Renuit ꝓsolari aia mea: memor fui dei mei ⁊c. Consideratio enim istoꝝ quattuoꝛ scz

Pene quā meruimus.
Culpe quā cōmisimus.
Gratie quā perdidimus.
Justicie dei quā offendimus.

Similis est illi lapidi q̄ dicit̄ galactides. qui in ore positus mentē solet turbare. ⁊ appēsus ad collū solet vbera lacte replere. q̄ scz ꝓsideratio p̄missorū mentē p dei timorē. ⁊ p ptritionis dolorem solet turbare. ⁊ lac diuine gre facit in boie redūdare. ps. Cor meū ꝑturbatum est intra me. formido. mor. ceci, su. me. Patet igitur q̄ est quedā turbatio laudabilis ⁊ vtuosa. Sed adhuc dico q̄ est q̄dam turbatio dānabilis ⁊ viciosa. ⁊ ista est turbatio ⁊ iracūdia seruilis impatie: timoris ⁊ tristicie. In aq̄ em̄ turbata imagines nō videntur. sic nec in ꝓscia turbida imago dei ⁊ gre nō generat̄. Jdeo de peccatorib⁹ dicit̄ in ps. Conturbati sunt p̄ncipes sicut ebrius. ⁊ om. sa. eoꝝ de uo. est Exo. xv. Conturbati sunt p̄ncipes edom robus. mo, ab obti. tre. ob. ois babi. tba. Sufficit. vide de timore. tristicia. ⁊ similib⁹ sicut turbare.

Turba. Nota q̄ turba est nomen collectiuū sicut tribus: ppl's: plebs: gens ⁊ similia. Significant em̄ omnia multitudinē congregatā. Jdeo notandū est q̄ inuenitur in scriptura turba multipler vicz

Turba perfectoꝝ.
Turba miseroꝝ.
Turba mundanoꝝ.
Turba viciorum.
Turba peccatoꝝ.
Turba beatorum.

Turba perfectoꝝ. est collaudāda. Jsta est em̄ turba q̄ culpā vult abluere. q̄ fidē vult recipe. que dei opa vult admirari. q̄ dei munera vult amplerari. Or ei turba bonorū velit abluere, q̄riā prauitatem patz Lu. iij. vbi dī. q̄ etibāt turbe vt baptizarent̄ a xp̄o. q̄ etiā velit recipe fidei veritatē. pt⁹ Marci. iij. vbi dī. Or cepit ibs docere ⁊ congregata est ad eū turba multa. q̄ etiā velit admirari diuinā potestatē. p⁹ Luc. xj. vbi dī. q̄ locutus est mutus ⁊ admirate sunt turbe. q̄ ista turba velit amplexari diuinā bonitatem pōt patere Luc. vj. vbi dicit̄. q̄ ois turba querebat iesum tangere quia virtus de illo exibat ⁊ sanabat oēs. Turba ergo perfectoꝝ est collaudanda.

Jtē turba miseroꝝ est sustentanda. Un de xp̄o dicitur Luc. ix. q̄ ipe panes q̄s multiplicauerat distribuit discipulis vt ponerēt añ turbas. Quia panes bonorum tpalium discipulis suis id ē xp̄ianis. maxime ecclesiasticis voluit distribuere largiter vt inde possint turbas et turmas pau-

perū sustentare Marci.viij. Miserēor sup turbas.q2 ecce iam triduo sustinēt me.nec habēt q manducēt. Jtē turba mundanoꝝ est declinanda.Quia scī viri sancti debent turbā mundanoꝝ fugere.z pplōꝝ frequentiam declinare Matth.v. Videṡ iesus turbas ascendit in montē. Dē est ptra multos q̄ turbas diligunt z frequentāt.sicut ad īram sunt multi religiosi z mendicātes.q̄ oia mūdi negocia volunt ordinare.z sicut multi sunt epi.qui oia regū ꝓsilia volunt tractare.cū tamē se debērēt a turbis pplōꝝ.z eorū negocijs penitus absentare.Siles sunt cyconijs q̄ iuxta dominū domialia semp faciūt nidos suos.z in ꝓuincīate dominū delectanē.z tñ ille ꝓe ceteris venenosis vtunē nutrimentis.Quia ꝑcerto q̄ turbas boim frequentāt z diligūt necessario venenosa vicia sepe cōmittūt Luce.viij.Precepto2 turbe te cōprimunt z affligunt.Et Luce.iiij.dī. q turbe detinebāt iesum ne discederet ab eis.Quia ꝑcerto ista est turba.de qua dī Job.vij.Turba q̄ nō mouit legē maledicti sunt.Nō sic ergo sed exēplo xpi.ugiamus istam turbam.de qua dī Job.vij.q ipe declinauit a turba ꝓstituta in loco.Turba ergo mūdanoꝝ est declinanda. Jtē turba viciꝝ est detestanda.Jsta est illa turba q̄ impedit accedere ad iesum.Sicut legīt de zacheo pncipe publicanorum q̄ q̄rebat videre iesum z non poterat p̄ turba. q2 sta. pu.erat. Jtem turba peccatoꝝ est euitanda.Jpa ēm est parata ad malū dicendū z faciendū.Dico dicendū.q2 sicut dī Job.vij.Turba rūdit iesu.demoniū habes.Faciendū.sicut dī Marci.xiiij.Ecce iudas z cum eo turba multa cū gladijs z fustibus venerūt ad capiendū dīm. Jtem turba beatoꝝ est affectanda.z de ista Apoca.vij. Post hec vidi turbā magnam quam dinumerare nemo poterat ⁊c. Sic igitur patet q sunt sex genera turbarum.vide.ō.de gēte et populo.

Turbo. Nota q ꝑ turbinē qui nihil aliud est q̄ violētus aeris motus circūuolate incedēs ex colluctatione diuersoꝝ ventorū sibinuicē ꝓuenīēs. pōt intelligi q̄libet violētus z fortis actus siue bonus siue malus.Notabo ergo breuiter q in scriptura inuenitur

Turbo sup̄mi vigoris. Turbo extremi rigoris. Turbo eterni doloris. Turbo eterni furoris.

Primo est turbo potētie diuine.q2 scī deus q̄n vult se habet ad modū turbinis scī malos fortiter eradicando bonos leuiter eleuando z ꝓuehēdo.Turbo ēm arbores fortes eradicat.paruas ho z subtiles suo impetui nō resistentes solum plicat.paleas ho z res leues sursum eleuat atq; portat.Sic vere turbo dei sibi resistentes radicit9 euellit.pauperibus ho sibi obtpantib9 parcit.leues ho z puros ad paradisum extollit atq; rapit.q ēm turbo diuine potētie malos euellat.ptz Esa.xlj.vbi de malis dī ipsi xpo. Ecce venti labis eos z ventus tollet z turbo dispergēt. q etiam iste turbo humilibus parcat.patet Esaie.xxv.vbi dī dño. Factus es fortitudo pauperi in tribulatione sua.spes a turbine vmbraculū ab estu.q insup iste bonos ad paradisū extollat.patz.iiij.Reg.ij.vbi dicit.q dñs ꝑ turbinem rapuit helyam in celum. Jste est ergo turbo potētie deifice. Secundo est turbo iusticie iuridice.z sic finale iudiciū turbini cōparat.q2 scī iusticia diuina ad modū turbinis malos rapiet.ipōsq; destruet z subuertet Hiere.xxiij.Ecce turbo dominice indignationis egredīet.z tempestas erumpēs sup caput impioꝝ irruet. Tercio dico q est turbo seuicie tyrannice.Tyranni ēm more turbinis impetuose incedūt.et ꝑ rapinas z violentias alios destruunt z dirumpunt Esa. xxv.Spūs robustoꝝ quasi turbo impellēs parietē.Aduertendū tñ q turbo cito hz deficere z parum durare.Quia sicut dicit Sene.Turbo quāto plus hz de violētia z vtute. tanto minus de tpe habet. Sic vere tales qui more turbinis faciunt quicq̄d mali possunt.parum durare dinoscuntur.z cito pereunt.deficiūt z vertunē Abacuc.iij.Maledixisti sceptris ei9. Quarto dico q ē turbo mestīcie dānifice .i.turbo violentie infernalis.q̄ dī turbo.q2 turbat aīas dānatoꝝ.Ūñ de pctōrib9 dī Dsce.viij. Seminauerūt ventū z turbinē metent.Quia vere q̄n ventus inanīū operum seminat.turbo damnationis ꝑpetue reportatur. Et etiā breuiter de turbine inferni dicit Sopho.j.Dies illa dies ire:dies tribulationis z angustie:dies calamitatis z miserie ⁊c. Vide supra de tempestate.

Turris. Cum turris sit altū edificium z forte edificijs ꝓeminens.ad defensionē castri. ville vel ciuitatis ordinatū. Possumus breuiter dicere q in scriptura potest multiplex turris inueniri scī

Turris superior q̄ est mirabilis.
Turris inferior q̄ est durabilis.
Turris interior q̄ est amabilis.
Turris exterior q̄ est laudabilis.
Turris posterior q̄ est mutabilis.
Turris deterior q̄ est damnabilis.

Dicamus ergo ꝓmo q est turris mirabilis. q̄ est superior.z iste ē ipse deus z beata vgo maria.q̄ fuit turris z defensio in se sperantiū z afflictoꝝ. Ūñ Prouer.xviij dī q turris nomen dñi ad eam fugit iustus z saluabit. De beata vgine etiā dī Cant.vij.Collus tuū sicut turris eburnea.Quia ꝓculdubio ipsa est turris dauid que respicit cōtra damascū.mille clipei pendēt ex ea ois armatura fortiū Cant.iiij.Turris ēm dauid dicit beata vgo.q2 sicut d̄ stirpe dauid q̄ interptatur sanguinē bibēs respicere dicit. eo q oculi sue misericordie ad pctōres sanguinem diuitiaruꝝ bibentes misericorditer cōuertunt. Jn ista igit sunt mille clipei.i.mille genera ad alios defendendū.ita q ois armatura fortium ꝓprie pōt dici:vt quilibet dicat illud ps. Deduxisti me q2 factus es spes mea tur.fo2.a fa.inimici. Jsta etiam turris pōt dici gloria z habitatio paradisi que more turris superius est eleuata.vbi ꝑcerto secure viuit z quiete.Jurta illud ps. Fiat pax in virtute tua ⁊c. Jsta est igit turris superior q̄ est mirabilis. Secdo dico q est turris inferior q̄ est durabilis.z ista est triplex scī turris religiōis ecclesie z scripture. Jste ēm sunt tres turres hic inferi9 in mūdo fundate z ad defensionē boim ꝓstitute. Ūñ de qualibet ipārum pōt dici illud Matth.xxj. Qr paterfamilias plantauit vineam in qua edificauit turcular z turrem.q2.s. in vinea mundi est turris ecclesie. Jn vinea ecclesie est turris religionis. Jn vinea religionis est turris scripture.ij. Para.xvij.Edificauit in iuda domos ad instar turrium.

Tercio dico q est turris interior q̄ est amabilis.z ista est turris cōtemplationis q̄ interius in ciuitate aie construit. vt ꝓ rōnem ibi speculantē hostiū insultus ꝓuideant z ipsa ciuitas defenset Judic.ix.Erat turris excelsa in media ciuitate. Quarto dico q est turris exterior q̄ est laudabilis z ista turris est quilibet vir iustus p cōtemplationē altus:p cōstantiam z pseuerantiā robustus.tunc ēm ciuitas religionis vel ecclesie fortis dicit.q̄n turribus id ē sancti et altis doibus roborat.ij.Para.xiiij.Edificemus ciuitates z roborem⁹ eas turribus z portis. Ūñ Judith.j. Qr ille rex edificauit ciuitatem potētissimā z turres posuit in altitudine cubitoꝝ centū.Quia scī ciuitas ecclesie fundata supra firmā petrā:turribus id ē sanctis doibus munit.q̄ cē tum cubitis.i.oīmoda virtutū pfectione dotant.j.Mach. iij.Edificauerūt murum syon z ꝑ circuitū ei9 turres. Jsta est turris exterior q̄ est laudabilis. Quinto dico q ē turris posterior q̄ est mutabilis.z ista turris est status excellētie mundane.q2 ꝑcerto ista est turris transitoria:mutabilis z vana.z est turris babel quā gygantes edificauerūt.et quā vsq; ad celū erigere voluerūt Gen.xj. Faciamus ciuitatem z turrim cuius cacumē celos tangat. Sicut tñ turris illa excellētissima fuit destructa. z edificiū ꝑ confusionem linguaruꝝ frustratum.sic turris mundane eminentie destruet.z p̄ edificantiū suoꝝ supbia cōfundet Eze.xxvj. Diffabunt muros tyri z destruent eius turres. Sexto dico q est turris deterior q̄ est damnabilis.z ista turris nihil aliud est q̄ peccatoꝝ supbus q̄ quasi more turris per supbiam est erectus. Ūñ de dyabolo z supbis pōt dici illud p̄ dictum Judith.j.Qr ciuitatis sue turres posuit in altitudinem cubitoꝝ centū.Et sic ergo ptz q sunt sex genera turrium.z sic sufficit ad p̄sens.

Turpitudo. Cum turpitudo nihil aliud est spūaliter loquēdo q̄ pauī vel inhonestas conuersationis. Possum notare q sunt turpes z deformes scī

Quidam in intentione.
Quidam in affectione.
Quidam in locutione.
Quidam in operatione.

Est igit turpitudo intentionis. de qua Ephe.v. Que in occulto ab eis fiunt turpe est dicere. Jtem est turpitudo affectionis.z ista est turpis af

fectus tpalium. Ūō apls. j. Thy. iij. Decet dyacōnos non esse bilingues: nec multo vino deditos. non turpe lucrum sectantes. Item est turpitudo locutionis. De qua ꝓmo Coz. xiij. Turpe est in ecclesia mulieri loqui. Item est turpitudo opationis ⁊ maxime carnalis delectationis. vñ Exo. xxviij. Precepit dñs ꝙ sacerdotes habeant femoralia linea quibus opiant carnem turpitudinis sue. Et ideo dicit apls Eph. v. Fornicatio ⁊ oīs immundicia aut turpitudo aut stultiloquiū nō nominet in vobis ⁊c. Vide supra de pulcritudine ⁊c.

Thus. Thuribulum. Nota ꝙ taz per thus ꝙꝫ per thuribulum intelligit virtus oōnis. vel deuotionis. ꝙ sup carbones ferventis charitatis posita fumū sanctorum desideriorum emittūt. sed de isto vide in tabula: quia omitto gratia breuitatis. Finit litera. T.

Incipit litera. V.

Acuꝰ. vacuitas. Nota ꝙ vacuitas contraria est plenitudini: et ideo in scriptura sumit in bono ⁊ in malo. sicut etiam plenitudo vt contrarioꝝ sit eadem disciplina. Notandū ergo ꝙ est vacuitas pfectoꝝ: egenoꝝ iniquoꝝ: damnatoꝝ. Prima ē affectanda. Secunda est supportanda. Tercia est detestanda. Quarta est formidanda. Dico primo ꝙ est vacuitas affectanda que est perfectorum. Nam

Perfecti vacuant crimiū fecibus.
Egeni vacuant terrenis opibus.
Iniqui vacuant virtutum moribus.
Damnati vacuant mundanis risibus.

Dico igit primo ꝙ est vacuitas affectāda ꝙ est perfectoꝝ. Quia ꝓcerto pfectoꝝ est vel pertinet ꝙ a vicijs vacuent. ⁊ ꝙ virtutibus impleant. Instrumentum em musicum si terra vel liquoribus esset plenum. nunꝙ daret sonū. Oportet enim vt talibus vacuetur. vt intrante aere sonuꝫ armonicum operet. Medicina etiam quando stomacho vacuo porrigitur melius operat. Et etiam de lupo legitur. ꝙ quā do pre fame terram comedit. ⁊ inde ventrem suum repleuerit. tandem inuētis bonis cibarijs solet pristina euacuare. vt ipsis se possit reficere ⁊ replere. Sic vere charissimi viri sancti solent criminibus ⁊ terrenis effectibus esse vacui ⁊ spūalibus bonis esse pleni. Cum em homo talib⁹ criminibus vacuat: tunc sonum diuine laudis melius modulatur. Medicina penitētie in ipso citius operat: ⁊ bonus cibus eucharistie dignius sumit ⁊ baurit. Unde. j. Coz. xiij Cum essem paruulus: loquebar vt paruulus ⁊c. Et talis vacuitas figurat Exod. xxxviij. vbi dicit. Or altare bolocausti erat quadratū: ⁊ concauū: ⁊ intus vacuū ⁊c. Judic. vij. dicit. Or gedeon militibus suis cōtra madian pugnaturis dedit tubas in manu. lagenas q̄z vacuas: ⁊ lampades in medio lagenarū. Quia ꝓcerto charissimi altare cordis nostri debet esse quatuor cardinalibus virtutibus quadratum. per humilitatē curuum ⁊ concauū: ⁊ a cunctis vicijs ⁊ terrenis cupiditatibus mūdum ⁊ vacuum. Nam illi qui contra madian dyabolum volunt preliari. tubas p̄dicationis ⁊ orationis debent tenere: lampadibus honeste cōuersationis debent splendere: ⁊ lagenas vacuas mūdez bumilis affectionis debent habere. Ista igit est illa vacuitas de qua dicit Eccl. xxxviij. Sapientiā scribe in tpe vacuitatis. Ista tn sunt cōtra multos iudices ⁊ plates qui nunꝙ volunt esse vacui: sed muneribꝰ semp pleni. dicentes omi bomini qui habet facere cum illis illud Exo. xxiij. Non apparebis in conspectu meo vacuus. Natura em abboret vacuum. compa eos ventose: ꝙ vacua attrabit ad se saguinez vt impleat ⁊c. sicut in sequenti. §. Ceruus ⁊ vnicornis babent cornua non vacua: sed repleta contra naturā omniū animaliū cornutoꝝ. Sic vere cornua iurisditionis talium non sunt bodie muneribꝰ vacua sed volunt esse plena. Unde. ij. Regū. j. Gladius saul nō est reuersus vacuus. Non sic boni. sed ꝓcerto ipsi a criminibus sunt vacuati. muneribus sunt nudi. j. Reg. xx. Apparuit locꝰ dauid vacuꝰ. Unde apls in pſona viri iusti dicit. j. Coz. xiij. Cum factꝰ sum vir euacuaui que erant paruuli. Ista est ergo vacuitas affectanda que est perfectoꝝ. Secdo dico ꝙ est vacuitas supportanda que est egenoꝝ. Egeni em dicunt vacui: q̄a diuitijs tpalibus non sunt pleni. Vas em vacuū minꝰ poderat q̄ plenū: ⁊ ideo pauperes q̄ non sunt diuitijs pleni sed vacui. minus criminib⁹ sunt aggrauati: ⁊ ideo ad celū sunt leuiores: erūtq̄z facilius subleuati. Isti em sunt vacui modo. sed finaliter erūt pleni. Unde ouis duos babet ventres: quoꝝ vnus in pascuis replet: ⁊ alter euacuat: ⁊ inde est ꝙ ouis dū est in pascuis nunꝙ satiat: immo in sero duz ruminat: ad ventrem vacuū cibum transferendo plene reficit ⁊ replet. Tales ꝓcul dubio sunt pauperes huius mūdi. in sero tamē qn sunt in morte: qn ducent ad hospitium paradisi. tūc perfecte replebunt: ⁊ oīm bono satiabunt. Unde de istis in p̄senti potest dici illud Marci. xij. vbi dicit ꝙ agricole seruū patrisfamilias ceciderūt ⁊ dimiserūt vacuū Quia ꝓcerto pauperes q̄ sunt serui dei ab agricolis. i. diuitibus terrenis tribulationib⁹ cedunt: ⁊ per rapinas nudi ⁊ vacui dimittunt. Natura em abboret vacuū: ⁊ ido vas qđ dicatur ventosa: per actionem ignis aere vacuatū. solet de membris hominū sanguinē attrabere. vt vacuitatē suā possit replere. Sicut dicit Matb. v. Beati q̄ esuriunt ⁊ sitiunt iusticiam qm ipsi saturabunt. Sic vere diuites bui⁹ mūdi quoꝝ cor per actionē ignis auaricie vacuati. quāto magis babent: tanto magis sunt vacui ⁊ inanes: vacuum paupertatis abborrent: ⁊ ideo non cessant sanguinem substantie alioꝝ sugere ⁊ attrabere. ⁊ per rapinam ⁊ vsurā aquirere. vt vacuitatez sui cordis possint replere: ⁊ alios bonis ꝓprijs euacuare Eccl. xiij. Euacuabit te ⁊ nō volebit dete. Unde breuiter de talib⁹ vacuis pauperib⁹ dicit Hieremie. xiij. Venerūt ad hauriendū aquā ⁊ nō inuenerūt: reportauerūt vasa vacua. Ista est ergo vacuitas que est toleranda: ꝙ est egenoꝝ. Tercio dico ꝙ est vacuitas detestanda ꝙ est iniquoꝝ. Peccator em dicitur vacuꝰ ⁊ nō plenus. Peccatū em nihil est: ⁊ ideo non replet locum quē inhabitat. sed semp seipm vacuū relinquit. Unde de peccatore dicitur Hiere. iij. Respexi terram ⁊ ecce vacua erat. Gratia ꝺo dei est aliud: ⁊ ideo quem inhabitat plenū facit. j. Coz. xv. Gratia dei sum id qđ sum ⁊ gratia eiꝰ in me vacua non fuit. ⁊ gratia eius semp in me manet. Et bene dicitur peccatoꝝ vacuꝰ: quia res vacua faciliter erigit: sicut patet de spica ꝙ plena granis solet incuruari: vacua ꝺo solet eleuari: sicut etiam patet de dolio qđ plenū solet submergi vacuū ꝺo solet natare. Item res vacua percussa sonat. Item res vacua faciliter mouet. Sic vere charissimi peccator ꝙ est virtutib⁹ vacuꝰ. per superbiam erigit faciliter. per impatientiam cito sonat ⁊ loquit: per inconstantiam faciliter agitat. Timor em dei q̄ corda habet deprimere talibꝰ defecit. ⁊ ideo cor eorum faciliter erigit per supbiam: ⁊ insurgit Job. xv. Quantū in te est euacuasti timorē. Et ideo de peccatore breuiter dicit Gen. j. Or terra erat inanis ⁊ vacua ⁊ tenebre erant super faciem abyssi. Nam sicut videmꝰ ꝙ vas ad ignem positū vacuum. faciliter frangit ⁊ liquefacit. Sic vere peccator si ad ignem tribulationū vel tentationū applicat faciliter: per impatientiā solet frangi: vel per luxuriaz eliquari. Unde Ezech. xxiij. De ciuitate peccatrice in figura vni⁹ olle: pone eam sup prunas vacuā vt incalescat ⁊ calescat es ei⁹ ⁊ liquefiat. Et non mirū si peccator sit vacuus: qui scilicet bonis terrenis ꝙ vacua sunt ⁊ vana inniti tur: ⁊ infirmitate eternoꝝ bonoꝝ per bonum desideriuz non solidat. Contra illud Eccl. iij. In supuacuis reb⁹ nolite scrutari. Et ideo breuiter concludit scriptura Sap. iij. Vacua est spes illoꝝ: ⁊ labores sine fructu: ⁊ inutilia eorū opera. Et Sapien. xv. dicit de peccatore. Cinis est cor ei⁹. ⁊ terra supuacua spes illi⁹: ⁊ luto vilior vita illius. Ista est ergo vacuitas detestanda ꝙ est iniquoꝝ. Quarto dico ꝙ est vacuitas formidanda ꝙ est damnatoꝝ. Peccatores em nunc vident esse pleni: sed ꝓcerto in fine inuenient bonis operib⁹ vacui. Sicut em ioculator videt ponere aliqn sub aliquo vase multa ⁊ infinita: sed qn aperit totū vacuū inuenit. Sic modo dyabolus videtur implere peccatores multis ⁊ mirandis. s. diuitijs: bonoꝝ ⁊ mūdi bonis: sed vere in fine postq̄ mors ipsos tulerit de medio: tunc vacui inuenient: ⁊ oia q̄ videbant eis inesse ab eis subtrabent. Esaie. xxix. Somniat esuries ꝙ comedat: ⁊ cū expgefactus fuerit vacua est anima ei⁹. Et merito isti fiūt vacui: quia si-

cūt de duabus situlis in vno puteo ista videm⁹ q alternatim plena efficiē vacua: t ecouerso vacua efficiē plena. sic fit duobus generib⁹ pauperū. s. t diuitū. Quia illi q̄ modo sunt vacui. s. pauperes. finaliter bonis oīnibus replebunt illi vo qui modo sunt pleni. s. diuites bonis oīnibus nudabunt. Luce. j. Esurientes impleuit bonis: t diuites dimisit inanes. Illi ergo vacui erunt bonis spūalibus: tpalibus et eternis. Spūalibus dico. de q̄bus Gal. v. Euacuati estis a xp̄o. Tpalibus etiā Prouer. xxvij. Oleum dextre sue euacuet. Eternis vo. de quibus Judith. j. dicit. Qui oīes remiserunt eos vacuas t sine honore abiecerūt. Sic ḡ patet q quadruplex est vacuitas.

Vado. vadere. Cum supra satis sit tractatum de ambulare: ire: gradi t similibus. Hinc est q de vadere modicū est dicendum Breuiter ergo dico q istud verbum vado denotat motum de termino a quo ad terminū ad quem. t significare potest quemcunq; incessum profectum t pgressum spiritualem. sine bonus sit siue malus. Proceditur igitur

Naturaliter.
Virtualiter.
Criminaliter.
Tēporaliter.
Infernaliter.
Supnaliter.

Ista em̄ sunt sex genera processuum bonorum: quibus tam boni q̄ mali diuersimode incedūt. Dico ergo primo q istud verbum vado significat processum naturalem. Vita em̄ nostra non est nisi vnum vado: q. s. bō naturaliē vadit

De natiuitate ad mortem.
De sanitate ad infirmitatē.
De iuuentute ad senectutē.

Et ideo homi dī Jone. j. Qō est opus tuū: q̄ terra tua: t quo vadis: vel ex q̄ pplo es tu. Iste em̄ sunt q̄uor q̄stiones attēdende. Dicet ergo homi. Quid est opus tuum qō defectuose facis. Que terra tua de q̄ materialiter exis. Quo vadis. i. quo p mortē cōtinue tendis. Ex q̄ pplo es tu. i. ex q̄bus parentib⁹ p originem descendis. Quia breuiter bō debet notare vñ venit nascendo: t quo vadit moriēdo. vt sic breuiter dicat sibi illud Gen. xvj. Agar ancilla sarai vnde venis t quo vadis? Et ipse respondeat illud Job. viij. Scio vñ venio t q̄ vado. Patet ḡ q vado significat pcessum naturalē. Scdo dico q signat pcessum virtualē. Quia. s. vir pfectus nunq̄ a virtutū pcessu desistit: ḡ de bono in melius transit t vadit sitis flumini qō ptinue vadit vltra. Sic possuz notare q iustus vadit spūaliter

Ad humilitatem vt occultetur.
Ad baptismum vt depuretur.
Ad eucharistiam vt satietur.
Ad amiciciam vt concordetur.
Ad obedientiam vt operetur.
Ad penitentiam vt lamentetur.
Ad confessionem vt emundet.
Ad predicationē vt in ea occupet.
Ad bonoz pditōez vt i ea pformet.
Ad pauperū collationem vt pfoleet.
Ad mortem vt meditetur.
Ad infernum vt conturbetur.
Ad paradisum vt iocundetur.

Isti em̄ sunt termini tredecim. ad quos diuersimode vadūt iusti. Dico em̄ q iusti vadunt ad humilitatez vt possint occultari. Exēplo cerui pinguis. qui fugit t vadit ad abdita ne inueniat. vñ. iij. Regū. xvij. Vade ad orientem t abscondere in torrēte carith Esa. xxvj. Vade pplis meus cubicula tua. claude ostia sup te t absondere. Item vadunt ad baptismū vt possint expiari. siles elephātibus q̄ libenter vadunt ad fluuiū balneari. Iñ. iiij. Reg. v. Vade lauare in natatoria syloe. Itē vadūt ad sacramentū eucharistie vt possint satiari. Unde. iiij. Reg. vj. Comedāt t bibant t vadant ad domū suam. Item vadūt ad amiciciā vt possint pcordari Matth. v. Si offers munus tuū ante altare vade prius reconciliari fratri tuo. Itē vadūt ad obedientiā vt possint opari Mat. viij. Habeo sub me milites t dico huic vade t vadit. Item vadunt ad pniam vt possint lamētari. vñ Mich. j. Sup hoc plangā t vlulabo: vadā spoliat⁹ t nudus. Item vadūt ad pfessionē vt possint emūdari. vñ Matth. viij. Vade t ostē de te sacerdoti. Et Job. viij. Vade t ampli⁹ noli peccare. Itē vadūt ad p̄dicationē vt possint occupari. vñ Jone. iij. Vade in niniuen ciuitatē magnā t p̄dica ibi verbū dñi. Et Luce. ix. Vade t annūcia regnuz dei. Itē vadūt ad bonos vt eis possint pformari Prouer. vj. Vade ad formicā o piger t p̄sidera vias eius t disce sapiam. vñ Luc. x. Vade et tu fac silr. Itē vadūt ad pauges vt ipsos possint cōsolari. Unde Matth. xix. Vade t vende oīa q̄ habes t da pauperibus. Itē vadūt ad mortē vt possint eam meditari Joban. xj. Vadit ad monumentū vt ploret. Itē vadūt ad infernū vt p hunc possint pturbari. vñ Esaie. xxxviij. Ego dixi in dimidio dierū meoz va. ad portas inferi. Itez vadūt ad paradisum vt ipm possint contemplari: t vt p eum possint iocundari Hiere. xxxj. Vadet ad requiē suam israel. Isti ḡ sunt tredecim passus quib⁹ ad deum vadit iustus t quib⁹ ad paradisuz gradit iustus t deuot⁹. d. illud Job. xvj. Relinquo mundū t vado ad patrē. Oz de xp̄i ascensione t assumptione virginis. vel etiam cuiuslibet sancti. vel etiā de depositione vel festo pōt esse thema. Ubi ostenditur q ille abhorruit locum inficientē. relinquo inquit mundū. Exercuit actum ,pficientē: vade inquit. Obtinuit fructū reficientem. ad patrē inḡt. Vide eam supra diuisam t psecutam. Patet ergo q istud verbum vado signat incessum virtualem. Tercio dico q signat incessum criminalem. Male em̄ t criminosi semp ad malū aliq̄d vadūt: t de vno vicio ad aliud vadunt. Et ideo breuiter notandum q isti vadūt

Ad delicias t carnalitates.
Ad sentias t crudelitates.
Ad discordias t puersitates.
Ad stulticias t mobilitates.

Vadunt isti ad delicias. t patz Eccl. ij. vbi dī. Vadaz t affluam delicijs t fruar bonis. Item q vadūt ad sentias. patz Ezech. xxj. vbi gladio limato dicit. Accede et exacuere: t vade ad dexteraz t sinistram. Itē q vadāt ad discordias. patz Matth. xvj. vbi petro p̄ntanti dño dī. vade retro me satbanas scandalū mihi es. Satbanas aduersarius interpretat. Itē q vadūt ad stulticias. patz Hiere. viij vbi dī. Oīnes cōuersi sunt ad cursum s̄ui equ⁹ impetuvadens in p̄liuz. Et breuiter malus semp dicit ire: t nunq̄ in eodem statu sistere vel manere: q: sicut dī in p̄s. de ipis malis. Recordatus est q: caro sunt spūs vadēs t nō rediens. Patet ergo q vado significat incessuz criminalē. Quarto dico q significat defluxum tpalem. Mundus em̄ t temporalis ,pperitas semp vadit t transit t nunq̄ in eodem statu pmanet siue subsistat. Quia sicut dicit Sap̄. v. Transierunt omnia velut vmbra. Quinto dico q significat descensum infernalem Apoca. xvij. Bestia quā vidi fuit t nō est t in interitū vadit loquit de bestiali peccatore q̄ ptinue vadit ad infernū. Sexto vo signat accessum supnalem. t sic istud dicit ire quo iusti vadunt post mortem ad gloriam paradisi. quibus potest dici. j. Regū. xxv. Vide pacifice in domū tuam. Sed adhuc dico q de xp̄o possumus dicere q ipse multotiens dicit vado. Quia ipse vadit

Ad infirmos ipsos medicandū.
Ad socium ad ipsum visitandū.
Ad celum ad locum p̄parandū.
Ad dñm ad ipm famulandū. et
Ad patrem ad ipsum honorādū.

Vadit dico ad infirmos sicut medicator doctissim⁹. Iñ de Lazaro mortuo sanādo t suscitādo dī Joh. xj. Lazarus amicus nr̄ dormit. vado vt a somno excitē illū

Vadit ad socios sicut visitator dulcissim⁹. vñ Joh. xiij. Audistis q ego dixi vobis vado t venio ad vos. Vadit insup ad celū sicut p̄parator altissim⁹. Iñ ipse dicit apls Joh. xiij. Vado vobis parare locū. Vadit ad dñm t ad patrē Joh. xiij. Vado ad patrē: q: pater maior me ē. Ista ergo de vado sufficiant quo ad p̄sens. vide supra de ambulare Ire. Gradi t Currere. Transire. t alijs vocabulis motum significantibus.

Vagus. vagabilitas. Nō q̄ ille dicit⁹ vagus. qui sine ,pria vel certa mansione vndequaq; vagat. Notabo ergo q vagi possunt dici tria genera personarum. scilicet

Sanctitate pollentes.
Facultate carentes.
Uanitate mutantes.

Sunt ḡ vagi viri sancti t virtuosi: q. s. sancti certas habitationes nō elegerūt in mūdo: ḡ vagi p diuersas ptes mūdi circuierūt: t habitatōnē celestē tantūmō q̄sierūt: siles pegrinis. Unde. s. d̄ pegrinis i titulo Dicebat. n. istud Heb. xiij. Nō bem⁹ hic manētē ciuitatē ḡ futurā inq̄rim⁹. Iñ etiā de xp̄o dī Hiere. xiij. Quasi colonus futur⁹ es in terra: t q̄si viator declinās ad manēdū: q̄re futur⁹ es q̄si vagus. Itē vagi dicunt inopes viri et penuriosi: q̄ sine ,pprietate domoz t rerū mēdicādo vangātur. Et sic dī Esa. lviij. Frāge esurienti panē tuū: t egenos vagosq; induc in domū tuā ꝛc. Item vagi dicunt vani t

defectuosi: quia .s. viri inconstantes ⁊ mutabiles ⁊ vani mentem suā in stabilitate boni ꝓpositi nō ꝓnt figere. ⁊ desideria sua ad mūdi delectabilia detrectūt. sicut sunt ambitiosi. q̄rū mens ꝑ omnia mūdi officia ⁊ bñficia vagat. sicut etiaz sunt inconstantes: qui nunq̄ in eodem ꝓposito firmant. Sicut auari qui terminū nō ponūt in acquirendo: ⁊ semp ad amplius accendunt. Tales figurant in chaym: qui interpretat possessio: qui fuit vagus ⁊ ꝓfugus. sup̄ terrā. sicut dicitur Gen. iiij. Unde etiā de vana ⁊ instabili muliere dicitur Prouer. v. Or vagi sunt gressus eius ⁊ inuestigabiles. Et Prouer. vij. di. q̄ ipsa est garrula ⁊ vaga: quietis impatiēs ⁊ nō valens in vno loco ꝓsistere pedibus suis. Ideo breuiter de peccatorib⁹ instabilib⁹ dicit Osee. ix. Abijciet eos deus meus: q: nō audierūt eū: ⁊ erunt vagi in nationib⁹ ⁊c. Vide infra de vanitate.

Valere Vide supra vbi Bonitas: ⁊ infra vbi Utilitas.

Validus Vide vbi Fortis.

Valde. Nota q̄ istud aduerbiū valde qualitat̄ sp signat excessuz vel excellentiā ipi⁹ cui aduū gīt: pōt igīt cōpetere bonis ⁊ malis. Et ideo possum⁹ notare. q̄ quilibet vir iustus ⁊ bonus debet habere istud aduerbiū valde: q: i suis q̄litatib⁹ valde efficax ⁊ sūme dz ee. Dico ꝙ q̄ iustus dz esse

Valde fortis ⁊ vigorosus.
Valde diligens ⁊ amorosus.
Valde pauidus ⁊ timorosus.
Valde formosus ⁊ speciosus.
Valde subtilis ⁊ luminosus.
Valde letus ⁊ gaudiosus.
Valde humilis ⁊ obsequiosus.
Valde mirabilis ⁊ gloriosus.

Sit igit̄ vir iustus fortis ⁊ vigorosus Josue .j. Confortare et esto roboratus valde Mat̄. ij. Contēplare viam: confortā lūbos. robora virtutem valde. Itē sit valde feruens ⁊ amorosus. Aū .j. Reg. xix. dī. q̄ Jonathas diligebat dauid valde. Itē sit valde pauidus ⁊ timorosus. vñ. iij. Reg. xviij. Abdyas timebat dñm deum israel valde. Itē sit valde pulcer ⁊ speciosus. scz ꝑ honestam ꝓuersationē. Aū de arcu celesti dī Ecci. xliij. Uide arcum ⁊ benedic qui fecit illum. valde eñ speciosus est in splendore suo. Itez sit valde subtilis ⁊ luminosus seu industriosus Esaie. lij. Ecce intelliget seruus meus iacob. eleuabit̄ ⁊ exaltabit̄ ⁊ sublimis erit valde. Itē sit valde iocundus ⁊ gaudiosus. j. Mach. iij. Et factaq̄ letitia magna in ꝓlo valde. Itē sit valde humilis ⁊ obsequiosus. vñ Ecci. vij. Humilia valde spm̄ tuū: quia vindicta carnis impij ignis ⁊ vermis. Item sit valde mirabilis ⁊ gloriosus. vt ei dicat̄ illud Hester. xv. Valde mirabilis es dñe. et facies tua plena est grārū. Sic ꝙ ptz ꝙ valde signat virtutum excellentiam que ptinet ad bonos. Sed adhuc dico ꝙ significat excellentiam vicioz que pertinet ad malos sine iniquos. vnde Ezechiel. ix. Iniquitas domus iuda et israel nimis magna est valde: sed ita sufficit. vide supra ⁊c.

Vallis. Cum vallis sit locus terre bassus ⁊ infim⁹ ⁊ in medio montiū constitutus. Possum⁹ dicere ꝙ multipliciter sumit̄ in scriptura. Et sic dico ꝙ fm conditiones naturales vallis. possunt quatuor valles spiritualiter denotari. quia sicut vallis naturaliter est

Locus inferior.
Locus fecundior.
Locus obscurior.
Locus immūdior

Sic inuenio. Valle būles q̄ est infima. Uallem fertilē que est optima
Uallem obscuram q̄ est diuidua. i. dubia. Uallem impurā q̄ est pessima.

Dico primo ꝙ vallis inferior est status miserorum. Paup eñ ⁊ miser vallis dicunt̄ ꝑ eo ꝙ inferius p̄ ceteris deprimunt̄ ⁊ calcant̄. vñ Hiere. xlix. Defluxit vallis tua filia delicata. Montes prelatos designat. valles vo paupes ⁊ subditos manifestant. Nam sicut vallis est locus securior q̄ sit mons. eo ꝙ ventus non flat ibi. nec facilit̄ accidit ibi terremotus: ⁊ sic edificia secura ibi remanēt ⁊ intacta. Sic vere status subiectionis ⁊ pauptatis q̄q̄ sit obscurior ⁊ turbulētior. est tū in veritate solidior ⁊ securior: q:. .s. valles. i. paupes nō ita flant̄ ventis inanis glorie ⁊ iactationis: ⁊ sic ita nō ꝓcutiunt̄ impetu tentationis: ⁊ sic non incurrūt terremotū eterne dānationis. Tutius est ꝙ in valle pauptat̄ ⁊ subiectiōis manere. q̄ in dignitatū montib⁹ residere. Et rō reddit̄ Luce. iij. vbi dī. Or ois vallis implebit̄: ⁊ ois collis humiliabit̄. .s. interdū in hac vita: ⁊ deprimet̄ finaliter in inferno. Pone si vis quō vallis būane nature añ xpi aduē tū carebat

Semine fecundante.
Lumine illustrante.
Omne consolante.
Culmine subleuante.

Propter primū sterliter degebat Deutro. xxj. Ducent eaz ad vallem saroſam: ⁊ asperā q̄ non seminat. Propter scōm deliter videbat Esa. xxij. Onus vallis visionis. Propter tertiū seruiliter sine omine consolante viuebat Hiere. vij. Nō vocabit̄ vallis tophet. i. ꝓtectio: sed vallis interfectionis. Propter quartū flebiliter gemebat Esaie. xxij. Dies fletuū dñi exercituū in valle: Sed ꝓculdubio huius vallis sterilitas: cecitas: calamitas: ⁊ infinitas fuit in aduētu xpi ꝓmutata. Nam contra istos quatuor defectus. xp̄s impleuit vallem humane nature Semine diuinitatis ad eius indigentiā fecundandā. Lumine veritatis ad eius ignorantiā illustrandā. Omine benignitat̄ ad eius mesticiā seu tristiciā ꝓsolandā. Culmine dignitat̄ ad eius subiacentiā subleuandā. Iste eñ curietes impleuit bonis Luce. j. Uallis igitur inferior vallis est miseroz

Scdo dico ꝙ vallis secundior est status ꝓfectoz. Perfecti eñ ⁊ eoz status. .s. religiōis ⁊ ecclie valles dicunt̄: q: sicut i vallib⁹ ē

Loci infinitas.
Terre vacuitas.
Fructus sertilitas.
Aque fluxibilitas.

Sic ꝓculdubio vir ꝓfectus vel eorum status est infimus ꝓ humilitatem: ⁊ vacuus ꝓ pauptatē. est fecundus ꝓ bonoz operum vbertatē. est etiam irrigu⁹ ꝓ lacrymarū fluxibilitatem. Ibi eñ est infinitas humilitatis Hiere. ij. Uide vias in cōualle: ⁊ scias q̄d feceris. Conuallis eñ humilē conscientiam designat: vbi vie nostre sunt vidende: ⁊ ꝓ compūctionem feruidā meditande. Item ibi est vacuitas tenuitatis. Status eñ ꝓfectoz bonis tpalibus est vacuus. bonis vo spūalibus repletus. Nam sicut in valle vbi est vacuitas citius niues liquefiunt q̄ in monte: cuz sit locus calidior q̄ sint montes. Sic viri perfecti q̄tum ad affectum qui terrenis opibus sunt vacui. niues diuitiarū non solent diu seruare. sed ipsas mediante caloze charitatis facilit̄ facit pauperibus distillare Michee. j. Valles scindent̄ sicut cera a facie ignis. sicut dicit̄ in ps̄. Deus emittit fontes in cōuallibus ⁊c. Fontes dico misericordie. quibus paupes potant̄: ⁊ ꝓ quoz distillationē opum fecunditas vacuatur Item ibi est fecunditas totius bonitatis. Ibi enim abundant fructus bonoz operum ⁊ flores honeste vite. Psal. Valles abundabūt frumēto ⁊c. Item ibi est fluxibilitas lacrymositatis. Fluuij enim lacrymarum in istis vallibus fluunt Psal. Ascensiones in corde suo disposuit in val. in locum quem po. Status ergo perfectionis dicitur vallis

Lacrymarū.
Salinarum.
Siluestris.
Illustris.
Saroſa.
Memoroſa.

Uallis ergo lacrymarū dicit̄: q: ibi vigent lacryme compūctionis ps̄. Qui emittis fontes in ꝙuallib⁹. Item dicit̄ vallis salinarū: quia ibi acredo est asperе correctionis. ij. Paral. xxv. Amasias abijt in vallem salinarū ⁊ ꝓcussit filios seyr. Amasias est qui in valle ecclesie. .s. religionis corrigit ⁊ ꝓcutit insolentes. Itē vallis siluestris dicit̄ ꝓpter solitudinem solitarie habitationis. vñ Gen. xiij. dicit̄ ꝙ vallis siluestris habebat multos puteos. Item vallis illustris dicitur ꝓpter nobilitatē famose reputationis. Unde de Abraā ⁊ loth dī Gen. xij. ꝙ ipsi venerunt vsq̄ ad vallem illustrem Item vallis saroſa dicit̄ ꝓpter asperitatē laboris ⁊ vexationis. Unde de vinculo siue iugo pfiichtiuz dicit̄ Deut. xxj. Or duci debebat ad vallem asperā ⁊ saroſam. Item vallis nemoroſa dicit̄ ꝓpter amenitatē honeste cōuersationis. vnde Num. xxiij. Or pulcra tabernacula tua Jacob ⁊ tentoria tua israel vt valles nemoroſe: ⁊ vt horti iuxta fluuios irrigui. Tercio dico ꝙ vallis obscurior est stat⁹ mūdanoz. Mundani enim ⁊ ipse mundus vallis dicunt̄. eo ꝙ sicut vallis ē naturaliter Locus obscurior. A celo remotior. Inferno ꝓpinquior. Sic vere mūdus ⁊ mūdanus ꝓ ignorantiā sunt obscuri: ⁊ ꝓ vicia ⁊ peccata inferno sunt ꝓpinqui: ⁊ a celo celestibus sunt remoti. longe eñ a petribus salus q: iustificationes tuas nō exquisierūt. Valles sunt loca secreta ⁊ loca ꝓfunda: ⁊ ideo fere solent in vallibus habitare: ⁊ latrones insidiando transeuntib⁹ latitare. Sic vere charissimi vallis miserie huius mundi est habita

tio7 locus bestiarū.i.hominū immundo7.locus etiam furum: raptorum ⁊ auarorum. Unde de malis hominibus vallem istam inhabitantibus dicit Isaie.xiij. Or amalech ⁊ chananeus habitabāt in vallibus.Et.j.Paral.xiij. dicit q philistijm diffusi sunt in valle raphaym.Et.xiij.Regū.xxiij. Castra philistinoꝝ erant posita in valle gygantiū Amelech interpꝛetat lambēs sanguinē.chananeus negotiato7.philistijm populo ruens interpꝛetat.gygantes signant superbos. Quia ꝑculdubio charissimi vallis huius mundi est ꝑprie locus horum qui lambunt sanguinē deliciarum scz hominū luxuriosorū: illorum qui sunt negociatores id est hominū auaroꝝ ⁊ mundanoꝝ:⁊ etiam illorum qui poculo ruunt.i. hominū ebriosoꝝ ⁊ gulosorum Esaie.xxviij. De corone superbie ebrijs effraym qui erant in vertice vallis pinguissime:⁊ etiam illorum qui sunt gygantes.i.homines magnoꝝ ⁊ superboꝝ.Omnes em̄ iste in valle huius mūdi inhabitant ⁊ ibi dominantur ⁊ militant.Et sic bene dico q vallis obscurior est status mundanoꝝ. Quarto dico q vallis immūdior est status damnatoꝝ. Infernus em̄ vallis dicit eo q scilicet ad modum vallis feces ⁊ immūdicie id est viles boies peccatores ibi descendūt. ⁊ eo q ad modum vallis infernus in terre voraginib⁹ habet situm. Ista figurat in valle filiorum ennon.vbi dicit q antiꝗtus dicebatur gebenna. eo q semp ardebat ⁊ eo q ydolatre ibidē filios comburebant sicut supponitur Hiere.vij. quia scilicet in inferno semper est ignis ⁊ vermis. ita q demones filios suos peccatores ibi comburunt ⁊ occidunt Hieremie .xix. Non vocabitur amplius locus iste tophet: sed vallis occisionis.

Vanum. vanitas.

Nota q illud ꝑprie dicatur vanum.qđ in se habet vacuitatē.qđ in se habet instabilitatē.quod i se habēt inutilitatē: ⁊ sic verificat illud cōmune dictū q vanus est qđ nō prebet plenitudinē ꝓtinenti:nec fulcimentū innitenti:nec fructū laboranti. Ergo possum dicere q vanitas semp accipit in malo.Et sic notabo q in scriptura inuenit

Vanitas naturalis.
Vanitas tpalis.
Vanitas ꝓsonalis.
Vanitas criminalis.

Prima est vanitas omniū creaturarum.Secūda omniū bonoꝝ terrenoꝝ.Tercia omniū hominum peccatoꝝ.Quarta oim operum malignoꝝ. Primo ergo dico q inuenit vanitas q̄ est oīnīū creatoꝝ. Dīne em̄ illud qđ creatū est. eo ipso q creatura est.quandā naturalem habet vanitatē: qua scz a principio nata est deficere ⁊ in nihilū tendere. Un etiā Augusti.dicit. Or oīnia tenderēt in nihilum nisi dei manutenētia tenerent. Unde in Ps.dicit. Ueruntamē vniuersa vanitas omnis homo viuens: sicut em̄ dicit Rom.viij. Vanitati subiecta est omnis creatura non volens. Teste sap. Eccs.j.Uanitas vanitatū ⁊ omnia vanitas. Ista est vanitas naturalis que est omniū creatoꝝ. Secūdo dico q est vanitas tpalis que est bonoꝝ mundanoꝝ. Omnia em̄ bona tpalia dicunt vana:quia mentē nō satiant velut inania. tum quia innitentem fallunt velut instabilia. tum etiam q̄ spem frustrant velut mendacia⁊ inutilia. Res em̄ vana dicitur que apparentiam habet nō existentiam : que videtur fortis ⁊ est debilis que videtur durabilis:⁊ est defectibilis. patet in vesica que plena vento aliquid videt esse firmum qđ tamē in veritate est vacuum ⁊ inane. Sic vere mundi bona que q̄uis firma ⁊ durabilia aliq̄diu videant: tñ debilia ⁊ defectibilia comprobant.Et ideo dicit Eccs.j. Vidi cuncta que fiūt sub sole ⁊ ecce vniuersa vanitas ⁊ afflictio spūs.Et vere charissimi vniuersa vanitas ⁊ afflictio: qz nō est dare aliqua bona mūdi quin inueniant vana ⁊ mentis ⁊ spiritus afflictiua.Inuenitur em̄ in scriptura Vanitas

In diuitijs temporalibus.
In delicijs corporalibus.
In scientijs secularibus.
In amicicijs mundialibus.
In corpoꝝ pulcritudinibus.
In laborum mestitudinibus.
In verboꝝ amplitudinibus.

Dico q est vanitas in temporalibus diuitijs vñ Eccs.v.Qui amat diuitias : fructus non capiet ex eis:⁊ hoc ergo vanitas. Ubi opes sunt plurie multi sunt qui comedūt eas. Item est vanitas in corporalib⁹ delicijs vnde Eccs.xj. Adolescentia ⁊ voluptas vana sunt. Item est vanitas in secularibus scientijs.vnde Eccs.ij. Sapientia ꝑseuerauit mecum.Sequit.Et vidi in oīb⁹ esse vanitatem Hiere.viij. Doctrina vanitatis illorum lignum est Item est vanitas in mundialibus blandicijs seu amicicijs Ps. Ueruntū filij hominū mēdaces . Item est vanitas in corpoꝝ pulcritudine Prouerb.xxxj. Fallax gratia ⁊ vana pulcritudo. Item est vanitas in laboꝝ sollicitudine Eccs .ij. Ilius laborat in sapiētia ⁊ doctrina ⁊ sollicitudine:⁊ homini ocioso quesita dimittet.in hoc ergo vanitas ⁊ magnū malum. Item est vanitas in verboꝝ amplitudine. vñ ps. Quoꝝ os locutū est vanitatem:dextera eorum dextera iniquitatis. Ista ergo sunt septem genera vanitatū que in bonis tpalibus inueniunt: ꝓpter que tanq̄ vana ⁊ superflua a prudentibus cōtemnunt. Sicut de Dauid legimus q̄ dicebat in Ps. Auerte oculos meos ne videant vanitatē ⁊c. Et sic ergo dico q est quedam vanitas tpalis que est mūdanorum. Tercio dico q est quedam vanitas ꝓsonalis que est hominū peccatoꝝ. Peccatores em̄ dicunt vani:qz scz vitiorum vanitatibus sunt pleni ⁊ repleti; ⁊ rebus vanis ⁊ temporalib⁹ sunt innixi. Isti em̄ nō habent nec stabilitatem nec vtilitatem sed in oīb⁹ habēt vanitatē Sap. .xiij. Uani sunt oīnes homines qui nō habēt sciētiam dei. Res em̄ vana dicit que fulcimento ⁊ fundamēto priuat. que in pendulo constituit.que nulla stabilitate firmat . sicut est ventus:nubes:lampas:que nō sunt res firme ⁊ vacue:⁊ ideo nō stant.sed potius vndequaq̄ discurrūt ⁊ nūc ad vnam partem:⁊ nunc ad aliam se deflectūt. Talis igit peccator est cui deficit gratie fundamētum. Talis em̄ est sicut res que est in pendulo : quia cunctis motibus tribulationum subiacet:⁊ firmitate constantie caret.vñ Ps. Homo vanitati similis factus est dies ei⁹ sicut vm. ꝑter. Peccator em̄,ꝑprie vmbra dicit.eo q momentumbre vanus nō solidus inuenit sicut patet in hypocritis.vaniglorioſis.iactātibus ⁊ superbis:ses de ipsis vide supra in suis titulis. Ergo possum notare q peccatoꝝ multipliciter est vanus . scz

In sensu ⁊ cognitione.
In corde ⁊ affectione.
In verbo ⁊ locutione.
In mente ⁊ cogitatione.
In manu ⁊ operatione.
In habitu ⁊ conuersatione.
In supbia ⁊ ꝓsumptione.

Dico q peccatoꝝ vanus est in sensu ⁊ cognitione Eph. .iij. Gens ambulans in vanitate sensus sui . et Ezech. .xiij. Uident vana ⁊ diuinant mēdacia. Item est van⁹ in corde ⁊ affectione. ergo appetunt res inutiles ⁊ vanas Ps. Filij hoim vsq̄quo gravi corde vt quid diligitis vanitatem ⁊ queritis mēdacium Item est vanus in verbo ⁊ locutiōe Ps. Vana locuti sūt vnusquisq̄ ad proꝝ.su.ꝛc. Et iterū. Inquirebat mala locuti sunt vanitates. Item vanus est in mente ⁊ cogitatione Ps. Oīs scit cogitationes hoim q̄m vane sunt. Item vanus est in manū operatiōe. vñ Hiere.lj. Uana sunt opera ⁊ risu digna. Item vanus est in habitu ⁊ conuersatione .j. Pet.j. Redempti estis de vana cōuersatione. Item vanus in vana supbia ⁊ ꝓsumptiōe.vnde Job.v. Ur vanus in supbiam erigit ⁊ tanq̄ pullum onagri se liberū natū putat. Ista est ergo vanitas ꝓsonalis que est hoim peccatoꝝ.

Quarto dico q vanitas criminalis que est operum malignoꝝ.Mala em̄ opera dicunt vana eo q finali retributiōe frustrant.eo q a malis hominibus inuanū exequunt Hiere.x. Uanū est opus ⁊ risu dignū. Potissime aūt opera supbie dicunt vana seu vanitas:quia.scilla que fiunt ad supbiam pompā seu gloriā seculi nō habēt aliquā iustam causam:nec merent aliquē bonū fructū . Et ideo illi commendātur in ps.Qui nō acceperūt in vano ani.suā.nec iura.in dc.pr.suo.Sic igit ptz q quatuoꝝ sunt genera vanitatum. Ueruntamē ad vanitatē pōt referri materia de instabilite ⁊ leuitate ⁊ alie siles.

Varius. varietas.

Dum varietas nihil aliud sit q̄ rerum et maxime colorū diuersitas⁊ ꝓprietas. Possum⁹ notare q in bono sumit ⁊ i malo. Un nota q i scptura inuenit varietas

Cōmēdabilis.
Euitabilis.
Detestabilis.

Prima ē varietas honeste apparētie.
Scōa est mentalis inconstantie.
Tercia est fallacis fraudulentie.

Prima est varietas hoim pfectoꝝ:qui scz varietatē habent honestatis siles pantbere.qđ est aial pulcrum varijs coloꝝib⁹ picturatū. Quia.s.in pelle.i.in cōuersatiōe iustoꝝ

debent esse varij colores: t varie virtutes lucere. Exemplo yridis in quo oim color varietas reducet. Quod bene figurat Exod. xxv. vbi precipit. Or in tabernaculo fiat velum quatuor colorū compositū t pulcra varietate cōtextum: quia. s. viri iusti qui taberculi ecclesie sunt ornamentū t velum: quatuor colorū. i. quatuor virtutū cardinalū spiritualū componunt: t per honestatē morum: virtutū honestatibus distinguunt pō. Astitit regina a dextris tuis in vestitu deaurato circūdata varietate. De palatio regis assueri. etiam dicit Hester. j. q ipm mira varietate pictura decorabat. Ista est ergo varietas boim perfectoz. Scdo dico q est varietas boim infirmoz. Viri em infirmi t imbecilles leues t inconstātes varij dicunt: eo q in nullo ꝓposito bono pseverāt: sed de vno ad aliud variant. Siles byene q mutat t variat sexum. Simules etiaz istis marinis cōchilibus q fm varia tpa variant. ita q in vno tpe plena t in alio vacua inveniunt. Similes etiam sunt mari cui? colores variant t fluctus. Siles insup sunt t lune cui? figura variat t status. Et breuiter isti in eodem statu nō perseverant nec subsistunt: sed variant cōtinue t transeūt. t de cōditione ad cōditiōem. de affectu ad affectiōem. de verbo ad vbum. de desiderio ad desideriū se flectunt. vñ Tytum. iij. Eramus t nos aliquādo insipientes t increduli: errantes: servientes desideriis t voluptatib? varijs. Ista est ergo varietas boim lasciuoz. Tercio dico q est varietas boim dolosorum. Fallaces em fraudulenti t dolosi sciunt variare t mores t verba vt sic possint decipere innocētes. varij. n. inveniūtur adulatores: quia vnuz dicūt ante t aliud retro Falsi amici: quia vnum fingūt in verbo: t aliud in animo. Hypocrite: quia vnum monstrāt in apparentia: t aliud notant in cōscientia. Isti ergo sunt similes pardo quod est aial varijs coloribus distinctū. Similes lupis etbiopie. de quibus dicit Isido. q ita varij sunt q nullus color eis deficit. Sic vere charissimi tales mira varietate pingūtur: t suis conditionibus t moribus esse duplices t varij dinoscunt. De istis dicit Hieremie. xiij. Si mutare pōt etbyops pellē suam. t pardus varietates suas: sic t vos poteritis bonū facere cum didiceritis malum. Sic ergo patet quomodo varietas potest tripliciter sumi. Unde supra de Mutare et de Colore.

Vas. vasa. et cetera. Nota q p vasa in scriptura intelligunt homines. Un apūs Roīn. ix. distinguit duo genera vasoz bonoz scz t malorum. Dicit em q figulus de eadem massa facit diuersa vasa. aliud quidem in cōtumeliam. aliud vo in bonorē. Quia scilicet deus de eadem massa. s. de nihilo diuersos homines creat. quorum alij contumeliose damnant. alij honorifice salutantur. Notabo igitur q in scriptura inveniuntur vasa

Fragilissima.	Prima sunt vasa mortalis ꝯceptionis.
Nobilissima.	Scda sunt mentalis affectionis.
Utilissima.	Tercia sunt moralis perfectionis.
Vilissima.	Quarta sunt letalis infectionis.
Clarissima.	Quinta sunt vitalis saluationis.
Turpissima.	Sexta sunt finalis damnationis.

Dico q q sunt qdā vasa mortalis corpulentie t ista sunt vasa corpoz nroz q ꝓprie pnt dici vasa lutea: q. s. sicut vasa q de luto cōponunt: cito frāgunt t nunq postea repant sic pariformiter corpa nra naliter sūt t materialiter pfecta Job. x. Memēto q sic lutū feceris me. t i puluerē reduces me. Que cuz p mortē fracta fuerint. nō pnt ampli? ee repata naturalit Hiere. xviij. Ecce figulus faciebat manib? suis vas sup rotā. t dissipatū est vas q ipse faciebat manib? suis de luto. Istud est vas qd p ptritiōem fricat: t p pfessionē lauat: t p satisfactōez fraāgit t cassat: t sic fm apīm. s. Thes. iij. Sciat vnusquisq vas suū possidere in sctificatiōe t bonore. Item sunt quedā vasa mentalis pscie. Conscie em sunt vasa illa in qbus debem? diuine gre balsamū recondere t ad vsum bonoz operū reseruare. exemplo apothecarij. qui in vasis vngēta t electaria colligit. et p medicine vsib? in posterū custodit. Figurata in sapientibus virginib? q accipientes oleū in vasis suis ad sponsi nuptias sunt recepte Matbei. xxv. t Hiere. xl. Colligite vindemiam t messem: t oleum recōdite in vasis vestris. Ubi ostenditur q in vase conscientie debet quilibet colligere

Sanguis poculū.	vindemiā.
Corporis ferculū.	messem.
Gratie riuulum.	oleum.

Quod tñ est cōtra multos qui in vase cōsciētie nō reponūt ꝓfectum liquorem: sed potius viciosum fetorē. Figurati in illa muliere dyabolica Apoc. xvij. Que habebat vas plenū abbois. tionibus fornicatōis sue. Mulier em meretrix est aia peccatrix. que ꝓcerto vas cōsciētie abbois. atiōe plenū habet. et in ipso feces viciorum cōtinet atq tenet Esaie. lxv. Comedūt carnem suillam t ius ꝓfanū in vasis eoz. Ista ergo sunt vasa mētalis pscie: q sicut dī Eccl. xxj. Cor fatui q si vas ꝓfractum oēm sapiētiā nō tenebit. Item sunt vasa moralis ptinētie: t ista vasa nibil aliud sunt q viri iusti q sunt diuine gratie ptentiui. Ista sunt illa vasa de qbus dī Prouerb. xx. Aurū t multitudo gēmarū t vas ꝓciosum labia sapie: sed de hoc dicet infra latius. Item sunt vasa letalis iniusticie. t ista nibil aliud sunt q viri impij: t iniqui: q in scriptura dicunt vasa. eo q sunt oim criminū cōtentiua Un in ꝑsona peccatoris dicit Pō. Factus sum tanq vas pditum qm audiui e. tē. De dyabolo dī etiaz. q ipsa pauit vasa mortis: sagittas suas ardētibus effecit. Vasa em mortis dicūtur. eo q morte culpe inficiunt t morti pene eterne reseruant. In scriptura em oīe instrm vas dicebatur. Un etiā gladij interfectōis dicebant. vñ Ezech. ix. Unusquisq vas interfectōis habet in manu sua. t signat peccatores: qui vasa interfectōis dicunt: qui a vel aliqs spualiter vel tpaliter interficiūt. vel q a demonib? finaliter occidūtur. qñ. s. de istis implebit illud qd i pō. de eis dicit. Reges eos in virga ferrea. t tanq vas figuli ꝓfringes eos. Item sunt vasa vitalis eminētie: t ista vasa sunt beati qui mun? glorie ptinēt in seipsis. vñ. ij. Thy. ij. Siquis emūdauerit se a peccato erit vas i bonorē sanctificatū a dño vtile Eccl. xliij. Vas castroz in excelsis in firmamēto celi resplendēs

Item sunt vasa finalis pestilētie. t sic p vasa intelliguntur damnati qui dicunt vasa ire. vñ Hiere. l. Aperuit dñs thesaurū suum t ptulit vasa ire sue. Quia sicut dī Hiere. xlviij. Dñs contrivit moab. i. peccatorē sicut vas inutile. His ꝓmissis dicam? generaliter q p vasa in bono significato intelliguntur boni viri t iusti. quos. s. dñs p tribulatōes fabricat. p tētationes ꝓbat. p grām t virtutes exornat. t p glie dationē i thesauro suo custodit t servat. Isti. n. sē vasa

Aurea.	Isti em sunt qui Per patientiā fulgēt tā-
Argētea.	q aurei. Per eloquentiam resonant tanq ar-
Lignea.	gentei. Per paritatē sicci sunt sicut lignei.
Fictilia.	Per humilitatē ponderosi velut terrei. Et

ideo breuiter Aplus. ij. Thy. ij. dicit. Or in magna domo nō solum sunt vasa aurea t argētea: sed etiam lignea t fictilia Ac si diceret in domo diuersa vasoz sunt genera indifferētium: omnia tamē sunt vtilia: t ad domuz necessaria. Sic in domo dei que est ecclesia. diuersa sunt genera differētiū bominum in virtutibus: quia vnicuiq data est gratia fm mēsuram damnatiōis xpi: t nō omnis caro eadem est caro. sed alia est caro volucrū. alia bestiarum. j. Cor. xv. Uerūtamē omnes necessarij sunt ad vnum vel ad aliud opus. Scit em ipsa bonitas dei de ipsis malis bona elicere: t eorum mala opera advtilitatem bonoz ordinare. vñ dicit Bern. Or in domo magna sunt vasa aurea t fictilia. tamen vtraq sunt necessaria. Et ideo breuiter viro iusto dicitur Eccl. l. Ipse est quasi vas auri solidum ornatum omni lapide precioso Ubi aduerte q sicut vasa quedam solent babere

Uacuitatem vt possint tenere. vas.	Dico primo
Nobilitatem vt possint valere. auri.	q iustus dicit
Soliditatē vt possint manere. solidū.	vas ꝓpter apti
Formositatē vt possint placere. ornatū.	tudinē magni

Sic viri iusti dicunt vasa: q in ipis est

Aptitudo cōtinentis tenoris. vas.	tenoris. Quia
Sanctitudo mirabilis valoris. auri.	sicut vas d sui
Fortitudo durabilis vigoris. solidum.	natura est na-
Pulcritudo amabilis decoris. ornatū.	ture ptētiue. t

boc q: est profundum t cōcauum: t ideo quicquid recipit cōtinet t custodit. Sic vere iustus cum sit per humilitatē cōcauus: et ꝓfundus per virtutes: quas acquirēdo recipit. perseverādo retinet t continue secum habet recte vasi compat. Ob bene figuratur Exodi. xvj. vbi dī. Sume vas vnum t pone ibi mānа vt custodiatur in futuras retro generationes.

Manna enim quod erat cibus dulcissimus. dulcedine gratie signat. que ꝓcerto in vase. i. in viro iusto per longas generationes custodit ⁊ seruat. Vō est cōtra multos qui sunt sicut vasa fracta nō integra: quia. s. res subtiles nō possunt tenere. res vō grossas ⁊ palpabiles solent optime cōtinere sicut patet de collio fracto. quod bene tenet pluuiaz vel terram. vinum aūt ⁊ oleum nō tenet. Sic vere charissimi multi sunt qui per peccatuz sunt fracti: ⁊ a statu innocētie dissipati: ⁊ isti ꝓculdubio liquores ꝑciosos diuine gratie ⁊ sapientie nō retinēt: sed grossa ⁊ inutilia. scz bona tpalia. peccata ⁊ inutilia verba optime cōtinēt. cōseruāt atqz retinēt. Sicut enim dicit Ecci. xxj. Cor fatui quasi vas confractum oēm sapiētiam nō tenebit. Istud optime apparet de illis q̄ illud bonum quod dicit predicatoz nō tenent. sed bene dicunt. sic predicauit ⁊ predicat ⁊ nō plus. si quis vō minus bene dictum dixerit. statim memorie commēdant. Sed nō sic iusti: quia isti sunt vasa bonoz cōtentiua. malorum vō ⁊ inutilium emissiua. similes vasi quod fit de edera quo ad probandum vina. sicut dicit Plinius mirabilem habet virtutem: quia si vinum limpbatum infundit. vinum in vase retinet ⁊ aqua effundit: quia ꝓculdubio quādo iust̄ offerunt duo. s. vinum ⁊ aqua. boc est dictu bona ⁊ mala. spiritualia ⁊ temporalia: virtutes ⁊ vicia. ꝓculdubio ipsi bonum retinēt ⁊ malum dimittūt. Exemplo bonarum virginum que acceperūt oleum in vasis suis cum lampadibus Matb. xxv. Sed ꝓcerto ecōuerso mali sunt sicut vasa papirea: que vino ⁊ aqua impleta simul solent aquam attrabere ⁊ bibere. vinum vō dimittere: quia scz isti citius bibūt aquam q̄ vinum id est melius cōtinēt mala q̄ bona. temporalia q̄ eterna Apocal. xvij. Habebat in manu sua vas abbominatiōe plenum. De bonis ergo vasis. i. de viris iustis dicit Ecci. xlij. Sol in cōspectu nūcians: in exitu vas admirabile opus excelsi. Quia ꝓcerto mirabile est videre quomodo excelsus operatus est. Ista vasa patēt de beato Paulo qui mirabiliter fuit conuersus. Ideo de eo dicit ꝑs Act. ix. Vas electionis est iste mihi: vt portet nomen meum coram regibus ⁊ principib⁹ ⁊ filijs israel. Patet in beata virgine cuius ꝓcerto cōceptus ⁊ ortus: cōuictus ⁊ decessus fuerūt mirabiles. Ista enim similis fuit vasi iocularis. Joculatores aliquādo sub minimo vase videnī ponere res maxime quātitatis: quia scz in vase sui vteri precioso deus pater posuit filium suum: cuius tanta est quātitas q̄ celi ⁊ terra eum capere nō valebant. Unde dicitur Quia quem celi capere non poterāt tuo gremio cōtulisti. Istud est vas mundissimum in quo deus pater posuit reliquias oīes paradisi. de quo Prouerb. xxv. Aufer rubiginem de argento ⁊ egredietur vas purissimū. Ubi describit ipsa vt prauitatis purgata feeib⁹. aufer rubiginem supple originalis vel actualis peccati. castitatis dotata florib⁹. de argento quod rōne candoris castitatem designat. sanctitatis ornata moribus. vas purissimū. scz per oīmoda sanctitatem. Patet ergo q̄ iusti vasa sunt ꝓpter aptitudinem magni tenoris. Secundo dico q̄ iusti dicunī vasa ꝓpter sanctitudinem magni valoris. auri inquit. Magnates enim nō dignant habere vasa in domibus suis nisi magni precij ⁊ valoris. Exemplum de assuero magno rege. in cuius cōuiuio oīes bibebāt in vasis aureis. sicut dicitur Hester. j. Sic vere nos qui sumus vasa spūssancti. debemus esse valentes ⁊ preciosi: ⁊ cūctis moribus virtuosi. quod ostendit cum dicit auri. Nam vasa aurea sunt maioris valoris q̄z alia. significantia viros iustos. cuius valori nō potest aliquid comparari. Juxta illud Esaie. xlij. Preciosior est vir auro ⁊ homo mūdo obrizo. Quare aūt iustus dicit aurū vel aureus. vide supra de auro: quia ꝓculdubio heu pauca sunt hodie vasa aurea in ecclesia sancta dei. Verificatū enim videtur illud. ij. Paralip. xxxvj. Ot nabuchodonosor vniuersa vasa domus domini tam maiora q̄z minora transtulit in babylonem. Et. iiij. Reg. xxiij. dicit. Concidit vniuersa vasa aurea que inuenit in domo domini. Quia ꝓcerto hodie nabuchodonosor dyabolus vasa argentea id est viros iustos ⁊ sanctos de domo dei que est ecclesia trāstulit ⁊ amouit. ipsosqz destruxit ⁊ occidit ⁊ confregit: ⁊ in babylonem id est in confusionem peccati portauit. Et ideo breuiter ibi modo non sunt vasa aurea: sed potius vasa

Enea. Lutea. Lignea. Sarea. Papirea.

Vasa enim enea que faciliter sonāt signāt viros discordes ⁊ litigiosos. qui ꝓcerto sunt hodie in ecclesia in magna quātitate. ij. Regū. viij. Tulit dauid es multū de quo fecit salomon vasa enea. Item lutea ⁊ terrea signāt immūdos ⁊ luxuriosos: illi sunt illa vasa de q̄bus dicit. ij. Reg. xvij. Ot berzellai galaadites ministrauit dauid vasa fictilia Ozee. viij. Deuoratus est israel: factus est in nationibus quasi vas immūdum. Sic sunt luxuriosi qui volunt habere de oīmodis deimas. scz de mulieribus. Et hoc apparet: quia tota ecclesia dei est deturpata. De isto prauo vicio nō oportet probare: quia satis videmus ad oculū. Item vasa lignea signant viros leues ⁊ criminosos. Lignum enim leue faciliter supnatat in aqua. Isti enim sunt illa vasa de q̄bus Leuit. xv. dicit. Ot vas ad tactum fluxus seminis fiebat immūduz: si terreū erat debebat frāgi: sed si ligneū erat debebat aqua lauari. Quia ꝓcerto tales leues ⁊ isolētes q̄ terrei sunt ⁊ lignei. i. fragiles ⁊ infirmi. si semie carnalis voluptatis inficiunt: debent correctionib⁹ frangi ⁊ aqua confessionis lauari. Item vasa sarea signāt diuites crudeles ⁊ maliciosos. de quibus dicit Exo. vij. Ot cruor erat in egypto tam in vasis ligneis q̄ sareis. Item vasa papirea signāt viros inanes. hypocritas ⁊ superstitiosos qui scz ad moduz papiri. que est quedam species iunci sunt in intentione vani: ⁊ in cōuersatione virides ⁊ honesti. de q̄bus Esaie. xviij De terre cymbalo alarum que est transflumen ethiopie. q̄ mittit per mare legatos suos: ⁊ in vasis papiri sup aquas. Non sic iusti nō sic charissimi: quia isti sunt aurei. Et sic dico q̄ isti dicunt vasa ꝓpter sanctitudinē grandis valoris: auri. Tercio dico q̄ isti sunt vasa ꝓpter fortitudinē magni vigoris solidum inquit. Vas enim solidum ⁊ firmū melius valet: q̄ scz nec faciliter frangit: nec faciliter liquescit. ⁊ inde est q̄ vasa que faciliter frangunt. ⁊ vasa stannea q̄ faciliter igne liquescunt. parum a diuitibus reputant. Sic vere charissimi ad boc q̄ nos simus vasa domini ꝓciosa necesse est q̄ per constantiā simus solidi. ⁊ per patientiam valde firmi. deus enim illos non approbat qui per impatientiam cito frangunt ⁊ per mala desideria resoluunt. solidū inquit: vt sic de nobis dicat illud Job. xxxvij. Nūquid cū eo fabricatus es celos qui solidissimi q̄si ere fusi sunt. Od tamē est hodie cōtra multos: qui ꝓcerto per inconstantiā nō sunt solidi. sed per impatientiam ⁊ per inconstantiā valde vani videre. lj. Reddidit me quasi vas inane. arsorbuit me quasi draco. Unde etiam plangit hodie scriptura Treno. iij. Filij syon ⁊ inclyti eius quomodo reputati sunt in vasa testea opus manuuz figuli. Et quasi hodie sunt testei ⁊ non erei. debiles ⁊ non stabiles. feruidi ⁊ non solidi. cadētes ⁊ non constantes. Non sic charissimi. sed sim⁹ vas solidum Ezech. xix. Egresse sunt de eo virge solide ꝛc. Habeamus ergo fortitudinē firmi valoris. Quarto dico q̄ debent habere pulcritudinem magni decoris. quod ostendit cum dicit. ornatum oīmi lapide precioso. Precioси lapides virtutes ⁊ bonos mores designant: quibus qui ornantur. pulcri ⁊ honesti ⁊ in anima ⁊ in corpore reputant. vnde illud predictum Prouerb. xx. Aurum ⁊ gemmarū multitudo: ⁊ vas precioсum labia sapientie. Unde de ipsa pulcritudine honestatis potest dici illud Mume. iij. Cuncta vasa altaris operient velamine iacinctino. Ita q̄ cuilibet tali potest dici illud Ezechiel. xxviij. Omnis lapis precioсus operimentū tuum. Hec potest dilatare si vis quomodo diuersi lapides significant diuersas virtutes. que vasoz spiritualium sunt fulgidum ⁊ placidum ornamentum. Sed de boc vide supra de lapidibus in suo titulo. Sic ergo patz quomodo viri sancti ⁊ iusti debent habere quatuor. scilicet

Pulcritudinem vt placeant.
Fortitudinem vt permaneant.
Sanctitudinem vt preualeant.
Aptitudinem vt obtineant.

Et sic bene dictuz est quasi vas auri solidū ornatuz omni la. ꝑci. Sufficiat ergo de vase. Vide de vasis in speciali. sicut de calice ⁊ de arca ⁊ similibus. Et nota sicut audiuisti q̄ quatuor sunt genera vasorum. scz fortia vacua ⁊ sana ꝛc. Et nota q̄ signum ē q̄ vas sit plenum quando tactum non sonat: quādo igni appositum non frangitur. quādo sepe fluit. quādo amplius non recipit. quādo ponderat: ⁊ expone ꝛc.

Vastitas. vastus. vastator.

Nota q vastitas idez est q vacuitas. Unde res dicit esse vasta que est omnibus bonis vacuata. Et sic vastare nihil aliud est q̃ aliquã rem siue locũ bonis oibus vacuare. Notare ꝙ possumus ꝑm q gñaliter sunt tria genera bonoꝝ.s. spũalia:tpalia z eterna:ꝑm hoc sunt tria gña vastitatũ.vicz

Interior. Prima est vastitas peccatoꝝ qui vastant
Exterior. bonis spũalibus.Scda est vastitas egenoꝝ
Posterior. qui vastant bonis tpalibus.Tercia est vastitas damnatoꝝ qui vastant bonis eternalibus. Dico igit primo q est quedam vastitas interior z spũalis: z ista est illa qua corda humana bonis spũalibus vastant:z qua per peccatũ z dyabolicã tentationẽ gratijs z virtutib⁹ denudant. Sicut em̃ videm⁹ quãdo aduersarij possunt murum castri frangere:statim solent ingredi z bona omnia deuastare. Sic vere dyabolus statim quãdo põt murum ciuitatis in voluntate aie dirumpere malum sensum immittendo:solet totum vastare z destruere virtutes z gras dissipando. Un de philisteis dicit.ij. Paral.xxj. Qui ipsi descẽderunt in terram iudam z vastauerunt eam. z diripuerũt cunctam substantiam domus regis. Philistijm em̃ sunt montes qui in terram iudã.i.in ecclesiam ascendũt:qz iuda interpretat confitens: eo q ibi sit confessio nominis Jesu xp̃i:ipam q vastant virtutibus z concidũt. z quicquid inueniunt in domo regis.i.in ecclesia dirumpũt z vastant: et vacuam reddũt eam. Un de ania peccatrice. põt dici illud Hiere.vj. Iniquitas z vastitas audiet in ea: infirmitas et plaga. Jsta em̃ quatuoꝝ habẽt se per ordinẽ qñ aia peccat scz iniquitas delinquẽdo.vastitas virtutes pdendo. infirmitas fragilitatẽ incurrendo. plaga de qua mors infernalis sequit.nisi p penitẽtie medicamina succurrat. Jsta est ergo vastitas interior z spũalis. Secdo dico q est vastitas exterior z tpalis: z ista est illa qua tyranni z raptores vastant z diripiunt bona pauperũ:simles locustis que alij quãdo in aliquibus regionibus ita abundant q segetes et omne viride vastant. Figurati in illis locustis que egyptuz vastauerũt: z eoꝝ fructus z segetes vorauerũt. sicut dicit Exodi.x. Quia.s.isti rosores: vsurarij z vastatores: baliui officiales z raptores abundant intantũ modernis tpibus in hoc mundo.q omnia subditoꝝ bona ab eis deuastant. z per tribulationẽ variã deuorant. Isti figurant in madianitis. De quibus dicit Judicũ.vj.q ipsi z reges eoꝝ venerunt sup terram israel instar locustarũ vniuersa deuastantes. Unde Judicũ.ix. Habitatores sychem egressi sunt in agrum vastantes vineas. Sed quid? ꝑcerto de istis vastatoribus verificat multotiens illud Hiere.xxx. vbi dicit populo. ꝙterea omnes qui comedũt te deuorabunt : z omnes hostes tui in captiuitatẽ ducent. z vastantes te vastabuntur. Quia ꝑculdubio plerunq accidit q illi qui sunt aliox deuoratores scz vsurarij z balliui.tandem a suis maiorib⁹ deuorant: z exemplo piscium qui minores se molestauerũt tandem a suis maioribus molestant Michee.v. Nũc vastaberis filia latronis. Est ergo vastitas exterior z tẽporalis. Tercio dico q ẽ vastitas posterior z eternalis:z ista est vastitas qua miser damnatus vastat.quãdo bonis fortuitis z gratuitis spoliat.z in tortoꝝ manibus dimittit vt torqueat z sine fine vastet. Unde de vastatione hominuz superboruz dicit Zach.xj. Ulula abies qñ cecidit cedrus qñ magnifici vastati sunt. Jsta est ergo triplex species vastitatis qñ accipit in malo. Jn bono vo accipit qñ deus p se z p p̃dicatores suos vastat z dissipat terrã dyaboli scz peccatores.bellum.s.p̃dicatores inferẽdo : z ignem sancti spũs immittẽdo:z possessiões suoꝝ cordiũ segetib⁹ : hoc ẽ dictu vicijs z criminibus extirpando. Et de hoc põt intelligi illud.ij. Regum.xj. Misit dauid ioab z seruos suos qui erant cum eo z vastauerũt filios amon. Dauid em̃ q deuz patrẽ signat:qui ioab.i.xp̃m z seruos eius .i. p̃dicatores et sanctos misit. filios amon.i. demones deuastauit.s. Regũ. .xiij. Irruamus sup philisteos nocte z vastemus eos ẽ. Et sic de vastitate sufficit.

Bera. Cum vbera sint illa membra in quibus lac pcreat.a quo pueri lactantur z nutriunt. Notare possum⁹ q sunt duo genera vberũ.s.diuina z hũana. Tria em̃ deus habz vbera.vz

Unũ quo lactat homines penitentes.
Unũ quo lactat homines triũphantes.
Unũ quo lactat homines ignorantes.

Sicut em̃ vacce mus q animalia generalit pariunt tot fetus quot vbera habent. Sic procerto deus qui est mater nostra : ꝑm q habet varios fetus. ꝑm hoc habet varia vbera pro eis lactandis z nutriendis . Habet enim

Aliquos filios qui indigẽt miseratione.
Aliquos qui indigent eruditione.
Aliquos qui indigent consolatione.

Primi sunt penitentes.q̃ lactant vbere miserationis.Unde ipsis penitẽtib⁹ dicit Esaie.xxxij. Accingite lumbos vestros:sup vbera plangite. Sicut em̃ videmus q canicula nescit denegare vbera sua catulis suis adhuc cecis ẽ. Un de ipsi etiaz q̃q̃ ceci quoddã instinctu naturali sciunt vbera petere: z se ad suggendũ lactis dulcedinem applicare. Sic vere deus vbera miscõie sue nulli denegat.q̃uis p peccatũ fuerit excecatus. Solem em̃ suuz facit oriri sup bonos z malos:sicut dicit Matth.v. Et ideo nos q̃q̃ sumus ceci z peccatores debem⁹ vbera diuine misericordie cognoscere:z ad obtinẽda dei beneficia nos disponere.z sursuz ad ipm̃ p deuotionẽ z cõuersionẽ mentaliter nos erigere z leuare dicens illud Cant.j. Osculet me osculo oris sui.quia melioza sunt vbera tua vino.fragrantia vngentis optimis. Primi ergo filij dei sunt qui lactant vbere miserationis. Secundi sunt filij ignorantes qui lactant vbere eruditionis . Deus em̃ habet duo vbera sacre scripture.s.vetus z nouũ testamentũ.quib⁹ pueri.i. simplices lacte doctrine potant: q̃bus in fide z moribus imbuuntur Joelis.ij.Congregantes paulos z suggẽtes vbera. Tercij filij sunt indigentes qui lactant vbere consolatois. Deus em̃ habet vbera eterne retributionis z affluentie quib⁹ lactat z saciat tribulatos. Sicut paulus q̃q̃ doleat z plangat.statim tamẽ qñ ad vbera venit consolat. a plozatu q̃escit.z pristinum dolorem obliuiscit. Sic miseri pauperes z tribulati.quãdo veniũt ad ista vbera pfecte consolant.z in omnibus bonis delectant Esaie.xj. Delectatur infans ab vbere. Unde etiam deus dicit illud Cant.j. Dilectus meus mihi inter vbera mea cõmorabit. Unde Esaie.lxvj. Gaudete vniuersi cũ ierlm q̃ lugebat sup eã vt sugat z repleami ab vberib⁹ cõsolationis eius. Jsta igit sunt vbera diuina.

Sz adhuc dico q sẽ vbera hũana. Et sic dico q inueniũt

Vbera clementie z pietatis.
Vbera scietie z charitatis
Vbera opulentie z ꝓsperitatis.
Vbera imũdicie z carnalitatis.

Sunt dico vbera clemẽtie z pietatis : z ista sunt illa que debent babere diuites p pauperibus nutriendis. Unde de ipsis paupibus debent dicere illud Esa.lxvj. Ad vbera portabimi z sup genua blandient vobis. Sunt etiam vbera charitatis z scietie:z ista vbera nihil aliud sunt q̃ labia predicatoꝝ.a quibus lac doctrine sugit z haurit Cant.viij. Duo vbera tua sicut duo hynuli gemelle capree. Et ẽ de multis dicit Osee.ix. Da eis dñe quid dabis eis ? vuluam sine liberis z vbera arentia.

Item sunt vbera ꝓsperitatis z mũdane opulẽtie: z ista sunt vbera quibus dyabolus lactat malos . de quib⁹ Job dicit plangendo. Quare nõ in vulua mortu⁹ sum egressus de vtero statim perij:q̃re exceptus genibus cur lactat⁹ uberibus? Job.iij. Sunt nihilomin⁹ vbera carnalitatis z immundicie seu luxurie:z sic loquit mulier mala fatuo iuueni Prouer.vij. Veni inebriemur uberibus z fruamur cupidis amplexibus donec illucescat dies. Vide supra de Lacte vbi satis inuenies z sufficit ad presens.

Vbi. Nota q vbi aliqñ sumit interrogatiue:z aliqñ positiue. Uel aliter vbi significat p modũ positionis:z sic potest esse aduerbiũ interrogãdi.sicut Jo.viij. Ubi sunt q̃ te accusabant. Aliquãdo sumit p modũ inhesionis:z sic est aduerbiũ loci.sicut qñ dicit Matth.vj. Ubi est thesaurus tu⁹ ibi est z cor tuũ. Dicam⁹ ergo q istud vocabulum signat questionẽ interrogatiue sumptũ: z per consequẽs dubitationẽ cum questio non fit nisi de dubijs. Possumus igit generaliter dicere q per vbi intelligit dubietas humane cõditionis . sicut em̃ quandoq; est questio dubitatiua de tempore: sic est quandoq; questio dubitatiua de loco . Sed dicamus melius q vbi significat dubitationis incertitudinem z sic significat questionem z dubie-

tatem status ⁊ cõditionis humane. Circca qđ notandum q̃ status noster est dubius ⁊ incertus in multis: ⁊ maxime

De dei benignitate.
De status securitate.
De mozum stabilitate.
De mortis ꝓpinquitate.
De status post mortẽ va-

rietate. Primo quidẽ ium⁹ incerti ỗ dei benignitate: quia nescit homo vtrum amore vel odio dignus sit sicut dr Eccs .ix. Quis homo sciat se a deo dilectũ. nescit tamẽ si sua gratia apud deum pseuerabit: qa scz sua occulta ⁊ eterna p̃destinatio aliquando peccatores facit iustos. aliquãdo iustos patr̃ fieri peccatores. Sicut enĩ ỹm Zlidoz est quoddam genus adamãtis in ethiopia cuius vnus angulus attrahit ferrum. alius repellit ipsum ita q̃ iste lapis ỹm diuersos angulos simul ⁊ semel attrahit ferrum ⁊ fugat. Sic vere deus p̃ suam occultam, quidẽ iam vnum attrahit. cõuertit ⁊ saluat: quia cui vult misereꝫ tur deus: ⁊ quem vult indurat. i. indurari permittit ℟om. .ix. Alios etiã attrahit per ꝓsperitatem. alios repellit per aduersitatem. Et ideo de xpi gratia acceptione ⁊ benuolẽtia possumus dicere ⁊ dubitare per vbi dicentes illud ps̃. Vbi sunt miserie tue antique domine. Et potissime illi qui in tribulatione temporali sunt ⁊ eternali possunt dicere illud .iiij. ℟eg. ij. vbi est deus belye. Et nos ꝓcerto possum⁹ respondere illud Ps̃. Deus aũt noster omnia quecunq; voluit fecit. Sumus ergo incerti de dei benignitate. Secundo dico q̃ sumus incerti de status securitate. Q̃diu enĩ sumus in hac vita nos sum⁹ sicut arbor in flore que faciliter incurrit periculum. ⁊ faciliter a frigore vel calore a cõsecutione fructuum impedit̃. Sic vere homo nihil potest habere securitatis in hoc mũdo: quia semp est in periculo q̃ per mentalem tentationẽ: vel per corporis infirmitatẽ ⁊ vexationem: vel per rerum exteriorẽ aduersitatem ⁊ tribulationem aliquod infortunium temporaliter. corporaliter. spiritualiter ⁊ eternaliter consequat̃. Et ideo dicit Ambrosius in sermone de confessoribus. Quis nisi in tuto ⁊ sine trepidationibus positus potest sibi quicq̃ vendicare de meritis vbi de preterito meminit se habere quod doleat: ⁊ de futuro videat sibi deesse qđ timeat. Jdeo de ista incertitudine potest fieri cuilibet ista questio Gen̄. iij. Adam vbi es̄. Et illud Job. j. ℟abbi vbi habitas. Et maxime potest peccatoribus qui revera habitant in mũdo in statu peccati respondeꝛi ⁊ dici illud Apoc. ij. Scio vbi habitas vbi sedes est sathane. finaliter autẽ erunt in inferni tormento vbi habitabunt in terra tenebrosa ⁊ opta mortis caligine. vbi vmbra mortis ⁊ nullus ordo: sed sempiternus horror inhabitat Job. x. Et breuiter cuilibet qui est in statu peccati põt dici illud Ezech. ij. Impij subuersores sunt tecum ⁊ cum scorpionibus habitas. Sumus igit̃ incerti de status securitate

Tercio dico q̃ sumus incerti de mor stabilitate: quia. s. nescimus q̃diu stamus in vicijs ⁊ peccatis. ⁊ q̃diu perseuerabimus in statu gratie Job. iij. Vbi est timor tuus. fortitudo tua. patientia tua: ⁊ pfectioviarum tuarum. Ad qđ ipse debet respondere. Fortitudo mea ⁊ laus mea dñs ⁊c.

Quarto dico q̃ sumus incerti de mortis ꝓpinquitate Sic enĩ videmus q̃ nauta q̃diu est in mari tãdiu est in statu incerto: ⁊ hoc quia nescit quãdo ventus mutabitur. nec vtrum ad bonũ portũ applicabit̃: vel vtruz fracta naue in profundũ mergat̃. Sic vere charissimi homo qui in fragili naue corporis nauigat per hoc mare huius mũdi. vbi sunt reptilia quoz non est numerus. semp est incertus quando ventus siue vite mutabitur. quando nauis sui corporis ad portum ⁊ ad littus mortis applicabit̃: ⁊ vtrum in ꝓfundo abyssi per desperationem vel damnationẽ anime submergat̃. de ista ergo incertitudine mortis potest fieri ista q̃stio prime Corinth. xv. vbi mors victoria tua ⁊c. Et potest responderi illud Bernardi lib̃. de meditatiõe. Scito q̃ mors vbiq; te expectat. tu ergo si sapiens fueris vbiq; eam expectabis. Sum⁹ ergo incerti de mortis ꝓpinquitate. Quinto dico q̃ sumus incerti de status post mortem varietate. Quia siue simus reges siue principes nescimus vbi erim⁹ vbi sunt qui nos precesserunt Unde Baruth. iij. Vbi sunt principes gentium qui dominãt̃ super bestias que sunt in terra: qui in auibus celi ludunt ⁊c. vsq; alij in loco eorum surrexerunt. Patet ergo quomodo per vbi intelligit̃ status humane conditionis. Et breuiter de finali questione dubitatiua dicamus illud Job. xiiij. Homo cadit mort⁹ fuerit nudatus atq; ꝓsumpt⁹ vbi queso est? In quib⁹ verbis ostendit̃ q̃nq; q̃ summe sunt apud nos dubia ⁊ incerta. s.

Labilitas carnalis nature. homo.
Flebilitas finalis iacture. mortuus.
Debilitas mozalis structure. ꝓsumpt⁹.
Mobilitas mũdialis texture. nudat⁹.
Finalitas localis clausure. vbi q̃so est.

Sumus enĩ incerti de carnal'na ture fragilitate. ℟omo inq̃t. qui scilicet modo est viuus mõ mortu⁹. modo sanus. mõ infirm⁹. Jtẽ ỗ finalis iacture velocitate. mortuus inquit: quia scilicet de morte nescimus quando. vbi ⁊ quomodo veniet. Jtem de moralis structure debilitate. consumptus inquit: quia nescimus vtrum illud modicum quod homo de gratijs habet ⁊ virtutibus consumetur vel durabit. Jtem de mundialis texture mobilitate. nudatus inquit. Quia q̃uis modo simus diuites. nescimus tamen vtrũ per fures. vel per ignẽ vel per raptores. vel per aliud infortuniũ nudabimur cunctis bonis. Jtem incerti sumus de localis clausure finalitate. vbi queso est inquit: quia scilicet postq̃ homo recessit de hac vita nescitur vbi propriẽ est vel in inferno. vel in paradiso vel in purgatorio. Potest igitur queri de quolibet illud Geneſis. iiij. Vbi est abel frater tuus. Sed adhuc dicamus q̃ vbi de christo potest fieri ⁊ maxime de christo nato. Unde Matthei secundo. Vbi est qui natus est rex iudeorum. Jtem de Christo in sacramento recepto illud Johannis. xx. Dicito mihi vbi posuisti eum. Jtem de christo refecto Matthei. xxvj. Vbi vis paremus tibi comedere pascha. Ad primam ergo questionem respondet q̃ ipse natus est in loco paupertatis. Un̄ Luce secũdo. Jnuenietis puerum pannis inuolutum. Ad secundam questionez dico q̃ christus in sacramento recipiendus est in loco puritatis scilicet in corde puro. Et dicamus ergo. Ecce locus vbi posuerunt eum Marci decimosexto. Ipse tamen dicit de pctoribus posuerunt me in lacu inferiori in tenebrosis ⁊c. Psal. Ad terciam questionem dico q̃ iste est refect⁹ cibo pietatis. scilicet corde pio et deuoto. Unde Marci decimoquarto. Vbi est refectio mea vt cum discipulis meis manducem. Et ad hoc ipsemet respondet Esaie. xxviij ℟eficite lassum et hoc est refrigerium meum ⁊ noluerunt audire ⁊c. Nota sicut supra dictum est. vbi non solum significat interrogatiue. sed etiã localiter ⁊ indefinite. Circa quod possumus aduertẽ q̃ vbi in bono signat ⁊ in malo.

In bono significat.
Locum vbertatis.
Locum charitatis.
Locum dignitatis.
Locum equitatis.
Locum sanctitatis.
Locum felicitatis.
Locum societatis.
Locum nobilitatis.

Significat enĩ locum vbertatis ⁊ opulentie. vnde Prouerb. xiiij. Ubi aũt multitudo segetis ibi fortitudo bouis manifesta est. Jtem locum charitatis ⁊ amicicie Matthei. xviij. Ubi duo vel tres congregati fuerint in noie meo ibi sũ in medio eoz. Jtem locum dignitatis et eminentie. Jdeo dicebat xps Joh. vij. Ubi ego sum ibi nõ potestis venire. Jtem locum equitatis. Unde Luce. xvij. Ubi fuerit corpus illic cõgregabunt̃ aquile. Jtem locũ sanctitatis: quia sicut dicitur .ij. Cor. iij. Ubi spũs domini ibi libertas. Jtem locũ felicitatis. Unde Matth̃. vj. Ubi est thesaurus tu⁹ ibi est ⁊ cor tuum. Jtem locum societatis. Unde Jobã. xiiij. Ubi sum ego ⁊ vos sitis. Jtem locum nobilitatis. Jdeo dicit̃ Col. .iij. Que sursuz sunt querite vbi christus est. Sed adhuc dico q̃ vbi potest significare in malo. põt enim significare

Locum mozalis sterilitatis.
Locum realis tenuitatis.
Locum finalis penalitatis.
Locum carnalis iniq̃tatis.

Significat enĩ ⁊ denotat sterilitatem mozalem. vñ Prouerbio. xiiij. Ubi nõ sunt boues p̃sepe vacuũ est. Jtem significat tenuitatem realem. i. paupertatem. vñ Luce. ix. Filius autem hominis non habet vbi caput suum reclinet. Jtem significat penalitatem finalem. scilicet infernum. Unde Job. x. Ubi vmbra mortis ⁊ nullus ordo ⁊c. Jtem locum carnalis iniquitatis. Unde Augustinus super Jobannem. Ubi caro imperat. spiritus seruit. peruersa domus est quidem penis domo vbi femina non obtemperat. ⁊ rectus vir vbi spiritus imperat ⁊ caro seruit: ⁊ sic sufficit de Vbi.

Vbiqz. vbicunqz. Nota q̄ ista aduerbia significāt generaliter & possunt referri ad deum. & ad plātū. & ad subditū Habet em̄ deus generalissimā potestatē. Habet bonus p̄latus generalissimā charitatē. Habet bonus subditus generalissimā obedientiā. Dei em̄ potestas est vbiqz ad ꝓficiendū. Ad. ij. Regum. vij. Brachiū tuū extentū vbiqz. Et istud Phil'. iij. Ubi & in oibus institutus sum. Itē p̄latus debet esse vbiqz
Ad subueniendum.
Ad instruendum.
Ad corrigendum.
Ad. iij. Regū. vij. Et fui tecum in oibus vbicunqz ambulasti. Itē subditus debet esse vbiqz ad obediendū & ad se voluntarie cūctis bonis obsequijs subijciendū. Ad. Sap. vij. Attingit vbiqz ꝓpter suā mundiciā. Itē vbiqz & vbicunqz signare possunt in malo scz
Curiosos exploratores.
Viciosos murmuratores.
Gulosos deuoratores.
Dico curiosos exploratores qui vbiqz volunt videre. omnia scire. inuestigare & inquirere. vñ Luce. xvij. Ubicunqz fuerit corpus ibi congregabunt & aquile. Item viciosos murmuratores q̄ vbicunqz volūt esse ad loquēdum murmurandū & detrabendū. Unde Actuum. xxviij. Deserta hac notū est nobis q̄ vbiqz ei ꝓtradicāt. Item significat gulosos deuoratores q̄ vbicunqz sentiūt aliqd cōmunium ibi currūt. vñ Job. xxxix. Ubicunqz senserit cadauer statim adest. & hoc de Ubicunqz sufficiat.

E Nota q̄ istud nomen ve. nomē est comminatoriū. & nomē maledictoꝝ. Mā per istud potest intelligi quicunqz malus successus & qōlibet infortunū & grauamen. igit triplex incōmodum pōt homini inesse. scz miserie. culpe & pene. Unde est qd̄ Mauricius bene p̄sequit & scribit q̄ triplex potest inuenirive. Quod scz bene figurat Apoca. viij. vbi dicit. Ot Johānes audiuit vocē magnā aquile volātis p̄ medium celum dicentis ve. ve. ve. habitantibus sup terrā. Aquila em̄ iste est dei filius. q̄ procerto charissimi habitatorib⁹ terre id est dilectoribus mundi triplex ve id est triplicem maledictionem comminatur scz ve miserie. ve culpe. ve eterne pene. Notabo igitur q̄ inuenitur in scriptura
Unū ve qd̄ est miseroꝝ.
Unū ve qd̄ est peccatoꝝ.
Unū ve qd̄ est damnatoꝝ.
Primum ve debet sustineri cum patientia. Scdm debet abhorreri cuz diligētia. Tercium debet precaueri cum sapientia. Primum ve est terre ne tribulationis cui subijcimur. Scdm est interne inq̄nationis per quam inficimur. Tercium est externe damnationis per quam affligimur. Dicamus ergo q̄ est vnum ve cui miseri subijciunt. Multis em̄ afflictionibus & maledictionibus. multis infortunijs & casibus subijcimur in hoc mundo. Subijcimur em̄ doloꝝ. meroꝝ. erroꝝ. languoꝝ. timoꝝ & clamoꝝ. Subijcimur dico ve multoꝝ dolorum. Unde Hiere. xlv. Ue mihi misero quia addidit dominus dolorem doloꝝ meo. Item incurrimus ve multoꝝ merorum. Dominus em̄ mittit nobis quotidie librum ezechielis. vbi scripta erant lamētationes & carmen & ve Ezech. ij. quia quottidie risus doloꝝ miscetur & extrema gaudij luctus occupat. Item incurrimus ve multoꝝ errorum Sepe em̄ fit q̄ errore seducti nos dicimus bonū esse malum. & econtrario malum esse bonum Esa. v. Ue qui dicitis malum bonum & bonum malum &c. Et merito nos erramus quando sensualitas & non ratio nos gubernat. vnde Eccls. x. Ue terre vbi rex est puer. Item incurrim⁹ ve multoꝝ languoꝝ. Quottidie enim languoribus affligimur & grauamur. Unde Hiere. x. Ue mihi super contritione mea. pessima plaga mea. Item incurrimus ve multorum timoꝝ. Pō. Timoꝝ & tremoꝝ venerunt super nos & contriverunt nos tenebre. Unde Hiere. iij. Ue mihi q̄ defecit anima mea ꝓpter interfectos. Itez incurrimus ve multoꝝ laboꝝ seu clamoꝝ. quia scz non sumus in loco pacis. sed potius discordie & clamoris. unde Hieremie xv. Ue mihi mater mea quia genuisti me virum rixe & discordie in vniuersa terra. Sic ergo patet q̄ est vnumve cui subijciuntur miseri. Scdo dico q̄ est vnum ve quod est pene per quod homines inficiuntur. & illud est ve culpe. Quelibet em̄ culpa quam contrahimus est vnū ve & vna maledictio quam incurrimus. Unde Job. x. Et si impius fuero ve mihi est. Et dico q̄ per istud ve in scriptura male dicuntur multa genera peccatoꝝ scilicet
Uiri mendaces.
Uiri loquaces.
Uiri fallaces.
Uiri tenaces. vel
Uiri rapaces.
Uiri procaces.
Uiri voraces.
Uiri mordaces.
Uiri lete viuentes.
Uiri male regentes.
Uiri contradicentes.
Uiri insipientes.
Uiri male pensantes.
Uiri dure regnantes.
Uiri carnem amantes.
Uiri deum linquētes.
Uiri dupla loquentes.
Uiri superbientes.
Uiri de se sperantes.
Uiri decipientes.
Est igitur vnum ve viris mēdacibus. vnde Esa. v. Ue qui dicitis bonum malum ¶Item est ve viris loquacibus. i. adulatoribus. q: tales verbis alios decipientes a deo maledicti sunt Ezech. xiij. Ue qui cōsuunt pulvillos. i. pulvinaria sub omni cubitu. ¶Item est vē viris fallacibus scz hypocritis Matth. xxiij. Ue vobis scribe et pharisei hypocrite q̄ similes estis sepulcro dealbato &c. per totū illud capitulū. ¶Item est ve viris tenacibus et auaris Habacuc. ij. Ue qui multiplicat non sua Esaie. v. Ue qui coniungitis domū ad domum. ¶Item est viris rapacibus Esa. xxiij. Ue qui p̄daris. nonne & ipse prædaberis. ¶Item est viris procacibus et fatuis insolētibus. obstinatis inobedictibus Esa. xxix. Ue q̄ ꝓfundi estis corde. Itē est ve viris voracibus & gulosis scz et ebriosis Esa. v. Ue q̄ potētes estis ad bibendū vinū & fortes ad miscendā ebrietatē. Et Prouer. xxiij. Cui ve. cui⁹ patri ve. cui rixe. cui fouee. cui suffossio oculoꝝ. cui sine cā vulnera. nisi bis q̄ morant in vino. & studēt calicib⁹ epotādis. Itē est ve mordacib⁹ viris. s. detractoribus & provocatoribus Soph. iij. Ue ꝓuocatrix & redempta ciuitas. Itē est ve lete viuētib⁹. i. diuitib⁹ mūdi Luc. vj. Ue vobis diuitib⁹ q̄ hic habetis ꝓsolationē. Et Amos. vj. Ue q̄ opulenti estis in syō. Itē est ve male regētibus. s. malis iudicibus & p̄latis Hiere. xxiij. Ue pastoꝝb⁹ q̄ dispgūt & dilacerant gregē pascue mee dicit dñs. Et Eze. xxxiij. Ue pastoribus isr'l q̄ pascebāt semetipos Itē est vnū ve ꝓtradicentibus. s. rebellibus. inobedientib⁹ & brigosis Esa. xlv. Ue q̄ ꝛ dicit factori suo. Et Luc. xvij. Ue aūt hoī illi p quē scādalū venit. Itē ē ve insipiētib⁹ Ezec. xiij. Ue ꝓphetē insipientib⁹ q̄ sequunt spm̄ suū & nihil videt. Itē est ve male pēsantibus seu cogitātibus Michee. ij. Ue q̄ cogitatis iniquile & opamini malū. Itē est ve dure furētibus seu regnātibus. s. viris crudelib⁹ Esa. x. Ue assur. vga furoris mei. Itē est ve carnē amātibus Mañ. iij. Ue ciuitas sanguinū &c. Itē est ve deū spernētibus Eccli. xlj. Ue vobis impijs q̄ dereliq̄stis legē dei. Et Osee. vij. Ue eis q̄m recesserunt a me. Itē est ve dupla loquētib⁹. s. viris dupliciab⁹ & fallacibus Eccl. ij. Ue duplici corde & labijs sceleratis. Item est ve superbiētibus Esa. xxviij. Ue corone superbie. ebrijs effrayim. Itē est ve de se sperātibus Esa. v. Ue q̄ sapientes estis in oculis vestris. Itē est ve decipiētib⁹. s. pditoribus & iniquis. vñ Matth. xxvj. Ue hoi p quē filius hōis tradet Habacuc. ij. Ue q̄ dat potū amico suo miscēs fel. ¶Ista sunt viginti ve. i. viginti maledictiones q̄ generib⁹ viginti peccatoꝝ applicant. & q̄bus ipi peccatores spualiter corrunt punt. Sic ergo dico q̄ est vnū ve per qd̄ inficimur. Tercio d̄ co q̄ est vnū ve p qd̄ affligimur. & illud est ve. i. male dictio pene eterne. qd̄ sequit ve miserie. & ve. s. quo dānati ipsi maledicuntur & excōmunicant. & a deo perpetuo rēprobantur: Et aduerte q̄ istis est ve ꝓpter multa vicz
Quia pena eoꝝ non relevatur.
Quia pena ipsoꝝ semp augmentat.
Quia pena illoꝝ nunq̄ terminat.
Ot non relevetur pena eoꝝ vel temperet. ptz Eccls iij. vbi dī. Ue soli q: si ceciderit nō bz q̄ sblevet eū Ot etiā sp augmentet. ptz Hiere. xlv. vbi dī. Ue mihi misero q̄m addidit dñs dolorē doloi meo. Et q̄ etiā nūq̄ terminet. ptz Soph. ij. vbi ipis dī. Ue ve q̄ habitatis funiculū manꝫ pditoꝝ. Funiculū em̄ l' gamētū ēnitatis dēsīt. Ma re aūt amaritudinē dēsignat. Perditio vo q̄ nunq̄ amplius dz inueniri denotat. Idco ipis dī Nume. xxj. Ue tibi moab. periisti pple camos. Sic q̄ ptz quō q̄naliter loquendo tripler. i. tria dāna vel infortunia in scriptura ponunt. miserie. pene & culpe. Et sic sufficiat q̄ ad p̄sens.

Velare. Velum. Velamen.

Velamentū. Cum velere nihil aliud nit q̄ tegere vel operire. Possum⁹ nōre q̄ multiplex velare vel tegere inuenio in scriptura scz

Velamen humilitatis.
Velamen nobilitatis.
Velamen securitatis.
Velamen obscuritatis.
Velamen duplicitatis.
Velamen fallacitatis.
Velamen simplicitatis.

Et dico primo q̄ est velamē humilitatis. Maz p̄cipue merces grosso velamine solent tegi et velari. vt mundius secretius ⁊ tutius possint custodiri. Etiam natura aliq̄bus dedit fructibus quedaz grossa ⁊ rudia velamenta vt ipsis sint vilia tutamenta. sicut patet in pineis ⁊ malogranatis q̄ in rudibus ⁊ duris theeis velant. ⁊ ibi ne facilius pereant abscōdunt. Etiam sunt quedam animalia q̄ spinis ⁊ theeis rudibus velant vt ipso velamine tutius a nociuis defendere⁹. ita q̄ si quid nociuū senserint. statim sub eo reducere⁹. sicut patet in bericijs ⁊ formicis. Sic vere charissimi natura naturās deus vult q̄ p̄cipue merces virtutū si sint in homine sub velamēto humilitatis seruent. ⁊ ne ibidem per inanem gliam pereant occultentur. qz p̄certo grossa ⁊ rudia humilitatis velamenta. sunt tutum tutissima munimenta. Nam si sine isto velamine visibus hoim exponuntur. cito p inanem gliam a demonibus rapiunt. Quia sm Greg. in omel. Depredari desiderat q̄ thesaurū publice in via portat. Sic etiam de isto velamine rudi apparet de celo quod est coopertum nubibus ⁊ de multis impssionib⁹.

Istud velamentū fuit figuratū in veteri testamēto. Mā Exo. xl. p̄ceptum est q̄ ante archā testamenti velum ponere⁹. ne scz ab intuentibus videret. Etiam de zara legimus Gen. xx. Oz est sibi data pecunia p faciendo velamine facici sue. ne forte pulcritudo ipsius videret. ⁊ ab intuentib⁹ per violentiā raperet. Ad denotandū q̄ pulcritudo virtutum nostrarū per humilitatē debet velari. vt possint melius ab intuitu hoim ⁊ a periculo inanis glorie cōseruari. j. Ebor. xj. Debet mulier. i. anima velum habere sup caput suum ⁊c. Et Mume. iij. p̄cipit filijs caath. q̄ archam testimonij inuoluant velamine iacinctino. Istud est ergo velamen humilitatis. Secundo dico q̄ est velamen nobilitatis. ⁊ sic per velamen pōt intelligi virtus honestatis q̄ omnia interiora operit ⁊ velat ⁊ cuncta cōtegit atq; celat. Figuratū in velo tabernaculi. qđ de quattuor coloribus p̄ciosis erat factum. ⁊ qđ erat ad ornamentū tabernaculi constitutum. Ibi em̄ erat byssus iacinctus. purpura ⁊ coccus bis tinctus sicut dicit Exodi. xxxvj. Quia scz velum honeste cōuersat onis vt exinde possumus moraliter ornari debet de diuersis coloribus. i. multis ⁊ varijs cōpositis virtutibus aggregari. Ibi em̄ debet esse coccus qui dī ignеus color. qui significat iusticie rigorem. Purpura que est roseus color qui significat patientie vigorem. Iacinctus q̄ est color celestis ⁊ aereus. qui significat prudentie splendorē. Byssus vo qui est color candidus atq; niueus q̄ significat castitatis atq; tēperantie nitorem. Quia p̄culdubio charissimi velum honeste cōuersationis debent ūttuor isti colores. i. q̄ttuor cardinales virtutes in nobis cōficere. ⁊ nos moraliter adornare. ⁊ oēs mores interiores cōtegere ⁊ velare Ezech. xxvij. Byssus varia de egypto texta est tibi in velum. Unde cherubin per q̄ viri spūales intelligunt. dicūtur habuisse q̄ttuor alas Eze. j. Quarum duabus velabāt corpa sua. ⁊ duabus regebant capita sua. Quia due ale. i. due species honestatis. actus scz et gestus debēt velare corpora conuersationis exteriozis ⁊ sic due ale alie scz honestas cogitationis ⁊ affectus debēt velare capita. i. mentem hominis interioris. Ut sic de sancta ecclesia possit intelligi illud. j. Macha. vj. vbi dicit. Oz in perside erat ciuitas nobilissima dicta elymaida vbi erat templū ⁊ illic velamenta aurea ⁊ loricе ⁊ scuta. Istud est ergo velamen nobilitatis

Tercio dico q̄ est velamē securitatis ⁊ istud est velamē p̄tectionis diuine. Mā sicut gallina sub velamine alarū suarum ponit pullos. i. deuotos. vt ipsos a rapacibus auib⁹ tueat. Sic vere deus sub velamento p̄tectionis sue. pullos suos. i. deuotos cōtegit ipsosq; a rapacitate demonū ⁊ tyrannoz custodit. Ista aūt p̄tectio fit q̄tidie hic a deo. finaliter aūt fiet in paradiso. qñ cōplebit illud ps̄. q̄ beatus q̄libet pōt dicere. Inhabitabo in tabernaculo tuo in scīm p̄texisti in velamento alarum tuarū. Quarto dico q̄ est velamentū obscuritatis. ⁊ istud est velamē. i. secretū et absconditū occulte dei. prudentie. ⁊ etiā difficultas sacre scripture. ibi em̄ sunt queda velamina. i. quedam obscure profunditates que nō possunt faciliter penetrari nec cognosci vel videri. Nam vt dicit Seneca in libro de naturalib⁹ questionibus. vbi loquēs de cometis reddens rōnem q̄re nō sit certa scientia de eisdem sicut de alijs stellis cū ipsas dicat stellas veras. Multa inquit futuris seculis reseruat rerū natura. secreta sua nō simul tradit. Ac si diceret non est nobis mirum si natura aliqua velit esse occulta ⁊ velata. qz forte coz manifestatio alijs tēporib⁹ reseruat. Istud velamen figurat Exodi. xxxiij. vbi dicit. q̄ moyses videns q̄ ppls abhorreret claritatē vultus eius. posuit velamē super faciem suā. vt saltē mediante velatione videret. Quia scz moyses. i. deus videns q̄ ꝓpter debilitatē visus nostri intellectus nos non possumus ipm videre nude. cū claritas sue essentie cecat penitus nrm sensum. ⁊ ideo velamē enigmatū ⁊ figurarum in rebus ⁊ in scripturis posuit. vt p fidem ambulātes ⁊ nō per speciē ipm sub tali velamine videremus. ij. Coz. iij. Cum legit moyses velamen est positum sup coz eorum. cum aūt conuersus fuerit ad deū. auferet velamen. q̄si dicat mō sumus sub velamine spei ⁊ fidei. in futura aūt gloria erimus in claritate fidei ⁊ rei. Velum em̄ positum erat in tabernaculo. ⁊ nulli ꝓterq̄ sacerdotibus erat licitum intrare intra velum vel videre q̄ intus erant. vel etiam deponere velum sicut dī Nume. iij. Ad denotandum q̄ soli sacerdotes digni sunt velum. Lobscuritatem scripture ⁊ diuinoz iudicioz deponere ⁊ exponere ⁊ vsq; ad interiora intellectus penetrare ⁊ secreta q̄ ibi latent aspicere ⁊ videre. Istud est ergo velamen obscuritatis. Ueruntamen illud velamen obscuritatis potest bene significare velamen humanitatis xp̄i. quo scz deus voluit velari ⁊ sub carnis obscuritate celari. Exēplo reliquiarum que non nude ostenduntur. sed sub velamine vel sub tecto. vt sit ipse deus sub moyse figuratus q̄ filijs israel claritatem suā intueri non valentib⁹. sub velamine. i. sub carnis tegimine demonstrauit. quod quidem est ostensum. quia scz mysterium velaminis incarnationis xp̄i non omnibus est licitum tangere vel tractare. sed solum sacerdotibus. i. sacra dātibus ⁊ pfectis Leui. xj. Omnis q̄ habuerit maculā intra velū nō ingredietur. Est igit velū obscuritatis. Quinto dico q̄ est velamen duplicitatis. Viri enim ꝑditores ⁊ duplices semp sub quodā velamine duplicius verboz solent loqui. ita q̄ vix vel nunq̄ pōt sciri quid volūt loqui vel tractare. Similes leoni qui volens in bestias subito resilire. solet se sub velamēto foliox abscōdere. vt in ipas possit cū oportunitate videri insilire. Sic isti sub velamēto fallaciū dissimulationū se cōtegunt. vt oportunitate accepta dū nō cauent illis noceant q̄s odiūt. j. Coz. xj. Uir nō debet velare caput. q. d. ad hoiem virilem ⁊ pfectū nō ptinet q̄ sit duplex. varius ⁊ velatus. Istud est ergo velamē duplicitatis. Sexto dico q̄ est velamē fallacitatis ⁊ istud est velū hypocritarū q̄ velamine honeste conuersationis se velant vt alij q̄ sint appareāt. de q̄ velamine dī. j. Coz. xj. Omnis vir orans velato capite. supple velamine fallacitatis. deturpat caput suū. Septimo dico q̄ est velamē simplicitatis qñ scz simplices errozis velamine sunt operti. ⁊ de hoc Luce. ix. Ignorabāt verbū ⁊ erat velatum aīa eos. Et sic cuilibet tali dicat illud Ezec. xij. In caligine effugeris faciem tuā velabis ⁊ nō videbis terrā. Ista ergo sunt septē velaminum genera. de quib⁹ facit diuina pagina mentionem. Vide supra de Abscondere ⁊ tegere. ⁊ sufficit ad presens ⁊c.

Velle. voluntas.

Quia voluntas est illa aie potētia. a qua liberum arbitriū nosci emanare. ⁊ q̄ in bonū natural ter tendit. Possum notare q̄ p voluntatē cōmuniter intelligitur ipe actus ita q̄ nū ꝓ alio sepissime sumit in scriptura. Et etiā velle aliq̄n sumit ꝓ cogitare. ordinare. amare ⁊ silib⁹. Quocunq; ergo modo velle accipiat. Notandū q̄ in scriptura inuenitur voluntas quadruplex scz voluntas Ordinata. Prima est voluntas summi creatoris.

Regulata. Scda est volūtas iusti viatoris.
Deuiata. Tercia est voluntas vani peccatoris.
Obstinata. Quarta est voluntas diri tēptatoris.
Prima est voluntas que est imitanda. Dico ergo q̄
Scda est voluntas que est regulanda. est voluntas
Tercia est voluntas que est refrenanda. summi crea-
Quarta est voluntas que est refutanda. toris que est
imitāda. Ipse ēī videt dicere illud. j. Cor. vij. Volo omnes homines esse sicut meipsum. Et ideo nos debem⁹ intelligere ꝛ sibi respondere illud Luce. xxij. Veruntamē nō mea voluntas. sed tua fiat. ꝛ illud. Veruntamen non sicut ego volo sed sicut tu. Item est voluntas iusti viatoris que est regulanda. Quia scz isti debent suam voluntatem ꝑm dei voluntatem ordinare ꝛ regulare. Deus ēī sicut dicit Pbil. ij. operatur in illis velle ꝛ perficere. Et ideo de ipsis canitur Luce. ij. Gloria in excelsis deo ꝛ in terra pax hominibus bone voluntatis. Item est voluntas vani peccatoris que est refrenāda. vult ēī ꝛ nō vult sicut dicit Osee. x. Confundetur israel in voluntate sua Eccl. xvij. Post concupiscentias tuas non eas ꝛ a voluntate tua auertere. Item est voluntas diri tēptatoris que est refutanda scz volūtas diaboli q̄ est obstinata in malo Apoc. ij. Dedit illi dñs tp̄s penitētie ꝛ ipsa non vult penitere a fornicatione sua. Dis igitur p̄missis possumus aliq̄d dicere de dei voluntate
Que est gloriosa. Dicamus ergo primo q̄ est
Iusti q̄ est virtuosa. quedā voluntas que est sum-
Impij que est viciosa. me potentie. ꝛ ista est volūtas
ꝛ dispositio diuina qz scz quicq̄d ipe deus vult. hoc totū facit. qz sicut dī Eccl's. viij. Dñe qd̄ voluerit faciet et sermo eius potestate plenus est. Deus enim habet triplicem voluntatem scilicet
Potestatiuam que est metuenda. Prima est volūtas magne potestatis
Ordinatiuam que est facienda. q̄ debet timeri Ista
Benefactiuam que est ꝑmerēda. est similis motui et
cursui firmamenti. cuius impetus trahit secū omnes inferiores orbes. ꝛ ipsis inuitis ipsos cursum suum sequi cōpellit. Ista est etiam sicut impetus fluminis qui facit voluere molendinā. ꝛ cuius cursum non est facile impedire. Quia ꝑcerto motus ꝛ impetus volūtatis diuine omnia facit ad votum ꝓpriū voluere. nec est qui ipsum valeat retardare. Sicut ēī dicit in Pſ. Omnia q̄cunq̄ voluit dñs fecit in celo ꝛ in terra. in mare ꝛ in omnibus abyssis. Et ideo fatui sunt illi qui voluntati dei obuiare nituntur. cum quicquid agant ab ipsa trahatur ꝛ voluatur. ꝛ eam sequi necessario compelluntē. Ipsum ēī sequunt nostri affectus ꝛ effect⁹ De affectibus ēī nostris q̄ a deo ꝛ eius voluntate moueantur ꝛ ordinantē. patet Prouerb. xxj. vbi dicit. Cor regis in manu dei est quocunq̄ voluerit inclinabit illud. De effectibus etiam ꝛ operibus nostris q̄ ab ipo ꝛ eius volūtate ordinantē. patet Job. xxvij. vbi de nubibus dicit. Cū illustrant cuncta per circuitum quocunq̄ eas voluntas gubernantis duxerit. Nubes enim sunt homines qui in aere huius inanis vite incerti vagantur ꝛ occurrunt. istos ergo vel occulte vel aperte ad voluntatem suam deus dirigit et ipsos ordinat ꝛ disponit. vt ꝛ sic quilibet potest dicere illō Job. vj. Descendi de celo id ē a deo per creationem. nō vt facio voluntatem meam. sed eius qui me misit. Spūs ēī vbi vult spirat. sicut dicit Jobis. iij. quia non est volentis neq̄ currentis. sed dei miserantis Roma. ix. Ista est ergo voluntas magne potestatis que debet timeri. Deinde dico q̄ est voluntas magne veritatis que debet impleri. et ista ꝓcul dubio est voluntas ordinatiua. Sicut enim artifices habēt certas regulas ꝛ rectas quas suis discipulis oñdunt. quas sequentes idem discipuli non deficiunt. sed recte ꝛ debite semper agunt. Sic deus quandam certam et infallibilem regulam scz voluntatem suam tradidit adimplendam. quā sequendo non deuiamus. q̄nimmo recte facimus qd̄ debemus. Regula ēī torta nunq̄ rectificat. nisi certe regule applicetur. ꝛ nisi ei conformet. Sic vere voluntas nostra q̄ est sicut regula quedā valde torta. qz semper a recto deuiat. ꝛ a vero declinat nunq̄ rectificaret. nisi cū regula volūtatis diuine q̄ est recta ꝛ infallibilis corrigeretur. ꝛ eidem p imitationē efficaciter aptaret. Si autem tu queris q̄ sit ista volūtas dei. Apls. j. Thessa. iiij. respondet vbi dicit. q̄ hec est volūtas dei sanctificatio vra. Si etiam tu q̄ris quō voluntas nostra voluntati dei conformabitur. rndit apls Heb. xiij. Deus autē pacis aptet vos in omni bono. vt faciatis eius voluntatē. Et nota q̄ sicut videmus q̄ stella que fixa est in firmamēto ad motum ipius sine rebellione se mouet. Sic vere bō qui deo per amorem ꝛ affectionē figitur. ipm voluntarie sequitur et voluntati ipsius conformatur. d. illud Act. ix. Domine quid me vis facere? q. d. In omnibus paratus sum obedire. Et nota q̄ nos debemus facere voluntatem eius. quia
In scriptura nobis iniungit. Dico q̄ istud in scptu-
Ex officio nobis committit. ra nobis iniungitur.
Premium inde promittit. Quia sicut dicitur in
Mens nostra ad hoc instruit. Psal. In capite libri scriptum est de me. vt fa. vo. tu. de. me. vo. le. tu. in me. corme. Dico etiam ex officio nobis cōmittit. Nos ēī sumus serui ꝛ ministri dei. ꝛ ideo voluntatem magistri debemus facere. ꝛ ex iniuncto nobis officio sibi in omnibus obedire vt dicit in pſ. Benedicite dño omnes ⁊utes eius mi. et⁹ qui facit voluntatem eius. Dico insuper q̄ magnum p̄mium inde promittit. quia sicut dicit. j. Joh. ij. Omnis q̄ facit voluntatem domini manet in eternum. Unde Heb. x. Facientes voluntatem dñi reportetis promissionem. Dico etiam q̄ mens nostra instruitur ad hoc. Quia scz sicut magister habens nouum seruitorem solet illum instruere ista que sunt beneplacita sue voluntati. Sic deus ꝛ per documenta ꝛ per exempla nos instruit. quid est illud q̄ ipse nos facturos desiderat atq̄ cupit. Pſ. Notas fecit vias suas moysi: filijs israel voluntates suas. Quod etiam bene petebat dauid in pſ. dicens. Doce me facere voluntatē tuam: quia deus meus es tu. Nos ēī sumus sicut heredes qui debemus facere voluntatem testatoris. sicut ministri qui debemus facere voluntatem p̄ceptoris. sicut vie ignari qui debemus facere voluntatem conductoris. Job bene ꝑcipit Rom. xij. Ut ꝓbetis q̄ sit voluntas dei bona bene placēs ꝛ ꝑfecta. Quia breuit sicut dictū ē. j. Thessa. iiij. Hec est volūtas dei sctificatio vra. Ubi aduerte q̄ scptura
Ostendit qd̄ est videndū exemplariter. Primū est
Pretēdit qd̄ est tenendum regulariter. via moralis
Intendit quid est habendū singulariter. bonitat. hec
est. Scdm est necessariū diuine voluntatis. voluntas dei. Tercium est forma eterne sanctitatis. sanctificatio vestra. Et sic patet q̄ est volūtas dei ordinatiua. que scz est implēda ꝛ totis viribus facienda vt sic cōmendemur sicut ille de quo legit in pſ. In lege dñi fuit volūtas eius. ꝛ in lege ei⁹ meditabitur die ac nocte. Patet igit q̄ inuenitur vna dei voluntas summe veritatis. Deniq̄ dico q̄ inuenit vna dei voluntas summe bonitatis seu largitatis. Deus enim habet voluntatem nō solum ordinatiuam ad potestat̄ fortitudinem. ꝛ etiam ad veritatis seu equitatis rectitudinē. immo etiam ad bonitatis seu largitatis amplitudinem. et ista est ꝓpria dei voluntas qua ipse vult omnes saluos fieri ꝛ ad cognitionem veritatis venire. sicut dicit. j. Timo. ij. Tanta ēī est eius bonitas q̄ ipse semp nobis vult ꝓficere ꝛ nō nocere. Et ideo sicut pater solet filijs hereditatē diuidere ꝛ vnicuiq̄ ꝓpriam portionem ꝑm voluntatez suam assignare. Sic ꝑcerto deus nobis bona sua spūalia et eterna diuidit. ꝛ ꝑm liberalem suam voluntatem de cunctis ordinat ꝛ disponit. sicut dī. j. Cor. xij. Diuisiones gratiarū sunt vnus aūt spūs diuidēs. s. vnicuiq̄ ꝓut vult. Et ideo circa hoc nota q̄ voluntas dei est q̄
Quosdā extollit ad ꝓmotionē. Dico igit q̄ deivo
Quosdā mundat p confessionē. luntas quosdā ex
Quosdā turbat p afflictionem. tollit ad ꝓmotionem. vnde sicut dī
Quosdā ducit per directionem. Esa. xlvj. Jpe vo
Quosdā dimittit p obstinationem. cat ab oriente iu-
Quosdā destruit per damnationē. stū ꝛ de terra longinqua virū volūtatis sue. vñ Marc. iij. dī. q̄ cū xp̄s ascēdisset in montem vocauit ad se q̄s voluit Item dico q̄ aliq̄s mūdat p confessionē vel gr̄e collationez. Ūñ Matth. viij. Dñe si vis potes me mundare. ꝛ rndit. volo mundare. Item quosdā turbat p talem afflictionem Unde etiā de xp̄o dicit Esa. liij. Dolus nō est inuentus in ore eius ꝛ dñs voluit cōterere eū in infirmitate. Item ali-

quos deducit per directionem. Unde ps. In voluntate deduxisti me. Item aliquos dimittit per obstinationem. Unde Roma.ix. Cui vult miserek dr & quē vult indurat. Item aliquos destruit p damnationē. Un de amasa peccatore di.ij. Paral.xxv. q noluit audire vbū domini. qz voluntas dei fuit vt traderet in manus hostiū. Sic ergo patz q triplex inuenit voluntas dei scz

Una q pertinet ad dei bonitatē dispēsatiuā.
Alia que pertinet ad dei veritatē ordinatiuā.
Alia vo que ptinet ad dei potestatē opatiuā.

Et sic dictū ē de voluntate dei q ē gloriosa. Scdo pncipaliter dico q est volūtas iusti q est vtuosa. Volūtas em de sui natura est potentia vana & vaga. discurrit em p omnia delectabilia mundi. nec aliqd est qd possit eam satiare. quousqz in deū figat. & quousqz motus desiderioz suoz terminat. Qdiu em auis currit per aerem semp est in pendulo & in motu. qn vo ad nidum suum venerit. & qn alicui rei firme adheserit. tunc in certo est & in statu & firmo. Sic volūtas humana qdiu volat p desideriū p aerem huius mundi semp est inquieta & vaga. pēdula. dubia & incerta. Rei em firme & stabili scz ipsi deo. q est pncipium nidus cordis humani & habitaculuz mentis nre debemus p desiderium inniti. vt in stabilitate boni positi possimus firmiter stabiliri. Quia sicut dicit Augustinus. Inquietū est cor meū donec quiescat in te. Voluntas em viri iusti est ferro similis. qd cōtra naturā pncipium grauitatis adamantem sequit. & in eo sistit & quiescit & terminatur. Unde de viris iustis pōt dici illud. ij. Paral.xv. In tota voluntate quesierūt dñm & inuenerūt. Quia sicut dicit ps. Beatus vir q timet dñm: in mandatis eius volet nimis. Ubi diligēter aduerte q volūtas viri iusti dz hre

Unum repressiuum.
Unum allectiuum.
Unum directiuum.
Unum erectiuum.

Nam voluntatem nostrā debet reprimere timoris grauitas. qz beatus inquit vir q timet. Debet allicere diuina bonitas. dñm inquit. Debet dirigere mandati veritas. in mandatis inquit Debet erigere amoris veritas. volet inquit nimis.

Dico ergo q voluntas nostra debet habere per qd reprimat. & illud pcerto debet esse timor. qz timor diuine offense debet eam reprimere a vanitate affectuū lasciuoz. beatus inquit vir qui timet. Voluntas em est sicut puer sine sensu q multa inutilia faceret. nisi a matre vel a patre verberari timeret. Nam sicut oculi falconis operiunt cozio. & pedes ligant laqueo. vt a volatu supfluo refrenet. qz alias ad omnes pdas quas videret volare vellet. nisi haberet qd ipm reprimeret vel teneret. Sic vere voluntas nostra & cor nostrum debet de cozio diuini timoris velari. & laqueo diuini amoris ligari. vt sic possit a vanis volatibus & affectib9 refrenari. beatus inquit vir q timet. Quia sicut dicit in psal. Voluntatē timentiū se faciet & depcationem eoz exaudiet & saluos faciet eos. Habeat ergo aliqd volūtas per qd reprimat. Item habeat aliqd per qd attrahat. dñm inquit. Voluntas em naturaliter tendit ad bonū sicut intellectus in verum. & ideo qnto res est magis bona. tantomagis est attractiua volūtatis. Cum igit deus sit summe bonum & summus bonus. dico q summe debet esse voluntatis nostre allectiuus. & ad sui amorē attractiuus. dñm inquit. Ps. In lege dñi fuit voluntas eius. & in lege eius meditabit die ac nocte. Item dico q debet habere aliquid per qd dirigat. in mandatis eius. Equus em nō bene ambulare docet nisi eius pedes quibusdā cordulis astringat. Sic pculdubio volūtas humana. que recte est sicut equ9 indomitus & effrenis. nunqz bene vel recte in via moz ducitur. nisi freno diuinoz mandatoz vndiqz coarceat. sem per em effrenate ad mūdi delectabilia tenderet. nisi ipsam dei mandatoz cordula retineret. in mandatis inquit eius. Unde de isto velle p mandata dñi regulando dr Matth. xix. Si vis vitam ingredi serua mandata. Et ps. Deduc me in semita mandatoz tuoz qz ipam volui. Habeat igit aliquid per qd dirigatur. Item dico q debet habere aliquid per quod erigatur. vel per qd accendat vel moueat & istud nihil aliud est q amor. Quia scz amor mouet & accendit voluntatem. ipsamqz facit facere cito & voluntarie quicquid facit. quod ostenditur cum dicitur: volet nimis. Quando enim homo vult aliquid valde sine difficultate exequitur & facit. Sicut enim videmus q scintilla accensa per se sursum solet ascendere & celeriter vndiqz discurrere & transire. quando autem est extincta non solet penitus se mouere. Sic vere voluntas igne feruentis amoris accēsa celeriter per se faciliter solet discurrere obediendo. et sursum ascendere contemplando Sap. xvj. Unusquisqz voluntati deseruiens ad quod quis volebat conuertebatur. Ista potissime debēt esse de voluntate boni obedientis. Sz pculdubio illi qui per peccatū sunt extincti. et igne diuini amoris priuati non solet voluntarie per obedientiā se mouere. immo necesse est ipsos coartare & per violentiam excitare. Et tamen isti deberent attendere & aduertere q placent deo opera voluntaria magis qz coacta. Quia etiam thus & myrrha preciosiora reputantur. quando de arbore voluntarie exeunt. q quādo per incisuras corticis per violentiam extorquent. Et ideo dicebat dauid in ps. Voluntarie sacrificabo tibi & confiteboz nomini tuo. volet inquit nimis. Sed circa hoc nota q plura sunt q a fidelibus volenda & voluntarie cupienda sunt. debent enim velle

Xpi visionem.
Pacis vnionem.
Vite regionem.

Dico xpi visionem Jobis. xij. Domine volumus iesum videre. Dico pacis vnionem. Ps. Exultent & letentur qui volunt pacem serui eius. Dico insuper vite regionem. Ps. Quis est homo qui vult vitam &c. Sic ergo patet quomō aliquid dictum est de voluntate iusti que est virtuosa. Tercio pncipaliter dico q est aliquid dicendum de voluntate impij que est viciosa. Impij enim habent voluntates diuersas & peruersas scz a bono incōmutabili auersas & ad bonum cōmutabile conuersas. Jn miliere em de nouo pregnante quādoqz peruertitur appetitus. ita q bonos cibos abhominatur. in malis vo & insipidis delectat. Sicut patet. quia multe sunt que tunc comedunt terram & carbones. Sic vere charissimi cum dyabolus fetu peccati impregnauerit animā peccatricem. statim appetitus voluntatis sue peruertit & mutatur. Nam bona & sapida scz bona spūalia et eterna abhorrere. horrida vero & vilia scz bona tpalia & carnalia velle incipit amare Job. vj. Anime esurieti etiam q amara sunt dulcia esse vident. & q prius nolebat tāgere aia mea. mō p̄e amaritudine cibi mei sunt. Jnfirmus em magis vult q sibi sunt ptraria q illa q sunt vtilia. Sic peccatoz nociua vult & appetit vtilia vo rēnuit & delinquit. Notabo ergo q isti volunt

Discordias & diuersitates.
Delicias & carnalitates.
Diuitias & crudelitates.
Blandicias & familiaritates.
Proditiones & fallacias.
Stulticias & psumptiones.
Adulationes & versucias.

Dico q mali volūt discordias et diuersitates. Et ideo dicit ps. Domine dissipa gentes q bella volunt. Item volunt carnalitates & delicias. Ideo quilibet talis reprehenditur Hieremie. ij. Quid tibi vis in via egypti vt bibas aquam turbidam. quia isti sunt qui dicūt illud Ephe. ij. Conuersati sumus in desideriis carnis nostre facientes voluntatem carnis. j. Thimo. vj. Qui volunt diuites fieri incidunt in temptationem & in laqueum dyaboli. Item volunt crudelitates et diuitias. Dicunt enim cum filia herodiadis Marci. vj. Dolo protinus vt des mihi in disco caput Johannis baptiste. Item volunt familiaritates & blandicias. Et tamen dicitur Jacobi. iij. Qui voluerit amicus esse huius seculi inimicus dei constituetur. Item volūt proditiones & fallacias. Dicunt enim illud Matthei. xxvj. Quid vultis mihi dare et ego vobis eum tradam. Item volunt presumptiones et stulticias. Et sic dicitur Prouerbiorum vigesimonono. Qz puer qui voluntati sue dimittitur confundit matrem suam. Item volunt adulationes & verborum versucias. Dicūt enim illud Genesis vigesimo septimo. Fac mihi pulmentum sicut velle me nosti. Ista ergo de voluntate sufficiant. Vide de Affectione Cogitatione & Concupiscentia &c.

Velox. velocitas. velociter.

Cum velocitas in bono & in malo significet. Possum notare q in scriptura velocitas inuenitur scilicet

Metuenda.
Requirenda.

Prima est velocitas seueritatis diuine q cito & celeriter punit malos Diere

Fugienda.
Attendenda.
Exequenda.
Dimittenda.
Intuenda.

mie.xlviij. Prope est interitus moab. et malū eius velociter occurret. z vbi non sperant occurrit malis sicut de balaam dī Mume.xxiij. Velociter occurrit ei de us. Scōa est velocitas benigne deitatis. Deus est velociter qñ necesse est iuuat suos. Qō bene faciebat sanctus dauid. d. in pś. Qm̄ tribulor velociter exaudi me. Tercia est ꝓsperitas velox vel velocitas mundane ꝓsperitatis. Quia scz ista est sicut torrens q̄ velociter trāsit z currit. Ūñ de mundanis potest dici illud pś. Velociter tanq̄ fenū arescent ꝛc. Quarta est velocitas humane mortalitatis. Vita em̄ mortalis valde velociter transit z currit Job. ix. Dies mei velociores fuerūt cursore. Et iterum dies mei velocius transierūt q̄si a texente tela succidi tur. Quinta est velocitas moralis agilitatis. qz nos debemus esse veloces z agiles deo z prelatis celeriter ad bona opera faciēda. Juxta illud Eccl. xxxj. In omnib⁹ operibus tuis esto velox. z omnis infirmitas non occurret tibi. Quia sicut dicit Prouerb. xxix. Vidisti hoiem velocem in opere suo corā regibus stabit. Sexta est velocitas letalis fatuitatis. qz scz fatui z iniqui veloces sunt z precipites ad malū faciendū sicut dī in pś. Veloces pedes eoꝝ ad effundendū sanguinē. Juxta illud Esa. viij. Accelera. velociter spolia detrabere. festina p̄dari. Siles em̄ sunt tygridi z pardo que sunt animalia iniqua velocia z crudelia tamen Prouer. vj. dī. q deus odit pedes veloces ad currendum in malū. Item ad irascendū. ꝓtra illud Eccls. viij. Ne sis velox ad irascendū. quia ira in corde stulti requiescit. Item ad vane loquendum. vñ Prouer. xxix. Vidisti hoiem velocem ad loquendum. stultitia speranda est de ipso ꝛc. Simile em̄ sunt serpenti qui tactus velociter irascit. z si torquetur linguā habet valde celerem z velocem. sic isti. vñ Esa. xxxij. Lingua balbozum velociter loquet. Contra illud Jacobi p̄mo. Sit omnis homo velox ad audiendū ꝛc. Ista ē velocitas letalis fatuitatis. Septima est velocitas mortalis celeritatis. Quia mors valde velociter nos sequit et consequit. Nullus em̄ est ita velox qui possit effugere mortem suum Esa. xxx. Et dixistis. sup veloces ascendemus. ideo velociores erunt qui persequentur nos. vñ Amos. ij. Peribit fuga a veloce z fortis nō obtinebit virtutē suam. Et sequit. Robustus nō saluabit aiam suā. z velox pedibus nō saluabitur. Et sic sufficit. Vide. s. de Cito. Statim subito. Celeriter ꝛc.

Venatio. Nota q̄ venatio est qñ quis aliq̄d animal ꝓ capiēdo insequit. Significat ergo venatio diligentiā z inquisitionē. mortuum z apprehēsionem. Notemus ergo moraliter q̄ multa sunt generavenatoꝝ. Nam Subditos venatur ꝓlatus. vt p eū puniāt. Peccatores venatur predicator. vt per eum cōuertant. Animas venatur dyabolus. vt per eum capiantur. Pauperes venatur tyrannus. vt per eum depredantur.

Dico ergo q̄ est quedam venatio diligentis visitationis z ista est illa qua ꝓlatus venatur z inquirit ꝓteruos. vt ipsis inuentis puniat sicut decet. Nobiles etiā venant lupos z leones nō ad comedendū. sed ad occidendū. Sic vere ꝓlatus debet venari. inquirere z persequi hereticos. tyrannos z obstinatos. ad ipsos puniendū z expellendū de grege ecclesie. vñ Hiere. xvj. Mittam eis venatores multos z venabunt eos. Item dico q̄ est q̄dam venatio curiose p̄dicationis. Predicator em̄ est sicut canis nobilis. q̄ peccatores venat z capit. z ipsos sibi per dilectionē incorporat vt ad deū conuertat. non cessat em̄ latrari in predicādo vndiq̄ currere. vt predā dño suo scz deo valeat inuenire Gen. xxvij. Cunq̄ venatu aliquid appōbenderis fac mihi inde pulmentū sicut velle me nosti. Item est venatio dyabolice machinationis. Dyabolus em̄ tempeando z retia mundi delectabiliū tendēdo nō cessat aias venari. vt ipsas in inferno valeat depōdari. Ūñ illud pōt dici de ipso Gen. xxv. Fuit esau bō gnarus venandi. Ipse em̄ quādoq̄ tendit laqueū z retia suā scz malas mulieres vt boies irretiat z inuoluat. vñ Eccls. vij. Inueni mulierem morte amariorem q̄ laqueus venatoꝝ est. Item est venatio tyrannice depredationis. Tyranni enim sunt sicut leones q̄ animalia grossa venant. balliui z alij inferiores sunt sicut aranea que muscas z papiliones venatur. vnde breuit̄ de istis dē Eccl. xij. Venatio leonis onagri in deserto. sic pascua diuitum sunt ipi paupes. Isti em̄ sunt sicut nemroth qui erat robustus venator coram dño. sicut dicit Gen. x. Vide. s. de Depredari ꝛc.

Vendere. vendēs. Nota q̄ vēdere nihil aliud est q̄ ꝓprietatem alicuius rei cū alterius pecunia cōmutare. In venditione enim id quod nostrum est amittimus. z quod alienum acquirimus. Notabo igitur q̄ moraliter loquendo venditio sumitur multis modis. Est enim venditio

Temporalis z necessaria.
Spūalis z meritoria.
Criminalis z deceptoria.
Mortalis z damnatoria.

Prima est venditio hominū mercatoꝝ. Quia scz mercatores ꝓ necessitate reipublice solent vendere z emere res venales z de vna patria ad aliā trāsportare. z ipsas etiam ad necessitatis opa reseruare. Natura em̄ in hyeme humores de ramis z remotis partibus arboꝝ retrahit et ipsos pro custodia vite arboris z radicis ad interiora colligit z custodit. quos tandem in vere ad ramos nutriendos iterū influit z remittit. q̄ si forte nō faceret. aduenientē forti frigore tota arboris substantia deperiret. Sic vere boni mercatores merces victualiū recolligūt z ipas ꝓ necessitate reipublice custodiunt z reponunt. casq̄ loco z tpe distribuunt z refundūt. Exemplo ioseph q̄ post frumenta per septē annos recollegisset tandē sicut dicit Gen. xlj. aperuit horrea z vendidit frumēta egyptijs. Quod tñ est contra multos malos mercatores. q̄ nō recolligūt ad vtilitatē publicam sed puatam. qō patet qz vltra debitum p̄cium tpe necessitatis solent vendere. z qō pe⁹ est. malas merces ꝓ bonis solent pauperib⁹ tradere. z qō deterius est. quia ad mēsuram magnā solent recipere solutionē. z ad paruā tradere vel prestare. Contra quos dī Amos. viij. Audite hoc inq̄t qui conteritis pauperē et deficere facitis egenos terre dicentes. quādo trāsibit messis z sabbatū. venūdabimus merces z aperiemus frumentū. vt imminuamus mēsuram z augeamus siclum. z supponamus stateras dolosas vt possideamus in argēto egenos z paupes pro calciamentis. z quisquillias frumenti venundamus. Jsta est vēditio hominū mercatoꝝ. Scōo dico q̄ est venditio hominum pfectoꝝ. Viri em̄ iusti seipsos xp̄o solent vēdere. z ius sue ꝓprie voluntatis xp̄o z ꝓlatis tradere. z ad religionis seruitutē ꝓ repotādo p̄cio glorie se q̄diu virerint obligare. Dicūt em̄ illud Gen. xlvij. Eme nos in seruitutez et leti seruiemus regi. Ūñ de ista venditione dicit Deut. xv. Cum venditus fuerit frater tuus hebreus sex annis seruiet tibi. z septimo egrediet liber. Et possunt esse verba directa ad xp̄m cuius fratres sumus. cui scz bonus xp̄ian⁹ vēditur z obligatur. vt dictum est. veruntamen sex annis. i. sex mundi etatibus debet seruire. in septimo vō. i. post mortem debet cum eo in paradiso esse liber Esa. lij. Gratis venundati estis z sine argento redimemini. Jsta est ergo vēditio hominū ꝓfectoꝝ. Tercio dico q̄ est vēditio hominū ꝓditoꝝ. qui scz alios vendunt dominis suis z maioribus ipsos falso accusando. z ipsos in manibus eoꝝ obligando. vnde in pś. Vendiderant pplm meum sine precio ꝛc. Isti enim vendunt alios sine precio. quia tales detractores ab his quibus detrahunt ꝓcium z lucrum non reportant. quia secrete z in occulto dicunt pestifera vba sua. Jsta est ergo venditio hominum proditorum. qui scz figurantur in iuda qui deum vendidit Joelis. iij. Filios iuda z hierusalem vendidistis filijs grecorum. Quarto dico q̄ est venditio hominū iniquoꝝ. Et sic inuenitur

Venditio symonie.
Venditio luxurie.
Venditio blandicie.
Venditio scientie.
Venditio nequicie.

Mali enim ecclesiastici vendunt spūalia p symoniā. et sic dī Joh. ij. q̄ xp̄s eiecit de tēplo vendētes et emētes. z etiā cathedras vendē tis colūbas euertit. Lenones vēdūt carnalia ad luxuriā. qz. s. mala mulier seipam vēdit. et vetula iuuēculā tradit Joel. iij. Posuerūt puerū i pstibulo. z puellā vendiderūt ꝓ vino vt biberēt. Jtē adulatores vendunt pulera vba p fallaciam. Et sic dicit Matth. xxv. Jte potius ad vendētes z emite vob⁹. Ubi dicit Gregorius oleū vendere nihil aliud est q̄ vba dicere adulatoria.

Item aduocati vendūt sensum suū p auariciam. Contra quos dī Prouer.xxiij. Veritatē eme ⁊ noli vendere sapiētiam doctrinā ⁊ intelligentiā. Itē peccatores vendūt animas suas p nequiciam. q; qñ homo peccat mortaliter tūc aliquid delectabile p precio accipit a dyabolo. ⁊ aiam suā vendit. vñ Roma.vj. Ego aūt carnalis sum venundatus sub peccato. Et Esa.l. dicit peccatoribus. In iniquitatib⁹ vestris venditi estis. Iſti ēm vendunt semetipsos in seruitutem dyaboli. qui ipsos tandem sicut suos seruos flagellat. lacerat ⁊ occidit. Unde de demonibus potest dici illud Zach.xj. Pasce pecora occisionis q̄ qui possidebāt occidebant ⁊ vendebāt. ⁊ sufficit.

Venenum. Cum p diuersa genera venenorū possunt accipi varie species vitiorum. q; tamē auctes deficiunt. ⁊ etiam in pluribus exēplis dicta sunt plurima de venenis. ideo omitto. faciam ēm tabulam deo dante. p quam ista que p libzum sparsa sunt ad certum ordinem deducentur.

Venerabilis. venerari. Vide vbi Honor.

Venia. Vide supra de Misericordia. de Indulgere. de Parcere.

Venire. Nota q venire nihil aliud est q̄ ad aliquem terminū applicare. ⁊ de vno termino ad aliū accedere ⁊ transire. Accipitur etiam q̄ q; venire p accidere vel euenire. Et breuiter notare possum q in scriptura venire multiplex inuenitur. Est enim venire

Perfectorum. Veniunt pfecti vt deo pareāt Esaie lx. Filij tui de longe venient. ⁊ filij tui de latere surgēt. Veniūt peccatores vt bonis noceant Hiere.vj. Veniet repente vastator sup vos. Veniunt merita vt bonos foueant Sap.vij. Inuocaui ⁊ venit in me spūs sapientie. Sequit. Venerunt mihi omnia bona pariter cū illa. Veniunt vicia vt bona trāseant Eze.j. Ecce ventus turbinis veniebat ab aq̄lone. Veniunt tormenta vt alios arceant. Pſ. Veniat mors sup illos ⁊ descendant in infer.vi. Veniunt p̄mia vt boni gaudeāt Job.xiij. Cunctis diebus q̄bus nūc milito expecto donec veniat immutatio mea. Veniunt diuina vt boni valeant. vñ Job.xiij. dicit xp̄s de viro iusto. Ad eū veniemus ⁊ mansionē apud eum faciemus. Veniūt etiam maligna scz ipi demones vt mala compleāt Matth.xiij. Dum dormirēt homines venit malus homo ⁊ superseminauit zizania. Et de oibus istis generibus veniendi multa possent dici. sed solum ad pōsens intendo dicere de venire iusti viatoris. de venire vani peccatoris. ⁊ venire pij saluatoris. Igit̄ p̄mo dicamus q ē vnū venire iusti viatoris. Et istud est illud venire quo iusti veniūt ad deū scz per grām moraliter in pōsenti. ⁊ in futuro per gloriam psonaliter. Videmus ēm naturaliter q omia veniunt ⁊ accedunt ad illud vbi inueniūt fundamentum. vbi inueniunt nutrimentū. De fundamēto patet q; lapis sursum iactus naturaliter venit ad terrā vbi stabilitur. De nutrimēto etiam patet q bos ⁊ porcus venit seduliter ad stabulum vbi educatur. Sic etiam charissimi iustus venit ⁊ accedit ad deū. q; deus est fundamentū desensatiuū. de⁹ est nutrimentum delectatiuū. quia iste est qui sustinet debiles fatigatos Hebre.j. Portans omnia verbo vtutis sue. Iste est qui adiuuat miseros impugnatos. Pſ. Deus adiutor noster ineternum. Iste est qui reficit pauperes desolatos. d. Job.vj. Ego sum panis viuus qui de celo descendi. Et ideo p̄certo charissimi cum nos indigeamus

Isto fundamento tanq̄ fatigati.
Isto iuuamento tanq̄ impugnati.
Isto nutrimēto tanq̄ depauperati.

Dico q ad istum debemus venire nos ei p̄formando. ⁊ ad eum charitatiue appropinquando moraliter accedere ⁊ transire. Ad quod etiam ipe monet Matth.xj. Venite ad me omnes qui laboratis ⁊ onerati estis et ego reficiam vos. Vbi aduerte q ad deum veniendum mentaliter ⁊ moraliter quattuor nos breuiter inducunt

Primū est quo benigniter inducimur.
Scōm est quo fideliter recipimur.
Tercium est quo seueriter incutimur.
Quartū est quo suauiter attrahimur.

Dico ergo q̄ venire debemus ad deū. p̄ter
Primū. p̄bat clamor attractatiuus. venite. clamores
Scōm amor locatiuus. cū dicit ad me. vocatiuū
Tercū terror impulsiuus. q̄ la. ⁊ one. estis. p quē in-
Quartū dulcor allectiuus. ⁊ ego reficiā vos. ducimur

benigniter. venite inquit. Omia ēm domesticata solent venire. ⁊ ad vocationē sui magistri veniunt ⁊ occurrunt. Cum igit̄ dñs noster ⁊ magister vocaliter nos vocat ad eū venire debemus. Patet etiam in pauonibus. caponibus ⁊ gallinis. q̄ ad pabula vocati statim veniūt ⁊ accurrunt. ita vocat nos xp̄s in scriptura. dicēs venite. Jō nos debem⁹ p̄cul dubio ad ipm venire ⁊ nos sibi p verū amorem p̄iūgere ⁊ copulare. venite inq̄t. Et aduertendū est q xp̄s in scriptura per istud vbum venite. vocat nos ad omnia que sunt necessaria ad salutē. dicit ēm venite

Ad p̄sumptionem dimittendum.
Ad dei operationē admirandum.
Ad eucharistie refectionē māducandū.
Ad dei cōtemplationē spectandum.
Ad diligentē inquisitionē faciendum.
Ad gratie inspirationē bauriendum.
Ad verbi p̄dicationem frequentandū.
Ad laudis modulationē decantandū.
Ad xp̄i desponsationē copulandum.
Ad celi creationē nanciscendum.

Ista ēm sunt decem officia ad q̄ per istud verbū venite cōuocamur. et ad q venīdo ad ipz deū illi cōiungimur ⁊ cū eo copulamur. Dicit ēm venite ad dimittendū oēm p̄sumptionē. Et sic dicit Job.xvij. Conuertimini ⁊ venite ⁊ nō inueniā in vobis vllum sapientē. Itē venite ad admirandū dei operationē. Pſ. Venite ⁊ videte opera dñi terribilia in cōspectu eius sup filios hominū. Itē venite ad gustandū eucharistie refectionē Prouer.ix. Venite comedite panē meum ⁊ bibite vinū q̄ miscui vobis. Item venite ad cōtemplandū celi conditionē Esa.ij. Venite ascendamus in montē dñi ⁊ ad domū dei iacob. Itē venite ad faciendū bonam inquisitionem Esa.xxj. Si queritis querite cōuertimini ⁊ venite. Item venite ad gratie infusionē vel inspirationē bauriendū Esa.lv. Oēs sitientes venite ad aquas. Itē venite ad frequentandū p̄dicationem. vñ Matth.iiij. Venite post me faciā vos fieri piscatores hoim. Itē venite ad decantandū laudis modulationē. pſ. Venite exultem⁹ dño iubilemus deo salutari nro. Itē venite ad copulandū xp̄i despōsationē Matth.xxij. Omia parata sunt. venite ad nuptias. Itē venite ad obtinendū vite participationē Matt.xxv. Venite benedicti patris mei p̄cipite paratū vobis regnū. Sic g̃ ptz q de⁹ dicendo venite ad multa bona nos inducit ⁊ ad veniendū ad se multipliciter excitat ⁊ exclamat. venite inq̄t. Ut ēm nos ipsi dicamus illud pſ. Venite ⁊ videte oēs q̄ timetis deū q̄nta fecit aie mee. Patet g̃ q veniendū est ad deū. p̄pter clamorē vocatiuū p quē inducimur. Deinde dico q ad ipm veniendū est. p̄pter amorē locatiuū p quē recipimur fideliter. ⁊ benigniter cū dī ad me. Iste ēm est sicut amorosus hospes. q̄ invitat et recipit trāseūtes. ⁊ q̄ vnicuiq; pm q vult expendere parat mēsaz ⁊ camerā meliorē. Quia. s. iste est sp paratus ad hospitari ⁊ recipe oēs venientes ad eū. ⁊ oēs ad se quertentes nullū ēm scit refutare q̄nimo pm q q̄libz vult de bonis vt de laboribus p eo expendere solet sibi de gradu ⁊ statu meliori spūaliter p̄uidere. ad me inq̄t Job.vj. Omne qd dat mihi pr ad me veniet ⁊ eū q venit ad me nō eiciā foras. Iste ēm p̄positio ad significat terminū ad quē. q. s. recipit ⁊ terminat dependentiā a q̄. Et iō bñ dicit ad me. vbi dat nob intelligere q se offert ad dependentiā affectuū nroz. sicut finalis termin⁹ ad me inq̄t Job.vij. Qui sitit veniat ⁊ accipiat aquā vite gratis. Et nota q ad istū est veniendum

Sicut ad doctorē vt informemur.
Sicut ad pastorē vt recreemur.
Sicut ad medicū vt consolemur.
Sicut ad dominū vt p̄miemur.
Sicut ad fontē vt saciemur.
Sicut ad hospitē vt receptemur.

Dico g̃ q ad ipsum venire debemus sicut ad doctorem vt informemur. Exemplo regine saba q̄ venit ad regē salomonem audire sapientiam eius. sicut dicitur. iij. Regū. x. Unde Esaie. ij. Venite ascendamus ad montem domini ⁊ docebit nos vias suas. Item ad pastorem vt recreemur. Pascit ēm ⁊ recreat cor deuotū. Unde ipse dicit Johānis. vj Ego sum panis vite. q̄ venit ad me nō esuriet ⁊ q̄ credit in

me nō sitiet. Jtē ad medicū vt cōsolemur vel vt sanemur. Pſ. Et audi oronem meā ad te omnis caro veniet. Jtē ad dñm vt ꝓmiemur Osee. vj. Venite ⁊ reuertamur ad dñm qui ipe cepit ⁊ sanabit nos ꝛc. Jtem ad fontem vt saciemur Geñ. xxiij. Veni ad fontē aque. Et illud Job. vij. Qui sitit veniat ad me ⁊ bibat. Jtem ad hospitem vt receptemur ⁊ vt apud eum cōmoremur dicēs illud Job. xiij. Ad eum veniemus ⁊ mansionē apud eum faciemus. Jstis eñ rationibus est ad deū veniendū ⁊ ad ipm ꝑ desideriū est fugiendum. Jste est eñ sicut liberalis dñs qui oēs venientes solet de familia sua recipere. ⁊ sicut pius testator q̄ solet etiā extraneos q̄q; in filios adoptare. ad me ergo supple venite. Quod est ꝓra multos qui ad deū nō veniūt. sed ad mūdum. similes auicule q̄ veniēs ad sibilum aucupis laqo capitur ⁊ occiditur. Quia scz illi qui veniūt ⁊ accedūt ad sibi suū oyaboli carnis ⁊ mundi (quia scz nō cessant sibilare ⁊ dicere illum versum. Ad mea decepti iuuenes ꝑcepta venite) laqueis malaꝝ complacentiarū capiunt. ⁊ per peccata mortalia puniunt. Quod figuratū est in iabele q̄ sizare fesso ⁊ calefacto dixit. Ad me intra dñe ne timeas. que offerens sibi lac fecit dormire. ⁊ dum dormiret clauo tabernaculi ipm occidit. vide istam figuraꝝ supra. Nō sic ergo charissimi. sed ad deū veniamus. venite inquit ad me. pſ. Sitiuit aia mea ad deum fontē viuū ꝛc. Veniendum est ergo ad deū sicut patet ꝓpter amorē locatiuū ꝙ quē recipimur.

Deniq; dico q̄ veniendū est ad deū ꝓpter terroꝛē incussiuum. ꝙ quē impellimur. ⁊ hoc ostendit cum dicit. omnes qui laboratis ⁊ onerati estis. Quia scz labor ⁊ onus mundanarū tribulationū nos cōpellit ad deū venire. ⁊ nos ad ipm cōuertere ⁊ redire. Quia ꝑm Grego. Mala q̄ nos hic ꝑmunt ad deū citius nos venire cōpellunt. De ceruo eñ legimus q̄ impulsus a canibus solet venire ad hominem scīēs eum esse animal benignū. Ventus etiam naui ꝓrarius quēq; ipam impellit ad meliorē portū q̄ alꝫ esset ventura. Quia breuiter ⁊ mundi canes ⁊ tyranni ⁊ morsus eoꝝ ⁊ latratus. necnō ⁊ ventus ꝓrarius mundanarū aduersitatum nos compellūt de amore mundi resilire. ⁊ ad ipsuꝫ hoiem ꝛpm ꝙ deuotionē redire. ⁊ ad portū salutis accedere ⁊ venire. q̄ laboratis inquit ⁊ onerati estis. pſ. Humiliatū est in labore cor eoꝝ ⁊ appropinquauerūt. Veniendum est ergo ad deū ꝓpter terroꝛē concussiuū ꝙ quē impellimur. Jnsup veniendū est ad deū per dulcorem allectiuum ꝙ quē attrahimur q̄ ego reficiā vos inquit. Deus eñ non solū infert mundi verbera vt retrahamur. immo etiā exponit vbera vt attrahamur. Promittit eñ ad se venientibus eternā refectionē ⁊ eterni solacij regionē. Et ideo sicut puer libenter venit ad matrem vt lacte reficiat. sic vere libenter debemus venire ad deum vt lacte sue dulcedinis ut gloria saciemur. reficiam inquit vos. pſ. Sup aquā refectionis educauit me. Quod bñ figuraꝛ Luce. xiiij. in illo rege qui misit seruum suū hora cene dicere inuitatis vt venirent. q̄ parata sunt omnia. Quia rex noster xps prandium suū paradisum parauit. vbi per seruos suos apostolos. ꝓphetas ⁊ alios ꝓdicatores ad veniendū illuc totū genus humanū inuitauit. Paratus est eñ oēs reficere et sic nulli ostium denegare dicēs Matth. xxij. Omnia parata sunt venite ad nuptias. Verumtamē aduertendū est ꝙ tria genera hoim se venire ad illas nuptias excusarūt. vnus. s. qui dicebat se emisse villam. alius q̄ dicebat se emisse quatuor iuga boum. alius q̄ dicebat se duxisse vxoꝛē sicut totū patet ibidem Luce. xiiij. Nam charissimi emptor ville sigt mundanos opulentie possessores. Doctor vxoris sigt carnalis immūdicie dilectores. Emptor pariūm boum significat sensuum incontinētie sectatores. Quia ꝓculdubio ista tria genera hoim. q̄ scz in his tribus mercimoniis occupātur. ad festū paradisi nō veniūt nec accedūt. sed inde ꝙ peccata potius fugiunt ⁊ recedunt. v. xpo illud Hieremie. ij. Recessimus non veniemus vltra ad te. Sed non sic boni quia isti veniunt ad deum per gratiam in ꝑsenti ⁊ in futuro per gliam. Jsti eñ finaliter veniūt ad paradisum

Vt milites vt coronentur.
Vt diuites vt spacientur.
Vt virgines vt despōsent.
Vt principes vt honorent.

Veniunt dico iusti vel iustor aie ad paradisuꝫ vt ibi coronent Can. iij. Veni de libano sponsa veni de lybano ⁊ coronaberis. Veniūt ibidē ad deū ꝓciari Cant. v. Veni in ortū meū sozor mea. Veniūt ibidē a deo ꝓmiari vel honorari Matth. xxv. Venite bñdicti patris mei ꝛc. Sed ꝓculdubio charissimi est impossibile venire ad terminū nisi per viam. Via aūt veniendi ad celum est via virtutū. penitentiarū ⁊ laboꝝ. Quia sicut dicit Grē gorius. Ad magna ꝓmia quenire nō pōt nisi q̄ magnos laborēs. Et ideo si ad paradisum venire volumus. per viam vtutū incedere debem⁹. Notabo igr q̄ ad istū terminū allectiuū peruenitur

Per paritatē abstinentie.
Per puritatem innocentie.
Per pietatem amicicie.
Per artitudinē indigentie.
Per mestitudinē conscientie.
Per ꝓmptitudinē obedientie.

Dico igit q̄ ad veniēdū ad paradisuꝫ oportet transire ꝙ istaꝫ scalam. in qua sex isti gradus reꝙrunt scz abstinentie paritas. et sic dicit Matth. xj. Venit iohannes nō manducās neq; bibens. Jtē requirit innocentie puritas. ⁊ sic dicit Matth. xix. Sinite parvulos ad me venire ꝛc. Jtē requirit amicicie pietas. Et sic videt dñs dicere Matth. xxv. Jn carcere erā ⁊ venistis ad me. Jtem requirit indigentie artitudo scz pauptas spūalis. et sic dicit diuiti Matth. xix. Vade ⁊ vende omnia q̄ habes ⁊ da pauperibus ⁊ veni sequere me. Jtem requirit conscientie mestitudo scz cōpunctio lachrymarū Et sicut dicitur Hiere. xxxj. Jn fletu veniēt ad me. ꝙ torrentes aquarū deducā eos in viam rectā. Jtem requirit obedientie rectitudo vel ꝓmptitudo. ⁊ sic loquit Matth. xvj. vbi dr. Si q̄s vult post me venire abneget semetipsum ⁊ tollat crucē suam ⁊ sequat me. Jstā auctem diuisaꝝ ⁊ ꝑsecutā habes alibi. pone eā hic si vis. Sic ḡ ptz kīm quō sunt multe vie vel nedi ad deū ⁊ ad gliam paradisi. nā si oēs istas vias tenerimus. ibi ꝓcerto veniemus. ita q̄ implebit illud pſ. Euntes ibant ⁊ flebant mittētes semina sua. venientes aūt venient cū exultatione portātes manipulos suos ꝛc. Sic igitur patet q̄ veniendū est ad deū spūaliter ⁊ moraliter

Propter dulcorē allectiuū.
Propter terroꝛē impulsiuū.
Propter amorē receptiuū.

Bene ergo dictū ē venite ad me oēs q̄ laboratis ꝛc. Sic ergo ptz ꝓmo principaliter q̄ est vnū venire iusti viatoris. Adhuc dico q̄ est vnū venire peccatoris. Peccator venire dicit ad malū ⁊ non ad bonum. Sicut eñ venit aqua absq; hoc q̄ vocet. Sic ve vbi mali nocere sciunt veniunt nō vocati. Veniunt etiā demones quottidie ⁊ ad nocendum accelerāt ⁊ accurrūt. Unde de ipsis videtur dicere homini illud. ij. Paral. xx. Nuncia uerunt iosaphat dicentes venit ꝓra te multitudo magna Ipsi etiam hortanē se ad ꝓra nos veniendū. dicētes illi Matt. xxj. Dic est heres venite occidam⁹ eū. Un Esa. lvj. Oēs bestie agri venite ad devorandū. Sed tercio ꝓncipaliter dico q̄ est vnum venire pū saluatoris. Christus eñ venit in mundum peccatores saluos facere quoꝝ ꝓmus ego sum. j. Tbi. j. Jste eñ

Venit ad virginē vt incarnaret.
Venit ad seculū vt visitaretur.
Venit ad bierlm vt repararetur.
Venit ad patibulū vt immolaret.
Venit ad infernū vt vacuaret.
Venit ad sepulcrū vt suscitaret.
Venit ad celum vt coronaret.
Venit ad iudicium vt formidaret.
Venit ad cor humanū vt fecundaret.

Dicamus ergo q̄ iste venit ad carnez assumēdū Job. xx. Venit Jhs ianuis clausis. Jtē venit ad mūdum visitādū Matth. xxj. Venit ibis in partes cesaree philippi. Jtē venit ad vrbem bierlm reparandū. Jdeo sibi in bierlm ingredienti fuit dictū Luce. xix. Bñdictus q̄ venit in noie dñi. Jtem venit ad crucē tolerandum Johannis. ix. Ego in iudiciū veni in mundū. Et Marci. xiiij. Venit hora ⁊ filius hois tradetur ꝛc. Jtem venit ad infernum spoliandū. Unde de ipso ad inferos venturo dicit Matthei. xj. Tu es q̄ venturus es an alium ꝛexpectam⁹? Quia ꝑm Bernardū. Venit medicus ad egrotos. venit redemptor ad perditos ꝛc. Jtem venit ad corpus resumendum Un ipe dixerat Job. xiij. Vado ⁊ venio ad vos. Jterum Johannis. xiiij. Veniam iterum ad vos et accipiam vos ad meipsum. Jtem venit ad celum ascendendum. Unde Aggei. ij. Venit desideratus cunctis gētib⁹. Un sibi pote-

rat dicere deus pater istud.ij.Reg.xix.Veni mecum vt requiescas securus in hierusalem.Item veniet ad iudicium iudicandū Esa.iij.Ecce dñs ad iudiciū veniet.Item quotidie venit ad mentē illustrandā.j.Cor.iiij.Veniet dñs et illuminabit abscondita tenebrarum ꝛc.His igit̄ premissis possumus breuiter dicere de aduentu xp̄i nō solum de aduentu in mentē qui est spūalis.sed etiā de aduentu carnis q̄ est p̄sonalis ꝛ etiam ad iudicium q̄ est imperialis.Sz de omnibus istis supra littera ꝛ titulo de aduentu. vide vbi ad plenum inuenies q̄ttuor auctoritates diuisas ꝛ p̄secutas de venire scz Veniat dilectus meus in ortum suū Cantico.v.Item bucusq; venies Job.xxxviij.Ego lux veni in mundū Joh.xij.Item ecce ventus turbinis veniebat ab aquilone nubesq; magna ꝛ ignis inuoluēs Ezec.j.De venire inq̄ntam idem est q̄ accidere. p̄tingere vel venire. vide.s.de aduenire.Et pone hic auctes notabiles siuis.qz pauce sunt.ꝛ sufficiat q̄tum ad presens.

Venter Cum venter sit illa corpis concauitas q̄ cibi recipiunt̄.ꝛ in qua iecur ꝛ alia intestina cū multis alijs mēbris p̄tinent̄.ꝛ in qua appeti⁹ carnis generaliter originat̄.Possum⁹ dicere q̄ gn̄aliter p̄ventrem possumus intelligere q̄cunq; abditū vel secretū q̄ interior conscientia ꝛ affectio mentis nostre versat. Notā dum igitur q̄ in scriptura inuenitur venter

Corporeus.	Primus signat nostrā natiuitatem.
Eburneus.	Secundus matris virginitatem.
Pectoreus.	Tercius cordis ꝓfunditatem.
Stercoreus.	Quartus carnis fragilitatem.
Extraneus.	Quintus mundi cupiditatem.
Etbereus.	Sextus veram humilitatem.
Tartareus.	Septimus inferni voracitatem.

Dico ergo primo q̄ est venter corporeus nostre natiuitatis.Iste est em̄ venter nostre matris vbi nouē mensibus bospitamur.ꝛ tandem in bancvallem miserie parturimur ꝛ ideo dicit̄ Eccl.xl.Graue iugum creatum est omnibus a die exitus de ventre matris ipsoꝝ vsq; in diem sepulture eorum in matrem omnium. Dico secundo q̄ est venter eburneus pure virginitatis.ꝛ iste est venter v̄ginis glorioſe que eburnea dicit̄.p eo q̄ castitatis nitoribus candidat̄ Ista est em̄ virgo pigmaleonis.Pigmaleon em̄ cum esset summus pict⁹ ꝛ sculptor.et carnalem p̄iugij copulam et concubitū abborreret.imaginem v̄ginem pulcerrimā fecit de ebore.quam videns ita pulcram.amore ipsius inflamatus est.ip̄amq; in camera ꝛ in lecto suo loco vxoris sue amplexandā habebat ꝛ oscula sibi dabat. Casus vo accidit sicut recitat Ouidius fabulator q̄ ipsa ficta ꝛ mortua imago dum esset iuxta dñm suum in lecto suo incepit incalescere.ꝛ venter eius inspirare.ꝛ sic vitam recepit humanā. ip̄amq; pigmaleon accepit vxorem.de qua postmodū filiū generauit.Reuera chariſſimi talis pigmaleon fuit de⁹.ip̄e em̄ v̄ginem Mariā eburneā fabricauit.Ebur enim candidam puritatē castitat̄ designat.ꝛ q̄uis iste abborreret carnalem amplexum.istam tamē imaginem suam intantū dilexit.q̄ eā mirabiliter in mulierē mutatā.i.in imaginē p̄egnantem cōuersam.ip̄am sibi in vxorem perpetua castitate ligauit.ꝛ in ventre eius xp̄m deum et hoiem generauit. Ita q̄ venter eius potuit figurari in throno eburneo salomonis.iij.Reg.x.supra inuenies de throno.Et ideo de ip̄a ꝛ eius ventre dicit̄ Can.v.Manus eius tornatiles plene iacinctis.venter eius eburneus distinctus saphiris. venter em̄ ꝛ manus istius iacinctos ꝛ saphiros habuerūt.inquantum p̄ciosis vtutibus semp̄ splenduerūt. Etiam de p̄ceptu mirabili huius ventris dicitur Eccl's.xj.Ignoras q̄ sit via spūs ꝛc.Ergo fuit bn̄ dictū Luce.xj.Beatus venter qui te portauit ꝛ vbera q̄ suxisti.Iste ergo venter est eburne⁹ pure virginitatis. Tercio dico q̄ est venter pectoreus cordis ꝓfunditatis.Cor em̄ ꝛ conscientia viri iusti dicit̄ venter quia ibi cōtinet̄ iecur.quod amare facit.i. feruēs amor ꝛ dilectio.vñ Canticoꝝ.v.dicit anima sponso. Venter meus intremuit ad tactum eius.Item ibi est splen qd̄ ridere facit.i.virtus spei ꝛ virtualis consolationis.Ps̄. Tu es q̄ extraxisti me de ventre.spes mea ab vberib⁹ matris mee. Item ibi est fel quod irasci facit.i.spūalis dolor ꝛ cōtritio. Ps̄.Conturbatus est in ira oculus meus.aia mea ꝛ venter meus. Item ibi sunt feces.i.materievilis cogitationis meditatio. De quo pōt exponi illud ps̄.Conglutinatus est in terra venter meus ꝛc.Animal ruminans habet duos ventres vel plures.Vñ etiam de camelo legimus q̄ quinq; hz ventres interius.ita q̄ de vno ad alium cibum trāsmittit vt melius decoquatur. Sic homo debet habere plures.i. plura conscientie receptacula.in quibus scz cogitationes decoquant̄ ꝛ ad perfectionem conuertant̄. Quinq; enim ventres sunt quinq; considerationes que in omnib⁹ factis sunt habende ꝛ dictis scz que in isto versu ꝓtinent̄. Quis quid cui dicas cur q̄n quomodo queras Vel.Qui quid facias cui quādo quō queras. Ista em̄ sunt quinq; diuerticula mentis nostre.vbi oia dicta ꝛ opera nostra debemus voluere ante q̄ exterius operent̄. Iste est em̄ venter de q̄ dicit̄ Apocal'.x.Os cum Johānes comedisset libū amaricatus est venter eius quia scz dum liber sacre scripture attenditur.venter conscientie merito conturbat̄.Et si in vētre conscientie de peccatis cōfitendis agitur per quinq; reuolutiones primo a prudētibus deuoluunt̄.Quia scz considerari debet.quis.quid.cui.cur.quando.quō. Quis qui offendisti scz religiosus vel laicus.prelatus vel subdit⁹ ꝛc. Quid de quo sit offensa scz q̄uile fuerit factum. vel quomodo contra rationem.Cui facta est offensa.Cur scz quibus additis vel circūstantijs delectationibus vel accidentibus.Et quo tpe vel quo loco.vtrū scz in ieiunio vel in festo.Ita em̄ duo quomō ꝛ q̄n sub vno possunt optime cōprehendi.His em̄ ventriculis mentis nostre cibus peccati deducitur.vt per confessionem expelli valeat ꝛ educi.qz sicut dicit̄ Matthei.xv.Omne quod in os intrat.in ventrem vadit ꝛ in secessum emittitur.His enim considerationibus mens concutit̄.ꝛ in contritionis amaritudinē cōmutatur.Unde anima dicit illud Treno.j. Venter meus conturbatus est.subuersum est cor meum in memetipsa.quoniam amaritudine plena sum. Iste em̄ est venter pectoreus cordis ꝓfunditatis. Quarto dico q̄ est venter stercoreus qui est venter nostre carnalitatis.Et sic dico q̄ per ventrem intelligit̄ sensualitas carnis nostre.in quo cōtinent̄ feces omniū peccatoꝝ ꝛ vilitas conditionis humane. Nam quia in ventre puer generatur.bene per vētrem natura nostre vilis conditionis designatur. Vñ Sap̄.vij. Septem mensibus in ventre matris mee figuratus sum caro.Venter enim iste est conditio carnis nostre.ꝛ etiā ipse carnalis appetitus.qui scz nisi per prudentiā ab illicitis restringat̄.totus bō per ip̄m interius ꝛ exterius maculatur. Apes em̄ ꝛ formice que animalia sunt prudentissima.circa ventrem sunt valde stricta.ventrem em̄ habent magis strictum q̄ pectus ꝓtra naturam aliorum animaliū. Sic vere chariſſimi aliqui sunt prudētes viri.qui habent vt communiter ventrē strictū.qz scz ventrē corporis.ꝛ ip̄am conditionē sensualitatis ꝛ carnis ꝓ viribus restringūt. Plus em̄ abundāt in pectore vbi est animus q̄ in ventre vbi est stercus.hoc est dictu.q̄ magis vigeant in spūali bonitate q̄ in carnali voluptate ꝛ sensualitate.Quod bene pensabat Sap̄.Eccl.xxiij.cū dicebat.Auferam me ꝓcupiscentias vētris ꝛc.Dō est ꝓtra multos q̄ ventrē sensualitatis ꝛ voluptatis.ꝛ carnis habēt valde magnū ꝛ latū. Similes locuste q̄ nō habēt nisi vnū intestinū.totū em̄ corpus est q̄si venter.Serpens etiam respectu corpis ventrē habet longissimū ꝛ maximū.Unde etiaz plinius narrat q̄ sub dandio cesare serpens quidā fuit occisus in cuius ventre puer integer fuit inuentus ꝛ de nostris serpentibus apparet q̄ habent magnum ventrem.quia auiculas solent deglutire Sic vere chariſſimi quidam habēt ventrē carnalis appetitus ꝛ sensualitatis valde latum.toti enim vident̄ esse ventri.qz scz nihil de spūalitate vident̄ sapere vel habere. qd̄ apparet.quia omnia mundi delectabilia nō possunt suum ventrē.i.suū carnalē appetitum implere Prouer.xiij.Justus comedit ꝛ replet aiam suā. Venter aūt impioꝝ insaturabilis est.Et bn̄ insaturabilis.qz isti habēt ventrem

Cupiditate voracem.	Venter em̄ malo inflat per cupiditatē. Istud em̄ figurat de
Carnalitate vomacem.	filio ꝓdigo q̄ cupiebat replere
Fatuitate loquacem.	ventrē suum de siliq̄s q̄s porci
Uoracitate capacem.	māducabāt. sicut dicit Luc.xv.
Verbositatē mordacē.	

Et tamen dicit Ezech. vij. Animā suā nō saturabūt z ventres eoꝝ non implebunt. Item spumat p carnalitatē. ideo venter satur facile spumat in libidinem. Item feruet p loquacitatem. Vñ Job. xxxij. En venter meus quasi mustū sine spiraculo qđ lagunculas nouas dirumpit. loquar z respirabo paululū. Item capax est p voracitatem. Vñ Eccl. xxxvj. Omnem escā manducabit venter. Item mordet p detractoriam verbositatē. Unde Eccl. xl. In ore imprudentis conculcabit inopia. z in ventre eius ignis ardebit. ignis em̄ mordaciter vrit. Et breuiter iste est venter vilitatis nostre. omnia em̄ vilia sunt in ventre. z ideo ventrē deus posuit in medio corporis. z etiaꝫ a parte ante. vt sic vilitatem z cōditionē vilitatis nostre ante oculos z in cordis medio ponerem⁹ vel portaremus. Sic etiā dico q ventrē fragilitatis humane cū omnibus feab⁹ vicioꝝ p oculis debemus habere z in cordis medio collocare. Quia ꝓculdubio iste venter est ps nostra vilior. z pars nostra ponderosior. z ps nostra fragilior. Animal citꝰ ledit in ventre q̄ alibi. Et ī vnicornis sciens q elephas habet mollem ventrē. semp solet ipm in ventre si pōt ꝓcuttere. vt ipm citius possit occidere. qđ sciens elephas solet sibi dorsum vertere. z sic solet pericula declinare. Sic vere charissimi sensualitas z caro sūt ptes hominis magis debiles z molles. z ideo vnicornis. i. diabol⁹ libentius nos ꝓcurit in hoc ventre. in quo. s. de peccatis carnis libentius nos temptat. Scit em̄ q valde sum⁹ debiles. q: sicut dicit Tytꝰ primo. Cretenses semp mēdaces. male bestie. vētris pigri. Quapropter solet ibi libenti⁹ ꝓcutere. vt cōtra nos possit facilius ꝓualere. Oz nos p̄sentientes dorsum sibi debemus vertere. z occasiones peccatorum z temptationū fugere z vitare. z sic ab hui⁹ vnicornis cornibus poterimus nos saluare. maxime si cū dauid ad dñm ꝓclamantes dicamus. Salua me de ore leonis et a cornibus vnicornū humilitatē meā. Caueant aūt illi q̄ deus venter est Phil. iij. Quia sicut dicit Job. xx. Diuicias q̄s deuorauerit euomet z de ventre eoꝝ extrabet eos deus. Iste est ergo venter stercoreus carnalitatis nostre.

Quinto dico q inuenit venter extraneus mūdi cupiditatis. Mundus em̄ est venter noster. q. s. ibi in peccatis cōcipimur z nutrimur z inde in lucē fidei z gratie. vel etiā in lucem religionis vel ecclesie a dño ꝓcurimur. Puer em̄ in ventre matris non plorat. sed ibi viuendo de matris menstruis se delectat. sed statim q̄ de matre extrabit plorare incipit. Sic peccator existens in mundo nutritus in immūdicijs z peccatis nō plorat nec ad causas sui planctus attēdit. quando tamen ad ecclesiā vel religionē ꝓcurit. statim incipit vite huius miseriā agnoscere. z ad planctū z lachrymas se donare. De isto ventre gaudebat se dauid exisse in ꝑ. Quoniaꝫ tu es qui extraxisti me de ventre zc. Multi tamen sunt qui de isto ventre. s. de mundi ꝓsperitate egrediūtur. z statū religionis vel ecclesie confitent. z tamen in istū ventrē iterum ingrediunt. inquantū ad mundana negocia reuertunt. Glarea em̄ monstrū est marinū que filios suos quos peperit videns tempestatem ne submergant. solet in ventrem iterum reponere. vt possit a fluctibus ipsos liberare. Si vere diabolus illos q̄s aliquo casu de ventre mundane ꝓsperitatis peperit z euomuit videns q fluctus tribulationū z inundatio lachrymaꝝ possent ipsos sibi penitus auferre z ad dominū conuertere solet eos ꝓ viribus in istum ventrem iterum inferre z reponere z ipos solet allicere z fouere. z sibi eos quos iam ꝓdidisse videbat penit⁹ retinere. sicut ad litteram videmus. de clericis mercatoribus. de ꝓlatis officialibus. regum z de religiosis negociatoribus. Istud videt reꝑbendere Nichodemus. d. Joh. iij. Quomodo inquit potest homo nasci cum sit senex. id est q̄ modo potest homo in mūdū z ad mūdana redire cū debeat esse ꝓfectus. Nunq̄d pōt in matris sue ventrē iterato introire z renasci? quasi dicat nō debz. imo ꝓcerto cū Esa. debet dicere z damare. Esa. xlix. Dñs abstero vocauit me de ventre matris mee recordat⁹ est nois mei posuit os meum dñs vt gladiū acutū: sub vmbra manus sue ꝓtexit me z posuit me sicut sagittā electā: in pharetra sua abscondit me dixit mihi seruus me⁹ es tu israel q: in te gloriabor. Quia ꝓculdubio charissimi deus ex speciali priuilegio nos extrabit. z in ecclesie z religiōis pharetra nos absc̄ōdit. vbi nos sagittā vel gladiū facere intendit. z sic seruos suos quibus gloriet specialiter ordinat z facit. Et ideo istū ventrē vnde exiuimus debemus horrere. z illic ampli⁹ p mūdi ꝓcupiscētias non redire. d. domo illud Eccl. xxiij. aufer a me cupiditatis. Iste est ergo vēter extraneus mūdane cupiditatis. Sexto dico q est vēter etbereus ꝓfecte humilitatis: z iste est vēter religionis z ecclesie. vbi deus generat. cōcipit z nutrit filios suos. s. religionis clericos. Item in ventre nubis generat lapis ꝓciosus qui dicit cerauneus. Sic vere in ventre religionis generant viri ꝓciosi z ꝓfecti. Vñ de Hieremia dicit Eccl. xlix. Oz a ventre matris sue consecratus est ꝓpheta. Istud est tñ cōtra multos similes filijs viꝑ qui abhorrētes esse in ventre matris sue volunt exire: expectare nolentes nature solutionē. z ideo corrodunt latera eius z sic exeunt sine partu. Sic vere multi sunt quib⁹ displicet venter religionis z status interioris claustri. z ideo suā matrē religionē destruūt z corrodūt. z sic ꝑ apostasias vel ꝑ appellationes fugiūt z recedūt. Multi sunt in ecclia vippei filij qui sunt causa corrosionis z destructionis ꝓprie matris sue. quib⁹ dicit Esa. xlviij. Scio em̄ q̄ p̄uaricans p̄uaricaberis: z transgressorē de vētre vocaui te. Iste est ergo venter etbereus ꝓfecte humilitatis zc. Septimo dico q est venter tartareus eterne calamitatis: z iste ꝓculdubio ē venter inferni vbi diabolus peccatores concipit z recipit: ipos tamen nunq̄ amplius parturit vel emittit. Iste est vēter ceti in quo ionas deuorat⁹ fuit. Ista est altitudo vētris inferi. De quo dicit Eccl. li. Liberasti me dñe zc. De altitudine ventris inferi z de leonib⁹ ꝓpatis ad escam zc.

Ventus. Nota q ventus nihil aliud est q̄ spūs vel flatus. Et em̄ ꝓprie ventus idem q̄ aer motus cū siccis vaporibus intermixtus. De vento igit̄ materiam tractare quid sit: z quare sint. xij. venti z nūc flat vnus nunc alius. nihil ad ꝑs ptinet opus. Sed quidventus possit moraliter significare. hoc solum breuiter est dicēdum. Dicamus ergo q ventus habet aliquos effectus bonos z aliquos malos. et ideo nunc bonum nunc malum significat in scriptura. Notabo ergo sm̄ q inuenio in scriptura q ventus naturaliter habet

Sufflare.	Sic vero dico q moraliter loquēdo plura genera ventoꝝ inueniunt. Est igit vē
Siccare.	tus sufflatiuus q̄ significat malā suggestionē. Multi em̄ sunt sicut vent⁹ qui p
Pulsare.	mala ꝓsilia et colloquia nō cessant alijs
Mundare.	aliq̄d mali suggerere z sufflare. et p adu
Turbare.	lationē et suggestionem aliq̄d sibilare.
Leuare.	Eccl. xliij. Frigidus vent⁹ aquilo flabit
Inflare.	et congelabit cristallus ab aquis. Item
Spirare.	est ventus siccitatiuus q̄ signat bostis tentationē. Iste em̄
Refrigerare.	quando fortiter sufflat. solet omnē virorē gratie desiccare.

Figuratus in illo vento calido z vrente. q̄ siccauit illā viridem ederam. sub cuius vmbra ionas delectabat in tantuꝫ q̄ ianas incepit estuare sicut dicit Jone. iiij. Quia. s. tentatio dyabolica virorem et vmbram gratie desiccat et vrit. et estum maloꝝ desideriorum in cordibus introducit. Unde de diabolo dicit Habacuc. j. Oz facies eius ventus vrens. Item est ventus pulsatiuus qui signat mūdi tribulationē. q̄ pulsat destruit et subuertit. Unde Job. j. Repente ventus vehemens irruit a regione deserti qui cōcussis angulis dom⁹ subuertit eā et liberos interfecit. Item est ventus mūdatiuus qui significat violentiā correctionē. Ventus em̄ bladū a palea purgat. Et sic loquit Mat. iij. vbi dī. Oz vētilabrū in manu dñi et mūdabit aream suā. Vñ Prouer. xxv. Ventus aquilo dissipat pluuias. et facies tristis linguā detrahentem. Item est vētus turbatiuus et sublatiu⁹ qui signat etnam damnationē sicut dicit in ꝑ. Oz impij erūt sicut puluis quē ꝓiicit ventus a facie terre. Item est ventus leuatiuus: q: ventus eleuat paleas que signat ꝓsperam successionem. de quo Job. xxx. Eleuasti me et quasi sup ventū ponens elisisti me valide. Item est ventus inflatiu⁹ qui signat cordis elationem et ꝓsumptionem. Ventus em̄ vesicaꝫ inflat. et sic de vanigloriosis elatis supbis et ꝓsumptuosis loquit Hiere. xiij. vbi dicit: q onagri steterūt in rupib⁹ et attraxerunt ventū quasi dracones. Item est ventus spiratiuus qui significat diuinā reuelationē. et de isto dicit in ꝑ.

quō deus ꝓduxit ventos de thesauris. Item est ventus refrigeratiuus qui signat sanctispūs inflamationē. et sic dicit Dan. iij. q angelus fecit mediū fornacis quasi ventū roris flantem. Dys igit̄ ꝓmissis possum notare q vētus significat in bono ⁊ in malo. Et sic dico q est

Ventus gratie qui est mirabilis.
Ventus culpe qui est damnabilis.
Ventus pene qui est tristabilis.
Primus flat ab interiori.
Secundus flat ab inferiori.
Tertius flat a posteriori.

Dico ergo ꝓio q est ventus gratie qui est glorioſus: ⁊ iste ꝓcul dubio nihil aliud est q̄ spiritussanctus ⁊ gratia que per eum inspirat̄. Spiritus enim est quasi vētus. sed de hoc vide ad planum supra de spiritu in primo membro principali. Sicut enim ventus habet

Arbores agitare.
Aerem depurare.
Ignem inflamare.
Estum temperare.
Naues transportare.
Feces desiccare.
Paleas eleuare.
Omnia fecundare.

Quia sicut vētus aquilo coopat̄ q masculi generant̄. Sic de ipūs sanctus agitat p mētis discussionē. Dñs xp̄s vocat btm̄ iohannem barūdinē vento agitatā. Item depurat p viciox restrictionē. Unde Job. xxxvij. Aer coget̄ in nubes ⁊ ventus transiēs fugabit eas: q̄ scz ventus purificat aerē tollēdo nubes. Item inflamat p charitatē ⁊ dilectionē. Ezech. j. Ecce vētus turbinis veniebat ab aquilone nubesq; magna ⁊ ignis inuoluens. Item temperat ⁊ refrigerat p gratie irrorationem. Dan. iij. Fecit mediū fornacis q̄si ventū roris flantē. Dñ de viro iusto dr. Hiere. ij. Qr ipse sicut cursor leuis explicans vias suas. ⁊ onager assuet⁹ in solitudine in desiderio anime sue attraxit ventū. Item transportat scz naues. i. animas ad padisum. p spūalē deductionē. Jaco. iij. Naues cū magne sint a ventis validis minent̄. Desiccat p omniū scelerū abstersionez Dñ Exod. xiij. Abstulit mare dñs vento flante vehementi ⁊ vrenti tota nocte ⁊ vertit in siccū. Eleuat p celestē contēplationē. Job. vj. Mare aūt magno vēto flante exurgebat Fecundat etiā p bonā opationē ⁊ p gratiarū irrigationem Dñ. iij. Regū. xviij. dicit̄. Qr celi obtenebrati sunt ⁊ nubes ⁊ ventus ⁊ facta est pluuia magna ⁊ grandis. Istis ergo ⁊ multis rōnibus pōt intelligi p vētum spūssanctus. ⁊ mari, me p vētum subsolanū. qui vētus est orietalis: dictus sbsolanus. q̄ sub sole oriē: ⁊ ab ortu solis nobis dirigit̄. Sic de spūssanctus a loco vñ sol iusticie christus. s. a paradiso nobis mittit̄. ⁊ inde nobis spūalis deriuat̄. Dñ ꝑ. A summo celo egressio eius ⁊c. vide de isto supra de aduētu in illa auctoritate. Ecce vētus turbinis ⁊c. Iste est ergo vētus gratie qui est glorioſus. Scdo dico q est vētus culpe qui est vicioſus. ⁊ iste est vētus quē diabolus continue suscitat: p quē nos ad malum incitat atq; pulsat. Dētus enim de refractione ⁊ conflictu brachiox maris in quattuor mundi partibus oriē. ⁊ inde est q quattuor vēti principales oriuntur ⁊ inueniunt̄. eo q̄. s. mare confligēdo mouēs aerē incorporatis vaporibus vētum alternatim in diuersis mundi partibus operatur. Mare enim charissimi significat diabolus qui cōtinue est in labore ⁊ motu. q̄ p desperationē est turbidus ⁊ amar⁹. Iste ergo p ꝑflictū brachiox suox. i. p execution ē maliciarū suarum vētum peccati generat p quē nos concutit ⁊ perturbat. Quattuor aūt isti venti sunt

Subsolanus qui est orientalis.
Fauonius qui est occidentalis.
Auster qui est meridionalis.
Aquilo seu borea qui est septentrionalis.

Orientalis signat mūdi vanitatem ⁊ elevationē. Occidentalis signat mūdi prauitatē ⁊ tentationē. Australis signat mūdi ꝓsperitatem ⁊ successionem. Aquilonaris signat mundi aduersitatem ⁊ afflictionem. Isti ergo sunt quattuor venti diaboli, ci. quibus quotidie impellimur ⁊ turbamur. Figurati Daniel. vij. vbi dicit̄ q quattuor vēti pugnabant in medio maris. Quia ꝓcerto in mari huius mundi semp isti quattuor venti contra nos pugnant: ⁊ nunc vnus nunc alius nos impugnat vt sic dicat̄ illud. j. Parali. ix. Per quattuor vētos erant ostiarij. id est dēmones qui istos ventos deambulant vt eos contra nos flare faciant. vt p eos nos destruant ⁊ subuertant. Figurati Apoca. vij. In quattuor angelis qui habebant dominium in quatuor vētos celi. Prosequamur ergo de istis quattuor ventis.

Elationis.
Tentationis.
Prosperitatis.
Aduersitatis.

Dico ergo q est ventus elationis ⁊ superbie: ⁊ iste est ventus subsolanus et orientalis: qui subsolanus dicit̄: quia sub sole oritur: ⁊ ab ortu solis deriuat̄ ad nos: et signat superbiam que sursum in paradiso vnde sol iusticie christus venit cum lucifero fuit orta. Iste enim est ventus qui ipsum luciferum de paradiso subuertit. Dētus enim superbie inflat per ꝓsumptionem: eleuat per elationem. ventat per iactantiam: vbiq; intrat per inanem gloriam. Isti enim sunt quattuor venti ꝓpꝛietates. scz

Sufflare.
Leuare.
Clamare.
Subintrare.

Quia ꝓculdubio ventus superbie: seu bomo ventosus ⁊ superbus inflat̄ de se plumendo. Eleuat̄ se alijs ꝓferendo. Clamat bona sua verbaliter iactando. Subintrat bona sua alijs p inanem gloriam ostendēdo. ⁊ se coram hominibus exponendo. Qr em̄ isti p ꝓsumptionē inflētur: patet Job. vj. vbi dicit̄. Qr mare vento magno flante exurgebat. Item q isti per elationē leuent̄: patet in p̄. vbi dicit̄ Ascendit sup cherubim ⁊ vo. vo. su. pen. ventox. Item q isti per iactantiam loquant̄ patet Job. xv. vbi dicit̄ Nūquid sapiens respondebit quasi in ventum loquens. Item q isti per inanē gloriam vndiq; ostendunt̄: patet in canonica Jude: vbi dicunt̄ tales nubes inanis gloriē: quia vndiq; circumferunt eos venti ad tirocinia: festa: et quelibet loca publica: vbiq; em̄ volunt discurrere: vbiq; volunt quicq̄d habent de bono oñdere: vt vbiq; ꝑnt de vana gloria aliq̄d obtinere. Similes camelionti: qui de vēto dicit̄ viuere. Similes draconi qui attrahendo ventum solet ardorem pectoris minuere. Similes etiam onagro qui ventum ꝓ insuetudine vxore sua: montes ascēdendo solet attrahere. Apes aūt ventum timent: ne p ipsum ꝓiciant̄. cū ipsum senserit basse volant: ⁊ lapillū vt magis ponderent secum portant Hericij etiam ꝑsentientes ⁊ timentes ventum ad cauernā fugiunt: ⁊ ibidem se sagaciter ostendunt ⁊ abscondunt. Camelion et draco ventum diligunt: ⁊ onager ipm attrahunt et bibunt. et draco est vt dicit Plinius. animal cristatum q̄ busdam situlis quibus attrahit ventum. et cum sit ardentis nature ꝓ vento inueniendo libenter ascendit ad nauis malum. Sic ꝓcerto charissimi apes. id est viri iusti ⁊ sancti solent istum ventum fugere. per humilitatem basse volare lapillum. id est pondus diuini timoris portando ꝓcula p̄cauere. Videntes enim ventum validum. id est mundi pōpas et superbias ventilare. Ipsi more ericij ad cauernam id est ad sepulcrū p mortis memoriam solent recurrere. et ibi a periculis se saluare. Nam sicut dicit̄ Matb. xiiij. Petrus videns ventum venientē timuit ⁊ ad p̄candum dñm se conuertit. Christus vero ipm misericorditer liberauit: q̄ ꝓcerto tales pondus diuini timoris portantes dum ad deum humiliter recurrunt: venti huius impetu non succumbunt: immo dicunt cum apostolo Ephe. iij. Non sim⁹ paruuli fluctuantes vt circumferamur omni vento. Sed q̄d ꝓcerto non sic in ecclesia ⁊ in mundo. quia ꝓcerto ibi sunt camelionte qui habent pellem omniū colorum capacem id est ypocrite et palliati Item ibi sunt onagri qui sunt animalia libera et nulli iugo subiecta. id est homines nobiles et effrenati. Ibi sunt animalia dracones cristata. et inflamata. id est homies clerici et mitrati. qui ꝓcerto de vento vane laudis. ꝓsumptionis iactantie. et elatōnis solent viuere. et ipsum bibere et diligere. et corde subtilīdo vt ipsum ventum bauriant ad alta dignitatū officia se trāsferre. et per ambitionem ascendere et volare. Osee. xij. Efraym pascit ventum. et sequit̄ estū. Unde Hieremie. xiij. Onagri steterunt in rupibus et attraxerunt ventum quasi dracones. Iste est ergo vētus elationis et superbie. de quo Hieremie. lj. Cor suum leuauerunt quasi contra ventum pestilentem. Deinde dico q est ventus tentationis et malicie. et iste est ventus ꝓculdubio occidentalis. et dicit̄ occidentalis. eo q vt animas occidat semp incipit a blandicijs et fauore. semp enim ꝓponit dulcia vt alliciat et tandem fortiter impellit vt deijciat. Dentus enim in ꝓncipio quādo surgit valde est paruus. sed per additionem vaporum continuam quādo venit sursum ad aerem efficit̄ valde magnus. intantum q aliquotiēs per ipsum arbores euellunt̄ terra etiā quando ventus est in ipsius visceribus concutit̄

& turres et edificia subuertunt. Sic ꝓcerto o charissimi ventus tentationis a principio surgit paruus. sed paulatim diabolus admiscet vapores diuersarū complacentiaꝝ. ita ꝙ ventus iste continue recipit incrementum & breuiter nisi a principio resistat: intantum crescit & augmentat: ꝙ eius violentie non faciliter resistit. quinimo arbores & edificia. id est viri sancti qui in fide & moribus videbant radicati ꝑ eū euellunt. & peccando mortaliter destruunt. j. Machab. vj Nisi ꝑueneris eos velocius. maiora bis facient & non poteris obtinere eos. Ideo de isto vento breuiter dicit Matt. vij. Venerunt flumina & flauerunt venti. & irruerūt sup domum illam & cecidit. O deus quantū pestilens est iste ventus. vix enim est aliquis qui resistat. quinimo sicut ventus corporalis fortius impellit & citius eradicat fortes arbores ꝙ debiles. & hoc quia magis agit contra resistentes ꝙ contra obedientes. Juxta illud Hieremie. xlvj. Fortis impegit in fortem. Sic vere tēptatio diabolica fortius impugnat bonos qui sibi resistunt. ꝙ malos qui sibi faciliter obediūt. & ideo necesse est ꝙ simus optime radicati. si ab isto vento non volumus euelli. Teste Seneca. Jnuicti esse possum⁹. inconcussi nequaꝙ. Et quia necesse est. ꝙ impulsus tentationum sustineamus. simus in fide radicati & pfecti in moribus vt vincam⁹. Quia sicut dicit ibidem. Multi inueniūtur qui multas habent vrbes & populos in sua potestate. paucissimi vero sunt qui se habent. Et sequit. Or nulla est maior victoria ꝙ vicia deuicisse. Verumtamē cauendū est de isto vento. quia. s. iste ventus solet incedere circulariter & non recte. Ventus etiā aliq̄ndo causat ab influentia corpoꝝ celestiū. quia. s. sicut dicunt astrologi si in principio anni planete fuerint congregati in signis aereis & ventosis. totus annus ꝑ maiorē parte erit ventosus: Quia ꝓcerto diabolus non imediate seu directe tentat de peccato enormi. scit enim ꝙ nunq̄ subito ratio consentiret: immo solet venire circulariter & indirecte diuersas imagines & complacentias & circumstantias suggerendo. & tandem ad suum ꝓpositum concludendo. Et ideo de ista circūuolutione isti⁹ venti dicit in ps. Domine pone illos vt rotam & sicut stipulam ante faciem venti. Verūtamen adhuc est potissime attendendum ꝓcerto quia iste ventus tentationis aliquādo venit ex influentia & ordinatione superiorū. dei. s. & angelorum. quia sepe fit ꝙ aliquis quādo de viribus suis p̄sumit nec ꝓpriam fragilitatem attendit: deus ipsum vt experiat vires ꝓprias tentari permittit. et in manibus hostis tradit Quapropter bene cōsulit apostolus ad Gal. vj. Or homo de suis viribus non confidat. & ꝙ alios non contemnat. & ꝙ fragilitatem ꝓpriam cognoscat. et ꝙ exinde patientibus compatiatur. indulgeat delinquentibus dicens. cōsiderās temetipsum ne & tu tenteris. Quia sepe fit ꝙ deus ꝓducit ventos de thesauris suis. id est de sue ꝓuidentie occultis ꝑmittit flare tentationes. & ꝑcutit primogenita egypti vsq̄ ad pecus. id est permittit percuti. id est tentari perfectos et imperfectos. Patet igit ꝙ est ventus tentationis & malicie

Deniq̄ dico ꝙ est ventus ꝓsperitatis & affluentie. Diabolus enim videns ꝙ non potest p̄ualere contra hominez per duos primos ventos. s. per ventum elationis. & per flatum tentationis. apponit quandoq̄ tertiū ventū muudane ꝓsperitatis & successionis. que proprie compat vento. eo ꝙ more venti nullam habet firmitatem. sed transitoriā labilitatem. et quandam tumultuosam pomposita. Iste est ventus auster qui est ventus laxatiuus & mollis impetuosus & turbatiuus. nauium a recto itinere retardatiuus. et ipsarum in mari submersatiuus. et ipsarum quaudo nō sperant ad manus piratarū vel ad aliud piculum deductiuus. Sic vere ventus mundane ꝓsperitatis instabilis & vētosus valde est piculosus. Valde enim per mala desideria nos remollit. & nobis ad nauigandum ad portum paradisi multipliciter contradicit. sicut dicit Matth. xiiij. Nauicula iactabat in medijs fluctibus. erat enim ventus contrarius illis. Or contrarius sit ad nauigandum in celum vent⁹ mundane ꝓsperitatis patet per illum qui dicit. ꝙ facilius est intrare camelum per foramen acus ꝙ diuitem in regnū celoz. Matth. xix. Nam ꝓculdubio isti qui dicunt istovento q̄uis non sperent damnari. sed finaliter ad salutem peruenire. iste tamen ventus ita est impetuosus. ꝙ contra spem propriam ipsos ad portū mortis impellit. & in piratarū infernaliū manibus eos ducat. vt sic nauicule anime dicatur illud Ezech. xxvij. Ventus auster contriuit te. in corde maris diuitie tue & thesauri tui multiplex instrumentum tuū in medio tui cadēt in corde maris. Quid ergo? ꝓcerto iste ventus non est sequendus nec eius flatui motus animi est laxandus. imo eius impulsui est contrariandum & fortune fauoribus obuiandum. Exemplo prudētis rectoris nauis qui sentiens ventum contrarium deponit velum. & ponit anchoram. in medio figit gressuz. Exemplo etiam lupi qui vadens ad predā solet contra ventum incedere. ne canes villarū ad ꝙs vadit per ventum possint aduentum ipsius p̄sentire & opus ipsius impedire. Sic vere charissimi nos qui in mari huius seculi fluctuamus. et ad portum celestis glorie nauigamus: quando videmus ꝙ ventus mundane ꝓsperitatis nobis obuiat. et canes inferni contra nos excitat. gressus desideriozū nostrozū debem⁹ ad eū figere et anchoram fidei nostre vsq̄ ad interiora velaminis penetrare. & huius venti impulsui pro viribus obuiare. Ad quod Seneca libro. iij. dicebat sic. Jn secūdis nemo confidat. in aduersis nemo deficiat. alterne sunt vices rerum. Et sequitur. Jn melius aduersa. in deteri⁹ optata flectunt. Quod ꝓculdubio est contra multos qui fortune fauoribus. nec ventosis suis ꝓmissionibus non repugnant. sed quantum potest flare. tantū velum animi sibi laxant. quare fit ꝙ duz ad finis piculū non attendunt. ad aduersitatem corporis & animi sepe vadant. Osee. viij. Seminauerunt ventū & turbinem metent. Quod bene figuratum est Exo. x. vbi dicit ꝙ locustas quas ventus auster adduxerat frigidus vētus aquilo ꝓiecerat in mare. Sic ꝓcerto patet ꝙ illos quos vētus ꝓsperitatis nutrit. finaliter ventus aduersitatis frigidus confundit Esa. lvij. Omnes vos auferet ventus & tollet auara. Jste est ergo ventus prosperitatis & opulentie.

Jnsuper dico ꝙ inuenit ventus aduersitatis & pestilentie. et iste est quartus ventus qui dicit boreas. qui de locis frigidissimis veniens corpus stringit & affligit. flores & vineas dissipat & comburit. Sic ꝓculdubio ventus aduersitatis est multū noxius: flores em̄. id est imperfectos & insipientes solet destruere et fructus bonoz operum in eis impedire. Diabolus em̄ illos quos nō potest p illos tres primos ventos destruere necvento elationis. necvento tentationis. nec vento successionis mouere. solet vento tribulationis cōcutere. vt saltē per istū vētū possit eos in fide vel in moribus variare. Unde de qualibet persona debili & incepta dicit Ezech. xvij. Ecce plantata est ergo ne ꝓsperabitur. nōne cum tetigerit eā ventus vrens siccabit. Iste ergo ventus est debilibus periculosus: iustis tamen & perfectis vtilis est et fructuosus. Ventus em̄ aquilo licet corpus affligat. aerem tamen serenat & nubes fugat &c. Vide supra de aduentu in vltima auctoritate diuisa in primo membro Boni em̄ isto vento non debent succumbere. sed ei fortiter resistere & viriliter p̄ualere. Solinus de vento loquens in libro de mirabilibus mundi dicit. ꝙ huic etiam edificia trāseunti gallici gratias agunt. tanq̄ salubritatem celi attribuant ei. ꝙ credo intelligendum de illa parte gallie Lugdunen̄. que prouincia nuncupat que vltra modum est patria ventosa. Dicitur enim ꝙ ventus ille depurat aerem et ꝙ tota patria aere corrupto inficeret. nisi aer per venti impetum purgaret. Iste ventus charissimi potest figuare impetum mundane tribulationis. qui ꝓculdubio viros pfectos non permittit corrumpi. nec in eis aliquid mali generari. Jn vitis enim patrum de quodam fratre legit. qui cum vltra modum tentaret de peccato carnis & nullo modo posset tentationē euadere. quinimo vellet monasterū dimittere. cōfessus fuit abbati: qui sicut vir prudēs duos alios fratres ipso ignorāte cōtra ipm̄ instituit. qui fortit eū de adulterio accusauerūt. quare cū de purgatione sua frater fortit cōtinue tribularet. tentationē penitus est oblit⁹. Et sic per ventū aduersitatis aer sue conscientie fuit depurat⁹ & ipse a periculo liberatus. & ecce ergo de isto vento quomodo sibi ꝓfuit. Talis ergo ventus tribulationis q̄uis a diabolo possit multotiens introduci debet in patiētia tolerari. et sic potest fructus plurimos ex eo reportari. Juxta illud Senece vbi dicit. Or anim⁹ debet esse contra calamitates for-

tis ⁊ contumax: nec auidus piculoꝝ nec fugare. Iste est ergo ventus qui iustis ⁊ perfectis patienter sustinentibus p̄ficit. imperfectis vero ⁊ desperantibus officit. Et ideo de isto vento ⁊ de mente debil̄ p̄ ipsum dissipata potest dici illud. Ezech. xix. Euulsa est in ira: in terrāq; ꝓiecta est. ⁊ ventus vrens siccauit fontes eius. Iste est ergo ventus aduersitatis ⁊ pestilentie. ⁊ sic apparet. quō p̄ istas quattuor ventos homines ad peccatū attrahunt̄. ⁊ a bonis opibus retrahūtur. Et sic dicit diabolus istis peccatoribus illud Zach. ij. In quattuor ventis celi dispsi vos. Igit̄ sic patet p̄ncipaliter secundo q̄ est ventus culpe qui est vitiosus. Tertio dico p̄ncipaliter q̄ est ventus pene qui est dolorosus. Et sic dico q̄ p̄ ventū potest intelligi pena eterna. que paleas. scz̄ superbos ⁊ vanos importat peccatores. ⁊ pulueres. id est vanos ⁊ auaros ⁊ terrestres dissipat. ⁊ lutum. id est carnales et viles desiccat. Unde p̄s. Erunt sicut pulis ante faciem venti vt lu. pla. de. eos. Unde de ista pena dicit dom̄in̄ Ezech. xiij. Dabo lapides p̄ grandes desup ⁊ ventum ꝓcellis dissipantem. De christo em̄ in mundū istū ventū emittente dicit̄ Deutro. xxxiij. Cornua rinocerōtis cornua ei⁹ in ipis ventilabat gentes. Sic igit̄ patz q̄ generaliter loq̄ndo inuenit̄ ventus pene qui est dolorosus. ventus culpe q̄ est vitiosus. ventus gratie qui est gloriosus. Ista igit̄ dicēto sufficiant. vide supra de spū et de flare. ⁊ sic sufficit.

Verberare. Uide de Percutere. ⁊ de Tribulatione.

Verbum. Nota q̄ verbū ꝓprie loquendo est ille mentis conceptus. qui de voce formāda ⁊ emittenda concipit̄ anteq̄ vlterius ad labia ꝓducat̄. Sepe tamen accipit̄ ꝓ voce ⁊ locutione ⁊ ꝓ p̄dicatione vel̄ ꝓ filio dei qui dicit̄ verbū patris. Et ideo breuiter notandum est q̄ quintuplex verbum inuenit̄. s. Verbum

Incarnatum.	Primum verbum quod est caro factū.
Exaratum.	Secundum quod est libro scriptum.
Predicatum.	Tertium quod est a sanctis dictum.
Moderatum.	Quartum quod est a sanctis datum.
Effrenatum.	Quintum quod est a malis ficcum.

Primū est verbū summe diuinitatis. de quo Joh. j. In p̄ncipio erat verbū. et verbum erat apud deū. ⁊ deus erat verbum. Scōm est verbū summe veritatis. s. verbum scripture. Unde Matb. xxiiij. Celū et terra transibunt verba aūt mea non transibunt. Tertium est verbū magne sanctitatis scz̄ verbum p̄dicationis. de quo Luce. viij. Semen est verbum dei. Quartū est verbū grandis honestatis. s. verbū locutionis iustorū. de quo Eccl. xxviij. Uerbis tuis facito stateram. ⁊ frenos ori tuo rectos. Quintum est verbū magne vanitatis. s. loquela fatuor. de quo Prouer. xiij. Ubi verba sunt plurima ibi frequenter egestas. Uideamus ⁊ dicamus igit̄ q̄ inuenit̄ Verbū

Eterne generationis.	Dico primo q̄ est verbuz generationis eterne. ⁊ istud est dei filius. qui mente p̄us
Diuine predicationis.	
Humane prolocutionis.	fuit concept⁹ ⁊ in esse genit⁹

⁊ ꝓductus. ⁊ tandem humanitate p̄ incarnationem fuit inductus. ⁊ exterius ad mundū eductus. vbi p̄ p̄dicationis officium fuit expositus ⁊ auditus. Sicut em̄ aqua primo in venis terre secretissimis inuisibiliter generat̄. ⁊ tandez in fontez recipit̄. a quo visibiliter distillat̄. sic verbū patris ab eterno in secreto mentis diuine fuit inuisibiliter genitū. ꝯa scz̄ in principio erat verbū. et verbū erat apud deū. ⁊ deus erat verbū. tandē fuit ad fontem misericordie. s. ad beatāz virginem p̄ incarnationē emissum. quia fons sapientie verbum dei in excelsis. Eccl. j. Sumpta carne humana fuit hominibus visibiliter publicatum ⁊ tunc fuit verificatum illud Esaie. ij. De syon exibit lex et verbū domini de bierusalem. Ubi aduerte q̄ istud verbum

Humiliter se inclinauit.	nerationis de syon. Secundum actus sue incarnationis. q⁹ exibit. Tertiū status sue conuersatiōis. q⁹. s. fuit lex Quartū sonus sue p̄dicationis. q⁹ fuit verbū. Quintū modus nostre coniunctionis bierusalē. quia fuit pax.
Benigniter nos visitauit.	
Moraliter nos regulauit.	
Uocaliter nos informauit.	
Mentaliter nos concordauit.	

Primum ꝓbat locus alte ge-

Dico ergo q̄ istud verbū incarnatum exiuit ad mundū visitandū. Ideo dicebāt antiqui illō Hiere. xxij. Ubi ē verbū dn̄i. veniat. Item ad mundū se manifestaret. mundū bitandū. sicut dicit. Joh. j. Et verbū caro factū est ⁊ habitauit in nobis ⁊c. Item ad mundū liberandū: q⁹ istud verbū liberat atq; soluit. vñ Jaco. j. In mansuetudine suscipite insitū verbum q̄ p̄t saluare anias vestras. Item ad mundū illustrandū p̄s. Lucerna pedib⁹ meis verbū tuū ⁊ lumen semitis meis. Item venit ad mundum sustentandū. vt in p̄s. Sustinuit anima mea in verbo eius. sperauit anima mea in domino. Item ad se manifestandū. vñ Lu. ij. Transeam⁹ in bethleem ⁊ videamus hoc verbū q̄ factū est ⁊c. Dico ergo q̄ istud verbū visitauit nos humaniter: exibit inquit. Eccl. xxiiij. Exiui de paradiso et dixi. rigabo hortū plantationū meaz. Deinde dico q̄ istud verbū regulauit nos moraliter. Ipse em̄ fuit lex ⁊ regula bene viuendi. Conuersatio em̄ vita: regula ⁊ doctrina ipsius fuerūt lex: quā sequēdo: ipsi nos in cunctis moribus optime regulam⁹. Sicut em̄ in p̄s dicit̄. Rectum est verbū dn̄i ⁊ omnia opa eius in fide. Ista em̄ est lex domini cōuertens animas: testimoniū dn̄i fidele sapientiā p̄stans puulis. vide supra de lege Dico igit̄ q̄ istud verbū nos regulauit moraliter. Deinde dico q̄ istud verbū nos informauit vocaliter. ⁊ hoc ostendit̄ cū dicit̄: verbum. De natura em̄ verbi fm̄ suā cōmunē acceptionē est q̄ audiat̄. ⁊ q̄ p̄ ipsum homines informant̄. Quia ꝓculdubio istud verbū dei filiū maria virgo ꝓduxit. qui p̄dicando nos informauit. ⁊ in fide ⁊ in moꝛib⁹ instruxit. Et inde dicit̄ Luce. x. Maria sedens secus pedes domini audiebat verbū illius Et merito. quia sicut dicitur Joban. v. Qui audit verbuz meū habet vitā eternā. Igit̄ istud verbū nos informauit vocaliter. Insup dico q̄ istud verbū nos concordauit mētaliter. bierusalem inquit q̄ interp̄tat̄ visio pacis. Quia scz̄ p verbū patris pax fuit in terra inter deū ⁊ hominē reformata. quando p̄ ipsum deum fuit humanitati diuinitas copulata. Dide supra de bierusalem. Verbū est mediū inter mētem ⁊ vocem. sic p̄sona filij media est inter deum ⁊ carnem Et ideo potest dici illud Actuū. vj. Qui verbū domini crescebat ⁊ multiplicabat̄ in bierusalem. Et ideo breuiter virtute mediatiua ⁊ concordatiua istius verbi dicitur Eccl. vj. Uerbum dulce multiplicat amicos et mitigat inimicos. Sic ergo patet quō verbū concordatiuū patris fuit. ⁊ suipsius inclinatiuū et humiliatiuū. Si vis dilatare de incarnatione verbi: vide supra de christi aduentu: ⁊ infra in ꝓlittera. x. de

incarnatõne xpi. vide supra de syon et de exire: de lege debie rusalem: qz transeo gratia breuitatis. Istud est ergo verbũ eterne generatiõis quod est primum pncipale. Secũdo pncipaliter dico q̃ inuenitur verbum diuine pdicationis. Scriptura enim sacra et doctrina sanctoz: nec non pdicatio doctorũ catholicorũ dicitur verbũ dei. Deus em̃ p istud verbum voluntatem suam nobis aperit: et nos etiam de agendis: omittẽdis: et credendis instruit et erudit. Illi em̃ qui istud verbum ꝓferunt non sunt nisi os et instrumentũ diuine mẽtis: quia scz verba dei et non ꝓpria dicunt: sicut dicitur in ps. Dominus dabit verbum euangelizantib⁹ ꝛc. Et ideo sicut videmus q̃ edicta regum audiunt reuerent et seruant: sic debet verbũ dei quod nihil aliud est q̃ summi imperatoris edictuz reuerenter audiri: et diligenter perfici et impleri. Exemplo animaliũ innocentiũ que timent leonem exemplo auium rapaciũ que timent aquile volatum. quia ꝓcerto clamor diuini pdicatoris ab innocentibus ꝛ rapacibus. id est a bonis ꝛ malis est timendus. ꝛ in reuerentia audiendus: ꝛ executioni debite demandandus. Juxta illõ Luce. viij. Audientes verbũ domini retinent ꝛ fructum afferunt in patientia. Ubi aduerte q̃ verbum dei debet

Seduliter auscultari: audientes.
Strabiliter conseruari: retinent.
Utiliter adimpleri: fructũ afferunt.
Humiliter sustineri in patientia.

Dico q̃ verbũ dei est seduliter attendendum. q̃ dicit cum dicit. audientes. quia. s. libenter et attente debet audiri. Juxta illud Luce. x. Maria sedens secus pedes domini audiebat verbum illius. Vide supra de audire. Sicut em̃ homo libẽter recipit bonos cibos vt nutriat. sic anima debet libenter recapere bona verba vt dei gratia impleat. Verbũ em̃ dei nutrimentum est anime sine quo vita gratie non potest seruari nec diutius retineri. Quis animalia viuant aliq̃diu sine cibo. nunq̃ tamen semp. Sic vere q̃uis homo sine cibo verbi dei possit vita gratie aliq̃diu viuere: non potest tamẽ semp. imo nec diu sine cibo invita gratie pmanere. Quia sicut dicit Matb. iiij. Nõ in solo pane viuit homo sed in omni verbo qd̃ ꝓcedit de ore dei. audientes ergo ꝛc. Boues ꝛ cerui delectant melodiã audiendo. Sic vere nos gaudere debemus. qñ verbi dei melodiam attendimus ꝛ audimus Actuũ. xiij. Audientes gentes gauisi sunt ꝛ glorificabãt verbũ domini. Sed scitis quidem q̃uis sit generale q̃ animalia bibant aquã. ꝛ illud tñ fallit in illis animalib⁹ quoz cibus multũ est humid⁹. sicut aues pdales q̃ vtunt crudis carnibus. ꝛ sicut cuniculi que vtunt herbis virentibus. talia animalia raro bibũt. Sic vere charissimi q̃uis generaliter omnes teneamur bibere. haurire ꝛ audire aquã diuine sapientie ꝛ verbi. Istud tamen nõ faciũt qui habitant in cauernis terre. vsurarij. s. ꝛ auari ꝛ pdales. qui vtunt carnib⁹ crudis id est crudeles nobiles ꝛ tyranni. Quia ꝓculdubio aquã verbi dei nõ bibũt libenter. nec audiũt nec ipm recapiũt aut faciunt. quia sicut dicit de istis Job. viij. Qui ex deo est verba dei audit. ꝓterea vos non auditis. qz ex deo non estis. Est igit verbũ dei seduliter attendendum. Item dico q̃ istud est memoriter addiscendũ. retinent inquit. Cibus em̃ sumptus nec etiam medicina ꝓficiũt nisi retineant. Sic vere nec verba pdicationis. nisi tenaciter memorie cõmendẽtur. Si em̃ infirmus medicinã sumptã statim fomeret. potius noceret q̃ iuuaret. Littera em̃ scripta in pergameno si statim deleret. illa scriptura nõ ꝓficeret. sed pgamenũ per eam defedaret. Sic vere necesse est q̃ verba pdicationis in corde maneant. ꝛ q̃ statim non fugiant nec recedant Luce. ij. Maria aũt conseruabat omnia verba hec conferens ea in corde suo. retinẽt inquit. Hebr. iij. Initiũ substãtie ei⁹ vsq; in finẽ firmũ retineam⁹. Qd̃ est tamẽ ꝓtra multos qui verba salutis nõ retinẽt. imo q̃ cq̃d de bono eis pdicat obliuioni tradentes ꝓ nihilo totũ bñt. similes illis petris. supquas semẽ ꝓiectũ nõ fructificauit. eo q̃ se nunq̃ interius fundauit sicut ptz q̃ pnã aurẽ intrat. ꝛ p alias euolat. Cõtra illud Deut. iiij. Ne obliuiscaris verboz q̃ viderũt oculi tui. Patet ergo q̃ verbũ dei memoriter est retinendum.

Item dico q̃ istud verbũ est vtiliter adimplendũ. fructũ inquit afferunt. Nõ em̃ sufficit verbũ audire. nisi fructum bonoz operũ studeat quisq; dare ꝛ verbũ executõni demãdare. Ager em̃ non bonus diceret esse q̃ semen acciperet ꝛ fecunditate fructuum ozbaret. Unde Col. j. Spes q̃ vobis reposita est in celis in verbo euangelij fructificat ꝛ crescit.

Item dico q̃ istud humiliter est sustinendũ. in patientia inquit. Quia. s. sicut sapiens infirmus libenter sustinet medicinã: q̃uis asperã ipam inueniat ꝛ amarã. Sic q̃uis verbum dei nobis sit q̃nq; asperũ. correctoriũ ꝛ seueriũ. non est ꝓpter hoc fugiendũ ⁊ in patientia sustinendũ. qz sicut dicit ij. Thimo. iiij. Predicas verbũ dei debet instare oportune importune. arguere ꝛ increpare in omni patientia ꝛ doctrina. Qd̃ est contra multos qui verba correctionuz nequeũt sustinere: de quib⁹ Hiere. vj. Ecce verbũ dei factũ est eis in obprobrium ꝛ non suscipiũt illud. Quia. s. isti diligunt verba adulatoria ꝛ nõ correctoria. ꝛ ideo pdicatores nostri solent ipsis adulatoribus parcere. nec audent triste aliq̃d immiscere. Cuius tamen ꝓtrariũ debet esse. sicut dicit Eccs. xij. Verba sapientiũ dñt esse quasi stimuli vt timorẽ incutiant auditori. pũ. Q verbis tuis formidauit cor meũ. Sic ergo patet q̃ verbũ est bũliter sustinendũ. vtiliter adimplendum ꝛ exequendũ. memoriter continendũ. seduliter attendendũ. ⁊ vide supra de audire ꝛ pdicare. Patet ergo q̃ est verbũ diuine pdicatõis qd̃ est scdm̃ principale. Tertio dico principaliter q̃ est verbũ humane locutionis. Et sic dico q̃ inuenit verbum bonoz ꝛ verbum maloz. Unde de verbis iustorum nota q̃ isti debent habere verba

Dulcis benignitatis.
Certe veracitatis.
Prudentis maturitatis.
Uispere seueritatis
Euidentis vtilitatis.
Consolantis alacritatis.
Grate ꝛ accepte sonoritatis.

Dico ergo q̃ verba iustoz debent esse benigna ꝛ dulcia. qz sicut dr Eccl. vj. Verbũ dulce multiplicat amicos. Uñ robora fuit dictũ. ij. Paral. x Si lenieris pplm verbis dementibus seruiet tibi omni tempe. qd̃ tamẽ nõ fecit. ideo pdidit regnũ eius. Item debẽt esse verba certa ꝛ veracia. Uñ Eccl. xxxvij. Ante omnia verbũ verax pcedat te. Jdeo petebat dauid in ps. Ne auferas de ore meo verbũ veritatis vsq; quaq;. Item dñt esse matura ꝛ sagacia Eccl. xviij. Sensati in verbis sapienter egerũt. Item dñt esse aspera ꝛ pungentia. qz dicit Eccs. xij. Verba sapientũ quasi stimuli Item dñt esse vtilia ꝛ pficua. Uñ de salomone dr Eccs. xij. Qz ipse cõposuit pabolas multas que sunt verba vtilia. Item dñt esse leta ꝛ consolatiua. Uñ. j. Thes. iij. Itaq; cõsolamini inuicem in verbis istis. Et. ij. Paral. xxxij. Cõfortatus est popul⁹ verbis Ezechie regis. Itẽ debent esse grata ꝛ complacentia. quia sicut dicit Eccl. xx. Sapiens i verbis amabilem se facit. Sed nota q̃ verba malorum hominum sunt contrarie conditionis. quia ista sunt

Uana ꝛ pomposa.
Falsa ꝛ dolosa.
Dulcia ꝛ adulatoria.
Multa ꝛ copiosa.
Mendacia et viciosa.
Mordacia ꝛ venenosa.

Dico q̃ ista bñt vanam pompositatem. Unde Job. xvj. Nunquid finẽ habebũt verba pomposa ꝛ ventosa? Itẽ falsam dolositatẽ. Unde i ps. dicit. Uerba oris eius iniquitas ꝛ dolus ꝛc. Item blandam falsitatẽ. vel adulatoriã duplicitatẽ. Unde de mala muliere dicit Prouer. xxj. Qz fauus mellis verba cõposita. Et Prouer. xviij. Verba bilinguis quasi simplicia. Item habent multã loquacitatẽ. ꝛ mã dicit Prouer. xiij. Ubi verba sunt plurima ibi frequenter egestas. Et Eccl. dicit. xx. q̃ qui multis vtit verbis ledit animam suã. Item habent omnẽ mendacitatem. Cum tamen dicit Prouer. xxix. q̃ princeps qui libẽter audit verba mẽdacij omnes ministros habebit impios. Item habent detractoriam mordacitatem. Prouer. xxvj. Verba susurronis quasi simplicia. ꝛ ipsa perueniunt vsq; ad interiora ventris. Jsta ergo sufficiant. vide supra de loqui ꝛ labijs. vbi de ista materia magis ad planum tractat.

Verecundia. Nota q̃ verecundia est quedã animi passio a timore originaliter generata. Est enim verecundia timor confusionis ꝛ accipitur in scriptura in bono ꝛ in malo. Unde breuiter nota q̃ in sacra scriptura verecundia est

Quedam commendabilis.
Quedam detestabilis.
Quedam confusibilis.
Prima est perfectorum.

Dico q̃ est verecundia cõmendabilis ꝛ virtuosa. ꝛ ista est illa qua multi inisti sunt verecundi ꝛ pudi

Secunda est peccatorum. Tertia est damnatorum.

Ista est vna virtus quā ⁊ sacra scriptura ⁊ natura cōmendant. Natura dico quia etiam animalia aliqua sunt que de rebus turpibus verecundant̄. Unde de elephantibus legimus q̄ intantū verecundant̄ vinci q̄ victorus vocē semp solent timere ⁊ ad eius p̄sentiam erubescūt ampli⁹ apparere. Ursa etiā erubescat videri quando cū suo masculo vult carnaliter copulari. quapropter abdita loca solet querere vt tunc securius possit latitare. De leone legimus q̄ solet verecundari. quando p̄secutus a venatore in nomoūb⁹ occultat̄: quapropter tunc de nemore solet velociter decurrere. vt extra nemus in publicū possit apparere. Si igit̄ natura bruta verecundiam habere voluit. multo fortius boib⁹ ratione vtentibus ip̄am impauit. Quapropter verecundiā debem⁹ habere. si ab hostibus vincimur. si inficimur carnaliter. ⁊ si p̄ ignauiam ab occursu p̄secutoꝝ ecclesie occultamur. Prima debet esse verecūdia penitentie. quia p̄certo viri penitentes quando p̄sidebant se a diabolo in tot tentationibus victos fuisse. erubescere debent. ⁊ ex indignatione ad p̄lia forti⁹ anhelare. Verecūdia em̄ succūbendi magna p̄s est victorie. vnde Ambro. de morte abel dicit: q̄ erubescere debemus ⁊ p̄demnare peccatū nō defendere. q: peccatū pudore minuit̄. ⁊ culpa defensione auget̄. Scōa verecundia est p̄udentie. q:. s. ad p̄udentē p̄tinet verecundari facere peccatuꝝ: q̄uis a tentatione vincamur carnalitate sua tamen secur⁹ qō poterit debet opari p̄fidens de dei auxilio q̄ etiā natura in radice mādragore indicare voluit. que cū formam p̄tendat humanā. tamen manū tenet deterā super virilia ⁊ ea opit atz celat. Ad denotandū q̄ q̄cq̄d sit circa illa membra est celandū ⁊ cum verecundia occultandū. Exemplo senū impioꝝ ⁊ malorꝝ qui turpitudinē cogitationis ⁊ carnalitatis sue quam in Susannam habebāt erubescebāt indicare sibi inuicez sicut dicit Dañ. xiij. Cuius cō contrariū est de multis qui non verecundant̄ si eoꝝ carnales turpitudines videant̄. sed in bīs potius gloriant̄. similes pueris ⁊ destītis: qui non verecundant̄ nudi videri. vnde Beñ. ij. dicit de adam ⁊ eua q̄ erat vterq; nudus ⁊ non erubescebāt. vnde Iere. vj. Confusione non sunt confusi: erubescere nescierūt. Et Iere. iij. Frons mulieris meretricis facta est tibi ⁊ noluisti erubescere. Tertia est verecūdia audacie ⁊ constantie. que potissime p̄tinet ad p̄latos q̄ debent verecundari p̄secutionis tempe latitare: immo ip̄i tyrannis ⁊ p̄secutoribus se publice debent opponere ⁊ eis obuiare. Pueri em̄ habent fugere ⁊ timere. sed viri non. Et iō loquit̄ Seneca talibus in epistola. xxvij. Numera annos tuos ⁊ pudebit eadem velle que volebas puer. Ista est igit̄ verecundia virtuosa quā viri virtuosi sectant̄. ⁊ p̄ quam a turpibus operibus retrahunt̄ Nobiles em̄ canicule habēt aures pendētes. ⁊ etiam elephantes. que animalia sunt nobilissima. significantes viros instos qui aures pendētes dicūtur habere: in q̄tum verecundia reuerentia ⁊ obedientia facilitar suffundunt̄. Sciunt em̄ q̄ fm Beñ. sup canticavbi dicit. Verecūdia est bone spei nūcia: bone indolis indiciuz virga disciplīe expurgatrix malorꝝ: p̄pugnatrix prauitatis glia p̄scie: fame custos: vite dei⁹: virtutū sedes: gratiaꝝ p̄mitie: nature laus: totius insignie honestatis. Ecce quomō cōmendat verecundiam. Et breuiter Seneca dicit epistola xxvj. Q̄diu durat in homine verecundia peccandi. tādiu mors est de corruptione ipsius desperandū. Et ideo ipe dicz epistola. xxv. q̄ summe p̄dest ad verecundiā nutriendam. Si q̄cquid facimus acsi spectaret epicurus p̄dest sub dubio custodē tibi imponere ⁊ habere in quē respicias. Patet q̄ est verecundia cōmendabilis ⁊ virtuosa. Scōo dico q̄ ē verecūdia detestabilis ⁊ viciosa. ⁊ ista est illa qua hō erecūdat confiteri. similes oui cui lupus stringit guttur. ne clamet ⁊ liberet. q: sez verecūdia similis est morbo. qui dicit squinantia. quo guttur ita stringit̄. q̄ spiraculū denegatur. Similis strangulo suspensoꝝ ⁊c. sicut dicit in p̄s. Tota die verecūdia mea contra me est ⁊ confusio ⁊c. Sicut etiā sūt aliqiosi ⁊ clerici qui verecundant̄ facere que tenent̄. sicut sunt aliqui religiose. ⁊ facere cerimonias regulares: imo econuerso volūt imitari actus ⁊ habitus seculares: dicentes illud Luce. xvj Fodere non valeo: mendicare erubesco. Non attendētes q̄ dñs dicit in euangelio Luce. ix. Qui erubuerit me corā bo. ⁊c. Tales em̄ sunt illi qui verecūdant̄ recognoscere bumilitatez sui generis ⁊ amare pauperē parentelā. Similes illi mulo. qui requisitus de quo genere esset: noluit cognoscere patrem suū asinū: sed dixit se nepotē equi regis byspanie qui frater fuerat matris sue. Totum est istud bodie q̄a si tales habēt aliquē nobilē in genere suo q̄uis longinquū solent eū p̄ponere: pauper vero q̄uis p̄inquos solēt postponere: erubescere ⁊ horrere. Contra illud Eccl. iij. Move rearis p̄ximū tuū in casu suo. Ista est igit̄ verecundia detestabilis ⁊ viciosa. Tertia dico q̄ est verecūdia p̄fusibilis ⁊ damnosa. ⁊ ista est qua damnati in inferno p̄fundunt̄ ⁊ verecundant̄: sicut homo qui venit de alto statu ad infimū de regno ad patibulū. ⁊ cuius scel⁹ venit de occulto ad publicū. Et ideo dicit̄ in p̄. Erubescant impij ⁊ deducan̄ in infer. mu. la. do. Isti em̄ sunt sicut lupus qui tunc tempis valde erubescit. quando se in foueam cecidisse videt vnde nequit exire. Sunt etiā sicut latro qui publice se dep̄hēsum videt ⁊ sentit. Sic ergo patet q̄ est verecundia dolorosa vitiosa: ⁊ virtuosa. vide supra de confusione.

Vermis. Cum vermis sit animal vile ⁊ modice virtutis. turpissimiq; coloris. Possum dicere q̄ moraliter loquēdo p̄t accipi multis modis. Sic igitur notabo q̄ inueniuntur vermis

Despectiuus. Primus signat humilitatem christi.
Corruptiuus. Iste em̄ in scriptura vermis dicit̄. quia
Corrosiuus. sicut aliqui sunt vermes qui sine sexus cōmixtione nascunt̄: qui tacti mollissimi tangētes vero durissimi inueniunt̄: in tantum ligna durissima per tactū eoruz p̄forant̄. qui etiam amara fugiunt ⁊ dulcibus delectant̄. et qui insup nec salsa nec aromatica corrodere dinoscuntur. Sic vere christus sine sexu virili genitus. si p̄ oratiōē tangit̄: inuenit̄ mollissimus ⁊ p̄ssimus: in iudicio vero quando tanget inuenit̄ durissimus qui in hoc mundo vilis apparuit ⁊ despectus. Unde p̄. Ego aūt sum vermis ⁊ nō homo obprobrium hominū ⁊ abiectio plebis. Nam iste peccatores fugit: benignos ⁊ dulces diligit: aromaticos vero. id est virtuosos ⁊ famosos. et falsos. id est penitentes ⁊ dolorosos nō ledit. Ideo dr de dauid. ij. Regū. xxiij. Qz ip̄e est q̄si tenerrim⁹ ligni vermiculus. Scōs vermis significat culpe malignitatē. et iste est vermis peccati q̄ corrumpit et inficit mentē nostrā. Diuersa em̄ sūt genera vermiū. Quia

Quidam generant̄ in herbis: vt eruce.
Quidam in arboribus: vt teredones.
Quidam in carnibus: vt madones.
Quidam in vestibus: vt tynee.
Quidā in animaliū viscerib⁹ vt lūbrici.
Quidā in aiahū pilis ⁊ pellib⁹ vt pediculi.
Quidā in hominū capitibus: vt lendes.
Quidā in hominū manibus: vt cirones.

Sic vere christus dinoscuntur. Simul in puluere dormient: vermes cooperient eos. Alij sunt in arboribus. id est in altis hominibus. boc est redo conterens in rapina et sevicia Eccl. vj. Vindicta carnis impij ignis ⁊ vermis. Alij sunt in carnibus. id est in viris carnalibus. s. madones: boc est gula ⁊ luxuria. ij. Macha. ix. De corpore impij vermes scaturiunt. Alij sunt in vestibus. id est in religiosis qui perversos cognoscunt̄ boc est inuidia. s. tynea occulte consumens. Eccl. x. Cum mortuus id est religiosus fuerit homo: hereditabit serpentes ⁊ bestias et vermes. Alij sunt in viscerib⁹. boc est ira ⁊ tristicia. Unde Actuum. xij. dicitur. de herode. quoniaz consumpt⁹ est a vermibus ⁊ exp̄rauit. Alij sunt in pilis diuitiarum vt pulices ⁊ pediculi. boc est auaricia. Deutro. xxviij. Vineaz plantabis et non bibes vinum quoniam vastabit eam vermis. Alij sunt in capitibus. boc est in intentione cordis. sicut sunt lendes. id est hypocrisis ⁊ inanis gloria. Unde. j. Macha. ij. Gloria eius stercus ⁊ vermis. Alij vero sunt in manibus. id est in operatiōibus. sicut sunt cyrones. boc est ocium ⁊ pigritia. Unde negligenti dicitur Esaie. xiij. Subter te sternet̄ tynea ⁊ operimentum tuuz erit vermis. Ista enim sunt genera varia vermium. id est culparum. quibus vas anime exrodit̄. quibus ne teneat liquorem gratie ꝑ

fozatur. Et sic dico q vermis significat culpe malignitatem

Tertio dico q vermis significat pene acerbitatem. Pena ẽm et miseria tam temporalis q̃ eterna per vermes designaf. quibus homo corrodiť z vastatur. Corpus ẽm vermibus corporalibus traditur. et anima peccatorum vermibus infernalibus devoratur. De corpore dicitur Job. xvij Mater mea z soror mea vermibus. De anima vero dicit Esaie. lxvj. Vermis eorum non morietur: z ignis eor non extinguetur. Vermis iste est corrosio conscientie. vel ipse diabolus infernalis. Unde Judith. xvj. de damnatis dicť Dr dabit dominus ignem et vermes in carnes eorum vt vrantur z sentiant vsq; in sempiternum. Patet ergo q est vermis despectivus. corruptiu?. z corrosiu?. Si vis dic de verme qui involutus luto intrat ventrem crocodilli: qui signat auariciam. Item de verme quem comedens bos inflatur interius qui significat inuidiam. Item de verme qui est in capite arietis qui signat superbiam z stulticiam. Vel potes applicare de vermibus particularibus: sicut est serpens: scorpio eruca z sic de alijs. Vide ergo supra in locis pluribus et inuenies plura ꝛc.

Vertex. Vertex est illud summus cacumen quod in montibus eminet z apparet. z accipiť vertex pro capite. pro eo q caput est pars altior in homine z pro eo q vertex dicitur a vertendo. quia caput de sui natura vertibile membrum est z mobile. Vertex igitur p omnia potest significare idem q altitudo. Notare ergo possũ q in scriptura inuenio. scilicet verticem

Intentionis. Primus est vertex interior. z iste est
Perfectionis. vertex intellectus qui est caput mentis. Unde Seneca ad Paulum dicit.
Promotionis. Cum sis altissimus vertex omniũ mõtium. Dañ. xiij. Apprehendit eum angelus domini in vertice eius. Et sic dicť de peccatore. Esaie. j. A planta pedis vsq; ad verticem non est in eo sanitas. Planta enim pedis est affectus. vertex vero intellectus. q. s. peccator infirmať in pedibus affectus per malum desiderium et amorem. in vertice intellectus per malam opinionez z errorem. Unde de diabolo dicť Job. ij. q ipse percussit iob vlcere pessimo a planta pedis vsq; ad verticem capitis ꝛc. Scõs est vertex perfectionis eminentie. Status ẽm perfectionis vertici comparať: eo q alijs supereminet. et pre alijs in mozũ celsitudine eleuať. Unde Exod. xvij. diť. Dr moyses z aaron z vr. q̃ fuerunt viri perfectissimi ascenderũt in verticem montis. Et iij. Regũ. xviij. Ascendit helyas in verticẽ carmeli. Tertius est vertex sublimiozes excellentie. z iste p̃culdubio est vertex dignitatum z p̃lationum. z status ecclesie z religionis. de quo Esaie. ij. Erit in nouissimis diebus preparatus mons domus domini in vertice montium z fluent ad eum omnes gentes. Fluere enim debemus ad istum verticem

Ut ibi secure habitemus. Ibi ẽm securius habitatur. Judith. iiij. Pre-
Ut ibi mandata predicemus. occupauerunt omnes
Ut ibi animum eleuemus. vertices montium. et circumdederunt muris. Ibi etiam lex domini aptius p̃dicať. Unde Prouer. viij. diť q sapientia clamitat in plateis dat vocem suam. z loquiť in summis excelsisq; verticibus. Ibi insuper deus splẽdidus speculať. Unde Mume. xiij. Mane surgentes filij israel ascẽderunt in verticem montis. Israel enim interpretať videẽs deum. Quartus est vertex elationis arrogantie. z iste est vertex elationis z superbie. id est fatuorum qui. s. incedunt vertice elato. Unde Esaie. iij. Pro eo q eleuate sunt filie syon z extento collo ambulauerunt. decaluabit dominus verticem filiorum syon. Et sic breuiter dico q vertex sumitur quatuor modis. sed transeo quia supra de monte. de altitudine z de capite satis dictum est.

Vertere. Nota q vertere nihil aliud est q̃ mouere. voluere. z mutare. z põt accipi in bono z in malo. Et iõ breuiť notabo q in scptura inueniť vsio

Penitentium. Dico ergo q vertunť homies pa-
Sapientium. nitentes. Isti ẽm vertunť. quando
Pestilentium. p penitentiã advirtutes devicijs cõ-
Fugientium. mutanť. sicut videm? q p calorem
Adamantium. ignis minera terre cõuertiť in metal-
Prosperantium. lum. Unde Job. xxviij. Lapis solu-
Desperantium. tus caloze in es vertiť. vt sic dicat q̃
Indigentium. libet penitens illud Job. xxx. Versa
Adulantium. est in luctũ cythara mea. tympanuz
Pereuntium. meũ in vocem flentiũ. Item vertuntur homines sapientes. sciunt enim se ad plura p̃sideranda vertere. et per dissimulationem dicta z opera palliare. Similes serpentibus quoꝝ totũ corpus flexibile est et etiam vertibile. quia illi sunt prudentes sicut serpentes. sunt nũc ante: nunc retro. id est nunc ad p̃terita. nũc ad futura. nũc ad p̃sentia se cõuertũt. Unde Eccẽs. ix. Verti me ad alia et vidi que sub celo sunt. Et per dissimulationẽ se etiã sciunt vertere. id est sciunt vna cogitatione et sub ficticne vnius aliud cogitare. Exemplum de dauid qui coram achis linguaz in amentiã sibi cõuertit. j. Regũ. xxj. Exemplo Josue qui vertendo vultũ fugere simulauit Josue. viij. Fugiem? et terga vertamus donec p̃sequentes nos longius ab vrbe p̃trahanť. Unde versus. Stulticiam simula loco prudentia summa est. Item vertunť homines pestilentes. s. obstinati et peccatores. qui similes sunt gallo qui est supra cã panile qui semp vertit faciẽ contra ventũ. quia isti in oñibus factis suis: contra ventũ spũssancti vertunť. z contra eum p obstinationẽ obdurant. Figura in vroze loth. Geñ. xix. Que respiciens retro versa est in statuam salis. Unde isti vertunt deo z plato tergũ. z contra eos stomachando. et de mandatis eorũ non curando. Dicre. vj. Verterũt ad me tergũ z non faciẽ. Item vertunť homines fugientes et isti sunt imperseuerantes z inconstantes. qui vbi teneri in aliquo p̃posito credunť. statim in oppositũ vertunť. similes lingue statere. que facillima occasione de vna parte ad ad aliã partẽ se vertit. Sic incõstãtes z falsi amici z alij p̃dictores. Prouer. xxvj. Sicut ostiũ vertiť in cardine suo. sic piger in lecto suo. Et tamen isti deberent attendere istud. q̃d dicať Josue. viij. Terga vertentes p̃cussi sunt a viris vrbis hay. Item vertunť homines diligentes. q. s. illi qui se diligũt libenter se vertũt mutuo. Similes acui tacte ab adamante. q̃ ad adamantẽ faciliter se conuertit. Unde de cherubin dicať Exo. xv. Dr respiciebant se mutuo versis vultibus. Item vertunť se boies p̃sperantes. q. illi q̃ p̃speritate fruunť. faciliter ad infortunia cõuertunť. similes rote cuius ad infima altitudo vertiť. z ad terrã motus ei? cõtinuo inclinať. q. s. isti de alto vertunť in bassum. i. de p̃spe ritate in infortuniũ z in casuz. Unde Prouer. xij. Verte impios z nõ erunt. Uñ ipi dicunt illud Treñ. iiij. Hereditas nostra versa est ad alienos. dom? nre ad extraneos. Itẽ vertunť boies desperantes qui ex toto in crudelitatẽ et in iniquitatẽ vertunť. similes aliquib? boibus sm Jsiď. q̃ certis tempibus de boibus cõuertunť in lupos. Figura in virga moysi. Exo. iiij. Que p̃iecta in terra versa est in colubrũ

Item vertunť boies indigentes. q. s. paupes z indigentes in p̃solationẽ vertunť. qñ de mũdi miseria ad celi gloriam transferunť. similes cineri pallido que qñ igne forti succendiť. in vitri dari substantiã cõuertiť z mutať. Quia illi q̃ in igne tribulatõis hic vrunť. de cinere in vitrũ clarum. i. de infortunato in p̃sperũ cõmutanť. Juxta illud Job. xvj Tristicia vestra vertet in gaudiũ. Sicut in rota vertẽte ps supior inferior efficiť. vt dictum est. z inferior efficiť supior Vertente ẽm rotam fortuna z mutato contin ue statu rerũ diuites fiunt infimi z pauperes fiũt summi. q. s. mali diuites ad inferos trahunť. boni vero z paupes ad supiora extollunť. Unde de ista versione dicať Hester. ix. Dr inde q̃ bus ab aduersarijs interi? pabať. versa vice supiores esse ceperunt z de suis hostibus se vindicauerũt. Item vertunť homines adulantes. z isti similes sunt situle que vertit faciem ad aquam quouscq; sit plena z statim post vertit ei dorsum quia isti vertunt faciem ad hominem blandiendo vt bona eius hauriant adimplendo. Similes etiam sũt isti serpenti qui velociter vertit linguam suam diuersimode. sm q magis sperant placere. Similes illi vetule que dicit. q̃. Regum. xiij. Joab p̃cepit mihi figuraz sermonis vertere. Item vertunť homines pereuntes. s. damnati quibus fortuna vertiť de p̃speris in aduersa. De ipis ẽm facit diabolus sicut facit latro. de veste furata quam facit in aliã formam ne cognoscať. quia. s. de tunica facit supertunicale ꝛc. Sic diabolus oñia ista vertit in contrarium. s. diuitias

in paupertatem: gaudium in tristiciam. gloriam in vilitatē Ideo ipsi dicunt illud Treno. v. Cecidit corona de capite nostro. cessauit gaudium cordis nostri. versus est in luctum chorus noster. ve nobis quia peccauimus. Sic igit̄ patet quomodo vertere sumit̄ multis modis. Prosequere de versione penitentie ⁊ diuine gratie. sed supra de reuersione fuit plane tractatum. vide igitur supra de mutare ⁊ in aliis titulis similibus.

Verus. verax. veritas. vere.

Nota q̄ veritas est illa virtus p̄ quā rerū q̄dditas demonstrat. Possū ꝯ notare q̄ in sc̄ptura triplex vitas inuenit̄. s.

Veritas eterna. Prima est veritas diue permanētie
Veritas ineterna. Scda est veritas moralis existentie.
Veritas externa. Tertia est veritas verbalis eloq̄ntie

Et hoc diuisionis mēbrū in vltimo. §. hui⁹ vocabuli ꝓpter auctoritatis cōuenientiā expedit̄. Dico q̄ est veritas que ē existens ⁊ realis. ⁊ ista est veritas diuine essentie ⁊ nature. que. s. vere certe ⁊ pfecte est: nihil habens cōpositū. fictum seu mixtū. Unde ipa dicit Job. xiij. Ego sum via. veritas ⁊ vita. Item dico q̄ est quedam veritas permanens ⁊ moralis. ⁊ ista est veritas vite virtutū ⁊ morū. quā. s. iusti habent qui nihil habēt hypocriticū seu fictū. De quo Hiere. ij. Ego plantaui te vineam electā ⁊ omne semen verū. Item dico q̄ est veritas eloquentie verbalis. ⁊ ista est illa quā homo habet in ore quando verbis certis ⁊ veris vtit̄ ⁊ nō falsis de qua in p̄s. Ne auferas a me verbū veritatis vsq̄quaq̄. q. in iudicijs tuis speraui. Hijs p̄missis dicamus aliquid de veritate moralis ⁊ eterne p̄manētie. s. de ipo xp̄o dei filio qui se vbiq̄ p̄dicat veritatē. Iste em̄ non solū fuit verus. imo etiam veritas in abstracto. verum em̄ balsamū cognoscatur. quia semper ad profundum aque in qua ponit̄ descendere comprobatur. Sic veritas siue charitatis apparuit per hoc. quia per carnis assumptionem de celo ad terram descendit. Unde in p̄s. Veritas de terra orta est ⁊ iusticia de celo prospexit. Ubi aduerte q̄ iste habuit habet ⁊ habebit veritatem.

Qualitatis corporee. Primum probat ortus humanitatis. de terra orta est. Secundum probat ritus equalitatis.
Deitatis etheree. iusticia. Tertium probat locus
Bonitatis pectore. diuinitatis. de celo prospexit.

Prima est carnalis ⁊ exterior. Dico igit̄ q̄ iste habuit veritatem carnalis humanitatis q̄ ostendit̄ cum dicit̄. de terra orta est nihil em̄ potest oriri de terra quin veraciter corporeum sit ⁊ terrestre. Igitur iste d̄ terra. id est de corpore virginis fuit ortus. Unde dico q̄ ipse fuit veraciter humanatus iuxta verbum eiusdem qui dicit Johannis. iij. Quod natus est de carne caro est. Quod contra quosdam hereticos est. qui dixerunt christus carnē habuisse fucatam aeream ⁊ non veram. Cuius tamen contrarium fuit verum quia ipse veraciter fuit verus homo. Unde ipsi deo de assumpta humana carne potest dici illd̄ Ps̄. Domine deus virtutum quis similis tibi ⁊c̄. In circuitu enim diuinitatis. fuit veritas humanitatis. veritas in q̄t de terra orta est. Unde in p̄s. Lux orta est iusto. Lux dico d̄ qua dicitur Johannis. j. Erat lux vera que illuminat omnem hominem venientem in hunc mundum. ergo veritas hūanitatis carnalis de terra orta est. Deinde dico q̄ iste habuit veritatem moralis sinceritatis seu bonitatis. ⁊ hoc ostenditur cum dicitur iusticia. Justicia enim continet omnes virtutes. Quia proculdubio omnia que in christo fuerunt scilicet dicta ⁊ facta fuerunt iusta vera sancta atq̄ bona. Apoca. xv. Domine deus omnipotens iuste ⁊ vere sūt vie tue. Circa quod nota q̄ iste habuit veram

Perfectionem. Dico igitur q̄ in isto fuit vera perfectio non em̄ fuit ypocrita sed verus ⁊ sc̄tus. Un̄ p̄s Des vie tue veritas. Item vera
Compassionem. cōpassio vere em̄ ⁊ nō ficte cō
Protectionem. patit̄ miseris p̄s. Misericordia ⁊
Locutionem. veritas precedent faciem tuam. Item vera ꝓtectio. Iste
Correctionem. em̄ est solus qui vere ꝓtegit ⁊
Durationem. saluos facit. p̄s. Scuto circūdabit te veritas eius. Item vera locutio. q̄ non mendaciter loquit̄. p̄s. Principia verborum tuorū veritas ⁊c̄. Item vera correctio. Tribulationes em̄ quas immittit atq̄ correctiones. iuste sunt ⁊ vere. Unde p̄s. Justicie domini recte ⁊c̄. Et iterū. In veritate tua būiliasti me. Item vera duratio. veritas em̄ suarū virtutū nunq̄ deficit. Unde p̄s. Veritas tua manet in eternū. Item vera ordinatio. q̄. s. lex ⁊ mandata eius sunt vera ⁊ sancta p̄s Omnia mandata tua veritas: iniq̄ pscuti sunt me adiuua me domine. Et alibi. Justicia tua iusticia in eternū ⁊ lex tua veritas. Item vera illūinatio. quia sicut dicit̄. j. Joh. ij. Tenebre transierunt ⁊ verū lumen iam lucet. Item vera vita ⁊ conuersatio. Unde ipe dicit Ecci. xxiiij. In me gratia omnis vite ⁊ veritatis. in me omnis spes vite ⁊ virtutis. Ecce ergo quō iste habuit veritatem realis bonitatis. que per iusticiam designat̄. iusticia inquit. Unde in. p̄s dicit̄. Propter veritatē ⁊ mansuetudinē ⁊ iusticiam ⁊c̄. Deinq̄ dico q̄ iste habuit veritatē realis diuinitatis cū dī. de celo ꝓspexit Celū em̄ est ꝓprie locus dei. Unde dī Esa. lxvj. Celum mihi sedes est. Et ideo bene cōcludit̄ q̄ iste est verus deus. q̄n dī in celo fuit locus eius. Jn p̄s. Jn eternū misericordia eius edificabit̄ in celis ⁊c̄. Et istud fuit cōtra multos hereticos sicut fuerūt nestoriani. quoꝝ adhuc maxima est copia i oriente. qui dixerūt xp̄m purū hominē ⁊ nō deū. cui⁹ ptrarius est verū. q. ipe p oīnia fuit ver⁹ de⁹. Un̄ Hiere. x. Dūs aūt deus ver⁹ est. ipe deus viues ⁊ rex sempitern⁹. de celo inq̄t. p̄s. Dūs de celo in terrā aspexit. vi. om. fi. bo. Et aspexit dico de celo in terrā. i. de vera diuinitate in veram humanitatem. Quia. s. dī in p̄s. Domine in celo misericordia tua ⁊c̄. Patet ergo q̄ deus dei filius fuit verus in reali diuinitate. in morali bonitate. ⁊ in carnali humanitate. Et Ideo ipse est qui dicit Job. xv. Ego sum vitis vera. ⁊ pater me⁹ agricola est. Ego sum inquit. qd̄ ptinet ad diuinitatē que. s. sola vere est. Vitis inquit vera. qd̄ ptinet ad moralē bonitatem q. ista vitis bonū spūalis iocūditatis bōib⁹ ꝓcurat. Et pater me⁹ agricola est. qd̄ ptinet ad carnalē humanitatē q̄ ex hac agricultura spūale recipit nutrimentū. Et ideo nos bene viter possum⁹ dicere illud Gen̄. xxviij. Vere dūs est in loco isto ⁊c̄. Et bñ dicit vere. q. sicut dictū est ꝓcerto iste. Vere

Fuit carne velatus. Dico ergo q̄ iste fuit ve carne velatus. Unde Esaie. xlv.
Fuit in cruce grauatus.
Fuit a morte leuatus. Tu es vere deus absconditus
Fuit virtute dotatus. Item fuit cruce vere grauatus Esa. liij. Vere languores
Fuit bonore ditatus. nostros ipse portauit. Item
Fuit in altari sacratus. fuit vere a morte leuatus. vñ
Fuit ꝓpheta vocatus. Luce. xxiiij. Surrexit dominus vere ⁊ apparuit simoni. Item ipse fuit vere virtute dotatus. Unde Luce. xxiij. Vere homo iustus erat. Item fuit vere bonore ditatus. quia de eo dicitur Matth. xxvij. Vere filius dei erat iste. Item fuit in altari vere consecratus. siue sacratus. q. sicut dī Job. vj Caro mea vere est cib⁹ ⁊ sanguis me⁹ vere est pot⁹. Item ipe fuit vere ꝓpheta vocat⁹. vñ ipi dicebāt Job. vj. Hic est vere ꝓpheta q̄ venturus est in mundū. Sic ergo ptz quō primo ⁊ principaliter quedam est veritas eterne p̄manentie.

Secundo dico q̄ est veritas moralis eminentie. ⁊ ista ꝓ culdubio est illa veritas qua quilibet iustus dicit̄ esse ver⁹ ⁊ non fallax. varius seu falsus. Jn celo enim inueniuntur stelle vere. que saltez nunq̄ pereunt neq̄ cadunt. sed in firmamento fixe sunt. et cum eo semper vadunt. Ibi etiam quandoq̄ false stelle apparent vere. que quia vere nō sunt ideo q̄uis aliq̄diu splendeant. cito tamen pereunt ⁊ recedunt. sicut patet de vaporibus in aere inflamatis. que a rusticis dicuntur stelle esse. que de nocte cadere existimātur. Sic proculdubio in mundo duo sunt genera perfectorum. scilicet falsi ⁊ veri. falsi nullam habent existentiam veri vero habent in moribus et in fide perpetuam permanentiam. falsi a pfectione quam vident̄ habere cito pereūt atq̄ cadunt. veri vero in firmitate propositi semper sunt et cum firmamento deo vere ⁊ virtualiter semper vadunt. Ita q̄ de talibus dicere videtur christus illud Johannis viij. Si manseritis in sermone meo. vere mei discipuli eritis. quasi diceret. Jn hoc cognoscitur homo verus. si in fide ⁊ in moribus stabiliter manet firmus. Ita q̄ de quoli-

bet tali potest dici illud Joh. vj. Vic est vere ꝓpheta. In quibus verbis ostenditꝫ triplex veritas quã iusti tenentur habere videlicet.

Veritas tenenda. Prima ptinet ad moralem existentiaz. Vic est.

Veritas credẽda. Secũda ptinet ad mẽtalẽ sapientiã cuz dicit. Vere. Ter

Veritas dicẽda. cia ptinet ad verbalem eloquentiaz cum dicit. ꝓpheta.

Dico q iustus debet habere veritatem moralem vere existẽtie: et hoc ostenditꝫ cum dicit: hic est. quod est ꝓnomẽ representatiuũ. id ẽ demõstratiuũ. est vero est verbũ substantiuũ: vtrunq; ergo realem existentiam denotat et veritatem mozum: et veram firmitatẽ z virtutum substantiã manifestat. De vero eñ homine qui scz est in amicicia et virtutũ existentia semp firmus dicit: hic est. De falsis vero amicis: et de fictis hypocritis: et de varijs hominib⁹ atq; vanis: non ꝓpie dicit: hic est: immo potius hic non ẽ: quia scz isti ꝓpie non sunt qui faciliter desinunt esse: et non existentiã: sed solum apparentiaz pretendunt. Ita q de eis potest dici illud Job. ix. Alij dicebant q hic ẽ. Alij dicebant nõ: sed similis eius est: sed de hoc vide supra de esse: z in sermone. Est puer vn⁹ hic. Sed de viro iusto et vero reali existente dicit hic ẽ. scz indeficiẽs z permanens non vanus nec defectiuus. § ad oia paratus tam in amicicia q̃ in mozib⁹ duraturus: z sic de illo põt dici illud Matb. xv. Vere hic homo filius dei erat: et vere filj⁹ dei q: scz deus diligit homines firmos et veros z tpos reputat filios suos et seruos: quia sicut dicit in ps. Veritatẽ diligit deus: gratiam et gloriã dabit dñs. De vero eñ amico dicit: hic est: q: scz nunq̃ mutat in aliũ: sed semp idẽ p̃severat in ꝓsperis et in aduersis. Jdeo dicitur Ecci. xxv. Beatus qui inuenit amicũ verũ. De viro etiã constãte dicit: hic est: q: scz in tẽtatione et extra semp manet idẽ. Unde. Tu aũt idem ipse es z anni tui non deficient. De iusto etiã dicit. h ẽ: q: scz non debet esse aliud q̃ sit: vtvnũ videatur in apparẽtia: et aliud in existentia sicut hypocrite: vt sic de triplici veritate bonozũ dicat illud Lu. xxiij. Vere h̃ hõ iustus erat. Sed heu ista triplex veritas bodie in multũ variat sicut dicit in ps Diminute sunt vitates a filijs hominũ. vana locuti sunt vnusquisq; ad ꝓximũ suũ. Similes eñ sunt mercurio. qui est planeta varius z mutabilis. intantũ q nũc bonus nũc malus nũc femine⁹ nũc masculus inuenit. Sic isti nullã hñt in mozib⁹ firmitatẽ. sicut patet de falsis amicis z viris inconstantib⁹ et hypocritis. de quib⁹ nõ potest dici hic est. § potius illud. Venite z videte locũ. surrexit non ẽ hic. Non sic charissimi. § habeat iustus vir virtutẽ moralis exĩtie. hic est inquit. vt sibi dicat illud Matb. xiij. Vere filius dei es. Quia dicit Sene. in epistola. lxxix. Veritas in omnẽ partem sui eadẽ. Item habeat veritatẽ mentalis sapientie. que notat cũ dz. vere. quia. s. ipse vere cognoscere z sentire debet tam in fide q̃ in naturalibus mũdi rebus. vt sic dicat illud Actu. xij. Nũc scio vere. Clarum. n. lumen et clarus visus requiritur ad hoc q quis bene iudicet de coloribus z de reb⁹. Cecus eñ vere nunq̃ iudicat de colore. etiam de nocte non vere iudicatur. immo vna res pro alia sepissime extrahit. Sic vere ad lumen vere fidei z gratie. verus visus z verus intellectus scientie requiritur ad hoc q vere veritas rerum cognoscatur. z ideo illi qui in cecitate ignorantie sunt constituti. z sapientie et fidei lumine sunt priuati non de rebus vere iudicant neq; sentiũt. sed sepe vnum aliud credunt. Patet in antiquis philosophis qui lumen fidei non habuerunt. z ideo de deo z alijs plurimis male iudicauerũt. sicut enim dicitur Roma. j. Jpi euanuerunt in cogitatõnibus suis z obscuratum est insipiens cor eorum. Et sequit. Cõmutauerunt veritatem dei in mendaciũ. Fides eñ est illa lux q̃ illuminat omnẽ venientẽ hominẽ in hũc mũdũ. Joban. j. Quia scz ista oculum cordis disponit ad videndum credendorum veritatem dei. Unde Jobannis. viij. Si manseritis in sermone meo vere discipuli mei critis. et veritas liberabit vos. Et. ij. Thim. iij. dicit apostolus. Jli qui sunt semper discentes. z nunq̃ ad veritatem dei venientes. Jsti enim sunt sapiẽtes mundi similes noctue que pulcerrimos habet oculos. tamen nunq̃ respicit vl videt lumen solis. quia scilicet isti oculos limpidos intellect⁹ at, q̃ pulcros habent in mundi scientijs exercitatos. § in lumine solis. id est in veritate fidei z scia bonoz spũaliũ p̃ rũ vident. imo falsas opiniones z hereticas semp tenent. Jsta potissime videm⁹ de aduocatis: q magis diligũt falsa q̃ vera. qõ patet q ad veritatẽ negocioz nõ vadũt. sed ad cautelas z falsitates vadũt z tenãt. Cõtra illud Zacha. viij. Tm veritatẽ z pacẽ diligite. Qõ. s. isti nõ facũt. q: non pacẽ § litem. nõ veritatẽ sed falsitatem. nõ p̃cordiã sed discordiã semp volunt. Similes piscatorib⁹ qui magis diligũt aquam turbidã q̃ clarã. q: in clara pisces rbetia sua videt. ipi vero in turbida nõ se cauẽt. Sic istis ad capiendũ z ad illaqueandũ alios obscuritas q̃ claritas. hoc est dictu falsitas magis q̃ veritas ꝓdest nam si clare z vere incederent boies rbetia suaz cautelaz viderent. sed q: in turbedine suarum falsitatũ nibil videt. hinc est q ab eoz malicijs nõ cauet. Unde breuiter tales possunt dicere illud Esa. liz. Concepim⁹ z locuti sum⁹ verba mẽdacij z cõuersum est retrorsum iudiciũ. z iusticia longe stetit. q: corruit in plateis veritas. z equitas non potuit ingredi. Jsti eñ ꝓpie sunt inimici veritatis. Unde Seneca. Nibil molestius veritati q̃ nimia subtilitas. Veritamen si veritas mõ ab eis expzimit̃ finaliter tñ ꝓualet z inuitis aduersarijs dominat. Jsta eñ similis est oleo. qõ sub aq̃ aliq̃diu pt nõ penit⁹ detineri. quia semp solet supius eleuari. Sic vere veritas quomodocũq; ad tempus suppzimit̃ finaliter ꝓualens libertati tradita dominat. z se omnibus reuelat. Uñ. ij. Esdre. iiij. Veritas magna est z fortior p̃ omnibus. Omnis terra veritatẽ inuocat z celũ etiã benedicit. Sequit. Veritas valet z inualescit in eternũ. z viuit z obtinet. Sequit. Magna est veritas z p̃ualet. Jstud multocies ad lram videt. q veritas q̃ longo tpe occultata fuerat. finaliter reuelat. z potissime hoc fiet in iudicio quando omnium veritas apparebit. quia sicut dicitur in ps. Dominus custodit veritatem in seculum z. Non sic ergo sed habeat iustus vir veritatem mentalis conscientie z sapientie. vere inquit. dicens illud. iiij. Regum. v. Vere scio q non sit alius de⁹ in terra vniuersa nisi tantum deus israel. Item habeat iustus veritatem verbalis eloquentie. et hoc ostenditur cum dicitur. prophet a. Prophete erant illi qui veritatem dicebant z nunq̃ mendacium dicebant siue predicabant. Unde Hebreo. j. Multiphariẽ multisq; modis olim deus loquẽs patribus in prophetis. quia scz ẽm hoc quilibet debet esse prophet a. id est verloquus et fidelis. dicens istud Prouer. viij. Veritatem meditabitur guttur meum z labia mea detestabuntur impium. Justi erunt omnes sermones mei. Lingua enim nostra formata est plana non curua nec angulosa. z mollis non aspera nec dura. Ad significandum q lingua vel locutio debet habere planiciem veritatis. z non curuitatẽ falsitatis vel mẽdacitatis. benignitatis molliciẽ nõ asperitatis duriciẽ Ecc. xxvj. Mõ insanio optime feste sed veritatis z sobrietatis. verba eloquor. Et aduerte q veritas habenda est in ore

Predicando. Dico predicando. quia. s. nos qui docemus z predicamus summe debem⁹

Respondendo. curare q dicamus omnem veritatem

Corrigendo. vt sic dicatur nobis illud Matb. xxij Magister scimus quia verax es z viam dei in veritate doces. Quod tamen est contra multos qui magis volunt p̃dicare vana q̃ vera. z potius mirabilia q̃ vtilia. quod est contra ps. qui dicit. Non est in ore eorum veritas z. Dico etiam iudicando quia semper ad iudicem ptinet veritatem dicere. z tam in sententia q̃ in processu nibil nisi verum supponere z dicere. vt dicatur de iudice z aduocato illud Malach. ij. Lex z veritas fuit in ore eius. et iniquitas non est inuenta in labijs eius. Quod est contra multos de quibus potest dici illud. j. Machabeorum. vij. Veritas z iudicium non est in eis. Dico insuper et respondendo. quia scilicet. quicquid a nobis petitum fuerit veritas dicenda est. vel saltem sub simulatione tacenda. Ecclesiastici. xix. Et est qui emittit verbum certum enarrans veritatem. Quod est contra multos qui in quibusdam collocutionibus z responsionibus vix possunt veritatem dicere. sed semper per mendacia respondere. Unde Osee. iiij. Non est veritas. non est misericordia non est iusticia in terra. Dico etiam corrigendo. quia ad viros iustos ptinet in correctionibus veritatem dicere. z tam magnos q̃ paruos veritatis eloquijs ca-

stigare. vnde. ij. Thi. ij. Seruū dei nō oportet litigare sed mansuetū esse ad omnes. docilē. patientē ⁊ cum modestia corripientē eos qui resistunt veritati. Non debet ꝓpter timorem auditoꝝ dimittere veritatē. Exemplo apostoli qui dicebat ad Gala. iiij. Ego inimicus factus sum vobis vera dicens vobis. Debet ēm aduertere q ꝑm Sene. Veritas odiū. obsequiū amiciciā amiciqꝫ parit. veritas. n. nō auditur. ꝙ potius cōtemnit ⁊ horretur. Similes ēm sunt peccatores aspidi qui aures incantatori claudit. quia pro culdubio quando veritatem de vicijs suis audiūt. statim remuūt ⁊ recedūt. Contra quos. ij. Thimo. iiij. Or erunt quidam in nouissimis diebus q̄ a veritate quide auditu auertent ⁊ ad fabulas conuertentur. Sic ergo patet quō tripler est habēda veritas. s. in locutione. in cogitatōne. in cōditione. ⁊ sic dictū ē de veritate būana ⁊ diuina ⁊c.

Vescor. vesceris. Nota q vesci idem ē q manducare. comedere. cibo. potu. pane ⁊ alijs similib⁹ corpori alimenta ministrare. vide in tabula.

Vespera. Nota q vespa ē vltima pars diei q̄ ꝑm diuersas ꝓprietates potest i scptura varia designare. Notabo ergo q in scriptura inuenit

Vespera antiquitatis.	Dico ergo primo q vespera
Vespera iniquitatis.	significat senum antiquitatē.
Vespera mortalitatis.	Vespera ēm est hora diei no-
Vespera longanimitat⁊.	ctis ꝓpinquior in qua dies inci
Vespera finalitatis.	pit obtenebrari. ⁊ calor refrige

rari. Sic vere in senectute dies vite nostre minuitur. clarit⁊ sensuū obscurat. caloꝝq naturalis debilitatur. ⁊ nox mortis in ꝓmo comitat. tota. n. vita de mane vsq; ad vesperam labitur. ⁊ de iuuentute vsq; ad senectutē mutatur ubiq; finaliter terminat. Eccl. xviij. A mane vsq; ad vesperam immutabit tempus. Et aduerte de isto vespere q sicut viator qui habet adhuc ante noctem ire magnā viam ⁊ qui in mane parum ꝓcessit. solet qnādo videt aduesperasse diem citius ꝓcedere ⁊ ad veniendum ad terminum ꝓperare. Sic vere ch̄a iustissimi qui in mane iuuentutis parū ꝓfecimus: ⁊ adhuc de virtutū itinere multū restat quo ad ciuitatē paradisi intrem⁹: debem⁹ saltem in vespere senectutis laborare: ⁊ p virtutū exercitiū celeriter anbelare: ne forte nox ꝓcupet nos: scz mortis: et non possum⁹ ianuaz introire: et hoc ē quod dicit Eccl̄s. xj. Mane semina semē tuum ⁊ vespere ne cesset man⁹ tua. Quod figurat antiq̄tus Exo. ij. vbi dicit. Or iuge sacrificium fieret. scz vn⁹ agnus mane ⁊ vnus agnus vespe. Ad significandū q homo debet de seipso facere sacrificiū et se exhibere agnū immaculatum mane ⁊ vespe: hoc est in iuuētute et in senectute: hoc est dictū continue ⁊ semp. Iuxta illud p̄s. Vespere et mane ⁊ meridie narrabo ⁊ annūciabo laudē tuam. Oues ēm auidius comedunt in vespe q̄ in die ⁊ mane. Sic vere nos auidius debem⁹ comedere pabulū gratie et doctrne in senectute q̄ in iuuentute. Multi sunt similes istis magis dominis siue burgensib⁹: qui de mane comedunt diuersa cibaria: tot ⁊ tanta q in vespe non possunt comedere: causa est quia de mane nimiū comederūt. Ita sunt multi qui nimis faciunt in iuuētute de abstinentia anteq̄ sunt bene membrati: et de diuersis penitētijs q in senactute nō possunt ꝓficere. Non sic est bonū sed moderamine et regula corp⁹ est custodiendū. Item oparius qui vsq; ad vesperam non continuat dietam p̄miū non reportat. Vaz si premium padisi habere volum⁹: necesse est q vsq; ad vesperam senectutis: finis et mortis in virtutib⁹ laboremus Unde p̄s. Exibit homo ad opus suuz ⁊c. Ista est ergo vespera que significat senū antiquitatē. Secundo dico q vespere significant cordis iniquitatez. Vespera ēm significat statuz peccati: in quo lux gratie deficit et calor charitatis tepescit. Sicut ēm videm⁹ q vmbra in vespere est longior: noctes ꝓpinquiores: aues nocturne sunt letiores: fere sunt ad nocendū promptiores et potentiores. Sic vere in vespere peccati vmbra bonorum tpalium existimat lōgior: nox eterne mortis imminet ꝓpinquior: immūda auis scz peccator discurrit letior: fera vero. id est dyabolus pugnat audacior: et contra nos est tunc promptior et paratior. Illi enim tūc qui in statu peccati sunt reputāt magnaz vmbram mundane prosperitatis. Unde Hieremie. vj. Ve nobis quia inclinata est dies et facte sunt longiores vmbre vesperi. Item in isto vespere magis seuit ira diabolice potestatis et tyrannice prauitatis. Unde Sophonie. iij. Iudices eius lupi rapaces vespere. Et Habacuc. j. dicitur. Or leniores pardis equi ei⁹. velociores lupis vespertinis. Ad litteram lupi plus nocent de vespere q̄ de mane. Sic vere raptores ⁊ alij homines lupini plus leuiunt in pauperes in vespere senectutis. vel in obscuro iniquitatis q̄ in mane iuuentutis vel gratie bonitatis. Teste Seneca. Auaricia senescente homine iuuenescit. Unde de istis ⁊ de pauperibus dicitur Hieremie. v. Lupus ad vesperam vastauit eos pardus vigilans super ciuitates eorum. Item in isto vespere appropinquat ⁊ prestо est nox eterne mortis et calamitatis. Unde. iij. Regum. xxij. Rex israhel stabat contra syros ⁊ mortuus est verspere. Patet ergo q vespera significat culpe malignitatem. Tertio dico q vespera significat mortis obscuritatem. Dies ēm in vespera finit. ⁊ operis ꝓmiū redditur ⁊ donat. Sic vere in vespera mortis dies presentis vite deficit ⁊ tam bonis q̄ malis premium ⁊ salarium deus reddit. Unde enim q vespere

Dormiunt qui vigilauerunt.	Sic vere dico q in ve-
Quiescunt qui laborauerunt.	spera mortis iusti dor-
Comedunt qui ieiunauerunt.	miunt ⁊ delectantur. qz

scz homines et animalia vadunt de vespere ad lectos. Unde Ysaie. xxj. In saltu ad vesperam dormietis. Item iusti cessant a laboribus ⁊ consolantur. Unde in p̄s. Ad vesperam demorabitur fletus. Quia sicut dicitur in p̄s. Exit⁹ matutini ⁊ vespere delectaberis. Item iusti cibo eterne glorie pascuntur ⁊ satiantur. videmus enim q homines vespere vadunt ad cenaz Judith. xij. dicitur. Or manebat in tabernaculo vsq; dum acciperet escam suam ad vesperam. Dico igitur q vespera significat mortis obscuritatē. Quarto dico q vespera significat vite longinquitatem. Hora enim vespertina est finis diei. ⁊ signat virtutem perseuerantie que finis est omnium virtutum. ista enim est hora quam deus magis elegit. s. finalis vespera. Et ideo christus legitur Matthei. xxvj. cum discipulis vespere discubuisse. Et mulieres legūtur Matthei. xxvij. ad sepulcrum ad vngēdum dominum in vespere accessisse. Et breuiter ista est hora qua lux diuine gracie lucet ⁊ per quam homo summo deo placet. Unde Zacharie. xiij. In tempore vesperi erit lux. Et Job. xj. dicitur cuilibet bene perseueranti illō. Meridianus fulgor consurget tibi ad vesperam. Et breuiter si sic homo aduesperascit. manet cum eo deus. Ita q tunc quilibet potest sibi dicere illud Luce. xxiij. Mane nobiscū domine quoniam aduesperascit. Patet igitur q vespera quandoq; significat vite longinquitatem seu perseuerantie longanimitatem. Quinto dico q vespa designat mūdi finalitatem. Finis enim mundi dicitur vesper eo q in fine seculorum ꝑm apostolum Hebreo. ix. christus incarnat Unde Marci. xj. Cum iam vespera esset venit iesus in bethaniam ⁊c.

Vestibulum. Nota q vestibulū est domus seu locus circa templū sancto rum. vel circa cameras regum vel dnoꝝ ad vestes induendū specialiter ordinatus. Un possū dicere q est vestibulū.

Superius.	Supius est patria vbi sumuntur vestes
Inferius.	imortalitatis. ⁊ istud est vestibulū ortivbi
Interius.	assuerus fecit conuiuiū ꝓparari. Hester. j. de
Exterius.	quo dī Ezech. xl. Or in vestibulo porte tri

mus dñi erant due mense. Due ēm mēse sunt in paradiso scz xpi diuinitatis ⁊ humanitatis. In ꝓma ēm delectabitur ania. In secūda corpus. Inferius est ecclesia vbi sumūt vestes sanctitatis ⁊ honestatis. et istud est vestibulū et status ecclesiasticorū. de quo dicit Joelis. ij. Inter vestibulū et altare plorabunt sacerdotes et leuite ministri domini ⁊c

Interius est conscientia vbi sumuntur vestes sanctitatis. Hester. j. Iussit preparari conuiuium in vestibulo orti

Exterius est miseria vbi sumuntur vestes pene et calamitatis. vel etiam vestes mūdane ꝓsperitatis. et istud est vestibulū corpis seu mūdi de quo dī Hiere. xxxvij. Precepit Zedechias vt traderet Hieremias in vestibulo carceris. vide supra de tabernaculo ⁊ consimilibus.

Vestigium.

Nota q̄ vestigiū idē ē q̄ signum • verūtamē signū extēdit se ad oia vestigiū extendit se solū ad p̄terita. Est ēm vestigiū signuz quod remanet post alicui⁹ rei transitū vel recessum. Nota loquendo moraliter q̄ in scriptura inuenit vestigium

Mirabile ꝛ gloriosum.
Laudabile ꝛ virtuosum.
Damnabile ꝛ vitiosum.
Mutabile ꝛ fluctuosum.

Primū ē vestigiū eterne manifestatis. ꝛ istud ē illud signuz ꝛ ymago illa. illa similitudo il la impressio, ille caracter ipi⁹ dei in anima ꝛ in oībus creaturis. q̄ in oībus creaturis resultant ꝛ apparent q̄dā manifesta vestigia potentie bonitatis ꝛ sapientie dei. s. inquantū deus creaturas creare potuit. sciuit ꝛ voluit. Un de creaturis potest dici illud Eze. xliij. Hic est locus̄ vestigij pedu⁹ meo⁹ vbi habito in medio israel. Secūdū ē vestigium moralis bonitatis. ꝛ istud ē illud qd̄ deus in hoc mūdo reliquit. ꝛ qd̄ etiā sancti nobis post eos reliquerūt. s. caracter ꝛ impressio bonoruz exemplo⁹ ꝛ bono⁹ documento⁹. Ista ēm sunt q̄dam vestigia bonitatis ꝛ vite ipo⁹ q̄ a nobis sunt sequenda ꝛ sb̄iliter attendēda. Nota venator sequēdo vestigia prede. ad ipam venit ꝛ attingit. ipamq̄ accipit ꝛ acquirit. Sic vere deuz ꝛ sanctos in passo inuenim⁹ ꝛ accipim⁹. si in hoc mūdo vestigia eo⁹ sequimur. ꝛ si eo⁹ vitā moraliter imitamur. vt sic dicam⁹ illud Job. xxiij. Vestigia eius secut⁹ ē pes meus. viam eius custodiui ꝛ nō declinaui ab ea. Sicut. n. dr. s. Pe. ij. Xp̄us p nobis passus est relinquēs nob̄ exemplū vt sequamur vestigia eius. Unū ē tn aduertēdū q̄ in eccla sunt multi quo⁹ vestigia nō sunt ad sequendu⁹ facilia nec etiā vtilia. Ne cerno etiaz dr q̄ ad finē q̄ venator perdat vestigia ei⁹. ꝛ canis pdat odorē. ipe facit tresvl quatuor saltu⁹. nō recte. s. a dextris ꝛ sinistris. vt sic ad quā viam declinauerit nesciat. Etiā de leone legim⁹ q̄ cū cauda delet vestigia ei⁹. ne a venatoribus possit deprehēdi. Sic vere sunt multi q̄ dato q̄ nobis relinquāt aliqñ multa vestigia bono⁹ exemplo⁹ ꝛ documento⁹. ipi tamē qñq̄ faciūt aliquos saltus transuersales. i. aliqua enormia facta. q̄ que odor⁹ sue vite bone perdūt. ꝛ suo⁹ ope⁹ vestigia dimittunt: nam qñ cauda id ē finis vite malus efficit: tunc omniū bonorū precedētiū vestigia submouent. Ita q̄ cuilibet tali potest dici illud p̄s. In mari via tua. ꝛ se. tu. in a. mul. ꝛ vest. tu. non cognoscent. Et Greg. Non respicit de⁹ quales ante viterim⁹: sed quales circa finē vite crim⁹. Nō sic charissimi: quia boni ecclesiastici ꝛ p̄lati maxime debent habere bona vestigia: vt a subditis merito sint subsequenda ꝛ executiōi debite demādāda. Iuxta illud Gen. xxxij. Precedat dn̄s seruū suu⁹: ꝛ ego paulatim sequar vestigia ei⁹: Istud ē ergo vestigiū moralis bonitatis. Terciū ē vestigiū prauitatis localis et istud nihil aliud ē q̄ vestigium malorū hominū. qui scz vbicunq̄ vadūt. relinquunt vestigia malorū exemplorū. Limax est vermis vilissimus: vbicunq̄ vadit relinquit vestigiū sedum. Et de serpentib⁹ etiam dicit. q̄ corpus habēt valde humidu⁹: quapropter solent vestigium quoddā relinquere: quod postmodū solet intuentib⁹ apparere. Sic vere tales serpentini peccatores vbicq̄ relinqūt mala vestigia vite sue. Unde Dan. xiij. Respice cuius sunt vestigia: ꝛ dicit q̄ totum tēplum plenum erat vestigiis puerorum ꝛ mulierum. Quia proculdubio in ecclesiis non apparent bodie nisi vestigia ꝛ excepla mulierua ꝛ puerilia: ꝛ inania ꝛ inepta: que proculdubio non sunt sequenda: s̄ potius dimittēda: vt sic dicant illud Tre nozum. iij. Lubricauerunt vestigia nostra in itinere platearum nostrarum. Istud est ergo vestigiū localis prauitatis. Quartum est vestigium mutabilis vanitatis. Vita ēm nostra non ē proprie vita nostra sed quoddā vestibulum ꝛ quedam similitudo vite. ꝛ sic loquitur Sapientie. ij vbi dicitur. Transit vita nostra tanq̄ vestigiuz nubis. Et sic ergo patet quomodo vestigium sumitur multis modis Vide supra de ymagine et similitudine ꝛc.

Vestis. vestire. vestimētum.

Nota q̄ in scriptura multa inueniuntur genera vestimentorum. Est enim vestis.

Naturalis.
Corporalis.
Temporalis.
Virtualis.
Supernalis.
Criminalis.
Infernalis.

Sunt dico vestes naturales quia sicut videm⁹ omnia que sunt vtunt quibusdam naturalibus indumentis. patet de arboribus. que vestiunt cū corticibus. de pratis q̄ vestiunt cū graminib⁹. de animalib⁹ q̄ vestiunt pellib⁹. Corpus etiā nihil est aliud q̄ vestimentū aie. Pellis vero nihil est aliud q̄ corpis indumentū. De q̄ Job. x. Pelle ꝛ carne vestisti me. ossibus ꝛ neruis cōpegisti me. Item dico q̄ sūt vestes corporales. que. s. non debet esse nimis pretense nec vltra statum debitum sumptuose. Et de hoc dicitur. Eccle siastici. xj. In vestitu ne glorieris vnq̄. Item dico q̄ sunt vestes temporales. Quia scz teste Grego. Omnia que videmus non sunt nisi quedam corporis indumenta. Unde Esaie. xlix. Postq̄ enarrasset bona multa temporalia dicit bis omnibus velut ornamento vestieris. Item dico q̄ sūt vestes virtuales vel spirituales. Virtutes ēm sunt quedaz spiritualia indumenta. De quibus Apocal. xvj. Beatus q̄ vigilat ꝛ custodit vestimenta sua ne nudus ambulet. Itez sunt vestes supernales. bona enim celestia sunt quedam beatorum nobilissima vestimenta. de quibus dicitur ipsi anime beate Esaie. liij. Consurge. consurge. induere fortitudine tua syon. induere vestimentis glorie tue hierusalem ciuitas sancta. Item sunt vestes criminales. vicia enim ꝛ peccata ꝛ inhoneste conditiones sunt quedam vestimenta quibus diabolus vestit malos. Unde de peccatore dicitur in p̄s. Induit maledictionem sicut vestimentum. ꝛ intrauit sicut aqua in ossibus eius. Itē dico q̄ sunt vestes infernales et iste nihil aliud sunt q̄ pene eterne quibus damnati sicut quibusdam vestibus circundantur. Unde de quolibet damnato potest dici illud. p̄. Os abyssus sicut vestimentū amictus eius super montes stabunt aque. Aque enim miseriarum. montes. id est superbos in inferno operiunt. vestimēta penarum ipsos vestiunt atq̄ tegunt. Hys ergo premissis dicendum est generaliter de vestimentis bonorum ꝛ malorum. Et sic possumus dicere q̄ sunt vestimenta que sunt induenda. et sunt vestimenta que sunt exuenda.

Dico igitur primo ꝛ principaliter q̄ sunt vestimenta q̄ sunt induenda. ꝛ iste sunt vestes virtutum. que. s. sancti et iusti debent induere. et inde pro ornamento se vestire. Sicut enim turpe est q̄ homo sit nudus sine vestimento. sic turpe est q̄ homo sit sine virtutum quolibet ornamento Sicut enim nobiles ꝛ diuites solent induere bonis vestibus filios suos econtra rustici et pauperes faciūt filios suos ire nudos. Sic vere nobilis et diues pater cbristus vult q̄ illi qui sunt filij sui: virtutum bonis vestibus sint vestiti. ij. Paral. ix. Fecit solium et vestiuit illud auro mundo sed proculdubio etiam paup rusticus. id est diabolus non curat filios suos esse vestitos virtutibus. immo gloriat si videt ipsos nudos. Isti sunt improbi mendici qui bonas vestes datas filijs solent vendere. ꝛ eos faciunt vt elemosinam habeant esse nudos Job. xxiij. Nudos dimittunt homines vestimenta tollentes. Vestimenta enim virtutum hominibus auferunt. ipsos nudos gratijs deserunt ꝛ dimittunt. vt sic diabolo dicat illud Job xxij. Abstulisti pignus fratrū tuo⁹ sine causa. ꝛ nudos spoliasti vestibus. Et ideo de vestimento virtutum induendo. acquirendo et habendo dicat cuilibet viro iusto illud p̄s. Confessionē ꝛ decorem induisti: amictus lumine sicut vestimento. Ubi aduerte q̄ iusti tria hnt generaliter vestimenta. s. Vestimēta

Doloris.
Honoris.
Splendoris.

Dico q̄ sunt quedam iustorū vestes que sunt lugubres ꝛ luctuose. Et p̄ul dubio iste sunt vestes penitentie q̄ notātur cum dicit. Confessionē. que. s. confessio ꝛ pnia sunt fratres. Sicut ēm videm⁹ q̄ qñ amici nostri moriunt. vestes lugubres sumunt. ꝛ in signū doloris homines saccis induuntur. ꝛ sm ritū aliquaz terraz vestes in signum maioris tristicie scindunt. ꝛ coram oībus hominib⁹ lacerant. Re uera charissimi: talia sunt pnie vestimenta. lugubra enim ꝛ dolorosa esse nosciunt. ꝛ in signū doloris ab omnibus accipiunt. Quando ēm accidit q̄ amici nr̄i. i. anima spūs ꝛ virtutes sunt mortui interius p peccatum. nos procerto debemus dolorem et pniam induere. gaudium et leticiam exuere. faccū asperitatis accipere. et nosmetipsos p cōfessionē aperire et scindere. dicēs illud. iiij. Regū. xix. Qd audiens Ezechias sennacherib verba. scidit vestimenta sua et in-

dutus ē sacco. de dauid etiā dī. ij. Regū. j. Oz qñ audiuit morte amici sui saul et ionathe statim vestimenta sua scidit. z omes viri qui cū eo erant planxerūt. z ieiunauerūt z fleuerūt. Mulier em seu mucas n..dens seu fructus tria habet vestimenta. s. pellem interiorē. corticē exteriorē. testam superiorē. Sic vir iustus debet habere interiorē tunicam que cordi adheret. hoc est contritōem. superiorē corticem que fracta sonat. hoc est confessionē. exteriorez testam que amarissima est. hoc est satisfactionē. Sicut em ericius vestitur pelle spinea tā. Castanea etiā habent vestimēta pungitiua. Malogranata habent vestimenta dura z pallidissima. Poma q dicūtur arenchi vel cytrones q̄ hnt vestimēta amarissima. Sic vere nos si fuerimus penitentes. vestimur in exteriori cōuersatione vestimēto penitentie. qō sez pungit p contritōem. z sicut cytrones hnt vestimēta amarissima z rubicundissima ita penitens rubet p verecundie cōfessionem. pallidus est p abstinentie macerationē. durus z amarus p labor z dolor tolerationē. vnde Ecci. xxxix. Aqua panis. ignis. ferrū. lac. mel. oleū. vestimētū. Et ideo vestes penitentie figurāt in scriptura vbi inuenio vestem

Cilicinam. Quia. s. vestis penitentie debet esse alicina p asperitatem. ps. Posuisti vestimentū alicinū. Item debet esse saccina p vilitatez. Jone. iij. Vbicūt rex vestimēta sua z indutus est sacco z sedit in cinere. Jtē debent esse camelina p humilitatē. Camelus em qñ onerat. super genua se inclinat. Exemplo Johānis baptiste de quo dicit Matb. iij. Oz ipe habuit vestimentū de pilis camelor. Item debēt esse ignea p contritōnis feruorē. z per diuine dilectōis ardorez. Job. xxxvij. Nonne vestimenta tua calida sunt cū pflata fuerit terra austro. Quis de multis hypocritis pōt dicā hodie illud qō de dauid sene dicit. iij. Reg. j. Oz cum operiret vestibus non calefiebat. Item debēt esse purpurea per verecūde cōfessionis rubozē. Job. xix. Exuit ergo me bus portans spineam coronam z purpureū vestimentū. Item debet esse candida per innocentie nitorez Eccli. ix. Omni tempe sint vestimēta tua candida et oleū de capite tuo non deficiat. Item debet esse fulgida p honeste conuersationis decorē. ps. Astitit regina a dextris tuis in vestitu deaurato ꝛc. Item sunt vestes lugubres et luctuose. ij. Regū. xiij. Lugere te simula z induere veste lugubri. Prez ergo q sunt quedā vestes iustorū que sunt lugubres z luctuose. Quod ostendit cū dicit. Confessionē. eo q confessio est ps penitētie: et debet esse in meroze et luctu. Unde Mar. j. Baptizati sunt confitētes peccata sua: vt sic de q libet dicat illud ps. Confessio z magnificētia op⁹ ei⁹ manet in seculū seculi. Deinde dico q sunt quedaz vestes iustorū et sanctorū que sunt salubres z virtuose. z iste sunt vestes gratiarū et virtutū quib⁹ anima induit et vestitur: quod ostēdit cum dicit. Decorem. Quia sicut decor multi eris ꝓcedit ex naturali habitudine: z ex vestiū pulcritudine. sic spiritualis decor anime cōsistit in sua conditiōe: z in vestimētoꝝ virtutū dispositione. Decorē inquit. Jurta illud Prouer. xxxj. Fortitudo z decor indumentū eius. Ut sic anime spūaliter ornate dicat illud Ezechi. xvj. Vestita es byssо: z polimito: z multicoloribus. similam z mel z oleū comedisti: z decora facta es vehemēter. Et bñ dixit multis coloribus. q. sez vestes virtutū ex multis pfectiōibus consistunt. Unde ipi anime dicit ibidē. Sumpsisti vestimenta tua multicoloria z vestita es eis. Et ideo multitudo vestimentoꝝ spūalium sez virtutū: optime pōt figurari in vestimētis sacerdotalib⁹ antique legis q erant varia et mirāda. Summ⁹ em sacerdos debebat habere sicut dicitur Exo. xxviij. xxix. z xxxix. Et in alijs multis locis ad h̄ q cōsecrare. z q digne dño ministraret ouedā mirabilia vestimēta. Ipe em debebat Primo ad ostiū tabernaculi moysi applicari. Secūdo corp⁹ eius debebat aqua lauari. Tercio debebat tunica linea vestiri. Quarto feminalib⁹ lineis debebat circa femora opiri. Quinto veste superbumerali debebat sup humeros insigniri. Sexto veste ratiōali iudicij in pectore decorari. Septimo baltheis vittis et anulis debebāt cōstringi. Octauo debebat oleo inungi. Nono mitra sup caput ei⁹ debebat loeari. Decimo lamina sup capitis frontem debebat ligari. Undecimo tunica iacinctina cū caputio debebat ornari. Duodecimo tintinnabulis sonantib⁹ z in tunica pendētibus debebat iugiter ingrediēdo tabernaculū comitari. z hoc ritu sicut ibidē dī. Debebat deo ꝓcerari. Sic vere charissimi quilibet sacerdos sacra dogmata sacer dux. vel sacre doctus. i. quilibet xpian⁹. z maxime ecclesiasticus vel ꝓlatus ad hoc q deo cōsecret ispūaliter est necesse q virtutū variis vestimentis induat. Iste ergo debet ad ostiū tabernaculi ad moysen applicari. q. s. iste debz moysi. i. suo supiori ad ostiū tabernaculi. i. dū adhuc est in ostio z ingressu applicari. i. diligēter examinari. Vestes em q̄ dñt emi solēt bñ explicari z videri z examinari sic vestes virtutū q̄s isti bñt. a ꝓlato vel a supiori emi vident. nec tū ꝓter eas beneficiū ꝓferē. dico q bene dñt p examinationē videri. z p discussionē penitus explicari. z dz sibi dici illud. Esa. iij. Vestimentū tibi est: esto ꝓceps. vñ de ista applicatione dī. Exo. xxviij. Applica ad te. Aaron fratrē tuū. Oō est tñ cōtra multos q̄ sine applicatiōe. sine examinatiōe solent alios ꝓmouere. Q̄ qs facit illud. q: olim anial qō erat in tabernaculo offerendū. ꝓmo debebat p sacerdotē videri z si haberet maculā refutari. si vero careret macula acceptari. sicut dī Leui. xxij. Jurta illō Apli. j. Thes. v. Omnia ꝓbate qō bonū est tenere. Secō dico q isti debebāt lauari. Quia vere ad ecclesiasticos ptinet q sine loti z cūctis vicioz imūdicijs depurati. Serui em regis solent bne vestes mūdas. vñ Exo. xix. Lauēt vestimēta sua z sint parati. Oō est ꝓtra multos ecclesiasticos quoz vestes exteriorius ꝓcer satōis nō sunt lote ꝑ carnalitatū feab⁹ maculate. ita q pōt dicere illō Esa. lxiij. Aspersus est sanguis eoz sup vestimēta mea et omnia indumēta mea inq̄naui. Et tñ isti deberent aduertere q illi soli q̄ nō inquinauerūt vestimēta sua reputant digni in albis sedere et cozā filio hois ministrare Apoca. iij. Tertio dico q isti debeāt tunica linea vestiri p quaz puritas innocētie et interioris cōsciētie designat q̄b⁹. s. aia interiori tunica linea induit et vestit. Linea em tunica. i. camisia puritatē designat. De q Leui. viij. Vestiuit pontificē subucula linea. Oō tñ est ꝓtra multos ecclesiasticos qui p certo habent conscientiā magis impuram et imundā q̄ ceteri seculares. ps. Jnduit maledictionem sicut vestimentū et intra. sicut aqua interiora eius. Quarto dico q isti feminalibus circa lumbos debent operiri. s. circa virilia. et illa significant castitatē. que. s. mēbra virilia operit atq; seruat. qua vtiq; tales debent vestiri. et a carnis affectibus reseruari vel refrenari. Unde Leuit. xvj. Vestiet sacerdos tunica linea. feminalibus lineis ferenda celabit. Oō est cōtra multos qui non vident portare feminalia. quia non vident habere aliq̄d quo stringant impudicicia carnis sue. vnde isti figurant in iesu sacerdote. De quo dicit Zacha. iij. Oz ibs erat indutus vestibus sordidis. Et magis istud est vituperandum. quia quando ignis tenet in vna domo in parte anteriori et in fronte. et domus est alta difficilius defenditur ignis q̄ si teneret in posteriori domo. q: aliqualiter defenditur magis de posteriori q̄ de anteriori. Sic est de istis ecclesiasticis. qui debent esse ostiū sancte matris ecclesie via paradisi. z si ignis luxurie z peccati tenet in eis. quia debēt esse exemplū alioz. difficile intrabūt alij in viam rectā si accipiunt introitum viarum eoz. Quinto dico q isti supbumerali debent insigniri. Erat aūt supbumerale vestis ꝓciosa qua humeri ornabant. que duos lapides onichinos continebat. in quibus duob⁹ patriarchaz nomina sculpta erāt. In compositiōe vero vestis istius erat aurū. iacinctus purpura. coccus bistinctus. byssusq; retorta. Et ista proculdubio signant virtutem spei. Humeri enim qui onera portant. patientiam designant. Vestis autem que patientiam ornat. est spes. nunq̄ enim sine spei consolatione patientia ꝓualeret. Aduerte tamen q ista vestis debet habere quinq; colores. id est quinq; subalternas virtutes. salicz aurum sapientie z discretionis. quia spes sine sapientia ꝓsumptio est. Item iacinctū celestis apparentie z alte ꝓtemplationis. Item purpurā que habet colorem sanguinē. i. exemplum patie xpi z dñice passionis. Item coccum colorem igneum distinctum. i. ardorem duplicis charitatis et dilectionis. Item byssum etiam retortā. i. puritatē carnis z affectionis. z sic aie tot coloꝝ vestite dicet illud Ezec.

xvj. Vestiui te discoloribus. calciauit te iacincto ⁊ cinxi te bysso. Judic.v. Vestes diuersoꝝ colorꝝ sisare tradūtur in ꝑdam. Ista.etiā vestis debet habere duos lapides onichinos. qui sunt ymagines obscure repñtantes et generātes tristiciā. ꝙ quos duo testamēta figurātur. que nobis ymagines ⁊ veritates rerū obscure tamē ⁊ enigmatice repzesentāt. ⁊ mentis timoꝛē ⁊ tristiciā delinquēntibus incutiunt ⁊ intentāt. Istos eñ lapides in scripture scia debem⁹ habere. q̄ nomia filioꝝ israel. i. vitā. mozes ⁊ exempla sanctorum noscīt continere. q̄ ꝙ imitationē nobiscū debem⁹ gerere ⁊ portare. ⁊ ideo de ista veste supbumerali. i. de virtute spei ⁊ patientie cum suis appendicijs dr Leui. viij. Ot moyses vestiuit pontificē subucula linea ⁊ desup humerale posuit. Sexto dico ꝙ isti rōnali iudicij debebant in pectore ornari. Ista.n. erat vestis q̄dam q̄ super pectus posita rōnabile dicebat. in quo. xij. lapides pzeciosi ponebā-tur in quibus. xij. patriarchaꝝ nomina scribebātur et ista vestis significat ꝙcerto virtutē prudentie. quā in pectore debet prelatus vel ecclasticus habere. ⁊ in eis debet habere. xij. lapides pzecios. id ē. xij. articulos fidei. cū nominibus patriarchaꝝ. i. doctrinis ⁊ exemplis doctoꝝ. vt sic rōnale iudicij. i. ratōnem in iudicio possit ostendere ⁊ tenere Ista tñ vestis erat quadrangula ⁊ dupler. ⁊ i ea erat scripta doctrina ⁊ veritas. ps. Sacerdotes tui induātur iustitia ⁊c. Dō est contra multos iudices et prelatos qui non habent aliquid ꝑ dictoꝝ. de ꝟbus. j. Macha. vij. Veritas ⁊ iudiciū non est in eis. Septimo dico. q vittis ⁊ baltheis id ē charitatis ligaminibus stringañ. ⁊ ꝙ veram concordiā inuicem coartenť. vñ de talibus stricturis ⁊ iuncturis dicīt Exo. xxix. Jndues aaron vestimentis suis. i. linea tunica. superbumerali. ⁊ rōnali iudicij qō constringens baltheo. Que tñ bodie sunt cōtra multos qui sunt in eccia ⁊ in mūdo. qui ꝙcerto nō habent vestem iūctam et constrictam. s. concordie ⁊ vnitatis. § potius vestē scissam. i. diuisionis discordie ⁊ diuersitatis. vnde Geñ. xxxvij. dr. Qz iacob scissis vestib⁹ indut⁹ est sacco. Octauo isti oleo purissimo debebant inungi: et istud ꝙculdubio significat virtutem pietatis q̄ scz ꝙ oleuꝫ designañ. qua ecclesiastici debēt liniri: et per compassionē et misericordiā aliozum miseriis misereri. Jn cuius etiam signū manus nostrozuꝫ sacerdotum in sua consecratiōe oleo inunguńť. Ad denotandum ꝙ pietatis dulcore liniti esse tenenť. Res ei vncta oleo suauis ē. Manus etiā inuncta oleo nō solet bene tenere: immo solet faciliter dimittere qō habet. Sic vere isti qui oleo pietatis sunt vncti: et mites ⁊ suaues debēt esse. ⁊ illud qō tenent. scz bona tpalia debēt per elemosynas faciliter pauperib⁹ dimittere et laxare. Et ideo breuiter de veste pietatis ꝙ oleum designata dicīt Eccl. ix. Omni tpe sint vestimētа tua candida ⁊ oleū de capite tuo nō deficiat. Quod tamen ē ꝑ multos ecclesiasticos. q̄ nō videnť esse vncti oleo pietatis: sed poti⁹ sanguine crudelitatis. Et isti tñ deberēt aduertere ad istud quod dicīt Esa. ix. q vestimentū mixtū sanguine erit in combustiouē et cibus ignis. Mono dicīt. ꝙ mitra sup caput debet poni. Caput charissimi significat intentionē que ē caput cuiuslibet ⁊ principiū. Mitra que caput ornat ⁊ piramidaliter sursum tēdit. significat rectaꝫ ad deū mentis elevationē et erectionem. Quia scz ecclesiastici debēt rectā intentionē ad deū erectā habere. et quicquid agant semp intentionē iustam ⁊ licitā habere. de quo Exo. xxviij. Baltheos et thyaras facies in gloriā et decorē vestiesq̄ ꝟbs omnib⁹ aaron fratrē tuū. Quod tñ est cōtra multos qui non habēt vestem recte intētionis. § vestes falsitatis: duplicitatis ⁊ deceptiōis: sicut habēt illi qui vnum dicūt exteri⁹ ⁊ aliud cogitāt interi⁹. Contra quos dicitur Leui. xix. Vestē que ex duob⁹ texta ē non indueris. ⁊ Deutro. xxij. Nō indueris vestimentū qō ex lana linoq̄ cōteritur. Decimo dicīt ꝙ ista lamina aurea cū noie dei tetragrāmaton debebāt ligari: ⁊ ista ꝙculdubio signat virtutē devotionis et reuerentiā diuine potētie. ⁊ sic nos dñatiōis: que in fronte ⁊ añ oculos debet haberi. ⁊ a xpi fidelib⁹ intueri. Leui. viij. Cōtra frontē posuit laminā auream cōsecratam. Quod ē cōtra multos q̄ ꝙ oculis nō bñt nomē domini. nec sue potestatis magnificentiam. nec videnť deū i potētia cogitare. Cōtra q̄s dr in ps. Nō posuerūt te in cōspectu suo. Undecimo dicīt ꝙ isti tunica iacinctina debebant velari. Jstud eñ erat manus ⁊ latus vestimentū qō sub rationali ⁊ humerali erat positū ⁊ constrictū. ⁊ signat cōuersationē bonam ⁊ celestē. q̄ iacinctus color est celestis. vt sic dicāt illud Phil. iij. Cōuersatio nr̄a in cēlis est. Jn ipsa tamen tunica erat caputium qō sub se premit ⁊ ꝓtinet omnia alia vestimenta. Ipsa etiā tunica habebat limbū seu ozam textilem ne faciliter rumperet. qō significat timozem dei q̄ sicut dicīt Eccl. xxv. Timoꝛ domini sup omnia se superpo suit. Quia ꝙcerto in veste nostre conuersationis celestis. semper debet timoꝛ domini supesse. qui vestes virtutum. ne ꝙ vanam gloriam perdañ sub se cōtineant ipsaq̄ ꝛpziat ⁊ componat. Lymbum ⁊ ozam finalis pseuerantie debz habere. ne tunica bone conuersationis rumpañ: sed vt ꝓpetuo conseruet. Unde de ista tunica dicīt Exo. xxviij. Facies in quit tunicā totā iacinctinam. in cuius medio erit caputiuꝫ et ora textilis per gyrum. sicut solet fieri in extremis vestiū ne facile rumpañ. Jstud tamen est contra multos: quoꝝ vestis conuersatic nis facile rumpit. sicut dicīt de hypocritis in ps. Omnes sicut vestimentū veterascent ⁊ sicut operto. muta. eos. Duodecimo dicitur ꝙ tintinnabulis ⁊ malis punicis aureis circa tunicam pendentibus debebat muniri: ita ꝙ eius incessus ꝙ tabernaculum debebat audiri. Charissimi per mala punica que sunt fructus nobiles intelligūtur opera fructuosa. per tintinnabula sonantia intelliguńť verba vtilia ⁊ fructuosa. quia ꝙcerto in fine tunice ꝙuersationis nostre ista duo debent pendere. s. fructus bone operationis ⁊ sonus vtilis locutionis. s. ꝑdicationis ⁊ confessionis laudis ⁊ gratiarumactionis. Sine eñ isto sono tintinnabuloꝝ nō debemus templum domini ingredi nec in statu ecclesie cōuersari. Unde Ecc. xlv. Jnduit illum stola glorie. Sequiť Circumpediles ⁊ femoralia ⁊ humerale imposuit ei. et cinxit illuꝫ tintinnabulis aureis plurimis in gyro dare sonum in incessu suo. Sic ergo patet quibus vestibus. id est quibus virtutibus ecclesiastici debent ornari. et in quibus ritibus debēt dño consecrari. Et de hoc Exod. xxviij. Uesties ꝟbs omnibus aaron fratrem tuum et filios eius cum eo⁹ cunctoꝝ consecrabis manus. Et bene dicit oñibus ꝟbs. quia. s. nos debemus indui omniū virtutū generibus. Circa qō notandū ꝙ vestiri debem⁹. s. vestibus

Patientie.	Habeamus dico vestes patiē-
Penitentie.	tie. que. s. in aduersis non atte-
Abstinentie.	runtur Deutro. xix. Non sunt
Continentie.	attrita vestimenta vestra. Jtez
Honeste apparentie.	habeamus vestes penitentie.
Jocunde conscientie.	Exemplo beati Johannis ba-

ptiste Marci. j. Ipse Johannes vestitus erat pilis camelorum. Jtem habeamus vestes abstinentie. quia sicut dicitur Ecclesiastici. xxix. Jnitium vite hominis aqua panis et vestimentum. Jtem habeamus vestes continētie Ezech. ix Vir qui erat in medio eozum vestitus erat linteis. Jtem habeamus vestes honeste apparentie. De quo in psalmis Astitit regina a dextris tuis in vestitu deaurato circumdata varietate. Jtem habeamus vestes iocunde conscientie. De quibus Judith. x. Jnduit se vestimentis iocunditatis. Sic ergo patet ꝙ sunt quedam vestes sanctorum atq̄ iustoꝝ que sunt salubres et virtuose. Decorem inquit. Jste enim sunt iste vestes nuptiales. quas non habēs a christo reprehenditur. a conuiuio paradisi excluditur. et tortoribus carceris religatur Matthei. xxij. Amice quomodo huc intrasti non habens vestem nuptialem? Deniq̄ dico. ꝙ sunt vestes iustoꝝ. celebres atq̄ virtuose. et hoc ostendit cum dicitur. Amictus lumine sicut vestimento. Jste vestes sunt vestes beatoꝝ. que sunt septem. s. q̄ttuoꝛ dotes corpis. ⁊ tres dotes aie. Sicut eñ videm⁹ ꝙ hō alijs et alijs vestib⁹ vtit in dieb⁹ ferialib⁹ ⁊ alijs in diebus solēnib⁹. Sic vere hō nūc in vita ista laboriosa simplicibus vestib⁹. i. gr̄a ⁊ virtutib⁹ vti debz vt tandē q̄n solēnitas eterna venerit ꝑciosis vestib⁹ g'lie possit vti Geñ. xlj. Viri añq̄ introduceret incarceratū ad regē mutauerunt vestes carceris ei⁹. ⁊ ipm nouis vestib⁹ induerūt. Quia vero xp̄i q̄n homo de carcere huius mundi ⁊ carcere carnis educitur. et ad regem paradisi introducit. tūc vestes interiozum laboꝝ mutanť. et noue vestes glorie induunť. Unde Ju-

dith.x.dr. Qz ips descendēs in domū suā abstulit a se ciliciū.z exuit vestimentum viduitatis sue.z vnxit se mirrha optima.disterminauit se.z imposuit super caput suuz mitram.z induit se vestibus iocūditatis.vide eam.ō.de induere. Amictus inquit lumine sicut vestimento.vt sic aia figuretur in ista muliere Apoca.xij. Que erat amicta sole z luna sub pedibus eius.z in capite eius corona stellaz.xij. de lumine exponē supra. Lumine inquit sicut vestimento qz.s.lumen.i.eternoz pmioz claritas erit vestis beatorū. z Luc.xxiij.de angelis dr. Ecce duo viri astiterūt iuxta illos in vestib⁹ albis.i.veste fulgēti. Jstud ē.n.vestimētu m

Splendoris. Splendoris dico. qz beatus ē solū salomonis qđ fuit vestitū de auro mūdo.si cut dr.ij. Paral.ix. Honoris etiā.vñ cuilibet beato dr illud Job.xl. Circūda tibi decorē. z in sublime erige z speciosis induere vestib⁹. Valoris insup.vñ beatus dicit illud Esa.lxj. Jnduit me dominus vestimēto salutis ꝛc. Et sic patet quō iusti bñt varias vestes. tam in p̄senti q̄z in futuro seculo.s. Vestes

Celebres. Et sic patz q̄ in scriptura inuenit vestis in

Salubres. stoz z perfectoz. Secūdo principaliter

Lugubres. dico q̄ ē vestis malor z peccatorū. Et sic dico q̄ peccator habet vestez carnalitatis. z ista ē illa de q̄ dicit illud p̄dictū Esa.ix. Vestimentū mixtū sanguine erit in cōbus.z cib.ig. Habent etiā vestē p̄speritatis. Bona em̄ mūdi sunt q̄dam vestimenta quibus homo indutus p auariciā calefat.p luxuriā sudat facilē z sordescit. Zach. iij. Jhs aūt erat indutus vestibus sordidis Bona em̄ tēporalia sordida dicūtur.qz etiam sordes in canonibus nominātur. Jsta em̄ sunt illa vestimenta. De quibus Job xxvij. Si comportauerit quasi terrā argentū: z sicut lutuz p̄parauit vestimenta sua.p̄parauit q̄dem.ſ iustus vestiet illis. Bñt insup vestem duplicitatis. z ista ē vestis hypocritaz.qui.s.vestem cōuersatōis bñt p̄clarā.mentē vo habent vilem z vitiosum.vñ.ij. Paralip.xx.dr. Qz ipi int cadauera inuenerūt vestes z vasa.qz in hypocrit.s int cadauera carnalis vite inueniūtur sepe vestes p̄cioſe apparentie. Jsti sunt qui habēt vestem peregrinā. Cōtra quos dicit dñs Sophō.j. Visitabo sup eos qui induti sunt veste peregrina. Vide supra de Jnduere ꝛc.

Vetustas.vetus. Nota q̄ vetustas sicut senect⁹ signat in bono et in malo.quia aliqua sunt que veterascūt in gratia.aliq̄ in pena.aliq̄ in culpa. Notabo igit q̄ inuenio vetustatem

Que dz haberi. Prima est vetustas veteris conuersatiōis

Que dz horreri. Scda ē vetustas mētis obstinationis.

Que dz terreri. Tercia est vetustas infernalis bitatiōis

Est igit primo vetustas p̄fectorū et sapientū.et sic vetustas nihil aliud ē q̄ sensus et prudētia.maturitas et cōuersationis bonitas:honeq̄ consuetudinis antiq̄tas z bonitas. Multa em̄ sunt in quibus cōmendā ē vetustas. Palma em̄ q̄nto veterior tanto vecūdior. Corall⁹ etiā aniqui or est rubicūdior. Vinū etiā quāto veteri⁹: tanto calidius Ebur quāto plus senescit:tāto plus candescit. Sic ꝑ charissimi vetustas bone cōuersatiōis.cōsuetudinis et prudētis maturitatis ē multipliciter cōmendāda p banc ei in bonis opibus sum⁹ fecūdiores.p honestam verecūdiam sumus rubicūdiores.p deuotā orationē sum⁹ feruentiores: z p innocentiā sum⁹ puriores. Ad oia em̄ ista solet valere vetustas:et in istis p̄ficere et iuuare. Lu.v. Nemo vinum bibēs vet⁹ statim vult nouū:dicit em̄ vetus melⁱ est. Noua em̄ solent plus placere:sed p̄certo ceteris paribus vetera plus solent valere. Nō bene figurat Josue.ix.in gabaonitq̄ induētes se vestib⁹ veteribus z calciamēta sumētes vetera: z saccos z vtres veteres asinis ꝑponētes :filijs isrl confederati fuerūt.et sic mortis periculū euaserunt. et extunc cū sua posteritate in templo dño seruierūt. De hieremia etiā legim⁹ Hiere.xxxviij.q cū pannis veteribus de lacu fuit leuat⁹: z ne ibi moreret.de laci fecib⁹ liberat⁹.quia illi breuiter qui in vetustate p̄severantie delectātur:in quibus vestes et calcei exteriorīs cōuersatiōis:nec non sacci z vtres interiorīs capaces affectiōis in bonis moribus antiquant:et qui nō varias nouitates: ſ honestas vetustates sectant.solent Josue z filiorū isrl id est dei z angelorum amicitiā acquirere.z de lacu peccatoz se cripere.z de mortis pericolo eterne se saluare. Et ideo bene cōsulit Sapiēs Eccl.ij.d. Crede deo z recuperabit te.dirige viā tuā z spera in illū:serua timorem eius. z in illo veterascе. Jsta est igit vetustas p̄fectoz z sapientū. De qua Eccl.ix. Vinū nouū amicus nouus.veterascit z cū sanitate bibes illud. Secūdo est vetustas peccatoz z delinquentiū. Peccatores em̄ veterascere dicunt in q̄tum p malas cōsuetudines in vicijs durant: z in malis operib⁹ antiquant. De qua Judicū. x.dicit Filij aūt israel peccatis veteribus iungentes noua fecerūt malū in cōspectu domini. Jsta est em̄ vetustas valde vitupabilis. Uestes em̄ z alie res veteres vt cōiter p̄dūt

Colorem. Perdūt colorem.quia turpes efficiunt.

Vigorem. Perdūt vigorem.qz facilter dilaniant.

Valorem. Perdūt valorem.quia parū reputant.

Sic isti qui tali veteri antiquitate grauant. Et tō de talib⁹ dr in p̄s

Perdunt colorem honeste cōuersationis. Perdūt vigorē p̄severantie z durationis. Omis sicut

Perdunt valorem bonitatis z p̄fectionis. vestimentū veterascēt ꝛc. Et ideo charissimi ista vetustas est dānanda z deponēda et a prudētibus obhorrēda. Uetustas em̄ a suis possessorib⁹ nō amat:imo si p̄nt faciunt vt ab eis removeat p̄z in serpente q̄ nouā pellē cōparat z veterē abducit Jn ceruo qui vetera cornua abijcit. Jn arbore qui veteres fructus et folia exuit et noua induit et p̄ducit. Et tō apls monens Col.iij.dicit sic. Expoliantes vos veterē hoiem cū actib⁹ suis induite nouū hoiem qui ꝑm deū creat⁹ est. Ergo charissimi expurgem⁹ vetus fermentū vt simus noua cōsperſio.et ambulem⁹ in nouitate spūs. z nō vetustate lre.j. Cor.v. Et Roma.vij. Juxta illud Leui.xxvj. Nouis supuenientib⁹ vetera p̄icietis. Jsta est ergo vetustas peccatorum et delinquentiū. Tertio dico q̄ est vetustas damnatoz et penitū.et ista est illa ipsi⁹ loci inferni q̄ a mūdi p̄ncipio fuit fact⁹.et vbi impij taliter veterascūt.eo q̄ illuc fuerūt memoria nō dat vñ ipis dr Eze.xxvj. Collocabo te in terrā nouissimā sicut solitudines veteres. Et in p̄s.dicit de ipis. Qz auxiliū eoz veterascet i inferno a gloria eoz. Jsta igit sufficiāt de vetustate. qz ſ. de antiq̄tate dr sat⁹ plane ꝛc

Vexatio. Nota q̄ vexatio sumit ꝑ tribulatiōe. ꝓ castigatione. ꝓ temptatione. ꝓ damnatione. Notabo ergo breuiter q̄

Justi vexant mūdi verberibus. Est q̄ quedā vexatio

Paupes vexant raptoz manib⁹. mūdane tribulatōis

Subditi vexant a correctoribus. z ista ē illa quā iusti

Tēptati vexant a demonū actibus. patiunt in hoc mūdo.

Dānati vexant penis et ignib⁹. De q̄ Sapi. iij. Jn paucis vexati in multis bene disponent. Jtem est vexatio rapine z exactōis. z ista est illa q̄ paupes vexant ꝓtinue a tyrānis. De q̄ p̄s. Vexati sunt a tribulatione maloz et dolore. Jtem est vexatio discipline z correctionis. z ista est illa q̄ plati vexāt z corrigūt insolētes. De q̄ Esa.xxviij. Sola vexatio dabit intellectū. Jtē est vexatio diabolice temptationis z suggestionis. De q̄ Matth.xv. Filia mea.id est ania mea male a demonio vexat. Jtem est vexatio eterne dānationis et afflictionis. Hiere.xxiij. Dabo eos in vexationē vniuersis regnis terre. Vide supra de afflictione et tribulatione.temptatione dolore ardore et cōsimilibus ꝛc.

Via. Cum via sit illud terre spacium per quod itur. et per quod de termino ad terminum pertransitur. Possumus notare q̄ per diuersas vias possunt intelligi varij mūdi status.ꝑ quos.ſ. de mūdo ad patrē incedim⁹ et ꝑ quos de vita ad mortē iugiter incedim⁹ et ambulam⁹ Notabo q̄ in mundo inueniunt tres vie.per quas diuersi transeunt.sed diuersimode videlicet. Via

Naturalis. Prima est via cunctorum.

Virtualis. Secunda est via bonorum.

Criminalis. Tertia est via malorum.

Per primam vadunt vniuersi. Dico primo et

Per secundam vadunt conuersi. principaliter q̄ est

Per tertiam vadunt subuersi. via naturalis q̄ ē via cunctoz. Natura em̄ humana nō dicit q̄ie esse in termino.sed in via. Continue em̄ transit et labit et de statu ad statum cōmutat. Omnia em̄ naturalia habent vias suas certas naturales et necessarias ꝑ quas vadūt.sicut de flu-

mine patet vel de fonte que.s.per tramites vie sue cŏrrūt continue versus mare. Sic vere charissimi cum bō sit res naturalis ⁊ ex naturalibus principijs constitutus. necesse est q̄ viā naturalem habeat p quā necessario transeat atq; vadat. Et ista ꝓculdubio nihil aliud est q̄ status ⁊ decursus humane nature. infra cui⁹ ambitū vadūt ⁊ venīūt vniuersi. Juxta illud Esa.xxx. Hec est via ambulate in ea. nō declinetis ex ea neq; ad dexteram neq; ad sinistrā. Et adhuc te q̄ via naturalis est triplex. scilicet Via

Per quam venimus. Per quam transimus. Per quā eximus.

Prima via ē ortus vel ingressus. Secūda est via vite vl̄ progressus. Tercia ē via mortis vel egressus. Dico q̄ est quedam via naturalis p quam ingredimur. ⁊ ista est ꝓculdubio via nativitatis hūane p quam intramus ad miseriā huius mūdi. de qua pōt quilibet dicere cum natāt illud Josue.xxiij. Deu via vniuerse carnis ingredior bodie. Et bene potest dicere heu que est interiectio dolentis. quia ꝓcerto ingressus huius vie si bñ consideramus q̄ viliter celebrāt. ⁊ ad quantā miseriā ordinatur. bene est tristicie materia ⁊ doloris. Ista em̄ ē via immūdissima. quia.s.hanc ingredimur menstruis nutriti. ⁊ hanc intramus pelle vilissima ornati ⁊ vestiti. Ezechie. xxxvj. Juxta immūditiam menstruate facta est via eorū coram me. ⁊ j. Reg.xxj. Porro via hec polluta ē. Ista est via naturalis p quā ingredimur. Deinde dico q̄ est via naturalis p quam progredimur. ⁊ ista ꝓculdubio est via vite presentis. per quam necesse est progredi ⁊ transire. et ista est sicut via spacij. per quam de termino ad terminum peruenīt. Ista aūt via est aspera. ⁊ ad transeundū molesta. Similis em̄ est vijs istoꝝ montiū que sunt tortuose et montuose. ⁊ aspere ⁊ tediose. ⁊ ꝓpter insidias latronū atq; ferarum dubie ⁊ periculose. Sic ꝓculdubio via huius vite nostre est per tribulationē asperrima et per diuersos errores tortuosissima. ⁊ per insidias tyrannoꝝ ⁊ demonū periculosissima. de insidijs demonū que sunt i ista via potest dici illud ꝓuer.xxiij. Insidiat in via quasi latro et q̄s incautos viderit interficiet. de molestia peccatorū que hic inuenīt dicit Gene. xlix. Fiat dan coluber in via: cerastes in semita. De aspitate vero tribulationū. infirmitatū. laborum casuū ⁊ infortuniorū dicit Baruch.iij. Delicati mei ambulauerūt vias asperas. Jsta ergo ē vna via naturalis p quā ꝓgredimur. Deniq; dico q̄ est vna via naturalis p quā egredimur. et ista ꝓculdubio est via mortis: p quā scz de hoc mūdo exeunt vniuersi. Jsta em̄ est via valde stricta. similis est vie per quā transit coluber q̄n vult dimittere pellem suā. quia scz p foramen strictū inter duos lapides transit. vbi violēter pellem suā dimittit. ⁊ vlterius nudus exit. Quia ꝓcerto via mortis est stricta: dura et arta. Jbi em̄ pellis corpis exuit: et vestimentū bonorū temporaliū exuit et nud⁹ homo egredit: et cum dolore vehementi per foramen hui⁹ mūdi ptrāsitur. Et de hoc dicitur Eccl.xlvij. Eduxit me per viā porte aquilonis et cōuertit me ad viā foras portā exteriorem. Pars ei aq̄lonaris frigida est et gelida significans viam mortis vbi spūs et vita gelant. et vbi tribulationū frigora intentant. homo enim moriēs per istā viā educitur. et vlta portam istam vsq; ad padisum: purgatoriū vel infernum transducit et portat. Jsta ergo ē via maris trāsiordanē galylee gentiū. que super boiem aggrauat: ita q̄ in galylea id ē transmigratiōes mortuorū. transiordanē. i. vltra fluuiū hui⁹ vite miserabiliter trāsportat. Ita q̄ moriēs pōt dicere illud qđ dauid in ꝓmo moritur⁹ dicebat. Ego ingrediar viā vniuerse terre ⁊c. iij. Reg. ij. Patet igit̄ charissimi q̄ ē via Egredientiū Progredientiū. Ingredientiū. Et sic dico q̄ ē quedam via naturalis q̄ ē via cūctorū: ⁊ hoc est primus principale.

Scō principaliter dico q̄ est quedā via virtualis que ē bonorū: et ista est via virtutū p quā scz boni ad padisum vadūt. ⁊ p quā a mūdo et peccato recedūt. Formice em̄ vias tritas et rectas et strictas solēt facere p quas solēt iugiter incedere et p quas solēt grana ad suū domicilū deportare. Sic ꝓculdubio formice p q̄s viri pfecti et sapientes intelligunt. vias virtutū sibi eligūt p quas vadunt. ⁊ p q̄s grana meritoꝝ ad padisi domicilū secū trabūt. Juxta illud Prouer. vj. Vade ad formicā o piger et cōsidera vias eius ⁊ discе sapiam. Jste tñ vie sunt arte trite ⁊ recte. q̄.s. in vijs virtutū pōt artitudo pnie. tritico seu tritura tribulationis ⁊ angustie recitudo veritatis signari. Quia ꝓcerto via virtutis est via arta vel stricta p pnie artitudinē. Jgit̄ dicit Mat.vij. Arta est via q̄ ducit ad vitā ⁊ pauci ingrediunt p eā. Jte est trita p laboꝝ multitudinē. Ān pō. Propter ṽba labioꝝ tuoꝝ ego custodiui vias duras. Et Tine. xx. Per tritā gradiemur viā. Jtē est recta p iustitie rectitudinē. De q̄ Prouer.xj. Justicia simplicis diriget viam ei⁹. Et ī breuiter q̄libet vir⁹ est vna via ad eūdū in celū. ita q̄ eūdo nō deficim⁹. si p virtutū vias ⁊ semitas ambulam⁹. ⁊ rō reddit ꝓuer.iij. vbi dī. Qr vie ei⁹ vie pulcre ⁊ oēs semite illi⁹ pacifice. Vie inq̄t ei⁹. s. dei boc est dicte virtutes. q̄. s. sunt vie p q̄s de⁹ venit ad nos. ⁊ p q̄s nos venim⁹ ad deū. Aduerte ḡ q̄ vie virtutū sunt tenēde multiplici rōne. vicz.

Quia pulchre. Quia pulchre. Quia breuiores. Quia tutiores.

Primū ꝓbat plural⁹ multitudo. q̄a vie Scōm amena gratitudo. q̄a pulcre Tertiū spacij rectitudo. q̄a semite. Quartū secura q̄tudo. q̄a pacifice.

Dico q̄ iste vie tenēde sunt ꝓpter ipsaꝝ multitudinem. Vie inq̄t. Plures em̄ vie ⁊ nō vna sola date sunt boib⁹ ad salutē. Ad eundē em̄ terminū pōt esse plures vie. q̄ aliq̄n vna via asperior est p peditib⁹. aliq̄n vna via latior p eq̄tibus. aliq̄n vna via secretior p familiarib⁹. Meli⁹ est ei⁹ vie plures vias q̄ vnā. q̄ si bō in vna via defeciat. ad aliā se cōuertat. Exēplo muris qui plures vias ⁊ semitas eūdi ad cauernas solet bie. vt catto in vna insidiante ad aliā possit intoire. Sic ꝓculdubio charissimi ad eundū ad padisum cōstituit nobis deus plures vias. i. plures vtutes ⁊ plura opa virtuosa. quedā em̄ faciliores ⁊ latiores sunt sicut dilectio et charitas. ⁊ iste sunt vie p diuitib⁹. Quedā sunt vie aspitatis. s. ieiuniū. penitentia. pegrinatio ⁊ similia p paupib⁹. q̄ breuiter nobis date sunt plures vie salutis. vt si in vna deficiamus ad aliā recurramus. vt si temptatiō diaboli insidiantes in vna nobis parāt: statim p aliam ambulem⁹. Mā si carne ⁊ diabolo impedientib⁹ nō possumus per penitentiam ambulare. statim debem⁹ ad aliā viam. s. ad misericordiam recurrere ⁊ sic de vna via in aliam. de virtute in virtutem debemus discurrere quousq; possimus ad eterne glorie viam peruenire. Vie inquit in plurali. Ad qđ monet Hieremie. v. vbi dicit. Circuite vias hierusalem. aspicite ⁊ considerate. ⁊c. Et merito: quia ꝓcerto sicut in pō. Vniuerse vie domini misericordia ⁊ veritas. Vias igit̄ virtutū teneam⁹ ⁊ vias et gressus nostros p eas dirigamus. ij. Paral. xxvij. Corroboratus est Joatban eo q̄ direxisset vias suas coram domino. Jgit̄ de pluralitate viarum istarum possumus notare q̄ tenenda est ⁊ etiam ambulanda. s.

Veritatis. Pietatis. Puritatis. Sanctitatis. Via honestatis. Paupertatis. Charitatis. Equitatis. Jocunditatis.

Veritatis est via certior. Pietatis est planior. Puritatis est mundior. Sanctitatis est tutior. Via honestatis est pulchrior. Paupertatis est breuior. Charitatis est latior. Equitatis est rectior. Jocunditatis est letior.

Jgitur charissimi ambulemus ⁊ vadamus per viam veritatis ⁊ prudentie. Jsta enim est via certior. Juxta illud ps. Viam veritatis elegi iudicia tua non sum oblitus. Unde de Thobia legitur Thobie. j. Qr in captiuitate positus viam veritatis non deseruit. Homines enim libenter vadūt per viam certam ⁊ notam. et inter oēs virtutes nulla via certior veritate. Item vadamus per viam pietatis ⁊ dementie. ista enim est via planior. quia scilicet ista non est via aspera. sed mollis et leuis. De qua. ij. Regum. xx. Cunctus populus incedebat per viam oliue. Item curramus per viam puritatis et mundicie. ista est via mundior et hec est innocentia interior. et continentia exterior. De qua ps. Beati immaculati in via qui ambulant in lege domini Quia sicut dicit alibi. Deus meus impolluta via ei⁹. Jte⁊ vadamus per viam sanctitatis et decentie. Jsta enim est via tutior. signata per viam tritam. De qua Deutero. xix. In medio terre quam dedit tibi deus sternas diligēter iter tuum. Item vadam⁹ per viam honestatis ⁊ cōgruētie

Et ista est via pulcrior. puerbio. iij. Vie eius vie pulcre. t omnes semite eius pacifice. Item vadam? p viam pauperiatis t inopie. Ista enī ē via breuior min? cū inuenit vbi erret q̄ in alia. vñ de via ista. ij. Regū. xvij. Currens acbimaas p viam compendij peruenit cbusi. Item vadam? per viam caritatis t amicicie. Ista ē cīa via latior. ptinet enī deū t primū. t amicū t inimicū. vñ ista ē via regia. De q̄ Num. xx. t xxj. Gradiemur via publica nō declinātes ad dexteram neq; ad sinistrā. Item eam? per viam equitatis t iusticie. Et ista ē via rectior. j. Reg. xij. Docebo vos viā rectam. Item vadam? per viam spūalis iocūditatis t letitie. Ista enī ē via letior. De qua in ps. Cantēt in vijs domini. magna ē gloria dñi. Patet ergo q eūdi ad celū plures sunt vie q̄ omnes sunt vtiles t recte. Ideo dr Sap. x. Dr iustū deduxit dñs p vias rectas t̄c. De quo etiam regratiando deo Dauid dicebat. Notas mihi fecisti vias vite. adimplebis me t̄c. Sed q̄d certamus de vijs virtutum cū ipe xps sit generalis via per quā ambulantes nō deficiūt nec errant. Ipe enī dicit Job. xiij. Ego sum via veritas t vita. Dō exponens Augu. de quatuor virtutibus. d. Via factus est tibi ipe saluator. surge ambula. babes quo uoli pigrescere. q̄ris quo. vires eam. q̄ris quo ducat. s. ipa via. ad veritatē t ad vitā ducit. si ergo amas veritatē t desideras vitā. si cupis ad vitam t ad veritatez venire a via noli errare. Videō inquis viā t cupio ambulare. s aspera est. Arta enī ē via q̄ ducit ad vitā. s xps transiuit. t adhuc aspera ē. caput trāsiuit. t adhuc membra dubitāt. Sz xps inquis deus t homo. vide quot milia transierunt. Senes enī. iuuenes. pueri t puelle transierūt. t viam quaz times tritaz tibi fecerūt. Hec Aug. Patet ergo q vie virtutum sunt vie vtiles p quas debemus ambulare. Dō tamē p. culdubio pauci hodie faciūt. quia p certo multi sunt q̄ vias virtutū renuūt t vias viciorz cupiūt atq; volūt. d. illud Esa. xxx. Loquimini nobis placentia. videte nobis errores. auferte a me viam. declinate a me semitam. cesset a facie nostra sanctus israel. Et ideo p raritatē ambulantiū iste vie sunt hodie deserte. t omni frequētia hodie destitute. Sicut enī dicit Tren. j. Vie syon lugent eo q non sit qui veniat ad solēnitatē. Et merito. Quia sicut dicit Esa. xxxiij. Dissipate sunt vie: et cessabit transiēs p semitaz t̄c. Non sic charissimi: sed teneam? vias virtutū quia p certo iste sunt eligibiles p ter ipsarū multitudinez. Vie inq̄t. Si vis pone quare dissipat via in sirtib?. Item dico q iste debent eligi propter ipsarum gratitudinem. Pulcre inq̄t. Et vere vie virtutum pulcre sunt: et pulcrum est incedere per virtutes. Via enim dicitur pulcra

Dñ sternitur herbis virētibus.
Dñ cernitur aquis fluentibus.
Dñ frequentat auis cātantib?.

Sic ve merito vie vtutū pulcre possunt dici quia in istis
Viror decentie abūdat.
Aqua diuine gratie fluitat.
Cāt? spūalis leticie deū laudat.

Unde ista ē illa via De qua dicit Sap. x. Reddidit dñs mercedē laborum sanctorū suorum et de. d. in vi. mi. t̄c. Et iō de pulcritudine aie viā istā frequentantis dicit illud Cant. vij. q̄ pulcri sunt gressus tui in calciamētis filia principis. Ista enī via et ei? pulcritudo figurat p viam quā pheton iuit ad pallacium fm fabulas poetarum: de qua Ouidi? met. b. est via sublimis t̄c. Istam vocat viā sublimē: viam lacteā: et viā splendētem: viam vergentē ad orientē: viam signa. xij. cōtinentē quia p culdubio via virtutū est sublimis et alta. dulcis et admirabilis. lactea. pulcra et delectabilis et clara: et a. xij. signis id ē ab vniuersitate sanctorz. xij. fidei articulos continētium frequētata. Isti sunt beati immaculati in via Quia sicut dr alibi i ps. Hic ambulās in via immaculata mihi ministrabat. Dico igit q vie virtutū sunt eligēde propter earū gratitudinem. Item dico q vie virtutū sunt vtiles p ter ipsarū rectitudinē: et hoc ostendit cuz dicit. Semite eius. Sunt enī semite pulcre vie difficiliores et magē arte: et significant virtutū viam que q̄uis sit difficilior. asperior. occultior et secretior. est tn ad eundum ad celū certior. breuior atq; rectior. Joh. j. Dirigite viam dñi rectas facite semitas dei nostri. Et ideo ad incedendū p istam viam mouemur. Esa. ij. Venite ascendam? ad montem dñi et ad domum dei iacob: et docebit nos vias suas: t ambulabim? in semitis suis. Quod tn est contra multos de vie rectitudine nō curantes et p obliqua viciorū continue decurrētes. Qui p̄ue similes sunt istis fluminib?: que nūq̄ viam rectā vadunt sed p vias obliquas incedunt. Sic isti sunt de quib? dicit Prouer. ij. q̄ ipsi dereliquerūt iter rectum et ambulauerunt p vias tenebrosas. Non sic charissimi: sed vadam? p vias virtutū p ter ipsarū rectitudinem

Item ambulancū est p istas vias p ter istarū quietudinem. Pacifice inquit. Vie enī virtutū sunt pacifice t q̄ete. q̄diu enī in istis sum?. spūaliuz latronū rapinas aut bomicidia non sentim?. et ab ipis demonib? tuti sum?. Luce j. Ad dirigēdos pedes nostros in viā pacis. Si vero ad vias viciorū accesserim?. viam virtutū pacificā derelinquentes. statim sum? in periculo. ne spiritualiter t eternaliter a demonib? occidamur. Dyabol? enī sicut dicit Prouerbi. xxiij. Insidiat in vijs quasi latro quos icautos videt occidet. Et ideo contra fatuos qui magis volūt viam viciorum litigiosam: q̄ viam virtutū pacificam dicit in ps. Cō tritio et infelicitas in vi. eo. et viam pa. non cogno. Vō sic charissimi: s eligāt et diligāt vie virtutū p ter q̄etudinē. q̄ pacifice ināt. p ter rectitudinem q̄ semite. p ter gtitudinē q̄ pulcre. p ter multitudinē. q̄ vie. Sic q̄ patet secūdo et principaliter q̄ est vna via virtualis que est bonorū. Tercio principaliter dico q̄ est vna via criminalis que est malorz Ista ergo via est nibil aliud q̄ p cessio seuorū criminū vel operū malignorū. Isti enī babent vias suas p quas hunc mundū transeūt: et p quas ad infernū vadunt. et ideo fm q̄ sunt diuersa peccatorū genera fm b̄ sit diuersa genera itinerū et viarū. Et sic nōbo q in malo significato inuenio viā

Superborum q̄ ē altissima.
Immūdorū que est fedissima.
Iniq̄rū que est bassissima.
Mūdanorū q̄ est longissima.
Proditorū que est tortuosa.
Imperitorū que est tenebrosa.
Fatuorū que ē psumptuosa.
Lasciuorū que est solaciosa.

Dico ergo q est via alta que est superborū. Isti sunt sicut capra q̄ semp vult in altis locis esse sicut sunt rupes. cui? contrariū est de oue. t sempervolunt summitates p scēdere: t ita superb? cōtra superbū insurgere. Hoc est qd̄ scribit Prouer. xij. Inter superbos semper sunt iurgia. Ideo superbi semp querunt in altis dignitatibus ambulare Ezech. ix. Set viri veniebant de via porte superioris. Et in ps. In via hac qua ambulabaz absconderūt. laqueum. Item dico q est via feda que est in mundorum seu luxuriosorz. Isti enim sunt sicut limax cuius via apparet immunda t limosa. ps. Inquinate sunt vie illius in omni tempore. Item est via bassa que est iniq̄rum t auarorz. Isti enim more talpe infra terram. id est in bonis terrenis querunt t faciunt vias suas. De quib? Job xij. Quasi effodientes thesaurum gaudent vehementer cū inuenerint sepulcrum viro cuius abscondita est via. Item est via longa que est mundanorum. Mūdani enim vadūt vnam viam longissimam. vix enim possunt venire ad terminum. id est ad paradisum q̄ est terminus. Prouer. vj. Abyt via longissima. sacculum pecunie secum tulit. Et Josue. ix Tollite in manibus vestris cibaria ob longissimam viam. Item est via torta: que est proditorum. qui sunt similes cāro vel serpenti que nunq̄ faciunt viam rectam. Vñ Eccl. ij. Deliquerunt vias rectas t diuerterunt in vias prauas. Item est via obscura que est via imperitorz. Viri enim simplices t ignorantes sunt sicut illi qui sine lumine de nocte vadunt qui facilius in lutum cadunt. Unde Prouer. iiij. Via impiorz tenebrosa: nesciunt vbi corruant. Item est via incerta que est fatuorum. De quibus Prouer. xij. Via stulti recta in oculis eius. Item est via lata que est diuitum repletorz. De quibus Matb. vij. Spaciosa est via que ducit ad mortem. t sic de alijs malis vijs. Iste enī sunt male vie

Que sunt preuidende.
Que sunt cauende.
Que sunt dimittende.

Quia sz homo debet considerare t videre quibus vijs et operibus transacto tempore t vitam egit Hieremie. ij. Uidevias tas in conualli. fato q̄d feceris. Et Hiere. vj. State super vias vestras. Sunt etiā p cauende quia multum p cauere debet homo ne intret buiusmodi malas vias. ps. Ab omni via mala prohibui pedes meos. Sunt insuper dimittende. Non est enī sapiens qui est in via mala nisi citius q̄ poterit ipsam dimittat t ad re

rectam ⁊ vtilem se cōuertat. qz quāto ibi diutius tardabit tāto a termino lōgius declinabit. Ideo dicit Hiere. xviij. Reuertat vnusquisq; a via sua mala ⁊c. Quod est tm contra multos q̄ vias suas malas nolunt p̄uidere. p̄cauere. dimittere vel horrere: immo in ipis nitunt pseuerare ⁊ diuitus remanere. Contra quos Hiere. ij. Vilis facta es nimis iterās vias tuas. ⁊ hoc male: qz p̄certo tales vie ducūt ad malum terminū scz ad hospitiū demonū ⁊ latronū. Quia sicut dī Prouer. xiij. Est via que videt hoibus recta ⁊ interiora eius ⁊c. Sic charissimi pcz quō generaliter in scriptura inueniunt tres vie scz via malox. q̄ est criminalis. via beatox q̄ est vtualis. via cunctoxz q̄ est naturalis. Et hec sufficiant de Via. Vide supra de semita de ire. de ambulare ⁊ consimilibus.

Vicis. Vicissitudo. Vicissim

⁊c. Nota q̄ accipiunt vt cōiter p̄ simili casu vel recōpensatione. vel pro alterna retributione. Et possum notare q̄ in scriptura inuenit quadruplex vicissitudo Una

Que reddit pauperibus. Que redditur diuitibus. Que reddit peccantibus. Que reddit p̄merentibus.

Est dico vicissitudo indigentiū. Paupes em̄ vicissim habēt bonū et malum. In p̄ma vice habēt malū in hoc seculo. Scda vice habēt bona mirabilia in futuro. Vñ de iudeis p̄ima vice captiuatis ⁊ suppeditatis: dicit Hester. ix. Qz iudei vsa vice supiores esse ceperunt.

Item est vicissitudo p̄sperantiū: quia scz isti qui sunt in p̄speritate. versa vice erūt in aduersitate. Vñ ipsi possunt dicere illud dyabolo vel mundo qđ dixit Iacob Geñ. xxxj. Mutauit mercedē meam decē vicibus. Item est vicissitudo delinquentiū: qz scz isti hac vice faciūt patiū: sed altera vice sentiunt tormentū. de quo dicit Hiere. lj. Qz dominus reddet vicissitudinem babyloni. Item est vicissitudo p̄merentium: qz iustum est q̄ iustis ⁊ p̄merentib⁹ dotes reddant. ⁊ q̄ vice sua p̄m merita p̄mient. j. Thimo. v. Doce inquit filios mutuā vicem reddere parētibus. Nota q̄ vicissim seu vicis accipit p tpis successionū: vel p certa ⁊ distincta tempis portione. Unde Luce. j. Qz Zacharias sacerdotio fungebatur in ordine vicis sue. Et ij. Regum. xvij. dicitur. Non est bonum consiliū achitophel hac vice ⁊c.

Vicinus.

Nota q̄ vicinus idem est qđ p̄inquus socius ⁊ amicus. Et ideo qz supra dī societate ⁊ amicicia satis dictū est. Hinc est q̄ breuiter de vicinitate ⁊ vicino aliq̄d est tangendū. Notabo q̄ est dare

Vicinū Honorabilem. Amicabilem. Commendabilē. Castigabilem. Detestabilem. Formidabilem.

Dico primo q̄ est vicinus honorabilis. Et iste p̄certo est xp̄s q̄ p carnis assumptionē factus est vicinus noster. ⁊ p̄ne nos in hoc seculo. xxx. annis ⁊ amplius mansit Exod. xij. Assumet vicinū suuz qui est iūctus domui sue. Ipse em̄ vicinum suū. i. hoiem assumpsit. qui domui sue. i. ecclesie p̄ charitatem et gr̄am iunctus fuit. Item est vicinus amicabilis: ⁊ iste ē angelus qui dr̄o ⁊ hōmini est vicinus. Vñ iste est vicinus ille de quo dicit Prouer. xxvij. Melius est vicinus iuxta q̄ frater p̄cul. Vicinus em̄ iuxta est angelus. frater vo p̄cul est dyabolus. Item est vicinus cōmendabilis. ⁊ iste significat bonum sociū vel amicum qui cuz vicinis suis in p̄speris solet cōgaudere: ⁊ in asperis cōdolere Luc. j. Audierunt vicini ⁊ cognati eius ⁊c. Item est vicinus castigabilis: ⁊ iste nihil aliud est q̄ caro ⁊ corpus ⁊ mundus. q̄ anie vicinant. qz ipsa se debet castigare ⁊ spiritui subiici: vt sic dicat aia illud Esa. xxxiij. Cognoscite vicini fortitudinē meam. Item est vicinus detestabilis: ⁊ iste est peccator vel iniquus socius vel p̄inquus. Unus ergo malus vicinus est causa multox malox in vicinis. Vñ illi ciuitati scz bierlim sub typo pulcre mulieris dī Ezech. xvj. Fornicata es cum filiis egypti vicinis tuis. Item est vicinus formidabilis: ⁊ iste est dyabolus. qz scz demones nobiscū in isto caligineso aere cōmorantes sunt vicini nri. Vñ Hiere. xij. Hec dicit dñs aduersos oēs vicinos meos pessimos ⁊c. omitto. Vide. s. de societate ⁊ amicicia.

Victima.

Nota q̄ victima nihil aliud est q̄ sacrificiū. hostia. immolatio. Vñ victima p̄pue dicebat. qñ animal vinctū ad mactandū adducebat ⁊ dño immolabat. Et ideo victima dicebat ijs ad mactādum vincta. Cum igit victima de suo significato signat aliquam occisionem. vel aliquam carnis combustionem: ad dei honorem vel glorificationem. Notabo q̄ tam in bono q̄ in malo inuenio in scriptura victimam scz

Saluationis. Afflictionis. Religionis. Deuotionis. Corruptionis. Damnationis.

Victima saluationis est xp̄s q̄ in ara crucis p salute hoīm victimatus fuit Prouer. viij. Victimas pro salute deuoni. vñ Exodi. xij. Victima trāsitus dñi est. Et Nume. xix. Ista est religio victime quā p̄stituit dñs. Victima afflictionis significant martyres q̄ deo fuerāt victimati et immolati. vñ Exo. xxiij. Immolauerunt victimas pacificas deo. Victima religionis significat ipsos religiosos: q̄ de seipis faciūt victimas deo patri. Vñ de loco religionis dicit. Qz Dauid rogauit vt iret celeriter in bethleem: qz victime solennes ibi sunt. j. Reg. xx. Victima deuotionis significat voluntatē cuiuslibet viri iusti. qui dño victimatur: qñ deuotioni ⁊ obedientie subiugat. Melius est ei obedientia q̄ victime ipsi dño immolate Eccls. iiij. Significat etiā opa vtuosa q̄ sunt q̄dam speciales victime ip̄i domino immolate. De q̄bus dī Marci. ix. Victima ois salē saliet: qz. s. in oīu victima bone opationis dz apponi sal sapientie ⁊ discretionis. vñ Prouer. ix. Sapientia edificauit sibi domū ⁊c. Victima corruptionis signat mala opa maloz q̄ p̄tinue ipsis demonib⁹ offerunt. De q̄bus Prouer. xv. Victima impij abhoiatio dño. Victima damnationis significat ipos dānatos. q̄ scz ipsis demonib⁹ finaliter offerunt: vt ab eis cremant ⁊ puniant. Vñ auibus celi et demonib⁹ dicit Ezech. xxxix. Concurrite ad victimā quā ego do vobis ⁊ immolo. transeo ⁊ omitto. qz materia ē satis sterilis. Vide de sacrificio ⁊ hostia.

Videre.

Cum videre sit actus nobiliſſime potentie sensitiue. vicz visus ⁊ oculi corpalis: ⁊ est videre illud per qđ cognoscunt rerum colores ⁊ quantitates. Possumus notare q̄ videre spūaliter loquēdo nihil aliud est q̄ aliq̄d cognoscere vel sentire. sicut em̄ videt hō exterius p̄ sensum: sic videt interi⁹ p̄ intellectū. Hōbo q̄ inuenio in scptura duplex vidē: diuinū scz ⁊ humanū: de⁹ em̄ videt se in se. ⁊ oia alia a se. hō aūt videt deū supra se. aiam intra se. mundū extra se. infernū subtus se. Breui ter ergo possum distinguere quattuor genera visionū scz

Dei. Iusti. Impij. Dyaboli.

Videt deus p limpidam cognitionem. Videt iustus p prouidam discretionem. Videt impius p inuidā inquisitionem. Videt dyabolus p liuidā explorationem.

Dico q̄ deus dī oia videre cognoscēdo. Vñ Geñ. j. Vidit deus cuncta q̄ fecerat ⁊c. Itē videt iustus p̄uide discernēdo: ⁊ sic loquit in ps̄. At videā voluntatē dñi: ⁊ visitē templū eius. Itē videt impius inuida inḡrendo. Et sic loquit ps̄. vbi dī. Qz peccō videbit ⁊ irascit dētibus ⁊c. Itē videt dyabolus oia explorādo. vñ Job. xlj. Oīe sublime videt ⁊ est rex sup oēs filios superbie. Deus aliq̄n dicitur videre

Benigniter cōpatiendo. Seueriter officiendo. Utiliter proficiendo. Primus est visus pietatis. Secūs est visus seueritatis. Tercius est visus liberalitatis.

Videt em̄ benigniter dolorem patientiū. Sicut em̄ dī Eze. xvj. vbi deus misere ciuitati loquit. d. trāsiens inquit p te vidi volutari te in sanguine tuo. vñ in li. pedamiā narrat q̄ de⁹ apposuit cuidā barbitonsori q̄ pauperes amore dei radebat in spē paupis radi petentis. quē cum vellet radere: vidit sibi duos oculos in capite. de quo cum miraret. dicit dñs: illi sunt oculi cū q̄bus vidi porcū quē furat⁹ es. ⁊ sic euanuit. ⁊ alter penituit ⁊ se correxit. Ista em̄ est visio diuine misericordie. q̄ ipse videt misericorditer delinquētes ⁊ etiā desolatos. Qđ petens aia dicebat Treñ. j. Vide dñe ⁊ p̄sidera q̄ vilis facta sum. ⁊ sic similis est caladro qui videns infirmum sanat eū. Vñ ps̄. Vide humilitatē meam ⁊ laborem meū ⁊ dimitte oia delicta mea. Itē iste videt seueriter peccata delinquentium. Iste em̄ dissimulat se non videre: in q̄tum potā q̄ fa-

unt non solet statim ad vnguē puhire: sed ac si nescaret ipa sub dissimulationis pallio ptrāsire: oia tñ videt ⁊ intelligit ⁊ in fine oia vindicabit atq; punict. Et de boc Deut. xxxij. Vidit dñs ⁊ ad iracundiā pcatus est ⁊c. Et iste est visus terroris incussiuus. Dō eñ a pcō ⁊ pcti cōmissione dz cessare qñ scit deū ipm respicere ⁊ videre. Exēplo leonis q̄ vidēs aialia ipa terret. Quod est ptra multos q̄ nō credunt deū ista inferiora videre. d. Ezech. viij. Dereliq̄t dñs terrā ⁊ dñs nō videt. Jtē iste videt vtiliter merita laborantiū q: scz iste est q̄ custodit oparios: q̄ optime studet ⁊ videt quō ⁊ quantū operant: vt ipos pmiet ꝑm merita singulor. Matth. vj. Pater tuus q̄ videt in abscondito reddet tibi. Multa possent dici d̄ isto triplici videre diuino. sed supra de oculo. de aspectu ⁊ de aspicere vide magis. His igit̄ pmissis dicamus ꝑm aplm. j. Cor. xiij. Videm⁹ nunc per speculum ⁊ in enigmate: tūc aūt facie ad faciem. Ubi ipse ostendit duplicē visionem scz vnā tpalem ⁊ aliā eternalē. vnā enigmaticā ⁊ aliam clarā ⁊ veridicā. vnā speculatiuā ⁊ aliā intuitiuā. vnā pfector que est in via. aliam beatorū q̄ est in patria. Primo igit̄ dicamus de ista visione morali qua boni ⁊ iusti vident illa q̄ ptinēt ad salutem. Nullum eñ animal est pfectum nisi videat. Et ideo canes. vr. si. lupi. vulpes impfecti dicunt nasci ꝑ eo q̄ ceci ⁊ sine visu nascunt. Visus eñ est potentia sensitiua: sine ista nullū in corde generat gaudium. Quod bñ aduertebat thobias dicēs Thob. v. angelo. Quale gaudium mihi est qui in tenebris sedeo ⁊c. Sic vere charissimi ille nō pōt dici spūaliter pfectus q̄ visu discretionis ⁊ sapiētie est ꝓuatus. oportet eñ illa q̄ sunt necessaria ad salutē videre. ⁊ bonū a malo scienter discernere. ⁊ qđ est bonū ⁊ malum dare cognoscere ⁊ sentire. alis si ignorātes fuerimus atq; ceci: nec perfecti esse poterimus neq; leti. Et iō dicit Deut. xv. Anial qđ oculos nō habebat: deo immolari nō debebat Leui. etiam. xxj. A sacerdotāli ministerio repellit qui cecus vel albuginem habens in oculo reperit. Sic ꝓculdubio nullus est dignus dño immolari vel ad eius ministeriū in ecclesia dedicari. nisi q̄ oculos dari intellectus bz: ⁊ nisi q̄ p discretionem clare intuet: ⁊ videt. Un Prouer. xiij. Accept⁹ est regi minister intelligēs. Quod est hodie ptra multos. De q̄bus dr in ps. Oculos habent ⁊ non videt ⁊c. Sz adhuc inferius dicet magis plane. Vel inuehe si vis ⁊ pone d̄ asina balaam. Et Esa. xlij. Quis cecus nisi seruus meus ⁊c. Clare ergo charissimi debem⁹ videre ⁊ in ꝓfectum ꝓficimus vel deficimus aduertere vel sentire. Ad qđ monet nos scriptura Mar. xiij. d. Vigilate videte ⁊ orate. Et bñ dicit videte impando ⁊ excitando. Quia scz pctōr qui longo tempore fuit criminibus excecatus in cecitate pmanet. nisi ad videndū p discretionē ⁊ grām fuerit fortit̄ excitat⁹. Quod bene sciebat hieremias q̄ ciuitati vel aie peccatrici dicebat Hiere. iij. Leua oculos tuos in directū ⁊ vide vbi nūc prostrata sis. Et aduerte q̄ in istis verbis ostendunt septez q̄ sunt videnda ⁊ que sunt cum diligentia meditanda scz

Dei dignitatē vt eam habeamus.
Dei veritatem vt eam teneamus.
Fratrū charitatē vt eam foueam⁹.
Mor⁹ prauitatē vt eā horream⁹.
Rerū vanitatē vt eam caueamus.
Vite brevitatē vt eā defleamus.
Pene grauitatē vt eā timeamus.

Primū ꝓbat mētis erectio. Leua oculos tuos in directū. Scōm mor⁹ directio. Jn directū. Tercū ligans cōiunctio. Et. Quartū culpe inspectio. Vide. Quintū dubia dictio. Ubi. Sextū curta duratio. Nunc. Septimū vilis depssio. Prostrata.

Dico q̄ videda est summa bonitas vt habeatur: ⁊ boc ostendit cū dicitur: Leua oculos tuos. supple sursum ad deum ad celestia ⁊ ad eterna. Potentia eñ visiua habz locū suū in alto loco corpis scz in capite vbi quāto ꝓfundius radicat: tāto clarius videt bō. Exemplo aq̄le cuius oculi sunt parui ⁊ in capite fossati: ⁊ ideo ad videndum optime sunt dispositi. Sic ve visus discretionis ⁊ cognitionis nre dz esse ꝓncipaliter locat⁹. s. in rebus sublimibus ⁊ eternis. ⁊ sursuz in bonis glorie paradisi: ⁊ potissime in capite. i. in deo. q: primo ⁊ añ oia nos videre debemus deū ⁊ eius potentiā ⁊ largitatē. ⁊ glie paradisi claritatē q̄litatem ⁊ bonitatem. Leua inquit oculos tuos. Un Gen. xxij. dr de abraam. Qz cū leuasset oculos suos vidit locū ꝓcul. Et mirie ista ptinēt ad ecclasticos ⁊ ꝓlatos q̄ more ꝓtemplatoris in alto speculationis loco ꝓtuunt reuelata dei ⁊ bonor⁹ eternor⁹ videāt ⁊ cōtemplentur: et alijs enarrare conent Esa. xxj. Pone speculatorē ⁊ qđcunq; viderit annūciet. Herodius eñ die q̄ aquilā vidit vl̄ audierit p timore venari vel pdari. boc est dictu volare non audebit. Sic ve bō die q̄ per ꝓtemplationē dñm intuet. a venatione ⁊ cōpatione cuiuscunq; prede male opationis retardat Prouer. xv. Per timorē dñi ois declinat a malo Quod bñ figurat Exo. xxviij. vbi onichinus q̄ oculos intuentiū tremulos facit papir in indumento sacerdotis poni ⁊ ibi pcipue ptineri. Ad denotandū q̄ cōsideratio diuine maiestatis q̄ oculos mētis facit tremulos. pcipue est branda. ⁊ a sacerdotib⁹ ⁊ viris ecclesiasticis possidenda: vt sic q̄libet cū bester possit dicere illud Hester. xv. Vidite q̄ si angelū dei stantē: ⁊ ꝓturbatū est cor meū p timore glorie tue. Valde eñ admirabilis es dñe: ⁊ facies tua plena gratiarū. Hec etiam figurata sunt in lamina aurea in qua nomen dñi tetragrāmaton sculptū erat. quaz in fronte super oculos sacerdos ponebat. Ad denotandum q̄ deum ⁊ nomen eius pre oculis habere debebat. Et aduerte q̄ visus cognitionis ⁊ attentionis nre debet esse eleuatus ad videndum ⁊ considerandū ea que sunt procul. videlicet

Dei auctoritatem.
Dei benignitatem.
Dei humilitatem.
Dei seueritatem.
Dei felicitatem.
Virginis puritatem.
Angeli bonitatem.
Celorum felicitatem.
Sanctorum societatem.

Hec eñ oia sunt videnda: ⁊ diligentius attendenda. Dico ergo q̄ attendēda est dei auctoritas et potentia Esa. vj. Vidi dñm sedentē sup soliū excelsum et plena erat omnis terra maiestate eius. Et potissime potētia ⁊ magnificētia eius q̄ est in vnitate deitatis ⁊ in trinitate ꝑsonarum debet videri ⁊ multipliciter adorari Gen. xl. Videbā coram me vitem in qua erāt tres ꝓpagines. Sicut eñ in scientia pspectiua experimētaliter videt. si radius solis in aqua positum speculuz percutiat. apparebūt due solis imagines: ⁊ sic videt esse sol triplex. s. vnus in celo ⁊ duo in aqua ⁊ speculo. ⁊ tñ ꝑm rei veritatē non sit nisi vnus. Sic vere charissimi si radius diuine gratie nos illuminauerit: ⁊ speculo cordis aqua deuotiōis fuerit infusum. statim tres soles id est tres ꝑsone apparebunt in ipsa trinitate. cum tñ constet q̄ est nisi vnus sol id ē vn⁹ deus in sua simplicitate ⁊ quidditate. Jdeo de abraam dr Gen. xviij. Tres vidit ⁊ vnū adorauit. Magnificentia eñ sua q̄ creauit omnia de nihilo. ⁊ qua cūctis mō presidet in empyreo est videnda. Juxta illud ps. Venite ⁊ videte opera dñi terribilia ⁊c. Ut sic dicat q̄libet contemplator illud Esa. vj. Regem dñm exercituū vidi oculis meis. Jtem vēdenda est dei benignitas. quā habuit in carnis assumptione. ⁊ mundi redēptione. ⁊ eius clementia vidēda est deuote: ⁊ cū fidelibus intuenda. Ps. Gustate ⁊ videte qñ suauis est dñs beatus vir q̄ sperat in eo. Jstud est eñ mysterium visionis rubi qui ardebat ⁊ nō comburebat. De q̄ dicit Moyses Exod. iij. Vadam ⁊ videbo visionem hāc magnam q̄re nō comburat rubus. Quia verevalde fuit vidēda ⁊ admiranda visio ignis qui ardebat. ⁊ rubus q̄ nō cōburebat id est deitatis apparitio. ⁊ rubi id est virginitatis non ꝓsumptio. De quo Luc. ij. Videamus boc verbum qđ factum est qđ dñs ostendit nobis. Et potissime illa dulcedo diuina de qua deus indulget delinquētibus. q̄ ipse subuenit indigentibus: est attendēda. De qua in ps. Venite ⁊ videte opera domini ⁊ narrate omnes qui timetis deum quan. fe. a. m. Jtem videnda est dei humilitas ⁊ patientia. Quia scz humilitas quam habuit in mundo conuenisan. do. patientia quam sustinuit mortem sustinendo summe debet attendi. De qua Esaie. liij. Vidimus eum ⁊ nō erat aspectus. ⁊ desideravimus eum despectum ⁊ nouissimum virorum, virum dolorum ⁊ scientem infirmitatē. Ad quez etiam spinis coronatum considerandum monet nos scriptura diuina Cant. iij. Egredimini filie syon ⁊ videte regem Salomonem in diademate suo ⁊c. O inquit filie syon id est anime deuote egredimini ⁊ in diademate spinarum regem xp̄m coronatum a synagoga matre sua in cruce intuemini. Jtem videnda est dei seueritas atq; iustitia:

& pcipue illa q̄ in iudicio ꝓtendit. q̄n scz ipe veniet cū nubibus & videbit eum omnis oculus. Ūñ Job. xix. Et in carne mea videbo deū saluatorem meū. Iste eñ status debet a iustis videri. & cum formidine intueri & cogitari. Ad qđ ipse etiam inuitat Deut. xxxij. Videte q ego sum solus & non est alius deus ꝓter me. ego occidam ꝛc. Item videnda est dei felicitas & eminentia. quia illa summa felicitas & gloria ipsius: cuius intuitiua visio est tota merces. dz nūc p fidē in enigmate videri: & speculatiue mentaliter intueri De quo in ps. Videant pauperes & letentur que. do. & viuet anima vestra. Et Esa. xxxiij. Regem in decore suo videbit Item videnda est virginis puritas & cōtinentia. q bonor & excellentia beate virginis debet per deuotionē videri: et per contemplationis speculum intueri. De quo Cant. vj. Viderunt eam filie syon: & beatissimam eam predicauerūt & regine laudauerunt eam. Item videnda est angelorum cōmunitas & consonantia. Unde Gen. xxxij. dicitur. Qz iacob obuiam fuerunt angeli dei: quos cum vidisset ait. Castra dei sunt hec. Item videnda est felicitas celoz et opulentia id est felicitas vite eterne summe est considerande. vt ad eam attrahamur. Unde psal. Videas bona hierlm omnibus diebus vite. Videndū eñ est quomō ista gloria est leta. lata. alta & eterna. interna. supna pura. secura & nō obscura: & cōsimilia: vt dicat bō illud psal. Credo videre bona domini in terra viuentium. Item videndi est sancto rum societas & amicicia. vnde Numeri. xxiij. Vidit balaam israel in tentoriis & dixit. q̄pulcra tabernacula tua iacob. Sic igit patet quomodo videnda sunt bona superiora scz deus & bona eterna. Leua inquit oculos tuos. Ps. Leuaui oculos meos in montes. Grues eñ volētes transfretare primo solent altissime ascendere vt videant ad quā partem debeant declinare: sic & nos mētaliter sursum per contemplationem ascendamus vt illa bona eterna videamus & ad ea transeamus Nume. xxiij. De summis excelsis q silicibus videbo eum. Patet ergo quomodo videnda est bonitas summa vt habeat. Leua inquit oculos tuos.

Etiam dico q est videnda vite sanctitas vt teneatur: et hoc ostendit cum dicit in directum. Quia sicut videmus q artifex libenter videt regulam & exemplar fm qđ debet operari. & ad ipm sepe respicit & attendit. Sic vere & nos debemus ad exemplar & regulas vite nostre sepe videre. s. ad vtutes & scientias attendere. & eas sequēdo possumus aliqualiter non errare. In directum inquit. q. d. in directione morum scz virtutes debemus attendere ipsasq; videre & respicere. Unde ps. Pes meus stetit in via recta in ecclesijs benedicam dñm. Unde Gen. xiij. Leua oculos tuos & vide. Videre eñ debet & considerare dicta sanctorum precepta maiorum. exempla iustorum. opera singulorum. Sic videbatur videre Sap. cum dicebat Eccls. j. Vidi cūcta que fiunt sub sole. Et Prouer. xxiij. Cum vidissem posui in corde meo & exemplo didici disciplinam. Quod tamen est contra multos qui magis sunt diligentes ad videndum vilia q̄ vtilia. curiosa q̄ virtuosa. Exemplo dauid cui visio mulieris se in fluuio balneātis fuit causa ruine. sicut dicitur. ij. Reg. xj. Exemplo Dyne que voluit videre mulieres regionis & oppressa est Gen. xxxiij. Ideo dicit Eccli. lij. In superuacuis rebus ne fueris curiosus. Non eñ est necessarium ea que abscondita sūt videre. Dico igit q videnda est vite sanctitas vt teneat. In directū inquit Prouer. iiij. Oculi tui in directum videant: & palpebre tue precedant gressus tuos. Iterum dico q est videnda fratrū charitas vt foueat. & boc ostenditur cuz dicit. Et. Ista eñ sillaba & est coniunctio copulatiua. significans illos q̄ sunt nobis vicinitate. familiaritate. charitate. fidei religione ordine vel alia causa coniuncti. qui a nobis debent videri ad defendendū: sicut moyses q̄ egressus ad fratres suos vidit afflictionē eoz: & virū egyptiū percutientē quendā de hebreis fratrib⁹ suis occidit Exo. ij. nescite hebreus frat ab egyptio occideret. Itē debēt videri ad veniā ꝛcedendā: si in nos deliquerūt. vel debēt videri ad fouendū si egent. Exemplo ioseph b: q̄ fratribus de cōmisso in eū scelere nō solū pepercit: sed etiam eos humaniter tractauit. & eoz inopiā suis operibus leuauit. sicut clare dicit Gen. xliij. Videat ergo fratrū charitas vt foueatur. Et si placet iungi hic illa que ponunt infra in sermone Videte quomodo caute am buletis sub. §. Quarto dico. q videnda est fraterna charitas ꝛc. Rursum dico q est videnda morum pranitas vt dolreatur. & boc ostenditur cum dicitur. Vide iuxta illud Hiere. ij. Vide vias tuas in conualle: scito quid feceris. Infirmus debet sepe videre sua vulnera vt saltem ex dolore & dolore eorū cōpellat remediū adhibere. Unde Sec. v. Vidit effraym languorē suum. Sic vere bō debet videre & attendere q̄ & quanta sunt suoz vulnera viciorū: ex boc eñ mouetur ad pniam & dolorem: & ad considerandum dei offensam & dei iusticiam. & ad cōcipiendū reuerētiam & timorem. Pauo eñ videns turpitudinē pedum suorum dicit rotā suā deponere: & de plumarū gloria nō curare. Sicut vere cum turpitudo defectuū nostroz respicitur rota superbie despicit. & si quas plumas pulcras id est alī quas virtutes & gratias habuerimus non curat. Et ideo ad ista videnda monet scriptura Hiere. ij. Sacio & vide: qz malum & amarum est dereliquisse te dñm deum tuū & non esse timorem eius apud te. Quod est tamen ꝓtra multos similes oculo qui videt alia non se. q̄ multi sunt qui videt aliorū defectus & nō suos. q̄nimmo defectus suos paruos reputant. visus tamen q̄nq; decipit. quia quod longe est maius ab eis reputat. Ūñ & luna ex⁹ in oriēte maior nobis videtur q̄ q̄n est in meridie. vbi tamē ꝓstat nobis propior esse. Et ideo dī Matth. vij. Quid inquit vides festucam in oculo fratris tui ꝛc. Dyabolus enim in principio & añ oia nititur peccatorē excecare. vt ꝓpriam vilitatem non possit videre. Exemplo latronis qui q̄n solet intrare domū ante oia solet extinguere lumen. Unde de Antiocho dī. j. Mach. j. Qz de templo dicit candelabrū abstuliſſe. Sicut eñ videmus q vrsus primo excecatur. & tandem cōtra dōminū suo ludere docet. Sic dyabolus peccatorem ne peccatum videat excecat: & sic ad libitū suū ad mala opera ludit & saltat. Figura de samsone qui primo fuit confus: & tādem excecatus. deinde in carcere ligatus: & ad ludendum coram philistijm est locatus. Quia scz peccator ꝓmo virtutum crimibus spoliat: deinde per obstinationē ne peccatū suum videat excecat. & sic funibus male ꝓsuetudinis ligatur. & sic coram dyabolo ludos malorum operū operatur. O deus si oculos mentis apertos haberent: culpam suā nosscerent & videret. Ūñ de gentibus regis syrie dicit. iij. Regum. vj. Dñe percute gentē hāc cecitate. Et sequit. Aperi oculos eoz vt videāt: & viderūt se esse in medio ciuitat. s. inter hostes. Ad denotandū q̄ si peccator oculos cordis apertos haberet in medio hostium se videret. Et ideo Augustinus dicit sic. O bō si te videres: tibi displiceres & mihi placeres. nūc aūt q: te nō vides tibi places & mihi displaces: veniet tempus quādo tibi & mihi displicebis. mihi q̄n iudicaberis. & tibi q̄n ardebis. Videat ḡ morum pranitas vel doleat. Unde inquit. Adhuc dico. q est videnda rerum vanitas & caueatur. & boc ostendit cum dicitur. Ubi Ubi enim q̄n ponit interrogatiue: significat locum dubiū & incertum sicut dicit Genes. iij. Ubi est Abel frater tuus. Aliquando etiam ponitur inbesiue & positiue. & sic significat constructiue & certitudinaliter locatiue. Sicut dicitur Matth. vj. Ubi est thesaurus tuus ꝛc. Et ideo ꝓprie per istud significantur mundi bona que sunt dubia & incerta: bieuia. limitata & arta. Ubi inquit. Istud ergo vbi id ē vanitas rerum tpalium est videndum: & a discretis cordibus intuendum. Unde Matthei. xxviij. Uenite & videte locū vbi ꝛc. Homo eñ qui est in nundinis solet libenter videre merces quas vult emere: & fm q valent in precio conuenire. Sic vere in nundinis huius vite mundi: necesse est q̄ bona tpalia discretius videantur. ne vltra debitum reputentur. et ne nimis carum precium scz anima pro eis exp̄ datur. Quia scz sicut dicit. ij. Cor. iiij. Que videntur temporalia sunt: que aūt non videnē eterna sunt. Ideo bñ dicebat ista se vidisse Sap. Eccls. j. d. Vidi cuncta q̄ sub sole fiunt. & vidi in omnibus vanitatem et afflictionē spūs. Videatur ergo rerum vanitas vt caueatur. Iuxta illud Matt. iij. Omnis q̄ viderit te resiliet a te. Quod tñ est contra multos similes illi q̄ est in aere nebuloso. q̄ nō videt se ibi esse: sed ille qui est extra aerem: nebulositatē ipsius bñ videt. Quia illi q̄ sunt involuti in aere nebuloso mūdanē

pſperitatis.obſcuritatē ipſius nō percipiunt neq; vident. Sancti vo q̄ extra iſtum groſſum aerem poſiti sunt: et obſcuram tubulentiā bn̄ noſcunt: vt de talibus dicat mūdus Oēs qui viderūt me deriſerūt me. Videaē ergo rerū vanitas vt caveaē. Vbi inquit. Deinde dico. q̄ eſt videnda vite breuitas defleaē. Nūc inquit. Nūc em̄ eſt breuiſſima pars tpis. qz nūc eſt illud tpus z momentū qđ in preſenti durat. qđ ſcz multū eſt attendendū. qz de cernitudine vite nō habemus niſi nunc. Vñ Job. vij. Ecce nūc in puluere dormiā. Quia ꝓcerto ſumme debemus videre z conſiderare iſtud nūc ſcz breuitatē vite nr̄e. ſ. q̄ vilis ſit in ingreſſu q̄ fragilis in ꝓgreſſu. q̄ debilis ſit in egreſſu. Ad quod nos monet ſcriptura dicēs Marc. xiij. Videte noſmetipos. qz ſcz nos debemus nos ꝓſiderare q̄tum ad vanitate. z q̄tū ad noſtre vite labilitatē. z q̄tum ad nr̄e mortis neceſſitatē Cattus em̄ nō ſolum videt de die: ſed etiā de nocte. Quod etiam de capra dicit. Sic nos debemus de die videre: z eti de nocte id eſt illa que ptinent ad diem pſentis miſerie: et ad nocte future mortis. Vñ Matth. xxvij. Venit maria magdalena z altera maria videre ſepulcrū. Videaē igitur vite breuitas: vt defleaē. Nunc inquit. Vñ Exo. vj. Dñs dixit moyſi nūc videbis. Deniq; dico. q̄ videnda eſt pene grauitas vt timeaē. cum dr̄: Proſtrata ſis. Humana ei natura ꝓſtrata fuit a ſtatu ſue pme ꝓditionis q̄ peccatum Ade z penis tpalibus ſubiugata. Quottidie etiā alia ꝓſternitur in inferno q̄ pcm̄ ꝓprium. z a ſtatu glorie z gr̄e ſupplantaē. Iſta ꝓſtratio eſt videnda z quottidie meditāda. qz ſcz videđe ſunt ꝓſtrationes z miſerie tpales pene z tristicie infernales. De quo. j. Reg. xiij. Ecce multitudo ꝓſtrata huc atq; illuc diffugiens. Sequiē. Inquirite z videte: pñtes em̄ z futuri caſus ſunt videndi z diligentius intuendi z ne eueniant metuendi. Quod maxime verum ē de penis inferni quas bene attendebat ille q̄ dicebat Diere. j. Ollam ſuccenſam ego video. Leo em̄ timet q̄ flamam et ignem videt. Sic vere penas z ignes eternos vitabimus: ſi ipos q̄ ꝓſiderationem timeamus. Et Eſa. xxxiij. Ecce videntes clamabūt foris an. pa. ama. fle. Sicut em̄ leo caſtigatur z timet q̄ videt catulū verberari. ſic z nos caſtigamur z peccare timemus: q̄ in mūdo vel in inferno peccatores caſtigare videmus Zacha. ix. Videbit aſcalon et timebit. Sic ergo patet quō ſeptem ſunt in genere que principaliter ſunt videnda z a devotis cordibus attendenda. Iſta eſt ergo viſio ſpeculatiua que eſt primū principale.

Scō principaliter dico q̄ eſt viſio intuitiua. z iſta eſt viſio beatorum. qua ſcz beati vident in patria intuitiue et intrinſece facie dei patris: que eſt eis cauſa beatitudinis ſempiterne. De qua Matthei quinto. Beati mundo corde q̄m ipm deum videbunt. z̄. Eſt igit quedam viſo

Letificatiua. Eſt dico viſio letificatiua. Quia ſicut
Deſideratiua. apes dicunt letari q̄ vident regē ſuū
Saluificatiua. ſic beati in viſione dei dicunt ſummo,
Recreatiua. opere letari Job. xx. Gauiſi ſunt diſci,
Certificatiua. puli viſo dño. Nec mirū ſi beati q̄ ſunt amici dei gaudent in dei viſione. qz ipe etiam inimicus herodes in eius viſione nō beatificar: ſed enigmatica dicebat gaudere. Vñ Luc. xxiij. dicit. Qz herodes viſo Jeſu gauiſus eſt. Erat em̄ multo tpe videre eum cupiens. z merito: quia ſicut dr̄ Eccl's. xj. Delectabile eſt oculis videre lumē. Item eſt viſio deſideratiua. quāto em̄ plus vr̄: tantomagis deſideraē ſcz videri. ſicut pulcritudo coloris z magnitudo amoris ſolet viſum attrahere ad videndū: z intuendū aliquod inuitare. Vñ ꝓuerbialiter. Vbi amor ibi oculus. vñ de panthera legimus q̄ eſt animal gratū z amicabile pulcrum coloratū z delectabile. ideo ab aliis aialibus aſpicit libenter z vr̄. z ab ipis diligit ac etiam frequentaē. Sic ve chariſſimi beati q̄ pfectiſſime deū diligūt. z q̄ infinitā pulcritudinē in eo currūt ipm ſemp videre deſiderāt. z quāto videt plus tātomagis deſiderāt videre z tenere. Unde. ū. Para. ix. Oēs reges terrarū deſiderabāt videre faciē ſalomonis. qz ſicut dr̄. j. Pet. j. Iſte eſt in quem deſiderant angeli ꝓſpicere. Item eſt viſio ſaluificatiua. qz eoipo q̄ beati vident deum ſunt ſaluati z in ſecuritate ſalutis poſiti: et a cunctis malis pñtibus z futuris expediti. Quod bn̄ ſentiebat iacob quando dicebat Gen̄. xxxij. Vidi deum facie ad faciem z ſalua facta eſt anima mea. Itē eſt viſio recreatiua. Videndo em̄ deum omnes anime appetitus ſatiant̄ z nſbil aliud deſiderant: ſed in iſto ſolummō delectantur. Pſ. Satiabor cum apparuerit gloria tua. Quia eis ꝓprie poteſt dici illud pſ. Guſtate z videte q̄m ſuauis eſt dominus. Vñ de iſta opulenta ſaturitate dī anime beate Eſaie lx. Tunc videbis z affluues z mirabitur tē. Item eſt viſio certificatiua. qz ſcz videndo deum etiā: omia alia videnē. z eo beatifice cognito. omnia alia cognoſcunē. pſ. Quoniam apud te eſt fons vite z in lumine tuo videbimus lumē Et Grego. in omelia. Quid eſt qđ nō videant q̄ videntem omnia vident. Iſta eſt ergo viſio intuitiua q̄ eſt beatorum Et ſupra viſum eſt de viſione ſpeculatiua q̄ eſt viatorum.

Sed adhuc dicere poſſumus q̄ videre aliq̄n ſignificat admirationem. attentionem: vel circa aliq̄d occupationē. Et ideo ſicut videmus q̄ diuites z potentes diligunt illos ſeruos qui res notabiles ſolent diſcernere z videre z ipas poſtq̄ viderūt recitare. Sic vere apud deū illi diſcretiores reputanē: qui res mundi notabiles ꝓtemplantur: ipſaſq; alys ꝓdicando nunciant z locunē. Ideo Apoc. j. cuilibet nr̄m ꝓcipiē z dicit. qđ vides ſcribe. i. omnia q̄ videris diligenter retine z attende. Vñ etiam ipe deus facit ſicut diligens pater qui volēs filiū ſuum inſtruere: ducit eum ſecuz z oſtendit ei ſecreta que poſſint ei eſſe vtilia z honeſta. d. illud pſ. Venite z videte opa dñi. Et ſic videbaē inſtruxiſſe z ad videndū dei mirabilia inuitaſſe btm̄ Joh. euāgeliſtam q̄n ſibi apocalipſim reuelauit. d. Apo. vj. z in alijs miſtis locis veni z vide vbi in iſto z q̄libet alio ſcō oñdit q̄ ipſum

Benigniter inuitauit. Primū ꝓbat vbū allectiuum.
Veraciter adamauit. Veni. Scdm̄ ſignū coniuncti,
Subtiliter informauit. num. Et. Tercium dictū inſtructiuum. Vide. De ſua allectiua vocatione que oſtenditur cum dicitur: Veni. Vide ſupra de venire. De ſua copulatiua dilectione: que oſtendit cum dicit: Et. vide ſupra. De ſua vo inſtructiua informatione: que oñdit cum dicit. Vide. Poſſumus aduertere q̄ deus informauit eum de omnibus abſconditis et ſecretis. Oſtendit enim ſibi

Que ſunt credenda. Et breuiter de omnibus q̄ ſūt
Que ſunt tenenda. virtuoſa z q̄ ſunt vicioſa. ita
Que ſunt facienda. q̄ dñs poterat ſibi dicere illō
Que ſunt reſpicienda. Ezec. viij. Certe vides fili hoQue ſunt timenda. minis. Et ideo ſicut videmus
Que ſunt petenda. q̄ bō narrat libēter mirabilia q̄ vidit. vt auditores incitet ad ſtupores. Sic bn̄s Jobes mirabilia z notabilia q̄ vidit in mūdo nob̄ narrat z dicit. Igit ſi q̄raē ab ipo: q̄d vidiſti vel illud Matth. xj. Quid exiſtis in deſertū videre. ipe pōt poptime rñdere: vidi

Deum cunctis imperantem. Iſta em̄ ſūt duodecim
Angelum deo famulantem. mirabilia: q̄ dicit Jobās
Prelatū digne gubernantē. nes ſe vidiſſe z in rerum
Juſtum ſancte ſe regentē. ordine ꝓfperiſſe Pri,
Egenū multa ſuſtinentē. mo ergo dicit q̄ vidit de
Celum beatos ꝓtinentē. um cūctis impantem: z
ſic loquit Apoc. iij. vbi dicit. Vidi z ecce oſtium apertū in celo: z ecce ſedes poſita erat z in circuitu ſedis. xxiiij. ſedilia z ſup thronos. xxiij. ſeniores ſedentes circumamicti veſtimētis albis: z in capitibus eoꝝ corone auree. z de throno ꝓcedebant fulgura z voces z tonitrua z ſeptem lampades ardentes ante thronum. que ſūt septē ſpūs dei. Chariſſimi oſtium diuine reuelationis iſti ꝑmo fuit apertum. z ideo ante omnes ſuper ſedem maieſtatis eterne ipſe vidit ſedentem z cunctis imperantē dominum. ſeniores vo id eſt ſanctos in ſuis ſedibus cum coronis aureis z eterne dignitatis: z cum veſtibus albis eterne claritatis circa ipm vidit ſedere. lampades vo ardētes id eſt ſpūs z angelos charitate feruentes circa ipm vidit lucere. et yridem et arcum eterne iuriſdictionis in circuitu ſue ſedis vidit manere. z de iſta ſede voces fulgura z tonitrua id eſt diuinorum iudiciorum diuerſa genera vidit ꝙ

rege ad nos ñiferius ꝓuenire. Añ de isto vidi dicit Esa.vj. Vidi dñm sedentē sup soliū excelsum: ⁊ plena erat omnis terra maiestate eius.seraphin stabat sup illud ⁊c. Istud ē eñ illud qđ primo volunt sancti videre scz ipm deū cuius honorē ⁊ maiestatē volūt ꝓtemplari ⁊ añ oia sentire.Exēplo Jacob Gen.xxxij.q̄ dicit. Vidi dñm facie ad faciem et salua facta est anima mea. Iste ergo vidit deū cunctis imperantē. Secđo dico q̄ iste vidit angelos cetum deo famulantē.Et sic loquit Apoca.viij.vbi dicit.Vidi septē angelos stantes in ꝑspectu dei ⁊ date sunt eis septē tube. Septem eñ vniuersitatē angelos designat.qui in ꝑspectu dei semp stant.⁊ voluntatē dei ꝑ occultas inspirationes:vel ꝑ suos iudiciorum excitationes nobis diuersimode tubant Apoca.xiij.Vidi alterum angelum volantē per medium celi habentē euangeliū sempiternū. Tercio dico q̄ iste vidit choz ꝑlatoz digne gubernantē.Et sic dicit Apoc.x. Et vidi aliū angelū fortē descendentē de celo amictū nube ⁊ yris in capite eius.oculi eius erant vt sol. ⁊ pedes ei⁹ vt columna ignis.⁊ habebat in manu eius libellum apertum Iste angelus charissimi est bonus ꝑlatus. qui dicit fortis ꝑ constantie firmitatē:dicit de celo descēdere ꝑ sue ꝓmotionis veritatē a deo sublimitatē.dicit amictus nube ꝑ pietatis quā oz habere roxfluitatē.dicit habere yridē in quo sunt colores multi.i.ꝙuersationis honestatē.⁊ ꝓtutuz multiplicitatem:dicit habere libꝝ.i.sacre scripture oimodā veritatem .⁊ iste liber dicit apertus. q̄ scz ipm aperire solet alijs per ꝓdicationis ⁊ eloquentie claritatē.Et ideo de aspectu boni iudicis vel ꝑlati breuiter dicit ipse Apoca.xiij. Vidi ⁊ ecce nubem candidā similē filio hoīs habentem in capite suo coronā auream ⁊ in manu sua falcem acutam. Quia scz tales q̄ ꝑsonis rōnabilibus similes debent esse.et qui coronam dignitatis noscunt portare . debent in nube roxide pietatis sedere:⁊ tamē falcem iusticie acute debēt in manu iugiter tenere siue ꝓtinere. Vidit igit iste ꝑlatorum choz digne gubernantē. Quarto dico q̄ ipe vidit iustorum ppm̄ sancte se regentē.Et sic loquit Apoca.vj. Vidi ⁊ ecce equus albus:⁊ q̄ sedebat sup eum habebat arcum: ⁊ data est ei corona ⁊ exiuit vincens vt vinceret. Justi eñ habent equū album id est corpus mundū ꝑ mundissimaz castitatē.habēt arcū id ē iusticiā ⁊ equitatem.⁊ ideo q̄ vincunt peccata ꝑ vigorem ⁊ ꝓbitatez.ipi ꝓcerto finaliter reportāt coronam.i.gl̄am ⁊ claritatē Eccl.xliij.Vide arcum ⁊ bñdic qui fecit illum. Iste ergo vidit iustum iuste se regentem. Quinto dico q̄ iste vidit pauperē multa sustinentē Et sic loquit Apoca.vj. Vidi cum aperuisset sigillū sextū. ⁊ ecce terremotus factus est magn⁹. ⁊ sol factus est niger tanq̄ saccus cilicinus. ⁊ luna tota facta est tāq̄ sanguis ⁊ stelle ceciderūt de celo. Terremotus charissimi motum tribulationū designat.qui scz tantus est in hoc mundo.q̄ sol ⁊ lune ⁊ stelle.i.superiores medij ⁊ inferiores multas miserias patiunt.⁊ nūc nigri ꝑ timorē. nūc sanguinei ꝑ rubozē cadentes de ꝓprio statu ꝑ tribulationis horroxē sepissime efficiunt. Añ simile videbat vidisse Sap̄. Eccl.xliij. Uerti me inquit ad alia.⁊ vidi calūnias q̄ sub sole gerunt. et lachrymas innocentiū.⁊ neminem ꝙsolatorem:nec posse resistere eoz violentie cunctoz auxilio destitutos:⁊ laudaui magis mortuos q̄ viuentes.Vidit ergo pauperē multa sustinentē. Sexto dico q̄ ipe vidit paradisum bonos ꝓrecipientē.Et sic loquit Apoc.xxj.Vidi celum nouū ⁊ terram nouam.⁊ vidi ciuitatem hierl̄m nouā descendentē de celo a deo paratam.Et audiui vocē magnā dicentē. ecce tabernaculū dei cum hoibus.⁊ ipe cum eis erit eoz de⁹.⁊ absterget deus oēm lachrymā ab oculis eoz. Paradisus eñ est celum nouū ⁊ terra noua.q̄ scz ibi intrantibus oia noua ⁊ mirabilia vident. Iste eñ locus deo ⁊ hoibus ꝑparat.⁊ inde omnis luctus ⁊ lachryma resecat. vt sic dicat quilibz ibi existēs illud ꝓdictum Gen.xxxij. Vidi dñm facie ad faciem ⁊c. Iste eñ sunt sex visiones quas vidit Iohannes. et quas quilibet pōt mentaliter videre que pertinent ad bonos. de quo Ezech.viij. Leuauit me spūs ⁊ adduxit me in hierusalem in visione dei. Sed adhuc septimo dico q̄ ipse vidit dyabolum cunctis insidiantē.⁊ sic dixit Apoca. xiij. Vidi de mari bestiam ascendentem habentem capita septem ⁊ cornua decem. Sequit. ⁊ bestia quā vidi similis erat pardo.⁊ pedes eius sicut pedes vrsi.⁊ os eius sicut os leonis.⁊ dedit illi draco virtutem suam ⁊ potestatem magnam.⁊ admirata est vniuersa terra ⁊ adorauerūt bestiam dicētes.Quis silis bestie.q̄s potent pugnare cū bestia ⁊c. Ista bestia charissimi est diabolus.cui draco lucifer dat ꝓtestatem.⁊ qui de mari inferni contra nos pugnare nititur in hunc mundum.quia procerto iste dicitur

Pardus ꝓpter versipellitatem. Quis ergo istis silis?
Ursus ꝓpter instabilitatem. quis ꝓtra ipsum pugnare poterit? qui generaliter omnes vincit. Iste ꝓculdubio a multis adorat ⁊ eidem quasi ab oibus obeditur.⁊ ideo de tam mirabili visione dicit Apoc.xvj. Vidi de ore draconis exire tres spūs immūdos in modū ranarum.bi sunt spūs demonioz facientes signa.Et nota q̄ demones dicuntur tres. ꝑ eo q̄ triplica concupiscētia tentant.Vidit ergo dyabolum cunctis insidiantem. Octauo dico q̄ ipe vidit infernum malos recipientem.Et sic loquit Apoca.xx.Vidi angelum descēdentem de celo.⁊ habentem clauem abyssi ⁊ cathenam in manu sua.⁊ apprehēdit serpentem antiquū ⁊ misit eum in abyssum.clausitq̄ ⁊ signauit super illum.Quia ꝓculdubio abyssus.i.insatiabilis infernus.per angelum qui habet clauem eius.i.per diabolū peccatoribus aperit.⁊ ibi serpens antiquus.i.quilibet malicios⁹ peccator recluditur ⁊ ligatur. Añ ipemet dicit Apoc.xix. Vidi bestiam ⁊ reges terre ⁊ exercitus eoz congregatos.Et sequitur. Uiui missi sunt in stagnum ignis ardētis ⁊ sulpburis.Unde ista est illa visio de qua dicit Esa.xxj. De terra horribili visio dura demonstrata est mihi.Vidit igit infernū malos recipientem

Nono dico q̄ ipe vidit mundū malos ꝓficientē. Istud est eñ de maioribus monstris ⁊ mirabilibus huius mūdi scz q̄ mundus indignos ꝓficit ⁊ exaltat. Illa eñ q̄ videntur in speculo vident reuersa.q̄ scz dextera videt sinistra Ita vident bassa.sinistra vident dextra.bassa vident alta. Sic hodie in mundo q̄ debent esse in alto.sūt in infimo statu ⁊ depressione.⁊ illi qui debēt esse in dextra ⁊ ꝓsperitate.ponunt in sinistra ⁊ aduersitate. Quia scz viri perfecti qui deberent esse in dextra ⁊ ꝓsperitate.i.in alto statu ⁊ in alta ꝓlatione.sunt in infimo statu ⁊ depressione. ⁊ econuerso illi qui inferius deberēt iacere videmus in altis dignitatibus presidere ⁊ illi qui digni sunt sinistra aduersitatis.videmus in dextera prosperitatis. Ista viderat ipse Jobes Apoca.xiiij.vbi dicit. Vidi inquit agnum stantē supra mōtem syon ⁊ cum eo centum quadraginta q̄tuoz milia habētes nomen ei⁹ ⁊ nomen patris eius. Quia ꝓculdubio agnos insufficientes ⁊ ignoātes sup mōtem syon.i.sup omnes dignitates videmus ꝑsidere.⁊ de portātibus nomē sūum.i.de illis de genere suo videmus cū ipsis centū q̄dragintaquattuoz milia.i.infinitam multitudinem habitare.Et ideo ad istud videbat attēdere sapiens cum diceb̄at Eccl's.x. Vidi inquit sub sole quasi ꝑ errorem egrediens a facie ꝓncipis positum stultum in dignitate sublimi.⁊ diuites sedere deorsum. Vidi seruos in equis et ꝓncipes ambulantes super terram. Iste ergo vidit mundū malos prēficientem. Decimo dico q̄ iste vidit ympiū bonis officiētem. Añ etiam de magnis mirabilibus que possunt fieri ē q̄ iniqui ꝑsumunt bonos offendere.et q̄ illi qui digni sunt omni supplicio.malum audent alijs ex officio intentare. Sicut ad l'ram videmus de iniquis iudicibus et balliuis; q̄ ꝓprios defectus nō vident.sed alienos. Unde sikes sunt oculo qui melius videt distantia q̄ sibi adherentia.q̄nimo alios videt.seipm non videt.Et tales iniquos bene vidit Iohannes.d.Apoca'.xvij. Vidi mulierem sedentē sup bestiam coccineā plenā nominibus blaspbemie.que habebat capita septem.cornua decem . ⁊ erat ornata purpura auro et lapide ꝑcioso.⁊ habebat in manu vas plenū abbominatione fornicationis.⁊ erat ebria sanguine martyrum ihesu. Ista mulier significat malos iudices et balliuos.molles femineos ⁊ ineptos.qui scz super bestiam portant coccineam.in q̄tum bestialibus ꝓncipibus.coccineis.sanguineis et crudelibus cōiunguntur.et ab eis sustinent. Isti eñ dicunt habere capita id est plures capitaneos et magos. plura etiam habent cornua id est plura officia . dignitates eminentias et ꝓbendas.Et ideo isti sunt et dicunt pul-

pura ⁊ auro ⁊ lapide pciosō ornati. inq̄tum sc̄z tam ꝓpter magistros quos habent q̄ ꝓpter platuras. dignitates vel officia q̄ tenēt pre ceteris diuites fiunt. Juxta illud ps̄. Ecce ipsi peccatores ⁊ abundantes in seculo ob. di. Quid plura? ꝓcerto ista habent vas plenū fornicatione inq̄tum ipsi abundāt in luxuria ⁊ sanguine martyrū iesu. id ē pauperū substantia. Sicut ebriꝰ inq̄tum ipi abundāt in rapina ⁊ sevicia. Et ideo de isto vidi. i. de impioꝝ visione dicit in ps̄. Vidi impiū superaltatū ⁊c. Vidit ergo iobānes impium bonis officientē. Undecimo dico q̄ iste vidit hypocritam bona dissimulantē. ⁊ sic loquit Apoc. vj. d. Vidi ⁊ ecce equus pallidus ⁊ q̄ sedebat sup illuꝫ nomē ei mors ⁊ infernus sequebat eum. Hypocrita dicit equus. q̄ carnalis est. realiter dicit pallidus. q̄ abstinens est. superficialiter dicit mors. q̄ detrahendo alios occidit. mordaciter dicitur ab inferno sequi. q̄ ꝓcerto infernus appbendit eum finaliter. ideo de isto vidi dicit Eccl's. viij. Vidi impios sepultos. qui cum adhuc viverent in loco sancto erāt. ⁊ laudabant in civitate quasi iustorum operum. Vidit ergo hypocritam bona dissimulantē. Duodecimo dico q̄ iste vidit iudicē malos exterminantē. postq̄ enī mlta in isto mūdo visa fuerint dies iudicij sicut vltima ꝓspicit. vbi mali recipient qđ merent. Et sic loquit Apoca. xx. vbi dicit. Vidi sedes ⁊ sederūt sup eas. ⁊ iudicium datū est illis. Sequit. Et libri aperti sunt ⁊ iudicatum est de singulis ꝑm opa eorum. Ecce q̄ q̄ ⁊ quanta mirabilia dicit sctūs Jobes se vidisse. ⁊ quō discretionē legitur ad videndum mirabilia extendisse. Iste est ergo qui potuit dicere Job. ix. Abij et lavi ⁊ vidi. Quia exemplo istius nos debemus

Dimittere quod officit. Abij.
Abstergere quod inficit. Lavi.
Aspicere quod proficit. Vidi.

Sic ergo dico q̄ videre signat admirationē vel alicuius enarrabilis attentam considerationem et narrationem. Sed ad huc dico q̄ videre in bono significato sumitur multis modis. Justi enim vident

Discutiendo. Primum est videre iudicativum.
Inspiciendo. Scōm est videre ꝓtemplativum:
Compatiendo. Terciū est videre miserativum.

Dico ergo ꝓmo q̄ ꝓlati vidēt discrete discutiendo. Sicut enī aquila rer avium dī limpidissime videre. sic illi q̄ reges sunt ⁊ iudices aliox debent visum discretionis ⁊ discussionis habere clarum. ⁊ merita subditorum ꝓmouendox vel puniendox discrete examinare. ⁊ causas negociorum caute discutere. veveritate comperta possint qđ iustum est iudicare. vñ apls Eph̄. v. dicit. Videte quō caute ambuletis. Et illud Col'. ij. Videte ne q̄s vos decipiat. Et istud etiam Mar. xiij. Videte. vigilate ⁊ orate. Ubi dicit q̄ isti debent esse

Per discretionē illustrati. Videte.
Per attentionē excitati. Vigilate.
Per devotionē occupati. Orate.

Sic ergo dico q̄ prelati habent videre discrete discutiendo. Prelatus enī debet esse sicut oculus q̄ nō solum pro se. sed pro toto corpore videt. sicut speculator q̄ pro toto castro videt. vigilat ⁊ attendit. Ideo ipsis dicitur Marci. xiij. Videte ne quis vos seducat. Secundo dico q̄ attente vident contēplativi sc̄z conspiciēdo. quia ꝓtemplativi sc̄z morales debent habere visum more lincis qui videt vltra parietem: q̄ sc̄z isti vident ista que sunt in remotis partibus sc̄z

Superiora. Superiora dico sc̄z deū. angelos. beatos.
Inferiora. bona eterna ⁊ etiā quanta dei bonitas est
Interiora. ⁊ eius pietas. ⁊ qua sc̄z voluit carnē sume
Exteriora. re ⁊ crucē subire. Unde Matth. xxiij. Videbunt filiū hois venientē in nube q̄tum ad incarnationem Luc. xxiij. Videte manus meas ⁊ pedes meos q̄tum ad passionē. Et in ps̄. Venite ⁊ videte opa dñi ter. in ꝓsi. su. fi. bo. Unde dī Hiere. iij. Leva oculos tuos in directuꝫ ⁊ vide. Inferiora etiā debet videre sc̄z mortem. iudicium ⁊ infernum. ps̄. Ipsi viderūt opa dñi ⁊ mirabilia eius in ꝓfundo. Interiora etiam debet videre sc̄z cor ⁊ ꝓsciam. ꝓsiderādo q̄ntum ꝓficimus. ⁊ q̄ntum deficimus. q̄t culpas cōmisimus. quanta bona omisimus. ⁊ q̄nta premia amisimus Mar. xiij. Videte vosmetipos ⁊c. Exteriora etiā debet videre sc̄z quāta est in carne vilitas. quāta est in mundo vanitas. q̄nta est in boste fallacitas. vñ in ps̄. Vidi ꝓvaricantes ⁊ tabescebam. q̄ eloꝰ tua nō custo. Et sic talis cum suo quadruplici visu figurabunt in animalibus ocularibus q̄ habebant ante ⁊ retro totū corpus plenū oculis. sicut dicitur Apoca. iiij. ⁊ Ezech. j. ⁊ x. Contemplativi ⁊ Irales. i. scolares debēt videre ⁊ attendere et studere. Et si vis pone hic illa septem que ptinent ad scolaris visus instructiones q̄ ponunt in li. de oculo. vel pone ea que posita sunt. s̄. de studere vel discere. Patet ergo q̄ ꝓtemplativi videt attēte cōspiciendo. Quod bñ pōt dici de subditis ⁊ religiosis q̄ semper debēt videre ⁊ p̄ oculis habere mādata supioꝝ ⁊ exempla boim melioꝝ. Ipsis enī dicunt supiores illud Judicū vij. Quod me videritis facere hoc statim facite. q̄ sicut discipulus nitit facere qđ magistrū videt fecisse. sic ⁊ isti debent. Juxta illud Job. v. Nō pōt filius facere quicq̄ nisi qđ viderit patrē facientē. quecunq; enī ille fecerit. hec ⁊ filius sīr faciet. Contemplativi ergo vident attēte conspiciendo. Tercio dico q̄ boni activi vident devote compatiendo. q̄ ad bonū virum pertinet paupes ⁊ desolatos videre eoꝝ miserijs cōdolendo. De ꝓprietate enī oculi est q̄ faciliter plorat. multū enī hz de humido. ⁊ ꝓprium est oculo q̄ suo cōpari affligāt. ⁊ pro eius lesione aliquotiens lachrymāt. Sic ve viri iusti debēt se pauperibus pformare ⁊ eis ꝓdolere ⁊ pro eoꝝ infortunijs lachrymas compassionis emittere ⁊ stillare. Ad qđ invitant ipi paupes Treñ. j. vbi dicit. O vos oēs q̄ transitis per viā attendite ⁊ videte si ē dolor sicis dolori meo. Qđ tñ est ꝓtra multos q̄ de visione pauperū nō curantes ad ipsoꝝ miseriā non attendūt. Sicut enī ille q̄ est in lumine nō videt eū q̄ est in tenebris. sed bñ econverso q̄ est in tenebris videt enim q̄ est in lumie. Sic vere charissimi illi q̄ sunt in lumine ꝓsperitatis nō dignātur videre hodie illos q̄ sunt in tenebris miserie ⁊ aduersitatis. ⁊ ecōtra illi q̄ in tenebris ⁊ in vmbra mortis sedent. alios qui sunt in ꝓsperitatis lumine bene vidēt. ⁊ ad ipsoꝝ auxiliū respiciūt ⁊ anbelāt. Qđ bñ figuratū est Genē. xl. in illo pincerna pharaonis. qui existens in tenebris carceris bñ cognoscebat ioseph. sed tandem ad lumen ꝓsperitatis eductus succedētibus ꝓsperis oblitus est interptis sui in carcere remanētis. Exemplū audiui de quodā scolari nobili. q̄ magistro suo dicere solebat ⁊ ꝓsuevera. q̄ si cps fieret. ipm egregie bñficiaret. q̄ tādem epus factus. de magri miseria nō curavit. ⁊ ideo quadā die sibi parisius venienti magister in meridie cū multis luminarib⁹ ardētib⁹ cereis ei occurrit. cui q̄renti hoc cur hoc faceret? Rndit mgr. dñe non videtis. ⁊ q̄ vt video compassionis oculos pdidistis. Isti enī oculos habēt ⁊ non vident. aures habent ⁊ nō audiunt ⁊c. Et breviter istud ē generale q̄ boīes divites pauperes ꝓpinquos nō solēt libenter cognoscere. si vo ad paupertatē ipos venire ꝓtingat. tūc solent eos libenter cognoscere ⁊ videre. Exemplo strutionis. q̄ ova sua dū sunt in sabulo obliviscit. cū vo pulli creverūt. ipos libenter recipit ⁊ maternis viscēribus ampleratur. q̄ illi qui i sabulo paupertatis iacent. a suis cōsanguineis non videnē. si vo p ꝓsperitatem creverunt. vel p dignitatem aliquā. libenter ab eis cognoscunt. si vidēt ꝓmoveri in aliquo gradu. dicunt enī nōne fuit filius illius. ⁊ sic videntes ⁊ dicentes inter se pater suus sive mater erat de genere nostro ꝓpinquo. ⁊ sic cognoscunt non in sabulo pauptatis. Sicut enī habet per scientiam pspectivam. quicḋ in aquam ponit melius vi. vñ ponatur q̄ denarius sit in tanta distantia q̄ non possit amplius apparere. dicit si in ea distantia ponat in aqua. q̄ statim clare cognoscit ⁊ videt. Sic ve ꝓculdubio charissimi dato q̄ aliquis a nobis distet tantū ꝓpter sui pauperis status difformitatem vel per remotam consanguinitatem vel familiaritatem q̄ ipm non videamus. ⁊ q̄ de ipso penitus non curamus. si contingat q̄ iste in aqua mundane ꝓsperitatis ponat. seu in dignitate. et q̄ dives ⁊ ꝓsperefficiatur. statim ipm cognoscimus ⁊ videmus. ⁊ nō obstāte quacunq; distantia generis. patrie seu status ipsum diligimus ⁊ amamus Quod bene figuratum est in nabucho. Dañ. iij. Quem mutatum in bestiam ꝓncipes sui eum de regno suo ejecerunt. sed cum ipm viderunt remutatum in boīem. ipm gratifice receperūt. Sic ergo sicut dī Joh. i. ꝛ Ut qui non vident videant. ⁊ qui vident ceci fiant. Nō sic ergo sed egenos pauperes ⁊ tribulatos videam⁹. Exēplo

Matathie de quo dicit.j.Macha.ij.Oz videbs miseriā filiorū isrl doluit z ptremuerūt reges eius. Iuxta illud Abacuc.iij. Viderūt z doluerunt montes. Ista ergo est triplex bona visio cōpassionis attētionis z discussionis. Sz adhuc hodie ꝓculdubio videt verificatū illud Ezec.xij. In longū differt dies z cessabit omis visio. Quia hodie cessauit apud plātos visio discussionis. Nō em curāt videre vl discutere de meritis causarū. sed ꝑ donatione bursarū. nō de sufficiētijs personarū. sed potius de exactione pecuniarū nō de iustitia negociorū. sed de receptione munerū vel donorū. Quod ptz in multis plātis. indignos sine deliberatione ꝓmouentibus. z multis iudicibus sententias sine debita cause cognitione ꝓcipitantibus. Isti em videre nō vident inq̄rum merita singulorū nō discutiūt nec rimantur Deū.xxvij. Senuit ysaac z caligauerūt oculi eius z videre non poterat. Item cessauit apud religiosos visio attentionis seu ꝓtemplationis. Quia ꝓculdubio isti libentius vident hec terrestria q̄ celestia. tpalia q̄ spūalia. mūdi fauores z solacia q̄ celi dulcores z bōficia Ezec.xiij. Te ꝓbetis insipientiā q̄ secūd spm suum z nihil videt. Ite cessauit in actiuis visio cōpassionis. qz ꝓculdubio nullus videt alium ei compatiendo sed potius ad eum

Deridendum. Ad eum dico deridendū. ps. Qui de
Explorandum. runt me z mouerūt capita sua. Ad
Contemnendum. eum etiā explorandū Deū.xlij. Ut videatis infirmiora terre venistis. Ad eum insup ꝓtemnēdum. d. Sap.ij. Grauis est nobis etiam ad videndum qm̄ dissimilis est alijs vita eius. Et breuiter tales bone z spūales visiones perierūt. z videtes videda defecerūt Eccl.xij. Obtenebrescēt videtes p foramina. Quibus premissis possumus dicere q̄ multa sunt q̄ visum z discretionē mentis impediunt. sicut optime ponit actor de oculo morali et accepit de scientia perspectiua scilicet Propter

Digiti impulsionem. Decipit ergo visus p
Medij obscurationem. pter oculi fortem impulsionē. nam sicut in
Mimiam attentionem. scientia pspectiua ostē
Medij variationem. ditur oculus impssus
Speculi appositionem. digito vidit vnaz rem
Radij fracti reflexionem. esse duo. Sic procerto
Diuersi situs dispositionem. loquēdo spūaliter qñ
Directam appropinquationē. ab aliquo consiliatore malo fortiter inducimur et impellimur. tunc male videre z iudicare cōpellimur. Nam duo vnū videt qñ p malū ꝓsiliarium alīq̄d fortiter allegatur Istud ptz de ꝓsiliarijs principū z plātorū. q̄ siue excusent siue accusent. semp de vna re facūt videre duo. qz sz si accusent de festuca. solent trabem facere. z vt pecuniā exigāt faciūt vnū defectū duos videri z apparere. Ita q̄ accusati possunt dicere illud ps. Videtes me deriserunt me. locuti sunt labijs z mo. ca. Si em aliquē apud dñm cōmendāt et excusant. ita fortiter solent impellere. q̄ bona eius faciunt duplicia apparere. ita q̄ sufficientiā nō vnius sed duorū in moribus ptinere videt. vt sic dicat ꝓsiliarius illi cōmēdato illud Zacha.ir. Ego aūt annuncias duplicia reddam tibi. Dicūt em ipi dño ipsius vel magistro illud Matth.xj. Quid existis in desertū videre. ꝓbetā. etiam dico vobis plus q̄ ꝓbetā. Et illud Can.vij. Quid videbis in sunamite nisi choros castrorū. Et breuiter isti sunt magi pharaonis. qui de seipis possunt dicere. Digitus dei est hic. Et bene magi. qz illud qđ nihil est. faciunt aliq̄d. et qđ aliq̄d est faciūt nihil videri. Si em ꝓnceps vult eractionē facere vl aliquā malicia exercere. statim adest Achitofel (cuius consilium quasi sicjs cōsuleret dñm) sz cū alicuius falsa causa allegatione ipm impellet. z eum male iudicare cōpellet. exemplo aliorū tyrannorū. Dicit em talis plātus sic facit. et talis sic. subditi vestri tantū deliquerūt. vos habetis modo talem necessitatem ꝛc. Sicjs etiam plātus aliquē indignū vult ꝓmouere. statim adest malus ꝓsiliarius ad excusandū qz si dicit puer est. rndit Hieremia z pcursorē fuisse pueros. z Danielē puerū senes iudicasse. z de iniusticia odem nasse. Si ignobilis z illitteratus. rndit ignobilia mūdi fm apm electa fuisse. z apos studia nunq̄ frequētasse. Eiusmodi est. dicet. Aaron q̄ fuit impeditionis lingue functus ē sacerdotio. Luxuriosus est. Sed z Osee ꝓbeta fornicariam legitur accepisse mulierem. et dauid legit adulterium cōmisisse. Percussor est z violentus. sed et Petrus legit gladio percussisse. dñs vim patior legit dicī tuisse. Oburgator est z ptentiosus. Sed z paulus legit petro aplorum principi in facie restitisse. z ipi apli legunt q̄s eor esset maior ptendisse. Et breuiter nullam causam repulsionis potest quis allegare. quam ipam sciat malus ꝓsiliarius excusare. q̄nimmo si ex toto inutilis z ineptus dicit. respondebit q̄ samson in mandibula asini philisteos expugnauit. et q̄ potens est z deus z nūc de lapidib⁹ filios abrae suscitare. O deus quot z quāti tales digiti curiā dominorū frequentant. ipos q̄ ad male iudicandum z videndum excecant et indinant. Ideo bñ ꝓsultur Eccī.xxxvij. A malo cōsiliario serua aiam tuam. Unde de talibus dī Esa.lix. Digiti eorū pleni sunt iniquitate. Impeditur ergo visus p fortem impulsionem. quia mali consiliarij sunt illi de quibus dicitur Esa.xxx. q̄ ipi dicunt videntibus nolite videre. z aspicientibus nolite aspicere nobis ea q̄ recta sunt. Secdo dico visus decipit p obscuram habitationem. qz sz experimento ꝓbat. q̄ oculus existens in aere turbulento non videt nec percipit turbulentiā in qua manet. qñ vo ad clarū aerem venerit. tūc bñ videt turbulentiam in qua fuit. Talis turbulentia charissimi est peccm. qđ sz oculum z visum rōnis intantū turbat. q̄ ibidem existēs se illic esse ignorat. ita q̄ vilitatem ꝓpij status non videt nec cōsiderat. neq̄ spectat. Contra qđ Hiere.iij. Leua oculos tuos in directū et vide vbi nunc pstrata sis. qñ vo surrexerit de peti vilitate in qua iacuerat tūc agnoscat. Exemplo frenetici q̄ dum eēt in infirmitate nō se sentit infirmū. qñ vo sanari incipit. tūc se esse fractum debilem z infirmum fuisse sentit. In figura cuius dī Exo.xiij. Oz filij israel de seruitute egypti recedētes leuauerūt oculos z viderūt egyptios post se. Quia ꝓcerto dum egyptus z egyptius. i. peccm z peccī status dimittitur tūc pfecte cognoscit z videt. Anselmus de similitudinibus dicit. q̄ ꝓsuetudo vicij est. vt non facile videatur ab ipo qui ipso premit. sed mox vt cessauerit videt z illa in qua q̄s iacuerit. z feditas tūc sentit. visus ergo decipitur p obscura habitationē. Tercio decipitur visus ꝓpter nimiam mediationē z attentionem. Ad sicut sensibiliter experitur. z in prefata scientia ꝓbat z monstrat ad candelam. q̄ si oculum valde ꝓuerteris ad aliquid. z virgā vel digitum in medio duorū oculorū intra te z rem visam posueris. tūc duos digitos videbis. z qđ mirum est si oculum dextrum clauseris disparebit imago sinistra. z econuerso si sinistrum dextra. Quod valde mirum reputat Aug⁹. x. de trinitate. Ista deceptio accipit charissimi in illis qui nimis attente respiciūt. qz carnalem affectum habēt ad nepotulos z parentes. Illud em qđ vnū est videt duo. qz bona eorum vident eis in duplo maiora q̄ sint. sicut oia q̄ vident in aq̄ vident esse maiora. z meliora esse credunt. Ite de tali visione dicit illud Job.xx. Indinauit se z ꝓspexit in monumentū z vidit duos angelos. Isti em habent duos oculos sz oculū dextrū veri iudicij. z oculū sinistrū carnalis affectus. q̄ in re visa ꝓsiderant dextra. i. eor virtutes z ꝓfectus. qz ergo si isti claudūt oculum dextrū recti iudicij. statim dispergit imago sinistra. qz nihil vident in talibus de sinistro z malo. qz si oculum sinistrū carnalis affectus clauderēt. z oculū dextrū veri iudicij apertū tenerēt. statim dextra pars illorū dispareret. inq̄rum sz in ipsis nullū meritum appareret. Quia breuiter clauso carnali affectu z apto oculo recti iudicij nihil videt in istis dextrū siue bonū sed quio econuerso isti oculum carnalis affectus aperiunt oculum vo recti iudicij claudunt. idcirco nihil sinistrū possunt videre. Sed cuncta solent bona z dextra existimare. Unde de multis modernis affectuosis z carnalibus prelatis. z alijs parentum z amicorum dilectoribus potest dici illud Esa.vj. Excreca cor populi huius. z aures eius aggrava. z oculos eius claude. ne forte videat oculis suis. et auribus suis audiat. z corde suo intelligat. Unde Zacha.ir. Oculus eius tenebrescēs obscurabitur. Deluditur ergo visus ꝓpter nimiam attentionē seu meditationē. Quarto dico q̄ deluditur visus ꝓpter medij variationē. Res enim que est in raro medio. sicut aer videt minor z remotior. et res que est in grosso medio sicut est aqua videt grossior et

ꝓpinquior. Et inde est q̄ baculus quis sit rectus. si tamen pars sit in aqua vel videtur fractus. vel tortus. Et ꝓcerto charissimi talis delusio spūaliter intellecta ꝓfingit in multis. q: scz q̄uis aliq̄s religiosus. vel alius sit rectus ⁊ perfectus. si tñ aliq̄s videt eū in aquis deliciarum in parte pfusum. vtpote q: lapsat se ad aliquas mundi ꝓsolationes. vel q: habet aliquas tales diuitias vel promotiones. statim credunt eū esse fractū. deuū vel iniustum. Iste deberet dicere illud Matt. vij. Quid vides festucam ⁊c. Et ideo religiosi nō debēt in ꝓspectu secularīū cōsolationes accipere. ne forte scandalū possint parere. ⁊ malas opiniones in eis generare. facile em̄ de platis ⁊ religiosis male iudicat ⁊ eorū vita magis mala q̄ bona in exemplū trahitur et habetur. Et ideo apls. j. Cor. viij. Oēs quis comedere ydolotica non esse pctm̄. illa tamē comedere coā infirmis ꝓhibent. ne videntes scandalizent. ⁊ ad gehennā ducant. Quia sicut dicit Claudianus. Regis ad exemplum totus componit orbis. mobile semp cum ꝓncipe vulgus. Quinto dico q̄ deludit visus ꝓpter speculi appositionē. Cōstat em̄ q̄ res vise in speculo vident euerse. q: scz bō videt dextrum sinistrum. ⁊ altum bassum. ⁊ q̄ plus est. memoria illoz q̄ vident in speculo valde est labilis. quod accidit ideo. q: illa visio causat ꝓ reflexiones ⁊ fractos radios nō directos. inde est q̄ homo melius recordat de forma alterius quā semel asperit nude q̄ de forma ꝓprie faciei quā in speculo semper vidit. Charissimi ꝓ speculū q̄ est fragile. ⁊ tamen splendet intelligo mundi ꝓsperitatem que fragilis est ⁊ defacili frangitur. sculptum tamē videt splendēs ⁊ amabile modo sic est q̄ quicūq̄d mediante isto speculo cernit. nec recte ꝓ radios fractos vel reflexos aspicitur. q: ꝓcerto illi q̄ nō nude vel directe ad boiem aspiciunt. sed ipm mediāte speculo mūdane sue ꝓsperitatis diligunt ⁊ attendunt. non est dubium q̄ istam visionem in seipos reflectant. inq̄tum ꝓ priam utilitatem in visione bmōi semp querunt Phil'. ij. Omnes que sua sunt q̄runt. non que sunt Jesu xpi. Quid ergo? ꝓcerto illi vident aliquid in speculo. i. illi cum visus ⁊ aspectum cordis ad speculum ꝓsperitatis mundane vertunt deludunt q: q̄d vnū est aliud credere nescunt. quod patet q: omnia vident ꝓpostera ⁊ euersa. Quia ꝓcerto viros iustos ⁊ sanctos qui in veritate sunt sublimes ⁊ alti in rei reputatione. ⁊ nobiles atq̄ summi. videt ⁊ existimant. infimos. ignobiles. viles ⁊ depressos. ecōuerso mali homines ⁊ iniqui. q̄ apud deum ⁊ in veritate sunt infimi vident a speculariter videntibus esse summi. Et quare? certe quia spūalia que in veritate apud deum sunt dextra ⁊ ꝓspera. ab ipsis reputant sinistra ⁊ aspera. tpalia vo que apud deum sunt aduersa ⁊ sinistra ipsi dextra p̄cipua et ꝓspera esse credunt. Et igitur ꝓpter speculum mūdane ꝓsperitatis visus ⁊ aspectus veri iudicij deludit. inq̄tum bonum q̄d malū est. ⁊ malū q̄d bonū est reputat. Contra q̄s Esa. v. Ve qui dicitis bonū malū ⁊c. Et bñ isti ponūt tenebras lucem ⁊ econuerso. q: ꝓcerto isti sicut dictum est dextra reputant sinistra: ⁊ sinistra reputāt dextra. tpalia existimant ꝓspera ⁊ spūalia credūt aduersa. Cuius tamen deus ptrium facit q: ꝓcerto illud q̄d mūdus credit altum. deꝰ credit infimū. ⁊ illud q̄d deus credit infimū. mūdus altū credit. Quia sicut dī. j. Cor. j. Quod infirmū est dei fortiꝰ est hoibus. q: infirma mundi elegit deus. vt confundat fortia. sicut dicitur ibidem. ⁊ illa que mūdus dextra reputat. dominus sinistra p̄dicat ⁊ aduersa. ⁊ econuerso. q̄d sinistrū ⁊ aduersum a mundo creditur. a deo dextrū ⁊ ꝓsperū reputatur. Ita q̄ deus mūdane iudicanti ⁊ speculariter videnti pōt dicere illud Gen. xiij. Si ad sinistrā ieris dextrā tenebo. si dexterā elegeris. ego ad sinistram pergo. Quod bene figuratum fuit in patriarcha iacob. qui sicut dicit Gen. xlviij. Cum ordinati essent effraym ad dexterā qui erat primogenitus ⁊ manasses ad sinistram q̄ erat secundogenitus. Ja cob benedictionem daturus cancellauit manus. ⁊ dextras manum posuit sup sinistram. ⁊ sinistram sup dextram. In quo possumus videre q̄ summꝰ patriarcha deus dextruz reputat q̄d mundus sinistrum. ⁊ q̄d mūdus sinistrū. ipe reputat dextrū. Nā sup effraym q̄ interpretat augmentū. i. super diuites ⁊ opulentos q̄ modo vident ꝓmogeniti esse ⁊ dexterā ꝓsperitatis tenere sinistram sue iustitie deus ponit. vt ostēdat eos nō esse dextros ⁊ sinistros. ⁊ finaliter in sinistra aduersitatis eterne ponendos. qñ scz dicet tūc bis q̄ a sinistris sunt. Ite maledicti in ignē eternum ⁊c. Sup manasses vo qui interpretat obliuio. i. sup paupes q̄ vūt obliuioni dant. ⁊ qui nunc in sinistra aduersitatis locant. Et sicut vltimogeniti postponunt dexterā sue gratie collocat. vt statum coz magis ꝓsperū q̄ aduersum ostēdat. et vt dexterā eterne ꝓsperitatis eis finaliter porrigat. qñ scz bis q̄ a dextris eius sunt dicet. Venite bñdicti patris mei ⁊c. pō. Me suscepit dextera tua dñe. Que etiā figurāt Apoc. v. vbi angelus pedem dextrū sup mare. ⁊ sinistrū sup terrā legit potuisse. Et vere angelus testameti xp̄s dexterā prosperitatis eterne. mari. i. amaris ⁊ fluctuosis pauperibus extēdit. sinistrū vo eterne miserie sup terrā. i. sup terrenos diuites posit. Oz insup imago crucifixi denotat q̄ dexterā aquiloni. i. illis q̄ sunt in frigore aduersitatis videtur ostēdere ⁊ ꝓmittere. ⁊ sinistrā pene eterne ad meridiem. i. ad illos qui nunc sunt in claritate ꝓsperitatis videtur extendere ⁊ donare. Circa quod est aduertendum q̄ imago virginis ad aquilonem ponitur. Ad denotandum q̄ deꝰ nullum habet tamebarum quin in mundo isto aquiloni. i. mūdi frigoribus ⁊ tribulationibus exponatur. vt sic sua diuine ꝓtectionis dextera protegatur. ⁊ ad eterne ꝓsperitatis dextram assumatur. d. illud pō. Dextera domini fecit virtutem. dextera domini exaltauit me. non moriar ⁊c. Sic ergo patet quomodo visus decipitur ꝓpter speculi appositionem. Sed quid? procerto talis visio facta in speculo non est durabilis. quia vere siquis mediante speculo sue ꝓsperitatis ab aliquo aspicitur diligitur ⁊ videtur. sua visio facialiter obliuioni tradetur. quia deficiente ꝓsperitatis speculo. nunq̄ amplius de eo recordat. Etiam si bō ipsum se mediante tali speculo respiciat. ita q̄ oculum considerationis sue primo ad speculum in quo relucet. i. ad mundū diuitias quas obtinet principaliter conuertat. statim iudicādo de seipso decipitur. ⁊ sibipi alius q̄ sit esse videtur. Et sicut supra dictum est de seipso dextrum sinistrum et sinistrum dextrū. i. bonum malum. ⁊ malum bonum a suo decepto oculo estimabit. Unde tales dicere possunt illud. j. Cor. xiij. Videmus nūc ꝓ speculū in enigmate. nude ergo ⁊ nō cū speculo ⁊ nos aut alios videamus. ⁊ nō ad fortunā sed ad naturā. nō ad ꝓsperitatem. sed ad ꝓsone sufficientiam. ꝓncipaliter intēdamus. q: als sicut dī Jere. j. Hic cōparabit viro cōsiderāti vultum ⁊c. Fallitur ergo visus per speculi appositionem. Sexto dico q̄ visus fallitur ꝓ radiorum reflexionē. Visio em̄ que fit per radios fractos vel reflexos nunq̄ est certa sicut visio nuda ⁊ directa. ⁊ inde est q̄ in quantitate rei vise in speculo vel in aqua nūq̄ vere iudicatur. Sic vere charissimi quando visus recti iudicij per aliquod delectabile frangitur. tunc veritas cognitionis impeditur. Et inde est q̄ quando auaricia. inuidia vel luxuria ꝛnmiscetur. nunq̄ de re veraciter iudicat. Et istud patet de doctoribus qui quando vident peccatū directe scz quando predicant vel disputant. tunc quantitatē veritatem optime monstrat. si vero veniat tentatio que radios veri iudicij frangat. tunc proculdubio male iudicat. inq̄tum ad illud quod condemnauerunt se inclinat Ire. xxxij. ꝓphete eius non inuenerunt visionē a dño. De inuidis q̄d dicemus in quib⁹ inuidia ita visum recti iudicij frangit ⁊ cecat. q̄ de homine q̄q̄ ꝓpinquo nihil boni existimant. Sicut. n. dī Gen. xxxvij. Videtes fratres Joseph venientē dixerunt. Ecce ⁊c. Dicunt em̄ inuidi istud Sap. ij. Grauis est nobis etiam aduidendū. Sed quid de auaricia iudicabimus. Ista em̄ dominat in omni terra egypti. s. que oculos sapientium ⁊ verum iudicium contemplatiūm ⁊ iudicatiuum peruertit: ⁊ omnem veri cognitionem confundit. Istud patet de munerum acceptoribus: qui a veritate iudicij excecantur. Isti enim sunt sicut vrsus qui videndo peluem candentem excecatur: quia scz dum istis muneribus ⁊ vasa vbi ardor auaricie est inclusus offeruntur. ipsi a vero iudicio excecant. Unde Dan. xiij. Auertūt oculos suos ne videāt celū ⁊ ne reminiscant iudiciorum iustorum. Quia breuiter apud istos nihil fit sine muneribus. sed cū muneribus quicūq̄d volunt. Un de malis iudicibus ⁊ eoz curijs ⁊ familiaribus pulcre loquit versificator q̄ dicit. Audito numma

quasi viso principe summo. Soluunt value nihil auditur nisi salue. Patet ergo q visio deludit p radij reflexionem.

Septimo dico q visus deludit ꝓpter diuersi situs variationē. Probatū est in dicta scētia sicut ponit dictus actor de oculo. Oz oculus existens in medio raro. vtpote in aere videt illud qđ est in medio grosso sicut est aqua esse maius ḡ sit in rei veritate: z ecōuerso qui est in aere grosso videt illud quod est in medio raro esse minus. Charissimi medū rarum z tenue significat pauptatem. medium vo grossum z pingue. signat talium facultatem. Pauperū ergo z diuitum visus z discretio taliter deludit: q illi qui sunt in raro pauptatis. diuites qui sunt in grosso medio terrene facultatis magnos existimāt. diuites vo paupes quos in raro vident paruos z minimos esse putāt. Unde breuiter ipi pauperes videndo magnos status diuitū dicūt illud Nume. xiij. Filios enachym vidim⁹ ibi quibus compati quasi locuste videbamur. Diuites vo de paupibus quos contemnūt dicunt illud Esa. liij. Vidimus eum z nō erat aspectus: virum dolor z scientem infirmitatem. Contra quos dominus dicit Matb. xviij. Videte ne cōtemnatis vnū ex istis ꝛc. Angeli eoz semp vident faciem patris ꝛc. Deludit ergo visus p medij variationem. Octauo dico q visus deludit ꝓpter directam appropinquationē. Videm⁹ enī q stella vel luna videtur maior: quando a nobis est remota. s. in oriente: ḡ quādo est in puncto meridionali. vbi constat q est magis ꝓpe nos. Et ideo talis ꝑcul dubio delusio inuenit quotidie in nobis: quia ꝑcerto illi qui sunt alicuantulum a nobis remoti: z minus familiares nobis vident nobis maiores z meliores. Illi vo quotidiani familiares z ꝓpinqui q̄ uis pre ceteris sint excellentes dicuntur respectu alioz esse parui. Teste enī Ouidio. Obsequium gratiam z familiaritas cōtemptum parit. Istud etiam ad mortuos applicatur: quia constat q ḡ diu aliquis viuit: z est ꝓpe nos. sua quātitas. suus bonor. valor z bonitas non videtur: quando vo moritz a nobis elongat tunc quantū erat vtilis cognoscit: z eius sufficientia melius declaratur. Istud insuper apparet de officialibus et alijs maioribus qui dum sunt presentes parui z mali reputant. si vo recesserint z a nobis remoti fuerint: tunc alijs exterioribus succedentibus ipsi meliores esse probant. Iniquitas enī succedentium auget famam precedentiū. Unde Ezech. xvj. hierusalem nequissime ciuitati dicit. Tu aūt iustificasti sorores tuas sceleraci⁹ agens ab eis. Illa ergo que sunt remota melius videntur: quia etiam cecutiens melius videt ali quantulum a remotis. sicut de Hely dicit. j. Reg. iij. Oz nō poterat videre lucernaz domini donec extingueret. Sic ergo patet charissimi q visus recti iudicij octo causis vel casibus deludit: ita q vnum aliud creditur vel videtur. z sic visio vana z falsa perficitur z causatur. Unde de talibus sic videntibus dicit Osee. x. Loquimini verba visionis inutilis. De quo tamē iudicio visionis dauid se absolui rogabat. d. in ps. Auerte oculos meos ne videant vanitatem.

De videri ꝓfusionis: quo. s. reproboz opera prava que modo absconditā sunt in die iudicij videbunt. possum dicere q lapis qui dicit crisopraſſus meli⁹ videt de nocte ḡ de die. quia sient dicit Dyascorides. istum lux celat z ꝑdit obscuritas. Sic vicia talium que in die presentis vite celantur. in nocte futuri iudicij videbunt: quia nihil opertuz quod non reuelet. z nihil absconditū quod nō sciet in die iudicij. Unde dominus loquens anime peccatrici dicit sic Ezech. xvj. Nudabo ignominiam tuam coram eis. z videbunt omnē turpitudinē tuam: z iudicabo te iudicio adultere rozum. Nota q luxuriosi. ꝓsumptuosi inuidiosi gulosi z curiosi volunt videre. Luxuriosi. Contra illud Matb. v. Qui viderit mulierē ꝛc. Sed de visu z aspectu mulierū vide supra vbi agit de oculo luxurioso. Item ꝓsumptuosi qui volunt videre z inquirere. de diuinis secretis. Cōtra quos Nume. iiij. Alij nulla curiositate videāt que sunt in sanctuario. tales enī per talem visum incidunt in errorem Figurati in viris bethsames: qui quia viderūt archam nudam. mortui sunt. quia sicut dicit domin⁹ Ero. xxxiij. Nō enī videbit me homo z viuet. Et ideo ipse dicit Moysi ibi videm. Posteriora mea videbis: faciem aūt meam non videbis. Quia preceptum est simplicibus ne faciez dei id est sublimia diuinitatis videāt aut scrutent: z q in dorso eius id est in superficialibus z magis grossis studeant z meditentur. deum enī nemo vidit vnq̄. sicut dicit Johan. j. Quia sicut dicit. j. Thy. vj. Ipse est qui lucem habitat inaccessibilem quem nemo hominū vidit: sed nec videre potest supple pro tempore vite presentis nude z intime. Alis tamen in vita futura ibi eum videbimus sicuti est. j. Joh. iij. Item vident inuidiosi. de quo in Ps. Peccator videbit z irascet dentibus suis fremet z tabescet ꝛc. Itē male vident gulosi z curiosi. Unde Gen. iij. dicit. q mulier vidit lignum ꝛc. Videri vo loquendo passiue accipit in bono z in malo. In bono: quia sez malus debet velle videri vt corrigat. bonus vo vt eius exemplo alius melioz efficiatur. Dico malus vt castigetur. Infirmus enī bene vult vt medicus euz videat: z vt eius consulat sanitati. Sic z peccator debet velle q peccata eius sacerdos in cōfessione videat. Prelatus vo in visitatione videat: z vt salutis remedium interponat. Unde talis debet dicere correctori vel confessori illud Tren. j. Vide domine z considera q̄a facta sum vilis. Item bonus vt p eum alius informet. Exēplo boni magistri q̄ bene vult q discipulus videat opa sua et addiscat. Et sic dicit Matb. v. Sic luceat lux vestra coram hominib⁹ vt videant opa bona ꝛc. Sed verum illud videri passiuum accipitur in malo. z sic refert ad vanigloriosos hypocritas z curiosos q̄ volunt videri ab hominibus. z vt laudent ab hominib⁹ intueri Matb. vj. Faciūt opera sua vt videant ab hominib⁹. Similes symie que gloriatur quando homines vident catulos suos. Similes etiaz pauoni qui gloriari dicit quando cauda z rota sua ab hominibus inspicitur z videt. Sic vere hypocrite qui habēt pulcram cōuersationem. z mulieres z iuuenes que habēt pulcram iuuentutē. bene vo pati z induti qui habent pulcrum ornatum z dispositionē ab hominibus videri cupiunt: z ideo quicquid habent pulcrum vt videat ostendūt si non haberent nisi truncum. valde bene ostendunt. Patet in istis armigeris tam in vestibus ḡ in alijs dicentes illud Sapien. viij. In multitudine videboz bonus z in bello fortis. Contra illud Matb. vj. Attendite ne iusticiā vestram faci. Sed de tali videri vide supra de apparere. z in titulis consimilibus. Ista igitur de videre sufficiunt. Vide de Aspicere. Apparere. Ostendere z similibus titulis. Et sic sufficit.

Videte quō caute ambulet

tis Epheſ. v. In lumine tuo videbimus ps. Quia p̄clarissimi ad visionem corporalem non solum est necessaria obiecti presentatio. nec solum necessaria est organi dispositio. quinimmo necessaria est luminis influitio. Hinc est q nos qui ſm thematis nostri contitentiam de visu morali locuturi sumus non solum indigemus obiecto materiarū nobis presentato. organo potētiarū bene dispoſito. quinimmo sup oīa indigemus lumine diuine gratie. nobis sursum a parte luminū derivato. Et hoc videt dicere verbum superius secundo dictum. In lumine tuo videbimus lumē Ac si dicat q sine lumine diuine gratie nihil vtiliter videre vel cognoscere possim⁹. Istud est enī lumē qđ nō solū illuminat cognitionē. quinimmo mouet z informat rectā z debitam locutionē: ideo indigemus lumine diuine gratie. vt vtiliter videre vel cognoscere possimus. Quia ꝓcerto clarissimi nec predicator bene videt seu loquitur. nec auditor bene retinet sine hoc lumine. Quod probari potest

Naturaliter. Naturaliter enī istud patz in istis aui
Figuraliter. culis. que aduenient solis lumine so-
Exemplariter. lent dulcius z letius resonare: z voces
Scripturaliter. suas altius exaltare: z creatorem suuz modulo suo attentius collaudare. Figuraliter istud patet in apostolis. qui tunc varijs linguis dei magnalia locuti fuerunt quādo lumē celeste. scz spūs sanctū in forma luminosa ignea receperunt. Exemplariter istud probo: z hoc quidem per exemplum satis mirabile. Legit enī q alexander postq̄ yndias pagrasset z ad terminos liberi patris et ad berculis colūnas attigisset inuenit in deserto duas arboreſ soli z lune dedicatas: z ipsis specialiter a gentilibus consecratas. que quidem arbores certis temporib⁹ loquebant.

ꝛ de oīb⁹ quesitis resp̄sa certissima querētibus fatebā-
tur. Erat eīm erro: generaliū q̄ sol ꝛ luna in bis arboꝛib⁹ effa
bant: veruntamē sic erat q̄ iste non loquebant: nec resp̄ō-
debant. nisi quādo lumē ab istis suis numinib⁹ recipiebāt.
vnde sic fiebat q̄ in mane quādo solares radij tangebāt ar
boꝛem solis. ipia arbo: querentibus respondebat. In sero
vo arboꝛ lune querētibus loquebaꝫ: quādo lux lunaris su
per eum influebat. ¶Reuera charissimi sic est q̄ p̄dicatoꝛes
possunt dici aues. possunt dici apostoli. possunt dici arbo-
res. Aues sunt q: debent volare celestia cōtemplando p̄.
Volauit super pennas ventoꝛ. Apostoli sunt ꝛ nunci. q̄a
debent fidei ꝛ moꝛum mysteria nunciare auditoꝛibus pre-
dicando Esaie. lxvj. ¶Nunciabunt gentibus fortitudinem
meam. Arboꝛes sunt: quia debent fructificare bona opera
faciendo et etiam fructū doctrine. pferre alios erudiendo
Dañ. iij. Ecce arboꝛ in medio terre ꝛ fructus eius nimius
Et specialiter isti debent esse arboꝛes solis ꝛ lune: quia. s. so
li iusticie christo: ꝛ lune perfecte meternū. i. virgini glorioſe
debent esse dati ꝛ dedicati p deuotionē ꝛ confessionē alsdeꝛ
penitus consecrati. Ita q̄ de istis potest dici illud Esa. lx.
Non occidet vltra sol tuus ꝛ luna non minuet. Isti etiaꝫ
sunt arboꝛes que habent loqui omnimodā sanctitatem: ꝛ
de secretis fidei respondere querētibus veritatem Ecci. v.
Si tibi est intellectus resp̄de proximo. Et in p̄. Magni-
ficentiā glorie tue loquent̄ ꝛ mirabilia tua narrabūt. Sed
quia procerto isti nunq̄ possunt nec bene loqui. nec bene
dicere. nec bonū responsum alijs facere. nisi celestis lumis
id est diuine gratie radijs tangant̄. ꝛ nisi solis ꝛ lune. i. xp̄i
ꝛ Marie lumie seu gratie pfundant̄. Teste beato Grego.
Inuanū laborat lingua predicatoris nisi intus fuerit gra-
tia saluatoris. Et hoc etiam ꝓbatur quarto scripturaliter.
quia Mar. vij. de illo muto ꝛ surdo dicit̄. q̄ ei xp̄s ipsum
sputo tetigisset. solutū esse vinculū lingue eius ꝛ loquebaꝫ
recte. Christus eīm interpretat vnctus: ꝛ significat celestē
vnctionem: que sc̄z mutos. i. p̄dicatoꝛes insciōs. ꝛ surdos
i. tepidos auditoꝛes facit discere loqui ꝛ predicare ꝛ atten-
te intendere ꝛ audire. Et sequit̄. Bene omnia fecit. i. surdos
diuina gratia fecit audire ꝛ mutos loqui. Igitur charissi-
mi pro isto lumine celesti impetrando ad ista duo numina
solem ꝛ lunā. i. xp̄m ꝛ mariā si placet recurramus: ꝛ ipam
lunam. i. beatam virginem. p obtentu istius luminis salu.
tando dicētes. Aue maria ꝛc̄. Videte quomō caute ambu-
letis Eph̄. v. Charissimi sicut ex scripturis possumus col-
ligere preter visionem coꝛporalē sensibilem ꝛ cōmunē qua
tuoꝛ sunt species mentaliū visionum. Est enim visio

Naturalis vel mathematica. Figuralis vel enigmatica. Moralis atq; sanctifica. Realis atq; beatifica.

Prima ē visio demonstratiua. Secunda est visio optatiua. Tercia est visio meditatiua. Quarta est visio intuitiua.

Vident phi mathematice ꝛ naturaliter. Contemplatiui enigmatice ꝛ figuraliter. Viri sancti sanctificeve moraliter. Viri vo beati certifice vel realiter. Est ergo quedam visio Phi-
losophantiū. Fidem tenentium. Juste viuentium. Beate
fruentium. Dico ergo primo q̄ est quedam visio natura
lis ꝛ mathematica: que quādoq; est vana ꝛ curiosa: ꝛ sub
ista volo comp̄hendere omnē sciētiam literalē. siue sit phi-
sica: siue sit ciuilis vel canonica: quia ꝓcerto tales scientie
q̄nto coꝛdi magis approximant̄: tanto maioꝛa mala q̄tuꝫ
ad aiam operant̄. Nam sicut oculus coꝛpalis hebetat̄ q̄n
respicit nimiā claritatē. ac etiam visus excecat̄ q̄n respicit
peluem candentē. Et sicut claritas excessiua solet spm̄ vi-
sualem attrahere ꝛ disgregare. nihilominꝰ vo coloꝛ humo-
rem neruoꝛ visualiū desiccare ꝛ sic necessario oculuꝫ exce-
care. Sic vere charissimi q̄n oculus mētis nostre nimis cu
riose attendit ꝛ respicit ad claritatē subtilitatū scientialiū.
spūs interioris affectionis ita q̄nq; delectat̄ ꝛ attrahitur: ꝛ
ita p varias opiniones. ꝛ p magnas sciendi affectiones dis-
gregat̄ ꝛ dispergit̄: q̄ humoꝛ gratie in eo ꝓsumit̄. q̄ homo
siccus ꝛ indeuotus efficit̄: ꝛ sic spūaliter excecat̄. Figurati
Act̄. ix. in ap̄lo Paulo quē primo circūfulsit lux de celo et
statim extitit excecatus. ita q̄ apertis oculis nihil videbat.
Ad denotandū q̄ splendoꝛ ꝛ subtilitas scientiarū mentem
spūaliter excecat: ꝛ dato q̄ homo oculos intellect⁹ habeat
apertos ꝛ acutos: de his tamē que ad salutē ptinent nihil
spectat. sicut ad ifam videmus de inutilib⁹ clericis in spūa
libus hebetatis atq; ceccis. vñ Hiere. v. Stultus factus est
oīs homo ex scientia. Ad etiā figuratū est in eua que vi-
dens scientie lignū. ꝓtēplat lignū vite: ꝛ dum ipsius fructū
gustauit: ꝛ lignū vite ꝛ paradisi amenitatē amisit. Sic vere
multi sunt qui plus volunt scire q̄ viuere. sciam q̄ gratiā:
subtilitatē q̄ sanctitatē: ꝛ ideo dum sciarū fructū gustant ꝛ
colligunt lignū vite. i. diuinā gratiā ꝛ deuotionē negligunt
ꝛ paradisum necessario perdūt. Et ideo de tali curiosa vi,
sione dicit̄ Ecci. iij. Altioꝛa te ne quesieris: ꝛ in supuacuis
rebus ne fueris curiosus. Nō eīm est necessariū que absco-
dita sunt videre oculis tuis. Ista est ergo visio scientifica
que est curiosa ¶Roꝛ. xij. Non plus sapere q̄ oporteat sape

Scō dico q̄ est quedā visio enigmatica q̄ est caliginosa
ꝛ ista est visio fidei. Quia sicut aues nocturne que habent
debilem visum non possunt videre lumen solis: ideo de no
cte in lumine tanq̄ magis ꝓtemperato volitant. Sic ꝛ nos
p tpe huius vite intellectus visum valde debilem habem⁹
intantū q̄ claritatē solis. i. mysteria regni dei nude videre
ꝛ clare cognoscere nō valemus. donec lunare. i. obscurum
fidei lumen. i. lumē ꝛ cognitionē nobis voluerit dñs ꝓcede
re ꝛ ipm tpato lumine videremus. Figuratum in Moyse
cuius vultū splendidū ꝛ comutū filij israel videre nō pote
rant. q̄propter velamē sup faciē suaꝫ posuisse legit̄: ꝛ sicut
legit̄ filij israel vultū ipsius cōtemperato lumine aspexisse.
Sic vere q: ipsius moysi. i. ipsius dei nō possum⁹ videre di
uinitatem aut claritatē. nec faciē comutā. nec maiestatem
vel poteitatē. adhibuit fidei velamentum: quo. s. mediante
vultū ipius cernim⁹ ꝛ ipm naturaliter ꝓspicim⁹ ꝛ videm⁹
Et de hac tali caliginosa visiōe loquit̄ apls. j. Coꝛ. xiij. Vi-
dem⁹ nūc p speculū in enigmate. Ista est ḡ visio enigmati
ca que est caliginosa. Tercio dico q̄ est visio moralis et
sctifica. q̄ est vtilis ꝛ fructuosa: ꝛ ista nihil aliud ē q̄ spūal
meditatio ꝛ cognitio q̄ nos videm⁹ ꝛ attēdimus illa q̄ pti-
nent ad salutē. s. vtilia q̄ sunt facienda. ꝛ nociua q̄ sunt fu.
giēda ꝛ pcauēda. Exēplo galli q̄ vnū oculū ad granū inue-
niendū ad terrā vtit. aliū vo ad accipitrē pcauendū sursuꝫ
erigit. significās. s. viꝛ iustū q̄ vnū oculū. s. ꝓsideratōis ver
tit ad grana virtutū q̄renda. aliū vo erigit ad nociua oia p̄
cauēda ꝛ machinamēta accipitris dyaboli euitāda Col. ij.
Videte ne q̄s vos decipiat. Hec est ḡ visio sanctifica ꝛ fru
ctuosa q̄ est vtilis. Quarto dico q̄ est q̄dā visio btifica q̄
est gaudiosa: ꝛ ista ē ꝓcerto illa q̄ bti in p̄ia videt intuitive
ꝛ cōicative essentiā deitatis. de q̄ dī q̄ visio ē tota merces.
significati p phos yndoꝛ. de q̄b⁹ dicit Solin⁹ q̄ yndi i are
nis feruētib⁹ solē irreuerberatis oculis intuent̄: ꝛ in ipo oꝛ
be candētis lumis q̄dā secreta incessanter rimant̄. Sic ve
sancti angeli i ipo deserto ꝛ i loco occulto padisi nō cessant
solē. i. claritatē diuie eētie ꝓtēplari: ꝛ secreta deitat̄ videre
cognoscere ꝛ rimari: ꝛ in ē mltiplr delectari. ivñ illud Eccs
xj. Delectabile ē oculis videre lumē. Et illud Esa. xxxiij. Vi
di dñm facie ad faciē ꝛ salua facta ē aia mea. Quia sicut dī
. j. Pet. j. Iste ē in quē desiderāt angeli ꝓspicere. Figurat⁹
in salomōe de q̄ dī. iij. Reg. x. Qui oēs reges terre desidera,
uerūt videre faciē salomonis ꝛ audire sapiam eius. Quid ḡ
charissimi ꝓcerto q̄ aplus in themate ꝓassumpto nō nos
monet ad istā visionē btificā: q: bñ scit q̄ ista nō est ꝓ tpe
huiꝰ vite apphendēda. nec ad visionē fidei seu enigmaticā.
q: supponit q̄ libet bēat eā. nec etiā ad visionē scientialē
mathematicā: quia ista q̄nq; nocet magis q̄ ꝓficit. ḡ vere
ipse monet nos ad visionē moralē seu sanctificā: que. s. bo-
na nos doceat eligere. mala fugē. recte viuere: ꝛ ad gloriam
padisi p passus bonoꝛ operū ambulare: ꝛ hec facit in the-
mate ꝓassumpto. Videte ꝛc̄. In q̄bus apls facit tria. Vi,
dit eīm apls q̄ bō in mūdo gñaliter patiebaꝫ tria mala. sc̄z

In cognitione ignorantiam. In quersatione insolentiam. In opatione negligentiam.

In cognitione carebat lumine directiuo. In cō uersatiōe carebat ordine correctiuo. In opatiōe carebat lumine cōmotiuo. Contra ista tria

Habeam⁹ ḡ in aspectu mentalis sapientie splē, dorem. Videte. Habea mus in affectu moralis

Ignorantiā monet illustrari. Insolentiā monet regulari. Negligentiam monet excitari.

moderātie decorem: quō caute. Habeam⁹ vitalis opatio-
nis ꝓgressionē. ambuletꝫ. Mētalis meditatio sensus atq;
cognitio: nobis iniungit. Moralis ordinatio modus atq;
discretio. nobis indicat. Vitalis opatio mot⁹ atq; ꝓgressio
nobis precipit. Habeamus igit primo t principaliter in
ꝓfectu morali diligentie vigorē. ambuletis. t principaliter
q nos debemus habere in aspectu mentalis splendorē sa-
pientie. videte inquit. ꝓmo. sapientiā. prudentiam t veram
cognitionem. Jsta est ergo veritas: quia visus cordis inter
ceteras partes corporis est magis nobilis t magis appeti-
bilis t commendabilis. Et istud patet

Exemplo nature. Exemplo dico nature: quia visus
Enigmate figure. inter potentias corpales magis est
Lucte scripture. spūalis. t inde ē q phisonomi ma
gis iudicant de anime passionibus t de bonitis conditio-
nibus per oculum t visum q̄ per alia quecq membra. Ad
quod etiam scriptura Ecci. xix. Ex visu cognoscit vir t ex
occursu faciei cognoscit sensatus. Jste em est sensus q̄ to-
tum corpus habet regere t cetera mēbra gubernare: t ideo
natura voluit oīe pfectum animal visu tanq̄ domo nobi-
liori t potiori nobilitate dotare t etiam decorare. Jtem pa
tet enigmate figure. Quia sicut legit Leuit. xxj. Jpse deus
nature seruitores dare videntes t sentium visus habentes
habere voluit t oīes cecos t oculis maculatos. a suo mi-
nisterio repudiauit: t eos ab ingressu interioris tabernacu
li reprobauit. Jtem istud patz auctoritate scripture. Quia
in scriptura patet q illi qui visu carebāt se viles t miseros
reputabāt. sicut patz de thobia Thob. v. Quale gaudiuz est
mihi &c. Illi etiam qui visum non habēt ipm tanq̄ donum
nature p̄cipuū totis affectibus appetebant: sicut dicit de il
lo ceco Jesu adducto. cui cum diceret dns. quid tibi vis fa
ciam? respōdit. domine vt videam. Si ergo corpalis visus
qui regit totuz corpus cōmendat t in scriptura t in figura
t in natura. Multomagis est cōmendabilis visus spūalis
scz prudentia seu meditatio t circūspectio virtualis. qua. s.
anima regit: que inter ceteras virtutes specialiori t vtilio
iudicat. Jsta est em quā oīmis homo t oīe animal pfectā
tenet habere. Jsta est p quā a brutis. i. a peccatoribus di-
stinguimur. Jsta est sine qua nullus dignus ministrādi in
tabernaculo militantis ecclesie iudicat: sed pot⁹ tanq̄ in-
dignus ab officijs t beneficijs ecclesiasticis a domio repro
bat. Jsta est sine qua homo miser t flebilis reputat. Jsta
est que in speciali viris ecclesiasticis iniungit t mandat. vi
dete inquit Marci. xiij. Videte vigilate t orate. Sed heu
p̄hdolor: videt q vltima pars ꝑlibate figure hodie tenet
ad vnguem. t hodie in hoc articulo videt eccla iudaizare
Dicit em Leuit. xxj. t sequēti capło. q dato q quis ꝓpter
maculam vel albuginem vel etiam cecitatē. velam quācū-
q; maculam quā in oculo pateret. deberet a ministerio et
ab ingressu interioris tabernaculi. vt dictū est reprobari. si
tñ erat de genere sacerdotū non ꝓpter hoc a comestiōe pa-
num t sacrificioz que offerebant in tabernaculo repelle-
bant. immo portionē suam sicut illi qui clare videbāt per-
cipere nosce bant. Sic revera charissimi hodie videmus q
multi sunt in ecclesia militante qui dato q ipsi sint spūali-
ter ceci t ignorantes: t diuersas viciorum maculas sustinen-
tes. dato q ipsi bene caueāt ne deo i tabernaculo eccīe ser-
uiant aut ministrent q quia vir aut nunq̄ ipm ecclesie ta-
bernaculum intrent: nisi forte ꝓ fructibus t distributioni-
bus colligendis. Jstud tamē est verum. q dum sint de ge-
nere sacerdotum. i. consanguinei prelatorum nūq̄ ꝓpter hoc
a peceptione panum sacrificiorum. i. beneficiorum ecclesiasticorum
t bonorum que dudum a secularibus in tabernaculo ecclesie
sunt oblata repellunt: sed potius q̄q̄ cecus t indign⁹ por
tionem suam pinguē t latam inde recipere comprobātur.
Quinimo quod volendū est tales cognati sacerdotū t ipo-
rum consanguinei dato q sint ignorantes t ceci t diuersis
viciorum maculis irretiti. sunt ipsis dare videntibus. i. discre
tis viris t sufficiētibus in domo t tabernaculo ecclesie diti
ores: t de istis panib⁹ t sacrificijs pinguiores. Jsta em est
regula ꝑm Plinium. q de catulis canum. ille qui tardius vi-
det est pinguior. Pinguedo lactis retardat visum. Sic ve
re sepe fit. q qui est magis cecus t imbecillis. est in bonis
ecclesie magis pinguis. Quia sicut videmus multi viri cla
re videntes. i. viri scientifici t sufficiētes in ecclesia pre pā
pertate languent. tales vo superfluunt t abundant. de quo
plangendo possunt dicere illud Luce. xv. Quāti mercenarij in domo patris mei &c. Jstud em verum est q animalia
crudelia t gulosa pariunt catulos imperfectos: sicut patz de
leone qui parit mortuos: de vrso qui parit in nullo forma-
tos aut figuratos. de vulpe lupo t cane qui pariunt eos ce
cos. Et est causa quare isti informes pariunt: quia etiā ipsi
a suis parentib⁹ informes t ceci parturiti fuerunt. Et ideo
ratione similitudinis filios informes parturiunt t emittūt
Sic vere charissimi animalia crudelia t gulosa. i. superio-
res crudeles t raptores. ambitiosi t auari: solent hodie in
suis antris t cubiculis. i. in suis officijs t beneficijs t digni
tatibus. filios. i. subditos informes t male compositos. ce
cos. inscios t ignaros introducere t parere: t ipsos indebi
te promouendo inibi generare. eo q ipsi simili modo. scili-
cet per carnalem affectum et per symoniacum ingressum
fuerunt ceci t informes: mali t insufficientes. in cubilibus
ecclesie collocati. Et illud videtur figuratuz Luce. xiij. In
illo patrefamilias qui misit seruuz suum. d. Exi inquit per
vicos ciuitatis t quos inueneris hic. cecos t claudos. in-
troduc huc vt impleat domus mea. Quia revera isti hodie implēt
domū ecclesie viris debilibus t inconstantibus. viris clau-
dis t duplicibus. viris cecis t ignorantibus: t ad vtranq;
partem nunc a dextris adulando: nunc a sinistris detrahēdo claudicantibus t vacillantibus. Et tamen isti deberent
attendere ad illud quod fuit dictum Dauid hierusalez in-
gredienti. Non ingredieris inquiunt huc nisi abstuleris ce
cos t claudos: quia scz tales debent de hierusalem. i. de ec-
clesia non introducere sed tollere non promouere sed re-
mouere. non parturire sed potius ejicere t bannire. Cuius
tamen contrariū faciunt vt dictum est. Et breuiter de illis
qui per malos superiores in ecclesiam introducuntur. po-
test quilibet malus introductor dicere illud Hieremie. xxj.
Ecce ego ducam eos de terra aquilonis t cōgregabo eos
ab extremis terre inter quos erunt cecus t claudus. pre-
gnans t pariens simul. Et sic applica quomodo ab extre-
mis terre. i. de patria sua congregant ad ecclesiam in qua p̄
sunt suos cecos t ignorantes nepotes: t etiam quō quan-
doq; inter eos sunt concubine pregnantes t parientes. Mō
sic charissimi non introducant in ecclesiam homines igno
rantes: sed potius scientifici. prudentes. videntes t cogno
scentes: videte inq̄t. Ut sic inuitando dicat superior illud
ps. Venite t videte oīes qui timetis deum: vt etiam tales
sic videntes sint similes oculis quorum officium est videre
qui mobilis t vertibilis sunt nature. vt scilicet vnam rem
solummodo non videant. sed ad omnia consideranda se
se vertant. Sic vere nos per considerationē debemus nos
ad omnē partem vertere. vt possimus non solum vnū: sed
vniuersa vtilia cognoscere: t vniuersa nociua precauere.
Et hoc est quod precipit Genes. xiij. Leua oculos tuos in
directum t vide de loco in quo nunc es ad aquilonem et
meridiem. ad orientem t occidentem. In quibus verbis
aduerte q homo debet videre t considerare multa. scilicet

Deum. Et sic nota q in ista auctoritate ostendit:
Seipsum. Diuina bonitas. que est metuenda. Hūa-
Proximum. na vilitas. que est intuēda. Fraterna cha-
Mundum. ritas. que est attendenda. Mūdana vani-
Egenum. tas. que est contēnenda. Egeni pauptas
Impium. que est nutrienda. Impij libertas. que est
Paradisum. punienda. Celi felicitas. que est appetēda.
Terminum. Finis necessitas: que est preuidēda. Et siē
dico q tu debes videre Deum qui est superior. Le. ocu. tu-
os. Teipm qui es interior. in directū. Proximū qui est ex-
terior. Et vide. Mundū q̄ est inferior. de lo. in q. n. es. Ege
num qui est sterilior. ad aquilonem. Impium qui est dete-
rior. ad meridiem. Paradisum qui est felicior. ad orientem
Finem seu terminū qui est asperior. ad occi. Isti. n. sunt
octo partes ꝯsiderationis ad quas debet oculus mētis no
stre revolui: t que debemus videre t mentaliter pscrutari.

Jgit ꝓmo dico q videre dz homo dei bonitatem que est
superior. qō ostēdit cum dicit. Leua oculos tuos supp. ad
deum considerandū. ad maiestatē eius meditādū. ad ipm
timendum. amandū t honorandum. t ad ipsius misericor

diam implorandam ps. Ad te leuaui oculos meos qui habitas in ce. Quia reuera charissimi sicut oculus corpalis situs est in alto loco. s. in capite. sic vere oculus cordis nostri situs debet esse in capite nro deo. Et istud ꝓbare possum?

Per naturam.
Per figuram.
Per scripturā.

Per naturā dico: quia ꝑcerto natura videt nobis ad hoc formasse vnū exēplum satis optimū. sicut em dī li. de ꝓprietatib? rerum. Est quidā piscis q̄ noiat granus. q̄ vnicum habet oculū z istū habet in occipicio capitis supra caput ꝫ naturā oim alioꝝ piscīū. ita q̄ iste potest videre superius z nunq̄ inferius. Sic vt homo q̄ in mari. i. in amaritudinibus mūdi vagat z fluctuat sicut pisces Abac. j. Facies hois sicut pisces maris. debet vnū oculū. i. vnicā ad deū affectionē z intentionē bne. quā. s. sursuz in supioꝛ pte rōnis debet tenere. Et sic deū q̄ est supius ꝫ cōtinue meditari z videre. z ad ista que sunt inferi? mentē suā nullat? inclinare. d. ipsi deo illud qđ scribit Job. xlij. Auditu auris audiui te. nunc oculus meus videt te. Per figurā etiā ptz: qz sicut Exo. xxviij. dī. Summ? sacerdos vnā laminā aureaz in qua scriptū erat nomē dñi in fronte inter oculos portabat. qñ in sanctuario ministrabat. Sic vere nos ecclesiastici q̄ dī sumus sacerdotes: z qui in diuersis gradib? in sanctuario ecclesie vel prelationis dño ministramus. semp nomē dñi ꝓ oculis bne debem?. Et hoc etiā ptz ꝑ scripturam. Quia sic dī in ps. Sicut oculi ancille in ma. do. sue. ita oculi nri ad do. deū nrm donec mi. nri. Exemplo esaye q̄ dicebat Esaie. vj. Regē dñm exercituū vidi oculis meis. Sed heu ꝓh dolor vt bodie q̄ verificet vna fabula poetica. Quia antiq̄tus fuerunt in natura monoculi gygantes qui cyclopes vocabant. quoꝝ vnū excecauit vlixes: iō poete acceperunt licentiā fabulandi. Finxerūt ꝫ q̄ in q̄dam insula fuit gygas vn? monoculus qui polifemus appellabat. q̄ tante erat fortitudinis q̄ montes de loco ad locū ꝓicere poterat. Iste aūt vnū oculū ad modū clypei in fronte habebat. qđ qñ dormiebat solebat iuxta se ponere: z qñ vigilare volebat. ipm iterū in fronte ponebat. Ulixes igit de destructione troyana rediens ad dictā insulā applicuit. polifemū ibi dormientē inuenit: z oculū iuxta se positū. q̄ caute accedēs oculū gygantis est furatus: z eo recedēte remānsit miser fatuus excecatus. qñ em euigilauit oculū suū inuenire credidit: ꝫ q: latro eū subripuerat non inuenit. Charissimi istud verū est bodie in eccl'ia: quia eccl'ia militās pōt insulę cōpari. ꝑ eo. s. q̄ solet ictib? maris. i. tribulationū fluctib? verberari. In ista em fuerūt antiq̄tus gygātes. i. viri in q̄ntitate virtutū excellentes alios. z etiā ꝑ doctrinā z exēpla mōtes. i. supbos de loco ad locū mouentes. i. de petō ad virtutes. ad fidē z ꝓfectū ꝙuertētes Baruch. iij. Ibi fuerūt gygantes noiati. illi q̄ ab initio fuerūt: statura magna sciētes bella. Isti em vnicū oculum habebant. i. vnicā in deū affectionem z meditationē: quia eum solū videbāt: z cogitatū suū in eo iactabant. vnde in Ps. Oculi omniū in te sperant domine. Sed quid? ꝑcerto isti homines qui esse debebāt z solebant sicut dictū est gygantes. esse nūc incipiūt in delicijs dormientes: z in mūdi ꝓsperis delectari z requiescere: z iō iam oculum cōsiderationis sue de capite ꝓrio. i. de deo auferunt: z istum iuxta se. i. ad mūdi bona z ad carnales consanguineos recolligūt z reponūt. Istud em est vicīū nrm cōe: qz ꝓculdubio oculum mentis a deo videndo z cōsiderando quasi penitus auertim?: z ipm iuxta nos ad parēte las carnales inclinam? Ps. Lumē oculoꝝ nostroꝝ z ipm nō est mecum. Et ideo Ulixes. i. dyabolus oculū nostrū. i. cognitionē z meditationē ꝑ diuersas distractiones subripuit: z nos cecos z ignorātes dimittit. Quia vere pauci sūt bodie homies magis ceci in spūalib? q̄ religiosi z ecclesiastici Esa. xlij. Quis cecus nisi seruus meus: qz simplices et seculares laici deū vident. clerici vo non cōsiderāt neq; studeant. Quod pulcre figuratū est Nume. xxij. in balaam ꝓphēta z in asina sua. que dum angelus staret ecōtrario eorum in alto loco z arto duoꝝ parietum. euaginato gladio asina vidit angelū z a semita inclinauit: quem ꝓphēta non videbat: z ideo a suo malo itinere ꝓter angeli gladiū non recedebat. Sic vere cum angelus testamēti xps stat aduersus pcōres. habēs gladiū sue sentētie ꝓtra eos euaginatū z ad ꝑcutiendū paratū: z tñ ipsos etiā expectat inter duos parietes. i. in foramine mortis. in diuisione anime z corporis. vt eos interficiat. nisi a sua mala via diuertant. Istud etiam est verū. q̄ asina melius videt angelū q̄ ꝓphēta id est q̄ simplices z brutales laici melius vident deum z magis ꝓ timore eius a mala via declinant. q̄ nos alij clerici qui ꝓphēte id est subtiles z sciati possum? nūcupari. Quia breuiter illud iam videt impletum Job. xx. vbi dicit. Ego in mundū veni vt qui nō vident videant: z q̄ vident ceci fiant. Qđ videt exponere Augu. cum dicit: q̄ z simplices z ydiote rapiunt celos z nos cum literis nostris descendimus ad inferos. Quia iam reuera simplices in spūalib? sunt vidētes. Ecclesiastici vo qui tanq̄ ꝓphēte melius videre deberent sunt cecutiētes. Quapꝛopt iam nos alij ꝓphēte maledicimur in scriptura Ezechiel. xiij. vbi dicit. Ue ꝓphetis insipiētibus qui sequunt spm suum z nihil vident. Nō sic charissimi sed videamus deum. Leua inquit oculos tuos. Exemplo Abrae de quo dicit Gen. xiij. Eleuās oculos suos Abraam vidit. Et Esaie. vj. Vidi dominū sedentem sup solium excelsum z elevatū. Sic patet q̄ videnda est diuina bonitas que ē superior qđ est primū auctoritatis. Scdo dico q̄ videri debet humana vilitas que est interior: cū dicit in directū. quia. s. illa sola visio dicit ꝓpria z directa. qua homo considerat semetipm. Alie aūt visiones q̄bus videmus alios z alia sunt improprie visiones z reflexe ps. Pes meus stetit in directo. Directe ergo se debet homo quisq̄ diligenter attendere z studere. In hoc em est differēcia inter oculū corpalem z oculū spūalem seu mentalem: quia scz oculus corpoꝛalis non pōt videre seipm: sed bene videt alium. Spūalis vo z mentalis oculus sup seipm reflectit z sic seipm videt z intuet. Sic vere inter carnales viros et spūales est magna differentia: quia oculi corpales. i. homines mūdani: z terreni ac carnales non vident nec considerant seipsos. nec defectus ꝓprios. tamē optime aspiciunt z iudicant alienos Mat. vij. Uides festucā in oculo fratris tui. trabem aūt que est in oculo tuo non consideras. Unde Tullius sic ait. Nescio quomō magis in alijs cernam? si quid delinquit q̄ in nobis. Sed ꝑcerto mentalis oculus id est homo iustus z spūalis supra seipm eleuat ꝑ considerationē sue vilitatis. z seipm z suos ꝓprios defectus intuetur. j. Cor. ij. Quis em nouit hominū que sunt hominis nisi spūs. i. spūalis homo. q. d. nullus. Iste em est similis linci: cuius visus est ita acutus z limpidus q̄ per parietē penetrat. z q̄ vltra modū videt. ꝓsiderat z attendit. Sic vere consideratio viri iusti z eius visus intantū debet esse limpidus. q̄ in accidētibus id est in exterioꝛibus mūdi bonis temporalibus non debet sistere. nec ibi officium suum vel animū arrestare: immo ꝑcerto ipse debet parietem sui proprij corporis ꝑ consideratione penetrare: z quid sit interi? agnoscere z videre. Figura habet ad hoc Eze. viij. vbi dicit. Fili hominis fode parietem: z cum fodissem dixit ad me. ingredere z vide abbominationes. z ingressus vidi et ecce omnis similitudo reptilium z animalium. abbominatio z vniuersa ydola domus israel depicta erant in pariete. Charissimi paries iste signat corp? nostrū: quod scilicet ad modum parietis constat ex lapidibus z ex terra. i. ex ossib? z ex carne. z reptilia signant motus carnales z affect? anime qui ibi serpunt. ydola significant viciorum imagines q̄ ibi strepunt. Quia reuera charissimi si parietem nostri corporis persodimus mentaliter nostra interiora considerando z exteriora contemnendo: tunc ꝓprie cognoscimus q̄d sumus. tunc in nobis abbominationis varietatē videmus. z tunc reptilia motuū carnaliū. animalia affectionū mentalium. ydola seu imagines. i. imaginationes pſumptionum cordialiū in nobis habitare cernemus. abboiationes etiaz videmus in nobis. s. ꝙtum ad corpus. Horroꝛē ꝙtū ad vilem ingressum. Laboꝛem ꝙtum ad tristem ꝓgressum. Dolorem atq; fetoꝛem ꝙtum ad turpem egressum. Etiam videbimus abbominationes ꝙtum ad spiritum. id est

In intellectu ignorantiam.
In affectu ꝓcupiscentiam.
In memoria oblionem.
In statu dubietatem.

Et sic potest dicere homo illud Hiere. xiij. In agro vidi abbominationes. Et Osee. vj. In domo israel vidi horrendum. Et q̄ homo debeat videre z considerare seipsum. possuz ꝓbare multipliciter. videlicet Ex verbis

Dominicis.
Prophetiis.
Sanctiis.
Apostolicis.
Philosophicis.
Dyabolicis.

Ex verbis dico dominicis. Quia. s. ipe dominus ad hoc monet Marc. xiij. d. Videte vosmetipsos. Item pt̄z ex verbis pphetiis Hiere. ij. Vide vias tuas in cōualle t̄ fato quid feceris. Item ex verbis sactificis. i. ex verbis sanctoz vnde Hugo libro. ix. de claustro anime dicit sic. Meli⁹ est q̄ teipm videas. q̄ q̄ cursus syderum. complexiones hominū. naturas animaliū cognoscas. Multi em̄ multa sciunt t̄ seipos nescunt. cum tamē summa pphetia sit seipm cognoscere. Ad quod facit qđ dicit idez Hugo. iij. li. cap̄lo .vj. Oz frustra videre deum nititr̄ qui ad videndū seipm inutilis reperit. Item probat̄ ex verbis philosophicis: quia ille moralis philosph⁹ Seneca dicit sic. Interius teipm considera. non qualis sis alijs credas. Item̄ pbatur ex verbis apostolicis Gal. vj. Considerās teipm ne t̄ tu tenteris Item patet ex verbis dyabolicis. t̄ ad hoc aduerte: q̄ antiquitus in monte pernaso fuit templum dei pbetantis appollini dicatū. scilicet in ydolo appollinis. i. solis. dyabolus ita vera responsa dabat de quacunq̄ materia: t̄ q̄ qua si totus mundus ad istud ydolum confluebat: t̄ ideo templum illud tanta reuerentia apud orientales antiquit⁹ habebatur. vt ſm Tytum liuium istud vnicū, t̄ singulare humani generis oraculum dicebat̄. Philosophi ergo ab isto ydolo t̄ ab isto dyabolo qui loquebat̄ in illo quem. s. deuz solem esse dicebant semel petierunt quid erat magis necessarium pro tempze huius vite. Qui respondit em̄ duo verba. s. nothos. olithos. quod nihil aliud est grece. q̄ nosse te ipsum latine. Philosophi ergo istoz verboz vtilitatem viderunt: t̄ ideo ista verba in tripede. i. in corona ipsius appollinis. ad ppetuam rei memoriam vesculpserunt. Et sic patet q̄ videnda est humana vilitas que est interior. in directum inq̄t. Heu proch dolor videt̄ q̄ paucissimi sunt hodie q̄ habent talē visionē: t̄ q̄ cōsiderāt t̄ videāt suā vilem pditionē. Unde breuiter notare possuz. q̄ tria sunt que impediunt ne homo videat aut consideret seipsum. videlicet

Prosperitas mūdialis.
Cupiditas temporalis.
Fatuitas cordialis.

Impediunt ergo seipsos quidam cognoscere ex mundana psperitate. Visio em̄ que fit in speculo. duos habet defectus. Unus est quia ista est debilis t̄ incerta: sic pt̄z q̄ homo melius recordat̄ de facie alterius quā semel vidit cum oculo. q̄ de sua pria quā multoriens vidit in speculo. Alius est quia ista visio dicit̄ trāsuersa t̄ non directa: q̄ illud qđ videt̄ in speculo si sit altuz videt̄ infimū. si sit dextrum videt̄ sinistrum sicut videmus ad sensum: t̄ sic probat scientia pspectiua. Clarissimi speculum qđ est candidum t̄ tamen fragile. significat mundi psperitatem De qua dicit Sene. q̄ fortuna vitrea est. cuz splendet frangit̄: quia illi q̄ cōsiderant t̄ vident seipsos nō directe: ſ potius speculatiue. vtpote qui non pſiderāt suā naturam: sed suam fortunā. ita q̄ oculos mentis sue ad pprias scientiā. vel opulentiā vel ꝓpriam dignitatē vel auctoꝛem. ad corpis fortitudinē vel pulcritudinē cōuertunt. nō possunt se bene cognoscere. nec de se ꝓprie iudicare. Ūñ Jaco. j. dī de illo q̄ consideravit vultum natiuitatis sue in speculo. pſiderauit se t̄ abijt t̄ oblitus ē qualis fuit. Quinimmo. pcerto tales in seipsis vident omnia transuersa. Infima vident alta t̄ ecōuerso: quia. s. seipos dato q̄ sunt viles t̄ infimi. t̄ de infima plebe nati. t̄ infima sciētia dotati. reputant altos solēnes t̄ magnos. Altos vo t̄ nobiles. scientificos vel pfectos respectu sui infimos t̄ abiectos: q̄ revera in sui imaginatione ipsi ponūt potētes de sede t̄ exaltant humiles ꝛc. Et illa que sunt dextra apparent eis sinistra. t̄ ecōtra. quia tribulatiōes que eis eueniūt. q̄ ſm veritatem eis eueniūt magis dextre q̄ sinistre. t̄ magis spūaliter q̄ tpaliter. t̄ magis ꝓspere q̄ aduerse. iudicant̄ ab eis sinistre. pestifere t̄ oblique. Sinistra vo. i. bona tpalia. de q̄ bus Prouer. iij. dī. Longitudo dierū in dextera eius: t̄ in sinistra eius diuitie t̄ gloria. q̄ in veritate sunt sinistra t̄ damnosa ac periculosa vident̄ ab eis dextra. bona t̄ vtilia. prosperа t̄ iocūda. Ita q̄ isti figurari pñt in Jacob Gen̄. xlix. Qui cācellatis manibus sup filios Joseph quoz vn⁹ erat ad dexteram. alius ad sinistram. de dextro fecit sinistrum. t̄ de sinistro fecit dextrum. Sic vere isti ista mala et periculosa reputant bona. t̄ ecōtra bona mala. Et ideo cōtra tales dicit Esaie. v. Ve qui dicitis bonū malum ꝛc. Ecce q̄ quomodo visum illudit visio specularis. i. attentio ad ꝓpriam pſperitatem. Jdeo Ben̄. in li. meditationū. vel Innocē. de vilitate conditionis humane. dicit sic. ponens duos versos. Forma fauor populi feruor iuuenilis t̄ opes. Subripuere tibi noscere quid sit homo. Et bene dicit forma contra fatuos iuuenes t̄ iuuenculas: qui in sua forma corporali taliter delectant̄ q̄ quid sunt obliuiscunt̄: t̄ q̄ p diuersa vicia maxime per superbiam t̄ inanem gloriam mouiunt̄. Exemplo narcisci qui intantū dilexit imaginē suam quā vidit in aqua q̄ pre nimio amore periit t̄ decessit t̄ respiciebat ad figuram. nō ad naturam. attendebat ad speculum. nō ad oculum. videbat pulcritudinem nō rectitudinē. attendebat vo ad vanitatē nō ad veritatem. Quia breuiter quādo quis tali imaginaria vel speculari visione se cernit. nec ad suam imaginem vel status sui figuram attēdit. mo: tem diuersoz peccatoz incurrit. Exemplo alexandri qui vidēs se mundi dominū. se deum esse t̄ filium iouis credidit. et se esse boiem oblitus. se adorari t̄ sibi sacrificari mādauit. de quo cum ipm Calistenes phs reprehēderet. nasuz. aures. oculos. labia phi detruncauit: t̄ ipm cum cane ligatū per exercitū duci iussit. Quia breuiter sicut concludit sapiens Prouer. j. Prosperitas stultoz perdit eos. Item quidā impediunt̄ seipos cognoscere ex cupiditate tēporali. sicut sunt diuites huius mundi quibus nihil sufficit. Isti em̄ impediunt̄ seipos cognoscere ex auaricia t̄ cupiditate. Auaricia em̄ super omnia cecat mentem. intantuz em̄ impedit rectum iudicium. q̄ ipe auarus nescit se esse auarum: sicut patet in talibus qui solent magis contra auaros loq̄. t̄ liberalitatem cōmendare q̄ alq. dato q̄ paſſimi t̄ cupidissimi a cunctis reprehendant̄ esse. Jdeo Seneca vbique loquēdo compat tales vtoti sue. que. s. ceca erat. t̄ tamē bene se videre credebat. q̄nimmo pedagogū suum a se fugabat et domum tenebrosam dicebat. Unde ipse in epla. lj. dicebat At nosti inq̄t o Lucille pestem illā vtoris mee fatuā: onus hereditariū domui mee remansisse. hec enim fatua videre subito desit. Marro tibi rem incredibilem sed verā. se esse cecam nescit t̄ pedagogo dicit q̄ migret. t̄ domū dicit tenebrosam esse hoc qđ in hac ridemus: oibus nobis tibi accidere liqbat. nemo se auarū intelligit. nemo cupidū. ceci ducem querunt. nos sine duce errauimus. Sic ergo patet quomodo isti impediunt̄ seipos cognoscere ex tpali cupiditate.

Deniq̄ quidā impediunt̄ seipos cognoscere ex fatuitate cordiali. s. ex pſumptiōe: q̄ pcerto q̄dā sunt ita pſumptuosi t̄ elati q̄ nō pſiderant q̄d est homo. Presumūt em̄

Quidam de iusticia.
Quidam de scientia.
Quidam de opulentia.
Quidā de sanctimonia.

De iusticia dico sicut sunt isti crudeles iudices qui sine qua cunq̄ iusticia effrenant̄ in delinquentes. non aduertentes quāta sit bois in delinquēdo fragilitas. t̄ quāta sit occasionis t̄ impulsionis necessitas: non attendētes q̄ ſm Senecam. Mobile genus vindicte ē ignoscere. Et ſm Hug. c̄ ulpa est totam culpam prosequi. Ita q̄ de talib⁹ pōt ꝓprie dici illud Dañ. iij. Coz ei⁹ ab humano immutet̄: t̄ coz fere detur ei. De scia vo tam inter theologos q̄ inter ciuiles t̄ etiam canonicos. illi q̄ aliq̄d sciūt. statim de seipis pſumūt: et oēs alios ptēnētes se magnos t̄ ome credunt: t̄ sic cōditionem ꝓpriam nō cognoscit. Cōtra quos Hiere. v. Stultus factus est oīs hō a sciētia. De opulētia etiā pt̄z q̄ statim q̄n alijs ditat̄. vel ad eminentiā eleuat̄. de seipo taliter pſumit: t̄ se alijs talter anteponit q̄ clare apparet q̄ se nulla tenus cognoscit. Unde Innoc. de vili. hu. na. Ambitiosus statim vt ad statum honoris ꝓuectus est. in superbiam erigitur: t̄ in iactantiā effrenat̄. nō curat ꝓdesse: sed gloriat̄ preesse. pſumit se meliorem quo se videt superiorem. De sanctimonia etiam patet q̄ revera sunt quidam qui statim quādo se prepollere in aliqua virtute sentiūt. vtpote: ḡa in continētia. vel in abstinētia. vel deuotione. vel oꝛone. alios antecedūt. solent se mirabiliter reputare. t̄ se dignos oīm honore reputare Job. xij. Ergo vos soli estis homines t̄ vo biscum morat̄ sapiētia. Istud potissime allegari pōt cōtra quosdam religiosos. quibus videt̄ q̄ in mūdo nō sunt homines nisi ipsi. Ita breuiter q̄ tantum presumere de ipsis

videnť.q se homies minime esse recordanť. qđ ptz in tum ardua opa ꝛ virtuosa intantū aggrediunť. q q̄q de ficiētes in via. vsq; ad finem attingere non merenť. Acres eñ in pncipio in fine franguntť. vt dicit Aresto. Jsti igit videnť sles q̄busdā melācolicis: q̄rū imaginatio ita q̄q corrūpitť. q se esse nō boies ꝫ volucres opinanť. De quodam eñ tali audiui q se esse gallū credebat ꝛ manib⁹ pcutiens more galli cantabat. De alio etiam audiui q nudus se sub vep̄ribus abscondit. ꝛ se esse philomenā totaliť estimabat. vnde dicebat quādo vidit homies. Thy. thy. tacea tis. ego sum philomena. Sic vere charissimi corruptus bu mor. i. corrupta p̄sumptio imaginationē multoꝝ bodie inficit. ita q se esse homines nesciunt. imo aues vel angelos. vel aliquid vltra hominē sicut dictū est esse se credunt: immo semel legi. q duo fratres germani cum in vno deserto vitam heremiticam assumpserūt. ꝛ p laborādo ꝛ orando vnū tugurīū elegissent. vnus eoꝝ de seipso p̄sumēs dixit se nolle circa actiua opa laborare. sed solum velle circa cō templatiua vacare. nec amplius cibo vti: sed sicut angelus spūaliter viuere. quod cū recedens a fratre aliquos dies fe cisset ꝛ sine cibo diu p desertū vagatus fuisset. horrenda fa me correptus. ꝓpriam fragilitatē cognouit. ꝛ ad tugurium fratris rediens. sibi aperiri ꝛ cibum dari popposcit. a quo cū frater peteret q̄s esset. ꝛ ipse se fratrē suuꝫ diceret. econtra frater verendo dixit. Nequaq̄ es frater meus. frater eñ meus angelus factus est: ꝛ sic eum vsq; mane in verbis te nens sibi cellulam aperuit. qui operari incipiens nequaq̄ de seipso amplius p̄sumpsit. Et reuera charissimi. qñ de us videt tales p̄sumptuosos. solet quādoq; sibipis dimittere: ꝛ labi in petiñ dimittere. vt ex ꝓpio casu discant fragilitatem ꝓpriam cogitare. vñ Grego. xxviij. mor. Sepe inquit pia dei dispensatione agit. vt de se confidens ania tentōis iaculo feriať. vt infirmata q̄d sit inueniat. ꝛ de scipa amplius non p̄sumat. Seneca etiaz in ꝓuerbijs dicit. q cautior est in reliquū lapsus anterior. Jdeo charissimi nō impediamur a p̄sumptōis fatuitate. nec auaricie cupiditate nec a mūdana ꝓsperitate: sed ꝑ deo videat quilibet semetipm. Juxta illud Osee. v. Vidit effraym languorē suū. Unde Crisosto. de symbolo li. iij. Est principiū sapientiam affectantis cogitare. quid ipe sit. quid intra. quid extra. q̄d supra. hec eñ cōsideratio quadruplicē fructū parit. videlicet vtilitatem sibi. charitatem xp̄i. contēptū mundi. ꝛ amorem ꝓximi. Jgit videnda est humana vilitas: que est interior. Jndirectū inq̄t. Tercio dico q vidēda est fraterna charitas que est exterior: ꝛ hoc ostendit in illa sillaba. et. q̄ est cōiunctio copulatiua. significās illos qui nobis sunt vicinitate ꝛ familiaritate vel charitate ꝓiuncti: qui. s. a nobis sunt videndi beniguiter. vtiliter diligendi: ꝛ p̄m merita ꝓ, mouēdi. vide inq̄t Danieł. ix. Aperi oculos ꝛ vide. Homo eñ vt cōmuniter pōt videre tria. s. Illa que sunt clara vt candela. Illa que sunt ꝓpinqua ꝛ non nimis remota. Illa que sunt solida ꝛ nō nimis rara. Sic vere homo debet valde videre ꝛ attendere ad res claras. i. ad viros iustos scientificos ꝛ sanctos vt ipos ꝓmoueat ꝛ bonoret. Jtez ad res ꝓpinquas vt familiares ꝛ seruitores. vt eos stipendiet ꝛ remuneret. Jtem ad res solidas. i. ad bonos ꝛ fideles amicos. vt eos summe diligat ꝛ p̄sideret. Quod tñ bodie est ꝑ multos qz ꝓcdoloꝛ iam nō est aliquis qui videat Viros scientificos in pauptate iacentes. Seruitores bonos in dominoꝝ domibus laborātes. Ueros ꝛ fideles amicos alioꝝ auxiliū implorantes. Reuera charissimi videť eñ de viris sufficientib⁹ q ipi sunt similes carbūculo. de quo dicit Dyascorides. q eū lux celat ꝛ prodit obscuritas: qz. s. iste lapis de die non rutilat: ꝫ de nocte. Sic vere isti in die p̄tis vite in oculis mundanoꝝ nō rutilant nec apparent: quia. s. isti eos non reputant nec honorant: nec eos ꝓmouent aut vident. sicut ptz de democrito. de quo dicit Tullius libro. v. de tusculanis q̄stionibus. Veni athenas inquit Democritus. nec ibi quisq̄ me agnouit. Uerūtn de nocte post mortem isti splendebūt ꝛ videbunť: ꝛ coram deo ꝛ angelis eorum sufficientie demonstrabuntur Psal. Mor illuminatio mea in deliciis meis: ꝛ ideo videť q mūdus ꝛ mūdani sint figurati in Hely. j. Reg. iij. De quo dicit q non poterat videre lucernam dei donec extingueret. Uñ de isto videť scriptura supponere. q melius lucernam extinctam videret q̄ illuminatā. ꝛ melius rem obscuram q̄ claram. Sic de mundo ꝛ mundani melius vident malos q̄ bonos. extinctos q̄ illuminatos. imbecilles ꝛ insios q̄ sufficiētes ꝛ bonos. Apparet aūt q tales mali melius a mundo videnť: ꝑ eo q isti ab eo ꝓmouenť. boni vo impromoti ab ingratis bominibus dimittunť. Uñ de istis bene pōt dici illud Exo. x. Tribus diebus nemo videt fratrem suum. Et si vis dic q tres mali dies sunt qui impediunt diuites ne videāt fratres suos. ꝛ ne cognoscāt aut ꝓmoueant illos q̄s videre ꝛ cognoscē tenebanť. que sunt tria vicia q̄bus diuites bodie sunt infecti. s.

Uicium ingrate obliuionis.
Uicium distracte intentionis.
Uicium carnalis affectionis.

Et istud patz de vicio ingratitudinis. Quia vere nullus est qui sit gratus: nec erga benefactorē. nec erga seruitores. nō videnť eñ boiem. nec de eius ꝓmotiōe cogitant. nisi q̄diu p̄sentialiter vel munera vel seruitia ab eo recipiūt ꝛ reportant: q̄nimmo statim ei vorsum vertunt ꝛ de eo amplius nihil curant. ꝛ ideo similes sunt linci. De quo dicit Petrus damiani in quodam sermone. Qz q̄uis limpidissimū visum habeat. memoriam tamen habet debilem intantū q quādo faciem suam auertit. omne illud qđ ante se viderat obliuioni tradit. Sic vere ingrati nullū vident nisi p̄sentem ꝛ eis principaliter obsequentē. Uñ Seneca bene dicit. Qz memoria beneficiorū labilis est. Jstis eñ ingratis videť q omnia eis fiant ex debito: ꝛ ideo omnia beneficia ꝛ seruitia: ꝛ omnes labores hominū solent absorbere: ꝛ paupes seruitores irremuneratos dimittere. Similes eñ sunt duobus fontibus. qui ꝛm Plinīū sunt in agro cānensi hyspanie. quoꝝ vnus nihil recipit: alter aūt omnia absorbet. Quia scilicet vt dictum est paupes seruitores nihil recipiūt. mali vo domini ꝛ diuites omnia seruitia ꝛ beneficia absorbent ꝛ deglutiunt Job. xl. Absorbebit fluuiuꝫ ꝛ non mirabiť. habz eñ fiduciā q influat Jordanis in os suum. Et bene dicit nō mirabiť: quia isti sicut dictū est credunt sibi cuncta ex debito fieri. ꝛ ideo non solent de muneribus aut hominū laborib⁹ admirari. O ingrata generatio diuitum. vt quid est man⁹ tua ad accipiendū porrecta. ad tribuendū collecta Ecci. iij. Interroga supple iumenta et docebunt te. ꝛ volatilia ꝛ indicabūt tibi Job. xij. Quia reuera vir est dare aliquod animal ingratum preter hominē Audi rogo te quid dicit ille auctor naturalis hystorie libro. viij. in ꝑmo capitulo. vbi agit de gratitudine animaliuꝫ et bestiarum. dicit eñ democritū narrare. Qz quidam homo dictus Cobans dum erat puer in affrica draconculum nutriebat: ꝛ ac si esset parens serpentis manualiter educauit quidam tandem ad horrendam quantitatē creuisset timuit puer ne a dracone huiusmōi vorareť. Quapropter ipm longe in solitudinem duxit: ꝛ ibi eum sue libertati dimisit. Accidit ergo lapsu temporis q illuc Cobās p illas solitudines transiens a latronibus inuaderet. ꝛ q vox illius dramātis a dracone illo audiret ꝛ intelligeret: qui statim ad locum currens latrones in fugam vertit ꝛ nutritorem suū de eorum manibus liberauit. Hoc ergo aduertat ingratus homo. an nō debeat recognoscere suum benefactorem seu etiam seruitorem. quando videt q draco liberat suum nutritionem. Jdeo beatus Bernbardus super Cantica pulcre istud vicium detestať. Jngratitudo inquit inimica ē anime. extinanitio meritorū. virtutū dispersio. beneficioꝝ perditio. ventus vrens. siccans fontem pietatis. rorem misericordie. fluenta gratie. Jstud ergo est primū quod impedit ne homo cognoscat ꝓprimuz. s. ingrate obliuionis vicium. Jtem dico q istud impedit vicium distracte attentionis. Sicut eñ serpens. dicit male ante se videť ꝑ eo q oculos in temporib⁹ habeat seu in capitis lateribus. Sic homo etiam male videt ante se ad homines sufficiētes. iustos ꝛ sanctos. ꝑ eo q habent oculos in tēporibus vel capitis lateribus. i. in rebus collateralib⁹. s. in exterioꝛib⁹ negocijs vl dignitijs: qz etiaz eoꝝ intentio ferť ad ꝓsanguineos. nepotes vel collaterales amicos ad dexterā: qz. s. ad illos q̄ filij sunt frarū. ꝛ ad sinistrā. i. ad illos q̄ sunt filij sororum ideo non vident ante se. s. sufficientiā hoim beatoꝝ. nec suoꝝ miserias seruitoꝝ Job. xxiij. Si ego me verto ad dexteram nō videbo eum. si ad sinistram nō intelligam. ac si dicat q isti ver-

tunc oculos mentis sue nunc ad dexterā. nūc ad sinistram. nūc ad negocia. nunc ad officia. nunc ad amicos carnales. nūc ad illos q̄ mūera offerūt vl' diuitias tpales. nūc ad eos q̄ ad dexterā adulant: nūc ad illos q̄ ad sinistrā obloquuntur. Jō alios recoḡscere videre dedignant. Hoc ḡ ē scōm impediens. s. vicium distracte intentionis. Item tercia mala dies est vicium carnalis affectionis: quia isti ita attente vident t diligūt suos carnales nepotulos. q̄ nō vacat eis respicere alienos. Et circa hoc aduerte q̄ carnalis affectio ꝓsanguineoꝝ suoꝝ. non solum facit alios obliuioni tradere. immo t ista facit istos plus q̄ valeāt reputare. Probatur em̄ in scētia ꝓspectiua in illo egregio opusculo de oculo morali p̄ Petrū de sopia recitato. Ut si quis digitū suū ad candelam applicet: t attentissime oculos figat vnus digitus videbit sibi duo: t quod magis est mirabile: t si daudit oculum dextrum disparet imago digiti sinistri. si vo sinistrum dauserit. dispebit dextri. cuius rōnem difficile est reddere. nisi recurrat ad rōnem visualium radioꝝ t ad tunicam ꝓspectiue. Sic vere nos t alij viri ecclesiastici ista cecitate sumus pcussi: quia ad digitos nostros. i. ad nepotes t ad cōsanguineos nostros ita attēte p̄ carnalem affectionem intendimus t eos diligimus. q̄ ꝓter eos nullus respicimus t videmus. q̄ etiam vnum videtur nobis esse duo. inquātum bonū quod in eis est duplum q̄ sit esse credimus: inquātū quelibet eoꝝ duobus alijs equipollere cēsemus. Unde de istis potest exponi illud Actuū. j. Videntibus illis elevatus est t nubes suscepit eum ab oculis eorum: t ecce duo viri astiterunt. Jstis inquit ecclesiasticis viris vel quibuslibet alijs affectuole videntibus t corpaliter aspiciēntibus eum. s. amicum t consanguineū statim elevatus est. scilicet in eoꝝ reputatione. inquātum scz ab istis estimat aliquid esse magis q̄ est. t nubes .i. carnalis affectio suscipit t tollit dominē huiusmodi ab oculis eoꝝ .i. a iudicio euidentis veritatis. Et ideo sequit. Ecce duo viri astiterunt in vestibus albis: quia. s. vt dictum est. vnus apparet esse duo eis in sufficiētia t valore: t vtū bonū quod in eis est videt talib⁹ maius duplo. Nō etiam figurari potest Eccl. xlvj. vbi de Josue dicit. Jn iracūdia sua impeditus est sol t facta est vna dies quasi duo. Jn iracūdia em̄ id est in carnali affectione: nostra que contra nos ꝓuocat ūram dei. impeditur sol. i. claritas veri iudicij nostri: t sic in mente nostra fit vna dies quasi duo .i. vnus talis a nobis dilectus reputat valere duos. Sed aduertemus vltra. dictum est em̄. q̄ clauso vno oculo. s. dextro. disparet imago sinistra illius digiti. t econuerso clauso sinistro disparet dextra. Chariſſimi nos habemus duos oculos. i. duo iudicia scz dextrū. i. iudiciū certū qd̄ iudicat veritatē. qd̄ est verus t spūale. t sinistrū qd̄ iudicat falsitatem. qd̄ est falsum vel carnale. Jsti etiam habent duas imaginationes. s. dexterā que signat aliqua eoꝝ bona. t sinistram que signat sua mala. Jsta em̄ est veritas q̄ quādo homo clausuz habet oculum dextrū id est verū iudiciū t solū considerat tales dilectos cum sinistro oculo carnalis affectionis: tūc disparet imago sinistra eoꝝ: t apparet soluz dextra eoꝝ: quia. s. tūc oīa in eis videbimus esse dextera t bona. nulla vo sinistra t mala: sicut iam in multis apparet: q̄ qz oculū dextrū veri iudicij pdiderūt: t solū oculū sinistrū carnalis affect⁹ retinuerūt. ideo nulla sinistra. s. mala in talib⁹ ꝓspiciūt: sed oīa eis dextra t vtilia esse credūt tc. Figurati in viris iabes galaad. j. Reg. xj. Cū quib⁹ naas q̄ coluber interpt̄ dyabolus. s. princeps filioꝝ amon pactū volebat facere ita q̄ erueret oculos eoꝝ dextros. Sic coluber dybolus videtur nobiscū tale pactū fecisse: t dextros oculos veri iudicij eruisse: t solos oculos sinistros. i. affectuosuz iudiciū dimisisse: ita q̄ iaz isti tales a nobis dilecti p̄t dicere illud Gal. iiij. Testimoniū pbibeo vobis: quia si fieri pōt oculos vros eruissetis t dedissetis nobis. Ut etiā de nobis iam videt loq̄ scriptura Zacha. xj. Gladiū sup brachiū eius: t super oculū eius dextrū. brachiū eius ariditate siccabit: t oculus ei⁹ dexter obtenebrescēs obscurabit. Brachiū est operatio. oculus dexter ē vera cognitio: q̄. s. quasi correlatiue se habēt: qz qn̄ oculus dexter veri iudicij obscurabit. tunc t brachium dextrum. i. fortitudo bonoꝝ operum exiccat. Sed quid: ꝓcerto chariſſimi si ꝓtariū faceremus: t tales digitos. s. dilectos. siue tales de q̄bus nos dicim⁹ vere digitus dei est hic Exo. viij. clauso oculo sinistro carnalis affectus cuz dextro oculo veri iudicij considerāremus. tunc vere contrario modo iudicarem⁹: quia. s. tūc sola imago sinistra appareret. dextra etiam disparet. inquātum omnia in eis ꝓtua cognosceremus: t pauca vtilia in eis viderem⁹. Jdeo breuiter tales p̄t dicere illud Gen. xiij. Si ad dexteram ieris. ego sinistrā tenebo. si ad sinistrā tc. Ec si diceret talis fit affectuosus visus si tu vadas ad dexteram me directe considerādo: tūc ego sinistrā tenebo. inquātuz omnia in me videbis inutilia t sinistra. Ecōtra vo si ad sinistrā ieris .i. carnali affectione videbis. tunc econtra ego ad dextram pergam inquantū omnia in me apparebunt esse virtuosa t dextera t bona. Et ideo breuiter contra nos t alios carnales affectuosos loquit scriptura Job. x. dicens. Numquid oculi carnei tibi sunt. aut sicut homo videt t tu videbis. q. d. q̄ sic. ergo patet q̄ tribus diebus nemo vidit fratrē suuz t quō illa tria vicia. s. carnalis affectio. mentalis distractio t ingratitudinis obliuio impediūt ne ꝓximos videamus. Quod bene figuratū est in illo pincerna pharaonis. q̄ post tres dies ad officiū restitutus succedentibus ꝓsperis oblitus est interptis sui. s. Joseph. q̄ in carcere etiam sibi seruierat. Ad denotādū q̄ illi qui post istos tres dies. i. post ista tria vicia ad dignitates t officia ꝓmouent. suoꝝ seruitoꝝ t bonarū ꝓsonarū ꝓcedētibus sibi ꝓsperis obliuiscunt. Non sic chariſſimi sed videamus viros ꝓximos benemeritos t ꝓuectos t vide inquit: vt quilibet dicat de tali Jo bānis. ix. Abij t laui t vidi. Jdcīco dico q̄ videnda est fraterna charitas que est exterior. t vide inquit. Quarto dico q̄ videnda est mundana vanitas que est inferior. cū dicit. de loco in quo stas: quia. s. locus in quo nunc sumus et nunc viuimus est mūdus. qui reuera debet videri. t q̄ plurimū respui t horreri. Est em̄ mūdus sicut basiliscus q̄ occidit hominē si primo eum viderit: si tamē ab homine ꝓius fuerit non nocebit. Unde in vitaspatrū legit de fratre sancto. qui casu in deserto vidit basiliscum. t statim territ⁹ clamauit (et non mirū si serpens hominē interficit videndo quia sicut solimus ponit. Jn scebitia fuerunt mulieres cum duplici pupilla in oculo: que visu si quem viderāt irate occidebant. Unde Plini. li. vj. cicero autor est q̄ cum de⁹ natura. ferarū morem comedēdi carnes humanas in aliq̄b⁹ hominibus posuisset. in quozundā etiaz oculis venena posuit vt nullū malum esset qd̄ homini deesset) O deus inq̄t aūt mihi moziendū est aut isti: t statim basiliscus crepuit. fuerat em̄ ꝓiusus vt supra ponit. Basiliscus aīal veneno/sissimū significat mūdū. cui⁹ visus. i. cui⁹ fauoz aiam spūaliter occidit. t aues. i. ꝓtēplatiuos a volatu alte ꝓtēplatōis puertit. Videre isti⁹ basiliſci significat mundi. ꝓmotiones: q: tūc aliquē videre dī t respicere: qn̄ solet euz bonorare t ꝓmouere. Jux illud p̄s. Respice in me t miserere mei. Videre aūt vt iā pluries dixi. discretiōez seu limpidā cognitiōnē significat: que. s. fm̄ ꝓsideratione significat veritatē atq; pensat. Jgit̄ ista est veritas q̄ si basilicus. i. ꝓsens mūdus viderit ꝓmo t aliquē ꝓmouerit: vel exaltauerit. ipm̄ ꝓcerto p̄ diuersa vicia enecabit. inquantū. s. mediāte talivisu superbiā. luxuriā t auariciā in eo generabit. Jste em̄ pōt dici mulier cum pupilla duplici. Mulier dī ꝓpter rerū suarum incōstantiā: duplex vo pupilla ꝓpter diuitiarū t bonoꝝ resplendentiaz. Et ideo si istis duab⁹ pupillis boiem viderit .i. si alicui fauendo honores t diuitias dederit. reuera facile erit q̄ ipm̄ spūaliter venenabit: qz talis est visus periculosus: t bis q̄ sic visi sunt venenosus. Jux illud qd̄ dī de muliere Prouer. xxiij. Fouea ꝓfunda meretrix: t puteus angustus aliena. insidiat in via q̄si latro: t quos incautos viderit interficiet. Mūdus em̄ dī meretrix: qz magis dantez pdūligere nosc̄it. solū ꝓpter locū boiem sequit. Dicitur fouea qz in eius pericula facile cadit. Dicit̄ puteꝰ angustus q̄ exinde difficiliter exit. Dī quasi latro insidiari: qz fallacijs t insidijs est totus plenus. Dicit̄ quos viderit occidere: quia qui ab ipso visi t promoti si non sunt cauti diuersis insidijs mozinntur. Sed quid de isto proculdabio basiliſco dico. si ab homine discreto ꝓcuideat̄: t ipsius vanitas cognosc̄at̄: tūc nocere non poterit. dato q̄ gloria eius obtineatur. Mundus enim solus interficit. qui eum non

videt nec vanitatē eius aut iniquitatē attendit: quia si ei⁹ vanitas ⁊ iniquitas preuidet. homo indemnis ⁊ immunis merek euadere. Unde Mat̄. iij. Dñes qui viderunt te resi lient. Quia ꝑcerto qui viderit mundū. ab amore eius resi liet ⁊ exibit. Et sic eum viderat Sap̄. qui dicebat Eccs. j. Vidi cuncta que sunt sub sole: ⁊ ecce vniuersa vanitas et afflictio spūs. Vide ergo de loco in quo nunc es. i. de mūdo Mat̄h. xxviij. Venite ⁊ videte locum. Et Gen̄. xxij. Vidit locum ꝑul. Videri ergo debet mundana vanitas q̄ est re spuenda. Quinto dico q̄ videnda est egeni pauptas q̄ est nutrienda: quia scz nos debemus videre misericorditer pauperes. ⁊ ipsos misericorditer ꝓfouere. Homo em̄ me dicus magis libenter videt membra lesa q̄ sana. vel illesa ⁊ hoc ꝑm doctrinā xpi Mat̄h. ix. Non est opus valentib⁹ medicus: ꝫ male habentibus. Sic vere paupes tribulati. infirmi vel lesi sunt libentius a nobis videndi ⁊ benigniter recipiendi. q̄ illi q̄ nullo indigent. s. diuites ⁊ opulenti. seu in ꝓsperitat. ꝫ ꝓstituti. Exemplo samaritani. De quo dici tur Luce. x. Oz fautiato appropians videns eum. miseri cordia motus est ⁊ lauans vulnera eius adbibuit oleuz et vinum. Et hoc ostendit cum dicit q̄ nos debemus videre ad aquilonem. Quia. s. pars aquilonis que est frigida. ste rilis. ⁊ nuda paupes signat: qui. s. sunt nudi ꝑpter frigidita tem. sici ꝑpter famē. steriles ⁊ egeni ꝑpter pauptatē. Quia sicut dicit Hiere. j. Ab aquilone pandet omne malum. Et Eccs. j. ventus aquilo ⁊c. Ad aquilonē ergo. i. ad pauperē debemus respicere ⁊ ipsis misericorditer ꝫbuenire. Exemplo beate virginis imaginis que ad aquilonē solet esse iuxta ima ginem crucifixi filij sui benedicti. Quia. s. xp̄s dexterā ꝓpe tue largitatis paupibus porrigit: ⁊ beata virgo ipsos asso ciat ⁊ custodit. Sic ⁊ nos debemus ad ipsos dexterā extē dere bona largiendo Esa. xlviij. Dicam aquiloni da. Et eos debemus associare ⁊ in necessitatibus visitando. ⁊ ad par tem aquilonē stare desolatoz pauperū iusticiam confouē do Ps̄. Oculi eius in pauperem respiciūt. Sed prochdo, loz videt hodie q̄ homines contra faciunt: quia pauperē non vident nec respiciunt multa genera personaz. scilicet

Tyranni rapaces. Auari tenaces. Judices fallaces. Amici nugaces.

Dico q̄ paupes miserandō nō vi dent tyranni rapaces. sicut sunt ma li principes. officiales. balliui. ⁊ do minoz familiares: qui. s. paupib⁹ non miserantē. nec ad eoz pauptatem attendere dignantē. Sed magis ꝫ eos q̄ ꝓtra diuites debachantē. Figurati in Saul ⁊ in socijs suis. De q̄bus dī. j. Regū. xv. q̄ pepcerūt pinguioribus amalech. quicq̄d aūt vile ⁊ reprobū fuit de moliti sunt. Quia ꝑcerto isti p̄dicti rex Saul ⁊ socij ei⁹. i. mundi principes ⁊ eoz balliui. necnō ⁊ quicūq; vsurarij ⁊ tyranni fouent diuites ⁊ pingues: ⁊ depdantē reprobos et paupes ⁊ viliores Ps̄. Insidiat vt rapi. pau. ra. dū attra. eum. Et bene dicit dum attrahit: qz. s. balliui ⁊ vsurarij ob sequio attrahunt diuitib⁹ blandiēdo. occidūt officio pau peres erberedītādo. Isti tamē nō deberēt auferre ꝫ ofer re. Quia sicut dicit Prouer. xj. Alij rapiūt nō sua ꝫ semp in egestate sunt. Alij vo diuidūt ꝓia ⁊ ditiores siūt. Quia sicut dī Prouer. xxviij. Qui dat paupi nō indigebit. Pau peres ꝫ nō videntē a tyrannis rapacib⁹. Itē adhuc dico q̄ non videntē ab auaris tenacib⁹: quia sicut ꝓz diuites aua ri non dignantē paupes respicere. nec aliquid eis erogare. Similes situle plene que vertit vorsum ad puteū: quia sci licet isti diuites pleni vorsum vertunt inhumaniter ad pau peres: ⁊ egenos. Figurati in illo leuita Luce. x. vbi dī. q̄ vi so sautiato ꝓtrāsijt. eiq; munus misedie non impendit. Cō tra illud Thob. iij. Ex substātia tua fac elymā: ⁊ noli aver tere faciē tuam ab vllo paupere. vt sic dicat cum ꝑpheta il lud Esa. lvj. ca. Ad quē inquit respiciam nisi ad pauperē ⁊ contritū corde. Ergo nō videntē homies paupes ab ava ris tenacibus. Etiam dico q̄ nō videntē ab iniquis iudici bus qui causas pauperū nō dignantē respicere: ꝫ magis so lent ipsas dissimulare ⁊ ꝓtrahere ⁊ ꝓtra eoz instantiā di uites sustinere. Idco ꝺ tales loquit Innocentius de vili. nature. vbi dicit sic. Vos nō intenditis merita causarū sed psonarū. nō iura ꝫ munera. non qđ ratio dictet: ꝫ qđ volū tas effectet. non qđ coz sentiat: ꝫ qđ mens cupiat. nō qđ li ceat: ꝫ quod libeat. Sequit̄. Pauperū causas cum mora ꝓtrabitis. diuitū tm̄ cum instātia ꝓmouetis. in illis rigoz ostēditis. in isthis cum mānsuetudine dispensatis. illos diffi culter respicitis. istos cum fauore tractatis. illos negligēter auditis. istos subtiliter auscultatis. Patet ergo quomō vi dent miseri a malignis iudicibus. Denicq; dico q̄ isti non videntē ab amicis nugacib⁹. Quia. s. mūdani amici ita sunt ficti ⁊ falsi. ita incōstātes ⁊ vani. q̄ si quis amicus coz ad pauptatem venerit. vel aliqđ infortunium incurrit. nullus amplius ipm̄ respicere vel videre curabit. Et hoc probo

Exemplo naturali. Enigmate figurali. Problemate fabulari. Auctate scripturali.

Probando ergo. per naturaz possum eos naturaliter com pare strutioni. q̄ est auis sum me obliuiosa. intantū q̄ postq̄ in desertis ethiopie in fabulo ouum suum ponit. statim ob liuiscit vbi ipm̄ posuerit ⁊ dimisit. Un̄ etiam de hoc cōcoz dat scriptura Job. xxxix. vbi dicit de strutione. q̄ priuauit eum deus sapientia. qn̄ ponit in harena ova sua. obliuiscit vbi posuit ea: ꝫ ꝓcerto istud ouū sic in harena oblitū virtu te solis fouet: ⁊ in volucrē transformat. quā videns mater assumptis plumis sibi simile ipm̄ filium recognoscit ⁊ ipm̄ recipiens ⁊ diligens de eo optime recordatur. Sic vere fa ciunt hodie amici mūdani q̄ postq̄ ouū suū. i. aliqs ꝓsan guineus ⁊ amicus ad fabulum sterilitatis ⁊ pauptatis pue nit. ipm̄ statim obliuiscunt ⁊ ptemnūt. ipmq; amplius nō respiciunt ꝫ ꝓcerto si ptingit q̄ virtute solis. i. miscdia di uina talis sic despectus sit de fabulo pauptatis auis plumo sa. i. diues efficiat: ⁊ de ouo in pullum. i. de paupe in diuitē puertat. plumis. i. diuitijs ⁊ bñficijs induit. tūc statim ab ista matre. i. ab isto fallaci amico. vel parente recolligit: et tanq̄ pullus. i. tanq̄ partus vel cōsanguineus recipit: qui antea spernebat. Et hoc vlterius probo ꝓ figuram. Quia Dañ. iij. dī. q̄ nabuchodo. rex babylonis mutatus fuit in bestiam ⁊ statim a ꝓncipibus suis de solio regni sui fuit ei ectus. tandē ꝑ post septem tpa. de bestia mutat⁹ fuit in ho minē. ⁊ in solium regni sui statim ab eisdē principib⁹ ē erectus. ⁊ restitutus. Sic vere charissimi hodie si ptingit q̄ alī quis amissa figura humana. i. exteriori ꝓsperitate ⁊ statu. in bestiam. i. in pauperē puertat. ꝓcerto ꝓncipes. i. prio res amici sui. ipm̄ ptemnūt. eiusq; detestant: ⁊ eum vi dere dedignant. Sed ꝓcerto si ptingit eum de bestia in ho minē. i. de paupere in diuitē remutari. statim ipm̄ recipere aduocare ⁊ ad honorē restituere cōprobant. Probo etiaz hoc ꝓ poeticā fabulam vel fictura. Calisto em̄ ex ira iu nonis fingit in vrsam mutata: ⁊ cuius mentē semp retineret humanā. humana tm̄ figura eidem penitus est adempta. archades aūt filius suus semel ad venationē ꝑgrans ma trem inuenit. quam ꝑpter mutationē nature nullatenꝰ re cognouit. Ipsa tm̄ cum videns affectu ducta materno ad eum venit. q̄ timēs eam sagittare voluit: ꝫ hec damās iu piter impediuit. Sic vere charissimi. si mater. i. aliqs ami cus: vel benefactor. vel ꝓsanguineus. vrsa. i. paup efficitur. amplius nō cognoscit. ⁊ dato q̄ ipsa vrsa. i. ipse paup. filiū. i. priorē amicū vel ꝓsanguineū bene cognoscat: ⁊ ad ipsuz petendo auxiliū respiciat. ⁊ ad eum veniat. ipse tm̄ fictus ⁊ malus filius ⁊ amicus ipsam nō respicit: ꝫ sagittat: ⁊ sagit tis maloz verboz ipsam q̄nq; ꝑcutit atq; grauat. Et hoc vlterius ꝑ scripturā ꝓz Gen̄. xlij. vbi de Joseph captivato dicit. q̄ fratres ipse cognoscēs non est agnitus ab eis. Ob etiam ꝓbdolor de ꝓpijs filijs naturalibus habet: qui scz paupes pentes videre ⁊ respicere dedignant. Juxta illud Prouerb. xiiij. Etiam ꝓprio suo paup odiosus erit. Et in isto articulo videntē reprehensibiles milti q̄ de paupe statu ad officia ⁊ alta fastigia veniūt: q̄ ꝓcerto ꝓsanguineos paupe res. vel amicos ꝑ ceteris despiciunt ⁊ contenunt. Contra qs Inno. vbi supra. Ambicios⁹ inquit statim vt ad honorē ꝓmotus est in superbiam erigit. in iactantiam effrenat: non curat ꝓdesse ꝫ gloriat ꝑesse. ꝓsumit se melio rem quo se vi det superiorez. priores detestat amicos. notos ignorat. exter nos comites eligit. contēnit antiquos. vultum auertit. cer nicem erigit. fastum pretendit. grandia loquit. subtilia me ditat. subesse non patit. preesse molit. Et vt breuiter con cludam. tales videntē figurati in Samuele. De quo dicit j. Regū. xv. Postq̄ fuit Saul a domino reprobatus q̄ nō vidit samuel vltra saul. Non sic charissimi non sim⁹ amici

tiaces. nec sinus in dies fieri aduocati rapaces. nec auari tenaces ad egenos. ⁊ misericorditer nos habeamus ad ipos. ⁊ maxime ad priores ⁊ familiares proximos ⁊ amicos. Quia sicut dr. puer. xiij. Qui despicit primū suū peccat. ⁊ qui miseretur pauperi beatus erit. Exo. xiij. Ciderūt filij israel egiptios mortuos super littus maris. Cide inquit ad aquilonez. i. respice pauperem. Hiere. j. Ollam succensam ego video ⁊ facies eius ad aquilonez. Dico ergo q videri debet egeni pauptas que ē nutrienda. ⁊ hoc ē quintum qđ est videndū. Sexto dico q videri debz malorum prauitas que est puniēda ⁊ fugienda. ⁊ hoc ostenditur cū dicitur. ad meridiez. Pars em̄ meridionalis. vbi est ꝓuincia gaulolie. vbi fm̄ geruasiū occeanus. sicut olla pre caloze feruet. vbi ē prouincia thozonie que ppetuis incendijs semp flamat ⁊ ardet. Ubi est prouincia ethiopie. q̄ monstris ⁊ serpentibus abūdat ⁊ scatet. ⁊ tamen bis non obstantibus a sole. plus contingit illuminare. et ampliori claritate pollere. peccatorem signat qui serpentibus. id ē vicijs est plenus ꝑ carnis concupiscentias. est corrosus ꝑ auariciam ⁊ per superbiam ⁊ discordiam ē feruidus. ⁊i ꝑ ceteris hominibus splendore humane glozie ē lucidus at q̄ darus. Esa. lvij. Impij quasi mare feruens qđ quiescere non valet. Tales em̄ videndi sunt. i. excutiendi ⁊ examinandi. ⁊ ab inferioribus declinandi ⁊ contemnēdi. a superioribus vo castigandi ⁊ puniendi. Juxta Philip. iij. Uidete canes videte malos operarios. ps. Uidi impiū supereraltatum ⁊c. vt de tali meridie dicat illud Amos. viij. Occidit sol in meridie. vt nunc etiam prelati in illis duodecim bobus figurent. de quibus tres respiciebant ad meridiē. iij. Reg. vij. Qđ tamen est contra multos malos iudices qui non vident nec examināt malos ⁊ publicos peccatores. immo clausis oculis transeūt. ⁊ eos facere permittūt quicquid volūt. ipoſq̄ non punīūt nec arguūt. ⁊ potꝰ sustinent ⁊ defendūt. sicut patet ad litteram de vsurarijs manifestis. Et si tu petis causam quare isti non vident tales dico q duplex potest ee causa. s. munez excecatio. ⁊ timoris remollitio. De excecatione em̄ patet q dona ⁊ munera que mali iudices respiciūt. oculos eis claudūt. Optalius em̄ lapis p̄ciosus est qui si ab aliquo portetur. ita illudit oculos aliorꝫ. q illum qui portat non respiciūt nec percipiūt. Et ideo de ista dicitur in lapidario q afferitur furtis tutissimus esse patronꝰ. Sic vere charissimi quāto aliquis malus timet a iudicibus videri discuti ⁊ puniri. solet adhibere lapidem optaliū preciosum. i. optabilia ⁊ munera atq̄ dona. Et sic procerto dum ista offert iudicibus. atq̄ ꝑlatis p̄ntat. oculos sui iudicij illudit. ⁊ excecat. ita q ipm̄ tūc nequeūt perpendere nec videre. quinimmo ac si nō videret solet ipm̄ impunitum dimittere ⁊ transire. ⁊ sic mali inuisi ⁊ impuniti transeūt. ⁊ iudicū oculos cum suis muneribus sic illudūt. Deutro. xvj. Munera excecāt oculos sapientū ⁊ peruertūt verba iustoꝝ. Item isti omittūt videre malos remollitione timoris. quod patz. quia. s. mali fallaces ⁊ iniq̄ q̄q̄ nitūtur supra suū visorem ⁊ inquisitorem insurgere ⁊ eum diffamare. ledere ⁊ grauare. Bernasius em̄ narrat esse quoddā stagnū in finibus scotie iuxta occeanū quod omni die fluit ⁊ refluit. Juxta illud stagnū accidit mirabile. q si faciem quis ad stagnum vertat aqua quasi fortis pluuia dispergit. ⁊ ipm̄ stagnū quasi indignatum supra sic videntem ⁊ respicientē insurgat. ⁊ vix sine periculo euadat si vo stagnū nō respiciat aut videat. ⁊ sibi potius dorsum vertat. tūc aquis eius nō aspergetur. nec tumor eius. nec tempestas aliqua sentit. Sic vere in hoc sunt mali huic stagno similes. q in suis malicijs nolūt videri. q̄nimmo q̄ ꝑlatus eos videre ⁊ examinare. ⁊ eoꝝ maliciā explorare ⁊ cognoscere nititur. statim fluctibꝰ infamiaꝝ ⁊ iniuriaꝝ ⁊ riparꝝ. ac appellationū ab eis impetitur. q̄ tn̄ si facie auerteret ⁊ dissimulādo trāsiret in pace dimitteret. nec ab ipis malis subditis ledereť. Quapropter bodie multi superiores cōpellūť sub dissimulatiōe trāsire. ⁊ malorꝫ culpas nō corrigere vel videre. Sicut. n. dr. puer. xv. ca. Non amat pestilens eū q̄ se corripit. Ideo de tali iudice. q̄ sic ꝑ malos subditos dissimulare cogit. dr. Eccli. xxij. Est q̄ declinat facie suam ⁊ fingit se nō videre qđ ignoratū ē. Nō sic charissimi. non sim̄ dissimulantes malos. ⁊ aspicientes ⁊ discutientes. ⁊ fm̄ iusticiā punientes. Et vere sicut dictū ē videri debet malorꝫ prauitas q̄ ē puniēda. Ad meridiē inquit. Septimo dico q̄ videri debet felicitas celi q̄ ē appetenda. ⁊ hoc ostenditur cū dr. ad orientē Pars em̄ orientalis q̄ ē luminosior. ⁊ in quo sol orit paradisum designat. vbi lumen eterne glozie continet. et vn̄ sol iusticie xp̄s mūdo orit atq̄ datur. Iste ergo locus debet videri. ⁊ in mente ⁊ desiderio semp̄ haberi ⁊ totis desideriis semp̄ affectari. qđ vtiq̄ in tabernaculo federis figurat. qđ ab oibus ptibus erat clausum. ⁊ solū ad orientē ⁊ ad lucis ingressum aperiebat. Ad denotandū q̄ tabernaculum debet esse clausum ad terrena. apertū vo ad ortem. i. ad celestia et superna. Gene. xxviij. Dilataberis ad orientem. Et in ps. Ascendisti super celum celoꝝ ad orientem. quia orientalia. i. bona eterna debent videri ⁊ contēplari. desiderari ⁊ affectari bona vo terrestria respui. sperni. ⁊ abdicari. vn̄ Esa. xxvij. Oculi tui videbūt hierusalem regionē opulentā. tabernaculū qđ amplius transferri nō potest. Peregrinus em̄ q̄ est captiuus in terra aliena. libēter recordat patriam suā ⁊ multū appetit reditū ad eādē. Unde in ꝑsona captiuoꝝ dr in ps. Super flumina babyllonis sedi. ⁊ flevi. dū recordr. tui syon. Sic vere nos qui sumus peregrini ⁊ hospites sup terram. ⁊ qui nō habem̄ hic manentem ciuitatē. ⁊ futuram inq̄rimus. Heb. xiij. Debem̄ patriam nostrā de qua cecidimus padisum. s. mentaliē videre. ⁊ ad eandē totis affectibus anhelare. vn̄ ps. dicit. vt videas bona hierlm̄ oīmbus diebus vite tue. Quod tn̄ ē bodie ꝓhdolor cōtra multos qui. s. orientem. i. padisum non vident. nec q̄ ⁊ quāta sint illa bona cōsiderant. q̄nimmo intantū sunt allecti bonis mortalibus et caducis huius mūdi q̄ nō q̄ mori vellent. ⁊ q̄ semp̄ bona terrena possiderent. Sic em̄ ponit Pli. In affrica ē q̄dam arbor q̄ dicit leches. qđ interꝑtat obliuio. ⁊ hoc. q. facit pegrinos obliuisci patriā. ⁊ hoc ꝑ tanto dr q̄ fructus isthus arboris est opulentissimus. ⁊ vere loco panis est eius fructus dulcissimus. ⁊ bibitur ab eis loco vini. quapropter cum incole ⁊ aduene inuenīūt in ista arbore vn̄ sine labore p̄nt viuere. non querūt amplius patriam suam ingredi. nec videre. sicut ponit Pli. xxxj. li. iij. naturalis mūdi hystorie. In illis em̄ partibus affrice est quidam fluuius dictus leches qui obliuionem inducit. quapropter leches. i. obliuio dicꝰ fuit. quē. s. ꝓter hoc garrulitas poetica fcōm infernale fluuiū eē dixit. Sic vere charissimi arbor mūdane vite. ⁊ mūdane ꝓsperitatis. ⁊ status cum sua altitudine eminētiarū cum suo succu deliciarū. ⁊ cū suis fructibus diuitiarū. nec non fluuius infernalis mūdialiū scientiarū. ita bodie allicūt mentes nostras. q̄ dato q̄ simus pegrini ⁊ aduene in hoc mūdo. Juxta illud Heb. xj. Peregrini ⁊ hospites sūt super terram. nihilomin̄ tantū delectamur super terram ⁊ in istis terrenis q̄ patriā nr̄am. s. padisum obliuiscimur ⁊ q̄ ab eius visu ⁊ cōsideratōne penitus impedimur. Figurati in loth qui interꝑtatur declinans. qui videns regionem circa iordanē que irrigatur aquis sicut paradisus elegit habitare ibidez ⁊ recessit ab oriente. Sic vere peccatoꝝ qui facit malū ⁊ declinat a bono. regionem iordanis. id ē mūdum ⁊ irriguū ꝓsperitatis eligit. ⁊ ab oriente. i. padisi ⁊ eterne lucis amore fugit ⁊ recedit. super quos videť posse dicī illud Job. xx. Non videbit riuulos torrentis melis ⁊ butiri. Non sic charissimi. ⁊ videam̄ ad orientez. id ē ad padisum. ps. Credo videre bona dn̄i in terra viuentis. Videri ergo debet celi felicitas q̄ est appetenda. Ad orientem inquit Zach. vj. c. Oriens nomen eius ⁊ cū eo orieť lux eius. Si vis declarare. dic quō in oriente sunt multa nobilia. s. ꝑles ꝑciosi lapides. elepbantes ⁊c. Et applica ad bona paradisi. vel ad ipos beatos. Octauo dico q̄ videri debet finis necessitas que ē prouidēda. ⁊ hoc ostēditur cū dr. Ad occidentem. Pars em̄ occidentalis ad quā sol cōtinue currit quā sol continue respicit. ⁊ vbi solis claritas deficit ⁊ occidit. finem nostrū significat. ad quē vita nostra cōiter labitur. in quo claritas vite nostre cessat ⁊ morit. ad quē quilibet respicere ⁊ premeditari tenetur. Josue. j. Usq̄ ad solis occasum erūt termini vestri. dum. n. pauo videt pedes suos. fastum rote ⁊ caude ꝓter cuius pulcritudinez superbierat deponit ⁊ removet. Sic vere si pedes nostros. ⁊ fi

nemvite nostre ⁊ affectiones bene cõsiderando cernimus nũq̃ proculdubio superbimus. ℔ etiam fastum ⁊ pompã deponimus ⁊ laxamus. Daniel.ij. Tu rex cogitare cepisti in stratu tuo q̃d futurũ esset post hoc. Et sic posset notari q̃ circa finem consideranda ⁊ videnda sunt multa. ſ. quia ibi videri debemus.

Mortis horrorem.
Judicis terrorem.
Purgatorij ardorem.
Inferni rigorem.
Dyaboli furorem

De morte patet Apoc.vj. vbi dicit. Et ecce equꝰ pallidus. id ẽ homo mortuus. ⁊ qui sedet sup equũ nomẽ illius mors. De iudice patet Apocal.xx. vbi dr. Vidi mortuos pusillos ⁊ magnos añ thronũ. ⁊ libri aperti sunt ⁊ mortui iudicati sunt de his que scripta in libris erant. de purgatorij ardore q̃ sit videndus patet Hiere.j. vbi dicit Ollam succensam ego video. De inferni rigore videndo ⁊ considerando patet Apocal.xx. vbi ait. Vidi angelũ descendentẽ de celo bñtem clauem abyssi ⁊ catenam magnam in manu eius. ⁊ comphendit draconẽ. ⁊ misit eñ in abyssum. Qz etiã dyaboli malicia videnda sit. patet exemplo xpi qui dicit Lu.x.ca. Videbam sathanã tanq̃ fulgur Et Hiere.j. vbi dr. Virgam vigilantẽ video. De istis quin q̃ posset magnus fieri tractatus. ℔ quodlibet habet suam materiã in inuentorio. ſ. morali. vide ibi. Talia etiã videnda sunt vt bonꝰ etiam timeat. ⁊ territus a malo resiliat ⁊ recedat. exemplo leonis. qui dr timere qñ videt ignẽ. ⁊ qñ videt gallum. ſ. album. ⁊ quãdo videt verberare catulũ. ⁊ quãdo videt leocefanũ animal leonibus venenosuz. Sic vere iustus timere debet quãdo videt ista posteriora. ſ. qñ videt ignem purgatorij. ⁊ gallũ. i. iudicem. ſtrepitum mortis. verberatoem ⁊ damnatoem catuli. i. impij ⁊ venenum hostis nostri dyaboli. Eñ de isto visu potest dici istud q̃d de destructione damasci dicit Zacha.ix. Ecce dñs percutiet in mari fortitudinem eius. ⁊ hec igni devorabit. videbit ascalon ⁊c. Et si vis inuehe contra diuites qui non vident ad ista posteriora. similes byene q̃ non potest flectere collũ vt videat post se. Similes etiam quibusdam qui bonem habent visum. q̃ non vident aliquid nisi ꝑpe sit ⁊ cetera. Contra quos Treno j. Sordes eius in pedibus eiꝰ. nec recordata ẽ finis sui. Mõ sic charissimi. sed videaꝯ.

Finis necessitas.
Celi felicitas.
Malorꝫ prauitas.
Paupeꝝ egestas.
Mũdana vanitas
Frna charitas.
Hñana vilitas.
Diuia maiestas.

Et si sic ad istas octo ptes oculos mentis nostre vertimus. et circũspicimꝰ in illis sanctis animalibus que habebant oculos ante ⁊ retro. Apocal.iiij. ⁊ in illis rotis quoꝝ corpus in circuitu plenũ erat oculis. Ezechie. j. figurati erimus. Et sic procerto nos habebimus in aspectu mentali splendorem q̃d ẽ primũ principale. Videte inquit. Secũdo principaliter dico q̃ nos debemus habere in affectu morali decorẽ moderantie. ⁊ hoc oñdit cũ dr. quõ caute. ac si diceret. q̃ in oñibus actibus nostris adhiberi debet modus ⁊ cautela. q̃d vtiq̃ totũ facit discretio. vñ Pe. Rauen. in ſmo. q̃ discretio modũ virtutibus administrat ⁊ sine discretione virtutes vicia reputaꝯ. dicit. Sine ista eñ timor in desperationem. amor in adulatoem. spes in ꝓsumptõnem. leticia in dissolutoem. ira in furorẽ. dolor in amaritudinẽ ꝓmutaꝯ Notandũ ergo si volumus de isto vocabulo quõ. q̃ multiplr sumit in scriptura. tam per modũ interrogationis. q̃ ꝑ modũ simulationis. Unde aduerte q̃ q̃ntum ad interrogationem sumitur

Admiratiue.
Miseratiue.
Desolatiue.
Inquisitiue.
Allegatiue.
Reprehensiue.
Charitatiue.
Consolatiue.
Superatiue.
Suppellatiue.
Comparatiue.
Regulatiue.
Ordinatiue.

Sumaꝯ istud vltimũ q̃d est nostrum quõ. q̃d. ſ. ordinem ⁊ regulam actuũ nostrorꝫ designat. quomõ inquit caute ambuletis. j. Thes. iiij. Quẽ admodũ accepistis quõvos oporteat ambulare. ita ambuletis ⁊c. De oñibus alijs sivis cõcordantias. vide. ℟. in Isa. Q. tit. quõ. Sed aduerte hic q̃ nõ solũ ponit quõ. immo etiaz caute ambuletis. qz scz in nostris actibus nõ solũ necessarꝰ ẽ modus vt meliꝰ fiant bona. ℔ necessaria etiã ẽ cautela vt ꝓcaueaꝯ mala. vñ Sen. li. de moz. dicit sic. Cũctis inqt esto benignꝰ. nemini blandus. paucis familiarꝫ. omnibus equus. seu oz esto iudicio q̃ sermone. vita q̃ vultu. clemẽtie cultor. clemens vitor. seuitie detestator. fame bone nec tue seminator. nec aliene detractor. suspitõnibus minime credulus. ad iram tardus. ad miam ꝓnus. in aduersis firmus. ⁊ in ꝓsperita te cautus. quõ inquit caute ⁊c. j. Macha. vj. Ibant caute ⁊ ordinate. Et sic patet scõm. ſ. q̃ bñe debemus in affectu morali decorem tpantie. Tercio principaliter dico q̃ nos debemus habere in ꝓfectu reali vigorẽ diligentie. q̃d ostẽditur cũ dicit. ambuletis. i. de vno opere ad aliud ꝓceda tis. Quia in via bonoꝝ morꝫ. q̃libet bonũ opus est vnus passus. Et ideo sicut omnia animalia vt cõiter procedunt anterius cũ vo. non posteriꝰ retrum vo. Sic omnis bõ qui ẽ per gr̃am animatus. debet anterius ꝓ virtutes ꝓcedere. ⁊ nũq̃ posterius ad vicia vel tpalia retroire. Exemplo apli Phil.iij. Que retro sunt obliuiscens. ad ea vo q̃ ante sunt extendens meipm destinatũ ꝓsequor ad brauiũ. ambuletis inquit. Ut sic possimꝰ figurari in sanctis animalibꝰ. de quibus dr Ezech. j. Qz ipa erant quatuor. ⁊ q̃libet habebat quatuor facies. habebat quatuor pedes. habebat quatuor alas. ⁊ habebat sub alis quatuor pennas. et vnũ q̃libet añ faciem suã gradiebaꝯ. nec reuertebaꝯ dũ ambularent. Istam vide expositam in reductorio meo lib. xvj. Eze. j. Ambuletis ergo. Ad Col. j. Ut ambuletis digne ꝓ omnia deo placẽtes. in oñi ope bono fructificantes ⁊ crescentes. Et sic replicando dico. q̃ nos debemus habere Diligentie vigorẽ. Ambuletis. Moderantie decorẽ. quõ caute. Sapientie splendorez. Videte. Videte ergo quõ caute ambuletis. vt. ſ. exemplo belye in fortitudie cibi isti ambuletis vsq̃ ad montẽ dei oreb. ⁊ vt de virtute in virtutem talite. ꝓcedamus. q̃ deũ deorꝫ in syon. ſ. videamꝰ. Iuxta Jo. j. Videmꝰ gloriam eiꝰ gloriã quasi vnigeniti a ꝓre plenũ gr̃a ⁊ verita. Quia sicut dicit Aug. Jꝑe erit finis de siderioꝝ nroꝝ q̃ sine fine videbiꝯ. sine fastidio amabiꝯ. sine fatigatione laudabiꝯ. q̃d nobis concedat xps ⁊c.

Vidua. Nota q̃ vidua dr illa q̃ virum habuit. ℔ ẽ viri solatio ꝓ mortis infortunio destituta. Et ideo breuiter in scriptura statum desolabilẽ ⁊ miserabilem designat in bono pariter ⁊ in malo. Et iõ breuiter notare possumus q̃ inuenio viduitatem

Honorabilem.
Miserabilem.
Detestabilem.

Prima est bonarum matronarum. Secũda est pauperum personarum. Tercia est malarum mulierum.

Dico primo q̃ est viduitas matronaꝝ honorabilis. Et sic loquit. j. Thi. v. vbi dr. Viduas honora q̃ vere vidue sunt. Vere. n. vidue honorande sunt ⁊ in reuerentia habẽde. habz. n. status in turture designaꝯ. que. ſ. mortuo cõpare nulli alio copulaꝯ. ℔ sola incedẽdo mortẽ cõparis lamẽtaꝯ. signãs vtiq̃ bonã viduã ⁊ honestã q̃ mortuo viro nullũ aliũ q̃rit. ℔ sola sine cõiuge in viduitate ⁊ castitate domino famulaꝯ ⁊ seruit. ⁊ ꝓter mortem pingis semp gemit. inquantũ ꝓ ipo mortuo dño ꝓces fundit. d. illud. ij. Reg. xiij. Heu mulier vidua ego sum. mortuus est enim vir meꝰ. Unde nota q̃ que volũt esse vere vidue. debent

Pauperes nutrire.
Infirmis seruire.
Castitatẽ seruare.
Orationi vacare.
In pnia laborare.

Dico q̃ debent paupes nutrire ꝓ pietatem. vñ belye dr iij. Reg. xvij. Vade in sareptã sydoniorũ. ꝓcepi. n. ibi mulieri vidue vt pascat te. Item debent infirmis seruire ꝓ sedulitatẽ. vñ. j. Thi. v. Vidua eligaꝯ in bonis operibus testimonium habẽs. si hospitio paupes recipit. si sctorũ pedes lauit. si retributõnẽ patientibus subministrauit. Item debẽt castitatẽ seruare. Añ Esa. xlvij. Venerũt tibi hec duo sil sterilitas ⁊ viduitas. Exemplo palme femelle. q̃ ꝑsa palma mascula sibi ꝓiuncta inter triduũ sterilescit. Denotans bonas viduas q̃ mortuo viro suo fructui pro lis nõ dant operam. ℔ ꝓtinuã ꝓtinẽtiã seruãdo sterilescũt. Qd ẽ tñ ꝫ multas. q̃ quantũcũq̃ sint vidue vetule vel antique volũt nubere ⁊ nõ ꝓtinere. d. illud Esa. xlvij. Mõ se debo vidua ⁊ sterilitatẽ ignorabo. q̃nimmo tantũ esse extra statũ viduitatis delectaꝯ. q̃ vi dẽt dicere illud apoc. xviij. Sedeo vt regina ⁊ vidua nõ sum. Item debẽt ꝓioni

vacare. exemplo anne vidue. de qua dr Lu. ij. q hec vidua erat t non discedebat de templo ieuniis t orationibus seruiens die ac nocte. Item debet in pria laborare. Exemplo Judith de qua dr Judith. viij. Erat aūt iudith relicta vidua t in superioribus domus sue fecat sibi secretū cubiculuz scz in quo cū puellis suis clausa morabat. t sup lūbos habens cilicīū ieunabat. Qd tñ ē contra multas q magis vacant delicijs q cilicijs. t ideo plus abūdant in carnalitate q in castitate. de quibus. j. Tbi. v. Vidua q est in delicijs viuens mortua ē. Sequit. Adolescētiores viduas deuita. cū luxuriate fuerint volūt nubere. discūt eē vt ait circuire domos. f. ociose. curiose. t verbose loquentes q non expediūt Non sic ꝑcerto. qz bona t honesta viduitas ē viduitas honorabilis. Secūdo ē viduitas miserabilis. t sic p statū viduitatis intelligit omnis status tribulatōnis t paupertatis. vñ p viduā intelligit omnis psona desolata t solatio destituta cui ē miserandū t misericorditer succurrendum. qz sicut dr Jaco. j. Religio mūda t immaculata hec est visitare pupillos t viduas in tribulatōne eoz. Nota bo ergo q tales vidue sunt

Defendende.
Nutriende.
Consolande.
Visitande.

Sunt dico defendende ne molestētur. Esa. j. Queri t scz iudicium. subuenite oppresso. iudicate pupillo. defendite viduā. Qd tñ est ꝺ multos q viduas t paupes nō defendūt. § ipas depdantur t rapiūt ac offendūt. de malis eīm iudicibus dr Esa. j. Pupillo nō iudicant. t causa vidue non ingredit ad eos. De raptorib⁹ dr Job. xxiij. Qz vim fecerūt pupillo depdantes t acceperūt ꝑ pignore bouem vidue. dicūt eīm illud Sap. ij. Non parcam⁹ vidue nec veterano. Item sunt nutriende ne moriantur. Diuites. n. debēt nutrire viduas paupes t egenos. j. Thimo. v. Si quis habet viduas submist ret eis. Item sunt ꝓsolande ne ꝓtristent. Job. xxix. Benedictio parituri sup me veniebat. t cor vidue consolatus sum. Qd tamē ꝺ multos q magis nitūtur molestare t contristare psonas miserabiles q potentes. Eze. xxij. Pupillū t viduam ꝓtristauerunt apud te. Et Hiere. xxij. Viduā nolite ꝓtristari. Item sunt visitande ne desolent. Iuxta illud ꝓdictū. Visitate pupillū t viduā ⁊c. Ista ē ergo viduitas miserabilis. Tercio dico q ē viduitas detestabilis. t ista est viduitas peccati. Anima eīm q xpo in baptismo desponsat ꝑ fidem. tūc spūaliter viduat. qñ ꝑ peccatum xpi viri sui cōiugio desolatur. vñ de ista dr Treno. j. Et facta est quasi vidua domina gentiū. t princeps prouinciaz facta ē sub tributo. Dyabolus eīm est ille leo de q dicitur Eze. xix. Et factus ē leo t didicit ꝓdam capere t homines deuorare. didicit viduas facere t ciuitates eaz in desertuz adducere. Quia ꝑcerto dyabolus p temptatiōes suas ꝓdam meritoz subripit. t homines p peccatū deuorat t occidit. animas a xpo viduas facit. t ciuitates eccīaz desertas virtutib⁹ reddit. Et si vis dic q ista viduitas potest intelligi eccīa. q. f. vidua efficit. qñ bono pastore priuatur. et qñ bono ꝑlato viduat. d. illud ꝓdictum. ij. Reg. xiij. capi. Deu mulier vidua ego sum ⁊c. Patet ergo q est viduitas detestabilis t viciosa. miserabilis t dolorosa. honorabilis t virtuosa. Vide. s. de pupillo.

Vigilare - Nota q cuz vigilare sit vnū de ser. f. accidentibus hominē in esse conseruantibus. t ꝓprie nihil aliud sit q libera spirituū p organa sensus t motus diffusio. virtutis naturalis p corp⁹ pagines passiones. Possumus notare q vigilia moraliter loquendo nihil aliud est q vigil t circūspecta diligentia. Accipit eīm vigilia in bono t in malo. Et ideo breuiter notabo q inuenio vigiliam

Summi creatoris.
Nostri ꝓtectoris.
Iusti viatoris.
Beati fruitoris.
Uani peccatoris.
Hostis deceptoris.

Dico igit q vigilat summus creator ad creaturaz gubernationem. quia. f. iste videtur nūq dormire. § ad punitiones malorz et ꝓmotionē bonorū cōtinue vigilare. vñ Hieremi. xxxj. Sicut vigilaui super eos vt diſperderem t affligerē. sic vigilabo sup eos vt edificem. euellerem t demolirer. t plantē. t Hiere. j. Vigilabo ego sup vbo meo vt impleā istud. Item vigilat noster protector angelus. f. ad mortaliū custoditōem. Angelus. n. nō ſter nūq dormit. § ad custodiendū nos cōtinue intendit. t teste saluatore semp faciem patris cernit. Et ideo i scriptura angelus vigil dr eo q ad vigilandū sup custodiā hominis ordinat. Dañ. iij. Ecce vigil t sanctus descendit de celo. t Dañ. iij. Inuenerūt me vigiles q custodiūt ciuitatē Item vigilat iustus viator ad bonoz opez executionem. Quia iusti tam subditi q ꝑlati debent vigilare in suis bonis operibus. vñ. j. Tbi. v. Non dormiam⁹ sicut ceteri. § vigilemus t sobrij simus. Item vigilat beatus in paradiso. vbi. f. per mortē ꝑpetuo non dormiet. d. illud ps. Deus deus meus ad te de lu. vi. Item vigilat impius. f. in penis peccatoz per malicie circūspectōem. Job. xxiij. Vigilantes aduſq ꝓdam preparant panē liberis: Et Job. xxj. In diem ꝓditionis seruabit malus. t ad diem furoris ducet. t ipe ad sepulcrū ducet. t in igne mortuoz vigilabit. Itē vigilat hostis deceptōnis. f. dyabolus p cōtinuam machinationē. Quia. f. iste filis ē draconi qui raro vl nūq dr dormire. qz. f. semp vigilat ad temptandū. vnde de dyabolo t peccatoribus dr Hiere. v. Percussit eos leo de silua. lup⁹ ad vesperā vastauit. leopardus vigilans sup ciuitates eorum His ꝓmissis dicam⁹ aliq̄d de vigilia bonoz q ē virtuosa. t de vigilia maloz q ē viciosa. Et primo q ē quedam vigilia q ē laudabilis t virtuosa. t ista est vigilia bonoz. que. f. facit vigiles t attentos ad ea q ꝓtinent ad salutem. Sicut eīm dicit Aresto. Omne animal bñs sanguinem. ambulat. vigilat. t dormit. Sic vere spūaliter loquē do omnis q sanguine t humore diuine gre vegetat. debet ambulare bona opa frequētando. debet dormire de nocte in deo quiescendo. debet vigilare discrete necessaria procurando. nociua cauendo. t ꝓficua. f. ꝓcurando. vt sic de tali vigilia dicat cuilibet illud Matb. xxiij. Videte vigilate t orate. Vigilia eīm discretōem designat. qz ille qui vigilat ꝓt videre. operari t sentire. Ille vo qui dormit nec videt. nec opatur. nec scit q̄d sit circa ipm. Sic vere ille q ē vigil prouidus t discretus pōt operari vtilia. videre t cognoscere necessaria. illi vo q p ignorantiā t negligentiaz dormiunt. nec bona opa faciūt. nec quid debent facere sciūt. Et ideo dñs discipulos suos de dormire increpat. t ad vigilādum ipos instruit t informat. d. illud Mar. xiij. Mō potuistis vna hora vigilare mecū. Et addit hortando sustinete hic t t vigilare mecū. Ubi aduerte q homo solet vigilare ꝓpē quatuor. f. ꝓter.

Cōmodum.
Periculum.
Preceptum.
Consortium.

Sic ꝑcerto nos ad vigilandū debz monere cōmodū copiosum quo in fine gaudem⁹. piculū tediosum qd ad pñs videmus. mandatū vigorosum qd taliter implemus. cōsortiū generosum qd in istis habemus. Ad vigilandū charissimi nos debet incitare fructus expectatus qui ē copiosus. sustinete. q. d. gaudebitis inde. locus denotatus. qui est. f. tediosus. hic. f. mūdo vbi est locus periculi. actus impatus qui ē vigorosus. Vigilate. qd impatiue dr. nexus colligatus qui ē amorosus mecuz dicit ipe saluator. Dico ergo q vigilandū est ꝓter fructū copiosum quē consequi valemus. qd ostēdit cum dicitur. sustinete. q. d. non diu. immo breuissime durabit. sed post vigiliam semper venit festum t post labore venit quies. sustinere. n. patienter expectatōnem futuri comodi designat. Juxta illud Ecci. j. Usq ad temp⁹ sustinebit patiens t postea redditio iocūditatis. qz si vigilia in pñti sustinet. cōmodum eterne glorie ex hoc finaliter reportat. Homo sanus postq vigilauerit dormit. als si dormire neqt. sanus t incolumis esse nequit. Sic vere si sanitate gratie sumus sani. postq in hoc mūdo in bonis operibus vigilauerimus. finalit in celi requie dormiemus. si vo p peccatū egrotam⁹. tūc de vigilia labor mūdi ad inferni vigilias ptransim⁹. Jdeo de vigilantib⁹ dr Lu. xij. Beati sunt serui illi quos cuz venerit dñs t pulsa. ⁊c. Jdeo sctā eccīa canit. surgite vigilem⁹ venite adoremus qz ꝓmisit dñs coronā vigilantib⁹. Et vere charissimi multa cōmoda pñt euenire ex sustinētia bonaz vigiliarum

Pastoribus.
Scholaribus.
Cursoribus.
Seruitoribus.
Speculantib⁹.

Vigilāt. n. pastores grēgē custodiendo Quia ꝑlatis q sunt pastores gregis necdesit necessaria ē vigilia t circūspectio sup gregē ne forte fierēt negligentie. et vū dormirēt lup⁹ inferni totū gregē dē.

Laborantibus. Egrotantibus.

structet ⁊ vocaret. Luce.ij. Oz pastores erãt in regione eadẽ vigilantes ⁊ cust. vi. noc. sup gre. su. Item vigilant scholares sapiam cõtemplãdo ⁊ addiscendo. Sapia. n. sine vigilijs nõ acq̃rit̃ur. ⁊ sciẽtia sine laboribus nõ bñ. Ait de quodam pho legitur. q cũ q̃dam ab eo peteret quõ in tantã sciam peruenisset. rñdit. q plus consumpsi de oleo in crusibulo q̃ de vino in cypho. vñ q ipa scientia cũ vigilijs acquirat̃ innuitur ,puer. viij. vbi dr. Ego diligẽtis me diligo. ⁊ q̃ manevi gilauerũt ad me inuenient me. Et bñ dicit mane. q2vt cõit melius ẽ scholari vigilare de mane. q̃ de sero. cũ eñ ,pter cibos digestos ⁊ sensus somno q̃etatos. intellect⁹ reddũt liberiores. spũs puriores ⁊ sensus acutiores. vñ Esa. se oi cebat de manevigilare. d. Esa. xxvj. De mane vigilabo ad te. Moraliter tñ loq̃ndo p mane intelligit iuuentus q̃ est tp̃us aptũ ad laborandũ ⁊ vigilandũ. ⁊ ad mores ⁊ scias acq̃rendũ. Nõ est ꝯ illos qui in sero vix valũt in sapia vigilare. d. illud Ecci. xxxij. Ego nouissimus vigilaui. Item vigilant cursores iter cõtinuando. Cursor eñ si nimis dormiret. nũq̃ ad terminũ p̃fixũ bona hora perueniret. Nos igitur qui p viam vite p̃ntis currimus in bonis opibus vigilemus vt ad paradisum feliciter attingamus. j. Reg. xj. Ingressus ẽ saul media castra in vigilia matutina. Item vigilant seruitores ,prãũ dñm expectantes sollicite famulando. deus eñ q̃ dñs noster est ad nos in morte veniens quos in bono vigilantes inuenerit p̃miabit. quos vo dormientes in peccatis inueniet cõdemnabit. Mat. xxiij. Vigilate ergo. quia nescitis qua hora dñs vester vẽturus sit. Iste eñ ẽ dñs qui vult habere famulos vigilantes. ⁊ seruos attentos. dicens cuilibet seruitori suo. illu. j. ij. Tbiñ. iij. Tu vo vigila. iij omnib⁹ labora. opus fac euangeliste. ministeriũ tuũ imple. sobrius esto. Item vigilant speculatores de hostibus p̃cauendo. Nos ergo qui sum⁹ in militia huius vite vbi hostes infiniti insidiant̃. debem⁹ vigilare ⁊ ne pereamus ab hostib⁹ p̃cauere. q2 sicut dr Lu. xij. q si scãret paterfamilias qua hora fur veniret. vigi. vti. et nõ si. pfo. domũ suã. Item vigilant laborãtes ⁊ sua bona opa freq̃ntantes ⁊ inde p̃miũ eternũ expectãtes. Eccl. xxxviij. Cor suũ dabit in cõsummatõem opꝰ ⁊ vigilia sua ornabit imperfectõem. Item vigilant egrotantes suis infirmitatibus obuiãdo. q2. s. aliq̃ sunt infirmitates q̃ p vigilã sanant̃. sicut ẽ litargia. Sic vigilia diligentie ꝯ multas infirmitates valet. ⁊ maxime ꝯ litargiã muidie. accidie ⁊ luxurie q̃ dormire faciũt peccatorẽ. Vigilia ⁊ sollicitudo etiam auferũt luxũ carnis. Eccl. xxxj. Vigilia honestat̃ tabefaciet carnes. Patet ergo. quõ vigilia ẽ vtilis. ⁊ ideo debet in patientia sustineri. sustinete inquit vt sic dicat quilibet illud p̃s. Sustinuit aia mea in vbo eius. Patet ergo q vigilandũ est ,pter fructũ copiosum quem cõsequi valemus.

Secũdo dico q vigilãdũ ẽ ,pter locũ periculosum quo nos esse videm⁹. Dic inquit. Sicut. n. sensibiliter videm⁹. q bõ q̃ est in loco periculi libenter vigilat. sicut patet in illis q̃ sunt̃ in exercitu ⁊ guerra q̃ ,pter timorẽ ne hostes superueniãt solent libenter vigilare. ⁊ ad vigilandũ alios aliquos ordinare. vñ de gruib⁹ legit̃ q inter se de sero qñ q̃escũt. solẽt aliquẽ ad vigilandũ instituere. vt p ipm possint hostiũ picula p̃sentire. Cũ igitur nos oẽs sim⁹ in loco piculoso. s. in exercitu hui⁹ mũdi vbi hostes mltiplices nos impugnãt. q2 sicut dr Job. vij. Militia ẽ vita bois sup terram. Necesse ẽ vt attente ambulemus et vt sic hostiũ aduentũ p̃caueamus. ad qđ monet nos apls petrus. j. P. v. Fratres sobrij estote ⁊ vigilate tẽ. Iste. n. locus periculosus ẽ cũ dr hic. q2 in mũdo locus est vbi oportet vigilare. Nõ. n. habem⁹ hic manentẽ ciuitatẽ. ꝫ futurã inquirim⁹. vt dicit apls ad Hebre. xiij. Et ꝯ bñ cõsulit̃ Mich. j. vbi dicit. Surgite ⁊ ite. q2 nõ hẽtis hic requiez. Surgere ⁊ ire vigiliã requirũt. Vigilandũ ẽ igit̃ ,pter locũ piculosum q̃ nos esse videm⁹. Tercio dico q vigilandũ ẽ ,pter p̃ceptũ rigorosum qđ taliter implemus. q2 dr impatiue. Vigilate. Nõ. n. q̃ ex officio ⁊ expresso mandato vigilare intendit. solet vigilare. ⁊ a somno q̃nto pl⁹ p̃ nitit̃ abstinẽ p3 in Pastoribus armẽtor. Speculatorib⁹ castror. Seruitoribus magnator dñor. Sic dñs in verbo suo dat vigilã di spãle mandatũ. d. vigilate. Necesse ẽ ꝫ vt vigilem⁹ ⁊ q diligẽter in bonis opibus nos occupem⁹ qđ potissime debent facere illi, quib⁹ ex officio incũbit. sicut pastores gregis eccie. sicut boni plati et vigiles ciuitatis dicẽtur. sicut religiosi ⁊ pteplatiui. sicut etiã serui rẽg̃ xp̃i. s. bom actiui. Omnibus eñ istis vigilia ⁊ sollicitudo p̃cipit̃. ⁊ apud ipos diligens arcũspectio approbat̃. ⁊. j. Mach. xij. Precepit Jonathas suis vigilare. Prelati eñ debent vigilare sup sbdit⁹ gubernatõe. Apoc. iij. Esto vigilans ⁊ confirma cetera q̃ moritura erãt. vñ illud p̃dictũ Mar. xiij. Videte vigilate ⁊ orate. Videte p discretõem. vigilate p attentionem. orate p deuotõnem. Prelatus eñ q̃ ẽ vigil exercitus xp̃iani ⁊ pastor gregis xp̃i debet bñe. Quo ad se discretõez ⁊ sapientiã. videte. Quo ad ,primũ diligentiã ⁊ attentionem vigilate. Quo ad deũ deuotõem ⁊ reuerentiã. orate. Religiosi debẽt vigilare sup celestiũ ꝓtemplatiõem. vñ Mat. xxv. Vigilate itaq̃. q2 nescitis diem neq̃ horã. Et Mar. xiij. Qđ vni dico oĩbus dico vigilate. Scholares etiam debẽt vigilare sup suoꝝ defectuũ emẽdatõne ⁊ sup criminũ rõne. Et sic dr Math. xxj. Vigilate ⁊ orate ne intretis in temptatõem. Omnibus eñ istis ex officio plationis. vel xp̃iane ,pfessionis. necnõ ex spãli mandato diuine ordinationis incũbit vigilare ⁊ a somno coꝛpis ⁊ desidie abstinere. Exemplo piscũ q̃ rarissime dormire dicũt̃. ⁊ quoꝝ oculi nũq̃ daudi dicũtur. et si aliquo casu dormiũt. facillime excitant̃. Vigilate ergo. vñ. j. Cor. xvj. Vigilate ⁊ state i fide vi. agi. pfor. ⁊ oĩa v. in ta. fi. Vigilandũ est ergo ,pter mandatũ rigorosum qđ taliter implem⁹. vigilate impatiue. Quarto dico q vigilandũ ẽ ,pter consortiũ gratiosum qđ in istis habem⁹. mecũ inquit. Homo eñ libentius solet vigilare. qñ videt gratũ socũ vel cõsortiũ. Homo. n. solus solet libenter dormire. ille vo q̃ gratũ habet cõsortiũ non sic. Cũ igit̃ vigilando in bonis opibus habemus locios xp̃m ⁊ angelos q̃ nobiscũ vigilant ⁊ laborant. dico q ista vigilia nõ debet esse alicui grauis. ꝫ libens. facilis atq̃ leuis. Istud aũt oñditur cũ dr mecũ. Paup eñ famulus libenter vigilat qñ inuitat magnos dños. Ille. n. esset rep̃hensibilis q̃ dormiret ⁊ suũ dñm vigilantẽ videret. Sic et nos si vigilante dño dormiamus. Ideo ipse conq̃rẽs dicit petro Mat. xxvj. Symon dormis. non potuisti vna hora vigilare mecũ. q. d. q nõ bene factũ ẽ. Et vere q̃ xp̃m ardẽter diligeret. libenter cũ eo vigilaret. Ametistus eñ ẽ lapis qui scintillas igneas emittere videt̃. q̃ fm Dyasco hominem facit vigilẽ. bonũ confert intellectũ. valet ꝓtra ebrietatem ⁊ malã aufert cogitatõem. Et sic ,pcerto charissimẽ si xp̃m lapidem p̃ciosum socũ habuerim⁹ ipm̃q̃ p amorez nobiscũ portauerim⁹. ipe, pcerto facit nos vigiles. ⁊ diligentes. ⁊ prudentes. intelligẽtes. sobrios. abstinẽtes. honeste cogitantes. ⁊ ebrietati ⁊ etiã luxurie resistentes. Bene ergo dr istud. j. Pe. v. Sobrij estote tẽ. Et bene sobrij. quia ebrietas est mater honestat̃. vigiliarũ ⁊ non dormiamus ergo sicut ceteri. ꝫ vigilem⁹ ⁊ sobrij simus. j. Thi. v. Et merito. quia dominus ipis vigilare nolẽtibus cõminat̃. d. Apoca. iij. Si aũt non euigilaueris veniam ad te tã q̃ fur. ⁊ nescies qua hora veniam ad te. Mecum inquit. Math. xxvj. Vigilate mecũ. Et bene mecũ. quia ,pcerto sine istius inuocatione ⁊ auxilio nihil valẽt vigilie nostre. quia. sicut dr in ps. Nisi dñs custodierit ciuitatem frustra tẽ. Patet igitur q vigilandum est ,propter

Consortiũ qđ habemus.
Mandatũ qđ implemus.
Periculũ qđ timemus.
Cõmodũ qđ videmus.

Sustinete ergo hic et vigilate mecũ. Et sic patet q est vigilia bõa ⁊ vtuosa ⁊ istud est primũ principale. Ex adhuc dico q ẽ mala vigilia ⁊ viciosa. ⁊ ista ẽ vigilia malorũ. q̃ valde sunt vigiles. solliciti. ⁊ vigilantes. diligenter ad sua mala opa facienda. sicut patz in luxuriosis. furib⁹. homicidis ⁊ auaris. q̃ pro implendis nequicijs suis quantũ vigilant deus nouit. Silles lupo q̃ fm Homer dr animal esse vigil. ⁊ similes etiã senibus q̃ ,pter frigiditatẽ cerebri ⁊ siccitatem solent esse vigiles ⁊ insomnes. q2 procerto impij. lupini. ⁊ crudeles indeuoti. ⁊ in malicia veteres atq̃ senes. solẽt esse ad operandũ malũ vigiles. ⁊ in suis iniquitatib⁹ diligẽtes. Sap. xiij. Obscura sacrificia faciẽtes aut insanie plenas vigilias hñtes. neq̃ vitã neq̃ mũdas nuptias iã custodiũt. Ista ꝫ de bona ⁊ mala vigilia sufficiãt.

Viginti. Nota q numerus vicenarius significat in bono ⁊ in malo. Est em̃ numerus constans ex denario bis ducto. Et ideo in bono signat illos q̃ cū binario duplicis charitatis seruant denariū mandatorū. Et sic viri pfecti viginti esse dicūt. inquantū in denario mandatorū cū binario duplicis charitatis dei. s. ⁊ proximi viuere dinoscūt. Figurati Exod. xxvj. in tabulis tabernaculi. vbi ex vtroq; latere viginti tabule cedrine auro opte ponebātur. q. s. de illis tabulis cedrinis. i. viris pfectis tabernaculū ecclie construit. q̃ viginti ꝓpter causam iam dictam esse dicūtur. Isti sunt viginti illi ꝓpter quos dicit dominus se pepsurum sodome. Gen. xviij. In malo etiam pōt significare. ⁊ sic significat malos q̃ viginti dicūt ꝓ eo q; ex quinario reducto cōstituūtur. in quantū q̃q; sensuū inordinatis actibus. ⁊ quantū affectionū inordinatis passionibus gubernant. Et ideo isti sunt de quibus facit ence uiū dyabolus. vij Gen. xxij. dr. Oz iacob parauit munera fratri suo Esau. viginti bircos. arietes viginti. tbauros viginti. asinas viginti. Ad denotandū q ꝓ vicenariū nūerum signantur Hirci. i. illi qui fetent ꝓ luxuriā. Arietes. i. illi q̃ percutiūt ꝓ scuticā. Tbauri. i. illi q̃ vadūt elate ꝓ superbiam. Asine. i. illi q̃ stolidi sunt ꝓ stulticiā. Et sic vtrnoq; crimine ꝓ vicenariū designato pōt dici illud Judicū. iij. q̃ per. xx. annos oppſſerat filios israel ⁊c. Expone. Et sic sufficit.

Villa. Cū villa nihil aliud sit q̃ domoz cōgregatō ad habitationē hoim ꝓstituta. Possum notare q; sicut inueniuntur diuersa genera hoim. ita diuersa genera inueniūt villaz. Et sic dico q; inueniturvilla

Perfectorum. Villa pfectoz ē religio vel conscientia
Peccatorum. Ubi Josue xv. dr. Oz date sunt tribui
Beatorum. filioz iudaville ad habitanduz. Juda
Damnatorum. abūt qui interꝑtat ꝓsitens. Uirū perfectum solet significare. Et Mecm̃. xij. dr. q; cantores edificauerūt villas in circuitu hierlm. Item villa peccatorū est carnalis parentela ⁊ mūdi patria. ⁊ de hoc dr Luc. xv. q; filius ꝓdigꝰ missus ē ad villā vt pasceret porcos. Mūdus em̃ ē illa villa. pro qua auarus videnda de cena se excusat. d. illud Lij. xiiij. c. Villam emi ⁊ necesse mihi ē videre eam. Quia mūdani intantū delectant mūdi villam videre q; nō dignātur paradisi cōuiuiū intrare. Item villa beatoz est celi gloria. de qua Mar. xvj. dr. q; xps in alia effigie ostēsus ē duobus discipulis cūtibus in emaus. Sz non ita beatis ostendit. q̃n non ꝓ speculū in enigmate. sed facie ad faciem comtēplabit eternaliter. Item villa dānatoz est infernus ⁊ eterna miseria. de qua. j. Regū. v. dr. q; ville ⁊ agri ebullierūt ⁊c. Uide de ciuitate. de homo. qz il lud ꝑ arum iam dictum est.

Vincere. Victoria. Nota q; victoria nihil aliud est q̃ ꝑdominatio qua habet aliquis. vl potest habere. cōtra aliū ꝓualendo et ei dominari. Est aūt vincere idem qd dominari. ꝓualere. vel supare. excellere. vel violenter aliquem edomare. Victoria em̃ non est sine aduersario repugnāte. Nam sicut dicit Sene. in pro. xr. Victoria sine aduersario breuis ē laus. Jgit notandū q; in bono ⁊ in malo potest multiplex victoria reperiri. Et Et sic dico q; ē laus vel victoria Dei. vincit em̃ deus mirabiliter. Justi. vincit iustus cōmendabiliter. Dyaboli. vincit dyabolis detestabiliter. Dicamus ergo primo q; ē victoria dei q̃ est mirabilis. deus em̃ vinci: omnia et superat in bonitate. in potestate. in sapientia et eminētia. Jste. n. ē sicut aquila q̃ vincit alias aues. q̃tum ad visus limpitudinem. Sicut leo qui vincit alia animalia q̃tum ad virtutē magnitudinem. sicut topazion qui vincit alios lapides q̃tum ad claritatis pulcritudinē. sicut rinoceros que vincit alias feras. q̃tum ad roboris fortitudinez. Quia iste vincit sicut aquila in visus ⁊ sapiētie limpitudie. Job. xxxvj. Magnus iem deus ē vincens scientiā nostrā. Sicut enim leo in virtutis ⁊ potentie magnitudine. Apoc. v. Uicit leo de tribu iuda radix david. Sicut topazion in claritatis et apparentie pulcritudine. necnon in dignitatis ⁊ eminentie celsitudine. Abacuc. iij. Sup excelsa mea deducet me victor. sicut rinoceros in potestatis ⁊ ꝑdominij fortitudine. Judith. v. Deus eoz pugnat pro eis et vincit. Et dr. uiter de ipō dicitur. ij. Esdre. iij. Super omnia vincit veritas. Deus em̃ q̃q; ⁊ veritas ꝓmittit se vinci vt finaliter fortius vincant. more bone militis. qui q̃q; ꝓmittit se fortiter verberare. ⁊ quasi nō defendēs supari. ⁊ tandem fatigatis aduersarij in pugnatione ipe victus vires suas ostēdit ⁊ ꝓualet in sue virtutis ostensione. Deus. n. et veritas vident in principio suis pugnatoribus cedere. et eisdē victorie palmā dare. finaliter tñ cum satis malas pugnationes ⁊ percussiones sustinuerūt. virtutem suā solent ostendere ⁊ ꝓra oēs fortiter ꝓualere. Hec potissime de veritate videmus. q; multoties suppnit. ⁊ in fine vincere reperitur. q̃n em̃ non speratur. victrix oībus declaratur Simlis ē em̃ ficui egiptiace. cuius lignū in aqua positum statim mergit. ⁊ tñ cū diu se occultauerit. et bumectatum fuerit. ex inspērato suscitat ⁊ contra naturā omnū lignorum madefactū superi? elevat. Sic ꝓcerto veritas aliq̃n se permittit suppimi ⁊ submergi et quasi victa abscondit se ⁊ celat subito tamē ⁊ inspērato postq; diu latuerit solet vincere ⁊ in cōspectu omnū apparere. Nihil enim opertum qō non revelet ⁊c. Mat. x. Exemplo nature sane. q̃ subito infirmitatem non vincit. sed paulatim solet contra eam pugnare. ⁊ in fine contra eam ꝓualere. ij. Esdre. iiij. Magna ē veritas etiā ꝓualet. Idem etiaz de fide xpiana apparuit. que in principio in martyribus submersa. i. ē in abscondito fuit. ꝙ vbi ⁊ vnde deficere videbat. in hoc magis vincere ⁊ crescere nosceba. j. Jo. iiij. Nam hec est victoria q̃ vincit mūdū fides vestra. Et ideo de deo ⁊ sua fide ⁊ veritate certum ē q; nūq; finaliter pōt supari. Juxta illud Judith. xvj. Adonay dñe rex quē supare nemo pōt. Et q; ipa solent omnia vincere. ⁊ finaliter oīa supare. ꝓ Esa. ix. Virgam humeri eius ⁊ sceptꝝ exactoris eius superasti sicut in die madian. Jsta est. n. victoria xpi ꝓcipue ⁊ facta in ꝓlio passionis. vbi spinis coronatus sicut rex dyabolum supauit. Figuratus Apoc. vj. Ecce equus albus etiā q̃ sedebat super eū habebat arcū. ⁊ data est ei corona. ⁊ exiuit vincens vt vinceret. Xps. n. in equo purissimi corpis sedens ⁊ arcū crucis in manibus tenēs. coronāq; spineaz in capite portans. exiuit in mūdū. vt dyabolū vincēs vinceret. Jsta est ergo victoria dei. q̃ ē mirabilis. Secūdo dico q; est victoria iusti q̃ est laudabilis. Justus. n. contra multa habet pugnare. s. cōtra dyabolū. cōtra se. cōtra peccatū. ⁊ ideo q̃n vincit victoria ē multū laudabilis. Victoria em̃ tūc laudabilis dr. quādo de forti aduersario. vl q̃n de multis triūphatur. Cū igitur isti aduersarij sint plurimi sint pessimi. sint fortissimi. bene dico q; victoria laudabilis dr. cū ꝓ virtutes ⁊ merita triūphatur. Justus. n. debet esse sicut mustela q̃ equis parua sit bestiola. armata tñ ruta audaciter solet basiliscū inuadere ⁊ vincere ac de ipō triumphare. Sic vere equis homo paruā virtutē in se habeat. tñ ruta armatus. i. pnia. potenit de basiliſco. i. de dyabolo. necnon de fortissimo inimico carne ⁊ mūdo triūphare. ⁊ eos nō ꝓ naturā. ꝙ ꝑ gram vincere ⁊ vomare. Beryll? ⁊ allectoz? lapides sunt q̃ portatorem victorē ⁊ immunē ab hostib? facūt ⁊ reddūt. quia ꝓcerto possibile ē q; bō q̃ ex conditōne humana debilis ē naturaliter. fortis fiat per virtutes accidentaliter. Si em̃ beryllū ⁊ allectoriū. i. virtutem fortitudinis ⁊ patientie habuerimus inuicti esse poterimus. ⁊ hostes anime superabimus et vincemus. Jta q; de nobis poterit dici illud Hebre. xj. Uicerūt regna ⁊c. Fides. n. cū suis sororibus. s. patientia ⁊ fortitudine faciliter vincit salutis inimicos. Ubi aduerte q; ad victoriā habēdam tria sunt necessaria. s. Causa efficiens. ꝓ fidē. Modꝰ pficiens. sancti opa. sunt iusticiam. Finis alliciens. adepti sunt ꝓmissi. Proseqre si vis. Hō em̃ quatuor inimicos debet vincere. s. quēdam Fortissimū. s. dyabolū. Durissimū sz mūdū. Falsissimū. s. carnē. Familiarissimū. s. q̃dā voluntatē. Dyabolos. n. cum superbia vincit ꝓ humilitatem. j. Jo. ij. Juuenes fortes estis ⁊ victis maligno. Mūdus cū auaricia vincit ꝓ ꝓtemptū ⁊ spūalem pauptatē. quia sicut dr. j. Jo. v. Oīe qd natū est ex deo vincit mūdū. Caro cum luxuria vincitur ꝓ continentie puritatē. vñ Apoc. vj. dr. q; ille q̃ sedebat in equo albo. i. in corpe casto ⁊ mundo habebat arcū. s. ad sagittandū ⁊ stimulandū carnem. ⁊ data ē ei corona ⁊ exiuit vincens vt vinceret. Animus vo

ꝛ ꝓpria volūtas vincitur per prudentie maturitatē. ꝛ obedientie stabilē ꝛ promptam firmitatē. de qua Señ. in prouer. dicat. q̄ vincit bis qui sevincit. Idem in epistolis. Imperare sibi magnū imperiū est. Et vere charissimi magnū imperiū est vincere semetipm. Homo.n. quilibet est inimicus sibi. qui ipe habet magnā victoriā facere. ꝛ tamē facilius est oīa vincere q̄ seipm. vñ Señ. dicat alerā. in epla Or tot populoꝝ ꝛ tot regionū victoꝝ ire tristitieq̄ succubuit. De bambalo fortissimo pugnatore. De quo dr. q̄ arma vicat ꝙ victus est vicijs. vnde alibi dicat Señ. q̄ multi sunt qui gētes ꝛ populos babuerūt in sua potestate. pauci ssimi aūt qui se. ꝛ ideo dr. puer. xvj. q̄ melior ē patiēs viro forti. ꝛ qui dominaē animo suo expugnatore vrbium. Oportet ergo charissimi nosmetipos vincere ꝛ vicijs propijs non succūbere. ꝙ de ipis viriliter triūphare. vt sic nos victores quis valeat appellare. vt de quolibet nrm dicaē illud Apoc. v. Eccevicit leo dr tribu iuda radix dauid. In quibus oīdunē q̄ntq̄ q̄ ad bōdam victoriā suffraguñ. s.

Dulcor animoꝝ. Primū probat mentalis ꝑm
Valor meritoꝝ. ptitudo. ecce. Secūdū virum
Splēdor exēploꝝ. fortitudo leo. Terciuꝝ attenta
Timor tormētoꝝ. sanctitudo. dr tribu iuda. Quar
Amor premioꝝ. tum inferni mestitudo radix.

Quintū superna pulcritudo. dauid. q̄ dicatur vultu desiderabilis. Dico q̄ ad victoriam suffragaē ꝓmptitudo bonoꝝ operū ꝛ animoꝝ. qd ostenditur cū dr ecce. Homo em̄ qui ꝓmptus est obedientie ꝛ maioribus parcere. melius solet vincere q̄ ille qui est solitus repugnare. Homo em̄ qui p fortitudinē non pōt leones vincere. solet se prosternēdo ꝛ humiliādo iram ipius supare. Sic vere iras tyrannoꝝ melius vincimus. si ipis non resistim9 ꝙ paremus. ecce. qd ē aduerbū ꝓmptitudinem signās voluntatis. Iuxta illud Esa. vj. Ecce ego mitte me. De forti ētiam vē to videmus. q̄ fortes arbores solet eradicare et vincere. flexibiles vo ꝛ debiles ꝛ impetui eius cedentes nō resistē tes solet illesas dimittere. Sic vere fortis temptatio ꝛ ipe dyabolus vincit ꝛ superat ipos feroces. hoc ē dicta illos qui se fortes reputant. qui de suis ꝓsumūt viribus ꝛ sperant. A debilibus aūt vincit. i. ab humilibus cedentib9 tēptationib9 ꝛ fortes status fugientib9. ꝛ de suis viribus nō ꝓsumentibus supatur. Quia breuiter melius ipi viri bēiles vincūt hostes anime q̄ fragilitatem suā ꝓpriam attendūt ꝛ cedunt q̄s multi fortes qui de suis viribus confidentes. resistere volūt ꝛ credūt. In signū huius dicit barach. Judic. iiij. c. Victoria non reputabit tibi. quia in manu femine dabit sisara. Iuxta illud. j. Reg. ij. Arcus fortiū superatus est ꝛ infir. acti. sunt ro. Fatuū ē em̄ de ꝓpijs viribus confidere. quia victoria non ab homine. ꝙ a deo solet contingere. Sicut em̄ dr. j. Macha. iij. Non in multitudine exercitus est victoria belli. ꝙ de celo ē auxiliū. Quia p certo illi qui de se ꝛ mūdi adiutorio cōfidūt. non vincūt ꝙ vincūtur. non superant ꝙ superañ. ij. Paralip. xxv. capi. Si in multitudine confidis. supari te faciet dom9 ab hostibus tuis. dicat ergo ecce. i. supponat se deo et non sibi. Quia ꝓcerto multū valet ad victoriam bōdam mētalis promptitudo bonoꝝ animoꝝ. ecce. Job. xxxvj. Ecce magnus deus est ꝛ vincens. Itez dico q̄ ad victoriā operatur stabilis fortitudo. cum dicitur. Leo. qui. s. est ita fortis q̄ omnia animalia superat atq̄ vincit. sic em̄ vides q̄ fortitudo virtū est causa victorie. ꝛ inde est q̄ alia animalia fortia de cursu cōmuni vincūt debilia. Sic vere ad vincendum temptationes ꝛ vicia. necessaria est virtutis plenitudo ꝛ constantie fortitudo. Leo habet multas conditiones. nobiles ꝛ notabiles per quas virtutes morales intelligūtur. que ad triūphandum de vicijs suffragātur. vñ notandum q̄ leo est ꝛc. Vide. ꝙ. titulo de leone. et applica quicquid volueris. Ideo de isto leone. id est de viro iusto potest dici illud ꝓuer. xxviij. Justus quasi leo confidens absq̄ vllo timore erit. Et potissime leo habet duas conditiones ꝓpter quas melius vincit. quia verecūdaē fugere. ꝛ dedignatur timere. In signū cuius quando vadit p nemus incedit furtiue ꝛ curue. quasi verecūdans abscondi. quando autem in plano ꝛ in publico non sic. In signum etiam quando pugnat non solet spicula venatorum intueri. ne ipm contingat metuere vel terreri. Sic vere charissimi duo sunt q̄ iuuant hominē ad vincendum. s. verecūdia virtuosa. ꝛ audacia generosa. quando.n. verecūdatur ꝛ dedignatur timere. tunc solet fortius pugnare. ꝛ victoriam obtinere facilius. Verecundari em̄ debet homo si vincatur. Exemplo depbantis qui intantū verecundaē cum vincatur. q̄ vocem victoris t. met. ꝛ solo barritu ipius terretur ꝛ verecūdatur. Sic procerto iustus si vinci ꝛ supari se videat. debet fortiter verecundari. Juxta illud Hiere. xlviij. Confusus est moab quoniam victus est. Et ideo ad pugnandum ꝛ vincendum debet fortiter animari. Leo inquit. i. audax strennuus ꝛ vigorosus. Juxta illud Ezech. xix. Leo factus est ꝛ didicit capere predam. Et vt sibi dicatur illud. ij. Paralip. ix. Uicisti famam virtutibus. Et ideo sancti invicti dici potuerūt pro eo q̄ dyabolum tyrannos ꝛ vicia cum fortitudine vicerūt. Unde Augustinus de vera religione. Munq̄ ab homine vinci potest qui sua vicia vicerit. Non em̄ vincitur is cui quod amat nisi ab aduersario eripitur. qui ergo amat id solum quod ab aduersario auferri non potest. ille invictus ē. Valet igitur ad victoriam stabilis fortitudo operum pfectoꝝ. Deinde dico q̄ valet ad victoriam habēdam attenta sanctitudo nostroꝝ predecessoꝝ. seu bonoꝝ exemploꝝ. De tribu inquit iuda. Homo.n. de nobili prosapia seu genere timet degenerare. ꝛ ideo fortius ne vincatur solet pugnare. Et inde est q̄ probitas parentū ad memoriam reducit. vt eoꝝ exēplo vincant ꝛ fortiter operenē. Sic vere charissimi p scripturam sacram ꝓbitates ꝛ merita sanctoꝝ parentū nrorum. s. xpi ꝛ martyrum. ꝛ nostroꝝ fundatoꝝ et institutoꝝ ad memoriam reducūtur. vt eoꝝ exemplo ad pugnandū ꝛ vincendum quilibet aduertat. Dicit.n. eis illud Esa. lj. Attendite ad abraam patrem vestrum. ꝛ Saram q̄ peperit vos. Attendite ad petram de qua excisi estis. q. d. Attēdite q̄ vos estis de tribu iuda. Et q̄ sicut dicit Apoca. vij. De tribu inda duodecim milia signati. Attendite quis locus cui in officio pastorali succeditis. quia quales fuerunt illi quoꝝ in terris locum tenetis. ꝛ in quoꝝ religionibus ꝛ ecclesijs habitatis. hoꝝ exēplo fortiter agatis. et vt victores sitis ꝓpide cogitate. Sicut.n. lapis qui dicit panther. si de mane respicit. facit hominem invictuꝝ in illa die Sic vere si xpm ꝛ sanctos qui nos ꝓcesserunt attente respiciamus. ꝛ per devotōnem ꝛ orationem oculos mentis in eos figimus. nos ꝓcul dubio exemplo ꝛ auxilio eorum hostes spūales vincimus. ꝛ de dyabolo ꝛ vicio triumphabimus. Unde Señ. in epistola ad exempla ꝑfectoꝝ viroꝝ. qui tribulationes ꝛ temptationes vicerūt volens nos reducere sic ait. De bis que terribilia videntur. nibil est invictuꝝ. singula priores vicere. iam multi vincūt. ignez mitius. crucem regulus. venenū socrates. exiliū rutilius. mortem ferro adductam cato. ꝛ nos inquit supple ex istoꝝ vincam9. Victores ergo charissimi nos facit exempla que respicimus orationes quas ad deū fundimus. Quia sicut bon9 dñs respiciens vasallū ad eum recurrentem ne vincatur. Sic dominus hominem temptationē timētem ꝛ ad dominū fugientem. ꝛ se protectioni ipius ꝓmittentem iuuat ne a dyabolo superetur. Cuius exemplū habemus Exo. xvij vbi dicit. Or moyses leuante manus vincebat israel. si vo manus dependeret vincebaē. Ad deū ergo et ad sanctos ꝑ devotionem ꝛ oīonem aspiciamus ꝛ eoꝝ exēpla videamus. quia sicut dictum ē ad victoriam habendam multū facit attenta ꝓmptitudo. vel sanctoꝝ sanctitudo nostroꝝ ꝓdecessoꝝ. De tribu iuda. Denicq̄ dico q̄ ad hoc multum facit retenta mestitudo inferni tormentoꝝ. cū dicitur radix. Radix em̄ q̄ sub terra iacet. signat illos qui per consideration̄ sub terra. i. inferius in inferno morañ. ꝛ qui ibi doloꝛs ꝛ supplicia contemplañ. ꝛ exinde ad pugnandum ꝛ triumphandū per bona opera animañ. Sicut.n. videmus q̄ pugil qui pro alio pugnat in stadio non solū perdit lucrū quod sperabat. immo etiam suspendituraut puniē. quapropter si sit sapiens pro pena euitanda quantum potest ꝑ victoria habenda decertat. Sic igitur ꝛ nos qui contra hostes anime in stadio mūdi pugnamus penā inferni quā si victi fuerimus. incurrimus. Attendam9 ergo iuxta verbū Senece ex desperatōne etiā animū sum-

mus. ⁊ pre tormentoꝝ timore faciam⁹ taliter q̄ vincam⁹. Radix inquit. vt. ſ. more radicis ad infernū mentaliter pe neremus. Iuxta illud Eſa. xxxvij. q̄ reliquū mittet radicem deorſum. ⁊ fructum faciet ſurſum. ⁊ breuiē timor pene ⁊ miſerie eſt cauſa victorie. Uñ etiam de quodā impatore legimus q̄ fugientes ad bellū ire compulit. ⁊ victores qui victi fuerant eſſe fecit. Ad qđ facit fabula poetica que dicit q̄ ſtigis palus infernalis qui interp̄tatur triſticia. tiliam habuit nomine victoriam. que q̄ diꝫ pugnātibus cōtra gygantes dr reſtitiſſe. ideo ipa ſtigis legit ab ipſis diꝫs certum priuilegiū accepiſſe. Et qua q̄dem fabula poete nihil aliud intellexerūt. niſi q̄ ſtigis infernalis. i. timor pene inferni victoriā haberet a mortis ſententia. Qđ bñ innuit qui dicit Apoca. ij. Qui vicerit non ledet a morte ſecūda q. d. pre timore illius mortis vincendū eſt. Igitur valet ad victoriā obtinendam retenta meſtitudo inferni tormentorum. Inſuper dico q̄ valet ad victoriam p̄uiſa beatitudo gloie beatoꝝ cum dr dauid. qui interp̄tatur vultu deſiderabilis. Quicquid. n. eſt ibi ſumme eſt deſiderabile et delectabile. ſ. de⁹. beata virgo. ⁊ gaudia que ſunt ibi. Iſtud eñ ſumme ſolet cōſolari victorem ⁊ ipm iuuat ad vincendum. Quia ꝑm Grego. in omeł. Conſideratio premij minuit vim flagelli. Unde petitum fuit a quodam pho. quid erat qđ non p̄mittebat hominē fieri laſſum qui rñdit. lucꝝ quia certe quando de celeſti premio qđ p̄merē attendit infatigabilius pugnatur. ⁊ p conſequēs victoria facili⁹ reportatur. Iſta aūt bona futura que per victoriā babēt victores. donātur cum dr Dauid vultu deſiderabilis. Quia quicquid eſt deſiderabile p eam obtinet. De quo Eſa. ix. Exultant victores capta preda qñ diuidūt ſpolia. Sequitur. Sup ſolium dauid ⁊ ſuper regnū eius ſedebit. Et aduerte q̄ iſtud premiū qđ victoribus dabitur conſiſtit

In letic̄ cordialibus. exultant.
In delic̄ ſpūalibus. capta p̄da.
In ꝓſortūs fraternalib⁹. diuidūt.
In diuitūs eternalibus. ſpolia.

Iſti eñ cordialiter iocūditatem babēt ⁊ ſunt ſimiles eꝭ qui gaudent cuꝫ vicerint. vñ Judith. xvj. Per tres menſes gaudiū huius victorie celebratū eſt. Tres eñ iſti meſes ſunt viſio. fruitio. ⁊ dilectio. Item bñt ſpūalem voluptatem. capta inq̄t preda. Canes eñ qui vicerūt ⁊ acceperūt p̄dam. de ea delectabiliter delectabant. Nume. xxj. Victor exūs duxit et eo p̄dam. vñ Apoca. ij. Uincenti dabo edere de ligno vite qđ ē in paradiſo dei mei. Et ibidē. Uincenti dabo manna abſconditū. Item habent fraternalem charitatem diuidūt. ſicut dicitur Actu. ij. Diuidebat vnicuiq̄ ſicut opus erat Item bñt eternalem felicitatē. ſpolia. quia ſicut dr Apoc. xxj. Qui vicerit poſſidebit hec ⁊ ego ero illi de⁹ ⁊ ipe erit mihi filius. Sic ergo patet chariſſimi q̄ ad victoriā de ſpūalibus hoſtib⁹ obtinēda q̄nq̄ ſuffraganē ⁊ iuuant. ſ.

Amor premiorum.
Timor tormētoꝝ.
Splendor exēploꝝ.
Fortitudo meritoꝝ.
Ardor animoꝝ.

Per iſta. n. q̄nq̄ iuſtus vicia ſuperat. ⁊ demones viriliter deuincit ⁊ expugnat ita q̄ cum gaudio poteſt dici illud Hieremi. i. Confuſus ē bel. vict⁹ ē meradach. Moſq̄ dicamus de eo iſtud. ij. Paralip. xxvj. Diuulgatū ē nomen eius p̄cebras victorias. Patet ergo q̄ ē victoria iuſti q̄ eſt laudabilis. Tercio dico q̄ eſt victoria dyaboli q̄ eſt damnabilis. ⁊ iſta eſt victoria qua dyabolus in temptationibus ⁊ tribulatōnib⁹ vincit iuſtos. Iuxta illud. ij. Pe. ij. a quo q̄s ſuperatus fuerit eius ſeruus efficit. De quo potes videre. ſ. de pugnare. ⁊ de temptatōne. Eſt. n. dyabol⁹ ſicut draco q̄ tunc vincit elephantē qñ cauda eius pedes ligat. ꝛc. vide in ſuis n. quia tranſeo ⁊ ſufficit.

Vincire. Vinctus.

Uinculū. Nota q̄ vinculum ē illud q̄ quid teneť. ſtringit. vel ligat. Et q̄ in ſcriptura inuenitur vinculū gratie. culpe ⁊ pene. notabo q̄ inuenio vinculum Utilitatis. Iniquitatis. Penalitatis. Primū eſt p̄fectoꝝ Secūdū eſt peccatoꝝ. Terciū ē damnatoꝝ. Primū ē vinculū alligandū. Secundū eſt vinculū diſſipandū. Terciū eſt vinculū formidandū. Eſt dico primo vinculum perfectoꝝ qđ ē alligandū. ⁊ iſtud p̄certo nihil aliud ē q̄ iſtud qđ ipos ſtringit. ligat ⁊ vincit cū deo ⁊ cū prio. Et ſic loq̄tur deus ipi Hieremie. Hiere. xxvij. Fac tibi vincula ⁊ cathenas. ⁊ pone eas in collo tuo. Sicut eñ Boues vinciū tur ⁊ liganť vt ſimul operenť. Equi vt ad p̄ſepe paſcātur Ebauri vo vt domiti reddanť. Cerui ne vt fugientes perdantur. Uuee ne ad terrā p̄manť. Dolia vt longius ſeruentur. Symee ⁊ fere vt poteſtate tenēatur. Sic p̄cul dubio dico q̄ iuſti diuerſis vinculis ſoient ligari. vt deo et p̄mo adhereant firmiter. ⁊ vt in fide ⁊ in moribus diutius remaneant. ⁊ ne a xp̄i ſeruitute ⁊ dominio recedāt ⁊ ꝛc transeant fortiter vinculari ꝛc. vñ de Job. dr qui interp̄tatur gratia dei q̄ audiuit in vinculis opera xp̄i. Matth. xj. Que aūt ſunt iſta vincula p̄fectoꝝ. Dico q̄ ſūt vincula

Religionis.
Dilectōnis.
Cōiūctionis.
Duratōnis.
Cobertōnis.

Sunt dico vincula religionis. ⁊ iſta ſunt vincula mandatoꝝ ⁊ ſtatutoꝝ et potiſſime triū votoꝝ. de quibus Eccls. iij. Funiculus triplex difficile rūpit. Iſta enim ſunt vincula in quibus boues dei ſeruituti liganť. ⁊ quibus ne libere fugiāt cōſtringūtur. De q̄b⁹ Eze. xx. Subjiciā vos ſceptro meo ⁊ inducam vos in vinculis federis. iſta dico vincula multi rūpūt et p tranſgreſſiones obſeruantiarū. mandatoꝝ ⁊ votoꝝ volūt fugere ⁊ recedere. Iſti ſunt ſimiles onagro. qui tantū diligit libertatē q̄ nulli vinculo ſubiugať. Job. xxxix. Quis dimiſit onagruꝫ libeꝝ. ⁊ vincula eius quis ſoluit. Figurato in illo demoniaco Lu. viij. de quo dr. q̄ funibus multoꝝ vinculis ligat⁹ ⁊ ruptis vinculis agebať a demonijs in deſerto. Iſta ergo ſunt vincula religionis. Item dico q̄ ſunt vincula dilectionis. Amor. n. fortiſſimū eſt vinculū. qui ita ſtringit q̄ de duobus facit vnū. Iſti. n. qui in iſto vinculo vinculantur. vnū inter ſe ⁊ vnū cum deo efficiūtur. vñ Col. iij. Sup omnia charitatē habētes qđ eſt vinculū p̄fectōnis. Qđ tñ eſt p̄tra multos. qui nec cū deo. nec cū p̄mo ſuo veram charitatē habent. qđ apparet qñ modica occaſione rūpit amor ſuus. ⁊ per vanitatē ⁊ inconſtantiā ⁊ falſitatē facile diſſipať. Hiere. ij. A ſeculo fregiſti iugū. vincula mea dirupiſti. Item eſt vinculū coniūctionis ⁊ iſtud ē vinculū concordie et pacis. qđ vagos firmiter debet iūgere. ne alē ab altero in aliquā diſcordiam poſſim⁹ diſgregare. Eph. iij. Sollicite ſeruate vnitatem ſpūs in vinculo pacis. Qđ tñ eſt p̄tra multos qui moti vel arrogantia. vel inuidia nñ q̄ poſſunt in pacis ⁊ vnitatis vinculis cōtineri. Similes ſymee que vincula ſua nitiť rumpere vt euagando poſſit offendere ⁊ nocere. Quia vere multi ſunt qui non ceſſant querere tendicula occaſionis qua poſſunt vincula pacis rumpere. ⁊ vnitatis federa violare. d. illud in p̄s. Dirūpamus vincula eoꝝ ꝛc. Item ē vinculū duratōnis. qua. ſ. iuſti ſb vinculo tēpantie liganť. ita q̄ a bono p̄poſito nūq̄ variantur. Eccl. vj. Uincula eius alliganť. De qua p̄ſeuerantia duratiua p̄t dici illud Eze. iij. Ecce circūdedi te vinculis. ⁊ nūc q̄uertere de latere vno ad aliud. Qđ tñ ē contra multos q̄ vincula perſeuerātie cito rūpunt. vñ Hiere. v. de optimatibus dr. Ecce ipi magis p̄fregerunt iugū. rupe rūt vincula. Item ē vinculum coertionis. quo. ſ. mali ad opera bona ⁊ ſalutaria exercēda liganť ⁊ iſta ſunt vincula tribulationū tēpaliū. infirmitatū corpaliū ⁊ triſticiaꝝ cordialiū. Sicut freneticus vinculis ligať ⁊ ſaneť. ſic de⁹ iuſtos vinculis tribulationū ligat. vt ipos a malo coherceat. ⁊ ſanitatē reducat. Uñ de eo dr in p̄s. Qr animā inanem ſatianit in bonis. ſedentes i tenebris ⁊ vmbra mortis vinctos in mēdicitate ⁊ ferro. Sicut. n. bos vinculis ſtringiť. ſtimulis pūgiť. ⁊ ſic arare cogiť ⁊ compelliť. ſic ſancti vinculis tribulationū fuerūt ligati ſtimulis infirmitatū fuerūt artati ⁊ ſic ad arandū ⁊ ad laborandū ⁊ ad benefaciendū. ⁊ ad mala p̄cauendū fuerūt edocti. Exēplo apoſtoli qui cottidie ad ſram in vinculis ponebať. in quibus exūs ſcribebat epłas per quas tota eccia illuſtrať. vñ Eph. iij. dr. Obſecro vos ego vinctus in dño. ⁊ Ephe. iij. dicebat. Ego paulus vinctus xp̄i ihu. Et ideo breuiter ipe concludit Hebre. xj. d. Sancti ludibria ⁊ verbera ꝛc. Ad quoruꝫ compaſſionē monet idem Hebre. xiij. Memētote vinctorū tanq̄ ſimul vincti. q. d. vinctis in carcere⁹ et ligatis in mūdi pugnatoꝝ⁹ catbenis atq̄ funibus ē compatiendū. ⁊ eis dulciter ſuccurrendū. ⁊ eis miſericorditer condolendū. Patet igiť q̄ ſunt q̄nq̄ genera bonoꝝ vinculoꝝ. ſ. religionis. dilectōnis. coniūctionis. duratōnis. ⁊ cobertiōis.

Et sic dico q̄ sunt vincula boīm pfectoꝝ qđ ē pmū. Secūdo dico q̄ sunt vincula boīm peccatoꝝ. Peccatores.n. vinculis vicioꝝ ⁊ complacentiaꝝ ⁊ delectationū ligantur vt in seruitute dyaboli ppetuo teneantur. Illi.n.q̄ furant alienos canes solent eos ligare.ne ad mgros suos redeāt ⁊ vt secū maneāt.vinculant. Aues etiam p̄dales vinculis ad pticam.⁊ ne volent sursum fortiter astringūtur. Illos ergo quos seruare volumus alligamus.⁊ ne man⁹ nostras fugiant astringimus ⁊ artamus. Sic vere dyabolus quādo furatus ē boiem p peccatū.timens ne ad mgrm suū.s. xp̄m redeat p penitentiā ⁊ ip̄m deserat.ligare solet vinculis malaꝝ complacentiaꝝ.⁊ obdurare cōsuetudinis funibus ip̄m astringere ⁊ ligare.⁊ suo iuri penitus subiugare. Vñ herodes misit ⁊ tenuit Johannē ⁊ vinxit eū in carcere. Nam dyabolus solet boiem vinculare.s. Vinculis

Carnalitatis.	Ligat ergo dyabolus vinculis.s.carnalitatis ⁊ immūdicie. Mala ergo muli-
Cupiditatis.	er ⁊ eius visus gestus ⁊ affat⁹ sunt q̄
Pompositatis.	dam vincula.quibus q̄ p malas ꝓsue
Tepiditatis.	tudines ligatus fuerit.vix euadit. Vñ
Obscuritatis.	de fatuo iuuene.⁊ de mala muliere dicitur ꝓuer.vij. Oz eā sequit quasi bos ductus ad victimā. ⁊ nesat q̄ ad vincula stultus trahat. Vñ de muliere dicit idem Sap̄. Inueni mulierē morte amariorē vincula sunt manus illius ⁊c. Eccls.vij. Item ligat vinculis cupiditatis ⁊ auaricie. Auaricia ergo est fortissimū vinculuꝝ. Istud ergo in amore terrenoꝝ ligat taliter q̄ ab affectu eternoꝝ penitus abstrahit ⁊ elongat. Et isto vinculo videbatur ligatus manasses cū dicebat.ij. Paralip.xxxvj. Incruat⁹ sum multo vinculo ferri ⁊ nō est mihi respiratio. Item ligat vinculo compositatis ⁊ vane glorie.et sic ligant illi.q̄ amore pompaꝝ mūdi corp⁹ ⁊ animā ponūt. similes illis suspensis qui in altis ligant. vñ de vinculo superbie dr Esa. xxv. Precipitabit dñs in monte isto facie vinculi colligati. Item ligat vinculo tepiditatis ⁊ accidie. Accidia ergo vinculū pedū ⁊ manuū.⁊ nō pmittit aliquē bñ facere. Dicit. xxxix. Vinxit eū compedib⁹.⁊ durit in babylonē. Item ligat vinculo obscuritatis.⁊ istud ē vinculū cecitatis.mēris obstinatōnis.⁊ male consuetudinis.qđ recte videt ee vinculū oculoꝝ.de quo Sap̄.xvij. Vinculis tenebraꝝ ⁊ lōge noctis compediti inclusi iacuerūt. Item ligat vinculo taciturnitatis.⁊ istud ē quo ligat linguam p verecūdiam ne cōfiteat.⁊ per ꝓsequens ne aliquid recte loquatur. De quo Mar.vij.de muto.q̄ solutū est vinculū lingue eius ⁊ loquebatur recte. Ista igit̄ charissimi sunt mala vincula quib⁹ cū peccatoꝛa dyabolo vinculat. vix aut nunq̄ liberat. Et ideo statim q̄n nos sentimus vinctos.debem⁹ vincula rūpere.⁊ nos ab hostis dominio libera.ve.d.illud p̄s. Dirumpamus vincula eoꝝ ⁊c.⁊ boc cū auxilio illius qui vinctos suos nō desperit.⁊ educit eos in fortitudine ⁊c. Hec ergo sunt vincula peccatoꝝ. Tercio dico q̄ sunt vincula bominū damnatoꝝ.⁊ ista sunt pene eterne ⁊ sententie diuine. q̄bus damnati in inferno dānant. siue ligant. vt ineuasibiliter penis eternis affligātur. Puniendi ergo sceleratī solent vinculis alligari.⁊ ne euadant firmiter vinculari. Sic damnati vinculo diuine sententie.⁊ ordinatōnis ligantur quibus ineuasibiliter detinent. vñ Esa.xxij. Oēs q̄ inuenti sunt vincti sunt par ter.dureq̄ ligati sunt. Et.ij. Paral. xxxiij.dr.q̄ sedechias catbenis ⁊ compedib⁹ vinctus ductus est in babylonē. Patz ergo q̄ sunt vincula damnatoꝝ p̄ctōꝝ pfectoꝝ ⁊c. Omisi aūt exempla q̄.s.de ligare posita sunt. vide de ligare ⁊ laqueo.⁊ similibus.

Vindicta. Nota q̄ vindicta nihil aliud ē q̄ punitio dura ⁊ seuera cū furore ⁊ verecundia executa ꝓpter causam vel occasionē p̄cedentis iniurie generata. Et possum⁹ notare q̄ in scriptura inuenit̄ triplex vindicta.s. Vindicta

Crudelitatis ⁊ seuicie.	Primaꝝ facit peccator crudelis.
Equitatis ⁊ iusticie.	Secūdam facit p̄latus fidelis.
Auctis ⁊ potentie.	Terciam facit impans in celis.

Primo dico q̄ ē vindicta crudelitatis ⁊ seuicie.⁊ ista est illa q̄ crudeles ⁊ etiā vindicatiui vindicāt.q̄ nulli vo'ūt p cere.imo volūt vltra debitū punire.⁊ ad satisfaciēdū p̄ua te offense in publico supra aliquē penitus deseuire. Cū tñ dicit Sen̄.q̄ culpa ē totā culpam p̄sequi. Et tales sunt illi ꝛ̄so.q̄ de quolibet p̄cutiente. ie nitit defendere vl' vindicare.ita q̄ vnus cū insequit.⁊ alius cū p̄cutit.statim dimittit primū ⁊ currit ad scōm.⁊ sic deinceps. Siles etiam sunt cani q̄ lapidē ꝓiectū solet i ore recipe.⁊ p ardore ne ip̄m cū non possit.ip̄m tñ tēptat destruere ⁊ mordere.in q̄ solet q̄nq̄ dētes ꝓpios ledere ⁊ cassare. Siles etiā sūt apes q̄ ita crudelit̄ infigut q̄nq̄ aculeū.q̄ cū aculeo dimittit iestina.⁊ sic dū vult ledere aliū. ꝓpriū efficit nocumentum. Sic vere charissimi multi sunt ita iracūdi ⁊ furibūdi q̄ de q̄licunq̄ offensa sibi facta volunt accipe vindictā.⁊ more vrsi q̄ soiet de vno ad aliuꝝ currere.nūcnūū.nūc aliū infestare. Et qđ plus ē.sepe accidit.q̄ dū se vindicare nituntur. amplius etiā leduntur ⁊ grauant.et vbi nocere plus credederunt.plus nocēt.vt sic verificat illud qđ dr Eccl.xxviij. Qui vindicari vult a deo inueniet vindictā. Sicut videt ad lram de supbis qui volunt oia vindicare. qui tñ cū nō vindicant alios de seipis vindictā patiūtur.ergo melius ē dissimulare.vel penitus indulgere.teste Hugo.et Sen̄. Nobile genus vindicte ē ignoscere. Et potissime cum sit vnus iudex et vindex oīm xp̄s qui vindictā talū sibi specialit̄ reseruauit.d.Deu.xxxij. Mea ē vltio et ego retribuā. Qđ tñ ē ꝑ multos crudeles q̄ diuinū.s. officium vsurpant et p̄sumūt.⁊ vsq̄ ad vltimā seuiciā se vindicare p̄tēdūt. Siles dillano de q̄ inueni scriptū .q̄ qñ occidit bominē diu p⁹ auscultat si spirare audiat ip̄m ne forte ipm viuū dimittat.qz p̄certo multi sunt q̄ illū quē p̄sequūt nolunt dimittere.nec a p̄secutōe q̄escere. q̄diu ip̄m sentiunt respirare.⁊ q̄usq̄ ip̄m ex toto videāt mortuuꝝ.boc ē dictū ad nihilū deuenire.de boc dr illud.ij.Reg.ij. Nūq̄d ad interitionez mucro tu⁹ deseuiet.q.d.nō dz sic ee.qz nāliter bō debz suo filī p̄cere.⁊ cū eo misericordit agere.⁊ non de malefactis oīb⁹ vindicare. Juxta illud Leui.xix. Nō q̄ras vltōnem.nec memor eris iniurie ciuiū tuoꝝ. vñ Eccl. xxviij. Postq̄ dixisset q̄ qui vindicare vult a deo inueniet vindictā.dicit sic. Nō boi reseruat vindictam.⁊ a deo q̄rit medelā.in boiem silem sibi nō habet miam ⁊ p peccatis suis dēpcat ip̄e dū caro sit reseruat irā.⁊ ꝓpiatōem q̄rit a deo. Ad qđ facit ꝑabola de seruo cui misert⁹ etiā fuerat dominū⁹.⁊ tñ ipe ꝓseruo suo noluit misereri. Mat.xviij. Etiam ꝓstat q̄ in multis delinq̄m⁹ oēs ⁊ tō nō debem⁹ vindictam petere.§ pro gra deū orare.vt velit eos emendare ⁊ corripe vt saluēt.vñ in ps. Letabit iu.cū vi.vindi. vñ scribitur. Fiet illi mia q̄ fecerit miam.⁊ q̄ nō.nō. Patet ergo q̄ ē vindicta crudelitatis et seuicie. Secdo dico q̄ ē vindicta seueritatis et iusticie.⁊ ista ē illa q̄ boni iudices ⁊ p̄lati vindicant illos q̄ iniuriā patiūt. Apes.n. bñt aculeuꝝ ad duo.s.ad superfluī ꝓsumptōem.⁊ ad mellis depurationem. Habet.n.aculeus virtutē igneā.⁊ per ꝓūs solet consumere ⁊ purgare. Sic charissimi iudices ⁊ p̄lati. ꝓpē duo habent potestatē ⁊ dominiū.s.ad ꝓsumptionem malorū ⁊ ad purgationē ⁊ tuitionē bonoꝝ. Debēt.n.cū aculeo iusticie et vindicte superfluū.i.malos consumere ne noceāt. et mel.id est bonos defendere ne pereant. Et sic legit Rom. xiij.vbi de iudice dicit. Non ergo sine causa gladium portat dei ergo minister est et vindex in ira.ei qui malum agit. Aduerte tamē q̄ vindicta iudicis nō debet culpā excedere. § ei penitus adequare. Exemplo leonis qui inter multos lapides ꝓtra se iacientes primo p̄cutientē eligit. ip̄mq̄ fm q̄ ip̄m pau⁹ vel multū leserit.rotat.lacerat et affligit. Jit quo instruit iudex q̄ vindicta nō debet culpā excedere. § malos qui deliquerūt castigare. vñ.j. Macha.vij. Exemplo iude machabei qui fecit vindictaꝝ in viros desertores Et sicut poscebat illa Lu.xviij.q̄ vendicaret eā de aduersario suo ⁊c. Tercio dico q̄ est vindicta auctoritatis et potentie et ista est illa q̄ deus in p̄ti et in futuro punit et vindicat maledicta. In p̄ti.n.vindicat.verūtamē occulte.⁊ sub spē alteri⁹ cause. qz q̄uis p̄mittat de⁹ q̄ cottidie fiant multa mala q̄ remanere videt impunita.tñ sb dissimulatōe alteri⁹ occasionis punit deus peccatorē et causs

vrbanis p̄cedentis. Vñ legit̄ cum quidā induceret alium ad falsum testimoniū dicendū ⁊ allegaret q̄ duo falsa testimonia tulerat ⁊ cū nihil mali sibi euenerat. statim facta fuit vox de celo. d. mētiris. q̄ p̄certo pro primo oculum p̄didisti. p̄ secūdo domum tuā amisisti. Deus ei facit ⁊ vtitur rebus sicut ioculator suis instrumētis. quib⁹ ita subtiliter vtit̄. q̄ absq; hoc q̄ perapiat̄. vnū loco alterius inuenitur. et q̄d in loco vno reponit̄. in alio reperitur. Et ī breuiter de vindictis et punitionib⁹ quas de⁹ cotidie nobis facit dicit̄ Esa. lix. Indut⁹ est vestimētis vltionis. et operatus est quasi pallio zeli ad vindictā. Et bene dicit pallio ꝓ eo q̄ sub cooptura vnius rei aliā efficit. in futuro aūt de⁹ iudicabit. ⁊ manifeste et publice. vñ nunc tp̄is peccata latent. ⁊ tunc tp̄is parent. tūc em̄ in iudicio generali impios iudicabit et oppressos eorū iniurijs vindicabit. Sol em̄ q̄ naturaliter est clarus ⁊ pur⁹. quādoq; ꝓpter terre vapores apparet rubeus et sanguineus. et ardēs et obscurus. Quia p̄certo sol iusticie xp̄us. licet modo clar⁹ pius ⁊ placidus videat̄ ꝓpter vapores vitiorū quos inueniet in mūdo. in die iudicij ꝓpter ardorē et rigorem iusticie. et vindicte sanguineus et igneus apparebit. in q̄tum zelo vindicte impi⁹ destruet et cremabit. Ignis ei i p̄ncipio facilē extinguit̄: ⁊ quādo ad augmentū venerit: nullaten⁹ tempatur. Sic vere vindicta et ira dei modo p̄t p misericordiaz extingui. tūc vere tm̄ excrescet. q̄ non poterit apponi remediū. Prouer. vj. Zelus ⁊ furor viri nō p̄cet in die vindicte nec acquiescet cuiusq̄ precib⁹. nec recipiet ꝓ redemptiōe dona plurima. Et vere non p̄cet. quia tūc nō solum corp⁹ immo etiā aiam interficiet. similes serpēti qui dicit̄ seps. qui fm̄ Isid. ita venenose solet mordere. q̄ nō solū carnē infic. ⁊ etiā ossa que subt⁹ sunt solet liquefacere et ardere Quia p̄culdubio. xp̄s tūc carnē et ossa. i. corpus et aiam liquefaciet ⁊ destruet. ⁊ in inferno statuet ⁊ cōfundet. Iuxta illō Hiere. xlvj. Dies ei exercituū dies vltiōis. et vindictā retribuet inimicis suis. Quia sicut dicit̄ Deut. xxxij. Vindictā retribuet in hostes eorū et ꝓpi. e. ter. po. sui. Et sic patet q̄ ē vindicta iusticie. ⁊ sic sufficit. Vide supra de Ira. Iudicio. Justicia ⁊c̄.

Vinea. Nota q̄ vinea est ille loc⁹ vbi vinea vt vites inuicem congregantur. quibus vinus in vsus hominum eliquatur. Per vineam potest vt mihi videtur quecūq; cōgregatio designari. siue bona fuerit siue mala. Et possum breuiter notare q̄ inuenio vineam

Perfectorū. Est dico vinea p̄fectorū que nihil aliō ē q̄ religio q̄ est vinea dñi. in q̄ vites id est viri p̄fecti inuicē congregātur. ibiq; p fidem plātanē et adiuuātur.

Beatorū.

Meritorū. De ista dicitur Esa. v. Vinea dñi sabaoth domus israel ē.

Terrenorū. Itē est vinea reproborū. et ista est

Tormentorū. cōgregatio hoim malorū. qui sunt vinea

Premiorū. dyaboli. q̄ de botris suorū malorū operum eliquat̄ vinum destructiōis aie. et ista est vinea deserta que nullū bonū fructum portat. Et de illa dicit̄ Joelis j. Oz cōsumpta ē. et ficus elāguit. et oia ligna agri aruerūt. Item ē vinea hoim dānatorū. et ista ē vinea in qua nascitur vinū infernalium tormētorū. De quo dicit̄ Deu. xxxij Fel draconū vinum eorū ⁊c̄. De qua quidē vinea dicit̄ in p̄s. q̄ deus occidit in grādine vineas eorū. Item ē vinea beatorū. Beati em̄ sunt illa vinea. in q̄ vinum eterne cōsolatiōis colligit̄. De quo dñs et angeli recreātur. De q̄ Zacha. ij. dicit̄. Vocabit vir amicū suū subt⁹ vineā suā. Item ē vinea bonorū meritorū. et ista est vinea aie. vel bone conscientie in q̄ sunt virtutes et merita sicut vites. et bona opera sicut fructus. Vñ sponsus dicit sponse Canti. vij. Videamus si vinea nostra floruit ⁊c̄. Item ē vinea bonorū terre nostrorum. et ista ē vinea hui⁹ mūdi. ꝓpter quam occisus fuit Naboth. sicut dicit̄ iij. Regū. xxj. Quia sepe vinee bonorum terrenorum cause sunt quare ipsorum domini spiritu aliter ⁊ temporaliter pereunt. Istas enim nituntē alter ab altero rapere et habere. ⁊ nisi ipsas dimiserint. solēt ipsos tribulationib⁹ molestare. Amos. v. Vineas amātissimas plātabitis et non bibetis vinum earū. Item est vinea duorū tormētorum. ⁊ ista ē vinea inferni. cuius vinum sunt miserie eterne. quibus damnati inebriātur hic. et quib⁹ in perpetuum sopiunt̄. De qua Deut. xxxij. Vinea sodomorum vinea eorū ⁊c̄. Et notāter dicit de vinea sodomorum que scz igne et sulphure est cōsumpta. Item ē vinea sumorum gaudiorū. et ista ē gloria eterna. cuius fruct⁹ sunt infinita gaudia. et cuius vinum letificat cor hois ⁊ cor beatificat. De qua Canticorum. ij. Vinee florentes odorez dederunt. His premissis dico q̄ de quadruplici vinea solum est agendum scilicet de quadam vinea.

Gloriosa. Dicam⁹ ergo primo q̄ est vinea gloriosa. ⁊

Virtuosa. ista nihil aliud est q̄ vinea corpus xp̄i. vel

Fructuosa. etiā ipse xp̄s dei filius incarnatus. De quo

Luctuosa. Can. j. Botrus cipri dilectus meus mihi in vineis engaddi. Vinea em̄ engaddi ē illa in qua balsamus crescit signās beatā virginem. et etiam crucem xp̄i que botrum cypri et etiā balsamū verum xp̄m portauerunt. Vñ sicut vinea de vno loco accipit et ad alium transplātatur varijs ferramentis fodit̄. et discalciatur ⁊ nudatur ad palum. et ad arbores ligat̄. soli vt matureſcat exponit̄. et sic vinum inde eliquat̄. ⁊ in vasis diligēter recipit̄. ex quo homines recreant̄ et inebriāt̄ur. Reuera charissimi talis est xp̄us. ipse em̄ a paradiso fuit assumpt⁹. in terraz hui⁹ mūdi fuit translatus. in horto humane nature fuit p incarnationem plātatus ferreis instrumētis scz clauis. spinis. ⁊ lācea in passione fuit trāsfossus. arbori crucis fuit alligatus et ardori solis fuit expositus. Et sic exinde fuit vinū et sanguis p̄ciosus ipsius distillat⁹. Istud em̄ vinū in vasis cordium deuotorum recipit̄. et exinde xp̄ianus populus per deuotionē inebriat̄. ⁊ tota gens fidelium iocundat̄. De ista ergo vinea sic fossa. sic nudata loquit̄ deus pater. vbi de populo iudeorū potest dicere illud Joelis. j. Posuit vineam meam in desertum ficum meam decorticauit nudans spoliauit eam et p̄iecit. Ista vinea figurat̄ Ezechiel. xvij. vbi dicit̄ q̄ aquila grandis venit ad libanum. tulit medullam cedri: et transplātauit eam in terram chanaan. in vrbe negociatorum posuit eam. cuiq; germinasset creuit in vineam latiorem respectibus ramis eius ad eā. facta est ergo vinea et fructificauit in palmites et emisit propagines Aquila grādis charissimi est dei filius qui de celo ad libanum huius mundi venit. et medullam cedri id est nobilissimam portionem humane nature assumpsit. quam in terra chanaan id ē in iudea: et in vrbe negociatorū id ē in maria ꝓ incarnationem ipse plantauit que tandem ramos ⁊ ꝓpagines id ē fideles populos produxit et emisit. et sic in vineam latiorem q̄tum ad corpus suum mysticum quod est xp̄ianitas se diffudit. et rami eius id est xp̄iani ad eā tenentur respicere et per fidem et desiderium anhelare. De ista dicit̄ in p̄s. Vineam de egypto transtulisti ⁊c̄. Egypt⁹ em̄ qui interp̄retat̄ obscuritas est paradisus inquātuz ad nos hic locus iste ē ignotus et mirabiliter tenebrosus. Et quia p̄certo vinea ista id est xp̄s de isto egypto id ē ad mūdum fuit trāslata. ideo gentibus. id ē gentiū erroribus eiectis in mūdo p̄ fidē fuit plātata. et sic p omnez terram est multiplicata. et vndiq; p cultores eius p̄dicatores et apostolos dilatata. Hiere. ij. Ego plātaui te vineā electā. Secundo dico q̄ est quedam vinea virtuosa. Et sic dico q̄ p vineā itelligit̄ aia ⁊ bona p̄sona: ⁊ potissime xp̄s seu sāct⁹ vel etiam beata virgo. Sicut em̄ videmus q̄ per vinee colozis amenitatem hoies reficiūt visuz: odoris suauitate reficiūt olfactum. fructuum dulcedine recreant gustum. foliorum mollicie afficiunt tactum. Sic vere iusti viroze sue honeste conuersationis recreant intuentes: odore sue fame et conditionis delectant audientes. et valore sue operationis satiant et nutriunt degustantes. hoc est dictu exempla et opera imitantes: dulcore et mollicie sue bonitatis mulcent et attrahunt contingentes. et eorum quorū cōsortia sunt frequentātes. Iste enim sunt vinee que viroze habent et florem honeste conuersationis. Can. vij. Videamus si vinea nostra floruit. Item habent odorem famose reputationis. Cant. ij. Vinee florentes odorem dederunt. Item habent fructū gratiose operationis. Zacha. viij. Vinea dabit fructū suū. et terra dabit germē suū. Itē hñt humoze mollis ⁊ benigne p̄solatiōis: ⁊ dulcis et amoroſe cōsolatiōis. Quia vinea faciliter stillat lachrymas p̄ abūdātia humoris sicvir iustus faciliter cōpatit̄ p̄ abundātia be

nignitatis ⁊ dulcoris. Esa. xvj. Plorabo in fletu iazer vineam sabama: inebriabo te lachrymis mea. Et sic ꝓcerto beatam virginē et quālibet bonā ꝑsonā possumus dicere

Vineam speciosam.
Vineam odoriferam.
Vineam fructuosam.
Vineā lachrymosam.

Ut sic possit dicere illud Eccle. xxiiij. Ego quasi vitis fructificaui suauitatez odoris ⁊c. Et ideo breuiter de vinea spūali pōt dici illud Cant. vij. Vinea nostra floruit. Ubi aduerte ꝙ sicut in vinea de sui natura inuenīt liquor qui distillat. et ideo dicit vinea a vino: labor qui reportat nostra: decor q̄ speculat. ⁊ ideo dicatur floruit. Sic nos debem⁹ habere. scz

Liquorē flebilis pietatis.
Laborē vtilis charitatis.
Decorē nobilis honestatis.

Primū ꝑtinet pietatem buiusmodi liquis. vinea. Secundū cundum charitatez laboris cōitatis. nostra. Tercium famositatez honestatis decoris. floruit. Dico ergo ꝙ ille vel illa qui vult esse spūalis vinea. debet habere humiditatē flebilis pietatis cuz dicit vinea. Quia scz vitis vinee stillat vinum siue fundit ⁊c. Nomen vinee sonat vinū fructū vinee stillat vinū. Vitis ei siue vinea duplicē fundit liquorē scz aquā lachrymando. ⁊ vinum fructificando. Sic et nos debem⁹ fundere duplicē liquorē pietatis. vnū scz lachrymādo ꝙ compassionē et affectum. aliū vero fructificādo ꝙ elemosynas ⁊ effectū. Cir pius debet interi⁹ lachrymas pie affect⁹ stillare. exteri⁹ vinum cōsolationis debet ad paupes seminare. vinea inqt. Gen. xj. Plantauit vineā bibitq; vinū. Vitis ei plus habet de medulla q̄ alie arbores. ⁊ ideo plus pōt emittere ⁊c humore. Sic vere ille ꝙ in medulla charitatē ⁊ deuotiōis abūdat generaliter in humore pietatis et cōpassiōis redundat Cuius tñ cōtrarium inuenīt ꝙ vinee id ē boies ab humore pietatis taliter deficiunt. ꝙ fructū elemosynarū nō operant. vñ Habacuc. iij. Ficus nō germinabit ⁊ nō erit germē in vineis nunciet opus oliue ⁊ arua nō afferunt fructum. Istis em̄ accidit sicut viti vel vinee que faciliter siccat. qñ in terra salsa plātat. humor em̄ salsus radicē eorū rodit et humorem cōsumit. ⁊ sic fructū retardat ⁊ impedit. et ideo in mōte in quo ē dulcor. solet vinee dulciores fructꝰ facere q̄ in valle. Sic vere charissimi ⁊ vallis mundi vbi ē terra salsa mūdane ꝓsperitatis. que quidē salsa dicit. eo ꝙ ꝑ ipsam sitis auaricie. ꝙuocat. solet in vinea. i. in homie radicem cordis ꝑ sollicitudinem corrodere. humorē deuotiōis ⁊ compassiōis ꝓsumere ⁊ fructū elemosynarū et bonorum operū desiccare. Mons ergo cōtemplatiōis ⁊ status ⁊ celsitu do ꝑfectiōis vtilis dicit. qz ibi nō salsedo auaricie. sed dulcedo misericordie reperit. Joelis. j. Posuit vineā meam in deserto. Non sic charissimi ⁊ habeam⁹ humiditatez flebilis pietat. vinea inquit. Deinde habeam⁹ vtilitatē cōis charitatis. nostra. Charitas ei virt⁹ ē que nō est ꝓprie sua. sed nostra. qz scz magis est cōis q̄ ꝓria. Vinea ei non curat de vtilitate ꝓria ⁊ cōi. qz fructus nō sibi ⁊ aliis ꝓficiunt. Vinea em̄ seu vitis ē arbor q̄ multū solet se dilatare ⁊ extendere. habet etiā quedā ligamina quib⁹ solet se altera alteri colligare. Sic vere ꝑsona charitatiua nō querit ꝓriū cōmodum. ⁊ publicū. qz magis querit aliꝰ ꝓficere et fructū suū. i. bona sua tpalia vtilitate aliorum cōiacere ⁊ distribuere. scz aliꝰ cū tenaculis charitatis cōiungere. ⁊ se ad alios ꝑ amorē ⁊ liberalitatē extēdē. q̄ sibi soli ꝓdesse. ⁊ q̄ bona sua ad vtilitatem solam ꝓriam ordinare Exemplo apli. j. Corin. iij. Ego ꝑ oia omnib⁹ placeo nō querēs q̄ mihi vtile ē ⁊c. Istud potissime pōt ptinere ad ꝑsonas publicas. sicut sunt iudices ⁊ ꝓlati. qui debent esse nostri ⁊ nō sui cōes. ⁊ nō ꝓriū publici. ⁊ nō priuati. nostra inquit. Josue. v. Noster es an aduersariorū. Multa ei accidunt in vinea que impediūt ne cōitati fructꝰ eius ꝓficiat. tēpore em̄ humido ex roze corrupto generant circa eaz vitem. multi vermes germina corrodentes. s. eruca. testudines. aranee que circa vitē faciūt telas suas. ⁊ sibi nutriūt pestiferū semen suū. Iste em̄ vinee germina depascunt. et post iōam dimittere dinoscunt. Sic vere charissimi multi mali vermes. i. multi mali homines circa ꝓlatos et ꝑsonas publicas. ⁊ circa alios ecclesiasticos bodie aggregant ꝑ quos sua germina. i. bona opa sua tpalia ⁊ spūalia deuastātur. ⁊ potissime tpe pluuioso et in roze mūdane ꝓsperitatis tunc videbitis circa eas erucas. que dicunt ab erodendo. id est detractores ⁊ falsos accusatores qui alios molestāt ⁊ rodunt. Job. xxx. Rodebant in solitudine squalentes.

Item ibi videbitis testudines. i. adulatores qui molliter incedūt ⁊ eos qui adherēt liniūt ⁊ eos inficiēdo corrūpunt. Ezech. xiij. Propbete eorū liniebāt eos sine temperamento. Et nota ꝙ isti dicunt ꝓphete. qz scz illi semp̄ prenosticant in bono illis scz quibus adulant. Itē ibi vitebitis araneas. i. malos familiares ⁊ parētes circa tales habitātes. et circa eos gen⁹ suum pestiferū nutriētes. ⁊ pro munus beneficiorū ⁊ bonorū tpalium capiēdis cancellare rhetia faciētes. Ab istis em̄ omnib⁹ videmus vineas bodie. i. ꝓlatos circumdari ⁊ bona eorum tpalia etiā deuastari. ita ꝙ ad vtilitatē aliorum. scz pauperū vel subditorum nō vident aliquid suffragari. Figurati in illis sacerdotib⁹ Dan. xiij. Qui cū vrozib⁹ et paruulis cibos sup aram apositos comedebāt. ⁊ templū ꝑ occulta abdita introierūt Quia vere vt cōiter illi templū ecclesie nō ꝑ ostium intrāt § ascendunt aliunde sicut fures. cibos bonorū tpaliū paupertibus non distribuūt. § ipi cū suis improbis famulis totum deuorāt et consumūt. Unde talis vinea nō est nostra immo penit⁹ aliena. Ita ꝙ ꝑ nobis pōt dici illō Esa. xvj. Super vineā tuā vox calcātium truit. Et nos possumus dicere illud Hieremie. v. Agros nostros et vineas alij possident. Non sic ergo charissimi § sit ꝓlat⁹ noster nō suus. nec alienus. ꝓficiat pauperibus nō parentib⁹. iuuet pauperes nō adulatores. ꝓficiat ecclesie nō parentele vel familie. vt sic dicat ei istud Esa. iij. Destimētū tibi est esto princeps noster. Si ergo volum⁹ esse spūales vinee habeam⁹ vt dictuz est vtilitatē cōis charitatis. Deinde habeam⁹ formositatē decentis honestatis. floret inquit. Sicut ei videm⁹ ꝙ vinee habent flores que delectāt ⁊ reficiūt intuentes. sic iusti habēt honestaverba ⁊ pulcra opa que oculos recreāt attendētes. Juxta istud Can. ij. Vinee floretes dederūt odorē suum. Flos em̄ vinee delectabilis ē oibus bominib⁹. odibilis tñ ⁊ tristabilis bufonib⁹. qz fama odorifera bonorū ⁊ eorum florida cōuersatio placet bonis. displicet tñ malivuidis ⁊ malignis. de q̄b⁹ dr Job. xxiij. Maledicta sit ps ei⁹ in terra nō ambulet ꝑ viā vineaz. Unde supra de flore. Sic ergo patet ꝙ iust⁹ pōt dici vinea ꝓpter

Honestatis inclytum decorē.
Charitatis cōem amorem.
Pietatis fluidum liquorē.

Sic ergo patet ꝙ ē quedam vinea virtuosa q̄ est secundū principale.

Tercium principale est ꝙ est quedam vinea fructuosa. et ista nihil aliud est q̄ religio vel ecclesia. que vinea domini sabaoth dicit. de qua sicut dictum est Esa. v. Vinea domini sabaoth domus israel est. Ista ei dr in scptura vinea sabama. vinea sozetb. vinea engaddi. Sabama enim interpretatur exciſa vel conuersio. Sozetb interpretatur vitis electa. Engaddi interpretatur fons siue oculus tentationis. In quibus potest notari ꝙ vinea ecclesie vel religionis potest dici sabama. id est altitudo pro eo ꝙ ibi celestia solent contemplari. ⁊ conuersio pro eo quia ibi crimina solent deplorari. Unde Esaie. xvj. Plorabo in fletu gazer vineam sabama. Item dicitur sozetb id est vitis electa pro eo ꝙ vites id est persone que ibi sunt a deo speciāliter eliguntur. et diuinis vsibus deputantur. Unde Jm translatione m. lxx. Esaie. v. dicitur. Or dominus plantauit vineam sozetb. Item dicitur vinea engaddi que dicitur fons vel oculus tentationis. pro eo ꝙ viri ecclesiastici et ecclesia continue ab impijs et tyrannis tentantur et sollicitantur. sed balsamo diuine gratie perfusi non superantur. Unde de quolibet viro iusto in ista vinea commorante potest dici istud Canticorum. j. Botrus cipri dilectus meus in vineis engaddi. Botrus enim cipri grossior et in vino est secundior. et ideo propter preexcelentiā scriptura facit de eo mentionem. Ad denotandum ꝙ viri iusti. qui sunt in vineis engaddi id est in ecclesia debent alios precedere. et in bonore gratie ꝓ alijs abundare. Dicamus igitur ꝙ sicut vinea discalciatur et circa radices aperitur. deinde putatur et de superfluis expeditur. et tandē scinditur. et postea ad palos ligatur vt rursus maturescat fructus. A folijs pampinatur et sic custoditur et sepitur. vsitat⁹ et finaliter vindemiat⁹. Sic vere religio vel ecclesia debet aperiri circa radicē cordis ꝑ confessionē. de-

Bel pstari p̄ cōtritionē. Leui. xxv. Ser annis putabis vineam tuā. Debet scindi per diuini timoris confessionem. Ad palū crucis debet ligari per passiōis xp̄i compassionem. Lu. xiij. Arborem vici habebat quidā plantatā in vinea sua. Debet pampinari. i. foliys supfluis bonozū tēporalium exui. p superfluarū diuitiarū resecationē. Debz visitari per platozū circūspectionē. Debet sepiri per statutorum circūclusionē. Debet a feris z canib⁹. i. tyrānis z hereticis custodiri per platozum defensionē. Can. j. Posuerūt me custodē in vineis. Et sic poteris vindemiare per bonorum operū repositionē. et sic ecclesia vel religio figurabitur Esa. v. vbi dicit. q̄ vinea facta est dilecto meo zc. Ista em̄ vinea dilecti iesu xp̄i est ecclesia vel religio que oleo pietatis debet esse plena. statutis et disciplinis dz esse septa: lapidibus id est offendiculis et vicijs debet esse nudata: et turri alte contemplationis debet esse stabilita. torcular vero id ē pressura crucis xp̄i. hoc est memoria passionis xp̄i debet esse munita. Et ido breuiter ista ē vinea de q̄ dicit Mar. xij. Vineā plantauit homo. et circūdedit sepem z circūfodit lacū. et edificauit turrim. Cū igit̄ in ista vinea sicut patet in tractatu sunt diuersi operij scz fossatores putatores. custodes et visitatores. hinc est q̄ ad laborandum in ista vinea dñs dicit operarios conduxisse. et p denario eterni p̄mij ad laborandum collocasse. vñ Matb. xx. Homo erijt primo mane cōducere operarios in vineā suam. Et ideo ad laborādū monet ipse saluator Matb. xxj. Fili vade hodie opari in vineā zc. Vbi aduerte q̄ sicut homo solet operari Quādo res ē p̄pria que diligit̄. Quādo mandatū q̄ est expressum iniūgit̄. Quādo expectat̄ cōmodum q̄ eligit̄. Sic vere in vinea religiōis et ecclesie laborandum est et operādum q̄. p̄pria est hereditas. quia iniūcta est necessitas. q̄. p̄missa est vtilitas. Primū p̄bat hereditatē precedēs filiatio. q̄ fili. Secundū necessitatez precedens impatio. homo na. op̄a. Tertiū vtilitatem accedens germinatio. vi. me. Dico q̄ vinea colēda. est. quia ē hereditas nostra que diligit̄ naturaliter. cum dicitur fili. Ac si vellet dicere q̄ nos sum⁹ filij. Ista ē hereditas cui⁹ successores. p̄rij et heredes sum⁹. Homo em̄ libētius colit hereditatem p̄priam q̄ alienam. Et ideo cū sum⁹ huius hereditatis filij et heredes. dico q̄ ipam p̄pie debem⁹ colere z p labores mētis varios ipsam exercere. Exemplo naboth qui intantum dilexit vineam suam: pro eo q̄ sua propria erat et q̄ ipsam a patribus suis receperat: et ideo ipsam dimittere noluit. sed occidi potius se p̄misit. iij. Regū. xxj. Absit a me vt dem tibi hereditatē patrū meozum. Et ideo iste videbat fili⁹ et non seruus. Filius em̄ et seruus diuersimode operant̄ in vinea q̄ filius opat̄ fideliter et pseueranter sicut in p̄prio seruus aūt superficialiter sicut in alieno Sic vere boni et mali diuersimode operātur in vinea religiōis vel ecclesie. q̄ boni d ligēter et vtiliter solent seruire. mali vero superficialiter solēt transire. Istud patet in canonicis et alijs similib⁹. qui non stant nec laborāt in seruitio diuino nisi habeāt distributionē vel fructuum collectionē Quod apparet q̄ lucratis distributiōibus et collectis fructibus solēt ecclesiā dimittere z recedere. z de labore z seruitio amplius nō curare. Exemplo vinee que dū habet vinum seu fructū optime visitat̄. circuitur claudit̄ z custodit̄ur. collectis aūt fructibus vasta et apta dimittit̄. z lupis z bestijs exponitur. z de ea ampli⁹ nō curatur. Ideo dicit Esa. j. Derelinquet̄ filia syon sicut vmbraculum in vinea. et sicut tugurium in cucumerario. Isti ergo nō sunt filij s̄ serui mercēnarij. quod tm̄ nō debet esse. Quia p̄certo nos debemus istā vineā colere tanq̄ filij z nō vt serui. filij inq̄t Unde nobis loq̄tur iste dñs Luce. xv. Fili tu semp mecū es et omnia mea tua sunt zc. Dico ergo q̄ colenda est. q̄a est hereditas nostra que diligit̄ naturaliter. fili iquit. Seruus em̄ non debet manere in domo inerenuz. sed fili⁹ manet ineternum. Item dico q̄ est colēda quia ineſt necessitas que iniungit̄ magistraliter. cum dicit̄ imperatiue vade hodie operari. Subditus enim tenet̄ obedire mādato superioris: pupillus tutoris. discipulus doctoris. Cum ergo deus qui est superior et doctor noster nobis p̄cipiat z indicat z iniūgat. d. vade zc. bene dico q̄ istud debemus p viribus implere. vade inquit. o. bo. Juxta illud q̄ de patrefamilias dicit. Qz erijt primo mane cōducere operarios in vineam suam. qui dixit ociosis istud Matb. xx. Jte et vos in vineā: et quod iustum fuerit dabo vobis. Unde eam supra de Jre et vadere et opari. Item dico q̄ ē colenda. q̄ est substantie vtilitas que requirit̄ specialiter cā dicatur vineam meā. Cultor em̄ vinee fructū et vtilitatem expectat. Sic vere quilibet iustus de labore quez in vinea religionis vel ecclesie sustinet lucrum spirituale z eternuz reportat. Unde Amos. ix. Plantabunt vineas et bibēt vinum earum zc. Aduerte tm̄ q̄ vulpes: lupi z canes qui nō arcent̄ a vineis ita solēt quādoq̄ vastare fruct⁹ q̄ ab accolis modicuz reportat̄. Sic vere canes mordaces z destructores: z lupi rapaces z prelati exactores: vulpes fallaces z hypocrite z simulatores hodie omnes fructus ecclesie z religionis deuastant. z omnia beneficia et officia reportāt. boni vero laboratores viri boni q̄diu ecclesie seruierunt. z istā vineā bonis operib⁹ coluerūt. nihil possunt aut modicum reportare. immo necesse habent pondus dici z est⁹ cōtinue tolerare. De talibus ergo vulpibus dicit Can. ij. Capite vobis vulpes paruulas que demoliuntur vineas. Quia p̄certo tales inutiles p̄sone sunt de ecclesia ejciēde z ibi nullaten⁹ inducēde. Scriptura em̄ dicit Deu. xx. Qz vinea altero semine non seminet̄. hoc ē dictu q̄ null⁹ malus in vineā ecclesie ingredi dimittat̄. Quia vere tales illud quod debet̄ alijs solent reportare z bonos beneficijs defraudare. et ideo ipi boni videtur incurrisse illam maledictionē que ponit̄ Deut. xxviij. Edifices z non habites i ea. plantabis vineā z nō vindemies eam. Sic p̄certo charissimi nō debent esse. quia fructus spūales tales et eternales debent boni z spirituales agricole reportare. qui vt dictum est solent ad culturam vinee anhelare. Patet igit̄ q̄ vinea religionis et ecclesie est colenda

Propter futuram vtilitatē.
Propter mādati necessitatē.
Propter cōcessam p̄pietatē.

Et sic dico q̄ inuenit̄ quedam vinea q̄ est fructuosa. Quarto principaliter dico q̄ inuenit̄ vinea que est luctuosa. z ista nihil aliud est q̄ congeries iniquorum. que vinea dyabolica potest dici. Jstis enim querulādo dicit domin⁹ Hiere. ij. Ego plantaui te vineaz electam z omne semen verū. quomodo versa es in prauum vinea aliena. Deus em̄ in fide ecclie istos plantauit: semen sue gratie seminauit. z eos electos nominauit. Dyabol⁹ aūt in malū ipos puertit z mutauit. z iō eos puertit z alienauit. vinea in q̄t. Et possumus dicere q̄ ista vinea sterilis efficitur multis modis. aliquando propter defectum culture z putationis. aliquādo propter malas herbas que secum plantant̄. vt est olus: raphanus: nitrum: allū: faba z vicie putamina que oia fm Plinium. vicium sunt vinee. Aliqn̄ p̄pter multitudinē ramozū inutiliuz z spurie purgationis. Aliqn̄ p̄pter falsam terraz in qua collocatur. Sic vere charissimi vinea z status malozum: fructus bonozum operum amittit. p̄ducere propter multa. Primo quando a multis ramis inutilibus id est a multis nepotibus z parentibus humozem sue substantie suggentibus z ipsum propter suas sollicitudines siccantibus circuitur. Item quando a deo z prelato inculta sine correctione dimittitur. Item quando a falsa terra bonozum munditi per auariciam fundatur. z vltimo quando a malis vicinis z socijs circumstatur. hec enim faciunt vites id est homines sterilescere z fructus bonozum operum ab eis dissipare. Quod videtur dominus dicere Esaie. v. Quid debui facere vinee z non feci ei? an expectaui q̄ faceret vuas z fecit labruscas z nunc ostendam vobis quid faciam vinee mee zc. O charissimi q̄ bene describitur hic mod⁹ quo modo deus vineam suam sterilem. scilicet congerie malorum gubernat. quia enim fr̄uctit in principio debitum fuum erga eam. ipsa vero non vuas. sed labruscas id est non bona opera sed mala producit. hinc est q̄ dominus sepem et maceriem sue custodie ei subtrahit. z eam in direptionem secularium scilicet tyrannozum. z in conculcationem z cōtemptum demonum z aliozum tradit ipsam. quia scilicet de ipsa non curans: non putat: non corrigit: nec⁹ fodit. sed potius in viam sue voluntatis dimittit nubium pluuias. id est sanctozum et angelorum consolationes et gratias eis tollit. et ideo vepres et spine diuersozum peccatorum

ibi pullulat et ascendit. Ista ergo dicit solebat vinea xpi: s modo facta ē vinea dyaboli. Et ideo breuiter de ea dicit po test istud Prouer. xxiij. Per agrum bois pigri trāsiui. z p vineam viri stulti et ecce totū repleuerant vrtice et vepres sed etiam macerīa lapidum destructa erat. Quid ergo de vinea dicēdum ē, pcerto istud quod restat Apoc. xiij. vbi dicit. q angel⁹ qui habebat falcē acutam ad vocē alteri⁹ angeli dicētis. mitte falcem tuam acutam et vindemia bo tros vinee terre qm̄ mature sunt. xc. Vinea em̄ terre ē con geries malor; qui in die iudicij veniēt ad maturitatē. quā do temp⁹ erit q debēt colligi et abscindi. Angel⁹ aūt cum falce acuta. i. xpus cū sententie sententie iudicialis de man dato alteri⁹ angeli scz dei patris cū falce sue acute senten tie. vineam de terra id ē congerie malorū colliget et in lo cum inferni cōgeret atq; mittet. Treñ. j. Vindemiauit me sicut locutus est dominus. Patet ergo q in scriptura ge neraliter loquendo quadruplex vinea reperit scz

Defectuosa. Fructuosa. Virtuosa. Gloriosa.

Sufficit ergo sicut dictū est. Si vis vide supra de transferre. vbi ponit illa aucto ritas. Vineā de egypto transtulisti. Ytez de ire. vbi ponitur illa auctoritas. Ite z vos in vineā meam. Item supra de adducere. vbi ponit q in iferno nō est vinea dilectiōis vel cōsolatiōis. Ité de abstinere vbi ponit. q nazareus nō bibebat de hoc q na scit de vinea tpalis delectationis. Et sic sufficit ad pñs de Vinea.

Vinum. Nota q vinū est ille p̄ciosus liquor qui a vinea nascit. vel qui nascit a vinea et a vite ad vsus hoim distillat. et ideo dicit vinū quasi a vi te natum. Cum igit vinū sit oib⁹ notum et oib⁹ familiare et oib⁹ dilectū. nō oportet circa diffinitionē vini ampli⁹ im morari. s ḡe modis dicit vinū spūaliter loq̄ndo necesse est speculari. Notādū igit q in scriptura iuenit vinum scz

Bonū et delectabile. Summū et affectabile. Vanū et detestabile. Durum et execrabile.

Primū est vinū quod bibit in teri⁹. et illud ē vinum gr̄e z sci entie quod. s. aiam reficit et dele ctat. de quo Cañ. v. Bibi vinū cum lacte meo. co. fa. cum mel. me. Scdm ē vinum qđ bi bitur supius. et istud vinum ē voluptas eterna et consola tio beatorum. de quo in ps. Vinum letificat cor hois. Ter cium est vinum quod bibit exteri⁹. z istud ē vinum mūda ne voluptatis. psperitatis et carnalitatis. de quo Eph̄. v. Nolite inebriari vino in quo ē luxuria. Quartuz est vinū quod bibit infer⁹. z istud est vinum pene eterne. De quo Deut. xxxij. Fel draconū vinum eor. et ve. as. in sat. Hijs igit premissis dicam⁹ in generali de vino quod bibunt p fecti. et aliquid de vino quod bibunt impfecti. Dicam⁹ igit q est vinum pfectoz. et istud ē vinum gratie et sciētie et doctrine feruoris et amoris et ceteraz virtutuz que per vinum pñt notari. Diuites em̄ generaliter bibunt vinum. aquā vero raro aut nunq̄. Sic spiritualiter illi q̄ gratijs z meritis sunt diuites vinum gratie et sciētie volunt bibere z de aqua mundane sapiētie nō gustare. Xp̄s em̄ in cōui uio spirituali dat vinū suis bibere et nō aquā. Canti. viij. Dabo tibi poculum ex vino conditum. Gratia em̄ diuina vinum cōditum dicit p eo q ex herbis z speciebꝰ id est ex pluribus pticularibus virtutibus conficit et miscet. Et si cut videm⁹ q vinum inter oīs liquores obtinet principa tum. et inter omnes succos herbarum et fructuū principa liter habet vires. quia scz sm ysaac in dictis vinū corpus nutrit. roborat et augmentat. intellectū clarificat. cor letifi cat. dolorē et tristiciam obliuisci facit. z libertatē et auda ciam inducit. et lachrymas quādoq; excitat z educit. Sic vere diuina gratia infinitas spūales habet virtutes. Ista em̄ nutrit et vegetat p deuotionē. roborat z augmentat p constantiā et pfectionem intellectū. clarificat per fidem et discretionē. mentem letificat p spem et spūalium consola tionem. dolores et tristicias obliuioni tradit p patiētiaz et indulsionem. libez facit hoiem per elemosynam z cōpassi onem. audaciam pcurat per fortitudinē et fortiū aggressi onem. lachrymas et fletum excitat p penitētiam z cōtritio nem. Et ideo breuiter de isto vino dicit Eccl. xxxj. Vinum moderate potatum sanitas est corporis z anime. In qui bus charissimi ostenduntur quinq; genera spiritualium vi norum quibus deus potat suos sm quinq; proprietates que in vino possunt reperi. Vinum em̄ vt dictum est

Corpus nutrificat. Sensus clarificat. Calorem vitalem vivificat. Morbus mortificat. Mentem letificat.

Sic inueniogenera bonorū et spiritualium vinorum. qui bus deus suos reficit. z qui bus ipsos diuersimode sa tiat atq; nutrit. scilicet

Vinum dulcoris et deuotionis. Vinum splendoris et discretionis. Vinū liquoris et curationis. Vinū doloris et afflictionis. Vinū amoris et affectionis.

Moderate Sanitas Corporis. Anime.

Primū est vinum gra tie numis. Secūdū ē vinū doctri ne luminis. Teraū est vinum diuini sanguinis. Quartuz est vinū mundi turbinis. Quintum ē vinū eterni flaminis Liberalis em̄ paterfamilias nō ē contētus in mēsa. vinuz vnū ponigere. immo solet nūc vnū nunc aliud ꝓparare eti am in eodē cōuiuio nō omnib⁹ idē vinum dat s sm distinctiones personaz. vni de vno. et alteri de altero ꝓparatur. Sic vere de⁹ multis vinis ad inebriandū et saturāduz bo nos vtit. ita q vnicuiq; fz eterne ordinatiōis ꝓuidētiā vt de oib⁹ vel de vno vel de alio liberaliter erogat. Iuxta il lud Hester. j. Bibebāt q̄ inuitati erant aureis poculis xc. Vinū q̄z vt magnificētia regia dignum erat abundās xc. Igit dicam⁹ de istis quinq; speciebꝰ vinorū. Et primo dicam⁹ q ē vinum dulcoris et deuotiōis. et istud ē vinum diuine gr̄e quo. s. aiam vegetat p deuotionē ipatq; in vir tutib⁹ augmētat. et hoc oñdit cū dicit vinū. Quia vinum dicit a vena. vel a vite natū virtute em̄ solis humor a ter ra vsq; ad interiores venas vitis attrahit. ibiq; disponit z digerit. et in vini substantiā cōmutat. Sic vere charissi mi vinū diuine gr̄e in vena cordis p solē iusticie scz xp̄m so let ꝓduci et generari. et ibi nutriri. q̄z scz diuine gratie vi num nō industria hois nascit. sed a deo pficit z creat. Iu xta illud Eccl. xxxj. Vinū in iocūditate creatum est. Et ita pōt dici vinū dulce quod p alijs vinis solet reficere et nu trire et corpaliter augmētare. q̄ ille qui vino dulci gratie nutrit. virtutib⁹ et meritis pficit et auget. et tēporaliter z spūaliter et eternaliter augmētat. vñ in ps. Afructu frumēti vini z o. su. mul. s. Et sicut videm⁹ q illi q̄ sunt vino ebrij: solēt esse iocūdiores: audaciores: liberaliores. Sicvere illi q̄ de vino gr̄e sunt ibuti. p spem: p solationē: laudē et gr̄arū actionē sunt leti. Eccl. xl. Vinū z musica letificāt cor Illi etiā q̄ istud vinū ad plenū bibūt ad aggrediēdū opera vtilia z ad sustinēduz terribilia audaces sunt. ij. Esdre. iiij. Viri q̄s ꝓualet vinū oib⁹ boib⁹. sequit q mētem puertit in securitatē et iocūditatē. et nō meminit oīa tristiciā. Et iō bñ ꝓcludit capitulo sequēti. forte ē vinū. Quia bre uiter nulla fortitudo alicui⁹ boni opis pficit. nisi bō vino diuie gratie inebriet. Illi ei q̄ isto vino sunt pleni. sunt pre ceteris liberales: cōpatientes et largi. de ysaac legim⁹ Gen. xxvij. Qz cū iacob dedisset sibi comedere obtulit ei etiaz et vinū q̄ facto bñdictionē largissimā sibi dedit. Qđ etiaz de assuero legit Hester. v. q postq; vinū biberat abūdāter di xit hester Quid pet hester regina etiā si medietatem regni mei petieri tibi dabo. Istud ei ē vinū dulcoris et deuotiōis vinū inqt. de q̄ libet deuot⁹ pōt dicere istud Cañ. v. Bibi vinū meū cū lacte meo. Secundo dico q iusti bibunt vinū splēdoris et discretiōis. Vinū ei daz et puz qđ. s. sen sum z igeniū acuit significat sapiam z sciam: et spiritalem prudētiā et doctrinā. q̄. s. est bibēda et fidelib⁹ imptienda. z p ipam itellect⁹ subtilitas acq̄da. vñ de sapia dī Prou. ix. q sapia edificauit sibi domū excidit colūnas septez imolauit victimas xc. Sapia ei increata dei fili⁹ domū su am. i. eccīam fabricauit. quā septē colūnis aut septē donis spūssancti stabiliuit. in qua mensam sacre scripture posuit et in qua panē et vinum fortis et simplicis doctrine misce it et confecit. quib⁹ insipientes et puulos instruxit et refecit Vinum em̄ doctrine dz esse mūdificatiuū et letificatiuum q: dz esse meditatio corruptiōis: dulcedo et letificatio cō solatiōis et benigne monitiōis. Quia sicut dicit Eccl. xxxj Vinum in iocunditate creatū est. Apes em̄ in alueari suo retinent quādo vino dulci supfunduntur. Sic vere multi sē qui ab alueario ecclesie vel religiōis p pcm̄. vel per apo stasiaz recederent z p desperationē et tristiciā deperirent nī

ti predicatores vel plati cū vino dulcis doctrine vel cōsolationis benigne ipsos in statu gratie et in alueari ecclie retinerēt.et a suis malis volūtatib⁹ cohercerent. Ita q̄ talibus cōsolatorib⁹ potest dici istud Cant.vj. Uerba tua sicut botr⁹ vinee ⁊c. Et hoc vinū oñdit cum dicit. modera te potatū. Quia vinū sciētie dz moderate sumi.et cū tpantia et prudētia potari. Juxta illud Rom.xij. Mō plus sapere q̄ oportet sapere.s sape ad sobrietatē ⁊c. moderate inquit. Eccl.xxxij. Numer⁹ musicorū.in iocūdo ⁊ moderato vino. Eccl.xxxj. Qz sufficiēs est boi erudito vinū exiguum q.d. Meli⁹ ē in sciētijs moderate transire q̄ pfunditates nimias inq̄rere et ambire. Qđ ē cōtra multos q̄ in nimis pfundis subtiliter se occupāt.et magis causa curiositatis q̄ necessitatis de altis et supfluis sepe tractāt. Contra q̄s Sene. O. ⁊c. Quāta demētia est supflua de altis q̄rere in tāta temporis egestate. Mō sic ergo s moderate vino sacrarū vtamur.ne forte si vltra modū potamus in furorez et supbiam deducamur. Uinū em̄ qđ est nimis forte ledit caput.sic sciētia.nisi aqua sapiētie fuerit tpata. Et iō apls j. Thy.v. dicit. Modico vinovtere ꝓpter infirmitatē. Sic patet q̄ ē vinuz splēdoris et discretiōis. Tercio dico q̄ sancti bibūt vinū liquoris et curatiōis. Et istud ē vinū dominici sanguinis.qđ vel p compassionē desideratū. vel in altari receptū et potatū.animā a peccatis sanat.⁊ per illd sanitas gratie acquisto concedit pficit ⁊ augmentatur. Et istud vinū ostendit cū dicit. Sanitas. Hiere.lj. Tollite resinam ad dolorem ei⁹ si forte sanet. Resina em̄ est ille liq⁹ qui ab arbore stillat sicut et vinū de vite.significās sanguinem christi q̄ more balsami de vinea engaddi de vite ⁊ arbore crucis stillauit.et animā peccatoris reficiēs vivificauit et sanauit. Et teste Pho.coagulū agni cū vino potatū sanat a morsibus araneārū. Sic vero coagulū id ē dulcedo benignitatis christi cū vino sui sanguinis intermixto.a morsib⁹ demonū nos sanauit.qū humanum gen⁹ qđ arta nec infernales momorderāt.de inferis:sui sanguinis virtute liberauit. Quod bene figuratū ē Lu.x. vbi dicit. q̄ samaritan⁹ vulnera illi⁹ q̄ inciderat in latrones cū def. de ie.in ie.alligauit et ꝓ medicina vinū et oleum superinfudit. Et quia ꝓcerto dū homo quidā.i.adam q̄ tunc sol⁹ descendit per peccatū de ierusalē in iericho.i.de paradiso iuit in mūdum.ipm latrones demones inuenerūt:q̄ ipsuz spoliātes gratuitis et naturalib⁹ virtutib⁹ sauciauerūt. Samaritanus āt xp̄s vinū sui sanguis supfundēs.et oleū sue gratie adiūgēs ipm sanauit.et ei⁹ vulnera remedijs spūalib⁹ aligauit. Hiere.xx. Obducā cycatricē et a vulneribus tuis sanabo te. Istud est vinū liquoris et curationis. Quarto dico q̄ iusti bibūt vinū doloris et afflictionis. Uinū em̄ infusum vulneribus acriter mordet:et supfluitates cōsumit ⁊ mortificat et desiccat. Sic vere pot⁹ mūdanarū tribulationū.et correctionū.que.s.iustos inebriat in hoc mūdo.habet acriter mordicare et vrere:et feces viciorū cōsumere et desiccare.⁊ istud vinū ostendit cum dicit.corporis. q̄a sez tribulatio est similis vino turbido et grosso.qđ fortiter ꝑm ysaac ledit caput.corp⁹ etiā grossum de sui natura solet aliud corpus ledere si ei collidat quod sez spūs nunc̄ facit.sic tribulatio. Ut sic homo dicat istud.ij. Macha.vj Duros corporis sustineo dolores. Et istud ē vinū cōpunctionis:de quo loquit in ps. Potasti nos vino compunctionis. Sz vide de isto vino supra.de bibere in tercio mēbro auctoritatis diuise. Istud em̄ est vinū doloris ⁊ afflictiōis. Quinto dico q̄ iusti bibūt vinum amoris et refectionis seu cōsolationis.⁊ istud ē vinuz leticie et iocūditatis qđ a sanctis in patria bibit:vbi aia cum angelis iocundat.et hoc oñdit cū dicit. aie.quia leticia spūaliter ē vinū aie. Juxta illud Eccl.xxxj. Exultatio aie ⁊ cordis vinū moderate sumptū. Uinū sup oēs medicinas solet mentē letificare.vt dicit ysaac.timorē expellit:dolorē et tristiciā obliuisci facit. Sic vere vinū voluptat̄ eterne facit boies ppetuo letificari. Un̄ ps. Uinū letificat cor hois. Ita etiā allicit eos q̄ oēs precedētes dolores ⁊ miserias facit eos obliuisci. Prouer.xxxj. Da merentib⁹ vinuz et eis q̄ in amaritudine sunt:bibāt et obliuiscant egestatis sue ⁊c. Uinū eterne cōsolatiōis ibi et oi pte fundit.ita q̄ beata aia taliter imbibit.q̄ de malis in mūdo ppessis minime recordatur. Mulier em̄ cū parit tristiciā hz ⁊c. Joh.xvj. Sic ei est in paradiso.sicut in ethiopia. Dicit ei Plu.q̄ ibi sunt p̄me rum varietate q̄ suauitate mirabiles.qz ex ipsis quidē fructus colliduntur:et sic incole sue patrie.vino sue culture. sue laboris⁹ satiant. Et sic patet de quintuplici vino q̄ iusti potant.s.vino amoris et affectiōis.doloris et afflictiōis.liquoris et curatiōis.splēdoris et discretiōis.dulcoris et deuotionis. Adhuc dico q̄ ē vinū quo potant impij.de q̄ dicit. Fel draconū vinū eoz ⁊c. Deut.xxxij.q̄ etiā mūdana aduersitas et tēporalis vinuz dicit. ꝓ Hiere.lj. Calix aure⁹ babylon in manu dñi.et de vino ei⁹ bibūt gentes.⁊ ideo cōmote sunt. Sic igit̄ charissimi ꝓ q̄ vinū q̄tum ad malos et q̄tū ad bonos sumit̄ multis modis. Vide de bibere.de ebrietate.de potu et similibus.

Violentia.violenter. Nota breuiq̄ violentū ⁊ volūtariū differunt.et ideo violentū dicit q̄quid muolūtariū vel cōtra volūtatis desiderū efficit. Nota q̄ inuenio

Violentiā necessariā.
Violentiā cōpulsoriā
Violentiā meritoriā.
Violētiā transgressoriā.
Violentiā infectoriā.
Violentiā afflictoriā.

Dico q̄ est violētia necessaria et ista ē illa qua prelati aliquando sunt violēti q̄n subditos ꝓteruos q̄ obedire renuūt p violentiā ad bonū compellūt. similes torculari qđ per violētiā vinū de vindemia extrahit qđ aliter nō exiret. Un̄ sicut dicit Esa.lix. Iste debet esse sicut fluui⁹ violētus quē spiritus dñi cogit. Jtē violentia cōpulsoria:⁊ ista ē illa qua de⁹ p quandā violentiā potentie cōpellit omnia suā facere voluntatē. Exemplo firmamēti qđ post se violenter trahit omnes planetas.dato q̄ naturaliter cōtrarios habeāt motus. Quia dato q̄ nos multos habeam⁹ mot⁹ et appetit⁹ cōtrarios ipsi deo. Deus tū violēter oia secum trahit. et nō ad nostram voluntatē sed ad suam omnia ordinat ⁊ disponit. Ita q̄ dns pōt dicere istud Job.xxxiij. Violēta sagitta mea absq̄ vllo peccato. Jtē est violentia meritoria.et ista ē illa qua homo ad bonū cogit et violētat ꝓpriā voluntatē.de qua Math.xj. Regnū celorum vim patit̄ ⁊ violēti rapiunt illud. Jtem ē violētia transgressoria seu offensoria.et ista ē illa qua mali violant libertatē ecclesie. de qua.j.Cor.iij. Si quis tēpluz dei violauerit disperdet illum de⁹. Jtem est violētia infectoria:et ista ē illa qua mali violāt ⁊ fedāt mulieres. De qua Esa.xiij. Uxores eorum violabunt. Jtē ē violētia scz afflictoria.et ista est illa qua mali p rapine violentā auferūt alienū.vel qua grauant alios violēter. Similes lupis et leonib⁹ qui violēter rapiūt sibi predā. Mich.iij. Violēter tollitis pelles eoruz desuper eos.et carnes eoz desup ossibus eorum ⁊c. Uide supra de Potētia.

Vir.viri. Cum vir sit nomē virtutis.hinc ē q̄ vir potest dici ois q̄ habet fortitudinē et virtutem. Et sic possum dicere q̄ p virum intelligit christus:prelatus:amicus:dyabolus et vir malus. Jnuenit ergo

Vir nobilis et gloriosus.
Vir stabilis et vigorosus.
Vir fertilis et fructuosus.
Vir dānabil⁹ et malicios⁹.
Vir mutilis et pniciosus.

Vir gloriosus ⁊ nobilis est xp̄s q̄ vir et spōsus ē eccle. sic matris nre. Un̄ de forti muliere dicit Prouer.xxxj Qz nobilis in portis vir ei⁹

Vir vigorosus et stabilis ē bon⁹ prelat⁹.et sic sibi dicit.j. Reg.xvij. Esto vir forte ⁊ pliare plia dñi. Vir fructuosus et fertilis ē bō iust⁹.de q̄ in ps. Beat⁹ vir q̄ nō a.in cō. im. ⁊c. Et sequit. Et erit tanq̄ lignū qđ plan.ē se.⁊c. Vir malicios⁹ ⁊ dānabilis ē dyabol⁹.de q̄ Mich.vij. Vir fratrē suū venat̄ ad mortē. Vir pniciosus ⁊ inutilis ē bō iust⁹ et iniqu⁹.de q̄ in ps. Viz iniustū mala ca.in inte. Dicam⁹ s ꝓmo q̄ est quidā vir nobilis ⁊ gloriosus et iste ē xp̄s q̄ ē vir et sponsus eccie et aie nre.quā sibi p fidē spōsat et secū indiuisibiliter in paradisi thalamo collocat atq; portat. Sicut em̄ videmus vir vxorē suā miro modo diligit.⁊ p ei⁹ copulā patrez et matrē dimittit.et p eius defensiōe mortī multotiens se exponit. Sic vere xp̄s ecclesiā suā ⁊ aiam miro modo dilexit.quod apparuit.quia p eo patriam et parentes dimisit id ē paradisum et angelos dimisit.et neglexit.et huc ad mundū crucis patibulo moriturus personaliter se transuexit. Et ideo iste est ille vir de quo dicit Pro

uerbiorum.xviij. Vir amicabilis ad societatez magis pro-
derit q̄ frater. Vbi aduerte q̄ sicut vir
Debz se vxori inseparabiliter p̄iungere. Sic dico q̄ xp̄s bo
Debet vxor negocia gerere. bus vir spūalis ani
Debet vxorē amare et diligere. me christiane debet
se stabiliter nobis copulare p̄ vnitatē copulatiuaz societa-
tem. Probitatē operatiuam. pderit. Charitatē inflamati-
uam. frater. Iste eīm nobilis stabiliter copulaī: vtiliter no
bis operaī veraciter in nos inflamaī. Dico ergo q̄ iste
nobis copulaī benigniter z stabiliter. cuz dicī q̄ est ama
bilis ad societatem. quasi dicat. iste est amabilis: tractabi-
lis: et socialis ex istud sccat carnē assumēdo. et quotidie fa-
cit mentem spūaliter visitando et se aie sponse sue p̄ grati-
am infundendo. Xp̄us eīm et angeli sunt illi viri qui aie so
ciantī. j. Reg. xiij. Viri israel sociati sunt. Ut sic de aia di-
caī illud ibidem. vbicūq; videbat virū fortez sociabat cū
sibi cē. Vide supra de societate. Iste eīm factus est soci⁹ no
ster carnem assumēdo. in mūdo conuersando. et nobis in
corde p̄ gratiam suam adherēdo. Similis eīm est cyconie
que est auis boiem diligēs: et societatem eius volēs: z iu-
xta domicilia eius nidos suos faciens. et quasi indiuisibili
ter nidū eundem custodiēs non dimittens et licet sit ip̄m
in byeme dimittēs: ad ipsuz tm̄ in estate ē rediens z reuer-
tens sicut ad sensum patet cuilibet intuēti. Sic christus so
cialis et amicabilis. humanā naturā id est ecclesiā z aiam
sicut p̄priam vxorem miro modo dilexit. Coll. iij. Viri dili
gite vxores vestras sicut xp̄us ecclesiā. et iuxta eam in ni-
do p̄rij corporis habitauit psonaliter. nidū passiōis in by
eme dimisit. sed cito ad eum redijt quādo reuisit. Ad eti-
am quotidie complet spūaliter cū christus vxori sue. s. ani
me p̄ gratiam suā copulaī. et in eius societate mirabiliter
delectaī. Prouer. viij. Delicie mee cuz filijs hoim. Midū
eīm humane cōscientie inhabitat. qui nisi p̄ peccatuz expel
laī et etiā eiciaī. ad ipz libēter reuertit ipmq; repat vtuti
bus atq; ornat. Anima eīm est vxor christi que sibi p̄ pecca
tum auferī. et sibi p̄ penitentiā restituit et referī. Ezech. xx.
Redde vxorem viro suo q̄ p̄pheta et orabit p̄ te. Ad ta-
men est contra multas alias que a deo viro suo p̄ peccatū
recedunt. et p̄ obstinationē redire ad cuz amplius nolunt
sed adultero suo dyabolo et mundo irreuerabiliter se iun
gunt. Unde mulieri meretrici loquit scriptura Hiere. iij.
Implesti malā cogitationem tuā: ostendisti contra viruz
fortitudinē. Et ideo xp̄us sicut homo nobilis de tali mulie
re fornicaria q̄. s. i. peccato vult viuere. nec redire curat. ni
hil curat ꝑ sepatiōe ppetua tractās ipsaz in inferni carcere
collocat. inde se virum suū nō reputat neq; vocat. Hinc ē
q̄ deus bodie et aiam et ecclesiam peccatricē deserit. ipsaz
q̄ sicut vir non diligit nec custodit. d. illud Osee. ij. Ma-
trem vestrā iudicate. qm̄ non ipa vxor mea et ego non vir
eius. Et ideo xp̄s ecclesie vxori sue videt libellū repudij de
disse. et se ab ea penit⁹ sepasse. Iuxta illud Prouerbi. vij.
Nō ē vir in domo sua: abijt via longissima. Quod tm̄ non
debet esse q̄ aia a deo fornicata debet ad eū p̄ penitentiaz
redire: dyabolus dimittere. et societate dn̄i sui se vnire di-
cens illud Osee. ij. Reuertar ad virū meū p̄riorē: meū mi
bi erat magis tunc q̄ nūc. Patet ergo q̄ xp̄us dicī vir q̄
copulaī scz benigniter et stabiliter. societatē inquit. De
inde christus dicī vir. q̄ opaī nobis viriliter et vtiliter.
quod ostendit cū dicī. proderit. Advirū eīm ptinet opera
ri opa p̄ficua et vtilia. et ideo vir a vtute dicī. p̄ eo q̄ vir
tuosus sit in opando. Sic vir xp̄us dicī p̄ eo q̄ virtuosa
et p̄ficua opatur. Esa. xxvj. Dne omnia opa nostra ope-
ratus es nobis. Iste eīm ē vir ad quē ptinet vxorez scz ani
mam vel ecclesiā regere. et sine quo nō possunt bona ope-
ra generari. quod oñdit cum dicī. pderit. Eccl. xxix. Pro
derit tibi magis q̄ aurū. Aduerte tm̄ q̄ i multis libris ponit
loco pderit. amic⁹ erit. Quia sicut amic⁹ fideī. pdest ami-
co. et p̄ ipso se exponit supplicio. sic xp̄s ipsi aie p̄fuit z p̄
ipsa periculo mortis se exposuit. opus sue redēptionis fi-
deliter exercuit et pfecit. Quia sicut dicī Prouer. xij. Qui
negligit damnū p̄ter amicū suuz vir iust⁹ est. Quia sicut
dicī Prouer. xj. Benefacit aie sue vir misericors. Iste est
eīm ille vir de q̄ Zach. vj. Ecce vir oriens nomē eius z sb
ipo orīt lux cē. Et sic dico q̄ iste vir dicī quia opaī no-
bis fideliter et vtiliter. pderit inquit. vel aliter alio modo.
amicus erit. Denicq; dico q̄ xp̄s dicī vir quia obligaī
tenaciter et veraciter. frater. Frater fratrē. et vir vxorē te-
nēī diligere. et ideo amor iste⁹ viri ad nos in hoc ostendi
tur. q̄ frater non extranē⁹ nuncupaī. ij. Reg. j. Frater mi
ionatha amabilis valde sup amorē mulierū. Vir eīm nō ē
vxoris dn̄s. nō est supior. sed equalis. In signū cui⁹ muli-
er nō fuit facta de ade pedibus. sed de latere vel de costa.
Et ideo xp̄us frater ecclesie vel aie dicī. Quia animā tra
ctat vt sociā vel sororē. et diligit vt collateralē et amicam.
frater inquit. Gen. xxxvij. Frater eīm z caro nostra est. Iu
xta illud Eph. v. Unusq̄sq; diligat suā vxorem sicut seip̄m
vxor aūt timeat virū suū. Iste est igit frater. Sed aduerte
q̄ sicut frater dolet quādo videt sororē suam ab amico vi
olari. vir q̄n videt sponsam adulterari publice. pater quā-
do videt filiā suam p̄dilectā notorie fornicari. Sic xp̄s de
aia vel ecclesia vnica sua sponsa et filia dolet mira-
tur et tristaī. quando videt q̄ cū carne. mūdo et dyabolo
fornicaī. In cui⁹ figura. ij. Reg. iij. dī. Qz nychol filia re-
gis que a viro suo violēter tollebaī ipse vir plorās et eiu-
lans sequebaī. Quia ꝑcerto cū anima filia regis xp̄uz vi
rum suum deserit. ipse christ⁹ vir su⁹ eam p̄ dilectionē seq̄
tur. et plorans. i. sibi compatiēs. eam sibi si potest religat. z
reiungit. et ad statū salutis restitu. t et reducit dicens illud
Hiere. iij. Si vir dimiserit vxorē suam scz recedēs ab ea cē
Patet igit q̄ xp̄us dicī vir. quia p̄ amorē magnū ad nos
inclinaī. quia p̄ fortem vigorē nobis opatur. quia p̄ firmū
tenorem nobis copulaī. Et si vis dilatare materiaz de vi-
ro applica figuraz Dañ. x. De viro mirabili qui apparuit
danieli. z Ezech. ix. de viro induto lineis cē. Pz igit q̄ in-
uenī vir nobilis z glorios⁹. Scdo dico p̄cipaliter q̄
inuenī stabilis vir z vtuosus. Et sic p̄ virū vt dictū ē intel
ligī plat⁹ q̄ ē ecclesie vir et sponsus. Quia scz iste vir de-
bet p̄ vxore sua oemonib⁹ p̄ oōem tyrānis p̄ defensionē
hereticis p̄ p̄dicationē alijs peccatorib⁹ p̄ correctionem z
cobertionē se opponere. et eam immunē et liberā cōserva
re. fed⁹ et iuramentū fm̄ p̄missum tenere. z in ei⁹ speciali
mrimonio fideliter manere. et eā sicut vxorē legitimā dili
gere et fouere. Un̄ prelatis pōt dici istud Col. iij. Viri dili
gite vxores vias et nolite esse amari ad illas. Et iō tam de
plato q̄ de alio viro iusto pōt exponi illa figura Danie. x.
Ecce vir vn⁹ indut⁹ lineis. z renes ei⁹ accincti auro obrizo
et corp⁹ eius sicut crisolit⁹. z facies ei⁹ velut species fulgu
ris. et oculi ei⁹ vt lampas ardēs. brachia ei⁹ et pedes qua
si species eris. z vox sermonū ei⁹ vt vox multitudinis. Si
vis dic hystorialiter p̄ modū narrationis vel liaiter p̄ mo
dum auctoritatis. Igit charissimi considerem⁹ virū istuz
mirabilem quem daniel describit z videmus suas cōditi-
ones q̄s dñt bñe prelati. vel q̄libet alij viri iusti. Dñt ei ha
bere. In bitu honestaī decorē. ecce vir vn⁹ vel. li. In cor-
pore castitaī pudorē. renes ei⁹ accī. au. In aio firmitaī vi
rorē. corp⁹ ei⁹ si. cri. q̄ ē la. In vultu venustatis nitorē. fa-
cies ei⁹ sicut spe. ful. In intellectu claritaī splēdorē. oculi
ei⁹ sicut lam. ar. In ope p̄bitatis valorē. brachia inq̄t ei⁹.
In corde charitatis feruorē. pedes ei⁹ vt spe. In vbo vel
sermone veritaī clamorē vox sermonū ei⁹ vt vox multitu
dinis. Dico ꝑ q̄ vult eē vir dz habere in bitu decorez
honestatis. Ecce vir vn⁹ indu. li. Vestes ei linee sunt pure
et mūde. nec tm̄ se vltra modū p̄ciose. et p̄ vestes istas bo
nestaī bit⁹ describit. in q̄ necessariū ē q̄ honestas et mūdi
cia teneaī. z q̄ nimia. s. deformitas et p̄ciositas caueatur.
Deuī. xxij. p̄hibet ne femineis vestib⁹ vir vtaī. Ins q̄ itel
ligere possum⁹ q̄ viri p̄fecti nō dñt dissolutos bitus diligē
nec ornat⁹ supfluos q̄ ad mulieres ptinēt. viros nō eligē
re vel portare. q̄ sicut Seneca dicit. loq̄ns de viri religio-
sis z vtuosis. Nō fleuerūt inq̄t sicut mulieres circa flosc
los occupati. tot⁹ p̄text⁹ illor⁹ virilis ē. Secī in fine ep̄le.
Viros carpere flosculos turpe est. Ecce inquit vir vnus in
dut⁹ vel. li. quasi dicat. Ecce habitus virilis nō mulebris
honestus sobrius non deformis. Cuius tamen contrari-
um in ecclesia et religiōe video: vbi mulieb̄res et dissoluti
etiam habitus portantur. vbi inhoneste vestes ab illis
qui viri esse debent non horrentur. Non sic. sed ecce vir
vestitus lineis. Ezechielis. ix. Ecce vir qui indutus erat li

ticis et attramentariū scriptoris ad renes ei⁹. Habeat ergo vir honestus honestatis decorem in habitu. Item debet habere pudorē castitatis cum dicit renes eius ꝛc. Renes enī in quib⁹ est desiderū nature et generatiua virtus. voluptatē carnis significat. Aurū vo qđ est metallū imputribile et quod cit in pgameno albo:et nullius signi seu linee vestigium derelinquit.castitatē denotat. que imputribilem et incorruptibilē bonem reddit.ꝛ nullius mali exemplī vestigiū imprimit aut dimittit.Quia ꝓcerto viri spūales et maxime religiosi et ꝓlati debent renes carnalis voluptatis auro imputribilis castitatis accingere et constringere:et omnē fluxum luxurie p zonaꝫ continētie coartare. Unde de tali viro dicit.iij.Reguꝫ.j. Vir pilosus occurrit nobis:zona pellicea accinct⁹ lumbis seu renib⁹.Quod est contra multos qui magis dici possunt pueri q̄ viri qz non munde se custodiūt.vnde isti non videnē viri a virtute. ꝙ a viroze. Viride enī lignū calefactum spumā emittit et ad quamlibet ptem se flectit. Sic vere multi sunt ita virides et molles.qui spumam immūdiciaꝫ carnaliū non cessant diffundere.et,cum calefacti fuerint p luxuriaꝫ vbicūq; impulerit dyabolus se plicare.et nunc ad vnū peccatum nūc ad aliud,se inclinare.Et breuiter quilibet talis. videt esse sicut seru⁹ ille effeminat⁹.de q̄ loqt̄ Seneca i epla vbi dicit.q ipse erat in cubili vir in cōuiuio.puer.renes inqt ei⁹ Job.xxxviij.Accinge lumbos tuos sicut vir. Habeamus igit̄ in corpore pudorē castitatis. Item dico q debet habere vir id ē virtuosus i animo vigorē firmitatis. Ad viz ei ptinet q sit fort̄ stabil⁹ et ꝓstās.in tēptatiōib⁹ ꝛ tribulationib⁹ nō succumbēs.sed in aduersis et ꝓsperis equaliter se continens.et in cunctis immobiliter pseuerans. qđ ostēditur cum dicit.corpus eius ꝛc. Quia crisolitus est lapis qui demones dicit terrere.et cōtra timores nocturnos solet ꝓficere et valere.sicut dicit Dyasco.Ad denotadū q p virtutem constantie corp⁹ nostrū sit crisolitinū id ē lapide um atq; forte.non facile penetrabile atq; molle.Constantia enī animi est virtus que demones terret:pellit timores et superat atq; tollit.Et boc est quod dicit Seneca de viro iusto. Nibil sapienti viro potest euenire. stat rect⁹ sub quolibet pondere.nulla eum res minorē facit nibil ei eoꝝ que ferenda sunt displicet.quicquid cadere in bominē potest in se cecidisse non querit:vires suas nouit. sat hominum oia ferenda.corp⁹ ꝙ eius crisolit⁹. Un de eo pōt dici Job.xlj.Corpus eius scuta fusilia et compactū.Et aduerte q vir debet esse cōstans et fortis p̄cipue q̄ ad tria.scz

Ad audacem aggressionem difficilium.
Ad stabilem ppessionem terribilium.
Ad durabilem fictionem volubilium.

Debet enim vir pfect⁹ audaciter aggredi ad difficilia. Juxta illud.j.Regum.xvij.Esto vir fortis et preliare prelia domini. Item debet patiēter perpeti terribilia. Nulla enī pena et nullus labor debet virum perfectum frāgere. sed in omnib⁹ patiens esse ꝛ immobilis permanere.vnde Seneca epla.xxxj.dicit.Qz generosos animos labor nutrit.Unde non est viri timere sudorem.vnde etiā Seneca.consolans illuꝫ qui sup mortem vxoris flebat dicit sic.Quare plorasi maritum te cogitas:te cogita virū. Ac si diceret.non decet virum flere.sed equanimiter etiaꝫ omnia sustinere. Item debet stabiliter figere cordialia.q̄a nō debet animū suū fluctuare pmittere sicut puer.nec mō vnuꝫ nec mō aliud desiderare sicut mulier ꝙ in vno ꝓposito persistere sicut vir solidus et tenax.Exemplo apli.j.Corinth.xiij.Cuꝫ essem paruulus ꝛc. Que tamen sunt cōtra multos tam ecclesiasticos seu laicos.qui nec in verbis nec in pmissionibus:nec in factis nec in opib⁹ nec in audacijs nec in aggressionibus nec in patiētijs.nec etiam in suppor tationib⁹.vllam habent penitus firmitatē.nec aliquā virilem fortitudinem nec stabilitatem.sed potius puerilē mobilitatem et muliebrem per omnia vanitatem. Similes illi tyrisie qui ꝑm fabulas poetarum de viro in feminā p septenniuꝫ est mutatus.quia ꝓcerto isti ita sunt bodie ꝛ in agendo et in patiēdo effeminati.q nō viri.sed femine posunt dici. Hiere.xxxj.Virum circumdabit femia ꝛc. Figurati in filijs israel qui viros cunctos contra madian in prelio occiderūt et feminas seruauerunt.sicut dicit Numeri xxxj.Figurati etiā in pharaone.qui viros et mares infra mine fecit submergi et feminas seruari.Quia scz isti viros id ē virtutē et virilitatē in seipsis occidūt. feminas vero id est molliciem et femineitatē custodiūt.Quia multi sunt de quoꝝ moribus plus apparet de femina q̄ de viro. Esaie iij.Apprehendēt septē mulieres virum vnū. Non sic charissimi sed sum⁹ viri constātes.non femine. non desistētes. stabiles non mutabiles.Juxta illud.j.Reg.iij.Confortamini et estote viri.Quia sicut dicit.j.Thy.v.Decere mulieri non pmitto nec dñari in virū.Quod nibil aliud est q̄ q femina id ē sensualitas.mollicies et carnalitas nō debet contra virilitatē prevalere.nec ipam suis legib⁹ subiugare.quinimo mulieri.id ē sensualitati et carnalitati dz vir.i. ratio dñari et penitus principari.Gen.iij.Mulieri quoq; dixit.In dolore paries et sub potestate viri eris. Habeat ergo vir in moribus vigorez firmitatis. Item dico q isste habere debet in aspectu nitorē venustatis.quod ostendit cum dicit q babebat mirabilem faciez sicut fulgur facies inquit eius velut species fulguris.Quia ad virum pfectū ptinet q̄ babeat faciem et vultum fulgureū:nitidā et splēdentem: iocundam: vrbanam:bylarem et recentem sicut etiaꝫ dicit Eccl.xix.Ex visu cognoscit vir:et ex occursu faciei cognoscit sensatus.Bylaritas enī vult⁹ et leticia sunt indicia boni viri:et cordis placidi.benigni ꝛ fidelis.fidelis enī vir multū laudabit sicut dicit Prouer.xvij.Vir amabilis ad societatē magis amicus erit q̄ frater. Istud potissime debēt esse in prelato.qui subditis se debet exbibere familiarem et letū:bylarem et socialem:non tristem asperū vel crudelem.Quod tñ est contra multos qui amaros et asperos alijs se ostendūt.ita q alicui gratiā vel fauorē nō pretendunt.Similes illi nabal.de quo dicit.j.Regū .xxv. Completa est malicia contra virū tuum.nam ipe est filius belial.ita q nullus potest sibi loqui. Non sic charissimi.qz ꝓcerto talis austera conditio reprehendit.et maxime in p̄latis.quia si faciē leoninā omnibus ostenderēt. simplices ad iusticiā nō venire auderent.Et ideo necessaria est in viris pfectis et maxime in ꝓlatis bylaritas ꝛ benignitas nō austeritas vel potestas. Juxta illud Mume.xij.Erat autē moyses vir mitissimus sup omnes homines qui morabantur in terra.Ut de talibus intelligat illud Eccl.xxvj.Diuitis et paupis cor bonū oi tpe vultus eorū bylaris. Habeat ergo vir in aspectu nitorē venustatis.facies eius inquit q̄i spes fulguris.Matb.xvij.Resplēduit facies eius sicut sol. Item dico q virtuosus dz habere in intellectu splēdorem claritatis seu vitatis.cū dicit oculi ei⁹ sicut lāpas ardēs. Oculi enī aie sunt virt⁹ intellectiua et discretiua. q̄ ꝓ clarā cognitionē dñt lucere.ꝛ q̄tum ad verā boni ꝛ mali noticiā clarissime resplēdere.Apoc.j.Oculi ei⁹ velut flama ignis.Vir ei scz pfect⁹ bz sensus corpales quos tñ nō babet puer.qz scz nos q̄ veri esse volum⁹ sensum et discretionē in agēdis et p̄cauēdis babere debem⁹.quia sicut dicitur Eccl.xliij.Beat⁹ vir q̄ in sapia morabit ꝛc. Naturaliter vir bz barbā q̄ virilis sapie et constātie est signū. Unde de quodā Pbo legit in libro pboz moraliū.q quesitū fuit ab eo q̄re toties tangebat barbā suam.q̄ rndit vt dū tango barbā meam.virū me esse meminerim.Quod ē contra multos q̄ p sapientiā nō sunt viri.sed p ignorantiaꝫ pueri pñt dici.Et circa b applica de puero q̄d volueris vel de ignorātia.et vide s.de oculo.Habeat ꝙ vir in intellectu splēdorē vitatis vel claritatis. Item dico q vir dz habere in ope vigorē ꝓbitatis.qđ oñdit cum dī.q ille vir mirabilia būit brachia.brachia ei⁹ erea inqt ꝛc. Per brachia enī quibus bō pugnat et opat.itelligo fortitudinē in bonū opando.et in subditos defendēdo et in hostes invadēdo ꝛ ipugnādo.ꝓs. Qui docet ma.me.ad pli.ꝛc. Vir enī debet esse gnādo.ꝓs. Qui docet ma.me.ad pli.ꝛc. Vir enī debet esse Fortis et virtuosus. Audax et animosus. Just⁹ ꝛ rigoro sus. Fortis dico et vtuosus.ij. Para.xvij. Viri bellatores et robusti erāt in bierusalē. Audax et aiosus.qz nullū debz timere in sua iusticia.et maxime ꝓlatus. Un Job.xxxiij. Viri cordati audite me. Justus etiam ꝛ rigorosus quia iuste ꝛ rigide debet delinquētes punire et ꝺ eos fortiter ꝓuste ꝛ rigide debet delinquētes punire et ꝺ eos fortiter ꝓuidere.Ezechiel.xviij. Viri iusti sunt et iudicabunt eos iudicio adulterarū. Qđ est contra multos tam laicos q̄ clericos adulterarū. Qđ est contra multos tam laicos q̄ clericos.q̄ scz penitus non videnē viri qz scz nec bñ opando: nec malos impugnādo aliq̄d viriliter faciūt.siles lepori q̄

est animal timidissimū. de quo dubitat vtrum habeat se-
xū masculinū vel feminū. qz scz tales viri estimant: et in feia
liter operant. Viri em sunt ꝯtum ad gdū femie vo ꝯtū
actum. quia scz isti locū virorū tenent. et in opera inutilia
et femina semp exercent. Et sic verificat illud quod dicit
Seneca. Oz in loco in quo vir bon⁹ credit. paucissimi se-
dent. Isti em sunt imbecilles et inuidi. ita q quantum ad
opera vident plus femine q viri. Isti em sunt viri fictiles
et vani: viles et fragiles. de quib⁹ Hiere. xlviij. Clamabo
ad viros muri fictilis lamentantes. Non sic sed si volum⁹
esse viri. habeam⁹ in opere vigorē ꝓbitatis: brachia inqt.
ps. Fiat man⁹ tua super. vi. dex. tue ꝛc. Quia scz p brachi
um vt dictum ē intelligim⁹ fortitudinē ad opandū. ps. In
brachio virtutis tue ꝛc. Item dico q vir debet habere
in corde feruorē charitatis cum dicat q habebat pedes in
similitudine eris candentis. Pedes em qui portāt cor aie
sunt affectus. qui tunc candētes efficiunt. quādo p chari-
tatis incendiū inflamant. Apoc. j. Pedes eius simles au
ricalco sicut in camino ardenti. Vir em debet vere et cha-
ritative diligere: non ficte nec mutabiliter affectare. pedes
debet habere ereos ꝛ ardētes. qz affect⁹ amoris sui dñt ee
Pedes p stabilitatem. Ardentes p fortem et feruen
Ereis p durabilitatem. tem charitatē. que oia bene p-
tinent ad virum: Vir statim et faciliter non debet aliū dili
gere. immo debet deliberare q sit talis q eius amicicia si-
bi vtilis possit esse. sed postq̄ dilexit nō debet ipm dimitte
re ampli⁹ sed in eius amore stabiliter pseuerare. Exemplo
ferri quod nō faciliter calefit. sed calorem cuz caluerit diu
custodit. Habeam⁹ igit in corde charitatē feruoris. Itē
dico q si volum⁹ esse viri habeamus in ore clamorē veri-
tatis seu auctoritatis. cum dicit. vox sermonuz eius ꝛ ma
xime ad prelatum ptinet autētice loqui et alte et seuere. p
ferre sermones. Teste Plinio. Voces virorum seu mascu
lorum sunt grossiores generaliter quia scz illi qui virorum
locū habent. debent p predicationē ad terrorem delinquē
tium non molliter sicut femine. sed more viri fortiter ver-
bum dare. Quia sicut dicit Prouer. xxij. Doctrina sua co
gnoscit vir esse. Ut sic alij possint dicere illud Gen. iij. Vo
cem tuā dñe audiui et timui. vnde Apoc. j. dicit. Oz ille q
sedebat in throno. vox illi⁹ erat sicut aquarum multarum
Esa. lviij. Clama ne cesses ꝛc. Sed adhuc vide de hoc in-
fra de voce. Quod tn bodie non fit. quia multi ecclesiasti-
ci et alij sunt qui nihil viriliter dicūt vel agunt. delicijs em
taliter eneruant q nihil fortiter fabulant. Quia sicut dicit
Seneca. epla. xxxiij. Oz mirū est aliquid fortiter dici ab ho
mine mollicie ꝓfesso. Patet igitur charissimi p predictas
octo conditiones q plati et ecclesiastici debēt esse viri id ē
viribus et virtutib⁹ pleni. Et sic bene patet q in scriptura
inuenit vir stabilis et virtuosus. et hoc est 3m principale.

Tercio dico q in scriptura inuenit vir vtilis et fructu-
osus. et sic per virū potest intelligi homo sanctus. nō soluz
platus. sed etiam alius. Vir em habet cōplementū etatis.
et tunc bene pōt laborare: operari: intelligere: generare ꝛ ali
os act⁹ facere. signans boiem pfectum q̄ tunc vir et virtu
osus esse dinoscit quando discrete intelligit bona opa. ge-
nerat et producit. et in bonis openb⁹ se exercet. Dic si vis
scz illam figurā Dan. x. Ecce vir vnus indut⁹ lineis ꝛc. cū
oib⁹ suis membris. Et ponit immediate supra sub. §. Se
cūdo dico principaliter. Quia quicquid ibi est pertinet ad
virum perfectum. Justus em dicit vir a virtute quia scili
cet multe vires ꝛ virtutes requirunt ad hoc q aliquis spi
ritualiter vir dicat. Et sic notabo q ad hoc q aliqs sit vir
iustus. necessario est q ipse sit scilicet Vir

Fortis et bellicosus.	Dico q iusti sunt viri fortes et
Sanctus ꝛ virtuosus.	bellicosi. Pugnant em contra
Concors et nō riosus.	dyabolū. contra mundū: con-
Rectus et nō tortuosus.	tra seipm. contra peccatū. vn-
Pius et viscerosus.	de Gen. xxxij. Ecce vir luctaba
Prudens ꝛ studiosus.	tur cū eo. Et. j. Regū. xvij. Dic
Rarus ꝛ ꝓciosus.	aūt vir bellator est ab infantia
Pauid⁹ ꝛ timorosus.	sua. Itē sunt viri sancti et vir-
Eloquēs et seriosus.	tuosi. iiij. Reg. iiij. Animaduer
Penitēs ꝛ dolorosus.	te q vir dei sanctus ē. Ita em
Et sic fuerit et erit	sancti viri debem⁹ esse vt alios

Vir beatus et glorioſus. sanctos faciam⁹. ps. Cū san
cto sanctus eris ꝛc. Item sunt viri concordes ꝛ nō riosi.
Et sic dicit. j. Esdre. iij. Congregat⁹ est populus quasi vir
vnus. Item sunt viri recti et nō tortuosi. quia recte ꝛ pla-
ne debent in suis actibus ꝓcedere. non tortuose vel falsε.
Job. j. Erat ille vir simplex et rectus. et timens deū et rece
dens a malo. Item sunt viri pij et viscerosi et alijs miseri
cordes. quia sicut dicit Prouer. xj. Bene facit aie sue vir
misericors. Item sunt viri prudentes et studiosi. quia si
cut dicit Sap. vj. Melior est sapiētia viro forti. Item sunt
viri rari et precioſi. quia pauci inueniunt tales Esaie. xiij.
Preciosior erit vir auro. et Eccs. vij. Virum de mille vnū
repperi. ꝛ Seneca dicit q in quo vir bonus queri-
tur. pauci sedent. Itē sunt viri pauidi et timorosi. ps. Be-
atus vir qui timet dñm. Item sunt viri eloquētes ꝛ serio-
si. Eccl. xxxvij. Vir peritus multos erudiet. Item sunt vi-
ri penitētes et dolorosi. Ezech. ix. Signa thau in frontib⁹
virorum dolentiū et gementiū. Item finaliter erūt viri be
ati et glorioſi scz in patria quādo verificabit illd quod re-
gina saba dixit salomoni. iij. Paral. ix. Beati viri tui ꝛ bea
ti serui tui qui assistunt ꝛc. Hijs igit et alijs multis modis
dicunt homines spūaliter esse viri. et spiritualib⁹ virtibus
esse virtuosi. Ut sic de talibus dicat illud. Exo. xviij. Pro
uide tibi ex omni plebe viros potētes et timētes deū. in q̄
bus sit veritas. et qui oderunt auariciam: et constitue eos
tribunos. quasi dicat tales viri debent esse in officijs et cō-
stitui in beneficijs et in dignitatibus ordinari. Patet igit
q inuenit vir vtilis et fructuosus. et istud est terciū princi
pale. Quarto dico principaliter q inuenit vir, nequam
et vicioſus. Et sic dico q inueniuntur scilicet Viri

Leprosi.	Sunt dico in mūdo viri scz lepro
Verbosi.	si id est viri diuersis vicijs infecti.
Riosi.	vnde. iiij. Reg. v. de naaman dici
Pomposi.	tur. q ipe erat vir fortissim⁹ et di
Mendosi.	ues sed leprosus. Itē sunt ibi viri
Invidi et odiosi.	verbosi et dolosi. de quo in Ps.
Ignari et tenebrosi.	Viri sanguinuz et dolosi. Isti em
Auari ꝛ ambicioſi.	sunt illi qui p dolū et fallaciā sub
Carnales et luxurioſi.	specie amoris alios decipiūt ꝛ p
Crudeles et pniciosi.	dunt. de quib⁹ Prouer. xvj. dici

tur. Iniquus lactat amicū suū et deducit eum p viā non
bonam. Item sunt viri riosi. de quib⁹ Prouer. xxix. ꝛ xv
Vir iracundus ꝓuocat riras. Itē ibi sunt viri pomposi ꝛ
elati. de quibus Job. xj. Vir van⁹ in superbiam erigit. et q̄
si pullum onagri natū liberū se putat. Itē ibi sunt viri scz
mendosi. de quib⁹ Prouer. xix. Melior est pauper ꝯ vir
mendax. Item sunt ibi viri invidi et odiosi. de quib⁹ Pro
uer. xix. Viri sanguinū oderunt simplicem. Itē ibi sunt vi
ri ignari et tenebrosi. de quib⁹ ps. Vir insipiēs non cogno
cet ꝛc. Item sunt ibi auari et ambicioſi. de quib⁹ Prouer.
xxix. Rex iustus erigit terram suā et vir auar⁹ destruet eā
Itē ibi sunt carnales et luxurioſi. de quib⁹ Leuit. xx. Vir
qui patit fluxum seminis immūdus erit. Item sunt ibi vi
ri crudeles et pniciosi. de quib⁹ Esa. ix. Vir fratri suo non
parcet. Isti em sunt mali viri de quib⁹ erat copia tāma-
gna. quia scz mali viri bodie supabundauerunt viri vero
boni perierūt. Juxta illud Esa. lvij. Viri misericordie col
liguntur et non est qui recogitet. Isti em viri nō dicunt a vir
tute. sed a virulētia. quia isti nō sunt viri id ē vigorosi. vel
virtuosi. immo viri id ē virulenti et venenosi de quib⁹? So
pbo. j. Visitabo sup viros defixos in fecibus suis. Et So
pbo. iij. Prophete tui vesani viri infideles. Ista ergo de vi
ris tam bonis q̄ malis sufficiant. quia in alijs locis pluri-
bus ē tractatuz. Vide ergo plures auctoritates diuisas et
prosecutas.

Virga. Nota q virga 3m suas ꝓprietates pōt va
riari et multa designare. Unde breuiter no
tare possum q in scriptura inuenio virgam scilicet

Gloriosam et admirabilem.	Prima est virga imperi
Speciosam et amicabilem.	alis dñationis. et sic est
Virtuosam et venerabilem.	virga dei benedictus fili
Rigorosam ꝛ formidabilem.	us de quo ps. Virgā vir
Amorosam et cōmendabilē.	tutis tue emittet dñs ex
Furiosam et detestabilem.	syon ꝛc. iſ ē ipsam de pa

radio emisit ⁊ in medio peccatoꝝ ⁊ inimicoꝝ suoꝝ dñari pituit ⁊ p̄fecat. Pastor eñ mediāte virga regit oues. sic pater mediante filio regit mundū. ⁊ ideo iste est v̄ga moysi cū q̄ signa mirabilia fecit cor̄ pharaone. que aquas egypti in sanguinē mutauit. ⁊ que in draconē mutata virgas magoꝝ deuorauit. sicut dicit Exod. iiij. ⁊ deinceps. Quia vere charissimi moyses dicit deus pater q̄ per virgam suam deum filium hic coram humano genere fecit multa signa ⁊ mirabilia. que per beatam incarnationem in draconem. i. in carnem seu boiem se mutauit ⁊ cōuertit. virgas magoꝝ. i. potestatem regnoꝝ ⁊ demonū destruxit ⁊ deuorauit. in q̄rum sc̄z sc̄am ecclesiam instituit ⁊ errores gentilium eneruauit. Et ideo ista est virga ferrea de qua dicit in p̄s. Reges eos in virga ferrea ⁊c. Quod potissime fiet in iudicio. quādo cum ista virga canes. i. peccatores ꝓcutientur. ⁊ extra domum ecclesie in infernum expellent. Exodi. viij. Extende virgam tuam. ⁊ percute puluerē terre. Virga eñ in p̄ncipio de sui natura est flexibilis tenera ⁊ mollis. in fine v̄o fit sc̄z dura grossa difficilis atq; rudis. Quia nunc x̄p̄s est dulcis: tener flexibilis ⁊ benignus. In fine tñ sc̄z in iudicio fiet durus. percutiens ⁊ seuerus. Et ideo nunc potest figurari in virga assueri aurea que in signum dementie ad bester fuit extenta. tunc v̄o figurabit in virga ferrea que ad percutiendum impios est extenta Apoca. xij. Recturus erat omnes gentes in virga ferrea. Ista est virga imperialis dñationis. Sc̄do dico q̄ est virga virginalis ꝓpagationis. Virgo eñ beata dicit virga eo q̄ sine corruptione flos diuinitatis ⁊ fructus humanitatis de ea ꝓpagat. vnde Esa. xj. Egredietur virga de radice yesse ⁊c. Virga eñ flexibilis est ⁊ tenera. ⁊ quanto in arbore est altior. tanto est minor: gracilior et flexibilior. Sic ista dulcis est: flexibilis ⁊ pia. ⁊ ad preces nostras est inclinabilis ⁊ ꝓmpta. ⁊ quāto fuerit altior p̄ sanctitatem ⁊ generis dignitatem. tanto fuit gracilior p̄ humilitatem et tenerior per mellifluam pietatem. Et ideo ista fuit figurata in virga aaron que sicca floruit Nume. xvij. Inuenit germinasse virgam aaron in domo leui. ⁊ gēmis turgentibus erupant flores. Ista est virga virginalis generationis.

Tercio dico q̄ est virga virtualis sustentationis. ⁊ ista virga ē crux x̄pi. q̄ crux est illa virga qua canis inferni cū suis temptationibus depellitur ⁊ superat per quā regnū ecclesie regitur ⁊ spūaliter gubernatur cui debilis peccator per spem ⁊ fiduciam innitit. cum qua nobis p̄mia eterna mensurant. ⁊ per quā paupes simplices ⁊ innocētes. ne fiant viri pestilētes corrigunt. Dico q̄ crux est v̄ga sc̄z

Defensionis. Est dico virga qua tuemur ⁊ defendimur. q̄ sc̄z pueri cum virga se defendūt sc̄z a canibus. Sic cum v̄ga crucis. i. cum memoria passionis de fendimur ab hostib⁹ ⁊ peccat. Ista eñ virgam timet canis dyabolus scient q̄ alias per eā in x̄pi passione fuit victus Esa. xxx. Pauebit assur virga per cussus. Item est virga qua regimur et dirigimur. Sicut eñ pastor cum virga regit ⁊ dirigit gregem suum. sic x̄p̄s mediante virga crucis sue ⁊ memoria passionis gregē deuotum gubernat ⁊ regit. ⁊ in viam salutis dirigit ⁊ deducit. p̄s. Virga directionis virga regni tui. quia crux est sceptrum ⁊ virga regni x̄pi. Item ista est virga per quam sustentamur ⁊ erigimur. quia sicut debiles ⁊ infantes ⁊ infirmi vtuntur virgis ⁊ baculis ad sui innitionem ⁊ sustentationem. sic ⁊ nos qui infirmi ⁊ debiles sumus. virge ⁊ baculo crucis inniti debemus per spem ⁊ fiduciam hic ne cadamus. vt sic dicamus cum p̄s. Virga tua ⁊ baculus tu⁹ ipa me ꝓsolata sunt. Item ista est virga qua mensurant nra merita. Sicut eñ virge solent rerum mēsure accipi. ⁊ fm cuius quantitatē aliarum rerum quātitas mensurat. Sic vere fm quātitatem virge crucis sc̄z fm quātitatem deuotionis quā habemus ad crucē merita nra mēsurant. q̄b⁹ postea adequant p̄mia. vñ Zach. xij. Assumpsi duas virgas. vnā vocaui decorē. alterā v̄o funiculū. p̄s. Diuisit eis terram in funiculo distributionis. Due eñ virge sunt sc̄z duo brachia sancte crucis. que sunt decor ecclesie ⁊ funiculus. i. mensura etiam celestium p̄mioꝝ. ⁊ pena infernaliū tormentoꝝ. Sic ergo patet q̄ est virga virtualis sustentationis. Quarto dico q̄ est virga iudicialis iurisditionis. Virga eñ quā portant reges ꝓlides ⁊ pastores significant iudiciariam ptātem. q̄ in malis est impia ⁊ puersa. q̄ sc̄z cum ipsa ledunt impie subditos ⁊ affligunt. ⁊ p eas nudos paupes ⁊ nō indutos diuites dure ledunt. Ista ei est illa virga quā x̄p̄s discipulis suis imbibit. ne portarēt dicēs illud Matth. x. Nolite possidere aurum nec v̄gam nec peram. Nam tales mali iudices ⁊ eoꝝ male iurisditiones nihil aliud sunt q̄z q̄dam v̄ge dñi ad disciplinandus pueros dñi. i. paupes simplices ⁊ innocētes. ne forte fiant viri pestilētes. Deus eñ vtit malis sicut v̄gis suis ad alios affligendū Esa. x. Ue assur. virga furoris mei ipe ē. Ue runtamē vnum sciant tales q̄ postq̄ bō virga vsus fuerit ⁊ ipsa alios flagellauerit. in ignem aliq̄n eam proiicit. vel ipam destruit atq; frangit. Sic vere deus postq̄ tales virgas. i. tales iniquos iudices florere diu pmisit. Juxta illud Ezech. vij. Floruit virga: germinauit superbia. ⁊ eoꝝ ministerio ad alios tribulandū ⁊ affligendum vsus fuerit Juxta p̄s. Uisitabo in virga iniq̄tates eoꝝ. ipsos tñ solet finaliter. q̄nq; tpaliter destruere ⁊ ad miseriam deducere ⁊ frāgere Hiere. xlviij. Eñ ꝓfracta est virgo fortis: baculus gloriosus. ⁊ in igne ppetuo ꝓcremare ⁊ eos penitus eneruare Esa. xvij. Comminuta est virga percussoris tui Quia sicut dicit dñs in p̄s. Non relinquet dñs finaliter virgam peccatoꝝ sup sortem iustoꝝ. Et si tu q̄ris si de⁹ talibus virgis vtit. q̄re ex hoc puniunt. securis eñ puniri non dz immo manus? Ad hoc rñdet: q̄ dato q̄ isti sunt instrm diuine iusticie. ex hoc tñ sua malicia non minuit. nec etiā excusatur. q: sc̄z mala q̄ faciunt. ex sua culpa ꝓueniunt. ⁊ a suo libero arbitrio fiunt. Deus eñ malis eoꝝ voluntatibus punitiones aliorum p occulta sua iudicia applicat. et per ipos q̄uis ignaros executionē suoꝝ iudiciorum ordinat. Latro eñ in silua insidiās vt primo transeuntē spoliet ⁊ occidat nō minus punit. si deus volēs aliquē occidi ⁊ spoliari ipm in manibus eius tradat. ⁊ sic per illā viam occultā iusticiam dispensat. q̄uis ergo ista duo occurrāt sil. latronē tñ nō excusant. De istis habem⁹ exemplū in nabuchodonosor rege babylonis ⁊ sedechia rege iuda. De⁹ eñ volēs captiuare sedechiam ⁊ pplm birim ꝓpter eoꝝ ydolatrias ⁊ petā. sicut etiam añ p̄dixerat p̄ p̄s. Sup flumina babylonis ⁊c. vsus fuit supbia ⁊ crudelitate nabuchodonosor q̄ predictum sedechiam captiuauit ⁊ excecauit. Dictus eñ nabuchodo. erat pessimus ⁊ dei inimicus qui ad dei occultam iusticiam nō attēdebat. nec ibi a deo aliq̄d fieri sciebat. immo ꝓ eo q̄ dictus sedechias pactum ⁊ iuramentum sibi fregerat. ⁊ ab eius obedientia recesserat. ipm psonaliter impugnabat. Concurrebat ergo simul dei iusticia sedechiam de ydolatria puniens ⁊ nabuchodo. seuicia impietatē suam exercēs. Et Hiere. xxv. ⁊ alijs locis pluribus deus nabucho. seruū suū vocat. ꝓ eo q̄ ipe fuit virga furoris dñi in filios pestilētes. Eñ etiā cyro regi dicit dñs Esa. x. Ue assur. virga furoris mei ⁊ baculus ipse est i manu eius indignatio mea. Sequit. ipse aūt nō sic arbitrabitur. ⁊ cor eius nō ita estimabit. sed ad ꝓterendum erit cor eius ⁊ ad interfectionē gentiū nō paucarū. q. d. isti nō credunt se esse instrm diuine iusticie. immo ꝓuio corde ad iniquitatē mouent. quapropter a deo nō minus puniuntur. q: sibi nō deo imputāt ⁊ attribuūt facta sua. ⁊ quasi de ꝓprijs viribus gloriant. Eñ sequit ibidē. Munquid gloriabit securis ꝓtra illum qui secat ⁊c. Patet ergo q̄ est virga mundialis iurisditionis seu tpalis afflictionis. Quinto dico q̄ est virga pastoralis castigationis. Et sic dico q̄ ꝓ virgam intelligitur bonus ꝓlatus vel etiam iusta ⁊ charitatiua correctio sc̄z ꝓlatoꝝ. Ista eñ est virga qua

Pastores vtunt oues reducendo.
Rectores vtunt plebi presidendo.
Magistri vtunt pueros docendo.
Genitores vtunt filios castigando.
Ministri vtunt vestes expoliando.
Balliui vtunt alijs imperando.
Magi vtunt serpentes incantando.
Mensores vtunt sortes assignando.
Mercatores vtunt pannos mēsurando.

Quia charissimi ꝓlati ⁊ superiores q̄ sūt ꝑdictorum balliui. magi. ministri magri ⁊c. sunt correctionis virga siue iurisditionis. corrigalis afflictionis ⁊ pu-

nitionis scz oues simplices ⁊ errãtes sicut pastor in viam veritatis reducẽdo ⁊ dirigẽdo. pñ. Virga directionis ⁊ga regni tui. Item plebi scz subditoꝝ impando. ⁊ sicut impator maiestatẽ suam eis ostendẽdo. In cuius signũ reges virgã. i. sceptrũ portãt in manu. ad designandũ q̃ isti sunt q̃ habẽt alios ad regendum. i. virga iurisditionis regere ⁊ ⁊ga correctionis castigare Hester. v. Virgam aurea tenebat in manu. Item pueros. i. ignorantes carnales. sicut magister instruẽdo ⁊ doctor erudiendo Prouer. xxij. Stulticia colligata est in corde pueri. ⁊ ⁊ga discipline fugabit eã Item filios ⁊ subditos sicut pater castigando ⁊ corrigendo Vñ Prouer. xiij. Qui parcit virge odit filiũ. Item vestes cõuersationis subditoꝝ per discussionem visitationis a pulvere excutiendo ⁊ maculis peccatoꝝ eos emundãdo ⁊ deputando Exodi. viij. Extende ⁊gam ⁊ pcute pulueré. Item mandata superioris sui dei sicut balliui alijs scz denũciãdo ⁊ ꝓcipiendo. j. Cor. iij. In virga veniã ad vos. Item serpẽtes. i. peccatores incantãdo ⁊ sicut bonus magus domesticando ⁊ cõuertendo Exodi. vij. Proiecerũt magi singuli ⁊gas suas. Ista est ⁊ga somnifera cum qua mercurius somniavit argum. Item sortes bñficiorum ⁊ officiorum alijs sicut mensor assignando. qz mediante virga iudiciarie ptãtis ꝑlati debent mensurare ⁊ assignare gradum suum cuilibet Miere. x. Israel virga hereditatis eius. Item pãnos. i. peccata quos eis vendũt inq̃tum ipos exinde puniũt virga correctionis mẽsurando. qz virga dz adequari pãno. i. correctio ⁊ pena pctõ. qz sicut dr̃ Deut̃. xxv. Juxta mensuram culpe debet esse plagarum modus. Vñ de tali virga taliter peccatis adequata ⁊ mensurata. pñ. Visitabo i virga iniq̃tates eorum. Prelatus eñ dz subditos visitare et virga correctionis iniq̃tates ⁊ delicta mẽsurare. Et breuiter charissimi sicut pastor sine ⁊ga non põt gregem regere sic ꝑlat⁹ sine ⁊ga aspere correctionis nõ possit bodie subditos gubernare. Exemplo moysi q̃ sine ⁊ga nõ legitur signa fecisse nec pplm israeliticum direxisse. Unde de subdito potest dici illud Eccl̃i. xxxiij. Cibaria ⁊ virga ⁊ onus asino. Ubi aduerte q̃ ꝑlatus debet asinum suum id est

Subditum recreare.	cibaria.
Subditum castigare.	virga.
Subditum occupare.	onus.

Correctio eñ est illavirga. de qua dicitur Prouer. xxix. Virga atz correctio tribuit sapiam. Ubi etiam oñditur q̃ virga correctionis est Virtutum ꝓductiua. virga. Criminum punitiua. correctio. Cordiũ directiua tribuit sapiam. Ista eñ ⁊ga

Virtutes ꝓducit.	Dico ergo q̃ ista ⁊ga virtutes ꝓ
Crimina educit.	ducit. cum dicit: virga. Quia sicut
Sapiam inducit.	a virga oriunt̃ ramunculi cum floribus ⁊ fructib⁹ ⁊ foliis. Sic ex correctione oriunt̃ multe ⁊tutes cũ bonis verbis affectionib⁹ ⁊ opibus. ⁊ de ista oritur in futurum
Opus pfectionis.	Dico q̃ ista virga ꝓducit in nobis opus pfectionis. Vñ Beñ.
Cibus deuotionis.	xxx. dicit. Oues iacob solo aspectu virgarũ ꝓducebãt fetus diuersoꝝ colorũ. Exemplo boni
Aqua cõpunctionis.	
Lumen discretionis.	

equi q̃ solum aspectu ⁊ge citius currit. Item cibum deuotionis. De virga eñ nascit̃ fructus dulcis. sic si q̃s ⁊ga correctionis percutiat̃. citius ad fructũ deuotionis allicitur. et sic dicit̃ Deb. ix. Qr in archa cum virga erant tabule ⁊ mãna. Ad denotandum q̃ manna gratie ⁊ deuotionis. ⁊gam correctionis comitatur. ⁊ q̃ illi q̃ acriter corriguñt̃. finaliter cibo deuotionis ⁊ gratie satiañt̃ Eccl̃. xxxiij. Cibaria et virga ⁊ onus asino. Et Michee. vij. Pasce pplm tuum in virga tua. Item aquam cõpunctionis. Quia scz bõ quando corrigit̃ ad cõpunctionis lachrymã inuitat̃. Unde de Moyse dicit̃ Exodi. xvij. ⁊ Nume. xx. Qr ipse pcussit virga bis silicẽ ⁊ eru. a. la. Et ꝓcerto si bõ q̃is sit durus ⁊ lapideus. bis. i. pluries a deo vel prelato percutiat̃. vir aut nunq̃ erit quin aqua cõpunctionis finaliter abundet. Item lumen discretionis. Quia scz homo ⁊ga correctionis docetur. ⁊ qui verbis non põt verberibus erudit̃. Quod bene figurat̃. j. Reg. xiiij. vbi extremitas virge in melle ponitur ⁊ comeditur. ⁊ oculi ionathe illuminant̃. Quia ꝓcerto si ionathas. i. subditus de melle ꝓsolationis cui adiuncta fit virga aspere correctionis gustauerit. statim intellectus sui oculus clarus erit. Pñ. Virga tua ⁊ baculus tuus: ipa me consolata sunt. Patet tamẽ q̃ aqua correctionis ⁊tutes solet ꝓducere. virga. Deinde dico q̃ ista virga crimina solet educere. correctio inquit Eccl̃s. vij. Per tristiciam vultus corrigitur animus delinquentis. Virga eñ vipera vel tyrus verberatur ⁊ ab ipsis venenum aufertur. ⁊ exinde tyriaca fit. Sic vere peccatoꝝ ⁊ga correctionis affligit̃. vt venenu vitioꝝ fluẽte. ipe tyriaca. i. sanctus ⁊ bonus efficiat̃. vñ Leuitici. xxvij. dr̃. Qr decima pars ouis ⁊ bouis ⁊ capre que sub pastoris ⁊ga scz trãseunt sanctificabit̃. Et ideo prelatus ⁊gã correctionis debet in manu habere. qz illa est qua

Carnales debet supare.	Est ergo virga correctionis
Solide debet impare.	carnaliũ macerativa. quia
Rigide debet fulminare.	ꝑlatus cũ ista virga dz car-
Prouide debet liberare.	nales aliquotiens tangere.

ne per lasciuiã insolescant. vñ Judicũ. vj. Extendit angelus summitatẽ virge ⁊ tetigit carnes. Item ista debet esse. s. crudeliũ impugnativa. Nullus eñ dz esse ita terribilis tyrannus quin debeat ꝑlatus eum aggredi cum hac virga. Exemplo banaie. de quo dicit̃ q̃ cum ⁊ga descendit ad gygantẽ egyptium ⁊ abstulit ei hastam ⁊ interfecit eũ. j. Paralip. xj. Item debet esse solide impatiua. Vñ de bonis iudicibus ⁊ iurisditionib⁹ dr̃ Ezech. xix Qr facte sunt ex eis solide virge in sceptra dominantiũ. Item dz esse rigide fulminativa ⁊ cõminativa. Quia correctio dz habere verba et verbera. Vñ Exo. ix. Extendit moyses virgã ⁊ facta sunt tonitrua magna ⁊ grando ⁊ discurrẽtia fulmina. Item ista debet esse ꝓuide liberativa. q̃ per correctionẽ bõ de pena saluat̃. Vñ de puero ipsi ꝑlato vel patri dr̃ Prouer. xxiij Noli de puero subtrahere disciplinã. si eñ percusseris eum cũ virga nõ morietur tu virga percutis eum ⁊ aiam eius liberas de inferno. Sic ergo ptz q̃ ista virga crimina educit. qz correctio inquit. Deniq̃ dico q̃ ista ꝓudentiã solet inducere. qđ ostendit̃ cum dicit̃: tribuit sapiam. qz virga dr̃ esse mater discipline. sicut eñ dr̃ Esa. xxviij. Afflictio alias veratio dat intellectũ. Vñ de virga dicit̃ Prouer. xxij. q̃ stulticia colligata est in corde pueri ⁊ virga discipline fugabit eam sapiam inquit Prouer. xix. Suscipe disciplinã vt sis sapiẽs. Et sicut ꝓmittit̃ visum est quid sit virga pastoralis castigationis. Sexto mõ dico q̃ est ⁊ga eternalis indignationis. ⁊ ista est virga seueritatis diuine iusticie qua finaliter flagellabit dãnatos. de qua q̃libet damnatus põt dicere illud Treñ. iij. Ego vir videꝫ paupertatem meã in virga indignationis eius. Sic ergo ptz quõ virga sumit̃ multis modis.

Virgo. virginitas. Nota q̃ virginitas põt accipi in bono ⁊ in malo. In bono eñ significat carnis puritatem ⁊ integritatem. ⁊ sic potest significare quãlibet virginẽ siue monialem siue aliam. ⁊ maxime beatam Mariam. vel quãlibet sanctam. vel quemlibet in anima purum ⁊ mundum Et sic loquit̃. ij. Cor. xj. Despondi vos vni viro ⁊c. Quia ꝑm Aug. in hoc spũalis anime virginitas consistit q̃

Fides sit integra.	In malo aũt designat sterilitatẽ
Spes sit solida.	⁊ fructus bonoꝝ operũ raritatẽ.
Charitas sit sincera.	Et sic virgo põt dici quilibet peccator. vel quelibet mala anima vel ꝑsona q̃ fructũ bonoꝝ operũ non ꝓducit. nec sponso rõ per charitatis copulã se cõiungit. sed in sterilitate ꝑpetua semp ꝑsistit. ⁊ sic accipiunt̃ ille quinq̃ fatue virgines. quarũ lampades inuẽte sunt vacue. ⁊ ideo in nuptijs nõ fuerunt recepte. nec ipsis ianue sunt aperte. sicut dicit̃ Matth. xxv. Quia certo tales virgines dyaboli oleum gre nõ portãt. ⁊ ideo ad sponsi nuptias. nec ad paradisi ianuas vnq̃ intrãt. Et iõ breuit̃ de talib⁹ ⁊ginib⁹ ꝑ q̃s bodie ecclesia deformat̃ dr̃ Treñ. j. Virgines eius squalide. ⁊ sacerdotes eius gemẽtes. ⁊ ipa repleta est amaritudine. De scorpione dicit Pli. q̃ pũgit acrius virgines q̃ corruptas. Quia ꝓcerto tales ⁊gines scorpio dyabolus steriles in inferno finaliter pungit. ipas q̃ destruet ⁊ occidet Ezec. ix. Non parcat oculus vi. nec q̃

miseramini.sene adolescentulū ⁊ virginem et mulieres et parvulos interficite. Dicamus ergo latus de virginitate tam spūali q̄ corpali. Virginitas em̄ est q̄dam mētis ⁊ carnis integritas. Reges em̄ nō solent sibi nubere mulieres corruptas sed p̄electas virgines. Sic vere rex xp̄s vult sibi nubere virgines pulcras ⁊ mundas. ac sanctas et iustas. nō peccatrices fetidas ⁊ corruptas. Et ideo xp̄us ad modū vnicornis in gremio btē Marie requieuit. ⁊ extūc v̄ginitatem amauit ⁊ voluit. Jn cuius signū virginem p̄curforem habuit ⁊ discipulo virgini matrē virginem commendauit. Amore cuius quascunq; alias bonas virgines p̄dilexit. p̄s. Adducent regi virgines post eam ⁊c. Anime igitur nostre mentis integritatem deo seruēt. ⁊ etiam que cunq; bone religiose deo mundas ⁊ v̄gines se conseruent Quia ꝓcerto nulla nisi virgo vel mente vel corpe deo desponsabit. nec in paradiso suis gratis amplexibus p̄fruet Unde Hester. ij. Querunt regi puelle ac virgines speciose. Illi vo qui mente ⁊ carne erunt virgines. in paradiso erunt v̄ginis Marie socij ⁊ consortes Apoca. xiij. Hi sūt q̄ cum mulieribus nō sunt coinquinati ⁊c. Sed quia multa requirunt ad custodiaz v̄ginitatis. tam corpalis q̄ moralis. Hinc est q̄ possumus exponere ad virginum documentum illud Esa. xlvij. Descende. sede in puluere virgo filia babylonis. Jn q̄bus verbis aduerte q̄ sicut liliū per quod v̄ginitas in scriptura ostendit ⁊ denotat sex habet folia quibus granum qō est interius circuit. Sic vere hic ostenditur q̄ virginitas sex habet speciales virtutes q̄bus in suo esse sez perficit ⁊ tenet. Et iste ꝓculdubio sunt

Humilitas subiectionis. descende.
Tranquillitas quietionis. sede.
Asperitas afflictionis. in puluere.
Sterilitas possessionis. virgo.
Nobilitas conditionis. filia.
Timiditas confusionis. babylonis.

Debet ergo ꝓmo babere humilitatē et subiectionē. descende inquit. Quia non dz alte sapere nec de suis viribus p̄sumere. nec p elationē sup alios se efferre. sed potius debet ad sue fragilitatis ꝓsideratione descendere ⁊ v̄ginitate suam deo humiliter cōmendare. Exemplo illius de quo legitur q̄ dño humilitatem ⁊ v̄ginitatem p̄cibus commēdabat. Virginitas em̄ ⁊ castitas ex ꝓprijs viribus non habetur. sed a deo concedit ⁊ donat Sap. viij. Non ero cōtinens nisi deus det. Et ideo necesse est q̄ per humilitatē q̄ratur. vt sic in bonum exponatur illud Treñ. v. Humiliauerunt virgines in ciuitatibus iuda. descende inquit Esaie lv. Descendit ymber ⁊ nix de celo. Nix em̄ p̄sonam candidam ⁊ castam designat. vt de tali descensu humilitatis intelligat illud Amos. v. Virgo isrl̄ ꝓiecta est in terrā. Unde de tali virginitate dicit Aug⁹. de v̄ginitate. Non solum p̄dicanda est virgini humilitas vt amet. immo etiam admonēda est ne infletur. Un̄ Bern̄. sup Missus est de pulcra ymixtione virginitatis ⁊ humilitatis. Deo inquit placet illa anima in qua v̄ginitatem cōmendat humilitas. et in qua humilitatē exornat v̄ginitas. Habeat igit̄ vgo humilitatē ⁊ subiectionē. descende inquit. Si vis applica quō moniales debēt esse humiles ⁊ maioribus subiecte. Secundo habeat trāquillitatē ⁊ quietionē. sede inquit. Quia ad v̄ginem ptinet domi ⁊ in claustro quiescere et sedere. non ad ludibria discurrere vel vagari. Vinum sepe motū in estate corrumpit. si cum ꝓprijs fecibus miscet. si vo q̄escere dimittit in puritate conseruat. Sic vere multe sunt iuuencule que si domi sederent ⁊ quiescerēt in puritate v̄gines remanerent. que tm̄ quādo discurrūt corrumpunt. ⁊ luxurie fecibus admiscent. Exemplum de dyna virgine filia iacob que vadens ⁊ volens videre mulieres regiōis ab emor est corrupta Gen̄. xxxiij. Sede ergo Treñ. ij. Sederunt in terrā ꝓcutierunt senes filie syon. ⁊ cōsperserunt q̄ capita sua cinere filie birlm. Et bn̄ dixit conticuerūt. qz sez rariloquium ⁊ taciturnitas multum iuuāt. Habeat ergo tranquillitatem ⁊ quietē. Tercio dico q̄ habeat asperitatem ⁊ afflictionem. in puluere inquit. qz ipa nō dz i delicijs viuere. § corpus p pniam macerare. Periclitat em̄ castitas in delicijs. charitas in diuitijs. veritas in multiloquio. bonitas in hoc mūdo. ſm Grego. Et ideo ipa in puluere ⁊ cinere. i. in asperitate ⁊ vilitate pnie dz viuere. a carnis delicijs abstinere. ⁊ potissime vilitas ⁊ asperitas habitus. nō ornatus ⁊ curiositas requirit ad hoc q̄ castitas teneatur. Intus em̄ in aia dz ornari ⁊ nō extra. Quia sicut dr in p̄s. Omnis gloria eius abintus. puluere mōr. Puluis em̄ cinis ⁊ saccus erant arma penitentū ⁊ plorantū Joel. j. Plāge quasi vgo accincta sacco. Et Treñ. ij. Virgines irlm accincte sunt cilicijs puluere inquit. vt sic dicatur illud Job. vij. Ecce nunc in puluere dormiā. Habeat ergo asperitatem ⁊ afflictionem. Quarto habeat sterilitatem possessionis. qz necesse est q̄ sit vgo. i. sterilis in q̄tuz ad bona mūdi est ⁊ nō fecunda p diuitias tpales. vir em̄ potest esse dives ⁊ casta ⁊ virgo. Diuitie ad cogitandum in mundanis solent diuidere ⁊ trahere. pauptas ꝓter deū nō habet vbi debeat cogitare. j. Cor. vij. Virgo cogitat q̄ domini sunt. Quinto dico q̄ habeat nobilitatē non dilectionem. filia inquit non serua. Filia em̄ nobilis generis nō faciliter in viles p̄sonas consentit. Cum igit̄ aia ⁊ quelibet virgo. sint dei filie spūales. nō dz ad luxuriā faciliter accedere. sed nobilitatem ⁊ statū sui generis cogitare. ⁊ de vili mundo corpe ⁊ dyabolo nō curare vt sic deꝰ possit dicere illud Judicū. xix. Habeo virginem filiā. Sexto habeat timiditatē ⁊ confusionem. babylonis inquit. que interpretat confusio. Confusio em̄ bona ⁊ verecunda et timorosa sunt conditiones v̄ginum honestarū. ſm Treñ. ij. Abiecerunt in terra capita sua virgines iuda. vt sic de q̄libet virgine dicat illud Esaie. xxj. Babylon dilecta mea facta est mihi ⁊c. Debēt etiam verecūdari ⁊ timere virginitatē amittere. et maxime pro eo q̄ ipsam amplius nullus pōt reparare Amos. v. Virgo isrl̄ ꝓiecta est in terrā. nullus est q̄ suscitet eam. Sic ergo patet q̄ sex sunt speciales v̄tutes q̄ virginitati famulant. Et sic sufficit de beata virginitate. vide supra.

Virtus. Cum virtus nihil aliud est q̄ q̄dam mētis dispositio. qua mens rōni consentit ⁊ deo cōsonat ⁊ obedit. Possumus dicere q̄ v̄tus ſm suas diuersas ꝓditiones a diuersis diuersimode diffinitur. Et sic dicit Pbs. q̄ virtus est habitus volūtarius. ⁊ declarat dicendo. q̄ v̄tus consistit in medio duarum maliciarum Aug⁹. de spū ⁊ anima dicit. q̄ virtus est habitus mentis bene constitute. Et libro de libero arbitrio dicit. q̄ v̄tus ē bona qualitas mentis qua recte viuitur. qua nemo male vtitur. quā deus in nobis sine nobis operat. Unum enim añ omnia est aduertendum qō dicit Tullius. Qz virtus antiquitus solum per fortitudinē sumebat. Et ſm hoc videtur loqui scriptura. quia vt cōmuniter vbiunq; agitur de virtute. videt intelligere de potentia ⁊ fortitudine vel vigore. Ad p̄sens ergo intendo dicere aliquid de virtute in genere. in q̄tum nomen virtutis ad fortitudinem p̄ncipaliter applicatur. Dicamus ergo generaliter in q̄tuz virtus sumit ꝓ quacunq; bona mentis dispositione. Sicut em̄ videmus q̄ natura generat res informes. sed postea per diuersas dispositiones ⁊ alterationes ipsas ad p̄fectum reducit. sicut patet de corpore quod diuersis iuuat mentis organizat ⁊ complemētis. Sic vere aia de se informis ⁊ sine virtute ⁊ gratia est. ⁊ ideo necesse est q̄ habitus ⁊ dispositiones virtutis eidem imprimantur. per quas in esse suo corpozali siue mozali compleat. ⁊ sic eidez possint dicere illud Ruth. iij. Scit em̄ omnis pplus mulierem ſte esse virtutis. Sicut em̄ videmus q̄ lapides preciosi in venis generant sic vere virtutes in corpore humano ⁊ terreno per dei influentiam ꝓducunt. Virtus em̄ vt dicit Seneca. nudo homine ꝓtenta est. non aliquis est ita pauper debilis vel infirmus. quin multipliciter potest esse generosus ⁊ vtuosus. Un̄ dicit apls. ij. Cor. xij. Virtus in infirmitate perficit. Virtutes em̄ sunt quidam riuuli a fonte diuine gratie ꝓcedentes. ⁊ se per terram anime diffundentes. ap̄am spūaliter irrigantes. atq; bonis operibus fecundantes. Unde Gen̄. ij. dr. Qz de fonte paradisi quattuoz flumina nascebant. a quibus p diuersos riuulos tota terra irrigua reddebat. Fons em̄ paradisi diuinam gr̄am significat. qui se in terra in quattuoz flumina id est in q̄tuoz cardinales virtutes ramificat. ⁊ que cum illis riuulis id ē cum alijs suis dependentibus animam totam irrigat et fecundat. Ut sic anima virtuosa dicat illud Eccles. xxiij. In me gratia omnis vite ⁊ veritatis in me o. si. vi. et vir-

Et bene dicit spes vite. quia sicut videmus q̄ apes solent in suis aluearibus mella cōficere. tari vo formice t bericij in cauernis suis solent poma t grana reponere. apotheca rij solēt in suis apotheciis herbas t species recolligere. vt inde in hyeme possint viuere t pficere. Sic vere dum durat estas vite p̄sentis: mella grana t species diuersarū virtutum aggregare in cordibus nostris debemus: vt dū hyems mortis aduenerit: inde vitam eternā cum deo sursuz t cum angelis habeamus. Virtutes em̄ nos faciunt post mortem viuere: t dū facie ad faciē cernere t videre. Juxē illud p̄s. Jbunt de virtute in virtutem videbit deus deorū in syon. Et merito. Quia sicut dicitur Eccl'. xl. Facultates t virtutes exaltant cor. Ubi aduerte q̄ virtutes sunt possidende t acquirende multiplici rōne scz quia sunt

Cordiū repletiue: facultates. Dico ergo primo q̄
Virium defensiue: virtutes. iste sunt cordiū replete
Mentiū erectiue: exaltant cor. tiue: quia facultates.

Quia virtutes sunt ille facultates t diuitie q̄ replent ditāt t satiant cor humanum. Unde Seneca dicit. Diuitie temporales dum placēt transeunt. Ad veras ergo conuertere potius diuitias. Sic vere dicit ibidem q̄ vere diuitie sunt in animo: non in patrimonio. In quibus videtur innuere q̄ vere diuitie sunt vtutes que non bursam sed mentē locupletant: t que post mortem manent nec deficiunt facultates. Unde de iacob dicit Gen̄. xxxj. Or facultate ditato factus est inditus. Unde Seneca dicit: q̄ nulla possessio: nulla vis auri vel argenti plus q̄ virtus existimanda est. Diuites em̄ thesauros suos faciunt non de rebus corruptibilibus t putridis: sed durabilibus t sanis: t ideo aurum t argentum t lapides p̄ciosos solent in suis thesauris ponere que possunt longe manere. Sic vere sapientes non faciunt thesaurum de trāsitoriis rebus t diuitijs ternis sed potius de pmansuris virtutibus t eternis. Diuitie em̄ q̄ sunt exterius a fortuna possunt interimi virtutes que sunt in animo interius ab inimico nequeunt necari. Unde Stilbon phs. Cum capta vrbe vna cum alijs cōcivibus quicquid suppellectilis haberet in captiuitate perdidisset: querenti cur alijs flentibus letaret: quia nihil inquit perdidi. Fortuna em̄ diuitias que sue erant accepit diuitias que mee erant virtutes malis gratibus dimisit. ac si diceret. possessio virtutū ppetuo durat: eo q̄ ab initio non tollitur: t per fortune violentiam non auferē. Sunt igitur virtutes cordium repletiue Eccl'. xxxvj. Replet syon inen arrabilibus vtutibus tuis. facultates inquit. q: Macrobius dicit. Sole virtutes beatum faciunt. Scdo dico q̄ iste sunt virium tuitiue seu defensiue. quod ostendit cum dicitur. virtutes: quasi vires tuentes. Virtus em̄ dicitur quasi virium status: vel quasi vires tuens: vel quasi virilis actus: quia procerto virtus facit virilem statum: viriliter agere: t vires suas solet defendere t tueri. Vir em̄ virtuosus in virtutum stabilitate formatus concuti pōt: sed vinci nunq̄. nec em̄ tpalibus mulcetur: nec tribulationib⁹ terret. nec blandicijs fallitur. nec violentijs submergitur. Unde Seneca dicit. q̄ nō plus possunt aduersus virtutē calamitates damna t iniurie q̄ aduersus solem nebule. Vir em̄ virtuosus per sufficientiam vincit blandicias: per patientiam vincit tristicias t violentias cē. Unde breuit quilibet talis pōt dicere illud p̄s. In deo faciemus virtutem: t ipse ad cē. virtutes inquit. Nota q̄ virtus dicitur a vi. quia scz virtuosi vim faciunt sibipsis in q̄tum se subijciunt rōni. Unde Seneca. Dis habere magnum imperium impera tibi. Iste ergo sunt virium tuitiue t iuuatiue. virtutes inquit. Unde Seneca dicit q̄ sicut solis claritas intuitiua lumina obscurat: sic dolores angustias molestias t iniurias magnitudine sua virtus elidit. Nā vt ait Aeri. or est virtus ad occupanda pericula: q̄ crudelitas ad irroganda. Igitur virtutes sunt virium tuitiue t iuuatiue.

Tercio dico q̄ virtutes sunt mentium erectiue cum dr. exaltant cor. Quia cor quod virtutibus ditat: ab istis inferioribus segregatur: t sursum ad deum erigitur t eleuat. Virtutes em̄ sunt similes aeri. quo si dolium plenum fuerit: nunq̄ descendere sub aqua ipsum pmittit: immo ip̄m aqua elcuare compellit. Cuius simile est de testa qui plena rore interioribus vacuata: que tactaper radios solis p

bastam cui inmittitur solet sursum ascendere: et virtute roris ad solem ascendētis: t solis rorem attrabētis se ab inferioribus eleuare. Quia p̄culdubio charissimi si testa et dolium mentis nostre: aere t rore grarum t virtutum sue rint plena t interioribus vicijs vacuata. Nō enim est dubium quin ista inferiora cōtemnent t dimittent: t sursum ad solem iusticie xp̄m per desiderium ascendēt: t ad constderationem t affectionem eterno: z superiorum se faciliter conuertent. exaltant inquit. Et sic videtur loqui dauid in psal. vbi dicit. Dextera domini fecit virtutem: dextera domini exaltauit me. Unde Seneca. Ualidiorem omniū t celsiorem t ampliorem facit virtus: nam cetera que cupiditates nostras irritant: animum deprimunt t labefaciunt. Sic igitur patet q̄ virtutes sunt habende t acquirende: quia sunt mentium erectiue t virium tuitiue cē. De virtutibus in genere multa t infinita alia possunt dici sed quia in particulari in diuersis titulis et locis de virtutib⁹ est tractatum. ideo omitto trāseo quo ad presens. Sed adhuc dicendum est de nomine virtutis in speciali. Et sic dico q̄ generaliter in scriptura p virtutem intelligitur fortitudo. potentia. vis t vigor. Et sic sumēdo dico q̄ tam in bono q̄ in malo significato est

Dominica t est eternalis. Dico ergo q̄ est virtus
Angelica et est supernalis. dominica que debet for
Canonica t est spūalis. midari. Et ista est virt⁹
Pestifera t est mundialis. que est potentia dei. de
Demoniaca t est infernalis. qua in p̄s. Date gloriā deo super israel cē. Item est virtus angelica que debz admiran. t sic angeli certi in scripturis virtutes dicunt p eo q̄ deus per eos vires t mirabilia operatur: t pro eo q̄ angelorum potentia t virtus mirabilis inuenit. t sic virtus sumitur pro ordine angelor⁹ qui dicunt virtutes. de quo dicit Luc. xxj. Virtutes celor⁹ mouebunt. Et. j. Petri. iij. vbi dicitur q̄ xp̄s p̄fectus in celum subiectis sibi angelis virtutibus t potestatibus. Item est virtus canonica seu catholica que debet roborari: t ista est virtus t fortitudo viri iusti: qua scz contra tentationes t tribulationes efficitur virtuosus: de qua cuilibet iusto dicit Maum. ij. Contemplare viam: conforta scz lumbos: robora virtute valde. Item est virtus pestifera que debet detestari: t ista est virtus t potentia mundialis. Unde. j. Macha. iij. vbi dicitur: q̄ appollonius cōgregauit contra filios israel gētes etexercitum et virtutem multam. Item est virtus demoniaca que debet subiugari: q: iusti debent virtutem diabo li superare t eum in tentatione fortiter conculcare: sicut Luce. x. dicit: vbi xp̄s apostolis dicit. Ecce dedi vobis potestatem calcandi super serpentes t scorpiones t sup virtutem inimici. His igitur premissis t pro magna parte omissis dicamus solum de virtute diuina t humana. Est em̄ virtus diuina que est admiranda: t est humana q̄ est adiuuanda. Dico igitur q̄ est virtus superior t diuina. Deus em̄ sicut dicit in p̄s. Magnus dns t magna vtus eius. In rebus em̄ corpalibus magnitudo et virtus non semper adequant: q: aliquādo erit vnus cōmunis lapis magnus q̄ nihil habebit de virtute: vbi modicus lapis mirabiliter est p̄ciosus: hoc etiaz sepe est in animalibus quia sepe inuenit vnum modicum p̄ciosum virtuosum t fortē t vnum magnum vanum impotēs t debile. Hoc etiā patet in moralibus: q: sepe inuenit homo magnus q̄tuz ad seculum: qui nihil habet virtutis t gratie quo ad deum: t econtra inuenit homo modicus in corpore t facultate: et tamen in virtutibus et moribus erit magnus. Sed p̄culdubio non sic de deo. Deus em̄ magnus t magna virtus eius: quasi diceret. In deo virtutes t magnitudo adequātur: et magnitudo sue essentie: et virtus sue potentie infinita t pura iudicant. Un̄ Sap. vij. Virtutē em̄ ostendis tu qui non crederis in virtute esse p̄summatus. Et si vellemus de potētia t vtute diuine: possumus dicere multa: sed q: eius vtutes sunt note t notabiles: infinita t inenarrabiles: summe t incogitabiles: ideo supsedeo t soluz ad vtutis sue gliam notabo q̄ virtus diuina apparet scz

Carnem assumendo. O charissimi videte que t quā
Mortem sustinendo. ta apparebit: apparuit t appa
Morti p̄eualendo. ret virtus dei. Dico ergo q̄ ista

Celum ascendendo.
Mundum iudicando.
Malos pdemnādo.
Bonos premiando.
Malos puertendo.
Prauos subuertēdo.
Bonos pmouendo.
Tristes consortando.
Egros sanando.
Mira operando.
Fracta confirmādo.

virtus apparet i carnis assumptione: ex magna enim virtute pcessit de virgine posse nasci. Unde de cōceptione dictū est Luce. j. Spūs sanctus superueniet in te: z virtus altissimi obūbrabit tibi. Itē apparet illa virtus in mortis collatione z perpessione. Et magna ēm virtute et fortitudine puenit mortē non timere: z mortez velle pati pro alio. Ūñ de seipso xps sibi z alijs martyribus videtur dicere illud. j. Macha. ix. Moriamur in virtute pter fratres nostros. Ūñ etiam ipe dixit in ps. Aruit tanq̄ testa virtus mea z in puluerē mortis deduxisti me. Item apparet ista virtus in carnis resumptione z resurrectione seu in mortis supatione. Ūñ ipe de deo patre videt dicere illud ps. Deus pcinxit me virtute ad bellum z posimma. vi. meā. Qui pse. p. zc. Itē apparet in ascēsione eius. Ūñ de ascēsione angeli dicebāt illud psal. Exaltare in virtute tua: can. z psal. virtu. tu. Item apparebit in mundi iudicatione. vñ Sap. xij. Tu aūt dñator virtutis cum trāquillitate iudicas. Item in malorū pdemnatione Prouer. xv. In abundanti iustitia virtus maxima est. Et in ps. de ista sententia dicit. Vox domini in vtute: vox dñi in magnificentia zc. Item in iustorū premiatione et beatificatione: de qua in psal. Dñs virtutū dabit pplo suo. Ūñ etiā quilibet beatus pōt dicere illud psal. Dñe dominus vtus salutis mee: obumbra. caput meum in die belli. Itez apparet quottidie ipa virtus in malorum puersione: in sue grē infusione. Ista ēm est vtus solis que siccas arbores florere facit. Et ideo dī Judith. v. Quotiens penituerūt se recessisse a cultura dei sui dedit eis vtutem. Nam sicut dī Gal. iij. Ipse qui vobis tribuit spm: z operat virtutes in vob. Item apparet in nobis ista vtus in prauorū subuersione z ipiorū punitione. Unde de nequissimo antiocho: a deo oppresso z punito dicit. ij. Macha. ix. Qz humiliatus ad terram in gestatorio portabat: manifestam dei vtutem in semetipo contestans. Item apparet ista vtus in bonorū pmotione. Ūñ psal. Dextera dñi exaltauit me. Itē apparet in tristium psolatione. ps. In virtute tua dñe letabit rex. Item apparet in debiliū pfirmatione: ptz de apls infirmis q̄bus dictū est Luce. xxiiij. Qz expectarēt donec indurent virtutē ex alto. ps. Manda deus virtuti tue zc. Item apparet in egrotantiū sanatione Luce. vj. Virt? de illo exibat z sanabat. om. Item apparet in mirabiliū operatione. Ūñ Actuū. xix. Virtutes nō modicas faciebat dominus per manū pauli. Et Matth. vij. Unde sapientia bubi z virtutes tales q̄ per manus eius efficiunt. Iste ergo sunt virtutes dei q̄bus in nobis mirabiliter vtitur: z per quas virtuosus potens z mirabilis operat. Istas igitur virtutes debemus laudare: z ipsis suis laudibus cōmendare dicēs illud in ps. Exaltare dñe in vtute tua zc. Ista est ergo virtus diuina z superior. Sed adhuc dico q̄ est virtus interior z humana: et ista est virtus z fortitudo viri iusti. Sicut ēm videmus q̄ virtus naturalis varios habet actus: quia scilicet ista nutrit: viuificat et mouet: z pm suos actus diuersos ista virtus dicitur

Virtus nutritiua.
Virtus viuificatiua.
Virtus motiua.

Sic vere vtus anime et sua spiritualis fortitudo solet eam nutrire per deuotionem: viuificare per gratie infusionem: mouere z agitare per bonā operationem. Et sicut videmus q̄ virt? naturalis exercitata solet crescere: sicut patet de igne qui flatu venti pulsus et aspersione aque solet augmentari: z in fortitudine roborari. Sic vere virtus fortitudinis cōstantie tūc pis augmentatur: cum in fortuitoz obijce irritatur. Flatus ēm z pulsio tribulationum: sunt irritatio et occasio virtutuz z operationum: quia vt cōmuniter nulla virtus in suo esse perficitur: quando aliquo contrario non pulsatur. Et sic dicit apostolus. ij. Corinth. xij. dicens. Virtus in infirmitate perficitur. Quia sancti fortes et virtuosi multa contraria z infortunia habuerunt. Unde Hebreo. xj. Conualuerūt de infirmitate: fortes. fa. sunt in bello. Hoc est quod dicit Seneca vbi ait q̄ non aliter exigitur virtus cum tacta et ictu pulsa est: q̄ scintilla flatu leui adducta ignem suum explicat. Unum tamen aduertendum est q̄ sicut virtus corporis principaliter ab interiori spiritu prouenit: quod patet: quia deficiente spiritu nulla amplius est virtus in corpore. Sic pculdubio virtus fortitudinis nostre: qua scilicet possumus bona facere vel mala etiam tolerare: non aliū de potest venire q̄ a spiritu sancto: a deo: qui q̄diu in nobis per gratiam inhabitat: tamdiu nos roborat et confirmat: sed cum a nobis per peccatum recessit: statim bene operandi z malo resistendi virtus et fortitudo transiet et perbit. Istud bene apparuit in apostolis: qui virtutem resistendi tentationibus z tribulationibus non habuerunt donec spiritum sanctum receperunt. Posq̄ vo diuino spiritu sunt repleti: extunc virtute maxima sunt induti. Unde Actuum. iiij. dicitur. Qz virtute magna reddebāt apostoli testimoniū resurrectionis Jesu christi zc. Fatui sunt igitur qui in suis virtutibus z viribus confidunt: z qui in tribulationibus z in operibus ad deum nō recurrūt. Tales enim solet deus destruere: z ad pprie virtutis noticiā reducere: z eorum superbiam enervare. Judith. ix. Allide virtutem illorum domine. A deo ēm occulte venit virtus z potentia: et ab ipso puenit magnificentia z gloria. Ps. Dabit dominus virtutem populo suo zc. Et ideo ille michēas cōgratulādo dicebat illud Mich. iij. Ego aūt repletus sum fortitudine spūs dñi: iudicio z vtute. Et si velle mus notare de vtute fortitudinis: possem? dicere q̄ ista ē

Boni operatiua.
Mali tolleratiua.
Sui augmētatiua.
Diu perduratiua.

Est dico bonorū operatiua. Omnia enim que sunt specialem habent virtutem: qua mediante cōplent et faciunt actus suos: nihil enim sine virtute operatur: brachium enim non operatur in q̄tum brachium: sed in q̄tum virtute fortitudinis est repletum. Sic vere charissimi in anima debet esse virt? fortitudinis per quam bona faciat et operetur: z per quam in bonis operibus occupetur. Unde. ij. Thimo. j. Conlabora in euangelio fm virtutem. Est etiam virtus malorum tolleratiua. Metallum ēm in q̄tum est fortior⁹ virtutis tanto melius resistit ignibus: z tanto magis sine suo detrimento sustinet vires ignis: sicut de auro patet cuius tanta est virtus: q̄ sine sui consumptione sustinet omnes violentias ignis z carbonum. Sic vere quanto quis magis habet de virtute constantie z patientie z fortitudinis: tanto de ignibus tentationum et tribulationum melius resistit: et sine sui spirituali detrimento eorum violentias melius tolerat atq̄ suffert: sine enim virtute violentia nō potatur nec in patientia sustinetur. Unde in Psal. Domine in virtute tua pretitisti decori meo virtutem. Est etiam in super suipius augmentatiua. Qz diu enim crescit corpus: tamdiu in eo crescit virtus. Quanto etiam ad septennium⁹ appropinquat ceruus tanto in eius cornibus vnus in anno crescit ramus. Ad denotandum q̄ virtus in perfecto homine et semper debet crescere: z quanto plus homo senescit: tanto plus debent cornua virtutis sue plures ramos culos generare: z pullulare. Ps. Ibunt de virtute in virtutem. Et nihilominus perduratiua est ista virtus longo tempore: quia virtus fortitudinis nostre est perseuerātia: non enim ista virtus solet tantummodo bene operari: sed etiam cum aduersitate luctari: et victrix et in melius perficere z augmentare. immo etiam ad ipsam pertinet perseuerantiam operis prosequare. Non enim virtus fortitudinis videretur si ante operis complementum fniret. Unde de Seneca dicit: q̄ virtutis est ire non retroire. Unde Ecclesiastici. xlvj. dicit. Qz caleph dedit dominus fortitudinem z permansit illi vtus vsq̄ in finem. Ista igitur de vtute ad ps̄ens sufficiant.

Vis. vires. Nota q̄ vis in singulari significat violentiā: in plurali vo signat fortitudinem z vtutē. Et ideo possum? notare q̄ inuenio sex

Vires corporales.
Vires temporales.
Vires pectorales.
Vires naturales.
Vires tyrannales.

Vires corporales sunt subiugande: de quo Judith. ix. Nō in fortitudine z multitudine est virtus tua: nec in viribus equorum voluntas tua. Iste enim sunt il-

Vires supernales. le vires q̃ deflorauerūt thamar.ij. Regū.xiij. Prevalēs viribus Amon oppressit thamar.

Vires temporales sunt dispensande. Iste aūt sunt vires substantie temporalis: quibus sunt elemosyne faciende. Unde Ecclesiastici.xiiij. Scōm vires tuas porrigēs da pauperibus. Item sunt vires pectorales seu ipūales q̃ sunt roborande. Et inde dicit.ij. Reg.vj. Saltauit david totis viribus ante dōm. Item vires naturales sunt attendende: q; scz bō nō debet pūmere de viribus suis naturalibus q̃tum ad executionem alicuius operis virtualis. Iste em̄ nō sufficiunt nisi vires gratie sanctispiritus intercedant. Ūñ moysi est dictum Exodi.xviij. Stulto labore pūmeris: vltra vires tuas est negociū: q; dñs solus habet dare vires bene operandi ⁊ malo resistendi. Juxta illud Deut.viij. Recordare domini dei tui q̃ ipse vires tibi tribuit. Item vires tyrannales sunt abhorrende: ⁊ iste sunt vires ⁊ violentie crudelīū impiorum: de quib⁹ Job xviij. Vim fecerunt depdantes pupillos: ⁊ vulgum pauperum spoliauerunt. Item vires supernales sunt metuende scz vires potentie divine: quas ipse deus in diuersis tribulationibus ostendit: ⁊ quas finaliter in iudicio ostendet: de quibus dicitur Esaie.xxxviij. Domine vim patior. Et Abacuc.j. Usq; quo clamabo ⁊ non exaudies domine vociferabor ad te vim patiens et non saluabis. Sic ergo patet q̃ in scriptura fit mentio de sex generibus virium: vel virtutum. Vide supra de Violentia ⁊ fortitudine: ⁊ de virtute in vltimo.

Viscera. Nota q̃ viscera ꝑm Isidorū idem sūt q̃ corpis intestina. Et ideo viscera sunt quedam membra interius latentia: cibos digerentia: vtilia retinentia: superflua emittentia. Possumus ergo generaliter dicere q̃ per viscera possunt intelligi affectus interiores siue boni fuerint siue mali. Et ideo notandum est q̃ in scriptura inueniunt̄

Viscera divine dilectionis.
Viscera interne affectionis.
Viscera humane infectionis.

Dico ergo ꝓmo q̃ sūt viscera divine dilectionis ⁊ cōpassionis. Deus em̄ dicit habere viscera in q̃tum habet erga nos intima dilectionis federa. Et sic dicit Luce.j. Per viscera misericordie dei nr̄i ⁊c̄.

Scōo sunt viscera interne affectionis: omnia enim que in mente accipiuntur anime viscera spūaliter esse dicunt̄. Et aduerte q̃ viscera mentis nostre

Per passionē debēt impinguari.
Per discretionē debent illustrari.
Per deuotionē debent renouari.
Per turbationē debent cōtristari.

Dico ergo q̃ viscera voluntatis ⁊ mētis nostre debēt impinguari ꝑ passionem. Viscera enim sunt membra valde mollia et tenera: ad denotandum q̃ viscera mētis nr̄e ⁊ affectiones cordis nostri debent habere molliciem benignitatis: ⁊ erga miseriam, primorum rectitudinem pietatis. Et sic de ioseph dicitur Gen̄.xliij. Or cum vidisset fratres suos tribulatos et in p̄sentia sua tremebundos: ⁊ fratrem suū beniamin quē compulsi adduxerāt cepit flere: commota sunt quippe viscera eius super fratre suo. Et sic precipit apostolus Coll̄. iij. dicens. Induite vos sicut electi dei viscera misericordie. Item viscera mentis nostre debent illustrari ꝑ discretionem. Discretio enim ⁊ sapientia non sunt exterius in corpore: sed interius in mentis ⁊ cordis visceribus. Et sic loquitur Job.xxviij. Quis posuit in visceribus hominis sapientiam? Et Ezechiel.ij. Fili hominis implebunturviscera tua volumine isto Hieremic.xxxj. Dabo legem meam in visceribus eorum. Item ista viscera debent renouari per deuotionem. Deuotio enim et gratia sanctispiritus sunt illa que spiritualiter renouant viscera mentis nostre. Et ideo petebat david in psal. Cor mūdum crea in me deus: et spiritum rectum innoua in visceribus meis. Item ista sunt viscera que debent contristari per turbationē id est per timoris diuini conceptionem: et sic loquitur Trenorum.ij. Conturbata sunt omnia viscera mea effusus est in terra iecur meum. Ista ergo sunt viscera interne affectionis et intentionis. Tercio dico q̃ inueniuntur viscera humane correptionis et infectionis: et ista sunt viscera peruerse et infecte mentis hominum peccatorum. Et aduerte q̃ ista sunt scilicet

Per luxuriam pinguia.
Per inuidiam tristia.
Per iactantiā patentia.
Per infamiā fetentia.
Per seuiciam ardentia.

Sūt dicō mētis viscera humorum pinguia per luxuriā. Unde de diuite corporali dicitur Job.xxj. Or viscera ei⁹ plena sunt adipe ⁊ medulla ossa eius irrigantur. Viscera em̄ naturaliter sunt pinguia et continent omnes feces: sic mens corpalis et luxuriosi. Item sunt tristia per inuidiam. In visceribus enim accidunt colica et iliaca passiones: que nihil sunt q̃ viscerum torsiones. Iste morbus est inuidia que torquet homines et peruersorum viscera: sicut de pessimo antiocho dicitur q̃ apprehendit eum dolor viscerum. Unde Esa.xix. Disrumpetur spiritus egypti in viscera eorum. Item ista viscera sunt patentia per iactantiam. Est enim quedam infirmitas viscerum: qua quādoq; ꝓter defectum virtutis contentiue viscera laxantur: ⁊ per secessum exterius emittuntur. Talis est infirmitas iactantium et inaniter gloriantium: nihil em̄ possunt continere: immo cordis sui et secreta mentis sue siue bona siue mala fuerint: solēt per iactantiam emittere: et per fatuitatem alijs ostendere: ⁊ per inanem gloriam omnibus ꝓpalare. Figura in iuda qui suspensus crepuit medius ⁊ effusa sunt omnia viscera eius Actuum.j. Item ista viscera sunt fetentia per infamiam. De visceribus em̄ stercora emittunt̄: sic de malorum cordibus aliorum diffamationes detractiones ⁊ iniurie producuntur. Unde de illo iniquo rege Achab dicit.ij. Paralip.xxj. Or longa consumptus est tabe: ita vt egereret intestina. Item ista viscera sunt ardentia per seuiciā: fel enim vbi manet ibi colera materia ardentissima adiacet. Ad denotandum q̃ fel id est ardor ⁊ amaritudo seuicie et iracundie impiorum: in visceribus mentis semper latent. Et sic dicitur Prouer.xij. Viscera impiorum ⁊ crudelia. Pone si vis q̃ ira ⁊ inuidia sunt sicut illa auicula q̃ blande primo ingredīēs: postremo secat ⁊ rodit viscera crocodilli. Unde Sapie.xij. Comestores hominum viscerū: et deuoratores sanguinis. Sic ergo patet q̃ sunt tria genera viscerum spiritualium.

Visitatio. visitare. Nota q̃ Visitatio dicit a video ⁊ frequentando: ⁊ sic visitatio idem est q̃ visualis frequētatio vel visus frequens agitatio. Et possumus generaliter loquendo visitationem duplicem inuenire scz diuinā et humanam. Primo dico q̃ est visitatio superior et diuina. Sicut enim principales ⁊ superiores solent in suis capitibus ordinare visitatores quos per totum ordinem solent mittere: dantes potestatem eisdem q̃ visitare possint vndiq;: et si quid reformandum fuerit reformare: dicens illud.j. Regum.xvij. Fratres tuos visitabis si recte agant. Sic superior omnium deus pater prelatorum a capitulo suo id est a curia paradisi instituit filium visitatorem hominum ⁊ visitandi: castigandi: reformādi potestatē plenariā sibi dedit: dicēs sibi illud.j. Esdre.vij. Missus es vt visites iudeā. Et possumus notare q̃ iste visitator visitat

Veniendo psonaliter.
Influendo spiritualiter.
Succurrendo temporaliter.
Affligendo corporaliter.
Promouēdo supnaliter.
Puniendo eternaliter.

Dico ergo q̃ ista visitatio dei que fit personaliter veniendo fuit visitatio beate incarnationis. Non enim sufficit medico infirmum diligere quin ipsum soleat psonaliter visitare. Sic vere medicus noster xp̄s non solum nos amauit: immo carnem sumendo personaliter nos visitauit. Quod bene petebat genus humanum: dicens. Memento nostri domine in beneplacito populi tui: visita nos in salutari tuo. Ista em̄ fuit visitatio mirabilis et vtilis. Mirabilis dico eo q̃ rex totius vniuersi in hospitali huius mundi dignatus est infirmuz hominem visitare. Quod admirās dauid dicebat. Quid est homo q̃ memor es eius. Et vtilis etiam est: quia sicut a cūctis malis voluit nos sanare Job.v. Visitatio tua custodiuit spiritum meum. Visitat ergo deus personaliter veniendo. Item visitat spiritualiter influendo. Sicut enim amicus visitat amicum mittendo sibi exenia per nūcios suos: sic deus influēdo munus gratie et deuotionis visitat quottidie deuotos suos ⁊ amicos: mittēdo eis per

angelos exemium spūalis scientie et reuelationis ⁊ talē visionem petebat dauid dicēs in pſ. Respice de celo et vide ⁊ visita vineam istam: ⁊ pfice eam quam plātauit dextera tua. Item visitat tpaliter succurrēdo. Sicut eñ bonus dñs famulos suos obsessos ⁊ tribulatos visitat ⁊ eos liberans auxiliū eis prestat. Sic deus postq̄ boiem diu vexerit tribulari solet eum misericorditer visitare ⁊ tpaliter psolari. Pſ. Probasti cor meū ⁊ visitasti nocte. Item visitat affligendo corpaliter. Pastor eñ visitans oues in pascuis solet errantes cum virga percutere ⁊ ad domū reducere ⁊ a lupor periculo liberare. Sic deus cum virga tpalium tribulationum oues suas visitat: ⁊ eas reducat ad salutem ⁊ a dyabolo eas saluat. Pſ. Visitabo in virga iniq̄tates eor: ⁊ in verbe. pec. eor: misericordiā aūt meam ⁊c. Quia ꝓcerto talis temporalis afflictio ⁊ visitatio signum est saluationis ⁊ misericordie sic cōtrario boiem dimittere impunitū signū est diuine offense ⁊ eius future damnationis. Juxta illud Osee. iiij. Non visitabo filias vestras cum fuerint fornicate. Item visitat supernaliter ꝓmouēdo vel pmiando: quia scz sicut paterfamilias solet in sero operarios visitare ⁊ eis mercedem reddere pro labore: sic deus in sero mortis bene operantes visitat ⁊ mercedē eterne glorie eis pstat. Ideo bene solet ꝓsulere. j. Petri. v. Humiliamini sub potenti manu dei vt vos exaltet in die visitationis. Jsta est visitatio pacifica ⁊ fructifera. Pacifica dico. Unde Esa. lx. Ponam visitationem tuam pacificā. Fructifica dico. Pſ. Visitasti terram ⁊ inebriasti eā multiplicasti locu. eam. Item visitat eternaliter puniēdo. Dñs eñ rex audit q̄ sunt multi malefactores in vna ciuitate solet eam visitare ⁊ sceleratos occidere ⁊ punire. Sic ⁊ deus finaliter in iudicio mundū istum visitabit ⁊ impios ppetue dānabit. Vñ Judith. xvj. Ve gēti insurgēti ꝓtra gentē meū: dñs omipotēs vindicabit in eis: in die iudicij visitabit illos. Et Esa. xxvj. Dñs egredietur de loco scō suo vt visitet iniq̄tates habitatorū terre. Et si vis potes notare q̄ tūc visitabunt: punient ⁊ affligent in iudicio scz

Luxuria fetentes.	Dico q̄ tunc visitabunt fetē
Superbia tumentes.	tes ⁊ luxuriosi. Vñ Leuitici
Malicia fallentes.	xvij. Polluta est terra cuius
Scelicia nocentes.	scelera visitabo. Et Zach. x.
Discordia feruentes.	Sup bircos visitabo. Item
Carnaliter gaudentes.	tunc visitabunt supbi: pſum

ptuosi ⁊ ambitiosi. Unde Esa. x. Visitabo sup fructū magnifici cordis regis Assur. Et bñ dicit regis: q̄ nullus erit ita altus ⁊ potēs qui visitationem istam euadat. vñ Esaie. xxiiij. Visitabit dñs sup maliciam celi que est in excelso. Item tūc visitabunt fallentes ⁊ malitiosi. Esa. xxvij. Visitabit dñs in gladio suo duro ⁊ forti ⁊ grandi sup leuiathā serpentē vectē: ⁊ super leuiathan serpentē tortuosum. Et Hiere. xxiij. Visitabo super eos maliciam studeor eorū. Item tūc visitabuntur nocences ⁊ seditiosi seu iniuriosi. Unde Hiere. xxx. Visitabo aduersus oēs q̄ tribulāt eū. s. pplm israel. Item tūc visitabunt discordes ⁊ litigiosi. Hiere. xlvj. Visitabo sup tumultum alexandrie. Item tūc visitabunt carnales ⁊ delitiosi. vnde Hiere. ix. Visitabo sup oēs qui incircūcisum habent ꝓpucium. Omēs eñ isti dure a deo visitabunt ⁊ a deo seueriter damnabuntur. vnde Esa. xxix. Repente confestim a dño deo exercituū visitabunt in tonitruo ⁊ cōmotione terre. ⁊ voce magna turbinis ⁊ tēpestatis ⁊ flame ignis deuorātis. Et sic patet q̄ est vna visitatio supior ⁊ diuina. Scdo dico q̄ est visitatio inferior et humana. Et ista est visitatio prelatorum qui visitant corrigendo. Et visitatio perfector qui visitant consolando ⁊ iuuando. Et sic dico q̄ est visitatio

Consolatiua.	Consolatiua: q̄ scz quilibet tenet visi
Correctiua.	tare pauperes: infirmos ⁊ tribulatos:
Castigatiua.	vt ipos benigniter consoleť: sic eñ dicitur Jacobi. j. Religio munda ⁊ immaculata hec est visitare pupillos ⁊ viduas in tribulatione earum. Unde Eccli. vij. ꝯcipitur. Non te pudeat visitare infirmum: ex hoc eñ in charitate firmaberis. Quam quidē visitationē ipse deꝰ reputat in persona tribulatorum ⁊ pauperum sibi factam Matt. xxv. Infirmus fui ⁊ in carcere ⁊ visitastis me. Correctiua etiam: quia prelati debent visitare subditos ⁊ eos

corrigere ⁊ monere: ⁊ si quid in ipsis reformandum fuerit reparare: vt sic ipsis per superiorem qui ipsos mittit: dicatur illud predictum. j. Regum. xvij. Fratres tuos visitabis si recte agant vbi ostenditur q̄ visitator debet

Odiū exterminare.	Pro primo dicit odiū exter
Subditos examinare.	minare q̄ dicit: fratres tuos
Discrete deliberare.	q̄ scz amandi sunt ⁊ nō odiēdi. Pro scdo subditos examinare cū dicit: visitabis. Pro tercio discrete deliberare cum dicit: si recte agant. Debet dico odium eliminare: fratres: quia scz ipse debet se habere fraterne ⁊ charitatiue: ⁊ cogitare q̄ illi cum quibus habet agere sunt fratres: non famuli neq̄ extranei: vt sic ad charitatem magis q̄ ad seueritatem moueat. d. Esaie. lx. Ponam visitationem tuā pacem. Et sic cuilibet dicat illd Genes. xvij. Non q̄so sit iurgiū inter me ⁊ te: fratres eñ sumꝰ vide supra de fratre ⁊ adiunge quicq̄d volueris. Item debet subditos examinare: visitabis: q̄ scz ipse debet visitare id est videre ⁊ frequētare status ⁊ conditiones subditorū ⁊ quod bonū est fouere: q̄d malum est amouere: dicens illud Ezech. xxxiiij. Ego ipse requiram oues meas ⁊ visitabo eas sicut visitat pastor gregem suum ⁊c. Sequit: Qđ pericrat requiram ⁊ quod abiectum fuerat reducā: ⁊ q̄d fractum fuerat alligabo: ⁊ quod infirmum fuerat consolidabo: quod pingue et forte custodiam et fouebo. In ista auctoritate pōt videri quicquid debet facere visitator: expone eam si vis. Item iste debet discrete deliberare: si recte agant. Jsta eñ dictio si: dubitationem signat ⁊ per cōsequēs deliberationē designat: q̄ iste debet deliberatiue procedere: ⁊ magis sub dubio q̄ sub certo d̄ ꝓpositis negocijs cogitare: si recte agant inquit: vt sic cuilibet dicat illd. iij. Reg. iij. Recte ne agitur circa te: ac si diceret: si recte omnia tua sunt: tu es dignus cōmendatione. Si vo recta nō sunt: tu es dignus correctione ⁊ emēdatione: ita q̄ tibi dicatur illud Osee. ix. Venerunt tibi dies visitationis: venerunt dies retributionis. Et bene visitatio dicit retributio: q̄ bona ⁊ mala debent retribui cuiq̄ Esa. xv. Scām magnitudinem operis erit visitatio eorum. Et ideo mali visitandi sunt ⁊ puniendi ⁊ pm demerita castigādi. Unde nota q̄ prelatus debet visitare luxuria fetentes: superbia tumentes ⁊c. Dic per omnia sicut supra. Et sic patet q̄ est visitatio inferior et humana: vide supra de Correctione ⁊ de prelatis.

Vitis. Quia vitis siue vites sūt illa arbusta ex quibus vinea constituit. Et ideo qui de vite loquī voluerit ad vineā redeat. Nota breuiter q̄ in scriptura inuenio q̄ per vitem potest intelligi vicz ipse

Deus summus ⁊ gloriosus.	Dico igit q̄ vitis pōt dici deus summꝰ ⁊ glorio
Homo iustus ⁊ virtuosus.	sus: ⁊ sic loquit ipse de
Vir iniquus ⁊ vicios⁹.	us Job. xv. Ego sum vitis vera ⁊ pater meꝰ ⁊c.
Status bonus ⁊ fructuosus.	Et de ipa trinitate pt dici illud Gen. xl. Videbam cōā me vitē in qua erāt tres ꝓpagines. i. cognoscebā diuinitatē in qua videbā personarum trinitatē. Item vitis pōt dici bō iustus ⁊ virtuosus: ⁊ sic sumit vitis Eccl. xxiiij. vbi dicit in persona viri iusti. Ego quasi vitis fructificaui: q̄ scz ad vitē. i. ad virū iustū ptinet q̄ fructū bonorū operū portet. Jste eñ debet esse illa vitis: q̄ sublimari ad regnū noluit: timens ꝓter regnū pdere vinū suum. Sicut dicit Judicū. ix. Quia procerto vir iustus: regna scz mūdi p dignitatē non solet ambire: timens ne si ipa haberet suū vinū. i. interiorē gram cōtingeret depire. Item vitis pōt dici vir iniquꝰ ⁊ vicios⁹: ⁊ sic sumit. iij. Reg. iij. vbi dicit: q̄ famulus helisei inuenit vitem siluestrē quasi colloq̄ntidas q̄ ita fuit amara q̄ mādu cari nō potuit a filijs ꝓphetarū. Vitis eñ siluestris est peccator: cuius fructus. i. opera tanta amaritudine ⁊ malicia plena sunt q̄ a iustis manducari id ē imitari non possunt. Vnde Mali eñ sunt vites steriles: debiles: inutiles. Vitis dico sterilis: q̄ scz fructū bonor nō portant. Et dic si vis causam sterilitatis sicut supra de vinea Hieremie. viij. Mō est vua in vitibus: ⁊ non ficus in ficulnea. Vitis debilis ē peccator: quia vitis non est lignum forte: sed satis debile. Sic peccator debilis est ad bonum faciendum ⁊ malū dimittē

dum. Uñ Esa. xxiij. Luxit vindemia: infirmata est vitis. Item vitis est ad opus inutilis. Sic etiã peccator. Unde Ezech. xv. Fili hois qd fiet de ligno vitis. Sequit. Nunquid vtile erit ad opus etiã cũ esset integrũ non erat vtile Item vitis põt dici bon⁹ status ⁊ vtuosus: ⁊ sic ecclesia vel religio dicit vitis: qz scz viros iustos locovinoz ducit vñ Ps. Uxor tua sicut vitis abundãs in lateribus dom⁹ tue ⁊c. Item vitis põt dici status malus ⁊ pnicios⁹: ⁊ sic per vitẽ põt intelligi mũdus vel etiã malor status qui vinum carnalitatis pducit. Et ideo dñs videt dicere illud Matth. xxvj. Non bibã ammodo de genimine vitis. Itẽ vitis põt dici lapis pciosus siue baculus scz crux xpi: que crux est illa vitis q̃ botrũ cypri. i. dei filiũ portauit. vñ xps est iuda q̃ Gen. xlix. ligauit ad vitẽ asinã suã. i. ad crucem corpus suũ. Uñ. j. Mach. xiij. Sedebat vnusquisq; subtus vitem suam. Sufficit de Vite. Si vis vide de vinea: quia plerumq; in scriptura vitis pro vinea sumit. ⁊ econuerso ⁊c.

Vitulus. Nota q̃ vitulus est filius bouis cum matre adhuc deditus ⁊ lacte et vberibus enutritus. Et est vitulus animal qđ in aris deor⁹ antiquitus offerebatur. Et ideo breuiter dico fm q̃ vitulus plures habet conditiones: fm hoc potest sumi multiplicit er in scriptura. Notabo ergo q̃ inuenitur

Vitulus saginatus.	Vitulus saginat⁹ significat no
Vitulus immolatus.	stram redemptionẽ. xps enim
Vitulus effrenatus.	redemptor noster vitulus dici-
Vitulus adoratus.	tur: q̃ saginatus gratijs et vtu-

tibus p̃ ceteris inuenit. Figuratus Luce. xv. vbi paterfamilias vitulũ saginatũ in aduentu filij pdigi legit occidi se ⁊ ipm in cõuiuio p̃ gaudio filij pditi comedisse: ⁊ ad comedendũ alijs obtulisse. Quia pcerto paterfamilias de⁹ pater: p occupatione filij perditi. i. gentilis ppli ⁊ tot⁹ generis humani: vitulum saginatum xpm voluit occidi: ⁊ in sacramẽto altaris a fidelibus manducari. Uñ Gen. xviij. dr. Or abraam cũ puero ad armentũ cucurrit: ⁊ tulit inde vitulum tenerrimũ. Item vitulus immolatus designat iustũ viatorem. Viri enim iusti dicunt vituli: eo q̃ deo p̃ oblationem: ⁊ obedientie dedicatione dño penitus immolãtur ⁊ sibi in ara cordis p̃ deuotionẽ offerunt. Uñ. j. Esdre vj. dicit. Or in dedicatione domus dei obtulerunt vitulos centũ ⁊c. Quia motus cordis nostri vitulus cordis dr. inq̃tũ deo dedicat ⁊ offert. Uñ etiã vba laudis cõfessionis ⁊ oronis vituli dicunt Osee. xiij. dicit. Reddemus vitulos labior nostror. Uñ in ps. Laudabo nomen dei cũ cãtico ⁊c. Itẽ tunc acceptabis sacrificium iusticie ⁊c. Itẽ vitulus effrenatus significat stultum peccatorẽ. Uitulus iugo non subijcit: lacte pascit: ludit: discurrit ⁊ erigit. Sic vere peccator nõ querit nisi ludere ⁊ saltare p insolentiaz Malach. iiij. Salietis sicut vituli de armẽto: Lactare et pascere p carnalitatem ⁊ opulentiam Esa. xxvij. Pascet vitulus ⁊ accubabit. Sine iugo discipline manet p inobedientiã Hiere. lj. Effusi estis q̃si vituli super berbam.

Item vitulus adoratus significat deceptorem bostẽ scz dyabolum q̃ figurat in vitulo conflatili: quẽ filij isrl adorauerũt Exodi. xxxij. Iste enim conflatilis a flatu male suggestionis dicit eo q̃ pter hmõi flatum a fatuis adoratur qđ fit q̃n suis suggestionib⁹ credit: ⁊ suis tentationib⁹ obeditur. Ps. Fecerũt vitulũ in oreb ⁊c. Et quia parũ valet Vide de boue.

Viuere. vita. Nota q̃ vita aliq̃n accipit p ipa naturali dispositione: aliquando accipitur pro morali conuersatione. Generaliter ergo sumendo dico q̃ inuenitur

Vita naturalis.	Vita naturalis est vita cunctorũ:
Vita virtualis.	de qua Jacobi. iij. Quid enim est vi
Vita triũphalis.	ta nra: nisi vapor ad modicum pa-
Vita notialis.	rens. Vita virtualis est vita bono-
Vita gehennalis.	rum: ⁊ de ista Gall. ij. Viuo ego iã

non ego: viuit aũt in me xps. Vita triũphalis est vita sanctor: de qua Sap. v. Justi aũt imppetuũ viuũt. Vita notialis est vita malor: de qua. j. Thi. v. Vidua q̃ in delicijs est viuẽs mortua est. Vita gehẽnalis est vita damnatorũ: q̃ scz habẽt vitã cũ morte ⁊ mortẽ cũ vita: de q̃ in ps. Veniet mors sup illos ⁊c. His ergo p̃missis dicam⁹ p̃mo q̃ est vita naturalis q̃ est vita cũctor. Ista enim est illa que ex corpe ⁊ anima pstituit. q̃ aere ⁊ spiritibus pficit: q̃ a stellis ⁊ orbibus influit: q̃ abis ⁊ potibus sustentat: q̃ pãnis et vestib⁹ refouet: ⁊ ita charissimi est fragilis ⁊ defectibilis: et difficilis: ⁊ ex multis alijs necessarijs constituitur: et tamen facillime dissipat. Ista ergo est q̃si tela aranee

Cuius pditio laboriosissima.	Sic vere charissimi tela
Cuius subtilitia debilissima.	vite nre ẽ difficilis ad cõ
Cuius destructio facillima.	stituendum. Que enim bo
Cuius repatio impossibilis.	mini sunt ad pstitutionẽ

⁊ ad pseruationẽ vite necessaria qui vult scire legat istud Ecci. xxxix. vbi dicit. Initiũ necessarie rei vite boim: aqua ignis: ferrũ ⁊ sal ⁊c. Item est debilis ⁊ fragilis ad durationem. Ista enim durare non põt: q̃nimmo ad modũ venti ⁊ fluminis subito labit atq; trãsit Job. vij. Memento mei de⁹ qr vẽtus est vita mea. Itẽ est facilis ad destructionẽ: nihil enim facilius q̃ vita destruit: ⁊ nihil tristabilius dissoluitur: nihil impossibilius repat. De q̃ lamẽtando dicebat dau d in ps. Defecit in dolore vita mea ⁊c. Mõ sicut tela p multos dies terit ⁊ ordit: que tñ subito rumpit ⁊ cassatur. Sic vere vita nra cũ multos dies ⁊ annos durauerit: vno momento scindet: deficiet ⁊ cessabit Esa. xxxviij. Precisa est velut a texente vita mea ⁊c. Et sicut tela succisa nunq̃ põt ad eandẽ integritatẽ redire: sic nec vita morte succisa potest naturaliter in pristinũ statum redire. Uñ Esaie ibidẽ. Morieris tu ⁊ nõ viues. Et ideo de conditione huius vite mortalis q̃ntum sit fragilis ⁊ defectuosa: vana tristabilis ⁊ dolorosa dicit Deut. xxviij. Erit vita tua quasi pendens añ te: q̃si diceret tota vita nostra est quasi in pendulo ⁊ in incerto. Et ideo paucis vbis describit vita ista Job. vij. vbi dr. Militia est vita bois sup terrã. Ad uerte ergo in verbis istis q̃ vita ista est contẽnenda tripli ci ratione: fm tres status scz principium: medium: finem: et hoc propter

Ingressum vilis conditionis.	Primo probat vilem
Progressum acris afflictionis.	ingressuz carnalis na
Egressum tristis ejectionis.	tura: cum dicitur: vi-

ta bois. Scdo pbat acrem pgressum facilis tractura: militia. Tercio pbat vilẽ egressum mortalis fractura: sup terrã. Dico q̃ humana vita q̃tũ ad initiũ inchoat a vili pditione: ⁊ hoc ostendit cum dr: vita hominis. Nullũ enim animal habet ita vilem originem: ita fragile principium sicut homo. Iste enim in ventre menstruis nutrit. tandẽ nudus de ventre pgredit ⁊ cum nascit ita debilis est ⁊ impotẽs q̃ nisi aliũde iuuet nullo mõ sustentat: q̃nimmo pria miseria ⁊ vilitatẽ prefiguras ⁊ lachrymis ⁊ plãctibus occupat. Et ideo de tali vilitate dicebat Job. xiij. Or homo natus de muliere breui viues tpe ⁊c. Et si vis potes compare vanitatẽ vite nostre: flori: feno: vitro pleno aque: glacijei: vento. nubi et simulib⁹ q̃ debilẽ habent substantiã ⁊ impossibilẽ resistẽtiã. vita inquit bois: quasi diceret q̃ ceteris est vanior atq; vilior. Et sic dicit illud ps. Veruntamẽ vniuersa vanitas omnis homo viuens. Ista ergo inchoat a vili conditione vita inquit hominis. Deinde dico q̃ mediatur cũ acri turbatione cum dicitur militia est. Quia totũ vite nostre non est nisi quedã laboriosissima militia: in qua q̃diu viuimus in motu ⁊ labore sum⁹. Celum enim duas habet extremitates scz polum articum ⁊ antarticũ: ⁊ iste sunt partes celi stabiles ⁊ immobiles: totũ vo residuũ celi est mobile: ita q̃ inter istos duos polos tota celi substantia volutur: ⁊ sine cessatione iugiter circuit ⁊ rotat. Silr vo celestiu cũ bõ plures habet terminos. s. pncipiũ mediũ ⁊ finem a quadã tñ mobilitate ⁊ vite caretia incipimus: ⁊ in morte vbi est immobilis vite caretia terminamus: vnus est enim omnibus introitus ad vitam ⁊ simul exitus Sapientie. vij. Sed quid? procerto inter duos istos polos ⁊ terminos est vnum medium valde mobile scz transitus vite qui in miserijs ⁊ tribulationibus semper monetur: et tam corporis molestijs: q̃ animi trifticijs: q̃ mũdi laboribus ⁊ miserijs: q̃ hostis malicijs ⁊ tentationib⁹ continue agitatur: militia inquit. Unde Job. xiij. Cunctis diebus quibus nunc milito ⁊c. Et ideo de laboribus huius vite dicitur. Or tantis malis hec vita repleta est vt in comparatio

ne eius mors dicat remedium. Et ideo deus illam breuē fecit: vt molestie eius quia prosperitate vinci nō poterant ex breuitate temporis finient. Et si ad planū vis videre labores t miserias huius vite: vide auctoritatem Augu. de origine vbi tractat illud Jaco. iij. Que aūt est vita nostra rē. vbi dicit: vitam hanc dubiam: vitam erūnosam: hāc dolores exterminant: bonores sedant: ardores desiccāt: t aera morbi dant: esce inflant: ieiunia macerant: ioci soluunt: tristicie cōsumūt: solliciudo coartat: securitas bebetat: diuitie iactant: paupras deijcit: iuuent⁹ extollit: senectus incuruat: infirmitas frāgit: meror deprimit: t post hec oīa mors interimit: que ita vniuersis finem ponit: vt cum esse desierit: esse nec fuisse putet. Hec Aug. Ecce ergo que miserie: que angustie: qui motus: qs fluctus vel fluxus insunt iste. s. vite nostre. Et ideo ꝓpie compat mari quod continue fluctuat t mouet: t nunc accedit t erigit: nūc recedit t deprimit: nunc est darū: nūc obnubilat: t quod infinitis periculis subiugat. Narra de periculis si vis que sunt in mari t applica ad miserias hui⁹ vite: quia vita nostra mouet tribulationibus: erigit elationibus: deprimit terroribus: obnubilat erroribus t tota plena est periculis t tētationibus: militia est ergo. Jdeo Eccs. ij. dicit. Jdcirco teduit me vite mee videntē mala esse vniuersa sub sole t cūcta vanitatem t affectionē spūs. Et bene dicit teduit: q⁹ sicut in mari deambulanti t nauiganti duo solent accidere. scz error in imaginatione: t nausea in affectione: credit em̄ qui nauigat q videt sibi q stet: cum ipse continue moueat t econtra littora que continue stant fugiant t moueantur. Nauseam vo faciliter patitur: t pre fastidio stomachi ad vomendu⁹ faciliter ꝓuocat. Sic nauigātes p mare huius mundi vite contingit error t horror: quia videt sibi q ipse stat t tamē currit: quia homo nō percipit quādo labit vita sua: nec perpēdit q̄cito ad terram tendit: semp em̄ sperat viuere: t nunq̄ videt sibi q debeat desinere: cum tamē dicat Grego. moral. xxiij. Qz quot vite dies pagimus: q⁹ tot passibus ad terminū itineris appropinquam⁹. De alijs vo videt sibi q currant t q defluunt t veterascūt: dum reuera ipsi magis q̄ ipe stant: nec deficiāt aut senescant. Quia breuiter iste est error vite nostre: q⁹ alios semp vitam deficere t carere opinamur t credimus: nos vo diu victuros et difficiliter morituros existimamus: sicut ad literā patet de illis qui sperant alijs succedere in officijs t beneficijs: qui alios mobiles esse credūt: se aūt stabiles esse volunt. Cum reuera sepe fit q isti alij sunt stabiles t semp viuunt: isti vo semp sunt mobiles. moriunt defluūt t recedūt. Et isti sunt fatui: quia sicut dicit Seneca. Quilibet debet vitam appro bare alijs: t morte sibi: hoc est dictu q quilibet debet existimare q alij diu viuant: de se vo q moriat cito. Et merito. Quia sicut dicit idem Seneca. Viuere noluit qui non vult mori. vita em̄ cum expectatione mortis data est. In ista ergo nauigatiōe est error. Sed adhuc dico q solet horor esse: quia nausea tedij t displicentie nos solet ibidem inuadere inquātum pro miserijs quas ibidem videm⁹ vitam istam debemus cōtemnere t odire: t cum displicentie nausea ejicere t horrere. sicut dicit Job. x. Tedet animā meam vite mee rē. Sic ptz q ista vita mediat aeri turbatione: militia ināt est. Deniq̄ dico q ista terminat cum forti depressione t tristi: quia scz vita terminat t deprimit p mortē: t hoc ostendit cum dicit: sup terram. Mors em̄ intelligit p terram p eo q homo mortu⁹ terra efficit: t p eo q terra est vltimus termin⁹ ad quē cadendo venit. Quia res cadens ꝓuenit necessario ad terram vbi sistit: nec ꝓcedit vlterius aut ptransit. Mors em̄ est vite nostre termin⁹: ad quē duz descendimus: vlterius non transimus: sup terram inquit. Jurta illud. Aperta est terra t deglutiuit rē. Et Amos. vij dicit. In terra polluta morietur. Et ideo querit in ps. dauid Quis est homo qui viuit t nō videbit mortem: quasi diceret nullus. Et quare? ꝓcerto: quia mors est terminus breuis t grauis: dico grauis q⁹ multis comitat doloribus ps. Defecit in dolore vita mea. Breuis etiaz quia paruis progressibus ꝓgata: quia vita nostra inquātum est in ēsenti: non est nisi tps pūctus q̄ dicit nunc. Un Senec. Nulla vita est nisi tps pūctus q̄ dicit nunc. Vita est nisi breuis: nam si ad naturā rerum respexeris. etiā illius fuit vita breuis: qui inscribi in monumento suo fecit se nonagintanouē annis vixisse. Sic igitur patz q vita nra Terminat cum doloribus. Et sic bene dictum est. q Mediatur cum laboribus. militia ē vita hominis su- Jnchoatur cum fetoribus. per terram. Patz ergo q vita naturalis que est cunctor. Secūdo principaliter di co q est vita virtualis que est vita bonor: t ista ē vita gratie que consit ex vnione anime cum deo. Sicut em̄ spiritus influit corpori vitam t cū vita virtutes naturales t actus eorum: t inde est q homo viuus potest loqui operari delectari rē. Sic vere deus anime cōiunctus per charitatem sibi influit vitam t esse gratie t virtutes cum operationibus dependentibus ab eisdem. Jnde est q homo qui viuit per gratiam. potest actus spirituales exequi per gratiam

Potest loqui per confessionem. um executionē. Et qz
Potest delectari per deuotionē. breuiter deus t spūs
Potest sentire per compassionē. sunt vita anime. Un
Potest videre per discretionē. de Ezechiel. xxxvij. de
Potest operari per bonor actu. ossibus aridis dicit.

Jngressus est in ea spūs t viterūt: steterūtq̄ super pedes suos. t Deutrono. xxx. dicit de deo. Timeas dominū t illi adhereas: ipse em̄ est vita tua. Vita em̄ cuiuslibet animalis nobilissima cōditio: non a parētibus ꝓducit: sed a celestibus corporibus influit: t a deo de potentia materie educit. Sic vere vita gratie non potest a nobis introduci: imo necesse est eam a deo t celesti virtute dari: t in subiecta materia. scz in anima generari. Ipse est inquit vita tua. Et propter hoc sicut videmus q vita reputatur summus bonum inter bona naturalia: t ideo vt cōmuniter ab omnibus diligitur: t ab oībus adipiscat t seruat: attamen sicut patz q serpens precipue: super oīa seruat caput homo precise seruat cor: pro eo q ibi est principaliter sedes anime. Jurta illud Prouerb. iij. Oīi custodia serua cor tuum: quoniam ab ipso vita procedit. Sic vere in moralibus nullus est vita gratie maius bonum: t ideo super omnia a sapientibus querit: t habita cum diligentia custodit. Et ideo Jacob sollicitus de acquisitione huius vite dicebat filijs suis. Genesis. xlij. Emite nobis necessaria vt possimus viuere. Et aduerte q circa vitam ista tria considerantur. scilicet

Motus ꝓueniens qui acquirit. Primū est inchoatiuū.
Virtus subueniens qua ꝓficit. Scōm est mediatiuū.
Fructus aduenies qui colligit. Terciū ē terminatiuū.

Primū fecit cordium cōmutatio: emite. Scōm facit virtutum cōgregatio: nobis necessaria. Terciū glorie acquisitio vt possimus viuere. Dico ergo q circa vitam gratie attendit motus ꝓueniēs. Quia scz motus bone voluntatis. t actus gratie ꝓuenientis: t virtus gratie gratū date primo t ante omnia requirit hic q vita spūalis id est gratia gratum faciens acquirat: t hoc ostendit cum dicit. Emite. Quia ille qui emit solet dare quod suum est vt acquirat quod alienum est. Sic vere primo t ante oīa homo quod in se est debet facere: t quod suum est debet dare scilicet bonam voluntatem t promptitudinē mentis: t sic quod suum nō est scz vitam gratie poterit acquirere t mercari: emere t habere: emite inquit. Et sic loquit Apocal. iij. Suadeo tibi emere aurum: probatum ignitum: vt locuples fias. Sicut enim videm⁹ q multiplex alteratio t dispositio in corpore requritur ad hoc q corpori vita infundatur: quia scilicet primo est necessarium q corpus organizetur t informetur. t ad susceptionem vitalis anime disponatur. Sic vere ad infusionem vite gratie: necessarium est q dispositio voluntatis t alteratio morum preueniat: vt sic deus vitam hanc influat t mutet. Jsta aūt dispositio hz fieri tribus modis: vicz.

Culpam auferēdo. Disponit dico ania culpā auferē
Mentē offerendo. do: necesse est em̄ q culpa primo
Deum inquirendo. exeat: anteq̄ vita gratie introeat.

Et sic loquit Ezech. xviij. Quare morieni filij isr̄ reuertimini: viuite quia sicut ibidē dr. Non vult deus mortē peccatoris rē. Item disponit mētem offerēdo: quia homo debet mentem t voluntatem. t se humilem t deuotum t hylarem deo offerre: vt vitam gratie possit recipere t habere. Res enim non accipit: nisi vas apertum teneat. Obediētia enim mentem aperit: t deus vitam gratie influit t infundit. Et ideo dicit apostolus Hebreor. xij. Obtemperabimus patri spiritum t viuemus. Item disponitur deū

inqu irendo. Quia sicut forma sine artifice non inducit: sic nec gratia sine deo infundit. Quia sicut vita animalis a corde. vita arboris ꝓcedit a radice. Sic vita anime a deo principaliter exit. Et ideo dicatur in ps. Querite dominū z viuet anima vestra. Ista tamē sunt cōtra multos qui ad respicie dum vitam non disponunt. sed potius in peccati obdurationē z malicia obdurant: z ideo non viuificant: sed sine vita gratie perpetue indurant. In venis lapidū quādoq; inueniunt figure animaliū sicut testudinū vel serpentum. Natura em̄ inueniens aliquam dispositionē matere vult exinde animal ꝓducere: sed quia prevalet frigiditas in dispositione: sic vita non introducit. sed sine vita dimittitur. Sic vere charissimi natura naturans deꝰ licet sit semp paratus vitam gratie infundere. quia tamen multos inuenit indispositos. z in frigiditate indeuotionis penitus congelatos. solet eos sine vita gratie dimittere. z sic contingit illos per obstinationem in lapidis duritie ptrāsire. d. illud Job .vij. Desperaui nequaq̄ vltra viuam. O deus quot sunt tales hodie in mundo qui q̄tum ad actus morales magꝭ vident mortui q̄ viuentes. imo multi sunt qui magis i morte culpe q̄ in vita gratie gloriant. Iuxta illud. Dilexerunt homines mortem magis q̄ vitam: z multi sunt qui ꝓpter hypocrisim esse viui dicunt: z tamen ꝓpter culpaz mortui diuoscunt Apocal. iij. Nomen habes q viuas z tu mortuus es. In monte autē barbaro qui est iuxta neapolim. vbi sunt sub terra edificia ꝙgilij. dicunt esse thesauri infiniti: sibi sunt imagines cupree argentouiuo plene tali dispositione facte. q ad leue tactum pauimenti quod ereum ē z argentouiuo plenum. ꝓpter pondus intrātis mouent: z contra intrantem locum ꝓpter argentiuiui ad locum impulsuz z calcatū currentis mobilitatē pretendūt. ipmq; percutiūt z occidunt: z sic imagines iste vident esse viue: cum tamē inveritate sint mortue: quia si argentūuiuū quod intus est deesset nunq̄ imago se moueret. Reuera tales sunt hypocrite. isti em̄ nomen habent q viuūt z tamen mortui sunt. Quia ꝓcul dubio in monte ecclesie quem defendere velle vident. ipsi contradicūt obuiant z occurrunt. sicut quotidie de illis qui impetrantes z in ecclesias z in religionē intrare volentes. sub zelo charitatis impugnant. sicut etiam patet de illis qui sub zelo charitatis z specie alios reprehendunt. z malicioſe eoz vtilitatibus se opponūt. Iuxta illud Ecci. xix. Est coreptio mendax in terra cōtumelioſi. Sed quid ꝓcerto totum illud facit argentūuiuū quod est in cordibus eorundem. hoc est dictu vicium hypocrisis z fallax mobilitas sue mentis. que argentū dicit ꝓpter pulcraz eloquentiam. viuū ꝓpter credite sanctitatis non existentiam. mobile tamen est z non verum argentum ꝓpter fictam duplicitatem z maliciam Hiere. vj. Argentū reprobum vocate eos: quia dominus ꝓiecit illos. Quia ꝓculdubio argentūuiuū. s. hypocrisis que in istis latet: z qđ istos ad opera sua mouet. facit eos iustos z sanctos apparere: cum tamē in veritate sint mortue imagines. hoc est psone pestifere nō sincere. motus em̄ istoꝝ facit eos viuos reputari: ḍa sc̄z motus suoꝝ laboꝝ z suorum operum facit eos iustos credi. Tunc em̄ dicunt istud Actuū. xvij. In deo viuimus mouemur z sumus. Et tamē in veritate mortui sunt: z per gratiam nusq̄ viuunt: ita q ꝓprie istud solet ais dici Col. .iij. Mortui estis z vita vestra abscondita est. Non sic charissimi: nō simus ad gratiam recipiēdaz indispositi. sed per mentis ꝓmptitudinem z per gratiam prevenientē dispositi z parati. quod ostendit cum dicit. emite. i. qđ vestrū est erbibete z facite: z vitam gratie accipite z requirite. Unde Prouerbioꝝ. xviij. Veritatē eme z noli vendere sapiētiam Patet ergo q erga vitam gratie habendā attendit prevenientes motus. emite inquit. Iterum attendit virtus subueniens. nobis inquit necessaria. Multe em̄ cause occurrunt que sunt necessarie ad vitam corpori influēdam z habēdā. Quedā em̄ sunt cause efficientes sicut deus sol z alia virtus vtriusq; seminis. Quedā sūt cause materiales: sicut vtriusq; semen. spūs. cor z arteree. Quedā formales sicut intrinsece cōditiones vite. Quedā finales sicut ille ꝓpter quas fit vita. Sic charissimi spualiter loquēdo ad habendā vitam gratie multe cause spuales necessarie sunt. nam si vna virtus deficit. tota virtus z tota vite substātia euanescit. Iuxta illud Jacobi. ij. Ille q̄ deliquerit in vno factus est omnium reus: immo necessariū est q quelibet virtus aliqđ de suo influat ad hoc q vitā gratie habeat. sicut astrologi de vita corporali dicunt. q necesse est q q̄libet planeta antecq̄ infans possit esse vivax influat ibi per vnū mensem: z sic septimo mense pōt viuere in lucem exire ꝓ eo q tunc ibi septē planete p ordinem influxerūt. Sic vere necesse est q in nobis septem. i. vniuersitas virtutū operet z influat ad hoc q vitam gratie nobis donet. nobis inquit necessaria. In quib⁹ charissimi subdiuidendo auctoritates possumus videre q nouē sunt necessaria ad vitam pfectam z moralem habendā. Sic loquit Ecci. xxix. vbi dicit. Or in initium necessarie rei vite bois. aqua. ignis. ferrū. sal z lac. panis siligineus. z mel. z botrus vue. z oleum z vestimentū. In quibus sunt

Humor compunctionis: aqua.	Habeat dico q̄ spiritualiter z moraliter
Feruor dilectionis: ignis.	vult viuere cōpunctionis humorē. s. aquam
Rigor correctionis. ferrum.	lachrymarū. aqua inquit: q: sicut pisces sine aqua viuere nō pūt
Splendor discretionis: sal.	sic bō non pōt sine lachrymarū irriguo vitam gratie cōseruare.
Candor affectionis: lac.	
Sapor refectionis: panis.	
Dulcor deuotionis: mel.	
Dolor cōpassionis: botrus vue	
Liquor miserationis: oleum.	
Decor puersationis: vestimētū.	

ps. Deus vitam meā annūciaui tibi ꝛc. Pinus em̄ vtica. scirpus z carectū herbe sunt que sine aqua non crescunt vt cōmuniter neq; viuūt. Sic ꝓcerto vita gratie in homie nō perficit. nisi aqua lachrymarū radit cordis multotiēs irriget Job. viij. Nunq̄d virere potest scirpus sine humore z carectum sine aqua. quasi diceret nō. Itez habeat dilectionis feruorē. Ignis inqt. Nihil em̄ sine bōficio caloris pōt viuere: sicut pt⁊ q quia circa cor vbi est sedes vite solet calor ꝓpuus abundare. Sicut patet etiam in vere. vbi ꝓpē calorem tpis regnantem solent arbores reuiuere z virere. Talis calor est feruor dilectionis z charitas. Ista est enim vita ꝓprij cordis Augu. Scito anima mea: q amor est vita tua. Dō bene innuit ꝓma Job. iij. vbi dicit. Qui nō diligit manet in morte: ignis inqit. Ut sim⁹ sicut salamādra. q̄ in igne sine ꝓsumptiōe viuit. sic isti viuūt i igne diuie charitatis. figurati in tribus pueris q̄ in igne fornacis babylonis viterūt. Carbo em̄ viuere nō dicit nisi q̄diu ignis presentia inflamat: quia vita gratie ab igne charitatis ꝓuenit in isto igne permanet z consistit Thobie. viij. cap. Particulam iecoris posuit sup carbones viuos. Item necessarium est q habeat correctionis rigorem cū dicit ferrū. Per ferrum em̄ rigor iusticie carnis inquātum est culparū peremptiuus intelligit: per quem cōstat q vita. s. gratie custoditur Prouerbioꝝ. xij. In semita iusticie vita. Et Sap̄. v. Justi autē imperpetuū viuent: z apud dominū z merces eorum. Pluuia enim z estas faciunt herbas virere: z frigꝰ z intemperies hyemis calorem naturalem ad interiora redicum compellens solet vitam in arboribus conseruare. Sic vere vita gratie in homine conseruat. si per sui vel superiorum instrumenta iusticie flagelletur. Tempestas em̄ tribulationis: z frigus punitiue correctionis calorem interiorem id est feruorem affectuum non sinit exterius ad mōdana exire. imo ipsos compellit per timorem interius latitare. Et sic vita gratie in radice cordis fortificat Ps. Si ambulauero in medio tribulationis viuificabis me. Sicut enim acetum superfusum apibus oleo mortificatis solet eas viuificare. Sic penitentia z acris iusticie executio. solet illos quos tangit ad vitaz gratie reuocare. Iuxta illud Matthei. vij. Arta est via que ducit ad vitam. ferrum inquit. quod durū est z scindens. vt sic dicat illud Senece in epistola. Or vita humana est quasi ferrum. qđ si exerceas conterit: si non exerceas rubine consumit. Unde iusticia tam in nobis q̄ in alīs facienda dicit Prouerb. xvj. Initium vie bone facere iusticiam. Habeat ergo correctionis rigorem. Item necessariuz est vt habeat discretionis splēdorem: z hoc ostendit cū dicit sal. Cōmuniter em̄ homo viuere non potest sine discretione salis. Sal em̄ condimentū et temperamentum sapientie z moderamentuz designat. Et ideo puero tam vitam naturalem q̄ virtualem intranti quando baptisat sal in ore ponit. Ad denotandū q toꝛ

vita ipsius sale p:udentie saliat Marci.ix. Habete in vobis sal.sicut dicit Sapiens. Sapiētia filij suis vitam inspirat. Unde ipsa dicit Prouerb.viij. Qui me inuerit inuenit et vitam ꝛ hauriet salutem a domino. Unde Seneca. Quemadmodum inquit amplissimū spaciū vsq; ad sapiam viuere. Ista est ēn lux spūalis. sine qua est impossibile q̄ viuamus Jobānis.j. Vita erat lux hominū. Habeat igit̄ qui spūaliter vult viuere discretionis splendorē. Item habeat affectionis candorem.lac inquit.quia necesse est q̄ sit lacteus ꝛ cādidus per castitatem exterius in corpore ꝛ p innocētie charitatem ꝛ puritatem interius in affectione ꝛ in mente. Lac ēn quod est candidū ꝛ dulce. candorē ꝛ puritatem continue innocētie significat.sine quo quidem lacte nequaq; vita gratie pseverat:sicut nec puer viueret.si in principio lac nō haberet. Et sic dicit̄ Esaie.lv. Uenite ꝛ emite absq; argento vinum ꝛ lac. Et sequit̄. Audite ꝛ viuet anima vestra Item habet saporem refectionis.panis inquit. Sicut panis cibus corporalis vitam cōtinuat corporalem. Sic ab? spūalis ꝛ sacramētalis.s.panis xp̄i vitaz causat ꝛ efficit spiritualem. Item necesse est q̄ habeat deuotionis dulcorem quod ostendit̄ cuz dicit̄ mel. Mel ēn quod est dulcissimū significat deuotionē.que.s.nobis cōtinuat vitam. Quia sicut ros de celo veniēs cōtinuat vitam aliquib? piscibus.s. ostreis ꝛ conchilibus. Sic deuotio ꝛ oratio deo cōmendata.vitā gr̄e cōtinuat hoibus.mel inq̄t. Ēn de btō Jobāne legit Matb.iij. Or ipse viuebat de melle siluestri ꝛ locustis Deuotio.n.mel siluestre dr̄.eo q̄ dulcedo ei? multis ē silue stris ꝛ nō domestica repit̄. Et iō de isto melle ꝛ de ista vita pōt dici illud Ezech̄.xvj. Dixi tibi in sanguie tuo viue. Se quit̄.simlā ꝛ mel ꝛ oleum comedisti. Jtē q̄ spūaliter vult viuere habeat compassionis dolorē.quia.s. dolor cōpassionis ꝛ passionis xp̄i necessarius est ad vitam gratie cōseruādam.quod ostendit̄ cum dicit̄.botrus vue. Botrus ēn fuit xp̄s q̄ tres naturas in se cōtinuit.s.diuinitatis anie ꝛ corporis ꝛ q̄ more botri depressus in palo crucis pependit.de quo Cantico.j. Botrus cypri dilectus meus. Huius ēn botri passio.ꝛ in torculari crucis depressio.ꝛ vini.s.sui sanguinis expressio deuote considerata ꝛ cum dolorosa cōpassione meditata vitam tribuit: ꝛ gr̄am cōtinuat ꝛ custodit. Unde ad Gal.ij. dicit̄. Xp̄o crucifixus sum cruci. viuo aūt ego iam nō ego. viuit vō in me xp̄s. Habeat ergo compassionis dolorem. Item necesse est q̄ habeat miserationis liquorem. ꝛ hoc ostendit̄ cum dicit̄. oleum. Quia in scriptura clementia ꝛ pietas. miseratio. elemosyna ꝛ benignitas per oleum designant̄.sicut supra de oleo fuit dictū Matb. .vj. Tu aut̄ cum ieiunas inunge caput tuū oleo. Et pcul dubio sicut vita corporis in diebus ieiunior oleo sustentatur.sic vita gratie in ieiunio ꝛ miseria huius mūdi.oleo misericordie refouet̄. Quia sicut dr̄ Prouerb.xj. Clemētia p̄parat vitam. Quod bene figuratū est.iiij.Reg.iiij. vbi dicitur de oleo ipsi vidue mulieri q̄ satis faceret debitoribꝰ suis:ꝛ q̄ ipsa ꝛ filij sui viuerent de reliquo. Quia breuiter sicut in Ps̄.dicit̄. Melior est miscia super vitas. Habeat ergo qui spūaliter vult viuere miserationis liquorē. Item vltimo habeat cōuersatōis decorem:qui ostendit̄ cum dicitur.vestimentū. Uestimēta ēn ad vitam corporis sunt necessaria contra figoris tempestatē. Sic vere vestes honeste apparentie:vite honeste cōuersationis sunt vtiles ꝛ necessarie. Nam sicut arbor nō diu viueret si corticem non haberet. Sic nec homo spūaliter viueret:si vestem honestat̄ ꝛ bone cōuersationis corticē derelinqueret.sicut dicit̄ Eccl .xxix. Initiū vite hominis aqua ꝛ panis et vestimentū. Ecce ergo quot sunt necessaria ad vitam moralē ꝛ virtuosam habendā ꝛ conuersandā. Emite ergo nobis necessaria ꝛc. Et ideo dicit̄ Gen̄.xlij. Cibaria hominibus vestris necessaria sumite ꝛ abite. Patet ergo q̄ circa vitā moralē attenditur virtus subueniēs. necessaria inquit. Rursum dico q̄ intendit̄ fructus ꝓueniens:ꝛ iste fruct? est vita eterna q̄ sequit̄ vitā virtutis: qđ ostendit̄ cuz dicit̄ possimus viuere. Nulla ēn ꝓprie dicitur vita.nisi ista:qz omnis alia vita siue moralis siue naturalis potest deficere.sed ista non. quia sicut dicit̄ Sap̄.v. Justi aūt imꝑpetuū viuent ꝛc. possimus inquit viuere.optatiue loquit̄.quia ista est sola vita optanda:sicut faciebat dauid in Ps̄. Portio mea in terra viuentium. Sed de ista vita vide infra. Patet ergo charissimi q̄ circa vitam virtuosam attendit̄ fructus succedēs ꝛ pōueniens.quod est scōm ꝑncipale. Tercio ꝑncipaliter dico q̄ est vita eternalis que ē vita sanctoꝝ. Et ista ꝓculdubio est illa quam angeli ꝛ beati cuz deo possident que eterna dicitur.ꝓ eo q̄ mortem nature pene ꝛ culpe decetero nō q̄ timent. Sicut in natura rerum sunt multa que vitam habent quasi eternam:sicut est palma inter arbores. elephas inter bestias. fenix inter aues. quia iste sunt res diutissime viuentes ꝛ ceteris rebus pereūtibus permanētes. Sic vere charissimi sunt illi beati qui perpetue vnct̄ ꝛ nunq̄ amplius desistunt aut deficiunt. Causa ēn quare res elemētales corrūpunt̄ est imperfectio sue forme quod non pōt replere omnes materie appetitus. ꝛ inde ē q̄ res celestes sunt perpetue. ꝓ eo q̄ forma sua est perfectissime nature. Et quia beati ꝑ forma beatifica habent ipsum deum qui est perfectissimus ꝛ eternus.ꝛ qui omnes appetitus eoꝝ cumulat atq; replet:necesse est q̄ vitam eternā habeant ꝛ nunq̄ deficient:sed q̄ perpetue semp viuant duz ipse saluator dicit Jobānis.x. Oues mee vocem meam ꝛc. Nec mirum: quia sicut fons viuus ꝛ eternꝰ ꝓpetuos riuulos emittit:sic deus q̄ est fons vite.riuos ꝓpetue vite in beatos diffundit. Unde.j. Jobis.v. Qui habet filium dei habet vitam eternam. Et de hoc dicebat Dauid in Ps̄. Domie apud te est fons vite: ꝛ in lumine tuo videbimus lumen. Unde diligēter aduerte q̄ ista vita principaliter habet quatuor.scilicet

Dignitatē bonoris ꝛ ꝓlationis:apud te. Habet et
Uoluntatē dulcoris ꝛ refectionis:est fons. go ista vita
Firmitatem vigoris ꝛ durationis:vite. bonorem ꝛ
Claritatem dulcoris ꝛ splendoris:lumen. ꝓlationē: ꝛ

hoc ostendit̄:cum dicatur apud te. Est aūt bonor in ista scilicet in terris q̄ homo sit de domo regia vel pape: ꝛ q̄ ꝑsonaliter apud eum cōmoret: sed multo fortiꝰ in beatis qui manent ꝑsonaliter apud deum:apud te inquit. Ipsi enim manserūt apud deum mentaliter dum temporaliter viuerent. Jurta Ps̄. Apud dominū gressus hominis dirigent̄ Ipsi etiam bona deposuerūt apud deum dum ipsa pauperibus p elemosynas distribuerūt. Jurta illud Psal. Substantia mea apud te:nunc vō apud deum inueniunt diuitias quas deposuerunt Ps̄. Apud dominū misciā ꝛ copiosa ꝛc. Et apud ipm acceperūt mercedem quam ꝓmerebant.scilicet vitam quā affectauerāt. Et sic sumit̄ illud Sapiēn.v. Justi imꝑpetuū viuent ꝛ apud dominū est merces eoꝝ ꝛc. Sic patz q̄ illa vita habet bonorē ꝛ ꝓlationē:apud te inquit. Item dico q̄ ista vita habet dulcorē ꝛ refectionem:ꝛ hoc ostendit̄ cū dicit̄:est fons. Deus ēn est fons a quo plene hauriūt quicquid desiderāt. A quo q̄dem fonte

Memoria delectāt̄. Et ideo sicut ceruus desiderat
Intellectus speculāt̄. ad fontes aquaꝝ ꝛc. sicut dauid
Affectus satiatur. aiebat ꝛ anbelabat:dicēs ad istū

fontē deliciarū ps̄. Sitiuit aia mea ad deū fontem viuū. Et bene viuū q̄ nunq̄ deficit:ꝛ bene fontē:q̄ cuncta reficit et mentē allicit. fontes ēn aquas patēter exponūt. Quia ꝓ certo fons.s.iste oibus ē exposit?:ꝛ in loco tuto ꝛ mūdo positus: si tū tu sis ad hauriendū ex hoc fonte bñ dispositus: Aqua ēn vite oibus dignitatib? cōmēdat̄ Apoc̄.xxij. Qui sitit veniat ꝛ bibat: ꝛ qui vult accipiat de fonte aque viue gratis. Deus ēn q̄ est ibi pincerna q̄ nō imꝓperat dat oibus affluēter dicens Apoc̄.xxj. Sitienti dabo de fonte vite gratis. Et tū iste pincerna qui aquā istam diuidit est suauissimus ita q̄ nulli erit exasperans ꝛ infestus. Agnus ēn dicit̄ in scriptura: eo q̄ benignissimꝰ inuenit Apocal.vij. Agnus q̄ est in medio throni reget eos ꝛ deducet eos ꝛc. Salmo ergo dicit̄ aquaꝝ dulcē diligere ꝛ de mari vsq; ad fontē ꝓcedere: ꝛ exquo fontē inuenerit ad amarā aquam amplius nō redit. Sic vere charissimi salmo q̄ a saliendo dicit̄ ꝑ eo q̄ volens vltra ꝛ ꝓtra impetū aque salire inclusis molendinis ꝛ locis strictis: vbi libere nō pōt cōtra impetum aque currere ꝛ trāsire solet: caudā in ore ponere et vltra fortiter ꝓsilire:ita q̄ q̄nq; inuetus mortuus est ꝛ palis casarū acutissimis infixus: significat sanctos qui cōtra impetum fluxus huius mūdi fortiter cucurrerūt:inquātuz per vitam contrariam se contra mundi vicia erexerunt: et loca stricta vbi sporcule tendebantur id est dignitates et

officia vbi dyabolus sportulam tentationū eis parabat tā to contempto ⁊ impetu transilierunt: q̄ sepe se morti expo suerūt: ⁊ tyrannoꝝ gladijs perierūt. j. Regum. xxij. In deo meo transiliam murum. Jsti ergo salmones postq̄ vite id est dulce refrigerium paradisi degustauerūt per deuotiōez: statim aquam mundi ꝓcerto amaram ⁊ ꝓsperitatem seculi dimiserūt ⁊ horruerūt per contemptum ⁊ abhominationem: nec amplius cessauerūt currere per bonam operationem: quousq̄ venerūt ad fontem vite paradisi ⁊ ad eterne voluptatis refectionem. Et ideo dicit christus Jobis. iij. Aquam quam ego dabo fiet in eo fons salientis in vitam eternam. Habet ergo vita ista dulcorem ⁊ refectionē: fons inquit. Jtem dico q̄ ista vita habet vigorem ⁊ durationem: quia scilicet nunq̄ amplius deficit: immo ꝑpetuo durat: quod ostendit cum dicit: vite: quod etimologisatur: quasi vim tenens: vel quasi virtuosa vel tenax: quia vita illa virtuosa est ⁊ tenens: ⁊ nunq̄ lubricosa vel fugax. Jsta eñ beatos videtur quodāmodo ꝑpetuo tenere: ⁊ inquātū etiam si vellent non ꝑmitteret eos mori: deficere vel perire nec mirum si illi imperpetuum viuunt qui sunt in gloria. Quia in hybernia dicit esse quedam insula vbi nullus moritur quacunq̄ angustia. O q̄ virtuosus est ille locus ⁊ ille fructus qui habitatus ⁊ degustatus tribuit eterne viuere. Jste est eñ de quo christus dicit Johānis. vj. Qui manducat panem hunc viuet ineternum. Et merito: quia sicut dicit Roma. vj. Gratia dei vita eterna. Circa hoc notandū q̄ sicut scriptura videtur supponere quattuor sunt virtutes que istam vitam principaliter procurant. scilicet

Elemosyne distributio.
Mandatoꝝ adimpletio.
Sapientie inquisitio.
Terrenoꝝ detestatio.

Elemosyna a morte liberat ⁊ ipsa purgat peccata. ⁊ facit inuenire vitam eternam: ⁊ hoc est de primo q̄n dicit elemosyne distributio: ⁊ hoc dicit Thobie. iij. Jtem mandatoꝝ adimpletio. Unde Luce. x. Domine quid faciendo vitam eternam possidebo? Cui respōdit dñs. Si vis vitam ingredi serua mandata. Jtem sapietie inq̄sitio. Unde de sapietia dicit Ecci. xxiij. Qui elucidant me vitā eternam ⁊c. Jtem terrenoꝝ detestatio. vnde Math. xix. Oz omnis q̄ reliquerit patrem vel matrē ⁊c. Jsta est ergo vita eterna. Quia sicut dicit Arestotiles. Supra celum est vita ꝑmanens ⁊ quieta. Habet ergo illa vita tenorez ⁊ durationem. Jtem dico q̄ ista vita habet splēdorem ⁊ discretionem. quod ostendit cum dicit: in lumine ⁊c. Quia in lumine diuine essentie ⁊ in speculo eterno vident beati lumē et cognitionem omniū cognoscibiliū secretoꝝ. Beati eñ vident lumen diuine essentie ⁊ eo mediante vident lumē omnium veritatū. Et sic loquit xps Joh. viij. vbi dicit. Qui sequit me nō ambulat in tenebris ⁊c. Quia sicut dī Joh. xvij. Hec est vita eterna vt cognoscāt te. Ptz q̄ ista vita habet

Claram cognitionem.
Longam durationem.
Plenam perfectionem.
Dignam ꝑmotionem.

Et sic dico q̄ est vita eternalis q̄ est vita sanctoꝝ. Quare dico q̄ est vita mundialis q̄ est vita maloꝝ. Mali eñ malam vitam ducūt: ⁊ vitam sit i ad bene operādū accomodatā in malis vsibus ducūt ⁊ expendunt. Similes eñ vident istis fatuis seruitorib⁹ rusticorum q̄bus de sero aliquātulum datur de candela vt videant ire ad lectum: qui tamen inde ludendo ⁊ trufando suam candelam expendūt iia q̄ postea sine luminibus in tenebris ad lectum vadunt. Sic ꝓcerto paterfamilias deus seruitoribus suis hominibus modicū de candela vite ꝑsentis accomodauit: quia sicut dicit. j. Esdre. ix. Facta est deprecatio apud dñm vt daret vobis pax ⁊ illuminaret oculos vestros ⁊ daret vobis vitaz modicā in seruitute: vt cū ipsa ad lectū padisi tenderēt ordinauerit: qui tñ candelam istam in alijs vsibus vilibus. s. in malis operibus solent exercere. Sapien. xv. Estimauerūt lusum esse vitaz nostrā: ⁊ sic necesse est eos sine lumie gratie in tenebris inferni lectū sibi quere Job. xvij. In tenebris straui lectulū meum. De vita ergo maloꝝ possum notare breuiter q̄ ista est vita. scz

Presumptuosa.
Tumultuosa.
Fastidiosa.
Laboriosa.

Est dico vita presumptuosa: quia isti dicunt illud Job. xxvij. Nec eñ repbendit me coz meum in oñi vita mea. Jtem est vita tumultuosa: sem. Obprobriosa. per isti faciunt bonas brigas tumultus ⁊ litigia Pō. Jmmicia multiplicati sūt sup me. Sequit. Moab ⁊ agareni: gebal ⁊ amon ⁊ amelech ⁊c. Et Penuriosa. de istis possumus dicere illud Sap. .v. Vitam illoꝝ estimabamus insaniam ⁊ finem illoꝝ sine honore. Jtem est vita fastidiosa. Mali eñ fastidiūt ⁊ abhorrent omne bonum Job. xxxiij. Abhominabilis fit ei in vita sua panis ⁊ cibus desiderabilis. Jtem est vita laboriosa Mali eñ magis laborant ad se damnādum: q̄ iusti ad se saluandū Pō. Defecit in dolore vita mea ⁊c. Jtem est vita obprobriosa. Mali eñ sunt in obprobriū deo ⁊ angelis et iustis Pō. Conculcet in terra vitam meam ⁊c. Jtem est vita penuriosa. Nihil pōt eis sufficere: immo semp habēt penuriam in corde ⁊ famē auaricie. Unde ipse possunt dicere illud Thob. iij. Pauperē vitam gerim⁹. Jtem ista ē vita defectuosa. vñ Seneca in epistola. xxiij. Quidā aūt viuere defecerūt anteq̄ inceperūt. Jtem est vita malicioſa Ecclesiastes. ix. Filij hominū replent malicia ⁊ contēptu i vita sua. Jtem est vita piculosa ⁊ istam vitā sequit finaliter periculum mortis Pō. Descēdūt in infernū viuētes. Jsta est ergo vita maloꝝ que nō est vita ꝓprie: sed potius morz dicenda. vñ Seneca de isto q̄ diu male vixit dicit: nunq̄ vixit iste. sed invita moratus est: nec in sero mortuus: sed diu Multa possunt dici de vicijs huius vite. scz quomodo ibi abundāt dolor labor ⁊ rancor: invidia: fallacia: auaricia: superbia: ⁊ sic de alijs. sed omitto quia in particularibus titulis est tractatum: hoc igitur de quadruplici vita sufficit. scz

Naturali.
Uirtuali.
Supernali.
Mundiali.

Aduerte tñ hic q̄ istud verbū viuo q̄nq̄ significat in scptura discretionē: aliq̄n significat cōmēdatiōem: aliq̄n affirmatōez. Sigt eñ affirmationē q̄n sumitur ꝑ iuramento. Antiquitus eñ ad affirmationē iuramēti iurabant ꝑ vitaz ipsius dei: dicentes. viuit dñs: q̄d nihil aliud est dicere: q̄ sicut verum est q̄ dom⁹ viuit: sic verū est istud quod dicitur. Tale etiam iuramentū solebat dom⁹ facere. quando ꝑ vitam suam solebat asserē ⁊ iurare. d. illud Hiere. xlvij. Viuo ego dicit dominus deus exercituum ⁊ cetera similia Commendationē etiam significat: sicut antiquitus: quando aliqui commendabāt vitam suam loco salutationis vitam implorabant sicut hoc Dañ. vj. Rex ineternum viue. Et illud. iij. Regum. iij. Viuat rex salomon. Ad viuificationem ꝺo potest notari q̄ peccatoꝝ viuificatur. scilicet

Per tormentoꝝ tolerationem.
Per mandatoꝝ obseruationē.
Per dei iudicioꝝ executionem.
Per dei eloquioꝝ ꝓdicationem.
Per dei ꝓcordioꝝ miserationē.
Per dei ꝓconioꝝ exaltationem.

Dico ergo q̄ peccatorez viuificat ⁊ ad vitam gratie reformat toleratio mūdi tormē torum Pō. Si ambulauero in medio tribulationis viuificabis me. Jtem viuificat ipsum obseruatio mandatoꝝ Pō. Viuifica me ⁊ custodiam sermones tuos Jtem viuificat ipm executio dei iudicioꝝ q: deus ꝑ occulta sua iudicia q̄nq̄ peccatori vitā tribuit. Pō. Secōm iudicium tuū viuifica me. Jtem ipm viuificat ꝓdicatio dei eloquioꝝ. Sepe eñ fit q̄ puerit ⁊ viuificat peccatoꝝ q̄n audit que loquit ꝓdicator Pō. Eloquiū tuū viuificauit me. Itē ipm viuificat miseratio dei ꝓcordioꝝ pō. In misericordia tua viuifica me. Jtem ipm viuificat exaltatio dei ꝓconiorum Pō. Deus tu cōuersus viuificabis nos ⁊c. Sufficit de viuere vita ⁊ viuificare.

Vltio. vlciſci.

Quia supra dictum est satis de vindicta: hinc est q̄ modicum est dicendum de vltione. Nota q̄ triplex est vlcio. scz

Desideranda.
Dituperāda.
Consideranda.

Prima est vltio zeli iusticie. Secunda est vltio dire nequicie. Tercia est vltio dei potentie.

Est ergo vltio que debet affectari: ⁊ ista est vltio iusticie quia boni ⁊ iusti ꝑm iudicium iusticie vlciscuntur malos ꝓpter impias iniurias iustis factas: et sic ꝓceptum est Moysi Numeri. xxxj. Ulciscere israbel de madianitis.

Jtem est vltio que debet detestari: ⁊ ista est vltio tyrannorum: qui non ꝑm iusticiam sed iracundiam ⁊ seuiciā malos vlciscunt: ꝓpter quod iram ⁊ vltionem a domino promerent. Unde Ezech. xxv. Tempus vltionis est domino

ꝓ eo q̃ fecit vltionẽ in ydumea vt se vindicaret de filijs iu da. Contra illud Leuit.xix. Non queras vltionẽ nec me mor eris iniurie ciuium tuoꝝ. Item est vltio quedã que debet formidari: ⁊ ista est vltio diuine punitionis: quã tem poraliter ⁊ eternaliter effundit: ⁊ quã ꝓcipue in die iudi cij publice declarabit. de qua Deutro.xxxij. Reddaꝫ vltio nem hostibus meis ⁊c. Vide quasi in oĩbus locis in qui bus de vltione fit mentio: quia vt cõmuniter semp agit de ista vltima vltione Esaie.xxxv. Ecce dñs deus noster vltio nem adducet. Vide supra de Vindicta vbi tractaui magis plane.

Ultimꝰ. vltra. vlterioꝝ. Vide vbi posterioꝝ ⁊ nouissimus. Nota q̃ vltra significat quandaꝫ supabun dantiam vel supercellentiã loci. numeri. rei vel temporis: que q̃ꝫ sumit negatiue: q̃ꝫ etiaꝫ ponit positiue: ⁊ quã doꝝ in bono ⁊ q̃ꝫ in malo. Nota ꝯ q̃ inuenio vltra. scz

Quod est admirandum.
Quod est frequẽtandũ.
Quod est detestandum.
Quod est formidandum.
Quod est affectandum.

Primũ est vltra diuine cõ ditionis: deus em̃ est magn? vltra q̃ credi potest. Quan tũcunq; em̃ buman? intelle ctus facit posse suuꝫ de ipso cognoscẽdo. semp tñ inuenit vnũ vltra infinit? em̃ est: ⁊ iõ nõ habet numerũ siue terminũ prefixuꝫ pñ. Regnabit dñs in eternũ ⁊ vltra. Ideo Job.xliij. Videꝫ q̃ multa adeo al ta dixerat dicit sic. Insipiẽter locut? sum ⁊ q̃ vltra moduꝫ excedũt sciam meam. Secundũ est vltra pfecte successi onis: ⁊ istud est q̃n bõ nõ est cõtentus vnũ solũ bonũ fecis se: nec ad gradũ pfectionis attigisse: q̃nimo q̃diu viuit sp vult vltra ꝓcedere: ⁊ de virtute in virtutẽ transcẽdere. Nõ em̃ est notabilis artifex q̃ vltra alios aliq̃d nõ facit: ⁊ q̃ cõ munes mores alioꝝ alicui? ꝓgatiue titulo nõ transcẽdit Et ideo Sap̃.salomon dicebat Eccs.x. Magnificaui opa mea: edificaui domos. plantaui vineas. Sequit. vltra oẽs qui fuerũt ante me in birlm. Ultra etiaꝫ significat tercio aliquã trãsgressionẽ alicui? termini pfiniti: ⁊ sic mali semp volũt esse vltra ⁊ extra: ⁊ nõ infra diuinoꝝ mãdatoꝝ termi nos cõtineri: ⁊ sic de tali vltra excessiuo ⁊ transgressiuo po test dici cuilibet illud qđ dictũ est Moysi Exo.xviij. Stul to laboꝛe consumeris: vltra vires tuas ⁊c. Quartum est vltra eterne damnationis: ⁊ tunc ponitur negatiue: ⁊ sic su mit in damnatis: qui vltra nõ habebunt aliquam consola tionem. Unde anime damnate dicit Esaie.xlvij. Ultra nõ vocaberis mollis ⁊ tenera. Isti em̃ non habent vltra

Diuinam societatem.
Paradisi iocũditatẽ.
Mundanã ꝓsperitatẽ.

Diuinã dico societatẽ. vñ Jo sue.vij. Non em̃ vltra vobiscũ ero. Supnam iocũditatẽ. Un de.iiij.Reg.vj. Nõ venerũt vltra latrones syrie in terram israel. Mundanã ꝓsperitatẽ: q: vltra nõ videbũt gaudia huius mũdi. vñ Job.xx. Nec vltra intuebit? eum locus ei? Quia sicut dicit Prouerb.xj. Mortuo impio nulla erit vl tra spes ⁊c. Quia breuiter tunc nullũ erit solatiũ ipis dam natis. Unde ipse deus dicit Zach.xj. Non parcã vltra super inhabitantes terram. Quintũ est vltra eterne saluatiõis ⁊ istud est illud vltra in quo beatis oĩes mũdi miserie de neganẽ: inquãtum beati nullis vltra molestijs fatiganẽ: et boc erit q̃n erũt vltra mare mortis in terra ꝓmissiõis padi si. Et sic dico q̃ beati nõ babebũt vltra. s. illic in paradiso.

Litem vel contentionẽ.
Pugnã vel confusionẽ.
Malignoꝝ impugtionẽ.
Tormẽtoꝝ tribulationẽ.

Item vel contentionẽ. Isti ꝯ nõ babebũt vltra litem vel contentiõem. vñ Michee .iij. Nõ discent vltra bellige rare. Item non babebũt vltra verecũdiam vel confusionẽ Joelis.ij. Nõ dabo vos vltra obꝓbriũ in gentib?. Item nõ babebũt vltra inimicoꝝ persecutionẽ. Unde Exodi.xiiij. Egyptios quos nũc vide tis nequaq̃ vltra videbitis in sempiternũ. Item nõ habe bũt vltra tormentoꝝ tribulationẽ Apoc.xxj. Absterget de us omnẽ lachrymã ab oculis sanctoꝝ ⁊c. Sic ꝯ ptz quõ vl tra sumit multis modis. Vide supra de trans ⁊ suis cõpo sitis: transire: trãscendere: ⁊ sic sufficit.

Ultro. Nota q̃ vltro est idem q̃ volũtarie seu spõ te. Notabo igitur q̃ inuenitur

Ultro voluntarie subiectionis.
Ultro libere collationis.
Ultro carnalis infectionis.
Ultro ꝓsumptuose ambitionis.
Ultro fructuose ꝙperationis.
Ultro liberalis saluationis.

Est dico vltro vo luntarie subiectionis. Et sic dico q̃ boni ꝙ luntarie se deo ⁊ ꝓxi mo subijciũt ⁊ eis serui unt ⁊ obediunt: de qui bus. j. Esdre.iij. Ultro offerebat munus domini. Item est vltro liberalis collationis. Sponte em̃ ⁊ nõ coacte est libe ralitas facienda. Unde de salomone dicit.iij.Reg.x. q̃ ipse vltro multa obtulit regine saba munere regio. Item ẽ vnũ vltro carnalis infectionis. Luxuria em̃ vicium est quod vl tro discretionis magistro indigere nõ dinoscit. Teste Se neca. Virtutes magistro indigẽt: vicia per se discunt. Un de saul vocauit ionatbã. j. Reg.xx. Filium mulieris vltro virum raptentis. Item est vnum vltra amare ambitio nis. Ambitiosi em̃ vltro se ingerũt nõ vocati. Un.ij. Ma chabeoꝝ.vj. Mulieres se vltro ingerebant in templum.

Item est vnũ vltro fructuose opationis: quia iusti bona opera faciũt voluntarie ꝓ seipsos. vñ Marci.iiij. Ultro. n. terra fructificabat. Item est vltro eterne saluationis: q: deus nobis vltro ⁊ liberaliter aperit paradisuꝫ. vñ Actuũ .xij. Venerũt ad portam ferream que du. ad ciuita. q̃ vltro aperta est eis: ⁊ sic sufficit.

Vlulare. vlulatus. Nota q̃ vlulatus nihil aliud ẽ q̃ plã ctus cum clamore eductus vel factus: seu sonus clamoro sus sine verbo. Nota igitur q̃ inueniunt in scriptura qua tuoꝛ gña vlulatuũ. s.

Bonoꝝ ⁊ perfectoꝝ.
Maloꝝ ⁊ peruersoꝝ.
Miseroꝝ ⁊ depressoꝝ.
Damnatoꝝ ⁊ desperatoꝝ.

Dico igit primo q̃ inue nit vlulatus bonus ⁊ vir tuosus. Boni em̃ in mise ria huius mũdi nõ lerant: sed potius vlulant ⁊ tristã tur. Canis em̃ qui est animal fidelissimũ: ex tribus causis videt ⁊ solet vlulare. s. q̃n suũ perdit dominũ: ⁊ maxime q̃n videt ipm mortuũ vel occisum: sicut multotiẽs exptum est Secũdo quãdo videt se ab dominũ pñtia solum in aliq̃ loco inclusum. Tercio quando antiquus est ⁊ sentit se ad mortis terminũ appropinquare. Quarto quãdo videt sibi mortem instare. Sic vere iustus quando videt xpm domi nũ suum mortuum ⁊ quãdo cogitat in ipsius passionem. Item quãdo se sentit inclusum in carcere carnis: corporis ⁊ in mũdi incolatus desolatione. Item quãdo videt se an tiquatuꝫ fuisse in vicijs ⁊ culparum infectione. Et quarto quando videt sibi paratam mortem infemi ꝓpter pecca ti cõmissionem. Et sic dico q̃ iusti babent vlulatum

Compassionis.
Compunctionis.
Desolationis.
Cõturbationis.

Itẽ iusti vlulant ꝓpter mortis xpi compassionem. Et sic potest dici illud Joelis.j. Flete ⁊ vlulate oĩes qui bi bitis vinum in dulcedine. Vinum em̃ sanguinis xpi quod fideles per tuotõnis dulcorem bibũt per xpi mortis compassionẽ sup ipsoꝝ vlulant atq; plangũt. Unde ibidem. Vlulauerũt vnicornes sup frumẽtovino et oꝛdeo quia periit: boc est dictuꝫ super xpo mortuo q̃ dicit

Frumentũ ꝯtum ad carnem.
Vinum ꝯtum ad sanguinem.

mam. Item isti vlulãt ꝓpter culparum com punctionem ꝓ sua spi ritali antiqtione. ⁊ sic dicit illud Esa.lxv. Clamabitis ꝓpter dolorẽ cordis: ⁊ ꝓpter contritionẽ spũs vlulabit. vñ Michee .j. Super hoc plangã ⁊ vlulabo: vadã spoliat? ⁊ nudus. Vide eã in tabula. Et Ihel.iij. Uox in rama audita ẽ ploratus et vlulatus ⁊c. Itẽ isti vlulant ꝓ pñtis incolatus ꝓlongatio ne: ⁊ pñtis carceris desolatõne. Et sic põt dici illus Joelis .j. Confusum est gaudium a filijs hominũ: accingite vos ⁊ plangite sacerdotes: vlulate ministri altaris. Itẽ istivlulãt pre mortis eterne timore ⁊ turbatione: ⁊ sic sumit Ezechie lis.xxx. vbi dicit. Ululate: vevedici quia iurta est dies. Et Esaie.xxiij. Ululate naues maris q: vastata est fortitu do vestra q̃si diceret debẽt boni vlulare q̃n ve. i. vastitatez eterne mortis sibi metuũt imminere. Iste est ꝯ vlulat? bon? ⁊ virtuosus. Secõ dico q̃ est vlulat? malus ⁊ vicios us. Alique em̃ sunt aues tam paludstres q̃ nocturne q̃ pro can tu reddũt borribilẽ vlulatũ: sicut de vulis ⁊ bubonibus ⁊ onocroculis ⁊ noctuis q̃tidie expit. Sic vere kñi mali bo mines nõ solent sonuꝫ dulcẽ bonoꝝ verboꝝ emittere. sed ꝓ cantu laudis ꝓfessionis instructois ⁊ oꝛonis solẽt ꝓ ma la ꝛba quotidie vlulare. Unde nota q̃ mali vlulãt ⁊ clamã

Jnaniter. gaudendo.
Mordaciter rodendo.
Loquaciter deridẽdo.
Jactãter superbiẽdo.

Vlulant dico per ironiã exultationẽ. Vñ de filijs israel gaudẽtibus ꝛ ludẽtib⁹ dictũ est Exo. .xxxij. Vlulatus pugne auditur in castris. Sequit. Vocem cantãtũ ego audio. Jtem vlulant p mordacẽ detractiõez. Detractor em̃ nõ cessat vlulare: ꝛ vba detractoria seminare. vñ Esa. xiij. dicit. Or respõ debũt ibi vlule in edib⁹ suis sez destructe babylonis: ꝛ syrenes in delubris voluptatis. Vlule em̃ sunt detractores qui vlulãdo cum tristicia locunt. Syrene vo sunt adulatores qui vultu femineo blandiunt: q tamẽ simul bodie in babylone destructa. i. pfusa eccia morant. Jtez vlulãt p loquacem derisionẽ. Vox em̃ vlularũ ꝛ noctuarũ videt vox derisoria quia qñ aliquis deridet: illi libẽter dicit vel clamatur quia derisores nõ cessant alioꝝ facta horrere ꝛ cõtemnere: ꝛ de ipsis ioculare ꝛ vlulare: ita q eis põt dici illud Hiere. .xlvj. Vlulatus tu⁹ impleuit terrã. Jtem vlulant p iactantiam ꝛ elationẽ. vñ Esa. xvj. Audiuim⁹ superbiam moab q superbus est valde ꝛc. Sequit. Jdcirco vlulabit moab. Sic patet q inuenit vlulat⁹ malus ꝛ vicios⁹. Terio inuenit vlulatus pius ꝛ dulcorosus: ꝛ iste est vlulat⁹ pauperuz ꝛ depressoꝝ. q in tribulationib⁹ plangere ꝛ vlulare cogunt: tam p suis q̃ p miseriis alienis. vñ Ezech. xxj. Plange ꝛ vlula fili hominis. Et Hiere. lj. Cecidit babylon ꝛ contrita est vlulare sup eam. Quarto dico q est vlulat⁹ tristis ꝛ doloros⁹: ꝛ iste est vlulat⁹ damnatoꝝ: q. s. sicut lupus captus in pedica pre desperatione vlulare incipit: sic damnati. s. capti in inferno solent vlulatuz desperationis emittere Jacobi. v. Plorate ꝛ vlulate in miseriis vestris. Jsta igit de vlulatu sufficiant. Vide supra de lugere: flere: plorare: lamentare.

Vmbra. Nota q vmbra nihil aliud est q̃ fluxus quidam tenebros⁹. Umbra em̃ ꝛ tenebra differũt. Quia vmbra requirit luminis presentiã sup aliqd corpus occupatũ cadentẽ. Tenebra vo dicit totalẽ luminis carentiã aerẽ penitus occupantẽ. Notandũ igit q vmbra q̃tum ad suam similitudinariã apparẽtiã: ꝛ q̃tum ad suã virtutẽ ꝛ efficaciã multa signat in scriptura. Notabo igit q inuenio vmbrã

Humane conditionis.
Mũdane possessionis.
Diuine protectionis.
Supne absconsionis.
Interne deuotionis.
Eterne saluationis.
Peruerse puersationis.
Peccati corruptionis.
Obscure damnatiõis.

Dico q̃ primo q vmbra signat humanã pditiõem: quia humana vita vmbra dicitur et vmbre pie compat. Umbra em̃ nõ est corpus: sed corporũ similitudo: ꝛ ideo vmbra nihil habet de stabilitate: multũ aũt de mobilitate. Semp em̃ solet vmbra que a sole causat vel a luna currere ꝛ fugere: aut crescẽdo aut decrescendo fluere: ꝛ nunq̃ p vnũ momentũ pstare: posset tamẽ in eodẽ statu modicũ sistere vel manere q̃diu corpus cui⁹ vmbra est cõtingit supesse: quo tamẽ ãmodo statim solet deficere ꝛ cessare: ꝛ quia motuz lune ꝛ solis sequit: ideo trãsit ptinue ꝛ mouet. Sic vere charissimi humana vita mobilis est ꝛ nõ stabilis. fugax ꝛ nõ tenax: transiens ꝛ nõ manẽs exquo incipit nõ cessat currere amplius: ꝛ fm motuz solis ꝛ lune. i. fm ordinationẽ dei de etate ad etatem: de statu ad statum cõtinue ptrãsire: quousq̃ amoto corpe per mortẽ ptingat ipm penitus deperire. Et ideo pditionẽ suã mortalem cogitãs dauid dicebat. Sicut vmbra declinãs ablat⁹ sum ꝛc. Et ideo q vmbra vite humane comparet. bene pt̃z Esaie .xxxviij. vbi cuz Ezechias rex Juda post q̃ audisset q esset in primo moriturus: ꝛ quindecim annoꝝ dilationẽ impetrasset signũ dicte plongatiõis vmbrã horologij accepisse legit. Ad denotandũ q vita hũana vmbra est: ꝛ sicut vmbra fugit ꝛ perit ꝛ vagat Ps. Homo vanitati similis factus est ꝛc. Jsta est em̃ vmbra nõ corpus nec res firma. sed solum similitudo corporꝝ ꝛ valde vana: qđ patet: quia qui vmbram apprehẽdere querit: cũ ipam apprehendẽ crediderit: nil tenebit. Quia ista nõ est vere vita: ſ similitudo vite: que. s. vbi habere credit: subito p mortẽ fugere ꝛ euanescere etiam reputur. Ps. Dies mei sicut vmbra declinauerunt ꝛc. Et ideo dauid. j. Paral. xix. dicebat de vite vanitate. Peregrini ꝛ aduene sumus coram te dies nostri sicut vmbra sup terraz ꝛ nulla est mora. Signat ergo vmbra humanam conditiõem. Secũdo dico q significat mundanam possessionem. Mundi em̃ psperitas vmbra dicit: eo q nulla firmitate fulcitur: sed faciliter perit ꝛ deficit: defluit ꝛ cassatur. Quia breuiter oia mũdi bona vmbra sunt: ꝛ sic vmbra transeũt ꝛ recedũt Sap. v. Quid nobis pfuit superbia aut diuitiarũ iactãtia: transierũt omnia sicut vmbra ꝛc. Umbra em̃ habet multas pprietates: quia scilicet ipsa est

Caloris solis repressiua.
Luminis obscuratiua.
Maturitatis fructũ retardatiua.
Melancolie generatiua ꝛ nutritiua.
Serpẽtũ ꝛ colubrũ amica ꝛ nutritiua.

Sic vere vmbra mundane pspetitatis: reprimit calorem charitatis: obscurat splẽdorem veritatis: retardat maturitatez bonestatis: generat merorem tristicie ꝛ sanctitatis: nutrit ꝛ sustentat serpentes ꝛ colubres. i. cõmunitatẽ omnis maligne societatis. Quia sicut videmus q illi qui sunt in vmbra pspentatis: carent feruore dilectionis. Et sic dicitur q ionas fecit sibi vmbraculum pter estum Jone. iiij. Jtem carent splẽdore cognitionis. Quia sez q̃tum ad illa que ptinent ad salutem sunt in obscuris. Unde Job. iij. Obscurent eum tenebre ꝛ vmbra mortis: ꝛ loquit de die psperitatis. Jtem carent maturitate honeste puersationis. Quia illi gaudent in vmbra p speritatis sunt insolentes ꝛ leues. Unde Ezech. xvij. Uniuersum volatile sub vmbra frondiũ eius nidificabat. Jtez isti habent melancoliã timoris ꝛ turbationis. Teste em̃ Seneca. Quantũ accessimus ad successum: tantũ accessimus ad metum. Umbra em̃ psperitatis habet timores varios ad mixtos. Unde ps̃. dicit. Humiliasti nos in loco ꝛc. Jtem isti habent colubres ꝛ serpentes. i. homines omnis peruerse conditionis. Quia sepe fit bodie q illi qui sunt amplius peruersi ꝛ serpẽtes: sunt in vmbra psperitatis maiores scabini ꝛ diuites. Unde de behemoth Job. xl. Or in vmbra dormit in secreto thalami in locis humentibus. Et sic dico q vmbra significat mundanã possessionẽ. Et si vis pone quo modo ista vmbra fugientes insequit: ꝛ insequẽtes fugit: et quomõ illos qui vertũt sibi faciẽ solet fugere: ad illos vo q̃ vertunt sibi dorsum solet currere. Quia vmbra, psperitatẽ mũdane si ibi p affectũ asperaris ꝛ p amorẽ ad eũ cõuerteris: ipam q̃ ambiendo ꝛ pcurãdo secut⁹ fueris solet fugere. Quia vir tales possunt ad ea que cupiũt attingere. Unde Job. xiij. dicit: q ista q̃si flos egredit ꝛ conterit: ꝛ fugit velut vmbra. Ad illos vo qui ipsos fugiunt ꝛ ptemnunt: ꝛ q̃ dorsum cõtempt⁹ ꝛ displicẽtie sibi vertũt: solet accedere ꝛ venire sicut de iona legit Jone. iiij. Sup cuius caput ex insperato orta est edera faciẽs sibi vmbrã. Et ista q̃tidie videmus de multis q toto tpe vite sue ambiũt pmotiones: nec ad eas attingũt: ꝛ de multis qui pmotiões cõtemnũt: ꝛ cõtra spem ad eos veniũt ꝛ accedũt. Quia fm Grego. Ad dignitates ambientes depelli debent: ipsas fugientes inuiti cõpelli. Et si vis põt adhuc poni: q illi qui faciẽ cordis ad solem iusticie vertũt p affectionẽ. s. boni ꝛ iusti: vmbrã ꝛ eminentiam sui status ꝛ statũ mũdane glorie retroponunt. Et ecõtra qui istam vmbrã habent pre oculis: solem iusticie p culdubio contemnũt ꝛ ab eius aspectu necessario se diuertunt. Breuiter igitur hoc est verũ q ista vmbra multa mala facit: ꝛ multa vicia introducit. vñ Sap. xv. Sic in errorẽ induxit nos mala artis cogitatio ꝛ vmbra picture. Multa possunt dici de vmbra psperitatis: que supra in multis titulis sunt inserta. Patet ergo q vmbra signat mũdanam possessionem. Terio dico q significat diuinam protectionem. Deus em̃ dicitur habere vmbram id est potentiam ꝛ virtutem. Umbra em̃ ex corpore resultat: ꝛ vltra corpus se extendit: et sepe accidit q vmbra videtur dato q corpus minime videatur. Sic deus vmbram sue gratie ꝛ potentie longe lateq̃ diffundit: ꝛ q̃uis persona non appareat: vmbra tamẽ ꝛ resultatio sue potentie ꝛ bonitatis ꝛ clementie omnibus innotescit. Sub ista vmbra petebat reponi dauid et a tribulationibus ꝛ tentationib⁹ protegi ꝛ tueri ps̃. Sub vmbra alarum tuarum protege me ꝛc. Et alibi. In vmbra alarum tuarũ sperabo. Quarto significat supnam absconsionem ꝛ diuinam incarnationem. Caro em̃ ꝛ humanitas vt supra dictum est vmbra sunt: in qua deus fuit absconditus: quãdo fuit in ventre matris incarnatus. Et ideo eius

mēdatio obumbratio dicit. Sicut etiam angelus testat Luce.j. Spūssanctus superueniet in te ꝛc. Ut sic ō deo patre dicat ipse xp̄s illud Esaie.xlix. Dominus ab vtero vocauit me. Sequit. Sub vmbra manus sue abscōdit me ꝛc. Job .xxvij. Quasi custos fecit vmbraculum. Quinto dico q̄ significat interiorem gr̄am ꝛ deuotionem. Umbra ēm refrigerat fatigatos. Sic deus ꝛ gratia iuuat ꝛ temperat in tentationibus calefactos. In cuius signum belyas in vmbra iuniperi dicit obdormisse. ꝛ se ibi p̄re laboribus ꝛ feruoribus recreasse.iij. Reg.xix. Ūm de gratia diuina ꝛ de deuotione potest dici illud Esaie.xxxij. Or ipsi sūt sicut riui aquarum in siti ꝛ sicut vmbra ꝛc. Sexto dico q̄ vmbra significat eternam saluationē: quia gloria paradisi dicit vmbra p̄o eo q̄ ibi delectatio ꝛ refrigerium inuenit. Unde de anīa beata p̄t dici illud Cant.ij. Sub vmbra illius quē desiderabam sedi ꝛ fructus eius dulcis ꝛc. Septimo dico q̄ signat inanē cōuersationē. s. vitaz ꝛ cōditionem hypocrite ꝛ cuiuslibet peccatoris: qui nō sunt res sed vmbre inq̄tum sunt ficti ꝛ non veri: sicut ad literā patet de hypocritis: falsis amicis ꝛ adulatoribus. Nam sicut vmbra se solet p̄formare corpori cuius est vmbra: ita q̄ eo moto mouet: et eo sistente sistit. Sic adulator alīs p̄o viribus se conformat: ꝛ ad eorum conditiones se variat atq̄ mutat. Umbra ēm nullam habet sistentiā. sed solum quādam imaginariam ꝛ falsam apparentiā: ꝓpter quod poete animas descendentes vmbram vocauerūt ꝛ appellauerūt p̄o eo q̄ ip̄as esse sine soliditate affirmauerūt: sic ypocrite in bono nō firmātur. quinimmo bonis fictis ꝛ imaginatione simulant alīs Unde de eis potest dici illud Judic.ix. Umbram montiuz vides quasi hominū capita ꝛ hoc errore deaperis. Sicut ēm videmus q̄ vmbra semp in parte opposita soli ꝛ nunq̄ a parte solis inuenit. Sic vere peccator per peccatū ꝛ obstinationem soli iusticie opponit: ꝛ nunq̄ a parte eius per gratiam reperit Esaie.xxxviij. Reuerti faciam vmbram in horologio achaz in sole retrorsum ꝛc. Et sicut maiores arbores faciunt maiorem vmbram. Sic illi qui sunt in claustro ꝛ in statu maiori: sunt q̄tum ad vicia vmbrosiores: et viciorū tenebris depressiores. Et si vis pone quomodo in vmbra arborū requiescūt serpentes. i. mali familiares. Et pone figuram sub arbore danielis: sub cuius vmbra animalia habitabant. Octauo dico q̄ vmbra significat peccati corruptionem. Umbra ēm locum vbi est obscurat ꝛ lucet priuat: ꝛ etiam sterilitatem efficit ꝛ ꝓcurat. Loca ēm vmbrosa solent esse sterilia ꝛ fructibus vacua ꝛ inania. Sic vere vmbra peccati lucem gratie tollit: obscuritatem ignorātie inducit: ꝛ fructū bonorū operū impedit ꝛ euellit. Unde peccator ō demonibus potest dicere illud in p̄s. Posuerūt me in lacu inferiori ꝛc. Nono dico q̄ signat inferni habitationem. Quia sicut Job dicit illum locum terram tenebrosam ꝛ opertam mortis caligine vbi est vmbra mortis ꝛ nullus ordo Job.x. Sic patet quomodo vmbra significat in scriptura. Uide supra de obscuritate: tenebra: caligine et similia.

Vde. Nota q̄ vnde quādoq̄ ponit positiue: sic Jobā.iij. dicit de spū. Nescit vnde veniat aut quo vadat. Interrogatiue: sicut vbiq̄. Et sic dico q̄ ponitur

Reprehensiue. Ponit dico reprehensiue: ꝛ sic reprehendebat angelus agar que a sua domina fugiebat. d. Gen.xvj. Agar ancilla saray: vnde venis aut quo vadis?
Inquisitiue.
Execratiue.
Denegatiue.
Admiratiue. Sequit. Reuertere ꝛ būiliare sb̄ manu domine tue.
Dubitatiue.

Item ponit inquisitiue. ꝛ sic ponit. j. Reg.xxx. vbi dauid inquirēs egyptiū dixit. Quis es tu: ꝛ vndevenis: aut quo vadis? Itez ponitur execratiue: ꝛ sic ponit. iiij. Reg.v. vbi belyzeus execrāda lepram symoniace cōtractā a giezi: dicit ei. vnde venis giezi: q̄si dicat male fecisti. Item ponitur denegatiue seu desperatiue: ꝛ sic ponit Jobis.vj. vbi apostoli carētes pecuniam diterūt. vñ ememus panes vt manducēt bij. Et .iiij. Reg.vj. vbi de muliere fame peunte dicit rex. Ūm possum te saluare: de area an de torcular: quasi diceret de nullo. Item ponit dubitatiue Jobis.iij. vbi mulier dubitando dicebat: domine neq̄ cum quo haurias habes. vnde ergo aquam habes viuā. Item sumit admiratiue: ꝛ sic sumit Luce.j. vbi dicit Elizabeth virginis humilitatē admirās. Et vnde hoc mihi vt veniat mater dñi mei ad me? et sic sufficit.

Vndecim. Cum numerus vndenarius sit ille q̄ primo transgredit denarium dico q̄ potest significare in malo: quia significat illos q̄ transgrediūt decalogum mandatorū. Et sic potest dici illud Matth. .xxviij. Or vndecim discipuli abierūt in galyleam: quia scilicet galylea interpretat transgressio vel transfiguratio.

Item numerus iste est medius inter denarium ꝛ duodenum: ꝛ sic signat in bono. sez illos qui in bono ꝓficiunt: et qui de obseruātia decem mādatorū: ad fidez mādatorū: ad fidem duodecim articulorū ascendūt. Et sic vndecim discipulis dicit dom̄s apparuisse Marci.xvj. Unde saga vndecim dicunt in tabernaculo fuisse Exodi.xxxvj. Et vndecim stelle dicunt Josep̄h in somnis adorasse Gen. xxxvij. Quia scilicet viri iusti: qui vndecim dicuntur esse: solent a deo visitari per specialem dilectionē: solent sicut saga tabernaculū tegere p̄ diligentē defensionē: solent insup sicut spirituales iosephā. xp̄m adorare p̄ obedientiā ꝛ deuotionem ꝛc. sufficit: ad ostendendū si contingat q̄ vndecim in bono sumit ꝛ in malo.

Vndiqz. Nota q̄ vndiqz idem est q̄ in omni parte. Et nota q̄ inuenio

Undiqz bonorū. Dico q̄ boni vndiqz habēt victorias
Undiqz malorū. vnde de dauid dr̄ Ecc.xlvij. Or contriuit inimicos suos vndiqz. Item
Undiqz miserorū. q̄ mali agunt vndiqz nequicias. Ūm
Undiqz dānatorū. Ezech.xvj. loquitur de mala muliere dicens. Domabas inq̄t amatores tuos vt intrarēt ad te vndiqz ad fornicādum tecū. Item q̄ miseri portant vndiqz molestias. vñ Dan.xiij. Angustie mihi sunt vndiqz. Itē damnati habēt vndiqz tristicias .ij. Paral.xv. Mō erit pax ingredienti ꝛ egredienti: sed terrores vndiqz Job.xv. Or nō credit q̄ reuerti possit de tenebris ad lucem circūspectans vndiqz gladium. Item beati habēt vndiqz leticias. vnde dauid dicit .ij. Reg.vij. Quia dominus dedit ei requiē vndiqz de inimicis suis.

Vngere. vnctio. vngentum. Cum vngentū semp mihi denotet pinguedinē que est materia vnctionis. Hinc est q̄ ꝑm diuersitatē pinguedinū potest poni diuersitas vnctionum. Sic ergo generaliter possum dicere q̄ in scriptura inuenit vnctio. scilicet

Deotorum. Prima est vnctio fructus ꝛ dulcoris. s.
Prelatorum. vnctio gratie ꝛ deuotionis. ꝛ influentie
Peccatorum. spūssancti. De qua Esaie.lxj. Spūs dñi sup me eo q̄ vnxerit me. Secūda est vnctio status ꝛ bonoris De q̄.ij. Reg.v. Unxerūt dauid in regem sup israel. Tercia est vnctio luxurie. Et ista est vnctio mūdane ꝓsperitatis: ꝛ humane carnalitatis: aut adulatorie suauitatis. de q̄ dicebant impij Sap̄.ij. Vino pretiosoꝝ vngento implemur nos. Igit ꝑ ordinē de istis vnctionib⁹ differam⁹. Primo ergo dicam⁹ q̄ est vnctio deuotionis interioris. boni dicuntur vncti p̄o eo q̄ virtute spūssancti sunt pleni. qua fiunt mites. dulces. suaues ꝛ misericordes. humiles ꝛ benigni

Res.n. vncta ꝛ vnctuosa. Sicut ptz de pānis q̄ in liminib⁹ ponunt. q̄ solēt ungi. vt sint suauiores. De
Est suauior qñ tangitur.
Est dulcior quādo comedit.
Est plicabilior qñ impellit. ficub⁹ ꝛ dactilib⁹ q̄ quātoplus habēt vnctuositatis. tāto sunt dulciores. De sotulari bus qñ sunt vncti q̄ sunt plicabiliores ꝛ ne ledāt aptiores ꝛ meliores. Sic ꝓcul dubio q̄ gr̄a spūssancti sunt vncti. sūt suaues ꝑ benignā ꝓuersationē. sunt dulces ꝛ maxime pauperib⁹ ꝑ piam ꝛ clementē miserationē. sunt molles ꝛ plicabiles ꝑ humilē obedientiaz ꝛ subiectionē. Et ideo breuiter ꝑ humilē obedientiaz ꝛ subiectionē. Et ideo breuiter q̄ tali vnctione fuerūt inūncti. tā deo q̄ ꝑ plato q̄ primo sunt accepti. vñ .ij. Reg.xij. Surrexit igit dauid de terra ꝛ lot⁹ vnctus q̄ē. Tales ḡ a deo spūalit inunguntur ꝛ sibi spāliter dedicant. Figurati in tabernaculo ꝛ in vasis ei⁹. qui oleo fuerunt inuncta: qñ dño fuerunt consecrata. Ad denotandum q̄ si deo volumus specialiter cōsecrari. necessario est nos oleo diuine gratie inungi Numeri. vij. Compleuit

moyses tabernaculum ⁊ erexit istud. vnxitq; istud ⁊ sanctificauit. Aduerte tamē q; sicut medicus vtit qñq; vngentis mordificatiuis: qñq; vngentis mitigatiuis: qñq; vngentis reparatiuis. Quia. s. mordificatiua solent rodere cruores malos. Mitigatiua solēt linire graues dolores. Repatiua solent replere deperditos humores ⁊ replere plagas ꝓfundi ores. Sic vere charissimus medicus salutis deus triplici vngento solet suos inungere ⁊ linire. s. Vngento mordificatiuo doloroſe tribulationis. Vngento mitigatiuo mūdialis consolationis. Vngento reperatiuo spūalis inspirationis. Penuria ⁊ tribulatio crimina rodunt atq; lacerant. Temporalis vo ꝓmotio ⁊ consolatio sedant atq; tēperant. Gratia vo ⁊ deuotio virtutes augent atq; repant. Et sic dico q; deus vngit mordificando per asperas tribulatiōes. De myrrha ⁊ aloe q; sunt species amarissime fiunt vngenta q; bus carnes supflue consumunt: q; bus corpora mortuoꝝ conduntur: q; bus mulieres vt redoleant inunguntur. Quia ꝓ culdubio ihū vngenta tribulationis ꝓtritionis ⁊ pnie que amaritudine ⁊ difficultate sunt plena rodunt a nobis oēm supfluam carnalitatē: cōdiunt nos ne putrescamus p iniq; tatem: ⁊ nos redolere faciunt p virtutē ⁊ famositatē. vnde Cant. iij. dicit. Dz in orto sponsi erat mirrha ⁊ aloe cū vngentis pigmentarioꝝ. De iudith etiam dicit Judith. x. vt melius fragraret ⁊ redoleret. vnxit se de myrrha optima. Etiam de maria legit q; ipsa vnxit pedes Jesu ⁊ etiā osculabat. sicut Luce. vij. dicit. Maria eīm. i. amaritudo pnie ⁊ ꝓtritionis debet pedes Jesu. i. simplices ⁊ subditos q; sunt pedes Jesu: ⁊ inferiores corporis ecclesie vngere. a q; vnctione non debet osculum charitatis abesse. imo semp debet vngentū istud cum osculo ⁊ cū correctiōe dilectio interesse Job. xj. Erat aūt maria q; vnxit pedes dñi cū vngēto. Vngit ꝯ deus seu prelatus mordificādo p aspas tribulatiōes.

Deinde dico q; ipse vngit mitigādo p mūdanas cōsolationes. Sepe eīm fit q; deus iustis vnecturam mūdanaꝝ cōsolationū immittit. p quā ne succūbant in laboribꝫ eos lenit. Nota eīm q; rota q; drige nunq; sine stridore onus portaret. si ipm auriga aliquādo non vngeret vel liniret. Et iō auriga noster deus sub onere tribulationū ⁊ laboꝝ ne per impatientiā murmurem? ⁊ strideam us aliquibus consolationibus nos solet vngere: ⁊ semp cū tentatione ꝓficuum facere: ⁊ rigoꝝ dulcedinē immiscere Ps. Unxit te dꝫ tuus oleo leticie. In quo etiā docet nos ipse deus q; alios tristes desolatos ⁊ paupes oleo misdie inungam? ⁊ cū eo rū tribulatiōibꝫ. oleū misdie ⁊ ꝓsolatōis misceam?: ⁊ eos qñ indigent beneficijs adiutoꝝijs ⁊ verbis ꝓsolatoꝝijs mulceamus. Exemplo filioꝝ israel: de quibus. ij. Paral. xxviij. Dz frēs suos filios iuda. nudos. captinos. famelicos. vestierunt ⁊ calciauerūt. cibo ⁊ potu refecerūt: ⁊ ꝓter laborem unxerunt: ⁊ debiles in iumētis imposuerūt ⁊ ad ꝓpriā patriā redurerūt. Ut sic ꝺ quolibet pio ꝓsolatiuo dicat istud Eccl. xxxviij. Curās mitigabit dolorē: ⁊ vngētarius pigmēta facit suauitatis: ⁊ vngēta conficiet sanitatis. Denicq; dico q; deus vngit p gratie inspiratiōes ⁊ infusiones. Me dicus eīm postq; vsus fuit vngēto corrosiuo ⁊ linitiuo. videns iam melius sanitati ꝓpinquū vtit vngento cōsolatiuo siue cōsolidatiuo. ⁊ carnis deperd itegeneratiuo: ⁊ cycatricis vulneris repletiuo. Sic vere deus postq; mentem vi cijs vulneratā p correctiones ⁊ ꝓsolatōes sanitati reddit solet vngentū gratie adhibere ⁊ virtutes deperditas reparare: ⁊ cycatricē anime. i. vacuitatē virtutū ad plenitudinem restaurare. Et sic anime vulnerate videt dicere illud quod dictum fuit Ruth. iij. Lauare ⁊ inungere. ⁊ induere culcioribus vestimentis. dico Laubre p correctionē ⁊ penitētiaꝫ. Ungere p deuotionē ⁊ gram. Induere per virtutū cumulatiōem ⁊ abundantiā. Hic anime tria inunguntur ꝓncipaliter. s. Puritatis nuda stitudo. Pietatis fluida mititudo Honestatis florida pulcritudo. De lauare ⁊ induere potes videre supra. De unctione vo pietatis nota q; sicut arbores que habent unctuosum fructum siue humorem. sicut pinus ⁊ abies solent virere: nunq; eīm perdunt viroꝝ nec hyeme nec estate. Et ideo dico q; pinus ⁊ abies solent

Perbenniter virere.
Faciliter ardere.
Suauiter berere.

Primo dico q; perbēniter virere solent: quia nunq; pdūt viroꝝ. nec hyeme

Utiliter valere.
Lumen mundo prebere.
Odoris fragrantiā exhibere.

nec estate. Secundo arde re quia rōne pinguedinis ⁊ humoris faciliter inflamāt. Tercio berere: quia digit⁹ statim adberet arbori ꝓpter gūmi tenacitatem. Quarto valere: quia gūmi ⁊ fructū ꝓferunt. Quinto ꝓbere lumen quia de talib⁹ gummis fiūt quādoq; candele. Sexto exhibere odoris fragrantiā: quia tales q; cōsueuerūt esse aromatice. Sic vere charissimi illi qui sunt in corde unctuosi ⁊ pij: ⁊ qui unctione spūssancti sunt pleni ⁊ adipe deuotionis ⁊ gratie sunt imbuti. Isti dico pbenniter virent p mētis alacritatē Ps. Unxit te dꝫ deus tuus oleo leticie cē. Item faciliter ardent p amorem ⁊ charitatē. unde Luce. vij. dicit. Dz maria unxēdo oscu labat. in quo ardor amoris intimi denotat. Item suauiter berent p concordiam ⁊ unitatem. unde. j. Paral. xxix. dicitur: q; salomon qui interpretat pacificus mungit. Itē uti liter valet per elemosynā ⁊ largitatem. Unde de pauperibus potest dici illud Matth. vj. Ungebant multos egros oleo. i. elemosynis. Item lumē alijs prebēt per sapientiam ⁊ discretionē. j. Joh. ij. Unctio eius docet vos de omnibus. Item odorem emittunt ⁊ exhibēt p bone fame fragrantiā ⁊ diffusionem: quia sicut dicit Eccs. vij. Melius est nomē bonum q; unguentum preciosum. Quia sicut dicit Prouer bioꝝ. xxvij. Unguentis ⁊ varijs bonis odoꝝ delectat cor. De gratie ergo unctione possum⁹ dicere q; figurat in puero baptisato: qui aqua lauat. ⁊ crismate inungitur ⁊ lineis vestib⁹ cē. Et sic anime per gram inuncte potest dicere illud Ezech. xvj. Lauī te aqua. unxi te oleo. vestiui te diuersis⁹ Sic ergo patet q; deus triplicit er unxit bonos. Patet ergo q; est unctio deuotionis interioris. Secō dico q; ē unctio ꝓmotionis superioris. Et sic dico q; per unctionem in scriptura electio ⁊ ꝓmotio designant. Uidemus q; per dicta scripturarū ⁊ antiquoꝝ quatuor genera personarum solebant inungi. quando ad aliquem gradum auctoritatis debebant erolli. Et sic dico q; ungebantur Rex quādo coronabat. Pontifex quādo ꝓsecrabat. Athleta qñ preliabat Prophet quādo instituebat. De rege eīm habem⁹ q; debet inungi. iij. Regū. ix. vbi dicit q; dictū fuit Jesu. unxi te regem sup populum domini. De pontifice vo patet Exodi. xxix. vbi de aaron summo pontifice dictū est. oleum unctionis funde super caput eius. De athleta vo dicit Jsidorus q; in signum fortitudinis inungebat. Ad qd dicit ipsa scriptura de saul in bello occiso. ij. Regū. j. Abiectus est clipeꝫ fortiū. clipeus saul ac si nō esset unctus. De ꝓpheta vo dicit. iij. Reg. xix. vbi dictum est helye. Helyzeū aūt inunges ꝓphetam pro te. Sic vere charissimi dico q; ille debet in prelatū eligi ⁊ inungi qui est rex se ⁊ alios regendo Pontifex pontem ad paradisum p bona opera faciendo. Athleta cōtra hostes spūales viriliter pugnando. Propheta multa ⁊ ꝓficua viriliter ꝓuidendo. Quia ꝓcerto charissimi q; cūq; est prelatus habet officium regis ⁊ pontificis. ⁊ imperatoris ⁊ pastoris. athlete ⁊ ꝓpugnatoris. ꝓphete ⁊ ꝓdicatoris. Et p pter hoc qui est dignus ⁊ sufficiens ad ista debet in prelatū erigi ⁊ instituī in pastorē ⁊ inungi. ij. Regū. ij. Unxerūt sibi dauid ut regnaret sup domū iuda. Ubi nota q; tria sunt necessaria cuilibet electo ⁊ inuncto. scilicet q; ipse debet esse

Mitis in cōuersatione.
Utilis in administratiōe.
Fortis in operatione.

Primū ꝓbat suauis electus unxerūt. Secm culminis perfectura. ut regnaret. Tercius virū statura. dauid. Quia ꝓculdubio charissimi prelatus debet habere in cōuersatione siue in cōuersando debet esse pius suauis ⁊ uosus ⁊ mollis. i. dulc placabilis ⁊ benign⁹ unxerūt unquit. Item debet habere in operando virilitatē. quia ipse debet pre ceteris viriliter agere. ⁊ in fortitudine ⁊ viribus abundare. quod ostendit cum dicit dauid. qui interpretat manu fortis. Item in gubernando utilitatem: quia ipse debet exercere officium suum publicum. ⁊ ideo istud debet sedule facere ⁊ exercere utiliter. quod ostendit cum dicitur regnaret. Dico igit q; prelatus inungit quando eligit ad suauiter cōuersandum. quod ostendit cum dicit unxerunt. Quia. s. prelatus debet esse unctus. i. dulcis suauis plicabilis ⁊ tractabilis ⁊ pius ⁊ benignus. ⁊ pauperib⁹ subueniens ⁊ delinquētibus cōdescendēs. ut sibi dicat illud Ruth. iij. Lauare ⁊ inūgere ⁊ induere cultioribus vesti

mentis ꝛc. Dic de vnctione per omnia sicut in tercio membro vbi inuenies de oleo vnctionis ꝛc. Quod tamē est contra multos qui non videnē esse vncti: quia nō sunt dulces nec pij. nec tractabiles: nec benigni: sed duri: crudeles ꝛ impij ac maligni: quibus videē dictum illud Mich. vj. Calcabis oliuam ꝛ non vngeris oleo. Et bene calcabūt oliuaz. quia isti hodie vere calcant ꝛ vilipendūt oliuam pietatis ꝛ virtutem: quia studēt habere feditatem ꝛ maliciam plus q̄ benignitatem aut clementiam: vt sic dicanē illud Deutrono. xxviij. Oliuam habebis in omnibus terminis tuis ꝛ non vngeris oleo. Non sic charissimi sed inungamur quilibet ad suauiter ꝓuersandum Item dico q̄ inungitur ad viriliter opandum. dauid inq̄t id est manu fortis bene operando. ꝛ tentationibus ꝛ tribulationibus viriliter resistendo. Exemplo nauis q̄ contra fluctus maris fortior est. quādo ipsa pice ꝛ bitumine est inuncta. Quia et quo quis in p̄latum est inunctus: nunq̄ debet amplius tentationū ꝛ tribulationum fluctibus esse victus. dauid inquit. In ps. Inueni dauid seruum meum: oleo sancto meo vnxi eum. ea. me. aux. ei nihil proficiet ꝛc. Quod est contra multos qui debiliores ꝛ deteriores efficiuntur. quando ad dignitatem ꝛ apicem inunguntē similes cicadibus qui in oleo solent mortificari. Quia multi sunt qui anteq̄ eligerent erāt boni ꝛ postea fiunt mali. Unde istud predictum. ij. Reg. j. Abiectus est clipeus saul quasi non esset vnctus oleo. Nō sic charissimi sed sim⁹ dauid manu fortis. ij. Reg. xij. Surrexit dauid de terra ꝛ lotus ꝛ unctus est. Iste igitur inungitur ad bene operandum. Item dico q̄ inungit ad sedulitē impandum. quod ostendit cū dicit regnaret. Regnare enim est officium sedulitatis. auctoritatis. seueritat⁹. nobilitatis ꝛc. vide supra de rege ꝛ regnare. Unde. iiij. Reguz. xj. dī. Fecerūt eū regem et vnxerūt. Sic igit patz quomodo p̄lat⁹ inungit

Et sic dico q̄ est quedam vnctio
Ad imperandum. promotionis superiozis. Terco
Ad operandum. dico est quedā vnctio corruptois ꝛ
Ad miserandum. sic dico q̄ mali vnguntē tripliciter. scilicet malo vngento: ꝛ illud est vngentum
Inflamatiuum. Primum est. ꝓsperitas mūdialis qđ
Maculatiuum. inflamat ꝓ auariciam. Unde de pessimo aza dī. ij. Paral. xvj. Posuerunt
Linitiuum. eum super lectum plenum aromatibus ꝛ vngentis mereticijs ꝛ combusserūt eum ambitōne nimia. Unde de dyabolo dī Job. xlj. Oz feruescere facit quasi ollam profundū maris id est cor peccatoris diuitis: ꝛ ponet q̄si cum vngenta ebulliunt. Scōm est carnalitas corporalis que maculaz contrahit per immūdiciam. Nihil em̄ vestes magis maculat q̄. s. vngentū. Unde mulieri meretrici est dictum illud Esa. lvij. Dilatasti cubile tuum. sequē. ornasti te regio vngento ꝛ multiplicasti vngenta tua ꝛc. Tercium est verbositas notialis. s. adulatio que vngit ꝛ lenit auditores ita q̄ dolorem non sentiunt aliozuz. Unde Amos. vj. Bibentes vinum in fialis: ꝛ optimis vngentis delibuti: nihil compatiebanē super contritōem Joseph. Ista ergo sunt vngenta mala que debem⁹ fugere ꝛ horrere ꝛ ab eis totaliter abstinere. Exēplo hester de qua legit Hester. xiij. Oz ꝓ vngētis varijs cinere ꝛ alicio impleuit caput ꝛc. Et sic patet q̄ sunt tria genera vnctionū vel vngentoz.

Vniuersus. vniuersitas. Nota de vniuersitate inquātum accipit ciuiliter pro cōmunitate nihil ad p̄sens. veritamen inquātū signat integritatē. totalitatē ꝛ generalitatē rerū. Notabo q̄ i scptura inuenit. s. vniuersitas

Videnda. Dico q̄ est videnda vniuersitas creaturarum: in quibus resultat potētia. bonitas
Credenda. diuina ꝛ sapientia. Ista em̄ vniuersitas debet videri ꝛ cum diligentia admitari. vnde
Tenenda. Eccs. vij. Lustraui vniuersa animo meo vt
Habenda. scirem: considerarem ꝛ quererem sapiētiā
Sectanda. ꝛ rationem. Item est vniuersitas credēda: ꝛ ista est vniuersitas articulozuz: quia
Vitanda. sicut dī in Psal. Opa domini vniuersa bona valde. Opera domini ꝓut sunt illa. de
Horrenda. q̄bus duodecim sunt articuli. Itē est vniuersitas tenēda ꝛ illa est vniuersitas dei mādatoz: de q̄ dī
Timenda. Hieremie. j. Ad oīa q̄ mittaz te ibis ꝛc. Itē est vniuersitas habenda: ꝛ ista est vniuersitas bonoz operum virtutum ꝛ meritorum: de qua potest dici istud Gen. xlj. Venēt
Petenda. septem sterilitatis anni in vniuersa terra. Item est vniuersitas sectanda ꝛ ista est vniuersitas boim iustoz. Unde
Regenda. ij. Regū. v. Venerūt vniuerse tribus isrl ad dauid. Itez
Attēdenda. est vniuersitas vitanda ꝛ ista est vniuersitas malor̄ hominum: de qua dicit istud Numeri. xxxij. q̄ domin⁹ circūdu, uit eos ꝓ desertū donec consumerē vniuersa multitudo q̄ fecerat malum: ꝛ ista est vniuersitas que semp ad malum parata est. Unde Matbei. xxvij. dī. q̄ ad crucifigendū dominum congregauerūt vniuersam cohortem. Item est vniuersitas horrenda: ꝛ ista est vniuersitas viciozum. de qua in Ps. Vniuersum stratum eius ver. in infir. eius. Stratus em̄ in quo iacet peccator: sunt ipsa peccata. Item est vniuersitas timenda: ꝛ ista est vniuersitas tormentoz. Unde Luce. xxj. q̄ pressura gentium maris fluctus ꝛ expectatio supueniet vniuerso orbi. Item est vniuersitas petenda ꝛ ista est vniuersitas celestium premioz: de qua potest dici illud Ps. Domini est terra ꝛ plenitudo eius ꝛc. Item ē vniuersitas regenda: ꝛ ista est vniuersitas subditoz. de qua Actuū. xx. Attendite vobis ꝛ vniuerso gregi in quo posuit vos spūs sanctus regere ecclesiam dei. Item est vniuersitas attendēda: ꝛ ista est vniuersitas mortis singulor: quia vniuersi mortales sumus Psal. Uerūtamen vniuersa vanitas omis homo viuēs. Quia sicut dicit Job. xij. In manu domini anima omis viuentis ꝛ spūs vniuerse carnis hominis. Sufficiat quia sterilis est materia. Uide supra vbi omis ꝛ multitudo ꝛc.

Vnitas. vnus. Nota vnitas in scriptura sumitur multis modis: sed q̄a iste numerus diuersas habet proprietates: ideo etiam habet diuersas significationes. Unde nota q̄ vnus sumitur
Quādoq; ꝓ eminenti seculari dignitate. Accipit dī
Quādoq; ꝓ mentis indiuisa simplicitate. co ꝓ eminē.
Quādo ꝓ populi aggregata cōmunitate. ti ꝛ seculari
dignitate. Et sic sumit Eccl. j. Unus est altissimus creator omniū. Item sumit pro mentis indiuisa simplicitate Eccl. xvj. Melior est vnus timens deum q̄ mille filij impij. Itē sumit pro coniuncta cōmunitate: ꝛ sic dī Actū. iij. q̄ multitudinis credentium erat cor vnum ꝛ anima vna: Dicamus igit q̄ vnitas signat in bono ꝛ in malo. Et primo de vnitate bona dicamus q̄ inuenitur vnitas. scilicet.

Superior que debet admirari. Primam vnitatē facit. s. cōmunitas indiui
Interior que debet integrari. sibilis. de qua Joh. x.
Exterior que debet aggregari. Ego ꝛ pater vnum sumus. Secda est mentis simplicitatis.
Prima est summe diuinitatis. Tercia est iuncte fraternitatis. facit veritas inenarrabilis. de qua Eccs. vij. Virum repperi vnum de mille. Terciam vnitatem facit charitas insepabilis. de qua. j. Cor. vj Qui adheret deo vnus spūs est. Dicamus ergo primo q̄ est quedam vnitas diuinitatis. ꝛ ista est illa qua deus est Unus ꝛ non duo q̄tum ad essentie cōmunitatē. Unus q̄tum ad potentie singularitatem. Unus q̄tum ad principij ꝓductiuam vniformitatem. Iste enim numerus vnus est principium numeroz. quimmo sine isto nullus numerus potest esse: ꝛ per istius additionem oīes alij numeri multiplicant: ideo breuiter iste est numerus. a quo omnes alij numeri originant. ꝛ ad quē alij numeri resoluunt. signans ꝓprie ipm deum qui est vnus ꝛ nō multiplex. Quia procedo. Ab ipso sunt oīa per dationē. In ipso sunt oīa per cōseruationē. Ad ipsum referunt oīa ꝓ regis gubernationem. In ipm resoluunt oīa per finalem conclusionem. Et ideo dicit Deutro. vj. Audi israel dom⁹ deus tu⁹ deus vnus est. Quia sicut dicit Eph. iij. Unus deus vna fides. vnum baptisma: cum sit vnus deus oīa illuminans refouens ꝛ gubernās. vnus deus ꝛ pater omniū. Iste em̄ similis est soli qui cū vnicus sit in natura oīa illuminans refouēs ꝛ gubernans. quādoq; tamē apparent tres soles. quādo scz speculum in aqua ponit: quia scz apparēt due solis imagines in speculo ꝛ in aqua: ꝛ etiam vnus in celo. ꝛ tamē licet q̄ tres appareāt. constat tamē q̄ est nisi vnus Sic vere sol iusticie deus vnus est ꝛ non plures. cuius ad

enumerationē ꝓsonaꝝ trinitatis q̄ ex ipo resultat triplex ē ꝛ iō plures ee videanē. vn⁹ cn̄ est in essentia: ꝛ vnus ds simplex esse dinoscē ꝛ tenē. Sicut dicit̄.j. Joh.v. Tres sunt qui testimoniū dant in celo.pater verbū ꝛ spūssanct⁹ ꝛ hūy tres vnum sunt. Et ideo sicut videmus q̄ sol q̄uis sit vnus solus.sufficit tamen ad totum mundū illuminandū. fouendum ꝛ gubernandū. Sic ds vnus existens omnia potest per gr̄am illuminare.ꝓ sapiam gubernare.ꝛ p futura gr̄az refouere. Vñ breuiter sibi pōt illud Thob.x. Dia in te vno habētes nō dbuim⁹ te dimittere. Est dico vnus

In dignitate.	Dignittē	Honorādus
In raritate.	Raritatē	Seruandus
In pietate ꝓpter	Pietatem est	Frēqntādus
In charitate.	Charitatem	Amandus.
In potestate.	Potestatem	Formidād⁹

Iste ergo est vnus. Unde nota q̄ ds est vnus in dignitate: ꝛ ideo dbet honorari: quia ille q̄ vnus singularis et summus est dbet ꝓe ceteris honorari. Unus de ipso dicitur Ezech.xxxvij. Rex vnus est oīb⁹ imperans. Item iste est ds vnus in raritate:ꝛ ideo debet cōseruari. Qui ēm habet nisi vnum oculum diligentius ipsum conseruat ꝛ tractat: ꝛ ideo vxor thobie de vnico filio suo dicit Thobie.x. Omnia in te vno habētes nō te dbuimus dimittere sed conseruare. Et.ij. Regū.j. Sicut mater vnicum filium amat ita te diligebam. Iste ēm est ita rarus q̄ nō est alius. similis illi aui que fenix dicit̄: que in rebus vnica reperitur Eccs.iiij. Unus est ꝛ secūdū nō habet. Item iste est vnus in pietate: ꝛ ideo dbet frequētari. Qui ēm habet nisi vnū beneficium vel benefactorem vel nutritorē diligit ipm ꝛ solet libentius frequētare. Sic igit̄ ē q̄ istū vnū ꝛ solum benefactorem ꝛ gratie collatorē habemus.vnde dico q̄ ipm obsequēdo ꝛ deuote ambulādo frequētare dbemus. Unde de isto dicit̄ Ezechiel.xxxvij. Pastor erit vnus omnū eorum. Item iste est vnus in charitate: ꝛ ideo dbet adamari. iste enim vnice ꝛ singulariter amat oīes.iste est ēm pater oīm atq̄ mater Eph.iij. Deus vnus ꝛ pater omniū. Item iste est vnus in potestate ꝛ ideo dbet formidari. Homo ēm minus timet qui habet plures dominos: quia de vno pōt ad alium appellare: sed quādo est vnus solus nō sic. Et ideo de isto dicit̄ Eccl.j. Unus est altissim⁹ creator omniū.oīm. potens rex:potens ꝛ metuēdus. Et bene dicit creator quia ista est potestas que vni deo ꝛ nulli alij cōmunicat̄. Maz sicut ab vno oīes alij numeri accipiūt principium.sic a deo oīes creature habēt initium Actuū.xvij. Ex vno oīe genus hominū ꝓpagatū est. Et sic dico q̄ iste singulariter est vnus ꝛ summus.vnus etiam viuens.vigens cōtinu⁹. Ista ēm vnitas est triplex ipsius dei ꝛ potissime xpi.s. Unitas

Personalis existentie.	Dico q̄ ipse est vnitas essentie
Supnalis eminētie.	personalis. q̄uis ex pluribus
Eternalis efficacie.	entibus in actu nō fit vnū fm

philosophū: ex vno tamē ente in actu existente ꝛ alijs potētijs manētibus potest bene fieri vnū. In xpo ergo est persona filij dei vt actus existens: ꝛ natura humana vt personaliter descēdēs vel dependēs. psona ergo ꝛ natura diuina. caro ꝛ anima humana vnum faciūt: ꝛ vnū hominē constituunt.s.ꝛum ꝛ hoiem Jesum xpm. Quod bene figuratur .j. Regum.x. vbi dictū est sauli q̄ obuiam haberet tres viros.s.vnum portantē tres hedos: ꝛ alium portantem tres panes:ꝛ aliū portātem lagenā vini. Tres ēm viri sunt pater ꝛ verbum ꝛ spūssanctus. Pater ēm cui attribuit potētia habet tres panes.i.tria que in rerum creatione inueniūtur. Unde Esaie.xl. dicit̄.q̄ iste appēdet tribus digitis molem terre. Unus aūt portans tres hedos.vnicus est filius qui tres naturas vnitas in se habuit.s. naturam diuinitat⁹ anime ꝛ corporis Gen̄.xl. Videbam coram me vitē in quo erant tres ꝓpagines. Unus autē qui portabat vinū est spiritussanctus qui vino cōsolationis inebriat vniuersa Cantico.vij. Guttur tuū sicut vinum optimū. Iste est igit̄ vn⁹. quia sicut dicit̄.j. Thimo.ij. Unus ēm ds.vnus mediator dei ꝛ hominū homo xps Jesus. Unde fm Athanasiū. Sicut anima rationalis ꝛ caro vnus est homo: ita deus et homo vnus est xps. Un⁹ nō cōuersione diuinitatis in carnem:sed assumptione humanitatis in deum vnus aūt non cōfusiōe substātie:sed vnitate persone. Item in ipso est vnitas eminētie supernalis. Quia scilicet sicut superius dictū est ille est vnus ꝛ illa vnitas a quo vel a qua oīa naturalia ꝛ oīa mortalia deriuant̄. Unde de sua vnitate ꝛ singulari eius virtute ꝛ potestate dicit̄ Sapie.vij. vbi de sapientia increata dicit̄. Cum sit vna oīa potest: ꝛ permanēs in se oīa innouat: ꝛ per nationes in animas sanctas se trāsfert. Item in ipso est vnitas.scz efficacie virtualis. Quia.s. ipse nō solum est vnus q̄tum ad se.immo etiam q̄tum ad nos: ꝛ iste est per quem humana natura diuinevnitur ꝛ cōiungitur: ꝛ per quem gentilis ꝛ iudaicus populus in fidei vnitate liganē: ꝛ per cuius gratiam diuersa corda in veritate amoris ꝛ cōcordie quotidie aggregātur. Unde de ipso dicit̄ Eph.ij. Ipse est pax nostra qui fecit vtraq; vnū. Iste est sine quo nec vera pax.nec verus amor. nec vera charitas potest esse:sed vbicūq; per gratiam fuerit.solet procerto pax ꝛ vnitas interesse. Ista est ēm margarita cādida. q̄ fm Isidoꝝ vnio dicit̄:eo q̄ semper vna ꝛ nō plures inuenitur:que dicit̄ cōfortare ꝛ dolorem cordis tollere ꝛ sanare. Sic iste qui.s. vnus est vnicus ꝛ vnigenitus vt dictū est corda per amicicią cōfortat: ꝛ dolorem iracūdie ꝛ tristicie exinde tollit.vnde de suis discipulis ipsemet rogat patrem .d. vt sint vnū sicut ꝛ nos vnum sumus ꝛc. Patet igit̄ quo modo ds est vn⁹ tripliciter. Ista ꝝ est vnitas summe diuinitatis. Secūdo dico q̄ inuenit̄ vnitas summe simplicitatis. Vir ēm iustus ꝛ innocēs vnus dicitur:eo q̄ nō duplex vel multiplex inuenit̄: vnus est ergo interius. exter⁹ in corde ꝛ in opere. Apparētia ēm ꝛ existētia vnum sunt: ꝛ oīa que in eo sunt.siue verba siue opera:in vnum tēdūt. ꝛ nūq̄ per fallaciam aliud ꝛ aliud ostendūt. Unitas enim ista.i.mētis simplicitas: ꝛ veritatis integritas. idemptitat⁹ stabilitas.in homie iusto requiritur:quia talis vnitas summopere cōmēdatur. Et ideo dicit̄ Eccs.vij. Virum de mille vnū repperi. mulierem ex oīb⁹ nō inueni. q.d. ille q̄ est vir virilis ꝛ pfectus dbet esse simplex id ē integer ꝛ vnus. Mulieres dbiles ꝛ effeminati sunt vnitate stabilis cōstātie priuate. Nam oīa que sunt excellētia in natura vnum sunt. Quia scilicet vnum est firmamētū. vnus sol. vna terra. vnum mare. Ad dnotādum q̄ qui in moribus magn⁹ ꝛ notabilis esse voluerit. necesse vnus erit ꝛ in vnitate firme cōstātie permanebit: vt sic de ipso dici possit illud Danielis.x. Erat vir vnus vestit⁹ lineis. Et ideo breuiter ō tali vnitate potest exponi illud Ecclesiastes.vij. Virum vnū de mille repperi. Ubi aduerte q̄ talis vnitas commēdat̄

A bonitate virtuosa:virū.	Dico q̄ talis vnitas ē
A raritate preciosa:de mille.	magna ꝛ virtuosa.quod
A veritate fructuosa:repperi.	ostēdit̄ cum dicit̄: virū.

quia vir dicitur a virtute eo q̄ ad virtuosum pertinet q̄ sit vnus ꝛ nō varius nec diuisus. Res ēm diuise non sunt ita magne:nec ita bone sicut vnice ꝛ cōiūcte. Sic vere illi qui sunt diuisi duplices ꝛ varij: ꝛ nūc ad vnam partem ꝛ nunc ad aliam inclinati nō sunt cōmuniter ita Magni in reputatiōis famositate. Firmi in fidelitatis stabilitate. Boni in virtutum ꝛ gratiarum omnimoda sanctitate. Jdeo ad virum virtuosum pertinet q̄ sit vnus. firmus. cōstans. integer ꝛ perfectus: virum inquit. Unde de tali viriꝰ vnitate dicit̄ Ezech.ix. Ecce in medio vir vestitus. Quod est ꝓtra multos qui nō volūt esse vnus vir:quia.s. plus diligūt vanam ꝛ variam duplicitatē q̄ vnā firmitatē virilem. d. illud Ecclesiastes.iiij. Melius ē duo esse q̄ vnū. Et ideo volūt similes esse lapidi qui dicit̄ camabeu qui faciem homis rēpresentat. qui tamē nō habet faciez vnā: sed plures. Quia procerto tales q̄uis faciem humanā ꝛ cōditiōem rōnabilem prētēdāt: nō tamē solēt vna facie.i. vniformitate morū cōtēti esse. quinimo multas facies.i. multas ꝛ varias superficies noscūtur habere. ꝛ nūq̄ in vnitate cōstātie permanere. Figurati in animali Ezech. quod habebat quatuor facies: vnam desup que erat aquile. aliam anterius que erat homis. aliam a dextris que erat leonis. aliam ad sinistram que erat bouis. sicut Ezech.j.ꝛ.x. Quia ꝓcerto plures facies.i. apparētie inueniunt̄ in talibus ꝛ nō vna: quia isti anterius in pūtia sunt homies benigne applaudēdo. desuper vo quādo sunt in dignitate.i. officio inueniūtur aquile per superbiam volādo. In sinistris vo quādo sunt in aduersitate ꝛ indigētia tūc inueniūtur boues cōuersando humili-

ter ⁊ obsequẽdo. In dextera vo ꝓsperitatis quãdo sunt diuites tũc inueniũtur leones alios deprimẽdo: ⁊ superbe alios cõtemnẽdo ⁊ crudeliter cõuersando ⁊ molestãdo alios. Habẽt igitur ish facies quatuor: ⁊ nõ vnam: quia sicut dicit Ezech.j. Quatuor facies vni erãt. Nõ sic charissimi sed simus vnum. virum inquit. simus vnum exemplo illi? de quo dicit Jobis.j. Erat autẽ andreas vnus. Andreas grece idem est q virilis latine: quia procerto talis vnitas a deo diligitur. duplicitas vo ⁊ varietas a deo reprobatur. Unde Matb.xviij. Erunt duo in lecto vno vnus assumetur: ⁊ alter relinquet. Patet ergo q ista vnitas est magna ⁊ virtuosa. virum inquit.ij. Regum.xvij. Virum vnum tu queris ⁊ omis populus erit in pace. Deinde dico q ista est rara ⁊ preciosa: ⁊ boc ostẽditur cum dicit mille: magna em̃ raritas est de vno respectu mille: quia procerto vix in mille inuenitur vnus: quia aliquãdo in maxima multitudine vix inuenit aliquis vnus constãs. integer. fidelis atq firmus pꝰ. Unus ex eis nõ remãsit. Ista est sicut fenix q raro inuenit in mũdo: quia de tali ⁊ solido homine dicit in pꝰ. Omnes declinauerũt simul ⁊c. vnum inquit ex mille. Et ideo Ecci.vj. dicitur. Multi sint pacifici tibi. cõsiliarius sit vnus ex mille. Et Eccl.xvj. Melior est vnus timẽs deum q̃ mille filij impij. Et pꝰ. Qz psequebat vnus mille ⁊c. Ad dnotãdum q plus valet vnitas moralis benedicta. q̃ varia multiplicitas maledicta. Ista est igit vnitas rara ⁊ preciosa. Nam sicut res raro veniẽtes solet nobiliores ⁊ mirabiliores reputari ⁊ amplius diliguntꝰ: ⁊ diligẽtius custodiuntur. Sic vere tales qui sicut dictum est sunt valde rari. debent quãdo inueniunt diligenter seruari ⁊ teneri. Et sic dico q q̃libet talis vn?

A deo diligitur ⁊ amatur.
A deo eligitur ⁊ acceptatur.
Cum deo colligit ⁊ aggregat.
A deo ꝓtegitur ⁊ defensat.
Per deum erigit ⁊ honorat.
A deo instruit ⁊ informat.
A deo suscipit ⁊ premiat.

Dico ergo q talis qui est vnus ⁊ simplex a deo adamat ⁊ diligitur. Ipse em̃ dicit Matb.xxv. Qd vni ex minimis istis fecistis mihi fecistis: quia iste est vinea ꝓcurator Matbei.xx. dicit. Uni eorum amice. Item iste vnus a deo acceptat ⁊ eligit. Un Matbei.xviij. Unus. s. assumet ⁊ alter relinquetur. Item iste vnus cum deo aggregat ⁊ colligit. j. Corinth.vj. Qui adheret domio vnus spiritus est. Item iste vnus a deo protegitur ⁊ defensat. Unde Matbei.xviij. Qui scandalizauerit vnuꝫ de pusillis istis minimis q̃ in me credunt expedit ei ⁊c. Item iste vnus a deo acceptat. honorat ⁊ proficitur ⁊ sic dicit dominus Matthei.xviij. Videte ne cõtemnatis vnum ex bis minimis. Item iste vnus a deo informatur ⁊ instruit. Unde Matth.xxij. Interrogauit eum vnus ⁊c. Et Marci.xij. quasi informando dicit. Quid vni dico ⁊c. Item talis vn? a deo premiat. ⁊ suscipit. ⁊ sic dicit q mater filioꝝ zebedei volebat q vnus de filijs ⁊c. Per dexterã beatitudo celestis glorie intelligit. de qua. j. Cor. ix. Omnis quidem currit sed vnus accipit brauium. Deinde dico q ista vnitas est vera ⁊ fructuosa: ⁊ boc ostendit cum dicitur repperi. Res em̃ faciliter annullat ⁊ immutat. nunq̃ aut difficulter reperit: ⁊ ideo talis qui semp vnus est ⁊ immutabilis. est ad reperiendum certus ⁊ stabilis: qd tamẽ nõ est si sit de duplicib? et varijs: qui quãdo creduntꝰ reperiri vnus inuenit et alius nõ inuenitur. Similes. s. byene que sexum mutat sm Pli. et ideo quãdo creditur reperiri mascula: multotiens reperitur femella: quia. s. hypocrite. falsi amici. et alij duplices et varij nunq̃ reperiunt sub vna forma: quia cum vnum esse creduntꝰ: aliud efficiunt pꝰ. Que siui eum et non est inuentus locus eius. Non sic: sed sit q̃libet talis vnus: et ita vnus et immutabilis q in necessitate valeat reperiri. vt de eo possit quilibet dicere illud Proverbio. vij. Egressa sum in occursum tuum desideras te videre ⁊ reperi. Et ideo breuiter ad boc q ista vnitas sit in homine firma ⁊ certa. possum notare q ipse homo dz vnã

Eligere.
Reḡrere.
Tenere.
Habere.

Nota q inuenies mirabilia de vnitate libro Boetij de ꝓsolatione. Et dico primo q est vnum eligendũ qd est vnica dei celsitudo. de qua Luce.x. Porro vnũ est necessarium. Unũ qd est requirendũ. est vnica celi beatitudo. de q̃ in pꝰ. Unã petij a domino ⁊c. Et merito quia sicut dicit in pꝰ. Dies vna in atriis tuis sup milia. Item vnũ qd est tenendũ. est vnica vite sanctitudo. de qua Marci.x. Adhuc vnũ tibi deest. vade ⁊ vende omia que possides ⁊c. Item vnuꝫ qd est babẽdum est vnica mentis rectitudo. de qua Col.iij. Vocati eẽdem in vno corpore. Et sic dico q ista vnitas. boc est dictu mentis simplicitas ⁊ integritas habet

Firmitatem.
Raritatem.
Bonitatem.

Patet q est vnitas summe simplicitatꝭ Terao dico de est vnitas iuncte communitatis ⁊ ista est vnitas amoris ⁊ cõcordie ⁊ cõmunitatis ⁊ amicie: ⁊ sic vnitas ⁊ vnanimitas vnum sunt. Ista em̃ duplex est. s. aggregatiua ⁊ compositiua. Unitas aggregatiua est vnitas religionis vel ecclesie. q̃ vnitas aggregatiua dicit ꝑ eo q ex ꝑsonis pluribus aggregat. Unde Canticoꝝ. vj. Una est colũba mea. amica mea. Nam sicut plura membra simul iuncta vnũ corpus faciũt Sic plures persone simul ꝑ fidem vel habitationẽ iuncte. vnam ecclam vel vnum collegium cõstituũt Roꝝ. xij. Sicut in vno corpore multa membra babemus. ita multi vnũ corpus sumus in xpo. Istam aũt vnitatem facit vna fides que vna est: ⁊ ideo vnam ecclesiã cõstituit ⁊ cõponit. Una est em̃ fides. vna spes. ⁊ vna etiam charitas. in q̃bus tribꝰ vnitatibus tota ecclesia est fundata: ⁊ ista sunt tria tabernacula petri. de quib? Matb.xvij. Si vis faciamus b tria tabernacula ⁊c. De istis tribus xps habet vnum boc ẽ charitas. petrus pastor ecclesie vnuꝫ boc est fides. Helyas vo sz quilibet iustus vnum habet boc est spes. ex istis tribus vnitatibus fundat vnitas ecclesie. que ita est vna ⁊ indiuisibilis q ꝓprie dicit tunica xpi incõsutilis. ꝑ eo nũq̃ est in partes diuisibilis aut partibilis. Unde ista vnitas est illa ciuitas xpi. de qua dicit Esaie.xix. Ciuitas solis vocabit vna qd est cõtra grecos. qui vnitatem ecclesie semp denegant: ⁊ potestatẽ petri plus q̃ aliorꝝ apostolorꝝ nullam affirmãt Sed de boc nibil amplius quo ad ꝓsens. Unitas vo cõposita est quãdo plura simul nõ solum aggreganꝰ: imo etiam taliter miscent. cõponũt ⁊ efficiunt. q qualitates vni? ab altero participant. ita q ꝓprie vnum efficiunt. Sic fit q̃n de pluribus elementis fit vnum mixtuꝫ ⁊ de granis pluribus fit vnus panis. Et ista ꝓcul dubio vnitas est amoris que diuersa corda taliter facit vnũ q confirmant in idem. q qualitates ipsorꝝ inuicem participare nibil extranei sapiũt vel diuersum: ⁊ ista est vnitas ⁊ vnanimitas quã summe debemus babere: ⁊ quã semp debemus seruare ⁊ tenere: ⁊ quã nõ debem? rumpere vel delere. Juxta illud Gal. iij. Omnes em̃ vos vnum estis. Charitas em̃ est sicut cementum quod facit de pluribus lapidibus vnũ parietem. qui sicut dicit de semine pistillij. q diuersa frustra carnis in olla bullientia facit ita reiungi q vnũ frustũ efficiunt. Sic amor diuersa corda ligat ⁊ integrat quod in vnitatem pfecte cõcordie cõiungit. vnde vbicunq̃ semen charitatis. vel ipse xps a sanctospiritu seminatus per charitatem bullierit. necessario est diuisionem ⁊ discordiam recedere. vnitatem vo ⁊ cõcordiam aduenire. Quia sicut dicit Epbes.ij. Ipse est pax nostra qui facit vtraq vnũ. Cuz ergo ab vno deo dependeamus vni prelato nos subijciam?. in vno grege cõmaneamus: ⁊ in vna lege regi bereamus. Unde dico q vnum debemus esse: ⁊ vnitatem cõcordie seruare. Jnde illud quod in pꝰ. dicit. Ecce q̃ bonũ ⁊ q̃ iocundũ ⁊c. Unꝫ sicut dicit Mal.ij. Pater vnus est omniũ nostrum. Et aduerte q sicut iste numerus vnus est principiũ numeroꝝ: ⁊ ẽ numerus omibus alijs numeris cõmunicatus: quia. s. cõs alij numeri ex vnitatib? aggregatis ꝓstãt. Sic vere dico q vnitas ꝓcordie ex tribus solet constare. sz q̃n est vnus pastor. vnus anim?. vnus populus. Et sic dico q ista ꝓuenit

Ex prelati singularitate: pater inquit.
Ex animi vnanimitate: vnus inquit.
Ex populi vniformitate: omnium.

Simus q̃ vnuꝫ ꝓpter ꝓlati singularitatem: pater inquit filij ciusdẽ patris q̃diu parvuli ⁊ innocentes fuerint in vnum solent cõmorari. Sic vere illi qui eiusdem patris vel prelati sunt subditi: debent esse per amorem vniti. ⁊ per cõcordiaz esse iuncti. quia membra que sunt sub vno capite vnũ corpus ꝓstituunt: ⁊ filij qui sunt sub eodem patre vnam domum faciũt: pater inquit. Prelatus em̃ dicit pater: quia sicut a numero vnus alij numeri deriuanꝰ ⁊ generanꝰ. a patre vo filij ꝓducunt. Sic a prelato subditi de-

pendent ⁊ ad eum referunt: ⁊ qđ plus est ab eo spūaliter generant. Et ideo dico q̄ pater licut vnus nomē est dignitatis. singularitatis. ⁊ auctoritatis. In cuius signum tyara pape in modum pyramidis est facta ⁊ surius tendit in vnū Unde dicit Ezechielis. xxxvij. Rex vn⁹ erit oibus impans Bene ḡ dico q̄ nos debem⁹ esse vnuz ⁊ in vnitate ꝓcordie manere. Habem⁹ eīm

Unum deum in celis.
Unum prelatum in terris.
Unam fidem in cordibus.
Unam legem in moribus.
Unū regem in tpalibus.

Et idō bene dicit Matthei. xxiij. Unus est magister vester oīes vos fratres estis ⁊c. Prelat⁹ eīm dicit vnus ꝓpter status eminentiam. magr̄ ꝓpter cordis sapiam. pater ꝓpter charitatis amicicam. dicitur in celis ꝓpter cōtemplatiois excellentiam. Dic si vis de patre sicut supra. Et ideo de ista singulari vnitate dicitur Ezech. .xxxvij. Pastor eīm vnus oim nostrū. Sim⁹ vnuz ꝓpter animi vnanimitatē: vnus inquit est. Quia. ſ. anim⁹ noster debet vnus esse vt quicq̄d vnus voluerit debent alij simul velle. Multa eīm membra sunt in vno corpore ⁊ tamē habent nisi cor vnum. Sic ⁊ nos licet multi simus. vnum tamē cor ⁊ vnū animū habeam⁹. Juxta illud Act. iiij. Multitudinis credentiū erat cor vnum ⁊ anima vna. Gorgane eīm tres finguntfuisse pulcerrime sorores: que solum tres vnum oculum habebāt: quē cuz indigebāt altera alteri comodabat: sicut ponit Quidius ⁊ poete ad notandum q̄ q̄uis corporaliter plures simus. vnū tamē oculum cordis debemus habere. quem inuicem cōmunicemus ⁊ quē alter alteri comodemus. vn⁹ inquit supple animus. vñ Ezech. .xj. Dabo eis cor vnum ⁊ spiritū vnum. Simus ergo vnū ꝓpter animi vnanimitatem. Simus vnum ꝓpter populi vniformitatē: cum dicit oim nostrū. Omniū ꝺo vniuersitatem simul iunctam signat. nostrū ꝺo cōmunitatē designat. Quia. ſ. nos oīes ⁊ vniuersi debem⁹ esse vniformes. vnanimes ⁊ cōmunes. In nobis eīm debet apparere cōmunitas ⁊ vnitas in actibus. in habitibus. in affectib⁹. in habitationibus. in cōuersatiōnib⁹. Unde Ezech. j. Una similitudo ipsarū quatuor oim nostrū Gal. iij. Oīes eīm vos vnū in xpo. Oīes eīm debemus cōmunitatē diligere. cōmunez victum. cōmunē vitaz tenere. cōmunē habitū portare: ⁊ in cōmunitate viuere ⁊ manere. Exemplo columbarū ⁊ aliorum simpliciū animaliū que sub vno tecto manēt ⁊ vnam vitam simul transeunt atq; tenent: ⁊ hoc mouet Esa. xxvij dicens. Congregamini vnus ⁊ vnus filij israel: vt sic possimus dicere illud Prouerb. j. Marsupiū sit vnum. scilicet

Viuentiū cōmunitatem.
Amantiū integritatem.
Regentiū idemptitatē.

Bene ergo dicit in ps. Ecce q̄bonū ⁊ q̄iocundū habitare fratres in vnum. Ubi etiā pōt ostēdi. q̄ talis vnitas ⁊ ꝓcorditas ē habenda. Quia scz

Melior: ecce q̄bonum.
Letior: ⁊ q̄iocundum.
Clarior: fratres.
Tutior: habitare in vnū.

Tales eīm qui in vnū cōcordant ⁊ manēt sunt meliores ecce q̄bonū. Quia vir bonus ex bonitate alterius cōfortat Gen. j. Uidit deus q̄ esset bonū ⁊ factus est vespere ⁊ mane dies vnus. Item sunt letiores: ⁊ q̄iocundū inquit. Nulla eīm pōt esse iocūditas nisi in vnitate. in societate. in communitate. in charitate. Quia ſm Senecam. nullius boni sine socio iocunda est ꝓria possessio. Item sunt cariores q̄a fratres: quia oēs debēt esse sicut fratres ⁊ se diligere ⁊ amare. j. Cor. xj. Fratres cōueniētibus vobis in vnū ⁊c. Item sunt tutiores: habitare inq̄t in vnū. Quia. ſ. multe virgule in vnum ligate nō faciliter franguntq̄ statim singulariter posite frangerent. Multi etiam milites simul vniti nō vincunt: vbi dispersi vincerent. Unitas ḡ ⁊ cōitas est tutior. ⁊ securior in vnū habitatio: habitare inq̄t in vnū. Unde in ps. dī q̄ deus habitare facit vni⁹ moris in domo. Simus ḡ chariſſimi vnuz ⁊ vnanimes. Exēplo ap'or. Potissime tamē ⁊ ꝑncipaliter debet esse in electionibus vbi summa vnitas ⁊ vnanimitas requirit. Et inde est q̄ cardinales simul in electiōe includunt. vt corde ⁊ corpe vnanimiter operent. Uñ. ij. Esdre. v. Cōuenerūt vnanimes in atriū. Ubi ostendit q̄ isti debent

Simul cōgregari. cōuenerūt.
Mētaliter aduŋari: vnanimes.
Localiter cōclamari: in atriū.

Nō tñ est ꝓtra multos qui nō sunt vnū ꝑ cōcordiam. immo sunt multi ꝑ diuersitatē ⁊ discordiā quia sicut videm⁹ q̄ theca leguminis in qua grana inuicē vnita cōtinebant in estate siccat ⁊ aperit: ⁊ tuc vnitas granoꝝ diſiungit ⁊ vnū ab altero sepat. Sic vere estas tentationis multos ꝑ indeuotionē siccauit. hinc est q̄ in vnū nolunt ꝑ concordiam manere. imo ꝑ diuersa vota ⁊ affectus solet se alter ab altero separe. ⁊ nunq̄ in idem vnanimiter cōuenire. sicut ad lram ptz in electionibus vbi verificat illud Ecci. xxxiij. Intuere in oīa opera altissimi duo cōtra duo. vnū cōtra vnū. Nō sic: ḡ sim⁹ vnanimes. Juxta illud qđ dicit Judic. xx. Cōuenit vniuersus israel quasi bō vn⁹ eadē mente eodēq; consilio. Ista igit̄ de vnitate concordie sufficiant. Unde. ſ. de societate cōcordia ⁊ similib⁹. Sed adhuc tñ ē dicendū q̄ vnitas etiaz pōt accipi in malo: et sic ꝑ vnitatē intelligit mala singlaritas ⁊ etiā mala ꝓcorditas

Et ꝓmo mala singularitas q: bō qualis ⁊ singular⁹ vn⁹ dī eo q̄ nulli ꝑ ꝓcordiā ⁊ amorē sociat. vñ Eccs. iij. Un⁹ ē ⁊ scōm nō bz. Uñ nota q̄ talis vnitas ⁊ partialitas habet

Incompassionē ⁊ cupiditatē.
Indiscretiōem ⁊ garrulitatē.
Contradictionē ⁊ crudelitatē.

Dico q̄ istam partialem vnitatē comitatur

incōpassio ⁊ cupiditas.

Et sic dicit. j. Reg. xxx. Oz ibi vnus. ſ. pessim⁹ voluit impedire ne preda dauid lassis remanētibus diuideret. Item ipsam comit indeuotio ⁊ debilitas. tales eīm facilter cadunt in peccatis: q: sicut dē in ps. Sicut vnus de princi. cade. Item ipam comitat indiscretio ⁊ garrulitas. Uñ Job dixit vxori sue Job. ij. Sicut vna de stultis mulieribus locuta es. Itē ipsam comitatur cōtradictio ⁊ crudelitas. Uñ Ecci. xj. Ab vna scintilla auget ignis: ⁊ ab vno doloso augetur sanguis. Et ꝓcul dubio kīm ad lram in seculo ⁊ in claustro ꝓbat q̄ tales partiales ⁊ singulares vitam cōem contēnentes. ꝑ hypocrysim ⁊ alis singulariter viuētes sunt vt cōmuniter auariores. indeuotiores. doloſiores. garruloſiores ⁊ crudeliores. Ista est vnitas singularitat̄. Est scdo vnitas male ꝓcorditatis. Mali eīm ligant ⁊ vniūt semetipsos ad impugnandū dēū ⁊ sanctos Ps. Reges terre ⁊ ꝓncipes ꝓuenerūt in vnū ⁊c. Isti qui sunt similes sunt facilius vniti: ⁊ mali sunt similes: et ideo ꝓcordāt ⁊ vniunt cōtra bonos Josue. ix. Congregati sunt vt pugnarēt ↄ Iosue vno animo. Et sic etiā de impijs dī Actū. vij. Oz impetū fecerūt in beatū Stephanū vnanimiter. Unde supra de Congregatione ⁊ Societate ⁊ Cōiunctione ⁊c.

Vnicus. vnigenitus.

Nota q̄ ꝑ eodem supponūt ⁊ potest intelligi per vnicum vel vnigenitum.

Christus.
Anima.
Animus.
Pauper.
Uir iustus.

Xps eīm dicit iste est vnigenitus a patre et vnigenitus a matre. Uñ ipse dicit Prouer. .iij. Ego filius fui ꝑijs mei ⁊ tenellus ⁊ vnigenitus. Qui ꝑ nobis mittit̄: ⁊ ideo diligendus. Qui ꝑ nobis occidit: ideo deplangendus. Qui beres ꝓstituit̄: ideo venerandus. Diligat q: pro nobis mittit̄. j. Joh. iiij. In hoc apparuit charitas dei q̄m vnigenitū filiū suū misit. Itē deplangat quia ꝑ nobis occidit Hiere. vj. Luctum vnigeniti fac tibi planctū amarum. Item honoret: quia beres ꝓstituit̄. Joh. j. Uidim⁹ gloriam eius gloriā q̄si vnigeniti a patre. Itē vnica dicit aia: q̄a. ſ. bū nō habet nisi vnicā Luco. viij. Filia vnica erat illi: hec moriebat̄: ⁊ ideo ipsam debet summe custodire ne pereat per petm: ⁊ sollicitaz debet vitam gerere ⁊ bñe. Exēplo dauid q̄ dicebat in ps. Erue a framea deus aiaz meā. Itē vnicus etiā dī anim⁹ vel spūs bois: qui. ſ. debet amari: ⁊ si per petm morit: debet ꝑ gram suscitari Luc. vij. Ecce defunct⁹ efferebat vnicus filius matris sue ⁊c. Itē vnicus dī pauper. quia solus vnicus est in mūdo nullū babēs adiutoriū preter deum ps. Respice in me ⁊ miserere mei ⁊c. Itē vnic⁹ dī homo iustus. Justū eīm deus quasi vnicū diligit: ⁊ tanq̄ carum ⁊ ꝓciosum custodit. ij. Reg. j. Sicut mater vnicū diligit filium ita te diligebam ⁊c.

Obiscum. Nobiscum.

Vobiscum. Tecum. Secum. Nota q̄ iste dictiones composite. dicūt semper societatem. presentiam. vnitatem. assistentiam. propinquitatem. Et ideo bene notabo q̄ inuenitur societas. scilicet

Que debet optari.
Que debet amari.
Que debet vitari.

Dico primo q̄ est societas q̄ debet optari z ista ē societas ipi? dei que per gram incboat z p gram cō firmat. Sicut em videmus q̄ oia naturaliter appetūt esse z cōiungi suo originali pncipio: z etiaz cū illa re que videt eis vtilis z fructuosa: sicut patet de igne qui semp sursum ascendit: z cum spera ignis se cōiungit: sicut patet de aqua que semp inferius descēdit: z cum mari qō est pncipiū suū se vnit. z sicut patz de ferro qō cum adamante pungi nititur. vt exinde aliquā pfectionē acquirat sicut dicūt aliq̄ naturales. Sic vere charissimi cum xpo debem? p amorem z deuotōem cōiungi: z eidem p gram sociari. Ab ipso.n. pncipium z originē accepim? z in ipso oēm pfectōem acquirimus z habemus. Sicut ergo lucifer semp cuz sole dī interesse. z retro z ante semp pcedere. Sic vere semp debemus deum comitari. z cum ipso p gram z charitatē cōmorari. ita vt ipm pcedamus deuote orando. vel seq̄mur deuote ei famulando. Et sic dicamus illud Luce.xxij. Parat? suz tecum z in carcerem z in mortem ire. Et merito talis societas est affectanda: q: sicut oues diligunt z debent esse cum pastore a quo a lupis defendunt. Milites cuz duce a quo conducunt. Pupilli cum tutore a quo gubernant. Boni discipuli cum doctore a quo informant. Paupes cū bōfactore a q̄ satiant. Sic vere nos debem? esse cū deo a q̄ bona reportant. Quia ꝓculdubio xp̄i societas ipi? inuenit

Debilium reformatiua.
Flebilium letificatiua.
Errantium certificatiua.
Timētiū assecuratiua.
Egentium refatiatiua.
Ardentiū refrigeratiua.
Laborantiū adiuuatiua.
Morientiū viuificatiua.

Dico ergo q̄ ista societas ē debilitū fortificatiua. forte em lignum sustinet debilem vinea m quādo cū ipso ligat. Sic deus fragilem hoiem qui cuz eo p gram sociat. de quo dicitur Judith.xiij. Aperite portas quia nobiscum est dominus qui fecit virtutem. Et de Gedeone dī Judicū.vj. Dominus tecū virox fortissime. Item ista est letificatiua flebilium. valde em letificat gentē suā presentia ducis boni. Sicut de apostolis dicit Joh.xx. Or gauisi sunt discipuli viso dño. Iste est semp nobiscū pns. dicens Matb.xxviij. Ecce ego vobiscum sum vsq; ad ꝓsummationē seculi. Item ista est certificatiua errantiū. Sol em pns illuminat z nō absens. Sic xp̄s si nobiscum fuerit nos in fide z in moribꝰ spūaliter reformat z instruit. Unde de sapia dī Sapien.ix. Mitte illam de sede maiestatis tue vt mecum sit. Item ista est assecuratiua timentiū. Homo em min? solet timere cuz alia psona q̄ solus z maxime si alius sit fortis. Ideo cum iste sit fortissim? restat q̄ secum p gram manens sit tutissimus. Et ideo ipse dicit Gen.xxvj. Noli timere: quia ego tecum sum. Et Hiere.xlij. Nolite timere q: ego vobiscū sum vt saluos vos faciā dicit dom?. Et Numeri.xiij. Dominus vobiscuz nolite metuere. Item ista est refatiatiua egentium. pns em obiecti delectat z satiat potentiā. sic societas xp̄i maxime in presentia. Et ideo dicitur Luce.xv. Fili tu semp mecū es z oia mea tua sunt. Item ista est refrigeratiua ardentiū z p tentationes estuantiū. Un Esaie.xliij. Cum ptransieris p ignem tecum ero. Item ista est coadiuuatiua laborantiū Sap.ix. Mitte eam vt mecum laboret. Et.j.Cor.xv. Laborani z ego non solus: sed gratia dei mecum. Item ista est saluificatiua z liberatiua percūtiū z morientium. vñ Hieremie.j. Ego tecum sum vt eruā te. Ista est societas que est affectanda. Secdo dico q̄ est vna societas q̄ est frequētanda: z ista est societas bonoz: quia. s. nos debemus esse cum bonis vt eos imitemur. cum paupēribus vt eos adiuuemus. Justos debemus nobiscū habere vt eorum vestigijs inhereamus Exodi.xxiij. habetis aaron z bur vobiscum. Pauperes debemus habere nobiscum vt eos nutriamus Deutronomij. xv. Aperies manum tuam egeno z pauperi qui tecuz versatur. Tercio dico q̄ est societas que est euitanda: z ista est societas malorum Prouerbiorum .j. Si dixerint veni nobiscum insidiemur sanguini. sequitur. sortem mitte nobiscum marsu. omniū nostrum ꝛc. Sufficiat. vide supra de Cum in litera C. z fac inde tractatum si non sit factus. z vide si vis de societate z de mecum.

Vocare. vocatus.

Nota q̄ vocare sumitur q̄nq; p nominare. sicut Luce.j. Vocabūt eum nomine patris sui Zachariam aliq̄n ꝺo vt cōmuniter sumit p appellare sicut Numeri.xxij. Vocaui te vt malediceres z tu benedicis. Jgitur dicam? aliquid de appellatione vocativa seu acclamatione. Et sic notandū generaliter q̄ est vocatio diuina. Vocare em nihil aliud est q̄ ad se aliquē appellare z attentuz facere vel ad aliquid audiendū vel aliquid faciendū applicare. Et ideo deus hoiem vocare dī q̄n vno mō vel alio ad ipm cōuerti nitit: z q̄n ipm verbo vel verbere alloquit vel affatur. Ipse em est sicut auceps qui auē quā timet fugere z a dño suo recedere clamat z vocat: z cum illaqueat z ligat. Sic vere deus solet verbis z verberibus pctores ad se vocare. z a viciox deuio ad salutis itinera reuocare Genesis.iij. capitulo. Vocauit dominus Adam z dixit ei. Adam vbi es? Et sic dico q̄ est quadruplex vocatio dei. scilicet

Spiritualis: vocat spiritualiter ad statum perfectionis.
Temporalis: vocat temporaliter ad gradum prelationis.
Eternalis: vocat eternaliter ad locum refectionis.
Infernalis: vocat infernaliter ad locum damnationis.

Prima est vocatio penitentium.
Secūda est vocatio presidētium.
Tercia ē vocatio bonoz morientiū.
Quarta ē vocatio maloz peuntiū.

Dico q̄ deus vocat penitētes ad statum pfectiōis: quia ipse vocat delinquētes ad primam z cōuersionē. penitētes ꝺo ad vitē z morum pfectionē Marci.ix. Un̄ veni vocare iustos ꝙ peccatores ad primam Rom.viij. Quos vocauit hos z iustificauit. Item vocat psidentes ad statum plationis. Quia sicut dicit Hebreo.v. Nec quisq̄ sibi sumat honorē: sed q̄ vocatus est a deo tanq̄ aaron. Item vocat iustos morientes ad locum refectionis. s. ad gloriaz paradisi. vt.j. Petri.iij. In hoc vocati estis vt benedictionē hereditate possideatis. Item vocat etiam malos recedentes ad locum infectionis. s. ad infernum. Un̄ de ipsis dī Hiere.xxv. Gladiū ego voco super oēs habitatores terre. His ꝙ pmissis dicamus primo q̄ est quedā vocatio interior z spūalis: z ista est illa qua deus vocat suos ad diuersas ꝺditiones z mores: z p suā occultam inspirationē z ordinationē: z p scripture ꝺdicationem z inductionē. Et sic dei vocatio nihil aliud est q̄ quedam secreta dei ordinatio. electio z ꝺdestinatio. inductio z inspiratio. Deus em est sicut bonus paterfamilias q̄ secrete apud se disponit q̄d quilibet seruoz in sequēti facturus sit: ipsis tñ seruis ignorantibus facta sua. In mane em solet eos vocare: z diuersis diuersa officia iniungere z diuersis opibus diuersos applicare. Sic vere deus apud se disponit de seruis suis fidelibus ab eterno ad quez ad qualia opa sunt vocandi. z ipsis ignorātibus ante eoz creationē de ipsis tractat. ordinat z disponit: z ideo particulatim solet ad diuersas vias z varia opa salutis ꝼm suam ordinationē prudētissimā cuilibet opus dare. Et inde est q̄ vnus vocat ad industriā vnā: z ad vnū statū z ad vnū exercitiū alius ꝺo ad aliud z ad alia. sicut em dicit Joh.ix. Pastor oues ꝓprias vocat noiatim. Quia. s. deus qui ē pastor oim ad certos status ꝺditiones z mores vocat singulos singuli latim. vñ Matb.xxv. Un̄ quidā vocauit suos suos z tradidit bona sua. z. v. dedit q̄nq; talenta. ꝛc. Et Aplus.j. Cor.vij. Unusquisq; sicut vocauit dñs ita ambulet z tanq; a deo. alius sic alius aūt sic. q. d. quidam q̄nq; talēta. alius ꝺo duo. alius vnū. hoc est dictu diuersimode ꝼm magis z minus. Et ideo charissimi tales vocationes nras debemus attendere: z vnusq̄sq; vocationem statu z gradu ꝓprio cōtētus esse: z nō ad ampliora redire z ambire: ꝙ in eodem nisi forte ad aliud a deo vocatus fuerit pmanere. Unde.j. Cor.j. Videte vocationem vestrā fratres: quia nō multi sapientes ꝼm carnem ꝛc. Et sequit capitulo.vij. Unusquisq; in ea vocatione qua vocatus est in ea ꝺe pmaneat: nisi ad aliud etiā a deo sit vocat?. Et sic breuiter de? hoiem vocat

Ad penitentiam vt lamentet.
Ad sapientiam vt contempleť.
Ad amiciciam vt iocundetur.
Ad indulgentiam vt liberet.
Ad patientiam vt coronet.
Ad diligentiam vt operetur.

Dico ergo q̄ deus vocat. s. hominē vt lamentet p penitentiaz. Et sicut dicit Matthei.ix. Non veni vocare iustos ꝛc. Ista lamentatio vocatio a multis

Ad eminentiam vt honorē.
Ad continentiam vt emundē.
Ad opulentiam vt saletur.

non recipit: ⁊ in ptra rium cōmutat. vnde Esa.xxij. Vocauit vos minus ad fletum ⁊ planctum ⁊c. Item vocat nos vt contemplemur p sapiam. vñ Esaie.xl viij. Audite me Jacob ⁊ israel quē ego voco. Israel em̄ videns deum interpretat. p quē vir ꝓemplativus intelligit qui videt deum ⁊ cōtēplatur. Contra qō faciunt multi qui de contēplatione celestiū non curāt. Contra quos Prouer.j. Vocaui ⁊ renuistis: extendi manū meam ⁊ nō fuit qui aspiceret. Item vocat nos vt iocūdemur p amicitiā: q; ipse vocat ad societatem xp̄i ⁊ sanctoꝝ que leta est ⁊ iocunda.j.Cor.j. Fidelis autē dns p quē vocati estis in societate filij ei⁹. Sed ecōtra multi sunt qui vocati ad istam societatē venire dedignant. de q̄bus pōt dns dicere istud Treno.j. Vocaui amicos meos. ipsi aūt spreuerūt me. Item vocat nos vt liberemur p indulgentiam vt sic peccati laqueos effugiamus Hebre.ix. Ne promissionem accipiāt qui vocati sunt. Et Gal.v. Vos autem in libertatem vocati estis. Item vocat nos vt coronemur per patientiā: ⁊ sic vocant martyres. de quoꝝ patientia dicit.j. Pet.v. Qui vocauit nos in eternam gloriā suā modicū passos ⁊c. Item vocat nos vt operemur p diligentiam. Deus em̄ pater est ille paterfamilias q̄ cōducit operarios in vineam suam: ⁊ tandē dicit ꝑ curatori suo. Voca operarios Matth.xx. Item vocat nos vt honorem per eminentiā: ⁊ hoc est quādo vocat nos ad ecclīasticas dignitates. De quo Esaie.xxij. Vocabo seruū meum eliachim ⁊ induā eum tunica. Item vocat nos vt emūdemur per cōtinentiā Sophonie.j. Sanctificauit vocatos suos. Unde .j. Thessal.iij. Non em̄ vocauit nos deus in immūditiam ⁊ in sanctificationē. Item vocat nos vt satiemur p opulentiam: quia ipse.s. verbis ⁊ verberibus vocat nos ad cenam glorie paradisi Matth.xxij. Misit seruos suos vocare invitatos ad nuptias. Ad nuptias em̄ celi oēs q̄ habent fidem vocant: sicut dicit ibidē. Illi em̄ qui habēt fidem sine operibus refutant: nam multi sunt vocati pauci vō electi Matth.xx. Illi vō q̄ fidem habēt ⁊ misericordie opa receptant de q̄bus Apoca.xix. Beati qui ad cenaꝝ nuptiarū agni vocati sunt ⁊ peruenīūt. Ecce ergo quō diuersi ad diuersa vocant: ⁊ quō ille q̄ numerat multitudinē stellaꝝ ⁊ oībus eis nomina vocat. in Ps. de diuersis diuersimode meditatur Nos ergo charissimi istas vocationes teneam⁹. Juxta illud.j.Cor.vij. Unūquēq; sicut vocauit dns ita ambulet. Vocatiōes etiā parendo humiliter audiam⁹. Juxta illud Baruth.iij. Stelle vocate sunt ⁊ dixerūt assumus. Et ipsi deo p executionē bonoꝝ operū respōsionē congruā faciamus. d. illō Job.xiiij. Vocab̄ me ⁊ ego respōdebo tibi ⁊c. Sed ꝑcerto charissimi multi sunt sicut gallina q̄ in estate vbiq; inueniens grana nō vult venire qñ vocat: ⁊ sicut falco ⁊ miluus carnib⁹ replet⁹: qui nō venit ad magīm qñ ac clamat: ⁊ sicut seruus cōtumax q̄ nō rūdet dño suo qñ excitat. ⁊ sic dormiēs vel in remotis agēs q̄ nō audit qñ ab aliquib⁹ appellat: q; boies

Granis diuiciarum ditati.
Carnibus deliciarū satiati.
Cōtumacie supbie indignati.
Somno pigricie aggrauati.

Ad deo p obstinationem elongati. istas vocationes xp̄i nō audiūt nec ad ipas veniūt nec attendūt. Unde de istis potest dns dicere illud Job.xix. Seruū meū vocaui ⁊ nō respondit mihi. oro ꝑ ipso deprecabar⁹ ⁊c. Non sic charissimi ⁊ fm doctrinaꝝ apostoli Ephes.iiij. Ambuletis digne vocatione qua vocati estis. Quia cuilibet potest dicere illud Jobānis.xj. capitulo. Magister adest ⁊ vocat te. Aduerte q̄ ista vocatio est audienda ⁊ attendenda propter tria. scilicet.

Propter vocantis bonorē.
Propter vocantis amorē.
Propter vocantis clamorē.

Probat bonorē magistralis excellentia. Magister.
Probat amorē psonalis assistentia. Adest. Probat clamorē virtualis eloquētia. Vocat te. Iste em̄ sunt tres cause quare vocatio debet attendi. s. ꝑter statū honoris: magister inqt. Libēter em̄ magīm vel dnm q̄libet infimus vel subiect⁹ sequit qñ vocat. Cui⁹ exemplū habem⁹ in samuele q̄ credēs se vocari in somno ab hely sacerdote ⁊ magro suo statim rūdit dicēs. Ecce ego quia vocasti me.j. Reg.iij. Cum igit deus sit pastor ⁊ mgr. bene dico q̄ vocatio ipsius est audienda: ⁊ ei p bona opera respondēda Job.xiij. Vocabis me ⁊ ego respondebo tibi. Pulli em̄ a matre vocati sequunt eam: ⁊ agnus qñ matrē suam intelligit post eam ambulat ⁊ currit. Cum igit iste sit pater ⁊ mater ⁊ ductor. necesse est q̄ vocatione ipsius pareamus. ⁊ p bona opa post eū ambulemus. Exemplo petri ⁊ andree quos reliquentes in naui rhetia sua vocauit dominus ⁊ statim secuti sunt eum. Et sic potent cuilibet dicere illud Job.iij. Vos vocatis me magr ⁊ dñe. Debet igit audiri ꝑter statum honoris. Item debet audiri ꝑter signum amoris. cum dī adest: q; assistentia ⁊ ꝓsentia vocantis est signū q̄ ipe diligit ipm quē vocat: ⁊ sicut melius audit ꝓsens q̄ absens: sic xps cū ipse se ꝓsentē exhibeat invocando Esa.lviij. Vocabo ⁊ dices ecce assum. Item debet audiri ꝑter sonū clamoris: qō ostendit cum dī: vocat te. Vocatio em̄ ꝓsupponit altiorē sonū q̄ cōis locutio. Son⁹ vō q̄ntoplus clamat: tantoplus audit. Et quia iste vocat ⁊ clamat verbis scripturarū ⁊ verbis p̄dicatoꝝ. verbis inspirationū: ⁊ vbis tribulationū. bñ dico q̄ est merito audiendus exemplo samuelis.j. Reg.iij. vbi dī. Qz venit dominꝰ ⁊ stetit ⁊ vocauit. samuel samuel. Dixit samuel. Loquere dñe quia audit seruus tuus. Patz ergo q̄ est quedā vocatio dei interior ⁊ spūalis. Sc̄o principaliter dico q̄ est quedā vocatio dei exterior ⁊ tpalis: ⁊ ista est illa q̄ dns ad dignitates tpales aliqs vocat: notat ⁊ assumit. In curiam em̄ regis vel pape nullus intrat non vocatus. q̄ em̄ ibi non vocatus se ingereret. forte verba ⁊ verbera sustinēt. Istud em̄ figurabat in aula regis assueri: vbi nulli licebat ingredi nisi vocato. q̄ si non vocatus ingrediebat: sine remedio occidebat. sicut dī Hester.iij. Sic vere charissimi in aula regis xp̄i q̄ est eccl̄ia non debet aliqs intrare: nec ad dignitates ⁊ beneficia ecclesiastica se inferre: nisi deus p canonicam ꝓmotionē dignetur hunc vocandū. Qui em̄ non vocatus a dño ingredit: mortis eterne piculū ꝓmerē. Sicut symoniaci ⁊ ambitiosi qui se ingerunt non vocati: q; ꝑcul dubio nō gaudent nec ꝑsperant: ⁊ potius in miseriis ⁊ tribulationib⁹ morientur: quia vt cōiter tales male intrātes in pace non finiunt dies suos. Un Sap.vj. Quō possit aliqs ꝓmanere nisi voluisses. aut q̄ a te vocatus nō esset ꝑseueraturq. d. impossibile est. Aduerte tm̄ q̄ aliq̄ a iamtoribus p fauores introducūt. licz a dño nō vocent. q̄nimo ostiarij solēt illos q̄s papa plus vellet dimittere ⁊ alios introducē nō vocatos. Q deus q̄t sunt hodie tales ostiarij i eccl̄ia. scz mali ⁊ symoniaci ꝓlati. q̄ videlicet bonos ⁊ dignos quos summus pontifex deus amplius diligit exterius dimittunt Malos vō a deo nō vocatos mediātibus pecuniis introducunt. figurati in adonya q̄ ꝓter volūtatē patris sui dixit ambitiose regnabat: q̄ multos alios indignos ad cōsilium vocauerat. salomonē vō a deo ⁊ a dauid vocatum ⁊ electū dimisit. sicut dī. iij. Reg.j. Joab vō principē militie abyathar summū sacerdotē sibi p parte sua considerauerat: q̄bus fauētib⁹ impabat. Quia ꝑcerto charissimi adonyas. i. malus ⁊ ambitiosus ⁊ symoniac⁹ ꝓlatus q̄ ꝓter voluntatē patris sui. i. xp̄i dñat ⁊ regnat. ⁊ q̄ p manū ꝓncipū ⁊ superiorꝝ ꝓlatorꝝ sacerdotū ꝓmouet ⁊ impat. iis de bonis ecclesie pascit lautius ⁊ impinguat. ad cōmune ecclesiasticoꝝ nō libenter salomonē q̄ interpretat pacificus. i. bonos. iustos. pacificos. maturos ⁊ a deo vocatos ⁊ electos non solet vocare. q̄nimmo solet tales dimittere ⁊ excludere. ⁊ malos sibi fauentes introducere ⁊ vocare. Quia sepe fit hodie q̄ mali raptores ⁊ impij a talib⁹ eliguntur. boni vō qui filij sunt ecclesie impromoti exterius dimittunt. Unde de talib⁹ pōt loqui dyabolus. d. illud Esaie.viij. Voca nomē ei⁹ accelera. spolia. detrahe. festina. ꝑdari. Quia ꝑcerto tam ꝓncipes q̄s mali ꝓlati non vocāt hodie in officijs ⁊ dignitatib⁹ nisi detractores. predatores. festinos. ꝓcipites et raptores: tales tm̄ q̄nq; a deo pie suo repudiant ⁊ deponūtur ⁊ alij loco istoꝝ instituunt Job Perdet multos innumerabiles ⁊ regnare faciet alios pro eis. Non sic charissimi nō vocemur ab hoie. ⁊ a dño: q; nō iuste introducitur q̄ a dño nō vocat. Et ideo de quolibet sic vocato ⁊ electo dī Hiere.xj. Oliua vberē. fructiferā pulcrā. speciosam vocauit dns nomē tuū. vide eam supra de hoie vbi inuenies eam diuisam ⁊ ꝑsecutā vt sic de quolibet vocato dicat illud.ij. Reg.xiiij. Vocatus est absolon vt intraret ad regē

Vide eam supra de intrare. Isti ꝙ vocant ad gradum bonoꝝ ⁊ dignitatis q̄ p dei ordinatione assignant. Vñ Esa. xlij. Vocabitur tibi nomē nouū qđ os domini noiauit. Vi de ⁊ aduerte q̄ in tali vocatiua noiatiōe ⁊ electiōe ꝺꝫ messe Maturitas deliberatiua: vocabit in futuro. Ista. n. Famositas exuberatiua: nomen nouum. tria p ordi Diuinitas ꝓordinatiua: qđ os dñi noiauit. dinem de bent esse a parte electoꝝ. a parte electi. ⁊ a pte ipsius domini: quia electoꝝ prudentia debet deliberare. electi redolētia debet exuberare. diuina potentia ꝓordinatiua debet determinare. Requirit electoꝝ prudentia deliberatiua cū dicit vocabit in futuro. Futurū em̄ tēpus tarditatē ⁊ delibe rationem designat: que in isto opere requirit: quia necesse est q̄ diligens deliberatio in electionibus apponat. Matu ra em̄ nihil magnū subito facit. ꝯnimmo cōplemētū cuiuſ cunq; rei magne p successiones ⁊ interualla opat. cōstruit ⁊ cōponit ⁊ quanto res debent esse meliores conditionis ⁊ longioris durationis. tanto requirit tēpus diuturnioris di lationis. Et inde est q̄ fetus. ſ. elephantis nō min⁹ q̄ bo bus annis in vtero gestatur. qui tandem maximus inuenitur. Palma etiam ad fructificandū centenū annum expectat. q̄ tandē postea durat ⁊ fecundissime fructificat. Quercus etiam tardissime crescit. que tamen cōpleta diu pmanet ⁊ pstat. Natura em̄ in rebus durātibus ⁊ notabilibus solet deliberare ⁊ tarde ꝓficere ⁊ ꝓcedere: ⁊ nihil magnuz subito facere ⁊ ꝓcreare. Cum igitur ꝓcreatio ⁊ innouatio vel instructio alicuius plati sit quoddā valde magnū ⁊ arduum ⁊ durabile atq; firmū. restat q̄ cum deliberatione ⁊ tarditate debet eligi ⁊ euidenti circūspectione ꝓcreari. vocabit inquit. ſ. in futuro cum deliberatione: ⁊ nō cū ꝓcipitatione. vt sic de ipso possit dici illud Zacharie. viij. Vocabit hierusalem ciuitas veritatis. Et Esaie. j. Vocabit ciuitas iusti ⁊ vbs beata ⁊ fidelis. Quia platus qui sic cuz delibe ratione est vocatus debet esse hierusalē. i. visio pacis. quia semp debet querē pacem ⁊ dilectioez: debet esse ciuitas iusti. Quia semp debet habere iusticiam ⁊ correctionē: ⁊ debet esse vbs fidelis: quia semp debet habere fidelitatē ⁊ pfectionem. Requirit igitur in ista electione ⁊ vocatiōe electorum prudentia deliberatiua. Deinde dico q̄ requirit electi redolentia exuberatiua. nomē inquit nouum. Ad de notandū q̄ electus debet habere nomen. virtutē ⁊ famam Luce. j. capło. Vocabant eum nomine patris sui. Zachariam. Vide supra de nomine ⁊ appellatione: ⁊ pone qđ vo lueris. Requirit ergo electi redolentia exuberatiua. De nicq; requirit diuina potētia ꝓordinatiua: nominauit inq̄t dominus. Necesse est em̄ q̄ a domino vocet: ⁊ q̄ sua vocatio a deo principaliter ordinet. Unde Esaie. xlix. Dominꝰ ab vtero vocauit me. de ventre matris mee recordatus est nominis mei ⁊c. Humor em̄ de pfundo sursum ad ramos ⁊ summitatē arboris nō erigit: nisi p solis influentiā attractus: pueniēs em̄ virtus ⁊ attractio causa est q̄re fit in arbore talis erectio ⁊ eleuatio. Sic vere bō occulte supius eleuetur: ⁊ nō p suam occultā rōnē supius attrahat. Quia sicut ipse xps dicit Job. xj. Nemo pōt venire ad me nisi pater meus attraxerit eū ad me. vñ Esaie. xlv. Ego dñs q̄ vo co nomen tuū. Aduerte tū q̄ talis vocatio. electio. erectio nō ptinue fit a deo. Sol em̄ q̄nq; attrahit puriorē aerē. vel etiam humorē q̄ sit in arbore: sic deus q̄n vocat eligit ⁊ pficit meliorē. Q̄nq; vo attrahit fediorē ⁊ deteriorē sic fit. q̄ multotiēs deteriores ꝓmouent. Ecce em̄ vinū nouū turbidū ⁊ impurū: ⁊ diuersis fecibus pmixtū. solet fortius ebullire: ⁊ in dolio in quo est moueri. currere ⁊ feruere. tūc igit accidit q̄ nō ps vini purior sed impurior sursum erigit: et fex ⁊ spuma ad dolij superficiē eleuat. Sic ē vere charissimi in dolijs. i. in collegijs q̄n eligit: tūc nō cessat ebullitio malarū affectionū. ꝯnimo semp abundat ⁊ motio litiū ⁊ turbationū. Et ideo deus videns p suis vocationib⁹ nolūt stare. solet ipsos sibipsis dimittere: ⁊ sic solent impurā partē dolij. i. deteriorē partē collegij aliq̄n eligere ⁊ pferre. Ista ē ergo vocatio humana ⁊ nō diuina. de q̄bus Hiere. vj. Argentū reprobū vocate eos: quia dñs ꝓiecit illos. Item Osee. j. vbi gl. Voca nomē eius nō ppl's meus. Quia tales q̄ sic p affectiones vocant: nō pplus dñi sunt: ⁊ potius sine mia inueniunt. Nō sic ꝙ sed sit ibi diuina, puidētia ꝓordinativa. vocauit inq̄t dñs. vñ Thobie. iiij. Vocauit Thobias filiū suum. j. Reg. ij. Vocauit dñs samuelē. Ubi ostendit q̄ talis electio describit

Ut supernaturaliter ordinata: dominus. lem. ſ. virum vir tuosuz. Sic dicō
Ut actualiter desponsata: vocauit. q̄ est quedā voca
Ut virtualiter consummata: samue tio dei exterior et
tpalis. Tercio principaliter dico q̄ est quedā vocatio di uina q̄ est superior ⁊ eternalis: ⁊ ista est illa q̄ quis vocat ꝓ morte ad eternā gloriaz paradisi. Sicut vo patersamilias mittit q̄nq; famulū suū vt vocet homies ad cōuiuiuz. Sic deus mittit mortē que est famula ⁊ ostiaria sua vt amicos suos vocet ⁊ introducat ad celeste palaciū. Cum de sic vocato dicit illud. ij. Regū. iij. Vocatus est absalon vt intraret ad regem. Mors em̄ est q̄daz vocatio ⁊ quedā pemptoria citatio: q̄ coza do cōparere cōpellimur: ⁊ q̄ si boni fuerim⁹ ad celeste palaciū adducamur. Aduerte si vis q̄ ostendit Conditio de qua cōmendatur: absalon. Vide. ē. de Citatio p quam excitatur: vocatus est. intrare vbi Promotio ad quā iuitat: vt itraret ad regē. ipsam inue nies. Boni em̄ sunt sicut operij q̄ in sero noctis vocant ad salarium: sicut paupes q̄ a diuite vocant ad ptiniuz: sicut milites q̄ a rege vocant ad stipendiū. Eterna em̄ gloria est salariū ꝓ laborantib⁹. vñ Matb. xx. Voca operios ⁊ redde illis mercedem. Est etiā cōuiuiū famelcentib⁹ Luc. xiiij: Homo quidā fecit cenam magnam ⁊ vocauit multos. Est insup stipendiū militātib⁹ Pbl'. iij. Destinati ꝓsequo: ad braviū eterne vocatōnis. Et si vis dilatare quō citatur per mortē ⁊ compareat. vt respōdeat. vt sustineat. vt obtineat potes si vis dilatare: sed omitto gratia breuitatis. Patet ꝙ q̄ triplex est vocatio diuina. De quarta vocatione qua scz damnati ad infernū vocant. vide in tabula. Sed adhuc dico q̄ est vocatio humana. Sicut em̄ video omnia animalia in spēs suas solent se mutuo vocare: ⁊ certis signis appellare: ⁊ se vocando affectiones suas alterutrū intimare: sicut patet in bobus. in lupis. gallis ⁊ silibus. Sic vere necesse ē q̄ alios ad nos vocemus ⁊ appellemus: ⁊ q̄ voce ⁊ operē cōceptus nostros vocibus exp̄mam⁹. Et sic notare possumus q̄ nos debem⁹ Vocet deus vt exaudiat

Vocare deum vt exaudiat. Exemplo auis que volat
Prudentem vt erudiat. do vocat matrē suam ad
Pauperem vt adueniat. sui lactationē ex Zach. xiij
Amicum vt subueniat. Vocabit nomē meū ⁊ ego
Virtutem vt proficat. exaudiā eum. Item vocē
Errantem vt desistat. tur vir doctus vt erudiat
Peccantē vt luctū faciat. Exemplo allande que vo cando vocat diem ad sui illuminationē. j. Reg. xxviij. Vocaui te vt ostenderes mihi quid faciā. Item vocet pauper vt se reficiat. Exemplo galli qui grano inuento vocat gallinā ad ipsius cōmunicationē Luce. xiij. Cum facis prandiū voca paupes ⁊ debiles. Item vocet amicus vt subueniat. Exēplo elephātis qui cadēs nec resurgere valens. barriendo vocat alios ad sui releuationem Zach. iij. Vocabit vir amicū suū. Item vocet virtus vt ꝓficiat. Exemplo infirmi qui vocat sanitatē ad sui curatōnē. Prouerbio. vij. Dic sapie soror mea es ⁊ prudētiā voca. amicā tuā. Ite vocent errantes vt ad viam veritatis redeant exemplo pastoris qui vocat ouem ad sui reductionē. Unde Prouerbioz. ix. dicit. q̄ sapientia misit ancillas suas vt vocarent ad arcem. Sequit. Si quis paruulus est veniat ad me. Item vocet peccatorez vt luctuz faciat. Exēplo matrone q̄ vocat ad mortuorum lamentationē Amos. v. Vocabunt agricolam ad luctum ⁊ ad planctū eos qui sciunt plangere. Sufficit igit quod dictum est de vocare. vide supra de clamare. apellare nominare inuocare. orare ⁊ silibus. De mala vo inuocatione qua dyabolus vocat malos ad delectationem vel etiam qua ipsi mali vocant alios ad detestabilia dicit Prouerb. ix. q̄ mulier stulta ⁊ clamosa stetit in alto vbis loco. vt vo caret transeuntes. Et dicitur Prouerbioz. xv. Oz melius est vocari ad olera cum charitate. q̄ ad vitulum saginatū cum odio.

Vociferari. Nota q̄ vociferari idem est q̄ vocem emittere more fere. Et ergo vociferari idem est q̄ vocare fortiter cum clamore. Et sic nota q̄ inuenio vociferationem.

Bonorum. Malorum. Miserorum. Damnatorū. Beatorum.

Est vociferatō boīm pfector. Boni. n. solent multis modis vociferari etiā cū clamore. s. Per cōtritionē peccata plorā do. Per orōnem dominū rogando. Per predicationē sese exhortando. Per exultationē deum extollendo. Per compassionē alijs miserando. Dico ergo ꝓmo q multi vociferanť p contritionem Numeri. xiij. Vociferās oīs turba fleuit nocte illa. Jtē per orationē Josue. vj. Vociferante omni populo muri iericho corruerūt. Jtem p predicatiōem ⁊ exhortatiōes Josue. viij. Vociferātes ⁊ se inuicem cohortantes pſecuti sunt inimicos. Jtem p laudem ⁊ exultationē Pſ. Psallite ei in vociferatione. Jtem per compassionē supple. de penis bonorū. vociferabor ad te vim patiens ⁊c. Habacuch primo. Jsta est igitur vociferatio iustor. Secundo dico q ē vociferatio malor qui scilicet vociferanť iactando. gaudendo. manifestando. alijs iniuriando. Unde Exodi. xxxij. dicť. Or iosue audiuit tumultum populi clamātis ⁊ vociferantis in castris. Tercio est vociferatio miseror Exo. ij. Jngemiscentes filij israel propter opera vociferati sunt.

Quarto est vociferatio damnator qui desperāt ⁊ vociferanť pre dolore. de quibus potest dici illud. ij. Paralip. xiij Illis vociferātibus pterruit dominus hieroboā. Quinto est vociferatio beator qui pre gaudio vociferāt atq; cātant. de quo potest dici illud. j. Esdre. iij. Vociferantes in letitia eleuabant vocē. Sufficiat. Vide supra de Clamare et similibus.

Vox. Nota q vox nihil aliud ē q; aer a pulmone in cānalis gutturis motus ⁊ impulsus. ⁊ mediātibus naturalibus instrumentis in ore articulatus ⁊ formatus. Cum igit tam rōne sue formatiōis q; ratiōe sue operationis vox diuersas ꝓprietates habeat. hinc est q moraliter accipiēdo. vox multipliciter accipit i scptura. Notabo igit q inuenit vox

Admirabilis. Comēdabilis. Detestabilis. Refutabilis. Formidabilis. Amicabilis.

Vox admirabilis est vox creatoris. Quia ipse dei filius dicť vox ⁊ verbū. vt in Pſ. Ecce dabit voci sue vocē virtutis. Jtem vox cōmendabilis est vox viatoris. scz vox bona ⁊ moralis. quaz iustus viator multipliciter profert. de qua in Pſ. Voce mea ad dominū dēpcatus sum ⁊c. Jtē vox detestabilis est vox peccatoris. Peccator enī habet multas voces detestabiles atq; malas. de qua Soph. ij. Vox cantantis in fenestra. vox corui in supliminari. Jtē vox refutabilis est vox deceptoris. s. vox dyaboli qui voce male suggestionis loquitur oīe malum pſ. Dedit abyssus vocem suam al. ma. su. le. Dyabolus enim dicit abyssus ꝓpter ꝓfunditatem malicie. dicit altitudo ꝓpter varietatem elationis ⁊ superbie. dicit dare vocem ꝓpter inductionem suggestionis ⁊ fallacie. Jtē vox formidabilis est vox summi terroris. s. desperationis ipsor damnator. ō Soph. j. Vox dici domini amara. tribulabitur ibi fortis. Jtem vox amicabilis est vox summi dulcoris. s. vox vox leticie beator. ō q̄ Hiē. xxxij. Adhuc audiet in loco. s. in padiso vox gaudij ⁊ leticie. vox spōsi ⁊ spōse. Sic igit ptz q inuenit. s.

Vox audienda. Vox ꝓferenda. Vox abhorrēda. Vox fugienda. Vox metuenda. Vox appetēda.

Lōgum esset ista ser membra per ordinem explicare. ideo statui ea artare ad tria. Et sic dico q est Vox admirabilis que est audienda. Vox commendabilis que est ꝓferenda. Vox detestabilis que est abhorrenda. Jgitur primo dico q est vox admirabilis q̄ est audienda: ⁊ ista nihil aliud est q̄ dei filius qui vox ⁊ verbum dicitur esse patris. mediante eīm isto deus pater

Mentem suam hominibus declarauit. Legem vite predicauit. Jn fide ⁊ moribus seculū informauit.

Dei filius vox fuit: ⁊ tamen ista vox vocē habuit. Vox dico fuit de mente patris egrediens. Vocem etiam habuit verbum salutis manifestando. Dico q vox fuit. verbū eīm sm Augustinum in omelia super in ꝓncipio erat verbum dicitur cōceptus mentis dum adhuc latet interius. vox etiam dicitur dum sonum induit: ⁊ iam in ore ꝓcedit exterius. Sic vere dei filius verbum est dum habitat mentem. Vox vero est dum sumpto sono humilitatis ⁊ carnis exterius clamat et visitat. Et ideo ipse christus dicitur esse vox. Ala. de qua Luce. iij. Vox de celo facta est. hic est filius meus dilectus ⁊c. Ubi huius cōditio ostenditť debilissima: vox. Ubi huius ꝓductio nobilissima: quia de celo. Ubi huius perfectio completissima: facta est. Dico ergo q hic ostenditť coditio eius debilissima. quod ostenditť carnis humanitas: cum dicitur vox. Quia scilicet vox est q̄d aereum quod nullam habet existentiā firmitatis. Et ideo ipse christus poterat dicere illud Luc. iij. Et Esaie. xl Ego vox clamantis in deserto. vide in sermone vox clamātis: et pone hic tria membra thematis: ⁊ oīa illa que faciunt q christus sit vox. Jtem ostenditť q eius ꝓductio est nobilissima: quod ostendit loci sublimitas: quia de celis Matthei. iij. Ecce vox de celis. Celi eīm habent vocem suam quā tonitruū nominamus ⁊c. Compara tonitruū ipsi christo. Jtem ostenditť huius perfectio completissima. quā ostendit morum integritas: quia facta est Luce. j. Facta est vox salutationis tue in auribus meis. Et Luce. ix. Facta ē vox de nube. xp̄s ergo vox fuit. Dico q iste etiam habuit vocē. quia iste ab origine hominibus loqui nō cessauit: ita q vox eius auditť in scripturis. loquitť ista vox magistralit Apocalip. xiij. Audiui vocē de celo dicentē mihi scribe. Jn scripturis loquitť exemplariter. Un in pſ. Vox domini in virtute ⁊c. vsq; vox domini preparantis ceruos. ecce inquit creaturis loquitť vox creatoris. Jn predicando locuta est ista vox amicabiliter Apocal. xiij. Vocem quaz audistis sicut cythardedorum. Jn iudicando loquitť ista vox personaliter Unde Amos. j. Dominus de syon rugiet: ⁊ hierusalem dabit vocem suam circa hiem in monte syon: ⁊ monte oliuarum: ⁊ valle iosaphat. Dicať igitur de voce sue predicationis. sicut supra in sermone vox clamantis. vbi exponitť ista auctoritas. Vox turturis audita est in terra nostra: ⁊ pone eam hic. De voce vo sue iurisditiōis. Nota q tunc xp̄s deus noster dabit vocem suam terribilem: quia nunc cōtemnimus vocem eius amicabilem: tunc audiemus loquētem supernaturaliter: quia nunc non audimus loquentem appropinqualiter. O q̄ magna erit illa vox que

Mortuos suscitabit. Elementa renouabit. Omnes iudicabit. Justos premiabit. Malos cōdemnabit.

Tunc eīm sm Pſ. Dabit voci sue vocem virtutis. Tunc sicut dicitť Eccs. xij. Consurget mortui ad vocē volucris q̄tum ad corpor resurrectiōem. Tūc eīm sicut dicitur. Dabit terra vocē suam ⁊ mouebitť terra. mouebitť. i. terrena natura q̄tum ad elementor renouatiōem. Tunc sicut dicitť. ij. Pet. j. Accipiem? a deo patre honorez ⁊ gloriā voce delapsa. q̄tum ad ꝓmiationē beator. Tunc sicut dicitť Apoc. xviij. Clamabit voce forti cecidit babylō q̄tum ad malor dānationē. Et vere kīm ista vox erit mirabilis ⁊ terribilis. Et ideo ista in scriptura innuitť nobis p voces terribiles ⁊ horrendas. Cōparať eīm ista vox leonis rugitui qui oēs bestias terret Apoc. x. Clamabit voce magna ⁊c. Aquile roboatui que terret oīs aues Apoca. viij. Audiui tanq; vocem aquile volantis per mediū celi. Clamori tonitrui quo. s. turbanť viua Apocal. xiij. Audiui vocem tanq; tonitrui magni. Tubarū tumultui qui terret illos qui debent suspendi Apocal. iij. Vox prima quā audiui tanq; vocem tube loquentis. Aquar impetui qui terret audientes Apocalipsis primo. Vox illius tanq; vox aquarum multarum. Jn his enim omnibus innuitur huius vocis terribilitas que considerata debet omnes homines terrere ⁊ impios a malis cohercere Soph. primo. Vox dici domini amara. tribulabitur ibi fortis. Et sic nos dicamus istud Genes. iij. Vocem tuam audiui in paradiso ⁊c. Patet ergo q est vox que est admirabilis que est attendenda.

Secundo dico q est vox cōmendabilis que est proferenda. Et ista nihil aliud est q̄ vox bona et honesta locutio. vtilis atq; sana. Uir enim sanus a leproso cognoscitur a voce: quia scilicet si homo sit sanus vocem habet claram ⁊ sanam. leprosus vo turbidaz atq; raucam. Virgines eīm ad voces cognoscuntur: quia puer q̄diu est virgo vocem habet dulcem ⁊ claram: quando vero corrumpitur incipit habere vocem groſſam ⁊ raucam: et turbidam ⁊ obscuraz Uir etiam ad vocem a femina distinguitť. quia femina habet vocem mollem ⁊ debilē: vir vo habet forte sonorā atq; stabilem. Sic vere kīm voces. i. locutiones hominū distin

guuntur moraliter. Inter illos boni ⁊ iusti ⁊ sani. q̄ virginei ⁊ vtuosi dicunt. loq̄la ⁊ voce sana. vera. clara. vtili dulcia ⁊ plicua semp vtunt. Quia sicut dicit in ps̄. Vox exultationis ⁊ salutis in tabernaculis iustoꝝ. Illi vo qui molles sunt ⁊ mulierbres. leprosi. luxuriosi corrupti et infecti solent habere molles voces. raucas mordaces et corrosiuas. Ps̄. Laborauī clamans. rauce facte sunt fauces mee Et ideo sicut videmus q̄ pulcre voces ⁊ suaues libenter audiunt. ⁊ maxime q̄n pulcritudo ⁊ aptitudo plone comitatur. sicut ptz q̄ pulcrū ⁊ delectabile est videre pulcram plonā bene cantantē. Sic vere vox suauis ⁊ honeste locutionis libenter auditur in ecclesia. maxime q̄n mox pulcritudo ⁊ vite sanctitas suffragatur. Et ideo spōsus dicebat sponse Cant. ij. Ostende mihi faciem tuam. sonet vox tua in auribus meis. vox enim tua dulcis ⁊ facies tua decora. Teste em̄ Aristotile libro de animalibus. Omne animal spirans habet vocē. illa vo q̄ non spirant cuiusmodi sunt pisces ⁊ serpentes nō habent sed carent voce. sed habēt. s. sibilum loco sue vocis. Sic vere charissimi illi qui spirant per deuotionem ⁊ illi qui spm̄ attrahunt per orationem ⁊ gratie sue acquisitionem. debent habere vocem sanā ⁊ vtilem locutionem. Nam si spiritu diuine gratie caruerim⁹. vocē perfectā habere nō poterimus. sed loco vocis sibilū imperfectum ⁊ inutile colloquiū emittemus. Ideo breuiter de bona voce viroꝝ pfectoꝝ pōt exponi illud ps̄. Vox exultationis ⁊ salutis in tabernaculis iustoꝝ. In q̄bus verbis quinq̄ ostendunt genera vocum q̄ a fidelib⁹ sunt habende. Debent enim habere scz Vocem

Implorativam. Prima est vox humilis orationis.
Collaudativam. quia vox. Scda est vox hylaris locutionis. exultationis. Tercia est
Exhortativam. vox salubris confessionis. salutis.
Judicativam. Quarta est vox feruētis pdicatiōis in tabernaculis. Quinta ē vox vigentis repbēsiōis. iustoꝝ Prima est vox hominū deuotoꝝ. vox inquit que dicitur a voco vel a vocando. Scda est hominū perfectorum. exultationis inq̄t. q: pfecti letant̄ in dño ⁊ gras agunt et laudant. Tercia est vox hominum contritoꝝ. salutis inquit. quia confessio est illa que sanat contritos corde. Quarta est vox hominum discretoꝝ. in tabernaculis inquit. quia. predium et taberna in quo vinum scientie emitur ⁊ vendi tur. Quinta ē vox hominum prelatoꝝ. iustorum. q: iusti prelati debent subditos voce iusticie arguere reprehendere et arcere. Habeamus ergo vocē humilis orationis. et hoc ostendit̄ cum dicit̄: vox: quia vox dicit̄ a voto. vel a voco vocas. eo q̄ per oīonem deus vocatur. ⁊ votum ⁊ desiderium aliquod impetrat̄. Videm⁹ em̄ q̄ aliqua animalia sunt que vocem habent lugubrē sicut bubones. aliqua que vocem habent querulam sicut miluus. aliqua q̄ vocē habent gemebundā sicut turtur. aliqua que habent vocem repentinam sicut cuculus. Ista em̄ animalia sono q̄rie videntur plangere. et aliquid petere et querere vel rogare. Viros vtiq̄ signantes deuotos quorū vox ⁊ oratio semper humiliter vlulat ⁊ gemit. ⁊ a deo illa que sunt necessaria voce flebili et querula semper querit. ⁊ pro obtinendo illud sepe repetit atq̄ dicit. vox inquit. Et ideo homini deuoto et humili. gemebundo flebili ⁊ oranti videt̄ loqui scriptura Esaie. xxix. vbi dicit. Humiliaberis. de terra loqueris. ⁊ de humo audiet̄ eloquiū tuum. Et erit quasi pbitonis de terra vox tua: ⁊ de humo musitabit eloquium tuum. Pbiton erat ille qui per artem magicā mortuos ab inferis vocabat: ⁊ ipsos respōdere compellebat q̄ de terra loqui dicebat̄ p eo q̄ cum illis qui sub terra. s. iacebāt voce submissa loquebat̄. Cui vtiq̄ loquēdo spūaliter est similis vir deuotus. cuius oratio mortuos peccatores ab inferno desperationis inuocat ⁊ extrabit. ipsosq̄ p cōfessionem loqui ⁊ respondere cōpellit: quia. s. vox talis debet esse humilis de terra etiam submissa. i. de humili mente egrediens ⁊ emissa. talis enim vox melius a deo audit̄: ⁊ quicquid sic voce humilis orationis petitur melius impetrat̄. Ūñ Hieremie. xxxj. In excelsis audita est vox lamētationis. Et bene audita est: quia sicut in organis canales graciliores etiam habent voces acutiores et altiores. Sic spūaliter vox illius apud deum tanto est altior ⁊ oratio validior. quāto gracilior est ⁊ humilior. Sicut de anna legitur que humiliter orando ⁊ tacte obtinuit q̄d petebat. j. Regum. j. Et in ps̄. Voce mea ad dñm clamaui et exaudiuit me. Habeamus ergo vocem humilis orationis. Etiam dico q̄ habeamus vocem hylaris locutionis. exultationis inq̄t. Viri em̄ pfecti debent habere voces letas spūaliter hylares ⁊ iocundas. letāter em̄ debēt deū laudare. letāter gratias agere. letanter in dño exultare. ps̄. In voce exultationis ⁊ confessionis sonus epulantis. Aues em̄ luce incipiēte lentientes solis aduentū letant̄ gaudent ⁊ gratulant̄. cantāt ⁊ vocem leticie faciunt ⁊ frequentant. sicut patet de alauda ⁊ philomena. que in auroza modulant̄ letant̄. signantes vtiq̄ viros iustos. qui ad solis iusticie magnitudinem ⁊ claritatem attendētes. in vocē exultationis ⁊ leticie effunt̄ ⁊ magnitudinem eius vocis sine vocibus iubilo eloquunt̄. ij. Para. xx. Leuite laudabāt dñm deū israel voce magna in excelsum. Habeamus igit̄ vocem hylaris locutionis. Deinde dico habeamus vocem salubris cōfessionis. salutis inquit. Confessio em̄ dicit̄ vox salutis. eo q̄ q̄n vox ista emittit̄. homo a dyaboli manibus eripit̄ ⁊ saluatur. Quando em̄ quis videt latronem vel ignem in domo sua vel vicini sui. etiam clamando ad ignem vel ad latronem a periculo liberat̄. Sic proculdubio potest dici q̄ vox huiusmodi anime domicilium saluat ⁊ custodit. si ibidem accedentem dyabolum ꝓdiderimus. quia istum mediante tali voce repellimus ⁊ nosipsos saluamus Apoca. vij. Audita est vox decentium salus. Quia sicut dicit Luce. xix. Hodie huic domui salus facta. Habeamus igit̄ vocem salubris confessionis. Deinq̄ habeamus vocem vtilis p̄dicationis. in tabernaculis inquit. Tabernaculus em̄ dicit̄ a taberna. quia in tabernis vinum vendit̄. homines enim ad bibendum inuitant̄. ⁊ ibidem inebriati vestibus multotiens spoliantur. Sic vere officium predicationis obtectatem spūs vicioꝝ vestibus facit denudari. Sic vere de noe dicit̄ Gen̄. ix. Qui inebriatus est ⁊ nudat⁹ est in tabernaculo suo. Ista igitur est vox predicationis. ⁊ potest predicatio dici vox de voce ad vocādum homines ad salutem. sicut de doctrina et predicatione dicitur in psal. Hodie si vocem eius audieritis ⁊c̄. De predicatore dicit̄ illud Matth̄. iij. Ego vox clamantis in deserto. Notabo igitur q̄ tam p̄dicatio q̄ predicator pōt dici vox scz

Exhortativa. Dico ergo q̄ ista est vox per quā exhortamur ad bene operandum. ⁊ sic
Consolativa. dicitur p̄dicatori Esaie. lviij. Clama
Excitativa. ne cesses. quasi tuba exalta vocem tuam. Ista est vox per quā psolamur.
Modulativa. quia vox p̄dicatoris debet esse quandoq̄ consolatoria et benigna Canticorum. v. Vox dilecti mei pulsantes aperi mihi soror mea. Et est verbum predicatoris animam benigniter alloquentis. Item ista est vox per quam conuocamur. quia per istam infideles ad fidē. peccatores ad gratiam. discordes ad concordiam conuocantur Actuum. ij. Facta autem hac voce conuenit multitudo ⁊c̄. Et. j. Esdre. x. Facta est vox in iudea vt congregaretur in hierusalem. Item ista est vox per quam excitamur. Ista enim excitat peccatores a somno peccati p terrorem diuinorum iudiciorum. sicut videmus q̄ litargicus excitatur: vt sic dicamus istud Hieremie. xxx. Vocem terroris audiuimus. formido et non est pax. Itē ista est vox per quam modulamur. Quis peccator interdum debet erumpere in laudes et modulos trinitatis. Iuxta illud Psal. Jubilate deo in voce exultationis. Et alibi in psalmo. Jubilate deo in cy. in cytha. et voce ⁊c̄. Item ista est vox per quam stimulamur Hieremie. xlvj. Stimulator ab aquilone veniet: et vox eius quasi es sonabit. Ista est igitur vox vtilis predicationis. Insuper dico q̄ nos debemus habere vocem auctenticam scilicet reprehensionis et redargutionis. que pertinet ad prelatum cum dicitur. Justorum. Quia ad illos qui habent facere iusticiam pertinet q̄ habeant vocem auctenticam et seueram. Quod bene figurabitur in illo filio hominis Apocalipsis primo qui habebat in ore gladium bis acutum. De quo dicitur q̄ vox eius quasi vox aquarum multarum. Sic igitur patet quales voces debent iusti habere: et quomodo

diuersi debent diuersa diuersimode ꝓclamare. Et sic dico q̄ est vox cōmēdabilis q̄ est ꝓferēda: qđ ē scđm ꝑncipale.

Tercio dico q̄ ē vox detestabilis q̄ est abhorrēda: ⁊ ista est vox peccatoris: ⁊ vox etiam dyabolice suggestionis. Et sic possum notare q̄ est multiplex mala vox scz

Detractionis. Vox detractionis est nimis rauca.
Elationis. Vox elationis est nimis alta.
Suggestionis. Vox suggestionis est nimis falsa.
Adulationis. Vox adulationis est nimis blanda.
Cōminationis. Vox cōminationis est nimis dura.

Dico igitur q̄ inuenit vox q̄ est rauca scz inuidie ⁊ detractionis. Hues ēn carnes comedentes habent voces raucas. terribiles ⁊ graues: sicut ptz in aquila ⁊ in cozuo. Sic vere detractores q̄ carnes alioꝝ mordaciter deuorant. voce rauca tristi ⁊ obscura: vel etiā diffamatoria semper clamant Soph.ij. Vox cantantis in fenestra. cozuus in supliminaribus. Item ibi inuenit vox alte iactationis ⁊ elationis. cōmuniter femine habent vocē acutiozem q̄ viri. Sic vere feminei ⁊ impfecti altius se solent iactare q̄ boni. ps. Eleuauerūt flumina vocē suam. Item inuenit vox false malicie ⁊ suggestionis: ⁊ ista est vox syrenarū. quarū vox ⁊ cantus dulcis trahit nauigantes ad interitū. Quia vox falsoꝝ amicoꝝ hypocritarū et malarū suggestionum sub specie boni decipit audientes: ⁊ submergit in baratrū per mare seculi nauigantes. De tali voce dī Ecc̄. xxvij. Vox quidem vox iacob ⁊c. Item inuenit vox blanda false adulationis: q̄ sicut serpēs murenulas voce sibila solet vocare: sic adulator solet vbo adulationis ad se alios inclinare De qua Actuū. xix. Vox facta est dicentiū: magna dyana ephesiorū. Item est vox dura scz iniurie ⁊ cōminationis scz vox tyrannoꝝ que similis est voci leonis. que oia alia terret. ⁊ maxime bestias innocentes. Ideo de istis pōt dici in psal. Eleuauerunt flumina fluctus suos a vocibus aquarū multarū ⁊c. Ista igit̄ de voce sufficiant. Vide supra de vocare clamare ⁊ audire. lingua. loqui: ⁊ similibus Et si vis pone illam ꝓdictam auctem. Vox turturis audita est que est in sermone. Vox clamātis in deserto: sed nō ponas ibi exemplū qđ ibi est de pātbera ⁊ diacone ⁊c.

Volare. volatus.

Cum volare idē ē qđ alis sursum ascēdere. ⁊ se cito ⁊ faciliter ad superiora transferre. ⁊ est ꝓprie volare auiū q̄ ꝓter hoc volatilia seu volucres dicunt̄. possum notare q̄ volare sumit̄ in bono ⁊ in malo. Et sic dico q̄ inuenitur volatus

Glorioſus ⁊ admirabilis.
Virtuosus et appetibilis.
Vicioſus ⁊ detestabilis.

Dico igit̄ primo q̄ inuenitur volatus admirabilis ⁊ glorioſus. ⁊ iste est volatus ascēsionis xp̄i. Quia sicut aquila dicit̄ altissime ascendere ⁊ volare: intantū q̄ ab humanis obtutibus occultat̄. Sic vere xp̄s in ascensione ita alte volauit q̄ se in interiora velaminis vbi sursum intrauit. ab humanis obtutibus occultauit. Et de hoc in ps. Ascendit sup cherubin ⁊ volauit sup pen. vē. Sed de isto volatu vide supra de ascēsione. q̄ ꝓcerto iste est admirabilis ⁊ glorioſus. Scđo dico q̄ est quidā volatus appetibilis ⁊ virtuoſus. quo scz spūales volucres sursum volant ad paradisum mētaliter. ⁊ quo etiam angeli sursum intendunt in deū ꝑ amorem cordialiter Apocal. xij. Date sunt mulieri due ale aquile vt volaret in desertum. Vide eam supra de ala. De angelis vo ⁊ beatis iam faciē patris ꝓtemplantib⁹: pōt dici illud Apocal. viij. Audiui vocem vnius aquile volantis per medium celi. Vide eam supra de aquila. Siue aūt per volatum intelligatur ista contemplatio vel mentis elevatio enigmatica et figuralis que est in via. siue illa facialis que est in patria. Possumus dicere q̄ auis scz qñ vult volare solet plura facere scz

Caput inclinat.
Alas extendit.
Pedes ꝓtendit.

Sic vē ille q̄ vult in celum mentaliter vel pſonaliter volare. debet inclinare caput intentionis ꝑ reverentiam ⁊ timorem. Vñ Gen. ix. Terror ⁊ tremor vr̄ sit super oēs volucres celi. Debet etiā extēdere ⁊ porrigere pauperibus alas suas scz bona sue possessionis tpalis scz ꝑ elemosynarū largitionē Ezec. j. Extēdebat scz cherubin alas suas. Debet insup ꝓtēdere ⁊ extēdere vsq; in celū pedes sue affectiōis ꝑ charitatē ⁊ amorē Esa. vj. Volauit ad me vnus de seraphin: q̄ scz interpt̄at incendiū sighātes illos q̄ incensi sunt charitate. Si ēn ista fecerit scz

Si caput deo ⁊ plato humiliauerit.
Si manus ꝑ elemosynas extenderit.
Si pedes affectuū vsq; ad celos prorere. ⁊ sic volando viam paradisi gloie finaliter occuparet vt sic de iustis intelligat̄ illud Esa. xl. Sancti qui sperant in dño mutabunt fortitudinem. assu. pen. vt aqui. vo. ⁊ nō deficient. Vide eam supra de ambulare. Et sic figurabuntur Esa. vj. in illis seraphin q̄ sex alas habebāt duab⁹ velabāt faciē ei⁹ ⁊ duab⁹ velabāt pedes ei⁹ ⁊ duab⁹ volabāt. Et sic videbāt alas bie i capite. in medio ⁊ in fine. Seraphin vo q̄ est ordo superior angelorū: ⁊ q̄ interpt̄at incēdiū. viros ꝓtēplatiuos significat ⁊ seraphicos ꝑ amorē in deū totaliter accensos. q̄ ꝓcerto tales seraphin vocant̄. qui sex alas. i. sex spūales virtutes habere debent q̄bus mediantibus celum pñt ascēdere ⁊ volare. In capite ēn ⁊ in facie debet habere duas alas iusticie scz ⁊ timoris. Justiciā scz p quā regat̄: timorē per quē compellat̄. q̄ iusticia est intētionis directiua. timor compulsiua et correctiua. Et ideo Ecc̄. ij. dicit̄. Fili accedēs ad seruitutē dei sta in iusticia ⁊ timore. Et merito. q̄ sicut dicit̄ Ecc̄. j. Qui sine timore est nō poterit iustificari. Item in pedibus affectionis q̄ portāt aiam debet habere alas duas scz spem ⁊ charitatē. spem q̄ affectiones erigat. charitatē vo q̄ ipsos inflamet ⁊ incendat. pō. Sperate in eo ois cōgregatio ppli ⁊c. Et sic erit sicut istud animal qđ dicit̄ pegasus. ⁊ dicit̄ animal esse maximum ⁊ altū. vñ equus perfei militis pegasus esse fingit̄ qui alas habebat in pedibus per quas volādo ꝑ aera vebabat̄. Quia ale affectus pedum sunt spes ⁊ amor quib⁹ ad oia appetibilia volamus: ⁊ q̄bus sub pfeo magro nro xp̄o scz ad aera id ē ad celū ꝑ ꝓtemplationē ambulamus. Vñ aia de se pōt dicere q̄ ipsa est mater pulcre dilectiōis ⁊ sancte spei Eccl̄i. xxiiij. Item in lateribus debet habere duas alas. s. alā patie in sinistra aduersitatis: alā misc̄die in dextera ꝓsperitatis. Et sic scz aia alam patie extendat ad mūdi aduersitates ipas sustinendo. Alam vo misc̄die extendat ad mūdi ꝓsperitates ⁊ facultates ipas pauperibus erogando. Et sic dicit apls. j. Thi. vj. Sectare iusticiam. pietatē. patientiā. Et sic fm eundē. Diriget dñs corda vra in charitate ⁊ patientia xp̄i. ij. Thessal. iij. Juxta illud Eph. iiij. Cum patientia supportātes inuicē. Supportantes inquit. Elemosynas erogādo: cum patiētia aduersa tolerando. Quid plura⁹, ꝓcerto si istas sex alas habuerim⁹: volare ꝑ ꝓtemplationem ad deū poterimus: ita q̄ sursuz mētaliter veniemus: ⁊ illuc in fine pñtialiter accedemus: ita q̄ de nobis ꝓprie dicat̄ illud Esaie. vj. Volauit ad me vnus de seraphin. Ideo breuiter de viris pfectis ita volātibus admirādo pōt dici illud Esa. lx. Qui sūt isti q̄ vt nubes volāt ⁊ q̄. col. ad fe. su. Ubi aduerte q̄ sicut auis aliqñ volat sursū: aliqñ circūcirca deorsuz. aliqñ ab inferi⁹ itrorsum. Sic vere vir spūalis ⁊ iustus debet volare mētaliter

Superius ad celestes eminentias.
Exterius ad terrestres circūstantias.
Interius ad cordestres conscientias.

Primus volatus est contemplationis q̄ est mirabilis. ⁊ ideo dicit̄: Qui sunt isti. Scđs est circūspectionis: q̄ est putilis ido dī nubes: Quia nubes circucūt oia Tercius est meditationis: qui est laudabilis: ⁊ ideo dicitur. Fenestras. Est enim mirabile q̄ per contemplationem superius ascendamus: ideo mirando dicitur. Qui sunt isti. Est perutile q̄ per circumspectionem exterius vagamur: et ideo dicitur: Nubes. Est enim laudabile q̄ interius per meditationem pausamus: ⁊ ideo dicitur: Quasi columbe ad fenestras suas. Et sic breuiter dico q̄ est quidam volatus. Admirabilis. Commendabilis. Frequentabilis. Primus est contemplantium superius. Secūdus est laborantium exterius. Tercius est meditantium interius. Dico igitur q̄ iusti volant superius admirabiliter et hoc ostenditur cum dicitur. Qui sunt isti. Si videremus homines sicut aues volare et non immerito miraremur: et diceremus etiam. Qui sunt isti. Et procerto non minus est mirandum si videmus in terra natos celum querere: et circa terrena occupatos inferius mentem superius elevare. Et ideo sancti ⁊ sētē admirādi fue

sunt: q̄ ꝓtra ꝓditionē carnis mundū q̄ nati fuerūt contemplerūt. celū qō nunq̄ intrauerūt petierunt. ⁊ p cōtemplationem affectu ad patriā quā ignorauerūt volauerūt. Qui sunt igit isti. Et sic admirando videbat̄ q̄rere Apo. vij. d. Isti qui sunt amicti stolis albis q̄ sunt ⁊ vñ venerūt? Respondet̄. Isti sunt q̄ ex magna tribulatione venerunt. Et io ad aspiciendū ⁊ admirandū talia volatilia monet dñs Math. vj. d. Respicite volatilia celi: q̄ nō serunt ⁊c. q. d. isti q̄ sunt volucres celi p celestiū ꝓtemplationē ⁊ affectionem: ⁊ p mentalē in celo habitationē: nō querūt tpalia cōgregare: ꝫ potius celestia cogitare. Et sic dī in Ps. Volucres celi ⁊ pisces maris ⁊c. Pisces em̄ ⁊ volucres de eadē materia scz de aqua sunt facti sicut dī Gen̄. j. Juxta istud summe de? potētie: q̄ ex aq̄ ortū genus partim leuat in aera. partim remittit̄ gurgiti. ⁊ ideo sil'ponit volucres celi et pisces maris: ad denotandū q̄ nos debem? esse volucres mētaliter ad celū volādo pisces maris inferni amaritudinē cogitando. Aduerte tm̄ de istis volucribus ⁊ volatilib? Oz quedā habitāt in petris ⁊ altis rupibus sicut aquile. Quedā in ramis ⁊ arboribus sicut pice. Quedā in glebis ⁊ puluerībus sicut alaude. Quedā in tectis ⁊ parietib? sicut colūbe. Quedā in aquis ⁊ fluminib?: sicut cigni ⁊ ono crotali. Quedam in luto sicut vpupa. Sic vere charissimi de viris spūalibus possumus dicere q̄ quidā nidificant et habitāt in petris id ē in fidei soliditate. ps̄. Volucres celi sup ea habitabūt de medio petrarū dabūt voces. Quidā in arbore. i. in crucis xp̄i acerbitate. Un̄ de ſynapi dicitur Math̄. xiij. Oz volucres celi requieuerūt in ramis eius. Quidā in gleba ⁊ terra. i. in detectione ⁊ humilitate. Ps. Sicut harena maris volatilia pennata. Quidā in tectis. i. in ecclesia ⁊ religione. ⁊ sic ꝑceptū est noe Gen̄. vj. Oz ipse poneret in archā. i. in ecclam de volucrib? iuxta gen? suū. Quidā in aquis. i. in deuotiōe ⁊ misericordia Gen̄. j. Producāt aque reptile anime viuentis: ⁊ volatile. Quidaz in lutis. i. in ꝓprie carnis vilitatis ꝓsideratione Ezech̄. xv. Descenderūt volucres sup cadauera. Ecce igit quō cōditiones istarum auiū spūalium sunt mirabiles: bñ igit querit Qui sunt isti. Et sic dico q̄ isti volāt superius admirabilit

Deinde dico q̄ isti volāt exterius cōmēdabiliter: ⁊ hoc ostendit̄ cum dī: Nubes. Quia sicut nubes habēt currere circūquaq̄ lateraliter ⁊ oblique. Sic vere viri et mariti me boni actiui ⁊ ꝓlati habent lateraliter ad negocia tpaliter currere ⁊ ad vndiq̄ faciendū circuire: nunc ad bonos ꝓmouendū ⁊ bñfaciendū: ⁊ sic de alijs. Multos bonos volatus possunt boni ⁊ actiui facere. p quos possunt predam celestem acq̄rere ⁊ habere. Nubes inq̄t Job. xxvij. Nūq̄d nosti semitas nubiū? Quia breuit̄ volat? actiui labores nobis a nā iniungitur. ⁊ ad hoc ꝑm magis ⁊ minus q̄libet vt dī Job. v. nascit̄ hō ad laborē ⁊ auis ad volādū Notabo igitur de bonis actiuis q̄ ipsi debēt Volare

Ad alioz eruditionem.
Ad liberoz educationem.
Ad viciоz emendationē.
Ad terrenoz ministrationē.
Ad iniquoz castigationem.
Ad diuinoz predicationem.

Dico ergo q̄ q̄libet bonus prelatus dz volare ad eruditionē aliorum. Quia scz augures a volatilibus docent̄. et de occultis ꝑm suā sciam ⁊ p garritus ⁊ gestus scz volucrū informant̄. Jn q̄ notat̄ q̄ ꝓlati vel doctores debēt alios docere. ⁊ tam vbis q̄ exēplis ipos in moribus informare Job. xxxv. Docet nos super iumēta terre ⁊ in volucribus celi erudit nos. Item volare debēt ad educationē liberoz. Quia sicut videmus q̄ volucres diligēter ad hoc vacāt. Ad denotandū q̄ prelati debēt subditos paupes educare. et alios filios et consanguineos sustētare. Et sic dī Luc. ix. Vulpes foueas habēt ad suos catulos scz nutriendos. ⁊ volucres celi nidos: q̄ magna pars volucrū nō iacet in nidis: nisi q̄ diu babz pullos. Item volare debēt ad emendationē viciorū. Unde em̄ est dare volucr' ita fortē quin ab hoie dometur. Sic vere nullus debet esse ita malus quin cōuertat̄ ad dñm ⁊ mutetur Jaco. iij. Omnis natura volucrū domita est a natura humana. Item debēt volare ad ministrationē terrenorum. Quia etiam volucres volant querere cibos et ꝑdas ꝑ se ⁊ pro pullis suis sic licitū est immo necessariū actiuis am pro se q̄ pro alijs tpalibus cogitare. ⁊ cibos subditis suis ꝓcurare Habacuc. j. Volabūt quasi aquila festinans ad comedendā. Item volare debent ad castigationē malignorum. Volucres enim nobiles ad auium fluuialium mortem volant. Sic bom̄ ꝓlati debēt volare ad castigationem ⁊ punitionē maloz. Et sic pistori dictum est Gen̄. xl. Lacerabūt volucres celi carnes tuas. Item debēt volare ad ꝑdicationem diuinoz: quia etiam volucres voces ⁊ sonos ꝑdunt Apoca. viij. Audiui vocē vnius aquile volantis. Patet igit q̄ iusti volāt exterius cōmendabiliter. Demq̄ dico q̄ volant interius meditabiliter: qō ostendit̄ cū dicit̄: Quasi columbe ⁊c. Sicut em̄ columba que auis est mediatrix nō garrula: videns accipitrē solet ad fenestras seu foramina vbi habitat volare: vt sic se possit ab accipitre saluare. Sic vere cum accipitrē dyabolū scz nobis insidiantē videmus. statim ad fenestrā ꝓprie ꝓsocientie: vel ad fenestras vulnerū xp̄i debemus volare per ꝓsiderationē: ⁊ ibi more columbe gemere ⁊ meditari debemus ps̄. Quis dabit mihi pennas sicut columbe ⁊c. Sic igit patet q̄ triplex est volatus scz volatus cōtemplationis operationis ⁊ meditationis. Et sic patz q̄ est volatus cōmendabilis ⁊ virtuosus. Tertio dico q̄ est volatus detestabilis ⁊ vitiosus. ⁊ iste est volatus maloz̄ q̄ similes sunt icaro filio dyaboli q̄ cum ſm fabulas Ouidij vnacū patre alas cum cera sibi ligasset ⁊ etiam mare trāsiret: ⁊ insulam crete in q̄ inuitus tenebatur exiret pater suus docuit ipm̄ q̄ volando mediū teneret. ⁊ q̄ sursum nō nimis ascenderet. nesoꝛ te calore solis ⁊ cera fluente penne caderent et q̄ inferius non nimis descēderet. nesorte terre frigiditate ⁊ aque humore graues fierent. ipse vero mādata patris refutans et de volatu gaudens etā superius nimis alte volauit. ⁊ iō liquescentibus ceris in mare cecidit ⁊ periit. Tales ꝓcul dubio sunt peccatores. cum em̄ habeāt insulam hui? mūdi dimittere ⁊ sup mare multoz periculoz volando p bona opera ad terram firmam paradisi transire. necesse ē q̄ dimittunt tpalia ⁊ medium teneant. Quod multi tamen non faciunt: immo ad terram facultatum p auariciam ad aquas deliciarum per luxuriam. ad celi eminentiam p superbiam nimis alte volitant ⁊ accedūt. ⁊ binc est q̄ ale affectuum suorum frigore indeuotionis gelant̄. ⁊ humore carnalis delectationis grauant̄. ⁊ ardore ambitionis liquescunt ⁊ dissoluunt̄. ⁊ pennis virtutū cadētibus in mari viciorum ⁊ tormentoz̄ merguntur. Etiam similes sunt locuste q̄ cum se volare credit sursum se erigit. ⁊ subito ꝓpter pondus corpis cadit. q̄ tales sunt peccatores ita graues q̄ dum volūt volare supbiendo ⁊ se magnificādo. cadunt subito dei iudicio tpaliter ⁊ eternaliter. Et ideo de grauitate talium dicitur in psal. Oz missa sunt filijs israel sicut harena maris volatilia pennata. Et sic breuiter de malis volatilibus id est de vanis ⁊ superbis peccatoribus: ⁊ etiam de demonibus est notandum q̄ isti volant diuersimode ad vicia et peccata. Unde dico q̄ isti volant

Ad prosperitates.
Ad pompositates.
Ad carnalitates.
Ad crudelitates.
Ad voracitates.

Volant dico quidam ad ꝓsperitates Ezechiel. xvij. dicitur. Oz sub vmbra cedri nidificabant volatilia. Umbra enim mundi transitoriam prosperitatem designat. Cedrus enim excellentias scilicet statuum designat. Unde ibidem dicitur. q̄ habitabant sub eo omnes volucres celi: et omne volatile sub vmbra ipsius nidificabat. Item aliqui volant ad pompositates. sicut sunt illi qui semper dignitates ambiunt Esaie. xxx. Ex ipsis leena et leo: ⁊ vipera et regulus volans. Et si vis compara ambitiosos et superbos istis quattuor animalibus. Item aliqui volant ad carnalitates: sicut sunt Luxuriosi. De quibus dicitur Apocalip. xviij. Oz babylon facta est custodia omnis volucris immunde et odibilis. Item aliqui volant ad crudelitates sicut sunt iudices principes et raptores crudeles. De quibus dicitur Deutrono. xxviij. Adducet dominus super te gentem in similitudinem aquile volantis cum impetu. Item aliqui volant ad voracitates. sicut sunt gulosi qui vbicunq̄ sentiūt conuiuia volunt ire Habacuc ꝓmo. Volant quasi aquila festinans ad comedendum. Ista igitur sufficiāt de Volare. Alide supra de ala. pēna aue ⁊c.

Voluptas. Nota q̄ voluptas hꝫ aliud est q̄ delectatio. quā in rebus quib⁹ vtimur inuenimus. Accipit aūt qnq; p cōplacentia bona qnq; p mala: t boc cōiter. Vñ nota q̄ inuenit voluptas. s.

Virtualis. Voluptas vtualis est gloriosa. t sic
Eternalis. sumit illud Ezech. xxxvj. vbi dicitur.
Corporalis. q̄ illa terra inculta facta est ortus volu
Temporalis. ptatis. Item voluptas eternalis est fructuosa. de qua Gen. ij. Plantauerat em̄ dñs deus paradisum voluptatis a principio: t sic etiam de beatis dicitur in psal. Torrente voluptatis tue potabis eos. Item voluptas corporalis est lubricosa Eccl's. xj. Adolescentia et voluptas vana sunt. Item voluptas temporalis est luctuosa. quia ista est que ducit ad luctum inferni. vñ Michee vj. Ambulasti in voluptatibus vt darem te in perditionē Jn vsu enim cuiuscunq; rei potest homo inuenire impio bam voluptatē ꝛc. vide em̄ vbicunq; agit de delicijs ꝛc.

Vouere. votum. Nota q̄ votum quandoq; sumitur p desiderio. qnq; vo vt cōiter p promisso. Vñ aūt votū idem est qđ desiderium tunc videt sumere ortum a volo vis. t sic sumitur in psal. qñ dicit. Jn me sunt deus vota tua. t Prouer. xxx. Quid dilecte votoꝝ meoꝝ. Et est cōis locutio qñ de aliqua re dicit q̄ accidit vel nō accidit iuxta votū id est iuxta voluntatem qnq; vo votum idem est qđ promissum. tunc dicit a voueo voues. qđ idem est qđ aliquid firmiter promittere. t se ad hoc iuramēto vel fide promissa cum deliberatione obligare. De voto igitur seu pacto seu promisso vel etiam iuramento. possumus dicere q̄ votum t simplex verbum ita videnē differre. sicut glacies t cristallus. Glacies fuit primo aqua t tñ facliter resoluit t iteruꝝ redit in aquā. Cristallus vo primo est aqua t in principio: sed ista in substantiā cristalli tanta firmitate pstringit q̄ nunq̄ amplius in primā conditionē reuertit: nec amplius in aque substantiā cōmutat. Sic pcerto simpler verbū gelu dicit qđ nō fortiter sed superficialiter confirmat t congelatur. Et ideo licite pōt illud homo dissoluere: t ita sine magno prudicio non tenere. Votum vo cristallus dicit quia a principio fuit vt aḡrum humor fluxibilis t ad faciendū habilis. Postq̄ vo fuerit cōgelatū t firmū: ita fortiter cōstringit: q̄ nunq̄ amplius dissipat: immo necesse est q̄ ex tunc fortiter teneat. sicut de fato dicit Sene. li. de nālibus q̄ ordinē fati series eterna dispositi. cuius inquit prima lex est stare de cetero. Quia ,p dubio a principio est volū tarium: t post factum erit necessarium. sicut dicit in psal. Vouete t reddite. q. d. exquo votum est: reddendum est. Jgitur dico q̄ votum debent quattuor comitari scz

Maturitas. Maturitas dico. qz mature prudenter
Libertas. t cum deliberatione debet fieri votum.
Necessitas. Quia sicut videmus in natura illa q̄ sūt
Celeritas. diuturne durationis. sunt vt cōiter tardi incrementi t difficilis institutionis. sicut de boue videm⁹ q̄ diutius durat q̄ equus: t ideo in principio solet tardius crescere. t difficilius ad incrementū venire. quia bō triginta annis complementū suum acquirit. qđ equus. vij. ānis accipit: t sic de alijs infinitis. Sic vo quia votum est res ppetua t durabilis. congruū est q̄ eius institutio sit difficilis. t p deliberationem habitam tarda t non preceps nec volatilis. Quia sicut dicit Sene. diu deliberandū est qđ semel statuendum est. Quod presupponit Hieremie. xlviij. vbi dicit. Faciemus vota nostra t sacrificemus. Faciem⁹ em̄ t sacrificemus verba sunt futura que vtiq; deliberationem designant. Deliberare debet homo vtruꝝ illud quod vouetur sit licitum t honestum: vel vtrū sit decēs vel possibile adimpleri contra iepte. Quia sicut dicit Judicū. xj. pter boc q̄ vouerat indiscrete se deo sacrificaturū. q̄cqđ de domo sua sibi victori occurreret. filiā suā primo occurrentem sacrificauerat t occidit. De quo dicit Hieronymus. Or ipse fuit in vouendo fatuus t in reddēdo impius. Patet igitur q̄ in voto debet esse maturitas. Item ibi debet esse libertas: quia scz votum debet sponte fieri. non coacte. Cum enim votum fiat ad boc q̄ domino placeat: necesse est q̄ a voluntate non a coactione procedat. quia si a coactione t non a voluntate fieret: domino nō placeret. s. Para. xxix. Letatus est ppls cū vota spōte promitterent.

Item ibi debet esse necessitas scz exquo puenit votum fuerit t promissum: extunc fiat necessarium. quod ante fuit voluntarium: ita q̄ extunc (dum tamen votum sit a se licitum) necesse est q̄ reddat: nisi forte per superiorem relaxetur. vel in melius commutet Jone. ij. Quecunq; vouero reddam pro salute mea dño. Item ibi debet esse celeritas: quia scz sicut sapiens qui pecuniā quā debet citius q̄ potest soluit timens si ipam perderet non posset amplius liberari. Sic vere charissimi vota que deo promisimus: cito t celeriter soluere debemus: ne forte per mortem soluēdi potestatem perdamus. t obligati in purgatorio maneamus. Vñ Deut. xxiij. Si votū voueris dño deo tuo non tardabis reddere. Et sic patet q̄ votum debet esse acceleratum. necessariū. voluntarium t deliberatū ꝛc. Vide supra de reddere ,pmittere t sufficit.

Vrbs. Nota q̄ Vrbs dicit ab orbe qđ est rotundū. eo q̄ antiquitus vrbes formabantur rotunde. Sed quia supra de ciuitate dictum est ideo breuiter pertransibo. Notabo tamen q̄ inuenio q̄ est Vrbs

Superior. Prima est opulentissima.
Jnferior. Secunda est roboratissima.
Interior. Tercia est gratiosissima.
Exterior. Quarta est inquietissima.
Deterior. Quinta est desperatissima.

Prima est boīm perfector: t ista est vrbs paradisi vbi beati t angeli sine fine letant Tren. ij. Hecine est vrbs pfecti decoris t gaudiū vniuerse terre. Jtē scda est vrbs boīnū pfectoꝝ scz ecclesia militās t religio q̄ figurat in vribus fugitiuoꝝ Nume. xxxv. eo scz q̄ rei qui ad istas fugiunt tuti fiunt. Iste enim sunt due ciuitates tutissime extra quarum alterā non est salus. ij. Paral. viij. Edificauit salomon vrbes firmissimas. Item est vrbs boīnū deuotoꝝ: t ista est vrbs pscientie. vbi intellectus est rex. t volūtas regina: ciues vo sunt boni habitus et vtutes. Hec em̄ in supalio cōtemplationis debet esse posita. in quo nulla tempestate possit esse impulsa: sed a cunctis hostibus semper tuta. ij. Para. xxiij. Letatus est omnis ppls vrbs qui cuit. Item est vrbs boīm peccatoꝝ. t ista est ciuitas huius mūdi que semp est in rebellione t turbatione. j. Esdre iiij. Urbs boīm illoꝝ rebellis est t regibus nocens t prouincijs. Item est vrbs boīm damnatoꝝ: t ista est vrbs infernī que vnacū omnibus suis incendijs ppetuis est damnata Josue. vj. Urbem t omnia que in ea sunt inuēta succenderunt. His igitur premissis siue per vrbem intelligat conscientia siue anima viri iusti. siue etiam ecclesia vel religio: seu etiam ciuitas paradisi. possumus dicere ad laudem eius illud Esaie. xxvj. Urbs fortitudinis nostre syon ꝛc. Ubi aduerte q̄ ista est vrbs

Firmitatis inexpugnabilis. Fortitudinis. Jsta igit
Charitatis indiuisibilis. Nostre. vrbs ba,
Claritatis inextinguibilis. Syon. firmitatē
Firmitatē ,pbat solida regio. Fortitudinis. ierpugna
Charitatē ,pbat cōis legio. Nostre. bilem. et
Claritatē ,pbat pfulgens visio syon. boc ostenditur cum dicit. Fortitudinis. Quia vrbs fortis dī qñ in forti loco ponit. qñ forti muro cingit. qñ a fortibus militibus defensat. qñ a fortibus ciuibus inhabitat. Et iō vrbs ista scz religio vel anima in loco forti scz in fide xpi est fundata. a rege forti. i. a xpo est occupata. fortiū muris. i. angelorū custodibus vt custodijs est circūsepta. a fortiū militibus. i. a bonis psonis t vtuosis viris inhabitata. Unde dico q̄ fortissima stabilis t solida. tuta t secura esse dinoscitur: t ideo ,pie vrbs fortitudinis noiat. Urbs inquit fortitudinis. Unde ista est illa vrbs diuitis regis xpi. De qua dicit Prouer. x. Substantia diuitis vrbs fortitudinis eius. Quia ista dicit vrbs fortis: quia q̄uis ab hostiū impugnetur. nunq̄ tñ ab ipsis penitus subiugatur. Nauicula enim petri legitur fluctuasse: sed nunq̄ fluctiū periisse Matth. viij. t xiij. Quia ecclesia vel religio q̄uis tribulationum vel temptationum fluctiū agitet. nunq̄ tñ perit aut penitus dissipatus Luce. xxij. Ego rogaui pro te vt nō deficiat fides tua. Vir aūt pfectus. pscientia vel alia spūali

ter pōt impugnari. nunq̄ aūt per violentiā intus subiugari. Quia ſm Sene. Inuicti eſſe poſſum⁹ incuſſi nequaq̄. Iſta eſt igit̄ vrbs fortitudinis. Sz qz ꝑculdubio videm⁹ q̄ iſte vrbes fortiſſime nunq̄ capiunt̄ munite: ſed ſpōtanee capiunt̄ nō coacte. Accidit em̄ in vrbibus fortibus: q̄ populus eſt ꝑditor ipſi regi: z ſic tradit voluntarie inimicis. Sic etiā ſepe fit in iſtis vrbibus: qz ſcz in vrbe eccleſie vel religione ſepe terminus vbi milites et ꝓncipes. i. ſuperiores z ꝓlati z etiam religioſi clerici z alij ſubditi ꝓtra regez xp̄m. i. ꝓtra ſtatum eccleſie coniuraſſe videnť: inq̄tum voluntarie hoſtibus eius ſcz carni. mundo z dyabolo ſubiugank̄. z ipſi regi xp̄o peccatis z criminib⁹ opponunt̄ Treno⁹. j. Sacerdotes mei z ſenes mei in vrbe ꝓſumpti ſunt qz queſierūt cibum ſibi. Et ideo de talibus q̄ ſic dimittunt vrbem tribulari admirando loquit̄ ſcriptura dicēdo Hiere. xlix. Quō dereliquerūt ciuitatem laudabilē. vrbem leticie. q. d. nō debuerūt. Item in vrbe aie hoc videm⁹. quotti die em̄ fit q̄ ciues huius vrbis ſcz habitus z affectus z ſenſus. cū ipſa regina vrbis. ſ. volūtate tradūt regē ſuū intellectum: z rōnis iudiciū ꝑdunt: z ab eius dñio fugiūt z recedunt. Hoſtes vo iſtam vrbem occupāt z ipam capiunt z incendūt Hiere. xxxij. Urbs data eſt in manus chaldeorū Et ſic fit q̄ iſte vrbes nō per fortitudinē capiunt̄. ſed volūtarie hoſtibus ſubiugank̄ Judith. ij. Omnem vrbem ſubiugabis mihi. Uñ de tali vrbe fortitudinis videť dici Eſa. xxv. Poſuiſti ciuitatem in tumultū. z vrbem fortē in ruinam xc. q. d. q̄ ciuitas anime vel eccleſie deſtruit̄ ꝓ eo q̄ domus alienoꝝ z malo⁹ ciuitas efficitur. z eo q̄ tumultibus z diſcordijs diſſipat̄. Non ſic igit̄ non tradat̄ vrbs iſta volūtarie inimicis. qz ipa ꝑcerto ſe quantum eſt de ſe firmitatē inexpugnabilem ponit vrbs inq̄t fortitudinis.

Scdo dico q̄ iſta habet charitatē indiuiſibilem: z hoc oſtendit̄ cum dicit̄: Noſtre. Quia iſtud ꝓnomen noſtre cōmunitatem: charitatē z ſocietatē deſignat. meū z ſuū ſunt parcialia: z iſta ſunt que lites z cōtrouerſias introducunt: et q̄ charitatem z vnitatem tollunt. Uñ Sene. Quietiſſime viuerent homines ſi hec duo ꝓnoia tollerent̄ ſcz meū tuū. Noſtra z veſtra ſunt cōmunia. z iſta ſunt q̄ charitatē cuſtodiunt z faciunt: z vnitatem z ꝓcordiam introducūt. Noſtre inq̄t Hieremie. xl. Manete in vrbibus veſtris.

Tercio dico q̄ iſta vrbs habet caritatem ſuſtentabilē. cum dicit̄: Syon. qđ interꝓetat̄ ſpeculatio: eo q̄ in iſta vrbe ꝓ fidem. z ꝓtemplationē. z rōnem. z ꝓ verum iudiciū z diſcretionem veritas ꝓtemplet̄ vt ſic de iſta dicatur illud Eſa. j. Uocaberis ciuitas iuſti vrbs fidelis. Syon inq̄t. ꝑs. Uidebitur deus deorum in ſyon. Patet ergo quō in vrbe eccleſie vel anime eſt caritas. charitas z firmitas. Uide ſupra de ciuitate.

Vrere. vſtio. Nota q̄ vſtio ſumit̄ in bono z in malo. Mā ſm q̄ ſunt diuerſa genera ignīū. ſm hoc ſunt varie ſpēs aduſtionū. Et ſic dico q̄ boni vrunt̄
Per dilectionem.
Per correctionē.
Per temptationē.
Dico q̄ boni vrunt̄ igne feruentis dilectionis z ſic dicit̄ in ꝑs. Urenes meos z cor meū. Item vrunt̄ igne mordētis correctionis. Ault em̄ deus q̄ boni tribulationib⁹ vrant̄: z q̄ ne inſoleſcant correctionib⁹ ſtimulent̄. Uñ iacob dicebat Gñ. xxxj. Eſtu vrebar z gelu. Et ſic etiam ꝓlati qui alios habēt corrigere dicunt̄ vrētes. ꝑs. Qui facit miniſtros ſuos ignē vrentem Item vrunt̄ igne ardētis tribulationis ſeu temptationis. qz de⁹ ꝓmittit eos ab hoſtib⁹ tēptari. z etiā tēptationū ignib⁹ ꝓcremari. ij. Coz. xj. Quis ſcādalizat̄ z ego nō vror. Item dico q̄ mali ſuas habēt aduſtiones. Uñ nota q̄ malivrunt̄
Interius malis affectionibus.
Exterius mundi tumultibus.
Poſterius inferni flamatibus.
Urunt̄ dico interius deſiderijs affectiuis. Uñ de peccatore dicitur Hiere. iij. Uentus vrens in vijs. Item vrunt̄ exteri⁹ doloribus euiſceratiuis ſcz tribulationibus mundi. Quia tyranni ſunt ſicut ignis: qui nō ſolum vrit bona ligna: imo etiam mala. Unde de talibus dicit̄ Abacuc. j. Saſciabo chaldeos xc. Sequitur. Uolabunt quaſi aquila feſtinans ad comedendū: facies eoꝝ ventus vrens. Item vrunt̄ poſterius ſcz in fine doloribus immitigatiuis. Unde Judith. xvj. dicit̄. Oz ſuper impios dabit dñs ignem et vermes vt vrantur z ſentiāt vſq̄ in ſempiternū xc. Uide ſupra de igne ardere z accendere.

Vrgere. Nota q̄ vrgere cogere z compellere ſumuntur in bono z in malo. Et ideo hic uiter notabo q̄ inuenitur vrgere
Dilectionis interioris.
Correctionis ſuperioris.
Afflictionis exterioris.
Damnationis poſterioris.
Eſt dico vrgere dilectionis. Zelus enim z feruor diuini amoris vrget nos bñfacere. Sicut videm⁹ q̄ ignis cōpellit ſcz ſcintillas ſurſum aſcēdere. vñ. ij. Coz. v. Charitas xp̄i vrget nos. Item eſt vrgere correctionis. Prelati em̄ inſtituti ſunt ſicut magiſtri operū q̄ alios compellunt z vrgent. Ult̄. j. Eſdre. iij. Conſtituerūt leuitas vt vrgerent opus dñi. Item eſt vrgere afflictionis ſeu exterioris tribulationis. Quia ſicut fortis ventus cogit aliquem ire retro vel ante. Sic tribulatio vrget nos vt retrocedamus z vt declinemus a malo: z vt ante vadamus bonum faciendo. vñ Exo. xij. dicit̄. Oz ipſi egyptij q̄ erāt peſſimi vrgebant filios iſrael egredi de egypto. Item eſt vrgere damnationis. Quia ſicut ſentētia iudicis vrget vt latro ducat̄ ad patibulū. Sic ſentētia xp̄i vrget malos ingredi in infernum Dañ. iij. Miſſi ſunt in fornacem ignis ardentis. nam iuſſio regis vrgebat xc. Uide ſupra in infinitis locis huius operis vbi fit mentio de iſto quadruplici genere cōpellendi.

Vsq̄. Nota q̄ iſta dictio Vſq̄ ſiue ſumatur inclusiue ſiue excluſiue. ſp denotat mihi terminū atq̄ finē. Et ſic breuiter notabo q̄ per vſq̄ intelligunt̄ boni z mali. Et ſic dico q̄ inuenit̄ vſq̄
Quod eſt appetibile.
Quod eſt deteſtabile.
Quod eſt intranſibile.
Quod eſt formidabile.
Quod eſt admirabile.
Dico ꝓmo q̄ eſt vſq̄ appetibile. z iſtud eſt ille finis illa cōcluſio ad quā boni homines deſiderāt puenire. Omne em̄ illud qđ natura appetit naturaliter eſt ſuum vſq̄. i. venire vſq̄ ad terminū quo poſſit appetit⁹ ſuus quieſcere z amplius non fluere nec vacare. ptz de lapide ſurſum iacto: q̄ naturaliter appetit vſq̄ ad terminū ſcz ad terrā deſcēdere vt ibi vbi locus ſuus eſt ꝓprius poſſit quieſcere z manere Sic ve animus humanus q̄ in terris quiēte nō inuenit. debet petere ſuum vſq̄. i. terminū. concluſionē z finem in q̄ quictem inueniat: z vſq̄ ad quem perueniat et intendat. Et ſic dico q̄ boni debent attingere
Ad celum eterna contemplando.
Ad finem diu perſeuerando.
Ad deum gr̄am impetrando.
Ad paradiſum gl̄iam occupando.
Dico igitur q̄ boni attingunt vſq̄ ad celum per eternorum contēplationem. Unde de quolibet viro iuſto dicitur Sapientie xviij. Uſq̄ ad celos attingebat ſtans in terra. Unde Hebreo. vj. dicitur. Oz nos habemus ſpem ſicut anchorā firmam attingentem vſq̄ ad interiora velaminis. Et. ij. Corinth. xij. dicit q̄ ipſe ſciebat hominem raptum vſq̄ ad tercium celum et audiuit ibi archana dei que non licet homini loqui. Item pertingunt vſq̄ ad finem ꝑ perſeuerantie ꝓlongationē. Et ſic videť implere illud Ecci. iij. Uſq̄ ad mortē certa ꝓ iuſtícia. d. illud Apocal. ij. Eſto fidelis vſq̄ ad mortem z da. ti. co. vi. Item attingunt vſq̄ ad deum per deuotionem et orationem. ꝑs. Transibo ad locū tabernaculi vſq̄ ad domum dei. Item accedunt vſq̄ ad paradiſum per glorie occupationē. figurati in belya. Qui in fortitudine cibi ambulauit vſq̄ ad montem dei. iij. Regum. xix. Iſtud eſt igitur vſq̄ qđ eſt appetibile. Scdo dico q̄ eſt vſq̄ deteſtabile. qđ nihil aliud eſt q̄ ille finis. illa concluſio vſq̄ ad quā perueniunt mali. de quo Eſa. j. A planta pedis vſq̄ ad verticem nō eſt in eo ſanitas. Et merito: quia ſicut dicitur in pſal. Ipſi aſcendunt vſq̄ ad celos: z deſcendunt vſq̄ ad ab. anima eorū in ma. tabeſ. Et ſic nota q̄ attingunt Vſq̄
Ad pompoſitatem.
Ad carnalitatem.
Ad ebrietatem.
Ad mūdi ꝓſperitatē.
De pompoſitate em̄ et ſuperbia pōt dici iſtud pdictū in ꝑs. Aſcēdūt vſq̄ ad celos xc. De carnalitate vo z luxuria ipoꝝ pōt intelligi iſtud Hiere. ij. Filij mēphbeos ꝓſtupraverūt te vſq̄ ad verticē. De ebrietate vo z temulentia poteſt dici illud

Esaie.lj. Bibisti vsq; ad fundum calicis saporis: t potasti vsq; ad feces. De ꝓsperitate vo taliū t opulentia pōt dici illud Eze.xlvij. vbi dicit. Qr ipe fut trāsductus p aquā id ē fluxibilē ꝓsperitatē. primo vsq; ad talos. deinde vsq; ad genua. deinde vsq; ad renes. Et notandū q tales paulatue t successiue veniunt de minimis vsq; ad maxima. Istud est igit vnū vsq; qđ est detestabile. Tercio dico q est vnū vsq; qđ est intransibile. t illud est istud vsq; id ē terminus mortis. q̄ similis est arene. s. maris. vsq; ad quā pōt venire mare t nō vltra. Sic vita nostra durat vsq; ad mortē Job.xxxviij. Circūdedi mare terminis meis t dixi hucusq; venies t hic ꝓfringes tumentes fluctus tuos. Et iij. Reg.xx. dī. Qr egrotauit ezechias vsq; ad mortem.

Quarto dico q est vnū vsq; formidabile. t istud est ꝓprie infernus. De quo dicit Matth.xj. Nunq̄d vsq; ad celos exaltaberis. q. d. nō: sed vsq; ad infernū descendes.

Quinto dico q ēvnū vsq; admirabile. t istud est vsq; .s. infinitas potētie diuine. De q̄ in ps. dī. Qr ipe dñat a mari vsq; ad mare tē. Et Sapien. viij. dicit. Qr ipse attingit a fine vsq; ad finē fortiter tē. Vide. s. de aduētu vbi exponit hucusq; inuenies tē.

Vsqzquo. Nota q vsqzquo est q̄dam interrogatiua dictio q̄ idem significat q scz quare vel quo. Ceruntamē vt cōiter vsqzquo q̄rit de tempore t est sensus. vsqzquo. i. vsq; ad qđ tpus erit hoc. sicut Dan.xij. Usqzquo finis horū mirabiliū. Et sic nota q per istud aduerbium vsqzquo q̄q; deus reprehendit. quādoq; homo. Homo enim videns opera dei t ipius iudicia t ne sciens causas ipsoꝝ q̄q; ꝓsilit ad disputandū cū deo: et ad querendū vsqzquo. i. vsq; ad qđ tps durabit. Et sic dico q istud vsqzquo conquerit homo de deo scilicet

De perfectis quos grauari ꝑmittit.
De malis quos vitari ꝑmittit.
De iniustis quos non punit.

Conquerit de iustorū grauamini bus: t sic in ps. 12 tribulati loquit dauid in Ps. Usqzquo dñe obliuisceris me in finem: vsqzquo auertis faciez tuā a me. Et Abacuc.j. Usqzquo clamabo t non exaudies. Sequit. Quare taces deuorante impio iustiorem se. Item conqueritur. de malorū ditaminib⁹. de hoc scz q videt eos ꝓsperari. vñ in ps. Usqzquo peccatores dñe gloriabunt. Itē conquerit de iniusticiarū dissimulatione. de hoc. s. q dē nō punit iniq̄tates malorū. Et sic dicit Apoc.vj. Usqzquo dñe iustus t verax non vindicas sanguinē nostrum qui effusus est.

Item hō p istam dictionē vsqzquo reprehenditur

De temulentia.
De negligentia.
De inconstantia.
De immūdicia.
De auaricia.
De ignorantia.

Dico q arguitur hō de temulentia t ebrietate. j. Regum. j. Usqzquo ebria eris di. pau. vi. quo ma. Item arguit de negligentia t tepiditate Prouer. vj. Usqzquo piger dormis: qñ ꝓsurges de somno tuo. Item arguitur de incōstātia t varietate. iij. Reg. xviij. Usqzquo claudicatis in duas partes. Item arguit de immūdicia t carnalitate Hiere. xxxj. Usqzquo delicijs dissolueris filia vaga. Item arguit de auaricia t cupiditate Abacuc. ij. Ue qui multiplicat non sua. Usqzquo aggrauat ꝓtra se densum lutum. Item arguitur de ignorantia t fatuitate Prouer. j. Usqzquo paruuli diligitis infantiam. Et sic igitur patz quomodo ista dictio Usqzquo est quedaz arguitiua dictio tē. Vide de quare.

Vsura. Nota quia supra de vsura in locis infinitis est dictum. ideo breuiter pertranseam de vsura. Nota igitur q vsurarij sunt

Mandatoꝝ trāsgressores.
Gaudioꝝ ꝓemptores.
Proximoꝝ receptores.
Terrenoꝝ ꝓsumptores.

Dico igit q sunt mandatoꝝ dei trāsgressores. Quotidie semp audiūt q tam i iure canonico q̄m in diuino prohibet vsura Deut. xxiij. Non fenerabis fratri tuo ad vsuram. Et tm ꝓtrarium quottidie publice faciunt Ezec. xvij. Usurā t supabundantiā accepisti. Item isti sunt ꝓemptores celi gaudioꝝ. Isti em̄ sunt contenti ꝓsentib⁹ futura nō querūt. Quia sicut dicit Prouer. xviij. Non habent futuroꝝ spem mali: et lucerna impiorum extinguet. t ideo qz eterna nō sperāt quōcunq; habeāt temporalia nō curaut. vñ Ps. Nō deficit de plateis eius vsura t dolus. Item isti sunt fratrū ꝓximorum deceptores Sub specie em̄ boni decipiūt ꝓximos. sikes lupo. q̄ portare videt ouem t sibi bñfacere. t hoc inde est vt eam deuoret. similes byene. que post⁹ aliud animal lustrauerit. vix de circulo eius amplius se mouebit. q̄ etiam fingēdo vocē hominis t canes t pastores etiaz decipit t occidit. Silr etiam aranee que ꝑmo muscā alligat. t tandē humorē et substantiā eius vorat. Quia ꝓcerto isti sub specie boni et mutui vident alios portare. ipos tamen solent voce ficta decipere. t in laqueos suoꝝ contractuum inuoluere. ita q vix pōt de laqueis suis contractuū q̄s exire. t sic totā substantiam deuorant. sugunt. attrahunt atq; vastant. Quia breuiter sicut dī Gen. xxvij. Vox quidē vox Jacob: 8 manus tē. Item isti sunt ꝓsumptores mūdi terreni. Cōsumunt em̄ omnia bona alienoꝝ vt augeant ꝓpria. Similes corde lupine q̄ in instrumēto iuncta corde ouine ipam occulte rodit t vastat. Similes etiā veneno aspidis quod primo facit dormire: sed occulte totum corpus occupat t si non aduertitur totum necat. Similes etiam catto qui post⁹ diu cum mure luserit. ipm exterminat t manducat Similes etiam crocodillo qui post⁹ boiem deplorauerit: occisum ipm vorat atq; comedit. Quia tales post⁹ bene luserint. ipm applaudendo exhereditabunt. quia venenū vsure dum bō delectat t nō cogitat nec aduertit. solet totam substantiā eius rodere. t occulte totū corpus. i. totaz hereditatē hois occupare. Psal. Sicut eius q̄ deuorat in abscondito. Vide supra de auaricia.

Terus. Quia supra de ventre satis dictum est: ideo breuiter pertranseo. Notabo igitur q in scriptura inuenit vterus bonus et malus. Primo dico q vterus potest accipi in bono. Et sic est Uterus

Eterne ꝓsentie.
Materne pudicicie.
Interne conscientie.
Fraterne subueniētie.
Fecunde operationis.
Sapiētie t discretionis.

Dico igitur q inuenitur vterus eterne diuinitat̄. Et iste est vterus t secretū predestinationis diuine: vbi deus a principio et eterno omnia q̄ facturus erat composuit et concepit: que tandem creando et opere complendo parturit et emisit. In isto igitur vtero homo ab eterno fuit: sed ipsum deus extinde mediantibus causis secundarijs in lucem huius vite produxit. Unde Hieremie. j. Priusq; te formarem in vtero noui te: et anteq; exires de vulua tē Et in psalmo dicitur. In te proiectus sum ex vtero id est ab ipsa occulta predestinatione. t ab ipso vtero sapientie et memorie tue ordinatum est de me apud te. Iste est vterus in quo ab eterno genuit filium deus pater. Ex vtero ante luciferum genui te: vt dicitur in psalmo. Iste est igitur vterus in quo in imaginibus suis creature concepte t ordinate sunt ab eterno Job. xxxviij. Quis est pluuie pater: aut quis genuit stillas roris. de cuius vtero egressa est glacies: et gelu de celo quis genuit q̄si diceret omnia ista procedunt de vtero mentis diuine. Item inuenitur vterus materne virginitatis Matthei primo. Inuenta est Maria in vtero habens. Et Luce primo. Ecce concipies in vtero t paries filium. Item est vterus interne conscientie et volūtatis. et sic vterus viri iusti nihil aliud est q̄ cor eius et voluntas. Item est vterus in quo debent esse viscera pietatis et compassionis. sm illud Job. xxxj. Ab infantia creuit mecum miseratio: et de vtero egressa est mecum. Item est vterus in quo debemus portare t concipere fetus bone operationis Deutrono. xxx. Facies omnia que precipio tibi et abūdare faciet te dominus sobole vteri tui. Item est vterus in quo est cor et virtus sapientie et discretionis Hiere. j. In vtero noui te. Et sic dico q vterus tripliciter potest sumi in bono. Secundo dico q potest sumi in malo. Et sic dico q caro. mundus. impius et dyabolus habēt quilibet suum vterum. Unde nota q inuenio vterum

Canalis immūdicie.
Mentalis iniusticie.
Naturalis existentie.
Temporalis opulētie.

Dico igit q ē vterus virilis carnalitatis. Uter⁹ em̄ in q̄ latent feces t in q̄ sūt odavilia t carnes a q̄ feces luxurie egerunt. t in q̄ cū tavilia t fetida esse no

feuntur. Et de hoc pōt dici illud.ij. Paral.xxj. Tu autem egrotabis languore ventris donec vitalia egredientur per singulos dies. Iste est enī vterus in quo se Job q̄rebat fuisse.di.illud Job.x. Qui vtinam cōsumptus essem ne oculus me videret: fuissem quasi nō essem de vtero trāslatus ad tumulum. Et merito: q̄ ꝓcerto q̄ in vtero carnalitatis nascunt.ꝛ q̄ ibidem p malas complacētias generāt eternis tribulationibus deputant Esa.xiij. Suscitabo super eos medos id est demones q̄ argentum non querant nec aurum velint. qui lactantibus vteris nō miserebunt: sed sagittis interficient impios. Dico etiam q̄ est vterus iniquitatis. Et iste est vterus voluptatis secretum malor. De q̄ Job.xx. Panis eius in vtero illius vertet in fel aspidis intrinsecus. Panis enī temporales voluptates designat: q̄ in vtero mentis in fel reuertitur. qui exinde remorsus conscientie et amaritudo eterne miserie generatur. Dico etiā q̄ est vterus natiuitatis. Et sic dico q̄ iste vterus est ipsa ꝺditionis humane fragilitas. Nihil enim vilius q̄ puer qui est in vtero. sic nihil defectuosius q̄ hō in suo esse naturali ꝛ corporeo. Figurari enim potest in illo qui claudus erat ab vtero matris sue Actu.iij. In multis enī defectibus abundamus. ꝛ ab ipso vtero contrahimus

Ignorantiam, Dico ignorantiam. Psal. Errauerūt
Impotentiam, locuti sunt falsa. Impotentiam dico
Indigentiam. Actuū.iij. Vir quidam erat claudus

ab vtero matris sue. Vñ ꝓpter debilitatē ꝛ impotentiā naturalem indiget quilibet adiutore. Vñ ps. Suscepisti me de vtero matris mee. Et alibi. In te confirmatus sum ex vtero. Dico etiam indigentiam. Vñ Job.j. Nudus egressus sum de vtero matris mee nu.reuer.illuc. Et sic dico q̄ iste est vterus natiuitatis. Dico q̄ est vterus ꝓsperitatis Mundus enī habet vterum suum scz ꝓsperitatē. vbi nutriunt pueri peccatores. vbi locant ꝛ dormiūt: sed statim quādo inde egrediuntur per mortem ipsi plorant in inferis lamentantur. Iste est vterus ceti. De quo Jone.ij. Orabat Jonas de vtero piscis: quia qui in vtero mundane ꝓsperitatis detinentur. per peccata ipsi moriuntur. nisi p orationis suffragium liberentur et ad terram penitentie eu mantur. Unde Esaie.xlix. Deus ab vtero vocauit me ⁊c. Sic igitur patet q̄ vterus in bono sumitur et in malo. Sufficit.

Vti. Vsus. Cum vsus rerum a deo hominib⁹ sit cōcessus: ꝛ ꝓpter hoc fuerūt facte res vt eis debite quilibet posset vti. Possumus breuiter notare q̄ triplex inuenitur vsus rerum scz

Virtuosus. Vsus igitur vtuosus est ꝓfector. q̄ bo
Fructuosus. ni et vtuosi oibus rebus virtuose vtun
Uiciosus. tur. Vñ Aug. de vera religione dicit. q̄ iustis vtitur amico ad ꝗm vtitur inimico ad patientiam vti pōt quolibet ad beneficentiam. vtitur oibus ad cōplacentiam. Quia ꝓculdubio charissimi iustus non solus bñ vtitur bonis: immo etiam bene vtitur malis. Utitur dico bene bonis: q̄ iustus bene vtitur gratijs ꝛ vtutibus spiritualibus q̄ simpliciter sunt bone. Istis enī vt ait Aug⁹. de libero arbitrio. nemo male vtitur. ceteris scz mediis vt minimis bene vel male quilibet vti pōt. Hec Augusti.

Mediis etiam bene vtitur: nature scz fortitudine. pulcritudine ingenio ꝛ similib⁹: ipa in dei seruitio expendēdo Item bonis fortune scz potentia opulentia ꝛ eminentia ꝛ similibus. ipse debite ꝛ iuste ministrando. Ista enī sunt in differētia: quia eis bñ possumus vti ꝛ etiā male. Multa enim sunt vilia ꝛ inutilia: que tamen vtentibus et eis vti scientibus sunt vtilia. Et inde est q̄ coziādrum qd̄ boibus est medicina. canibus est venenum. Amigdalū vulpibus dicit esse mors: qd̄ homini est medicina ꝛ cibus. Etiā mādragora si q̄s discrete vtī dormire facit ꝛ patientem iuuat. si vo immoderate sumitur boiem occidit. Etiam tela aranee que etiam inutilis videt si q̄s ea debite vsus fuerit contra multas infirmitates erit vtilis. Quia breuit tela mundane ꝓsperitatis ꝛ bona tpalia ꝛ corpalia que vulpibus ꝛ canibus id est hominib⁹ bestialibus ꝛ malis indebite vtentibus: ꝛ eis vti discrete nescientib⁹ ꝛ nolentibus sunt nociua ꝛ aie dānatiua. q̄ tñ boibus. i. psonis rōnabilibus ipis moderate ꝛ rōnabiliter vtētib⁹ suffragant ad salutem. ad salutē sūt vtilia: ꝛ spualiter adiuuatiua. Boni enī vtunt rebus mūdanis scz diuitijs delicijs ꝛ eminētijs. patēter ꝛ moderate nō superflue. nec nimis laute vel diminutiue vel nimis stricte. vñ.j. Tbi.j. Samus q̄m lex bona ē si ea legittime quis vtat. Vñ Aug⁹. libro de doctrina xpiana reprehendēs nimis strictū vsum rerum ꝛ nimis lautū dicit sic. In omnibus talibus non vsus rerum sed libido in culpa est: ꝛ ideo quid locis ꝛ temporibus psonisq̄ conueniat. diligenter est attendendū. Malis insup vtit bene iustus: q̄ scz vita mala taliū vtitur ad suppius castigationē. vtitur mala morte eoz ad timoris diuini sibipsi incussionem. ꝛ ad diuine iusticie cōmendationem: penis et tribulationibus a talibus malis illatis vtitur ad pniam ꝛ patientiam. ꝛ ad virtutū cumulationem. Sicut enim dicit Plī. Ethyopes vtunt sanguine draconū ꝓ estum. vtunt etiam carnib⁹ eius ad cibū: felle et cauda ꝛ lingua in q̄bus est venenū reiectis. Sic vere charissimi caro. i. vita. ꝛ sanguis. i. mala mors ꝛ vindicta impioz. draconū. i. iniquoz ad vsum salutis sunt necessaria. Caro enī. i. vita ꝛ carnalitas taliū est comedēda ꝛ incorporanda p dilectionē ꝛ cōpassionē: cum tamē fel ꝛ lingua venenata. i. facta venenosa et opera ꝛ vba ejicianda. vt sic natura nō vicia diligat. Sanguis enī. i. mala mors eoz vtilis est. q̄ñ. s. ꝓsiderat. quia ti mor dñi dei ex hoc concipit ꝛ concutit. ꝛ ipius iusticia cōmendat. que ꝓ estum. i. ꝓtra dyabolicā temptationē tuentur. ps. Letabitur iustus q̄n viderit vindictā ⁊c. Et sic vita ꝛ morte. ꝛ carne ꝛ sanguine ipsoz malor iusti bñ vtuntur. ꝛ in oibus ꝓficiunt ꝛ lucrant. Exēplo prudētis mercatoris. q̄ ita bene scit lucrari in plumbo ꝛ ferro: sicut i auro ꝛ lapide ꝑcioso. Vasa enī fictilia ad vsuz sunt vtilia. nō solum aurea ꝛ argentea. Ad denotandū q̄ non solū boni sunt vsibus ecclesie ꝛ iustoz necessariꝫ: immo etiam mali Roma.viij. Diligētibus deuz omnia cooperant in bonū. vñ Leui.vij. Adipē cadaueris mortui habebitis in varios vsus. Sic igit patz quō hō iustus bñ vtitur gratijs ꝛ vtutib⁹: ꝛ mediis. i. bonis nālib⁹ ꝛ tpalib⁹. ꝛ infimus malis. i. eoz malicijs ꝛ criminib⁹. Juxta illud Ecci.xxxj. Utere q̄ hō frugi bis q̄ apponunt tibi. Et sicut etiā de militib⁹ illis dī Judicū.iij. Or vtraq; manu vtebat ꝓ dextera. q. d. oia erāt eis dextera ꝛ bona: ꝛ nihil inueniebāt sinistrū aut malū. Ptz igr q̄ est vsus vtuosus q̄ est ꝓfector. Scdo dico q̄ est vsus fructuosus q̄ est btōrū. Quis enī vti ꝛ frui differāt: q̄ fruitio est vsus rei ꝓpter se: vti vo ꝓpter aliud. Et sic ꝓprie vti ptinet ad iustos viatores: frui vo ad bōs cōprehensores. Unū tñ q̄n q̄ sumit ꝓ alio. Vñ etiā possum⁹ dicere q̄ beati in patria vtunt deo ꝛ bonis ppetuis iuxta votū. Et sic loquit Rapbael angelus: videbar quidē māducare vobiscū ꝛ bibere. ꝛ ego cibo ꝛ potu inuisibili vtor Thob.xij. Usus enī totū votū ꝛ totā vtilitatē importat. Juxta Aug. Utile quicqd est totū vtendo est vtile: nō ꝓficit enī dominiū sine vsu. Et iō minores sapientiores fuerūt q̄ vsum in rebus retinuerunt. ꝓprietatē in alijs dimiserūt. Justi enī dū sunt in hac vita sunt solū ꝓprietarij ꝛ domini regni celoz Mat.v. Qm ipoz est regnū celoz. Verumtamē adhuc nō habent vsum: ꝛ iō partū ꝓficit ad pnīs sed ꝓcerto post mortē in patria ipsi habēt vtilitatē ꝛ vsuz ꝛ plenū emolimentū ꝛ fructū Eccls.ij. Hāc ratus suz patrē meā si vterer labore meo. Iste igit est vsus beatoz q̄ ē fructuosus: vt sic de boie ad tantoz bonoz vsum ꝓmoto dicat illud.j. Mach.xiij. Consenserūt symonē esse ducē ꝛ vti fibula aurea. Tercio dico q̄ est vsus viciosus qui est malignoz. ꝛ iste nihil aliud est q̄ abusus. Usus enī in bono vt cōmuniter accipitur. quia sm Aug. vti ab vtilitate dicit. Deinde libro.lxxxiij. q. dicit q̄ vtile quicqd ē vtēdo fit vtile: ita q̄ nemo vtit nisi vtili. non enī vtit quisq̄s aliq̄ quo male vtit. Veruntamē hic accipio malū vsuz ꝓ abusu. Mali enī sūt sicut serpentes qui quantūcunq; bonos cibos et sanos comederent: totum in venenum cōuerterent ꝛ mutarent. Quia mali quibuscunq; rebus vtant: ꝓpter malum vsum omnia tam bona q̄ mala in venenū puertunt ꝛ mutant: ꝛ omnia in perniciem anime conuertunt. Unde Seneca dicit. Or malis oia fiunt mala. Patz tunt. de temporalibus rebus que de se bona sunt ꝛ vtilia. quādo tñ quis bene vtitur eisdem. verūtamen q̄ isti eis non

bene vtunt: immo abutunt. ideo nō in bonū: sed in malū puertunt. vnde Eccl. xxxix. Hec omnia sanctis in bonum peccatoribus vo in malum cōuertunt. Dicat em Plin. Quis glandes sint cibus porcoꝝ. porci tamen si nimis co medunt faciunt abortiuos. Sic vere bona temporalia q̄uis masculis t perfectis qui ipsis bene sciunt vti possunt esse vtilia. femellis tamen t imperfectis qui ipsis bene vti nesciunt: sunt mirabiliter nociua. Palme em boni fructus sūt t vtiles. t tamen dicat Plin. Quidam milites alexandri se talibus fructibus strangulauerūt p eo q ipos immaturos t virides comedere voluerūt. Isti igit qz male vsi sūt mortui fuerūt: qđ tamen non fuissent: si vsi bene fuissent. Quia breuiter mali volunt omnibus etiā bonis male uti. igitur mortem spūalem t eternam solēt pro premio reportare Roma. j. Immutauerūt naturalē vsum in eum vsuz qui est ꝓtra naturam. dicūt em illud Sap. ij. Venite t fruamur bonis tē. Et sequit. Utamur creatura tē. Et tamen isti sunt maledicti: qđ constat. qz bis omnibus possunt licite vti dum tamen vellent bene vti. t si solum quererēt necessaria: t pauperibus tribuerent t darent superflua. Unde Aug⁹. de verbis dñi ca. j. dicit sic. Utantur dantes consuetudine sua sed doleant aliter non posse. Sequit. Utere cibis electis: potiosis q̄bus consueuisti: qz aliter nō potes. qz si consuetudinē mutas egrotas: concurre igit tibi vtere necessarijs t superflua da pauperibus. vtere potiosis. da pauperibus vilia. Patet igit quō inuenit vsus malus qui est vitiosus: vsus sanctoꝝ qui est fructuosus. vsus bonoꝝ q̄ est virtuosus. Sufficiat de vsu quantū ad hoc: t in q̄tū dicit consuetudinem. t alicuius rei frequētationem. Et quo Basilius in regula dicit q mos in longo tempe confirmatus tenet t obtinet vsum nature. Et Ambrosius libro de officijs. Usus cito inflectat naturā. vide. s. d abusu t alijs psimilib⁹ tē. t sufficiat ad presens tē.

Vtilis. Vtilitas. Nota q vtile dicit ab vti. vnde vtile dicatur istud qđ ad vtendum est congruum t habile. vtile ergo et bonum equiparant. qz nihil est alicui vtile: nisi qđ est bonum honestū. pficuū vel delectabile. Notabo igit q fm differentiā bonoꝝ sez tpaliū. spūaliū t eternoꝝ triplex est vtilitas sez

Utilitas spiritualis.
Utilitas eternalis.
Utilitas temporalis.

Dico igit q sunt quedā vtilia homini spūaliter. Et sic dico q sibi sunt vtilia omnia que valent ad obtinendam salutē. Et sic dico q sicut solet apothecarius diuersas t multas herbas t amaras t dulces tam laratiuas tē. colligere: vt sic ꝓtra diuersos morbos possit de remedijs vtilibus ꝓuidere. t hoc quia vix est dare herbam tam modici pcij vel valoris quin sit in aliquo vtilis medicine. Sic vere bō q cōtra morbos viciorum vult ꝓuidere t de sanitate anime procurare. debet vtilia remedia ꝓuidere. t de diuersis rebus q̄rere diuersimode q̄ ad salutem animarū tam sui q̄ aliorum possunt ꝓficere t iuuare. Et sic videbat loqui angelos Thob. vj. vbi dicit. exentera hunc piscem. t cor eius t fel repone. tibi enim sunt hec necessaria ad medicandum. Uir em est inuenire aliquā herbam. i. rem siue bonam siue malam. siue dulcem siue amaram. q̄n exinde possit aliq̄ vtilitas elici. t q̄n ad vtilitatē tā suaz q̄ aliorum possit aliqđ comodū vēdicari Eccls. ij. Cogitaui in corde meo a vino abstrahere carnē meā t transferre animā meā ad sapientie lucem. t videre quid sit vtile filijs hoim. Et sic dico q multa sunt vtilia ad salutem: que aut debēt ꝓcurari. aut saltē cum patientia tolerari. Ad salutem em est vtile

A deo gubernari.
A penis tribulari.
A delicijs infestari.
A delictis flagellari.
A bonis castigari.
A ꝓximis suffragari.

Dico ꝓmo q est vtile nobis q a deo penitus gubernemur. Ui demus em q nihil pōt esse vtilius pupillo q̄ q habeat bonū tutorem. ceco q̄ q habeat bonum ductorem. discipulo q̄ q habeat bonū doctorē. Cum igit charissimi: nos sumus pupilli a patre nostro rpō p petm multotiens viduati Tren. iij. Pupilli facti sumus absq; patre t matres nostre quasi vidue. Ceci diuino lumine gratie p vicia denudati Esa. xlij. Quis cecus nisi seruus meus. Discipuli p ignorantiā obscurati t bebetati Matb. xv. Adhuc t vos sine intellectu estis. valde est nobis vtile q đo nos penitus cōmittamus t de nobisipsis non ꝓsumentes nec ꝓfidentes causam salutis anime nostre in eius manus comendemus dicēs in pō. In manus tuas cōmendo spm meum. Iste em est

Utilis tutor qui potest viriliter nos defendere. Et cō
Utilis ductor qui sat vtiliter suos conducere. sibi
Utilis etiā doctor q̄ vtiliter sat suos instruere. cō

mittere nos debemus qui melius scit q̄ nobis sunt vtilia. q̄ nosipsi sciamus. t qui vtilius nobis procurat vtilia q̄ nosipsi credamus. Et sic loquit Aug⁹. libro soliloq. dicēs Constanter crede deo: eiq; te totum cōmitte quantum potes. noli velle esse quasi ꝓprius dñs tui. sed illius clementissimi t vtilissimi te seruum esse ꝓfitere: ita em te a se subleuare non desinet. Nihilq; tibi euenire permittet nisi qđ tibi ꝓficit etiam si nescias. Jacta cogitatum tuū igit in domino quia sicut dictum est vtile est q nos deo penitus commendemus. Secđo dico q nobis vtile est q penis tribulemur. Uerbe em amare vt cōiter magis vtiles sunt medicine q̄ dulces. Un de absinthio berba amarissima fm plateariū legit q multipliciter vtilis sit in medicina. hoc ꝓncipaliter habet q materiam duram indurat: t materiam mollē mollit t relarat. Quia tribulationis afflictus amaritudo t vsus materiam duram t grossam sez corpus habet indurare ad patienter sustinendū. materiam vo mollem t leuem sez aiam t voluntatē habet relaxare ad deuz diligendū. t ad se humiliandū t ad deum cōuertendum. qz per tribulationes duriores efficimur vt sustineam⁹ laziores vo vt flendo ad deum humilius recurram⁹. Et ido deus tribulationes fidelibus suis ꝓcurat: vt sez eos a peccando reseruet: t in bono ipsos humiliet t conseruet. Un Aug⁹. sup pō. xlix. Ostendēs quō saul a dauid ꝓsecutum nunq̄ legit adulteriū. ꝓditionem vel homicidium cōmisisse. que tamen in ꝓsperitate cōmisit dicit sic. Res periculosior est anime ꝓspera habere q̄ aduersa dauid saulē inimicum fugiens alienam non concupiuit nec adulterari virum non occidit. Erat em infirmitate tribulationis sue tāto deo intentior. quāto videbat se inferior. Utilis quidā est tribulatio: t vtile medicamentū ꝓtra dyaboli temptamētum. factus est dauid securus hostibus deuictis ꝓstura cecidit. tumor excreuit. Est igitur vtile q penis seculi tribulemur: sed de hoc vide de tribulatione supra in tercio membro auctis. Tercio dico q est vtile nobis q casu criminis impugnemur. Duo em sunt ꝓsonarum genera q̄bus q̄q; vtile est temptari t in temptationibus superari. s. negligentes t ꝓsumentes. Utile est dico negligētibus: quando em hō est negligens t nō precauet caute ne cadat: t qz nimis incaute se peccati occasionibus exponit. tunc vtile est q̄q; q cadat: vt extunc caute se habere addiscat vt ex tunc periculum diligētius ꝓcaueat. t sicut facit hō q̄ sine aduertentia in lubrico cecidit qui ibi iterum transiēs melius cauet ne iterum cadat. Et sic loquitur Seneca in Prouer. Oz cautio est in reliquum lapsus anterior. Sicut etiā patet de lupo qui nō libenter vadit ad locū vbi semel fuit pedicatus: et de mure qui non libenter intrat muscipulā in qua prius alīs fuit captus: t sic de similibus. Ergo vtile est cadere vt simus impostorū cautiores. Et sic loquit Isidorus de sentētijs suis lib. ij. ca. ix. dicēs. Utile est dei seruo post cōuersionem temptari. q̄tenus a torpore negligētie sollicitantib⁹ vicijs excitetur: et ad virtutum actus per exercitiū agitetur. Item est vtile ꝓsumentibus. Arrogantes em t de suis vtutibus gloriantes t fragilitatē ꝓpriam ignorantes: t ꝓpter vtutes si quas habēt alios quos peccare viderint contemnētes post casum meliores fiunt. qz concepta humilitate vires ꝓprias recognoscūt. Deus em facit talibus sicut mater filio suo quem docet ambulare. aliq̄n em dimittit ipsum sibi. vt si cadat bis vel ter: nō curat dum tamen ambulare addiscat. Sic vere tales ꝓsumptuosos ex industria dimittit cadere t vt cognoscāt vires ꝓprias solet eos fidipsi dimittere. t q cadāt in diuersa peccata dissimulat: vt ex hoc discant humilius t melius p virtutem ad gliam ambulare. Unde Isido. ibidem ca. xxxiij. Qui dum plangunt viciorum impulsum frequēter de ipa humilitatē vel infirmitatē per humilitatem validius conualescunt. plerūq; vtile est arrogātibus a đo deseri: quate

mus suę infirmitatis ꝓsciį ad humilitatē redeant: ꝛ humiles post casum existant. Et ista sunt que deducat Greg. li. moꝛ. xxxij. ca. iij. vbi dicit. Oꝛ pcā sunt vulnera virtutes aūt medicamēta: ꝛ ideo tales de medicamento vulnus faciunt: inq̄tum de ipa virtute supbiunt. ꝛ ideo ecōuerso vt ait deus de vulnere eis medicamentū facit: inq̄tum ipos cadere per pcīm dimittit. ꝛ p pcīm ad humilitatē. ad cautelam ꝛ ad sanitatē reducit. Unde dicit q̄ acceptis inquit ꝛtundus extollitur. nō gladio: sed vt ita dicerim medicamento vulneratur. Quid eīm est virtus nisi medicamentū quid eīm vicium nisi vulnus. qꝛ igitur de medicamento facimus vulnus facit deus de vulnere medicamentū: vt qui virtute peccamur vicio curemur. De hoc habemus exemplum de petro. q̄ nimis de vtute ꝓria ꝓfidens p̄sumptuose dixit. Si me oportuerit moꝛi tecū ꝛc. Nesciebat enim quid erat hūana fragilitas cū hoc dixerat de se nimis p̄sumēs: ꝛ alios etiā p̄nebat inq̄tum se eis pferebat dicēs ꝛ si oēs scandalizati fuerint ꝛ nō ego ꝛc. Math. xxvj. Sꝫ q̄d ꝓcerto de⁹ ipm sibipsi dimisit ꝛ statim cecidit. ꝛ sic de fragilitate cognita ꝛ humilitate ꝓcepta flendo amare forti oꝛ resurrexit. ꝛ medicina ꝑ vulnere: ꝛ vulnus ꝑ medicina ibi salubriter fuit. De quo in ps̄. Imple facies eoꝝ ig̃. ꝛc. Quod exponēs Aug. li. iij. de cui. dei. dicit ca. xiij. Audeo dicere superbis vtile est cadere in aliquod apertū manifestūq; pcīm. vt sibi displiceāt q̄ sibi placēdo p̄sumebāt. Sa lubrius enim sibi petrus displicuit qū fleuit: q̄ sibi placuit qū p̄sumebat. Utile est igit̄ nobis q̄ casu criminis impugnemur. Quarto nobis vtile est q̄ a viris impijs flagellemur. Utile eīm est berbe q̄ calcet ꝛ q̄ ventis et pluuijs infestet. Bufo etiā q̄uis sit venenosus. in multis tñ fit vtilis medicine. puluis eīm ipsius cōbusti vulnera sanat: carnē ꝛ pellē ꝓsolidat ꝛ restaurat. De tyro etiā serpēte venenoso fit tyriaca q̄ nihil vtilius est ꝓtra venenū. Basiliscus est animal inimicū nature: in aliquibus tñ vtilis cognoscitur: ꝛ ad trāsmutationē metalloꝝ plurimū suffragat. Etiam auiū rapaciū fel ad multū ꝓficit: ꝛ vtiliter oculos clarificat. qꝛ breuiter vt dicit Plī. q̄ nō est dare aliq̄d aīal q̄n boi in aliq̄ sit vtile atq; bonū. Sic vere ḳ̄ mali q̄ hic nobiscū viuūt q̄uis nob venenosi videant: tñ in plurib⁹ sūt vtiles. Isti eīm suis maledictis ꝛ factis nos sicut tyriaca a veneno peccatoꝝ purgant: ꝛ sicut metalla in melius nos trāsmutāt: ꝛ oculos mētis nr̄e occasionaliter clarificāt et illustrāt. Deus eīm malos p̄ nos dimittit etiā ꝑ alere: q̄a videt q̄ nobis ad cautelam viciꝝ. ꝛ ad exercitiū virtutū. ꝛ ad augmentū p̄miꝝ seu meritoꝝ p̄nt ꝓficere ꝛ valere. Unū Greg. in moꝛa. li. xx. ca. xviij. dicit. Quipotēs deus inq̄t electoꝝ suoꝝ aduersarios tpaliter pmittit excrescere: vt p eoꝝ seuiciam purget bonoꝝ nequiciā. Hunc eīm dñs aduersarios bonis nocere pmittit: nisi etiā inq̄tum ꝓderunt videat. Mā dum iniusti seuiūt iusti purgant: ꝛ vtilitati iustoꝝ mil⁹ tat vita prauoꝝ. dū hanc puniēdo humiliat: et puniendo semp in melius formal. qꝛ reprobi bonos duꝝ cruciant purgāt. ꝛ vtilitati bonoꝝ malos potestate militant. Quia breuiter isti mali non sunt nisi firmamentū medici dei nostri cū q̄bus solet a nobis morbos cruentare. ꝛ ideo saluare seu sanare. Unū etiā Aug. li. de laude charitatis ca. viij. dicit. Quodāmodo firmamentū dei est ipse inimicus tuus per quod sanaris. Si igit̄ nouerit deus vtile tibi esse vt te expoliet. ꝛ vt p ipm vapules vel cedaris pmittit: ipe de illo te curat. opta vt ille sanet. Ideo est vtile vt a viris impijs flagellemur. Quinto dico q̄ est vtile vt a platis ꝓuidis castigemur. Discretus eīm medicus magis respicit infirmi vtilitatē q̄ voluntatē. ꝛ ideo q̄n videt vtile. pcutere solet vel ligare q̄uis nouerit infirmo displicere. Sic bonus platus subditos q̄uis inuitos oꝛ corrigere ꝛ curare id est de vtilitate eoꝝ pensare. Sicut eīm dicit Augustinus in ench. ca. xxvij. bona multa p̄stant inuitis: qꝛ eoꝝ ꝓsulitur vtilitati non voluntati qua ipsi sibipsis inueniunt esse inimici. Et ideo nihil vtilius q̄ bonus prelatus q̄ scit de subditoꝝ vtilitatibus ꝓuidere. Tortura de auro facta sꝫ de instrumēto aureo vtilioꝛ est q̄ de alio. Quia q̄n platus est aureus ꝛ benignus tortura ꝛ correctio quā imꝑmit vtilioꝛ inuenit. Iste eīm oꝛ esse vtilis sibi. ecclesie ꝛ subditis: qꝛ magis oꝛ q̄rere vtilitatē aliorꝝ q̄ ꝓpriā. Exēplo apli q̄ dicit. j. Coꝛ. x. Non quero qd̄ mihi vtile est sed qd̄ multis vtile. Quia platus debet querere publicam vtilitatē nō priuatam: ꝛ salutem diligere nō solū ꝓpriā: ꝫ cōem. Unū platō vtili loquit̄ Grego. in past. cap. iij. d. sic. Sit pastor cogitatione mudus. actione ꝓpuus. discretus in silendo. vtilis in verbo: singulis compassione ꝓximus. pre cunctis cōtemplatione suspensus. bene agentibus per humilitatem socius: cōtra delinquentiū vicia p zelum iustiae erectus: interioꝝ curā in exterioꝝ occupatione nō minuens. exteriorum ꝓuidentiam in interioꝝ sollicitudine non relinquens Utilis ergo debet esse platus: ꝛ corrigēdo seueriter: ꝛ pdicando verbaliter: ꝛ gubernando sagaciter. In istis ꝫ debet vigere iustiia. que ꝛm Augustī. cōis est virtus. Et ideo ꝛm Ambro. li. de virginibus. Ista aliis nata magis q̄ sibi: non tam suas vtilitates q̄ publica emolimēta rimat. Oculi. n. qui sunt in capite nō sibi de visu ꝓuident: sed mēbris aliis vniuersis. In quo notat̄ q̄ mens ꝛ psideratio capitis prelati magis debet vacare vtilitati aliorꝝ q̄ ꝓprie. Quia sicut dicit Aristo. bonū qd̄ est cōmune ē diuinū. Unde Ambro. sup. Beati immaculati. exponēs illud. Feci iudiciū ꝛ iusticiam qd̄ ꝓtinet ad prelatū dicit. Oꝛ sola iustiia est que ei bus aliis potius est nata q̄ sibi: quotidiano vsu ꝛ fructu in publico suo damno alienas custodit vtilitates: q̄ nihil habeat vtilitatis vel laudis. Utile est igit̄ q̄ a prelatis ꝓuidis castigemur ꝛ etiā gubernemur. Sexto dico q̄ est vtile q̄ nostris ꝓximis suffragemur: qꝛ omis homo bonus debet ꝓximos iuuare: ꝛ vtilitatē ꝓximi curare. Exemplo elephātum de quo dicit Plī. q̄ alteri de altero maxima est cura: ꝛ hoc potissime pertinet ad actiuos. Quia. s. vita actiua que ꝓuidet ꝓximis fructuosior est q̄ cōtemplatiua: ꝛ ideo contemplatio est aliquotiēs omittenda ꝑ ꝓximi vtilitate faciēda: ꝛ hoc est qd̄ dicit Grego. in past. ca. iij. Qui suam fortuens vtilitatē ꝓximoꝝ negligit: quasi vitius pedis calciamentū amittit. Sant inq̄t nōnulli qui magnis muneribus ditati: dum solius cōtemplationis studijs inardescūt: parere ꝓximoꝝ vtilitati in ꝓdicatione refugiūt secretum quietē diligūt. secessum speculationis querūt. de quo. si districtius iudicenē et tantis ꝓculdubio rei sunt. quātis veniētes ad publicū ꝓficere potuerūt. qua inq̄t mente ille q̄ ꝓximis ꝓfuturus enitescere: vtilitati ꝓximoꝝ secretū ꝓponit suum quādo videt q̄ ipse pīs vnigenitus vt multis ꝓdesset de sinu pīs egressus est ad publicum. Hec Grego. Proficiamus igit̄ ꝓximo q̄ opus est pietatis ꝛm aplm. j. Thi. iij. Pietas ad oīa vtilis est ꝓmissionē habens vite q̄ nunc est ꝛ future. Sic igit̄ patz quō sunt sex q̄ nobis summe vtilia iudicanē. Patet ꝫ q̄ quedā sunt vtilia homini spūaliter ꝛ hoc est primū principale. Adhuc dico q̄ sibi sunt quedā vtilia eternalia ꝛ ista sunt bona padisi. vita eterna. gloria. beatitudo. de q̄bus in titulis suis. Ultimo dico q̄ sibi sunt vtilia quedam tpalia siue tpaliter. vt diuitie. sanitas. gaudiū ꝛc. de q̄bus nihil ad p̄sens. Unde de vsu. vti in suis titulis: ꝛ sufficit ad presens.

Va. Cum vua sit fructus de quo vinū exprimit̄ ꝛ liquat̄: videt̄ q̄ p vuam fructus intelligat̄. Et ideo sic ō fructibus suis possumus distinguere. Et notabo q̄ inuenitur Vua

Magni valoris. Inuenit̄ vua magni valoris: ꝛ ista
Dulcis saporis. est xp̄s qui de vite. i. de matre virgine
Boni liquoris: natus ꝛ in toꝛculari expressus vinuꝫ
Falsi dulcoris. sꝫ ꝓpij sanguinis nobis stillauit. qd̄
Grauis boꝛoris. fideles inebriat atq; potat. vt sic de q̄
libet deuoto intelligat̄ illud Gen̄. xlix. Lauabit in vino stolam suam ꝛ in sanguine vue pallium suū. Ista est illa vua: cuius sanguis aspectu elephantes. i. martyres ad prelium animant̄. j. Macha. vj. Ostenderūt elephātibus sanguinē vue ꝛ moꝛi. Et ista est vua passa que in passione fuit ligata ꝛ ad solem extra hierusalem est siccata. Figurata in ligatis vne quas abigail ꝑsentans dauid ipsum pacificauit et sibi ꝓiungi matrimonialiter ꝓcurauit. sicut dī. j. Reg. xxv. Quia anima que ꝑ deuotionem istam vuam xp̄m in cruce pendentem portat. gratiam dauid. i. dei patris impetrat: et ei per gratiam se maritat. Ista est igit̄ vua magni valoris.

Secūdo dico q̄ est vua dulcis saporis ꝛ sic vua significat bonoꝝ operum fructum ꝛ virtutum: qui a vite. i. a bo-

no homine colligit. z ex qua vinum consolationis z gratie distillatur. De multis tñ conquerit de? q̄ vuas bonorum operū non portāt Hiere. viij. Hō est vua in vitibus: z nō est ficus in ficulnea. z quod plus est q̄ in loco vuarū spinas id ē in loco bonorū mala portāt Esa. v. Expectaui vt faceret vuas ꝛc. Tercio inuenitur vua bom liquoris. z ista est vua sacre scripture q̄ vinum scientie nobis ꝓpinat. De quo Deut. xxxij. dicit. Ex filij israel cōstituti sunt sup excelsam terrā ꝛc. Quarto est vua falsi dulcoris: q̄ sunt bona tpalia q̄ vinū deliciarū nobis stillant: q̄ peccatores inebriāt atq; potāt. Quod tñ ꝓhibet Mume. vj. vbi dicit Qui se deo volūt ꝓsecrare: quicq̄d de vua exprimit nō bibant. Quinto dico q̄ est vua grauis bororis: z ista est vua malor operū quā peccatores ꝓferūt. de q̄ vinū infamie nobis fundūt. de quo Deut. xxxij. Vua eorū vua fellis ꝛc. Vide de vino. vite. z sic sufficit.

Vulgus. Vide. s. de populo. plebe vel gēte ꝛc.

Vulnus. vulnerare. Nota q̄ vulnus est solutio in carne p violentiā introducta. Ista ēn est differētia inter vulnus z vlcus. Vulnus ēn p aliū introducit: sed vlcus p se nascit. Ān illatū vulnus: innatū dicit vlcus. Cū aūt vulnus ꝓpter sanitatē corpis q̄q; efficiat. intra corpus infigatur. cum dolore infligatur. infirmitatem corpis opereť. z tandē mors per vulnera generet. Ita q̄ sic possunt inueniri q̄nq; gña vulnerū. vl' q̄nq; ꝓpietates eor. s. Vulnus Sanatiuum. Notandū q̄ spūaliter loquēdo q̄nq; genera spūalium vulnerū possunt in sacra scriptura inueniri scz vulnera q̄ debes videre. vulnera que debes habere. vulnera q̄ debes sustinere. vulnera q̄ debes ꝑcauere. vulnera q̄ debes horrere

Tranfixiuū.
Afflictiuum.
Rimatiuum.
Interemptiuū.

Prima sunt vulnera uostri redēptoris. Dico igit̄ primo q̄ inueniuntur vulnera charitatiua q̄ debem? videre. z ista sunt vulnera xpi q̄ cunctis intuentib? sunt medela. Sicut ēn videmus q̄ q̄n bō minuit: q̄ per vulnus brachij toti corpori medeť. Sic vere p vulnera ipsius brachij xpi q̄ est brachium di patris. Iurta illud Ecci. xxxvj. Glorifica manū z brachiū dextrū. totum corpus ecclesie fuit sanatū. i. gratie sanati restitutū. Iste ēn fuit strēnuissim? pugil noster. q̄ ꝓcerto restituenda nobis paradisi hereditate campū intrauit: vbi vulnera z morte sustinuit. dū nobis gloriam acquisiuit Esa. liij. Ipse vulneratus est ꝓpter iniq̄tates nras ꝛc. Et ideo pōt iste figurari in illo q̄ descendebat ab hierusalē in hiericho q̄ incidit in latrones ꝛc. Luce. x. Quia xps de hierl'm. i. de paradiso veniēs: in iericho mundi nosci incidisse: z nudatus z spoliatus ab ipsis iudeis crucē z vulnera suscepisse. Istum ergo et toto nō occiderūt: q: humanitatē tñ interfecerūt. quapropter dicuntur ipm seminuū reliquisse. Pō. Sup dolorē vulnerū meorum addiderūt. Et ideo bñ dico q̄ ista vulnera sunt videda z a deotis cordibus intuēda. Iurta illud Aug. lib. de virginitate. Inspice vulnera: sanguinē mozientis: preciū redimētis: cicatrices resurgētis ꝛc. Quia sicut dicit Isid. lib. de q̄ttuor vtutibus. Fons vite aceto potať. a te sapiētia cedit. a te salus vulneratť: vita mozitur. Ista igit̄ sunt vulnera sanatiua q̄ debemus videre. Scdo dico q̄ sūt vulnera trāsfixiua q̄ debemus habere: z ista sunt vulnera diuini amoris: ꝓtritionis z cōpassionis. quibus est cor nostrum trāsfigendū z intus fortiter vulnerandū. Et primo dico q̄ nos debem? habere vulnus intime dilectionis. exemplo sponsi q̄ sponse dicebat Cant. iiij. Vulnerasti cor meum soror mea. Amor ēn z vulnus cordis nō tantū est bonus: sed etiam malus. sicut de duobus senibus impudicis dicit Dan. xiij. Ex ambo fuerūt vulnerati amore Suzanne. Et ideo de tali vulnere carnalitatis loquit Grego. super Ezech. extrema parte omelia. iij. vbi de deota anima dicit sic. Talis est ei salus sui corpis: que trāsfixa est vulnere amoris. Mala aūt est salus que dolorem vulneris huius nescit: cum vo anbelare in celeste desiderium et sentire vulnus amoris cepit: fit anīa salubrio: ex vulnere que ꝑus egrotabat ex salute. Itē debemus habere vulnus timoris z ꝓtritionis. Sicut ēn balena nō sentit vuln? nec capit quousq; vulnerať interius in carne intima. Sic peccator nō capit nec ꝓcurit quousq; p ꝓtritionē in corde: z p timorē a deo vulnereť. Sicut ēn cervus vulneratus in corde solet mugire: sic bō vulnere ꝓtritionis afflictus solet petā cōfitendo clamare et fortiter rugire: vñ Hiere. lj. In omi terra mugiet vulneratus. Itē debemus habere vulnera doloris z cōpassionis. Miseria ēn primor debz pia corda trāsfigere. z cōpassionis gladio vulnerare: vt sic possint nobis ipi miseri dicere illud Esa. xiij. Tu vulnerator es sicut z nos: nostri filis effectus es. Sunt igit̄ vulnera trāsfixiua q̄ debem? habere. Tercio dico q̄ sunt vulnera afflictiua q̄ debem? sustinere. z ista sunt vulnera tribulationū huius mūdi: z correctionis platorū: z vulnera nostrarū carnalū passionū. Dia ēn talia vulnera sunt sustinenda. z in patientia tolerāda. Sicut ēn solet medicus atrociter aliq̄n vulnerare. vt corruptis effluxis humorib? possit a periculo liberare. Sic ve deus z platus p correctiones z tribulationes vulnerant boiem: vt ab infirmitate peccati liberēt z sanēt. Ān de deo dr Job. v. Qr ipe vulnerat z medeť: percutit z manus eius sanabūt. De quo dicit Grego. vj. mora. ca. xiij. Qr dns vulnerādo electos suos ad salutem revocat: z dum ipos affligit exterius: ipsos sanat interius. Quod tñ est ꝑ multos q̄ nec vulneribus nec tribulationib? emendanť more incudis. qui q̄nto amplios percutiunť: tāto p obstinationē peius indurant Job. xlj Cor eius indurabit q̄si lapis: z stringit q̄si malleatoris incus. Silex etiā vso q̄ q̄nq; ita fortiter dormit. q̄ etiā vulneribus vix pōt excitari. sicut dicit Pli. Quia multi sunt q̄ in pctis taliter dormiunt: z ita ibi sopiti z involuti sunt: q̄ vulnera q̄bus p pctm ade vulnerata est natura vulnera etiā q̄bus quottidie vulnerat eos fortuna. nō sentiunt nec attendūt: nec ꝓpter ipa a pctis evigilāt z et urgūt. d. illud Prouerbiorum. xxiij. Verberauerunt me z non dolui: vulneravervnt me et non sensi. Ista igitur sunt vulnera afflictiua que debemus sustinere. Quarto dico q̄ sunt vulnera corruptiua que debemus caruere: z ista sunt vulnera vicior. Sicut ēn videmus q̄ in vulnere est cōtinuitatis solutio. sanguinis effusio. debilitatis introductio. doloris stimulatio. z nisi remediū apponať mortis subsecutio. Sic vere kīm in vulnere pcti mortalis. cōtinuitas. societas. vnitas q̄ est inter nos z deū soluit. sanguis gre effundit: vtus resistēdi debilitať. stimulus z dolor ꝓscientie introducit. z sic sequit mors eterna nisi affit pnie remedium z cautela Tren. ij. Cū deficerēt q̄si vulnerati i plateis ciuitatis. Ista ēn sūt vulnera q̄ dyabolus mordēdo p tēptationē violēter imp̄mit: q̄bus nos spiritaliter interficit z occidit. Ān de demonibus pōt intelligi illud Hiere. ix. Sagitta vulnerās lingua eor. pace cū amico loquit z occulte ponit ei insidias. Tēptatio ēn diaboli: lingua z sagitta dr eo q̄ more lingue est mollis blandiēdo: more vero sagitte finaliter acuta est spūaliter occidēdo. Et sic possus notare q̄ demones nos occidūt scz Vulneribus supbie z pōpositatis. Vulneribus luxurie z carnalitatis. Vulneribus iracūdie z crudelitatis. Vulneri? temulentie z ebrietatis. Vulneribus invidie z obscuritatis. Vulneri? blasphemie z mordacitatis. Et sic dico q̄ inueniť vulnus hominū supborū. pō. Tu humiliasti sicut vul. su. Itē vuln? hoim immundor. Ān de illis q̄ carnē ꝓpriā circūciderāt z q̄ dynā filiā iacob corruperāt. dr Gen. xxxiij. q̄ die tercia grauissimus vulnerū dolor erat. Itē vulnus iracūdor: q̄ sic es sunt istis q̄ ꝓpijs vulneri? pcunt: q: iracūdus citi? vulnerať in corde q̄ aliq̄s vulneret in carne. z sic dicit. ij. Paral. xx. In seipsis puersi mutuis pcidere vulneribus. Itē vulnus ebriosor. De quo Prouer. xxiij. Cui ve. cui? pis ve. cui rixe. cui fouee. cui sine causa vulnera. cui suffosio oculor. nōne bis q̄ morant in vino. Item est vulnus invidor Esa. j. Vulnus z plaga z livor tumens. Itē vulnus blasphemor. de quo Apocal. xvj. Blasphemauerūt deū celi p doloribus z vulneribus suis. Ista igit̄ sunt vulnera periculosa q̄ debēt curari z per pniaz medicari. Modus ēn sanandi hec vulnera fit potissime. Per cocturam

ptritionis. Per apturā pfessiōis. Per vncturā cōpassiōis Per sectura correctionis. Mā ista sanant videlicet

Contritionis coctura. Confessionis apertura. Compassionis vnctura. Correctionis sectura.

Habeamus igit̄ pro istis vulneribus sanādis ptritionis coturā. Dolor enim est coctura feruēs ptritionis. ꝓma buī vulneris medicina. De quo pōt intelligi illud Hiere.xxx. Obducā cycatricē t a vulneribus tuis sanabo te. Cicatrix em̄ fuisse coturā ptendit. Jtē habeamus aperturā pfessionis. De q̄ Greg. in past. ca.xxx. Vulnera clausa plus cruciantnā cū putredo que interius feruet ejcitur: ad salutem dolor aperit. Jtē habeamus vncturā compassionis. quia vngentū clemosynarū summe sanat vulnera peccatoꝝ. sicut de elephante dicit Pli. q̄ vulneratus a sagitta oleo sanat. Un̄ de ezechia legit. q̄ massa ficuum posita sup vulnus sanauit eū Esa.xxxviij. Ficus aūt dulces clemosynas designāt. Jtem habeamus sectura correctionis t laborio, se satisfactionis. q̄ sicut dicit lib. viij. moral. ca.vj. Sancte mētes correctiones sine putredine esse considerāt: libenter sub manu medici ad secandū separant: vt apto vulnere virus exeat. qđ sub sanie latebat. Sed quid km̄? ꝑcerto qui vulnera criminū vult sanare. debet ista quattuor remedia accelerare t in ipis pseuerare. Jn penitēte em̄ celeritas cōmendat: t tarditas reprobat. Un̄ Jsidorus lib. ij. sentētiarū ca.xxxiij. dicit. q̄ cito corrigit culpa q̄ cito agscit. tardius ꝯo sanat vulnus cui putrescētibus mēbris mōlto post tpe curatio adhibet remedioꝝ. Etiā pseuerantia penitentia est necessaria in talibus vulneribus: desistentia ꝯo penitus est nociua. Juxta illud Senece qui dicit: q̄ nō ꝓsint remedia nisi minorent peccata. Cōtra illos q̄ in pnia non pseuerāt: sed statim ad vicia redeunt q̄ frequētant. et ideo salutē de suis vulneribus nō reportant. Un̄ Jsid. libro sololiloquioꝝ dicit. Or inanis est penitentia q̄ culpa sequens coinquinat. Vulnus etiam frequēter iteratū tardius sanatur: sic frequēter peccans est tardior ad veniā poscendam vt saneť. Sic igit̄ patet q̄ sunt quedā vulnera corruptiua q̄ debemus cauere. Quinto dico q̄ sunt quedā vulnera pemptiua t ista sunt vulnera penarū infernaliū: quibꝰ ipsi dānati ꝑpetuo damnant̄. De quibus dicit in ps. Sicut vulnerati dormiētes in sepulcris ꝛc. Et tales videntur esse similes illi lucifero ad inferos descendēti. d. illud Esa. xiij. Et tu vulneratus sicut t nos nr̄i silis effectus es. Et sic igit̄ ptz q̄ tam in bono q̄ in malo significato quinq; sūt genera vulnerū. Vide. s. de Plaga.

Vultus. Cum vultus sit illud qđ summe est bomini apparēs. et per qđ cognoscit vnusquisq; in q̄ etiā passiones animi denotant̄. Possum breuiter dicere q̄ p vultū pōt ꝓprie significare pntia. apparētia t noticia. Et sic dico q̄ est vultus triplex in natura scz

Sapiōis diuinitatis. Interiōris volūtatis. Exteriōris qualitatis.

Primꝰ est quē debemꝰ orare. Scōs quē debemꝰ mundare. Tercius ē quē debemꝰ ornare

Dico ergo q̄ est vultus eterne maiestatis q̄ debet adorari ps. Vultū tuū deprecabunt̄ oēs diuites plebis. Jtem est vultus interne volūtatis q̄ debet mūdari Prouerb. xxvij. Jn aqua splendēt ꝓspicientiū vultus. Jtem est vultus eterne q̄litatis q̄ debet adornari scz vultus exteriōris apparentie. q̄ scz vtutibus est adornāda. De q̄ Dañ. j. dicitur. Or vultus puerorꝝ apparuerūt meliores t corpulētiores.

His igit̄ ꝑmissis dicamus ꝓmo q̄ est vultus dei qui est bonorādus. Vultus em̄ dei nihil aliud est q̄ sua notificatio. ꝓsentia vel manifestatio qua diuersis diuersimode se ostendit. Sicut enim videmus animus cognoscit ꝑ vultū t inde est q̄ vultus aliquādo est tristis. aliquādo hylaris: t sic de alijs. Et ꝓter hoc possumus dicere de vultu diuino q̄ ipse dñs quattuor habet vultus. hoc est dicta quattuor modos notificandi se nobis scz Vultum

Potentie. Clementie. Justicie. Leticie.

Vultū potētie ostendit deꝰ in creaturarū gubernatione t ꝓductione. vñ Job. xxvj dicit. Or deꝰ extēdit aquilonē sup vacuū appēdit terrā super nihil. ligat aquas in nubibus suis: tenet vultū solij sui. Jtem vultū clementie sue ostendit peccatoribus cōuersis: de hoc dicit in ps. Illumi̇net vultū suum sup nos. Jtem vultū sue justicie ostēdet in reproboꝝ punitione scz in die iudicij. q̄n implebit illud ps De vultu tuo iudicium ꝛc. Et illud. Vultus dñi super fa. ꝛc Jtem vultū leticie ostēdit in beatoꝝ saluatione q̄n implebitur illud ps. Oñ dabis eum in bñdictionē in seculū seculi letificabis eum in gaudio cum vultu tuo ꝛc. Deus em̄ figurat in dauid qui interpretat vultu desiderabilis. t in salomone. De quo. iij. Reg. x. dicit. Or vniuersa terra desiderabat videre vultū salomonis. Quia vultus eius quanto plus videt: tanto plus habitare cum eo delectat. ps. Ceruntamē iusti ꝓfitebunt̄ nomini tuo ꝛc. Jsti sunt quatuor vultus dei q̄bus diuersimode cognoscit t dicit videri. Et sic bñ figurat in illis cherubin. qui quattuor vultus habebant. sic dī Ezec. x. Quia. s. cherubin interpretat plenitudo scientie. significās ipm q̄ est omni scientia semper plenus. q̄ quattuor vultibus vtitur: qn̄ q̄ttuor modis notificatus apparet. Un̄ Ezech. x. Ipsi sunt vultus quos videram iuxta fluuiū chobar. Jste est igit̄ vultus dei qui est bonorandus. Scdo dico q̄ est vultus mētis qui est depurādus. Sup omnia homo vult habere mūdissimū vultum. t hoc qz macula in vultu magis apparet t turpius fedat. Sic̄re nos debemus vultū ꝓscientie t voluntatis mundū seruare quia iste est qui a deo ꝓncipaliter respicitur: t in quo peccati macula turpius inuenitur. Et ideo anima debet esse sicut illa regina Hester. De qua dicitur Hester. xv. Or ipsa erat roseo colore vultum perfusa. ac gratis t nitentibus oculis. Jste est vultus

Quem debemus per amorem ad deum conuertere.
Quem per timorem debemus ad terram deprimere.
Quo per nitorem debemus ꝓ cunctis splendere.

Jgit̄ mentis vultum puertamus ad deum p verā dilectionem vt sic simus sicut illi cherubin qui habebant vultus versos ad ꝓpiciatoriū: t se mutuo respiciebāt. sicut dicitur Exod. xxv. Jtem vultū mentis deiciamus ad terrā p humilitatem t subiectionē sicut de bersabee legimus. iij. Regum. j. Or submisso in terrā vultu adorauit regē. Jtē vultum mētis illuminemus p claram discretionem: vt sic quilibet possit dicere illud Gen̄. xxxiij. Vidi facie tuam q̄si vultum angeli Job. xxix. Lux vultus mei nō cadebat in terrā Patet igitur q̄ est vultus mentis qui est ꝓparandus.

Tercio dico q̄ est vultus corpis qui est regulandus: et iste vultus significat exteriorē ꝓuersationē: t apparentiam corpalem. Sicut em̄ in mille vultibus non inueniunt̄ duo similes: sic nec in quibusuis ꝓuersationib⁹ inueniunt̄ duo pares penitus. Jn ista em̄ debēt relucere omnes virtutes spūales. nā sicut in vultu bois oēs sensus corpales: sic in vultu anime oēs passiones apparēt. Et inde est q̄ sup omnia mēbra corpis vultus magis in diuersa mutatur. qz mentis passiones de vna qualitate ad aliā mutat. Juxta illud Ezec. xxvij. Mutauerūt vultus negociatores populorum. Sic vere vultus ꝓuersationis nr̄e nō debet semper in idē subsistere: sed ꝑm ꝓditiones temporꝝ t locorꝝ in qualitates varias se mutare: t non vnam virtutem solam: sed plures t pluries in se ꝓtendere et monstrare Luce. ix. Factum est dum oraret: facta est species vultus eius altera. Unde nota q̄ in vultu nostro debet esse

Labor t diligentia. Vigor t pmanentia. Splendor t sapientia. Rigor t displicentia. Humilitas t verecundia. Hylaritas t cōplacentia. Maturitas t reuerētia.

Habeamꝰ igit̄ in vultu nr̄e ꝓuersationis diligentie laborē Gen̄. iij. Jn sudore vultꝰ tui vesceris pane tuo Jtem ꝓtendamꝰ ibi pmanentie vigorē. j. Regum. j. Vultus eius non sunt amplius in diuersa mutati. Jtem ꝓtendamus sapientie splendorem Eccls. viij. Sapientia hois lucet in vultu eius. Jtē ꝓtendamus ibi displicentie rigorem Eccls. vij. Per tristiciam vultus corrigit animus delinquentis. Jtē ꝓtendamꝰ humilitatem t verecundiā. Unde Esaie. xlix. Vultu in terra demisso adorabūt te Dañ. x. Deieci in terram vultū meum t tacui. Et. iij. Regum. xix. Operuit belyas vultū suum pallio. Jtem ꝓtendamus ibi iocunditatem t complacentiam Proner. xvj. Jn hylaritate vultus regis vita. t Eccli. xxv. Jn omni dato tuo hylarem fac vultum tuum. Jtem ꝓtendamus ibi maturitatem t reuerētiam. Quia sicut dicitur Esa. iij. Honorabile vultu ipse capit. Et sic si habueri

mus tales vultus de nobis poterit dici istud qđ dr Dañ.j. de pueris tribus abstinẽtibus.q vultus eoꝝ apparuerunt meliores ⁊ corpulentiores ceteris.Et sic patet quō vultus accipit in bono tribus modis. Sed quidꝫ ꝓcerto mali nō habẽt tales vultus.nec tales apparẽtias faciales.ḡnim mo isti bodie in oĩs qualitates malas cōmutãt vultus suos.videnꝫ eĩ fuisse de tempozb⁹ poetarū vbi illi dū mutabant vultus boim in vultus bestiales iuxta votum.sicut de Circe incantatrice legit in fabulis q cum quodam poculo quosdam nautas socios mutauit in porcos.Quia dyabolus bodie.i.incãtator mutauit bodie vultus.i.apparẽtias multoꝝ in bestias.i.in boies bestiales.in aiales ⁊ morales q̄litates.Vñ Ezech.xxvij. Mutauerũt vultus omnes populorum negociatores.Et sic notabo q bodie inueniuntur multi mali vultus.vicz Vultus

Mozdaces ⁊ irati.
Fallaces ⁊ velati.
Procaces ⁊ obstinati.
Loquaces ⁊ effrenati.

Dico q mali habẽt vultus iratos ⁊ cõcitatos ⁊ sic de inuido Cayn dicit Gen.iiij. Iratus ẽ cayn vehemẽter ⁊ cõcidit vultus eius. Item habent vultus velatos ⁊ palliatos. ⁊ tales sunt bypocrite. falsi amici.adulatores ⁊ ꝑditores. qui pallio bypocrisis ita operiũt vultus conuersationis sue q vix possunt intelligi vel cognosci.sicut de Thamar dicitur Gen.xxxviij.que volẽs impregnari a iuda stetit in biuio in duens se ꝛc. Quia bypocrite cupientes cum iuda patriarcha.i.cum aliq̄ prelato societatẽ habere vel ꝓtrahere vt ab eo donis ⁊ beneficijs valeãt ũpinguari.solent vultus honeste apparẽtie accipe in biuio.i.in publico coram omnib⁹ sedere.vt recognoscanꝫ vultũ conuersationis sue honestatis pallio opire.⁊ sic societatẽ ⁊ impregnationẽ bñficiozũ solent cõmuniter reportare.Vñ ipsi plati de ipsis possunt dicere illud Job.iij. Stetit q̄dã cui⁹ nō agnoscebã vultũ imago coꝝ oculis meis.Et bñ dicit imago ⁊ non res.vide supra de imagine. Item habẽt vultus firmatos ⁊ obstinatos.q non ꝓfundunꝫ nec reuereãꝫ.immo deo et prelato obstinate opponunꝫ Prouer.xxj. Dir impius ꝓcaciter obfirmat vultũ suum. Item habẽt vultus dissolutos et effrenatos.q nō habent compassionẽ honeste maturitatis nec in habitu nec in gestu.nec in vultu. Vñ de mala multere dicit Prouer.vij. Oz apprehẽsum osculabat iuuenem ⁊ ꝓcaci vultu blandiebat. Sic igit patet quomodo inuenitur multiplex malus vultus.nō dilato me quia supra feci mentionem de facie vbi exempla et figuras amplius aggregaui.

Vxor. Nota q vxor ꝓprie dicitur mulier que alicui matrimonialiter est cõiuncta. Et ideo loquendo moraliter ꝑ vxorem pōt intelligi omne illud quod alicui socialiter cõiungit. siue in bono siue in malo significato fuerit sumptũ. Et ideo dico q in bono significato ꝝ q vir sumit multis modis sic sumit ⁊ vxor. Iuxta illud Ephe.v.d. Viri diligite vxores vestras. Pluraliter eĩ nominat tam viros q̄ vxores. Et ideo possum notare q inuenitur vxor scz

Intima.
Optima.
Infima.
Suprema.
Extrema.

Vxor intima est anima q̄ est vxor christi.⁊ vxor etiã debet esse cuiuslibet viri iusti. Et ideo de hac pōt intelligi istud.j. Coz.vij. Vxori vir debitũ reddat. Item vxor optima est in celo meditans.de q̄ Apocal.xix. Venerũt nuptie ⁊ vxor ꝑparauit se. Ista est vxor cui xps ꝑncipaliter copulat. ⁊ cui vir iustus mentaliter vxoratur. Item vxor infima est ecclesia deorsum militãs. Ista enim est vxor christi ⁊ vxor etiam cuiuslibet boni prelati. Iuxta illud Ephe.v. Viri diligite vxores vestras sicut ⁊ xps dilexit ecclesiam. Item vxor suprema est buma natura in xpo latitans.ista est vxor cui dei filius copulatus ipsam amplius non relinquit.j.Coz.vij. Alligatus es vxori noli quere re solutionẽ. Item vxor extrema est quelibet vtilis ⁊ humilis ⁊ honesta matrona.que scz inter omnes istas vxores extremũ ⁊ minus nobilem tenet locum.de quo dicit Gen.ij. Oꝫ obrem relinquet homo patrẽ ⁊ matrẽ ꝛc. His igit premissis siue loq̄mur de vxore spũali siue corpali q̄ est ecclesia.siue de naturali que est bona femina.exponamus illud ps. Vxor tua sicut vitis abundans. Hic aduerte q in vxore qualibet debet esse triplex virtus scz

Humilitas ⁊ subiectio. Vxor tua.
Fidelitas ⁊ dilectio. sicut vitis.
Utilitas ⁊ pfectio. abundãs.

Talis eĩ debet esse vxor.
Humiliter subiecta. tua.
Fideliter innecta. sicut vitis.
Utiliter connecta. abundans.

Dico igitur primo q talis vxor debet hre humilitatẽ et subiectionẽ. quod ostendit cum dicitur tua. quia illud qđ tuum est tibi est subiectum. Tua eĩ est pro men possessiuũ. Ad denotandũ q vxor est possessio viri et ei naturaliter subiecta.sicut Gen.iij.dicitur eue. Sub potestate viri eris. Quia ⁊ vxor marito ⁊ ecclesia ꝑlato. ⁊ anima xpo debet humiliter subiici.⁊ ei sic subiecta cũ diligentia famulari.tua inqt Gen.xij. Quare nō indicasti mihi q vxor tua esset. Sequit. Hunc igit qz coniunx tua est accipe eaꝫ ⁊ vade.Quod tamen est ꝓtra multos q̄ viris suis spũalibus sunt rebelles ⁊ ꝓtradicentes. non subiecte nec humiles nec cũ diligentia seruientes. Illud patet de aia peccatrice quãdo viro suo xpo per petrã ꝓtrariat.de ecclesia.capitulo.collegio.quando ꝑlato rebellat ⁊ opponit.De matrimonijs etiam modernis q̄ viros ꝓtemnũt ⁊ detestanꝫ. figurate in vxore Job.de q̄ dr Job.ij. dicit ei vxor sua adhuc ꝑmanes in innocẽtia tua.benedic deo ⁊ morere.Quia breuiter de viris possum⁹ bodie dicere q vxores non sue sed magis ꝓprie viri sui sunt.qz isti bodie nolunt subiici viris suis.sed potius dominari ⁊ rebellare multipliciter ⁊ rixare.Cum tñ dicat apls.j. Thi.ij.Docere mulieri nō permitto nec dominari in virum. Non sic kr̃i sed sit ista vxor tua id est hec sit tibi subiecta. et tibi humilis ac deuota. vt tam xpo de anima.q̄ ꝑlato de ecclesia.tam etiã marito de vxore vel matrona possit dici istud Gen.xxvj. Perspicuũ est q vxor tua sit.Habeat igit quelibet talis vxor humilitatem ⁊ subiectionẽ. Secdo dico q ista debet habere fidelitatem ⁊ dilectionem.vitis inquit.Vxor eĩ debet virũ diligere ⁊ sibi fidelitatem tenere ⁊ nulli alij adherere.qđ nō solum de vxore corporea immo etiam de anima vel ecclesia pōt dici.⁊ hoc ostenditur cum dicit: vitis.quia scz vitis solet arbori cui innititꝫ.cũ quibusdam tenaculis firmitꝫ adherere ⁊ stabiliter ibi se tenere.⁊ ideo dicit vitis.q tenens vi.Ad denotandũ q talis vxor debet talibus maritis suis fideliter ⁊ firmiter adherere.⁊ ipos diligere ⁊ timere.quia vxor ista scz aia non debet frangere coniugiũ.nec esse infidelis xpo ꝑ petrã.nec ꝑlato ecclia per odiũ.nec cõiungi marito ꝑ adulteriũ.vt sic dicat quelibet talis vitis.illud Joh. xv.Ego sum vitis vera.i.ego sum vxor fidelis. qz summa fidelitas.⁊ fidelis charitas ⁊ veritas debet inter virum et vxorem esse.q̄ nunq̄ debet violari aut frangi. sed in amore et vnitate fideliter ꝑseruari Gen.ij.Adherebit vir vxori sue ⁊ erunt duo in carne vna. Istud tñ est ꝓtra multos. qz nec fidelis est vir vxori.nec vxor viro. Oz viri nō sint fideles vxoribus ad lram videmus de clericis ⁊ prelatis. Isti eĩ nō diligũt vxores suas.s.ecclesias sibi cõmissas ḡnimõ pmonia ipsarũ diripiũt.⁊ ipsas viduatas ⁊ desolatas reliquunt.non eĩ curant nisi fructus recipere ⁊ alibi recedere ⁊ vxorem relinquere ⁊ abire.⁊ de defensione ⁊ regimine eius amplius nō curare.Similes elephãtibus q̄bus ꝓprium est nunq̄ ꝓ vxoribus pugnare. qđ bene ptz in istis q̄ vxores suas vt dictum est dimittũt ⁊ tyrannis ipas deserunt.q̄ eas captiuant diripiunt ⁊ consumũt.j. Regũ.xxx. Due vxores dauid captiue fuerant ducte.Et bñ dicit due ⁊ nō vna.qz bodie clerici verecundanꝫ habere vnã vxorẽ scz vnã ecclesiam vel prebendã.immo duas vel plures habere nituntꝫ.⁊ spũaliter bigamiam ꝓtrahere non verentur Quod etiã de prelatis videmus.q vna vxor.i. vna platura non solet eis sufficere.immo nō cessant de vna ad aliam se transferre. cum tamen dicat apls.j.Thi.iij. q oportet epm esse irreprehensibilem ⁊ vnius vxoris virum. Et idem de dyacono dicit ibidem. Isti ergo non videnꝫ esse homines sed thauri.qz scz vni homini vna data est vxor.Et ido dictum est. Adherebit vxori sue. ⁊ nō vxoribus. in signum cuius vni homini ade eua.vnica est creata. Sed de thauro ⁊ equo non sic.quia isti non habent vxores determinatas.immo nunc vnam nunc aliam possident atq; tenent. quinimmo vnus solet vxorem alterius violenter auferre: ⁊ inter se solent ꝑ vxoribus dimicare. Sic vere homines id est viri virtuosi iusti ⁊ rationabiles vna vxore id est vno

sufficienti bñficio sunt cōtenti. Iuxta illud .j. Regum .xxv. Sufficiat vnicuiq; vxor sua. Thauri t equi .i. ambitiosi et superbi. non vnius immo plurium sunt cupidi. et inde est q inter se lites t strouersias solēt habere. p eo q vnus vxorem .i. prebendam alterius nititur occupare. ita q ꝓprie de eis potest dici illud Hiere .v. Equi amatores t emissarij facti sunt. vnusquisq; ad vxorē primi sui hinniebat. vñ Prouerbi .xix. A dño datur ꝓprie vxor prudēs. Ad denotandū q nullus debet vxorem .i. ecclesiam vel bñficiū accipere nisi a deo vel eius vicario canonice sibi detur. Sed ꝓculdubio intrusi symoniaci nō curant de hoc. sed symoniace vel violenter tales vxores rapiunt t ꝓcurant. Iuxta illud ibidem .xix. Rapite singuli vxores singulas. Patet igit q tales viri nō sunt fideles vxoribus. sed ꝓculdubio videnē es se sicut goramantē ppls ethiopie q̄ dicunē matrimonium non seruare sed pro libito vxores quotiēs volunt eligere. t oēs cōmunes habere t nullam ꝓprium reputare. sic isti. Et ideo bñ figurantē in illis filijs dei qui videntes filias hominum q essent pulcre elegerunt sibi vxores de omnib⁹ quas elegerāt. sicut dicit Gen .vj. Patet igit charissimi q isti viri non sunt fideles vxoribus. ideo iusto dei iudicio ꝑmittit q eoꝝ vxores non sunt fideles eisdem. Cuius simile videbatur Job petere Job .xxij. d. Si deceptum est cor meum super mulierem. t si ad ostium inimici mei insidiatus sum socrum sit vxor mea alterius. t super illam incurucnt alij Non sic charissimi sed simus fideles vxoribus vt ipse sunt fideles nobis. q; ꝓcerto vt dictum. quelibet bona vxor debet habere fidelitatem t dilectionem. Tercio dico q q̄libet talis vxor debet habere vtilitatem t ꝓfectionē. qđ notatur cum dicit: abundās. Quia iste debēt abundare in ꝓle bonorum operū t virtutū t maxime in operibus pietatis. dic sicut supra de abundare quicq̄d volueris Deutro. xxviij. Abundare te faciat dñs in oibus bonis. ideo parentes vxoris thobie iuniotis docebāt eā in illis vtutibus que deceret quālibet vxorem Thobie .x. vbi dicitur. Or monuerunt eam bonorare socceros. diligere maritum. regere familiam. gubernare domū. t seipam irreprehensibilē custodire. Sic igit patz quō vxor bona scz aia vel ecclesia vel matrona debet esse

Fertilis t fructuosa. Abundans.	Igitur vxor tua sit vitis abundans. et
Fidelis t amorosa. quia vitis.	hoc de vxore bona
Humilis t obsequiosa. quia tua.	sufficiat. Sed ad

huc dico q vxor pōt accipi in malo. Et sic dico q per vxorem intelligit q̄libet mala ꝓiunctio. vel quelibet copula cu fuslibet vicij vl' pcti. Et sic nōbo q i scptura inuenit Vxor

Luxuriosa.	Vxor luxuriosa est carnalitas.
Litigiosa.	Vxor litigiosa est cupiditas
Presumptuosa.	Vxor ꝓsumptuosa est pompositas

Iste em̄ sunt male vxores que sunt fugiēde t a fidelib⁹ abdicande. sicut dr Deut .xvij. de rege. Non habebit vxores plurimas que allicīat animum eius. Carnalitas em̄ allicit ad delicias. Cupiditas ad diuitias. Pompositas ad eminentias. Et iste sunt vxores alienigene q̄ salomonem fecerunt apostatare t a lege dñi deuiare. sicut dicit .iij. Regum xj. Et ideo necessariū est q vxores hmōi relinquamus t ab earum oblectationibus caueam⁹. Iuxta illud .ij. Esdre .ix. Discedite a gentibus terre t ab alienigenis vxoribus. Sic igitur ptz quō tam moraliter q̄ realiter vxor in bono sumitur t in malo. Si vis dicere de malis t adulteris vide .s. de viro. t de aia vxore xpi in ꝓncipio q̄ ibi dixi. Vide etiam de coniugio. t de sponsa ꝛc.

Explicit littera .T.

Incipit littera .X.

Xristus. Cū scōm da

masceuum nomē xpi exprimit vnitatē ꝑsone in duab⁹ naturis. longū esset ꝓsequi de xpo q̄tum ad ꝑsens de ipsius duabus naturis scz de diuina t humana. Ideo breuiter pertractemus. In his enim duobus tota lex pendet et ꝓphete. in scriptura doctorum t sanctorum. In his quatuor libri sententiarū versanē. Et ideo nō est ꝑsentis operis scientialiter pertractare. sed solum moraliter ad deuotionem fidelium excitandam aliquid disseremus. Est igit notandum q in omni genere rerum vnum ꝓs ponit quōd est ceteris illius generis perfectius t melius. vel per quod omnia alia in esse debito conseruantur. constituunt̄ t ordinantur. sicut patet

De corde respectu membrorum.	Sic ve dico q deus
De homine respectu brutorum.	voluit vnum ꝓncipium t principale ꝓn
De igne respectu elementorum.	cipiū scz lapidem an

gularem sicut primū fundamentū xp̄m in ecclesia sua ponere. a quo sicut ab boie omnia instruerent̄. a quo sicut ab igne oia per charitatem t amicitiam inflamarent̄. Ad istū igit sicut ad originale ꝓncipium gre vite t pfectionis. sicut ad ꝓmum fundamentum sapientie t deuotionis. sicut ad fontalem originē amoris t dilectionis est currendum. t in ipso solūmodo pfidendum. Sicut em̄ dicit Ambro .lib. de virginitate. Omnia habemus in xpo. t oia in nobis christ⁹. Si vulnera curare desideras medicus est. Si febrib⁹ estuas fons est. Si auxilio indiges virtus est. Si mortē times vita est. Si celum desideras via est. Si grauaris inedia te in ꝓcibus est. Si tenebras fugis lux est. Si cibuz queris panis est. Quid plura charissimi est omnibus omnia. isto habito omnia habent̄. t sine ipso nihil est quicq̄d. Sicut em̄ videmus q vnus homo magis diligit vnū bonum t pingue beneficiū. q̄ multa modica. Etiam in domo vnum magnuz lumen magis illuminat q̄ multa minuta. vnus fons magis iuuat q̄ multa stillicidia. Sic ve iste est vnus in quo ē fontalis redundātia omnium bonoꝝ. Idcirco melius coꝝ bus manum iuuat t satiat q̄ omnia alia. Dimittam⁹ igit modica bñficia diuitiarū. Dimittamus etiam stillicidia mūdi deliciarū. Dimittamus insup luminaria mūdi eminentiarum t habeam⁹ solum vnicum xp̄m q̄ solus sufficit. t ad ipm veniamus qui nunq̄ deficit. Vñ Hiero. ad paulinum Xps omnib⁹ omnia est. q̄ igit per ipm omnia relinquit habebit vnū pro omnib⁹. Istū igit in auxilium inuocando. t virtutes eius in vbis modicis compbendēdo dicamus illud dictum Petri Matth .xvj. Tu es xps filius dei viui. In quibus verbis christus describit. vt Fundamentū stabilissimū. Tu es. Leuamentū suauissimū. christus. Firmamentū sublimissimū. filius dei viui. Et sic dico q xps est scz Fortissimus sustentator corruentium. Tu es. Dulcissimus cōsolator desperantiū. xps. Ditissimus premiator laborantiū. filij dei viui. Dico primo q xpus est sustentator fortissimus. tu inquit es. q. d. tu fortiter perseueras nō deficis. nec etiam desinis. sed semp es. In ꝑsenti em̄ esse diuinū non habet q̄tum ad se nec ꝓteritū nec futurū. ideo dicitur in psal. Tu aūt idem ipse es t anni tui non deficient. Et ideo sicut videm⁹ q homo libenter innitit fortiori t stabili rei. t inde est q ceruis fluuiū trāsituris. legimus q fortior debet ꝓcedere. t alij fortiores per ordinē solent succedere. t fortiori q̄ precedit solent alij inniti. vt melius valeat a fortiori debilis sustētari. Videmus q miles ꝑlium cōmissurus nō libenter se cōmittit equo debili. sed quanto plus pōt durabili. stabili atq; forti. Sic volens in altū ascendere. non libenter innitit scale vermiculose t putride. sed forti stabili atq; firme. Sic cū xps sit stabilis atq; durabilis sustentator. fortis t indeficiens supportator. dico q transeūdo fluuiū rapidissimū mūdi huius. t ꝓtera vicia ꝓteritū cōtinentie cōmittēdo. necnō ad paradisum q̄ est locus altissimus ascendēdo. debem⁹ sibi p spem t deuotionē t nre salutis cōmissionē inniti t insistere t sustētationi ei⁹ nos penitus cōmendare. Que quidē sua stabilis existētia ostēdit cū dicit: tu es In ps. Tu es rex me⁹ t deus meus. Sed si faciam⁹ illam q̄stionē q̄ btō Johāni facta fuit. tu quis es? ipse sine dubio rñdet. Ego sum via veritas t vita Jo. xviij. Quod exponēs btūs Aug⁹. dicit. Si ambulare vis xps est via. falli nō vis xps est veritas. si mori nō vis xps est vita. Tu es inquit. Et ideo dicit btūs Aug. lib. iij. confessionū. Tu solus es. quia simpliciter es solus cui non est aliud vivere. t aliud bene viuere. quia tua beatitudo tu es. Bern⁹. etiam super Cantica dicit q christus est

Sapia	nobis sapiant voluptatū horores.
Veritas ne	nos seducant falsitatū errores.
Virtus	nos deprimāt pravitatū terrores.

Tu es inquit. vt etiam dicamus illud ps. Tu es refugiū meum in tribulatione mea Job .vj. Nos credimus t co-

gnouimus q: tu es xp̃s filius dei viui. Patet igit̃ q xp̃us est primū principale. Sed multi sunt hodie fatui q̃ magis inuitunt̃ rebus t solacijs mūdanis q̃ ipsi deo. qđ patz. qz in tribulationibus ad deū nō recurrūt. sed omisso deo tpalia suffragia sibi querūt. ꝓpter qđ fit q sepe verecunde cor ruunt atq; cadunt. Similes em̃ sunt elephanti q̃ arborem fassam t debilẽ p sustentamẽto eligens. dum illi innititur ad terrā cadit t psterñit. Bonū est igit̃ xp̃m q̃rere pro sustentamẽto. t casum salutis sue sibi totaliter commendare dicẽs illud Iere. xvij. Sana me dñe t sanabor saluū me fac t saluus ero. Ān de isto firmissimo fundamẽto dicit. j. Cor. iij. Qz aliud fundamentū nemo potest ponere nisi id qđ positū est qđ est xp̃s Jesus. Scđo dico q xp̃s est cōsolator mitissimus. qz xp̃s. xp̃s em̃ grece idē est qđ vnctus latine. Res em̃ uncta p̃ aliqs est lenis t mitis t suauis. Ān in ps. Unxit te deus oleo leticie ꝛc. Et ideo bñ alibi in ps. dicit. Qz ipe est suauis t mitis t multe misericordie omnibus inuocantibus eum. xp̃s inq̃t. Ān xp̃s videt sillis aui illi q̃ auicula seu auis paradisi dicit. de qua nescit vbi nascitur. qz ꝓcerto tpe venit t certo tpe recedit. Ista auis ẽ pulcra varietate distincta. nullus em̃ color sibi deesse credit. t ista tamparuā vocẽ habere dicit q ad deuotionẽ t gaudium incitat audientes sicut dicit auctor de natura rerū. Itẽ xp̃s auis est paradisi. qz ꝓcerto venit p incarnationẽ. t certo tpe recessit p passionẽ. t eius habitatio oibus fuit ignota. qz ipe solus poterat dicere. Ego scio vñ venio t q̃ vado t etiā ei nullus color virtualis t pfectionis defuit. Juxta illud Ezech. xvj. Sumpsisti vestimẽta tua multicoloria. iste vocem piissimā hz t habuit. qz ita pius est t misericors q ad deuotionẽ boies incitat t inducit. Jdeo dicit Mat. xj. Tollite iugum meū sup vos. qz mitis sum t humilis corde. Sup quo vbo dicit Hylarius. O inq̃t quid iugo xp̃i suauius? quid eius onere leuius? ꝓbabilẽ fieri. a scelere abstinere. bonum velle. amare oēs. odisse malū. cōsequi eterna. pūtibus nō capi. nolle inferre alteri qđ sibipsi molestū sit. ꝓpeti patienter. Ecce igit̃ kñi quō xp̃us vnctus. quō suauis t quō mitis. Iste em̃ fuit vnctus. i. suauis dulcis t benignus. t ideo xp̃us interpretat vnctus. Sicut em̃ res vncta suauis est q̃n tangit̃. plicat̃ q̃ volueris q̃n impellitur. sicut ptz de pelle uncta. t sine clamore incedit q̃n trahit̃. sicut ptz in biga seu quadriga. Sic ve xp̃s dulcedine pietatis t benignitatis vnctus. q̃n tractus fuit ad passionẽ. non clamauit ꝓ murmurationẽ. Q̃n fuit tactus t p̃natus p socialem cōuersationẽ fuit inuentus suauis p pietatẽ t compassionem. Q̃n insuper fuit impulsus per orationẽ. ipe ad quālibet partẽ fuit plicatus per liberalẽ concessionẽ q: ad oēm partẽ se inclinauit cōpatiẽdo ꝓsentiẽdo t se infirmis coaptando t ꝓformādo. de quo Amb. sup Lu. li. iij. dicit. Xp̃s omnibus oia factus est. paup pauperib9. diues diuitibus. flens flentibus. cibus esurientibus. potus sitientibus. ꝓfluus abūdantib9. in carcere cū paupere est. cum maria flet. cum aplis epulat̃. cū samaritano sitit. t in deserto esurit. Ecce igit̃ quō xp̃s vnctus. quō suauis. quō plicabilis t ꝓuertibilis atq; mitis. In hoc voluit xp̃s docere xp̃ianos qui crismate inunguntur. vel xp̃ianoꝝ platos. vel pbyteros q̃ ꝓsecrationis oleo liniunt̃ q ipsi debẽt esse suaues et mites misericordes pariter t cōformes. Cuius tñ ptrariū est de multis q̃re alibi hoc deductū. Tercio dico q xp̃s est p̃miator ditissimus. seu impator dignissimus. qđ ostendit̃ cū dicit. Xp̃s filius dei viui. Et ideo vitaz eternā pōt dare suis fidelibus t eā pro oīnio demōstrare. Quia sicut de se ipso dicit. qz ois qui videt filiū t credit in ip̃m habet vitam eternā Joh. iij. Et ido de tali filio qui vitā gre t gloie multipliciter dat mundo. loquit̃ Aug9. de agone xp̃iano exponens illud Luc. j. Filius altissimi vocabit̃ ita dicẽs. O medicina oia ꝓsulentẽ oia tumentia p̃mentẽ. oia tabescẽtia reficientẽ. oia superflua resecantẽ. oia necessaria custodientem oia pdita reparantẽ. oia deprauata corrigentem. q̃s iam se extollat aduersus filiū dei? q̃s iam desperet ꝓ quo tam humilis voluit esse filius dei? quis aduersitatibus cadit q̃ naturā humanā tantis psecutionib9 custoditā esse videt in filio dei? q̃s etiā sibi clausum aditū ad regnū celoꝝ putet: q̃ ad publicanos t meretrices inuitatos esse videt filiū dei. Ecce igit̃ charissimi de isto filio quō et q̃tum ꝓficit fideli-

bus: t quō spualiter t eternaliter est premiator ditissimus consolator: dulcissimus, et sustentator: firmissimus. hinc igitur dictum est. tu es xp̃s filius dei viui ꝛc.

Sed quid? procerto ad hoc dicendum est de xp̃o in speciali q̃tum ad eius quattuor statꝰ. xp̃s enim fuit

Humilis in incarnatione. Et ideo dico q xp̃s fm sanctos fuit figurat9 in illo animali Ezechie. j. q̃ habebat
Mobilis in resurrectione. Agilis in ascensione. q̃ttuor facies scz bois a pte ante. bouis a parte sinistra. leonis a parte dextera. t faciem aquile desuper in parte suprema. Nam christus

Et homo nascitur. Ad denotandū fm Greg. in omelia. iiij. q xp̃s homo fuit nascẽdo.
Et bos occiditur. vitulus moriẽdo. leo resurgendo
Et leo excitatur. aquila ascẽdendo. Et de bis quatuor scilicet Quomodo
Xp̃s nascitur.
Xp̃s patitur. per ordinem est
Xp̃s resurrexit dicendum.
Xp̃s ascendit.

Pristi natiuitas. Cum de cōceptione xp̃i in ꝓcedentibus multa sint dicta. ideo de natiuitate breuiter est dicendū. Miles volẽs intrare campū. solet accipere arma ꝓgruentia illi generi pugne quā vult facere t p aliquā occultā viā egredies in campū armatus se subito oñdit. Sic vere filius dei volẽs p natiuitatẽ campū mundi huius ptra dyabolū ꝓliaturus: t in ꝓlio moriturus: t tandẽ resurrecturus intrare: cū nō haberet arma mortalia sed eterna in q̃bus mori t p ꝓsequẽs surgere nō valebat. ꝓmo in camera vteri v̄ginalis. armis mortalitatis nr̃e se induit. t sic p occultā viā intacte v̄ginitatis exiuit. et in cāpo huius mūdi se mortalẽ cozā oībus bostib9 p̃sentauit Et tūc fuit impletū illud qđ in ps. dī. Intrauit isr̃l egyptū Sicut em̃ teste dya. ceraum9 lapis ꝓciosus in ventre nubis gignit̃: cū choruscatione t tonitruo exiens t descendẽs: ꝛ tẽpestatẽ vtilis inuenit̃. Sic ve xp̃s in vētre nubeo t virgineo genitus. vt tandẽ tẽpestatẽ viciorꝝ t tormentorꝝ a nob̃ repelleret: in mūdo cū choruscationib9 pluriū miraculorū fuit ꝓductus atq; natus. t b̃ nō sine tonitruo. i. sine clamore angelorꝝ cantantiū: gl̃ia in excelsis deo ꝛc. Et etiā nūciātiū istā natiuitatẽ pastorib9 et dicentiū illud Lu. ij. Natus est vob̃ hodie saluator q̃ est xp̃s dñs in ciuitate david. Jn q̃bus vbis ista natiuitas describit̃ tribus modis scz

Tanq̃ humilis t amorosa. Probat amorosa p̃tiā regis. Natus est. Probat fructuosam saluationẽ gregis. Nobis saluator. Probat gl̃iosam ꝓlationẽ legis. Qui est xp̃s dñs. Dico ꝓmo q ista natiuitas fuit humilis t amorosa. natus inq̃t. Nō em̃ potuit maiorẽ humilitatẽ t charitatẽ oñdere. q̃ in v̄ginis vtero carnez sumere t in mundū nasci tpaliter t venire. Calor em̃ t feruor solis attrahẽs est cā q̃re sol nubib9 opit̃: calor digerẽs q̃re herba nascit̃ calor resoluẽs q̃re a nubib9 pluuia distillat̃. Sic ve kñi calor t feruor excessiui amoris: cā fuit q ille q̃ est sol refulgẽs claritate: pluuia humectās ꝓbitate: herba virẽs honestate scz dei fili9 vt dictuz est in nube carnis humane velatus: t in mūdo ortus t natus fuit de vētre nub̃. i. de pure v̄ginis vtero ꝓductus: t seculo deriuat9. natus inq̃t Mat. j. Natus est ibs q̃ vocat̃ xp̃s. Sicut em̃ amor trahit vnicornem ad gremiū v̄ginis: sic amor t charitas traxit xp̃m ad naturam bois assumendā: t ad nascendū t habitandū in hui9 mūdi plagis t terminis. Et iō Hugo de laude charitat̃ dicit. Nescio o charitas inq̃t quid magꝭ in laude tua dicere possum. vt deū de celo traderes: t boiem de terra leuares. Est magna vtus tua vt p te deus vsq; ad terrā humiliaretur: t hō vsq; ad celū exaltaret̃. natus inq̃t. vñ Aug9. li. de ꝓdestinatione sctoꝝ dicit sic. Dicim9 xp̃m deū natū de deo pr̃e sine aliq̃ inicio tpis: eundẽq; hoiem vere natū de v̄gine mr̃e in plenitudine tpis: nec ei9 humanitatẽ q̃ minor est pr̃e minuere aliq̃d ei9 deitati q̃ coeq̃lis est p̃i. Patet igit̃ q ista natiuitas fuit humilis t amorosa. Circa qđ sciendū est q xp̃s nat9 est ad multa. vicz Ad dyabolū t mundū cōfundendū. Ad pplm defendendū. Ad falsum seculum dete

lectandū. Ad pacis vinculū ꝓfirmandū. Ad statū pauperū cōmendandū. Ad ecclesiam sctām ꝓstruendū seu fundandū. De ꝓmo dicit. j. Job. v. Omne qđ natū est ex deo vincit mundū. De scdo Ecci. xlix. Natus ẽ bō ꝓceps fratrū: firmamentū gētis: stabilimentū ppli. De tertio Job. xxxix. Ego in ꝟ natus sum. ⁊ in hoc veni in mundum ⁊c. De quarto. j. Joh. iiij. Dis q̄ diligit fratrē suū ex deo nat⁹ est. De quinto scz q̄ natus sit ad statū pauperū cōmendā dū ⁊ statū diuitū ꝓfutandū: ⁊ ꝟ inq̄tū voluit nasci in ꝓsepio inter animalia. ⁊ visitari a pastoribus. ⁊ etiā inq̄tū voluit nasci puer nudus ⁊ paruulus. sicut dns Bern. loquit in sermone de epdia ita dicēs. Ubi inquit est thronus ⁊ aula regia: ⁊ frequētia curialis. nā aula fuit stabulū: thronus fuit ꝓsepiū: tota frequētia fuit ioseph ⁊ maria. De q̄ etiā istd pōt intelligi Job. xxj. Dō natus de muliere breui viues tē pore repleꝫ multis miseriis. Ad de humilitate istius nativitatis est notandum q̄ ipe natus est in ciuitate parua: ne gloriemur de patria. A matre fabro desponsata. ne gloriemur de parentela. De matre paupe. ne gloriemur in diuitijs. Pannis inuolutus. ne gloriemur in vestibus. In ꝓsepe positus. ne gloriemur in lectis. Cū boue ⁊ asino puerpatus. ne gloriemur in ꝓsortio. De nocte. ne gloriemur in operibus bonis. Patet igit q̄ ista nativitas humilis fuit ⁊ amorosa. Scdo dico q̄ ista nativitas fuit vtilis ⁊ fructuosa. nobis saluator inquit. nob ẽ est datus casus significans acquisitionē ⁊ vtilitatē q̄: sine dubio acq̄sitioni et vtilitati nr̄e nō sue natus est xp̄s. vt scz p nativitatē suam saluaremur. Sicut ẽ videm⁹ q̄ oia q̄ nascunt. nobis potius q̄ sibipis nascunt. Patet de sole q̄ oriē non p se sed ad mundū illuminandū. flumina etiā non fluunt ad se sed ad terrā irrigandū. hoc idē patet in herbis ⁊ fructib⁹ que nō nascunt ad se sed ad mundū paseendū. Sic xp̄s nobis nō sibi fuit natus. q̄ nativitas sua ad vtilitatē ⁊ necessitatē

Herñ. in quodã sermone in vigilia natiuitatis super illud Matth. ij. Cum natus esset Ihesus dicit sic. licet nõ eodẽ ordine verborũ. O inẽt natiuitas illibata sanctitudine. honorabilis dignitate. amabilis bonitate. inuestigabilis ꝓfunditate. ⁊ admirabilis nouitate. q̃ nec primã similẽ visa es nec habere sequentem. hec em̃ sunt vestigia doloris. pudoris ⁊ corruptionis. nõ referans sed cõsecrans templũ veteri virginalis ⁊c.

Christi passio.

Circa passionem xp̃i breuiter est notandũ q̃ sicut dicit Ambro. super bti immaculati. Xp̃s se morti tradidit. ⁊ sic vite te edidit. suscepit seruitutẽ. ⁊ tibi reddidit libertatẽ. In quibus verbis videt idẽ innuere q̃ sicut vnũ membrũ vulneratũ ⁊ sanguine diminutũ reddit toti corpori sanitatẽ. Sic vere xp̃s vulneratus ꝓpatus sanguine ⁊ occisus. toti corpi. i. ecclesie sanitatẽ restituit ⁊ salutẽ. Nã sicut dicit Aug. ꝓtra hereses. Fusus ẽ sanguis medica ⁊ factum est medicamentũ frenetici Quia certum est q̃ homo occasionaliter fuit causa mortis christi Mors vo xp̃i est causa vite ⁊ salutis hois. Dicit em̃ Jsid. q̃ Pitagoras aiebat. q̃ anguis q̃ est homini naturaliẽ venenosus ⁊ mortiferus de medulla homis mortui solet nasci. Sic vere anguis. i. petm̃ hois venenosum et mortiferũ. quo quidẽ homo fuit mortuus in peccatis. qui quidem anguis fuit causa mortis hois viui scz xp̃i. de cuius tm̃ medulla hoies mortui de sui mortis sanguine ⁊ a sue mortis vtute fuerũt nati spũaliter ⁊ vite gr̃e quã in adam amiserant restituti. q; breuiter sicut venenũ anguis occidit hoiem. et medulla hois mortui generat anguẽ. Sic venenũ pcatoz nostroz hoiem xp̃m occidit. eius vo mortis gr̃a ⁊ medulla vitã ⁊ gr̃am nobis dedit. Vñ. j. Cho. xv. Q̃m quidẽ p hominẽ mors ⁊c. Utilis em̃ fuit homini xp̃i passio que sua facta est resurrectio. Et ideo breuiter de sua passione ⁊ ei⁹ necessaria ⁊ vtili ꝯditione possumus breuiter exponere illud Luce. xxiij. Oportuit xp̃m pati. Ubi aduerte q̃ xp̃i passio fuit scz Mirabiliter necessaria. qõ ꝓbat verbũ vtilitatis oportuit. Terribiliter afflictoria. qõ ꝓbat verbũ penalitatis. pati. Amabiliter voluntaria. qõ ꝓbat verbũ suauitatis xp̃m. Dico ꝓmo q̃ ista passio fuit necessaria mirabiliter. oportuit inquit. Oportunũ em̃ ⁊ congruũ videbat q̃ vn⁹ ꝓ oibus morer̃. vt nõ totus mũdus in ꝑcipitiũ laberet. Juxta ꝓbetiã Caypbe Joh. xj. dicẽtis. Expedit vt vnus moriat̃ bõ. Et sicut apparet q̃ necessariũ est q̃ nubes rumpat̃ ad hoc q̃ stillante pluuia subiecta terra debite irrigẽt. Sic vere necessariũ fuit q̃ nubes carnis xp̃i p passionẽ rumpẽt. vt pluuia sui ꝓciosi sanguinis emanante. terrã. i. aiam irrigaret p gr̃am. ⁊ per bonã operationẽ fecundaret. Ista em̃ nubes est qua p passionẽ apta pluuia sm̃ dulcis sanguinis emanauit tonitruũ ipius dicentis bely bely cũ emitteret spm̃. intonuit. chorusçatio plurimoruz miraculoz tunc tpis chorruscauit. Ipso em̃ moriente terra mota est. sol obscuratus est ⁊c. Vñ in ps̃. Illuxerunt chorruscationes tue orbi terre. Et sicut videm⁹ de nube q̃ ꝓter nimiã adustionem pluuia efficitur rubea ⁊ sanguinea. et de ista nube ⁊c. Applica. Sed christus procerto sanguinem suum fudit et mori voluit triplici ratione scilicet vt

Pater placaretur.	Per istam em̃ passionẽ ira patris
Culpa deleretur.	fuit placata. Pater em̃ erat offen-
Homo saluaretur.	sus ꝓpter petm̃ ade. et ideo oportuit placari. ⁊ nõ potuit placari nisi aliq̃s de genere suo faceret emendã. Cum aũt in genere adã non esset qui de tanto reatu posset satisfacere voluit dei filius homo fieri. vt sic istam emendã posset facere. q; deus ⁊ hõ istam tenere. facere. De leopardo domito legimus q̃ q̃n ad venandũ ducitur ⁊ perdit põdam suam ira irascit̃. q̃ nisi videat sanguinem nõ placat̃. ideo venator solet agnũ occidere. occisum sanguinolentum sibi ostendere. ⁊ sic placat̃. Sic vere deus pater preda humani generis perdita iratus ⁊ offensus placari nõ potuit quousq; agnũ immaculatum xp̃m occisum cerneret ⁊ videret. Figuratus in angelo qui vidẽs sanguinem in postibus domoz in ipsis habitantibus pepercit. et in illa domo primogenita non occidit. sicut dicitur Exodi xij. Sic dñs voluit parcere domui generis humani. quando sanguinem paschalis agni christi in eius foribꝰ vidit esse.

Unde. j. Joh. ij. Ipse est propiciatio ꝓ pctis nostris. vt de humano genere agnum offerente posset dici illud Leuit. j. Agnum immaculatũ masculum offeretis ad placandum dnm. Item vt culpa deleret̃. Ad hoc em̃ q̃ corpi vel res maculis deformes ⁊ deturpate purgentur ⁊ mundent̃. necesse est q̃ puro aliquo liquore absterganꝫ. sic culpe macula q̃ a primo parente nro Adam in oẽm humani generis posteritatẽ defluxit. ⁊ singulos atias coinq̃nauit. non nisi purissimo sanguine xp̃i quẽ ex purissime virginis visceribus accepit dilui potuit ⁊ abstergi. Juxta illud Apocal. j. Xp̃s lauit nos a peccatis nostris in sanguine suo. Item vt homo saluaretur. et vt celum humano generi redderet̃. Ad hoc enim vt hereditas impignorata vel obligata restituat̃ necesse est q̃ ante omnia precium soluatur. Cum igit̃ per peccatum hereditas nostra scz paradisus fuisset obligata. vendita ⁊ a nobis penitus alienata. oportuit q̃ anteq̃ restituer̃. q̃ precium redemptionis solueretur scz mors ⁊ sanguis christi. Sicut enim dicitur. j. Petri. j. Non corruptibilib⁹ auro vel argẽto ⁊c. Nota illud de hystoria Mollini de quodam rege turrim edificante. q̃ quicquid fiebat in die. post noctem destructum in mari reperit ⁊ inuenit ⁊c

Ut deus placaretur.	Unde Aug. in sermone di-
Ut culpa deleretur.	cit. q̃ xp̃s emit sibi fratres
Ut homo saluaretur.	sanguine ꝓprio. pbauit reprobatos. rẽdemit venditos. honorauit iniuriatos. viuificauit occisos. oportuit igitur q̃si diceret necessarium fuit.

Unde ipsemet dicit Luce. xxiij. Oportuit primum oportet ipsum multa pati et reprobari a generatione hac. Patet igitur q̃ xp̃i passio fuit necessaria. Secundo dico q̃ ista xp̃i passio fuit voluntaria q̃tum ad xp̃m. Nam sponte ⁊ non coacte supplicium sustinuit. xp̃us inquit. qui interpretatur unctus. res enim uncta faciliter et sine difficultate flectitur et plicatur. Ad denotandum q̃ xp̃s qui interpretatur unctus nõ coacte. sed sicut dicitur Philip. ij. Factus est obediens vsq; ad mortem. d. patri illud psal. Voluntarie sacrificabo tibi ⁊c. Xp̃s enim similis est pellicano que est voluntaria. que dum pullos a serpente mortuos inuenit. volũtarie cum rostro in pectus se percutit. ⁊ sic virtute ꝓprij sanguinis distillantis a morte suscitat ⁊ reducit. et sic dicit Jaco. de mirabilibus orientalium regionum. Christus etiam similis est fenici que est auis in speciebus suis generis vnica. que cum vsq; ad prefinitum tps vixerit. a natura superstruem lignorum aromaticorum voluntarie se ponit. vbi a feruore dicti ignis succensa comburitur. ⁊ tandem in auem pristinam post triduum reformatur. Sicut per omnia dicit pbus ⁊ Jsido. ⁊ Ambro. in exameron. Reuera charissimi talis fuit christus. Iste enim videns filios suos homines ab antiquo serpente in adam interfectos. condolens eorum miserie voluntarie sanguinem suum fudit. ⁊ etiam super ligna aromatica sancte crucis voluntarie se immisit vbi passionis ignibus se cremauit et tandem expleto triduo resurrexit. et sic virtute sui sanguinis humanũ genus quod erat mortuũ redijt ad vitam et reuixit Osee. vj. Uiuificabit nos post duos dies ⁊c. Fuit igitur passio xp̃i voluntaria. Tercio dico q̃ xp̃i passio fuit valde afflictoria pati inquit. Pati enim illationẽ pene afflictionis designat In christi nanq; passione pene omnia fuerunt penalia. tristia et desolabilia. et nihil delectabile fuit ibi. Unde notare possumus q̃ loquendo moraliter quattuor habuit partes penales videlicet

Proditiosum ingressum. quia ꝓditiose inchoata.
Obprobriosum ꝓgressum. quia obprobriose mediata.
Flagitiosum egressum. quia flagitiose terminata.
Miraculosum suggressum. quia miraculose predita.

Dico igitur q̃ passio xp̃i fuit proditiose inchoata. quia proprij filij. ꝓprius filius. ꝓprius discipulus ipsum occiderunt et illi pro quibus venerat ipsum ad illudendum ⁊ occidendum gẽtibus tradiderant. quod vtiq; fuit maior dolor q; magis est dolorosum tradi ab amicis. consanguineis. ꝓpinquis. ⁊ a subditis. q̃si ab extraneis ⁊ remotis. Et ideo in ps̃. conqueritur dicens. Amici mei ⁊ ꝓximi mei aduersum me appropinquauerunt ⁊ steterunt. Et sic dico q̃ ista ꝓditiosus ingressus apparuit

In principium collaudatione. In iude venditõe ⁊ mercatione. In osculi datione. ⁊ exhibitione.

Erant em̃ principes ꝓditiose cõgregati vt Jesum dolo tenerẽt ⁊ occiderant. dicentes illud Job. xj. Quid facim⁹ q: hic homo multa signa facit si dimittimus eum sic ⁊c. Cuius simile quotidie faciũt ꝓditores: qui consilia habent inuicẽ contra pauperes innocentes. sicut de balliuis ⁊ officialibus videmus qui in hoc cõueniũt simul vt alios dolo teneant ⁊ occidant. In ps. Congregati sunt q̃uenerũt in vnum aduersus dñm ⁊ aduersus xp̃m eius. Siles vulturibus quoꝝ colle, gium ⁊ congregatio futuri prelij est p̃sagiũ. fm Pli. Quia vt cõiter a talibus q̃uentibus ⁊ cõsilijs malignoꝝ non sequi tur nisi mors ⁊ bellũ xp̃i. i. rapina ⁊ exactio pauperũ subditoꝝ. j. Machab. v. Gentes cõgregate sunt aduersus israelitas. Jtẽ ꝓditiose venit iudas ad Jesum vendendũ ⁊ reuelandũ ⁊ hoc fuit q̃ dixit. Quid vultis mihi dare ⁊ ego eum vobis tradã? Dicũt em̃ q̃dam q iudas eoꝝ q̃ dño dabaṫ ꝓcurator decimaꝝ ꝓtem habebat. ꝓpter quod iudas trecentorum denariorũ decimampartem que sunt .xxx. denarij recuperare volens christum pro .xxx. denarijs vendidit. In quo possumus intelligere multa contra

Detractores. Mercatores. Seculares. Peccatores. Possessores.

Primũ em̃ notabile est cõtra detractores. Quia q̃ntũcunq; opus sit bonũ qd facimus nĩ reprehensione non carem⁹: q: dato q maria vngendo xp̃m cũ summa deuotione opus laudabile faceret. ipaꝝ tamẽ iudas redarguit. Et ideo exẽplo istius mulieris bona opa ꝓpter detractores nõ sunt omittenda. ⁊ fm ꝓsciam frequẽtanda. Quia fm Sen̄. in q̃daꝝ epla. Nulla tam moderata felicitas que dentibus careat detractoꝝ. nõ curem⁹ ergo dum tm̃ sunt opa bona q̃ facimus: ⁊ dicamus cuꝝ tullio. q in libera ciuitate. libere debent esse mentes ⁊ lingue. Secundũ notabile est cõtra vsurarios balliuos ⁊ malos mercatores. Jsti em̃ exemplo iude qm̃ aliq̃d ꝓdunt. per fas vel nephas recupare volunt: q̃nimo vt ꝓdita restaurẽt multa mala faciũt ⁊ cõmittũt. Judas em̃ q̃. xxx. denarios iungẽto ꝓdidit. ipos xp̃m vendendo recupare voluit. Nam vsurarij ⁊ alij falsi mercatores. mercari. rapere furari nõ cessabũt quousq; quicq̃d p suspiciones suos ⁊ alios ꝓdiderunt restaurabunt. Similes nature in infirmitate depaupate q̃ intantũ appetit cibum q mortem q̃q; incurrit Eccl. xxxvij. Propter crapulam multi obierũt. Cuius exemplum ponit de muscis q: melius est vlcerosas muscas ⁊ repletas sanguie non abigere. p eo q tandem vacue redeuntes. solent acri⁹ molestare. Tertiũ notabile est ꝑtra seculares. Quia iudas vngentuꝝ ꝓditum dicit. p eo q in vsus dñi effusum vidit. Cuius simile seculares faciũt: si aliquẽ ad clerũ. vel religionem. vel dei seruitiũ accedere. vel vitam suaꝝ emẽdare cernunt. ipm ꝓditum reputant atq; credunt. Similes fatuis qui semen in terram iactatuꝝ ꝓditum credunt. cum tamen multo amplius ꝓfert fructũ: vt quid inquiunt ꝓdictio hec qui talis ⁊ tant⁹ fuisses si in seculo remansisses. Et ideo tales qui a vexatione malorũ infestari debent dicere cuꝝ ps. Factus sum sicut vas ꝓditum. q. a. ⁊c. Quartum notabile est cõtra pctõres: quia iudas de xp̃o vendito habuit. xxx. denarios. Et tamẽ bodie sunt multi qui non p. xxx. immo p nihilo vendũt ipm. sicut luxuriosi p minima delectatione auari p minimo lucro ⁊c. de quibus dicit Hebreo. vj. q isti crucifigunt xp̃m rursum in semetipsis. Quintum notabile est contra temporalium possessores: quia dictum est q bursa ⁊ administratio pecuniarum iude fuit tradita cui⁹ fuit fur ⁊ malus. Administratio vo spualiuꝝ non iude pessimo immo Petro iusto ⁊ sancto fuit tradita ⁊ data Math. xvj cap̃. Super hanc petram edificabo ecclesiã meam Johã. .xxj. Pasce oues meas. Ad denotandum q deus reputat parum temporalia. multum vo spualia: quia administratio temporaliũ. aliquãdo cõmittit ipsis malis ps. Ecce ipsi peccato. ba. in se. De administratione vo spualium nunq; a deo vt cõmuniter cõmittit: nisi bonis. Cuius contrariuꝝ faciũt multi plati. q̃ facili⁹ homi ignoranti cõmittunt curã centum animarũ. q̃ de temporalibus redditibus cõmitterent vnum numũ: quia bodie curant de tẽporalibus plus q̃ de spualibus. plus de terrenis q̃ eternis. Cuius tamẽ cõtrarium in presenti articulo fecit xp̃s: ⁊ cuius contrarium docet apls. j. Corinthẽo. vj. di. Contemptibiles in seculãribus esse ponendos. ⁊ spualem in spualibus occupandos. Patet ergo secũda proditio que fuit in passionis inchoatione. scz quomodo ꝓditiose venit iudas ad christũ vendendum. Item dico q proditiose venit ad xp̃m osculandum. Dederat em̃ signuꝝ proditor eis dicens. Quem osculatus fuero. ipse est tenete eum. ⁊ accedens osculatus est eum. acceptis ergo .xxx. denarijs osculatus est eum ex more dicens. Ave rabi. qui tandez videns q xp̃s morte damnatus esset penituit ⁊ restituit pecuniam dicens. peccaui ⁊c. Judei vo dicebant de pecunia. non licet eaꝝ mittere in corbanam. i. in arcba cõmuni pro vsibus templi: ⁊ ideo iudei agrum ꝓ sepeliendis pegrinis emerũt. ex quo possum⁹ elicere tria. s. Primũ cõtra blandiciam ꝓditoꝝ. Secm̃ cõtra ꝓteruiã obstinatoꝝ. Tercũ contra auariciã vsurioꝝ.

Primũ est notabile contra blandiciam ꝓditoꝝ siue verborum. Quia iudas osculando ⁊ salutando magistruꝝ tradidit occidendũ. Cuius simile videnẽ facere decipientes que osculando ⁊ plaudendo ⁊ salutando ⁊ adulando fidelitatem ⁊ amiciciam figendo aliorũ consilia solent inuestigare: et tandem damna ⁊ preiudicia procurare. Similes falci que prius herbas amplexat: postea scindit. Similes barbitonsori qui primo vngit: postea pungit. Similes potatori qui osculando cypbum. vinum suũ subtrahit ⁊ emũgit. O quot tales sunt in mundo: qui sub specie boni decipiunt proximos ⁊ amicos. Figurati in Joab. ij. Reguꝝ. xxx. Qui tenens mentum amasę dixit ei. Salue mi frater ⁊ alia manu edurit gladium ⁊ occidit eum. Contra quos Hiremie. xiij. Sagitta vulnerãs lingua eorũ dolum locuta est in ore suo pacem cum amico suo loquit̃: ⁊ occulte ponit ei insidias. Secm̃ notabile est contra nequiciã vsuriorum Judas em̃ dicit̃ penituisse ⁊ restituisse. Jsti vo continue peccant ⁊ nunq; penitent: ⁊ si aliquãdo remordente cõscie tia aliquãdo peniteãt. nunq; tamẽ ꝓpter hoc restituũt atq; cessant. sed continue rapinas vsuras ⁊ lucra accumulant ⁊ augmentant. Jsti em̃ similes sunt istis mastinis canib⁹ antiquis qui infestati a muscis nũq; solent se de loco suo mouere. sed vibrando caput ipsas aliquantulũ excutere. ⁊ ꝓpter hoc non solent recedere sed redire: quia proculdubio tales quãdoq; caput conscientie bene mouent ⁊ concutiũt quãdo cogitant de peccatis: sed nunq; ꝓpter hoc locũ peccati. vel statũ dimittũt. q̃nimo male consuetudinis vinculo detenti in idẽ redeũt. Pone hic si vis de leone ⁊ allega illud .ij. Pet. ij. Canis ad vomitũ reuersus ⁊c. Jtẽ similes sunt illi de quo narratur in vitas patrũ. quem volens quidã sanctus conuertere duxit ad siluam: ⁊ facta strue lignoꝝ non potuit portare. aggrega inquit plus de lignis. minus potuit leuare. pone inquit plus ⁊ leua: ⁊ non poterat. quõ inq̃t potero modo: quia primo quãdo multominus erat nõ potui. Talis es tu inquit sanctus. cottidie tentas leuare ⁊ excitare pondus peccatoꝝ tuoꝝ ⁊ non poteris ⁊ nihilomin⁹ non cessas cottidie peccata aggregare: ⁊ semp tentas penitere ⁊ excutere. quo audito penituit. toto ergo impetu sunt onera peccatorũ reiicienda. Juxta Sen̄. qui dicit. Dz vicia sunt excutienda non defendenda. als tantũ cumulaꝝ in fine pondus q necessario in infernũ descendunt. Tercium notabile est contra auariciã: quia iudei illam malam pecuniam non in vsus ꝓrios expenderũt: ⁊ in vsus pietatis exposuerũt: ⁊ exinde agrũ figuli in sepulturam peregrinorũ emerũt. In quo notat̃ q ager figuli qui plasmauit mundũ scz paradisus per xp̃i passionem emit̃. vt peregrini ⁊ aduene. i. sancti. de quibus. ij. Coꝝ. v. Dz diu sumus in corpore peregrinamur a domino. ibidem eternaliter sepelianṫ. Et in quo etiam notat̃ q de mãmona iniquitatis debem⁹ nobis amicos facere: ⁊ agrum paradisi ⁊ eterna tabernacula cõpare. Dis ergo sunt peiores qui de malis acquisitis nullum bonũ faciũt alijs: sed sibi vxoribus ⁊ paruulis retinẽt ⁊ reponũt. Siles vulturi q̃ predam suam alijs auibus sicut aq̃la non diuidit: ⁊ in nido ipaꝝ reseruat ⁊ reponit. vbi multotiens putrescit. Quia isti nolũt aliq̃d indigẽtib⁹? erogare. ⁊ blada vina ⁊ alia vltra debitũ reseruare: ita q q̃q; solet totum putrescere ⁊ pire Jaco. v. Agite nunc diuites ⁊c. Diuitie vestre putrefacte sunt. vestimẽta vestra a tynea ⁊c. Diuitie vestre putrefacte sunt. vestimẽta vestra a tyneꝝ comesta sunt. argentũ ⁊c. Sic patet igit̃ quomõ passio xp̃i

tam p iudeos q̄ per iudam ꝓditiose fuit inchoata. t bene ꝓditiose: q; ipse venerat ad iudeoꝝ petitionem. tn ipi ꝓcurauerunt mortem t passionem. Dicit em plus. q elephas animal maximū sic venat. due em puelle cantantes in deserto ponunt. ad quas dum venit elephas voce delectatur earū. vñ vnus lambit mamillas. alia ipm ꝓditiose occidit Ceruus etiaz quasi mō illi venat. vnus em venatoz sibilat t dum ceruꝰ sibilo se delectat. alius spiculū sibi pat. Sic ve charissimi ceruꝰ t elephas noster xps. cantuꝰ t preabꝰ. similis t subtilꝰ ipoz iudeoz ad desertū burꝰ mūdi fuit tractus t tam ab vna puella q̄ ab alia. i. tam a pplo gentili q̄ lis fuit Job q̄ dicebat Job. xiij. Quare faciem tuaz abscondis t arbitraris me inimicū tuum. q̄ de illis a pplo iudaico multiplr invocato Eſa. lxiij. Utinā dirūpes celos t descenderes. Item ad liberandū nos dñe deus virtutū. Sed istū ꝓditiose vulnerauerūt tam iudei q̄ gentiles: t tam pylatꝰ q̄ iudeoz exercitꝰ. illum q̄ ꝓ ipis venerat occiderūt Tob. j. Occiderūt regem filij eius. Fuit ergo passio ꝓditiose incoata qđ est primū ꝓncipale. Deinde dico q ista passio fuit obprobriose mediata. In psona em xpi dī in ps. ipi bo patri. Propter te sustinui obprobriū tc. Quia ꝑcto nullus nunq̄ sustinuit maiora obprobria q̄ ipe. t maxime habito respectu ad personam ipsius. Ista enim obprobriosa meditatio t deductio consistit in quatuor. scilicet In Captione. In Illusione. In Petri negatione. In Flagellatione.

Iste fuit captus t ligatꝰ. die em sancto iouis facta cena paschali cum discipulis intrauit ortū delitiosum. Ad de notandū q ad ortū padisi intrare volebat. t ipm apire fidelibꝰ disponebat. ibi postq̄ orasset et discipulos multiplr exhortatꝰ esset. venit iudas cū iudeoz multitudine copiosa: q̄bus cū xps dixisset. quē queritis. oēs ceciderūt retro. discipuli vo timentes fugierūt. t saluatore solū cum canibus dimiserunt. de quo q̄dem duo notabilia elicere possumꝰ vnū circa iudeos obstinatos t insanos. et aliud circa amicos. s. friuolos atq; vanos. Primo q̄dez circa obstinatos t puersos: q; isti dato q tandē mirabilia domini vidissent t auriculam serui abscisam etiam reiunctaz aspexissent. non ꝓter hoc a captione cessauerūt. Vō etiaz cottidie videmus in iudeis q̄ miracula pñt cernere. t tn nō volūt a sua malicia resilire. quia mens obstinata a malo cōceptu nunq̄ retrahit. nec amore q̄ timore flectit aut retrahitur: t ideo dī q isti ceciderunt retro: q; q̄ retro cadit. vbi cadit non vidit. Sic nec obstinatio nec obcecatio vicz que labit. vel quo tendit. Figurari i belij de quo dī. ij. Reg. iiij. q de sella cecidit retrorsum t fractis cerebribus expirauit ps. Qui cadit nō adiiciet vt resurgat. Boni vo si cadūt aliquotiēs p patiā. Juxta illud Prouer. xxiij. Septies in die cadit iustus t resurgit: nō retro s in facie suam dicunt cadere. p eo q bene vident vbi cadūt. q delinquēdo dei gratiam pdunt: t iō solent p pniaz resurgere: t ad statū gre reuenire Dan. ij. Cecidit in faciē t adorauit. Aliud notabile est circa amicos mūdanos. Apli em q̄ xpm in cena q̄ comederat. in introitu vrbis q̄ a turbis honorat⁹ fuerat associauerūt. ipm solū in periculo dimiserūt. q̄m ipm esse i mortis t tribulationis articulo cōspexerūt. Quib⁹ amici mundani sunt similes q̄ bene associant hoiem q̄diu durant. p spera. ipsum vo dimittūt q̄n insurgit aduersa. Similes etiam locustis t muscis. q̄ in estate q̄n fructus abundāt in terra in magna copia inueniunt. In hyeme ingruēte frigore non vident. Quia sicut dī Eccl. vj. Est amicus. socius mense: t nō pmanebit in die necessitatis. Fuit igit captus t ligatus. Itē dico q fuit illusus. derisus t colaphizatus. Capto enim t ligato domino statim eum pedes annā t caypham duxerūt. vbi tandem velato capite pcusserūt: t postea ducentes ad herodē ipm veste alba induerūt. t tandē reducētes ad pylatum purpura vestierūt: t derisorie tanq̄ regi loco sceptri in manu tradiderūt harundinē. t coronaz spineā in capite posuerūt ipmq; sicut regē salutauerūt dicētes. Ave rex iudeoz. t cū sputis spurcissimis cōspuerūt. O deus q̄les t quāte fuerūt iste derisiones! tacuit t de maloz iniurijs non curare docuit. etiā spūal'r q nos debemus capite velari p humilitatē. alapis pcuti p aduersitatē. albis vestib⁹ indui p innocētie puritatē. purpura vestiri p patiētiam. harūdine. i. crucis baculo sustentari p cōsideratiōem spinis coronari p pniam: t insup sputis t verbis maloꝝ lacerari p iniuria nos admonuit. Juxta illo Leui. xx. Nō queras vltionē. nec memor eris iniurie ciuium tuoꝝ. Fuit igit derisus t colaphizatus. Item fuit a Petro nonies vel sed pluries negatus. Ista est em vna maxima pena videre amicū a fidelitate deficere: t illum q̄ fuerat sibi ita pfectus q̄ dixerat t si oportuerit me mori tecum non te negabo. ita videt q̄negare. Istud tn dispensatione diuina pmissuz est tribus de causis. s. vt maliores non psumere discerēt. Itez vt peccatores nō desperent: t vt prelati successores eius ꝓpriā fragilitatem cognoscāt. Item fuit ad stipitem graviter flagellatus. Pylatus em crudelitati iudeoz volens satisfacere ipsum flagellandum tradidit. vt sic satiatis possit ab eis Jesum a morte liberare: t ideo postq̄ fuisset laceratus dixit eis. Ecce homo. q. d. homo frater vester est compatiamini. Ac si allegaret illud Sen. de querb. Nullum animal est amorosius. nullum maioꝝ arte tractandū q̄ homo. qui tamen satiati non fuerunt. immo in ipsuz grauius exarserūt t crucifixerūt. reus est mortis clamauerūt. In quo possumus notare q̄ bodie mali ecclesiastici sunt ipsis secularib⁹ peiores t crudeliores. Pylatus enim secularis t paganus xpm liberare volebat. grex tamē sacerdotū t pontificū hoc nolebant. sed furibunde crucifige crucifige clamauerūt. ita q̄ tunc videret impletum illud Ps. Furoz illius sm similitudinem serpentis sicut aspidis sur. Et nota q illi cōparant aspidi. quia aspis bominē mordens t venenans facit Colorem immutari. Vēbra infrigidari. Dolore grauari. Mortem accelerari. Quia infra tres dies dī occidere t siti fatigari. et maxime aspis q̄ dicit situla. Item ille plus nocet que sunt mares que sūt seniores t ille que in montib⁹ manentes. ille que sunt famescentes. t ille que sunt irate t frementes. sicut dicunt Jsido. t Plī. Revera tales fuerūt in ꝑsenti iudei venenosi. xpm em q̄ē momorderūt: decolorem t deformem fecerūt in quātuz facicm eius sputis viliissimis fedauerūt: t in q̄ntuz de ipso potum sanguinē extraxerūt Esa. liij. Vidimus eum t nō erat aspectus virum doloz t sciētē infirmitatē. Dolorem etiā martirū causauerūt: quia infra tres horas a tpe passionis mortem accelerauerūt: q; sexta hora crucifixus est t nona expirauit: t ipm sitim pati ꝓpter tormenta fecerūt ad lram dicentē sitio: t sic in ipso suaz malicia compleuerūt de quo doloze pi. Treno. j. O vos omes q̄ transitis p viam tc. Et ꝑculdubio isti fuerūt pessimi: quia isti ad lram fuerūt mares t masculi: quia mulieres ita non seuierūt in xpm sicut viri. imo de filiab⁹ hierlm legim⁹ q̄ sup eū flebāt. Et de vxore pylati q ipm voluit expedire. Item isti fuerūt antiqui seniore sem ꝓpli honorabiliores causa fuerunt mortis sue. Item isti fuerūt mōtuosi: q; iudea ad lram in montib⁹ sita est. Item isti erant irati t veneno malicie instigati. Vñ igitur dico q furoz illis sm similitudinē serpētis. isti sunt q̄ dicebant illud Sap. ij. Circūueniam⁹ iustum q̄m inutilis est nobis tc. vsq; cōtumelia t tormento interrogemus eū tc. Vide ibi si vis: quia ibi figuratus est totus ꝓcessus malicie iudeoz. Unde sequit ibidem. hec cogitauerāt t errauerunt. excecauit em eos malicia eoz. Sic igit patz quō xps Ad stipitē fuit flagellatus. A petro pluries negatus. Multiplr derisus t diffamat⁹. A vilibus psonis capt⁹ t li. gatus. Quare bene dico q̄ ista passio fuit. Obprobriose meditata. Deniq; dico q fuit flagitiose consummata. Ista autem dura consummatio fuit. scilicet In sententia tam impia. In angustia tam aspra. In sevicia tam noxia.

Ibi em fuit sententia impia. Judices em pylatus q̄ iudei sibi dicebant. Si hunc dimittit non es amicus cesaris. Accusari cesari timuit. t innocētem morti adiudicauit. t postea manus suas lauit di. Innocens ego sum a sanguine iusti huius. Cui quidem pylato si'es sunt duo genera psonarū. s. illi qui timore dominoz suoz t ne pdant gras eoz: t ne apud eos accusentur. non dubitant malas sententias proferre. t iure vel iniuria pecunias ab innocentib⁹ extorquere. sciunt em q̄ als gras dñoz suoz nō haberent nisi lucrū ꝓprijs dñis reportarent Gen. xxv. Ysaac diligebat esau eo q de venationibus eius vescerek tc. Huic etiam sunt similes quidaz. q̄ si aliq̄d mali ad instantiā alioz faciūt: innocētes t liberi se esse credūt

sicat pylatus innocentē se dicebat eo q̄ ista non de sua voluntate sed alioꝝ ad instantiā faciebat. Q̄ pylate non scripcum eīs est Exo.xxiij. Non sequeris turbam ad faciēdum malum.nec in iudicio plurimoꝝ acquiesces sententie vt a vero deuies q̄ q; non seruasti in hoc seculo. ideo t in alio penas non modicas incurristi. Sed si vis pone hic de pylato.de veronica.de tunica inconsutili t quomodo se occidit t tandem ,qpe vienna de qua natus fuit in quodā puteo sepultus fuit. Aide in legenda de floribus sanctoꝝ. Fuit igit ibi impia sentētia. Item ibi fuit noxia seuicia. Ibi.n. fuerūt iudei crudeles vltra modū t seui inquātum innocētem damnauerūt ad penam talis t tamenormis tormenti. Modus eīm ipsius crucifixionis ostendit. qualiter in xpm gens impia deseuit. quia ipm xpm crucem suaz portare coegerūt. ipm tandem nudū sup crucem extenderūt. t ibi eū clauis grossis t male formatis t non per fabrū sed p quēdam ribaldū factis conclauerūt. Dic si vis de clauis quomodo fuerūt facti: t sic cum cruce sursum erexerūt. Tunc impletum est illud Treno.iij. Filia populi mei est crudelis sicut struthio in deserto. Struthio eīm ouum suū bene obliuiscit.ipm tamē non frangit. Isti tamē ouum.s.fratrem et amicum suum xpm.non solum oblivioni dederūt.imo etiā fregerunt t occiderūt.quapropter crudeles non sicut struthio. sed plus fuerūt seui. Item dico q̄ ibi fuit penalitas et angustia.t a parte xpi quid penalius q̄ ꝑsente mīe ꝯsp̄edi.cum latronibus reputari.sputis defedari. verbis deridi.spinis lacerari.lancea vulnerari. Iste primo fuit nudatus tandē.vt dictum est cruci fortiter conclauatus. t indinato capite fuit beata ania priuatus: t mortis vulnere sauciatus. In nuditate eīm commendauit nobis paupertatez dicens. Job.j. Nudus eīm egressus sum vtero mris mee: nudus reuertar illuc. In conclauatione commendauit nobis boni ꝓpositi stabilitatē.vt sic dicat quilibet illud Gal.ij Christo confixus sum cruci. In capitis inclinatione nobis cōmēdauit humilitatem Ecci.iij.cap. Magnato humilia caput tuum. Et nota si vis q̄ in xpo sunt tria notabilia.scz

Capitis inclinatio. Corpis dispositio. Plagarū emanatio.

Dico capitis inclinatio. Iste eīm humiliauit caput ad multa.s. ad vanā gloriā vitandam. Quia titulum habebat desuper. Jesus nazarenus rex iudeoꝝ. Item ad perfectam obedientiā ostendendā: quia ipse est qui fuerat obediēs patri vsq; ad mortem Philip.ij. Item ad gratias patri agendū pro victoriam contra hostem Gen.xxiij. cap. Inclinauit se homo t adorauit. Item ad infernū cōminuendum: quia iam ipsuz volebat aggredi dicens Osee .xiij. O mors ero mors tua: morsus tuus ero inferne. Item ad peccatoribus compatiendū t ad nostras miserias intuendum Joban.xx. Inclinauit se t ꝑspexit in monumentum. Item ad nostras preces exaudiendū ps. Inclina aurem tuam mihi t exaudi verba mea. Dico corporis dispositio. De quo vide supra vbi cruc. in. §. Sexto dico. Dico plagarum perforatio. Christus eīm quinq; plagas habuit. per quas sanguis preciosissimus distillauit. In hoc notat q̄ xpus fons misericordie est: t ideo plures riuulos voluit habere per quos aquas misericordie peccatoribus distillaret. Figuratus in ꝓbatica piscina que quinq; porticus habebat in qua sanabat qui primus descendebat. Quia scz illi qui in illam piscinā gratie xpm.s.per quinq; porticus q̄nq; vulnerū ingrediunt. Hoc est dictu p per considerationē passionis xpi ad xpm afficiunt t ei compatiunt salui a cūctis efficiunt: t a cunctis criminibus abluunt Apoca. vij. Lauerunt stolas suas in sanguine agni. Ideo de istis dicit Bern. vndiq; patent viscera misericordie tue bone Jesu. nec desunt foramina per que effluant. Quia sicut a capone in veru posito deplumato. igni applicato t denudato stillat pinguedo. Sic a xpo in veru crucis posito t dauato. in igne passionis ernsto. gratie stillat plenitudo t bñdicti sanguinis saluificās sanctitudo. Exemplo arboze thuris que in estate in cortice scindit. t liquor odoriferus distillat. De quo deus suauiter incensat: t medicina languentib9 ꝓcurat: quia liquor sanguinis a cortice bñanitatis xpi in estate feruore passionis perforata stillantis est deo patri suauis odoratio t infirmis peccatorib9 salubris meditatio: vt sic xps in cruce sicut botrus in arboze pendens figuret Apo. .xxij. capitulo. vbi dicit. Ex vtraq; parte fluminis lignū vite afferens fructus.xij. per menses singulos. Et Ezech. .xlvij. cap. Erunt fructus eius in cibum t f.ci. Quia xps in cruce lignum vite dicit. qui fructus.xij. nobis mittit. q̄bus sanat satiat atq; pascit. Istos autez.xij. fructus enumerat Bern. dicens. Sic largus est ille dispensator qui carnē suam dedit in cibum. t sanguinē in potuz. animā in precium vulnera in remediū. t brachia in refrigeriū. crucem in clypeum. cor in iudiciū. aquam in balneum. sudorem in medicamentū. clauos in salsamentū. coronā spineaz in ornamētum. verba in documentū vitam t mortē vtrunq; in exemplum. Di sunt.xij. fruct9 ligni vite. Sic igit ꝓtz charissimi. quō tria notabilia inē cetera in xpi passiois ꝓsumatōe fuerunt. scz

Plagarū distillatio. Corporis dispositio. Capitis inclinatio.

Et sic ostensuz est quomodo in ista consummatione fuit Penalitas t angustia. Crudelitas t seuitia. Iniquitas t iniusticia. Et sic sic patet tercium membz principale. s. q̄ xpi passio fuit flagitiose consummata. Insuper dico q̄ fuit miraculose predicata vel reuelata. Videmus eīm q̄ fracta nube apparent choruscationes. fracto speculo. apparēt ibi scz plures imagines. Aperto libro apparent t vident scientiaꝝ veritates. Sic vere xps qui dr nubes rotida. speculū sine macula. liber signatus cum esset integer t vnus. vna sola imago. scz humanitas in eo relucebat. multaq; secreta fidei in ipso libro clauso latebant. t lux diuinitatis sicut in nube tē nebrosa in eo latitabat: sed isto libro p passionē aperto. isto speculo p passionē fracto. ista nube p passionez resoluta ceperunt choruscationes miraculoꝝ splendere. inceperūt secreta dei refulgere: t due imagines dei t homis in ipo speculo apparere. vt sic de xpo mortuo dicat illud q̄ de belyseo dr Ecci.xlviij. In vita sua fecit monstra: t in morte mirabilia opat9 ē. Ista at mirabilia q̄ fecit q̄ deitatē ei9 oñdērūt fuerūt

Solis eclypsis. Terre tremor. Veli scissura. Lapidū fractura. Monumētoꝝ aperuit

tura. Accidit eīm sicut fit in morte principū vbi omis familia signū doloris ostendit. t nigro se eoloze cōtegit. Quia scz familia rerum tota vidēs suum creatorem mortuū signuz doloris voluit ostendere. vt sic posset dominē ad compassionē fortius inuitare. Et ideo sol videns creatorē mūdi nudū. radios suos subtraxit vt eius nuditas velaret. Terra videns creatorē suum mori cepit tremere. ac si ipm sustinere pendulum tristaret: t se excutere conaretur. Velus q̄ operiebat sancta sanctoꝝ incepit se dividere. vt tanta iniqtas a sancto patris solio videret. Lapides vo se inceperūt scindere vt horrore tante nequicie pars interior tangeret. Monumenta apta sunt ne ipsis mortuis tanta crudelitas celaret. Quid plura t proculdubio charissimi. in his omibus a creaturis docemur. q̄ creatori t redēptori nostro mortuo debemus compati. t de eius miseriis lamētari. vt exemplo solis splendorem leticie t toti9 inanis glorie recondamus Ezech.xxxij. Solem nube tegam. Exemplo terre tremorem t cōpassionem habeamus Ps. Terra tremuit t quieuit. Exemplo veli nos per elemosynas dividamus Prouerbioꝝ.v. In plateis aquas tuas dividе. Exemplo lapidum nos per cōtritione scindamus Psal. Interrupit petram in deremo. Exemplo monumentoruꝫ nos per confessionem aperiamus Ecclesiastici.xlij. Aperti sunt thesauri t euolauerūt nebule. t sic factis debitis obsequijs ipsum in sudario pure innocentie. in monumento cordis t conscientie per deuotionem sepeliamus vt eum per iugem memoriam ibidem cuz militibus custodiamus et seruemus.iij. Regum.xx. Custodi virum istum si eīm lapsus fuerit erit anima tua ,p anima eius. Quam quidem custodiam det nobis taliter facere q̄ ipsuz in sua gloria videamus. Amen. Patet igitur q̄ christi passio fuit

Miraculose reuelata. Flagitiose ꝓsummata. Obprobriose mediata. Proditiose inchoata.

Et ista est tercia pars auctoritatis nostre qua ostēdit q̄ ista passio fuit afflictoria. quod oñ dicit cum dicit pati. Quia sicut dicit .j. Pet.ij. Xps passus est ,p nobis. Et.j. Pet.iij. dicit Qr xps ,p peccatis nostris mortu9 est iustus t cetera. Debue igit dictum est q̄ oportuit xpum pati. Hoc igitur de xpi passione sufficit. vide in sermone beecine. reddis domio p

pule stulte ⁊ insipiens. Pone dic totū qđ ibi: quia sub alia forma ponit ꝑsones passionis. Item vide.s. de sanguine et sole. Et si vis pulcra originalia de passione. Vide in sermone dicto beccine vbi multa posui ꝙpter hic pauca dixi.

Pristi resurrectio.

Sicut dicit Gregorius in moral. exponens illud Job. Scio q redē meus vivit. Xps redemptor noster suscepit mortem. ne mortem timeremus: sed surrexit vt resurgere confidamus. Ad qđ quidem facit Aplis. j. Cor. xv. Qui p omnia videt velle xpi resurrectionē sicut exemplariter ꝓcedere ⁊ nostram eius exemplo in fine tempor posse venire. Igit de xpi resurrectione aliquātulū ꝓcedens dicam. Qr xpus fuit ita strenuus miles. qui si aliquo casu caderet statim fortiter resurgit ⁊ aduersariū sub se ponit. Ad quod etiam exemplū facit natura. Quia ficus egyptiaca fin Plinium in aqua posita statim submergit. tandem vo de profundo aque resurgit: ⁊ cum magis imbibita credit. tunc incredibiliter ad supficiem eleuat. Sic ꝓcludubio charissimi miles fortis ⁊ strenuus Jesus xps. qui ficus dici potuit ꝓpter bonor fructuum fecunditatem. et egyptius ꝓpter passionis adustionem ⁊ penalitatem. j. Regum. xxx. Puer egyptius ego sum. q̄q nup per mortem sicut p quendam fortem aduersariū fuisset dieectus ⁊ pstratus ⁊ inferius in terra in inferno absorptus aliqualiter ⁊ submersus. ibi tamen diu teneri non potuit. q̄nimo incredibiliter superi se leuauit: ⁊ hoste sub se posito de morte fortit triumphauit. Unde. j. Cor. xv. Absorpta est mors in victoria. Et Osee. xiij. Ero mors tua o mors ⁊c. Et sic de ipso resurgente dicat illud Rom. vj. Christus resurgens ex mortuis iam nō moritur: mors illi vltra non dominabit ⁊c. Igit exponamus verba premissa. xps resurgens ex mortuis iam nō moritur. In q̄bus aduerte q in actu tria respiciunt. s. terminus a quo: ⁊ terminus ad quē: ⁊ subiectum. Sic in ista resurrectione necessariū est videre a quo fit. ⁊ ad quid fit. ⁊ p quē. A quo quia a morte. ad quem: quia ad vitam. p quid quia per xpm qui ibi fuit causa materialis: ⁊ causa efficies. ergo dico q ista resurrectio triplicem habet causam. Unam

Perfectiuam. Prima fuit xpi fortitudo: quia xps.

Impulsiuam. Scda fuit ipsi? mortis turpitudo. a mortuis.

Allectiuam. Tercia vite longitudo: iaz nō moritur. Resurrexit ergo xps. ꝓpter vigorem ꝓprium vt eum exerceret. Xps. Propter horrorem noxium vt eum ꝓualeret vel precaueret a mortuis. Propter splendorem eternitatis plurimū. vt eum possideret. iam non morit. Et bene dico q in ista resurrectione fuit causa Effectiua vigor diuinitatis: xps. Impulsiua horror mortalitat[is]: a mortuis. Allectiua splendor eternitatis: iam non morit. Nos em moraliter exemplo xpi debemus spualiter resurgere a vicijs ⁊ a peccatis ꝓpter vigorem gratie qui sit interius vt quilibet sit xps. i. gratia vnctus ꝓpter horrorem nequicie q̄ sit exterius. a mortuis. ꝓpter amorem glorie q̄ sit superius: iaz nō morit. Dicamus primo q xpi resurrectio facta est ꝓpter interiorem vigorem: quod notat cum dicit. Christus. Xps em nomen est suppositi non nature. signat em xps ipm deum ⁊ hominē. Christus em lingua greca idem est q̄ vncta?. Videmus aūt q res vncta lubricosa est ⁊ non potest teneri. sicut patet de anguilla cuz teneri credit recedit. In quo notat q iste qui erat deus ⁊ erat linit? oleo leticie ⁊ gratie. a morte detineri non potuit. q̄nimo elapsus est de suis. s. manibus ⁊ reuixit: xps inquit. In quo spualiter docemur q si vncti gratia fuerimus a peccato faciliter resurgemus. Unde de xpi ⁊ nostra resurrectione dicit. j. Cor. xv. Xpus resurgens ex mortuis primitie dormientiū ⁊c. Xps igit resurrexit virtute intrinsece diuinitatis. Diuinitas etiam in morte semp cum humanitate remansit. Et ideo q̄uis anima ⁊ corpus essent diuisa: ipsa tamen iterū corpi vnita corpus reuixit. Mediante em aliquo vnctuoso duo que disgressa sunt faciliter cōiungunt. sicut patet de duobus digitis si sit in medio aliq̄ vnctuosum. Cum igit iste vnctus dicatur non mirum si quod in eo separatū fuerat p mortem. p resurrectionem iterum reiunctuz fuit. ⁊ siquid in xpo ceciderat resurrexit: xps inqt. Iste em tunc similis fuit fenici. que sine adiutorio extrinseco post triduo incinerata fuerit iterum reuixisse. Similis etiam fuit panthere. que post tri duo dormierit in caverna rursus euigilat et de ore tantum odorem mittit q animalia post se attrahit. Simile etiam fuit leoni q̄ triduo iacens mortu? ⁊ sine vita. ad dei patris vitam recipit ⁊ assumit. sicut dicit Pli. ⁊ Sdi. Similis insup videt illis auibus que crassa ab occidentalibus appellant. que sine coitu nascunt: ⁊ circa malos nauium abiectiuos in aqua putrefactos de limo generant. que adherentes arbori vitam non habent. sed in mari cadentes vbi magis mori vident vitam recipiūt. ⁊ vini de mari expassantes ⁊ plumas paulatim acqrentes per aera volitant ⁊ discurrūt. Ecce igitur charissimi quomodo xpi resurrectio in ipsis rebus exemplat: ⁊ quomodo ab ipa natura multipliciter figurat. Quia xps dei fili? dicit fenix que est auis vnica nullum habens parem. p eo q iste vnigenit? est pūs et mris. dicit panthera q̄ est bestia colorata ꝓpter picturam totius pfectionis. honestatis ⁊ conuersationis quā habuit dicit leo de tribu iuda ꝓpter fortitudinē qua viguit. Secūdo facta est christi resurrectio ꝓpter horrorem mortalitatis exteriorem. ne. s. ab ipsa corrūperet: a mortuis inquit. Vis enim vnius contrarij in alterū agens melius conualescit. Sicut patet q ignis fortius flagrat quādo aspersionem aque sibi contrarie ꝓpe sentit. Sicut etiam q ignis in nube rozida detentus ardenti? inflamat. p eo q a suo contrario detinet: ⁊ exinde vires sumit. ⁊ rupta nube exterius p aera egredit ⁊ leuat. Per talem modū possum dicere q horror mortis fuit causa resurrectionis xpi. Constat em q xps dicit vita Job. xiiij. Ego sum veritas ⁊ vita. Et merito cum sit filius dei viui sicut dr Matth. xvj. Et ideo quando a morte cōtrario suo se vidit psonaliter detineri. ex horrore ipius mortis vires ⁊ audaciam resumpsit: ⁊ sic exinde exijt ⁊ resurrexit. A mortuis inquit. Ipse em cōquerēdo ita Ps. dicebat. Ipsi me posuerūt in lacu inferiori. ac si diceret: vbi non erat locus meus: ⁊ hoc quia sicut apparet Joban. xj. Ego sum resurrectio ⁊ vita q̄ credit ⁊c. Cuius tamē contrarij spualit faciūt mali: qr detineri a morte culpe nō abhorrent. q̄nimo ibi delectant ⁊ iacent: ⁊ tamē ipsam sibi nociuā ⁊ priam esse vident. Quis em de natura auis sit surgere. ⁊ q teneat inferius abhorrere: q̄q tamē ale eius tam fortiter inuiscant q cōtra naturā inferius continetur. Sic vere q̄uis homo naturaliter appetat surgere a peccato. tamen quādoq sit q fiscus mundi delectabilitū ipm ita fortiter stringit. q a morte culpe exemplo xpi nunq surgit sed ibi iacet atq dormit. Contra Col. iij. Si consurrexistis cum christo que sur. sunt que. Non sic charissimi sed sicut visum est christus surrexit ꝓpter exteriorem vilitatis horrorem: a mortuis inquit. Tercio dico q surrexit ꝓpter superiorem eternitatis amorem cum dicit: iam non moritur quasi di. q ad surgendū ipm mouit non solum virtus diuinitatis que in ipso latebat. non solum etiam horror mortis quam circa seuidebat. verū etiam amor eternevite quā habere volebat. iam non morit inqt. ⁊ nihil appetibilibus q̄ vita: ⁊ inde est q omnia quantumcunq vilia ⁊ modica mortem fugiunt ⁊ vitam desiderant atq volunt. sicut videmus de vermibus ⁊ pediculis ⁊ de muscis. Non miruz ergo si xps ad vitam redire voluit. ⁊ si a mortuis resurrexit. ⁊ maxime quia resurgendo ad vitam nos precessit. et nostre future resurrectionis forma fuit: ⁊ mortem sibi in presenti ⁊ nobis in futuro mirabiliter subiugauit. iam non moritur inquit. quasi diceret. iam habet dominium sup mortē dicens in Ps. Non moriar sed viuam ⁊ narrabo opa domini. Unde videt ad ꝓpositum facere quod de scorpione dicit Plinius. Accidit em q scorpio parit vndecim filios. mater aūt omnes interficit successiue. qđ videns vltimus filius. super dunes matris ascendit vbi a cauda tutus existit. ⁊ in vltionem fratrum suor matrē occidit ⁊ interficit. Charissimi mater nostra est mors. Ista em omnes in vtero suo portat. mors em nihil aliud est q̄ non esse. Cuz ḡ a nō esse incipiamus. videt q mortem p matre ⁊ pro initio habeamus. Quia igitur ꝓcludubio ista mater nostra mors omnes filios suos occidere consuevit. Juxta illud Job. xxx. Scio q morti tradas me vbi constituta est domus omi vienti. Istud tn vides vn? de filijs suis. s. vn? de mortalib? xps qui dixerat Sapiēn. vij. Suz ēdem mortalis homo si

mālis alijs hominib⁹.sup ipsam matrem ascēdit: ⁊ ꝓtra resurgendo ꝓualuit:⁊ eam tam sibi q̄ alijs subiugauit. inq̄n tum certitudinem resurgendi cūctis hominib⁹ dedit. Iste em̄ est q̄ dicit Osee.xiij. Ero mors tua o mors. Augustin⁹ libro.ix.confess. Descendit huc vita nostra ⁊ tulit mortem nostrum⁊ occidit eam de abundantia vite sue mors eius in ipsius resurrectione ꝓcipitata est in parte quo ad ipsum et alios qui cum eo surrexerit.in iudicio vo ex toto precipitabitur q̄tum ad omnes:quia omnes quidē resurgemus ⁊ nū q̄ amplius moriemur in sempiternū. Jam non morit inquit.Ergo.ij.Corinth.v. pro omnibus mortu⁹ est christus. vt ⁊ qui viuūt iam non sibi viuant. sed ei q̄ pro nobis mortuus est ⁊ resurrexit. Quid vltra? proculdubio xp̄s fuit sicut aquila.cui⁹ iuuent⁹ fuit renouata.sicut illa palma singularis cuius essentia fuit restaurata.sicut vitrum cui⁹ natura.figura ⁊ imago in igne iterum fuit reparata. De aq̄la enim legimus q̄ plumas vetetes deponens solet mirabiliter iuuenescere. De quadam palma singulari dicit Plī. q̄ in ethiopia est singularis palma.que si pre nimia senectute deficit de seipsa solet iterum redire⁊ renasci. De vitro vo legimus q̄ in igne fusum solet antiq̄tatem deponere et recipere ⁊ assumere claritatem. Sic vere charissimi xp̄s p resurrectionem alis antiq̄s id est mortalitatis vestib⁹ depositis ad vitam pristinam ē restaurat⁹: ⁊ quod plus fuit ad claritatem corporis per dotes glorie est elevatus. Dicatur igit̄ illud Ps̄. Replet sup.deus pater in bonis desiderium tuum.renouabit̄.vt aquile iuuētus tua: vt ipse dicat Job .xxix. Juuent⁹ mea semp renouabit̄.⁊ sicut palma multiplicabo dies. iam non morit̄ Joh. v. Non morit̄ in eternū Sic igit̄ patet quomō ad resurrectionē xp̄i tria sunt aptata. scilicet status qui appetebat̄. iam non morit̄.vitus qd̄ abhorrebatur.a mortuis. virtus que vomiabat̄. Christus inquit:⁊ sic sufficit. Vide supra de surgere ⁊ resurgere.

Xpisti ascensio.

Qm̄ ꝑm Greg. in omel.vbi tractat̄ illud Canti.ij. Ecce venit saliens in montibus transiliens colles. xp̄s venit de celo in vterū de vtero venit in stabulum. de stabulo venit in crucis patibulum. de cruce venit in sepulcrū.de sepulcro redijt in celum. Restat vltimo de isto reditu aliq̄d dicere ⁊ de xp̄i ascēsione aliq̄tulum iuxta meū modulū balbutire. videt ergo q̄ sic fuit de xp̄o ascendente.sicut solebat esse de victore romano cū triūpho de prelio redeunte. Narrat em̄ q̄ quādo princeps exercitus romani cū triūpho rediret ad vrbez sibi certi fiebant honores. Primo em̄ in curru quem portabant quatuor equi albi vehebat̄. Secdo oīs captiui quos in bello accepat currū ipsius sequebant̄ in signuz victorie. Tercio quicūq; reus ei obuians:⁊ ei⁹ curru adherens veniam consequebat̄. Quarto populus roman⁹ eidem obuiam veniebat⁊ laudes eius⁊ victorias fatebat̄. Charissimi sic est q̄ princeps exercitus angelor⁹ nup in natiuitate mū. dum preliaturus intrauit:⁊ tandem in passione cōtra dyabolum dimicans ⁊ prevalens. ⁊ ciuitatem eius.s.infernuz obsedit piter⁊ possedit:⁊ ciues illius loci.s.sanctos patres violenter malis gratibus demonū secuz duxit. Juxta illud Zach.ix. Tu aūt in sanguine testamenti tui duxisti vinctos tuos de lacu in quo non erat aqua. Iste aūt mediāte resurrectione sua bodie ad vrbem romanā.i.ad paradisum per escensionē voluit reuenire:⁊ ideo cū honore q̄druplici ipm ibidem contigit introire. Quia.s.primo in resurrectiōe curtus suus.i.corpus: ⁊ q̄tuor equi albi.i.q̄tuor dotes glorie. scz agilitas.subtilitas.impassibilitas ⁊ claritas sibi data fuerunt. Figurat⁹ in Helya q̄ in curru igneo ⁊ eq̄s igneis de ascendisse in celū.iiij.Reg.ij. Secdo dico q̄ captiui q̄s de inferno retraxerat.s.sancti patres post eū iuerūt ⁊ ei⁹ currui adheserūt Ps̄. Ascēdens xp̄s in altū captiuaz duxit captiuitatem. Tercio q̄ quicūq; rei ad eū puersi sunt fidem ei⁹ iustinēdo misēdiam meruerūt Joelis.ij. Oīs q̄ inuocauerit nomē domini salu⁹ erit. Quarto q̄ ppls vrbis paradisi.i.angelor⁹ agmina eidem obuiam venerūt: ⁊ tam de incarnatione q̄ victoria mirātes sibi laudes ⁊ glorias cecinerūt. Et ideo ꝑm Hiero.ista verba. Quis est iste rex glorie. sunt verba angelor⁹ eidem obuiam venientiū: ⁊ illa que secunt̄.dns virtutū ipse est ⁊c.sunt verba angelor⁹ xp̄m conducentiū in ascendendo. Unde dicit. Virtutes angelice de mysterio carnis indute stupefacti querūt.q̄s est iste rex glorie:q̄bus respondent cū domio venientes. dns fortis ⁊ potens ⁊c. Ideo breuiter isti angeli xp̄i in ascensione obuiantes de assumpta carne admirantes. ⁊ de redemptis patribus stupescentes potuerūt dicere illud Luce.xxiij. Si tu es xp̄s dic nobis palam. Ubi possum⁹ de xp̄i ascēsione aduertere q̄ in verbis ihs

Angeli em̄ aliq̄ in die ista videbi humanitatez ignorauerūt:iō dicūt.si tu es. dei tamē potestatē ꝓdicauerūt dicendo. xp̄s ⁊ facti veritatem inq̄sierūt.d.dic nobis palam q̄ omnia debes scire. Dico ig.ē primo q̄ hic ostendit̄ facti magnitudo.q̄ fuit dubitat. q̄d ostendit̄ cū di.si tu es.ac si dicerent. nos nescim⁹.Circa hoc aduertendū est q̄ sic ipsi reges ipa facta ardua non reuelant semp a principio. omnibus amicis ⁊ maxime q̄n volunt q̄ latet inimicos. Juxta ysiliū Eccl .xj. vbi dī. Multi sunt tibi amici. ysilian⁹ sit aūt vn⁹ ex mille Sic deus arduissimū suū secretū.s.verbi incarnationē non videt̄ a principio omnib⁹ amicis suis.s.angelis publicasse.& ex certis causis eisdem ad tempus occultasse: q̄propter in ascensione vident̄ aliq̄ dubitasse ⁊ dubitando quesiuisse:si tu es inquiūt.Et hoc est qd̄ dicat Ambro.li.de initiādis vbi ait. Dubitauerūt angeli cū xp̄s resurgeret.dubitauerūt protestates celoz videntes q̄ caro in celuz ascenderet. deniq; dicebant.q̄s est iste rex. Et tamē aliq̄ dicerēt tollite portas ꝓncipes vestras ⁊ ele.porte eter.⁊ intro.rex glorie. Alij dubitabāt dicentes.q̄s est iste rex glorie.Et si absurdū videatur q̄ angeli q̄ teste redemptore semp videt̄ faciem patris aliquid ignorauerūt: tamē q⁊ deus est speculū voluntariū: ideo se non ostendit nisi quantū vult etiam ipsis beatis: et ideo non est incongruū si aliqua certa sua opera voluit aliquādo aliq̄bus occultare: sicut de die iudicij xp̄s dicat. Oz de die illa ⁊ hora nemo scit. neq; angelus neq; filius inq̄ntum homo.sed pater solus.⁊ in hoc commendat̄ arduitas redemptionis nostre:q̄ non solum demonib⁹ sed etiam bonis angelis extitit occultata. Mirati ergo sunt q⁊ dei filiuz videbant faccinas vestes humanitat̄ portare.Et qd̄ plus erat q⁊ videbant eas non solū būiles ⁊ faccinas: imo etiaz p passionem diruptas ⁊ dissutas. Et ideo de ipsis dubitantibus ⁊ mirantibus exponit̄ istud Esa.lxij. Quis est iste q̄ venit de edom.tinctis vestibus de bosra. quare ⁊c. Et ideo ipsi potuerunt dicere q̄rendo istud verbū Luce.xxiij. Si tu es xp̄s ⁊c. Secundo dico q⁊ hic ostendit̄ verbi celsitudo que fuit probata cum dicit̄.xp̄s.ac si dicerent. Si tu es xp̄s non oportet dubitare: quia si sic tu es potens domū tuam ascendere ⁊ redire. Sicut em̄ videmus q⁊ sol de altitudine poli artici descēdendo se elongat p virginem transeūdo.veniens vsq; ad signuz capricorni iterum polo appropinquat ascendendo per circulos aq̄lonis vsq; ad thauri altitudinē se reflectens. Sic xp̄s sol iusticie q̄ per signum virginis id est per vterum virginis benedicte descēderat vsq; ad capricornum .i. vsq; ad assumptionem nostre humane nature. carnalis fetide ⁊ biraine bodie voluit ad polum articum.s. ad celum ascendere ⁊ illic vnde descenderat reuertere.d.illud Joh.xvj.Exiui a patre ⁊ veni in mundū iterum relinquo mundum ⁊ vado ad patrem.de quo Epbe.iiij. Oz autē ascendit q̄d est nisi quia descendit.prius in inferiores partes terre. xp̄s inquit.Unde Grego.omel.xxix. Qui cum p humanitatem ascenderat in celum. per diuinitatem suam etiam terram cōtinebat: ⁊ celum illa natura cui dictuz est. terra es ⁊ in terram ibis.bodie in celum ibat.Christus em̄ similis fuit cycone.que si in hyeme dimittit nidum suum tamē in estate redit ad ipm. Similis etiam fuit aquile que si propter predam capiendam de suavbi nidificat rupe descendit. tamen illuc capta preda iterum reascendit. Quia proculdubio christus vera aquila. de quo dicit Grego. lib. mor.xxix. Oz ipse fuit homo nascendo.bos moriendo.leo resurgendo. aquila ascendendo ad nidum ⁊ rupem paradisi. Unde per in carnationem venit in hunc mundum vbi predam humanitatis accepit.qua capta ad celuz ascendēdo voluit redire. Et ibidem ascendere ⁊ ꝓdam bñanitatis cum mirabiliter trāsportare. Unde Gregorius in omel.

Redemptor noster in ea carne quam assumpserat abijt in celum. Locus carnis nostre ꝓpe est terra. q̄ quasi ad peregrina loca ducit. dum p redemptorem nostrū in celo collocat. Et ideo breuiter de xpo cōcludit Epbe. iij. Ascendēs in celum captiuā duxit captiuitatē deum. bo. Quia xps captiuitatē sanctoꝝ patrū quos demones captiuauerāt in infernum sursum captiuā traxit ⁊ duxit: vbi libertatē propriam ꝑpetue eis dedit. Ad hoc facit exemplū de venatore. q̄ secrete cubile tigridis intrat bestia alibi quagāte: ⁊ exinde catulos suos quos ibi inuenit subtrahit ⁊ deportat. rediens fremens bestia non inuētis catulis ipsos odore psequi solet. tunc ei vnum vel plures de catulis ipis in via relinquere satagit. quos mueniēs bestia satagit reportare. et venator fugies ⁊ equū vel nauem ascēdens solet tutius alios secum ferre. sicut dicit Solinus de mirabilib⁹ orientis. Charissimi tigris ꝓceps ⁊ crudelis bestia ē dyabolus. cui⁹ cubile est infernus: cuius catuli erant ppls sanctoꝝ patrū ⁊ alioꝝ detentoꝝ Esa. xxxiij. Ibi cubabit lamia. ibi babuit foueam ericius ⁊ enutriuit catulos suos. Igit xps venator noster. cubile sui⁹ bestie. s. in infernū secrete post mortē intrauit: ibiq; quosdā catulos dyaboli. s. sanctos patres rapuit: ⁊ secū de inferno portauit. Aliquos vo. s. dānatos sibi furēti dimisit. Sic ḡ venator noster xps equū suū ⁊ nauem suam. s. corpus ⁊ humanitatē p resurrectionē ascēdit. ⁊ sic cum dictis catulis sanctis patribus in die ascēsionis vltra mare sui⁹ seculi trāsfretauit: ⁊ ad paradisum furente dyabolo trāsuolauit Judicū. v. Surge barach appben de captiuos tuos o fili abinoen. Unde de isto descensu ad inferos ⁊ ad celum ascensu loquit Augu. cōtra Felicianū arrianū dicens sic. scio ad inferos diuinitatē dei filij descēdisse ꝓpter carnis. scio ad celos carnem ascēdisse meritō diuinitatis. Sic igit ptz charissimi q̄ in verbis istis de ascensione ostendit verbi celsitudo q̄ fuit ꝓdicata: xps inquit. Tercio dico q̄ ostendit rei certitudo que fuit exorata: dic nobis palam inquit. Ac si dicerēt. tibi credendū est si dixeris: q: nunq̄ nisi vez dicis. dic nobis palam. q. s. qui vult verū dicere non solet occulte ꝙ palaꝫ narrare. Veritas em̄ filis est allaude q̄ valde dī diligere claritatē ⁊ lucē Mendaciū aūt simile buboni q̄ valde diligit noctez obscuritatem ⁊ vmbram. Quia ꝓcerto veritas vult palam cora omnibus apparere in luce. ꝙ mendaciuꝫ semp vult sub vmbra alicuius velaminis latitare. Cum igit xps sit veritas vita ⁊ via. sicut dī Joh. xiiij. Hinc est q̄ voluit palam facta sua ⁊ dicere ⁊ in luce omnia ꝓpalare. q̄ apparuit in ascēsione ꝑsenti que facta est videntibus aplis. ebuiantib⁹ angelis. aptis ⁊ cōmunitatibus sanctoꝝ patrum choris ⁊ populis dic nobis palam. q. d. antea cum mortalis eras multa non palam: sed occulte. ⁊ in ꝓuerbio dicebas. nunc vo immortalis factus es. palam dicere ⁊ facere cuncta debes Quod etiam ipse ꝓmiserat Joh. xvj. Uenit hora cum iaz non in ꝓuerbijs loquar. sed pa. de pa. me. an. vob. vt sic ibi possit dici istud ibidem. Ecce palam loqueris ⁊ ꝓuer. nul. dicis. Sic igit patz q̄ in verbis istis angeli in die ascensionis vtquisiuerūt. dic nobis palam inquiunt. De deitate p̄dicauerunt. Xps inquiunt. De humanitate dubitauerunt. si tu es. Sufficiat. Unde de ascensione vbi inuenies ꝛc̄.

Explicit litera. X.

Incipit litera. Z.

Zelus. Nota ꝓprie q̄

3 zelus dī esse amor excessiuus vel color de nimio amore ꝓcedens: ⁊ inde est q̄ zelotipus dicit ille qui ita feruēter diligit aliquē q̄ nollet q̄ ab aliquo alio amaret: ita dilectionem eius sibi appropriat: tam actiuā q̄ passiuā q̄ volet quādo alium diligit vel quādo ab alio adamat. Et inde ē q̄ etiam zelus sumit ꝓ inuidia: quia inuidus intātū diligit ꝓsperitatē ꝓximi q̄ ipe volet q̄n videt q̄ alius ꝓsperat. Breuiter ḡ notādū q̄ zelus i sc̄ptura accipit ꝓ aliq̄ excessiuo feruore vel rigore. Et sic nota q̄ inuenio i sc̄ptura Zelū

Dei. Primus est feruentis rigoris.

Justi. Secundus est ingentis amoris.

Impij. Tercius est volentis liuoris.

Dico igit primo q̄ inuenit zelus rigoris ⁊ iste est zelus iusticie diuine. Deus em̄ tanto zelo diligit aiam sponsam suam q̄ si delinquat: ⁊ fidem ei frangat. ⁊ adultere dyabolo ꝙ peccatum se iungat. ipsam solet vt zelotipus punire ⁊ contra eam p iusticiam deseuire. nullo em̄ modo vult q̄ alij quis isti vxori preter eum copulet. vel q̄ alijs ab ipsa preter eum excolat. Unde ipse de anima vel ecclesia dicit Zacha. viij. Zelatus sum zelo magno. Talem em̄ zelum contraxit potissime nobiscum in incarnatione. vbi tantū zelauit ꝓ humana natura q̄ eam sibi voluit copulare Esa. ix. Zelus domini exercituū faciet hoc. Et ideo sicut homo zelotipus istam vxorem suam. s. animā vel boiem quādo videt q̄ cum alijs mūdo. s. carne ⁊ dyabolo colloquiū vel factum malum habeat. ipse solet punire ⁊ libellū repudij sibi dare. d. Ego sum deus zelator diligens ⁊ visitans iniquitatem patrū in filios. Exemplo leonis q̄ leenam senties adulteram cum pardo solet punire: ⁊ ꝓpter quēdam zelum excessiuū amoris solet contra eam deseuire. Sic vere facit deus de anima que cum dyabolo p vicia fornicat q̄ potissime fiet in iudicio q̄n complebit illud ps. Accendetur zelus tuus velut ignis. Veritatē oduerte q̄ zelus ē signū amoris. Homo em̄ nūq̄ est zelotipus de muliere quā nō amat. Et ideo deus qui ecclām solebat zelare ⁊ se ꝓ ipsa cunctis aduersarijs exponere. ipsamq; peccantē castigare ⁊ punire. iam videtur delinquere ⁊ de ipsa penitus non curare. Homo em̄ non libēter est zelotipus de muliere quādo videt q̄ vnicuiq; se exponit. Sic q: xps videt q̄ ania vel ecclesia se oībus vicijs exponit. iam non videt zelotip⁹ de eadem. q̄d ptz de multis quos delinquētes castigare nō curat: ⁊ de ecclia quam tribulatam non iuuat. Patet igit q̄ inuenit zelus grandis rigoris. Secūdo dico q̄ inuenit zelus fortis amoris: ⁊ iste est zelus quo iusti zelant bonoꝝ dei. ⁊ ecclesie ⁊ fidei. ⁊ etiaz cuiuslibet alterius viri iusti ita q̄ ꝓ ipso fiunt zelotipi intantū q̄ sustinere nequeūt sibi inferri aliquid dedecoris vel delicti. Exemplo apum q̄ ita aluearia sua vident zelare q̄ quisq̄s ea tetigerit statim solet contra eum dimicare ⁊ ad vindicandū ꝓpijs spiculis se armare. Exemplo etiaz aspidum. que fm Pli. ita zelant pro coniugibus. q̄ occisorē solent persequi ⁊ inuadere. ⁊ cū maximo furore vindicte ipm impetere ⁊ punire. Cum igit ecclesia. patria. fides ⁊ reuerētia diuini nominis sint ꝓuides ⁊ aluearia nostra q̄bus ꝓ amorem debemus cōmozari. dico q̄ pro ipsis debemus zelare: ⁊ ipsis factas iniurias ꝓ viribus vindicare: ⁊ eis iniuriantes impetere ⁊ mulctare. d. illud in ps. Zelus domus tue comedit me. Exemplo finees Numeri. xxv. Qui videns iniuriam diuino nomini publice fieri ⁊ contra legem cum scorto madianite vnuꝫ de filijs israel publice fornicare. accensus est zelus eius ⁊ accepto gladio interfecit vtrūq;. Cuius exemplo iniuriantes deo ⁊ ecclesie debemus punire. Unde de ipso finees dicit. j. Machab. ij. q̄ finees zelando zelum dei receptus est in celum. Iste igit zelus est fortis amoris. Tercio dico q̄ est zelus grauis liuoris ⁊ sic per zelum intelligit invidia: quia mali ita diligūt ꝓpriam gloriam. q̄ videt eis q̄ sibi in aliq̄bus derogat quādo alij iuxta illos ꝓsperant: quapropter ad zelum ⁊ invidiam cōmouent: zelus em̄ est quādo quis dolet ex eo q̄ se minus videt diligi q̄ alterū ⁊ aliuz plus diligi q̄ seipsum. Sic mali: quia vident q̄ deus vel fortuna plus alios amat q̄ seipsos: vel saltem q̄ non amat. vel amat solos ipsos zelotipi efficiunt: ⁊ contra eos ad iram ⁊ invidiam concitant. Similes cani qui tunc dolet quādo videt alium canem in hospitium introduci ⁊ a domino diligi. Unde de iudeis dicit Actuū. xiij. q̄ videntes turbas cōuerti repleti sunt zelo ⁊ contradicebant ꝓ invidia verbis pauli. Invidus enim ⁊ zelotipus statim quādo videt bonum ⁊ gloriā alij euenire solet iracūdie zelo flagrare: q̄bus dicit. j. Cor. iij. Cum sit inter vos zelus ⁊ contētio nōne carnales estis Quia boni considerant finem malorum: ⁊ ideo non zelant nec invident. nec cupiunt. nec desiderant ꝓsperitatem bonorum suorum temporalium. Unde in Ps. Noli emulari in malignantibus neq; zelaueris facientes iniquitatem. Sic igitur patet quomodo est zelus impij qui est invidie. zelus amoris qui est viri iusti. zelus dei qui est iusticie. Ut de supra de vindicta.

Zona. Cum zona sit istud cingulum cū quo corpus stringit̄ ⁊ cingit̄. Possumus per zonam intelligere omnē illam virtutem que mores nostros colligat atq; stringit. Sumit̄ igit̄ zona ūi scriptura quadrupliciter.s. inquātum refertur Ad

Perfectos. Perfecti eīi cinguntur cingulo temperā
Infectos. tie. Et sic dicit̄ de Jobāne Mar.j. q; ipse
Damnatos. erat cinctus zona pellicea circa lumbos.
Beatos. Tpantia.n. est zona pellicea p eo q; stricta est atq; longa. Infecti anguntur cingulis auaricie. Auaricia eīi stringit ⁊ ligat boiem tanq; zona.iiij. Regū.j. Vir pilosus zona pellicea accinctus renibus. Pili eīi ⁊ pelles diuitias dēsignāt. Damnati cinguntur cingulis dyabolice seuicie. Ignis eīi ⁊ pene infernales artant miseras animas tanq; zona pū. Fiat ei sicut vestimentum quo operitur ⁊c Beati cinguntur cingulo leticie. Gaudium eīi arcūdat bominē tanq; zona decorans Apocal.xv. Precincti circa pectora zonis aureis. His igit̄ premissis possumus aliq̄d dicere de zonis hominū perfectoꝝ ⁊ maxime prelatorum. Homini eīi non sufficit vna virtus que ipm cingat: ⁊ oportet q; plures habeat. Et sic notabo q; homo quādoq; cingitur circa pectus.qnq; circa ventrē.qnq; circa renes. Sic dico q; tres zone spirituales debent esse in homine.s. Zona

Charitatis ⁊ amicicie. Zona charitatis cingit̄ pect⁹.
Parcitatis ⁊ abstinētie. Zona parcitat̄ stringit̄ corpa
Castitatis ⁊ cōtinentie. Zona castitatis ligant̄ lecora.

Primo habeat zonam charitatis qua pectus stringatur Charitas eīi est zona vna que hominē deo ⁊ primo iungit: ⁊ que mentem tenet stabiliter atq; stringit. pectus eīi id est cor zona huiusmodi cōstringatur. ne ab amore dei ⁊ proximi laxetur. Et aduerte q; zona ad minus debet habere tria instrumenta de metallo.scilicet

Fermellam in principio. mino. Per fermellam zo
Mordentem in medio. na stringitur vel laxatur.
Musquellum in fine siue ter- Per mordentez zona ne
minis effluat retractat̄. Per musquellum ne filum defluat coartat̄. Charissimi ista tria signant tres virtutes que zonam charitatis debent comitari. Prima est virtus largitatis vel clementie. Ista est fermella que zonam elargat ad primum: ⁊ eam stringit ⁊ replicat ad scipsum'. Quia sm Hiero.in omel'. illud ieiunium deus approbat. vt qd̄ tibi subtrabis proximo largiaris. vt vnde caro tua affligitur. caro egentis primi repetur. Secūda est virt⁹ sagacitatis ⁊ prudentie. ⁊ ista est mordens: quia.s. prudentia more mordentis debet zonam amoris ne nimis effluat coercere: ⁊ sibi certos ⁊ limitatos terminos seruare. Amor eīi ⁊ prudentia semp simul debent esse Prouer.viij. Et prudentiam vocaui amicam meam. Tercia est virtus stabilitatis ⁊ perseuerantie. Ista eīi est musquellum qd̄ ornat finem zone: quia perseuerantia requirit in charitate: cui⁹ solum perseuerantia coronari meretur. Ideo dicit Seneca. Ista diligamus ac desinere nō liceat. Et sic talis zona charitatis figuratur Apoca.j. vbi de filio hominis dicit.r. Qz ipse circa mamillas erat munitus zona aurea. Aurum eīi quod vndiq; se dilatat signat charitatem. que se dilatat ad deum. ad amicum ⁊ inimicum. Mamilla vo que lac emittit significat largitatem ⁊ pietatem. que lac beneficioꝝ distillant. ⁊ indigentes recreant atq; potant. Quia prelatus debet esse accinctus zona aurea charitatis. que mamillas cōmoueat largitatis. Vnde sicut in zona portatur bursa ad erogandum: cultellus ad scindendum. Sic zona charitatis debet habere bursam largitatis ad premiandum bene laborantes. vt vnusquisq; mercedem ꝑpriam accipiat sm suum laborem.j. Corinth.iij. Et gladium rigoris ⁊ seueritatis ad scindendum ⁊ puniendum perperam operantes Roma.xiij. Non eīi frustra gladium portat. Et sic ista charitas erit sibi zona iusticie. ad quod pertinet bonos premiare ⁊ malos mulctare. Et sic de eo pōt dici illud Eccl.xlv. Dedit illi dominus sacerdotium gentis. beatificauit illum in gloria. ⁊ dedit illi zonam iusticie. Prelatus igit̄ habeat vel iustus zonam charitatis qua pectus cingat̄. Secūdo habeat zonam parcitatis qua venter stringat̄. Parcitas eīi ⁊ abstinentia est quedam zona que stringit ventrem. nec dimittit ipsum dilatari per gulam vel per rapinam: vt sic quilibet iustus sit similis formice que habet ventrem valde strictū ⁊ pectus latum. quod etiam de canibus nobilibus reperitur. Ad significandum q; iusti debent in ventre. i. in ventris ingluuie per abstinentiam esse stricti. in pectore vo. i. in core debent per sapiētiam esse lati. figurati in beato Johanne abstinentissimo. de quo dicit Matthei.iij. Qz ipse zona pellicea cinctus erat. Habeat igitur zonam parcitatis qua venter stringitur. Tercio dico q; habeat zonam castitatis: qua lumbus arcet̄. Quia sicut homines prelium commissuri solent se zona ⁊ baltheis cingere supra lumbos: et ibi portare ensesꝝ gladios pro bellando. Sic vere nos cōtra carnem pliaturi debemus lumbos nostros zona castitatis arcere: ⁊ carnis desideria diuini verbi gladio detruncare. Sicut eīi dicit Ysido. ⁊ dyascor. Est species carbunculi que zona candida est precincta. que ceteꝝ nobiliora iudicat̄. Quia ꝑcerto illi inter carbūculos. i. inter iustos nobiliores apud deum reputant̄: qui zona candida castitatis pre ceteris accingunt̄. Figurati in belya de quo.iij. Reg. j. Vir pilosus occurrit nobis zona pellicea ⁊c. Zona pellicea que de pelle mortuoꝝ animaliū efficitur. mortificationem carnis. vel etiam mortis memoriam dēsignat. que sczambo ad castitatem sunt necessaria: ⁊ ad carnis continentiam oportuna. Et sic dico q; generaliter sunt tres zone iustorum. scilicet vna circa renes que est castitas. alia circa ventrem que est parcitas. alia circa pectus. que ē charitas Quā triplicē zonam nobis prestare dignet̄ ille qui viuit et regnat p secula seculoꝝ. Amen.

Deo gratias

Law Records, 20

A.
26

I 5/6